

PLAUTUS

Comediae

Comediae
in quibus

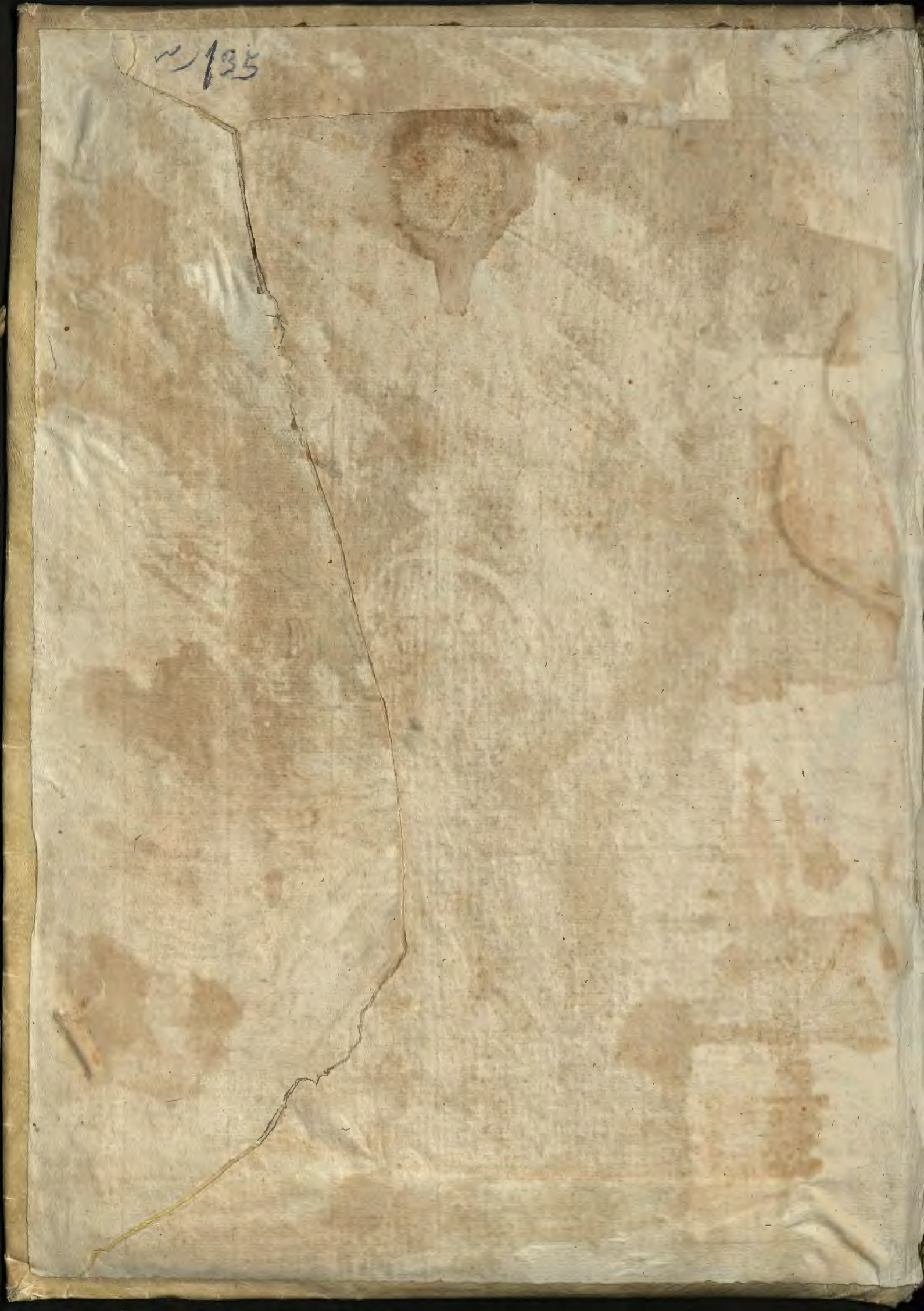
I
00135

2 -

1 - 15

BIBLIOTECA
DE LA
UNIVERSIDAD DE SALAMANCA.
Sala Est. Tab. Núm.

~ 135

2-12-6-78

b18621144

L
00135

**Plautus integer cum
interpretatione
Joannis ba
ptistae
pij.**

Edita sub. M. Coll. m. J. uenca

Sebastiani Ducii

**In plautum commenta uides noua perlege lector.
Nodum: ænigma: iocum: carmina manca sero
Sarta tibi. monumenta Pius dedit ista poeta.
Ille poeta Pius bibliotheca loquens.**

Hilippus beroaldus lectori Sal. Marcum Plautum inter scriptores clarissimū
p ac latinæ linguæ decus deliciasq; dici & esse nemo non nouit: cuius sales & fa
cetofam urbanitatem: qui nō probat nihil profus probat: cuius lectione qui
non capitur: qua capiatur non dispicio. Cæterū ut uiam qui nescit qua deueniat ad ma
re cum oportet amnem quærere comitem sibi: ita qui ignorat semitam: qua per plauri
nam siluam gradiatur: cum par est sibi quoq; comitem assumere. Comes autem coti
modissimus erit Ioannesbaptista pius municeps meus: idemq; discipulus: qui apprime
eruditus & uetustatis uerborūq; priscorum curiosus affectator cōmentarios condidit
in plauti fabulas plane plautinissimos: quibus haud parum multa aspreta læuigantur:
quæ uiatori moramenta atq; obices afferre possent: cuius ingenium & eruditionem par
cius laudo: quia indecorum est uirum litteratū alieno magis ingenio q̄ suo cōmendari:
& ne præceptor discipulum immodice extollens sibi ipsi blandiri uideatur. Quisquis
igitur plautini poematis lector es studiosus: una cum plauto specta hosce Pii cōmenta
rios: hosce tecum habe. Nec ullam operæ uerearis impensæq; iacturam. Ex his nosces
quo ingenio: qua doctrina præditus sit Pius noster: quamq; & aliis quoq; iam pridem edi
tis commentariis cœpit innotescere. Vale.

Cautum est per litteras regias ne quispiam audeat citra quin
quennium hoc uolumen imprimere: aut alibi im
pressum in ditionem Mediolanensem
iportare sub pœna: quæ in litte
ris publici sigilli cōtinet.

Ioannis Alberti Marliani mediolanensis patritii.

Quæ fuerant blattis quondam: tineisq; referta
Plautina in lucem carmina iam redeunt:
Illa Pius gryphos: ueterumq; ænigmata callens
Correxit uigili trunca magisterio.

Eiusdem:

Herculeæ famius uates ab imagine plantæ
Totius cœpit corporis inditium.
Sic quisquis Plauti poterit fragmenta uidere
Dignoscet quantus integer hic fuerat.

Inclyto principi Ioanni Bentiuolo Bononiae dicta
tori: patri patriae Ioannesbaptista
pius Bononiensis Cliens.

T si Ioannes Bentiuole princeps Auguste uultus tui maiestas: uerborumque pondus prope fulmineum penes me tanti sint: ut te per litteras petente: aliquid scilicet ederem: quod sub nomine tuo legeretur: negare non auderem: perstiti tamen aliquamdiu in quodam prope freto cogitationis obhaerens: captum: modumque ingenii mei considerans. qui satis glotiae adepturus sim si modo non ingloriose latuerim: tum numinis tui diuinitatem reueritus: cui si quae dicantur condigna futura sunt. Nihil tamen horum in tantum me terruit: quo penes me tuum imperium minus autoritatis haberet. Statim igitur ex omnium eruditorum albo Marcum Plautum delegimus: qui summus poetarum antistes ad principum principem delegaretur: ut pote qui inter clarissimorum uatum centuriam titulos & triumphos laudis cuiuslibet reportauerit: ad te inclytum principem uirtutis adoribus ornatissimum ueniat: cuius laudes si strictim & summam praelibare collibuerit: erit perinde frondes ac si quis ab ida: & summam libyco de mare carpat aquam: de quo forsitan melius tacere sit quam pauca dicere: nec ut ille unius dieculae aut alterius spatium ad elloquendum petere. Sed ocium melissi: qui in apium meditatione consenuit. Quanto causatius ego in consideratione principis: qui aui nostri decus est: ocium petam: & uires ingenii cum aetate: etiam si nestoris illius triseclis futura sit: effundam. Filum ne liberale formae tuae meritis laudibus efferam? Siquidem: ut dici solet: & repetitum est a platonico Porphyrio. Species priami digna est imperio. Corpus tibi bene habitum: statura quadrata: proceritas succulenta: thorosi lacerti: pes modicus: longae manus: oculi flores animae caeli & in aspectus micantes aquilinos. Nasus inter simum & aquilum: labra modica: compactiles aures: Caesaries flaua auri fulgorem aequiperans: quae natiuis radiis irrutilat: & cuius fulgor infucatus est: neque infucatus creditur. Nec quod laudamus formam tam turpe putaris laudamus magnos haec quoque parte deos. Nonne paris homericus appellat haec deorum munera gloriosissima: nec uiro liberallyter educato refugienda: quae multis etiam uolentibus non contingunt? Sed & Plato: quem philosophorum principem non immerito personat academia: recensens adulescentem meditationibus philosophicis idoneum: eum pulchrae habitudinis affectat. Augustissima quaeque species plurimum creditur trahere de caelo. Siue enim diuinus ille animus uenturus in corpore: dignum prius metatur hospitium: Siue cum uenerit fingit habitaculum pro habitu suo. Siue aliud ex altero crescit: & cum se paria iunxerunt utraque maiora sunt. Virtus tua meruit imperium: sed uirtuti addidit forma suffragium. Illa prestitit ut oportet te principem fieri: haec ut deceret. Forma tua fabulam homeri fecit historiam. oculis & capite iouem exscribis: cinctu martem & pectore neptunum. Haec ne ego in te summam dotem putem? Sed quod ita? Memoria necessarium uitae bonum formae laudibus obstrepit. Haec te sibi uindicat: qua facile Cyrum regem: Lucium Scipionem: Mithridatem: Charmidam: Simonidem melicum: Metrodorum sceptrum praecellis. Quam saepe municipibus meis per tribunali:

familiariter uē respondēs illoꝝ curas: & domestica ferme negocia præuenis. Non semel tantæ beatitudinis spectator & arbiter audiui non unum e popularibus meis secum ita loquentem. Quis tibi faustissime princeps dixit quæ cupiebam dicere? Quis tibi mea sensa suggestit? Sed memoriæ fidelitatem hanc patientiæ ne præponam? quæ leenæ. quæ anaxarchi exempla præuenit: quos calamitatum sors uirtutis honore decorauit. Tu patiens ut Augustus in foelicitate citraq; calamitatem fuisti: sub haud æquo tutore sub principe non iusto: & quod non mediocre patientiæ uisebatur inditium temporibus malis ausus es esse bonus. Legiones hostium barbaras paciētia tua molliuit: italiaq; uniuersa ferro: igni: peste ruente Bononia patria nostra non cladem: non rapinam: nec latrocinium quidem sustinuit: nō minima tui laude qui uir omnium horarum nedum fortunam uicisti. Sed dum te uincere conatur sors ipsa uicta est. Subsequitur fortitudo temeritatis hostis: perturbationum domitrix: atq; uitiorum: quæ nullum titulum: palmam nullam: nullum suffragium sibi arroget nisi possessorem suum possederit: qui cū plurimum possit: minimum uelit: iram exuat: misericordiam induat: clementiam uelit. superbiam nolit: multum habeat: minimum possideat: Thesuros omnis in fide amicorum credat: arces & munimina populorum corda recognoscat. Sit populi pastor non depeculator aut prædo. Te æmuletur iucundissime princeps: qui eum diem perdidisse profiteris: in quo amicum non officio demereris: qui clementissimus mortalium nō minus māsuete regis quā rex apum: cui natura nō dedit aculeum & si dedit eo nō utitur. Tu princeps integerrime commoda patriæ præponis: deinde tua. In publico diues: in priuato pauper. His sororibus iustitia coniuncta nō minimam partem uitæ tuæ probatissimæ uindicat. Hæc in sacris litteris lucere dicitur qua phosphorus & reliqua sidera impendio minus. Nouit bononia immo tota italia q̄ iustus potius sis q̄ uideri uelis: qua non Aristidæ cæderes: Tiberio Graccho: Caio Claudio. Cn. Domitio: Pittaco mytilenæo: & seleuco locrensi. Quid temperantiam: moderationemq; animi connumerem? quæ in Catone. Fabricio: Sarrano: camilloq; & ut nouos attingam Vespasiano Tito: Diocletiaq; minor extitit. Quis te liberalitate præcedit? qua sane nulla ducis uirtus dulcior esse potest. Hanc peculiariter & propemodū familiariter uirtutem cōplecteris: hanc errigis: hanc id æui pene intermortuā reuocas Strenis saturnalitiis: Thesseris: Donatiuis congiariis: nec maiorem foelicitatē putas q̄ fecisse foelicem. Sed nimis longū loquor si singula cōnumero. Adde quod aius tuus iis angustiis terminis: quos natura mortalibus dedit ad uiuendū nunq̄ potuit esse contentus. semp̄ enim immortalitatis gloria flagrauit. Nec tua uita dicenda est uelut ea: quæ solū corpore cōtinetur & spiritu. sed ut diuina. Summa summa: est in te gloria patriæ: & subiectorū utilitas. Te principe florent artes ingenuæ. Imitatus es id Hesiodicum præceptum. Calliope regum comes est: icue nata parente Aioe nutritos reges comitatur honorat. Præterea nō mediocre musarum patrocinium suscepisti: quæ nō minori hercule indigebant. Annona frumentaria: quæ laudes plures pompeio q̄ tot orientis occidentisq; triumphis peperit: sub te semp̄ in uilitate fuit. Artes postremo liberalibus artibus subseruiētes: quæ græci mechanemata dicunt: nusq; floridiores. pax nusq; diuturnior atq; tranquillior. Hæc morū suauitas: regendi tranquillitas: pturbatiōes proprias supandī robur: fortitudini ceciliū Teucris: Siciniū Dētati: Capitolini: Sergii & cæteroz; præponantur. Hæc opima spolia dignitate supant: puras

hastas:phaleras:torques:armillas:ciuicas:laureas:murales:myrtheas: obfidionaleſq;
 coronas.Hæc triumphis quibuslibet potiora ſunt.His inclyte princeps fama tua iuue
 neſcet in dies:Cælum: Terram:AEquora tranſmeabit:locū ac ſedem ſtabilem non ha
 bebit.Accipe igitur qua polles humanitate pii Clientis tui cōmentaria in Plautum La
 tii delictum edita annua cura ac labore: & cum a publicis adminiſtrationibus dabitur
 ocii locus illa cupidiffime lege:quæ uitæ ciuilis:in qua regnare crederis:tibi formulam
 dictabunt:philophicis ſententiis intermixtis ad bene beateq; uiuendū pertinētibus:
 & ſicuti poſt arma martioſq; ſudores ad cytharam commeabat achilles:perinde tu a cu
 ris ſenatoriis ad lepores modosq; plautinos interiunge: quæ tali principe condigna di
 uerticula futura ſunt. Ita tu eris achille præſtantior ſi animi pabulum aurium delecta
 tioni præponderat:Vale ſcèliciter:Proq; tuo aura perpetui fauoris aspira:

Antonii Mariæ Calcaterræ mediolanenſis:

Annorum carie phœnix oneratus ad ortus
 Ipſe tuos uolitat diua pudoricolor.
 Huc ubi peruenit nidum ſibi conſtruit ales
 Ore legens guttis cinnama balfameis.
 Apparat hinc myrrhæ ſuccos:hinc ūimen achanti:
 Et quæ ſacrificus thura miniſtrat arabs
 Ae lucem ſpeculata nouam:radioſq; recentes
 Se quatit:& blanda carmina uoce ciet.
 Donec odoratum radiis rutilantibus ignem
 Sol iacit in tumulum:grataq; buſta facit:
 In cinerem reſoluta uiget:teretemq; figuram
 Obtinet:& fractis pullulat exuuiis.
 Cognatæq; ſedens torquata cacumine palmæ
 Ad patrios tandem pergit honora lares.
 Non ſecus ita lidis Plautus noua gloria muſæ
 Pulchrior e propria ſurgit in aſtra nece:
 Cui pius auricomis radiis ſquallore remoto
 Et ſenio æthernum iuſſit habere decus:

TABVLA OPERIS.

Annotatum & congestum quod in diuersis autoribus emendauerit aut contra sententiam interpretum priorum enodauerit in his plautinis commentariis enarrator Ioannesbaptista pius.

Ex Amphitruone.

Error Diomedis de roscto.
 Error eiusdem de Planipede.
 Error Donati de Rhintonicis fabulis.
 Pompeius & Donat⁹ correcti in dictioe sipartii.
 Error Merulae notatur in uita Plauti.
 Error Theodori Gaza in uerbo subare.
 Defensus Lactantius cum sit mentio de petaso.
 Martialis explicatus in dictione Draco.
 Iuuenalis enarratus in dictione assidius.
 Patera & Trachelos quid. Macrobius supplet⁹.
 Catullus pensitatus in dictione oarion.
 De mola nominibus Iureconsultoꝝ codex emaculatus.
 Error. M. Tulli in uerbo religto.
 Defensus pompeius a uitiio in uerbo subrumi.
 Nonnii locus correctus in uerbo argutus.
 Decreti pontificii locus emendatus in dictione ferra.
 Ambrosius emendatus in uerbo colymbithra.
 Iuuenalis enarratus in uerbo cato.
 Cur libertatem adepti caput raderent.
 Error Iacobi medici de superfœtatione.
 Defensus plini⁹ de dasippo siue dasippode & lepore: quibus errore memoriae dixerim⁹ dasippodem superfœtare cum plinius neget.
 Sidonius enarratus in aduerbio eccere.
 An uerum sit Apuleium in asinum uersum.
 Codex Ciceronis emendatus de ritualibus libris Frontini nodus explicatus de obnuntiatione.
 Locus propertii cum mentio sit de phreneticis.
 Emendat⁹ Iureconsultorum codex de balaustris.
 Enarratus pſicianus uersus de pollucibus quod dicantur di depellentes.
 Tranquillus emendatus de apollonio Mosonis.
 De ferro pompeius emendatus: similiter Marcellus & Cato.
 Correctus Iurisperitoꝝ codex in uerbo cadere.
 Martialis locus. res tuas agit: in quo subest obſcentas.
 Quid sit facere coenaculariam apud Iureconſultos.
 Qui sint receptitii serui: & parapherna bona.
 Ennii nodus enodatus in uerbo frustrari.
 Quid sit infanticidii apud Tertullianum.
 Locus Ausonii in dictione sigalio.
 Pompeii codex emendatus super uerbo glœcire.
 Quid sit putari Nonnii codex emaculatus.
 Correctum plinii exemplar cū sit sermo de mageta thessalica.
 Priscianus suppletus cum loquimur de almone.
 Trogius enarratus in dictione cassim.

Ex Asinaria.

Lucretius explicatus in dictione prograxe.
 Varronis codex emendatus in plauti nomine.

De cauillatōe restitutū in digestis uerbū graecū.
 Poetae carmen explicatum de seruo insulario.
 Lucretius enarratus in dictione philentium.
 Quid sit obsequium contra Gesium.
 De portitore error seruli cū carmine maroniano explicato.
 Quid sit oenopolitū lampridi codex emendatus.
 Delinea contra omnia hactenus sententiam.
 Locus Apulei explicat⁹ in uerbo exasceare.
 Locus Iuuenalis de aeaco.
 De bulla Apuleius pensitatus.
 Horatius enodatus in uerbo rescribere.
 Lucretius explicatus in dictione momen.
 Lintus emendatus de capide.
 Nodus perſcii explicatus in dictione capedo.
 De capidula Marcelli codex emendatus.
 De Casteria cōtra interpretem papinianum.
 De eadem Marcelli codex emendatus.
 Enarratus Traquilli locus in uerbo producere.
 De numellis correctus locus senecae.
 Locus senecae in uerbo effractarius.
 Emendatus Pompeius in dictione bulga.
 De mortualibus correctus Marcelli locus.
 De regibus contra cōmunē opinionem.
 De cucullo enarratus oratii locus.

Ex Aulularia.

Quid sit attributus locus in Iuio.
 Correctus locus catonis in uoce ollaria.
 Contra Accursium de scaphio.
 Proverbum Terentii de senectute aquilae.
 De cruciario emendatus Apuleius.
 De uenenariis locus Iurisperitorum cogitatus.
 Enarratus Ciceronis locus i uerbo muginari.
 De factione Marcelli correctus codex.
 Quid sit facerā facere Apuleius enodatus.
 Quid sit casus pensitatus Tullius.
 De polypo error hesiodi.
 Quid sit appellere ulpiani codex emendatus & Nonnii.
 De ganymede locus Apulei.
 De sigello Marcelli codex emendatus.
 Contra Sidonium de sponsione.
 Error Macrobi de nuptiis cereris.
 Quid sit parcus troianus in Macrobio.
 De porcis correctus plinius.
 Quid sit porricere pro uergillo.
 De subariis emendatus Firmici codex.
 De sue explicatus satyrus.
 De ephestione explicatus Apuleius.
 De congro & polypo enarratus ouidius.
 Correctus Apuleius in dictione glabrior.
 Quid sit deglubere paulus emaculatus.
 De uolsellis Varronis uox enodata.
 Seruius defensus in dictione pædes.
 De lauerna Ausontus explicatus.
 Cur Gallus insuatur culleo Iuuenalis enodat⁹.

TABVLA

Aureæ pythagoræ sententiæ.
 De salutigerulis seruis pensitatus ouidius.
 Gelianus codex emaculatus in uerbo scriptæ.
 De flâmco correctus Marcelli codex.
 Eucleatum ouidii carmen in uoce carinari.
 De propola. M. Tullius enarratus.
 De lintheonibus pro firmico.
 De seplasiartis firmicus emendatus.
 De selliquastro higinii uolumen animaduersum
 & uarronis.
 De stropho Nonii codex emendatus.
 De crocota Apuleius enarratus.
 De nugtuendis enarratus epigrammatici uersus.
 De curione explicatus Apulei locus.
 De desperatis locus propertii.
 Varro emendatus in uerbo sîrpare.
 De gryphis Apuleius emendatus & enarratus.
 De corace oratore error Marcelli.
 Quid sit sublinere os pro uergilio in buccolicis.
 Error eorum qui Agellium non aulum gellium
 dicunt.
 De grippeneo locus Apollinaris.
 De faba nodus plinii explicatus.
 Ex Captiuis.
 Hosticum Frontini locus emaculatus.
 De sebacis candelis & uerbo seuare pro Apule
 io & Columella.
 Correctus lucretius in dictione donicum.
 Prouerbium iuciani quid significet ad anchorâ
 sacram.
 De astula locus plinii.
 Error Hermolai de absumedine.
 Locus martialis de sino uase.
 Ex Cureulione.
 De nucibus emaculatus Macrobbi codex.
 Locus Neuti explicatus in d. onichinus.
 De signo ignis propertius enarratus.
 De arcu caelesti ouidi carmina explicata.
 De cõcauare uerbo Calphurni uersus enodatus.
 Marelli error de arcu.
 De arquato Marcelli emaculatus.
 De tibia funebri & tuba pscii nodus explicatus.
 De monumentaritis Apuleius declaratus.
 Lydos uelocissimos esse pro pindaro.
 De quatuor modis lydio: asio: dorio: phrygio.
 Defensus a calumnia quintilianus super modo
 phrygio.
 De orthrio correctus Gellius.
 De rhapsodia locus Apulei.
 Quid sit dare uindictas apud Ilium.
 Codex Ouidii emaculatus quid sit amor patens.
 Philippi Beroaldi & Pit opinio diuersa in dictio
 ne chorion.
 Intestinatorum nomina & Varronis codex emen
 datus.
 Loganem diei contra Varronem.
 De hermis statuis error Galeoti.
 Explicatus Cicero de hermerotis.
 De factoribus error Merula.
 Celsus enarratus in uerbo patella.

Quid sit uiscum pro Apuleio.
 De uisco contra seruium.
 De guttu correctus Apuleius.
 Quid sit omentatum Apitio.
 De theserario milite castigatus plutarchi codex.
 Quid sit cessale in colamella.
 Euchyla & cacochyla Cornelii uoces explicata.
 Quæ sit radícula apud eundem.
 Correctus Gellius in dictione nomos.
 Plinianus codex emendatus de coclite.
 Quid sit Agathilyos lactantius emendatus.
 De tristi petra ouidius enarratus.
 Tecum pro te Apuleius enarratus.
 De sinopica rubrica plinius emendatus.
 De creta Maronianum carmen emaculatum.
 De dis Arsenothisis locus in uergilio.
 De uenere armata pro aufonio.
 Domiti error de Manio postullone.
 Emendatus Lulii codex in uerbo palatus.
 Subueteribus: subnouis Suetonius enarratus.
 Cicero & satyrus.
 De his qui se uendebat locus iuuenalis & firmici.
 Error porphyrtionis in uerbo meditari.
 Quid sit delingere apud celsum.
 Varro explicatus in dictione axicia.
 Tricæ contra Nonnium.
 De Tricone enarratus capitolinus.
 De robore loco carceris Apuleius, Satyrus: & p
 pertius explicati.
 Quid sit floccare plinii codex emendatus.
 Idem correctus in dictione statuminare.
 Ex Cassina.
 De hîrquirallis pueris error theodori.
 De passere pro membro utrius Pompei codex re
 formatus.
 Mœcenatis uerba enarrata in d. Columbatim.
 Nomina somni pro ouidio.
 Quæ sint conopeta oratio & propertio.
 De culice error Angeli politiani.
 Locus Marcelli in dictione creterra.
 Error hermolai de rubido pane.
 Quæ sit copra rhodiaca apud Martialem.
 Quæ sint copadiæ in Apitio & spathulæ.
 Spathulæ quæ sint in sacris litteris.
 De thlasis & thlibis locus apud iurisperitos.
 De mancipatione per æs & libram Ouidius uin
 dicatus a uitio.
 Deuotare pro Apuleio.
 Delicuisse pro ouidio.
 Quid sibi uelit id prouerbium litteratus samio.
 Quid splentatum mentum epigrammatista.
 Quid præcidere os apud eundem.
 Quid os profanatum Quintiliano.
 De genicularia palestra Lucianus enarratus &
 ouidius.
 Grammatica epigramma pensitatum de Martionis
 femina.
 Quid sit osculana pugna in pompeio.
 De suppilone locus Aufonii.
 Coraces præcipitia pro pallada.

Eufrare quid sit in apuleio.
 De coelitis correctus Marcelli codex.
 Quid sit pastas apud Leonidam.
 Qui pastophori sint pro Apuleio
 De molitore pro Aufonio.
 Ex Cistellaria.
 Qui sint post tergum uarri pro Iuciano.
 Quid significet id apud M. T. haeret aqua.
 Quid sit subentare enodatus apulei nodus.
 De libidine murium locus in martiali.
 Locus in petronio Arbitro de hecale.
 De Iano semone in Iuano locus explicatus.
 De Luno deo locus in claudiano.
 De eodem satyrus enodatus.
 Cur optici mures Iuuenali.
 Posteriora foenus locus in sidonio.
 Foenebris lex pro Luito.
 Proverbum Marci Tulli actam rem agis.
 Citus pro diuiso magno errore Marcelli.
 Ex epidico.
 Quid sit pyctale certamen pro serulo: & pyctes
 in hieronymo.
 Error tortelli de faseibus.
 Locus Martialis de euocato milite.
 Error Merulae de eodem.
 Quae sint seruta apud oratum & Apollinarem.
 De meroe uetula locus in apuleio.
 Cur somnus dicitur irriguus oratio: & de cornu
 eiusdem.
 Quid sit exenterare in apitio.
 De coptuata ueste nodus Iuuenalis Explicat.
 De chirodora Marcelli codex emaculatus.
 Quid sit minianus Iupiter in M. Tullio.
 Corrigendus Nonii locus in d. richa.
 Pensitatus satyri locus de munerariis.
 De undulatis uestibus locus Ouidii.
 Laconici canes pro satyrographo.
 Error Hermolai in dictione murcidus.
 De uerbo producere & productioribus locus Ari
 stotilis: Demosthenis: Plutarchi: & tranquillii
 enarratus.
 De coccalo locus Ouidii in Ibtm.
 Locus Catulli speculum uocari imaginofum.
 Speculum praeferi Ianoni locus Apulei.
 Varia de leena lactantius cum Plinio sentit.
 De uirga moly pro poeta.
 Murrhenula quae sit apud Hieronymum.
 Capitolinus explicatus in uoce dextrocherium.
 In Capella martiano enarratum quid sit recti /
 nium.
 Quae sint rectae tunicae apud Plinium.
 Ex Bacchidibus.
 Locus Senecae in uerbo malacissandus.
 De pancratio locus in Propertio.
 Quid sit stega & tristega in Ezechiele.
 De Megabyzo defensio contra sententiam An
 geli Politiani Plinius.
 De eodem codex in Quintiliano correctus.
 De bubasti locus Isidori & Ouidii.
 Damnes dici pro damnosus locus Frontini & Iu

risperitorum explicatus.
 De pentathlo simonidis carmina pensitata.
 Osphys qui cingulus error Ioannis Placentini.
 Quid sit tegere latus oratio & Iuuenali.
 Giustus emendatus codex Catulli & Plini.
 Qui sint cancelli locus in M. Tullio.
 De campis alais locus in Ouidio.
 Lapis praecantis locus in Apuleio: Ciceroe: & Co
 lumella enarratus.
 Boetii locus de terminis.
 Quid sit foricina nania Terentio.
 Quae sit lamiarum forma contra recentiores.
 Qui sint bugones apud Varronem explicati.
 De naccha locus in Apuleio: Persio: oratio: Ca
 tone.
 Quid sit limare Nodus Tulli enodatus & Apulei
 quoque.
 De Ischiaci defecatus Boetii codex.
 Qui recuperatores sint Gelios: Iulius: & Tran
 quilus explicati.
 De stega explicatus Hieronymus in Interpretatione
 geneleos.
 Isaias explicatus in dictione bubastis.
 De spondylis carmen Apitii enarratum.
 Locus Martialis de glande & praeputio.
 Ex Mostellaria.
 Mustelam a cato distinguere contra merulae sententiam.
 De cato correctus hypini codex.
 De mustelino colore mendum sublatum ex Mar
 celli codice.
 Pensitatus epigrammatici locus de capis myrtis.
 Qui sint grumi locus uegeti emaculatus: colu
 mellae: Varronis: Plinii: & Vitruuii.
 Frutex in probris pro Apuleio.
 De insularis seruis locus in priapae.
 Quid sit comista nodus Catulli explicatus.
 Quid sit bubulcitarier in Apuleio.
 De bono euentu locus Apulei & Varronis expli
 catus.
 De euridamante locus Ouidii.
 Error Serui de pulueris iniectione.
 De hercule alexicaco locus in Plinio.
 Amystis pro poculo locus Apollinariis & oratit
 & Iuciani.
 Stygos hydor locus Curtii emaculatus.
 De morte Callisthens nodus Ouidii enarratus.
 Mos macedonum saxi obruere reos pro Ouidio.
 De clitellis proverbum Ciceronis.
 Quid sit apud oratum in propria pelle quiescere.
 Restitutus Plinianus codex contra Hermolaum.
 Iuuenalis carmen pensitatum de deo Aesculano.
 Deductum ex graeco pro uerbo illud Ouidianum.
 surdior ille streto.
 Apulei codex emendatus in dictione dierectus.
 Apulei emaculatum exemplar & enarratum in
 uoce citimus.
 Quid sit subluues pro Apuleio.
 Capram significare aliud apud oratum quae sen
 tiant interpretes disceptatum in uoce comista.

TABVLA

Emendatus Priscianus in d. Olere.
 Nodus ouidi in d. buccerum.
 Enarratus Hieronymus in uerbo discophorus.
 Quid sit Horreum pro Apuleio.
 Quæ significet uox oxymora in donato & porphyrione.
 Locus Apulei in uerbo morigerus.
 De nullo enarratum uerbum Catulli.
 An dicatur sexto consul an sextum pro plinio.
 Voces Lucretii declaratae in d. philemation.
 Ex Menechmis.
 Cur trilingues siculi apud Lucium.
 Veretrum uerbum latinum esse.
 Specillum quid & enarratus celsi nodus.
 Error Varronis umbilicum medium non esse.
 Locus apud marrialem de habitu leonis fetido.
 Quid sit conspurcari codex Senecæ correctus.
 De numeris militibus nodus enucleatus in Suetonio: & exposita orationis carmina.
 Sinciput pars capitis contra Merulam.
 Error Marcelli de genio.
 De gentili thoro Locus in satyro.
 Qui sint porci sacres & rienes pro Varrone.
 Baxeæ quæ pro Apuleio.
 Quæ sint cantarides error palladis.
 Vindicat Seruius ab errore de iulis ephesiadis
 Locus claudiani in uerbo spathalion & Hermolai lapsus.
 Cynosema locus ouidi explicatus.
 Sublatum mendum ex pompeio: & cicerone in uerbo utere.
 Emendatus locus in priapæis in dictione oscitanti.
 Error domiti in dictione ueternofus: & restitutus locus in epistolis M. Tullii.
 De ueratro restitutum uerbum in Ouidio.
 Qui sint helluones locus in Augustino.
 Nomina uasorum quibus utitur bononienses: bocalion: engasteriu: bichi: bicharta.
 Locus apulei in dictione similiter.
 De armilla locus properitii.
 Ex Milite.
 Quæ sit Tyroterica in Apitio.
 Correctus pompeii codex i uoce primus & misimus.
 Lagophthalmos legendum esse apud celsum.
 Columna in nominatis in signe cafareum.
 Telamones columnæ error Vitruuii.
 Restituta series Gelsii codicis i uoce myopes.
 Anfula quæ in Apuleio.
 Ad limina serui locus in apuleio.
 De eisdem enarratus locus iureconsultorum & Siliii Italici & ouidi.
 Cur pars dictus sit Alexander & ouidii carmina explicata.
 De pararencho locus Satyri enodatus.
 Unde uenerit id prouerbiu nemo solus sapit.
 De liberrate p festucam locus in perscio.
 De pythecussis in iulis error Hermolai.
 De spinthris pompeius enarratus & Suetonius contra oium hactenus sententiam.
 Emaculat Pompeii codex in dictione expapillat.

Quid sit Statumen enarratus Plinius.
 Quæ sit cuba columnaria locus Vitruuii.
 Ex mercatore.
 Qui sit suffes & ceryx uerba apud Senecam explicata.
 Vetustū esse prouerbiū id uulgare. musca i temōe.
 Sublatū medū ex codice pompeii in d. aurariū.
 De trama explicatus Pericii nodus.
 Cur uirtus sedeat i saxo quadrato: fortuna i rotundo.
 Defensus contra taxatores seruius de lycissa.
 Diuersitas scriptorū q̄ fuerit autor stupri pueri.
 Res pertriosa quæ sit apud Martialem.
 De pellice restitutum apud iureconsultos uerbu.
 De aquis formidatis carmina ouidi explicata & Apulei sententia.
 Dictum Tibulli ex hoc prouerbio fluxisse in portu res est.
 Enodatus codex Apulei de missioni generibus.
 Explicatus spartianus & Plinius de causariis.
 Penitus Apuleius in dictione causarius.
 Error Angeii Politiani cur magnes heraclius lapis appellatur.
 De magnete error Hermolai ueneti.
 Ioannis ex apocalypsi uerbum explicatum in dictione grossus.
 Sus mineruam quid significet apud ciceronem.
 Ex Pseudulo.
 De phecais calciametis Senecæ locus enarrat.
 De heliotropio error Hermolai.
 Mendum sublatum ex Seneca: & enarrat Ausonius in d. caudax.
 Quid significet ille uersus in satyro. Si trula in uerso crepitum dedit aurea fundo.
 Seruius explicat & Palladius de coloribus equorum.
 Non ille p̄de & insignificanter uulgariter Stocon pro usura dici.
 Enarratus Maro & Varro in d. porricere.
 Luciani qd significet illud prouerbiu uas danaldū.
 Apulei Sententia quæ sit cur in sepulchris conderentur thesauri.
 De dictatore addita quædam a cæteris interpretibus omissa.
 Quid sit nebulartum apud Columellam.
 Restituta carmina i gellio ex epigramate graeco.
 Error interpretis platonici in torpedine.
 Explicatus locus apud lucium de hieroglyphicis litteris: & de manu sinistra: & sententia Apulei & Diodori collata.
 Quid significet uitosa potestati maroni i georgicis.
 Quid significet putus codex Marcelli correct.
 Locus Plinii de secundanis gladiatoribus.
 Quid significet hermes supposititiu epigrammatista.
 Enarratus Senecæ nodus de parastis.
 Vagina podicæ significat locus poetae i priapæis.
 Locus in Claudiano de his q̄ multibria patiuntur.
 Explicatus nodus luciani de lentisco.
 Codex apitii uidicatur a uitio i d. thermospodiu.
 Error Seruii cum sit de turbine mentio: & theocritus enarratus.

Ex Pcenulo.

Penitatus locus Varronis de Aristarcho.
 De designatoribus contra recentiores.
 Explicata uox lucreti in .d. iphtanassa.
 Quod differant pollucere & pollincere contra
 Hermolaum.
 Error Seruili & propertius enarratus in .d. portu
 tor.
 Correctus ouidius in dictione macero.
 Error lactantii: Ausonii: & ceterorum qui dicunt
 uenerem apud lacedaemios armatam colit in
 uoce aphrodisia.
 Cur caecus amor defensus Fraciscus petrarca.
 Enodatus apuleius in dictione recessinus.
 Locus Martialis in dictione alicula.
 Enarrata uox danielis in .d. smigma.
 Quid sit caesale apud columellam.
 De piscina publica locus Martialis.
 Unde sumpsit Terentius id prouerbum late
 rem lauas.
 Perperam dici lymphatum uinum pro diluto i
 d. lymphaticus.
 Addita nonnulla i puerbis graecis sup oedippo.
 Enarrata uerba catonis & Apiti i .d. globulus.
 Explicatus tranquillii nodus in .d. referri.
 Quid sit ruderarum cribrum pro Apuleio: ibiq
 enarratum quid sit pollintor: pollintio apud
 catonem: pollinarium & excusorium cribrum
 in plinio.
 Custodes catenati pro ouidio: Seneca: & colu
 mella in .d. ocrea.
 Verbum Ausonianum explicatum in .d. glossa.
 Quid sit habere callum in plinio.
 Error seruili in .d. nefastus.
 Martialis locus explicatus cum sit mentio quid
 significet illud plautinum pone se homines locat
 Prouerbum indicatum in uersibus catulli nec
 mulieri nec sinui credendum.
 Error grammatistarum qui frugalem pro fugi dicunt.
 Perperam conuicium dici error communis.
 Mygdalia quid enarrata uox luciani.
 Contra philosophos recentiores inscienter aris
 totelico libro inditum titulum metaurorum.
 Error Hermolai in .d. cluere.
 Enarratus ouidi uersus cum sit de aia mentio.
 De Apelle error Apulei.
 De cortina explicata uox apud columellam &
 Martialem.
 Halagoras quid lapsus interpretis platonici.
 Condire quid explicatum palladae elegans epi
 grama & latinitate donatum.
 Sublatum mendium ex digestis in .d. nouellicus.
 Ex Persa.

Excetram dici contra merulam.
 Error eorum qui strutha non struthoea scribunt.
 Enarrata uox Hieremiae cum sit mentio de cala
 mo odorato.
 Emendatus codex ouidianus in .d. cremor.
 De passere marino pompeii codex emendatus.
 Enarratus Tranquillus in .d. peculiaris.

Explicatum uerbum in archytrento i .d. uersipellis.
 Vitulor quid codex pompeii emaculatus.
 Castigatus Marcelli codex in .d. anatus.
 Enarratum gellianum adagium praeter propter.
 Penitatus epigrammatici uersus de hestopoli.
 Comittere quid carmine Martialis enarratum ibiq
 pulchra de spectaculis.

Locus Iuuenalis & ouidi in eadem dictione.
 Manus do uerba plini explicata

Ex rudente.

Alfiosus qui enarratum uerbum plinianum.
 Perfixisse quid correctus Frontinus.
 Collara sententia dionis & tranquillii.
 De musculo enarratum claudiani uersus.
 Locus Apollinaris in .d. machera.
 Quae sint pororia litterata in lucretio.
 Locus poetae de psoloente.
 De tollone Vitruuius emaculatus.
 Manduces quid epigrammatica nodus explicatus
 Suidae codex emendatus de sacceperio: ibidemq
 lapsus interpretis suetonii & politiani.
 De Silphio opinio philippi Beroaldi & Pii diuer
 sa: & prisciani uerba enarrata.
 Phocas grammatiscus emendatus cum de exagoga
 fit mentio.
 Correctus Apuleius in uerbo adigere.
 Emendatus Apollinaris de concha ueneris.
 Quid significet apophrada in Luciano.
 De offermentis Luciani uox enarrata.
 De ampullario Columellae uerba enarrata.
 De puluisculo explicata dictio Apulei: Perseii &
 Prisciani.
 Ibidem quid sit apud catullum palimpsestos.
 Quae sint naues thalamiphora in Apiano: & si
 Apud eundem nihil imutare possis cum apud
 alios eandem dictionem reperiatur: quae legitur in
 codice trito Apiani.
 Ilatis: glastu: & indicum: quae herba sit in plinio
 in .d. gaudea.
 De securicula locus Martialis.
 Adductae opiniones multae de risu sardonico.
 Error Ioannis placentini in .d. gaulus.
 Explicatus Ausonius de herba, quae sit cognos
 minatur.

Ex Stricho.

De ipudicitia penelopes enarrata pliniana sen
 tentia.
 Carmina poetae explicata de uilyxis arcu.
 De oscillis explicatum uerbum Maronianum.
 De oscillo an ocellatae nubes in tranquillo legi
 debeat proditur.
 An exanclare uel exanthlare dicatur: & multo
 rum codices emendati.
 De cercuro codex marcelli emaculatus.
 Locus Propertii in dictione solia.
 De sambucca uersus perseianus enarratus: ibi
 demq Quintilianii codex emendatus.
 De Augurio mustelae locus apulei.
 De peristylo explicata Ausonii carmina.
 De emunctoriis & spherulis hieronymus emenda

TABVLA

tus & enarrata in exodo subobscura uerba.
 Error Virruuili quæ sint columnæ telamones
 uocata.
 Renatus uegetus emendatus de cuniculariis.
 De obsonatore error Accurfit.
 Fontibus dicata templa Iuuenalis declaratus &
 propertius.
 Quid sit Crunare petronius arbiter explicatus.
 De modo sedendi in cõuiuiuo uergilius enodat?
 Seruius: Ouidius: & Lucianus.
 Explicatum carmen maronianum ex diris in. d.
 battalus.
 Locus Columellæ in. d. cynedicus.
 Ex trinūmo.
 De remora correctus plinius cum errore Her /
 molai.
 Error Francisci philephi & restituta dictio in lu
 cano.
 Codex Iuuenalis & Martialis emendatus.
 Explicatum carmē Martialis cum errore Domi
 tii & porcelli grāmatici.
 Enarratum quid sit uerbum recipere apud Cice
 ronem & M. Varronem.
 Prouerbiū Terentii: si non potes quod uis id ue
 lis quod possis: tractum a græco.
 Quid sit siderare & morbus solstitialis & herba
 contra Hermolaum.
 De morbo caniculari sublatū mendum e plinio
 De ueste palmata enarratum uerbum leuitici: &
 quid sit poderis uestis in apochalypsi.
 Locus æschini explicatur cum de zonario secto
 re sit mentio.
 Locus Demanaetis philosophi explicatus de cõ
 dalio.
 De Cottabo locus in luciano

Quæ sint in Apstio salecottabia.
 Qui sint digiti in cõdillum cõplicati Martiano.
 Locus Apulei de iis: qui arma amittunt.
 Disputatum an rescipiscencia sit meranoeca: qua
 Aufonius latinatam carere retur.
 Ex Truculento.
 Enarrata origo Græci prouerbii. multa cadunt
 inter calicem: supremaq; labra.
 Error Domitii & explicatio carminis ouidiani
 in Ibi.
 De monopodis explicata uox in liuio.
 Quæ sint scaptensulæ locus in lucretio.
 Quid sit cambiare uerbum Apuleianum enar
 ratum.
 Scripturarius qui contra recentiores: & quæ sit
 scriptura cum loco uarronis.
 De choro lacedæmonio maronis carmen expli
 catum. oratii & Tibulli.
 De Inuaso colore pompeius emaculatus.
 Arma pro Armillis locus propertii.
 Error Hieronymi & uersus manlii explicatus de
 præficiis.
 Inuideor non apud solum oratum reperiri er /
 rorē acronis.
 Palladæ distichon explicatur cum quæritur cur
 nouimestris nunc partus.
 Quæ aut satyrica dicat: & quæ signa satyrica
 Florus & plinius enarrati.
 Quid sit satyrion explicata uox in plinio.
 Ibidem uerba medicorum enarrata.
 Locus Martialis in dictione satyre.
 De fulminibus locus perscii.
 De secundis fulminibus explicatus ouidius.

..F I N I S..

Iacobi Mariæ Calcaterræ mediolanensis patritii.

Scæna: Iocus: Veneres: Risus: Derisus: Amores:
 Innumeri regnant nunc bene cum numeris.
 In faciem generosa suam plautina resurgit
 Ex obitu: ut phoenix: thespis ad astra suo:
 Amplexæ cinerem. charites iacuisse sepultum
 Delicium latii non uolere diu.
 Musa nouo uatis nimium se iactat in ortu
 Cum fato ueluti stetq; cadatq; suo.

IOANNIS BAPTISTE PII BONONIENSIS COMMENTARIUS IN
PLAUTVM ET PRIMVM LECTOREM ALLOQVIIVR.

Difficulanti subinde: & per horarum minutias acerrime uestiganti: quid nam sit forte fortuna in hac labida & morbili ne dicā morbonia & nosocomio mortalitatis nobile regium consumatum: & absolutum: subit id sapientis apophthegma: & bracteatus adagio illum esse nimtrū hominē qui rerum caducarū & subciliuarū principatum scæptrūq; retinet. est palā uidere atq; animaduertere non corpus tabidum: ita hominum quemadmodū belluinoꝝ considerandū: ut donem tibi in ora inaudita & id genus animantia uiuentia sane uitā alentē non ingenia tam: si probaueri corpus non attendendū: nec hoīem exteriorem uinco interiorem. si igitur est aius omni carceris impuritate depurat⁹. Manifestariū est rursus & in propatulo hominē omnī quacūq; sunt animantia esse nobilissimū: in quem per cælipotentes stellas diuinus ille anim⁹ necessitate cuiusdā legis infunditur cui descensus per orbē solis tribuitur per orbē. n. lunæ præparatur ascensus. Mēs n. illa diuina animusq; cælestis per omne mundi corpus imodū circuli collocatus & nunc intrinsecus nunc extrinsecus positus cuncta regit: atq; componit: & propria originis generatione conceptus ad procreanda & conseruanda omnia ignita hac sempiterna agitatione perpetuat. Numerius ceteri scite: & eleganter hoīem ingenio multiformem: multimodū: multipitem cogitationū curriculo protheum illum memoratissimū tropologice & sub quodam uelut iuolucto notari uoluerunt q; se in uarias figuras uersipellis alterat: & imutat. is diuinissim⁹ chameleon: & athriuagus non dubitat oculos alieno imittere cælo. Cum scilicet sit deus in nobis agitante calescimus illo spiritus hic sacre semina mentis habet hic ueluti heraclius lapis cælico spiratus afflatu: & hinc mortalibus seculentis altior alterū catēnati & cōnexiū ad diuinū numen infinuat. Illi inserit diuinitatis gaudio gliscens superni amoris dulce seminariū. sed plato in contrariū obstrigillari uideri potest: qui simitū dixit esse hominē si deo cōpares. Adde quod ex pindarica autoritate scribit difficile imo impossibile reperire hominē ex omni parte tetragonū uerum plato philosophoꝝ achilles super hisce mortalib⁹ neminit qui sunt nulli rei inter homines uelut inter animantia pedes pulscelq;. Denuo si dilogta & orismo uelim cate & cordate ex māli chaldei uerbis prolata stabilire qui facile canit esse hominē deum inuenire q; in homine sit deus animus scilicet cælestis particula auræ in hunc mundū ueluti triarius subsidens insurgerem. extat aristotelica sentētia & pura: & proba: si passibile iungatur agenti recte disposito medio: necesse est in id agens operari. Animus humanus passibile est respectu dei. Igitur deus in id operatur actione sua sibi peculiari: qua sit ultra mondanus aius æuithernus: cælestis & ad beatitatem illam per eanem perēnigaudā fruendā accinctus mediatoribus litteris litteratis dulci oculo grato diuersorio saluari pabulo amæno condimento sine quibus uita uitalis esse nequit. eæ iuuentutē tenēt senectutem oblectant pueritiā castigant: que prælibata cuncta uti adipiscamur plautum auspicabimur: Comiciū primū nominis. iam superest uti de comedia nōnulla dicamus.

De comædia.

Comediam greci cōplexim: & adfatim ita definerūt. κωμῳδία ἐστὶν ἰστορικὴν καὶ ποικιλικὴν πρὸς γαυροῦσιν ἀνὸς τὸν περὶ οὐχί. Comædia dca ἀποτοῦ κωμῳδῶν κωμῳδία. n. appellant pagi idest cōuenticula rusticorū. Ita iuuetus ut ait uarro attica circū uicos ire solita fuit: & quæstus sui causa hoc genus carminis pronuntiabat. aut certe a uiculis. Nam posteaq; ex agris athenas cōmigratum est: & hi ludi constituti sunt sicut romæ compitalitiū ad canendum prodibāt: & ab urbana come & oda comædia dicta est: uel ἀποτοῦ κωμῳδῶν. i. uiculorū q; humiliū domū fortunæ cōprehēdantur. Nō ut in tragædia publicarū: regiarūq; uel ἀποτοῦ κωμῳδῶν. i. comestatione q; olim in huiusmodi fabulis amantiū iuuenū κωμῳδία canebantur. Comædia a tragedia differt q; in tragedia introducūtur duces heroes reges. In comædia humiles: atq; priuatæ personæ. In illa luctus exilia cades in hac amores uirginum raptus. Deinde q; in illa frequenter & pene semper latis rebus exitus tristes & liberorū fortunarūq; priorum in pants agnitio. In comædia turbulento principio subsequitur latus exitus poetæ primū comici fuerunt sussarion nullus & magnes. Hi iocularia scite & uenuste canebant. Secunda ætate fuerunt aristophanes eupolis: & cratin⁹ qui & principum uitia sectati acerbissimas comædias cōposuerunt in quibus eupolis q; pulsauerit sugillauerit & inuenustauerit alcibiadem mola in mare coniectus est. & bapto siue cotyto eiusce comædia nulli rei habita. Hec archæa comædia uocitata de qua satyrā latini transtulerunt. palā est aristophanē solitū in nephele socrate carpere pullicem saltatrici culæ passus dinumerantē. Tertia ætas fuit menandri philemonisq; qui omnē acerbiter comædiæ mitigauerunt. sic ferme qdam tradunt. cæseo tñ sussariōis magnetis: & nulli resoptas: & tacito cōsensu litteratorū oblitteratas cōædiās reuocasse q; nouiter a menandro & philemōe excogitatas. Luit⁹ dio medes donatus ceteriq; notificāt primū andronicū comædiā dedisse romanis: excitūq; ex ethrusia ludionē q; uocat hister uñ histrio cognomiatus. sūt q; epicarmū uelint i isula cō frequētasse uñ comædia dca. p hui⁹ orbitas plaut⁹ icædit: hūc seq; hūc in haret: uñ oratiā illud plautus ad exēplū siculi ppare epicarmi.

Comædia.
Pagi.

Compitalitiū

Comestatio

Bapto.
Satyra.

Histrio.
Epicarmus.

Personæ.
Roscius.

De personis.

Ludiones galeris nō plonis utebant. Roscius gallus ut tullius inqt puerissimis ouillis psona primus usus ē sup his psonis nōnulla in hæc uerba pōpæus. personata fabula quādā nūc inscribitur quā pu- tant qdā primū a psonatis histrionibus. Sed cū post multos ānos comædi psonis uti cæpere uerissim- le est eam fabulā ppter inopiā comædiōz actam nouam per atellanos qui proprte uocant personatū quia tus est iis nō cogi in scēnā ponere psonam quod cæteris histrionibus necesse est. Demiror lapsū esse diomedē in re plertim manifestaria q rosclū scribit fuisse nō satis decorum cum decorissimus ex- titerit filo corporis quadrato ingenio liberali si strabi uitū demas. Hūc qntus catulus effictm & im- patienter amauit in quē extant hi uersus.

Constiteram ex oriente auroram forte salutans.

Cum subito a leua rosctus exoritur.

Pace mihi liceat caelestes dicere uestra.

Mortalis uisus pulcrior esse deo.

Prætextata.
Tabernaria
Togata

Principio togatæ comædiæ dicebant quæ postea in prætextatas & tabernarias diuidebant. Togatæ fabulæ dicuntur quæ scriptæ sunt secundū ritus & habitus hominū togatoz a toga sicut grecas fabu- las ab habitu æque pallatas uarro ait nominari. Togatarū prima species quæ prætextatæ dicunt in quibus impatorum negocia agebant & publica: & reges romani uel duces inducunt personæ digni- tate & psonarum sublimitate tragædiis similes. prætextatæ aut dicuntur quia sere regum uel magistra- tum qui prætexta utuntur in huiusmodi fabulis acta comprehendunt Togatorū secunda spēs taberna- riæ humilitate psonarum & argumentoz similitudine comædiis pares q olim tabulis tegerent cōmu- niter tabernariæ uocabatur. Tertia species latinæ: q a ciuitate olcoz atella: in qua primum cæptæ atellanæ dictæ: argumētis dictisq; locularibus similes satyricis fabulis grecis: i quibz floruit pōponius

Pomponius
Bononiensis.
Planipes.
Cynædologus
Ityphallus.
Planus.
Implano.

Bononiensis. Quarta spēs est planipedis. grece dī mimmos: mimographi quoq; & mimnologi a fir- mico materno: hōz erāt cynedolog: ityphalli: dicelista & sexceteri alii: in sticho plautina comædia car- men est si qz cynedus aut ionicus. ubi lego cynedologus quod aptius & coherentius. ceter cōspirater & uniter cū cæteris diomedes ideo latine planipedes uocitatos qd actores planis pedibus. i. nudis p- scentiū. itroirēt nō ut tragici actores cū cothurnis neq; ut comici cū soccis a quo stat seneca libro pri- mo ep̄larum ita scribēs. quā multa publiū nō excalceatis sed cothurnatis dicēda sunt de quibus & iuue- nalis planipedes audit fabios ridere pōt qui mamercoz alapas. Mallim a uerbo prisco implanare q enorat loculariter scurriliterq; decipere Ciprianus: q qd nō est se putat se ipm implanat planti scur- ræ & ordinariū prisca appellati uel eo oratiano uersu. attollere curat fracto crure planum Plinius. uocante plano regio ubi pro uocatore sed scurrili accipitur nec obstat planū prima correpta profer- ri planipedes pducta hoc. n. fieri assolet q in his planipedis loci scurrilitates morologia famnia & fa- cetosa canebantur ideo fabulæ planipedis uocata. in dictōe planipes pes fortassis p̄alcon ē serulēa uenustamēto orōnis si huc nō adlubescis iterp̄amēto scito pades nō solū pueros sed & iuuenes gre- cos appellare q seruius diligēter & exq̄sitim ānotauit & in sexcētis grecis epigrāmat̄is pades p pen- tathlis & luctatoribus platum ē ut scilicet pades iuuenes histriōes fabulā acitātes appellent. Fabulæ

Pedes.

Fabulæ unde
Dramata.
Muta persōa
Diuerbia.

dcē ueluti factibulæ. Dramata sūt i fabulis ~~απερ~~ οδρα v. i. agere dramate uero tres psonæ tm agunt Iōq; oratius ait nec quarta loq; psona laborez. q quarta sp̄ muta. grecis hæc cophos p̄sopos dī sup- qua & martialis. Mēbra comædiæ tria sunt. Diuerbiū: cāticiū: chorus: Diuerbia sunt ptes comædiæ qz diuersoz psonæ uersant. psonæ aut diuerbiōz aut duo aut tres: aut raro q̄tuor esse debēt. In cātici- cis aut una tm debet esse psona aut si duæ fuerint ita debēt eē ut ex occulto una audiat nec loquatur sed secū si opus fuerit uerba faciat: hoc monodiū appellāt. In choris miscellanea turba inducūt p̄ato- mimus & chorales antiquus i comædia canebāt. si qn monodio agebat unā tibiā inflabat: si qn syno- dio utrāq;. Nūc abolitū prisus. Addam⁹ & hoc de plātpedis: qd in sinceris pōpei codicibz legūt: planti pedes hi peculiariter appellabant recinati: recinū oē uestimētū quadratū: hi: q. xii. iterp̄ati sūt esse dixere uiri: toga mulieres utebant prætexta clauo purpureo: un recinati mimmi planipedes: quā rē dī ligēter exeqt lantra libro secūdo de antiquitate uerboz. Cæterz claudicaf latinā comædia qntillan⁹ autumat libro duodecimo hoc ē esse mēsu camænalē illegitimū. Homer⁹ oīs poetica largissim⁹ sōs illadē instar tragædiæ: odisleā ad imaginē comædiæ fecisse mōstraf. Adde quod pene excidit rhinto- nicas comædias donato dicti ab auctore: qd penit⁹ exhibilādū ē p̄cipue cū planipedia ab humilitate & rapinamate rhyntonice uocentē. Rhyntonē planū uocari abiectū & sordidatū planū est in qua si gnificāta iuni⁹ columella usurpauit nō tā doctissim⁹ q eloquētissim⁹. hui⁹ uerba sūt hæc ex libro no- no agricultōis. Itaq; terētius uarro: null⁹ ē inqt hoc seculo nebulo ac rhynton: q nō tā dicat nihil sua itereffe utrū elismōi p̄scibz: an rantis frequēs hēat uiuariū. Ampli⁹ qd omīssū ē comædia p quattuor partes diuiditur prologū: prothesis: epitasis: catastrophē: prologus est p̄fatio quādā fabulæ in quo solo licet ppter argumentū aliquid ad populū uel ex poeta: uel ex ipsius fabulæ: uel ex actoris cōmo- do loqui. prothesis primus est actus. Initiūq; dramatis. epitasis incrementū processusq; turbarum ac- totus ut ita dixerim modus erroris catastrophe conuersio rerū est ad locundos exitus p̄fecta cum

Monodium.
Synodium.

Recinati

Rhyntonica
Comædiæ.

Diuisio cor-
mædiæ.

sta cognitione gestoz. comædiam esse Cicero ait imitationē uitæ speculū consuetudinis imaginem

ueritatis prologi species sunt hæc. **Comendatiuus: Relatiuus: Argumentatiuus: mistus: Comiciis** senibus candidus uestitus inducit q̄ is antiquissimus fuisse memoratur adolescens discolor attribuit serui comici amictu exlguo cōtegnit paupertatis antiquæ gr̄a uel quo expeditiores agāt. parasiti cū intortis palliis ueniūt lato uestitus cādidus erumoso obloctus purpureus diuiti paupi phenicatus sic. n. lege apud donatū propalmaris cū pheniceus delictosus paupi haud quāq̄ conueniat. Militi chlāmys purpurea puellæ habit⁹ peregrinus inducit leno pallio uariū coloris utit. Meretricis ob auaritiā luteū dat. Pro aulæis qbus ornabat scena siparia atas posterior accepit sic. n. pot⁹ apd donatū lege q̄ sup para. Iuuenalis. uocēq; locasti sipario lic pge & emacula codicē donati & uti i uno saltu capias apros duos emēda pōpetū est aut mimicu uelū qd pulueri obsistit dū fabularū actus cōmutantur de umbra histriōes pnūtiabāt. Rursus est comædia motoria: ē stataria. Motoria uerbi gr̄a amphitryo: Stataria cistellaria. Hæc in comædia comi dulciū geniali requiruntur. Ioca nō infra soccū seria non usq; ad cōturnū: uti errores cōcessi amores: leno periurus: amator feruidus: seruulus callidus: & amica illudēs: & uxor inibēs & mater indulgēs & patru⁹ obiurgator & sodallis opitulato & miles p̄liator parasiti edaces parētes tenaces: & meretrices. p̄aces. si ergo ad summū bonū ueluti imago & speculū uitæ ducit ipsa comædia auspicanda est sequēda & assequenda præcipuæ cū quæ bene auspicantur p̄fecta ut autor est columella non seruentur.

Plauti uita.

Plautū n̄t̄dissimū liguæ latinæ patrē cōpimus stilo tam grato fuisse & latinissimo ut uarro undecūq; eruditissimus ex ep̄i itolontis sentētia dixerit musas fore ut latina lingua loquerent̄ si latine loqui uolissent Regnauit i scenali pulpito nō tam ut merula georgius nullo autore blatit q̄ntodecimo post anibalē anno: etiā si hoc eusebius: cui nō in oibus inhæreo: profligatū anno q̄ deronantibus panog bellicis procellis & crudescētibus cuius rei argumēto est t̄pe sic scribens i penulo uincite ut fecistis ante hac: & p̄ni uicti p̄nas sufferāt. Varro cū ceteris posteritati cōmendauit plautū pecunia oī cum puluisculo naufragio amissa posteaq; romam reuenit ob quarendū uictū ad circumagendas molas: quæ trufatiles appellant operā pistori locasset i pistrino saturationē & addicū: & tertiā quandā fabulā cuius nomē non legitur scribit. de molis trufatilibus his meminīt calphurnius cū ait uilia cū subigit manu alibus ordea faxis: ep̄ithaphistam iussit iis enicalibus ueribus suum sibi sepulcrū insigniri post q̄ est morte captus plautus.

Comædia luget scena est deserta.

Deinde risus: ludus: locusq; & numeri.

Innumeriq; simul omnes collacrimauerunt.

Gellius annotauit marcū uarronē scribisse plautū fuisse quēptā poetā comædiarū: cuius qm̄ fabule plauti inscriptæ forent acceptas esse quasi plautinas cū essēt nō a plauto plautinæ sed a plautio plautinæ uocāda. Cuius indicaturæ p̄t̄i & honoris plaut⁹ antiq; extiterit cecilius ostēdit sedigit⁹ hisce uerbis. Cæcilio palmam statuo de comico.

Plautus secundus facile exupat ceteros. Amplius cur plautus appellatus: nō temere: q̄ tibi explicet inuenies. Scito igit̄ scribere romanorū scriptorū opinatissimos plotos appellari qui sunt plantis pedibus: unde & poeta actius qui umber sarsinas erat a pedum plantie initio plotus: postea plaut⁹ est dicitur soleas quoq; dimidiatas qbus utebantur in uenādo quo plantus pedē ponerēt semiplotia appellabāt ea loquēdi forma plautus dicitur qua plancus uocat q̄ supra modū pedibus planus est sicut plantæ tabulæ planæ. scauri appellant q̄ extantes talos habent pansæ uero dicunt quorū pedes incurui sunt a uerbo pando recuruo. cōpnes longis pedibus Plinius libro. xi. naturalis historia. nā & hinc cognomina inuenta planci plauti scauri pansæ. eusebius sarsinatē ex umbria fuisse plautū refert de qua filius & diues sarsina lactis ad quā ciuitatē plautus inferius adludit si nō umbra ecqd est aliqua sarsinatis: sunt qui terentiū plauto p̄ponant eā refertur a seruo libro æneidos p̄rio. Sciendū tamen est terētium propter solā proprietatē omnibus comicis esse præpositū quibus est q̄tum ad cetera spectat inferior. In laudem plautinā sidontus quo gento plautus quo fulmine quintilianus idē sed phallecto carmine gratos plaute sales lepore tranlis.

De comædia ex interprete Aristophanis.

Antiquitus: qui in uictis iniuria afficiebant ciues noctu ibāt ad tribū eā ubi habitabat q̄ iniuria intulerat & in eū acriter iuehētes uociferabant̄ illic esse quendā hæc & hutusmodi i agricolas opantem: & his dictis abibāt nomē quoq; dicētes. Die uero ingrebat̄ qui hæc fecerat & ita ispuos affect⁹ cōtinebat ab inferēda iniuria. Vidētes igit̄ ciues hoc esse utile ciuitati amuletū iniuriæ iusserūt iniuria puocatos i medio foro iniuriātes taxare. Postq̄ aut̄ ex hoc ciuitas magnū augumētū cepit poetas istituerūt mordere quemcūq; liberet nemine phibēte. Postq̄ aut̄ malitia p̄fecit & diuites & p̄icipes nolētes carpi phibuerūt qdem manifestatā taxationē. sed iusserūt occulte ueluti p̄ enigma: deide & hoc impedierunt. Proinde pauperes qdem mordebant: diuites uero & illustres minime. fuit autē priā come dia optim⁹ artifex aristophanes & eupolis: secūda uero plato: tertiē menāder. Comædie igit̄ uel qd̄ acomis cōgregati canebāt hæc uel quod in tempore καὶ αὐτοῦ σ. l. somni talia dicebantur.

Prologus.

Varietates uestitus. Phenicatus. Siparia.

Motoria Stataria:

Cōtra merulam. Blatt.

Naufragium plauti. Trufatiles molæ. Epitaphium plauti.

Plautius.

Plautus Cur.

Semiplotia. Plancus. Scauri pansæ. Compnes. Sarsina.

Amuletum.

Aristophanes. Plato eupolis Menander.

De uersibus comicis ex enchiridto ephelionis.

Iambicū metrū suscipit qdem p sedes ipares hoc est primā tertā & quintā iambū:tribrachū: spondaem: Dactylū: anapestū: Per integros uero hoc ē secundā: quartā: sextā: iambū & tribrachū & anapestum. Nunc uero apud comicos crebro apud uero iambicos & tragicos rarius. Quando qdem igitur acatalecticū est in fine iambū suscipit iolū uel pyrrichū propter ancipitē siue indifferentē. quādo uero catalecticū iambū desinentē uel raro tribrachū ut sit i penultima amphibrachus uel bacchius. trochaicū p ipares sedes suscipit trocheū: tribrachū: iambū & dactylū. Per integras uero & hos & spondeū: & anapestū: quando uero est catalecticū penultimū qdē suscipit Trocheū interdū & tribrachū: Si uero delinat in breuē non uult penultimū habere quatuor tēporum. Dactylicū at suscipit dactylos & spondaeos per omnis sedes pterq̄ in ultima. In hac autē siquidē fuerit catalecticū dactylon habebit uel propter indifferentē creticū. Si uero catalecticū quē ab ipso diminuūt uel syllaba una uel duabus syllabis: & hoc qdē uocatur catalecticū in syllabā. Hoc atē catalecticū in duas syllabas. Quae uero Aeolica uocant primū qdem habet omnino unū bisyllaboz indifferentē uel spondeū uel iambū uel trocheū uel pyrrichū: q uero sunt in medio dactyli omnes sunt: & non nulla pfaica uocata dactylica q quidē in aliis sedibus dactylos habet: ultimā autē trochaicā copulationē. Sciendū quod supradicta sunt p copulationē mensurant. Hoc autē solum p unū pedem. anapesticū p omnē sedem suscipit spondeū: anapestū: raro autē & pcelesmaticū. Apud autē dramatopios iambū & dactylū. sunt autē ipsius rei rationes sex p copulationē diuisā hypercatalectū in bisyllabū finale in syllabā breuiter desinēs quēadmodū i dactylico erat qddam pfaicū sic & in anapesticis in bacchiū sintens ubi est notatum hoc post quatuor pedes ipsum habens bacchiū: quoz primus ē iambus & spondeus. Choriambicum cōponitur qdem & purū compositum & mixtū ad iambicas quādo catalecticū est in iambicā penultimā cataclm terminat hoc ē in amphibrachū uel bacchiū ppter indifferentē. Terminatur qdē & in ppriā dactylū uel creticū uerū si hac fuerūt crebriora erūt indecētorā andispasticū primā qdē copulationē hēt uersā per primū pedē in quatuor figuras bisyllabi. i medio uero puras andispasticas ultimā uero qn est acatalectū iambicū si uero misceat iambicus nō solū primā cōiugationem hēt uersam p primū pedē sed & sequentē iambicas interdū & soluit primus pes i tribrachū a maiore ionicum cōponit qdē & purū cōponit & ad trochaicas mixtū quae qdē acatalecton ē uniuersalr. Raro in ionicā terminat ppterea q ionica i sine indecēs est a minori ionicū cōponit qdē & purū cōponit autē mixtū ad trochaicas dipodias sicut ea quae ē añ trochaicā sp sit qnq̄ signoz hoc ē tertia peonica & trochaica qn pponat ionicā sit qnq̄ signoz hoc ē tertia peonica & trochaica qn praeponat ionicā sit qnq̄ signoz trochaica uocat secundū supra tertū interdū tertia peonica cōtrahit i palimbacchiū Illaz uero trochaica prior soluit in tribrachū. Incidūt at molossi i imparibus sedibus in ionicis a minori quēadmodū i ionicis a maiori i sedibus paribus. pæontū at hēt tres spēs creticū bacchiacum & palimbacchiū q icōueniens ē ad modulationē creticū aptū. suscipit at solutionē in uocatos pæonas. uocat & ab ipsis poetis creticū. Hac de nouē uersibus unius spēs & similitum spērū cuiuslibet at metri indifferentis est ultima syllaba ita ut possit esse & longa & breuis & omne metrū imperfectā desinit dictionem unde assumpta sunt non sic se habentia.

Dramatopii.

Dipodiae.

Prisciani grāmatici de uersibus comicis ratio.

Utm nō solum Terentius: Sed Plaurus etiā Ennius Actiusq; & Neutus atq; Pacuuius Turpiliusq; & oēs tam tragœdiā quā cōcœdiā ueteris latinæ scriptores eodem metri modo iambici sunt usi: ut omnibus in locis indifferenter ponerent quinque pedes idest iambicum uel tribrachū: uel anapestū uel dactylū uel spondeū: absq; postremo loco i quo uel iambū uel pyrrichum oīno posuisse inueniunt. Miror quosdā uel id negare esse in Terenti comedijs metra: uel ea quasi archana qdā ab oibus doctis semota sibi solis esse cognita cōfirmare. Quoz ut uel ipertitæ uel arrogantiæ uitū esugiamus: breuiter de supradictis metris auctoz exponamus: & uetustissimoz restimoniis et metroz usuq; approbationibus utentes. Sciendū igit q iambici uersus uel monometri: sunt ex duob; pedibus simplicibus cōiunctis. Vel dimetri ex quattuor uel trimetri ex sex: uel tetrametri ex octo: nā pærametri ex decē: & exametri ex duodeci rarissime iueniūt. Ergo trimetris & tetrametris frequenter utunt Comici. aliis uero raro: & i medio dispersis pnunciationis rhythmicæ causa & distinctio nis. Ideo spondeū uel dactylū i secundo uel quarto loco posuerūt: q iuenerunt et apud græcos comicos uetustissimos quos tñ ratio heri hoc idē. Solēt at latini i multis initiū aliquid icipiētes a græcis ab angustia in effusū licētiæ spaciū hoc dilatare: quō fecerūt i sexto casu scdm uetustissimos græcoz grāmaticos: sextū. n. casū illi dicebāt εμετεροετη. i. a me a te a se: quē i oib; calibus seruauere magistri latini. Silt ipsonalta a paucis græcis accepta: λεγεται αλεται γιγεται λεγεται διογειται τ οπ κυριου. In oib; fere actis & neutris ειωτερι λει ιηφορι γηρα. S quoz quū rarissime necessitate carminis uim cōsonantis amittit apud græc. ut Hom. i boetia . τωμηρασκαλαφοσκαϊ ιαλαεμοσ υισσ αρηοσ. Itē in illiade. ηιταλοεσ πρηδαι λεπυροσ δυιοι οτυρετα. Itē in odysea nī tamen cum licētiā & maxime uetustissimi subtrahūt eā in metris frequēter. Hoc igit idem fecisse arbitror i supra dictis metris ut quod illi rarissime posuerūt hī frequētissime in Iambis ponerent. Sunt tamen q alitru dñis causa etiam & pompalitatē quae stilo elocutionis conuenit latinæ. Hac autem frequentia facit

dactyli uel spondei: & ut pene dissoluta & pedestri simillima esse uideatur personarum sermocinatio: id illos fecisse arbitrantur trochaicis etiã utuntur plerumq; tetrametris catalecticis: Idẽ quibus una deest syllaba in fine in quibus omnes iambicos ponunt in quocunq; loco pedes comixto tamen metro trochaico: in eis plerumq; inuenimus ante finem uersus longam. Sũt tamen & ultra citraq; tetrametro usi trochaico eorũ igitur exempla proferam si prius metris de supradictis scripta proponam.

Terentianus de iambico metro.

Culpatur autem uersus in tragœdiis

Et rarus intrat ex iambis omnibus

Vt ille contra qui secundo & talibus

Spondeon: aut quem comparem receperit

Sed qui pedestris fabulas socco premunt

Vt quæ loquuntur sumpta de uita putes

Viriant iambum tractibus spondaicis

Et in secundo: & in cæteris æque locis

Fidemq; fictis dum procurant fabulis

In metra peccant arte: non incerta

Ne sint sonora uerba consuetudinis

Paulumq; rursus a solutis differant

Magis ista nosti nam fere græcis tenax

Cura est iambi uel nouellis comicis

Vel qui in uetusta prælucent comœdia.

Vide Terentiũ quoc; scire quod nõ penit? caruerit hoc græci ut i. ii. & talib; poneret spondeos ul' dactylos quod ondit dicendo Magis ista nri. Nã fere græcis tenax cura est iambi: A sitionius idẽ et confirmat his uerbis. Cõici poetæ laxius et i uersibus suis quã tragici spaciũ dederit. & illa quoq; loca quæ pprie debebant iambo dactylicis occupat pedibus dum quottidianũ sermonẽ imitari nolũt: & a uersificationibus obseruatione spectatore ad actum rei cõuertere: ut nõ fictis sed ueris affectiõibus inesse uideant. Iuba ideo i. ii. &. iiii. & .vi. loco iambos nõ. recipit nisi a breui icipiẽtes quã in his locis ferunt p cõiugationẽ pedestriũ metroq; & uult extrema ps pedum iambicoq; celerior esse quõ & ipsi iambi. accipere at solet cæsuras duas quas & heroicũ. i. semignatã & semiseptenariã. Erit at probabilis iambicus uersus tragœdiis aptus. si scdm & quartũ pedẽ nõ alios feceris q iambos: aut etiã q tribrachus aut anapestus qm sunt pares. Cacometros aut si aliter nã primus & tertius & quintus hãc admittunt pmutatiõis pedis licentiã cã obscura multis e: sed apietur a nobis. Nam quoniã ter ferit hic uersus necesse e ubi cũq; ab lectu pculsiõis uacat: morã tps adiecti nõ reformidet. In primo at pede & tertio icipit & in quinto ferit in. ii. & .iiii. & .vi. Attẽde iubam quoq; scire iueniri quosdã iambos in quibus secundus & quartus absq; obseruatione ponit: quos Cacometros uocat. idẽ in octauo. Qui ergo confuderunt & multi fortiter cõiugauerunt hoc genus uersuũ omnibus uel locis Indifferẽter posuerunt trocheos: aut pro spondeis: aut pro dactylis & hæc est quoq; uitiosa confusio. ut

Siqua flagella iuuabis ante putare decet.

Ne resoluta & uidua ulmus & Cornus.

Agri dissidium dare nyxia rura queant

Hac confusione usi sunt Comici nostri uel i trochaicis suis: ut Indiscrete dactylos uel spondeos ul' trocheos ponerent. At illud quoq; sciendũ quod omnes quidem crebris synaliphis & epifinaliphis & collisionibus & abiectiõibus. scilicet. littere sint usi scandendo uersus suos Terentius autem plus oibus.

Igitur in plerisq; prologis & prinis scæcis trimetris utuntur

Plautus in truculenti prologo.

Per paruam partem postulat Plautus loci

De uestris magnis: atq; amoenis mœnibus.

Athenis quo se architecti conserant.

Non omnis ætas ad per descendum sat est

Amanti: dum hic prædiseat quot pereat modis

Neque eam rationem ea ipsa nunquam edocet uenus:

Idem in milite glorioso in prima scæna.

Curate ut splendor uitro sic clipeo clarior.

Quam solis radit esse olim quum sudum est solet

Vt ubi usus ueniat contra conferta manu.

Perstringat oculorum aciem in acie hostibus.

Idem amphitruonis prologo.

Vt uos in uostris uostis mercimonis

Emundis uendundisque me latum lucris

Afficere: atq; adiuuare in rebus omnibus.

In eiusdem prima scena.
Qui me alter est audacior homo: aut qui confidentior
Iuuentutis mores qui sciam qui hoc noctis solus ambulem
Quid faciam si nunc tres uiri me in carcerem cōpegerint
Ecce quāuis prima sit scena: hic tamen tetrametris usus est ideo in
plerisq; diximus. Utitur tamen in hac ipsa scena dimetris brachyca
catalecticis .i. a tribus simplicibus pedibus. Ut
Ita peregre adueniens & similiter
Qui hoc noctis. a portu
Vel dimetris hypercatalecticis. .i. quibus una deest syllaba: ut
Ingratis extrahit.
Vel dimetris hypercatalecticis. .i. quibus una abūdat syllaba
Hospitio publicitus accipiat.
Utitur etiam monometris ut in truculento
Pessima mane
Oprime odio es
Similiter Ter. in omni prologo. & in omni prima scena trimetris
utitur nisi confundant uersus scriptores: ut in Andria
Poeta quum primum animum adscribendum appulit
Id sibi negotii creditit solum dari
Populo ut placerēt quas fecisset fabulas
In prima scena.
Vos istæc Intro auferte abite: Sofia
Adeldum paucis te uolo dictum puta
In prologo adelphorum
Postquam sensit poeta scripturam suam
Ab iniquis obseruari. & aduersarios
In prima scena.
Stotax non rediit hæc nocte a coena eschīnus
Neq; seruuloꝝ quisquam qui aduersum terant.
In eunchi prologo.
Si quisquam est qui placere se studeat bonis
Quam plurimis: & minime multos lædere.
In prima scena eiusdem:
Quid factam igitur: non: me nunc quidem.
Quum accersor ultro an potius ita me comparem.
In Heautontimerumenon prologo.
Ne cui nostrum mirum sit e ur partes seni
Poeta dedit quæ sunt adolescentum.
In prima scena eiusdem
Quamquā hæc inter nōs nuper noticia admodum est
Inde adeo q; agrū in proximo hic mercatus es.
In Ecyra idem.
Ecyra est huic nomen fabulæ: hæc eū data noua;
Nouum interuenit uitium: & calamitates.
In prima scena eiusdem.
Propol per quam paucos reperies meretricibus
Fideles euenire amatores Syra.
In phormione idem.
Postquam poeta uetus poetam non potest
Rethrähere a studio & tradere hominem in ocium.
In prima scena.
Amicus summus meus & popularis geta
Hæc ad me uenit: erat ei de ratiuncula
Itē tetrametro in multis utitur iambico scens ut in andria.
Mirabar hoc si sic abiret: & heri semp lenitas.
Dimetro quoq; distinctionis causa usus est per medium
Verebar quorū euaderet:
Post quem iterum posuit tetrametros
Qui postquam audierat non datum iri uxore filio suo

Nunq̄ culq̄ nostrum uerbum fecit. neq̄ id agere tulit: **Similiter**

Enimvero daue nihil loci est segnitia neque socordia

Quantum intellexi modo sententiam senis de nuptis

Nec solum comici huiusmodi usi sunt iambicis;

Sed tragici uetustissimi: ut Ennius in Medea,

Vtinam ne in nemore pelto securibus

Cæsa cecidissent abiegnæ ad terram trabes.

Ne ue inde nauis inchoandæ exordium

Cepisset: quæ nunc nominatur nomine

Argo: qua uecti. argiui delecti uiri.

Petebant illam pellem inauratam arctis

Colchi: imperio regis peliæ per dolum

Nam nunquam hera errans mea domo efferret pedem.

Actus in argonautis ex persona

Pastoris qui primus uidit nauem argo.

Aut forte triton fuscina euertens specus

Subter radices pensitas undanti in freto

Molem ex profundo saxeam ad cœlum uomit.

Fremebunda ex alto ingenti sonitu & spiritu

Præ se undas uoluit uertices ut suscitât

Ruit prolapsa pelagus respergit reflar

Idem perfidis.

Statim quem culq̄ tribuit fortuna ordinem

Nonnunquam uilla humilitas ingenium infirmat boni

Idem in phœnissis.

Sol qui micantem candido curru atq̄ equis

Flammam citatis seruido ardore explicas

Quinq̄ natum aduerso augurio & inimico omine

Thebis radiatum lumen ostendis tuum.

Idem in adelphe.

Quantam tyndareo gnata de menelaï domus

Molem excitari belli: pastorq̄ illius reflar

Turpilius quoq̄ in suis comœdiis isdem facit ut in lyndia

Profecto ut quisq̄ minimo contentus fuit

Ita fortunatam uitâ duxit maxime

Vt philosophi atunt isti: quid uis sat est.

Idem in Epidico.

Quæso edepol quo ante lucem te subisto raptis

Here cū uno puero.

Nequeo esse intus Stephanio.

Quid ita?

ut solêt me curæ sôno segregâr.

Forasq̄ noctis excitant silentio

Idem in eodem tetrametris utitur.

Currendo sic est sic datur nîmîum ubi sopori serulas poti9 q̄ domi

no. & ubi seruo imperio quæ Imperata sunt.

Terentius trôchalco mixto uel cōfuso quî iambico utit̄ in sermōe

personarū qbus maxime esse paratiorē cōuenit quisq̄ puto ut imi

temur hanc confusionem rythmorū facere. Sunt autem trimetri ac

plus minusq̄. & habent penultimam uersus syllabam in quibusdam

longam: & in quibusdam breuem ut in andria.

Adhuc archilis quæ assolent. quæq̄ oportent

Signa esse ad salutem omnia huic esse uideo

Nunc primū fac ista ut lauet: post desinde.

Et q̄ iussi da bibere: & quantum Imperaui.

Hæc sequitur dimeter catalecticis finendi

sermonis causa: quem ad archilida habuit

Mox ego huc reuertat.

Similiter Plautus in truculento eodem metro.

Uisus est in sermone ancillæ Ascaphis.

Ad fores auscultate. atq̄ asseruate aedes

Ne quis aduentor grauior habeat atq̄ adueniat.

Ne quis manu attulerit steriles Intro ad nos.
Graudas foras exporter: noui ego hominum mores.

Turpilius in lyndia nauæ personam inducit
hoc metro loquentem il.

Dii aduententem perdant: hic quidem nos perdidit:

Festum esse diem hic quartum hodie intrant ira conuentum.

Cicero quoque in. lili. Tusculanarum Euripidis
Iambos tranſerens in locis paribus tam dactylos
q̄ spondeos saepe ponit ut.

Nec tam terribilis ulla fando ratio est

Nec fors nec ira ceu tam inuictum malum

Quod non natura humana patiendo ferat.

His igitur exemplis facillime diligentes omnium possunt comoediarum metra cõprehendere & uer-
sus si quos impertita scriptorum confudit ad integrum restituere musice locum.

Necessarium autem esse diximus multo exquisita labore inuetaque exempla diuersorum nominatim
simorum græciæ auctorum: quorum quædam etiam Heliodorus protulit metricus.

Et ephestion subtecere ut ostendamus non imperite: sed scientissime hoc quoque: & ad illorum imi-
tationem auctorum fecisse nostros.

Heliodorus metricus ait .G. hoc est hipponax multa præterit .i. prætermisit præfinita in Iambicis,
hipponax.

Ille. n. uersus quæ sit choriambus in quarto loco: & in quinto habuit dactylos: quæ in utroque debue-
rit a breui incipiens res poni. In eodem. iste Iambus habet in secundo loco spondeum: & in quarto da-
ctylû. Pindar⁹ teste Heliodoro. G. hoc est cõuerit rithmû Iambicû hoc modo. In secundo Iambico py-
richium secundû & trochæum: & quartum spondeum posuit. In hoc quoq; Iambo trochæum in ter-
tio loco posuit: & quinto spondeum. Idem hic similiter in quarto loco spondeum habet. itaq; puto
horatium propter huiusmodi uersus pindaricos dixisse in quarto carminum.

Quum per audaces noua dithyrambos.

Verba deuoluit numerisq; fertur

Lege solutis.

Anacreon teste Heliodoro. G. Hic Iamb⁹ quartum spondeum habet: cum palymbachlo: quæ in aliis
Iambis eiusdem fabulæ recta est obseruatione metrorum usus: hos tamen posuit in fine habentes spõ-
deos: in principio enim trochæum posuit quem mutans Sophocles. teste Seleuco profert quædã con-
tra legem metrorum sicut hic quoq; Iambus a trochæo incipit.

Simonides & Alcmeon in Iambico teste heliodoro non solum in fine ponunt spondeum: sed etiã in
aliis locis: Simonides in epartemysionum achia id dimetro catalectico. G.

In secundo loco spondeum posuit. Alcmeon autem in prima catalecticum trimetrum fecit habentẽ
in quarto loco modo Iambum modo spondeum: sic. G.

In quarto loco spondeum habet similiter.

Quarto loco spondeum posuit. Nam producitur teste Heliodoro qui ait Simonidem hoc frequenter
facere. Idem ostendit Pindarum etiam trisyllabos in fine uersus posuisse. G.

Eccẽ in hoc Iambo in fine tribrachum posuit: qui nec concathenatus esse potest consequente quippe
in consonante definens. Similiter bacchilides. G.

Hic quoq; Iambicus in fine tribrachum habuit. Hipponax autem etiam ostendit.

Heliodorus Iambos & choriambos confuse protulisse: nam primus spondeus est.

Ephestion quoq; metricus ostendit comicum eploneum: spondeos paribus locis habentem Iambica-
rum: id est contugationem. ut est apud eupolin in fabula quæ dicitur.

Hi omnes locis paribus spondeos habent.

Comentarium ruffini de metris comicis incipit.

Vantus in commẽtario Terentii de fabula: hoc est comoedia sic dicit: Cõcinnna ar-
gumento: cõsuetudine congrua utilis sententiis gratis salibus: apta metro. & postea
sic Veteres & si usi ipsi quoq; in metris negligentius Iambici uersus duntaxat in se-
cundo & quarto loco: tamen a Terentio uincuntur resolutione huius metri quantum
potest comminuti ad imaginẽ prosæ orationis Asper in cõmentario Terentii sic.

Hosce uersus agere cõcepisset.

Ita ne patris ais aduentum ueritum hinc abisse domum.

Et deinceps quæ sequuntur quadrati.

Diomedes sic.

Septenarium uersum Varro fieri dicit hoc modo quum ad Iambum trisyllab⁹ pes additur & fit tale.

Quid immerentibus nocet: quid inuides amictis:

Similiter in Terentio uersus est.

Nam si remittant quipplam philomenæ dolores.

Et in plauto sæpe tales reperiuntur.

Varro de lingua latina ad Marcellum sic. Quare in huiusmodi locis poni oportet notam intransversum inter syllabas frequentius ad extremum uersum.

Scenarium & similes si pro longa breuem habebunt ut in hoc.

Amicus summus meus & popularis geta. Carisus sic.

Septenarium uersum fieri dicit Varro hoc modo quum ad lambum trisyllabus pes addit ut præfatum est.

Basius ad Heronem de iambico sic dicit.

Iambicus autem cum pedes etiam dactylicæ generis assumat desinit iambicus uideri: nisi percussione ita in moderaueris ut quum pedem supplodis iambicum fertas Ideoque illa loca percussione non recipiunt alium quam iambum & ei parem tribrachum aut si alterius exhibuerunt metri speciem quod dico exemplo facta illi strius. In eunucho in præsentia statim in prima pagina: hic uersus trimetrus.

Exclusit. reuocat: redeam: non si me obsecret

Ponam dubium secundo loco pedem. propius accedam.

Heros atrides cœstum testor fidem

Varro in. vii.

Clausulas quoque primum appellatas dicunt quod clauderent sententiam: ut apud Actum.

An hæc iam obliti sunt phryges.

Nonnunquam ab his institutum sit apud Cæcilium

Dit boni quid hoc.

Apud Terentium.

Discretior animi:

Idem Varro in eodem libro. vii. de lingua latina ad

Marcellum sic dicit in extremum scenarium totidem semipedibus adiectis fiat comicus quadratus ut hic.

Hæc aliquot adolescentuli coimus in pireo.

Trimetros uersus iambicos Terentii & Plauti & cæterorum comicorum. M. Tullius dicit & notat Quintilianus et trimetros scenarios notauit: Et Flavius Caper in artibus suis trimetros uersus iambicos Terentii scenarios appellauit. Quatum autem aduersum comicum spectat ut paululum euagemur. Scio plurimos affirmare Terentianas uel maxime fabulas metrum ac disciplinam Græcarum comœdiarum non custodisse. I. quos Menæder Philemon Diphilus & cæteri ediderunt: Nostri enim in modum laudis rhythmis: seu metris: ueteris comœdiæ scriptores sequi maluerunt. i. Eupolis: Cratinus: Aristophanem. Prologos itaque & primam scenarum actus trimetris comprehendunt. Deinde longissimos: id est tetrametros subdiderunt qui appellantur quadrati. Postea sequentibus uariauerunt modo enim trimetros modo addito quadrato uel semisse posuerunt. i. semipede adiecto: uel integro pede iambo: uel septipede: hæc per medios actus: uarie rursus in exitu fabularum quadratos quales diximus in secunda scena locauerunt. Sed idem quadrati legitimum quum. xvi. syllabis iuxta proprium constare debeant plerumque inueniunt. xx. aut amplius syllabarum hinc existimant metrum non tenuisse nec sua lege compositum. Quod uero ad clausulas. i. minuscula cola pertinet: quot genera uersuum sunt totidem metra pro clausulis poni possunt: & solent in canticis magis quam in uerbis quæ ex trimetro magis subsistunt collocari: & precipue apud Plautum & Neuum & Afranum: Nam hæc maxime ex omnibus metris uersuum colis ad his separatim licet ueri reperiuntur in clausulis. Idem Victorinus in alto loco de iambo sic dicit. Improbatur apud tragicos uersus ex omnibus iambis compositus. nam quod sit amplior & par tragice dignitati iterponitur frequentius locis duntaxat imparibus pedum dactyloꝝ moras & spondeum. Similiter apud comicos laxius spatium datur nam & illi loca quæ proprie debent iambis spondeis occupant dactyloꝝ & anapesto locis adæque disparibus ita dum quotidianum sermonem imitari nituntur metra uitiat studio non imperitia frequentius apud nos quam apud Græcos iuuenies. Genera autem iambici metri sunt duo nam ex his alia integra alia clauda quæ scazonta seu coriaba uocant sunt quorum differentia penultima uersus syllaba demonstrabit. Nam si breuis contigerit erit rectum & integrum iambicum ita. i.

Vigoris adde concitum celerem pedem.

Si uero longa delumbe & claudum ut est.

Novitate ductus non est inscius legis.

Le longa quæ penultima reperitur & metrum corrumpit huius reperiuntur hipponax. Nam pro iambo

Inductus trochæis contra legem trimetri iambici metrum inuouit: quod adæque ex spondeo contingit.

Versus rufini grammatici de metris Terentii Plauti & aliorum.

Agnouit metrum: seruatque Terentius artem.

Nam prologus trimetro didicit componere uersum.

Actus scenarum primos pede claudit eodem.

Poeta cum primum animum ad scribendum appulit.

Id sibi negotii creditit solum darsi.

Populo ut placerent quas fecisset fabulas.

Vos istæc intro anferre: abite sofia

Ades dum paucis te uolo. Dictum puta.

Tetrametro sequitur quem sinxerat ille boistus.

Quales sunt isti uersus.

Mirabor hoc si sic habiter: & heri semper lentas
Quid post huc sequit dimer est, id est quattuor,
Simplices pedes habet,
Vrebar quot sum euaderet,
Item tetrametri similes hic de iambo,
Enim uero daue nihil segnitiae neq; secordiae,
Trochaicum archilochicum ibidem fieri dicunt metrum.

Quales sunt isti.

Dii boni, boni quid porto,
Sed ubi inueniam pamphilum,
Latus est nescio quid,
Nihil est nondum haec rescit mala

De iambo hipponaetico.

Vitimus amphibracus uelocem claudit iambum
Aut bacchius erit finis discrimine nullo
Vritur hipponax hoc metro saplus auctor

Quales sunt hi uersus.

Ne forte impudens faciam quod nolum scilicet cauebo
Nam si remittant quippiam philomenae dolores
Legitimum interdum sub scantis ponit iambum
Obsequium amicos ueritas odium parit.
Vritur his plautus metris & mille poetae
De pedibus quibus haec consistunt metra notabis.
Dactylus ut spondeus inest uel cursor iambus
Aut anapestus erit: positi discrimine nullo
Pyrrichius uel citus finem concludere possit,
Excludit: reuocat redeam, non si me obsecret,
Quod plariq; omnes faciunt adolescentuli:
De nomine uero talium uersuum siue metrorum
Graecus pamphanonota solet memorare poeta
Immanifesta uocant haec carmina uoce latini.
Hunc trimetrum ueteres graeci cognomine dicunt
Quod pedibus iunctis hunc scandere saepe solebant
Ponitur aut scazon spondeum finis habebit.

Quales sunt isti

Nec fonte labra proliui caballino.
Nec in bicipiti somniasse parnaso.

De metris comicis

Tetrametros trimetrosq; capit coemedia uersus.
Tetrametrum primus fertur posuisse boistus
Creticum archilocus trimetros superaddidit ingens,
Amphibrachum trimetron hipponax supposuit iam
Fulserat hac plautus pulcherq; terentius arte:

Terentianus de iambis fabularum sic dicit.

Culpatur at uersus in tragœdiis & rarus intrat ex iambis oibus: ut ille contra q; secundo ex iambibus. Spō
deon aut quē cōparē recipito: Sed q; pedestres fabulas socco premūt. Ut quae loquit supra de uita pu
tes ultriāt iābū tractib9 spōdactis. & i secūdo ut ceteris aequē locis fidēq; fictis dū pcurāt fabulis in me
tro peccāt arte nō in scitia: ne sit sonora uerba cōsuerudinis paululūq; rursus a solutis differāt. magis
ista nri: nā fere graecis tenax cura est iambi uel nouellae comicis, uel q; iuctusta praelucēt comoedia

Idem Terentianus.

Aristophanes ingens emicat solertia
Qui saepe metris multiformibus nouis
Archilochon arte est aemulatus musica
Sifenna in commentario penuli plautinae fabulae sic.
Halonsium ponti dicunt domini & producenda syllaba
Metri causa extigit iambus
Scaurus in commentario plauti in psedulo sic dicit
Scaurus in eadem fabula sic:
Nunc iam diuisit in duas syllabas metri causa

Sisenna in rudente sic.

Fuit extrita prima syllaba metri causa

Idem Sisenna in Amphitryone sic.

Hic quattuor generibus quintum accedit

De genere uersuum qui sunt huiusmodi

De genere uersuum qui sunt huiusmodi

Idem Sisenna in captiuis sic.

Hic ornatus litteram metri causa amisit

Idem Sisenna in aulularia sic.

Hæc scæna anapesticon metro est: sed conuersa sunt ut non intelligas.

Iuba in libro quarto sic dicit

Iamborum itaque exempla que frequentata sunt subdidi.

Videre non uult ut puto cœlum panæus

Misera marino quæ timidam littore

Vallis per imas amne labens carulo

Armitget unda pede uago littore petens

Carula: non aliter superans liqua malitiæ.

Faces cape soporabit rane melis.

In alio loco sic.

Iambicū metrū nō ex solis iābis cōscribit: sed quinq; suscipit pedes id est iābū tribrachū anapestū da ctylū & spondeū: hoc est iambū & spōdeū & solutiōes eorū. s. ex iambi solutiōe tribrachū: Nā si sequen tē longā syllabā in duas breues soluas fiet de iābo tribrach⁹. Spōdei autē solutiōes duas dactylū & ana pestum. Nam si prior syllaba spondei soluatur in duas breues fiet anapestus: si uero secunda fiet dacty lus. Vnde dantur intelligi iambica metra. de iambo & spondeo fieri: & de eorum solutionibus.

De coriambico sic.

Est autem proceritas eiusdem uersus qui unius pedis differentia nomen amittit. nam quod sexto loco qui locus par est: non iambus sed spondeus uel trocheus accipitur & a longa incipit syllaba: claudum carmen facit & coriambicum nominatur: ut est.

O quem tenerulæ comparis tenes crimen

Sudes in ista uia later fossa

Quod autem binis pedibus & non singulis scanditur uetus institutum est. Quippe Herodotus anticus historiae auctor quam de heroico diceret uersu quem singulis partiri pedibus moris est ita dixit.

Vnde apparet heroicum singulis pedibus scandi etiā apud ueteres solitū iambicū autem binis. Idem autem ait quum de archiloico pario refert q; Gyge fabulā optime complexus est ita.

Meminit autem uersus eius Herodotus quem applicui

Et hætenus de Catalectico trimetro dictum

De octometro boisto Idem sic dicit

Octometrum catalecticum quod appellatur boistum

Boistus iste zzyxæo Ioui repeto carminis. nam primus uersum octono pede deo dicauit. Firmianus ad probum de metris comœdiarū sic dicit: Nam quod de metris comœdiarū requisiti & ego scio plu rimos estimare Terentianas ue maxime fabulas metrū nō habere comœdiæ graciæ id est Menandri.

Philemons diphili q; trimetris uersibus cōstant. Nē, qui ueteres comœdiæ scriptores i modulādi fabu lis sequi maluerūt Eupolim. Cratinum. Aristophanē. ut præfatū est. Mensurā esse i fabulis hoc est me trum Terentiū & Plauti ac ceterorum dicūt: hi Cice. Scaurus. Firmianus. Varro. Victorinus. Cæsius

Basilius. Terentianus. Cælius. Sisenna. Diomedes. Albinus. Quintilianus. Sospater. Carisius. Helenus

Asp. Flautianus. Cap. Aruntius. Probus. Plini⁹. Euanchi⁹ sacerdos: quod etiā docuit. Donat⁹. Iuba.

Ex cōmentario Aristophanis de differentia comœdiarum.

Pulcrū notare cās: p quas antiqua comœdia ppriā quādā formā hēt. Media uero differt ab ista. Tpe aristophanis: cratini: & eupolidis: status atheniēsis erat apud populū: & libertatē oēm populus hēbat

ipse Impator & dās rerū ciuiliū existēs libertate Igit dicēdi existēte licētā scriptores comici habebāt

mordēdi & diuēs exercitū: & iudices male iudicātes: & ciuū nōnullos uel auaros uel deditos itēpe rantia. popul⁹. n. ut dixi abstulerat metrū scriptores comœdiæ ambitiose audlēs taxatores. scim⁹. n.

quē admodū aduersa natura diuitib⁹ a picipio populus & infelicitatib⁹ ipsorū delectat. Tpe Igit ar istophanis: cratini: & eupolidis nōnulli poetæ erāt itolerabiles peccātib⁹. In reliquū uero deficiēte sta tu pplari sub tyrānis athenarū & cōstituta oligarchia: & deficiēte licētā ppli in paucos: & regnāte oli

garchia intactus ē poetis timor Nō. n. licebat manifeste mordere: cū lacestī a poetis panas exigerēt

scim⁹ Igit eupolim ppter ea q; ediderit baptas suffocātū: & i mare piectū ab illis: in quos ediderat ba ptas: & ob hoc plūtores ad reprēsiōes fuerūt: & i reliquū choragi. nō. n. hēbāt atheniēses suffragari

chorū ducētib⁹ sup⁹ chori. n. ductorib⁹ designatis: & choragis nō hēntib⁹ cibos exoleuerūt chorici cātus i cōædia: & argumētōr loc⁹ mutat⁹ ē scopo. n. existēte antiquæ comœdiæ ut rephēderēt pplm

Oligarchia.

Baptæ.

Quomō cho rus exoleuit.

PRINCIPIVM COMMENTARII IOANNIS BAPTISTAE PII
BONONIENSIS IN AMPHITRYONEM.

Lautinarū comediarū inter ceteras luculentissima est: quæ nunc præ manibus amphitryo:
tum uerborū rotunditate: proprietate: facunditate piperata: tum stili latinissimi copia dapilli
uolubili: & Tereti. Hæc. n. iam cōsensu eruditorū proedrian: hoc est præminentia sibi uindicta

PLAVTI COMICI CLARIS. AMPHITRYO.

i

Argumentum.

N faciem uorsus amphitryonis iupiter.

Iplicet: & libere momi meracissimi de nominibus etiam magnis obloq. consuevere. Hi. n. illi sunt: ut le
doria ciceroniana referam quibus est alabastra: nartheciaq. unguenti plena putere uident. Ceterum non
me absterrebunt iurgis suis: & incurSIONibus: quin: ut uulgo dicit: manibus: pedibusq. posteritati: si non
auxiliū: & plenā lucē cōmentariis meis ansam certe porrigā & n. non æquū iudicis censuram detrecto
quā: & si male ceciderit a notamentis nostris sciant nos platonice delinquere: qui in pragora ait: sapientes
omnes qui mala turpiaq. committunt: præter uoluntatem peccare. porro mihi licitū fuerit: quod histrioni: cui tū
primū pulpitaro ignoscebat indulgenter: etiā perperā diserant: Nil. n. rerū est: quod in principio sul
possit pfect: sed rerū omnium primū est ipse rudimentū quod rei experimentū. Me platonica puaasi sententia
molli articulo tractabilis: primo hoc inest: ut homo medicus sit: deinde ut bonus medicus. Hic. n. malus
quā malus effici potest: Nos autē medicinae artis ignari nunquam male agendo: aut medici aut fabri efficere
mur: aut aliud tale. Sed canamus receptul. & cōmentarios auspiciemus: bona mēte aduocata: ut scire
pos: gryphos: & mōstra mōstrabilia: quæ in circūforaneis plautinis exemplaribus aspiciunt: obelo fodere
liceat: Plauti. Scribedū marci acti plauti: Sic. n. uocabat sarfinaris poeta: ut in asinaria dicem: Titu
l9 opis comedici: quæ nunc præ manibus habem9 est amphitruo: Ita rōanis titulos appellantibus: quos
syllabos: & lēmata greci maluerūt de lēmata martialis. lēmata si quæris cur sint ascripta docebo: ut si
malueris lēmata sola legas: plini9 in secūdo nalis historiae post epistolā preposuit syllabon: quod quidē
uerbū desiderat in tritis codicibus: Ceterum in emaculatis ira legitur. A Titulo ruffin9 interpret euse
bii articulare deflexit pro eo quod est inscribere in historiis ecclesiasticis. eadē similitudine sed disenta
nea significātia titulos romani milites uocant: quasi titulos: quod patriā tuent unde & titi p nomen or
tū. Inde forte pscio nobilitores romani titi dicti: hoc hemistichio ingētes trepidare titos. Nil obstat quod
titos pro romanis omnibus sumam9 a titio ratio sabino9 rege: quod partiaro cū romulo diuisit implum: a
quo curia ex tribus una titia dicta & titiēlis: Nonnulli tñ: inter quos est cornutus: illū. n. priscū pscii præ
ceptorē hūc esse subdubito: titos apud pscii libidinosos exponit: quā prisci titos columbos appellat:
ut obiter seruianū codicē emacules ex buccolico ludicro: rauca tua cura palumbes. i. brūgida: quos
uulgo tetras appellat Tu scribe titos. par uerbū est titio uoce: significatu dispari: quo torre obustum
Intelligimus: sup quo uarrōis quædā extat a marcello citata. Torris: quod titione significat a quo torri
dare nascitur ueluti protogono: quod cōburere: satis ostenditur ab actio in meleagro. Tum suæ uitæ
finem ac facti internationē fore cū torris esset interfectus flāmeus. Inde elicio interficere de inanimis
dici mortis fuisse: quod diabolares: & cæci doctores tritales negāt de titione meminuit apuleius in calce
libri septimi. Ceterum titione delirātis altheæ meleager asinus iterisset. Hæc uox prisca remāsit apud
bononiēses Titulos palladius libros suos fecit: quod illis sumati sciam agro9 cōpactilis ē. Amphitryo.
lege amphitruo. enim in penultima lra ueri argumti. u. latinū nō. ō. græcū extat. Mos peculiaris an
tiquorū fuit. ō. i. a. trāsferre: quod docet marcelli nobile exēplū: a quo cymatilis uestis dicitur: p cymatilis: sul
la: p sylla: & sexcetera huiusmodi. In faciē uorsus. hæc cōmēdiā receptā fidei scriptores motoria apellat:
quoniam turbulenta: tumida: incestuosa est: & pene imitatur imaginis bellicæ simulacrum. Strictim:
carptim: & summam eiuse narrandum argumentum.

Amphitruon ea tempestate / Argumentum Amphitruonis.

qua belligerabant theleboæ cū thæbāis: polemarchos: quod archipolis grecis dicitur nris idupator siue Ipa
tor: creat9 ē a thæbanis popularibus: & municipibus: missusq. aduersus cōtumaces: & pnicaces theleboas
quos dū uastat: depopulata obrūcat: in deditiōne accipit. Absentiæ iuppiter amphitryōia occasiōne
nactus: & tēpestiuitatē puenit: & præoccupat amphitruonē sumpto solia facie mercurio. Ira: iurgia
cōtumeliæ iter utriq. regē interueniūt: quoad e tonstru uoce missa ex athere amphitryo cognoue
rit iouē fuisse illū: quod cū uxore sua machimoniū exercuit. Illa nullā dolorē ppressa alcmena iphiciū pe
perit & herculē. Laciū nonnulli uolūt filiū amphitruonē fuisse: lyfidices alcmenā. Fabula agit thæbis

cavit: quæ expositu
ri præfabitur id pl
ni cæciliū aliqd scī
licet edendū eise &
si nouerim paratos
libitinas utulētos:
& luridos subducti
superciliū utupero
nes: quod nūc fama
de alieno rubof dī

Tituli.
Syllaba lēma
mata.

Titl.

Titio.

Interficere.

Polemarch9,
Archipolis.

Interlocutores iupiter: Amphitryo. Alcmena: blepharo: sofia: Mercurius: Bromia.

Teleboæ.

Cephalus.

Vsuraria.

Telebois, collibuit strabonis uerba sublinare ut plenior fustiorq; teleboæ habeat agnitio. Nō dubitauerit pleriq; cephalenti eandē & dulichiū appellare: & taphū alii: & taphios cephalentos: eosdem dixere teleboas: & aduersus illos amphitryonē exercitū duxisse: assumpto locio deionet filio cephalo ex athenis profugo: amphitryonē de hinc insula portū eā cephalo tradidisse ab illoq; nomē assecutū esse insulā. sed de Telebois iſerius pleraq; alia dicent. Vsuraria, prostituta: ppudū: ex cui9 corpore

usū ne dicā abusu captabat iupiter adulter. Non silt iu recōsulti uocitant ab usu usuarā quā plautus: & angustī n9 & firmic9 usuraria ab usura: quela tinis utiq; opinatī simis: & receptæ si del p eo qd' est us9 capit. Suppetit: & supeditat expla sex ceta sed illi pliniāo libet acqescere. Ige nut ai est fateri: per quos pſecerts: præcipue cum fors fiat ex ulura. Inferius Plant9 quoq; uocitabit usurā pro usu simplr. p sanof: to eo: & posteriorib9 cape si uel usurāpu ritas nō admittit elocutit. & si mlti utant ē apd iurecōsultos usuraria: hypothecaria: & pprietaria sunt.

Sofia.

De Amore.

Cernere.

Flacco habet

Floccus.

Turba.

etio. Sofia a dīstōe græca σοφία salu9: eo q callidi sūt serui: sape & idētidē liberantes heros: qd Plaut9 sepe iustificat: & aristophanes in pluti principio. Amore. hoc sincerum: genuinū: & propriū Plautini salis argumentum: una lege: & ea perpeti id cognoscendi: q parastiches hoc est apices litterarū consunt & continent syllabon: & indicem argumentatiuū. primū adiectitiuū est: & aduentitiuū: clara dē fabulā profluentius gratia positum. ultimo proximus uersus ab. u. incipit: quoniam quæ græca faciūda p. u. latinū melos p. u. explicat: ut sylla iulla: myrthata: myrthata myrthea murthea: & id genus cetera cōpluria. Amor phanes appellatur q primus cum terra ex colluue elemētaria apparuerit. ep. 9 græcis amor legitim9 per o micron: per o magnum: rerum ceterarum etiam flagitio sarum subinde uocatur appetentia hinc homerus scite & prudenter amorem edendi uocat: & illum Vergilius imitatus. Plato in symposio amorem pterota uocat: filium dianæ Tullius quidam ueneris & martis interpretantur sine amore nil iustum: dulce: amicum: Platoni est. Sed & is duas ueneres: & cupidines geminos effingit. Eros dicitur q 10 9a. i. influit extrinsecus neque propria est habentibus p. u. i. idest fluxio ista: sed infusa per oculos: quapropter ab eopē v idest influe re eopō idest influxio. Cernit. depugnat digladiatur: contendit qua dicendi figura usus est maro cum ita cecinit: Inter se coisse uros: & cernere ferro. Pacuutus in armorum iudicio: qui sese ad finem esse ad eausandam uolunt de uirtute: his ego cernendi do potestatem omnibus. Frustra habet irridet: subsannat: nimis aptus acutis naribus: frustratorios reddidit & irritos. In membranaceis: nec eo minus probioribus exemplaribus legitur Flacco habet: quæ uox: & eloquendi mundus per q uetu stissimus est quo non semel aliubi Plautus utitur: & marcellus diligens interpres. flaccum demum uocant tritionem: & consequenter aspernationem: qui deridiculo habet omnes terat & proculcet: deflaccare atterere: imminuere ueteres dixerunt: Ideo Plauto scopticon & utulentum deflaccatus senex attritus: uiribus imminutus: flaccidus. flacci Plinio autore uocitati: qui languidas & promissio res aures haberent. Flocco sunt qui legunt tippula: pappo: re leuleula: futili: & nugatoria Floccus est pappulus: quifquillia: plumula titiulitū instar: & pili qui obsidet quandoq; uestimenta: ut tale sit dem de quale in casina habetur pro titiulitio. Quandoq; pani pili flocci uocitantur Inde quod semido etum uulgus cymare acyros & insubide dicit: tu proferto latinissime defloccare. Cornelius celsus faz tiferum signum & prognosticon agroti scribit cum floccos legit: quod & hodie consueuit obseruita ri. Turbas. turbellas: rixas: tumultus hoc enim significat uox hæc turba: cuius hypochothismos est turbella: pro seditione: & concitatione tumultuaria. Vlpian9 digestis ad edictum pratoris, Turbam

autem appellatam labeo ait ex genere tumultus: & rectissime labeo inter turbam & rixam multum in
teresse ait: namq; turbam multitudinis hominum esse perturbationem: catum & rixam. Raptant.
subintellige seipfos: ut sit hic sensus. amphitruo una cum ioue pro mæchis hoc est in euitando nomi
ne mæchorum. Nam Iouem amphitruo mæchum: Iupiter altrinsec9 amphitryonem mæchum uoca
bat Raptant se: distrahunt rapinam corporum efficiunt. Scis. n. Iouem: collum intorxisse thabano
amphitruoni. Mallim scribere ringitant: quæ uox & significatior est & antiquior. Ringitur irascitur

Ringo.

Raptant pro mæchis: blepharo captus arbiter.
Vter sit non quit amphitryo decernere.
Omnem rem noscunt: geminos alcumena enititur.

Prologus. Mercurius.

Tuos in uostris uoltis mercemoniis
u Emundis: uendundisq; me latum lucris
Afficere: atque adiuuare in rebus omnibus

Et ut res: rationesq; uestrorum omnium
Bene expedire uultis peregrique & domi
Bono atque amplo auctare perpetuo lucro
Quasq; incepistis res: quasq; inceptabitis
Et uti bonis uos: uestrosq; omnis nunciis
Me afficere uultis: ea afferam: ea ut nunciem
Quæ maxime in rem uostram cõmunem sient:
Nam uos quidem iam scitis concessum & datum
Mihî esse ab diis aliis nunciis præsim & lucro.
Hæc ut me uultis approbare adniet
Lucrum ut perenne uobis semper superet:

ait marcellus. Te/
renti9 in phormio
ne cū tibi sit quod
placeat ille ringi/
tur: tu ides: ut rin/
gito frequentati/
uum sit: quando di/
catur & ringo poc/
ta in priapais. to/
ta nocte mihi litat
ringendo. fortassis
hinc fluxum adrin/
go uenetorum cõ/
cionarium uerbū:
q; tum infremescit
spū: Incādescit: &
iadescūt adlaturan/
tes in aduersarios
usus est & hoc uer/
bo Sidoni9 ita pro/
dens. Semper rin/
gitor ociosa uirtus
ringo dicimus: &
facit rictum: unde
hatus belluī9 for/
tasse rictus appella/
tur. Hírrire dicim9
pene in hac signifi

Hírrire.

cantia. Diomedes autor est & libro primo: hírrio: hírrui: & hírris dici. Ringere latratū canū signifi
cabit: ideo q; latrans canis & irritata. R. litterā emittit: unde pscius sonat de nare canina littera. Do
natus in phormione. Ringi est stomachari: tracta est. n. tranlatio a canibus latratibus. Pro ante pro
tribunali. Siue utce: solias & alcmena. Iupiter & amphitryo adueteriorum raptant. pro quandoq; ut
autor est Pompeius significat: in: quod & in osceno carmine poeta ostendit. Negat posse ambulare
pro focis. Blepharo. nomen imposititium: & commentitium iudici conueniens & q; ex autoritate
gestiana debet esse inadulabilis: sincerus: integer: seruare unam aurem reo: alteram accusatori. Su/
perciliosum scitis tristem catonianum stoicidam: & caperatum dici. Supercillum pro ea capitur in/
comi austeritate: quod uel poeta in priapais indicat: Conueniens latio pone Supercillum. Sapientis
id apophthegma circumfertur bracteatum: & adprime scitum Supercillum rem paruam posse deco
lorare omnem uitam. Βλεφαρον palpebra græce: unde Calliblephara ungenta ad supercilia uentur
standa. cui decoramento Stibium erat accommodatissimum: quod libro primo carpit ciprianus. ille
supercillum madida fulgine tinctum obliqua producit acu: cum satyrus ait Stybium potius intelli/
git: Ouidius in arte amandi eadem cum satyro sentit: Plinius libro .xi. na. his. alibi nasci superbiam
ait: sed ex supercilis pendere illic uisitari conspici: & arcem tenere. Blepharon hoc est palpebram
morbi quoq; occupant: in primis Ancyleblepharos. officit luminib9 & quod uocatur Ancylops: quo
uidelicet palpebræ coalescunt inter se: apeririq; non potest oculus: cui non admodum absimilis est
morbus: qui Encanthis uocatur: in ipso angulo tuberculum: quod palpebras parum diduci patitur.

Lsa Canina.

Pro in ante.

Blepharo.

Sup. i' osus.

Calliblepha
ra
StibiumAncyleble/
pharos.
Ancylops.
Enchantis.

Decernere: internoscere: disudicare. Ut uos. mercurius in proscenium egrediens silentium facit
alloquitur demum spectatores: & ab his beniuolentiam captans: enarrat summam fabulam. sed
hoc longum est hyperbaton: hymos euagatus longule: recurre ad id carmen: ita huic facietis fabu/
læ silentium: ut sit hic sensus: quemadmodum uultis mercurium deum præsentem lucro prosperare
uestra mercmonia: pari uoto silentium fabulæ facite. Auctare. augere: opulentare: ubertate dici/
tur & plinio in hac significantia Augficare. Superet. superabundet: superfit: superfluat: Vergilius
libro quinto. huic trade amissis superant: quæ nauibus. Seruius superant: superant: superfluant: &

Auctare.
Augficare.
Supero.

Vestrorum.

hunc loquendi modū gellius probat Improbrū .n. est & proprie obscenū si dixeris huic rei superfluum pro eo quod est ago huius negotii curā: & gero quo tamen uerbo usus est tranquillus. Vestrorū disquisitius: & cōmodius hoc q̄ uestri. Imitabimur. n. græcos ita loquentes επιμελουται υμῶν habeo curam uestram: Pacuius in atalanta. his uestrorū uter sit: cui signū datum est certe: hoc est ducite. dicitur & uestri: Seruius secundo anei. quid furis: aut qua nā nostri tibi cura recessit nostri autē & uestri genitiu⁹ est pluralis antiquus: & ex græco ueniens: sicut singularis est mis & tis. nō est autē possessiuū

Vereri.

sed ab eo: quod est nos: & hoc ē: unde dicimus nostri causa facit: hoc est nostrū. uestrorū dixit & terentius in ecyra his. nescire arbitramini quo quisq; pacto hic uitram uestrorū extgat. Donatus uestrorū pro uestri: sic ueteres.

Vereri. augustinus cum lactantio autores sunt timere deos dedecere: Vereri decere: significat autē uereri reuerendū quendam amorē: affectum & pietatem quæ recipiat a nobis in deum habere quæ sine metu ē sine terrore: deriuans ex corde ad amādum deū solo affectu de uerente. Idemq; significare uereri: quod reuereri: uide

Precarium.

declinata reuerentia. Precatio. precibus exorabulis supplicue terentius in eunucho: seu ut: seu clam: seu precario. Priscian⁹ nō tacuit super hoc uerbo. Seneca undecimo epistolæ: quæquid naturā excedit scias precariū esse nō necessarium. precariū nō pro momentatio: & tēporario posuit: nec absq; ratione. Achelol nempe forma desultoria precibus: quibusdā exorabatur a superioribus. Ouidianum carmen hoc est ex libro metamorphoseon nono. quid fore te credis: falsum qui uersus in anguem arma aliena moues: quem forma precaria celat. Apuleius libro primo de asino aureo. quid ad precariam uitam me reducitis: Donatus in andria: Petimus precario poscimus imperiose postulamus iure. Prætor ex autoritate Pompei his uerbis utitur: uti nunc possidetis eum fundum: quasi dicat: quod nec uti: nec precario: nec ab altero possidetis. Formidat malum. Iocus falsus. ille iupiter hoc est histrio: cuius iussu uenio iouem agens: & representans timet malum: eo q̄ mortalis est nebulo: non is cælestis: & ultramundana natura: semota a nostris rebus: seiunctaq; longe: nam priuata dolore omni: priuata periculis: ipsa suis pollens opibus: nihil indiga nostri. Iouis. histrici meticulosi malorum: & ad uerum mercurium tamen alludit. Contagione. contagio: trallatio morbo. Matiam atlantidem quis ignorat ante apotheos in fuisse mortalem. Cæterum tangit matrem histricionis. Pacem. subintellige nunciatus: adferens. Propterea. q̄ Iouem ueremini longum hyperbaton. Insipientia cum inferioribus connectenda sunt hæc uerba: ut sit hic ordo: Insipientia mera est iusta ab iniustis petere. Esse oratam. in codicibus antiquis scribitur esse oratum: uti tamen exponas pro oratam. Verbum est enim παραρηγορον hoc est indefinitum: iuxta hanc elocutionem in Ciceronis uerrem libro septimo spectata fides: hanc sibi rem sperant præsidio futurum. Sed plura in Casina super hac re ex sententia gelliana dicentur.

Oratum In definitum.

Ita huic facietis fabulæ scilicet
Itaque æqui & iusti hic eritis omnes arbitri.
Nunc cuius iussu uenio: & quamobrem uenerim:
Dicam: simulque ipse eloquar nomen meum.
Iouis iussu uenio: nomen mercurii est mihi
Pater huc me misit ad uos oratum meus.
Tamen si pro imperio uobis quod dictum foret
Scibat facturos quippe qui intellexerat
Vereri uos se & metueri: ita ut æquum est iouem.
Verum profecto hoc petere me precario
A uobis iussit leniter dictis bonis.
Etenim ille cuius huc iussu uenio iupiter
Non minus quam uostrum qui uis formidat malum
Humana matre natus humano patre.
Mirari non est æquum sibi si prætimet.
Atque ego quoque & qui iouis sum filius
Contagione meæ matris metuo malum.
Propterea pacem aduenio & pacem ad uos affero:
Iustam rem & facilem esse oratam a uobis uolo.
Nam iuste ab iustis iustus sum orator datus.
Nam iniusta a iustis impetrari non decet.
Iusta autem ab iniustis petere insipientia est

Ut alios in tragædiis uidi. marcus tullius autor est priscos oratores Proemii incipere consuetos a dis: quod apollonit rhodii iterpres his enarrat. θεος γὰρ ἀποθεῶν προοίμιον ἀρξάντων ἀφ' ὧν ἔρχεται. Seruil maroniant Interpretis uerba sunt hæc ex libro septimo aneidis. facit deorum cōmemorationem sicut et in omnibus catonis traditiōibus legim⁹: hinc cicero: si quid ex aliqua ueteri orōne et Iouem maximū optimum. Ipse etiam Vergilius. præfatus diuos solio rex insit ab alto. Architectus, administrator: suppeditator: artifex primarius: uerba quæ philosophicā & peculiariter platonica u

Proemia a
dis.

Deus caput.

Quippe illa: iniqui ius ignorant: neque tenent
Nunc iam huc animum ad ea quæ loquar aduertite.
Debetis uelle quæ uelimus. meruimus
Et ego: & pater de uobis & republica.
Nam quid ego memorem: ut alios in tragædiis:
Vidi neptunum: uirtutem: uictoriam.
Martem: bellonam: cōmemorare quæ bona:
Vobis fecissent: quis benefactis meus pater.
Deorum regnator architectus omnibus.
Sed mos nunquam illi fuit patri meo
Ut exprobaret quod bonis faceret boni.
Gratum arbitratur esse id a uobis sibi.
Meritoq; uobis bona se facere quæ facit.
Nunc quam rem oratum huc ueni. primum proloquar.
Post argumentum huius eloquar tragædiæ.
Quid contraxistis frontem: quia tragædiam
Dixi futuram hanc: deus sum: commutauero.
Eandem hanc: si uoltis: faciam ex tragædia
Comædia ut sit omnibus isdem uersibus.
Vtrum sit an non uoltis: sed ego stultior.
Quasi nesciam uos uelle qui diuus siem.
Teneo quid animi uostri super hac re fiet.
Faciam ut commista sit tragicocomædia.
Nam me perpetuo facere ut sit comædia.

cernam sapit. pla
cita dogmataque
platonis hoc obser
uant uti deus largi
tor sit oium caput
& principium. Cæ
terū per medtoxi
mos deos illa persi
ciat. Platonis i sym
posio uerba sunt
hæc. ois natura dæ
monū intermorta
les: deusue est me
dia. Deus qdem ho
mini non miscetur
sed per id medium
cōmercium omne
atq; colloquium in
ter deos hominesq;
conficit: & ut gila
nibus nobis & dor
mientib⁹ Sollerter
igitur & prospiciē
ter Plautus: qui de
os hosce medios:
qui re uera sūt dæ
mones ait operari
In terris ex nutu lo
uis: hoc est sūmi: &
ultramundani des:
hoc sentiens & or
pheus composuit
sime sic propemo
dum cecinit. ζεὺς
κεφαλῆ. ζεὺς μέσ

οἱ δὲ οὐδὲ ἐκπύτῳ τεύκται. Iupiter est caput: & medium. Iouis omnia munus. ab architecto sit
ars Architectonica: quæ omnibus scientiis imbuta esse debet: autore uitruuto dicitur & architectoria
Sidonio libro epistolarum. iiii. in hæc uerba. Illic. n. & grāmatica diuidit. & oratoria declamat: & arif
metica numerat & geometria metitur: & musica cantit: & dialectica disputat & astrologia pranoscit:
& architectoria struit: & metrica modulaf. Tragico comædia. quippe cum in comædia reges nō in
troducuntur: Sicuti in præsentiarum sit: nec deus autore oratio interesse debet: nisi dignus uindice
nodus extiterit. Comædia uocabitur q; locus & hilaritudo in exodio hoc est sine reperietur. quid si le
gis Togatocomædia. Togata fabulæ dicuntur: quæ scriptæ sunt secundum ritus: & habitus homi
num togatorum idest romanorum. Toga nanq; romana est: sicut græcas fabulas ab habitu æq; pal
liatas uarro ait nominari. Togatas autem cum sit generale nomen specialiter tamen pro taberna
riis non modo comunis error usurpet: quia Afranius togatas appellat. Sed & poeta ut Oratius:
qui ait uel qui prætextas: uel qui docuere togatas. Togatarum fabularum species tot fere sunt quot
& palliatarum Nam prima species est togatarum quæ prætextata dicuntur: in quibus imperatorum
negocia agebātur: & publica: & reges romani uel duces inducuntur personarum dignitate: & perso
narum sublimitate te tragædiis similes: hæc diomedes libro tertio De togatis hæc Seneca libro primo
epistolarum. non attingam tragicos: aut togatas nostras habent enim eæ quoq; aliquid seueritatis:
& sunt inter comædias: & tragædias mediæ. Non par. non Iustum: non æquum: non decens.

Ars architec
tonica.

Togatoco
mædia.

Pares factam. sensus hic est: quoniam seruū parū modo ī fabula factam partes habere compares cō fugas: & coniunctas in hac media comædia perinde ac si comædica materia sit. propter seruos: & tragica propter reges: & deos. Ideo tragico comædia siue togatocomædia uocabitur: Ex prisca exemplaribus tu leges in hunc ferme modum. quoniam hic seruos quoq; partes habet. Dicitur. n. Seruus habere partes in fabula: quando in parte quadam ipsiusce fabulæ interferitur. Proinde. lego perinde: proinde significat itaq; perinde ac tanq̄ sicuti. Dixerat. n. in superioribus malle fabulam amphitryonē uocari to gatocomædiam.

Spectatorib9. hic est ordo. Exploratores: & emulatos iupiter cupit: qui p̄ theatralem scenam lēq; cōfessum emittant: uti si uiderint fautores delegatos illis fautoribus spectatorib9. i. dissimulantibus se animi gratia spectatū aduentasse cum ambi

Reges quo ueniant & dii: non par arbitror.

Quid igitur quoniā hic seruos quoq; pares faciant

Sit proinde (ut dixi) tragico comædia.

Nunc hoc me orare a uobis iussit iupiter

Vt conquisitores singuli in subsellia

Eant per totam caueam: spectatoribus:

Si cui fautores delegatos uiderint

Vt his in cauea pignus capiantur togæ:

Siue qui ambissent palmam histrionibus:

tus causa uenerit. & conciliandæ gratiæ histrico gregi: his ueluti suspectis pignus togæ capiantur: hoc est togas in pignore: ne alicui gratiam fauorem ue ambirent: arripiant apud quempiam deponant & scientissime tangit in tam a catone consuetudinem optimam: qui id aui floruit. hanc rem apud plurimum reperies in catone. Hi uero: qui magistratum petebant cum singuli a largitionibus deterriti essent in unum conuenerunt: contuleruntq; unusquisq; duodecim: & semis milia drachmarum argenti facta sponione: ut qui ex eis per largitionem peteret: id argentum perderet: arbitriū ad eam rem catonem eligunt: & pecuniam apud illum deponere statuunt: sed ipse cato pecuniam quidem recipere noluit: fideiussores tamen recepit. Cum autem dies comitiorum uenisset obseruans etiam sub fragia deprehendit quendam ex sponsoribus pacta contra egisse ipsumq; damnauit: & eius pecuniā alius tribuit. Illi uero iusticiam atq; integritatem hominis admirati panam remiserunt: satis panarum dedisse illum arbitratū qui a catone esset damnatus. Plinius idem quoq; locupletissimo testimonio scribit cum apud catonem ambitus hostem: & repulsis tanq̄ honoribus ineptis gaudentem pecunias deponeret candidati hoc se facere pro innocentia: quod in rebus humanis summū esset profitebatur:

Pecunia Apud catonem.

Delegati. Laudicant.

Delegatos. dispartitos: demadatos ab histrionibus in subsellia ueluti sophocles quidam hoc est laudicant: ut histrioni. qui illos in globis caueæ sequestrauerat: Subinde succlamarent: effecte: graui ter cito: nequiter: euge: beate: & euge tuum & belle. Adlegatus adhibitus dicitur Terentius in andria: hoc modo. Te obsecro ut nō credas a me adlegatum hunc senem. Mendū est in his marcelli uerbis. Delegare ueteres discedere posuerunt uel dispartire. Plautus in amphitryone: cui fautores delegatos uiderint. Tu nō discedere lege sed dispartire. pro diuidere. Caueam. cōfessum: & anabathra: abacti multiplices: sessabula publica. Super qua hæc Seruius. Cauea confessus populi: Vergilius autem pro contento cōtinens plebem posuit. hic rotum caueæ cōfessum ingentis: & ora prima patrū. Cauea quoq; secluforium cancellatim distinctū auicularum uocalium nitidissimi scriptores appellant: Ouidius. cū bene sint clausæ cauea pandone nata nititur in siluas quæq; redire suas. Martialis. ponitur in cauea mortua pica mihi. ferratam quoq; caueam compertes: in qua feræ theatriæ concludunt. hanc Petronius arbiter aulam uocauit: q̄ iuxta serusanam opinionem aula uocatur tanquā caula pro quolibet recepraculo: premit: ait arbiter: aduena classes tigris: & aurata gradiens uectatur in aula ut bibat hūmanū populo plaudente cruorem. Adde ἄγαθου poeta græci super hac re uersus: qui aulin tamen nocet septum id autumo uolucrum: quod aularium nostri.

Cauea.

Aula.

ἄλλυτυλον κλαῖοιτε κατ'ουρα και γολοιτῆ
εἰς ἀποδ' κρῆναην αὐλιν ἐφεσονεναί.

Latine sic uertimus.

Per montes plorate itylum exululate cacumen
præbeat et fontis aulis opaca domum.

Aulæa.

Sicuti curiam aulam nuncupamus: ab aula attali aulæa nuncupata: docet maro georgicon libro tertio: in qua primum inuenta sunt uela ingentia: postquam populum romanum scripsit heredem a Caula secluforso Martianus libro primo. de nuptiis philologiæ & mercurii matutina greges quatunt in pascua caulas ubi greges pro gregales usurpatum: non aliter q̄ segreges dicimus: Siue quoliq; ar tifici: post hæc ex antiquis exemplaribus hoc adde. Siue quid ipse ambisset: siue per internuntium.

Caulæ:

Ediles, qui per eam aetate numerarii erant: & agonithetae: & athlothetae sicuti pretores quandoque unde saryrus. predo caballos: pretor sedet: Edilat⁹ erat & annonam curare autore apuleio: hos graeci uocant ἀγορανομους: quam uocem apud iureconsultos substituit: Curtum. n. & lacez codicem primi redegit ad probam sinceramque lectionem: Archadius digests de muneribus: & honoribus. Cura quoque emendi frumenti: aut olei. Nam harum specterum curatores: quos agoranomos graeci appellant creati mortis est. Edilis & prodigia curabat: quod epigrammaticus poeta significat ita prodens. Audiat

Aediles ago
ranomi.
Aedilatus,

Siue quoiquam artificii: seu per scriptas litteras:

Siue adeo aediles perfidiose cui diunt

Si similem rem ipse in legem iussit esse iupiter

Quasi magistratum sibi alteriue ambiuerit.

Virtute dixit uictores innuere

Non ambitione. neque perfidia: qui minus

Eadem histrioni sit lex quae summo uiro:

Virtute ambire oportet non fautoribus.

Sat habet fautorum semper qui recte facit:

In illis fides est: quibus est ea res in manu.

Hoc quoque etiam mihi in mandatis dedit:

Vt conquisitores fierent histrionibus:

Qui sibi mandassent delegati ut plauderent:

Quiue quo placeret alter fecisset minus.

Eius ornamenta & corium uti conciderent

Mirari nolim uos qua propter iupiter

Nunc histriones curet: ne meremini.

Ipsae hanc acturus est iupiter comaediam:

Quid admirati estis: quasi uero nouum

edilis ne te uideatque caueto portentum est quoties capit ita mago loqui. Dixerunt. scribo dicit de derint. Iunge cum inferioribus. Si similem rem error puill⁹: & despicabilis peruertens tamen omnem texturam: & codicis iterordini lege non si similem uerum: quae sincera est lectio: dissimilem rem: hoc bracteato festu. si aediles & munerarii dissimilem rem hoc est honorem im meritum & ineptum & haud quam conuenientem dederit culplam Iupiter lege ambitus illum dant nari uult: qui palam histrioni falsa gloria acquisiuerit. Sed ut Planius & explicatus loquar p

histrione qui delegatus fuerit imerenti illi per litteras: aut internuntium praelium histrionicum acquisiuerit: sit ei ambitus fraudi perinde ac si pro candidato ambiuerit: seu ipse candidatus largitione suffragia corrumpat. Caeterum dissimilem rem uocat honorem: qui inepto: & imerenti datur: similis esset si honorato daretur: Innuere. comprobare: ut hi qui utuntur uirtute non ambitione uincant: iuxta auream claudiani sententiam uirtute decet non sanguine nati. Respicendum est in primis: qualis quisque sit non unde satus. Summo uiro. candidato petitori magistratus. Ea res. recti administratione uirtus fides. Placerent alter fecisset minus. Tu ita corrige placeret alter fecissent minus. hoc sensu. histriones qui per ambitum stellationum: delegationem fautorum: malum dolum fecissent: quod id est ut alter minus placeret illi nota indelebilis inuretur. Corium personam coriaceam intellego. erat. n. instar iniuriae & stigmatis immortalis concidere: & lacerare personam histrioni: quae nota significare uidebatur ne deinceps scenam ingrederetur. Scenale enim choragium non ab exercitu historico frequentabatur absque persona. Diomedes libro institutionum tertio Antea itaque galeris non personis utebantur: ut qualitas coloris inditium faceret aetatis cum essent aut albi: aut nigri aut ruffi personis uero uti cepit primus roscius gallus praecipuus histrio: qui oculis obuertis erat: nec satis decorus: usque primum sunt illi inimento saeculento tragadi: quod graecorum quidam tryga appellant: hinc tragaditam nominatam permutatione litterarum in aduersum: quoniam olim nondum personis a thespide repertis talis fabulas peruncti ora saecibus agitabant: ut rursus est Oratius testis sic: Ignotum tragicum genus inuenisse camanae dicitur: & plaustris uexisse poemata thespis quae canerent agerentque peruncti saecibus ora. Sunt qui corium concidere pellere lacerare fustuario uelint: qua uoce usus est gellius de fustuario Serulus libro sexto aneidos. Reuersus postea pater laudauit fortunam nam populi romani: sed filium ut dicit Liuius fustuario necauit. Siue nouacula scarificare cutem ut hoc fuerit contumeliae signum siquidem comperiam militarem penam fuisse mittere sanguinem corium cutem uocitari testis est alibi Plautus. faciet tuum corium maculosum magis quam nutricis est pallium. Corium quoque plinio: sed ex uitruuio dicitur statumen & substernentia uitruuio libro secundo. Iso

Innuere.

Corium.
Personam lacerare.

Roscius obuertis oculis.
Tragadia unde.

Fustuarium.

Scarifico.
Missio sanguinis pena.

gonium dicitur cum oia coria æqua crassitudine fuerint structa. Anno cum hic sensus erit. nil mirū est spectatores iouem agere comædiam. Nam anno præterito: & emenso similiter egit histrionem: & fabulam refert ex suis fortassis unam: quæ fuerat acta populo omni hoc iam recognoscente. sunt qui ita scribant et histriones annotino proscenio iouem inuocarunt: ut uocitet Plautus linguæ latinæ de lictum annotinū proscenitū iam anno eo frequenti populi consensu scenalem fabulam representatam

Annotinū

Hornotinū.
Horum.

Annotinū idem: quod hornotinū: & horum hoc est unius anni significare testis est Columella libro quinto. ungues an notinos refecato. franciscus philephus autumat nānio p scenio scribendum ut comædiam Plautus designet presen ti āno celebratam a nānio meretricu la nomen sortitā. Fuit. n. nannitū pro pudiosa meretrix: quæ quoniam fucata erat: & suppara tæ probitatis: & in trorsum turpis: sub pria pelle dcora uocabatur proscenitō inumbratā. n. & in terpollis bonitatis erat instar proscenitū: in quo lignum uellarib9 inumbratur. Proscenito. Seruius autor est apud maiores theatri gradus tantum

Nannitū pro scenitū.

De scena.

Pecmata.
Versilis. Du ctilis.

Sacena.

Mulcta.

Peculatus:

fuisse. Nam scena de lignis tantum fiebat: unde hodieq; consuetudo permanfit ut componantur pecmata a ludorū theatralium edtoribus. Scena autem: quæ fiebat aut uersilis erat: aut ductilis. Versilis tunc erat cū subito tota machinis quibusdā uertebat: & aliā p̄cturæ faciē ostendebat. Ductilis tūc cū tractis tabulatis hac atq; illac species nudabat interior. phocæ uerba sunt hæc. sic errat: q̄ p̄scenitā appellat scenā oposā officinā: & aduersæ cōcaueq; apud græcos de frōde ornat9 ūbræ cā fiebat: scenāq; dicebant un̄ recti9 pulpita p̄scenitā: quæ cū scena sūt appellabant: ut ueteres in eū p̄scenitā ludī. Scena ab altis a quibusdā sacena appellat: dolabra pōtificalis. Scena capit maroni p̄ quicūq; in ūbratiōe eo uersū. Tū filius scena coruscis desup: & dicta ἀπο τῆς σκασ hoc ē ab umbra. Apud antiquos. n. thea tralis scena parietē nō hēbat. sed de frōdib9 umbracula quærebat: postea tabulata cōponere capūt i modū parietis. Argis mallim legas arg9 ex marcello. Sic uergili9 i quarto. Hauriat hūc oculis ignē crudelis ab alto Dardan9. Rerū multarū. supfluēs & adfectitiū nōnullis creditur hæc dictio rerū: & hanc plauti uolunt intentionē nostis quæadmodū liber hoc est solutus ab his mulctis: hoc est legibus mulctantibus & punientibus adulteros: sit iupiter mulctā quis nescit panam qualem libet subinde uocitari. Vlpianus digestis de uerborum significatione. Inter mulctam autem & panam multum inter est: cum panā generale nomen sit: & omnium delictorum coherctio: multa specialis peccati: cuius anī maduersio hodie pecuniaria. Mulctantia pecunia uocitatur: quæ mulctato quopiam redigitur in ararium romanum. Mulcta ut autor est uarro libro primo de lingua latina a pecunia quæ a magis stratu dicta ut exigī possit ob peccatum q̄ singulæ dicuntur appellatæ sunt mulctæ: q̄ olim uinum dicebant mulctas. Mulctam unius ouis fuisse uarro notificat. Pompeius. ouibus duabus mulctabantur apud antiquos minoribus criminibus: ut in maioribus autem bubus. nec ultra hunc numerum excedeat mulctatio: quæ postea q̄ are signato uti ciuitas capit: pecoraq; mulctantia: aut incuria corrumpebantur: unde etiam peculatus crimen usurpari captum est: facta est estimatio pecoralis mulctæ: & boues centenis assibus: oues denis estimatæ. Inde suprema mulcta idest maxima appellatur tria milia aeris. Item ulcensis minoribus delictis. Legerem tamen q̄ liber harum rerum inultarum fiet. Adulteria. n. Iouis uocat iulta: q̄ scilicet nullus ulciscatur. sed omnis lætetur: gaudeat. exultet cum deum uxores suas imminuisse: seu dixerit inultarum romanos: ut mos est comædiæ archæ.

Nunc proferatur iouem facere histrioniam.

Etiā histriones anno cum proscenio hic

Iouem inuocarunt: uenit: auxilio is fuit.

Præterea certo prodit in tragœdia.

Hanc fabulā inquā hic iupiter hodie ipse aget

Et ego una cum illo. nunc animum aduertite

Dum huius argumentum eloquar comœdiæ.

Hæc urbs est thebæ: in illisce habitat ædibus

Amphitryo natus argis ex argo patre.

Qui cum alcumena est nupta electri filia:

Is nunc amphitryo præfectus est legionibus

Nam cum telobois est bellum thebano populo:

Is priusquam hinc abiit ipsemet in exercitum

Graudam alcumenam uxorem fecit suam.

Nam ego uos nouisse credo iam ut sit pater meus:

Quam liber harum rerum multarum fiet:

Quantusq; amator fiet quod complacitum est semel.

uelticans: apud quos silentio pudendo legum adulteria erant impunita. Clam uiro, uiro nesciente clandestinum amorem: & surreptitium iouis. Vfuram, usum: fructum: & abusum quoque, palladius pro usura temporis hoc opus de arte inquisitionis adieci. Schema habitu: forma: figura: ornatu: a uerbo græco σχημα αριζω: quod significat formo: & σχημα αριζω habitus. Sidonius octauo epistolarum quibus themate oblato quasi sanguinariae geniturae schema patuisset. Cum maro ait. Et magno hyleum lapythis cratere minantē seruius ait: bonum schema: Donatus in andria σχημα λογου παρα

Vsura.
Schema.

Is amare ocepit alcumenam clam uiro,
Vfuramque eius corporis cepit sibi.
Et grauidam fecit is eam compressu suo.
Nunc de alcumena (ut rem teneatis rectius)
Vtrinque est grauida: & ex uiro & ex summo ioue:
Et meus pater nunc intus cum illa cubat.
Et hæc ob eam rem nox est facta longior.
Dum illa qua cum uult uoluptatem capit.
Sed ita affimilauit se quasi amphitryo fiet.
Nunc ne hunc ornatum uos meum admiremini
Quod ego huc processi sic cum seruili schema.
Veterem atque antiquam rem nouam ad uos proferam.
Propterea ornatus in nouum incessi modum.
Nam meus pater intus nunc est: ecum: iupiter
In amphitryonis uertit sese imaginem.
Omnesque eum esse censent serui qui uident.
Ita uersipellem se facit quando lubet:
Ego serui sumpsi solia: mihi imaginem:
Qui cum amphitryone abiit hinc in exercitum.
Ut præseruire amanti meo possim patri.
Atque ne qui essem familiares quærent
Versari crebro hic quum uiderent me domi.

αι οδον. Hæc tamen antiqui secundum primam declinationem protulerunt & generis foemina: ut Plautus in amphitryone schemam dixit pro schemate ualerius in phormione. quod hic cum tragædis uersibus & syrma facit pro syrmate Plautus in peris theatrum lepidam cum decora schemama. Cecilius in hippo, filius in me incidit satis hilari schemama pomponius in satyro, cuius uis leporis liber diademam dedit pro diademam laberi in cancro, nec pythagoriam dogmam doctus. Plautus in milite glorioso, glaucomam ob oculos obicieamus. Versipellis, desultorium, trasfiguratū trasfiguratū. Versipellis apuleio: Plinto: & plau. quo

Versipellis.

quod uocatur: quod pellē uertit: & in alia figurā trasfilit, probo erat ut plinius asserit famina uersipellis quod aniculae iam occiduae senectutis: & ad uesperascentis dicebant in lupum: & id genus reliqua belluina transferri: rursumque ad hominem reuenire hæc uersipelles propertius libro quarto significantissime describit & sua nocturno fallere terga lupo. Versipellis dolosus: logodædalus: & præstigiöse pellax ab opinatissimis autoribus appellatur seruius in commentariis maroniani libro sexto inde afros uersipelles: græcos leues: gallos pigris uidemus ingenii quæ natura climatum facit. Creditum est homines in lupum uerti solitos quibusdam nefaritis superstitionibus. Plato libro septimo de iusto: quod circa templum iouis in archadia fabula refert: quod quisquis humana uiscera cum aliarum uiscerum incisa uisceribus forte gustarit: lupus fieri cogitur. Augustinus libro duodeuigesimo, sic hoc uarro ut astruat commemorat alia non minus incredibilia de maga illa famosissima circe: quæ socios quoque ulyxis in bestias mutauit: & de archadibus: qui sorte ducti transnatabant quoddam stagnum: atque ibi conuertebantur in lupos: & consimilibus feris per illius regionis deserta uiuebant, si uero carne non uescerentur humana rursus post nouem annos eodem renatato stagno reformabantur in homines. Denique etiam nominatim expressit quendam hominem cum gustasset de sacrificio: quod archades immolauit pro pnero deo suo lycæo facere solent in lupum fuisse mutatum: & anno decimo in figuram propriam restitutum ad pugillatum se exercuisse: & olympiaco uicisse certamine: Nec idem propter aliud arbitratum ab historicis in archadia tale nomen affectum panilyceo: & Ioui lycæo: nisi propter hanc in lupos hominum mutationem: quod ea nisi ui diuina fieri non putarent, lupus, n. græce lycos dicitur: unde de lycæi nomen apparet inflexum. Romanos etiam lupercos ex illorum mysteriorum ueluti semine dicit exortos, his germana fere commemorat plinius: nomenque ait uersipellis in obprobrio esse

Lycæus Iupiter.

Panilycæus:

Lupus unde

quoniam crederent homines in lupos uerti: In quam sententiam pedibus uadit Ouidius libro septimo metamorphoseon. Inque uirum soliti uultus mutare serinos ambigui profecta lupi. Hoc uisum non omittendum quod retulit Hyginus Iouis Lycæi templum qui accessisset mors pæna erat lege Archadii

Crederent seruum: & conseruum suum. In autographis habes. esse credent seruū me conserui suum ut id uerbum suum significet amphitryontum: familiarem: domesticum. Cubat. sunt qui subat: & interpretantur libidinatur: Catullus: rem uenerē exercet. Apuleius in Apologetico. famina subant: ma

Subare.

res foriāt. Hieronymi uerba libro secundo contra Iulianum sunt: quæ sic contextant: nunc restat ut Epicurū nostrum subantem in hortulis suis inter adulescentulas: & muliercillas alloquamur. Sues cum lasciuunt subare dicitur: a qua suilla comitata scilicet: & terra libidine cætera animantia: quæcūque illa fuerint libidinaria subare dicitur ab omni eruditiorum schola autore Porphyriōe id Oratianum carmen edante. Iamque subatoda tenta cubilia te

Nunc quum esse crederent seruum & conseruum suum

Haud quisquam queret qui siem: aut quid uenerim:

Pater nunc intus suo animo morem gerit.

Cubat complexus: cuius cupiens maxime est.

Quæ illi ad legionem facta sunt memorat pater

Meus alcumenæ: illa illum censet uirum

Suum esse: quæ cum mæcho est. ibi nunc meus pater

Memorat legiones hostium ut fugauerit:

Quo pacto sit donis donatus plurimis.

Ea dona quæ illic Amphitryoni sunt data

Abstulimus: facile meus pater quod uult facit.

Nunc hodie Amphitryo ueniet huc ab exercitu:

Et seruos: cuius ego hanc sero imaginem.

Nunc internosse ut uos possitis facilius

Ego has habebō usque in petaso pinnulas.

Error gaza.

Catullire.
Scinde:
Lupa catullire.
Equire.
Succuba.

Secubare.
Secubitus.

Pina in capite
mercurii.

Quinq; mercurii.

Panurgus.

Petasus quid

Etatque rumpit. Aristoteles libro de animalibus sexto. Sues famina cum libidine excitantur: quod subare dicitur uel homines aggrediuntur. canes illo eodem modo affectæ canire dicuntur. Obiter & pater error gaza theodori notare non in amænum fuerit nec inserium: qui dictionem sane lepidam aristotelis significato non proprietate romana donauit. Siquidem Catullire dicitur canis: non autem canire: quæ uox in ardescens æstum libidinis famina in torquetur. Iaberius in Iacuberna. Scinde unam cole recto impasienter Catullirentem lupam. Varro libro tertio de re rustica: cum de canibus sermo haberetur. satura principium admittendi faciunt. Tum. n. dicuntur Catullire ostentare se uelle maritari. equire quoque probrum deducitur in libidinosas molieres: hoc uerbo in eodem significato Hieronymus utitur alibi complures. Cæterum a cubando pudendo significato succuba pellex appellatur Ouidio: Apuleioque: thorum genialem uxoris occupans. Ouidius in epistolis: quod gemit Hypsipyle lecti quoque succuba nostri mareat & leges sentiat ipsa meas. postremo secubare significat seorsum cubare religionis causa in thesmophoriis. Ouidius libro amorum tertio. Annuæ uenerunt cerealis tempora sacri secubat in uacuo sola puella thoro: Dicitur & secubitus. Idem & bene tormentis: secubitusque colli. Idem in secundo pastorum. sic epulis functi: sic dant sua corpora somno: & positus iuxta secubuere thoris. Plinius libro decimo naturalis historiae. equas domitas. Lx. diebus equire ante que gregales. Sues tantum coltu spumam ore fundere uerrem subantis audita uoce nisi admittatur cibum non capere usque in maciem. Pinnulas. scite Plautus & coherenter pinnulas assignat in capite mercurii. siquidem & id Apuleius in Apologetico: quæ ad hanc rem faciunt Augustini uerba subscripsi: mus ex libro septimo de ciuitate dei. Ideo alas ei in capite & pedibus ponunt uolentes significari uolucrum fieri per aera sermonem: Lactantius firmianus libro primo diuinarum institutionum asserit quinque fuisse mercurios: & enumeratis per ordinem quattuor quintum fuisse eum a quo argus occisus sit: ob eamque causam in egyptum profugisse: atque ægypti leges ac litteras tradidisse. Hunc ægypti τρωουρυα appellant: a quo apud eos primus anni sui mensis id est september nomen accepit. Idem condidit opidum: quod etiam nunc græce hermopolis. & phamare colunt & seruant tam men religiose. Qui tam et si homo fuerit: antiquissimus tamen & instructissimus omni genere doctrinae: adeo ut ei multarum rerum & artium scientia trimegisti nomen imposuerit. Petaso. fuit olim non mediocri disertatio inter eruditos. quid nam petasum significet: galeotus uir non improbandi ingenii petasum in erudite tamen & inscite credidit esse calciamentum pedis. sultus fortassis autoritate Plauti natanque alæ mercurio solummodo in pedibus: sed hoc nos Apuleiana autoritate: &

augustinus reiecit. Credidit quoque Iulianus interpreti papiniano. qui petasum talarium esse significat. Caterum malim uictum potius impressoribus quam lactantio ascribere lego. non petasum apud illos sed pedilum uocem graecam: & homero peculiarem qui mercurio assignat καλα πεδιλα hoc est pulchra talaria. Non enim consentaneum est lactantium allucinari: & caecitare in re praesertim tam manifestaria: tam trita: tam peruulgata. Galerius quoque petasatus appellatur: turpilius in lyndia. Quid puer rogasset: & petasatus capite inuisset. petalum a talaribus distingui liquide ostendit huiusmodi his.

Defensus Iur
tarius.

Pedilon

Tum meo patri autem torulus inerat aureus

Sub petaso: id signum amphitryoni non erit

Ea signa nemo horum familiarium

Videre poterit: uerum uos uidebitis.

Sed amphitryonis illic est seruus sofia.

A portu illic nunc cum laterna aduenit.

Abigam iam ego illum aduenientem ab aedibus.

Adest: ferit: opere precium hic spectantibus

Iouem & mercurium facere histrioniam.

Sofia. Mercurius.

So. q Vime alter est audacior homo? Aut qui confidentior?

Iuuētutis mores qui sciā: qui hoc noctis solus ambulē?

per se missus a polidecte magnetis filio ad gorgonas a mercurio qui eum dilexisse existimatur talare & petasum accepit Suetonius quoque refert petasatum augustum comueuisse subdolo bulare. sunt qui petasum desectant a πετασος extendo.

Talare

Torulus. qui aure lepida: musica: iproscataque fuerit grammatistarum nugis renuntiabit: qui Inelegantibus ex cogitationibus poe

Torulus.

tam potius implicat quam explicat. Torulum enim interpretantur imaginem baccharum: & protuberantiam in effigiem nominatis. Caterum cum non explicent nomen: latinam graecamue aethymologiam habere censeo legendum torquulus: ut hypochorismos sit a torqui torquulus. est enim torquis: & per diminutionem torquulus insigne colli baccis auri perplexum: quo peculiari decoramento gens gallicana collum honestabat: proinde filius italicus: Colla utri nitido radiabat aurea torque. Virili potius sexu quam sequitori proferimus: & si autoritate proprietatis factus sit sexus ambiguus: qui ita cecinit. Torquis ab incisa decidit uncta gula similiter gellius libro octauo. ubi eum euerit caput praecidit: torque detrahit eamque sanguinolentam sibi in caput ponit. A torquendoque tortuosis laciniis collum implicabat torquis appellatur. Ioui Plautus doctus: & coherenter assignat: siquidem nunc olim perinde uenustamentum: & insigne regum fuerit: quod instar murrenarum: quae occilato dorso uisenda sunt implicatur hieron ymo murrenulae uocitantur. sed & si coniectura sit locus ullus: quos graecus polydeuces chelidros a serpentinis anfractibus appellauit: nostri murrenulas: & dracones appellauere quoniam obrem ad draconem quidem animal: sed ut eruditioni intercutanea alluderet epigrammaticus poeta sic cecinit. si gelidum collo necit flacilla draconem. Nil etiam si libet potes imutare ex codice plautino: quando torus a torquedo flectatur: & tu quoque sic torulum interpretaberis a torquedo flecti. hinc torulum prisci segmentum uocant ut seruius libro anetidos. colloque monile. ornamentum gutturis: quod & segmentum dicitur ut Iuuenalis. segmenta: & logos hitus. licet segmentatas uestes dicamus: ut ipse & segmentatis dormisset paruula cum nis. Sidonius libro octauo epistolae. at illa sarranis ebrata succis inter crepitata segmenta palmarum plura picta orbe plus aurea conuenustauit. Caeli parallellos Plinius his libro sexto naturalis historiae segmenta uocat: plura sunt autem haec segmenta mundi: quae nisi circulos appellauere graeci paralellos. Qui me alter: tetrametris utitur: quod facile cognosces de prisciani uerbis quae nos proposuimus: & hic est primus actus. Nam ignosce discindis amphitryo. Secundus actus ibi incipit age in tu secundum sequor ubi amphitryo uerus & sofia loquuntur. Tertius illic. Satin? parua res est uoluptatum in ista ubi almena amphitryo: & sofia interlocuti. Quartus est is. quae ad fores: ubi mercurius amphitryonem reppulit a foribus. Quintus habet inibi auspitiu. Dapes atque opes istrae meae faciet sepulchra in pectore. ubi bronnia ancilla: & amphitryo locuntur. Graeci pthesis appellat primum actum principium dramatis. His proxima: & conuenientia Donatus talibus. principio dicendum est nullam personam egressam quaeque ultra exire posse. sed illa re plerumque decipimur: quod personam cum tacuerit egressam putamus: quae nihilominus personae scenae tacens loquendi tempus expectat. est igitur arte aiaad uertendum ubi & quando scena uacua sit ab omnibus personis. ut in ea chorus uel tibicen audiri possit: quod cum uideris sibi actum esse finitum debemus agnosce. Consuevit saepe lectorum id quod persona quae in superiori scena & in proxima incipit loqui non intelligit ingressa quod expectes ipsa scena diiudicat de publica actione qualitate. potest enim fieri ut & ingressa sit ac egressa quam prae credimus de proscenio non recessisse posse autem quanto egressi personam non ne

Torquis

Murrenulae
Chelidri.
Dracones.
Locum martialis
Segmentum.
Segmentatae
ueltes.

Paraleli.
Actus fabularum.

Prothesis.

Promptaria cella.

Pröptuaría

esse esse dicimus ut appareat ultra exire non posse. Promptaria cella. Iocose: & admodum ialse promptariam cellam carcerem uocauit enim sicuti ex cella promus expromit cū appetit hora cænæ conditanea cibaria: & esculēta: & poculenta pariter. Ita simili quoq; modo compacti crepusculo seu conticinio in carcerem matutino depromuntur ad flagrū: & ad questionē per fidiculas: eculum: & huiusmodi tormenta. Lactātius libro quinto diuinarum institutionū. Nec mirum cum promptuaría iustorum benigne paterent omnibus nec auaritia intercipiens beneficia diuina famē: sitimq; uulgo faceret. Cato in re

rustica armarium promptuariū unū Homines octo. ad notauī subinde ad hiberi peculiariter ad quosq; cædēdos sine octo dixit ut pfectū numē significet hunc nata paramia græca πέντα οκτώ. quoniam octo erāt sumātes disignis: aqua: terra: calum: luna: sol: mithra: nox: alii autem alunt in olympia oīa eē certamia octo: stadium diaulon armaturā pugilem: pancratiū: & huiusmodi a qb dicitur πάντα οκτώ. ut fortassis sit hic officii nomen siue totidem uirgatores securi percutientes magistratus romani possederint octo lorarios. Nec æquum. adulterinum carmen & interstitium. Publicitus. ære: & impenſa publica. & n. publice accipiebantur magistratus & legationes externæ in archiuo: cui nomē erat græcostasis super quo uerba multa alibi scripsimus explicatus. significantius alibi Plautus quid enoter publicitus indicauit. cerſen ædes nobis publicitus dari. Apuleius licenter publicitus pro eo quod est publice usurpauit. est. n. græca dictio publicus autore prisciano libro primo pro eo quod illi dicunt ποπλικος. solebant. n. p. & b. inuicem ponere ut buxus pro πηξος. ennius in annalibus. proletari sit publicitus scutaq; ferricq; ornatus gellius libro sexto noctium articularum: ut cæteri a similibus peccatis: quæ prohiberi publicitus interest: metu cognita pænæ deterreantur. Ingratis. aduerbialiter positum renuente genio mea ingratia dixit alibi: & ingratis hoc est non ex animi mei sententia. Imitatione aristophanis introducit seruum Plautus de domino conquerentem cum ita in pluto aristophanes.

ωδ αργαλεον πραγμᾶ εστιν ωζευ και θεοι δουλον γενεσται παραφρονοντος δεσποτα Ην γαρ τα βελτιστα θεραπονν λεξαστοχη. δεξη δεδη δραν ταυτα τω κεκτιμενω δε τεχρειν αναγητην θεραποντα των νκακων τω σωμητος γαρ ουκ εστ τον κυριδν. κρατειν οδδιδων αλλ του εωνημενων. q̄ miserum inquit seruum fieri iupiter & di domini fatui

Publicitus. Græcostasis.

Public9 græca ductio.

Ingratis.

Affiduis.

Locus Iuuenalis.

Quid faciam nunc si tres uiri me in carcerem compegerint? Inde cras e promptaria cella depromar ad flagrum. Nec causam liceat dicere mihi: neq; in hero quicq; auxiliū fiet? Nec quicquam sit quin me omnes esse dignum deputent? Ita quasi incudem me miserum homines octo ualidi cedant: Nec æquum an ne iniquum imperet cogitabat. Ita peregre ueniens hospitio publicitus accipiar: Hæc heri imodestia coegit me q hoc noctis a portu igratis exciuit. Non ne idem hoc lucis me mittere potuit? Opulento homini hæc seruitus dura est. Hoc magis miser est diuitis seruos. Noctesq; diesq; assiduo fatis superque est.

Cut si meliora consulis nihil est neq; seruitus permittit te proprio corpori dominari. Hoc huc idest thebas. Lucis. ita scriptum est in peruulgatis exemplaribus. Censeo fultus autoritate ueterum exemplarum ibidem pro eo quod erat lucis: scribendum lucu huc facit terentianum illud ex adelphis. Cum primo lucu ibo hinc. Donatus. ueteres dicebant lucum pro luce pro sole ponentes. Assiduo. sensus hic per diu & pernox diuiti suggeruntur & suboriuntur noua negocia quæ misero seruo deman det. Assiduum diuitem esse quis nescit ab assibus scilicet dandis hoc est nummis. Assiduo pro locuplete & bene nummato usus est satyrus: & si commentarii aliauerum sentiant in principio. & assiduo ruptæ lectore columna. Diuites enim & locupletes poetæ congregabant corruptos adultores: qui his poemata insulsa recitantibus succlamarent sophos: & calos. proinde lectorem caste: pure: & examissim Iuuenalis assiduum uocitat hoc est assibus auditores comparantem ad fauorem concilian dum eorum succlamationibus: In quos assiduos. Martialis quoq;. Non tu pomponi cæna diserta tua est. Quin cecili plinii obiurgatione censorta illos incesentis: qui sanna quadam fauorabiles sunt penes assiduos uerba posuisse nec infestuum erit: nec inedulcatum. Inde tam non inurbane

σοφοῦ λέγει ὁ ποτὸν σοφῶς καὶ καλῶς ὅτι uocatur iisdem latinū nomen Impositū est laudicant & tamen crescit in dies feditas utraq; lingua notata. hæc epistolarū libro secundo erhymon habet. i. no rationē & originationē ab alibus dandis priscian⁹ libro quarto in us purā occido occiduus & abasi deo uel ab asse ut quibusdā placet assiduus. gellius id quoq; probat libro decimo quinto. In seruitute expetunt. marcellus. experere transierre equadere Plautus in amphitryone. ergo experit multa in qua. Quo facto non desunt qui interpretantur hanc uocem quo pro aliquo positam. ego mallim

Qua parti.

Quo facto aut dicto adest opus quietus ne sis.

Ipsē dominus diues operis & laboris expers

Quodcunque homini accidit libere posse retur:

Aequum esse putat: non reputat laboris quid sit.

Nec æquum an ne iniquum imperet cogitabit.

Ergo in seruitute expetunt multa iniqua

Habendum & ferendum hoc opus est cum labore.

Mer. Sati' ē me queri nullo modo seruitutē hodie qui fuerim liber.

Eam nūc potius pater seruitutis hic qui uerna natus est querit.

Sum uero uerna uerbo. So. nunc uero mihi in mentē fuit.

Dis aduenientem gratias pro meritis agere: atque alloqui.

Næ illi edepol si merito meo referre studeant gratias

Aliquem hoīem allegent qui mihi adueniēti os occillet probe.

Quoniam bene quæ i me fecerint ingrata ea habui: atq; irrita.

scribere qua p par tim ut ordo talis sit qua hoc est partim opus est facto qua partim opus est dicto. Autor est gellius post ceteros qua pro eo quod ē partim poni. Verbo. titulo tenus persona desultoria & cognomine mutatorio sum uerna non enim re ipsa quoniam scilicet mercurius sum deorum eloquentissimus. In mente. lego in mentem gellius libro primo noctium atticarum. Idem autem ille amicus noster in eiusdem Mar. Tul. ciceronis oratio est quæ est de imperio gnei pompeii: ita

In mentem.

scriptum esse a cicerone dicebat atq; ipse ita lectitabat. Cum nostros portus atq; eos portus quibus uitam ac spiritum ducitis in prædonum fuisse potestatem sciatis. Neq; solacisimum esse aiebat in potestatem fuisse ut uulgo semidoctum putat sed ratione dictum certa & proba contendebat: qua & græci ita uterentur & Plautus uerborum latinorum elegantissimus in amphitryone dixit. Nunc uero mihi in mentem fuit: non ut dici solitum est in mente. Sed enim præter plautum cuius ille in presenti exploratus usus est multam nos quoq; apud ueteres scriptores locutionum talium copiam offendimus. Atq; iis uulgo annotamentis inspersimus. Ut rationem istam missam facias: & autoritates: sonus qui est uoculatio tantum: & positura ipsa uerborum satis declarant id potius επι. νε. λε. ι. α. των λεξεων id est uocabulorum delectu diligenti. modulamenti q; orationis. Mar. tullii conuenisse: ut quoniam utrumuis dici latine posset: potestatem dicere mallet non potestate. Illud enim sic compositum iucundius ad aurem conspectiusq;. Insuauis hoc imperfectiusq; est si modo ita explorata aure homo sit non surda: nec iacenti. sicuti est hercle quod explicauit dicere maluit q; explicuit. Nec quidem scribendum est nunc uero sed numero marcellus. numero sic: & multum actius in anomao. Numero te expurgasti. Turpillius in demetrio. nunquam nimis numero quemquā uidī facere q; facto est opus. Afrannius in priuigno. numero inepte pertinuisti cassam terriculam Plautus in amphitryone. Numero mihi in mentem fuit. Næ priscianus autor est ne duo significare ex modo scribendi græco. Quoties enim scribimus vai significat certe: secus autem si scribas negatio uel interrogatio est. Terentius in andria. næ iste mecum sentit. Donatus. næ pro ualde ut cicero. næ isti ualde timent.

Euphonia uoculatio.

Explicauit si explicuit.

Numero

Næ

Legatium. ephodion.

Allegent. subornent: immittant destinant: unde legatusq; ad exterarum nationes destinare: delegare: & legatium quoq;. Id enim est ephodion hoc est apparatus: & uaticum: quod legato dabatur. epi grammatarius poeta libro octauo. ego tamen illis non permisi tam lasciuie loqui q; solent: cum pars libri & maior & melior ad maiestatem sacri nominis tui allegata sit. Occillet. obtundat: impetat: percutiat: commoueat. Cillere significat mouere: Marcellus autor est idem esse quod increpare uel improbare. Actius in meleagro. quis erit: qui me non spernens incillans probris sermone indecorans turpi fama differet: Idem in clytemnestra. mater meo iure factum incillans genitorem iustum ad probas. pacuuius in doloreste. si quis hac mea oratione incillet quid respondeam?

Occillare. Cillere.

Duellum.
Duellona

Duello bello. Orati9 græcia barbarie lento cõsicta duello. Duellatores bellatores duellare bellare duellona bellona. Potiremur domū scribo ex marcello Potiremur domi. ille sic. genitiu9 positus p. ablatiuo uel aduerbiū loci. Plautus in trinūmo. Non ego sum dignus salutis. Cicero thusculanarū li bro quarto. aliquod malū metuit. exanimatus pender animi. Plautus in amphitryone: ut salui potire mur domi. Internectis. penitus: funditus: stirpitus enectis. significat ex omni parte. Plautus in aulu laria. Interbiberē si uino scateat: fontē pyrenea potest. hinc Interneclūū odiū liulo: ceterisq; luculen tis historiographis

Internecti.

dicitur etheocleum
Intimum medullit9
haustum quo uelu
ti fulmine oīa om /
nimode corruūt. si
quidem inuidiā qđ
habet non ualet ef
se dtu. Terentius in
andria. Danus iter
turbat omnia. Do
natus. Inter modo
hominis nō extgit
additamentum est
n. particla auctua
adeo ut nō pro me
dlocri significatio
ne sit sed qua maio
rem habere nō po
test: ut Interfectus
iterceptus. obiter e
macula higinē codi
cem in quo ita scri

Me Facit ille quod uulgo haud solent ut quid se sit dignum sciat.

So. Quod nunquā opinatus fui: neque alius quisquam ciuium

Sibi euenturū id contigit ut salui potiremur domum

Victores: uictis hostibus legiones reueniunt domum

Duello extincto maximo: atq; internectis hostibus.

Qui multa thebano populo acerba obiecit funera.

Id ui & uirtute militū uictū atq; expugnatū oppidum est.

Imperio atq; auspicio heri mei amphitryonis maxime.

Præda atq; agro adorea q; affecit populares suos.

Regiq; thebano creonti regnum stabiliiuit suum.

Me a portu præmisit domū: ut hæc nunciē uxori suæ

Vt gesserit rem publicam ductu: imperio: auspicio suo.

Ea nūc meditabor quo mō illi dicā quū illo aduenero:

Si dixero mēdaciū solens meo more fecero

Inter.

Quil opidum

ptum circūfertur. Demiphon quidam cum regnaret incidit eorum sinibus repentina uastitas & ciui um internitio miranda tu scribe internetio. Qui multa sunt qui iuxta priscum morem pro quo in terpretentur dispungentes illud uerbum obiecit in cuius uicem sufficiunt obiecta sensu tali & ordine id opidum qui hoc ē quo multa sunt obiecta funera ui & uirtute militum expugnatum est. ego tamē autumo primum hunc esse stribliiginis hoc est solaci modum qui sit per imutationē generum nomi nis ut cum dicimus atra silex & amaræ corticis aut purpurea narcisus. si hoc non probas erit quintus decimus ut hic gestuosus quodāmodo præsignet & gestulatione quadam præludat & ostendat digi tulo. equidem quintus decimus modus sit in una parte orationis si demonstrantes uirum hanc dica mus aut faminam hunc. Nil obstat qui particulam insignire possimus panda uirgula hoc est uocula tione circumflexa ut per admirationem dicatur a sofia id opidum ē expugnatum qui quo pacto qua fortitudine constantia duritudine putacta multa funera id obiecit thebanis. In hac loquendi figura creber est plautus. & hoc accentu autore porphyrione pronunciādus est apud oratum is uersus qui sit mæcenas ut nemo quam sibi sortem seu ratio dederit seu fors obsecerit illa cōtentus uiuat. Ado rea. gloria: honore: Plinius autor est adorea priscis gloriā uocitaram q; qui farre quod ador appella tur superfluebant hi honorati erant & gloriosi. Marcellus ador frumenti genus quod epulis & imola tionibus sacris putabatur pium unde & adorare propitiare religionis potest dictum uideri. Varro de re rustica libro primo. i loco humido sed far adorem potius ferunt q; triticum. Vergilius libro septi mo & adorea liba per herbam subiciunt epulis. Genus esse farris ador seruilis quoq; testatur. pro ul ctoria splēdidaq; gloria claudianus adoream dixit ita canens. hæc omnis ueterum superauit adorea laudes. Sidonius libro septimo. & qualiter posset triumphalibus adoreis defatigari. Ab eo autē quod est hoc ador genitiuus in usu frequenti non est cuius deriuatiuum o productam habet contra ra tionem aliorum quæ ex neutris eodem terminationis deriuentur Vergilius in septimo. & adorea li ba per herbam & puto ideo produci quoniam a uerbo deriuatur producente o penultimam idest adoro. ergo ador quoq; cum ab eodem uerbo sit necessario si declinaretur produceret in genitiuo o q; rursus regula neutrorum prohibet in or terminantium. Duabus igitur sibi aduersis regulis repu gnantibus mansit indeclinabile: quis inueniatur hulus quoq; apud quosdam ueterum genitiuus mo do produuens modo corripitens secundum supradictas diuersas rationes: ut gannius in primo. hic adoris dat primitias sibi sanguine libat. Idem in secundo. Illam sponte satos adoris strauisse mani plos. Plini uerba sunt hæc ex libro duodeutesimo naturalis historiae. gloriā deniq; ipsam a farris honore: adoream appellabant. Solens. solitus nitida uox & eloquentissima: nec minus propria

Stribligo So
lacus.

Adorea
Ador far

Solens.

Insolens pro eo qd est nō solitus marcellus. Insolens rursū nō solens. Terentius in andria. qd tu athenas insolens. Pacuuius in atalanta. quæ agritudo insolēs mentē attentat tuā. Turpilius in demetrio. Timere coepit interdū oscitanti inepetus: qd mihi uellē ex insolentia nesciebā Idē in leucadia quē olim oderat sectatur ultus: ac detinet ille insolens: aut fastidit carnifex. Actius in diomede. Ita eflerit & tenebris obstinat9 speciem amissi luminis: cōspiciunt insolentia. Salustius in catilina: quæ tam & si alius aspernabat insolens malarū artium. Cicero in oratore. Sed me hercule istius disputationis

Insolens

Insolentia

Insolentia

Nam quum pugnabant maxime: ego fugiebā maxime:
 Verūtamen quasi adfuerim simulabo atq; audita eloquar
 Sed quo modo & uerbis quibus me deceat fabularier:
 Prius ipse mecū etiā uolo hic meditari si hoc proloquar.
 Prīcipiō ut illo aduenimus ubi primū terrā tetigimus.
 Continuo amphitryo delegit uiros Primorū principes.
 Eos legat telobois: iubet sententiam ut dicant suam.
 Si sine ui & sine bello uelint rapta & raptores tradere:
 Si quæ asportassent redderent: se exercitū extēplo domum
 Reducturum: abiturōs agro arguios pacē atq; ocium
 Dare illis: sin aliter sient animati: neq; dent quæ petat:
 Sese igitur sūma ui: uirisq; eorū oppidum expugnasse
 Hæc ubi telebois ordine iterarunt quos præfecerat
 Amphitryo magnanimi uiri freti uirtute: & uiribus
 Superbi nimis ferociter legatos nostros increpant:
 Respondent bello se & suos tutari posse: proinde uti
 Propere de suis finibus exercitus deducerent:
 Hæc ubi legati pertulere: amphitryo castris illico
 Producit omnē exercitū. contra teleboæ ex oppido
 Legiones educunt suas nimis pulchris armis præditas.
 Postquam utrinque exitum est maxima copia:
 Dispertiti uiri: dispertiti ordines:
 Nos nostras more nostro & modo instruximus legiones: item
 Hostes contra legiones suas instruunt.
 Deinde utrique imperatores in medium exeunt.
 Extra turbam ordinum colloquuntur simul.
 Conuenit uicti utri sint eo proelio
 Urbem: agrum: aras: focos: seque dederent.
 Postquā id actum est tubæ utrinque canunt: contra
 Consonat terra: clamorem utrinque efferunt.
 Imperator utrinque hinc & illinc ioui
 Vota suscipere: hortari exercitum
 Pro se quisque id quod quisque potest & ualet
 Edit: ferro ferit: tela frangunt: boat

Insolētia atq; earū
 quæ qsi in arte tra
 dunt insētia. Dōa
 tus in andria. Inso
 lēs isōlitus Insuet9
 Cicero. moueor iā
 loct insolēs. Salusti
 us. Insolēs natura
 accipiēdū insolens
 & arrogās intellgi
 tur qui præter legē
 agit humanā & na
 turalē insolens dī.

Si hoc proloquar
 lego. sic hoc prolo
 quar: ut fossa postq
 diuile rumiauerit
 & scogitauerit quō
 auspiciū cū dñā bel
 lorū & bellatorū fa
 ctat ita deliberaue
 rit. sic hoc ploquar
 1. In hunc modū oc
 cipiā dñam alloq.

Igitur.

Asportassēt lege
 exportassēt teleboi
 scilicet. Igit: hui9
 ergo ob hāc cām.
 Plauto sibi ponitur
 uox hæc Igit atq; sit
 ergo: p cū scilicet
 quō maro dixit lib.
 vi. aneidōs. Illi9 er
 go uenimus & ma
 gnos erebi tran aut
 m9 ānes. Credēdū
 tñ ē dōato interpt
 terētano q sic ait i
 enucho. Igit p inde
 ut plaut9 i aphitryo
 ne. si aliter fuerint
 aiati neq; dēt quæ
 petāt sese Igit sūma
 ut armisq; opidū ex
 pugnassēt. Terēt9
 qd Igit faciā adeā
 ne? Expugnasse.
 scribēdū expugnaf
 sere dicē sane expu

Expugnassēt
Enicasso

gnasso p expugno. sicuti enicasso p eneco. Adde qd pene pterieramus marcellū cū donato dissentit
 sic. n. nōnitus. Igit positū p postea. plautus i amphitryoē. sin alr eēt aiati neq; dēt quæ petāt sese Igit
 sūma ut utrisq; eorū opidū expugnassere. Ioui uota suscipe. ex more romāo scriptū hoc Plauto. H
 gippe Iouē cognomto nicophorō coluerūt q ipatorib9 i bello piculoso saragētes pspare credebāt:
 & φερεϊνθυ νικην hoc ē ferre uictoriā. Tela frāgūr. scribe franguntur.

Iupiter nico
phoros.

Nebula constar.
Statim.

Sed fugā in se. anastrophe pro in fugā. Nebula cōstat. errigitur suscitatur marcellus constitit erectus est. Plautus in amphitryōe. fremitu uirū: & spū atq; anhelitu nebula cōstat. Vergilius libro quinto cōstitit in digitos. Cicero tusculanarū libro priō. unde rigida cōstat crassa caligo inierat. Statim pfe uerāter a stādo priā pducta aduerbiū q; scilicet tādiu obnixi i aduersarios stabāt quoad aiām uiriliter agerēt: & p dignitate maiorū. Marcellus. statim pducta priā syllaba a stādo pfeueranter & aequaliter signat. Terentius i phormione. bina talēta caplebā statim. Plautus in amphitryone. nec recedit loco qn statim rē gerat

Inuolo.

Inuolāt. irruūt i gruūt ipetu uolatu rā autū simillimo. Marcellus. iuolare irruere euolare nel insilire nel iuadere Plauty i amphitryōe Cū clamore iuolāt ipetu alacri Cicero de orator libro tercio. Ista prudentia doctrinaq; possessio i quā hoies cadueā quasi atq; uacuam abūdātes ocio nō uti occupatis iuola uerūt. Fcedāt fada turbida & sāgul nolenta strage pter rūt: Fādā stragē lilius itidē uocat calamitosam tabido cruore p fusa. Pu gnatus est. corrige pgnatus est. elocutio hęc plautina est. p fibilo. n. s. abiici fo let qd & apud neo tericos obēuasse Iu uenale nōnulli credunt cū atr. dispositis pradiues hamis Hoc tū apud lucre

Perduelles.

Hoc

Velatæ māus

tū tum apud ennū facile obseruabis sic lucilius. uiciniū o focil & magnā pugnausmus pugna. Per duelles. hostes pduellio romans crimen despuendū & amollendū si qdem eius nota inurebat qui ad uersus ptiā senatusq; maiestātē parricidali uesansa cōsurauerat q; is ueluti pduellis expūgēdus eēt & de medio tollendus. Pugnata pugna. paranomasia ē. Hoc adeo. tāto magis. significat. n. hoc tāto quo qto magis. ppertius. quo magis & nōs cōtendis rūpe amores hoc magis accepta fallit uterq; fide. Vellatis manibus. Nō semel subdubitaui qd plautus religionis p manus uellatas significaret. Repperi postmō assidua iugiq; lectiōe uelatas manus ppitiatorios caduceatores attulisse ut scilicet si dē intaminatā & perpetuā se se seruaturōs ostenderēt amphitryoni siqdē uelatis manibus autore ser uio fides a romāis colebat ut tuto: fideliter amice & integerrime platonī indicaret dionysius tyrānus ficus ad se uisurandum misit nauem uittatam: uti eum sub imagine fidei reciperet. Mallim tamen in terpretari uelatis manibus pro ornatis Vergilius. Iamq; oratores aderant ex urbe latina uelati ramis olea. Seruius uelati non coronati nec. n. lugentes decebat: sed instructi & ornati idest in manibus oli uæ ramos ferentes. sic Homerus. ἄρα εὐχόμενος ἐξέωυ ἐν Χερσίων. uelati autem ornati ut illo significat loco: Victori uelatum auro: uittisq; iuuen cum: cum uittis non ut uelentur: aut coronentur uictima sed ornentur. Peccatum suum. Marcellus. accusatiuus positus pro dactiuo. Ignoscamus illam rem pro illi ref. Plautus in amphitryone. uelatis manibus orant ignoscamus peccatum suum. Terentius in eunucho. haud ne comparandus hic quidem ad illum est. Nomen & participium esse peccatum donatus autor.

Coelum fremitu uirum: & spiritu atq; anhelitu
Nebula constat: cadunt uulneris ui & uirium
Denique ut uolumus nostra superat manus.
Hostes crebri cadunt: nostri cōtra ingruunt. uicimus ui feroces.
Sed fugam in se tamen nemo conuortitur.
Nec recedit loco quin statim rem gerat.
Animum omittunt priusq; loco demigrent.
Quisq; ut steterat iacet: obtinetque ordinem.
Hoc ubi amphitryo herus conspicatus est.
Illico equites iubet dextera inducere.
Equites parent citi: ab dextera maximo
Cum clamore inuolant impetu alacri.
Fedant & proterunt hostium copias iure iniustas
Me. Nunq̄ & iam quicq; adhuc uerborum est prolocutus perperam:
Nanq; ego fui illic in re præsenti: & meus quū pugnatus ē pater:
So. Perduelles penetrāt se in fugam: ibi nostris animus additus est
Vortentibus telebois telis complebantur corpora.
Ipsusq; amphitryo regem pterelam sua obruncauit manu.
Hęc illic est pugnata pugna usq; a mane ad uesperum.
Hoc adeo hoc cōmemini magis quia illo die impransus fui.
Sed praelium id tandem diremit nox interuentu suo:
Postridie in castra ex urbe ad nos ueniunt flentes principes
Velatis manibus orant ignoscamus peccatum suum.

Patera donata aurea. Macrobius aurelius libro quinto saturnanalis. Sed de carchesiis cymblicis apud latinos haud scito an nunquam reperias. Apud grecos autem sunt rarissima: non uideo cur cogantur inquirere: quid sibi noua: & peregrina nomina uelint. est autem carchesium poculum grecis tantummodo notum. Meminit eius pherecides in libris historiarum: atque iouem alcumenae precium concubitus carchesium aureum dono dedisse. Sed plautus inuictum nomen reliquit: atque in fabula amphitryone pateram datam: cum longe utriusque poculi figura diuersa sit. patera enim ut & ipsum

Carchesium.
Patera.

nomen inditio est: planum ac patens est. Carchesium uero procerum: & circa mediam partem compressum ansatum mediocriter ansis a summo ad infimum perfringentibus. Asclepiades autem uir iter grecos ad primae doctus ac diligens: carchesia a nauali re existimat dicta. At enim naualis uel partem inferiorem pateram uocari. At circa

Deduntque se diuina humanaque omnia urbem & liberos
In ditionem atque in arbitratum cuncti thebano populo.
Post ob uirtutem hero amphitryoni patera donata est aurea
Qui pterela potare rex solitus est: haec sic dicam herae.
Nunc pergam heri imperium exequi: & me domum capeffere.

Me. Atat illic illuc iturus est: ibo ego illi obuiam.
Neque ego hunc hominem hodie ad aedis has sinam nunquam accedere.
Quando imago est huius in me certum est hominem eludere.
Et eniuero quoniam formam coepi huius in me & statum:

medtam ferme partem trachelon dicit. summam uero partem carchesium nominari: & inde diffundi in utrumque uel latus eius cornua uocantur. haec omnia ex aurelio prompta opinatissimo: & locupletissimo teste. De carchesio uase Ouidius libro septimo metamorphoseon. alteraque inuergens liquidum carchesia mellis. Pterela. de pterela profuenter & adfatim libro primo rhodii apollonii interpretis in explicatione huiusce carminis. οἱ δὲν ἀρεῖ βοῶμενοι. ἀτ' αὖτις ἐθελοντες ἀπερσαι λιησταὶ τὰ φιοι. αλκαιοσ αἰτ' interpretis. θενελοσ. μηστωρ. ηλεκτρων. και κοινην εσχοντες βασιλειαν. μετα τον περσεωσ θανατον κητοροσ δεθυγατηρ ιποθοη. ησ και ποσειδωνοσ πτερελοσ. τουοδε τηλεβοασ. και ταφοσ. ωσδε τινεσ πτερελα του τηλεβοου εγενοντο παιδεσ οικαλουμενοι τηλεβοαι. ελθοντεσ δε απητουνηλεκτρωνα τατησ μαι κησ εαυτου της μητροσ ιποθοησ αντισταντεσ δε αυτοισ οηλεκτρωνιδω ανιρεθησαν ιπαυτων. πτερελα παιδεσ τηλεβοασ και ταφοσ. αφων ημησοσ. τηλεβοαι ουν οιαφιοι. ητοι οτι τηλεοικουντεσ απο αργουσ τασβουσ απηλασαν. η απο τηλεβοου του πτερελα του βασιλεωσ ειουου αδελφοσ ταφιοσ. αφου και ηνησοσ. uidet igitur hippothoes nestoris filia & nepotum filium fuisse pterelam. pterela fuit auunculus electryon patris alcmene: uti credi possit magnam fuisse inter teleboas: & thebanos discordiam quam non tenuerit amphitryonis puras a sanguine cognato manus. pterela filii duo fuerunt teleboas: & taphus. Credimus tamen quoniam non desunt autores: quod id quoque scribant electryon a teleboas necatum electryonem amphitryonem i eos cum infesto exercitu uisisse. A filiis pterela teleboas: & tapho insula cognominata: & gens eadem duobus nominibus appellat teleboas & taphi: sunt: quod scribant pterela peditioe polydices filia necatum: ut hoc spectet Ouidius ita cecinit in ibidem: quod tua uel pterela uel tua nisse fuit. Illic solia ille. antiquorum loquendi modo Plauto peculiaris: & doctus. Semel. n. admouisse in his friuolus & nugatoris super erit. Illuc. in augustale: archiuum: palatium: amphitryonis: cuius erat mercurius claustritimus: & hostiarum. Neque ego. notandum duas abrogatas hoc est abnegatas quoniam roborare siniam: ut nunc apud plautum: quod eruditos sapientule factitasse coples: si quidem ut aliter iureconsulti digestis de regulis iuris non soleat: quae superabundat uitare scripturas. Seruius autor est ista iurias duas quoniam mentem scriptoris auget. Aut duodecimus modus solocci erit: quod fit per geminationem abnuendum: ut si dicas nihil nunquam peccauit cum debeat dici nunquam peccauit: quoniam duae abnegatae unam confirmationem faciunt. exemplum est in andria terentiana Neque huius tu dicas tibi non peditum. Donatus. duae negatae faciunt unam consentiuam. Tres negatae pro una negata accipiuntur: ut hic neque haud non. Salustius. haud impigre: neque inultus occiditur: Hoc graecis est peculiare aristophanes in pluto. αλλα ουδ' εστ' ε πρωτον απαντων ουδ' ειο. marcellus. negatias duas negatae nouae significantiam habere: Varro in bimarco: qui non modo ignorasse me clamat: sed omnino omnes heroas negat scisse. Statum. staturam: consistentiam modum & figuram. Staturus staturus: statu pro statura deprehendi usum lactantium. Terentius in eunuchus. uidere nimium uellem. qui esset status. Donatus. statura corpori ascribitur.

Patera uel
Trachelos:
Cornua.
Pterela:
Pterela mors,
Teleboas.
Taphus.
Due abrogatae confirmat
Consentiuas.
Status.

Suo sibi.

status ad habitū refertur. ergo status est sciet: statura longitudo corporis. Suo sibi. pro suo. Cū n. dicimus meo mihi telo malitia autumant q̄plures mihi parecon esse: & superuacaneum uerbum: & efficitum: sicuti est in his horūce: huncine: interseri tantūnum ut impensiori pigmento purpurisset eloquium. Lucretius apuleius scaret hoc loquendi modo. Verum enim uero credere potius id uocis haud quāq̄ superfluere. sed rem adherentius: peculiarius: & magis proprie significare cuius est: ut cum dicitur meo mihi telo: significet meo peculiari: domestico: genuino. Telo: certe peculiare serui est do-

Tot hostes: quot serui.

ut: q̄ captiui fere ad seruitutē adducebantur: unde etiam mancipia. Nocturnum. dialogismo scurri lit: tanq̄ quis deorum nocti peculiariter assistat: & praesit nocturnum noctis deum dixit: qui merulētus: & ebrius laceat: & compage soluta oscitet externum disutis undiq̄ malis. Martianus capella in secundo libro de nuptiis philologiae & mercurii. acciti ueiouis: ac di publici terquino ex limite conuocantur. Ex ultima regione nocturnus. Ianitoresq̄ terrestres similiter aduocati sunt. Mutat. posses lege re motat: siquidem a moueo fit moto: quod liquido apparet ex buccolico ludicro. motare cacumina quercus. sed & poeta in osceno carmie. Extis altiis: aptiusq̄ motat: & si perperam: & praepostere mo uet ibidem modulo reluctans pro motat adscriptū esset. Atq̄ uti. obelo sodica hęc uerborum monstra his ascitis Estq̄. Vti: ut ad lunā uerba referas. Iugula. uarrois uerba ex libro tercio de lingua latina subscripsimus. Iugula signum est: quod actius appellat oriona cum ait. Citius orion patefit: huius signi caput dicitur e stellis quatuor: quas infra duā clara: eas appellant humeros: inter quas: quod uideretur iugulum: unde iugula dicta. super orione non pauca hyginus: & ceteri. Dicimus oriona: & calli machi poetae graeci explorat oriona: quē latinorū doctissimus catullus imitatus est eo uersu.

Decet & facta moresq̄ huius habere me similes item.
Itaq̄ me malū esse oportet callidū astutum admodum:
Atq̄ hunc telo suo sibi malicia sua a foribus pellere.
Sed quid illuc est: caelum aspectat. obseruabo quā rē agat.
So. Certe edepol scio: si qcquā ē aliud quod credā aut certo sciā
Credo ego hac noctu nocturnum obdormiuisse ebrium.
Nam neque se septentriones quoquam in celo commouent.
Neque se luna quoquam mutat atq̄ uti exorta est semel
Nec iugula: nec uesperugo: neq̄ uergiliae occidunt.
Ista statim stant signa: neq̄ nox quoquam concedit diei.
Me. Perge nox ut occōpisti: gere patri morem meo.
Optume optumo optumam opam das: datā pulcre locas.

Nocturnus.

Motare.

Iugula.

Humert.

Oarion.

Sidera cur retinent: utinam coma regia flam.
Proximus hydrochol fulgeret oarion. Callimachus sic in hymno ipso ad dianā. οὐδ' ἔγχε ωραὶ οὐδ' εὐεν ωριων γυαθον γαρον εὐνηστερονον.
At consimiliter nicanor libro theriacon.

Vesperugo.

Vergiliae.
Pleiades un
Hyades.

Homoteleuta.

Βδωτω τευχουσα κακον πορον ωριων vi. Pompei. Iugula stella orion: q̄ amplior sit ceteris: qua si nux iuglandis. Vesperugo. uesperuginem item marcus uarro stellam scribit: qua uespere oritur unde uesper dicitur. Vitruuius libro nono. Id autem maxime ita esse cognoscitur ex ueneris stella: q̄ ea cum solem sequatur post occasum eius apparens in caelo: clarissimeq̄ lucens: uesperugo uocatur alii autem temporibus cum ante currens: & oriens ante lucem lucifer appellatur. Ista. alibi codicū legis. ita. Vergiliae. serui. prius lib. georgicon. pleiades signū añ genua tauri: qd ortu suo priā nauis gatiōis tps ondit: un graece pleiades dñr. απο τοῦ πλειει: latine uergiliae a uerni tps significatiōe quo oriūtur. hyadas & pleiadas poetae sorores fingunt: qbus lamētationibus assiduis eneātis aist reli quas decem sorores deliberasse de sororū morte: & earū septē sibi mortē cōscisse: quare q̄ plures idem senserūt plyadas dictas. Alexāder ait pleiadas appellatas: q̄ ex pleione oceani: & atlāta sicut nata. ea nūero septē dñr: sed nō apli q̄ sex uidere pōt: cui cā hęc pdit: q̄ de septē sex cū imortalibus cōcubuerunt: tres cū Ioue: duae cū neptuno: una cū marte: reliqua at sisyphi uxor demonstratur. Statim. prima pducta: iugiter: cōtinuo: diu: perseverāter. Optume. aduerbiū erit: quod lepide dexterrime: obsecundanter significabit: sed & alibi legitur optuma. sunt. n. hęc omoteleuta: & isocatalecta: & parisa. & omioptota. i. similitter desinentia: & qualiter desinentia: & comparia: & eiusdē casus: eandem lepldam: artificemq̄ desinentiam uel saltem huic comparē memini me apud sophoclem legisse.

Verbero. salutatius est casus. malygia feruus is græce appellatur: bucceda alibi plauto: & restio: qui uerberibus sit dignus onerari. Soliti inniti. dicuntur eleganter & iocose scortatores inniti cum cubant qm scilicet apud illos nulla nox currit qn inhæreant amasiis suis quas quali acq; mercede cõ duxerunt: in eas innituntur: eis hærent: eis astant: corpore earum ut is glutu ab illo nunquã abscedunt. mendam tamen & eam mendosam in codice uideor agnoscere. ut fortassis illic non soliti inniti plautus scriptum reliquerit: sed solis in nitellis. scortatores enim ut amicæ delicatula morosula: & sa

Verbero.
Innitor.

So. Neq; ego hac nocte longiorem me uidisse censeo:
Nisi item unam uerberatus quam pependi perpetem.
Eam quoque edepol etiam multo hæc uincit longitudine
Credo edepol equidem dormire solem atq; appotum probe.
Mira sunt nisi inuitauit sese in cœna plusculum.

Me. Ain uero uerbero: deos esse tui similis putas?
Ego pol te istis tuis pro dictis & malefactis furcifer
Accipiam: modo sis ueni huc: inuenies infortunium.

So. Vbi sunt isti scortatores qui soliti inniti cubant?
Hæc nox scita est exercendo scorto conducto male:

Me. Meus pater nunc pro huius uerbis recte & sapienter facit
Qui complexus cū alcumena cubat amans animo obseques.

So. Ibo ut herus quod imperauit alcumenæ nunciem
Sed qs hic ē homo quē ante ædis uideo hoc noctis: nō placet

Me. Nullus est hoc meticulosus æque. So. quem in mentē uenit?
Illic homo hoc denuo uolt pallium dexteræ.

Me. Timet homo: deludam ego illum. So. pol dentes pruriunt
Certe aduenientem hic me hospicio pugnae accepturus est:
Credo misericors est nunc proterea quod me meus herus
Fecit ut uigilarem. hic pugnis faciet hodie ut dormiam.

gacis naris impen
dio sint melli mu
scum: & id gen⁹ de
licatula olfactorio
la suffimenta: odo
ramenta: pelliculã
muris: ntrosq; om
nis & uenustates ge
rūt: ut gratiam: &
uenerem habeant
apud suam uenerē
nitellæ enī nitidif
fima omnia uocan
tur qua uoce luct
us in apologetico
camæali tamē mo
dulo sic utitur: cū
ωδουρα τῆς uera
id est dentifricia ad
amicum mitteret.
Nisi ut petisti mū
dicias dentium.
Nitellas oris ex ara
bictis frugibus.
Mollem: candisctū
nobilē puluisculū.

Muscus.
Olfactoriosa
Pellicula mu
ris:
Nitellæ.

Dentifricia.

Scita.

Male.

Conciliatio.

Detexere.

Impositura.
Inuoluere.
pallium.
Paludamētū

Elemphoria
hospitatura.

foret scorto conducendo. illo namq; diutius sūministrante occasionem longitudine noctis frui posse mus. Conducto male: expone male dispendiose: maximo præcto. epigramatista ferme plauto. confi militer inueniens. accipe & hoc munus conditione mala. Terentius in eunucho. prodi male conciliate Donatus. opportune adulescens hic exprobat munus magno emptum. male magne significat: ut Plautus in amphitryone. hæc nox scita est exercendo scorto conducto male. Ergo male conciliate magno empte significat. nam omnis conuentio conciliatio nominatur. Quem zeuzma a superiori ri repete per interrogationem admirabundum Sofiam hære & secum ratiocinari: quem hominem dicam hūc esse qui ante fores est: Dextere. lego detexere. mens ergo autoris hæc erit. hic pugnis quos obiter expediebat mercurius: ut illi timorem incuteret in tantum uult artetare pallium meum: ut uice textoris fila filis filatim incutere uideri possit: remansit & in uernacula lingua hoc oxymoron: ut com minantes quēpiam illius iterato texturos pallium inclament. In hoc certe uerbo detexere de auget: si cuti in deierare deturium: demori: in consimilibusq;. quod si codicis inuulgati lectio facit ad genium imutandum erit aliquid in superiori carminis textu. Legendūq; erit hoc pacto. Illic homo hoc denuo uoluit pallium dexteræ: expedientis sese & in proinctu stantis ad bellū futurum: ut sit pparator quis piam inuoluit dextræ pallium: qui mos usurpatur ab his: qui sine armis parepida & præter spē deprē si uoluit palliū brachio. apud liuū in historia secūdi punici belli gracchus circūuentus ipostura pæ nox & fraude iuoluit paludamētū: q̄ uestis est ipatoria: brachio. quod detexere significet ualde texere docet maro in buccolicis: quin tu aliquid saltem potius quoz. Indiget usus Viminibus: molliq; paras detexere iunco. Hospicio pugnae. metaphora trāsata est: & deflexa ab externis: qui publica hospita tura excipiebantur: quã ulce patrimonii alexadrini obseruabāt: hinc archadius iurecōsultus digestis de muneribus: & honoribus inquit: elēphoria: & hospitatura apud alexandrinos patrimonii munus estimatur. Cæterum lectio probior: & fidelior est si legas hospicio pugni: ex consequentibus.

Clara uoce subintelligē sublatissima: & exertissima: & stentorea: ut illum redigam in terrorē: Vortū aduersum: hoc est aduersum: illi scilicet obiter aduentanti uoce obstrepā contentissima. Modū maiorem in anastrophe, hoc est in modum maiorē. Male formido. in malum & infortunium meum. Quī tus. quoniam mercurius anastrophā quadā ad pugnos se quattuor in soporem collocasse p̄dixerat: tū met igitur ne post illos quattuor quintus fiat: quoniam obuiam it eidem infortunio. Talis locus est apud martialem. si non uis quintus thalida sextus amet. Iam ergo si colo. magna litterosorum con-

Hoc catone contenti.

certatio in explicatōne huius plauti ni gryphi: triuales & cæci doctores hoc catone ut prouet / bialiter dicitur cōtenti: nec in scyrpō nodum querentes: ad omnē oculariā ægritudinem uno utentes collirio interpretantur: si colo uerba esse mer / curi minitatis sōsi am: & dicētis: si colo hoc ē si exerceo te pugnis instar la certosi colōi & gladiatoriæ firmitudinis. præterea in priscis exemplaribus non sic colo: sed sic polleo reperes: q̄ uerba sunt dei pugnos alloquentis: eia: euax: bñ hēt. sic

Oppido interii. obsecro hercle quantus & quā ualidus est: Me. Clara uorsum fabulabor: hic auscultet quæ loquar. Igitur magis modum maiorem in sese concipiet metum: Agite pugni iam diu est quod uentri uictum non datis. Iam pridem uidetur factum heri quod homines quattuor In soporem collocastis nudos. So. formido male Ne ego hic nomen meum cōmutem: & quintus fiam e sōsia. Quattuor uiros sopori se dedisse hic autumat. Metuo ne numerum augeā illū. Me. hem nunc iam ergo si colo So. Cingitur: certe: expedit se. Me. non feret quin uapulet So. Quis homo? Mer. quisquis homo huc uenerit pugnos edat. So. Apage. non placet me hoc noctis esse. cœnauī modo: Proin tu istam cœnam largire si sapis esurientibus. Me. Haud malum huic ē pōdus pugno. So. perii: pugnos pōderat Me. Quid si ego illum tracti tangā ut dormiat. So. seruaueris Nam continuas has tris noctes peruigilaui. Me. pessumū est Facinus: nequiter ferire malam male discit manus.

Molo
Mola Afina
ria
Onos.
Molendari
Molēdinari
Moletrina.
Farinarius.
Silignarius.
Holmos.

Edere nō latinum.
Tractim.
Taxim
Oxymora
Morologia.
Tangere.

Anodyna.
Peruigilare

Lego.

Legulus.

tāta scilicet strenuitate & fortitudie polleo: p̄ualeo: robustus & p̄ualidus sū. Alibi exēplariū māet adhuc ita positum. tam ergo sic molo: ut hæc mercurius inquit pugnum pugno obuerberans: & opplau / dens: & molo uerbu similitudinarie ponetur pro eo quod est percussio: contero: perfringo: cōminuo pugnis instar duarum molarū ossa minutatim collapsa: & contrita dissipantibus. mola lapis superior uocatur: inferior onos a græcis: a nostris asinaria mola: metā iureconsulti partem molarū uocant: ca uelis ne mola legendū sit inibi: a molo uerbo participiū est molitū: unde plautinus locus exiit. molitū facilius edo q̄ molitū. sit molendarius: & molendinarius. asinū. n. molendinariū suffaraneū iumentū cato uocauit Moletrina locus est: ubi farinarius: & silignarius molit. Sed quoniam in uenerandæ anti q̄tatis exēplari pene situ obruto lego. itā erit hic oltos: nec succurreret qd sibi uelit hæc dictio i mentē uēit mēdū hic esse: fideliterq; lectionē restituisse: q̄ scripserit olmos. id subsignādū: qm̄ sniæ plautinæ cōcinit: curauimus. ē. n. olmos græcis id quod nri mortariū uocāt: iocose: & p̄q̄ false. mortariū erit so fia: qm̄ ueluti pistillū mercurius illū pcutiet: cōtūdet: agitabit: ipetet. olmos mortariū est: in quo pig mēta cōtundū: ēt ps humāi corporis: q̄ & thorax uocāt a collo ad pudēda: & mortariū in quo rustici militū: & reliqua similia cōtundū. Pugnos edat. utruletus si scriberet edet. esse. comesse. nā edere: & comedere nō latinū ē: ut ait huius marōianus iterpres. Tractim. ut sensim: diutine: lōgo tractu. sūt q̄ legāt taxim: priscū hoc aduerbiū significās sēsīm: & occulte: iprouiso. n. & iuiso ictu: q̄ nocētior est: siqdē rela minus puila nocēt tactu: sōsiā blaterat: uocant hæc mimica scurrilia: oxymora: eruditis: & morologia. Tangā. feriā: peutiā: i hac uoce creber est Plautus. tāgere autore nōnio ferire: cōmouere. Vergilius lib. xi. nec solos tāgit atridas iste dolor. Marc' tullius i frumētaria uerrinæ nūq̄ tua me cura tuæ: fortunæ cogitatio: tāget lucreti. nec bñ p̄ meritis capis nec tāgit ira. Tāgere in alia si gnificatiō ē cōtingere: inspicere: & circūueni quocq;. Ut dormiat. explicat laslescētū morē: i quorū pectorib9 exulceratis sopn9 pfundi9 illabif iuxta illā papinī sniam. & facil' curis itrepe sopnus sūt it dē nōnulla medicāta: q̄ sopnū accersūt leuatōe doloris mollitudie. & mltitudie: nomē his ē anodyna. Peruigilant iugiter. p̄peti: pnox utgilau: eptigrāmatista sistr nā uigilāt leue ē: puigilāt graue. Malā. maxillā: illū primitiuū: hoc deriuatiuū. Alia forma. hic loq̄ sōsia se nō illū dicēs: q̄ pugnis mercuriū destitatus sit. Pugno legeris elegeris scopon: & exercitamentū pugni. nil obstat legeris iterptari p̄ cusleris: q̄ttuor. n. pugnis obtudisse p̄dixerat legere significat & pcuter iserit9 Plauto itā ego te hoc sci piōe lego. legere significat colligē uel ex carmie poetæ i priapeis libros n̄ lego: p̄ōa lego. legul9 uini

tor appellat q̄ uas legit calurnius nō lep⁹ extremas legulus eū sustulit uas. Sunt codices q̄ habent laferis sensu notiori & explicatiori. Interpollabit: renouabit: recentabit: pugnīs ueluti plasmabit. Interpollis mangonzatus: adulteratus & ex ueteri ad nouam figuram deductus. Marcellus. Interpollare est imminuere: & interponere: & in nouam formam euertere: fingere. Marcus tullius in uerrem actione secunda. aliquid demendo: mutando: interpollando. & est tractum ab arte fullonia: quā poliendo diligenter uetera queq; quasi in nouam sp̄ciem mutat. Plautus i amphitryone illic me homo

Interpollare
Interpollis.

Alia forma esse oportet quem tu pugno legeris.

- So. Illic homo me interpollabit: meumq; os finget denuo.
 Me. Exoffatum os esse oportet: quem probe percusseris.
 So. Mirum nā hic me quasi murænam exoffare cogitat:
 Vltro istic. qui exoffat homines: perii si me aspexerit.
 Me. Olet homo quidā malo suo. So. hei nunq̄ obolui.
 Me. Atq; haud longe abesse oportet. So. uerum longe hic absuit.
 Me. Illic homo superstitiosus est. gestiunt pugni mihi.

Interpollabit meū
 q̄ os finget denuo
 Interpollar plinto
 significat ex genit
 tiua facie in adulte
 rinā cōmutare. pli
 niana uerba hæc
 sūt ex libro duode
 cimo naturalis hi
 storia. at hercule
 alexandria ubi thu
 ra interpollant nul
 la satis custodit di
 ligentia officinas

ab eodem dicitur interpollatio libro decimo tertio naturalis historiae. itidem libro undecimo plinius est quidem eius natura interpollis Ambrosius in episto. ad sabinū ait: nemo interpellat: nemo interpollat. Quasi murrenā murrena tortilis ē: & laciniōsa officulis minoribus oppleta: cutis dura & crassioris palatum callo inoffenso delectet. usu comprobatum est uirgīs ad usq; obitum percutere piscantes: ossaq; similiter excludere. Franciscus puteolanus æuo nostro peritissimus se hoc ut disse oculata fide bononia iam olim nobis professus est: ut eo experimēto carmen hoc plautinū post reliquum temporis sibi notius fuisse: hieronymus murrenulas intorta colli insignia ex auro uocitat metaphora sumpta a tortili: & laciniōsa murrenarum ambage: exoffare est ossibus priuari. quidam ueteres & hoc ossu & hoc ossum proferebant: unde Pacuuius in chryse: ossum inhumatum astuosam auram actius uero i annalibus. fraxinus uero fixa: serox infensa infunditur ossis murrenæ uaroni Plinio. columellæ libro nono dicuntur flutæ quoniam exusta sole cutæ urinari non possunt: sed fluitat hinc epigramatista. que natat in siculo grandis murrena profundo non ualet exustam mergere sole cutē. Vltro istic. lego ultra istinc amolif. n. ablegat: & aspellit tanq̄ uaniloquū sōsiā mercuri⁹. Alibi anotauim⁹ ultra idē significare latine quod uulgo dicitur: cum. n. quēpiam cispellim⁹ utimur hoc aduerbio ultra: tanq̄ significare uolētes rē nobis infensam ultra hūc locū hoc ē cōspectū nrm ablegādā eē: ut istic lōgefugiat q̄ puta lōgissime. Obolui: cū uerbū olet dīafyrcticō sit: & quēadmodū ad liberalē pbū & gratū odore trāsserri possit: ad tetrū similit & dysodiam traducit: sōsia itellexit mercuriū offesū eē sui oris graueolētia. obolere sēp terribile spurce: & illiberaliter olere significat idē i p̄sa: oboluiisti alitū germana illuuiēs. mirū cū melon uerbū sit oleo: olorē & olēticitū fere sēp i deteri⁹ accipi. asirio malo disodia medent̄ p̄ceres parthici conquestio pliniana est libro undecimo naturalis historiae nobis non saltē incorruptā animam datam. Oportet uerisimile est. Verū longe hic absuit. scribendū est ex prisca exemplaribus: ut longe hic absuat. optat. n. sōsia longe abesse a mercurio ueritus ne in illum pugnōs arieret ut ponit̄ pro utinam teste donato in eunucho: terentius ut illum di deatq; omnes senium perdant. Absuat absuerit mos loquendi priscoꝝ ea figura qua fuit: Superstitiosus. meticulo sus: in casum uano timore pauescens: & si nōnulli suspitiosus legendum censeant: quod haud quāq; probo cum idem superstitiosus enotet: tractū est. n. a superstitibus superstitio que supstites hoc est uetula timidulæ sunt pauldæ suspitiosa. timentes magis deum. q̄ uerentes quod dogmati diuino prorūsus est dissentaneū. Superstites quod superest explicandū uetulæ uocantur: que supersunt nepotibus auitate confectæ superstitio antiquitati prorsus ignota dicto: in eadem significātia religio dicebatur in quam sententiā locut⁹ est lucretius. Religio peperit scelerosa atq; impia facta Religiosus superstitiosus appellatur. Recētoribus & superstitio pro religione uerustis usurpata ponitur. hinc notissimus ille uersus una supstio supis que reddita diuis. religionē priscoꝝ amulabūdu maro supstitionē uocauit. Tam tum religio pauidos terreat agrestes. Lucretius dicit per eos super quos casurus imminet lapis: superstitiosos significari. qui inanis semper uerentur & de diis & celo & locis superioribus male opinantur nam religiosi sunt qui per reuerentiā timent: de religiosi diebus in sinceris Pompei codicibus hæc leges. Religiosus est nō modico deoꝝ sanctitatem magni estimans: sed et offitiosus aduersus homines. Dies at̄ religiosos q̄bus nec quod necesse est nefas hētur facere quales sunt sex & triginta atrī qui apellant̄ & alienes atq; si q̄bus mundus patet esse. Gallus alius qd̄ homini ita

Murrena.
Francisc⁹ pu
teolanus.

Exoffare.
Ossu.
Flutæ.

Ultra:

Obolui.
Olor.
Olenticet⁹.

Vt.
Superstitiosus.

Superstites.

Religiosus.

Religiosi
dies.

Sacer. Sacer
Religiosus
Dies.

facere non liceat: ut si id faciat contra deorum uoluntatem uideatur facere quo in genere sunt hæc. In ædem bonæ deæ uirum introire aduersus mystica. legem ad populū ferre die nefasto. Apud prætorum rem lege. Inter sacrū autem & sanctum & religiosum differentias bellissime refert. Sacrum ædificium consecratum deo. sanctum murū: qui sit circa opidum. Religiosum sepulcrum ubi mortuus sepultus aut humatus sit satis constare ait. Sed ita portione quadam & temporibus eadem uideri posse. siquidem quod sacrum est: id lege aut instituto maiorum sanctum esse putant: utolari id sine pena non possit. Idem reli-

giosum quoque esse quod non ita sit ali- quod: quod ibi ho- mini facere non li- ceat. quod si faciat ad- uersus deorum uo- luntatem uideatur facere. similiter de muro & sepulcro debere obseruari: ut eadem sacra & facta religiofa fiāt: sed quō supra ex- positum est cum de sacro diximus. Su-

perstitiosorum Lu-

cillus stultitiam deridet his uersibus: Terricolas iamias: fauni quas pompiliūq; instituere numæ tre- mit has: hæc omnia ponit: ut pueri infantes credunt signa omnia æna uiuere & esse homines sic isti omnia facta uera putant: credunt signis cor inesse & ænis per gula pictorum ueri nihil: omnia facta. Aduersus superstitionem hæc lucretius. Nec pietas ulla est: uellatum sæpe uideri uertere se ad la- pidem: atque omnis accedere ad aras: & procumbere humi prostratum: & pandere palmas ante deum delubra: nec aras sanguine multo spergere quadrupedum: nec notis nectere uota. lactantius libro quarto institutionum. Hoc uinculo pietatis obstricti: & religati sumus. unde ipsa religio nomen acce- pit: non ut cicero interpretatus est a relegendo: qui in libro de natura deorum secundo dicit ita. Non enim philosophi: uerum etiam maiores nostri superstitionem a religione separauerunt. Nam qui totos dies precabantur: & immolabant ut sui sibi filii superstites essent superstitiosi sunt appellati qui autem omnia: quæ ad cultum deorum pertinerent retractarent: & tanquam relegerent si dicti sunt religiosi ex relegendo tanquam ex eligendo eligentes: & ex diligendo diligentes: & ex intelligē- do intelligentes. sed nos dicimus nomen religionis a uinculo pietatis esse deductum: quod hominem si- bi deus reliquerit: & pietate construxerit: superstitiosi autem uocantur non qui filios suos superstites optant. omnes enim optamus. sed aut si superstitem memoriā defunctorum colunt: aut qui paren- tibus suis superstites colebant imagines eorum domi tanquam deos penates: hoc dionysius areopa- gta contra arrium exequitur: & fulgentius ita: autore diophane in historia lacedamonia syrophanes ægyptius familia substantiaque locuples filium genuit: quē uelut enormis substantiæ successorem ineffabili illum ultra quam paternitas exi- gebat affectu profecutus est: hic aduersis fortunæ incurfibus raptus. Par- ter syrophanes doloris angustia: quæ semper inquit necessitatis solacium filii sui simulacrum in ædi- bus instituit. Dentque idolum dictum est idodinū: quod nos latine spectem doloris dicim⁹. Namque uni- uersa familia in domini adulationem: aut coronas plectere: aut flores inferre. aut odora- menta simu- lacro succendere consueuerat. Dionysius. quidam in peioribus ambitiosi ausi sunt principes suos: uel etiam filios ipsorum deos transferre. Donatus a nobis stat in andria. superstites sunt senes & an- quia senes multis superstites ætate delirant: unde & superstitiosi: qui deos timent nimis: quod si- gnum est delirantis. Interuelli. Interuellere uerbum est: quod significat disperfim: & dispariliter ala- res panas: ut auitium sit impos aduolarum: extorquere: & extrahere. In arboribus idem fieri con- suevit ne luxuries eiuuescere faciat arbutum: quod per unicum uerbum signatur: quod est inter- lucare: quasi inter uulsis frondibus lux solaris: & phœbeia fax immittatur. Collucare quoque reperies. Interlucare est interuellere stolones: Plinius libro decimo & septimo naturalis historiae. Pampinari etiam non est moris: & hoc compendium operæ. Deputantur cum uite pariter interlucata densitate ramorum: quod sint supuacui & absument alimēta. Iumēto suo. humero scilicet: & tergo oia ferenti: & ge- stati imitās iumētum dosuariatū: & cistellariū. iumēta uocata quod iuuēt uellatura suo dñm. Marcellinus iureconsultus digestis de uerborū significatione credit boues magis armentorum quam iumentorum nomine appellari. Onerandus pugnis. ut tanquam iumentū dorso ferat utensilia: canterii iumētorum numero

Religio uñ.

Error Tulli.

Idolum quō
reperitum.

Interuellere

Interlucare.
Collucare.

Pampinari.
Iumenta uñ
Vellatura.

cententur: & id genus reliqua ueterina. hinc ennius. Mantica canteri costas grauitare p̄nebat. Alibi legitur onerandus pro onerandus est si quidem ex testimonio prisciani. S. in metro apud uetustissimi mos uim suam frequenter amittit. Vergilius in duodecimo. Inter se coisse uiros: & decernere ferro: & ita scribitur per anastrophas: quam sinistram flatilem uocat remnius sicuti p̄fillen exilem uocat. Grillus uero ad uergilium de accidentibus scribens leuem nominat. Nescioquem. iunctim legendum. Nescioquis proprie prolatum est a mercurio. Hic sofias intellexit deum protulisse nescioquem

S. uim amittit.
Anastrophe
P̄fille.

Nescio quem loqui autumat: mihi certo nomen sofia est
Me: Hinc enim mihi dextera uox auris ut uidetur uerberat.
So. Metuo uocis ne uicee hodie hic uapulē: quæ hūc uerberat.
Me. Optume eccum incedit ad me. So. timeo: totus torpeo.
Non edepol nunc ubi terrarum sim scio ubi roger
Neque miser me cōmouere possum præ formidine
Illic enim mandata heri perierunt una & sofia.
Verum certo est confidenter hominem contra colloqui
Igitur q̄ possim uideri huic fortis: a me ut abstineat manum
Me. Quoambulas tu qui uulcanum in cornu cōclusum geris?
So. Quid id exquiris tu qui pugnis exossas homines
Me. Seruus ne an liber. So. ut cunq̄ animo collibitum est meo.
Me. Ain uero? So. aio enim uero. Me. uerbero. So. mentiris nunc.
Me. At iam faciam ut uerum discas dicere. So. quid eo opus est?
Me. Possum scire quo profectus: cuius sis. aut quid ueneris?
So. Huc eo: heri sum seruus: nunquid nunc es certior?
Me. Ego tibi istam hodie scelestā cōprimā linguā. So. haud potes.

p nomine proprio
Tanquā alter a sofia qui aduentaret nescio quis diceretur. Verberat. uerbo p̄ aerios fluctus disperso tangit. In de articulata uoce: scriptilē: & plestrū palati priscianus uerbera uocat p̄stracus humana simulat qui uerbera liqua. Vbi roget. scribo ubi roget: pro iterroger a quo p̄iam. Igitur. huius confidentiæ & insolentiæ ergo hoc ē causa illi fortis appareā. Qui. ut. Vulcanū. ignē: uulcan⁹ autōre feruio: quasi uolcan⁹ dicitur q̄ scilicet ignis naturæ comperat sursum uolū

Verbera.

Vulcanus.

tare. Fulgentius autē plactades uulcanū cenfer appellatum tanquā Βουλιρεπνοῦ Ignis scilicet con filium. In cornu. in cornea laterna: mos enim de noctu uagantiū erat: quod & hodie obseruatur se cum ignē deferre. erant laternæ corneæ: erant & ex uesica: de uesicosa martialis epigramaton libro decimo & quarto. Cornea si non sum: nunquid sum fusci⁹: aut me uesicā cōtra q̄ uenit esse putat. De cornea quoq̄ his cōmeminit. Dux laterna uia clausis feror aurea flammis & tuta est gremio parua lucerna meo. Am uero: ats ne serio: ex animo: prudens & sciens: hac enim secus obiectamenta in locum potius q̄ ad capital trahi possent. Comprimam linguam. locus oscenus ex ambiguitate. uidetur enim significare sofia stultiloquentiam compressurum: hoc est sedaturum: & pacaturum uerbis & uerberibus cum significare possit: honor auribus habendus est: caput eius profanatum iri: & cōstupratū ea teterima & despuenda libidine: quæ nec capiti parcat: cuius capitis stuprator: irrumator: & oscenitatem tolerans fellator: hoc est liguritor. Fellare & indiscriminatim fellitare est lac suggere hinc eruditi fellitantes agnos appellant tanquam dicas lac suggentes. Verum quod proximum est & consimile lac sugendo papillam attrētare: & penem quoq̄ inde fellator: & fellatrix dicitur. Irrumator: quod superest explicandum dicitur q̄ in rumen hoc est claustrum conuiuens arteriarum genitalia insertat. Rumen: ut obiter grāmatistarum errorem quoque uersum serpentem iuuil genus arteriarum claustrum uocatur: quæ græcis eptiglottis. Pompeius. Rumen est pars colli qua esca deuoratur: unde rumare dicebatur: quod nunc ruminare: & rumigare lucto apuleio. Ruma uero mamma hoc est uberis papilla: unde ruminatis dicta est ficus: q̄ sub ea primum arbore lupapa māmam dedit remo: & romulo. Mamma autem rumis dicitur: unde & rustici appellant hedos si brumos: qui adhuc sub mammis habentur. Varro libro secundo de re rustica. dicuntur agni chordi: qui post tempus nascuntur: & remanserunt in uoluis intimis: uocant chorion: a quo chordi appellati. Tertia res est in nutritu: quæ obseruari debeat: in quo quot diebus matris sugant mammam: & id quo tempore & ubi. & si parum habet lactis. mater: ut subisciat sub alternis māmam: qui appellantur subrumi. i. sub mamma. Locus hic plautinus aeschrologia uocatur quæ est ultio compositionis inuerecunda oratio: aut cōpositio uerborū oscenæ significatiōis: aut unius uerbi oscena significatio

Laterna cornea.
Vesicosa.

Irrumator.
Fellator.

Rumen.

Rumare.
Rumigare.
Ficus.
Ruminatis.
Subrumi edī
Chordi agni
Aeschrologia.

Argutiola.
Defectus pop.
a uicio.

Chordū fax
num.
Sicillimenta.
Resicillire.

Contra fellas
fores.

Orthagoriscus.

Ruminare.
Ruminatio.

Argutari.

Argutor.
Sophismaticus.

Correctus non
locus.
Proparales
pis.

Creo.

Faxo.
Cur praemittentur
ad uentus nuntii.

& pronuntiatio. Cōpositione fit ut cū numero fuisse emēdatur. Hoc uitiū interposita aliqua particula ut cū quodā numero sui. Item unus uerbi oscena pronuntiatione sic fit: ut est apud salustium. Ductabat & arrexit animos militū. Hinc argutiola uocatur: quae graeci enthymemata. Hinc argutor gellius libro decimo sexto. processisset utinam argutori isti fortasse reprehensio. si Cicero ita dixisset. Mendam in codice pompae tollendū. sic. n. scriptū erat perperā: & praepostere. subromari dicuntur hādī cum ad mamā aduouentur: quia ea rumis uocatur. uel quia rumine trahunt lac sugētes: tu scribe sub rūi. Cato plini eo hūella ceteri chorī dum sanū uocant. serotinū: & sicillimenta ea: quae reliquuntur sano collecto: unde uerbu resicillire: id est pietitia sicillimēta cogere si gnificat uarro lib. primo de re rustica Tū de pratis stipulam rastellis eradi: atq; addere sanificia cumulū. Quo facto sicillimēta prata id est falcibus cōsectanda: quae sanī secā pterierunt ac

quasi herba tuberosum reliquerunt campum: a qua sectioe arbitror dictum sicillire pratum. Fellare est exugere. uarro in manio. Tam eum: ad quem ueniunt: & hospitium lac humanum fellasle. super hoc teterrimo uicio lactantius his inuehitur libro sexto diuinarum institutionum. quid dicam de his: qui abominandam non libidinem sed insaniam potius exercent: piget dicere. sed quid his fore credamus: quos non piget facere & tamen dicendum est quia sit. de istis loquor: quorum teterrima libido & execrabilis furor ne capiti quidem parcat: quibus hoc uerbis: aut qua indignatione tantum nefas prosequar: uicit officium linguae sceleris magnitudo. sunt porculi subrumi: qui uocantur orthagorisci. Athenaeus lactantes porcellos: atq; adhuc subrumos ita nominari scribit lacedaemone: *απο τοῦ ορθοῦ καὶ ὑποκαθῆται*: quoniam matutinis omnibus uenales circumferebantur. Plinius libro trigesimo secundo. Appion maximum piscium esse tradit porcum: quē lacedaemonii orthagoriscū uocant. grūntre eum cum captatur. Amplius hoc addendum a ruma uerbum ruminare deflecti: Vergilius in buccolico ludico. Illice sub nigra pallentes ruminat herbas reuomit & denuo consummit ait Seruius. Ruminatio autem dicta est a ruma eminēte gutturis parte: per quam dimissus cibus a certis reuocatur animalibus. Plinius libro octauo naturalis historiae nonnulla de chordis. diebus. C. L. postea concepti inualidi chordos uocabant antiqui post id tempus natos Adde & hoc. a uerbo rumis Plinius ruminatōnem uocat repetitam ustrilaginem: culus uerba subscripsi ex libro decimo primo Anceps culpa sit praeproperae festinationis: si faucias recenti medicina mordeat quaedam hyemis ruminatio. Argutarier. argute facete: seu obstrepere loqui: siquidem argutum significat stridulum apud maronem in georgicis. Arguto mulier percurrat pectine telas. Argutare dicimus & argutari. proprius. Illa mihi totis argutat noctibus ignes: argutat argute obicit & imputat: Argutor dicitur Sophismaticus a gellio. Argutum non semel breue notabit. Maro. argutumq; caput. breuis aluus: obesaq; terga. Argutum audax malitiosum. Lucilius. Agite: agite fures mendaci argumentamini. sic enim deprauatus marcellianus codex circumfertur: tu scribe argutamini. Plautus in mostellaria. exi e culina sis foras mastigia: qui mihi inter patinas exhibes argutias. Argutarier per proparales figuram cum aliquid ad nouissimam partem dictionis accedit: ut admittier orat pro admitti: & magicas inuitam accingier artes pro accingi: similiter argutarier pro argutari. Quid apud quod ex antiquis exemplaribus. Creo. latine locutus est plautus: graeci. n. addunt apud quos cato & creon dicitur. hic ne an alter rex fuerit ille creon thabeanus qui etheocli successit in regno non facile scriberim culus iussu cū prohiberentur argui theseus indignatus illū necauit de quo locutus est Sidonius ut nos in eum autorem cōmentariis editis uberrime interpretati sumus. Apollinaris haec uerba sunt. prohibentem busta creontem atticus aegides rupit marathonide quereu. Faxo. factam. haud familiariter. non beneuole: non amice: non hospitaliter: Libet tacito obiectamento nunc respondere. Dicat forte quis cur fossa mittitur nuntiati amphitryonis aduētū qd ut pressius inotescat plutarchi uerba subscripsi. Cur siue ex agro siue peregre domū redeāt q uxores domi habēt aduētus

Bene pudiceq; asseruatur. Me. pergin argutarier?
Quid apud haec aedis negotiū est tibi. So. immo quid tibi est?
Me. Rex creo uigiles nocturnos singulos semper locat.
So. Bene facit quia nos eramus peregre tutatus est domum.
At nunc abi: sane aduenisse familiares dicitō:
Me. Nescio quantum familiaris sis: nisi actutum hinc abis.
Familiaris accipiere faxo haud familiariter
So. Hic iquā habito ego: atq; horū seruus sum: Me. at scin quō?
Faciam ego hodie te superbum nisi hinc abis. So. quonā modo?

fui nuntios præmittit: an q̄ hoc eius esse cēsent: q̄ se absente uxore nihil ipse facere sibi psuadeat. de repete uero & inopinato subuenire insidiatoris idcirco uxor expectatio ac desiderio bonis eas nū-
tis afficiēdo q̄ citissime satis fieri studēt. an illud potius q̄ scire nimitū auent. si saluas domi ac sui de-
siderio affectas sint offensuri: an q̄ plurib⁹ domi negotiis i administrāda re familiari absentib⁹ uiris
uxores occupent: & cū domesticis plerūq; discordēt ut his oibus remotis locū ac tranq̄ ab uxori
b⁹ excipiant de suo eas aduētū prius fieri certiores uolunt: Haud familiariter. non benenole: non

Me. Auferere: non abibis: si ego fustem sumpsero.

So. Quin me esse huius familiae familiarem prædico.

Me. Vide sis: quam mox uapulare uis: nisi actutū hinc abis!

So. Tun domo prohibere peregre me aduenientem postulas?

Me. Hæccine tua domus est. So. ita inquam.

Me. Quis herus est igitur tibi?

So. Amphitryo qui nunc præfectus est thebanis legionibus.

Quicū nupta ē alcumena. Me. quid ais? quod nomen tibi ē?

So. Sositiam uocant thebani dauo prognatum patre.

Me. Ne tu istuc hodie malo tuo compositis mendaciis

Aduenisti audaciæ columen confutis dolis.

So. Immo equidem tunicis confutis huc aduenio non dolis.

Me. At mentiris etiam. certo pedibus non tunicis uenis.

So. Ita profecto. Me. nunc profecto uapula ob mendacium.

So. Non edepol uolo profecto. Me. at pol profecto ingratum.

Hoc quidem profecto certum est: non est arbitrium.

So. Tuam fidem obsecro. Me. tun te audes sositiam esse dicere.

Qui ego sum. So. perii. Me. parū ēt preut futurū ē prædicas.

prie significās ad sepulcrum ferre in quo significatu uttē & epigramatista effert uxores fabius christil
la maritos: funereāq; rogis quassat uterq; facē: & alibi. oēs quas habuit fabiane lycoris amicas extulit
uxori fiat amica meæ. Donat⁹ in andria. effert ^{εκπερηται} græcū est: quod uitans uergilius ne diceret
effert exportās tectis inq̄. efferrī pprie dñr cadauera mortuorū: & ire proprie ad exequias. q̄ mox
q̄primū: q̄ statim. Qui cū. cū quo: uinculo cū nūptiali hæret iam diu nupta alcmena. Ne credes so-
siam mentiri amphitryonē intus esse cū alcmena. Ne. scribendū cū diphthongo: & significat certe.

Istic. lego istuc thæbas scilicet: & in amphitryontā domū. Columen. principitū: summitas celsitu
do. Collumellares inde dentes: & columellæ serui: quis plurima erat in herili domo autoritas. Donat⁹
tū & epigramatista quoq; lucili carmen hoc citāt. lucili columella hic situs androgenes: Donat⁹ in
uita uergili: nec uergilius: q̄ columen linguæ latinæ fuit caruit obtrectatorib⁹. Columella libro quar-
to Id enim quasi caput: & columen est impensarum. Terentius in phormione. o bone custos salue: co-
lumen uero familiae. Donatus. columen columnam: unde columellæ apud ueteres dicti Serui maior
ris domus. Lucillius. xxi. Seruus neque infidus domino: nec inutilis quidquam Lucilli columella hic
situs. Tumulus uero Columen quo columine cinerum uas continebatur. Oratius contra pro colur-
mine columnam iniuriose. Ne pede proruas stantem columnam. Ennius decimo. Regni uersatum
summam uero columnam. Columen uero fama: sustentatio: uel decus. unde columnæ dicte. In hanc
enim seriem donati dissipata: implicita: discerpta redige. Confutis. compositis: contextis ut para-
tior sis: & expeditior ad fallendum. Tunicis. quod mercurius ad animum: hic ad corpus transtulit
ioculariter. Ingratis. aduerbium præter animi sententiam: Arbitrium. sensus hic est. Non erit
amplius opus te detrectare uelle quin uapules: quoniam hoc certum est. constitutum: & præfixum: &
destinatum. non autem in arbitrio tuo collocatum an quidem uapules: an uero non uapules. Res
arbitraria uocatur: quæ in tuo arbitrio collocata est an scilicet illam subire uelis: an recuses.

Tuam fidem. tuum auxilium o thæbane populus. exclamatio sositæ pugnis male habiti a mercurio.

amice: nō hospitali-
ter sed istar externi
uerberib⁹ abiicieris

Si quomodo. scri-
bendū est p. c. Scif.
n. quō te seruum re
cognoscā mīnitān-
tis uerba dei allipe-
dis. Supbū. mor-
tuū: ethymon cōsi-
derat poeta. qm̄ su-
pne: & sup hūeros
sandapilariorum &
uespillonū auferret
ob hoc supbū ait.
Supbū nomen est
ai licenter ellati: ut
patet his serui uer-
bis ex libro septio
ænetidos. Alq̄ cū
a senatu auxilia po-
scerēt tyburtes sub
cōmemoratiōe be-
nestiorum hoc tm̄
a senatu respōsum
acceperunt. Supbi
estis tyburtes. Au-
ferrere. scribo effe-
rere. Nā id uerbū ē
peculiariter: & pro

Superbus.

Effero.

Columen.
Columella &
res dentes.
Columellæ
serui.

Columen Ci-
nerum.

Ingratis.
Arbitrariū.

Fides pro au-
xiljo.

Fidusta.

Pre ut.
Vaniloquus.
Vanitudo.

Fides apud eruditos usus: & ceteros historicos accepit pro auxilio. Fides a fendo cicero libro quarto de re publica. Fides. n. nomen ipsum videtur mihi habere cum sit quod dicitur. Fidusta a fide denominata: ea quae maxime fidei erant. Terentius in andria. di uestram fidem. Donatus fidem dixit opem & auxilium: ut Tyrhenae fidem. Pre ut. respectu illius infortunii quod futurum est haec folia sunt pugnorum: & nugae merae. Ciues. auxilium forte subintellige. Clamat. scribendum est clamas ut sit ad mercurium apostropha. Vaniloquus. mendax: uanitudinem prisci mendacium uocitarunt: unde circumfertur illa catonis

bra teata sententia Nil peius est uanitudine. Illud lucillia nunc dictum uerissimum est: homini amico ac familiari non est mentiri meum. Laetius in libello de officio. sed cum uideret in omnibus quae spirant mirabilem prudentiam inesse rationem: quae malum uanitas erat dicere fuisse animalia prodigiosa. Salustius at Cne. lentulus patritiae gentis collega eius: cuius cognomen clodianum fuit per incertum stolidior an uerior gelius libro decimo septimo. Nos postea ex apollinari didicimus: uanos proprie dici: non ut uulgus diceret desipientis aut hebetes: sed ut ueterum doctissimi dixissent: medaces & infidos: & lenia

Vant.

Huf.
Mutire.
Inducia.

Sex horarum.
Inducia.

Inducia unum.

Aposiopesis
Reticentia.

inaniaque per grauius & ueris astutissime componentes. Iam mutis. uade inquit mercurius ulterius loquedo. Quidam codices habent. Iam et mutis. Nonnulli quoque huius: ut sofia suspiriosus. & euilas stragularis: & deuoratis lacrimis inquit huius: quod aduerbium est animi dubitantis & suspensi: quo apud platonem socrates utitur: & cicero illius aemulator. Sed sofias hic loquitur. Terentius in andria. Itaque nihil hercle mutire iam audeo. Quid igitur. nonnulli quis legunt: ut repetitio cumulatior mercurii stomachum ostendet. Vt nam istuc. sensus hic est. utinam pugni me ita fugissent: sicuti rationem me fugisse dicis. Inducia. pax sequestra: & temporaria quando fas est in castris a martio tumultu uacare: interposita aliquot dierum pace. Terentius in andria. Inducia bellum: pax rursus. Donatus. Inducia sunt pax in paucos dies: uel quod in diem dentur: uel quod in dies otium praebent. Inducia inquit uarro sunt pax caesarensis paucorum dierum. Item alio in loco. Inducia inquit sunt belli feriae: sunt & induciae horarum: in primo annalium quadrigarum scriptum est. C. pontium samnitum a dictatore romano sex horarum inducias postulasse. Graeci autem consignantius: consideratiuque cessationem istam pugnae patitiam εκχειριου id est a manibus temperationem dixerunt: exempta una littera sonitus uastioris: & subiuncta lenioris. Nam quod eo tempore non pugnetur: & manus cohaerentur εκχειριου id est inducias ab abstinentis manibus appellarunt. Inducias sic dictas arbitratur Gellius libro primo notium atticarum: quasi tu dicas. inde uti iam. Aurelius autem Opilius primo librorum: quos musaeus inscribit. Inducia inquit dicuntur: cum hostes inter se utrinque ultro citroque alteri ad alteros impune & sine pugna ineunt. Inde ab eo inquit nomen esse factum uidetur: quasi initus: atque introitus. Etiam denuo. aposiopesis figura est: quae latinae reticentia uocatur. Hac locum habet cum relinquitur

Quo uis nunc es? So. tuus nam pugnis usus fecisti tuum.
Proh fidi thebani ciues. Me. etiam clamat carnifex.
Eloquere: quid uenisti? So. ut esset quem tu pugnis caederes.
Me. Quo uis es? So. amphitryonis inquam sofia: Me. ergo istoc magis
Quia uaniloquus uapulabis. ego sum non tu sofia.
So. Ita dii faciant ut tu potius sis: atque ego te ut uerberem.
Me. Iam mutis? So. iam tacebo. Me. quae tibi herus est. So. quae tu uoles.
Me. Quid igitur? qui nunc uocare. So. nemo nisi quem iusseris.
Me. Amphitryonis te esse aiebas sofiam: So. peccaueram
Nam amphitryonis socium nunc me esse uolui dicere
Me. Sciebam equidem nullum esse nobis nisi me seruum sofiam.
Fugit te ratio: So. utinam istuc pugni fecissent tui.
Me. Ego sum sofia ille quem tu dudum esse aiebas mihi.
So. Obsecro ut per pacem liceat te alloqui ut ne uapulem.
Me. Immo induciae parump fiant si quid uis loqui:
So: Non loquar nisi pace facta quando pugnis plus uales?
Me. Dico si quid uis: non nocebo. So. tuae fidei credo: Me. mea
So. Quid si falles? Me. tum mercurius sofiae iratus fiet.
So. Animum aduerte. nunc licet mihi libere quid uis loqui.
Amphitryonis ego sum seruus sofia. Me. etiam denuo?
So. Pacem feci: foedus feci: uera dico. Me. uapula.

uerbū per nimīā indignationē: rursus igitur ait mercurius ad ineptias regredieris: & ad mentē demētem: quā te soliam appelles: qui ego sum. Apopsiopesis hæc terentiana est ex andria. Cur te obsecro hic me solam? Donatus. Fiunt autē apopsiopesis id est reticentiæ tribus modis: aut per se ipsū: & ad aliū transit: & est prima: aut tacet: nec ultra aliquid dicit: & est secunda aut alterius interuentu psonæ scilicet: & est tertia. Idem Amar apopsiopesim nimīa indignatio: nec potest cōplere orationē: qui & secū loquitur: & dolore uexatur: ut Vergilius. Quos ego. Sed motos præstat cōponere fluctus. Terentius.

So. Ut libet quid tibi libet fac: quoniam pugnis plus uales.
Verū ut ut es facturus hoc quidē hercle haud reticebo tamē:

Me. Tu me uitiuus hodie nunq̄ facies: quin sim sosia.

So. Certe edepol tu me alienabis nunq̄: quin noster siem
Nec nobis præter me alius quisquā est seruus sosia.

Qui cum amphitryone hinc una ieram in exercitum

Me. Hic homo sanus nō ē. So. quod mihi predicās uitiū id tibi ē:

Quid malum? non sum ego seruus amphitryonis sosia?

Nonne hac noctu nostra nauis ex portu persico

Venit quæ me aduexit? nōne me huc herus misit meus?

Nōne ego nūc sto antæ ædes nostras? nō mihi ē laterna i manu

Nō loquor? nō uigilo? nōne hic homo me pugnis cōtudit?

Fecit hercle: nam etiam misero nunc malæ dolent.

Quid igitur ego dubito? aut cur nō introeo i nostrā domum?

Me. Qui domū nostrā? So. ita enim uero. Me. quæcūq̄ dixisti mō

Omnia ementitus: equidem sosia amphitryonis sum.

Nam noctu hac soluta est nauis nostra e portu persico.

Et ubi pterela rex regnauit oppidum expugnauimus.

Et legiones teleboarum ui pugnando cœpimus.

Et ipse amphitryo obrūcauit regē pterelam in prælio.

So. Egomet mihi non credo quum illæc illū autumare audio.

Hic quidē certe quæ illic sunt res gestæ memorat memoriter

Sed quid ais? quid amphitryoni a telebois datum est?

ubi etiq̄: quomōdūq̄: undecūq̄. Viu9. uigilās & tui potēs: nisi phāstic9 es: aut præstigiator. Sed pu-
rior: incertiorq̄ lectio est uiuo: hoc sensu: Nunqd me uiuo exculpes: & extorq̄bis quin sim sosia? Ma-
lum. figura eloqui eloquitis perquam lepida: qua omnis eruditorum schola frequentaria est: & ad-
uerbium est malum id est in malam rem. Dicitur & a cicerone quid mali in eadem significantia. Lini9
quid malum est imperantibus nolle parere? Tullius quoq̄ scater hac uoce Apuleius: & cæteri. In
portu profico. Pompeius. persicum portum mare euboscum: q̄ in eo steterit classis persarum. persi-
cum Plautus dixit peracutum. Qui domum. qui ponitur pro quomodo? Autumare dicere expli-
care redordiri. Autumare est dicere. Pacuius in peribæa. flexa non falsa autumare dictio delphis so-
let. Idem in hermona. Quid bene factam ei patri cuius opera te esse ultum autumat? Plautus in am-
phitryone: nisi hoc ita factum est perinde ut factum esse autumo. Autumare est sperare. Pacuius in
doloreste: Aut hic est: aut hic ad fore actutum autumo. Inuenimus autem in commentario nigidia9
no: uerbum autumo compositum ex ab præpositione: & uerbo estimo: dictumq̄ intercisse autumo
quasi abestimo: quod significat totum estimo: tanquam abnumero. sed illud magis quæri: inspicioq̄
dignum est: uersa ne sit: & mutata præpositio ab in au syllabam: propter lenitatem uocis: an potius
au particula sua sit propria origine: & perinde ut pleriq̄ aliæ præpositiones a græcis: ita hæc quoq̄
inde accepta sit: Sicuti ē in illo uersu homer. αὐρὸς ἀναδεν πρῶτ' α. καὶ εὐφραστὸν καὶ εὐειπὸν ἀβρο-
αοὶ ἀναχτοί. Qui potitare. qua potare. Non hæc patera græcis dicitur sed carchesium: preclum:

ego: ne illam: quæ il-
lum: quæ sine mō.
Mori me mallim. fa-
miliars certe ē hæc
eclipsis indignan-
tib9. Ut libet. scri-
bo. ut licet. Sicuti li-
cet tibi effices quid
quid i mentē uene-
rit fac ut liber: & est
in consimilibus no-
minibus annomi-
natio: quam repe-
ries apud spartia9
num in uita antor-
nini caracalæ i hæc
uerba. Iulia cum ef-
set pulcherrima: &
quasi per negligen-
tiam se maxia cor-
poris parte nudaf-
set: dixissetq̄ Anto-
ninus. Vellem si li-
ceret: respondisse
fertur. Si libet licet
An nescis te impe-
ratorē esse: & leges
dare non accipere?
Tuæ fidei credo. le-
gendum est per in-
terrogationem.
Ut ut quomodo cū
q̄ Donatus in an-
dria: & est quemad-
modum ut ut: qua
qua fide unde pro-

Libet. licet:

Ut ut.

Malum.

Persicus por-
tus.

Autumo.

Captare.
Captiones.
Ceratina.
Crocodilitæ
Serræ.
Decreti ca /
nonici locus
emendatus.

quo Iupiter alcmene inuult. Captas, per Captiosa obiectameta electas a me ueritatem: dum te
tare uideris horu in sciens, & prorsus ignarus. Argumentosa tendicula & strophæ dialecticor a deci
piendo captiones appellatur: in quarum numeru rediguntur ceratina: & crocodilitæ questiuicula
& eæ quæ serræ a denticulatis plicis: torturifq scanilibus: In decretis canonicis distinctione trigesi
ma septima maculosum codice emacula. Sic ante nos passim legebatur: Siccera qui abutuntur secula
ri sapientia: & dialecticor tendiculis: quæ nõ tam tendicula appellandæ sunt q̄ phantasmata idest
umbra quædam &
imagines, quæ cito
peunt & resoluunt

tu non ficerã uocẽ
uanã & prorsus ni
hili: sed terra lege.
Origenes consum
matissim9 autõr ci
niphes ait: & ranas
qbus ægyptii sunt
perculsi uanã diale
cticoꝝ garrulratẽ
& sophistica argu
mẽta intelligi: & si
nõ me prætereat si
cera uocari a neo
teris potiõis genus
quod huic rei nõ fa
cit. Carnifex, cõ
tumeliosum nomẽ
& asperabile. In
andria cũ terenti9
ait. carnifex quæ lo
quit donatus inter
pretat carnifex aut
excarnificans dñm
aut ipse dignus car
nifice: ut caro fiat,
idest ut lanietur. lu
cilius. Carcer uix carcere dignus hinc uerbu Carnificor inuenit. de quo priscianus libro octauo: sise
na. Vita cum dolore: atq̄ insigni cruciatu carnificatus amittit: carnificat9 græce βάρβαρος Hinc
flectitur carnificina. Lactantius libro quinto: quid his faciant: qui ius uocant carnificinas uetere tyra
norum. Hirneam. uas famulũ: stẽtile & clanculario pocillatori: & potori sossia cõueniens. De hirnea
fit a catone mentio libro de re rustica. Quæ in placenta id permisceto: in aluico indito: in hirnea fiet
lem eam demittito. Marcell9 in dictione uerminari citat Pomponiu in hirnea bononiẽsem Tanquã
hirnea potoria nomen comædia fuerit. In testamento porcellus: de quo hieronymus meminit legunt
tur hæc uerba: quæ pro his faciunt: qui hic non hirneam uerum cirneam legunt. porcellus compres
henditur a famulis ductus sub die. xvi. Ralendis lucernis ubi abundant cirneæ clibanato: & piper
rato consulibus. potest a uerbo græco deflecti Cirnea: κίρνω: quod significat misceo: & tempero.
Cirneam marcello legi placet: cuius hæc uerba sunt. Cirnea uas uinariu Plautus in amphitryone.
Cadus erat uini: inde impleui cirneam. Vas simile hirneæ hydria est: quam uocem latine protulit:
marcus accius aquale. Collirida quoq̄ uas est apud ambrosium in epistola ad uercellenses in hæc uer
ba. Deniq̄ helias: quem deus ad uirtutis erudiebat profectioem ad caput suum colliridam: & uas
aqua repperit: sunt tamen: qui hydriam inibi legant: ego colymbithram: hoc est lauacrum: Ingres
siam. sunt alii codices: qui habent ingressus utam: uerum scilicet: & planum: & proclue iter digno
scendæ ueritatis. Apud Terentium in eunucho prouerbialiter dicitur. tota erras uia. Eam. lego ea
scilicet cirnea duxi meri quantum sibi tollendæ sat fuerit. Ut matre fuerat natum. purum: in ce
rum: meratiorem potum eduxisse intellige eiusdem puritatis: qua ex matre hoc est ex uite nascitur.
Illic: ille mercurius. Factum illuc. non hic mercurius uerum sossia loquitur admirabundus hunc ci
ne quicumq̄ fuerit: qui rem a se factam sibi uendicet: & asciscat. Quid nunc. subintellige ais. Nonne
das herbam: & manus: nonne te ex oi pte uictu esse prosteris: Mercurii non sossia sunt hæc uerba.
Iniurato. lege Iniurato. Iupiter inquit mihi: & non iuranti cumulatius q̄ tibi iurato credet. ea fide
& credulitate qua catonis uirtuti romanus populu credebat: cui absq̄ iureiurando interposito fides:

Me. Pterela rex q̄ potitare solitus est patera aurea

So. Elocutus est. ubi patera nunc est. Me. in cistula

Amphitryonis obli gnata signo ẽ. So. signi dic quid est?

Me. Cum quadrigis sol exoriens. quid me captas carnifex?

So. Argumentis me uincit: aliud nomen quærendum est mihi.

Nescio unde hæc hic spectauit: iam ego hunc decipiam pbe

Nam quod egomet solus feci: nec quiq̄ alius affuit

In tabernaculo: id quidem hodie nunq̄ poterit dicere

Si tu sossia es: legiones quum pugnabant maxime:

Quid in tabernaculo fecisti: uictus sum si dixeris.

Me. Cadus erat uini: inde impleui hirneam. So. ingressus iam.

Me. Eam ego ut matre fuerat natum uini eduxi meri.

So. Mira sunt nisi latuit intus illic in illac hirnea.

Factum illud ut ego illic uini hirneam ebiberim meri

Me. Quid nunc? uin con argumentis te non esse sossiam?

So. Tu negas me esse. Me. quid ego ni negem qui egomet siem?

So. Per iouem iuro me esse: neque me fallum dicere.

Me. At ego per mercurium iuro tibi iouem non credere:

Nam iniuriato scio plus crederet mihi: quam iurato tibi.

Siccera potio

Carnifex.

Carnificor.

Carnificina.
Hirnea.

Testamentu
porcelli.

Cirnea.

Hydria.
Collirida.

Colymbi /
thra legi in
ambrosio.

Iniurato.

& ea maxima dabatur. de quo aduersus aliquē cui fides nō haberet dicebant nō credam & si cato es
 ses: per cōtrariam significatiōē in fictos: disolutos. & prodigos dicebatur. hic tertius est cato: quod
 spectans saryrus ait. Tertius e caelo cecidit cato. Plautū sequitur Cicero in secūdo uerrinarū his. Ma
 lo ei iurato suā q̄ iniurato altorū tabellas cōmittere. Vbi ego. cū patrē meū saties alcmena caput
 tūc horā figurā schemaq; seruile deponā. tu eris tūc & me cōprobante sofia. Ignobilis. Ignotus.
 spectat potius uim etymol q̄ usus. similiter qui nō uidetur apuleio dicit inuisus his. Canebāt uoces inui
 sa. Pompei. Nobi
 lem antiqui p noto
 ponebāt: & quod p
 G. ponebāt litterā
 ut Plautus in pseu
 dulo: peregrina fa
 cies uidet hominis
 atq; ignobilis & ocu
 lis meis obuiā igno
 bilis obicit Accius
 in dtomede. ergo
 me argos referam.
 Nam hic sum igno
 bilis. Liu. in ulga
 ornamentū incen
 dunt gnobilis igno
 biles. Simile est.
 Corrige similis p
 similis est. S. enim
 pro sibilo abicit.
 Consimile est. emē
 da pariter similis
 pro consimilis est.
 Tonsus. inflexio
 quarta pro modo
 tonsurā: & epephe
 resi. Actius in am
 phitryone tonsum
 similiter tonsuram
 dixit. Sed quā nam
 hęc est mulier fune
 sta ueste: tōsu lugu
 bri. Cōsimiliter op
 pexū p pectinatu

Nō credo &
 si cato sis.

Locus iuuēal
 Ignobilis.
 inuisus

Quis ego sum saltem: si non sum sofia te interrogo.

Me. Vbi ego sofia nolim esse: tu esto sane sofia.

Nunc quando ego sum uapulabis: ni hinc abis ignobilis

So. Certe edepol quum illum cōtemplo & formā cognosco meā.

Quē admodū ego saepe i speculū inspexi nimis similis ē mei.

Itidem habet petasum. ac uestitum: tam cōsimilis ē atq; ego:

Sura: pes: statura: tonsus: oculi: nasa: uel labra

Malæ: mentum: barba: collum: totus quid uerbis opust:

Si tergum cicatricosū: nihil hoc simili est similius.

Sed quum cogito equidem certo idem sum qui semper fui.

Noui herum: noui ædis nostras: sane sapio & sentio.

Non ego illi obtempero quod loquitur. pultabo foris.

Me. Quo agis te? So. domum. Me: quadrigas si nūc iscēdas iouis

Atq; hinc fugias: ita uix poteris effugere infortunium.

So. Nonne heræ meæ nunciare quod herus meus iussit licet?

Me. Tute si quid uis nunciare: hanc nostram adire nō sinā.

Nam si me irritassis: hodie lumbis fragium hinc auferes.

So. Abeo potius: di immortales obsecro uestram fidem

Vbi ego perii: ubi immutatus sum: ubi ego formam perdididi:

An egomet me illic reliqui: si forte oblitus fui?

Nā hic qdē oēm imaginē meā: quæ ante hac fuerat possidet.

Viuo sit quod nunquam quisquā mortuo faciet mihi.

id est pectinatōe capillamēti. Lucii libro undecimo de asino aureo usurpauit. Nasa. marcelli codex
 In quo legit hoc carmē aduocatū nasum hēr: & recte fortassis q̄ singularē spectat hoiem. Multi sunt
 hulul sententiæ ut nasa legat antiquitate sic inclināte dictiōē talem sicuti lucretius uulta: quod pater
 eo hemistichio. Referentes uulta parentū. Cicatricosum. cicatricibus oppletū. Dicit & cicatricatū
 sidonio libro sexto epistolarū. Satis tū superq; gaudebitus si precatu tuo leuare ualeamus interioris
 hominis nostri: & si nō integrum ad remuneratiōē certe uel cicatricatū pectus adueniā. Idē cicatri
 care uerbū sic protulit. Adhuc ulcerosa cōscientiæ nimis hulca uulnera uestro saltem cicatricentur
 oratu. Pultabo. pultabo pultationem sonoritatem uocabimus etiā si prisciano libro primo sonori
 tas latine dicatur: quæ græcis euphonia. Tute. scribo tuæ & repete uerbū sinam: permittam quod
 ulste nuntiare tuæ dominæ: meæ nihil nuntiabis. Irritassis. irritas: uel irritaueris. Marcus tullius ci
 tat uetustissimi poetæ carmē hoc. o tite siquid ego adiuto. curamq; leuasso. Caterum hęc annotan
 da sunt ad eruditionem plautinam maxime spectantia: cum Indicatum est uerbum in aslo desinēs
 per duplū. N. exit sicuti enicasso enicassis. cum futurū erit in. xo. desinit: ut enicaxo sicuti exempli gra
 tia faxo: unde censeo hic scribendum esse irritaxis. Lumbis fragium. fracturam. & conuulsuram lum
 borum. Apuleius. Lumbis fragium uiro suo ominata. Si forte. Ibi corrigendum. in portu scilicet psi
 co: apud herū amphitryonē. Mortuo faciet mihi. Sēsus hic. nūc uiuus cōperi succesore formæ meæ
 & qui pro me utere uult: ab obitu nullus tum formā meam desiderabit. quoniam redactū in cadaue
 rosam faciem cuncti me fugient: nec pro me mori uolent. Vel sic interpretare. Nunc uiuus heredem
 reperio. mortuus neminem reperiam: quoniam omni peculio priuatus non essem heredī nec lucro
 nec cōpendio. Captam pilleū. sofia impos mētis: & excors animi optat ne herus amphitryon illum

Tonsus.

Oppexus.

Nasa.

Vulta.
 Cicatricosū

Cicatricare.
 Sonoritas.

Irritasso.
 Leuasso.

Lumbis fragiū.

Liberi raderant caput.

Cur raderet & pileum caperent.

Castores sotes pileati.

Brutus pileatus.

Pileati uedebantur.

Sub coronis uenire.

Ambo.

Adeo.

Actutum.

Insimulare.

recognoscat ut liber: & carens dno libertatem nanciscat. Marcellus autor est illos: qui donabantur libertate caput rasitare solitos: & pileum assumere. Idem acitabant si qui tempestatem maritimam effugerent significare uolentes ferociens: & impetuofum mare ueluti agrestem dominum effugisse. hoc liqdo satyr9 indicat his. gaudent quoq; uertice raso garrula seruati narrare pericula nauar. eruditos ferme ois coninentes in his utiq; reperies. Caterum cur nam capita raderent: & pileum assumerent coniectariu est & difficilis interpretationis. Sed me autore. non. n. anchora priscoz in hoc pelago cospexi scito id obseruari primu uti ca-

pillitium radatur: quonia scilicet ois umbra fultutis capite tanq; ex primo membro: & arce acropolis hominis excutiebat re nouabaturq; seru9 qui ad libertatem spectabat: & quod non undiq; secus corporis fieri poterat per digniorem honorificentiore: & sacratorem locum perciebatur pileum de inde summebat. qd illud est insigne castorum: qui di grecis sotes appellatur hoc est liberatores pileati sunt perculari uellamento polluces quoniam lacedemonii sunt quibus pileatis depugnare mos est hinc epitheto perq; decem

ti catullus illos pileatos dixit eo carmine. a pileatis non a fratribus pilea preterea hoc adde tyrono: nos: & quoscunq; uelis patriae liberatores solitos gestare pileum tanq; insigne quodam libertatis. Dion grecus autor brutum pugniculos & pileum gestasse refert significare uolens ab se & casio patriam liberatam. hodie quoq; in brutinis momismatis pileum cum duobus pugionibus uisuntur. Lilius soteria amilium refert captiuos hanibalis romanos euectos in italiam ex terra graecia iussisse qd eos a seruitute redemerat pileatos sequi suum currum. Sidonius in hanc sententiam nostris constitutum est aut patriam dimittere aut capillos. Pileati quoq; serui uendebant autore gellio libro septimo noctium atticarum quorum nomine uenditor nil presteret celius sabinus iuris spiritus scriptum reliquit: cuius rei causam esse ait: qd eiusmodi conditionis mancipia insignia esse in uedendo deberent: ut emptores errare & capi non possent: neq; lex uedendi opeda esset sed oculis tam perciperent. qd nam esset mancipiorum genus. Sicuti inquit antiquus mancipia iure belli capta caronas iduta ueniebant: & id circo dicebant sub coronis uenire. Nam ut ea corona significas erat captiuorum ita pileus impositus demonstrabat eiusmodi seruos uenditari: quorum nomine emptori uenditor nihil presteret. Bene prospere. mercurii uerba sibi met ipsi congratulantis molestum futurum ioui sofiam a foribus abegisse: quo pacatius & uoluptuosius pater ioui foret cum puella comertum. Septimium hercule demum futurum narrat: iphicleum autem decum inu. Illuc. in portum scilicet perico: i euboia ubi apud classem erat amphitryo. Ambo. ambos sofiam scilicet & amphitryonem. Neutralia graeca sunt hac iter singularium numerum: & pluralium sita quae ad duos tantum nec ad plures referunt. Lingua latialis in totum is caret Vergilius quoq; sic locutus est. si duo praeterea tales troiana tulisset terra uiros. Adeo usq; in tantum: donec cato in re rustica sic. adeo usq; donec complebit. Adeo ut donatus in eunucho teretiana fabula auctor est pro nimis positum est: aut pro expletiva particula. Igitur. postea deinde: polysemos est hac dictio autore donato. Rediget. retrahet: referet: conciliabit. Actutum. statim illico: continenter. sed quia tantum maro: & emulcae natis scriptores utuntur. Actutum pater aneus. Turbas. turbationes: tumultus rixas discordias. Conciet. concitabit. Insimulabit. falso: & perperam accusabit uox opinatis auctoribus frequens. Inter accusare: & insimulare quod interfit Apuleius in magia compositissime declarauit. Insimulari quis innocens potest: accusari nisi nocens non potest, a pluribus tamen in codice Apuleiano non accusari.

Ibo ad portum: atq; haec ut sunt facta hero dicam meo.
Nisi etiam is quoque me ignorabit: quod ille faciat iupiter
Ut ego hodie raso capite caluus capiam pileum.

Mercurius.

b Ene prospereq; hoc hodie operis processit mihi.

Amoui a foribus maximam molestiam:

Patri ut liceret tuto illam amplexari:

Nam ille illuc ad herum quum amphitryonem aduenerit

Narrabit seruum hinc sese a foribus sofiam

Amouisse ille adeo illum mentiri sibi

Credet. neq; credet huc profectum ut iusserat.

Erroris ambo ego illos & dementiae

Complebo: atq; omnem amphitryonis familiam

Adeo usq; facietatem dum capiet pater

Illius quam amat igitur demum omnes scient

Qua facta: deniq; alcumenam iupiter

Rediget antiquam in concordiam coniugis.

Nam amphitryo actutum uxori turbas conciet:

Atq; insimulabit eam probri: tum meus pater

Sed damnari: quod pbatuſ eſt legit. Terentiuſ in phormione. Si heruſ inſimulabis auaritia. male au dies. Donat⁹. Inſimulare eſt crimen ingerere. Inſimulatio eſt: & falſi: & ueri criminis incutio uel incu fatio. Inſimulo genituo iungit. Sic cicero. Nihil eoruſ qua galli inſimulabat negarut. Conſerret: re diger: & deducer: qn ſigno dato ex æthere iuppiter ſe adulteruſ cofeſſuſ eſt. Filioſ geminoſ. ſcienduſ eſt hunc geminuſ partuſ: ut in annotationibuſ noſtrſ ſuſſime explicauim⁹ ſupſatationeſ eſſe: quam ne gat auguſtinuſ libro ſeptimo de ciuitate dei: in queſ dicitur nra annotationuſ nota. Sed & gallen⁹

De ſupſa/
tatione.
Gallenuſ.

Iam ſeditionem illi in tranquilluſ conferet.
Nunc de alcumena dudum quod diximus:
Hodie illa pariet filioſ geminoſ duoſ:
Alter decimo poſt meſe nſcetur puer.
Quam ſeminatuſ. alter meſe ſeptimo.
Eoruſ amphitryoniſ alter eſt: alter iouiſ.
Verum minori puero: puero maior eſt pater.

nulla ſupſatatione
poſſibile ſignificari
uidetur cuſ ſic ingit
cum loci muliebres
ſeminiuſ hauſerit il
lico mſicis oſ clau
ditur: ueruſ diligen
tiſſim⁹ interpresia
cob⁹ forliuienſiſ ita
interpretat. Clau
ditur certe niſi no
ua aperitioniſ ab
hiſ cauſa ſuborlat.
Cateq; ſemen & ſe

minaria colliquatio: quod appetit: & ſcalprurit genitale ſemineſi oras colliſ marriciſ lambenſi: & ſcal pruriens incutit pruriginē: qua demulta hiuſcat intimoſ ſinuſ ſui folliculoſ: & appetitia procliuſ ad dulcorē ſemen emiſſum in aliud acceptabuluſ tranſfundit: quaſ libro quarto de generatioe animaliuſ ſcribunt erudiſſime: & diſertim ab ariſtotile nō uifa omittēda. Animaliuſ uero alia nunq; ſupſatant: alia ſupſatant: quorū quadaſ enutrire ſuoſ cōceptuſ ſemp poſſunt: quadaſ interdū poſſunt: interdū nequeunt. Cauſa ne ſupſatent eſt: q; ſingula pariunt. Solipedes enim & quaſ ſiſ auctiores ſunt aiantes: nunq; ſupſatant. Facit enim earum magnitudo: ut excrementum omne in conceptuſ abſu mator: quippe cum in hiſ omnibuſ corporuſ ſit magnitudo: quaſ autem magno corpore ſunt eoruſ fetus quoq; magni pro ſui generiſ magnitudine inſtituuntur: ex quo ſit ut elephantoruſ fetus ma gnitudine uituli geſtetur. Multipara ideo ſupſatāt quoniam plureſ cōcipiūt: ſupſatāt enim quidam alter alteri. Quaſ autē ex iſ magnitudine prædita ſunt ut homo ſi alter coitus proxime ab altero ac ceſit: enutrire: quod ſupſatatuſ eſt poſſunt. Iam enim id eueniſſe uifum eſt cuiuſ rei cauſa id quod dixi muſ. eodem. n. coituſ pluſ ſeminiſ mittitur: quod partiuſ multiplicare cōceptuſ poteſt ſi alteruſ poſt al terum accedit. ſed ſi iam arcto cōceptuſ coitus adhibet ſupſatari quidē poteſt ſed raro: qm uterum magna ex parte ad partum uſq; ſe comprimat: ſi tamen aliquando accidit ut ſupſatetur. iam enim eueniſſe conſtat perfecti non poteſt. ſed conceptuſ abiguntur ſimileſ iſ: quoſ abortuſ uocamus. ex iſ ariſtotelicis uerbis ratio forliuienſiſ iacobi exhibitari debet & excludi. Verba enim galeni cum ait uterum ad partum uſq; ſe comprimere intelligenda ſunt quomodo ſonant: non ſecus interpretan da. Sed intellige comprimā uterum aucto conceptu. Plinius daſippum ſupſatate ſcribit: leporem ariſtotileſ: quod non magnum ſit ex pluſiformi genere. multitudine enim eſt: quod hiriſutie eiſ ſigni ficatur. pili autem abundantia: & hiriſuties coſtam indicant excrementi ſeminarſi. ſed quod huc uer git ſuper re eadem ariſtotileſ hæc libro animalium ſeptimo. At uero in muliere raro quidē euenit ut ſupſatetur: ſed factum tamen aliquando eſt. Qui itaq; longo poſt tempore ſunt concepti: nihi lo perfecti poſſunt: ſed præmaturuſ doloreſ: quo ipſi & primuſ fetus intereat moueant tam incidit: ut facta corruptione duodecim ſupſatata puerperia egerentur. At uero ſi proxime a primo con ceptuſ ſecunduſ ſit factuſ: abſolut: ediq; poteſt: quod ſupſatatur: ut quaſi gemini naſci uideantur: quomodo herculem & iphicluſ procreatoſ eſſe fabulantur: Nam id etiam. conſtitit adultera quaſ da: quaſ alterum ſuo marito: alterum adultero ſimilem peperit. Iam & cum geminoſ quadaſ ſer ret: tertium ſupſatauit. Et cum tempus pariendi iuſtum iam eſſet: primoſ uitaleſ peperit: ſecun dum quinto meſe eſſit: qui ſtatim mortuſ eſt. Altera cum primoſ ſeptimo peperit: qui mor tuſ eſt: mox duoſ iuſto meſium numero edidit: qui uixerunt. quadaſ etiam ſub abortu conceper ant: atq; alterum abegerunt: alterum continuerunt: pertuleruntq; ad partum. Meſe ſeptimo. herculem intelligit: qui ſupſatatuſ eſt: Ambroſiuſ: galen⁹: Gelliuſ: & ceteri alunt heptaminoſ eſſe uitaleſ: quod noſ adſatum in noſtrſ annotationibuſ explicauim⁹. Minori puero. locus ex diſpari noie. herculem minoreſ uocat: qm ſit minoris ætatiſ: cetera uero maior erat iphiclo. Puero. in caſ ſum biſ puero ſupſuit. Maior pater. Iupiter q; potētia maiori qua celoſ tenet: pmit ſidera: & nutu ſuo cūcta gubernat maior ē amphitryoe. mortali & ſubſiſiuiſ obiter & hoc ſcito Iouiſ dicit & iupitriſ hyginuſ. Nonnulli atheſiaſ dixerunt quotquot annis certo tempore exoriuntur. evi. a. v. o. s. grace annuſ latine nonnulli etiam atheſiaſ appellauerunt: q; expoſtulataſ ſunt a iupitre. & ita conceſſa.

Error iacobi
forliuienſiſ.

Defenſuſ pli
niſ.
Hiriſuties ſex
minola.

Herculeſ.
Iphicluſ.

Iupitriſ.

Minor. amphitryo mortaliſ: & caducaſ infirmitatiſ.

Erumnæ

Rescisco.

Sciet. sine. c. scribendum pro sit. Fieret. subintellige puerperilū geminū : & quod rarerē euenire diuinæ potestati adscribit. Erumnas. labores: pericula: anxietudines unico partu exālet: quæ duæ fuissent nisi superæ rector indulgentia propitria occurrisset. Stupri. Stuprosæ enim & meretriciæ notæ crederetur si superfataret : quando hoc frequenter accidit diuerso coitu. Iā mox aristotelicis uerbis enarrauimus quandam unū marito: alterū adultero similem genuisse. Resciscet. donatus in ecyra. Scimus quæ ad nos deferuntur: rescimus relata. uerbū rescire obseruauimus uim habere litteræ pro

priam quādam nō ex cōmuni signifi-
catiōe caterorum
uerborū: quibus ea
dem præpositio re
imponitur. neq; ut
rescribere relegere
restituere. dicimus
itidem rescire. Nā
qui factum aliquod
occultū: aut inopi-
natum in speratiq;
cognoscit: is dicit
pprie rescire. Cur
autem in hoc uno
uerbo. re. particula
huius sententiæ uim
habeat: equidē ad
huc quæro. Aliter.
n. dictum esse resc-
ui: aut rescire apud
eos: qui diligenter
locuti sunt nodum
inuenimus q̄ super
his reb;: quæ aut cō-

Minor maiori: iam ne hoc scitis quid fiet?
Sed alcumenæ huius honoris gratia:
Pater curauit uno ut foetu fieret.
Vno ut labore absoluat ærumnas duas.
Et ne in suspitione ponatur stupri.
Et clandestina ut celetur suspicio:
Quanquam (ut iam dudum dixi) resciscet tamen
Amphitryo rem omnem. quid igitur? nemo id probro
Profecto ducet alcumenæ. nam deum
Non par uidetur facere delictum suum.
Suamq; ut culpam expetere immortalem ut sinat
Orationem comprimam: crepuit foris
Amphitryo subditicius ecum exit foras
Cum alcumena uxore usuraria.

Iupiter: Alcumena. Mercurius.

Iu. b Ene uale alcumēa: cura rē cōmunē q̄ facis
At quin pge quæso: menses iā tibi esse actos uides

sulto consilio latuerint: aut cōtra speciē opintonem ue usuenerint: quanq̄ ipsū scire de omnibus cōmuniter rebus dicatur uel aduersis: uel prosperis. uel in speratis. uel expectatis. Neuius in triphalo ita scripsit. Si unq̄ quid quam filitū rescuero: argentū amoris causa sumpsisse mutuo: extemplo illo te ducam: ubi nō despuas. Claudius quadrigarius in primo annali. ea lucani ubi rescuierunt: sibi per fallacias uerba data esse. Item quadrigarius in eodē libro. In re tristi & inopsnata uerbo isto ita utitur. Id ubi rescuierunt propinqui obsidum quos pontio traditos supra demonstraui: eorū parentes cum propinquis capillo passo in uiam protelarūt. M. Cato in quarto originū. Deinde dictator iubet postridie magistrum equitū accersi. Mittam te si uis inquit cū equitib;. Sero est inq; magister eq̄tum iam rescuere. Quid igitur? subintellige lamentandū: et lanoū erit ab amphitryone: quasi diceret nihil præsertim resciscens autorem stupri fuisse iouem. Probro ducet. uertet & dabit uitio: ascribet dedecoramento: ut pote aduersus iouiales strophas nil usq; pollente. Nam desū. ordo. non fas est & decens deum facere delictum suum redūdare in caput amfæ. Expetere. euadere: transferri: traduci transulare: redundare. Immortalem. duplex est dictio: scribe in mortalem id est alcmenam: contra humanam: & contra dei uires non oblectatam puellam mortalem. Fortis grāmatici censent singularem numerū non habere. Sed fores tantūmodo dicit: qui liquido hoc exemplo plautino redarguetur. nisi omnium scriptorum ad hanc sententiam sexcenta sumministrarentur exempla. Oratius limati & tersissimi eloqui: exclusus fore cum longareus foret intus. Subditicius. subditæ formæ iupiter & adulterinæ: dicitur & subditicius: qui subditus est: & suppositus alienæ imaginī. Ecce me illum: dicitur & ecclillum: & ellum. Bene uale. Hic secundus est actus comædiæ ubi supster a tristi: & lamentabunda alcmena post uoluptatem expletam discedit inclinat humeris suis causatus omnē exercitus thæbani curam: proin esse repedādum ad classem contemplatione: & intultu nimis arden- ter desideratæ uxoris. Dicta uterq; acceptaq; salute ille migrat in cælum ipsa ad rem familiarem curandam accingitur. Rem communem. partum illum aureum: quem uterculo tuo commodum in grauescente polliceris. Simulata uerba adfectum paternum ostentantia. At quin. confirmantis est porro certe. Actos. euolutos. Iam abierunt menses: qui absoluto partu legitimi: statim & decretori tribuuntur. Menses in alio significato dicuntur muliebria menstrua: dicti menses ατο της μηνος hoc est luna: q̄ circumactu lunæ cornicula scētis absoluuntur. Ire. abire. Frequenter ita locuntur eruditi. Quod erit loquitur neutro genere ne uldeatur tanquā deus diuinare. Tollito. educato: educito. Terentius plautina simla. Decreuerunt: quod natum erat tollere.

Fortis.

Menses men-
strua.
Tollere.

Haud quod. subitellige nihil est in causa q̄ abeam: tanq̄ me tediū tui subierit. Distedeat ualde te deat. Non factō est usus. nō est utilitas fieri. Scitus. elegans nauus: & dexterrimus. Sicophanta. morio subdolos: & astute mēdax. Referūt eruditi athenienses: cū orto apto uisere nō possent decreuissē: & per scitū constituisse: uti qui reperirent in ortos inuolasse rapiendī causa sit plecerent capita il supplicio. Nōnulli susq̄ deq̄ facientes hoc est cōtemnentes articū diacagma hoc est placitum repti sunt ficos asportare. Capti a circitoribus & publicis triumuiris in carcerē compacti sunt & damnati.

Distedeat.
Sicophanta.

- Mihi necesse est ire hinc: uerum quod erit natū tollito
- Al. Quid istuc est mi uir negocii quod tu tam subito domo
Abeas? Iu. edepol haud quod tui me neq̄ domi distedeat
Sed ubi sumus imperator non adest ad exercitum
Citius quod nō factō est usus sit q̄ quod factō est opus.
- Me. Nimis hic scitus est sicophanta qui quidē sit meus pater?
Obseruatote q̄ blande mulieri palpabitur:
- Al. E castor te experior quanti facias uxorem tuam
Iu. Satin habes si scēminarum nulla est quam æque diligam?
- Me. Edepol ni illa furtiuus rebus te sciat operam dare:
Ego faxin te amphitryonem esse malis quam iouem.
Experiri istuc mauellem me: quā mihi memorarier
- Al. Prius abis quam lectus ubi cubuisti concaluit locus:
Heri uenisti media nocte nunc abis hoccine placet?
- Me. Accedam. atq̄ hanc appellabo: & supparasitabor patri

Verū q̄ ob rem fri uolā: & nugatoriā damnabatur inde stulti: & icōsiderati sycophāta uocati: dicunt & sycophanta calumniatores: & morologi. Inde sicophantia morologia: hoc est stulti loga qua uoce post ceteros usus est plutarchus i libello de pueris educādis. Si cophātari stulta: & inepta loqui Terenti⁹ in andria: ut clamitent me sicophātam. Qui quidē sit mos loquendi nitidissimus: quan⁹ t⁹ si i torbe cui similis nullus extat nec repiri potest. Palpabitur. blande /

Palpari.

tur adlectabit palpum illectamentum uocamus: Pericius: ius ne habet ille sui? palpo quem dicit hiantem cretata ambitio. palpari blandiloqua: blandiloquenti: & benedica oratione irretire. Plautus in pænulo. exora: blandire: ex palpa. Pomponius bononiensis atellanarū scriptor. Si quid expalpare possum ab illo. palpato similiter palpum dicitur. Ambrosius in quadam epistola ad uerocellenses. quid uos palpant diuitia? Cum tere. in andria dixit me miseram: Do. ait supalpitatio mulieris. Ecastor. iusiurandum: quo solae utuntur feminae ex auctoritate gelliana: uiri turant per herculem. Edepol ni illa. Gordii nodus hic quibusdam litteratoribus: mala: & acrocerania: ad quem si hos grammatistas spectes non facilius q̄ in ephesum nauigandum est. hic remeligo eorum: & torpedo. Facillime nodus hic enodabitur si textum hunc & seriem obseruabis: Mercurius obseruato iouem ita ardent: cupienter: & efflicim ardere ne dicam demori alcmenam inquit. profecto nisi personata familiariate subrepsisses: & insinuatus esses alcmena malles esse depositis habentis calī mortalis amphitryo q̄ iupiter deorum pater: atq̄ hominum rex. quid ita: ne tanquā furtim ad attendendam eius pudicitiam adulterum illabentem te nosceret. haec est codicis plautini series. ego faxim malis te esse amphitryonem q̄ iouem: ne illa sciat te furtiuus rebus operam dare. Ni pro ne positum interpretare: ut Lucretiano exemplo patet libro secundo de rerum natura. Niue alium quemuis: quae sunt imbuta colorem propterea gerere hunc credas Vergilius similiter. Ni teneant cursus certum est dare linthea retro. Donatus in eunucho. Veteres ni pro ne ponebant & ne pro non ut Plautus: ni stulta sis. Ni pro ne posuit quoque Plinius libro trigesimo secundo naturalis historiae. Numa constituit ut pisces: qui squammosi non essent: ni pollincerent patrimonia. Furtiuus rebus. congressu furtiuo: subreptio: quem furtim occasione sumpta absentis amphitryonis transeffigata facie captas. Faxim. facerem. Malis. ut desiderata: & adorata pene alcmena potereris: ut amare tuto possis malis esse mortalis q̄ deus. Caelum deprecatur Ouidius in amoribus si consortii puellaris se iugem facere debet id imperium: usque adeo dulce puella malum est. Experiri. loquitur alcmena: & ad uerba haec iouis respondere satin habes si faminarum nulla est: quam æque diligam? Lectus. patrius casus est hoc est genitrius. Excipitur inquit Priscianus libro sexto lectus huius lecti: quod tamen etiam huius lectus antiquissimi protulerunt. Cornificus in primo de canis deorum. Ipsi uero ad ceteris memoratae notanda: gratia lectus sternitur. Plautus in amphitryone quam lectus ubi concubuit concaluit locus. Supparasitabor. Subseruiam instar parasiti ioui: Interloquitur: & molesta uerba deriuat & succidit: ut facilius abire possit. Subparasitatio dicitur a donato.

Ni prone.

Lectus plecti

Scurra unde parasitus: q̄ ad cibum tendat: appellatur: quemadmodum scurra a sequendo latinis appella- tus: quoniam scilicet illos affectatur: qui illi dapilliter opsonant. gr̄ce scurra βοηολοκος dicitur scurras uero pompeius: in integris tamen exemplaribus: putat appellatos a sequendo: q̄ tenuioris fortunæ homines non antecedere sed sequi sint soliti: a parasito fit parasitaster. Terentius in adel- phis. est olim quidam parasitaster paruulus. Efflictim ardentem: astuose: quasi adflctim dicas: ama- tor insano & impatibili amore in tantum torretur: ut adfligi ab igne superuacuo uideatur. Pro

Inde. lego perinde & significat ac tan- quam. Te noui: parasitum esse: uel rum omnium hora- rum: scurram: ordi- narium. Curatio est. nomina uerba- lia: quæ casum uer- bi seruant: ut quid hanc tibi tactio est pro eo quod est: quid hanc curas: quid hanc tan- gis. Hæc nomina φησιν κα dicitur. Aut mutito- ne missa. sed scri- bendum est haud.

Tactio.

Quoi ego. apo- siopesis ē: subintel- lige dabo: molesti- am inferam. At ue- ro codices prima- riæ impressionis ha- bent. Quo lego: & quo interpretare i- quem: & legere scri- ptum est in superioribus significare idem quod percutere: in gr̄cis prouerbis. σκολαγειν scri- ptum est pro percutere.

Legere per- tere.

Scipiones uñ.

Scipione. baculo: uel ostendit baculum in angulo archiui forte fortuna in- harentem. seu scapulo suo: quod manu ueluti ductor exercitus gestabat seruo minitatur. Scipionum familia a baculo nomen adeptæ: q̄ is primus ex ea gente scipione sit usus ob ætatem ingrauescentē. Scipio gr̄cum est: σκιπων baculus. σκιπων senex appellatur: qui iuuenili senio: & florenti prædi- tus sine baculo graditur. Antiphili in cæcum carmina subsignauit.

α σκιπων δεισ ασγυ κατα εστι χον. αργια δηουσ κηρουσων γλωσσησ ομματα τρανοτερα.

Palmos.

Nequiter. sinistro: & inauspicato processit. Quod tu. scribendū quid. Surripit. subfuratus sum. Tibi. gratia tua: ut tibi essem acceptor. Timidam. animi famine: trepiduli: flexibilis: & sinentis se- uinci lacrimis: & blanditiis. Palpo. blanditiis: adulatione: perscius utitur hac dictione. Ius ne habet ille sui: palpo quem ducit hantē cretata ambitio. Nonnulli legunt palmo. palmos gr̄ce latine saltus uenarum: & susultatio cordis. i. expulsio: quæ causatur ex dolore uel ex lætitia: qualis est in febre. sen- sus erit igitur uerbis blandis lætitiā ferentibus: & grato discessu illi modo dulcedinē: modo tristitudi- nem infert: ut ei gignant quendā ueluti palmon hoc est susultationem. Percutit. ferire uidetur acu- leatis uerbis intima animi penetrantibus. præuertisse. anteposuisse. Dicitur in eodem significatu & anteuortere. Terentius in eunucho. miror ubi egomet huic anteuorterim. Dicam. scribo dicar.

Præ re publica. ante respectum rei publicæ: hoc est exercitus: quem dereliqui ut te ufferem: cum in- etus salute res cōmunis diuertatur. Concinnas. marcellus. concinnare est facere: ut plautus in am- phitryone. lacrimantem ex abitu concinnas tu tuam uxorem. sed proprietas uerbi hæc est: q̄ apud ueteres cinnus potionis genus ex multis liquoribus confectum dici solet. Recte autem concinnare & consentire intelligi potest quasi concinere: ut multis diuersæ canentibus unus efficiatur modus. Plau- tus in afinaria. Auiceps quando concinnauit aream effundit cibum. Tullius de finibus bonorum & malorum libro quarto. Cum his: cum quibus concinnabatur uerbis discrepare. Idem in academiæ libro primo: Qui cum similitudine uerbi concinnare maxime sibi uidetur. Cur me tenes. laciniæ: & plicæ uestis implicatam almenen alloquitur iupiter.

Cōcinare uñ Cinnus.

Lucescat. diefcatur: elarefcatur: erepufculafcat. Tempus. fubintellige eſt. Hac ſerte uolo extre e moe
nibus priuſquã lucelcat nam tempus eſt. Qualeſt ſcribe qualiſt pro qualis eſt. Pergin. ſubintelli
ge garrire: interloqui: uerba mutui adfectus intercidero. Furciſer. probroſum nomen. Donatus in
andriæ cõmentario. Furciſeri dicebantur: qui ob leue delictum cogebantur a dominis ignominia: &
magis q̄ ſupplicii cauſa circa uicinos furcam in collo ferre ſubligari ad eam manibus: & prædicare
peccatum ſuum: ſimulq; monere ceteros: ne quid ſimile admittant. Itaq; & cicero de ſeruo. quid in

Furciſer uñ.

Tempus exire ex urbe: priuſquam lucelcat uolo.
Nunc tibi hanc paterã. quã dono mihi illic ob uirtutẽ dateſt
Pterela rex qui potitauit: quem ego mea occidi manu.
Alcumena tibi condono. Al. facis ut alias res ſoles.
Ecaſtor condignũ donum qualis eſt qui donum dedit.
Me. Immo ſie condignũ donũ qualis eſt quoi dono datum eſt.
Iu. Pergin autem nõne ego poſſum furciſer te perdere?
Al. Noli amabo amphitryo irarſci ſoſiã cauſa mea.
Iu. Faciam ita ut uiſ. Me. ex amore hic admodũ quã ſæuus eſt?
Iu. Nunquid uiſ? Al. ut quũ abſim me ames: me tuã te abſente
Tamen. Me. eamus amphitryo: luceſcit hoc iam.
Iu. Abi præ ſoſia. iã ego ſequar: nõquid uiſ? Al. et ut actutũ aduẽias
Iu. Licet. prius tua opinione hic adero: bonum animũ habe.
Nunc te nox quã me manſiſti mitto: ut cedas diei.
Ut mortalibus illuceſcas luce clara & candida.
Atq; quanto nox fuiſti longior hac proxima
Tanto breuior: dies ut fiat: faciam ut æque diſpar
Et dies & nox accedat: ibo & mercurium ſubſequar

de furciſer: quo p
greditur. Ex amo
re. ex amoris ſuſpi
tione tanquam in
mercurium ſupiter
inſurgat riuſalitate
flagrans: & exestu
ans. Tamen. ſub
intellige præſentẽ
eſſe reãris: & meũ
amorem nulli poſt
ponas. Hoc iam
ſidus ſolare ſcilicet
quod omnia cælũ
inequitrãſ coruſcat
Mihĩ lectio ſincerĩ
or eſt: luceſcit eos
iam: ut ſoſiam ad
moneat feſtinan
dum eſſe: quoniam
eos hoc eſt aurora
coruſcamie ſuo cũ
cta colluſtrat hæc
aurora uocatur a
gracis: quã uox la
tinitate donata eſt
modo ab homero
a luteo ſplendore
crocei amictus id
ẽ croceoplos: mo
do rhododactylos
ideſt roſeis digitis
appellatur. Neuiſ
ſi recte poeta nõ
mẽ teneo illam pu
doricolorem uo
cat latine dicitur
aurora: ſic appella
ta ab eo q̄ ab igne
ſolis tum aureo aer

Amphitryo Soſia.

Am. Ge i tu ſecundum ſequor So. ſubſequor te
Am. a Sceleſtiſſimũ te arbitror. So. nam quam obrem?
Am. Quia id quod neq; eſt neq; fuit: neq; futurum eſt
Mihĩ prædicat. So. eccerem: iam tu autem
Facis ut tuis nulla apud te ſit fides.

Crocoplos aurora.
Rhododa
ctylos.
Pudori color
Eos.

areſcit. Licet. fiat quod cupis: Nunc te nox. ſermo iouis ad noctem admonentem il
lam: ut diei cãdat: quoniam ſpatium duarum obtinuerat autore ouidio. contraxit noctes in
ſua uota duas: Sidonius. Nec quã cadmãis pariẽs alciden i oris ſuſpẽdit triplici nocte puerperum.

Age. ſoſia iam pridem ut uidimus ad fatim reiectus & abactus a foribus: a liminarcha mercurio: cõ
tuſus pugnis: probris: contumeliis: & cauillationibus impetitus κατὰ σιωπὸν ἀνὸν enarrauerat
hãc omnia hero. quemadmodum alterum ſoſiam pro foribus inuenerat: tumultus & contentio
nes ſuas exequitur: ut amphitryo deridicula affannias: & deliramenta credat hãc omnia. Ceterũ ut
rem ſub oculorum fidem cernat illũ ſubſegitur. Secundũ. poſt aduerbiũ eſt. Eccerẽ. mendũ tollen
dum ex omnibus exemplaribus: in quibus penitus inoleuit. Nã mala radices altius arbor agit: ſubſtituẽ
dumq; eſt eccere: quã pura: ſincera: & plautina uox correctorum inſcitia delicut. In eccerem. pom
peius. eccere iuſurandum eſt ac ſi dicatur per cererem: ut ecaſtor adepol: Alĩ eccere pro ecce poſi
tum accipiunt. Sidonius apollinaris plautini eloqui ſidus æmulator libro epistoliarum primo
d ii

Secundũ.
Eccere.

Scelus.

Sentum.

fic scriptum reliquit. Testor eccere maiores: testor posteros nostros: huic me noxæ non fore confinē. Iurat per cererem graci aristophanis exemplo: qui per cererem iurat in pluto hls. οὐτὸι μὲν τῆν δὴ

ut hinc: & si enarrator id dicitum putat: quoniam apud aristophanem hæc loquitur agricola: quod non probo. Quid est: subintellige in causa: ut ego sim autor non habendæ fidei meis. Scelus. fatalitatis casus. plus est q̄ si dixisset scelerare Martialis. Non uitiosus homo es zolle sed uitium. Ita terentius cum in eunucho senectutis occidua: hominem significare uellet senium non senem uocauit eo uersu. ut illum di deaq; omnes senium perdāt: Donatus. plus dixit senium q̄ senē. senex ad ætatem refertur senium ad conuicti uen: sic Lucilius ait: at quidem te senis atq; insulse sophista. Terentius similitur in eunucho. qum etiam isuper scelus postquã ludificatus est uirginē. Donatus. scelus atq; fhoris plus enim ē scelus q̄ scelestus: ut Lucilius carcer uix carcere dignus.

Carcer uix Carceredignus.

De loco.

Hic pro illic. i. thæbis. Malum. repete uerbum dicitis. Istuc. istud. malum scilicet: mihi dare & me perdere. Tum me. lege tun interroga tue pro tu ne: tanquã dicat uille: abiectum: terribilimum mancipium. Duobus locis. philosophica ratio. locus enim appellatur aeria illa circumadla centia: quæ locatū ambit: in qua im possibile est duos inesse: hæc profluenter hauries ex luctatio: & ex prædicamentis aristotelis. Quispiam impossibile est duobus locis ut sit: cum

Quid hois.

Effutitiæ uoces. Apage.

ex quātulo sui motu locum mutet: hoc est aërium illum ambitum. Si ita factum. a me scilicet ut te ludificem. Istic. thebis. Quid hoc sit hominis. quis hic erit homo: q̄ insanus: q̄ fatuus: q̄ delirus: phanaticus: ebrius: Terentius in eunucho. quid illic hominis est: Donatus. per genitiuum casum in iuriose dicitur: per nominatiuum honorifice. Satis? satis ne plane: & articulate dixi. Vah. uox te dno adfecti: & proinde aliquem a se amollientis. effutitiæ dicuntur eæ uoces. Apage. uerbum gratum remouet: aliena: sequetra: seluga. Proinde ac perinde scribendum.

Am. Quid est: quo modo? iam quidem hercle egotibi istam Scelestam scelus linguam abscondam. So. tuus sum. Proinde ut comodum fiet lubet quicq; facias Tamen quin loquar hæc uti facta sunt hic: Nunq̄ ullo modo me potes deterrere Am. Scelestissime audes mihi prædicare id Domi te esse nunc qui hic ades. So. uera dico. Am. Malum quod tibi dii dabunt: atq; ego hodie dabo. So. Istuc tibi in manu: nam tuus sum. Am. Tum me uerbero audes herum ludificariet? Tū id dicere audes quod nemo unq̄ homo ante hæc Vidit: nec potest fieri tempore uno Homo idem duobus locis ut simul sit. So. Profecto ut loquor res ita est. Am. iupiter te perdat. So. Quid mali sum here tua ex re promeritus? Am. Rogas ne improbe etiã qui ludificas me? So. Merito maledicas mihi si ita id non factum est. Vex haud mētor: resq; uti scã dico. Am. hō hic ebri? ē ut opior So. Vtinam ita essem. Am. optas quæ facta. So. ego ne? Am. Tu istic ubi bibisti? So. nusq̄ equidē bibi. Am. qd hoc sit hois? So. Equidem decies dixi domi ego sum inq̄ ecqd audis? & apud te Adsum sosia idem: fatin hoc plane: fatin diserte here nunc Nunc uideor tibi locutus esse. Am. uah apage te a me. So. qd ē Negotii? Am. pestis te tenet. So. nam quid istuc Dicis? equidem ualeo & saluus sum recte amphitryo. Am. At ego te faciam hodie proinde ac meritus es Vt minus ualeas & miser sis: saluus domum si rediero: iam Sequere sic herum qui ludificas dictis delirantibus Qui quoniam herus quod imperauit neglexisti persequi Nunc uenis etiam ultro irrisum dominum: quæ neque fieri Possunt: neque fando unq̄ accepit quisq; profers carnifex

Expetant. transferantur: redundant. pro his enim dictis delirantibus saxo pœnas dabit: & non minus. Si id uerum. sensus bracteatus & elegans. miseria miserrima serui fidelis hæc est: ut uera puta & proba pronuntiata credatur a domino mendax: & uaniloquus. Vi uinci uerum. & cum uerum monia: & ueritas dicitur in id oblectatus dominus iubet seruum uera proferentem ingratis tacere. Quidam codices habent: si is uerum uincitur: ut uerus appelletur uera pronuntians. Malum. ad uerbum in malam crucem. Terentius in eunucho: qui malum illi: solus famulo seruat domi. Dona

Expetere.

Malum.

- Quoius ego hodie in tergo saxo ista expetant mendacia.
- So. Amphitryo miserrima istæc miseria est seruo bono.
Apud herum qui uerba loquitur: si id uerum uincitur.
- Am. Quo id malum pacto potest: nam mecum argumentis putari fieri. nunc ut tu hic sis & domi: id dici uolo.
- So. Sum profecto & hic & illic: hoc cuiuis mirari licet.
Neque tibi istuc mirum magis uidetur quam mihi.
- Am. Quo modo? So. nihilo inquam mirum magis tibi istuc quam mihi
Neque ita me dii ament credebam primo mihi met sosia.
Donec sosia ille egomet fecit sibi uti crederem
Ordine omne ut quicquam actum est dum apud hostes sedimus
Ediffertauit: tum formam una abstulit cum nomine
Neque lacte lacti magis est simile: quam ille ego similis est mei.
Nam ut dudum ante lucem a portu me præmisisti domum.
- Am. Quid igitur? So. prius multo ante ædis stabam quam illo adueneram
- Am. Quas malum nugas: fatin tu sanus es. So. sic sum ut ut uides.
- Am. Huic homini nescio quid est mali mala obiectum manu

tus. malum per paranthemiam suauiter infertur: & non interponitur malum nisi oculis conuersis ad eum: qui id quod reprehendimus dixerit malum non interiectio est. Argumentis. mecum loquere ea uerborum libra: pondere & examine: ut ratio cingareris: & philosophice differeres: ad quæ philosophorum argumenta ratio dilucescit: ut aurum indice. Sum profecto. sosia uerba. Sosia egomet. hinc serui credulitas exploratur: qui personatum & supparatæ: subditæque formæ mercuri se ipsum omnino credit. Sedimus. in acie stamus.

Sedere
Obsidere.
Ediffertare.

Lacte.

mus cum omni exercitu: & copiis militaribus. Inde uerbum obsidere deflexum. Ediffertauit. differtim: graphice: & eloquenter enarrat. Lacte lacti. tanta inquit geminitudo formæ est mihi cum sosia altero: ut sicuti lac in candore cum lacte continet: pariter & eius forma cum mea est sororia parilitatis. est igitur lacte legendum. Varro artis grammaticæ doctor nominum latino uerbum in nominatiuo casu nulla: quæ in .c. exeunt autumant: propterea non lac uerum lacte legendum esse. Stabam. quoniam mercurius: quem se ipsum esse credit repertus est a sosia pro limine domus amphitryonia. Quas nugas. subintellige blatis: garris: morologis: delirantes: & insaniam effertissimas. Mala manu. uenefica: quæ illum alterauerit: & commutauerit in insaniam: ut qui sit non animaduerrat captiuis dæmonum: & illusionibus homines præstratis omnium circumspectantium oculis: bruta: & belluina uidentur. Caterum auiscenæ uerba hoc comprobare non uidentur. Reperiti sunt ipse ait: qui dæmonium habere se dixerint: uerum nos physicam docemus nil hæc ipsa curantes. Augustini ex duodeuigesimo de ciuitate dei si uerba subiecero operæpretium factam. Nos cum essemus in italia: audiebamus talia de quadam regione illarum partium: ubi stabularias mulieres imbutas his malis artibus uenenum in caseo dare solere dicebant: quibus uellent seu possent ulato ribus: unde in fumenta illico uerterentur: & necessaria quæque portarent: post quæ perfuncta opera: iterum ad se redirent: nec tamen in eius mentem fieri bestialem: sed rationalem: humanamque seruari sicut apuleius in libris: quos asini aurei titulo inscribit: sibi ipsi accidisse: ut accepto ueneno: humano animo permanente asinus fieret: aut indicauit aut finxit. Hæc aut falsa sunt: aut tam inusitata ut merito non credantur. Dæmones non possunt aliquid operari secundum naturæ suæ potentiam: nec dæmones naturas creant sed sperietenus: quæ a uero deo sunt creata commutant: ut uideantur esse: quod non sunt. Modo itaque solum animum: sed nec corpus quidem ulla ratione crediderim dæmonum arte uel potestate in membra: uel lineamenta bestialia ueraciter posse conuerti. sed phantasticum hominis: quod etiam cogitando siue somnando per rerum innumerabilem genera

Homines bruta uidentur.
Auiscenæ de demonto sententia.
Illusiones dæmonis ex aug.
Asinus apulei
Dæmones commutata creata

uariatur: & cum corpus non sit: corporum tamen similes mira celeritate formas capit. sopitis aut oppressis corporeis hominis sensibus: ad aliorum sensum nescio quo ineffabili modo figura corpora rea posse perducitur: ita ut corpora ipsa hominum alicubi iaceant: uiuentia quidem: sed multo grauius atq; uehementius q̄ sopno suis sensibus obseratis. phantasticum autem illud ueluti corporatum in alicuius animalis effigie apparet sensibus alienis. Talisq; etiam sibi homo esse uidetur: sicut talis sibi uideri posset insopnis: & portare onera: quæ onera si uera sunt corpora portantur a demonibus ut illudatur ab hominibus. partim uero onerum corpora: Partim lumentorum falsa cernentibus. Nam quidam nomine præstantius patri suo contigit se indicabat: ut uenit illud per casum in domo sua sumeret: & iaceret in lecto suo dormiens: qui tamē nullo modo poterat excitari. post aliquot autem dies eum cuiusdam lasse dicebat: & quasi somnia narraſſe: quæ passus est: caballum se scilicet factum annonam inter alia lumenta baiulasse militibus. sed & philostratus apollonium thyaneum refert eleuisse demona: signumque discesus sui fuisse statua decusa. Timet igitur: & subueretur amphitryo ne sofia phantasticum sit arte: & artificii potestate demonum effectus. Lactantius libro quarto diuinarum institutionum. Magica peritia ad nil aliud q̄ ad circumscribendos oculos ualeat. Iamblichus hæc non uisa prætereunda: quæ in libro de mysteriis super illusionibus demonum scribit: quando in theurgia id est deifica & sacerdotia facultate delinquantur: tunc non bona quidem numina: quæ oprantur. sed de teriora: malaque nobis occurrunt: sub prætextu bonorum. Mali enim spiritus in similitudinem bonorum se sæpe transformant: iactantibus ueniunt: & supraquam sunt sibi arrogantes. plerumque illusiones eorum proueniunt ex demonum offendiculo: & terriculamento terrenorum. permittit enim deus ex testimonio lactantii libro secundo diuinarum institutionum: angelos ad tutelam: cultumque generis humani: quibus præcepit ante omnia ne terræ contagione maculati substantiæ celestis amitterent dignitatem: scilicet id eos facere prohibuit: quod sciebat esse facturos: ut uentam sperare non possent. Itaque illos cum hominibus commorantes: dominator ille terræ fallacissimus: consuetudine ipsa paulatim ad uitia pellexit: & mulierum congressibus inquinauit. Tum in cælum ob peccata: quibus se immerſerant non recepti ceciderunt in terram: sic eos diabolus ex angelis dei suos fecit satellites ac ministros: qui autem sunt ex illis procreati: quia neque angeli: neque homines fuerunt: sed mediam quamdam naturam gerentes: non sunt ad inferos recepti: sicut in cælum parentes eorum. Ita duo genera demonum facta sunt: unum caeleste: alterum terrenum. ii sunt imundi spiritus malorum: quæ geruntur auctores: quorum idem diabolus est princeps. Unde trimegistus illum demoniarchen uocat. Demonas autem grammatici dictos aiunt quasi δαμοναὶ id est peritos: ac rerum scios. Denique affirmat eos hermes: qui cognouerint deum: non tantum ab incurſibus demonum tutos esse: uerum etiam ne fato quidem teneri. ἡ ἀφυλακὴ εὐσεβεία. εὐσεβίου γὰρ ἀνθρώπου οὐτὲ δαιμόνιον κακὸς. οὐτὲ δαιμόνιον ἀρῆνῃ κρατεῖ. θεὸς γὰρ ρυεῖται τὸν εὐσεβῆ κατὰ τὸ κακόν. τὸ γὰρ ἐν καὶ μόνον ἀνθρώποις ἐστὶν ἀγαθὸν εὐσεβία. Fateor. iocatur in mala manu sofias. Cum enim itelligeret amphitryo malam manum pro uenefica. hic malam manum mercurit onerosam: & sibi pugnis grauem: & molestam intelligit. Eodem patre dauo natum: sunt qui legunt eadem qua: & ad formam referunt.

An homo in lumentum uerri possit. Præstantius caballus.

Apollonius elecit demona. Statua decusa.

Magia præstringit oculos. Theurgia.

Angeli in terris corrupti.

Duo genera demonum.

Demoniarum.

Dæmones unum.

Postquam a me abiit. So. fateor. nam sum obtusus pugnis pessime.

Am. Quis te uerberauit? So. egomet memet: qui nunc sum domi.

Am. Caue quicquam nisi quod rogabo te mihi responderis.

Omnium primum iste quis sit iste sofia hoc dici uolo.

So. Tuus est seruus. Am. mihi quidem uno te plus etiam est quam uolo.

Neque postquam sum natus habui nisi te seruum sofiam.

So. At ego nunc amphitryo dico sofiam seruum tuum.

Præter me alterum inquam adueniens faciam ut offendas domi.

Dauo progenitum patre eodem quo ego sum: forma: ætate ite.

Qua ego sum: quod opus est uerbis: geminus sofia hic factus est tibi.

Am. Nimia memoras mira: sed uidisti uxorem meam?

So. Quin introire in ædis nunquam licitum est. Am. quis te prohibuit?

So. Sofia ille. quem iadudum dico is qui me contudit.

Am. Quid istic sofia est? So. ego inquam quotiens dicendum est?

Am. Sed quid ais? num obdormiisti dudum nusquam gentium

Ibi forte istum si uidisses quendam insomnis sofiam.

mona: signumque discesus sui fuisse statua decusa. Timet igitur: & subueretur amphitryo ne sofia phantasticum sit arte: & artificii potestate demonum effectus. Lactantius libro quarto diuinarum institutionum. Magica peritia ad nil aliud q̄ ad circumscribendos oculos ualeat. Iamblichus hæc non uisa prætereunda: quæ in libro de mysteriis super illusionibus demonum scribit: quando in theurgia id est deifica & sacerdotia facultate delinquantur: tunc non bona quidem numina: quæ oprantur. sed de teriora: malaque nobis occurrunt: sub prætextu bonorum. Mali enim spiritus in similitudinem bonorum se sæpe transformant: iactantibus ueniunt: & supraquam sunt sibi arrogantes. plerumque illusiones eorum proueniunt ex demonum offendiculo: & terriculamento terrenorum. permittit enim deus ex testimonio lactantii libro secundo diuinarum institutionum: angelos ad tutelam: cultumque generis humani: quibus præcepit ante omnia ne terræ contagione maculati substantiæ celestis amitterent dignitatem: scilicet id eos facere prohibuit: quod sciebat esse facturos: ut uentam sperare non possent. Itaque illos cum hominibus commorantes: dominator ille terræ fallacissimus: consuetudine ipsa paulatim ad uitia pellexit: & mulierum congressibus inquinauit. Tum in cælum ob peccata: quibus se immerſerant non recepti ceciderunt in terram: sic eos diabolus ex angelis dei suos fecit satellites ac ministros: qui autem sunt ex illis procreati: quia neque angeli: neque homines fuerunt: sed mediam quamdam naturam gerentes: non sunt ad inferos recepti: sicut in cælum parentes eorum. Ita duo genera demonum facta sunt: unum caeleste: alterum terrenum. ii sunt imundi spiritus malorum: quæ geruntur auctores: quorum idem diabolus est princeps. Unde trimegistus illum demoniarchen uocat. Demonas autem grammatici dictos aiunt quasi δαμοναὶ id est peritos: ac rerum scios. Denique affirmat eos hermes: qui cognouerint deum: non tantum ab incurſibus demonum tutos esse: uerum etiam ne fato quidem teneri. ἡ ἀφυλακὴ εὐσεβεία. εὐσεβίου γὰρ ἀνθρώπου οὐτὲ δαιμόνιον κακὸς. οὐτὲ δαιμόνιον ἀρῆνῃ κρατεῖ. θεὸς γὰρ ρυεῖται τὸν εὐσεβῆ κατὰ τὸ κακόν. τὸ γὰρ ἐν καὶ μόνον ἀνθρώποις ἐστὶν ἀγαθὸν εὐσεβία. Fateor. iocatur in mala manu sofias. Cum enim itelligeret amphitryo malam manum pro uenefica. hic malam manum mercurit onerosam: & sibi pugnis grauem: & molestam intelligit. Eodem patre dauo natum: sunt qui legunt eadem qua: & ad formam referunt.

Somniculose, somnulente. Sopno nimium prater æquum indulgens somniculosus dicitur: similiter epigramatista somniculosos glires appellat. Aspis somniculosa quod somnum inducit: interpretare somniculose: pigre frigide: tepide: ueterose. Cicero in catone maiori. Nā quos cæcilius ait comicos stultos senes: hos significat credulos: obliuolos: dissolutos: quæ uicia sūt nō senectutis: sed iertis: igna uæ: somniculosa senectutis. Blatis, nugaris: garr. s: effutis: morologis: hoc est stulte loqueris, Marcel lus, blatis & blateras confingis: aut incondite: & inaniter loqueris: aut a balatu. Plautus in amphitryo

Somniculosus.
Aspis somni-
culosa.

Blato.
Blatero

So. Non soleo ego somniculose heri imperia persequi.

Vigilans uidi uigilans nunc uideo: uigilans fabulabar

Vigilantem ille me iam dudum uigilans pugnis contudit.

Am. Quis hō? So. sofia in quā ego ille, quæso nō ne intelligis?

Am. Qui malū intelligere quis quā potis est ita nugas blatis?

So. Verum actutum nosces inquam illum nosces: seruū sofiam.

Am. Sequere hac igit me: nā mihi istuc primū exq̄sito est opus.

Sed uide ex nauī efferantur quæ iam imperaui omnia.

So. Et memor sum & diligens ut quæ imperes cōpareant.

Non ego cum uino simitu ebibi imperium tuum.

Am. Utinam di faxint: infecta dicta recte ueniant tua.

Alcumena, Amphitryo, Sofia.

Al. At in parua res est uoluptatum in uita

Atque in ætate agunda

Præq̄ quod molestum est: ita quocūq; comperatum
est in ætate hoīum.

dica cōiugis officium pulcerrime a plauto in hac scena exprimit: in qua ostenditur alcmena dolens: angēs se & excrucians ob abitū mariti. Amor quippe integer: & oī ueneris linea absolutus ostenditur cū quis absen-
tiam alterius discupit: & adfectat. Nā quacūq; cupita relinquimus desideramus quasi destituti. Con-
queritur & etulat momenta horarū: quæ in uoluptariis transiguntur: nimis esse momentaria: uolupta-
ti coniugam. & sororem esse tristitiæ. postmodo sese ipsam cōsolat inquiring dū bellica uirtute glorio-
sus: & onustus suus amphitryo redeat oīa inducere posse in animū ppeti: hæc loquēti: cū sofia occurrit
maritus: quē tanq̄ medacē: ad exercitiū enī mox cōtēdere se dixerat: aspicit: & id agit alcmena uerita-
sise: & reditile āphitryonē: ut eius uel fidē: uel amorē: uel pudicitia picitare. Satin ergo p̄ interrogatio-
nē legēdū ut indignabūda sit aposiopesis id est reticētia. hoc ē satis ne uisūdis hoc momētū: has horulas
hoc tepusculi pūctulū cū meo marito trāfactū. Parua res, p̄ catholicā sniam pferunt oīa ista: & rē p̄
puo momēto cape. In hāc sniam locutus ē quidius in libris metamorphoseon. sed tñ usq; adeo nulla est
sincera uoluptas: sollicitūq; aliqd lætis iteruēit. plato dulcedinē: & tristitiā ex eodē uertice labi credit.
Illā ælopeiū mēti alci9 sigēdū ἡδωνῶν ἡλιπὴν ἐστὶ ἀδελφῆν. soror uoluptatis ē tristities. Medio de sō
te lepore surgit amari aliqd: Lucreti9 ait. Lucio apuleius hæc: ut oīa: scribit eloquētissime floridorū lib.
quarto. Nihil qdquā homini tā p̄sperū diuinitus datū: qn & tñ admixtū sit aliqd difficultatis: ut etiā
in amphissima quaq; lætitiā subsit quæpiā uel parua querimonia cōiugatiōe quadā mellis & fellis: ubi
uber: ibi tuber. huc uergūt hygini uerba ad hāc sniam: ut homīes meminissēt nil eē tā exoptādū i uita
qn ex eo plus doloris q̄ lætitiæ cape posterius cogere. Quēadmodū uoluptas epicurcis: qd ēt cicero
tractat gemina ē: una: quæ p̄cipit: & altera imaginaria scilicet: ea quæ nascit ex cogitatiōe: ita duplex
dolor: q̄ p̄cipit ex imagine: & q̄ reapse presens ē: sicuti senecæ libro primo ep̄læ: triplex est metus præ-
sens futurus: & uterq;. Præq̄. respectu eius. Cōparatū. institutū: destinatū: coalitū. Terentius in phor-
mione: q̄ inique comparatum est: ut qui minus habent: ut semper aliquid addant diuitoribus.

ne. Qui malum in-
telligere quisq; po-
tis ē: ita nugas bla-
tis. In aulularia.
Vbi tu es: quæ bla-
terasti iam uicinis
omnibus. pompeio
blaterare est stulte:
& percupte loqui
qd a græco βλατῆ
originē ducit: sed
& camelos cum uo-
ces edunt blaterat
dicimus. sine. c. bla-
tero: & blato profe-
rendum: ex oratio-
no carmie. magno
blaterat clamore:
furiq;. Exquisito
opus. opus ē ut ex-
quirit debeat: & iue-
stigiari. Simitu. si-
mul: uerbū uetustū
de quo grāmatici
ferme omnes, uox
ē hernica. Infecta
nō facta. Irrita sint
uana: phantastica:
illusoria. Timet enī
uxoria pudicitia.

Camelli bla-
terant.

Simitu.

Infecta.

Nulla sine
ra uoluptas.
Soror uolup-
tatis tristities

Vbi uber tu-
ber.
Voluptas du-
plex.

Beo.

Bona unde.

Virtus p̄m̄iū
optimum.

Antimachi
dictum.

Ars unde,
Virtus unde

Lucili uerba
de uirtute.

Sciens.

Experior domo. in causa peculiari: & re domestica. quid si legis denuo. Causa. n. nouiter suboriete experiebatur: quodcuq; & prius fuerat. Abitu. Discellu a uerbo abire: & alibi utitur plautus hac uoce. Beat. beatā reddir: & perent. gauda. felicitate ppetuā. Vlpianus digestis de uerboꝝ significatiōe. Bona ex eo dicunt q; beant hoc ē beatos faciūt. Beare est prodesse. Perduelles. hostes. uincit. scribe uicit. Vsq; diu: ualde: q; maxime: & iunge cum inferioribus. Obfirmato. firmitudine ineluctabili obdurato: ut non cēdat affectibus. Reducat. recipiat se in castra thēbana illatis copits. In priscis exēplarijs legitur re / deat. Dicam. quid si ducā: arbitrabor existimabo: & mihi ipsi ex abitu uiri satisfactā dūmodo uictor repedet thēbas. Virtus. sentētia aurea: qua significatur uirtutē τὸν σοφὸν εὐδὸν hoc est studiosi prēmisi esse se prācipuū & ditiſsimū: & si eluſce. crassa turba contēnſica sit. hinc illud serio quidē pronūtiatum: mihi cane & mullis. ego & tu magnū theatrū sumus. Antimachus oratiōi suā: & poemati pendentē platonem habet istar artici populū. His ēdēnit & suffragatur silius. Ipsa qdē uirtus sibi p'cer rima merces. Claudianus quoq;. Ipsa quidem uirtus prātium sibi. Nō opſ externa cupiēs: nō indiga laudis diuſitis animosa suis: imotaq; cunctis ca

Ita dis placitū uoluptati ut mēror comes cōsequatur.

Quin incōmodi plus maliq; illico adsit: boni si obtigit quid

Nā ego id nunc expior domo: atq; ipsa de me scio. cui uoluptas

Parumper dataſt: dum uiri mei mihi potestas uidendi fuit

Noctem unam modo: atq; is repente abiit a me hinc ante lucē.

Sola hic mihi nūc uideor: q; ille hic abest quē ego amo p̄ter oēs

Pl'ægri ex abitu uiri: q; ex aduētū uoluptatis cōepi. s; hoc me beat

Saltē q; pduelles uincit: & domū laudis cōpos reuenit i solatio ē

Abſit: dū modo laude parta domū recipiat se: ferā: & p̄ferā usq;

Abitū eius animo forti atque obfirmato: id modo si tnercedis

Datur mihi ut meus uictor uir belli reducat: satis

Mihi esse dicam uirtus prēmium est optimum

Virtus omnibus rebus anteit profecto

Libertas: salus: uita: res. parentes: patria: & prognati

Tutantur: seruantur. uirtus omnia in sese habet.

Omnia ad sunt bona quem penest uirtus.

Am. Edepol me uxori exoptatum credo aduenturū domum

Qua me amat: quā cōtra amo: prāserti re gesta bene.

Victis hostibus: quos nemo posse superari ratus est

Eos auspicio meo: atq; ductu primo cōetu uicimus.:

Certe enim me illi expectatum: optatum uenturum scio.

So. Qui me non expectatum rere amicā uenturum meā.

Al. Me' uir hic qdē ē. Am. seq̄te hac tu me. Al. nā qd ille reuertit'?

Qui dudum properare sese aiebat: an ille me tentat sciens?

sibus: ex alta mortalita despicit arce. ἀρετῆ grāce uocitatur unde ars ex autoritate augustini. Sunt qui desſe ſunt ab ἀρετῆ: quod est placeo. quidam ab ἀρετῆ tollo. plato in cratylo. dictam putat q; sit habitus eretoratos: hoc est eligendus. Quacunq; autem in definitione uſitatis solent dicere: paucis uerbis colligit: & enarrat Lucilius: quos malo equidem ponere: ne dum multorum sententias reflexo: sim longior q; necesse est: uirtus albine est pretium persoluere uerum: quis in uersanur: quis uulmus rebus adesse. Virtus est homini scire id: quod quaq; habeat res: Virtus scire homini rectū: uti / le: quid sit honestum: quā bona: quā mala: item quid inutile: turpe inhonestum: uirtus quarendā reſ / finem scire modumq;. Virtus diuitis pretium persoluere posse. uirtus id dare quod re ipsa debetur honori: hostem esse inimicum hominum morumq; malorum: contra defensorem hominum: morumq; bonorum: hos magnificare: his bene uelle: his utuere amicum: commoda prāterea patriā: si / bi prima putare: deinde parentum: tertia iam postremaq; nostra. Tutantur. passiua deponen / ti uerbo dat inflexionem. Res gesta bene. auspicato: feliciter: & dexterrime aduſtrato imperio.

Primo cōtu. primo congressu: & pugnantia: uel captu: tanq; cum primū sit initum prāliū uictos & proſtigatos fuisse aduersarios. dicat. Qui: quid sentis amphitryo nū ero æque meā mellilā expe / ctatus ac tu alcmenā. Non. num interrogatio est: quā per. N. & pet. M. elementa scribitur: quod nos compluribus annotauimus. Sciens prudens: dedita opera: uox qua scater cato: ut ita loquatur: si sciens prudensq; fecerit: hoc est animo ad id patrandū inclinato. Terentius in eunucho. & tedit: &

amore ardeo: & prudens: & sciens uiuus uidensq; pereor: Donatus. prudens est. qui intelligentia sua ali quid sentit. Sciens: qui alicuius inditio rem cognoscit: ergo prudens per se. Sciens per alios. Id. pro pter id. hic sensus. si nunc subito regreditur: & repedit periclitabundus quomodo discessum suum de fiderē. an trister eius abscessu. me non inuita reuenit. Qua gratia qua causa: quapropter. Qui. ca rastrophē. & panda particula legendū pro quomodo: Oratio similiter ad stipulāte. Qui sit macenas ut nemo quam sibi sortem seu ratio dederit: seu sors obiecerit: illa contentus uiuat: Sero. seroti /

Qui p quo modo.

Atq; id si uult experiri suum abutum ut desiderem.

E castor me haud inuita se domum recepit suam.

So. Amphitryo redire ad nauem melius est nos. Am. qua gratia?

So. Quia domi daturus nemo est prandium aduenientibus.

Am. Qui tibi nunc istuc in mēte uenit? So. quia enim sero aduenim?

Am. Qui? So. quia alcumenam ante aedis stare saturam intelligo.

Am. Grauidam ego illam hic reliquā habeo. So. hei perii miser.

Am. Quid tibi est? So. ad aquam prebendam adueni domum:

Decimo post mense ut rationem te dictare intelligo.

Am. Bono animo es. So. scinquā bono aīo sim: si situlā iā cœpero

Nunquā edepol tu mihi diuino quicquā creduis post hūc diē

Ni ego illi puteo si ocepso animā omnem intertraxero.

Am. Sequere hac me modo. aliū ego istī rei alligabo: ne time.

Al. Magis nunc meū officiū facerē: si huic eā aduersū arbitror.

Am. Amphitryo uxorem salutat lætus speratam suam:

Quam omnium thebis uir unam esse optimam diiudicat

Quamque adeo ciues thebani uero rumificant probam.

Valuisti usq; expectatus aduenio? So. haud uidi magis

Expectatum: eum salutat haud quisquam q̄ canem.

Am. Et quum te grauidā: & quū te pulchre plenā aspicio gaudeo.

Al. Obsecro castor quid tu me deridiculi gratia

Sic salutas atq; appellas quasi dudum non uideris?

ne tardiuscule post horā nonam acta canae tempestiuitate. Sero crepusculū nocturnum significat uel autore marco tullio: qui quibusdā interrogantibus qua hora occiderit clodiu mīlō: respōdit sero: dialyrtico tamen: & bifurci responsō. Saturam locus ex polysemauoce: grauidā enī non eculentis inescatam intelligere uoluit sofia. Quā habeo. lego cum a beo: cū in teleboas moueo. absq; afflatu: & deo: & legendum. Ad aquam prebendam quae supeditat ab ancilla ritols: cathedrari isq; fuis: ad elutriā da uellera: & lintea quae seru nitidet i star labādrīa fortis & excrementis pueri fordescēta. Timet igit ne ad aquariū officium delegetur

Sero.

Elutriare.

Labandria.

hic seruus. Dictare. ratiocinari: computare. Dictare quoq; significat excipienti suppeditare hypothesim: & scribendi materiā. proprius. Carmina purpure quae mihi dictat amor. Dictata puerorū themata perscio autore. Ten cirtatorū centum dictata fuisse pro nihilo pendas: Alcontus. Magistri ludi dicitur: qui primas litteras docent: ergo libellum uult intelligi attulisse ceciliū: unde magister dictata pueris praebere consueuisset. Bono animo es. pro sis. sicuti cōsono eruditiorū stipulatu dicitur hic ades pro adsis. Situla. aquale. uas ut urna ad aquā hauriendam perq̄ accōmodum. erat & uas: quod situlū barbarum nuncuparunt. Diminutiū situlae est sitella. ego situlam huiusmodi puto: quā hodie uulgo sitam dicitur. Ocepso ocepsero: incaepo: Aiam. aquā: quae instar animae laterat in puteo. Creduis. cecideris: ut exēpli gratia dū dederis. Pompei9 creduas legit pro credas.

Intertraxero. penitus hauriā: ne mihi aduententi iuge & continens negotiū exhibeat. Alligabo. astringam. & deuinctam: q̄ si legis adlegabo significabit demandabo: destinabo. Huc. alcmenae.

Speratam. marcellus. Inter speratam & sponsam hoc interest: quia uirgo postquam petitur sperata dicitur: Plautus in amphitryone. Uxorem salutat speratam suam: dehinc promissam. dicta uel sponsa dici potest. Vergilius in secundo aeneidos. Cui pater: & contunx quondam tua dicta relin quor: Idem alias. & gremis abducere pactas: Titinius quinto. Qui exacta aetate sponsa sit desponsata. Speratum: ut hoc addas: affrannius his sponsum uocat. Curre & nuncia uenite: & mecum speratum adduce. Idem. Speratam non odi tuam. Rumificant. rumiferant ex autoritate Pompei legendum: pro eo quod est publico rumore: & fama ferunt: & collaudant. a rumore fit rumusculus. Cicerone pro cluentio: qui imperitorum hominum rumusculos aucupant. Usque continue: perpetim: & hoc interrogat nescio quid triste. & sinistrum augurans ex fronte caperata: & iratae toruitate.

Dictare.
Dictata.
Magistri.

Situla.
Situlus bar.
batus.
Creduas.

Sperata.
Sponsa.
Dicta pmissa
Pacta.
Rumifero.
Rumifico
Rumusculus

Deficere.
Dememisse

Si tonuisset
non exhibant.
Spectio quae

Nuntiatio.

Aruspici
Fulgurales li
bri.

Rituales
Codex cicer
onis emenda
tus.

Vitiosus ma
gistratus.

Obnuntiatio
Tonitrua fa
licia sinistra.

Leui Di.

Vitium.

Calamitas.

Rituales li
bri.

Frontini No
d9 explicat9.

Potis. pote.

Deltrameta.
Lira.

Delirare.

Proinde scribo perinde ac tanq̄. **D**ediscit. postq̄ didicit obliuiscitur. Ouidius. quae puto dedidit
tam bona uerba loqui: hoc est dememinit. Nam & hoc poetis usurpatum. Martialis. ipse iubet mortis
dememnisse deus. **Q**uid animi habeat. quo sim aduersus maritum animo an illum amem. an contra
non diligam. Ante te. scribe ante. & more romanorum tangit: qui si tonuisset non exhibant in praesentia:
cui sententiae lucanus libro quinto pharsaliae consonat. In sinceris Pompei codicibus legunt haec uer
ba. Spectio in auguralibus ponitur pro aspectatione: & nuntiatio: quia omne ius habet sacrorum augu
ribus Spectio dunta
xat: quorum consilio
rem gereret magi
stratus: non ut pos
sent impedire nun
tiatione: quae cum uidi
sent satis Spectio si
ne nuntiatione da
ta est: ut ipsi auspi
tio re gererent: non
ut alios impediret
nuntiatio. Comen
tatorum auguralium
haec erant uerba. Io
ue tonante: fulgur
rate comitia popu
li haberi nefas: uide
erant: ut diuinatione
nuntiatione libro primo
Ciceronis autumat aru
spicini & fulgurales
& rituales libri. Cor
rige codicem Ciceronianum est enim scribendum rituales. ita uocati quod ritus auspiciorum
in his scriptis esset: autor fulgentius: & Seruius. Quando comitia habebant augures obseruant aliquid
tonuisset: aut omen infaustum autum: uel uolatam animaduertissent: quod si forte accidisset abdicabat se
magistratus: qui uitiosus appellatur hoc est uitio creatus tullio in philippicis. Similiter Lilius uitiosum
dicatorem uocat. tunc ritum Lilius ita loquens enotat. Marcello consulatum ineunti cum tonuisset uoca
ti augures uitio creatum uideri pronuntiauerunt. Ex ritualibus auguralibus ue erant: qui nuntiationem
habebant: qua comitia auspicibus uel impedire uel uitare possent: & haec proprie obnuntiatio diceba
tur: & obnuntiare dicuntur augures: qui aliquid mali ominis: dirum: sinistrumque uiderint: obnuntia
tio enim quasi mali ominis nuntiatione est. Saepes leges apud marcum tullium Clodium tulisse legem:
ne quis de caelo seruaret: ne quis obnuntiaret: propter quam rogationem: ut asconius autor est: obnunti
tatio: qua peccatoris legibus resistebatur erat ablata: de qua tranquillum intellexisse constat ibi. Le
ge agraria permutata obnuntiantem collegam armis foro expulit. sed notandum multos non obser
uare tonitru omen non esse improperum: & infelix. Quoniam scilicet ex autoritate seruiana a dex
tra parte mundi ortus est tonitrua sinistra esse prospera. hunc exitum illud praesertim poetae hinc rei congruentissimum.
Intonuit leui bene tepestate serena. & marcus tullius diuinationum libro primo. partibus intonuit
caeli pater ipse sinistris: unde leuos deos propitios: & prosperos non ob aliam rationem sunt qui intelli
gant ex buccolico ludicro. Si quid numina leua sinunt. Non me praetererunt quae augustinus: & ceteri
meminerint. Auspicio quoque omen: & uolucrum praesepes remigum obseruabat: & quod a dextra coruina sinistra
cornix factum ratum. Donatus in ecyra. uitium est enim si tonet tantum uitium & calamitas si tonet: &
grandinet simul. & etiam fulminet. Vitium translatum est ab augurio. Amplius in Pompei sexti codi
cibus integris: rituales nominantur aethruscorum libri: in quibus perscriptum est quo ritu condantur
urbes. ara: & de se sacentur: qua sanctitate muri: quo iure portae: quomodo tribus. curiae. centuriae:
distribuantur: exercitus constituentur: ordinentur: ceteraque eiusdem ad bellum & pacem pertinentia
de hac obnuntiatione credimus mentionem fieri iulio frontino in hac uerba: ut augusti nomine quoad
idem domini possideret ad solum: in quo accepisset aquam cum uacare aliqua caperint aqua: obnuntiatum:
in commentariisque redigitur: ante nos scriptum erat properam obnuntiatum. Potis est. lego potest: pro intertri
ginem & eclypsim dicta: pro sibilo. s. littera abiecta: pro pote est: hoc est possibile est. praesertim. qui pote: uis
dicam: propitius. quia pote quisque in ea conerit arte die. alibi. Non pote: siue pote. Terentius in adelphis.
Maledictum: famam: meum amorem: & peccatum in se transtulit: nihil pote supra. Donatus. pote pro po
tis: sicut magis pro magis. Contra. aliter: e contrario: ex altera parte: sicut me ex parte tua de
ludis: ita & ego te deludam. Lusorem. delusorem: irrisorem: qui me subinde contentissime irridere consue
uisti. Deliramenta. ineptias: infantias: mentis exorbitantias. lira sulcus est aratae terrae: per metaphoram
que sulcum rationis euagatur is delirare dicitur: tanquam & lira egreditur: unde delirameta uocatur. plinius hoc

Quasi qui nunc primum recipiaste domum huc ex hostibus?
Atque me nunc proinde appellas: quasi multo post uideris.

Am. Immo equidem te nisi nunc hodie nusquam uidi gentium.

Al. Cur negas? **Am.** quia uera didici dicere. **Al.** haud aequum facit.

Qui quod didicit id dediscit. an periclitamini

Quid animi habeamus? sed quid huc reuertimini tam cito?

An te auspiciu comoratum est? an tempestas continet.

Qui non abisti ad legiones ita ut dudum dixeras?

Am. Dudum? quod dudum istuc factum est? **Al.** tetras: iam dudum: pridem modo.

Am. **Q**ui istuc potis est fieri quae so: ut dicis iam dudum modo.

Al. **Q**uid enim censes te ut deludam contra lusorem meum.

Qui nunc primum te aduenisse dicas: modo qui hinc abieris?

Am. Haec quidem deliramenta loquitur. paulisper mane.

uerbo utitur libro secundo naturalis historiae. Idem libro duodecesimo. hoc quoque ubi consuetudo patitur crate dentata: uel tabula aratro adnexa: quod uocatur lerare: operientes semina: unde primum appellata deliratio est. Marcus uarro libro primo de re rustica. rursus terram cum primum aratur profcindere appellatur cum iterum effringere dicuntur: quia prius aratione glebae grandes solent excitari: cum iterum offeringere uocatur. Tertio cum arant facto semine boues lerare dicuntur id est cum tabellis ad uomerem simul & satum frumentum operiunt in porcis: & sulcant in fossas: quo pluuialis aqua dilabatur. Lactantius libro septimo. hinc iam pro-

Profcindere
Effringere.
Offeringere.

- Dum edormiscat unum somnum. quae ne uigilans somniet
- Al. Equidem ecastor uigilo: & uigilans id quod factum est fabulor.
Nam dudum ante lucem & istunc & te uidi. Am. quo in loco?
- Al. Hic in aedibus ubi tu habitas. Am. nunquam factum est. So. non taces?
Quid si e portu nauis huc nos dormientis detulit?
- Am. Etiam tu quoque assentaris huic? So. quid uis fieri?
Non tu scis bacchae bacchanti si uelis aduersariet
Ex insana infaniorum facies: feriet sapientius.
Si obsequaris una resoluas plagam. Am. at pol quin certa res
Hanc est adiurgare: quae me hodie aduenientem domum
Noluerit salutare. So. irritabis crabrones. Am. tace.
Alcumena unum rogare te uolo. Al. quid uis rogare roga?
Am. Nunc tibi aut stulticia accessit: aut superat superbia?
Al. Qui istuc in mente est tibi mi uir percontarier?
Am. Quia si salutare uenientem me solebas ante hac.
Appellare itidem: ut pudicae suos uiros quae sunt solent
Eo more expertem te factam adueniens offendi domum.
Al. Ecastor equidem te certo heri aduenientem ilico

lappi sunt ad deliramenta: quae talem sententiam sequebantur. Marcus tullius in catoe maiori. Sic ista senilis stulticia: quae deliratio appellari solet: sensum leuium est non aliorum. Edormiscat. dormiendo absoluat. edormire uinum ciceroni est dormiendo proficere & excoquere eius uerba sunt haec in antontana secunda. Edormi crapulam inquit & exala. Donatus in adelphis. Inde edormi crapulam syrus: & satis moraliter dixit fr. Gellius libro sexto. At nunc inquit uidere est philosophos ultra currere ut doceant ad foresti uentum diuitum eosque ibi sedere atque

Edormire.

opti prope ad meridie: donec discipuli nocturnum oculum edormiant. Quae ne. nam cum diphthongo scribitur & significat certe: & ualde. & hoc ex medicia platini a Plauto omnium bonarum artium gnaro. Cornelius cellus libro tertio. quorundam audacia coercenda sicut in his sit: in quibus continentis plagam quoque adhibent. quorundam etiam intempestiuus risus: & obiurgatione: & minis prohibendus. Quorumdam discutientia tristis cogitationes. Sapientius tamen adfertiendum: quod repugnandum est: paulatimque & non euidenter ab illis: quae stulte dicuntur ad meliora mens eius adducenda est. Celsus. n. autore phrenetici nonnulli citius flectuntur obsequela: in quam sententiam crediderim locutum prope: & uos qui sero lapsum reuocatis amici querite non sani pectoris auxilia: tanquam significet sibi insano obsecundandum esse ut citius conualescat. est enim amor infania. Somniet. lege somniat. Ex infania. similis huic & germana illa ouidiana sententia. Quis matrem nisi mentis inops in funere nati flere uetat: non hoc illa monenda loco: cum posuit lacrymas antumque remiserit agrum ille dolor uerbis emoderatus erit. Feriet sapientius: sapientissime aduersabit: & uulnera thyrsu uirgineo incutiet. Si obsequaris. si obsecudaueris: & illi infaniae uerbis placidis & demulcentibus uela pedes ex ferocitate: uesantemque placatior redibit: mansues & cecur. Una plaga. unico molimine: unico ictu eius uesantem ferociamque prosterne. Resoluas. remolles: & ad solutorem mansuetudinem traduces. Quin. adfirmatis est pro certe. Adjurgare. castigare iurgis & probris icesset. Iurgari dicitur: & iurgare idifferenter. Iurgium & illis haec habent distantiam quod iurgium leuior res est: quod iter beniuolos aut prope quos dissensio uel contentio iurgium dicitur. Inter inimicos dissensio illis appellatur. M. tullius de re publica in quarto. Admiror nec rerum solus: sed et uerborum elegantiam: si iurgat inquit beniuolus locum contentio non in inimicorum iurgium dicitur. & in sequenti. Iurgare ergo lex putat iter se uicinos non litigare. Isidorus ciceroni sibi in etymologico. Crabrones. quae sauisissimi sunt fatiferi: & pectorum: crudescunt sauitudinis absque istigatu: irritatuque. Crabronum siluestres inquit Plinius in arborum cauernis degunt: hyeme ut caetera insecta condunt. Vita bimatum non transit. Ictus eorum haud temere sine febris non est. Auctores sunt ter nouenis punctis interfici hominem. Aliorum quoque mitiores uidentur duo genera. Opifices minores corpore: quae mortuum hyeme mures: quae biennio durat: illi & clementes. Nidos uere faciunt fere quod trifores. Latior matrum spes: dubiumque an habeant aculeos. Nec crabronum generi reges aut examia: sed subinde renouat multitudo sobole.

Nae.

De phreneticis.

Locus prope

Iurgare.

Crabrones.

Percuntari unde.

Supar. supabundat. supfluit. Qui. qua gratia. Percuntariet. Interrogare: rimari: expetere quasi pro cuncta

Osculū . sua
uium.
Osculū par
uum os.
Tetuli unde

rimari: uel a cuncto p̄ica deflexi exploratoria: qua uadosa maria: & altitudinē aquarū uestigant.
Osculum. q̄ officii uxori & amicalis esse cōsueuit. Osculū & suauitū autore marcello intellectibus
his discernunt: q̄ ab ore osculū. Suauitū a suauitate d̄. Varro de uita patrū. ideoq̄ ab ore dicit̄ osculū
nō a suauitate: uñ suauitū: q̄ simile suauitati. paruulū os osculū est uel epigramatario autore. Ipsaq̄
crudeles ederunt oscula morbi. Tetuli: scribendū ex opinatis autorib⁹ tetuli: antiquū. n. prateritū
est a uerbo ferō: siue a tollo. Nunc dicimus tuli. Diomedes libro primo. Sunt quādā perfecta a uerbis

instātib⁹ deriuata
ut acuc acul: auco
auti: frigo frixi: lu
geo luxi: fulgeo ful
xi: luco luxi: sero
tuli: tollo tuli: & te
tuli. Priscian⁹ libro
decimo. Tollo tetu
li: pro quo nunc est
in usu frēq̄nti sustu
li. a tulo quoq̄: q̄
ueterib⁹ in usu fuit
tetuli dicebant.

Ominator.

Ominator. omia
sinistra. & dira au
gurans: cū me spur
cidice: & illiberali
ter non seruato de
coro insania graui
dam incessis. Ma

Et salutauī & ualuisse ne usq̄ exquesiui simul
Mi uir: & manum prehendi: & osculum detuli tibi.
So. Tun heri hunc salutauisti? Al. & te quoq̄ etiam sofia.
So. Amphitryo sperauī ego istam tibi parituram filium:
Verum non est puero grauida. Am. quid igitur. So. insania
Al. Equidem sana sum: & deos quāso ut salua pariam filium
Verum tu magnum malum habebis si hic suum officium facit
Ob istuc omen ominator capies quod te condecet.
So. Enin uero prāgnanti oportet malum dari:
Ut quod obrodat sit animo si male esse occeperit.
Am. Tu me heri hic uidisti? Al. ego inquam si uis decies dicere
Am. In somnis fortasse? Al. imo uigilās uigilātē. Am. ue miserō mihi.

Puncū ma
lū ī malacia
Iunoniū po
mum.
Malicorium.

lū. Iocus ex aliquotfarto significatu huiusce uocis. Impetēs enī seruū & inellans alcmenē habiturū
minutata est malū si uir faciet officii suū. Seruus respondet per eandē uocē: uerū dispari significatu.
Malū pomū intelligens: & peculiariter puncū: quod carthaginī autore philostrato in iunonis laudē
planatur: unde ei cognomentū iunoniū inditū. Hic nimis belle congruentia Plinius libro naturalis
historiæ uigesimo tertio. Granatum expetitur in grauidarum malacia: & quoniam gustatu moueat
infantem: Diluitur malum: caelestiq̄ aqua madescit ternis fere diebus. Codicem enī plinii peruulga
tum sic emacula: ut hoc superpondio te remittam onustum. praterea malicorium putamen huiusce
pomi dicitur. Plinius libro uigesimo quarto. herba est siluestris: solis myrti: caulibusq̄ breuib⁹ quæ
uenena: & tineas pellit: & frutex excortatus appellatur: subrutilus. cubitalis: crassitudine digitalis.

Excoriarius.
Balaustium.

Fulus aridis solis ut malicorto coria perficiuntur. Flos balaustium uocatur. Plinius libro tertio decim
mo. Corticis maior usus ad perficienda cortia. Flos balaustium uocatur. & medicinis idoneus: & tin
gendis uestib⁹: quarum color inde nomen accepit. Cytinus puniceæ satiuæ flos. Flores uero ipsos in sp
so errūpentes cytino balaustia. de cytino Plinius libro uigesimo primo. Iureconsultus Vlpianus post
ceteros digestis de uerb⁹ significatione. Idem etiam de nucleis oliuæ: sed de ballaritis idem est: uel
si qui alit nucleis pinei sunt. De pinu autem integri strobulli signi appellatione continent. portentum
uocis eius ballaritis tollendū: & inserendum balaustis: nec te deterrere q̄ ligna recte balaustia uocari
nequeāt: cum durefcant in ligneam duritudinem. hæc ipsa balaustia celsus libro quinto capitula pu
nici mali uocat. Animo si male. si relinquetur animo. Hos græci ut Plini⁹ autor est λειποψυχοῡ
uocant. lipopsychia uel lipotimia animi defectio dicitur. Græci παρηγορος defectos appellant: & παρη
γορος uel defectio nem. Atra bili percita. exagitata nigro cholo: seu & si non sit puriter latinum: chole
ra. Aliquotfariam cholera diuiduntur: est quæ citrina: quæ uitrea: & ob hoc splendida oratio uocita
ta: cristallodes enim est. extat cholera: quæ bilis nigra latinis appellatur: de qua ueluti. infensiori: Per
scius. scabiosus & atra bile tumet. Splendescit uitrea bilis aliubi de alia bile dixerat. Non desunt: qui
interpretantur cholon uitreum dici: q̄ ueluti ex uitro animus irati patescit. Atra bilis χωλιμολος
uocatur: a græcis & melancholia. Hæc in tantum animum agitrat impedit: & impetit uti sibi: qui

Cytinus.
Emēdatus iu
recōsultorū
locus.
Strobull.
Capitula pu
nici.
Liposychia.
Lipotimia.
Pareti.
Cholera ni
gra
Citrina.
Vitrea.
Splēdida cur
Cholielene.
Biliosi in se
puleretis.
Phrenetis.

premuntur hac morbi d̄ritate mortem consciscant: nil potius ducant q̄ noctu uagari: in sepulcretis
& polyandris obuersari sibi met ceruices rūpant præcipitēt: male hēant: aīo corporis cōragiōe ua
nescēre: est illa demētia: quā phrenetici græci uocāt: de qua libro tertio celsus hæc. phrenetis uero
rū demū est: cū cōtinua demētia esse icipit: aut cū æger quīs adhuc sapiat: tñ quasidē uanas imagines
accipit. p̄fecta ē ubi mēs illis imaginib⁹ addicta ē: eiusdē ar plura genera sūt: siquē ex phreneticis alii
hilarēs: alii tristes sunt: alii facilis cōtinent: & itra uerba desipiūt: aut leuiter ēt manu peccāt: onerare
asperioribus coertionibus superuacū est. eos uero: qui uiolentius se gerunt uincire conuenit ne uel
alteri: uel sibi noceant. Fere uero antiqui tales ægros in tenebris habebant. At asclepiades tanquam
tenebris ipsis terrentibus in lumine habendos esse dixit. De bili hæc undecimo Plini⁹. est autem nihil

Stulti uincie
di.

aliud q̄ purgamentū pessimi sanguinis. & ideo in materia ei 9est, Concinat. reddit: efficit. Vbi. uel in cerebro: uel in stomacho: in quibus corporis partib9 bilis ut plurimū debacchatur. Impliciter. Implicat. Eosq; ut. eo momento quo hinc discedimus nō in ades nostras pedem intalim9. Sed pro-
lor: & emaculator est lectio si codicem prisca sequimur: in quo ad hūc modū scribitur: eosq; ut uo-
lumus utimur. Quid id est. periculi: infamiae: dedecoris: contumeliae: quae hāc autumat. post id car-
men reperimus in antiquis exemplaribus interpositum & hoc: quod genuinum: nec aduentitium re-

Ingressi.

So. Quid tibi est? Am. delerat uxor. So. atra bili percita est.

Nulla res tam delerantis homines concinnat cito:

Am. Vbi primum sensisti mulier implicificier?

Al. Equidem ecastor sana & salua sum. Am. cur igitur praedicas

Te heri me uidisse: qui hac noctu in portū aduecti sumus:

Ibi coenauit: atque ibi quiesci in nauī noctem perpetem.

Neque meū pedem hūc intuli etiā in aedis: ut eum exercitu

Hinc profectus sum ad teloboas hostis: eosque ut uicimus.

Al. Immo meū coenauisti: & meū cubuisti. Am. quid id est?

Al. Vera dico. Am. non de hac quidem hercle re. de aliis nescio.

Al. Primulo diluculo abisti ad legiones. Am. quo modo?

So. Recte dicit ut cōmeminit: somnium narrat tibi.

Sed mulier postq̄ experrecta es prodigiali ioui

Aut mola falsa hodie. aut thure comprecatam oportuit:

cognoui p̄pterea
q̄ citatur a marcel-
lo sic. nihil te pudet
scelesti populi i cō-
spectū ingredi: in-
terpretatur ingredi
marcell9 ostēdere.
Prodigiali ioui.
marcell9. prodigia
dicta sūt porro adi-
genda. Plautus in
amphitryone. Sed
mulier postquā ex-
perrecta es pdigita
li ioui aut mola fal-
sa aut thure. cōpre-
catā oportuit apol-
linē grāci cogno-
mō κατὰ βασιλον
colunt: hoc est pdi-
gialē: de quo fit in
prouerbis grācis

Prodigialis
iupiter.

Prodigialis
apollo.

mentio. eo enim ad saluatares. & benefici sunt existimati castores: ut amollitores malorū Inguentium
crediderit antiquitas quemadmodū aueruncū romani. Super his de ancylis loquens in numa plutar-
chus hāc. eas aut peltas Ancylia p̄pter figurā uocant Circulus enim nō est: neq; ueluti pelta circum-
ferenti. am reddit: Sed excisuram habet lineae helitoidis: cuius apices curuaturā habentes: & densitate
in se conuersa figurā ancylis faciūt: aut p̄pter ἀγκύρα id est cubitū: ad quem circūferuntur: & enim
Iobas inqt cupiens nomen a grāco deducere posset ēt primū hoc cognomen ab eo uel motu uel im-
petu descendere: qui ἀνεχόμενος id est supne factus sit: siue ab agrotantū curatone: quae ἀκαίηος dī:
aut ab ἀρχιμουσῶν λύσος hoc est siccitatum solutione: praeterea a tristitiū amotione: quā anachefin
uocant: ex quo castorē & pollucem anachas athenienses appellant. Hactenus plutarchus. Nodus est
apud persiciū adhuc inenodatus. euge puer. sapias. dis depellentibus agnā percutit. ergo deos. hosce
grāca uoce nominatos anachas hoc est aueruncos suspicor latine persiciū uocitare depellentes q̄ in
gruēs damnū auertāt. Sūt qui interpretant deos depellētes anterota numē amorī refractariū: eūq; su-
gās. sed id obstat q̄ deos casu multitudinis: nō aut deū dixerit. Fuit qñ sacrificādū machariae credite
rim: cui: ut plato i pulcro meminit herculis filiae sacrificabāt ad explādum scelus: ut adulescēs scelerō-
sum amorē auerfatus & execratus: & mētē bonā exoptās cōsulat praecipuū esse placare machariā: de
qua fit & in puerbis grācis mētio. pbo tñ ut de castoribus dis malū auertētibus intelligas: q̄ pdigita
pdigeret & amoliret iupiter pdigialis appellat: quemadmodū grāci sacrificabāt ἀπολλωνι κατὰ βα-
σιον mala depellenti. sacrificiū: qd fiebat numini ad arcendū infortunū dī ἀποτροποιον παρὰ ο-
τροπειν hoc ē auertere. Inibi apud plautū: Ioui prodigiali sacrificet fuit quādo nō legi uer9 polideu-
ci iouis etiā reclamāte marcello: ob praedictā cām q̄ cerita: & nympholepta aleumēa sacrificet pollu-
ci horū malorū amolitori: ut plautinis uerbis his polideucis iouis subintelligas filiū. quae grecis peculta-
ris est elocutio: quomodo apolloniū molonts: non aut molonē dixit tragillus: quē locū nos primi de-
clarauim9. Frituola hāc fortassis: & nimis leuia uideātur sed curiositas nihil recusat. Capti. uita ma-
ro. unū p̄ cunctis dabitur caput. Tua istuc. sensus hic est. Capti meo uae dictis. tua potius interest ca-
put tuum curare q̄ meū: tuū enim bilis: & insania effertissimū est. Aut thure. nō enim deos quolibet
mola delectat. Apostata ille magnus porphyrius thymiamate hoc ē thureo suffūmie deos coli prodit
eē cōueniens: q̄ fellicet tū id dis gratius & acceptius: tum q̄ puri9 & emaculatus q̄ hecatombe. Deos
enim sanguis haud quāq̄ oblectat: hinc in secūdo libro de uoto plato recenset hāmonis respōsionē
sup atheniēsis petentibus quare lacedaemonis potius dī q̄ sibi uttoriā largirent: eū atheniēses sa-
crificaret egregi9: hāc suscepit hāmon: placere sibi magis lacedaemoniorū benedicta: q̄ reliquorū cun-
cta grācorū sacra. Adde prisca ueneri & genio thure tantū sacrificasse: genio: q̄ nefas erat illo die:

Castors amo-
litores malo-
rum.
Aueruncus.
Ancylia.

Anachas pol-
lucis.
Enarratus p-
sctanus loc9.
Anteros.
Macharia
herculis filia

Apotropaeū
sacrum.
Apollōis mo-
lōis ap̄d irās
quillus.
Thymiamata.
Th9 dis gra-
rum.
Hammonis
pulcra respō-
sio.
Genio thure
cur sacrificata
rent.

quo ipsi uitā assumpissent aiantis quēpiā uitā priuare. p̄pterea Orat̄ 9 lib. eplaz secūdo. p̄labāt flo-
rib⁹ & uino genū mēorē breuis horā. & tibull⁹ quoq; cū de genio loq̄ret. Atq; sāt libo sit: madeatq;
mero. Nā & uio gēio cū thure fundebāt. Periclus. funde meq; genio. Si curaueris. si p̄be itellexeris
agr̄imonia tuā: qua afflictaris ut ineptias. Mirum. mirandū esset si seruus doli herilis cōsciū aduer-
sus amphitryonem dicat: ubi dolorum paritas: ibi & animorum Iunctāq; umbone phalanges se ul-
cissatim tutantur: ne una periclitante alia pereat. Autumat. loquitur: effatur. Ipsi⁹. lego ipsus.

hoc enim in hunc
modum pronomi-
ne usi sunt prisca.

Scio ista & lego
scio ista etiam.

Proinde. emen-
da perinde. Ego
enim uero. men-
dum. Legendum
est. Nego enim ue-
ro. Ita animatus.

habui in animum
pateram illam uxo-
ri dilargiri: quod
animorum & cor-
dium scrutator iu-
piter prauenerat:

ut rixā essent acer-
biores: ut ex ueher-
menti indignator
ne impensius oble-
tamentum capta-
ret iupiter: proin-

de scitum id epi-
grammatiste. Nam
placet ira mihi pl⁹
tua q̄ facies: Cui sus-
fragatur id ioan-
nis chryostomi. de

lictae gratiores sūt
famularum: cum
ira antecesserit. seu
pot⁹ almenae ira-
cundia quae ex mo-
ribus est: cum illa
sit ex natura. Ira

autore donato ab
eo: quod est tre di-
citur: eo q̄ a se eat
qui irascitur & fur-
rit: aib⁹ quoq; pro-
fra & thymosis pro-
excandescencia.

Qui illac illic.
quomodo illa ap̄
teleboas. Quam
in hoc signo obsis-
gnata ferunt. scri-
be: quae in hac ci-
stellula tuo signo

obsignata ferē. Procerita. corrige p̄ceritā. p̄ceritā & id̄scriminatī ceritā familia uocant̄ cerere. I. oc-
curfaculo quodā oppressa. Marcell⁹. certi aut laruati male sāt: & aut cereris tra: aut laruaq; icursatio
ne aliqua uexati. Plaut⁹ in amphitryōe. laruati edepol hoīem miserū medicū q̄ritat. Idē qui supra: q̄si
adueniente morbo medicati ul uera certe laruatus es aut cert⁹. Circumferri. marcellus. circumferre

quid.

Al. Ve capiti tuo. So. tua istuc refert si curaueris.

Al. Iterum iam hic in me inclementer dicit atq; id sine malo.

Am. Tace tu: tu dic: ego ne abs te abii hinc hodie cū diluculo?

Al. Quis igitur nisi uos narrauit mihi illic ut fuerit proeliū?

Am. An etiā id tu scis? Al. quippe qui ex te audiui ut urbē maximā

Expugnauiſſes: regemq; p̄terelam tu te occideris.

Am. Egone istuc dixi? Al. tu te istuc etiam adstante hoc sofia.

Am. Audistin tu me narrare hoc hodie? So. ubi ego audiuerim?

Am. Hanc roga. So. me quidem praesente nūq; factū ē quod sciam?

Al. Mirum quin te aduersus dicat. Am. sofia age me huc aspice.

So. Specto. Am. uera uolo loqui. te nolo assentari mihi.

Audistin tu hodie me dicere ea quae illa autumat?

So. Quaeſo edepol. num tu quoq; et insanis quū id me iterrogas?

Qui ipsus equidem nunc primū istanc tecum cōspicio simul.

Am. Quin nunc mulier audin illum? Al. eo sit quia mihi

Plurimum credo & scio ista & facta proinde ut proloquor.

Am. Tun me heri aduenisse dicis? Al. tun te abisse hinc negas?

Am. Ego enim uero: & me aduenire nunc primū aio ad te domum.

Al. Obsecro etiam ne hoc negabis: te auream pateram mihi

Dedisse dono hodie qua te illic donatum esse dixeras?

Am. Neq; edepol dedi: neq; dixi: uerū ita animatus fui:

Itaq; nunc sum ut ea te patera donem: sed quis istuc tibi

Dixit? Al. ego equidem ex te audiui: & ex tua accepi manu

Pateram. Am. mane mane obsecro te. nimis demiror sofia

Qui illac illic me donatū esse aurea patera sciat.

Nisi tu dudum hanc conuenisti: & narrauisti haec omnia

So. Neq; edepol ego dixi: neq; istā uidi nisi tecū simul.

Am. Quid hoc sit hominis. Al. uin p̄ferri paterā? Am. p̄ferri uolo.

Al. Fiat. tu thessala intus pateram proferto foras:

Qua hodie meus uir donauit me. Am. secede huc tu sofia

Enim uero illud praeter alia mira miror maxie

Si haec habet paterā illā. So. an etiā credis id q̄ i hac cistellula

Tuo signo obsignata ferunt? Am. saluū signū est. So. inspice.

Am. Recte ita est ut obsignauit. So. quaeſo quin tu istanc iubes

Procerita circumferri? Am. edepol quin factū est opus?

Ira.
Iracundia.

Ira unde.

Cerita unde

Circumferre
quid.

est proprie lustrare. Lucilius libro secundo. Tum ferto oia sum circulator. Plautus in amphitryone. Iu be istam procerita circumerri. Vergilius libro sexto aeneidos. Idem ter socios pura circumtulit unda. Serulus maronitanus interpres. Circumtulit purgavit; anti quu uerbu. Plautus pro laruato te circum feram idest purgabo. Nam lustratio a circulatione dicta est uel thedæ uel uictimæ in quibusdam uel sulphuris. Iuuenalis. Cuperent lustrari si qua darentur sulphura cum thædis: & si foret humida Laurus. Aedepol qui factio. lego aedepol quin factio est opus: ut quin adhorantis sit opus esse factio. Inquili

Nam hæc quidē edepol laruarū plena sūt Al qd uerbis op⁹ ē?
 Hem tibi paterā eccam credo mihi age aspice huc sis nūc iā
 Tu qui quæ facta inficiare: quem ego iam hic conuincā palā.
 Est ne hæc patera qua donatus illic? Am. summe iupiter.
 Quid ego uideo? hæc est ea profecto patera: perii sofia.
 So. Aut pol hæc præstigiatrix mulier multo maxima est.
 Aut paterā hic inesse oportet. Am. agedū eā solue cistulā.
 So. Quid ego istā exoluā? ob signata est recte: res gesta est bene.
 Tu peperisti amphitryonem: ego alium peperii sofiam.
 Nunc si pateram patera peperit: omnes congeminauimus.
 Am. Certū est aperire: atq; inspicere. So. uide sis signi quid fiet
 Ne posterius in me culpā transferas. Am. aperi modo.
 Nam hæc quidem nos delirantes facere dictis postulat.
 Al. Vnde hæc igitur est nisi abs te quæ mihi dono data est?
 Am. Opus mihi est istuc exquisito. So. iupiter proh iupiter
 Am. Quid tibi ē? So. hæc patera nulla ī cistula est. Am. qd ego audio?
 So. Id quod uerust. Am. actum cruciatu iam nisi apparet tuo.

rebat nec sine strue altero genere libi: quæ qui adferebant strue fertariū appellabant. Alibi & si mēdo sis exemplaribus strue fertarios dicebant: qui quædā sacrificia ad arbores fulguritas faciebant a ferto scilicet quodā sacrificiū genere: qd adhiberet in lustrationibus indicat cato his in libro de re rustica. Mars pater te precor que soq; uti fies uolens ppitius mihi domo familiaq; meæ: quol⁹ rei ergo agrū terram: fundūq; meū solitaurilia circumagi iussi: uti tñ orbos uisus inuisosq; uidueratē uastitudinēq; calamitatem in templasq; prohibessis: defendas: aueruncesq; utiq; tu fruges: frumenta: uineta: uirgulaq; grandire: beneq; euenire sinas. pastores: pascuq; salua seruassis: diuisq; bonam salutem: ualeu/ dinemq; mihi domus: familiaq; nostræ. harunce rerū ergo fundi: terræ: agriq; mei lustrandi: lustriq; faciendi ergo sicuti dixi mactē hisce solitaurilibus lactentibus imolandis esto. Item esto. Item cultro facto struem: & fertum uti adfiet hæc cato: ex cui⁹ uerbis expurgationem quandam circumlatitiam fieri solitā: cerito circūlato intelligo: in qua fertum id genus adhibebatur unius litteræ imutatione mendosum est catonis exemplar: ferrum enim legitur ubi fertum esse debuit. Præstigiatrix. uenescia: maga. Diximus adfatim in superioribus ex augustini sententia dæmoniacis illusionibus posse capi oculos mortales: ut quæ sunt non adamusim uideant: palea quibus trabs apparebit: nō tamen erit reapse ueritatis. Non enim creata in aliam qualitatem datum dæmonibus transferre posse. perstringere significat ferre uana quadatenus umbra ut cernere non possint. Asconius. perstringat aciem aut a præstigatoribus transtulit uerbum: uel latronibus: qui signari: & rudes pugnae etiam uano ar/morum strepitu terrentur perstricti luminibus. Plautus in milite glorioso: ut ubi usus ueniat contra conferta manu perstringat oculorum aciem in acie hostibus. stringere significat percutere. paulus turisconsultus digestis arborum furtim Cesarum. Cadere est non solum succidere sed etiam ferre cedendi causa. stringere est deglabrari: & si mendose legeretur cingere. Strictores catoni: qui feriunt oliuarum fructus. eius uerba sunt hæc. modo oleario assiduos homines quinquaginta præbeto: duas partes strictorum præbeto. Calphurnius in buccolico ludico. Non sic districta macrescit turdus ossua. Plinius libro decimo quinto. quippe oliuantibus lex antiquissima fuit: oleam ne stringito: ne ueerberato. Postertus. postmodo. Abste. ex largitione: donationeq; tua ab antonio est: turatur antonium. Proh iupiter. exclamatio serui summopere admirabundi in bulga nullum inesse carchesium. Verust. pro uerum est. Actum cruciatu. seiunctim legendum at cum. minitatur enim immineri corditer seruo dominus: nisi patera appareat: quam sua ipsius stropa: & calliditate putabat ablatā.

Fertū quid.

Fulguritas arbores.
Viduerat.

Præstigiatrix

Stringere.

Correctus iurispritorum loc⁹
Strictores q.

Interpellare
Interpellator.

Qui me rogat, amphitryo: qui de me interrogat: a quo nā paterā acceperim. Præcucurristi. præuenisti aduentū meum cū me aliorum itineris missiculares. Hinc. e cistellula. Exemisti. eduxisti: ab stulisti. Adiuuas infantiā. dicitur quis biliosi infantiā adiuuare cum oīa ex sententiā sua loquit. Sunt enim phreneti autore celfo: qui coarguendi leuiter: & in ruborē dandi: ut ineptiā suarū se ipsos pæniteat. Iuxta illud terentianū. nostri nosmet pænitet. Tetuli. detuli. impegi: impressi. Perge exquirere. tanq̄ dicat. reperies enim maiora delicta: quæ te impensius angēt: & inuoluent. Interpella. In

terloquere loquentium sermonē rum pas: id enim significat interpellare. in terpellator inde de flexa uox. Cicero. in studiis sine interpellatore uersor.

Porro. proflis: præterea: posteris.

Et. amphitryoni: si cū afflatu hoc est aspiratiōe legis forsā erit sese sup do mini doloribus angentis. Argumēta. autoramēta: in dicitia: quis se meum fuisse testet. Dor

Dormitare.

mitare. frequenter hæc frequentatiua uerba pro desideratiuis ponuntur. Dormitare nunc apud poetā significat si dici posset dormituri: hoc ē affectu prolubio lubedineq̄ soporis affiet. Consimiliter apud sidoniu apol

Al. Hæc quidē apparet. Am. quis igitur tibi dedit? Al. qui me rogat

So. Me captas quia tutæ ab nauī clanculū huc alia uia Præcucurristi: atq̄ hinc pateram tuete exemisti: atq̄ eā Huic dedisti: posthac rursum obsignasti clanculum.

Am. Hei mihi iam tu quoq̄ huius adiuuas infantiā. Ain heri nos uenisse huc? Al. aio adueniēs q̄ illico Me salutauisti: & ego te. & osculum tetuli tibi

Am. Iam illud non placet de osculo: pergam exequi?

Al. Lauisti. Am. qd postq̄ laui? Al. accubui. So. euge optime Nunc exquire. Am. ne interpella. perge porro dicere.

Al. Coena apposita ē: cœnauisti necū: ego accubui simul.

Am. In eodē lecto? Al. in eodem: So. ei non placet cōuiuuium.

Am. Sine modo argumenta dicat: quid postq̄ cœnauimus?

Al. Te dormire aiebas: mēsa ablata ē: cubitū hinc abim?

Am. Vbi tu cubuisti? Al. in eodem lecto tecū una in cubiculo

Am. Perdidisti. So. qd tibi ē? Am. hæc me mō ad mortē dedit.

Al. Quid iā amabo? Am. ne me apella. So. qd tibi ē? Am. pii miser Quia pudicitia huius uicium me hic absente ē aditum

Al. Obsecro ecastor cur istuc mi uir ex te audio?

Am. Vir ego tuus sim: ne me apella falso nomine.

Amabo.

linarem. ubi dormiendi potius locus erit q̄ dormiendi. Hinc e cōiuiō: & triclinto id est canatiōe. Amabo. blandimēti faminet aduerbiū: ut defectū animi maritū languētis recrearet: & refocillaret. Martialis. Dic uerū mihi prius dic amabo. Terentius. si istuc iā certū est tibi amabo ut illuc transeas. Donatus. amabo iterlectio est amāti: sic uerbi sonat: Est aditū. tentatū. adire quis uitū pudicitia dicitur: cū ad utolandā pudicitia doli & sutellis amatoris quispiā semet insinuat: & ingerit. Falso nomine. alii enim dum sum absens tibi uirū delegisti. Hæret hæc res. prouerbialiter dicit cū qd occurrir dubiū: nō ligdū: nō purū. Deducit a locis canulētis: quæ cretaceo lētoe niantē detinēt: qdā ab aqua: quæ occlusa: oblitata: & obstipata transiri nō pōt. Apuleius est incerta uerborū salebra hæreret: puerbiallyter cicero dixit: res hæret: hæret ī salebra. hæret Iuuenalis ait morat: & circūspicit suæ buccæ conscius hæret & dubitat alta chyonē deducere sella. Mulier. grāmattia: triuialetq̄ litteratores sic allucinantes interpretantur. Amphitryo cum uir appellari nolit: & sofia iocus est: uidetur sexum mutasse: & ex uiro factus esse mulier: q̄ scilicet uir se appellari falso nomine censet. Hæc inter pretamento digittum non leuamus tum q̄ hæc: legitur in omnibus quot extant exemplaribus: tum quoniam oscenior iocus est: ut amphitryoniam personam hoc est principalem dedecet mollitudo: & feminea fluxura. Corrige igitur siquidem hæc mulier facta est ex uira: ut sit hic senius alcmenam ex uxore factam esse mulierem. Et sane mulier nomen est contumeliosum & insignis infamiae. Synonyma enim sunt mulier & impudica. Cicero carpebatur ab obloquitoribus passim tanquam repuert scens q̄ uirgunculam terentia superduxisset: is falso responso repercussit uanas: & populares uoces. Si hodie uirgo est cras erit mulier: proinde mulierare significat effeminare: & eneruare. Mulierositas nsmius amor in mulieres: quæ philogynia dicitur. Mulierosus muliebris concubitus plus æquo appetens: quo male audiuit dedecore claudis. mulier a mollitate quasi mollis appellatur. Tum ex uira interpretare ex femina: ex uxore. ita significat prius uox. Pompeius autor est antiquitatem uiras con iuges appellataste. Mulierem pro stuprata ponti carmen id græcum ostendit.

Hæret res.

Mulier.

Vira.
Iocus cicero nis.

Mulierare.
Mulierositas
Philogynia
Mulierosus.

φροῦροδοιοι μηλειοκονεο εκ τανδον. ηνδσ γυναικα

ελπισιδειναιφνησ εοχομεν ουδε νεκυν.

Qui istac. corrige quæ istac idest pp quæ ista. Tute. tu ipsa absq; fiduciis: & eculeo: seu alio quo pñ tormeto. Edictas. edicis: eloqueris. Deliqui. peccauit: unde delictū. Tū mecū. emenda. tun me cū. Quod. pp quod. Insimulas. accusas. subintellige me. Capras. p captiōes: praestigias: strophas illuforias decipe conaris: cū redeas: & abeas: & abiisse inficiaris. Capere. reuera i decipulā impudici

Captari. Capi.

So. Hæret hæc res: si quidē hæc iam mulier facta est ex uiro.

Al. Quid ego feci: q̄ istac propter dicta dicantur mihi?

Am. Tute edictas facta tua: ex me quæris quid deliqueris.

Al. Quid ego tibi deliqui: si cui nupta sum tecum fui?

Am. Tum mecum fueris: quid illac impudente audacius? Saltem tute si pudoris egeas sumas mutuuum.

Al. Istuc facinus q̄ tu insimulas nostro generi non decet Tu si me impudicitiaē captas non potes capere

Am. Proh di immortalis cognoscin tu me sofia saltem?

So. Propemodū. Am. cœnaui ego heri i nauī i portu p̄fico?

Al. Mihi quoq; adsunt testes: qui illud qd̄ ego dicā assentiāt.

Nescio quid istuc negocii dicam nisi quispiam est

Amphitryo alius: qui forte te hic absente tamen

Tuam rē curet: teq; absente hic munus fungatur tuum.

Nanq; de illo subditiuo sofia mirum nimis est:

tiaē cōstringere. Aliud ē enī captari: aliud capi. exēpli grā captantur aues oīs generis ab aucupe nō captiū. Antimis n̄is malus genius īfidiatur ut captās nō ut capiens. Cle mētia enim nobis dormiētibus desup aurigat. Interpretare enim cape: implere: impedire. Vergiliius georgicon libro prio. aut oculi capti fodeat cubilia talpæ. Marcus tullius i uerrē de suppli cīs. Nō caperunt: sed adduxerūt one re suo plane captā atq; depressam. In alia significātia lu

creti9 libro secūdo de rez natura: capi est p̄ptari. Nec bene promeritis capi nec tangit ira. Cape facere: cape p̄peti. Capere tollere: tenere: eligere: delectare: sustinere: habere: decipere: circūuenire: occupare: detinere: satiare: accipere: cōplecti: inuenire. Immortalis. scribendū īmortales. salutarius enī calus est p̄ epiphonema. Propemodū. probe: scienter. Perfico. eubotico. Mihi quoq; uerba sunt alcmena. post hoc carmen reperio in codice reuerēda fidei hos tres uersus.

Amphit. Qui testes: Al. testes. Am. quid testicularis: uno sat est.

Nec nobis præsente aliquis nisi seruus africanus. In actione

Adest si hunc absentem inuenerit puer.

Amphitryo despiciēs alcmena uerba ueluti delirātis: & insanæ ait nullos præsto futuros testes: qui ad probet die pristini accubuisse cū alcmeā i cœnatiōe. Testes. famineo stomacho hoc ē canino dicunt hec uerba. supari enī dedignat alcmeā. Quid testicularis: quod subinde: & identidē affirmauerat alcmena testes habere: ofcenū p sarcasmon uerbū intulit amphitryo. Pōpelus. Testiculari est iumētis maribus famias: uel mares faminis admouere: licet alii dicāt testiculari. Vno sat est. uel marito ad te p legē se testiculāte: uel uno sat ē: ait unū testē satis futurū ut nō multos pquirere satagat. Nec nobis præsente marcellus absēte nobis. & p̄sēte nobis p p̄sētib9: & absētib9 nobis. plautus i āphitryōe. Nec nobis p̄sēte te aliq; q̄sq; nisi huius african9. Terētius i eunucho nescio qd̄ p̄fecto absēte nobis turbatū ē domi. Do nat9 aut subdistinguedū ē: & subaudiēdū me: aut archaisimos figura ē absēte nobis p nobis absētibus. Pōponius. siue ergo istuc p̄sēte amicis iter cœnā. Varro i marcellū. Id p̄sēte legatis oibus exercitu p nūtiat. Adde & hoc p quodā uelut auctario: qm̄ d̄ testiculari uerbo supi9 ē habita mētio lucii dixisse detestare p eo qd̄ ē testib9 priuare: alii excastrare: un̄ castra nūcupata q̄ illic libido castrabat qm̄ nūq; i castra famiā introducebāt. emasculare uerbū ē: qd̄ significat uiriliter deponere: hui9 aneidōs lib. vi. Nā si q̄ maxia sacra accipiebāt: renūtiabāt oib9 reb9 nec ulla i illis nisi nūnū cura remāebat. Herbis ēt q̄busdā emasculabāt: un̄ ēt coire n̄ poterāt. plini9 libro duodeuigesimo uerbū facti masculēscēt sis. dē siof. n. satu masculēscēt: itē i terra difficili. emasculatorē pigisti hoc ē honor aurib9 hōestis: puerariū & p̄diconē uocat apulei9 i apologetico. African9 nom̄ iposititiū a loco cuias erat. iponūt. n. dōato autōf noia huius ep̄iā noie. puer. sū9. p̄pti9. cū q̄terēt sera nocte facē pueri uulgatissima dictio. p̄sci9 euge puer sapias dis depellētib9 agnā p̄cute. Alibi. I puer & strigiles crispini i balnea āfer. aposiopesis idignabūdā. uoluit exprimere hoc si hui9 admissionalē meū puer inuenit te mēdati9 redarguet. Ne scio qd̄. sofia: uerba id quod erat artolātis. Tuam rē curet. cū uxore tua uoluetur. Talis est liberalis ep̄igramatista: loquēdi figura. Res nō uxoris res agit ille tuas. Subditiuo. subdititiō: fallo adulterio.

Testiculari.

Præsente nobis

Detestare. Castra unde Emasculare.

Masculēscēt

Puer p suo.

Res tuas agit.

Præstigiator Præstigiator. sæcularius: magus: diuina culus: q̄ magicis officijs astantiū stringat oculos ne recte uidere possint rei medullam. Est par. est æquū: iustū: & condecens. Extra unū te. præter te unum. **Mulier. impudica: intempans: stuprosæ mentis.** Audacter iuras. muliebri enim & amatorij per iuria nō penli facere: quod & cum cæteris tibullus: Nec iurare time: ueneris per iuria uenti Irrita per terras & freta sūma ferunt. **Proterue. contumaciter: insolenter audaciter: refractarie. est & a proteruo aduerbium proteruter: unde & proteruitas. proterula uero est sacrificium: in quo oīa tū exta: tū liba absumentur.**

Proteruter. Proteruitas. Proteruia.
In uerbis probas uerbotenus pudicitiam probas. In factis enim scelerosa & ipudicissima cōpares. Quæ dos dicitur. a crasso pello: & rudi turbados uocari solet su pellex pecuniaria: uestiaria: anularia: & id genus reliquā fam. nag. mundus.

Pudicitia dos Cū uera sit dos pudicitia: sanctiq̄ recessus mentis: & in coctū generoso petus honesto. Interrogata iacōica puella: quam utro suo dotem feret patriā respondit pudicitia. Sedatum. pacatū tranquillatū: uacā

Cupido. Amor.

rem tumultu & fredo stuprosæ mētis. Cupidinē. indiscriminatim pro amore ponit: ut marcelli regū lā nō sit semp obseruāda. sic is ait. Cupido & amor idē significare uident: & est diuersitas. Cupido enī incōsideratæ est necessitatis: amor iudicij. Plantus ī bacchidibus. Cupido te cōsiet an ne amor: Idē in curculione discreuit & uim eiusdē diuersitatis expressit dicēs. Quo uen? cupidoq̄ imperat: suadetq̄ amor. Cupidinem cum fæminino genere dicimus cupiditatē. Vergilius in sexto aneidō: quæ lucis miseris tam dira cupido. Cum masculino dicimus ipsū Plautū ī pænulo. cupido q̄tus: Deū metū. deorum reuerentiam. Quid distet inter metueri: & timere donatus terentianus interpresexplicabit.

Morigera.

Morigera. obsecundans: obsequens: morem gerens. At in re turbi subinde utitur. ut. morigerus fuit puer nunc nō decet. Ne ista. cum uocatione: & prosodia scribendum nā pro certe: & ualde: super perius super hac uoce complanatus. Examusim. effecte: absolute: perfecte: ad libellam. hoc uerbo

Examusim.

Priscianus usus ē libro primo his. uides ergo per se ipsam syllabam deficere prædictorum ratione nō alter posse examusim tractari nisi posita sit in dictione. Marcellus. examusim dicitur examine: ad regulā uel coagmentū. est enim amussis regula fabrorum: quā architecti cum opus probant rubrica illinunt. Plautus in amphitryone. si uera loquitur hæc examusim est optima. Idē in milite. Inest in hoc amussitata sua sibi ingenua indoles. id est examinata. Idē in menchmis: ut hanc rem uobis examusim disputem. Varro. quare si diligens est adamusim per me licet assumas teneas. Idē questio / num plautinarum libro tertio. Amussis est æquamen leuamentum id est apud fabros tabula quædam qua utuntur ad saxa coagmentanda. præterea ab hac regula fit & aduerbium amussim: quod enotat regulariter tractum a regula: ad quam aliquid exæquatur: quæ amussis dicitur. quidam amussim esse dicunt non tacere: q̄ mutire dicitur loqui. Examusim uoce diomedes usus: quod tanto maxime rudibus præstare cognoscimus: qui rusticitatis enormitate culti sermonis fauciant: immo defor / mant examusim normatam orationis integritatem. Delinitus. externatus mente: demultus: men

Amussis æq̄ / mentum.

Amussim.

Delinitus.

Delinifica mulier.

recaptus. Marcellus. Delinitus est mente alienatus. Plautus in amphitryone. Delinitus sum profecto ita ut me: qui sim nesciam. Lucilius libro. xxvi. concedat homini id quod uult: delinuat: corrupat prorsus ac neruos omnis. Delinitus quoq̄ ad nostram consuetudinem priuatus. Ouidius. crimen erat uestrum si delinita fuisset. Turpissus in demetrio. uidē mirum ingenium ac delinifica mulier hominem commoratur lacrimis. Delinitus delectatus. Mar. tullius ad cassium libro primo. Iam biennium est cum uirtuti nuntium remisisti delinitus illecebris uoluptatis. Delicere est delinitum reddere. Lucilius libro. xxx. præserint labra: delicit: delinit amore.

Certe de hoc amphitryone iam alterū nimis est magis. Nescio quis præstigiator hanc frustratur mulierem
Al. Per supremi regis regnum iuro: & matrē familias Iunonem: quam me uereri & metuere est par maxime: Ut mihi extra unum te mortalis nemo corpus corpore Contigit: quo me impudicam faceret. Am. uera istæ ueli
Al. Vera dico: sed nequicq̄: quoniam nō uis credere. Am. Mulier es audacter iuras. Al. quæ non deliquit decet Audacem esse. confidenter pro se & proterue loqui. Am. Satis audacter. Al. ut pudicam decet. Am. i uerbis p̄bas
Al. Nō ego illam mihi dotem duco esse: quæ dos dicitur. Sed pudicitiam. & pudorem: & sedatum cupidinem. Deum metū: parentū amorē: & cognatum concordiam. Tibi morigera: atq̄ ut munifica sim bonis: p̄sim p̄bis. So. Ne ista edepol si hæc uera loquitur examusim ē optima. Am. Delinitus sum profecto ita: ut me qui sim nesciam.

Cauesis, cauesius, Terentius in eunucho. Cauesis: nescis: cui nunc maledicas utro. Donatus, quia im-
peratiua uerba sunt ueluti contumeliosa: addebant ueteres sis: quod significat si uis. Vsupdus, per-
dideris. Vsu enim paelcon est: & supuacaneum uenustati non significato serutés, sicuti in usu uenire
& id genus reliquis. Amittere, alienare a corde: in priscis exemplaribus legitur omittere id est relin-
quere: differre: prolatate. Omittere quandoq; significat in pigritie redigere: hinc omisus: & omisior
Omitto cum duplo, m. scribitur: Priscianus, praeterea omitto pro omitto dicimus. Terentius in adel-

Sis si uis.

Vsu.

Omittere.
Omisior.

So. Amphitryo es profecto: cauesis ne tu te usu pduis
Ita nunc homines imutatur: postq; peregre aduenimus

Am. Mulier istam rem inquisitam certum est non amittere.

Al. Edepol me libente facies. Am. quid ais? responde mihi.

Quid si adduco tuum cognatum huc a nauinaucraten:

Qui mecum una uectus est una nauis: atq; is si denegat

Facta quae tu facta dicis quid tibi aequum est fieri:

Nunquid cam dicis quin te hoc mulctem matrimonio.

Al. Si deliqui nulla causa est. Am. conuenit: tu sosia

Duc hos itro, ego huc ab nauis mecum abducam naucraten

So. Nunc quidem praeter nos nemo est: dic uerum serio.

Ecquis alius sosia intus: qui mei similis fiet?

Al. Abin hinc a me dignus domino seruus? So. abeo si iubes.

Al. Nimis ecastor facinus mirum est qui illi collibitum fiet

Meo uiro sic me insimulare falsum facinus tam malum.

Quicquid id est: iam ex naucrate cognato id cognoscam meo.

Iupiter.

Ego sum ille amphitryo cuius est seruus sosia

e Idem mercurius qui sit quando comodus.

In superiore qui habito coenaculo.

Qui interdum fio iupiter quando lubet.

phis. omittit multe
re. Oratus in secun-
do sermonum: aut
spem deponas: aut
partem illius omittit
tas. Naucraten.
nomen a nauis de /
flexum: naucrates:
q; in nauis ministere
potestate habeat
at appellabit. Cau-
sam dicis, repugna-
bis: causam allegabis
cur haec non fiant.

Multum, prius per
diuortium. Nulla
causa, nihil est in cau-
sa, excusatio nulla
suberit: qui me ab-
dicet matrimonio.

Intus, intus est.

Dignus domino ser-
uus, siue isanus aequus
ac dominus, seu di-
gnus domino: ea p-
fidia & dolis: & sy-
cophantis exuberans
qua dominus scaturit
& abundat. Ab eo
si iubes, ad liberta-
tem scilicet. Qui
illius, quomodo illi am-

Naucrates.

phitryoni collibuerit me ueluti impudicam turgare, Differre probris inceslere. Insimulare facinus, er-
ror ex hoc donati coparet ligdo: & manifestarie existimatis cum gentiuo profert insimulare uerbum

Ego sum ille, Tertius hic actus est: in quo iupiter ex olympo regrediens explicat: & enodat se subdi-
tium amphitryonem esse cum parilis formae sosia. Causam sui aduentus hanc unicam esse: ut assimulato
se amphitryoni maximam frustrationem imisceat amphitryoniae familiae, p;git porro almenam alloquit.

Sosia, mercurius cognomen temporarium assumpsit. Comodus, comodum est: cum conducibile: & utile
uti mercurius dei sumat uires ut puta in sosia seruo repellendo: seu quo tali discrimine: tunc dei uires as-
sumit. Coenaculo, fuit olim cum aduenterent coenacula uisitoribus: & pauperibus attributa legedi po-
tius esse scenaculo: uti diminuto scit a scena ut in tabernaculo superioris scenae ueluti rex habitaret. Nec
auertenda quoque lectio illa: quae nobis probator est: ut scenaculo legamus per augustali: archiuo condigno uti il-
lic praedignitate loci senatus haberet. Legimus enim scenaculum diminutiuum a senatu. P;peius scenaculum
dici putat locum senatorum, p;cepimus pariter scenaculum hoc est senatum paruum constituisse faminas apud
romanos: unde iocus esset se in scenaculo habitare hoc est in cubiculo puellae amphitryoniae: ubi de re
bus uoluptariis comitia sunt. Quod si coenaculum legis locum intellige ad tectum scandulare proximum
molles ubi reddunt oua columbae: ubi inquilini pauperes habitabant: unde Iuuenalis resculas paup-
tinas significare uolens ait. Rarus uenit in coenacula miles. Facere coenacularem iureconsultis est co-
nacula annuis pensionibus locare. In pompeii correctis autographis haec scripta sunt, senacula trisa
fuisse romae: in quibus senatus haberi solitus sit memoria reddidit nicostriatus in libro: qui inscribitur
de senatu habendo. Vnum ubi nunc est aedis concordiae inter capitolium: & forum: in quo solebant
magistratus, D. T. cum senatoribus deliberare. Alterum ad portam capenam. Tertium circa aedem
bellonae: in quo exterarum nationum legatis: quos in urbem admittere nolebant senatus dabatur.

Scenaculum.

Senaculum.

Coenaculum

Facere coena-
culariam.

Nunc autē quo extemplo, corrige ex autographis, huc autē quū extēplo: ut sit hic sensus, cū extem-
plo aduenerit ad suauitūdines amationū amphitryo fieri: quo facilius cōplexu puellari potiat. Ho-
noris uestri, quē honorē uobis spectatoribus p̄ meritū habeo. Transigā, absoluā: finā: transeā: ita
Terentius, Res transigetur int̄. Cōtraxerim, redūdare: & reflecti ad probriū alcmenae infontis ma-
chinaueri. Alcmenae expetat, transferat in alcmenā. Frustrationē, irrisionē: deceptionem. Res,
amatio mea: & frustratiōis autor. Vno fetu, unico nixu: & partitudine. In tempore, tempestiue quā

Transigo.
Frustratio.

dolores partus illā
male habebunt: &
agēt: Quod gra-
uida ex uiro, iphi-
clū intelligit. Et
me, hic est sep̄ timi-
n̄ hercules: de quo
plura in superiorib⁹
adnotauim⁹. Hāc
adloquar, iratā alc-
menam, parascue
id est preparatio fu-
turā scēa. Veneri
dies parascue uo-
citur a iudaismo
nō ob aliā cām: nī
si: quā opus sunt
in die saturni feria-
to: eo profesto par-
rant. Durare ne-
queo, alcmenae ut
puellaris aīus ē cō-
tumeliarū uirulen-
torūq; iurgiorū in-
solens laccilita pro-
bris ab amphitryo
ne destinat: & cōsti-
tuit sibi nihil in po-
sterū cū marito fu-
turū. Caterum re-
pedans ad consue-
ta gaudia iupiter
cogit amphitryo
nō p̄bro irritatā
puellā mollire, ue-
rum: ut ē muliebre

Parascue di
esueneris,
Iudaismus.

Nunc autem quo extemplo aduentum apporto illico

Amphitryo fio: uestitum immuto meum.

Nunc huc honoris uestri uenio gratia

Ne hanc incohatam transigā comœdiam.

Simul alcmenae quā uir infontem probri

Amphitryo accusat ueni ut auxiliū feram.

Nā mea sit culpa: quod egomet contraxerim

Si id alcmenae innocenti expetat.

Nunc amphitryonem memet ut occepi semel

Esse assimulabo: atq; in horum familiam

Frustrationem hodie iniciam maximam.

Post igitur demum faciam res fiat palam.

Atq; alcmenae in tempore auxiliū feram.

Faciamq; ut uno foetu & quod grauida est uiro:

Et me quod grauidast pariat sine doloribus.

Mercurium iussi me continuo consequi

Si quid uelle imperarem: nunc hanc alloquar.

Alcmena. Iupiter.

Al. Vrare nequeo i aedibus ita me probri:

d Stupri: dedecoris: a uiro argutā meo.

Ea quae sunt facta infecta re acclamat

Quae neq; sūt facta: neq; ego i me admisi arguit

Atq; id me susq; deq; esse habituram putat.

Ne edepol faciam: neq; me perpetiar probri

Probrum.

Susq; deq;.

Ingenitū: quo plus obtinet nobilitatis: eo plus māsuētudinīs: placatur mollibus amatoris uerbis: Iure
surando dato a ioue amphitryonem agente: suam pudicam uxorem arbitrarier: & q; deinceps ca-
uebit ab iurgis: & dicaci maledicentia. Ita me, ap̄siopesis est: subintellige hoc uerbum decet: aut
tedet: siue quid consimile. Probrū, stupri: dedecoris: de honestamenti. Liuius, Incursant portis iaciūt
probra. Repertur & obprobamentū. Infecta re, lego infecta esse ex codice antigrapho. quid si le-
gis infecta ue pro eo quod est uel: seu ponetur ue ue. Acclamat, clamosa & exertissima uoce con-
firmat: & confirmando propalat. In me, contra dignitatem: & pudicitiam meam. Susq; deq; uisū
ter: contemptim: transeunter: cōfluenter. Pompeius tamen sic interpretatur, susq; deq; significat
plus minus ue, susdeq; fero: aut susq; deq; habeo. his enim omnibus modis dicitur: uerbum est ex ho-
minum doctorum sermonibus: in poematis quoq; & in epistolis ueterum scriptum plurifariam. sed
facilius reperies: qui id uerbum ostendent: q̄ qui intelligant. Ita pleriq; nostrum quae remotiora uerba
inuenimus: dicere ea properamus non discere. significat autem susq; deq; ferre: a quo animo esse: &
quod accidit non magnipendere: atq; interdum negligere: & contemnere & propemodum id ualet
quod d̄ ad̄ iap̄opei uel id est indifferēs esse. Laberius in cōp̄talibus Nunc tu lentus es: nūc tu susq; deq;
fers. Materfamilias tua i lecto aduersa: sed & seruos sextatis uerbis nefaritis utitur. M. uarro i silenna:
uel de historia. Quod si nō horū oīum sūta essent p̄cipia: susq; deq; eēt. Ne factā, nō faciā: nō susq;
deq; hēbo p̄bra: quae i me uelitatus ē. Famineo stomacho p̄ferri debēt hae oīa q; uidiāta nō magis

ad̄ iap̄opei v

gaudet q̄ famina. sup hac particula Diomedes libro prio. Itē ne acuto accentu ellatū recipit impati
ua: ueluti ne fac. quoties uero graui accentu: p eo qd̄ est apud gr̄cos n̄ accipit optatiua recipit ut
apud oratū ne facias: qd̄ inuidus dixi mihi placet. Nōnūq̄ & si acuto accētū efferret optatiua recipit
ueluti ne uentas: ne scribas. sed interest inter hoc & illud: quod dixi ne fac: quo hic impamus supius
suademus. Recipit quoq̄ idē ip̄m acuto accentu ellatū finitiua quoties ironice accipim⁹: p eo qd̄ est
apud gr̄cos uer̄ facta affirmatiōe quod est apud Ciceronē. Nā illi uehementer errant. Affirmat enī

Ne.

illos uehemēter er
rare. Quoties reci
pere: retrahere: re
ducere: & ut sūma
tim dicam uero rei
dubie: & quasi con
ditiōali aptatur re
cipit & subiuncti
ua eodem accentu
ellatū: ut apud cice
ronē. ne tu erici ac
cusator esses ridicu
lus. Illud. satisfā
ciendū est uerbis:
& insup adiurādū
quod cupit. Si me
illā. probior & sin
cerior antographi
lectio uidetur ubi
legitur in hunc fer
me modū. si mastā
amantē abse stude
am recte: hoc sen
su. si uolam mastā
cōtumeliis & iratā
almenā abse id
est ab ira: animo:
& blii sua placare.

Quod feci. fece

- Falso insimulatam: quin ego illum aut deseram:
Aut satisfāciat mihi: atq̄ adiuret insuper
Nolle esse dicta quæ in me insontem protulit:
Iu. Faciundum est mihi illud fieri quod illæc postulat:
Si me illam amantem ad sese studeam recipere:
Quādo ego quod feci factum id amphitryoni obfuit:
Atq̄ ille dudum meus amor negocium
Insonti exhibuit. nūc autem insonti mihi
Illius ira in hanc & maledicta expetent:
Al. Et eecum uideo qui me miseram arguit
Stupri dedecoris. Iu. te uolo uxor colloqui.
Quo te auertisti? Al. ita ingenium meum est
Inimicos oſa sum semper obtuerier
Iu. Eia autem inimicos. Al. sic est. uera prædico.
Nisi etiam hoc falso dici insimulaturus es.
Iu. Nimis uerecūda es: Al. potin est ut abſtineas manum?
Nam certo si sis sanus: aut sapias satis.
Quam tu impudicam esse arbitrere & prædices
Cum fatus sermonem nec ioco nec serio

rat enī iupiter harū fratū cōceptacula: & fomenta dū prauent amphitryonē: & almenā sub imāgie
falsa decipit. Negociū. molestiam: detrimentū: triccas: impedimētū. aristophanes in pluto. αλλα
σοι ωσπερ ω πρ α γ υ α τ α. Negociositas est: quæ gr̄ce dicit π ο λ ο π ρ α γ υ ο ο ι ν η. Insonti. poetæ ex
duplici nominis significātia ambiguitas. Insontē nūc appellat extra cōmunē significatū non sontē
hoc est nō reum: q̄ q̄ hulus rei autor extitisse ignorabatur nō pactus fuerat reus: nec criminis argue
batur patratū: hinc erat inſons id est expers iniuriæ. Illius ira. amphitryonis cholera: & excādescētia
quā cōceperat ex almenā sōſiaq̄ uerbis. Experēt. trāſerent: redundabāt. Ingeniū. natura Inge
nita: sic lucius. ut ē ingentiū hulus metalli. Columella libro qnto. & si boni generis erūt: nāq̄ aliter in
caſsum dependēt opa cū degeneres ēt renouatæ pristiniū seruabūt ingeniū. Oſa sū. In codicibus
integr̄s Pōpet. oſi sūt ab odio declinasse antiquos testis ē. C. gracchus i ea: quæ est de lege minutia:
cū ait: mirū si qd̄ iis iniuriæ sit semp eos oſi sūt: quod nūc quoq̄ cū præpositiōe ellatū frequēs est quā
do dicitur perosi. Obtuerier. intueri: inspicere: iuxta illā socraticā sniam. quæ a uitruuo repetit de
cere homines fenestrata pectora habere: & animū in primori frōte gestare. Eia inimicos. subridens
dulciter: & comiter hæc iupiter: tanquā qui efficit eam deperſat non sint inimici uocādi: sed oīum
amicissimi. Hoc falso dici. sensus est: tu q̄ uera falsa uis poteris inimicū te mihi perperā uelle amicū
haberi. Verecūda. marcellus. uerecūdū audax & cōfidens. Plautus i amphitryōe. Sic ē: uera prædico
nisi & hoc falso dici insimulatur⁹ es nimis uerecūda es. Potis ē. sūt q̄ legat potin es p potis ne ē: hoc ē
potēs: possibile ne ē: sup hac uoce diomedes hæc libro prio. Itē potestur apud eniū repimus: ex eodē
ē potissit dicebāt. Itē potis ē p pot: ut apd̄ enitū. q̄ potis ingētes causas euoluere belli. & Vergilius
at nō euadrū potis ē uis ulla tenere. Nec nō pote p potes crebro dicere repimus. pxiō ut exēplo utar
pſeus ast. q̄ pote: uis dicā. nugaris: cūſus futun⁹ potero & potuero: sed potero magis: potuero subun
ctiū q̄ si nō repit. Abstineas manū. κατ α ζ ι ω π ο α ε υ ο hoc ē p silētiū itellige touē ad puellā demulcē
dā man⁹ paleæ id est paleari: seu fortē papillā admouisse. sic & gr̄ci dicūt απεκοιεν τ ο σ Χειρασ. Nā
certo. potior hæc lectio. Nō certo. Sēſus hic. pfecto si sapiēs manū abstiebis: & colloquū ab eo: quā cē
ſes ipudicā. Cōfat⁹ scribo cōferas.

Negocium.
Negociositas.
Insons.

Expero.
Ingeniū pro
natura.
Oſa sum.

Fenestrata
pectora.

Verecūda.

Potis.
Pote.
Potestur.
Potissit.

Palea.
Palar.

Rumores ut
crepitus uentris

Tibi habeas. scribe ex uetustis exemplaribus uerba habeas. Si dixi. ordo si dixerim te per iram im-
pudicam: non magis eris uerbis neque minus. Rumusculi sane & obrectatorum cauilli: non secus
ac crepitus uentris curandi autore diogene. paruifacendum enim est quorsum euadant: an sur-
sum scilicet an deorsum. Quin ut recte consummateque uoluimus in nobis situm est: apud alios per-
stat oratio. Et id. propter id: propterea: ideo. Expediam. expedite proloquar. Quo te. ut te. di-
citur & qui in eodem significato fulgentio. Periclitatus. expertus. Animum tuum. quemadmodum

Ridiculus.

scilicet diuortium
nostrum: & dissidium
ferres æquanimi-
ter. Ridiculi cau-
sa irrationis: uel ut
risum excuterem?
Iuxta illam catōis
sententiam de mar-
co tullio facetoso
consule: quod ridiculum
consulem habemus.
Ridicula uocantur
illa: quæ factu aut
dictu risum mouet
falsum teste quinti-
liano libro sexto p
ridiculo tantum ac-
cipimus. natura non
urit: hoc est: quan-
quam & ridicula o-
porteat esse falsa.
Fitque ridiculum id
ipsi: quod dicit non
ridet. Vel hunc.
uel dimetiens: & di-
sunctiua subinde
particula nunc po-
sita pro etiam: quo
modo loquendi gra-
phico: & perquam
eleganti usus est ma-
ro in buccolico lu-
dicio: carmina uel
caelo possunt dedu-

Vel pro etiam.

Ioco serio.
Serietas.

cere lunam: & epigrammatista. Vergillumque tibi uel tua tura dabunt. Serio prudenter scienter: &
ex animi sententia. opposita sunt hæc duo teste quintiliano libro sexto institutionum: Ioco & serio.
Serietas dictorum factorumque euprepia: decentiaque sidonio eloquentissime dicitur. Præuertit. præ-
uertere: trahere uertere: ut uulgatius usurpant. Illud. illa uerborum propudiosa: indecensque lacula-
tio. Ora obsecro. mendum nouæ huius impressionis. est enim legendum oro. Istæ uerba. quæ con-
tumeliosa: & amarulenta in me: pudicitiamque meam laculatus fueras. Virtute. pudicitia: quam per-
petim: continenterque seruauit: cautique ne mihi tuto hæc obisci possent. Irrita. uana: nugatoria. Dici-
tur quis irrita calumniantis uerba facere quotienscumque ita continenter: frugaliter: & abstinenter ut
uit: ut eius uita sit nauseatoribus: & detrectoribus potius censura: quam iurgiorum harena. Non desunt
improbantes hanc lectionem hoc pacto substituentes. ego istæ feci uerba ut tua hiritata. sensu pene-
tali. Amphitryo hæc uerba nunc tecum: cum scilicet tua pristina iurgia repercutio: feci hiritata id est
excandescens: irritata ut tua hoc est tuorum caullorum dicacium uolentia. hiritus pro canino la-
tratu accipitur a Sidonio libro nono epistolarum. mustitans quanquam chorus inuidorum prodat
hiritu rabiem canino. erit enim participium hoc plautinum ab hiritio uerbo deflexum: latro: & ca-
num irritatorum iras effundendo: quo Sidonius utitur & cateri: super qua re plurima in superioribus.
Nunc si forte quid fustius cupis ad id te relego. Num quando. scribe nunc quando. Abstines.
procul tenes. das operam ne factis uocer impudica. seu potius abstines interpretare uis abstineam.
Auorti. auerti: alienari: seduci. Valeas. uerba sunt formulæ similis illi: quæ dicebatur cum quis
libellum repudii mitteret uxori cuiuspiam.

Hiritus.
Hiritre.

Tibi habeas nisi si sis stultior stultissimo.
Iu. Si dixi nihilo magis es: neque esse arbitror.
Et id huc reuorti: ut me purgarem tibi
Nam nunquam quicquam meo animo fuit ægrus
Quam postquam audiui te esse iratam mihi.
Cur dixisti inquires. ego expediam tibi.
Non edepol quo te esse impudicam crederem.
Verum periclitatus sum animum tuum.
Quid faceres: & quo pacto id ferre induceres
Et quidem ioco illa dixeram dudum tibi
Ridiculi causa. uel hunc rogato sosiam.
Al: Quin huc adducis meum cognatum naucraten?
Testem quem dudum te adducturum dixeras
Te huc non uenisse. Iu. si quid dictum est per iocum
Non æquum est id te serio præuertier.
Al. Ego illud scio quam doluerit cordi meo.
Iu. Per dexteram tuam te alcumena ora obsecro
Da mihi hanc ueniam: ignosce irata ne sies.
Al. Ego istæ feci uerba uirtute irrita.
Num quando factis me impudicis abstines
Ab impudicis dictis auorti uolo?
Valeas: tibi habeas res tuas: reddas meas:

Mihi ire, mecum ire: pro abire. Comites, sunt qui pinguitur interpretantur pedisequas: & ancillas: quae in domum paternam almenam deducerent. ego ex interiori de promptu eruditione crediderim: comitesque interpretari decere seruos illos: qui receptitum dicuntur: quos recipiebat hoc est reseruabat sibi pecunia: res: & domestice inseruietes noua nupta cum marito domum ingredi daretur. Hi facto diuortio: diffareatisque nuptiis abibant cum uxore: quam superdotali uenissent largimento dicebanturque receptitum serui, parapherna iureconsulti superdotalia uocant: etiam si passim mendose legatur parapherna: Dicuntur

Receptitum & ui,

Parapherna

- Iuben mihi ire comites. Iu. sanan es? Al. si non iubes
Ibo egomet. comitem mihi pudicitiam duxero.
- Iu. Mane: arbitrato tuo iusurandum dabo
Me meam pudicam esse uxorem arbitrarier.
Id ego si fallo tum te sume iupiter
Quaeso amphitryoni ut semper iratus sies
- Al. Ah propicius sit potius. Iu. confido fore.
Nam iusurandum uerum te aduersum dedi
Iam nunc irata non es. Al. non sum. Iu. bene facis.
Nam in hominum aetate multa eueniunt huiusmodi.
Capiunt uoluptates: capiunt rursus miseriae:
Irae interueniunt: redeunt rursus in gratiam.
Verum irae si quae forte eueniunt huiusmodi:
Inter eos rursus si reuentum in gratiam est
Bis tanto amici sunt inter se quam prius:
- Al. Primum cauisse oportuit ne diceres.
Verum eadem si eisdem purgas mihi patiunda sunt.
- Iu. Iube uero uasa pura adornari mihi
Ut quae apud legionem uota uoui si domum
Redissem saluus ea ego exoluam omnia.

& haec bona paraphernica Sidonio in epistolis, Pompei ex codicibus tamen eruderatis: haec uerba sunt. Receptitum uerum seruum cato in suasionem legis uocant: cum ait significat: qui ob id uitium redhibitus sit: ubi irata facta est seruum receptitum se restari: atque flagitare utrum iubet. sed ut diximus haec superdotalia iureconsultis graecedicuntur parapherna. Apollinaris libro. sexto: quo perfecto mater puella paraphernicis instrumentis capit actionem repetundarum uelle praepoere. De receptitio suo marcus cato uocantiam legem suades uerbis hisce usus est: prout pro muliere non mutua.

Receptitum per mutua.

agnam dotem attulit. Tum magnam pecuniam recipit: quam in uiri potestate non committit: eam pecuniam mutua dat uiro. postea ubi irata facta est: seruum receptitum restari: atque flagitare utrum iubet. Quando mulier dotem marito dabat: tum: quae ex suis bonis retinebat: neque ad utrum transmittat: ea recipere dicebat. Sicuti nunc quoque in uenditionibus: quae excipiunt neque uenit. Quo uerbo plautus quoque in termino usus est in hoc uersu. Posticulum hoc recepit cum aedis uendidit.

particula quandam: quae post eas aedis erat: non uendidit sed retinuit. Ipse etiam cato mulierem demonstrare locupletem uolens. Mulier igitur & magnam dotem dat: & magnam pecuniam recipit. hoc est & magnam dotem dat & magnam pecuniam retinet. ex ea igitur re familiarium: quam sibi dote data retinuit pecuniam utro mutua dat. eam pecuniam cum utro forte irata repetere instituit: apponit flagitatorem seruum receptitum: hoc est proprium seruum suum: quem cum pecunia reliqua recepat: neque dederat dote sed retinuerat. sed ad uerum tunc est non absque causa comites Plautum dixisse: sic enim peculiari nomine: quae matrem familias: & utrumque comitabant appellabant. Iureconsultus ulpianus digestis de iniuria & famosis libellis. Comitum accipere debemus eum: quae comites eam: & sequi: & ut labeo ait: siue libertum siue suum: siue masculum siue feminam: & ita comitem labeo definiunt quae frequenter ad cuiusque causa ut sequitur dicitur: si in publico priuatoque abductus fuerit. Inter comites utique & paedagogi erunt. Sanan es. sana ne es: quae ob locum: reque leuicula diuortium pes. Si non tubes. comites: suos receptitios mecum abis. Arbitrato tuo nutu: arbitrio: uoluntate: iurabo te dicitur: & de iurium comitum

Comites.

Id ego si fallo. si fallaciose in hoc me gero: si crededo feliciter uxorem pudicitiam. Sume iupiter. ridiculum est. Iurat enim per iouem cum sit ipse iupiter. Ah. recedat alicui. possunt enim nimium liuiso autore uerba mollia: & amantia ad famineum animam perit iuadendum. optat de uita uerbis amatoris alicui: ut potius iupiter sit amphitryon scelus & propter. Te aduersum. uersum rem ad te pertinet. Huiusmodi. in hac similitudine. siquidem in terdum miscens tristitia laetis: nec prope toto pectore festa iuuat: ex his quae subsecuntur detorsisse ut papoda te reperi: quae scripta sunt in eunucho. Here quae res in se neque consilium: neque modum habet ullum: eam consilio regere non potes: in amore haec omnia insunt uitia: iniuria: suspitiones: inimicitiae: induciae: bellum: pax rursus. Eisdem. lege idem si inquit alicui idem: quae in me amantiter uel status es satissacis. res bene habet.

Arcesso.
Accerso.

Arcessat. si a dōmede stamus scribemus accersat: cuius uerba sub signaui. Item accerso & per. R. scribitur arcesso. Sed interest: quia accersere euocare est. Arcessere uero aliquem accusare significat: & ab arceo nascitur. & enim alium accusare a maleficiis arcere est. Priscianus tamen arcesso pro euoco dici posse contendit. Euocate. scribendum: euoca tu. & uerum sofiam adloquitur: qui blepharonem uocet in prandium. Is adeo. sofias inquit secum iupiter & blepharo ualde iusu: & flacco habebuntur. Iubebo enim mercurium illos a liminibus arcere. Hinc. extra archium. Collo obstricto. prouerbiali

Collo obstricto.

ter collo obstricto trahi quisq; dicit: cum digitis collum compri mit ad hominem sus focadum prona uia. Lucius. hinc obstricto: quod aiunt: collo anima detinet iul dens immortalitatis malignitas. Fauibus obstrictis tranquillus igit in casare dicitur. Ille agat melius ille atar. sub

Al. Ego istuc curabo. Iu: euocate huc sofiam Gubernatorem qui in mea navi fuit Blepharonem arcessat: qui nobiscum prandeat. Is adeo impransus ludificabitur.

Quum ego amphitryonem collo hinc obstricto traham. Al. Mirum quid solus secum secreto ille agat Atque aperiuntur aedes: exit sofia.

Sofia. Iupiter. Alcumena.

So. Amphitryo adsum: si quid oportet est impari imperium exequar.

Iu. a Optime aduenis. So. iam pax est inter uos duos Nam quia uos tranquillos uideo gaudeo: & uolupte est mihi.

Atque ita seruum par uidetur frugi sese instituere.

Proinde heri ut sint ipse item sit uultum e uultu comparet

Tristis sit. heri si tristes: hilarus sit si gaudeant.

Sed age responde: iam uos redistis in concordiam?

Iu. Derides qui scis haec iam dudum me dixisse per iocum.

So. An id ioco dixisti: quidem serio ac uero ratus

Iu. Habui expurgationem. facta pax est. So. optime est.

Iu. Ego rem diuinam intus faciam: uota quae sunt. So. censeo.

Iu. Tu gubernatorem a navi huc euoca uerbis meis

Blepharonem ut re diuina facta tecum prandeat.

So. Iam hic ero quum illic censebis esse me. Iu. actutum huc redi.

Al. Nun quid uis? quin abeam iam intro: ut aparetur quibus opus est

Iu. I sane: & quantum potes fac parata sint omnia.

Al. Quin uenis quando uis intro: faxo haud quicquam sit mora:

Iu. Recte loquere. & proinde diligentem ut uxorem decet.

mittiturque a ioue illico: ad quam destina

uerat puertiam. eo egresso mercurium uocat: ut hitu sofiae et subseruat: & supparasitee. Optime sunt quae gaudeat oportune: quod cupit naucraten aduolare. Volupte est. uoluptificum est: hilarum: gaudiale. Tertius in phormione. Ventre saluum uolupte est. Donatus. uolupte: est hoc uoluptatis nomen ut hoc facultatis. sic enim ueteres per apocopen loquebantur. Dicitur & uolupte in eadem significantia plauto: & ceteris. Se se instituere. animi sui inducere. Proinde. scribo perinde: ac tanquam. Comparat. mutet & adsumat ex herili animo sui animi: quod optimi serui est officium: & procliuiter amore domini demerentis. est papiniana illa sententia similis in re dissimili. Nec unquam ille suus: uultusque meo capiebat ab ore. Ouidius Riserit arride: si flerit: flere memeto. Impoat leges uultibus illa tuis. Sic. n. conciliatur amor: cum dixeris astuo sudat. Qui scis. per quae. Ia hic ero. discedetis sofiae uerba sedulitate: & pietate in iussis herilibus ostentatis. Faxo. facia ne qua mora praedii sacrificialis & uotiuu te moretur: sed oia parata erunt: & adornata celeratim: & ocyter post haec uerba in codicibus antiquis legitur hoc carmen.

Quando extirasti mihi te dixisse per iocum.

Extirare.

ut alimenae sint uerba strenuitate sua pollicentis amphitryonem: consequenterque ut faminae mos est iram intercute non deponetis. Marcellus citat huc uersum ita prodens. extirare & delurare id est ualde iurare. ut deamare. Loquere. loqueris. Proinde. perinde scribendum: & exponendum ut supra.

Frustra sunt. decipiuntur: deluduntur. frustrati sunt: qui merentur amphitryonem. In satyris sunt quinti enni uersus: uno multifariam uerbo conciniter implicati: quorum exemplum hoc est.

Nam qui lepide postulat alterum frustrari

Quem frustratur: frustra eum dicit: frustra esse.

Nam qui sese frustrari quem frustra sentit:

Qui frustrator: is frustra est: si non ille est frustra.

Frustra sunt

Iam hi ambo & seruus & hera frustra sunt duo.

Qui me amphitryonem rentur esse. errant probe.

Nunc tu diuine huc fac ad sis sofia.

Audis quæ dico tamen si præsens non ades

Fac amphitryonem aduenientem ab ædibus

Vt abigas quouis pacto: fac cōmentus fies.

Volo deludi illum: dum eum hac usuraria

Vxore nunc mihi morigero. hæc curata sient

Fac sis. proinde adeo ut uelle me intelligis.

Atq; ut ministres mihi. cum mihi sacrificem.

Mercurius.

Oncedite: atq; abscedite: omnes de uia decedite

Nec quisq; tā audax fuit hō q; obuiā obsistat mihi

Nā mihi qdē hercle qui minus liceat deo minitarier

Populo ut decedat mihi: q̄ seruolo in comædiis?

Ille nauem saluam nunciat: aut irati aduentum senis.

Ego sum iouis dicto audiens: eius iussu nūc huc me affero.

Quāobrē mihi magis par est de uia decedere & concedere.

Pater uocat me: eum sequor: eius dicto imperio sum audiēs

Vt filium bonum patri esse oportet: itidem

Amanti supparasitabor: horto: asto: admoneo: gaudeo:

Significat eni uer-
sus si deceptorem
decipi si nō arte de-
cipiat quod expres-
sit Ouidius ita ca-
nēs: si latet ars pro-
dest: affert depre-
hēsa pudorē. Atq;
admit merito tem-
p9 in omne fidem.

Diuē sofia. mer-
curiū uocat ut ab-
sente sofia itroeat:
& intronitatur:
ut fabula fiat fabu-
losior. Cōment9
cōmonitus marcel-
lus cōmentū p cō-
monitū. Plaut9 in
amphitryōe. fac iā
amphitryonē adue-
nitentē: ab edib9 ab-
eat quouis pacto:
fac cōmentus fies:
& si in tritis marcel-
li codicib9 nō com-
monitū legeretur:
sed communitum.

Mihi. uoluptati
meæ: genio meo.

Morigero morē
gero: obsequor ob-

Nodus enni
cnodatus.

Cōmentus.

secundo. oscenitas inest huic dictioni quandoq; Plautus infra. morigerus fuit puer nunc non decet.

Cum mihi sacrificē. Cum placabo memet ipum iouem sacrificiō. Iupiter enim cognomento nico-
phoros colebatur ab imperatoribus faustiter ex bello repedantibus. Nunc sibi met ipsi sacrificat iupi-
ter cum agens amphitryonem instar imperatoris sacrificat ioui uictoriam ferenti. Concedite. mer-
curius aduolans ad dials: herilesq; iussus instar comici serui: ut & in hoc quoque expressim uernam
agat: perturbat: exagitat: minitatur iis: qui in ula obstantant quo min9 officium: & munus suū obeat:
ascenditq; eo momento tectum scandulare: ut illinc aduentantem amphitryonem prohibeat. Inter-
pretare igitur concedite simul cædite: abscedite: locum date. Fuit. fuerit. mos loquendi doctorū.

Qui minus. per interrogationem proferuntur hæc omnia sensu tali qui idest quomodo liceat mi-
hi deo semouere: & populum obstantem arcere q̄ seruo comædicas partes agente? Si seruo licet eō
magis licere debet mercurio. In nōnullis exemplaribus probata fidei hac serie ferme scribitur. Non
mihi qdem hercle minus liceat q̄ deo minitarier populo ni decedat mihi: ut adseueratiue a mercurio
probata hæc uideantur. Ille nauē. is medius fidius seruulus comicus nūtiat qdpiam insperatum: &
improissum: ut parasitus in captiuis: & aliquotifariā apud plautum non magis q̄ ceteros scriptores.

Irati aduentū senis. ut in mostellarta: & in trinumio. hic charmides peger aduentans nūtiatur: qui
a prodigo filio omni pene re domestica depeculatus angitur: illic patris aduersū tranfonē seruū ue-
santentis Ira. Nauem saluam. ut dinactū in sticho plautina comædia adfertuntium hoc est amæ-
nitates omnium uenerū & uenustatū panegyri & pinacio dominis: saluos aduentisse cum nauī mari-
tos. Iouis dicto audiens. obediens iussu iouis. Par est. conueniens & consentaneum. est enim con-
uenientis deo q̄ seruo decedere. Concedere agminatim: & cōfluenter cædere. Supparasitabor

scribo supparasitor: subseruio: subfamulor. Hæc enim uerba: quæ per asyntheticon proferuntur sunt
instatis tps: quorū formā & tps decet adsequi primotinū hoc uerbū supparasitor, Horto. hortor. Nā

Nicophoros
iupiter.

Fuat.

Horto.

qui monet quasi adiuuat. Asto, affecla sum Indiuulsus: & Indefessus. Obsequitur animo, inseruit uoluptati: e contrario dicitur quis animo reluctari quotiescūq; vincit: temperat: & refrenat uoluptatē: si bidinē: & licentiā: in quā formā Ouidius: uince aīos: trāq; tuā qui cetera uincis. Modo bono, siue dexteritate quadā & nauitate: ne pīcula suboriātur altrinsecus: aut p leges: iuxta scilicet legū ānutū: ne raptus cōmittatur aut incestus. Capiā coronā, triūphū quendā amulabundi discumbētes coronabātur. apollontus in pluto introducit coronatū serūū. Ait interpres hoc assueuisse grācos acti

Coronati di
scumbebant

tare cū templū in-
troibant. serui tñ
hæc uerba sunt ex
libro septimo aenei
dos. frondenti tem-
pora lauro iplicat.
Diebus enim festis
corōari epulabant

Cispello.

Cispellam. longe
pellam. alibi aspel-
lam dixerat. Iungit
tur hoc carmen cū
subsequenti. De
supo. d̄ tecto supio-
ri: scandulariq; cæ-
naculo. Superne.

Madidus.
Madere.

Madidus sobri9.
Iocus elegātissim9
ex duplici madidi
uocis significātia.
madidū sane ebrīū
luculētī scriptores
appellant: quomō
& Plautus: madere
quoq; tibullo ebrīū
esse significat cum
sic inqt. Nō festa lu-
ce madere ē rubor
errātes & male fer-
re pedes. Madidū
p̄terea humefactū

Macidare.
Mador.
Sobri9 unde

signat aquatico: seu quous allo madore. Sensus est igit facīā ut hic sobrius seorsus ab ebrīo sit madidus hoc est aquea aspgine humefact9. Inuerget enim ut ifertus leges peluī aqua plenā in amphitryo nē. Iocus ē q̄ madid9 pro ebrīo positū uidet cū nūc secus Plaut9 significet. Macidare scriptorib9 opi natis significat abluere: mador p̄ quacūq; uulda aspgine lucio apuleio ponit. Sobrius interprete do nato dī quasi seorsus ab ebrīo. Sufferet. tolerabit patiet: cū amphitruo similitudine figurā decept9 pro mercurio sofīā pugnis obtundet aduertentē ad prādītū cū naucrate: quē prtus iussu iouis aduoca uerat. Quid est mea: qd ad me attinet: ludo enim cōto alieno. Morigerū. obsecūdantē: dexterrī me inseruientē. Eius studeo. scribe eius studio p uolūtate. Si qdē uos. apostropha ad spectatores.

Antitofis.

Ornatū. coronā: quā ebrīo & cōiuali hoī cōuenire supius significauit. Naucrate. antitofis ē: Ca sus p̄ casu ponit: ut id uergilianū patet i p̄rio aeneidos. urbē quā statuo ur̄a est: hic codicis textus erit. Naucrates nō erat i nauī: quē cōuenire uolui: & idoneū nomē est p̄fecto classis. ut naucrates appel let. uox n. nauis grācis appellat: κρᾶτῆρ̄ antideo: antecello: p̄asto: antisto: Idē quoq; uerbū est κρᾶτῆρ̄ τῆρ̄ τῶν κρᾶτῆρ̄ ὀτῶσ ὀτῶσ optim9. κρᾶτῆρ̄ ὀτῶσ potētia: ipiū: tanq̄ bello naumachtatio polleret. Myropolia tabernas ungetarias. ἀγορῶν ungetū uocam9: & πωλεῶν uēdo. Theodor9 gaza apud aristotilē myro polā pigmetariū uertit: cū ungetariū debuisset: aut seplasiariū. Lāpriduis autor ē hellogabalū iussisse se pingi: uelut cuppediariū & seplasiariū. Nomē a seplasia platea cāpanica ubi delicatora: & mūdiora ungeta uēdebant. hinc ausonianū id. aere seplasiae decipiare caue. Plinius & de seplasia nō tacuit.

Myropolia.
Myropola
pigmetari9
Seplasiarius.
Seplasia
Emporium.
Charta em-
poretica.
De macello.
Lantena.

Emporiū. mercatū: forū: cōciliabulū. ubi mercimonia abunde collatiua distrahunt. uox grāca. ἐμπόριον lucror & negotior. emporia negociatio. Plini9 libro sexto naturalis historiae. Ad pimulā p̄mū torū id est Indīa celeberrimū emporiū. un̄ segetrica ex uisiorib9. statuminibus. charta cōpacta ad cu cullos idonea: & suoluēda mercimōia dī emporetica. Plini9 libro decimo tertio. Nā emporetica inuti lis scribēdo iuolueris chartarū: segestriūq; mercib9 usū prabet: & ideo a mercatorib9 cognominata. In macello. sec9 est q̄ cēseāt litteratores: q̄ macellus nō signat lantē: sic enim mūditer: & eloquē

Siquid patri uolupescit: uoluptas ea mihi multo maxima est
Amat: sapit recte facit animo quando obsequitur suo
Quod omnes homines facere oportet dū id modo fiat bono
Nunc amphitryonem uult deludi meus pater faxo probe
Iam hic deludetur spectatores uobis spectantibus
Capiam coronam mihi in caput: assimulabo me esse ebrium.
Atq; illuc sursum ascendero: inde optume cispellam uirum:
De supero quum huc accesserit. faciā ut si madidus sobrius.
Deinde ille actutum sufferet suus seruus pœnas sofia.
Eum fecisse ille hodie arguet quæ ego fecero hic qd ē mea:
Meo me æquū est morigerū patri eius studeo seruire addecet.
Sed eccum amphitryonem aduenit iam ille hic deludet p̄be.
Si qdem uos uultis auscultando operam dare:
Ibo intro: ornatum capiam qui potius decet.
Deinde sursum ascendam in tectū: ut illum hinc p̄hibeam.

Amphitryo:

n Aucrate quē conuenire uolui in nauī non erat.
Neq; domi: neq; in urbe inuenio quēq; illū uiderit:
Nā omnis plateas preptauī: gymnasiarum yopolia:
Apud emporiū: atq; in macello: in palestra: atq; in foro:

ter appellat lo est ubi carnes uedunt: Et si q perperā uulgo macellaris uocant: latie lanis dñr. est sane Lanis
 macellus ganess ubi esculēta poculētae duraxat calida uedunt. Id thermolū Plaut⁹ & graci dicūt.
 Macellū tñ & maçellarios p lanēna lanisq̄ ānotauī usurpatū frequēter a neoteris. Hæc de macello
 uarro libro primō de lingua latina. forū olitorū. hoc erat antiquū macellū: ubi olerū copia: ea loca
 ēt nūc lacedamōis uocāt macellū. Sed Iones hostia ortorū. macelloras ortorū & castella macelli. Hic
 macellaris uocant: Suetoni⁹ i casare dictatore: quorū ut cū maxime expectatio esset ea: quæ ad epulū

In medicinis: in tonstrinis. apud omnis ædis sacras:

Sum defessus quæritando: nusq̄ inuenio naucratē:

Nunc domum ibo atq; ex uxore hanc rē pergā exquirere

Quis fuerit quē ppter corpus suū stupri cōpleuerit.

Nam me quā illam quæstionem īquisitā hodie amittere

Mortuū satius est: sed ædis occluserūt: euge pariter hoc sit

Atq; ut alia facta sunt: seriam foris: aperite hoc

Heus ecquis hic est: ecquis hoc aperit hostium

Mercurius. Amphitryo.

Me. Vis ad fores? Am. ego sū. Me. qd ego sū? Am. ita loquor

Me. q Tibi iupiter diq; oēs irati certo sūt: qui sic frangas fores

Am. Quo modo? Me. eo mō ut pfecto uiuas ætatē miser

Am. Sofia. Me. ita sum sofia nisi me esse oblitum existimas:

Quid nūc uis? Am. scelestē at etiā quid uelim id tu me rogas.

Me. Ita rogo: pene effregisti fatue foribus cardines.

An foris censebas nobis publicitus præberier.

Quid me aspectas stolidē? qd nūc uis tibi: aut quis tu es hō?

Am. Verbero etiā qs ego sim me rogitas: ulmorū acheruns?

Quem pol ego hodie ob istæc dicta faciam feruentē flagris.

Me. Prodigū te fuisse oportet olim ī adolescētia. Am. q dū?

Me. Quia senectā ætate a me mēdicas malum.

cent nitidas oleo labente palestras. palestrita in marmore situ obruto sic loquitur.

Flectere doctus equos: nitida certare palestra.

Ferre iocos altu: fallere: nosse fidē. Palestritæ luctatores sūt. pfectus. qnq; palestritæ licet hæc plan
 tarta uellat. hic palestrās fulgētio ī priō mythologico. Sudor hic opus palestrātis ingeni. palestra ex
 autoritate seruiana dicta: uel ἀποθησπαλῆσιδ est luctatiōe: uel ἀποτοῦπαλλειν hoc est a motu
 urnæ. In medicinis. Simia græcorū poetarū Plautus: qd nunc & subinde deprehendit. Certe medici
 nas uocat uicū thurariū: hoc est tabernas aromatarias: ubi spectariū obuersionē: & spettes ueneunt.
 Nā & hoc in albū latinis sinceræ neoterici receperūt. quo uerbo utit macrobius. ἰατρειῶν medi
 cina hoc est medicinarū taberna. Tonstrinis. officinis ubi tonsores radūt barbā. Hodie amittere.
 longe & eminus a mēte sequestrare: & si in quibusdā exemplaribus prisca legatur omittere. Sofia.
 salutaris est casus: p minitacionē prolatus. Me oblitum. ni reris me nomē meū dedidisse. Id enī ē
 me oblitū. Publicitus. ex aratio publico: ex publica impensa: aduerbiū est: qd in hūc significatum
 usurpat: ut si dixerimus legatua: cōgiaria: donatua: tesseras dari publicitus hoc ē a publico ipendio
 Plautus pprise utitur hac uoce. Apuleius & ceteri simpliciter & abusiue p publice usurpāt. Fulgētius
 Sidonius: Iustus captollinus ī gordianoꝝ uita sic. Nomen publicitus eraserūt. huius formæ aduerbiū
 est ac si dicatur: diuinitus: castus: & his similia. Vlmorū acheruns. pntites: perditio uerberū: talis: qua
 li fluus infernus animas impiorū distrahit & absūmit. Dicitur enim quis ulmorū pditio cū in eius ter
 gum callosū: faxes: marmoreū cōgeries ut garā dissipantur: & diminuūtur. Vlmī enī ad uibices infe
 rendos erāt accōmodi: unde seruū plagipatida: mastigiā: & uerberonē inferius ulmitribā uocabit.
 Alibi codicū nō acheruns sed acruus legitur. seruū uocabit acruū ut garū: in quem scilicet usrgæ
 cōferent. Prodigum. qui prodiga: & infreni lingua inumeras plagas mihi ministeris. Trahit tñ po
 lysemon sensum his seorsū. Qui dū: quo pacto: quomodo prodigus sum? Mendicas malū. post hoc

ptinerent: quis ma
 cellariū ablocata
 etiā domesticatim
 apparabat. Pale
 stra. cum bipartili
 ter capiatur pale
 fra pro exercita
 mento: & exercitiū
 loco: hic pro loco
 capitur ubi exer
 cent palestrā. nam
 & is palestorio græ
 cis utiq; uocitatur.
 Ars palestrica par
 lesmosine dī. pale
 indiscriminatim &
 palestra: qd papi
 niano carmine sat
 innotescit. & nudā
 exercere palen. Ali
 bi Plaut⁹: disco. ha
 stis: pale cursu & ar
 mis: quin nitida do
 mestice & crebro si
 dei emūcte scripto
 ribus uocitaf: qd
 enenit ob hāc præ
 cipue cām: quoniā
 luctatores & pale
 stritæ inungebant
 oleo corpora. qd
 maro egregie. exer

Lanis
 Palestra.
 Palestorium.
 Palemosine
 pale.
 Nitida pale
 stra.
 Palestritæ.
 Palestrans.
 Palestra usi.
 Medicinæ.
 Thurari⁹ ut
 cus.
 Spectariū.
 Spettes.
 Tonstrinæ.
 Publicitus.
 Vlmī.
 Vlmitribā.

carmen in exemplaribus antiquis hic uersus infarcitur.

Quæso aduenienti morbo iure medicabis.

Vbi erit locus ex fere cõsimili uocũ structura conflatus: qui lepor Plautinus est. Dixit enim mendicæ malũ: nunc mendicare ad medicare transtulit in his uocibus. Alibi patens est plauti cauillatio una lãtera plus est q̃ medicus. Aduenienti marcellus exponit incipienti. Medicare & medicari dici inuicem quis ignorat: Maro ut reliquos omittã. semina uidi eqdẽ multos medicare serentes. Funditas. Incõ

Adueniens i
cipiens.
Medicaf. me
dicari.

siderate & excordi
ter prodiga lingua
proiicis. Ab is i pri
icis plauti monum
tis hoc additur. cõ
prime animam ubi
aia pro ira positũ.

Sacrufico. meta
phorice & similitu
dinarietraslatũ ab
lis q̃ sacrificant tau

rum mactantes inter cuius cornua molã madidã pelui ingerũ: aqua igitur amphitryonẽ cõspersurõ maigena deus ait se illi sacrificare. Te macto. te magis augeo: istar molã aquã i te deurgẽtis. Ma
ctare sacrificiis aptum uerbũ Mactus taurus appellabatur cũ molã inspõgimine sparsus esset: Quasi
magis auctus inflectitur mactõ. macte uirtute prouerbialiter dicebatur quasi dixeris magis aucte uir
tute. Oratiõ. macte uirtute inquit sententia dia catonis. Silius libro quarto. macte o macte indole fa
cra uera Iouis proles. Desunt hic ut uideo circũferri uersus il.

Mactare.
Mactõ taurõ
Macte uirtu
te.

Optimo iure infringetur aula cineris in caput
Ne tu postules mactellam unam tibi aquã infundi in caput.

Perdunt. scribo perdunt pro eo qd̃ est perdidit. Bubulis coriis. scuticis ex bubulo corio durlo
re dissectis: qbus utuntur loreariis ad loreanda latera seruorũ. Saturni hostia. Nodus subobscurus.
Sciendũ est prisceos carthaginenses cõsueuisse saturno mactare singulis quisq̃ añis infantes: quod in
fame & dirũ sacrificiũ tertullianus in apologetico cõsequenter appellat infanticidiũ: hoc est paruulo
rum cãdem: quod institutũ est in saturni placationẽ. Nam q̃ nouerat a filio regno extgi & expelli na
tos deuorare nitebat: iouem esurienti rheã lapidẽ subiecit: sictũ ideo q̃ Χρõνοõ saturnus idest tempõ
omnia cõsumit: quod in primo apologetico placiadẽs fulgentius sic enarrat. Saturnus primus in ita
lãta regnũ obtinuit: hincq̃ per annonã prerogationẽ ad se populos atrahens a saturando dictus est sa
turnus. opis quodq̃ eius uxor: eo q̃ opẽ esurientibus fert edicta est. Pollucis etiam filiũ siue a pollendo
siue a pollucibilitate quã nos humanitatẽ dicimus. Filios uero suos comedisse fertur q̃ omne tempus
quodcunq̃ gignit consumit: quã obrem plutarchus inq̃ saturni ædem pecuniã publice sacrariũ esse
uoluerũt. Nam ærariũ est & tabulas publicas in eo seruãt: & tabulariũ dicunt. An q̃ fama saturni tẽ
pore nec auaritiã nec improbitatẽ ulq̃ in hominibus fuisse: sed iustitiã & fidẽ. Imilce uxor añibalis pa
tres carthaginis exorauit ut filio suo parceretur: quod luculentissimis carminibus filius exequitur lã
bro quarto punicorum.

Infanticidia

Saturnõ rps.

Saturnus uñ
Pollux.
Pollucibilis
tas.
Ærarium in
æde.
Saturni.
Tabulariũ.
Imilce.

Mos fuit in populis quos condidit aduena dido
Poscere cãde deos uentam: ac flagrantibus aris
Infandum dictu paruos imponere natos.
Vrna reducebat miserandos annua casus.

Sacra thoantæ: ritusq̃ imitata dianæ: quem sanguinarium ritum didascalice sic increpat.

Quæ porro hæc pietas delubra aspergere tabo:

Heu primæ scelerum causã mortalibus ægris

Naturam nescire deum. Iusta ite precati

Thure pio. cãdumq̃ feros auertite ritus.

Chartaginẽ
ses abstinerẽt
ab infanticidio

Mite & cognatũ est homini deus. de hoc sacro loquit tertullianus his. De nobis nihil tale cũ æque ex
torquere oporteret: quod cũ falso iactat q̃ quisq̃ iam infanticidia degustasset: q̃ incesta contenebraf
set. scribit plutarchõ in apophthegmatis agathocle ferientẽ fœdus cũ carthaginẽsibus iussisse addi: ut
ab infantiũ cãde abstinerent: quos saturno imolabant. Propterea cũ amphitryo significare uelit fur
turam ut mercurius perimeret saturni hostiam succidaneã fore inq̃t eruditissime. Plinius libro trige
simo sexto. In honore est in templo illo hercules. ad quẽ pãnt omnibus añis humana sacrificarunt uñ
ctima humi stans. Super consuetudine mactandorum hominum lactantius libro primo diuinarum
institutionũ. Apparet tñ antiquũ esse hunc imolandoꝝ hominũ ritũ. Siquidẽ Saturnus in latio eodẽ
genere sacrificiõ cultus: nõ quidẽ ut hõ ad aram imolaret. sed uti in tyberim de põte milulo mitteret:
quod ex responsõ quodam factitatum Varro autor est: cuius responsi: ultimus uersus est talis.

καὶ κεφαλὰ κροῦν δὴ καὶ τὸ παρρητεῖαι φῶτα.

Nam de Infantibus, qui eidem saturno imolabantur propter odium Iouis quid dicam? pascens festus in libris historiarum per satyrā refert carthaginenses saturno humanas hostias solitos imolare: & cum ut etiam essent ab agathocle rege siculorum iratum sibi deum putavisse: itaque ut diligentius placulum solueret duos ceteros nobilitatis filios imolasse tantum religio potuit suadere malorum: quae peperit scelerosa atque impia facta. Quis ignorat innumeras gentes hostiam humanam imolasse: quod cum accepissent romani magistratus eorum accersendos ac puniendos putaverunt: quos postea cum id consuetudine ac lege fecisse accepissent

Hostia hūana

Si denuo pultaueris: si minusculo digito fores increpauerint

Hac tegula tuum diminua caput: ut cum detibus linguam excrees.

Am. Tun furcifer meis me procul prohibe sis aedibus: Tun meas pultare fores: Hasce illico toto demolliar cardine.

Mer. Pergin: Am. pgo. Me. accipe. Am. sceleste in herum: si te hodie apprehendero: ad id te redigam miseriarum ut semper sis miser.

Mer. Bacchanal te exercuisse oportuit senex. Am. qdum. Mer. qum tu me tuum seruum ceses. Am. qd ceseo: Mer. malum tibi propter amphitryonem

Noui neminem. Am. Num formam perdidisti? Mirum quod me non norit sofia

Scrutabor: heo dic mihi quis uideor: num satis amphitryonem

Mer. Amphitryonem: sanus ne es: nonne tibi predictum senex bacchum Bacchanal exercuisse: dum qui sis alium rogites. Abscede moneo

Molestus ne sis: dum amphitruo cum uxore modo ex hostibus

Adueniens uoluptatem capit. Am. qui uxore: Mer. Alcumena.

Am. Quis illic homo: Mer. Quoties dictum uis: Amphitruo herus meus. Molestus ne sis: dum amphitruo cum uxore: modo ex hostibus

Adueniens uoluptatem capit. Am. Qui uxore: Mer. alcumena

Am. Quis illic homo: Mer. quoties dictum uis: Amphitruo herus meus. Molestus ne sis: Am. quod cum cubat: Mer. uide ne ifortuniu quaeras

Qui me ludifices. Am. dic quaeso mi sofia. Mer. blandius.

Cum alcumena. Am. in eodem cubiculo: Mer. immo ut corpore

Corbus incubat. Am. uae misero mihi. Mer. lucri est quod

eos dimiserunt: alias id faceret phibuerunt Autor est plutarchus in problematis.

Pultaueris. Indifferenter per pultaueris.

Minusculo. a minimo

hypochoresis

mos. quinquaginta

minuscule dicitur: tu

nae idus ab simili

tudine maioris quod ti

bicines tui feriat per

urbem uagant: &

conueniunt ad adem

mineruae. Is minus

culus digitus & auricularius dicitur.

Digitus uero sunt haec

nomina pollex: in

dex: famosus: medi

cus: minimus. neote

ri graeci sic. αυτι /

χειρ. δεικτικος.

ιερπος. δακτυλιος

της. ωτι της: ut si

dixeris. pollex: idem

medicus: anularis:

auricularius. Apud

procos graecos di

gitus legunt haec

nomina. αυτι χειρ

λιχνοος. σφακει

λος. επι βετης.

Pultare. Minusculi. Minusculae Idus.

Digitus nomina.

Indigitamenta

αυωψ. hoc est. pollex: indiculus medius ascensor. aetrum. sphacelon appellari coniecto quod sphacelos apud graecos morbus ad os penetrans uocat ut ita dicatur digitus ille medius: qui morbosus est & noxius ut pote quo notarentur illo noxia: & infamis latine dicitur: Perficius. infami digito: & iustalibus ante saluis: Iuuenalis cum fortuna imple minaci mandaret laqueum: mediusque ostenderet unguem martialis: & digitum porrigito medium. pollex latinis a pollendo dicitur. graecis quod altera manus sit. Digni ex autoritate serui dicati sunt mineruae. Indigitamenta pontificales libri dicuntur: unde sit indigitari uerbum. Secundus a pollice digitus salutaris appellatur: ut reor: quoniam silentium per id indicabat res salutaris: & opidoque conductibilis: quod significare uolentes aegyptii sicut uabant harpocratem salutaris digito: & opidoque de quo ueneris & mercurii filio intellexit Ouidius eo uersu. Quique premit uocem: digitoque fileria sua det. Is harpocrates lingua: ut coniecto: aegyptia sygalion uocabatur: In ausonibus burdegala codice emaculatissimo: cuius inspectandi copiam nobis fecit Tadaeus ugolettus uir litteratus ad paulum scribentis hoc carmen legi. Vestraque sigalion aegyptius ora resignet. Prohibe sis. prohibe sis.

Bacchanal. furias: diritates: tumultus: intemperias: quas mimallonides & adonides baccha exerceere solent: cum resecta facie: dispersis capillis: fluida ueste: lacero sinu exululant: agitantur ut phaba sita. Ecce mimallonides sparsis per colla capillis inquit Ouidius: quorum furorem Vergilius: proper tius: catullus: Perficius: & ceteri perscribunt. Adde bacchanal usurpari subinde Plauto pro campo: in quo furunt baccha. Plautus in aulularia in bacchanal ueni hodie coquatum. Idem in bacchidibus hoc uerbo utitur. Blandius. subintellige loqueris: nunc non ita excaecatus ut mihi interfectionem mitteris. in quibusdam codicibus legitur blandieris. Incubat. superimineat: in ster: quoniam significat inhaereat quod flaccus ualerius indicat cum ait. salutaris mitteris deus incubat angul. Ab hoc uerbo incubator ipsi

Salutaris digitus.

Harpocraetes.

Sygalion.

Tadaeus ugolettus.

Bacchanal. Mimallonides

Incubo. Incubator

tyranus.

Glocidare.
Glocire.
Pōp . codex
emēdatus .
Singultire.

tyrānus appellatur: quā uoce usus est serutus libro septimo a uerbo incubare fit incubiturus. Pōpetus glutire & glocidare gallinarū propriū est cum ouis incubiturā sunt. Sed error impresorū est istis. uer bis. erat enī scribendū glocire: nō glutire. Gallinā enim glocientē singultientē pullos crebris uocis strangulatiōibus uocātē: unde matricē gallinā incubantem bononiēsis satis idonee glociā uocant. Sidonius libro octauo epistolarū: quicq; sic uitis: ut diuitis incubātes uolūt uanitaris uideri alienā sur rexisse psonā. Martialis. largiris nihil icubasq; gazā ut magnus draco: quē canunt poetā custodē scy thlet fuisse luci. Plinius libro secundo naturalis historię.

Putare .

Aut si unī oēs incu barent: totidem ta men soles: totidēq; lunas. Deputat. sensus est facerē: & iocos⁹ Amphitryo nī lucrū oblatū est forte fortuna q; ra tionē putat: hoc ē pensitat: & exgrit. Plauto frequēs uer bum est putare raz tionem p eo dici so let examinare hinc putare purgare sig nificat putamina purgamēta. purus deniq; putus dicit. Marcellus putus di ctus a putādo uel a depurādo. Plautus in pseudulo purus put⁹ est ipus. Var ro o uos λυπεσ me lilla igit hīc accu m be pura ac puta. Idē in prometheo.

Rationes pu
tari.

Nōnī codex
emaculatus .

Argentū pu
tum.

Thyrso scandillos locat sibi amiculā de lacte: & cetera reptilia: quā apes milesia coegerint ex omnib⁹ floribus libantes sine ossē & neruis. sine pelle sine pilis. putā: procerā: teretem: formosam. Nam & ratioēs ea causā putari dictā sunt. quo ties ex his fraudis aut falsi mendacii aut iniqui aliquid separatur. & ipsi namq; cū dicimus dubitantes: puto: significamus nos in rebus incertis & obscuris falsis opinionibus fieri ambiguos. In his marcelli pauculis emaculauim⁹ multa ut lectorē hoc suppondio remitteremus onultū. Alphenus iurecōsult⁹ sergii sulpitii discipulus: rerūq; antiquarū nō incuriosus in libro digestorū. xxx. & liii. confectaneorū aut secundo in federe inqt: quod inter populū romanū: & carthaginenses factum & scriptū inuenit: ut carthaginenses quot annis populo romano darent certū pond⁹ argenti puri puti: quāsitū est: qd esset argentū purū putū? Respōdi ego igit: purū putū ualde purū: sicut nouū nouitiū dicit⁹ & ppritiū ppritiū: augere atq; intēdere uolentes noui atq; ppritiū significationē. Hoc ubi legimus mirabamur: eandem affinitatem uisam esse alphenō: puri & puti: quā sit noui & nouitiū. his assentimus: qui putum esse dicunt a putando dictum: & ob eam causam prima syllaba breui pronuntiant. putare autem ue teres dixerunt uacantia ex quaq; re: ac non necessaria aut etiam obstantia: & aliena auferre: & exci dere: & quod esset utile: ac sine uitio uidere relinquire. Sic nāq; arbores & uites: & sic etiam rationes putari dictum: unde uerbum puto amputatis falsis opinionibus sincerum retinere. Argentum ergo in carthaginensi federe putum esse dictum: quasi exputatum: excococumq; omnīq; aliena materia carens: omnibusq; ex eo uitis detractis: emaculatū & candefactum. Scriptum est aut purum putum: in multis aliis ueterum libris. tum etiam in quinti enni tragēdia: quā inscribitur alexander: & in sa tyra maret uarronis: quā inscripra est Διο παίδεσ οί γέ ποιντες. Atticos tanquam attici nonnulli de quibus sit autoribus mentio in lupū in archadia apud lyceum templū uersipelles euaserint. Multa superius super hoc sacro ex platonis. Plinii: augustini: & aliorum sententia: quā si cupis cessim repe da. ne inuittiter bis idem repetatur: præcipue cum nobis compendiarium proposuerimus iter.

Grandire, augere: grandes: militarios. & galatorios effcere. plautina dicto. Dicebāt & priscei grā
discere. Marcellus. grandire grandē facere. uarro rerū diuinarū libro primo. Cū aut humus seminari
Incipere nō possit. aut recepta non reddat: aut edita grandire nequeat. Plaurus in aulularia. Testudi
neū istum tibi ego grandibo gradū. lucretius libro tertio. Quæ nūc uix nostro grandescunt aucta
labore. Actus in meleagro. frugis perhibent grandescere. Pacuulus in doloreste. Nec grandiri secū
frugem posse nec mitescere. Quin granditatē priscei maiorem atate uocauerunt: eandē & grandauil

Grandire.
Grandiscere

Bl. Mira pfecto: sed gradus cōdecet grādire: ut uideo expectat
Amphitruo: & uacu⁹ uēter crepitat. At nō. ecqđ aliēa fabulor
In nōo olim thæbano genere plus q̄ mira memorāt martigenā
Ille aggressus belluā magnus europæ quæstor anguineo
Repentes hostes peperit seminio: & illac pugnata pugna
Fratrē trudebat frater hasta & galea: & nostræ auctorem
Gentis cum pulcra ueneris filia repisse anguis tellus uidit
Epirotica: sic de sūmo sūmus iupiter statuit. sic fatū habet
Oēs nostrates optimi pro claris factis diris agunt malis.
Fata istac me p̄mūt: ptolerare uī tātā clades q̄ exāclarē ipatibiles

So. Blepharo. Bl. qđ est? So. nescio qđ mali suspicor. Ble. quid

So. Vide sis her⁹ saluator fores oppellulatas gradit. Ble. nihil
Et famē expectat ob ambulās. So. Curiose qđē: fores enim
Clausit: ne præuerteres foras. Ble. obgānis. So. nec ganio
Nec latro: si me audias obserues nescio qđ secū solus: puto
Rationes colligit. quid memoret de loco excipiāne ppera
Ut metuo ne uictis hostibus di partā expūgant gloria m.

Granditas.
Grādauitas

Ingrando.

ratem. grādire fru
ges faxis inquit ca
to in re rustica. In
granduit. uerbum
est columellæ libro
duodecimo. at cir
ca calendas martii
locis apricis licet
porrū si iam ingrā
duit transferre.

Martigenam ille.
cadmus missus ab
agenore europam
quaritarū uenit in
beotiu agrum: ubi
thabis exadificatis
serpentē martium:
Nam omnes serpē
res in tutela martis
sunt. interfecit.

Seminio. semine
plautina uox colu
mellæ: uarronis. &
priscei. membrū
uirtile a semine poe
ta in osceno carmi
ne seminale. uocat

Seminio.

Semiale mē
brum.

eo uersiculo: aut præcidite seminale membrū. Idem cucūbitas uocat seminofas. serpens demū a ser
pendo deflectitur: unde serperastrā crura lignea uocamus aut asseres ad luxata corrigenda: qđ osten
dit marcus cato libro tertio de re rustica. Contra si quis in cōsuetudine ambulādī tam factus sit uacta
aut compernis: si eum corrigi non concedat: non sequitur ut stulte faciant: qui pueris in geniculis al
ligant serperastrā: ut eorum deprauata corrigant crura. Repisse anguis. cadmus tam grandauis
cum grandæua uxore secessit in epirum: ubi apud enchellās uersi sunt in draconem. EVXETHO enim
anguis. & angulla uocatur. Lucanus. enchellæ uersi referentes nomina cadmi. hoc Ouidius signifi
cat cum describens pugnam cadmi cum martia serpente ita cecinit. Serpentem spectas. & tu ipecta
bere serpens. Anguntur. sunt qui scribunt aguntur: agitantur: exstimulantur. ab hoc carmine uer
sus hī substituendi: quos in prisceis exemplaribus deprehendi.

Fata istac me premunt. pertolerarem uim tantam

Cladesq; exanclarem impatibiles. exanclare inquit nōnitus est perpeti uel superare. Cicero academi
corum libro quarto. Credoq; clitomacho ita loquenti: ut herculi quendā laborem exanclauit. & thu
sculanarū libro primo: qđ exanclauissent omnes labores: tū inciderent in mortis malū sempiternum.
Autumo tñ rectius esse si proferatur exanthlare pro eo quod est exhaurire laborē idē qđ perpeti: ut
est illud priscei poetæ. exanthlant liberi carchesia. Apuleius scetet hoc uerbo. Audi quid de hac uoce
quintilianus senserit libro primo institutionū. Sed opus est modo: ut neq; crebra sint hæc: nec manife
sta: qđ nihil est odiosus affectatione: nec utiq; ab ultimis etiā oblitteratis repetita temporibus: qualia
sunt topper & antigero: & exanclare: & psapia. Cætera quintilianū nolim carpe: quæ ciceroniana
sunt nō puto exhibenda. Oppellulatas. clausas: pessulis obfirmatas. sunt enim pessuli uestes: ferrei
obices: seræ: antipagmenta. Plautus in curculione pessuli heus pessuli sustulit. Sidonius in hoc signifi
catu utitur hac dictione. Oppellulatā firmiter ianuā pro eo quod est munitā: obarmatā: clausam: pes
sulis fultā Lucius appellat. Fulgentius libro primo. Quo portarū nostrarū pessulos aranearū castibus
oppletos quispiā nō uideret. pessuli dicti ut reor: qđ ianuā ne pessū eat muniūt. siue qđ pessum hoc est
deorsū partē ianuæ fulciūt. Nec gānto. ludit in uoce. Gāntus enim ppria & peculiaris uox uulpis
est. Expungāt. abstergeāt: auferāt. uerbū detortū aspōgia delesti: qua cū lra tāgīf euanescit. Siliter
usis est perscius. libertumq; utinam: quem proximus hæres impello expungam.

Seminofæ cur
curbitæ.
Serperastrā.
Compernis.
Enchellæ.

Exanclara.

Exanthlare.

Oppellulatae
fores pessuli.

Gāntus.
Expungere.

Adagium.

Adagium. prouerbii: paramia: ita uocitatu: quod sit in uulgu adactu: dicitur & adagio ausonio, Fames & mora. Plinius iis uerbis utitur in hanc sententiam: post cibū animi hilariores: hinc perfero carmina nugatorii poeta: quæ matutinæ rigiditatis lectori nausæa mouerent a saturis legi signat in quiens querit Romulidæ saturi qd dia poemata narrēt. & epigramatic9 poeta musam admonet ut a cæna proficiscatur. Hæc hora est tua: cum furit lyæus cum regnat rosa: cū madent capilli: tū me uel rigidi legant catones. Scelestus, alibi legitur scelus, extreme icelestū sositiam scelus appellat: ad enar

Scelus.

Dū ausculto uapula.

Am. Totam miris modis nostram uideo turbatam familiam
Vxor uitio stupro: dedecore me plena enecat
Sed de patera mirū . erat tamen signū obsignatum probe
Quid enī pugnas pugnatas ploquta : & pterelā nr̄is expugnatū
Occisum manib9 fortiter. At at noui iam ludum: id sositæ factū
Opera: qui me hodie quoq; præsentē ausit magne præuortier .
So: De me loquutus: & quæ uelim minus: hoīem ne cōgrediamur
Queso priusq; somniū detexerit. Ble. ut lubet. Amp. si illum
Datur hodie adprehēdere : ostendā quid sit herū minis & dolis
Incessere. So. Audin tu illū? Ble. Audio. So. illæc machia meas
Onerat scapulas. compellemus sis hoīem. scin quid uulgo dici
Solet? Ble. qd diciturus nescio. quod tibi patiundū fore ariolor .
So: Vetus est adagiū fames & mora bile nasum cōciunt. Ble. uerum
Quidem e loco compellemus alacre. Amphitruo.
Am: Blepharonē audio: mirū qd ad me ueniat. opportune tamen
Vt uxoris facta conuincam impia. quid huc ad me blepharoe
Ble. Oblitus tā cito: qui diluculo misisti ad nauim sositiam hodie
Vt tecū cōiuerē. Amp. nusq; factū gentium. sed ubi illic
Scelestus. Ble. quis? Am. sositia. Ble. eccū illum: Amp. ubi?
Ble. Ante oculos nō uides? Amp. uix uideo præ ira: adeo istic hodie
Me delirū fecit. Ne te sacrificem nunq; euades: sine me
Blepharo & auscultata precor. Am. Dū ausculto tu uapula.
So. Qua de re: num satis temporis: nō ocys quiui si dædaleis
Me tulissem remigiis. Ble. abstine queso non potuimus nostros
Grandius grandire gradus. Amp. siue ghalatorius siue

Temporatus, Remigia.

Tēporariū, Ghalatori9 gradus.

philosophū irasci turpe eē. sape eēt de malo iræ dissertauisse. librū quoq; περὶ ἀοργηζία δ. i. de nō ira scēdo pulcerrimū conscribisse: Isq; oibus quæ in eo libro scripta sunt nequaq; cōuente q; puolutus effususq; in irā plurimis se plagis mulcēret. Tum plutarchus lente & leniter. quid aut inquis uerbero nunc ego tibi irasci uideo: ex uultu ne meo: an ex uoce: an ex colore: an etiā ex uerbis correptū me esse ira itelligis? Mihi quidē neq; oculi opinor truces sunt. neq; os turbidū: neq; imanter clamo: neq; in spumā: ruborē ue efferuesco: neq; pudenda dico: aut penstenda: neq; omnino treptido ira & gestio hæc. n. oīa si ignoras: signa esse irarū solēt: & simul ad eū qui cadebat cōuersus: interim inqt: dū ego atq; hic disputamus hoc tu age . Temporū aduerbium quod significat tempestiue. Inde temporius dicimus. hoc est tempestiuus. Ouidius. in quarto metamorphoseon: modo surgis eoo temporius celo: modo seriū incidis undis. Remigiis. uolaturis: machinis: & alis instar palmarum remorumq; dexterrime dædalum uehentis. nec inscēter fortassis q; legitur remo: nauiq; per pasiphaen oblata aufugisse dædalum proinde ut fabulosam historiam tangeret maro libro sexto arceidos inquit remigio alarum. Apulei9 quoque in floridis inquit librari remigiis alarum aquilā. Ab aduerbio tēpori fit tēporariū p breui: & delutorio: qua uoce plintana faciūdia scater. plinii uerba sūt hæc libro undecio solū hoc i corpore tēporariū sitit incrementū. palladi9 lib. tertio si rosā tēpori9 habere uolueris: duobus palmis ab ea i gyrū tōdies. Ghalatorius. militaris: eximius: ingēs: quē diuarcare ghalatores solēt

Testudineus fuerit: certū est mihi hunc scelestū perdere
 En telū: en tegula. en obductas fores. en ludificatū herum
 En uerborū. scelus Ble. quid mali fecit? Am. Rogas? ex illo
 Tecto exclusum forib⁹ me deturbauit ædibus: So. ego ne?
 Quid minitabas te facturum si istas pepulisses fores?
 Am. Negas sceleste? So. Quin negē? en testis ampliter quo cū
 Venio missus sedulo: ut ad te uocatū ducerē. Amp. quis te
 Misit furcifer? So. q me rogat. Am. quādo gentiū. So. dudū
 Iā pridē: mō. ubi cū uxore domi redisti in gratiā. Am. bacch⁹
 Te irritassit. So. Nec bacchū salutē hodie: nec cererē: Tu
 Purgari iusseras uasa: ut rē diuinā faceres. & hūc me accersitū
 Mittis ut tecū pranderet. Amp. blepharo dispereā si int⁹ fui
 Aut si hūc miserim: dic ubi me ligisti? So. domi cū alcumena
 Coniuge: ego a te abiens portū uersus uolito. hunc tuis
 Verbis uoco. uenimus: nec te nisi nunc uideo postea.
 Am. Scelestum caput. Nunq̄ abis quin uapules.
 So. Blepharo. Ble. Amphitruo mitte hunc mea gratia & me
 Audias. Am. en mitto: quid uis loquere. Bl. istic iam dudū
 Maxima memorauit mira: forte præstigiator aut ueneficus
 Hanc excantat familiā: inquire aliunde: uide quid fiet.
 Nec ante excruciatū hūc missum facias: q̄ rē intelligas:
 Am. Recte mones: te aduersum uxorem aduocatum uolo.

Iupiter. Sosia. Blepharo: & amphitruo.

Vis ē: q̄ tā uasto ipete has fores toto cōuulsit cardie?
 Q̄ quis aē ædis tātas tā diu turbas cōcitāt: quē si cōpero
 Telebois sacrificabo manib⁹. Am. Nihil ē ut dici solet
 Quod hodie bene succedat mihi: deserui blepharonē & sosia
 Ut cognatū naucratem cōperirem: hunc nō repperi
 Et illos perdididi. Sed eos uideo: ibo aduersum: ut si qd habēt
 Scisciter. So. Blepharo. illic q̄ ex ædibus herus est: hic uero
 Ueneficus. Bl. proh iupiter quid intueor: hic nō est: sed ille
 Amphitryo. istic si fuit: illū sane nō esse oportuit ni sit
 Geminus. Iup. eccum cum blepharone sosiam: cōpellabo
 Hos prius. Sosia tandē ad nos. esurio. So. dixi tibi hunc
 Ueneficū: imo ego hūc thæbani ciues: qui domi uxore meā
 Impudicitia ipediuit. hec si tu esuris: ego sat pugnīs ad te uolito
 Am. Pergin mastigia? So. Abi ad acherontem uenefice.
 Am. Men ueneficū: uapula. Iu. quæ hospes intemperie ut tu
 Meū uerberes. Am. Tuū? Iu. Meū. Am. Mentiris. Iu. Sosia
 Intro: dum hūc sacrificio fac paretur prandiū. So. Ibo

Audi marcellum: sed ut nos ponim⁹
 emacula. Galatores sunt calobattati. Galæ enim sic
 fustes quis innituntur. uarro mutuum
 muli scabunt. Galatores: qui graditū
 tur perticæ lignæ ab homine eo: qui
 in istis agitatur sic illa gerras. Mimmi
 nostri sunt galatores. galæ apud cru
 ra: & pedes nostros existentes. Tum a
 galatoribus hisq̄ perticis lignis in
 xi passus ingentissimi mos diuariant dī
 citur gradus galatoris pro enormio
 ri scilicet. Negas sceleste. post hæc &
 istā adde ex prisca exemplarib⁹. quid
 minitabas te facturum si istas pepulisses
 fores: ubi minitare pro minitari
 prisco exemplo dictū autore marcello.
 Ueneficum. in tritis codicibus &
 proletariis deerat id carmen. Immo
 ego hunc thæbani ciues: q̄ domi uxo
 rem meam impudicitia impediuit: te
 stis ē marcellus impedire idem esse:
 quod sordidare. sē sus igitur hic erit.
 Sosia perperam: & haud quāq̄ æq̄ me
 ueneficum uocat: cū recte & adamus
 sim sit iste subdit⁹ uus amphitryo uer
 neficus appellāduꝝ qui ueneficis: phil
 tris amatoris: & p̄ stigis domum: &
 uxorem meā impli cauerit & inquina
 uerit.

Minitare.

Impedire.

Gorgophō,

Taphiis. thæba
nis populis telebo
is collimitis. In su
perioribus non ille
pide ut arbitrator m
ra de taphiis & tele
bois. Gorgopho
nis. huius thæbant
nepos fuit amphit
tryo. Perduellis.
hostis fid⁹ perduel
lium suorū: qui ini
micitias & duellum
cum expedit gero
cum eius inimicis.

Cephalus,

Cephalum. hæc
aperte ex iis: quæ
supra diximus con
cipies ab hoc enim
cephalonia uocata
ut idem sint taphi
telebois: & cephale
niis. Deionei. non
memini me super
hoc deioneo legi
se: ceterum satis in
notescit ex uerbis
plautinis: qui nam
hic fuerit deione?

Fitote,

Fitote. comodius
si site legeret. Mar
cellus. site imperati
uo modo. Cato de
præda militū. tu di
ues site. Crassus in
xyl. Illados. focsi
nunc site uiri.

Amphitryonem ut arbitrator ita comiter amphitryo accipiet ut
Memet ego ille alter Sofia Sofiā. Dū isti certāt in popinā
Diuertendum est mihi lances detergam omnis: omnisq; trullas
Hauriam. Iu. Tun me mentiri ais? Am. Mentiris inq; mea
Corruptor familiæ. Iu. ob istuc indignū dictū te obstricto collo
Hac dirripiā. Am. ueh misero mihi. Iu. ante id p̄cauisse oportuit
Am. Blepharo suppetias mihi. Ble. consimiles sunt adeo: ut utri
Adsim nesciam: rixam tamen ut potis est dirimā Amphitryo
Nolo amphitryonem duello perdere. linque collum precor.
Iu. Et tu amphitryonem dictitas? Ble. quid ni: unus olim: nunc
Vero partus est geminus: dum tu uis esse alter quoq; esse forma
Non desinit: Interea queso collum linque. Iu. Dic mihi
Videtur ne tibi istuc amphitruo. Ble. uterq; quidem. Am. proh
Summe Iupiter: ubi hodie mihi formā adimis pergo quærere
Tun amphitruo? Iu. Tu negas? Am. p̄nego: quando thæbis
Præter me nemo est alter amphitruo. Iu. immo præter
Me nemo: Atq; blepharo iudex fies. Bl. faciam id si queo
Signis palam: tu responde prius. Am. iubens. Bl. Anteq̄
Cum taphiis pugna sit inita quid mandasti? Am. parata
Nauis clauo hæretes sedulo: ut si nostri fugam facerent
Illuc me tuto reciperem. Iu. Item aliud: bene ut nūmatum
Seruaretur marsypium. Am. quæ pecuniæ? Bl. Tace sis
Meum est quærere. scisti numerum? Iu. Talenta quinquaginta
Attica. Bl. hic examussim rem enarrat: & tu quot philippeis?
Am. Duo millia: oboli uero bis totidem. Bl. uterq; rem tenet
Probe. Intus in crumena clausum alterum esse oportuit.
Iu. Attende sis. Hac dextra ut nosti regem mactaui pterelam
Spolia ademi. & paterā qui ille potare solitus est in cistella
Pertuli. Dono uxori meæ dedi: qui cum hodie domi laui:
Sacrificauis: cubui. Am. Hei mihi quid audio: uix apud me sum
Vigilans qui prope dormio: uigilans sopnio: uigilans & sanus
Intereo: ego ille idem sum amphitryo gorgophonis
Nepos: thæbanorum impator: qui creontis unicus teleboarum
Perduellis: qui acarnanes: & taphiosui uici: & summa
Regem uirtute bellica: illisce præfeci cephalum magni
Deionei filium. Iu. ego latrones hostes bello & uirtute
Contudi. electrionem perdiderant nostræ germanum coniugis
Achaiam: atholiam: phocidem: per freta ionium: ægeum:
Et creticum uagati ui uertebant piratica. Am. Di imortales
Mihimet non credo. Ita omnia quæ facta illic examussim
Loquitur. Blepharo uide. Bl. unum superest: id si fuit
Amphitryones fitote gemini. Iu. quid dicas noui cicatricem

Silet iudiciū, res distrahenda ē: & diffundenda: & amplianda: ut iureconsultorū uocibus utar: quod cum ambigui iudices romani significare uellent inscriberāt. N. L. hoc ē nō liquet: & in sequorē diē: tempusq; futurum reiciebant. Vos inter uos partite, scribe uos inter uos istac partite. Vtri sim ad uocatus nescio, deest hoc carmen, miseret lacrimarū: luctuū: orbitudinis: mæstitudinis. Ludificauit prisce codices habent ludificatus. Thesalum, thessalia ueneficis omnigeneribus scatebat in tantum: ut thessali pro magicis præstigiatoribus dicantur, propertius, erure & uasto thessala saga mar

N. L.

In thessalia
magica flo
ruit.

In dextro musculo ex illoc uulnere: quod mihi impegit pterela.
Bl. Eam qdem. Am. Apposite qdem. en aspice. Bl. detegite
Aspiciā. Iu. Deteximus uide. Bl. supreme Iupiter
Quid intueor: utriq; i musculo dextero eodem in loco
Signo eodē apparet probe ut primum coiuit cicatrix
Rufula: Subliuida: rationes Iacent. silet Iudicium
Quid dicam nescio.

Blepharo. amphitryo. Iupiter

Ble. u Os inter uos partite: ego abeo: mihi negociū est.
Neq; ego unq; usq; tanta mira me uidisse censeo.
Am. Blepharo q̄so te ut aduocat' mihi adsis. ne ue abeas. Ble. uale
Quid opust me aduocato: qui utri sim aduocatus nescio.
Iu. Intro ego hinc eo: alcumena parturit. Am. perii miser.
Quid ago: quem aduocati iam atq; amici deserunt?
Nuuq; edepol me inultus istic ludificauit: quisquis est.
Nam iam ad regem recta me ducā: resq; ut facta est eloquar
Ego pol illum ulciscar hodie thesalum ueneficum:
Qui peruerse perturbauit familiæ mentem meæ:
Sed ubi ille est: intro edepol abiit credo ad uxorē meam.
Qui me thebis alter uiuit inferior: quidnam agam?
Quem omnes mortales ignorant & ludificant ut lubet.
Certust introrūpam i ædibus: ubiqueq; hominē aspexero:
Siue ancillā: siue sequum: siue uxorē: siue adulterum:
Seu patrem: siue auum uidebo: obtruncabo in ædibus.
Neq; me iupiter: neq; di omnes id prohibebunt. si uolunt.
Quin sic faciam ut cōstitui: pergam in ædibus nunc iam.

Bromia ancilla. Amphitryo.

Apes atq; opes uitæ meæ iacent sepultæ i pectore

d Neq; ullast confidentia iā in corde qn amiserim.

Ita mihi uidentur omnia: mare: terra: cælum consequi

salā cognominari fabulā cōplexā ambages fæminarum detrahentiū lunā: orphea putare e propin quo primū intulisse ad utcinas usq; supstitiones ac medicinæ profectū: si non ex plis esset uis tota: in thraciāq; magice delata fuisset. primus quod extet ut equidē inuenio cōmentatus de ea est hosthanes xerxem regē perfarū bello: quod is græciæ intulit comitatus: ac uelut semina artis portentosa asper fisse obiter infecto quacunq; cōmeauerit mōdo. Quāuis i tritis exēplaribus Plini legerē interfecto mūdo. Tradit idē Plini: qd̄ repetitū ē ab Apuleio i apologetico molē magū fuisse: qd̄ dogmati nfo prorsus disētaneū ē. Bromia. nomē accōmodū: idoneū: & cōpar fulguritæ hoc ē fulgure afflata: fæ mellæ. 800. 00 crepit 9 ignis & strepit 9 dī. Dapes. ācillaria: uernisq; cōquestio catachristicos dapes aiām alētē hoc ē uegetatiuā uocat: q̄ organa refocilādi p̄ber cōsueuit ad corp' stabiliēdū: & sulciēdū quoq; Dapinart a dape deflectit: & dapiarto. Dicius dapes & daps. leges apud Catonē in libro de re rustica. si daps p̄fanata fuerit: pro epulo quod dis offert. Cōfidētia. grāmatici p̄ fortitudie capiūt.

Apulei 9 libro secū do metamorpho r seon. Reputansq; me media thessaliæ loca tenere: quo ar tils magicæ natlra cantamina toti 9 orbis consono ore ce lebrantur. Nec fuit i illa ciuitate: quod aspiciēs id esse cre derē: quod eēt: sed omnia prorsū ferra li murmure i aiām effigiem translata: ut & lapides: quos offenderē de homi ne duratos: & aues quas audirē: indidē plumatas: & arbo res: quæ pomeriū ambirēt foliata s/ miltiter: & fontanos latices de corpori bus humāis fluxos crederē. Plinius li x bro trigesimo na / turalis historix au tor est magicen in pside ortam a zora litre ut iter autores cōuenit. Troianis itaq; tpibus cū chi ronismedicinis cō tenta eēt. solo mar te fulmināte miror equidē illis populis faniām eius in tan tum adhæsisse: ut menāder quoq; lit terarum subtilitati bus peritus in eadē telmelo genit 9 thef

Correctū pl
nū exēplar.
Moses ma /
gus.
Alens aia.
Dapinart.
Daps.

Sepultus.
Tenebrico /
sum.
Sarca.
Sarcophag⁹

Assius lapis.

Sarcophor⁹

Carnis.

In almōe cur
rus cibeles la
uat.

Aquā uel m. quā līpopychos: & aīo defectos ī faciē cōspūta recreat: & refocillat. Assūpra, scribo
absūpra. Exclamat. nōnulli codices rertnēt īclamat. Sciscā. decernā: cognoscā: deprehendā. Se
pultus. sine pulsu: ut a bromia dicant hęc heri pulsus subsultatōnē picilitate. Tot⁹ timeo. prāponas
hulc & id carnē: qđ icurta aui deerat. eo more expgefactū adueniēs tenebricosū offendi dominū. te
nebricosū dicit ī tm̄ attonitū: ut scotōia: & quādā caligatōnē prā metu pateret. Increpuit. crepitu
fulmineo intonuit. Sarcā gestat. sola carnē corpus: & hominē agit. ceteri lemures sunt & ueneficiis

excārati: externati
ue. oōp̄ grāce ca/
ro dī sed latinus
Plautus īstet. sar
cophagus īdelapis
assius: quē absume
re statī cadauer īm
positū rumigerant
p̄ter dētes: q̄ & solī
īn pyra sup̄sunt. sar
cophorus capis p̄
tumulo. obiter hoc
norandū est caro ī
discrimnati dicit &
carnis. sed inciden
ter emacula priscia
ni codicē libri qnti
ubi aī nos: ita lege
bat. Lilius dromic⁹
ī odysea. carnis ait
uinūq; libabāt: an
re labat. tu ita sup
ple prisciani defor
me caluitū. Carnis
uinūq; libabant īn
almōe ante lauaba
tur. legiū enī utē
mariū cōsueuisse ī
almone lauare utē
filia sacrificialia ī flu
uio almōe: & pecu
liariter cibeles: de
quo post ceteros
tu ab ouidio sit mē
tio: id qđ ait uinū
lauari intellige call
ces uinatos: ī qb⁹
uinū sacrificale ter
nebat. Ambrosius
cōtra symachum.
Vnde igit̄ exēplū
qđ currus suos simu
lato almonis ī flu
mine lauat cibeles.
A carne sit carnicu
la: & carūcula: qđ cī
beles cultri & cete
ra utensilia sacrifi
calia īn almonela

uerentur ostendit Ouidius libro fastorum quarto.

Est locus īn tyberī: quo lubricus īstuit almo

Et nomen magno perdit īn amne minor.

Illic purpurea canus cum ueste sacerdos

Almonis dominam: sacraq; lauit aquis.

Iam ut opprimar: ut enecer: me miseram. quid agam nescio.

Ita tanta mira in aedibus sunt facta: ue miseræ mihi

Animo malest: aquam uelim: corrupta sum: atq; assumpta sum:

Caput dolet: neque audio. nec oculis prospicio satis

Nec me miserior scemina est: neq; ulla uideatur magis

Ita heræ meæ hodie contigit: nā ubi parturit: deos sibi intocat:

Strepi⁹: crepi⁹: sonit⁹: tōitr⁹: ut subito: ut ppe: ut ualide tōiuit

Vbi quisq; institerat concidit crepitu. ibi nescio quis maxima

Voce exclamat alcumena adest auxilium: ne time:

Et tibi: & tuis propicius cæli cultor aduenit.

Exurgite inquit qui terrore meo occidistis præ metu.

Vt iacui exurgo: ardere censui ædis: ita tum fulgebant.

Ibi me inclamat alcumena: iam ea res horrore afficit.

Herilis præuertit metus: accurro ut sciscam quid uelit.

Atque illam geminos filios pueros peperisse conspico:

Neque nostrum quisq; sensimus quum peperit:

Neque præuidimus: sed hoc quid? quis hic est senex.

Qui ante ædis nostras sic iacet: nūnam hunc percussit iupiter

Credo edepol: nam prohi iupiter sepultus est quasi sit mortuus.

Ibo & cognoscam quisquis est amphitryo hic quidem

Amphitryo. Am. pii. Bro: surge. Am. interii. Bro. cedo manū.

Am. Q uis me tenet? Bro. tua bromia ancilla.

Am. Totus timeo: ita me increpuit iupiter:

Nec secus est q̄ si abacheronte ueniam: sed quid tu foras

Egressa es? Bro: eadem nos formido timidas terrore impulit.

In aedibus tu ubi habitas nimia mira uidi: ue mihi

Amphitryo ita mihi aīus etiā nunc abest. Am. agedum expedi.

Scin me tuū esse herū āphitryonē. Bro. scio. Am. uide ēt nunc:

Bro. Scio. Am. hęc sola sarcam gestat mea familiarium.

Bro. Immo omnes sani sunt profecto. Am. at me uxor insanum facit

Suis fedis factis. Bro. at ego faciam tu idem ut aliter prædices

Amphitryo piam & pudicam esse tuam uxorem ut scias

De ea re signa atq; argumenta paucis uerbis eloquar.

Omnium primum alcumena geminos peperit filios

Dolores. *Od* ut ves græce peculiariter dolores partus. *Λοχαῖ* dō sīdem uocāt. Inde uerbū *Λοχαῖ* dō
not q̄ has partus erumnas lufferre notat. Capite operto operiebāt caput dis sacrificantes. Vergi
 lius libro tertio aeneidos. Tum numina sancta precamur palladis armisonæ: quæ prima accepit eūtes
 & capita ante aras phrygio uellamus amictu. Quarit plutarchus in problematis cur deos salutantes
 caput operiūt. Virtis autē dignitate præditis: & honore dignis: si quo casu occurrerint caput aperiūt
 Hoc enim illam quoq̄ dubitationē uidetur augere. Nam si quæ de anea feruntur uera sunt: ut præte

Odini.
 Opiebant ca
 put dis sacrī
 ficantes.

Am. Ain tu gemios? Bro. gemios. Am. di me fuāt. Bro. sine me dicef
 Ut scias tibi tuæq̄ uxori deos esse omnis propicios.

Am. Loquere. Bro. postq̄ parturire hodie uxor occepit tua.

Vbi utero exorti dolores ut solent puerperæ
 Inuocat deos imortales: ut sibi auxilium ferant:

Manibus puris capite operto. ibi continuo contonat

Sonitu maximo: aedes primo ruere rebamur tuas.

Aedes totæ consulgebant tuæ quasi essent aureæ:

Am. Quæso obsoluito hic me extēplo quādo satis deluseris.

Quid sit deinde? Bro. dum hæc aguntur interea uxore tuam

Neq̄ gementem: neq̄ plorantē nostrū quisq̄ audiuius:

Ita profecto sine dolore peperit. Am. iam istuc gaudeo

Vt ut erga me merita. Bro. mitte istæc atq̄ hæc q̄ dicā accipe.

Postq̄ peperit pueros: lauare iussit nos: occepimus.

Sed puer ille quē ego laui ut magnus est & multum ualet.

Neq̄ eum quisq̄ colligare quiuit in cunabulis

Am. Nimia mira memoras: si istæc uera sunt. diuinitus

Non metuo quā meæ uxori latæ suppetiæ sient:

Bro. Magis iam faxo mira dices: postq̄ i cunas conditus est:

Deuolant angues iubatī deorsum in impluuium duo

Maximi: continuo extollunt ambo capita. Am. hei mihi.

Bro. Ne pauē: sed angues oculis omnis circunuisere

Postq̄ pueros conspicati. pergunt ad cunas citi.

bant: ut aut operiendo capite se ipsos humiliores redderent: aut metu ne quid ignominiosum ac tri
 ste interpretando alicunde auribus accideret. Idcirco uestem ad aures usq̄ attollebant. Hoc autem
 eos uehementer uitasse ex eo facile perspici potest: quod oraculū adeuntes æra pulsari: & q̄ maximū
 strepitum fieri uolunt. Aut illud est q̄ castor dicit mores romanos pythagoricis comparans genium
 qui unicusq̄ nostrū inest: deos: qui extra sunt rogare: & caput uelando supplicare animi scilicet uela
 mentū ac reuelationē per caput quodam enigmate ostendentem. huc facit illud titinnii in psaltria.
 Manus lauite mulieris: & capita uellate. Ut ut. quomodocunq̄. Lauare. legendum lauere. Marcel
 lus. Lauit pro lauare. Vergilius libro secūdo georgicon. Lauit improba reter ora cruor. Plautus i pseu
 dulo. eas lacrimis lauit. Lucretius libro secūdo. littoris ineurui bibulā lauit a quor arenā. Actus i fun
 dis. falsis cruorē guttis lacrimarū lauit. Salustius in secūdo historiarū. dubiū an insula sit: quæ euri sup
 tectis fluctibus circūlauit. lauere inde tractum est. ennius in telamone. strata lauere lacrimis
 uestem squallidam & sordidam. Plautus in amphitryone. postquā peperit pueros lauere iussit nos oc
 cepimus. Impluuium. in cauo ædium locus ubi superne hoc est ex impluuiio superiori impluit. Var
 ro libro secūdo de lingua latina. Cauu in ædium dictū: qui locus tectus intra partes relinquebatur
 parulus: qui esset ad cōmunē omnium usum. In hoc si locus nullus relictus erat sub diuo qui esse dice
 batur restudo a testudinis similitudine: ut est in prætorio & castris. si relictum erat in medio ut lucem
 caperēt deorsū quo ipsuebat impluuiū dictū sursum qua cōpluebat cōpluuiū: utrunq̄ a pluuisa: ut cōplu
 uū sit sibi cū coronatio siphunculara: tubularaue. Impluuiū cloacata plāties apud cauiū ædiū. Sido
 nius libro eplaz octauo. Nā fragor illico: quē mouebant uicinantes impluuiio cubiculi mei: duæ quæ

reunte diomede ca
 put operiens rem
 diuinam fecerit ra
 tionem habet nec
 repugnat: ut quem
 admodum i occur
 su hostiū caput ue
 lemur: sic amictis ac
 bonis uiris obulam
 facti capita detega
 m9. Nam quod ad
 deos pertinet id pro
 prium non est: sed
 casu accidit: & ab il
 lo seruatum postea
 māsit. Quod si ali
 ud dicendum est: ut
 de ne aliud solum
 quæredum sit: quā
 obrem deos uene
 rantes capita uel
 lent. Alterum uero
 consentaneum est.
 potentioribus enī
 occurrētes idcirco
 caput aperiunt: nō
 ut eis aliqd addant
 sed ut inuidiam po
 tius detrahant. ne
 pares dis immorta
 libus honores po
 scere: nec ut eodē
 cultu delectari ui
 deātur. Deos uero
 idcirco sic adora

Cur potētio
 ribus occur
 rentes caput
 aperiunt:

Lauere.

Impluuiū.
 Cauū ædiū.

Compluuiū.

Cōpluuiata
uinea.
Displuuiatū

Tetraſtyla.

Teſtudinata

Receſſim.
Ceſſim.

Prorſum.
Oſo prorſa.

Ducere.
Trahere.

Petere
Hecatombe

plam anus getides: quibus: nil unquā litigioſius: bibatſus: uomatſus: A cōpluuiato quadrata forma pro
penſilis compluuiata dicitur. Plinius libro decimo & ſeptimo. ſequitur uinearum ratio. quinq; gener
rum ea: ſparſis per terram palmitibus: aut per ſe uite ſubrecta: uel cum adminiculo ſiue ſugo: aut pe
data ſimplici ſugo aut compluuiata quadruplici: ad hæc pertinentia Vitruuii uerba ſubſcribi libro
ſexto. Caua ædium quinq; generibus ſunt diſtincta. Quorum ita figuræ nominantur. Tuſcancum:
corinthium: tetraſtylon: displuuiatū. Teſtudinatum: Tuſcanica ſunt in quibus trabes in atrii latitudi
ne traectæ habent

interpenſiua & col
licitas ab angulis pa
rietum ad angulos
tignorum intercur
rentes. Item aſſert
bus ſtillicidiorum i
medium compluui
um delectis. In co
rithiis iſdem ratio
nibus trabes & cō
pluuiata collocantur
ſed a parietibus tra
bes recedentes in cir
cuſſionem circa co
lumnas cōponunt

Tetraſtyla ſunt: quæ
ſubiectis ſub trabi
bus angularibus co
lumnis: & utilitatē
trabibus: & ſi rmita
tē præſtant: q; neq;
ipſæ magnū impe
tum coguntur har
bere: neq; ab inter
penſiuis onerantur.
Displuuiata autem
ſunt in quibus deli
quæ arcam ſuſtine
tes ſtillicidia reſciunt. Hæc hybernaculis maximam præſtant utilitatē: q; compluuiata corū recta non
obſtant luminibus triclinciorum. ſed ea habent in reſectionibus moleſtiam magnam q; circa parietes
ſtillicidia conſluentia continent ſiſtula: quæ non celeriter recipiunt ex canalibus aquam deſluentē.
Itaq; redundantes reſtant. & Intefſtinum & parietes in eis generibus ædiſſiorum corrumpunt.
Teſtudinata uero ibi ſunt ubi non ſunt impetus magni: & in contignationibus ſupra ſpatioſæ red
duntur habitudines. Receſſum uorſum. menda inoleuit hæc & inualuit in omnibus ferme codicibus
ſcribo receſſim uorſū ut uerſuſe cūnam traheret. ſed ut planius intelligas receſſim & ſimiliter ceſſim
aduerbiū eſt quod ſignificat retro. ſectitur aut a recedēdo: ut receſſim ſignificet retrouorſum: retro
grade. Idē in caſina. Imitabor nepam receſſim dabo me ad parietē. Trogus libro ſecūdo. aut ſi hoc
parū tutū extat: uos cōmiſſo prælio ite ceſſim: inſubete remos: bello diſcedite. Malo tamen ut ſcribas
rurſum prorſū: quæ uerba integrā uerſitatē redolētia ſignificāt ante & retro. uarro in anabatibus. mor
tales multi rurſus ac prorſus meāt: quod ante nos ſcribitur nō retrorſum: ut apellæ ſabbatariū prorſū
ſcribere dicuntur. eſt enī pedeftris oratio prorſa uocāda: nō ut illepide triuales litteratores appellāt
proſa: cuius rei teſtis eſt Apuleius. prorſa ingens ſeu uorſa ſacundia. ſextus pompeius prorſus porro
uerſus: niſi forte ex græco προ. Cato de ſæneratione legis niſiæ. Camerni ciues noſtri opidū pulcrū
habuere: agrū optimū: atq; pulcerrimū: rē fortiffimā cum romā ueniebāt prorſus deuertebant p ho
ſpitibus ad amicos ſuos. Ducere. molliforem mediufidius ſignificatū habet ducere q; trahere. Hinc
id biantis inotuit. fata uolentē ducunt nolentem trahunt. Ille alter. iphiſclushumanitus pauens ex
amphitryone gentis. Puer. pauet ex uetufſis exemplaribus ſubſtitue. Alterum alter. ſuperſtuit
uerbum id alterū. Miſero peſpit. lege miſero peſit hoc eſt exagitaui. Diuidere cū Ioue. hoc deſt.
Stat ut multis hoſtiis Iouis ſupremi pacem petam
ubi petere piare: placareq; ſignificat. ſacrificiū multarū hoſtiarū ſortiffis hecatōben intellexit: de quo
hæc capitolinus i maximo. Hecatōbe aut tale ſacrificiū eſt. centū ara uno i loco ceſpititæ extrahunt
& ad eas centū ſues: centū oues maſtātur. Nā ſi Imperatoriū ſacrificiū ſit centū leones: centū aq; &
cætera huiufmodi animalia feriūt: quod qdem etiam græci feciſſe dicūtur cū peſtilentia laborarent.

Ego cunas receſſum uorſum trahere & ducere
Metuens pueris mihi formidans: tantoq; angues acrius
Preſequi: poſtq; conſpexit angues ille alter puer:
Alterum alter abprehendit eos manu pernicious
Cituse cunis exilit: facit recta in anguis impetum

Am. Mira memoras: nimis formidoloſum prædicas facinus
Nam mihi horror membra miſero peſcit dictis tuis.
Quid ſit deide porro loquere. Bro. puer ambos anguis enecat.
Dum hæc aguntur: uoce clara exclamat uxorem tuam:

Am. Quis homo? Bro. ſūm? impator diuū atq; hominū iupiter.
Is ſe dixit cū alcumena clam conſuetum cubilibus:
Eumq; filium ſuum eſſe qui illos angues uicerit.
Alterū eſſe tuū dixit puerū. Am. pol me haud pœnitet
Scilicet boni dimidium mihi diuidere cum ioue.

Abi domum: iube uafa pura actutum adornari mihi
Ut iouis ſupremi multis hoſtiis pacem expetam.
Ego tireſiam coniectorem aduocabo & conſulam.
Quid faciendū cēſeat: ſimul hanc rē ut facta ē eloquar
Sed quid hoc? q; ualide tonuit: dii obſecro ueſtram fidē.

Confectores. latine coniectores arioli dicuntur: & peculiariter si diuina culi: qui somnia reuelare con-
 niterent uel solent: coniectura mentis in uolucrum somni captantes, est enim coniectura auctore philo-
 strato sapientia umbram quandam scientia subministrans. Onirocrites quoque coniector graecis ap-
 pellatur: graeca uoce pariter si oniropolae dicuntur in somniorum interpretationibus pecuniarum
 sumulam corradentes: quoniam quidem id genus diuinaculorum in pretium fecere deos. ονιροκριτης
 ονιροκριτων in somnium dicitur. ονειρος somni deus. ονειρον somnium. κριτης iudico. κριτης iudex. ab his κρι-

Cōiectores
 Coniectura
 Onirocrites
 Oniropolae

τηριον iudicii loci
 appellat: unde onirocrites inflectitur
 qui & onirocriticus
 appellatur. A simili
 si deriuatione oniro-
 rogonon inclinatur
 in fluxum seminis
 in somniis morbum
 exitialem: ad quem
 accedunt lamenas
 plumbas libris & rei-
 bus frigidandis plin-
 nius uice presenta-
 riae medelae adhi-
 bet. Sunt somni mul-
 tiplices praesentia ma-
 crobio narratae in
 primo in somnium
 scriptonis. omnium
 quae sibi uideantur
 dormientes uidentur
 quinque sunt princi-
 pales diuersitates
 & nomina. aut enim

Onirogo &
 nos.

De somni par-
 tibus.

Iupiter.

Ono animo es. adsum auxilio amphitryo tibi & tuis

b Nihil est quod timeas: hariolos: haruspices

Mitte omnis: quae futura & quae facta eloquar.

Multo adeo melius quam illi: quum sum iupiter

Primum omnium alcumenae usuram corporis

Coepi: ex concubitu grauidam feci filio

Tu grauidam ita fecisti: quum in exercitum

Profectus: uno partu duos peperit simul:

Eorum alter nostro qui est susceptus semine:

Suis factis te immortalis afficiet gloria.

Tu cum alcumena uxore antiquam in gratiam

Redi: haud promeruit quam obrem uicio uorteres:

Mea ui subacta est facere: ego in caelum migro

Amphitryo.

f Aciam ita ut iubes: & te oro, promissa ut serues tua

est ονειρος secundum graecos: quod latini somnium uocant: aut οραων: quod uisio recte appellatur
 aut Χρησμων: quod oraculum nuncupatur: aut est ονιροκριτης: quod in somnium dicitur: aut
 phantasma: quibus Cicero quoties opus hoc nomine fuit: uisum uocauit Oraculum probatius ex iis.
 somnatores census & honore habitos a priscis docet amphiarus cultus ob hoc quod in attica uaticinans
 somnia petentibus inducit. super coniectoris belle sane philostratus libro secundo de uita apol-
 lonii tyanei. somniorum interpretes: quos oniropolos appellant poetae de nulla unquam uisione antea
 consultoribus respondebant quam uisionis horam sciscitanti essent. Nam si matutino tempore somnium ap-
 paruisset: tunc de illo coniectari se posse arbitrabantur: quia tunc recte uaticinari posset anima cum eet
 uino ciboque liberata sin uero primo somno: aut media etiam nocte: cum adhuc uino suffocata: demer-
 saque est anima somnium diceretur apparuisse sapienter quicquam respondere abnuebant. De coniectore sit
 mentio Fulgentio libro primo mythologico. Ita somniali figmento delusam: quo non poetam furen-
 tem aspicias, sed onirocriten somni nugas arrolante aduertas. Quae de somnio referuntur per quam do-
 ctuscule a synesio in curculione plautina fabula recensentur. Ariolos, diuinaculos: qui plerumque
 falsi sunt & praeter istas quae mentiuntur ueri pars non est ualidissima. Multa etiam memini poetarum uete-
 rum testimonia confirmare: quibus uisummodi ambages fallaciosa confutantur: ex quibus est pacu-
 uianum illud. nam si quae euentura sunt praesideant: aequiparem ioui. Item acclanum illud. Nihil in
 quit credo auguribus: qui aures uerbis distant alienas: suas ut auro locupletent domos. Item fauo-
 rinus deterrere uolens: & depellere adulescentes a genethlaciis istis: & quibusdam aliis id genus: qui
 prodigijs artibus futura omnia dicturos pollicentur: nullo pacto ad eundem esse: consulendosque hu-
 iusmodi argumentis concludebat. Aut diuersa inquit euentura dicunt: aut prospera si dicunt prospe-
 ra & fallunt miser spes frustra expectando. si aduersa dicunt & mentiuntur miser spes frustra timendo.
 sin uera respondent: eaque sunt non prospera iam inde ex animo miser spes: ante quam e sato fias. si fallacia
 promittunt eaque euentura sunt: tamen plane duo erunt incommoda: & expectatio te spei suspensum
 fatigabit: & futurum gaudium fructum spes tibi iam deflorauerit. Nullo igitur pacto utendum est istiusmo-
 di hominibus res futuras praesagientibus. Cato in libris de re rustica. parasitum ne quem habeat: au-
 gurem: aruspicem: ariolum: chaldaum ne quem consuluisse uelit. In caelum migro. prospicienter
 notandum migrare prima correpta dicit: quod a manlio ponit obseruauimus libro tertio. Sed tempo-
 re sedes nascentum acciperent proprias: signis que migrarent. proximo exemplo ab eodem libro pri-
 mo astronomicon dicit. Consultare fibras: & ruperere uocibus anguis. Promissa serues, efficitur immortalis.

Arioli.

Genethlaci

Non ad eundem
 mathematici

Migro pro
 breui.

Fibra.

Abeundi.

quod promiserat suis te factis immortalis afficiet gloria. Hoc adde eum plautus superius inquit. Abeundi etiam tibi nunc occasio est cum sofia amphitryonem alloquitur ab exercitu aduententem: sed non hilariter ab alcmena irata se tentari: excipit: non ita ut scriptum est passim a prisciano recognosci libro undecimo: sed legit abeundi ita pronunciantibus antiquis.

Comentarius Ioannis baptistae pit Bononiensis in asinariam Plautinam Fabulam.

Iam.

Vnc Iam . ani

n maduerten
du iam per
tambu diuidi oportere ut bisyllabu sit
Sut qui nuncia legant: quod non probo. Res uortat bene. felix faustaque fit. Declamans a contrario maro in bucolico ludico inquit Nos illi quod nec bene uertat mittimus hedos: i culus loci interpretatio ferul? hac. quae res in eius partem uertatur id est ut malo omne hoc munus accipiat. Tractum hoc ab hectori & aiace. Nam hector dedit ataci gladium: quo se atax postea interemit. Hector uero baltheum accipit ab aiace: quo circa muros primo tractus est: postea inde & illud comici natum est. Di bene uertat quod agas. Plerumque enim bona in pelus: mala mutantur in melius. In alia significantia uertere commutare significat: uersuram facere est perfoluere. uertit creditor: sed ut illi satisfiat alius confilare debitum: & generatim capitur pro qualicumque altrinfeca & ut ita loquar desultoria uicissitudine mutandi: quod ostendunt haec lactantii uerba libro secundo diuinarum institutionum: cum igitur ortu reru tribus naturae: ac detrahis deo in eodem luto haesitans uersura solus. Conductoribus. choragis: qui scenica ornamenta: supellectilem: choragiumque conducebant. Ecce iam. scribe faciam. Ne gratis. caue ne gratuito pracones: & buccines perstrepat: uerum tu mercede cum histrio nibus conductus lucrosum officium presta. sunt qui gratis scribant uerbo graecanica forma deflexo: in qua figura loquendi creber est plautus: ut scilicet gratis uerbis utatur. Dicitur enim graece *ἰναυή* *ἰναυή* id est caue ne perstrepas. Nimitum Plautus credetur uerbum id usurpasse: ad cuius exemplum Lucretius usus sit libro quinto de rerum natura.

Bene uertat.

Ibo ad uxorem intro: missum fatiam tiresiam senem.

Nunc spectatores iouis summi causa clare plaudite.

Plauti poetae clarissimi. Asinaria.

Prologus

Oc agite sultis spectatores nunc iam

h Quae quidem mihi atque uobis res uortat bene.

Gregique huic: & dominis atque conductoribus

Ecce iam nunc tu precor omnem auritum populum

Age. nunc reside: caue modo ne gratis.

Nunc quid processerim huc: & quid mihi uoluerim

Dicam: ut sciretis nomen huius fabulae.

Nam quod ad argumentum attinet: sane breuest.

Nunc quod me dixi uelle uobis dicere

Dicam: huic nomen graecae onagrostis fabulae.

Demophilus scripsit macrus uortit barbare.

Asinariam uult esse si per uos licet.

Idem lepos: ludusque in hac comedia:

Uersura facere.

Gratis.

Quippe ubi se multi per somnia saepe loquentes
Aut morbo delirantes prograxe feruntur.
Et caelata diu in medium peccata dedisse.
Non uideo tamen quomodo sit haec ex omni parte idonea lectio cum iambicae structurae dissentiat.
Non incommoda uidetur: nec plautino sensui dissentanea uox si pro gratis sufficiat grauis hoc sensus obstrepe: & praconiza o buccinator: sed caue tamen ne modum excedas quapropter grauis fias & fastidius. Onagrostis scribendum onagoest quis nescit onagon graecos asinarum dicere: cum sit onagrus siluestris asinus: cuius fetus lalisio dicitur. Demophilus. in sincerioris elucubrationis exemplaribus reperto scriptum esse diphilus: cuius comici poetae celeberrimi interpretes donatus meminit in adelphis: atque synapothniscotes comediam edidisse: de quo & Terentius. synapothniscotes diphili comedia est: de quo Iuuenalem si reat intellexisse cum ait: aut diphilus: aut alabandes forte non errem. Tum de diphilo comico poeta Priscianus: & aristophanis comentarius meminerunt. Macrus. scribendum marcus: & Plautus non alius autumandus. Dicebatur enim marcus Plautus ut in amphitryone fusius explicauimus: qui ut suam facundiam extenuet: ne lactantulus uideatur: barbare hoc est non aequiter graecos apposite concinniterque transulisse se proficitur ingenuus.

Onagos.

Lalisio.

Diphilus.

Marcus accipit Plautus.

Sunt enim pleraque uerba graeca intralattia: ut $\alpha\sigma\sigma\tau\omicron\omicron\upsilon\nu$. quapropter in epistolis seneca penuria romanae linguae conqueritur. $\tau\omicron\omicron\upsilon\nu$ ut hoc incidenter explicem ex autoritate acronis in poetica oratione comode transtulit: qui in ens uertit. quod est a seneca excogitatum durum est: & apicalon. quid si barbaram latine interpreteris: non tanquam latini sint barbari: uerum quod collata graeca plautina lingua $\beta\omicron\beta\alpha\rho\tau\epsilon\iota$. Nomen plauti erat marcus actus. ut obiter & incidenter uaronis locum maculosum corrigas ex libro tertio de lingua latina his. matius in casina a fringilla. quid fringutis: quid istuc tam cu-

On.

Ena.

Emendatus uaronis co dex.

Ridicula res est: date benigne operam mihi.

Vt uos item alias: pariter nunc mars adiuuet.

Argumentum:

Manti argento filio auxiliariæ

Sub imperio uiuens uolt senex uxorio

Itaque ob asinos relatum precium saureæ

Numerari iussit seruo leonidæ:

Ad amicam id fertur: cedit noctem filius.

Riuinus amens ob raptam mulierem

Is rem omnem uxori per parasitum nunciat.

Accurrit uxor: ac uirum eius triste agit:

Libanus seruus. Demenetus senex.

Argumentum asinariae.

Demenetus senex profligata libidinis filium argyrippum comperit ex seruo libano amore philenii lenoniae puellae correptum: tum subito cum filio conturat ut si philenio prima illa neetarea nocte potiatum repente aetatem cum argyrippa peragat. Annuente filio numos iussit demenetus: quibus ob conducendam puellam indigebat numerari ab asinario nescitoquo seruo leonida: quem sauream fingit atriensem eunt: conuiuant adolescentiatur senex in epulis saliaribus. Caeterum diabolo rituali hoc animaduerten te res palam fit: eo scilicet fini: ut ad aures per diaboli parasitum nicostrata demeneti uxoris pueniret illa furenter: ut ritualitate feminam oderunt: in conuiuale canatione introrumpit: senem proditose. & dedecorose domum trudit. Argyrippus dilecta frui philemio. Interlocutores Demenetus: argyrippus Leonida. Clereta. philenium. Diabolus. Nicostrata. fabula athenis agitur. Diuidit haec fabula in quinque actus. primus est. sicut tui uis unicum genitum tuam superesse uirum: ubi libanus: & demenetus locuntur: secundus ubi. sicine hoc sit foras aedibus me eici. Inibi amans argyrippus clereta alloquitur. Tertius. hercle uero libane nunc te melius uelle expergiscier: ubi libanus se hortatur: uti leonida conueniat. quartus. ut demonstrata sunt mihi haec aedis esse oportet: ubi asinarius impugnat in libanum. quintus aedem istum ostende: quem conscripsisti syngraphum: ubi interlocuntur diabolus & parasitus. Ob asinos. exponit Donatus asinorum. Riuinus. expunge penitus subdititiam uocem: & adstue inuicem ritualis. Hic diabolus erat: qui delator: & criminator dici potest. Nomen naturae ritualis aptum. Detulit enim per parasitum nicostrata senem amorabundum in conuiuium consistere. $\delta\iota\alpha\beta\omicron\lambda\eta$ graece cauillatio nuncupatur & calumnia: extat luciani opusculum. quod $\delta\iota\alpha\beta\omicron\lambda\eta$ inscribitur in quo recenset apellem indignabundum ptolomaeum regem criminatoribus suis procliuiter credidisse: pinxisse eum aures barinas: & asinales habentem: illi altrinsecus calumnia: & ignorantia latera stipantibus. Calumniatores ut calus sureconsultus autor est digestis de uerborum significatione hi dicuntur: qui per fraudem & frustrationem alios uexant litibus: inde cauillatio dicta est. Deest uox graeca restituenda apud Viplanum in digestis: Culus haec uerba sunt. Natura cauillationis: quam graeci $\delta\iota\alpha\beta\omicron\lambda\eta$ apellauerunt haec est: ut ab euidenter ueris per breuissimas mutationes disputatio ad ea: quae euidenter facta sunt producantur. Ritualis graece dicitur anterastes. Dogma christianorum diabolus uocat humani generis hostem: & criminatorem acerrimum: de quo athanasius in arium: demon omnibus insultat quasi serpens: quasi draco: quasi leo: quaerens quem rapiat ac deuoret. Mulierem. penultima correpta pronuntiatur: sicut & alibi repperimus pronuntiarum opinatis scriptoribus. est enim iambus. Libanus. sunt: qui nomen inditum seruo uelint a thure: quod per hanc uocem graece pronuntiat. Censeo tamen scribendum litanus per immutationem unius litterae: quod rogabundus & quaeribus introducit: & pro argento supplicans: quod scilicet et eruscandae pecuniae ab argyrippa proutitia demandata fuerat. $\lambda\iota\tau\omicron\nu\epsilon\upsilon\omicron\varsigma$ uerbum graecum est significans rogo: unde litania supplicatio uocatur. Sicuti superius non sauream legendum crediderim: quod lacertam notat nomen ineptum & disconueniens arriensi: & dispensatori seruo: quod obliuolosa quae maxime lacerta sit. $\sigma\alpha\upsilon\tau\omicron$ scilicet: uerum sauriam scribo pro iaculo: quod acritudine quadam & diritatis peculiaris acerbitudine in creditores: &

pide cupis: Tu scribe Marcus accius: & Plautum citat: culeus hoc ut euidetis simum carmen est. In enodatione illius carminis epigrammatici poetae. Nunc stur nos inopes: fringillarumque querelas Domestius in uaronis mendosum codicem impugnat: aduocat enim matium cum marci actium de bulisset. Amanti. Argyrippa filio demeneti.

Ob.

Diabolus. Cauillatio.

Calumniatores qui. Restitutum in digestis graecum uerbum.

Mulierem.

Libanus.

Litanus.

Saurea.

Superesse.

conseruos quoq; sacula contorqueret. Superesse. superuiuere: gellius. Irroborauit: Inueteraustq; fa-
 sa: & aliena uerbi significatio. quod dicitur hic illi superest: cum dicendum est: aduocatum est que cui
 piam causamq; eius defendere. Atq; id dicitur nō in comitis tantum: neq; in plebe uulgaria: sed in
 foro: in comitio: apud tribunalia. Qui integre autem locuti sunt magnā partem superesse dixerunt:
 ut eo uerbo significarent superfluere: & superuacare: atq; esse supra necessariū modum. Itaq; marc9
 uarro in satyra quæ inscripta est. Nescis quid uesper uehat: superfuisse dicit imodice: & intempestiue
 fuisse. Verba ex eo
 libro hæc sunt. In
 conuiuio legi: nec
 omnia debet: & ea
 potissimum: quæ si
 mul sint *βιωφελῆ*
 id est uitæ cōmoda:
 & delectent potius
 ut id quoq; non ui
 deatur superfuisse.
 memini ego preto
 ris docti hominis
 tribunali me fortas
 se assistere. atq; ibi
 aduocatum nō in
 celebrem sic postu
 lare ut quā causam
 diceret: remq; quæ
 agebatur nō artin
 geret. Tunc præto

Li

Icut tuum uis unicum gnatum tuæ
 Superesse uitæ: sospitem & superstitem:
 Ita te obtestor per senectutem tuam
 Perq; illam quam tu metuis uxorem tuam:
 Si quid me erga hodie falsum dixeris:
 Ut tibi superstes uxor ætatem fiet:
 Atq; illa uiua: uiuus ut pestem oppetas.
 De: Per deum fidium quæris iurato mihi
 Video necesse esse æloqui quicquid roges
 Ita me obstinate aggressus: ut non audeam
 Profecto percunctanti quin promam omnia:
 Proinde actutum istuc quid est: quod scire expetis

Illi supsum.

rem & cuius res erat dixisse: aduocatum eum non habere: & cum is: qui uerba factebar reclamasset. ego
 illi uir clarissime supersum. Respondisse prætorem festiuit: Tu plane superes nō ades. M. aut cicerō
 in libro: qui inscriptus est de iureciui in artem redigendo uerba hæc posuit. Nec uero scientia iuris
 maioribus suis quint9 helius tubero deffinit. doctrina etiam superfuit: in quo loco superfuit significa
 re uidet supra fuit: & præstitit: superauitq; maiores suos doctrina sua superfluenti tum & nimis abun
 danti. Disciplinas enim tubero stoicas: & dialecticas pcalluerat. in libro quoq; de re publica secundo
 id ipsum ciceronis uerbū non temere transeundū. Verba ex eo libro hæc sunt. Non grauarer leli nī
 si & hos uelle putarem: & ipse cuperem te quoq; aliquam partem hui9 nostri sermonis attingere: præ
 fertim cum heri ipse dixeris te nobis nō etiam superfuturū. uerum id quidem fieri non potest ne desis
 omnes te rogamus. exquisiite igitur & comperte Iulius Paulus dicebat homo in nostra memoria do
 ctissim9 superesse nō simplici rōne dici tā latine q̄ græce. Græcos. n. υπερειναι. i. uiuere: adesse: uixisse ēt
 in utraq; parte ponere: uel q̄ supuacaneū esset: ac nō necessariū: uel q̄ abundās nimis: & affluēs: &
 exsuperās. Sic quoq; nros ueteres superesse: alias dixisse p̄ supfluētiā & supuacuo: nec admodū necessario
 ita ut supra posuim9 uarronē dicere: alias ita ut cicerō dixit. p̄ eo qd̄ copia qd̄: & facultate ceteris an
 teiret: tū supra modū & largi9 plyiusq; flueret q̄ esset satis. Qui dicit ergo se superesse ei: quē defendit
 nihil istorū uult dicere. sed nescio qd̄ aliud idictū in scitūq; dicit: ac ne uergiliū qd̄ poterit autoritate
 uti: qui in georgicis ita scripsit.

Primus ego in patriā mecum modo uita superfit.

Hoc enim in loco uergilius *ἡ ἀκροπορεον* id est minus p̄prie uerbo usus uidetur: quod superfit dixit:
 pro longinquius diuiniq; adfit. Illud contra eiusdem uergiliū aliquanto est probabilius.
 Florentiq; secant herbas: fluuiosq; ministrant:
 Farraq; ne blando nequeant superesse labori.

Superare.

Significat. n. supra laborē esse: neq; opprimi a labore: An at̄ superesse dixerit ueteres p̄ restare: & p̄ficiē
 dæ rei deesse q̄rebam9: Nā Salusti9 i significatiōe ista: nō superesse: sed supare dicit: uerba ei9 i iugurta:
 is plerunq; a rege exercitum ductare & omnis res exequi solitus erat: quæ iugurtæ fessio aut maiorib9
 affricto superauerant. Sed inuenimus in tertio Ennii annalium: in hoc uersū.
 Inde sibi memorat unum super esse labore. id est reliquum esse: & restare.
 Quod qd̄ id ē: diuise p̄nūtiandū ē: ut nō una ps̄ orōnis eē uideat: sed duæ. Cicerō at̄ in sc̄o antonia
 narū: qd̄ ē reliquū: nō superesse: sed restare dicit. Preter hæc superesse iuenim9 dictū p̄ supstite eē. Ita enī
 scriptū est i libro epistolag. M. Cicerōis ad. L. Plancū: & i epistola. M. Asini Polliōis ad Ciceronē his
 uerbis. Nā neq; deesse resp̄blica uolo: neq; superesse. p̄ qd̄ significat si resp̄blica emoriāt: & peat: nol
 le se uiuere: i Plauti at̄ afinaria: māifesti9 id ipm̄ scriptū est: i his uerbis: quæ sūt ei9 comædiæ pria sicut
 tuū uis unicus gnati tuæ superesse uitæ sospite & supstite: cauēda igit̄ ē: nō i proprietat sola uerbi: sed et̄
 prauitas oīs: si q̄s se nūc senior ad uocat9 adulescētī superesse dicat: cōtra sniam tñ gellianā trāq̄ll9 i au
 gusto. Cōsuluit senatū: quod officū sui putaret. Cuntari enim se ne si superesset erriperet legib9 reum.

Asinaria.

Actatem. grāmattci interpretant diu. Oppetas. Incidas. Lapsi lapidē. Sensus est nū in moletri nū: pistrillū ue me ducis: ut serui officio pistrinario erumnose additi lassitudine nimia pænalter affiebant: quoz̄ miseras graphice describit apuleius: lapis inferior molæ dī mola asinaria: supior catillus. Mola asinaria græcis οὔρο uocaf. Pinfirant. in nōnullis exēplaribus scriptū est pransitāt. polentario sane cibo ueluti secundario & uilliori serui ad pistrinū relegati uictitabāt. Η αθηρα & αθηρα græce polenta. Turpilū in athera citat marcellus. Dicitur hæc polenta: & hoc polenta indifferēter. Qui

Actatem.

Mola asinaria.
Catillus.
Polēra athera.

Polentatū.

- Eloquere: ut ipse scibo te faciam ut scias.
 Li. Dic obsecro hercle serio quod te rogem:
 Caue mihi mendacii quicq̄. De. quin tu ergo rogas?
 Li. Num me illuc ducis ubi lapis lapidem terit?
 De. Quid istuc est? aut ubi istuc est terrarum loci?
 Li. Vbi flent nequam homines: qui polentā pinfitāt
 Apud fustidinas ferri crepidinas insulas.
 Vbi uiuos homines mortui incurfant boues
 De. Modo pol percepi libane quid istuc sit loci.
 Vbi sit polenta te fortasse dicere: Li. ah.
 Neq̄ hercle: ego istuc dico: nec dictum uolo.
 Teq̄ obsecro hercle ut quæ locutus despuas.
 De. Fiat geratur mostibi. Li. age age usq̄ excrea.

dius. Dulce dedit
 texta qđ coxerat
 ante polēra. polen
 ratū cōperio apđ
 lampridiū in helio
 gabalo genus esse
 poculi. Masticatū
 inquit: & polentā
 tū: & oīa hæc: quæ
 nūc luxuria retiet
 primus inuenit. nā
 rosatū ab aliis acce
 ptum. hæc uernilis
 plautini serui dica
 citas scurrilitasq̄.
 De pācratastis En
 nil summit. ubi ita
 scriptum est. Quo
 uero me ducis: ubi
 molaq̄ strepitū au
 dibo maximum? A

Pinso.
Pinsores uñ.

pinso pinfis dicim⁹ & pinso pinfas. Calphurnius. Dicif & cocto pinfare legumne panē. Apud maiores nostros molarū nō erat usus: frumēta torrebāt: et ea in pilas missa pinfabāt: & hoc erat gen⁹ molendi: unde & pinsores dicti sunt: qui nūc pistores dñr: pinsere autē dici perfcio probat: o Iane a tergo quē nulla ciconia pinfit. serui cruciaril pistrino & moletrina cruciabant: Cato. Neruo: carcere: moletrina. Dicta autē moletrina a molendo: qđ pistrinū dicim⁹ ut ferratrina. a pinso sit pinfitū columella libro octauo. Semp autē arida ficus diligēter pinfita: & pmixta polline præberi debet. Fustidinas. no men regionis uidet cū sit ecphrasis ad locū molendariū: ubi fustes per quandā uertiginē scapulas feruorū pistrinariorū exercent. Huius enim uertigo dī ut latius ī captiuis. seu fustidinas uertiginē fustis qui rotā uertit helcio spartheo adiuncti: qui a collo seruili trahit. Ferricrepidinas. insulas similitudinarie ferricrepidinas litanus appellat rotas pistrini: quæ a farina ueluti mari ambitæ pminent. Ferricrepidina dicta q̄ ferreis bots crepantibus anulati crura serui illas circūuertunt potuit & ferricrepidinas appellare q̄ in his serui ferro pedes ambiti ad metallicum opus religabantur: unde insularii dicti. Plinius obiurgatione censoria succensere nō desinit: tēporib⁹ suis qbus cōpediti crura catēnatiq̄ manus terrā colerēt. Huc ob nobile insigneq̄ delictū mancipia cōiectabāt ad uilliora opa: a qb⁹ opere uos appellāt & insularios: q̄ sine ciuitate sunt in opus publicū ppetuo dati: & in insulā deportati. Auctor marian⁹ digestis de panis. siue in ministeriū metallicorū: ad quæ & fæminæ in ppetuū damnant. simili mō & in salinas & i sulphurarias. sed uti noscas aptius aduerte insularios iurecōsultis seruos illosce uocari: q̄ in insulas ad ferrū effodiēdū demādanē: & ad id gen⁹ cætera metallica. hoc dixi quo poetæ i osceno carmine sensa pctperes ita scribētis Ductor ferre⁹ insularis atq̄ laternæ uideor fricare cornu uisus ē enim ductorē accipe p metalloꝝ eductore seruo: cū ductorē uibratore: & itūboꝝ ad cōcinniorē uenerē præstandā quassonē intelligat: siqdē uel qntiliano præcipitēre ductare exercitū nō sine rubore dicat. Ductare plauto scortū cōducere: q̄ pudendā esse uocē ostēdit dicēs. errabo pot⁹ q̄ q̄s me ductet. Alibi. si tenetis ducte ne distrūp amni. Sūt nōnulli: q̄ scribūt ita fere. Coctor furu⁹ ut insulariuf q̄: iurecōsultis cū arbitro petronio uocātib⁹ coctorē seruū coquū. Digestis de uerboꝝ significationē mētio fit de seruis insulariis hisce pōponso. insularius autē urbanorū nūero ē. Ductorē in re oscēna capi asconio⁹ his idicat. lenonū: aleatorū: pductorū. Lenones sūt scortorū: pductores ēt inuitaq̄ psonarū: & in qbus supra exercita legib⁹ uindicant. Mortui boues. sensus iocosi sūm⁹: & facerosissim⁹. ducis ne me illuc ubi multas plagas a pistrini magistro tolerare debeā. mortuos ridicule boues appellat flagella: quæ ex neruis mortui bouis. cortio ue bouillo sūt: & ita dñr mortui boues utuū plagigerulū incurfare. Dicere. scribo ducere sensu ferme tali. dictis me ducere te ipm in pistrillū? Despuas. regeras. auerunces: ammoltaris: & in salictorē: faustorēq̄ partē traducas & effugas: hoc notat fulgentius in primo mythologico. post diuudicationē enī ē eligis qđ despuas. eligere enī utile caducūq̄. Despuere

Moletrina.
Ferratrina.
Fustidina.

Dinos.
Ferricrepidina.

Insularii.

Opæ serui.
Apoïdes fuf

Poetæ carm
explicati. m.
Ductor.
Ductare.
Coctor.

Perductores

Despuo.

Despuebant
comittalem
morbum.

In sinu spue
re.

Despuere in
incantamentis.

Maior mor/
bus comital'

Comitaliter

Philema .
φιλῶ.

Philentum.

caeste ingentū est ab assuetudine priscoꝝ: qui morbū abominabilē abhorrentes despueꝝ cōsueve
rant: qua figura loquēdi Plaut⁹ latinæ linguæ deliciū usus est nūc in asinaria. Claudian⁹ in cōsulatū
honori. Triste rigor nim⁹. Torquati despue mores. Perfcus quoq. Despuit in mores: & penē: arca
naq. lumbi runcantē: quæ oīa cur instituta sint & obseruata Plini⁹ docet libro. xxviii. naturalis histo
ria: Omnīū uero in primis ieiunā saluā contra serpentes praesidio esse docum⁹. Sed & efficaces eius
usus recognoscat uita. Ita despuit⁹ comittales morbos hoc est cōragia regerimus. simili modo & fa
scinationes reper/

cutim⁹ sinistra dext
traque clauditis
occurſu. Ventam
quoq. a dīs spēi ali
cui⁹ audacioris pe
rim⁹ in sinu spuen
do: ēt eadem ratio
ne terna despueꝝ
deprecatione in oī
medicina mos est:
atq. effect⁹ adiuua
re. Compert⁹ mo
do: quod sinuosus
percipiebas intelli
ges ī captiuis plau
tinā sniam: quippe
eū adfatim didice/
ris comittalē mor
bū: herculanē: &
infantilē regeri dis
putamēto iugi. pla
utina uerba subte
cim⁹: & illic isti: qui
sputatur morb⁹ in
terdū uenit. respō
det Aristophontes.
ain uerbero eum
morbū mihi esse: q
me opus sit inspu/
tarier? Subiecit es
gio. ne uerere. mul
tos istic morb⁹ ho
mīnes macerat: q/
bus isputari saluti fult: atq. is pſult. Desputamētū in incantamētis usurpat. Varro libro primo de re
rustica. hoc ter nouenis cātare iubet: terrā tangere: despueꝝ: ieiunū cātare. Ambrosi⁹ in epistola ad
uercellenses. succo solo: & pane: uel aqua: q libēter uti despuit deliciarū epulas. In codicib⁹ integris
pompei hac leges. phibere comitia dī utitare diē morbo: q uulgo qdem maior est: ceterū ob id ipm
comitalis appellat. Cato in orōne: quā scripsit de sacrilegio. Domi cū auspicamus honorem mediū
imortalīū uelim habuisse: serui ancillæ si qs eorū sub cētone crepuit: qd ego nō sensi nullū mihi uitīū
facit: si cui ibidē seruo aut ancillæ dormitenti uenit: qd comitia phibere solet ne id mihi qdē uitīū fuit.
Plinio aduerbiū comitaliter est: ut si dicas cōtorrtiones puenire comitaliter: hoc ē in similitudinē co
mittalis morbi. Idē Plinius duodetrigesimo autor ē potō sanguine gladiatorū morbū arceri comitla
lē. Alcinoi uerba sūt hac libro de phārasia: & intellectu. extra aut missa pituita albas Infectiones idu
cit. At int⁹ atræ bilī cōmixta morbū comittalē: q sacer appellat procreat. Penitis. intims. hic peni
rior: & penitissim⁹. Propterea. sensus hic. Times ne ut te in pistrinū cōnūciam: q cōiurationē: quā
cū filio inisti nō patefeceris. Phileniū: mallim legere philemion autore lucretio philema ad expres
siorē delicti affectū amarorē cōsueuisse amasiā uocitare hoc est osculū. philemion suauolū significa
bit: nomē uenetiæ puellæ perq. decentissimū. Quin φιλῶ signat osculor & amo. Hinc lepidulū: festi
uulū & geniale carmen apud græcos in hanc ferme sententiam si me φιλῶ ne me φιλῶ hoc est si
me amas ne me suaua. in male olentem: lego tamen in græcis eptigrammatis philentium nomen mu
lteris in hac uerba autore philippo.

De. Etiam ne. Li. age quæso hercle usq. expenitis faucib⁹.
Etiā amplius. De. nam quousq. Li. usq. ad mortē uolo.
De. Cauesis malam rē. Li. uxoris dico non tuam.
De. Dono te ob istuc dictum ut expers sis metu
Li. Di tibi dent quæcunq. optes. De. redde operam mihi
Cur hoc ego ex te quæram: aut cur miniter tibi?
Quid istuc est: aut ubi istuc sit nequeo noscere.
Vbi flent neq. homines: qui polentā pinſitant
Propterea quod me nescientem feceris.
Aut cur postremo filio succēseam
Patres ut faciunt ceteri. Li. quid istuc noui est?
De. Equidem scio iam filius quod amet meus
Istanc meretricem e proximo philenium:
Estne hoc ut dico libane? Li. rectam instas uiam
Ea res est: sed eum morbus inuasit grauis.
De. Quid morbi est? Li. quia nō suppetūt dictis data.
De. Tune es adiutor nunc amanti filio?
Li. Sum uero: & alter noster est leonida.
De. Bene hercle facitis: & a me initis gratiam
Verum meam uxorem libane nescis qualis fiet?
Li. Tu primus sentis: nos tamen prænoscimus
De. Fateor eam esse importunam atq. incōmodam:

ἢ πῦρι παντα τεκονσα φιλαειδιον ἡ βαρυνενοδ.

Prænoscimus. in probris exēplaribus legitur. ponoscimus: qua uoce coagmentationis elegantis pro

postea noscimus, caput sicuti maouit cicero pomariolanū tempus q̄ postmeridianū uocari. Sicuti nō nulli mallunt pomariū: qđ interstiti sit in aratū post muros liuiso ramen huic opinioni nō assentiēte. Posterius, marcellus, posterius dicit tardius uel secūdo: posterius min⁹. Plautus in asinaria, posterius ista dicit q̄ credo tibi. Obsequela, obsequiū ab obsequēdo: & obsecundando: quo amorē: & cuncta uincti docet Outdius, gellius hoc uerbo primo usum ciceronē refert: cū tamen Terētius utat: cū ait. Obsequiū amicos: ueritas odiū parit. Nauclerio, nauali, & maritimo: thalassici ornati infra uocari

Pōeridianū.
Pomarium.
Posterius.
Obsequela.
Cōtra gelliū
Nauclerū.

- Li. Posterius istuc dicit: q̄ credo tibi.
De. Omnes parentes libane liberis suis
Qui mihi auscultabunt facient obsequelam.
Quippe q̄ mage amico utantur gnato & beneuolo.
Atque ego me id facere studeo: uolo amari a meis.
Volo mei patris me similem: qui causa mea
Nauclerio ipse ornatu per fallaciam
Quam amabam abduxit ab lenone mulierem.
Neque puduit eum id ætatis sycophantias
Struere: & beneficiis me emere gnatum suum sibi.
Eos me decretuſt persequi mores patris
Nam me hodie orauit argirippus filius
Ut sibi amanti facerem argenti copiam:
Et id ego percupio obsequi gnato meo:
Volo amoris obsecutum illius: uolo amet me patrem
Quamq̄ illum mater arcte contenteque habet.
Patres ut consueuerunt: ego mitto omnia hæc:
Præsertim quum iis me dignum quoi crederet
Habit: me habere honorem eius ingenio decet.
Quum me adiit (ut pudentem gnatum æquum est) patrem
Cupio esse amicæ quod det argentum suæ.
Li. Demiror quid sit, & quo euadat sum in metu.
De. Equidem iam scio filius quod amet meus:
Li. Cupis id quod cupere te nequicq̄ intelligo.
Dotalem seruum sauream uxor tua
Adduxit: cui plus in manu sit quam tibi:
De. Argentum accepi dote: imperium uendidi.
Nunc uerba in pauca conferam quid te uelim:
Viginti iam usust filio argenti minis:
Face id ut paratum iam sit: Li. unde gentium?
De. Me defraudato. Li. maximas nugas agis.
Nudo detrahare uestimenta me iubes.
Defrudem te ego: agesis tu sine pennis uola.
Te ne ego defrudem? quoi ipsi nihil est in manu
Nisi quid tu porro uxorem defraudaueris?
De. Qua me: qua uxorem qua tu seruum sauream
Potes circumduce: aufer: promitto tibi
Non offuturum si id hodie effeceris.

tabit. *ναυκλῆρος*
græce nauis guber
nator dī. *Argyri*
rippus. nomē accō
modum rimanti &
quæritabūdo argē
tum. *ἀργυρίων* uer
bū est: quod signifi
cat argentū peto:
quærito & aufero:
uel argyron græci
argentum dicunt.

Contente. aduer
bialiter positū: par
te & continenter.

Dotalem seruū.
i amphitryōe mul
ta sup dotalib⁹ ser
uis scripsim⁹. De
frudē te ego. mar
cell⁹. defraudare si
gnificat fructū mi
nuere: uel p fraudē
aliquid exquirere.
Terentius in phor
mione. Suū defru
dans genitū cōper
sit miser. Plaut⁹ in
asinaria. Ten ego
defrudem? cui ipsi
nihil est in manu
nisi quid tu porro
uxorem defrudau
eris. Sidonius libro
nono. Maxima ex
magnis capita de/
frudans: Sed alibi
legitur defrudans
Plint⁹ libro duode
uigesimo naturalis

Defrudo.

historia huc p̄tinet
oraculum illud ma
gnope custodiēdū
segetē ne defruges
Cato in libro de re
rustica segetem ne
defruges. Nā id in
fælix est. hic seruus
de quo nūc sit a de
meneto m̄tio erat
atriensis in domo
lautior seru⁹ & pol
lentior. Marcus tul
lius in paradoxis.

Atrienſis ser
uus.

Retiaculum

Optio miles

Atq; in magna familia stultorum sunt alii lautiores: ut sibi uidentur serui: sed tamen serui athenenses. Idem quoq; utrum illum ciuem excellentem: an athenensem diligentem putaret. Qua me sunt qui in terpretent: quo modo me potes & ratione qua possibile est inuenta defrudare defrudare licet. nullum tamen peritius & cōpertius qua positum esse a plauto: ut significet partim. hoc sensu. partim defrudare me partim sauriam: partim uxore. Retiaculo. genus ē retis: de quo Serui libro primo georgicon. atq; alius latū funda iam uerberat annem: genus est retis dictū a fundendo idest retiaculū: qd dī So loō

diuisit sic in trucu lento. Reti qui iaculum parat. Optionē. grammatistae hoc sentiunt: sumito tibi in optionē hoc ē in electionē leonidā. Optionē militē cōcipim⁹ de quo uegetius hāc libro scdo: Optiones ab optādo appellati: q̄ antecādunt agritudine p̄peditis: si tanq̄ adoptati eorum: atque uicarii solent uniuersa curare ut plautino sensu coharentius sit interpretamentū n̄sum traferme expō: ut ualidior litāe sis & robustior: solus enim impos esses: sumito res tuas curaturum leonidā: qui optionis officio funget. Optare significat eligere: uergilius libro tertio aneidōs Optauitq; locū regno. hinc milites optiones inflectuntur. Optiones appellati in cohortibus: qui sūt honesti gradus: ut optatos: qd est electos: & adoptatos: quod ē ascitos. Varro de uita patrū libro secundo existimat appellatos: qui referētib⁹ centurionibus adoptati in cohorte subibantur semp̄ plenae essent legiones a quo optiones in turmis decurionū:

Accensus.

& in cohortibus centurionū appellati. hāc ē uera & sincera salis plautini explicatio: quae satis enodat ex hīs Pōpei uerbis. Optio qui nūc dī antea appellabat accensus. Is adiutor dabat cēturioni a tribūo militū: q̄ ex eo tpe quē uelēt cēturionibus pmissū: et nomē ex facto sortit⁹ ē. Plautus in asinaria: q̄ me: q̄ meā uxore: q̄ tu saureā potes circūduc: aufer p̄mitto tibi optionē sumito leōidā. Cōtū. atq; positū

- Li.** Iubeas una opera me piscari in aere
Venari autem retiaculo in medio mari.
De. Tibi optionem sumito leonidam
Fabricare quiduis: quid uis comminiscere.
Perficito argentum hodie ut habeat filius:
Amicæ quod det. **Li.** quid ais tu demenete:
Quid si forte in insidias deuenero?
Tu redimes me si me hostes interceperint?
De. Redimā. **Li.** tum tu igitur aliud cura quid lubet.
Eo ego ad forum nisi qd uis. **De.** fiet. ne ambula.
Atq; audi etiā. **Li.** ecce. **De.** si qd te uolā ubi eris?
Li. Ubicumq; libitū erit animo meo: p̄fecto nemo est
Quem iam dehinc metquam mihi.
Ne quid nocere mihi possit: quum tua oratione
Omniem animum ostendisti tuum
Quin te quoq; ipsū faciā haud magni: si hoc patro.
Pergam quo cecepi. atq; ibi consilia exordiar
Audin tu: apud archibulum ego ero argentarium.
De. Nēpe i foro? **Li.** ibi si quid op⁹ fuerit. **De.** mē inero.
Non esse seruus peior hoc quisq; potest.
Nec magis uersutus: nec quolabcaueas agrius
Eidem homini si quid recte curatum uelis
Mandes: moriri sese misere mauolet
Quam non perfectum reddat: quod promiserit:
Nam ego illud argentum tam paratum filio:
Scio esse quam me hunc scipionem contui.
Li. Sed quid ego cesso ire ad forum: quod iceperam?
Atq; ibi manebo apud argentarium.
Argirippus. Adolescens:
Iccine hoc fit foras adibus me eiici?
h Promerēti optume. hoccie precii reddidit?
Bene merēti mala es: male merēti bona es.
At malo cum tuo. nam iam ex hoc loco
Ibo ego ad tres uiros: uestraq; ibi nomina

pro cōuert. Hicetne. Secundus hic actus est. legendū sicine. Quod benefici. scribe: quod bene
 facti. Mansuetem. marcellus. mansuetes & mansues pro mansuetus: ut sit noiatius mansues pro mā
 fuerus. Plautus in afinaria. reddā ego te ex fera fame mansuetē. Actius in meleagro. nūc siue mater mi
 sericordta mansues est. Cicurē contrariū fero dicimus id est mansuetē apud pacuū. nulla res neq; ei
 curare: neq; mederi potis est neq; rescere. Cicurare inq; marcus uarro mansuefacere: quod enim a fe
 ro discretū id dicit cicur: & ideo dictū cicur ingentū obtineo: mansuetū: a quo uerū quocq; nobiles

Mansuetes.
 Mansues.
 Cicur.
 Cicurare.

Faxo erunt capitis: te perdam ego & filiam
 Perlecebræ: pernicies: adulescentum exitium.
 Nam mare haud est mare: uos male accerrimum.
 Nam in mari repperi: hic elauī. bonis
 Ingrata: atq; irrita esse omnia intellego
 Quæ dedi: & quod benefici: at posthac tibi
 Male quod potero facere faciam: meritoq; id faciam tuo
 Ego pol te redigā eodē unde orta es ad egestatis terminos:
 Ego edepol te faciā: ut quæ sis nūc: & quæ fueris scias:
 Quæ priusq; istā adii. atq; amās ego aīum meū isti dedi
 Sordido uitam oblectabas pane: in panis inopia.
 Atq; ea si erant magnas habebas omnibus dis gratias.
 Eadē nūc quū ē melius: me cuius opera ē ignoras mala
 Reddam ego te ex fera fame mansuetem: me specta modo.
 Nā isti quid succēseam ipsi nihil est: nihil quicq; meret.
 Tuo facit iustus: tuo īperio paret: mater tu: eadē hera es.
 Te ego ulciscar: te ego ut digna es perdā: atq; ut de me meres.
 At scelestā uiden ut ne id quidē me dignū esse existimat:
 Quem adeat: quē colloquatur: cuiq; irato supplicet.
 Atq; eccam illecebra exiit tandē. opinor hic ante hostium
 Meo modo loquar quæ uolam: quoniā itus nō licitū est mihi.

Lena clēreta. Argirippus adolescens.

Num quodq; istorū uerbū nūmis philippeis aureis

u Non potest auferre hinc a me si quis emptor uenerit.

Nec recte: quæ tu ī nos dicis aurū atq; argētū meruist

Fixus hic apud nos est animus tuus clauo cupidinis.

Remigio: ueloque quātum poteris festina & fuge.

Quam magiste ī altum capeffis: tam æstus te ī portū refert

cognominati cicu
 rii. Ciccū dicebant
 membranā tenuē
 quæ est in punico
 malo discrimen. ci
 cures māfuetæ bel
 lua uocatur: unde
 uerbū cicurare mā
 fuefacere. Marcus
 tullius in lælio: quid
 si hoc apparet in
 bestiis uolucibus:
 agrestibus: natanti
 bus: subibus: cicuri
 bus: feris. Opinor
 ante hostiū: scribo
 oppior hoc est præ
 stolor expecto.

Volam. marcellus
 uolam pro uelam.
 Lucillus. & dolo ar
 teq; attonitas uin
 cere epicuri uolā.
 Plautus in afinaria
 meo modo loquar
 quæ uolam. Cle
 reta. nomen accō
 modum lenæ: quæ
 amatores bene nū
 matos fortiebatur.
 Ceteros uero Lan
 guere irrita queri
 monta sinebat pro
 uestibulo. Tales ho
 die sunt artes mul
 liebres: ut auro se
 & pudicitiam addi
 cant. κληρος fors.
 κληρωω sortior.
 κληρωχος guber
 nator ciuitatis: &
 distribuens agros

Ciccus mem
 brana tenuis

Cleroteris.
 Cleronomi.

κληρος.
 Fuga.

Æstus.
 Cur mare re
 ciprocet.

per sortem coloniæ. κληρονομία locus ubi magistratus per sorte creatur. κληρονομος hæres. Ser
 ulus autor ē κληρονομος illos appellari: qui sorte bona defuncti dispartunt. Isocrates monitorio
 iussu scribit decere: & hæreditatē filios & amicitia parentū κληρονομειν: hoc est per hæreditatē sor
 tiri. usus est enim eo peculiari uerbo. ex fors autore serulo græcis εκληρος est. Nec recte. legēdum
 hæc recte. Festina & fuge. marcellus. fuga item dicit nauigatio. Actius in telepho. remisq; nexi pro
 periter nauē in fugam transeunt. uergilius æneidos libro quinto. Ire uolunt: oēmque fugæ perferre la
 borem. Idem libro quarto. nō fugis hinc præceps dum præcipitare potestas. Idem libro tertio. Ten
 dunt uela noti: fugimus spumantibus undis. plautus in afinaria. Remigio uelocq; quantū potes festina
 & fuge. Æstus. marcellus. estus marini impetus uel cōmōtiones: Lucretius libro quarto. fistus ut a
 pluuis: calor ab sole: æstus ab undis æquoris. plautus: quo magis te in altū capeffis: æstus te in portū
 refert. Vergilius fundoq; exæstuat imo. Reciprocationes eæ maritimæ dicunt: & æstuaria rheumata
 græce. philostratus cur mare moueatur causam lunæ assignat: quod & filius. Luna imissis per carula

bigis fertq; refertq; fretum sequiturq; reciproca thetis. Plinius libro secundo naturalis historiae his aetuarum causam refert sed astus maris accedere: & reciprocare maxime mirum est. pluribus quidem modis accidit: uerum causa in sole lunaq; his inter duos exortus lunae affluunt: bisq; remeant: omnes enim astus in oceano maiora integunt spatia: inundantq; q̄ in reliquo mari: siue quia totum in uniuersitate anisiosius ē q̄ in parte: siue quia magnitudo aperta sideris uim laxae crassantis efficacis sentit eandē angustis arcibus: qua de causa nec lacus nec amnes similiter mouentur Elementū pelagi inquit

Vegetius tertia pars mundi est: quae praeter uentorum flatum suo quoque spiramine motuque uegetatur. Nam certis horis diebus pariter ac noctibus astu quodam: quod rheuma uocant ulro citroque percurrit: & mox currentium fluminum nunc exundat in terras: nunc refluit in altitudinem suam. Portitorē. reonarum: portorium nauticum: quod scriptura magistris: seu eorum exactoribus dari consuevit & exsolui peruectigali: atque tributum mercium Plautus portorium uocat:

Portitor.
Portorium.

Magistri scripturae.

Portitorē nūtiū n̄ uocari.
Transfretator

Hostimentū

Hostia unde

Hostorium quod

- Ar. Ego pol istum portitorem priuabo portorio
Ego te dehinc ut merita es de me & mea re tractare exequar.
Quom tu me ut meritus sum tractas: quae eiicis domo:
Le. Magis istuc percipimus lingua dici: quā factis fore.
Ar. Solus solitudine ego te atque ab egestate abstuli.
Solus si ductem: referre gratiam nunquam potes
Le. Solus ductato: si semper solus quae poscā dabis.
Semp tibi promissum habeto hac lege dum superes datis.
Ar. Qui modus dādi: nam nunquā tu quidē expleri potes:
Modo quidē accepisti haud multo post aliqd quod poscas: paras
Le. Quid modist: ductando amando nunq̄ ne expleri potes?
Modo remisisti: continuo iam ut remittā ad te rogas.
Ar. Dedie quidē quod mecum egisti. Le. & tibi ego misi mulierē.
Par pari datum hostimentust opera pro pecunia.
Ar. Male agis mecum. Le. quid me accusas si facio officiū meum?

quos graeci thelonarios appellant cicerō magistrōs scripturae. primores tamē latini portitores appellant. Vergilius litterarum princeps sexto aneddotis libro portitorē charonē uocauit: tanq̄ aruscatorē & exactorē illarū pecuniarū: quas ex superstitione aegyptiaca ore uita functi deferūt: quod lucianus in tyrāno: diodorus: Iuuenalis: apuleius: propertius: ceteriq; notificant: Marcellus autor est maronē in hunc ferme modū intellexisse portitorē: nō quē admodū Seruius allucinat. Inoleuit: inueterauitq; tā modo labes opinionis: quā nostro primū marte demoliamur: portitorē scilicet ut appellent litterarum nuntium: pariterq; eum: qui porthmeus graece: cū transfretatorē dicere conueniat: uoce praesertim ex graeco uocabulo deflecta: & qua scitent romani scriptores. Nec obstat cassiodorū. ceterosq; neotericos portitorē litterarum dicere audacter. Ab illis enim eruditio nō puritas eloquii desideranda. Cicerō secundo epistolarū ad atticū. Illa causa publicanorum quantam acerbiter affert sociis intellexim: ex ciuibus. qui nuper in portoriis italiae tollendis: nō tam de portorio q̄ de nonnullis iniuriis portitorum querebantur. Sidonius in epistolis. Hi sunt: qui inuident tunicatis octia: stipendia paludatis: usatica ue redartis: mercatoribus nūdinās: munuscula legatis: portoria quadruplatoribus. uidei tamen portitorē libro secundo de nuptiis philologiae & mercurii pro portatore istis uerbis intelligere felicē martianū. Tunc portitores diuā correpta lectica magno cū molimine subuexere: cui per oīa fidē nō adhibeo. Plinius libro duodecimo. Iam quacūq; iter est aliubi pro aqua: aliubi pro pabulo: aut pro māsinibus: uariisq; portoris pendant. Ductem. sat pfluenter in superioribus annotatū ductare idem esse quod scortū conducere. de quo etus significantis multa. Hostimentū. Sensus est. munus munere exsolui. si pecuniā ad me misisti: misi ego ad te philemon. expunxi officiū officio. hostimentū haud inepte remuneratio: & ἑπιπέριον dici potest. marcellus hostimentū est aquamentū: unde & hostes dicti sunt: qui ex aqua: & legitima pugnam ineunt: & manus conferunt. Plautus in asinaria. par pari hostimentum datum est: opera pro pecunia: unde & hostire dicitur. Idem in eodem. quin promitto inquam hostire contra ut merueris id est aqua reddere: ab hoc uerbo hostire fortassis hostia uocata: eo quod hostiunt & redhostiunt aduenientem & recedentem hoc est accipiunt intro & reddunt foras. Scribit tamen Aristophanis interpretes hostia latinis appellari a uerbo ὠστίζω id est premere quod inter prementum foras & intus admittunt. Ab eodem uerbo hostire quod significat aquare deflectitur hostorium. lignum est id: quo modiale triticum exaquaretur. Pompeius. Redhostire referre gratiam. Ne uisus in lupo uel uelens regem salutat. Iube comitem senem sapientem contra redhostis menalus. & acclus in amphitryone. caedo ecquid te redhostitum cum meassem obiectus facilius. Nam & hostire aquare posuerunt. Ennius in cresponte. Audis atq; auditis hostimentum adiungito: & ineptioris

lyrisq; mea quo minus machera atq; hasta hospitis manu. & pacuius in teucro .nisi coerceo proter uitates: atq; hostio ferociam. hostimentum est cum sit illud epicharmi. Manus manum lauat: dans ali quid: aliquid accipit: de quo adagio Xenocrates meminit in libro de morte. Pictum. q; ars poetica pictura: similis animos tenentis: & oblectantis inani studio: seu lege dictum. Parcere. parce rebus meis uti: ut durabiles sint & perenniores. Ad suum quæstum esse calidum. Sumptum ex pluto aristophanis: in quo leguntur hæc duo carmina. *ὦς οὐδὲν ἀτεχνῶς ὄυιεν ἐστὶν οὐδὲν ὀδ ἀλλὰ εἶσι τοῦ κερδους σπαντες ἦτο* & *νεσ* hoc est: ut nihil mortalibus perfecte absolutum est: Sed omnes lucro subiecti sumus.

Manus ma
num lauat.

- Nā neq; usquā fictū: nec pictū: nec scriptū in poematis
Vbi lena bene agat: cū quiq; amante quæ frugi esse uolt.
- Ar. Mihi quidē te parcere æquū est tandē: ut tibi durem diu:
Le. Non tu scis quæ amanti parceret: eadem sibi parceret parū.
Quasi piscis itidē est amator lenæ: nequā est nisi recens.
Is habet sucum: is suauitatem: eū quouis pacto condias.
Vel patinarium: uel assum: uer ses quo pacto lubet.
Is dare uolt: is se aliquid posci: nā ubi de pleno promitur
Neq; ille scit quid det. quid damni faciat: illi rei studet.
Vult placere sese amicæ: uolt mihi: uolt pedisse quæ.
Vult famulis: uolt etiam ancillis: & quoq; catulo meo
Subblanditur: nouos amator: se ut quū uideat gaudeat.
Vera dico: ad suū quæq; hoīem questū eē æquū ē callidū.
- Ar. Perdidici istæc esse uera damno cum magno meo
Le. Sic castor nunc habeas quod des: alia uerba prohibeas.
Nūc quia nihil habes maledictis tu eā ductare postulas.
Ar. Nō meū est. Le. nec meū qdē edepol ad te ut mittā gratis:
Verum ætatis atq; honoris gratia hoc fiet tui:
Quia nobis lucro fuisti potius q̄ decori tibi.
Si mihi dantur duo talenta argenti numerata in manum:
Hanc tibi noctem honoris causa gratis dono dabo.
- Ar. Quid si non est? Le. tibi nō esse credā: illa alio ibit tamen.
Ar. Vbi illæc quæ dedi ante? Le. abusa. nam si durarent mihi
Mulier mitteretur ad te: nunquam quicquam poscerem.
Diem: aquam: solem: lunā: noctem: hæc argento non emo.
Cætera quæ uolumus uti græca mercamur fide.
Quum a pistore panem petimus: uinum ex ænopolio.
Si æs habent: dant mercem. eadem nos disciplina utimur.
Semper oculatæ nostræ sunt manus: credunt quod uident.

εἶσι τοῦ κερδους σπαντες ἦτο & *νεσ* hoc est: ut nihil mortalibus perfecte absolutum est: Sed omnes lucro subiecti sumus.

Prohibeas. scribe perhibeas hoc est factas: dicas.

Abusa. Iure conculsi differre uolūt uti & abuti. usum & abusum. Vtus est illarum rerum: que non pereunt nobis utentibus. Abusus autem e conuerso. Cui relinquitur usus: eidem nō uidetur relicto abusus.

Græca fides. nulla scilicet. græci peierare suiq; de q; faciunt: non obseruantes id themistoclis: qui obsecrante amico: ut pro causa sua peieraret graphice respondit. Amicus sum usq; ad aram. mendacissimos Tullius sapissime coarguit tanquam religionis græcos prorsus ignaros. quippe e natura climatis autoritate seruiana leues peculiarum uocabulo nūcupantur: & adulationis

Oēs lucro subiecti.

Abusa.

Græca fides.

Responsum themistoclis.

Leues græci.

genitores. Lactantius libro primo diuinarum Institutionum. Sicut faciunt: qui apud reges etiam malos panegyricis mendacibus adulantur: quod malum a græcis ortum est: quorum leuitas instructa dicendi facultate & copia incredibile est quantas mendaciorū nebulas excitauerit idem uitia græcis peculiariter fuisse asseuerat iis. quid mirum si a græca gente uniuersa flagitia manarunt: apud quam ipsa uitia religioſa sunt: eaq; non modo non uitantur: uerum etiam coluntur. Ausonius nobiscum in uentes rate nantia si libet uti non pæna sed græca fide. Idē. mutatur ad græcā fidē. Oenopolio. taberna uariarum. oinophylaces cellæ uinariæ & apothecæ custodes uocantur. Lāpridii obiter codicē ita de fecabis i alexandro se uero. hūit argenti pōdo ænophylacas: & mulos se quos. Nihil coactio. ptermittis oibus & præter habitis: quæ referunt a trivialibus doctoribus scribo. Nihil coactio est uetus uerbu puerbu scilicet ē. ni hili coaxatio ē id est cōquestio quæ fit post dānū nō est hili: hoc est nullus est pti.

Oenopolium.
Lāpridii co
dex emēdat

Hilum.

Illix, Illex.

Vinulum.

quis ignorat: & nos superius ad fatum narrauimus nisi pro ne id est pro non negatione ponit. Hoc pri
sci fortasse poetae fuit adagium querelam irritam admonentis postponendam esse. Hilum enim mi
nimam partem scriptores eruditi dicunt: in quam sententiam Lucretius. Nil igitur mors ad nos est
neque proficit hilum. Coaxationem tamen pollio utruuius uocat asserum compactorem. Vetus
est. subintellige prouerbium. Scis cuius poetae scilicet. Inuulgatum & adactum uulgo: alicuius co
mici poetae carmen erat id prouerbiale. Luctus illex. substitue lectus illix. Differunt enim il

lix & illex hoc sine
lege. Illud illicio &
sua fabulo amaro r
rio attrahens. Vi
nula uenustula. Mar
celli codicem ita lo
quentis in hunc mo
dum reconcilla ut
nulum uaniloquum
id est illecebrum: &
hunc locum plauti
num citat. Hece
ne esse. subintellige
debet. Tu uale
post dictionem illa
tu substituenda in
terrogatio ut argi
rippus loquatur:
ante hoc uerbum
uale. loquitur clere
ta. Respondet ar
gyrippus dixisti ne
mihi ea lege. spo
pondisse puellam
si alius ad te plus at
tulerit. Clereta per
tesa querimoniarum
& iurgiorum argy
rippi inquit: & tu
uale: quod & in de
teriore parte de
torqueri solet. Po
scis lego possis hoc
est queas. Castra
bo uiros. dispungē
dum & eradendum
postremum elemē
tum: & scribendum
uiro: pro uirilitate.
Syngrapha. ra
tionarium: chiro /
graphum: in quo
conuersiones & pacta
consignamus: qui
bus utraq; pars sta
re possit. Chirogra
pharium debito r
rem iureconsultus
appellat eum: qui
se proprio chiro /
grapho obligauit.

Syngrapha.

Vetus est: nihili coactio ē: scis cui? nō dico ampli? . Ar alia nūc
Mihi orationem despoliato praedicas:

Longe aliam inquam praebes nunc atq; olim quom dabam.

Aliam atq; olim quom illiciebas me ad te blande ac benedice

Tum mihi aedes quoq; arridebant: quom ad te ueniebam tuae.

Me unice unum ex omnibus te atq; illam amare aiebas mihi.

Vbi quid dederam quasi columbae pulli in ore ambae meo

Vsq; eratis. meo de studio studia erant uostra omnia

Vsq; adhærebatis: quod ego iusseram. quod uolueram

Faciebatis: quod nolebam ac uetueram de industria

Fugiebatis: neq; conari id facere audebatis prius.

Nunc neq; quid uelim: neq; nolim facitis magni pessimae

Le. Non tu scis hic noster quaestus aucupii simillimus est:

Auceps quando concinuit aream: effundit cibum.

Aues assuescunt: necesse est facere sumptum qui quaerit luorum.

Saepe edunt: semel si sunt captae rem soluunt aucupi.

Itidem hic apud nos: aedis nobis area est: auceps sum ego

Esca est meretrix. luctus illex est: amatores aues.

Bene salutando consuescunt: compellendo blanditer.

Osculando oratione uinula uenustula

Si papillam pertractabit: haud est ab re aucupi.

Suauium si sumpsit: sumere eum licet sine retribus.

Haecine te esse oblitum in ludo qui fuisti tam diu?

Ar. Tua ista culpa est quae discipulum semidoctum abs te semoues

Le. Remeato audacter mercedem si eris nactus: nunc abis:

Ar. Mane: mane: audi. dic quid me aequum censes pro illa tibi dare

Annum hunc ne cum quicquam alio sit: Le. tu ne uiginti minas:

Atque ea lege si alius ad me prius attulerit. tu uale.

Ar. At ego est et priusquam abis quod uolo loqui. Le. dic quod lubet.

Ar. Non omnino iam perii: est reliquum quod peream magis.

Habeo unde istuc tibi quod poscis dem: sed in leges meas

Dabo ut scire poscis perpetuum annum hunc mihi uti seruiat.

Nec quenquam interea alium admittat prorsusquam me ad se uirum.

Le. Quin si tu uoles domi serui qui sunt castrabo uiros

Postremo ut uoles nos esse syngrapham facito afferas:

Vt uoles: ut tibi lubebit nobis legem imponito.

Modo tecum una argentum afferto. facile patiar caetera

Vel expergiscier, ex antiquis exemplaribus scribendum uelle expergiscier: & hic tertius actus est. Non fallaciã. Interrogatiue nõ positum: quomodo & apud alios usurpatũ dephẽdi. Igitur ut, dona tus pro deinde sumit. Nos pro ergo hoc est causa, sensu pene tali, abisti ad forum causa inueniendi ar genti. Quo celocem in quam partem nauim agilem & liburnicam a procela summouebo: & ause ram. Celox aut marcellus est nauigium breue dictum a celeritudine. Plautus in auularia, unde sum mam: quem interuortam: quo hanc celocem conferam. Idem in caprius, uidi in captiua celoce. Idẽ

Igitur.

Celox.

Ar. Portitorum simillimæ sunt ianua: lenoniæ
Si affers tũ patent: si nõ est quod des: ædes non patent:
Interi si non inuenio ego illas uiginti minas.
Et profecto nisi illud perdo argentũ: pereundũ est mihi.
Nunc pergam ad forũ: atq; experiar opibus omni copia.
Supplicabo exobsecrabo: ut quenq; amicum uidero.
Dignos indignos adire: atq; experire certum est mihi.
Nam si mutuas non potero certum est sumam scenore:

In penulo. obsecro hercle operam ce/ locem hanc mihi: nec corbitam date. Turpili9 indemnis Romul9 sensim ce/ lox ab opido pro/ ceserat. Varro her cules. Tuam fidem procella frigida ar te obruat celocem Tum alibi celtem non celocem leges est enim celtes scal prum marmorari/ um: si hule lectioni adlubescis sume ta lem interpretatio/ nem: hunc celtem hoc est dolum: quo dirruam archã nõ costrata: quemad/ modum scalpellũ marmora dirruit quo cõferam: Im perritum. Plaut o imperritum p im/ perrato positũ põ peius autor est. sed aptius: quod sinuo sius implicitum an te nos latebat per/ cipe plautinum sẽ sum. litanus seruus confidẽtissimus au ri adipiscendi om/ nia auguria sibi p animo respondere cõmmissit: nedũ unum sed duo: hoc

Celts.

Libanus.

Heracle uero libane non te melius uel expergiscier
h Atq; argento cõparando fingere non fallaciam:
Iãdiu factũ ẽ quom discesti ab hero atq; abisti ad forx:

Igitur inueniundo argento ut fingeres fallaciam.
Ibi tu ad hoc diei tempus dormitasti in ocio.
Quin tu socordiã oẽm abs te reice: & segniciem amoue.
Atque ad ingenium uetus uersutum te recipis tuum.
Serua herum, tæue tu idem faxis, alii quod serui solent.
Qui ad heri fraudationem callidum ingenium gerunt.
Vnde sumã: quẽ interuortã: quo hanc celocẽ conferam:
Impetratum inauguratũ quouis admittunt aues
Picus & cornix est ab leua: coruos porro ab dextera:
Consuadent, certũ herclest uestram consequi sententiam.
Sed quid hoc quod picus ulmũ tondit: non temerariust

est oblatium & impetratum. Duplex enim spes auguriorum est: nam unum erat augurium: quod dicebatur oblatium: quod scilicet offerebatur non petenti. Alterum impetratum: quod fie bat cum quis inauguretur. Inaugurari uero est auguria sumere. Cæterum quæ seruius libro ænel dos sexto super iis auguriis meminit non uisa prætereunda. Auguria aut oblatiua sunt: quæ non po scuntur: aut impetratiua: quæ optata uentunt. Hoc ergo quia oblatium est ideo dixit forte. De obla tino augurio Vergilius libro sexto loquitur. Geminae cum forte columbae ipsa sub ora uiri caelo uene re uolantes. Alibi seruius oblatum fortuito: quod τυχον dicunt. super impetratiuo luculenter sane Plinius libro uigesimo octauo naturalis historiae. præterea alia sunt uerba impetrantis: alta depulso ris: alia cõmentationis: siue commendationis: quam graeci ἀντιληψιν dicunt. Picus tondit, ideo tui ferme semp tondat arbores. δρυοκολατης hoc est percutiens quercus dicitur: & δένδροκολατης arbores feriens. κολατης enim significat ferio. hic & picunus uocitatur. amilius. & nunc agre/ stis inter picunus habetur. Non temerariust, idest non temerarium est. mendum est in

Oblatium
augurium &
Impetratiũ
Inaugurari.Cõmẽdatio.
Picus picare
Picunus.
Temerariũ.

peruulgatis exemplaribus: non enim legendum non temerarium est: uerum. At temerarium est. Nonnius. Temerarium metuendum & sollicitum. Plautus in asinaria. sed quid q̄ picus uulmum tundite at temerarium est. Obscenauit. omen sceuum idest sinistrum attolit: uel magnum malum fecit: mendum ita tolle in marcellianis exemplaribus. obscenæ uocantur aues sinistri augurii: hinc illud uergilianum exiit. obscenas ferro temerare uolucres. Amplius hoc adde nonnullos esse: qui obscenare scribant: & obscena uerba: quæ ab oscis deflectuntur: apud quos fuit creber usus libidinum: unde profuit

id prisce poetæ. *osce & uolse loquif: latine nescit. Non desunt: qui scribunt his rationibus obscenauit: Priscianus in libro primo obscenauit: ob quoq̄ est quando assumit cum componitur cum dictionibus a C. incipientibus: ut obscenus: obscenus: sunt qui obscenum non obscenum scribunt: ceteram priscianus his obscenus defendit. obscenus ab obs & canedo uel cæo: uel τρωκου κηνοδος: unde & i quinto Cicero de impetto Cnei pompeii obsoleuit iam ista ratio remitto. magis q̄ uerbis refutata. idem i primo rhetoricorum. Hoc uero a plerisque desertum obsoleuisse. Lubentia.*

Lubentia.

Lubentina uenus.

Adlubescere

Libitnensis lucus.

Orti i tutela ueneris.

Quatuor q̄ drigæ.

Vetera factio

Prasina.

Albata.

Rosea.

Aurata.

Purpurea.

Argos.

Certe herele ego quantum ex augurio auspicii intelligo
Aut mihi in mundo sunt uirgæ: aut atriensi fauræ.
Sed quid illuc q̄ exanimatus currit huc leonida?
Metuo q̄ illic obscenauit meæ falsæ fallaciæ.

Leonida. Libanus. Seruus.

Bi ego nunc libanum requiram: aut familiarem filium

u Vt ego illos lubentiores faciam quam lubentia st:

Maximam prædā & triumphū eis adfero aduentu meo:

Quando mecum pariter potant: pariter scortari solent.

Hanc quidem quam nactus prædam: pariter cum illis partiam.

Li. Illic homo ædis compilauit more si fecit suo.

Væ illi qui tam indiligenter obseruauit ianuam.

Le. Aetatem uelim seruire libanum ut conueniam modo:

Li. Mea quidem hercle opera liber nunquam fiet ocius.

Le. Etiam de tergo ducentas plagas prægnantis dabo.

Li. Largitur peculium omne: in tergo thesaurum gerit.

Le. Nam si huic occasione tempus sese subterdixerit:

Nunq̄ edepol quadrigis albis indipiscet postea.

bro secundo de natura deorum. Quid opis? quid salutis? quid concordia? libertatis? utroque rta: quarum omnium rerum: quia uis erat tanta ut sine deo regi non posset: ipsa res deorum nomen obtinuit. Quo ex genere cupidinis & uoluptatis: & lubentina ueneris uocabula consecrata sunt: uirtuosarum rerum: neq̄ naturalium: quanquam uellus aliter existimat: sed tamen ea ipsa uirtu natura uehementius saepe pulsant. Utilitatum igitur magnitudine constituti sunt ii di: qui utilitates quasq̄ gignebant hæc cicero. Tum lubentia pro dulcoribus animi: & genialis mentis iocunditate capiuntur a gellio: cuius uerba subscripsimus. Nam cui lubentia gratiaq̄ omnes conuiuorum incognita sint: quicq̄ illarum omnino expers sit: si eum forte ad participandas eiusmodi uoluptates aut uoluntas tulerit: aut casus induxerit: aut necessitas compulerit delentri plerunq̄ & capi. Ab hac tandem dea Lucus apuleius adlubescere posuit pro eo quod est gratis & lepore eloqui demultum applicari mente & inhaerere. Varro libro secundo de lingua latina: a libendo libido libidinosus ac uenus libentina & libitina. Romæ fuit lucus libitnensis dicatus ueneri libentina: quia in unius deæ tutela sunt orti: pompeio autore. Plinius quoque ex plautina sententia notificat ortos in tutelam ueneris esse.

Aetatem. diu: distile: aduerbialiter positum. Quadrigis albis. quatuor apud prisceos erant factiones: factio ueneta: factio prasina: factio albata: factio rosea a coloribus nuncupata. Calliodorus quatuor colores harum factionum cum partibus anni quaternis assimilat. Tranquillus autor est quatuor hisce prisceis factionibus duas additas: alteram aurati: alteram purpurei panni: ea pernicipitate cursus inter se decertabant: fauoreq̄ populari siue imperatorio. ex his una praualebat: plauti aetate ut remur albata. legitur & illic ab ineruditis argis pro uelocibus: seu pro arguis: q̄ ut inq̄t Oratius egs aptū argos ē: salte ob didedæos equos. Argon uelocē & tardū uocasse græcos martialis autor ē eo phalecto uersiculo. Nō nautas puto uos sed argonautas. sup his colorib⁹ calliodorus hæc lib. iii. ep. iag.

Colores autem inuicem temporum quadrifaria diuisione finduntur. prasinus uirenti uerno: uenetus nubila hyemi: russeus aestati: albus pruinoso autumno dicatus est: ut quasi per duodecim signa digre diens annus. integer signaretur: sic factum ut naturae ministeria spectaculorum composita imaginatio ne luderentur. biga quasi lunae quadriga solis mutatione capta est: equi defultorii per quos circensium ministri missus denuntiant exituros: luciferi praecursorias uelocitates imitantur. sic accidit ut dum se colere putarent astra religionem suam ludicra similitudine profanarent. Alba linea non longe ab

defultorii eq
De linea cō
tra oīum ha
ctenus snias

Herum in obsidione linquet: inimicum animos auxerit.

Sed si mecū occasionē opprimere hāc: que obuenit studet

Maximas optimitas & gaudio effertissimas

Suis heris ille una mecum pariet gnatoq; & patri.

Adeo ut aetatem ambo ambobus nobis sint obnoxii

Nostro deuincti beneficio. Li. uinctos nescio quos ait.

Nō placet: metuo in cōmune ne quā fraudē frausius fiet.

Le. Perii ego oppido nisi libanū inuenio iā ubiubi est gētium.

Li. Illic homo socium ad malā rem quærit: quē adiungat sibi.

Non placet: pro mōstro extēplo est quādo qui sudat tremit.

Le. Sed quid ego hic pperans cōcesso pedibus lingua largior:

Quin ego hanc iubeo tacere quæ loquens lacerat diem:

Li. Edepol hominem infelicem qui patronam comprimat.

Nam si quid sceleste fecit lingua pro illo peierat.

Le. Approberabo: ne post tempus prædæ præsidium parem:

Li. Quæ illec præda est: ibo aduersum. atq; electabo qcqd est.

Iubeo te saluere uoce summa quoad uires ualent:

hostiis i utrunq; po
dium quasi regula
directa perducitur
ut quadrigis pro
gredientibus inde
certamen oriretur
ne dū se præprope
re conantur elide
re spectandi uolu
ptatē uideretur p
priis abrogare. ex
his cassiodori uer
bis colligere potes
quæ sit linea: hoc ē
ex reſte: aut ligno
repaguli: aut clau
strum: quod σροι
Χαδα uulg⁹ appel
lat: ad populum se
mouendum ne spe
ctaculū tumultua
tim nimia pressura
disturbarēt: de qua
linea ouidius linea
diues cessat: & i po
pulum multa rapi
na cadit. futiliter

σροιΧαδα

hoc uerbū a cæteris interpretibus explicabat qntilian⁹. Trāsire in diuersa subſellia parē uerecundū est
Nam & cassius seuerus urbane aduersus hoc facientes lineam poposcit. quid sit color uenetus Vege
tius libro qnto significat: Ne ramen exploratoriae naues candore prodantur: colore ueneto: qui ma
ritimis est fluctibus similis uela tinguntur. existimo uenetū colorem similitimum illi fuisse: qui hodie pas
sim uiridis obscurus appellatur. Optimitas. hæc est sincera lectio: pro opulentis: hinc optimates
deflectuntur. Fuit quando optimitates legebā: sed refragante gellio libro septimo noctū atticarū
nil ausim imutare. Frausius. fraudem fecerit. Tremere. marcellus. tremere timere. Vergilius secun
do aneidos. Hic altud masus miseris: multoq; tremendum. Plautus in asinaria. Non placet. pro mon
stro est quando qui sudat tremit. Lacerat diem. consumit & absument: in longum trahit. eruditior ta
men & luculentior est lectio si ducem scribis quomodo & prisca exemplaria retinent: hoc sensu. quin
parco linguæ: quæ ducem hoc est leonidam lacerat: tanq̄ nimium uerbiſoquium sit eius strenuitati
contrarium. Plinius libro uigesimo octauo. rursusq; alium custodem dars: qui attendat: alium uero
præponi: qui faueri linguis iubeat. Tibicinem canere ne quid aliud exaudiatur: utraq; memoria insi
gnit quoties ipsæ diræ obstrepentes nocuerint: quoties ue precatio errauerit. Hæc plinius. erat sane
fascinatio leonidæ lingua litani: quam romani obseruāter expauescebant: quemadmodum malecto
hoc est maleuento nomen inuenerunt beneuentum dexterioriq; omne uocantes. Quæ de
fascino copiose rettulimus in cōmentariis sidoniano repeti: Linguam deniq; parricidali afflatu inau
spicatam esse catullus ostendit eroticis hisce tenerissimiq; uersibus.

Color uene
tus.

Optimitas.

Frausius.
Tremere.

Lingua uene
nata.

Diræ.
Malecium.
Beneuentū.

Dein cum milia multa fecerimus.

Conturbabimus illa ne sciamus.

Aut ne quis malus inuidere possit:

Cum tantū sciat esse basiorum. De ueneno linguarum perq̄graphice Plinius libro decimo octauo
naturalis historiae. quid non & homines quidam ad uenena nascuntur? Atra hominum ceu serpen
tium lingua uibrat: tabesq; animi contractata adurit culpantium omnia. Ac dirarum alitum modo:
tenebris quoq; & ipsarum noctium quieti inuidentium gemitu: quæ sola uox eorum est: ut inauspica
tarum animantium ulce: obuii quoq; uentent agere: aut p̄rodesse uitæ: nec ullū aliud abominati spiri
tus præmiū nouere: q̄ odisse omnia. electabo. prolectabo: extrahā: rimabor ex illo: ex culpā ex iuito.

Gymnasiū. exercitū flagelli: quoniam in te exercentur ulgæ quæ admodum in gymnasio gymnastici operari solent. Custos carceris. passiuè prolatum custos: qui in carcere custoditis. Dicunt custodias iureconsulti carcerarios: qui custodiuntur: perinde custos dici potest. Apud iuris peritos quod leges: si custodia se defecerit ubi carcerarium intellige. & hinc sauriam atriensem se simulabat quod in domu plurimū possunt atrienses. Seruus libro nono. Fidusque ad limina custos. ædituus fuit quod ut supra diximus ingenti honore apud maiores fuit. Illic enim & epulabantur & deos colebant. Censuræ autem omnis illic seruabatur: quod & plautus docet in asinaria: in qua in dicit sauriam seruuum atriensem in tota familia plurimum posse. Colonia. in probis exemplaribus scriptum est colonia: in quem scilicet catenarum ueluti in coloniam colonarium traduntur. Propendo. Propendas. prorsum pendeas. Ambrosius. ubi pendunt bona: obrantur peccata. Centumpondium. Centumpondium. ludit quod plautus ut tamen loco subsit itercutanea: & penitior eruditio sicut nunc patet. ut def enim centumpondium uocare numerum centum pondi: cum rusticantur consequenter instrumentum signet. Cato nis uerba sunt hæc. clauis cum clostris in cella duas: centum pondium incertum unum: & pondera certa: ubi statera millenaria hoc est inumerum pondus tollentem centum pondium uocatur. Centenarius enim numerus infinitatem prescribit. Velitatio. Velitatio. marcellus. uelitatio dicitur leuis contentio dicitur ex congressione ueluti Plautus in asinaria uerbis uelitationem fieri compendio uolo. Idem in menenchmis. Nescio quid uos uelitati estis iter uos duos. Turpillius in Lydia. compare uerbis uelitare ad rem redi. Afranius in priuilegio. Interea uerba factare: & labris inter se uelitari uelificari. scribit Gellius non esse uelitatum cum iniquatissimis. Laberius. quæ nam mens: quæ deliritas uos suppilatores fecit cum cano euglio uelitari. Cum iniquatissimis hominibus non esse contentio decerandum ait Gellius: neque maledictis aduersus impudicos: & improbos uelitatum. quia tantisper filii: & compare eorum: dum paria & consimilia dicas: atque audias ex oratione quinti merelli discere poteris. Licet sis. corripere liceat sis. dispungenda particula dimertens in sine hulus uersus posita per suus. Tantum adest. hic loquitur libanus. Quod dudum. Scribo quod dudum: quid quapp. uoluit significare futuras plagas. Coniuratio. emenda coniuratio: congestim: cunctim: conspiranter. Fortitudinem. quidam codices habent firmitudinem: res non magni momenti. Resoluenda est. scribe resoluendum pro resoluendum est. Patitur bonum. unius litteræ inuersione bracteatus & catholicus sensus inuersus. est enim

Custos passiuè.
Custodia.
De atriensibus
Census in atriensibus seruabatur.

Colonarium.

Propendo.

Centumpondium.

Statera millenaria.

Velitatio.

Non esse uelitatum cum improbis.

Particula dimertens.
Coniuratio.
Firmitudo.

Le. Gymnasium flagri: salueto. Li. quid ais custos carceris?
Le. O catenarum colone. Li. ouirgarum lasciuia.
Le. Quot pondo te esse censes nudum? Li. non edepol scio:
Le. Scibam ego te nescire: at pol ego qui te expendi scio:
Nudus uinctus centum pondo es: quando pendes per pedes.
Li. Quo argumento istuc? Le. ego dicam quo argumento & quo modo
Ad pedes quando aligatus es æquum centum pondium.
Vbi manus manicæ complexæ sunt: atque aductæ ad trabem
Nec dependis nec propendis: quin malus nequaque sis.
Li. Væ tibi. Le. hoc testamento seruitus legat tibi.
Li. Verbis uelitationem fieri compendio uolo
Quid istuc negotii est? Le. certum est credere audacter licet sis.
Amanti subuenire familiari filio
Tantum adest boni de improviso: uerum comixtum malo.
Omnes de nobis carnificum concelebrabuntur dies
Libane nunc audacia usus est nobis inuenta & dolis.
Tantum facinus modo inuenio ego: ut nos dicamur duo
Omnium dignissimi esse: quo cruciatus confluant.
Li. Ergo mirabar quod dudum scapula gestibant mihi
Ariolarique ceperunt sibi esse in mundo malum.
Quicquid est eloquere. Le. magna est præda cum magno malo.
Li. Siquidem omnes coniurati cruciamenta conferant.
Habeo opinor familiare tergum ne quæram foris:
Le. Si istam fortitudinem animi obtines salui sumus.
Li. Quin si tergo resoluenda est rapere cupio publicum:
Pernegabo: atque obdurabo: periurabo denique.
Le. Hem ista uirtus est: quando usus est qui malum fert fortiter.
Fortiter malum qui patitur: idem post patitur bonum.

scribendū potitur. Res in propatulo est: & accusatiuo iungi uerbū id potior. Derogito. auget par
 tucula de: ut in deiero: demorior: & id genus reliquis. Codices emēdatiores habent dein rogito Fem
 na. superlatio: hyperbole: semen pro femore summi notum est: ut interpretatione non egeat. Vergi
 lius. erripit a femine & trepidanti feruidus instat. In hoc significatu abiq; diphthongo scribitur. sunt
 tamen: qui femina pro ea mollitate captant: quæ suffraginem ambit. hoc in medium relinquo. Me
 me infio percunctaris. mendum multiplex. legendum. mene insit percunctans. De ædis demonstra

ut. scribe dein ædis

Facie sit socio. le
 ge facile sit scio.

Aduētozem. scri/
 bendum aduēto /
 rem: ita nominatū
 q; asinis dossuariis
 & clitellariis neces
 saria in urbem ad
 ueheret. Exascea

tum. absolutum: p
 sectum: elimatum: p
 lauigatū. exascea /
 re uerbum est id fer
 me notans: quod
 est ascia ligna expo
 lire. Ferramentum
 quo ad scabra li /
 gna expolēda utū
 tur abietariis: & car
 pētariis. cum igitur
 ligna perpoliatur
 ascia perfecta sunt
 unde cessit in pro /
 uerbiū uti cum si
 gnificare uolumus
 quippiam absolu /
 tum esse dicamus.
 exasceatum ē. pro
 uerbialiter lucius
 iquit. Vin me cru /
 ribus meis asciam
 impingere: hoc est
 mihi ipsi me ipsum
 nocere. De ascia
 Plinius libro deci /
 mosexto naturalis
 historia. Mollissi /
 ma tilla eadem ui /
 detur & calidissima
 argumentum affe
 rūt q; citissime ascia
 as retundat. Ab eo
 dem non ab ascia
 sed ab asseribus di /
 cuntur assamenta
 portarum pro sub
 scudibus. asciare
 uerbum uitruuio li
 bro sexto. Senes
 se duxit. mallim le
 gas. senex seduxit.

Exasceare.
 Ascia.

Ascia ligna expo
 lire. Ferramentum
 quo ad scabra li /
 gna expolēda utū
 tur abietariis: & car
 pētariis. cum igitur
 ligna perpoliatur
 ascia perfecta sunt
 unde cessit in pro /
 uerbiū uti cum si
 gnificare uolumus
 quippiam absolu /
 tum esse dicamus.
 exasceatum ē. pro
 uerbialiter lucius
 iquit. Vin me cru /
 ribus meis asciam
 impingere: hoc est
 mihi ipsi me ipsum
 nocere. De ascia
 Plinius libro deci /
 mosexto naturalis
 historia. Mollissi /
 ma tilla eadem ui /
 detur & calidissima
 argumentum affe
 rūt q; citissime ascia
 as retundat. Ab eo
 dem non ab ascia
 sed ab asseribus di /
 cuntur assamenta
 portarum pro sub
 scudibus. asciare
 uerbum uitruuio li
 bro sexto. Senes
 se duxit. mallim le
 gas. senex seduxit.

Ascia ligna expo
 lire. Ferramentum
 quo ad scabra li /
 gna expolēda utū
 tur abietariis: & car
 pētariis. cum igitur
 ligna perpoliatur
 ascia perfecta sunt
 unde cessit in pro /
 uerbiū uti cum si
 gnificare uolumus
 quippiam absolu /
 tum esse dicamus.
 exasceatum ē. pro
 uerbialiter lucius
 iquit. Vin me cru /
 ribus meis asciam
 impingere: hoc est
 mihi ipsi me ipsum
 nocere. De ascia
 Plinius libro deci /
 mosexto naturalis
 historia. Mollissi /
 ma tilla eadem ui /
 detur & calidissima
 argumentum affe
 rūt q; citissime ascia
 as retundat. Ab eo
 dem non ab ascia
 sed ab asseribus di /
 cuntur assamenta
 portarum pro sub
 scudibus. asciare
 uerbum uitruuio li
 bro sexto. Senes
 se duxit. mallim le
 gas. senex seduxit.

Ascia ligna expo
 lire. Ferramentum
 quo ad scabra li /
 gna expolēda utū
 tur abietariis: & car
 pētariis. cum igitur
 ligna perpoliatur
 ascia perfecta sunt
 unde cessit in pro /
 uerbiū uti cum si
 gnificare uolumus
 quippiam absolu /
 tum esse dicamus.
 exasceatum ē. pro
 uerbialiter lucius
 iquit. Vin me cru /
 ribus meis asciam
 impingere: hoc est
 mihi ipsi me ipsum
 nocere. De ascia
 Plinius libro deci /
 mosexto naturalis
 historia. Mollissi /
 ma tilla eadem ui /
 detur & calidissima
 argumentum affe
 rūt q; citissime ascia
 as retundat. Ab eo
 dem non ab ascia
 sed ab asseribus di /
 cuntur assamenta
 portarum pro sub
 scudibus. asciare
 uerbum uitruuio li
 bro sexto. Senes
 se duxit. mallim le
 gas. senex seduxit.

Ascia ligna expo
 lire. Ferramentum
 quo ad scabra li /
 gna expolēda utū
 tur abietariis: & car
 pētariis. cum igitur
 ligna perpoliatur
 ascia perfecta sunt
 unde cessit in pro /
 uerbiū uti cum si
 gnificare uolumus
 quippiam absolu /
 tum esse dicamus.
 exasceatum ē. pro
 uerbialiter lucius
 iquit. Vin me cru /
 ribus meis asciam
 impingere: hoc est
 mihi ipsi me ipsum
 nocere. De ascia
 Plinius libro deci /
 mosexto naturalis
 historia. Mollissi /
 ma tilla eadem ui /
 detur & calidissima
 argumentum affe
 rūt q; citissime ascia
 as retundat. Ab eo
 dem non ab ascia
 sed ab asseribus di /
 cuntur assamenta
 portarum pro sub
 scudibus. asciare
 uerbum uitruuio li
 bro sexto. Senes
 se duxit. mallim le
 gas. senex seduxit.

Ascia ligna expo
 lire. Ferramentum
 quo ad scabra li /
 gna expolēda utū
 tur abietariis: & car
 pētariis. cum igitur
 ligna perpoliatur
 ascia perfecta sunt
 unde cessit in pro /
 uerbiū uti cum si
 gnificare uolumus
 quippiam absolu /
 tum esse dicamus.
 exasceatum ē. pro
 uerbialiter lucius
 iquit. Vin me cru /
 ribus meis asciam
 impingere: hoc est
 mihi ipsi me ipsum
 nocere. De ascia
 Plinius libro deci /
 mosexto naturalis
 historia. Mollissi /
 ma tilla eadem ui /
 detur & calidissima
 argumentum affe
 rūt q; citissime ascia
 as retundat. Ab eo
 dem non ab ascia
 sed ab asseribus di /
 cuntur assamenta
 portarum pro sub
 scudibus. asciare
 uerbum uitruuio li
 bro sexto. Senes
 se duxit. mallim le
 gas. senex seduxit.

Ascia ligna expo
 lire. Ferramentum
 quo ad scabra li /
 gna expolēda utū
 tur abietariis: & car
 pētariis. cum igitur
 ligna perpoliatur
 ascia perfecta sunt
 unde cessit in pro /
 uerbiū uti cum si
 gnificare uolumus
 quippiam absolu /
 tum esse dicamus.
 exasceatum ē. pro
 uerbialiter lucius
 iquit. Vin me cru /
 ribus meis asciam
 impingere: hoc est
 mihi ipsi me ipsum
 nocere. De ascia
 Plinius libro deci /
 mosexto naturalis
 historia. Mollissi /
 ma tilla eadem ui /
 detur & calidissima
 argumentum affe
 rūt q; citissime ascia
 as retundat. Ab eo
 dem non ab ascia
 sed ab asseribus di /
 cuntur assamenta
 portarum pro sub
 scudibus. asciare
 uerbum uitruuio li
 bro sexto. Senes
 se duxit. mallim le
 gas. senex seduxit.

Ascia ligna expo
 lire. Ferramentum
 quo ad scabra li /
 gna expolēda utū
 tur abietariis: & car
 pētariis. cum igitur
 ligna perpoliatur
 ascia perfecta sunt
 unde cessit in pro /
 uerbiū uti cum si
 gnificare uolumus
 quippiam absolu /
 tum esse dicamus.
 exasceatum ē. pro
 uerbialiter lucius
 iquit. Vin me cru /
 ribus meis asciam
 impingere: hoc est
 mihi ipsi me ipsum
 nocere. De ascia
 Plinius libro deci /
 mosexto naturalis
 historia. Mollissi /
 ma tilla eadem ui /
 detur & calidissima
 argumentum affe
 rūt q; citissime ascia
 as retundat. Ab eo
 dem non ab ascia
 sed ab asseribus di /
 cuntur assamenta
 portarum pro sub
 scudibus. asciare
 uerbum uitruuio li
 bro sexto. Senes
 se duxit. mallim le
 gas. senex seduxit.

Ascia ligna expo
 lire. Ferramentum
 quo ad scabra li /
 gna expolēda utū
 tur abietariis: & car
 pētariis. cum igitur
 ligna perpoliatur
 ascia perfecta sunt
 unde cessit in pro /
 uerbiū uti cum si
 gnificare uolumus
 quippiam absolu /
 tum esse dicamus.
 exasceatum ē. pro
 uerbialiter lucius
 iquit. Vin me cru /
 ribus meis asciam
 impingere: hoc est
 mihi ipsi me ipsum
 nocere. De ascia
 Plinius libro deci /
 mosexto naturalis
 historia. Mollissi /
 ma tilla eadem ui /
 detur & calidissima
 argumentum affe
 rūt q; citissime ascia
 as retundat. Ab eo
 dem non ab ascia
 sed ab asseribus di /
 cuntur assamenta
 portarum pro sub
 scudibus. asciare
 uerbum uitruuio li
 bro sexto. Senes
 se duxit. mallim le
 gas. senex seduxit.

Ascia ligna expo
 lire. Ferramentum
 quo ad scabra li /
 gna expolēda utū
 tur abietariis: & car
 pētariis. cum igitur
 ligna perpoliatur
 ascia perfecta sunt
 unde cessit in pro /
 uerbiū uti cum si
 gnificare uolumus
 quippiam absolu /
 tum esse dicamus.
 exasceatum ē. pro
 uerbialiter lucius
 iquit. Vin me cru /
 ribus meis asciam
 impingere: hoc est
 mihi ipsi me ipsum
 nocere. De ascia
 Plinius libro deci /
 mosexto naturalis
 historia. Mollissi /
 ma tilla eadem ui /
 detur & calidissima
 argumentum affe
 rūt q; citissime ascia
 as retundat. Ab eo
 dem non ab ascia
 sed ab asseribus di /
 cuntur assamenta
 portarum pro sub
 scudibus. asciare
 uerbum uitruuio li
 bro sexto. Senes
 se duxit. mallim le
 gas. senex seduxit.

Ascia ligna expo
 lire. Ferramentum
 quo ad scabra li /
 gna expolēda utū
 tur abietariis: & car
 pētariis. cum igitur
 ligna perpoliatur
 ascia perfecta sunt
 unde cessit in pro /
 uerbiū uti cum si
 gnificare uolumus
 quippiam absolu /
 tum esse dicamus.
 exasceatum ē. pro
 uerbialiter lucius
 iquit. Vin me cru /
 ribus meis asciam
 impingere: hoc est
 mihi ipsi me ipsum
 nocere. De ascia
 Plinius libro deci /
 mosexto naturalis
 historia. Mollissi /
 ma tilla eadem ui /
 detur & calidissima
 argumentum affe
 rūt q; citissime ascia
 as retundat. Ab eo
 dem non ab ascia
 sed ab asseribus di /
 cuntur assamenta
 portarum pro sub
 scudibus. asciare
 uerbum uitruuio li
 bro sexto. Senes
 se duxit. mallim le
 gas. senex seduxit.

Ascia ligna expo
 lire. Ferramentum
 quo ad scabra li /
 gna expolēda utū
 tur abietariis: & car
 pētariis. cum igitur
 ligna perpoliatur
 ascia perfecta sunt
 unde cessit in pro /
 uerbiū uti cum si
 gnificare uolumus
 quippiam absolu /
 tum esse dicamus.
 exasceatum ē. pro
 uerbialiter lucius
 iquit. Vin me cru /
 ribus meis asciam
 impingere: hoc est
 mihi ipsi me ipsum
 nocere. De ascia
 Plinius libro deci /
 mosexto naturalis
 historia. Mollissi /
 ma tilla eadem ui /
 detur & calidissima
 argumentum affe
 rūt q; citissime ascia
 as retundat. Ab eo
 dem non ab ascia
 sed ab asseribus di /
 cuntur assamenta
 portarum pro sub
 scudibus. asciare
 uerbum uitruuio li
 bro sexto. Senes
 se duxit. mallim le
 gas. senex seduxit.

Ascia ligna expo
 lire. Ferramentum
 quo ad scabra li /
 gna expolēda utū
 tur abietariis: & car
 pētariis. cum igitur
 ligna perpoliatur
 ascia perfecta sunt
 unde cessit in pro /
 uerbiū uti cum si
 gnificare uolumus
 quippiam absolu /
 tum esse dicamus.
 exasceatum ē. pro
 uerbialiter lucius
 iquit. Vin me cru /
 ribus meis asciam
 impingere: hoc est
 mihi ipsi me ipsum
 nocere. De ascia
 Plinius libro deci /
 mosexto naturalis
 historia. Mollissi /
 ma tilla eadem ui /
 detur & calidissima
 argumentum affe
 rūt q; citissime ascia
 as retundat. Ab eo
 dem non ab ascia
 sed ab asseribus di /
 cuntur assamenta
 portarum pro sub
 scudibus. asciare
 uerbum uitruuio li
 bro sexto. Senes
 se duxit. mallim le
 gas. senex seduxit.

Ascia ligna expo
 lire. Ferramentum
 quo ad scabra li /
 gna expolēda utū
 tur abietariis: & car
 pētariis. cum igitur
 ligna perpoliatur
 ascia perfecta sunt
 unde cessit in pro /
 uerbiū uti cum si
 gnificare uolumus
 quippiam absolu /
 tum esse dicamus.
 exasceatum ē. pro
 uerbialiter lucius
 iquit. Vin me cru /
 ribus meis asciam
 impingere: hoc est
 mihi ipsi me ipsum
 nocere. De ascia
 Plinius libro deci /
 mosexto naturalis
 historia. Mollissi /
 ma tilla eadem ui /
 detur & calidissima
 argumentum affe
 rūt q; citissime ascia
 as retundat. Ab eo
 dem non ab ascia
 sed ab asseribus di /
 cuntur assamenta
 portarum pro sub
 scudibus. asciare
 uerbum uitruuio li
 bro sexto. Senes
 se duxit. mallim le
 gas. senex seduxit.

Ascia ligna expo
 lire. Ferramentum
 quo ad scabra li /
 gna expolēda utū
 tur abietariis: & car
 pētariis. cum igitur
 ligna perpoliatur
 ascia perfecta sunt
 unde cessit in pro /
 uerbiū uti cum si
 gnificare uolumus
 quippiam absolu /
 tum esse dicamus.
 exasceatum ē. pro
 uerbialiter lucius
 iquit. Vin me cru /
 ribus meis asciam
 impingere: hoc est
 mihi ipsi me ipsum
 nocere. De ascia
 Plinius libro deci /
 mosexto naturalis
 historia. Mollissi /
 ma tilla eadem ui /
 detur & calidissima
 argumentum affe
 rūt q; citissime ascia
 as retundat. Ab eo
 dem non ab ascia
 sed ab asseribus di /
 cuntur assamenta
 portarum pro sub
 scudibus. asciare
 uerbum uitruuio li
 bro sexto. Senes
 se duxit. mallim le
 gas. senex seduxit.

Ascia ligna expo
 lire. Ferramentum
 quo ad scabra li /
 gna expolēda utū
 tur abietariis: & car
 pētariis. cum igitur
 ligna perpoliatur
 ascia perfecta sunt
 unde cessit in pro /
 uerbiū uti cum si
 gnificare uolumus
 quippiam absolu /
 tum esse dicamus.
 exasceatum ē. pro
 uerbialiter lucius
 iquit. Vin me cru /
 ribus meis asciam
 impingere: hoc est
 mihi ipsi me ipsum
 nocere. De ascia
 Plinius libro deci /
 mosexto naturalis
 historia. Mollissi /
 ma tilla eadem ui /
 detur & calidissima
 argumentum affe
 rūt q; citissime ascia
 as retundat. Ab eo
 dem non ab ascia
 sed ab asseribus di /
 cuntur assamenta
 portarum pro sub
 scudibus. asciare
 uerbum uitruuio li
 bro sexto. Senes
 se duxit. mallim le
 gas. senex seduxit.

Ascia ligna expo
 lire. Ferramentum
 quo ad scabra li /
 gna expolēda utū
 tur abietariis: & car
 pētariis. cum igitur
 ligna perpoliatur
 ascia perfecta sunt
 unde cessit in pro /
 uerbiū uti cum si
 gnificare uolumus
 quippiam absolu /
 tum esse dicamus.
 exasceatum ē. pro
 uerbialiter lucius
 iquit. Vin me cru /
 ribus meis asciam
 impingere: hoc est
 mihi ipsi me ipsum
 nocere. De ascia
 Plinius libro deci /
 mosexto naturalis
 historia. Mollissi /
 ma tilla eadem ui /
 detur & calidissima
 argumentum affe
 rūt q; citissime ascia
 as retundat. Ab eo
 dem non ab ascia
 sed ab asseribus di /
 cuntur assamenta
 portarum pro sub
 scudibus. asciare
 uerbum uitruuio li
 bro sexto. Senes
 se duxit. mallim le
 gas. senex seduxit.

Ascia ligna expo
 lire. Ferramentum
 quo ad scabra li /
 gna expolēda utū
 tur abietariis: & car
 pētariis. cum igitur
 ligna perpoliatur
 ascia perfecta sunt
 unde cessit in pro /
 uerbiū uti cum si
 gnificare uolumus
 quippiam absolu /
 tum esse dicamus.
 exasceatum ē. pro
 uerbialiter lucius
 iquit. Vin me cru /
 ribus meis asciam
 impingere: hoc est
 mihi ipsi me ipsum
 nocere. De ascia
 Plinius libro deci /
 mosexto naturalis
 historia. Mollissi /
 ma tilla eadem ui /
 detur & calidissima
 argumentum affe
 rūt q; citissime ascia
 as retundat. Ab eo
 dem non ab ascia
 sed ab asseribus di /
 cuntur assamenta
 portarum pro sub
 scudibus. asciare
 uerbum uitruuio li
 bro sexto. Senes
 se duxit. mallim le
 gas. senex seduxit.

Ascia ligna expo
 lire. Ferramentum
 quo ad scabra li /
 gna expolēda utū
 tur abietariis: & car
 pētariis. cum igitur
 ligna perpoliatur
 ascia perfecta sunt
 unde cessit in pro /
 uerbiū uti cum si
 gnificare uolumus
 quippiam absolu /
 tum esse dicamus.
 exasceatum ē. pro
 uerbialiter lucius
 iquit. Vin me cru /
 ribus meis asciam
 impingere: hoc est
 mihi ipsi me ipsum
 nocere. De ascia
 Plinius libro deci /
 mosexto naturalis
 historia. Mollissi /
 ma tilla eadem ui /
 detur & calidissima
 argumentum affe
 rūt q; citissime ascia
 as retundat. Ab eo
 dem non ab ascia
 sed ab asseribus di /
 cuntur assamenta
 portarum pro sub
 scudibus. asciare
 uerbum uitruuio li
 bro sexto. Senes
 se duxit. mallim le
 gas. senex seduxit.

Ascia ligna expo
 lire. Ferramentum
 quo ad scabra li /
 gna expolēda utū
 tur abietariis: & car
 pētariis. cum igitur
 ligna perpoliatur
 ascia perfecta sunt
 unde cessit in pro /
 uerbiū uti cum si
 gnificare uolumus
 quippiam absolu /
 tum esse dicamus.
 exasceatum ē. pro
 uerbialiter lucius
 iquit. Vin me cru /
 ribus meis asciam
 impingere: hoc est
 mihi ipsi me ipsum
 nocere. De ascia
 Plinius libro deci /
 mosexto naturalis
 historia. Mollissi /
 ma tilla eadem ui /
 detur & calidissima
 argumentum affe
 rūt q; citissime ascia
 as retundat. Ab eo
 dem non ab ascia
 sed ab asseribus di /
 cuntur assamenta
 portarum pro sub
 scudibus. asciare
 uerbum uitruuio li
 bro sexto. Senes
 se duxit. mallim le
 gas. senex seduxit.

Ascia ligna expo
 lire. Ferramentum
 quo ad scabra li /
 gna expolēda utū
 tur abietariis: & car
 pētariis. cum igitur
 ligna perpoliatur
 ascia perfecta sunt
 unde cessit in pro /
 uerbiū uti cum si
 gnificare uolumus
 quippiam absolu /
 tum esse dicamus.
 exasceatum ē. pro
 uerbialiter lucius
 iquit. Vin me cru /
 ribus meis asciam
 impingere: hoc est
 mihi ipsi me ipsum
 nocere. De ascia
 Plinius libro deci /
 mosexto naturalis
 historia. Mollissi /
 ma tilla eadem ui /
 detur & calidissima
 argumentum affe
 rūt q; citissime ascia
 as retundat. Ab eo
 dem non ab ascia
 sed ab asseribus di /
 cuntur assamenta
 portarum pro sub
 scudibus. asciare
 uerbum uitruuio li
 bro sexto. Senes
 se duxit. mallim le
 gas. senex seduxit.

- Li. Quin rem actutum edisseris: cupio malum nancifiet.
 Le. Placide ergo unū quodq; derogita: ut acquiescā. nō uides
 Me ex cursura anhelitū etiam ducere? Li. age age māsero
 Tuo arbitrato: uel adeousq; dū peris. Le. ubinā est herus?
 Li. Maior apud forunst: minor hic ē intus. Le. iā satis est mihi
 Li. Tum igitur tu diues es factus. Le. mitte ridicularia.
 Li. Mitto: istuc quod affers aures expectant meæ
 Le. Animū aduerte: ut æque mecū hæc scias. Li. taceo. Le. beas
 Meministi in asinos arcadicos mercatori pelleo
 Nostrū uendere atriensem. Li. memini. quid tūc postea?
 Le. Hem ergo is argentū huc remisit quod daretur saureæ
 Pro asinis: adolescens uenit modo qui argentum attulit.
 Li. Vbi is homost? Le. iam deuorandū censes si conspexeris.
 Li. Ita enim uero: sed tamen tu nempe eos asinos prædicas
 Vetulos. claudos: qbus subtrita ad scemina iā erant unguæ
 Le. Ipsos: qui tibi subuectebant rure huc uirgas ulmeas.
 Li. Teneo: atq; idē te hic uexerūt uinctū rus. Le. memor es pbe
 Verum in tonstrina ut sedebam me me infio pcontaris?
 Equem filium stratonis nouerim dementum?
 Dico me nouisse extemplo: & me eius sernom prædico
 Esse de ædis demonstraui nostras. Li. quid tum postea?
 Le. Ait se ob asinos ferre argentum atriensi saureæ
 Viginti minas: sed eū sese non nouisse hominem qui fiet.
 Quū ille elocut² hæc sit. Li. qd tū? Le. ausculata: ergo sies
 Ipsum uero nouisse callide demenetum
 Extemplo facio facetum me: atq; magnificum uirum.
 Dico me esse atriensem. sic hoc respondit mihi.
 Ego pol sauream non noui: neq; qua facie sit socio.
 Te non æquū est succensere: si herum uis demenetum
 Quem ego noui adduce: argentū nō morabor: quin feras:
 Ego me dixeram adducturū: & me domi præsto fore.
 Ille in balneas iturus est: inde huc ueniet postea.
 Quid nūc cōsiliū captandū censes? dic. Li. hem istuc ago
 Quo mō argentū interuortā: & aduentorē: & sauream.
 Iam hoc opus est exasceatum. nam si ille argentum prius
 Hospes huc affert: continuo nos ambo exclusi sumus
 Nam me hodie senes seduxit solum se horsum ab ædibus:
 Mihi tibiq; interminatus est nos futuros ulmeos:

Femē.

Aduētores:
 Dossuarii &
 clitellarii asi
 ni.

Exasceare.
 Ascia.

Locus apulei
 explicatus.

Oblectare.

Patitor.

Calcitro
Calcitrosa
mula.

Facies p mē
bratura.

Profopos.
Facies unde.

Facies mōrtis
cæli maris.

Oblectabo. Inducā morabor oblectatoris & benedictis uerbis. Si me faxis. scribo. time faxis: time feceris. Cōmutaueris. ne ex atriensi domino: & alioꝝ castigatore: leonida fias plagipatida: & uerbero. Patitor tu. marcellus. patitor pro patere. Plautus in asinaria: & reliqua: quæ subsecuntur. Ne nega. cōcede: & promitte: te non repculuꝝ. Hostire. æqua reddere: repete quæ scripsimus in dictio ne hostimentū. Facis ergo hac fugis. sic corrige. facis ergo ac fugis. Calcitronē. calcibus ianuam percussentē. Calcitrosa plinio mula dicitur: quæ calcibus frequenter impetat. hāc inhiberi potu uini perhibent. Qua facie. membratura gelliꝝ libro duodecimo noctium attricarū. Animaduertere est pleraq; uerborum latinorum ex ea significatiōe: in qua nata sunt: decessisse: uel in altā longe uel in proximam. eamq; decessionem factam esse consuetudine: & in scitta temere dicitur: quæ cuiusmodi sint non didicerint. sicuti quidam faciem eē hominis putant os tantum. & genas: & oculos q̄ græci πρῶτον / τῶν idest personā dicunt: quando facies fit forma omnis: & modus: & factura quædam corporis totius: & a faciēdo dicta: ut ab aspectu species: & a fingendo figura. Itaq; pacuuius in tragædia: quæ nipta inscribitur: faciem dixit hominis pro corporis longitudine. Aerate: inquit: intergra: seroci ingenio facie procera uirū. Non solum autem in hominum corporibus: sed etiam in rerum cuiusque modi aliarum facies dicitur. Nā montis: & cæli: & maris factes si tempestiue dicatur probe dicitur. Salustii uerba sunt ex historia secunda. Sardinia in affrico mari facie uestigiū hūani in orie

Ni hodie argirippo essent uiginti argenti minæ.
Iussit uel nos atriensem uel nos uxorem suam
Defraudare: dixit sese operam promissam dare.
Nūc tu abi ad forū: ad herū: & narra hæc: ut acturi sumus:
Te ex leonida futurum esse atriensem sauream.
Dum argentum afferat mercator pro asinis. Le. faciam ut iubes.
Li. Ego illum interea hic oblectabo prius si forte aduenerit.
Le. Quid ais? Li. quid uis? Le. pugno malam si tibi percussero
Mox quum sauream imitabor caueto ne succenseas
Li. Hercle uero tu cauebis: ne me attingas: si me faxis.
Næ hodie malo cum auspicio nomen cōmutaueris.
Le. Quæso æquo aīo patitor. Li. patitor tu item cū ego te referiam
Le. Dico ut usus fieri. Li. dico hercle ego quoq; ut factururus sum.
Le. Ne nega. Li. quin promitto inquam hostire contra ut merueris.
Le. Ego abeo. tu iam patiere: sed quis hic est? is est.
Ille est ipse: iam ego recurro huc: tu hunc interea hic tene
Volo seni narrare. Li. quin tuum officium facis. ergo hac fugis.
Mercator. Libanus.
T demonstrata sunt mihi hæc ædis esse oportet
u Demenetus ubi dicitur habitare. i. puere pulsa
Atq; atriensem sauream si est intus: euocato huc.
Li. Quis nostras sic frangit fores. ohe inq; si quid audis?
Me. Nemo etiam tetigit. sanus ne es? Li. at censebam attigisse
Propterea quia huc habebas iter. nolo ego fores cōseruas meas
A te uerberarier. sane ego sum amicus nostris ædibus.
Me. Pol haud periculum est cardines ne foribus effringantur
Si istoc exemplo omnibus qui quærunt respondebis.
Li. Ita hæc morata est ianua extemplo ianitorem
Clamat: procul si quem uidet ire ad se calcitronem
Sed quid uenis? quid quæritas? Me demenetus uolebam
Li. Si sit domi dicam tibi. Me. quid? eius atriensis?
Li. Nihilo magis intus est. Me. ubi est? Li. ad tonsorem ire dixit
Me. Quum uenisset. post nō rediit. Li. nō edepol: quid uolebas?
Me. Argenti uiginti minas si adesset accepisset.
Li. Qui pro istuc? Me asinos uendidit pælleo mercatori
Mercatu. Li. scio tu id nunc refers iam hic credo eum adfutur.
Me. Qua facie noster saurea est? si is est iam scire potero.
Li. Macilentis malis: rufulus: aliquantum uentriosus:

rem q̄ in occidentem latior prominet. ecce autem id quoq̄ in mentem uenit: q̄ etiam Plautus i penulo: faciem pro totius corporis colorisq̄ habitu dixit. uerba Plauti hæc sunt.
Sed earum nutrix qua sit facie mihi expedi.
Statura non magna: corpore aquilo est:
Specie uenusta: ore: atq̄ oculis pernigris.
Formam quidē hercle uerbis depinxit p̄be. præterea memini quadrigariū in undeuigesimo: faciem

Truculentis oculis: cōmoda statura: tristi fronte.
Me. Non potuit pictor rectius describere eius formam.
Li. Atq̄ hercle ipsum adeo cōtuor: quassanti capite incedit
Quisq̄ obuiam huic occesserit irato uapulabit.
Me. Siquidē hercle eacidinis minis. animisq̄ explet? icedit.
Si me iratus tetigerit. iratus uapulabit.
Leonida. Mercator libanus
Le. Vid hoc sit negotii. neminē meū dictū magnū facere
q̄ Libanū i tonstrinā ut iusserā uenire: is nullus uenit
Ne ille edepol tergo & cruribus cōsuluit haud deçore.
Me. Nimis imperiosus est. Li. ue mihi hodie. Le. saluere iussi
Libanum libertum. iam manu emissus. obsecro te?
Næ tu hercle cum magno malo mihi obuiam occessisti.
Cur nō uenisti ut iusserā i tōstrinā? Li. hic me morat? ē.
Le. Siquidem hercle nūc summū iouē te dicas detinuisse
Atq̄ is precator adsiet ad malam rem effugies nūquam.
Tu uerbero imperiū meum cōtēpsisti? Li. perii hospes
Me. Quæso hercle noli saurea mea causa hunc uerberate:
Le. Vtinā nunc stimulus i manu mihi sit. Me. q̄esce quæso.
Le. Qui latere cōteram tua: quæ occaluere plagis.
Abscede hac sine me hūc p̄dere: q̄ semp me ira incendit.
Cui unq̄ unam rē me licet semel præcipere furi
Quin cēties eādē impem: atq̄ ogganiā itaq̄ iā hercle
Clamore: ac stomacho: non queo labori suppeditare.
Iussin sceleste hac ianua hoc sterco hinc auferris?
Iussin columnis deiçi operas aranearum?
Iussin in splendorē dari bullas has foribus nostris?
Nihil ē: tāquam si claudus sim cum fustist ambulandum.
Quadriduū hoc unum modo foro opam assiduā dedi.

p̄ statura: totiu s̄q̄ corporis figura dixisse. Aacidinis. terribilibus: uehementibus: acerbissimis: Infernis: quibus imperator inferorum æacus nocētes territat umbras Hic enim est arbiter inferorū europēses umbras iudicās unde scienter Iuuenalis: quas torq̄at umbras æacus. posses aacidinis impetuosis: ifanis: & crudelibus? intelligere: quales imaniſsimas iras concepit aiæ aduersus achæos cū uictus in armorum iuditio insanit eo sint: ut flagello percora percutiens diceret se ulyxē: agamemnonē: & grecorū principes ferire. hic in tragædia Mastigophoros dicitur. hoc est flagellum ferens. declinatio græca est. αἰαξ enim dicitur græce: q̄ latine aiæx. Mos est enim nostris diaphthogum græcā hanc in ai uertere: ut de maja patet: & ex ritu priscorum: q̄ aulai & material protulerūt. prouerbiū græcum est.

Aacidinina.

Locus Iuuenalis.

Aiacis minæ & risus.

Mastigophoros aiæx.

Maja. Aulai. material.

Prouerbiū græcum.

Mors Aiacis Bulla hostiorū. locus apulei p̄sitatus. Bulla tumor supaquaneus. Suspēdiculū Bulla unde.

αἰαξ ἄριστος ὄχι ἄριστος: hoc est aiæcis risus: in stulte ridētes. aiæx enim stultitia ægrotās: & furore p̄citus: p̄posito sibi ulyxe in achillis armorū successione in græcos se gladio mouit: & ad armēta prudentia deorū cōuersus tanq̄ in danaos illa trucidabat. Duos at magnos capros tenēs: ut agamemnonē & menelaū cū ligasset flagellabat: & ridebat furens: post rescipiscens sibi mortē cōsciuit. Animis. Supbia: excādescencia: tymosi. Magnū facere. scribe cōnextm magnifacere. Ad malam rem. legendū id: pp̄ id scilicet q̄ iouē te detinuisse causeris. Latere cōterā. lege latera. Cui unq̄. corrige cui nunq̄. Itaq̄ iam hercle. emendare potes. iraq̄. Bullas apuleius bullis aureis in oculatū se cōscribit: ubi bullas in tellige scutulos clauos: argenteos: aureosq̄: q̄bus uenustamētis potentiorū hostia decorant: ut ita nec secus intelligas plautinū carmen hoc in afinaria. est item bulla tumor ille supaquaneus: unde catholicos inq̄t cato. ois hō bulla est eo magis senex est pariter bulla prophylacion hoc est puerilis colli suspendiculū. Ingenui aurea: seruillis scortea. Sic appellata q̄ βουλλην. i. cōsiliū significat in rebus

omnibus adhibendū. Quin athera bullatū fulgentius in prio mythologico uocat inauratū auroræ pudoricoloris luteo coruscanti. etus uersū mollē & pelegantē subūgere libuit. astrigerog; nitēs dia demate luna bicornis bullatū bitugis cōscēderat athera tauris. Sidonius lib. quarto ep̄larū uirtū dātia saga libris margiata pūceis pēduli ex hūero balthei: uel gladiū baltheis supcurrētib; strinxerat clausa bullatis latera renonibus. Plinius libro duodeuigesimo naturalis historiae. Itē maris ipsius tranqllus sōnit; spumauē dispersa; aut aquæ bullātes. Plinio itidē libro trigesimo quarto bullatio dicitur. his.

Bullatio.

lapis hic & in cāta bria nascit; nō ille magnes uerus caute cōtinua sed spar sa bullatiōe ita appellant. bullā supa quaneam describit iis calphurnius. Bullantis ubi sag; aq; radice sub ima Protegit; & ramis errantib; implicat umbras.

Bullula.

Idē. alternat utre as lateralis cingula bullas. dīminutiū bullā ē bullula. ma crobius libro septi mo saturnaliū; qd genus apud popia tores pleraq; scita mentoꝝ cernimus pposita ampliora ipete q corpore. quippe utdem; in doliol' uitreis aquæ plenis; & oua glori bis maioribus; & te

Vicarius qd

Vinariū.
Aenophylax
Armiliarius
unde
Interscapill
um.

Armilla; uñ.
Humeri & ar
mi differunt.

Arra.
Arrabo. Ra
bo.
Pararū
Arrulatores
Cotiones uñ

Sarcasmos.
Scribere sol
uere.

Dum reperiam q̄ quæritet argentū in fœnus. hic uos Dormitis iterea domi. atq; herus i hara haud ædib; hitat. Hem ergo hoc tibi. Li. hospes te obsecro defēde. Me. saurea oro Mea causa ut mittas: Le. cho: ecquis pro uectura oliui Resoluit: Li. resoluit. Le. cui datum sit: Li. sticho uicario ipsi Tuo. Le. uah delenire apparas. mihi scio uicarium esse: Neq; esse seruom i ædibus heri qui sit pluris q̄ illic sit. Sed uina quæ heri uēdidi uinario exaerambo Iam pro iis satifecit stico. Li. fecisse satis opinor Nam uidi huc ipsū adducere & rapere ita exaerambo; Le. Sic dedero prius q̄ credidi. uix anno post exegi Nūc satagit: adducit domū etiā ultro & scribit numos. Dromo mercedē rettulit: Li. dimidio minus opinor Le. Quid reliquom; Li. aiebat reddere q̄ extēplo redditū esset. Nā retineri ut quod sit sibi operis locatū efficeret Le. Scyphos quos utēdos dedi philodamo retulit neq; Li. Non etiā. Le. hem nūc si uelis accōmoda homini amico Me. Perii hercle. iā hic me a begerit suo odio. Li. heus iā satis tu.

vicariū. significāter & pprie uicari; seru; is dicit; qui alteri seruo subseruit: et usq; uices seruiles gerit: in quā sniam uates epigrammaticus catholici ait. esse sat est seruū. Iam nolo uicariū esse: qui rex est: regē maxime nō habeat. Vinario. inter pretant nōnulli ænophylax: hoc est custodē cellæ uinariae. mallo uini subuectore intelligere. uina riū quoq; si armillariū interpretaberis nō falleris: qd equidē rear. armillariū ab armis nūcupauerūt: q; scapulis armillā gestat: medullitū scapular; uocam; interscapillū. higinus. In humero dextro arā unā pede de posteriorib; nouissimo duas. In sūmo interscapillū unā. Idē paulopost. In dextro genu unā: & in interscapillio tres. ab armo armillæ nuncupant humeroꝝ honestamēta: de quibus Ouidius primo amorum.

Non fuit armillas tanti tetigisse sabinas
Ut premerent sacra utrginis arma caput.

Discrimen esse cōstat inter humeros & armos: q; armi sunt ferini & belluini: humeri hūant. Ouidius. Dignū curuant in unguis ex humeris armis sunt. Cui datū sit. scribe. cui datū scis. Exaerambo. ul nariū propriū: & germanū nomen: nō desunt codices in quibus scriptū est ex arrabone. Df qd dari ex arrabone cū sumpta precii parte minima resoluit emptori: ut si fidē falleret arrā eam amitteret. Arra bo enim pignus est: qd in distrahendo usurpatur. Dicitur & in truculento rabo. plautinā uerba subī gnauimus. Tene hoc tibi. rabonē habeto: ut mecū hac noctis fies. praterea arrā uocant arrabonē. poeta in osceno carmine. utilis hæc arrā si dederitis erit. ab hac arra hoc est p̄tū portioe: qua donauit equoꝝ pararū. si uocant arrulatores latine. similiter & autore gellio cotiones: nec inepto uerbo: & si uulgari. Notius est q̄ ut testimonio indigeat: au. in o: romāos solitauisse cōuertere: ut cotiones: q nūc dñt olim cautioes a cautellis: sutellis: & strophis: quibus pleno pectore supfluūt. cotiones tñ autore Pō peso dicti uident a cunctatiōe: q; in emēdis uēdendisq; mercib; tarde pueniāt ad iusti p̄cū finē. Itaq; apud antiquos priā syllaba p. u. litterā scribebat. Ita exaerambo. exēplaria prisca. rapere in ius exa rambū. Priusq; credidi. legis prius quæ credidi. sensus est per sarcasmon hoc est hostilē indignationē prolatus. Ita hoc pacto dedero bellis debitoribus: a quibus post annū q̄ cōtracta sit obligatio exegi: quæ illis bona fidē crediderā. Scribit nūmos. soluit & nūerat. Seruius libro æneldos septio trāscribi

tradit. sermo aut hic tractus est de pecunia. Nā scribi est dari. Oratius. scribe decē nerio. non est satis. adde elcuta. Rescribi uero reddi. Oratius. Dictantis quod tu nunq̄ rescribere possis. Terentius. argē tum illud denuo rescribi iube phormio. Mihi si uis. scribe. mihi sic ius. hoc sensu. negat Seruus hic dominū abesse: ceterū iure ita mihi numerabis: quē admodū de demeneto. Istoc noīe posses legere momie p̄ momēto: & re tēporaria. nomē dicimus & momētū. Lucretius. momine si puo possunt con cussa moueri. sensus Plautin⁹ erit hic. si rescribis: & mihi philacysta soluis hāc pecuniā promitto rem

Rescribere quid.

Momē pro momento.

De nōnibus pro debitis.

- Audin quæ loquit? Le. audio & quiesco. Me. tandē opinor. Conticuit. nunc ad eam optimū est. priusq̄ incipit tinnire
- Quā mox mihi operā das? Le. e hē optūe: q̄ dudū tu aduēisti
- Non hercle te prouideram: quæso ne uitio uortas.
- Ita iracundia obsticit oculis. Me. non mirum factum est. Sed si domi est demeneto uolebam. Le. negat esse intus. Verum istuc argentum tamen mihi est si uis denuerare
- Repromittam istoc nomine solutam rem futuram.
- Me. Sic potius ut demeneto tibi hero præsentē reddam.
- Li. Her⁹ istūc nouit: atq; herū hic. Me. hero huc præsentē reddā.
- Li. Da modo meo periculo: rem saluam ego exhibebo. Nam si sciat noster senex fidem non esse huic habitam Succenseat: qui omniū summā rerū ipsius semper credidit:
- Le. Non magnipendo ne duit: si non uult: sic sine aster.
- Li. Da inquam: uah formido miser ne hic me tibi arbitretur Suasisse sibi ne crederes: da quæso: ac ne formida. Saluū hercle erit. Me. credā fore dū qdē ipse ī manu habeo. Peregrinus ego sum: sauream non noui. Li. at nosce sane.
- Me. Sit non sit non edepol scio: si is est: eum esse oportet. Ego certe me incerto scio hoc daturum nemini homini.
- Le. Hercle istum dī omnes perdiunt: uerbo caue supplicastis. Ferox est uiginti minas meas tractare sese: Nemo accepit: aufer te domū: abscede hinc molestus ne sis.
- Me. Nimis iracunde. non decet superbū esse hominem seruū.
- Li. Malo hercle iam magno tuo nunc istuc recte dicis. Impure bili non uides irasci? Le. perge porro.
- Li. Flagitium hominis da obsecro argentū huic ne male loquat.
- Me. Malū hercle uobis q̄ritis. Le. crura hercle diffrigēt: age ipudice Ni istum impudicum percuties. Li. perii hercle. Scelestē non audes mihi scelestē subuenire?
- Le. Pergin præcari pessimo? Me. quæ res? tun libero homini

solutā futurā: nec posterius eris in ne gotio. si aut nomie scribis inibi expōe debito tanq̄ spōde ret hoc solo nomie idest debito expun cto: & inducto rem futurā ligdo solutā Quis nescit nomia debita: & debitores uocari: qua dictiōe iureconsulti scātēt. & oratius ait. noīa sectatur modo sum pra ueste uirili. Ca tholica columellæ sentētia ē. bona no mina fieri mala si nunquā iterpelles. Satyrus q̄ uenit ad dubiū grandi cum codice nomē. Cice ro facere multa no mina posuit pro de bitis eleganter & graphice. a nomie nomenclatores ap pellant: q̄ candida to noīa tribulū in gerūt: unde illa me morosa nomiatio nomenclatura uo/ catur. Plinius libro tertio naturalis hi storiae pro nomina tione simpliciter in telligit iis uerbis. quare sic accipi ue lim: ut sicut uidua fama sua nomina qualia fuer primor dō ante ulla res gestas nuncupen/ tur: & sit quadam In his nomenclatu

Nomēclato res.

Nomēclatu ra mēorosa.

Nomēclatio

Ipsus p̄ ipso

ra quidem: sed mundi rerum atq; naturæ. dicitur & nomenclatio eolumellæ libro quarto agricul/ turæ: quare prudentis magistrī est: eiusmodi nomenclationis aucupio: quo potiri nequeat studio/ sos non demorari. Qui omnium summam rerum ipsius. dispungenda sunt in hoc uersu hęc sic. qui oīum rerum ipsius semp credidit. prisca enim elocutio est & peraq; elegans: ut ita dicamus: credo tibi oīum rerū: hoc est credo in oībus reb⁹. ipsius pro ipse uetuste positū. Eum ipse. qd si scribis deū tali sensu. Nūmos alicut nō credā: & si fors suat ut alicut credā oportet illū diuinā quandā probitatē habere. Nemo accepit. in pbris exemplaribus legitur. nemo accepit. Impure bili. reperio apud nōnullos codices. ī pare. hoc est ne moreris tantillū arriensem sauriam quin pro libito ei satisfactas.

Hoc p huc

Lupus homini
Homo.

Proficiscer hoc. scribo proficiscer hoc dixerimus: sensus est, ob rem tam nihil ibimus adherere: & dicemus
sauræ non esse fidem adhibere: quæ necesse nobis fuerit huc proficisci. Hoc enim obseruauimus Plau-
tum indiscriminatim pro huc dicere. Nemo etiam hucusque significat etiã. Induces allecabis: per
suadebis. Lupus est homo, alienus enim alieno uicem hominis non obtinet: quod adagiũ bracteatum
Plinius indicare uidetur hisce uerbis. tot gentium sermones: tot linguarum: tanta loquendi uarietas: ut ex
ternus alieno pene non sit hominis uice. Secunda mihi facis, nullos usque gentium cõperimus ita pro-
funde litteratos: quod

locum hunc plauti
num sat comperte
pceperint. Omis-
sis: quæ ab inerudi-
tis & triualibus li-
teratoribus referu-
tur: sic interpretare.
Subuectori iratus
secunda iniuriam se-
cundam inferenti i-
quit illi secunda fa-
cere hoc est inferre
indignationem secu-
daria: & ritu sacri-
ficantiũ tanquam pri-
ma iniuria non satis fue-
rit: nunc alterã ad-
dere. scimus enim cõ-
sueuisse sacrificantes
si prima hostia non
litasset: mactare se-
cundam metapho-
rice igitur Plautus
ait: facis mihi secu-
da: sextus est casus
hoc est sacrificas mi-
hi tanquam prima non
fuerit satis: nunc se-

Si non satisfice-
rit priã uel
ultima securi-
dã addunt.
Succidanea
uictima.
Facere sacri-
ficare.
Fœmina uel
etia plura ualeat
Capitulũ.
Cõmendatio.
Antilipsis.
Capidũcula
Capedo.
Capis apud
lulum.
Calpis & cal-
pium.
Digitati cra-
teres.
Calpar.
Nodus pscis
explicatus.
Capulã.
Marcelli co-
dex emacula-
tus.
Cilbantum.

Male seruos loquere? Le. uapula. Me. id quidem tibi hercle fiet;
Ut uapules: demenetum simulac conspexero hodie
In ius uoco te. Le. non eo. Me. non is: memento. Le. memini:
Me. Dabitur pol supplicium mihi de tergo uestro. Le. ue te.
Tibi quidem supplicium carnifex de nobis detur. Me. atque etiam
Pro dictis uestris male dictis pœnæ pendentur mihi hodie.
Le. Quid uerbero ain tu furcifer: herum nosmet fugitare censes?
Inunc iam ad herum: quo uocas: iam dudum quo uolebas
Me. Nunc demum tamen nunquam hinc feres argenti nummum: nisi me
Dare iusserit demenetus. Le. ita facito. age ambula ergo.
Tu contumeliam alteri facias: tibi non dicatur?
Tã ego homo sum quam tu. Me. scilicet ita res est. Le. sequere hac ergo:
Proficiscer hoc dixerimus: nemo etiam me accusauit
Merito meo: neque me athenis alter est hodie quisquam
Cui credi recte æque putent. Me. fortassis. sed tamen me
Nunquam hodie induces ut tibi credam hoc argentum ignoto.
Lupus est homo homini: non homo: quom qualis sit non nouit:
Le. Iam nunc secunda mihi facis: scibam hoc te capitulo hodie
Facturum satis pro iniuria: quam ego sum sordidatus.

cunda iniuria. sicuti si non satisfecerit prima uictima: secundã addunt: quæ succidanea nuncupatur:
quod prima succedit. Facis inibi pro sacrificat ponitur: cui succidit maro in buccolico ludico. Cũ faciã
uictula pro frugibus ipsa uenit. Credimus tamen ex adagio græco prolatũ & hoc. Repperi enim ex
diutina lectioe apud græcos hoc prouerbiũ. δευτεραρον αμεινονων παρολιω επι ων θυομενων
εκ δευτερον οταν αυτοις τα ποτερον ιερα μη κωθη και επι δευτερα τραπωδιον. hoc est. secunda
meliora. prouerbiũ in sacrificantes duas hostias: quando ipsis: quæ primũ sacra: si non litauerint: cõ-
bustaque fuerint uertuntur in secunda. De succidaneis uictimis seruius hæc libro octauo. In omnibus sa-
cris famintur generis plus ualeat uictima. denique si per mare litare non possent: succidanea dabat fami-
na: si autem per faminã non litassent: succidanea adhiberi non poterat. Capitulo. precatione sacrificalli:
qua utebantur eũ secundas uictimas succidaneas subiungebant. cõmendationem forte sacrificallẽ intelligit
quam græci antilipsin dicunt: cũ preces exoluunt capitulatim cõmendantes deo: cui factum: urbem uel fami-
liã. ego certe in hanc sententiam eo præcipue: probatiorẽ ut reor. & pensatiorẽ: ut pro capitulo capidũ-
cula pronomen mendii fluxu legamus: ut perstet in metaphora. Nouerã te hac capidũcula uase sacrificalli
scilicet ut melius lites sacrificare mihi secundã uictimã. est enim capedo: & per diminutionem capidũcula
uas orificii latioris a capiẽdo uocatum: quo in sacrificiis utebantur. Dicitur & liuio capis capidis. posset quæ
a græco id nomen tractũ putare: quod calpin & calpiũ digitatos ansatosque crateras erythris singi solitos
philemon & paphilus scribere: quod & nostri calpar habent uas. De capidibus ipsis sacrificallibus. quibus ignem
autore plutarcho seruabat numa pscius intellexit. aurum: uasa numa. Plinius libro trigesimo septimo.
Sed nero ut par erat principem uicit omnes. ecce. sestetis capedinẽ unã parãdo. memorãda res tantum
peratore: patremque patriã bibisse. dicunt & capides & capulã. uarro de uita patrum libro primo. et pocu-
la: quæ uocantur capulas: & capides: quod est poculi genus. In puulgatibus marcelli codicibus leguntur hæc uerba
marci tullii libro sexto de re publica. Lati quod omnes homines habemus in manibus: quod si imperia pontificum diis
imortalibus grata sine famio: quæ ut sibi scribit capiduns. Tu ex emaculatiõibus exemplaribus scribe
capidulã. uarro libro primo de lingua latina. mensa utinã rotunda nominabatur cilbantum: & minus
res capulã a capiẽdo quod ansata sunt ut prehedi possent. I. capti. harum figurarum in uasis sacris ligneas ac

stiles antiquas etiam nunc uideas. Ut qui matris scribendū: ut quæ matris. *Piem. grāmattiel colā* interpretant. Postulem. marcellus. postulare p uelle interpretat. Sensus hic est tortuosus & iplicitus. mater ubi piē pietatē si uelim tibi placere id agēs quomō præcipis. Præceptis: qd est. scribe iustum. præceptis qdē. De die. hodie anteaq̄ hic dies elabaē. Habeas portisculū. ad loquēdū quēadmodū ad tacendū geras partes portisculi: & hortatoris: ut p tuo nutu cūcti loquant. Cæscō tñ legi pertisculū a pertica: quā tenet hortator. error est indeprecabilis interpretis papiniani in sexto thabaidos ca

Piare.
Postulare.

Portisculus.

Frugi tamen sum: nec potest peculiū enumerari:

Me. Fortasse: Le. et nūc dico periphanes rhodo mercator diues

Abscente hero solus mihi talentum argenti soli

Adnumerauit: & mihi credidit: neq̄ deceptus in eo:

Me. Fortasse. Le. atq̄ etiā tu quoq̄ ipse si esses percunctatus

Me. ex aliis scio pol crederes nūc qd̄ fers. Me. haud negassim.

Clareta Lena. Phylenium Meretrix.

Ele. Equeon ego te interdictis facere māsuētā meis:

n An ita tu es aiata: ut qui matris expers impii lies:

Phy. Vbi piem pietatē si isto more morata tibi

Postulem placere: mater mihi quo pacto præcipis:

Ele. An decorum est aduersari meis te præceptis: quid est:

Hocine est pietatem colere: matris imperiū minuere:

Phy. Neq̄ quæ recte faciūt culpo: neq̄ quæ delinquunt amo:

Ele. Satis dicacula es amatrix: Phy. mater es: questus mihi est:

Lingua poscit: corpus quærit animus orat: res monet:

Ele. Ego te uolui castigare: tu mihi accusatrix ades.

Phy. Neq̄ edepol te accuso. neq̄ id me facere fas existimo:

Verū ego meas queror fortūas: quū illo quē amo phibeor.

Ele. Ergo una pars orationis de die dabitur mihi.

Phy. Et meam partem loquendi: & tuam trado tibi

Ad loquendū: atq̄ ad tacendū tu te habeas portisculum.

Quin pol si reposui remum sola ego in casteria

Vbi quiesco omnis familiæ causa consistit tibi.

Ele. Quid ais tu: quam unam uidi mulierem audacissimam:

Quotiens te uetui: argyrippum filium demeneti

Compellare: aut contrectare: conloquiue: aut contui:

Quid dedit: quid deportari iussit ad nos: an tu tibi

Verba blanda esse aurum rere: dicta docta pro datis:

Ultro amas: ultro expetessis: ultro ad te accersi iubes.

steriā perticā uocā
tis: quā tenere por
tisculum autumat:
cū casteria sit loc⁹
i nauī ubi remi ces
sante nauigatione
reponunt: ut auto
re marcello cui ma
culosum codicē ita
corrige. casteria lo
cus ubi cū nauiga
tio cōquiescit remi
& gubernacula cō
quiescūt. subscripsi
mus lactāti uerba.
ptica est quādā in
nauī: quā hortator
remigū tenet: quā
si excusserit remi /
ges nō desinunt: si
deposuerit qescūt
a labore. hāc caste
riā plautus noiāuit
in asinaria. ptiscu
lum hūc graphice
describit Ouidi⁹ li.
deio metamorpho
seon. Requiemq̄
modum uoce da /
bat remis animo /
rum hortator epo
peus. De pertiscu
lo labertius. nec pal
marum pulsus nec
pertisculi. Ennius.
paterent: obserua
rent: pertisculus si
gnū cum dare cæ
pisset. In sinceris
marcelli codicibus
hæc leguntur. per
tisculus est ut scri
bit ælius stilo: qui
in portu modum
dat classi. id autem

Casteria qd.
Cōtra inter
prē papinia
num.
Marcelli cor
dex emēdat⁹

est malleus: cūlus meminit cato in dissuasiōe de rege attalo: & uetigalibus asia Calo lucio pr. remi
ges scripti clues ro. sub pertisculum: sub flagrum conscripti uentre passim. Quin pol si. scaten
mendis deformibus hæc duo carmina: in pristinam faciem ita redigenda. Quin pol si. scaten
mum sola: ego in casteria ibi quiesco, & omnis famulæ causa consistit ibi. Sensus est in metaphora: &
nauigationis similitudine persistens: si reposuisti remum hoc est si instar pertisculi uoluntatem tuam
pandis & aperis: ego agens ulces remi uoluntati tuæ parens conquiesco: quemadmodum remi in ca
steria cessante hortatore morantur: & omnis causa id est causificatio & detrectatio: quam parabam
ut pro amante aduersus uoluntatem tuā consingere: ibi hoc est i animo uoluntateq̄ tua conquiescit:
& ego famula tuis opinonibus famulans & obsequens: ibi quiesco.

Deluderis, aduentitia uox; & adulterina. Scribendū est dederis in ditionem; & mancipatum darts. Mater tua. lego sua: tanq̄ uidua esset: siue argyrippum arte contenteq; mater illum habeat: qua de functa liberalitatem suam aduersus philenū mater ostētare possit: & tacite uellicat argyrippū. Produxisti interpretatur prostituisti: prostrasti. reperio apud luculentos scriptores producere idē significare: quod prostituere. Satyrus. utile porro filiolā turpi uetulae producere turpē. pedianus asconius productores stuprorū ministros inquit appellatos: ab hoc uerbo producere. προαγογη κ̄αι προεγα

Producere p
stituere.
Productores

Enarrat9 trā
quilli locus.
Proagion.

Laminae quae

Neruo uinculū.

Nomelae q̄.

Correct9 lo
cus senecae.

Botae.

iv productio & p
ducere in turpi si
gnificātia ponitur
apud tranquillū in
genū pagogia
scribēdum fuit: nō
pædagogia, plutar
ch9: athenæ9: theo
phrastus scātēt hoc
uerbo. perfidia hic
est ordo & codicis
impliciti series. per
fidiae gratias habe
mus cum dolis fue
rint triumphati ho
sles. Qui aduor
sum. subitellige fre
ti. Laminas. the
sellae plumbeae sūt:
quae candētes late
rib9 seruoꝝ inflige
bant. de q̄bus lami
nis eusebius: memi
nit: gell9 libro no
no. qd cū ignes ar
dētēq; laminas: ca
teriq; cruciatus ad
mouebant pacat9
In panegyrico ad
theodosiū. Ignē: la
minas crucē culleſū
timebat. Neruoꝝ
uinculū gen9 unde
adagiū catōis. par
ti fures in neruo &
cōpedibus habent
magnū in auro &
purpura uisuntur.
Gell9 libro decio
nono noctū attis
carū. Neruoꝝ aut
cōpedib9 uinctebā
tur. De neruo i sin
ceris pōpei codici
b9 hac lego. neruū
appellāus ē ferreū

uinculū: quo pedes impediunt. Plaut9 eo ē ceruices uinctri ait. p̄sidoſe capt9 eo adepol neruo ceru
ces pbat. Numelas. scribo nomellas. uincula lignea sūt: quae ponunt ad pedes quadrupedū: ut sine
custode p pascua secure uageſ. vox. o. g. n. salt9: & pabulū uocat. Columella libro septio. possūt ēt no
melae fabricari: ut iſerto capite descēdētib9 p foramiā regulis ceruix teneat. Mēdū est i epistolis sene
cae libro sc̄do his uerbis. Nō aliter q̄ i nūmo diuites fugitiui solēt: corrige i nomela. uarro libro sc̄do
de re rustica. Cōsuefaciūt quoq; ut alligari primū possint leuib9 nomelis: q̄s si abrodere conant. ne id
cōsueſcāt facere uerberib9: eos deterrere solēt. Botas. uicula ferrea: & lignea: q̄b9 noxtorū pedes ui
ciunt: aequē i subris lingua: atq; latia botas appellat. Exercit9 suz legēdū exercit9 fuerūt: & interpretare

Illos qui dant: eos derides: qui deludunt derideris.

Ante id expectare oportet: si quis promittat tibi.

Te facturum diuitem: si moritur mater tua.

E castor nobis periculum magnum & familiae portenditur

Demeneti: si expetamus mortem: ne nos moriamur fame.

Nunc adeo nisi mihi huc argenti affert uiginti minas.

Nae ille ecastor hinc trudetur largus lachrymarum foras.

Hic dies summæ est apud me inopiæ excusatio.

Phy. Patiar si cibo carere me iubeas mater mea.

Ele. Non ueto te amare qui dant: qua amentur gratia.

Phy. Quid si hic animus occupatus est mater: quid faciam mone. Ele. hem

Meum caput contemples. si quidem ex re consultas tua.

Phy. Etiam opilio qui pascit mater alienas ouis.

Aliquam habet peculiarem: qui spem soletur suam.

Sine me amare unum argyrippum animi causa quae uolo.

Ea. Intro abi. nam te quidem edepol nihil est impudentius.

Phy. Audientem dicto mater produxisti filiam.

Leonida. Serui duo. Libanus

Erfidie laudes: gratiasq; habemus merito magnas

Quum nostris sicophantiis: dolis: astutiisq;

Scapularum confidentia: uirtute ulmorum freti:

Qui aduorsum stimulos: laminas: cruceſq; compedesq;

Neruos: catenas: carceris: numelas: pedicas: boias.

Tortoresq; acerimos: gnarosq; nostri tergi.

Qui saepe ante in nostras scapulas cicatrices indiderunt.

Eae nunc legiones: copia: exercitusq; furum

Vi pugnando periuriis nostris euge potiti.

Id uirtute huius collegae: meaq; comitate

Factum est. qui me uir fortior ad sufferendas plagas

Les. Edepol uirtutes qui tuas nunc possit conlaudare

Sicut ego possim quae domi: puelli quae male fecisti?

passive potest fuerunt hoc est triumphati. Puelliq. scribe duelliq. Parietes pfoderis. latrocinandis
genus est uectē muros disicere:& patefacto pariete i alioz ades introrūpere. Hi uecticulariā facere
dicuntur:de quibus cato. uecticulariā faciens repente omnia habet:repente nihil. perfolior hic dicit
pōtōs grāce dicitur:& τοχοβατη. fures manifestari dicuntur:qui inuentuntur in furto. grāce ha
bent aduerbiū επ αυ τοφορω idest in ipso furto deprehensi. Aristophanes in pluto. εγω γωρη οσο
δαινα δωωντε ει λημενω. hoc est in furto graua facientes deprehensi. uecticulariā faciens aristo

Parietes pfoi
la.
Vecticulariā
facere.
Scitum cato
nis dictū.
Dioryt9.
Tichobates.
Effractorius
Virgatores .

Næ illa edepol pro merito nūc tuo memorari multa possunt

Vbi fidentem fraudaueris:ubi hero ifidelis fueris.

Vbi uerbis conceptis sciens libenter periuraris

Vbi parietes perfoderis. in furto ubi sis prehēsus .

Vbi sæpe causam dixeris pendens aduersus octo

Astutos:audacis uiros ualentis iurgatores:

Li. Fateor profecto ut prædicas leonida esse uera

Verum edepol ni etiam tua quoq; malefacta iterari multa

Et uero possunt ubi sciens fideli infidus fueris.

Vbi prehensus in furto scies.& manifesto uerberatus.

Vbi periuraris.ubi sacro manus sis admolitus.

Vbi heris damno. molestiæ:& dedecori sæpe fueris.

Vbi creditum quod sit:tibi datum esse pernegaris.

Vbi amicæ:quam amico tuo fueris magis fidelis.

Vbi sæpe ad languorem tua duritia dederis octo

Validos licitoris ulmeis adfectos lentis uirgis:

Num male relata est gratia? collegam collaudaui?

Le. Ut meq; teque maxime atq; ingenio nostro decuit.

Li. Iā omitte ista:atq; hoc quod rogo respōde. Le. rogita q; uis:

Li. Argenti uiginti minas habes ne? Le. ariolare:

Edepol senem demenetum lepidū fuisse nobis.

Vt adsimulabat sauream me esse:quam facete:

Nimis ægre risū cōtinui ubi hospite in clamaui

Quam se absente mihi fidem habere noluisse:

Vt memoriter me sauream uocabat atriensem.

Li. Manedū. Le. quid est? Li. phileniū est ne hæc quæ intus exit?

Atq; argirippus una. Le. opprime os. is est subauscultemus.

Lachrymantē lacinia tenet lachrymās:quid nā esse dicam?

Tacite auscultemus. Li. atat modo hercle in mentē uenit.

Nimis uellem habere perticā. Le. quoi rei? Li. q; uerberarem

Asinos si forte occeperint clamare hinc ex crumina.

Argirippus. Philenium. Libanus. Leonida.

Ar: Vr me retantas? Ph. quia tui amans abeuntis egeo.

Ar: c Vale. Ph. aliq̄to amplius ualerem. si hic maneres.

Ar. Salue. Ph. salue? me iubes:quoi tu abiēs affers morbū

phanī in pluto uo
caī τοιχωρυτος
lis . τοιχωρυτος
τις διεβαλλεισ
δος γαρ ποτε. sup
lus Idem dixit . τοι
χωρυται hoc ē per
fodit parietes. Vi
pianus digestis ad
legem Iulīā pecula
tus . qui pforauerit
muros:uel inde ali
quid abstulerit per
culatus actiōe tene
tur hic effractorius
furi speritis dicitur:
seneca libro nono
epistolæ ad luciliū
Vile uidetur qdqd
patet. Aperta effra
ctarius praterit :&
si iurecōsultus effra
ctores intelligat: q;
carcerē ut effugiāt
effringunt . Iur
gatores . mendosa
uox. substitue ut
gatores hoc ē lora
rios. Edepol. lege
næ pro certe. Le
pidum fuisse. subiri
telligendum uerbi
dico. Quā se ab
sente . scribe cū ab
sente. Crumina.
malleū legere cru
mena:quæ βαλαν
τιον dicitur. Cru
mena ea ē:quæ bul
ga uocatur :de bul
ga hæc lego apud
pōp. bulga est follis
culus omnis:quem
& crumina ueteres
appellarunt : & est
sacculus ad brachi
um pendens. Lucili
us. Cui neq; iumen
tum est: nec seruus:
nec comes ullus:
bulgā & quiddid

Crumena.

Bulga.

hēt nūmōz secū hēt: cū bulga canat dormit: lauat: ois in una spes hominis bulga . Cū hac dentinet
est cætera uita. Idem. ita ut qsq; nostrū ē bulga est matris in lucē editus. mendū est in pompeii codice
his uerbis. bullas galli sacculos scorteos appellat. tu lege bulgas. Cur me retantas. scribe retentas. Emendatus Pompeius.

Gerræ unde
Gerrões cō
gerrones.

Gerræ. nuga: affannia: unde gerrones & cōgerrones socii uiliores. In quibusdā codicibus legitur regere: quam lectionem si probas adhibe & hunc sensum. fortasse hic solon est leges conscribit: quibus se teneat populus regere. i. in regendo, gerris siculis uaniora inquit Ausonius, marcel. gerræ nugæ ineptriæ: & sunt gerræ fascini: qui sic in naxo insula ueneris ab incolis appellantur. Plautus in asinaria. Gerræ quibus se populus teneat. gerræ. qui se se parere apparent huius legibus. Idem. hic aderit credo cōgerrō meus. Congero ut consultor meus: qui eadē exerceat nugas. Cæcilius in portitore. Cur depopulatio gerræ.

gerræ crates uim
neæ. Athenienses
cum syracusas obli
derent: & crebro
gerras poscerent:
irridētes siculi ger
ras clamitabāt: un
de factum ē ut ger
ræ pro nugis & cō
temptu dicantur.

Ne iste hercle. di
phthongo ne par
ticula inlignenda.

Horcus:
Horchius.

Horcū. plutonē
Innuist sibi cōscitu
rum mortē. ab hor
co sit horcius. neu
us. postq̄ horcio da
t9 ē thelauro. Ab
iudicabo. priuabo.
abiudicari rei dicū
tur: qui a iudice sūt
ad mortē condēna
ti. quemadmodum
adiudicare addice
re creditori signifi
cat. Ambrosius in
epistola ad uercel
lenses. mihi te in il
lo aureo uendidisti
mihi te in illa pos
sessione adiudicasti
Abiudicare signifi
cat rem: de qua cō
tentio est iudicādo
erripere. ager ablu
dicatus a siuto dici
tur. Tranquillus in
augusto. loca in ur
be publica furis am
bigui possessorib9
adiudicauit. Quia
oculi sūt. ante hæc
uerba loquitur leo
nida. Dabūt di.
scribē dīt di: quo
uerbo prisco signi
ficamus dent. Ca
lamistrate. calami

Calamistrū.
Ustilata cōa

stro ferro ignito comā inuste: hæc est maroni ustulata coma i priapæis Dicitur & calamistrus. tactus libro de oratoribus. Malim hercule. C. gracchi impetum: aut. L. crassi maturitatem: q̄ calamistros macenatis. Hieronymus libro secundo contra iouinianum. quoscunq; calamistratos: quos crine composito: quos rubentibus buccis uidero: de tuo armento sunt: immo inter tuos suos grūniunt.

Ar. Mater supremum mihi tua dixit: domum ire iussit.

Ph. Acerbum funus filiæ facit si te carendum est.

Li. Homo hercle hic exclusus ē foras: Le. ita res ē. Ar. mitte quæso:

Ph. Quo nunc abis? Quin tu hic manes. Ar. mox si uoles manebo

Li. Audin hūc opera ut largus ē nocturna? nūc enī ē

Negociosus interdus. uidelicet solon est

Leges ut conscribat: quibus se popul9 teneat. gerræ:

Qui sese parere apparēt huius legibus pfecto.

Nunq̄ bone frugisient: dies noctelq; potent.

Le. Ne iste hercle ab ista non pedē discedat: si licessit:

Qui nūc festinat. atq; ab hac minatur sese abire.

Li. Sermoni iam finē face tuo huius sermonē accipiam.

Ar. Vale. Ph. quo properas? Ar. bene uale apud horcum te uidebo!

Nam equidē me iā quantū potest a uita abiudicabo.

Ph. Cur tu obsecro i merito meo me morti dedere optas?

Ar. Ego te? quam si intelligā deficere uita: iam ipse

Vitam meam tibi largiar: & de mea ad tuam addam.

Ph. Cur ergo minitaris tibi te uitam esse amissurum?

Nā quid me facturam putas: si istuc quod dicis faxis

Mihi certum est efficere i me omnia tādē quæ tu i te faxis

Ar. Omelle dulci dulcior mihi tu es. Ph. certe. n. tu uita es mihi.

Complectere. Ar. facio lubens. Ph. utinā sic efferamur.

Le. O libane ut miser est homo qui amat. Li. imo hercle uero

Qui pendet multo est miserior. Le. scio: qui periculum feci

Circumsistamus alter hinc: hinc alter appellemus:

Li. Here salue. Le. sed num fumus ē hæc mulier q̄ amplexare?

Ar. Quidum? Li. quia oculi sunt tibi lachrymātes ego rogauit.

Ar. Patronus qui uobis fuit futurus perdidistis.

Li. Equidem hercle nullū perdididi ideo qa nunq̄ ullum habui.

Le. Philenium salue. Ph. dabunt di quæ uelitis uobis.

Li. Noctem tuā & uini cadum uelim si optata fiant.

Ar. Verbū caue faxis uerberō. Li. tibi equidem: non mihi opto.

Ar. Tum tu igitur loquere quod lubet. Li. hunc hercle uerberare.

Le. Quisnam istuc tibi adcredat cinede calamistratē?

- Tum uerberes qui pro cibo habeas te uerberari?
 Ar. Vt uestræ fortunæ meis precedunt libane longe.
 Qui hodie usq; ad uesperū uiuam. Li. quapropter quæso?
 Ar. Quia ego hanc amo: & hæc me amat: huic qd dē nūq; qcq; ē
 Hinc me clamantem ex ædibus delegit huius mater.
 Argenti uiginti minæ me ad mortem appulerunt.
 Quas hodie adolescens diabolus ipse daturus dixit.
 Ut hanc ne quoq; mitteret nisi ad se hunc annum totum:
 Videri uiginti minæ quid pollent: quidue possunt?
 Ille qui illas perdit saluus est. ego qui non perdo pereō.
 Li. Iam dedit argētū? Ar. nō dedit. Li. bono anīo es: ne formida.
 Le. Secede huc libane: te uolo. Li. si quid uis. Ar. obsecro uos
 Eadem istac opera suauius est complexos fabulari.
 Li. Non eadem omnia atq; omnibus here suauia esse scito:
 Vobis est suaue amantibus complexos fabulari.
 Ego complexū huius nihil moror. meū autē hæc aspernatur.
 Proinde istud facias ipse quod faciamus nobis suades.
 Ar. Ego uero & quidem edepol lubens. interea si uidetur
 Concedite istuc. Le. uin herū deludi? Li. dignum est sane
 Le. Vin faciam ut me philemum præsentē hoc amplectetur?
 Li. Cupio hercle. Le. sequere hac: Ar. ecquid salutis locutis?
 Le. Auscultate: atq; operam date: & mea dicta deuorate.
 Primum omnium seruos tuos nos esse non negamus.
 Sed si tibi uiginti minæ argenti proferentur
 Quo nos uocabis nomine? Ar. libertos. Le. non patronos?
 Ar. Id potius. Le. uiginti minæ hic insunt in crumina.
 Has ego si uis tibi dabo. Ar. di te seruassint semper.
 Custos herilis: decus populi. thesaurus copiarum.
 Salus interioris corporis: amorisq; imperator
 Hic pone: hic istam colloca cruminam in collo plane.
 Le. Nolo egote qui herus sis mihi onus istuc sustinere
 Ar. Quin tu labore liberas te atq; istam imponis in me.
 Le. Ego baiulabo: tu ut decet dominum ante te ito inanis.
 Ar. Quid nūc? qd ē? quin tradis huc cruminā pressatū herū.
 Le. Hanc quoi daturus hanc iube petere atq; orare mecum.
 Nā istuc procliue est quid iubes plane conlocare:
 Ph. Da meus ocellus: mea rosa: mi anime: mea uoluptas
 Leonida argētum mihi: ne nos deiunge amātis.
 Le. Dic igitur me tuū passerculum: gallinam. coturnicem:
 Agnellum: hædillum me tuū dic esse uel uitellum.
 Prehende auriculas: compara labella cum labellis.
 Ar. Ten osculetur uerbero? Le. q̄ uero indignum uisum est?

Tum uerberes. scribendum tum. Me clamantem. in nō nullis exemplarib9 legitur amantem.

Delegit. cum uisio lentia exoult. In superioribus enim annotatum est legere significare qd percutere. quid si legis delegauit. scrupulosius tamen & indagatius utm huic uerbi delegere: quæres succurrit ex ezyme græco de tortum. siquidem græcis usitatum est hoc uerbum αὐτολεγειν: p eo ferme quod est despicio: unde græce faciunt dicitur Plautus imitator: delegere p eo quod est cum despectu & irrisiōe expellere dixit exquisiti. In prouerbis græcis uerbum. hoc inuenies i hoc ferme significatu. Siquid uis. superuacat dicitur si. Hæc aspernatur. scribendum hic hoc est libanus. Dignum est sane lege dignus sane: pro dignus ē. Ante te ito. scribendū ante me ito. Trahis. facis: reddis: Prestatū. oppressum: & oneratum. Huc cruminā. corripere hac crumena. Mecū. pro me posuerūt uetusti: Apuleius hac uoce utitur. Vergilius. mecum erit iste labor.

Delegere.

Mecū p me.

Genua.
Sospitare.

Mytra Sol.

Mytrati re y
ges.
Malobatrati
reges.

Cōticinio.

Putillum.

Vi genua. ni genua scribo. Illa enim sunt misericordie dicata. Bella bella. subintellige loqueris
Adhuc philenium. scribo seuunctim ad hunc idest libanum. Sis. si uis. Sospitari. beneualere: fieri
hospes. Meam ante mergere. multipliciter exponitur locus hic ab eruditis. sunt nonnulli: qui non
meam. sed me legunt: hoc sensu. uides me mergere: hoc est ingeniculari mersum & prostratum ante
te: ut crumenam benigne concedas. sunt qui nihil immutant. sed interpretatur meam idest amicam
quae ingeniculata: & humi merfa supplicue obsecrat ut pecuniam reportet: mihi demum probior &
sincerior lectio ui

detur si non meam
uerum mytram le
gas: pro sole scili
cer uoce doctis usi
tatissima: sensus ta
liserit. Cito si datu
rus dato: nonne ui
des cōmodum no
ctescere: & solem se
in oceanum mer
gere: crepusculum
tunc appetere de
prehendes ex infer
riorib9. redito huc
conticinio. mytrā
pro sole poni papi
nius testatur his.

Seu te roseum tita
na uocari
Gentis achemenae
ritu: seu praeter ofy
rim
Frugiferū: seu per
sei sub rupib9 antri
Indignata seq tor
quentē cornua my
tram. mytra isigne
regium perfarum.
hinc Sidonius apol
linaris libro octa
uo epistolarū. my
tratos reges appel
lat. In medio natio
num delibutarum:
atq; inter satrapas
regum tyaratarum
mytratos: punica
tos: malobatratos
uenerabili squallo
re prectosum: etiā
si miratos nonnul
li codices Sidonia
ni habeant: pro eo
quod ē ungetatos.
Strabo. p̄sa nec sta
tuas nec aras eri
gunt. sacrificant in
soco excelso. Caelū
Iouem putant: co
lunt solem: quē my
thram uocant.

Conticinio. tempus id noctis in tempesta in quo cōticescunt omnia sopno profun
diori humana corpore premente. Tantisper tubes. exactius si legis. tantisper tubeas. Meum. scri
be mecum pro me. Putillum. pusillum. T. certe & S. inuicem cadunt.

Atqui pol hodie non feres. ui genua confricantur:

Ar. Quid uis: egestas imperat: fricentur: da nunc quod oro.

Ph. Age mi leonida obsecro fer amanti hæro salutem.

Redime istoc beneficio te ab hoc & tibi eme hunc isto argento:

Le. Nimis bella es atq; amabilis: & si hoc esset meum hodie

Nunq̄ remorarem quin darem: illum te orare meliust

Illic hanc mihi seruandam dedit: & sane bella belle.

Cape hoc sis libane. Ar. furcifer & iam me delusisti:

Le. Nunq̄ hercle facerem: genua ni tam nequiter fricares:

Agelis tu in partem nunc iam hūc delude: atq; amplexare hanc:

Li. Taceas: me spectes. Ar. quin adhuc philenium adgredimur

Virum quidem pol optimum: & non similem furis huius.

Li: Inambulandum est. nunc mihi uicissim supplicabunt.

Ar. Quæso hercle libane sis herum tuis factis sospitari

Da mihi istas uiginti minas. uides meam ante mergere.

Li. Videbitur. factum uolo. redito huc conticinio

Nunc istam nunc tantisper iubes petere atq; orare meū:

Ph. Amando ne exorari uis te: an osculando:

Li: Immo uero utrūq;. Ph. ego obsecro & tu utrūq; nostrum serua

Ar. O libane mihi patrone mihi trade istuc. Li. magis decorunst.

Libertum potius q̄ patronū onus in uia portare.

Ph. O libane ocellus aureus: donum deculq; amoris

Amabo faciam quod uoles. da istuc argentum nobis:

Li: Dic igitur mihi te anaticulam: columbam. uel catellum

Hirundinem. monedulam. putillum passer culum.

Fac proserpentē bestiam me duplicem ut habeam linguam.

Circundatorq; me brachiis. meum collum circumplecte.

Ar. Ten cōplectatur carnifex: Li. quā uero idignus uideor.

Ne istuc nequicquam dixeris tam indignum dictum in me.

Vehes pol hodie me siquidem hoc argentum ferre speres

Ar: Ten ego ueham: Li. tun hoc feras argentum aliter a me.

Ar. Peri hercle. si uerum quidē est decorum herum uehere seruom

Inscēde. Li. sic istuc solent superbi subdomari:

Asta igitur ut consuetus es puer olim. scin ut dicam:

Hem sic: abi. laudo. nec te equo magis est equus ullus sapiens

Ar. Inscēde actutū. Li. ego fecero: hem qd istuc ē: ut tu uide is
 Demam hercle iam de ordeo tollutim ni badizas.
 Ar. Amabo libane iam sat est. Li. nunq̄ hercle hodie exorabis
 Nam iam calcari quadrupedo agitabo aduorsum cliuom.
 Postea ad pistores dabo ut ibi cruciere currens
 Asta ut descendam nunc iam in procliuī quanquā neq̄ es.
 Ph. Quid nunc quoniam ambo ut est libitum nos delusistis
 Datis ne argentū: Li. si quidē mihi statuā & aram statuis:
 Atq; ut deo mihi hic imolas bouē: nam ego tibi sal⁹ sum.
 Le. Etiam tu here istūc amoues abs te: atq; ipse me aggredere:
 Atq; illa sibi quæ hic iusserat mihi statuis supplicatq;
 Ar. Quem te autem deum nominē. Le. fortunam atq; obsequellā
 Ar. Iam istoc es melior. Li. an quid est olim homini salute melius?
 Ar. Licet laudem fortunam tamen ut ne salutem culpem.
 Ph. E castor ambæ sunt bonæ. Ar. sciam ubi boni quid dederint.
 Le. Opta id quod ut contingat tibi uis. Ar. qd si optaro: Le. eueiet
 Ar. Opro annum hunc perpetuū mihi huius operas. Le. ipetrasti.
 Ar. Ain uero: Le. certe iquam. Li. ad me adi uicissim atq; experire.
 Exopta id quod uis maxime tibi euenire fiet.
 Ar. Quid ego aliud exoptem amplius nisi illud cuius inopia est
 Viginti argenti cōmodas minas huius quidem matris
 Li. Dabuntur: animo sis bono. facile exoptata obtigent.
 Ar. Vt consuere homines salus frustratur & fortuna.
 Le. Ego caput huic argento fui hodie reperiundo
 Li. Ego pes fui. Ar. quin nec caput: nec pes sermonis apparet.
 Nec quid dicatis: nec me cur ludatis scire possum.
 Li. Satis iam delusum censeo: nunc rem ut est eloquamur.
 Animum argyrippe aduortesis: pater nos ferre hoc iussit
 Argentum ad te. Ar. ut tempore: opportuneq; attulistis:
 Li. Hic inerunt uiginti minæ bonæ mala opera partæ:
 Has tibi nos pactis legib⁹ dare iussit. Ar. quid id ē quæso?
 Li. Noctē hui⁹ & cenā sibi ut dares. Ar. iube aduenire quæso:
 Meritissimo eius quæ uolet faciemus: qui hosce amores
 Nostros dispulsos compulit hæc faciet facile ut patiar:
 Ar. Leonida curre obsecro: patrem huc orato ut ueniat.
 Li. Iamdudū est intus hac quidem non uenit angiporto.
 Illac per ortum circuit clam ne quis se uiderit
 Huc ire familiarium ne uxor resciscat metuit
 De argento si mater tua sciat ut sit factum. Ar. heia!

Vt tu uide is. sunt
 q̄ scribāt tu uide sis
 hoc sensu. sis hoc ē
 si uis uide ut aspiter
 Incadit. Excādescē
 ti subinde uerba de
 sūt. Nec obstat qn
 ita legamus. ut tu si
 de is: quē ad modū
 scilicet fideliter & i
 concusso uestigio
 graditur. Tolluti
 gradatim: uolubili
 ter: uolutim. Neui⁹
 In gallinaria. o pe/
 stifera pontica fera
 trux tollutiloquen
 tia idest uolubil' lo
 cutio. Idē i macco.
 exulē dixi iterū ho
 minē i tuscos tollu
 ti. Itē Lucili⁹ saryra
 rū lib. viii. si oēm in
 tus euadit: stadiūq;
 ad me tolluti. Var
 ro. sed ut equ⁹q; ad
 uehendū ē nat⁹: tñ
 hic tradit magistro
 ut eq̄so doceat tol
 luti. ab hoc icōcuso
 ū dabūdoq; gradu
 gradatim dñr: & tol
 lutari. Dicit sūt &
 asturcōes q; i italiā
 ex asturib⁹ hispāia
 rū populis deuche
 banē. uernacula li/
 gua non acyros cu
 nea dicunt: ut ait
 braccius noster. q;
 leni gradu nos ut i
 fantes cunæ: & cie
 pundia moueāt: &
 sensim uehant: De
 qb⁹ fili⁹ ralic⁹. Aut
 icōcusso glomerat
 uestigia dorso. Mar
 tia. uenit ab aurise
 ris gētib⁹ astur equ⁹
 seneca n̄ oib⁹ obesis
 Inānis & asturcōib⁹
 & tollutariis p̄serēs
 illū unctū equū ab
 ipso catōe defricatū
 errorē in his uerbis
 senecæ recognosco
 est enim legendum

Tollutim.

Tollutiloquen
 tia.

Gradatim eq

Asturcōes eq

Cunæ:

mānis & asturconibus. sunt enim māni nulli pumiliores. equi tollutarij dicuntur Seneca qui tolluti
 hoc est uolubiliter incedunt. Badizas. Βαδίζω græce idem qd eo: incedo. Quadrupedo. corrige
 quadrupedē hoc ē argyrippū uice quadrupedis cōmode sefforē uehentē. Cōmodas minas. marcell⁹

Mānis.

Badizo.

Cōmoda p
magnis.
Ni pnc

tōmodū itegrū: totū: luc. bis gnquagita uidebis cōmoda de capua. Si mī tua, corrige nī mī tua. Ni
qd Plauto doctū
ē ponit p ne p̄sus
porro rectus. Oc
cupatū eē. p̄ mascu
lum gen̄s̄ scribōnt
fores: ne quis suspi
cari possit illic pu
ellam delitescere:
ad quam extinuan
dam: & ex latebran
dam mentes aman
tium callēt: ut nec
turris aenea sat be
ne muntuerit dana
en ipsam. Non de
sunt tamen: qui oc
cupatam scribant:
quod nec p̄bo nec
refello. Patre hāc
amplexari. uersus
hic integer uacat.
Tuus arbitratus
lego tui arbitratus
idest tui arbitri: in
tua scilicet potesta
te positum sit. Ne
illa minus. negatū
ue ne positum. In
doctam puellam si
militarē optat epi
grammaticus poe
ta. Cōsurgat. scri
be dispariter cum
surget. Te ne di
cat. quia hoc pro
nomen: te: est gene
ris incerti: & sub il
lo uellamento pos
set alium amatorē
intelligere. Nutet:
nīctet: annuat. mar
cel. Inter nutare: &
annuere: & nīctare
ueteres hoc inter
esse uoluerunt. ut
nutare capitis: an
nuere uel innuere
narium uel labio
rum. Nīctare ocu
lorum. placlades
in lexico. Nīctare
inquit est oculo
rum: & cinnuni fa
cere significat. In
integrīs pompe
codicib⁹ leguntur
hac. Nīctare & ocu
lorum: & aliorum
membrorum nīctū

Benedicite. ite intro cito ualete. Le. & uos amate.

Diabolus Adolescens. Parasitus

Gedum istū ostēde quē cōscripsisti syngraphū

a Inter me & amicam & lenam: leges perlege

Nam tu poeta es profus ad eam ream unicus.

Par. Horrescet faxo lena leges quum audiet.

Dia. Age quāso mi hercle translege. Pa. audi. Di. audio.

Pa. Diabolus ni clauci filius cleretæ

Lenæ dedit dono argenti uiginti minas.

Philenium ut secum esset noctes & dies

Hunc annum totū. Di. neq; cum quīq; alio quidē.

Pa. Addone. Di. adde ut scribas uide plane: & probe.

Pa. Alienum hominem intromittat neminem.

Quod illa aut amicum: aut patronū neminem.

Aut quod illa amica amatorem prædicet

Fores occlusæ omnibus sint nisi tibi

In foribus scribat occupatum esse se.

Patre hāc amplexari tuū. Di. hic faciet facile ut patiar.

Aut quod illa dicat peregre allatam e pistolam

Ne epistola quidē ulla sit in ædibus.

Ne cerata adeo tabula: & si qua inutilis

Pictura sit: eam uendat: ni quadriduo

Abalienarit: quod ex te argentum acceperit

Tuus arbitratus sit: comburas si uelis.

Ne ulla sit cera ubi facere possit litteras.

Vocet cōuiuam neminem: illam tu uoces

Ad forum: ne quem oculos adiciat suos.

Si quem alium aspexit: cæca cōtinuo fiet:

Tecum una postea æque pocula potitet

Adstet: accipiat: tibi propinet: tu bibas.

Næ illa min⁹: aut pl⁹: q̄ tu sapiat. Di. satis placet.

Pa. Suspiciones omnes ab se segreget

Neq; illæc ulli pede pedem homini premat

Consurgat: neq; in lectum inscendat proximum:

Neq; quum descendat inde det cuiquā manum

Spectandum ne cui anulum det: neq; roget.

Talos ne cuiquā homini admoueat nisi tibi.

Quum iaciat te ne dicat nomen nominet.

Deam sibi inuocet quam libebit propiciam.

Deum nullum: si magis religiosa fuerit:

Tibi dicat. tu pro illa ores ut sit propicius.

Neq; illa ulli homini nutet: nīctet: annuat:

Nuto. Nīcto

Annuo.

sape aliquid conari: dictum est ab antiquis: ut Lucretius libro quarto, hic ubi nixari nequeunt insisteretque
 allis. Cæcilius in hymnide garrulis medætes lactant siue nictentur plicis. Ennius in macco. pone actum
 scribit cum in neruo nictabere: unde quidam nictatione: quidam nictu: ut cæcilius in pugile. Tum in
 ter laudandum hinc tumidum timidis palpebris percutere nictu hic gaudere: ut Ennius in libro decimo. ue
 luti si quando uinculis uenatica ueneno capta solet si forte ex nare sagaci sensim uoce sua nictu ululat
 quod ibi accita est: unde ipsa ganitio. Membri sui commoueat. adiectitium & adulterinum est uerbum sui.

Nictatio.

Post id si lucerna extincta sit: ne quid sui
 Membri sui commoueat quæque in tenebris. Di. optimi est.
 Ita scilicet facturam. uerum in cubiculo
 Deme istuc: equidem illam moueri gestio
 Nolo habere illam causam: & uotitam dicere.

Pa. Scio captiones metuis. Di. uerum. Pa. ergo ut iubes
 Tollam. Di. quod nix. Pa. audi reliqua. Di. loquere audio.

Pa. Neque ullum uerbum faciat perplexibile:
 Neque ulla lingua sciat loqui nisi attica.
 Forte si tussire ocepit: nec sic tussiat
 Ut cuiquam linguam in tussiendo proferat.
 Quod illa autem simulet quasi grauedo profluat:

Hoc ne sic faciat: tu labellum abstergeas
 Potius: quam cuiquam salium faciat palam.
 Nec mater lena ad uinum accedat interim.
 Nec ulli uerbo malo dicat: si dixerit

Hæc multa ei esto uino uinginti dies
 Ut careat. Di. pulchre scriptis scitum syngraphum

Pa. Tum si coronas: ferta unguenta iusserit
 Ancillam ferre ueneri aut cupidini.
 Tuus seruus seruet ueneri ne eas det an uiro
 Si forte pure uelle habere dixerit
 Tot noctes reddat spurcas quot puras habuerit.
 Hæc sunt non nugæ. non enim mortualia.

Di. Placent profecto leges. sequere itro. Pa. sequor.

De me istuc. ne
 quod scilicet sui mem
 bri commoueat. Tu
 enim cupimus: ut
 sponda lasciuia mo
 bilitate tremat: &
 fluctuantem lum
 bum cum spina com
 cinniter inundet.

Illam causam. le
 gitimus ullam: pro
 hibebantur enim fre
 quenter a comple
 xu uiri puella atti
 ca in solemnibus the
 smophoræ cereris.
 Romanæ appeten
 te sidis festo: quod
 propertius execra
 tus est inquit. Cyn
 thia iam noctes est
 operata decem. Has
 enim deas secubitu
 colebant. tibullus li
 bro primo elegiacum.
 Quid tua nunc sis
 tibi delia: quod mihi
 profunt

Thesmopho
ra.

Illam tua toties ara
 repulsa manu:
 Quid ue pte dum sa
 cra colis: pureque la
 uari

Secubit9.

Te meministi: & pu
 ro secubuisse toro.

Votita. marcellus
 uotitum ueteres reli
 gione aliquid phibitum

Votitum.

uel interdictum dici uoluerunt. Perplexibile. scribe perplexibile perplexum scilicet & intortum: tanquam
 ceratinae sunt & crocodilitæ argumenta captiosa: Dicimus & perplexile: & aduerbialiter perplexabi
 liter. Quod illa autem. scribo quod illa haud. hoc sensu. uolo in stilis & syngrapha referatur quod illa non si
 mul. Grauedo. Grauedo quod coryza & pituita galeno dicitur. de qua Apuleius. Si grauedo fauces oc
 cupauerit. pituita: pituitosus latine grauedinosus dicitur. Plinius libro duodeuigesimo natura. histo. mar
 tio mense satum noxium esse bobus aiunt. Itæ autumno grauedinosum. hac uoce usus est Cæcero. in thu
 sculantis. Notandum & hoc incidenter & in transcurso pituitam penultima correpta profertur: uel eo
 persciano testimonio. Somnia pituita qui purgatissima mittunt. Salium faciat. scribo saliuam faci
 at. Pulchre scriptis. corrige scripsisti pro scripsisti. Pure uelle. aut pure aduerbium est pro puriter: aut
 puras emenda hoc est nullo concubitu factas. Mortualia. lego mortuaria. scilicet est. hæc addita
 menta: & appendiculae non mortuaria sunt: hoc est superuacanea uisita: & nugatoria: sicuti sunt: quæ
 ad mortuos pertinent preces: quæ incassum effunduntur. quonia. cum semel infernas intrarunt su
 nera leges non exorato stant adamate uia. In hoc significato philosophorum sensa: uanidica & ph
 astica Gellius mortuaria glossaria iuxta plautum uocauit. In marcelli codice mendum est illis. pallis para
 gis malacis mortalibus: tu scribe: malacis mortalibus: ut tutari Plauti pastua lectione possis. Gel
 lius libro decimo septimo. uos philosophi mera estis: ut marcus cato ait: mortuaria glossaria.

Ceratinae &
 crocodilitæ.
 Perplexile. p
 perplexabiliter.

Pituita pœul
 tima breui.
 Puræ noctes
 Mortuaria.
 Glossaria
 mortuaria.
 Correctus
 marcelli loc9

Diabolus. parasitus.

Me malim: pro
bi codices habent
mauellim. hoc ē po
tius uelim. Ain tu
apud. scribe an tu.
tanq̄ cū demeneto
diabolus loquatur

Quā tu propedi
em. ordo: quā scilicet
cet uxore tu prope
diem idest cito effli
ges: hoc ē prodigē
tia abliguries & di
lapidabis: ut suppe
ditare sumptus cō
utuales possis ami
cā nisi te illa āte oc
cupasset. Cūbam
prisco modo p der
cumbanus. Mihi
gnate. lege mi gna
te. Vino ut sermo
ne. legendum uino
& sermone: seu ut
nulo sermōe. Ar
themone. nomē cō
citatae famia con
sentaneū: quā ira
ueluti uelo ferat in
præceptis ob pellica
t9 suspitionē. Iulij
pollux arthemona
uelū esse significat
gracis: apud no
stros Isidorus non
ex omni parte re
pudiandus autor.
In actibus aposto
lorum legitur ele
uauerunt arthemo
nē. ab arthemo eleuo
sūt q̄ arthemone i
flectunt cū afflatu
scribentes. Sido
nius i epistolarum
libro primo. per
quem cachinū nō
min9 obtigit arthe
mon uindicta: q̄
cōtigisset iniuriā.
præterea Tabolen9
iuris peritus dige
stis de uerborum si
gnificatione. malū
nauisse partem:
arthemonem au
tem non esse labeo
ait: & uerius est:
quia plerq̄ na

Arthemone
unde.

Di. Equere hac: ego hæc patiar: aut taceam: emori

f Me malim: q̄ hec non eius uxori indicem
Ain tu apud amicam: munus adolescētuli

Fungare: uxori excuses te & dicas senem.

Præripias scortum amanti: atq; argentum obicias

Lenæ: suppilles clam domi uxorem tuam:

Suppendas potius me: q̄ tacita tu hæc auferas.

Iam quidem hercle ad illam hinc ibo q̄ tu propediem.

Nisi quidem illa ante occupasset. te effliges scio

Luxuriæ sumptus suppeditare ut possies.

Pa. Ego sic faciendum censeo. me honestius est.

Quam te palam hanc rem facere: ne illa existimet

Amoris causa percitum id fecisse te:

Magis quam sua causa. Di. at pol quin dixisti rectius.

Tu ergo fac ut illi turbas. lites concias.

Cum suo sibi gnato una ad amicam de die

Potitare: illam expilare iam emone.

Pa. Esto. istuc curabo. Di. at ego te operiar domi.

Argir. Adolescens. Senex. Demenetus.

Ar. Gedum cubamus sis pater. Se. ut iusseris:

a Mi gnate: ita fiet. Ar. pueri mensam apponite.

Se. Nūq̄dnā tibi molestū ē mihi gnate si hæc mecū accubat

Ar. Pietas pater oculis dolorē prohibet. quāq̄ ego istanc amo

Possum equidē inducere animū ne ægre patiar: qa tecū accubat

Se. Decet uerecundū esse adulescētē argyrippe. Ar. edepol pater

Merito tuo facere possum. Se. age ergo hoc agitemus conuiuuiū

Vino ut sermone suauis: nolo ego metui: amari mauolo

Mi gnate mi abs te. Ar. pol ego utrunq; facio: ut æquū est filiū.

Se. Credā istuc si esse te hilarē uideo. Ar. an tu eē me tristē putas?

Se. Putē ego: quem uideā æque esse mœstū ut quasi dies si dicta sit

Ar. Ne dixeris istuc. Se. ne sic fueris illico ego non dixerō.

Ar. Hem aspecta. rideo. Se. utinā male qui mihi uolunt sic rideant?

Ar. Scio equidem quamobrē me pater tristem credas nunc tibi.

Quia istæc ē tecū atq; ego quidē hercle ut uerū tibi dicā pater

Ea res me male habet: ac non eo quin tibi non cupiā quæ uelis

Verum istā amo: aliam tecū esse equidē facile possum perpeti.

Se. At ego hæc uolo. Ar. ergo sūt q̄ exoptas. mihi q̄ ego exoptē uolo

Se. Vnum hunc diem perpetere. quoniam tibi potestatem dedi.

Cum hac annum ut esses atq; amanti argenti feci copiam.

Ar. Hem istoc me facto tibi deuixisti. Se. qn te ergo hilarē das mihi?

Arthemone mulier. Parasitus. Demenet⁹.

Argyrippus. Philenium meretrix.

- Ar. In tu meum uirum hic potare obsecro cū filio⁹
 a Et ad amicam detulisse argenti uiginti minas⁹
 Meoq; filio sciēte id facere flagitium patrem⁹
- Par. Neq; diuini: neq; mihi humani posthac quicq; accreduas
 Artemona: si huius me rei esse mendacem inueneris:
- Art. At scelestā ego prāter alios meum uirum frugi rata.
 Siccum: frugi: continentem: a mantem uxoris maxime.
- Pa. At nūc dehinc scito illū ante oēs minimi mortales precii
 Madidum: nihili: incontinentem: atq; osorem uxoris suæ.
 Pol ni uera ista essent nunq; faceret ea quæ nunc facit.
 Ego quoq; hercle illū ante hac hoīem semp sum frugi rat⁹
 Verum hoc facto sese ostendit qui quidem cum filio
 Potet una: atq; unam amicam ductet decrepitis senex
- Art. Hoc ecastor est quod ille it ad cœnam quotidie
 Ait sese ire ad archidemum. cheream: cherestratum.
 Cliniam: cremem: cratinum: climiam: demosthenem.
 Is apud scortum corruptelæ: & liberis lustris studet.
- Pa. Quin tu illum iubēs ancillas rapere sublimem domum⁹
- Art. Tace mō: nā illū ecastor miserū habebō. Ph. ego istuc scio
 Ita fore illi: dum quidē cum illo nupta eris. Ar. ego cēseo
 Eum etiā hominē in senatu dare operam aut clientib⁹.
 Ibi labore delassatum noctem totam stertere.
 Ille opere foris faciendo lassus noctu aduenit.
 Fundum alienum arat. incultum familiarem deserit.
 Is etiā corruptus porro surum corrumpit filium.
- Pa. Sequere hac me mō: iā fixo ipsū hoīem manifesto opprias
- Ar. Nihil ecastor ē qđ facere mauelim. Pa. mane dū. Ar. qđ ē⁹
- Pa. Possis si forte accubantem tuum uirum conspexeris:
 Cum corona amplexum amicam: si uideas cognoscere⁹
- Ar. Possū ecastor. Pa. hē tibi hoīem. Ar. pii. Pa. paulisp mæe.
 Aucupemus ex insidiis clanculum quam rem gerant.
- Ar. Quid modi pater amplexandi facies. De. fateor gnate mi.
- Ar. Quid fatere. De. ex amore huius corruptum oppido.
- Pa. Audin qđ ait. Ar. audio. De. egon ut nō domo uxori meæ
 Surripiam ī delitiis pallam quam habet atq; ad te deferam⁹
 Non edepol conduci possum uita uxoris annua.

ues sine malo in / Arthemone
 utiles essēt. Ideoq; machina.

pars nauis habetur. Arthemone autem magis additamentum est q̄ pars nauis. pro machina Vitruui⁹ pollio libro nono intelligit his. In radice autem machinæ collocatur tertia co⁹ clea. eam autē græci epagonta: nostri artemonem appellant. At scelestā. dispunge hæc adulerina uerba: & ita ferme lege. ah scelestē: ut nequitia potestremissimæ senem demenetum taxet.

Frugi rata. super adiectitium uerbū legendum sui: hoc est arbitrata sum.

Sicum. marcellus ficcum exercitum. Plautus in asinaria ficcum frugi continentem: Cicero in sexto academico rum. alius adultis: alius ficcis: alius agilis: alius uinolētis. per seius. an sic cis dedecus obstem cognatis. Pol ni uera. hic loquatur arthemone. Ego quoq; parasit⁹ diaboli. Sese ostendit. post hæc in antiquissimis exemplaribus & hæc quoq; leguntur. se se ostendit quidquid est.

Climiam. cohærentius atticis sabbis si clinian legis: quo nomine præcipue pater alcibiadis censebatur. Ego ne istuc. hic parasitus loq̄. Fūdū alienū

Siccus.

Clinias p̄ al
 cibiadis.

oscena significatio uirginalib⁹ uerbis inuoluta: q̄ tñ est ex theognide cui⁹ luculētissimos uersus apposit

εχθαιρω γαρ γυμναϊκᾶ περιδρομον ανδρα

Οστιν αλλοτριην βουλητε ερουσαν ορευν. hoc est odi faminam ambulatricem: & uirum:

qui mauult arare alienum fundum. Iam fixo, corrige, Iam faxo.

Interibi.
Interbibere.
Capularis se
nex.
Capulus.

Interibi. interea. uox prisca. Lucius in apologetico. Interibi reualefco. Gellus libro octauo nocti /
um articularum. interibi aliquot ex his: qui cum harode erant: erraticum esse hominem dicere. Quid si
legis interbibe: hoc est pentrus & torum bibe. Capuli decus. capularis senex: qui propedtem futurus
est ornamentum capuli idest sandapila. Ennius pergit capulare cadauer. capulum dicitur quicquid
aliquam rem intra se capit. Nam sarcophagum idest sepulchrum capulum dici ueteres uolunt q̄ cor
pora capiat. Plautus in afinaria dicens de sene. perii misera ut osculatur carnifex capuli decus. Luci
lius satyrarum li /
bro secūdo: quem
illi cum uidissent
hortensius posthu
miusq; ceteri item
in capulo hunc nō
esse aliumq; cubari
Plautus in milite
quid ais: acheronti
cus tam capularis.
Item capulo proxi
mus. Neuius i pap
po. profecto dum
istos inuolaueris suf
fragatoris pater pl
in capulo q̄ in curu
li sella suspendit na
tes. Fulgentius pla
ciades. Capularem
dici uoluerunt se /
nem tam morti cō

Retcapula /
res.
Edentulus se
nex.
Mixtarium.
Decapulare.
Derrullare.
Fraces.
Nautea her /
ba.

Datat.

tiuum & reos capulares dicebant: qui capulo digni fuerunt: unde & lucilius ait. pergit capulare ca
dauer. & flaccus tibullus in helene comædia ait. Tu ne amare audes edentule: & capularis senex.
edentulum quasi sine dentibus dici uoluerunt: Capulum mixtarium ueteres appellauerunt hinc uer /
bum decapulare: quod significat derrullare: ut obiter aptiana uoce utar: hoc est scutula ex olla in ol
lam diffundere oleum. Plinius libro decimo quinto natu. histo. oleum in tabulato minui: deteriusq;
steri. Item in amurca: & fracibus. ea sunt carnes: & inde feces: quare sapientius decapulandum. Nau /
team. herba olenticeram fetutinamq;. Marcellus tamen sic interpretatur. Nautea est aqua de co
riis. uel quod est uerius aqua de sentinis dicta a nautis. Plautus in circullione. Nam omnium ungen
tum odor præ tuo nautea est. Pompeius. Nautea herba grans nigris: qua coriari utuntur: a naue du
ctum nomen: quia ναυτη εαυ facit per mutationem. T. in. C. sumptum ex cecilianis hisce uersibus.
Sed tua morosa ne uxor queso! Ma. quam rogas! se. qui tandem! Ma.
Tedet mentionis: quæ mihi ubi domum aduent ac sedt: extemplo sauium datat. se. Ieiuna anima! Ni
hil peccat de sauto: deuomas uol: quod fortis putaueris. Non mirandum. eradenda est hic negatio
Polinctorem. post hoc carmē desunt nonnulli uersus: quos sentio pro adulterinis repudiari. sed in
plautinum album ascribendi sunt: quando tanquam plautinissimi a fidei probatae scriptoribus rect /
plantur. Hi enim sunt.

Arth. Miser e castor erit. pa. Dignus est. Arg. quid ais pater! Arth. Ain tandem!

Aedepol næ tu istac cum magno malo tuo dixisti in me: sine

Ventasmō domum: faxo scias quid periculi sit dotatæ uxori conustium dicere,

Arg. Ecquid matrem amas! De. ego ne: illam nunc amo quia non adest.

Arg. Quid cum adest! De. pertisse cupio. pa. amat homo hic te ut prædicat

Arth. Næ ille ecastor sænarato funditat. Nam si domum.

Redierit hodie osculando ego uleiscar potissimum.

Arg. Iace pater talos: ut porro nos iactamus. De. maxime.

Puer i plaudite: & mihi ob iactum cantaro mullum date.

Te philenium mihi: atq; uxoris mortem. Hoc uenerium est.

Fænerato.

Fænerato funditat. Sensus est. certe hic probris me incesit fænore: hoc est duplici partitudine pro /
brorum in eum redundatura. & est aduerblum. Dicitur quis fundere fænerato: quando unum iacit:
& duo recolligit. Ouidius. Semina quæ magno fænore reddat ager. propertius. sape uenit magno
fænore tardus amor. Fundit inibi marcellus non funditat recognoscit: cutus hæc uerba sunt. Funde
re dicere. Vergilius æneidos libro tertio. talsa fundebat lacrimans. Plautus in afinaria. næ ille ecastor
funerato fundit: q̄ si funerato maui: ut in plerisq; codicibus scriptum est: ita lege.

Fundere.

Nec ille ecastor funerato funditrat. Dicitur enim quis non fundere funerato: quoties contumeliam dicit aduersus uirum hoc est acre & ualentem aduersarium: qui sanguinem habeat: & eum calentem: qui haec non ferat calidus iuuenta consule planco. Faeneratum amplius deflectimus a faenore: faenus inclinatur a fatu. At fatus a fordo uerbo: quod significat fero. Ouidius libro fautorum quarto. Fonda ferens bos est: faecundaque dicta ferendo. Hinc etiam fatus nomen habere putant.

Faeneratum unde. Fordo.

Ar: Ego pol uiuam: & tu his haec hodie cum tuo magno malo Inuocasti. Pa. ecquis currit pollinctorem accersere?

Arg. Mater salue. Ar. sic salutas? Pa. mortuus est demenetus: Tempus subducere hinc me pulcre: hoc gliscit praelium: Ibo ad diabolium. mandata dicam facta ut uoluerint. Atque interea ut decumbamus suadebo: hi dum litigant. Post demum huc cras adducam ad lenam: ut uiginti minas. Ei det: in parte hac amanti. ut liceat ei potirier.

Argyrippus exorari spero poterit: ut sinat.

Sese alternas cum illo noctes hanc frui: nam ni impetro Regem perdidit: ex amore tantum est homini incendium.

Ar: Quid tibi huc receptio ad te est meum uirum. Ph. pol me quidem Miseram hodie enecabit. Ar. surge amator: i domum.

De. Nullus sum: Ar. imo es: ne nega: omnium pol nequissimus. At etiam cubat cuculus. surge amator: i domum.

De. Ve mihi. Ar. uera ariolare: surge amator: i domum.

De. Abscede ergo paululum istuc. Ar. surge amator: i domum.

De. Iam obsecro uxor. Ar. nunc uxor me esse meministi tuam? Modo quum dicta in me ingerebas: odium non uxor eram.

De. Totus perui. Ar. quid tandem? anima fetet ne uxoris tuae?

Venerit est. fallissimum & fortuatis simum. Iactus. n. ueneris in lusu talaris faustus est & dexterius: quod tranquillus in augusto sic prope modum significat. Talis. n. Iactatus ut quisque canem aut senem miserat: in singulos talos singulos denarios in medium conferebat: quos tollebat uniuersos: quod uenerem iecerat. Gliscit praesidium. marcellus. gliscit est cogelascit & colligit: uel crescit uel ignescit: turpillus in philo. cum te salutem uideo ut uoluit. glisco gaudium. Actus in aeneadis. Dissumam tibi puelum est quorum aut qui b9 se apti gliscunt. Pacui in peribae. Sed nescio quid nam est animi: horrescit atque gliscit gaudium. Salustius libro tertio: uento gliscente: & aucto mari. uergilius libro duo

Iactus ueneris foelix.

Gliscere.

decimo haud secus accenso gliscit uolentia turno. Mar. Tullius in hortensio. ad iuuenilem libidinem copiam uoluptatum gliscit illa: ut ignis oleo. Plautus in asinaria. Tempus est subducere hinc me. pulcre hoc gliscit praesidium. Regem. heri: patronum opsonatore: cutus praesepibus erant diutius accubator. Significanter protulit hoc Plautus. Reges enim luculentis autoribus appellant parasitorum heri: ita dicit ut credimus quod regalibus & saltaribus epulis parasitos infarciant: hoc potius quam quod famulosi sint & regalis sodalitati. Oratius in primo epistolarum. Mancipis locuples eget aris cappadocum rex. Columella libro primo agriculturae matutinum salutare signans inquit. somnum regis sui rumoribus augurat. In hanc significantiam donatus annotauit regem nomen esse ad aliquid: ut enim libertus est patroni. Ita rex parasiti: & parasitus regis. Martialis. Rex nisi dormieris non potes esse meus. Pol me quidem. hic ad struem demerum loquentem: praeter uxoris uersantia opido quam sollicitum. Cucullus. nomen contumeliosum quoniam doque: id significare flacco oratio eo hemistichio. magna compellat uoce cucullum. Plinius libro duodecimo naturalis historiae. In hoc tempore interuallo. quod decem diebus primis agriculturae raptae sunt ea: quibus praegedtis ante aequinoctium non suffecerit. dum sciat idem naturam exprobrationem factam putantur uites per imitationem cantus alitis temporariis: quem cuculum uocant: dedecus enim habetur obprobriumque meritum: fallacem ab illa uolucere in uitae deprehendi. ut ob id petulantiae sales etiam cum primo uere ludantur: auersio tamen detestabiles uidentur: Caeterum penitenti & interiori eruditione suffultum plautum cre

Rex qui.

De regibus contra communem opinionem.

Cucullus obprobrium. Enarratio orationis locus.

Cucullus alie
no nido ni-
dulatur.
De curuca.

diderim. Iurgiose & amarulente conjugem cucullum senem dicere nequam: & probro postremissima libidinis nota inustum nuncupare cucullum seu eo q̄ subagitat alienas puellas: ut cucullus in alieno nidamento fatificat. seu q̄ inquisitius est relicto proprio nido hoc est fundo uxorio in argyrippi nidum nidulari contendit: hoc est philenium imminuere. phisiologi scribunt inter quos præcipuus aristotiles cucullum uulpnari fraude animaduertere obseruareq̄ cum appetit tempestiuas partitudinis nidum auicula: cui curucæ nomen est: in cuius nidulo propriis exclusis oua enititur: ea suppo-

sita curruca sedulo sua sibi oua credēs incubat: & fouet: cum illa maternus rupit huius tepor Cum excluduntur pulli gaudet: & lætabundo uultu sibi placet curuca tanquam maiorem solito prolem: & pulcriorem ediderit. In dies itaque crescente cucullo de cor ipse cum matris affectu gliscit cõgermanescit ue. Cucullus ingentum patris affectu haud quaquam dememinit. Naturæ enim pietas opprimi potest non extinguit: illam inhâtem: & tam decorum sibi gnatum admirabundâ contigisse: deuorat impius & deglutit: quod & satyrographus pœta his inuit. Tu tibi tum

Cucullus corucã deuorat.

Promittere.

Indicatum.
Volup.

Plaudere i sine comædiæ
Plofor.
Plausibile.

curruca places: & ibi curruca patrem adulterinum filium pascentem significat. Promisit tibi. seruanum interpretamentum hoc est in secundo æneidos in expositione illius carminis. Si patrios unquam remeassem uictor ad argos promissi ultorem: & uerbis odia aspera moui. promissi per contractum ait: pro minatus sum: quia minamur mala: promittimus bona. Sic Oratius contra. At qui uultus erat multa & præclara minantis. Pol si aliud nisi sit. corrige. pol si aliud nihil sit. me tui pudet q̄ me tu in scorto inueneris. Indicatum. uulgatum. in oculis omnium & in propatulo. Sunt qui interpretentur indicatum hoc est indicta causa. Mall. lege male. Mi anime. subiungenda hic addita menta hæc: quæ in prisctis exemplaribus inueniuntur. De. ego uero sequar. Fecit uoluptatis. mensum est hic. dispunge & substitue uolup. pro uoluptate. Plautus in asinaria. hic senex si quid uxorem suam fecit uolup. Grex. histrio alloquitur gregem histrionum: uel fortassis hic grex histrionum loquitur: ut hæc dicto intersita sit ad dispescendos colloquutores. Plaudite. hoc obseruabatur in sine comædiæ: a quo uerbo plofor inflectitur Sardonio libro nono epistolarum: cum ratto poposcerit elucubratas raucus plofor audierim. hinc deflectimus plausibile Idem apollinaris. Dignus homo quem plausibus roma foueret uinis. Marcus tullius in catone maiori. Neq̄ enim histrioni ut placeat peragenda est fabula in sinem Solu modo. In quocunq̄ fuerit actu probetur: nec sapienti usq̄ plaudite uolendum.

De. Mirrhã olet. Ar. iã subripuisti pallã: quam scorto dares?

Arg. Ecastor qui subrepturum pallam promisit tibi?

Ar. Non taces. Arg. ego dissuadebã mater. Art. bellũ filium

Istoscine patrem æquum mores ē liberis largirier?

Nihil ne te pudet? De. pol si aliud nisi sit: tui me uxor pudet?

Ar. Cano capite te cuculum uxor ex lustris rapit.

De. Non licet manere: cœna coquitur: dũ cœnē modo?

Ar. E castor cœnabis: hodie ut dignum est magnum malum.

De. Male cubandum est: indicatũ me uxor adducit domũ:

Arg. Dicebam pater tibi ne matri consuleres mali.

phy. De palla memeto amabo. De. iubē hãc hinc abscedere?

Art. Immo intus potius: sequere me hac mi anime.

Arg. I domum. Ph. da fauium etiã prius q̄ abis. De. i i crucē

Grex hic senex si quid clã uxore suo aĩo fecit uoluptatis

Neq̄ nouũ: neq̄ mirum fecit: nec secus q̄ alii solent:

Nec quisquã est tã ingenio duro: nec tã firmo pectore:

Quin ubi quicquã occasionis sit. sibi faciat bene.

Nunc si uoltis deprecari huic seni ne uapulet

Remur impetrari posse. si plausum sic clarum datis

Plauti Aulularia.

Principium Commentarii Ioannis baptistae p[er] in Aululariam

Enex avarus. iter plautinas comœdias: quæ ad fabre & eloquenter scriptæ sunt una hæc aulularia meritissimo censeri potest: quæ scætet & profluit omni dicendi uenere: amentate: amano modulamento: modulatiore uerborum epimelia: quæ cû cultiore dicendi culturâ reddat: aiono neque discoducte: & ad ethica isagogica. quoniã ut autor est locupletissimus marcus tullius speculû ut

Argumentum.

Enex avarus uix sibi credens euclio:

Domi suæ defossam multis cum opibus:

Aulam inuenit: rursusque penitus cõditam:

Exanguis. amens. seruat: eius filiam

Liconides uitiarat. interea senex

Megadorus a sorore suus ducere

Uxorem avari gnatam deposcit sibi.

la narrat: uti scilicet sequestrata detestabili & exanimati teterrimæ auaritiæ cura agam9 maiorẽ salutis nostræ curã: quæ bulgæ: & marfypii nostri: nec auri sollib9 incubemus inhiantes: atque diuitiis gaudeamus ueluti picta tabella. super hac teterrima auaritia philostratus hæc libro quinto de uita apollonis tyãnei uespasianû admonetis. Diuitias igitur primû magni existima: nõ quæ in occulto repositæ iacet. quid enim eæ ab arenæ cumulis differunt. Nec eæ: quæ ex collatiõe tributorum a gementibus hoibus proueniunt. Sordidû autem putandû est aurû: quod ex lacrimis oritur. Diuitiis autem optime supra reges utris si cum egentibus eas cõmunicabis. Sane tam deest auaro: ut moraliter & apposite Seneca scribit: quod habet quod nõ habet. Sordidissimû uitium & peminosum est auaritia præcipue senis: qui deficiente uita uaticinû cumulat: & hic thesaurizat ubi fur & tinea thesauros suos corrumpent. Scribit aristoteles in æconomico peculiariter & domestice auaritiã in senibus: famineoque sexu debacchari: & in ualefcere: quippe eo infirmiori. & ne res parta deficiant metuentiori. Senex enim quærit: & quasitis miser abstinet ac timet uti. Senes auaros introducere in comœdia mos comicorum familiaris est: uel lucio apuleio testante. Non omittendû quod cõtra auaritiã facti hoc gracû adagium. *οφιλοχρηματα σπορταυ ελοι αλλοδευ ουδεν*. hoc est auaritia spartã & nil præterea: in hos dicitur: qui per omnia lucrari cupiunt. Hoc acceperunt lacedæmonii ab oraculo: quod respondit deus fore ut perderent cû argentû amabunt: autor aristoteles in lacedæmoniorum politia. Argumentû fusius & explicatius enodas subsequentem fabulæ materiam: si plautinû est non ascititiû: quod mallem: eo quod nõ ritu: modoque plautino compositum est: subsequens uerum est & germanum.

Argumentum Aululariæ.

Velto senex postremissimæ: profligatissimæque auaritiæ thesaurû iare præmõstrante repperit: sed ut humana est auiditas: quæ sine nõ habet: eo reperto uiuebat miserior in dies: Aulæque thesaurariæ misere cauens illã in horas fodit & refodit: illatebrat & exlatebrat. Illi in his anxio alla sollicitudo suboritur: quæ scilicet leonides adulescens nubilẽ: & unicã eiusce euclionis filiã uitiarat: appetenteque partitudine uxor eius staphila ancilla torquetur: timetque ne res palã fiat: & hoc quoniã megadorus senex illã promissam: dictamque propediẽ in legitimû matrimonium ducturus erat. Nec minus zelo: pudore: pauoreque leonides fatagit: qui cuperet sibi puellam euclioniam desponsari: conuenitque matrẽ eunomiã megadori sorore: omnemque stupri scenã illi cõmittit: utiturque auxillatrice: pro xeneraque ad reconciliandã sibi puellã. Mater eunomia gnato: ut fieri assolet: obsequens megadorû adit: oratque & tandẽ exorat uti leonidæ noua nupta delegetur: quæ ut æquis erat demultus sororis exorabulis megadorus concedit: deprecatur ab euclione ueniam leonidas: filiamque suam eo beneuolente ducit uxorem: Leonidæque suafore aulam redipsiscitur euclio: quæ inspectante Strophilo exobruta fuerat cum a sene meticuloso ne a coquis megadori subriperetur e phano fidei translata fuerat in siluanam lucum. Fabula agitur athenis. Interlocutores Megadorus: euclio: eunomia: staphila: strophilus: leonides. In quinque actus comœdia hæc dispartitur. primus est. exi Inquam: age exi: exeundû hercle tibi hinc est foras. secundus ibi incipit. uelim te arbitrari me hæc uerba frater. Tertius inibi habet auspicium. psagibat mihi animus frustra me ire cû exhibã domo. quartus ibi. Narrat amictis meis cõsiliû meû Quintus. Dixi tibi mater: Iuxta rem mecum tenes.

Senex. huiusce nominis diminutiû est senticulus & senuncio. sentica pro ancilla & uetula uetustis usurparum. uix sibi credens. suæ fidei non confidens: quærens tutamenta locorum: ubi reconderet aulã: & postquam indidem exobrueret suos oculos nedû alienos: & propriû genitû reformidabat. Euclio.

Aulularia elegantissima. Introductoria moralia.

Varietas uitæ auari.

ta cõadta est. Quæ solo nõ præceptiua est hæc fabula: & plane didascalica: cû meticulosû: modo frigentem modo feruentem: fatigentem & p̄c̄tissime exanimatû præ auaritia senẽ inducit: quæ si Ioculo in euclionẽ dicta cute ten9 appareat: de nobis tamẽ: ut ait ille: fabu

Philostratus de auaritia.

Sordidû aurû e lacrimis Senis auariæ fordidã. Auaritia in senibus & scemnis.

Gracû adagium.

Senticulus. Senuncio. Senica. Euclio.

Aut po.

Cognomēta
comēdiarū

nomen auaro: sollicito: custodi conuentens: atq; cōsentaneū si recte scribatur & examussim. eo parti
cula græcis bene significat. κλειω claudio. unde κλεισις clausura. κλεισις clauis: & pars: quæ disci
minat & dispecit pectus a ceruice. Atq; obsecrat. isq; cōmodius siue atq; scriberes. Aulam. ab hac
aula nūcupata plautina fabula ē aulularia cōsuetis ipsi priscais p. O. Iōga littera. au. diphthongū col
locare. hic caulis & collis: caudices & codices. & pleraq; id gen⁹. sup qua nō pauca uarro i libro de ln
gua latia. ab aula igi aulularia fabula. Cognomēta oīum comēdiarū & scripta ex quatuor reb⁹ ino

lūant: in oīe loco
facto: euentu: noīe
ut phormio terent
tiana: ecyra: curcu
lio: epidic⁹: loco ut
andria. facto ut eu
nuch⁹: afinaria: ca
ptiui. Eūētu cōmo
rientes. A facto po
ti⁹ q̄ ab eūētu fabu
la hęc aulularia uo
cata: dū scilicet eu
clio saraglt & festi
nat aulā obruere:
postmō tāq; corda
tius rescipiscēs exo
bruere atq; rescals
purif meditat⁹: a
quo facto cludēdi
aulā & recludēdi
nūcupatim uocata

Chitra.
Chytropodes
Tegana.
Sartago.
Diota.
Ottus.
Aſio.
Auxila unde
Correctus lo
cus catonis.
Merreta.
Trua.
Situs bar /
batus.
Matellio.
Scutriscum
Nasiterna.
Infundibulū
Matella.
Contra acur
sum.
Durus.
Dirus hanl
bal.

ta aulularia. possēt: & ab eūētu uocari aulularia q̄ppe cū repta sit a seruo leonida: suadēteq; hero se
ni restitura. Caterū mallim a facto. Χυρρα græcis aula: a quo noīe. Χυρρα δ̄ fabrefactor & sigul⁹ olla
rius nūcupat. Ollæ cū pedib⁹ græcis itidē Χυρροποδες appellant: quā dictionē & i leuitico repies.
Has uernacula lingua nos hodie bononiēses tegana uocam⁹: quæ p̄ba dictionē ē τηγανον græcis sar
taginē seu ollulā culinariā appellatib⁹. Δουρα gemis aurib⁹ isignita oratio dī ollula. ωτ ουο græ
cis uocātib⁹ aures. hinc nocturnalē & noctuagā auē plicatili plumula caput insignitā uocant ottū:
latini: ut plinius autor est alionē. plato de dyota intellexit i eo libro: cui titul⁹ est hippias hīscē uerbis:
quales sunt ollæ quādā utrinq; auritæ. porro ab aula deducit hypochoresimos auxila: q̄d̄ infra patebit
aprius atq; testat⁹. κηλον aulā oleariā græci nūcupāt: Ollis similia cato in re rustica dicit ollaria.
Mallē ex antiq; catonis exēplaribus olearia uti signet citla supius explicata. Olearia: q̄d̄ hoc cōfir
mat ab eodē subicit metreta. Aquaria olla est ahenū. Trua seu trulla. Sicilū barbatū. peluis. matellio.
Trullū. scutriscū. matella. nasiterna. Amphoræ ollariæ dicunt & catoni. Aquale plauto pro aquario
truceo dictū. Infundibulū catoni: plinio: ceteris canaliculatū uasculū os habēs explicatori. latiorq;
orificio. Matellā pro uase stercorario pleriq; oēs autumāt: ex epigramatario poeta ceteris. Huic non
ab similib⁹ usus est scaphiū: q̄d̄ inscitissime & spurcissime accursius interpretatus est esse cingulū militare
cū sit uasculū: quo exonerare uentrē egerētēs assolēt: & in quo olenticera & excrementa deiciuntur
catoni dōla amurcatia ad amurcā seruandā. Vitiat⁹. in pugiliis cereris: de q̄bus affatim inferius
dicem⁹: & iam dixim⁹ in nostris annor amētis. Megador⁹. auūculus liconidis: petti is filia euclionis
nescius tamen eam deuirginatam prius & incestatam a liconide. Durus. euclio. inflexibilis. Inexora
bilis: qui detrectabat imperiū: repugnabatq; ueritus ne quid de aula persentisceret megadorus: quā
illectus opulens pauperrimi fillam peteret: cum factiones megadori non essent cum suis æquabiles.
Durus oratio nō semel: & ab quintiliano imitatione oratiana uocatur hanibal & achilles: quoniā ad
quæq; laboriosa: erummosa: dura: ardua: difficilia: operosa exanclanda perpetendaq; perseuerabat.
Dirus itidem supra punicam crudelitatem & perfidiam inhumanus & abhominabilis. Atq; in fide
lloris antiquitatis codicibus inuenies scriptū esse isq;: hoc est ille senex absentia sua sermonem mega
dori interrumpens & aufugiens: ueritus ne illum oblectaret: atq; uerbis demulcentib⁹ & gratis retar
daret megadorus usq; donec ab antcula suspecta intromissi serui sentis effoderent aulam: ablit miser
rime timidus præcipue cum seramentorum sonitum: quæ ad fodendum ortum megadorus destina
rat exaudiret. Vxori amanti. siue megadorū liconides obsecrat ut sibi cadat puella euclionia sua
amante hoc est amica: ut amanti sit sextus casus: uel orat ut cadat sibi amanti uxore filla euclionis:
quā scilicet megadorus uxorem petebat. Per dolum. raptam a seruo liconidis doloso dum in au
lo nemore illā tumularēt: interim strophilus liconidis seruus arbitratus: & cōtemplatus est ex arbore
Adfectus. cruclat⁹: exagitat⁹: tortus: alibi plura dixim⁹. hic cornelio celso affecta mēbra maculata

Adfectus.

uocāt: & languescētia. Abstrudit: extrudit expellit: extigit. Fortis. scribe foras. Ita enī res se hūit. Cōgronē ueluti furē thesaurartū licentiose p domū uagantē palabundūq; coercuit euclio: baculoq; se cit eius fissile caput: illū abigens foras: Cū huc cognatū uenisset etus iniustu: ac missu megadori. si ue ro legere malle foris itellige abstrudit hoc est illatebrat: fodit. occultat foris in aede scilicet fidei aulā siue in aulo luco illam occultat. Compressoris. liconidis uitatoris illiusce puellae. is seruus strophilus appellabat. Surpīt. surripit: surreptitiā clandestināq; furatrina aufert. per sincopā surpuit & surpīte

Surpīt.

Lubensq; ut faciat: dat coquos cum obsonio

Auro formidat euclio: abstrudit foris.

Re omni inspecta compressoris seruuulus

Id surpīt: illic euclioni rem refert.

Ab eo donatur auro uxore & filio.

Lar Familiaris.

pro eo quod ē surripuit & surripite: surpuit memet mihi dixit orati9 plautum fortassis amulabundus. Filio. fortassis eo: quē nuperrime peperit euclōta puella. In pri scis plauti codicib9

fic scriptū est. ab eo donat euclio is & filia. ut itelligas ab eo hoc est ā licone donatū euclionē: etusceq; filiam: ut hoc muneris instar fuerit. posses eruditius & significantius ita interpretari donat auro euclio: hoc est aula inuēta: is hoc est liconides qui pes fuit & caput ut inuentref aula donat ab euclione filia: cum eā postmodo duxerit uxore. Lar. nec deus interfit nisi dign9 uindice nodus extiterit ex oratīa nō documēto lar uice prologi fungens inducti: qui denarrat rem oēm quēadmodū ad senem puenerat: eo uindice & indice thesaurū: quod fidei suae comissum fuerat: & hoc inqt aestitasse: quo eā facilius nuptum si uellet daret. Is ueluti qui domus penitissima pnosceret explicat oia capaciū. oēm q; stupri scenā retegīt: a quo: & quēadmodū in peruigiliis stuprata fuerat euclionis filia. & is lar quia semel & nō amplius in proscenio cōparebit πρὸ τῆς ἰσθμῆος πρὸς τὸν θεόν hoc est protatica psona uocitat. Lar qui scit ipse explicat. qm̄ diuali habitu si probo credimus succinctus in scenā uenit: facieq; diutina: Suplus ubertim & affluenter annotatū quo nā pacto quo ue uestimento lar amictretur. ex snia lucii apuleii in dæmonio socratis nouimus corpus atq; animum humanū duobus nominibus comprehendī: quorum cōmunitio & copulatio sumus: & secundo significatu species dæmonū sit aīus humanus exutus & liber stipendii uitæ corpore suo abiuratis. Hūc uetere latina lingua reperio lemurem dicitatum. ex lisse ergo lemurius: qui posteriorū suorū curam sortitus pacato & quieto numine domū possidet lar familiaris dicitur. Qui uero ppter aduersa uitæ merita nullis bonis sedibus interuagatione: ceu quodam exilio puniunt inane terriculamentū bonis hominibus: ceterū noxiū malis. Hunc pleriq; laruā perhibent. Lar græcis κατ' οἰκιδίον cum nunq; domo discedat appellatus: uerū nostris penētralib9 inhæret. laribus ut ait pedianus asconius dati sunt ludi: qbus raptæ sabinæ: ut inde sit Vergilio prolatū: & magnis circensibus actis. Claudius annaltū qntodecimo: grundibat grauter pecus suillū. Hinc quoq; grundiles lares dictos accipimus: quos romulus constituisse dicitur: i honore scrofa: quæ. xxx. pepererat. Hoc ita esse mō affirmat cassius in secunda historia. pastorū uulgus sine cōtentione cōsentendo præfecerant æqualiter imperio remū & romulū: ita ut de regno pares inter se essent. Monstrū sit sus parit porcos triginta: cui refecerūt laribus grundiles. Multi quemadmodū apuleius abiuratis hincorporis uinculis animas putant in dæmonas conuerti. sed ex proclo in libro de aīa & dæmone ad hæc cōsultanda uerba subscripsi. Non igitur admittemus eos: q dæmones aiunt esse nostras animas hac uita iam functas in aliāq; translatas. Non enim decet dæmonē p habitudinem quandā consideratum in idē cōferre: atq; ipsum essentia dæmonē neq; medietatē mundanorū oīum sempiternā ex uita quadam constituere multifariā pmutante seipsam. Stat enim semp eodē pacto custodia ipsa dæmonica continuās uniuersa. Anima uero nō ita suū retinet ordinē: ut ait socrates in re publica. Alis nāq; temporibus utras altas eligit. Nec illos iteā cōprobabimus: qui deorū aliquos esse dæmonas arbitrantur erraticos deos ut putat amelius. sed platonē ipsum sectabimur deos qdē dicentē dominos uniuersi. Greges uero dīs dæmonū subiguntur: & ubiq; rationē diotimæ cōprobabimus: medium dæmonibus ordinem inter deos: mortalesq; tribuentē. Lar ut autor est seruus i bello marit dabatur pro tessera hoc est simbolo bellico. lares Ouidius libro secūdo fastorū igt genitos fuisse ex lara mercurio. Fitq; grauis: geminosq; parit qui compira seruant,

Et ut gillant nostra semper in urbe lares.

Sunt lares cognomēto præstittes: de qbus idem libro fastorū quarto. præstitibus malæ laribus uidere chalendæ aram cōstitut: paruaq; signa deū. ara erat illa qdē curibus: sed longa uetustas destruit: & sa xa longa senectā nocet. Causa tamen positus fuerat cognominis illis q; præstant oculis omnia tuta suis. præterea qm̄ facta est de lemurius mentio: sciendū lemuriā diē coluisse romanos. Fastorū libro quinto Ouidius. Ritus erit ueteris nocturna lemuria dixi infertis tacitis manibus illa dabūt. Dicitur & remuria mutata littera. mox etiā lemures animas dixere silentes. humana umbra cōuertebatur in laros. Seruus quarto æneidos. Valde illud queritur apud philosophos qd illud sit quod iferos petat.

Protatica p
sona.

De lare.

Lemures.
Larua.Grundiles la
res.

Lar p tessera

Præstittes la
res.
Lemuria diēs

**Tribus cōsta
mus.**

Nam tribus constamus: aīa: quae sup̄erna est: & originē suam petit. Corpore quod in terram deficit: Umbra quā lucretius sic definit. supra spoliat⁹ luminis aer. ergo umbra si ex corpore creata est sine dubio perit cū eo: nec est quidq̄ reliquū ex homīne: quod petat. Sed deprehenderūt esse quoddā simū lacru: quod ad nostrī corporis effigiem fictū inferos petit: & est sp̄ies corporea: quae non pōt tangi sicut uentus. De lemurib⁹ sidonius libro septimo epistolaꝝ. quaq; uenis lemurū se clamat cadere turba. lactantius libro diuinag. institutionū primo. larā uel larundā matrem larū uocant. Familiaris.

Lararium.

dōesticus. sedes do
mesticarū & fre
quenter huiusce fa
miliae colens. Vn
de. ex quo familiari
larario. sic enim la
rariū uocamus id
sanctariū: quod in
colere solet lar fa
miliaris. Patri. lo
quendi figura est.
ego colo tibi p̄ da
tū casum: quē ue
rusti cōmendatitū
uocarūt hoc ē iur
litatem tuā compē
ditū: emolumentū.
Sic enim dicitur co
lo tibi hoc est in ho
norem: utilitatem
tuam. compendū.
emolumentū. Hic
enim ita dicit colo
patri hoc est iur
litatē patris hono
rificā ut ad despon
sandam filiam sup
pedicaret opem: &
auxiliū. Hui⁹ en
clionis. Hic. i his
penetrabilib⁹ in hac
domo. & diciticos ē
Habet. habitat.
effigiant mecha
nemate tēporario
domus illorū: de q

**Thesaurus.
Flautis.**

b⁹ comēdia cōponebat. Thesaur⁹. positurā cellam. sōdinā: locum ubi seruaret aurum: auri reposito
rium: loculamentū. hac dictione sciant eruditi scriptores. & gellius uerbis hūc prosteretur. Sed. Q.
ualerū foranum solitū dicere ait. quos thesauros grāco noīe appellarem: priscos latinos flautis
dixisse. ἠθροῦς ζῶο colloco in loco remotiori significat: a qua uoce thesaurus appellatur. paulus de ac
quitrendo rerum domino. Thesaurus est uetus quadam depositio pecuniae: cuius non extet memo
ria: ut iam dominum non habeat. Sic enim sit eius qui uenerit: quod non alterius sit. Alioqui si quis
aliquid uel lucri causa uel metus uel custodiae condiderit sub terra non est thesaurus: culus etiam fur
tum sit. Clam omnis. clandestino calatu: nemine sciente. Foco. locum: posituram: pauimentum:
ubi sit ignis focum uocamus. Huc uergit is tibullī uersiculus: & meus assiduo luceat igne focus.

Focus.

**Auidus.
Honor.**

Is. auus huius euclionis. Auido. auaro cuplētē & auenter expetente ne quis latebram nosset ubi
locorum tectus esset thesaurus: ne si fata darent ut uiueret exlatebratum frustra doleret. Honorem
haberet. marcellus. honor sacrificium litatio. Vergilius libro sexto. forte die solemnem illo rex ar
chas honorem amphistryoniadae magno diuis⁹ ferebat. Plautus in aulularia. & quidem maiorem si
lius mihi honorem habere q̄ eius habuisset pater. Habuisset. post hanc dictionem in probatori
bus exemplaribus superadditum est pater. quod & in codicibus marcelli reperies. Impendio. ualde
sumopere. ipense. Item. pariter: itidē: adaq; quēadmodū is me prateribat incultū: inornatū: ita il
lius ego sui cōtemnific⁹ atq; neglector. Filia. ea: in cuius dotē augificandā: insigniendā: exornandā
thesaurus is a lare seruabat: custodiebat ue. eaq; significat: quae in thesmophoris licontidis utolentia

Prologus.

E quis miretur qui sim paucis eloquar.

n Ego lar sum familiaris: ex hac familia

Vnde & euntē me aspexistis: hāc domū

Iam multos annos est quum possideo: & colo:

Patri: auoq; iam huius qui nunc hic habet.

Sed mihi auus huius obsecrans concredidit

Thesaurum auri clam omnis in medio foco

Defodit uenerans me: ut id seruarem sibi.

Is quando moritur ita auido ingenio fuit.

Nunquam indicare id filio uoluit suo.

Inopemq; optauit potius eum relinquere.

Quam eum thesaurum commostraret filio.

Agri reliquit ei non magnum modum

Quo cum labore magno: & misere uiueret.

Vbi is obiit mortem: qui mihi id aurum credidit:

Cœpi obseruare ecquid maiorem filius

Mihi honorem haberet q̄ is habuisset.

Atq; ille uero minus minusq; impendio

Curare. minusq; me impartire honoribus

Item a me cōtra factum est. nam item obiit diem

Is ex se hanc reliquit qui hic nūc habitat filium

Pariter moratum: ut pater auusq; huius fuit.

Huic filia una est. ea mihi quotidie

fuerat iminuta. De summo loco. ditissimus. locupletissimus. ex nobili stemate: linea: sectacula. psapia: natalibus. Vno sunt di sumi: calipotentis: ultramundani auiterni: quales sunt duodecim di cōsen-
 tes atq; selecti nuncupati ab ennio duobus hisce uersibus comprehensi.
 Iuno: uesta: minnerua: ceres: diana: uenus: mars:
 Mercurius: Iouls: Saturnus: Vulcanus: Apollo: de qbus augustinus: marcus uarro in liminari pagina
 de re rustica: terrullian⁹. apuleius cōcertatim & cōsone multa prodiderūt: Hos

Di cosentes

Medioxim⁹

Patellari⁹

Aut thure: aut uino aut aliquo semper supplicat:
 Dat mihi coronas: eius honoris gratia
 Feci thesaurum ut hic reperiret euclio.
 Quo eam facilius nuptum si uellet daret:
 Nam compressit eam de summo adolescens loco
 Is scit adolescens quæ sit: quam compresserit.
 Illa illum nescit: neque compressam autem pater
 Eam ego hodie faciam: ut hic senex de proximo
 Sibi uxorem poscat: id ea faciam gratia
 Quo ille eam facilius ducat qui compresserat.
 Et hic qui poscet eam sibi uxorem senex.
 Is adulescentis illius est auunculus
 Qui illam stuprauit noctu cereris uigiliis.

litamine: sacrificioq;
 digniori piabant.
 sunt appellati me/
 dioximi: quos mo/
 dico sacrificio cole/
 bant. Sunt & di mi/
 nutuli: quos & pa/
 tellarios aliubi pla/
 ut⁹ appellat. qppe/
 patella: hoc est leuis
 & ihonoratori ua/
 sculo. solitis hosce/
 priscis honorare.
 Hos siue his similes
 οζωωωω quasi di/
 cas erraticos & si/
 ne propria sededo/
 micillioe fulus ma/
 ronian⁹ interpret/
 & capella uocant
 tanq̄ cali sedē non/
 stabilem habeāt: si

thuscule libamineq; meraco colunt: quod de gento constat uel perselano hemistichio. funde merum
 gento. Oratius libro secundo epistolaz. Tellurem porco: Siluanū lacte piabant: floribus & uino ge/
 nium memorē breuis horæ. Censorini uerba nec aschola nec acolma nō uisa prætereunda: quæ sunt
 hæc in libro de die natali ad cerealiū. Id moris institutiq; maiores nostri tenuerūt: ut cū die natali mu/
 nus annale gento soluerent: manū a cæde ac sanguine abstergerent: ne die qua ipsi lucem accepissent
 alii demerent: Illud etiā in hoc die obseruandū: q̄ gento factum neminē oportet ante gustare: q̄ eum
 qui fecerit. Aliquod. scribimus aliquo: hoc est nonnullo alto libamine sacrificioq;. Quæ scit. nouit
 perspecte & ad libellā adulescentis liconides filiā euclionis a se cōstupratā. Illa suū stupratorē ignorat.

Geni⁹ thure
 colif.

Autumo.

Autem. repete scit pater. Mallim dispuncta priori dictione scriberes autumat: quæ ex litteraz con/
 finio procliuiter ex hac in illā deluxata est. & expone retur: credit: existimat. autumo ab opinatis ido/
 nesciq; scriptoribus significat dico: cenleo: spero uel marcello teste. Inuenim⁹ in cōmentario nigidia/
 no uerbū autumo cōpositum ex ab præpositione & uerbo estimo dictūq; intercisse autumo quasi ab/
 estimo qd̄ significaret totum estimo tanq̄ ab numero. Sed illud magis quarti. inspiciq; dignū est uersa
 ne sit: & mutata ab præpositio in au syllabā ppter lenitatē uocis. an potius au particula sua sit pro r/
 pria origine: & perinde ut pleriq; aliæ præpositiones a græcis: ita hæc quoq; inde accepta sit? Sicuti
 est in illo uersu homeri. αβρασι αβραχοι. Hic senex. megadorus ille prouectoris ætatis auscul⁹
 liconidis: & indice digitulo designat eius domiciliū. Antiqui hic & hæc senex dixerunt: Pompeius. In
 epigrāmate: quod marc⁹ uarro in libris: qui sunt de lingua latina profert. Tua amica est senex sicuti
 ennius ueter dixit eo uersu. Cum ueter occubuit priam⁹ sub marte pelasgo. A sene dicif senecio. Af/
 frannius in prodito. Tu senectonē hunc satis est si seruas auus. Senectutis autore seruis sors est quies
 & ocium. sicut pueritiæ ludus: amor adulescentiæ: ambitus iuuenilis ætatis. Quo facillius. sensus hic
 est. ut procliu⁹ liconides eam ducat uxore dabo operam diuino nixu & auxilio ut megadorus illam
 petat: uti liconides timens ne præda sua portat. Alter ingenue consisteat se illam incestasse: & uxorem
 ducat. Cereris uigiliis. athēis atticis ubi fabula hæc recitari singebatur solemniter: & ibi pōpaliter
 sacra celebrant: quæ cerealia dicebant: & perseverabāt per nouē noctes: illis thesmophoris nomē in/
 ditū: ad quæ aggeratim cōfluebat turba multifaria peruigilio cererem colens: inuptiq; utri inuptaq;
 puellæ: de quibus meminit ouidius metamorphoseon libro decimo.

Veter.

Thesmopho
 ria.
 Vitex.

Perq; nouem noctes uenerem. tactusq; uiriles
 In uetitris memorant: ulticem siue agnū supponi cubiculis faminarum: ut a libidine incorruptiores
 essent in thesmophoris auctores sunt plinius: & lactantius papinianus interpret: a quoz castimonis
 integrandis & reseruandis αϑυωσ hoc est purus & castus uir ex græcis dicif: Thesmophora idest legū
 inuentrix ipsa ceres appellat. θεσμοφορια cerealia. θεσμοφορια cerealia celebros. θεσμοσ mos ue/
 tus: lex. At ne longū factā in recēdendis oium ad hanc rē cōueniētib⁹ astipulationib⁹ ad ānotamenta

nostra recurre. leges cererē inuenisse: eiusq; sacra thesmophoria dicta testis est Seruus aeneidos libro quarto. Senex. euclio. Vt solet. clamorosus & obiurgator erat senex ex misera formidine ne surripere tur aurū inosolū. Ne scit cōscia. staphilā eliminat ne possit arbitrari: & animaduerrere ubi nā locorum aulam infodiat thesaurariā. Exi. senex suspicax atq; formidolosus ne in exfodiendo aulā uide retur a uetula familiari iurgiosus cōtumeliosusq; acerbe & immaniter illā domo exigit in sciā cur pene tralibus excluderet: & ut plautinis uerbis utar exedificaret. Circūspectatrix. quā fiunt oīa circū

Circūspectatrix.

quaq; quaquauer lum cōtemplans & conspiciens. Apulei in secūdo apologetico uti hae dictione: cui hae uerba sunt. uidistis profecto qui affutit is q̄ improba iuenum circūspectatrix q̄ imodica sui ostentatrix. Emisficis. Hiantib; exilientibus egredientib; e caulis pene propriis emisfis ex capite nimio acietendore: uti rem signet audius: & cupidus a uetula inspectam. Verber

Emisficis.

Verbera uerbis.

Agle senectus Vita.

Mala aetas.

Seges.

Sed hic senex iam clamat intus ut solet.

Anum foras extrudit ne sit conscia.

Credo aurum inspicere uolt: ne surreptum fiet.

Senex Euclio. Staphila anus.

Xi inq; age exi: exeūdū hercle tibi hinc est foras:

e Circūspectatrix cū oculis emisficis

Nam cur me miseram uerberas? Eu. ut misera sis

Atq; ut te dignam mala malam aetatem exigas.

Sta. Nam qua nunc causa extrusisti ex aedibus?

Eu. Tibi ego rationem reddam stimulorum seges:

Illuc regredere ab hostio: illuc sis uide

ras. hoc prolatum est tanquam uerbero senex calcibus: pugnis: manibus pulsaret: caderet: impingeret aniculam: quā causā nescia cur scilicet eiceretur tam amarulēter iurgiosq; e domo quaerit cur non contentus excludere sine causā uerberet. Sunt qui interpretari mallunt uerberas hoc est uerbis iurgiosis: amaris: iracundis obtundis: uerbera quandoq; ab emunctae naris scriptorib; posita & usurpata pro uerbis: quod & priscianus edocet eo uersu.

Psitacus humanae fingit qui uerbera lingua.

Macrobius libro septimo saturnaliū. quid laboramus opinione sic inanem uerbis uerberare? porro staphila nomen est temulentae: bibosae: multibibae: merobibae uetulae cōuentens atq; cōsentaneū quippe uinosior aetas hae erat: & gratā munera uitae amat. $\sigma\tau\alpha\phi\lambda\eta$ uua est senectus enim q̄ cataractae aetates uini appetentior est. hinc prouerbialiter a terentio dictum aquilae senectus in bibosum. quippe cum aduentante senecta recuruet & inferius pandet aqlae rostrū: ita ut suctu uisuat. nec aliter cibum capere queat. In alia significantia uua locus est singularis: de qua meminit lactantius in libro de opificio. sed ita corrige. Nullam enim requiem meandi habere spiritus potest: quia is: qui semper com meat demissa utiliter de cerebro membri portione: cui uua nomen est uelut occurū quodam refrenatur: nisi aut teneritudinem domiciliū cum impetu uentēs. attracta pestilenti aura corrumpat: aut tota nocendi uolentia internis receptaculis perferat: Vbi nos uua substitutus legebatur perperam ima. De hac uua plinius libro undecimo naturalis historiae. Tonillae in homine: in sue glandulae: quod inter eas uuae nomine dependet ultimo palato homini tantum est: sub ea maior lingua epiglottis. Ut te dignam. sensus est. Te uerbero: exagito. impello: discrucio: ut aetatem tibi similem: & quem admodum mereris uiuas: ut sicuti mala es ita male. cruciabiliter: & misere uiuas. Exigas: perficias: agas. Malam aetate. uel simpliciter prolatū est hoc est in malo: in infortunio cōstitutam: picul: cruciabilitate: Seu qd potius malā aetate p̄senio positū. Nā aetate malā senectutē ueteres dixerūt. Afrā nī i uopisco. Mala aetas nulla desinimēta inuenit. Neutus i gallinaria sentū fonticū appellat. Quā nūc. i codicibus notae melioris post hae additū est me: quod & ratio & structus exposulat. Stimulorum. seges segetē stimuloꝝ uocitat staphilam euclio: quoniam in ea ueluti terra sementi parata com modissime stimuli seri possint: uelut in segete frumenti sementis. seges ex autoritate serutana praeter alia significata tellurem aratam: occatam: paratam significat. A stimulo stimulos homines Plautus appellat scite & eloquenter: in quos stimuli possunt exerceri. $\kappa\epsilon\upsilon\tau\pi\omicron\upsilon\upsilon$ graeci stimulum dicunt.

Illuc. in eam partem ab hostio remotiorem: & sequestratiorem. Illuc sis. dissiunge & dispece has duas dictiones ab inuicem uti post illuc dimetientem titulum loces: & repete uerbum regredere ueluti ab hostio facessere nolit anicula. siue illuc uolo te sistere uel regredi. Dicimus enim autore serulosa hic: sistite huc uti fortasse subintelligatur uerbum sistite. Sis. si uis. hortantis est: & irridentis uetulae fornicinum gressum: quae ob annorum imbecillitatem uincebat cocteam tarditudine.

Vt. q̄ tardigrado gressu: & polinario cribro succreto. Res se habet. sis ne quod infortunū: dānū
 p̄iculum te sequatur: quo pacto res se habebit. Grādibo. grādiore efficiā & celeriore. Adassint. Adasso.
 alibi scriptū est adaxint inclinamentū antiquum adasso: pro eo quod est adigant: ipellant: urgeant.
 Hoc pacto. In tātis contumeliis: arūnis: quas i me pliocenter & temere patrat. Murmurat. demulsa
 ra & demurmurata uerba p̄cedentia non audierat anus. a murmure fit hypocortisma hoc est d
 minurium murmurillum: Nunc. urget ut alternis semet absentet ab hostio uetula: & intellige

Adasso.

Murmurillum

Vt incedit: at scin quo modo tibi res se habet?

Si hodie hercle fuste cepero aut stimulū in manum

Testudineum istum tibi ego grandibo gradum.

Sta. Vtinam me diui adassint ad suspendium

Potius quidem: q̄ hoc pacto apud te seruiam: •

Eu. Vt scelestā sola secum murmurat

Oculos hercle ego istos improba effodiam tibi

Ne me obseruare possis: quid rerum geram. •

Abscede etiam nunc: etiam nunc. etiam hoc:

Istic adest: si hercle tu ex istoc loco

Digitum trāuersum: aut unguem latū excesseris:

Aut si respexeris donec ego te iussero

Continuo hercle ego te dedam discipulā cruci. •

Scelestiorem me hac anu certe scio

etiam nunc hoc est
 etiam parumper.

Et iā hoc. sunt qui
 cōtinuatim legant
 etiā nunc: nō discō
 uenit uti scribam?
 hoc diuisum ab ēt
 dictione tali sensu.
 abscede etiā. hoc &
 subintelligatur uer
 bum satis ē. hoc uo
 lo. sic tubeo. ut per
 apopsiopesin figurā
 gratam & cōuetā
 indignantibus hoc
 dictū sit. Ceterq̄ p̄
 ficulatis urriq; uer
 bis scribimus. ohe
 quod uerbū satiera
 tis est uelut cessio
 & sequestratioe ue
 tulæ satisfactus se
 nex iquiat ohe hoc

Ohe.

est iam affatim & ad nutum uoluntatemq; meam cessisti: satur est cum dixit oratius hoc satyrogra
 phus ait. epigrammatista in hanc sententiam dixit. ohe iam satis est ohe libelle iam peruenimus usq;
 ad umbilicos. Digitum transuersum. latitudinem tantam quanta sit digituli transuersi & compli
 cati per adagium prolatum & hoc. Vnguem latum. magnitudinem unguis prouerbiale est. u/
 gue latius solitum dicitari priscis qua elocutione scatenit eruditorum monumenta. ab ungue fit un
 gula & unguiculus in alta significatia uocamus unguen unguentum abdomem & id genus reliqua
 inspergimina: quæ sunt tetanothra hoc est erugatoria: siue acopa hoc est lassitudinem releuantia:
 siue anodyna somnum reducentia. ab ungue declinatur unguinosus: quæ dictio tantummodo reci
 pit. u. litteram: cum unguentum suffragante Seruio scribamus. Donec. in sinceritatis exquisitissimæ
 codicibus donec scriptum non temere reperies: uerum donicum: quæ uetustior est dictio: idemq; si
 gnificat quod donec. Plautus in pseudulo. hunc faciamus ludo supposititium adeo donicum ip̄sus se
 se ludos fieri senserit. Corrige asseuerante Marcello antiquitatis obseruantissimo carmen id apud
 Lucretium. Donec ad extremum uluendi perface finem: Omnia progeniū rerum natura creatrix.
 Tu dispuncta uelut adulterina priori dictione scribe donicum. Discipulā cruci. methaphoricos di
 ctum est. Consueuimus in pædotriucen: seu in ludum litteratorum nepulos nostros & puerulos
 dantes hac intentione dare ut progymnasmatis hoc est doctrinæ p̄exercitamentis deterio ruditatis
 oī pædore exercean: castigentur: frequentiores ad disciplinā stant sitiēter hauriendā: pariter staphilā
 miniat datuz discipulā cruci: ut illi inhæreat: aster: exercean ut doctore disciplinæq; lraꝝ cādidiati so
 lēt. a cruce fit cruciū hinc antiq̄ scriptoris elegans & perinde uenusta sententia: qui dixit uinū esse in
 suaue crucium: fit crucito uerbum: & cruciarius: qui cruce meretur: & nomen est opprobrianti:
 & contumeliæ: qua dictione non semel est usus seneca οδδυνάπερρη hoc est obiter corrige mendo
 sum locum: cufus mendi indoles inoleuit in omnibus fere codicibus ad hanc diem libro decimo de
 asino aureo Lucii uerba sunt hæc. Nec tantillum cruciarius ille: uel fortuna tam magni iudicii: uel
 confertæ conspectu curiæ deterritus. Tu scribe cruciarius: quæ doctis est usitatissima dictio ut crucia
 rium: uerberonē. mastigiam: crucis discipulum uocent. Sidonius apollinaris amplius libro octauo
 epistolarum mos est remeaturis decimum quenz captorum per æquales & cruciarias poenas plus ob
 hoc tristi q̄ superstioso ritu necare. Seneca libro octauo declamationum. Filiam rapit liber cum cru
 ciaritis: plus permisit seruo dñs q̄ tyrānus. Patibulum cruce & patibulum hoīem cruci suffixū plau
 tus: & ceteri dicitari: & si catoni patibulū serra sit. In opusculo catalecton maro Thau gallicū p̄ cru
 ce festiue dixit: & symbolicos thau ingens gallicū iminet ip̄semet male illustit. Gallis asuetis cruces
 in similitudine. T. litteræ formare. Scelestiorem. hæc ait sese in domum illatebrans exclusa uetula.

Digitus trās
 uersus.
 Vngue lati9
 Vngula. un
 gniculus.
 Vnguen.
 Tetanothra
 Acopa.
 Anodyna.
 Vnguinosus
 Donicum.

Progymnas
mata.Crucium.
Cruciarius.Emendatus
apulei locus.Patibulatus
homo.
Thau quid
apd maronē

Intemplā.
Interdius.
Partitudo.
Littera lōga.

Diut scribe diut: & significat det. figura loquendi prisca. Mala rei. mala demētā: ifania: furoris quo uelut externatus & demētēs nec sētit: nec sapit pueri istar bimulli tremula patris dormiētis i ul na. Timet staphila ne occurfaculo terriculamētoq; nocturno phanaticus senex: & caritus effectus fuerit & deliret. Cōminisci. excogitare: putare. Intēpia: intēperātia: deliramēta: fatuitates. Interdius. interdiu dicitur indiscriminati & interdius: hoc est p diem: de die. Partitudo. tps: tempestiuitas: malacia parlēdi. Appetit. proximat: instat: urget: appropinquat. Litterā longa. sensus ē facetosus

& elegantiusculus staphilā qribundā & recogitātis in rotugis arūnis: atq; calamitatibus: qb9 fartim & agminati in se agglutinanti bus nihil esse pot9 q se suspendat: & faciat litterā longā: hoc est effigiet: delinier: describat. L. litteram romanam: quā suspēdiosi uident exscribere pedibus pandā iserierem notā figurātibus: capite: corpore: laqueo anxis cetera figurātibus huiusce elemēti. litteras autō prisca no libro primo elementorū uocabulo nūcupauerūt ad similitudinē mundi elementorū: sicut enim illa coeunta omne corpus persiciunt: sic etiam hęc coniunctę litteralem uocē quasi corpus aliquod componunt hoc uero interest iter elemēta: & litteras: quod elementa proprie dicuntur ipse pronūciationes: notę

Litterę elementa.

Defecatus.
Defecatus.

aut eaz lřa: & hęc indeclinabilia sunt tā apud gręcos q nostros. Idē existimat nō plusq; decē & octo lřas nos habere: hoc est sexdecim antiquas gręcorū: & .f. & .x. postea additas. sane sciendū quod cautū fuerat i pontificali b9 libris: ut q laqo finiuisset uitā insēpultus abiebat. Vergili9 libro .xii. Et nodū i formis lęti trabe neccit ab alta. laquei pēnā ppostera Plinius appellat libro secundo naturalis hystoria. Nūc defecato. senex euclio fodina loco cauo q pspecto ubi aulā auri plenā condiderat alacer: uitulans & lætus egreditur pceptens ancilā ne se absente nec fores apat nec aliqū in domū intro mītrat: discrutaturq; animi sibi esse necesse: ut paupiem dissimulet ire ad curionē: qui diuisurus est in singula capita portionē pecūiariā. Defecato. purgato: Serenato: hilari: omni fece glutinosoq; sedimento remoto: absterso: methaphoricos a uase sacoso: limosoq; figura loquendi deducta. Seruius libro tercio georgicon defecatus dixit pro purius & sincerius in hęc uerba. nam sicut electrū defecatus est metallis omnibus: ita & currens aqua ceteris purior. Sidonius libro primo epistolarum: sed scilicet tibi: tuarq; examinationi has non recensendas: sed defacandas limadasq; cōmisi defecata oia pura: & iturbata: & sine sordibus possum9 dicere: ut uinū sine sordib9 idest scib9. Marcell9. Quippe pfecto: sane: Nil. in codicibus antiqs quid scriptū est ueluti p itterrogationē legi possit. Quęsti. prisca iclinamētū p qstus & itēptare lucrī. Inanis. inanimētis: inantitatib9 marcellus itēptatur.

Vidisse nunquam: nimisq; ego hanc metuo male
Ne mihi ex insidiis uerba imprudenti diut.
Neu pręsentiscat aurum ubi est absconditum.
Quę i occipitio quoq; habet oculos pessima.
Nunc ibo ut uisam: est ne ita aurum ut condidi
Quod me sollicitat plurimis miserum modis?
Sta. Nec nunc mecastor quid hero ego dicam meo
Male rei euenisse: quanue insaniam
Queo comminisci: ita me miseram ad hūc modū
Decies die uno sape extrudit ædibus.
Nescio pol quę illunc hominē intēperia tenent.
Peruigilat noctes totas: tum autem interdius
Quasi claudus sutor domi sedet totos dies.
Neq; iam quo pacto celem herilis filię
Probrum: propinqua partitudo cui appetit
Queo cōminisci: neq; quicquam melius est mihi
Ut opinor: quam ex me ut unam faciam litteram
Longam laqueo collum quando obstrinxero.

Eu.

Euclio senex. Staphila anus.
Vnc defecato demū aīo egredior domo
Postquam perspexi salua esse itus omnia.
Redi nunc iam intro: atq; intus serua. Sta. quippe nil
Ego intus seruem: an ne quis ædes auferat?
Nam hic apud nos nihil est aliud quęsti furibus.
Ita inanis sunt: oppletę: atq; araneis.
Mirum quin tua nunc me causa faciat iupiter

Dareū regem per sag uictū ab alexandro notissimū. hulus porro dictōnis secūda longa ē græcis ita scribētib⁹ Δαρειος. Ouidi⁹ i ibin. utq; necatorē darei fr̄ uide secūdi. Claudian⁹ i eplā ad adrianū. Dartū famul⁹ māib⁹ doluisse pemptū fert. Triuenefica. plusq; uenefica: qnq; & fere sēp tris i cōposi tiōe cumulat & auget. pbrū i scēminā detestabile ueneficā si qs appellasset erat. ēt si qnq; uenenū le xis sit polyssemos hoc ē dictio multa significās. digestis de uerborū significatiōe casus ait: eū q uenenū pferet aditcere debere utrū bonū eēt an malū. Nā & medicamēta uenena sūt: quare eo noīe cōtinet

Dareus.

Triuenefica.

Venenum.

Philippum regem: aut dareum triuenefica.

Araneas mihi ego illas seruari uolo.

Pauper sum fateor: patior: quod di dant fero.

Abi intro: occlude ianuam: iam ego hic ero

Caue quenq; alienum in ædis intromiseris:

Sta: Quid si quispiam ignē quærit? Eu. extigui uolo.

Ne causæ quid sit quod te quispiam quæritet.

Nam si ignis uiuet: tu extinguere extemplo.

Tum aquam aufugisse dicito si quis petet.

Sta: Cultrum. securim: pistillum: mortarium

Quæ utenda uasa semper uicini rogant?

Eu. Furis uenisse atq; abstulisse dicito.

Profecto in ædibus meis me absente neminem

Volo intromitti: atq; etiam hoc prædico tibi.

Si bona fortuna ueniat ne intromiseris.

Sta: Pol ea ipsa credo ne intromittatur cauet.

Nam ad ædis nostras nusq; adiit quāquā prope

Eu. Tace atq; abi intro: Sta. taceo atq; abeo. Eu. occlude sis

Fores ambobus pessulis. iam ego hic ero

Diserucior animi quia ab domo abeūdū ē mihi.

qd adhibitū ei⁹ na turā cui adhibitum esset mutat: qd nos uenenū appellam⁹ græci φαρμακον dicūt apd illos quo q; tā medicamta q ea q nocēt hoc no mie cōtinet: uñ ad tectōe alteri⁹ noīs distinctio fit. Venēa sinceriter & exq̄iti uocare nll uetat: q Plin⁹ græco noīe dixit atocia: q p̄tū excludūt. Plin⁹ uer ba sūt hæc undeul gesimo lib. natural historię. uis ea an nua est: quā solā ex oi atoclo dixisse fas sit: qm̄ altq; sacur ditas plēa liberis ta li uenia idiget. Idē libro. xxviii. rē attu lit scitu dignā & an notatu p̄culos uer nēo altis fieri uene ficos. Medicamētū uocauit atoclo trl

Atocla.

phon⁹ iurecōsult⁹ digestis de p̄nīs. Cicero i ofone p̄ cluētio auito rescripsit millesiā qdā mullerē cū eēt i asia qd ab hæredib⁹ secūdis accepta pecūia p̄tū sibi medicam̄tis abegisset rei capital' eē dānatā. Vbi calistrat⁹ iurispit⁹ iqt uenerari capite puniedi sūt accursi⁹ expōit p̄ his itelligi debere q plāctas colūt. mallē scribere ueneariū p̄ ueneficis. Præterea adde marcellū digestis de ul publica ondit qdā eē nō mala uenēa. ergo nomē mediū & tā id qd ad occidēdū parū est cōtinuū. sed & id qd amatorū ap pellať. Antiparmacū græci uocār antidotū hic illā extat adagiū platōicū sapiētē debere uitis uirtu tē antiparmacū hēre: sicut i tabula ceberis. Veneficā noīe sāga & malaq; artū magistra cōtinet: q affatū uiri magici d̄tro demurmurat ore: & q necyomantīā faciūt. Duū enī horū genera sacrorū fuisse d̄r: unū necyomātīā: qd Lucan⁹ exegit: & aliud sciomātīā: qd i homero quē Vergili⁹ seq̄ lectū est: sed sciēdū secūdū necyomātīā ad eleuādū cadauer sāguis ē necessari⁹: ut p̄ctora tūc primū seruenti sāguine supplet. i sciomātīa uero qm̄ ūbrā tm̄ ē euocatio sufficit sol⁹ it̄erit⁹. Furis. scribo fures. Pi stillū. a p̄sendo siue p̄sado teres: & uolubile ligneolū. Bōa fortūa. qnt⁹ ab horoscopo loc⁹ appellat bōa fortūa: ut docet Iuli⁹ firmic⁹ i sc̄do matheseos: græco uocabulo agatorychen. saxo qdrato apud cebetē uirt⁹ isidet q̄ppe stabili uēisse e calle p̄bat q̄q; salutarē potuit cōtigere sedē: Mūeraq; & tuta sic posse capefcere mēte. exaduersim i rotūdo fortūa qd p̄bat a fortūa pueniēs oē mun⁹ ab istabili flu xū uertiginis orbe. Quāq; p̄pe. sēsus ē subobscur⁹ & op̄ido q̄ nubilofus fortunā bonā: benignā: bea tificā nō euclonā casulā it̄rare ueq; p̄pe subide familiarefcere: & obuersari hoc ē i p̄p̄qua euclonīs domo d̄t̄ris: & opulētī megadori: quē fortūa fouet: & amplexat p̄p̄ritū uelut alūnū: & repete uerbū adit. Nō i subide & iedocēter scribere possum⁹: quoq; p̄pe: ut iste sit sensus. fortunā i euclonīs domun culā sese nō illatebrare nec quoq; hoc est aliquo loco prope nedū penitissimē se intromittat ueq; nec a p̄p̄leo hoc ē uestibulo domum euclonā salutat. Sis. hortātis si uis. Pessulis. sunt eruditis oibus utiq; pessuli ferrei uectes & antipagmēta hostiorum: quibus fores occludimus & stabilimus ut ab im petus furatrinæ sint op̄ido q̄ munitissimæ. In eadem significatiōe repagula seræ uocitantur hostio rum a pangendo hoc est fulciendis munitidq; foribus accōmoda. In curcultone plaut⁹ eadē pene

Locus iurispit
torum pensu
rat⁹.Antiphar/
macum.

Venefica.

Necyomātīa

Sciomātīa.

Pistillum.

Bona fortūa

Pessuli.

Oppellulata

Vocaliter.

significat̄ia dixit: pessuli heus pessuli uos saluto lubēs. Lucius Apulei⁹ scite & apposite domū oppellulata de asino aureo libro prio p eo qd̄ est pessulis obfirmatā uocat iqs. & cū dicto modico secus progressus hostiū accedo & ianuā firmiter oppellulatā pulsare uocaliter icipio. Quid agā scio. pspecte & calēter ago discedēs e domo qppe ad curionē accedēs eū scilicet q uiritim dispartit pecuniā. Nec ut donatiuu hoc plurimifaciā abiento me domo uerū uti calē paup̄tatē optius. suspicarent̄ enim me opulentū esse & ut aiunt grāci panchryson si hoc lucellū nauiciferē. Magister curiæ: Interpretare

curionē nrm hoc est illū q candidatis hoc ē magistratū ambitoribus pecuniā catandra hoc ē per singulos uiros donatiuis dispartiebat: q cum curiā magistraret: reget: moderaret magistrū curiæ plaut⁹

Nimis hercle inuitus abeo: sed quid agam scio.

Nam noster nostræ qui est magister curiæ

Diuidere argenti dixit nummos in uiros:

Id si relinquo: ac non peto: omnes illico

Me suspicentur credo habere aurum domi.

Nam non est uerisimile hominem pauperem

Curia.

idonee uocir̄at. Curia locus est ex autoritate Pōpei ubi publicas curas gerebāt: Varro: curia est ubi senatus rēpublicā curat & illa ubi cura sacrorū publica. Marcellus a cura dictā ex sentētia uarroniana designat. Curia et̄ia nominatur in qbus unus cuiusq; partis populi romani qd̄ geritur: quales sunt hæ in quas romulus populū distribuit nūmos triginta: qbus postea additæ sunt qnq; ita ut i sua qsq; curia sacra publica faceret: seriasq; obseruaret: his quæ curiis singulis nomina curiæ utrginū iposita esse dicunt̄ quas uirgēs quondā romani de sabinis rapuerāt: curionū æs dicebat̄ quod dabat̄ curioni ob sacerdotiū curionatus. Curiales eiusdē curiæ ut tribules & municipes. curionia sacra quæ curiis fiebat̄. excuriari uerbū priscū quod enotat ex curia eici. curiata cōmitia a curiis appellata Pōpeius autor est. nō ingrātū erit ut autumo diuerticulū enotare q sint quoniā ansa incidenter oblata est centuriata cōmitia: & q curiata. calata cōmitia sūt ut autor est gellius libro. xliii. noctiū atticæ q p collegio pōrificū habētur aut regis sacrorū aut flaminū in augurandorū cā. eorum autē alia esse curiata. alia ceteriata. curiata p licitorē curiatim calari hoc est cōuocari. Centuriata p cornicinē. hisdē cōmitiis: q calata appellari diximus & sacrorū detestatio fieri solebant. Tria enim genera testamentorū fuisse accepimus. Vnū quod calatis cōmitiis in cōtione populi fieret. Alterū in procinctu cū uiri ad prælium faciendū in aciē uocabant̄. Tertium per familiæ emancipationem: cui & libra adhiberetur cum ex generibus omniū suffragiū feratur curiata cōmitia esse. cū ex cēsu & atate ceteriata. cum ex regionibus & locis tributa. Hanc appendiculā ad glutinaulmus ut intelligas iureconsultorū uerba in s̄tutionū libro primo qui ponunt tria testamenti genera: quod calatis cōmitiis fiebat: quod in procinctu: quod per æs & libram. Hi curiæ magistri dicebantur proprio nomine diuisores. Cicero in uerrem secundo diuisores omnium tribuum. Pedianus asconius. utrum legitimos habent omnes tribus diuisores suos: quos Plautus magistr̄os curiarum in aulularia uocat his uerbis. Nam noster nostræ: q est magister curiæ diuidere se argenti nūmos dixit i uiros. sup̄ his diuisorib⁹ meminit tranquillus ita loquens in cæsare. e duodus consulatus competitoribus lucto luceio marcoq; bibulo luctum sibi aditū xii pactus ut his quoniam inferior gratia esset pecuniæq; polleret nūmos de suo cōmuni nomine per centurias pronuntiaret. Demiror apud Plautum candidatis diuidi uiritim æs cum qui talia facerent punirentur. super qua re modestinus ad legem iuliam de ambitu scribit hæc. lex in urbe hodie hæc cessat quia ad curam principis magistratū creatio pertinet non populi fauorem quod si in municipio cōtra hanc legem magistratum aut sacerdotium quis petierit per senatusconsultum certum annis cum infamia punitur. hi nūmi non ex ambitoria largitione quidam automant solere distribui uerum ex donatiuo senatus. siue intelligit de tesseris frumentariis: q populo diuidebantur: quod Suetonius utiq; non tacuit. Ambitorum ineptias suppressit cato quem ambitus hostem Plinius appellat & repulsis tanq̄ honoribus ineptis gaudentem flagrantibus cōmitiis pecunias deponeret candidatis: hoc se facere pro inocētia quod in rebus humanis sūmum esset profitebantur. Præstigias lucellorū quibus candidatis enixe fauebat populus romanus & ineptias ambitorū mamertinus describit in paeneyrico ad Iulianum. Quis ignorat inquis cum honores populi romani suffragiis mandabatur multos fuisse candidatorum labores: ediscenda omnium nomina tribuū. Homines atq; etiam singulis salutandi: phensandæ obulorum manus: omnibus arridendum: non solum cum hisimilis sed et̄ia cum ignotis familiaritatis imago simulanda: multaq; alia propter honorē agenda: quæ alias uirum honore dignum facere non deceret. Vnde illud Crassi celebre dictum cum peteret consulatum & forte cū sceuola socero per uias urbis incederet nec presente grauissimo & seuerissimo uiro blandiri populo: palpare obuios: & artes petitorias auderet exercere. Quæso inquit muti paulisper abscedas nec comitatu tuo honestari putes impedis honorem meum. te spectante ineptus esse non possum. Adde prisciano mentionem si eri de committis decuriantis.

Curionū æs

Curionatus.

Curiales.

Excuriari.

Curinata co

mitta.

Calata.

Ceteriata.

Tria testam

torū genera

In procinctu.

Tributa.

Per æs & libram.

Diuisores.

Tessera frum

mentaria.

Cōtra abito

res.

Mustare.
Muginari.
Mutire.

Mustari. *supprimere: cōdicere: dissimulare.* Musto dicimus & mustito p eo qd est loquor. Plautus in pseudulo nō a me scibas pistrinū in eundū tibi cū ea mustitabas. Muginari murmurare significat & mustare sicut lingua uernacula nūc dicit: Lucilius libro septimo: muginamur: molimus: subducimur atra: q; caldis atq; muginatur hodie: atq; ego occluso fontē. dicimus & mutire pro loq ennius i telepho Palā mutire plebeio piaculū est. Mustāt autore seruto significat ueretur: alias dubitat. unde mustat rex ipse latinus. Quos generos uocet. maro æneidos libro undecimo. cuncti inq; in hac signifi & cāta se scire fatēt.

Quid fortūa ferat ppli sed dicere mustant. Idē georgicō libro quarto mustant q; oras & limia circū: p murmurat iquit. Mustare murmurare autore Pō peto. Enni9 i occulto mustabāt: uulgo uero pro tacere dicitur ut idē: non decet mustare bonos. Mustare & murmurare ita discernuntur: qd mustare hominū sit occulte qd & pssa uoce loquerium quod celatū uelint. Vergilius. Flēt mæsti mustant q; patres. Murmurare aut matoris soni ē proximi ad tu multū. Vergili9 primo georgicon: in morū increbescere murmur. Terētius

Mustare.
Murmurare
differunt.

Mustitāda in
turla.

Mutire.

Stimussi.
Enarratus cl
ceronis loc9

Famīnæ ma
læ.
Facul.
Quis.
Opam dare.

In rem.

Vt æquum est quod in rem esse utriq; arbitremur:
Et mihi te: & tibi me consulere & monere.

Necq; occultum id haberi: necq; per metum mustari:

Quin participem pariter ego te: & tu me ut facias.
Eonunc ego secreto te huc foras seduxi.

Vt tuam rem ego tecum hic loquerer familiariter:

Me. Da mihi optuma scēmina manū. Eu. ubi ea est?

Quis ea est nā optuma: Me. tu. Eu. tu ne ais: Me. si negas nego.

Eu. Decet te equidem uera ploqui: nā optuma nulla potest eligi.

Alia alia peior frater est. Me. idem ego arbitror. nec tibi
Aduersari certum est de istac re nunq; soror. quid uis.

Eu. Da mihi operā amabo. Me. tu ast utere: atq; impera: si quid uis.

Eu. Id quod in rem tuā optumū esse arbitror te id admonitū aduēto.

Me. Soror more tuo facis. Eu. facta uolo. Me. quid est id soror?

Eu. Quod tibi sēpitemnū salutare sit liberis pcreādis. Me. ita di faxit.

Eu. Volo te uxore domū ducere. Me. hei occidi. Eu. qd ita?

Me. Quia misero cerebrū excutiūt tua dicta soror: lapides loqueris.

Eu. Eia hoc face quod te iubet soror. Me. si iubeat faciam.

Eu. In rem hoc tuam est. Me. ut quidem: emoriar prius q̄ ducam.

in adelphis eleganter & pareneticos ait accipienda & mustitāda inturia adulescentium est. Donat9 ita exponit: mustitanda patienda cōsideranda cū silentio & ut in amatore putāda ac p hoc pferēda. Mustitare. n. proprie est dissimulāda causa tacere dictū uel a muto uel ab. m. littera q̄ est nīmū p̄lax uocis ac p̄ne nullius adeo ut sola oīum cū inter uocales iciderit atteratur atq; sublidat. Mutire idē cū mustare significat s̄pe loq. Persius. men mutire nefas nec clā: nec cū scrobe: a uerbo musto quod in dicitur murmuro sumissi murmuratores appellātur. Neuius iqt odi sumustos proinde apte dice qd sit: Terētius mustare p tacere posuit cū ait. Sile: cala: occulta: tege: tace. musta. Ex his q̄ ppositimus enarrātes qd sit uerbū muginari intelliges hęc cicerontana uerba alioq; subobscura epistolary ad atticū libro. xxi. De ocella dū tu muginaris nec mihi qd̄ rescribis capī cōsiliū domesticū. Quis. prisce & erudite pro quā positū. eunomia nullā bonā scēminā repiri dixit. huc uergit antiq; poetæ scitula sentētia. haud facul scēmina iuenitur bona. usurpauit enim facul. p faculiter. ceterq; Vlpianus digestis de uerborq; & rez significatiōe uerbū hoc iqt si q; tā masculos q̄ scēminas cōplectitur. Tu ne ais. scribo tu me ais. Tu ast. scribo tua est. Sūt q̄ existimāt simbolicos & opte hic subesse p̄tissime oscenita tē delitescētē uti megadorus iqt tua ē hoc ē ad te interest opā dare: quod pro coitu & officioso scēminæ ad rē uenereā obsego intelligitur: quod affatim Plautus i bacchidibus ostēdit dicēs. Malactilā dus es eqdē tibi dabo hęc opā bacchis ait. Suscipit pistoclerus. at nīmū preciosa es oparia. sinceriter & amustim interpretabimur hoc pacto ut dicat megadorus sororis esse suū officiū hoc est ad sororē p̄tinere q̄ fratri fideliter & amāter officiose opā prestare debet. Illi bene cōsulere: monere: opā amicabilē dare. St. i libris mēbranacets sed aiaduertes. Lapides. metaphoricos uerba molesta fastidiliter ac eunomia tibi frater obtēperabit famulabst obsecūdabit qppe ita aduersus sororē fratrē decet si modo i rē hoc est in utilitatē & honorē meū obtēpare sibi postulabit. Quā nugatoriū q̄ futile esset si dixisset megadorus faciam si iubeas cum presse iuberet: & oraret quāuis non exorauerit. Indicio est ita legi debere quod subsequitur in rem esse soror: & in rem suam præcipere. Vt quidem. ut cunq; sit aut ab re aut ex re reductante & aduersante genio meo iubes nec ullo modo ducere destināui.

Perendie. dicitur a sponsalibus secundo. Perendinus dies in hoc significato dicitur. compendinare differre. Soror. salutatius casus est. Cedo. sensus est: eunomia quam dare satagis & festinas uxorem his legibus his conditionibus dato ut postquam illam defloraverit abeat. Cedo significat dicitur: prope dicitur. Iocus est toculariter & false platus a plauto his legibus uxorem danda ut postquam depudicata fuerit abeat veluti non proba sit & ad viri patientiam idonea quo emptio ritu asinum dosuarius canteritum & elitelarium ut redhibeamus psummare consuevit. Huc cadit Hieronymi libro primo contra iovinianum quodcumque

Perendie.
perendinus
dies.

Quæ cras ueniat perendie foras feratur soror
His legibus quum dare uis cedo nuptias adorna.

Eu. Quam maximam possum tibi dare frater dotem.
Sed est grandior natu: media est mulieris ætas.
Eam si iubes frater tibi me poscere poscam.

Me. Num non uis me interrogare te. Eu. imo si quid uis roga.

Me. Post mediam ætatem qui mediam ducit uxorem domum.
Si eam senex anum prægnantem fecerit fortuito
Quid dubitas quin sit paratum nomen puero posthumus?
Nunc ego istum soror laborem degam: & diminuam tibi.
Ego uirtute deum & maiorum nostrorum diues sum satis:
Istas magnas factiones animos dotes dapfiles:

discius. equus: asinus:
bos: canis & uilissi
ma macchia probatur prius & sic emittitur. sola uxor non ostenditur ne ante displiceat quam ducatur & nouissimi mala nostra discimus. & profecto ut in quadam epistola marci Tullii ait ad atticum nihil est calibis lectulo lectius atque fortunatius. Calibus uiuamus uti calites simus. In celibatu degamus quem omnes deliciae sequuntur & amantitates.

Nisi calibi lectulo lectius.

Quisquam enim non potest libris & uxori pariter inseruire. Pauperem si duces alere difficile est diuites ferre tormentum. Deinde possumus nos alioque molliculi & poeta genus ignauum quod recto gaudet & umbra propter non estem toram audire hasce garrulas conuestiones: Illa ornatio perdit in publicum: hac honoratur ab omnibus. Ego in conuentu foeminarum misella despicio. Qui non litigat celebs est. Dos est uxoriam lites inquit Ouidius. Nullus ignorat qui canit Satyrus super hac re. Ridicule chrypsus ducendam uxorem sapientiam precipit ne iouem gameliu & genethliu uiolet hoc est deum sponsalium & generatiois autorem. A celibe fit celibaris autorem psciano libro quarto. Dicimus hominem celibe & lectu celibe Ouidius in epistola: Accipor in lecto mendaces celibe somnos. ab eodem celo quo celibe: et celite inflectunt pro diuo Ouidius de ponto. Quale tamen potui de celite brute recenti: Vestra pcul positus carmen in ora dedi. Celebs quoque de inanimis. Ouidius libro. xliii. metamorphoseon. At si stare ait celebs sine palmite trificus. Celebs graecis dicitur αὐυατος και νοβοτροπος. Feratur foras. absolutissime & regulariter dictum feratur pro efferatur a libitinaris & uespilonibus. Adorna. para: constituit: Nuptias temporarias quod breuiter duraturas. Nuptiarum preparatores & instructores a hieronymo nuptiatores appellantur. Num non. sensus est non ne uis me tibi interloquendum interpellare: obacerare: sermone obuaricari & interloqui. Fortuito quippe raceter accidit id uti senex languidior gelida: cui pedet sicula beta lorea: flaccida: & paucea pregnante uxorem reddatiam deflagrante uis seminali subinde tamen accidit senex gignere fecundissime quod ex sententia medicorum non ex prolubio seminis euenit sed quod rarius coeunt & coctus in teruallatus & per interstitia exercitus uis pstat generationi consentanea. Posthumus. nascetur enim postquam pater hominem extuerit & post illum humatum posthumam rem subsequente simpliciter Apuleius appellat. Sidontus libro epistolarum octauo. Sciat ætas uolo postuma nihil tua fide firmus. Degam. Marcello: autore degere est minuere. Plautus in aulularia. nunc ego istum soror labore degam tibi. Degere est detrahere Plautus in epidico deget coram de tergo meo. Degere uetustis est expectare uti Pompeius asseuerat. Virtute. auxilio benignitate. Deum. deorum. Factioes diuitias: opulentes plauto uerbum hoc enotat distu silis est atque uulgaria communis huiusce uerbi significatio. Marcelli uerba ponere nec in tepestiuum fuerit nec inferium. Factio signat opulentiã: habundantiã & nobilitatem. Plautus: sed iam metuo hercle ne nimis stulte fecerim: quod ex tanta factione atque opibus ea ausus sum agredi. Idem in trinummo. Vestras cum non stis factioes atque opes non sunt æquabiles. Turpsilius in thrasileone. non uilitate factione fretus interdicit te. Cecilius. alta eorum famam occultabat factio. Dicitur factio malorum consensus & conspiratio. Salustius in iugurtino bello: Inter bonos amicitia inter malos factio. sic. n. scribendum iugurtino non catelina in marcelli codicibus. Varro libro tertio de lingua latina autor est ut ab una faciendo factio: sic ab una agendo actio: dicitur. Dapfiles. exuberantes: habundantes: enormes: & pnde lautissimas. Atticum uerbum exeterum plauto frequenter dapilia quod dicitio liberalis largitate significat dapil habundans Dapfile per habundantiam Pöponius in rustico. Quod non uis fieri uestes sume dapfile & dilucide. Dapfileter suos amicos pro uberrime & magnifice dicitur a neuio. Apuleius metamorphoseon libro. xi. Si tamen mihi diseredi

Qui non litigat celebs.
Iupiter gælius & genethlius.
Celibaris.

Nuptiatores

Senex gignit

Posthumus.

Degere.

Factio.

Marcelli correctus codex

Dapfiles.

Dapfileter.

Dapfilius. tribuerit facultatē paupras oris humani uel ipm numen eius dapfilē copiam eloquentis facundia sub
ministraverit. Dapfilius uberius & habūdātius ab autoribus nec his ordinatis pedariq; snia placū
est Lucili9 libro trigesimo. Cibo bene enī longinquū mortali9 morbū in uitio eē ubi q̄ inuisceret da
Eburrata. pfilius le. Columella lib. quarto. At sp̄ntia dapfiliis musto sed amplitudie alioq; uuaq;. Eburrata. iūcti
Musiuarus. lege & adhæretē cū ditiōe uehacula itēptareq; eburrata hoc ē eboze fabricata & inbracteata: eboze
solida & eo sculptili uariēgata ope ut fieri solet musiuo & florulēto: cui9 uariēgātia artifex musiuari9

Vitruuio. Ab eboze
re fit eburratum &
eburnum. De sellis
eburneis consulari
bus Ouidius.

Signa quoq; i sella
noilem formata cu
ruli.

Et totū nūda scul
ptile dētis opus.

Barri.

Serulus ebur a bar
ro idest elephantō

dictum ut Oratius

Quid tibi uis mult
er nigris digniss
ma barris. Eburrā

tū pro eburneo Si
donius usurpat lib.

epistolaz octauo.

licet tu deductū no
mē a trabēis atq; eburratas curules & gestatorias bracteatas. De barris pro elephantis Sidonius. nā si

qua arboreas trabes refractis rostris marmarici dedere barri Pacatus i panegirico ad Teodosium.

Quis analitū scriptor aut carminū tuas illas cleopatra classes & eburrata nauigia & purpurea cū rati

b9 uela tractauit. Seruitutē. i examinatoribus codicibus post hāc dictionē adiectū est lūptibus hoc

est sumptuosus ipendit & pensioribus ipensis. Dic mihi. eunomia obiurgatorio: cēforio: frugiq; ser

moni fratris interpellās Interrogat qn̄ mediā ætatis uxore sp̄nat quā sit tandem electurus. Eu. dispō

gendū delectilliq; spongia delendū hoc hui9 sufficendū megadorus. Respondet sane sorori mega

dorus hūce uerbis sibi stare fixū decretūq; esse ducere filiā euclionā. Me noui. scribe eunomia. sic

enim congruens. Me castor. foemineū iusiurandū. Eius cupio loq̄tur megadorus. Verba ne. mega

dorus antiphorizat hoc est tacitæ questionē respondet admonetq; sororem ne dissuadere tentet:

nulla sua fabula: nulla admoueat exorabula ad mentem suam adeo deuertendam. Pauper. cōmunis

generis hāc dicitio est. Pauper ut autor est priscianus quāuis cōmune: antiqui tamen paupera dice

bant Plautus in aulularia paupera hāc res est. paupertates nouæ plitinticos uarroni dictum. Pauper

tas dicta a pecunia. Varro de uita patrum libro primo. Pecunia q̄ erat parua ab ea paupertas dicta

Pauperatuit pauperē fecit Plautus inferius. sed ex aristophane sumptum qui dixit pauperē. ausonius. at

lucra damnis damna mutans fraudibus se ditat & me pauperat. Plautus in sagaristione. Quam ego

tanta pauperatui per dolum pecunia: paupertinū prisci pauperē dicebant. Varro de uita patrum li

bro primo Apulcius itidem uocamen id usurpat libro quarto de asino aureo. quid rogo fili paupert
nas panofasq; rescular miserrimæ anus donas uticinis diuitibus: ubi hypochoiristicos a rebus rescular
prolatū ē: qua n̄m̄iq; uoce Sidonius utit. Beneuertēt. p̄spēt: f̄licitēr: fortunēt: e cōuerso male uer
tēt dicitur ifortunēt. Maro i buccolico ludicro hac utitur figura loquēdi. hos illi: referēs: quod nec be
ne uertat mittimus hedos. Serulus ita cōmodissime interpretatur. nec bene uertat. i. quæ res in eius p
nitē uertatur idest ut malo om̄ne hoc munus accipiat. Tractū aut hoc ab hectore atq; aface. postea
& inde illud comicū natū est di bene uertāt quod agas. plerūq; n. bona in pelus: mala mutantur in
melius. Spero bene uertere: deoz scilicet fauorē afflatuz & aspiraturū oris: & ut ait ille incaptis
dextera cantet aus. Ecce. eccillum euclionē. Recipit. regreditur: repedit: reuenit: redandruare
prisci retrocadere dicebāt. Præfagibat. euclioni a diulfore siue magistro curia regredienti mega
dorus occurrit: qui seniculum paupertinum amāter blanditerq; salutat: arridet: sistamq; suam petit:
cuius uolūtati primo cōgressu se irrideri & frustra haberi ueritus: seu inhiari aulæ numariae euclio re
luētabatur. Tandē in sententiā p̄sistenti seni megadoro illi despōdet euclio filiulam. & hic est sensus
Mens mea præfaga mali præfagabat atq; prædiuabat me incassū & frustra domo discedere. Nō enī
uiritū curio: neq; singulatim pecuniam dispertit. præfagire indiscriminatim dicimus & præfaga
re quod significat antequā in euentū incidat præsentiscere atq; prænosse. præfagit dicitur & præfagi
tur. Plautus in bacchidibus. occidi. animus iā istoc dicto plus præfagitur mali. Nō omittēda pingui

Clamores: imperia: eburrata: uehacula: pallas: purpurā.

Nihil moror: quæ in seruitutem redigunt uiros.

Dic mihi quæso quis ea ē quam uis ducere uxore: Eu. eloquar.

Nouistin hunc senē euclionē ex proximo pauperculū:

Me. Noui hominem haud malū me castor: eius cupio filiam

Virginem mihi desponderi. uerba ne facias soror.

Scio quid dictura es hanc esse pauperē: hæc pauper placet.

Eu. Di bene uertāt. Me. idē ego spero. Eu. qd me nūc uis: Me. uale

Eu. Et tu frater: Me. ego conueniam euclionem si domi est.

Sed eccum nescio unde sese homo recipit domum.

Euclio. Meg. senex.

p Ræfagibat mihi animus frustra me ire quū exhibā domo

Paupera.

Paupras un.

Pauperare.

Paupertinum.

Rescula.

Bene uertēt.

Redandruare

Præfagire.

Præfagare.

minerua: quæ ad hanc rem cōducentia cicero prodidit primo libro de diuinatione. Neq̄ enim illud uerbum temere consuetudo adprobauisset si ea res nulla esset omnino. præfagibat anim⁹ frustra me ire cum exirem domo. Sagire enim sentire acute est: ex quo sagarii: qui multa scire uolunt: & sagaces dicti canes. Is igitur: qui ante sagit q̄ oblata res est dicitur præfagire id est futura ante sentire. Inest igitur animis præfagatio extrinsecus infecta: atq̄ inclusa diuinitus, ea si exarsit acrius furor appellatur: cum a corpore animus abstractus diuino instinctu concitatur. Hæc cicero scienter & eloquen-

Sagire quid.
Sagarius.

Itaq̄ abibam inuitus: nam neq̄ quisq̄ curialiū
 Venit: neq̄ magister: quem diuidere argentum oportuit.
 Nūc domū properare propero. nā egomet sū hic: aiūs domi ē.
 Me. Saluus atq̄ fortunatus euclio semper sies.
 Eu. Di te ament megadore. Me. quid tu? recten atq̄ ut uis uales?
 Eu. Non temerarium est ubi diues blande appellat pauperem
 Iam illic homo aurum me scit habere: eo me salutat blandius
 Me. Ain tu te ualere. Eu. pol ego haud a pecunia perbene.

ter. Idem marcus tullius libro de amicitia. sed idem dicebat semp̄ animos hominis esse diuinos: usq̄ cum e corpore excessissent: reditū ad cælum partere: optimoq̄ & iustissimo cuiq̄ expeditissimū: quod idem scipioni uidebatur: qui idē qua si præfagiret per-

paucis ante mortem diebus. Ad hæc ne ex conuulso nostro ut philostratus inquit mica aliqua ambrosia decidat illibata incidenter ad apuleianum Sensum illuminandū adde hoc ueluti alieni laboris autarium cum scribat de asino aureo hæc luclus. Operulas etiā: quas adhuc uegetus saccariam faciens merebam: legere potes sagariam condecenter: præterq̄ de sagis uestibus scilicet promercalibus Intel ligamus: & alia uorsum q̄ iure consulti scribant: uti facere sagaria intelligat tanq̄ sagarius hoc est artilus. illas pecunias corraferit: dum præfagit euent⁹ & hominum fata ueluti diuinaculus: circulator: & planetarius: & hæc ciceronianis uerbis fult. Adde q̄ non operulas legere possumus apud luclum uerum quod recentius opellas per diminutionem ab ope: qua dictione lucretius utitur & nouatori uerborum luclio conuenientior. quod si dictum de his artilationibus præstigijs non annuis accipe quod adhærentius apud uegetiū de re militari libro secundo legi. Miles deinde: qui sumptus suos scit apud signa sua depositos de deserendo nihil cogitat. magis diligit signa: pro illis in acle fortius dimicat more humani ingenit: ut pro illis habeat maximam curam: in quib⁹ suam uidet esse positam substantiam. Deniq̄. x. folles hoc est. x. sacci per cohortes singulas exponebantur: in quibus hæc ratio condebatur. Addebatur etiam face⁹ undecimus: in quo tota legio particulam aliquam conferebat sepultura: scilicet causa ut si qs ex cōtubernali bus defecisset de illo undecimo sacco ad sepulturā ipsius pmereret expensa. hæc ratio apud signiferos ut nūc dicūt in cophino seruabat. & ideo signiferi nō solū fideles: sed etiam litterati homines eligebant: qui & seruarent deposita. & scirent singulis reddere rationem: & tunc factens saccariam leges: & nihil imutabis. Forte socrates significat se has quæ ex sacculis opellas deposuerat rursusq̄ a militia discedens redemerat in uetulam impendisse. Cæterum quis uetat a luclio hyperbolicos: oportet: atq̄ subobscurè signare per hæc uerba facere saccariam: fuisse sortilatore: artilatore: & forte cōscinomatem hoc est per unum in similitudinem sacculi diuinitantem: quod inno non firmiter asseuero. potes quoq̄ sacculum intelligere conditorium ubi accipitabula: & præstigijs imaginum seruantur: cui opinantini digitum leuat & plausibiliter succiniturisperitus ulpianus his uerbis digestis de extraordinarijs criminib⁹. Sacculari qui uetitas in sacculo artes exercentes partem subducunt. partem subtrahunt. Item qui dietarii appellantur hoc est qui in aliena canacula se dirigunt fraudandi animo plus q̄ fures puniendi sunt. Sortilatum circulatorum per saccularium a quo sorte deflectitur examussum facere sacculariam intelligi liquido docet: & indice: ut dicitur: digito ostendit pedianus asconius. Culus uerba substitui. ab equestri ordine: quem trucidasti: ei uidetur ordo pro cinnanis partibus contra syllam steterat: multa q̄ pecunias abstulerant: ex quo sacculari erant appellati. de sacculario hoc est sure saccorum intellexit iureconsultus digestis de furtis cum nominauit sacculum habentem pecuniam. Amplius sagam magam quæ thesalis lunare uenentis tubar inest at quis nescit appellari aquariolam quoq̄ conciliatricemq̄ stuprotum: inde sententia prisca poetæ Non ago per sagam precio combustam uti uulgo solet. Sagaces homines appellitari solitos cordatos. quibus pectus sapiat. Curialiū supius annotauimus dici curiales contribules: paganos: uelarios eiusdem pagi: eiusdem quoq̄ curiæ. Animus. apud eundem huic q̄ simillima sententia. ubi sum: ibi non sum. ubi non sum ibi est animus. Sies inclinamentum uetus sum pro eo quod est sis. Quid tu. subintellige di ne te amant? nunquid uales ex sententia.

Locus apulei
enodatus.

Sagaria face
re quid.
Opella.

Sacci milita
res.

Saccaria fa
cere.
Coscinomā
res.
Sacculari.
Dietari.

Saga aqrio
la.

Temerarium. non temere. non sine causa. In asinaria profluentius & ubertus super hac uoce scripsimus. Ain. ad euclionem demurmurantem uerba supradicta respondet megadorus interrogans nunquid dicat se ad nutum ualere. Perbene. supplementum fac huius uerbi ualeo.

Anímus æquus. mens aduersis fortunæ reluctatrix: diues aîus in egestate & opulētus. Non diuitiis addendū autore apuleio. sed cupiditatibus detrahendū. pauper enim sis cupiendū egestate. In culpa est animus: qui se nō effugit unq̄ oratio teste. Canit allubi plautus aîum æquum in re mala dimidiū esse mali. Qui. quo: culus animi firmitudine: celsitudine: robore: uirtutis mentalis antipharmaco.

Cassus uñ.

Cassam. uacuum: exutam: carentem. Cassus ex autoritate prisciani a careo uenit. nomen magis est sicut Iasus: & maxime cū inane significat. Cassum inane autore marcello ueteres posuerūt: & arbitradum est eius uerbi

proprietatē magis ab aranearū cassibus ductum q̄ sint leues ac nullius pōderis nō ut quibusdam uiderur quasi cascū. Citatq̄ hoc plautinū carmen. Cicero thuscularū rū questionū libro primo. Itaq̄ unū il lud erat insitū prius scis illis quos appellat cassos ennius esse i morte sensum. In sincerissimis exēplaribus tullianis sic scriptū animaduerto. expone cas

Me. Pol si est animus æquus tibi satis habes qui bene uitā colas.

Eu. Anus hercle hoc iudiciū fecit de auro perspicue. palam ē Cui ego iam linguā præcidam atq̄ oculos effodiā domi.

Me. Quid tu solus tecum loquere? Eu. meam pauperiē conqueror.

Virginem habeo grandem: dote cassam atq̄ inlocabilem.

Neq̄ eam queo locare cuiq̄. Me. tace bōum habe aîum euclio.

Dabitur: adiuuabere a me: dic si quid opus ē impera.

Eu. Nūc petit quum pollicetur inhiat aurum ut deuoret.

Altera manu fert lapidem: panem ostentat altera.

Nemini credo. qui large blandus ē diues pauperi.

Vbi manū inicit: benigne ibi onerat aliquā zamiam.

Ego istos noui pol ypos qui ubi quicq̄ tetigerūt tenent.

Penfitat⁹ tul
li locus.

Illocabilis.

Anxius cui si
lia nubilis.

Melle⁹ laque
us.

Zamia.

Polyp⁹.

Hesiodi er
ror.

fos dici ab ennio in anilogos: & nugones meros. Ibi quidā cascos legunt pro uetustis. Amplius maro ni uita cassi pro priuati & exclusi dicunt. Illocabilem. quæ ex dotis modica portitūcula nō est alicui in coniugiū locabilis. cum dotem tm̄ quarant: protinus ad censum: de moribus ultima fiet quaestio. uenitū a dote sagittæ. plautina sententia instar oraculi expta. Tace matula dū dos sit comes nullum uirtum uirtio uoritur. Repudiosas nuptias dos hodie facit & appetibiles. Sumptū ex eo uersu menandri. Non in utranq̄ aurem cubat. cui est filia nubilis. Nunc petit. pollicitis & liberalitatibus insuetis scitus euclio suspicatur sub uerbis mellitis hamū occultum esse. & summissim uerba hæc ait. Iuxta hæc sententiam uerbū id plautinū prolatū est. Cum blanditur acrius mordet. Quisquis es infidas aufuge blanditias sententia propretiana est. Sermonē ad gratiam instructū melleum esse laqueum dixit diogenes: qui interrogatus quæ nā perniciosissime morderet bellua ex feris inquit obrectator: ex mitioribus autem adulator. Crates insuper attestabat desertos eos: qui eū assentatoribus essent non secus acutuli cum inter lupos sunt. neq̄ enim cum illis propinquo esse sed insidiatores. Altera manu. propretius ad plautinā æmulationem in primo elegiacon. Nullus amor cuiq̄ faciles ita præbuit alas ut non alterna prefferit ille manu. Benigne. cōnexim hanc uocem anneate cum supertorib⁹. inter pretareq̄ benignis uerbis blanditer illectantibus adulescentulos oratione uinula & uenustula uti dictum est in asinaria. Ibi. eo momento: illico cum manum iniecit. & semet agglutinauit homini.

Zamiam. damnū. dispendium: in cōmodum: & uti arbitror a græcis. quod idem & subinde fit. H. in. g. cōmutatis: ni malis zemiā nō zamia scribere. Ζημία δὲ δαμνῶν. Ζημία δὲ δαμνῶν infero. potes & exponere zamiam pro læsione his plinii uerbis ex libro decimo sexto naturalis historiae. In maxima tamen admiratione plenus est. habet fructum maturentem. habet proximo anno ad maturitatem uenturum. ac deinde tertio. Nec ulla arbor auidius se promittit. quo mense ex ea nux decerpitur. eodem maturefcit alia. & sic dispensatur: ut nullo non mense maturefcant. Quæ sæ in arbore ipsa diuisere uocantur zamia læduntq̄ cæteras nisi detrahantur. Polypos. tenaces: harpagones ut in clauder utar plauti uoce. ad quenq̄ fallendum se accingentes & hærenter in hærentes. nexantes nō dis: seq̄ in sua membra plicantes. metaphoricis tamen enuntiatū est pro comprehendentes quenq̄ obutum ut polyp⁹ solent. Plinius clastarius autor libro nono naturalis historiae polyporum asserit terrenti maiores q̄ pelagici: & omnes brachiiis ut pedibus ac manibus utuntur. cauda uero: quæ est bisulca & acuta in coitu est polypis fistula in dorso: qua transmittunt mare. eamq̄ modo in dexteram partem: modo in sinistram transferunt. Natant obliqui in caput: quod prædurum est sufflatione uirtutibus. Cæteræ per brachia uelut acceptabula dispersis & hausto quodammodo cui adhærescunt tenent supint. ut auelli non queant. Vada non apprehendunt. & grandibus minor tenacitas. Solf mollium in sicco exeunt duntaxat asperum. læuitatem odere. brutum animal est. Addit plinius esse falsum ipsum brachia sua rodere. Scire debes ibi plinium nostrum taxare hesiodum: qui in primo ep⁹ γὰρ κῆν ἠὲ σπῆται hyeme præcipue sua sibi brachia rodere polypum asseuerat. hesiodi latine uerba sunt

hæc pprios tñ deniq; in artus uertit atrox rabiem imensam. Mutat colorē polypus assimilans se rei : cui adhærescit. præterea negat plinius ullū esse atrocios animal ad conficiendū hoīem in aqua. lucta tur enim complexu & sorbet acceptabulis; ac numerofo suctu detrahit eum. In naufragos urinantis ue impetū capit. sed si inuertatur elanguescit uis. exporrigūt enim se refupinati. Cartæiæ cataritis de prehensum polypū murtatica salgamariaq; depopulantē idem autor : qui canibus sustibus uix confectus; retētus; interfectus est. In siccū enim noctu exibat; & illuc exsiliebat. in mari ligustico ubi copiosi

nascunt pleriq; omnes urinantis: siue piscatores idustrio sa in polypos utuntur aggressura. Illos enim depalmāt & cartilaginé istar

Me. Da mihi operā parūper: paucis euclio est quod te uolo
De cōmuni re appellare mea & tua. Eu. hei misero mihi.
Aurū mihi intus arpagatū est : nūc hic eam rem uolt scio

umbellæ galericuliq; quo capite se tegit polypus abripiunt: qđ uulnus polypo latiale. ea polypi brachia quibus necit & inductabili uinculat nexu: modo cirros: modo acceptabula uocam⁹. græci πλεκρανος hoc est retia: siue retiū instar. πλοκαμουσ idest crines uel flagella: modo κοτυληδονες. κοτυλη græcis est omne concauū. Dicunt & τριχος hoc est capillamenta. De polypodum capillamentis illitice tenacibus outdus intellexit.

Vtq; sub æquoribus deprehensum polypus hostem
Continet ex omni dimissis parte flagellis.

Vbi flagella scienter & opidoq; circūspecte uocauit polypodū acceptabula. Adde hanc appendiculā dici seneca acceptabula orcas paruulas & cymbiola: & præstigatorū cadiscos. hoc nō supina incuria uisum est omittere diogenē: ut nōnulli dicūt cum polypū canibus partiri uoluisset morsum in cruris neruo accepisse: ac ex eo defunctū esse. polypus nariū radicosus morbus est. epigramatista. nasutum uolo: nolo polyposum: de quo: cato in re rustica & si polypus in naso introierit. brassicam erraticam tritam in malū cōficito: & ad nasum admoueto. ita subducto sulum aīam q̄ plurimū poteris. In tri duo polypus excidet. Notandū sulum catoni positū pro sursum: ut hodie ulgo dī. Appellare. alloq; confermonari. Decet enim ex plautina sententia sapientes colloqui: & conferre consilia. compellare uirū pro alloqui dictum uergilio. Iureconsultis appellare subinde significat a sententia suspecti iudicis ad alium oculissimū & fidei circumspectoris illico prouocare. marcellus iurispstus digestis de interdictis & relegatis & deportatis appellat hos libellos appellatorios. Adde qđ dimissoria littera dicūtur modestino digestis de rerū signatiōe: quæ uulgo dicunt apostoli. Dimissoria autē dicta qđ per eas causa ad eum: qui appellat⁹ est dimittit. Corrige quod incidēt se obtrulit uocē maculosā unius elemēti interpolatiōe apud ulpianū digestis ut in flumine publico nauigare liceat. Si quis uelit interdīctū tale mouere: ut locus deprimatur pecoris appellandi gratia nō debet audiri. Scribimus appellendi. Mendū est in his nōnī uerbis. appellare est applicare. ego scribo appellere. Afrannus in excepto. habitu appellat hunc ad molem nostrā nauiculam. lucillius. agere in faciēdo: si quo est in uineis actis opus primū si dant operam: ut q̄ primū appellant. Dicimus. n. appellere & depellere hoc est ex aestuaris ad fluuū pecus agere: hinc illud maronianum ex buccolico ludicro: quo sape solebant pastores ouium teneros depellere fetus. Vlpian⁹ digestis de iniuria paululū remotiori significatione dixit appellasset pro eo quod est blando sermone attentasset his uerbis. Si quis uirginem appellasset. Quippe appellare est blanda oratione alterius pudicitia attentare. Aliud est appellare: aliud affectari. appellat enim qui sermone pudicitiam attentat. Adfectatur: qui tacitus frequenter insequit. Assidua enim frequentia quasi præbet nōnullam infamiam. Harpagatū. cleptum: subductum: inuocatū: inuolutum: distractum. harpagonides plauto dicitur fur: rapo: siue rapinator & latro. harpagare pro eo qđ est furari aliubi plauto prolatū. uox anagogos inflexa a uerbo græco ἀπαγωγ quod indicat rapio. ἀπακτικος rapax. ἀπαγωγος rapina. harpax nomen hoc est furax in trinūmo plautina fabula sicophantioso homini scienter inditū: cum uox a græcis furas interpretef. Amplius libro quinto naturalis historię plinio nominat harpage. portū in phrygia sic appellatū inquit: quoniam ganymedes illic fuit harpagatus. His diuerticulis inuitantib⁹ & ueluti lacescentibus supina uti dī procrastinatione nō uisum supersedere quin maculosum macula penitus inolescenti apuleianū locū emaculem. Iulii uerba sunt hæc ex libro sexto de asino aureo. Tunc poculū neēt aris: quod unū deorū est ioui qđ eius pocillator ille rusticus puer: ceteris uero liber ministrabat. halucinantes nōnulli interpretantur rusticū puerū ganymedē ob hanc antūnū causam qđ in loco rusticano harpagio raptus fuerit. qua fabula nihil fabulosius: quo delirio nihil deliratus. prim⁹ ego in patria bonōna lucianos nodos enodatus enodans emendauit pro dictione rusticus legēdo rhæteus: quæ facilliter & procliuiter ex elemētorū affinitate in rusticū deluxata est. Interpretor qđ rhæteum pro trolano simpliciter: quando silius rhætos romanos appellet a littore rhæteo: de quo & de figeo hæc plinius edocenter naturalis historię libro qnto. extra sinū sunt rhætea littora rhæteo & dardanio & arisbe opidis hitata. Fuit & achilleon opidū iuxta tumulū achillis conditū a mityleneis: & mox atheniensibus: ubi clastis eius steterat.

Cirri.
Flagella.

Acceptabula
la quæ.

Polypus.

Sulum.
Appellare.

Appellatoriū
libelli.
Dimissoria
litræ apostoli.
Vlpiani co
dex emēdat⁹
Nonnī emaculātū exem
plar.
Appellere.
Depellere.

Harpagatū.
Harpagont
des.

Harpagc.

Cur rusticus
puer apuleio
dicatur gāy
medes.
Harpagū.
Rhæteus.
Litt⁹ rhæteū
figeum.
Achilleon.
Acantion.

In figeo fuit æantion a rhodis conditum in altero cornu aface ibi sepulto. Hactenus Plinius. Vergilius & hoc littus signavit æneidos libro sexto. Tunc egomet tumulum rhæteo in littore in anem constituit Rhapsodos hoc est interpres maronianus seruius sic exponit. rhæteo in littore ubi erat asylum aiacis: sicut in figeo achillis. Lucianus in charonte subscribit & astipulatur serutanae sententiæ in hæc uerba. optime uides ne in littore apud troianum figeum. e regione uero in rhæteo alax sepultus est. Sanior tamen est interpretatio ut nihil immutes. Luciani dialogus est in quo ganymedes rusticus:

αφελος: rudis: & pastoritiae simplicitatis introducitur: qui ab armento a ioue in aquilla mutato sit raptus. Ille amoris & iouis ex ps collusores suos optat: cissibia hoc est hederacea uasa caulas outum & rusticos coartaneos: detrectatq; subrusticane apud iouem cubare: q; pernox insopnis sit calci rrosus: & somnu lente φθεν γονε / vos. Domi. scriprum est alibi domum. Di me seruât hæc loquitur euclyto postq; aulâ ut dicit incolumem & aurum inesse nec harpagatû nec surreptum. Si quid non perit. sensus est. aula a noxali detrimento nunc incolumis & secura si in posterum non peribit inhiante pro uiribus megadoro: & uti credit factente inditit uerula. Nihil in exemplaribus emaculatioribus scriptum

Cissibia.

Mecum adire ad pactionem: uerum interuisam domi
 Me. Quo abis? Eu. iam ad te reuortar. nã est quod uisam domum.
 Me. Credo edepol ubi mentionem ego fecero de filia
 Mihi ut despondeat sese a me derideri rebitur.
 Neq; illo quisq; est alter hodie ex pauprate parcior.
 Eu. Di me seruant salua res est: saluum est si quid non perit
 Nimis male timui: prius q; intro redii exanimatus fui.
 Redeo ad te megadore si quid me uis. Me. habeo gratiã.
 Quæso quod te percõtabor: ne id te pigeat proloqui.
 Eu. Dum qdem nequid pconteris quod mihi non libeat proloqui.
 Me. Dic mihi quali me arbitrare genere prognatû. Eu. bono
 Me. Quid fide? Eu. bõa. Me. qd factis? Eu. neq; malis: neq; improbis.
 Me. Actatẽ meam scis. Eu. scio esse grandem itidem ut pecuniã
 Me. Certe edepole quidẽ te ciuem sine omni mala etiam malitia
 Semper sum ratus & nunc arbitrator. Eu. aurũ huic olet.
 Quid nunc me uis? Me. quoniã tu me: & ego te qualis sis scio.
 Quæ res recte uortat: mihiq; tibiq; tuæq; filia.
 Filiam tuam mihi uxorem posco: promitte hoc fore.
 Hei megadore haud decorum facinus tuis factis facis
 Ut inopem atq; innoxium abs te: atq; abs tuis me irrideas.
 Nam te neq; re: neq; uerbis merui uti faceres quod facis.
 Me. Neq; edepol ego te derisum uenio: neq; derideo.
 Neq; dignum arbitrator. Eu. cur igitur poscis meã gnatam tibi?
 Me. Ut propter me tibi sit melius: mihiq; propter te & tuos.
 Eu. Venit hoc mihi in mentem megadore te esse hominem diuitem:

Malitia.

est nummis. Intro. In domum ad periculum faciendum an aula salua esset & indemnitas. Libeat proloqui. tanquam si quid de aula percuntaret ubi nam locorum esset infossa mussaret: & ad interrogata reticeret. Quid fide. subintellige credis uti dicat. quid credis de mea fide. nil uetat legere qui pro qua more prisco & sensus erit harentior. Olet. persentiuit aliquid me pecuniosum esse & follium: hucq; tendit apologus. Sine malitia. legendum summa omni malitia. marcellus. malitiam uereres ut dolum medium ponendam esse dixerunt quasi sit & bona. Plautus in aulularia. certe ædepol equidem te ciuem summa omni malitia adeo ut improbum præposuerit malo quod leuitus putatur. In eadem. quid factis? neq; malis neq; improbis. Me. hei. euclyto hic non megadorus loquitur.

Innoxium. sine noxa: uitio: delicto. detrimentosum minime tibi. hoc sensu. megadore facis inculter: qui hominem non male & incommode de te meritum irrides. Nam te. peritat in eadem prior sententia. In antiquis codicibus plautinis in hunc modum scriptum est. nam de te neq; re & reliqua. & apertior est lectio. Hominem diuitem. proverbium apud græcos est ισοτηδφι λοτηδ hoc est æqualis amicitia: quod sentulus euclyto sequitur: qui non asellus uult bobus hoc est pauperrimus ditissimis congregari. Inuenies apud diogenem philosophum quendam affirmasse non esse ducendam diuitem uxorem: quippe tibi imperabunt factiosi eius affines. Similiter euclyto cum potentioribus affinitatem inire recusabat. Factiosum. opulentum: ditissimum. Locassim. locauerim. destinari

Æqual' amicitia.

In uxorem. Gnatus. legere potes ex autographis cognatus hoc sensu. cum tecū fuerim cognatione catēnarū tu me supbus diuitiarū cumulis ferociens cōtemnes q̄ si nunq̄ tecū factus & affinitatē iniuerim. Ordo. paupculi: qui ad editiora sublimioraq; intēderim ut casu grauiore ruerē & p̄nitiosiore.

Neutrobi. in nullo duorū locorū: nec inter asellos nec itidem inter boues. caput est apud iurecōsul-
tos inscriptum utrobi. Diuortii. dissidiū: diuidiā. separationis inter te & me contentiosā. Mordicus. aduerbialiter prolatum pro eo quod est morficatim: frustillatim: membratim: articulatim: pro /

Neutrobi.
Vtrobi.

Factiosum me itē esse hoiem pauperum pauperrimum.
Nunc si filiam locassim meam tibi: in mentem uenit
Te bouē esse: & me esse asellū: ubi tecum coniunctus siem.
Vbi onus nequeā portare pariter iaceam ego asinus in luto.
Tu me bos haud magis respicias: gnatus q̄ si nunq̄ siem.
Et te utar iniquiore: & meus me ordo irrideat.
Neutrobi habeam stabile stabulum: si quid deuortii fuit.
Asini me mordicus scindant: boues incurserint cornibus
Hoc magnū est periculū me ab asinis ad boues trāscendere.

ba quidem & lince-
ra dictio est mor-
cus sed quā hic scri-
bi nō debeat. at ex
marcello fidei nec
sublestā nec grega-
riā scribendum est
mordicibus p̄ mor-
sib⁹: & subdit plau-
t⁹ in aulularia. Asi-
ni me mordicibus
scindant: boues in-
cursent cornibus.

Mordicibus.

- Me. Quam ad probos p̄pinq̄uitate proxime te adiunxeris
Tam optimū est: tu conditionē hanc accipe ausculta mihi.
Atq; eam desponde mihi. Eu. at nihil est dotis quidem.
Me. Ne duas: dūmodo morata recte ueniat: dotata est satis.
Eu. Eo dico ne me thesaurum reperisse censeas.
Me. Noui: ne doceas: desponde: Eu. fiat: sed prohi iupiter.
Nō ego dispici: Me. qd tibi ē: Eu. qd crepuit quasi ferrū modo.
Me. Hic apud me hortū cōfodere iussi: sed ubi hic est homo?
Abiit: neq; me certiozem fecit: fastidit mei:
Quia uidet me suam amicitiam uelle: more hominum facit:
Nam si opulento sit petitum pauperioris gratiam
Pauper metuit congredi: per metum male rem gerit
Idem quando illac occasio perit: post sero cupit.
Eu. Si hercle ego te nō elinguandam dederō: usq; ab radicibus
Impero: auctorq; sum ut me cuius castrandū loces.
Me. Video hercle ego te me arbitrari euclio hominē idoneum
Quem senecta atate ludos facias haud merito meo.
Eu. Neq; edepol megadore facio: neq; si cupiam copia est.
Me. Quid? nunc etiam mihi despondes filiam? Eu. illis legibus.
Cum illa dote quam tibi dixi. Me. sponden ergo? Eu. spondeo.
Istuc di bēe uortāt. Me. ita di faxit. Eu. illud facio ut memieris

Duas. prisca or-
do declinandi pro-
des. Dūmodo. in
hac sententiā inter-
rogata lacēa: quā
dote daret. patriā
respōdit pudicitia.

Thesaus. hoc in-
quit suspicax & me-
tulosus ne qd de
aula persentiscat.
laspitātia certe uer-
ba ueritatē pmittit:
linguaq; nesciens
uerum dicit autore
menandro. Labore
nullo ut est apud
eschilū: menandriū
& euripidē celeriu
scule saepe etiā non
quaesita ueritas p̄-
dit. Inuitissimo et
plerūq; homini ex-
primē nullis quae /
stionib⁹: sed sua tā-
tum ut. Proh iup-
ter. extabuit senex
exaudiens marras
& pastina in relu-
ctate soli tergo in-
secta crepescer e a-
q; strepescere ad au-

Veritas p̄dit

lam exfodiendam parata censens: cum tamen ad ortum exfodiendum illa megadorus adornasset.

Vbi hic. tanq̄ priorib⁹ uerbis effatis uolutatim. raptim: cursuq; uolatico semet e cōspectu megado-
ri priperit. Opulento sit. scribim⁹ opulentus it. Nodus & gryphus tū dilucescit antea nō adamu-
sim cognitus. Per metū male. Sensus est hic. paup irrideri se existimās sapicule & subinde a diuite:
timēs illi ob paupertatē esse deridiculo fortunā quandoq; spōtaneā se se offerentē perdit. Ludos fa-
ctas. sunt qui cōnextim legūt & adherēter ludifacias hoc est illudas. Irideas: contemnas: heptifacias.
Recte legit scitūctim ludos facias p̄ eo qd ē ludibūdo tergiuersatu. cōtemnas. est enim figura loquēdi
prisca. te facio ludos hoc ē illudo: nauifacio: & de te ludū iocularē facio. Illa dote. nulla itimauerat
n. supra hēre filiā nubilē dote cassā & illocabilē. Sponden. spōdes ne. Interrogatue plarū. Istuc.

Ludos facias

Perplexari.
Perplexabilis res.
Perplexim.
Perplexabiliter.

siue ad hoc cōnūbium. Siue istuc pro istud hoc est confugū nostrū ferrumēq; nuptiale. Perplexari. perplexa: capreatim: inuolute loqui. Res perplexabilis appellat opidoq; plexa: inuoluta: catenata hic perplexim pro dubie inuolute aduerbiū. perplexibile: perplexabileq; uerbū implexū & subobscurū: opertum: tropologicū: perplexabiliter obscure itidem dicitur. perplexor atq; perplexo implexico. Diuites perplexarier idest perplexari dicunt cum loquuntur dubia: ancipitia: quæ in utranq; sententiam trahi possunt: loqui ita ut negare possint: hoc nō annuisse: illud nō negasse: in quos intēdit illud homericū: de

bere loqui homies non extra concionem hoc est eo tēo re ut aperte loquatur & clare atq; dilucide: ne sit sūmus si & postico uulnes carptores. Vobis lubet. qui imparis legibus. non leges uobis imperat. quibus si lubet licet. lubentissime commemoro super hac re οὐκ ακοσμων: & haud illepidum exēplum: quod i antonio caracalla spartianus in hac uerba narrauit. Iulia

Si lubet licet

Conuenisse: ut ne quid dotis mea ad te afferat filia

Me. Memini. Eu. at scio quo uos pacto soleatis perplexarier: Pactum non pactum est: nō pactum pactum est q; uobis lubet.

Me. Nulla controuersia mihi tecum erit: sed nuptias Hodie quin facimus nū quæ causa est? Eu. imo edepol optuma.

Me. Ibo igitur parabo: nunquid me uis? Eu. istuc fiet uale.

Me. Heus strobile sequere propere me ad macellum strenue.

Eu. Illic hinc abiit. di immortales obsecro aurum quid uale?

Credo ego iam illum inaudiisse mihi esse thesaurum domum.

Id inhiat: ea affinitatem hanc obstinauit gratia.

Euclio senex. Staphila anus.

Eu. u Bi tu es quæ deblaterasti iam uicinis omnibus Me meæ filiæ daturū dotem: heus staphila te uoco:

cū esset pulcherrima: & quasi per negligentia se maxima corporis parte nudasset. dixissetq; antonin9. uellem si liceret: respōditse fertur. si libet licet: An nescis te imperatorem esse: & leges dare nō accipere.

Factum. alibi scriptū est factamus. Cā. impedimentū: causatio: excusatio. Optuma. subitellige oportunitas. Strobile. mallem legere strophile uti sit inditum nomen a strophis: calliditatibus: perfrictis: quas meditabat & ex seruili natura parabat. στροφη καὶ στροφα græce significat calliditatem: qua scitent emunctæ naris autores: inter quos epigrammaticus poeta. Iam strophia talis abit. hieronymus in ruffinum. quasi non eodem spiritu & apollo delphicus atq; loxias oracula cecinerit creso & pyrro diuersis temporibus: sed pari illudentes strophia: & inclinatur a uerbo στροφαω: quod significat inuerto: inuoluo: implexico: στροφοσ in alta significantia græcis dolor intestinorum uocatur: quos tormines latini uocāt: hinc torminosi dicunt. Serui ad strophas dolosq; dolados sunt exquisitissimi. sunt qui strobile legant: atantq; deflecti a dictione græca στροβολος: quod nucleū pini significat.

Stropha.

Tormines.

Strobilus.

Domum. scribo domi. Obstinauit. destinauit: deuinxit: siue obdurauit: obfirmauit gratia auri in proposito stetit de affinitate paranda: ut sub hanc personam prætextūq; in aulam facilius impetū faciat. Vbi tu es. senex euclio domū irrumpens ancillæ inflāmanter & amarulente conuittatur in simulaus eam: tanq; megadoro cæterisq; insuflauerit se datūq; dapsilem. locupletissimāq; dotem. at de sponfatam accipiens herilem filiam uerula discruciat angitur ad extremū usq; laborem dissudat per specte noscensillam pximare partitudini. Deblaterasti. exlocuta es: Insufurasti blaterare ex autoritate marcelli significat confingere per mendacia. Affrannius in incendio. Desine blaterare nihil agit in amore inermis. blaterare ut pompelius ingt est stultē & percupidē loqui: quod a græco βλαφ ori gnem ducit: sed & camelos cum uoces edunt blaterare dicimus: quo eodem autore græcis insanus βλαφ appelletur. prima syllaba correpta blaterare protulit orati9. magno blaterat sermone furitq;. hinc blaterones hoc est locutulei & nugaces appellantur. qui effurtunt: & garrūt quod neq; pes neq; caput compareat: quorum uerba strepentium sine modo gracchulorum similia dicit homerus. Gellius libro primo. non de his tantum factos accipi debere: qui impia aut illicita dicerent. sed uel maxime de hominibus quocq; posse dici stulta aut immodica blaterantibus: quorum lingua tam prodigat tam infrenisq; sit: ut fluat semper & æstuet colluutione uerborum teterrima. quod genus homines a

Blaterare.

Blaterones.

Lalliguaces

græcis significantissimo uocabulo λαλους idest liguaces appellatos: de quibus illud extat salustianum perq; emunctissimum. satis loquentiæ sapientiæ parum. eupollidis quoq; uersus de his hominib9 consignatissime factus est. λαλειν οριστος. αδυρατος λεγειν. idest blaterare optim9 dicere inepitissimus. Aristophanes insignibus uocabulis denotauit i hisce uersibus. α υ θ ρ ω π ο ν ε γ ρ ι ω π ο ν. ο υ θ α δ ο σ τ ο ν ο ν. ε χ ο ν τ α. α χ α λ ι ν ο ν. α κ ρ α τ ε ς. α π ο λ ω τ ο ν σ τ ο μ α. π ε ρ ι λ α λ η τ ο ν. κ ο ι π υ ρ α κ ε λ ο ρ η υ ο υ α. idest hominē agresti ferocia: ore temerario: effrenato: prodigo: petulante. loquacē: futilē: & fustum per uerborum congeriem: & fastum. Neq; minus insigniter ueteres quoq; nostri hoc genus homines

In uerba prouectos locutuleos & blaterones & linguaces dixerunt **Λαχτιν** græci blaterare uocant. **Locutulei.**

Propera. leges alibi præpara. Huic. ex proximo. Non potest. hoc ex nutritio affectu: & ebullien-
te arietanteq; grauitere mentem conscientia: cum proximâ partui esse dignosceret. Ibo intro hæc.
ex uetustis exemplaribus legere potes. Ibo intro ut herus hæc. Obsonauit. pollucibiliter: opulenter:
amplissime pulmentaria cibaria & edulia emit. de uerbo obsonare: superq; opsonatoribus hoc est eo /
piaritis: symposiarchis: & edeatris alibi profluentius euagatum. Apuleius in primo apologeti /

Coptaris.

Ecquid audis? uascula itus pure: propera atq; elue.

Filiam despondi ego hodie. huic nuptū megadoro dabo

St. Di bene uortant. uerum ecastor non potest: subitum ē nimis:

Eu. Tace atq; abi: curata fac sint quum a foro redeam domum.

Atq; occlude ædes. iam ego hic ero. St. quid ego nunc agam?

Nunc nobis prope adest exitiū mihi atq; herili filia.

Nam probrum atq; partitudo prope adest ut fiat palam.

Quod celatū est: atq; occultatum usq; adhuc: nūc non potest.

Ibo intro ut hæc quæ imperauit facta cum ueniat fient.

Nā ecastor malū mœrorem metuo ne mistū bibam.

Strobilus seruus. Anthrax. Congrio coqui:

Stro. Ostq; obsonauit herus: & conduxit coquos

p Tibicinasq; hæce apud forum edixit mihi

Vt dispertirem obsonium hic bifariam.

Con. Me quidem hercle dicam palam non diuides.

Si quo tu totum me ire uis operam dabo.

Ant. Bellum & pudicum uero prostibulum populi.

Post si quis uellet te aut non uelles diuidi

Con. Atq; ego istuc anthrax aliuorsum dixeram

Nō istuc qd tu isimulas. St. sed her' nuptias me' hodie faciet.

niana Intercapedine. Cum in scena introducebatur coqu' mæson dicebatur. pompeius. mæson per
sona comica appellatur: aut cocī aut nauæ aut elus generis dicti ab inuatore ei' mæson comado:
ut ait aristophanes. Diuidere præter notā significationē emascularē & in osceno carmine uergit ul'
uidit legitur scindere: subagitare: & ut uulgatius uerbū usurpam pædicare: quam miserā libidinem
& præpoteram firmicus appellat. Hinc illa iocularia eloquentiori uenere refertiora mutuatus est mar
cus tullius epistolæ libro nono: ubi ait ex stoicorū sententia. **ω σοφοσ εϋθυνηδων** hoc est sapiens re
ctiloquus ponit hæc uerba. quid non honestū est uerbū diuido: siue: ut habent aliqui codices: diuisor:
at enim inest oscenitas: cui respondet intercapedo. significat his marcus tullius ne ulterius pgressa
mur: q' diuisores sint quid diuisio: qd diuidere uerbū. Furū scindere podices solebā in priapais i haud
dispari significātia. Bellū. hoc scit' ex psona strobili serui q' anthracis dice: quippe coqu' minime
coquū impugnaret: sed ex cōpacto cūta dicerent ut in uelabro olearii: Canis ut dī caninā nō est. pos
set & anthrax loqui ex subsequētibus. Vero. sane: certe: nedū pudicus es sed uere sella popularis: &
cōmunis fornix: & stabulū uulgariū. passiuæ ppudiosæq; libidinis. Prostibulū. apud quē popul' uni
uers' pstat. uelut ad diobolariū scortū pstitutū. pstibula meretriculæ utrosq; nūcupant: quæ ad oīum
nutū & libidinē pstant: atq; pstituant. huc uergūt pōpet uerba. pscidas meretrices plautus appellat:
quæ ante stabula sedēt: eadē & pstibulæ. passiuæ libidinis fati sēmina senecæ ē: quæ passim & cū oīb'
libidines cōnqnationesq; uenereas exercet. Post. posteri: & ut alūt græci: opisthen: & catopisthen
hoc ē a tergo. Sēsus hic ē. At q' inlegās & infacetissimū scortillū si qs te uellet postico uulnere fodica
re nū libenter: & ad primulū nutū & nctū terga dares: & sermo bifurcis. uidet enī prima facie signifi
care. dic cōgrio si qd post dispartitos altos ultio loco te uellet nū assentireris? Aut. scribim' ex sine
rforib' codicib' at & interrogatiue plati. Istuc. id uerbū refractariū & dissentiens. pfecto nō me disti
des. Aliuorsū. aduerbialiter dictū p eo qd ē in aliā sūiam: ad aliū intellectū: & mentē diuidi intelli
gēs segregari: dispartiri. Nō istuc. nō ad hūc sensū: istudq; diuerticulū. Quod tu isimulas. ppter

co. eo pacto. cup
pediaris omnibus
famē decernis quis
ab illis obsonaf au
debit. Bifariā. am
bifariā: dupliciter:
in duas partes.

Me quidem. con
grio cocus: cui no
men a condiendo
q' cōditæa cōdite
& sapidissime siue
a cōgro pisce bellif
sime exdorfado pa
tinariūq; faciendo
siue iustulentū indl
tum ē audito opso
nia: uten filia cū co
quinatoribus bifa
riam quod hōeste
prolatū fuit dispar
tiri debere. Osce: &
impuriter itellexit
ueluti non cibaria
diuidenda diceret
architrclinum. sed
eius nates scinden
das: ueretro: & ut
utar incidenter uo
ce pifca rutabulo
aperiendas cicero

Mefo coqu9

Diuidere.
Scindere.Canis canī /
nam nō est.
Prostibulū.Proscida.
Passiua libi a
do.

Aliuorsum

qd tu me falso accusas, sup hoc uerbo affatim alibi cōpluria. Hinc. si ita legim⁹ hic erit sensus, megadorus herus meus cōsiderata circumspectaq; paupertate: parcitateq; euclionta hinc ideo ex hoc opsonio uult dimidiatim dispartiri: & suppeditare lautas copias: dapfitem: nctidū: saliaremq; appa- tum euclionis: ut magnificenter: splendor & amplifice pro nataliū megadori sublimitate queat nu- ptias adornare. In antiquioribus exemplarib⁹ legitur huic & intelligemus euclioni. Tibicinam. in rebus conuiuialibus: lætis: amatoris adhibebant tibicinæ. In hanc sententiā scribit helius spartianus in hadrtani uita il-

lū in conuiuio sam- bucas pro re semp habuisse. De Tibici- nis: sambucus: sam- bucistrūsq; dicitur opulenti⁹ & enu- clearius infertus. in præsentiarū adno- tasse sat fuerit præ- ter uulgat forem si- gnificantiam tibi- cines in ædificiis di- ci existimabatur a similitudie tibiis ca- nentium: qui ut cā- tantes sustineant: ita illi ædificiorum tecta fulciunt ædifi- cata: in quā senten- tiam pedib⁹ uadit poeta satyrogra-

Cō. Cuius ducit filiam? St. uicini huius euclionis e proximo?

Ei adeo obsonii hinc dimidium iussit dari.

Coquum alterum: itidemq; alteram tibicinam.

Nempe huic dimidium dicit: dimidium domi⁹

St. Nempe sicut dicit. Ant. qd hic nō poterat de suo Senex obsonari filiaē i nuptiis? St. uah.

An. Quid negocii est? St. quid negocii sit rogas?

Pumex non æque aridus: atq; hic est senex:

An. Ain tandem ita esse ut dicit? St. tute existima

Suam rem periisse: seque eradicarier

Quin diuum atq; hominum clamat cōtinuo fidem

De suo tigillo fumus si qua exit foras

Quin quū it dormitum follē obstrinxit ob gulā

An. Cur? Str. ne quid animæ amittat dormiens.

Tibicies tra-
bes.

Pumicare.
Repūcatio.

Ligellum.
Marcelli co-
dex emēdat⁹

Materiarus
faber.
Abietarius.
Harmantor-
pius.
Cōtignare.
Carpentari⁹.
Fusterna.

Ob.
Obsides.
Obābulare.
Oppedere.

phus. Nos urbē colimus tenui tibicine sultam. Scribit priscian⁹ tibicinem solum. i. productam habuil- se penultimā q; sinæresis facta est duarum. i. breuium in longam. Nempe. congruo siue anthrax lo- quitur. Dicit. subintellige euclioni deberi. Obsonari. dicitur⁹ indiscriminatim obsono & similiter obsonor. Infertus idem ait obsonare pollucibiliter. Pumex. qui quemadmodū nullum potest hume- etum liquorem uliginosumq; dare: ita nec senex potest emungi: euacuari cōprimiq; ad exudandam pecuniam. a pumice fit pumicare uerbū: & repumicatio pro politura plin io usurpat libro decimo se- ptimo naturalis historiae gēma: si frigus retorridas: hirtasq; fecerit: repumicatio & quadā politura.

Eradicarier. eradicari: reuelli: radicibus extirpari: stirpitulq; paupari. Tigillo. a tigno hoc est tra- be per hypochorismōn tigillū hoc est trabecula deflectitur. porro dictio hæc expungenda est & era- denda: scribendūq; ligello ex marcello: cuius uerba sunt hæc. Ligellū tugurtolum: domicilium breue. plautus in aulularia. Tua ligello fustū qua exis foras. Tu sincerius emenda marcellianū codicem. de suo ligello fumus si qua exit foras. a ligno esse censemus dimissinutuum ligellum pro domuncula te- nut paupertinoq; non marmore exotico magnificenter exculta: ubi non libyc⁹ phrygiusq; filix: nec dura laconum saxa uirebant: sed omnia canobino fistucatoq; tabularia stramentarioq; lutamento intergesta & incrustata: quem lignarium fabrum uulgatius hodie nuncupamus: prisci materiarium concinnorlq; uoce nuncupabant abietarium: graeci harmantopion. A tigno fit uerbum contigna- re. Plinius libro nono naturalis historiae. Cedrosii alexandri magni classium præfecto prodidere in domibus fores maxillis belluarum facere ossibus tecta contignare. Adde q; nedum materiarus faber lignarius appellatur: sed & carpentarius. plinius libro decimo sexto naturalis historiae. In carpenta- riis præcipue fabricis ut circa helin & lacedæmonem. super abiete p- ulera uitruuius pollio libro secun- do architectoriae. quæ uero est superior uehementia calor eductis in aera per nodos ramis præcisa al- te circiter pedes. xx. & perdolata propter nodationis duritiem dicitur esse fusterna. Ima autem cum excisa quadrifluuuis disparatur electo torculo ex eadem arbore ad intestina opera comparatur: & in- tima fusterna sappinata uocatur. Ob. ad: circiter: circum undiq; secus gula obfirmata. ob autem pro pompeio alias ponitur pro circum: ut cum dicimus urbem obsideri: obfirmare: obuallari. Alias in ut- cem præpositionis: quæ est propter: ut ob merita: ob superatos hostes: unde obsides pro ob fides: qui ob patriæ præstandā fidem dant: alias p ad: ut enni⁹. ob romā noctu legiōes ducere capit. a præposi- tiōe ob quæ significat circū uel obuiā deflectit uerbū obābulare: qd festo suffragāte significat aduer- sum alios ambulare: & qsi ambulati sese opponere: qd oppedere ueluti pedē oppōere sūt q iterprens: an belle ipsi uiderint. ob identidē significat ex: ut obacerbat hoc ē exacerbare: quādoq; negatiui uoca- buli uim tenet: ut obedire dictū ē. p obaudire. Marōi æneidos libro sexto ob circū significat eo uersu. Magnas obērita terras tot maria itraui duce te. obērita maro dixit p circūcūtia. autor ē priscianus.

Obturat. obserat: stipat: claudit: obturare ex græco trahit ab eo q̄ illi hostia dicunt ὄψαο. sic ego corrigo Pōpei sexti mendosū codicem ubi nō ὄψαο uerū εὐααο pro tribunali bus nō autem hostiis mendose legebatur. Gutturē. honor auribus honestis profundas ē tu guttur inferius podicē Intel lige: p̄ quem peditū emanat: & uentris exhalatio cibariis: esculētis scitamentisq; multiplicibus disten ti. sentētia moralis est: & perinde bracteata illa hieronymi libro secundo cōtra iouintanū. Nihil enim ita obruit animū ut plenus uenter & exæstians: & hæc illucq; se uertēs & in ructus uel in crepitus uē

Plenus uēter obruit aīum.

An. Etiāne obturat inferiorem gutturem
Ne quid animæ forte amittat dormiens?
Str. Hæc mihi te ut tibi me æquū est credere credo.
An. Immo equidē credo. Str. at scin etiā quo modo?
Aquam hercle plorat quum lauat profundere.
An. Censen talentum magnum exorari potesse

rorum efflato re re spirans. & profecto tenui cibo & casti / gato uiuentes hoc est ἄετη διαίτη sapient meli9 & uigent. Hi enim quorum guttur medita torium efficitur la trinarum: & quorū animus iugiter est i patinis non plus sa

pere possunt ḡrana gyrina: quippe ut scitissime legimus in decretis canonicis rarenter uen ter pinguis gignit sensum tenuem. ὀψαο & οὐδ' ἔρωο guttur. hinc gutturnium aquale uoca tum ministratorium: quod aquā dat manibus ex gracili tubulatoq; collo fistulatim aqua. deflua. siue non a gutture sed a rorulentis guttis gutturnium uocatum. guttum nuncupamus balnearium uas de quo satyrogaphus poeta: & pleno componit lintea gutto. martialis de gutto loquens. gestauit modo fronte me iuuenis uerum rhinoceros me putabis. hoc utebantur in elespholio hoc est loco ubi oleo perungebantur. De locis balnei dicemus inferius atq; pensiculatius. Animæ exhalationis uentalis & animati crepitus. Claudius cæsar scitum condidit ut libertus efflarent omnes senatores in cursa: cum reperisset peremptum & exanimatum unum cum obsirmanter & contente in eum dede corosum crepitū incurtere nollet. Amplius metrocles hipparchiæ frater cum prius audiret theopha stum peripateticum adeo corruptus erat: ut cum sæpe interdifferendum crepitum uentris emitteret præ angore animi domi inclusus moraretur cōtinere uolens: hoc agnito crates ingressus est ad eum: consolaturus: ac lupinis ex industria uoratis persuasit quidem illi primum uerbis nec mali secisse: fore quippe prodigium si non & secundum naturam flatum emitteret. porro animam pro uento posuit imitatione græcanica. ἀνεοο græca dictio est: quæ uentum significat unde declinatur anima: quæ est si lucretio credere lubet quidam calor ac uentus uitalis in ipso corpore: qui nobis moribundos de serit artus. hinc illud maronianum. atq; in uentos uita recessit. Ventos libro quarto carminum uoci tauit Orati9 animas inquitens. Impellunt animæ lintea thraciæ. Inde maro quantum ignes animæq; ualent. lucretius apuleius libro primo metamorphoseon inanimés sagam faminam efficere uentos asse uerat: quæ res naturæ reluctabatur: quippe cum uenti sint anima. iusti uerba sunt hæc. magico susur ramine amnes agiles reuertit: mare pigrum colligari: uentos in animés expirare. plato in hanc senten tiam refert se arbitrari illos: qui sic animam uocit artū hoc potissimum cogitasse q̄ hæc quoties adest corpori causa est illi uidendi respirandi & refrigerandi usm exhibens: & cum primū defierit quod re frigerat dissoluitur corpus & interit: unde ψυχῆν nominasse uidentur quasi ἀναψυχῆν idest respirā do refrigerans. An non anaxagoræ credis rerum naturam mente quadam & anima exornari simul & contineri. par est igitur eam potentia nominare ψυσαχιν: quæ ψυσι idest naturam οχη & ἐχει idest uehit & continet. postius autem ψυχη profertur. Aristotiles libro de anima primo resu r tāt in orpheis uocatis carminibus rationem. Dicit enim orpheus ex toto ingredi respiramentum: quæ fertur a uentis. Non possibile itaq; uentis hoc accidere: neq; animalium quibusdam siquidem nō omnia respirant. Credo. scribo ex eruderatis exemplaribus immutata littera nouissima crede: & hic erit sensus. hæc senis auarissima mera paradoxa incredibilia: ueritati dissentanea crede mihi prout ue luti ueridico minimeq; uano æquum est me tibi credere. Hæc mihi te. legendum est hæc mihi tu. In aliis uoluminibus abest hæc uelut superuacanea dictio credo: & hic erit ordo. æquum est me hæc quæ cunq; de sene refero: ut idest quemadmodum æquum est me credere tibi. Quomodo? Senus est. no stin qua fini: ad quam usq; mendicimonii parcitatisq; miseriam sit auarus senex. Modus mensuram significat hinc illud propretianum. Verus amor nullum nouit habere modum. Profundere. uarian tia uerborum plauto domestica. profundere sane pro profundi: dispergi: abigi: & si stercoreosa sit & excrementitia. Lauat. subintellige se & in id locorum balnei: quem baptisterium a græca dictione βαπτω: quæ significat lauo nuncupauerit. Idem nil obstat intelligere lauat hoc est eam aquam doliat profundi: qua lauare cibaria uasa & utensilia cuppediaria consueuit: quæ aqua cum frustulen ta sit & sedimentis esculentorum cænuenta ostendit auaritiā senis: qui discruciat se aquam: quæ cloacalis est & faculenta profundi. Potesse. posse. plautina dictio & peræque terentiana.

Gutturniū .

Guttum uas balnearium.

Libertus effla rēt senatores Exēplū cratī & metrocles .

Ania p̄ uēto

Psyche unde

Baptisteriū .

Intertaliare.
Præsegmina

Qui, quo talento. De multiplici talentorum uarietate dicemus in mostellaria plautina comædia. Dempserat, succiderat: & ut incidenter usurpè prisca uocè sed uernaculis peculiarè intertaliauerat abstulit: & extra tonstrinâ deportauit præbacchâte: & æstuante semp auaritia. Præsegmina, unguum secamenta, partes hæc morticinas: quæ oppletæ sunt excrementis: sic & Apuleius: quæ ad rem magicam sunt accommodata: de quibus Lucanus intellexit libro sexto pharsaliæ, & sicca pallida rodit excre-

Pulmentū.

menta manus. Pulmentū, ientaculū, a pulte nuncupatum: ut inquit Marcus uarro, pulmentarium eodem autore idè dicitur. hæc uarro nis uerba sūt libro primo de lingua latina. cætera fere uerba a uocabulis græcis sūpta: ut triton & placenta: quod edebāt cū pulte ab eo pulmentum ut Plautus, hinc pul & mētarium dictum hoc primum debuit pastoribus, pulpa mentum Terentius suis non dissimiliter appellauit. Infit.

Ab istoc sene ut det: qui fiamus liberi?
Str. Famem hercle utendam si roges nunq̄ dabit
Quin ipsi pridem tonsor ungues dempserat
Collegit: omnia abstulit præsegmina.
An. Edepol mortalem parce parcum prædicas.
Str. Censen uero adeo esse parcum & misere uiuere?
Pulmentum pridem ei eripuit miluus.
Homo ad prætorem plorabundus deuenit
Infit ibi postulare plorans eiulans
Ut sibi liceret miluum uadarius.

Vadari.

dicit. Vadariet. in ius uocare: sistere missa notoria siue dica: cogereq̄ illum ut det uades. Vadariet uerbum: quod significat obstringere ut det uades. uador actiua & passiuua significatione protulerunt antiqui autor è prisæianus. a uador participiū è uadaturus. Ouidius libro secundo de remedio amoris Iamq̄ uadaturus lectica prodeat inquit.

Vadaturus.

Prodierat: uisa coniuge mutus erat. uadem ex auctoritate Pompei sponsorem significat datum in re capitali. uadatus ut inquit Fulgentius dicitur obstrictus uel sub fidei iussione ambulans. uadem in re capitali obseruatum est dari consueisse prædem in re pecuniaria: quod erudite signauit Ausonius in monosyllabis hæc uersibus.

Vas.
Pres.

Quis subit in pœnam capitali iudicio: uas.
Quis cum lris fuerit nūmaria tum dabitur: pres.
Lucius apuleius meistrissime scitissimèq̄ epulare uadimonium uocat obligationē differendi epuli quâdo ad cenâ ueluti uadatus accurret. Differamus inquit birenâ epulare uadimonium, quippe cū uadimonium dicatur sponsio hominis in ius sistendi. Scitu digna & memoratu sunt: quæ Plinius refert libro septimo naturalis historię: Rursus mortales oraculoꝝ societatem dedere chiloni lacedæmonio tria præcepta eius delphis cōsecrando aureis litteris. quæ sunt hæc. nosse se quemq̄ & nihil nimium cupere: comitemq̄ æris alieni atq̄ litis esse sponsonem. græce dicitur ἐγγυηθε παρα ετη. Plato in charmide cōsecrata tria hæc in delphici templo memorat. nosse se quèq̄. nihil nimis. sponsonibus adiuncta esse incōmoda. Sidonius apollinaris in panegyrico ad augustū. Mileto q̄ serte thales uadimonia culpât. Alibi idem.

Sponsonibus
adiuncta icō
moda.

Thales mileto genitus uadimonia culpât. Ouidius in primo amorum. Atq̄ eadem sponsum consulti ante atria mittis
Vntus ut uerbi grandia damna ferat.

Contra fido
nium.

& si i falsis codicibus legeret dona ferat: Capet grāmaticus dixit. Religioe sancti fædus, at sponso pœna. Chilo ut scienter asseuerat pliniana facundia dixit illâ sniam non at thales ut nullo autore Sidonius autumat. Testis est laertius diogenes chilonē protulisse eam sententiolâ: sponsoni non deesse iacturam. Non ab re uidetur si doctrinæ & oblectamēti gratia græca carmina relegēda subinde & obseruanda cura nostra ex græca facundia in latinū uertantur. Ut interea labor huius interpretatiōis & inquires cura studiorum suauitate paulisper uocū atq̄ modulorū acquiescat. ἀποφθεγγατατων

ἐπτα σοφων ιδεστ δικτηρια septem sapientum ita græce scripta sunt.
ἐπτα σοφων ερεω κατεκος πολιν ουνοδα φωνην.
μετρον δεν κλεο βουλος ολιγδισ ειπεν εριστον.
χιλων δεν κοιλη λακεδαμωνι γνωτι σεαυτον.
οσδε κορινθον εναι λεχου κραειν περιανδρος.
πιττακος ουδεν αγαν. οσ εην γενοσ εκ αλυληνησ.
ταρδα δεοραν βιοτοιο σωλων ερασαν αθηναισ.
τουσ πλεονασ καιουσ δε βιασ απεφηνη τριπνευσ.
εγγονη φευγαίνδε θαλησ δηλησιοσ ηνδα/latine sic

Verba loquor septem sapientum nomen & urbem.
 Optima mensura est cleobulus lindijs in fit.
 Inq; caua chilon temet lacedaemone nosce.
 Et perianther agens: ita moderare corinthi.
 Nil nimis est genitus qui pittacus ex mitylene.
 Cerne solon ultra finem facris in athenis.
 Turba prienensis cecinit bias ampla malorum.
 Miletoq; thales ortus uadimonia linque.

Sidonii ad hanc sententiam carmina sunt haec.

Nec minor sis inter ueteres audire sophistas.
 Mileto q; serte thales uadimonia culpas.
 Lindie quod cleobule canis modus optimus esto.
 Ex ephire bisi moderaris q; perianther.
 Attice quod ue solon finem bene respicis aul.
 Prienae bta quod plus tibi turba malorum est.
 Nossere quod tempus lesbo fate pittace suades.
 Quod se nosse omnes uis ex lacedaemone chilon.

de Vade meminit panegyrista pacatus ad theodofium . pythiam

etiam si uideat dicat
 & damona, quorum
 alter in amici morte
 se uade obtulit:
 alter ad diem uada
 ta mortis occurrat.
 Caterum qui dixit
 sidonius thaletem dixisse
 sponsoni non deesse
 iacturam carmina
 graeca forte uidit:
 uerum fecit errorem
 in syllaba cum thale
 prima correpta
 graeci praeferant.
 Non furem, coquus
 qui se celerem sponderat:
 & uegetum nunc tacito
 & subreptio uulnere

Sexcenta sunt quae memorem si sit ocium.

Sed uter uestrorum est celerior memora mihi.

Con. Ego ut multo melior. St. coquum ego non furem rogo

An. Coquum ego dico. St. quid tu ais? Co. sic sum: ut uides

Str. Coquus ille nundinalis est: in nonum diem

Solet ire coctum. Con. tu trium litterarum homo

Vituperas me. Str. etiam fur trifurcifer.

Strobilus. Antrax. Congrio.

Ace nunc iam tu atque agnum horum uter est pinguior

t Licet. Str. tu congrio eum sine atque abi it illuc & uos eum sequimini

Vos caeteri illuc ad nos. Con. hercle iniuria

Dispertiuisti, pinguiorem agnum isti habent.

Str. At nunc tibi dabitur pinguior tibicina.

demorsificat a strobilo tam sit celeriusculus & nauus ad furandum non cognadum. Con. sic sum. in quibusdam libris hic loquitur anthrax non congrio. Nundinalis, uilis abiectus in suauis: quomodo nudinis hoc est celebritati bus: ad quas multitudo multa conluit ubi sunt in pretio coqui & boni & mali tantummodo capitur. de nudinis & uerbo nudinari dicemus alias. Con. tu trium, pollet & hic loquitur anthrax quemadmodum & in superiori carmine. Trium lras, id est fur quod & sequentia ostendunt. hoc enim nomen continet tres litteras. Trifurcifer, dictum sicut triuenesica, auget enim illa dictio. Licet, scribo licere hoc sensu ut strobilus loquatur: & inquit, atque tace congrio seu maus anthrax & existima & uide an hic agnus sit pinguis: & canis familiaribus idoneus. Illud est licere. Laurentius uallensis autumat liceor uerbum carere praeterito: unde licitans licitor & licitaturus: & est pretium defferre aliud alio malus in auctione faciendae hoc est in uenditione: quae publice fit: unde componitur polliceor. si legeremus licet est consentientis particula. Plinius libro decimo quarto. Tunc uidetur matronam oculi licentur: tunc graui produntur marito: tunc animal secreta proferuntur. senatus consultum dignum admiratione est quod aquam non nisi ex castello duci permittit: non aut riuus aut fistulae publicae licerentur. Marcustullius libro tertio officiorum. Tollendum est igitur in rebus contrahendis omne mendacium: non licitatore uenditor: nec qui contra se liceatur emptor opponet: uterque si ad eloquendum uenerit: non plusquam semel eloquatur. Suetonius in caesare. publicanos remissionem poscentes tertia mercedum parte releuauit: ac ne in locatione nouorum uectigalium imoderatus licitarentur propalam monuit. Ab hoc uerbo sit licitatio. Tranquillus in Augusto. Incertoque casu spem mercantium uel frustrari uel explere ita ut per singulos lectos licitatio fieret. Casus digestis de publicanis. licitatio uectigalium: quae calorem licitantis ultra modum sollicitae conditionis inflauit: ita demum admittenda est si fideiuiusores idoneos: & cautionem is: qui licitationem fecerit defferre paratus sit. Frontinus lib. iiii. stratagematis. Idem agrum: in quo castra anibal habebat defuncto sorte domino ueale ad id pretium pduxerunt licendo. hic sit licitatio. Seneca lib. primo de beneficiis. Nam puicias spoliari

Nundinalis
coquus.

Liceor.

Licitator.

Licitatio.

Rauis.

& nūmarū tribunal audita utrinq; lictatiōe alteri adfeci: nō mirū q̄ quæ emeris uendere gētū ius ē.
Eleusium. sunt nomina tibicinārum. Raulm. raucedinem. Dicitur quis petere ad rauim quando subinde frequēterq; petendo archia arteria hoc est spiritali canalicula clamore sonact leditur & exul cerat. Rauis ē raucitas marcellus ait: citatq; hoc plautinū carmen. Plautus in cistellarla. expurgabo hercle omnia ad raucam rauim. Rauum fuluum quoq; significat: super qua re cum de rauistello plautina dictione tractabimus affatim dicemus. Raulm ut inquit Pompeius dicebāt pro raucitate: unde ē uerbum raulo ra

Rauū fulū.

uū. Raulo uox rauca & pag. lqda pro xline canum latratul sonans: unde ēt cauidicus pugnar citer loquens rauila. ego censeo mendosum eē pōpel an tigraphon scribendumq; pro rauilla rabula: siue qd idē est rauula: priscis asuetis in uicē. b. elementf. u. scribere. Apuleius floridoz libro tertio usurpat hoc uerbū. Tragedi adeo nī quotidie proclamēt claritudo arterlis obsolecit. Igit̄ identidē boand o purgāt rauim. non solum rautiosus dicitur sed & rauulus. Apollinaris libro epistolarū nono. date & araftulata: date & rauulos choraulas. Stultus & scribo stultū.

Raulofus.

Gratia es. lege ē.
Quid facias. cor

I sane cum illo phrygia: tu autem eleusium
Huc intro abi ad nos. Con. o strobile subdole
Huccine detrusisti me ad senem parcissimum
Vbi siquid poscamus ad rauim poscamus prius
Quam quicq; detur: Str. stultus & sine gratia es
Tibi recte facere quando quid facias perit?
Cō. Qui uero? Str. rogitas: iam principio in ædibus
Turba istuc nulla tibi erit: siquid uti uoles
Domo abs te afferto: ne operam perdas poscere
Hic apud nos magna turba ac familia est.
Supellex: aurz: uestes. uasa argētea. ibi si piit q̄ppia
Quod te scio facile abstinere posse: si nihil obuia ē
Dicant coqui abstulerunt comprehendite.
Vincite. uerberate. in puteum condite
Horum tibi istuc nihil eueniet quippe qui
Vbi quid nihil est. sequere hac me. Con. sequor:

Strobilus Euclio Staphyla
Str. Eus staphyla prodi atq; hostiū aperi. Sta. qui uocat?
Str. h Strobilus. Sta. quid uis? Str. hos ut accipias coquos
Tibicinamq; & obsonium in nuptias.
Megadorus iussit euclioni hæc mittere.

Puteus.

rige quod facias catholico & morali sensu esse irritam gratiam & beneficium quod præstatur ho r mini non uolenti. Similis est inferus apud Plautum sententia. nullum est beneficium: quod cui facias non placet. Qui uero. quo pacto ais beneficium stultum esse facere homini cum perit. Perit quipiam. in quibusdā exemplaribus legitur perierit. Quod. ne pereat aliquid utensile. Abstinere posse. scribo ex priscis codicibus abstinere non posse. sensus est. profecto congruo factus est inferule pauperulo mendicimonio q̄ factioso quippe cum in pauperis tuguriunculo nihil sit supellectilis pretiosæ quod causa tua possit amitti: quæ faba demum cudatur in caput tuum. Controuersim pessimum famulari inferuleq; coquinando in ditioris archiuo: & bracteato: capacissimo famulosoq; palatio ubi non facile est tibi præcopia seruorum & utensilium cuncta miluins oculis & lyncis in numero habere. In puteum. illis qui pænalter afficiebantur erat hæc pænā adiuncta ut in puteum: siue qui erat in tulliano: siue in quocunq; puteo demergerentur: quod liquido Plautus ostendit in penu / lo. Inde ego detrudam ad molas: inde porro ad puteum: atq; ad robustum codicem. ego saxo hospitiū leniter laudabitis. Qui: congruo loquitur & ait quid ais: rogantis est. Vbi. strobilus ad interrogantem respondit: & ita corrige mendosum codicem: atq; nihil posse deesse in domo euclionis ubi nil pretiosum est & elegans. Strobilus. euclio. hæc uerba: quæ habentur in indice sēmateq; uti collocutorum nomina præsignent ad hanc ferme seriem scribi debent. strobilus. Staphylus. est enim interpungenda hæc dictio adiectitia euclio: quippe hoc dramate eo non intromisso. Cererim strobile. uetula temulenta bibosa: atq; merobiba animaduertens nil usquam temeti allatum: quod auenter expetebat: & quo hilaritus summet amaret genium ait censes ne facturum non nuptias herilis filia: uerum cereris: ad cuius sacrificia uinum non adhibebatur: & interpretare cererim interrogatiue pro cereris nescit ad extremum usq; sudorem distudauerunt eruditi pænæ omnes

præcipueq; macrobius aurelius saturnalsum libro secundo ad euangelii dicaculi & mordacis obse
 ctamenta respondens: dicit queso inquitentis quod erat monstrum insecuturum: & cum cereri libari uino
 libet: quod omnibus sacris uetatur.

Cui tu lacte fauos: & micti dilue baccho.

Vinum aut cereri non libari debuit illum uel plautus docere: qui in aulularia ait. Cererem strobile has
 facturi nuptias: quia temeti nihil allatum uideo? Scienter & eloquenter hæc resoluens inquit. poeta enim

Sta. Cererem strobile has facturi nuptias?

baccho fauos dilue scilicet mitescere uinum dicens cum mullum caperit fieri. Nam mite hic uinum ita dixit
 ut alibi ait crudum & durum bacchi domitura sapore. Notum autem esse non distebere quod ad diem duo
 decimam kalendas ianuaras herculi & cereri factum sue prægnate panibus mullum. Hæc aurelii defensio
 candida quidem maroniani quod utilitatis futurum offendiculum: uerum illiusce qui sit: ut amane cecinit
 oratius latio suffusus aceto non satis erit idonea, obstrigillandi causa quis non uidet ab euangelio maro
 nem reprehensum potius quam quod cereri uinum non libaretur. Libamus enim & cereri promulsidem &
 ofnomeli & promulsidaria: & temeti: quod euangelio assentiens diuerticulum querit inualidum aure
 lius uel satis idoneo autore classario catone in libro de re rustica confirmante: cuius uerba redolentia
 meracissimam antiquitatem publicere libuit: & euangelii nugamenta reuincunt. obstruem obmouen
 dum: & fertum libandum postea cereri extra & uinum dato. At penitus disquisitum est disquisitum & enu
 cleatius cur hoc a plauto prolatum sit. Mihi hæc enodare nitenti pro uirili hoc oblatum est cererem
 pro uesta plautum usurpasse. Di sane conexi sunt aduogati: inter se numinis paritate: nominis sola
 uariantia disparati: quod & prisca poeta a seruo citata carmina ostentant: quæ reperies apud seruum.

Cælicolæ mea membra dei: quos nostra potestas

Officiis diuisa facit. huc astipulatur in fastorum primo ouidius.

Scilicet alterno uoluit rudis illa uetustas

Nomine diuersas significare uices.

Cereri ut a diuerticulo: quod aiunt: repetatur fabula cum in uestæ seu quod idem est bonæ deæ non uino
 libetur scientissime carmen plautinum prolatum est. Vestæ caput pro bona dea quod ouidio uestæ terra est: aurelio
 bona dea terra est. Ouidii carmina huic rei suffragantia sunt hæc libro fastorum sexto.

Vestæ eadem est & terra. subest uigil ignis utriusque

Significant sedem terra: focusque suam.

Cum igitur in eadem bonæ deæ: quæ cōsentaneæ & idem numen est cum uestæ uinum non inferretur recte
 hoc a plauto prolatum. Autor est cornelius labeo huic maiæ. i. terræ eadem positæ kalendis maiis sub no
 mine bonæ deæ: & eandem esse bonam deam: & terram ex ipso ritu occultiore sacrorum doceri posse confirmat
 hanc eandem esse bonam faunamque opem & fatuam pontificum libris indigitari. Bonam quod omnium nobis ad
 uictum bonorum causa est. Fauna quod omni usui animantium fauet. opem quod ipsius auxilio uita consistet.
 Fatuam a fando quod: ut supra diximus: infantes partu editi non prius uocem edunt: quam attigerint ter
 ram. sunt qui dicant hanc deam potentiam habere lunonis: ideoque regale scaptrum in sinistra manu
 ei additum. eandem alii proserpinam credunt: porcamque ei rem diuinam fieri: quasi segetem: quam ce
 res mortalibus tribuit: porca deest. Macrobium nonne liquido manu ducens ostendit bonam
 esse cererem cum ei porca uictimetur ob ruminatam deest frumenta: quæ ceres hominibus osten
 dit. quid ineptius esset: nisi ceres bonaque dea esset unum & idem numen ei sacrificare porcam: quæ ob
 inuentum frumentum cereri debetur. Alii hanc bonam deam fauni filiam dicunt: obstitisseque uolun
 tati patris in amorem suum lapsi: ut & uirga myrtea ab eo uerberaretur: Cum desiderio patris nec
 uino ab eodem presta cessisset transfigurasse se tamen in serpentem pater creditur: & coisse cum filia.
 Horum omnium hoc profertur inditum quod uirgam myrteam in templo haberi nefas sit: quod super
 caput eius extendatur uitis: quæ maxime pater eam decipere tentauit: quod uinum in templum eius
 non suo nomine soleat inferri sed uas: in quo uinum inditum sit: mellarium nominetur: & uinum iac
 nuncupetur. Libuit explicatus progredi ad hæc primoribus eruditissimis & litterarum uexillaribus ut rem
 non satis adamussimam cognobilem inuulgem. Quæ igitur ratione bona dea est ceres & numen idem
 cum cerere bona dea uinum non illi libabant saltem sub temeti cognomento sed mellis apud neote
 ricotos: quia cereri ei uinum sacrificamus uel asseuerante catone. Huc tendunt satyrographi poe
 tæ uersus istos: atque bonam teneræ placant abdomine porcæ & magno craterre deam: ubi craterre pro
 mellario posuit eleganter. Iouem uestalem in timone Lucianus appellat. Adde quod ob uirginitatis
 iugem custodelam bona dea nuncupata est: bonum enim uocamus a beando. καλον græci
 dicunt: quod confirmatur in phædro. Re enim uera καλον idest pulcrum siue dicitur δια το
 κηλειν idest quia prouocat animas. siue δια το κηλειν idest quia permulcet intuentes: certe

Cereri uinum
 libari.

Fauna bona
 dea.

Mellarium.

Calon uinum.

secundum naturam est amabile. Omne uero pulcrum esse bonum ita probamus: constat pulcrum esse amabile suapte natura: quod quidem & extrema pulchritudo diuinæ pulchritudinis imaginem ferens est amabilis: primoque aspectu animos ad se mouet. Temeti allatum intelligo. post hoc carmen repetuntur alibi codicum uersus il duo: quos plautina dignitatis carere existimo.

Temeti.

St. Ita magnam habet uiam disciplina

Verecundia: carent temeto omnes mulieres: ex omni parte ab albo Plautino explodendi cum ex auctoritate marcelli uarriana sint uerba.

Has facturi. in macrobii codicibus lego. cererem mihi strobile hi sunt facturi nuptias. Selige in quo mutandum sit: & interlidendum carmen an in macrobio an in plauto.

Qui? quo pacto ais anicula cereales hanc nuptias. Temeti. uini hic temulentus pro ebrioso bibaceque usurpat ab eruditibus. Temulentiaque ebrietas. Corrige sic exemplar marcelli puulgatii.

Temulentus

Cur oscula
bantur feminas.
Temulentia
De ebrietate

Temulenta est ebriosa dicta a temeto: quod est uinum: quod tentet mentem. Plautus in aulularia. quia temeti nihil allatum intelligo. Varro est modus matula. Ita magnam habet uiam disciplina uerecundia: carent temeto omnes mulieres. Idem in fesculyxe. quis non in omni uita helleo ossacit temetum. Non pachilos crassaque quod aiunt minerva omittenda plinii uerba ad hanc rem de uergentia: quae posita sunt libro naturalis historiae decimo quarto. Cato ideo propter in quos feminas osculum dare: ut scirent an temetum oleret. hoc tamen nomen uino erat: unde & temulenta appellata. Vinum mentem bacchaticum uexare: distrahere. discrucitare docet apollonium euidentissime de uita apollonii libro secundo. Vident inquit sibi omnes: quae concepta ebrietate dormire nituntur nunc usque ad domum culmen attolli. Nunc rursus sub terra de trudi: & tali agitari uertigine quasi circumuolui titione fabulae phibet. Somniorum interpretes: quos onirologas appellant poetae de nulla unquam uisione antea consultius respondebat quae uisionis horam sciscitanti essent. Nam si matutino tempore somnium apparuisset tunc de illo coniectari se posse arbitrabantur: quia tunc recte uaticinari posset anima cum esset uino ciboque liberata. sin uero primo somno: aut media etiam nocte cum adhuc uino suffocata demersaque esset anima: Somnium dicerent apparuisse: sapienter quidquam respondere abnuent. praeterea tyaneus apollonius uinum puram potionem esse asserbat cum ex arbore minime siluestri ad homines prouentret: uerum tamen ipsum bono statu meris aduersari dicebat: quod eius sublimem diuinamque partem aliquando pertereret. Scitulum illud heracleti libro primo philostrato positum. Dixit enim heracletus uini causa & latrinarum morbo laboranti opus esse ex pluita fictitate inducere. Ipse ipse megadorus: qui fuerat obsonarum pollucibiliter in forum cuppedinarium. uel intellige dictum super euclione. Asferes. quibus solis tabulamentis & tibicinibus erat ligellum euclionis coagmentatum & fulrum. satyroglypho poetae & ceteris asferes appellantur lecticarum eminula ligna & fusticuli: quos lecticarum humeris supponunt. Vulcano studes. satagis: festinas: das fugem operam ut ignem accedas.

Asferes.

Puteus locus
carceris.

Canae. scribo ex sincerioribus exemplaribus canae ne hoc sensu: neque serue ob canae scitamenta conditaneaque condenda: tuccetaque patinanda satagis ut exuras gurgustiolum nostrum paupertinum ex asferentibus: ceterisque hinc situolis compactum. In secundi dramatis titulo ubi pythodici seruus interloquitur pro pythodico uetusti codices habent exaratum strobilus. In puteo. operam pretium est intelligere de supplicio illo: siue loco supplicis idoneo prout coniectario putamus indicio: uiliginoso: humecto. Nil obstat quin intelligas de familiari ut intelligas in puteum condire coquos ne preperere queat ad utensilia diripienda Propertius libro quarto corbis in imposito pondere messor ero. Inde de profundo: & pessumitate putei. Subducemus. sursum extrahemus tollonibus: machinis: anthlisis.

Corbulae.

Corbulis. hypocorismus hoc est diminutio. sunt enim corbes uasa frumentaria: tristia etiam mensurae syrpeae: uilinae: capacissima: quae essent idoneae ad scitamenta subducenda: ad quae sitellis utimur. Cato in re rustica. face ad uindemiam: quae opus sunt uti parentur: uasa lauentur: corbulae sarciant. marcus uarro de lingua latina. Corbes ab eo quod spicas alludue quod corruebant. hic minores corbulae dictae.

Comedent. coqui in puteo coquētes. Supl. Sensus est elegātia: soci: salisq; repletus. si Inferi hoc est coqui in puteo detrufi omnia: quæ condierint ambedent. Supl metaphortice hoc est si cōiūta: qui cum coquis nō sunt in puteo. sed superiores a puteo cœnationes incolunt erunt Incœnati. Sūt. scribo ex fidelioribus exemplaribus sint. Negocii. molestia: anxietudinis: officii negotiosi ad manꝯ coquorꝯ furtificas obseruandas. Rapacidarū. rapacitas inouata uoce terfitudinēq; plautinam præ se ferēte Plautus appellat rapaces coquos: qui piceatas habent: & hamatas manus. Hos prisca rapi

Rapacida.
Rapiatores.
Rapones.

Si autem deorsum comedent. si quid coxerint

Superi incœnati sunt: & cœnati inferi

Sic uerba hic facio. quasi negotii nihil fiet.

Rapacidarum ubi tantum fiet in ædibus.

Euclio. Congrio.

Olui animum tandem consolare meum

u Vt bene haberem filia nuptiis.

Venio ad macellum: rogitō pisces. idicant

Caros: agninam caram: caram bubulam:

Vitulinam: cetum: porcīnam: cara omnia:

natores: atq; rapones dicūt. Tātū rapacidarū pro eo qđ ē tāti rapacida dictū est. figura loꝝ quendi græcāca. Volui animū euclio repedās atq; regrediens e foro ap pedinario inoploā tꝯ secū mussans oīa caritate nimia distineri refert: sibiq; p cunctanri macellarīū: lanium: opsoptosq; ceteros ait oīa maxima caritudie esse licitata. Ab his

domi proximas exaudito aulā patinaria congrī: exclamās: eiulās: exululās deorꝯ fidem uociferatur & amarulentus introrumpit. Consolare. sensus est. hodie tandem post æuum omne meum male habitum uolui genio indulgere: gamelumq; iouem rite uenerari distractis & emptis omnifariis piscibus. Consolare præciter inquit pro consolari hoc est amānare: oblectare: edulcare his preciosis esculentis meum gentum. In prisca tamen autoritatis exemplaribus ita lego. uolui animum tandem confirmare hodie meum. si huic seriatim sincerissimæq; lectioni album calculum damus interpretemur cōfirmare fulcīre: stabilire ætatem seculumq; meum ruinosum iam senili grauamine incuruicruicū: æuitatem quassam & cariosam sorditudine uictus in electilis & inamāni. In curculione uitæ stabilimēta Plautus appellat assabula: & cibos scitiores. Bene haberem. ciuilliter: pretiosissime me tractarē.

Cōsolare.

Indicant. pretium proferunt. Indica fac pretium Plautus inquit inferius: ut manifestarius sit error marcelli: qui interpretatur apud Ciceronem libro tertio de officiis indicare pro adicere. Ab huius uerbi diuersio: & ut ita dixerim traduce uocamus indicaturam rei pretium. Autor opulentissimus ē Plinius in historia naturali. quibus de causis atq; difficultatibus nihil audeo promittere. hoc ipsum tu præstas qđ ad te scribimus. hæc fiducia operis. hæc est indicatura. Agninam. carnem agni: cuius Plauto in amphitryone diminutium est agnellus. Bubulam. carnem bouinam: nō ut quidam bubalinam intelligentes. quippe cum a bupalo bupalinum dicamus: a boue bubulum. Cetum. pisca tū. maiorem. locus ubi ueduntur cæte belluosa enormitate prædita cataria uocantur. Cete in alia significantia a uerbo cædo significat dicitur uel date antiquitati. Cetarii genus est piscatorum: quod maiores pisces caput: dictum ab eo qđ ceta in mari maiora sunt piscium genera quod Vergilius indicat Immans cete & turpes monstrat sub gurgite phocas. Varro γυωδιση αυτου. nonne tu aduertis cataris cum uidere uolunt in mari tūnas ascendere in malum alte: ut pentus per aquam inspiciant pisces. Porcinam. græci porcū χοιρον appellant: proinde chitadas uocant eum morbum: quem a sue per qđ scite & opido qđ uenustissime scrofulas uernacula simplicitas appellat. porcū trojanum ut macrobius memoriæ cōmendauit uocatur fartillis: insititius: & carnulentis scitamentisq; ceteris huiusmodi repletus ab equi troiani latebris: quæ græcis inclusis erant fartim stipata. In alia significantia porca latini appellantur eminentiæ inter duos sulcos: hinc iugera porcis ipsis pulu / nata qđ aquam prohibent porculeta uocantur. Plinius libro decimo septimo. Umbri & marsi ad utce nos intromittunt arationis gratia In his: quæ uocant porculeta: etiam si inibi præpostere proculeta legeretur. Cato in re rustica. porcā planam facito paululum concuam. Varro libro primo de re rustica. quod est inter duos sulcos elata terra dicitur porca: qđ ea seges frumentum porricat: sic quoq; cum exta deis dabant porricere dicebant. sic enim corrige uarroniana uerba: ubi porrigere ante nos scriptum erat. sic Vergilius. extaq; falsos porricit in fluctus. præterea proculatio porcorum curatio nuncupatur. Varro libro secundo de re rustica. In nutricatu quam porculationem appellabant binis mensibus porcos sinunt cum matribus. suarius hoc est suum custos dicitur a columella porculator ut nonnulli uolunt. sentio tamen porculatorem uocari: qui porculationem facit. Colu / mellæ uerba sunt hæc. porculatoris uero & subulci diuersa professio: diuersa passionis: nec eundem

Indicare.

Indicatura.

Agnina.

Bupalinum.

Cete.

Cetaria.

Cetarii.

Porcia caro.

Scrofula.

Porcus troia

nus.

Porca.

Porculeta.

Correctꝯ pl

ni locus.

Varro corre

ctus.

porricet apđ

uerg.

Porculatio.

Suarius.

Porculator.

Subulcus.

Lyræ.

**Imporcatus
ager.**

**Candetum.
Cur iudæi
porcos non
edant.**

Porcaril.

Subare.

Subaril.

**Emendat⁹ fir
mici locus.**

**Sus uictima
nuptialis.**

**Explicat⁹ sa
tyri nodus.**

**Porca iunge
bant fœdera.**

**Siluan⁹ facta
inimicus.**

**Intercido.
Pilūnus.
Deuerra.**

glabræ sues densæq; cæli statû: nec eandem educationem: cælumq; quærunt. Columella Iunius Lyras non se iungit a porcis libro secundo agriculturæ in hæc uerba. Lyras autē rustici uocant easdem porcas: cum sic aratum est: ut inter duos latius distantis sulcos medius cumulus siccam sedem frumentis præbeat. porcis agrum concinnatum idem iis uocat imporcatum. & similiter cum semen crudo solo ingellerimus: in arabibus: imporcatumq; occubimus. Columella libro sexto. Itaq; trigenta pedû latitudinem & .c. longitudo: porcam dicunt: at galli candetum appellant. Cur iudæi porcos

nō edunt causâ re fert a tacito libro .xxi. sue abstinēt memoria cladis: qua ipsos scabies quondā turpauerat: cui id animal obnoxium. si uulci latinis

ut uulgo: porcaril dicunt. Firmicus maternus libro secundo matheon. Facti etiam armentarios: uulcos: pastores: equorū domitores: equarūq; pastores porcarios. sues postremissimæ libidinis sunt: unde factum est uerbum subare: quod libidinari significat. subaril in muliebres amores fluuidi dicuntur: ut obiter codicem materni ex libro secundo matheos emendem. Ita enim scriptum est. q; si in diametro luna fuerit inuenta faciet infames: libidinosos: aut puerorum amatores: & ex coitu mulierum sudarios faciet graui infamiæ pulsari dedecore: tu mutata una littera scribe subarios. Victimam marito sponsæq; porcus erat: quod ex uatrone colligimus libro secundo de re rustica. Sus græce dicitur ὄσολιμ θυρῆσ ab illo uerbo dictus quod dicitur θυειν: quod est imolare. A suillo enim pecore & genere imolandi initium primū sumptum esse uidetur: cuius uestigia quod intis cereris porci imolantur: & quod intis pacis fœdus cum feritur: porcus occiditur: & quod nuptiarum initio antiqui reges ac sublimes uiri in ethuria in conjunctione nuptiali noua nupta & nouus maritus primum porcum imolant. prisci quoq; latini etiam græci in Italia idem factitasse uidentur. Nam & nostræ mulieres maxime nutrices naturam qua fœminæ etiam utrinobis appellant porcum: & græci χοιρον significantes esse in signe nuptiarū. hæc Varro. In hæc nobis decursis licebit ulterius euagari. quādo ut e contra rio declamemus: qui potest taurum tollere: potest & utulum. Versus est satyri redolens eruditionem priuā non quotidianā: ut a quocunq; litteratore explicari non possit: sed ad cor cardinēq; rei repedemus. Iuuenalis hæc uerba sunt. Cædere siluano porcum quadrāte lauari. Quis nō uidet minime satis facere domitil cōmentationē misere cæcutentis & fæde lubricantis. Nos hoc pacto interpretamur. Fœmina quæ se philosophicæ litteratorisq; sectæ seruentem addixit æconomicam: maritalē: matrisq; familias omnē curam deponit: ut philosophari: legere: & nodos litterarum ruminari possit: & ut unco uerbo absoluam in studiis uersari absq; interpellatore: cædit siluano porcum: expone rei uxoriæ curæq; familiaris renuntiat: & ita inuisum primo cum marita foret siluani numen amicat sacrificio porci: quo porco antiqui fœdera iungebant: super qua re Varro nonnulla: quæ cōmodū recitauimus Liuius similiter & maro. Cæsa iungebāt fœdera porca. Cædit igitur siluano porcū significans se nolle fœtus seu filios ulterius parere tanq; multiprolis aut multinuba. sed philosophari: quarū parturientium siluanū insidiatorē crediderat antiquitas: quā rem perspicieret & scitissime docet iis uerbis Augustinus i sexto de ciuitate dei: Mulieri fœtæ post partum tres deos custodes cōmemorat adhiberi ne siluanus deus per noctē ingrediatur & uexet: corūq; custodum significandorum causa tres homines circūire limina domus: & in primo limen securi ferre: postea pilo: tertio deuerrere scopis: ut his datis culturæ signis deus siluanus prohibeatur intrare: quia neq; arbores caduntur ac putantur sine ferro: neq; far conficitur sine pilo: neq; fruges coaceruantur sine scopis. ab iis autē tribus rebus tres nuncupatos deos: intercidonem a securis intercisione: pilūnum a pilo: deuerram a scopis: quibus diis custodibus contra uitam dei siluani fœta conseruaretur. hæcenus ille. Quis adeo pinguis mīneruæ: & medullati: in amantiq; ingenti: cui non constet hūc purum: emaculatū: sincerūq; fuisse satyrographi sensū? qui carmine unco ritum uetustorum terigit probris incessens fœminam: quæ fugiens a sexu & uires amans cædit siluano porcum id est reuenit cum illo in gratiam: cum quo non potuisset si fœmina nō gladiator esset: si prolifica & matrix non uirago. porro si fœminam se profiteretur: & uellet: illis prænomīnatis tribus diis cæderet porcum non siluano: quos insidiosi partibus siluani expugnatores habebat: nunc eorum cultum respuit & amat inimicum: qui diligit utragines: & qui non ueris fœminis. sed uirum se profitentib; fauet. Caterum domitil sententiā nec nobis placere debet præsertim cum nullū consonantem opinamini suo scriptorem aduocet: nec sibi satisfecit: cū reprobet: quod de ritu porci immolandi nuptiis adducit: nec ad auctoris propositum uergit. Aes. pecunia: unde hæc ementur: culus inopia omnia cariora facit & angustiora. Nil. nummorum. Qui. quo. Omnibus. scribimus ex prisca lectione omnibus: & sensus est hic. auguris sinistris: aut buseq; diris: inauspica ritus: ominosis huc ueniens abis. Adis manum. scribimus ex membranaceo priscoq; uolumine abis inanis hoc est exutus & uiduatus omnibus iis: ad quæ præstinanda istuc accesseram.

Prodegeris, per prodigentiā: imodicum: luxuriosumq; sumptū. sententiā bracteata est & moralis: cui subscribit alibi plautus: q; mature repit pecuniā: nisi mature parsit, mature elurit. huc pertinet pythagoricō apophtegma. In chænice nō sedendū. hoc est æq; & futuri faciendā curam. Chænix enim diurnæ escæ mensura est. Profecto, scribo profesto. Dies appellatur profesti is: qui nullo diro nec lætitudinem significante plamine nō ab operibus desistunt officinatores: opificesq; sellularii. Sunt fasti dies: sunt nefasti: sunt comperendini. Sunt hyperuoluonde: siue hyperuolime: hoc est intercalares. Ille nefastus erit: per quem tria uerba si lentur fastus erit: per quem lege licebit agi. Edidi, alibi codicū priscorum reddi leges hoc sensu. Cū per luxuriosa ganeataq; opsonia cæteraq; id genus prodigentiā: abliguritiōe uoracissima absūpta pecunia fuerit: demū uentri redditur ratio: & post naufragium delibramus an nauigemus. Dicitur enim quis reddere rationē uētri. quotiescunq; p̄cōnima elurige præindigentia omnium rerū stomacho cōputū facimus: uerū sero quæcūq; i eius curationē sit pecuniarum expunctū: postq; p̄it: sero rā/

In chænice nō sedendū. Profesti dies. Hypuolime

Occipi, festo die si quid prodegeris
 Profecto egere liceat, nisi peperceris
 Post hanc rationē cordi uentriq; edidi
 Accessit animus ad meam sententiā:
 Quam minimo sumptu filiam ut nuptū darē:
 Nunc tusculum emi: & hæc coronas floreas.
 Hec imponentur in foco nostro lari
 Ut fortunatas faciat gnatae nuptias:
 Sed quid ego apertas ædes nostras conspico?
 Et strepitus est itus, num nam cōpilor miser ego?
 Con. Aulam maiorem si potes uicinia
 Pete: hæc parua est capere non quit. Eu, hei mihi
 Perii hercle: aurum rapitur aula quæritur.
 Nimirū occidō: nisi ego itro huc p̄pero currere:
 Apollo quæso subueni mihi: atq; adiuua.
 Confige sagittis fures thesaurarios.
 Cui in re tali subuenisti antehac.
 Sed cesso prius q̄ prorsus perii currere.
 Anthrax. Euclio.

le nefastus erit: per quem tria uerba si lentur fastus erit: per quem lege licebit agi. Edidi, alibi codicū priscorum reddi leges hoc sensu. Cū per luxuriosa ganeataq; opsonia cæteraq; id genus prodigentiā: abliguritiōe uoracissima absūpta pecunia fuerit: demū uentri redditur ratio: & post naufragium delibramus an nauigemus. Dicitur enim quis reddere rationē uētri. quotiescunq; p̄cōnima elurige præindigentia omnium rerū stomacho cōputū facimus: uerū sero quæcūq; i eius curationē sit pecuniarum expunctū: postq; p̄it: sero rā/

Gallā bibere Nescis qd uesper uehat. Pācarpiæ coronæ. Seruix. Plectiles. Stephanoplocos. Corollaria unde. Auraria. Superpōdia. Porissima. Coronariū aurum. Corōa galea Coronamē. Thusculum. Thus unde. Acerra. Thymiamaterium. Thymiamaterium. Pilare. Anthraces.

tiones putat ait infra plautus. Vetusta παρσιδία est gallā bibere & rugas conducere uentri ubi lucillus parcatem seruandam monet. Nescis inquit uarro quid uesper uehat. Diogenes prodigū cōtem plans olera lauantem refert. si ad hunc modum prandisses non ita cænares. Floreas, florulentas, ex floridis flosculis implexas. Spiratim; capreolatimq; confertas pancarpix bellissime dictæ hoc est ex omni genere florum contextæ. Seruix seruio autore uocitata: ex floribus confertæ, plectiles a plicando uocitantur. Stephanoplocos fāmīna coronas plicans appellata. A coronis ex autoritate plinia rana corollaria uocata: autaria: superpōdia: quæ dabantur ad rei pretium legitimum. porissima græci corollarium uocāt: quippe post legitima munera corollas dabant. Coronarium aurum uocitatum: quod pro coronis imperatori donandis a prouincialibus quemadmodum ab italīs pendebatur. Legimus apud helenium spartianum hadrianum aurum coronarium italiae remisisse. Corona homero ex autoritate seruiana uocitata galea. Coronamen apuleius coronationem appellat. Catullus: iulius & cæteri coronam homines conclonarios appellāt. Nimirum emit facturum conuulsum senex coronas: nam coronati discumbebant. Thusculum, hypochorsimos a thure. Thus a θυω uerbo quod sacrifico significat inflectitur capsula tubulata ubi reponitur thus ad odora suffimenta excitanda. latinis acerra uocata & thuribulum. Thymiamaterion a græcis. Thymiamata thurea uocatur exhalatio: quo censebat apostata porphyrius colendum tantūmodo deum. Compilor. Spolior: denudor: exente ror. pilare & compilare a græco trahitur. græce. n. plures πλεω dicunt. pilat plumescit. & pilos habere incipit: alias pro detrahit: quæ omnia expiauit confuratio syllana cum plinius ait legimus nos expillauit in hac significatiōe. Vicinia, a uicinia. Siue uiciniam ut habent codices antiqui hoc est postula a uicinia: uiciniam roga, modus loquendi plauto consuetudinarius. Ante hac, cum auditis ferramentis & pastinis cucurri: & nihil erat. Credo numen tuum fuisse mihi propitium & faustiter faustum. Prorsus perii, funditus: imitus, radicitus eradicat. Anthrax, nomen accommodum serui siquidem anthraces carbōes græci dicunt: unde uerbum id græcis inoleuit. ανθρακες οθησαυρος ωεποικεν. επιτων εφοιση ληπισαν διαψευδων, δευνητοι αυτηδ λουκιανος το γουν του λογου εκεινου. ανθρακες ημιν οθησαυρος πεφυκε, και παλιν ανθρακες σου τον θησαυρον

Anthracina
uestis.

Ephestio apud
apuleium.

ἄνθρακινος. sed quod subinde ars coqui ad carbonem obuersatur non ob aliam usque rationem credendum
plauti utriusque lingue consultissimum nauum & dexterrimum coquum anthraca uocasse. Vestis pulla
græcis perinde ac nostris uocatur anthracina. ἀνθρακίον carbonarius dicitur. ab eadem similitudine
lucius quoniam ab igne non discedebat coquum uocat ephestionem hoc est uulcanum. In annotationibus no
stris affatum scribimus carbonem a priscis solitos obrui utrem termini referuantes: quoniam scilicet obrui
cariem non sentiunt: quod boetius & augustinus luculenter enarrant: ut penetratis essent uiuidioris

ephestinae diuinae su
damentis inditi: tu
mulatiq; carbones.

Dromo. non mi
nus aptum nomen &
idoneum coquo quod su
perius: siquidem cele
ritudo & streuitas
coquo consentanea
sunt. Dromone ue

Romo desquama piscis: tu macherio

d Congru muræna ex dor sua quantum potes:

Ego hinc artoptam ex proximo utendam peto

A congrione. tu istum gallum si sapias

Glabriorem reddes mihi: quam uolulus ludius est.

Hippodromum.

Stadiodromon.

Catadromon
Decursum.

Himerodromos.

Promi.

Suppromus.

Condu.

Promo.

Macherio.

Conger ad
uersator po
lypi.

Enarratur
diuersus.

Exdor suo.

Desquamaf.

Squamatum.

Artopta.

Ostreari9 pa
nis.

Artolagan9

Speusicus.

Artoptesius

Glabrior.

Pumili.

Correctus
apulei codex

Glabraria.

luti cursorium dicit. ὄρως cursus apud nos: & ὄρως cursor. hinc hippodromon martialis stadium

& cursorium aquorum uocatur: ita loquens libro duodecimo. puluereumque fugax hippodromon ungu

la pulsatur: sic reperies & stadiodromon & catadromon pro decursum. Himerodromos cursor diuini

appellatur. quid si promo legis: promi enim sunt cellaritæ: qui deintus penus efferunt & intus infer

runt. Suppromus alibi plauto promi uocatur. Condu officium promo dissimile. Condu uocatur

qui opsonia condit: ut promonem plautus appellet quemadmodum premonem lucillus ipsum pædi

catorum & puerum. Macherio. cultrari9. Culter enim coq est & structoris. Congru. piscem saxa

tilem: de quo plinius. Item murrena & orphus: coger: perca: & saxatiles oes. hic aduersat polypos: ut car

men id uuldanu. utq; sub aquoribus deprehensum pulyp9 hostem continet: de hoc pisce carniuoro

intelligas. his aristotelicis uerbis ex libro octauo de animalibus. quod autem nonnulli aiunt polypos

se ipsum esse falsum est. Sed aliqui sua brachia corrosa habent a congris. Exdor sua. dorso priua

& squamis hisce exasperatis & laeuigatis siue extinatis ossiculis. seu pinnis cultellatis quæcumq; sunt in

dorso. Desquamare est squamis exuere: unde plinio aduerbiu squamatim eodem squamas oia nua

camenta & recisameta uocante. ei9 uerba sunt hæc ex libro decimo septimo naturalis historiae: uel et

subarator imprudens deluxit radices: corpus ue desquamauit. Artoptam. panem tostum. ἄρτος pa

nis: & ἄρτωσιν aslo & torreo. plinio artoptitius panis uocatur libro duodeuigessimo naturalis histo

riae pro tostus. sunt enim qui artoptam instrumentu uelint quo panis torrebatur: pliniana uerba sunt

hæc. Italicae duabus: tribus ue amplius in artoptitio pane. Idem plinius inter genera panis ponit ar

toptitium. est panis ostrearius a delictis artolaganus: alias a festinatione: ut speucicus: nec non a coque

di ratione ut furnaceus uel artoptesius: aut in clibanis coctus: non pridem etiam a parthis aduectus:

quem alii aquaticu uocant: quonia aqua trahit a tenui & spongiosa inanitate: alii parthiscu: subditq;

pistores roma non fuerunt ad perficu usq; bellum: annis ab urbe condita super quingetos octoginta:

Ipsi panes faciebant quiritis: mulieruq; id opus erat: sicut et nunc in plurimis gentiu: artopta plautus

appellat in fabula: qua aulularia scribit magna ob id concertatione eruditorum: an is uersus poeta fit il

lius: certuq; sit atel capitonis sententia. tostus panem lautiorib9 coquere solitus: pistoresq; tantu eos

qui far pinlebant nominatos. Nec cocos uero habebant in seruitis. eosq; ex macello conducebant.

Congrione. scitu coqui nomen qa pisculenta sapidissime condiret. metonymia e. pars. enim hoc est

conger pro toto ponte. Glabrior e. fulgentius in lexico suo. apuleius in asino aureo inducit sorores

psyche maritis detrahentes. dicit. quous puero pumillor e & cucurbita glabrior e. pumillos enim dicit

molles atq; enerues. glabru uero laue & imberbe. obiter emacula codic e lucii nostri Vbi enim fulge

tius glabrior e scribit: caluorem triti codices obtinet: Vbi pumillorem legebat pumillorem. Dat uitio

glabritatem martialis inquitens. Latus pectore: crure glaber. Glabrariam in super famina uocat gla

bris amafis: & lauibus catamitis additam: siquidem

Chartor est auro iuuenis cui lauia fulgent

Ora: nec amplexus aspera barba terit.

Deglabrare significat decorticare paulo digestis arborum furtim casarum: Cadere est non solu succide

re. sed etiam ferire cadendi causa. Cingere est deglabrare: tu ne legas cingere ut exemplaria iurecosul

torum tenent: sed stringere. Nescio qd galeottus sopniet glabron e legens cu peculiariter reuincat his

marcelli uerbis. q ludis pueri praesules essent ac depiles ppter aetate: quos antiq romani lydios appel

labant: ut est in primo uarronis de uita patru. Ideo plautus in aulularia. Tu istum gallum si sapias gla

bruiorem reddis q uolulus lydius. Varro libro primo de re rustica. si que glabru facere uelis quod subet

ranam luridam contere in aqua usq; quo ad tertiam parte decoxeris: eoq; ungere corp9. glabreta

utnearum columella calucta uocat exarida: etiam carbunculata loca: qua graeci οαλακρσ dicunt.

Nec obstabit haud quaquam glabriorem galeottum sed glabronem legere nulla fultura scriptoris

opinata & recepta fidei. Volulus. expilatus: pumicatus: uolullis lauis & glaber effectus. sunt enim

uolfella uti plantus intelligas ferreoli uncini: quis cynadioris ætatis histriones & mimmi (Nam si pa
thici erant ex bona parte omnes) cutem expilabāt & deglabrabant, A uellendis pilis nomen uolfellis
Inditū. Futilibus oppugnaculis: umbraticis & inanibus depugnātes aduersus ualidiora dicit uolfellis
pugnant nō armis: quo usus est marc⁹ uarro libro quinto de lingua latina: qui aut uident & sequi ne
gant oportere pugnant cōtra naturā non contra analogiā: ii pugnat uolfellis nō gladio. Ludius.
Iudiones & ludios indiscriminatim dicimus quoniā a lydia uenerint hoc est ethuria lydiū dici potius

Varrōis uox
enodata.
Ludu.

Eu. Sed quid hoc clamoris oritur hinc ex proximo?
Cocti hercle credo faciunt officium suum.
Fugiam intro: nequid turbæ hic itidem fiat.

Congrio.

o Prati ciues populares: incolæ. accolæ. aduenæ omnes

Date uia qua fugere liceat: facite totæ plateæ pateant:

Nūqd ego ūq̄ nisi hodie ad bacchas uēi i bacchanal cognatū?

Ita me miserū & meos discipulos fustibus male cōtuderūt

Tor⁹ doleo. atq; oppido pii: ita me iste habuit senex gymnasiū:

Atat perii hercle ego miser: aperit bacchanal adest

conueniens erant.
Sed uicit romana
cōsuetudo quæ. u.
græcū in. h. uertit:
ut in sūlla patet: &
similibus. Ouidius
græce ptulit ita ca
nens.

Dumq; rudem præ
bente modū tibici
ne thusco

Lydius æquatam
ter pede pulsar hu
mū. repit & ludia.
epigrammatista li
bro quinto, hermes
cura: laborq; ludia

rum. Hoc clamoris. uetus elocutio pro eo qd est hic clamor. alibi codicū nō leges hoc. Officium
suum. furatrinā: & bonorū oīum dilapidationē. officiū enim utri furacis est furtū. Turbæ. turbatōis.
tumult⁹: hypochorismos turbæ est turbella pro seditiōe & cōcitatione tumultuaria. Vlpian⁹ digestis
ad edictū prætoris. Turbā aut appellatā labeo ait ex genere tumultus: & rectissime labeo inter turbā
& rixam multū interesse ait. Nāq; turbā multitudinis hoīum esse. pturbationē catū aut rixā. Itidē.
perinde ac in pximo hoc est in domo megadori concitat. Optati Congrio coqu⁹a præter decoꝝ
suspiciace sene impetitus & uulneratus domo se euclionta proriptens inuocat auxiliū quiritiū: ut in se
quentē senem amolliant. & absterreant: optati dicunt siue coquo in has incitas deducto desiderati:
seu optati hoc est electi mihi potissimos auxiliores in mea pscula. Iuxta quā loquēdi figurā optatus
consul electus: optare eligere. maro. Optauitq; locū regno. De optionib⁹ militib⁹ in alinaria scribit
suis adfatim. Accolæ. dicunt accolæ significāter & pprse. qui iuxta aquas habitāt: hic p cōtiguō
similitudinariē capif. Nunqd. sunt qui legāt: neq; ut interrogatio nō sit uerū pura negatio. Bac
chanal nouator uerborū plaut⁹ bacchanal appellat uenuste & scitissime locū ubi bacchæ: spiritu in fre
munt bacchico: thyrsosq; tenētes & hederigeræ aut terga montū magno ululatu pximo demētia
complentes. Illarum discursus & exultationes describit eloquentissime catullus.

Turba.

Optat⁹ cōsul

Bacchanal.

Heu hoc bacchantes: heu hoc capita inflectentes.

Harum pars tecta quatiebant cuspidē thyrsos.

Pars e distulso iactabant membra iuueno.

Pars sese tortis serpentibus incingebant.

Pars obscura canis celebrabant orgia cistis

Orgia: quæ frustra cupiunt audire profani.

Plangebant alii proceris tympana palmis.

Aut tereti tenuis tinnitus ære ciebant

Multi: rauicifonos efflabant cornua bombos:

Barbaraq; horribili stridebat tibia cantu.

Insuper marōe. perselo: ouidio: & cateris bacchæ describunt. Coquinatū. coctum: unde ars coqui
naria. Discipulos. coquos: qui sub eodem coquinario magisterio magistrabātur. Habuit gymna
sium. habuit exercitiū me sibi: in quē tanq̄ iuuenes romani in gymnasiū se & sua ligna perq̄ callēter
exercuit. Loc⁹ erat romæ gymnasium ubi nudī: unde nomen loco Inditū exercebant spheristerio: sal
tu. iaculo: disco: & id gen⁹ reliquis exercitamentis. γυμνασιον significat nudo. Magister gymnasiū pæ
dotriba idest exercitor iuuenū: siquidem autore seruo & ii pædes dicuntur. Iuuenem gymnasticum
apud antipatrum his non puerum intellige.

Gymnasiū.

Pædes iuue
nes.

τοιοι γαρ παιδοσ πτηνοι ποδες. ουδ' αν εκεινα

ουδ' αυτος περθευσ νατον εδειξε θεων. hoc est.

Hi puert allipedes cursus: cui terga nec ipse

Ostendet persceus filius aurigena. In hoc damagetti non secus intellige

και νοι τε χυαεντες. εγω γε δευ ωδ επειοικε

τοιο Λακεδαίμονων παρ' οὐ βίαι κέρτα. Vergilius lib. 8. aneidos. ascantusq; puer. filius: igit ferulus ut tuq; puerq; tuus. Oratius. puerosq; ledæ. & est græcū. Nā pedas dicit. Interdū tamen etiā ad ætatem refertur. Magister. euclio. Docuit enim fugere infortunū. Ligna. locus: quoniā ligna si forte usus uenerit uti coquū conducamus abundanter afferimus: & euclio ligna ad caput impetendum subministrauerat: ob hoc ait ligna suppeditari largiter in domo euclionia hoc est uerbera.

Redi. senex euclio posteaq; contumeliis & uerberibus affecerat congrionem cocū: postq; minantet prius egerat: nunc illum reuocat: & reuentē fugientēq; sequitur denuo.

Trisuiros. qui capitaliū rerum causa creati fuerant.

De industria: ex composito: ex com pacto: sciens & prudens ut inquit anti quitas: & eiusce ca to studiosus. dicitur & sponte in eodem significatu: ul tro & ex animo.

Faxim. facerem.

Cinædus. scripsi mus superio copio se & ubertim scani cos histriones: uul sos. pumicatos: res solutos: fluxos & enerues extitisse: propterea libro se ptimo naturalis hi storia plinius asse rit in eorum coitu & multos obisse: Valerius similiter. In asinaria q̄pluri ma sup hac dictio ne narrauimus.

Quæ res. quod nam meum deli ctum: & tuum in commodum te in meam insurtam st mulabant. Hoc caput sentiet. ne le gas ut in codicib9 peruulgatis scri ptum deprehēdes: uertū. hic apud sen tiet: & de megado ro intelligit conti guas ædes euclio ni possidente.

Me haud pœnitet. scribendum est. me apud penus est: id est in domo mea sunt omnia huiusmodi utensilia aculina accommoda ne tua expetam. Conclauum. locus separator in interiori parte do mus. Dicitur & conclauē quoq; Martialis libro quinto. & conclauibus omnibus solebas. de conclau meminit apuleius quoq; possio libro sexto architecturæ. altitudines omnium conclauorum: quæ oblonga fuerint sic habere debent rationem: ut latitudinis & longitudinis mensura componatur: & ex ea summa dimidiū summatur: & quantum fuerit tantum altitudini detur.

Sequitur. scio quam rem geram. hæc ipse magister me docuit. Neq; ligna ego usq; gentium præberi uidi pulchrius.

Itaq; omnis exegit foras: me: atq; hos honustos fustibus.

Euclio senex. Congrio

Eu. r. Edi: quo fugis nūc? tene tene. Con. qd stolide clamas?

Eu. Quia ad trisuiros iā ego deferā tuū nomē. Cō. quā obrēt?

Eu. Quia cultrum habes. Con. cocū decet. Eu. qd cōminatus Mihi. Con. istuc malefactum arbitror: quia non latus fodi.

Eu. Homo nullus est te scelestior qui uiuat hodie.

Neq; cui ego de industria amplius male plus lubens faxim.

Cō. Pol etsi taceas: palam id quidem est: res ipsa testis est.

Ita fustibus sū mollior magis miser q̄ ullus cinædus:

Sed quid tibi nos mēdice homo tactio est? quæ res?

Eu. Etiam rogitas: an quia minus q̄ æquum erat feci?

Cō. Sine: hercle cum malo magno tuo si hoc caput sentiet.

Eu. Sed in ædibus quid tibi meis nam erat negocii

Me absente. nisi ego iusseram uolo scire. Con. tace ergo:

Quia uenimus coctum ad nuptias. Eu. quid tu malum curas

Utrum crudum an coctum edam nisi tu mihi es tutor?

Cō. Volo scire sinas: an non sinas nos coquere hic cœnam

Eu. Volo scire item ego meæ domi mea salua futura.

Cō. Vtinā mea mihi modo auferam quæ attuli salua.

Eu. Me haud pœnitet: tua ne expetā? Cō. scio. ne doce. noui

Quid est qua phibeas nunc gratia nos coquere hic cœnā.

Quid fecimus? quid diximus tibi secus quam uelles?

Eu. Etiam rogitas sceleste homo qui angulos omnis

Mearum ædium: & cōclauū mihi peruium facitis?

Id ubi tibi erat negocium ad focum si adesses

Non fissile haberes caput: merito id tibi factū est

Adeo ut tu meam sententiam iam noscere possis.

Si ad ianuam huc accesseris: nisi iussero propius

Ego te faciam miserrimus mortalis uti sis.

Conclauū

Lauerna.

Scis iam meam sententiam. In nonnullis exemplaribus haud quaquam legitur hic uersus: Lauerna. Sextus pompeius. Lauerniones fures antiquis dicebantur: quod sub tutela deae lauernae essent: in cuius loco obscuro: abdito: quod solitos furta: praedamque interfoluere: hinc & lauernalis porta uocata est. Lauer nam carminum poetam nugatorium: & instar corniculae oratianae & amussitati absolutique poetae sibi carmina constituentis nuncupat aufonius ius. bonorum mala carminum lauerna. Pipulo. pro conuicio positum ut grammatici annotarunt: ranquam misere: fade: & internectue dicas. Differam. marcellus. differ

Aufonii carmen explicatum. Differre.

Scis iam meam sententiam: quo abis: redi rursus.

Con. Ita me bene amet lauerna te iam nisi redi

Mihi uasa iubet pipulo hic differam ante aedis.

Quid ego nunc agam: nae ego edepol ueni huc auspicio malo.

Nummo sum conductus plus iam medico mercede opus est.

Euclio. Coggrio.

Eu. Oc quidem hercle quoquo ibo mecum erit mecum fera

h Neque istuc in tantis periculis nunquam committam ut fiet.

Ite sane nunc iam intro omnes & coqui & tibicinae.

Etiam introduce si uis uel gregem uenaliu

Coquite: facite: festinate: nunc iam quantum lubet.

Con. Hem perii. Eu. abi. opera huc conducta est uestra non oratio.

Con. Heu senex pro uapulando hercle ego abstermercedem petam

Coctum ego: non uapulatum dudum conductus sum.

Eu. Lege agito mecum molestus ne sis: & cenam quoque.

Aut abi in malum cruciatum ab aedibus. Con. abi tu modo.

Euclio

Eu. Hinc hinc abiit: di immortales facinus audax incipit:

i Qui cum opulento pauper homine coepit rem habere aut negocium

Velut megadorus tetat me omnibus miserum modis.

Qui simulauit mei honoris mittere huc causa coquos.

Is ea causa misit hoc qui surriperent misero mihi.

Condigne etiam meus me intus gallus gallinacius

Qui erat anui peculiaris perdidit penissime.

Ubi erat haec defossa ocepit ibi scalpurire unguis

tionem: qualis est illa uergiliana libro quarto. Isequere italiam uentis pete regna per undas. Et caenam quoque scribo aut caenam coque. ultimum uerbum quoque scilicet si non immutas non delinquis. Multa enim uerba: quae nos per. c. illi per. q. scribebant: ut haerentior locus ciceronianus sit. enim marcus tullius cum significare uelit coquo se fauissorem futurum ait: tibi quoque iure fauebo. lepidior est locus si aduerbium ipsum uerbum uideatur. Illinc hinc. in probatoribus exemplaribus ad hunc ferme modum legitur. Illuc homo hinc abiit. Scalpurire. unguis terram scalpere. Sunt quoque in rio uerba exeuntia: nec desiderium significantia: ut palam est in scalpurio uerbo plautino ex hac aulularia: quod peculiare galli gallinacei cum terram scalpit. nisi hic legere malescaleurire. scaleuo enim apud graecos domesticum uerbum est gallinaceo unguis terram scalpentis. αἰσθαλαλαλαλα ταρ reus inquit hoc est capra scalpurirens: cum id proprium sit & domesticum galli. hoc enim prouerbic αἰσθαλαλαλαλα hoc est capra gladium cauillamur in eos: qui sibi necem & damnum moluntur: quod oblitum secespitoris forte gladium capra refodit & exobruit. Gallum. tanquam ut in genita gallus praesagiret in eo cauo aurum seruari. Non omittendum gallum a nonnullis animalibus timeri: propterea in culleo parenticida concluso anguem: simtam: & gallum coniectabant: ut si mta gallum persequeretur: gallum fugeret anguis: & in hominem penetraret: ut ita uoluit parricida uiua sepultura fieret. proinde hoc significans satyrus ait. Clauditur aduersis contraria simta fatis.

re diuidere uel seindere. Vergilius georgicon libro quarto. Scythiaeque hyemes & nubila differt nubila. Terentius in adelphis. miseram me differo doloribus. uergilius libro septimo. Aut procul hic citae metum in diuersa quae drigae distulerant. Lueillus libro. xxx. & male dicendo multis sermonibus differens. Plautus in aulularia nisi reddere mihi uasa iubet pipulo te differam ante aedis. Alias differre in ordinem ponere. Differre alias distare. Alias infamare. propertius. Differet. heu nullo limine charus eris. Neque istuc nunquam. annotauimus frequenter quod & in amphitryone retulimus duas abnegatiuas quandoque maxime negare. Coquite. facite. Scribo coquite facessite: seu fugite. concessio per nega

Tibi quoque iure fauebo. Scalpurire. Scaleuo. Capra gladium. Degallo pulcra. Cur gallus in sua culleo. Iuuenalis non denodatus.

Idem aliubi. Cuius in extimū nō debuit una parari sima nec serpens unus: nec cilleus unus. proclt ad hanc rem uergetia uerba sunt hęc in libro de sacrificio & magia. Deinde & animalia sunt solaria multa: uelut leones: & galli numinis cuiusdā solaris pro sua natura participes: unde mirū est quantū inferiora in eodem ordine cędant inferioribus. Quis magnitudine potentiaq; nō cędant. hinc ferūt gallum timeri a leone q̄ plurimū: & quasi colli: cuius rei causam a materia sensu ue assignare nō possū mus: sed solum ab ordinis superni cōtemplatione: quoniā uidelicet pręsentia solaris uirtutis cōuenit

Solare anial Gallus.

gallo magis q̄ leo: nī: quod & inde apparet: quia gallus quasi q̄busdā hymnis adplaudit surgenti soli: & quasi aduocat: quādo ex

Circumcirca. quid opus est uerbis? ita mihi pectus peracuit
Cario fustem: obtrunco gallum furem manifestarium:
Credo ego edepol illi mercedē gallo pollicitos coquos

Aurex pythgoræ sententia.

anti podū medio cęlo ad nos deflectitur: & quandoq; nōnulli solares angeli apparuerūt formis eius: modi pręditi: atq; cū ipsi in se sine forma essent nobis tanq̄ qui formati sumus occurrere formati. Nō nunq̄ etiam demones q̄bus cū gallus obficeret repente emanuerunt. lucretius. gallū noctu explaudē tibus alis nō dubitant trepidi contra constare leones inq; tueri. In aureis pythgoræ symbolis hęc leguntur. gallū nutrias quidē nec sacrifices. soli enim & lunę dicatus est. Sed quā oblata incidenter est anfa cōnumerare non inserūt erit: nec incōueniens pythgoræ symbola cōgestim: quę alibi sparsim reperiunt. primū est cum ueneris in templū adora: neq; aliquid interim: quod ad uictū pertineat aut dicas aut agas. ex itinere pręterpropositū non est ingrediendū in templū: neq; orandū: neq; etiam si prope uestibulū ipm trāsueris. Nudis pedibus sacrificia & adora. populares uias fuge. p̄ diuerticula uade. a melanuris abstine. terrestrū enim deorū sunt. Lingua in primis coherce deū imitās. Flantibus uentis echon adora. Ignē gladio ne scalpe. omne acutū abs te dimoue. Viro qui p̄odus eleuat auxiliā re: nō tamen cū eo deponas: qui deponit. De rebus diuinis absq; numine ne loquaris. In calceos dextrum pręmitte pedē: in lauacrū uero sinistrū. Iugum ne transilias. cū domo discesseris ne reuertaris: furię enim congregent. Ad solē uersus ne mingas. Ad solē uersus ne loquaris. Oleo sedē ne abstergi to. super chanicen siue modiu ne sededas. Animalia recuruis unguibus ne nutrias. In uia ne scindas. Annulū ne seras. Dei figurā ne insculpas annulo. Ad lucernā lumen ne te in speculo cōtempleris: de dis rebusq; diuinis nihil tam mirabile quod nō debeas credere. Rifu effuso abstine. Iuxta sacrificiū ne incidas ungues. Dextram ne ad omnia facile incicias. Stramentis surgens collige ipsa: figuramq; confunde: Cor ne uores. cerebrum ne edas. Capillorum & unguum superfluitates. postquam abscideris pestunda. Rubrum aliquid ne suscipias. Ollę uestigium in cinere confunde. Aurum habenti ne he reas in filiorum generatione. Honora in primis figuram & aram. Figuram ac pretium denariorum trium. fabis abstine. herbam maluaceam sere. ne tamen edas. hirundinem domi ne recipias. Ab animalibus abstine. Fugare decet omni studio uniuersisq; machinamentis ferroq; ac igne abscindere a corpore morbū: a uictu luxū: ab animo ignorantia: domo discordia: ciuitate seditione: ab omnib9 deniq; intēperantiam. explicant hęc pythagorica iuolucra his uerbis plutarchi. οιον μη γενεσθαι μελανουρων. τουτεστι δη συνδιατριβειν μελασιν ανθρωποις. δια κακοθειαν. μη δευρον υπερβαινειν. τουτεστιν οτι δει της δικαιοσ υμω πλεϊστον ποιεισθαι λογον. και μη ταυτην υπερβαινειν. και δε επιχοινικα καθισαι. φευγειν αρβειαν. και προνειν οπωσ την ανδγακαιαν παρασκευατω μεντροφην. δη παντι ευβαλλειν δεφιαν. αντι του προχειρωσ ου δει δυναλασειν. μη φορειν στενον δακτυλιον. οτι δει τον βιον ελευθερον. επι της ευειν. και μη δενα δεδον προσαπειν αυτω. πυρ σιδηρω μη σκαλευειν: αντι του θημδου μενον δη εφει ζειν. ου γαρ προσηκεν. αλλα υπεικειν τοις οφτιγο μενοισ. μη εσθειν κερδειαν. μη βλαπτειν την ψυχην τοις φροντισιν αυτην κατ'ατροχοντα. κναμων απεχεσθαι οτι ουδει πολιτευεσθαι κωμειται γαρσαν ευπροσθεν αι ψηφοφορια δλων περασ επιθεσσαν τοις αρχαιο. σιπον εις και δα δη ευβαλλειν. επισημαινη γαρ οτι εις πονηραν ψυχην αστειον λογον ευβαλλειν ου προσηκεν. ο μεν γαρ λογοσ τροφη διανοιασ εστι. τουτον δε ακαταρτον η πονηρια ποιει των ανθρωπων. μη επιτρεφεσθαι επι τους οροϋσ ελθοντασ. idest quę nigrautes habēt caudas gusta ri nō oportere: hoc est cū hominib9 consuetudinē habendā non eē: quos morū deprauatio ipsa denigrat. iugū stateramq; ne transcendere idest plurimā iustitiā facere oportere. Angustū nō gestabis annulū: quoniam tra uitā ut eam ne uinculo distinguas exercere debebis. Ignē ferro scalpi minime: hoc est irritandū non esse furentē. Cor non comedes quid aliud insinuat q̄ ne aium offendas sollicitudinibus eum cura sua cōficiens. abstinentiā a fabis q; in re ciuili uersari nō oporteat. fabis enim priscorū suffragia ferebant: quod sine principatibus attulerunt: cibos in scaphio nō esse ponendos. significat aut improbū hoīem urbanos imitti nō oportere sermones: aut ulla uirtutis studia. cogitationis nāq; cibos est: & cū ratione studiū: & sermo frugi: quem impurū ac sordidū reddit improbitas haud retro uertit: qui ad cōterrena proficiunt idest quib9 moriendū est cum proximū uitā terminū intueretur facile ferant: neq; maiore deprimant. Peracuit. acumine frę flāmatu est: & excandescens effectus.

Fabis abstie.

Fabis suffragia ferebant.

Acor. Aceo.

ab acore uox originat. Catonis in re rustica hæc uerba sunt. Vinum si acet siue mucet. ubi acet idem quod acorē hoc est in amænâ acerbitatem contrahit enotat. Inacuit apuleius posuit ex plautina officina mutuata dictione: Incadui sidonius in epistolis ait in hæc uerba. Sane cū sibi quippiâ de præsentia tua quasi te magis nosset præter æquū gloriarenti incandui. Dicimus mucere & mucessere. plini⁹ libro decimo quarto naturalis historię. propriū autem inter reliquos liquores uino mucessere: aut in acetū uerri. martialis libro octauo. argenti furiosa sui cum stēmata narrat garrul⁹. & uerbis mucida

Inacui.
Incandui.
Mucere.

Si id palam fecisset: exemi ex manu manubrium.
Quid opus est uerbis: facta est pugna in gallo gallinatio.
Sed megadorus meus affinis: eecum incedit a foro.
Iam hunc non ausim præterire: quin consistam & colloquar.

Megadorus. Euclio.

Arraui amicis meis cōsiliū meum

De conditione hac: euclionis filiam laudant:

Sapienter factum & consilio bono

Nam meo quidem animo si idem faciant cæteri

Opulentiores pauperorum filias

Vt indotatas ducant uxores domum.

Et multo fiat ciuitas concordior.

Et inuidia minore nos utamur: quam utimur:

Et illæ malam rem metuant quam metuunt magis.

Et nos minore sumptu simus: quam sumus

In maxima illec populi parte est optima

In pauciore auidis altercatio est.

Quorum animis auidis: atq; insatietatibus

Neq; lex: neq; tutor capere est qui possit modum.

Neq; hoc qui dicat quo illæ nubent diuites.

Dotata es: istud ius pauperibus ponitur

Quo iubeant nubant: dum dos ne fiat comes.

Hoc si ita fiet mores meliores sibi

uina facit. Dicitur & mucor. Coluella libro decimo tertio post hoc præceptū locū & uasa idonea salgams ppari iubet: locū eē debere auersū a sole q̄ frigt dissimū & siccissimū ne situ p̄ora mucorē strahāt. hic acor acetī d̄ macrobio lib. vii. tristificus ab eodē mucor olei nū cupat. Ex māu manubriū. puerbitalr dcm cū uolum⁹ itel ligere nos restitisse alicui quominus ait quid faceret: tanq̄ gladiū illi hoc ē facultatem eripuerimus. Pauperorū. scribo pauperiorū. & hic ordo est. si ceteri opulenti idem faciāt quod ego ut scilicet paupiores ducāt indotatas ciuitas cōcordior fiet: & nō æque erimus inuidiosi. Inuidia enim ex dispersita te conflatur odiosi

Mucor.

sūt paupibus diuites qd̄ ab illis refugunt: & sequestrātur: qd̄ plebs apud iustū indignabūda causificat.

Illæ malam rem. diuites inq; pruriosæ libidinosæq; si nihil pensis diuitis repudiarentur neq; tiam diuerterēt obseruantius. Malam rem uitia peruersæ mentis intelligit. In maxima illec. sensus est. Illec hoc est diues & impudica uulgo & copiose reperitur. Optima bonis moribus dotata est in pauciore hoc est in angustiore pauperioreq; fortuna. Auidis altercatio est. auidi hoc est auari & inexplorabilis auaritiæ homines altercantur: contendunt & ambigunt & dubitant: quam potius ne ducere debeant: an pauperem indotatam: an diuitem impudicam. Liberalis autem & ingenuæ conditionis homines absq; quapiam altercatione mallunt de subito pauperulam indotatam ducere: q̄ dotatam scilicet libidinosam. Tutor. morum intelligo. hic autem censor erat: qui nimios sumptus coarguebat. Quæ illæ nubent. tanq̄ innuat illud menandri. *ερωτα ποτερον ην επικληροσθηεν λευκοι θεοδωρειν.* hoc est in aurem utranq;: quandoquidem dotata est dormiat. lego cum illæ nubēt sensu ferme tali. Nec tamen neonymphi & proci si moribus nubitur non pecunia: electuri sponsam non ita dicent dotata es hoc est si dotata es subintellige facillime maritum reperies. potes & sic interpretari. neq; si in ducenda sponsa post habentur diuitiæ cum illæ summates nubēt uulgo & passim proclamabitur: dotata es subintellige cutcumq; nubere potes: protinus ad censum: de moribus ultima fiet quæstio. Ponitur. in priscis exemplaribus scriptum est ponatur: quod apertius est & conuenientius. Quo iubeant. lege quos pro cui prisco loquendi more. Iubeant. positum pro uelint. Serulus grammaticus honoratus in illiusce carminis interpretamento. Infandum regina lubes renouare dolorem hæc scribit. Iubes uis ut iubeo chremetem. Nam aliter hoc uerbum a neæ persona non recipit. Adde quod ad imitationem atticismi iubeant plaut⁹ inquit. *λεβω* enim est iubeo & uolo.

Quos p̄cui.
Iubere uelle.

Cantheris.

Cantheris. equi castrati canteris dicti ueluti cauteris per unius litteræ imitationem: quoniam cauteriati hoc est candescente ferro detestabantur: unde uerbum cauteriatio: quod significat cauterio inuro. fulgentio cauteriatio conscientia perstricta uitio ueluti cauterio nuncupatur. Hi canterii castrabantur & peculiariter nulli. sed quoniam de nullis incidit mentio id non præteream? musimones asinos: aut mullos aut equos breues appellari. lucilius libro sexto. precium emit: qui uendit equum musimonem. Cato in deleterio. Asinum aut musimonem aut artem. ordo quoque uinea: unius generis dicebat canterius: super quo plinius hæc libro decimo septimo naturalis historiae.

Musimones asini.

quæ pedata non erit eadem intelligitur eius quoque: in qua sine adminiculo uitis per se stabit. Id enim non fit nisi pedamenti inopia. simplicis iugo constat porrecto ordine: quem canterium appellant adde quod libro secundo de re rustica uarro scribit: equi demptis refticulis sunt quietiores: & ideo quod semine carent illi canterii appellantur: ut

Canterium uinea.

Parent pro dote quos ferant: quam nunc ferunt:

Ego faxim: muli precio qui superant equos

Sient uilliores gallicis canteriis.

Eu. Ita me di amabunt ut ego hunc ausculto lubens,

Nimis lepide fecit uerba ad parsimoniam.

Me. Nulla ergo dicat equidem dotem ad te attuli

Maiorem: multo quam tibi erat pecunia

Enim mihi quidem æquum est

Purpuram atque aurum dari

Ancillas: mulos: muliones: pedissequas:

Salutigerulos pueros: uehicula qui uehat.

Eu. Ut matronarum hic facta pernouit probe:

Moribus præfectum mulierum hunc factum uelim.

Maiales. Capri.

In subus maiales: in gallis gallinacis capti: In medicinis uel plurima sunt in canteris & cauteris: æquus & signa morborum: & genera curationum: quæ pastorem scripta habere oportet. Itaque ab hoc in gratia potissimum medici pecorum κτηνοιατρος appellati. Idem uarro equos ephippio accommodos uectorios appellat. Genus iugis est: quod canterium uocant: super quo uerba columellæ adiecimus ex libro quinto. Itaque aut ueteres ne nouæ radicem agant arundines: singulis uitibus applicabimus binas: aut si regionis conditio permittit: deponemus hastilia: quibus adnectuntur singulæ trauerse perticæ in unâ parte ordinis: quod genus iugis canterium uocant rustici. Diminutiuum canterii est canteriolus. Columella libro duo decimo. Deinde cum fecerint caulē humilioribus quasi canteriolis interpositis rigore stilorum cõseruato. Canterius quoque obseruatur in architectonica: de quo uitruuius pollio libro quinto. Supraque eum fastigium columen canterii templa ita sunt collocanda ut stillicidium rectè absoluti tertio respondeat. Salutigerulos. seruos & seruas: nunciis & renuciis: ut ipse appellat in trinūmo: qui iussu dominæ hunc & illi salutant: quæ mancipia illi in iussis oscenis obsequuntur: quorum officium significare uidetur tunc ovidius. ueniens ancillula fictum suppliciter dominæ nomine dicat aue. quid si sandaligerulos legis. Sunt enim serui sandaligeruli alibi plauto: qui sandalia dominæ sequentes gestant. Sunt enim sandalia baxeæ matronales: quorum opifex sandaliarius appellatur. Sardiniam ipsam timæus sandaliothm appellauit ab effigie soleæ. myrsillus ichnusam a similitudine uestigii. poeta in obitu maccenatis.

Creniatri. Vectorii equi.

Canteriolus

Salutigeruli

Peditatus ouidi uersus.

Sandaligeruli Sandalia.

Sandalarius. Sandaliothi.

Ichnusa sandalia.

Sandalarius uiscus.

Apollo sandaliarius.

Scleraptea.

Scrupeda. Strictipellæ.

Gellianus co dex emaculatus.

Vinaxerunt certe: nec puto bacche negas. Turpilius. misero mitigabit sandalio caput. officinator sandalio dicitur sandaliarius. gellius libro decimo septimo. Cum iam adulescentuli romæ prætesta & puerilem togam imutarem? magistrorumque tunc nobismer ipsi exploratores quærerem? in sandaliario forte apud librarios fuimus. forte uicini nomen fuit sandaliarium. Video enim a loco forte quis nil obster a calciamento tranquillo mentionem fieri de apollo: ne sandaliario. Qui uehat. scribo qui uehat. loquitur enim matrona potens & egregie dotata. post hunc uersum in obseruata fidei exemplaribus: quem tamen & marcellus ex aulularia citat hic uersus legitur. Scripta: scrupeda: strictipellæ: sordide. his enim præcis & exoletis & saliaribus uerbis & carmentibus & euandriis deformitas scortorum scortorum significabatur. In quibusdam codicibus legitur scleraptea non autem scripta: quomodo a duricie nomen saxæ meretricis & infestissimæ deflectetur. σκληρον enim græci durum uocant. Scrupeda a scrupo hoc est lapillo tanquam sint lapideæ horriditatis non probo. Mallim legere scrupeda: a struendo pede capillitii quod mille modis ædificant. Strictipellæ uenustissime uocitabuntur quod scilicet stringunt officitis mille: purpurillo: melino: stybio & cerusa faciem rebus emarginatiis depolantes: hinc a stringendo hoc est excorticando pellem uultus strictipellæ uocabunt. obiter macula tollenda de codice gelliano ubi scripta sunt hæc. Fauorin? quoque noster cum neruulartiam plauti legeret: quæ inter incertas est habita

& audisset ex ea comædia uersum hæc.strate:scruppe:destrato:ulue:sordida. Tu scribe. Scripta:scrupeda: stritibella:sordida ut mihi dubiosum sit nūquid marcelli codex peruulgatus mendū obtineat: an illic plautus in neruolaria iuxta gelliū non aulularia citetur: præsertim cū aulularia dubia non sit q̄ plautina sit fabula. marcellus tamen autor est scrupes dixisse priscos. ennius in andromeda. Scrupeo inuestita saxo: atq; ostreis: quam exscraptent: quod pacuius in teucro: quæ desideras alumnū panitudines: quales scrupes: qua inculta uastitudine. Marcus uarro libro tertio de lingua la

tina secus q̄ habet
in tritis exemplarib9
enodat: eius uerba
sunt hæc. scripta:
scrupeda: rutabur
la: tātula. uidetur
enim deflecti ab ex
creando seratias:
Scrupeda a scrupe
da uermiculo pilo
so: qui solet esse in

Scrupeda
uermicul9.

Me. Nunc quoq; inuenias plus plaustrorum in ædibus

Videas q̄ ruri quando ad uillam ueneris:

Eu. Sed hoc etiam pulchrum est

Præquam ubi sumptus petunt

Stat fullo: phrygio. aurifex: lanarius:

Caupones: patagiarii: indusiarii: flamearii:

fronde cū multis pedibus. Iuuentus in menalippa. Relictis abs te religionē scrupeda imponas. Idē nō stritipellas sed stritabillas legit: hoc a stritilado. Stritare ab eo: qui sistit ægre hoc est nates perpeti sitū cōtorquet ut uenerē suauorem præstet. Amplius in exemplaribus pompeii sinceris hoc lego. Scratia dicebantur nugatoria famina ac despicienda ab his: quæ scra appellabant id est quæ quis ex creare solet: quatenus id faciendo se purget. Nunc quoq; inuenias. In sincera lectio. hæc probior ē. huc cum uentis. cum ueneris inquit in matronarū domum occurrent tibi plaustra multilinga. Præq̄ respectu illius inhonestamenti. Stat fullo. stat positum pro instat. fullones uiles artifices maculas de pannis tollentes: epigramatista. Tam male thais olet q̄ non fullonis auari testa uetus: media sed modo fracta uia. officinæ fullonum iureconsultis fullonica uocantur. Phrygio. phrygia ex auctoritate marcelli uestis picta est. eius artifices phrygiones appellantur: hoc Vergilius probat libro unde cimo. Vobis picta croco: & fulgenti murice uestis. Idem in eodem. O ueræ phrygiæ neq; enim phryges. Titinnius in barbato. phrygio sui primo: benedid opus scit: reliqui acus actasq; hero atq; heræ meæ. Plautus in menecmis. palam ad phrygionem fert confecto prandio. Varro. phrygio qui puluinar poterat: pingere soler urgebat. Nec hoc omittendum est phrygionem Hieronymum polymittarium nuncupare. phrygiam uestem polymittam. phrygiones uulgo bononienses recamatores nuncupare solent. etiam si rechamum. comperiam funem ductarium esse apud uitruuium libro nono. Alligantur in summo trocleæ: quem etiam nonnulli rechamum dicunt. phrygiones his maternus libro secundo matheos describit subdicens tamen nomen ipsum. Si iupiter lunam respicientem de quadrato respexerit facit aurifices: aut eos: qui necto auro uestes pingunt. Plinius libro octauo naturalis historiae. acu facere idæi phryges inuenerunt: ideoq; phrygiones appellati sunt: aurum intexere in eadem asiā inuenit attalus rex: unde nomē attalics. plumarium Hieronymo dicuntur q̄ leui pluma uariant & distinguunt plumea interordinata. a pluma plumatiū puluinum & creuical Ambrosius in epistola ad ualentianū Imperatorem his. Cum de eo conuenire comites eius ne sine ueste: sine plumatio paterentur extrudi senem. Lanarius. hic εἰοῦρῦος græcis appellatur. lanoculus hic appellatur: qui lana tegit oculi uitium. Patagiarii. patagium lucius apuleius libro secundo de asino autore nuncupat uestimentum: quo sinuosi & tortiles crines insinuantur. uocatur & reticulum. græce κρι βολη. Satyrus & de hoc eō meminit. Reticulumq; comis auratum ingentibus implet. Apulei uerba sunt. Sensim sinuato patagio residentes. Legulas hæc reticula a legendis crinibus Sidonius epistolarum libro primo uocat. pro ueste quoq; patagium sumitur. Marcellus. patagium aurea chlamys quæ preciosis uestibus imitti solet. Plautus in epidico. Indusiata: patagata. Neuius in lycurgo. pallis patagiis: crocotis: manicis mortualibus. patagiarios hic plautus appellat opifices patagii uestimentarii. Reticulum seruis retiolum uocat. plinius libro duodecimo naturalis historiae. Subligaria signantur artificii: persona adificitur capiti: densus ue reticulum. est & reticulata structura: de qua plinius his meminit libro trigesimo sexto. Dietyotheton uocant reticulatam structuram: quam frequentissime romæ fruunt rimis opportunam. Structurarum genera sunt duo reticulatum & antiquum. ex his uenustius est reticulatum sed ad rimas faciendas paratum. autor Vitruuius libro secundo. Reticulum muliebre græcis appellatur αἰ ποφ. Indusiarii. sellularii sutores: sarcinatoresq; Indusi. hinc nonnulli perperam Inclusionum uocant: qui fortassis hac ratione sulciuntur q̄ hinc flectatur ab includendo: tanq̄ cæteris uestibus supponat. Marcellus tñ catantistychon Indusiū uocet tanq̄ dicas. Intusiū: huius hæc uerba sunt in emaculatis exemplaribus. Indusiū est uestimentum quod corpori inter pluri mas uestes adhæret: quasi Intusiū. Plautus in epidico. Indusiata: patagata: calculam & crocotulam. Lucius apuleius in historia asini aurei dicitores pulcre Indusiatos appellat: ut Indusium muliebre fuerit & uirile uestimentum. Flamearii. flammei artifices. est autem flammeum uestis uel tegmen

Scratia un

Fullones.
Phrygio.
Phrygia ue
stis.

Polymittari9
Rechamius.

Plumaris.
Plumatiū.

Lanarius.
Lanoculus.
Patagiarii.
Reticulū.
Criuole.

Retiolum.
Reticulata
structura.

Indusiarii.

Flamearii.

Correctus
marcelli co
dex.

quo capita matronæ tegunt. Lucanus. flāmea uirginē non uellatura pudorem. pro regnū noua
nuptæ dicitur: & per diminutionē flāmeolum. poeta in opusculo ad messalam: ut tibi coritio glome
rarem flāmea luto. leges hæc in tritis pompeii codicibus. flāmino amicitur nubens omnis boni cau
sa. q̄ eo assidue utebantur. hæc ita in sua mēbra restitue. Flāmeo amicitur nubens omnis boni causa
quod eo assidue utebatur flammica. Martialis libro duodécimo.

Præluxere faces. uelantur flamma uultus.

Tactus libro deci
mo quinto. Ipse p
licita atq̄ illicita fæ
datus nihil flagitii
reliquerat: quo cor
ruptior ageret: nisi
paucos p̄ dies uni
ex illo cōtamiator
grege: cui nomen

uiolarii: carinarii.

Aut manulearii: aut merobrecarii.

Violarit
ianthina.

pythagoræ fuit in modū solemnium conjugiorū denupissit: inditum imperatori flāmeum. petroni
us arbiter. puellæ caput inuoluerat flāmeo. Violarit. uestes fericæ: subfericæ: & olofericæ colore uo
laceo tingebantur insigniter: quæ dictione græca uocitantur ianthina: ut obiter emacules perscia /
num codicem: in quo promiscue sic legebatur. hic aliquis cui circa humeros hiacynthina lena est. tu
scribe potius. & ianthina lena. Immiscebantur quoq̄ ad gratiorem aspectum emerendum tyrio colo
re uestes uolacæ: quæ poetæ epigrammatico tyrianthina uocantur. Possūmus & defendere hiacyn
thina lenam in perficio ex his hieronymi. primum est mail idest tunica talaris tota hiacynthina ex la
teribus eiusdem coloris assuta habens manicas: & in superiori parte qua collo induitur aperta: quod
uulgo capitium uocant oris firmissimis ex se textis ne facile rumpantur. In extrema uero parte idest
ad pedes. lxx. duo sunt tintinabula: & totidem mala punica eiusdem contexta coloribus super cingula
inter duo tintinabula unum malum est. inter duo mala unum tintinabulum est ut alterutrum sibi
media sint. Color hic hiacynthinus fortassis ab hiacyntho gemma deflectitur: de qua idem hierony
mus. Satisq̄ miror Cur hiacynthus preciosissimus in horum numero non ponatur. Nisi forte ipse est
alio nomine ligurius appellatus. scrutans eos: qui de lapidum atq̄ gemmarum scribere naturis ligu
rum inuenire non potui. Fortassis falsus est a codicibus falsis & mendosis & pro lincurlo ligurium le
git. est enim lincurium gemma: quam autore plinio nonnulli credunt ex urina lincum in fossa succe
scere & durescere: de quo meminit & capella martianus in nuptiis philologiæ & mercuri. ē & hiacyn
thina tunica a. lxx. ὑποίχοδ. i. subucula nominatur. Carinarii. mendum teterrimum: quod in uer
sione unius litterulæ probum sensum alioquin inhonestat: non enim carinarii legetur: sed carinarii
quo nomine censentur ii: qui colore caraceo uestes insignunt: cui ante nos ignorantæ prorsus inter
pretationi subscribit Outdus libro tertio de arte amandi.

Carinarii.

Enucleatum
ouidi carmē
Caltarii.
Calanticarii

Et sua uelleribus nomina cara dedit.
Non desunt qui caltarii legant pro his nimis intelligentes: qui caltæ colore tingunt. Fuit quando
pro carinarii calanticarii legerim: si quidem proximo labis & mendii fluxu caltarii in quibusdam
exemplaribus notauit. est enim calantica tegmen muliebre: quod capiti innectitur. Tullius in elo
dium. Tu ne cum uincirentur pedes fueris: cum calanticam capiti accommodares. Sed defendi po
test prisca lectio: ut carinarii ponantur pro his. qui cymbas muliebres scilicet uestes contextunt. Dicu
tur & cymbulæ. Titinnius in ueluterna. Tunica & cymbula obuncula adornetur. Sed & cymbula po
tuit esse capitis tegile. Manulearii. manuleatam hoc est manicatam uestem perficientes. Scendum
est enim prisca illos romulidas non usos esse manicatis uestibus sed his mutilis: unde colobia uoca
bantur. Manuleatam tunicam ut cuius notum est plautus alibi pro manicata uocitat. Rimanti ta
men inquisitius in mentem uenit colobia tunicis adherere: quando marcello teste tunica uestimen
tum sit sine manicis. Improprie igitur in catilina censeo marcum tullium dixisse: manicatis ac talar
ibus tunicis. Plautus in pseudulo. manuleatam tunicam habere hominem decet: & idcirco manuleat
tam addidit: ne improprie uteretur. Manuleatæ uestes chirodotæ uocantur. Lampridius in commo
do in sinceris tamen codicibus. penulasq̄ lacernas & chirodotas dalmatarum: & citratas militares
chlamydes græcicas. Seneca libro quarto epistolarum ad lucillum. Iraque non illas epicuri existi
mes esse publicæ sunt & maxime nostræ. Sed illi magis innotantur quia rare interueniunt: quia mi
rum est aliquid fortiter dici ab homine mollitiem professo. Ita enim pleriq̄ iudicant: apud me est epi
curus: & fortis licet manuleatus sit. Merobrecharii. scribendum. myrobrecharii. sunt enim myro
brecharii capillitii delicatioris aliptæ. ὑπόρον enim græci unguentum uocant: & βραχέω aspergo.

Cymbulæ ue
stes.
Manuleata
tunica.
Colobia.

Chirodotæ.

Myrobrecha
rii.

Propolæ.

Myrobrechis macenatis hoc est unguine crines irroratos augustum irrisisse tranquillus autor est.
Propolæ. q̄ res añ emūt postertus illa fce uēdūt auctori p̄cto ānonā flagellātes. πολεω enī græce si
gnificat uēdo. Reuēditores nō iscite ulgo dñr. marcus tullius i ofone cōtra pisonē. p̄tis tibi de cuppa

atq; propola. Idē lampridius in cōmodo. Imitatus propolas circūforaneos equos sibi comparauit. hi promercales latialiter dici possunt. unde aurum promerciale: & uestes suetonio promerciales. gelli
us libro quarto. ex iis autem quæ promercalia & usuaria in locis iisdem essent ea sola esse penoris pu
tant: quæ sint usui ānuo. Columella libro primō. Ne ue negocietur sibi pecuniamq; domini aut ani
malibus aut rebus aliis promercalibus occupet. Suetonius in libro illustrium uirorum. palemonem
scribit grāmaticæ scientissimum exercuisse officinas uestium promercalium.

Propolæ lintheones calceolarii
Sedentarii Sutates diabathrarii
Solearii adstant. adstant molochinarii

foribus pollinis lintheones interpretantes. quod lintheones lintheaminū textores appellentur docet ser
uius æneidos libro septimo. aut quia maiores stantes texebant: ut hodie lintheones uidemus. Firmicus
maternus libro secundo matheseos scribit uenerē in quadrupedibus occurrentē faciet lintheones: aut
plumarios: aut colorū aquæ tinctores. ubi loquitur solū super hisce lini artificibus. Lintheones in hoc si
gnificatu leges apud uegetium libro primo. Ad gynecea pertinentes longe arbitror pellendos a ca
stris. fabros ferrarios: carpentarios: macellarios: & ceruorum aprorumq; uenatores. piscatores: aucu
pes: dulcarios: lintheones. Lampridius in alexandro seuro: Bracchariorum: lintheonum. uitreario /
rum: pellionum: plaustrariorum: Quin linteo amicimine contextum apollonium lintheatum Sido
nius apollinaris in epistolis dicit. Territoria lintea uarro uocat: dicuntur & sudariola: quibus rheu
matissimum naris abstergent: proinde epigrammaticus. Lintea si summas niue candidiora loquetur
sint licet infantis sordidiora sinu. Maternus libro secundo matheseon. Si uenus in diuturna genitu
ra in horoscopo partiliter fuerit inuenta faciet infames: libidinosos: impuros: erunt etiam lintheones:
aut plumari: aut colorum inuectores atq; tinctores. Idem libro tertio. si uero in ueneris signis ista cō
iunctio fuerit faciet lintheones: tinctores: plasias: aut tabernarios. Caterum animaduertendum in iis
materni paucis mendum subesse: quod in priscais exemplaribus legitur seplasiarios pro ungentariis
a seplasia foro campano ubi commodissima uagenta uendebantur: de qua plinius: ausonius: ascor
nius & ceteri. Scribit lampridius heliogabalum iussisse se pingi pigmentarium: cuppedinarium: sepla
siarium. Calceolarii. calceos suentes. Hi & sandalarii liuius uocantur: & caligarii firmico. Sunt ta
men qui & calteolarii uelint pro iisdem artificibus pro quibus & caltarios superlus dici asseuerauit
mus. Ligneolum frustulum quod calceo in suendo subigitur multricolam ueteres nuncupauerūt. pri
sci poeta hoc carmen est. Impingam tibi multricolam in caput. Sedentarii. sedenculas: cathedras:
& selliquastra matronis operantes strato delicatiori cooperta. est enim selliquastrum sedile omne: ut
enotat hyginus iis. Cassio pia inter sidera sedēs in selliquastro constituta etiam si tibi perperam lege
retur in selliquastro. De selliquastro & si mendoso codice marcus uarro hæc libro primo de lingua la
tina. a sedendo sedes: sedile: solium: sella: selliquastrum. Sedem opinati scriptores podicem uocant.
Plinius libro uigesimo primo. Sedes uero & sedem prociuum: quæq; ibi sunt uitia recens ex aqua de
cocta uel ex passo. Idem libro uigesimo tertio. efficacissima ad uitia: quæ sunt in humidis. Ideoq; &
oris ulceribus & uerendis ac sedi. Sutates. sueates nonnulli uetuste ut sit dictum a suendo. sunt qui
sutores uelint. Nos emendamus sutellates: ut pro sutellæ textoribus capiat. Sutella: quod interpreta
ri conuenit subtilis tela uocatur: ut mollitatis byssinæ & xilinæ textores interularum dicantur sutel
lates. Ab hac lini tenui mollitie sutellæ quoq; strophæ & cautæ tendiculæ Plauto subinde scite uo
cantur. Diabathrarii. q̄ plurimi grammaticorum diabaptarii interpretantur ἀποτοῦ βῆπτεῖν hoc est
ma defacere: ut unico uerbo pertinctores appelles: & infectores. malim tamen tyrobaptarii
subiungere: ut scilicet pro iis accipias: qui tyrio colore inficiunt. quis ignorat in tyro ciuitate: ex au
toritate præcipue seruiana & ceterorum fuisse baphia hoc est lauatoria: ubi dybapha hoc est bis tin
cta lana inficiebatur. Plinius libro nono naturalis historia. rubræ tarentinæ successit dibapha tyria:
quæ in libras denariis mille non poterat emi. Marcus tullius libro secundo epistolarum ad celsium.
Sed tamen togam prætextam texti oppio puto audisse. Nam curtius noster dibaphum cogitat. sed
eum infector moratur. si prisca lectio coherenter applaudis diabathrarios interpretare pro iis.
qui faciunt diabathra. Sunt enim ex autoritate pompeii diabathra species græcarum solearum. Var
ro libro tertio de lingua latina. diabathra in pedibus habebat: & erat amictus epicroco. Molochi
narii. infectores molochini hoc est maluaci coloris. Η ΜΟΛΟΧΗ græce malua dicitur. Marcellus. mo
lochinum a græco. colorē flori similis malua. Cecilius i pauisimacho. Carbasina: molochina: ampina
Plautus i ausularia infectores molochini coloris molochinarios appellauit. Corrige enī in iis uerbis
marcellū p ut nos emēdauius. in aureis pythagoræ dictis herbā molochinā fere ne tñ edas. Fuit tñ
quā malachiarū legi: ut sic appellē: q̄ malacha hoc ē mollis: delicata: tenuis & liberalia uestimta cōsi
ceret: q̄s n̄ nouit malachū palliū subide Plautū p delicato dicer: qd nos opinamē i mediū relinqmus.

Promerciale.

Lintheones.

Pollintores.

Linteas apol
lonius.

Linthea.

Emendat9 fir
mici codex.
Seplasiarii.Calceolarii.
Caligarii.
Calteolarii.
Multricola
Sedentarii.
Selliquastrū.
Hygini uolu
men animad
uersū & uarg
rons.

Sutellæ.

Diabathrarii
Tyrobapta
rii.
Baphia.
Dybapha la
na.Diabathra
soleæ.
MolochiarūMalacha pal
lia.

Sarcinatoref

Strophiaris. Sarcinatores. a sarcendo. *sarcina* sarcinatrix non ut quidam uolunt *sarcitrix*: quasi a *sarciedo* quod plurimum uestitū sumant. Varro onos lyras. homines rusticos in uindemiā incondita cantare: *sarcina* trices in machinis. **Strophiaris.** qui *strophia* adfabre faciunt. **Strophium** autore marcello *fascia breuis*: quæ uirginalem errorem cohibet papillarum. Turpillius in philopatro. Me miserā quid agam: iter uias epistola excidit mihi inter tunicam ac **strophium** collocata. Tullius in clodium. **Strophium** ac curate præcingere. Varro seſq; ulyxe. suspendit moles pilarū reticula ac *strophia*. Mendū est in nonni codice. Nā ubi uirginalem errorem legitur: tu scribe tu more. De *strophio* fascia pectorali ad cōpescendum tumorem uirgineum meminit iis epigrammatista.

Noni codex emendatus.

Petunt fullones: sarcinatores petunt:

Strophiaris adstant: adstant semisonarii.

Iam hosce absolutos censeas: cedunt: petūt.

Terceni quum stant phylacista in atriis

Fascia crescentis dominæ compeſce papillas

Vt sit quod capiat nostra tegatq; manus.

Strophiolū. Semizonariū

Strophiolū in altam significantiā: & per diminutionē **strophiololum** fertū *roseum* nuncupamus: maro ait. *roseo* nece caput *strophio*. **Semizonariū**. error coad in peruulgatis exemplaribus inoleuit: ut ad meras deliritates hosce *gramatistas* induxerit. agendum igitur tu **semizonarii** lege pro iis: qui *semizonia* faciunt: Sunt enim *semizonia* *gremialia*: quæ *osphi* hoc est cingulo siue cinctū circūposita illum protegunt & *munlū*: hæc & *semicinctia* dicunt: de quibus *epigrammatista* quoq; cōmeminit. Det tunc rā diues. ego te præcingere possum eise si locuples munus utriq; darē. Næc *semicinctia* reor antiquos braccas appellasse: quod iis Hieronymi peculiariter inotescit. gradus altaris prohibentur fieri ne inferior populus ascendentiū uerecunda conspiciat. uocaturq; lingua hebræa hoc genus uestimenti *maschiraste*: græce *περισκελη* a nostris *seminalta* uel *braccæ* usq; ad genua pertingentes. Non me præterit *alaris* quibusdam uestes intelligi *braccas*: quæ alto nomine *campeſtria* dicuntur: quod ex autoritate Augustini dantes exercitationibus *martii* campi operam nudati illis uellabantur. Sed has Hieronymus diuidit a *alaris* in hæc uerba. *Secūda* ex lino tunica est *poderis* id est *alaris* duplici sine done: quam & ipsam Iosephus *byſsinam* uocat: appellaturq; *cotonath*. *Ἰχίτων*: quod hebræo sermone in lineam uertitur. Næc adheret corpori & ita arcta est & strictis manicis ut nulla sit. omnino in ueste ruga: & usq; ad crura descendat. & quoniam de tunicis facta est mentio scito *interulam* uestem eam esse: quæ uulgo nec haud idonee dicitur *camisia*: Hieronymus itidem. Solent milites habere *lineas*: quas *camisias* uocant: & sic aptas membris: & astrictas corporibus ut expediti sint: uel ad cursum uel ad prælia uel dirigenda iacula: *clypeū* tenendo: quocunq; necessitas traxerit. Sunt & *stolæ* quæ *cinctoria* nuncupantur. **Terceni** quum stant. *Scribendum* *functum* constant.

Semizonia. Semicinctia.

Phylacista. Somotophylaces.

Phylacista: custodes rationum uel librorum alicuius magni diuitis. quis nescit *φυλακας* custodes appellari: a qua uoce *somotophylaces* corporis regis custodes græcis appellantur: latine *stipatores* & *laterones*. si *phylacista* latina dictione uocantur *rationatores*: & is *computus* *ratio* dicitur. **Liber** ubi *expensæ* singulorum mensium & annorum perscribuntur *calendarium* dicitur a *seneca* libro si recte memini de *beneficiis*. *priscianus* quoq; libro decimo uocem hanc ita usurpauit. *Tabulæ ratio* num latine *ephemerides* appellantur. **Ouidius** *amorum* libro primo.

Rationatores. Computus. Calendaris.

Inter ephemeridas melius: tabulæq; iacerent

In quibus absumptas fieret auarus opes.

Sacra. Annuersaria.

Sacra & *sacra* annua quæ differre nefas *annuersaria* & *stata* uocata: quæ ideo non differuntur: quia nec iterari possunt: nam *calendaria* si qua fuerint *ratione* dilata possunt repeti: nec *piaculum* eorum *intermissione* committitur. *calendarium* *rationarium* & *sacrificium*: quod hoc singulis *kalendis* celebratum fiebat & *decretorie*. Illud quod *rationes* singulorum mensium referebat. *calendarum* ait *marcellus* uocabulum proprium Varro complexus est de *uita* patrum libro primo. Itaq; *kalendis* *kalendæ* uocabantur: & ab eo *kalendæ* appellata: quod est tractum a *græcis*: qui *καλειν* uocare dixerunt. *Sidonius* de *ephemeride*. quis opera *Suetonii*: quis *iuuentii* *martialis* *historiam*: quis ue ad extremum *balbum* *ephemeridem* *fando* adæquauerit. **Rationes** libri *computatoris* quoq; nuncupantur a *seneca* libro primo *epistolarum* ad *Lucilium* *rationes* accipit: *forum* conterit: *calendarium* uersat: sit ex domino *procurator*. Dicitur enim *calendarium* *liber* ubi *singularum* *calendarum* nomina perscribuntur. **Rationibus** *prepositi* *computatores* *rationatores* appellantur. *Columella* libro quarto. quippe ut *diligens* *rationator* *calculo* *posito* uidet: & id genus *agricolatoris* *maxime* *rei* *familiaris* *conducere*. **Rationarium** *librum* ubi *rationes* scribuntur. *Tranquillus* in *Augusto*. ac rursus *tedio* *diuturnæ* *ualetudinis* cum etiam *magistratibus* ac *senatu* *domum* *accitis* *rationarium* *imperii* *tradidit*. **Phylacistas** hosce *Iulius* *firmicus* libro secundo *matheſeos* *Rationales* appellat quos ait *nasci* si *luna* in *horoscopo* aliqua *parte* *contunxit* se cum *ioue*.

Rationes.

Ratiocinator. Rationariū.

Ratiocinator nomina perscribuntur. **Rationibus** *prepositi* *computatores* *rationatores* appellantur. *Columella* libro quarto. quippe ut *diligens* *rationator* *calculo* *posito* uidet: & id genus *agricolatoris* *maxime* *rei* *familiaris* *conducere*. **Rationarium** *librum* ubi *rationes* scribuntur. *Tranquillus* in *Augusto*. ac rursus *tedio* *diuturnæ* *ualetudinis* cum etiam *magistratibus* ac *senatu* *domum* *accitis* *rationarium* *imperii* *tradidit*. **Phylacistas** hosce *Iulius* *firmicus* libro secundo *matheſeos* *Rationales* appellat quos ait *nasci* si *luna* in *horoscopo* aliqua *parte* *contunxit* se cum *ioue*.

Rationales.

Limbolarii. qui limbos faciunt. sunt enim limbi Virgulæ quædã a uestimento diuersicolores: quæ i ora & extremitate uestis asuuntur. eiusdẽ generis Limi sunt hastulæ uellutæ uel sericæ: quæ extremitatibus uestium adpinguntur: quod retorti sunt & flexuosi limi dicuntur. postremo limũ intortũ prisci dixerunt. Cæterũ non hic de his sit mentio: cum p limbolarios uestimenti confectores intelliguntur. marcellus. Limbus ut anotatũ inuenimus muliebri uestimentũ: quod purpurã in imo habet. Plautus in aulularia. textores limbolarii. adde textores cum limbolaris decere coniungit.

Limbolarii.
Limi qui.
Limbuestis.
Arcularii.

Textores: limbolarii: arcularii ducuntur: datur
 Aes: iam hosce absolutos censeas
 Quum incedunt infectores crocotarii
 Aut aliqua mala crux sempre est quæ petat
 Eu. Compellarẽ ego illũ ni metuã: ne desinat
 Memorare mores mulierum: nunc sic sinam.
 Me. Vbi nugiuendis res soluta est omnibus
 Ibi ad postremum cedit miles: aes petit.
 Itur: putatur ratio cum argentario
 Miles impransus adstat: æs censet dari.
 Vbi disputata est ratio cum argentario.
 Etiam plus ipse ultro debet argentario.
 Spes prorogatur militi in alium diem.
 Hæc sunt atq; aliæ multæ in magnis dotibus
 Incommoditates sumptusq; intolerabiles
 Nam quæ indotata est: ea est in potestate uiri.
 Dotatæ mactant & malo & damno uiros:
 Sed eccũ affinem ante ædes: quid agitur euclio?

Euclio. Megadorus.

Eu. Imium lubẽter audiui sermonem tuũ:
 Me. An audiuisti? Eu. usq; a principio omnia.
 Me. Tamen e meo quidem animo

Arcularii. promi
 seua passiuãq; iter
 pretatio arcularios
 appellat arcularũ
 hoc est scriniorum
 ubi munditiæ & ol
 factoriola cõponũ
 tur a mulierib9 opf
 fices: quæ arculæ ce
 drinæ cupressinæq;
 cæterisq; id genus
 assul odoratis: mal
 lim tamen arcula
 rios plautum signi
 ficare arcularum &
 arculatorũ artifices
 Pompeus. arculũ
 appellabant circu
 lum: quẽ capiti im
 ponebant ad susti
 nẽda cõmodius ua
 sa: quæ ad sacra pu
 blica capite porta
 bantur: ut adhiber
 rent arcularios eã
 matronæ ad arcu
 los faciendos: qbus
 in sacris uterentur
 uel ad sustinendum
 cõmodius crinem:
 quali circulo ma
 tronæ bonõnfes
 utũtur. Alias arcu
 lus appellabatur et

Arculum

Arculus de9
 Arcula aus.
 Arculata.
 Crocotarii.
 Crocota.
 Crocotula.

deus: q tutellã gereret arcarũ: At arcula dicebat aus: quæ in auspiciis uetabat aliquid fieri. Arculata dicebant circuli: q ex farina i sacrificiis fiebat. Crocotarii. crocota uestis est colore croco simili. hypo choristichos crocotula uocat: hac dictiõe utitur Apuleius libro undecimo de asino aureo. Vidi & uersam mansuẽ. cultu matronali sella uehebat: & simiã pilleo textili: crocotisq; phrygiis catamiti pasto ris spette aureũ gestantẽ poculũ: & si in tritis lucũ codicibus legeret crocociis perperã. hanc uestem graeci κροκιδων uocant: Antipater.

Η ΚΑΙ ΕΤΙ ΕΚ ΒΡΕΦΕΟΣ ΚΟΙΩΔΕΝ Η ΑΥΤΙΟΣ ΗΔΙΟ.
 ΠΟΡΦΥΡΕΚΟΝ ΠΑΦΙΗΣ ΥΨΟΟΙ Ο ΕΠΙ ΚΡΟΚΙΔΩΝ.

Nugiuẽdis. nugamẽta muliebria uendentes nugiuendi. Sciendũ est nugas peculiariter ornamenta muliebria: offuciãsq; muliebres priscos appellare: unde nunc uniuersatim nugiuendos mundi muliebris opifices Plautus appellat. hoc dixi quo poetæ epigrammatici sensum perciperes: qui prius mendã codicis latebat infuscatus eo uersu.

Nugiuendi.

Ne ue peregrinis placeas tibi gellia nidis: tu adstituto pro nidiis siue nudis sinceram & genuinam lectionem nugis. Amplius in priscis exemplaribus non nugiuendos sed nugigerulos inuenies. marcellus uerba sunt hæc. nugiuendos Plautus dici uoluit omnis eos: qui aliquid mulieribus uendant. Nam omnia quibus matronæ utuntur nugas uoluit appellari. Cædit miles. obtundit inquit miles: cui attributum matronæ præstabant. In calce libri secundi de lingua latina Varro. Tributum dictum a tribubus q ea pecunia: quæ a populo imperata erat tributum a singulis proportione census exigebatur. ab ea: quæ assignata erat attributum dictum: ab eo quoq; quibus attributa erat pecunia ut militi reddant tribuni ærarij dicti. Id quod attributum erat æs militare: hoc est quod ait Plautus. Cædit miles: æs petit. hæc sunt atq; scribendum est. ex sunt atq;

Enarrat9 epi
 grammatici
 uersus.

Stipendiaria
 militum ma
 tronæ.
 Attributum
 unde.

Pro re nitore. hic loquitur euclio. Plus plusq; sospitent. In antiquis exemplaribus legit. plus plusq; istuc. quod tamen non magni momenti duco. E senatu seuocas. metaphora. sensus est hic. quid te e colloquio subtrahis: nam sicuti dedecebat extra senatum dicere sententiam: ita loquente amico de decet seorsum loquitari. Hæc est homerica sententia. ait enim graphice poeta disconuenire extra concionem loqui. hæc plautina sonant. quid te a sermone nostro sequestras? Addidit. seruius In explicatione illius uersus in sexto aeneidos. Nec teucris addita iuno usquam aberit. addita

Addere.

Io.

Iuno inquit inimi-
ca. est autem uer-
bum lucili & anti-
quorum: ut Plautus
additus Ioni argus
Ioni. debuit enim
Io dicere. in. o. pro-
ductam desinentia
græca sunt femini-
na: & græce decli-
nantur: ut mantho
manthus: Vergili-
us in decimo. fatidi-
ca manthus & tur-
sci filius amnis. uel
addita. nis. faciunt
genitiuum ut dido
didonis: calpso ca-
lipsonis. Io ionis.
Idq; usus compro-
bat antiquorum:
Actius. custodem af-
fiduum Ioni appo-
suit uirgini. Pacu-
us. filius sibi procre-
asse dicitur. eandem
per calipsonem autu-
mant. Cælius uin-
dex in stromateo.
apud nympham atla-
tis filiam calypsonem
ennius. custodem assi-
duum Ioni instituit.
uirgini hoc & Au-
gustinus. Interbi-
bere. Inter est uox:
quæ totum significat
& uniuersalem si-

Interbibere.

Intermetio.

Curiosus.

Curio p cu-
rioso.

Explicatus a
pulei locus.

Aliquanto facias rectius.

Si nitidior sis nuptiis filiarum.

Pro re nitorem & gloriam pro copia.

Qui habent meminerint sese unde oriundi sicut.

Neq; pol megadore mihi: neq; cuiq; pauperi

Opinione melius res structa est domi.

Me. Immo est: & dii faciant ut fiet

Plus plusq; sospitent quod nunc habes

Eu. Illud mihi uerbum non placet quod nunc habes.

Tam hic scit me hære q; egomet: anus fecit palam.

Me. Quid tute solus e senatu seuocas?

Eu. Pol ego te ut accusæ merito meditabar. Me. qd e?

Eu. Quid sit me rogas? qui mihi omnis angulos

Furum impleuisti in ædibus misero mihi

Qui mihi intromisisti in ædibus quingetos coquos

Cum senis manibus genere geryonaceo.

Quos si argus seruet: qui oculus totus fuit.

Quem quondam Ioni iuno custodem addidit

Is nunq; seruet: præterea tibicinam

Quæ mihi interbibere sola si uino scateat

Corinthiensem fontem & pyreneum potest:

Tum obsonium autem. Me. pol uel leoni sat est

Etiam agnum misit. Eu. quo quidem agno sat scio

Magis curiosam nusquam ullam esse bestiam

Me. Volo ex te ego scire qui sit agnus curio

gnificationem habet. In asinaria pariter. Intermetiatus est nos futuros ulmeos. Ouidius. Candor in hoc æuo res intermortua. Internationem similiter appellamus uniuersalem cladem: ex qua nullus est superstit incolumis. Frequens est Lilius in hac loquendi figura: uti dicat ad ultimam Internationem redacti hoc est stragem: calamitatem: exitium. ab internecando. Fontem & pyreneum. scribe connextim fontem pyreneam. Obsonium autem. subintellige hæc omnia. non misisti ad satietatem.

Curiosam. ex succam: strigatam: penitissima macie confectam. similitudo deducta ab homine ad pecus. qui enim curas multiplices habent: illi macent. Consequenter curiosus agnus appellabitur: qui cura macrescat. Curio. curiosus. curiositatem damnasse iudæos in propatulo est ex Augustini: & aliorum sententia hanc male habuisse lucium apuleium obiectamenta eius edocent in apuleiano uerbo ex siminari pagina. Non ego curiosum: sed qui uelim scire uel cuncta uel certe plurima: quidam curionem pro buccinatores intelligunt. Caterum hæc expositio sit licet hominis non gregarii sed fere in litteris nostris antesignani: & primipilaris non sat facit ad gentium. Non enim aristodemus ille factebat plurimi ut rem omnibus thessalis notissimam hucus & alterius præconio dispalesceret. estq; nimis ascita & morosa expositio. Non enim quemadmodum graphice & edocenter Plinius cecilius ait minus non seruat modum qui infra rem q; qui supra. præfatus

bimur in presentia lucium simiam ferme plauti esse: & confectaneos eloquentiæ asiaticæ am r-
bos esse q̄ maxime. hoc plautinum carmen exponens marcellus dicit curionem plauto pro cu-
rioso usurpari. Dices apuleium tanquam singulare non usurpasse. Liquidò certius ostendam eodem
tamen usum in floridis in hæc ferme uerba. Num unguibus inuncet uel agnum incuriosum uel lepo-
rem meticulosum. exquisitum talia pensitanti nō ab re uisum est euitare interpretationem illorum:
qui curionem præconem intelligunt. At igitur non ego curio sum hoc est curiosus. sed disciplina

- Eu. Qui ossa atq; pellis totus est: ita cura macet.
Quin exta inspicere in sole etiam uiuo licet.
Ita is pellucet quasi laterna punica.
- Me. Cedundū illū ego conduxī. Eu. tū tu idē optum? ē
Loces efferendum: nam iam credo mortuus est.
- Me. Potare ego tecum hodie eucchio uolo.
- Eu. Non potē ego quidē hercle. Me. At ego iussero
Cadum unum uini ueteris a me afferier.
- Eu. Nolo hercle: nam mihi bibere decretū aquā est.
- Me. Ego te hodie reddam madidum si uiuo probe.
Tibi an decretū ē biber aquā? Eu. scio quā rē agat
Ut me deponat: uino eam affectat uiam.
Post hoc quod habeo ut cōmutet coloniam.
Ego id cauebo: nam alicubi abstrudam foris.
Ego faxo & operam & uinum perdidit simul.
- Me. Ego nisi quid me uis eo lauatum ut sacrificem.
- Eu. Edepol nā tu aula multos inimicos habes.
Atque istuc aurum quod tibi concreditum est.
Nunc hoc mihi factum est optimum: ut te auferam
Aula in fidei phanum: ibi abstrudam probe:

rositate nouerca. Illud huic rei nō dissonum. estote sapientes ad saturitatē uel σοφοσιτην ut hier-
ronymus mauult. elegans catois sententia. Nemo curiosus quin maleuolus. Lucianus libro secundo
de ueris narrationibus ait aristidē cognomento iustum statuisse ut daret pœnas curiositatis. Ad hęc
sententiā philostratus libro septimo. Noli de consiliis deorū esse curiosus. Curiositatē uellicans dona-
tus in ecyra ait. Artificiose se dicit audire nolle ut tacitura credat si audierit. Curiositas signū loqua-
tatis. sic oratius percunctatorē fugito nā garrulus idē. In ecyra quoq; introducit seruus curiosus &
piger. Fulgentius in tertio mythologico. Curiositas semp̄ periculorū germana: detrimenta suis amā-
toribus nouit parturire q̄ gaudia. Cædundū. sacrificandū. marcellus. cædere imolare. plautus in au-
lularia. cædundū conduxī ego illū. Vergilius æneidos libro quarto. cædunt quinas de more bidētes.
In alia significātia cædere cōmiscere: frangere: occidere: cædere: excidere: uerberib9 dedere. Loces
efferendū. Locabant efferenda cadauera uespillonibus. hinc locus in cōduco & loco. efferre enim est
ad sepulturam ferre. Madidum. ebrium. Locus in duplici significatu huius dictionis madidum. Dis-
xerat enim fore ut potaret aquam. Si uiuo. lego. sed uino. quæ lectio comptilem sensum efficit.

Deponat. ebriacum reddat & remulentum. quia madidi hoc est ebrii caput deponunt. Cætero
marcellus secus interpretatur. et uerba sunt. Deponere est alienare. plautus in aulularia. Deponer-
re est commendare. Deponere est desperare. Vergilius libro duodecimo. Ille ut depositi proferret fa-
ta parentis. Marchus tullius in uerrem actione prima. Itaq; mihi uideor iudices magnam & maxime
ægram: & prope depositam rei publicæ partem suscepisse. Ouidius libro secundo de ponto. Iam pro-
pe depositus certe iam frigidus æger Seruatus per te si modo seruator ero. Seruius libro duodecimo
æneidos. depositi desperati. Nam consuetudo erat ut desperati ante ianuas suas collocarentur: uel
ut extremum spiritum redderent terræ uel ut possent a transeuntibus forte curari: qui aliquando
simili ægrotauerant morbo. positam propertius accubantem & sopno oppressam eo uerbu uocauit.
Subiecto leniter positam tentare lacerto.

studiosus. Nam cu-
riositas famosa est
& reprehensibilis.
Affectatio discēdi
non famosa est &
αγαθησπισ non
monstrabilis. sed a
manda. Scitū enim
apophthegma est
& bracteata sentē-
tia platonis in eu-
thydemo. Neq; enī
Ingt turpe est: neq;
abhorrendū o cli-
nia consequendæ
sapiētia gratia ser-
uire cuilibet: & ho-
nestis obsequis uni-
cuiq; morē gerere.
Hacten9 plato. Por-
ro cum dicturien-
tem inuiter aristor-
demum: dicatq; se
uelle omnia scire:
non ob hoc colli-
gesillum se curio-
sum nūcupare. psy-
chen eleuat ut cu-
riosam: se se tradu-
cit in undecimo: q̄
exierit hominē cu-

Curiositas fa-
mosa.

Curiosus ma-
leuolus.

Cædere.

Deponere.

Depositus.

Despati an-
te ianuas.

Loc9 propertii

Strobili.
Stropha.
Capessere.

Mutassis nomē. mutaueris nomen. ne ex fide has p̄fida. Strobilus. serui ferme semper in comēdia nomen alicūde fortitūtur. Strobili nāq; nuclei p̄nei dicuntur. Imposita nomina hęc deridiculi causa imponebantur. Quid si strophilum interpretaris a stropha hoc est a malitia deducto nomie. orpo q̄n gr̄ce cōuersio dicitur: quod inuolucris mellei eloqui tendiculæ parantur Ideo stropha martiali dolus. Iam stropha talis abit. Hieronymus in ruffinum. hęc sunt strophæ uestræ atq; præstigiæ. Capessere. Interpretare perferre. Marcellus. capessere perferre. Vergilius aneidis libro primo. Mihi iustia capessere fas est.

Syrpus.

Plautus i aululara rerum natura in se fera non docet capessere. Capessere quoq; significat immittere & recipere. Scitpea ratis. ut mineum adminticulum: quod humeris puerilib9 adfigebatur: ut nates pueri non raperentur a fluuio: in quā sententiam dixit oratus. Nabis sine cortice puerbiallyter in eos qui iam ætate pro uecti per se sciunt: nec egent adminticulo. Syrpi iusti: nodi: & uisosa uimīa. Crates sestercenari as uimine cōrextas

Syrpiculæ falces.
Syrpiculus.
Syrpariæ falces.
In syrpo nodum quartis.
Seculæ.
Lumaræ.
Lumectæ.
Syrpea simulachra argæi.
Varro emendatus.
Cur syrpi nodosa poemata.
Griphi enigmata.

cato in re rustica. syrpeas appellat. Libro primo de agricultura Varro uineaticas: & syrpiculas falces appellat accommodas ad syrpos secandos. Syrpiculus uirgeus calathillus columellæ & propertio quoq;. De syrpo pro iunco columella non tacuit. Inde syrpariæ falces: & syrpare dixerūt pro eo quod est implicare & innectere syrps. In syrpo nodum quartis inoltum adagium in eos: qui ubi minime opus erat scrupulosiores uidebantur: & in re facili difficultatem indagabant. Plautus in menehmis. ennia num id circumfertur. Querunt in syrpo soliti quod dicere nodum. Hieronymus ad pammachium contra Ioannem. Qui inimicus est etiam in syrpo nodum quartis. sunt seculæ: sunt falces: & syrpiculæ lumariæ a lumectis hoc est uliginosis locis: & senticosis emundādis & extirpandis: sirpea simulachra uocat Ouidius libro fastorum quinto pro utminis argæis.

Tunc quoq; prisorum uirgo simulachra uirorum Mittere roboreo sirpea ponte solet. Falces sirpiculæ uocatae a syrpendo id est ab alligando. Sic syrptea dōsa quassa. Ita ferre corrigē uatronianum codicem in libro primo de lingua latina. A uerbo opido q̄ uetusto syrpare deflectimus uti syrpos appellemus lingua latina nodosa & ambagiosa poemata: innexa: implicata instar uisum capreolatim & nodatim syrparata hoc est connexa & implicata: & in se coniuncta ut enodari non possint. Gellius libro undecimo. Quæ gr̄ci enigmata latini syrpos appellauerunt. Tales gr̄cis itidem griphi dicuntur non grippi ut in omnibus fere codicibus mendi inoles inoleuit. Gripes aues hyperboræ falso gripes & illiterate. γριφος rete: & sermo perplexabilis atticis uocatur: quod lingua communiori uocamus insolubile. griphon utiq; gr̄ci uocant. emaculandus est codex Apulei in floridorum libro primo ita scribentis. Fateor uno chartario calamo me resicere poemata omnigenus apta uirgæ: lytæ: focco: coturno. Item satyras ac gripfos. Tollenda quoq; macula gelii libro primo noctium atticarum ista tradentis. Altiq; id genus gripfos neminem posse dicens nisi se dissoluere: In marmore antiquo parasitus in hæc uerba loquitur. Nunc si urbani periberi uultis & ueritati supparasitanti: & horrenti meo cterni cantaro piaculum uinariū se stinate: post ualete: abite in rem uestram. Viatores optimi his nugis: gripphis: ambagibusq; meis condonate poscimus. sic mendæ suæ trisuales illudebant a grypis auibus hæc enigmata detorquentes: quo nihil illiteratius. Gryphi gr̄cis dicuntur nare curui iustino auctore sic appellatum silium demetri. De syrps pro iunctis Sidontus. Nunc quoq; in iunctis pungentibus: nunc

Fides nouisti me: & ego te: caue sis tibi
Ne tu in me mutassis nomen: si hoc concreduo;
Ibo ad te fretus tua fides fiducia.
Strobilus. Serus
Oc est serui facinus frugi facere quod ego persequor
h Ne moræ molestiæq; imperium herile heat sibi.
Nam qui hero ex sentētia seruire seruus postulat
In herum matura in se fera cōdecet capessere.
Sin dormitet ita dormitet seruū sese ut cogitet.
Nam qui amanti hero seruitutem seruit: quasi ut ego seruiō
Si herum uidet superare amorem hoc serui esse officium reor;
Retinere ad salutem non eum quo incumbat eo ipellere.
Quasi pueri qui nare discunt scirpea inducitur ratis
Qui laborent minus facilius ut nent: & moueant manus.
Eodem modo seruum ratem esse amanti hero æquum censeo:
Ut toleret ne pessum eat tanquam

& in syrps enodibus: nidorum strues imposita nutabat. hinc firpare uerbum: uarro est modus matula. Cuppas uarias syrpare noli. Varronis ex libro primo de lingua latina uerba sunt hæc. Sirpea: quæ uirgis firpant idest colligando implicant. in qua steruus aliudue quid uehitur. In antiqs pompeii codicibus hæc leges. Scripsit est id quod in palustribus locis nascit laue & procerum unde tegetes sunt. Inde prouerbium est in eas natum res: quæ nullius impedimenti sunt. In syrpo nodum querere. Ennius. quarunt in syrpo soliti quod dicere nodum: & plautus in aulularia. quasi pueri qui nare dicunt syrpea

inducitur raris. ne uisus in phænissis. Sume arma: ante occidam claua syrpea. plinius libro de cimo sexto. nec in fruticem: nec in uerum caulium neque in herbas: aut alio ullo quam suo genere numerentur syrpi fragiles palustresque ad tegulum tegetesque.

No os uelit oculi sciant. aurea sententia: & didascalica hoc ferme significans decere seruum hominem multa uidisse: quæ nolit oculis exloqui propterea. hoc fere sensu. multa uideat: quæ tacere uelit. In hanc significantiã seneca dixit naturam nobis duas aures: & unam linguam dedisse ut scilicet plura audiamus quam loquamur: & uti dixit ovidius. Eximia est uirtus præstare silentia rebus.

At contra grauis est culpa tacere loqui. Pythagoricum præceptum est silentium homini imprudenti uicem afferere

Dux aures una lingua.

Imperium herile ediscat: ut quod non os uelit oculi sciant.

Quod iubeat citis quadrigis citius prosequi.

Qui ea curabit: abstinebit censo ne bubula.

Nec sua opera reddet unquam in splendorem compedes

Nunc herus meus amat filiam huius euclionis pauperis:

Eam heros nunc renunciatum est nuptum huic megadoro dari.

Is speculatum huc misit me ut quæ fierent: fieret particeps.

Nunc sine omni suspitione in ara hic assidam sacra.

Hinc ego huc & illuc potero quid agant arbitrari.

Euclio senex. Strophilus seruus.

V modo caue quicquam indicassis aurum meum esse istic fides

Non metuo ne quisquam inueniat ita prope in latebris situm est.

Edepol ne illic pulchram prædam agat si quis illam inuenit

Aulam onustam auri: uerum id te quaeso ut prohibe fides.

Nunc lauabo: ut rem diuinam faciam ne affinem morer.

Quin ubi accersat me: meam extemplo filiam ducat domum.

Vide fides etiam atque etiam nunc saluam ut aulam abs te auferam.

Tuæ fidei concredidi aurum: in tuo luco & fano modo est situm.

Str. Di immortales quod ego hunc hominem facinus audio loqui

Se aulam onustam auri abstruxisse hic intus in fano fidei.

Caue tu illi fidelis quaeso potius fueris quam mihi.

Atque hic pater est ut ego opinor huius herus quam amat.

Ibo hinc intro: perscrutabor fanum si inueniam uspium

Aurum dum hic est occupatus: sed si repperero O fides

Mulsi congtalem plenam faciam tibi fideliã.

Id adeo tibi faciam: uerum ego mihi bibam ubi id fecero.

re prudentia: quod hoc disticho pronuntiat.

παις τοσ ακαιδευτος προνιωτατος εστι σωφρων

τον λογον εσρηκτων ωσ παθος αλοχρωτατον.

Ne bubula. per temesin uerbum relinquatur. sed hic sensus est. abstinebit ne bubula subintelligat: & nerui bulliant in etus ocellosum dorsum. Sunt qui nebulula complicitate scribunt hoc modo: qui uelit in omnibus cæteris rebus obtemperare domino: & in hoc obtemperabit. Abstinebit enim a nebulula idest fraude qua uti solent nebulones. Tenebriones & nebulones dicti sunt. qui mendacis & astutis nebulam quandam & tenebras oblectant. Lucillus in satyris. publius paulus mihi cubita / nus quaestor hibera in terra fuit lucifuga nebulo. Quicquam indicassis. scribo quoquam indicassis pro indicaueris. Vbi accessat me. scribe ubi accessat me. Congtalem. unum congtum continens. Faciam. marcellus. facere rem diuinam religionibus exhibere. plautus in aulularia. Mulsi congtalem faciam tibi fideliã. maro. cum faciam uisula pro frugibus ipse uento. Fideliã. marcellus fideliã samium uas ad usus plurimos. plautus in aulularia. mulsi congtalem plenam faciam fideliã. Perscius. quod multa fidelia putet in locuplete penu defensis pinguibus umbris.

Nebula fra9. Nebulones. Tenebriones.

Facere sacrificare. Fidelia.

Coru9a leua
Cornix a si
nistra.
Coruo gut
tur ptulum.

Cycnus.
Error mar
celli.

Coruos ab leua. marc9 tullius libro primo diuinationu religiones irridens ait a dextra coruum : a sinistra cornicem facere ratu. No mittendu id: quod de coruo scribit hyginus tempore ficitatis gut tur habere pertusum. Nec miru si senex uolatu corui pernotauit. In augurijs ut inquit Serulus consi derandæ sunt non solum aues. sed etiam uolatus: ut in prapetibus: & cantus: ut in oscinib9: quia nec omnes nec in omnibus dant auguria: ut columbæ non nisi regibus dant: quia nunq singulae uolant: sicut rex nunq solus incædit: unde in septimo. Maternas agnoscit aues: per transitum ostendit regis

auguriu. Item cyc ni nulli dant nisi nautis sicut lectum est in ortitogonia. Cycn9 in augurijs nautis gratissimus ales. Facissimus est mar celli lapsus i his uer bis. coracem noue positu pro coruo. Cicero de oratore libro secudo. Qua re coracem ueltru istu patiamur nos quidem pullos suos excludere. no enim cicero inibi coracẽ pro coruo posuit: uerum pro nomi ne coracis orato ris: & si hoc sit acu tior: quod ad cor uum auem specta re uiderur: cum ta men coracem rhe torem itelligat: cui opiniõ nostræ sub scribit: autor pro uerbiorum græco rum his κακου κορα κῆσ κακον ωον. τὴν παρολίαν τὰυ

Mali corui
malu ouu p
uerbium.

Crocire.
Crocus.
Crocatio.

Ponere.

την ολιαν του πτηνου φωδουρασιν ειρησαι. οτι ουτε αυτος βρωτοδ εστι ουτε το ωον ο εχει οιδε απο κορακος του ουρακουσιου ρητορος πρωτου διδαξαντος τεχνην ρητορικην. υπου γαρ τουτου ουδωρασι μαθητης τινας ονοματι διδουον απαιτουμενοσ και εισαγουμενοσ εις το δικαστηριον ειπε προς τον κορακα ειμεν δε νικησειασ ωκοραξ ουδεν μεμασθηκα και ουληψητι ειδητηθησεν ου κοδιη τον διδουον ω σαυτ ωσ θαυμασαντεσ ουν οιδικασται το σοφισμα του μεανισκου επερωνησαν. κακου κορακος κακον ωον. ειρηταιδε η παρολια επι των πονηρων πονηρα ποιουτω. hoc est. mali corui malū ouū. prouerbium ipsum qdam a uo / lucris dicitur deflexū. q̄ habet propriū ouū in cibū. Nonnulli autē a corace syracusio rhetore primario inter rhetoricos doctores. sub hoc eruditus ut ait Tisias nomine pretiū petitus & in iudiciū induct9 dixit ad coracẽ. si me ulceris o corax nihil docuisti. Si autē uictus eris non feres perinde mineral. Iudicēs igitur admirabundi sophisma adulescentuli clamauerūt. Mali corui ouum malū. Dicitur autē pro uerbiū in malos mala facientes. Similem huic antistropheonta permutatis tamen nominibus apud lu cium apuleium comperies. Semel radebat pedibus. in prisca reuerentiæ codicibus ita lego. simul ra debat manibus: ut introduce deltrans & repuerascens senex: qui pro pedibus manus inquisat. Cro citabat. scribe crocibat. Marcellus. crocitus proprie coruorum uocem esse uoluerūt. plautus in aulu la. simul radebat pedibus terrā: & uoce crocibat sua. Dicit & uox coruina crocatio. Quid agā? auf ferre nō potest. legendū iunctim. qd aiā auferre nō potes hoc sensu. nō mihi potes auferre hoc est ele. stare: & exculpere qd dicam. Nō enim aurū nūcupatim loq uolebat hic senex. Quid uti tibi? ab his uerbis in mēbranacis exēplarib9 legit hic uersus. Eu. pone. Strop. Di quidē pol data re credo cō fuer9 senex. nā cū ponere dixisset euclio: qd & depōere significat: tanq seru9 p hoc uerbū intellexerit inclinare & cōquisiscere: qd ad rē pudendā trahi pōt: ut cū senex pone dixerit: hic itellexerit ut illud

Euclio.

On temere ē q̄ coruos cātat mihi nūc ab leua manu.
n Semel radebat pedibus terrā: & uoce crocitatat sua
Continuo meū cor cōcepit artem facere ludicram

Atq̄ in pectus emicare: sed ego cesso currere

Euclio. Strophylus

Eu. Oras lumbrice qui sub terra erepsisti modo
f Qui modo nusq̄ comparebas: nūc quū cōpares pis.
Ego edepol te praestigiator miseris iā accipiā modis

Str. Quæ te mala crux agitatur: qd tibi mecū est cōmertii senex?
Quid me afflictas: qd me raptas: qua me causa uerberas?

Eu. Verberabilissime etiam rogitas non fur sed trifur? tas.

Str. Quid tibi subripui? Eu. edde huc sis. Str. qd uis reddā? Eu. rogi

Str. Nihil equidē tibi abstuli. Eu. at illud quod tibi abstuleras cedo.

Str: Ecquid ais? Eu. qd agam? auferre nō potes. Str. qd uis tibi.

Eu. Pone hoc scis. aufer cauillam: non ego nunc nugas ago.

Str. Quid ego ponam quin tu eloquere q̄quid est suo nomine?
Non hercle eqdē q̄q̄ lumpsī nec titigi. Eu. ostēde huc manus

Str. Hem tibi ostendi: eccas. Eu. uideo. age ostēde etiā tertiam

Str. Laruæ hunc atq̄ intemperiae. insaniae q̄ agitant senem

Facis ne iniuriā mihi an nō? Eu. fateor quia nō pdo maximam:

corollarium puerille sibi posceret. super ambigui uerbi significatu locus plantinus egregie laesuit.
 Data re. hyperbolicos & opte coitū puerillem intelligit. Excute dū. parecon est dū uenustamēto
 sili elocutis tantūnum seruiēs. Quin equidē ambas profero. his præponēda est effutirta uox hem.
 Hunc pscrutari. corrige pscrutauī. Scrutor siqdē & scruto prisci dicebāt indifferēter. Nihili hēt.
 scribere nihil hēt. Socieno. pro socio marcellus interpretat. Mortuū. præponendū hoc carmen.
 Stro. Vbi ille abibit: ego me ducam ferendus arbore.

Socienus.
 Ducere.

Atq; id quoq; iam fiet nisi fatere. Str. quid fatear tibi?
 Eu. Quid abstulisti hinc? Str. di me perdāt si ego tui qd̄ abstuli.
 Ni ue adeo abstulisse uellem. Eu. agedū excute dū pallium
 Str. Tuo arbitrato. Eu. ne iter tunicas habeas. Str. tēra qua lubet.
 Eu. Vah scelestus q̄ benigne ut ne abstulisse intellegam.
 Noui sicophantias. age rursum ostende huc
 Dextrā. Str. hem. Eu. nūc leuā ostēde. Str. qn̄ eqdē ābas pfero
 Eu. Iā scrutari mitto redde huc. Str. qd̄ reddā? Eu. ah nugas agis.
 Certe hēs. Str. habeo ego. qd̄ hēo? Eu. nō dico audire expetis.
 Id meum quicquid habes redde. Str. isanis. pscrutatus es.
 Tuo arbitrato: neq; tui me quicq; inuenisti penes
 Eu. Mane: mane: quis illic ē? qs hic intus alter erat tecū simul?
 Perii hercle: ille nunc intus turbat: hunc si amitto: hic abierit
 Postremo iam hūc pscrutari. hic nihili habet: abi quo lubet:
 Iupiter te diq; perdant. Str. haud male agit gratias.
 Eu. Ibo hinc intro: atq; illi sociēno tuo iam interstringā gulam:
 Fugi hīc ab oculis: abi hīc an nō? Str. abeo. Eu. caue si te uideā.

Vbi ducere ex au /
 tortate marcelli si
 gnicat idē qd̄ di /
 mittere. Feriend /
 dus. uerbera tolera
 turus a lyconide: q
 me iusserat res suas
 curare. Credo re
 feret iam. scriben /
 dum efferet. Sub
 leuit os. decepit.
 marcell⁹. Subleuit
 significat illudit: &
 p̄ ridiculo habuit.
 Tractum a genere
 ludi quo dormien
 tibus ora pingunt
 Hunc locū nimis
 in buccolico ludi /
 cro maro tetigit
 cum alt.
 Sanguineis frontē
 moris & tempora
 pingit.

Sublinere os

Penstatuer
 gli uersus.

Strophilus.

Ortuum ego me mauelim leto malo
 m Quā nō ego illi dem hodie infidias seni
 Nam hic iā nō audebit aurū abstrudere.

Credo referet iam secum: & mutabit locum
 Atat foris crepuit: senex eccum aurum effert foras
 Tantisper hic ego ad ianuam concessero.

Euclio. Strophilus.

Idei censebam maximam multo fidem
 f Esse: ea subleuit os mihi penussime.

Ni subuenisset coruus perissem miser.
 Nimis hercle ego illū coruū ad me ueniat uelim
 Qui indicium fecit: ut ego illi aliquid boni
 Dicam. nam quo dedit tam diu: quam perdium:
 Nunc hoc ubi abstrudam: cogito solum locum:
 Siluani lucus extra murum est aulus
 Crebro salicto oppletus: ibi sumam locum:
 Certum est syluano potius credam q̄ fidei:

Penussime. Idem
 quod p̄issime. pr̄
 scian⁹ ait idem esse
 quod pene. Di /
 cā. In pr̄scis exēpla
 ribus legitur duam
 pro eo quod est de
 derim siue dem.

Quo dedit tam
 diu q̄. scribe quod
 edit tam diu est q̄.

Perdium. perdia
 lis pastio. Inqt enī
 tenacissimus senex
 se aliquid coruo di
 largiri posse quod
 scilicet cibus corui
 nus tā modicus est
 ut per diē sufficiat.
 perdiū sane & con
 sequenter perdiale
 id uocitat qd̄ p̄ diē
 supest. p̄dialis uitae
 dñr it: qui die in diē
 uiuūt qualis dioge
 nes cynic⁹ fuit: q̄ n̄
 ob aliā rē hīmero /

perditum.
 Perdiale.

Aulus lucus.

Auleticus ca
 lamus.

ulos hieronymo nuncupat martian⁹ libro sc̄o de nuptiis philologiae & mercurii. pdia pnoxq; sacris
 ornata cartis. Aul⁹. siue tibia lib⁹ calamis iumbrat⁹. αὐλῆ. n. grace tibia nūcupat: un̄ scribit plin⁹
 auleticū calamū uocitari: q̄ cartis habilior sit. Sūt q̄ aulū curuū interpretent. Aulus quoq; p̄nomen est
 liū dicamus.

Sumere.

Eunomia.

autore prisciano libro primo: qđ patet in aulo gellio: ut fallantur: qui agelliu scribunt ab agello. Agelliu tamen: forte libellionu uitio: idē priscianus citat libro sexto. Summa. hoc est eligam. marcellus. Sumere signat eligere. Lucilius satyram: libro tertio: & spaciū curando corpore honestu summimus. Plautus in aulularia. Salustius in iugurthino. Scilicet ut in tanta re ignarus oium trepide festinet summat aliquē ex populo monitorē officii sui. Fugefuge. Strophilus hic loquitur: Percurrā: hoc est praeoccupabo senē uelociori cursu. Eunomia. cōpactū nomen examullim: Introducit enim hac megadori soror bona lege consulens: & bono iure nuptialia fratri cōmendans.

eunomia enim tanquā bonā legem iterpretamur. Resecro quod obsecrauerā. quod dixerā te prius taceat debet nūc dico ut loqr̄is: & ē detortū ab iis: quā sacris inuocabant tanquā dicat si prius iureiurādo mihi te deuinxisti rē tacitā futurā: nunc ab eolureiurando te libero ut absq̄ noxa dicere: etq̄ tacenda fuerant queas. p̄oꝛpeius. resecrare soluerē religioē utiq̄ cū reus populū comicis orauerat p̄ deos ut eo piculo liberaretur iubebat magistratus eū resecrare. Plautus. resecroq̄ mater quā dudū obsecrauerā.

Resecrare.

Scis tute facta uelle. in emaculatoribus exemplaribus legitur. Scis tute. facta uellem aequē tu uellis: uti eae: scis tute: uoces discernantur & seiungantur ab inuicem: & ab inferioribus.

Aduorsum pro apud.

Te aduersum. ponitur aduersum pro apud. Marcellus. aduersum contra signat. Aduersum rursus apud signat. Titinius in geminis. Mulier credo aduersum illū res suas conquerit. Terentius in andria. Aduorsum te habeo gratiā. Ennius in telepho. Te ipsum hoc oportet profiteri: & proloqui aduersum illā mihi. Afranius. fabulauere aduersum fratrem illius ad dominū suū plautus in aulularia. ego ne ut te aduersum mentiar mater mea. Marcus tullius de finibus bonorum & malorum libro tertio. Nec uero pietas aduersum deos: nec quae ista gratia debeat sine expiatione naturae intelligi potest. Potiore. significantiore quā uerba mea sint: quibus tibi adfatim explicauim me me uolentem phedriam cōpessisse. Tanquā lyconides: nō opus est uerbis credere rebus aiatur. Me oras efficitam. in emendatis codicibus scriptum est officium: uel effectus. Num ego mecum cogito. scribe nūc ego mecum. Sed mihi dat operā. scribendū si mihi dat operam. De capite sunt comitia. similitudo translata est a tribubus romanis: qui in comitiū confluenter adueniebant: ut magistratū per suffragia cuiq̄ mādarent. Disceprabant enim illic: quē nā electuri essent. per hāc metaphorā plautus introducit lyconidem adulescentulum matrem mentem ut per suffragia nancisceretur phedriam uxorem. In tus matre loquente nunquid lyconidis esset inquit illic de capite suo hoc est de uita sua: quae seiuncta a phedria esse non potest: fieri comitia hoc est concilia: utrum phedria sibi detur an megadoro.

Comicia.

Fuge: fuge: dii me saluom & seruatum uolunt.
Str. Iam ego illuc pcurrā: atq̄ in scendā aliq̄ in arborē:
Indeq̄ obseruabo aurum ubi abstrudat senex.
Quanquam hic manere me herus sese iusserat
Certum est malam rem potius quāram cū lucro.
Liconides adolescens. Eunomia: Phedria.
Li. Ixi tibi mater: iuxta rem mecum tenes
d Super euclionis filiam nunc te obsecro
Fac mentionē cū auunculo mater mea.
Resecroq̄ mater quod dudum obsecraueram.
Eu. Scis tute facta uelle aequē tu uelis
Et istuc confido fratre me impetrassere
Et causa iusta est siquidem ita est ut praedicat:
Te eam compressisse uinulentum uirginem.
Li. Ego ne ut te aduersum mentiar mater mea?
Ph. Perii mea nutrix: obsecro te uterus dolet.
Iuno lucina tuam fidem. Li. hem mater mea:
Tibi rem potiore uideo: clamat: parturit.
Eu. I hac intro mecum gnate mi ad fratrem meum
Ut istuc quod me oras efficiam tibi impetratum ab eo auferam.
Li. Iam sequor te mater: sed seruum meum
Strobilum miror ubi sit: quem ego me iusseram
Illic operiri. num ego mecum cogito.
Sed mihi dat operam: me illi irasci iniurium est.
Ibo intro: ubi de capite meo sunt comitia.

Pici diuitiis. figura talis qualis illa maroniana. urbem quā statuo uestra est: casus pro casu ponitur: Pici grippes aut ita seriem codicis ordina. ego supero picos: qui pici colūt aureos mōtis. Improprie plauto pici p griplib⁹ ponunt. marcell⁹. picos ueteres esse uoluerūt: quos grāci grippas appellāt. Seruii hac uerba sunt in explicatiōe illiusce maroniani carminis. Iungent iam grippes equis. hoc gen⁹ serarū in hyper boreis nascunt montib⁹: omni parte leones sunt: alis & facie aquilis similes: equis uehementer infesta: apollini consecrata: ob hoc grippeneū uocatur eius simulacrū terrenū. proin de apolline Sidonius.

Grippeneū.

Strophylus.

Ici diuitiis qui aureos montis colunt

p Ego solus supero. nam istos reges ceteros
Memorare nolo hominum mendicabula

Ego sum ille rex philippus o lepidum diem.

Nam ut dudū hinc abii: multo illuc adueni prior

Multoq; prius me collocaui in arborem

Indeq; expectabam aurum ubi abstrudebat senex

Vbi ille abiit. ego me deorsum duco de arbore.

Exfodio aulam auri plenam inde ex eo loco

Video recipere se senem: ille me non uidet

Nam ego modo declinaui paulum me extra uiam

Atat eccum ipsum: ibo ut hoc condam domum.

Euclio senex. Liconides adolefcens.

Erii: interii: occidi: quo curram? quo nunc curram?

p Tene tene quē? q; nescio nihil uideo: cæc⁹ eo. atq;

Equidem quo eam: aut ubi sim: aut qui sim

Nequeo cū aīo certū inuestigare. obsecro uos ego mihi auxilio

Oro obtestor sitis: & hoīem demonstratis qui eam abstulerit:

Qui uestitu & creta occultant sese: atq; sedent quasi sint frugi.

Quid ais tu? tibi crede certū ē. nā eē bonū & uoltu cognosco.

Quid est: qd ridetis? noui oēs: scio fures esse hic cōplures.

Hem nemo habet horū: occidisti. dic igit quis habet. nescis.

Heu me miserū miserū: perii male pditus: pessime ornat⁹ eo

Tātū gemiti & mali molestiæ hic dies mihi obtulit famē & pau-

Perditissimus ego sum oīum in terra:

(periem

seu tu grippas agis
eius enim dei ueha
bulo grippas subiu
gavit antiqtas. Cæ
terū grippas fabu
lofos plinius retur.
Duplici. pp. & abf
q. v. notāda hec di
ctio grippes. enor
mitatē staturosam
horū altum descri
bit lucian⁹ libro de
ueris narrationi /
b⁹. In hyperboreis
montibus aurū ser
uare dicunt: hinc il
lud prolātū ē. grip
pes hypborei pōde
ra fulua soli. Iux
ta rē meci tenes.
Iuxta pro pariter
marcell⁹ hic a plau
to summi scribit.

Ducere.

Duco de arbore.
dimitto ex autort
tate marcelli For
tassis supstulit is uer
sus: quē p̄posuit
mas illic. Mortuū
me mauelli. Cre
ta occultāt sese. qd
spectatores iduēt
cretatam & albā ue
stē spectabāt idest:
qui uolunt uideri p
bi cum pessimi sint
Candidi enim pro
meliorib⁹ stimunt.
Mores cretati pro

Candidi bōi
Cretati mor
res.

candidis itidē. Oratius. Qui mores creta: q sint carbone notādi. Vel hūc sensum adhibe. Vos q uesti
tu albo sinceritatē & probitatē senilē p̄fertis estis itrorsum turpes sub priā pelle decort. Donat⁹ in
principio. Comiciis senib⁹ cādidius uestitus induciē: qd is antiq̄ssimus fuisse memorat: adulescētulis di
scolor attribuit. Et uoltu cognosco. scribendū ex uultu. physionomia sane ars ē: quæ de facie mores
intrinsicos adnotat & rimatur. Diuina culi huius p̄stigiæ q per frontem sit cataposcopi dicti. Ver
ba frontem & incessum fallere subinde scribit marcus tullius. pacatus tamen in panegyrico ad theo
dosium. Ita intimos mentis affectus proditor uultus enunciat: ut in speculo frontium imago extat:
ita in uultu animorum. In plures figuras mutari hominum mentes hieronymus testatur. Sunt enim
nonnulla ut quidam autumant signa corporis & uultus. Mos pythagoreis erat per signa in corpore
constituta uenientes ad eos iudicare utrum ad meliorem uitam apti forent nec ne. Natura enim
ipsa quæ animis consingit corporea instrumenta eis congrua subministrat: imaginesq; animarum
in corporibus indicat: per quas & animarum ingenta in hac arte periti deprehendere possunt.

Physionomia
Cataposcopi.

Ornatus. ornamento omni: & splendore: quem in aula censebat priuatus. Sunt tamen qui le
gant hormatus hoc est suffultus. Tanquam dicat. In pessimo: hostili: naufragiosoq; portu sum. op. ut
enim portus est. Tamen gemiti & mali. in probis exemplaribus legitur: tantum gemiti & mali.

Hormatus.

Nam quid mihi opus est uita. qui tantum auri
Perdidi quod custodiui sedulo egomet me fraudau.
Animumq; meum: geniumq; meum: nunc eo alii lætificantur
Meo malo & damno. pati nequeo.

Palant. palescūt:
dispalescunt: palā
sunt. In codicibus
antiquis. palam res
est.

Li. Quinā homo hic ante ædis nostras eiulans: cōquerit mcerēs?
Atq; hic qdē euclio est: ut opinor. oppido ego interii: palant res
Scit peperisse iam ut ego opinor filiā suam. nec mihi incertū ē.
Quid agā? abeā an maneā? an adeā: an fugiā: qd agā edepol ne
Euclio senex. Liconi des adolescens. (scio.

q Vis hic loquitur? Li. ego sum. Eu. imo ego sum miser
Et misere perditus: cui tanta mala mcestitudoq; obtigit

Li. Aio bono es. Eu. quo obsecro pco eē possū. Li. qā istuc facin? q; tuū
Sollicitat aium id ego feci & fateor. Eu. qd ego ex te audio?

Li. Id quod uerum est. Eu. quid ego emerui adulescens malis?
Quamobrem ut faceres meq; meosq; perditum ires liberos.

Quamobrem
ut faceres. alibi quā
obrem ita faceres.

Li. Deus mihi impulsor fuit. is me ad illam illexit. Eu. quo mō?

Li. Fateor me peccauisse: & me culpam cōmeritum scio.

Id adeo te oratum aduenio: ut animo æquo ignoscas mihi.

Eu. Cur id ausus facere. ut id quod non tuum esset tangeres.

Li. Quid uis fieri? factum illud fieri infectum non potest.

Deos credo uoluisse: nam ni uellent non fieret scio.

Eu. At ego deos credo uoluisse ut apud te me in neruo enecem

Li. Ne istuc dixi. Eu. quid tibi ergo meam me inuito tactio est?

Li. Quia uini uitio atq; amoris feci. Eu. homo audacissime.

Cum istac in te oratione huc ad me adire ausui impudens?

Nam si istuc ius est ut tu istuc excusare possies

Luce clara deripiamus aurum matronis palam:

Post id si prensi simus excusemus ebrios

Nos fecisse amoris causa: nimis uilest uinum atq; amor

Si ebrio atq; amanti impune facere quod lubeat licet.

Li. Quin tibi ultro supplicatum aduenio ob stulticiam meam.

Eu. Non mihi homines placent: qui quando malefecerunt purgant

Tu illam scibas non tuam esse: non attactam oportuit.

Li. Ergo quia sum tangere ausus haud causificor quin eam

Ego habeam potissimum. Eu. tun habeas me inuito meam?

Li. Haud te inuito postulo: sed meam esse oportere arbitror.

Quin tu eam inuenies inq; meam illam esse oportet euclio.

Eu. Nisi refers. Li. quid tibi ergo referam? Eu. q; subripuisti meum

Iam quidem ad prætorem hercle te rapiā. & tibi scribam dicā.

Li. Subripui ego tuū: unde? aut quid est. Eu. ita te amabit iupiter:

Vt tu nescis. Li. nisi quidem tu mihi quid quæras dixeris.

Eu. Aulam auri in quam te reposco q; tu confessus mihi

Te abstulisse. Li. neq; edepol dixi neq; feci. Eu. negas.

Quid tibi ergo
referam. legēdum.
quid tibi ego refer
ram. Dicam. no/
toriam: chirogra/
phum prætorium.

Dica.

- Li. Pernego. immo neq; ego aurum: neq; istæc aula que sciet
Scio. nec noui. Eu. illâ ex syluani luco q̄ abstuleras cædo
I refer dimidiam tecum potius partem diuidam.
Tamet si fur mihi es: molestus non ero furi: refer.
- Li. Sanus tu non es: qui furem me uoces. ego te euclio
De alia re rescuuisse censui: quod ad me attinet.
Magna ē res quam ego tecū ociose si ocium est cupio loqui.
- Eu. Dic bona fide tu id aurum non subripuisti: Li. bona non.
Eu. Istuc quoq; bona: atq; id scies quod abstulerit.
Neq; scis qui abstulerit mihi idicabis. Li. faciā. Eu. neq; partē
Tibi ab eo cui est indipisces: neq; furem excipies.
- Li. Ita. Eu. id fallis. Li. tum me faciat quod uolt magnus iupiter.
Eu. Sat habeo: age nūc loquere qd uis. Li. si me nouisti minus
Genere quo sim gnatus. hic mihi est megadorus auonculus
Meus fuit pater antimachus. ego uocor lyconides.
Mater est eunomia. Eu. noui genus. nūc quid uis? Li. id uolo
Noscere filiam ex te tu habes. Eu. immo eccillam domi.
- Li. Iam tu despondisti opinor meo auūculo. Eu. oēm rē tenes
Li. Is me nunc renunciare repudium iussit tibi.
Eu. Repudium rebus paratis: atq; exornatis: nuptiis?
Ut illum di immortales omnes: quātum est perdiunt
Quem propter hodie auri tantum perdididi infelix miser.
- Li. Bono animo es: & bene dice: nūc que res tibi & gnata tuæ
Bene feliciterq; uortat: ita di faxint. inquito.
- Eu. Ita di faciant. Li. & mihi ita di faciant. audi nunc iam.
Qui homo culpā admisit in se: nullus est tam parui precii
Quin pudeat: quin purget sese nunc te obtestor euclio
Ut quod ego erga te imprudens peccaui aut gnata tuam
Ut mihi ignoscas: eāq; uxore mihi des ut leges iubeant.
Ego me iniuriam filia fecisse fateor tuæ
Cereris uigiliis per uinum atq; impulsu adolescentiæ.
- Eu. Hei mihi quod facinus ex te ego audio. Li. curro in uias
Quem ego auom feci iam ut esses filia nuptiis.
Nā tua gnata peperit decimo mēse post. numerū cape.
Ea re repudium remisit auonculus causa mea.
Intro exquere sit ne ita ut ego prædico. Eu. perii oppido
Ita mihi ad malum malæ res plurimæ se adglutinant:
Ibo intro ut quid huius ne sit sciam. Li. iam te sequor:
Hæc propemodum iam esse in uado salutis res uidetur.
Hunc seruū esse ubi dicā meum strobilum: non reperio
Nisi etiā hic operiar tamē paulisper: postea itro hūc subsequar.
Nunc interim spacium ei dabo exquirendi.
Meum factum ex gnata pedissequa nutrice an uera noui.

Id scies quod ab
stuleris. scribe id si
scies qui abstulerit.
hoc ordine. si scies
qui aurum meum
abstulerit indica
bis ne mihi: & cōfi
teris ne mihi quod
neq; scis: qui abstu
lerit. Indipisces.
accipies: nec acqui
res. illum partiaro
tractans. Excipere
marcellus. ex
cipere excusare uel
cælare. plautus in
aulularia. neq; fur
rem excipies. alias
excipere est se iun
gere: suscipere: cir
cūuentre: habere:
captare. Id fallis.
subitellige si. Ut
leges iubeant. scri
be tubent. Athenis
artici agitur co
meda ubi leges ita
scitæ sunt & decre
tæ cōpressoris nur
ptias iminuta aut
mortem sequatur.

Cereris uigiliis.
in thesmophoritis.
festis & solemnibus
cereri dicatis: De
quib; multa in an
notamētis nostris.

Quid hulus ne
scit sciam. Scribo
quid hulus rei scit
sciam.

Indipiscere

Excipere

Contollam gradum marcellus. Contollere cōtra tollere. Plautus in aulularia cōtollam gradū illum inuenisse. scribe illi hoc est liconidi. In faba. Sensus est. nō ego repperi prādā puerilem aut nugatoriā: nec talem qualē repperisse utulantē pueri cū uermiculos deprehendunt in faba: qui mydæ uocitant: uel ridentes pueri imaginē membri uirilīs: quā prae se ferunt faba: unde testes & fabalia uocant. uos antiqui nūcupant e grācis. pythagora cū faba abstinendū prācipit aperte a mēbro utriū & libidine consequenter intelligere uoluit. Bonōnenses hodie passim fabam caudā salacem uocāt. Mal-

Mydæ uermi
culi.
Testes cyami
Faba sperte
utrilis mēbri

lim tamē ex interio
ri disfertudine in fa
ba plautū fingere
aliquid habitat: cū
lemures in his habi
tarent: & ut fieri so
let insinuat pueris
illuc iesse terriculū.
Varro de uita par
trum libro primo.
Quibus tēporibus
in sacris fabam sar
ctant noctu: ac di
cunt se lemures do
mo extra Ianuā eī
cere. Hæc uarrōia
na uerba nodū pl
ntanū sat explicāt
ex libro duodeu
gesimo. Qui & pri
sco ritu fabacea sue
religionis dīs sacra
est. praualeus pul
mētariū cibo: & he
betare sensus existi
mata: isopn a quo
q̄ facere ob hoc py
thagorica sentētia
damnata: ut ut ali
tradidere: qm̄ mor
tuorū animæ sūt in
ea: qua de causa pa
rentādo utiq̄ astu
mitur. Varro & ob
hoc flaminē ea nō
uescī tradit: quādo
& in flore eius litte
ræ lugubres repe
riantur. in eadē pe
cultaris religio. Namq̄ fabā utiq̄ in frugibus referre mos est auspiciū causa: quæ utiq̄ referula appellat.
Fabalia quoq̄ uocantur loca consita fabis. a faba sit fabalis. Ouidius libro quarto fastorum.
Certe ego de uitulo cinerem: stipulamq̄ fabalem
Sape tuli plena februa tosta manu.

Nodus Plinii
explicatus.

Litteræ lugu
bres in faba.

Referula.
Fabalia.

Fabaceæ.
Batanae.

Peruicus.

Strophilus. Liconides

Str. Il immortales quibus & quantis me donatis gaudiis.
d. Quadrilibrē aulā auro onustā habeo q̄s me ē diuitior.
Quis me athēis nūc magis q̄sq̄ ē hō cui dii sint ppiti.
Certo enī ego uocem hic loquentis modo me audire uisus sū
Hæc ne ego aspicio meū: Li. uideo ego nūc strobilū seruū meū.
Str. Ipsus est. Li. haud aliud est. Str. cōgrediar. Li. cōtollā gradum
Credo ego illum ut iussi eāpse anū adisse huius nutricē uirginis:
Str. Quin ego illum inuenisse dico hanc prādā atq̄ eloquar.
Igitur orabo ut manu me mittat: ibo atq̄ eloquar.
Reperi. Li. quid reperisti? Str. non quod pueri clamitant
In faba se reperisse. Li. iamne autem ut soles delusis?
Str. Here mane. eloquar iam auscultā:
Li. Age ergo loquere: Str. repperi hodie here diuitias nimias.
Li. Vbi nam? Str. quadrilibrē iquā aulam auri plenā
Li. Quod ego facin? audio ex te: Str. euclioni huic seni subripui.
Li. Vbi id aurū? Str. i arca apud me: nūc uolo me emitti manu.
Li. Ego ne te emittam manu scelerum cumulatiflime?
Str. Abi here: scio quam rem geras:
Lepide hercle aiūm tuū tentauī: iam ut eriperes apparabas.
Quid faceres si reperissem? Li. non potes probasse nugas.
I redde aurum. Str. reddam ego aurum. Li. redde inquam.
Ut huic reddatur. Str. ah unde?
Li. Quod mō fall? es eē i arca. Str. soleo hercle ego garrere nugas.
Ita loquor. Li. at scin quomodo? Str. uel hercle eneca:
Nunquam hinc ferēs a me

Lucianus famosara in dialogo: cui titulus est interlocutores hæc scribit de fabali religione. Fabæ sar
cræ sunt. & miranda earum est natura: primo enim gentiales sunt: & si utridem fabam exuas uidebis
utrilibus gentilibus similem eam germine ac pullulo: coctam uero si dimittas ad lunam noctibus
permenfis & moderatis sanguinem facies: & quod malus est atheniensibus est lex fabis magistratus
eligere. Recentes fabas cum utridi siliqua fabaceas uocant: & batanas: quod scilicet tepentibus batis
præcox esset fabuli prouentus: Sic enim fabulum fabaceam gellus appellat. Hodie quoq̄ Mediola
nenses batanas passim uocitant. Delusis. delufertis. Abi here. scribendum. ah here. Nunquam
hinc ferēs a me. In codicibus antiquis huic hemistichio additur & hoc. hic quondam peruicus totidē
dem addit. Marcellus. peruico pro perucaci. Actius in armorum iudicio. Sed peruico animax anti
mo atq̄ morabiltoni. plautus in aulularia. quid hic quondam peruicus totidem addit. & hæc carmina
istis uersibus adglutina. Non feram & reliqua.

Libitinarius capularis idest libitina latus. Delibitina Sidonius libro epistolarum secundo. Non ue
 spilonum: sandapilariorum ministeria ominosa tumulauere. Sed cum libitinam ipsam flentes om
 nes prehensirent. Libitinarium quoque Seneca uocauit. qui ait libro sexto de beneficiis. An tu arun
 dum & arteris & ceteros: qui captandorum testamentorum artem professi sunt non putas eadem habe
 re: quae designatores & libitinos uocat: Libitinos uice Institorum esse senti t Vipianus. Libitinae
 sacellum erat roma: in quo instrumenta funeribus accommodata locabantur. Valerius libro quinto. Mar

Libitinaris.
 Libitia uen9

Non feram: nunq̄ quod nō habeo ne efferaris caue.

Li. Nisi actutū seni id auri redditio ē. St. siue perpensus ferar
 Libitinaris: siue pollinctorius efferar. Nunq̄ dabo nisi fodiā
 Nouiter arrogiam. Li. ue capiti tuo: St. immo senis & capiti
 Et pectori. qui auri tantū perdidit. Li. Quis reperit?

St. Quae reperisse uis? Li. Qui i arca illud subruptū habere
 Autumat. St. Quam pulcre tibi here cōniuerent oculi. si id
 Factum fateor ludo quod lusi tecum: nō par est identidem
 Serio uortier. Li. At nunc iam. Ne me irritassis: i & aurum
 Redde. susq̄ deq̄ haud agites. St. Here id si reperibitur
 Certū est geminam te lancem confitente icere. Li. i. & redde:

St. Vis crassum: Li. i & redde. St. at at massum quaeritas?
 Li. i & redde: ego ad senem propero: ut quid comiciis
 Proximis uideam. Senex auri aulam perdidit. Megadorus
 Repudiū renunciat. Filiam peperisse uitio rescit. St. hero
 Meo: quantū hodie uideo: nemo est benignior. Alii nō quod
 Inuentū est nō occulunt modo negant occulunt uaniloqui
 Sed aliud post aliud. Si qua sit opportunitas harpagatum
 Volunt: si eleusinae sit: facilem deam credunt. Si cocytis
 Non uidere quod batuat. Ita neq̄ amicis neq̄ cognatis
 Neq̄ dis parcunt dum bene parcant sibi. Istic quidem
 Ne miserum faciat senem: aut illius familiam opulentam
 Auri aulam: grandem: onustam: plenam: referri iubet
 Ut se faciat olim miserum atq̄ suam familiā. Ast ego partē
 Impartiri malim: unde redimar. Quod uortet bene: picus
 A sinistris cantitat qui auri custos hercle olim traditur
 Ibo & aulam referā: quod illaec mihi bene auis occinat.

co cornuto prator
 re fun9 hircij & pan
 sa locante: qui tunc
 libitinam exercebat
 tum rerum suarum
 usum. Tum ministe
 rium suum gratul
 rum polliceti sunt
 quastumq̄ contem
 pserūt: nulli alii rei
 q̄ quastul uiuentes.
 Oratius. pro capu
 lo posuit. Non om
 nis mortar magna
 q̄ pars mei uitabit
 libitinam. Idem. Mi
 raturq̄ nihil nisi qd
 libitina sacrauit. epl
 grammataris. Iam
 grauis arfuro struis
 tur libitina papyro.
 a libendo ut Varro
 ni placet dicta libit
 na: ea est uen9: quo
 nam autore plutar
 cho. in uenere eadē
 uitae principium &
 finis est positum. De
 libitina suetōius me
 minit i nerone. por
 ta libitnensis erat
 roma: per quam ef
 ferrebantur cadaue
 ra. Libitinas lucius
 appellat exitiales in
 uisores. Pollincto
 rius. defunctus: a
 pollinctore curat9:
 qui castos uita cu
 rabat. Arrogiam.
 canalis est: unde au
 rum exfoditur. Bon

Arrugia.

noniēses lingua uernacula uocant arrugiam castellum aquaticum: unde in planitiē scaturiunt aquae
 fortassis hinc detorta uoce auri uocantur arrugia. Plinius libro trigesimo tertio. eadem mensura uſ
 gillarum est: multisq̄ mensibus non cernitur dies. Arrugas id genus uocant: fiduntq̄ rima subito;
 & opprimunt operarios: tanquā plinio rima canalsculata sit arrogia. ab eodem canalsrium uocatur
 aurum quod puteis foditur. susq̄ deq̄. ultro citroq̄ & alternatim loquendo ne me irritaueris. seu con
 temptim. Cōsidentem icere. scribo consistentem hoc sensu. Debes chere instar illorum: qui ad exa
 mēn & trutinam quid apponunt: consistenti mihi repertori dimidiatam partem largiri. Icere demum
 est percutere. Harpagatum. erreptum: furatum. επρατος significat rapio. plauto accipitres auri di
 cuntur harpagones: qui & uetusta dictione dicuntur harpagonides. Manus ferrea unca & retortae in
 star luporū dicuntur historicis harpagonides. Harpagiū locus est apud idā cognominatū qd exide gany
 medes rapt9 fuerit. Cocytis nō uſ qd batuat. scribo cotyto nō uidere quae batuat. senlus ē. autumat

Canalsrium
 aurum.
 Susq̄ deq̄.

Icere.
 Harpagatū.

Harpagiū.

Cotyto. co /
tys.
Bapta.

auari & rapaces deos esse tyresias: quos puniri expediat non aduertant. & cotyto pro qua
cunq; dea furorem concitante summitur. Cotyto quæ & cotys a strabone uocatur dea culta ab athe
nensibus: qui dicti sunt bapta: hoc enim nomine exabat comædia eupolidis: propter quam mola
alligatus detrusus est in mare. peruigiliis ab impudicissimis colebatur ipsa cotys: e thracia ritu colen
di deam assumpto. supra & omnia facinorosa delicta parrabantur in peruigiliis huius deæ quemad
modum in æde bonæ deæ saculo posteritatis inquinatiori apud romanos. De bapto & de cotyto fit

Bendidia.
Cotyttia.

ab interprete aristo
phanis mērio. Stra
bo libro decio geo
graphiæ cotyttia
& bendidia nomi
nat. In bapto disti
chon extat id usru
lētia refertissimum
apud satyrum poe
tam.

Talia secreta colue
runt orgia theda
Cecropiā soliti ba
ptæ lassare cotyto.
Apud oratium in
epodo. Inultus ut
tu riseris cotyttia.
super tīs fortasse co
tyttis Mar. tullius
libro de legibus.
Quid autem mihi
displiceat in noctur

Sabadus.

nis poetæ indicant comici: qua licentia romæ data: quid nam egisset ille: qui in sacrificium cogita
tam libidinem intulit: quo neq; impudentiam quidem oculorum adici fas fuit: & mox idem. Atq; om
nia nocturna: ne nos duriores forte uideamur: in media græcia diagondas thabanus lege perpetua
sustulit. Nouos uero deos & in iis colendis nocturnas peruigilationes. sic aristophanes facetissimus
poeta ueteris comædiæ uexat: ut apud eum sabadius: & quidam alii dii peregrini iudicati e ciuitate ei
ciantur. de bapto hæc Lucianus in oratione: quæ inscribitur προς απαιδευτον και πολλα βι
βλια ωνουμενον. τονδε αριστοφανη και τον ευπολιν υποδεδυκασ. ανεγνωσ και τας
βηπτας τ οστ αυα ολον idest aristophanem uero & eupolin subisti: bapto integram fabulam pel
legisti: Synesius. non mercurio congruere: non herculi palestræ præsidibus. sed esse cotytus æditi
mum. cæterorumq; apud atticos despiciatissimorum. phanatici enim prostituti & furibundi deas has
colebant: super qua re lactantius libro primo diuinarum institutionum. alia uirtutis quam eandem
bellonam uocant: in quibus ipsi sacerdotes non alieno sed suo cruore sacrificant. scētis namq; hume
ris. utraq; manu districtos gladios exerentes currunt: efferruntur: insaniunt. De cotyto strabo libro
decimo. Ipsam sane cotyn: quæ apud edomas colitur: & eius instrumenta memorat æschylus. hic ma
nibus bombicem tornatam tenens digitis actilem modulos complet sonum allectorem furoris. Illæ
æuels urceolis tinnit: rursusq; modulus editur. Mugiunt ex occulto taurisoni mimi: grauis tympani
sonitus: quasi tonitruum subterraneum fertur: montanaq; habentes instrumenta ministros liberi pa
tris mox indicat: & tibias tornofactas. Hæc enim phrygiis similia ut par est: quippe cum a thracibus
phryges colontam duxerint sacra pariter inde attulerunt. Batuat idem est quod fertat & percutiat:
qua uoce nunc omnes passim utuntur. Neulus in philemporo comædia inquit. scolponeis batuenta
sunt huic latera probe. Batuere quoq; in osceno significato usurpari testis est Marcus tullius libro
epistolarum nono. Plinius libro trigesimo primo. Crocodilorum morsibus ex aceto in linteolis: ita
ut batuerentur ante uinctu ulcera Hoc uerbo Suetonius usus est in caligula. Mirmilonem e ludo ru
dibus secum batuentem: & sponte prostratum confodit ferrea ficea. batuere autore fulgentio est ule
gis uerberare. Idem Suetonius. Thrax & auriga cantor atq; saltator. batuebat pugnatōis ar
ms. Superius in eo uersu ex aulularia. i. Intro exquire fit ne ita ut ego prædico. Legendum est ex qua
re ex iis prisciani. transit in. i. productam: ut quæro inquit exquire quauis exquæro Plautus dixit in
aulularia.

Cruore bel /
lonæ sacrifi /
cant.

Batuere.

Captiui duo.

Comædia quarta.

Aptus est in pugna egionis filius.

Alium quadrimum fugiens seruus uendidit

Pater captiuos commercatur alios.

Tantum studens ut natum recuperet suū:

Et inibi emit olim amissum filium.

Is suo cum domino ueste uersa ac nomine

Vt amittatur fecit: ipse plectitur.

Et is reduxit captum & fugitiuum simul

Indicio cuius alium agnoscit filium.

Argumenti fabulae est tale. Stalagmus seruus egionis quadrimum tindaru egionis filium alportauit in aulidensem terram: ubi eo medico menarcho d[omi]n[us] d[omi]no: Interueniente demum bello inter atholū populū & aulidensem captus est philocrates cum tyndaro: quem emit egio: ut ab aulidensibus captū philopolemū filium suum redimeret. Dum cōiunctur in catēnas ægionias

Prologus.

Os quos uidetis stare hic captiuos duos:

h Illi qui stant: hi stant ambo: nō sedent.

Vos uos mihi testes me uerum loqui:

Senex qui hic habitat egio est huius pater.

Sed is quo pacto seruiat suo sibi patri

Id ego hic apud uos proloquar si operam datis

Seni huic fuerunt filii nati duo:

Alterum quadrimum puerum seruus subrupuit.

Eumq; hinc profugiens uendit in aulide

Patri huiusce: iam hoc tenetis: optimum est

Negat hercle ille ultimus accedito.

Si non ubi sedeas locus est: est ubi ambules.

Quando histrionem cogis mendicari

Ego me tua causa ne erres nō rupturus sum

Vos qui potestis opē uestra censerier

Accipite reliquom: alieno uti nihil moror.

Fugitiuus ille ut dixeram ante huius patri

Domo quē pfugiens dominū abstulerat uendit.

Hic postquam hunc emit dedit eum huic gnato suo

Peculiarem: quia quasi una ætas erat.

Hic nunc dōmī seruit suo patri: nec scit pater

Est uero: dinos: quasi pilas homines habens:

Rationem habetis quo modo unum amiserit.

Postquam belligerant ætoli cum aulidis

Vt fit in bello capitur alter filius:

Medicus menarcus emit ibidem in aulide

Cœpit captiuos cōmerari hic alios.

Si quem reperire posset cum quo mutet suum:

ripuisse foras se dicā ex ædibus? Quartus. Ioui d[omi]n[us] ago gratias merito magnas. Quintus. Vidi multa ego sæpe picta: quæ acherūtī fierēt cruciamenta. Vos quos uidetis. ordo. uos estis mihi testes me uerum loqui scilicet hoc: captiuos duos: quos uos uidetis stare id est qui stant hic. illi qui stant dicitur per parentem. Vos uos mihi testes: probi codices habēt uos uolo mihi testes. Cogis mendicari. quia nihil confers in emolumentū histrioni: Ne erres nō rupturus. maculosi sunt codices oēs: & hoc eruditi p[er]fiterent. Sed qd addant ignorāt. ego renes lego. Vox enī exertissime emissa quādoq; officit lateri. Cæserier. honorari: magnificari: q opes equestres hētis. Cæseri subide scriptorib[us] eruditis idē ē: qd. Censeri. In p[ri]mo haberi. Martialis.

Hi duo longæuo censentur nestore fundi.

Et in libro p[ri]mo. Censetur aponi suo tellus. Dinus. procella: uertigo: fortunæ mutabilitas Dinus.

desultoria. Repete quæ annotauimus in asinaria. Homunculi quanti. ab homine hæc dimmi / Homullulus.

nutiua sunt homūcio: homo homonis: homulus: homullulus: In aulide. aulis insula gractæ finitima Aulis.

ætholæ nomen for
tita quod illic græci
castrametati sūt. αὐ
λίσ . n. tentorium
græce dicitur .

Res. Hæc res agetur
nobis. hic obseruā
ter res plauto utili
tas ponitur: quem
admodum luio &
cæteris dicitur e re
publica: hoc est ex
utilitate rei publi
cæ. Est paucis. su
perest paucis uer
bis: quibus uos uo
luerim monitos.

Choragistū. Pertractate. per
uulgate. Nā hoc
pene iniquum est .
Sensus . Iniquū est
& comædicæ iucū
ditati dissidentē
a comica materia
subito ad tragicā
se transferre.

Choragio. stilo:
subiecto: materiæ.
a choro enī sit cho
ragium: quod or
namentum & pom
paticum appara
tū chori significat.
Choragium licio
in libris metamor
phoseon pro pom
pa funeris ponitur.
Apulei uerba sūt .
Choragio utiq; p
fecto oēs domū
tionem parant: ut
exhibendū in hoc
censeam placidē:
qui choragium di
cit uirginale fun⁹.

De subitōtos De subitōtos.
iunctim scribe . &
interpretat̄ prisco
modo positum esse
pro delubito . In
uocatus. non uoca
tus. Scorta enī hoc
est meretriculas in
uocabāt ludum ta
larium exercentes.

Illum captiuom hunc suū esse nescit qui domist.
Et quoniam heri inde audiuit de summo loco
Summoq; genere captum equitem alium.
Nihil precio parsit filio dum parceret.
Reconciliare ut facilius posset domum.
Emit hosce de præda: ambos de quæstoribus
Hisce autem inter sese confinxerunt dolum
Quo pacto hic seru⁹ suū herū hic amittat domū
Atq; inter se cōmutant uestem & nomina.
Illic uocatur philocrates: hic tyndarus.
Huius illic. hic illius hodie fert imaginem.
Et hic hodie expediet hanc docte fallaciam.
Et suum herum faciet libertatis compotem.
Eodemq; pacto fratrem seruabit suum.
Reducemq; faciet liberū in patriam ad patrem.
Imprudens. itidem & sæpe iam in multis locis
Plus insciens quid fecit: quam prudens boni.
Sed inscientes sua sibi fallacia
Ita compararunt & confinxerunt dolum.
Itaq; hi cōmenti de sua sententia
Ut in seruitute hic ad suum maneat patrem.
Ita nunc ignorans suo sibi seruit patri
Homunculi quanti sunt quum recogito
Hæc res agetur nobis. uobis fabula
Sed etiā est paucis uos quod monitos uoluerim .
Profecto expediet fabulæ huic operam dare
Non pertractate facta est. neq; item ut cæteræ:
Neq; spurcidi insunt uersus imemorabiles.
Hic neq; periurus leno est: nec meretrix mala:
Neq; miles gloriosus: esse ne uereamini
Quia bellum ætolis dixi cum aulidis.
Foris illic extra scenam sient prælia
Nam hoc pene iniquomst comico choragio
Conari de subitōtos agere tragœdiam.
Proin si quis pugnam expetat lites contrahat
Valentio rem nactus aduersarium.
Si erit ego faciam ut pugnā inspectet nō bonam .
Adeo ut spectare postea omnis oderit.
Abeo. ualete iudices iustissimi
Domi belliq; duellatores optimi.
Parasitus .

i Vuentus nomen indidit scorto mihi:
Eo quia inuocatus soleo esse in conuiuio .

Inuocat. hoc affirmat. Illud superius positum negat. Planus. scilicet sumus inuocati: hoc est non uocati: & repudiati ab omni commercio. Prolata. Iocus ex duplici significatione dictionis huius. Hic prolata significat ablegata: ablata: & elugata. Caletur. noue dictu p eo quod est cum calescit aestiuo seruore: Hoc adagio symachus in epistolis utitur. Inquit enim quadoq; instar coclearum cum res ad fatim non suppetit succo meo tunc temporis utor. Cocleam domi portam & domiducam Clero uocat. est dialogus Luciani: cui titulus e coclea & uirgo. Molossici. asperrimi pastoritii canes: quoz i epiro uberrima fatura erat. maro. acremq; molossum pasce sero pingul. Decanib9 epiroticis aristoteli: columella & caeteri. Incōmodici. ab incommodo: quod absurgit / ne sua praestare suis regibus adsolēt. Caeterum i uetustis exemplaribus legitur incommodistici: hoc est ualde comedentes. In enim hic auget: quemadmodum i inelyto & caeteris. Trigemina. ex qua egressi sunt orati trigemini ubi id temporis mendicis comorabantur: sicuti pericli syn & chronismo ad arctinum potem. extat huius hoc carmen. Arctinos si mendicis caret ad axes. Ad sacculum. ad sacculariam faciendam: quali sacculates habitant. Expo no tamen ego ad sacculum id est ad alienum marস্যs Potitus hostium. ab hostibus. In passua significatione. Donatus in phor & mione. pateretur mali legitur & portetur. quia potitus aedon fuit. Plautus. hostium potitus est. Ergasilus. cui nomen hoc indiderunt. ab εργασίος quod significat operam loco.

Caletur
Coclea domi
porta.
Molossici caes

Incōmodici

Trigemina
porta.

Scio absurde dictum hoc derisores dicere.
At ego dico recte nam seortum in conuiuio
Sibi amator talos quum iacit inuocat.
Est ne inuocatum an non? planissime:
Verum hercle uerum nos parafiti planius
Quos nunq; quisquam neq; uocat: neq; inuocat
Quasi mures semper edimus alienum cibum.
Vbi res prolatae sunt quum rus homines eunt
Simul prolatae res sunt nostris dentibus.
Quasi quum caletur cocleae in occulto latent.
Suo sibi succo uiuont ros si non cadit.
Item parafiti rebus prolatis latent.
In oculo miseri uictitant succo suo:
Dum ruri rurant homines: quos liguriant.
Prolatis rebus parafiti uenatici canes
Sumus. quando rure redierunt molossici:
Odiosique: & multum incomodestici
Et hic quidem hercle nisi qui colaphos perpeti
Potest parafitus: frangi que aulas in caput.
Vel ire extra portam trigeminam ad sacculum licet:
Quod mihi ne eueniat nonnullum periculum est.
Nam postquam meus rex est potitus hostium.
Ita nunc belligerant aetoli cum aulidis.
Nam aetolia haec est. illic est captus in aulide.
Philopolemus huius egionis filius:
Senis qui hic habitat: quae aedes lamentariae
Mihi sunt: quas quotiescunq; conspicio: fleo:
Nunc hic ocepit quastum hunc filii gratia.
Inhonestum: & maxime alienum ingenio suo.
Homines captiuos comereatur: si queat
Aliquem inuenire suum qui cummutet filium.
Nunc ad eum pergam: sed aperitur hostium
Vnde saturitate saepe ego exii ebrius

Egio senex. Ergasilus parafitus. Lorari?

Sec. a Duorte animu scis tu istos captiuos duos
Heri quos emi de praeda de quastoribus.

Nunquā post illam possis lege, nunquā post illum, i. captiuum, siue functum postilla pro postea.
 Non uidere ita tu quidem, sensus est, non uideris subintellige credere quod homines ita faciliter elabuntur: quia teneres etiam me ligatum atq; coercitum: cui quotidie fuga solet occurrere. Erit ex templo mihi, legendum est, eris exemplo, hoc est dabis exemplum mihi ut tibi dem boias & catenas. Hæc seruilla morologia sunt hoc est stultiloquia. Quod quidem ego nimis, tollendus hinc parasitus interpositus: & adglutinanda hæc cum superioribus. Ira tamen corrige, quod quidem ego misi.

Cura id ad quod curandum te misi.

Quod cupio ut impeter: scribe. q̄ cupio ut impetret, & hic loquitur et gasilus ad prime cupiens ut senex filiū ex aulide impetret.

Antiquis, nobilitas: sinceris: amissitata indole: pristina reuerentiam ætatis referente: quod antiquorum mores p̄bi erant & puri qui maxime. Ideo antiquus pro eo quod est nobilissimus ponitur.

Moribus antiquis res stat romana uirilis.

Trāquillauit gratus, sensus est, iuuenis ita egregie & ad libellā moratus erat: ut mūera mitteret: non muneris antipelargian id est hostimentum expectans: & si quis forte liberalis & munificus munus mittere expungebat: tristis potius & uultuosus erat q̄ lætus. Non moribus passus imbutus. Im̄tatur enim hamos dona inquit maritima. Ossa atq; pellis ut miser, ex emaculatiore codicibus, ossa atq; pellis sua misera. Ne fle, senex hic loquitur. Ego ne illum fleam, hic loquitur parasitus.

Semper sensi filio, sensus uerba.

Tum denique omnes, hic parasitus loquitur.

His indito catenas singularias

Istas maiores quibus sunt uincti demito

Sinito ambulare si foris si intus uolent.

Sed uti adseruentur magna diligentia.

Liber captiuus auis fere consimilis est.

Semel fugiendi si data est occasio

Satis est nunquam post illam possis prendere:

Omnes profecto liberi libentius

Sumus quam seruiamus. Lo, non uidere ita tu quidem

Si non est quod dem: mene uis de ipse in pedes.

Se. Si dederis: erit ex templo mihi quod dem tibi.

Lo. Auis me fere consimilem faciam ut prædixisti.

Se. Ita ut dicis: nam si faxis te in caueam dabo.

Sed satis uerborum est, cura quæ iussi: atq; abi.

Pa. Quod quidem ego nimis quam cupio ut impeter:

Nam ni illum recipiat, nihil est quo me recipiam.

Nulla est spes iuuentutis: sese omnis amant:

Ille demum antiquus est adulescens moribus

Cuius nunquam uultum tranquillauit gratus

Condigne pater est eius moratus moribus:

Se. Ego ibo ad fratrem: ad alios captiuos meos.

Visam ne nocte hac quippiam turbauerint.

Inde me continuo recipiam rursus domum.

Pa. Aegre est mihi hunc facere quæstum carcerarium

Propter sui gnati miseriam miserum senem.

Sed si ullo pacto ille huc conciliari potest

Vel carnificinam hunc facere possum perpeti.

Se. Quis hic loquitur? P, ego qui tuo mœrore macror

Macresco, consenesco: & tabesco miser.

Ossa: atq; pellis ut miser macritudine.

Neq; unquam quicq̄ me iuuat: quod edo domi

Foris aliquantulum etiam quod gusto id beat.

Se. Ergasile salue. Er, di te bene ament egio

Ne fle, Se, ego ne illum fleam: ego ne non defleam

Talem adulescentem: semper sensi filio

Meo te esse amicum: & illum intellexi tibi.

Tum denique homines nostra intelligimus bona

Quam quæ in potestate habuimus: ea amisimus.

Exercitiorum exercitatio. Impare exercitum. scribendum. reparare exercitum. Pistoresibus. a pistore urbe
 athruria ut deflectere: cum tamen pistores intelligat. omnia haec populorum nomina: quae subiciuntur ad esculen
 ta: ganeataque cibaria transferri possunt. Paniceis. pro confectoribus panis hic posuit: ceterum po
 pulos quospiam inueniens. Inenodatus & inexplicitus plautinus hic gryphus omittitur nostro primulum
 puluere restituendus. paniceis nuncupabuntur igitur samnites populi quidam: qui urbem coluerunt: Pana.
 cui nomen fuit pana: de qua Strabo libro quinto geographiae. Respondebat magistra se experientia

Pistoresibus.

Paniceis.

Pana.

Ego postquam gnatus tuus potitus est hostium
 Expertus quanti fuerit nunc desidero.

Se. Alienus quum eius incommodum tam aegre feras

Quid me patrem par faceres cui ille est unicus.

Er. Alienus ego alienus ille: ah egio

Nunquam istuc dixit: neque animum induxisti tuum:

Tibi ille unicus est: mihi etiam unico magis unicus.

Se. Laudo malum quum amici tuum ducis malum.

Nunc habe bonum animum. Pa. heu. Se. huic illud dolet

Quia nunc remissus est edendi exercitus:

P. Nullumne interea nactus qui posset tibi

Remissum quem dixisti imperare exercitum.

S. Quid credis? fugitant omnes hanc provinciam.

P. Quod obtigerat. postquam captus philopolemus tuus:

Non potest mirandum est fugitare hanc provinciam.

Multis & multigeneribus opus tibi

Militibus: primo dum opus est pistoresibus

Eorum sunt aliquot genera pistoresium.

Opus paniceis est: opus placentinis quoque

Opus turdetanis: opus ficedulensibus.

Iam maritimi omnes milites opus sunt tibi.

S. Ut saepe summa ingenia in occulto latent

Hic qualis imperator nunc priuatus est:

Habe modo bonum animum: nam illum confido domum

In his diebus me reconciliascere.

Nam eccum hic captiuum adulescentem alium

Progenatum genere summo & summis diuitiis

Hoc illum me mutare confido fore.

P. Ita di deaque faxint. S. sed num quo foras

Vocatus ad cenam? nusquam quod sciam?

Sed quicquid id quaeris: quia mihi est natalis dies

Propterea te uocari ad cenam uolo.

P. Facite dictum. S. sed si pauillum potes

Contentus esse. P. ne per pauillum modo

Nam istoc me assiduo uictu delecto domi.

S. Age sis roga. emptum nisi quis meliorem adfert

Quae mihi: atque amicis placeat condicio magis

didicisse: ne unum
 quidem romanum
 pacem producat
 quoad per se sam
 nites ipsi consisteret
 Itaque per uicos con
 stituta fuere ciuita
 tes. Aliqua uero ra
 dicitur defecere. bo
 lanum: esernina:
 panna: telefia uenia
 fro coniuncta. Tur
 detanis. Turduli &
 turdetani sunt ad
 gades supra litrus:
 quod intra flumen
 ana est iacere con
 tingit. eam autem
 betis fluius diuidit:
 quam amnis anas
 ad septentrionem &
 occasum terminat
 Autor strabo libro
 tertio. Ficedulen
 sibus. dicti a ficedu
 lis uico romano: de
 quo martialis. Inco
 lis & ueteres tu quo
 que ficedulas. Nusquam
 quod sciam. hic para
 situs ergasilus respō
 det. Sed quicquid
 id quaeris. scribe quod
 dum. enim parel
 con dum. Quia
 est natalis. hic lo
 quitur senex. Qua
 si fundum uendam.
 ordo. nisi quis me
 liorem uictum ad
 fert: subintellige ue
 ni: iuxta id epigram
 matici. Condicio me
 lior si tibi nulla ue
 ni. Quasi praedium
 uendam. utar legibus
 meis hoc est more
 solito consulam meos
 amicos: quid nam illi
 super hac conditio
 ne distrahendi fundi
 placeat: hoc est mo
 re solito uiam in

Turdetanis.

Ficedulenses

conuulso ne paritatem transcam: & consulam amicos tanquam fundum uenditurus.

Fundum.

Fundum mihi non mihi fundamentum es. Sed potius: si liguritioni tuae indulgerem: tu me in ruinam da-
res. martialis. ii duo longæuo censent nestore fundi. Marcus Tullius libro secundo officialium. Omnino
meminisse debemus id: quod a nostris hominibus sapissime usurpatum: tamquam in proverbia consuetudi-
nem uenit. Largitionem fundum non habere. Aemulis octum est. hoc est. Nedum postremissimus ego
parasitorum uacem: sed æmuli mei hoc est ceteri parasiti cordatores nunc exclusissimi dentunt: & fa-
mescunt. Sincerorem tamen prisci codicis lectionem reor. In illo enim legitur. Eam sis. Iam octum est.

Itym tenes. puer
blaliter. solet enim
passim dici. Nunc si
conditionem locuple-
torem tenes: et oc-
curras. Hæc enim
quantula sit condi-
tio parata est. Cæ-
terum cum itym hoc est
phasianus haud qua-
quam lepore nec sapore
nec pretio post ha-
beatur inducor ut
hichtim scribam pro
piscis scilicet. hich-
tydion pisciculus.
Ἰχθυοειὸς pisculen-
tus. hichtiopolium
locus ubi pisces ue-
neunt. Latini cæra-
rium uocant. hich-
tyotrophion uia
rium piscium. Non
meus. lege nam me.
sensus est. uictus me
Incedit per uiam hoc
est regulam aspe-
ram & calculosam.

Hichtiopo-
lium.

Scruposa.

Scruposam iter
pretar calculosam:
saxosam uel a scrup-
ulo lapillo paruulo
qui per dimminu-
tionem scrupulus ap-
pellatur. apollina-
ris libro epistola
rui octauo quapro-
pter de reliquo fru-
ctuosis retibus: cas-
sibusque scruposam ru-
pes: atque opacandis
habita lustris elu-
sor statarius nemo
ra circuuenit. Sen-
tis ne: hesitas. hic lo-
quitur ergastus. sed
iuncti & reoto affla-
tu ita scribe. sentis
ne effitas: hoc est feri-
ceta uepretaque: stru-
cta nunquid come-
dis: qui te per aspre-
ta comear piteris.

Quasi fundum uendam: meis me addicam legibus
P. Proh fundum uendis. S. tu quidem haud fundum mihi
Sed si uenturus: tempori. P. æmulis iam octum est

S. I modo: uenare leporem: nunc itym tenes.

P. Non meus scruposam uictus comeat uiam:
Nunquam istoc uinces me egio: ne postules
Cum calceatis dentibus ueniam tamen

S. Asper meus uictus sane est: sentis ne: hæsitat
Terrestris cæna est. P. sus terrestris bestia est.

S. Multis oleribus. P. curato ægrotos domi.
Nun quid uis? S. uenias tempori. P. memorum mones

S. Ibo intro: atque intus subducam ratiunculam
Quantulum argenti mihi apud trapezitam fiet
Ad fratrem quo ire dixeram: mox iero.

Lorarius. Philocrates. Tindarus. Captiuus

I immortales id uoluerunt uos hanc ærumnam exequi

d Decet id pati animo æquo: si id facietis leuior labos erit
Domi fuistis credo liberi

Nunc seruitus si euenit: ei uos morigerari mos bonus est.
Eamque & herili imperio ingeniis uostris leuem reddere.

Indigna digna habenda sunt herus quæ facit. Ca. ohohoh
L. Eiulatione haud opus est multa oculis multa misera editis
In re mala animo si bono utare adiuuat.

Ca. At nos pudet quia cum cathenis sumus. Lat. pigeat postea
Nostrum herum: si uos eximat uinculis:
Aut solutos sinatque: quos argento emerit:

Ca. Quid a nobis metuit? scimus nos
Nostrum officium quod est si solutos sinat

L. At fugam fingitis: sentio quam rem agitis.

Ca. Nos fugiamus: quo fugiamus? L. in patriam. Ca. apage
Haud nos deceat fugitiuos imitari. L. immo edepol
Si erit occasio haud dehortor.

Ca. Vnum exorare uos sinite nos. L. quidnam id est? Ca. ut sine hisce
Arbitris atque a uobis nos detis locum loquendi.

L. Fiat. abscedite hic. nos concedamus huc: sed breuem orationem incipisse

Terrestis cæna. hic egio loquitur: & terrestræ cænam uocitat olusculis et herbatulis offertissimam.

- P.** Hem istuc certum erat. concede huc. Lo. abite abistis.
Ca. Obnoxii ambo uobis sum⁹ pp hãc rē quū quæ uolum⁹ nos
 Copia est ea facitis nos compotes:
Ph. Secede huc nunc iam si uidetur procul
 Ne arbitri dicta nostra arbitrari queant
 Ne ue permanet palam hæc nostra falacia:
 Nam doli non doli sunt ni astu colas.
 Sed malum maximum si id palam prouenit:
 Nam si herus mihi es tu. atq; ego me tuū esse seruū assimulo
 Tamē uiso opult: cauto ē op⁹: ut hoc sobrie sineq; arbitris
 Accurate hoc agatur: docte & diligenter.
 Tanta incepta res est: haud somniculose hoc
 Agendum est. T. ero ut me uoles esse. P. spero.
 Nam tu nunc uides pro tuo caro capite
 Carum offerre meum caput uilitati.
T. Scio. P. at scire memento quando id q; uoles habebis.
 Nam fere maxima pars morē hūc hoies habēt: q; sibi uolunt
 Dum id impetrant boni sunt: sed id ubi iã penes sese habent
 Ex bonis pessimi & fraudolentissimi
 Sunt. nunc ut mihi te uolo esse autumo.
 Quod tibi suadeam: suadeam meo patri.
 Pol ego si te audeam meum patrem noiem:
 Nam secūdum patrē tu es pater proximus:
T. Audio. P. & propterea sapius te ut memineris moneo:
 Non ego herus tibi sed seruus sum. nūc obsecro te hoc unū
 Quoniam nobis di imortales animū ostenderunt suum.
 Ut qui herū me tibi fuisse atq; esse nunc conseruum uelint:
 Quod antehac p iure iperitabā modo: nūc te oro p precē:
 Per fortunā incertam: & per mei te erga bonitatem patris
 Perq; conseruitium cōmune: quod hostica euenit manu
 Ne me secus honore honestes: q̄ ego te quū seruiebas mihi:
 Atq; qui fueris & qui nunc sis meminisse ut memineris:
T. Scio qdē me te esse nūc: & te esse me. P. hem istuc si potes
 Memoriter meminisse inest spes nobis in hac astutia.
 Egio fenex. Philocrates. Tindarus.
Eg. Am ego reuertar itro si ex his quæ uolo exq̄siuero
 i Vbi sunt isti quos ante ædis iussi huc produci
 Foras: P. edepol tibi ne q̄stioi essem⁹ cautū itelligo
 Ita uinclis: custodiisq; circummuniti sumus.
Eg. Qui cauet ne decipiatur: uix cauet quum etiam cauet:
 Etiam quum cauisse ratus est: sæpe is cautor captus est.
 An uero non iusta causā est: ut nos seruem sædulo.
 Quos tam grandi sim mercatus præsentī pecuniæ

Abite abistis. nō
 nulli hæc uerba iū
 etim legūt & serun
 gunt ab istis hoc ē
 lequestrate uos ab
 his captiuis. Ob
 noxii ambo. loquun
 tur hic captiui.

Vilteati. seruisti hito
 dñi: & uili seruitio.
 Nam ut te redimā
 seruum simulo.
 Meminisse ut me
 mineris. quid si le
 gis meminisse tu
 memineris. In pris
 scis exemplarib⁹ le
 gitur meminisse tu
 memor sis.

Hostica. hostili. oul Hostica.
 dtus libro quarto fa
 storum.
 Hostica tyrrheno
 nota est uindemia
 regi.
 Labes in tritis fron
 tini codicibus ex li
 bro tertio stratage
 maticō In hæc uer
 ba. qui ipsius iussu
 exterunt ad exci
 piendum hostia cō
 filia: Tu scribe hos
 tica.

Frōtini loc⁹
 emaculatus.

Solli ignaui sumus. quia filius etiam tuus in eodē bello captus est. Te solo citari uolo. lege scitasti pro eo quod est sciscitari. Ne id quidē inuolucris. scribe nax is. hoc sensu. Tonfor uerbigratia in ten strina cuiusdā habet comā ornaturus. Cū tūc rēporis sit in arbitrio tonfortis illū male habere: si bene habet nōne id omne uortendū est benignitati tonfortis: cui cū liceat non ita bene tondere potius bene tondet. Inuolucris pānuclū dicit: quod humeris tegēdis apponit: Id omolinon græce dicit: ne capillorū recifamēta uestem sordidēt. Strictim. uulnifisce. stringere enī deglabrare est. & leuiter sūmā cute ferire: gradatim: scansiliter: nō habita crinalis æq̄ litatis cōtēplatiōe.

Inuolucris.
Omolinon.
Strictim.
Pectinatim.

Per pectinem. ad æquilibrium: & ppendiculum pectinis. a peccie pectinatim aduerbiū pliniani quod significat iūctim istar pectinū: digitos pectinatim confunctos scribit plinius dicit omnis eē: & his noceri parturientibus. uidi in libro. ix. metāorphoseon: dextroq; ē pectine leuum pressa genu: digitisq; iter se pectine iūctis sustinuit partē. Hinc pectinatū rectū dicitur a similitudine pectinis i duas partē deuexū: ut testudinātū i quatuor.

Pectinatū testum.

Proximum quod sit bonū: lego quod sit bono. Polyplusio. panchryso: & egregie diuiti. Excoquat seuum. pro uerbialiter dicitur quis habere unde seuum excoquat quod testūq; pinguedinē hoc est opulentates largissimas habet. Sebum & in discrimiatim seuum

Polyplusius.
Sebum.
Sebaceæ candelæ.
Seuare.
Seuū lactēs.
Subgulariū.

abdomē & unguen appellat tunicū: un cādellæ sebaceæ cylindræca figura fastigiāt. Seuare cādellæ columellæ est seuo candelas adglutinare. Plinius libro trigesimo septimo. Verum hoc quoq; notum fieri oportet quocunq; modo tingui libeat: hedorum seuo: & anchusæ radice. Columellæ uerba sunt hæc libro secundo. far pinsere: faces incidere: cādellæ seuare. Ausonius. Albētis seuū globulos: & pingua ceræ pondera: neritiamq; picem. Romæ in ecclesia prope diuum petrum ad uincula hæc leguntur ex autoritate præfecti urbis. Ratio docuit autoritate suadente consuetudine micandi sūmora sub exagio potius pecora contudentibus exadere: ut ad penso pecore capite pedibus & seuo lactente & subgulario lanio cædentibus. Reliqua caro cum pelle & interaneis proficiat uenditori sub conspectu publico sive ponderis comprobata: ut quantum caro occisi pecoris adpendat: & emptor norit & uenditor: commodis omnibus & præda damnata: quam tribunus: officium: cancellarius & scriba de pecuaris capere consueuerāt: quæ forma interdicti & dispositionis sub gladii periculo custodienda mādatur. Thesauro chrysonico crysides. tuncim scribenda hæc noīa significantia mirā opulentiam. vix enim significat uinco: quod in thesauro locupletissimo cūctos antistaret nomen hoc sortitus.

Ph. Neq; pol tibi nos quia nos seruas æquum stultitiæ uertere
Ph. Neq; te nobis si abeamus hinc: si fuit occasio.
Eg. Ut uos hic: itidem illic apud uos meus seruatur filius.
Ph. Captus est: **Eg.** ita. **Ph.** nō igitur nos soli ignaui sumus:
Eg. Secede huc: nam sunt quæ ex te solo citari uolo
Ph. non ero
Ph. Quorum rerum te falsiloquum mihi esse nolo. **Ph.** non ero
Ph. Quod sciam. si quod nesciui id nescium tradā tibi.
Eg. Nunc senex est in tonstrina: nunc iam cultros attinet.
Ph. Ne id quidem inuolucris iniicere uoluit uestem ut ne inquinet:
Ph. Sed utrum strictim ne adtonsurū dicā esse: an per pectinem.
Ph. Nescio: uerū si frugi est usq; admutilabit probe.
Eg. Quid tu seruus ne esse an liber mauelis: memora mihi
Ph. Proximū quod sit bonum: quodq; a malo longissime
Ph. Id uolo: quanq; non multum fuit molesta seruitus.
Ph. Nec mihi secus erat: q; si essem familiaris filius.
Eg. Euge pol thalem talento non emam milesium.
Ph. Nam ad sapientiam huius nimius nugator fuit
Ph. Ut facete orationem ad seruitutem contulit:
Ph. Quo de genere natus illic philocrates: **Ph.** polyplusio.
Ph. Quod genus illic est unum polens atq; honoratissimum.
Eg. Quid ipse hic quo honor ē illic. **Ph.** sūmo atq; ab sūmis uiris.
Eg. Tum igitur ei quum in aliis tanta gratia est ut prædicas
Ph. Quid diuitiæ: sunt ne optumæ: **Ph.** unde excoquat seuum senex:
Eg. Quid pater uiuit ne: **Ph.** uiuum quum inde abiimus liquimus
Ph. Nunc uiuat nec ne id oreum scire oportet scilicet.
Eg. Salua res est: philosophatur quoq; iam nō mendax modo est.
Ph. Quod erat ei nomen: **Ph.** thesauro chrysonico crysides.
Eg. Videlicet propter diuitias inditum id nomen quasi est.

Ph. Immo edepol propter auaritiã ipsius atq; audaciã
 Nam illi quidem theodoromedes fuit germano nomine.
 Eg. Quid tu ais? tenax ne pater ē eius? Ph. imo edepol pertinax.
 Quin etiam ut magis noscas genio suo ubi q̄do sacrificat
 Ad rem diuinam quibus est opus famiis uasis utitur.
 Ne ipse genius surripiat: proinde aliis ut credat uide
 Eg. Sequere hac me igit: eadē ego ex hoc quæ uolo exquisiuero.
 Philocrates hic fecit hominem frugi ut facere oportuit.
 Nam ego ex hoc quo genere natus scio sis: hic falsus est mihi
 Hæc tu eadem si cōfiteri uis tua're feceris
 Quæ tamen scito scire me ex hoc. T. fecit officium hic suū
 Quum est tibi cōfessus quem uolui sædulo
 Meam nobilitatem occultare & genus & diuitias meas.
 Egio nunc quando patriam & libertatem perdi:
 Nō ego istuc me potius quam te metuere æquum censeo.
 Vis hostilis cum istoc fecit meas opes æquabiles.
 Memini quum dicto haud audebat facto nūc lædat licet.
 Sed uiden. fortuna humana fingit artatq; ut lubet.
 Me qui liber fueram seruum fecit: e summo infimum.
 Qui imperare insueram: nunc alterius imperio obsequor:
 Equidem si proinde ut ipse fui imperator familiæ
 Habeã dominū nō uerear: ne iniuste aut grauitur mihi impet:
 Egio hoc te monitum nisi forte ipse nō uis uolueram:
 Eg. Loquere audacter: T. tam ego fui ante liber q̄ gnatus tuus:
 Tam mihi q̄ illi libertatem hostilis eripuit manus.
 Tam ille apud nos seruit: quam ego nūc hic apud te seruiō.
 Est profecto deus: qui quæ nos gerimus auditq; & uidet.
 Is uti tu me hic habueris: pinde illum illic curauerit.
 Bene merenti bene profuerit: male merenti par erit.
 Quam tu filium tuum: tam pater me meus desiderat.
 Eg. Memini ego istoc: sed fateri eadem quæ hic falsus est mihi
 T. Ego patri meo esse fateor summas diuitias domi.
 Meq; summo genere gnatum: sed te obtestor egio
 Ne tuum animum auariorem faxint diuitiæ meæ
 Ne patri tametsi unicus sum decere uideatur magis:
 Me saturum seruire apud te sumptu & uestitu tuo
 Potius q̄ illic ubi minime honestus mendicantem uiuere:
 Ego uirtute deū & maiorum nostrum diues sum satis.
 Eg. Non ego omnino lucrū omne esse utile homini existimo.
 Scio ego multos iam lucrū luculentos homines reddidit.
 Est etiam ubi profecto damnū præstet facere quā lucrum.
 Odi ego aurum: multa multis sæpe suasit perperam:
 Nunc hoc animūaduortite: ut ea quæ sentio pariter sciatis:

Samis uasis. te /
 stacels & argilla /
 ceis. Ita samla & sa /
 mlola uasa terrea /
 uocantur: quod in /
 samo sigullna præ /
 ualuit. Fecit of /
 ficiū suū. cum /
 confessus est meas /
 opulentias. Nā offi /
 ciū serui. ē nescire /
 tacere Iuuēalis: nā /
 lingua mali pars /
 maxima serui.
 Istuc me potius /
 scribe istuc hoc est /
 seruum tindarum.

Proinde ut ipse
 fui. scribe perinde
 ut: æque: similiter.

Virtute deum.
 benigntate: largi
 tate. carachristicos
 & hic loqur egio.

Filius meus illic apud uos seruit captus aulide.
Eū si reddis mihi præterea unum nūmum ne duis.
Et te & hunc amittam hinc: alio pacto abire non potes.

T. Optimum: atq; æquissimū oras: optumuscq; hominū es homo
Sed is priuatam seruitutem seruit illic: an publicam?

Eg. Priuatam medici menarchi. T. pol hic quidē huius ē cliens:
Tā hoc quidem tibi in procliui. quam imber est quando pluit.

Eg. Facis homo ut redimatur. T. faciam: sed te id oro egio.

Eu. Quid uis dum ab re ne quid ores faciā. T. ausculca. tu scies.
Ego me amitti donicum ille huc redierit non postulo.

Verū te quæso ut æstimatū hūc mihi des quem mittā ad patrē.

Vt is homo redimatur illic. Eg. immo alium potius misero

Hinc ubi erunt indutiæ: illuc tuum qui conueniat patrem:

Qui tua quæ tu iusseris mandata ita ut uelis proferat.

T. At nihil est ignotum ad illum mittere: operam luseris.

Hunc mitte. hic omne transactum reddet si illuc uenerit:

Nec quenq; fideliozem: neq; cui plus credat potes

Mittere ad eum: nec qui magis sit seruus ex sententia

Neq; adeo quoi suum concedat filium hodie audacius.

Ne uereare meo periclo. huius ego experiar fidem.

Fretus ingenio eius: q; me esse scit erga sese beniuolum.

Eg. Mittam equidem istum æstimatum tua fide si uis. T. uolo.

Quam citissime potest tam hoc cedere ad factum uolo.

Eg. Num quæ causa est. quin si ille huc nō redeat uiginti minas

Mihi des pro illo. T. optume imo. Eg. soluite istum nūc iam

Atq; utrunq;. T. di tibi omnis omnia optata ferant.

Quum me tanto honore honestas: quūq; ex uinclis eximis:

Hoc quidem haud molestumst iam quod collus collaria caret

Quod bonis benefit beneficium gratia ea grauida est bonis:

Eg. Nunc tu illum si illo es missurus dice. demonstra: præcipe:

Quæ ad patrē uis nūciari: uin uocē huc ad te. T. uoca.

Egio. Philocrates. T. indarus.

Eg. Væ res bene uortat mihi meoq; filio:

q Vobis quæ uolt te nou⁹ herus operā dare

Tuo ueteri domio: quod is uelit fideliter.

Nam ego te æstimatum huic dedi uiginti minis

Hic autem te ait mittere hinc uelle ad patrem

Meum ut illic redimat filium: mutatio

Inter me atq; illum ut nostris fiat filiis.

Ph. Vtroq; uorsum rectumst ingenium meum

Ad te atq; ad illum pro rota me uti licet:

Vel ego huc uel illuc uortar: quo imperabitis.

Eg. Tute tibia tuopte ingenio prodis plurimū

Donicum.
Correct⁹ lu
cretii codex.

Donicum. pro
donec posuit antiq;
quitas. Lucretius.
Donicum ad ex
remū ufuendi per
fice finem omnia p
genuit rerum natu
ra creatrix. ita eni
legendum apud lu
cretiam.

Hoc cedere ad fa
ctū uolo. scribe. tā
hoc celere factū uo
lo.

Collaria.

Collaria. ut uenit
coll: quod & colum
bar appellatur ut in
serius dicemus sunt
qui collaris uelint.

Quum seruitutem ita fers ut ferri decet:
 Sequere. en tibi hominem. T. gratiã habeo tibi:
 Quum copiam istam mihi: & potestatem facis
 Ut ego ad parentes hunc remittam nuncium
 Qui me quid rerum agitem: & quid fieri uelim
 Patri meo ordine omnem rem illuc perferat.
 Nunc ita conuenit inter me atq; hunc tindare
 Ut te æstimatum in aulidem mittam ad patrem.

Si non rebitas huc ut uiginti minas
 Dem pro te. Ph. recte conuenisse sentio.

Nam pater expectat aut aliquem nuncium
 Qui hinc ad se ueniat. T. ego aium aduortas uolo
 Quæ nunciare hinc te uolo in patriam ad patrē.

Ph. Philocrates ut adhuc locorum feci faciam sædulo:
 Ut potissimum quod in rem recte conducatur tuam
 Id petā id persequareq; corde & animo: atq; uirib?.

T. Facis ita ut te facei oportet: nūc aium aduortas uolo:
 Omnium primum salutem dicito matri & patri.
 Et cognatis: & quem alium beneuolentem uideris.
 Me hic ualere & seruitutem seruire huic homini optumo.
 Qui me honestiorem honore semper fecit & facit.

Ph. Istuc nō præcipias: facile memoria memini. T. tamen:
 Nā quidē nisi quod custodē habeo liberū me esse arbitror:
 Dicito patri quo pacto mihi cum hoc conuenerit
 De huius filio. Ph. quæ memini mora mera est moneriet

Ut eum redimat: & remittat huc nostrum amborū uicem.
 Meminero. Eg. at q̄ primū poteris: istuc i rē utriquest maxie:

Ph. Non tuum tu magis uidere: q̄ ille suum gnatum cupit.

Eg. Me? mihi: su? cuiq; ē carus. Ph. nū qd aliud uis p̄ri nūciari?

T. Me hic ualere. & tu te audacter dicito tindare inter nos fuisse
 Ingenio haud discordabili. neq; te cōmeruisse culpam:
 Neq; me aduorsatum tibi beneq; hero gessisse morem.
 In tantis ærumnis tamen neq; me unquam deseruisse te
 Neq; factis: neq; fide: reb? in dubiis egenis: hoc p̄ quādo sciet
 Tindare ut fueris animatus erga suum gnatum: atq; se:
 Nunq̄ erit tam avarus quin te gratus emittat manu.
 Et mea opera si hinc redibo faciam ut faciat facilius.
 Nam tua opera & comitate & uirtute & sapientia
 Fecisti ut redire liceat ad parentis denuo:

Quum apud hūc confessus es & genus & diuitias meas.

Quo pacto emisisti e uinculis tuum herum tua sapientia:

Ph. Feci ego ista ut cōmemoras & te meminisse id gratū est mihi:
 Merito tibi ea euenerunt a me: nam nunc philocrates

Rebitas. reuenis. su
 pra adfati sup hac
 uoce scribimus.

Ut eū redimat.
 hic loquitur tindar?
 Meminero. philo
 crates loquitur.

Si ego item memorem quæ me erga multa fecisti bene
Nox diem adimat. nã si seruus meus esses nihilo fecius
Mihi obsequiosus semp fuisti. Eg. di uestrã fidẽ hominũ ingeniũ
Liberales. ut lachrymas excutiunt mihi: uideas corde
Amare inter se quantis laudibus suum herum seruus
Collaudauit. Ph. pol istic me haud centesimam partem
Laudat. quam ipse meritus est ut laudetur laudibus

Eg. Ergo quum optime fecisti: nunc adest occasio:
Benefacta cumulare: ut erga hũc rem geras fideliter.

Ph. Magis non factum possum uelle: quam opera experiar persequi
Id ut scias iouem supremum testem do egio

Me infidelem non futurum philocrati. Eg. pbus es homo.

Ph. Nec me secus unq̃ ei facturum quicq̃ q̃ memet mihi.

T. Istac dicta te experiri & opera & factis uolo

Et quod minus dixi q̃ uolui de te animũ aduortas uolo

Atq; horum uerborum causa caueto mihi iratus fuas.

Sed te quaeso cogitato: hinc te mea fide mitti domum

Te æstimatum: & meam esse uitam hic pro te positã pignori.

Ne tu me ignores. quum extemplo meo e cõspectu abcesseris.

Quum me seruom in seruitute pro te hic reliqueris.

Tuq; te pro libero esse pignus desideras

Atq; des operam pro me: ut huius reducem facias filium:

Scito te minis uiginti æstimatum mittier.

Fac fidelis sis fidelis: caue fidem fluxam geras:

Nam pater scio faciet quæ illum facere oportet omnia

Serua tibi imperpetuũ amicum me: atq; hunc inuentum inueni

Hæc per dexteram tuam te dextera retinens manu

Obsecro infidelior mihi ne fuas q̃ ego sum tibi.

Tu hoc age: mihi herus nunc es: tu patronus: tu pater.

Tibi cõmendo spes opesq; meas. Phi. mandauisti satis.

Satin habes mandata quæ sunt facta si refero? T. satis.

Ph. Et tua huc ornatus reueniam ex sententia?

Nunquid aliud? T. ut q̃ primũ possis redeas. Ph. res monet

Eg. Sequere me uaticum ut dem a trepezita tibi.

Eadem opa a prætore sumas syngraphũ. T. quem syngraphũ?

Eg. Quem hic ferat secum ad legionẽ hinc ire huic ut liceat domũ

Tu itroabi. T. bene ambulato. Ph. bene uale. Eg. edepol rẽ meã

Constabiliui quum illos emi de præda a quæstoribus:

Expediui ex seruitute filium si dis placet.

Ac etiam dubitauĩ hos homines emerem an nõ emerem diu.

Seruate istum sultis intus serui: ne quoquam pedem

Efferat sine custode: ego apparebo domi.

Ad fratrem modo captiuos alios inuiso meos

Opera experiar
persequi. id est non
magis posse opta
re q̃ re ipsa efficiã.

Fidele.

Fac fidelis sis fide
li. scribendum fide
le. marcellus. fidele
pro fideliter. plaur
tus in captiuis. Fac
fidele fidelis: caue fi
dem fluxam feras.
& ita scribendum.
fac fidele fidelis. ut
perperam interie
cta sit dictio. sis.

Præuorti. præoccupari operam primum dare. Ipse sibi quod edis. scribendum edat. Effractū. effertum substitue. Esuriales ferias. subintellige patior. siue epiphonema est hoc est exclamatio. Oscillet esuriales ferias impotentes: sæuas: execrabiles. cū parasiti seruari famescunt. Licet parasiti ex. qd si legis liquet: hoc est in propatulo & in expedito: occurrere parasitis cruciamta multigena. Lacones. plagipatidas: mastygias. uerberones. Sed cur u plagosi serui lacones appellent ambiguum est. Scito igitur morem laconicū esse ut apathes sint: nec instar stoicæ sectæ perturbationibus exoter-

Lacones pla
gipatida.

Eadem percontabor ecquis adolescentem nouerit?
Sequere te ut amittam ei rei primum præuorti uolo.

Parasitus.

Iser hō ē q ipse sibi qd edit quærit: & id ægre iuenit
m Sed ille est inferior: q & ægre quærit: & nihil iuenit
Ille miserim⁹ ē qui quū esse cupit: qd edat: nō hēt:

Nam hercle huic diei si liceat oculos effodiam libens:

Ita malignitate oneravit omnes mortales mihi.

Necq̄ ieiuniosorem: necq̄ magis effractum fame

Vidi: ne cui minus procedat quicquid facere ceperit.

Itaq̄ uenter gutturq̄ resident: esuriales ferias

Licet parasiticæ arti maximam malam crucem.

Ita iuuentus iam ridiculos inopesq̄ ab sese segregat.

Nihil morantur iam lacones imi subsellii uiros

Plagipatidas: quibus sunt uerba sine penu & pecunia.

Eos requirunt qui libenter quum ederint reddant domi:

Ipsi obsonant quæ parasitorum ante erat prouincia.

Ipsi de foro tam operto capite ad lenones eunt

Quam in tribu operto capite fontes condemnant reos.

Necq̄ ridiculos iam terrunci faciunt. sese omnes amant:

Nam ut dudum hinc abii accessi ad adolescentes in foro.

ricis quantant: qd li
quido patet i eo la
cone: qui cum Inuo
lutā pallio tegeter
uulpem nunq̄ pro
palare uoluit acer
rimis interm mor
sibus eius intme ex
cruciat⁹. In ara au
tore plutarcho fla
gellis ut duraretur
ad usq̄ mortē cade
bantur: quam dista
gellationem graci
diamastygofin ap
pellant. Seruos igit
tur flagellatiōes ad
usq̄ mortē toleran
tes lacōes hic plau
t⁹ appellat. De pla
gipatida lacōe mar
tialis uel non casus
adhuc matre iuben
te lacon. Sed unde
hæc cōsuetudo ma
nari docet Seruius
libro aneidōs secū
do his uerbis. Ore r
stes occiso tho ante
simulacrum dianæ
ex taurica regione
transiit abscondi

Diamastigo
fis.

Fasces diana

tum fasce ignorum: unde & fascelis dicitur: non tantū a fasce: cum qua pingitur: propter quod & lu
cifera dicitur: & aris iam detulit. Sed cum postea romanis sacrorū crudelitas displiceret q̄q̄ serui imola
rentur ad lacones est diana translata: ubi sacrificii cōsuetudo adulescentulorū uerberibus feruatur:
qui uocabatur uomonica: quia aris suppositi contendebāt: qui plura possent uerbera sustinere. Ore
stis uero ossa ab aricia romā translata sunt & condita ante templū saturni: quod est ante cliuum: capi
tolinum iuxta concordiaē templum. Tolerantissimi uerberum erant lacones: ut congruentissimo epi
theto patiens lacedæmon dicatur ab oratio: apud aram dianæ flagellabantur: cui nomē inditum or
thia. Seneca ritum flagellandi liberos recenset ad explorandā tolerantia publice uerberibus admo
tis. Cicero libro secūdo thusculanorū quæstionū. leges lycurgi laboribus erudit iuuentutē uenādo:
currendo: esuriedo: sitiēdo: algēdo: æstuādo. Sparta uero pueri ad arā sic uerberib⁹ accipunt ut mul
t⁹ uiscerib⁹ sanguis exeat. Non unq̄ ēt ut cū ibi essem audiebā ad necē: quorū nō mō nemo exclama
uit unq̄ sed ne In gemult quidem. Cum ederint reddant. Scribendū quod. similiter martialis ait.
Me meus ad subitas Inuiter amicus ofellas.

Vomonica.

Plagipatida
Indoloria.
Essentia.

Nam mihi quā possum reddere cæna placet. Plagipatidas. q̄ occalescēte tergo uerbera plagasq̄
quadā uelut idoloria patiunt. Dicit enim indoloria & indolētia. Sidonius. Lectur⁹ hic es nouū uerbū
Idest essentia. sed scias hoc ipm dixisse ciceronē. Nā essentia & nō indoloria siue indolentia noiauit:
addens. Licet enī nouis reb⁹ noua noia iponere. Opto capite. legendū apto hoc est absq̄ cucullo
nocturnali & galericulo. p̄fricuerūt enim frontē & pudorē posuerūt. Opto capite fontes. scribe apto
sensu ferme tali. quēadmodū ipsi fontes & flagitiosi nullo habito respectu honoris & modestia cōdē
nant reos ita & cætera procul pudore dedecorosa patrāt. Iā terrūti faciūt. terrūtū nūmū minūmi
precit uocarunt plumbeum: unde per logon paramioden cum nihil rem pendere significare uolu
mus dicimus terrūti facere. Dicitur & assis facere. Maro in priapais. Non assis faciunt euntq̄ recta.

Terruntius.
Assis facere.

Menstruales unius mensis: quo dicto facetoso per mensem mihi suppetebant alimoniae. De cōpa
cto. ex cōposito. data opa. In uelabro olearii. sensus est. omnes unius sententiae erant: & unius pra
positi sicuti sunt: qui oleum uendūt: ubi diuersae officinae idem pretiū poscunt. Velabrū uocatū quod
illuc praeterfluebat thybris. propertius libro quarto.

At qua uelabri regio patet. Ire solebat

Caruleus pulsa per uada linter aqua.

Marcus uarro libro
primo de lingua la
tina. Cuius uestigia
quod ea. rū dicitur
uelabrum: A uehen
do uelabrū. Vellatu
ram facere etiā nūc
dicitur: qui id mer
cede faciunt. Adde
quā paulo infra uar
ro autor est post lau
tolas palus fuit in
minori uelabro: a
quo quā ibi lauaban
tur lintrib9 uelabrū
ut illū mai9: de quo
supradictū est. Bar
barica lege dura: im
miti: crudeli: inhu
mana. quō (ita enī
significare uult) il
los uita spoliē: Bar
bari autore strabōe
dicūtur omnes: qui
crasse loquūt: qua
les sunt nationes om
nes praeter graecos.

Decollat unū

Decollabit. frau
dabit: irrita fuerit:
metaphora sumpta
ab onerib9: quae ua
stazones & batula
tores i collo ponūt:
ea frequētissime de
cidūt. A me segre
gant. scribēdum. a
me se segregant. su
p hoc uerbo decol
lare diomedes haec
libro priō. hoc uer
bum apud ueteres
ācipio significat ut
apud plautum: una
est: quae decollabit.
Item: Lucilius. xli. q
bus fructibus me de
collauit. quae signifi
catio apud fenestelā
aliter inueniuntur in li
bro epitomatum se
cundo. quemadmo
dū Cēsār a piratis
captus sit: utq; eos
postea cepit & de

Barbari

Saluete inq̄. quo imus una inq̄ ad prandium atq; illi tacent.
Quis ait hoc? aut quis profiteatur inquam? quasi muti silent
Neq; me rident. ubi coenamur inquam? atq; illi abnuunt
Dico unum ridiculum dictum de dictis melioribus
Quibus solebam menstruales epulas ante adipiscier.
Nemo ridet: sciui extemplo rem de compacto geri.
Ne canem quidem irritatam uoluit quisquam imitari.
Saltem si non arriderent dentes ut restringerent.
Abeo ab illis: postquam uideo me sic ludificari.
Pergo ad alios: uenio ad alios: deinde ad alios: una res
Omnes compacto rem agunt: quasi in uelabro olearii
Nunc redeo inde quum me ibi uideo ludificari.
Item alii parasiti frustra obambulabant in foro.
Nunc barbarica lege certumstius meum omne persequi
Qui concilium iniere quo nos uictu & uita prohibeant.
His diem dicam. irrogabo multam ut mihi coenas decem
Meo arbitrato dent: quum cara annona sit: sic egero.
Nunc ibo ad portum hinc: est illis mihi una spes coenatica.
Si ea decollabit. redibo huc ad senem ad coenam asperam.

Egio.

q Vid ē suauit̄ q̄ bene rē gerei bono publico sicut ego feci he
Quū emi hosce homines: ubi quisq; uident eunt obuiā ri
Gratulanturq; eam rem: ita me miserum restitendo.
Retinendoq; lassum reddiderunt.
Vix ex gratulando miser iam eminebam.
Tandem abii ad praetorem: ibi uix requieui
Rogo syngraphū. datur mihi illico de tyndaro: ille abiit domū.
Inde illico praeuortor domum postquam id actum est.
Eo protinus ad fratrem inde abii: mei ubi sunt alii captiui
Rogo: philocratem ex aulide ecquis omnium
Nouerit: hic exclamat eum sibi esse sodalem:
Dico eum esse apud me: hic extemplo orat: obsecratq;
Eū sibi ut liceat uidere: iussi illico hūc exolui. nūc tu sequere me
Ut quod me orauisti impetres. cum hominem ut conuenias.

Tindarus.

n Vnc illud est quum me fuisse q̄ esse nemo mauelim.
Nunc spes: opes: auxiliaq; a me segregāt spernūtq; me
Hic ille ē dies: quū nulla uitae meae sal^{is} spabilis ē mecu:

Nec exiliū exitio est: nec adeo spes quæ mihi hūc aspellat.
 Nec mendaciis subdolis mihi usq̄ mantellum est meis.
 Nec sycophantiis: nec fucis ullum mantellū obuiam est.
 Nec precatio perfidiis meis: nec malefactis fuga est.
 Nec confidētia usq̄ hospitium est. nec diuerticulū dolis.
 Operta quæ fuere aperta sunt: patent præstigiæ.
 Omnis res palam est: nec de hac re negotium est
 Quin male occidam: oppetāq̄ pestem: heri uicē meāq̄
 Perdiditq̄ me aristophontes hic qui uenit modo intro.
 Is me nouit: is sodalis philocrati & cognatus est
 Nec iam salus seruare si uolt me potest: nec copia est.
 Nisi si aliquam corde machinor astutiam.
 Quam malū? quid machiner? quid cōminiscat maximas
 Nugas: ineptias incepisse hæreo.

Egio. Tindarus. Aristophontes: Colaphus.

Eg. Vo illū nūc hoīem pripuisse foras se dicā ex ædib?
 T. q Nunc enim uero occidi: eunt ad te hostes tyndare.

Quid loqr? qd fabulabor? qd negabor? aut qd fatebor?

Res ois in incerto sita est: quid reb? confidā meis? (mihi

Vtinam te di prius perderent q̄ peristi e patria tua
 Aristophontes: qui ex parata re iparatam rem oēm facis.
 Occisa est hæc res. nisi repio atrocē mihi aliquā astutiam.

Eg. Sequere hem tibi hominem: adi atq̄ adloquere

T. Quis est homo me hominum inferior?

Ari. Quid istuc est qd meos te dicā fugitare oculos tindare?

Proq̄ ignoto me aspernari. quasi me nunquam noueris?
 Equidem tam sum seruus q̄ tu: & si ego domi liber fui
 Tu usq̄ a puero seruitutem seruiuisti in aulide.

Eg. Edepol minime miror is si te fugitat: aut oculos tuos.

Aut si te odit qui istum appelles tindarū pro philocrate.

T. Egio hic homo rabiosus habitus est in aulide.

Ne tu quod istuc fabuletur auris immittas tuas.

Nam istuc hastis insectatus est domi matrem & patrem:

Et illic isti qui sputatur morbus interdum uenit.

Proi tu ab istoc pcul recedas. Eg. ultro istū a me. A. ain uerbero

Me rabiosum atq̄ insectatū esse hastis meū memoras patrē?

Et eum morbū mihi esse ut qui me opus sit insputarier.

Eg. Ne uerere multos istæc morbus homines macerat:

Quibus insputari saluti fuit: atq̄ iis profuit:

Ari. Quid tu at̄ et̄ huic credis? E. qd ego credā huic? A. insanū eē me

T. Viden tu hunc q̄ inimico uoltu intuet? cōcedi optimūst.

Egio sic quod tibi ego dixi. gliscit rabies: caue tibi.

Eg. Credidi esse insanum extemplo ubi te appellauit tindarū

collauerit. Veteres autem securi casos dicebāt. Varro lib. primo de re rustica Duo in primis spe etasse uident itallet homines colēdo posse fructū pro impensa ac laborē reddere & utrum saluber locus esset an nō: quorum si alterutrum de collar: & nihilominus uult colere me te ē captus. Mātel lum. Inuolucrum: tegmē: uox proleteria & pmiscua. Quā malū? dispartite legēdum & per interrogationem quam uelut plicā: quam nam officiam dolsi protegendis usq̄ uā comberiam: & tanq̄ quid excogitauerit uasframenti: quod illico displicuerit inquit malum hoc est in malam crucē abeat hoc meum consilium. Peristi e patria. ex libertate patria redactus es in seruitutem. scribūt tureconsulti illos perisse patriæ: qui capti sunt in exilio. Quid si non peristi sed perexisti legisti. Qui sputatur. committals morbus: de quo multa in superioribus annotauimus. Istæc morbus homines. scribendū istuc hoc ē maior hic morbus & committals.

Mantellum.

Phæes amor

Phanon id quidē
est. manifestarium.
ē. φανος græce cla-
rus dicitur. φανικω
manifesto. phanes
inde apud orphea i
argonautico idem:
quod φωνος quia pri-
mus ut idem poeta
interpretat ex chao
apparuit. Tibi plus
quidem q̄ aut mihi.
ordo codicis inuer-
sus. plus quidem q̄ ti-
bi aut mihi.

- T. Quia suum ipse interdum ignorat nomen: neq; scit qui fiet.
Eg. At etiam te suum sodalem esse aiebat. T. audiui. di magni
Et quidem alcinous: atq; orestes & licurgus postea
Vna opera mihi sunt sodales qua iste. A. at etiam furcifer
Male loq; mihi audes: nō ego te noui? Eg. pol phanō id quidē est
Nou nouisse qui istum appellas tindarum pro philocrate.
Quem uides eum ignoras: illum nominas quem non uides?
A. Immo iste eum sese ait qui non est esse: & qui uero est negat.
T. Tu enim repertus philocratem qui superes ueriuerbio.
A. Pol ego ut rem uideo tu inuentus uera uanitudine
Qui conuincas. sed quæso hercle agedum aspice ad me.
T. Hem. A. dic modo. te negas tyndarum esse?
T. Nego inquam. A. tu te philocratem esse ais.
T. Ego inquam. A. tu ne huic credis?
Eg. Tibi plus quidem q̄ aut mihi.
Nam ille quidē quem tu memoras esse hodie hinc abiit aulidē
Ad patrē huius. A. quem patrē qui seruus est. T. & tu quidē
Seruus & liber fuisti & ego me confido fore.
Si huius huc reconciliasset in libertatem filium
A. Quid ais furcifer: tun te gnatum memoras liberum?
T. Non equidem me liberum: sed philocratē esse aio. A. quid est
Ut scelestus egio nunc iste ludos facit.
Nam is est seruus ipse neq; præter eum quisquam ei seruus fuit:
T. Quia tute ipse egēs in patria: nec tibi qui uiuas domist:
Omnis inuenire similes tibi uis: non mirum facis.
Est miserorum ut male uolentes sint: atq; inuideant bonis.
A. Videtis egio: ne quid tu huic temere insistas credere.
Atq; ut perspicio profecto iam aliquid pugnae edidit.
Filium tuum quod redimere se ait: id ne inquam mihi placet?
T. Scio te id nolle fieri: efficiam tamen ego id si dii adiuuant:
Illum restituum huic: hic autem in aulidem me meo patri
Propterea ad patrem hinc amisi tindarum. A. quin tute is es?
Neq; præter te in aulide ullus seruus istoc nomine est.
T. Pergin seruom me exprobare esse id quod ui hostili obtigit
A. Enimuero iā nequeo cōtineri. T. heu? tu quid agis? quin fugis?
Iam illic hic nos insectabit lapidibus: nisi illum iubes
Compræhendi. A. crucior. T. ardent oculi: fune opus egios
Viden tu illi maculari corpus totum maculis luridis?
Atra bilis agitat hominem. A. at pol te si hic sapiat senex
Atra pix agitet apud carnificem: tuoq; capiti inluceat.
T. Iam deliramenta loquitur: laruæ stimulant uirum.
Eg. Hercle quid si hunc comprehendi iusserim? T. sapias magis:
A. Crucior lapidem non habere me ut illi mastigiae

Addites pplūs os. scribo adbrēs hoc ē accedas. Denasabit. naso priuabit: Armēta absūt. atax ma
 stygophoros hoc ē flagellifer Introdūcitur: q a poetis quod armenta uerberabat præ ira uecors existit
 mas se ferire ulyxē & agamēnonē ma stygophoros appellat. Inter sacrū saxūq; sto. sū redactus ad in
 citas: ad sacrā anchorā: ad ultimā miserā. sumptū a fæderibus feriēdis: in qbus pater patrat9 ueste sa
 cerdotali amictus porcū tēplo & sacris iā paratis admortū ferlebat silice i hæc uerba prorūpens. Iupit

Inter sacrū
& saxum.

- Cerebrum excutiam. qui me insanū uerbis cōcinnat suis:
- T.** Audin lapidem quæritare? **A.** solus te solum uolo
 Egio. Eg. istinc loquere siquid uis: procul tamen audiam.
- T.** Nanq; edepol si addites propius os denasabit tibi
 Mordicus. **A.** neq; pol me insanum egio esse creduis.
 Neq; fuisse unq;: neq; esse morbū quem istic autumat.
 Verum si quid metuis a me: iube me uinciri uolo:
 Dum istuc iridem uinciatur. **T.** immo enim uero egio:
 Istic qui uolt uinciatur. **A.** tace modo ego philocrates
 Falsē faciam ut uerus hodie reperiare tindarus: longius
 Quid mihi abnutas? **T.** tibi ego abnuto: qd agat si absis?
- Eg.** Quid ais? quid si adeā hunc insanū? **T.** nugas ludificabit:
 Garriet: quod neq; pes unq; neq; caput compareat.
 Armenta absunt: aiacem hunc quum uides ipsum uides.
- Eg.** Nihil facio: tamen adibo. **T.** nunc ego omnino occidi.
 Nunc ergo inter sacrum saxumq; sto. nec quid faciam scio
- Eg.** Do tibi operam aristophontes: si quid est quod me uelis:
A. Ex me audibis uera: quæ nunc falsa opinare egio.
 Sed hoc primum expugnare tibi uolo: me insaniam.
 Neq; tenere: neq; mi esse ullum morbum: nisi quod seruio
 At ita me rex deorū atq; hominū faxit patriæ compotem
 Ut istic philocrates nō magis ē q̄ aut ego aut tu. **Eg.** eo dic mihi
 Quis illic igitur est? **A.** quem dudū dixi a principio tibi.
 Hoc si secus reperies: nullam causam dico quin mihi
 Et parentum & libertatis apud te deliquio fiet.
- Eg.** Quid tu ais? **T.** me tuum esse seruū: & te meum herum.
Eg. Haud istuc rogo. fuisti liber? **T.** fui. **A.** ei uero nō fuit nugas ait.
- T.** Qui tu sis? an fortasse fuisti meæ matri obstetrix? qui id tā
 Audacter dicere audes? **A.** puerum te uidi puer.
- T.** At ego te uideo maior maiorē. hem rursus tibi meam rē
 Non cures si recte facias. nū ego curo tuā? **Eg.** fuit ne huic
 Pater thesauro chrysonico chrysidēs? **A.** non fuit.
 Neq; ego istuc nomen unq; audiui ante hunc diem.
 Philocrati theodoromedes fuit pater. **T.** pereo probe.
 Quin quiescis dierectum cor meum: ac suspende te.
 Tu sussultas: ego miser uix asto præ formidine.
- Eg.** Satin istuc mihi exquisitū est fuisse hunc seruū in aulide.
 Neq; esse hūc philocratē? **A.** tā latis q̄ nunq; hoc iuenies sec?
 Sed ubi is nūc ē? **Eg.** ubi ego minime atq; ipse se uolt maxie

ter ita feriat: uter
 fuerit ille: ab hoc fa
 dere desiscētē: sicu
 ti ego hūc porcū fe
 rio: qb9 effatis silice
 Inter sacra porcū fe
 riebat: cū qslupum
 aurib9 tenet: & altri
 sec9 piclitaē dicitur
 esse inter sacrū & sa
 xū. Inuenies apud
 thucydidē. Redact9
 ad anchorā sacram
 i hoc significatu &
 apud Lucianum ob
 hāc ferme causam.
 Nautæ und abūdo:
 fluctuabūdo & uesa
 nente mari naufra
 giū suspicātes ācho
 rā neptūno dicabāt
 Hinc cū quispiā ad
 icitas redactus ē dī
 ad anchorā sacram
 cōpactus. Primū
 expugnare. scriben
 dum expurgat hoc
 ē expurgationē id
 est excusationē face
 re. Deligo fiet. dīm
 miutiōi sit: & salutis
 decremto. Lunæ de
 liquitū decremētum
 uocitaf: cū iā decre
 seit & silet: a delique
 scēdo quod eius lux
 in modum liquoris
 elabitur & efflute.

Cur dicat ad
sacrā ancho
ram.
Deliquitum.

Qui tu sis. scribo
 qui tu scis. Num
 ego curo tuam. hic
 loquitur aristophō
 tes. Dierectum.
 crucifixum: crucia
 tum. sunt enim die
 recti patibulati tan
 quam in diem ere
 cti. marcellus. Die
 recti dicit crucifixi
 quasi ad diem erecti
 Varro. age diere
 ctū a domo nostra
 tantam insuauita
 tem.

Dierecti.

Deartuatus.
Derūcinat⁹.
Runcina.
Technæ.
Putamina.

Dearmat⁹. philocrate spoliat⁹: q̄ arma fuerat & telū redimēdi filii. Dearmatos armis spoliatos Isid⁹ appellat. In priscais tñ exēplaribus nō dearmatus sed deartuatus scribit hoc est demēbratus & mutilatus. Alibi derūcinat⁹ ē uulneratus: & ultime adfectus. Runcina enī telū rusticanū est ad uepreta extirpada. hinc sit uerbū rūcari. p̄scius. penēq; arcanaq; lumbi rūcantē: & p̄p̄lo marcētes p̄adere uuluas. Technis. dolis: artibus: strophis: uersutis. Putamina. alibi legit putamen hic sensus ē. Reliq̄t phl

lobrates pignori id est pro pignore putamen hoc est re uilem: detertorē: nulli us pretii censendā: quale nucamēta sūt & iuglandium cortices. putamīa autore marcello nō solum arborū uerū oīum rerum purgamēta. Nam qd̄ ex quacunq; re proficitur putamen appellat. Plautus in captiuis.

Sartor. a sarrīdo est enī sarrīre sarrīculo ferreo terrā colere postquā arata ē Columella libro seculo. Tritici modū quatuor uel quinq; bubulcorum opas occupant quatuor: occatoris unam: sarritoris duas primū & unam cum iterū sarrīuntur: runcatoris unam: messoris unam & dimidiam. Idē opā occatoriā dīc. Occatorē. marcellus. occationē ab occatis sēnib⁹ quā id efficit dīcī marc⁹ tullius uoluit i libro de senectute. Sparsum semen excipit: id occatū cohibet: ex quo occatio: quā hoc efficit est nomi nata. Occationis p̄prietas iis indicis operis. Varro de re rustica li. priō. & postea occare id est cōtinuē ne sit gleba quod ita occidunt occare dīctum. Sere n⁹. Occatio occatio est. Deartuasti. dīminuisti: demembraſti: damargiaſti. Cōfecisti occidisti: necaſti.

Sarrīte.

Occator.

Tum igitur ego ærumnatus: dearmatus sum miser.
Huius scelesti technis: qui me ut lubitum est ductauit dolis
Sed uideſis. A. quin exploratum dico & prouisum hoc tibi.
Eg. Certone? A. quin nihil unq̄ inuenies magis hoc certo certius.
Philocrates iam inde usq; amicus fuit mihi a puero puer.
Eg. Sed qua facie est tuus sodalis philocrates? A. dicam tibi.
Macilento ore: naso acuto: corpore albo & oculis nigris.
Subrufus aliquantum: crispus cincinatus. Eg. conuenit.
T. Ut quidem hercle in medium ego hodie pessime processerim:
Ve illis uirgis miseris quæ hodie in tergo morientur meo.
Eg. Verba mihi data esse uideo. T. quid cessatis compedes
Currere ad me: meaq; amplecti crura: ut uos custodiam?
Eg. Satin me illi hodie scelesti capti ceperunt dolo?
Illic seruum se assimulabat: hic sese autem liberum:
Nucleum amisi: reliquit pignori putamina.
Ita mihi stolido sursum uersus os subliuere offuciis:
Hic quidem me nunquam irridebit. colaphe: cordalio. corax
Ite istinc: atq; efferte lora. Co. num lignatum mittimur?
Egio. Lorarius. Tindarus. Arist.
Eg. Niicite huic manicas mastigia.
T. i Quid hoc est negocii? quid ego deliqui. Eg. rogas?
Sartor: satorq; scelerum. & messor maxime?
T. Occatorem dicere debebas prius.
Nam semper occant prius. q̄ sarrīunt rustici.
Eg. At ut confidenter mihi contra astitit.
T. Decet innocentem seruom: atq; innoxium.
Confidentem esse suum apud herum potissimum.
Eg. Astringite isti sultis uehementer manus.
T. Tuus sum: tu has quidem uel præcidi iube.
Sed quid negotii quamobrem succenses mihi?
Eg. Quia me meamq; rem quod in te uno fuit
Tuis scelestis falsidicis fallaciis
Delacerasti deartuasti q; opes:
Confecisti omnes res: atq; rationes meas
Ita mihi emisisti philocratem fallaciis.
Illum esse seruom credidi te liberum.
Ita uosmet aiebatis itaque nomina
Inter uos permutastis. T. fateor omnia
Facta esse ita ut dicis & fallaciis

Prōptauisse. i. nō uult' exēplarib⁹ legi' poptauisse. Qui p uirtutē. Marcellus. p're & iterire plurimū differūt: qd p're leuor res ē: & hēt iuentiōis spetiē & nō oīum rēz sinē. Plautus i captiuis. Qui p uirtutē p'rat nō iterit. Nupū & nouitiū. Priscianus lib. iiii. Nomē enī positiuū i. us. desinit: ut capro u' nupus: cui⁹ accusatiuū ptulit Plautus i captiuis. Recens captū hominē nupum & nouitiū & bene: ut enī supus: sic nup nupum debet esse. Lilius i odyssea. Inferus an supus tibi fert deus funera ulyxes. Latomias. ex græco & maxie a syracusans: q lithomias appellāt instar carceris: ex qbus locis excisi sunt

Pertre.
Interire.
Nuperus.
Latomia.

Abisse eum abs te mea opera atq; astutia
An obsecro hercle te id nunc succenses mihi?
Eg. At cum cruciatu maximo id factumst tuo.
T. Dum ne ob malefacta peream parui æstumo:
Si ego hic peribo: ast ille ut dixit non redibit
At erit mihi hoc factum mortuo memorabile:
Meum herum captum ex seruitute atq; hostibus
Reducem fecisse liberum in patriam ad patrem.
Meūq; potius me caput periclo prōptauisse q̄ is p'iret pōere
Eg. Facito ergo ut acherūti ducas gloriā. T. q̄ p uirtutē p'rat nō iterit
Eg. Quādo ego te exēplis pessimis excruciauerō atq; ob sutellas
Tuas: te morti misero: uel te interiisse: uel periisse prædicēt.
Dū pereas nihil interdico: dicāt uiuere. T. pol si istuc faxis
Haud sine pœna feceris: si ille huc redibit: & sicut cōfido affore.
A. Proh di imortales: nūc ego teneo: nūc scio quod sit negotii.
Meus sodalis philocrates in libertate est ad patrē in patria:
Bene est: nec quisq; est mihi æque melius cui uelim.
Sed hoc mihi ægre est me huic dedisse operā malam
Qui nūc ppter me meaq; uerba uinct⁹ est. Eg. uetuin te q̄cū
Mihi hodie fallū plog⁹. T. uetuiſti. Eg. cur es auſ⁹ mētiri mihi?
T. Quia uera obessent illi cui operā dabā: nunc falsa profunt.
Eg. At tibi oberunt. T. optumūst at herū seruauī: quem seruatu
Gaudeo: cui me custodem addiderat herus maior meus.
Sed male ne id factū arbitraſ? Eg. pessume. T. at ego aio recte:
Qui abs te seorsum sentio: nā cogitato si qs hoc gnato tuo
Tuus seruus faxit qualem haberes gratiam: emitteres ne?
Necne eū seruū māu eēt ne apud te is seru⁹ acceptissim⁹ respōde
Eg. Opinor. T. cur ergo irat⁹ mihi es? E. q̄a illi fuisti q̄ mihi fidelior.
T. Quid tu una nocte postulauisti & die recēs captū hoīem et nupū
Et nouiciū te perdocere ut melius consuleret tibi q̄ illi.
Quicum una puero ætatem exegerā? Eg. ergo ab eo petito
Istam gratiā: ducite ubi pōderosas crassas capiat cōpedes.
Inde ibis porro in latomias lapidarias, ibi quum alii

lapides ad extruēdā opulis cacerariorū urbē syracusāns abuti suētis. qd λιθῶς τελευτή hoc est lapis incidit latomiæ dicta. Varro i libris de lingua latina hīc se germana fere cōmeminit. Plutarch⁹ i nīcia tradit ad asināz fluuīū strage i terneciua uictis: captis: & malehabitis atheniēsi⁹ quosdā in lithomias cōpa / ctos obtulisse. Latomi as dicit idicare u' se neca in libro declamationū nono. Huius uerba sūt hæc. Sabīn⁹ ab eo rogatus ut i latomias trāseret festiuiter dixit. Nec nunc quēq; nostrū decipiat nomē latomiæ. Illa anīo meo lauta res ē. Varro ppe tullianū idēcat fuisse romæ latomias. De latomiis filr Cicero meminit in oratiōe de supplīciis. Iure cōsultus dīgestis de pœnis. Aristomenes ipe cū uulneratus & captus semel p cauernā latomiæ euasit angustias uulpiū adit⁹ secutus. parū deluxata: demutataq; uoce lithomia græcis lapidicina. Nos latho / mīā dicitur. Syracusanus carcer ē peculiarter latomia. Cæterum p oī phylaca &

hominū carcere capitur: quē admodum tullianum: quod sumptum a lucio pro omni carcere. λιθῶς lapis. τελευτή incido. unde & λιθία στήσις morbus calcularis: λιθονγλυφος sculptor lapidum. λιθῶδαιος architecton. lithotomos: qui lapidem secat uulnerarius medicus: & lithostrata lapillis paulmentata: atq; trulīstata. Adde scribendum esse lithomia: quæ ob modulatiorem hyatum deducta sit ex lithotomia. Sidonius libro primo epistolarum. Quis enim super statu eius nimis inflecteretur: quem uideret accuratum delibutumq; lathumīs aut ergastulo inferri.

Tullianum.

Sesqui.

Quotidianos, p quotidianos hoc ē iugis & cōtinuo terra fossor & lapicida. Sesquopus, sexq i cōpositiōe dimidiatim significat. opax hoc ē ergastularii serui si pensū suū absoluūt agūt opus lacertosi oparū. egio at ut hūc ipensius oneret uult opus integrū absoluere & dimidiū. Ita sesquopus plauto dicitur quē admodū sesquipēs p̄feto. p̄nguis aqualiculus p̄tensio sesquipedē extat. sesquihora integra hora cū dimidio dicitur. Sesquipedalis itidē pes integer cū dimidio. Martialis libro septimo. Bis denos puerum numerantem perdidit annos.

Mentula cui nondum sesquipedalis erat.

Parili uerborū cōcinitate Varro libro primo de re rustica sesquimodū uocat is Vix sesquimodio cōcipe possis. Dī & ibi dē Varroni sesquimēsis. sesquitopa quoq̄ colūella uocat lib. secūdo. sesquiculleus culleus cū dimidio. sunt at sesquiculleari bus ait Columella dolis p̄ctis duræ p̄do uicēa q̄na fatis. Tactus cornelius libro. xv. Et ille multū tremens cū uix duobus sc̄tibꝫ caput amputasset sauitiā ap̄neronē uitauit sesquiplaga iterfectū a se dīcēdo. Facite ductus fiet. scribo de ductus. In phylacā in custodiarium. In ergastulū ubi serui custodiūtur. Neminis. sic Lucilius hoc uersu. neminis ingeno quenq̄ cōfidere oportet. Nec solum nemo de hominibꝫ sed de diis dī. Vergilius i undecimo. Turne q̄ optātū dī uū p̄mittere nemo auderet. Exauspicato egressus sū. metaphora ab ipatoribus romanis: q̄ omnia agebant auspicato. & in pericula bellaq̄ proficiscebatur captatis auguris. Redauspicandum demum iterū captato augurio retrocādendum & rebrandum ex uinculis in catennas.

Sesquiplaga.

Neminis.
Nemo deus.

Octonos lapides effodiūt. nisi quotidianos sesquopus cōfeceris
Sexcentoplago nomen indetur tibi

A. Per deos atq; homines te ego obtestor egio

Ne tu istunc hominem perduis. Eg. curabitur:

Nā noctu neruo uictꝫ custodibit. iter diu sub terra lapides exiet
Diu hūc ego cruciabo. nō uno absoluā die. A. certū ne ē tibi stuc

Eg. Non moriri certius: abducite istum actutū ad hippolytū fabrū.

Iubete huic crassas cōpedes impingier. inde extra portā ad meū
Libertum cordalum in lapicidinas facite diductus fiet.

Atq; hunc ita me uelle dicite curarier: ne quid deterius huic sit
Quā cui pessime ē. T. cur ego te inuito me esse saluū postulē?

Periculum uitæ meæ tuo stat periculo post mortem: in morte
Nihil ē q̄ metuā mali: & si peruiuo usq; ad sumā ætatem: tamen

Breue spacium est perferendi quæ minitas mihi.

Vale atq; salue: & si aliter ut dicam meres.

Tu aristophontes de me ut meruisti ita: uale:

Nam mihi propter te hoc obtigit. Eg. abducite:

T. At unum hoc te quæso si huc rebitet philocrates

Vt mihi eius facias conueniundi copiam.

Eg. Peristis: nisi hunc iam e conspectu abducitis.

T. Vis hæc quidem hercle est & trahi & trudi simul.

Eg. Illic est abductus recta in phylacā ut dignus est.

Ego illis captiuis aliis documentum dabo:

Ne tale quisquā facinus incipere audeat

Quod absq; hoc esset: qui mihi hoc fecit palam:

Usq; offerre natum suis me ductarent dolis.

Nunc certū est nulli post hæc quicq; credere:

Satis sum semel deceptus: speraui miser

Ex seruitute me exemisse filium

Ea spes elapsa est perdidit unum filium

Puerum quadrimum quem mihi seruꝫ surripuit:

Neq; eum seruū unquam repperi: nec filium:

Maior potitus hostiū est: quod hoc est scelus:

Quasi in orbitatem liberos perduxerim:

Sequere hac reducam te ubi fuisti: neminis misereri certum est

Quia mei miseret nemo: T. in. exauspicauit ex uinculis.

Nunc intellego redauspicandum esse in catenas denuos:

Ergasilus. Parasitus.

Er. i Vpiter supreme seruas me. measq; auges opes
 Maximas optumitas opiparasq; offers mihi.
 Laudem lucrū. ludum: iocū: festiuitatem ferias:

Pompam: penum: potationes: saturitatem: gaudium.
 Nec cuiquam homini supplicare nunc certum est mihi
 Nam uel prodesse amico possum: uel inimicum perdere.
 Ita hic me dies amœnitate amœna amœn^o onerauit me
 Sine sacris hæreditatem sum adeptus effertissimam
 Nunc ad senem cursum capeßsam huac egionem cui boni
 Tantum offero: quantū ipse a dis optat: atq; etiã amplius
 Nunc certa res est eodem pacto: ut comici serui solent.
 Coniiciã in collū pallium primo ex me hãc rem ut audiat.
 Speroq; me ob hunc nuncium æternū adepturū cibum:

Egio. Ergasilus.

Er. q Vanto in pectore hanc rem meo magis uoluto
 Tanto mihi ægritudo auctior est in animo.

Ad illū modū sublitū os esse hodie mihi: neq; id pspicere qui

Quod quum scribitur: per urbem irridebor:

Quum extemplo ad forum aduenero omnes loquentur.

Hic ille est senex ductus quoui uerba data sunt.

Sed ergasilus est ne hic procul quem uideo?

Collecto quidem est pallio. quid nam acturust?

Er. Moue abs te moram: atq; ergasile age hanc rem

Eminor: interminorq; ne quis mihi obstiterit obuiam

Nisi quis satis diu uixisse sese homo arbitrabitur.

Nam q; obstiterit: ore sistet. Eg. hic homo pugillatū icipit.

Er. Facere certum est proinde ut omnes itinera insistant sua.

Ne quis in hac platea negocii conferat quicquam sui.

Nam meus est balista pugnus: cubitus catapulta

Humerus aries: tum genu ad quenq; iecero ad terrã dabo:

Dentilegos omnes mortales faciam: quenq; offendero.

Eg. Quæ illæc eminatō est: nam nequeo mirari satis.

Er. Faciam ut huius diei lociq; meiq; semper meminerit:

Qui mihi i cursu obstiterit. faxo uitæ is extēplo obstiterit suæ.

Eg. Quid hic homo tantū iacipissit facere eum tantis minis?

Er. Prius edico ne quis propter culpam capiatur suam.

Continete uos domi: prohibete a uobis uim meam.

Eg. Mira edepol sunt ni hic in uentrem sumpsit confidentiam:

Ve misero illi cuius cibo iste factust impensior.

Er. Tum pistores. scrophipalci: qui alunt fursure sues

Quarum odore præterire nemo pistrinum potest:

Eorum si quouisq; scropham in publico conspexero:

Coniectam in collū
 donatus i prologo
 terētano parasitos
 Induci recēset expa
 pillato brachio: &
 pallio altrifecus ist
 collum factaro. Ge
 nu ad quēq; iecero.
 scribe. Genu ut quē
 q; iecero hoc est per
 cussio.

Exculcare . Exculcabo, pugillatu pugni & suppedatiōe excalcabo: ut inculecē & melius infarcia. Irritatus & pro uocatus in irā in properatiōe obstantibus ipse parasitus. Tum fame ferocibat. Dixit in amphitryone fames & mora nasum bile conciuunt: qbus germana fere seneca libro tertio de ira . Certe ob eandem causā iracundiores sunt ualitudine aut xtate fessi. Fames quoq; & sitis ex eisde causis uitanda est. exa sperat enī & incendit animos. Vetus dictū ē a laso rixā quari. æque autē & ab esuriente & a sitiente: & ab omni homie: quē aliqua res urit. Basilicas edictiones. regia edicta. erat enī implosus ut quēque

Famelici iracundi .
Basiliscus tñ

Basilicæ .

offenderet. Βασίλειος ὄς rex dicitur: unde basiliscus appellat: qā rex serpentū sit
Sub basilica. subin tellige deambulantē & discursantes. Basilicæ uocatur archua magnificētissime exstructa de ambulationibus ac cōmoda. sacri scri ptores basilicam tē plum uocat. In primo libro de ciuitate dei testatur Augustinus alaricum gothorum regē his percisse: qui in basilicas sanctorū cōfugerant. Adde quod nō sēclatim legēdū

Subbasilicā

est sub basilica nos: uerū sanctim subbasilicanos. Dicunt enī subbasilicant: q libēter & frequenter sub basilica spatiantur: quod priscianus docet libro primo: cuius hæc uerba sunt. Quorū odos subbasilicanos oēs adēgit in forū. In basilica negotiationes & publicæ concillationes tractabantur. Iudicia in basilicis fiebant: quod ostendit quintilianus ita scribens libro institutionū duodecimo. Trachali oratoris uocem cum in basilica Iulia diceret auditam laudatāq; fuisse ex quatuor tribunalibus. Cecilius quoq; in epistolis. Descenderā in basilicā iuliam auditurus: qbus proxima cōperendinatione respondere debeam. Iurisperiti digestis de uerborū obligationibus publico usui basilicam accōmodatā ostēdunt. Scribit tranquillus adilem cæsarem comitiū ac forum basilicis exornasse. Ausonius. non palatium. quod tu cum terribile accepertis amabile præstitisti non forum: & basilica olim negociis plena nunc uotis: uotis pro tua salute susceptis. Tacitus libro decimo sexto. Aditum senatus globus toga & torum obsederat non occultis gladis: disperisq; per fora ac basilicas militares. Seneca libro secundo de ira. Fremitu Iudiciorū basilicæ resonant. Surpiculis. uimineis: canistris: calatistis: cistellulis e syrpaceis utilibus syrpatis. De quo multa superius. propertius plauto concinit libro quarto. Surpiculis medio puluere ferrē rosam.

Surpiculi .

In nōnull' exēplarib; legit syrpu' p uimnib; hīscē: qb; utunt' cetariū ad pisces inuencōdos. sūt q; nassas syrpaceas intelligāt: quas i aqua cōnatātes ad pisculēta utuaria reseruāt piscatores. Columella lib. xi. Et uos agrestes duro qui pollice mollis Demetris flores: cano iam uimine textum Surpiculum ferrugineis cumulate hiacynthis.

Petro .

Duplam agnina dānunt. dāt duplicatā carnē agnæ: hoc est agnina carnē mentlētēs ouē pragnātem uendūt: quæ duplex locose dicitur cū agnū abortiuū adhuc habeat in utero. Petroni nomen Indūt. hic sensus est lanii mendaciloqui & falsiloq; & logodædali ueruecē seu arietē inscitalæ & illiberalis carnis habentes nomē agni huic imponit. Indūt nomen petroni uerueci sectario hoc est ueruecinā carnē chordi agni mentiunt. sectarius agnus appellat chordus & altior: quē iā primulū ferocietem Sectent armenta. petronē uero uocitat ueruecē durū: insuauē: inscitrū: & illiberalē. marcellus petrones rustici fere dicit pp uetustatē: & qā deterrima quæq; ac prærupti agri petrae uocantur: & rupices idē a rupinis. Aedilitias. aedilem curasse ne quis flagellaret & accēderet annonā. ne ue fraudem merce noxia & putrida inferret. Hos agoranomos Apuleius libro secundo de asino aureo: de quibus & iureconsulti. aedilatus hæc dignitas: cui & prodigiorum cura demandabatur: quod & epigrammaticus indicat.

Aediles agoranomi .
Aedilatus .

Audiat aedilis ne te uldeatq; caueto

Portentum est quoties caput imago loqui .

Ex ipsis dominis meis pugnis exculcabo fursures:

Eg. Basilicas edictiones atq; imperiosas habet:

Satur homost: habet profecto in uentre confidentiam:

Er: Tum piscatores qui præbent populo pisces fetidos:

Qui aduehuntur quadrupedanti: crucianti cantherio.

Quorum odos sub basilica nos omnes abegit in forum:

Eis ego ora uerberabo surpiculis piscariis.

Vt sciant alieno naso quam exhibeant molestiam.

Tum lanii autem qui conciniant liberis orbas oues.

Qui locant cædundos agnos & duplam agninam danūt:

Qui petroni nomen indunt uerueci sectario.

Eum ego si in uia petronem publica conspexero:

Et petronem & dominum reddam mortales miserrimos:

Eg. Euge edictiones aedilitias hic quidem habet.

Affulatum. minutatim dirripens: & diminuens in affulas sunt certe affula recisameta & putamina quae per dolabram exeunt: unċ ex ligno: unde fit aduerbiū affulatum. Inuenitur & aduerbiū affulose hoc est instar minutiae affularis. plinius libro. xii. naturalis historiae. Sed lamus praestantior odore statim e longinquo inuitat: mollior tactu: meliorq: qui minus fragilis: & qui affulose potius q̄ qui raphani modo frangitur. οκιπδαλαος uocat affula ab Dioscoride. Fortuna quod tibi ne faciet. sensus ē. Iubes egio ifortuatissime & erūnosissime ut ad te respiciā: ad quē n̄ fortuna respicet uoluit. Noluit enī

Affulatum.
Affula.
Affulose.

Mirumq: adest. nisi hūc fecerūt sibi aetholi agoranomū.

Er. Non ego nunc paralitus sum: sed regum rex regalior.

Tantus uentri cōmeatus meo adest in portu cibus.

Sed ego cesso hunc egionem onerare laticia senem?

Qui homine adaeque nemo uiuit fortunatior.

Eg. Quae illec est laticia quam illic latus largitur mihi.

Er. Heus ubi estis? ecquis hoc aperit hostium?

Eg. Hic hō ad cenā recipit se ad me. Er. apite haec ambas fores

Priusquam pultando affulatum foribus exitium adfero.

Eg. Perlubet hūc hōiem colloq: ergasile. Er. ergasilū qui uocat?

Eg. Respice. Er. fortuna quod tibi ne faciet hoc me iubes:

Sed quid est? Eg. respice ad me egio sum. Er. o mihi q̄tū est

Hominum optimumorum optime in tempore aduenis.

Eg. Nescio quem ad portū nactus es ubi cenēs. eo fastidis?

Er. Cedo manū. Eg. manū. Er. manū inquā cedo tuā actutū.

Eg. Tene. Er. gaude. Eg. qd ego gaudeā? Er. qa ego ipō: age gaude

Eg. Pol moerores mihi anteuortūt gaudiis. Er. noli irascier. (mō

Iam ego ex corpore exigam omnis maculas merorū tibi.

Gaude audacter. Eg. gaudeo & si nihil sciam q̄ gaudeam.

Er. Bene facis: iube. Eg. quid iubeam? Er. ignē ingentē fieri.

Eg. Ignē ingentē? Er. ita dico magnus ut sit. Eg. quid uolt uris?

Tuan causa me aedis incensurū censes? Er. noli irascier.

Iuben an non iubes astitui aulas? patinas elui.

Laridum. atq: epulas foueri fociis feruentibus?

Alium pisces praestinatū abire? Eg. hic uigilans somniat.

Er. Alium porcinam: atq: agniam & pullos gallinaceos.

Eg. Scis bene esse si sit unde. Er. pernam atq: optalmiam

te filii potē latere: nisi meo fauor nūc diriras fortunā frangeres: dū scilicet ad uētū filii nūciā cōtendo. Foculis. la raris ubi ignis ac / cendit dicit & foc⁹.

Foculi.

Hinc fit uerbum foculare pro eo quod est nutrire. Ophthalmiam. oculatā piscē. οφθαλμου enim graeci uocant oculum monophthalmion monoculum: coclitem: qui epigramatista de / fiocul⁹ appellatur.

Ophthalmia oculata.

Cornelius celsus libro secūdo. grauis simi pisces sunt: ex quibus salamenta quoq: fieri possunt: qualis lacertus est. deinde qui quamuis teneriores tamē duri sunt: ut aurata: coru⁹: scarus. oculata: plinius libro trigesimo secūdo. murex: oculata ophidiion. est ophthalmia Iulio polluci caecitas oculoꝝ ex corporis aegritudine. corneli⁹ cels⁹ lippitudinē uocat. sicut xerophthalmiam. quae sit arida lippitudo cū nec tument nec

Defloculus.

Xerophthalmia.

Trigonus.

fluunt oculi sed grauescūt. Trigonū. letalis est alioqui trigon: qui radus uocitat: quo lectus ulyxes perit: ut nonnulli asserunt: inter quos philostratus in uita apollonis tyannet. radio eius transfossus est. Df. n. trigon & trigon⁹ sortit⁹ hoc nomē: ut reor: qd eū radū pemptorū triangularē hēat. nisi. p. v. scribat: q̄ dictioe significat turtur: & ita hic radi⁹ uocat ab abrosio. sup trigōe corneli⁹ celsus lib. vi. & plani piscis: q̄ pastinacā n̄t. trygōa graeci uocat adult⁹ torret: dein coterit: resinaq: excipit. Ausoni⁹. Domus omnis abundat

Pastinaca.

Littoreis diues spoliis: referuntur ab unda

Corrhoco: lethalisq: trygon: mollesq: plateae.

Hic trygon pastinaca latie nūcupat: de quo Aristoteles hac libro. ix. de aialibus. pastinaca ē se ipsa occultat: sed nō simili modo: argumentū sic uluere hos pisces adduci pōt qd sapius habētes in uētre mugilē captūtur uelocissimū piscē cū ipsi tardissimi sint. Ambrosi⁹ i hexaemero. Quis ē turturis aculeū & hūc mortuā. sicut enī utpeos q̄ calcauerit renes dūtaxat graui⁹ q̄ uenenti nocet philibet: & ime dicabile uuln⁹ serpe. Ita ē turtur aculeo suo mortua aplus q̄ uiua picull asseri memorat. Cetū cete

maiores pisces antiq̄ dixere. Hinc cetarū genus piscatorū: quod maiores pisces capit: dictū ab eo qđ cetæ in mari maiora sunt piscium genera: quod uergilius. Immania cetæ. Varro γρωθὶ ὄρα αὐτῶν. Nōne tu aduertis catarios cum uidere uolunt in mari tūnos ascendere in malū alte: ut penitus per aquam perspiciant pisces Cete libro geneleos pisces magni dicunt. Propriū pingue. hoc est bidentem: qui sit in ea tempestiuitate collocatus: qua sit ad rem sacrificialē accōmodum. potes intelligere propriū uere agnum non ad ueruecinū olorē prouectum. Quid si non propriū sed propensū scribis hoc est adapatum:

abitioiem: & succulentum. Consuetus puer. oscenitas significatur: tāquā mullebrīa puer er / gafilus passus sit: & praposteram uenerem: uitium parasticum & seruilē. Sero post tempus uenīs. aliauorsum qđ dixerat hęc uerba pcepit egio nunc mihi places: credit enim ut rem turpē & corollarium puerile affectaret: unde respōdit uenisse post tempus: hoc est iam esse intempestiuum quod flos iuuentutis amabilis iam perit: & repudianda senectus: quod fortassis illicibile fuerat absterfit. Condecorat cognominē. semper satur appellari possim. Maton apollo. uerba græce scribēda hoc est per apollinem. ἀπολλῶ καὶ ἀπολλῶνα in accusati uo casu græci dicunt τῶν articulus ē. sed κα Insurandi ad uerbum: & significat per. Accusati uo iugit. Ut seruolū. scribe & seruulum. Ne ran coran. scribe græce ναὶ τῆν κοραν. hoc est p coran. siue κορπῖν hoc ē p oculos. κορπῖν. n. græcis oculos pu /

Horeum: scombrum: & trigonum: & cetum: & mollem caseum.
 Eg. Nominandi istorum tibi erit magis q̄ edundi copia:
 Hic apud me ergasile. Er. mea me causa hoc censes dicere?
 Eg. Nec nihil hodie nec multo plus tu hic edes: ne frustra sis:
 Proin tu tui quottidiani uicti uentrem ad me afferas.
 Er. Quin ita faciam ut re cupias facere sumptum & si ego uetem
 Eg. Ego ne? Er. tu ne? Eg. tū tu mi igit her? es. Er. imo bene uolens
 Vin te faciam fortunatum: Eg. malim q̄ miserum quidem:
 Er. Cedo manum. Eg. hem manum. Er. dite omnes adiuuant.
 Eg. Nihil sentio. Er. non enim es in senticeto eo non sentis. sed iube
 Vasa tibi pura apparari ad rem diuinam cito
 Atq; agnū afferri propriū pinguem. Eg. cur? Er. ut sacrifices:
 Eg. Cui deortū? Er. mihi hercle: nā ego nūc tibi sum sumus iupiter.
 Idem ego sum salus. fortuna. lux. læticia gaudium.
 Proin tu detim hunc saturitate facias tranquillum tibi.
 Eg. Esurire mihi uidere. Er. mihi equidem esurio: non tibi.
 Tuo arbitrato facile patior. Eg. credo consuetus puer:
 Iupiter te dieq; perdant. Er. te hercle: mihi æquum est gratias
 Agere ob nuntium: tantum ego nunc porto a portu tibi boni
 Nunc tu mihi places. Eg. abi stultus: sero post tempus uenis.
 Er. Igitur olim si aduenissem: magis tu tum istuc diceres.
 Nunc hanc læticiam accipe a me quam sero: nam filium
 Tuum modo in portu philopolemū uiuū. saluum: & sospitem
 Vidi in publica celoce. ibidemq; illum adolescentulum.
 Alium una & tuum stalaginum seruum qui aufugit domo.
 Qui tibi subripuit quadrimum puerum filiolum tuum.
 Eg. Abi in malam rem. ludis me. Er. ita me amabit sancta saturitas
 Egio. itaq; suo me semper condecorat cognomine
 Ut ego uidi. Eg. meum gnatum? Er. tuū gnatum & geniū meū
 Et captiuū illū aulidensem. Eg. maton apollo? Er. ut seruolum.
 Eg. Meum stalaginū? meum qui gnatū subripuit? Er. nā tan corā?
 Eg. Iamdiu. Er. nā tan prænestem? Eg. uenit. Er. ne tan signiam?
 Eg. Certon? Er. nā tā frusinonem? Eg. uidesis. Er. nā tā aleternam?

Cure.

Dioscuri castores.
 Cora ciuitas
 Signina uia,
 Alatrium.

psilla: uñ & dioscuri castores appellant tāq; oculos iouis appelles. siue p corā urbē turat. Strabo lib. iiii. Dextrorsū iter illā & applā setia & signia sūt uisiferaces: altera qđ p̄ctosissimi: alteri9 uinū est quod alusi sisse: quod signinū uocat. Ante hęc priuernū ē & cora & fyes: & pusilla quādā præfectura: ueli / trax & alatriū. De signino uino martialis. potabis siquidū signina morantia uentrem.
 Ne nimium fietas sit tibi parca fietas.
 Nā tam aleternā lege ναὶ τῶ ἀλατρίου. Est enim alatrium urbs non pcul ab urbe roma distans

Boius boiam terit. Sensus est: si stalagmus iam olim fuerat is cuius nunc est boius boiam uxorē terit & sub agit: & ambigue cum falso loco profert. Nam cum uidisset stalagmum compeditum boi id est vinculis pedes circumniti inquit esse boium eo quod scilicet pedes eius boi adstringuntur: & is stalagmus adharet boia uelut uxori. Terere ambiguum est ad uxorium coitum & ad pedum trituram. Compeditibus enim crura teruntur ut notissimum est: quapropter Plautus compeditos ferritribaces uocitat. Boi enim sunt cetero ris gallia: populi: qui primi ut Liuius autor est annibalis aduentum sentientes a populo Romano de

Boia.

Ferritribaces
Boi.

Eg. Quid tu barbaricas urbes iuras? Er. quia enim ite asperae sunt: ut tuum uictum autumabas esse uae aetati tuae. Quippe quando mihi nihil credis, quod ego dico saedulo. Sed stalagmus quous erat tunc nationis quum hinc abiit.

Eg. Cuius & nunc. Er. si cuius nunc est: boius boiam terit. Liberorum quaerendorum causa ei credo uxor data est:

Eg. Dic bonam fide tu mihi istae uerba dixisti? Er. bona.

Eg. Di immortales iterum gnatus uideor: si uera autumas.

Er. An tu dubium habebis etiam: sancte quum ego iurem tibi? Postremo ego si parua iuriiurando sit fides.

Vise ad portum. Eg. facere certum sit: tu in cura quae opus est.

Sume: posce: prome: quiduis: te facio cellarium:

Nam hercle nisi mantycinatus probe haero fuisti petito.

Aeternum tibi dapinabo uictum: si uera autumas.

Er. Vnde id? Eg. a me: meo cognato. Er. sponde tu istud. Eg. spondeo.

Er. At ego tuum tibi aduenisse filium respondeo.

Eg. Cura quoptume potes. Er. bene ambula & redambula.

Ergasilus.

Ulic hinc abire: mihi rem sumam credidit cibaria:

i Di immortales ut ego collos detrucabo tergoribus.

Quanta pernis pestis ueniet: quanta labes larido:

Quanta sumini absumendo: quanta callo calamitas.

Quanta laniis lassitudo: quanta porcinaris:

Nam si alia memorae quae ad uestris uictum conducunt: morast:

Nunc ibo: ut praefecturam & ius dicam larido.

Et quae pendent indemnatae pernis auxilium ut feram.

fecerunt. sed iocose boium Plautus compeditum dicit. Hos boios lib. quarto geographiae strabo ait e transalpina gallia in italia transgressos. paulo post galliae montanae parte re nuisse testatur: propter quos rhetis: iuln delicias: & helueticis.

Manticinatus. arto latus es: diuina sti. ex hellenismo inouatum uerbum: ab hoc deponenti uerbo uau te uo uci uaticinor. & oraculum peto. uau teio diuinitio. uau teio uaticinandi locus. Perito. i emaculatoribus plautinis exemplaribus legitur pto: quod si petito probas non legedum erit: nisi mantycinatus: sed si manticinatus. Dapinabo dapale & opiparum & effertissimum prandium ingeram. Alibi coctum non dapinabo sed donabo legitur. Sponde tu istud. lege sponden tu istud per interrogationem. Sumini absumen

Manticinor.

Dapinare.

do. ppagauit haec

Error hermo
lal.

Absumedo.

Sumen.

Perna.

Perniones.

meda in tritis exemplaribus eo ad radices agens ut lfae lfae linceos effugerit. Sic enim post ceteros recognoscitur ab hermolao. est enim legendum: ut noia nominibus perpetim correspondeant: absumedo: quod nomen erit ex absumedo: callo calamitate dedit: labem larido: nunc sumini dat absumedine. Plinius autor est libro decimo septimo caesarem uopiscum cum causam apud censores ageret campos rosae dixisse italiae sume esse. eide libro. xxyi. naturalis historiae suminosum dicit. Species aut nitidum quod simillimum taurino glutini fungosum tenuissimis fistulis cito liquefcens: uir redolens. suminosum: In qua tactu lactescens. De sumine martialis libro secundo. Mamas suminis imbricque porci. Idem libro decimo: & madidum thuni de sale sumen erit. plinius libro undecimo. proxima eiectione est occisa uno die post partum. Huius & sumen optimum: si motus fetus non hauserit. eiectione teterrimum. Antiquae abdomine uocabant prius callere id finetes occidere non assueti. Apiti in polytele. Sumen elixas de canis surdas. Sale aspgis & in furno mittis uel in craticula. subassas. Teres piper ligusticum liquamen mero & passo: amulo obligas: & sumen profundis. Sumen plenum: teritur piper careu echinus salsus quo sultur & sic coquit. manducatur cum allece: sinape. Pernis. Sunt enim pernae cruscule porcinae a genu ad suffraginem: quae ex autoritate columellae suspendebantur in craticula ad ipsa fumarum: quod illas partes occupet morbus puellis frigore calce se applicas pnia uocat. pnia lucianus in lexiphane καυαγτ uocat.

Succidia.

Sunt enim qui perperam pro cratibus suis dimidiatim despiciatis & amputatis intelligant cum illa succidia uocentur: Terga suis non pernas lis uocat Ouidius libro octauo metamorphoseon.

Truncat olus solis: furca leuat ille bicorni

Sordida terga suis nigro pendetia Tigno. de pñionibus Plinius libro undeuigesimo . est & rapo uti medica. pñiones feruens impositu sanat: De succidiis suilibus marcus cato in oratione cum thermu accusauit. Tuu nefarium facin9 peiore facinore optre postulas succidias humanas facis. Decē funera

facis: decem capi

ra libera interficis:

decē hominibus ut

tam erripis: indicta

causa: iniudicatos:

idemnatos. Varro

libro secundo de re

rustica. e porcis suc

cidias galli optimas

& maximas facere

consueuerūt. pñas

Cato uidetur porci

na cruscula itellige

re ita prodens. pñas

sic salire oportet in

dolito aut seria Cum

pñas emeris ungulas

earu praeclito. salis

romanēsis moliti i

singulos semodtos.

In fundo doliti aut

seria salem sternito:

deinde pernam pono.

Marcus tullius in

catone maiori: Tam

ortu ipsi agricolae

succidiam alteram

appellant. Hieronymus

libro secundo con

tra iouinianum. pro

magna sapientia

reputas: si plures

porci post te currant:

quos gehēne succidia

nutrias Apitius in

tetrapo. perna aprina

. Ita implentur

recentia per articulu

pernae palum mittes.

Ita ut cutem a carne

separet: ut possit

condimentu accipere

per cornulum ut

uniuersa impleatur.

Diespiter.
Lucetius iupiter.

Diespiter. iupiter quod diei & lucis sit pater. hoc uerbo ulus est & oratius. Serulus libro nono anel dos. Sane lingua ofca lucetius est iupiter dictus a luce: quam praestare hominibus dicit. Ipse est enim nostra lingua diespiter idest diei pater. Oratius nam diespiter plerunq purpureus. Laetantius in pri mo diuinae institutionu. Tertio partu ops parit geminos plutone & glaucam. pluto latine est diez

Carnariu.

spiter. Alii orcu dicunt ibi glaucam filiam saturno ostendunt: ac filiu plutonem caelant. Carnariu. custodiaru carniu pro receptaculo opaco & sublustri ubi & ab hyemali rigore: astiuoq seruore car nes seruamus illas. petronius arbiter: furca rapta ex carnario. plinius pulegiu in carnario seruari meminit. cato in re rustica admonet in cella debere haberi carnariu unum. Martialis carnariu ama

Callus.

torum uocat cupientem carnosam puellam. Carnarius sum: pingutarius no sum. Callo calamitas. Callum sunt qui suillam quamcuq duritiem uolunt. ego suilli rostri mallo. in alia significatione gustus: & saporis irritamentu dicitur. plinius libro undecimo naturalis historiae. Nucleus dissimilis claritudine sed aciore callo. Idem libro decimo sexto. Resinaeque profunt uidelicet adiecto salis callo. Apitius in cepuro Callosiores cucurbitas uocat duritie quadam callosa gustu prouocates. eius uerba sunt haec. Callosiores reddes cucurbitas ad gustu. Calamitate praeter nota significatione uiduertate: & tepstatem bonis priuantē autores idonei uocant. Glandia. carnes in duricie glandis & figurā callo

Calamitas.
Glandia.

sa: quae ex gutture suis detrahunt. Inferius glandionica suilla uocabit. Carnem dura cum quadam pinguitate glandiu esse plini9 indicare uidetur libro decimo & septimo naturalis historiae. Alia est ratio: quam britania & gallia inuenerunt: alendi eam ipsam: quod gen9 uocant margam. Spissior in ea intelligitur. est autem quidam terrae adeps: ac uelut glandia in corporibus ibi densante se pinguitudinis nucleo. plinius itide libro trigesimo sexto. extat censoriae leges glandia in canis. gliresq: & alia dicta minora apponi uetantes: Marmora inuehi: & maria huius rei causa trasiri: quae uetaret lex nulla lata est. epi gramaticus poeta libro septimo. glandulas appellauit eo uersu: ter poscit apri glandulas qua

Glandulae.
Spectile.

ter lumbu. glandia haec porcina quod glandulosa sunt ita uocant. sic enim glandulosam ceruice columella libro octauo. Glandia haec porcina glandulae uocant. Apitius. Minuta apitiana: oleu. liqua men: uinu: porrum: capitatū. mentam: pisciculos: isiciola minuta: testiculos caponu: glandulas porcel linas. plinius glandulas ait in sue esse. quae in hoie sunt tonsilla priscianus tñ libro quarto parte intertinog uult is. ponit hoc glandiu: haec glandula. pars est intestinog. plautus in enumeradis uilib9 op fontis in carbonaria sic. ego p nam: sumen: sue spectile galu glandia. est. n. spectile ut obiter hoc enar re infra umbilicu suis: qd e carnis cutisda ppru habet9 exos: qua et antiq p se utebant. seneca i episto lis ad luciliu. Cu me ex consuetudie mae uidisset. Cu p totu die amico grauiter affecto & sine spe tace ti usq in nocte assedisset: cu hilaris canasset: genere ualitudinis praecipiti arrept9 angina glandula uix compressum artatis faucibus spiritū traxit in lucem. Celsus libro secundo medicinae. At ubi aras paulum processit glandulae & uertebrae: quae in spina sunt aliquae inelinationes. strumae uerrucar: quaedam genera dolentia acrochordonas graeci appellant passim bononienses uariolos appellant.

Egiomis puer.

Iespiter te dique ergasile perdant: & uentrem tuu.

d Parasitofq omnis: & qui posthac coenā parasitis dabit.

Cladis calamitas quae itepies mo i nostrā adueit domu

Quasi lupus esuriens metui ne in me faceret impetum:

Nimisq hercle ego illū male formidabā ita frēdebat dentibus

Adueniens deturbauit totum cum carne carnarium.

Arripuit gladium. praeruncauit tribus tergoribus glandia.

Modiales. capaces: & uēriosa unius scilicet doli. Seru referuēscere. Mallim legere fini. sinus enim uas uinariū est: de quo maro ī buccolico ludico. sinū lactis & hęc tibi liba priape quorū annis. obiter emaculandū est id epigramatici carmen ex libro octauo. Hi duo longauo censentur nestore fundi: Corrige fini. Fundos pro pedibus & colūnis uas ipsū fulcentibus interpretatur

domitius perperam quod rear: siquidē fundum dicatur in eo significatu non fundus & si plauto fundamentum dicatur fundus: sed non est in usu. Dicitur tamen & hoc sinum neutro genere: & significat uas. Varro de uita ppli romani libro priō. Vbi erat uinum in mēsa positū: aut galeola aut sinū. Quod si apud martiale fundi malles p̄ resellis & quardris argentis intelligendum esset. Eā mēsa: quā unico pede sustentatur luto & ceteris monopodia uocāt. Hoc agam⁹. philocrates loquitur: & usus est adagio prisco ī hūc modū scilicet: hoc age: hoc est omisissis ceteris rebus huic ītende. Tracta parāmia a sacrificantib⁹ qui populū admo-
nebant ut hoc age-
ret id est huic tantū num solemni uacaret. Victimatores uīctimā percussuri dicebant agon: hoc ē agone. p̄n Lactantius statil̄ interpretis illos agones nuncupat. Ouidi⁹ in fastis semper agat ne: rogat: nec nisi iussus agit. Proinde ut tu. scribe perinde: ac: tanquā. Statua ueruecea. per hostilem irrisionem: ex hoc scilicet duro capite. sunt qui uerbera scribant hoc est digna uerberibus.

Locus martiali.

Hoc age.

Agon.

- Aulas: calicesq; omnis cōfregit: nisi quæ modiales erant.
 Coquum percontabatur: possent ne seru referuēscere.
 Cellas refregit omnis intus: reclusitq; armarium.
 Adseruate istuc sultis serui. ego ibo ut cōueniam senem:
 Dicam ut sibi penum aliud ornet: siquidem sese uti uolet.
 Nā hic quidē ut adornat: aut iā nihil est aut iam nihil erit:
 Egio. Philocrates. Philopolemus.
 Eg. Qui diisq; ago gratias merito magnas:
 i Quum te reducem tuo patri reddiderunt.
 Quumq; & miseris plurimis me exemerunt:
 Quæ adhuc te carens (dum hic fui) sustentabam.
 Quumq; hunc conspicio in potestate nostra.
 Quumq; hæc reperta est fides firma nobis.
 Ph. Satis iā dolui ex aīo & cura. me satis & lachrymis maceraui hic
 Satis iā audiui tuas ærumnas ad portū: mihi quas mēorauiſti.
 Hoc agamus: quid nunc? quoniā tecum seruauī fidem:
 Tibiq; hunc reducem in libertatem feci: Eg. fecisti ut tibi
 Philocrates nunq̄ referre gratiam possim satis
 Proinde ut tu promeritus de me & filio. Ph. immo potes.
 Pater & poteris & ego potero: & di eā potestatē dabunt:
 Ut beneficium benemerenti nostro merito muneret
 Sicut tu huic potes pater mi facere merito maxime
 Eg. Quid op⁹ uerbis? lingua nulla est qua negē quiddā roges.
 Phil. Postulo abs te: ut mihi illū reddas seruō quē hic reliquerā
 Pignus pro me: qui mihi melior q̄ sibi semper fuit.
 Pro benefactis eius uti precium possim reddere.
 Eg. Quod benefecisti refertur gratia: id quod postulas:
 Et id & aliud quod me orabis impetrabis atq; te
 Nolim succensere: quod ego iratus ei feci male.
 Phi. Quid fecisti? Eg. in lapidinas compeditum condidi:
 Vbi rescui mihi data esse uerba. Phi. uæ misero mihi
 Propter meum caput labores homini euenisse optumo.
 Eg. At ob eam rem mihi libellam pro eo argenti ne duis.
 Gratis a me ut sit liber abducito. Ph. edepol egio
 Facis benigne: sed quæso hoiem ut iubeas arcessi. Eg. licet.
 Vbi estis uos? ite actutū tyndarum huc arcessite
 Vos ite intro: interibi ego ex hac statua ueruecea uolo
 Erogitare meo minore quod sit factum filio.
 Vos lauate iteribi. Ph. seq̄re hac philocrates me itro. Ph. sequor

Senex egio. Stalaginus fugitiuus.

Eg. Ge tu illuc procede bone uir lepidū mancipium meū
a Quid me oportet facere? ubi tu talis uir falsū autūas?
St. Fui ego bellus: Lepidus: bon' uir: nūq̄ neq̄ frugi bonæ

Neq̄ ero unq̄ neq̄ spero ponas me bonæ frugi fore.

Eg. Propemodum ubi loci fortunæ tuæ sint facile intellegis.
Si eris uerax tua ex re facies: ex mala meliusculam
Recte & uera loquere: sed neq̄ uere neq̄ recte adhuc
Fecisti unq̄. St. quid ego fatear? credin pudeat quum autumes?

Eg. At ego faciam ut pudeat: nam in ruborem te totum dabo.

St. Eia credo ego imperito plagas minitaris mihi:
Tandem ista aufer. dic quid fers: ut feras hinc quod petis

Eg. Satis facundus: sed iam fieri dictis compendium uolo.

St. Ut uis fiat. Eg. bene morigerus fuit puer: nunc non decet.
Hoc agamus iam animū aduerte: hæc mihi quæ dicā ediffere.
Si eris uerax rebus tuis feceris meliusculas.

St. Nugæ istæc sunt: non me censes scire qui dignus siem

Eg. At ea potis es subterfugere pauca si non omnia

St. Quia & fugi & tibi surripui filium & uendidi

Eg. Cui homini. St. Theodoro medico in aulide poliplusio
Pauca efficiam scio: nam multa euenient & merito meo
Sex minis. Eg. proh di imortales is quidem huius est pater
Philocratis. St. quem melius noui q̄ te & uidi sæpius.

Eg. Serua iupiter supreme & me & meum gnatum mihi:
Philocrates per tuum genium obsecro exi: te uolo.

Philocrates: Egio: Stalaginus.

Ph. Gio adsum: si quid me uis impera. Eg. hic gnatū meū

e Tuo patri ait se uendidisse sex minis in aulide:

Ph. Quādiu id factum est. St. hic annus incipit uigesimus

Ph. Falsa memorat. St. aut ego aut tu: nam tibi quadrimulū

Tuus pater peculiarem paruulum puero dedit

Ph. Quod erat ei nomen: si uera dicis memora dum mihi:

St. Pegmium uocitatus est: post uos indidistis tindaro:

Ph. Cur ego te non noui? St. quia mos est obliuiscier hominibus
Neq̄ nouisse cuius nihil sit faciunda gratia

Ph. Dic mihi is ne istic fuit quem uendidisti meo patri

Qui mihi peculiaris datus est huius filius:

Eg. Viuit ne is homo. St. argentū accepi nihil curauī cæterum

Eg. Quid tu ais. Ph. Quin istic tindarus est tuus filius.

Vt quidem hic argumēta loquitur nam is mecum a puero puer
Bene pudiceq̄ est educatus hucusq̄ ad adolescentiam

Eg. Et miser sum & fortunatus si uera dictitatis

Eo miser sum quia male illi feci si gnatus meus est:

Neq̄ spero ponas
alibi legif neq̄ spē
ponas. In ruborē
dabo. quod dixerat
se nō pudere ait pla
gis & flagellis se in
ruborem daturum.
Dic quod fers. Inten
dis. Ludit in uaria si
gnificātia huius uer
bi fero. Secundum
Plautum id ouidisa
num profertur. In
noua fert anius mu
tatas dicere formas
corpora. & uergilia
num id. Fert anism⁹
causas tantarum ex
promere reꝝ. Pau
ca si non omnia. se
quitur uersum hūc
is paulo semotor
utrio librariorū or
dine peruerso. pau
ca efficiam scio. Sta
laginus loquitur: &
ita corrige. pauca
effugiam scio. Huc
seruo nomē inditū
a stalaginis orna
mentis aurium.

Fero.

Stalagmia.

Plus minusq; feci. Plus mali: minus bont. Nam iam in phylacam eum Impegerat. Tindarus. egio. philocrates. addendus est & stalagmus. Vpupa. marculus anceps upupa cristis insurgentibus amu labundus: quo ad excidēdos lapides per q̄ cōmodo utuntur. quis Ignorat tereum cretensum tyrānū conuersum esse in auē upupam: quæ plicatili crista cōspicienda est: super upupa hæc aristotiles libro nono de animalibus. Nec non upupa cum colore. tum uere spetic imutatur: ut eschylus pōeta satis carmine suo exposuit.

Apupa.

Heu cum ego plus minusq; feci q̄ æquum fuit.
 Quod male feci crucior modo: si insectum fieri possiet.
 Sed eccum incedit huc ornatus audax suis uiribus.

Tindarus: Egio: Philocrates.

Tin. Idi multa ego sæpe picta quæ acherunti fierent
 u Cruciamēta: uerū. n. uero nulla adæq; est acheruns
 Atq; ego ubi fui i lapidicinis illic ibi demū est loc^o

Vbi labore lassitudo est omnis exigunda ex corpore
 Nam ubi illo adueni quasi patriciis pueris aut monedulæ
 Aut anates aut cothurnices dantur quis cum lusitent
 Itidē mihi huc adueniēti upupa quæ me delectet data est
 Sed her^o eccum ante hostiū & herus alter eccum ex aulide
 Redit. Eg. salue exoptate gnate mi. T. hem quid gnate mi^o
 Atat scio cur te patrem adsimules esse: & me filium:

Qui mihi item ut parentes lucis das tuendæ copiam:

Ph. Salue tyndare. T. & tu quouis causā hanc erumnā exigo.

P. At nunc liber in diuitias faxo uenies: nam tibi
 Pater hic est: hic seruus qui te huic hinc quadrimū surripuit
 Vendidit patri meo te sex minis: is te mihi
 Paruulum peculiarem paruulo puero dedit:

Illic indicium fecit. nam hunc ex aulide huc reducimns.

T. Quid huius filiū? P. intus eccum fratrem germanū tuum.

T. Quid tu ais? adduxtin illum huius filium captiuum.

P. Quin inquā intus hic est. T. fecisti edepol & recte & bene

P. Nunc tibi pater hic est: hic fur ē tu^o: q̄ paruū hīc te abstulit.

T. At ego nūc grandis grandē natu ob furtū ad carnificē dabo.

P. Meritus est. T. ergo edepol meritam mercedem dabo:

Sed dic oro pater meus tu ne es? Eg. ego sum gnate mi.

T. Nunc demū in memoriam redeo: quum mecum cogito:

Nunc edepol demū in memoriam regredior audisse me

Quasi per nebulam egionem meum patrem uocari.

Eg. Ego sum. T. compedibus quæso ut tibi sit leuior filius:

Atq; hic grauior seru^o. Eg. certū est principiū id præuortier:

Eamus intro: ut arcessatur faber ut istas compedes

Tibi adimā: huic dem. T. cui peculii nihil est: recte feceris.

Caterua.

f Pectatores ad pudicos mores facta hæc fabula est
 Neq; i hac subitæ cogitatiōes sūt: neq; ulla amatio

Quin fert sui spe /
 etate & epopē mali
 Colore ipetiē multi
 modo pingens suā
 Saxi colāq; improbū
 arma gestantē alitē
 Adulti isātis forma
 hic esse refert.

Nā uere candicans
 ubi extitit nouo.
 Aestate tū deide ut
 recādui seges

Alas repente uari9
 maculatas quatit.

Vagatur hic semp
 fastidiens locos.

Deserta quærīt ne /
 morū & inuas pla

gas. Vpupa græ
 cis epops nūcupa /

tur. Erūnā exigo.
 marcell9. Exigere si

gnificat agere. plau
 tus in captiuis. Sal

ue tyndare: & tu cu
 ius causā hāc erum

nam exigo. Vergill
 us aneldos libro pri

mo. omnis ut tecū
 meritis pro talibus

annos exigat. Terē
 tius in ecyra. Illiq;

exopto ut reliquam
 uitam exigat. Lucill

us libro uigesimo
 octauo. Cum co /

gnoueris uitam si /
 ne sine exigas. Aliaf

exigere est deffinire
 cogere: debitum re

polcere: excludere:
 iquirere: uerum per

discere: ut extorque
 re. Cui pecullī. sen

sus est loquente star
 lagmo. recte facis

& prospicienter mi
 hi ipsi largiri cōpe

des: cui peculii nihil
 est. peculiosi enī ser

ui diuites & affluen
 tes appellantur.

Epops.

Exigere.

Circūductio. fraudatio: quæ in scenatili amatione decēter inducitur: cū filius amator aut patrem despoliat: aut uxorem maritus.

Explicit Cōmentariū in captiuos.

Ioannis baptistæ pii Bononienſis interpretatio in curculionē. Argumentum.

Vrculio phædromi parasitus: ut hero planesiū uirginē depereunti fideliter obsecūdaret: in cariam mittitur: ubi therapontigonus miles habitabat: qui cū lenone cappadoce cōuenerat ut p̄soluto pre

cio uirginē sibi haberet: egestuosus autem rei pecuniaria cum esset dñs curculiōis nec pretiū resolveret posset parasitum iubet ire i caria ut ab amico reportet argentū: a quo cū nō ipetrasset ip̄e curculio deuertit ad Therapontigonum: quo usus collusore parasitus et fraudes innectit. & enī dormiēt militi signatorium anulū surripit: quo accepto ad trapezītā p̄ficiscit. Couenerat enī Therapontigonus ut afferēt anulū suū lyco argētū daret: nūmos mē

Pa.

Ph.

Nec pueri suppositio: nec argēti circūductio.
Neq̄ ubi amās adolescēs scortū libet clā suū patrē.
Huiusmodi paucas poetæ reperiunt comedias.
Vbi boni meliores fiant. nunc uos si uobis placet.
Et si placuimus: neq̄ odio suim⁹ signū hoc mittite.
Qui pudiciā esse prēmium uoltis plausum date.

Plauti Poetæ Clarissimi Curculio.

Vrgulio missus phedromi in cariam

Ut petat argentum: ibi eludit anulo

Rixalem: scribit atq̄ obſignat litteras

Cognoscit signum lyco ubi uidit militis

Ut amicam mittat precium lenoni dedit.

Lyconem miles ac lenonem in ius rapit.

Ipsus sororem quæ peribat repperit:

Oratu cuius phedromo nuptum locat.

Palinur⁹ seru⁹. Phædrom⁹ adolescens?

Vo te hoc noctis dicam proficisci foras

Cū istoc ornatu cūq̄ hac pōpa phædromes⁹

Quo uenus cupido imperat: suadetq̄ amor

Curculio qd

Cupido
Amor.

goni iugētī. Curculio igit̄ phædromo planesiū sistit: Therapontigonus postremo iudicās sibi data esse uerba. & suratrīna curculionis cōdālū ablatū athenas cōmigrat: lyconē i ius rapit: qd̄ nō ex sentētia sua data sit lenoni pecunia: nec curculioni planesiū. Tandē in cappadocē lenonē recidit dispēdium: p̄ signū nāq̄ ipsius anulū planesiū soror therapontigoni recognoscit: & qm̄ aduersus legē leno machinatus fuerat: qd̄ scilicet liberā planesiū in seruitutē redēgisset ne i piculū capitale duceret ma uult ingentē uim pecuniæ reponere: qua dotis instar accepta phedromus liberam planesiū legitimis nuptiis cōferruminat therapōtigonō id præcipue suadēte: & habet curculionē gratia: q̄ harū nuptiarū fuerat cōciliator egregius. Ceterū curculionē nomē inditū siue causa deridiculi: quod plerūq̄ fieri assolet: seu qd̄ pudendā uitā traduceret & intestabilē: & uentri: & iis quæ sub uentre sūt obediētē. Curculio enī a similitudine mēbrū uirile dicit̄. Seu sic appellatus a gutturoso uermiculo: q̄ frumentum corrodit. is curculio dicit̄. siue a trachia artīria hoc ē fistula spiritali: quæ curculio similiter uocatur. Vergilius in georgicis de triticeario uermiculo intellexit. populatq̄ ingentē farris aceruū Curculio. Seruius. uarro ait hoc nomen p̄ antistichon dicit̄ quasi gurgulio: eo quod nihil i eo pene aliud q̄ guttur uidetur. Plinius libro duodeuigesimo. Multi uētilare quoq̄ uetāt. Curculionē enī non descendere infra quatuor digitos nec amplius picitari. Varro libro secūdo de re rustica. Hircus melior is: & potissimū pilo albo: ac ceruice & collo breue: curculione lōglore: ubi intelligere debes canaliculā spiritalē. De uermiculo Vitruuius libro sexto. granaria sublimata ad septentrionē aut aq̄lonē disponantur spectantia. Ira enī frumēta nō poterūt cito coalescere: sed a flatu refrigerata diu seruantur. Namq̄ ceteræ regiones procreant curculionē: & reliquas bestiolas. Fabula agit̄ athenis. Interlocutores phædromus. Therapontigonus. planesiū. Curculio. diuiditur i quinque actus. primus. quo te hoc noctis dicam proficisci foras: Secundus. placide egredere: & sonitū prohibe forū. Tertius. Migrare certum est iam nunc e fano foras. Quartus. Beatus uideor subdixi rattunculā. Quintus. phædrome propera. ubi planesiū. phedromus. Curculio. Miles interloquuntur. Quæ peribat. scribo quā: hoc est efficitim & ardentē amabat. sunt tamen: q̄ legant quæ prostrabat: pro eo quod est corpus prostitutebat: & in prostibulo lenonto uersabat. Venus: Cupido. Marcellus. Cupido & amor idē significare uidentur & est diuersitas. Cupido enī incōsiderata est necessitatis amor iudici. Plautus in bacchide. Cupido te

conficit an ne amor? Idem in circulione discretus & uita eiusdem diuersitatis expressit dicens. Quo uenit cupidus imperat: suadetque amor. Cupidinē cum feminino genere dicimus cupiditatē. Vergilius in sexto aneidus. Quae lucis miseris tam dira cupido. Cum masculino dicimus ipsum. Plautus in pynulo. Cupido quantus. Status condictus. sensus est. si decretorius: destinatus: & defixus dies est ad praetorium sistendi: uadimonium deserendum est ut obtemperemus amori. Condictus fixus & decretus uocitatus quod iussu praetoris edicitur: ut ea hora conueniant ad tribunal. Status idē enotat. hinc

Stat⁹ dies cōditus.
Stata sacra.

Si media nox est: siue est prima uespera:

Si status condictus cum hoste intercedit dies.

Tamen est eundem quo imperat ingratus

At tandem tandem. Ph. tandem es odiosus mihi.

Pa. Istuc quidem nec bellum est. nec memorabile.

Tute tibi puer es lautus: luces cereum:

Ph. Egon apicularum opera congestum non feram

Ex dulci oriundum melliculo dulci meo:

Pa. Nam quo te dicam ego ire? Ph. si tu me roges

Dicam ut scias. Pa. si rogitem quid respondeas?

Ph. Hoc esculapii fanum est. Pa. plus iam anno scio.

Ph. Huic proximum illud hostium occlusissimum

Salue ualuisse ostium occlusissimum

Pa. Caruit ne febris te heri uel nudius tertius?

Et heri cenauisti ne? Ph. derides ne me?

Pa. Quid tu ergo insane rogitas ualeat ne ostium?

Ph. Bellissimum hercle uidi: & taciturnissimum.

Nunquam ullum uerbum mittit: quum aperitur tacet.

Quum illa noctu clanculum ad me exit tacet.

Pa. Nunquid tu quod te aut genere indignum sit tuo

Facis: aut inceptas facinus facere phedrome.

Nam tu pudicæ cuiquam insidias locas:

stata sacra uocatur ab outdio quod statis & certis anni reuerticulis reuertitur: cum in se sua per uestigia uoluitur an⁹. Res stata & tempora stata decretoria. Lucanus libro decimo. zephyros quoque uana uetustas is ascripsit aquis: quorum stata tempora flatus. Hinc stata sacra nuncupantur: quae singulis per quos annos reuerticulis decretoria recurunt. Outdus i primo fastorum.

Tūc mihi: scit enim:

lux haec indicit igit.

Musa: quod a fastis non stata sacra petis.

Macrobius libro primo. Comperendunt

dies sunt: quibus uadimonium licet dicere.

Stati qui iudicantur: ut Plautus i circulione. Status condit

et⁹ cum hoste iterces

Cōpendint.

fit dies. Hostē nūc more ueteri significat pegrinū. sunt praetores dies & iusti. Cum hoste. cum peregrino: superius hoc explicauimus in asinaria in dictione redhostre. Imperat ingratus. corrige gratis aduerbialiter. hoc est contra uoluntatem suam: aduersus genium suū: suis ingratis. Tandem tandem. per aposiopelin & reticentiam billi amoris exandescenciae alimenta subministrare subintellige. Tandem rumpam compedes amoris. Tute tibi puer es. ordo. Tu alloqui lautus: delictosus: opulentus & opulens puer es tibi hoc est cum praelucem seruū habes tibi luces id est lucem facis & tibi puer es hoc est fungeris pueri: & ministri uice. Lucas cereum. Ita ferme praefici posuerunt lucere cereum hoc est facere ut luceat cereus. Lautis praelucebant caereis. pauperioribus candellis. Egon apicularum. nonne ego inquit phaedromus insanus amator feram mellis: mea cereum opera apicularum: & nonne feram melliculo meo planesio cereum oriundum ex dulci hoc est ex cera colamento dulcitatē mellifluae. expurgat se phedromus si cereum lucet: ideo quod puella: quae merum mel est: mera dulcedo: mera suauitudo: nectarea dulcia ut munera conuentientia dentur elargienda sunt.

Occlusissimum. quod subinde & ferme semper occluditur: nec me amatorem admittit. In sinceriori oculis sane codicibus oculissimum legitur ab oculo: quo nihil est charius: & catullo lesbiam geminis oculis charitorem per quam maxime charam uocante. pars enim pretiosissima est oculus. Asserunt Plinio. luctu usu uitam distinguit a morte. palemon flores animae uocat oculos. is ut scribit Albertus magnus in primo de animalibus uerus est cordis nucleus: in quibus animus degit & familiariter habitat. Suntque in his maxima inditia amoris & odii: adeoque illicibiles sunt oculi ut sine illorum uenusta te atque decentia nec ipsa uenus placere possit Vulcano suo. Oculos modicos autumat optimos aristotiles: quod cillis occuluntur appellati autore Varrone: & Lactantio quoque in libro de opificio. Verbum mittit. pro emittit: siue mutit hoc est nec taciturne effert: ne nostram amationem

Oculissimū.

Oculi flores

anima.

Oculi uñ.

Intestabilis.

Interrumpat. per se. men mutire nefas nec clam nec cum scrobe. Lucilius. palam mutire plebe
 io piaculum est. Sinit iupiter. scribo sinat: hoc est caueat iupiter ne in tantam infantiam pro
 cedam. Intestabilis. Infamis: cuius ob adulteriorum infamiam testimonium non recipiatur: sed ad
 testes hoc est testiculos alludit: sine quibus amatio ipsa sua uis esse non potest: sua ipsa hasta & moly suo
 dearmatum ulyxem penelope despiceret. Quid si palinurus præcipiat phædromo caueat ne biotha
 natus moriatur morte præuentus dum riuilitatis odio rapitur: quippe cum teste marcello intestatus
 fit ille: qui sine testa
 mēto perit. Intesta
 tus est rursum: cuius
 uerbis fides non ha
 betur. Pomponius
 pictoribus. Ipse cum
 uno seruo senex in
 testato proficiscitur
 gellius libro sexto.
 acca larētia: & Ca
 ta tarratā: siue illa
 suffetia est nomina
 ta: In antiquis ana
 libus celebra sunt.
 earum altera post
 mortem. Tarratā
 autem uiuæ amplif
 simi honores a po
 pulo Romano habi
 ti: & tarratiam qui
 dem uirginē fuisse:
 lex oratā testis est:
 quæ super ea ad po
 pulum lata: qua ei
 plurimi honores fi
 unt. Inter quos ius
 quoque testimonii di
 cendi tribuitur. Te
 stabiliſque una omni
 um familiarum ut sit
 datur. Id uerbum ē
 ipsius legis oratā.
 Contrarium est in
 duodeci tabulis scri
 ptum. Improbis in
 testabilisq; esto. Detestatio lucto apuleio significat abscissionem testium. quomodo fieri debeat docet
 palladius libro sexto. Nunc castrandi sunt uituli: sicut mago dicit tenera ætate: ut fissa ferula testiculū
 cōprimantur: & paulatim contracti resoluantur. sed hoc luna decreſcēte uerno uel autumnō fieri de
 bere præcepit. Alii ligato ad machinam uitulo duabus angustis regulis stagnis sicut forcipibus ipsos
 neruos apprehendunt: qui græce κρεμνιστρες dicuntur. His comprehensis tentos testiculos ferro
 refecant: & ita recidunt: ut aliquid de ipsis capitibus neruorum suorum dimittatur harere: quæ res &
 sanguinis nimietatem prohibet: & non omnino suuencos subducto robore uirilitalis effæminat.
 Idem detestationem huiusmodi castraturam uocat. Quod amas ama. ut si multi nouerint quod
 amas tibi pudori non sit. & tamen operte ad rem oscenam spectat: unde manauit id facerosum poe
 tæ carmen in priapatis. Magnis testibus ista res agetur. si argentum est. si pecuniosus est: ut indicatū
 quoque pretio mercimonium emere possis. Semitam. quæ uia utinalis est & transuersaria alterius
 agrum lædens: quæ a prætoria & a militari differt: quod ignobilis: despiciabilis: pusillaq; uia semita
 fit catullus semitarios pro uilibus & pusillis machos appellat: siue deuos. Obloquere. munitatis est
 tanquā dixerit obloqueris ne furcifer: quod tanquā præcipiatur palinurus accipit. obloqui enim est
 probrose alicuius lacerare famam: hinc obloquor & obloquutio. Inducias. hic loquitur phedromus.
 Induciat pax temporaria. Ne exedat. sunt qui legunt te exedat hoc est te denormet: & deruncinet
 & absumat: quod si legis excedat: hoc est ex hac habitatione se transferat postremo cōmercio eundi &
 redeundi non ita pcliu. Nolo mutuū. nolo siltiter mori quæadmodū planesiu: quæ astu uenero mortū

Aut quam pudicam esse oportet. P. nemini
 Nec me illi sinit iupiter. Pa. ego item uolo.
 Ita tuum conferto amorem semper. si sapis
 Ne id quod ames populus si sciat tibi sit probro.
 Semper curato ne sis intestabilis.
 Quod amas ama testibus presentibus.
 Ph. Quid istuc est? Pa. Caute ut incedas uia.
 Ph. Quin leno hic hitat. Pa. nēo hic phibet nec uetat
 Quin quod palam est uenale si argentū est emas:
 Nemo ire quenquam prohibet publica uia.
 Dum ne per fundum septum facias semitam.
 Dum te abstineas nupta: uidua: uirgine:
 Iuuentute. & pueris liberis: ama quod lubet.
 Ph. Lenonis hæ sunt ædes. Pa. male istis eueniat.
 Ph. Qui? Pa. quia scelestam seruitutem seruiunt.
 Ph. Obloquere. Pa. fiat maxime. Ph. etiam taces?
 Pa. Nempe obloqui me iusseras. Ph. at nunc ueto.
 Pa. Inducias occepi dicere. Ph. ei ancilla est.
 Pa. Nempe huic lenoni q hic habitat? Ph. recte tenes
 Pa. Nimis formido ne exedat. Ph. odiosus es.
 Eam uolt meretricem facere ea me deperit
 Ego autem cum illa facere nolo mutuū.
 Pa. Quid ita? Ph. quia proprium facio. amo pariter simul.

Detestatio.**Cremaſteres****Castratura.****Semita.
Semitarsi ca
tullo.**

Detestatio lucto apuleio significat abscissionem testium. quomodo fieri debeat docet
 palladius libro sexto. Nunc castrandi sunt uituli: sicut mago dicit tenera ætate: ut fissa ferula testiculū
 cōprimantur: & paulatim contracti resoluantur. sed hoc luna decreſcēte uerno uel autumnō fieri de
 bere præcepit. Alii ligato ad machinam uitulo duabus angustis regulis stagnis sicut forcipibus ipsos
 neruos apprehendunt: qui græce κρεμνιστρες dicuntur. His comprehensis tentos testiculos ferro
 refecant: & ita recidunt: ut aliquid de ipsis capitibus neruorum suorum dimittatur harere: quæ res &
 sanguinis nimietatem prohibet: & non omnino suuencos subducto robore uirilitalis effæminat.
 Idem detestationem huiusmodi castraturam uocat. Quod amas ama. ut si multi nouerint quod
 amas tibi pudori non sit. & tamen operte ad rem oscenam spectat: unde manauit id facerosum poe
 tæ carmen in priapatis. Magnis testibus ista res agetur. si argentum est. si pecuniosus est: ut indicatū
 quoque pretio mercimonium emere possis. Semitam. quæ uia utinalis est & transuersaria alterius
 agrum lædens: quæ a prætoria & a militari differt: quod ignobilis: despiciabilis: pusillaq; uia semita
 fit catullus semitarios pro uilibus & pusillis machos appellat: siue deuos. Obloquere. munitatis est
 tanquā dixerit obloqueris ne furcifer: quod tanquā præcipiatur palinurus accipit. obloqui enim est
 probrose alicuius lacerare famam: hinc obloquor & obloquutio. Inducias. hic loquitur phedromus.
 Induciat pax temporaria. Ne exedat. sunt qui legunt te exedat hoc est te denormet: & deruncinet
 & absumat: quod si legis excedat: hoc est ex hac habitatione se transferat postremo cōmercio eundi &
 redeundi non ita pcliu. Nolo mutuū. nolo siltiter mori quæadmodū planesiu: quæ astu uenero mortū

Iam iam iminet. Ludit in mutuū & propriū. Dixerat enī se haud quāq̄ uelle mutuū facere quonā pro
priū facit: hoc ē mori non cupio: qđ circa propriū hoc est propria animā sum diligens: & diligentissī
mus supputator: Qui e nuce nucleū. hic de pinea nuce intelligit autore macrobio: qui libro tertio
saturaliū citat hūc plautinū uersū sed in cistellaria: quod uitiū aut memoria aurelii ē aut impressorū
apud quē non scriptū est nucleū sed nucleos. sunt de agricultura scriptores: qui nuces & mala sic diui
dunt ut nuces dicāt omne quod foris duro tegatur: & intus hēr: quod esui ē. Nux auellana seu prane

Emaculatus
codex ma
crobii.
Nuces.
Poma.
Corylus.
Castanea.

Malus clandestinus est amor damnūst merum:

Pa: Est hercle ut dicis ita: iam ne ea fert iugum?

Ph. Tam a me pudica est quasi soror mea sit: nisi
Si est oseulando quippiam impudicior.

Pa. Semper tu scito: flamma fumo est proxima:

Fumo comburi nihil potest: flamma potest.

Qui e nuce nucleum esse uolt: frangit nucem.

Qui uolt cubare: pangit saltem suauium.

Ph: At illa est pudica: neq̄ dum cubitat cum uiris?

Pa. Credam: pudor si cuiquam lenoni fiet.

Ph: Immo ut illam censes: ut quaeq̄ illi occasio est

Subripere se ad me ubi sauium oppegit: fugit

Ideo fit quia hic leno aegrotus incubat

stina est eadē ex ar
bore: quae coryli dī
citur: hanc autē nu
cem graeci ponticā
uocat. est nux casta
nea: quae uocat he
racliotica. amigda
la graeca nux ē: quae
& thasia uocatur.
Mollusca nux pscū
est: & si macrobio i
hoc nō penitus asse
rtar: qm̄ inter poma
numerat: quod du
rum intus habet: &
quod esui est foris:
Plini⁹ corticosa dū
ritudinis inquit esse
molluscā: etiā si ma
crobii s̄s ex edyllo
fueit se defendat.

Perficum.

Admisce tu acca basilicis insuper hęc nunc.
Partim persica: quod nomen sic deniq̄ fertur
Propterea quod qui quondam cum regeq̄ ponti
Nomine alexandro magno fera praelia bello
In per fas tetulere suo. post inde reuenta
Hoc genus arboris in praelatis finibus grats
Differuere nouos fructus mortalibus dantes
Mollusca hęc nux est: ne quis forte inscius erret.

Ut illam cenceas. lege censeas. Incubat. serutus enodans carmen id uergilianū ex libro septimo
aeneidos. Hinc italaē gentes: omnisq̄ a notria tellus In dubiis responsa ferunt: huc dona sacerdos Cō
tulit. & cesarum ouium sub nocte silenti pellibus incubuit stratis sopnosq̄ petiuit. Incubare inquit ser
ulus dicuntur sit: qui dormiunt ad accipienda responsa: unde est ille incubat ioui hoc est dormit in ca
pitolto ut responsa possit accipere. Qui per sopnium sanari satagebat incubabat in templo aescula
pii: super hac re strabo libro octauo geographia. epidaurus non parum iusiignis ē ciuitas: praesertim
ex aesculapii claritate nobilitata: quem uaria morborum genera curasse somniauerūt homines. erat
uero templū aegrotantiū multitudine usq̄ quaq̄ refertum pendentibus tabellis: in quibus sanati lan
gores erant inscripti. sopniū enim quandoq̄ praesentariam medelam asfert: & uerax ē. Hinc illud ho
meri. τὸ ὄρα ἐκ δῖος ἐστὶ. uerbū grecū est κἀκλιβεῖν: quod proprie significat incubare. Hūc morē
aesculapio incubādi sic enotat aristophanes in pluto. κἀκλιβεῖν αὐτοῦ εἰς ἀσκληπιοῦ κρεττοῦ
ἐστὶ: hoc est incubare optimū est aesculapio: Incubare autore seruio significat proprie per uim rem
alienam uelle retinere. Filia aesculapii: de quibus meminit cum ceteris aristophanes sunt tres. Iaso pa
naacea. hygia. Martialis. Tollere quod chiron nō quod hygia potest. In propylæo Iacobi triulci mar
tis insubris marmor est reuerendae uetustatis: in quo legitur hęc uerba. Dicatum aesculapio hygiaq̄
ab filia aesculapii panacea herba uocata: de qua maro. Ambrosia succos & odoriferam panaceam.
sciendum tamen lucretium panaceam ubiq̄ salem dicere: unde possumus & hoc loco salem intellige
re. Nam omnem pellit dolorem: sed melius herbam quia ait odoriferam Lactantius libro de opificio
Dormiendi ergo causa tributa est a deo & ratio sopnandi: & quidem in cōmune uniuersis animanti
bus. sed illud homini praecipue: quod cum ea ratione deus quietis causa daret: facultatem sibi reliquit
docendi hominem futura per sopnium. Nam & historiae saepe testantur extitisse sopnia: quorum
praesens & admirabilis fuerit euentus: & responsa uatum nostrorum ex parte sopni constituerunt:
quare neq̄ semper uera sunt: neq̄ semper falsa Vergilio teste: qui duas partes uoluit esse sopnio
rum. sed quae falsa sunt dormiendi causa uidentur: quae uera mittuntur a deo: ut in imminens

Incubare.

Templū aescu
lapii.

Aesculapii fi
lia.
Iacobus Tri
ulcius.
Panacea.

An sopnium
ueridicum.

bonū aut malum hac reuelatiōe discamus. De sopnīs hęc porphyri sentētia ē: qñ dormimus atqñ
 præsentire futura absq̃ ulla præsentis status aīaduersione: et si in extasi minime cōcitemur. Volens
 arbitror nō tam externo influxu tūc diuinitus influēte: q̃ ex ipsa natura anīæ mētīsq̃ prælagire. Iam
 blichus ait sopnīa: quæ humanis pueniūt causis siue p naturā nostrā: siue p affectus & cogitatiōes: &
 actus: raro admodū & obscure nimitū & sapius casu quodā attingere ueq̃. Iamblichus de hoc ritu in
 cubādī æsculapio meminit līs in libro de mysteriis: qm̃ uero sunt in anima rōnes generabiliū penes

potētīā eius tū esse
 etiā: tū etiā cogni
 tiuā: atq̃ eā ratiōes
 dependēt a rationi
 b9: quæ sunt in dis.
 Ideo aīa līs cōiūcta
 rationes in se suscit
 rat in actū. saltē co
 gnitiōis amplissimū
 & sub diuinæ prouī
 dentīæ modo p quē
 & per quas reputat
 præterita futuraq̃
 & tēporalia oīa: eo
 rūq̃ actiōes & pas
 siones: passionūq̃
 remedia & curatio
 nes morborū: ut lo
 rūq̃ animi & statu
 ra legum & artes ge
 neri hominū neces
 sarias sic ī æsculapī
 templo accipiūtur
 sopnīa qbus morbi
 curantur: ipsaq̃ ars
 medendi sopnīs est
 comparata diuinis.
 exercitus alexandri
 morbi: mox pītur9:
 euasit discrimen re
 mediis adhibitis in
 sopno a dionysio
 deo. Dextrouorsū
 in dextrā partē. Lu
 dit. quo me uertam
 nescio id est nescio
 qd agā: qd mediter
 salutare. Circūage
 bant corpus modo
 in dextrā modo ī si
 nistrā sacerdotes sa
 crificaturi: unde si
 gnificabat mūdi uolūbilītas: unde Plautus inquit si deos salutas hoc est sacrificas in dextram partem
 te uerte. Galli putabant circumagendum esse corpus in sinistram partem. Romani in dextram. Plu
 tarchus inter græcos autores celeberrimus in auspiciū camillo fuisse refert: qui cum inter salutan
 dum deos se uerteret in dextram cecidit. De hac salutatione per corporis circumactum meminit Sue
 tonius in uitellio. Cæsarem adorari ut deum instituit cum reuersus ex syria non aliter adire ausus est
 set q̃ capite uellato circumuertensq̃ se ac deinde procumbens. Atentaculo. post tentaculum. Vctu
 sta & diserta locutiō: qua Plinius scatur. hinc sit uerbum sen rare. affrannius. buccone adoptato tenta
 re nulla inuitat. Plautus in curculione. quid antepones ueneri tentaculi? Affrannius in crimine. hęc
 Ieluna tentauit. Varro in marci pore. ut eam ac rempublicam administrarent quoad pulli tentent.
 Cado pure sinum. corrige puere. sinus enim ut supra narrauimus uas ulnarium est. Istuc qui
 affert. scribe. Istuc qui affert: hoc est phædromum.

In æsculapi phano: is me ex cruciat. P. quid ē?
 Ph. Alias me poscit pro illa triginta minas
 Alias talentum magnum: neq̃ quicq̃ queo
 Aequi boniq̃ ab eo impetrare. Pa. iniurium est
 Quid: quod lenoni nullist id ab eo petas.
 Ph. Nunc hinc parasitum in cariam misi meum
 Petitum argentum a meo sodali mutuū.
 Quod si non affert: quo me uortam nescio.
 Pa. Si deos salutas dextrouorsum censeo.
 Ph. Nunc ara ueneris hęc est ante horum fores
 Me inferre ueneri uoui iam ientaculum.
 Pa. Quid ante pones ueneri a ientaculo?
 Ph. Me: te atq̃ hosce omnes. Pa. tum tu uenerem uomere uis?
 Ph. Cedo pure sinum. Pa. quid facturus? Ph. iam scies.
 Anus hic recubare solet custos ianitrix
 Nomen est lenæ multibiba: atq̃ merobiba:
 Pa. Quasi tu lagenam dicas ubi uinum chium solet esse
 Ph. Quid opus ē uerbis: uinosissima est ea quæ extemplo ubi uino
 Has conspersi fores de odore adesse me scit: aperit illico.
 P. Ei ne hic cum uino sinus fertur? Ph. nisi ne uis. P. nolo hercle:
 Nam istuc qui fert afflictum uelim. ego nobis afferri censui:
 Ph. Quin tu taces? siquid super illi fuerit: id nobis sat est
 P. Quisnam hic fluuius est: quem non recipiat mare?
 Ph. Sequere hac palinure me ad fores: si mihi obsequeris.
 P. Ita faciam. Ph. agite bibite festiuæ fores.
 Potate: site mihi uolentes: propiciæ.
 P. Voltis ne oliuas: aut pulpamentum: aut caparim?
 Ph. Exuscitate uostram huc custodem mihi.

Dextrouorsum.

Circūagere corpus cū deos salutabāt

Ientare.

Stacte. myrrha stillatitia: quæ rhagadibus quibusdã scarificata cutē: humorē preciosissimū emittit. hæc stacte uocat a uerbo $\sigma\tau\alpha\zeta\omega$ quod significat defluo. $\sigma\tau\alpha\kappa\tau\omicron\sigma$ liquidus. De stacte columella libro undecimo. sed melior stactis ponatur achaica myrrha. Cornelius celsus. Recte etiã miscetur myrrhæ quã stacten cognominat. & si ungenta omnia stillatitia & liqda stactis uocat aristophanes i pluto iis $\omicron\upsilon\tau\epsilon\iota\upsilon\pi\omicron\sigma\iota\omicron\iota$ $\alpha\upsilon\pi\iota\omicron\sigma\iota$ $\sigma\tau\alpha\kappa\tau\omicron\iota\omicron$. De myrrha hæc fulgentius. Myrrha patrē suū amasse dicitur cum quo ebriaco concubuit: cūq; eam pater utero plenã relicisset cognito crimine euaginato eam perse

Stacte.

P. Profundis uinum: quæ te res agitant? Ph. sine
Viden ut aperiuntur ædes festiuissimæ?
Non mutit cardo est lepidus. P. quin das fauium?
Ph. Tace: occultemus lumen & uocem. P. licet.

Lena Anus. Phedromus. Palinurus.

Los ueteris uini meis naribus obiectus est.

f Eius amos cupidã me huc prolicit per tenebras.

Vbi ubi ē: ppe me ē. euax hēo. salue aie mi liberi lepos

Vt ueteris uetusti cupida sum: nam omniū unguentum

Odor præ tuo nausea est: tu mihi stacte: tu cinamomum:

Tu rosa. tu crocum: & casia: es tu petalium

Nam ubi tu profusus: ibi ego me peruelim sepultam:

Sed quum adhuc naso odos obsecutus est meo

Da uicissim meo gutturi gaudium: nihil ago tecum.

qui capit gladio. Il
la i arbore myrrhã
conuersa est: quã ar
borē p̄ gladio pecu
tiens adon exinde
natus est. Istæ enim
arbores in india sūt
quæ solis caloribus
cremãtur & quã pa
trem omniū rerum
solem esse dicebant:
cutis optulatu nun
cã germinū adule
scit natiuitas: ideo
& patrem amasse d̄
dūq; grandioris sue
rit roboris solis ar
doribus crepãs rha
gades efficit: p quas
succū defudat: quod
myrrha dicit: & re
dolentibus lacrimo

Rhagades

sa guttulis fletus suaues scisuris h̄aribus Iaculat. Petalium petalium ungentū suauissimū: qd foliatū & nardinum uocatur. Lingua uernacula oleum spicæ. petalon enim folium dicitur: quod e folio nar di fit ideo sortitus est nomen. Oratius de nardino ungento cōmeminit libro quarto carminū Nardo uina merebere. Nardi paruus onyx elicit cadum. Hæc uera est lectio genuinæq; sinceritaris. Non nulli bdellium legunt: quæ arbor est odorata Plinio. Nonnulli ptelium pro genere uini suauodoro. super foliato martialis. & mea me librã foliati poscit amica: aut uirides gēmas sardoniacae pares. De bdello libro primo geneleos hæc leges. Nomen uni phison: Ipse est: qui circuit terram et uat ubi na scitur aurum: & aurū terræ illius optimū ē. Ibiq; inuenitur bdellium: & lapis entichites. In libro nume ri. erat autem man quasi semen coriandri coloris bdellii. Mendū est in codice sacrae historiae. erat eni scribendum onychinus $\epsilon\tau\omicron\tau\omega\upsilon$ $\omicron\upsilon\upsilon\chi\omega\upsilon$ hoc ē ab unguibus. Plinius libro trigésimo septimo. expo nenda est & onyxis ipsius natura propter nominis societate hoc in gēma transfilit & a lapide ex car mania. sudines dicit in gēma esse candorē unguis humani similitudie. zenothemis indicam onycem plures habere uarietates: igneã: nigram: cingentibus candidis uenis oculi modo interuentibus: quarundã oculis obliquis uenis. Soracus & arabicã onycē tradit. sed eam a ceteris distare: quod indi ea igniculos habeat albis cingentibus zonis singulis pluribus ue aliter q̄ in sardonice indica. Illic eni momentū esse hic circulsū. Arabicas onycas nigras iueniri candidis zonis. Satyrus carnosas esse indi cas parte carbunculi: parte chrysolithi & amethysti: Totumq; id genus abdicat. Veram autem onycē plurimas uarietasq; cum lacteis zonis habere uenas: omniū in transitu colore inenarrabili: & in unum redeunte concentum suauitate grata. Dignum inuestigatione reor quid hæc sidonii uerba signifi cent ex libro epistolarum nono. Tota deniq; liquida prorsus & ductilis ueluti cum cristallinas crustas aut onychinas non impacto digitus ungue perlabitur. Ita nos interpretamur. onychinas dici onychi tis marmoris explorationes: quod unguatū est: & in unguium similitudine uariat. At qui sidonius ut non mediocriter eruditus ipse non hæc sibi consinxit uerum ex neulano poemate detorsit: quod neulus flumina gelu cōcreta tegmine esse onychino dixit. Onyx ab onyce gēma desectit: de quo mar tialis meminit: & ceteri. sup bdello Plinius libro duodecimo naturalis historiae. Vicina bactriana: in qua bdellii noiaissimum. arbor est nigra: magnitudinis oleæ: folio roboris: fructu caprifici: naturaq; gūmi. Alii blochon appellat: alii malachran: alii madalchon: esse aut trãs lucidū sile cara: odoratū & cū friat pingue: gustu amarū citra acorē. In sacris uino pfusum odoratū. De nardino supradicto Pl nius libro. xiii. Nardinū siue foliatū cōstat omphaceto: balanino: iūco: costo: nardo: amomo: myrrha: balsamo. Sed qm̄ de ungetis sit mēto hic obiter addēdū p auctario ppositi siccos odores appellari pyapasmata: feces ungeti magmata: spissamta ligēti stymmata. Vngēta ex odorib; hedyfmata nūcu at. exfoliare apititanū uerbū ē qd significat folia decutere. Inseres patinã de torris accipies rosif. & ex

Petalium.

Bdellium.

Ptelium.

Foliatum.

Onychina la

pis.

Onyx.

Onychinae
crusta.Locus neuli
explicatus.

Nardinū.

Dyapasmata

Magma.

Stymmata.

Hedyfmata.

Exfoliare.

Ductim. soltabis. Expecto tangere. scribo expeto. error minimi momenti. Sino ducti. Hac cōnectunt cū su-
 ptoribus hoc pacto. Expeto iuergere i me liquores tuos ductim o sine. salutatius est sine puase uina-
 rio. Ductim. tractim deducēdo & hauriēdo. Ductim columella libro quinto leuiter sursum uersus
Quadratal. itelligere uidet: Nonnulli deorsū uolunt: ut plantus res constet Iunū uerba subsignauit. Maior autem
 pars operis in uineā ductim potius: q̄ cesim fauenda est. Quadratal. uas modū quartā partem for-
 tasse continēs. Aufontius. hinc bromū quadrantal: & hinc ficana mediana. In pompeii sinceris exem-
 plaribus hæc lego.

Amphora. Quadrantal uoca-
 bāt antiq: quam ex
 græco amphorā di-
 cūt: quod uas pedis
 quadrati & .xl. capit
 sextarios. Plautus i
 curculiōe. An⁹ hæc
 q̄tillū sitit: modica
 est capit quadratal:
 & cato cōtra appitū
 Vinū redemisti: præ-
 dia pro uini quadrā-
 talibus sexagita: am-
 pullā dedisti: uinum
 non dedisti: De qua-
 dratalibus uasis sit
 mentio in libro de
 re rustica a catone.
 Modica ē medio-
 critatē seruās: non
 proflua in temulen-
 tiā. Nos enī modicū dicitur autore porphyriōe: qd̄ græci ἀσθρον: hīc modificatio & modificare. Pol-
 ut prædicas. loquitur palinurus. Hæc huc anul. alibi lego. uindemia hulus anī nō satis ē soli. Appel-
 lendā. adeundā: siue appellandā lege. Lumen hoc uide. q̄ peul hoc lumen ē tā peul & uinū. signat
 enī distātiā igni. Militares illi prisci autore uegetio duo signa habebāt ignē nocturnū: diurnū pulue-
 rē. Est enī πρὸς ὄρασι igni signū do. hæc duo militaria signa Plini⁹ libro septimo naturalis hystoriae
 specularē significatiōes appellat: cuius uerba sūt hæc. Specularē significatiōē bello troiano sinon:
 seu specularē Plinius indicū uocitat: quo ab editissima specula symachis nr̄s & cōmilitonibus aliqd̄
 premōstrare cōsueuimus: quāuis e loco editiori huiuscemodi signa p̄ ignē & puluerē dari cōsueuerūt
 hinc phalæ hoc ē turres exploratorie lampade accēsa de noctu cursus nauigatiū dirrigebāt. Reptes
 ab idōeis autorib⁹ mētionē fieri de turrib⁹ exploratoris aniballs: quas p̄ litt⁹ hispanicū erexit. Sup
 hoc ignescenti inditio proptius locut⁹ est cū naupliū patrē palamedis facem eleuantem inducit.
 Nauplius ellatos per noctem porrigit ignes
 Et narat exuultis græcia presta suis.

Ignis puluis
 duo signa.
Speculares si-
 gnificatiōes.

Phalæ.
Locus pptil.
Phalarica.
 Erant in circo romāo turres eā unde id iuuenalis exit. Consulit ante phalas delphinorūq; colūnas.
 Telū quo de turrib⁹ sublimibus pugnabāt uocabat phalarica. de qua autore seruiō legit. quod est in
 gens torno factū habens ferrū cubitale: & rotunditatē de plumbo in modū spheræ in ipsa sūmitate:
 dī ē ignē hēre affixū: hoc autē telo pugnat de turribus: quas phalas dicit manifestū est. Hæc phalaricā
 cōpositissime Itui⁹ describit. Luculentissimis hīscē uersib⁹ libro punicoꝝ priō filii⁹ phalaricā designat.
 Armavit clausos: ac portis arcuit hostem
 Librari multa consueta phalarica dextra
 Horrendum usū robur: celsisq; ntuosæ
 Pyrenes trabs lecta iugis: cui plurima cuspis.
 Vix muris toleranda lues. sed cætera pingui
 Vincta pice: atq; auro circūlita sulphure fumant.
 Fulminis hæc ritu summis e manibus arcis
 Incita sulcatum tremula secat aera flamma.
 Qualls sanguineo perstringit lumina crine
 Ad terrā celo decurrens ignea lampas.
 Hæc lectu rapido pignantum sæpē per auras
 Attonito ductore tulit sumantia membra.
 Hæc uastæ lateri turis cum turbine fixa
 Dum penitus pluteis uulcanum exercet adesis

Arma utrosq; simul pressit flagrante ruina. Ah. uerbū effutitū prolatū ex respiratu aniculæ potæ & hic loquitur anas. Bibit arcus pluet hodie. arcū intelligit: q̄ pluuiā subsequi ut in pluribus cōsueuit: uariēgatur ita ut color a colore dignoscī nō possit in transitu: ut p̄ cōtinuā mutationē ī sequentē uertatur colorē nullo medio: certoq; Interueniente: qui utrosq; distīguat: sicut etiā in nubibus arcus aspicitur ita colores sibi met sūt proximi: ut nō sit certus finis: cū alter ab altero disgregetur. sed ita uerbi gratia a rubro discedit ad pallidū. Boetius autor est. Hoc similiter fit in uocibus: ut si quis p̄cutiat neruū eūq; dū

Arcus caelestis

P. Prolue cloacam. Ph. tace nolo huic maledici
 P. Faciam igitur male potius.
 A. Venus de paulo: paululū hoc tibi dabo haud lubenter:
 Nam tibi amantes propinantes uinum potantes dant
 Mihi haud sæpe eueniunt tales hæreditates.
 P. Hoc uide ut ingurgitat i pura i se merū auariter faucibus plenis
 Ph. Perii hercle. huic qd primū dicā nescio. P. hē istuc qd mihi dixti
 Ph. Quid id ē. P. piisse ut te dicas. Ph. male tibi di faciāt. P. dic isti.
 Ah. P. qd ē. ecq; lubet. A. lubet. P. ēt mihi quoq; stiulo foderi lubet te.
 Ph. Tace: noli. P. taceo. ecce at bibit arcus pluet credo hercle hodie

nat neruū eūq; dū
 pcutit torqueat eue
 nit ut in principio
 pulsus grauior sit:
 dū torqueatur uero
 uox hæc partim dis
 ferentias habet eas
 dem: quas & spatia:
 partim diuersas. Nā
 sunt continua: tran
 scendentia: simpli
 cia non simplicita:
 cōiuncta: disiuncta:
 coia: tetrachorda:
 pentachorda: octa
 chorda. Cōmuta
 tiōes quatuor sunt

modis genere: systemate: tono: modulatione. Illa tenuetur: continuoq; sicut grauis uocis fontus & adultæ. Hos uocum Transitus & cōmutationes græci cum fulgentio metabolas uocant. Versus Ouidiani subobscuri his. beotii uerbis clarēt. Hi sunt positi in sexto libro metamorphoseon: nec ab interprete enarrati. sed hæc satis. nulla est gloria præterire asellos.

Ouidii ear & mina explicata.

Qualis ab imbre solet percussis foliis arcus
 Inficere ingenti longum curuamine cælum.
 In quo diuersi niteant cum mille colores
 Transitus ipse tamen spectantia lumina fallit

Usq; adeo quod tangit idē est. Seneca in primo quæstionū naturalium. Quidam aiunt esse aliqua stillicidia: quæ solem transmittant: quædam magis coacta: q̄ ut transluceant: itaq; ab illis. fulgorē reddi: ab his umbrā & sic utriusq; intercessu effici arcum: in quo pars fulgeat: quæ solem recipit. pars obscurior sit: quæ excludit: & ex se umbram protinus facit: hoc ita esse quiddam negant. Poterat enim umbra & lux causa uideri si arcus duos tantū haberet colores: & sic ex lumine umbraq; constaret. sed cū diuersi niteant nunc mille colores transitus ipse tamen spectantia lumina fallit: usq; adeo quod tangit idem est: tamen ultima distant. uidemus in eo aliquid flāmēi: aliquid lutē: aliquid carulei: & alia in p̄cturæ modum subtilibus lineis ducta ut ait poeta: ut autē dissimiles colores sint scire non possis nisi cum primis extrema cōtuleris. Nā cōmissura decipit usq; adeo mira arte natura: quæ simillimis capit & in dissimillima desinit. Quidā ita existimant arcū fieri. Dicunt in ea parte. in qua pluit singula stillicidia pluuiæ cadentis singula specula esse singulis ergo imaginē reddi solis. Deinde multas imagines suo innumerabiles: & deuehas: & in præceps transeuntes confundi. Itaq; arcum esse multaq; imaginū solis confusions. Plinius libro secundo testis est arcū nec pluuios aut serenos dies cū sive promittere Manifestū est radiū solis in istum cauæ nubi repulsa acie i solē restringi: colorūq; uarietatem mixtura nubiu aeris ignitūq; fieri. Certe nisi sole aduerso nō sunt: nec unq; nisi dimidia circuli forma nec notu: quis aristotiles prodit aliquādo uisū: quod tñ fatetur idē non nisi trigesima luna posse. Fiunt aut hyeme maxime ab æquinoctio autūnali die decrecente. Quo rursus crescente ab æquinoctio uerno non existunt: nec circa solstitiū longissimis diebus. Bruma uero hoc ē breuissimis diebus frequenter. Nec unq; plures simul q̄ duo. Plautus latine liguæ dec9 dixit festiuissime quod arcus hoc ē uetula præsentio arcuatim itorta & silicernia istar arcus caelestis bibit: idcat iminere: & i gruere pluuiā: quū qn arcus bibit pluuiæ prognosticon ē. hic maro iter signa tēpestatis ennumerat arcū bibentē i georgicis. elegiographus poeta in hanc sententiā. Cæruleus pluuias cur bibit arcus aquas. pulcra me hercule: quæ scribunt in historia geneleos: post cataclysmo arcū apparuisse deo cū mortalibus hoc sanciente fædus: ut inundationē non timerent cū primum uiderent arcum. Ait. Arcum meum ponam in nubibus: & erit signū fæderis iter me & iter terrā. Cūq; obduxero nubib; cælū apparebit arc9 meus i nubib; & recordabor fæderis mei uobiscū: & cū oī aīa utuēte: quæ carnē uegetat: & nō erūt ultra aquæ diluuii ad delēdā uniuersā carnē. Ab arcu sit arcuat: q̄ lunare & arcuati inflectere significat: & cōcauat: & cōcauat: ut si cōcauare peculiariter dicat de re fundū habēte: quē admodū dñr cōcauari man9: coclearia: scutulæ: & id genus reliqua. Calphurntus. Cōcauat ille manus: palmasq; i pocula uertit: & si uitio ipressor

Origo arcus

Arcuare.
Cōcauare.
Calphurni
uersus expli
catus.

Marcelli er /
ror.
Arquati.

scriptū sit perperā conuocat. Amplius priscianus autor est lib. prio arquū priscos p arcū scribisse: ut
appareat marcelli ridiculā differentiā inter arcū & arquū. eius uerba sunt hæc. Arcus & arquus hoc
distant. Arcus enī suspensus appellat fornix. Arquus nō nisi in cælo: quæ trim poetæ dixerunt: unde
& arquati dicuntur: quibus color & oculi uidentur quasi in arquus similitudinē. Lucretius in. vi.
Tum Color in nigris extabat nubilus arquis.

Marcelli co /
dex emacula
tus.

Qui sit arquatus alibi marcellus ostendit. Arquatus morbus dicitur: qui regius dicitur: quod arquū sit
cōcolor de usore:
uel quod ira strigat
corpora ut in arcū
ducatur: Lucilius, quod
nos eē arquatos fur
gamus: agamus: ca
mus. Varro i eume
nidibus. Nam ut ar
quatus & utriq; nō
sunt: & quæ sunt lu
tel uidentur. sic infa
ni fant: & furiosi ui
dentur esse infanti.
In his uarronianis
uerbis: quæ nōn lus
marcellus aduocat
error est manifestar
rius: autoris omnē
sensum peruertens.
ego ita scribo. Nam
ut arquatus qui est
lutea oīa uidentur.
Dicūt eruditi arqua
to morbo oppressis
omnia lutea uideri.
Hic morbus i sacris
litteris aurigo nun
cupatur. Hierony /

Ph. Iā ne ego huic dico? P. qd dices? Ph. me pisse. p. age dice. Ph. āus
Hoc uolo scire pedit' sū mis. A. at pol ego oppido suata Caudi
Sed quid est quod lubet perditum dicere
Te esse? Ph. quia id quod amo careo.
A. Phedrome mi ne plora amabo.
Tu me curato ne sitiā. ego tibi quod amas iam huc adducā
Ph. Tibi nā ergo si fidē seruas mecū uineam pro aurea statua
Statuam quæ tuo gutturi sit monumentum.
Qui me in terra æque fortunatus erit: si illa ad me bitet.
Palinure? p. edepol qui amat si eget: misera adficitur ærumna
Ph. Non ita res est. nam confido parasitum hodie aduenturum
Cum argēto ad me. P. magnū inceptas si id expectas q; nusq; sit.
Ph. Quid si adeā fores: atq; occentē. P. si lubet neq; ueto: neq; iubeo
Quando ego te uideo imutatis moribus esse here atq; ingenio.
Ph. Pessuli heus pessuli uos saluto lubens:
Vos amo: uos uolo: uos peto: atq; obsecro.
Gerite amanti mihi morem amoenissimi

Aurigo.

mus in Interpretatione Hieremiæ. Interrogate & uidete si generat masculus. quare ergo uidi
omnis uiri manum supra lumbum suū: quasi parturientis. & conuersæ sunt uniuersæ faciēs i aurigl
nem. Celsus libro tertio medicinæ. aqua notus est morbus: quē interdū arquatū: interdū regium no
minant: quē hippocrates ait si post septimū diem febricitante ægro superuenit tutum esse mollibus
tantūmodo præcordiis substantibus. Diocles ex toto si post febrē oritur. et prodesse. si post hūc febris
occidere. Color aurē eum morbū detegit maxime oculorū: in quibus quod album est sit luteū. per om
ne autem tēpus utendū est exercitatione: frictione. si hyems est: balneo: si æstas frigtdis natationibus:
lecto etiā & conclauī cultiore clauso loco uti ludis: lasciuia: per quæ mens exhilaretur. Ob quæ regius
morbus dicitur uidetur. Thaumantis arqus filius dicitur hoc est admirationis qd admirationē iherāt
suorum colorū uarietates. θαυμαζω significat miror. Monumentū. scribo munimentū: quæ guttur
tuum sulciat. & munit ne scilicet siti dispereas. Nōnulli cōperiuntur: qui monumentū scribāt: quod
scilicet monumenta hoc est sepulcra sunt monitus mentis posterorū. a monumento monimētarius in
flectitur: Apuleius floridorum libro primo. Istigitur cum esset in tibičinio adprime nobilis nihil æq;
se laborare & animo angī & mente dicebat q̄ quod monumentarii choraulæ tibiçines dicerētur. Mo
numentarios tibiçines graphice significanterq; Lucius illos appellat: qui ad monumenta sepulcraq;
inspirare consueuerunt. Tibiçines in funere agere consueuisse tibiçines animare Lutatius papintanus
interpres edocuit scribēs in dignioribus funeribus Tuba cani: plebeis tibiçia. Hinc percū doctissime
scribisse. Tunc tuba candellæ: qui locus illotis pedibus nulla tubæ tibiçiq; facta mētiōe præteritur
ab enarratoribus. Nimirum dedignatur apud Iulium antigenidas tibiçines monimētarios: qui sunt
humillimi: quippe cum plebeis funeribus canant tibiçines appellari: Marcelli eruditionem non omite
tere ex re usum: qui scribit in hūc ferme modum. siciçines ut litiçines a lituo: etiam si legeretur: lito:
ut tibiçines a tuba: Ita siciçines: qui apud senatores uel uita functos & sepultos hoc est iam sitos cane
re soliti erant honoris causa cantus lamentabiles. Hoc in libris collectaneis ætæ capitoni inuenit:
Et cato id uerbum indubitāter apposuit quod lutatius: ut diximus: tibiçines ad plebeiorum sepulcra
canere solere scribit. Gellius mentionem facit super his siciçinibus. quos Lucius apuleius monumenta
rios appellat quoniam ad monumenta canant. Bitet ueniet.

Cur iris thau
matis filia.

Monumētarii

Tuba. Tibia
Loc9 persci

Enarratus a
pulei nodus.

Lydi barbari. Lydi peculiariter in cursu censebantur: unde manat adagium: quod repetitum est a plutarcho. uix pedes assegtur lydium currū: dicitur in eos: qui instrenui strenuis cōtendere nituntur: & sup̄ his promulgatū: qui cum strenuore æmulationē obtinerēt: hoc adagium ē p̄ndari: uti post plutarchum autor est sudas in etymologico: & si lydi peculiariter appellab̄antur barbari. Ausonius. barbarus est lydus: seruus geta. Cum igitur pessulos iubeat phedromus esse lydios significat ueloces sint & occisissimi in eis obsequio sicuti lydi sunt. Lydi thusci dicitur hac causa: quod ab hac lydia uenerunt.

Lydi uegeti
in cursu.

Lydi thusci
cur.

Site causa mea lydi barbari

una non ferret in sortē miserunt ut diuisis copiis proficiscerent: unus ad nouas sedes quarēdas profectus tyrrenus: q̄ ex suo noīe thuscos tyrrenos uocauit. lydia autē dicta est: in qua frater remālerat. Inter modos cantilenarū cōnumeratur lydia querula: flebilis: & lamentaria. Apuleius Tibicen quidā fuit antigenidas oīs uoculæ melleus modulator: & idē omnimodus peritus modificator: seu tu uelles æolū simplex: seu asium uariū: seu lydium querulū: seu phrygiū religiosū seu dorium bellicosum. sed uti noscās aptius apuleiana uerba scito æolū mulcimen a simplicitate laudatū: quod uniforme fuit & unimodum. Variēgat asiū cantibus uarie loquentibus: de quo credimus oratū intellexisse poetam multiscīū in epodo cū dixit. sonante mixtū tibis carmen lyra hac doriū illis barbarū: Quē admodū uariū erat asiū modulamentū pariter & eorū lingua: quæ sufflata: turgens erat & lasciuā: i qua floruit antonius: De qua scribens hæc petroni⁹ arbiter. pudica oratio nō est maculosa nec turgida sed naturali pulcritudine exurgit. Nup̄ uetosa & enormis loquacitas athenas ex asia cōmigravit. porphyrius in quarto carminū tres modos tibarū esse dixit ionicū: lydiū: barbarū: Hunc examinatū: quod equidē miror asseuerauit libro tertio de re publica plato. Quæ nam inq̄t igitur molles & temulentæ armoniæ. Ionica & lydiæ quotcūq̄ chalaræ idest relaxæ summissæq̄ & resolutæ dicunt. Obiter ex re non fuerit annotasse mollem: ludibundū: lasciuūq̄ esse ionicū: hinc in sticho. plautina fabula scriptū animaduertes: Qui Ionicus aut cynedic⁹: qui hoc tale facere possit. Illud oratianū scite positū. Motus doceri gaudet ionicos adulta uirgo. Verum nō de cantu sed tripudiationib⁹ lydis intellexisse platonem reor cū miscuerit cū lydio ionicū: qui mos est saltatori⁹. Hinc apud oudiū libris de arte amandi scriptū est erudite. Lydius æquatā ter pede pulsat humū: hoc est ille saltator: qui temulētis & ebriis saltat choreis: & si quidā ludius legere mallit: quem probare uel reprobare nō est operæ pretiū. Livi⁹ autor grauis ludos histriones dixisse ethruscos refert. De lydio plato de re publica. Tu enim music⁹ es lydiæ mixtæ: lydiæq̄ acutæ. Modulator phrygia mollis erat & lasciuosa uerū cultui deorū seruens: a marsya ut autumant multi repta. De phrygio modo plato meminit libro tertio de iusto. iam tibi in quiens res qua esse harmonia dorica & phrygia. pythagoras septē tonos effici ex septem planetarū concentu: quam diapason ut autor est plinius harmoniā uocat hoc est uniuersitatē concentus. In ea saturnū dorio moueri: mercuriū phthongo: iouē phrygio: qui deus est mitis & religionis autor hunc conuenienter ait moueri religioso tono phrygio. Quarit aristoteles dectimo tertio problematū Cur neq̄ subdoriū: neq̄ subphrygium genus in tragædiis choricū habeatur: subphrygiū uocitans modice remotū a uero naturaliq̄ phrygio. Fit mentio de phrygio ab emina cassio. Mulier cantabat tibis phrygiis & altera cymbalissabat. Dorius Tonus grauis erat obstreperus: & ad bella q̄ ad religionē ac cōmodatior. Hinc plinius in secūdo naturalis historiæ Saturnū dorio moueri scribit: qm̄ scilicet de⁹ est & planeta maleuolus: grauis: infaustus: bellic⁹. Hunc simile uocatū orthriū inuenio: sup̄ quo in sup̄iorib⁹ nōnulla recensum⁹: de quo platonē reor intellexisse libro tertio de iusto. Suscipe harmoniā illā: quæ: ut decet: imitat fortiter euntis in præliū: & ad quodlibet negociū uolentū uiriliter se gerentis uoces atq̄ accentus & perclitātis siue in uulnera siue in mortē irruētis: siue in altā grauē sortē incidentis. Dianā orthriā illam fascelidē: quæ colebat̄ i thaurica regiōe ait seruius appellatā. Adde q̄ cū dores sint bellicosissimi & phryges enerues cōuententi⁹ esse modū doricū utriusq̄ phrygio fuisse. nec obstat quintilianū scribere cū boetio phrygio mō audito alexandrū ad arma cōuersum: qm̄ is corybantiā & furorē bacchicū subdit potius q̄ uirilē aīum. Agebant enim phrygio mō bacchæ i furorē & dementiā: nō tñ ad uirilē strenuitatē. Adde qd̄ dion in libro de regno autor ē nō phrygio sono excitatū ad arma magnū alexandrū sed orthrio: ut in codice quintilianū quē admodū ceterorū mendū subesse sentiā: ut pro phrygio scribas orthrio. nisi priori n̄æ interpretatiōi applaudis Ad hoc nos p̄ nos alioq̄ illicit libro tertio carminū oratius. Insanire iuuat. cur berecynthiæ cessant flamina tibis: porphyrio. ergo tibis phrygiis dicit: quæ sacris m̄tis magnæ adhibent: ad quarū cātus tñ solent cōuiuantes saltare. Mendosus puulgatus gellii codex circūfertur libro decimo qnto in hæc uerba. atq̄ tibi mox de more cinct⁹: amict⁹: ornat⁹: stansq̄ in sumæ puppis foro carnē quo orthriū d̄ uoce sublatissima cātavit. Tu scribe qd̄ orthriū d̄. Super modulationib⁹ omnifariā scribit hæc cassiodor⁹ libro epistolaz̄ secundo. Quid musica præstātius: quæ cæli machinā sonora dulcedine modulā. & naturæ conuenientiā ubiq̄ disp̄sam uirtutis suæ gratia cōprehendit: Quidq̄ enim in conceptū alicui⁹ modificatiōis existit ab armoniæ cōcinentiā nō recedit. per hāc cōpetenter cogitam⁹: pulcre loq̄mur.

Lydi⁹ mod⁹

Æolius.
Asius.

Lingua asia
tica.

Ionic⁹ moll.

Pensitat⁹ oul
di locus.

Phrygi⁹ mo
dus.

Dorius ton⁹
Pliniana uer
ba exaniara
Orthrium.

Defessus a ca
lūnia qntilia
nus.

An mēdosus
fabii codex.

Correct⁹ gel
li codex.

Tropi.

conuenienter mouemur. quæ quoties ad aures nras disciplinæ suæ lege puenit impat cantu: mutat animos artifex audit: & oposa delectatio. Hac cū de secreto naturæ tanq̄ sensuū regina tropis suis ornata processerit reliquæ cogitationes exiliunt: oiaq̄ facit eici ut ipsam solūmodo delectet audit. tñ stitiā noxtam iocundat: Tumidos furores attenuat: cruentā sauitiā efficit blandā: excitat ignauā soporata langore. Vigilantibus reddit saluberrimā quietem: Vitiatā turpi amore ad honestū studium renouat castitatem. Sanat mentis tedū bonis cogitationibus semper aduersum. pernitiōsa odia conuertit ad auxiliare

gratiā: & quod beatum curationis gen⁹ est p̄ dulcissimas uoluptates expellit animi passiones. In corpoream animā corpuliter mulcet: & solo auditu ad qd̄ uult deducit: quā tenere non praualet: uerbo tacitus mansib⁹ clamat: sine ore loquit̄: & per insensibillium obsequium praualet sensuum exercere dominatū. Hoc totū inter homines quinq̄ tonis agit qui singuli prouinciarū ubi reperti sunt: nominibus uocantur. miseratio quippe diuina loca liter sparsit gratiā dum omnia sua ualde fecit esse laudanda. Dorius prudentiæ largitor. & castitatis effector est. phrygi⁹ pugnas excitat uorum furoris inflamat: æolus autem tempestates trāquillat: sopnūq̄ tā placatis attribuit. Lydius intellectum obrutis acuit & terreno desiderio grauatū celestiuū appetentiā bonorū operator indulget. Lydi⁹ cōtra nimias curas anixā redtaq̄ reptus remissionē reparat: & oblectationē corroboret. Hoc ad salutationes corruptibile seculum flectens honestum remediū

turpe fecit esse commentum. Eaple merum cum didicit. scribo eaple merū cū didicit. Cōuadatus q̄ me ius: & ad tribunal amatoriū citasti. Si absim aut recusē. scribo. si absim haud recusē. Immo haud. i codicibus membranaceis hæc appendicula remansit. Immo haud magni pretii. Nec poterit dum licet mēdū sic tollēdū. Nec potit dū licet. Nam hoc quidam ad eapol. solare sidus intelligit.

Suffilite obsecro: & mittite istanc foras:

Quæ mihi misero amanti ebibit sanguinem

Hoc uide ut dormiunt pessuli pessumi:

Nec mea gratia commouent se ocus:

Respicio nihil meam uos gratiam facere.

Sed tace tace. P. taceo hercle: quid est? Ph: sentio sonitum.

Tandem edepol mihi morigeri pessuli fiunt.

Anus. Planesiū uirgo. phedromus. Palinurus.

P. Lacide egredē: & sonitū phibe for: & crepitū cardinū

Ne quod hic agim⁹: herus pcipiat fieri mea planesiū.

Mane suffūdā aquulā. P. uidē ut an⁹ tremula medicinā facit?

Eaple merū quū didicit bibere. forib⁹ dat aquā quā bibant.

Pla. Vbi tu es qui me conuadatus ueneriis uadimonis?

Vbi tu es q̄ me libello uenerio citasti: ecce me sisto ades cōtra

Sisto ego tibi me: & mihi contra itidem ut sistas suadeo:

Ph. Adsum: nā si absim aut recusē: qn̄ mihi male sit mel meū.

Pl. Anime mi pcul amantē abesse haud consentaneū est.

Ph. Palinure palinure. P. eloquere. qd̄ est q̄ palinurū uoces?

Ph. Est lepida: P. nimis lepida. Ph. sum deus. P. imo haud.

Ph. Quid uidisti? aut quid uidebis magis diis equiperabile?

P. Male ualere te: q̄ mihi ægre ē. Ph. male mihi moriger⁹. tace.

P. Ipse se excruciat q̄ hō q̄ amat uidet: nec poterit dū licet.

Ph. Recte obiurgat. sane haud quicq̄st magis quod cupiā rādiu.

Pl. Tene me amplectare ergo. Ph. hoc ēt q̄obrē cupiā uiuere.

Quia te phibet her⁹: clā hero potior. Pl. phibet: nec phibet q̄t

Nec prohibebit nisi mors meū animū ab te abalienauerit.

P. Enim uero nequeo durare quin ego herū accusem meum.

Nam bonū est pauxillū amare sane. insane non bonū est.

Verum totum insanū amare hoc est quod meus herus facit.

Pl. Sibi sua habeant regna reges: sibi diuitias diuites.

Sibi honores: sibi uirtutes: sibi pugnas: sibi proelia.

Dum mihi abstineāt inuidere: sibi quisq̄ habeāt q̄ suum est.

P. Quid tu ueneri peruigilare te uouisti phedromes?

Nā hoc qd̄ edepol haud multo post luce lucebit. Ph. tace:

Propudium. meretrix quasi procul a pudore: hinc propudiosam rem oscenā & detestabilem uocā mus. Nocturnis. antiqui codices habet nocturnis: tanq̄ quos coitu multos delassauerit: unde prae sopno coitus aslecia cæcutiret. Aristotiles libro primo metamorphoseon. Oculos nostros ad ipsa ca lētia inqt̄ esse nocturnos: sed auerols difficultatē non impossibilitatē arguere Aristotilē scribit. No ctua latinis a nocte nuncupatur: sicuti græcis nyctimene. est in sacris litteris nycticorax p̄ coruo no ctuago. Noctuarū contra aues solers dimicatio. Maiore circūdatæ multitudine resupinæ pedibus re

Propudium.
Nocturni
oculi.
Noctua.
Nycticorax.

- P. Quid taceā: qn̄ tu is dormitū: Ph. dormio: ne occlamites.
- P. Tu qdē uigilas. Ph. at meo more dormio: hic somn⁹ ē mihi.
- P. Heus tu mulier male mereri de imerente inscitia est.
- Pl. Irascere si te edentem hic a cibo abigat. P. ilicet
Pariter hos perire amando uideo: uterq̄ infaniunt.
Viden ut misere moliantur. neq̄ queunt cōplecti satis:
Etiam dispertimini. Pl. nulli est homini perpetuū bonum.
Iam huic uoluptati hoc adinuētū ē odiū. P. qd̄ ais ppudiū:
Tun etiam cum nocturnis oculis odium me uocas:
E briola persolæ nugæ. Ph. tun meā uenerem uituperas:
Quod quidē mihi pollutus uirgis seruus sermonē serat:
At ne tum hercle cum cruciatu magno dixisti id tuo.
Hem tibi maledictis pro istis dictis moderari ut queas.
- P. Tuam fidē uenus: noctu uigila. Ph. pergin etiā uerbero:
Pl. Noli amabo uerberare lapidem: ne perdas manum.
- P. Magnum flagicium: probrūq̄ phedrome expergefasis.
Bene monstrantem pugnis cædis: hanc amas nugas meras.
Hoccine fieri ut immodestis hic te moderere moribus.
- Ph. Auro contra cedo modestum amatorem: a me aurū accipe
P. Cedo mihi contra oricalco cui ego sane seruiam.
- Pl. Bene uale ocule mi. nā sonitū & crepitū claustrorū audio
Edituum aperire fanū quousq̄ quæso ad hunc modum

pugnāt. collectaq̄ in arcū rostro & un guib⁹ tota tegunt. auxiliatur accipiter collegio quodā na turæ bellūq̄ partit. Noctuas sexagens diebus hyemis cuba re: & nouem uoces habere tradit nigl/ di⁹. Quod quidē mihi. planesiū dedi gnabunda inqt̄: qd̄ in me probra cōni ctat uerbero subitel lige indignū puto. At ne tū hercle. Ita corrige. at næ tu hercle. phedrōus loquit. Expergefasis. experitis resusci tas: & si in quibusdā codicibus nō repe riatu hoc uerbum. Hoccine fieri. les ge. potine fieri pro potis ne est hoc est possibile ne ē. Im modestis hic. scribo imodestis his. Ori chalco cui ego sãe. Corrige cui ego sa no. Vergilius libro

Potine.

Orichalcū.

duodecimo. æs decoꝝ cum ait orichalū signat olim arbos: & nūc artificis man⁹ are decoro includit. Seruius maronianus interpres in explicatiōe illiuscē maroniani carminis. Ipse dehinc auro squallen tem alboq̄ orichalco circūdat loricā humeris. Apud maiores orichalcū pretiosius oib⁹ metallis fuit. Namq̄ sicut lucreti⁹ dicit cum primū homines siluas incendissent nullaz̄ adhuc rerū periti terra ca su fertils oium ex incendi calore defudauit metalla. inter quæ orichalcū pretiosius uisum est: quod & splendorē auri: & æris duriciā possideret. Namq̄ primū de auro securis facta displicuit causa molliciei simili ratione & argenti cōpertus est usus. Mox orichalcū placuit donec ueniret ad ferrum unde & di cuntur secula ita fuisse diuisa. Orichalcum aut̄ fuisse pretiosum etiā plaut⁹ docet. qui ait in miltre glo rioso. ego istos mores orichalco cōparem. Alibi serui⁹ locū hunc plautinū aduocans ait hinc indica ri orichalcū fuisse pretiosius: qd̄ ut aliquid pretiosius auto diceret cū ille aurū dixisset aurichalcum re spondit. Apollonius rhodius libro argonauticarum tertio orichalcum nominat eo uersū.

λαμπειν δεπι βουσιν ορει χαλκοιο φαινου
παλλεν οπι δευουσα καλα βροπα.

subdit interpres. ορει χαλκος ειδος χαλκου απο ορειου τινος γενομενου εφει δε ωνορασ μενος. αριστοτελης δε εν τελεταισι φησι μηδε υπαρχειν το ονομα μηδε το τουτου ειδος. το γαρ ορει χαλκον εν οι υπολα βανουσι λεγεσθαι μεν μη ειναιδε των δε εικη διαδεδομε νων και τουτο. οι γαρ πολυπραγμων εστροι φασιν αυτον υπαρχειν. μη μωνευει και στη σιχορος και βακχουλιδης. και αριστοφανης δε ογραμματικος σεσημειωται τουτο. αλλοι δε ανδρησαντο ποιοδ λεγουσιν ομοια. ως δωκρατησ και θεοπομπος ενικοστω πεαπτω. ουτως ην εντη κομηνη λεγει τη σουμερικω. Pompeius. Aurichalcū uel orichalcū quidā putant cōpositū ab ære & auro: siue qd̄ colorē habeat aureū. orichalcū sane dicit̄ quod in montuosis locis inuenitur.

Orichalcum unde.

Mons & enim graece ομοειδ appellat. Sunt qui aurichalcū uelint ab aureo colore. Aurū enim dictū quia praecipue custodit. graece enim χρυσίον reperire dicunt: unde & thesaurū. Hippocrates medicus de nomine Inuictoris id dictū putat: quē quidā ad similitudinē aurorae coloris nomen traxisse existimāt. Nonnulli quia mētes hoīum auertat. Alii a fabinis translātū putāt: quā illi ausum dicebāt. Nos enim curto & laceo pompeiano codice uerbū graecū restituim⁹ χρυσίον: quā in tritis eiusdē codicibus deerat. Inter nos amore utimur. scribendū utemur. Surreptitio, amor ille surreptitius appellat clandestin⁹: furtiu⁹:

Surreptit⁹.

momentarius: qui subtrahitur & subripit. Quando ego te uidebo: hic loquitur planesius. Vindicta para, accipit libertatē. phedrom⁹ loquitur. Vindicta est uirga qua caput serui: qui manumitteretur prator. Ictus bar. perclusus: uindicta postq̄ me⁹ a pretore recessi. Boetius in cōmentario topi-

Vindicta.

Inter nos amore utimur semper surreptitio.
Ph. Minime: nam parasitum mihi nudius quartus cariam Petere argentū: is hodie hic aderit. Pl. nimium consultas diu

Ph. Ita me uenus amet: ut ego te hoc triduum nunq̄ sinam In domo esse istac: quin ego te liberalem liberem.

Pl. Facito ut memineris: tene etiam priusq̄ hinc ab eo sauium

Ph. Si quidem hercle mihi regnū detur: nunq̄ id potius persequar:

Quando ego te uidebo? Pl. hem istoc uerbo uindictam para Si amas eme, ne rogitas facito ut precio peruincas tuo.

Tres partes faciendi liberi.

corū ciceronis haec scribit. Faciēdi liberi tres sunt partes: una quā ut censu liber sit. Censebant enim antiquus soli ciuiles romani. Si quis ergo cōsentiente uel iubēte domino nomen detulisset in censum ciuis roman⁹ fiebat: & seruitutis uinculo soluebat: atq; hoc erat censu fieri liberū per cōsensum domini nomē in censum deferre: & efficit ciuē romanū. erat etiā pars altera ad ipsius libertatis: quā uindicta uocat. Vindicta uero est uirgula quaedā: quam licetor manumittendi causa serui capiti imponēs eundē seruū in libertatē uindicabat: dicens quaedā uerba solemnia: atq; ideo illa uirgula uindicta uocabatur. Illa etiā pars faciēdi liberi est: si quis suprema uoluntate in testamēti serie seruū suū liberum scripserit. Videbatur enim uirga haec quaedā maiestatē uindicatori pra se ferre. Recitatores homerici carminis uirgam tenebant: unde illis cognomen tū rhabdūcorū adhaesit. Rhabdonomos: qui uirga populum semouet. Ab hac uirga libri homerici uel diomedae autore rhapsodiae uocantur: seu ομοιομοιότητες hoc est consueuerunt propterea quod homerica carmina hinc inde dispersa a uago: & circulatorē poeta consuta & compacta sunt in unum corpus. Hanc eruditionem spectans lucius noster ita scribit libro floridorum secundo. Sed praesertim praoptare me fateor uno chartario calamo me reficere poemata omnigena apta uirgā: lyrae, socco, cothurno. Vbi lucius apuleius poemata apta uirgā nuncupauit heroica: quae sufflata & cothurnata uirga a rabducho recitantur. platonis haec uerba sunt. uos rhapsodi: qui heroica carmina recitatis. Quæritur ab eruditis quid significet Liuius cum scribit Appium decemurum dedisse uindictas in causa uirginia: ego crediderim uindictas romanos appellasse ius: quo denuntiabatur ipsum iudicem sedere: & permittere ut iure sua cuiuslibet sibi uindicentur: & asserantur: nomē detortum est a uindicando quod eo praecipue tempore fas erat in ius suum uindicare ea: super quibus erat disceptatio. Si amas eme ne rogitas. scribo cogites hoc sensu. Si me medullit⁹ & efficitim depertis eme nec impensam cogites. Inibi planesius loquitur. Qui amat in hoc misera afficitur erumna, quod illi immodice marsypium exenterat muliebres in temperata. Iocundum id domitiani dictum: qui dicebat in sermonibus costum mala conditione comparatum esse iocundiorē: Iuxta id satyri poetae. Elementa per omnia quærunt nunquam animo precibus obstantibus. & subdit. magis illa iuuant: quae pluris emuntur. Res enim: quas difficiliter adipiscimur gratiores sunt: quod cum de omnibus uere proferatur: peculiariter id obseruatur inter choros amatorios. Nec ob aliam causam praecipit ouidius miscendam esse repulsam raris locis. Dulcis amor nimiumq; potens in tedia nobis

Vertitur: & stomacho dulcis ut esca nocet.

Codex ouidii emaculatus.

Pensitatis illis ouidians uerbis mendum in primorū uersu deprehendimus: dispunge hanc uocem potens: & substitue patens. Vocat enim naso patentem amorem facilem: oblatitium: ultroneum. Quod tates amori congruere sic cecinit.

Hanc uolo quae non uult illam quia uult ego nolo

Vincere uult animos non factare uenus.

Varietates amoris.

Dolor enim amorem condit & uenustat: proin Ouidius.

Odi ego: quae nunq̄ moueant suspiria sopnos

Semper in iratam pallidus esse uelim.

Quis illud ignorat?

Hostibus euentat læta puella meis. Nos amoris multiplices & multimodas: desultoriasq; uiscissitudines:

nullo certo ac stabili proposito complexi sumus hoc erotico edyllo : quod animi & laxamenti gratia
subsignare collibuit.

Alliger obscura miserum quid imagine torques

Delia pinnigerum quem generauit amor?

Orbe meas furibunde tuo? Non me ignis: crynns,

Anteros: & furinæ soluere uis ualeat.

Bene uale. Ph. iā ne ego relinquor pulchre? palinure occidi:

P. Ego quidē qui & uapulādo & somno pereo. Ph. sequere me.

Capadox leno. & palinurus seruus.

Ca. Igrare certumst iam nunc e fano foras.

m Quando æsculapi ita sentio sententiam

Vt qui me nihili faciat nec saluon uelit.

Valetudo decrescit: adcrescit labor.

Nam iam quasi zona liene cinctus ambulo.

Geminos in uentre habere uideor filios.

Nihil metuo nisi ne medius disrumpar miser:

Pa. Si recte facias phedrome auscultes mihi.

Atq; istam exturbes ex animo ægritudinem

Paues parasitus quia non redit caria

Adferre argentum credo: nam si non ferat:

Tormento non retineri potuit ferreo

Quin reciperet se huc esum ad præsepe suum.

Ca. Quis hic est qui loquit? Pa. quoniam uocem audio.

Ca. Est ne hic palinur? phedromi? Pa. qui hic est homo?

Cum collatiuo uentre: atq; oculis herbeis?

De forma noui: de colore non queo

Nouisse: iam iam noui leno est capadox.

Congrediar. Ca. salue palinure. P. o scelerum caput.

Salueto. quid agis? Ca. uiuo. P. nempe ut dignus es

Sed quid tibi est. Ca. lien necat. renes dolent.

Pulmones distrahuntur. cruciatur iecur.

Radices cordis pereunt ciræ omnes dolent.

Ira placet: breuis est exusti flammula bilis

Pectoris: irato pax mihi mox petitur.

Mira puer recita: insopnia. quid sit amare

Nosse uelim: noui si bene κίττω erit.

Collatiuo. uentrioso: doliari: ppenfiori. pōpetus. Collatiuū uentrem magnū & turgidū dixit plau-
tus quia in eum oīa edulia congerent. Similiter collatiuū dicitur: quod ex collatione offertur. Vētrio-
sos plautus appellat: aristophanes in pluto γαστροπόδεις. Herbeis. uiridibus: luridus: ut herbaticā
uiritudinem representent. ab herba uerbū exherbare defectitur: quod significat herba emundare.

Ciræ omnes dolent. hic hesitāt oēs eruditi. hic malea plautina: hic acroceraunia: hic symplegades:
Cōstat mendosā dictionē: nec quæ substituitur sat cōdigne reptur. si ciras legis per tropum catacre-
sin protulisse dices fæminino genere: ut ΘΗΛΙΚΕΟΣ usurpauerit: quod fuerat uiriliter ponendū. Cirri
capillamenta sunt: unde Plautus similitudinarte cirros radículas: seu mēbranulas appellabit & para-
phragma hoc est septum transuersum: quæ omnia sunt cordis adminicula: & fulcimina quoq;. Cirra-
tus quoq; capillatus perficō uocatur. Ten cirratorum centum dictata fuisse pro nihilo pendas: Cate-
rum cū in editōne ueneta non cirræ uerū chrīæ legatur constat Mediolani per georgiū merulam
deluxatū inuerecunde & insipidissime fuisse codicē plautinū in cirræ. Nec miremur. Iactabat enim

Merisus quandoq;
creat: quandoq; re-
mittit.

Delicia: Interi
mant: delicia: gene-
rant.

Sauia conciliant: di-
uellit sauias: frig?

Vro: uaporifero
frig? in igne paro.

Diuidia: sunt pacis
opus: de pace resul-
tant

Diuidia: āplexus
distidii illicitum.

Ira: furor. lachry-
ma: bellum: truculē-
tia: bilis.

Fax: dulcor: rissus:
pax: stabilimē: erit.

Intereo quandoq;
minis: quandoq; re-
surgo:

Mors mihi dat ut
tam: ultra dat inte-
ritum.

Hareo. diffugio:
succendor: frigeo.
nolo

Cum uolo: quam
sector non amo uel
satiem.

Sector ut occurrā.
pudet occurrasse p-
getq;

Quæ uolo si quæ-
ras: Hac quæ ego
nolo uolo.

Collatiuus
uenter.

Exherbare

Cirri.

Cirratus.

Philippus
beroaldo
Choria.

Cholades.

merula instar plautini pyrgopolynctis se se unicum plauti alexicaeon hereule: cum nec esset quidem car
cula lycas. probior eorum est lectio: qui choria scribunt. Hæc enim a philippo beroaldo præceptore no
stro: cui post deum quiddam in nobis est eruditionis ascribimus: uiro extra iudicii aleam posito recogno
scuntur. Nil obstat chorion neutraliter dici: quandoque enim plautus non regulariter id obseruat: ut in di
ctione collus: corius & huiusmodi patet. Χοριον enim graeci uocant intestinum: tanquam cappadox cum cor
de sibi inesse uexationem intestinorum conquereret. Huic lectioni nec penitus addico nec abduco. Fuit qui
legerem abdomines.

Nunc non choria
oēs uerū cholades
lego. Χολαδῆς enim
dicuntur: quod in ea
Χολη fundatur. Χολαδῆς
quoque dicitur in
testinum. Tympanites
enim uel hydropici bi
li plerumque intestina

Pa. Tum te igitur morbus agit at epatarius.

Ca. Facile est miserum irridere. Pa. quin tu aliquot dies

Perdura: dum intestina exputrescunt tibi.

Nunc dum saltura sat bonast. si id feceris

Venire poteris intestinis uilius.

Epatarius.

grauante uexant: quod Iis cornelii celsi patet. Nam quoque stomachus corruptus est: quiue ex atra bile
huic deciderunt: quique malum corporis habet huic curationi non sunt. Epatarius. epate laborates. epat
enim peculiariter hos turgescerentes ingetat: & si differant medicinae scriptores: an secur an splene
morbus hic inuadat. Celsus. Neque ignoro erasistrato displicuisse hanc curandi uiam. Morbum enim hunc
locineris putauit. Sed primum non huius uisceris unius hoc uitium est. Nam splene affecto & in totius cor
poris malo habitu fit: deinde ut inde caperit: tamen aqua nisi emittit: quae contra naturam ibi subsistit:
& locineri & ceteris inferioribus partibus nocet. Idem libro tertio de medicina. Sed hic quod acutus est
morbus. Longus uero fieri potest eorum: quos aqua iter cutem male habet nisi primis diebus discussus est:
hydropa graeci uocant. Atque eius tres species sunt. Nam modo uentre uehementer intento creber intus ex
motu spiritus sonus est. Modo itus in unum aqua contrahitur: & moto corpore ita mouet ut impetus eius
cospici possit. primum tympanitem: secundum leucophlegmatiam uel hypofarcha. Tertium ascitem graeci
nominant. Communis tamen est humoris nimia habundantia: ob quam ne ulcera quidem in his aegris faci
le sanescunt. Saepem uero hoc malum per se incipit. Saepem alteri uetusto morbo: maximeque quartana sup
uenit. Facilius in seruis quam in liberis tollitur quia cum desideret famem: sitim: mille alia tedia: Longamque pa
tientiam propius sit succurrit: qui facile coguntur: quam quibus inuitis libertas est. Sed ne si quidem: qui sub
alio sunt: si ex toto sibi temperare non possunt ad salutem perducunt. Ideoque non ignobilis medicus chrysi
pi discipulus apud antigonum regem amicum quendam eius notae intemperantia mediocriter eo morbo im
plicatum negauit posse sanari. Cumque alter medicus epirrhotes philippus se sanaturus polliceretur respondit
illius ad morbum aegri respicere: se ad animum. Nunc dum saltura. lege nec dum saltura. Tempus enim como
dum saltura saltura dixit: quod frequenter. t. & s. coincidunt saltura carantistychon a falso uerbo deflectit:
quod uerbum saltum facit quandoque falsum Sifena. sic mea paludem multi piscium salientium causa a nauibus
semionustis comitant. A salto salientium dixit non salientium. Saluti in tertio historiarum. parte consum
pta reliqua cadauerum ab diuturnitate usus salerent. Salerent a fallo dixit non a salto. Similiter lucilius in
octauo. Sallere murrenas mercem in frigidaria ferre. Inde etiam participia futuri salturus & salturus.
Liuius saliturus. istaec mittam salem. Mumius. istaec sum multo sale salturus. Cornelius seuerus in octa
uo de statu suo: ad quem saltum pumillones afferebantur. Venire poteris. si dum te subcutaneus sus
flat hic morbus & explicat salturae dedit intestina: quae ad infinitatem excreuerunt maiori quam reliqua
membra pretio uenibunt. Vilius enim hoc est deterioris pretii eris totus quam intestina: quae tam magna sunt
& exporrecta. Intestinum dicimus & hic intestinus: quae figura loquedi scater Plinius. Adiectiuum est quoque
intestinus: cum dicimus ciuile bellum intestinum: morbum intestinum: pro intratio & intercuti. Hæc autem
platone gyrus orbiculatis implicantur ne esculenta & poculenta nullo obice descendant extemplo: neue
momentis omnibus cibi necessitas urgeat. Intestina sex a clarissimis medicorum enumerari reperies his
nominibus. Duodenum: ietunum: longum: monocolon: colon: rectum. Celsus duodenum cum plinio non po
nit: cuius a longitudine duodecim digitorum nomen hæsit. autor est albertus magnus & auicena. hoc for
tassis id est quod cornelius libro quarto pyluron appellat hoc est sanitorum & claustratum. Coartatur
enim causa uentriculi in summum intestinum: fores hic pandit excrementis ipsius uentris: quae ob causam
uocem graecam dispicientes neoterici medici portanartum uocant. Ietuno nomen inditum eo quod nunquam
quod accipit continet: sed protinus in inferiores partes transmittit: dicitur hilla quoque: unde factum
hilla. orarius. pro magis ac magis hilla. hille in alia significatio apuleio & graecis prima materia nu
cupatur. pro re uili & abiecta hilla dicebatur: hinc lucretius ad nos non pertinet hilla: unde nihil &
nihilum. Longum tenuius dicitur. sinuosum est & simplicatum: Monocolon quoque caecum dicitur: quia
in dexteram partem putum non est. Colon graeci quintum nostri uocant aluum: proinde quos illi
colicos nos aluinos nuncupamus. Ibi magna: autore plinio dolorum causa. Vltimum rectum uocatur:
quod in ima parte qua excernimus dirigitur. Varro libro primo de lingua latina. Infirra ab eo: quod

Hydrops.
Tympanites
Leucophleg
matia.
Hypofarcha
Ascites.

Saltura.
Sallo. Sallitru

Intestinus.

Nomia testi
norum.

Portanartus
pylorus.

Ietunum.

Hilla.

Logum.

Monocolon

Aluus.

Aluini.

Rectum.

Infirra.

insecta caro: ut in carmine saliorum est: quod in extis dicitur nunc profectum. Hilla ab hillo dicitur id est mini mo: quod ait ennius. Neque dispendi facit hili. Tertium factum est logano quod longius quam duo hilla. Scatet mendis non sat cognobilibus haec uarroniana uerba. Tu ita corrige. Ifficia ab eo quod insecta caro: ut in carmine saliorum est. quod in extis dicitur nunc profectum. est enim iustitiam intestinus farciminibus accommodatus: qui carne insecta complebitur: de quo ab aptio fit mentio non semel. Idem iustitios ipsos botellarios appellat Apitius tamen in epymele iusticia farcimina intelligere uidebitur uerbis. Iusticia sunt marina

Varronis co dex emedat9 Ifficia. Ifficia rii.

Ca. Lien dirruptus. Pa. ambula id lieni optumunst.

Ca. Aufer istec quaeso: atque hoc responde quod rogo.

Potin coniecturam facere: si narrem tibi.

Hac nocte quod ego somniaui dormiens?

Pa. Vah solus hic homo est qui sciat diuinitus.

Quin coniectores a me consilium petunt.

Quod eis respondi: ea omnes stant sententia?

Coquus. Capadox. Palinurus. Phedromus.

Co. Alinure quid stas quin depromuntur mihi:

P. Quae opus sunt parasito: ut sit paratum prandium

Quom ueniat. Pa. manes dū huic conicio somnū

Tute ipse siquid somnasti ad me refers.

Ca. Fateor. Co. abi deprome. P. age tu interea huic somnium

Narra: meliorem quam ego sum suppone tibi.

Nā quod scio omne ex hoc scio. Ca. operā ut det. Pa. dabit:

Ca. Facit hic quod pauci ut sit magistro obsequens.

Da mihi igitur operam. Co. tamen si non noui dabo

Ca. Hac nocte in somnis uisus sum uiderier

Procul sedere longe a me aesculapium.

Neque eum ad me adire: neque me magnipendere.

de gamaris & alta / cis: de loligie de sa / pta: de locusta. In marmore prisco se guntur haec uerba. Surdis auriclas: cau fidicis & uerbosis li guā. bubularis in testina: iustitios femora. mulieribus lū bos. pueris uescias: puellis caudā. cynae dis musculos. praete rea: quem uarro p sectū nuncupat pri sci praefsum dice s bant: unde id emar nauit. Illi praefso: atque epulis captunt opinis. Sed quod sub dit marcus uarro lo ganonem uocari a longitudine nimis & longe procul alse num ab eruditione crediderim: tum quod dictio graeca non la tinam etymologia admittit: tum quod loganio siue loga / niū non longano uo

Præfsum.

Error uarro nis. Longanonē non dicit.

catur: & ita codex apitianus emaculandus est: quē nescio qui non sur sed trisar p iposturā meā publica uit lacerum & lituris pluribus quam litteris offertum. Caterum uir doctissimus undecunquam uarro sciens & prudens uoci graecae latinū ethymon assignat uti scilicet latinam linguam diuinet: quemadmodum furem a furuo tempore dici amore patriae scripsit: cui quod unde descendit: graece dicatur. Fulgentius imitatione uarroniana mulae erato nomen aliud quam deceret ex proposito suo tribuit: & admeto uoci graecae latinum nomen dedit: lenaeo donatus: & alcaeo modo graeca latina etymologia donantes: modo latina graeco interpretamento accommodantes: Cum uarrone ueluti cum ualentiore congrez dior recentiores omittens: quibus honestus error est magnos duces sequentibus. lucianus in lexipha

ne. καὶ φῶρας καὶ οἱ βον τοῦ τοῦ καὶ λωγανιον καὶ τοῦ βοοστο πολυπτοχον εγκατον. Cum in uerbis superioribus: quae in marmore uetusto reperiuntur scriptum sit bubularis: tu eo uerbo intellige iustitios & botellarios: qui intestinis bubulis farcimina faciunt. Longum siue tenuius quod orbitosum est qui maxie dicitur a iuctano πολυπτοχον hoc est multiplicabile. Hoc non uisum omittendum quoniam fit mentio de intestinis reticulum in sacris litteris cartilaginem illam pingulifculam appellari: quae ambit extra. huc uergunt illa exodi uerba. Summes & adipem totum: qui operit intestina & reticulum iecoris: ac duos renes: & adipem: qui super eos est. Ambula. tanquam ambulatio profit ipsi tympaniti. Super qua re Celsi uerba subscribimus. Multum ambulandum: cur rendum aliquid est. Superiores maxime partes perfricandae: ut spiritum ipse contineat. Euocandus est sudor non exercitatione tantummodo sed etiam in arena calida: uel laconico: uel clibano: simili busque aliis. Quintus serenus super lyene haec loquitur.

Bubulari. Reticulum.

Quando lyen tumido circumligat illa uulnulo Et plenum splenis demonstrant membra rigorem Mollibus ex hedera tornantur pocula lignis. Hic trahis affuctos aeger quoscumque liquores. Tute ipse si quid hic loquitur coquus. Fateor. palinurus loquitur.

Strategus.
Strategion.
Demarchus.
Archon.
Comarchus

Tetracomia

Drapeta.

Hermopolis.

Hermastata.

Hermoglyphos.

Vsust. scribē ut vsust id est uisus ne est ut refert. Perfurauerūt. quid si legis peterauerūt. Ellum. ecce illum. Obiectū est. obuiam & in transcurso impositū. Ne quisq̄ tam opulentus. antiqui codices. Nec quisq̄ sit tam opulentus. Strategus. ductor exercitus: & impator: sic græce scribit̄ στρατηγός media p̄ducta. στρατο στρατευειν: qđ ē militare. Strategion locus ubi cōueniūt milites. Demarchus. princeps populi. Apud athenenses ceber magistratus. Spartian⁹ in uita adriani. Fuit demarchus in patria sua quinquenalis. Athenis archon fuit. Comarchus. p̄fectus uilla seu uici: nō absimilis a curionatu magistratus. Siquē a de curiōe. κωπολη munitiō. Tetracomia greci creulā appellant: id est quatuor uicos habētē.

Capite sistat. ceruic⁹ fiat: prosternatur in caput. Cū libris. lego cum libris: tum temporis mos græcorū erat: ut nunc cysicū cum infantibus teneris adhuc & infirmis pectori applausis erogare stenas elemosinarū. scitū cæsaris circumferē a plutarcho narratū. Is cū uidisset greculos cauculos ferarū suarum circumforaneos deportare: quibus cæsaris. Mallē uitas imperatorum uestrorum tulissetis. Drapeta græci fugitiui & trāsfuga sectarū: qui nulli dogmati: & sectæ peculiari sunt obnoxii. Nulli⁹ addicti iurare in uerba magistrū: qđ agrī: uagī: & stomachosi animi seneca autumat. Decet enī alicutus ingenio familiariter applicari & alicutus sectæ uelut inuerrit. Nihil tā optimū: qđ in transitu proficit. planta: quæ sapi⁹ transferri non coalescit. στρατευω fugio. στρατηγος fugitiuus. Dialogus est apud lucianū: cui titulus est στρατηγος. In hermopolio. in ea potissimū officina ubi statuarū uendebantur. Tanq̄ hic peculiariter pitissia glet. oller. huc illud maronianū uergit. excudent alii sprantia mollis a ra credo equidem & uulos ducet de marmore uultus. Sidon⁹ hermā lapideū hoīem: marmoreū & instar statuarū insensibilis uocat. eius uerba subiecit. Tantāq̄ mihi bilem nūc hulusce cōtrarietas excitauit ut per plurimos dies illum ipsum hermā stolidissimū uenire ante oculos meos inexoratus arcuerim laturus agre. Satyrus. trūcoq̄ simillim⁹ hermā. Hermā nūcupatæ sunt statuarū: quæ dimidiatim ad usq̄ osphīn effigebant. Cæterū fustior & inuulgatior uox effecta est: ut p̄ integris etiā ab fidei receptæ scriptorib⁹ ponantur.

Vsust. Co. item alios deos facturos scilicet.

Sane illi inter se congruunt concorditer.

Nihil est mirandum melius si nihil sit tibi.

Nanq̄ incubare te satius fuerat ioui

Qui tibi auxilio in iure iurando fuit:

Ca. Siquidem incubare uelint qui periurauerunt:

Locus non præberi potis est in capitolio.

Co. Hoc animum ad uorte pacem ab æsculapio

Petas: ne forte tibi eueniat magnum malum.

Quod in quiete tibi portentum est. Ca. benefacis.

Ibo atq̄ orabo. Co. quæ res male uortat tibi:

Proh di immortales quem conspicio: qui illic est?

Estne hic parasitus qui missus est in cariam?

Heus phædrome exi exi inquam ocius.

Ph. Quid istic clamorem tollis? Co. parasitum tuum

Vide occurrētem: illum usq̄ in platea ultima.

Hinc auscultemus quid agat. Ph. sane censeo.

Curgulio. Phædromus. Palinurus seruus:

d Ate uia mihi noti atq̄ ignoti: dū ego hic officium meū

Facio: fugite omnes: abite: & de uia secedite

Ne quē ī cursu capite: aut cubito: aut pectore offendā: aut gēu.

Ita nunc subito properē & celere obiectum est mihi negocium.

Nec quisquam tam opulentus qui mihi obsistat in uia:

Nec strategus. nec tyrānus quisquam: nec agoranomus

Nec demarchus: nec comarchus: nec cum tanta gloria

Quin cadat: quin capite sistat in uiam de semita.

Tum isti græci palliati capite operto qui ambulant:

Qui incedunt suffarcinati cum libris: cum sportulis

Constant: conferunt sermones inter se drapeta.

Obstant: obsistunt: incedunt cum suis sententiis

Quos semper uideas bibentes esse in hermopolio:

Luciano hermoglyphos pro marmorario dicit & statuarius, sicut autumat quod plurimum mercurii statuæ deliniarentur: inde nomen adeptas. Hermet quadrum marmorei & statuis accōmodi ciceroni uocati in epistolis ad atticū. Apollonius in libyco similiter hermas intellexit. Inde trahitur hermopodolium, officina ubi officinatores statuæ habitant. Galeottus ciceronē adfert in mediū hæc prodentē de sepulcris in legibus Nec hermasos: quos uocant licebat imponi. Insolens uox & adulterina tollenda: scribendūq; hermas eos pro uirilibus statuis: quæ ad propangā defuncti memoriā sepulcris erigebantur. De quibus hæc quoq; Marcus tullius libro ad atticum cum sexto. Hermæ tui pentelici cū capitibus æneis: de quibus ad me scripsisti: iam nunc admodū deletant. Solitas minervæ mercuriq; cōiunctas statuas gymnasiis dicari: quas hermathenas uocabāt Tullius indicat. Quod ad me dicit hermathena scribis per mihi gratū est: ornamentū academiæ propriū meæ. qd & hermis cōmune omnium & minerva singulare in signe eius gymnasiū. Alibi & posita ita belle est ut totū gymnasiū epulothi

Error galeotti.

Hermathena.

Hermerotes

Capitula.
Capitulatim

Capitulat9.

Capita facer
Capitones.
Quoq;

Polentariū.

Datatim.
Factores.

Solum.

Vbi quid subriperere operto capitulo calidum bibunt:

Tristes atq; ebriosi incedunt eos ego si offendero

Ex uno quoq; eorum eiiciam crepitum polentarium:

Tum isti qui ludunt datatim serui scurrarum in uia.

Et datores & factores omnis subdam sub solium.

Proinde domi contineant: uitent infortunia.

Ph. Recte hic mōstrat si iuperare possit: nā ita nūc mos uiget

Ita nunc seruitium est profecto modus haberi non potest

Cur. Ecquis est qui mihi cōmōstret phedromū geniū meum?

Ita res subita est celeriter: mihi hoc hoīe cōuento est opus

Pa. Te ille quærit. Ph. quid si adeam? heus curgوليو te uolo.

Cur. Quis uocat: quis nominat me? Ph. qui te conuentū cupit

Cur. Haud magis cupis q̄ ego te cupio. Ph. o mea oportūitas.

Curgوليو exoptate salue. Cur. salue. Ph. saluum gaudeo

Te aduenire. cedo tuam mihi dextrā: ubi sunt spes meæ?

Eloq̄re obsecro hercle. Cur. eloq̄re te obsecro: ubi sūt meæ?

videtur. Thucydides libro sexto de bello peloponnesiaco. Verū interea quicunq; lapidei hermathenæ intra urbē erant. sunt autē hermathenæ ex domestica cōsuetudine opus quadratū: & si permulti tam priuarum ædium uestibulis: q̄ in sacrarū eadem nocte circūcisi sunt ex maxima parte circa ora. hermerotes dimidiatim marmorei amores nūcupant: Plinius libro trigesimo sexto. Cleomenis: entochi: thaurisci: hermerotes. Operto capitulo. diminutio a capite. syllabi: indices: & lēmata librorum capita: & diminutiue capitula uocantur. quod principū & uestibulū librorū sunt: unde plinio sit aduerbiū capitulatum. Quin capitula puncti mali dicunt a cello libro quinto. Idem libro secundo. præcipue tamen in unguis trunculisq; suis: in petiolis capitulisq; hædōq; & uitorum & agnorum. a capitulo sit capitulatus. Celsus libro octauo. eaq; primis partibus rotundæ: & leniter quasi capitulata uertebra rū transuersis processib9. Idem terebræ capitulū uocat. Capitulatim Plinius pro eo qd est per capita usurpat. Idem luxata: seu strumas aut furunculos facere capita dixit hoc est suppurare ut exsiccanda sint nimia purulenta sanie. Homines Plautus capitones appellat helluones quod multa capiunt. Tristes. stoicidæ: seueri: qui de uirtute loqui clunem agitat. & cauent. Ex uno quoq; ex uno quoq; cunq; proprietus. Nam decimo admittor uix ego quoq; die. Crepitum polentarium. peditum ex crapula placenta terricrepum. polenta enim cibarium grecis familiare: sicuti puls romanis. Faminino & neutro genere polenta dicimus uel eo carmine ouidiano.

Dulce dedit texta quod coxerat ante polenta.

Apuleius polentarium damnū in hanc significationem. Datatim. uticissim. alternatim: ferunt & referuntur. Pomponius. Datatim in lecto lusitant. Factores. georgius merula & hoc infucavit. Tu scribe factores hoc est olearii: decuplatores: & condimentarii. Ita factores appellati a facto olearia mensura. Factum alii sexaginta modiorum faciebant: qui oleum faciunt dicuntur a catone factores. eius uerba sunt hæc. si emptor legulis & factoribus: q̄ illic opus fecerit nō soluerit: cui dari oportebit si dñs uolet soluat. plin9 lib. xv. Mox trapetis fractæ p̄munt. Itaq; p̄mi plusq; ceteros modios n̄ p̄bat. factus uocat: Quod uero post molā primū ē flos. Fact9 tergeminos ferūt a q̄ternis hoibus die ac nocte p̄mi iustū. Subdā sub solū. lego. sub solū. hoc ē ped' b9 p̄culabo. Vocat. n. solū qd coriaceū strametū soleæ subiciff: Idē in trinūmo: foccis subptingā solū. Martialis ueteramētariū carpēs. & morde luto putre uetusq; solū. Plaut9 i trinūmo: quoq; un9 rapuit cursori solū. Recte hic mōstrat si ipas. Alibi repies ita scriptū. recte hic mōstrat si ipetrare possit. i. ondit q̄ ipios eēt si ab his fuitiū & obediētā possit ipetrare. Spes meæ. nūmi scilicet & pecūiæ: q̄ me hilaritatib9 & festiuitatib9 onerare possunt.

Caligatiões.

Tenebræ oboriuntur. scotonia tenebræ & caligatiões: quæ oboriuntur ne sat pspicue uideamus. Has ocularias caligatiões celsus libro sexto uocat. Quicquid uero oculi caligabunt huius opus erit multa ambulatiõe: atq; exercitatiõe: frequenti balneo ubi totum quidẽ corpus pfricandũ est: præcipue tamẽ ca pur: & quidẽ irino donec insudet: uel andũq; postea: nec detegendũ antequã sudor: & calor domi cõ quierint: tum cibis utendũ acribus: & extenuantibus interpolitq; aliquibus diebus ex sinapi garga rizandum. Multis casibus patent oculi: laborant inflãmatione: in qua si cui tument ac distenduntur cũ dolore. est etiam

Xerophthal mia.

genus aridæ lippit udnis xerophthal miã græce appellat neq; tument: neq; fluunt oculi: sed rubet tm̃ & cum dolore quodã grauescũt & noctu prægrau pituita inhærescũt:

Ph. Quid tibi est? Cur. tenebræ oboriunt: genua media succidunt.

Ph. Lassitudine hercle credo. Cur. retine retine me obsecro.

Ph. Viden ut expalluit: datin isti sellam: ubi assidat cito.

Et aqualẽ cum aqua: properat in ocuis? Cur. animo male est.

Ph. Vin aquam? Cur. si frusculenta est da obsecro: hercle obsorbeã.

Suffusio. Resolutio. Mydrasis. Delachrymatio.

laborat & scabrycie: quod utriusq; maxime in angulis esse cõsueuit. suffusio quoq; inuadit oculos: quam græci hypochoyris nominant: interdũ oculi potentia: qua cernit se opponit. Resolutio: quam paraly sin græci nominat. Non multũ ab hoc malo distat id: quod mydrasin græci nominat. pupilla effunditur & dilata: actesq; eius hebescit: ac pene difficillime genus id imbecillitatis eliditur. Delachrymatio nẽ Plinius inter ocularios morbos numerat. præter hæc imbecillitas oculorũ est: ex qua quidã interdũ satis noctu nihil cernit: quod in faminã bene respondẽtibus mēstruis nõ cadit. Genua media succidunt. scribe genua inedia succidunt. poplitũ hebetudine & resolutione festi aut timentes proci dunt: propterea Ouidius inquit. succiduo dicor p̃cubuisse genu. excidũt quandoq; genua autore celso libro octauo medicinae i exteriorẽ & in interiorẽ & in posteriorẽ partẽ: in priorem nõ prolabi pleriq; scripserũt. potestq; id uero proximũ esse cum inde opposita patella: ipsa quoq; caput tibiã contineat. Megeas tamen eũ: cui in priorẽ partem excidisset a se curatũ esse memoriã prodidit. In his casibus intendi nerui rationibus iisdem: quas in femore rettuli possũt. & id quidẽ quod in posteriorẽ partem excidit eodẽ modo rotundo aliquo sup poplitẽ impõsito: adductoq; eo crure recõdit. Cætera uero manibus simul tum ossa in diuersas partes cõpelluntur. In his celsi uerbis subobscurũ est uerbum patella. scito eo uerbo celsũ significare os latum & prominulum quod cranton & caluariam ipsi9 genu in istar columnã fulcit. hos omnes generaliter nodos uocat Lactantius libro de opificio in hæc uerba. Item feminum deducta & latioribus toris ualida longitudo quo facilis onus corporis sustinet: quam paulatim deficientem in angustum genua determinant: quorũ decentes nodi flexuram pedibus ad gradiendũ sedendũq; aptissimã præbent. Animo male est. relinq; animo. hic lipopsychos græce dicitur autore plinio. sunt q; in numero micropsychorũ cõnumerant attonitos: quorũ & corpus & mens stuper. Fit interdũ ictu fulminis. Interdũ morbo. pot & resolutio neruorũ inter lipopsychian enũtari: quæ interdũ tota corpora interdũ ptes ifestat: hoc paraly sin ueteres autores noiauerũt. Illud apoplexian. Nũc utriq; paraly sin appellari uideo. Solẽt aut: q; p oia mēbra uehemẽter resoluti sunt celeriter rapti: ac si correcti nõ sũt diuti9 qdẽ uiuũt sed raro tm̃ ad sanitatẽ pueniũt: & plerũq; miserũ spiritũ trahunt: memoriã quoq; amissa. In partibus uero nunq; acur9: sæpe long9: fere sanabilis morbus est. Si omnia mēbra uehemẽter resoluta sunt sanguinis detractio uel occidit uel liberat. Si frusculenta. corrige frusculenta. elegãter enim & eruditissime plautus aquã frusculentam uocitat broditum: in quo frustillatim dissecti capi cõminuũtur: & lipopsicho ad uires recolligendas datur. carnẽ minutatim cõcisam lucius iuscũ fartim cõcisum uocat: ubi iuscũ p similitudinẽ græcã diminutionis a iure uocant: sicuti satyriscũ dicitur: & thauriscũ: & huiusmodi cætera: sunt qui uiscus legunt. est enim uiscus Interaneũ: unde lucretius e uisco uiscus gigni sanguenq; creari. Cum uergillus inq; in primo georgicon. & uisco captare feras: uiscũ Donatus exponit pro intestinis dicit maroni: Serulus contrariũ sentit asserens in hac significatiõe uiscus uisceris appellari: sed credere decet donatũ non sine autoritate id protulisse. Visco feras capi eo glutinoso q; ppe ridiculũ est: Cũ usus doceat. pliniana autoritate suadete uenenata carne feras excipi. Illud pene mōstrosũ martialis posuit: cũ ita cecinit.

Patella qd.

Lipopsychi. Attoniti.

Paraly sis.

Frusculenta caro. Iuscum apud apuleium. Viscus.

Cõtra fulũ.

Excipiat uacuo piscator in aere prædam
Si captare feras aucupis arte placet. Lactantius i libro de opificio uiscus a deo artifice formatũ ait ut receptaculũ ciborũ. Fecit enim genus quoddã uiscorũ molle atq; rarũ: qdẽ pulmonẽ uocamus: i quod spiritus reciproca uiscositudine cõmearet: eũq; non in uterũ modũ finxit: ne effunderet simul spiritus aut isflaret simul. Ideoq; plenũ uiscus effecit sed inflatle atq; aeris capax. Apulei uerba subsignaui ex libro secundo. Nec tamen milonẽ domi uel uxore eius offendo sed tantũ charã meã photidem: quæ suis dominis parabat iuscũ fartim circũcisũ: & pulpam frustratim consecã: abacũ pascue hirsulentã: & qdẽ naribus iam mihi arisolar tucetũ p q; sapidissimũ. poteris tm̃ cõmodius apud lucium gustũ nõ iuscũ legere siq; cõperia aptitõ gustũ esse minutal & sarcimẽ ex tesselis carnulẽtis minutatĩ cõpletũ.

Correctus a pulci locus. Gustus.

Nōnulli grāmatisfæ apuleiana uerba defectūt ad omentū frustatim cōcisū: quod buscā mediolanē ses a secamētis bouillis appellāt. sed id pperā: præcipue cū has omenti testelas apitius omentata uocet: & ita latine: buscā: ut utar dictione uernacula: omentatum nūcupabis. In apuleianis hīc uerbis multiplex mendū cōparet. Nō enī hirulentā uocē nihili sed uinulentā legere cōuenit tanq̄ dicas cellā uino & edulis affatim: optare: & abūdāter cōpletā: Id enī significat aduerbiū pascue. Tucceta dicūtur efcæ regīæ sicut callimachus in pisets. Ambrosio redolēt tucceta sapore. psciūs. Sed pingues epu

Omentatū

Pascue.

Tucceta.

- Ph. Ve capiti tuo. Cur. obsecro hercle facite uentū ut gaudeā.
 Ph. Maxie. Cur. qd facitis quæso. Pa. uētū. Cur. nolo eqdē mihi Fieri uentulum. Ph. qd igit̄ uis. Cur. esse ut uentū gaudeā.
 Ph. Iupiter te diq̄ perdant. Cur. perii: prospicio parum.
 Os amarū habeo: dētes plenos. lippit̄ fauces fame. ita cibi Vacuitate uenio lassus lactibus. Ph. iam edes aliquid.
 Cur. Nolō hercle aliquid: certum q̄ aliquid mauolo.
 Ph. Immo si scias reliquiæ quæ sint. Cur. scire nimis lubet Vbi sient: nam illis cōuentis sane opus est meis dentibus.
 Ph. Permam: abdomē: suis glandium. Cur. ain tu omnia hæc? In carnario fortasse dicis. Ph. imo in lancib' quæ tibi sunt Parata postq̄ scimus uenturum. Cur. uide ne me
 Ph. Ita me amabit quam ego amo ut haud mentior: Sed quo te misi nihilo sum certior. Cur. nihil attuli
 Ph. Perdidiſti me. Cur. inuenire possim si mihi operam datis: Postq̄ tuo iassu perfectus sum perueni in cariam. Video tuum sodalem. argenti rogo uti copiam faciat: Scire uelles. gratiam tuam noluit frustrarier: Ut deet uelle hominem amicum amico atq̄ opitularier: Respondit mihi paucis uerbis. atq̄ adeo fideliter. Quod tibi est: item sibi esse magnam argenti inopiam.
 Ph. Perdis mæ tuis dictis. Cur. imo seruo & seruatum uolo.

læ: tuccetaq̄ crassa ānuere his supos me tuere: iouēq̄ morā tur. Esse ut uētum gaudeā. cupio esse Inq̄ toculariter cur culio hoc ē comesse ut gaudeā me uētū hoc est later iter familiars aduenisse. Hic pro participio ponitur uentū. superius pro nomine ponebatur. Dentē plēos. saluosos ob Inardescētem & incoquētē cholēram ipm stomachū.

Lippunt fauces. obliantur ppter catharum descendē tē fame incandescēte: quæ oculoꝝ fuerant p abusione trāstult ad fauces. præterea famescētis catharus infestat: & salua multiplex calore in itercuribus de bacchante saluosū sputū gignit. Vacuitate uenio lassus lactibus. scribo laxis

apris ut murmurēt. Hūc famescētū strepitū medici neoteri burburismon appellāt. Marcellus. Lactes dñr itestina. Titinius in platria. Particula: cerebellū: lactes agninas. Plautus in curculione. Ita uacuitate cōbi uenio laxis lactibus. Idem in pseudulo. Vna opera alligare fugitiuū canem agnis lactibus. Priscianus libro quinto. lactes sunt partes intestinorum αρωτου γαλακτος: cutus singulare hæc lactis ē. Titinius in ferentinati. Craticula: cerebella: lactis agnina: Pomponius in lare familiari. Oro te base per lactes tuas. Plin' libro undecimo. ab hoc uentriculo lactes in oue & homine: per quas labitur cib' in cæteris eā illia: quibus capactora intestina ad aluū. Perseus. emeris auricuias pulmone & lactibus unctis. Tranquill' in utellio. In hac scarorum lectinora: phasianorū & pauonū cerebella: linguas phenicoptez murrenax: lactes. seuū lactentem uidentur uerba præfecti urbis appellare hæc uerba. subgulari adteere & seuo lactente. Certum q̄ aliquid. Hic subobscurus est nodus omnigeram plauti liquido certus eruditionem ostendens. scribit boetius disciplinosus auctor in hac cathēgorica propositione aliquis homo currit: nullum liquido & certe & signate hominem intelligi. sed confuse pont: proinde illos errare: qui aliquem dicunt: cum quendam dicere debeant: quæ uox utiq̄ decretorium & signatum ostendet. Dialecticas igitur tendiculas & serras captiosas euitans ipse curculio ut se in ganeo disertum notet inquit se uolle aliquid. sed quiddam: quod rem certam signat & describit. In lancibus. in disels patinartis mazanomo scilicet & fundulis. est enim mazanomum uasis genus ut inquit acron: super quo Oratius libro secundo sermonum. Deinde securi mazanomo pueri magno discerpta ferentes Membra gruus sparsæ sale multo non sine farre. Vide ne me. in pscis exemplaribus sic. uide ne me ludas. Inuenire possum. redintegrare: suscitare: alludit ad uerbū p didisti: quod supius dixit. Opam datis. scribe duls hoc ē dederis. Scire uelles grām. Corrige. scires uelle hoc ē crederes hoc ē credere posses. Outdus lib. prio metamorphoseon. scires e sanguine natā.

Burburism' Lactes.

Seuū lactēs.

Aliqs. Quidā disse runt.

Lances. Mazanomū

Animi causa. causa uoluptatis: ut animo & uoluptati & genio indulgerem. Me memorari, scribo me morari. Dicitur enim quis uelle morari diem cum scilicet diu canat & sero decumbit. Nocti nocerier. Dicitur quis nocere nocti cum dat seris rebus operam & cupit ut nunquam nox diem succedat: de nocte itans susq; deq; Morologia sunt. Ponopallium. contrapono pignori. Volatarios quatuor. talos: quia quemadmodum uultures sunt uolucres rapaces: & rapto uiuentes. Ira tali absumunt bona aleonis. Carniuori enim uultures sunt. Vulturis: uultur: uulturius: & indiscriminata. Talis uulturis

Tali uulturis

Ennius. Vulturis in pratis miserum ma debat hominem. Catullus. lingua exerta auido sit data uulturio. pro rapacibus uultures capi testis est cicero: qui palliatos uulturios appellat & similiter Lucius apuleius. Ludus talarius ex quatuor talis constabat: tessera tribus: unde epigramatista. Non mea magnanimo depugnat tessera talo.

Talarius ludus

Tesserarius.

prouerbium graecum est in hac uerba. ΗΤΡΕΙΣ ΕΣΤΙ ΗΤΡΕΙΣ ΚΥΒΟΙ. Η ΠΡΟΙΩΔΙΑ ΠΑΡΑ ΦΕΡΕΚΡΑΤΕΙ ΕΝΤΟΙΟ ΔΥΒΗΚΑΝΘΡΩΠΟΙΣ. ΚΕΙΤΑΙ ΔΕ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΠΟΚΙΝΟΥΜΕΝΩΝ ΤΩΝ. ΤΟ ΔΕΝ ΓΑΡ ΤΡΕΙΣ ΕΣΤΙΝ ΠΑΝΤΕΛΗ ΜΙΚΗΝ ΔΗΛΟΙ. ΤΟ ΔΕ ΤΡΕΙΣ ΚΥΒΟΙ ΤΗΝ ΗΤΤΑΝ. ΠΑΛΑΙ ΓΑΡ ΤΡΙΟΙΝ ΕΧΡΩΝ ΤΟ ΠΡΟΣΤΑΣ

παλαιοσ κυβοισ. και ουχος σι γων δυο. εστι δε ο μωυδια. κυβον γαρ ελεγον ιδιωσ αυτον τον ρικτου μενον οτε πληρησ εστικαι. Η. του δε κυβουσ τουσ τοιουτουσ οι ιωνεσ κα λουειν οι υβουσ και την προιωδιαν ουτωσ εκφερουσι. ΗΤΡΕΙΣ ΕΣΤΙ ΗΤΡΕΙΣ ΕΙΝΑΙ. hoc est uel tres sex uel tres asses prouerbium apud pherecrate in myrmidonibus. ponitur in plicitates. significat enim tres cubi dānū. in lusu enim tribus talis utebantur: nō ut nūc duo. est autē æquatio. Cubū autē proprie dicebāt spm tactū. Cubos hos iones uocabāt οι υουσ: & puerbū ita pferūt. uel tres sex: uel tres asses. Atalo suctōis pclusionē nodi digital uocat talitru: cōdaltū marrianus. hic sit diminutiū taxilus. pōponis bo Parua monere pudet: Talorum dicere tactus.

Cubus. Vel tres sex uel tres asses. Talitru. Cōdaltum. Taxilus. Astrogalus.

Ut sciat: & uires tessera missa suas. Astrogalus graece talus appellatur. ē & astrogalus uarietatis positurae i architectonica: de quo libro quinto utruuius. plectura autē quanta est eius crassitudo. Sculpendū est climatiū le: biū cū astrogalo. Marcus tullius libro primo officiorū ait artifices talos esse iprobados. Plutarchus uoce latina i galba si gnū: quod ab impatore das milibus tessera dicit. eratq; in his inquit iturius & barbū alter optio: alter thesenarius. sic enī uocant: q nuntiorū speculatorūq; officio fungunt. Mēdosa sūt hęc plutarchi uerba sic restituēda i priorē formā. Alter optio alter thesenarius. sunt enī optiones milites: de qbus cū uergeto Pompeius & ceteri. Multa sup optione milite dixi in asinaria. Qui sit talus: quæ sit in talo uenus: & canis iis explicat aristoteles libro secūdo de animalibus. Talū ē asinus ille indicus solus i sollipedū genere possidet. sius enī ut modo dixi ambiguus est: quo sit etiam ut talo careat pbtore: permulta ex bī sulcorum genere talum habent. At uero multitudine nullū adhuc talū eiusmodi habere cognitum est:

Castigatus plutarchi co dex. Optio. Theserarii milites.

Postq mihi responsum est: ab eo ab illo mcestus ad forum. Me illo frustra aduenisse: forte aspicio militem. Aggredior hominem saluto adueniens. salue inquit: mihi Prehendit dextram: seducit: rogat quid ueniam cariam: Dico me illo aduenisse animi causa: ibi me interrogat. Ecquem in epidauro lyconem trapezitam nouerim Dico me nouisse. quid lenonem cappadocem? annuo Visitasse. sed quid eum uis? quia de illo emi uirginem. Triginta minis: ueste: aurū & pro his decem coaccedunt minæ Dediti tu argentum inquam: immo apud trapezitam situm est Illum quem dixi lyconem: atq; ei mandauit qui anulo meo Tabellas obsignatas obtulisset ut daret operam Ut mulierem a lenone cum auro: & ueste abduceret. Postq hoc mihi narrauit ab eo ab illo: reuocat me ilico. Vocat me ad cœnam: religio sūt: denegare nolui. Quid si adeamus: ac decumbamus inquit. consilium placet. Neq; diem decet me memorari: neq; nocti nocerier. Omnis res paratast. & nos quibus paratum est assumus. Postquam cœnati: atq; appoti: talos poscit sibi in manum. Prouocat me in aleam: ut ego ludam: pono pallium. Illē suum anulum opposuit: inuocat planesium.

Ph. Meos ne amores? Cur. tace parumper: iacit uoltorios quattuor

ut ne hominē quidem habere certum est. sed lynci semitalo simile quiddam. leoni autem tortuosum in anfractum est quale effingunt. omnia uero quibus datus est talus cruribus eum posterioribus continent: ita ut erecti in suffragine parte sui prona foras: supina introrsum spectet: & quæ ueneres uocatur intus aduersæ sibi positæ sunt: quæ canes foris: quæ antenæ supra habeantur. situs talorum omnium talis est. Vestis ad talos pendens talaria nuncupatur in libro genesios iis. Nudauerunt eum ueste talari & polymittæ: ubi polymittam uestem multiplici plumario opere uartegatam aut contextam appellat. Nu

Veneres.
Talaria ue
ris.

Talos arripio: inuoco almam meam nutricem: herculem
Iacto basilicum propino magnū poculum ille ebibit.
Caput deponit: quū dormiscit: ego ei subduco anulum.
Deduco pedes de lecto clam ne miles sentiat
Rogant me serui quo eam. me dico ire quo saturi solent.
Ostium ubi conspexi: exinde me illico protinam dedi.
Ph. Laudo. Cur, laudato quando id quod cupis effecero.
Eamus nūc intro ut tabellas cōsignemus. Ph. nō moror.
Cur. At q̄ aliquid prius obtrudam? pernam: sumen: glandiū.
Hæc sunt uentri stabilimenta: pane & assa bubula.
Poculū grande: aula magna: ut satis consilia suppetant.
Tu tabulas consignato: hic ministrabit. ego edam.
Dicā quē admodū cōscribas: seq̄re me hac itro. Ph. sequor.

tricem herculē. quæ saturitas mihi pro / pugnaculū est quē admodum bōis hercules: qui dictus est alexicacos hoc est malorum expulso. sunt qui legant hercleuti per herculē sancte deteret. sed his literatorū affan nīs omīssis mallm legere hærem. Marcellus. hærem p hæ redē. Nautilus in grā matista. Atq̄ meis bonis ego te hære factā: non hoc Plautus sentit. sed id Pō pel potius. Hærem marteam at̄iqui ac

Alexicacos
hercules.

Hæres mar
tea.

cepta hæreditate colebant: quæ a nomine appellabatur hæredum: & esse una ex martis comitibus purabatur: appellat igitur saturitatem hærem suam hoc est opulentiam & hæreditatem suam. Non hinc heroes dicitur sed ab h̄p̄ hoc est iunone ut autor est Augustinus. Martianus capella libro secūdo de nuptiis philologæ & mercurii. A medietate uero aeris usq̄ in montium terræq̄ cōfinia hemithel heroēsq̄ uersantur: qui ex eo quod h̄p̄ u terram ueteres dixere heroes nūcupati: ibiq̄ manes corpori humano præfules attribuit: qui parentum seminibus manarunt Inuocabant enim amicorum nomina ludentes oratus. nec regna uini sortiere talis. & locum primum in conuiuio tactu tali quare uenereo: qui fortunatissimus est archipoliā autore porphyriōne incohationem bibendi in cōsultio talorum iactu sortiri solebat. Venerius autem iactus in talis summum numerum habet id est tricece narium. Oratus libro secūdo carminum. quem uenus arbitrum dicit bibendi. Quo saturi solent. ad cessale scilicet & latrinam: ubi uenter exoneratur. est enim cessale sedes familiaris ubi excrementa conuoluntur: α πο τ ου κατοα: quod est egerere: siue a secessu. Columellæ uerba sunt hæc libro secūdo. Vbi greges quadrupedum uersantur: quædam quotidie ut culmina & cessale: quædam pluuiis diebus ut bouilia & ouilia debent emundari. Protinā. protinus. prisca uox. Assa bubula. carnem bubulinam: quæ assatur ad cibum familiaris inscita & illiberalis tum palato tum digestioni: p inde cum parasitus florulenta tantumnum & exquisita petat mallm scribere assabula: sic appellata sunt omnia: quæ assantur. Hæc inter cacochyla caro numeratur. Ita enim uocantur a cornelio celso illa: quæ mali sunt nutrimentū: & succi: boni succi alimontas euchylas dixit celsus. Mali uero succi sunt miltum: panicum: ordeum: legumina: caro domestica permacra: omnisq̄ caro salsa: omne falsamentum: garum: uetus caseus: radieula: rapa: napi: bulbi: brassica: magisq̄ cima eius: asparagus: beta: cucumis: porrum: eruca: nasturcium: thimum: nepeta: satureia: hyfopum: ruta: anetum: phaniculum: cuminum: anesum: apatium: sinapi & allium: cepa: lenes: renes: intestina: pomum quodcunq̄ acti dum uel acerbum est: acetū: omnia acria: acida: acerba: oleum: pisces saxatiles: omnesq̄ qui ex tenero genere sunt: aut hi: qui rursus nimium duri utrosq̄ sunt: ut fere quos stagna: lacus: sinuosi uerui ferunt: qui ue in nimiam magnitudinem exceperunt. Seltio celsum cornellum parum usurpara uoce radieulam intybum nuncupare: de quo in georgiis maro. & amaris intyba fibris. Columella.

Heroes uñ.
Hemithel.

Cessale qd.

Protinā.
Assabula.
Cacochyla.
Euchyla.

Radieula.
Intyba.
Cicorea.

Iam breue Cherepolum: & torpenti grata palato
Cicorea: & teneris frondens lactucula fibris.

Aula magna. hæc aulacocia uocabatur: ubi fartim plurimæ carnum congeries coquebantur. Pompetus autor est aulas antiquos dixisse: quas nos dicimus ollas: quia nullam litteram geminabant. Itaq̄ olliquona extra: quæ in ollis coquebantur dicebant id est elixa. Rationculam, computum feci.

Aulacocia.
Ollicōa extra

Subducere.

Decoquere.

Subdixi rationculā. subducere supputare. Terenti⁹ in adelphis. Nunq̄ ita q̄quā bene subducta ratione ad uitā fuit. Tullius in hortensio. Nam & sine ea cogitatioe in eundē subductis rationibus. Idem de finibus bonorū & malorum: qui autē esse potest nisi amor ipse te capit: quod non subducta utilitatis ratione effici solet. Cōuellere cogito. discedere: aufugere: metaphora deducta ab impatoribus: qui quoties promouere contendunt in aduersariū signa cōuellunt. Mensulariū qui ob aēs multiplex alienum contractū effugiunt decoquere dicuntur: proinde decoctores uocati. Catullus. Decoctoris

amica formiani. In annalibus dirū & in auspiciatū omen flā mīno dederunt si / gna: quae cōuelli nō potuerūt Plini⁹ trigesimo tertio. po / itea diuites cognominati: dūmodo notum sit: eum qui primus acceperit hoc nomē decoxisse creditur suis. Ut ali⁹ aliā poscāt. scribe ut alienū poscāt.

Mature.

Matura. deme dī phthongū pro subltate politū. Mature nūc significat p̄pere & esto cōtra ipsius uerbi sententiā Aliud est enī mature q̄ quod dicitur. p. nigridius homo ī omniū bonorū artū disciplinis egregius. Mature inquit est: quod neq; citius ē neq; serius. sed mediū quiddā atq; tēperatum est. Bene

atq; proprie nigridius. Nam & in frugibus & in pomis matura dicuntur: quae neq; cruda & imitia sunt: neq; caduca & decocta. sed tempore suo adulta maturataq;. Quoniam autē id quod non segniter fieri mature fieri dicebatur progressa plurimū uerbi significatio est: & nō iam quod non segniter sed quod festinatus sit: id fieri mature fingitur: quando ea: quae praeter sit tēporis modū properata sunt imatura uerius dicantur. Illud uero nigridianū rei atq; uerbi temperamentū diuus augustus duobus graecis uerbis elegantissime exprimebat. Nā & dicere ī sermonibus & scribere in eplis solitū esse aliūc σπευδῆ βρονδῆω id est matura. p̄ quod monebat: ut ad rem agendā simul adhiberet & Industrie celeritas & diligētiae tarditas: ex qbus duob⁹ cōtrariis sit maturitas. Vergilius quoq;. si q̄ animū attēdat: duo ista uerba p̄pare. & maturare: tāquā plane resonātia cōtraria scitissime sepauit in hisce uerbis. Frigidus agricolam si quando continet imber. Multa forent: quae mox caelo properanda sereno

Maturare datur. elegantissime ista duo uerba diuisit. Namq; in properatu rei rusticae p̄ tēpestates pluuias quando ocitū est maturari potest p̄ serenitas quando tempus instat propari necessū est. Cum signficandum est coactius quid factum & festinatus: tum rectius praemature factum id dicitur q̄ mature: sicut afranius dixit in togata cui titulus nomen est.

Præcox.

Correct⁹ gel lii codex.

Appetis domiatū demēs p̄mature p̄cocē. In quo uerbu aiaduertēdū ē qd̄ præcocē igit nō præcoquē. est enī casus eius rectus nō præcoqs sed p̄cox. Aiaduertēdū in his postremis gelli uerbis ī qbusdā codicibus: ita legi. In togata: cui titulus nomos ē: est enī coherētius ut lex inscribat qm̄ honoris sperā legitimis & didascalicis uerbis a p̄patione petendorū magistratū corrumpere legaliter. & cenferte uidetur

Maturissimū

Inuenit a mature maturissimus autore prisciano & maturissimus: Cicero ad herēniū ī qnto. qd̄ uirtutibus omnē tueri uitā possint easi aetate maturissima uelut cōpare. Mature parsit. p̄ce maturate modificate. Maturū esurit. citissime & ocissime. Opto capite. sic enī caelites colebāt. Vergili⁹. purpureo uellare cōas adopr⁹ amictu ne qua iter scōs ignes ī honore deorū hostil' facies occurrat & oīa turbet.

Cocles.

Lyco. Gurgulio. Leno

Eatus uideor subdixi ratiunculam!

b Quantū aëris mihi sit q̄tūq; alieni fiet.

Diues sum: si non reddo eis quib⁹ debeo.

Si reddo illis quibus debeo plus alieni est.

Verum hercle uero conuellere cogito.

Si magis me instabunt ad prætorem: sufferam.

Habent hunc morem plariq; argentarii

Vt alius alium poscant: reddant nemini.

Pugnis rem soluant si quis poscat durius.

Qui homo mature quæsiuit pecuniam:

Nisi eam mature parsit: mature esurit

Cupio aliquem emere puerum qui usurarius

Nunc mihi quærat: usus est etiam pecunia.

Cur. Nil tu me saturum monueris: memini: & scio

Ego hoc effectum lepide tibi tradam. tace.

Edepol ne ego hic me intus expleui probe

Et equidem reliqui in uentre cellæ uni locum:

Vbi reliquiarum reliquias recondere.

Quis hic est qui operto capite æsculapiū salutat?

De coelitu profapia. Serulus octauo aneidos. Modo cocles in hoc homine propriū est nomen : in alijs appellatiuū. Nam luscos coelites dixerunt antiq; unde cyclopas coelitas legimus dictos qđ unū oculum habuisse perhibentur. Plinius libro undecimo. Vni animalū homini deprauantur unde cognomina strabonū & petorū. Ab iisdem: qui altero lumine orbi nasceretur coclites uocantur. Quis parū utriq; oculi lucini cognomen habuerunt. quāuis in tritis exemplaribus oclites legeretur. peti demum & petuli lascius oculis appellati. Hinc peto lumine fingitur uenus. poeta in priapais.

Minerua flauo lumine: uenus peto.

Fronte comatos archadas uides fauos. Marcus tullius libro priō de natura deorum. Redeo ad deos & quasi si nō strabones aut petulos esse arbitramur: eos neūi habere: eos cos filos & flaccos: frontones: captonesq; sūt i nob. Ad lucios illos latine dicit: q myopes grecis appellat q nisi p

Plinius co dex emēdat9 Peti. petuli.

Atat quē quærebā sequere me simulabo quasi nō nouerim
 He? tu te uolo. L. uneocule salue. Cur. quæso derides ne me
 L. De coelitu profapia te esse arbitror. nā hi sunt unoculi
 Cur. Catapulta hoc ictum est mihi apud sicyonem. L. nam quid
 Id refert mea? an aula quassa cum cinere effusus liet?
 Cur. Supstitiosus hic qđ est: uera prædicat: nā illæc catapultæ
 Ad me crebro cōmeant: adolescens ob rempublicam
 Hoc int? mihi qđ insigne habeo quæso ne me icomities.
 L. Licet ne inforare si incomitari nō licet? Cur. nō inforabis
 Me quidē nō mihi placēs tuū pfecto nec forū: nec comitiū
 Sed hunc quæro cōmostrare si potes: inibis a me solidam

pe admota uidere nequnt. Causa refert ab aristotle in problematis encyclicis. Sili & filones nare repanda uocati quod talis filenus fuisse perhibetur. Strabones peruersissimis oculis appellatur: quas firmicus strabos appellat. Adde & hoc ut ciceronian a uerba non omittantur in enarrata neūi uerruculam esse: quam passim porru uocitamus. Hinc tullius ait. Neuis in digito pueri delectat alceū. Scita circūfertur ouidi sententia: eam formā inter absolutissimas censerī posse: quā maculet neuis. etus uersiculus hic est. Nullus in egregio corpore neuis erit: Diminutiū neū est neulus apud celsū. Flacci præterea auribus deflacculentibus & languidis. Incomities. accusēs. Incomitari proprie & primitiue significat in comitiū uocare. sed pro accusare frequenter ponitur. Inforare. locus: qui Plautoto creber ē i uaria significatiā uerbi huius inforare. Capitur enim pro eodem: quod est incomitari: & accusare: tanq in forū hoc est ad prætorū tribunal aliquem uocitare: & inforare idem ē quod perforare hoc est emascularē: & subagitare: quod qui muliebria patitur per annū: honor auribus habendus est: transfadagitur. Plinius libro dectimo septimo. Timebant prisca truncū sindere mox inforare aūi medio. Iulius frontinus de aquæ ductibus. Castella lacus aquæ publicarum: quæ ad urbem ducuntur scitens dolo malo forauerit: ruperit: forare: rumpeue curauerit. Non mihi places. scribe placens: hoc est placidū & appetendum. Sed hunc quæro. subintellige quem. Sūmanus. in alta signifi cantia sūmanus pluto uocitatur quod scilicet sūmus manū sit Ouidius libro fastorum sexto. Reddita quisq; is est sūmano templa feruntur.

Lucini.

Sili. filones. Strabi. Neuis.

Neulus. Flacci. Incomitio. Inforare.

Sūmanus.

Tollus.

Tunc cum romanis pyrre timendus eras. Formabantur enim a rapacitate hæc nomina sicuti tullium cum fur esset tollitū dictum inuento. Martianus felix libro secundo de nuptiis philologia & mercurii. Deniq; hæc omnis aeris aut lunæ diffusio sub platonis potestate constituitur: etiā sūmman9 dicitur quasi sūmus manium. si autem deprauantur ex corpore larua perhibentur ac mania. Manes igitur si tam boni q̄ truces sunt constituti: quos αραθουοη κοκοροσ δαιμονες memorat græca di seretio. In iis etiam locis sūmanes: eorumq; præstites mana atq; mantuona: Di etiam quos aquillos dicitur. Item fura furinaq; Hic deus pluton a diuitiis uedius dicit: orchus: quæ talis. Marcus tullius libro de diuinatione. Nōne cū multa alta mirabilia tū illud in primis cū sūmanus i fastigio iouis optimi maximi: q̄ tū erat fixis celo ictus esset. Scribit plinius lib. secūdo natural historia diurna fulmia dicata ioui nocturna sūmāo. Lactantii de plutōe loqntis lib. priō diuina institutionū hæc uerba sūt. ergo illi uero ē: qđ regnū orbis ita p̄titi sortitiq; sūt: ut oriētis iptū ioui caderet: plutōi cui cognomē agefilao fuit: ps obrigeret. Reor i iis lactantii uerbis labē eē & falsē seditatē. qđ. n. cū plutō: tanq ungetū i lēte: cōuenit agefilao? Cōfecto aut legendū eē agatilyo aut agelasto. Cōgruentissimo sane epitheto uedius agatilyos appellabit a uerbo lyo qđ significat loluo & agathon bonū. oia enī pulcra & bōa pluto dif soluit: hic illud catulianū. Male ueniat uobis malæ tenebræ orchis quæ oia bella deuoratis. Quod si cōgruentius uerbu uideatur ut plutoni cognomentū sit inditū agelasti hoc est tristifici: crudelis: imanis: achari. hoc ē sine gfa & risu. Legius ex crasso familia unū extitisse quē agelasto uocatur: n̄ p̄p̄te rea qđ nūq; ueq; rarēter rideret. Galbā apolloni9 nūq; ridētē uidisse mēorat. xēocrates quoq; rarēter risit: cui plato p̄cepit gratis sacrificaret: ut foret hilarit9 humāior. In secūdo uerbiq; pedian9 ascōi9 hæc. semel uicinū ē ad pene nūq; ex eodē sēsū qđ semel i uita risisse crassū scribit lucillius: uñ Vergilius

Manes un. Mana. Mantuona. Vedius. Quætalis.

Lactantii co dex emēdat9

Agelastos pluto.

Tristis petra
prouerbis.

mihī uideat dixisse. Tū primū nri caci uidere timētē. Multorū i mox: aspitudinē trāssit agelasti utrū qñ
qdē saepe tacēs odii semia utrū hēt. α γ ε λ α σ τ ο ο π ε τ ρ α græcū puerbiū ē hoc ē luctuosi saxū: i rē tri
stitudie afficiētē dī. ē at petra hæc i atticai qua sedit ceres: id tps quo filia q̄rebat clādestina a plutōe
furatua subductā. Ceres uero cū lāpadis pnox & pdiu ubiq; terrarū ritu exploratorio uagata ē. At q
discēs ab harmōib9 plutonē illā rapuisse reliq; cælū & assimilata famia uenit i eleusina: ubi sup hoc sa
xo pclinata ab ei9 tristitie cereris triste dixerūt. Disputet ieptiarū horū cōmētatorū: q̄s i explicatiōe

Ouidi9 enar
ratus.

Hui9 igēiosi poetæ
hæc sunt carmia q̄
to factorū ante nos
ignorata.

Adriaciq; petēs la
te bimarēq; corithō

Sic uēit ad port9
attica terra tuos.

Hic primū sedit ge
lido mastisā saxo

Illud cecropidæ
nunc quoque triste

uocant.

Obdormiui ebrī9.
Scribe obdormiuit

subitellige quispā.

Sūmano. lego sū
mo māu Ethymō ei

nois sui refert. Apr
pellor igt sūmanus

qd uestimēta ebris
summo & arripio.

Tibi machera dif
fict. corrige tibi ma

chera difficit: hoc ē
in eo clypeo mache

ra p̄ strēuissimū mili
tis insigni diuidit ele

phātū: nri qd uereor
marcelli codex mē

dos9 sit: ut maculis
teterimis sapicule

obruis: hic n̄ difficit
uerū diligit legēdū

erat. Diliger igt nō
ni9 manifestā hēt si

gnificationē. At pleriq; diligit diuidit. plaut9 i curculiōe. Clypeat9 elephātū ibi machera diligit. Cly

pearum plautus clypeo indutum uocat. Clypeare uerbum priscum est. quod significat clypeo muni

re: sicuti galeare galeam induere: proin priscus poeta. Timidas: ait: audet galeare puellas. Cly

peum prapostera grammaticorum industria deflectit a uerbo prisco clepere. quod significat furari:

eo qd̄ regit militē clype9 & occultat: & a uelitatiōe uulnerū furat. i quorū nūero serui9 ānumerat ma

ronian9 interpres. plinii autoritas a cluendo nō deflectit hoc est a pugnando: cuius uerba subscripsi

ex libro trigesimo quinto naturalis historiae. post claudium marcus amilius collega in consulatu. Q.

luctati non in basilica modo amissa uerum & domi suæ posuit. Id quoque martio exemplo. Scutis

enim qualibus apud troiam pugnatum est continebantur imagines. Unde nomen habuere clypeo &

rum: non ut peruersa grammaticorum subtilitas uoluit a cluendo. Videtur enim plinius a uerbo

græco γ λ υ π ω quod significat pingo clypeorum nomen inflectere. panī ex auro factitauerē & cly

peos & imagines: secumq; in castris tulere. Meus hic est hamum. Curculio loquitur: qui lyconem

Et grandem gratiam: lyconem quæro trapezitam. Ly. dic mihi

Quid eum nunc quæris: aut cuiatis? Cur. eloquar ab thera

Pontigono platagidoro milite. L. noui edepol nomen.

Nam mihi istoc noie dum scribo expleui totas ceras quatuor

Sed quid lyconem quæris. Cur. mandatus est mihi

Vt has tabellas ad eum feram. L. quis tu homo es?

Cur. Libertus illius: quem omnis sumanum uocant:

L. Sumane salue. qui sumanus fac sciam.

Cur. Quia uestimenta ubi obdormiui ebrius

Sumano. ob eam rem me omnes sumanum uocant:

L. Alibi te melius quærere uel hospitium tibi.

Apud me profecto nihil est sumano loci.

Sed istum quem quæris ego sum. Cur. quæso tunc is es

Lycotrapezita? Ly. ego sum. Cur. multam me tibi

Salutem iussit therapontigonus dicere.

Et has tabellas dare me iussit. Ly. mihi? Cur. ita:

Cape: signum nosce: nostin? Ly. quid ni nouerim?

Clipeatus elephantum tibi machera difficit:

Cur. Quod istic scriptum est id te orare iusserat

Profecto ut faceres suam si uelles gratiam.

Ly. Concede. inspiciam quid sit scriptum. Cur. maxime.

Tuo arbitratu dum auferam abs te id quod peto.

Epi. Miles lyconi in epidauro hospiti

Suo therapontigonus platagidorus plurimam

Salutem dicit. meus hic est: hamum uorat.

Clypeare.
Galeare.
Clypeus uñ.

gnificationē. At pleriq; diligit diuidit. plaut9 i curculiōe. Clypeat9 elephātū ibi machera diligit. Cly
pearum plautus clypeo indutum uocat. Clypeare uerbum priscum est. quod significat clypeo muni
re: sicuti galeare galeam induere: proin priscus poeta. Timidas: ait: audet galeare puellas. Cly
peum prapostera grammaticorum industria deflectit a uerbo prisco clepere. quod significat furari:
eo qd̄ regit militē clype9 & occultat: & a uelitatiōe uulnerū furat. i quorū nūero serui9 ānumerat ma
ronian9 interpres. plinii autoritas a cluendo nō deflectit hoc est a pugnando: cuius uerba subscripsi
ex libro trigesimo quinto naturalis historiae. post claudium marcus amilius collega in consulatu. Q.
luctati non in basilica modo amissa uerum & domi suæ posuit. Id quoque martio exemplo. Scutis
enim qualibus apud troiam pugnatum est continebantur imagines. Unde nomen habuere clypeo &
rum: non ut peruersa grammaticorum subtilitas uoluit a cluendo. Videtur enim plinius a uerbo
græco γ λ υ π ω quod significat pingo clypeorum nomen inflectere. panī ex auro factitauerē & cly
peos & imagines: secumq; in castris tulere. Meus hic est hamum. Curculio loquitur: qui lyconem
conspicatus litteris tum primum legere orsum eius adhærescere uoluntati: inquit illum hamum uo
rare. Sicuti hamiotæ hoc est piscatores hamo piscantes & arundine de pisce dicere solent: iam iam in
manus suas uenturum cum incipit hamum uorare. arundines has piscatorias: quod extrema parte
colligant hamo philippos græcus autor α κ ρ ο δ ε τ ρ ο υ ς δ ο δ υ α κ α ο s appellat hoc est extrema pre uin
ctas: culus epigramma festiuissimū qd̄ oēm apparatus piscatoris hamiotæ describit subtiligere collibuit.

ΔΟΥΝΑΚΑ Ο ΑΚΡΟΣ ΕΤ ΔΟΥ ΚΑΙ ΉΝ ΑΛΙΝΗ ΧΕΑ ΚΩΠΗ
 γυρων τε αγκιστρων λαϊα οδακεις ακιδας
 και λινον ακρομολι βδον απαγγελθηρα τεκυρτου
 φελλον και δισσασ οχοι νοτ ενεισ σπυριδας
 και τον εγερδι φαλη πυρος εγγυον εαφλογα πετρον
 αγκυραν τε νεων πλασσομενων παχηδα
 πεισων ο γρι πεις ερδη πορεν εντρομοσ ηδη
 δεξιτερην πολοισ αιθοα εν οδ και α τοις

Latine sic.

Postremo uinctas cannas: remumq; natantem
 Hamorum & teretem cusplida Inexplicitum.
 Plumbea cum lino numerosa uolumina: nassam.
 Subeream: & sportas syrpiculas duplices:
 Et grauidum flammis silicem rutilantibus unam:
 Et laqueum scaphæ sutilis anchorem.
 Mercurio hæc tremulus senio dat munera pîso.
 Cui ualida est nimio trita labore manus.

Te cur oro: & quaeso qui has tabellas adferet
 Tibi ut ei detur quam istic emi uirginem.
 Quod te praesente istic egi: teq; interprete.
 Et aurum & uestem: iam scis ut conueneris.
 Argentum des lenoni: huic des uirginem.

Ly. Vbi ipse? cur non uenit? Cur. ego dicam tibi quae nudi quart
 Venimus in cariam ex india: ibi nunc statuam uult dare auream
 Solidam faciendam ex auro philippeo quae fiet
 Septempedalis factis monumentum suis

Ly. Quamobrem istuc? Cur. dicam. quae enim per sas: paphlagos
 Synopas: arabes: caras: cretanos: syros: rhodiam: atque lyciam

Te cur oro. scribe
 tecum oro pro te.
 Figura loquedi pri
 sca: qua maro: Apu
 lelus: & plautus uti
 tur. Ut conueneris.
 legendum ut conue
 rit. Philippeo quae
 fiet. corrige fiet. Sy
 nopas. populos sy
 nopis portica ciuita
 tis. sinopica inde ru
 brica: de qua libro
 duodecimo strabo.
 In cappadocia na
 scitur ea: quae syno
 pica rubrica dicitur
 oium optima: quae

Tecum pro te.

Sinopica rubrica.

cum iberica decertat. Idcirco synopica appellatur quod illam mercatores eo deferebant priusquam
 ephesiorum emporium tam celebre esset. Iheremias. Facit laquearia cedrina pingitque sinopide. Vitru
 uilius pollio libro septimo. Itaque antiqui egregia copia silis ad politionem sunt usi. Item rubricae copiosae
 multis locis eximuntur: sed optima paucis: uti ponto: synope: & aegypto: in hispania balearibus. Pli
 nius libro trigesimo quinto. Ex omnibus alii nascuntur: alii fiunt. Nascuntur sinopidis rubrica: pare
 thonium melinum. Sinopidis inuenta est primum in ponto. Inde nomen a sinope urbe. Nascitur & in
 aegypto: balearibus: africa: sed optima in lemno & in cappadocia. effosa & in speluncis. Quae saxis
 adhæsit excellit. Glebis suis colos extra maculosus. Haecque usi sunt ueteres ad splendorem. Species si
 nopidis tres: rubra & minus rubens & inter has media. Haec est antiquis multum celebrata cum in in
 sula in qua nascitur. nec nisi signata uenundabatur unde & sphragidem appellauere. In istis plinianis
 uerbis subolet mendium delitescere: Coniectamus ita restituendum plinianum codicem: celebrata co
 insula: in qua nascitur. & ita leget quisque aurem musicam habebit & improculatam. Vitruuii uer
 ba quibusdam esse subobscura possunt inter genera pigmentorum filem annumerantis: Inserium
 non erit: ut opinor: & intempertium ut hoc quoque uerbum ennarrem. In primis nosce filem carule
 um esse quo primi instituere pingere polygnosus & micon attico duntaxat file. Hoc secuta atas ad
 lumina usa est. Ad umbras autem scytico & lydio. lydium sardibus emebatur: quod nunc omittunt.
 Ausonius hunc colorē significare uolēs ita cecinit in monosyllabis. sit ne peregrini uox nominis an
 latii fil. Cretanos. non nosce cretanos intelligo: qui cretenses appellentur: uerū ex creta terra: quae
 in ponto sita est. Vibius quoque sequester oax ē cretae fluitū dicit esse: a quo & ciuitas oaxia. quare apol
 lonius cretam quoque insulam tellurem oaxida uocauit: quae est in ponto istis uerbis ex libro primo.

Plinianus co dex emēdat

Silis quid.

Creta i ponto

ΔΑΚΤΥΛΟΙ ΙΔΑΙΟΙ ΚΡΗΤΑΕΣ ΟΥ ΣΠΟΤ ΕΥΘΥΦΗ
 ΑΝΧΙΑΛΒΙ ΔΙΚΤΑΙΟΝ ΑΝΑΘΩΕΟΣ ΑΝΦΟΤΕΡΗΣ ΔΕ
 ΔΡΑΞΑΜΕΝΗ ΓΑΙΗΣ ΟΑΞΙΔΟΣ ΕΒΛΑΣΤΗΣ.

Varro atacinus hoc postremum ita transtulit:
 Et geminis captens tellurem oaxida palmis.
 Quin flacco ualerio creta pro portica terra pridua correpta ponitur: ut ita censeam legi maroniani id

Maronianū
carmen ema
culatū.
Peredia, bibe
fia.
Cetauroma
chia.

carmē. Rapidūq; cretæ uenimus oaxē. Fortassis cimoliā Insulā in mari cretico collocatā Plaut⁹ itel
ligit: non a creta Insula sed a terra cimolia purgandis uestibus apta. hinc Ouidius libro septimo me
tamorphoseon. Hinc humilem miconen cretolaq; rura cimoli. etiā si in tritis ouidii codicibus legat
timoli perperā & præpostere. Perrhedīā & perhelesiā. quæ portenta sunt i ultimas terras adigēda
si hæc uerba sunt: Tu scribe sinceriter perediā & bibesiam. Pompeius. perediā & bibesiam Plautus cū
dixit intelligi uoluit cupiditatē edendi & bibendi. Contoromachiā. lego centauiromachiam hoc

Centaui uū

est phlegreā regio
nem ubi pugna cē
thauorū detonuit.
dromocrides i theo
gonia. scripsit Ixio
nē in græcia primū
regni gloriam affe
ctasse qui sibi centū
egres primus oium
asciuit. Vnde & cen
tauri dicit sūt quasi
centū armati. Deni
q; centippi dicit de
buere ex quo etiam
eqs mixti pingunt.
Catey nō a latīna
dictione centū cen
taurus inflectitur.

Perhediam: & perhelesiam: contauiromachiam: & classiam.
Onomaminiam: lybiamq; oram omnem conterebrominiā.
Dimidiam partem nationum usq; omnium subegit solus
Intra uiginti dies. Ly. uah. Cur. quid mirare?
Ly. Quia enim in cauea si forent conclusi itidem ut pulli
Gallinacei ita non potuere uno anno circumirier.
Credo hercle te esse ab illo: nam ita nugas blatis:
Cur. Immo etiam porro si uis dicam. Ly. nihil moror.
Sequere hac redabsoluam qua aduenisti gratia.
Atq; eccum uideo. leno salue. Le. di te ament.
Ly. Quid hoc quod ad te uenio? Le. dicas quid uelis?

Elatia.

Cromyūm.

Blemye.

Unimāma
amazones.

Vindelici se
curigeri qua
re.

Sed ab hac historia: quæ describita seruiū libro georgico tertio. pelethroniū oppidū est thessalia ubi
primū domandorū equorū usus inuētus est. Nā cū quidā thessalus ex bob⁹ oestro exagitatis satellites
ad eos reuocādos ire iussisset: illiq; cursu nō sufficerēt ascēderūt equos: & eorū uelocitate boues secuti:
eos stimulis ad testa reuocauerūt. Sed it uisi aut cū trent uelociter: aut cū eorū equi circa peneon flu
men potarēt capitis inclinatis locū fabulæ dederūt: ut cēthauri esse crederent. q; dicti sunt centaui
απο τοῦ κεντραι ἢ τοῦ θραυποῦ. Alii at dicūt cēthaurorū esse fabulā cōfictā ad exprimendā huma
næ uitæ uelocitatē: q; equū cōstat esse uelocissimū. Refert aristotiles cēthaurus nunq; fuisse: nō hydrā
nō chimera: nō tragelaphū: nō cynocephalū & his p̄xima: qd ignoraret: quæ nā aiarum an uerbigrā
belluina an humana inestet: uñ lucretius. Nam neq; cētauri fuerūt: neq; tēpore in ullo esse queūt du
plici natura: & corpore bino ex alienigenis mēbris cōpacta potestas. Classiam. sūt nōnulli qui clas
ficam interpretentur tanq; scilicet classem hostilem subegerit in nauumachiarto certamine. In uetustis
exemplarib⁹ elatiam scriptū deprehendo: quod catandistyon t. in. s. cedit pro elatā scilicet: ut sal
tura pro salura: & mille hulusmodi. est enī elatia ciuitas euboræ: cui⁹ murū ex magna parte discissum
per sua tempora cōmeminit strabo libro primo geographiæ. Conterobrominiā. portendifica uer
borū monstra nihil utiq; resulantia. Lego. Cromyū: blemyen: myniā: seiunctim: manū prabentibus
uetustis codicibus. sup cromyo strabo hac libro decimo quarto. Dixim⁹ alibi cromyū extremū: quod
est cypri promontoriū ad anemuriū promontoriū cilicia trachea opponi p̄ trcentorū & quinq; a
ginta stadiorū intervallū. de blemye similiter strabo libro decimo & septimo. Ab ortu & occasu deser
tis & montibus libycis & arabicis: ut diximus: tura austrū trogloditæ: & blemyes: & nube: & megabari
erāt: qui æthiopes supra syenē habitāt. Minæi postremo arabicæ populi sunt: de quib⁹ strabo libro de
cimo sexto. Ac ultima quidē regio arabicæ a quattuor maxime gēribus inhabitat: a minæis: qui in par
te sunt rubrū uersus maxima eorū ciuitas carna: hoc secun⁹ sabæi: quorum metropolis est mariaba.
Onomaminā. corrige. unimāmiā: siquidē false ioculariterq; amazonū regionē uocet unimāmiā:
quoniam scilicet incolit ab amazonib⁹ unimāmis hoc est unicā māmā habentib⁹: uñ græcis ab altera
inusta māmā dñr amazones: q; referūt historici bella coluisse: rarenter uisris cōuenisse: ob hoc p̄cipue
cōiuisse ad perēnandā plē: qd si masculū gēnerēt interimebāt: sequorē sexū referuabāt. Hæ plagā
thraciā colūt iuxta fluuiū thermodoonta. Ouidi⁹. Thermodoōtiaca malles cecidisse securi. solitas al
terā māmā inurere docet uergilius ita canens. exertæ cingula māmæ. propertius libro quarto.
Fælix hippolyte nuda tulit arma papilla.
Et texit galea barbara molle caput.

Seruius lib. xi. æneldos. Amazonas titian⁹ unimāmas uocat. Nā hoc ē amazō q̄si ἀνεῦμαζον. Dupli
ces fuerunt amazones: altera libycæ: altera apud thermodoontē. De libycis: quæ duxerūt exercitum
cōtra gorgonas scribit affatim Diodorus. Utebantur in bello securibus amazones. Vindelicos atūt
qd potissimū in se tela secureq; amazonū experti fuissent ipsos usū earū accepisse in bello. Oratius li
bro quarto carminū. Videre rheti bella sub alspibus drusū gerentē uindelici: qbus mos unde deduct⁹
p̄ oē tēp⁹ amazōia securi dextras obarmet q̄rere distuli. Quid hoc qd ad te uenio. subitellige nostin⁹

Iratus sum. emenda iuratus sum subintellige tradere phaedromo: Ambigunt eruditi nunquid iuratus participium sit: super qua re diomedis ex libro primo uerba ponere collibuit. Recipiunt autem in positio ne passiva ea quae non habent passiuam declinationem sicut apud ueteres inuentum iuratus. Non enim dicitur iuror. Similiter & pransus: canar: potus: quae participia esse: aut uerborum significatio: aut figura non patitur: minime enim a uerbis deriuant: & haec duntaxat reperiunt in toto sermone participia quasi passiuam: quae originem non habent: quale est iuratus. Iudices pronuntiauerunt. Item apud ciceronem

Ly. Argentum accipias cum illo mittas uirginem.
Le. Quid quod iratus sum? Ly. quid id refert tua?
Dum argentum accipias. Le. qui monet quasi adiuuat:
Sequimini. Cur. leno caue in te sit morari mihi.

Miles.

Depol nugatorē lepidū: lepide hūc nact' ē phedrom?
e Halophātā an sycophātā hūc magis hoc eē dicā nescio

Ornamenta quae locaui: metuo haud possim recipe.

Quaenq; cum istoc mihi negotii nihil est. ipsi phedromo
Credidi: tamen asseruabo: sed hinc dum egreditur foras.

Comostrabo qui in quēq; hominem inueniatis loco.

Ne nimio opere sumat operam: siquem cōuentum uelit:

Vel uitiosum: uel sine uitio: uel probum: uel improbum

Qui periurum cōuenire uult hominē: mitto in comitiū

Qui mendacem & gloriosum: apud cluacinae sacrum.

qui enim pro quo uetuste positum. Cluacinae ueneris: quae pugne praerat: unde nomen est adepta. Cluere pugnare significat: quod antiquus uenator armata singebat: unde id ausoni festiuissimum. Armatam uidit uenerem lacedaemone pallas. In annotationibus nostris enarrantes deos ὄρνις ὁ ἄλλος esse hoc est mares & feminas de uenere barbata: armata: & cluacina plura scripsimus. est & dea cloacina cuius imago in cloacis repta est: unde ei concessum est praesse cloacis. Cloacare itidem significat ingnare. plinius libro decimo quinto naturalis historiae. Quippe ita traditur myrtea uerbena romanos sacrificio pacificato cum propter raptas uirgines dimicare uoluissent depositis armis in eo loco: qui nunc signa ueneris cluacinae habet. Cluere enim antiqui pugnare dicebant. Deos mares ac feminas esse uergilius ostendit libro secundo aeneidos. Descendo ac ducete deo flammam inter & hostes expedior. Nam ut ait caluus. pollentemque deum uenerem. Item uergilius. nec dextrae erranti deus abfuit: cum aut iuno fuerit aut alecto: est etiam in cipro barbatae ueneris simulacrum. Nam & apud caluum aeternus affirmat legendum: pollentemque deum uenerem: non deam. Signum huius est cypri barbato corpore sed ueste muliebri: cum scapulo ac statura uirili: & putant eandem marem ac feminam esse. Aristophanes eam ἀφοδιτον appellat. Leuius etiam sic ait. Venerem igitur alium adorans siue samina siue mas. Orpheus hanc deorum effari potestatem uolens marem ac feminam his de ioue uerbis ita canit.

Ζεὺς ἀφοδιτὸν γέν. τὸ ζεὺς ἀνδρῶν ὁ δὲ ἄλλος τὸ γυναικῶν.

Iuppiter & mas est & nescia femina mortis.

Maro in buccolico ludicro edulicam deum uocat is uersibus. Nec deus hinc mensa: dea nec dignata cubili est. His neutrum discrepat quod plutarchus affert inter caetera fortunae cognomena uiscatam: pufillam: fortem: conuertentem: bene sperantem: uirginem. masculam: & barbata quoque nuncupatam a uetustis. Idem in apophthegmatis autor est laconas uenerem armis praedita coluisse atque deos esse omnes & feminas & mares quoque lanceas habere faciunt tanquam omnes bellicam uirtutem habeant. Cur apud lacedaemones uenator armata colat causa refert a lactantio libro primo diuinarum institutionum. Lacedaemonii cum messenios obsiderent: & illi furtim deceptis obsessoribus egressi ad diripiendam lacedaemonem cucurrissent a sparthanis mulieribus suscipiuntur sunt. Cognitis autem hostium insidias lacedaemonii sequebantur. His armatae mulieres obuia longius exiuerunt: quae cum utros suos cerneret parare se ad pugnam: quae putaret messenios esse corpora sua nudauerunt. At illi uxoribus cognitis & aspectu in libidine coeacti sicut erant armati mixti sunt utique promiscue: Nec enim uocabant discernere sic iuuenes ab hisdem antea missi cum uirginibus: ex quibus sunt partheni. propter huius facti memoriam aedem ueneri armatae simulacrum posuerunt. quod tam & si uenit ex causa turpi tamen honestius uidetur armata uenerem consecrasse quam caluam.

Iuratus.

canar? subitū cum duobus filiis. apud eundem pro milone. pransi: potl. oscitates. Aedepol nurgatorem hic loquif non miles sed choragus ille: quod ornamenta curculioni como dauerat: ut se adulterinum formaret.

Alophanta.

Alophantam. scribendum alophantā. pompelus. alophanta significat omnia mentientem. παντα enim graece omnia: & ἀλπομενον fallentem appellat. Hunc magis hoc esse. scribo. hunc magis esse.

Qui in quēq; hominē. anastrophe. in qui quēq; hominem

Cluacina ueneris.

Cloacia dea Cloacare.

Arsenothy & les di.

Barbata ueneris i cipro.

Locus in uergilio. Fortunae cognomen. Cur armata apud lacedaemones uenator.

**Templū ditis i
terento.**

**Historia te
renti.**

**Valesus uñ
ualeria fami
lia.**

**Locus taren
ti ubi.**

**Symbolum.
Asymbolus.**

**Euripus nau
macharius.
Canalicolæ.
Probatia pi
scina.
Pugil pisci
nensis.
Curtilacus.**

Dictis damnosos maritos. Corrige. ditis clamoros. Quicunq; terricos maritos: & uxoriam pbra que ribundos indagat: eat ad basilicā ditis. Coharens enim & cōueniens est apud adē plutoniā despotos maritos obuerrari. Firmicus. Si uero mars in ipsis fuerit inuē: & sit diurna genitura facit malos: malitiosos: malignos: & qui assiduis cōtentionib; certēt: crudeles & temerarios: & q nullis humāitatis rationibus mitigent. Sup basilica ditis nō repto ab aliquo mentionē fieri. sed erat fortassis in terēto ubi erat templū ditis. De qua re hæc tm̄ inuenio. Cum bellū inter se albanū romanūq; gererent: & utraq;

in prociectu iā sta
ret acies: extitit re
pente quidam mon
strofa sperte: pelle
amictus furua: uoc
ferans: iubere dītē
patrem: deāq; pro
serpiam fieri sacū
sibi: priusq; præliū
cōmitteret. Quo p
terrefacti uiso rōa/

ni: prorin9 arā sub terra ædificārūt: & statim sacrificio factō pedū. xx. aggere cōtixerūt: ut esset oib; præterq; romanis ipsis ignorabilis. sed enim euenit ut ualesus ualesius: unde nomen & origo ualeriæ familiaris clarissimus: in gēte sabina & locuples homo rusticæ uitæ: arā hanc quā diximus ita diuinitus inuenerit. erat ei nemus ante uillā proceris maxime arborib; quæ statim fulmine lætæ cōflagrarunt: nec multo post filii duo: & filia correpti pestilentiæ morbo: ad desperationē usq; medicorū laborabāt. Cum se se igē larib; familiaribus aduoluēs pater pro liberorū salute matrisq; puerorū capita deuoueret: uox e nemore: quod tactū de celo statim audita: Saluos fore eos spōdens: si tyberi ad tarentū peruecti calfactā ditis & proserpinæ foco de fluuio ipso biberint aquam. Quontā uero longissime abesse tarentū scilicet in extrema iapygia: nec proxime eam urbē reperiri tyberim ullum fluuiū sciebat: spē sibi deterrimā sūgebat: etiā inde territus: quod inferarū potissimū uox illa potestātū meminisset. sed impositos nihilo lectus in linte filios. hostiā primo: mox ad cāpi martii regiōnē deuexit: ibi recreare sitientes: & astu febricq; laborātes desiderās: qua placidissime amnis labit: exponit in ripa ægrotos ac dum tumultuariā sibi regeticulā concinnat extincto igniculo admonet a gubernatore petendū potius tarentū: Nam ita locus in proximo uocabat: & enim fumū se illic aspicere. Tum uero lætior audito tarenti noīe ualesius deos adorans. & salutē sibi liberorū iam iam propemodū bona fide spondēs: agi prorsum iubet: & illuc maxime nauigiū appellit. Quo cū peruenisset haurit aquā festinato de flumine: fretusq; omine tenacius arrepto: sumigans ibidē solū: flatu sollicitat in flāmam: calfactāq; mox aquam porrigit in calice pueris. Succedit aut potui sopn9. Vident in quiete illi spongia sibi a nescito quo detergeri morbū. Tum præcipi ut diti patri & pserpinæ furua ibidē maentē hostiæ: trinoctūq; perperuū choris & carminibus concelebraret. Surgunt igitur recuperata ualitudine: uisumq; illud patri denūtiant. Is homo locuples: defodi iaciundis alte fundamētis humū iubet. Inuenta igitur sic ara est: ea: quam dixim9 cū titulo ditis & proserpinæ. Symbolorū collatores: qui in symbolis: tentaculis & comestationibus cōferunt portionē suam. De symbolo in superioribus multa. hinc seruis & gellio a symbolus appellat: qui imunis esse uult a cōgestitia artis manuarii collatiōe collectitia: & gellii uerba sunt hæc ex libro sexto. Factitatū hoc athenis: obseruatūq; est ab his: qui erāt philosopho tauro iūctio res: cū domū suam nos uocaret: ne omnino ut dicitur imunes: & asymboli uenirem9. Idē. Talia apud taurum symbola: & alia: quæ erant secundarū mensarum: ut ipse dicere solitus erat τραχηνοτα id est bellaria. Hieronymus. Symbolum enim græce & indicium dici potest: & collatio hoc est quod plures in unum conferunt. Eadem instituta bellandi ne qua doli surreptio fiat symbola distincta unusquisq; dux suis militibus tradit: quæ latine signa uel indita nuncupantur. Propter canalem. hic euripus naumacharius erat in foro romano: de quo pompeus hīc meminit. Canalicolæ forenses homines pauperes: dicti quod circa canales fori consisterent: piscinarius pugil pro homine ulli in hanc similitudinem uocatur quoniam scilicet in piscina lauabatur: de qua in sacris litteris sit mentio: & probatica uocatur: de qua hæc leges in integris pompeii codicibus. piscinæ publicæ hodie quoq; nomē manet ipsa non extat: ad quam & natatū & exercitationis causa ueniebat populus: unde lucillus ait: pro obtulo ore pugil piscinensis. Supra lacum. curtillacus hic fortassis erat: de quo & pompeus quoq;. Curtillacum appellatur a curtio: qui eo loco in profundissimū hyatum se ob salutem populi romani coniecit. De Curtiaco ouidius libro sexto fastorum.

Curtius ille locus: ficcas qui sustinet aras.

Nunc solida est tellus: sed lacus ante fuit.

Luius libro septimo ab urbe condita. eodem anno seu motu terræ: seu qua ut alia: forum medium ferme specu uasto collapsum in imensam altitudinem dicitur: nec eam uoraginem coniectu terræ cum pro se quisque gereret expleri potuisse. priusquam deum monitu quærī captum: quo plurimum

populus romanus posset: id enim illi loco dicendum uates canebant: si rem publicam romanam perpetuam esse uellent: tum. curtiu iuuenem bello egregium castigasse ferunt dubitantes: an ullum magis romanum bonum: quam arma uirtusque esset? Silentio facto templum deorum immortalium quae foro iminent capitoliumque intuerem: & manus nunc in caelum: nunc in patentes terrae hiatus ad deos manes porrigentem se deuouisse. equo deinde quod poterat maxime exornato insidentem armatum se in specum imisisse: donaque ac fruges super eum a multitudine uiroque ac mulierum congestas: lacumque curtium non ab antiquo illo. T. rati milite curtio me

tio: sed ab hoc ap- pellatum. Valerius in lacu curtio meminit libro quinto. autem historici facto hoc hiatus mantum postulationem hoc est plutionem petere ciuem romanum: & a postu-

Qui alteri de nihilo audacter dicunt contumeliam.
Et qui ipsi sat habent: quod ipsis possit uere dici.
Sub ueteribus ibi sunt qui dant: quique accipiunt foenore:
Pone aedem castoris: ibi sunt subito quibus credas male.

Manus postulo.

Docti error.

lando illi postulationis nomen inditum. Domitius in mendosos codices impingens meras nugas blattis in expositione siluarum papinii. Aedem castoris. quae magnificentissime extructa fuerat in foro romano: de quibus catullus eo uersiculo intellexit. a pileatis nona fratribus pila: ubi pileati uocantur hoc est lacedaemonii: quibus pileatis mos est pugnare. Illis extructa aedes in foro fuerat: quod in aete romana uisum sunt pugnare. Castorum sidera nautis prosperrima sunt. Infelicissimum helenae sidus: quod uerania dicitur. Orantibus sic fratres helenae lucida sidera. Fulgentius in secundo mythologico. Iuppiter conuersus in cygnum cum leda concubuit: quae peperit ouum. Unde nati sunt tres. Castor: pollux: & helenae. Sed haec fabula mystici saporem cerebri concipit. Iuppiter enim in modum potentiae ponitur. leda uero dicta est quasi Λοιδη quae nos latine: aut iniuria: aut conuictum dicimus. ergo omnis potentia iniuriae mixta speciem suam generositate mutat. Ideo uero in cygnum conuersus dicitur: quod ferunt physiologi quae maxime melistus euboicus: qui omnium physiologorum sententias disputauit huius generis auem conuictis ita esse plenam: ut ipsa auem clamante reliquae aues taceant: quae praesto fuerint: unde & olor dicitur est: quasi ab oligoria tractum: quod nos latine infuria dicitur. Castorem uero & pollucem. quasi in modum perditionis ponunt: unde & in mari castorum signa dixerunt: quae periculum creant. Sunt quandoque inter se philosophi scriptores in tantum dissidentes: ut nulla parte concinant: quemadmodum erroris expertus asserit ex aliorum opinione fulgentius incurfaces: & inimicos nauigantibus esse castores: cum communi eruditorum omnium consensu salutare sint: & auxiliares: qui pro romanis depugnantes uisitati sunt. Helena autem proditur inimica & hostilis. Scribit lactantius papinianus interpres helenam ueraniam uocata esse nautis infensissimam. Similiter papinius. Cum iam damnata sororis igni tan aerei iuuerit carbasa fratres. Claudianus in gildonem. Caca sub nocte uocati naufraga laedae sustentant uela lacones. Caterum locutus est forte placidus ut intelligeret perniciosos esse castores intelligendo si singuli appareant: non autem simul: quo modo salutare sunt: de quibus in hanc sententiam plinius in secundo libro naturalis historiae. Vidi in nocturnis militum uigiliis inhaerere pilis pro uallo fulgurum effigies. Haec & antennis nauigantium: aliisque nauis partibus eum uocant quodam sono insistent ut uolucres sedem ex sede mutant: graues cum solitaria uenere mergentelque nauigia: & si in carinae ima uenerint exurentes. Geminae autem salutare: & prosperi cursus praenuntia: quarum aduentu fugari dicitur illam ac minacem: appellatamque helenam ferunt: & ob id polluci: & castori id numen assignant: eosque in mari deos inuocant. Hominum quoque capita uesperinis horis magno praesagio circumfulgent. omnia incerta ratione: & in naturae maiestate abdita. eoad enim salutare: & benefici sunt existimati castores: ut amolitores malorum ingruentium creditur antiquitas: quod nos affatim executi sumus in amphitryone. Pollux autore Fulgentio ἀποτοῦ ἀπολλειν id est a perdendo: & castor quasi κακὸν ὑστέρων id est malum extremum. Leda in primo argonauticon eo uersu dicitur atholis.

Pileati castores.
Castores nautis felices.
Helenae infelix fabula ledae.
Cygnus conuictiosus.
Olor uerania.

Helena uerania.

Pollux.
Castor unde

καὶ μὴν αἰτωλίστρατον πολυδεύκεα ληδὴ καστοράτωκυποδων ὠφθεν δεδαήμενον ἰππῶν σπάρτηθεν. hoc est.

Pollucem aetolis fortem lacedaemone mittit Aetipedum leda gnaro cum castore equorum. Subdit interpret. Congruenter aetolis leda: quoniam aetolus thespius: & appellauit a regione: ueluti quis syracusium siculum. Ibius autem pleuroniam inquit. hellanicus demum calydoniam. Fuit autem thespis filia regis aetoliae aetoli filii & androdices. glauci autem ipsam sisyphi. ecparrus in corinthiacis scribit eumelis & pantideae matris. Narrans quod equis perditis uenit in lacedaemona glaucus & ibi concubuit pantideae. hanc demum nupsisse & ledam existentem glauci locatam thespio. aetolis autem uel a regione: uel ab aetolo heroe. phereclides autem in secundo ex laophonte pleuronis ledam: & althaeam thespio natam scribit. quod autem glauci sit filia & althaeae coniectat dicens. Hos peperit filia glauci beata. Aiunt autem pollucem Iouis. Castora autem tyndari.

Cur leda aetolis.

ubi fortassis sapph⁹ ignes depicti fuerat: quæ ex leucade se trāsmisit in mare: ut amorē amatoriuū fini-
ret. Ouidius. Ne sim leucadia: mortua crimē aquæ. Turpilius citat a marcello in leucadia. Sūt qui le-
monia scribunt. est enim lemonia trib⁹ a pago lemonio appellata: qui est a porta capena uia latina.
ego malim lactaria legere. est enim lactaria columna in foro olitorio dicta: qd̄ ibi infantes lacte alen-
dos deferebāt. Mancipio occipia. scribe mācupi accipia: uetust⁹ est loquēdi modus. Marci tullii in
libris topi corū hæc uerba sunt. abalienatio est eius rei: quæ mācupi est: aut traditio alteri nexu: aut in

Lemonia.

Lactaria col-
umna.Mancupi ac-
cipere.

Curgulio. Lyco. Capadox:

Cur. Tu præ uirgo: non queo quod pone me est seruare:

i Et aurū: & uestē: oēm suā aiebat. q̄cqd̄ hæc hēret

Ca. Nemo it īficias. Cur. attamē meliusculū ē monere.

Memento promississe te: si quisq̄ hanc liberali

Causa manu adfereret: mihi omne argentum redditū iri

Minas triginta. Ca. meminero: de istoc quietus esto.

Et nunc idē dico. Cur. & cōmeminisse ego hæc uolam te:

Ca. Memini & mācupio tibi dabo. Cur. egon ab lenone quicq̄

Mancupio occipiam. quibus sui nihil est nisi una lingua

Qui abiurant si quid creditum est: alienos mancupatis.

Alienos manumittitis: alienisq̄ imperatis.

Nec uobis auctor ullus: nec uosmet estis ulli.

Item genus est lenonū inter homines meo quidē animo.

Muscæ: culices: pedesq̄: pulicesq̄.

Odio & malo & molestiæ: bono usui estis nulli

Nec uobiscum quisq̄ in foro frugi consistere audet.

iure cessio. plant⁹ &
euagati⁹ boeti⁹ ibi
dē. Omnes uero res
quæ abalienari pos-
sunt idest quæ a no-
stro ad alterius do-
miniu transire: mā-
cupi dictæ sunt. Mā-
cupi res ueteres ap-
pellabant: quæ ita
abalienabant: ut ea
abalienatio p̄ quan-
dam nexus fieret so-
lemnitatē. Nex⁹ ue-
ro ē quædā iuris so-
lemnitas: que fiebat
eo modo: quo in in-
stitutionibus casus
exponit. eiusdem æ-
ca libro primo isti-
tutionū de nexu fa-
ciendo hæc uerba
sūt. est autē mācupa-
tio ut & supra quo-
q̄ indicauimus ima-
ginaria quædā uen-
ditio: quod ipm̄ ius

Nexus.

Libripens.

Nemancipi.

Manceps q̄.

Abiurare
Autor & Tu-
tor.Musca nym-
pha.
Ricin⁹.

propriū romanorū est ciuiū: eaq̄ res ita agit adhibitis nō minus q̄ quinq; testibus ciuib⁹ romanis pu-
beribus: & præterea alio eiusdē conditionis: qui librā aneam teneat: qui appellat libripens: is qui mā-
cupi accipit: as tenēs ita dicit. hūc ego hoīem ex iure quiritiuū meū esse aio: isq̄ mihi emptus est hoc
are: aneaq̄ libra: deinde are percutit librā: idq̄ as dat ei: a quo mancupiū accipit: quasi precii loco.
Plinius libro trigesimo tertio naturalis historia: quin & militū stipendiorū: hoc est stipis ponderandæ
pensatores libripendes uocant: qua cōsuetudine in his emptionibus: quæ mancupi sunt: & nūc librā
interponit. priscianus libro quarto. Quidam enim figurate frugi dariuū & nihil genitiuū: ut ante di-
ctum est cū omnibus aliis cōiungit casibus nō irrationabiliter dicunt: sicuti mancupi & nemancipi. Il-
la dicunt mancupi dari: quæ cum uendunt manu captunt: ut mancupi equus uendit ad manu capten-
dum. Lex enim iubet de talibus ut cum uendunt manu captantur. Nemancipi dicit illud: quod secun-
dum leges nō captur manu: si uenditur ut terra fundus. Cicero libro quinto epistolarum mancipem
publicum conductorem his intelligit. Neq̄ id erat sextertis uiginti millibus ut scribis sed sunt. xix. se-
ster. erat enim curæ nobis pecunia ualerii mancupis nomine. Abiurant si quid Seruius libro octa-
uo aneidōs. abiurataq̄ rapinæ. Abiurare est rem creditam negare per iurio. plautus in curculione.
Qui abiurant si quid creditum est. Sed hoc isti loco non congruit: unde modo abiuratas rapinas:
contra tus detentas intelligamus. Nec uobis autor ullus est. ex uobis inquit nullus tutor esse po-
test: quoniam scilicet hominum flagitiosissimi estis: & postremissimi: seueritatem: probitatemq̄ non
habetis: quæ præcipue conueniunt tutoribus Differunt tutor & autor iureconsultis. Autor is pro-
prie nuncupatur: qui ob honoratiorem autoritatem mancupi dare possit & redibere. Apuleius in
secunda apologia. Adest etiam tutor autor mulieris uir grauissimus & sanctissimus omni cum hono-
re nominandus. primi autores honorati: secundi non ita: unde apud iuris peritos autores secundi
nuncupantur: qui ut pauperes prædes esse non possunt. Cai iureconsulti de acquirendo rerum domi-
nio uerba sunt hæc. pupill⁹ alienare nullam rem pot̄ nisi præsentē tutore autore. Musca. subintel-
lige sicuti sunt muscæ. Lucian⁹: qui neq; dis pereperit: qd̄ miremur orationē in laudē muscæ cōposuit:
nymphā hanc primū fuisse asserens: quam honoratam esse uel hoc solo exemplo cōiectat homero il-
lam heroi fortissimo assimilante. Reutuisct cinere cooperta: cum pereat super infuso oleo. est mu-
sca: quam uulgus caninam uocat: ricinum latini dicunt aures canis peculiariter appetens.

Pedes pedis /
culti.

Qui consistit culpatur eum. uetus lectio. qui consistit culpatur. Lusce. curculio cocles & monoph
thaima. Fecerat enim se ex compacto luscu curculio. Pedes. pro pediculis. in emendatis pompeii co
dicibus hac. pedib9 obsidu idest pediculis. Titinnu9 pedicosum appellat hoc modo. Rursus detrudet
pedicosus: squalidus. pedes autē pro pediculis plautus refert in curcultione. Item. genus inter homi
nes culices pedesq; & pulices. & litulus in gladiolo. pullices ne an cimices an pedes responde mihi: &
lucilius. Vbi me uidit caput scabit pedes legit. Marc9 uarro libro tertio de re rustica. quando de cluni
bus caperint habe

Pedicularis
morbus.

re pinnas in capite
& collo eor9 crebro
eligēdi pedes: saepe
enim pp eos conse
nescunt. Quamplu
rimi morbo pedicu
lari perierunt: inter
quos sulla: pherecl
des annueratur.
Lucius apuleius in /
quit phereclidē sca
tētū e corpore uer

Mors home
ri.

malulox turba perisse. Hic morbo9 phthyrifasis appellat. plutarchus homerū tradit cū non posset hoc
enigma a piscatoribus propositum soluere: ira & stomacho perisse.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ ΟΜΗΡΟΥ.

ΑΥΔΡΕΣ ΑΠΑΡΚΑΔΙΗΣ ΑΛΙΗΤΟΡΕΣ. ΗΡΕΧΟΜΕΝ ΤΙ.

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Οσσηλομεν λιπομεσθα. οσσουχελομεν φεσομεσθα.

Latine. Interrogatio homeri.

Viri ab archadia piscatores ecquid habetis?

Responsio.

Quaecunq; capim9 reliquimus: quaecunq; nō capimus ferimus. Ita res se habuit. Longo post tēpore
thabas ad saturnalia: qui ludi apud thabanos musici erāt profect9 ē. inde in Ion insulam nauigauit:
quo cum peruenisset ac forte saxo: qd erat in littore insedisset piscatores littoribus: tū forte appulso
rogauit nunqd haberēt: illi uero difficili enigmate responderūt. significabāt uidelicet cū pisciū nihil
cape potuissent se se purgasse pediculis: atq; quos caperāt relisse: quā uero nō capissent habere in
uestimentis. Dicitur homerus oraculum apollinis consuluisse: atq; hoc responsum dicitur accepisse.

Oraculi sup
homero.

Insula ios matrem nato factura sepulcrum
Progenuit: iuuenum tu uero enigma caueto. Fertur & aliud habuisse responsum.

Felix atq; miser: sorteaq; ad utranq; create

Nosce cupis patriæ nomen homere tuæ.

Insula non longe creta minois ab ampla

Dat matrem: sed non est pater inde tibi.

Atropos hic dulcis franget tibi stamīna ultræ

Cum iuuenum nodos soluere non poteris.

Ipsa duas uitæ sortes tibi fata dederunt

Hæc obscura quidem par erit illa deis.

Immortalis eris uiuus moriensq; magisq;:

Post mortem nomen uiuet in orbe tuum.

Parissimi.

Ibus.

Prostibula

Flexibula.

Factibula

Natabula.

Exorabula.

Remeacula.

Ignitabula.

Acceptabu
la.

Rogationes

Parissimi. æquabilissimi. Ib9. its. Antiquè positū. Prostant. prostituūt alienā pudicitia depudicā
dam: unde uideri possunt deducta prostibula forma diminutionis pro meretricib9 eo more quo a sic
ctendo flexibula dicitur: plinius. Varro in satyris suis asserit sesquilyxe & flexibula: in flexibulis enim
uarro citat a marcello nō semel. ea figura diminutiū est factibula. p. fabula: excipula: decipula dispo
litabula: natabula & mille huius modi. Dicunt enim Natabula ut obiter hoc explicem loca narationib9
accōmoda. Apulei9 libro tertio floridor9. Contulerimq; me ad persectanas aquas gratissima prorsus
& sanis natabula: & ægris medicabula. Dicuntur enim exorabula pro exorationibus eidem: & remea
cula pro remeationibus. Macrobio ignitabula pro fomentis ignitū. acceptabula pro concauitatibus
calculatim prestulis. Rogitationis. scribe rogitationes: uel rogationes. Sunt enim rogationes hui
iustmodi. Rogat sententiam senator. Vultis tūbetis ne senatores hoc an illud decernatur? quod si se
natus decernit & sciuit populus lex fit: & publice promulgatur. Rogitant igitur sententiam subinde
an damnandi uel depellendi sitis. De rogationibus in sinceris pompeii codicibus hac lego. Rogatio
est cum populus consulitur de uno pluribus ue hominibus quod non ad omnis pertineat: & de una
pluribus ue rebus: de quibus non omnibus sanctatur. Nam quod in omnes homines resue populus

scilicet lex appellatur. Itaque gallus aellus ait: inter legem & rogationem hoc interest. Rogatio est ge-
 nus legis: quae lex non continuo ea rogatio est non potest non esse lex: si modo iustis comitis ro-
 gata est. Idem. Rogat est consulit populum uel petit ab eo: ut id sciscat quod ferat: unde nos quoque
 in consuetudine habemus pro petere & orare. Cato in dissuasiōe ne lex bebia derogaretur ait hoc
 potius agam quod hic rogat. Autore gellio. quandoque primus rogabatur: qui a censoribus princeps
 in senatum lectus fuerat: alias qui designati consules essent: quidam e consulis studio aut necessitu

Differētia in
 ter legē & ro-
 gationem.

Ordo rogā
 di sentētias.

- Quas uos rogatas rumpitis: aliquam reperitis rimam.
 Quasi aquā feruentē frigidā esse: ita uos putatis leges.
 Ly. Tacuisse mallē. Cur. aut male meditantem male dicaxes.
 Ly. Indignis si male dicitur: maledictum id esse dico.
 Verum si dignis dicitur benedictūst meo quidem animo
 Cur. Ego mancipē te nihil moror: nec lenonem aliū quenq̄
 Lyco: nūqd uis? L. bene uale. Cur. uale. Ca. he? tui tibi ego dico.
 Cur. Eloquere quid uis. Ca. quāso ut hāc cures bene sit isti.
 Bene ego istā eduxi meae domi & pudice. Cur. si hui? miseret
 Ecqd das q̄ bñ sit? Ca. malū. Cu. tibi op? ē hoc quo te p̄cures.
 Ca. Quid stulta ploras? ne time: bene hercle uendidit ego te
 Fac sis bonae frugi sis: sequere istum bella belle.
 Ly. Sumane nunquid nunc iam me uis? Cur. uale.
 Nam & operam & pecuniam benigne praebuisti.
 Ly. Salutem multam dicito patrono. Cur. nunciabo.
 Nū quid uis leno? Ca. istas minas decē qui me procurem
 Dum melius sit mihi des. Cur. dabuntur cras peti iubeto.
 Ca. Quid bene gessi rem uolo hic in fano supplicare.
 Nam illam minis olim decem puellam paruolam emi.
 Sed eū qui mihi uendidit illam nunq̄ post illa uidi.
 Periisse credo. quid id mea refert? ego argentum habeo.
 Quo homini dei sunt ppitii: lucrū ei profecto obiciūt:
 Nuuc rei diuinā operā dabo certū sit bene me curare.
 Miles. Terapontigonus. Lyco trapezita.
 Mi On ego nūc mediocri incedo iratus iracundia:
 Sed eaple illa qua excidionē facere cōdidici oppidus.
 Nūc nisi tu mihi ppere pperas dare iā triginta mias.

dine aliqua ducti:
 quem iis uisum erat
 sentētiam rogabāt
 extra ordinem. Trā
 quillus in casare di
 ctatore At post no
 uam affinitatē Pom
 petum primum ro
 gare sententiam cae
 pit: cum crassum
 soleret: esetq̄ con
 suetudo: ut quē or
 dinem interrogādī
 sententias cōsul ka
 ledis ianuaris insti
 tuisset: eū toto āno
 conseruaret. Ri
 mam. effugium: &
 breuem occasione.
 proptius libro quar
 to elegtacon. Nee
 te signata reuolūt
 limina: persuasae fal
 lere rima lar est. Am
 brosius. Consideret
 clementia tua quan
 tos insidiatores ha
 bet ecclesia: quātos
 exploratores: leuem
 rimam si offenderit
 figent aculeum. Ri
 mosam rem & rīmu
 lentam uocant eru
 ditī rīmis oppletā:
 Rīmam helenae p
 lacls uerēdis app
 litauit Oratius. Ri
 mari uerbum signi
 ficat etiam minuta
 uestigare: tanquam

Rīma.

Rīmari.

dicat per rīmas & hīantes breuiter scissuras rursari. Quasi aquam feruentem. leges similes aquae fri
 dae putatis: rem scilicet citule tumentem: & cōmodum detumescentem. subito sauentem & subito
 mitigatam. parerga ulpianus digestis de aqua quotidiana & aestua scribit constare apud hieropoli
 tanos in asia aqua agrum feruente irrigari. Aur in male meditantem. Ita corrige ex priscais exem
 plaribus. haud in male meditantem male dicax es. exhortatur se se aduersus trapezitam curculio tan
 quā grauiora obprobria merentem. Meditari praeter notam significantiam notat exercere: ut non
 desinam porphyronis alioqui limatuli ingenti prudentiam admirari: qui eo oratiano uersiculo. dilu
 ulem meditarur agris: scribit meditari minus proprie usurpatum. & si impressorum & libellionum ui
 tio minitatur passim legatur: non meditarur. Serulus autor. Ita propemodum usurpat Vergilius me
 ditari pro exercere in buccolico ludicro.

Siluestrem tenui mīsam meditaris auena.

Subdit serulus. quod graeci uelut ēo dicunt per antistichon idest quando ponimus litteram pro lit
 tera meditor dixerunt latini. L. enim. & d. interdum sibi inuicem cadunt: unde & sella pro seda dici z
 tur a sedendo. Certum sit uetus lectio. certūst pro certum est.

Aqua feruen
 te irrigari.

Error por
 phyrionis.
 Meditari.

Feroete.
Ferina.
Umbratic9.

Ne te mihi facies ferocem, lego facias. istinc fit uerbum ferocire: ferocia: & ferocitas: ferus: & ferina simpliciter pro uenatione ferarum. Ego habeo, absq; afflatu scribe abeo. Res solutas recte. corri ge. res solutast recte. Umbraticus, umbricola: sedentarius: & sellularius danista: qui frequens in um

bra uerfatur: & ne /
goclationes suas se
dens exercet: Petro
nius arbiter. praece
ptor umbraticus in
gentia deleuerat. La
ctantius libro sexto
diuinarum institutio
num. Ignoscendū
ē igitur umbratico
& imaginario prae
ceptorū. Non esse
fratos. haec dicitur
propter esculapitū:
qui prius obfopnū
obtratus uidebatur

Argentum ut pe
tat. uetus lecto. pe
tam. Hoc ferme or
dine: uenit in mētē
mihi ut petam ar
gentū: ne trapezita
exulatū abierit. De
linges salē. gustulū
captabis. Delingere
enim uerbum est:
quod lingua appe
tere ut deuores eno
rat. Cornelii9 celsus
libro tertio medici
nae. medicamētum
etiam est uel planta
glnis succus per se
uel marrubium ex
melle concoctum:
ita ut illius cyathus
sorbeat: hulus co
chlearē plenū pau
larim delingatur.

Vocata. ludit in
uerbo uoco: quod
pro inuoco ponit:
unde res uocata p
inuocata: hoc est de
siderata: appetita.
Quid si legis uota
ta hoc est uoto & de
siderio expedita.
Quidem est. scri
bo quid ē: per inter
rogationē de scor
to scilicet: qd apud
lenonem seruari de
buerat. Quod fut
fratus. corrige iura
tus. sui iuratus tibi
solū tradere tradidit.

Delingere.

Quas ego apud te deposui: uitam propera ponere.

Ly. Non edepol nunc ego te mediocri maeto infortunio.

Sed eapse illa qua maetare soleo: quoi nihil debeo

M. Ne te mihi facias ferocem haud supplicare censeas.

L. Nec tu me quidem unq; subiges redditū ut reddam tibi.

Nec daturus sum. M. idem ego istuc quom credebā credidi.

Te nihil esse redditurum: Tra. quur nunc a me igitur petis?

M. Scire uolo quoi reddidisti. T. lusco liberto tuo

Is sumanum se uocari dixit: ei reddidi.

Qui has tabellas obfignatas attulit. M. quas tu mihi tabellas

Quos tu mihi luscos libertos. quos sumanos somnias?

Nec mihi quidem libertus est ullus. T. facis sapientius:

Quam pars lenonum libertos qui habent: & eos deserūt

Mi. Quid fecisti? Ly. quod mandasti feci tui honoris gratia.

Tuum qui signum ad me attulisset nuntiū ne spernerem

Mi. Stultior stulto fuisti qui iis tabellis crederes

T. Quis res publica & priuata geritur: nōne iis crederem?

Ego habeo tibi res solutas recte bellator uale.

Mi. Quid ualeam? Tr. at tu aegrotas si uiues per me quidē aetatem.

M. Quid ego nunc faciam? quid refert me fecisse regibus

Vt mihi obedirent: si hic me hodie umbraticus deriserit?

Ca. Capadox leno. Miles.

Quoi homini dii sunt propitii. ei nō esse iratos puto.

Postq; rem diuinam feci: uenit in mentem mihi.

Ne trapezita exulatū abierit argentum ut petat

Vt ego potius comedam: q; ille: iusseram saluere te

Therapontigone salue: saluus quom aduenis

In epidaurum hic hodie apud me nunq; delinges salem.

M. Bene uocas. uerum uocata res est: ut male sit tibi.

Sed quid agit meū mercimoniū apud te? C. nihil apud me qdē

Ne facias testis: neq; equidem debeo quicq;. M. quidem est.

C. Quod fui iratus feci. M. redin an non uirginem?

Prius q; te huic meae macherae obitio mastigia?

C. Vapulare ego te uehementer iubebo: ne me territes.

Illā abducta est. tu auferere hinc a me si perges mihi

Male eloqui profecto. cui ego nisi malum nihil debeo

M. Mihin malū minitār? C. atq; edpol nō minitabor: sed dabo mihi

Si perges molestus esse. M. leno minatur mihi.

Volsella: ad pilos extrahendos arma: quibus a uellendo nomen hæsit. Exitia. legere potes axilla: si quidem antiquitus axitiosas meretrices spoliatrices appellauerint. In codicibus protritris marci uarronis ex libro tertio de lingua latina tollenda nonnulla menda: quæ sensum prauertunt & conuincunt. In astra ac sitiose anonam caram e uili concinnat uiris. Ideo in sitelitergo idem ait. Mulieres uxorculauit ego noui scio ac sitio aquam. sic clauillus: & reliqua: quæ subsecuntur. Tu ita corrige. In astra axitiose anonam caram e uili concinnat uiris. Ideo in sitelitergo idem ait. Mulieres uxorcula

Meæq; pugnae præliares plurimæ obritæ iacent:

At ita me machera: & clipeus bene iuuent pugnantem

In acie: nisi mihi uirgo redditur

Iam ego te faciam ut hic formicæ frustillatim differant:

C. At ita me uolsellæ: pecten: speculum: calamistum meum

Bene me amassint: meaq; exitia linteumq; extersum

Vt ego tua magnifica uerba: neq; istas tuas magnas minas

Non pluris facio q̄ ancillam meam: quæ latrinam lauat.

Ego illam reddidi qui argentū a te attulit. M. q̄s is est hō?

C. Tuum libertum esse aiebat sese sumanum. M. meum?

Atat curgilio hercle uerba mihi dedit quum cogito:

Is mihi annulum subripuit. C. perdidistin tu anulum?

Miles pulcre centuriatus est expuncto in manipulo.

M. Vbi nunc curculionem inueniam. C. in tritico facillum.

Vel quingentos curculiones pro uno faxo reperias.

Ego abeo: uale: atq; salue. M. male uale. male sit tibi.

Quid ego faciā: maneā. an abeā: siccine mihi eē os oblitū?

Cupio dare mercedem qui illunc ubi sit cōmostret mihi.

Parasitus.

Ntiquom poetā audiui scripsisse in tragoedia.

a Mulieres duas peiores esse: quam una: res ita est

Verū mulierē peiorē: q̄ hæc amica est phedromi

Non uidi. neq; audiui: neq; pol dici nec fingi potest

Peior q̄ hæc ē: quæ ubi me hūc habere cōspicata est anulū:

Rogat unde habeā: qd id tu quæris: quæ mihi quæ sit ost opus

expuncto in manipulo. scribo. centuriatus es expunctus in manipulo. similitudo translata a manipulo castrensi: sensus hic: Miles adfabre centuriatus es hoc est circumuentus & centuria fraudium irretitus in eum cunctim & agminatim irruente manipulo phædromi. Quin expunctus idem est quod electus: obrutus: exclusus: interemptus. per scijs & hac similitudine utitur. pupillum ue utinam: quem proximus hæres impello expungam. a centuria sit centuriatus donatus in phormio ne succenturiari dicuntur: qui explenda centuriæ gratia subiciunt se ad supplementum ordinum: & est translatio a re militari. Quod centuriari significet a centuria decipi & excipi decipere & excipere docet Terentius ita scribens. ego insidijs hic ero succenturiatus: si quid deficies. Videtur tamen succenturiari pro subministrare capere. Plautus centurio dixit: terentius centurior. Ex integris pompeii codicibus succenturiare est explenda centuriæ gratia supplere: subicere. Plautus in saturione. Succenturia. centum require: qui te delectent domi. & Cælius in trinūmo. Nunc meæ militiæ astutia opus est succenturia. Gellius libro quarto & decimo. præfecti popinæ atq; luxuriæ negant cænam lautam esse nisi cum libentissime edis tum auferatur: & alia esca melior atq; amplior succenturiatur. Hieronymus in secundo contra iouinianum. habes præterea in exercitu tuo plures succenturiatos: habes scurras: & uelites in præsidijs crassos: comptos: nitidos: clamatores: qui te pugnis calcibusq; defendant. Tibi cæ sunt de uia nobiles: tibi osculantur diuites caput: Nisi enim tu uenisses ebrii atq; eructantes par adsum intrare non poterant.

uit: ego noui scio axitiosas demonstrari cōsuplatrix ab agendo hoc est trudendo in præceptis: sic uarronianū carmen intellige axitiosas: ut ab una faciendo factiosas sic ab una agendo axitiosas dictæ. Mallim tamen apoxia uel apoxia scribere p leuicatoris nitellis ad floccū & puluerem excutiendum ac commodis a uerbo graco ονοψωναι idest abstergo: ut territoria uestes ferulētis apicibus purgantia intelligas. seu caudam bubulā qua prisci ad puluerem excutiendū de uestibus utebantur: & muscarium bubulum dicebant. Martialis. Sordida si flauo fuerit tibi puluere uestis.

Colligat hunc tenuis uerber cauda bouis.

Centuriatus est Centuriatus.

Expunctus.

Succenturiari.

Apollo hecatebeletes. Nego me dicere, unde habeam scilicet anulū. Rogita istuc unde, scribo istuc. Mea matertera lege mea matertera. Pater tuus rursum, scribendum, pater meus rursum. Ad me hic pueniet, lege peruenit. Eccon quarebā, scribe eccum quē quarebam. Audio, hic curculio loquitur. Bolis uelim chlamydē, uelim inquit factare talis obpigneratā chlamidē. Catez tritū exemplar mendosum puto. Non enim uelim sed græce βαλειν scribendum reor. Dicitur in eadē significatione uelū quidem si late sine scribere collibuit, unde hecatebeletes apollo longe iaculans, est enim βαλειν uulnerare & sagitare, similitudinarie dicitur q̄s ferire uel stem cum talis istar ueruti & sagittæ ias etu infortuato lace rat, bolis postremo interpretare iactibus

Apollo hecatebeletes.

Bolus retta z culum.

Trichæ.

Trichon.

Tricæ cōrra nōnium.

Loc⁹ enarratus in capitulo lino.

Antestari.

rare, similitudinarie dicitur q̄s ferire uel stem cum talis istar ueruti & sagittæ ias etu infortuato lace rat, bolis postremo interpretare iactibus
Pl. Hedrome ppera. Ph. qd pperē? **Pl.** parasitū ne amiseris.
P Magna res ē. Ph. nulla ē mihi: nā quā hūi absūpsi celeriter
Pl. Teneo. Ph. qd negocii? **Pl.** rogita istuc unde habeat anulū
Cur. Pater istum meus gestauit. **Pl.** at mea matertera Mater ei utendum dederat. **Cur.** pater tuus rursum tibi:
Pl. Nugas garris. **Cur.** soleo: nam propter eas uiuo facilius
Cur. Quid nunc? **Pl.** obsecro parentesne meos mihi prohibeas?
Cur. Quid ego? sub gēmā abstrusos habeo tuā matrem & patrem?
Pl. Libera ego sum nata. **Cur.** & alii multi qui nunc seruiunt.
Pl. Enim uero irascor. **Cur.** dixi equidē tibi unde ad me hic pueniet.
Q uotiens dicendū est? elusi militem inquam in alea:
Mi. Saluos sum: eccon quarebam quid agis bone uir? **Ph.** audio.
 Si uis tribus bolis uelin chlamydem. **M.** quin tu is in malā crucē
 Cum bolis, cum bullis: redde etiam argentum aut uirginē.
Ph. Quod argentū: quas tu mihi trichas narras? quā tu uirginem
 Me reposcis? **M.** quam ab lenone abduxisti hodie scelus uiri.
Ph. Nullam abduxi. **M.** certe eccistā uideo. **Ph.** uirgo hæc libera est
M. Mean ancilla libera ut sit: q̄ ego nunquam emisi manu.
Ph. Quis tibi hanc dedit mancipio? aut unde emisti? fac sciam:
M. Ego quidem pro istac rem solui ab trapezita meo.
Ph. Quam ego pecuniam quadruplicem abs te & lenone auferam.
Ph. Qui scies mercari furtiuas atq; ingenuas uirgines
 Ambula in ius. **M.** non ego. **Ph.** licet antestari? **M.** non licet.
 gentum tu mihi: quas tu trichas narras. Idem in epidico. Alisqua ope exillam: extrichabor: aliqua inde ex impedimentis liberabor. Lucilius satyrarum libro undecimo. Nec mihi amore hoc opus: nec trichone uadato. Turpillius in demurgo. Iudicia: lites: turbas: trichas: contentiones maximas. Afrannius in epistola. Ita intrichauit bis hanc litem temeritas. Varro in gerunto didascalo. putas eos non citius trichas attellanas q̄ id extrichaturos. eptigrammatarius poeta. sunt apinæ: trichæq;: & si quid uilius istis. Plinius tamen libro tertio naturalis historiae tricas sine afflatu scribit: & contra sententiam nonni credit a trica ciuitate deflecti uili: & nugatoria: quam deleuerit diomedes. pliniana uerba subsignare libuit. Diomedes ibi deleuit gentes monadorum: dardorumq; & urbes duas: quæ in prouerbis ludicrum uertere apinam & tricam. Iulius capitolinus in uero triconem nebulonem iis uocat. Vagaretur nocte per tabernas ac lupanaria obrecto capite: cucullione uulgaris uiatorio & cōmiseretur cum tricōibus. Qui scies mercari. lege scis: Furtiuas, proiectitias: & furtim subductas. Nō ego, corrige nō eo. Licet antestari. Oratius. magna exclamat uoce: & licet antestari, ego uero oppono auriculā. Nō repudiāda acronis interpretatio in nodo oratiō. Inq̄t enī. Alii sic exponūt qd

oratum interrogauerit si testis esse pateretur: & oratus obtulerit aurē ultro. solebant enim testium aures tenere & ita dicere. Memēto quod tu mihi in illa causa testis eris: quod est antestari: Aliter olim qui antestabantur auriculā contingebāt. Ideoq; poeta ait libenter auriculā obtulit. Tangens autem auriculam his uerbis loquebatur. Licet antestari: si ille respondisset licet p̄ infectionē manus aduersarium suū in iudiciū trahebat. Quod si antestatus non esset & manū iniecisset inturiā reus cōstitutū poterat. Plautus in perfa. leno ad satorionē parasitum. Nonne antestaris: & parasitus. Tua ne ego cau-

- Ph. Iupiter te male perdat: intestatus uiuitos
 M. At ego quē licet te accede huc. Cur. seruū antestari: M. uide
 Cur. Hem ut scias me liberū esse. M. ergo ambula in ius hem tibi
 Cur. O ciues ciues. M. qd clamas: Ph. quid istū tibi tactio est?
 M. Quia mihi libitū ē. Ph. accede huc tu: ego illū tibi dedā. tace.
 Cur. Phædrome obsecro serua me. Ph. tanq̄ metgenium
 Miles quæso ut mihi dicas unde illum habeas anulū.
 Quem parasitus hic te elusit. Pl. per tua genua te obsecro.
 Ut nos facias certiores. M. quid istuc ad uos attinet?
 Quærat̄is chlamydē & macherā hanc unde ad me puenerit.
 Cur. Ut fastidit gloriosus. M. mitte istū: ego dicam omnia
 Cur. Nihil est quod ille dicit. Ph. fac me certiozem obsecro
 M. Ego dicā: surge: hanc rē agite. atq; animū aduertite.
 Pater meus habuit periplanes planesium.
 Is prius q̄ moritur mihi dedit tanq̄ suo.
 Ut æquum fuerat filio. Pl. proh iupiter:
 M. Et iste me hæredē fecit. Pl. pietas mea serua me quādo ego te
 Seruauī sedulo. frater mi salue. M. q̄ credā ego istuc cedo
 Si uera memoras: quæ fuit mater tua: Pl. eleobula
 M. Nutrix quæ fuit: Pl. archestrata: ea me spectatū tulerat:
 Per dionysia postq̄ illo uentū est iā ut me collocauerat

sa carnifex cuiquā
 mortali libero auis
 atterā. Aliter ante-
 stari idest teste uti
 quod iudiciū causa
 uolo manū inticere.
 Nam hæc erat con-
 suetudo si quis ua-
 dato non paruisset:
 ei aduersari⁹ aliquē
 de presentibus an-
 testabatur idest tan-
 gebat eius aurē: &
 dicebat. Licet ne an-
 testari: si respōdisset
 ille licet: tunc inie-
 bat uadatus manū
 In eū: qui nō paruif-
 set: & dabat in iudi-
 cium. Aliter si inter-
 cisset manū inturia-
 rum poterat accusa-
 ri. porphyrio. d hoc
 aut lege duodecim
 tabularū his uerbis
 cautum est. si uis uo-
 cati tibi testamini Igi-
 tur aurē capito an-
 testare. erit attestari
 testem uocare: un-
 de & attestata fulmi-
 na dicebantur: quæ
 iterato fiebant: qua

Attestata ful-
 mina.

si haberent suum testimonium. Adde aurem solitos tangere ob id præcipue quod memoriæ dica-
 ta est. Plinius libro undecimo naturalis historiæ. est in aure ima memoriæ locus: quem tangen-
 tes attestamur. est post aurem: æque dextram nemefios: quæ dea latinum nomen ne in capitolio qui-
 dem inuenit: quo referimus tacto ore proximum a minimo digitum: uentiam sermonis a dis exposcē-
 tes. At ego quem licet. In quibusdam exemplaribus ita legitur. At heo quem licet. ponitur enim
 heo pro heus: quod aduersbum uocandi est. Met genium. additur In quibusdam exemplaribus me-
 um. Elusit. Iusu arripuit: Surge hanc rem. alibi codicum surgite. Periplanes. alibi periphanes.

Seruauī. obseruanter colui. Aeleobula. alibi cleobula. Per dionysia. pliberalia: quæ autore philo-
 strato arhenis mense nouembri celebrabantur: dicuntur & bacchanalia. De bacchanalibus Lilius li-
 bro nono decadis quartæ. Consulibus ambobus quæsto de clandestinis coniurationibus decreta
 est. Græcus ignobilis in ethuriam primum uenit: nulla cum arte earum: quas multas ad animorum
 corporumq; cultum nobis eruditissima omnium gens inuexit: sacrificulus & uates: nec is: qui aperta
 religione propalam & questum & disciplinam profitendo animos errore imbueret: sed occultorum
 antistes sacrorum initia erant: quæ primo paucis tradita sunt: dein uulgari cæpta per ufos mulie-
 resq;. Additæ uoluptates religioni uini & epularum: quo plurimum animi illicerentur: cum uinum ani-
 mos & nox & mixti fæminis mares ætatis teneræ maioribus discrimen omne pudoris extirpissent:
 corruptelæ primum omnis generis fieri cæptæ: quod ad id quisq;: quo natura prouolens libidinis ef-
 fet: paratam uoluptatem haberet: nec unum genus noxæ supra promiscua ingenuorum fæmina-
 rumq; erant. sed falsi testes falsa signa testimoniæq; & iudicia ex eadem officina exibant: uenena
 identidem intestinaq; cædes: ita ut ne corpora quidem interdum ad sepulturam extarēt: multa dolo-
 pleraq; p̄ uim audebant. Huius mali tabes ex ethuria romā uelut cōtagiōe morbi penetravit primo

Dionysia li x
 beralia.
 Rit⁹ baccha-
 naliorum.

urbis magnitudo capaxior patiorque talium malorum caelauit: tandem indicium hoc maxime modo ad posthumum consulē puenit p secentā libertinā. uia una corruptela: bacchanalia erāt. Nihil ibi facinoris: nihil ibi flagitii pratermissū: plura uirosq; inter se. q̄ femināq; esse stupra: si qui minus patientes de decoris sint & pigriores ad facinus pro uictimis imolari: nihil nefas ducere: Hāc sūmā inter eos religio nem esse: uiros uelut mente capta cum iactatione fanatica corporis uaticinari: matronas baccharum habitu crinibus passis cum ardentibus facibus decurrere ad tyberim: demissasq; in aquam faces: quia uinum sulphur cum calce insit: in tegra flamma efferre: Raptos a dis homines dicit: quos machia illigatos ex cōspectu i abditos specus abriplebāt: eos esse: q̄ aut cōiurare: aut sociari facinoribus: aut stuprū pati noluerūt. illibri cōbusti sūt: & autores sacrilegiorū puncti p̄mia indicibus de creta. sup hoc ritu flagitioso bacchanaliorū satyrographus poeta.

Qui curiosi simulāt & bacchanalia uiuunt.

Erāt & festa bacchanalibus similia: quae uocabantur hilaria in mense aprili. hilaritudo p̄scis pro hilaritate dicebatur: hilaresco hinc uerbum: & hilare tur. Mi frater cupio. hic planesium loquitur. Domo. etiam in domo sua apud trapezā nihil utiq; pratoris sententiam moratus.

C. Vos uolo ambos. quid si legis nolo?

Aut tecum aut. aut in sine superua canem est. Pl. lum catapultarium ego te tam dissite iaculabor: excutiam: & eulbrabo: quo interuallo pl. lum ex catapultā iacitur. Cum catello. Notum est & manifestarium & ante oculos molles & de

Exoritur uentus: turbo: spectacula ibi ruunt: ego pertimesco: Tum ibi me nescio quis arripit timidam atq; pauidam.

Nec uiuā: nec mortuā: nec quo me pacto abstulerit possū dicere

M. Meministi hanc turbā fieri: sed tu dic mihi ubi is est homo qui te subripuit? **Pl.** nescio: uerū hūc seruauī semp̄ mecū una Anulum. cum hoc olim perii. **M.** cedo ut inspiciam.

Ph. Sanan es quae isti cōmittas? **Pl.** sine modo. **M.** proh iupiter. Hic est quē ego tibi misi natali die: tam facile noui: q̄ me. Salue mea soror. **Pl.** frater mi salue.

Deos uolo bene uortere istam rem nobis.

Cur. Et ego nobis omnibus tu ut odie adueniens

Coenam des fororiā. hic nuptialē cras dabit. **Ph.** promittim?

M. Tace tu. **Cur.** nō taceo q̄do res uortit bene. tu istāc despōde huic Miles: ego dotē dabo. **Ph.** quid dotis? **Cur.** egone? ut semper Dum uiuat me alat. **M.** uerū hercle dico me iubente feceris Et leno hic debet nobis triginta minas. **Ph.** quamobrem istuc?

M. Quia ille repromisit mihi si quisq; hāc liberali afferuisset manu: Sine cōtrouersia oē argētū redderet. **Ph.** nūc eatmus ad lenonē:

M. Laudo. **Ph.** hic prius uolo meam rem agere. **M.** quid id est.

Ph. Ut mihi hāc despōdeas. **Cur.** qd cessas miles hāc huic uxore dā?

M. Si hāc uolt. **Ph.** mi frater cupio. **M.** fiat. **Cur.** bene facis.

Ph. Spondes ne miles mihi hanc uxorem? **M.** spondeo.

Cur. Et ego hoc idem unum spondeo. **M.** lepide facis.

Sed eccum lenonem incedit thesaurum meum.

Leno Capadox. Miles. Phædromus. Planesium:

Rgentariis male credi qui aiunt nugas praedicant.

Nā & bene: & male credi dico. id adeo hodie ego expt' sū.

Nam male creditur qui nunq; reddunt: sed prorsus perit.

Velut decem minas dum soluit omnis mensis transit.

Postq; nihil sit clamore hoīem posco: ille in ius me uocat.

Pessume me tui: ne minis hodie apud praetorem solueret.

Verum amici compulerunt. reddit argentū domo.

Nunc domū properare certunst. **M.** heus tu leno te uolo.

Ph. Et ego te uolo. **C.** at ego uos uolo ambos. **M.** sta sis ilico.

Atq; argentū propere propera uomere. **C.** quid mecū est tibi?

Aut tecū? aut? **M.** quia ego ex te hodie faciam pilū catapultariū.

Atq; ita te neruo torquabo itidem ut catapultā solent.

Delicatum te hodie faciam cum catello ut accubes

Hilaria
Hilaritudo

licatos cubare cū melitatis catulis solere: secum lusitare: eos ut fetus suos admirari: exoculari: disti- gere: quod nonnulli hoc deliciarum causa agunt: quā plurimī ad fidelem stomachi conualescen- tiam & dispensā iuādā quod & auicena laudat post pueri cōplexum. Carpitur ille martiali qui ca- tellam amabat eo uersu. Cānius exigua si flagrat amore catellā. Ista apud eundem mollicula catella famigerator est q̄ nutrita indigeat. Iuuenalis. malit animā seruare catellā Oratio catella murrenus/ la aurea est. Ceterū in hoc loco catellus pro uinculo ferreo debet accipi: & quod etiam canem supe- rius appellauit. Luf- us. Donatus est fibu- lis & catellis. In ro- busto carcere. No- dus gordiāus: & in explicatilis grāmā- stis: q̄ unico libello cōtenti nugis tātū & nugtuendis adlu- bescūt. Tu intellige fieri mentionem de loco carceris pecu- liari: q̄ robur utiq̄ uocitabatur: cui sen- tētia Pompeius assi- pulatur his. Robur. rubro colore: & qua si ruffo significari: ut bouem quoq̄ ru- stici appellāt man- festum est: unde & materia: quā pluri- mas uenas ei9 colo- ris habet dicta ē ro- bur: Hinc & homi- nes ualētes: & boni coloris robusti. Ro- bus quoq̄ i carcere dicitur Is locus quo

Catulus ad di- sspensiam.

- Ferreo: ego dico. Ca. ego uos ambo in robusto carcere
 Ut pereatis. M. collū obstringe abduce istū in malā crucē.
 Ph. Quicquid ē ipse ibit potius. C. proh deū atq̄ hoīum fidē
 Hoccine pacto indemnātū atq̄ intestatū me arripis?
 Obscuro planesium & te phædrome auxilium ut feras.
 Pl. Frater obscuro te noli hunc condemnatum perdere
 Bene & pudice me domi habuit. M. haud uolūtate id sua:
 Aesculapio huic habeto qd̄ pudica es gratiā. nā si ualuisset
 Iā pridē: quoq̄ posset mittere. Ph. aiūaduorte si possū hoc
 Inter uos snīa cōponerē: mitte istuc: accede huc dicā meā snīam
 Si quidē uultis quod decrero facere. Ca. tibi permittim?
 Dū quidē hercle ita iudices ne quisq̄ a me argentū auferat:
 M. Quid ne promisisti? Ca. qui pmisi: lingua eadē nūc nego.
 Dicēdi: nō rē perdēdi hęc gratia nata ē mihi. M. nihil agit
 Collum obstringe homini. Pl. iam iam faciam ut iusseris.
 M. Quādo uir bon⁹ es respōde quod rogo. Ca. roga qd̄ lubet
 M. Promisistini si liberali quisq̄ hanc assereret manu
 Te omne argentū redditurū? Ca. nō cōmemini dicere?
 M. Quid? negas? Ca. nego hercle uero. quo præsēte? quo i loco?

Robur.
 Robur. rubro colore: & qua si ruffo significari: ut bouem quoq̄ ru- stici appellāt man- festum est: unde & materia: quā pluri- mas uenas ei9 colo- ris habet dicta ē ro- bur: Hinc & homi- nes ualētes: & boni coloris robusti. Ro- bus quoq̄ i carcere dicitur Is locus quo

præcipitatur malefactorū genus: qd̄ ante areis robustis includebat. His explicatis indubitāter expli- catus apuleianū nodū percipies ex apologetico. proh scelus dignū robore & carcere. parerga & ex diuerticulo satyricū carmen enucleandū est: quod hactenus ignorabili situ delituit. Satyri quendam quod artificii ministerio neret admirantis hoc carmen est.
 Horrida quale facit residens in codice pellex.

Satyri carm̄ explicatum.

Quis ignorat affānias cæcorū doctorū penitus hallucinantū & ad hanc obicem cōmorantū. scito igitur iuuenalem nentē doctiuscule æquiperare aniculā meretriciā: quā horrida hoc est frigida iam calore iuuenili deficiente quale deductū silū in codice: hoc ē ob isigne quodā dedecus i robur carcera- riū cōpacta: ubi nēdo uitā sustentat. Nec mirū codicē nūcupari pro caudicē: unde naues caudicariæ quæ tabulis ineffigiate coagmētata fuerāt: qbus cū ulus fuerit aduersus afros appius caudax appella- tus est. Pompeius. Caudicariæ naues ex tabulis crassioribus factæ, quod in hanc sententiā satyri car- men explicem propertianum id carmen inuitat.

Caudicariæ naues. Caudax ap- plus.

Codicis imundi uincula sentit anus.
 Sup hoc supplicio roboris sit & apud lucretiū mētio. Cū ait robur: p̄x: agmīna: thada. Apud p̄tū cōquerit̄ pathetice cynthia amicā in erūnā cōiectā p̄ nomē qm̄ est ausa rogare suū. Inferi9 idē Plau- tus codicē hoc suppliciū uocitat. Codicē & caudicē r̄ficiū crassiorē arboris significare Plint9 cū cæte- ris idicat. Caudicē demū p̄ q̄cūq̄ lignea materiatura ponit: uñ Plaut9 alibi. te caudicariæ præficio p̄ uincia. Cōdēnatū. scribendū indēnatū: id est nondū dānatū indicta cā: & nō promulgata sentētia Mitte istuc. lege: mitte istuc. Dicendi nō pdēdi. sententiosius est si ditandi legas nō dicendi hoc sensu. hominibus si qua data ē pro adminiculo rei parādā nō pdēdā. Iuxta illud propertianum.
 Falle fidem: prouolue deos: mendacia uincant.

Cadant damnosæ lucra pudicitia.
 Scis enim quod dicitur. caput sine lingua pedaria sententia est. Iam iam faciam. hic capadox loq̄- cut cū collū columbari angustaret: ita terme exclamat: faciā: nūmos exfinuabo: & exlatebrabo.

Floccus.

Defloccati
senes.
Plinii codex
emendatus.

Statumiare.

Me ipso praesente loquitur cureulio. Floccifacio. duco & existimo floccu. est enim floccus minutulum pa-
ni retrimentum: quod pro sole ut atomi vulgares euolit: uesti infidet: & eam coingnat: ni cauda bouis &
apopsia medicemus. Ab hoc flocco defloccati senes appellant alibi plauto detriti ad exiguitate flocc-
ci. Cornelius celsus libro primo defunctoria in agro nota credit si floccos legit. Maculofus est bicript-
ti menda plinianus codex ex libro decimo septimo naturalis historiae in hac uerba. opitoque & bene
occultato. eodemque modo uinea statuito: alligato: floxatoque. lego. uinea statuminato: alligato: flocca-
toque hoc est floccis

ligato ne frigoris
ruminacione fetiat.
Statuminare est sta-
tumine hoc est strato
circuincire ad ger-
lu propulsandum.
Plinius lib. xxx. Itē
uespilionis sangui-
ne collectu flocco
supposituque capiti
multae libidine mo-
uere. Varro libro se-
cundo de re rustica
Diligentiores tegeti
culis subiectis oues
tondere solent: neque
flocci intereant. A sta-
tumine compio uer-
bu statuminare hoc
est strato cooperit.

Ego te in neruo
haud. negatto hic
interfita spuria est:
supposititia: & adue-
ritia. Licet tu miles
loque hic phaedromus

M. Me ipso praesente: & lycone trapezita. Ca. non taces?

M. Non taceo. Ca. si ego te floccifacio: ne me territes. M. me ipso praesente

Et lycone factum est. Ph. satis credo tibi. nunc adeo ut tu

Scire possis leno meam sententiam: libera haec est.

Hic huius frater est: haec autem illius soror: haec mihi nubet.

Tu huic argentum redde. hoc iudicium meum est.

M. Tu autem in neruo iam iacebis: nisi mihi argentum redditur.

Ca. Hercle istam rem iudicasti perfidiose phaedrome: & tibi oberit.

Et te miles di deaque perdiunt: tu me sequere. M. quo sequar te?

Ca. Ad trapezitam meam: ad praetorem nam inde rem resoluo oibus quibus debeo:

M. Ego te in neruo haud ad praetorem hinc rapiam ni argentum refers.

Ca. Ego te uehementer perire cupio ne tu me nescias.

M. Ita ne uero? Ca. ita hercle uero. M. noui ego hos pugnos meos

Ca. Quid tu? M. quid tu rogitas? hisce ego si tu me irritaueris

Placidum te hodie reddam. Ca. age ergo recipe actutum. Ph. licet:

Tu miles apud me coenabis. hodie fiet nuptia. M. quae res bene

Vortat mihi & uobis. spectatores plaudite plaudite.

Explicit commentarius in Curculionem.

Comentarius Ioannis baptistae pli Bonnoniensis in Cassinam. Argumentum.

Omnia fabulis induntur quandoque ab amationibus: ut haec a nomine puellae expertae cas-
sina uocatur: Cuius tale argumentum est. Cleostrata stalini senis uxor nacta est ancillam
uultus filo liberali & exquisitissimo praeditam: quam cum senex stalinus cleostratae maritus
impatienter amaret: & ad genium suum discuperet obsequentem: subornauit olympio-
nem uillicum: qui egregie pecculosus eam peteret: ex aduersum stalini filius offert scutigerulum su-
um: qui petat eandem. Res igitur comminus peruenit. Iam clypeus clypeis: umbone repellitur umbo.
Res uenerat ad gladios: olympion ex una parte cassinam procat: ex altera filius familiaris & cleo-
stratae cupiunt ut detur chalinus scutigerulo. Sed ut anceps discrimen & litigiosum dirimatur sortiti-
onem in sitella. fors apud olympionem stetit. Prorsus cum uictum & prostratum in sortitione se chall-
inus agere ferret: ruminatur aliquam stropham: qua cassina olympionem praeuerteret. fors ei quod
anxie petebat obtulit auspiciatissime. Nam dum chalinus oberraret per quosdam canationis anfra-
ctus audit senem cum uillico super prima nocte paciscentem. Rem desert ad cleostratae: quae pelli-
catus indignatione succensa fingit & comminiscitur olympioni perlubenter cassinam mandaturam.
Nuptiae adornantur in pompaticum modum. Appetente somni tempestiuitate seni pro cassina chall-
inus ipse supponitur: quem cum senex alitrisecus adoriri parat: furit ille sauit: pugnis & calcibus se-
nem procul humo cum flatu resupinatum ridet. Res ut pote ridicularia dedit ansam cleostratae
sardonici cachini. Theutyturnicus acesimi uicini filius demum cassinae legitima face iungitur. Diui-
ditur in quinque actus haec fabula palliata. primus ita incipit. Non mihi licere meam rem me solum ut
uolo loqui atque cogitare. ubi olympio chalinum improbitatis accusat: quod scilicet curtosus sit & con-
sequenter maleuolus: quod pone illum sequatur: ut ex uerbis sorte imeditatis caperet aliquam occasionem ra-
pidae cassinae. secundus. segmini comites in proximum me huc. ubi cleostrata indignabunda maritum ipse scierit
& imisceri rebus domesticis: ut mos famine est: transuolat ad uicinam myrenam. illi mariti insolentia:

stupra: & amores enarrat. Myrena infigne matrona: præferens illi castigatrix adest: potius quã adu-
latrix: Admonetque cleostratam ut sub imperio maritali uiuat. Viro in omnibus inseruiat. Tertius. sine
modo rus ueniat: remittã ad te uirũ cum furca. ubi uictis & profligatis inimicis gratulationes agunt
senex & olympio. quibus amorem & amatoriam comunicantibus subreptit chalinus & eorum consilia per-
cipit: quæ demum cleostratæ denarrat. Quartus. Nulla nulla sum: tota tota occidi: cor metu mor-
tuum est. ubi dolo & fraude cleostratæ pardalisca territa & formidolosa exiit in scenam: alloquiturque

Plauti Poetæ Clarissimi. Cassina

Alueri iubeo spectatores optuos fide quæ facitis maxum
Et uos fides si uerum dixi signum clarum date mihi
f Ut uos mihi æquos iam inde a principio sciam
Qui utuntur uino uetere sapientis puto.
Et qui libenter ueteres spectant fabulas

Antiqua opera & uerba quum uobis placent

Aequum est placere ante ueteres fabulas.

Nam nunc nouæ quæ prodeunt comœdiæ

Multo sunt nequiores quam nummi noui.

Nos postquam populi rumorem intelleximus:

Studiose expetere uos plautinas fabulas.

Antiquam ei edimus comœdiam quam uos probastis quæ estis in senioribus.

Nam iuniorum qui sunt non norunt scio. uerum ut cognoscant

Dabimus operam sedulo. hæc quum prima tum acta est uicit omnes

Fabulas: ea tempestate flos poetarum fuit.

Qui nunc abierunt hinc in communem locum

Sed tamen absentes profunt presentibus.

Vos omnes opere magno operatos esse uolo.

chalinum fingens præ-
dolore imeriti coniu-
gii mente decidisse
cassinam: arripuisseque
furbudam gladium ut
obulos omnes pas-
sim trucidet: hoc
agens cleostrata ut
deuiaret & coerce-
ret a nuptiis cassinam
senem. Quintus actus
Sensim super attolle
pedes noua nupta.
ubi chalinus scutige-
rulus exornatus in
mundum nuptiale in
locum cassinam pergit
in publicum: eo com-
modum genitale tho-
rum occupante adest
stalinus: qui putans
amplexibus cassinam
frui mellitissimis se-
tulentum maritum
pro marito compe-
ritur. Cubito detru-
ditur a chalino: &
post stalinum olym-
pio secundas partes

occupans: ita male habitum ambo irrisionis occasionem spectatoribus afferunt. Versatur hæc pal-
liata comœdia in nequitia senili coercenda: quæ cum in sene stalino exploditur: exhibetur: con-
ternitur speculum senibus est ne quid tale periculosum: & ridiculosum audeant: ex quo plus maro-
ris quam uoluptatis hauriant. Interlocutores sunt. Stalinus. Aloestmus. Cleostrata. mirena. olympio. Cha-
linus. pardalisca Ancilla. Fabula agitur athenis. In qua hoc obseruatur ut suspicax introducatur: &
zelotypia bulliens ipsa cleostrata. Nequitia senex inseruiens postremissima. Alcestis politica & au-
xilator: Chalinus ritualis & ritualitate consequenter exastuans in olympionis calumniam. pardalisca
subdola: & mendax. Mirena consiliatrix: & castigatrix conspicua matronatus insigni. Cassina. cum
simplo. s. scribendum: quod ex eius argumento patet: cutus apices uersuum nomen comœdiæ efficiunt.

Qui utuntur uino. quis tam uilis inquit plinius ut ante se genita uina non poterit. Ouidius.

Qui properant noua multa bibant: mihi fundat autum.

Consultibus prisca condita testa merum. & satyrus.

Calcatamque tenet bellis socialibus uuam.

Anno fuit omnium generum bonitas. L. optimo cum. C. grachus trib. pl. seditionibus agratis intere-
ptus: ea cæli temperies fulsit: quam cocturam uocant solis opere: natalis urbis. dc. xxxiij. durantque ad **Coctura**
huc uina ducetis fere annis iam in spetiem redacta mellis asperi. Tria uini genera. Austerum: dulce:
Tenue. Nec alienum fuisse commemorare hoc in loco: quod androcides sapientia clarus ad alexan-
drum magnum scripsit intemperantiam eius coibens. Vinum potaturus rex memento te bibere san-
guinem terræ. Cicuta homini uenenum est. Cicuta uinum. Veteres fabulas. quod in his significan-
tior stilius: & rebus hærentior. Varronis ex libro primo de lingua latina uerba sunt hæc. poetis mul-
tis uerbis magis delector quam ueris: antiquis magis utor quam delecter. Populi rumorem. quid si populi ru-
more scribis: hoc est ex sermone populari. Cum prima tum acta est. prisca lectio. hæc cum primo.

In comunem locum. morti concesserunt comuni fini. Bracteata salusti sententia. quod natum est
aiunt denasci oportere. Ouidius. serius aut citius sedem properamus ad unam. Tendimus huc om-
nes. Operatos. antiqua exemplaria tenent oratos.

Alcedonia.

Alcedonia. tranquillitates quales circa nidus alcedonios contingunt. Alcione auicula pelagica & Itoralis: quae ob mortem naufragiosi mariti cum in mare tentat exilire plumata est. Ouidius. Alciones me mores caecis amari Nescio quid uisae sunt mihi dulce queri. Nidulant per septem hybernos dies iugiter perseverante nidameto: quando non unquam alias mitiores & molliores uentorum flatus: strato mari malacia & pellacia: ut dicas his auiculis ob neptunigenam cognationem obseruare pelagum: a qua mollitate & tranquilla quiete plautus halcedonia tranquillitates & fori interstitia uocat quod quae latialiter alcione graece sit alcedon.

Alcedo autore propeo dicebat ab antiquis pro alcione: ut pro ganymede castratam. pro nilo melo Ouidius hosce dies septenos carmine complexus est.

Perque dies placidos hyberno tempore septem Incubat alcione pedetibus aquos nidis. Tunc uita tuta maris: uentos custodit & arcet

Aeolus egressu: praestatque nepotibus aequor.

A quibusdam alcyon autem appellatur. alcyone mulier. super his ouidius: ambrosius: aelianus: plinius: aristoteles: magnus albertus: Vergilius. Itoraque alcyonen resonant: & achaitida dum. Luciani quoque extat Isbellus: cui titulus est alcyone: ubi socratem interfecit exemplariter disputante nuncquid reapse dispolleat: ut in his apparet mortales in autem transferre: ubi:

Dies alcyon

quae plautinam finiam fulcit: quoniam nidulant tranquillatis & sedatis maritimis fluctibus aut prouerbialiter in oia dies alcyonios translatos. Fulgentius. uelut alcyone niduli placitam serenitate uillatica semotione tranquillior agit assem. Ambrosius in hexaemero. Namque ubi undosum fuerit mare positus ovis subito mitescit: & omnes cadunt uentorum procellae: flatusque aurarum quiescunt: ac placidum uentis stat mare: donec oua fouet alcyone sua. Septem autem dies fetus sunt: quibus decursis edunt pullos fetusque absoluunt. Tantam autem gratiam minuscula auis diuinitus indulgentiam habet: ut hos quatuordecim dies nautici praesumpta serenitatis obseruent: quos & alcyonidas uocant: quibus nullos motus procellosa tempestatis horrescant. haec a luctano auicula τολυδακτις appellatur. Luciani in hanc sententiam uerba sunt haec. επι γαρτη τουτου νεοττεια και τας αλκυονιδας προσαγυρευομενας ημερας εκοσμος αγει κατα χειμωνα μεσον διαφερουσα στασι ευδαια. ων εστι και η τηλερον παντος πολλων. Cleromenae. scribe graece κληρονομη hoc est sortiens. κληροω sortior. superius multa. Diphilus. comediae scriptor: de quo & in asinaria mentionem fecimus. Latranti nomine. sonora fama. mallim tamen: quod & uenustior & plautino gentio coherentior interpretatio fuerit: cum lactanti nomine scribere. Lactare enim est attrahere cum quadam adlubescencia: illicto: subentiaque. Cum lactanti nomine igitur interpretare cum illectamento: & uerborum suauemedulla populum auritum & attentum facientis. Cubat simpliciter pro aegrotat ab opinatissimis autoribus usurpatur. Oratius. Longe cubat hic prope caesaris ortos.

Lactare.

Benigne ut operam detis ad nostrum gregem.
Ducite ex animo curam atque alienum aequor.
Ne quis formidet flagitatorem suum:
Ludi sunt. ludus datus est argentariis.
Tranquillum est. alcedonia sunt circa forum.
Ratione utuntur. ludis neminem poscunt.
Secundum ludos reddunt autem nemini.
Aures uotiuae si sunt animum aduertite.
Comediae nomen dare uobis uolo.
Cleromenae uocatur haec comoedia graece:
Latine fortientes. diphilus hanc graece
Scripsit: post id rursum denuo
Latine plautus cum latranti nomine.
Senex hic maritus habitat. ei est filius.
Is una cum patre in illisce habitat aedibus.
Est ei quidam seruus qui in morbo cubat.
Immo hercle uero in lecto ne quid mentiar
Is seruus: sed ab hinc annos factum est sexdecim
Quum conspicatus est primo crepusculo
Puellam exponi: adit extemplo ad mulierem:
Quae illam exponebat: orat ut eam det sibi
Exorat: aufert: detulit recta domum.
Dat herae suae: orat ut eam curet: educet:

Magna industria. hellanicos pro thalori. Viris placere posset. uirilis: ut arbiter ait patientiæ iugū subire posset. duodecimo quoq; año puella uiripotens est: puer cum pubescit hoc est decimo quarto. & tunc autore censorino quod tragū olent & uirilitalis olorem effundūt: siue a uoce ut nōnulli inter pretant hīrcuitalli dicti: & illud est hīrcuitallire uerbi ex hīrcuo hoc est odore insuauit & aspernabili. simili graueolentiæ colcati hīrci: & ab alis: quoniam sub alis quod ea pars minime negociosa est auto re aristotile in problematis encyclicis emittitur. Duriter & haud quāq; significanter transtulit uerbu

Hīrcuitalli.
Hīrcuus.

Error theo
dori.

Caper.

Hīrcosi.
Tragus hīr
cus.

Taurū tollit
quī uitulū.

Decē hebdo
mades.

Allegare.

Hera facit: educauit magna industria.

Quam si esset ex se nata: non multo secus.

Postquam adoleuit ad eam ætatem ut uiris

Placere posset: at eam puellam hic senex

Amat efflictim: & item contra filius.

Nunc sibi uterq; contra legiones parat.

Pater filiusq; clam alter alterumq;

Pater allegauit uillicum qui posceret.

gracū apud aristo
tilem theodorus ga
za τριγυλιειν cum
capire uerterit uer
bo fictio: debebat
enim ut latina græ
cis cōgruerent hīr
qtailire uertere. pō
petius tamen sentit
hīrcuitalos pueros
appellatos cum pri
mum ad uirilitalē
accedunt a libidine
scilicet hīrcorum.
Hīrcuitallire uerbo
usus est censorin⁹.

hīrcum hanc alarem uirulentā dici oratius ita canens indicat. pulypus aut olidis facit hīrcus in alis

catullus eruditissimus poeta non secus.

Lædit te quædam mala fabula: qua tibi fertur

Vale sub alarum trux habitare caper.

Hunc metuunt omnes: neq; mirum: nam mala ualde est

Bestia: nec quicum bella puella cuber.

Hīrcosos perfcus hīrcū redolentes appellat. Tragus uoce græca uocitatur ab epigrammatico poeta.

Inde tragus celeresq; pili mirandaq; matri

Barba: nec in clara balnea luce placent.

Ouidius hunc tragum designare uoluit cum ita scribit in libro de arte amandi.

Nec tibi odorati sit tristis anhelitus oris:

Nec lædat nares uirq; paterq; gregis.

Aristotiles problematum libro decimo. Cur alæ oīum maxime utrum quod oīum minime respirare possunt. Malus aut odor locis huiusmodi contrahi maxime solet: quoniam putredo quiete interioris qualitatis consistit. An ideo quod immobiles in exercitatuq; habent. Cur homines qui utrus redolent hīrci sædius olent cum se unguentariūt. An hoc in multis accidere solet: uelut cum acido dulce com mixtum est dulcius totum exultat. Tum etiam omnes postq; sudarunt grauius olent. Vngentum aut concalasciendi uim habet: itaq; sudorem potest prouocare. In uniuersali duodecimo año sit uiripō teas fæmina: sed quandoq; in his uitio sexus: qui mendacem fecit hīppocratem: præcox est libido orsa pene ab infantia proin uenuste petronius facit fæminam ita loquentem. In unem meam irritatam habeam: si me unq; meminerim uirginem fuisse. Nam infans cum paribus inquinata sum: & subinde prodeuntibus annis maioribus me pueris applicui: donec ad hanc ætatem perueni. Hinc etiam puto natum prouerbium illud dicatum ut possit taurum tollere: qui uitulum sustulerit. Hieronymi procul a fide uideri posset sententia nisi hominis autoritati acquiesceremus. Sic enim scribit. Audiui domi no teste non mentior. quædam muliercula cum expositum nutriet infantem: & stillaret cibos: & nu tricis officio fungeretur: cubaretq; cum ea paruulus: qui usq; ad decimū iam peruenerat annum: acci dit ut plusquam pudicitia patitur se mero ingurgitauerit: accensaq; libidine oscenis motibus ad coi tum duxit infantem. prima ebrietas alterius noctis & cæterarum deinceps fecit consuetudinem: nec dum duo menses fuerant euoluti: & ecce fæminæ uterus intumuit. Censorinus in libro de die natali scribit annorum decem hebdomades. In prima hebdomade dentes homini cadere: in secunda pu / bem apparere. In tertia barbam nasci. in quarta uires. in quinta maturitatē ad stirpem relinquendā. In sexta cupiditatibus tentari. In septima prudentiam linguamq; consummari. In octaua eadem manere. In decima hominem fieri morti maturum. Tamen in secūda hebdomade uel incipiente ter tia: uocem crassiolem & inæquabilem fieri: quod aristotiles appellat τριγυλιειν. Antiqui nostri hīr quitallire: & inde ipsos putant hīrcuitallos appellari: quod tum corpus hīrcum olere incipiat. Item contra. reciproco igne: & calore. Legiones parat. castrensis similitudo. Legiones dolos militares: & strenuos ad quemq; degradandum. Allegauit. subornauit: destinauit: in trinunmo ait meo adle garu uenit. fulgentius utitur. hac uoce: & martialis: & nos apud fulgentium scripsimus.

Seruū uxorem ducent. Iureconsultus in Institutionibus de nuptiis ait seruales nuptias celebrari nō posse: & tantū abest ut celebrentur: ut certū sit seruales quoq; cognationes nuptiis impedimento esse Iustas autem nuptias inter se ciues romani contrahunt: qui secundum præcepta legum coeunt: masculi quidē puberes

feminae autem uel potentes. q̄ liberales. pro liberales.

Qui nunc nihil agitis. quare mulsum non traditis? Stupri faciet. allibi scriptum est fiet. Non manebit auspices. non prestolabit sacerdotes. Auspex is dicitur: qui præfatis uerbis sp̄sum iungit uxori: Ita uocat̄ quod sit auspiciū nuptiarum. Iuuenalis. ueniet cum signatoribus. auspex. Lucan⁹ in secundo pharissæ. Iunguntur taciti: contentiq; auspice bruto.

Decipitur dolis. mirina: quæ pro castina supponit chalinū. Mulgar. emulgar: sanguinem pugnis & calcibus exorbeat: potes & mīcat similiter legeret: quæ uox est apuleiana significans obtundat: plectat: uerberet: a mollendo quod luxata istib⁹ membra reddatur.

Mulgo dicimus & mulxi & mulsi. Mulcralia uasa: in quibus mulgentur: multrare tempus mulgendi. Calphurni⁹ in buccolico ludicro q̄ nūerosa meis sic cetur buccula mulcralis. Ab eodem mīsurā ex papillis capellarum expressio nuncupatur. Rursusq; premetur mane quod occiduae mulsura redegerit horæ.

Sibi istam uxorem: is sperat si ei sit data

Sibi fore paratas clam uxore excubias foris

Filius autem armigerum allegauit suum

Qui sibi eam uxorem poscat: scit si id ipetret

Futurum quod amat intra præsepis suas.

Senis uxor sensit uirum amori operam dare.

Propterea una consentit cum filio.

Ille autem postq̄ sensit filium suum

Eandem illā amare: & esse impedimēto sibi.

Hinc adolescentem peregre ablegauit pater.

Sciens eius mater ei dat operā absenti tamē:

Is ne expectetis hodie in hac comœdia

In urbem non rediuit: plautus noluit

Pontem interrumpit: qui erat in itinere.

Sunt hic quos credo nunc inter se dicere:

Heracle quid istuc est: seruales nuptiæ?

Seruū uxorem ducent: aut poscent sibi

Nouum attulerunt quod sit nusq; gentiū

At ego aio hoc fieri in græcia & chartagini

Et hic in nostra terra in apulia

Maioreq; opera ibi seruales nuptiæ q̄ liberalis etiā curari solent.

Id ni sit: mecum pugnos si quis uolt dato in urnam mulsi.

Penus dum iudex fiet græcus adeo uel mea causa apulus.

Qui nunc nihil agitis sentio nemo sitit.

Reuertar ad illam puellam expositiciam.

Quam serui summa ui sibi uxorem expetunt.

Ea inuenietur & pudica & libera ingenua atheniensis.

Neq; quiquam stupri faciet profecto in hac quidem comœdia

Mox heracle uero post transacta fabula argentum si quis

Dederit ut ego suspicor ultro ibit nuptum

Non manebit auspices.

Tantum est. ualete. bene rem gerite. & uincite

Virtute uera quod fecistis antehac.

Argumentum in Cassina.

Onseruam uxorem duo conserui expetunt.

Alium senex allegat: alium filius.

Sors senem adiuuat: uerum decipitur dolis:

Ita ei subiicitur pro puella: seruulus

Nequam: qui dominum mulgat atq; uillicum

Adolescens ducit ciuem cassinam cognitam

Auspex.

Mulco.

Multra.

Mulcralia.

Mulsura.

Chalinus. cōposite & ad libellā seruo senis ardores & Impetū frenanti nomen Inditū chalinū. Χαλινός Chalinus uisus, Spera: uov enim græci frenū uocant. χαλινός dicitur infrenis. χαλινός freno. Quasi umbra. sicuti umbra ait. quæ antiquus quemadmodū in præsentia lingua uernacula spera dicebat: comitatur eos qui per solem faciunt iter: ita mihi decretū est te persequi quoquo ibis. Ouidio similitudo hæc peride ac plauto usurpatur in tristibus.

Vtq; comes radios per solis euntibus umbra est

Chalinus. Olympio?

Cha. Non mihi liceat meā rē me solū at uolo loq atq; cogitar

Sine te arbitro? quid tu malum me sequere?

Oly. Decretū ē mihi quasi umbra quoquo ibis tute pseq.

Quin edepol et si in crucem uis pergere sequi decretū est:

Dehinc conuicito cæterū possis nec ne: clā me tutelis tuis

Præripere cassinam uxorem proinde ut postulas.

Cha. Quid tibi negotii mecum est? Ol. quid ais impudens?

Cha. Qui in urbe restas uillice hic nō magni precii? Ol. libet?

Cha. Quin ruri es i præfectura tua? qn poti? qd legatū est tibi

Negotium id curas: atq; urbanis rebus te abstines?

Huc uenisti sponsam præreptum meam. abi rus. abi

Directus tuam in prouinciam. Ol. chaline non sum

Oblitus officiū meū: præfeci ruri recte qui curet. tamen

Ego huc quod ueni in urbem impetrauero: uxorē ut isti ac

Ducā: quā tu deperis bellā: & tenellā casinā: conseruā tuā:

Quando ego eā mecū rus uxorem abduxero rure icucabo.

Vtq; in præfectura mea. Cha. tu illam ducas? hercle me

Suspendio quam tu eius potior fias satius est mortuum:

Ol. Mea præda est illa: proin tute in laqueum ne duas.

Cha. Ex sterquilinio effosse tua illec præda est?

Ol. Scies hoc ita esse. Cha. uæ tibi. O. quot te modis si uiuo

Habebo in nuptiis miserū meis? Ch. quid tu mihi facies?

O. Ego neqd faciā tibi? primū oīum huic lucebis nouæ nuptæ facē

Post illa ut semper improb? nihilq; sis: post id locorū

Cū latet hic presus nubil? illa fugit. Mobile sic sequitur fortia: lumia uulg? Quæ simul Inducta nube premūtur abt.

Spira demū longe seorsū a spera signficatū habet. plini9 libro decimo sexto publicum oīum arborum uirtū uocāt spiras ubi se conuoluerē uenæ atq; nodi. inuentunt in quibusdam sicut in mēbra centra idest ducticia clauo simif in mica ferris. Sphera demū follis appellatur uñ spheroides figura ustruio lib. octauo. fortasse qui archimedis libros legit dicit non posse fieri ueram ex aqua librationē: quod et placet aquam nō libratum sed spheroides habere schema.

Proinde lege pfn de ueluti tuū uortū est. Ego huc quod ueni. huc positum pro hoc idifferēter. itidem hoc pro huc plauto dicitur ut in

Spira.

Spheroides figura.

superioribus explicauim9. In urbē impetrauero. uetus lectio. In urbem ubi impetrauero. Tenel lam. teneræ ætatis iuuenulam: seu quæ ulncit mollicie tremente plumas & massam modo lactis alligati. Incubabo. corpus corpori scansit uenere instabo. tegam. illi ingruam: illam inscēdam ut gallina gliociens oua pulligera: iuxta hanc significationem plinius inquit libro secundo mundos una incubare. Eius potior fias. eius potior fias habent boni codices. Habebo miserum. misere & in / fortunate tractabo. figura loquendi uetusta. Miser est: qui felicem riualem uidet. huc uergit sententia lucretiana.

Macerat inuidia ante oculos illum esse potentem

illum aspectari claro qui incedit honore:

Ipsi se in tenebris uolui canoq; queruntur.

Lucebis facem. fax sepulcralis erat & funerea. propertius libro quarto elegiacon: Viximus in / signes inter utranque facem. hanc in honorem cereris attici in nuptiis præferebant: hinc ouidius in epistolis.

Iunonemq; thoris: quæ præfidet alma maritis

Et per thædiferæ mystica sacra dex.

Fax nuptial & funerea.

Daduchus.
Spinea fax.

Qui prae lucebat nonae nuptiae daduchus dicebatur. Fax haec erat spinea. Catullus. spinea quate thae da. Plinius libro decimo septimo naturalis historiae. In eisdem situs comitae & spina nuptiarum facibus auspicatissima: quoniam inde fecerit pastores: quae rapuerunt sabinas: ut autor est massurius. Apuleius quoque non tacuit super face nuptiali. Vergilius in bucolico ludicro. Mopse nouas icide faces tibi ducit uxor. Seruius. Faces solent praere nubentes puellas. sane uarro in aethiis dicit ideo faces praere: quod ante non nisi per noctem nubentes ducebantur a sponis: Quas et ideo limen ait non tangere. A sacrilegio incohareret si deponitur uirginis calcet rem ueste id est nuntii castissimo comsecratur. Idem uarro spargendarum nuntii hac dicit esse ratione: ut iouis omne ministerium celebret: ut nuptia matrona sit si cut iuno. Nam nubes in tutela sunt iouis unde & iuglades uocantur quasi iouis glades. Nam illud uirgare id spargi nubes ut a rapientibus pueris fiat strepitus: ne puella uox uirginis adponens posset exaudiri. Vna semita mendum sordidum & aspernabile ante nam interpretatione dissimulatur & saluatim translectum. Scribe igitur una serua. est aut serua uas famulum: hypochoristicos seriola dicitur: unde perfectus. Seriola ueteris ceptens deradere limum. Vnum animum legendum est ahenum. Postilena. ita incuru eris & arcuatus dum aquatica prouincia: militariter incubabis ut ex te postilena fieri possit. Consensus eruditiorum est: qui pro snia haberi potest: postilenam signare lorum incuru: quod sub cauda clientariorum & onerartorum cantheriorum adplicatur: ut onus neque pendeat neque propendeat: lingua uernacula properia dicunt: Nomen: ut autumo: sortita ut postilena uocetur: quod scilicet post equo adlinitur. Aceruo mederis. primus ego locum hunc enodaui: leui & emaculavi ita scribens. eruui ederis. panis enim ex eruo factus illiberalis est. Leguminis uisio ris species est eruui: & eruilla. Orarius. tenui solabitur eruo. plinius libro duodeuigesimo. Nec erui ope rosa cura est. hoc amplius quam uicia runear: & ipsum medicaminis uim obtinet. Quippe per eruui diuisi augustum curatum epistolis ipsius memoria extat. Sufficitur singulis bouum iugis modum quinti sati. Martio mense satum noxium esse bubus aiunt. Item autumno grauedinosum. Innoxium autem fieri primo uere satum. Quod te postules. si non eruui ederis & illiberalissima cibaria nihil erit: quod tu postules aliquid gustare. Nunquam edepol. subintellige quidpiam gustabis. Ieiunum est. corrige ieiunus esto. Reddibo. positum pro reddam: sunt qui reddigo scribant. Mellilla. dulcedo: festiuitas: quod si medulla scribas ut adhuc prisca codices tenent significabit rem oculisimam & charam: unde medullit amarum: animi dicitur: & ex penitis medullis. Pullus passer. adulescentulus passer. pro re turpi ponat hoc est in causa: quod lasciuissimum est eruditissimo poetae catullo iocandi occasio de pascere cum penem suum intelligeret. qui lassus nimia lectuli palestra: & exfututus non amplius ad suam dominam usque pipillabat: nec poterat acres incitare morsus. Obiter deartuatum & usque mutilum pompeii codice sic reforma. Struthium membrum uirile a salacitate passeris: qui graece στρουθιος dicitur: & ab auis salaci appellatur. Inde apuleius libro. vi. de asino aureo carrucarium: rhedarium: ciliarium: & aurigam ueneris passerem fingit: pullus adulescentulus dicitur: quae aetas est in uenerem praerabida. & ita dicitur quemadmodum ab eo dictum est. existimaui illam pullam indomitam cum esset cauum murinum. Struthus & indifferenter struthio latinis passer marinus appellatur. Ausonius. Ouum tu quoque passeris marini. a passere passerinus inflectitur: Erat hic equus domitanti: de quo epigrammaticus poeta: Tigridum uince. leuemque passerinum nulla est gloria praerite asellos. pro pontus bononiensis atellanarum scriptor in uerre agrote. Verum illi ualeat: qui luctant cum leonibus: & te obiectes frustratim passerinum praedium saturatum non frustratim nec minutatim dari. est in maribus piscis: quem latini passerem graeci psittam uocant: plinius libro nono naturalis historiae. Item murrena & orphusicoeger. perca: & saxatiles omnes. Terra quidem: hoc est uado maris excavato condi per hyemes torpedinem psittam soleamque tradunt. Columba. uenustas: amantitudo: quod haec ueneri dicata sit.

Iuglandes.

unde & iuglades uocantur quasi iouis glades. Nam illud uirgare id spargi nubes ut a rapientibus pueris fiat strepitus: ne puella uox uirginis adponens posset exaudiri. Vna semita mendum sordidum & aspernabile ante nam interpretatione dissimulatur & saluatim translectum. Scribe igitur una serua. est aut serua uas famulum: hypochoristicos seriola dicitur: unde perfectus. Seriola ueteris ceptens deradere limum. Vnum animum legendum est ahenum. Postilena. ita incuru eris & arcuatus dum aquatica prouincia: militariter incubabis ut ex te postilena fieri possit. Consensus eruditiorum est: qui pro snia haberi potest: postilenam signare lorum incuru: quod sub cauda clientariorum & onerartorum cantheriorum adplicatur: ut onus neque pendeat neque propendeat: lingua uernacula properia dicunt: Nomen: ut autumo: sortita ut postilena uocetur: quod scilicet post equo adlinitur. Aceruo mederis. primus ego locum hunc enodaui: leui & emaculavi ita scribens. eruui ederis. panis enim ex eruo factus illiberalis est. Leguminis uisio ris species est eruui: & eruilla. Orarius. tenui solabitur eruo. plinius libro duodeuigesimo. Nec erui ope rosa cura est. hoc amplius quam uicia runear: & ipsum medicaminis uim obtinet. Quippe per eruui diuisi augustum curatum epistolis ipsius memoria extat. Sufficitur singulis bouum iugis modum quinti sati. Martio mense satum noxium esse bubus aiunt. Item autumno grauedinosum. Innoxium autem fieri primo uere satum. Quod te postules. si non eruui ederis & illiberalissima cibaria nihil erit: quod tu postules aliquid gustare. Nunquam edepol. subintellige quidpiam gustabis. Ieiunum est. corrige ieiunus esto. Reddibo. positum pro reddam: sunt qui reddigo scribant. Mellilla. dulcedo: festiuitas: quod si medulla scribas ut adhuc prisca codices tenent significabit rem oculisimam & charam: unde medullit amarum: animi dicitur: & ex penitis medullis. Pullus passer. adulescentulus passer. pro re turpi ponat hoc est in causa: quod lasciuissimum est eruditissimo poetae catullo iocandi occasio de pascere cum penem suum intelligeret. qui lassus nimia lectuli palestra: & exfututus non amplius ad suam dominam usque pipillabat: nec poterat acres incitare morsus. Obiter deartuatum & usque mutilum pompeii codice sic reforma. Struthium membrum uirile a salacitate passeris: qui graece στρουθιος dicitur: & ab auis salaci appellatur. Inde apuleius libro. vi. de asino aureo carrucarium: rhedarium: ciliarium: & aurigam ueneris passerem fingit: pullus adulescentulus dicitur: quae aetas est in uenerem praerabida. & ita dicitur quemadmodum ab eo dictum est. existimaui illam pullam indomitam cum esset cauum murinum. Struthus & indifferenter struthio latinis passer marinus appellatur. Ausonius. Ouum tu quoque passeris marini. a passere passerinus inflectitur: Erat hic equus domitanti: de quo epigrammaticus poeta: Tigridum uince. leuemque passerinum nulla est gloria praerite asellos. pro pontus bononiensis atellanarum scriptor in uerre agrote. Verum illi ualeat: qui luctant cum leonibus: & te obiectes frustratim passerinum praedium saturatum non frustratim nec minutatim dari. est in maribus piscis: quem latini passerem graeci psittam uocant: plinius libro nono naturalis historiae. Item murrena & orphusicoeger. perca: & saxatiles omnes. Terra quidem: hoc est uado maris excavato condi per hyemes torpedinem psittam soleamque tradunt. Columba. uenustas: amantitudo: quod haec ueneri dicata sit.

Cha.

Quando ad uillam ueneris dabit tibi aphaora una. & una semita?
Fons unus: unum animum: & octo dolia: quae nisi erunt semper plena
Ego te implebo flagris. ita te aggerunda curuum aqua faciam.
Probe ut postilena possit ex te fieri: post autem nisi ruri tu
Acceruo mederis: aut quasi lumbricus terram: quae te postules
Gustare quicquam nunquam edepol: ieiunum est
Aequo atque ego te ruri reddibo: post id quum lassus fueris
Et famelicus noctu ut condigne recubes curabitur.
Quid facies? Ol. concludere in fenestra firmiter.
Vnde auscultare possis quum ego illam osculer: quum mihi illa dicit
Mi animule: mi olympio mea uita: mea mellilla mea festiuitas.
Sine tuis ocellos deosculer uoluptas mea. sine amabo te amari
Meus festus dies: meus pullus passer: mea columba: mi lepus.

Seria.
Postilena.

Eruui.
Eruilla.

Passer uirile
membrum.

Pompei co
dex reforma
tus.

Pullus.
Struthio pas
ser marinus.
Passerinus.

Passer mari
nus.
De columba
& uenere

Interpretatione dissimulatur & saluatim translectum. Scribe igitur una serua. est aut serua uas famulum: hypochoristicos seriola dicitur: unde perfectus. Seriola ueteris ceptens deradere limum. Vnum animum legendum est ahenum. Postilena. ita incuru eris & arcuatus dum aquatica prouincia: militariter incubabis ut ex te postilena fieri possit. Consensus eruditiorum est: qui pro snia haberi potest: postilenam signare lorum incuru: quod sub cauda clientariorum & onerartorum cantheriorum adplicatur: ut onus neque pendeat neque propendeat: lingua uernacula properia dicunt: Nomen: ut autumo: sortita ut postilena uocetur: quod scilicet post equo adlinitur. Aceruo mederis. primus ego locum hunc enodaui: leui & emaculavi ita scribens. eruui ederis. panis enim ex eruo factus illiberalis est. Leguminis uisio ris species est eruui: & eruilla. Orarius. tenui solabitur eruo. plinius libro duodeuigesimo. Nec erui ope rosa cura est. hoc amplius quam uicia runear: & ipsum medicaminis uim obtinet. Quippe per eruui diuisi augustum curatum epistolis ipsius memoria extat. Sufficitur singulis bouum iugis modum quinti sati. Martio mense satum noxium esse bubus aiunt. Item autumno grauedinosum. Innoxium autem fieri primo uere satum. Quod te postules. si non eruui ederis & illiberalissima cibaria nihil erit: quod tu postules aliquid gustare. Nunquam edepol. subintellige quidpiam gustabis. Ieiunum est. corrige ieiunus esto. Reddibo. positum pro reddam: sunt qui reddigo scribant. Mellilla. dulcedo: festiuitas: quod si medulla scribas ut adhuc prisca codices tenent significabit rem oculisimam & charam: unde medullit amarum: animi dicitur: & ex penitis medullis. Pullus passer. adulescentulus passer. pro re turpi ponat hoc est in causa: quod lasciuissimum est eruditissimo poetae catullo iocandi occasio de pascere cum penem suum intelligeret. qui lassus nimia lectuli palestra: & exfututus non amplius ad suam dominam usque pipillabat: nec poterat acres incitare morsus. Obiter deartuatum & usque mutilum pompeii codice sic reforma. Struthium membrum uirile a salacitate passeris: qui graece στρουθιος dicitur: & ab auis salaci appellatur. Inde apuleius libro. vi. de asino aureo carrucarium: rhedarium: ciliarium: & aurigam ueneris passerem fingit: pullus adulescentulus dicitur: quae aetas est in uenerem praerabida. & ita dicitur quemadmodum ab eo dictum est. existimaui illam pullam indomitam cum esset cauum murinum. Struthus & indifferenter struthio latinis passer marinus appellatur. Ausonius. Ouum tu quoque passeris marini. a passere passerinus inflectitur: Erat hic equus domitanti: de quo epigrammaticus poeta: Tigridum uince. leuemque passerinum nulla est gloria praerite asellos. pro pontus bononiensis atellanarum scriptor in uerre agrote. Verum illi ualeat: qui luctant cum leonibus: & te obiectes frustratim passerinum praedium saturatum non frustratim nec minutatim dari. est in maribus piscis: quem latini passerem graeci psittam uocant: plinius libro nono naturalis historiae. Item murrena & orphusicoeger. perca: & saxatiles omnes. Terra quidem: hoc est uado maris excavato condi per hyemes torpedinem psittam soleamque tradunt. Columba. uenustas: amantitudo: quod haec ueneri dicata sit.

Leptidam lactantem Interpretis papiriani fabellā recenfere nō Inſeritū: nec illeptidā fuerit. Ven⁹: iquit: cum forte fortuna in pratū diuerſicolog⁹ incidit: quodā ueluti cupidinis floreæ ſtimulo ſuccenſa le gere comantes florulente mox herbas occipit: quas dū tenui ungue recifas in ſurpiculū reponit: ut det ſuam ſibi coſmetā perifteram ſegniter ceſſare. Ela age iquit dea: quā paphos & fluctu pulſa cythe ra colit: & tu in uenerē aemulationem ſedes: ſurgit illico periftera diuali ſe rapinā procingens. Dein Tum ſedulitate: tū ſtudjo deam uenerē in flore certamine relinquit: quod ægre ferens uenus perifte

Periftera i columbam.

Quū mihi hæc dicent: tum tu ſurcifer quaſi mus in medio Pariete uerfabere. Cha. nūc ne tu me tibi reſpōdere poſtules? Abeo intro: tedet ſermonis tui. O. te ſequor hic quidē pol. Certo nihil ages ſine me arbitro.

Cleoſtrata. Pardaliſca Ancilla.

Cl. Bſignate cellas: referte anulum ad me. a Ego huc tranſeo in proximum Ad meā uicinā. uir ſiqud uolet me facite hic me accerſatis.

Pa. Prandium iuſſerat ſenex ſibi parari. Cl. ſta: tace. atq; abi. Neq; paro: neq; hodie quoque qñ is mihi & filio aduorſat ſuo Animi: amorisq; cā ſui flagitiū illud hominis: ego illū fame. Ego illū ſiti: maledictis: malefactis: amatorē ulciſcar: Ego illū pbe incōmodis dictis angā: faciā uti p inde ē dign⁹. Vitā colat acherūtis pabulū: flagitiū pſequētē: ſtabulū neqtia. Nūc hic meas fortūaſeo queſtū ad uicinas: ſed foris cōcrepuit. Atq; eia ipſa: eccā: egredit foras: nō pol hoc p tēp⁹ iter icœpi.

Mirena Coniunx. Cleoſtrata.

Mi: Equimini comites in proximum me huc? f Heus uos: ecquis hæc quæ loquar audit? Ego hic ero: uir: ſi aut qſpiā qret. nā ubi domi ſola ſū

ram mutauit. In columbam: quæ priſti ni obſequi & in noua fortūa non imemor: curruū uenero ſubluſa ſidiſti ma triumphat. A Columba ſit uerbu colūbarti hoc eſt linguæ mutæ adpulſu nectareo labella conſungere: qd colūbarti propriū eſt. hoc uerbo uſus eſt gallus in iābico carmine. ē enim apud nos epigramma eius feſtiuiſſimū: In quo columbatim dixit. Tale aduocat geluſius. Columbatim labra inferis labris. Mæcenatis pruriginis plena uerba ſūt hæc. Quid ſalubri⁹ amne: ſiluiſq; ripa comantib⁹. Vident ut alueū lyntricul⁹ aret: uerſoſq; uado remittat hortos. qd ſi quiſ ſamīa citros

Columbarti.

Columbarti.

Mæcenatis uerba.

criſpat: & labris columbat⁹: Aurtiga ueneris fortāſſe columba ſingitur quoniā ſalaciſſima eſt. Albert⁹ magnus columbos autumat appellatos quoniā colunt lumbū. Illic enim ueneris eſt ſedes. Seru⁹ maronianus interpres ſcribit ad reges pertinere columbaꝝ augurium: quia nunq ſolæ ſunt ſicut nec reges quidē. Archeſilas nouæ comædiæ profeſſor aſſeuerabat nihil percipi poſſe: & exemplo colli colūbini probabat. Videm⁹ enim in eo colorem unum oīum colorū uniformitatē præſeferentem neq; tñ oculus indagare quit q nā p̄cipue ſit ille color: an cæruleus: an luteus: an niger: an hylgin⁹: an fulu⁹: proinde cōtrariæ ſectæ marcus tullius inq; ad hortenſium. Neq; uero hoc loco expectandū eſt dū de ramo inflexo: aut de collo colūbæ reſpondeā. Martiā⁹ capella libro ſecundo de nuptiis philologia: & mercurit hoc ſignificare uoluit. Ardebat heraclitus: thales uduſ: circumſuſus atomis democritus uidebatur. Sami⁹ pythagoras cæleſtes quoſdā numeros replicabat. Ariſtotiles per cæli quoq; culmina endelechiam ſerupuloſius requiſtebat. epicurus aut mixtas uiolis roſas: & totas adportabat illecebras uoluptatū. Zeno ducebat ſamīā prouidentem. Archeſilas collū intuens columbinū. Reſerunt hiſtorici & pleriq; nobiliū græcorū: & fauorinus philoſophus memoriaꝝ ueterum exequentiſſimus ſimulacra columbæ e ligno ab archyta ratioē quadā: diſciplinæq; mechanicæ facta: uolaſſe. Ita erat ſcilicet libramenti ſuſpenſa: & aura ſpiritus incluſa: atq; occulta concita. Columbartū hoc eſt ſeptrum colūbarum noſtri cū græcis periftereon uocāt: & perifterotrophion. Columbar quoq; uinculū eſt colli. Mirum columbos uenerem irritare. palumbes cohilbere: propterea canit epigrammaticus.

Colūbæ uñ aurigæ ueneris.

Auguriū colūbarum.

Archeſilas. Collum colūmbi.

Columba archyta.

Periftereon. Columbar.

Inguſna torquati tardant: hebetantq; palumbi Non edat hanc uolucrem qui cupit eſſe ſalax. Abſignate cellas. myrena loquitur: & ſcribendum eſt obſignatæ: hoc eſt annulo ſignatorio notate. promus cellæ ſulgentio cellarita uocatur. Proinde eſt dignus. hæc cum ſequentibus connectes: & perinde ſcribendum erit. Non pol hoc per tempus. aſſertue ita lege. Nā pol hoc per tempus. Quæ loquar audit. priſci codices habent quæ loquor.

Cellarita.

Caluitur .

Manu scalpitur: error equidē signandus obelisco. Legendū enim fuerat manus caluitur: hoc est cū domi sola semisopna maneo sopor ipse manus decipere solet: cū ut ait ouidius summaq; percuriens nutanti pectora mento sopnus fufum famineū de manibus elabilem facit: & lapfabundū: cum blāda quies furtim lapsis subrepsit ocellis & cadit a mento languida facta manus. Marcellus. Caluit dictum est frustratur tractū a caluis inimicis: quod sint omnib; frustratū. pacuulus in hædo. Sentio pater te uocis calui similitudine. Sed quid cōspicio. Nam lactans caluis ætas. plautus in casina. Nam ubi domi

sola sum: sopor mā nus caluitur. Acti9 in euryface. Sed me met caluor: uos istū tulli ocys abstrahi te. Lucili9 in satyris: si id nō capto dixit eū: & si caluitur er go fur dominū. pa cuutus in doloreste. Me caluis suspitio: hoc est illud. quod fore occulte cæax p dixit. Salustius histo riarū libro secūdo.

Calustratus;

Contra ille calustra tus. Caluo calui in quātū grāmatici pu tates hic calumniā esse deriuatam. Am brosius libro nono

Sopor manu scalpitur: iuslin colum ferri mihi. Cl. mirina salue

Mi. Salue me castor. Cl. sed quid tu es tristis amabo?

Mi. Ita solēt oēs q̄ sūt male nuptæ: dōi & foris ægre qd sit satis sēp ē. Nā ego ibam ad te. Cl. edepol ego istuc ad te: sed qd est qd tuo Nunc animo ægre est? nā quod tibi ægre idē mihi est diuidue

Mi. Credo ecastor: nā uicinā neminem amo merito magis quam te. Nec quamplura sunt mihi quæ ego uelim. Cl. amo te: atq; Istuc expeto scire qd ē. Mi. uir me hēt pessimis despiciatā modis Nec mihi ius meū obtinendi optio ē. Cl. hoc qd ē: dic idem hoc Obsecro: nam pol haud satis meo corde accepi querelas tuas

Mi. Vir me habet pessimis despiciatam modis

Cl. Mira sūt uera si p̄dicas. nā uiri ius suū ad mulieris obtier haud qūt

Mi. Quin mihi ancillulam ingratis postulat quæ mea est quæ meo

epistolarum. Itaq; reputans secum quod improuide se mulieribus aduersariorum credidisset: & calustratus tentare aliquid damnatum ulterius. Soporis partes tres sunt una transmutans formas. Alia terrefaciens. Tertia imaginans. Has sub imagine trium deorum describit ouidius libro undecim

Morpheus.

At pater e populo natorum mille suorum Excitat artificem: simulatoremq; figuræ Morpheæ: non illo fufos solertius alter Exprimit incessus: uultumq; sonumq; loquendi. Adicit & uestes & consuetissima quæq; Verba: sed hic solos homines imitatur: at alter Fit fera: sit uolucris: sit longo corpore serpens: Hunc icelon supert: mortale phobetera uulguis Nominat: est etiam diuersæ tertius artis Phantasos: ille in humum: saxumq; undamq; trabemq; Quæq; uacant anima fallaciter omnia transit. Regibus hi ducibusq; suos ostendere uultus Noctē solent: populos alii plebemq; pererrant.

Icelos.

Phobetera.

Phantasos .

Salue mi castor. Ilego salue mi cleostrata. hic omnia peruersa sunt. Ira insignire collocutor es oportet ut myrina uicina sit: & uxor stalint cleostrata. Demū mi pro mea prisca dicebāt in salutatio casu.

Diuidiæ .

Apuleius scater hac loquendi figura & hteronymus quoq;. Nam quod tibi. supposititia uox est nā. Hic loqui debet myrina: & inducendū nam tanq̄ superfluens. Diuidiæ. corrige diuidiæ. Fulgētus

Diuidicula.

Diuidi .

Diuidias uocarūt antiqui cōtentiones & tristitudines. propertius. Diuidias mentis cōfictit oīs amor. a diuidendo uocata diuidiæ: unde diuidicula castella aquarū. Diuidos antiqui seperatos appellant. Actius in andromeda. Nosq; ut seorsum diuidos lato offeres. Iridem diuidia est tedium. Actius in ar morum iudicio. Huius me diuidia cogit plusquam par est loqui. Turpilus in epistolo. Sperabam consilia nostra diuidiæ tibi cum ætas accesset non fore. pompeius autor est diuidicula prisca dixisset quæ nunc sunt castella: ex qbus a tuo cōmuni aquā quisq; in suum fundum ducit. Idem diuidiam di seordiam interpretatur. Nec q̄ plura sunt. mendosus est tritus codex: tu expunge & in hunc ferme modum reconcilia: nec cui plura sint: ut hic amicabilem sermonis intentio sit. Nullam adaq; diligo: nec aliqua uicinatum est: cui uelim tantum bonorum & felicitatū inesse q̄tum mihi deos orare. Ius meum: æconomicū: uel matris familias. Nō agit mecum iure uxorio: sed fundū alienū colit. Nec mihi operā nocturnā sistit: quæ bono iure uxori debetur. Quin mihi ancillulam. hic cleostrata loquitur & si ubiq; myrina posita est.

Vnde ea tibi est. Dos scilicet & sumptus quem casina des. Quin uero aut subtrahat. corrige. quin utro aut subtrahat. Derelinquum. uox adulterina. legendum deliquitum hoc est dispendium: & reque necessarii penuria. A delinquendo dictum: quod absumendo res deliquitur: unde deliquit solis a delinquendo dictum quod delinquatur in cursu suo. Delinquere est pratermittere: quod non oportet prateriri. Hinc deliqua & delicta. Mallo tamen deliqui legas: siquidem autore pompeio deliquum apud plautum significat minus. Ab tuo utro. hoc est caue ne utri tibi dicat hoc in uerbu.

Deliqui.

Deliqui.

Educata sumptu fiet uillico suo se dare: sed ipse eam amat.

Cl. Obsecro tace: nam nunc hic licet dicere nos sumus. Mi. ita est

Cl. Vnde ea tibi est: nam peculi proba nihil habere addeceat

Clam uiro: & quae habet: partu ei haud comodi est.

Quin uero aut subtrahat: aut stupro inuenerit:

Hoc uiri censeo esse omne quicquid tuum est

Mi. Tu quidem aduersum tuam amicam omnia loqueris

Cl. Tace sis stulta: & mihi ausculta: noli sis tu illi aduersari.

Sine amet: sine quod libet: id faciat: quando tibi nil domi dereliqui

Mi. Sat in sana es: nam tu quod aduersus tua ista re loqueris. Cl. insipies

Semper tu huic uerbo uitato ab tuo uiro. Mi. cui uerbo?

Cl. I foras. Mi. mulier es. tace. Cl. quid est: hem quis est quem uides?

Mi. Vir eccum intro: abi. ad propa age amabo ipetras: abeo.

Cl. Mox magis quam oculum mihi & tibi erit: igitur tecum loquar

Nunc uale. Mi. Valeas.

Senex: Stalino: Cleostrata mulier:

Sen. Mnibus reb' ego amore credo & nitoribus nitidis anteuere.

o Nec potis quicquam commemorari quam pl' salis plusquam leporis hodie

Habeat: coquos equidem nimis demiror: quod utuntur condimentis

Eos eo condimento uno non utier: omnibus quod praestat.

Nam ubi amor condimentum inierit cuius placitum credo.

Neque falsum neque suaue esse potest quicquam: ubi amor non admisceat

Fel quod amarum est: id mel faciet hominem ex tristi lepidum & lenem

Hanc ego de me coniecturam domi facio: magis quam ex auditis.

Qui postquam amo casinam magis initio mundicius mundiciati deo.

tum nostrarum es: & uiriles tutaris id est magis tutari debes ratione famularum quam uirorum.

Igitur tecum loquar.

In priscis exemplaribus aptior lectio. Ibi

tum tecum loquar.

Munditanti deo.

hoc est amor patri

munditiarum: simo

nides dicit cupidum

ne ex uenere tantum

esse progenitum: quam

quam alii dicant ex ip

sa & marte. Alii ex

ipsa & uulcano. pla

to ex pena & pero

Alii uero chaos &

rerum naturam eum esse

se filium uolunt. Non

infernum erit fortal

sis aut illepidum uer

ba platonis de amo

re subscribere: quae

sunt posita in sym

posio. Quando nata

est uenus parato con

uulso discubuerunt

di ceteri & metidis

id est consilii filius po

rus id est affluentiae

deus. Cum canati esse

sent pena id est pau

peras medicatura ci

bum ut pote epulis

illic abundantibus ue

Pater Amoris qui.

Pena & porus parentes Amoris.

nit: & circa fores obuersabat. porus quidem nectare ebrius. nunc namque nondum erat: Iouis ortum ingressus est & sopno grauat' dormiebat. pena uero inopia compulsa quo pacto filium quasi quibusdam insidiis ex poro concipet: excogitauit. Quare iuxta illum accubuit: amoremque concepit: unde natus est amor sectator cultorque ueneris: propterea quod in ueneris natalibus est progenitus. Quin etiam natura pulchri desiderio capitur: cum uenus ipsa sit pulchra. Quoniam uero porus ac pena amor est filius: sortem huiusmodi nactus est. principio aridus est & squallidus: nudis pedibus: semper humi uolans: sine domicilio: sine stramentis: & tegmine ullo: & ad fores in uia sub diuo dormiens: naturamque matris seruans: semper egenus secundum uero patris stirpem pulchris ac bonis insidiatur: uirilis: audax: & uehementer sagaxque uenator. Noua semper machinamenta contextens: prudentiae studiosus: facundus: per omnem uitam philosophans: incitator: fascinatorque potens: ueneficus atque sophista. Neque immortalis omnino secundum naturam neque mortalis. sed interdum eodem die pullulat atque uiuit quoties exuberat. Interdum desit: atque iterum reuiuiscit ob patris naturam: quodcumque acquirat continue subterfluit: Quocirca neque medicus est amor unquam neque est opulentus: Quin etiam inter sapientiam & insipientiam constituitur. Do

Initiati.

Deamo.
Pulera de
Mercurio.
Furarius.
Mercurius uñ

Sanus q̄ te deamo. scribe qui: & deamare uñm angētis habet: ut dederare. Mercurius. qui mercib⁹
præstet & lucro: quod ille eloquenter fulgētius placides describit libro mythologicon primo. Si furtis
præstere di nō erat opus criminibus iudicē ex quo culpæ habuere caelestē auctorem. Mercuriū dicūt
præstuisse negociis uirgam ferentē serpentibus nexam: pēnatis quoq; talaribus præditū. Hunc etiam
internūtiū iuratrūq; deum. Quid sibi uero hui⁹ nominis atq; imaginis significatio differat edica
mus. Mercuriū dici uoluerit quali mercium curā. Omnis ergo negociator dici potest mercuri⁹. pēna
ta uero talaria q̄

Gall⁹ i tutel
la mercuri.

negociantiū pedes
ubiq; pergēdo qua
si pēnati sint. Virgā
uero serpētibus ne
xām ob hoc adiciūt
quod mercatoribus
det aliquādo regnū
ut scaptrū & uuln⁹
ut serpentiū. Gale
ro enim coopro ca
pite p̄ngitur: quod
omne negocium sit
semper absōsum.
Gallū quoq; in elus
ponunt tutelam. si
ue quod omnis ne
gociator semper in
uigilet: seu quod ab
eius cantu surgant
ad peragēda nego
cia. Hermes quoq;
dicitur græce ab eo
q̄ est Ἑρμῆς ἑρμῆς
quod nos latine dis
serere dicim⁹: illa ui
delicet causā quod
negociatori lingua
rum sit disertio ne
cessaria. Vtraq; enī
regna permeare di
citur superna: atq;
inferna: quod modo uentis in altum nauigans curret: modo demersus in inferna tēpestatibus appetat.
Hunc etiā deum furti ac præsulē uolunt: quod nihil intersit inter negociantis rapinā: atq; perituriū
furantisq; dederationem ac raptum. Deniq; etiā argum luminū populositate conseptum interemisse
fertur: dum oculorum imensam unius corporis segetem ubiq; uiua circumspectione florentem singu
laris uulnerts recursum falcifero mesuisset curuamie Aliter & fusius augustinus libro septimo de ciui
tate dei. Nam ideo mercurius quasi medius currēs dicitur appellatus: quod sermo inter homines me
dius. Ideo hermes græce quod sermo uel interpretatio: quæ utiq; ad sermonē pertinet hermenia dici
tur: ideo & mercibus præesse: quia inter uendentes & ementes sermo sit medius. Ideo alas ei in capite
& pedibus ponunt: uolentes significare uolucrum fieri per aera sermonem. Ideo nunciū dictum: quo
ntiam per sermonē omnia cogitata enūciantur. similia diodorus libro primo: & plato quoq;. Nihil
cana. lege nihili: stridulus: sonorus & molestus ut culex: ad arcendos culices cortinis utūtur ægypti:
quæ conopea uocantur: oratius in epodo.
Interq; signa turpe militaria.
Sol aspicit conopeum.

Hermes.

Cur argū ne
cauerit.

Conopea.

Error angeli
Politiāni.
Culex.

ut scaptrū & uuln⁹
ut serpentiū. Gale
ro enim coopro ca
pite p̄ngitur: quod
omne negocium sit
semper absōsum.
Gallū quoq; in elus
ponunt tutelam. si
ue quod omnis ne
gociator semper in
uigilet: seu quod ab
eius cantu surgant
ad peragēda nego
cia. Hermes quoq;
dicitur græce ab eo
q̄ est Ἑρμῆς ἑρμῆς
quod nos latine dis
serere dicim⁹: illa ui
delicet causā quod
negociatori lingua
rum sit disertio ne
cessaria. Vtraq; enī
regna permeare di
citur superna: atq;
inferna: quod modo uentis in altum nauigans curret: modo demersus in inferna tēpestatibus appetat.
Hunc etiā deum furti ac præsulē uolunt: quod nihil intersit inter negociantis rapinā: atq; perituriū
furantisq; dederationem ac raptum. Deniq; etiā argum luminū populositate conseptum interemisse
fertur: dum oculorum imensam unius corporis segetem ubiq; uiua circumspectione florentem singu
laris uulnerts recursum falcifero mesuisset curuamie Aliter & fusius augustinus libro septimo de ciui
tate dei. Nam ideo mercurius quasi medius currēs dicitur appellatus: quod sermo inter homines me
dius. Ideo hermes græce quod sermo uel interpretatio: quæ utiq; ad sermonē pertinet hermenia dici
tur: ideo & mercibus præesse: quia inter uendentes & ementes sermo sit medius. Ideo alas ei in capite
& pedibus ponunt: uolentes significare uolucrum fieri per aera sermonem. Ideo nunciū dictum: quo
ntiam per sermonē omnia cogitata enūciantur. similia diodorus libro primo: & plato quoq;. Nihil
cana. lege nihili: stridulus: sonorus & molestus ut culex: ad arcendos culices cortinis utūtur ægypti:
quæ conopea uocantur: oratius in epodo.
Interq; signa turpe militaria.
Sol aspicit conopeum.

Hinc deprehendit error angeli politiani uiri altoq; eruditionis non aspnabilis: qui in quodā epiγρά
mate scribit pulicem culicem ue tantummodo uirili genere dici. Interpretes aristophanis scribit doris
cos utriusque genere culices & pulices dicere: atticos feminino. errare tñ illos: q̄ feminino genere ponat:
cū tñ errare nō possint plautino testimonio: & præserti aristophanis: cui⁹ hæc uerba sunt. κωνοπέων
καὶ ψαλλωνοῦδε λέγω σοὶ ὑποτοὶ πλῆθους αἰ βομβῶσαι περὶ τὴν κεφαλὴν. ubi aristophāes
feminino genere posuit. Vnde is: pro uenis. Ita enim a plerisque omnibus usurpari solet. Adest
me castor. scribendum. Id est me castor. hoc scilicet indicat te lupis id est meretricibus operam dare.
Infallicem, scribendum infallicent pro infallicent: hoc est infallicem reddant.

Myropolas omnes sollicito ubiq; est lepidū unguentū: ungor
Ut illi placeā. & placeo (ut uideor) sed uxor me excruciat q̄a ui
Tristē astare aspicio blāde hæc mihi mala res appellāda ē. Cuit.
Vxor mea meaq; amenitas qd tu agis. Cl. abi: atq; abstine manū
Sta. Eia mea iuno non decet te esse tam tristem tuo ioui.
Quo nūc abis. Cl. mitte me. Se. mae. Cl. nō maneo. Se. at pol
Ego te sequar. Cl. obsecro san⁹ es. Se. san⁹ q̄ te deamo. Cl. nolo
Ames. Se. nō potest impetrare. Cl. enecas. Se. uera dicas uelim.
Cl. Credo ego istuc tibi. Se. respice o mi lepos. Cl. nēpe ita ut tu mi
Vnde hic amabo unguēta olent. Se. o perii
Manifesto miser teneor. cesso caput pallio detergere.
Ut te bonus mercurius perdat myropola quia hæc mihi dedisti.
Cl. Eho o tu nihil cana culex uix teneor quin quæ decent te dicam.
Senecta ætate unguentis perlitus ignaue incedis.
Se. Pol amico dedi cuidam operam dum emit
Vnguenta. Cl. ut cito commentatus est.
Ecqd te pudet. Se. omnia quæ tu uis. Cl. ubi in lustra iacuisti.
Se. Ego ne in lustra. Cl. scio plus q̄ tu me arbitrare. Se. quid id est
Quod tu scis. Cl. te sene oīum senem neminē esse ignauiozem
Vnde is nihil: ubi fuisti: ubi lustratus: ubi bibisti.
Adest me castor uide palliolū ut rugat. Se. det me & te infelicem

Si ego in os meū uini guttam indidi. Cl. imo age ut liber
 Bibe aes: dispde rē. Se. ohe iā satis uxor ē cōprie te: nimiū tinis.
 Relinq; aliquantum orationis cras q; mecum litiges:
 Sed quid ais: iam domuisti aīum: potius: ut quid uir uelit
 Fieri id facias potius q; aduersere contra: Cl. qua de re?
 Se. Rogas: super ancilla cassina: ut det nuptū nostro uillico
 Seruo frugi: atq; ubi illi bene sit: ligno: aqua calida: cibo.
 Vestimentis: ubiq; educet pueros quos pariat
 Potius q; illi seruo neq; des armigero nihili atq; improbo.
 Cui homini hodie peculi nūmus non est plumbeus.
 Cl. Mirum ecastor te senecta ætate officium tuum
 Non meminisse. Se. quid iā? Cl. q̄a si facias recte & cōmode
 Curare me finas ācillas quæ mea ē curatio. Se. q; malū homini
 Scutigerulo dare iubet? Cl. quia enim filio nos oportet
 Opitulari unico? Se. at q̄q; unicus est nihilo magis
 Vnicus ē ille mihi filius: q; ego illi pater: illum mihi æqui⁹ ē
 Quā me illi quæ uolo cōcedere. Cl. tu ecastor tibi homo
 Malā rē q̄ris: subolet sentio. Se. egon? Cl. tu nā qd frigguttis?
 Quid istuc tam cupide cupis? Se. ut enim frugi seruo det
 Potius q; seruo improbo: Cl. qd si ego impetro: atq; exoro:
 A uillico causa mea ut eam illi pmittat? Se. qd si ego aut
 Ab armigero ipetro eā illi pmittat: atq; hoc credo ipetrassere.
 Cl. Conuenit: uis tuis chalinū huc euocem uerbis foras:
 Tu eū orato: ego aut orabo uillicū. Se. sane uolo. Cl. iā hic
 Erit: nunc experiemur nostrum uter sit blandior:
 Se. Hercules: diq; istam perdant: quod nunc liceat dicere:
 Ego discrucior miser amore: illa autem quasi ob industriā
 Mihi aduersat. subolet hoc iā uxori: quod ego machinor:
 Propter eam rē magis armigero dat operam de industria
 Stalino Sen. Chalinus Seruus:
 Se. Vi illū dii oēs perdāt deæq;. Cha. te uxor aiebat tua
 q Me uocār. St. ego. n. uocari iussi te. Ch. eloq̄re qd uelis
 Primū ego te porrectiore frōte uolo mecū loqui.
 Stultitia est ei te esse tristem cuius potestas plus potest.
 Pro bonæ frugi hoīem iā pridē esse arbitror. Ch. itelligo.
 Quin si ita arbitrare emittis me manu. Se. quin id uolo
 Sed nihil est cupere me factum: nisi tu factis adiuuas.
 Cha. Quod uelis mō: id uelim me scire. Se. ausculta: ego loquar.
 Cassinā ego uxore pmisi uillico nostro dare. Cha. at tua uxor
 Filiusq; pmiserūt mihi. Se. Icio: sed utrū nūc tu celibē te esse
 Mauis liberū: an maritū seruū ætate degere: & gnatos tuos:
 Optio hæc tua est. utrū harum uis conditionem accipe.
 Cha. Liber si sim: meo periclo uiuam. nunc uiuo tuo.

Tinis. obstrepis: Timtre.
 Calphurni⁹ i bucco
 lico iudicio. Cū iā
 timtre uolucres icipi
 ent: nidosq; reuersa
 lutabit hirūdo. Da
 re iubet. scribe lu
 bet. Subolet. nido
 rem meā sēsit ama
 tionis. hic autem lo
 quit senex. Egon?
 subintellige malam
 rem quæro. Frigut
 tis. pompetus. frin
 gilla auis dicta qd
 frigore cantat & ut
 get: unde & friggutti
 re. querela enim po
 tiusq; cantus huius
 aulis: quod liquido
 martialis ostendit.
 Nunc sturnosino
 pes: fringillarumq;
 querelas Audit. Di
 citur & in eandem
 significationem fit
 timtre Sidonius li
 bro septimo episto
 larum. præbyterro
 rum sane paucis an
 gulatim fringultie
 tibus. Nunc liceat
 dicere. scribo nunc
 licet dicere idest cu
 lus abstinentia pos
 sum amores hiscere
 Quillum di. qui
 pro ut inibi ponit.
 Porrectior. expor
 recta: non corruga
 ta: non caperata: &
 consequenter hila
 riore: exporge fron
 tem alibi plantus in
 quit hoc est deruga
 & explica. Pro bo
 næ frugi scribo per
 bonæ: & subintelli
 gendum te. Vtrum
 harum uis. antiqua
 lectio. utram harū
 uis.

Frigguttire.
 Fringilla
 Fritinnire.

Situla. Situla. uas aquarum: per diminutionem sitella uocatur: cuius meminit. M. Tullius libro primo de natura deorum. Sortes peculiariter in sitellam conici inibi cicero docet: cuius uerba subsignauimus. Ut igitur. T. gracchum cum uideor concionantem in capitolio uidere de. M. Octauio deferente sitellam: tum motum eum animi dico esse in anem. In libro numeri leguntur haec uerba. Fluet aqua de situla eius: & semen illius erit in aquas multas. situlum barbatum seruius describit orificio latiori fundo angustiori. Nonnius. Craterra antiquis dicta: quae situla. Neuius in lycurgo. Nam ut ludere letantis iter se uidimus praeter amnem crateris sibi mere aquam exponere. Varro de uita patrum in secundo. Ad sybaritanam praedam: in qua sunt tripedes craterrae a nicea populo nobili ut tarerari. Cicero de natura deorum in secundo. In mediaque sinu fulgens craterrae lucis. In his marcelli eodiscibus plurimae fariae medae sunt nos ubi repositum a nicea legebat a nauicea. In carmine ciceroniano multa perperam scripta. Ita tu corrige. In medioque sinu fulgens craterra relucet. sed hoc animaduertendum crateres a cratera distingui: & crateris. Craterae sunt uasa uini. Vergilius aneidis libro primo. Crateras laeti statuunt: & uina coronant. Crateres uasa olearia. Maro in buccolicis. Crateresque duos statuam tibi pinguis oliui. Idem in sexto. fuso crateres oliuo. Tragulam. hastam missilem a traiciendo. Femur anibali saguntum oppugnanti traiectum fuisse tragula liuus adnotauit: & metaphoricus hic sensus est. Iactam hanc hastam: & hoc telum missile in aliquem: hoc est aliquem dolum reperiam aduersus aliquem aduersariorum. A tragula milites tragularis uocantur: de quibus uegetius libro secundo de re militari. erant funditores: qui fundis uel fustibalis lapides faciebant. erant tragularis: qui manubalistis: uel arcubalistis dirigebant sagittas. Decidero. legendum deicero: hoc est ualde icero: & lacertose. Augustinus enim de: ut patet in de iero: de amo: & reliquis huiusmodi. Ut quidem pol. obtinget inquit fors cum malo cruciatu si propositum me oppugnandi sequeris. si perstas contumeliosis uerbis in me uelitari: & aduersus amores meos legiones instruere. Spicula infortita. si non persuasit: & excantauit olympionem habeo & aliqua spicula: quae sorti non addicta sunt id est arma: auxilia scilicet: in quibus fortuna non habet longas manus. Aspisculis sit uerbum inspicio hoc est in modo spiculi acuminis: acuo: & cacumino. Vergilius in georgicis. ferroque faces inspiscat acuro. Decollasit. sefellit. superius multa super hac uoce differimus. Faciam culcitram. Incumbam gladio. ense confiscam mortem mihi: & illi: ut culcitrae assolet: incubabo. Tibi torreto. scribendum ibi torreto. Rubido. colore nimio & aestuoso seruore in ustrilaginem redacto: ut rhodiaca copta esse consueuit. Marcellus tamen interpretatur rubidum panem esse parum coctum quando incipit rubescere. Pompeius. Rubidus apud plautum panis uocatur parsi coctus. Item scortae ampullae rugosae rubidae dici solent. Hermolaus uenetus aetate nostra ornatissimus scribit apud festum ruidum panem legi oportere cum sit parum coctus rurgosusque. quoniam sit apud plinium pilum ruidum: nec tam quod sine ferro est id nomen habet quod asperum impositumque est. pudet loqui & tacere non possum. Hermolaus diligenter errauit. Nihil: quod

De cassina certum est concedere homni nato nemini.

Se. Intro abi: atque actutum uxorem huc euoca ante aedis cito:

Et situlam huc tecum efferto cum aqua: & sortis. Cha. satis placet.

Se. Ego pol istam iam aliquor sum tragulam decidero.

Nam si sic nihil impetrare potero saltem sortiar:

Ibi ego te & suffragatores tuos ulciscar. Ch. attamen

Mihi obtinget fors. St. ut quidem pol paras cruciatu malo:

Ch. Mihi illa nubet (machinare quod lubet) quouis modo.

Se. Abin hinc ab oculis? Cha. inuitus me uides. uitam tamen.

Se. Sam ne ego miser homo: satin omnes res sunt aduersae mihi?

Iam metuo ne olympionem mea uxor exorauerit:

Ne cassinam ducat: si id factum est ecce me nullum senem:

Si non impetrauerit etiam spicula infortita sunt mihi.

Si fors autem decollasit gladium faciam culcitram

Eumque incumbam. sed progreditur optime: eccum olympio.

Olimpio uilicus. Senex Stalino.

Ol. u Na edepol opera in furnum calidum condito:

Atque tibi torreto me pro pane rubido hera quae ista opera a me

Impetresque postulas. Se. salua sum: salua spes est: ut uerba audio

Ol. Quid tu me hera libertate territas? quod si tu nolis: filiusque est tuus

Situla barbatu.
Craterra.

Bocus i Mar
cello.

Craterae.

Crateres.

Tragula.

Tragularis.
Arcubalista

Inspico.

Rubidus panis

Error Her
molat.

equidē dispiciā: Interpollandū est ī plautino codice quod rubidū marcellus clāssicus autor inquit ap-
pellatum a rubore quando incipit rubescere non qđ ruidus sit & impositus: quid enim cum pane im-
politus: hoc est ungentū in lente: Cum plautus torreto pro pane rubido prodat: Nihil enim torrere
cum ipolitura facit. De ruido pilo pliniana uerba sunt hęc libro duodeuigesimo. Maior pars italia
ruido utitur pilo rotis etiā: quas aqua uerfet obiter: & molat. Rubidus gellio color rubens: gręcis di-
ctur $\pi\rho\rho\sigma$: ruffus: ruber: Xanthus: flauus: erithreus rubens $\rho\alpha\iota\upsilon\kappa\sigma$ puniceus: sed alia quoq; ha-

Ruidū pilū.
Rubidus co-
lor.
Ruffus.
Flauus.
Rubens.
Puniceus.
Rutilus.
Luteus.
Spadix.
Caruleus.
Glaucus.
Cęstus.
Subcineritū
panis.

Vobis iuicis: atq; amborū ī gratiis una libella liber postū fieri
Se. Quid istuc ē: qui cū litigas olympio? Ol. cū eadē qua tu
Semper: Se. cū uxore mea? Ol. quam tu mihi uxor ē: quasi
Venator tu quidē es. dies atq; noctes cū cane ætatē exigis:
Se. Quid ait: quid loquitur tecū? Ol. orat: obsecrat ne castinā
Vxorem ducā. Se. qđ tu postea? Ol. negauī enim ipsi me
Concessurū ioui si is mecū oraret. Se. di te seruassint mihi
Nunc in fermēto tota. ita turget mihi: edepol ego illam
Mediam diruptā uelim. Ol. credo edepol esse siquidē tu

bemus plura: fuluus
flauus: & rubidus: &
phantceus: & rutilus
& luteus & spadix ap-
pellationes. est cę-
ruleus: glaucus: cę-
sius. A rubro rubi-
dus inflectitur. Sue-
tonius ī uitellio. erat
enim in eo enormis
proceritas: facies ru-
bida plerumq; ex ui-
nolētia. panem hęc
rubidum gręcis $\pi\rho\rho$
 $\rho\iota\alpha\tau\eta\nu$ appellant si-
cuti $\epsilon\gamma\kappa\rho\nu\phi\iota$ ac sub

cineritum. Autor lucretius in lexiphane. Sed quoniam mentionem fecimus de copta rhodiaca
libet explicare quid significet id uerbum. Rhodii: qui maris pene principatum obtinuerunt ute-
bantur pane igne durato ad duritatem: quem in orbem concilium coptas $\pi\rho\rho\alpha\tau\sigma\ \kappa\omicron\pi\tau\epsilon\iota\nu$
hoc est ab incidendo uocitabant: & a rhodiis uocitata rhodiaca: nunc lingua uernacula biscoctum
dicimus: super quo martialis epigramaton libro. xlii.

Copta Rho-
diaca quid.

Peccantis famuli pugno ne percute dentes

Clara rhodos coptam: quam tibi misit: edat.

Ab eo uerbo copadias apitius incisa frustula sūllæ carnis appellat: & si non me praterat autore in-
terprete aristophanis copaidas appellari condimenta quædam ex anguillis scitissimi saporis: quæ in
boetia lacu copalde capiuntur. Cæterum a uerbo græco copto incido copadia dicta e sue carnulen-
ta: secamenta. eadem forma e sue partes incisæ ab eodem apitio spatulæ cognominantur a uerbo
græco $\sigma\pi\alpha\omega$ quod significat euellere: & si in sacris litteris eadem deriuatiōe spathulæ ramusculi & ter-
mines palmarum conuulsi dicantur: quas spatulas epigramaticus poeta spathalia uocat: eo lēmate:
spathallon cartotarum: etiam si perperam legatur petallon.

Copadia in
Apitio.
Copaia.
Spatulæ.
Spatule pal-
marum.
Spatallon.

Aurea porrigitur Iani caryota kalendis

Sed tamen hoc munus pauperis esse solet.

Claudianus in epithalamio.

Et grauis spathale baccis diadema ferebat

Intextum rubro quas legerat ipsa profundo.

est quidem id nymphæ nomen: sed ut inde dicta esse uideantur Spathalia. Plinius in libro decimo &
tertio. Spathalia eo facere & monilia faminas. enumerantur quoq; inter uenustamenta & delicias
muliebres spathalia ut inferius edisseruimus. A uerbo eodem græco $\sigma\pi\alpha\omega$ dicuntur castrati spado
nes: cui euulsi testiculi sunt. Iureconsultus uel ab hoc uerbo defectit: siue a dictione græca $\sigma\pi\omicron\pi\omicron\sigma$:
qua pudendum significatur. sunt spadonum duo genera. Thlasia scilicet: & thlibia: ii qui fractos &
præflos habent testes: Illi qui extractos. $\theta\lambda\omega$ enim significat traho. obiter corrige pauli iurisperiti
uocem digestis ad legem cornelianam de fidei iuribus & ueneficis in hęc uerba. Hi quoq; qui thlibias fa-
ciunt ex institutione diui adriani ad iunium astam in ea causa sunt quasi qui castrant: tu thlibias scri-
be. Ingratis. unica dicitio est & significat animis inuitis: & reluctantē genio uestro. Vna libella.

Spadōes uñ.

Thlasia. thli-
bia.

Locus apud
iurisperitos.

paruo pretio nonnulli interpretantur. ego de mancipatione: quæ per æs & libram fit intelligo: ut su-
ls ingratilis inquit libra posselibertatem sortiri: De qua oratius. Si proprium est quod uis libra mer-
catur & ære. Nec obstat quod emerētur serui non liberarentur. Ait enim Plautus. Olympio Ingratis
fili ex una libella hoc est ex mancipio posse transfugere: ut una libella fit sextus casus pro eo quod est
abstrahet me ex mancipatione: quæ per libellam fit. super qua mancipatione boetius in cōmenta-
ris topicorum consignatissime scribit: & iurisperitus in institutionibus. Boetii uerba supra rettuli
mus. Ouidius significare uolens se amico qđ maxime deuotū esse & addictum in tristibus inqt. Meq;
suū libra norit & ære magis: et si i codice ouidi puulgato scriptū esset min⁹ p magis. In fermēto to-
ta. turgida ē inquit: & bili sufflata imitabūda frumētariū fermētū: quo panis cōdiebat. Fermētum p
Inani tumore positū quis nescit: satyrus. Istud fermentum tibi habe. percius. Quid didicisse nisi hoc

Mancipatio
pæs & librā.

Ouidi locus
uindicatus a
uitio.
Fermētum.

Azymus.
Feruentescere.

fermentū: & quæ semel intusinata est: rupto lecore exierit caprificus: αζύμοσ Infermentatus. Hinc fit uerbū fermentescere: pro eo quod est glutinamētī spissamēto condensari. Plinius libro decimo & septimo. ergo humor ex iis non uniuersus ingurgitās diluēsq. sed quomodo sititur distillans uelut ex ubere alit omnia: quæ non inundat tellus quomodo fermētescit. Fermentū quoq. plinius libro decimo septimo naturalis historię solū repastinatū pingue uocat in hæc uerba. solum apricū: & quā amplissimū in seminario siue i uinea bidente pastinari debet ternos pedes bipalio alte in area relici quater

Fermentari.

norū pedum fermēto. Idem quoq. plinius fermentabant dicit libro duodeuēgesimo. Idem ualsiora corpora esse: quæ fermentato pane utuntur. Frugi bonæ es. alludit ad id quod dixerat. In fermento tota est: quia panis bonæ frugis hoc est boni fermenti statim fermētescit. Minutos deos. Ouidi9 similiter est unum e dominis emeruisse satis. erāt enim di minutuli: q. patellari uocabānt.

Vorsis gladiis. necessum ē inqt cōtinus acumina hastarum conferre: & ad ultimum cōflictum uentre: ut hastæ cōtinus in hostē conuertantur. Empitem Tituillitio. nō ego inquit uerbum hoc in deos spē habendam esse nauicemam: & re uili caeca & putrida. Fulgentius in lexico. Tituillitū dicit uoluerūt sila putrida: quæ de teliscadūt: ut plaut9 in casina ait. Nō ego hoc uerbum empitem tituillitio id est re admodum uillissima.

Tituillitū.

Nyctua portata.
Nauia portata.
Meuia colūna.

Nam marcus cornutus in satyra sic ait. Tituillitū sal cedo tibi. Collatis signis. Dicitur quis collatis signis hoc est aquilis depugnare cum utrinq. partim & agmīa tū exiit in actem. Mirina conlunx. lego Cleostrata. Extra portam metiam. Impressionis primæ codices habent nyctuaam quasi nocturnam: ubi scilicet cadauera fortassis sæpeltrentur appellata nyctua. Quis ignorat vδκτo græce noctem dicit. Lectio tamen est probatior si pro nyctua nauiam legamus: de qua sit apud liuium mentio libro secundo ab urbe condita. Quid si pro metia meuiam scribis. Cicero. Reos uestra defensione condignos: uel fures & seruos nequam: qui apud triumuiros capitales apud columnam mentiam puniri solent: ut hæc columna fuerit prope portam quamptiam: seu portam podium & uisorium intelligit. Super columna meuia aconius hæc tradit. Meuius cum domum suam uenderet catone: & flacco censoribus ut ibi basilica ædificaretur exceperat ius sibi unius columnæ: super quam tectum proticeret: & prouolantibus tabulatis: inde ipsi & posteri eius spectare munus gladiatorum possent: quod etiam tamen in foro dabatur. Ex illo igitur columna meuia uocata est.

Frugi bone es: uerum edepol tua mihi odiosa est amatio.
Inimica est tua uxor: mihi tuus inimicus filius
Inimici familiares. Se. quid id tua: unus tibi dic dum
Propitius sit iupiter. tu istos minutos deos floccifere ceris:
Ol. Nugæ sunt istæ magnæ: quasi tu nescias repete ut emoriant
Humani ioues. sed tandem si tu iupiter sis emortuus:
Quum ad deos minores redierit regnum tuum
Quis mihi subueniet tergo: aut capiti: aut cruribus?
Se. Opinione melius res tibi habeat tua: si hoc impetram? ut
Ego cum cassina cubem. Ol. non hercle opinor posse: ita
Vxor acriter tua instat ne mihi detur. Se. ego sic agam
Coniiciã sortis in sitellam: & sortiari tibi & chalino. ita re
Natam intelligo: necessum est uorsis gladiis depugnariet.
Ol. Quid si fors aliter euenerit quam uoles?
Se. Benedice: dis sum fretus: deos sperauimus.
Ol. Non ego istud uerbum empitem tituillitio
Nam omnes mortales deis sunt freti: sed tamen
Vidi ego dis fretos sæpe multos decipi. Se. sed tace parū:
Ol. Quid uis? Se. eccū exit foras chalinus intus cū sitella & sortib?
Nunc nos colatis signis depugnabimus.
Mirina coniunx. Chalinus. Olympio. Senex.
Cl. f Ace chaline me certiorē quid meus uir me uelit.
Ch. Ille edepol ardentem te uidere extra portam metiã
Credo ecastor uellet. Cl. at pol ego haud credo: sed certo scio.
Se. Plus artificum est mi q̄ rebar ariolum hunc habeo domi.
Quid si propius attollamus signa: siamusq. obuiam?
Sequere quid uos agitis? Ch. adsunt quæ impauistis omnia

Ad sudassis mastigia. scribēdū ad sudassit mastigia. Cōprime. senex loquitur. Atq; ego censui de go atqui. Etiam facis. nedū dicis perperā: sed prapostere itidē facis: qd ut ait menāder. lingua errās. ueq; dicit. Vix erā i uia. ex uerbor; lapibus uix erā in rectilogu. Mea mulsā. mea dulcedo. o. v. o. n. s. An sane mulsū græci dicunt portione suauissimā: ut potecū uinū cū melle miscet. De mulso martialis. Attica nectareum turbatis mella falernum.

Misceri decet hoc a ganymede merum.

Vxor: sortes: situla atq; egomet. Se. te uno adest plusq; ego uolo

- Ch. Tibi quidē edepol ita uidef: stimulus ego nunc sum tibi
 Eo dico corculum ad sudassis iam ex metu mastigia.
 Cl. Tace chaline: cōprime istūc. Cal. imo istunc q dicit clare:
 Se. Deponē hic sitellam: sortis cedo mihi: animū aduortite.
 Atq; ego cēsui abste posse hoc me tū impetrare uxor mea.
 Ut uxor cassina mihi daretur. & nunc etiam censeo.
 Cl. Tibi daref illa? Se. mihi enim ah nō id uolui dicere.
 Dum mihi uolui huic dixi: atq; adeo dū mihi cupio pperā
 Iam dudū hercle fabulor. Cl. pol tu quidē atq; etiam facis
 Se. Huic imo hercle mihi: uah: tandem redii: uix eram in uia.
 Cl. Per pol sæpe peccas: ita fit ubi quid tantopere expetas.
 Se. Sed te uterq; tuō pro iure: atq; ego & hic oram. Pl. quid ē
 Se. Dicā enim mea mulsā: de istac cassina huic nostro uillico
 Gratiam facias. Cl. at pol ego neq; facio: neq; censeo:
 Se. Tum igitur ego sortis utrinq;. Cl. iam quis uetat?
 Se. Optimum atq; æquissimū istud esse iure iudico.
 Sin secus: patiemur animis æquis. Cha. tene
 Sortem tibi: uide quod scriptum
 Vnde unicus est: quia isti prius q mihi es: accipe hanc sis.
 Se. Cedo. Ch. mæ: unū uēit i mētē mō. Cha. uide ne qua illic sit
 Alia sortis sub aqua. Se. uerbero men te censes esse? nulla
 Est: habe quietum aiū. modo quid bonū atq; fortunatū
 Tuum sit mihi magnum malum.
 Ch. Tibi quidem edepol credo eueniet. pietatem tuam noui.
 Sed manedū: nū ista aut populna fors: aut abiegna ē tua?
 Mi. Quid tu curas? Cha. qa enim metuo ne i aqua sūma natet

Macrobius libro sa
 turnaliū septimo.
 Ita mel & uinum di
 uersis atatib9 habē
 tur optima: mel qd
 recentissimū: uinū
 quod uetustissimū:
 unde est & illud pro
 uerbium: quod utunt
 gulones: mulsū qd
 probe temperes mi
 scendum esse nouo
 himertio & falerno
 uetulo. Plinius. Mul
 sum ex uetere uino
 utilissimū fit: quod
 facillime cum melle
 cōcorporatur. Cor
 pora ueget. Nō nul
 li ætatem longam
 mullis portione pro
 duxerunt. Hinc ce
 lebre dictum pollio
 nis: quem centesi
 mum annum exce
 dentem cum diuus
 augustus interroga
 ret: qua ratione ma
 xime utgorē illum
 animi corporisq; cu
 stodisset. Ille respon
 dit. Intus mulso for
 ris oleo. Melitetes
 itidē ex uino & mel
 le cōficetur differēs
 a mulso. Fit enim ex
 musto & cōgio mel
 lis & cyatho salis suf
 feruefactis. Melicra
 ton & anomeli græ
 ci dicunt mulsū.

De mulso
 pulcra.

Pollionis di
 ctum.

Melitetes.

Melicraton.

Iureconsultus autumat uini appellatione mulsū nō contineri: oinomeli cōtineri: atq; oinomeli ef
 se uinum dulcissimū: ut ex ulpian sententia sit aliquod discrimen inter mulsū & oinomeli. promul
 fidaria uasaria: qbus mulsū continetur. promulsis ciceroni in epistola quadā ad petū idē quod pro
 mulsidarium. Mulsū quoq; adiectiuū est: unde lac mulsū: uinum mulsū plinio & ceteris hoc est
 mullū mollitate temperatum: dicitur & acetum mulsū. Cicero libro tertio epistolarum de mulso his
 meminit. Quid huic calix mullū ipingendus est: ut plorare desinat. Ego sortis utrinq;. subintellige
 ponā. Nōnulli scribūt ergo. Tene sortē. hic loq; tati pgit senex. Vnde unicus ē. hæc tua o chaline
 sitella est: in qua uel situla uel tabella nomen unici nati inscriptū est. Tanquā chalinī fors inscriberē
 familiaris filii nomine: seu quod chalinum turaretur: seu qd eius armiger esset. Isti es. pro ab isto es
 hoc est filio faues: Vetus & graphica loquēdi figura: qua lucius & terētius utūf. Alia sortis. atique po
 pitū p fors: ut autore suo frōdis p frōdis dicebat. Hūc locū priscian9 citat libro. vii. Populna. populea
 ut abiegna: ficulna: & id gen9 reliqs. A pplo populetū sit loc9 ppplis cōsit9 Plinius. Antea cacubo erat
 generositas celeberrā i palustrib9 populetis. Amabo huc. scribe ambo hunc neutraliter p ambas.

Promulsida
 ria.

Promulsis.

Ab isto es.
 Sortis.

Populetum.
 Deuotare.

Deuotare.

Eccere. iusiurandū per cererē: de quo superius. Deuorabit. In prisca exemplaribus legitur deuorabit: cui suffragari collibuit est enim deuotare diritate uerborum: & maledicentia in tantū prastringere ut omen inauspicatū capiant: & praepostere cadant. uerbū est uetustum deuotare pro eo quod est anathematizare: unde deuotiones sepulcrales pro diris imprecationibus Apuleius inquit. Dicimus & de uouere in eadē significantia. Ouidius in epistolis. Thesea deuoui quia te dimittere nolet Nec tenuit, cursus forsitan ille tuos. Idem. Deuout nati spēs caputq; parens. serufana uerba sunt hæc ex libro quarto aneidōs. Iā

Deuotor.

utitur imprecatiōibus hoc est deuotionibus: unde & deuotor & deuotrix iprecans dicitur. Deuotatū quoq; significat dīs se deuouet. quæ uis: inquit cicero: cōclites contra omnes hostium copias tenuit in ponte solū: quæ patrem decitū: quæ filium deuotauit ac imisit in medias hostiū copias: Emungare. in uicem mucī & p̄stulæ extrahatis. Tuuēalis & sæpe emungeris exi. Aduortite amabo uetus lectio. aduertite abo. Taceo. olympio loquitur. Nunc tu. Cha

Se. Age. caue. coniicite fortis nunc iam amabo huc. eccere. Vxor æqua. Ol. nolim uxori credere. St. habe animum bonum Ol. Credo hercle hodie deuorabit fortis si attigerit. Cha. tace. Ol. Taceo. deos quæso ut quidem hodie canem & furcā feras: Cha. Mihi ut sortitio eueniat: ut quidem hercle pedibus pendeas. Ol. At tu ut oculos emungare ex capite per nāsū tuos. Quid times: paratum oportet esse iam laqueum tibi. Se. Peristi. animum aduortite amabo. taceo. nunc tu Cleostrata ne a me memores malitiose de hac re factum. aut Susplicere tibi p̄mitto tute sorti. Cha. perdis me. Ol. lucrū facit. Cl. Benefacis. Cha. deos quæso ut tua fors ex sitella effugerit. Ol. Ain tu: quia tute es fugitiuos omnes te imitari cupis. Cha. Utinam tua quidem sicut herculeis prædicant Quondam prognatis ista in sortiēdo fors deliquerit. Se. Tu ut liquefcas ipse actutum uirgis calefacto aere. Hoc age sis olympio. Ol. si hic litteratus me sinat.

Delicuisse.

Sortes temeni & cresphontes. Locus i Ouidio.

Lucrum facti. perdēdo scilicet te: qui mera perditio es: & dispendium. Deliquerit. in liquo rem aquaticū euauerit & transultauerit. ubi significare uult aliquid exaquesere: & in aquam cōmutatum inquit delicuisse hoc est in liquorem translatum esse. Caterum hæc fabula nulli quod unquam reppererim interpretum nota est: Omnes quicunq; sunt eruditiorum diomedæa necessitate huc appellunt ut mercatores in corinthum. Comperi ego sic explicari a paufania in messeniis his: quæ latina fecimus cum loqueretur de prognatis herculis. Doricis permittētibus temeno habere argos cresphontes petebat ab illis messeniam ut pote & ipse antiquior aristodemo. Aristodemus autem iam uitam finierat. Sed terras autefionis filius cresphonti maxime aduerfabatur: tum quia erat thæbanus: & quintus a polynice ædipodis filio: Tum quia tutor erat filiorum aristodemi auunculus. Autefionis enim filiam aristodemus nomine Argiam duxerat uxorem. Cresphontes autē omnino uolebat dari sibi messeniam: Temenum rogat: dissimulanter hunc præponit sorti. Temenus autem in situlā aqua plenam conicit sortes Cresphontis & filiorum aristodemi hac conditione: quorum fors prius egredieretur hulus fore messeniam. sortes quidem Temenus fecit ambas. sed pro filiis aristodemi ex terra sole siccata. Cresphontes uero igne. fors igitur filiorum aristodemi liquefacta est: & ita cresphontes sortitus terram nanciscitur messeniam. A liqueo sit licui: ex quo liquefco incohatiuum. Ouidius in quarto metamorphoseon. protinus imbutum caelesti nectare corpus delicuit: terramq; suo madefecit odore. Mendum est i codice ouidiano libro tertio tristium his uerbis. ergo ubi deliquit nondū prior: altera uenit & solet in multis bima tacere locis: lego delicuit. Idem libro septimo metamorphoseon. At genitrix hyriæ seruatum nescia fiendo Delicuit: stagnumq; suo de nomine fecit.

Litteratus. Sami litteratus puerblū.

Splētia.

Calefacto aere. i putis & sinceris exēplarib9 scriptū ē aere: cui lectiōi si forsan adlubescis p̄ lamīnis plūbeis itelligēdū erit: qb9 iurebanf latera noxiōr. Litteratus. mastygia: i quæ lra fuit utis cauterio iustæ sūt. Refert plutarchus adagiū græcis i hūc ferme modū inoleuisse. pp̄lo samio null9 adaq; lra tus: ob hāc cām: quæ & i græcis puerblis utiq; rep̄t. σαμιοσ οδηλοσ. ωσ πολυγραμμοτατοσ ορι στοφονησ εν βαβυλωνιοσ επι σκαυπτοντ οισ εστι γμενοισ. οίγαρ σαμιοι κατατιονθηεντεσ υπο τωντ υραννων σαα νειτ̄ειαν. ωσ αριστοτελης εντη σαμιαων πολιτηα. Tradit quoq; plutarchus ab athenēsisibus redactos i fuitutē samios cauterio q̄ssiber iustos fuisse. Inde qd̄ lris samioz frōtes cauteritate fuerūt icrebuīt adagiū: pp̄lo samio null9 ē lra tiōr. Stygmōsi his notis ad idē decoramētū tegēdū splēntis hoc est p̄ctat̄is fericis utebanf: quod apud pliniū cæciliū comptes. Martialis alibi

splendatū mentū uocat splentis obnuptū. Idem alibi, splenta tolle leges. Non imo hercle. Non tibi præcidere os inquit olympio, sed mihi potius. Præcide os. Ambigua uerbi significatio. Videtur enim significare præcide os hoc est occlude ne iurgare possit & conuiliari: & ad oscena transferretur. Idem enim ē præcidere quod irrumare: cui suffragatur & epigramatarius poeta.

Os tibi præcisum quanto non ipse latinus.

Læuia panniculi percutit ora sono.

Q d bonū atq; fortūatū mihi ē. Ch. ita uero & mihi. Ol. n̄ imo hercle

Ch. Immo mihi hercle. Cle. hic uicūt. tu uiues miser. Se. p̄cide os

Tu illi hodie age ecquid sit ne oblesis manum.

Ol. Cōpressā palma an porrecta serio? Se. age ut uis. Ol. hem tibi.

Cle. Quid tibi istunc tactio ē? Ol. quia iuppiter iussit meus.

Cle. Feri malam ut ille rursus. Ol. perii pugnis cædor iupiter.

Se. Quid tibi tactio hunc fuit? Ch. quia iussit hæc iuno mea.

Se. Patiundū est: si quidē me uiuo mea uxor imperiū exhibet.

Cl. Tam huic loqui licere oportet q̄ isti cur omnem mihi

Vituperat malos? Se. Chaline tibi cauendum censeo

Ch. Tēpori postq̄ oppugnatū est os. Se. age uxor mea iā nunc

Sorti: uos aduertite animū præbe tu. Ol. ubi sim nescio.

Perii: cor lienosum opinor habeo. iam iam dudū salit.

De labore pectus tundit. Se. teneo sortem effer foras.

Iāne mortuus? Ol. ostende: mea est mala: crucias quid est?

Se. Victus es chaline. tum nos diu uiuere olympio gaudeo:

Pietate factum est mea: atq; maiorum meorum.

Intro abi uxor: atq; adorna nuptias. Cl. faciam ut iubes:

Se. Scin tu ruri esse ad uillā lōge quo ducat? Cl. scio. Se. itro abi

Os profanatū uere. Os p̄fanatū

cunde quintiliano.

poeta in priapais

præcidet oscenam

significantiam hēt.

præcidere puer mo

neo: futuere puella:

Barbatū furem ter

tia pena manet.

Age ecquid sit.

Vide ne quid sit du

ri: quo manū ledas.

Compressam. scri

be compressam hoc

est cōpressā ne: pu

gno inquit an de

palmatione serio?

Feri malā ut ille.

Scribe tu illi. Cur

omnem mihi uitu

pat malo. Hæc oīa

eradenda sunt & di

spungenda sic. Cur

omnia mihi ut tur

bat malus: quod si

prior lectio placet

malo interpretetis

aduerbiat̄ positū

pro in malam rem.

Cor lienosum. Turgidum: tumefactum: qualia sunt in lienoso præcordia. Cæterum præpostera

lectio uidetur: eo ad ut a membranaceis codicibus stare collibuerit: in quibus egregie ludiosum scribi

tur: ut ita uocetur saltuosum: emicans: exiliens: pertremens ut pote is accidit: qui subitarium quid

præstolantur aut lætitiæ aut tristitiæ. superius inquit cor artem ludicram facere. Ludius enim cyne /

dus scenicus est: de quo ouidius. ludius æquatam ter pede pulsat humum. super origine ludorum sce

nicorum Lilius scribit edocenter libro septimo ab urbe condita. Et cum uis morbi nec humanis cō

silis nec ope diuina leuaretur: uictis superstitione animis ludi quoq; scēnti noua res bellicoso po

pulo. Nam circi modo spectaculum fuerat: inter alia cælestis træ placamina instituti dicuntur. Cæte

rum parua quoq; ut principia omnia: & ea ipsa peregrina res fuit: sine carmine ullo: sine imitando /

rum carminum actu: ludiones ex ethuria acciti ad tibicinis modos saltantes: haud indecoros motus

more thusco dabant. Imitari deinde eos iuuentus simul inconditis inter se locularia fundentes uerfi

bus capere: nec absenti a uoce motus erant. Accepta itaq; res sapiusq; usurpando excitata uernacu

lis artificibus: quia hister thusco uerbo ludio uocabatur: nomen histriōibus inditum: quia non sicut

ante fescēntino uersu similem in compositum temere ac rudem alternis faciebant: sed impletas modis

satyras descripto iam ad tibicinem cantu motuq; congruenti peragebant. Hactenus liuius. Iam

iam dudum salit. alibi. Ita iam dudum salit. De labore. ex laboriosa arietatione Iam ne mortuus.

qui non possis sortem extrahere: uel ex sortis expectatione. Mea est mala: per interrogationem

mala profertur. Ruri esse ad uillam. superfluit ad. Villa domus & Tugurium rusticorum nuncu /

patur quasi ueha: quod illuc conuehantur utensilia: unde dispensator rerum rusticarum uillicus: &

uerbum uillicari. Hieronymi uerba sunt hæc. Homo quidam erat diues: qui habebat uillicum siue di

spensatorem. hoc autem οἰκονομῶς significat. Villicus proprie uillæ quam dominus possidet dispē

fator est: unde & οἰκονομικός Xenophontis pulcherrimus liber extat: qui non gubernationem uillæ.

sed dispensationem uniuersæ domus tullio interpretante significat. Longe quo ducat. scribe.

longe quo ducatur. Hic est sensus. Nostin O uxor præstolandum: quod hinc longule distita est uillula

prætorium olympionis: quo duci casina debet.

Cor ludiosū

Ludii unde.

Villa.

Villicus.

Præsente hoc. subintellige chalinus. Dicit eos est idest demonstrantis. Desidero. antiqua lectio. De dero. Sumpti fecerim. conexim hæc scribe. Faciam capistrum dispendium: & in summam restis sumptum. Qui sic mortuus. prisca lectio: qui sit mortuus. hoc est utinam sit mortuus olympio. est enim comicus qui putinam ponere. Tamen sorti sum. pbi codices hent: cum sorti sum. Expiuisse. scribendum expetuisse. Susultabat. sursum saliebat. exultim præ gaudio saliebat. Beneuolenti. legendum beneuolentis: quæ me amat: & certorem reddent. Atque ad me prodeunt: quod si scribis atque: Retrouersum cedam.

In superioribus sul ti reuerenda uetusti codicis autoritate censui scribendum esse recessim dabo me: Cuius mihi legem di copiam fecit lodo uic9 ghisilardus bononiensis patritius pyrihous nreuarum insup recessim p retrograde poni. Nepam. prisciano scorpium nepa est: plauto & ceteris cancer: qui cessim graditur ut in propatulo est. Marcellus. Nepam quidam cancerum putant ob illud plauti. retrouersum cedam: Imitabor nepam. At quid nepa esset dubium in utroque. Nam uere nepa scorpium dicitur. M. T. de finibus bonorum & malorum libro quinto. Serpere anguiculos: nataf anticalas: cornibus uti ut deamus boues: ne r pas aculeis suam de nique cuique naturam esse ad uiuendum ducem. Ita ferme marcelli codice emacula. pompilius. Nepa afro: lingua fidus: quod cancer dicitur ut ut quidam uolunt scorpium. plautus. Dabo me ad parietem imitabor nepam. Atque potuit Nepa dici quod impurum sit animal: & tetrum. Nepus enim pro non purus latine dicitur. prima correpta nepa ponitur marco tullio atque oculos urget pedibus: pectusque nepa. Manlius Astronomicus libro secundo. Officioque solis cynosuram: lacte capellam: Et furto cycnum: pietate ad sidera ductam: Erigonem: setuque nepam: spolioque leonem.

Columella libro duodecimo. Idibus martiis nepa incipit occidere. Martiano libro secundo de nuptiis philologiae & mercurii. Sed dextra Testudo minitaturque nepa: a leua caprea. Candidatus. pecus: petitor nomine sponsa. Similitudo translata ab his: qui magistratum petunt. Illi. n. amici candida ueste descendebar in publicum: accepta pro re publica uulnera ostenderet: seu quod coloris sinceritate candidissima indicat: ut nihil ambigat: sed iterum candore a petitore magistrat9 gerenda significet. Loculi. conditoria stimulo: & exuuiarum bubularum. Loculi & loculameta uocantur sacculi lignei in quibus pecunia recoditur. Protollo. scribendum prollas:

Et quæ hoc tibi ægre est: tamen fac accures: Cl. licet.

Se. Eam nos quoque intro: hortemur ut properet. nūquid moror? Nam præsente hoc plura uerba non desidero.

Chalinus. Seruus.

Ch. In nunc me suspendam meam operam luserim:

f. Et præter operam restim sumpti fecerim: & meis inimicis Voluptate creauerim. quid opus est: qui sic mortuus equidem

Tamen sorti sum uictus: Cassina nubet uillico:

Atque id non tam ægre iam uicisse uillicum: quam id experiuisse Opere tam magno senem ne ea mihi daret: atque ut illi nuberet. Ut ille trepidabat: ut festinabat miser: ne susultabat.

Postquam uicit uillicus: atque concedam huc: audio aperiri fores Mihi bene uolenti: atque ad me prodeunt hic ex insidiis: hic ego insidias da

Ol. Uillicus: St. Senex. Chalinus.

Vi. f. In modo rus eueniat: remittam ad te uirum cum furca In urbem tanquam carbonarium. St. ita fieri oportet.

Vi. Factum & curatum dabo. Se. uolui chalinum si domi esset mittere Tecum obsonatum: ut etiam in mœrore insuper inimico nostro Miseriam hanc adiugerem. Ch. retro uersum cedam ad parietem. Imitabor nepam. captandus est horum clanculum sermo mihi Nam illorum me alter cruciat: alter macerat.

At candidatus cedit hic mastigia stimulorum loculi.

Protollo mortem: mihi certum est hunc acheruntem

Præmittam prius. Vi. ut tibi ego inuentus sum obsequens

Quod maxime cupiebas: eius copiam feci tibi: erit hodie tecum

Quod amas clam uxore. Se. tace: ita me di bene ament.

Ut ego uix reprimam labra ob istanc rem quin te deosculer

Voluptas mea. Ch. quod deosculer: quæ res: quæ uoluptas tuæ

Ludouicus Ghisilardus.

Recessim. Nepa.

Nepa uis.

Candidatus.

Loculi. Loculameta

differam. Vesicam uillico, oscene. Vult olympone subagitare & Intercutitū & incubitatū reddere. Vocabant enim priscis intercutiti intra cutē stuprati. Ecquis, in nōnullis exemplaribus legit ecquid? q̄ tu minus. scribe q̄ te minus. hoc est. Me minus amoq̄ te ipsum. Quod hic fecit hunc. lege. quod hic præfecit huc. est enim hæc causā uti senex inq̄t quare illū in fauore mihi præfecit: quod uidelicet eius flori inhieret. Noluerat. lege uoluerat: si illius libidini fuisset obsequiosus. Cōturbabit pedes. pronū & quadrupedē deiciet & mox inscendet. Martialis. Tollunturq; pedes

Intercutiti
des.
Tollere pe
des.

Effodere hercle hic uolt credo uesicam uillico. Vi. ecquis? Amas nūc me? Se. imo edepol me quā tu minus: licet ne Amplecti te: Ch. quid amplectis? Vi. licet. Se. ut quia te Tāgo: mel mihi uideor lingere. Ol. ultra te amator apage te A dorso meo. Cl. illuc ē illuc qd̄ hic fecit hūc uilicū: & idē me Pridē quū ei aduorsū uenerā facere atriēsē noluerat sub ianua. Vi. Vt tibi morigerus hodie: ut uoluptati fui. Se. Vt tibi dū uiuam bene uelim plusq̄ mihi. Ch. hodie hercle Opinor is cōturbabit pedes solet hic barbato s̄cē sectari uiros Se. Vt ego hodie cassinam deosculabor: ut mihi bona multa Faciam contra meā uxorem astute: Ch. nūc pol ego demū In rectā rediū semitā: hic ipsus cassinā deperit. Se. abeo:

medicina grauis. De scribit fortassis eum coeundi morē: quo Ingeniculati imitātes triarios i amicā impetuosius irruerant: de quo lucta n9 in libro: cui titulus est ονοσ sic prodit. ορασ οπωσ ευ χερωσ και ευηκδωσ οδ πεπαλαισ ται αι μοι σκοπειδε μη ουκεν κοσμω τα παλαιδματα υπο βαλλησ . αλλα γαρ εφ αλλων επι ταττεισ . ηδε επι κορησ πλιξατ αι μεωσ φλυαρον εφη παρελαβον την

παθητην. σκοπει ουν μη πληγασ ει πλεω λαβησ. αλλα και ουτα επι ατοτομενα παλαίων. και ταυτει ποσα επανισταται και θερα πευσασα εαυτων. μυν εφηδειξεισ. ει περνεοσ ει και ευτονοσ παλαισθησ: και επιστασαι παλαιειν και ποιειν του απο γονατιου. και πεσουσα επι τουσ λεχουσ εσ γονυ. αγεδησ ο παλαισθησ εχεισ τα μεσα ωσ τετινυξασ οφειαν επι ωρωσον. και βαθυνον. ψιλον ορασ αυτουσ παρακειμενον. τουτω χρησαι. ωρωτωνδε καταλογονοσα. ηλιασφιγγε. ειτα ανσκλησασ ευβαλλη και συνεχε. και μηδιδου διασ τηλ. α. εανδε χαλαται θαττον ηκελευθεισ. αλλα δη κυρτωσασ πολυ αυτον. υφελει και υποβαλων κατα αιθισ την παρεμβολην συνεχε και κινου. ειτα σφευαυτον. ωσωτωκε γαρ και λελυται και υδωρ ολοσ εστι σονο ανταγωνισθησ. Latine sic. sed animaduertas uelim an satis recte has mihi impo sueris colluctationes. Comutes enim luctandi genus: aliud ex alto iubens. Illa me in facie percutiens: quem nugatorē discipulū habeo inquit: uide sis ne uapules: dictis pareas. Dehinc surgens seq̄ ad nouum certamen parans nunc inquit ostendes si uiribus ualidis luctator egregius existas: sisq; in eo luctandi genere exercitatus: quod genicularium appellant. Tum subnixā genibus in lecto prona age tu luctator mediam corporis partem ualenter aggressus percutere: uulnusq; adige profundius: nudā uides: utere promptius. Inlice introrsum telum: deinde introrsum flectens iterum impellens absconde & comprime: Nequaquā huic certamini adlicias interualli. Caue autem ne citius q̄ iusserim telū extrahas. sed incuruatus aduersarium insequere: quo prostrato rursus certamini incumbere: quoad lassus uictusq; deficias: & sudore sis madefactus. Mos enim coeundi fuerat tollere puellæ pedes. In sublimē: quem ritum fortassis hic tetigit accius plautus. Is describitur Ouidio libro tertio de amādī arte. Milanion humeris atalanta crura ferebat:

Genicularia palestra.

Si bona sunt: hoc sunt aspicienda modo. Sed inibi ouidius quoq; geniculariam illam luctant palestram ita describit. Strata premat genibus paulum ceruice reflexa

Lectio ouidio

Fæmina per longum conspicienda latus. Sectari uiros. lectio uetusta. sectari senex. Contra meam uxorem. quid si legis clam meam uxore? hoc est uxore mea harū rerum inscia. Rediū semitā. in sinceris exemplaribus e semita scribit. e semita enī & diuerticulo in rectā hoc est i uia militarē puenisse refert. Via enī militares lata & regia uocatur: alit prætorias. sunt uia semitales & uicinales. Iurispitus paulus digestis de locis & itinrib9 publicis. Inter uias uicinales & ceteras uias militares hoc interest qd̄ uia militares exitū ad mare aut in urbem: aut in flumina publica. aut ad aliā uia militarē habent. Harū autē uicinarū uisum dissimilis est cōditio. Nā ps earū i militares uias exitū habēt: ps sine ullo exitū itermortunt. Subdit uipianus capite Ne qd̄ i loco publico uel itinere fiat. publicas uias dicit: q̄s græci μεγαλοδουσ: nri prætorias: Alii cōsulares uias appellāt. priuata sūt q̄s agrarias qd̄ dicit. Viciales uia sūt q̄ in uicis sūt: uel quæ i uicos ducūt. Depit. se. abeo. explicitē & articulate lege. depit senes. habeo uiros. hoc ē itelligo illoz dolos

Via. Militares. Prætorias. Semitales. Vicinales. Consulares uia. Agrarias.

Ducere. Tam hercle, hic loquitur stalinus. Deduci. Sine inquit olympio prius cassina domum duci antea illi
 florem iminuas. Chalinus iniquus interpres deduci pro eo quod est masturbari credidit esse prolatum.
 Siquidem ducere: ductare: pducere oscenam significationem habeant: & cum his agitare in tantum ut hemi
Subagitare. pudor ingenuus in totum abdicat subagitare: etiam si lucius in apologetico dixerit subagitare pro eo quod
 est subtetare: & subinuestigare: ut aliquid eliceret a matrona uerborum taciturna. Operas, uetere lectio,
 propas. Vno in sal
 tu duos. Hos duos
 maritos unco do
 lo contundam: sicut
 una eadem fouea: &
 eodem nemo duo
 concluduntur apri.

Si ego amorem.
 legedum. et ego amo
 rem hoc est uicino.

Illa huc cubabit.
 hic scribe ex uetu
 r. stis exemplaribus.

Heracle nostro. co
 rto nostro ludetes.
 Nonnulli uestro.

Obsonator. Obsona. eme ob
 sona. Ab hoc uer
 bo obsonator in se
 ctitur: quod emit opso
 nia: qua uoce usus
 est iureconsultus.

Septolae. Septolas. diminui
 tiuum est a septa. fulge
 tius leptoticon scri
 pturarium uocat gra
 phicum: litterarium.
 septa scriptores eru
 diti dicunt atramentum

quando septa sanguinis sit nigrore proximum & germanum perscius. Nigra quod infusa uanescat septa
 Lympha. Scite & perquam eleganter aristoteles septa pisciculo comparatur: qui praesente insectantibus piscato
 ribus exitum proximum uidens elabit inuisus atritate sanguinis effusa: pariter & ille in loco difficili: nodoso.
 contorto: implicato atrore uerborum infecto consuevit elabi. Fulgentii uerba sunt haec. Redde quod septotico
 debes: & quidquid libet nilitatis exarare papyris fertatis aurium sedibus percipe. Apitium in thalassa. In septa far
 file pisci gusticum apli semen careum: mel: liquamen: uini condimenta coctiua calefacias. Marcus tullius in libro
 secundo de natura deorum. Atramenti effusione septa: torpore torpedines: multa est insectatae odoris ito
 lerabili facta: & depellunt. Autor est interpres apollonii ex libro. argonauticon Septa promotorium esse in
 solco sic appellatum: quod se in septam commutauerit thetis uim pelet aufugiens: de qua apollonius.
 Πηλιάδος δε πῶρε φησὶ βονεήτιν ἄσ
 αλεν ἐπιπροθεοίτησ εδουβδε σήπιασ ἀκρη.

Loligines. Loligunculas. plati pisces sunt loligines ita dicti quasi uoligines quod per mare uolitant. Apitius
 in thalassa. In loligine: in patina teres pisci: ruta: mel modicum: liquamen: caranum: olet guttas. priscianus
 loligunculas scribit: ut diminutio sit a loligine. Varro libro primo de re rustica. Loligo quod subuolat lra
 commutata prius uoligo. Ordeas. Ita hos pisces plinius appellat. Triticeas soleas. ludit in pisce or
 dela. eme inquit si non superest ordeas triticeas & soleas: quibus te uxori & amentem amantem casina obno
 xit uerberet. perscius. solea puer obiurgabere rubra. Iuuenalis. & solea pulsare nates. praecipue cum so
 lea piscis: forte distinges hic soleas ab ordeis. plinius in libro trigesimo secundo. Lyeni medetur solea piscis
 impositus. De ordeis plinius. sudis latine appellata a graeci sphyrena. ordeas similis nomine: & si in tri
 tis exemplaribus properam legatur ostrea. De solea plinius libro nono. Vado maris excavato conditum p hye
 mes torpedinem psittacum soleas tradunt. Apitii uerba sunt haec. patina soleas. Soleas batues & curatas
 compones in patina: adifices oleum: liquamen: uinum dum coquitur: teres pisci: gusticum: organum fricabis: sus
 fundes ius: oua cruda: ut unum corpus facias. super soleas refundes lento igni & coques. Cum duxerit piper
 aspergis & inferes. Sulponeas scribo scolponeas: quas autore fulgentio antiqui dicit uoluerunt cestus
 plumbo ligatos. Neuis. scolponeis batuenda sunt huic latera probe. Nihil est enim inquit magis quam soleas

Ordeas. Ordeas. Ita hos pisces plinius appellat. Triticeas soleas. ludit in pisce or
 dela. eme inquit si non superest ordeas triticeas & soleas: quibus te uxori & amentem amantem casina obno
 xit uerberet. perscius. solea puer obiurgabere rubra. Iuuenalis. & solea pulsare nates. praecipue cum so
 lea piscis: forte distinges hic soleas ab ordeis. plinius in libro trigesimo secundo. Lyeni medetur solea piscis
 impositus. De ordeis plinius. sudis latine appellata a graeci sphyrena. ordeas similis nomine: & si in tri
 tis exemplaribus properam legatur ostrea. De solea plinius libro nono. Vado maris excavato conditum p hye
 mes torpedinem psittacum soleas tradunt. Apitii uerba sunt haec. patina soleas. Soleas batues & curatas
 compones in patina: adifices oleum: liquamen: uinum dum coquitur: teres pisci: gusticum: organum fricabis: sus
 fundes ius: oua cruda: ut unum corpus facias. super soleas refundes lento igni & coques. Cum duxerit piper
 aspergis & inferes. Sulponeas scribo scolponeas: quas autore fulgentio antiqui dicit uoluerunt cestus
 plumbo ligatos. Neuis. scolponeis batuenda sunt huic latera probe. Nihil est enim inquit magis quam soleas

Solea piscis. Solea puer obiurgabere rubra. Iuuenalis. & solea pulsare nates. praecipue cum so
 lea piscis: forte distinges hic soleas ab ordeis. plinius in libro trigesimo secundo. Lyeni medetur solea piscis
 impositus. De ordeis plinius. sudis latine appellata a graeci sphyrena. ordeas similis nomine: & si in tri
 tis exemplaribus properam legatur ostrea. De solea plinius libro nono. Vado maris excavato conditum p hye
 mes torpedinem psittacum soleas tradunt. Apitii uerba sunt haec. patina soleas. Soleas batues & curatas
 compones in patina: adifices oleum: liquamen: uinum dum coquitur: teres pisci: gusticum: organum fricabis: sus
 fundes ius: oua cruda: ut unum corpus facias. super soleas refundes lento igni & coques. Cum duxerit piper
 aspergis & inferes. Sulponeas scribo scolponeas: quas autore fulgentio antiqui dicit uoluerunt cestus
 plumbo ligatos. Neuis. scolponeis batuenda sunt huic latera probe. Nihil est enim inquit magis quam soleas

Scolponeas. Sulponeas scribo scolponeas: quas autore fulgentio antiqui dicit uoluerunt cestus
 plumbo ligatos. Neuis. scolponeis batuenda sunt huic latera probe. Nihil est enim inquit magis quam soleas

Viros iam hercle amplexari: iam osculari gestio. Vi, sine pri
 Deduci: quid malum operas? Se. amo. Vi. at non opinor fieri.
 Hoc posse hodie. Se. potest: siquidem cras censes te posse
 Mitti manu. Ch. enim uero huc aures magis sunt
 Adhibenda mihi. iam ego uno in saltu apros capiam duos.
 Se. Apud hunc sodalem meum atque uicinum mihi locus est parat?
 Si ego omnem amorem meum concredui is mihi se locum
 Dixit dare. Vi. quid eius uxor? ubi erit? Se. lepide reperi
 Mea uxor uocabit huc eam ad se in nuptias: ut hic sit secum.
 Se adiuret: secum cubet: ego iussi & dixit se facturam uxor mea.
 Illa huc cubabit: si uir abierit faxo tu rus uxorem duces.
 Id rus domus haec erit tatisper dum ego cum cassina faciam nuptias:
 Hinc tu ante lucem rus: cras duces postea. fatin astute?
 Ch. Age modo fabricamini malo hercle nostro tam uorsuti uiuitis.
 Se. Sin quid nunc facias? Vi. loquere. Se. tene marsupium.
 Abi atque obsona: propera: sed lepide uolo molliculas escas ut ipsa
 Mollicula est. Vi. licet. Se. emito sepiolas lepidas lolligiunculas
 Ordeas. Ch. immo triticeas si sapis soleas. quin quaso potius
 Quam sulponeas quibus batuatur tibi os senex nequissime?

emere debeas: & post has etiam scolponeas ut iis scolpones tua latera casina ptundat. Scolponeat9 dicitur scolponeas gestans. Varro in seiانو. dum in agro studiosus ruro: aspicio triptolemū scolponeatū bigas sequi cornutas. Sūt & uestimēta scolponeæ. Cato in re rustica Vestimēta familiæ tunicæ: saga alternis annis quotiescūq; tunicā aut saga dabis prius ueterē accipito unde centones fiant. Scolponeas bonas alternis annis dare oportet. Lingulacas. pisces latos similes soleis. Lingulacā quoq; garrulam: linguacē: & opido q̄ deceat dieturientē uocat. Lingulacæ dicunt uerbosi. Varro in papia

Scolpōeat9

Lingulacæ.

Vi. Vin lingulacas: Se. quid opus est quādo uxor domi est? Ea lingulaca est nobis: nam nunq̄ tacet. Vi. in re presenti

pappo. Quare resident lingulacæ ob trectatores tui iam nunc murmurātes dicunt. plautus i ca fina. Lingulaca est

nam nunq̄ tacet. Lingulaca quoq; herba est: de qua meminit plin9 libro. xxy. Lingulaca circa fontes nascens: cui9 radix admixta: cōbusta teritur cū adipe suis nigra. Neq; minus insigniter ueteres quoq; nostri hoc gen9 hoies in uerba prouectos: loquutulos & blaterones: & linguaces dixerūt: quos aristo phanes insignibus uocabul denotauit in his uersib9. ανθρωπων σγριων. αυθαδου ουον εχον τα. αχλιον. ακρατεις. απυλων. ετωαα. μεριλητον. κομποφακελορημονα. idest hoie agrestis ferocia: ore temerario: effrenato: prodigo: petulante: loquacē: fultem: & fustum: per uerbosū congeriem ac fastum. Hanc lingulacā græci dicūt bugloson hoc est bouis linguā: de qua plin9 libro nono naturalis historiae. Terra quidē: hoc est uado maris excavato condi per hemes torpedinē psit tamq; soleāq; tradūt. est enim psita piscis: quem passerē uocant. Quid si de aue lingulaca intelligas: de qua is sit mentio ab aristotile libro octauo de animalib9: etiam si lingulatā uertat Theodoros in terpres. Aristotiles inq; Atq; etiam lingulaca: quæ linguā exerit prælongam: unde ei nomen. Loquaciores enim sunt & mendaciores fæminæ ex iis aristotelicis uerbis libro nono de animalib9. Sed fæminæ omnes minus q̄ mares sunt animosæ: excepta panthera & ursa. Fæminæ enim in his generibus uident animosiores esse: cū in cæteris sint proculdubio molliores: uerū malitiosiores: astutiores: insidiosiores fæminæ sunt: atq; in enutrienda prole sollicitiores. Mares contra animosiores: ferociores. simpliciores: minusq; insidiosii: quoq; uestigia mortū cum omnibus fere insunt. Tum uel maxime in perfectioribus: & præcipue in hoie. Hic enim natura perfectissima est: & ob eam rem habitus isti cōspectio res in eo ipso continent: itaq; mulier misericors magis: & ad lachrymas ppenfior q̄ uir est. Inuida itē magis & querula: & maledicentior & mordacior. præterea anxia & desperas magis q̄ mas: atq; impudentior. Quin etiā facillor decipi: memnissiq; aptior. Ad hæc uigilantior: segnior: immobilior deniq; est: & minus cibi desiderans. Mas uero iuuantior & fortior. A lingua linguosum deflectim9. Augustinus in libello de decē cordis. Nec patronū fraudulenti circuentionibus & linguosis artibus adhibebis. Adde nō solum orbi sed deo bellū indixerunt fæminæ. Simon magus hæresim cōdidit helenæ meretricis adiutus auxillo. Nicoleus antiochenus oīum imunditiarum repertor choros duxit fæmineos. Martion romā præmisit mulierē: quæ decipiendos sibi animos præpararet. Apelles philomonē suæ comitem habuit doctrinæ. Montanus imundi spiritus prædicator multas ecclesias per priscā & maximillam nobiles & opulentas fæminas primū auro corrupit: & deinde hæresi polluit. Arrius ut orbē caperet sororē principis auro decepit. Donatus per africam ut infelices quoq; fetentibus pollueret aquis lucillæ opibus adiutus est. In hispania agapte helpidium mulier cæca duxit in foueam: successoremq; sui priscillinum habuit. Autor hieronymus ad ctesiphontem. Martionis fæmina præmissa romam fortassis describitur in hoc Antipatri græco sermone epi gramate perscripto: etiam si nōnulli luxum græcum tropologicè describi mallint: & asiaticum.

Passer piscis.

Lingulata auis.

Fæminæ loquaciores.

Inuida fæmina.

Linguosum.

Clades fidel per fæminas inflicta.

Elegans epi grama pensitatum.

ΗΚΑΙ ΕΤΕΚ ΒΡΕΦΕΘΣ ΚΟΙΛΩΝΗ ΑΝΤΙΟΔΗΜΙΣ.
ΠΟΡΦΥΡΕΩΝ ΠΑΦΙΗΣ ΜΟΒΙΣ ΕΠΙ ΚΡΟΚΙΔΟΝ.
ΗΤΑΚΕΡΑΙΣ ΛΕΥΣΘΩΝΣΑ ΚΟΡΑΙΣ ΔΑΛΛΑΚΟΤ ΕΡΟΝ ΥΠΝΟΥ
ΛΥΣΙΔΟΣ ΑΛΚΩΩΝ ΤΕΡΠΝΟΝ ΑΘΥΡΑ ΑΙΘΗΘ.
ΥΨΑΤΙΝΟΥΣ ΦΟΡΕΣ ΟΣΑ ΒΡΑΧΙΟΝΑ ΔΗ ΔΟΝΗ ΟΣΤΟΥΝ.
ΟΥ ΛΑΧΕΝ ΗΝ ΥΑΡΟΛΗ ΤΟΥΝ ΤΑ ΛΑΡΟΙ ΣΙ ΥΑΛΑ
ΙΤΑ ΛΙΝΗ ΔΕΙ ΨΕΝ. ΙΝΑ ΕΤΟΛΕΘΟ ΚΑΙ ΑΙΧΜΗΣ.
ΑΥΠΑΥΘΗ ΨΩΜΗΝ ΔΑΛΘΑΙΝΗ ΧΑΡΙΤΙ. Latine sic
Cum ueneris puero mollis ruit antidemis.
purpurea hute ueneris grata crocota datur.
Irriguo sopno flāmantibus atq; papillis
Cum ludo ebrietas corda hominum domuit.
Hæc dulce alloqutum: tremuliq; coagula lactis
Ore gerens: mollī & brachia diua manu:
Italiam inuasit: huc sudor & arma puellæ
Cesserunt: romam sic charis una domat.

Crocota.

Antiodemns

Tres partes
faciendi liberi

Sed animaduertendū hanc conciniter & cōgruenter antiodemns appellatā ab antipatro: quod po-
pulo aduersa fuit & inimica: cum illū uoluptate crebrescente dederit in præceptis. sed post longā exor-
bitantiam repedemus. Spero enim hæc diuerticula non minus fructifera & fecunda futura: q̄ recta
interpretationis intentio. Consulere quid emam. prisci codices. Consulere licet quid emam. Tri-
bus libertatibus. Beotius in interpretamento ciceroniani libri topicorum super eo loco. si neq̄ cen-
su: neq̄ uindicta: neq̄ testamento liber factus est non est liber. Faciendi liberi tres sunt partes: una

quidem ut censu li-
ber sit. Censebatur
enim antiquitus so-
licites romani. si
quis ergo cōsentie-
te uel iubente domi-
no nomē detulisset
In censum cuius ro-
manus fiebat: & ser-
uitutis uiculo solue-
batur: atq̄ hoc erat
censu fieri liberū p̄
consensum domini
nomen in censu de-
ferre: & effici ciuem
romanum. Erat eti-
am pars altera ad
piscendā libertatis
quæ uindicta uoca-
batur. Vindicta ue-
ro est uirgula quæ
dam: quā licitor ma-
numittēdi causa ser-
ui capiti imponens
eundem seruum in
libertatē uidebatur:
dicens quædam uer-
ba solēnia: atq̄ ideo
illa uirgula uindicta
uocabatur. Illa etiā
pars faciendi liberi

Vindicta

Se.

St.

Al.

St.

Ex copia piscaria consulere quid emā. Se. æquū oras abis?
Argento parci nolo obsonato ampliter: nam mihi uicino hoc est
Conuento est opus: ut q̄ mandauit curet. Vi. iam ne abeo?
Se. Malo. Ch. tribus non conduci possum libertatibus quin ego illis
Hodie comparem magnū malum: quicq̄ hanc omnē rem
Meæ heræ iā faciā palā manifesto teneo innoxia inimicos meos:
Sed si nunc facere uult hera officium suum nostra omnis lis est.
Pulchra te præuortar uiros nostro omine: it dies: iā uicti uicim?
Ibo intro: ut id quod alius condiuit cocus. ego nunc uicissim
Ut alio pacto condiam quicquid prandii est ut paratum ne fiet
Sietq̄ ei paratum quod paratum non erat.

Stalino. Alcestimus. Senes. duo.

n Vncamici an ne inimici sis imago alcestime mihi sciā |
Nunc specimen specitur: nunc certamen cernitur:

Curā erue: curā exime: castiga te: id ponito ad cōpēdiū.

Cano capite: ætate aliena: eo addito ad compendium.

Cui sit uxor: id quoq̄ illuc ponito ad compendium

Miseriorem ego ex amore quam te uidi neminem.

St. Fac uacent ædes. Al. quin edepol seruos: ancillas domo certū est:

Omnis mittere ad te. St. eho nimiū scite scitus es: sed facito

Stateris ipru
dentia.

Vici uicim?
proverbialr.
Osculana
pugna.

est: si quis suprema uoluntate in testamenti serie seruū suū liberum scripsit. Hoc in grypho ternari si
gnificare uoluit aufonius. Triplex libertas: capitūq̄ minutio triplex. Dici quoq̄ potest triplex liber /
tas hac ratione. Nam qui manumittebantur modo maiorē & iustā libertatem consequerentur: & fie-
bant ciues romani. Modo minorem & latini fiebant ex lege Iulia norbana: modo inferiorē & fiebant
ex lege heliascentia in numero dedititorū: quod spectans suetonius ait. De numero ac conditione
ac differentia eorū: qui manumitterentur curiose cauisset hoc quoq̄ adiecte ne uinctus unquā tortus
ue quis ullo genere libertatis ciuitatem adipisceretur. Quid si tres libertates appelleret illam ternam
actionem & libertatē: quam seruus si nomen ter in censum dedisset assequeretur: quā rem in primo
de oratore cicerone notatum est ubi de libertate per censum: parta precipit. Quiq̄ hanc omnem
rem. scribo. quin q̄ hanc omnē rem. Pulchra te præuortar. scribo. pulchre præuortā hoc est in fugam
agam. Nostro omne. nostro auspicio. In prisco quoptā uolumine: quod bononiæ uidimus: scriptū
deprehēdes ordine: interpretare manipulo: legionibus dorum & technarum. It dies: iam. sic iun-
ctim lege. It dies iam: id est nimis moramur aggredi: hoc uerbum usurpabant in nuptiis. Catullus. It
dies noua nupta. Victi uicimus. quod scilicet detectis dolis aduersariorum erunt in expedito reme-
dia: & hoc est quod bononienses aiunt: sepem & parietem crucem esse subinde: Hinc illud scitu &
notatu dignum ciceronis in topicis. Multa etiā in res odiosas imprudenter inciderunt: ut staterio
nuper accidit. qui ea locutus est bonis utris subauscultantibus pariete interposito: quibus patefactis
in iudiciumq̄ prolatis: ille rei capitalis iure damnatus est. Hinc simile quiddam de lacedæmonio pau-
sania acceptimus. Quin uicti uicimus eloquenter pronunciatum est siquidem: ut in integris pompe-
codicibus inuenitur. Osculana pugna in proverbio: quo significatur uictos uincere. Leuinus a pyr
rho erat uictus: & breui eundem regem deuicerat. Titinnus. Hæc quidem quasi osculana pugna est:
qui in fugam pulsi hinc spolia colligunt. Ponito ad compendium. id est dissimulanter prætereamus
hæc oia: quæ ab amico fideli obiciēda esset: qd̄ senex ames: curā amoris eximēdā: castigādū te ipm.

Aper uorsus. scribendū affer uersus: & fesceninos intelligit: q perpruriscetes uerbis prurulentibus In egredientē sponā canebantur. epithalamū galeni celebratur a pollione: quod inter centum poetarū p̄cipuū fuit. Nā cū fratru suoz filios iungeret ille cū man⁹ sponsoz teneret septus ita dixisse fert. Ire agēdum pueri. pariter sudate medullis Omnibus inter uos. Non murmura uestra columbæ: Brachia non hederæ: non uincant oscula conchæ.

Fescenini uersus.

Dum merui aper uorsus quos cantat colax cum cibo
Tum quoq; facito ut ueniant quasi eant sutrium.
Al. Meminero hē nunc enim tu demū nullo scito scitus es
St. Cura: ego ad forū modo ibo: iā hic ero. Al. bene ambula.
Se. Fac hēant linguā tuæ ædes. Al. quid ita? St. quū ueniā iuocēt
Al. Aetate cedūd⁹ tu hō es: nimias delicias facis. St. qd me amare
Refert nisi sū doct⁹: dicas un⁹: sed tu caue iqsitionē mihi sis. Al.
usq; adero domi. Cleostrata. Alcessimus.

Serulus maroniāus
Interpres hęc anef
dos libro septimo.
Fescenini opidum
est cāpaniæ: ubi nu
ptialia inuenta sūt
carmina. Hi aut po
puli ducūt originē
ab atheniētib⁹. Ver
gill⁹. Hi fesceninas
acies: equosque fall
scos. Catullus. Nec
diu taceat p̄cax fer
scenina locutio. In

faturnalibus macrobius de fesceninis augusti meminit. Sunt qui fescenina nūcupata scribūt: quod fa
scinum arcere uideant: ueluti maloz ingruentiū amullera. Sidonii uerba sūt hęc libro primo episto
larum: Vix per oīa theatra: macella: gymnasia: prætoria: fora: templa: thalassia: fescenini⁹ explicare f.
Sunt enī thalassia celebritates thalassi. hoc est hymenai nuptiarū dei a stamine nūcupati: q thalassus
dicitur: seu a thalassio: culus noiē sabina exportata fuit in paupioris domū felicem euentū sortito cō
lugio. Auctores: plutarchus: liui⁹: Cateri. Hymen & hymenai⁹ graci dicunt: cū sit hymen autore do
nato ea pellicula: quæ primo coitu dirumpit. Eugium uero eminulū tuberculū inter eūni symplega
das. Vnde scindere eugiu⁹ significat puellam inscendere. Laberius. Quæ nam mens: quæ deliritas uos
supplatores fecit cū cano eugio uelitarier: ut ex lucili & laberi uerbis supillonē uocant aufoni⁹ qd
subtus podicis (honorē præfamur) pilos tundat. Cantat colas. lege cantet colax. Sunt nuptias nris
adhibēdi colaces (hoc est aduatores: q mihi & amorē meo hymenai locis & fescenintolis suffragent.
senem me laudēt: & amorē senilem. Sed ii ludiones: scurræ: & paranymp̄hi sunt inqt alcessimus cōdu
cendi ut nuptiæ sint ornatores & magnificentiores. πολλοὶ δὲ graci poetæ i aduatores extat hoc.

Thalassia

Hymen
Eugium scin
dere.
Suppilo apd
aufonium.

ῥω και λαυβδα μονον κορακας. κολακας τε διιοτα
ουκουν τε αυτο κοραξ βωυλοχοστε κολας
του νεαμοι βελτιοτε τοδε ζων πεφυλαξω
ειδωσ και ζωντον τουσ κολακας κορακας.

Inquit græcus poeta coracas & colacas tantum unco elemento R. scilicet & L. distare: alioqui scur/
ra colax est corax merum. Causa uerborum blanditorum: quæ ii usurpant mi optime & reliqua: sūt
colaces coraces. Caterū uideo pluribus subobscuz futuz uerbū id coraces. Scito coraces apud thes
salos præcipitua talia fuisse: quales apud romanos gemonia. Extat prouerbium græcum huiusmodi.
εσ κορακας. hoc est in coracas. in thessalia locus est coraces ubi scelerosos cōiciebant: unde prouer
bium Meminit huius menander crebro. produnt bæotii arren quondam habitantibus prædictum a
deo futurum ut ea regione cædant candidis coruis apparentibus. Adulescentuli quondam ebriosi
deprædantes coruos & gypso conspergentes uolare permiserunt: quod conspicati bæotii turbati
quod uaticiniū sinem instare uidebant: & timentes adulescentulū tumultum fugientes habitauerunt
quendam locum uocantes κορακας. & hinc æoles abicentes bæotios tenuerunt arren peculiarem:
& aberrantes transferunt in coracas ita uocatos. placet in epigrāmate graci poetæ potius hęc præ
cipitia intelligere q̄ coruos. Tum quoq; facito. scribendum tu. Eant sutrium. ferentari ueniant.
cōmeatu & edulis onerati: suffarcinati cibariis: impedimentis quasi in locum egentissimum eant. scri
bit in hanc sententiam Lilius sutrium a populo romano desciuisse: ad quod oppidum oppugnan
dum romanus Imperator prorsus agit omnes milites: caterum cum in edito: salebroso: difficili: egen
tissimo loco situm esset iubet milites cum suis sibi bulgis & sarcinis ascendere montem. Hinc natum
prouerbium ut cum plena manu uentendum esse in sterilem locum significare uolumus: utq; dica
mus. Veniat quasi eat sutrium. hoc est oneratus suis edulis ueniat: romanos milites ad sutrium
tendentes imitabundus: qui non sine cibatu singuli proficisciebantur. Nullo scito scitus es. Iudic
In duplici significantia sciti. scitus elegans: dexterrimus: & genialis est. scitum decretum dicimus.
Nullo scito scitus es significat elegans es & bellus: sed id nullo scito idest nulla sapientia: decreto:
diceretione: consilio. Tu caue inquisitionem. scribendum inquisitione. Hoc sensu. Da operam: ut
te inueniam: ne sis mihi inquisitione.

Coraces Ge
monia.

Sutrium.

Senati.

Cassinā quod deducerent. scribe cassinā quo deducerent. Senati. pro senat9 Archaismos. sic salu
stius. ego senati decreto seruiendū ne sit. Similiter terētius in andria. Nihil ornati: nihil tumultū dixit.
Vilis emptus. scribe utli. Non enim inqt modius salis: quo amicū cognoscimus uili precto uēditur.
Sed caro: ueluti dicat res preciosissima ē illa & magni cēsēda: quā cognitionē nobis amici praestat.
In prouerbū erat apud antiquos ut prius esitandus esset modius salis anteaq̄ uerū amicū cognosce
res: quasi dicat. Carissima res & magno precto emenda si uenditor reperiretur amicū cognoscere: in
cui9 cognitione ut

Modius salis
In cognitionē
amici.

fertur modius salis
absumit. his subscri
bit aristoteles athl
corū libro octauo.
Nulli se inuicem co
gnoscūt: nisi semel
inutē absumāt mē
suram salis. Quod
intratus est marcus
Tullius in latio. Nō
enim amicitiarū eē
debent sicut aliarū
rerū societates. Ve
terrīma quāq; ut ea
ultra: quā uetustatē
ferūt debēt eē sua
uissima uerūq; illud
est: quod uulgo dici
tur multos modios
salis simul edendos
esse ut amicitia mu
nus expletū sit. Scri
ptum est in prouer
bitis græcis id ada
gium. Vna hirudo
uer nō facit: qd uno
die unus nosci non
potest. græce sic.
μία χελιδων εἶς
ρου ποιεῖ. πῆρα μίς
δωσ τοῦ το ἔτι
μία χελιδων εἶς
ρου ποιεῖ. Βουδᾶ
εἰπεῖν οἱ μίς
ἡμερα οὐκ εἶς εἰς γυνωθιν ἐν βαλειν ἡ εἰς ἀσθητᾶ. Molesta ei chalinus interloquens in terradē
dus est. Istam tubere. subintellige ualere. Hirqui. fetidi. hire9 graueolentia: Odor illiberalis: peculta
riter sub alis ex collusione humecta proueniens. Hinc catullianū id notissimū. Valle sub alarū trux
habitare caper. A utrulentia capri nomen inditū: de quo & epigramatista. Non ab amore recens hir
cus: nō ora leonis. Trag9 græce dicitur. Catillatū. per alienas domos obambulantē: Dedecet enim
ut inqt marcus cato faminā ambulatricē: quod sumptum est ex hac sententia Theognidis.
εἰς ἄλλοτερον γὰρ γυναικα παρὶ δρομον. ἀνδρα τε μαργον
ὄσθην ἀλλοτρίην βουλετε ἀρουραν ἀρουρ.

Cle.

Tpperarē arcessere hanc ad me uicinā meam hoc erat
u Ecastor id qd me uir tanto ope orabat me9 liberæ ædes
Ut sibi eēt. cassinā q̄ deducerēt : nūc adeo nequaquā

Arcessā ignauissimis liberi loci potestas ne sit uetulis ueruecib9
Sed eccum egreditur senati columen: praesidium populi.
Meus uicinus meo uiro qui liberum praebet locum.
Non ecastor uilis emptus est modius qui uenit salis.

Al.

Miror huc iam non arcessi in proximū uxorem meam
Quæ iam si arcessatur dudum ornata expectat domi:
Sed eccam opinor arcessit. salue cleostrata.

Cl.

Et tu alcessime ubi tua uxor? Al. intus illa te si se arcessas
Manet nā tu9 uir me orauit ut eā istuc ad te adiutū mitterē
Vin uocem. Cl. sine nolo si occupata est. Al. otium est.

Cl.

Nihil moror. Cha. molesta ei esse nolo. post conuenero.
Al. Non ornatis istic apud nos nuptias? Cl. orno & paro:
Al. Non ergo opus est adiutrice? Cl. satis domi est ubi nuptia:

Al.

Fuerint: tum istam conuenibo: nunc uale atq; istam iube.
Al. Quid ego nunc faciam flagitium maximū feci miser:
Propter operam illius hirci improbi edentuli

Al.

Qui hoc mihi contraxit: operam uxoris polliceor foras
Quasi catillatum: flagitium hominis qui dixit mihi
Suam uxorem hanc arcessituram esse ea se eā negat morarier.
Atq; edepol mirum: ni subolet: iam hoc huic uicinæ meæ.

Hirundo nō
facit uer.

Catillare.
Catillire.
Canatim.
Catillones.
Catillatio.
Catulinā eff
tarunt.
Catularia
porta.
Catulo facer
Cantica.
Acipēser ca
tillo.

ut inqt marcus cato faminā ambulatricē: quod sumptum est ex hac sententia Theognidis.
εἰς ἄλλοτερον γὰρ γυναικα παρὶ δρομον. ἀνδρα τε μαργον
ὄσθην ἀλλοτρίην βουλετε ἀρουραν ἀρουρ.

Catillare autore fulgētio est p alienas domos instāter gyrare: Tractū a canibus. Neutus. Catillata ge
ris uadimonla publicū p̄stibulū. A canib9 sit catulire ē efurire & libidinari. Canati & boati aduerbia
reptes: ut canatim latrare boati incedere: boati log: Catillones appellabāt antq̄ gulosos. Fortassis
ob id qd gulosoꝝ mos ē alienas ædes oberrare. Catillatio graue opprobriū hominib9 generosis obi
ciebat: si q; puicias ppli romāi expollāssēt. Catulinā carnē esitauisse hoc ē comedisse rōanos plaut9 i
saturioē refert. Catularia porta romæ dicta ē: q̄ nō lōge ab ea ad placādū canticulæ sidus frugib9 in
micū ruffæ canes imolabant: ut fruges flauescētes ad maturitatē pducere. Hoc ē qd inqt caro i re
Lullia acer & utolēt9 poeta lupū ostēdit scire se acipēsera p̄scē egregii saporis: q̄ iter duos pōtes ca
ptus eēt: eūq; quasi liguritorē catillonē appellat: scilicet q; p̄tme ripas stercus inlectare. p̄tme autē
Catillones dicebant: q; ad polluctū herculis ultimi cū uenirēt catillos liguribāt Lucillii uerlus ii sunt.

Fingere praterea affert quod quisque uolebat,
 illum summa ducebant: atque altitium grex.
 Nunc pontes tyberinos duo inter captus carillo.

Hi uersus sunt apud aurelium macrobium libro tertio, sed in secundo uersu mendum est. Sic cum uer-
 sum corrige. illum summa ducebant. Meam mecum rationem. scribendum cum eam mecum. Sed
 quid eius esset, sed adiectitium est. Postulatio, accusatio: conuestio. Non posset in hoc accusare:

Verum autem aliter uersum meam mecum rationem puto.

Sed quid eius esset mecum postulatio?

Cl. Ibo intro: ut subducam nauim rursus in poluinarium.

Iam hic est lepide ludificatus: miseri ut festinant senes.

Nunc ego illum nihili decrepitum meum uirum ueniat uelim:

Vt eum ludificem uicissim: postquam hunc delusi alterum:

Nam ego aliquid contrahere cupio litigii inter eos duos.

Sed eccum incedit, at quem aspicias tristem: frugi censeas:

Stalino Senex. Cleostrata.

Tulticia magna est mea, quae sinam hominem amatorem

¶ Vultu ad fore procedere in eum die: cui quae amet immundum fiet.

Sic ego feci stultus: cotriui die dum asto aduocat? cuidam

Cognato meo quem hercle ego lite adeo perdidisse gaudeo

Ne me nequicquam sibi hodie aduocauerit: rogare oportet.

Prius & cotarier adsit ne ei aius: necne adsit: quem aduocet.

Si neget adesse examinatum amittat domum, sed uxorem ante

Aedis eccam ei misero mihi metuo: ne non sit surda: atque haec audi

Cl. Audiui ecastor cum malo magno tuo. St. accedam

Cuerit

puluino hoc est ex arena portus se extractura nauim ut iterum fortuna tradatur: minis & piculis: quae
 quiescebat in portu. A puluino puluinariu. Seruius libro tertio aeneidos. puluinaria pro templis po-
 nitur cum sint proprie lectuli: qui sterni in quibusdam templis conlueuerant. Idem libro decimo aenei-
 dos. Dorsum est durior arena: quae remeantibus fluctibus & euntibus densatur in modum saxi durefcit
 quod a nauis puluinus dicitur. A puluino fit figura puluinata plinio libro decimo quinto naturalis
 historiae. Nec non & honor iis natura peculiaris gemino protectis opimento: puluinati primum ca-
 lycis mox ligni putaminis: pro lectulis puluinaria quae opere plumario sunt accipiuntur: & pro alta-
 ribus sternebantur haec puluinaria in honorem deorum: unde lectisterniorum nomen. auctor Augusti
 nus libro tertio de ciuitate dei. L. uis. Curatum lectisternium & per triduum habitum decemuiris sacrorum
 curantibus: ea puluinaria in conspectu fuere ioui & iunoni: Alterum neptuno & mineruae: Tertium
 marti & ueneri: quartum apollini ac dianae: quintum uulcano. ac uestae: sextum: mercurio ac cereri. Itidem
 libro quinto ab urbe Tradit lectisternium primum romae factitatum ad pestilentiam propulsanda: quam
 do tribus qui amplissime apparari poterant gratis lectis placuere deos immortales. prouatum quoque
 tum id sacrum: celebratum est tota urbe parentibus Ianuis: promiscuoque usu rerum omnium in pro-
 patulo posito. In iouis epulo puluinari suscipi non poterat nisi in capitolio. Tranquillus in caesare dicta-
 tore. sed & ampliora etiam humano fastigio decerni sibi passus est: sed auream in curia: & pro tribu-
 nali theniam & ferculum circensis populi: templa: aras: simulacra iuxta deos: puluinari: flamine: iupercos. Puluinari.
 puluinari. Dictimus & puluillos. scabellum aeluae & ex una parte obliquum in terram pro puluillo capi-
 ti supponebant: bidui triduique in ediam sustinentes. Oratius libro primo carminum. Nunc est bibendum:
 nunc pede libero pulsanda tellus: nunc saltaribus ornare puluinari deorum tempuserat dapibus sodales.
 Satyrus. Faeda lupanaris tulit ad puluinari olorem. Mea quae sinam. Tu substitue. mea quidem sententia.

Immundum. scribo separi ut gula in mundo. in parato & in promptu. Sic ego feci stultus. prisci co-
 dices. sicut ego feci stultus. Examinatum. prisca lectio. examinatum: quia prius dixerat debet rogare si
 animum habet: nunc autem examinatum id est dum non uacat illi intendere negotio suo est examinatus: quia
 amatores semper sunt examinati: quia uita sua sita est in alieno pectore. Quid si legis ex animo tum: hoc
 sensu. si tunc cum rogat causatur amicus se ex animo non adesse debet amittere.

quam scilicet amico
 amice inseruio. In
 poluinariu. ut nauim
 senis: quae in tuto se
 se credit haere faciam
 in puluino. In hanc
 sententiam catholicos
 hieronymus: hoc est
 quod asit in portu
 naufragiu. propterea
 saepe etiam in portu
 merula tabella natat
 puluinariu locum uo-
 citamus arenaceis qui
 plurimis effertissim
 mu. est enim puluinus
 harenulentus. cum
 lus edictior: quem sapient
 cule nauis inscedens
 haeret ut utrouersu
 flecti non possit. Ab
 imagine puluini cu-
 bicularit nomen ad
 piscitur: quod si subdu-
 cam pro eo quod est
 subleuabo interpre-
 taberis erit hic sensus
 cupe cleostrata de

Poluinariu.

Puluinus.

Puluinata fi-
 gura.

Lectisternia.

Puluilli.

Quid ages mea?
scribo. qd agis mea?
Traduxisti. induce:
succenturia: pro tra-
duxisti.

Habeo amasiū. scri-
bēdū est habebo.

Occaso. occido:
pereo.

Qui nihil factū. scri-
be quin.

At at qd illud cla-
moris uerba stalini
pturbati domū suā
percipientis a Casi-
na: quam uxor Alce-
sini & Cleostrata
sunt fingunt furiosam ef-
fectam: & per do-
mum discurrentem
interminari mortē
illi cum quo prima
nocte dormiret.
Tanta factis mo-
do. Commodior est &
purlor lectio si le-
gitis facta. Nonnulli
exponūt factis pro
factis.

Quid ages mea festiuitas? Cl. te ecastor praestolabar
Se. Iāne ornata res est: iāne hāc traduxisti huc ad nos uicinam tuam.
Quae te adiutaret? Cl. acer siui ut iusseras: uerum hic sodalis
Tuus amicus optimus nescio quid se sufflauit uxori suae
Negauit posse quando arcesso mittere. St. uitium tibi istuc
Maximum est: blanda es parum. Cl. non matronarum est
Officium: sed meretricum uiris alienis mi uir sublandirier.
I tu atq; arcesse illam ego intus quod factū est opus
Volo accurat mi uir. Se. ppa ergo. Cl. licet. iā pol ego huic aliquē
In pect' iniiciā metū: miserrimū hodie hūc ego habeo amasiū:
Alcessimus. Senex Stalino.

Al. u Olo huc amator si a foro rediit domū q me atq; uxorem
Ludificat' ē larua. sed eccū āte aedis. ad te hercle ibā cōmodū

St. Atq; ego hercle ad te. quid ais uir minimi precii?
Quid tibi mandauit? quid tecum orauit? Al. quid est?

St. Ut bene uacuas aedis fecisti mihi: ut traduxisti huc ad nos
Uxorem tuam satin propter te pereō ego: atq; occasos?

Al. Quin tu suspendis te nempe tute dixeras tuam arcessituram
Esse uxorem meam. St. ergo accersuisse ait sese: & dixisse te
Eam non missurum. Al. quin ea ipsa ultro mihi
Negauit eius operam se morarier. St. quin ea ipsa
Me adlegauit qui istam accerserem? Al. qui nihil facio.

St. Quid me perdis. Al. quin bene est.
Quin etiam diu morabor: quin cupio tibi: quin aliquid aegre
Facere: quin faciam libens: nunquam tibi hodie quin erit
Plus quam mihi. quin hercle dii te perdant postremo quidem.

St. Quid nunc? missurus ne es ad me uxorem tuam?

Al. Ducas: easq; in maximam malam crucem
Cum hac: cum istac: cunque amica etiam tua
Abi: & aliud cura. ego iam per ortum iussero
Meam istuc transire uxorem ad uxorem tuam

St. Nunc tu mihi amicus es in germanum modum.
Qua ego hunc amorē mihi esse aut dicam datum?
Aut quod ego unq; erga uenerem inique fecerim.
Cui sic tot amanti mihi obuiam eueniant morae?
Atat qd illud clamoris obsecro in nostra domo est?
Stalino Senex. Pardalisca. Ancilla.

Par. Vlla nulla sum tota tota occidi: cor metu mortuum est
n Membra misere tremunt: nescio unde auxilii: praesidii
Perfugii mihi: aut opum copiā cōparem aut expetam.
Tanta factis modo mira ueris modis intus uidi: nouam
Atq; integram audaciam: caue tibi cleostrata abscede
Ab ista obsecro: ne qd in te mali faxit ira percita.

Hoc negotium quidem lege quid est: timeo inquit quid hoc sit. Imeraglosæ uspiam. Mendum contortuplicatum: & flexuosum. Dispense ita & græce separa nisi hæc Ημερα Υλοσσην cuiuspiam: ut hic sit sensus. Formido quo hæc euentant nisi hæc himera hoc est dies glossam. i. linguam cuiuspiam conturbauit ut utnulentæ & ebriolæ præ æstu uini tot tumultus excitent. glossographi uocantur commentarii enarrantes poetarum linguas. Flore libyco mendum paruulum sed carminis sensum implicans: lege. Flore liberi. Bacchus enim liber pater romanis appellatur: quod uestis libera

Glossogra
phi.
Flos libert.

- Eripite isti gladium quæ sui est impos animi.
- St. Nā qd est quod hæc huc timida atq; exanimata exiuit
Pardalisca. Par. perii unde meæ usurpant aures sonitum.
- St. Respice modo ad me. Par. here mi. St. quid tibi est?
Quid timida es? Par. perii. St. quid peristi?
- Pa. Perii & tu peristi. St. aperi quid tibi? Par. ue tibi.
- St. Immo istuc tibi sit. Pa. necat: amabo tene me.
- Se. Quicquid est eloquere mihi cito. Par. contine pectus
Face uentulū amabo pallio. St. timeo hoc negociū quidē
Nisi hæc imeraglosæ uspiam percussit flore lybico.
- Pa. Obtine auris amabo. St. in malam crucem pectus:
Auris: caput: teq; di perdiunt: nam nisi ex te scio.
Quicquid hoc scito: nā tibi istuc cerebrū dispertiā execrata
Ludibrio pessuma adhuc quæ me habuisti.
- Pa. Here mi. St. quid uis mea ancilla. Pa. nimium sæuis
- St. Num hero dicis. sed hoc quicquid est loquere i pauca refer.
Quid intus tumulti fuit? Par. scibis audi:
Malum pessumūq; hic modo intus apud nos.
Tua ancilla hoc pacto exordiri cœpit: q; haud atthicam
Addecet disciplinam. St. quid est id. Pa. timor
Præpedit dicta linguæ. St. qd est: possum scire ego istuc
Ex te quid negocii est? Par. dicam tua ancilla: quam tuo
Villico uis dare uxorem ea intus? St. quid int? quid est?
- Pa. Imitat malarū malū disciplinā uiro suo quæ interminatur
Vitam. St. quid ergo? Par. ah. St. quid?
- Pa. Interimere ait uelle uitā gladio. St. hem. Pa. gladium.
- St. Quid eū gladiū? Pa. hēt. St. hei misero mihi cur eū hēt:
- Pa. Infectat ois domi p ædis: nec quenq; ppe ad se sinit adire:
Ita omnis sub arcis: sub lectis latentes metu mussitant
- St. Occidi: atq; interii: quid illi obiectū est malitiæ repente?
- Pa. Insanit. St. scelestissimū mē esse credo. Pa. imo si scias
Dicta quæ dixit hodie. St. istuc expeto scire: quid dixit?
- Pa. Audi. per omnis deos & deas deiurauit occisurū eum hac
Nocte quicum cubaret. St. me occidet. Pa. an quippiam
Ad te attinet? St. uah. Par. quid cum ea negocii tibi est?
- St. Peceau: illunc dicere uillicū uolebam. Pa. sciens de uia
In semitam regredere. St. nunquid mihi minatur?
- Pa. Tibi infesta soli est plusq; cuiq;. St. quam obrem?

per te summitur & uitæ libertatis iter. His consimilia superius. Flos liberti nā res percussit. Ennius i alcestide comædia sic ait. Hæc an admodum friguit? Nimirum sauciauit se flore liberti. Idem Plautus i cistellaria. Quæ adeo me compeus flore liberi magis libera uti lingua collibitum est mihi. Quid hoc scito. emenda. quidquid hoc cito. Quid intus Tumulti fuit. In codicibus antiquis ita scribitur. quid intus tumulti sit. Malum disciplinā. n. a. lam lego. Mussitant. Tacent: & uix hincunt præ timore Mustare & murmurare ita discernuntur: quod mustare hominum sit occulte quid & pressa uoce loquentium: quod cælarum uelit. Vergilius in decimo. Quid fortuna ferat ppli set dicere mussant. & alibi. Flent mæsti: mussantq; patres. Murmurat autem maioris soni proximi ad turultum. Vergilius primo georgicon. Nemorū increbescere murmur.

Hunc ptulerit. corrige pcederunt: dolauerit comēta sunt. Altero te occisurū. p. Occisurā. sup
 quo uerbo ex gelliana sententia locum hunc citantes multa perscripsimus in amphitryone. Varro li
 bro primo de re rustica. In confragoso enim hæc ac difficili ualentiora parandum. Priscianus libro
 nono. facturum dicitur pro factum ire: quod græci dicunt ποιησις: quod est infinitum futuri. Lucius
 lius in. xvi. ad penelopam conuersus ait. Nupturum te nupta negas: quod utuere ulyxem speras. In
 hoc quoq; subaudiendum est esse: nupturum esse pro nuptum ire. γαμδοῦσθαι. Sæpicule pecc
 cas. legendum est.

Sæpicule.

sæpicule peccas.
 Priscianus libro ter
 tio. Sic a sapius cō
 paratiuo sapiuseu
 le. Plautus in cassi
 na. ut iubet mihi il
 lud quod uolebam
 cum uillico nostro.
 sæpicule peccas:
 Dicitur quoq; sapi
 cule: in quo uerbo
 frequens est Apule
 ius noster. Illud
 quidem uolebam.
 scribe uolebam.

Sentis. spinas: ue
 pres: hoc est coquos
 rapacidas: & geryo
 naceo genere cum
 sentis manibus.

Sub signum. sub
 uexilum: tanquam
 qui milites sint nul
 lum ordinem milit
 tarem excedant.

Fur seruus.

Qui uero sit. hic
 fur loquitur. Furem
 sane uiliorem seruū
 itelligit: quomodo
 etiam Vergilius in
 buccolico ludico:
 quid domini faciēt
 audent cum tanta fu
 res: & Qui interpre
 tare positū pro quo
 modo. Eas errep
 tum. hoc est si rape
 re tentas. Patrice.
 paterne: amice: sa
 miliariter. patricā
 inferius patricam pe
 dissequam uocant.
 At patrica inquit
 non probe sorta est
 munere. Quid sit.
 alibi quid sit? Ex
 curratus. cū simplō
 r. scribe pro orna
 tus: suffarctatus.

Patrice.

Curatus.

Gliscera cæ
 næ.

Adiiciales.

Hinc curatiores cænæ gliscera uocata: pro nitidioribus: & Columella curatiores bones. obiter &
 hoc p auctario reporta. Glisceras cænæ appellatas adiiciales: in qbus semper aliquid gliscebat &
 adisciebatur: unde & adiiciales. De adictalibus cænis Plinius libro decimo naturalis historia. pau
 nem cibi gratia romæ primus occidit orator hortensius adictali cæna sacerdoti: dicebantur & ad

Quia si des uxore olympioni neq; se tuā: nec se suam: neq; uiri
 Virā sinet in crastinū protolli: id huc missa sum tibi ut dicerem
 Ab ea ut caueas tibi. St. perii hercle ego miser.

Neq; est: neq; fuit me senex quisq; amator
 Adæq; miser. Pa. ludo ego hunc facete.
 Nam quæ facta dixi: oīa huic falsa dixi hera atq; hæc dolū
 Ex proximo hunc protulerūt. Ego huc missa sum ludere.

Se. Heus pardalifca. Pa. quid est? St. est
 Quod uolo exquirere a te. Pa. morā offers mihi. St. at tu
 Mihi offers moerorē. sed etiam ne habet. & nunc cassina gladiū?

Pa. Habet. sed duos. St. quid duos. Pa. altero te occisurum
 Ait: altero uillicum hodie. St. occisissim? sum oīum qui uiuūt.
 Loricam induam mihi: optimum esse opinor: quid uxor
 Meas non adiit atq; ademit? Par. nemo audet prope accedere.

St. Exoret. Pa. orat negat ponere alio modo ullo profecto:
 Ni se sciat uillico non datū iri. St. atq; ingratas quæ nō uult
 Nubet hodie: nam cur nō ego id perpetrem quod cœpi.
 Ut nubat mihi? illud quidem uolebam: non. sed nostro uillico?

Pa. Sæpicule peccas. St. timor præpedit uerba: uerum obsecro
 Dic me uxorem orare: ut exoret illam gladium ut ponat: &
 Redirē me intro ut liceat. Pa. nunciabo. St. & tu orato.

Pa. Et ego orabo. St. at blande orato ut soles. sed audin?
 Si effexis hoc soleas tibi dabo & anulū in digito aureū & bōa plu

Pa. Operā dabo. St. face ut impetres. Pa. sed nunc iā
 Nisi quippiam remorare me. Se. abi: & cura.

Pa. Redit ecclū tandem obsonatu eius adiutor pompā ducit.
 Seruus & Senex.

u Ide fur ut sentis sub signū ducas: qui uero sunt sentes?

Quia qd tetiger illico rapiūt: si eas creptū illico scidūt
 Ita quoquo adueniunt ubi ubi sunt duplici dāno mulctant.

Se. Eia. Ser. atat cesso magnifice patriceq; amiceq; ita hero meo ire
 Aduorsū. Se. bone uir salue. Ser. fateor. Se. qd sit? Ser. tu amas
 Ego esurio: & sitio. Se. lepide excurratus incesisti. Ser. ah hodie.

pales cana. Ambroſſus in quadam epiſtola ad uercellenses. Duratus igitur ad patientiam eſt ſolitu-
dinum incolatu: & tanquã paſtus ad uirtutem adipalem agreſti alimento proceſſit fortior. Seneca
in epiſtolis ad lucillum. Quid tamen dignum cenſoria nota: ſi quis ut iſti ganeoſe loquuntur: ſibi hæc
& ingenio ſuo præſtent: & toties tantum ſeſtertio adiutiles cana frugaliffimis uiris conſtiterunt.

Adipales.

Pragmata. Adagium ariſtophantis quo uſus eſt in plute comædia. latine ſic uerte. Negotia mihi ex
hibes. pragma enim grecis ut latinis negotium & moleſtiam ſignificat & actum: unde ſcedulares

Pragma.

Se. Mane uero quãq̃ faſtidis. Ser. hei hei fetet tu⁹ mihi ſermo.

actus & exercitatio

Se. Quæ res? Ser. hæc res. Se. et ne aſtas: enim uero pragmata

nes ſerulus pragma-
tias appellauit: cum

δοι παρεχειο. Ser. dabo ηαι κακοϋ ut ego opior niſi reſiſtis. οξειν

ex ſexto æneidos ml-
tas pragmatias cõ-

Ser. Potim a me abeas: niſi me uis uomere hodie

ſectas inquit. prag-
mata pro moleſtis

Se. Mane. Ser. quid eſt: quis hic homo eſt:

ita comperies i pro-
uerbiis. παροσον

Se. Herus ſum. Ser. qui herus? Se. cuius tu ſeruus eſ?

και τη πιτανη το

Ser. Seruus ego? Se. atq; meus. Ser. non ſum ego liber:

ζαυτα ουμεβη προ

Memento: memento. Se. mane. atq; aſta. Ser. omite:

γνατα. dicta in x
quit pitane ſunt qd

Seruus ſum tuus? Se. optume eſt. obſecro

ei multa negocia
contigerunt. και κα

Olympice mi: mi pater: mi patrone. Ser. hem ſapis ſane

kov. certe malum
negocium dabo &

Tuus ſum equidẽ. Se. qd mihi ſeruo opus eſt tam nequã?

moleſtiam. οξειν.

Ser. Quid nũc? Se. quã mox recreas me. Ser. cœnã mō ſi ſit cocta

tu οξειν ſcribe: qd
olere ſignificat: di-

Se. Ergo abeant ppere: cito introite: & cito deproperate:

xerat enim. fetet tu
us mihi ſermo, in

Iam intus ero: facite cœnam mihi ut ebria ſit:

bonam partem & i
malam accipitur a

Lepide: nitideq; uolo nihil moror barbarico ritu.

grecis: ut oleo a lati-
nis. Theocritus. ωσ

Ne et is. is: Ser. ego hic hito. Se. nũqd eſ ceteræ qd moræ ſit:

καλον οσδει. id eſt
q̃ ſuaue olet. οσδει

Ser. Caſſina intus habere ait qui me atq; te inuitat

tamẽ pro οξει mo-
re dorico. Illi enim

Se. Scio: ſic ſine hẽre: nugas agũt noui ego illas malas merces:

uerba i ζω per δω
proferunt. Olor ta

Se. Quin tu i modo mecũ domũ. Se. at pol malum metuo

men a latinis pro
grauoſentia ponit

I tu mō perſpicio prius quid itus agat. Ser. tã mihi meã

tur: quæ uoce gra-
ca δισωδία dicitur

Vita q̃ tua tibi cara eſt. Se. uerũ mō. Ser. ſi tu iubes inibit tecũ.

olentictetum pro ſe-
rutino ſimiliter &

grauo olente. απο

του οξειν ozena pi

ſcis illiberaliter oſes
inſectitur: inter pu

Ancilla.

An. Ec pol ego nemeæ credo: neq; ego olympiæ: neq; uſq; ludos.

Olor.

n Tam feſtiuos fieri quã hic itus ſiunt ludi ludificabiles

Diſodia.

Olentictetũ.

Seni nro. & nro olympioni uillico: oēs feſtinãt itus totis

Aedibus: ſenex in culina clamat: hortatur cocos quin agitis.

Ozena.

lypos ennumeratur: Plinius libro nono naturalis hiftoria. polyporum generis ozena dicta graui ca-
pitis odore. ob hoc maxime nurrentis eam conſectantibus. & proinde ozena autore celſo eſt ulcus
circa nares plures ue cruſta odore faedo. ſcimus enim polypum inter herpeta connumerari ulcera &
excedentia graui odore ut non ob aliam cauſam exterint ſales epi gramatici poetæ. Naſutum uolo
nõlo pulypoſum. Nam pulypoſum uocitat fæde & grauter olentem: cui pulypus morbus nares radi-
citus populatur. quid ſi pro οξειν reponis οξινειν hoc eſt irritare. Is ſis. Iunctim & connexim le-
ge illis pro iueris & introiueris priſco loquendi modo quo & iſſo dicebant. Inuitat. ſcribẽdum inul
tet hoc eſt uita priuet: ſicuti hoc fortas ſis æmulabundus apuleius euitare dixit præſcicenter p eo quod
eſt enecare: & uita priuare: nec hoc dixiſſet ſine magnis & iſis antiquiſſimis auctoribus: ita plautus in
uitare pro interimere poſuit: & uita ſpoliare. Triuales doctores αυουσιροτεροι των λιβητρων: libetris.
Inuitare interpretantur irriſorie poni hoc eſt gladium habet: quo te inuitat ad nuptias.

Inuitare.

Euitare.

Infeſtiuiores

Fore huius quod futurū. lege. fore hoc quod futurum. Dissentant. Corrige dissentant impleant: saturant: corbitent: quod ut in capella ferat dissentius uber inquit oratius: & Maro dissentas lacte capellas ait: ut dissentent scribere possis erudite. Corbitant. corbita genus nauigii enorme: quod ne uento hinc illuc: & illinc huc propulsetur fabulone: & statumine harenido fulcitur unde corbitare uentrem ad fatum distendere & infarcire: ut abundanter sabulo nauis oneraria completeret. Corbita autore marcello genus est nauigii tardum & grande. plautus in penulo. Tardiores q̄ corbitæ sunt in tranquillo mari.

Corbita.

Idem i eodem. Obsecro herculem operam celocem hanc mihi nec Corbitam date. Lucilius sary / rarum quinto. Multa homines portenta in homero uersificata monstra putant: quorum in primis polyphemus ducentos cyclopes togus pedes: & porro huc manus bacillū q̄ mal⁹ nauis in corbita maximus ulla.

Correctus
Marcelli cor
dex.

Mendum est abominabile & barbarum cum in sis Marcelli uerbis: nam ubi togus pedes apitrocarion uerbum legitur tu ascribe coelites. Cyclopas enim de floculos superius diximus ab opinatiss autoribus coelites appellari. & Liutus in hesisse coelites romano cognomen ait ab effosso oculo. graeci corbitam cercurū uocant tāquā caudatā nauem dicunt. Estrices. gulo nes: Degulatrices: glumiae ab edendo scilicet. Comes esse. Comitari & ganeatis edulstis excipit In uetustis tamen uoluminibus scriptum est comesse.

Estrices.

Socerus.

Vos tamen canabitis. Antiqua lectio. Vos tum canabitis. Nostro animo uolupte. scribe uostro. Lucili die adhuc lucescente. Nullum esurit. nullam pro non positum hoc est nihil esurit: Esuritio enim sua est lacteola puella frustet. Socerus. Scite olympio senis compar & socer appellatur: ut pote qui sibi conciliaturus est utrinque: officium soceri est nouam nuptam marito conciliare: quod nunc instar soceri cupit olympio uxorem scilicet quam tanquā filiam non uiolaturus est: seni ueluti genero conciliare. Compar. ad eandem utrinque ginem pari iure tendentes: illā enim pertinde ac olympio stuprabo. Aut sitio. Sunt qui legunt haud.

Hodie quin datis: si qd datis pperate cenā iam esse coctā opto. Villicus hic aut cum corona candida uestitus laute: exornatusq̄ ambulat: ille autem in cubiculo armigerum ornant: Quē dent p cassina nuptū nostra: sed nemiū lepidē dissimulant Fore huius quod futurum est. digne autem coqui Nimis lepidē ei rei dant operā ne coenet senex: aulas peruortūt. Ignem restringūt aqua illarū oratu faciunt: ille autem senem Cupiunt extrudere incenem ex aedibus: ut ipsae solae uentres Dissentant suos: noui ego illas ambas estrices. Corbitant: ubi comes esse possunt: sed aperitur ostium.

Senex. Ancilla.

Se. I sapitis uxor: uos tamen cenabitis: cena ubi erit cocta
f. Ego ruri cenauero: nā nouū maritū: & nouā nuptā uolo
Rus psequi (nouū hoīum mores maleficos) ne q̄s eā arripiat
Facite nostro animo uolupte: sed properate istum: atq̄ istam
Actutum emittere tandem ut ueniamus luci: ego cras hic ero
Cras habuero uxor ego tamen conuiuium
An. Fit quod futurū dixi: incenatū senē foras extrudūt mulieres
Se. Quid tu hic agis? An. ego eo quo me ipsa misit.
Se. Veron? An. serio. Se. quid specularē?
An. Nihil equidem speculor. Se. abi tu hinc: cunctas: alii festinant.
An. Eo. Se. abi hinc sis ergo pessumarū pessuma: iam ne abiit illæc
Dicere quid uis licet: q̄ amat: tantū hercle si esurit: nullū esurit
Sed eccum progreditur cum corona & lampade meus
Socerus compar commaritus uillicus.

Seruus. Senex.

Se. Ge tibicen dum illam educunt huc nouam nuptā foras
a. Suauī cantu cōcelebra omnē hanc plateam hymenæo
Io hymen hymenæe o hymen. Se. quid agis mea salus?
Se. Esurio hercle: atq̄ adeo aut sitio. Se. at ego amo.
Se. At ego hercle: nihil facio: tibi amor pericli: mihi inanitate.

Offendam hymenæū. in sinceris exemplaribus legitur occentem: quæ uox utiq; purior & probior. Illo morbo. hoc est concubitu. est enim Coitus pars morbi comitalis. Interrogatus hippocrates quid nam coitus eifer: inquit: αὐτοῦ σὶ ἄν εἰ νῶϊ τὴν μικρὸν ἐπιληψίαν. Tunc est coeundum pythagoras ait cum te debiliorem reddere cupis. σὶν οὐδὶ ᾱ græcis coitus dicitur latinis etiam concubitus & concubitio. Higinius. perseus hic nobilitatis causa: & quod inusitato genere concubitionis efset natus: in matris enim sinum depluit iupiter adulterum in auri figuram tegens: proinde dicitur aurigena hoc ē χρυσογενῆς. Sidonius: cum matrem impleret filius aurigena. Tenax es. Tena ces eloquenter equi uocabatur: qui cursu uegeto: excurrens te & præcipiti transcurrūt dētibus frena mordentes: hinc id Brutinum ad. M. Tullium frena morde. Ouidius. Vidi ego nup equū contra sua frena tenacem

Coitus morbus.

Concubitio. Aurigena p seus.

Sternax equus. Tenax.

Paronym x pha. Nymphidiū. paltas.

Pastophoria Pastophorus uenus. Nymphia. Faces prætre nubentes.

Iamdudum intestina murmurant.

Se. Nam quid illæc nunctam diu intus remoratur?

Quasi ob industriã quãto ego plus propero: tanto min?

Ser. Quid si etiam offendam hymenæum.

Se. Censeo. & ego te adiutabo in nuptiis cõmunibus.

Ser. Hymen hymenæ o hymen. Se. perii hercle ego miser.

Dirumpi cantando hymeneū: licet illo morbo quo dirūpi

Cupio: nō est copia. Ser. edepol nã tu si esses equus: esses

Indomabilis. Se. quo argumentor? Ser. nimis tenax es.

Se. Numen expertus uspiam? Ser. di melius faciant.

Sed crepuit ostium: exitur foras. Se. di hercle me

Cupiunt seruatum: iam oboluit cassina procul

Ancillæ Duæ. Villicus Olympio. Senex.

An. Ensim super attolle limen pedes noua nupta:

Sospes iter icipe hoc ut uiro tuo semp sis supstes.

Atq; ut potior pollétia: ut uincalq; uirū: uictrixq; sies.

Superetq; tuum imperiū: uir te uestiat: tu uirū despolies.

Et diu ut uiro subdola sies obsecro memento.

Vi. Maximo suo hercle illico: ubi tantulum peccassit malo

Ore ruluatū fluminis ire modo. Senem igitur ceruicosum: & duræ ceruicis & i amorē per tinacem equum tenacem uocat: quod si sternacem: ut in plerisq; codicib9 reperitur scribere col libuerit interpretare suffosim: cubito rem: cespitatorēq;.

Silius libro primo punicorum.

Idem correptis sternacem ad præta frenis

Frangere equum: & famam lætalis amare lacerti.

Sidonius in epistolis. Respondit ipse quanq; Ancillæ. esset trepidus & sternax & præ reatu balbutiret

Seruius. Sternactis equi ferocis: qui facile sternit sedentem. Vergilius. & sternactis equi lapsum ceruice

thymetem. Cernuus demum equus dicitur: qui cadit i faciem: quasi in eam partem: qua cernimus: unde & pueri quos in ludis uidemus ea parte qua cernunt stantes cernui dicuntur: ut etiam uarro in ludis theatralibus docet. Vergilius. eiectōq; incumbit cernuus armo. Numen expertus. corrige numenam. pro eo quod est num quid. Ancillæ duæ. eæ sunt illæ pronubæ: quæ nouam nuptam in nymphiū comitabantur: quæ ob id græcis paranymphe dicuntur. leonides nymphidum thalamum nuptialem uocat: & paltas: his.

πασταδα τῆς τοιοῦτης καὶ ἀνδρείωνα καὶ αὐλᾶν

κοσμεῖται καὶ τὸν νυμφιδίου θάλαμον.

In sacris litteris pastophoria pastophorum sacerdotum ædes: de quibus Apuleius libro undecimo

de asino aureo. Dicti pastophori a pasto pallio ferendo. pastophoros demum uenus appellata quod

thalamum nuptialem curet & administret. paltas thalamus nuptialis dicitur. Nymphia tamen cubi-

cula nuptialia uocat capitolinus de gestis gordianorum his. opera gordiani romæ nulla extant præ-

ter quædam nymphia & balneas. Super attolle limen pedes. Faces solent prætre nubentes puellas.

face sane uarro in æthis dicit ideo faces prætre quod ante non nisi per noctem nubentes ducebantur a

sponsis: quas etiam ideo limen ait non tangere: ne a sacrilegio incoherent si deposituræ uirginita /

tem calcant rem uestæ idest numini castissimo consecratam. Catullus. transfer omne cum bono li-

men aureolos pedes rasilem q; sub forem. Potior pollutia. potentior ipsa potentia ut cum ipso ma-

rito polleas. Vincas uirum. sis illi superstes: Et diu ut uiro. scribe. & diu tu uiro.

Mala mala. ueris lectio, mala mala male monstrant hoc expostulat sensus & annominatio tere
rior: hoc ordine. mala uetula monstrant male hoc est fallaciose & fraudulentem mala id est spōsa uer
suta: subdola: & ueteratrici. Vxorem occipere. alibi legitur accipere. Impera atq. scribe. impera
æque. Verculum. paruū uer: ita locunda: amana: uenusta: decens ut uerna temperies esse consue
uit: cum uer egelidos refert tepores & cæli rigor æquinoctialis locundis zephyri nitescit auris: cum
uiolas pueriq. legunt hilaresq. puella rustica quas nullo terra serente dedit: prætq. pubescunt uario

Verculum.

Lampadam.

rum flore colorum
Indocilliq. loquax
gurture uernat auis
Lampadam. scolt
nonnulli propudio
fissim lampada le
gunt: Priscianus ta
men lampadam re
cognoscit libro se
ptimo: quod pbo:
& de matrimoniali
face intelligit. In
stitt plantam. pedē
meum calcant: qd
inter choros ama
torios symbolon &
spectmen amoris ef
se consuevit: Ouidi
us. Velle latus digi
tis & pede tange pe
dem. Huius est.
subitellige uirginal
cugtum: & interfa
mineum: subintelli
gere debes puden
da uirginalia: seu pin
gues suras atrecta
se. In priscis tamen
uoluntibus legi
tur hæc est non au
tem huius. Tra
ctas tam. subintelli
ge liberaliter. Ex
posuit. in terrā me
dectit. Illi nunc
præsident. alcessi
mum stupri seque
strum: qui ædes stall
no commodabat.
Pardalisca esset.
scribendum esto. sic
hic seruus ait parda
lisca. loca fallaciosi
distribuit. Qui. ut
cum. Estato hinc
omnia. scribe spe
ctato: chalinus pro
noua nupta refor
mat. lubet aspicere
fui qd agat mulie
res & admonere ne
desinat oportunitati
Põe me amabo ali
bi sic. omne amabo

Non taceo. Se. quæ res? Vi. mala malæ male monstrant.
Hanc rem mihi ex parata imparatam
Id quærunt uolunt hæc ut infecta faciant:

An. Age olympio quando uis uxorem accipere hanc a nobis?
Se. Date ergo: daturæ unquã si estis hodie uxorem. Vi. abite intro.
An. Amabo integre atq. imperitæ huic impera atq.
Se. Futurum est. ualete: ite iam ualete: iam ne abscessit uxor?
Vi. Domi est: ne time: Se. euax nunc pol demum ego sum liber.
Meum corculū: melliculū: uerculum. Vi. heus tu malo si sapis
Cauabis. mea est hæc. Se. scio. sed meus fructus est prior.
Vi. Tene hanc lampadam. Se. immo ego iam tenebo.
Venus multipotēs bonã uitã mihi dedisti. hui? quū copiã mihi
Dedisti. corpusculū melliculū. Vi. mea uxor cula.
Se. Quid est. Vi. instittit plantam. Se. quasi iocabor.
Nebula haud est mollis atq. huius est.
Vi. Edepol papillam bellulã: hei misero mihi.
Se. Quid est? Vi. pectus mihi agit nunc cubito
Se. Quid tu ergo hanc quæso tractas tam?
At mihi qui belle hanc tracto non. Vi. uaha.
Se. Quid negocii est? Vi. obsecro ut ualentula est.
Pene exposuit cubito. Se. cubitum ergo ire uult.
Vi. Quin imus ergo. Se. bella bellatura.

Ancillæ Mulier. Seruus. Chalinus:

An. Ccepte bene & cōmode eximus intus.
a Ludos uisere huc in uia nuptialis.
Mu. Nunquam ecastor ullo die risi adæq.
Neq. hoc quod reliquum est plus risuram opinor.
Lubet chalinū quid agat scire nouū nuptum cum nouo marito
Nec fallaciam astutiorẽ ullus fecit poetar: atq. ut hæc est
Fabrefacta a nobis. obtunso ore nunc peruelim progredi
Senem: quo senex nequior nullus uiuit: ne ullum quidem
Nequiorẽ arbitror esse qui locum præbet illi nunc præsidẽ.
Hic pardalisca esset qui hinc exeat. eum ut
Ludibrio habeas. Par. libens fecero & solens.
Spectato hinc omnia intus. quid intus agant
Pone me amabo: & ibi audacius licet.
Quæ uis libere proloqui: tace uostra foris crepuit.

Fraus atq; ego flagitio. emacula. fraude atq; flagitio. Est operæ. subintellige pretium. Clauem adduxi. induxi uectem ferream: & repagula forium ne quis maleficus inturbare posset. Tanquã nox abs te decumbem. Tollenda hæc uerborum retributa hoc pacto: q̄ nocte apte decumbem: ut hic sit sensus tenebræ erant: sed mihi gratissima. subito enim illam colloco tanquã qui noctu sci te & prospicienter decumbem: & ludit in decumbere: quod mensæ. cibariæ proprie reclinari signifi- Molo.

Olympius. Mulier.

Ol. Eaq; quo fugiã: neq; ubi lateã: neq; hoc dedec' q̄no celẽ
n Scio: tantũ fraus: atq; ego flagitio supauim' nuptiis nr̄is.

Ita nũc pudeo: atq; ita nũc paues: atq; ita i ridiculo sum' abo
Sed ego isipiẽs noua nũc facio. pudet qd̄ pri' nō puditũ unq̄ e
Operam date. dum mea facta itero: e opæ auribus accipere.

Ita ridicula auditu: iteratu ea sunt: quæ ego intus tuli.

Vbi intro hanc nouam nuptam deduxi uia recta clauem
Abdixi: sed tamẽ tenebræ ibi erãt: tanq̄ nox abs te decubẽ
Colloco: fulcio: mollio: ut prior qua senex nuper.

Tard' esse illico cœpi: quoniã respecto identidẽ ne senex?

Inlecebram stupri. principio eam sauium posco

Repulit mihi manũ: neq; enim dare sibi sauium me finit.

Enim iã magis: iã adpropere magis: iã libet i cassinã irruere:

Cupio illã opã seni surripere: fore obdo ne senex me opprimeret

Me. Agedum tu: adi hunc obsecro: ubi tua noua nupta est.

Ol. Perii hercle ego: manifesta res est: omnem in ordinẽ rem

Fateri: ergo actum est. Mu. quid intus agitur? quid agit

Cassinã: fatin morigera est. Ser. pudet dicere me:

M. Emora ordie ut occepas. Vi. pudet hercle. M. age audacter

m Quam debuisti: inde uolo memorare quid est factũ

Flagitium est: cauebunt qui audierint cum faciant:

Hoc magnust. perdis: quin tu pergis ubi ubi sumpt' port

M. Quid? Vi. ubi habet. M. quid? Vi. pape.

Al. est: Vi. oh. M. erat. Vi. maximum

Haberet (metui) id quære occepi

Dum gladium quæro nẽ habeat: arripio capulum

Sed quũ cogito: nō habuit gladiũ: nã eẽt frigid'. M. eloquere

Vi. At pudet. M. num radix fuit? Vi. nō fuit: Al. num cucumis?

Vi. Profecto hercle non fuit quicq̄ olerum.

senex nuper se attẽ
tare prædixerat mo
lo hoc est attrecto
subire: quod osce
nam significationẽ
uerbum habet. Au
sonius. Deglubit. fel
lat. molit per utran
q; cauernam. Idem
Cũ dabit uxori mo
litor tu: & tibi adul
ter.

Quantum de
preheni damna pu
doris emunt.
Ab eodem molere i
hac significantia di
ctur: quod rota mo
lendaria rotam te
rit inde deflexus est
ioc'. Alibi Aufonius
Tum gaus metuas
nihil enorme: dixi
ego & omnes.

Diceris hæc me
dam lambere non
molere.

Fateri. ergo actũ
est. scribendum. pa
tiere ergo actum.

Flagitium est. hic
loquitur uillic'. Cũ
faciant. scribe quis
faciant pro ne faci
ant. Perdis. scribẽ
dum pergis & hic
mulier loquitur.

Vbi ubi sumptus
port. lege ubi ubi
sumptus port: uer
ba sunt olympionis
ubi enim ait semel
portum tetigi hoc
est nouæ nuptæ na
tes: nō poteram in
de abdicari: & meta
phora a nau: quæ

cum portũ legit re desideratissima fructur: nō secus & amator cum potunda puellæ præfatur oc
casio nauim suam iam portum subsisse congratulatur. In hanc sententiam outidius. Ecce coronatã
portum tetigere carinæ Traiectæ fyrtes. Anchora facta mihi est. Hic deest hoc carmen.

Continuo in isto stricto gladio: atat maiorem inuenio. Vbi habet: hic loq̄t mulier. Al. est. hic alte
ra mulier alceßimi fortasse cõiunx loquitur. Capulũ. uerenda. est enim: capulus manubrũ sumitas:
quod Plinius docet scribens auro & argento cõsueuisse præseos gladiorum capulos decorare. In alia
significantia capulus pheretrum & sandapila nuncupatura capiẽdo

Molo.

Moliter.

Capulus.

Calamitas.

Calamitas, uel uertas: caelestisq; tēpestas. Non laesus inquit fuerat: quod sat bene adoleuerat & signi-
ficat egregie mutoniatum chalinum. Hercle nūc erit. superuacaneū est erit. Idq; astis. scribe per
interrogationem uestis: ut mulieres loquantur. Vbi illum. hic loquitur uillicus: ubi inquit tergiver-
sari illam aduersē uideo: auerse bellum incipio. Nolo ut obuertam. prepostera hāc omnia ita refor-
manda. uolo ut obuerrat cubitū simul unum mittit. Surgo ut ineam atq; illam in sauium impingam:
pro in eam sauitū impingam anastrophe. Perlepide narrat. mulieres locuntur. Ita quasi. olympio
persequit. Eodem
poculo. ut illam in
re tentaret: & per in-
de ac ego percuter-
etur. Dulce lugētī
popul9 dolentum:
ut bracteata sene-
cæ sententia fertur.

Addita manus. fa-
tis ne uobis manus
dedimus hoc est fa-
tis ne herbā uicti de-
dimus. Dare man9
est significare se uir-
tutem esse. Hue uer-
git id ouidianū scri-
be. dabit uictas fer-
reus ille man9. Mar-
cus Tullius in lecto:
quippe etiā qui ad
uersando sepe asse-
retur & litigare se si-
mulans blandatur:
atq; ad extremum
det manus. Firmic9
matern9. Da man9
& aliquādo istis nos
contentionū consti-
tationibus libera.

Dare manus

Dicebatur & in hoc
significatu dare her-
bā: ueteres herbam
autof marcello pal-
mam uel uictoriam
dici uoluerunt. Vergi-
li9 georgicon libro
tertio: atq; in memor
herbā uictor equ9.
Acti9 in meagro.
gaudent: currūt: ce-
lebrant: herbam cō-
ferunt donant: rez-
nent se quisq; cum corona clarum constat appellari: Afrannius in excepto. sit opus Iuulen-
tum hoc dicit herbam det. pompeius. herbam do cum ait plautus significat uictum me fateor:
quod est antiquae & pastoralis uictae inditium: nam qui parato cursu aut uiribus contendebant cum
superati erant ex eo solo: in quo certamen erat decerptam herbam aduersario tradebant. Ex-
poliatus. in probis codicibus & his eruderatis scriptum est expalliatu: quoniam ut uidebitis senex
prae timore fugitans pallium relquerat cupiens euadere casinae furores. Clandestinae. clam
factae. Manlius. & Clandestinis surgentia fraudibus arma. exclamantis. O inquit dixit: insuauis: &
acerbae nuptiae clanculariae. Censeo. adeundam uxorem & exorandam: dubitat quid agat fluctu
mentis ambiguo. Ea dux uxorem. Omnia percerpta & mutila ante nos circumferebantur. Scri-
bendum est. iis praestigis dux fuit uxor: ea hanc inuenit rimam: ut rimam pro dolo: & astu captio-
so dicat: in quo deprehensa habent alium dolum loco rimae & effugit. Huic concinit id in superio-
ribus ut aqua calida est putabilis leges aliquam reperitis rimam.

Herbā dare.

Se.
m
Q
Ita
Nec
Sum
ea
Sed

Nisi quicquid erat: calamitas profecto attigerat nunquam
Ita quicquid erat grande erat.
M. Quid sit deniq; ediserta. Vi. ubi appello cassinā inquit
Amabo mea uxorcula: cur uirum tuum sic me spernis?
Nimis tu quidem hercle nunc erit immerito
Meo mihi hoc facis quia mihi te expetiui.
Ille haud uerbum facit: & sapit ueste: idq; estis.
Vbi illum saltum uideo obseptum rogo ut alterū sinat adire
Nolo ut obuertam cubiti sim: ullum mittite.
Surgo ut ineam atq; illam in
Perlepide narrat sauium
Ita quasi setis labra mihi compungit barba:
Continuo in genua astanti pectus mihi pedibus percutit.
Decido de lecto praecipit: subsilit: obtundit os mihi.
Inde foras tacitus exeo cum ornatu quo uides
Ut senex hoc eodē poculo quo ego bibi biberet. M. optume est.
M. Sed ubi est palliolum tuum? Vi. hic intus reliqui.
Quid nunc? sat in lepide addita uobis manus merito?
Sed concrepauerunt fores num illa senem sequitur?
Senex. Mulier. Serui.
Se.
m
Q
Ita
Nec
Sum
ea
Sed

Aximo ergo ardeo flagitio: nec quid agā meis reb9 scio
Nec meam ut uxore aspiciam contra oculis ita disperii
Quia palam sunt probra: omnibus modis occidi miser
Ita manifesto faucibus teneor.
Nec quibus modis purgem scio me meae uxori: qui expoliatus
Sum miser: clandestinae nuptiae censeo. mihi optimum est.
ea dux uxorem meam riam.
Sed ecquis est qui homo munus uelit tangier pro me?

Hac dabo protinā. hac uia protinus me in pedes dabo. Massilienses. probitatem: pudicitia: quas uirtutes Massilienses coluerunt. In Gallia narbonensi massilia collocata ut auctor est strabo libro tertio geographia. Marcus Tullius libro secundo officiorum: conqueritur uexatis ac perditis exteris nationibus ad exemplum amissi impit uidisse portari in triumpho massilia: & ex ea urbe triumphari: sine qua nunquam nostri Imperatores ex transalpinis bellis triumpharunt. Anriqtus Massiliorum gymnasiū celebratissimū erat: ad cuius sapientia haurienda cōfuebat iuuetus Romana. Tactus cornelius tradit massiliam agricolae solum /

Massilienses mores.

Quid nūc agā: nescio: nisi ut improbos famulos imiter: ac domo fugiam: nā salus nulla est scapulis si domū redeo.

Nugas istuc dicere licet uapulo hercle ego inuitus tamen

Et si malū merui: hac dabo protinā: & fugiā. M. heus stalino.

Amator. Se. occidi. reuacor. quasi non audiamus abibo:

Mulier Cleostrata. Senex. Villicus.

Cle. u. Bitu es. qui colere mores massilienses postulas:

a gemitu: cui nunquam sine fortuna imponit si sapientia non statuit. Seneca uiris nullum lugendi tempus legitimum constitutum tradit: quia nullum est honestum: cum annum faminis ad lugendum maiores instituerint: non ut tam diu lugerent sed ne longius. Ad mores & integritatem Massiliensium comprobendam pertinent haec seruiana uerba in libro tertio aneidis. Sacer pro execrabilis. Tractus est autem sermo ex more galloꝝ. Nam massilienses quoties pestilentia laborant: unus se ex pauperibus offerrebat alendum anno in regno pudicis & purioribus cibis: hic postea ornatus uerbenis & uestibus sacris circumducebatur per totam ciuitatem cum execrationibus: ut in ipsum reciderent mala totius ciuitatis: & sic proficiebatur: hoc autem in petronio lectum est. Haec puincia: in qua sita est massilia dicebatur Narbo ob narbonem in artium: Narbonensiam Stephanus aliquando existimat testimonio Martialis dici posse. Sueronio in tyberio narbo martium uocat sed ciuitas. Hic epigramma addam non infestum de Catalogo illustrium urbium sumptum.

Luctus Massiliensium.

Sacer uir.

Narbo martius.

Nec tu Martie narbo silebere: nomine eius
Fusa per immensum contra prouincia regnum
Optinuit multos dominandi iure colonos:
Insinuant qua se canis allobroges oris:
Excluduntque italos alpina cacumina fines:
Qua pirenais: niuis dirimuntur hiberi:
Interiusque premunt aquitanica rura gebennae
Usque in Tentosagos pana quae nomina Belgos
Totum narbo fuit. Tu Gallia prima togati
Nominis attollis latro pro consule fasces.
Quis memoret portusque tuos: montesque lacusque:
Quis populos uario discrimine uestis & oris
Quodque tibi uario quondam de marmore templum.
Tanta molis erat: quantum non sperneret olim
Tarquinius Getulus iter: postremus & ille
Aurea qui statuit capitolia Culmina caesar.
Te maris eol merces: & hiberica ditant
Aequora: te classes libyci succidi que profundi
Et quidquid uario per flumina per freta cursu
Aduersum: toto tibi nauigat orbe catapulus. & luculentissime narbonem martium sic apollinaris extollit.
Salue Narbo potens salubritate
Urbe & rure simul bonus uideri:
Muris: ciuibus: ambitu: tabernis:
Portis: porticibus: foro: theatro:
Delubris: capitolis: monetis:
Thermis: arcubus: horreis: macellis.
Pratis: fontibus: insulis: salinis:
Stagnis: flumine: merce: ponte: ponto.
Vnus qui uenerere iure diuos
Leneum: cererem: palen: minervam:
Spicis. palmite: palcus: trapetis:

Sed illud ansmaduertendū in carnile ausoniano cataplū significare nauigationē: seu nauigū actua-
 rium. Sidonius in epistolis. Quoties cum pecuniis quorumplā cataplū recentis nundinas adit. Ampli-
 us norandū frequenter plautū inducere uxore conuerentē sup marito: & in suspicionē pellicat⁹ ad-
 ductam: quod maritus conqueritur his apud ceciliū. senex loquitur.
 Is demum miser est qui erumnā suā nequit
 Occultare: ferre. Ita me uxor forma & factis facit.

Si taceam tamen in-
 ditium est: quæ nisi
 dotem omnia quæ
 nolishaber:

Qui sapit de medi-
 scer: qui quasi ad ho-
 stes capt⁹ libes fuio
 Salua urbe atq; ar-
 ce. Dum eius mortē
 in hio. egomet utuo
 mortuus iter utuos.
 Ea me clam cū mea
 ancilla ait me cōsue-
 tum: id me arguit:
 Ita plorando: oran-
 do: instando: atq;
 obiurgando
 Me obtundit ut eā
 uenundem.
 Est & illud menan-
 dti præclare: appo-
 site: & facete de uita
 media hominū sum-
 ptum: simplex. & ue-
 rum: & delectabile:
 quod nescio quo pa-
 cto omisit. Idem enī
 ille maritus senex
 cum altero sene ui-
 cino colloquens: &
 uxoris locupletis su-
 perbiam deprecans
 hæc ait.

εχωδα επικληρον
 λαδιαν. ουκ ειρη-
 κασοι.
 και παντων αυτε
 κεινης εχουεν.
 απολλονος χα-
 λεπων.

Χαλεπων. ατων.
 απασιδε εργα λεα εστιν ουκ εμοι δυνα-
 οτω πολυ αλλον θυγατρι. πραγμα-
 αμοχον λεγει σ ευοιδα. id est. iam iam hæreditariam duxi: quod non dixerā tibi. Tum uero domus

Subicitare.

atq; agrorū herum: uniuersorūq; illius loco. Se. hei q̄ miserū & graue. difficilimū immo. At omnibus
 molesta est: nō sōl mihi. filio multo magis filiaq;. Se. prouinciā in expugnabilē gerts certo scio. Su-
 bicitare. pro subagitare: qd̄ uerbū nōnunq; uerecundā significationē p̄ idagare & tacite rimari: & in
 hoc significatu p̄tātius usurpat apulei⁹. Age accede. hic itidē loquit ipsa cleostrata. Sat cassinā.
 legendū salūt inscendit: hoc sensu. fortassis casinæ decidit hic scipio: quo munita fuerat & armata dū
 tu mach⁹ illam niteris insilire: & ea tibi repugnat & enixus reluctatur. Tantū bacche subintellige
 noui. Reminiscor tantū Casinam bacchātis furore percitā in nos leoninū impetū fecisse. Nampa.
 uetus lectio. Nā paro ex loq̄ quæcūq; cetera uidi. Hercle opinor. hic loq̄ debet olympio. Occesso.
 pro ocesso: ocesso: auspicator amationē. Ne amasso. & si inq̄ p̄terit⁹ sen. ex uxore amauero nul-
 lā causam dixerī qn̄ ea in me sit ipia & crudelis. Prospo. scribendū p̄pero.

Nunc tu si uenis subicitare me: proba est occasio.

Peristi hercle. Se. age accede huc.

S. Adibo: caninam scæuam spero meliorem fore.

M. Quid agis tu marite mi uir: unde ornatu hoc
 Aduenis: quid fecisti? scipionem: aut quod habuisti pallium.

In adulterio: dum mœchus sat cassinam credo perdidit
 Occidit: etiā ne imus cubitū: cassina sum. Se. in malam crucē.

M. Non amas me: quin responde tuo quid factum est pallio

Se. Bacche ergo: hercle uxor. bacche bacche. hercle uxor.

M. Nugatur sciens: nam ecastor. nunc bacchæ nullæ ludunt.

Se. Oblitus fui. sed tantū bacche. M. quid bacche: id fieri nō potest.
 Times ecastor. Se. ego ne. haud mentire hercle nampa

Se. Non taces. M. non hercle uero taceo: nam tu maxime

Me obsecrauisti cassinam ut poscerem uxorem mihi.

Tui amoris causa. ego istuc feci. Se. immo hercle illius.

Te quidem oppressisset. feci ego ista hæc dicta quæ uos dicitis.

M. Rogitas. Se. & si quidem hercle feci: feci nequiter:

M. Redi modo huc intro. monebo si quidem meministi minus.

Se. Hercle opinor potius uobis credam quod uos dicitis

Sed uxor da uiro hanc ueniam: miryna ora cleostratam.

Si unq̄ post hac aut amasso cassinam aut ocesso modo.

Ne autem eam amasso: si ego unq̄ adeo post hac tale admifero:

Nulla causa est quin pendentem me uxor uirgis uerberes.

M. Censeo ecastor ueniam hanc dandam: faciam ut iubes

Propter eā rem hæc tibi nūc rem ueniā minus grauate prospero

Hanc ex longa longiorem ni faciamus fabulam.

Se. Non irata es. M. non sum irata. Se. tuæ fidei credo. M. meæ.

Tene. hic myrina loq̄. Libet. Cleostrata loq̄. Mihi qd̄. chalin⁹ irrisorie loq̄ debet : quē p̄ noua nupta positū null⁹ iminuit. Ex proximo. Alcesimi scilicet. Theutyurnico. ueluti mercurialt: quia theutates mercurius dicit̄. Lactantius libro primo diuinarū institutionū. Erat lex apud thauros in hu manā & seram gentem ubi dianæ hospites imolarent: & id sacrificiū multis temporibus celebratū est Galli esum atq; Theutatē humano cruore placabāt. Hircus unctus nausea. omnis eruditorum co hors cute tenus. Inspicit hæc plautina uerba: ceterum sentio ex hoc aristophanis loco deprompta.

Theutates
Mercurius.

Se: Lepidiorem uxorem nemo quisq̄ q̄ ego habeo hanc habet

M. Age tu redde huic scipionem & pallium. Vi. tene. libet.

Mihi quidem edepol insignite facta est magna iniuria

Duobus nupsi: neuter fecit: quod nouæ nuptæ solet.

Pectatores quod futurū est int⁹ id memorabim⁹

f Hæc cassina huius reperiet filia esse ex pximo.

Eaq; nubet theutyurnico nostro herili filio.

Nunc nos æquum est manib⁹ meritam mercēdem dare.

Qui faxit clam uxore ducat semper scortū quod uolet.

Verum qui non manibus clare quantū poterit plauserit

Ei pro scorto supponetur hircus unctus nausea.

αὐθωοδὸν εὖ θεῶν
πῆρι τῶν γούτῃν πῆ
να. hoc est incru
stabil⁹ te ueluti na
rē hircinā confue
runt. uerba interpre
tis Aristophāis hæc
sunt. mynthon alit
quidē odoriferā her
bam: alit uerticillā
hoc est τὴν γούτῃν: ut ē
In comica dictione:
alit spetiem floris in
stercore nascentis
quo gaudent hirci:
alias minthus dicit̄
stercus caprarum:
quando enim tragi
in febrē inciderint:

Mynthō qd.
Linx uerticil
la.

confueuerunt caprarū capere stercus ipsarū: & ungere illis nares: & sic malo odore sternutamentum mouere: hoc enī pacto soluere noxā Sternutamentū enim noxæ medetur: hæc minthon hoc ē incru stationē graue olentē plautus latinissime a spurco & olenticeto odore. nauseam uocat.

Explicit cōmentarius in Cassinam.

Cistellaræ Argumentum interprete Pto.

Icyoni ciuitati celeberrimæ cū fierent iudi: qui liberalia latine dicunt. græce dionysia. qm̄ scilicet in honorē dionysii hulusmodi solemnia celebratim sunt pernox & perpetim: Lemnius Iuuentis uinulent⁹ & ebrius phanostratā puellā sicyoniā cōpressit in uia dum fartim & maxima pressura ad ludos itur & agminatim: qd̄ ubi delictū patrauit uasa collegit: & profugit. Tum illa quam corruerat filiam peperit. cui nomen inditū silentii nesciens igitur lemnia auctōrem stupri: patrium seruū lampadiscū participat: cui exponendā infantulam mandat: quam expositā sustulit le na Gymnasium. Seru⁹ aut̄ ut ingentū hoium est conspicio obseruanter adnotat: quæ nam illam re ciplat expositam: receptā lena melenidī tradit: ut bene pudiceq; educaretur. Interibi dum hæc agunt lemnius uxore utcinam tungit cōnubiali fædere: quæ citule obiit: qua obitā statim quā prius compres serat sicyoniam legitimā fidei conciliat. Tum illa gnatā peperisse ex pristino concubitu refert: & suo sibi seruo dedisse exponendā. Tum lemni⁹ tubet eundem seruū exquisitum rimari: cui nam dedisset ex ponendam: & in præsentiarū quis haberet. Lampadiscus ille uestigationi intentus omnia perreptat & obambulat ut uestigia exposititæ reperiat: colligit crepundia: cū qbus exposita uirgo fuerat: quæ haliscæ forte fortuna exciderant: illa facit inditū a qua nā crepundia suscepisset: quorū uestigis puel lam silentiū recognoscit: & hæc alcesimareho desponsat eiuis sicyonia cognita. Interlocutores. Gymnasium: Silentū: Alcesimarchus: Melenis: Lampadiscus: phanostrata: Demispho. Fabula agit athenis. A cistella & crepudis casu ancillæ in hippodromo delapsis: qbus recognita est filia sicyoniæ exposita nomen inditū ut fabula Cistellaria uocet. Diuidit̄ hæc ut cætera in quinōs actus. prim⁹ ibidē incipit. Tum ego antehac te amauit & mihi amicā esse creui. Vbi puella exposititia filia phanostratæ sicyoni imminutæ alloquit̄ meretrices duas: quas cōuocauerat in symposiū ut eorū affabilitate dolor & ægrit monia leuaret: quā cōtraxerat audito amatore suo alcesimarcho a patre cogi ut aliā duceret uxore: & hic actus ex bona parte patheticus est: Secundus Actus is est. Credo ego amorē primū apud hoies carnificinā cōmentum. Vbi amoris uirgine: & desperatiōe perturbat⁹ alcesimarchus fortunā suā cō querit sibi nō licere silentiū amare: tenere: illi desponsari: hoc patris insolētia & peruteacta cogente. Melenis putatua silentiū mater illū tanq̄ errone & aliam amicā cupientē exturbat ab ædibus. Tertius. Audire uocē uisa sum ante ædis mō mei lampadisci serui. ubi catus & astutus Introduct̄ lampadiscus persequēs expositæ puellæ uestigia. phanostratæ sup cistellis cōpertis inditū facit: e melenide cōperit quid de silentio factū sit. Quartus actus illic exorit̄. rem elocuta sum tibi oēm. sequere me mea silentiū. Melenis ibi Introduc̄ silentiū puellam alloquens exposititā illi enarrat quemadmodū matris phano

Liberalia.
Dionysia.

strata peculiaris est filia: cui fecit de expositione Indriū halisca: ad quā phanostratā ducitur ut fecit ho-
neſte: modeſte: & caſtigare uiuat. Intereundū mitigāt alceſimarchū: qui præ amoris impatientia ſibi
mortē conſciſcere parabat. Quint⁹ actus. Quid hoc negotii eſt quod oēs hoies fabulant per uſā mī
hi eſſe filiā inuentā. ubi demipho ſenes gratāter excipit nunciū ſup inuēta filia. Hæc Comædia docet
uinum & amorē duas uitioꝝ fornaculas eſſe fugiendas. Artes meretricias & uſamenta diſcauenda.
Incaſtus & adulteria. Videtur enim maſturbare in alceſimarcho uim quantā & tormenta habeat di-

ra cupido: q̄ demēs
q̄ ex omni parte deſ-
puenda. Demipho
paterfamilias auto-
ritate præpollēs in-
troducitur. Alceſi-
marchus amore fer-
uens: Melenis calli-
da & male ſuada:
phanostrata pudri-
cis morib⁹ dotata:
ebria & locutuleia
Gymnaſiū: Silentiū
animi teneri: & in
amoris foueam præ-
cepſit: Et gnatam,
ſcribendū hæc gna-
tam. Generat nu-
ptiis: ſi legis ita ut
oēs codices habent
nullus hic ſenſus eſt
ci poteſt: unde ſit ut
iducar pro nuptiis
nubilis eſſe legēdū.
nubilis enim ætatis
ſicyonia filiam Sile-
niū peperit. Atq̄
pariter. ſcribēdum
atq̄. Seruul⁹. Iā
padifcus ſicyoniae
puellæ ſeruul⁹a qua
iuſſus erat illam oc-
cidere: ſed cōtra iuſ-
ſum domiæ piecit.

Aucupat. qui nā
puellā auferat quo-
dā uelut clādeſtino
aucupio arbitrat

Qui eū cōpreſſe-
rat ſcribēdū eā quā
cōpreſſerat rediit lē-
niūs & in ſicyonē re-

pedauit ducēs in cōlugē iā olim cōſtupratā uirginē: & hoc factū ē poſt mortē uxoris: quā hic in lēno
daxerat. Lemni nata. Lemni aduleſcentuli natā gymnafiū deſpondit aduleſcentulo alceſimarcho.
Proſtituta. proſtituta: expoſita: & ablecta. Seruos. ſeru⁹ ſicyoniae uirginis. Ciuem cognitā. Sile-
nyonia uocauerat gymnafiū cum matre: ut earū alloq̄ ſolaret amate ſuo alceſimarcho ducēte aliā
rem. Iunctim lege. Tibi ut illis quæ habere. uetus lectio. tibi utileſq̄ habere. hoc ſenſu. poteris hoc
pacto nos quotidie habere tibi utiles hoc ē in utilitatē tuā aſpectas: ſi nos hoc opiparo uictu tractas
& dapſili. Ea ut expetes. ſcribēdū expetem & opiner hoc ordie. Fiet a me ut expetē ea quæ arbitrer
uos uelle: cōtinuo inqt ut ſciero uos aliqd expetere: quod in meo captu ſit: dabo operā ut uos reddā
uoti compotes. Quod ille dixit. ſenſus ē. quale adagiū in propatulo eius: qui in patriam fortunatiſ-
ſimam uectus eſt: uentis obſecundantibus tale uotū meum eſt. ut ad te lubenter peruenerim

Plauti Poetæ Ciftellariæ

Argumentum:

Omprimis aduleſcens lemnius ſityoniā
Is redit in patriam: & gnatam generat nuptiis
Sityoni atq̄ pariter puellam. hanc ſeruolus
Tollit: atq̄ exponit: & ex inſidiis aucupat.
Eam ſublata meretrix alii detulit.

Lemno poſt rediens ducit qui eam compreſſerat

Lemniq̄ natam deſpondit aduleſcentulo

Amore capto illius proiecticia

Requirit ſeruos reperit quam proiecerat.

Itaq̄ lege & rite ciuem cognitam

Alceſimarchus ut erat nactus poſſidet:

Meretrices Duæ. Gymnaſiū. Sileniū. Lena.

Um ego antehac te amaui & mihi amicam eſſe creui

Mea gymnafium: & matrem tuam: tum id mihi hodie

Aperuiſtiſti: tu atq̄ hæc ſoror ſi mea eſſes

Qui magis potueritis mihi honorem ire habitum.

Nefcio ut meus eſt animus fieri non poſſe arbitror

Ita omnibus relictis rebus mihi frequentem operam dedidiſti:

Et ego uos amo & eo a me magnam in iſtis gratiam:

Gy. Pol iſtoc quidem nos precio facile eſt frequentare.

Tibi ut illis quæ habere:

Ita in prandio nos lepide: ac nitide

Accepiſti apud te ut ſemper meminerim.

Si. Lubentiq̄ edepol animo factum: & fiet a me:

Quæ uos arbitror uelle ea ut expetes.

Le. Quod ille dixit: qui ſecundo uento uectus eſt tranquillo mari

Hæc nisi disciplina scribendum ex uetustis exemplaribus: nec nisi discipula hoc sensu. Omnia nisi de & elegantiuscule prandii numeri absoluti fuerunt præterquod discipula hoc est pocillatrix: quæ disciplina tua utnum inuergebat parce & auariter cyathislatorem agebat. præter illam nil fuit in prandio: quod non placeret. Intellexit fortassis Plautus de lege nina: quæ ob inopiam uini lata est. hinc Catullus uolens sibi parciores scyphos præberi ita scribit. Ut lex posthumia iubet magistræ. Plini libro decimo quarto. Numæ regis posthumia lex est. Vino rogamus ne respergito: quod sanxisse illum propter

Lex numæ.

Ventum gaudeo: castor ad te: ita hodie hic acceptæ sum?
suauibus modis.

Hæc nisi disciplina: apud te fuit quicquid tibi: quin mihi placeret.

Si. Quid ita amabo? Gy. raro nimium dabit quod bibere id meæ ifu

Si. Amabo hincine istud decet? Gy. iusque fasque est. (scabat.

Le. Nemo alienus hic est. Si. merito uestro amo uos:

Quia me colitis & magnificatis. Le. decet pol mea fileniū:

Hunc esse ordinem beneuolentis inter se beneque amicitia utier:

Vbi istas uideas summo genere natas summatris matronas

Vt amicitiam colunt: atque ut eam uinctam bene habent inter se:

Si idem istud nos faciamus? si idem imitamur: ita tamen uix uiuimus?

Cum inuidia summa suarum opum nos uolunt esse indigentes:

Nostri copia nihilo uolunt nos potesse:

Suique omnium rerum nos indigere: ut sibi simus supplices.

Eas si adeas abitum que aditum malis: ita nostro ordini

Palam blandiuntur clam si occasio usquam est

Aquam frigidam subdole suffundunt.

Viris cum suis prædicant nos solere:

inopiam rei nemo dubitet. Infusca / bat, aqua turbulenta decolorabat. Nemo alienus. hic loquitur silensum utrigula: Magnificetis. legendum magnificitis. Abitu. abisse malisque: adisse: quod te non excipiunt hinc lari uultu. Aquam frigidam. metaphora. ce. In uultu nobis blanditur postico nos uulnere taxantes: quod qui faciunt: post tergum uari dicuntur a graecis. Lucianus in Ieriphane ο κατανωτ ου πολκι λοσ. prouerbium erat ut diceret post humeros uari in eos: quod in coram hominum aliud loquebantur: aliud in absentia. Si curi dicitur cum res

Abitus.
Aditus.Post tergum
uarii.

non cadit ad propositum hæret aqua: quo adagio tullius libro officiorum tertio usus est. hoc appositum quoniam audio & hoc plautinum istuc traduci. Solere. Subintelligunt nonnulli habere commercium: quid si sortare legas pro subare: Catullus: libidinari: quæ uox ex prisca eruditionis oportaneis elicitur fuerit: & qua lucius sit usus imitatione plautina in apologetico uerbis hisce. Audisti maxime quorum pleraque sci licet legeras apud antiquos philosophorum: & memento de solis piscibus hæc uolumina a me conscripserat: qui eorum coltu progignunt qui ex limo coalescant: quoties & quid anni cuiusque eorum generis famina subuentat: mares suriant. Hæc lucius. omnibus ante nos interpretibus ea ueluti litteræ ignorabiles a uestibulo quod aiunt salutabantur. Nonnulli pro subentat subant legere mallebant: nec suriant uerum suriant: qui cum aliquid ignorat imitant: præuertunt: adulterant: incrustant. Caterum nos nihil horum imitamus. ea enim dicendi uenustate & concinnitate dicitur suriant qua sortant. Demum sortare pro libidinari positum est a sortibus. & muribus: qui feruentissimæ libidinis sunt. hinc in uetustissimis epigrammaticis codicibus ex libro septimo.

Hæret aqua

Sortare.

Enodat apu-
lei locus.Mures præ-
rabidæ libi-
dinis.Locus in mar-
tiali.

Nam cum me mure: cum me tua lumina dicis.

Horis tum refici uix puto posse nouem.

Epigrammaticæ subscribit hælianus libro duodecimo de animalium proprietate uerbis ad hanc finem. Ferunt autem mures salacissimos esse: tristemque adducunt cratinum scilicet in fugitiuis. Age nunc tibi de se reno aduersus mollitiem muris fulgurabo xenophontis. sed enim famina quoque murem narrat ad ueneria esse prærabidam. Rursumque apud epicratem in choro. Fabula enim hæc epicratis est. postremo subit me detestabilis lena deterans per puellam: per dianam: per phersphattam: esse uisulam: esse uirginem: esse pullam indomitam. At illa cauus erat murinus. Superiectio eam salacissimam dicere uoluit cum cauum prorsus murinum uocauit: & philemon. Mus albus: cum quis eam. Sed pudet fari. Clamauit adeo statim detestanda lena: ut sæpe latere non est. Subuentant quod superest explicandum significabit oua non pulligera fatant: quod scilicet non omnia piscis oua sunt proli accommoda: sed multa sunt subuentanea. Sic enim uocantur: quæ inania sunt semina ut uigore: quæ graecis zephyria uocantur. Subuentare quoque notat oua subuentanea concipere: quæ & subuentitia uocantur. Aristoteles libro primo de generatione animalium. Nam siue accidit ut auis hypenemia id est subuentanea oua ferat: si postea coit nondum

Cauus Muri-
nus.Subuentat quod
& dous sub-
uentaneis.Zephyria
oua.

Hypenemia

mutato oio ex luteo in albu: facunda ex subuentis redduntur siue concepta ex coitu. si adhuc lu
teis cu alio mare coniecit. simile eius quo cum postea coiuu prouenit omne genus pulloru: quapro
pter nonnullis ex iis: qui ut gallinae generosa procreentur opera dant hac ille. De subuentaneis ouis
plinius libro decimo naturalis historiae. & ipse autem inter se si mas non sit: faminae aeq saluunt. pa
riuntq: & oua irrita: ex quibus nihil gignitur: quae hypenemia graeci uocant. paulo inferius. Irrita oua
quae hypenemia diximus: quaeq: aut mutua faminae inter se libidinis imaginatione concipiunt: aut pul
uere: nec columbae

tantum: sed & galli
nae: perdices: pau
nes: anseres: chena
lopeces. sunt autem
sterilia & miora: ac
min9 lucundi sapor
is: & magis humi
da quidam putat &
uento ea generari:
qua de causa etiam
zephyria appellan
t. Vrina sunt in
cubatione de hype
nemia relicta: quae
alii cynosura dixerunt.
Aristoteles libro sex
to de animalibus.
Nec audiendi sunt:
qui oua hypenemia
dicta a uento quasi
subuertanea dixerit:
reliquas esse part9:
quem coitus fecerit
arbitretur. Iam eni
aliquas gallinarum
& anserum iuuencas
expertes adhuc col
tus parere hypene
mia uilum septus e.
Sunt haec sterilia &
minora ac minus lu
cundi saporis & ma

Vrina oua.

Cynosura
oua.

De Hecale
anacula pul
cra.

Hecalesi9 lu
piter.

gis humida q quae facunda gignuntur sed plura numero. humor eorum crassescere incubatioe auis
non potest. Sed tam cadida q lutea pars similis sibi perseverat: quae aut canicularia & urina a no nul
lis uocant astate magis consistunt. Sunt qui hypenemios hoc est subuertaneos illos partus zephyria
faciunt etiam si digito in genitale palpetur. ouum irritum urinū uocant. Eia. hic gymnasiū loquit.
Hac quidem ecastor. lena melenis loquitur. Nunq hecale fies. In codicib9 priscis hecate legitur:
quae numerat inter pauperiores: quemadmodu tradit ovidius. haec tamen proba est & sincera lectio:
ut hecale scribamus: quae pro anacula pauperrima captur: super qua in osceno carmine. aequalis tibi
quam domu reuertens Theseus repperit in rogo iacentē: a qua Theseus olim adulescens hospitio co
miter acceptus est: unde sacrū quoq hecalesion per pagos celeberrime fuit hecalco ioui: no sine ipsius ho
cales honorib9: quam et hecalenen diminutua forma uocabant: quonia ipsa quoq adulescentem
adhuc Thesea salutare aniliter: & huiuscemodi excipe diminutiuoru blanditiis consueuisset: poema
Callimachus fecit hecalen nomine. Plinius sup Hecale meminit libro uigesimo sexto naturalis histo
riae. Statius in extremo thaeatidos de hac ipsa. Nec fudit uanos anus hospita fletus: & Suidas hecalen
ait heroida qu ampta esse apud Callimachū. Deniq Apuleius in primo metamorphoseon de eadem
puto. si contentus inquit lare paruulo thesei illius cognominis patris tui uirtutes amulaueris: q non
est aspernatus hecales anus hospitium tenue. In petronii arbitri codice sit de hac anacula mentio.
Qualis in acta quondam fuit hospita terra
Digna sacris hecale quam musa loquentibus annis
Batriadae uatis uiuendo tradidit aeo.

Suas pellices esse aiunt. eunt depressum.

Quia nos libertinae sumus: & ego & tua mater: ambae

Meretrices fuimus: illa te. ego hanc educaui.

Ex patribus contiguus: ego neq hanc superbiae

Causa repuli ad meretricium quaeslum: nisi ut ne esurirem

At satius fuerat. eam uiro dare nuptum potius. Le. eia.

Hac quidem ecastor quotidie uiro nubit nupsitq hodie

Nubet mox noctu: nunq ego hanc uiduam cubare siui:

Nam si hac non nubat lugubre fame familia pereat.

Gy. Necessesse est quo tu me modo uoles esse ita esse mater:

Le. Ecastor haud me poenitet si ut dicis ita futura es:

Nam si quidem ita eris ut uolo nunq hecale fies.

Semperq istam: quam nunc habes aetutulam obtinebis

Multisq damno: & mihi lucro sine meo saepe eris sumptu:

Gy. Di faxint. Le. sine opera tua nihil di horum facere possunt

Gy. Equidem hercle addam operam sedulo: sed tu inter hac uerba

Meus oculus mea silenium nunquam ego te tristiore

Vidi esse: quid cedo. te obsecro tam abhorret hilaritudo

Neq munda adaeq es ut soles hoc sis uide ut petiuit

Suspirium alte: & pallida es eloquere nobis utrunq.

Et quid tibi est. & quid uelis nostram operam ut nos sciamus.

Noli obsecro lachrymis tuis mihi excruciatum imperare.

Vbi nos reposuimus battladæ uatis legebatur bæccineas ueteres. Mendum est in codice ouidiano libro secundo de remedio amoris.

Locus in per
tronio.

Cur nemo est hecâten nemo est quæ caperit hyrum

Nempe quod alter egens: altera pauper erat. tu non hecâten lege sed hecalen. Mea ex crucior. sin
cera sectio male retinet. Indidem. in eodem loco: quandoq; inde hoc est ex eodem loco. Gellius libro
sexto indidem pro ex eo loco posuit his. Tum æuclides: qui indidem megaris erat. Penitissimo

Indidem.
Penitissimus

Si. Mea ex crucior gymnasiū mea: male mihi ē. male maceror

Intrinseco: abdito:
interiore: Cordoliū
maistitudo: cura: an
xietas erumnabilis.
qua cor afficitur &
dolet. Qui mea
gymnasium. Scribē
dum integrer: qui
me mea gymnasiū.

Cordolium.

Doleo ab animo: doleo ab oculis: doleo ab ægritudine.

Quid dicam? nisi stulticia mea me in mœrorem rapit.

Gy. Indidē unde oritur facito ut facias stulticiam sepelibilem

Si. Quid faciā? Gy. in latebras abscondas pectore penitissimo

Tuam stulticiam solam facito ut scias sine aliis

Si. At mihi cordoliū est. Gy. quid id? unde est tibi cordoliū?

Cōmemora obsecro: qd neq; ego habeo: neq; quisq; alia mulier

Vt perhibēt uiri. Si. si qd est qd' doleat dolet: si aut nō est

Tamen hoc hic dolet. Gy. amat hæc mulier. Si. cho

An amare occipere amarum est obsecro? Gy. nanq; ecastor

Amor & melle & felle est fœcundissimus: gustu dat dulce

Amarū ad satietatem usq; aggerit. Si. ad istam faciem est

Morbus qui mea gymnasiū macerat. Gy. perfidiosus

Est amor: Si. ergo in me peculatū facit? Gy. bono animo es:

Erit isti morbo melius. Si. confidam fore si medicus ueniat.

Qui huic morbo facere medicinam potest. Gy. ueniet.

Si. Spissum istud amanti est uerbum ueniet. nisi uenit:

Sed ego mea culpa & stulticia peius misera maceror:

Quia ego illum unū mihi exoptauī qui cū ætate degerē:

Gy. Matronæ magis conducibile ē istuc mea silenium

Vnum amare: & cū eo ætatem exigere: cui nupta ē semel

Verum enim meretrix fortunati est oppidi simillima.

Non potest suam rem optinere sola sine multis uiris:

Si. Hoc uolo agatis: qua accersitæ causa ad me estis eloquar.

Nam mea mater quia ego nolo me meretricem dicier

Obsecuta est: de ea re gessit morem morigeræ mihi

Vt me quem ego amarem grauiter sineret cum eo uiuere.

Le. Stulte ecastor fecit. sed tu en unquam cum quiq; uiro

Consueuisti? Si. nisi quidem cum alcesimarcho nemine:

Neq; pudiciam meam mihi alius quisquam iminuit.

Peculatum. fur arri
nam. Impetū: incē
dium: depeculatio/
nem: peculati: depe
culariq; significat
dirripere exfundā:
a pecūta & pecu'tra
ctū. Depeculassere
est aliquem peculio
spoliare: sicuti de ar
gentassere argento
spoliare. Peculatus
ait pompeius: ē nūc
quod qualescūq; pu
blicum furtum. sed
Indutum est a peco
re: ut pecūta quoq;
ipsa. Iam etiam nō
xii pecore multabā
tur: quia neq; aris
adhuc neq; argen
ti erat copia: itaq;
suprema multa est
am nunc appella
tur. hinc sit uerbum
peculati. Seneca li
bro primo de ira.
Nam cum intrauit
& portis se intulit
modum a captiuis
non accipit. Neq;
enim sepositus est
animus: & extrinse
cus peculatur affe
ctus. Idē libro octa
uo declamationū.

Peculatus.
Peculati.

Depeculati.
De argētasse
re.

Miltades peculat

Spissum.

est dānatusi carcere alligatus decessit. Spissum. seru: tardū peculiariter plauto significat: hinc tardi

gradissimostidē Plautus spissi gradissimos appellat. Qui cū ætate. legēdū q cum ætate. Exigere

ætate. absolueret: traducere. Morigeræ. scribendū morigera: obsecundās: obsequēs. morata. morige

ra: & morosa hāc habēt distantia: qd morosa cōtrariis puerisq; moribus tullius de senectute. At sunt

morosi & anxii: iracundi & difficiles senes. Plautus in aulularia Dūmodo morata ueniat dotata est sa

tis. Imminuit. iminuere est pudicitia præflorare: quo uerbo lactantius uti libro prio diuinarum in

stitutionum. Omitto ut gñes: quas imminuit. Id enim iudicari tolerabile solet: amphitryonem ac

Tyndarum præterire non possum: quorum domos dedecore atq; infamia plenissimas reddidit.

Infinuare.
Conspicillo.

Infinuauit. Ingeffit: implicuit: imiscuit: per quendam ueluti sinum & anfractum. Conspicillo. marcellus. conspicillum unde conspiciere possis. Plautus in medico. In conspicillo aseruabam pallium obseruabam. Videtur tamen hic plautum conspicillum nuncupare conspiciendi gradalem passum: quo urbane amasellam puellam oculo tenuis insequentes obseruant: ut conspicillo pro contemplatu dicas. Subegit. coegit: sicuti superius diximus ab apuleio usurpari subagitauit in eadem significantia: qua & nunc subegit ponitur. Incordies. priscum uerbum significans corde reuocare: recordare: reminiscere. Pro

Incordies.

mitto. lege cum simplo. r. ab infinito promere. Amiculu. runicam: uestitum: ab amiciendo. Vale & salue. reperio nonnunquam saluedi scedentis esse particulam: sicuti aue legitur apud salustium. Velim subintelligere ualere: ceterum pro amore nequeo. Istoc ergo. subintelligere exemplo.

Salue.
Aue.

Saburratae.

Saburrata. facta: sagitata: corbitata: translatio a nauis: quae saburra saburratur hoc est impletur lapillosa harena ut melius in portu contineatur & tutius nauiget ne factetur a uento. In hac significantia corbitant dictum in superioribus: quod ad solidandas Gerrarias naues saburram adhiberent uel id Vergilianum ostendit ex libro quarto georgicon ut Cymbae instabiles uento factante saburram tollunt. Dicitur & alta dictione saburra sabulo hinc sabulosus. Plinius libro decimo tertio. Frugifera uero nusquam nisi in feruida signitur leui sabulosaque terra. Plinius in calce libri duodeuigesimali echini affigentes sese: aut harena saburrantes tempestatis signa sunt. dicitur & sabuletum locus sabulosus. Plinius libro uigesimo septimo crocodilon nascitur in sabuletis.

Sabulosus.

Sabuletum.

- Le: Obsecro quo is homo infinuauit pacto se ad te?
- Si. Per dionysia mater popam me specitatu duxit: dum redeo domum Conspicillo consecutus est: clanculum me usque ad fores Inde in amiciciam infinuauit cum matre & mecum simul Blandiciis: muneribus: donis. Gy. mihi istum hominem uelle dari: Ut ego illum uorsarem. Si. quid opus est uerbis? consuetudine. Coepi amare contra ego illum. & ille me. Le. o mea silentium: quid est? Assimulare amare oportet: nam si ames extemplo Melius illi multo quem ames consulas: quam rei tuae?
- Si. At ille coceptis iurauit uerbis apud matrem meam me uxorem ducturum esse ei nunc alia ducenda est domum suam cognata leniensis Quae habitat hic in proximo. nam enim pater eius subegit nunc mea mihi Irata est mihi quia non redierim domum ad se postquam eam rem rescierim Eum uxorem ducturum esse aliam. Le. nihil amare iniurium est.
- Si. Nunc te amabo ut hanc triduum hoc solum sinas Esse: & hic seruare apud me: nam ad matrem accersita sum
- Le. Quamquam mihi istud erit molestum triduum: & damnum dabis Faciam. S. facis benigne & amice: sed tu gymnasium mea Si me absente alcesimarchus ueniet nolito acriter Eum inclamare: & ut erga me est meritis incordies tamen Sed amabo tranquille. ne quid quod illi doleat dixeris: Accipias clauis. si quid tibi opus erit promptu promitto. Ego uolo ire. Gy. ut mihi exciuisisti lachrymas.
- Si. Gymnasium mea bene uale. Gy. cura te amabo: siccine Immunda obsecro ibis? Si. immundas fortunas aequum est Squallorem sequi. Gy. amiculum hoc sustolle saltem.
- Si. Sine trahi quum egomet trahor. Gy. quando ita tibi iuuat. Vale atque salue. Si. si possum uelim
- Gy. Nunquid me uis mater intro quin eam ecastor mihi uisa amare
- Le. Istoc ergo auris grauiter obtundo tuas: ne quem ames:
- Gy. Nunquid me uis? Le. ut ualeas. Gy. uale.

Lena.

Dem mihi magnae quod parti est uicium mulierum quae nunc i Quastu facim? quae ubi saburratae sum? lagiloque extemplo Sum? plus loquimur quam sat est. nam illam ego olim quae hinc

Hinc adprime. scribendū hinc est adprime: hoc est in lemnū profectus est: ut sibi uxore sicyoniam conciliet: est quoq; posuit pro abest: sicuti ire pro abire crebra loquendi figura poetis. Flore liberi.

Flens abiit parvolā puellā proiectā ex angiportu sustuli.
 Adulescens quidā hinc adprime nobilis: quin ego nunc
 Quasi sum honesta mea ex snia. quia quæ adeo me cōpleui
 Flore liberi magis libera uti lingua cōlibitum est mihi.
 Tacere nequeo misera qđ tacito usus ē sityōe lūmo genere ei
 Viuit pater: is amore misere hanc deperit mulierculam
 Quæ hinc mō flēs abiit: cōtra amorē eū hęc pdite perditast:
 Eā meæ ego amicæ dono huic meretrici dedi qđ sæpe mecū
 Mentionē fecerit pueræ aut puellā alicūde ut reperirē sibi
 Recēs natū eapse qđ sibi suppōert: ubi mihi potestas pmū euēit
 Illico feci eius ei: qđ me orauit copiā. postq̄ eā puellā a me
 Accepit. ilico eādē puellā pepit: quā a me accepat sic obstetricis
 Opera: & sine dolorib⁹ itē ut aliæ pariūt quæ malū q̄rūt sibi
 Nam amatorē aiebat esse peregrinū sibi: suspicionē eius rei
 Facere grā: id duæ nos solæ scim⁹. ego quæ illi dedi: & illa quæ
 A me accepit præter uos qđ hęc sic res gesta ē. si qđ us⁹ uenerit
 Meminisse ego hanc rem uos uolo. ego abeo domum.

Prologus. Auxilium.

u Trūq; hęc & multiloq; & multibiba ē an⁹: satie uix reliq;
 Deo qđ loqret loci: ita pperauit de puellæ ploq; suppone.
 Quod si tacuisset tamē ego erā dictur⁹. de⁹ qđ poterā planius
 Nā mihi auxilio ē nomē: nūc operā date: ut ego argumentū
 Hoc uobis plane perputē. fuere sityoni iamdiu dionysia:
 Mercator uenit huc ad ludos lemnii: isq; hic compressit
 Virginem adulescentulus uinulentus multa nocte in uia
 Is ubi malā rē scit se meruisse ilico pedib⁹ perfugiū peperit.
 Is lemnii aufugit: ubi habitabat: tū illa quam cōpresserat
 Decimo post mēse exacto hic pepit filiā: quoniā reū ei⁹ facti
 Nescit qui sciet: paternū seruū sui participat consilii:
 Dat eam puellam ei seruo exponendam ad necem:
 Is eā proiecit: hęc puellā sustulit: ille clā obseruauit seru⁹
 Quo aut quas ī ædib⁹ hęc puellā deferat: ut eāpse uos audistis.
 Confiterier: dat eam puellam meretrici melenidi: eaque
 Educauit eam sibi pro filia bene: ac pudice: tum illic autē
 Lemnius propinquam uxorem duxit cognatam suam.
 Ea diem suū obiit: facta morigera est uiro: postq̄ ille uxori
 Iusta fecit: ilico huc cōmigravit: duxit uxorem huc sibi
 Eandem: quam olim uirginem hic compresserat: & eam
 Cognoscit esse quam compresserat: illa illi dicit
 Eius se ex iniuria peperisse gnaram: atq; eam se seruo ilico
 Dedisse exponendam. ille extemplo seruolū iubet illum

profecto in uino ue
 ritas est. Archanū
 demēs detegit ebrie
 tas. Tum uoces ut
 Plinius autor est ef
 feruntur per iugulū
 mox redundatura.
 Plato ī alcibiade ut
 ni Inquit ueritatē si
 llam esse. Scitum est
 adagiū græcum in
 hęc uerba. εν οίνω
 ο ληθῆια. παρολολα
 παροσον ο οινος
 τους ευτηπλασε
 vous αυτου ο πο
 τοισι παραδεικνυ
 ουσιν. hoc est in ui
 no ueritas: quod te
 mulenti mentē suā
 nudare cōstauerūt

Sine doloribus.

quod scilicet partu
 rientis dolores per
 pessa nō est. Suspi
 tionem eius rei. tu
 scribe suppositionē
 Præter uos quidē.
 præter uos spectato
 res: quibus nunc rē
 ipsam renarraui.

Satine; satine?
 Poteram planius
 alibi codicum pleni
 us iuuenies. non ma
 gnæ rei mendum.

Perputem pure:
 pure: & sinceriter
 enunciem. Lem
 nium Aufugit. non
 nulli codices. habēt
 lemnium aufugit.

Reum eius facti
 puella nō nouit no
 xium: & eius stupri
 lemnium autorem.

Paternum seruū.
 proinde chariorem
 & amantiozem filia
 herilis. hic lampadi
 scum significat.

In uino uer
 tas.

Si sua queat, si alii
 quomodo. Sufu-
 lerit, lege sustulerat
Expungere. Expungat, delea-
 tur, iducatur. Locus
 in persolio. expun-
 gere enim cancella-
 re est a spongia des-
 licti: qua eradeban-
 tur & dispungeban-
 tur: quæ culusq; ge-
 nio refragabantur
 Nomen, debitum.
 super hoc multa in
 superioribus. Ve-
 sunt humana, ut lu-
 brica est humana cõ-
 ditio: quod scilicet
 ropper hoc est repẽ-
 te fortunæ cõmuta-
 tur hominib9. Vir-
 tute uera, alibi legi-
 tur uirtute uestra.
 Vestris uictis, pro-
 fligatis fortassis &
 mutilatis ab Anni-
 bale. Alibi Inuictis
 scriptum est. Foras
 quæram, scribendũ
 foris quæram. An-
 tideo, antisto: supe-
Appetere. ro. Appetit, impe-
 tit: Inuadit: Irruit:
 Iactat largitur, scri-
 bendum iactat largi-
 ter. Maritum, se-
 ritus: crudelibus: im-
 petuosis: quod scilicet
 mare semper est
 mobile & fluctuosũ
 Expetitur, lege ex-
 peritur: experientia
 suæ sauitudis exer-
 cet. Contingere,
 cupio: ut quod cu-
 pis id di præstent:
 ut di scilicet te per-
 dant.

Eundem prosequi si qua queat reperire quæ sustulerit
 Ei rei nunc suam operam usq; seruus dat si possiet
 Meretricem illam inuenire: quam olim tollere: quum ipse
 Exponebat ex insidiis uiderat, nunc quod reliquum
 Restat uolo persoluere: ut expungatur nomen: ne quid
 Debeam: adulescens hic est sityoni, ei uiuit pater.
 Is amore proiecticiam illam deperit.
 Quæ dudum flens hinc abiit ad matrem suam: & illa
 Hunc contra, qui est amor suauissimus: ut sunt humana
 Nihil est perpetuum datum, pater adulescenti
 Dare uult uxorem, hoc ubi
 Mater resciauit, iussit accersi ad eam domum.
 Hæc res gesta sic est, bene ualete & uincite
 Virtute uera, quod fecistis antihæc.
 Seruate uostros socios ueteres & novos.
 Augete auxilia uestris uictis legionib9: perditæ perduelles.
 Parite laudem & lauream: & uobis uicti peni pœnas sufferat.

Alcesimarchus Adol. Melenis Lena.

Al: Redo ego amorẽ primũ apud hoies carnificinã cõmẽtũ
c Hæc ego de me coniecturã domi facio: ni foras quæra.
 Qui oes hoies supo, atq; antideo cruciabilitatib9 animi.
 Iactor: crucior: agitor: stimulator, uersor in amoris rota miser.
 Exanimor: feror: differor: distrahor: deripior: ita nullam mẽtem
 Animi habeo: ubi sum: ibi non sum: ubi non sum: ibi est anim9.
 Ita mihi oia ingenia sunt: quod lubet: nõ lubet iam id continuo.
 Ita me amor lapsus animi ludificat: fugat: agit: appetit.
 Raptat: retinet: iactat: largitur: quod dat nõ dat: deludit.
 Modo quod suasisit dissuasit: quod dissuasit: id ostentat.
 Maritum moribus mecũ experitur: ita meum frangit amãtem
 Animũ: neq; nisi quia miser ne eo pessum, mihi ulla abest
 Perdito perniciis: ita pater apud uillam detinuit me hos dies sex
 Ruri continuos: neq; licitum interea est meam amicam uisere.
 Est ne hoc miserum memoratu? Me, eo facetus: quia tibi
 Alia est sponsa locuples lemnia: habeas: neq; nos factione tanta
 Quanta tu sumus neq; opes nostræ tam sunt ualidæ q̃ tuæ.
 Veruntamen haud metuo ne iusiurandum nostrum quisquam
 Culpitet: tum iam si quid tibi dolebit: scies qua doleat gratia
Al: Di me perdant, Me, quodcunq; optes tibi uelim contingere.
Al: Si illam uxorem duxero mihi unq̃ quam despondit pater
Me: Et me si unq̃ tibi uxorem filiam dederero meam
Al: Periurare me patiere? **Me:** atq; aliquanto facilius

Abi quærere. uetus elocutio: hoc est uade quæsitum. Confregisti tesseram. scribe ex eruditorum testimonio. fidei confregisti tesseram. Interpretes papini tradit tesseram solitam dari hospitibus medi am incisam: quam quicumq; apportasset ex utroq; ad hos hospites id frustulum scire possent illum amicum esse suum: & hæc tessera fidei appellabatur. In alia significatione tessera significatum id uocatur: quod militibus præbent impatores: quod tenent omnes: & hoc obseruabatur ne in castris delitescerent exploratores: ut ex autoritate uegetii christus p tessera dabat: seu spiritus sanctus: & id genus reliqua

Tessera ho
spitalis.
Tessera mili
taris.

Quam me meamq; rem perire: & ludificare filiam.
Abi quærere ubi tuo iurâdo satis sit subsidii. hic apud nos iâ
Alcesimarche cōfregisti tessera. Al. face semel periculum
M. Sæpe feci. qd factū queror. Al. redde mihi illâ. Me. iter nouâ
Rem uerbū usurpabo uet? qd dedi datū nō uellē qd reliquū
Est nō dabo. Al. nō remissura es mihi illâ? Me. p me responsa
Tibi. Al. nō remittes? Me. scis iam dudū oēm meā sententiā
Al. Satin istuc tibi in corde certū ē? Me. qn ego cōmentor quidē
Non edepol istæc tua dicta nunc in auris recipio.
Al. Nōthem qd agis? Me. igit aiūm aduortite: iâ ut qd agas scias
At ita me di deæq; superi: atq; inferi: & medioxumi: itaq; me
Iuno regina: & iouis supremi filia: itaq; me saturnus
Eius ecastor pater. itaq; ops opulenta illius auia.

Tranquillus autor est caisæ casarē sub inde priapū & uene rem dedisse: symbo lum græci dicunt: ē quoq; tessera nomē frumētaria largitio nis. Dabatur enī in ditū pauperiorib; quibus: cum id ostē rassent: per adles agoranomos frum tum largitione pu blica dabatur: qua donatione frumen taria & hodie bono nenses utuntur i sa turnalibus. Dicitur quis deniq; tessera si dei fregisse cum ex amicitia: fide: hospi tiorq; pristino re

Tessera fru
mentaria.

puellatur ut amplius in locum amicorum non recipiatur. Plautus itidem in penulo. Deum ho spiralem & Tesseram mecum fero. Seruius libro septimo æneidos Tessera symbolum belli & cur: quod ad pugnam exeuntibus datur scilicet propter confusionem euitandam ut fuit in bello Marilardeus: in syllæ apollo delphicus: in casaris uenus genitrix. Medioxumi. medioxumi di uocā tur potestates mediæ. De quibus hæc lucius libro de dogmate platonis. Deorum plato trinas nuncu pat potestates: quorum est unus sūmus: primus & solus ille ultramondanus: incorporeus: quē patrem & architectum huius diu orbis superius ostendimus. Aliud est genus quale astra habent: cæteraq; nu mina: quos cælicolas uocamus. Tertium habent: quos medioximos romani ueteres appellant: quod ex sui ratione & loco: & potestate dis summis sunt minores: hominum natura profecto maiores. In hanc sententiam Seruius libro octauo æneidos. Herculem cōmunem deum dixit utriusq; naturæ me dium & inter mortalitatem & diuinitatem: sunt numina aliqua tantum cælestia: aliqua tantum terre rria: aliqua media: quos deos Apuleius medioximos uocat. Medioximum simpliciter pro mediocri ponunt & medio. Sidonius in epistolis. Ibi te inter spiritales regulas uel forenses medioximum qui dam conclonātem: quippe utrarumq; doctissimum disciplinarum pariter erectis sensibus: auribusq; curuatis amtebamus. Super dis ipsis medioximis non inferum erit nec intempestiuum capellæ uer ba inserere ex nuptiis philologiae & mercurii libro secundo. Hic tutelator fidissimusq; germanus om nium animos mentesq; custodit: & quoniam cogitationum archana sæpe annunciant potestatis eti am angelus nuncupari poterit: hos omnes græci Σηδονοσ dicunt απο τοῦ θεου; latini medioximos uocant: qui quidem omnes minus lucidæ splendentq; naturæ q̄ illi cælestes sicut conspi cis approbantur: nec tamen ita sunt corpulenti ut hominum capiantur obruitu. hi igitur lares hi post membrorum nexus degunt animæ purioresq; plerunq; pro meritorum excellentia: subuehuntur etiam circulum solis: ac flammania septa transiliunt. Priscianus. locale est quod locum signifi cat: ut propinquus: longinquus: proximus: medioximus. Plautus in cistellaria. ac ita me di deæq; su peri infimi & medioxumi. Saturnus. post saturnum in probis exemplaribus subiungitur patruus. Fulgentius saturnum pollucis filium dicit opis maritum: senforem: uellato capite falcem gerentem: culus uirilia abscisa & in mare profecta uenerem genere. Hic saturnus primus in italia regnum op tinuit: hicq; per annonæ prærogationem ad se populos attrahens a saturando dictus est saturnus. opis quoq; eius uxor: eo quod opem esurientibus ferret edita est. pollucis etiam filium siue a pollen do siue a pollucibilitate: quam nos humanitatem dicimus. Nam & apollophanes in epico carmine scribit saturnum quasi sacrum uouu. uouu enim græce sensus dicitur: aut satorem uou quasi diuinū sensum creantem omnia. Eius ecastor. Melanis loquitur: & corrigi alcesimarchum ob amoris æstum dementientem. Itaq; ops. alcesimarchus loqui progreditur.

Medioxumi
di.

Tutelator.

Lares.

Saturnus un.

Pollucibilis

Immo mater. melanis uerba. Iuno filia. loquitur alcesimarchus: a iuuando iunone uocata ful-
patellari di. gentus approbat. Est sumus iuppiter. scribe & sumus iuppiter. Patellari. di minutuli quod patel-
la colerentur: dicunt & infimates Ouidius in secundo fastorum.

Et libare dapes: ut grati pignus amoris

Nutriet ininctos missa patella cibos. Idem libro sexto
fastorum. Venit in hos anos aliquo de more uetustas,

Fert missos uestae

pura patella cibos.

Semones di.

Hos patellarios de
os sunt qui semones
appellat: alii medo
ximos. De semoni
bus haec placides.
semones dicit uolue-
runt deos: quos caelo
nec dignos ascribe-
rent ob meriti pau-
pertatem: sicut pri-
pus: hippo: uertum-
nus. Nec terrenos
eos deputare uellent
pro gratiae uenera-
tione: sicut Varro in
mystagora libro ait
Semoneq; iseri de
relieto deum depin-

Al. Immo mater qdē. M. iano filia: & saturn' patru' ē sum' iupiter

Al. Tu melenis propter te haec pecco. Me. perge dicere.

Al. An ne ut et quid cōsultura sis sciam? M. perge eloq. nō remittā.

Definitum est. Al. enim uero ita me iupiter. itaq; me iuno. &

Saturnus ita: quid dicam nescio. iā scio. imo mulier audi. meam

Vt scias sententiā. di me omnes magni: minutiq; & patellariū

Faxint ne ego uiuus dem sauium silenio: nisi ego te

Tuamq; filiam: meq; hodie obtruncauero. postea autem

Cum primo luci cras nisi ambo occidero: & equidem hercle nisi

Perdam te tertio: omnis efflixero: nisi tu illam remittis ad me

Dixi quae uolui. uale. Me. abiit intro iratus. quid ego nunc agā?

Si redierit illa ad hunc: ibidem loci res erit: ubi odiū oceperit :

Loc9 In Iulio
explicatus.
De Iuno pul-
cra.

nato attollam oratiōis eloquio. Lulus scribit dicatū a romanis templū sentoni iano: Tu nihili dicto
nem dele: & illius instar adscribito semoni iano ob praedictā fulgentii rationē. *εκρυβος* & exacte lu-
num poteris succidaneū pristinae dictioni apponere: quē in cohorte semonum anumerari nil obstat
Hoc ut insignitius & apertius intelligas audiendus est in pescenio nigro Spartianus. Et quoniam del-
luni sectus mentionē scendū doctissimis id memoriae proditum: atq; ita nunc quoq; a carrenis pra-
cipue haberi: ut qui lunā fāmīneo nomine ac sexu putauerit nuncupandam: is addictus mulieribus
semper inseruit. At qui uero mare esse crediderit: is dominetur uxori: neq; ullas muliebres patrias in-
fidias. Vnde quāuis graeci uel aegyptii eo genere quo fāmīnā hominem etiam lunam deam dicunt.
Mystice tamen deum dicant. Semonem censet Augustinus Ianum dici quod praesit seminio quando
concepitur infans. Inuitant haec spartiani uerba ut grato nec inamāno diuerticulo enarrem enoda-
tus carmen id Claudiani in Caretium.

Quod turpem pateris iam cano podice morbum

Fāmīnets signis luna uenusaq; fuit.

Est enī fāmīneū sidus luna ad mollitatē & impudicitā aurigatrix. scribit Matern9 libro sexto mathe-
seos meretricaria omnia uitia prouenire ex irradiatiōe lunae: & quod pro claudiano facit addit hoc.

Si luna in fāmīninis signis posita horoscopo i fāmīnino signo collocata: latētes cōnados efficit. si ue-
ro horoscopus i matutino ortu fuerit collocatus facit in ista libidinum labe publicari. Sed ut in eodē

salu apros capia duos explicatus enarrandū id satyri carmen. & p Iunonē domini iurante ministro.

Omissis his: quae ab enarratoribus ceteris aggeratim referunt. ego Iunonē apud satyrographū pro

luna ponti crediderim: hoc sensu. Minister ut mollitatis postremissima uideat iusiurandū usurpat per

lunā: quae impudicissimos facit: & prapostera libidinis scoria possessos. scripsimus enī redundat in

Satyri locus si inducat ministrū per lunā poti9 q; per lunū iurare. eū lunae nō luno ut sit cynedior sub

fāmīnina cultura inseruit. Nec inelegās est illa interpretatio: seruū mollē & euitratū iurare p Iunonē

hoc est per genitū fāmīneū: cui natura muliebris coherentior est. Sortiti. n. sumus praesides duos deos

Iunonē & genitū: masculus genius est: fāmīneus iuno. Hic igitur mauult per numen fāmīneū hoc est

Iunonē deterare q; per masculū genitū scilicet: probro enī & dedecore infamatissima libidinis fāmīne

is numinibus aprior ē q; utriuslibus. Socrates apud platonē p Iunonē iurat ut regerat fortassis impudi-

ciā confertori. Dissimulātor erat socrates & aduersariū taxās in transcursu quodāmodo aliud agēs

uellicās hic *εἰς* appellatus ē. De Iunōe & Genio Plin9 hac lib. secūdo natural' historiae. Quāobre

maior caelstū ppl's etiāq; hominū intelligi potest: cum singuli quoq; ex semetipsis totidē deos faciant:

Iunones geniosq; adoptādo sibi. possemus intelligere Iunonē deū esse fāmīnis tm̄ una orietē: genitū

uiris. Sed absq; scriptoris opinati futura nil ausim affirmare. Nisi ego te. scribēdū nā p certe. Pri-

mo laet. cōmodius lucu pro luce more loquendi priſco sicuti in amphitryone rettulimus.

Nodus satyri
enodatus.

Cur socrates
p Iunonē iu-
ret.

Irō socrates.

Moderatrix. astuta: callida: uersipellis: ita tortuosum & flexuosum moderabatur ut nanctici dissimilime potuerit. Inmemorabilis. in memorem se fingens siue quae memorare noleret. Exculpfi. est cui: extorfi. Marcellus exculpere est extorquere. Plautus in Cistellaria. In quaestione uix exculpfi ut diceret. Lucilius satyrarum libro secundo. Nunc nomen iamque ex testibus ipse rogando exculpfi. Idem ut exurgenti leont ex ore exculpere praedam. Ambrosius in epistola ad hireneum. & si iam in superiore epistola hanc quam praeposuisti quaestiuuncula absoluerim: tamen aliquid plenius requirerem tibi ut filio auf

ferre atque exculpere non supersederim.

Modiolum. hypo coristicos a modio deflectitur: sunt tamen qui doliolum legant.

Quid gaudeas. scribendum quod gaudeas: bonum quod tibi di praestet facio.

Mos amabilis salutationis. Hippodromo. decursorio loco harenulento:

ubi equi clibanarii: & ceteri quoque decurrunt in ππον equi graeci uocant: & σπονον cursum. Reperto & caradromon uocatum. Martialis hippodromon ungula pulsar. Ut audire. utinam di faxint

Inquit: ut rem mihi perniciosam percipere non queas: sed

bacchus uerimolae pater id a me etiam inulta exculpit. Hic Melenis loquitur.

Pergo illa. Lampadio loquitur. Sed & haec in pristinam seriem colluxata: percerpta & demembra

ta redigenda sunt sic fere. pergo illo.

Subagito blandis & benedictis dictis. Illec si anus.

Fortius forti fortuna aures obserat. Lemniam foras uoco.

Lampadio ait se ut de uirgine quidpiam exploraret recta profectum esse illuc ad lenam: quae sibi puellam superposuerat: si forte illec anus subitellige quid exloqueretur: aut benedictis demulta uerbis: aut aniliter desipiens: & garrulitate intermina secreta animi depromens. sed obserat aures forti fortuna fortius: quae fortuna bruta fingitur: obaudiens: & surda. Huc spectat id boetii. Hei mihi quam surda miseros auertitur aure. Cebes in enchiridio: cui titulus est pinax fortunae surda aure fingit querelas miserorum refugere. Fortis peculiari cognomento uocatur. Scribit plura: chus in problematis seruium. Tulium aedem fortis fortunae extruxisse primogenita: & mascula. sed est unum propriae fortunae templum. Aliud conuertentis: aliud beneferantis: uirginis aliud: quorum cognomenta quis persequi posset cum fortuna uiscata: templum sit quasi ab ea nos procul captamur: & negotiis ac rebus inhaeremus. De forti fortuna Ouidius libro sexto fastorum.

Quam cito uenerunt fortunae fortis honores.

Post septem lucas Iunius actus erit.

Fortuna distinguitur a fato & natura his uerbis serui. Tribus enim humana ultra continetur: natura: cui ultra centum & uiginti solstitialia annos concessum non est. Fato: cui nonaginta anni: hoc est tres saturni cursus exitium creant: nisi forte aliarum stellarum benignitas etiam tertium

t. lili

Surda fortuna.

Fortis fortuna.

Primogenita.

Mascula.

Propria.

Conuertens.

Bene sperans.

Virgo.

Uiscata.

Fortuna.

Fatum. differt.

Natura.

Illam extrudet quam hanc uxorem lemniam ducet domum.

Sed tamen ibo & persequar amans ne quid faciat cauto opus est.

Postremo quando aequa lege pauperi cum diuite non licet perdam

Operam potius quam carebo filia: sed quis hic est qui recta platea

Cursum hic contendit suum: & illud paueo: & hoc formido

Ita tota sum misera in metu

Lampadiscus.

a Num sectatus sum clamore per uias miserissima habui

Ut illaec hodie quot modis moderatrix fuit?

Atque inaeorabilis: quot illi blandicias: quod illi promisi boni: quot

Admoui fabricas: quot fallacias in quaestione uix exculpfi ut

Diceret: quia ei promisi modiolum uini dare.

Phanostrata. Melenis. Lampadiscus.

Ph. a Udire uocem uisa sum ante aedis moei lampadisci serui

La. Non surda es hera: recte audiuisti. Ph. quid agis hic? La. quid

Gaudeas. Ph. quid id est? La. hic ex hisce aedibus paulo prius uidi exeuntem

Mulierem. Ph. illam quam meam genatam sustulerat? La. re tenes.

Ph. Quid postea? La. dico ei quo pacto eam ab hippodromo uideri

Herile filiam nostram sustollere. Ph. extimuit tu illam? M. iam horret

Corporis: cor salit: nam mihi ab hippodromo memini adferri puellam

Puellam: eamque me mihi supponere. Ph. age perge quaso: aius

Audire expetit ut res gesta sit. La. ut audire non queas.

Pergo: illa

dictis illaec te anus

fortu

seras uocat.

ta redigenda sunt sic fere. pergo illo.

Subagito blandis & benedictis dictis. Illec si anus.

Fortius forti fortuna aures obserat. Lemniam foras uoco.

Lampadio ait se ut de uirgine quidpiam exploraret recta profectum esse illuc ad lenam: quae sibi puellam superposuerat: si forte illec anus subitellige quid exloqueretur: aut benedictis demulta uerbis: aut aniliter desipiens: & garrulitate intermina secreta animi depromens. sed obserat aures forti fortuna fortius: quae fortuna bruta fingitur: obaudiens: & surda. Huc spectat id boetii. Hei mihi quam surda miseros auertitur aure. Cebes in enchiridio: cui titulus est pinax fortunae surda aure fingit querelas miserorum refugere. Fortis peculiari cognomento uocatur. Scribit plura: chus in problematis seruium. Tulium aedem fortis fortunae extruxisse primogenita: & mascula. sed est unum propriae fortunae templum. Aliud conuertentis: aliud beneferantis: uirginis aliud: quorum cognomenta quis persequi posset cum fortuna uiscata: templum sit quasi ab ea nos procul captamur: & negotiis ac rebus inhaeremus. De forti fortuna Ouidius libro sexto fastorum.

Quam cito uenerunt fortunae fortis honores.

Post septem lucas Iunius actus erit.

Fortuna distinguitur a fato & natura his uerbis serui. Tribus enim humana ultra continetur: natura: cui ultra centum & uiginti solstitialia annos concessum non est. Fato: cui nonaginta anni: hoc est tres saturni cursus exitium creant: nisi forte aliarum stellarum benignitas etiam tertium

t. lili

Surda fortuna.

Fortis fortuna.

Primogenita.

Mascula.

Propria.

Conuertens.

Bene sperans.

Virgo.

Uiscata.

Fortuna.

Fatum. differt.

Natura.

elius superet cursum : fortuna idest casu : qui ad omnia pertinet : quæ extrinsecus sunt : ut ad rui / nam : incendia : naufragia : uenena . Bene ergo dixit fortuna . Sic Cicero in philippicis . Multa mihi im / minere uideor præter naturam præterq̄ fatum . idest gladii Antoni ex casu . Columella libro undeci / mo . Et celebres fortis fortunæ dicite laudes . Meritis exactis hilarisq̄ recurrere i ortos . Varro quoq̄ / libro secundo de lingua latina . Dies fortis fortunæ appellatus a seruiore rege : quod is fanum fortis for / tunæ secundum tyberim ex tra urbem dedicauit . leptide non minus q̄ copiose fortunæ cognomenta

plinius explicat li / bro naturalis histo / riæ secundo . Toto / quippe mundo & lo / cis omnibus : omni / busq̄ horis : omnif / uocibus fortuna so / la inuocatur : & una / nominatur : una ac / cusatur : una agitur / rea : una cogitatur : / sola laudat̄ : sola ar / guitur : & cum cõul / tils colit̄ : uolubilis / a plerisq̄ uero & cæ / ca etiam existimata / uaga : inconstas : in / certa : uaria : idigno / rumq̄ fauerix : huic / omnia expesa : huic / omnia feruntur ex

Nã illæc tibi nutrix ẽ . me matrem cẽseas . ego & reduco : & uoco / Ad diuitias ubi tu locere in luculentã familiã : unde tibi talenta / Magna uiginti pater det dotis : non enim hic ubi ex tusco modo / Tute tibi indigne dotem quæras corpore .

Ph. An amabo meretrix illa est quæ illam sustulit̄ ?

La. Immo meretrix fuit . sed ut sit de ea re eloquar : iam

Perducebam illam ad me suadela mea : anus ei amplexa est genua / Plorans . obsecrans nõ deserat se : eam suã esse filiam : seque eam / Peperisse sancte adiurabat mihi : istanc quam quæris inquit / Ego amicæ . meæ dedi : quæ educaret eam pro filiola sua .

Et uiuit inquit . ubi ea est inquam extemplo

Seruate di me obsecro . Me . at me perditis

Ph. Quo illam dedisset exquisisse oportuit . La. quæsiui : & dixit

cepta : & in tota ratione mortalium sola utranq̄ paginã facit . Lemniam . puellam silentiũ ex lemnio / adulescentulo oriundam : a qua Lampadiscus exculperet & eliceret natalia & inditta furatrinæ : & his / uerbis exantabat teneritate uirginale nurrice melenida inquit non ueris esse non matrem . Me / matrem censeas legendũ est . ne matrẽ censeas . Tusco modo . prurioso & postremissime libidinoso / qui ut plautinis hisce patet exponebant uirgines ut dotem procerum concubitu pararet̄ . Hoc : quod / equidem nouerim : non reperio apud idoneos autores . simile tamẽ quidpiam legi . Adulescentẽ egre / giæ formositatis ethruscũ ut euitaret insultus & illecebras mulierũ ob etus mirandam pulcritudinẽ

Tusci libidi / nosi .

Pudicetta Iu / uenis tusci .

deperentiũ ardentem & efficitũ : uultum amoris illicitum inumeris uulneribus sedasse ad arma cupi / dit̄is infringenda munimentum firmissimum : ut a libidine nimia fæminarum ethruscarum uerisimi / le fuerit nuptiales apparatus corporis stupro quærere . Mamertinus in panegyrico ad Iulianum . no / bilem ethurix adulescentem ferunt cum propter extimã formæ dignitatẽ multarum in se fæmina / rum amores excitasset : faciem suam ad oblitte randã pulcritudinẽ uulneribus sauciãsse . Reperio ta / men ethruscas præconits eruditorum celebrari ut pudicitia columina . Martialis . Deq̄ coloratis nõ / quã lita mater ethruscis . Durus ariscna de regione pater . hæc causa multos mouet ut osco modo scri / bant : Fuerunt enim osci : opici : & uolsce populi italia : apud quos fuit creber usus libidinum : hinc illa / prisel poetæ sententia . oscæ & uolsce loquitur latine nescit . Verba imprætextata & spurca uocitatur / oscena ab his populis nõ autem obscena ut priselianus autumat ab obs & cæno . Opici quod superest / explicandum sordidi uocitantur ab impuritia & illuue populorum opicorum . Illuuiosos : fetidos : & / olenticetos mures inde satyrus opicos appellat eo uersu .

Osci libidi / nosi .

Oscæ uerba / unde .

Cur opici / mures iuue / nali .

Mos cyprio / rum .

Et diuina opici rodebant carmina mures .

Extat illa aduersus intemperias græculorum catonis censoria obfurgatio : Nos spurios dicunt & opi / corum cognomento dedecorant . Sunt qui cyprio scribant : quod scilicet cypriti cultras & magnificen / ter ornatas uirgines in litus exponebant stupro alienigenarum sibi dotem quesituras . Lactantiũ in / cypro uenerem artem meretriciam exercuisse refert̄ . De mollitiẽ cypriorum hoc prodit̄ Valerius ma / ximus libro nono factorum dictorumq̄ memorabilem . Sed tamen effaminatio multitudinis cyprio / rum : qui reginas suas mulierum corporibus uelut gradibus constructis quo mollius uestigia pedum / ponerent currus conscendere æquo animo sustinebant . uiris si uiri erant uita carere q̄ tam delicato / imperio obtemperare satius fuit . Suadela mea . mea persuasione : illicito & adlectatione uerborum / illiciti & pellaci . Suadela persuasione dea existimata : quam græci pitho uocitant : hanc rotis insisten / tem depictam Plinius attestatur : & si pisto pro credulitate nonnulli intelligant . Suademedullam uo / cat ennius . Verba Ciceroniana sunt hæc ex catone maioris . At qui eos omnes : quos commemorauit / his studiis flagrantem senes uidimus . Marcum uero cethegum : quem recte suademedullam dixit en / nus : quanto studio exerceri uidebamus etiam senem ? Gaza Theodorus allucinatus est : qui locum

Suadela . / Pitho . / Suademedul / la .

eliceronts uertens cum pitho debulisset: *μελιγρην* hoc est sua uiloquum transtulit. Ennii uerba sic ampliter enodat. M. Tullius in bruto. Suadae medulla inquit pitho quam uocant graeci: cuius esse etor est orator: hanc suadam appellauit Ennius. eius autem Cethegum medullam fuisse uult: ut quam deam in pericli labris scribit eupolis se sitauisse: huius hic medullam nostrum oratorem dixerit. Ex eupolidos *δημοιοσ* super suada dea uersus subiciamus.

κρατησθησθαι ουτ οσ. εγενετο ανθρωπων λεγειν

Meretrici melenidi. Me. meum elocutum ē nomen: interii!

La. Vbi elocuta ē. ego continuo anum iterrogo ubi habitat in qua

Duc: ac demonstra mihi. auecta ē inq̄ peregre hinc babitatū.

Me. Obstipat aquulam. La. quo auecta est eo sequemur.

Siccine agis nugas: pisti ne hercle hoc lōge dedisti istare usque
Adeo donec se adiurat anus iam mihi monstrare.

Ph. Ah non missam oportuit. La. seruatur. sed illæc se squandam
Aiebat mulierem suā beneuolentē conuenire et prius cōmune
Qua cum id esset sibi negotiū: & scio uenturā. M. me idicauit.

Et suas ad meas miseras alias faciam conscia. Ph. quid nūc

Vis facere me? La. intro abi. atq; aio bono es uir tu? si ueniet

Iube domi opperirier: ne i quæstionē mihi sit: si quid eum

Ego ad anum recurro rursus. Ph. lampadio obsecro

Cura. La. perfectum ego hoc dabo negociū. Ph. deos teq;

Spero. La. eosdem ego uti abeas domum. Me. adulescens

Asta atq; audi. La. men mulier uocas. Me. te:

La. Quid negotii est? nam occupatus sum ampliter

Me. Quis istic habitat. La. dephino dominus meus

dam sedebat in labris. sic demulcebat & solus rhetorū stimulum relinquebat auditoribus. Suadela hæc uocat Oratius. & bene nūmaturum decorat suadela uenusq;. Cicero libro de oratore tertio. Leporē his uocat. Cuius in labris ueteres comici: etiā cum illi male dicerent: quod tamen athenis fieri: licebat: leporem habitasse dixerunt: tantamq; in eo uim fuisse: ut in eorū mentibus: qui audissent: quasi aculeos. quosdā relinqueret. Quintilianus libro decimo: & quori de pericle ueteris comædiæ testimoniū est in hunc transferri iustissime possit: in labris eius sedisse quandam persuadendi deam. nos Carmine ad episcopum sigismundum gonzagam sic propemodum.

Quod Labris sedit amantis

Mellifluens nectar: dulci & suadela nitore

Suada dedit pitho: quam quondam græcia fatur

Ore periclaro cunctos fudisse lepores.

Rhetorica quæ sit explicaturus quintilianus inquit esse *πιθοῦσ* *δημοιουργον* hoc est artificem persuasionis. Martianus libro primo de nuptiis philologia.

Iugalis ergo blanda nutum præstrue

Nostrisq; suada adlubefcat nrisibus.

Elocutū est nomen. corrige. elocut⁹ est nomē. Obstipat aquā. metaphoricos aquā claudit & sterne uera de me sperare posset. Stipare claudere significat: ppter ea aquā stipare idē ē quod oblitmare: luta mento reticulato claudere ut a pristino suo sibi itinere diuertat. hæret aqua prouerbis est apud marcū tullium in officiis: de quo superius diximus. Hoc longe dedisti instare. in sinceris: & iis quæ non adhuc intercederunt exemplaribus legitur. hanc longe tulisti in stadio Interrogat enim si lemnam puellam supponendam disire & longule tulit a stadio. quoniam in superioribus dixerat. Nam mihi ab hippodromo memini adferri paruulam puellam eamq; me mihi supponere. Ad meas miseras. lege ac meas miseras. Consciam. phanostatam ubi sit sua filia. Si quid eum. in membrana celsi codicibus scriptum est si quid eum uelism. Spero. te scilicet in portu salutis reducturū filia negocium. Eosdem ego. eosdem oro deos inq̄ lampadio: ut salua redux & incolumis filia possim into redpedet: & hinc sensus constat si habeas cū afflatu legis. Dephino domin⁹. alibi codicū legit demiphon.

οποτε παρελθοι
ωσπερ οι αγαθοι.

δρομουσ

εκακαιδεκα ποδων

ηρει λεγων τουσ

ρητορασ

ταχυν λεγεισ με

προσ δεγαυτου

τωτοχει

πειθωτισ επεκαδι

ζεν επι τοιο χη

λεσιν

ουτωσ εκηλει και

μονοστων ρητοσ

ρων

το κεντρον εγκαι

τελιτε τοιο ακρω

μενοιοσ.

Idest. optimus hic

fuit usrox in forum

cum dicturus exiret

quemadmodū bo

ni cursores sexdecī

superabat rhetoras

dicens oratione pe

destri: celerem dicis

me: præter ipius ce

leritatē suadela quæ

Sigismodus
parmæ epi /
scopus.

Suada.

Stipare.
Hæret aqua.

Vxoris filiam, putat tuam scilicet : & quæ ex uxore nata creditur : cum supposita fuerit & educata in locum filia: nec ex uxore natam : quoniam scilicet non in matrimonium suscepta stupro filiam peperit. Ex priore muliere, quæro inquit puellam : quæ nata sit ex muliere hoc est stuprosa lemnia: quæ primo a sicyonio constuprata fuit: post duxit secundam uxorem, dein tertio phanostrotam.

Medioxuma

Medioxumam, mediam: quæ lemnia copulata in matrimonio diem obiit. In hoc significato usus est hac uoce Sidonius apollinaris libro epistolarum nono. Ibi te inter spirituales regulas uel fo-

Cōstragosū.

renses medioxu-
num quiddā cōcio
nantem. Constra-
gosum, dubiū: diffi-
cile: montuosum: sa-
xosū. Inæquale: con-
fractum : & creptū
nosum. Prior po-
sterior sit, quæro in-
quæ quomodo prior
sit posterior: & po-
sterior prior. Atqui
hoc pacto soluetur
hic syrps. prior hoc
est prius cōstruprata
lemnia ē posterior
hoc est post primā
uxorē obitam & de-
functā duxit uxorē
intercelebrandum
diōysia : & ueluti ex
uxore de ea prolem

Posteriora se-
nus.

suscepit. Obiter po-
steriora Sidonius elo-
quēter sanus appel-
lat quod scilicet nū-
mus nūmum parit:
& posterior priorē
augificat. Romāus
a fatu sanus appel-
lauit: ex eodem ety-
mo græcis τρυφω
tanq̄ partus uoces.
Fænerata res & lex
de credita pecunia.
Lex fænebris de qua
luis a fatu dicta est
quæ fæneratū num-
mi alios pariat. Fæ-
num quōq; pratorū
ab hac causa est ap-
pellatum: quādo id
ipsum manens quo
tannis nouū parit,
unde etiam fastuca
uocata est. Priusq̄

Fænebris lex

Fænum unde.

Festuca.

Crepundia.

Cor hoī le-
uorū.

Me. Nempe istic est, qui alcesimarcho filiam suam despondit
In diuitias maximas. La. is ipse est. Me. eo tu quam uos
Igitur filiam nunc quæritatis alteram? La. ego dicam tibi
Non ex uxore gnata: uxoris filiam. Me. quid istuc est uerbi?
La. Ex priore muliere nata inq̄ meo hero est filia. Me. certo modo
Huius quæ locuta est quærerere aiebas filiā. La. huius ego quæro.
Me. Quo mō igit̄ obsecro hæc ē prior quæ nupta nūc ē. La. cōteris.
Tu tua me oratione mulier quisquis es
Medioxumam quam duxit uxorem ex ea
Nata ē hæc uirgo alcesimarcho quæ dat: ea uxor diē obiit: scis?
Me. Teneo istuc satis: sed ego illud quæro cōstragosum quo modo
Prior posterior sit: posterior sit prior. La. pri^o hanc compressit:
Quā uxorē duxit domū pri^o grauida facta ē. priusq̄ pepit filia:
Eā postq̄ peperit iussit paruā proiici: ego eā proieci: alia mulier
Sustulit: ego inspectaui: her^o hæc duxit post: ibi eā nūc puellam
Filiā ei^o q̄rim^o. qd nūc sup̄ia sursum iā cælū cōspicis. Me. hei nec iā
Istuc qd ppabas nihil moror. nūc itellexi. La. diis hercle hēo grām
Nāni itellexisses: nūq̄ credo amitteres. M. nūc mihi bōæ necessuist
Esse igratis q̄q̄ eē nolo rē palā eē itelligo: nūc egōet poti^o hāc inibo
Gratiā ab illis q̄ illæc me idicet: ibo domū: atq; ad parētes reducā
Melenis. Alcesimarchus. Sileniū. (Sileniū

Me. Em elocuta sum tibi omnem, sequere me mea sileniū
r Ut eorum cuiam esse oportet te sis potius q̄ mea.
Quāq̄ inuita te carebo, animū ego indicam tamen
Ut illud: Quod tuam in rem bene conducatur consulam.
Nam hic crepundia insunt quibus cū te illa olim ad me detulit
Quæ mihi dedit: parentes te ut cognoscant facilius.
Accipe hanc cistellam halisca, agedum pulta illas fores.
Dic me orare ut aliquis intus prodeat, propera ocus.
Al. Recipe me ad te mors amicum & beneuolum. Si mater mea
Perimus miseræ. Al. utrum hac me feriam: an ab leua latus.

peperit istam. Cusum, pro quorum. In uita te, iunctam lege inuita. Indi-
cam, legendū inducam, obdurabo aium & obfirmabo inquit ut te carere possim. Crepundia, puert
ita cum abula dicunt a crepando quoniam scilicet inter morādū crepant. Plin^o lib. xi. Semestris locut^o
ē crasi filius in crepūdis: quo prodigio totū id concidit regnū. Seruius allatis crepundis partis secū
dum neronis troica hectorē recognouit. Indictio enim crepundiorū recognoscebant. An ab leua.
quoniam in leuam partē cor homini propendet: ut sui: hinc iuuenalis, quod leua in parte papillæ nil fa-
lit archadico iuuenti. Cor humanū laeuorū propendere docent aristotiles & albertus magnus, plin-
nius libro undecimo naturalis historię. Cor animalibus cæteris in medio pectore est. Homini tātum

Infra leuam papillā: turbinato mucrone in priora eminens. piscibus solis ad os spectat. prima domicilia intra se animo & sanguini præbet: sinuoso specu: & in magnis animalibus triplici. In nullo nõ gemino. Ibi mens habitat: ex hoc fonte duæ grandes uenæ in priora & terga discurrunt: sparfaq; ramorum ferle per alias minores omnibus membrīs uitalem sanguinem rigant. Puerile officium. uel inclinandum est ut iter uitam ad purgandum uentrem pueruli reclinant: seu incuruandum tergum ut pueri patiti solent ad infecforem excipiendum & emasculatorē. Huc id epigramatista uergit. Incuruabat hylā

Puerile officium.

Me. Quid tibi est. Si. alcesimarchū nõ uides ferrum tenentē?
Ecqd agis: nē me morare lumē lique. Si. amabo acurrite
Ne se interimat. Al. o salute mea salus salubrior
Tu nunc si ego uolo: seu nolo: sola me ut uiuam facis

Me. Haud uoluisti istuc seuerum facere. Al. nihil mecū tibi:
Mortuustibi sum: hanc ut abeo certum est non amittere.
Nam hercle iam ad me adglutinandum totā decretū ē dare:
Vbi estis seruis: occludite ædis pessulis repagulis.
Ibo. hanc ego tetulero intra limen. Me. abiit: abstulit
Mulierē: ibo persequar: iam illū intro ut hæc ex me sciat
Eadem si possum tranquillum facere ex irato mihi.

posito tyrinthi⁹ ar
cu tu megaram cre
dis non habuisse na
tes. Satyrus quoq;
quot discipulos ait
inclinat amylos.

Ab nobis ē.

Ab nobis est. gra
phica locutio: hoc
est partes nras tuta
tur: quod scilicet in
dicium super puella
supposititia faciet.

Conquiniscam.
inclinabo: sed ita ta
mē ut rem turpem
significet. Marcell⁹

Conquiniscere

Conquiniscere est p
prie inclinare. pom
ponius in pistibulo:
ut nullū ciuem per
dolū predicauit: nisi
ipsum orans ultro: q
ocquinisceret. Idē
in pistore. Nūc nisi
aliq; subito obuiā
occurrit mihi: q oc
quiniscat: qua com
pingam terminū i
suū locū. Priscian⁹
libro decimo. Con
quinisco conquexi.
est aut conquinisco
caput inclino. pom
ponius in uacia uel
marsupio ait. Simul
Introuent. accessi ad
patrē: prehendi ma
num in terra ut cu
babat nuda ad eū:
ut cōquesce iter mu
lieres conspicunt.

Conquiniscere.

Inficiare. In non
nullis codicibus les
gitur inficias is pro
negas: in quibusdā
inficiatur: quod idē
est. Perge hinc. lā
padiſci uerba ab i
gentis uana memo
rantē phanostratā.
Hæc sunt phano
strata loquitur.

La. n. Vllam ego me uidisse credo magis anū excruciable
Quā illæc ē quæ dudū falsa ē mihi. quæ ue ificias eat

Sed eccam herā uideo: sed quid hoc est q; cistella hic iacet
Cum crepundiis: nec quenquam conspicio alium in uia.
Faciendum est puerile officium: conquiniscam ad cistellam

Ph. Quid agis lāpadio? La. hæc cistella nūnā hic ab nobis domo ē?
Nam hinc ab hostio iacentem sustuli. Ph. quid nuncias?

Super anū? La. scelestiorem in terram nullam esse alterā.
Omnia inficiare ea quæ dudum confessa est mihi.

Nam hercle ego illam anū irridere me ut sinā sati⁹ est mihi
Quouis exitio interire. Ph. di obsecro uostram fidem.

La. Quid deos obsecras? Ph. seruate nos. La. qd ē? Ph. crepūdia
Hæc sunt: quibuscū tu extulisti nostrā filiolum ad necem.

La. Sana ne es? Ph. hæc sūt pfecto: perge hinc. La. hæc sūt si mihi
Alia mulier istoc pacto dicat dicam esse ebriam.

Ph. Non ecastor cassa memoro: nā obsecro unde hæc gentiū:
Aut quis deus obiecit hanc ante hostium nostrum: quasi
Dedita opera in tempore ipso spes mihi sancta subuenit.

Halisca Ancilla Lampadiscus. Phanostrata.

Ha. Iſi qd mihi opes di dāt dispit. neq; uñ auxiliū expetā hēo

n Itaq; petulātia mea me ai miserā hēt: quæ i tergū meū

Ne uēiat male formido: si hera mea tā locordē eē q; sū

Quā ne i māib⁹ tenuit atq; accepit hic aſi ædis cistella: ubi ea sit: nescio

Si mihi alia mulier. hæc lampadionis uerba sunt. Opes di dant. legendum opis. Quæ in tergū meum. subintellige petulantia. Tenuit atq; accepit. tu corrige tenui atq; accepti.

Circiter.

Cruscula.

Sanecis.

Circiter. circa: sic positū in opnatis autoribus comperimus. Irer institerit. area hæc: alopecia: & caluicium frustra incasum interpositum: qd nihil hic sententiæ deficit nec sensus: ordinq; codicis. n. si hoc quod apud priscianū reperi substituendū est: Cum extortis talis cū torticinis crusculis: ut sub intelligat hoc: uidistis ne aliquem seruū ita effigatum: ueluti lampadionis figurā describat: quam ut derat antea sequentē: & hoc nonnulli addunt: ut sermo sit conuersus ad spectatores tacite illos carpēs ueluti modicæ fidei: q nolint cistellæ raptorē seruū indicare: datores imbellissimi negocioli phanices uos soletis eē: sēs9 ē

uos minie officiosi: & subterfugietes p alto miutulū nego cūi suscipe: uos sole tis eē pūica fide: sed i codice prisciāi tri to mendū ē. Nō enī phanices scribēdū erat: sed sanecis qui genitū9 ē a sene au tore prisciano libro sexto. Dicunt hoies esse negociū sentilis: cūi mori probitate: qua senes abūdare decens est: miser im subleuant: indieant reum & furem cistel larium. Hominis miseræ. si inquit ho minis idest fæminæ halisca miseræ misse rerī subintellige ne queunt. Quomo do hoc alisca. scri bunt nonnulli quid hoc alisca? La. ti bi codices antiqui habēt. La. est. Sed his hac aut hac. scri be. Sed is hac aut hac. Sed hic ait ue stigia pseuens aut hac aut illac icadit. Meis turba hic. le ge meis turba hæc. Ad nos attinet. emacula ex fide co dicis antiq. ad duos attinet: qm scilicet halisca cernebat in puluere phāostratæ

Actāre agis

& lāp adisci uestigia inqt i puluere duoz cōparere: siquis subintellige furat9 est. Actā rem. ad agis: quo & Marcus Tullius utitur: quia quando causa acta erat nefas erat iterū agi: in eos: qui se frustrant inaniter: intorquet. Marcus Tullius in lallo. Sed cum in multis reb9 negligentia plectimur: tum ma xime amicis & deligendis & colendis. præposteris enim utimur consiliis & acta agimus: quæ uetamur ueteri prouerbio. Hieronym9 cōtra pelagianū. Nugatis re. Meministi illius prouerbiū. Actū ne agas: & in cano eodem uoluntatis: imo laterem lauas. Coriū cistella. scribe coriū cum cistella. Corium pe riisse cum cistella dicit: quoniam illa nō inuenta coriū seruula: In perditionē deterrimam flagellabit.

Recula.

Interimeret. post hoc uerbū interciderūt hæc omnia uitio temporis: quæ instar naufragiola: tabur la relegendæ sunt: & componendæ. Interimeret: tumultuantem capillo cisso atq; excissatis auribus. Tum moræ excidisse cistellā mulieri. Lam. eamus hera parūper phanostrata eo: si quidē imperes pro copia pro recula: quo uerbo usus est plautū lucius apulei9 amulabūdus: cuius rei testis est priscianus.

Nisi ut opinor loca hæc circiter excidit mihi
Mi homines: mi spectatores facite iudicium si quis uidit
Si quis eam abstulerit: quisue sustulerit: & utrum hac.
An illac iter institerit.

inscitior quæ hos rogem aut quæ fatigem. (bo
Qui sēp malo muliebri sūt lubētes: nūc uestigia si q sūt nōscita
Nā si nēo hac præterit postq itro abii. cistella hic iaceret: qd hic
Periit opinor: actum est: illicet me infelicem & scelestam.
Nulla est: atq; neq; ego sum usq; perdita perdidit me.
Sed pergam ut cœpi tamen quæritabo.

Nā & it⁹ pauco: & foris formido: ita nūc utrobicq; met⁹ me agitat
Illos hominis misere misereri: ille nūc lætus quisq; est illā q hēt
Quæ neq; illa illi qe q; uisist mihi eē pōt: sed memet moror quō hoc
Halisca age: ad terrā aspice. & dīspice oculis iuestiges astute augura

La. Hera. Ph. hem. La. tibi. Ph. quid est? La. hæc est. Ph. quis?
La. Qui excidit cistella: certe eccū loc⁹ signat ubi ea excidit apparet
Hal. Sed his hac ut hac: focci uideo uestigiū in puluer: persequar hac
In hoc iā loco cū altero cōsistit: hic meis turba hic oculis mō se obiecit.

Neq; prorsum inuit hac: hic stet it: hinc illuc exiit
Hic cōciliū fuit: ad nos attinet si qs: at at singulū uideo uestigiū
Sed is hac abit: contemplabor: hinc huc iit: hic nusq; abiit:
Actam rē ago. quod periit: periit meū coriū: cistella: redeo itro
Ph. Sunt qui uolunt te conuentam. Ha. quis me reuocat?
Ph. Bona fœmina: & malus masculus uolūt te. Ha. postremo ille.

Plus qui uocat scit quod uelit: q; ego quæ uocor reuertor.
Ecquem uidisti quærere hic amabo in hac regione
Cistellam cum crepundiis: quam ego hic amisi miseræ.
Nam dudum ut accurrimus ad alcesimarchum: ne se uita
Interimeret tum more excidisse

Dum inquit halisca cōcurrimus agminatim ad alcesimarchū ne se ultra abdicaret: tum thora: hoc est per eam inorā: quā inter sedandū adulescentulū facimus cōtinuo mihi mulieri Improvida & Inconfiderata crepundia exciderunt. Cissum capillū dissipatū: & passum itelligere uoluit utiq; plautus. Marcellus. Excisatum lanatū uulneratū. Plautus in cistellaria. capillo cisso atq; excisatis auribus. Idem Marcellus. Citū diuisum uel separatū: unde & oscitare dictū: Vergilius libro octauo: haud procul in de citæ metū in diuersa quadrigæ distulerunt: magno errore marcelli: cū enim citū pro diuiso dicitur

Cissus capillus

Oscitare uñ.
Error marcelli.

mus prima produ-
cta citū proferimus
nisi: quod malim:
uersum maronianū
ita scognouerit nō
nitus. Haud procul
hinc citæ metium i
diuersa quadrigæ
distulerūt. serulana
uerba sunt hæc. Do
natus hoc loco con
tra metrum sentit:
dicens citæ diuisæ:
ut est in iure hereto
non cito idest patri
monio uel heredi /
tate nō diuisa. Nam
citus cum diuisus si
gnificat. Ci. longa
est: ergo citæ uelo /
ces intelligamus.

Disperit. loquitur
halisca. Quis uos
silenium. iunctim &
cōnextim scribe qui
suos silentiū: qui pro
qua: hoc est cistella.
Nunc eam uolt.
halisca uerba. Mi
homo. phanostrate
uerba. Alienū &

Mers.
Merx.
Merces,
Inuoluolus &
cōuoluolus.Cōuoluolus
herba.
Rudicula q̄Radica mix
tarium.

Euallare.

Cistellam e mulier amulera parumper
Disperii misera. qd ego heræ meæ dicā: quæ me ope tanto
Seruare iussit quis uos silenium parentes
Facilius posset noscere: quæ heræ meæ supposita ē parua
Quæ quædam meretrix ei dedit. La. nostrā hæc rē fabulat:
Hanc scire oportet filia tua ubi sit: signa ut dicit.

Nunc eā uolt suæ matri & patri qbus nata ē reddere ultro.

Ph. Mi homo obsecro alias res geris: ego tibi res meas mado.

La. Istuc ago. atq; istuc mihi cibus ē quod fabulare
Sed inter rem agendā istā heræ huic respondi qd rogabat
Nunc ad te redeo. si quid ē opus dic impera. & tu

Quid quæritabas. Hal. mi hō. & mea mulier uos saluto

Ph. Et nos te. sed quid quæritas? Ha. uestigium hic reqro

Qua aufugit quædam: nescio quid id quidnam est.

Ph. Alienum & memorem familiarem.

La. Mala mens heræ hæc & callida ē. Ph. ecastor ita uidetur.

Imitatur nequā bestiam & damnificā. La. quidnā amabo

Ph. Inuoluolum quæ in pampini folio intorta implicat se

Itidem hæc exorditur sibi intortam orationem:

Quid quæritas? Ha. cistellā hic mihi adulescēs euolauit.

memorem. lege alienū memorem. Memorem ne inqt lampadiscū domesticū: & paternū seruum alic
num: Is enim nūcupandus haud quā est alienus: qui domi suæ peculiaris est: quoniam dixerat nescio
quid aufugit. Mala mens. scribe merx: hoc est neq; mercimonū: quæ emptorē non inuenit. Mers in
discriminatim dicim⁹ & merx & merces. Inuoluolū. uermiculū: qui se in solis utiliginis implicat.
ab inuoluendo nuncupatū uolunt. Bonōntenses Taleatitū dicunt: uti reor eo taleas hoc est tenerū
sculas uires & cōmodū pāpnantes depopulante. Marcus cato conuoluolū uocitat. Medela ad tollen
dum conuoluolū legitur apud catonem in libro de re rustica his. Conuoluolus in uinea ne fiat: amur
cam condito: purā benefacito: in uas æneū indito conglos duos: postea igne leui cogto: rudicula agi
tato crebro utq; adeo dum fiat tam crassum q̄ mel postea summo bituminis tertariū & sulphuris
quartariū. Conterito in mortario per se utranq;. postea infriato q̄ minutissime in amurcā caldam: &
simul rudicula misceto: & denuo coquito sub dio. Nam si in tecto coquas cū bitumen & sulfur additū
excandesceat: ubi erit tam crassum q̄ uiscū: finito frigeat: hoc uitem sub caput & sub brachia uncto
Coluoluolus nō nascetur. ē & herba cōuoluolus: de qua plinius libro uigesimo primo naturalis histo
riæ. est flos nō dissimilis illi in herba: quam conuoluolū uocant: nascens per fruteta nullo odore. Sed
marci catonis id uerbū rudicula multis subobscurū est. Virgam certo indicat per diminutionē a ru
di gladiatoria: de qua Ouidius. & me donari iam rude tempus erat. Satyrus. Accepta rude iam caput
uelento utderi. Si quis radiculā scribit ut in membranaceis & uenetæ editionis codicibus lectum est:
erit hypochorifimos a radica dictōe græca: quod ligneū mixtarium est: & hæc uoce prima producta
uitur Nicanor nobilissimus poeta: qui Theriaca scribit: quibus quidam nostræ tempestatis aristarchus
litterarum græcarum infrequens radicem puram uocem interpollet in rudicam. hoc est pedamen
ta uitium: sinistri & infelicitis ingenii commentum. Euolauit. mendum ante nos nulli perceptum &
animaduersum. scribe agedum euallauit hoc est extra uallum portauit: seu extra uallum eiecit: quam
lectionem autoritas Nonni comprobata.

Quandā mulierē phanostratā matrē scilicet sisenit. Tibi nunc proderis. lege proderit: quā inquit lampadiscus comis es. & urbana dicax & faceta propterea nos illexisti ut cōfiteremur quid de cistella sit actum. Herilis. obseruauit ex multiplicis lectionis indagatōe herilē nuncupari peculiariter heræ filiā: quo uerbo usus ē apuleius: quomodo nunc herilē lampadio uocat dominæ suæ filiā. Gestita uit tua. scribe. gestitauit nō tua. Mea est eas tu. scribendum est. Ita mustulentus uentus nares attingit: demum in hæc uerba lampadiscus seruus prorumpit conuersus ad phanostratam.

Herilis.

Equa.

Equitentes.

Adhinnire equam possum ego hanc si detur sola soli. Vbi equa diminutiuum est ab equa quo uerbo utitur iurecōsul et digestis de furtis. & propudiosa fami- nā male audiūt cū equitentes appellan- tur: & hūc plautinū locū citat priscian⁹ libro quarto.

Respondet & hoc carmen halisca uer- luti de stupro inter- pellata sit a lampar- dione.

Me respondere po- stulas: In iurium est stipulari me semper a uiris: Ultra oportet nihil utres pmit- tere.

Est inquit halisca in- turia & contumelia plenu semper & in horas me pacisci cū uiris de coitu: ego diutius cōcubitu ex- hausta & exfuita si ualeo sufferre tot amatores: Creber enim coitus me des- lassauit propterea nō est seruum ultra hoc est supra utres & pa- tiētiam meretriciā scortatores admit- tere. Non enim ad impetū ita crebra concubitionis utres

Stipulatio:

Adhinnō.

Ventus.

- La. In caueam latam oportuit. Ha. non edepol præda magna
 La. Mirum quin grex uenaliū in cistella infuerit una.
 Ph. Sine dicat. La. si dicat quidē. Ph. age loquere tu quid ibi infuerit
 Ha. Crepundia una. La. est quidā homo qui illa ait se scire ubi sit
 Ha. At pol ille ad quandā mulierē si eam monstret gratiam ineat
 La. At sibi ille quidam uolt dari mercedem. Ha. at pol illa quædam
 Quæ illam cistellam perdidit quoi dat negat esse quod det.
 La. At enim ille quidam argentum expetit.
 Ha. At pol illa quædam mulier in nulla opera gratuita est.
 La. Cōmendo loquellam tuam tibi nunc proderis: cōfitemur
 Cistellam habere. Ha. at uos salus seruassit: ubi ea nunc est?
 Ph. Saluam eccam: sed ego rem meam magnam confabulari
 Tecum uolo sociam te mihi adopto ad meam salutem.
 Ma. Quid istuc negotii ē? aut quis es? Ph. ego sum illius mater.
 Quæ hæc gestitauit. Ha. hic intus ergo habitas. Ph. ariolare.
 Sed quæso ambages mulier mitte atq; hoc age.
 Eloquere unde hæc sunt tibi cito crepundia.
 La. Mea hæc herilis gestitauit non tua. Ph. ne obloquere. La. taceo.
 Ph. Mulier perge dicere ubi ea est quæ gestitauit. Ha. hic in pximo.
 Ph. Istic qdā edepol mei uiri habitat gener. La. ne obloquere rursus
 Perge porro dicere quot annos nata dicitur. Ha. septem decem.
 Ph. Mea est. eas tu
 Quid qua
 iam quæro meam
 At pol
 sunt quæro tertiam
 Ph. Quod qritabā: filiā inueni meā. Ha. æquū ē p fidē qd creditū ē
 Ne bene merēti sit malo benignitas nrā: hæc alūna ē tua pfecto.
 Filiā & redditura ē tibi tuā: & ea grā domo pfecta ē cæter; ex ipsā
 Obsecro exquirite: ego serua sum. Ph. æquum postulas.

meæ possunt: Stipulatio est uerborū conceptio: quibus is: qui interrogatur daturum facturū se id quod interrogat⁹ est responder: Autor pōponius digestis de uerborū obligatione. Stipulationū alia iudiciales sunt: alia prætoria: alia cōuentionales: alia cōmunes tam prætoria q̄ iudiciales. Stipulatio non potest confici nisi utroq; loquente: & ideo neq; mutus neq; surdus: neq; infans stipulationē con- trahere possunt. Si quis interroget dabin? & responderit quid ni? etiam is utiq; in ea causa est ut obli- getur Adhinnit significat adlubescit: tractū ab admistrario: qui hinnitu equam ad uenerē irritat: out- dū. Fortis equus uisā semper adhinnit equa. Ambrosius sexto hexaameron. Nolite fieri sicut equus & mulus: quibus non est intellectus: aut si te edacitas equi intemperantiq; delectat: & adhinnire ad feminas uoluptati est: delectet in freno: maxillas tuas camoq; constringi. protrimenta ea uersū sub sequentiū uelut agnata profecanda sunt & emarginanda. Ita is uersus exponendus est. Mustulentus uentus nares attingit. Mea inquit lampadio phanostrata diuinare uideo: & ex quodam nidore certo certius ariolari. Nam aliter olent catuli: aliter sues. Marcellus. Ventus significat odorem. Plautus in

cistellaria. Ita mustulentus uentus naves attingit. In alia significantia uentus est flatus. Idē quoq; Non
nius, Mustulentū & utulentū & saculentum. Plautus in cistellaria. Nam ita mustulentus uētus naris

attingit: ut sit odor
mustū: aut musto
oblitus ac madēs In
didem forte deliba
uit hęc lucus apu
letus. putes iquit ad
cibum inde quādā
cum mustulentus au
tumnus maturū co
lorem afflauerit pos
se decerpt. Incesso
male. scribendū ne
cesso: non cesso In /
quit illius melenidīs
gratiam magniface
re: quæ tam probe
est & fideliter in me
animata. Aliena
opera. quod uerecū
de lampadio dixit
rat: hic in deteriore
partem uertit dem
pho: uelut operam
libidinis illicitæ: &
incestuosæ intentās
& indicans. Abi ci
to. post hac loquit
Demipho: & si his
uerbis perperā præ
positum sit. Po
stidea loci. Indidem
loci: in eo loco post
id tēporis cum plau
tus scenalis telente
scet.

Illius ego istam incesso male gratiam. Ha. sed istanc
Cistellam te obsecro ut reddas mihi.

Ph: Quid sit lampadio. La. quod tuum est. teneas tuum:

Ph. At me huius miseret. La. sic faciundum censeo.

Ph. Da isti cistellam. La. tu intro abi cum istac simul.

Ph. Tibi auscultabo: tene tu cistellam tibi.

Abeamus intro. sed quod nomē tuæ dominæ. Ha. melenis?

Ph. I præ: iam ego te sequar.

Demipho Senex. Lampadio Seruus.

De. Vid hoc negocii est quod oēs homines fabulantur p uia

q Mihi esse filiā inuentā: & lampadionē me in foro

Quæsiuisse aiūt. La. here usi is? De. ex senatu. La. gaudeo

Tibi mea opa liberorū esse amplius. De. & enim nō placet:

Nihil moror aliena mihi opera fieri pluris liberor.

Sed quid istuc est? La. propera ire intro ad affinem tuum

Filiā tuā iam cognosces: intus ibidem uxor tua ē.

De. Abi cito præuorti hoc certumst rebus aliis omnibus.

Caterua.

E expectetis spectatores: dū illi huc ad uos exeāt

n Nemo exhibit: omnes intus conficiunt negocium.

Vbi id erit factū ornāmēta ponēt postidea loci

Qui deliquit uapulabit: qui non deliquit bibet.

Nunc quod ad uos spectatores reliquum reliquitur:

More maiorum date plausum postrema in comœdia.

Explicit Ioannis baptistæ cōmentarius in Cistellariam.

Eiusdem Pii Interpretatio in epidicum. Argumentum.

Stratiphocles adulescens amator & præliator egregius in obsidione sedens & negociatōe
castrensi dederat litteras ad epidicū seruū: ut sibi fidicinam illepidum & in scitū scortū eme
ret: quapropter autumans gratiam domini demeriturū epidicus ad iustus heriles accingit.
emitq; illam fidicinam: Interibi uirginis prædaceæ captus amore stratiphocles tendit & perseverat:
ut abiecta illa fidicina causas inueniat emendæ uirginis: quam deperibat. emittitur illa fidicina cum
milite precitū persolente Idem: quo precio uirgo stratiphocli dilecta comparat: accepta a sene parte
pecuniæ: quā seruū epidicus petierat a periphane mentiens emendā filiam suam: qua cuidam suppo
sitam per superiora retro tēpora seibat: Caterū ut callidiori uasamento os sublinat ipsi seniculo cō
ducte fidicinā: quæ se filiam senis appellet. Caterū miles fidicinam amasē in præsentia senis pximans
parefacit periphane et ab epidico data uerba & os sublitū: hanc fidicinā esse cōductitiā: quo audito
periphane excandescit qui maxime inquit epidicū ut illum male habeat. Sed opera militis & fidi
cinæ noscit uirginem emptā ab epidico filiam esse periphane ex recordatione patris sui: cū enim Pe
riphanis nomē audiuit illico ei uenit in mentē nomen sui patris hoc esse nec aliud: phillippaq; mater
num nomē. Lunula deinde & inauris fuerūt certa indicia paternæ certitudinis: quapropter exhilara
ta oia pmiscua gliscente lætitia iā uinctus epidicus & utnuculatus: reuinculatus est: & exemptus ex sacro
& saxo. Interlocutores. Periphane. Stratiphocles. Epidicū. Cheribolus. Virgo. Fabula agiē athenis.
Diuiditur hæc Fabula in quinque actus. principiū primi hoc. Heus adulescens: Quis properantem me
prehendit pallio: ubi thesprio stratiphoclis cacula & calator regrediens a militia epidicū urbanum
seruum & aquariolū stratiphoclis salutatur: illi affatim noua consilia domini renarrat: Stratuisse scilicet

stratiphoclem alia amatrixe prestinare: madatq; et ut in eu usum pecunie presentariae colligantur
 & cogantur: Coqueritur epidicus mutabilitate & uicissitudinē domini desultoria: quod scilicet iussit
 p litteras sibi ut fidicina emeretur: quae empta est: & ablumpta pecunia: cogit uasramētis & dolis alia
 pecuniā indipsici: ut genio multuolo iuuenis stratiphoclis obtemperet. secundus inibi habet initiū.
 Rem tibi elocutus omnē cheribose atq; admodū meorū. ubi stratiphocles e milita martia regredēs:
 sed in militiam ueneriam: quae non mitior esse consueuit implexus & impaētus cheribolum adule-

scntem: nam ea
 atas i amorem pra
 cipitantior est: allo
 quatur: illū rogat &
 obsecrat ab eo iue
 tur: re: ope: cōsillo:
 ut suppetas submi
 nistret: quibus redi
 mat illā: quae cor su
 um perurit: amasā:
 pollicetur adumen
 ta Cheribolus male
 copia sūministrate
 pecuniā: His haec &
 id genus reliqua cō
 sermonantibus iter
 nent epidicus: illi
 Clauū & rei summā
 deferunt: is technis
 & dolis pmittit con
 cillatur stratipho
 cli utrginem. Tertii
 Actus initiū est id.
 At at tacete: habete
 animum bonum: si
 quido exeo foras au

Plauti Poetae clariss. Epidicus.

Argumentum.

Mit fidicinam filiam credens senex
 Persuasu serui: atq; conductam
 Iterum pro amica ei subiecit filii
 Dat herili argentum: eo sororem destinat
 Imprudens iuuenis compressae ac militis
 Cognoscit opera sibi senex os sublitum
 Ut ille amicam: hic querebat filiam.
 Sed inuenta gnata seruolum emittit manū.

Epidicus. Tesprio. Serui duo:

Ep. Eus adolescens. T. quis pperantē meprehendit pallio?
 Ep. h Familiaris. Te. fateor. nā odio es nimitū familiariter
 Ep. Respice uero Tesprio. Te. epidicū ne ego conspico?
 Ep. Certe oculis uteris. Te. salue. Ep. dii dent quae uelis.
 Venire saluom gaudeo. Te. quid ceterū? Ep. esse quod assolet.

spicio: aui sinistra. ille duo senes introducuntur apocides: & periphanes: quibus epidicus sa
 lutatis singit rotam urbem in risum & gaudium effundi. Cultas magnificenter & ornatissime
 meretricias cateras: ex quibus erat una fidicina: quae amabatur a stratiphocle: suadet sent ut ill
 iam emat: & emptam aliquo longius amoueat: ut ita subducantur filio irritamenta amoris: cui consi
 lio senex applaudit: agebat hoc seruus ut ea diuendita parare posset pecuniam stratiphocli: qua uir
 go praedita emeretur. Quartus actus is est. Caue praterbites ulla adis quin roges senex hic ubi
 habitat periphanes. Miles: qui fidicinam amabat emptam a periphane patre stratiphoclis quare se
 nem: & cupit ab eo distrahere fidicinam: quam senex tanquam propriam filiam emerat: ab eo & fidici
 na intelligit ab epidico sibi data esse uerba: Lorarios apparat: & uincula ad uincendum epidicum:
 sibiq; comitem summit apocidem. Vltimus actus hic creditur. Si quid est homini misertarum quod
 miserescat ex animo est. Afflicta: maesta: & calamitosa mulier iam diu constuprata a periphane indu
 ctur: cuius indico senex recognoscit utrginem illam praeditam filiam suam esse: quam stupro suo
 mulier haec peperit: qua hilaritudine senex effusus in gaudia remittit omnes dolos & noxas epidico:
 quippe cum eius opera uirgo haec e publico arario redempta fuisset. In hac comedia periphanes in
 ducitur patris familias imaginem reuerens: filii ultra utrabundus: honoris & modestiae custos. Strati
 phocles Amorabundus scortator: & ut natura militum est: postremissima nequitia: comestator: & glo
 riosus in militia: unde ei nomen haest: ignauus demum & imbellis. Cheribolus corruptae adulescen
 tia: in turpibus auxiliator: Apocides in feriis optulator periphanis: Epidicus: Veterator: Gluto: & ul
 tia potius herilia fouens q̄ redarguens: A cuius mirandis uasramētis nomen sortita comedia est.
 Mulier plus aequo blanda docet poeta amorem & ignautam fugendam: praeterea uerba subdola de
 clinanda sub periphanis persona. Et subiecit. scribo eam. subiecit enim callidus epidicus hanc fidi
 cinam inuicem filiae periphanis: dum cominiscitur hanc conductam fidicinam: filiam esse senis pra
 senti emptam pecunia. Destinatus: prestinatus: emit. Ac militis. miles aduentans ut emptam fidicinā &
 alio deduceret instruit senem hanc ipsam haud quaquam filiam esse suam. Sed potius prostibulam
 cantricum utriculariam. Mallem tamen legere compressae mulieris. Mulier enim quae ab periphane
 compressa fuerat illum recognoscens iam senem supra uetusta commemorauit: & quem admodum
 filiam eam ex compressu periphanis genuit. Familiariter. in aliis exemplaribus legitur familiaris:
 ut es subintelligendum sit uerbum substantiuum.

Destino.

Mellina . Mellina. tegile pudendog a melleo colore. siue mellina dicitur mutata una littera a mullando hoc e
Mullei calcei suendo. proinde mullei calcei uocati a mullando: quo patritii utebantur: de quibus flauius uopiscus in
aureliano. Calceos mulleos: & ceratos & albos & hederaceos uiris omnibus tulit: mulieribus reliquit.

Epidicus . Me decet. iudit festiuiter in eo uerbo ius dicit: me decet inquit ius dicere quod scilicet appellor epidicus
Adice dies. Δικη enim iustitia uocat: epidicus iustitia pfectus appellabit. οδμηκν Lucianus die uocat: in quo ius non
reddi: sicuti αλογον cum iustitiam est. Viminis fascis. q te instar magistratus honorifici ueneren

tur & honorat: cum
scopicos & cauilla
torie utrasq intelli
gat: quibus epidici
tergum sustuario su
biciatur. Fasces con
sulares ex arbore be
tula siebant ex auto
ritate pliniana: quod
se igenne professus
est tortellius igno
rare. Stratiphocli
per comedatitium
casum sic antiqui lo
quebantur. porphy
rio diligens interpret
in explicacione illius
oratijs carminis i
epodo.

Non huc sidonis tor
serunt cornua nauae

Laboriosa nec
cohors ulyxi.

Cur ulyxi
dicatur. ulyxi metri causa
separatio id est die

Mulciber . res facta est: ut materia & picta solet dici Nisi forte ita declinauit ut dicit: nam utrunque nomen uide
Vulcanus. mus producta syllaba terminari ita & paulo post achillei dixit. Mulciber. uulcanus a molliendo
quod cuncta ignis emollit: uulcanus ex autoritate serutana quasi uolcanus: quod ignis natura sit in
sublime tendere. Caeterum uulcanum dictum interpretatur fulgentius quasi βουλικότινον hoc est
fumi consilium. Mulciber patrio casu mulciberis dicemus non mulciberi: ut parum litterati loquuntur
citra omnem eruditionem: quod & eo outdiano notissimum est. Mulciberis capti marsq; uenusq; do
lis. Ioculariter & facetose dicuntur arma stratiphoclis a uulcano fabrefacta & hinc ad hostes transu
gisse: quod scilicet arma. quae fabrefecit uulcanus achilli possedit hector spoliato patroclo: uel alludit
ad nomen uulcani fabri: quod ad hostes arma uolauerint: sicuti a uolando uulcanus appellatur: &

Scutarii . quandam tanquam ita dixerim uolaturam arma segnis stratiphoclis exercuerint. Nerei filia. sicuti ne
rei filia thetis arma achilli uulcania concessit. Scutarii. scutorum fabri. Nam hic quotidie nouis
armis indigebit. Comentarum tranquillum militis nomen autumant scutarium: quod non inuenio apud
idoneos autores: crediderimque super optifice scutorum mentionem fieri a tranquillo in Augusto. Af
fuit clientibus sicut scutario euidam euocato quondam suo: qui postulabatur iniuriarum. sensus est

Euocatus mi
lesum . tranquillum se affuisse scutario: qui olim euocatus suus fuerat: id enim militiae nomen est: qua ab iurata
Tria militiae
genera. ex euocato militiae genere transtulerat se ad opera scutorum impendio magis praesiosa. Sed quo
niam fortassis subobscurum erit nomen euocati uberius explicemus cur ita uocati sint. Apud maio
res nostros tria erant militiae genera in bellis gerendis. Nam aut legitima erat militia: aut coniu
ratio: aut euocatio. legitima erat militia eorum: qui singuli iurabant pro republica se esse facturos nec
discedebant nisi completis stipendijs id est militiae temporibus: & sacramentum uocabatur aut certe
si esset tumultus id est bellum italicum uel gallicum: in quibus ex periculi uicinitate erat timor multum
quia singulos interrogare non uacabat: qui fuerat ducturus exercitum: ibat ad capitolium & exinde
proferens duo uexilla unum roseum: quod pedites euocabat: & unum caruleum: quod erat equitum.
Equus a nep
tuno inuenit Nam caruleus color est mars. a cuius deo equum constat inuentum: dicebat: qui rempublicam uult
saluam esse me sequatur: & qui conuenissent simul iurabant: & dicebatur ista militum coniu
ratio. Fie
bat etiam euocatio: nam ad diuersa loca diuersi propter cogendos mittebantur exercitus coniu
rationem ita describit maro libro octauo aeneidos.

Vt belli signum laurenti turnus ab arce
Extulit: & rauco strepuerunt cornua cantu.

Ab illa igitur euocatione genere militia uocantur euocati milites: de quibus caesar in commentariis:
Tranquillus & ceteri meminerunt. In hanc sententiam phalecius ille uersiculus intelligendus est apud
epigramatistam. Lassus bardiacus quod euocati: quauis Merula hoc est Timon Misanthropos non re
cte interpretetur: In lapide uetusto legitur euocati caesaris monumentum. sed quoniam de scutis sit men

Locus i mar
tiali.
Error meru
lae.

Si in singulis stipendiis is ad hostis exuuias dabit.

Te. Supse de istis reb' iam. Ep. tu ipse ubi lubet finem face.

Te. Desiste percūctarier. Ep. loquere ubi ipse ē stratiphocles.

Te. Est cā qua cā simul meū ire ueritust. Ep. quidnā id est?

Te. Patrē uidere senē nō uolt ēt nūc. Ep. quapropter? Te. tu scies

Scruta quae

Quia forma lepida & liberali captiuam adolescentulam

De praeda mercatus. Ep. qd ego ex te audio? Te. hoc qd fabulor

Ep. Cur eam emit? Te. animi causa. Ep. quot illic homo

Animos habet? nā certo priusq̄ hinc ad legionē abiit domo.

Ipse mādauit mihi ad lenonē ut fidicina quā amabat

Emeretur sibi. id ei imperatum reddidi. Te. ut cunq̄

In alto uētus ē epidice ex imo uelū uortit. Ep. ue misero mihi:

Male pdidit me. Te. qd istuc? quidnā est? Ep. quid istanc

Quam emit: quanti eam emit? Te. uili. Ep. haud

Istuc te. rogo. Te. quid igitur? Ep. quot minis?

Tot quadraginta minis. Ep. id adeo argētū. Te. ab danista.

Apud thebas. Ep. sumpsisti foenore. Te. indies minasq̄ argēti

tio tollenda est mē
da ex uita diuī hila
riōis: ubi legūt hęc
Iulia audiuit hila
rionem uenisse a pa
store scuta uendēte
Tu emenda scruta
seu scrota pro mellis
tis & filignis pria
pis. De scrutis qdē
semel oratus memi
nit in hoc carmine.
Vilia uendentē tu
nicato scruta popel
lo. sunt qui mallunt
scrota legere: quae
uox interpreti arti
stotel' significat pel
liculā eam ambien
tem continentemq̄
testiculos. Vendun
tur autem & indicā
tur plebeculae scro
ta hoc est priapi filii
ginei scroto & testi
bus insignes: q̄ erāt
conditoris & exqui
sitoris ganeae. Sero
tū non scrotū qdā
dicūt: qd ille sinus i
uoluat: seft: & obnu

Scrotū quod
& unde.

bat testes. Vel a sero seris: qd seminal' pfluuū sit retinaculū. ego scrotū dici credideri tanq̄ scortū hoc
est pellē. Ceterū de scroto: quod oscheon grāce dicitur: etiam si apud aristotilem in prio de animall
bus τοιον pro οσχον legatur. hęc celsus cornelius. Multae deinde membranulae uenas: & arterias:
eosq̄ neruos cōprehendunt: atq̄ inter duas quoq̄ tunicas a superioribus partibus leues paruulae q̄
sunt hactenus propria utriq̄ testiculo ea uelamenta & auxilia sunt cōmunes: Deinde utriq̄ omnibus
interioribus sinus est: qui tam conspicitur a nobis oscheon grāci scrotum nostri uocant. isq̄ ab ima
parte modicis tunicis leuiter interius est a superiore tantūm circūlatus. Sidonius in epistolis libro sex
to. Siquidem ea aras infantulae: ut adhuc decenter: nunc quaedam fruola nunc ludo apta utriq̄ scro
ta donabat. Vegetius libro secundo de re militari nominat fabricas scutaras: loricas: arcuari
as: in quibus sagittae missilia: cassides: omniaq̄ armorum genera formabantur. Ad lenonem. scri
bendum ab lenone. Imperatum. Corrige impetratum. Velum uortitur. metaphora non se
cus flante borea uelum nauis illorsum rapitur flante demum noto istorsum: ita ut animum iuuenilē
huius cupiditatis flabra percutiunt: in unam per desiderium nouum rapiuntur partem: altero dislan
te in secundariam. Id adeo argentum. in nōnullis exemplaribus legitur. Id ubi et argentū. Da
nista. faneratore. Δαναὶ στήνο grāce faneror dicitur a uerbo grāco Δαναῖσσι: id est faneror. Δανα
ὶ οὐρα uixura: reperitur & danisticus. unde Plautus in mostellaria danisticum genus esse teterrimū
tradit. In exodo ita praecipitur a nomothete rege. si pecuniam mutuam dederis populo meo paupe
ri qui habitat tecum non urges eum quasi exactor: non usuris opprimes. si pignus a proximo tuo ac
ceperis uestimentum ante solis occasum reddes ei. Ipsum enim est solum quo operitur indumentum
carnis eius. Nec habet aliud in quo dormiat. Si clamauerit ad me exaudiam eum quia misericors sū.
Sumpsisti. scribendum per interrogationem sumpsit id fanore!

Danista.

Indies minas. sensus est. singulis quisq; diebus soluit singulorum nummum pro singulis minis. Im-
mortals. scribendum imortales per salutariu casum: Basilice. oppido: impendio: ualde: sum opere
regaliter hoc est ad apicem supremu perditionis: Inde nux basilica. Plus scire satius. In hanc sentē
tiam catholica & moralis est senecae moralitas: naturam scilicet nobis duas aures: & unicam linguam
tradidisse: uidelicet ut longe plura audiamus q̄ loquamur. Hesiodica scita & aurea sententia est,
Maximus est homini linguæ thesaurus & ingens.

Duae aures
unica lingua.

Gita: q̄ certis dispē
sat singula uerbis.

Comeruisse.

Comeruisse. Ex tri
stitudine inquit & ca
perata fronte uider
ris deliquisse. Habet
enim internos mēs
anxia carnifices: q̄
fateri cogunt: quod
latet archana non
enarrabile sibra.

Dego detra
ho.

Merui nec depre
cor inquit illud ma
ronianum. Degi
tur. legendū dege
tur hoc est detrahe
tur. Turpilus in pe
dio. Quæso omitti
te ac deserite mere
tricem: quæ te semel
nacta est: semper stu
dui perdere: dege
re: despoliare: Re
es turbulentus. Cor
rige reapse hoc est
re ipsa: ex uero: Apu
leius. Meroe ut reap
se nomini eius con
uenire sentiebam:
& si apud apuleium
locus maculosus es
set. Pompeius. Re
apse ē re ipsa. Pacu
uius. si non est igra
tum reapse quod se
cl. Nunc præcaue.
In prisctis exemplari
bus legitur. tu præ
caue. Nihil ē istuc
aucupatur consiliū
subducēdi se ex ma
culis rectum: demū
mente ut sit i ambli
guo ad cordatus &
circumspectus rect
procante: consiliū
pristinum iquit sibi
displicere. Male loq
perperam omnari
& inauspicate.

Reapse

Locus i Apu
leio.

Reapse hoc est
re ipsa: ex uero: Apu
leius. Meroe ut reap
se nomini eius con
uenire sentiebam:
& si apud apuleium
locus maculosus es
set. Pompeius. Re
apse ē re ipsa. Pacu
uius. si non est igra
tum reapse quod se
cl. Nunc præcaue.
In prisctis exemplari
bus legitur. tu præ
caue. Nihil ē istuc
aucupatur consiliū
subducēdi se ex ma
culis rectum: demū
mente ut sit i ambli
guo ad cordatus &
circumspectus rect
procante: consiliū
pristinum iquit sibi
displicere. Male loq
perperam omnari
& inauspicate.

Singulas nummis. Ep. papa. Te. & is danista aduenit
Vna cum eo qui argentum petit. Ep. diu immortalis ut ego
Interii basilice. Te. quid iam aut quid est
Epidice. Ep. perdidit me. Te. quis? Ep. ille qui perdidit arma:
Te. Nam qd ita? Ep. quia quotidie ipse ad me ab legione epistolas
Mittebat: sed taceā optumū est. plus scire satius est quam loqui
Seruum hominem ea sapientia est. Te. nescio edepol quid tu
Trepidat epidice: ita uultum tuum uideor uidere comeruisse
Hic me absente in te aliquid mali. Ep. potin ut molestus ne sis?
Te. A beo. Ep. asta abire nūc non sinam. Te. quid nūc me retines?
Ep. Amat ne istam: quam emit de præda. T. rogas? deperit
Ep. Degitur coriū de tergo meo. Te. plus te amat: q̄ te unq̄ amauit.
Ep. Iupiter te perdui. Te. mitte nūc iam: nam ille me uertit domū
Venire ad cheribolum iussit huc in proximum: ibi manere iussit
Eo uenturus est ipse. Ep. quid ita? Te. dicam quia patrem
Prius se conuenire nō uolt: neq; conspiciari q̄ id argentum
Quod debet p̄ illa dinūerauerit. Ep. tu edepol re es turbulētus
Te. Mitte me ut eam nunc iam. Ep. hæccine ubi scibit senex cutis
Pereūda est pbe. Te. qd istuc ad me attinet quo tu intereas mō?
Ep. Quia pire sol? nolo: te cupio pire mrcū beneuolēs cū b̄iuolēte
Te. Abi in malam rem maximam a me cum istac conditione.
Ep. I sane si qd festinas magis. Te nunq̄ hominē quenq̄ cōueui unde
Abieri lubētius. Ep. illic hīc abiit: sol? es: nūc quō me expeditū
Ex impedito faciam cōsiliū placet ego miser perpuli meis dolis
Senem: ut censeret suam sese emere filiam: is suo filio fidioinam
Emit: quam ipse amat: quam abiens mandauit mihi.
Sibi nūc alteram ab legione adduxit animi causa: coriū perdidit.
Nā ubi senex sēserit sibi data eē uerba uirgis dorsū d̄spoliet meū
At. n. nūc præcaue: nihil est istuc plane hoc corruptūst caput
Neq̄ homo es epidice qui libidost male loqui
Quia tute deseris: quid faciam? men tu rogas?
Tu quidem antehac aliis solebas dare consilia mutua.
Quid? aliqua reperiundum est. sed ego cesso ire obuiam
Adolescenti. ut quid negociū sit sciam? atq; ipse illic ē: tristis est:
Cum chæribolo incedit æquali suo: huc concedam:
Orationem unde horum placide persequar

Præter uirtutē. hoc est professionē militariā: quā scilicet peculiare militū & iuuenum est ut amentes sint: & ad libidinē præarabidi: sed tu inquit amentior: physiologi propterea quā milites postremissima libidinis sunt cōmīscuntur uenerē habuisse cum Marte cōmerciū. Modo quidem animo. scribo. meo quidem animo: & idem erit quod ex mea sententiā. Dubia te iuuat. lectio prisca codicis hæc est. dubia reiuuat: quæ meo quidem animo sincerior est & pensitior. Danistæ datur. lege. danistæ de tur. Irrigatū. plagosis uerbis instar riuuli rigui segmentatū & distinctū. Irrigare est riuo elicto

Irrigare.

herbacea aquora p
pluere: quam Irriga
tionē maro tum de
scripsit. Ecce super
llo cliuosi tramitis
annē elicit: illa ca
dens rautū p lauia
murmur saxa ciet:
scatebrisq̄ arentia
temperat arua. Irr
guo nihil est eluctus
horto. ait Oratius
Idem. hic satur Irr
guc mauult turgere
scere somno. Non
erit ingratum diuer
ticulū explicare cur
sopnus appelleretur
perpetuo epitheto.
a poetis Irriguus.
Credunt quāpluri
mi Irriguum dici:
quod humana cor
pora fessa & lassescē
tia ita recreantur
& restaurantur quē
admodū herbæ diut
diculo aquatico ir
rigatæ & inaquatæ
deposito situ sitiq̄
renouantur: & reso
cillantur. Arrida cū
pluuio supplicat her
ba loui: ita mēbrati
& articulati in fun
ditur per membra
sopnus: sicuti in ple
num & uniuersatim
singulas herbas aq̄
ticus humor ama
nat Malim tamen
Irriguū sopnū uoca
ri ex interiori doctri
na. Scribit lactārius

Cur sopnus
irriguus.

- Stratiphocles. Chæribol^o adolescēs. Epidic^o.
- St. Em tibi sū elocut^o oēm chæribole atq; admodū meoz;
- Ch. Mœrorū: atq; amorū: summam edictaui tibi.
- Ch. Præter ætatē & uirtutē stult^o es Stratiphocles. id ne pudet te
- Quia captiuā genere pgnatā bono i præda es mercat^o: q̄s erit
- Vitio qui id nō uortat tibi. St. qui iuidēt oēs inimicos mihi
- Istoc facto reperit: ac pudicitia nunq̄ nec uim nec uitiū attuli.
- Ch. Iam istoc pbior es modo quidem animo cū in amore tēperes.
- St. Nihil agit q̄ diffidentē uerbis consolat suis: is est amic^o q̄ in re
- Dubia te iuuat: ubi te est opus. Ch. quid tibi me uis facere?
- St. Argētī dare quadriginta minas: qd̄ danistæ dat: unde ego
- Illud sumpsi scœnore. Ch. si hercle haberem?
- St. Nā quid te igit̄ retulit te beneficum esse oratione: si ad rē
- Auxilium emortuum est? Ch. quin edepol egomet amore
- Differor: defatigor. St. malim istiusmodi mihi amicos
- Furno merfos: q̄ foro sed operam epidici nec me emere pre
cio precioso uelim
- Quē quidē ego hoīem irrigatū plagis pistori dabo nisi hodie
- Prius comparassit mihi quadraginta minas q̄ argenti fuero
- Elocut^o ei postremā syllabā. Ep. salua res est bene promitte.
- Spo seruabit id sine meo sūptu paratæ iā sūt scapulis symbolæ.
- Aggrediar hoīem aduenientē pegre: herū suū stratiphocle.
- Salua impartit salutē seru^o epidicus. St. ubi is est? Ep. adest.
- Saluū te gaudeo huc aduenisse. St. tā tibi istuc credo q̄ mihi
- Ep. Bene ne usq; ualuisit? St. a morbo ualui: ab animo æger fui.
- Ep. Quod ad me attinuit: ego curauit: qd̄ mādasti mihi i petratū ē.
- Empta est ancilla: quod tu te ad me litteras missiculabas.
- St. Perdidisti oēm operā. Ep. nā qui perdidit? St. quia meo neq;
- Cara ē cordi neq; placet. Ep. qd̄ retulit mihi tātope te mādare

papinianus iterpres pingi ab antiquis cōsuetum sopnū cornu somnū & somnia mortalibus instillatē & infundētē: ut ita uocet Irrigu^o eo quod cornu somnia cū ipso sopno mortalib⁹ ægris instillat: pro
pterea Stati^o i historia thabaidos id prulit Cornu pfuderat oī sopnus. Symbolæ. Maculæ: uibices: Symbolæ.
Irrigantōes seruata etymologia prulit: hæc symbola & indiscriminati symbola: plagæ nūcupari recte
possūt: qd̄ scilicet quē admodū in symbolis hoc ē collectitiis collatiōibus & cōmesatiōibus q̄sq; nūmū
suū apponit ne sit exors: & a symbolos: Pariter & in reū epidici q̄sq; plagā suā conferet. Nonnulli iter
pretantē symbolā p tessera hoc ē dōtatio frumētario: qd̄ nō pbo. posses & symbolas itelligere ab hoc
etymo deflecti. Βολη hoc ē pcussio: ut symbola simpliciter p multiugis pcussioib⁹ intelligant. Qd̄
tu ad me. sup quā rē crebræ ad me litteræ cōmeabant.

Cornu sopni

Symbolæ.

Alia cura. fuit quando huius amor me detinuit implicatum. Nunc successore nouo uictus est is amor exastuans. epigramatista. Tempora quid faciunt hanc uolo te uolui Ausonius. hanc uolo quæ non uult illam quia uult ego nolo. uincere uult animos non satiare uenus. Id quod factas. miseria maxima est hominem ingratum esse id est ob eam rem solam: quod bene ex nutu suo rem perse / ceris. Desipiebam mentis. Marcellus genitiuus positus pro ablatiuo uel aduerbium loci. Plautus in trinummo. Non ego sum dignus salutis. Cicero thusculanarum quarta. Aliquod malum

meruit exanima /
 tus pendet animi.
 Plautus in Amphitryone. ut salui potiremur domi. Marcus tullius de re publica tertio. No / ster autem populus sociis defendendis terrarum omnium impotitus est. Varro de uita patrum libro secundo. ut no / ster exercitus ita sit fatigatus: ut galli romana capitolii sicut pontium inde ante sex menses gesserit. Plautus in captiuis. Ille alter potitus est hostis. Salustius in Iugurtino bello. ut prius legatos cõueniret adherbalis potiretur. Idem in eodem. Ager autem aridus: & frugum uacuus. Marcus Tullius de officiis libro primo. Hec sũt ope

Et mittere ad me epistolas? St. illa amaba olim: nunc ia alia cura
 Impedet pectori. Ep. hercle miseru est ingratum esse hominem
 Id qd facias bene: ego qd bn feci male feci: qa amor mutauit locu
 St. Desipiebã metis quũ illas scriptas mittebã tibi. Ep. me piacularẽ
 Oportet fieri ob stulticiã tuam ut meum tergum stulticiã tuã
 Subdas succidaneũ. Ch. quid istic uerba facimus huie homini?
 Opus ẽ quadragita minis eceleriter calidis danista quas resoluas
 Et cito. Ep. die mõ unde auferre me uis. a quo trapezita peto?
 St. Vnde libet. nam ni ante solis occasum ελω
 Meam domum ne imbitas: tu te in pristinum
 Ep. Facile tu istuc sine periculo & cura corde libero fabulare ioui
 Tergo nro: sed mihi dolet quũ ego uapulo. St. qd tu nũc patieri
 Ut ego me interimam. Ep. ne feceris: ego istuc accedam.
 Periculum potius atq; audaciam. St. nunc places: nunc
 Ego te laudo. Ep. patiar ego istuc quod lubet.
 Quid de illa fiet medicina igitur. Ep. aliqua reperibitur
 Aliqua ope exoluam: extricabor aliqua. St. plenus cõsiliĩ es:
 Noui ego te. Ep. cuboicus miles locuples multo auro potens.

ra magni animi & excellentis & prudentia consilioq; fidentis. Idem autem rerum ex quibus aliquid acquiritur: nihil est agricultura melius. Vergilius æneidos libro primo. Implentur ueteris bacchi pinguisq; ferina. Tullius in hortensio. & qui expectat pendet animi: quare semper quod futurum sit incertum est. Varro in eumenidis. ego autem qui essem plenus usni & ueneris. Plautus in epidico. Desipiebam mentis cum illa scripta mitterem. Sic mille annorum uiuit pro mille annis. Plautus in milite: dum: piacularis uetima uocatur: quæ ob piaculum derogandum mactatur: & alludit ad portam tomanam: quæ piacularis appellata est propter aliqua piacula: quæ ibidem fiebant. piamentum quoq; dicebatur: quibus utebantur in expiando. piatrix dicebatur sacerdos: quæ expiare erat solita: quam sagam alii uocabant. Succidaneum. successiuus: uicarium: & metaphora sumpta ab hostis: quæ post primam non litantem mactata deos exorabant: a succidendo: siue succedendo succidanea dicta: quæ ante hanc præcidebatur dicebatur præcidanea: Marcellus. præcidaneum est præcidendum. Varro de uita patrum libro tertio quod humatus non sit hæredi porca præcidanea suscipienda telluri & cereri alter familia pura non est. Ambrosius in hexamero non semel succidaneum pro succedente & subsequente uocat. Itidem Serulus Marontanus interpret. Pompeius. Succidanea hostia dicebatur: quæ secundo loco cadebatur scilicet sic appellata est a succedendo gellius multa super hac re libro quarto. Calidis. ocysimis: recentibus. non adhuc sitgefactis: citissime præparatis. ελω interpretantur nonnulli habuero: capero: significat ελω traho & uerto: quod idem erit. Ne imbitas: tu connexim: ne imbitas tu: hoc est intro eas: ingrediaris. Te in pristinum. lege in pristinum: ubi erumnas quã plurimas pinendo & molendo exanclabant. Ioui tergo nostro. quod nos instar iouis opitulatoris adiuuat: & sulcit. Pariterim. uetus lectio. paterim pro patieris ne: seu ut alii codices habent patiere. Extricabor aliqua. explicabor aliqua strophæ Trichas

Piacularis.
 Piametum.
 Piatrix.
 Succidaneũ.
 Præcidanea.
 Imbitere.

dicunt a græcis capillamenta pedes pullorum gallinacorum implicantia: & consequenter im
pedimenta: hos latina uoce ambrosius septimo hexameron crinuculos appellat. Nam si eua hoc
est sensus primæ mulieris accensas habuisset faces: nunquam præuaricationis suæ crinuculis nos
implicasset. Qui tibi emptam. exemplaria antiqua sic habent: qui ubi tibi emptam. Lucu /
lente. splendide: magnifice: dapiliter: unde luculentitas pollucibilitas dicitur. luculentus pompe
io autore a luce appellatus: luculenta mentula prima producta poetæ dicitur in priapais. Pleriq;

Luculētras.

Qui tibi emptā esse scibit: atq; hāc adductam alteram:
Cōtinuo te orabit ultro ut illā trāsmittas sibi. sed ubi illa ē
Quā tu adduxisti tecū: St. iā faxo hic erit. Ch. qd hic nūc
Agimus: St. eamus intro ad te ut hunc hodie diem
Luculente habeamus. Ep. ite intro. ego de re argentaria
Iam senatū conuocabo in corde consiliariū: cui potissimū
Indicatur bellum unde argentum auferam: epidice uide
Quid agas: ita res subito hāc obiectast tibi nō enim nūc tibi
Dormitandū: neq; cūctandi copia ē tibi adeundū est senē
Oppugnare certū est consilium abi intro atq; adolescenti
Dic iā nō herili filio ne hic foras ābulet: neue usq; seni obuiā ue

homines. in non
nullis exemplaribus
legitur plerosq; al
bi in hūc ferme tex
tum. pleriq; homies
cum nihil refert pu
dent. Pauperem
domum ducere. uer
ba ambigua. in pau
perem domum in
pusillum sepulcrum
intelligit: & osuari
um. Deinde ducere

Ducere sepe
lire.

pro eo quod est se /
peltre positum est.
perfcus. nerio tam
tertia ducitur uxor
serui uerba sunt ex
quarto georgicon.
Funera ducit cum
exequiali scilicet pō
pa: & ducere pro /
prie funerum est.
Vergilius ibidem.
Tum corpora luce
carentum expor /
tant tectis: & tristia
funera ducunt.

Qua ex. pro ex
qua. Commemo
res. lege commemo
ras: Ex qua inquit
genulsti tuam filiā.

Horco. plutoni. Horcus uñ /
Iusiurandum græci
uocant horcon: un
de qd forassis p plu
tonem iurabāt hor

Horcus uñ.

Vedius.

Hippolyte.

Marita dos.

Apocides. Periphanes. Senes duo. Cniat
Ap. Leriq; hoies: quū nihil refert: pudet: ubi pudendū est
p Ibi eos deserit pudor quū usus ē ut pudeat: is adeo tu es q
Des qd pudēdū fiet: genere natā bono: pauperē domū
Ducere uxorem: præsertim eam qua ex tibi cōmemores
Hanc quæ domi est familiā prognatā. Per. reuereor filiū.
Ap. At pol egote credidi uxore quā tu extulisti pudore exequi.
Cuius: quotiēs sepulchrū uides sacrificas ilico horco hostias
Neq; adeo iniuria: quia licitū est eā tibi uiuēdo uincere
Per. O hercules ego fui: dū illa mecū fuit: neq; sexta ærumna
Acerbior herculi: q̄ illa mihi obiectast. Ap. pulchra
Edē pol dos pecunia st. Per. quæ quidē pol nō maritata st.

Epidicus Seruus. Apocides. Periphanes.

cos appellatū Pluto a diuinitis græce dicitis a nob: & uedius martiāo saltice i prio de nuptiis mercurii &
philologæ. Scribit Serui9 absq; afflatu priscos orcu scriptitasse. sūmanus appellatus qd sūmus mantū
fit. Sexta erumna. qua deluctatus est hercules aduersū hippoliten amazonam: & illam baltheo spo
liant. Maro. Threiciam sexto spoliast amazona baltheo. Sidonius compendiarie & sūmatim duo
denas herculis erumnas duobus hūc carminibus exequitur.

Cacus: cerua: gygas: hospes: luctator: amazon.

Cres: canis: hesperides sunt monumetra uiri.

Maritata. pecunia pulchra & appetibilis: quæ non uenit cum molestis uxoribus. Ita Georgius meru
la recognouit: qui sibi multum iactabat in Plauto tauquā heros in clypeo: cusus ductu & auspicio
plautina carmina in publicum uenerunt. Cæterum scribendum erat marita uel ex lis porphyronis
uerbis in carmine seculari. Maritam autem legem pro maritali plautina uidetur autoritate dixisse.
Similiter autem & ille locutus est. ubi ait senex. pulchra ædē pol dos pecunia est. Alter respondit: quæ
quidem non marita est: pro eo quod est: quæ non maritalis est. Orattus. producas sobolem: patrūq;
prosperes decreta super iugan dis faminis prolisq; nouæ seraci lege marita.

Sinistra pro
pitia.

Liquido. quod tonate Ioue: de grandinante: hincbrido tempore nefas erat egredi Imperatores in pro
uincias. Hinc id lucani. tonat augure surdo. Sinistra. propitia. sunt aues quae dextrae augurium felix
angurant: Sunt: quae lenae ut in superioribus nonnulla scribimus. sinistra tamen omnia prospertora
quod sinistra parte mundi ortus est: ut nonnulli uolunt. Plutarchi uerba ex problematis huc uergunt.
Quid est quod auspictorum quod sinistru dicitur prosperu ac fecundu putatur. An hoc falsum est &
multos decipit: an hoc sermonis est ac lingua. $\sigma\kappa\alpha\iota\omicron\nu$ enim sinistrum latini a sine sinere: & sine tum
missum fiat & dimit
tatur hortatur. Au
gustum igitur quo
aliquid agi permit
titur sinistrum non
recte accipiunt mul
ti ac nominant. An
quoadmodu a dio
nyfio scriptum est
ascantium aeneae fili
um auspicato ad
uersus mezentium
aciem instruxisse: &
eo praelio superiore
fuisse. ex illo obser
uatum: ut quoties le
uum intonuisset au
spicium suspiceret:
An quod alii pu
tant hoc aeneae acci
dit. Nam thabani lacedaemonis apud leutram sinistro cornu superatis uictoria potiti: in om
nibus praelis postea obseruarunt ut sinistro cornu principatum assignarent. An potius illud asse
rendum est quod Iuba in historia dicit orientem prospicientibus in sinistra parte boream esse: qua mun
di parte multi dextram ac superiorem faciunt. Sed uide ne cum sinistrae partes natura infirmiores sint
auguris ac signis quasi correborentur: atque his in re suppletis uiribus adaequantur an terrena ac mor
talia diuinis ac caelestibus contraria & opposita iudicantes existimarunt: quae nobis sinistra essent de
os: ac dextra dimittere. Serulus in eo uersu. Ante sinistra caua monuisset ab illice cornix. hoc ad augu
ralem pertinet disciplinam. Augures enim designant spatia lituo: & eis dant nomina: ut prima pars
dicatur antica: posterior postica: item dextra & sinistra: modo ergo cornicem de nulla harum parte
uenisse dicit: Sed ab antica ad sinistram partem uolauit: & in caua illice confedisit: quae res agrorum
damnum significabat. pompeius. sinistrae aues sinistrum: quod est sinistimum auspiciu: id quod sinat sic
ri. Varro libro quinto epistoliarum quaestioni ait. A deorum sede cum in meridie spectes ad sinistram
sunt partem mundi exorientes: ad dextram occidentes factum arbitror ut sinistra meliora auspicia
quae dextra esse existimentur. Idem fere sentiunt sinnius: Capito: Cincius. Exenterem. exinamiam: exen
terare proprie significat interanea & hepetia extrahere. $\epsilon\upsilon\tau\epsilon\rho\alpha$ enim graecis interiora animantium
uocantur. Interiora marsypii pecuniae sunt. Apitius in tropete. Aues omnes ne liquecant cum plu
uis elixatae omnibus melius erit prius tamen exenterant per guttur. Idem in polytele. aliter assatu
ra myrthae siccae baccam exenteratam. Hirudinem. sanguisugam: uermis. aquaticus sanguinem
exugens: at cauendum auctore plinio ne hirudines appositae ut intercutaneum sanguinem exsugant
relinquant capita: quod peremptorium est. Obiter hoc enota: quoniam de sanguisuga facta est men
tio: priscos hoc sanguen dixisse. Cicero in hortensio ut ait Ennius refugiat timidos sanguen: atque ex
albescat metu. Idem in secundo annalium. O genitor o sanguen dis oriundum. Columen cluent.
praestant instar columinis: & fastigii senatorii: hoc est qui uideri uolunt principes senatus. sunt qui
apud lucretium cluere interpretantur esse: quod non temere probauerim: uidelicet hac loquendi si
gura uetustis usurpata. Cluet columen hoc est praestat ut columen & fastigium uideatur. Terentia
nus in prohamio. postquam accedere liuidum uirtutis senium uidet dum uictor cluet omnium matu
rasse resoluere legempulueris & cibi: nec obstat apud lucretium legi: quae cuncta cluerent pro ef
sent: id enim usurpatum est figurate: ut si ita dicatur res cluent hoc est pollent: praestant & consequen
ter existunt. Maritus fiat. stratiphoclis amattones copula uxorica coerceantur laudo. Lateans. le
ge lanienas. sic enim uocantur loca ubi lanii carnem distrahunt: Lanienam pro carnificina lucilius.
inquit & lanlatione.

Epi. a Tat tacete: hēte aīuz bonū liqdo exeo foras auspicio aui sini
Acutū cultæ hēo: senis q exēterē marsupiu. sed eccū (stra
Ipsū ante ædis conspicor apocidæ. qualis uolo uetulos duos
Iā ego me cōuortā i hirudinē. atq; eorū exugebo sanguinē senati
Qui columen cluent. Ap. continuo ut maritus fiat. Pe. laudo
Cōsiliū tuū: nā ego illū audiui iuniorē hāreē apud nescio q fidicinā
Id ego excrucior. Ep. di hercle omnes me adiuuant: augēt amāt.
Ipsi quidē hi mihi dant uiam quo pacto ab se argentum auferā
Age nūc iā orna te epidice: & palliolū i collū cōiice atq; ad simulato
Quasi p urbē totā hoīem q fieris: age si qd agis: di imortales utinā
Cōueniā domi periphanē: p oēm urbē quē sū defessus quærere.
Per medicias: tōstrias: i gymnasio. atq; i foro. p myropolia: & laicās

Antica.
Postica.

Exenterare.

Hirudo san
guisuga.

Sanguen.
Cluere.

Laniena.

Video amabo, corrige ambo. Præstolarier. præsto esse uox apuleiana. Sed uestita. per Interrogationem sed inquit ut est lepide uestita: & hic periphanes loquitur. Aurata. epidicus hic subsequitur. Regillam. basilicā: regillam: magnificam. Marcellus hunc plautinū locū aduocat suppresso tamen plauti nomine: regilla uestis diminutiuē a regia dicta: ut & basilica. An regillam tunicā Induta an mendiculā. Varro. Collum procerū fictum leui marmore regillam tunicam defingere purpura. Regillis ait Pompeius tunicis albis & reticulis lateis utriusque textis susum uersum a stantibus pridie nuptiarum diem uirginis induta cubitum ibant: animi causa: ut etiam in togis uirilibus dandis obseruari solet. Mendiculam. pauperiorē uestem: quam mediocubula poplaria gestant. multiplicia uerbum nomina nota censoria stringit istis uerbis petronius arbiter. Omnibus ergo scorta placent: fractisque enerui corpore gressus & laxi crines: & tot noua nomina uestis. Impluuiata. uestem patentem & explicatam ut impluuium: hinc impluuiata & compluuiata uinea ab explicatilis patof uocita. Dicitur & compluuiata uestis explicatilis a compluuiato. Nescio quid marcellus super hac uoce loquitur. Impluiata color quasi sumato stillicidio impletus: qui est mutinensis. quem nunc dicimus. Hæc fortasse uestis compluuiata est illa: quam graeci uocant ampelinā. ἄνπελος enim uitis & utnea: quam cum latina uoce mensu modulatorio & camanali reclamante non posset satyrus exprimere luculenter coherentemque dictione graeca xerampelinam uocauit: quoniam scilicet sacerdotes aegyptii utebant ueste simili colore flauescens lini & aridi: ἔρηπον graecis aridū uocitantibus. Tractus non ab aliam causam litybae xerolibyae uocabatur. ego reclamantibus litteratoribus omnibus censeo apud satyrographū ita propemodū scribendū. & xilampelinas uestes. Sacerdotes aegyptii: qui numine eodem sunt iidem cum cibeletis: uestibus lino textis utebantur candidissimo: quod xilon appellarunt. In nonnullis martialis exemplaribus ita scriptū est. Quod thor9 e xilo: quod fidone tigus olenti. Linets uestibus usos sacerdotes aegyptios id ouidi docet. Nunc dea linge ra colitur celeberrima turba. Iuuenalis linigerā turbam cibeletiorum & isiacorum uocat: & claudianus quoque plinius affatim de xilo libro undeciesimo naturalis historiae. aegyptio lino minime firmitatis: plurimū lucri. Quatuor tibi genera taincium ac pelusiacum: buticum: tentriticū: cum regionum nominibus: in quibus nascuntur. Superior pars aegypti in arabia uergens gignit fruticem: quem aliqui gossipionem uocant. plures xylon: & ideo lina inde facta xylina. paruul9 ē: similēq; barbatae nucis defert fructū: culus in exteriore bōbice lanugo netur. Nec ulla sunt eis in candore mollitia ue pferēda. Vestes inde sacerdotibus aegypti gratissima. Sunt quoque autumēt hoc linū linguā uernaculā bombicā uocitare.

- Circūq; argētarias: rogītādo sū rauc⁹ fact⁹: pene in cursu cōcidi
- Ap. Epidice. Ep. epidicū q̄s ē q̄ reuocat. Pe. ego sum periphanes.
- Ap. Et ego apocides sū. Ep. & ego qdē sū epidic⁹: sed here optūa
- Vos uideo amabo aduenire opportunitate. Pe. quid resist⁹
- Ap. Mane: sine respirē quāso. Pe. imo aq̄esce. Ep. aīo malest
- Recipiā anhelitū. Ap. clemēter req̄esce. Ep. aīuaduortite:
- A legione omnes remissi sunt domū thebis. Ap. sic factū
- Ep. Ego ita factum esse dico. Per. scin tu istuc⁹ Ep. scio.
- Per. Qui tu scis? Ep. quia ego ire uidi milites plenis uis
- Arma referunt & iumenta ducūt. Pe. nimis factum bene:
- Tum captiuorū quid ducūt secum. Ep. pueros: uirgines:
- Binos: ternos: alius quisq; fit concursus per uias:
- Filios suos quisq; uisit. Pe. hercle rem gestam bene:
- Ep. Tū meretricū numerus tantus: quātus in urbe omni fuit.
- Obuiā ornatae occurrebāt suis quāq; amatorib⁹ eos captabāt: id
- Adeo q̄ maxie aīuaduorterim plerūq; hæ sub uestimētis secū
- Hēbāt retia quā ad portā uēio. atq; ego illā illi uideo p̄stolarier
- Et cum ea tibicinā ibant quattuor. Pe. quicū epidice⁹
- Ep. Cum illa quam tu⁹ gnatus annos multos deamat: deperit
- Vbi fidemq; remq; seq; teq; properat perdere.
- Ea præstolabatur illū apud portam. Pe. uiden ueneficam⁹
- Ep. Sed uestita aurata ornāmēta: ut lepide ut cōcinne. ut noue
- Pe. Quid erat induta: an regillā induculam: an mendiculam⁹
- Ep. Impluuiatam: ut istæc facimus uestimentis nomina
- Vt impluuiū inducta erat. Per. quid istuc mirabilest⁹

Regilla,

Mendicula,

Impluuiata
uestis.Cōpluuiata
uestis āpelina
Nodus iuue
nae explicat⁹
Xerolibyae.
Xilon.

Quasi non fundis. scribendū. quasi uero fundis. Hic sensus est. Matronæ incedunt exornatæ & cōpiles tot ornamentis: ut fundorum pretium superent: quod aspernabile censet Ouidius ita loquens. Quis pudor est census corpore ferre suos? Morositate ornatus taxat & Propertius quoq. Matrona incedit census induta nepotum.

Et spolia opprobrii nostra per ora trahit.

Incendat. emacula incedant. pompatico inquit supercilio incedunt basilice fastigata: samina: ut

In eas id intorqueri possit. Sybaritæ per plateas. Attribut9. Attributum enim matronis imperabant: ut militem subleuant: quod in aulæ laria ex sententiâ uarioniana tradidit9.

Illis. subintelligitur uestibus: cū attribut9 inlungitur ait

Quasi non fundis exornatæ multæ incendat per uias.

At tributus cum imperatus est: negant pendere potesse.

Illis quibus tributus maior penditur pendere potest.

Quid istæ quæ uesti quotannis nomina inueniunt noua Tunicam rallam: tunicam spissam: linteolum cæsicium.

Indusiata: patagiata: caltula: aut crocolum

Supparum: aut subminiam: ricam

Ralla.

Spissa.

Pexa uestis.

Pexatus.

Pexibarb.

Cæsicium linteolum.

Caltula.

Marcelli codex emacula tus.

Mortualia.

Caltacharophylon.

Castula.

Crocotula.

Subminia.

Minium.

Minianus iupiter.

uix adduci possunt ut fatidant militi: impensæ grauitatē grauatim ferentes. Ceteræ non ita auariter in uestiū ornatus censum dispensant. Rallam. marcellus. Ralla dicta uestis a raritate. plaut9 in eplidico. Tunica ralla: spissa. Spissa. pexa uestis hæc dicitur. hinc epigramatista. pauperib9 munera pexa dato. pexatus uestem pexam indutus. Carmen epigramatici hoc est. pexatus pulcre rides mea zote trita. A spissitate textrini pexa uestis appellata: propterea pexibarbos inquit probus iuuenes pexa barbæ uocitatos & dēsa. Vnde pexatū orbem araneæ plinius appellat. Cæsicium linteolū. sudario lum lineū ad gratiam uenustioris elegantia celsuratum simbriatū. Marcellus. Cæsicium linteolū dicitur purū & candidum a cædendo: quod ita ad candorē perueniat: uel quod oras circumcisas hēat9 plautus in eplidico. Linteolū cæsicium. Caltulam. Caltulam & crocotulam a uore nōio utrunq; a generibus florum translata a calta & croco. Vergilius in bucolicis. mollia luteola pingit uacina calta. plaut9 in eplidico. Indusiata: patagiata: caltulam aut crocotulā. Nouus in pedio. Mollicia: crocotam: chirodotam: richam: richiniū. Neuius in lycurgo. pallis: patagis: crocotis: malachis: mortualib9. Sed caltulam uarro de uita patrū libro primo palliolum breue uoluit haberi. Incidenter eruderandus marcelli codex. Nam ubi chirodotam posuimus pro ueste manuleata scriptū fuit uiridota: ubi malachis mortualibus: legebat malachis mortualibus. Malachon molle dicimus & mortualia nugā tota: indiserminatimq; mortuaria quo uerbo gellius & plautus utuntur. Adde uideri eruditor9 consensu florem illum nō minus uenustissimum q̄ fragrantissimū nuncupari caltam nuncupatim: unde non illepide lingua uernacula charophylon appellat: q̄ gratiosis foliis spectabilis sit: uidelicet odorera suauissimū spirantibus. Ceterum nōnulli in hoc loco plautino reluctantes marcello grammatice non caltulam ueq; castulam scribunt. est enim castula palliolum præinctum: quo nudi infra papillam præcinguntur: quo mulieres nunc & eo magis utuntur postq̄ subuculis deserūt. Crocotulam. scribere imminutionem inclinatur. Ouidius de crocota intelligit. Ille crocum simulat: croceo uelatur amictu

Rosida luciferos cum dea iungit equos.

Supparum. uestimentū samineum: de quo affatim supra. Subminia. modice rubentē a colore minio. De minio plinius libro trigesimo tertio. inuenit in argentariis metallis minium quoq; & nunc iter pigmenta magnæ autoritatis: & quondā apud romanos nō solum maximæ sed etiā sacra religio: ut autor est uerrius: & cuius sit necesse credere autoritati. Iouis ipsius. simulacri faciem diebus festis minio illini solitam: triumphantūq; corpora: quæ minabant unde forte ciceroni piscis appellat minia nō ioui similis. Miniatula facie pingitur pan ppter ætheris similitudinē. æther autē est iupiter: unde et triumphantes: qui habent oia iouis insignia scaptrū: palmatam: togam: qua utebant illi: qui palmā merebant. unde ait Iuuenalis: In tunica Iouis. & pictæ sarrana ferentem ex humeris aulæa togæ. Faciem quoq; de rubrica illinūt instar coloris ætheris. Vitruuius libro septimo. Reuertar nūc ad miniatemperaturam: splæ enim glebæ cum sunt arida contunduntur pilis ferreis: & lotionibus & picturis crebris: relictis stercoribus efficiuntur ut adueniant colores. Idem miniatem expolitionem in partibus ut perennis sit docet. Richam. marcellus. Richa ē quod nos sudariū dicimus. Plautus in eplidico. Richa: basilicū aut exoticum. serenus in opusculo primo. aut zonulā. aut auem: aut richam. Cum serenus zonulam aut auem dixit in codice marcelli certo certius scito illic subesse mendū: nec auē scribendum: sed grūē. erant enim uestimenta gruis colorē imitantia Ouidius libro tertio de arte amandi Albentes uel rosas threiciæ gruem de Richa pompelus. Ricæ & riculæ uocantur parua ricina: ut

passola ad usū capitis facta. Grauius ait esse muliebre cingulū capitis quo flāminica redimat. Noui⁹ in pedio. mollicinā: crocoram: cheridotam: richam. Autumo quod richæ huiusmodi opere plumario & phrygio uenustant linguam proletariā richamos limbulos: & simbras huiusmodi nūcupare. Reperitur & richinum pro utensili muliebri. Lucilius secundo satyrarū. richini auaritiæ: & boritiā mytræ. Turpilius in ueluterna. Ducit me secum. postq̄ ad ædem uenimus uenerata deos: interea aspexit uirginem instantem in capite richulam indutā mustellinam. Sic enim pene Marcelli codex emaculandus.

Corrigēdus
i nōnio loc⁹

Richinū.

Richula.

Recinū.

Recinati mi
mi.

Recinati mi
mi.

Basilica quæ

Basilica uñ.

Penfitatus sa
tyri locus

Exoticum.

Vnguenta

exotica.

Cymatile.

Vndulatū.

Cumati⁹ co
lor.

Vngulata

uestis.

Loc⁹ Quidit.

Vndones.

Symballotō.

Vngulus.

Rectæ tuni
cæ quæ.

Virgulate

uestes.

Plumatile.

Plumarius.

Clauata.

Verrucata.

Carinum.

Ceriniarius.

Gerrinum.

Melinum.

Melinum.

Melinum.

Melinum.

Melinum.

Melinum.

Melinum.

Melinum.

Melinum.

Melinum.

Melinum.

Melinum.

Melinum.

Melinum.

Melinum.

basilicum: aut exoticum

Cymatile: aut plumatile: cerinum aut gerinū: gerere maximæ

Cani quoq; etiā ademptumst nomē. Ep. q̄ Per. uocāt laconū

ē & uestimēti gen⁹
recinū unde mīm
mi recinati de qb⁹
fælix capella lib. pri
mo d̄ nuptiis philo
logie & mercuri. tri
tonia etiam iterula

resoluto recinto strophiloq; flammæ instar e cocco: atq; ipso sacri pectoris ac prudentis amiculo uirginem uirgo contextit. Basilicū. regii uestimenti colorem. Basilicā accipiunt: qui de foro: teatro: & publicis ædificiis scribūt: partem fori: ad quā scalls sit ascensus: ubi iura reddunt: iudiciaq; exercētur: subter quam poculenta & esculenta sere uendi solent: atq; interim lues: & id genus animalia: quæ saginant frequentant: quoq; tetro odore: qui in basilica sunt offendunt: in quos curculio plautin⁹ malum ceu odiosos & graues se allaturū minatur si molesti in uia fuerint. βασιλεος græci tegem dicunt & eos magistratus: qui iudicia reddunt: quos hesiodus ceu δωροφάγους hoc est uoratores munerum infectatur. In imitationē hesiodicam sæuiter in illos declamat satyrograph⁹: caballorū prædones iurgiose dicitans. Exoticum. externū: quo alienigenæ gentes utunt. Stilum dicēdi sūti lucius libro primo exoticū uocatur. Decretum romanorū erat ex autoritate pliniana: ne quis uenderet uingenta exotica. Lucii uerba sunt hæc. en ecce præfatur ueniā: si quid exotici ac forensis sermonis rudis locutor offendero. plinius libro decimo quinto. Satiuarū genera faciunt: earentinā folio minuto: nostratē paulo: exoticam densissimo. Gellius libro duodecimo. Vinū ait: quod tum biberet nō esse id ex ualetudine sua. sed in salubre esse: atq; asperū: ac propterea quæri debere exotici uel rhodium aliquid uel lefebium. Cymatile. plinius undulatū uocat: quod fluctib⁹ quibusdā undabundis internitet: super quo Marcellus hæc sed in emaculatis exemplaribus. Cumatilis aut marinus: aut caruleus a græco tractū quasi fluctuū similis. Fluctus enim græce κωμῆτ α dicunt. Titinius in sentina. Quem colos Cumati⁹ decet. plautus in epidico. Cumatile aut plumatile. pro Cymatili uestimento undulatū noue positū in uento. Varro de uita patrū libro primo. & a quibusdā dicitur esse uirginis fortunæ ab eo quod undulatis togis est operatū: proinde ut nō reges nostri & undulatas & prætextatas soliti sint habere. est & insuper ungulata uestis ab unguū interdecimū similitudine hoc terfianellū appellant. Illud symballaton. Quidius libro tertio de arte amandi undulatum describit.

Hic undas imitatur. habet quoq; nomen ab undis.

Crediderim nymphas hæc ego ueste tegi.

Sed cum marcellus scribat undulatū noue pro puro positū differt fortassis a cymatio qd̄ tamen non reor. Fit ab eruditis mentio de cilicis undones ab undis ita forte nūcupatis: nec uernacula lingua penitus illiberalis. quæ undulatā uestem uocitat symballoton. erit id q̄si ουλλβλητον hoc est coacti per se uelleris implexu potiusq; textu conditū. plinius libro octauo naturalis historię. ea prima texuit re: etam tunica: quam simul cum recta tunica tyrones induunt: nouæq; nuptæ. Vngulata uestis pro laurissimis fuit. ego undulata scribo. Nec me præterit iter genera uestiū ungulatam numerari: ab unguis: ut quidam tradunt: hoc est annulis. Vngulū oscorum lingua: ut ait festus: siue ut plinius priscorū: uocabatur annulus: nōnulli ab unguib⁹. Sed quoniam nōnullis subobscura plinii uerba sunt: ubi tunicas rectas nominat. Addamus id: quod apud festum comperimus. Recte appellantur uestimenta uirilia: quæ a stantibus in altitudinem texantur. Scribunt pro unguis quidā apud plinū Virgulis.

Virgulæ sunt in uestibus lacinia diuersicolores. In quam sententiam maro. Virgatis lucent sagulis.

Plumatile. marcellus. plumatile aut clauatū aut ex plumis factum. Plautus in epidico. Cymatile aut plumatile. plumarius hieronymo opifex: q̄ græcis polymittarius. polymitra uestis multis filis cōtexta.

Sunt enim ut pensius marcelli uerba percipias: clauata: quas nostrū uulgus a uerrucis clauæ similib⁹ uerrucatas appellat.

Cerinū. a ceruo colore: culus isector ceriniarius in aulularia uicupatur. Qui

ditus libro tertio de arte amandi. & sua uelleribus nomina cera dedit. Gerinū. interpretant nōnulli

nugatoriū a gerris hoc est a nugis. Ego codicis marcelliani locū hūc aduocatis adhuc incolumi scri

ptura nactus ordinē lego melinū a melino colore subrubenti scilicet & luteolo: qui color in melo in

sula nascēbat. Giluū colorē serui⁹ melinū uocat. Gerere maximæ. mendū hoc omnes codices occu

pauit. Scribendū itaq; fuit. gerra maximæ: nugæ ait & mera mortuaria sunt hæc uestiū noia cōortu

plicata: & mundus hic muliebris nugatorius ē. Quis nescit nugamēta gerras appellitari? Cani adē

ptum nomen. atidē matronæ cani laconico nomē erripuerūt appellitantes etiā lacedæmonia uestē.

**Laconici ca-
nes.**

Canes plinius unco uocabulo laconicos dicitur: quod in laconia generosi semini extiterunt. Vergi-
lius libro tertio georgicon nobilitate canu spectans: specti pro genere posuit. Armaque amycleumque
canes: cressamque pharetra. huc faciunt columella uerba ex libro octauo. Nominibus autem non longissimis
appellandi sunt: quo celerius quisque uocatus exaudiat: nec in breuioribus quam quae duabus syllabis
enunciantur: sicuti graecum est σκυλαξ latinum ferox: graecum λακων: latinum celer: uel samina ut sunt
graca σασι + ουρα λακων. latine lupa: cerua: tigris. hinc id iuuenalis. Nomen erit pardus: tigris:

Satyrus locus.

Lacōes si pecua-
ril sunt: qui strigosi
esse non debent. sunt
& uillatici: quo nul-
lus famulus amator
domini. De uellere
Laconico Ouidius.
Ifigis amycleis me
dicatum uellere ahentis
Sidone cum tyria.
uillius illud erit.

**Lacōicū uel
lus.**

Hos post plautum ue-
stium colores descri-
bit Ouidius.

**Colores ue-
stium.**

Hic paphlas myr-
thos. hic purpureas
ametystos
Albētes uerosas:
threiciāue gruem.
Nec glandes amac-
ryli tuæ: nec amy-
dala defunt

Et sua uelleribus
nomina cara dedit.
Quot noua terra
parit flores: cum ue-
re tepenti

Vitis agit gemas
pigrasque fugit hiems
Lana tot aut plures
succos bibit. Elige
certos

Nam non conue-
niens omnibus un-
crit.

De lacone cane Si-
lius libro tertio pui-
corum. Ceu pernix
cum densa uagula
tratus implet Ve-
nator dumeta la-
con: aut existum

Auctiones.

ber nare sagax e calle feras. Auctiones. subhastationes & publicas uenditiones. hic sensus est. ista mu-
lierum ornamenta impendiosa tot damnorum cumulū insigunt maritis: ut obarati cogant bona sua
praconis uoce subhastare. Fulgentius in lexico: quod nos primi in publicam utilitatem promulgauimus
autionem dici uoluerunt uenditionem quasi quod & ementem augeat & uendentem: unde & plautus in Cur-
culioe comedia ait. Auctionem facio parasiticam. Illi ibi nominat. alibi legitur. Illa ibi nominat.
Hoc quod actum. epidici uerba sunt haec. Hominem. lege hominum. ego inquit astu cessim re-
trocedebam & gressum recellebam ueluti uis hominum me retro utolenter impingeret. Ambrosius
libro sexto hexaemeron anima inquit uel homo latine uel graece ἀνθρώπου οὐδὲ dicitur. Alterum ab hu-
manitate: alterum ab intuendo habens usuacitatem: quae magis animae quam corpori conuenire non
dubium est. Catum. astutum: callidum: uastum: a qua insita penitus astutia catones appellati.
Nec seritur nec metitur. prouerbialiter. haec ad me nequaquam pertinent.

**Homo.
Anthropos.
Catus.
praestinare.**

Hae uocabula auctiones subigunt: ut faciant uiri.
Pe. Quin tu ut occipisti loquere. Ep. occipere aliam mulieres
Duae post me sic fabulari inter sese: ego abscessi solens
Paulum ab illis dissimulabam me harum sermoni operam dare.
Nec satis exaudiebam: nec sermonis salebar tamen
Quae loquerentur. Pe. id lubido est scire. Ep. ibi illarum altera
Dixit illi qui cum ipsa ibat. Per. quid? Ep. tace ergo ut audias.
Postquam illam sunt conspiciat. quae tuus gnatus deperit: quae facile
Et quae fortunate euenit. illi obsecro mulieri liberae.
Quam uult amator quisnam is est inquit altera. illi ibi nominat.
Stratiphocle periphane filium. Per. pii hercle: quod ego ex te audio.
Hoc quod actum: egomet post ibi illas audiui loqui coepi rursus
Vorsum ad illas pauilatim accedere: quasi retruderet hominem
Me uis inuitum. Per. intellego. Ep. ibi illa interrogauit illam
Qui scis? qui id dixi tibi? quin hodie allatae sunt tabellae ad eam
Astratiphocle eum argentum sumpsisse apud thebas ab danista
Foenore id paratum & sese ob eam rem id ferre. Per. ego occidi.
Ep. Haec aiebat sic audiuisse se abs se atque epla. Per. quod ego faciam nunc
Consilium a te expetesso apocides reperiamus aliquid callidi
Conducibilis consilii nam ille quod aut iam hic aderit credo hercle.
Aut iam adest. Ep. si aequum fiet me plus sapere quam uos dederim
Vobis consilium catum quod laudetis: ut ego opinor uterque
Pe. Ergo ubi id est epidice? Ep. atque ad eam rem conducibile.
Ap. Quid istuc dubitas dicere? Ep. uos priores esse oportet: & nos posteri? di-
Quod plus sapitis. Ap. eia uero age dic. Ep. at deridebitis: Ceterum
Ap. Non edepol faciemus. Ep. immo: si placebit utitor consilium
Si non placebit reperitote rectius. mihi istuc nec seritur:
Nec metitur nisi ea quae tu uis uolo. Per. gratiam habeo fac participes nos

- Ep. Nunc occasio est faciendi priusquam in urbem aduenit.
Sicut cras hic aderit. hodie non uenerit. Per. quod scis? Ep. scio.
- Ep. Quia mihi alius dixit quod illinc uenit. mane hic hunc adfore
- Pe. Quin tu eloquere quid faciemus. Ep. sic faciendum censeo
Quasi tu cupias liberare fidicinam animi gratia:
Quasi quae ames uehementer tu illam. Per. quam ad rem istuc refert?
- Ep. Ut enim praestines argento priusquam ueniat filius: atque ut eam te in
Libertate dicas emere. Per. intelligo. Ep. ubi erit empta
Ut aliquo ex urbe amoueas: nisi quid tua secus sententia est.
- Pe. Immo docte. Ep. quid tu autem apocides? Ap. quid ego
Iam nisi te commentum nimis astute intelligo. Ep. iam igitur
Amota ei erit omnis consultatio nuptiarum: ne grauetur quod uelis.
- Ap. Ut sapis. & placet. tamen tu igitur callide quicquid acturus age.
- Pe. Res hercle loquere. Ep. & repperi haec te quod abscedat suspicio
- Pe. Sine scire. Ep. scibis. Audi. Ap. sapit hic pleno pectore.
- Ep. Opus est hominiae qui illo argentum deferat pro fidicina.
Nam talonon aequae opus factost. Per. quod iam. Ep. ne te censeat
Filii causa facere. Per. docte. Ep. quo illum ab illa phibeas.
Ne qua ob eam suspicionem difficultas eueniat.
- Pe. Quae hominem inueniunt ad eam rem utilem? Ap. hic erit optimus
Hic poterit cauere recte iura qui & leges tenet.
- Pe. Epidice habes gram. Ep. sed ego istuc faciam sedulo:
Ego illum conueniam. atque adducam huc ad te quod iamst fidicina
- Ap. Illanc? Ep. atque argentum ego cum hoc feram. Per. quanti emi potest.
Maxime. Ep. ad quadraginta fortasse eam posse emi minimo minas
Verum si plus dederis referam: nihil in ea re captiosum.
Atque id non decet: occupatum tibi erit argentum dies. Per. quidum?
Quia. n. mulierem illam alius adulescens deperit auro opulentus.
Magnus miles rhodius. raptor hostium gloriosus. hic emet illam de te
Et dabit aurum: iubeas tace non est lucrum hic tibi amplum
- Pe. Deos quidem oro. Ep. impetra. Ap. quin tu is intro: atque huc
Argentum promissum: ego uisum ad forum: epidice eo ueni.
- Ep. Ne abeas prius quam ego ad te uenero. Ap. usque opperiar.
- Pe. Sequere tu intro. Ep. i numeram: nihil ego te remoror.

Epidicus.

Villum esse opinor agrum in agro atthico aequae feracem
n Quam hic est noster piphæes: quoniam ex oculo: atque ob signato:
Atque armario decutio argenti tantum: quantum mihi lubet:
Quod pol ego metuo si senex rescuerit ne ulmos parasitos
Faciatur atque usque attondeat. sed me una turbat res: ratioque
Apocidi quam ostendam fidicinam aliquam conducticium
Atque id quoque habeo. mane me iussit senex conducere aliquam
Fidicinam sibi huc domum. dum rem diuinam faceret. cantaret sibi

Praestines. emere
prauortas: & preoc
cupes: Lucius hoc
uerbo usus est sapi
cule tamen in primo me
tamorphoseon. Co
perto itaque quod hy
pare quae ciuitas cum
ctae thessaliae arepol
let: esset caseus reces
& sciti saporis: ad
modum comodum pre
tio distrahi festinus
adcurrit: id omne
praestinatorum Te
qui abscedat. hoc est
ut a te discedat. Te
lo non aequae. hic sen
sus est. non aequae non
similiter homini in
bella & conflictum p
fecturo opus est telos:
quo aduersarios in
uadat: & se tutetur
quantum opus est ar
gento. In nonnullis
tamen exemplaribus
te ipso legitur. Le
ges tenet alludit ad
nomen epidicti: qui
praefectus iuris resul
tat. Maxime. scri
be minimo. Emi
minimo: ad uerbali
ter To minimo pos
sunt: hoc est ad minum
martialis. plusue mi
nus ue ait. minimum
ab aliis. plinius libro
secundo naturalis hi
storiae. non comparere
in caelo saturni sidus:
& martii cum pluri
mum diebus. clxx. aut
cum minimum dex
nis detractis diebus.
Tibi erit argentum.
ex codice praesto scri
be. erit duos argen
tum. Quia enim
mulierem. uerba epi
dicti. Vilmos para
sitos. Si senex iquit
sibi data uerba re
scuerit ulmos para
sitos faciet hoc est ut
gindemiam ulmae:
fascetque ut micos me
cum canare faciet:

Epidicus un.

Minimo.

in par exemplū parasiticū. Nam sicuti parasitorū est cænare cum rege: adfidere: & domesticatim & prope familiariter obuersari: pariter & cum ipso epidico perpetim cōmorabuntur ulmei uibices.

Damnofo. dispendioso: damni oppleto. Exenteror. euisceror. Per illam copiam. hoc est quantū pertinet ad illam copiam. epidici allam para: quod scilicet epidico nulla est copia. Qui tibi. quid ad te mea pertinet angina: querela & ciulatio. Qui si diuitiæ. scribe quos pro cui hoc sensu. cur me coarguis: cui & si maximæ diuitiæ domi sint his subintellige meis infortunis habes hoc est habere te fingis.

Si hercle. cheri bolus loquit. Ut tibi. stratiphocles am pullosam cheriboli pollicitationē increpat. Muricide. scri bēdū muricide hoc est ignauē focors. murceæ. Hermolaus barbarus: in cuius morte disciplinā ē facta magna calamitas: ita propemodum. Muricida quidem in plauto quādoq; legitur: quasi significationem habeat qualem græcis τολωπος: ut sūt qui parietes furandi gratia peruertunt. Ceterum muricide homo non muricidā i eo legere oportet: eaq; uox ignauum stultūq; ut ait festus significat: de quo & uolumine q̄to & decio disserui. pudet fari q̄ pueriliter & ppe focordio se prolabat hermolauis: sed nō omnia ei uni dedere. Contraria eadem ferme sententia sentit Thorycon hoc est p flosorem parietum

Ignauū & stultū uocat cum scelestissimi sint effractarii: & q̄ pote est a dementia distitissimi. ea enim clancularia furatrina ad cordatissimū & uaserrimū furem attinet. duo codices maculosi & plautinus & pompeii hermolauum implanarunt: sic enim in festo scribendum. Murcidum ignauū stultum. Plautus. Muricide homo ignauus: iners. sed cur prisca murcidū p̄ inerti & sōniculoso posuerūt causa asserēda ē. Augustinus libro quarto de ciuitate dei. Miror autē plurimū qd̄ cū deos singulos singulis reb; & pene singulis motibus attribuerēt: uocauerūt deā agenoriā: quæ ad agendū excitaret: deā stimulā quæ ad agendū ultra modū stimularer: deā Murceā: quæ præter modum non moueret: ac faceret ho strenuū. Felix capella libro primo de nuptiis philologia. Item cū in heliconā delon lyciamq; sectantur. Sed alibi laurus primores arentesq; ederasq; alibi carientē Tripodem crepidasq; situ murcidas. Blatis. blateras & nugaris. Adiuuenta. scribendum adiuuenti. Ut facilem atq;. scribe quemadmodum inquit di & deæ dedistis mihi diem luculentum & fortunatissimum. In prisca domi scilicet: ita hoc aurum a sene transit ad stratiphoclem.

Hermolaueror.

Murcidus.

Agenoria.
Stimula.
Murcea dea.
Strenua.

Ea conduceat: atq; ei præmōstrabitur quo pacto fiat subdola Aduersus senem. ibo intro. argentum accipiam ab dānofo sene.

Stratophocles. Cheribolus

St. Xpectando exedor miser. atq; exēteror quo modo mihi

e Epidici blanda dicta eueniant nimis diu maceror.

Sit ne quid: nec ne sit scire cupio. Ch. per illā tibi copiam

Copiam parare aliam licet: sciui equidem in principio ilico Nullam tibi esse in illo copiam. St. interii hercle ego.

Ch. Absurde facis: qui angas te animi. St. si hercle ego illum semel

Prehendero: nunq; irridere nos illum inultū sinam seruū hoīem

Ch. Quid illum ferre uis: qui tibi: qui si diuitiæ domi maximæ sūt Nummū his nullum habes. nec sodali tuo in te copias.

St. Si hercle habeā pollicear lubens: uerū aliquid aliqua aliquo mō Alicunde ab aliquibus aliqua tibi spes est fore mecum fortunā:

Ve tibi muricide homo. Ch. qui tibi lubet mihi male loqui.

St. Q uippe tu mihi aliqd aliquo modo. alicūde ab aliquibus blatis: Q uod nulquāst: neq; ego id imitto in aures meas.

Nec mihi plus adiuuenta des: q̄ ille qui nunq; etiam natuist.

Epidicus. Stratiphocles. Cheribolus: Adolescens:

Fecisti officium iam tuum: me meum nūc facere oportet.

f Per hanc curā quieto tibi licet esse: hoc quidem iam perit.

Nisi quid tibi huic in spem referas oppido hoc politum ē.

Crede modo mihi sic ego ago: sic egere nostri prohi di imortales

Mihi hunc diem dedistis luculētū: ut facilem: atq; ipetrabilem.

Sed ego hinc migrare cesso: ut importem in coloniam hunc:

Hunc auspitio cōmeatum mihi: cesso quum sto: sed quid hoc?

Theſſala .

**Lauares peli
an unde .**

**Filia recox
runt pellam .**

Pelias .

**Monopedi /
lon caueret .**

renouare uelle & ad ætatē iuuenilē transferre necauit in aeno. Theſſalā magam ſimpliciter intellexit qđ ibi artis magica ſeminariū eſſet: & uiuirađix originalis: & prouerbialiter hoc protulit ipſe plautus græcū adagiū amulabundus. λουσαίνο τον πελιαν. hoc eſt lauares pelian. Inoleuit adagiū ob ea quæ peliæ contigerunt: quem filia in lebetem ſeruentē cōniciētes deceptæ ab ipſa medæa: iuuenile robur allatura: & ſic ipſum conſumptū perdiderunt. pelias hic tolco Imperauit: cui oraculum ſup re gnum cōſulenti reſpōdit deus: uniſandalū caueret: primū igitur hoc oraculū ueluti inuolutum tenebris ignorabat. De

Inde autem cogno uit. Ad ſacrificiū ſa turni accerſiuit iaso na: ubi dū præ mul titudine ſaragit ap pellens ad fluitum anaurū exiuit uni / calceus: aliū perdēs quem in ſūma aqua fluitare conſpicat⁹ peltas: & cōniciens oraculū adiens con ſulebat: cui Deus in fatiſ eſſe reſpōdit a quopiā ciuium futu rum ut interficeret: aureū uellus Adule ſcenti Iasoni ppo / ſuit: & id afferri iu / bet. Hoc autem in colchis marti confe

**Argo nauis
unde .**

Absyrtus .

**Aries Iuueſ
Recoctus pe
lias .**

Theogus .

Cocali filia .

Mors miois .

Icarium mare .

Cochlos .

Cocalus .

cratū cuſtodiebat ab Inſopni dracone: ad hoc miſſus iason nauē fabrefecit quinquaginta amphoraꝝ uocatā argo: ab argo ſcilicet artifice: & proceres græciæ cōgregans nauigauit: perueniēs autē in col chos æten adhortabatur colchicæ terræ regnatorē: ſibi pellem dare nō moraretur. eo autē negante amore capta medæa iasoni tradere pollicetur: ſi tamen iurauerit eam uxorem ducturum: & in græ / ciam ſecum ferret. Iurante autem Iasone noctu ad uellus medæa ipſum ducit: & draconem ſopliens pharactis: ſimul cum iasone: uellus auferens: ad argo nauim proficiſcitur. Sequebatur illos medæa: & filius apſyrtus: per noctis illumnum cum hiſ omnib⁹ ſoluerunt. Oetes autem noſcens medææ præ ſumptionem parat inſecuturas claſſem. Ut Argo proximantem medæa contuetur fratrem necat: de artuatum per ſenticera diſſipat. Congregans autem oetes membra gnati perſecutionem omiſit. uer tens igitur iason in iolcon uellus peliæ donat: ſingens & iniuriam demuſſans medæam in peliæ horra tur interitum. At qui medæa ſiliis eius perſuadet patrem decoquere promittens iuuenem facturam: & fidei gratia arietem demembrans & aſſans agnellum reddidit. eæ autem conſiſe patrem in peluim ſeruentem inniſcientes recoquunt. Cæterum & hoc lauacrum multi præter peliam ſubierunt inſau / ſte. Simul autem fratrem Philopatoris Theogus lauans elixauit. præterea cocali filia Minoa creten ſem regem inecerat: quapropter uindicaret ſcelus uaccæ abiegnæ: qua Tauri amorem experta Paſiphæ nos coercuerat: quapropter uindicaret ſcelus uaccæ abiegnæ: qua Tauri amorem experta Paſiphæ fuerat. Dædalus autem ſibi & filio fabricans alas egreſſus eſt ex labyrintho: & has aptans fugit una cum Iearo. illi ſublimius ellato: & pice a ſole liquefacta alæ ſubductæ ſunt: a cuius caſu icarium pelæ / gus appellarunt. Dædalus uero ſeruatus. Huius ergo Minos Dædalum ſequebatur: & teſtam ſecum deferebat: quam græci κοχλον appellant: nos fortaffe cochleam: & multa pollicebatur linum co / chli ſeparanti: ob hoc ingenoſum & induſtrioſum ſignum ſolum putans dædalum reperiri poſſe. Veniens igitur ad Cocalum: apud quem dædalus occultabatur oſtendit cochlion: quod captens ſe / peraturum promiſit: & dædalo tradit. hic autem extrichans per cochlion linum ducente formica ſre permiſit. Accipiens autem minos linum tranſadactum: ſenſit illic occultari dædalum: & ſtatim a co / calo reperebat: ille autem daturū ſpondens ipſum ſuſcepit hoſpitiū. Hic autē lauans cocali ſiliabus pl cem inſudentibus necatus eſt. Ouidius in Ibin.

Vel tua mutaret ſicut minoia fata

Per caput inſuſa ſeruſidus humor aquæ .

A ſiliabus Cocali necatum minoa diuerſus a diodoro tradit euſebius. Siſius. poſtquam perpetuas In dex conceſſit ad undas Cocalidum inſidiſ. Quasi quæ . ſcribe. quaſiq. Alligauit . ſcriben / dum alligabit: hoc eſt cruci & pernitel deſtinabit .

Dedi mihi ad hanc rem apœcidem. is apud forum manet me
Quasi quæ amaret caueat. haud male. iam ipse cautior capt⁹ est
Ipse i meo collo tu⁹ pater cruminā collocauit: is adornat ueniēs
Domi extēplo ut maritus fias. St. uno persuadebit modo si illam
Quæ adducta est mecū mihi adēpsit horcus. Ep. nūc ego hanc
Astutiā iſtitui. deueniā ad leonē domū egōet sol⁹ cū ego docebo
Si qđ ad eū ueniā ut sibi eſſe datū argētū dicat p fidicia argēti
Minas ſe habere quinquaginta. quippe ego qui nudiuſtertius
Meis manib⁹ dinumerauī p illa tua amica: q̄ p ſuā filiā eē retur.
Ibi leno caput ſuū ſcleratum iprudens alligauit: quaſi pro illa
Argentū acceperit. quæ tecum nunc eſt adducta. Ch. uorſutior
Es quā rota figularis. Ep. ego parabo aliquam dolofam fidicinā
Nūmo cōducta quæ ſit: quæ ſe emptā ſimulet. quæ ſenes duos
Docta ludificet. eā ducet ſimul apœcides ad tuū patrē ut parate

bene ambulabo. legendum ambulato. Habere speculū. huic subscribit & suffragatur apuleius in apologetico. Cædo nūc & inspexisse speculū me fateor: qđ tamen erimen est imaginem suam nosse: eamq; non uno loco conditam: sed quoquo uelis paruo speculo promptā gestare. An tu ignoras nī hīl esse spectabilius hominī nato: qđ formam suam: equidem scio & filiorum chariores esse: qui similes uidentur. & publicitus simulacrum suū cuiq; quod uideat pro meritis præmia tribui. deest enim & luto uigor: & saxo color: & pictora rigor: & motus omnibus: quæ præcipuā fide similitudinē repræ-

De speculo
pulcra.

Eā p̄meditatā meis dolis. astutiisq; onustā mittā. sed nimis
Lōgū loquor: diu me estis demorati. hæc scitis iā ut futura sint.
St. Bene ambulabo. Ch. nimis doct' ille ad malefaciēdū. Cabeo
St. Me qđē certo seruauit cōsiliis suis. Ch. abeam' itro hīc ad me.
St. Atq; aliquanto lubentius q̄ abs te sum egressus intus
Virtute: atq; auspicio epidici cū præda in castra redeo.

Periphanes. Apocides Senes duo.

Per. Onoris cā mō hoies æquū fuit sibi habere speculū. ubi os
h. Contēplarēt suū. si id q̄ p̄spicere possent cor sapiētia.

Igit' p̄spicere ut possint cordis copiā: ubi id inspexissent

Cogitarent postea uitam ut uixissent olim in adolescentia.

Vel quasi egomet: qui dum filii causa cœperam

Ego me exeruciare animi quasi quid filius

Meus deliquisset mederga: aut quasi non plurimum

Malefacta mea essent solida in adolescentia

Profecto deliram' iterdū senes: fuit cōducibile hoc qđē mea snia

Sed me' sodalis it cū præda apocides: uenire saluū mercatorē

Gaudeo: qđ fit' Ap. di deaq; te adiunāt. res p̄speræ: omē placet

Quom' hoī oēs suppetūt res p̄spæ. sed tu hāc iubes itro abduci

sentant. Cum in eo uisitur imago more relato: ut similis ita mobilis: & ad omnē nutum hominis sui morigera: eadē semper contemplanti: & bus aquaua est ab ineunte pueritia ad obeuntem senectā: tot ætatis uices induit: tam uarias habitudines corporis participat: tot uultus eiusdem latātis uel dolentis imitat. eniuero quod luto fictum uel ære infusum uel lapide incusum: uel cera inustū uel pigmēto illitū: uel alio quopīa hūmano artificio admissatum est Non multa intercapedine temporis dissimile reddit: & ritu cadueris unum uultum: & immobilē possidet: rātum præstat

Imaginis artibus ad similitudinē referendam laustras illa speculi fabra: & splendor opifex. An turpe arbitraris formam suam spectaculo assiduo explorare: An non socrates philosophus ultro etiam suasisse fertur discipulis suis crebro ut semet in speculo contemplarentur. ubi qui eorum foret pulcritudine sibi complacitus: impendio procuraret: ne dignitatem corporis malis moribus dedecoraret. Qui uero minus se cōmendabilem forma putaret: sedulo operam daret: ut uirtutis laude turpitudinem teneret. A deo uir omnium sapientissimus speculo etiam ad disciplinam morum utebatur. Demosthenem uero primarium dicendi artificem: quis est qui non sciat semper ante speculum quasi ante magistrum causas meditatam? In planis quidem speculis ferme pares obtutus & imagines uidentur. In tumidis uero & globosis omnia defectiora. At contra in cauis auctiora. Cava specula si exaduerum solis retineantur oppositum somitem accendunt. Catullus quod regerit imagines speculum uocat imaginofum: & quod uariomodo imaginat. Vtar enim uerbo gelliano. Vitruuius libro septimo. Quemadmodū autem speculum argenteum tenui lamella ductum incertos & sine uiribus habet reuoluitores splendores. In sacris utiq; litteris exploratum est Iudæos in supplicationibus suis speculum gestitare quod ego corruatum & deflexum existimo a sacris Isiacis. Autor est locupletissimus Augustinus Iunonis speculum gestitasse sacerdotissas: quam & ipsidem unum idemq; numen esse colligimus ex supradictis. Augustini uerba sunt hæc de ciuitate dei libro sexto. sūt q̄ Iunoni ac minernæ capillos disponūt longe a templo tantū a simulachro stantes: digitos mouent ornantū modo. sunt quæ speculū teneant. Hæc augustinus cū loqueret de sancta Iunone. Lucius in secundo floridox scribit hæc. plurima auri & argenti ratio in lancibus: speculis: poculis. Idē libro undectimo de asino aureo. Quæ de gremio p̄ uia: qua sacer incædebat comitatus: solū sternebāt hosculis. Aliaq; nitētibus speculū pone tergū reuersis uenietū deæ obuiū cōmostrarēt obsequiū. Si id q̄ p̄spicere. Antiqua lectio. si ibi p̄spicere. Igit'. huius ergo: gratia ista ut p̄spiciat: si Donatū sequeris interpretare deniq;. Mederga. erga me. ad cōcinniorē uenustatem & leporem interseritur. D. Non plurimū. scribe plurima.

Spectādum
speculū cen
set socrates.

Dēosthenes
ante speculū
Plana specu
la Tumida.

Caua.
Imaginofū.
Imaginat.

Iunonis spe
culum.

Mederga.

Lupæ.
Lupi.

Diuertunt. longe distantes sunt: & scorti. Alter seruanda est uirgo: aliter meretrix. Lupæ, prostibula: meretrix. lupos antiqui scortatores appellant: quod inuere Fulgentium credimus in secundo mythologico his. Scylla enim in modum meretricis ponitur: quia omnis libidinosa canibus lupisq; inguina sua necesse est misceat. Carmen uetusti poetæ in hæc uerba. Ad meam lupam ultro citroq; multi cõmeant lupi. lupari uerbum est: quod significat scortari: quod acca larentia lupa fuit hoc est meretrix propterea fictum est lupam lactasse remum & Romulum expositos: quod Augusti & nus libro decimo

Lupari.

Lupanar uñ.

oçtauo de ciuitate dei & cæteri unde lupanar: in quam sententiam canit epi gramaticus. oculat spurcas hæc monumenta lupas. Latantius libro primo institutionum. Fuit enim Faustulæ uxor: & propter uulgati corporis uilitatem lupa inter pastores nuncupata est unde etiã lupanar dicitur: exemplum scilicet athenensium in ea figuranda romana secuti sunt: apud quos meretrix quædam nomine leenacum tyrannum occidisset: quia nefas erat simulacrum constitui meretricis in templo: animalis effigiem posuerunt: cuius nomen dedecebat. Mirari non desino leenam hanc. tradere lactantium Tyrannum occidisse cum

Varia de leæna lactanti9 cum plinio.

Lupi ferræ.

Res promercales unde.

Graphicus.
Graphis.
Ridibunda.

Bardus.

Alchidetes.
Detes serrati

Pe. Heus foras exite huc aliquis duce istam intro mulierem concludi uolo. Atq; audin? Ap. quid uis? Pe. cauesis cum filia mea Copulari hæc: neq; conspicerem: iam tenes in ædiculam istam scorsum Diuertunt mores uirgini longe ac lupæ. Ap. docte & sapienter Dicis non nimis potest pudicitiam quisquam suæ seruare filias. Edepol ne istam gnato tuo sumus præmercati. Pe. Quid iam? Ap. quæ dixit mihi iamdudum se alius tuum uidisse hic filium Pe. Hanc edepol rem apparabat. Ap. plane hercle hoc quidem est. Næ tu habes seruom graphicum & quanti uis precii. Per. non caruisti auro contra Ap. Ut ille fidicinam fecit nescire esse emptam tibi illam redibundam Atq; hilaram huc adduxit simul. Pe. mirum hoc quidem potuit fieri. Ap. Te pro filio facturum dixit rem esse diuinam domi. ego illic: Me autem sic adsimulabam quasi stolidum cum bardum me faciebam. Pe. Immo ista. decet. Ap. res magna alicui apud forum agitur: ei uolo Ire aduocatus. Pe. atq; ubi erit ocium reuertere Ad me extemplo. Ap. continuo hic ero. Pe. nihil homini Amicost oportuno amici? sine tuo labore quod uelis actum est: tamen Ego si adlegassem aliquem ad hoc negocium minus hominem Quam doctum minusq; ad hæc rem callidum: os sublitum esset: itaq; Me aleatis dentibus derideret filius meritissimo. Atq; hæc stulticia est: me illi uitio uortere: ego met quod factitauit

secus libro septimo Plinius tradat. Patientia corporis ut est crebra fors calamitatum: innumera documenta peperit. Clarissimum in faminis leenæ meretricis exemplum: quæ torta non indicauit harmonium & Aristogitonem tyrannicidas. Parerga hoc adde lupos appellari ferras. palladius libro primo. Item mesortias uel fenarias ligones lupos id est ferrulas manubriatas minores maioresq; ad mensuram cubiti. lupas meretrices & Aulonius dicitur. Irritant uolvas læuia membra lupas. Sumus præmercati. præuenimus in emptione. dicimus & promerari: unde res promercales: super qua uoce nonnulla superius. Sed hoc addamus: significanter & proprie promercales uestes appellari: quas pater familias tanquam desitas uendit: & in publicum distrahit: quas qui emunt promercalem ne goclatores uocitati tanquam hæc emant quæ aucto mox ipsi pretio uendant officinatores. Gra phicum. elegantem: industrium. hoc uerbo scater agellius. Graphis scientia pingendi & scribendi dicitur. Vitruuius libro primo. Deinde graphidos scientiam habere: quo facilius exemplaribus pictis: quam uelit operis speciem deformare ualeat. Non caruisti auro. si tantum auri quot pondo est seruus pro illo rependatur non carus est. Redibundam. scribe ridibundam: hoc est hilarulam & ridenti similem: ut naufragulum suum uereri non uideretur. Quidem potuit fieri. lege quæ potuit fieri. est enim mstrum inquit senex quo uasamento tam subdolo fidicinæ uerba data sint: ut se non in mancipatum tradi dolitaret. Bardum. stolidum: fatuum. alibi plura. Is enim uocatur: qui ingenio præpostero est. Adlegassem: missilem: destinassem. Aleatis. mendum est obelo fodicandum. Scribendum enim erit alchis dentibus. Alchis igitur dentes appellantur: qui promissum exertantur & renudantur. Dentium tria genera. Serrati: aut continui aut exerti. Serrati pectinati cœuantes ne contrario occursum atterant: ut serpentes: piscibus: canibus. continui ut

homini: equo: exerti apro: hippopotamo: elephanto. Homini nouissimi: qui genuini uocantur
 circiter uigefimum annum: de quibus satyrus. & genuinum agitent non admittentia morsum. Sa
 tyrographus. Te lupete muti & genuinum fregit in illis. hos aristotiles & cleantes sophronisteras
 dicunt: alii cranteras. Sunt & in homine dentes: qui columellares uocantur. sunt brochi dentes ca
 riosi aut alchi ut arbitror: Plinius libro undecimo. Senectus in equis & ceteris ueterinis intelligitur
 dentium brochitate. sed animaduertendū: quos plinius brochos appellat nōn lum bruncos uocita

Genuini.

Coluclares.

Brochi detef

qui.

Brochitas.

Brunci.

Quū militabā: pugnis mēorādis meis eradicabā hoīum adolefcētiā
 Aureis qñ occeperā: sed qs hic ē quē huc aduenientē cōspicor
 Suā qui undantem clamidem quassando facit.

re sis uerbis. Brunci
 sunt producto ore
 & dentibus promi
 nentib9. Lucilius sa
 tyrarū libro tertio.
 Bruncus nouit lani
 us auerso dēte xmi
 nulo. hic ē rhinoce
 ros. Eradicabā.
 Internectio fastidio
 radicitus obtunde
 bam. Aureis qñ
 caperam. cum pri
 mum frenis & uicu
 lis discitatis & nu
 gacitatis homines
 ad me traxerā ma
 etabam & conuelle
 bam longo fastidio
 Pompeius autor est
 priscos aureas dixit
 se frenos: qb9 equo
 rum aures religan
 tur: Antiqua lectio
 habet auris & nihil
 erte imutandū. Ter
 tia enim inflexionis
 quartus quandoq; i
 ls. exit: & per. 81. mo
 re græco scribitur:

Miles. Senex Periphanes. Fidicina.

Mi. c Aue præterbitas ulla ædis qn roges senes hic ubi habitat
 Periphanes plateni? Pe. icert? sū caue ad me retulit pedē
 Adolefcēs si istūc hoīem quē tu quæritas tibi cōmōstrasso ecq
 Abste inibo gratiā? Mi. uirtute belli armat? pmerui ut mihi
 Omnes mortalis deceat agere gratias. Pe. non repperisti
 Adolefcēs trāqllū locū ubi tuas uirtutes explices ut postulas.
 Nā strēuiori dterior si p̄dicat suas pugnas de illi? ore siūt sordidæ
 Sed istū quē quæris periphane plateniū ego sum si quid uis
 Mi. Nēpe quē i adolefcētia mēorāt apud reges armis arte duellica
 Diuitias magnas adeptū? Pe. imo si audias meas pugnas
 Fugias māib? demissis domū. Mi. pol ego magis unū quæro
 Meas cui prædicē q̄ illū q̄ mēoret suas mihi. Pe. hic n̄ ē loc? qn
 Tu aliū quæras cui cētōes fartias. Mi. aiūmaduorte ut qd ego

Aurea
 Auris p au
 res.

ut dignoscatur a singulatio tertie nominatio. & id in marone ita scribendum erit. Urbels ne
 desere casar. Diomedes libro primo. Nomina quæ ablatiuo casu singulari. i. littera finiuntur
 genere masculino & feminino sublata. i. ultima & adiecta. es. syllaba producta faciunt nomina
 tuum & uocatiuū pluralem: ut ab hoc & ab hac agili: hi & hæ agiles & o agiles. Nam accusatiuus
 iuxta regulā manente. i. littera debet pronūciari: ut hos & has agiles: ut est omnis homines. Scribit
 gellius ex sententia probi grāmatici cum forte occurrit ut urbes & urbeis inuenias consulēdas aures
 esse: & pro ut modulatio uideatur & sonior dictio illius aptiori auribus desinentia utendū. & ita i
 terpretare. Auris quādo acceperā: hoc est quando in deditōnē aures accipiebā: quādo scilicet mihi
 exhibebant munus auris. Præterbitas. scribe præterbitas hoc est prætergradiaris. Tranqllū
 locum. quietum: pellacia & mollitate prostratū: quem naues tuæ superbiloquentiæ prætergradiebā
 tur. Si strenuori. priscianus libro tertio. sunt autē ea plerunq; quæ uocales ante us habent: ut pi
 us: arduus: egregius: strenu9: plerunq; dixi quod anomala: quæ non seruant in cōperatiuis regulam:
 quāuis plautus cōperatiuū protulit strenuor in epidico. Nam strenuori detertor si prædicat suas pu
 gnas de illius ore sordidæ sunt. lucilius. xvi. Ad fundū sandi delectat te uirtus uillicus paulo strenuor
 si euaseris. Centones farcias nugas consuas uarias & explices diuersicolores & mirabiles: nec uni
 modas: & uniformes nugas: qua uarietate centones consuntur. Video grāmaticistas pene omnes allu
 cinari. Credunt enim sed falso in eo loco satyrographi poetæ. Intrauit calidum ueteri centone lupa
 nar: centonem pro pygostolo hoc est turunda linea capt: qua ad genitalia conuerrenda meretrices
 utuntur. sed omni quod aiunt campo errant: Centonē enim uetustum adsumpsisse sibi messalinam
 cum cecinit: intelligere liquido uoluit sordidiori amicitine & inducula circumamictā: & permunitā
 lupanar intrasse: ne si regillā forte induisset & basilicū ab habitu regio cognoscere. Huc spectat car
 men maronianū dimidiatū cesuratū burdegalā ausonū a centonis similitudine nuncupasse centonē
 qd sicuti ex pāni tessels uerticoloribus fieri cento solet: ita ex uerbis maronianis & iis non Integris

Aurea.

Auris p au
res.

Strenuor.

Centones.

Pygostolos.

Centuculus. technopegmion aufontanū in uniformia redigitur Diminutiū centonis est centuculus. Apuleius libro primo. & cum dicto sutils centuculo faciem suam iam dudum punicanē prae pudore obtexit: Ita ut ab umbilico pubetenus caetera corporis renudaret. Seneca libro undecimo epistolarū Diurnū accipit: in centuculo dormit. Frontinus libro secundo stratagematicon. Iumentorūq; magnam partem infratorū cum centuculis ut per hoc facies equitatus obiceretur. Quales cōponi debeant & cō sui centones uersus docet Aufonius ita prodens. si pateris ut te doceam docendus ipse Cento quid fit absoluam. Varis de locis sensibusq; diuersis quaedā carminis structura soli datur in unum uersum ut coeant aut cæsi duo: aut unus & sequens cum medio. Nam duos iunctim locare ineptū: & tres una serie merax nuga. Diffunduntur autem per cæsuras omnes: quas recipit uersus heroic9 Cōuenire ut possit aut pētimemertis cū reliquo anapesto: aut trochaica cum posteriore segmen to aut septem semi pedes cum anape

Stomachion

Isocele.

Isopleura.

Orthogōia.

Scalena.

Verticula.

Cōcillare.

Incōcillari.

Fides. Fidicula.

la.

Corda uñ.

Nerua.

Fides uñ.

stico chorico: aut post dactylum atq; semipedum quidquid restat hexametro simile ut dicas ludicro quod græci stomachion uocauerunt. Officula ea sunt ad sūma quatuordecim figuras geometricas habent. sunt enim æquilatera uel triquetra extentis lineis aut frontis angulis uel obliqs isoscele ipsi uel isopleura uocant. Orthogonia quoq; & scalena harum uerticularum uariis coagmentis simulantur species mille formarū: elephantus bellua aut aper bestia: anser uolans & mirtillo in armis: subsidens uenator: latrans canis. Quin & turris & cantarus & alia huiusmodi innumerabilū formarum. Quæ alius alio scientius uariegant. sed peritorum concinnatio miraculum est: Imperitorum iunctura ridiculum. Quo prædicto scies quod ego posteroem imitatus sum. hoc ergo centonis opusculum ut ille ludus tractatur pari modo sensus diuersi ut congruant: adoptiua quæ sunt ut cognata uideantur alienum ne interluceat: accersita ne uis redarguant. Densa ne supramodum protuberent. huius ne pateant. Molestum non est. sunt qui legunt molestum num est: hoc est non adepol scio nunquid futurum sit hoc molestum: potes & abnegatiue non prolatum intelligere: ut inquit hoc molestum non esse: quod non etiam audiui: quoniam dixerat audi si molestum non est: & nondum dixerat. et ego ait periphane: quod non audiui nescio si molestum non erit. Denumerantur. scribe denu merentur. Faxo ferias. si inquit mihi minæ sexaginta denumerantur tecum concubina ueniet: quæ ferias tuas tolerabit: hoc est patietur impetum tuum: & eum ideo magis rabidum: quod scilicet feriatu in commilito diutino fuisti. Conciliauisti. emisti adamuissim: nec prudentius q̄ in concilio quæq; cara distrahuntur omni consilio: & omni calliditate Ab eodem inconciliari significat ac cufari: insimulari tanquā dicas in concilium uocari. Sidonius libro epistolarum secundo. De quibus loci mei aut ordinis hominem constat inconciliari si loquatur: peccare si taceat. Fides. Iram & testudinem: quæ ei interendum accessere hoc est accessoria fuerunt auctoris & emptionis: ludum fidicinium Plautus appellat. Fides ex cordæ uocitata quod instar fidei recte consonant & concordant: quemadmodum corda ex autoritate cassiodori in epistolis quod scilicet humana corda teneat & mulceat. nonnulli etymon grecum habere uolunt. Diminutium fides est fidicula priscianus libro sexto. quomodo docet fidicula primitiuū sui nominatiuum fides non fides esse: quod seruo placet de cythara. ex fides quoniam ex neruo fiebant nerua uocantur. Gellius libro octauo nocturnum articu. Suetonius etiam tranquillu in libro ludicræ historiæ primo satis apertum esse: satisq; super ea re constare affirmat: neruas i fidibus brumali die altas digitis pelli: alias sonare. De fidicula tormeto meminit is eptigramatista. expriere ruffæ fidicula licet cogat Aue latinū chere nō pōt græcū. Vnde nomē fidū detortū sit docet is Ambrosi9. Vbi aut fides ibi exercitus. legiōes suæ quotidiana uirtute martyriū cōsequenti: unde arbitror quod fila chordarum cytharæ ideo fides dicantur: qm̄ & mortua sonum

Ad te uēio itelligas: meā amicā audiui te eē mercatū. Pe. atat nūc Demū scio ego hūc q̄ sit quē dudū epidic⁹ mihi prædicauit militē. Adolescēs itast ut dicis emi. Mi. uolo te uerbis pauculū si tibi mo Nōst. Pe. nō edepol scio molestū nō ē nisi dicis qd uelis. Cestū Mi. Mihi illam ut tramittas argentū accipias. habeas. Nam quid ego apud te parem proloqui? ego illam hodie uolo Facere libertam meam: mihi cōcubina quæ sit. Pe. te absoluam: Breui argenti quinquaginta mihi illa empta est minis. Sexaginta mihi dēumerat miæ: tuas possidebit mulier faxo ferias Atq; ita pfecto ut eā ex hoc exoneret agro. Mi. ē ne empta mihi Hæc. Pe. istis legib⁹: hēas licet. Mi. cōciliauisti pulchre. Per. he⁹ Foras educite quā introduxistis fidicinā. atq; etiam fides Eique accessere tibi addā dono gratias. age accipe hanc sis

reddant. De fidiculis pro tortura Seneca. Alii per oscena stipitem egerunt: alii brachia patibulo ex
plicuerunt. uideo. Fidiculas: uideo uerba. Idem libro tertio de ira. Torserat per omnia: quæ in re
rum natura tristissima sunt: fidiculis: tabularibus: eculeo: igne: uultu suo. Cropolistidem. error
ex immutatione unius clementi. est enim legendum eropolistidem hoc est a multis amatam: quæ in
numeros habeat amatores. Meam recte. uetus lectio. meam rere. Misi sectari. scribe. missicu
lauri qui sectari. Hanc fidicinam. desunt hæc. Hanc meo articulo. emit fidicinam meo articulo in

Mi. Quæ intēperia tenēt? quæ tu mihi tenebras cudis? quin tu
Fidicinā pducit it? iubes? hæc ergo ē fidicinā. Pe. hic alia nullast
Mi. Nō mihi nugari potes. qn tu hic pducis fidicinā cropolistidē
Pe. Hæc iq̄ ē. Mi. nō hæc iq̄ ē. nō nouisse me eā recte amicā posse
Pe. Hanc inq̄ filius me⁹ deperibat fidicinā. Mi. hæc nō est ea
Pe. Quid nō est. Mi. nō est. Per. unde hæc igitur gentiū est?
Eqdē hercle argētū p hac dedi. Mi. stulte datū reor: & peccatū
Pe. Immo hæc east. nā seruū misi sectari solet. (largiter.
Meum gnatum ipse hanc fidicinam
Mi. Hem istic homo te articulatum cōcidit senex tuus seruus.
Pe. Quid p̄cidit. Mi. sic suspiciost. nā p fidicinā hæc supposita ē tibi
Senex tibi os ē sublitū plæ & pbe. pe. ego illā reqrā iā ubi ubi ē:
Bellator uale: euge fruge epidice frugi es pugnaſti: hō es:
Qui me emūxisti mucidū minimi precii mercat⁹ te hodie ē
De lenone apocides? Fi. eundē ego istūc hoīem unq̄ audiui
Ante hūc diē: neq̄ me qdē emere quisq̄ ulla pecunia potuit.
Pl⁹ iā sū libera qnquēniū. pe. qd tibi negotii ē meæ dōi igit⁹?
Fi. Audies: cōductā ueni: ut fidib⁹ cātarē seni dū rē diuinā faceret
Pe. Fateor me oīum hoīum eē athenis atticis minimi precii: sed tu
Nouistin fidicinam cropolistidem. Fi. tam facile: q̄ me.
Pe. Vbi habitat? Fi. postq̄ libertast ubi habitat
Dum incerto scio. per. eo an aliquis eam liberauerit
Volo scire si scis. Fi. id qd audiui audies: stratiphoclē piphani
Filiū absentē curauisse ut fieret libera. pe. perii herele
Si istæc uera sūt planissime meū exēterauit epidic⁹ marsupiu
Fi. Hæc sic audiui. nūquid me uis cāterū? pe. malo cruciatu
Ut pereas. atq̄ obeas cito. Fi. fides n̄ reddis. pe. neq̄ fides: neq̄
Tibias propra igitur fugere hinc si te di amant. Fi. abiero:
Flagitio cū maiore post reddes tamē. per. quid nūc qui i tātis
Posit⁹ sū sentētiis: eā ne ego sniam ipuner? imo & si alter tātū
Perdundunt per dā potius q̄ sinā me ipune irrifū esse habitū
Depeculatū eis sic data eē uerba præsentī palā: atq̄ mēineris.
Facio præ illo qui oīum legū atq̄ iurū fictor cōdictor: cluet.
Is etiā sese sapere memorat malleum
Sapientior est manubrio mulier

Meo articulo.
lo.
Articulatum

Articulatum. mi
nutatum: membra
tim: frustillatim. In
plautia fabula: quæ
icuria temporis pe
rit apud gellū hæc
leguntur. Quæ mi
hi misero cōmſnuit
articulatum diem.
Dicimus artus & ar
tua. Fruge epi
dice. lege fruge epi
dice. Eundem ego
scribe an ego. Cō
ductam. lege con
ducta. Dum in
certo. parelcon est
dum: ueneri textus
tantummodo serui
ens. Flagitio cū

Flagitium.

maiore. maiore dā
no: noxa: & dispen
dio: quia te accusar
bo. Seu flagitium a
flagitando deflectit
pro insultu & noto
ria prætoria: qua
flagitantur contu
maces ad iudicem.

Flagitamentū

Flagitamentum in
curſionem & assul
tum dicitur placia
des primo mytholo
gicon. quos tempe
statum flagitamen
to contractos exop
tata reduces excipit
ripa. Eam ne
ego sentētiā. scri
be. cum ne ego si
nam. cum intellige
epidicum. Atq̄
memineris. scribo.
atq̄ ne minoris.

Condictor. le
ge conditor opifex
artifex. Sapientior
est manubrio mu
lier. Scribe: & hæc

quæ deerant Interfere. Sapientior ē ut malo hæret manubrio mulier. hoc sensu. Sapientior est. mu
lier quia non sinit sibi de manibus euelli manubrium ut uiri. sed hæret malo hoc est constans est ad

Erripe māu /
briū de māu
Adagtiū uñ .

applicandum se dolis & malo: ut ille inhaerenter adplicatur ipsi manubrio ne sibi de manibus extor /
queatur. In aulularia enim recensetur manubrium de manu erripui prouerbialiter dictum: & in supe /
riori carmine ubi ita scriptum est. Sapere memorat malleum: tu malleum cōmentitiam uocem di /
sponge. Adagium est. erripere manubrium de manu hoc est occasionem alicui praripere. Incidēter
hoc addam: Adagium dici prouerblum & indifferenter adagionem siue quod in uulgus adactum sit
hoc est promulgatum. Seu uocata adagia autore pompeio quasi dicas ad agendum apta. plurimum

Aerūnula .

enim conferunt in
uita degunda & in
actionibus prouer
bia: quæ prouene /
runt ex usu. Mul
tiplex erumnā . scri
bendum erumna .
Aerumnulas Plau /
tus alibi refert fur /
culas: quibus religa
tas sarcinas ulato
res gerebant: qua
rum usum quia . C.

Mulli mariā

Martus rettulit mul
li mariā postea
appellabatur. Itaq
aerūnā labores one
rosos significant: si
ue a græco sermo /
ne deducuntur . nā
αἰρῶν v græce lati /
ne tolerare dicitur .

Nec nescio. in
superioribus scrip
tū cule scriptum est du
as abnegattuas uni
cam cōfirmatiuam
facere: quemadmo
dum narro locutus
est negant se nescif
se. Vfus inuenit
scribendum ex uetu
stis exēplaribus usuf
uenit hoc est opus
est: quid si legis usuf
inerit: Quā icer
to animo. quantum
inquit animo incer
to hoc est incerte ui
deo. nec aperte cog
nosco: quæ nam
sit hæc ut incertare
sit uerbū . Iuxta pri
scam sententiam. Iō
ga dies meum icer
tat animum. Ini
que iniustus. tū me
uiscasti mulier inqt
cum primum iniuri
am mihi intulisti: &
mihi pudicitiam im
minuisti. Obscussit. semina
sti: iniecasti seminū: ex quo
genuisti puellulā. Grauter
in codici /
bus priscais gnauiter legitur
hoc est fortiter & animose.
Salua sum . mulier loquitur .
Te tur
bat. scribendum est titubat.
subsiliebat enim & titubabat
pulsus crebra susultatio

Gnauiter.

Mulier Periphanes

Mu: I quid est homini miseria: quod miserescat ex animo. **f**
f Id ego experior quoi multa i unū locū cōfluūt quæ meū
Pect^o pulsāt simul: multiplex erūnā exercitā hēt paupatas
Pauor territat mentē animi: neq; ubi meas collocem spes
Habeo usq; munitū locum: ita gnata mea hostiust potita
Neq; ea nūc ubi sit nescio. **Pe.** quis illæc est mulier timido
Pectore peregre adueniens. quæ ipsa se miseratur:
Mu. In his dictus locis habitare mihi periphanes.
Per. Me nominat hæc. credo ego illi hospitio usus inuenit
Mu. Perueli mercedē dare q; mōstret eū mihi hoīem aut ubi habitat.
Per. Noscito ego hāc? nā uideor nescio ubi me uidisse pri^o ē ne ea an
Quam anim^o retur meus? di boni uisitauī antidhac. (nū
Certe east: quam in epidauro pauper culam memini cōprimere.
Mu. Plane hiccine est qui mihi in epidauro prim^o pudiciā pepulit.
Per. Quæ meo cōpressu pepit filiā quā dōi nūc hēo. **Mu.** qd si adeā?
Per. Haud scio an p̄grediar si hæc ea ē. **Mu.** sin ē is hoc sicut ani mlti
Dubiā dāt. **Per.** Iōga dies meū icertat aīum sin east q; icerto aīo
Hāc cōgrediar astu. **Mu.** muliebris adhibēda mihi malicia nūc ē
Per. Cōpellabo. **Mu.** orationis aciē cōtra conferam. **Per.** salua sis.
Mu. Salutem accipio mihi & meis. **Per.** quid cæterū? **Mu.** saluus sis:
Quod credidisti reddo. **Per.** haud accuso fidem: nouin ego te?
Mu. Si ego te noui aīum inducam uti noueris. **Per.** ubi te uisitauit?
Mu. Iniq; iniuri^o. **Per.** quid iā? **Mu.** quia tuæ memoriæ interpretari
Me æquū censes. **Per.** cōmode fabulata es. **Mu.** mira memoras.
Per. Hē istuc rectius meministi? **Mu.** memini id. **Per.** in epidauro
Mu. An gutula pect^o ardens mihi aspersisti. **Pe.** uirgini pauper culæ.
Tuæq; matri me leuare paupertatē. **Mu.** tun is es qui p uoluptatē
Tuam in mea ærumna obscussisti grauiter. **Per.** ego sum salua:
Salua sum: quia te esse saluum sentio. **Per.** cedo manum .
Mu. Accipe ærumnosam & miseriarum compotem mulierē retines
Per. Quid quod digitus te turbat tuus? filiam quam ex te suscepi.
Quid eam? **Mu.** eductam perdidisti: hostium est potita.
Per. Habe aīum lenē: & trāquillū face: domi meæ eccā saluā & sanā?

Obscussit. semina
sti: iniecasti seminū: ex quo
genuisti puellulā. Grauter
in codici /
bus priscais gnauiter legitur
hoc est fortiter & animose.
Salua sum . mulier loquitur .
Te tur
bat. scribendum est titubat.
subsiliebat enim & titubabat
pulsus crebra susultatio

Videam si me. In codicibus antiquis legitur sit ne: ego lego si mea. fac uideam inquit si mea est ea puella: quam praestinasti. osculum hic dem. scribendum. osculum huic dem. Tu homo. mulier loquitur. Immutabilem. lege mutabilem. Aliter catuli. hoc est filii a matre uera cognoscuntur & discernuntur a filiis alterius. Egurgitem. extraham: eficiam gurgitis instar: uerbum hoc placu non secus ac si dicas ingurgite hoc est affari ingera. Ingurgitare ingenium dicitur a gellio. egurgitare extrahere. Quid tamen quae. scribe. quod tu quae. Non fuit. non fuerit. Austrum percussit scribe puelli. Te

Egurgito.
Ingurgitare
Austrum percussit

Na postquam audiui illico ex meo suo illa esse captam otio argentum de
Ut emeret: ille eam rem adeo sobrie & frugaliter accurauit
Ut alias res est impense improbus. Mu. fac uideam si me
Per. Eo catarata statim iube cropolistide perire filiam ante aedis mea.
Ut suam uideat matrem. Mu. remigrat animus nunc demum mihi.

Fidicina. Periphanes Senex. Mulier:

Fi. Videtur praequam me exciuisisti ante aedis. Pe. ut matrem tuam uideas
q Adeas: uenienti des salutem atque osculum. Fi. quam meam matrem
Per. Quae exaiata exequitur aspectum tuum. Mu. quae istaec est quae tu
Osculum mihi ferre iubet. Pe. tua filia. Mu. hecine. Per. haec
Mu. Ego ne osculum hic dem. Per. cur non quae ex te natast.
Tu homo insanis. Per. ego ne. M. tu. Pe. cur. M. quae ego haec quae
Siet neque scio: neque noui: neque ego haec oculis uidi ante hunc diem
Per. Scio quod erres: quia uestimentum atque ornatum immutabilem habet haec.
Mu. Aliter catuli longe olent: aliter sues: nego eam nouisse.
Per. Proh deum atque hominum fides: quod ego leocinium facio quod haec alios
Atque argentum egurgite domo praesum: quod tuum quae patrem tuum
Vocas me: atque osculare: quid istas stupida: quid taces.
Fi. Quid loquar uis. Per. haec negat se tuam esse matrem. Fi. non fuit.
Sinon uult: equidem haec in uita tamen ero matris filia. non me istaec
Cogere aequum est meam esse matrem si non uult. Pe. cur me igitur patrem
Vocabas. Fi. tua istaec culpa non mea: non patrem ego nomine
Vbi tu tuam me appellas filiam: haec quoque est si me appellet filiam
Matrem uocem negat haec filiam me suam esse. non ergo haec mihi mea est.
Postremo haec mea culpa non est quae didici dixi omnia: epidicus mihi
Magister fuit. Per. perii: austrum percussit. Fi. nunquam ego ibi
Per. Si hercle te unquam me patrem uocare uitam tuam ego interimam.
Fi. Non uoco: ubi uoles pater esse ibi esto. ubi uoles ne fueris praesens.
Mu. Quid ob eam rem haec emisti: quia tuam gnata rat: quibus de signis
Agnoscebas. Pe. nullis. Mu. quare filiam credidisti nostram
Per. Sera epidicus dixit mihi. Mu. quid si seruo aliter uisum est: non
Poteras nouisse obsecro. Per. quod ego qui illam ut primam qui uidi
Nunquam uidi postea. Mu. perii misera. Pe. ne fles mulier intro
Abi habeto animum bonum. ego illam reperiam. Mu. hinc
Athenis ciuis quis eam emit attic: adolescentem equidem dicebant
Emisse. Per. inueniam: tace: abi modo intro: atque haec asserua
Circem solis filiam: ego relictis rebus epidicum operam quaerendo dabo

do inquit contra austrum uentum in tantum ut pene periclitatus sim: tanquam quod in aduersum flatum nistit. Seneca libro primo epistolarum. Temerarius gubernator contempnit austrum minas. Ille est enim: qui siculum pelagus exasperet: & in uertices cogat quod si periculi placeat obitum austrum flatum propulsauit significabit: id enim significat percellere. gellius. Cercus currum onustum percellit: buccam implet. Si hercle te. Subintelligit in mentem uenit. Circen. scortum scortum clarus sole: quae se mihi quibusdam magicis insectamentis applicuerat: & ex me traduxerat: ut circem sicut appellentes. Circem solis dicitur si lia non ob assam causam nisi quod scortum famosissimum erat & famigerabile Fulgentius circem appellatam interpretatur quasi manus diudicatio uel operatio. quasi χειρων κερτην. laborem enim manuum & operationem libidinosam mulier non diligit: sicut terentius ait a labore procliuem ad libidinem accipit conditionem: de hic quae sum occipit. hanc etiam uisus inno: cuius transiit: quia libidinem sapientia contemnit. Circem meretricio

Circe uis.

ææa cur cir/
cc.

nomine male audire testis est plerumque omnis ars poetica. ææa ut interpretatur Seruus appellata a uoce aspernantium illuc appellere nautarum. Ideo socios emollit ulyxis pharmaceutriaque poculorum: muta uit: quod ipsa libido reperit per uerborum molliciem: & dulcedinis iuolucrum: cum subit amarities omnis: & aspernabilis insuauitudo: unde canit scintilla & lepidus plautus. amor amara dat. Itē amor amara dat gustu: amaritudinē ad satietatē usque aggerit. Similiter belluinos homines reddere uesantiam amoris idem ostentat. Amor mores hominum meros facit. Circe meretricis persuasionibus & amor

rabundis illectamē
tis mortales incapi
strasse docet erudi
tissime Claudianus
in cōsulatu honoris
Luxuries prædulce
malum: quæ dedita
semper
Corporis arbitris
hebetat caligie sen
sus.
Membræque circeis ef
faminat acrius her
bis.

Moly uirga.

Vlyxes moly uirga
hoc est sapientia a
mercurio sibi tradi
ta securus se impol
lutum a ludibroso
contactu referuans
euasit præstigtias in
columis. Fabulosā
uirgā fuisse ludibun
de refert in osceno
carmine poeta sic p
pemodum.
Hinc legitur radix:
de qua flos aureus
exit

Si inueniam exitiabilem ego illi faciam hunc ut fiat diem:
Stratiphocles adolescēs. Epidicus. Danista. Virgo:
St. Ale morigerus mihi est danista q de me argētū nō petit:
m Neq illā adducit quæ ex præda. sed ecclū icedit epidic?
Quid illuc est quod illi caperat frons seueritudine?
Ep. Si undecim deos præter se secum adducat iupiter ita nō omnes
Ex cruciatu poterūt eximere epidicū: periphane emere lora uidi
Aderat ibi una apæcides: hinc homines me quæritare credo
Senserūt: sciunt sibi data esse uerba. St. qd agis mea cōmoditas?
Ep. Quod miser. St. qd ē tibi? Ep. quin tu mihi adornas ad fugam
Viaticum: quæritant me: in manib? gestant copulas secū sua ui
Priusq̄ pereō: nam per urbem duo defloccati senes.
St. Habe bonū aium. Ep. quippe ego cui libertas in mundo sitast
St. Ego te seruabo. Ep. edepol me illi melius: si nacti fuerint.
Sed quis est hæc muliercula: & ille grauastellus qui uenit?
Hic ē danista. hæc illa ē autē quā emi ex præda. St. hæc cinea est?
Hæc est estne ut dixi tibi? aspecta. Ep. hæc. St. cōtēpla epidice.
Vsq̄ ab unguiculo ad capillum summum.

Quam cum moly uocat: Mentula moly fuit.

De hac uilyxa uirga fabulose ramentum homerus. ριζη δὲν μέλαν ἐσκηγαλακτιδὲ εἰκελον ἀνθος.
αὐλὸν δὲ μὲν καλεοῦσι θεοὶ. hanc expresse Ouidius libro. xliii. metamorphoseon. Moly uocat sup
nigra radice tenetur. Caperat frons. obducitur: corrugatur ut seueræ credas. Marcellus. Cape
rare est rugis frontē contrahere: & asperare tractū a frontibus crispis. Plautus in epidico. quid illud
bile omittis. caperata uela lucius dicitur. Copulas. lora duplicata. quibus canes prædæ inhilates
coercent. Ouidius. Copula detrahit canibus. Defloccati. uetuli cōtempriles: qui floccus faciendi
sunt: seu depiles præānositate nec floccum pilorum habent. si legis deflaccati dicitur intellige flacce
scētis ætatis & declinata. Me illi melius. subintellige seruabunt & custodibunt: qui copulas & la
queos habent. Grauastellus. uetustus: grauioris ætatis. lego tamen rauistellus: hoc est cæsius:
ut eius oculos impetat: Pompeius. Rauis coloris appellantur: qui sunt inter flauos & cæsius: quos
Plautus appellat rauistellos. Quis inquit hæc mulier & illic rauistellus: qui uenit. In integris Pompei
codicibus. Rauilæ a rauis oculis: quemadmodum accæ: fusca: sullæ. Varro libro secundo. Facte de
bent esse formosi: magnitudine ampla: oculis nigra: ac rauis. Columella libro octauo agricul
turæ. Rauidi uel nigra: breuia & adunca rostra. A rabula sit rabulatus strepitus discholus.
Martianus libro secundo de nuptiis philologia. qui quidem omnes inter musarum carmina conct
nentium audiri: licet perstreperent: nullo potuere rabulatu. Oratius libro tertio carminum. Raua
decurrens lupa lanuino fatæque uulpes. porphyrio. Rauam a colore diei notificat: nec tamen qui ra
uus sit color indieat. Hic est danista. stratiphoclis uerba. Vsq̄ ab unguiculo. Oratius. talos
a uertice pulcr ad imos. Imitatione huius uersiculi bianoris. παν δὲ αὐτὸς ἔσ κορυφῆν ἐκ τῶ οδοσ
ἐκ τῶ ἐπιπέδῳ. Summum. Hæc quoque uersum hunc subsequenter reperitur in codicibus antiquis.
St. est: ep. est tu uise. est ne conspice. Stratiphocles loquitur. Ex tuis uerbis. hæc epidici uerba sunt.

Caperat.

Capata uela
Copulæ.
Defloccati.
Deflaccati.
Rauistellus.

Rauilæ.

Rauidi.
Rabulatus.

Pulcrum. alibi pictum legitur: quod uibices diuersicolori specie intermittent. Cum regis anti
goni libertus ad nouas diuitias nuper euectus ad conuiuū cōgregasset philosophos & irridendo eo

tum minutulas quæstiones: se se uelle dixisset: cur & ex nigra & alba faba pulmentū unius coloris edatur: Ardicus philosophus indignè ferens: tu nobis inqt absolue: cur de albis & nigris loris similes uibices & maculæ gignant? Adimere pulmões, hoc est addere celeritudini: & tarditudinem se-
tugare. Pulmo qui tollit est cordis ut medici fatentur est in causa tarditatis in homine. Nam quoties cumq; celeritudine suffocatur hominem difficilis spirationis reddere consuevit. pedes igitur pul-
mones habere dicentur cum tarde & pedipsum incedunt. pulmonaria columella ouis: quæ pulmo

Artificis di-
ctum.
Pulmo.

Pulm: orla.

his uitio afficitur.

Ventilet. legen-
dum uenisse.

Id
remorat9. Sunt qui
legat es remorat9.

Huc inde. huc
ingere.

Statin
ego. uetus lectio. sa-
tin ego!

Luna
lam. insigne patri
tia dignitatis est lu-
nula: quæ in alutha

pedumq; calciame-
to gestitant adule-
scentes: de quo ge-
scitatu sic plutarchus

in problematis. qd
est quod qui nobili-
tate præstare uiden-
tur lunulas in cal-
ceis ferunt. An ut
dicit castor signum
est eius: quæ in luna
esse dicitur habita-
tionis: & quod post

scitatu sic plutarchus
in problematis. qd
est quod qui nobili-
tate præstare uiden-
tur lunulas in cal-
ceis ferunt. An ut
dicit castor signum
est eius: quæ in luna
esse dicitur habita-
tionis: & quod post

scitatu sic plutarchus
in problematis. qd
est quod qui nobili-
tate præstare uiden-
tur lunulas in cal-
ceis ferunt. An ut
dicit castor signum
est eius: quæ in luna
esse dicitur habita-
tionis: & quod post

scitatu sic plutarchus
in problematis. qd
est quod qui nobili-
tate præstare uiden-
tur lunulas in cal-
ceis ferunt. An ut
dicit castor signum
est eius: quæ in luna
esse dicitur habita-
tionis: & quod post

scitatu sic plutarchus
in problematis. qd
est quod qui nobili-
tate præstare uiden-
tur lunulas in cal-
ceis ferunt. An ut
dicit castor signum
est eius: quæ in luna
esse dicitur habita-
tionis: & quod post

scitatu sic plutarchus
in problematis. qd
est quod qui nobili-
tate præstare uiden-
tur lunulas in cal-
ceis ferunt. An ut
dicit castor signum
est eius: quæ in luna
esse dicitur habita-
tionis: & quod post

scitatu sic plutarchus
in problematis. qd
est quod qui nobili-
tate præstare uiden-
tur lunulas in cal-
ceis ferunt. An ut
dicit castor signum
est eius: quæ in luna
esse dicitur habita-
tionis: & quod post

scitatu sic plutarchus
in problematis. qd
est quod qui nobili-
tate præstare uiden-
tur lunulas in cal-
ceis ferunt. An ut
dicit castor signum
est eius: quæ in luna
esse dicitur habita-
tionis: & quod post

scitatu sic plutarchus
in problematis. qd
est quod qui nobili-
tate præstare uiden-
tur lunulas in cal-
ceis ferunt. An ut
dicit castor signum
est eius: quæ in luna
esse dicitur habita-
tionis: & quod post

scitatu sic plutarchus
in problematis. qd
est quod qui nobili-
tate præstare uiden-
tur lunulas in cal-
ceis ferunt. An ut
dicit castor signum
est eius: quæ in luna
esse dicitur habita-
tionis: & quod post

scitatu sic plutarchus
in problematis. qd
est quod qui nobili-
tate præstare uiden-
tur lunulas in cal-
ceis ferunt. An ut
dicit castor signum
est eius: quæ in luna
esse dicitur habita-
tionis: & quod post

scitatu sic plutarchus
in problematis. qd
est quod qui nobili-
tate præstare uiden-
tur lunulas in cal-
ceis ferunt. An ut
dicit castor signum
est eius: quæ in luna
esse dicitur habita-
tionis: & quod post

scitatu sic plutarchus
in problematis. qd
est quod qui nobili-
tate præstare uiden-
tur lunulas in cal-
ceis ferunt. An ut
dicit castor signum
est eius: quæ in luna
esse dicitur habita-
tionis: & quod post

scitatu sic plutarchus
in problematis. qd
est quod qui nobili-
tate præstare uiden-
tur lunulas in cal-
ceis ferunt. An ut
dicit castor signum
est eius: quæ in luna
esse dicitur habita-
tionis: & quod post

scitatu sic plutarchus
in problematis. qd
est quod qui nobili-
tate præstare uiden-
tur lunulas in cal-
ceis ferunt. An ut
dicit castor signum
est eius: quæ in luna
esse dicitur habita-
tionis: & quod post

scitatu sic plutarchus
in problematis. qd
est quod qui nobili-
tate præstare uiden-
tur lunulas in cal-
ceis ferunt. An ut
dicit castor signum
est eius: quæ in luna
esse dicitur habita-
tionis: & quod post

scitatu sic plutarchus
in problematis. qd
est quod qui nobili-
tate præstare uiden-
tur lunulas in cal-
ceis ferunt. An ut
dicit castor signum
est eius: quæ in luna
esse dicitur habita-
tionis: & quod post

scitatu sic plutarchus
in problematis. qd
est quod qui nobili-
tate præstare uiden-
tur lunulas in cal-
ceis ferunt. An ut
dicit castor signum
est eius: quæ in luna
esse dicitur habita-
tionis: & quod post

scitatu sic plutarchus
in problematis. qd
est quod qui nobili-
tate præstare uiden-
tur lunulas in cal-
ceis ferunt. An ut
dicit castor signum
est eius: quæ in luna
esse dicitur habita-
tionis: & quod post

scitatu sic plutarchus
in problematis. qd
est quod qui nobili-
tate præstare uiden-
tur lunulas in cal-
ceis ferunt. An ut
dicit castor signum
est eius: quæ in luna
esse dicitur habita-
tionis: & quod post

scitatu sic plutarchus
in problematis. qd
est quod qui nobili-
tate præstare uiden-
tur lunulas in cal-
ceis ferunt. An ut
dicit castor signum
est eius: quæ in luna
esse dicitur habita-
tionis: & quod post

scitatu sic plutarchus
in problematis. qd
est quod qui nobili-
tate præstare uiden-
tur lunulas in cal-
ceis ferunt. An ut
dicit castor signum
est eius: quæ in luna
esse dicitur habita-
tionis: & quod post

scitatu sic plutarchus
in problematis. qd
est quod qui nobili-
tate præstare uiden-
tur lunulas in cal-
ceis ferunt. An ut
dicit castor signum
est eius: quæ in luna
esse dicitur habita-
tionis: & quod post

scitatu sic plutarchus
in problematis. qd
est quod qui nobili-
tate præstare uiden-
tur lunulas in cal-
ceis ferunt. An ut
dicit castor signum
est eius: quæ in luna
esse dicitur habita-
tionis: & quod post

scitatu sic plutarchus
in problematis. qd
est quod qui nobili-
tate præstare uiden-
tur lunulas in cal-
ceis ferunt. An ut
dicit castor signum
est eius: quæ in luna
esse dicitur habita-
tionis: & quod post

Est ne conspice: signum pictum pulchre uideris.

Ep. Ex tuis uerbis meum futurū corium pulcrum prædicas

Quem apelles: atq; zeusis duo pingent pigmētis ulmeis:

St. Dii immortales socio iussi adimere pedibus pulmones.

Quod perhibent prius uenisset q̄ tu aduenisti mihi.

Da. Hæc edepol remorata est me. St. siquidem istius gratia.

Id remoratus quod ista uoluit nimium aduenisti cito

Da. Age age absolue. atq; argentū numerane comites morer.

St. Pernumeratus est. Ep. tene cruminā huc ide. Da. sapiēter uēis.

St. Oppetire dum efferō ad te argentū. Da. matura. Ep. domi ē

Statin ego oculis utilitatem obtineo sincere an parum?

Ephillippa matre natan es thebis epidauri satan?

Video ne ego telestidem te periphani filiam?

Vi. Quis tu hō es qui meū parentū nomen memōras & meū?

Ep. Non me nouisti? Vir. qui quidē nunc ueniat in mentē mihi.

Ep. Lunulam atq; anellū aureolū in digito. Vi. memini mi homo.

mortem animi rursus lunam sub pedibus habebunt: an quod qui antiquissimis præcipuum fuit: qui

fuerūt archades ab euandro profelines appellati. An sicut alia multa: sic & hoc elatos hoīes ac super

bos admonentes rerum humanarū instabilitatis. cuius rei luna exemplo sit: quæ ab obscuro primum

prodit: tunc progrediens luce ac splendore os suum complet: & cum clarissima facta sit rursus deflore

scit: & ad nihilum redit. An hoc pot9 modestiæ & obedientiæ disciplina quædam erat: ut dicto audiē

tes esse: & imperiū æquo animo ferre cōdiscerent: & quemadmodū luna meliori obsequi & solem: ut

inquit parmenides: semper intueri solet. Sic hoīes secundum locū tenere contenti duci primas partes

relinquere: ut honore ac potestate per illum fruere. Dentq; posses legere limulam: quod autoritate

seruana limus est obliqu9 circulus: qui in smo uestis adfigitur: ita uocatus quod flexuosus est & intor-

tus. Diminutiū a luna ut priscianus libro quarto censet lunula. Sunt qui lunulam interpretantur

calcei corniculatam uariegantā qualis est in calceis corymbatis & rostratis diuersa pictacia. Sunt. n.

pictacia ut obiter hoc explicem lamellæ plumbeæ: uel areæ: in quibus exponebant edita: quandoq;

pro frustulis cortariis sumi solēt. hinc leges in Iosue. Calciamenta q; perantiqua: quæ ad indicū uetu-

ratū pictacis consuta erant. yfatas. In die illa auferet dominus ornamentū calciamentorū: & lunulas

& torques: & monilla & armillas & mytras: discriminata & periscelidas & murrenulas & olfactorio

la: & in aures & annulos & gemas in fronte pendentes: & mutatoria & pallia & linteamina & acus &

fidones & uitras & theristra. Celsus pictacta uocat: quæ uulgo pithimas. hæc cordi in sinthexi hoc est

defectione & in seruētissima febrī adpunguntur tanq̄ sensus restaurata: & seruorē mitigantia. Discer-

minata hieronymus discernicula intelligit hoc est acus: quibus utebant ad capillitū discriminandū

discernendūq; unde et latine nomen. periscelidas ornamenta crurū. οκελην græci crus. περι circū:

proin quod nos supplantare illi υποοκελην v: de hac meminit oratius. Hieronymus. uocaturq; lin-

gua hebræa hoc genus uestimētī machinasse: græce περι οκελην a nostris saminata uel braccæ usq;

ad genua pertingētes. Murrenulas monilla baccata & intorta ut murrenæ sunt. Olfactoriola arabi

ca suffimenta & odoramenta: quibus elegantiores utunt. Mutatoria uestes: quæ nouis uestibus mutan-

tur in dies Sidones. uestes pretiosæ tyrii coloris. Martialis. quod thorus ex xylō quod sidone tinctus olē

ti: de qua fidonius. Sic te Sidonio recocta fuco. hieronymus. Secunda ex lino tunica est poderis id est

talariis duplici sidone: quæ & ipsam iosephus bislinam uocat: appellatq; cottonath id est χιτων: quod

hebreo sermone in lineā uertitur: hoc aduocauit ut intelligas preciosam uestē talarem fieri dupli si-

done. Anellum. diminutiū ab annulo. lucretius de Magnete loquens. Orbem ex anellis red

Luna in cal-
ceis.

Limus.

Pictacia.

Lunula.

Discrimina

Periscelides.

Murrenula.

Olfactoriola

Mutatoria.

Anellus.

In aures.
Arlincom.

ait pendentibus ex se. Auream. In probis exemplaribus leges in aurem: quæ auris decoramen est. Plinius piscibus additas in aures refert. Quid si legis arsineus: id enim est ornamentum capitis muliebris. Sed norandum hic vitiosum esse exemplar. ex testimonio enim proficiant scribendum est. Anellum laureolum a lauro diminutio. Hæc leges in integris pompeii codicibus: neque auris est auris: quod eas uehementer ambat: hoc uersu lucilli significare ait sicutius Capito: nequam esse aurum: quod auris lædat: uel pondere in aurum cum mollissima pars inciditur uel ex auro intelligi pecuniam: cuius respectu & nimia cupiditate homines ad

peccatum adduct.

Plinius libro nono.

In eadem uilla An

tonta drusi murre

næ: quam diligebat

in aures addidit. Am

brosius in epistola

ad Romulum Coa

ctus aaron petit an

nulos eorum: & in a

res mulierum: quæ

tradita in ignem

fit. In libro Iudith.

Induit sandalia in pe

ditibus suis: assumpsit

dextrariola: & in a

res: Decoramenta

sunt Dextrariola &

et brachii: quæ Iu

lius capitolinus dex

trocheria uocitat.

Lampridius in ale

xandro. Matronas

aut regias cõtentas

esse debere uno reti

culo atque in auri

& baccato monili.

svor tov greca de

auris Seneca libro

septimo de beneficiis.

Noia capacibus ge

mis inter se pronu

tiauerunt. Vide un

nes non singulos sin

gulis auribus cõpa

ratos. Inde enim ex

citata aures oneri

ferendo sunt. In libro

geneleos hæc legu

tur. postquam autem bibe

rant camelli protulit ut

in aures aureas appendentes

fictos duos & armillas totidem.

Similiter in exodo.

Viri cum mulieribus præbuerunt

armillas: in aures: & dextralia.

Hieronymus in interpretatione libri nume

ri. Ob hanc causam offeruntur in donariis domini singuli: quod in præda auris potissimum in uentre. piscelides:

armillas: anulos: & dextralia & murrenulas & deprecas pro nobis dominum. In aures ferrea seruis auris

bus perforatis appendebant. pertusas seruis auris fuisse Iunenalis docet cum ait. Gemina quod in aure

phenestræ ostendunt. scitus & facetosus iocus Marci Tullii: quod homini seruilis conditionis se non audire pro

clamant: miror inquit Cicero cum bene foratas aures habeas. Autor plutarchus. hoc institutum trans

latum est ex lege moesella. Reperies hæc in Deuteronomio. Sin autem dixerit nolo egredi eo quod diligat te

& domum tuam: & bene sibi apud te esse sentiat assumes subulam & perforabis aurem eius in ianua domus

tuæ: & seruet tibi usque in aethernum. A partibus corporis nomina tegumentis indita: ut genuale a gentis: ab

armo armillæ: a lumbis lumbare Hieronymus in interpretatione hieremias. Vade & posside tibi lumbare

lineum: & pones illud super lumbos tuos: & possedi lumbare iuxta uerbum domini. Accipe argentum.

Stratiphoclis uerba. Multo factum in codicibus antiquis legitur faxo pro facia: alibi factio scriptum est.

Ep. Non meministi me auream ad te adferri natali die?

Vi. Tu ne is es? Ep. ego sum & istic frater tuus est alia matre: uno patre

Vi. Quid pater meus uiuist? Ep. animo liquido & tranquillo es: tace:

Vi. Dii me ex perdita seruata cupiunt si uera autumas.

Ep. Non habeo ullam occasionem: ut apud te falsa fabuler.

Accipe argentum hoc danista. hic sunt quadraginta minæ.

Si quid erit dubium immutabo. Da. benefecisti: bene uale.

St. Nunc enim tu mea es. Vi. soror quidem edepol ut tu æque scias.

Salue frater. St. sanan hæc est. Ep. sana si appellat suum.

St. Quid ego modo huic frater factus dum intro eo atque ex eo?

Ep. Quod boni est tacitus taceas tute tecum & gaudeas.

St. Perdidisti & repperisti me soror. Ep. stultus tace.

Tibi quidem quod ames domi præstos fidicina opera mea.

Et sororem in libertatem idem opera concilio mea.

St. Epidice fateor. Ep. abi intro: ac iube huic aquam calefieri.

Cætera hæc posterius faxo scibus quum erit ocium

St. Sequere hac me soror. Ep. ego ad uos thespriem iussero

Huc transire. sed memento si quid seruiunt senes

Suppetias mihi cum sorore ferre. St. facile istuc erit

Ep. Telprio exi istac per ortum. adfer domum auxilium mihi.

Magnas res minoris multo factum quod dudum senes

Remeabo intro ut accurentur aduenientes hospites:

Eadem hæc intus edocebo: quæ ego scio stratiphoclem.

Non fugio: domi adesse certumst neque ille haud obiciet mihi

Pedibus sese prouocatum. ab eo intro. nimis longum loquor.

Periphanes. Apecides. Senes duo. Epidicus Mulier

Peri. f. Atine ille homo ludibrio nos uetulos decrepitos duos

Homīnem aspici. scribendum apisci: hoc est inuenire & nancisci. Lassitudinem. scribe lassitu
dine. Flegmina. Pompeius in erudato codice sic. Flegmina dicunt cū ex labore uis sanguis de
fuit circa talū græce p. φ. scribetur: siquidem ut reor a uerbo græco φλεγμαίνω defleatur: quod est
tumeo in langorē morbosū. Apolactizo. recalcitro: despicio: cōtemno: fastidiliter ptero. Vin
cere ius est. in emendatis exēplaribus sic ferme scriptū deprehendes. Vincere uis. esto. Ligare me uis i
quit epidicus cōcedo uinctas. Vadimonīū. nō solū hic in ius se stitit: uerū ne fugitiuus uideat ua
des dat: sese pro nu
tu pratoris ad tribu
nal aduentur. Va /
des dicti autore por
phyriōe quod cum
dari sunt licet reo
quocunq; uoluerit
uadere. Hic facti
scribe hic facti hoc
est epidicus i ius me
uocat ultroneus.

Apisci.
Flegmina.

Apolactizo.

Vades uis.

Habet? Ap. imo edepol tu qdē miser: me habes miseris modis

Pe. Tacesis mō. sine me hoīem aspici. Ap. dico ego tibi iā ut scias

Alium tibi te comitem melius quærere. ira dū te sequor :

Lassitudinem inuaserunt miserum in genua flegmina

Pe. Quot illic hodie me exemplis ludificatus: atq; res

Vt illie autem exenterauit mihi opes argentarias

Ap. Apage illum a me. nam ille quidē uulcani irati est filius

Quaqua tāgit: omne amburit: si ppius a tes æstu calefacit.

Ep. Duodecim deis plusq; placeo: deorum immortalium

Mihi nunc auxilio adiutores sunt: & mecum militant:

Quicquid ego malefeci auxilia mihi & suppetiæ sūt domi

Apolactizo inimicos omnis. Pe. ubi illū quæram gentiū?

Ap. Dum sine me quæras mea causa: uel medio in mari.

Ep. Quid me quæris: qd laboras? quid hūc sollicitas? ecce me

Num te fugit? num ab domo abssum: nū oculis cōcessi tuis?

Nec tibi supplico: uincere ius est. ostendo manus.

Tu habes lora. ego te emere uidi: quid nūc cessas? colliga

Pe. Illicet uadimonīū ultro mihi hic facis. Ap. quid colligas?

Pe. Edepol mancipium scelestum. te profecto apocides:

Nihil moror nihil: de præfacili exoras epidice. Ep. eo qd agis?

Pe. Tuon arbitratus? Ep. meo hercle uerbo atq; haud tuo

Colligandæ hæc sunt tibi hodie. Pe. at nō lubet: nō colligo:

At mihi magis lubet solutū te rogitare. Ep. at nihil scies :

Ap. Tragulā in te iniicere adornat. nescio quā fabricā fecit :

Ep. Tibi morā facis: cū ego solutus asto a lege: inquā colliga

Pe. At mihi magis lubet solutū te rogitari. Ep. at nihil scies.

Pe. Quid ago? Ap. qd agas? mos gerat. Ep. frugi es tu hō apocides

Pe. Cedo manus igitur. Ep. morantur nihil atq; arte colliga.

Pe. Nihil uero obnoxias. Ep. facto opere. arbitra in me.

Bene hoc habet: age nūc iā ex me exquire: rogita quid lubet.

Pe. Quia fiducia ausus primū quæ emprast nudiustertius

Filiam meam dicere esse? Ep. libuit ea fiducia.

Pe. Ain tu libuit? Ep. aio. Pe. uel ad pignus mea sit filia

Quam negat nouisse mater. Ep. non ergo matris filia est:

des dat: sese pro nu
tu pratoris ad tribu
nal aduentur. Va /
des dicti autore por
phyriōe quod cum
dari sunt licet reo
quocunq; uoluerit
uadere. Hic facti
scribe hic facti hoc
est epidicus i ius me
uocat ultroneus.

Heracle uerba .
Interpretantur nō
nulli iusu: quidā ad
monitu & consilio :
ego lego uero : aut
uerbero: ut ex insiel
tia bile pronficiata
sint hæc. Colli /
gandæ hæc. Corri /
ge. Colligandæ eæ
hoc ē manus uticu
lis & mancis artan
dæ. Tragulam .
pilū missile. Ador
nat. præparat: sara
git: expedit. Fa
bricam fecit. lege fa
cit. Asto a lege.
scribe asto : alliga :

quid inquit te mo /
ror opiphanes asto
spontaneus in retia
tendens: quid copu
las moraris: alliga
utrasq; māus. Ni
hil obnoxias. alligo
inquit manus nihil
obnoxias hoc ē mu
tū nihil morantes
nec gratuitum. Sed
quæ rapacidæ ubili
bet sunt & qualemil
bet inncāt ne cuiq;
sint obnoxia. Fa

cto opere. scribe fa
xo operæ: uel facio:
seu facto præsens ē
a facto deflexum. Si
nulli sum obnoxius

Facto.

& obula quæque distripio facio operæ subintellige pretsum hoc est utiliter facio: & quod decens est.

Arbitra in me. in pristino codice nunc particula in sine additur hoc sensu. Nunc in me respice o
periphanes: qui læta & hilaria dicturus sum. Vel ad pignus. uetus lectio. uel id pignus: quod pro
mea. Fidicna enim conductitia dignum ne pignus erat: quod pro filia subitceres?

In meū nūmū. puerblū scitū & bracteātū hoc ē maiore tua pntie hoc fecisti q̄ mea: ego pdidi nū
 mū: tu at talētū. Pign⁹ captio ē. sensus ē. pign⁹ qd̄ dedisti danistæ: hoc ē sexcētā mina: q̄ ex captioe
 & deceptioe mea uenerūt te totū in ruborē dabūt. Tu gnati amica. scribe tui gnati amica. Is te
 aboſ. scribe is te ab re. tetigi hoc ē serui tuū exēterās marſupū ab re hoc ē tra utilitatē tuā. Ludos
 fecisti. ludificasti: frustratorios habuisti. Quæ hæc malū: i malā rē: aduerbalt̄ pōit̄. Res decet tibi.
 scribo. res dicet tibi. Aduersa istū. ex uetustis exēplarib⁹ scribēdū asserua. Cū mal̄ mellē. scribēdū
 cū mal̄ mellē. cū tu

Pappare.

Pappa.

Bua

Pappi flores

Pappulto

Expappulto

Pe. In meum nūmum: in tuum talentum pignus danistæ captioſt
 Sed quis ea est mulier? Ep. tu gnati amica: ut omnem scias.
 Pe. Dedin tibi minas triginta ob filiam? Ep. fateor datas
 Et ego argento illam me emisse amicam filii fidicinam
 Pro tua filiasis te ab ore tetigi triginta minis.
 Pe. Quomodo me ludos fecisti de illa conductitia
 Fidicina? Ep. factum hercle uero: & rectum factum iudico
 Pe. Quid postremo argento factum ē quod dedi? Ep. dicam tibi:
 Neq̄ malo homini neq̄ benigno tuo dedi stratiphocli.
 Pe. Cur dare ausus? Ep. quia mihi libitum ē. Per. quæ hæc malū?
 Ep. Etiam in clamitor quasi seruus. Pe. tu es liber: gaudeo.
 Ep. Merui ut fierem. Pe. tu meruisti? Ep. uise intro. ego faxo scies
 Hoc ita esse. Pe. quid est negocii. Ep. iam ipsa res decet tibi.
 Abi mō intro. Per. ei nō illuc temerest: aduersa istū a peccides.
 Ap. Quid illuc epidice est negocii? Ep. maxima hercle iniuria.
 Vincitū asto cuius hæc hodie opera inuenta sit filia
 Ap. Ain tu te illius inuenisse filiam? Ep. inueni: & domi est:
 Sed ut acerbum est pro benefactis cū malis messem metas:
 Ap. Quam ne hodie per urbem: uterq̄ sumus defessi quærere.
 Quid isti oratis opere tanto? meruisse intelligo.
 Ut liceat merito huius facere. Pe. cedo cui resoluam manus.
 Ep. Ne attingas. Pe. ostende uero. Ep. nolo. Pe. non æquum facis:
 Ep. Nunq̄ hercle hodie nisi supplicium mihi das. me solui sinam:
 Pe. Optimū: atq̄ æquissimū oras focos: tunicam palium
 Tibi dabo. Ep. quid deinde porro? Pe. libertatē. Ep. at postea?
 Nouo liberto opus ē qd̄ pappet. Pe. dabitur: prebebo cibum.
 Ep. Nunq̄ hercle hodie nisi me orassis solues. Pe. oro te epidice
 Mihi ut ignoscas si quid imprudens culpa peccaui mea.
 At ob eam rem liber esto. Ep. inuitus do hanc ueniam tibi
 Nisi necessitate cogar: solue sane si lubet.

Grex.

Ic is homo est qui libertatem malicia inuenit sua.

h Plaudite. Valet: lumbos exporgite: atq̄ extollite.

boꝝ quassant & inundant: in quibus est ueneris sedes. hinc in osceno carmine: quassabit tibi fluctuante
 lumbos: sic ut non puerū mouere possit priuignū quoq̄ sed mouere phædræ. Albertus magn⁹ omnis
 naturæ cōsciū colūbos censet appellatos qd̄ scilicet torrentissimæ & præarabidæ libidinis sunt eo qd̄
 colūt lumbos: cū tñ Alberti sentētiæ reluctator marcus uarro a culminibus: quæ inhabitat ceseāt ap
 pellari. Lumbulū diminutiū lumbi inuenies apud apitū. Explicit p̄lī cōmētari⁹ i epidicū.

INTERPRETATIO IN BACCHIDES ENARRATORE PIO.
ARGVMENTVM.

Lautina hæc comædia titulo bacchidum insignita: qua nitore stili elocutis: qua uehementissima amoris impatientia: qua lubrica mortalitatis incôstantia cæteris antistare liquido patet: cuius Argumentû pene est tale. Samia duæ florentis ætatis: mulieres de uectæ tum primû athenas sub mâncipatû & iugum uenerunt illexerant pistoclerû uer nantî ætate præfloridû: qui ob hanc unicam causam: lydi pædagogici officii molestias & inelamations patitur: eû parænetice & didascalice monet suauitates: & papillarû molles oppræfuniculas cauere: quod uidelicet merus uiscus est meretrix. Sed ut fieri assolet aliorum adulescentularê mentem trahit amatoris rudat9 incendiû: cuius pollentia prorsus efficacior quod tyrocin nationem amasci profundis pedicis alligauerit. Inhærent igitur defixi pectore uult9: uerbaq; nec placidam mentis dat cura quietê. Socius mnesilochi alterâ bacchidem amat: ea potitur: sed primû pretio magno præstinata. Cæterû: qui nos elapsos & recessim rationis retrogrados: nō desicit genit9 amator eius stimulo mentê recolligit amator: proin uim magnâ pecuniæ: quam ex mercatu uenies habebat: patri reddit. Demû gliscente ueneris incendio cupit quod amiserat & chrysalû iubet dolos præparare: technas ipsas recolligat ut summâ pecuniâ ex patre extorqueat. cōpotem uoti mnesilochum facit. Chrysalus defrudat cato mendacio senê: qui cum primû sibi uerba data recognouit cû nichobolo se ne conspirat: ut chrysalû capiat: & uinclis grauisime coerceat. Adornant igitur bacchides fraudes: nequitias: illicita: pellaces nutus & nyctus & labella ualgia: ad armillum satagunt: quibus senes iam ex amoris & uoluptariis rebus exarescentes incêdunt: & pfundissime corculû carbunculo uenerio fodit. Hi duc senes capti & possessi seruitutê apud bacchides fatent: qui filius non indulgebât: sibi indulgêt: bacchides uolût bacchides cogitant: & aduersus filios legiones parant. Sed ut poetarû festiuissim9 & amabilissimus est plaut9 reliquit inabsolutâ ut puto comædiam scilicet exemplû secutus apellatû: qui opera graphice & cōsummatissime polituræ semipolita posteritati cômédauit ut superesset artifici regressus ad ueniâ: & ut daret existimandû quod & quantû fuisset op9 ni mortis intempestiuitas obstrepuisset: & artificii ad sequiora tendentem interpellasset. Constat hæc ois in affectu comædia lepore: uenustate: uenere quæ maxime præpollens. Interlocutores. Bacchides: pistocler9: Nichobolus senex: phloxenes: Chrysalus: lydus. Agit hæc fabula athenis. Inditû quod hæc fabula dimidiata sit est Nonnius Marcellus: qui in bacchidibus plautina fabula citat hæc carmina: quæ nō extant. Limaces ustri: quos dictos autumat quod atterant & consumment: & hoc quibus ingens in aîo nobili modicû sine uernulitate: & hoc prænestinû opinio esse ita erat gulosus. hæc oia desunt in tritis exemplaribus. Circumferunt integræ bacchides carminibus additis a panormitha: quæ nō adstituere uisum cum absq; controuersia plautina dignitate careât. Quid cum leonibus uulpes iungam? Sincerû cuperê uas in crustare. Diuiditur hæc fabula in quin9 actus. primus illic auspicatur. Quid si hoc potius est ut taceasego loquar: Bacchides sorores ex insula samo oriundæ se dolis & illectamentis exornant ut adulescentem pistoclerû possint impetuosis impetere: ut amore cōmutato ita ex sororibus una subtrahat collum e iugo militari. præoptabat enim amorê pistocleri amorî militis: cutus iussui famulabat. Secûdus actus is est. Iam dudû pistoclere tacitus te sequor spectans quas tu res hoc ornatu geras. pceptor pistocleri Adulescentis lydus sequens exephæbû tacitus illû sequit. illi inhæret: animaduertit quo uer gat hic ornatus. Sed cum primû perentisicit amorabundo seruari operam dare in adulescentem: ut corruptû bonis moribus profugatis tumido demurmurât ore. Illum castigat: admonet: arcere nitit a uenere. Sed cû oleum & operâ amittat in cōplexum illum bacchidis relinquit: porro ruit ad patrê: illi comestationes: & corruptelas filii renarrat. & inuicê patrem castigat lydus quod leui articulo censebat Adulescentem tractandû. Tertius Actus. Reddidit patri omne aurû. nunc ego illam me uelim cōuenire. Introductê delatione lydi serui uialitate bulliens mnesiloch9: qui rebatur pistoclerum bacchidem suam amare: cû alteri addictus esset: actus in desperationê mnesilochus aurû omne patri reddit: quod obseruandû erat ut genius festiuitus & amanius exhilaretur. Recognoscês demû pensitatus expurgationem pistocleri: angitur funditus & excruciat: uelletq; incassum nō esse aurû patri redditû. Chrysal9 dolis & uasamentis iterû archam senis expugnat: factq; auri cōpotem mnesilochû. Quartus. Quid istuc: quæ istac est pulsatio? parasit9 militis illius: qui alterâ bacchidem amabat appellat ad puellarû fores: qui a pistoclero exhibetur & eicitur: multa inter se probra ingerit. parasitis minitâ illi mortem aduentante milite: quod cû pater pistocleri pertimesceret iussu chrysal a milite obirato bacchidem quam filius amabat emit præsentî pecunia & ita factû est ut illa liberius duo potirerit adulescentes. Quintus. Quis sonitu tumultuanti nomine nominat me: atq; pultat ædes. egrediuntur bacchæ: quæ mollib9 & demultoris & deleneficis uerbis: excandescêtes senes propterea quod cognoscabant sibi data uerba: placant & mittgât: & tantû pollent blanditiæ: risus: & nictationes: cæterusq; ueris comitatus: ut qui censores & castigatores uenerant: ipliciti bacchidû amore tabescant: facinus filiorû exsuperantes. In hac Comædia intempantia culpatur. Bacchides uoluptatis imaginê præseferunt: quæ in uestibulo iuuentutis ad corruptelas patrimos inuitant. lydus uirio9 spreter & castigatores

Introducitur. piftoclerus & Mnefilochus amoris uiftrina defipientes. Chryfalus uafes: & in pernitiem herilis fedulus. adiutor Nicobolus Teneri animi in filiu & indulgentiffimi philoxenes filiu corruptu uix ferens. Acer: acerbus: & imanfuetiffimus. Miles uiolentus. Hoc potius est. hoc melius est & co ducibilius. Lufcintolæ. fensus est: qui timet ne fæminæ cantio defuerit: ille & ueref ne lufciniæ uer num teporem fentient cantilena defit: quæ inter auitiu uocaliffima est: & uocis iugis & fonoriffimæ: quod euenire creditur eo quod fpiritalem canaliculam latiffimã habet. Dicitur lufcintia quod luce ca nit. Lufcintis diebus

Lufcintia.

ac noctibus conti x
nuls qndecim garx
rul9 fine intermiffu
cantus: densante fe
frödiu germine nõ
In nouiffimũ digna
miratu aue. primũ
ranta uox tã paruo
In corpusculo: tam
ptinax fpiritus. De
mũ. In una perfecta
muficæ fcientia mo
dulatus edit fonus:
& nunc cõtinuo fpi
ritu trahitur in lon
gum: nũc uariat in
flexo: nũc diftinguit
conciſo: copulat in
torto: promittit: re
uocatur: infufcatur
ex Inopinato. Inter

Ba.

Ba.

Ba.

Ba.

Ba.

Plauti Comici Clariffimi.

Bacchides Dimidiatæ.

Vid fi hoc poti' e' ut taceas ego loqr: Ba. lepede licet:

Vbi me effugerit meoria ibi tu facito ut' fubueias' foror

Pol magis metuo mihi i monedo ne defuerit oratio:

Pol ego quoq; metuo lufcintolæ ne defuerit cantio:

Sequere hac. Pl. quid agũt duæ germanæ meretrices cognoies

Quid i cõcilio cõfuluiftis: Ba. bene pol. Pi. haud meretricũ e':

Miferius nihil est q̄ mulier. Pi. quid eſſe dicis dignius:

Hæc ita me orat ſibi hominem reperiam

Iſtoc milite ut ubi emeritum ſibi fit. ſe ut reuehat domum.

Id amabo te huic caueas: Pi. qd iſti caueã: Ba. ut reuehat domũ.

Vbi ei dederit operas. ne hanc ille habeat pro ancilla ſibi

dum & ſecũ ipſa murmurat: plenus: grauis: acutus: creber: extent9. ubi uifum eſt uibrans: ſumm9: me
dius: ſimus. breuiterq; oia tam paruulis in faucibus: quæ tot exquisitis tibiartũ tormentis ars hoium ex
cogitauit: ut nõ fit dubiũ hanc ſua uirtutẽ præmonſtratã efficacĩ aulpielo cũ in ore Steſichori cecinit
Infantis. Cognomines. eodem quoq; noſe uocata. cognominatio a cognominibus inſectitur.

Emeriti.

Rudiarũ uſũ

Affrannius in diuortio. Latius genus cognominatiõis morboꝝ cognominis. Iſtoc milite ut ubi
ſuperfluit ubi. Emeritum ſibi lit. hic eſt ſenſus. orat hæc ſoror reperiam amicu: quo ſit emerita ab
hoc milite: hoc e' ut militiam & mãcipatũ militiſtoccine pacto ſubterfugiat: & metaphora deducta
ab hiſ: qui ſtipediũ diuſe perfectis ſenio uel cauſaria quapiã ualitudine ex militia tollebant: ſimiliter
gladiatores qui uirgã accipiebant quã rudem uocabant. Ouidius. & me donari iam rude rēpus erat.
Hi non ob aliam cãm rudiarũ dicti. Milites ſi uocabant emeriti ſicuti rudiarũ gladiatores. Martialis.

ut nondũ credas emeruiſſe rudem. Cæterũ unde manant conſuetudo gladiatores emeritos rudi do
nare non inuenies temere: qui tibi ex albo eruditiorum explicet: cum tamen hyginus hiſ proſuſiffime
reſignet. Nonnulli etiã caduceos duos dracones implicatos uirgula faciunt: quod initium mer
curio fuerat pacis. eius exemplo & athletæ in reliquis huiusmodi certationibus uirgula utuntur. Non
nulli tamen uolunt hic mentionem fieri de alia ab hac uirgula. De hac rudi Ouidius libro amorũ ſer
cundo. Tutaq; ſepoſito poſcitur enſe rudis. In alta ſignificãtia rudiarũ uocant: qui ſaga noua perpo
poſunt & defloccant: de qbus ſiue: promercalib9 manlius libro quarto. Seu gemere: & uarias in que
ſtum uendere ueſtes. In Codicibus pompeĩ ſinceris legunt hæc. Rodus uel Raudus ſignificat rē rudẽ
uel imperfectã. Nam ſaxum quoq; raudus appellat poetæ ut accius in menalippo. Conſtituit: cogno
uit: ſenſit: collocat ſe in locũ ceſſum. hinc manibus rapere rodus ſaxeũ grandem & grauẽ. & in Cry
ſippo. Neq; quiſq; a telis uacuis ſed uti cuiq; obulum fuerat ferrum. Alius ſaxũ rodum: uulguſ quidem
in uſu habuit nõ modo pro ære imperfecto: ut Lucilius cũ ait. plumbi paxillum Rodus limina tegãt.
Sed etiã ſignificato cũ dicitur Ruduſculo librã ferito aſteſ tangitur libra. Cinctus de uerbis priſcis

Rodus.

Ruduſculũ.

Ruderarium

cribrum.

Polinarũ.

Loliarũ.

ſic ait. Quemadmodũ omnis materia fere deformata rudis appellatur: ſic ueſtimentũ rude nõ perpo
litum: & ſic æs infectũ Ruduſculum apud ædem apollinis æs conflatũ iacuit id rudus appellabant in
æſtimatione æs infectũ rudus appellatur. Rudiarũ ab eodem dicunt: qui ſaga noua perpoſitũ. hoĩem
imperfectũ rudem hinc dicimus. A Rudere cribrum ruderariũ uocatur: quemadmodũ polinarium
incerniculũ mollius: & florulentũ tranſmittens. Loliarũ quoq; feneftris & plagulis lactoſibus. Colu
mella libro octauo. cribro uitiario uel etiã loliarũ: qui ſam fuerit in uſu pulli ſuperponant. Lampr
di9 in cõmodo. In harena rudib9 iter cubicularioſ gladiatores pugnauit. Huic caueas. huic pul
deas. & bñ reb9 ſuis cõſulas: ne cogãt cũ Cleomacho milite pſectionẽ deſtiare. Ut reuehat. lege
reuehas in ſamũ ſcilicet. Dederit opas. Nocturnas ſcilicet: & ibi molliter & elegãtiuſcule habeat.

Non enim ancillaria negotia nouit. Si hic habeat aurum. si hic aurum habeat amator: qui illam redimat & hoc militi uel conductori diuumeret libenter illam cum suo sibi amatore sinent abire. Vi scus merum. Catholica & moralis sententia est: ex ea menandri deprompta. Mare & ignis & mulier. *Femina bisit*
 mala tria. Festiuissimum illum. εἰς γυναικας παλλαδα.
 πασα γυνη χολος εστιν. εχει δε αγαθος δυο ωρας
 την μίαν εν θαλασσω. την μίαν εν θανατω.

Nam si hic habeat aurū. quod illi renumeret. faciat lubens

Pi. Vbi nūc ishō ē. Ba. iā hic credo aderit. sed hoc idē apud nos re
 Poteris agere: atq; is dū ueniat sedens hic opperibere. Ceti^o
 Eadem bibes: eadem dederō tibi. ubi biberis sauium

Pi. Viscus mer^o uestra ē blādicia: Ba. quid iā: Pi. q̄. n. itelligo:
 Duæ unū expetitis palumbē. parua hyrundo alas uerberat
 Non ego istuc facinus mihi mulier cōducibile esse arbitror^o

Ba. Qui amabo: Pi. q̄. bacchis bacchas metuo & bacchanal tuū:

Ba. Quid est q̄ metuis ne tibi lectus malitiā apud me suadeat.

Pi. Magis illectū tuum q̄ lectū metuo mala tu es bestia.

Nam huic ætati nō conducit mulier latebrosus locus.

Egomet apud me quid stulte facere cupias prohibeā: Ba. sed

Ego apud me te esse ob eam rem miles cū ueniat uolo.

Quia cū tu aderis huic mihiq; haud faciet quisq; iniuriā.

Tu prohibebis. & eadē opera tuo sodali operam dabis

Et ille adueniens tuam me esse amicam suspicabitur.

Quid amabo obticuisti. Pi. quia istæ lepida sunt mēoratu.

Eadem in usu atq; ubi periculū facias. aculeata sunt.

Animū fodicant. bona dissimulāt facta. & famā sauciant.

Apage a me apage: Ba. ah nimiū fer^o es. Pi. mihi sū. Ba. malacissād^o es

Quid ab hac metuis: Pi. qd ego metuā rogitas. hō adolescēs

Penetrare huiusmodi in palestrā: ubi dānis desudascitur.

Vbi pro disco damnū capiam. pro cursura dedecus^o

Ba. Lepide memoras. Pi. ubi ego capia. pro machera turturē.

Vbiq; imponant in manu alius mihi pro cestu cantharum

Pro galea scasium: pro insigni sit corolla plectilis.

Pro hasta: talus. pro lorica malachum capiam pallium.

Vbi mihi pro equo lectus detur: scortū pro scuto accubet.

mitigandus: placandus. malacon græci molle dicūt: super qua uoce adfatim superius. ex imitattone
 plautina seneca libro nono epistolaz. Malaxādos articulos uocauit hoc est mollifendos a tractatore
 in eneruem politurā adulterādos & mangonzādos. Seneca uerba subscripsi. An pot^o optē ut mala
 xandos articulos exoletis meis porrigā: ut multercula aur aliqs in multerculā ex ulro uersus digtulos
 meos ducat. Sic enim adhuc in reuerēda fidei exemplari senecæ lego: cui^o mihi copia ex libraria diui
 eustorgil fuit cum agerē Mediolani. perperā & pollute in tritis codicibus laxandos articulos legeba
 tur nullo sensu nec serie. Scaphium uas in scaphæ similitudinē explicatile: in quo molles & moro
 si uentrem excipere consueuerant. Plectilis. implexa: intexta: ab implicando. ΠΛΗΚΩ græcis est
 plecto in hanc significantiam. hæc corolla strophium rosaceum uocitatur: quod implicatilis est & la
 ciniosa spiræ: latine seruta: quod scilicet multiugi flores & discolors interseruntur. pancarpia græ
 cis ab omnisformitate florea corollas uendens stephanoplocos appellatur hellensimo concinniter.
 pancarpia corona epicarmo uocatur: ut citauit fulgentius. plectiles adhiberi coronas genio docet

Omnis mulier bisit
 est. habet autē duas
 horas bonas unam
 in thalamo: alterā
 in morte. Parua
 hirūdo. Amator in
 quit hirundini simi
 lis est: qui dum in te
 n^omeretritto: cas
 ses incidit euadere
 nitif: sed instar au
 cula quo magis alas
 quatit: eo magis in
 fringit: coāgustantē
 & coartantē pedicæ:
 alæq; quasi abundæ
 uisum copulatio /
 rem capiunt artis.

Bacchis. saluta
 tiu^o ē casus. Bac
 chanal. furias & su
 rores. locus ubi fiūt
 sacra bacchica. In
 superioribus. sup bac
 chanali nonnulla.

Illectum. Illece
 brā: pelliculationē:
 illicitum: illectum:
 ab illiciendo dixit.

Latebrosus lo
 cus. deus loc^o: ga
 neum: latebras ubi
 se conferunt scorta
 tores: & collatores
 symbolorū. Pe
 riculū. expimentū.

Aculeata sunt.
 mucronata: acumi
 nata: itima præcor
 dia penetrāt: & aio
 pfundissimo isidēt.

Malacissād^o.

Malacissād^o
 Locus i sene
 ca.

Plectilis co
 rona.
 Seruta.
 Pancarpia.
 Stephanoplo
 cos.

Amor i rosis

Tullianis fra scribens epigramate uenusto & pereleganti.

στειρος πλεκων ποθε ευρον
εν τοιοροδοιο ερωτα.
εβαπτισιστον οινον.
και τον ερω μελων μου
και των πτερων κατασχων
λαβων δε επιον αυτον
πτεροισι γαρ γαλιζει.

Latine.

Cociliabula

Coronam plectens
ia olim in rosis ipsis
amore repi. Conuul-
cles in uinu: que pi-
nulis capies ipsum
bibit. Nunc et alis me
titillat. Cociliabu-
lis. couentibus: em-
poriis: congregatio-
bus. Livi9 cociliabu-
la loca nuncupauit
emporetica ubi co-
ciliu multiplicis tur-
bae fit: & copulsculi
illuc costipatum ten-
dat. Adcubia. scri-
bendu adcumbam.

Dato q bene sit. si
mo des opam inqt
ulscata bacchis ut
lautia appareant &
patinariae struces:
& epulars dapes da-
piles: quib9 bn & ni-
tide & laute fit no r-
bis poteris tu accu-
bare & prim9 heri i
couulato. Nox: mu-
lier: uinu ex plautia
imitatione Ouidi9.
nox & amor uinuq
nihil modrabile sua-
dent: illa pudore ua-
eat: ist9 amorq me-
tu. Contrarius erat
Diogenes pceptens
puero ut Ingredere domu meretricia: ut discretet q indignissimaq re9 pretia nulla pra se feru9 excel-
lenti9. Sernos ebrlos & temuletos in couulatu lacedaemoni adducebat ut filii quara uilitate uinu affer-
ret cospicietes: quot derisus: quot intepertas ab hac pturbatioe delciscere discretet. exeplu cytharistae
est apud philostratu in ustra apollonii tyanaei: q mittebat discipulos suos malos lyristas auditu: ut discere
rent que admodu non discendu esset. Cu cato egredientem iuuenem cospicaretur e fornice dixit: huc tu
uenes aequu e descendere no alienas pmolere uxores. Ver9 cu iteq & secudo pedato illu uidisset: ait ca-
to cesorie. laudau te tamq i fornice uersante: no taq habitatore. Null9 adfueris p eo qd est no ad-
fueris: & luci9 apuleius freques est in hac elocutioe. Tibi emacupo. me tibi inqt mancipiu trado:
gramatista: qui solos apices libror9 legunt: qbus alabastr9 ungeti plen9 putere uidet ex istim9 int emac-
cupare dici trinum cu quis exit e macipatu: cu emacipare a plerisq oibus latinissimis autorib9 sit id e
qd mancipare: nec me praeterit iure couultos sic emacipare posuisse p eo qd est emeruisse mancipiu &
seruitute. plautu amulabud9 orati9 emacipare p eo qd e firmiter adlicere dixit. Nonius. emacipatu:
subnixu deditu. Marc9 Tullius de senectute. Ita senect9 nimis honesta e: si se ipsam defendit: si sus sus
retinet: si menti emancipata est: si usq ad ultimum spiritum dominatur. Oratius in epodo. emancipa-
tus faminae ferr uallum & arma miles. Caenam uiaticam. canam qua dari forensi & alienigenae
solet cum ex itinere subsedit: seu cum alto profectur9 est. Iubeo iam intus lege Iubebo iam intus.

Apaga me apaga. Ba. ah nimitu fer9 es? Pi. mihi su: Ba. malacissad9 es

Equid e tibi dabo hanc opera? Pi. at nimitu preciosa es operaria?

Ba. Simulato me amare. Pi. ueru9 ego iocon adsimule istud an serio?

Ba. Eia hoc agere melius: miles cum huc adueniat uolo

Me amplexari quidem opus est: ut ille te uideat uolo

Scio qd ago? Pi. & pol ego scio qd metuo. sed qd ais? Ba. qd est?

Pi. Quid si apud te ueniat desubito prandium aut potatio.

Forte aut coena ut solet in istis fieri conciliabulis

Vbi ego tu adcubiam? Ba. apud me mi aie. ut lepidus cu lepida

accumbet.

Locus hic apud nos quis subito uenias: semper liber est.

Vbi tu lepide uoles esse tibi mea rosa mihi dicito.

Dato qui bene sit. ego ubi bene sit tibi locum lepidum dabo?

Pi. Rapidus fluuius est hic. no hac temere transiri potest?

Ba. Atq ecastor apud huc fluuium aliquid perdundu est tibi.

Manum da consequere? Pi. aha minime? Ba. quid ita?

Pi. Quia istoc illecebrosius fieri nihil potest. nox. mulier. uinum.

Homini adulescentulo. Ba. age igitur equidem

Pol nihil facio nisi causa tua: ille quidem hanc abducet

Tu nullus adfueris si non lubet? Pi. sum ne autem nihili

Qui nequeam ingenio moderari meo. Ba. quid e quod metuas

Pi. Nihil e nuc ego mulier tibi me emacupo: tuus su: tibi dedo opa

Ba. Lepid9 es: nuc ego te facer hoc uolo. ego sorori meae coenam hodie

Dari uolo uiaticam: ego tibi argentu iubeo iam intus efferre foras.

Pueri forni / ce igrediant

Exeplu lyri / sta.

Emancipo.

Facto sic nob. lege. facto sit nobis. Piscatus meo. scribe piscatus meus. piscatio enī inqt pisto-
clerus tibi bona & locuples euenit qm̄ scilicet me tanq̄ piscē in amorē illexisti. Amator es enī tere sem-
per piscibus assimilatur: qm̄ scilicet hamū ueneriū imprudenter & incaute uorat: ut pisces ipsi cōsue-
uerūt. O uidtus. semp tibi pendeat hamus quo minime credis gurgite piscis erit. Cupio. Bacchidis
hac uerba sunt. Timida es. lipopsycha: lassā: quapropter cor tuū lassitudine instar rimidulæ con-
tabescat. Istic habet. istic habitat. Olyde es barbarus. selunctim lege o lyde es barbarus. Ly

Timida.

Lydus.

Tu facito sic nobis obsonatū opulentum obsonium.
Ego obsonabo. nā id flagitium meū sit mea te gratia
Et operā dare mihi. & ad eā operā facere sumptū de tuo.
Pi. At ego nolo dare te quicq̄ sine. Ba. sine quidem si lubet.
Propera amabo. Pi. prius hic adero q̄ te amare desinam.
Ba. Bene me accipis aduenientē mea soror. Pi. qd̄ ita obsecro.
Quia piscatus meo quidem hic tibi hodie euenit bonus
Me? quidē ille ē tibi nūc operā dabo: de mnesiloco soror.
Ut hinc accipias potius aurum q̄ hinc eas cum milite:
Ca. Cupio. Pi. dabit opa: aqua calet: eam? hinc itro ut laues.
Nā ut e naui uecta es: credo timida es. Ba. aliquātū soror.
Simul hic nescio quid turbæ est: quin hinc decedamus.
Sequere hac igitur me intro in lectū: ut sedes lassitudinē:
Lydus Seruus Pistoclerus adulescens.
Amdudum pistoclere tacitus te sequor.
i Spectans quas tu res hoc ornatu geras
Nā ita me dii amēt. ut lycurg? mihi quidē uidet:
Possē hic ad nequitiam adducier.
Quo nunc capeſsis te hinc aduersa uia
Cum tāta pompa? Pi. huc. Ly. qd̄ huc. qs̄ istic habet?
Pi. Amor. uoluptas. uen?. uenustas. gaudiū. ioc? ludus sermo
Suauis suauitior? Ly. qd̄ tibi cōmertii ē cū diis dānosissimis?
Pi. Mali sunt hoies: q̄ bonis dicūt male: tu dis nec dicis recte
Nec æquū facis. Ly. an deus est ullus suauis suauitior?
Pi. An nō putasti esse nunq̄ olide es barbarus. quē ego sapere
Nimio censui plusq̄ thalem: is stultior est barbāre potio
Quitāt? natu deoz̄ nescis noīa Ly. nō hic placet mihi ornat?
Pi. Nemo ergo tibi hoc aparuit mihi paratū est: cui placet.
Ly. Etiā me aduers? exordire argutias: q̄ si decē hēas liguas mutū
Esse addecet. Pi. nūc omnis ætas lyde ludo conuenit
Magis unū in mēte ē mihi nūc satis. ut cōmode p̄ dignitate
Obsonii hac cōcuret coqu? Ly. iā pdidisti te atq; me: atq;
Operā meā. qui tibi nequicq̄ sæpe monstraui bene.

dū barbaꝝ peculia-
riter appellabāt. qd̄
ex eo ausonlāo car-
mine inotescit. Bar-
barus ē lydus: seru-
geta. Is stultior
est barbāre potio.
eradēda sūt hac oīa
& ista substitue. His
stultior es barbāro
porro hī inquit ru-
sticitatibus: qb? sua
ultatē amatorlā car-
pis: nec cor tuū pur-
pugit amoris igni
culus barbātor bar-
baro porro uideris.
De porro echatano
rū rege curtius hac
Ipse Porrus hūanæ
magnitudinis ppe
modū exceſserat for-
mam: magnitudinī
porri addicere uide-
bat bellua: qua ue-
hebatur: tantū iter
ceteras eminēs: quā
to alitis ipse praſta-
bat. Itaq; Alexāder
contēplatus & regē
& agmen Indoz̄ tā-
dem inquit par ani-
mo meo piculū ui-
deo: cū bestis simul
& egregiis uiris res
est. Tum rudem &
barbarum porrum
fuisse testatur idem
Curtius iis. Ipsum
uehebat elephant?
super ceteras bellu-
as eminens: armaq;
& auro & argento
distincta corpus ra-
re magnitudinis ho-
nestabant. par ani-
mus robori corpo-
ris: & quāta inter ru-
des poterat esse sa-

Porrus.

piencia. Claudianus. Fertur pellaus eoum qui domuit porrum. Hoc aparuit. scribe adparauit.
Nūc omnis ætas. negatiue scribe non omnis ætas. Ludo. litteratorio scilicet & labdacismus
est: qui dicitur cum nonnullæ dictiones ab. L. littera incipientes cōpinguntur. Similiter totacismus cū
multæ dictiones ab. I. littera incipientes consuuntur.

Labdacismus.
Totacismus.

Baratru.
Mecyon.

Gemonia.
Coraces.
Linu mores.

Phanix.

Illuc scis uide. scribe. illuc sis uide. Videre. scribendum uidet. Sperat animus. puellis & ami
els paratu iri dapfile & lautu opsonium: uerū quo res euadat & quem finem habeat deorum in ma
nu est. Aetas ex magistratu. aetas enim mea iam ex ephabica ad uiride robur tendit ut ex magi
stratu & potestate ludi litteratorii excedat. Ob baratru. scribe per epiphema. Ah baratru: siue
O baratru. Diomedes ait athenis atticis fuisse praecipitū noīe baratru: in quo fontes iaciebant: tanq̄
hac fabula fiat athenis. quē admodū carcer syracusanus est mecyon: & scala: romae praecipites: quae

gemōia uocitant.
& in archadia cora
ces. Tu aut linu.
hercules enī qui co
miciali morbo labo
rauit: aut per isantā
morbi aut quod lit
teraz apalestof erat
monitus praepro
ris contēnens illum
testudine pcutum i
terfecit autore Dio
doro. Phanix siā
timeo ne cacange
los ad patrē tuū de
ferat triste nūciū se
rens te perisse cōse
ctum & sepultū lu
stris meretriciis: qm̄
phanix amitorides
i cūsus custodela da
tus est achilles illum
patri renunctauit ef
se defunctū ulta. De
phanice achillis ma
gistro plutarchus
hac i libello de edu
catione puerili. ΔΕΙ
ΔΕ ΤΟΥ ΟΥΟΥΔΕΟΥ
ΠΑΙΔΑΓΟΓΟΥ ΤΟΥ
ΤΟΥ ΕΙΝΑΙ ΤΗΝ ΦΥ
ΣΙΝ ΟΙΟΣ ΠΕΡΗΝ Ο
ΦΟΙΝΙΣ. scipit pue
rum tradēdū pada
gogo sed qual erat
phanix. Vereri
perdidit cōpendiū.
hiccine perdidit ue
rerū timorē scilicet
& pudorē appositi
ue cōpēdium: dotē
& lucrū adulescen
tia. Cēsset enī aristo
tiles decere pueros
esse pud bundos &
uerētes: senes neuti
q̄. Isthacten⁹. huc
usq̄: usq̄ ad hūc si
nē.

Chrysalus. hic chrysalus est seru⁹ mnēsilochi adulescentis: q̄ ex diutina nauigatione repedabat
athenas: cui chrysalis nomen inditum: quod ad χρυσόν hoc est aurum aurescendum esset opidoq̄ ca
tus & norfutus: cui subscribit inferius Plautus in quibus. Opus est Chryso chrysale. In comedia epicar
mi seruus nomine chrysalus introducitur his sermē uerbis. παγκρατισσος στέφανος και περιακτων
προβαττεν χρυσαλος.

Pi. Ibidem meam operam perdididi. ubi tu tuam tua disciplina
Nec mihi prodest nec tibi. Ly. o perligatum pectus.
Pi. Odiosus mihi es tace. ac sequere lyde me. Ly. illuc scis uide.
Non pedagogū iam me sed lydum uocat? Pi. non par
Videre: neq̄ sit consentaneū cum hic intus sit. & cū amica
Accubet cunq̄ osculetur. & cōuiuā alii accubēt: praesentib⁹ illis
Pedagogus una ut sit? Ly. an hoc ad eas res obsonatū est obsecro
Pi. Sperat quidē animus. quo eueniat diis in manu ē. Ly. tu amicā
Habebis? Pi. cum uidebis tum scies. Ly. imo neq̄ habebis.
Nec sinam. iturus sum domū. Pi. omitte lyde ac caue malo.
Ly. Quid caue malo? Pi. iā excessit mihi aetas ex magistratu tuo.
Ly. Ob baratrum ubi nunc es ut ego te usurpem lubens
Video nimio iam multo plusquam uolueram
Vixisse nimio satius est quam uiuere
Magistrum quemq̄ discipulum minitarier:
Nihil moror discipulos mihi esse
Iam plenos sanguinis. calens afflictat me uacuū uirium?
Pi. Eia nunc esse ego opinor hercules. tu autem linus.
Ly. Pol metuo magis ne phoenix tuis factis fiam.
Teq̄ ad patrem esse mortuū renunciem. Pi. satis historiarum est
Ly. Hic ueteri perdidit cōpendiū. edepol haud aetati optabile fecisti
Cū istāc nactus es ipudetiā. occisus hic hō ē ecqd i mēte ē tibi?
Patrem tibi esse. Pi. tibi ego: an tu mihi seruus es?
Ly. Peior magister te istāc docuit non ego: nimio es tu ad istas res
Discipulus docilior: q̄ ad illa quae te docui: ubi operā perdididi
Pi. Isthactenus tibi lyde libertas data est orationis: satis est sequere
Me: ac tace. Ly. edepol fecisti furtum aetati malum
Quum istāc flagitia me celauisti & patrem.

Chrysalus Seruus.
Erilis patria salue: quam ego biennio
h Postq̄ hinc in ephesum abii: conspicio lubens:
Saluto te uicine apollo q̄ aedibus p̄pinquus nr̄is accolis

Chrysalus.

Venero quæ te. In codicibus prisca ita, ueneroq; te, sunt qui legat ueneror. Cæterum nihil imitare ausim: uidelicet quod hæc uerba communia prisca erant. Quæ ad epistolam, scribe quæ ad epistolam. Anastrophe pro ad quæ: præpositum est enim quod postponi debuisset. Charinus, hic non includunt charini uerba propterea inducendum censeo & abolendum. Vadatum, constrictum: alligatum: destinatum: tanquam illi uadantur: qui uades dant se sistendi hora statæ & conductæ in iudicium. In Curculione amatori uadimonium nescio quod explicatur huic simile. Cõpendio, breuitate quadam & laconico dicendi stilo. Tu me gaudes, subintellige uenisse: dicunt hæc per hypophoram & antipophorâ hoc est interrogationem & responsum. In prisca exemplaribus sic scriptum est, uenisse tu me gaudes. Peregre aduentanti, hæc erat cæna uicæ ca. Qui scire, qui pro quomodo posuit: Nullus plus, subintellige explicare poterit. Quæ admodum, notandum quemadmodum in terrogatiue decenter pro quomodo dicit: ut hic liquet: ut hic patet. Nihil ualeat, lege minus ualeat. Sensus est: si non inuenta amica est minus ualeat adulescens: quoniam ut inquit herodes profecto uita amatoris in altero pectore sita est, & ex autoritate platonis: amans uult in alieno corpore: & amica est anima amant: quoniam si adest uult amator: si abest extinguitur: perinde cum anima: quæ in star formæ est desinit corpori adesse et nerulentum fit & caduerosum: cum ad sit: uiuit: ueget: & uiget.

Vadatus.

Quæ admodum.

Venero quæ te ne nicobolum me sinas nostrum senem
Prius conuenire, quam sodalem uiderim
Mnesilochi pistoclerum, qui ad epistolam mnesilochi misit supra ica bac
Pistoclerus adolescens, Charinus Seruus, Chrysalus, Chide

Itum est ut redeam te opere tanto querere.

Qui abire hinc nullo pacto possim si uelim.

Ita me uadatum amore uictumque attines

Chr. Proh dii immortales pistoclerum conpiscor. o pistoclere salue

Pi. Salue chrysale. Chr. cõpendio uerba multa iam faciam tibi.

Veni tu me gaudes, ego credo tibi hospitium & cenam pollicere

Vt conuenit

Peregre aduenienti, ego autem uenturum adnuo salutem tibi ab sodali

Solidam nuncio, rogabis me ubi sit, uiuit. Pi. nepe recte ualet.

Ch. Istuc uolebam ego ex te percõtarier? Pi. qui scire possum?

Ch. Nullus plus. Pi. quemadmodum? Ch. quia si illa

Inuenta est: quam ille amat uiuit, & recte ualet, si non inuenta est

Nihil ualeat: moribundusque est: aia est amica amanti

Si abest nullus est: si adest res nullus est, ipse est neque & miser:

Sed tu quod factitasti mandatis super Pi. egon ut quid ab illo

Attigisset nuncius non impetratum id aduenienti redderem.

Regiones colere mauellem acherunticas? Ch. eo an

Inuenisti bacchidem? Pi. famiam quidem. Ch. uide

Quæso ne quis tractet illam diligens scis tu ut cõfringi uas cito

Samium solet. Pi. iam ne ut soles? Ch. dic ubi ea nunc est

Obsecro? Pi. hic exeuntem me inde aspexisti modo?

Ch. Ut istuc est lepidum prope uicine hitat, & quodnam meminit mnesilochi?

Pi. Rogas imo unice unum plurimipendit. Ch. papa?

Pi. Immo ut eum credis: misera amans desiderat. Ch. dictum istuc?

Pi. Immo chrysale hem non tantillum unquam intermittit tempus.

get. Si abest res nullus est Iocularis sententiæ peruersio scribe si adest: reapse nullus est. Cæterum cum adest hoc est insistit ut illum depeculetur tunc uere nullus est: hoc est amisso & abligurto patrimonio remanet reapse hoc est in rei ueritate minimi pretii. Nam meretrix senti similis est: quid quid tangit retinet. Attigisset nuncius, alibi sic scribitur, attulisset: & id potius ut autumo.

Acheronticas, mallet aut tartareas subire penas quam non amico fideliter inferuire, & enim ut mander ait, pulcrum spectaculum est fidus amicus. Vas samium, terrenum, quod ut prædiximus nobilissima uasa in samo fiebant, sed hoc ait chrysalus quoniam ut infra leges bacchis erat & samo ortunda. Iam ne ut soles, subintellige scurrari incipis. Et quid nam meminit, scribendum ecquidnam meminit. Papa, uox exultantis & hilaritatis adhærescentis, græci βαβαδ dicunt.

Pelto,

Actor, tuus pistoclerus prolyxe & diuturne agens hanc fabulā. Nulla æq̄ inuitus, scribendū, nullā æq̄ inuitus. Pelio, nomen pictoris: qui fastidiliter aures obtundebat ipsorū spectatorum. Carpit fortassis odiosū sibi ludiū. Hāc iunonē dicerē, uetus lectio, hanc iunonē ducerē: ni inquit sorori bacchidi inhærerē ducerē in uxore hāc ipsā: quæ quidem uenusta est: quod si meæ ueneri illam cōpares iuno suat. Miles quidem, scribo quidā. Admittenda, lege amittenda hoc est longe seingāda. Aurariū, chrysal, uerba sūt emptionē bacchidis & solutionē pecūiariā priere ad se scri

bētis: si qdem ei sit aurariū nomē Inditum. Aurariū nō ab auro sed ab aura seruis: q̄ ambiūt fauorē populi & nimis gaudēt popularib9 auris. In piræū portū atheniensis.

Extexam, rete xam: dimittuā: agi tabo: quæ in manu textoris ē. Chrysale, sunt q̄ chrysalō uelint. Arietem phryxi, q̄ uellus aureū habebat auricomus, hic phryxū uexit & hellen. Martialis. Stat caper æolio thabāi mūere phryxi cult9: ab hac mallet uerba fuisse soror sup̄ qua re Apollon nī iterpres tarraus in principio Argo nauticon. Athamas filius æoli frater crethæi: primum uxorē nephelen habuit: ex qua duos filios suscepit phryxon & hellen: mortua autem nephele altam duxit uxorem Ino: quæ insensa filius nepheles p̄suasit regionaltum uxores semina corrūpere: quæ cum perfecissent anui fructus euauerunt. Misit igitur in delphos athamas super sterilitate cōsultaturus. Donis igitur oratores missos in delphos corrupens subornauit reuertentes dicerent

Athamas.

Nephele.

Helle, phryxus,

nō posse sterilitatē sedari nisi helle & phryxus sacrificarent. p̄suasus igitur athamas hellen & phryxon in ara prostituit: quos miserati dii p̄ arietem auricomū aërios asportarūt. helle quidem arietē in quæ decidit in pontum ita reapse uocitatum: phryxus autem in colchica terra seruatus est: ubi sacrificauit arietem Ioui phryxio & chalcopen filiam ætæ regis scythorum duxit uxorem: & genuit ex ipsa filios quattuor: argum: cytissorum: melanam: phrontin.

Quin eum nominet? Ch. tanto hercle melior bacchis?

Pi. Immo. Ch. immo hercle abiero potius? Pi. num inuitus.

Rem bene gestam audis heri? Ch. non herus sed actor mihi

Cor odio fauciat: etiā epidicū quā ego fabulā æque ac me ipsum

Amo, nulla æque inuitus specto: si agit pelio, sed bacchis etiam

Fortis tibi uisa est? Pi. rogas, ni nactus uenerem esse: hanc

Iunonē dicerē. Ch. edepol mnesilochē ut hāc, rē natā eē itelligo

Quod ames paratum est quod des inuento est opus.

Nam istic fortasse auro est opus. Pi. philippeo quidem

Ch. Atq̄ eo fortasse iam opus est? Pi. immo etiam prius.

Nam iam huc adueniet miles quidem, qui de admittenda

Bacchide aurum hic exigit. Ch. ueniat quando uult

Atq̄ ita ne sibi sit moræ domi est nō metuo, nec cuiq̄ supplico.

Dum quidem hoc ualebit pectus perfidia meum, abi intro

Ego hic curabo, tu intus dicito nunc mnesilocū adesse bacchidi

Pi. Faciam ut iubes? Ch. negociū hoc ad me attinet aurarium

Mille & ducetos philippos attulim? aureos epheso quos hospes

Debit nostro seni, idē ego hodie aliquā machinabor machinā:

Vnde aurum efficiam amanti herili filio.

Sed foris concrepuit nostra, qui nam exit foras.

Nichobolus Senex, Chrysalus Seruus.

Bo in pireum, uisam ecquæ aduenerit in portum ex

epheso nauis

Mercatoria, nam meus formidat animus nostrum tam

diu ibi desidem:

Neq̄ redire filium? Ch. Extexam ego illum pulchre iam

Si dii uolunt, haud dormitandū est, opus est chryso chrysale.

Adibo hūc quē quidē ego hodie faciam hic arietem phryxi: itaq̄

Tōdebo auro usq̄ ad uiuā cutē: seru? salutatur nichobolū chrysal?

Ni. Proh dii mortales chrysale ubi mihi est filius. Ch. quin tu

Primum salutem reddis quam dedi. Ni. salue sed ubi nam est

Mnesilocus. Ch. uiuit ualet? Ni. uenit ne? Ch. uenit

Ni. Euax aspersisti aquam: bene ne usquam ualuit?

Paneratle. robuſte: fortiter. paneratiū exercitamentū græcanicū: paneratiſtes ille uocitaſ: qui in omni ſpetie gymnafii exercetur. Varro. Diogenē litteras ſciſſe dū uſſioni quod ſatis eſſet: tūc quod ē acta belloꝝ hominū uel eodē tu charteo ſtadio epithaphion lego: a quo q̄ certateſ aīo belluſ homo magiſ delectatꝝ ſtoicoꝝ pācratio q̄ athletaꝝ. Lacōica gymnafia percēſens libro tertio p̄ptiꝝ ſic iꝑt. Puluerulentaq; ad extremas ſtat ſamina metas Et patitur duro uulnera paneratio.

Pācratiū qd

Amicus meus. In eiusdem proprietate ni nodi explicatio / ne ſcribit hæc. pan

Ch. Paneratle atq; athleticæ. Ni. quid hoc qua cauſa eum

Locus in pro pertio.

eratum genus eſt ludicri certaminis: cuius meminit iuriſconſultus ad legem aquiliam hiſ uerbis. ſi quiſ uel in colluctatione uel in paneratio uel pugilli dum ſinter ſe exercentur aliuſ alium occiderit: quo in loco pro interpretatione meras nugæ blatt accuſius. quod autem exercitamenti genus paneratum foret quintilianuſ inſinuat in ſecundo: cuiuſ uerba hæc ſunt. Perituſ non ſi docendum paneratiſten ſuſcepit pugno ferire uel ealce t̄m: aut nexus modo: atq; in ſiſt̄ꝝ aliquoſ docebit. ſed oīa quæ ſunt eluſ certaminis paneratiſten noiāuit certatorē ipſū paneratiſ: ſicuti gelliuſ ī tertio ait. Diagoraſ ſiſtoſ treſ habuit unū pugilem aliū paneratiſten: tertiuſ luctatorē. Idem alibi ſignifican / tiuſ expreſſit paneratiſtū r̄ctū hiſ uerbis. oportet animo eſſe int̄to: ut ſunt athletaꝝ: q̄ pācratiæ uo canē: q̄ ad certādū uocati. p̄ictiſ alte brachiis cōſiſtunt: caputq; & oſ ſuū māibꝝ oppoſitiſ q̄ſi uallo p̄muniūt. Apud ſenecā declamatio eſt de duobꝝ ſtatribꝝ pācratiſtiſ. & ut autor ē idē ſeneca lib. v. & beneficiſ. Lacedæmoniū uerant ſuoſ paneratiſtoſ ceſtu decernere: & Pliniꝝ in. xxxv. myron inq; fecit delphicoſ: pentathloſ: paneratiſtaſ. Hæc Amici noſtri uerba ſubſignauimꝝ nō minꝝ erudita q̄ n̄t̄ diſſima: q̄buſ partiliter pollicē leuamus: p̄tiliter p̄mimus: q̄ bōa ſui uenta dicere liceat. Noui enī ſaci litatē & iꝑenul cādorē iꝑenit: qua p̄ſitet uerbo bracteatō malle exēplo hippocratiſ: ſuoſ ſi q̄ ſūt erro reſ inoreſcere q̄ credulā poſteritatē ſupplāre. Dic bōa ſide amice amabiliſſime qd & quorū inter p̄ tatiſ uerſū ſubſequētē. & patit̄ duro uulnera pācratio. ſentis ne ſimplit̄er durū paneratiū uocitari: Aut forte a paneratiſtiſ obduratiſ ī lucta: An uero uelnera nō ſecus q̄ ab aliſ tradat̄ hauſiſti: ecq; alud habes quod poſteritati nō cōmendaueriſ. Noui enī bouē uetulū ex adagio hieronymi altiuſ ſi gere ueſtigū. Sed noſ bona literarū reuerētia orſa noſtra ſubſequamur. Durū paneratiū nō ob aliā cauſā uocitari credo: nec alia uulnera pācratiſ eſſe crediderim q̄ quæ in hæc uerba tradant̄ a luciano in eo dialogo: cuiſ tituluſ eſt de gymnafiſ. Inq; enim cōſueuiſſe ī puluiſculū deſcēdere paneratiſten & illic inſixū tolerauſſe uerbera & uulnera: quæ ſcolponelſ harena oppletſ ī cum iꝑctieban̄. p̄panera tiſten autē forti & obdurato animo uulnera duri hoc eſt erūnoſi laboriſ: quē in paneratio erumnaſ batur tolerabat: & hæc ē ſincerā proptiū ſignificatio qui paneratiū iuxta græcā eruditionē deſcribit pati inq; ſæminas: quas plato uult in omnibꝝ ſiſ exerceri quæ paneratiſteſ ipſi patiebant̄: uulnera ſcilcet & ſctuſ ſiſ harenidoſ. Firmicuſ libro ſeptimo mathæſon ī decima octaua quicūq; habuerit horoſcopū erit ſur: p̄ſuruſ: maleuoluſ: malignuſ. ſi in decima nona erūt paneratiſtæ ſine ſiſtiſ. Tu ſcri be paneratiſtæ. Luctant̄ græca uerba ſunt hæc. τ ω ν γ υ ν α α σ τ ω ν δ ε τ ο υ τ ω ν . τ ο μ ε ν ε ν τ ω π η λ ω ε κ ε ι ν ω π α λ η κ α λ ε ι τ α ι . ο ι δ ε ε ν τ η κ ο ν η π α λ ε ο υ ς ι . κ α ι α υ τ ο ι τ ο δ ε π ο ρ ε ι ν α λ λ η λ ο υ ς ο ρ θ ο ο τ ο δ η ν π α ν κ ρ α τ ι α ζ ε ι ν λ ε γ ο μ ε ν . Gymnaſiorū inquit horū quædā ſunt ī cæno & Inſpergim̄ ne luctatio. hæc paleſtra uocæſ. quod autem ſit in puluere percutientū & inuicē ſe ferientū in recto ſtadio dicitur paneratiū. poteſt & durum intelligere proptertiuſ nitens exprimere uerbum græcum paneratiū ſra dictū quod per paneraton hoc eſt omne robur aduerſariuſ in hoſtem conſigeret. ſed hoc nō ferro ſed harenulentiſ lctibꝝ. Videtur ex luciano diſtincta ſpetieſ gymnafiſ eſſe paneratiū: ut fallantur illi: qui paneratiſten appellant in oī genere ludi pertiliſimū. Nō enim paneratiſteſ eſt paleſtrita a quo cū declinaret lucianuſ ſubiūxit hæc. κ α ι α λ λ α δ ε υ μ α ι ν ε ς ο τ ι γ υ ν α α ς ι ο τ ι ο υ τ α π υ γ ι λ η ς κ α ι δ ι ſ κ ο υ κ α ι τ ο υ υ π ε ρ α λ λ α ε θ ῶ . Ideſt & alia ſunt gymnafia hæc ipſa. pugillatuſ: diſcuſ ſalcuſ & huiuſmodi. eſt pentathloſ hoc eſt quinquertio: qui diſfert a paneratiſte quod pluſ eſt pan / cratiſten eſſe q̄ pentathloſ: ſicut utiq; pluſ eſt periodo uictorem eſſe q̄ pācratiſto. pentathloſ eſt qui generibꝝ ſiſ quicq; certat: paneratiſteſ: qui cert. uit & uict. At periodo uictor ut feſtuſ ait qui ſacra græciæ certamina obiuit: & uict nemea: pythia: iſthmia: olympia. Quid ſi paneratiſten uictorem accipiaſ quinq; certaminū ex ſiſ ſyneliſ uerbis libro de ſonniſ. Quēadmodum ſi quuſ tum in paleſtra exercuerit ſtrenue manuſ paneratiū in ludis proſteatur olympicis: adeo ſiḡtur & mentis ariditas & affluentia uerborum homineſ occupauit: ut eſſe uideantur aliqui in dicendo quidam potenteſ: non habenteſ autem quid ſit eloquendum. plagas multas toleraſſe diſcipuloſ in paneratio Lucianuſ autor eſt unde ait proptertiuſ & patitur duro uulnera paneratio. Saccuſ ſ enim harenidiſ & ſcolpo / nelſ cadebantur nec minꝝ ſæminæ q̄ mareſ: quæ cum uiriſ & gymnafiica diſciplina exercebantur. Lucianuſ uerba ſunt hæc. τ μ ε ν τ ι ν α π κ ρ τ ε υ ε ι ν τ δ ε π α ν κ ρ ο τ ι α ζ ε ι ν δ ι δ ο σ κ ο λ ι ε ν ω ς τ ο υ ς τ ε π ο ν ο υ ς κ ο ρ τ ε ρ ε ι ν ε θ ι ζ ο ν τ ο . κ α ι ο μ ο ς ε χ ω ρ ε ι ν τ α ι ς π λ η γ α ς . & quæ ſubſecuntur. Thu / cydideſ libro quinto: Hæc æſtate olympia extiterunt: in quibꝝ Androſthenes archaſ in paneratiſ

certamine primā palmā rettulit p ancratiastæ In multis generibus ludorū uersati ex his thueydidis li x
bro quinto colligi possunt. ea uero certamina q̄q̄ inuicē diuersa absq̄ pugna & uicit nullo pp ei9 sin
gularē uirtutē secū congregari auso. Nam pugiles aut pancratiastes supare eos: qui in stadio certāt dif
ficile est. Arduū itē est illos: qui leuibus certaminibus excellāt: cū iis qui in grauioribus uersati sunt
cōtendere. Quē. inq̄ me. legendū quem inq̄ ne. Id me rogis. scribe. Id me roges. tu me roga
bis: qui fecit archidemides: qui oia fecit. Agebat rebus cæteris. scribendum aiebat. Dicebat inquit

archidemides mne
filochū sicuti in hac
re deliquit & symbo
lum adulter auit: ita
in reb9 cæteris adul
terare cōsueuisse &
interpollare. Re
cupatores. Appella
ti: recuperatores sunt
romana uoce: q̄ ad
incerta & nō ligda
dantur: ut ea dicer
nāt & ad lucem red
dāt. Recognoscito
res ulgo dicūt. Gel
li9 libro decimo no
no. propterea inqt
pretores hāc abole
scere & reliqui con
suerūt: in iurisq̄ est
mādis recuperatores
se duros edixerūt
Cicero i uerrem da
tos aratorib9 Recu
patores inqt: q̄ ipsi
subuersi sūt. In ora
tiōe p cecia recu
patores quoq̄ noiauit
ita dicti qd̄ eorū re
cognitiōe ius nfm
recupemus. Lulio sit
mētio de recuperato
rib9. Trāq̄l9 i nero
ne. Itē ut litigatores
patrociniis certam
iustāq̄ mercedē pro

Recupatori
um iudiciū.
Recuperatio
quid.

Autolicus.

Tullio tolli9.
Sūmanus.

Stega qd̄.

subsellis nullā oīno darēt pbēte arario gratuita: utq̄ rex actu ab arario causæ ad for9 Recuperatores
trāsferret: & ut oēs appellatiōes a iudicib9 ad senatū fierēt. Idē i flauio uespasiano. Sed mox ingenuā
& cluē romanā recuperatio iudicio p̄nunciatā p̄e asserente flauio liberalē ferentini genito. erat ter
narius recuperatorū numerus: ut ab eruditis colligi potest. Recipatio fortassis qd̄ amissa recuperant iste
ctif: est cū inter ciuitates peregrinas lex cōuenit. ut res priuata reddant singulis recipanturq̄. ego ta
men in pompel codice legere maillan recuperatio & recuperatur. Trine hęc nunc erit. alibi codici
fic. Trina hęc nunc erit. erit igitur trina deceptio ait Chrysalus: qd̄ aurum Archidemides inficiatur:
qd̄ p̄bris filii incessit: lēbo subsecutus ē nos p̄ficiscētes. sunt q̄ legūt. Audi tricha quæ nūc erit. Audi
iq̄: quæ nūc se obrulit intrichatio: molestia: dispendiū. Autolico. furact: rapact: ut fuit Autolicus
fur priminominis. sup quo notū id epigramatistæ. Nō fuit autolici tā p̄ceata man9. In codicib9 priæ
ipressiōis scriptū est aurilego: ubi si mendo caret is codex nomē hospitis insinuat: quod aurilegū &
furacem resultat: ueluti dicatur Archidemides uelut inter furacissimos sit archon & princeps demen
di. Noia hęc a natura excogitata: quēdā furatria notissimū tullū ad naturā spectātes tolliū dicebāt.
Sūmanū nomen plutonis qd̄ sūmus mantū sit furi aliena sūmanti impegert. ex concubitu mercurii
& chiones natus ē Autolicus: q̄ autore Ouidio libro undecimo metamorphoseon ut sua cōpleuit ma
turus tēpora uēter Astipedis de stirpe dei uersuta p̄pago Nasēit Autolice9 furtū ingeniosus ad oē: Qui
facere asluent patriæ nō degener artis cādida de nigris: & de candētib9 atra. Stega. Tectū nauis
ut quidam uolunt. leges in sacris litteris nauim tristegā pro eo quod est tricameratā dici. Fulgentius

In ephesum miseram: accepit ne aurū ab hospite archidemide?
Ch. Heu cor meum & cerebrum nicobole fundit istius hominis
Vbi fit quaq̄ mentio. tu hospitem illū nominas: hostē tuū. Ni.
Quid ita hercle obsecro? Ch. quia edepol certe scio?
Vulcan9: sol: luna. dies: dei q̄ttuor scelestiorē nullū illuxer altex
Ni. Quem ne archidemidem? Ch. quem inq̄ me archidemidem?
Ni. Quid fecit? Ch. quid non fecit. quin tu id me rogis?
Primū dum inficias ire cœpit filio. negare se debere tibi obolum
Cōtinuo antiquū hospitem nostrum sibi mnesilocus aduocauit
pelagonem
Senē: eo præsente homini extemplo ostēdit symbolū quem tute
Dederas ad eum ut ferret filio. Ni. quid ubi ei ostendit
Symbolū? Ch. infit dicere adulterinū. & nō eum esse symbolū
Quotq̄ inocēti ei dixit cōtumelias. adulterat eū agebat reb9 cæ
Ni. Habet ni aux. id mihi dici uolo? Ch. postq̄ quidē prætore (teris.
Recuperatores dedit damnatus demum ui coactus reddidit
Ducentos & mille philippum? Ni. tantum debuit?
Ch. Porro & auscultā pugnam quam uoluit dare? Ni.
Etiam ne est quid porro? Ch. hem accipe trine hęc nunc erit?
Ni. Deceptus sum autolico hospiti aurum credidi. Ch. quin tu
Audi? Ni. immo ingenium auidi haud pernoram hospitis.
Ch. Postq̄ aurum abstulimus in nauem conscendimus: domū
Cupientes: forte ut adsedi in stega: dum circumspecto. atq̄
Ego lembū conspicio. longū est rigorem maleficū exornariet?

Stega est nauis profecti id est tabulati sup quod nauæ ambulat: sicut plautus ait. forte ego ut i ste ga cõfederã. sũt q oportu nauis stegã intelligãt sed perperã. Illud eni Thucydide & græcis catastro ma uocitãt. Tabulata supiora stegã uocant. At ligdo patet & mãifestate i libro geneleos iis uerbis. Fac tibi arcã de lignis læuligati: mãstuculas in ea facies: & bitumine linles intrinsecus: & extrinsecus & sic facies eã. Trecentorũ cubitorũ erit longitudo arca: quinquaginta cubitorũ erit lõgitudo arca: quinquaginta cubitorũ latitudo: & triginta cubitorũ altitudo illius. phenestrã in ea facies: & i cubito

Catastroma

Ni. Perii lembus ille mihi ledit latus: Ch. is erat
Cõmunis cũ hospite & prædonibus: Ni. adeon me fuisse
Fungũ ut q illi credere cũ mihi ipsũ nomẽ eius archidemidis
Clamaret adẽptorũ eẽ si qd' credere: Ch. is lemb' nostræ nauis
Insidias dabat occepi ego obseruare eos: quã rem gerant.
Interea e portu nostra nauis soluit. ubi portu eximus. hoies
Remulco sequi: neq; aues neq; uenti citius. quoniã sentio
Quæ res gerent. nauem extẽplo statuimus. quom uident
Nos stare. occeperunt ratem turbare in portu?

Ni. Edepol mortalis malos. quid deniq; agitis: Ch. rursus in por
tum recipimus:

Ni. Sapienter factum a nobis. quid illi postea: Ch. reuersionẽ ad
terram faciunt uesperis

Ni. Aurũ hercle auferre uolueret: ei rei opã dabãt. Ch. nõ me fefellit
Sensĩ eo exanimatus fui cum uidimus auro insidias fieri
Capim' cõsiliũ cõtinuo postridie auferim' aurũ: oẽ illis presẽtib'º
Palã atq; apte. ut illi id factũ sciscerẽt. Ni. scite hercle: cedo qd' illi:

Ch. Tristes illico cũ extẽplo a portu ire nos cũ auro uident
Subducũt lembũ capitibus quassantib'º. nos apud theotimũ
Omne aurũ deposuim'º. qui illic sacerdos est dianæ ephesiã.

Ni. Qui istic theotim'º e. Ch. megaloboli fili'º q nũc i epheso est

dũ a uobis. Sciscerẽt. positũ p festrẽt. altoqui sciscere decernere significat.

Cedo qd' illi. prorsus

dicito qd' illi latrões fecerit. Cedo pria correpta ponit a satyrographo.

Capitib'º quassantibus. q

mos trati e. Maro. ille caput quassãt. Megaloboli. error eĩ plerisq; oib'º codicib'º inolescẽs. Scribẽdũ

est eni megabyzi. sacerdotes eni dianæ uno noie megabyzi uocati. plutarch'º i eo uolumie: quo dispu

tat q sint adulatoris & amici discrimina scribit megabyzũ uẽrtare solitũ i apellis officinã: plinius hoc

sup alexãdro macedone rettulit lib. v. & ut gesimo: lapsũ nõ pliniano ut latini latinãtatis reuerẽtia cre

dere debent. sed plutarchi. Qui enim plinius plutarcho fide minõr & heliano? Adde quod ex astorũ

sententia Plinius forte locutus e: Plutarchus nisiu alterius testimonio. Quid enim uariãtius historia

græca: si modo nõ mythistoria uocitabit. Deniq; quales apud græcos historica fidei putabim'º filios:

si: ut ipsi uolunt græcarũ historiaũ pater herodorus fabulatoris potius titulũ q historici occupauerit:

Græcia mendaci qd' mendaciloquus: quorũ carminibus: ut Manlius ait: nihil est nisi fabula cælũ. Nec

amplius obstrepant nobis illiterati si codicẽ imutauimus. Non eni sum tam temerarius nec audax: ut

si futura scriptorũ nõ sulciar aliquid imutem. Reperio enim cõsueuisse priscos megabyzo sacerdoti dia

næ aurũ cõmittere: qd' ut planius intelligas laertii uerba in xenophonte subscripsimus: Xenophon

quo tempore laconicas partes tueri uideretur: exilio damnatus ab athenensibus est: profect'º deinde

ephesum dimisitũ aut: quod secũ tulerat megabyzo dianæ sacerdoti seruandũ tradit quoad reuerte

ret. Medosus est plinian'º codex lib. xxxv. naturalis historiae his ferme uerbis. pinxit & megalyxi sacer

dotis dianæ põpam ephesiã. Tu scribe megabyzi. Codex quintilian'º puulgatus libro quinto ita in

suam faciem redigendus. ut uero statuarũ artifices pictoresq; clarissimĩ: cum corpora q spectatissime

pingendo: pingendoue effingere cuperent: nunq tamen in hunc inciderunt errorem: ut baccham

aut megabyzum aliquem in exemplum operis assumerent sibi. Hac diana idem numen habet cum

ifide quæ bubastis appellatur. Hoc enim iter dianæ cognomenta cõnumeratur. In Isala hac legunt.

consumabis sũmita
tẽ eius. Hostiũ at ar
ca pones ex latere
dorsũ. Canacula &
tristega facies i ea
leges i ezechiele: qã
supportabãt portus
cus: quæ ex illis emi
nebãt de inferiorib'º
& mediis adificiũ.
Tristega eni erãt &
nõ habebãt colum
nas sicut erãt colũ
næ atriorũ. Archi
demidis. ueluti sit
demendi princeps.
Remulco seq. Rẽul
care adhibitis minõ
ribus scaphis nauẽ
matorẽ trahere. Põ
pelus. Remulco est
cũ scaphæ remis na
uis magna trahitur
Nauæ nostrates &
hodie latia uoce sim
pliciter utunt. Lũu
urif hac uoce: dicũt
& promulco sequit.

Quæ res gerent
scribendũ. quæ res
gereret. Sapiẽter
factũ a nobis. scribẽ

Cedo qd' illi. prorsus

Capitib'º quassantibus. q

mos trati e. Maro. ille caput quassãt.

Megaloboli. error eĩ plerisq; oib'º codicib'º inolescẽs. Scribẽdũ

est eni megabyzi. sacerdotes eni dianæ uno noie megabyzi uocati. plutarch'º i eo uolumie: quo dispu

tat q sint adulatoris & amici discrimina scribit megabyzũ uẽrtare solitũ i apellis officinã: plinius hoc

sup alexãdro macedone rettulit lib. v. & ut gesimo: lapsũ nõ pliniano ut latini latinãtatis reuerẽtia cre

dere debent. sed plutarchi. Qui enim plinius plutarcho fide minõr & heliano? Adde quod ex astorũ

sententia Plinius forte locutus e: Plutarchus nisiu alterius testimonio. Quid enim uariãtius historia

græca: si modo nõ mythistoria uocitabit. Deniq; quales apud græcos historica fidei putabim'º filios:

si: ut ipsi uolunt græcarũ historiaũ pater herodorus fabulatoris potius titulũ q historici occupauerit:

Græcia mendaci qd' mendaciloquus: quorũ carminibus: ut Manlius ait: nihil est nisi fabula cælũ. Nec

amplius obstrepant nobis illiterati si codicẽ imutauimus. Non eni sum tam temerarius nec audax: ut

si futura scriptorũ nõ sulciar aliquid imutem. Reperio enim cõsueuisse priscos megabyzo sacerdoti dia

næ aurũ cõmittere: qd' ut planius intelligas laertii uerba in xenophonte subscripsimus: Xenophon

quo tempore laconicas partes tueri uideretur: exilio damnatus ab athenensibus est: profect'º deinde

ephesum dimisitũ aut: quod secũ tulerat megabyzo dianæ sacerdoti seruandũ tradit quoad reuerte

ret. Medosus est plinian'º codex lib. xxxv. naturalis historiae his ferme uerbis. pinxit & megalyxi sacer

dotis dianæ põpam ephesiã. Tu scribe megabyzi. Codex quintilian'º puulgatus libro quinto ita in

suam faciem redigendus. ut uero statuarũ artifices pictoresq; clarissimĩ: cum corpora q spectatissime

pingendo: pingendoue effingere cuperent: nunq tamen in hunc inciderunt errorem: ut baccham

aut megabyzum aliquem in exemplum operis assumerent sibi. Hac diana idem numen habet cum

ifide quæ bubastis appellatur. Hoc enim iter dianæ cognomenta cõnumeratur. In Isala hac legunt.

Tristega.

Archidemidẽs.

Remulcare.

Sciscere.

Megabyzus.

Deselus a uir
tõ cõtra sen
tentiã Angell
plinius.Historia nul
la apud græ
cos.Loc'º In gnti
liano corre
ctus.

Bubastis.

quasi parturientes dolebit pelusium: & alexandria erit dissipata & in mēphis angustia quotidiana: & syene heliopoies & bubasti gladio cadent: & ipsa captiua dicent. Ouidius. sancta q; bubastis uariisq; coloribus apīs. Apianus libro tertio bellog; ciuiliū. Ac ē in epheso dianā flaminē: quē megabyzū cū isti mār: qd aliqū Arfinoen ueluti reginā suscipi impasset ephesis Cleopatrá deprecātib; facile cōcessit.

Ne ille hercle. scribendū. nā. Soccis subpactū solū. petis enī nunqd diues istic censeat theotimus: q auro incrustata & imbractata sandalia gerat. Mos enī diuitibus fuerat auro calceos illinere:

Calcei aurati.
Theotimus antepenultima pducta.

ut redderēt crepidā uēustiores. Ampli; Theotim; anpenultima pductā habet. Quī caruli uersus illi fuerunt.

Aufugit mi anīm; credo ut solet: ad theotimū

Deuenit. sic est p fugiū illud habet. Subpactū iterptare ptulū cōpactū cum calceo Nec est mix; aux; subpigi; soccis his plinianis uerbis ex lib. ix. natural; h; storlā. qn & pedib; nec crepidarum tm obstragul; sed totis foccul; addit. Neq; enī gestare tam margaritas nisi calcet: ac p uniones ē am bulēt; satis ē: Seneca lib. secūdo de beneficiis. Cāsar dedit uī tā pōpelo pāno si dat q nō aufert: de idē absoluto & agē

ti grās porrexit ad osculādū sinistrū pedē: q excusant eū & negāt id isolētā cā factū: aiunt focculū auratū imo aureū margaritis distinctū ostēdes eū uoluisse. plutarchus in demetri; etenī demetri; non modo diade; ma gestare uestibul; q; auro contextis & purpura uti sed auratis quoq; calcets pedes ornare solū tum tradit. De soc

Copes p copio.

Damnes.

Locus frontini & iurecon sultor; explicatus.

cis obauratis Apuleius libro undecimo.

mo. Alius soccis obauratis indutus: serica ueste: mundoq; pretioso: & ad textis capite crinibus incessu pfluo faminam mentiebat. Qui p̄sente. quo p̄sente. Haud utrū uelim. uel nauigare uel nō nauigare nō est in potestate meā. Copem. copiosū: lautū: suffarcinatū auro. sunt q legūt opē p opulētō: sicut in opē. In qbusdā codicibus legit cōpotē. Copes d; sicut dānes p dānatus: qd anno tat ab agretio: & in Frōtini tritis exēplarib; legat dānas. Ita passim legit apud iurispitos. Damnas

Ephesis carissimus; Ni. ne ille hercle mihi sit multo tāto carior Si me illo auro tāto circumduxerit; Ch. quin in ipsa aede dianae Conditū est ibidem publicitus seruant. Ni. occidistis me. nimio Hic priuati suare; recti; sed nihil nā attulistis idē auri domū;

Ch. Immo ēt uerū quantū attulerit nescio. Ni. quid nescis (de; Ch. Quia mnesiloch; noctu clāculū dūēit ad theotimū. nec mihi cre

Nec cuiq; i nauī uoluit. eo ego nescio q̄tulū attulerit uerū haud Permiltū attulit. Ni. etiam dimidiū censes; Ch. nō edepol scio Verū haud opinor. Ni. fert ne ptē tertiā; Ch. non hercle opinor Verum nescio: profecto de auro nihil scio nisi nescio:

Nā tibimet illuc nauī capiūdū est iter: ut illud reportes aurum Ab theotimo domū. atq; he; tu. Ni. qd uis; Ch. anulū gnati tui Facito ut memineris ferre; Ni. quid opus est anulō; Ch. quia id Signum est cum theotimo: qui eum illi affert: ei aux; ut reddat;

Ni. Meminero: & recte mones. sed diues ne est istic theotimus Ch. Etiam rogas qui auro habeat soccis subpactum solum;

Ni. Cur ita fastidit; Ch. tantas diuitias habet: nescit quid faciat auro Ni. Mihi dederit uelim: sed qui p̄sente id aux; theotimo datū est;

Ch. Populo p̄sente: nullus est ephesi quin sciat. Ni. istuc sapienter Saltem fecit filius: cum diuiti homini id aurum seruandū dedit: Ab eo licebit quamuis subito sumere;

Ch. Immo hem tantisper nunquam remorabitur Quin habes illud quo die illuc ueneris.

Ni. Censebam me effugisse a uita maritima: Ne nauigare tandem hoc aetatis senex. Id mihi haud utrum uelim licere intelligo: Ita bellus hospes fecit archidemides.

Vbi nunc est ergo meus mnesilocus filius

Ch. Deos atq; amicos iit salutatum ad forum

Ni. At ego hinc ad illū ut conueniā quātū potest:

Ch. Ille est oneratus recte: & plus iusto uehit.

Exorsa hāc tæla non male est omnino mihi

Vt amantem herilem copem facerem filium

esto p dānat⁹. ego cēseo dānes ubiq; scribēdū. De cope hęc replo quod deflectit a dictōe cops nō a noīatiuo copes. uetustissimis tñ hic & hęc & hoc ops nomē matris deor; & copia. ei⁹ quoq; noīatiu⁹ i usu frequēti non est. sed illius: qđ ex eo cōponit cōmune oīs generis hic & hęc & hoc inops. Vetustissi mi tñ hic & hęc ops & cops p populētus & copiosus dicebāt. Acti⁹ de hercule dicēs: quor; genitor fert esse ops gētibus p opē ferens. Ibi aurū accersere. legendū ibit. Malachum mollem: luxurio sum: delicatū: nitidum: dapfilē & opiparū. Hic relinquit. si modo senex inqt seruus nos athenis

Ita feci ut aurum quantum uellet sumeret :
 Quantum aut lubeat reddere: ut reddat patri .
 Senex in ephesum ibi aurum accersere
 Hic nostra agetur ætas in malachum modum
 Si quidē hic relinquit : nec secū abducat senex
 Me & mnesilochū : quas ego hic turbas dabo :
 Sed quid futurum est: cū hoc senex rescierit
 Quom se excucurrissē illuc frustra sciuerit:
 Nosq; aurum abusos. quid mihi fiet postea.
 Credo hercle adueniens nomen mutabit mihi.
 Facietq; extemplo crucifalum me ex chryfalo .
 Aufugero hercle: si magis usus uenerit .
 Si ero reprehensus mactō ego illum infortunio
 Si illi sunt uirgæ ruri: at mihi tergum domi est :
 Nunc ibo herili filio hanc fabricam dabo
 Super auro amicaq; eius inuenta bacchides'

Lydus Seruus.

Andite atq; aperite ppere ianuā hanc horci obsecro
 p Nā eqđē haud aliter eē duco quippe cui nēo aduenit
 Nisi quem spes reliquere oēs: ex se ut frugi possiet
 Bacchides non bacchides: sed bacchæ sunt acerrimæ.
 Apage istas a me sorores. quæ oīum sorbent sanguinem
 Omnis ad pernitiē instructa domus optime atq; opipare.
 Quæ ut aspexi me contuli protinam in pedes .
 Ego ne ut clusa gestem clanculum. ut celem patrem
 Pistoclere tua flagitia. aut damna. aut dispoliabula
 Quibus patrē & me: teq; amicosq; omnes affectas tuos

fabricā. hos dolos: hęc cōmenta: quæ ego in præsentiarū stropharum architectus excogitauit. Da bo . dicam. marontanū uulgatissimū da tityre nobis p eo quod ē dic nobis. Ex se ut frugi possiet scribendū esse ut frugi possiet: hic ē sensus. pandite ianuā: quā null⁹ probus ingreditur : qui despera uit esse frugi posse: & probitatem omnē despondit hanc ingreditur & si soli: qui ab omni bene mora ta frugalitate deseluerunt. Apage. auerrunca: remoue: amolire. Omnis ad pernitiem . scribe omniū ad pernitiē. Opipare. splenditer & illectatorie. Quæ ut aspexi. quæ omnia illicia : & hominū despoliationes ubi aspexi conuulsi signa. Protinam. protinus: subito. Dispoliabula . despoliationes: lacerationes: rei familiaris sūmerfiones. Affectas. sunt q legūt afflictas. nos affectas defendimus. Affectū enim languidū & debile uocitamus. scribit Marcus Tullius in officiis filiū scipio nis fuisse admodū affecto corpore: hoc ē enerui: debili: resolutio. ppertius. Iupiter affectæ tandē misere re re puellæ. corpus affectum: renes affectos subinde celsus appellat hoc est languidos Huius hęc uer ba sunt libro secundo. Mulier quoc; grauida acuto morbo facile consumitur: & is: cui sopnus dolorē auget: & cui protinus in recenti morbo bilis citra uel infra se ostendit: cui ue alterutrum modo se prompsit: cum iam longo morbo corpus esset extenuatum & adfectum.

relinquit & seponit molliter in salari luxuria ultam agem⁹ gentalem. Alibi scri ptū ē relinqr. Turbas. turbationes: tu multus. Excucurrissē. cursu citissimo & concitato frustra tetēdisse in ephesū.

Crucifalū. alludit ad serui nomen: me enim patibularū & directū male senex habebit in tantū ut pro chryfalo recte crucifal⁹ appellari possim . & hoc nō p tereundū crucē dici masculio genere cū dixit Gracch⁹ i ora tione: quæ est in pu blicum poplū poste riorem tam repræ sentauit antiquā cō suetudinē: qui hunc frontē atq; hūc stir pem idē antiqui di xere: & rursus hanc lupū: hanc metum: item cū idem in po pillum & matronas ait hoc exēplo insti tuto dign⁹ fuit: qui malo cruce periret.

Tergum domi. culus callosa tolerā tia impetus oīs abi gam & quæq; erum nosa pferā. Hęc

Crucifalus.

Hic frons.
 Hęc lupus.
 Hęc metus.

Opipare.
 Protinam.
 Dispoliabu
 la.
 Affect⁹ & af
 ficere quid.

Gerulifculi.
Techna.

Appellere appellis inquit & prorsus agis ad probri & damnū tuos ois. Appellere iure cōsule inquit p eo qd est ad riuū greges agere. Gerulifugulos. formatores: effigiatōres: p̄cipēs & autores. Luculento cano. lege lutulento hoc ē sordido: uoraginoso ganeo. Technā. fraudē: doli: stropham: insidias. hinc fit uerbū contechnari: hoc est fraudulenter decipe. hāc uoce usus est ambre sius. Impensius. cumulat⁹: & auctius omni honoris cumulo. Impendiosum. damnatū: dispendiosum: Catholica sententia est. Satius est enim inquit impensas maiores efficere: q̄ uocari ingratum.

Specimen.

Curam esse ea cum. scribe curare abesse ea: quis Sēsus est. expedit & cōducibile est ea curare abesse. i. procul a te sint: quæ oburgat⁹ & tione pati possunt. discaueas scilicet ea quæ pudorē afferre possunt. Specimē specitur. nūc uidet inquit specimen & indoles cuiusmodi sis futurus an malus an uero bonus. Specimen nuncupat in doli præsagium: id quo puellari ætate la cōiectam⁹ qualis q̄q̄ futurus sit. Specitur positū pro in spicitur: Nunc autē collocatus es in eo rei stadio: unde uirtus tua præpollebit aut decolorabitur.

Cernitur. Nūc res uenit ad man⁹. Classica tāq̄ sonāt: dat bello testera si gnum. cernere inq̄ depugnare significat: ut sup⁹ uidius.

Vt eris moneo. ut esse debebis: sunt qui interpretātur: ego autē apōstropha ēē ad pistoclerē o pistoclere inq̄ cū me castigem: & ad amicitia exhorret: uideor cōsequenter te recte monere.

Haud celabas. hic est sensus. Certe pistoclere si sid⁹ ad pri me fuisti nil mirū: n̄ enī factis tuis & morum suauitate cluili tegebas aſum benignū: cluilem: facile: humanū: obsequiosum.

Mortal mortalia sapias.

Acetum. acumen: uim ingenii acuminatā. Leniter qui se uisūt. hic facit sententia illa menandri. si mortalis es mortalia sapias: humanū enim amare est: humanū ignoscere.

Ad probum. damnū: flagitium appellere una & perdere
Neq̄ mei neq̄ te tui intus pudicum est factis quæ facis
Quibus tuum patrem meq̄ una amicos affines tuos
Tua infamia fecisti gerulifugulos flagitii:
Nunc priusq̄ malum istoc adis certum est iam dicam patri
De me culpam hanc demo. ibo iam & seni faciam palam
Ut eum ex luculento cœno prope hinc eiiciat foras.

Mnesilochus adolescens.

Uitis modis meditat⁹ egōt mecū sū. & ita eē ar bitror
m Homini amico qui est amicus: ita uti nomen possidet:
Nisi deos ei nihil præstare. id opa expertus sum esse ita.

Nam ut in ephesum hinc abiit hoc factū ē ferme. abhinc biēniū
Ex epheso huc ad pistoclerum sodalem meum litteras
Misi. amicam ut mihi inueniret bacchidem: illum intelligo
Inuenisse. ut seruus meus mihi nunciauit chrysalus.
Condigne is quam technā de auro aduersum meū facit patrē
Ut mihi amanti copia esset. sed eccum uideo incedere.
Nam pol quidē meo animo ingrato homine nihil impensius est
Malefactorem amitti satius: q̄ relinqui beneficium
Nimio præstat impendiosum te q̄ ingratum dicier:
Illum laudabunt boni. hoc etiam ipsi culpabunt mali.

Qua me causa magis eum curam esse ea cū obiurgato est opus:
Nunc mnesiloche specimen specitur: nunc certamen cernitur:
Scis ne nec ne: ut esse oportet malus bonusq̄ cuiusmodi
Iustus. iniustus: malignus: largus: cōmodus. incōmodus:
Caue sis te superare seruum finas faciundo bene:
Ut eris moneo. haud celabas: sed eccos uideo incedere

Patrem sodalis & magistrum. hinc auscultabo quam rem agant:

Lydus Seruus. Philoxenes. Mnesilochus adolescens.

Vnc experiar sit ne acetum tibi cor acre in pectore
n Sequere. Ph. quo sequar. quo ducis nūc me: Ly. ad illā
Quæ tuum perdidit pessundedit tibi filium unicū!

Ph. Eia lyde leniter qui se uiunt sapiunt magis
Minus mirandum est illæ ætas si quid illorum facit.
Quam si non faciat. feci ego istæc itidem in adolescentia
Ly. Hei mihi hei mihi istæc illum perdidit assentatio

Alibi menander. Homine esse te reducto in memoria semp. Plinius caecilius libro octavo epistolarum Castigabat quidam filium suum quod paulo sumptuosius equos & canes emeret: hic ego iuvene digressus: heus tu nunquam ne fecisti quod a patre corripui posset: fecisti dico. num interdum facis quod filius tuus: si repente pater ille tu filius pari gravitate reprehendat: num omnes homines aliquo errore ducuntur: num hic in illo sibi: in hoc alius indulget: Hac tibi admonitus immodice severitatis exemplo amore mutuo scripsi ne quando tu quoque filium tuum durius acerbiusque tractares. Cogita & illum puerum esse

& te fuisse. Atque ita quod es pater utere ut memineris te hominem esse & hominis patrem. Absque te esset. Priscia elocutio. hoc est si tu non esses. Tam ceterum, exciet: exagitat sonus & boatu. inclamat: incillat. Ne efferes. scribendum est: ut efferes. Gymnasion profecto. mendum est in postrema uoce. legendum est enim profecto: hoc est ei: qui gymnasion praeferebatur: quem gymnasiarcham uocitabant: hinc omnis cincta cohors & iuuenilis obtemperabat. Arcesso. adiungebatur. Arcesso si Diomedes credimus significat accusare: accersere uocare. hoc ab arceo. priscianus aliter sentit.

Gymnasion / cha.

Arcesso / Accerso.

Nam absque te esset: ego illum habere rectum ad ingenium bonum Nunc propter te tuamque prauus factus est fiduciam Pistoclerus. Mn. dii immortales meum sodalem Hic nominat quid hoc negotii est pistoclerus Lydus quod Herum tam ciet. Ph. paulisper Lyde est libido Homini suo animo obsequi iam adierit tempus cum sese etiam Ipse oderit morem geras dum caueatur praeter aequum Ne quid delinquat sine? Ly. non sino. neque equidem illum Me uitio corrupti finem: sed tu quod tam pro corrupto dicis eam filio Eadem ne erat haec disciplina: quom tu adolescens eras. Nego tibi hoc annis uiginti fuisse primis copia Digitum longe a pedagogo pedem ne efferes ex edibus Ante solem exorientem nisi in palestram ueneras Gymnasion profecto haud mediocris poenas penderes. Idque obtigerat hoc etiam ad malum arcesebatur malum Et discipulus & magister perhibebantur improbi. Ibi cursu luctando. hasta. disco. pugillatu. pila. saliendo sese Exercebant magis quam scorto. aut sauiis. ibi suam aetate extendebant Non in latebrosis locis. inde hippodromo & palestra. ubi Reuēisses domum cinctulo praecincti in sella apud magistrum assideres Tu librum legeris si unam peccauisses syllabam fieret corium tam maculosum

tit. Cursu luctando. scripsimus superius nonnulla ex luctant & ceterorum sententia. Hoc adde pentathli graecis appellari: qui cursu: lucta: hasta: disco: & pugillatu praepollebat: hunc latini quinqueratione dixerunt. Pompeius. Quinqueritium graeci uocant pentathlon: quo die quinque genera artium ludo exercebantur. Ipsos quoque athletas Lilius Quinqueritiones appellat. Idem & haec. pentathli antiqui quinqueritium dixerunt. Id autem genus exercitationis his quinque artibus constat. Iactu disci: cursu: saltu: iaculatione: luctatione. De pentathlo simonidis graeci poetae uersus sunt.

Pentathli. Quinqueritio

ἰσομῆα καὶ πύθοι διόφων φιλοῦν ὀσείκη ἀλλὰ ποδᾶκειν ὑδίοκον ἀκόντᾶ παλιν.

Idest. Isthmia & pythia diophon philonis uicit. Saltu: cursu: disco: iaculo: palestra. Extendebant. legitur excudebant alibi. hoc est uitam suam protelabant: dirrigebant: absoluebant. Inde hippodromo. legendum in hippodromo hoc est decursorio. Cinctulo. cinctu uisiori: quem ad munimentum togae interioris apponebant. Quid si cinctulo scribis hoc est ueste pinguliori: crassiori: densiori: uilliofiori ad praeseruandam togam: & induculum elegantius. Cinctum latini uocant eum peculiariter locum: ubi cingimur: qui graecis dicitur osphys. Cingulum his Fulgentius appellat in mythologico: unde & homerus ait. οὐχ ἄρ' α καὶ κροῖον ἰκελὸς δὴ τῆσφι κερσύνωσσι δὲ ζώνην. ἄτερον δὲ ποδῶν δέωσι. Id est caput & oculos similes ioui fulmine delectanti: marti cingulum: & pectus neptuno. Cinctum dicimus igitur partem corporis zonalem: quam Aristoteles: lucianus & ceteri uocant Osphys: ut in graecanico lexico errorem subesse coniectem: ubi Osphys pro lumbo & illi capitur. Adfatim haec quae ab auctore dictionarii graeci referuntur infirmam esse ab Aristotile libro primo de animalibus. Cauum autem commune subcartilagini & illi cholago est parte posteriori lumbi pari structura praecingunt: unde nomen osphys in ditam est. Certe non lumbi uocabantur: & si osphy sint adiacentes. Lucianus in alexiphane. ἄλλοσ σπρικόντο σὺν γέλωτι τὴν ὀσφύν. Idest alius ridiculariter cinctum uimico flectu sine ter inundabat.

Simonidis carmia pesitata

Cinctulus. Cinctus. Osphys. Cingulus.

Error iohannis placentini.

Septuēns.
Septuēnum

Nutricis palliū. quod sit ex infantili sorditudine maculosum. pene Germane martialis. Sint licet infantis sordidiora sinu. Septuēns. septem annorū. atas septem annorū in sacris litteris septuēnum dicitur. Noster esto. sensus est. cū pueri in uestibulo tenellæ atatis imperiū faciunt in præceptorem tum primū puero pater applaudit ueluti ex certamine uictori: itaq; in præceptorem irruat: Tu meus inquit eris pater si te defensare poteris: nec iniuriā tibi facere permittes. Iniuria pro uocat. tum primū iniuriam præceptori puer insiggit: illū prouocat in certamen. Eho senex. puer

Attigo.

Inq; accusat a præceptore: quem pater in clamat senem pædagogū minime precii uocās. Ne attingas puerū. legendū attingas. marcellus. Attingat contingat. Turpilius in leucadia. nōns attingat: atq; aufer manum eiā ferocula est. Actus in erigonalis. Age ammolire amitte: caue uestem attingas. plautus in bacchidibus. ne attingas puerū ista causa quando fecit strenue. Expletus in teo. scribe oppletus. Linteū rudem uestē familiarem uocitat quam in gymnasio pædagogi induit: ne si quæ delicatior rem habeant insument. Vestis enim ut inquit seneca habenda familiaris: q̄ non seruanda diligēter est & curiose ne morose dicam & oppletum linteum uocitat ppter oleū lucernarium diffusum in eius palliū.

Linteū p ue
re familiari.

Iure dicto. cā pædago cadete præsus filio concedere. Postulatio. accusatio. Adfari i supiorib; hoc uerbū enarratū. Atq; ille ē putis est. Moræ atq; imperis. prisca lectio. mori atq; imperis. Caue malū. philoxenis uerba. Dicitur etiam eloquenter caue malo.

Malum promptare mallim q̄ peculium. sensus est. malle peculium malle potiusquam peculiosæ cellæ promum & calaritam fieri. quontam scilicet quæcunq; ille tangit minuuntur: hoc pacto malum imminueretur. Absorbet. denudat: dissipat. Contentanum illi catulo phalecio. Glubit magnanimos remi nepotes.

Quam est nutricis paliū? Mn. propter me hæc nūc meo sodali Dicitur miser. in oēs suspicionē hāc sustinet causa mea? Ph. Alii lyde nunc sunt mores. Ly. id equidem certe scio Nam olim populi prius honorē capiebat suffragio: q̄ magistro Desinebat esse dicto obediēs. at nūc priusq; septuēns est: Si attingas eū māu extēplo puer pædago tabula dirūpit caput. Cū prēm adeas postulatū: puero sic dicit pater: noster esto dū te Poteris defensare. iniuria prouocatur pædago: Eho senex Minimi precii ne attingas puer: ista causa quando fecit strenue. It magister quasi lucerna uncto expletus linteo. itur illinc Iure dicto hoccine hic pacto potest inhibere imperiū magister Si ipse primus uapulet? Mn. acris postulatio hæc est. Cū huius dicta itelligo mira sūt ni pistoclerus lydū pugnis p̄tuderit.

Ph. Sed quis hic est quem astantem uideo ante hostium? Ly. O philoxene? Mn. deos ppitios me uidere q̄ illū mauellē mihi? Ph. Quis illic est? Ly. mnesilochus gnati tui sodalis pistocleri Haud consimili ingenio: atq; ille est: qui in lupanari accubat Fortunatum nicobolum. qui illum produxit sibi?

Ph. Saluus sis mnesilochē. saluum te aduenire gaudeo Mn. Dii te donent philoxene? Ly. hic enim rite productus est patri. In mare it: rem familiarem curat: custodit domum. Obsequens obediensq; moræ: atq; imperiis patris. Hic sodalis pistoclero iam puer puero fuit. Triduum non interest atatis uter maior fiet. Verum ingenium plustriginta annis maius est q̄ alteri.

Pi. Caue malum. & compeſce in illum dicere iniuste. Ly. Tace stultus es qui illi male ægre patere dici qui facit Nam illum meum malum promptare malim q̄ peculium:

Pi. Qui dum. Ly. quia malum si prōptet in dies faciat minus. Mn. Quid sodalem meum castigas lyde discipulum tuum? Ly. Perit tibi sodalis? Mn. ne dixeris. Ly. sic est ut loquor. Cum ego peribat uidi. non ex audito arguo

Mn. Quid factū est. Ly. meretricē idigne deperit. Mn. nō tu taces? Ly. Atq; accerrime uiros ea absorbet: ubi quemq; attingit.

Creditas. In prisca exemplaribus scriptū deprehendo credas p credas: quod si prior lectio placet scribendū erit credites ut frequētariū uerbum a credo. Pompeius. Credas credas. Plautus. Ipse nec amat nec tu credas. ipse p ipse. Identidē. subinde: frequenter. Detulit bacchidi. In prisca exemplaribus scriptū est. tetulit bacchidi. Illum perisse duco. catholica sentētia & moralis: cui suffragatur Iuiana Lucretia. quid saluū potest esse mulieri amisso pudore? Idem de uiro potest intelligi. Ouidius in epistolis. Tu quoq; clamabis: nulla reparabilis arte læsa pudicitia. Illo æquum foret. posuit 70 illo pro in illo. Codices antiquiores habent illi. Ut quem habeas. Indignabūde satis ne pistoclerus fecit: ut quomodo habeas id est habere poteris & inuenire: qui fidelis existimet. Cruciat. deponens nūc efficit: alibi & cruciat dicit & cruciat. Tecū oro. p te oro. Ad fatim ē mnesilochus. lego. ad fatim ē mnesilochus: id est satis su perq; est mnesilochus qui curet lapsabundum adulescentem. Illi exoptauit potius. hæc seluganda a subsequentibus. exoptauit inquit pistoclerus solū amari a bacchide: quod illa eum solum amet. Habeat. bacchidem scilicet pistoclerus exoptatā. Optatum est. scribendum apertum est: iam scilicet ē in ppatulo & in coram pistoclerus cordicatus & oculis rē inhiare bacchidis teneat: habeat: cōplectat. Exēplis plurimis numerosis panis subintelligē puniam: cruciabo: angā. excandescēti uerba subinde de sunt: qd scilicet a cori bil' uerba deficiūt aio ad hæc astuāte. quid primū: meditū ue canam: quo sine quiescā: exēpla pænas prisca dixer. Terrenti in eunucho.

- Mn. Vbi ea mulier habitat. Ly. hic. Mn. unde eam esse aiunt?
 Ly. Ex samo. Mn. quæ uocatur? Ly. bacchis?
 Mn. Erras lyde: ego omnem rem scio quemadmodum est
 Tu pistoclerum falso atq; infontem arguis:
 Nam ille amico & beniuolenti suo sodali sedulo
 Rem mandatā exequit. ipse nec amat. nec tu creditas?
 Ly. Ita ne oportet rem mandatam gerere amici sedulo.
 Et ipsius in gremio osculantem mulierem teneat sedens.
 Nullo pacto res mandata potest agi: nisi identidem
 Manus ferat ad papillas. labra a labris nusquam auferat:
 Nam alia memorare: quæ illum facere uidi dispudet
 Cum manum sub uestimenta ad corpus detulit bacchidi
 Me præsentē: neq; pudere quicq;. quid uerbis opus est:
 Mihi discipulus tibi sodalis perit huic filius:
 Nam ego illum perisse duco: cui quidem perit pudor.
 Quid opus est uerbis? si opperiri uellem paulisper modo
 Ut opinor illius inspectandi mihi esset maior copia.
 Plus uidissem q̄ deceret: q̄ me atq; illo æquum foret?
 Mn. Perdidisti me sodalis: ego ne illam mulierem
 Capitis non perdam perire me malis malim modis.
 Statim ut quem tu habeas fidelem: aut cui credas nescias
 Ly. Viden ut ægre patitur gnatum esse corruptum tuum.
 Suum sodalem: ut ipse sese cruciatur ægritudine?
 Ph. Mnesilochus hoc tecū oro ut illi aium atq; ingeniū regas
 Serua tibi sodalem: & mihi filium. Mn. factum uolo.
 Ph. In te ergo hoc on^o oē impono lyde seq̄re hæc me: Ly. sequor
 Melius esset me quoq; una si cum illo relinqueres.
 Ph. Ad fatim est mnesilochus. cura & castiga hominem probe.
 Qui dedecorat te: me: amicos atq; alios flagitiis suis

Mnesilochus. Adulescens.

Miciorē nūc utrū credā magis sodalē ne eē an bacchidē:

■ Incertū ē admodū: illū exoptauit poti^o. habeat. optū ē.

Ne illa illud hercle cum malo fecit summo meo:

Nam mihi diuini nunquam quisquam creduat:

Ni ego illam exemplis plurimis planeq; amo.

quid istuc pythias: qd ais? In quem exēpla fient? Donatus graues panas: quæ possunt cæteris documēto esse exēpla dicunt. Gellius libro sexto. Tertia ratio uindicādi est: quæ trāpēdēt. γ. u. id est exēplum

Exempla pæ
na.

Ramenta.

a græcis nominatur: cum punitio propter exemplū necessaria: ut ceteri a similibus peccatis: quæ prohiberi publicitus interest: metu cognitæ pænæ deterreantur. Idcirco ueteres quoque nostri exempla p̄ maximis grauissimisque pœnis dicebant. Dicit nactā. nec iactabit bacchis me murcidū: & insensilem reperisse: quem irriserit & susque deque fecerit. Subripiam patri. certe insensilem miserime homo: qui amat. hoc floctu nunc agitur mnesilochus ecquid illā aut amet aut puniat. Meus pater. ob infantia feruentiam mutat orationē subinde. Ramenta fiat. antea inquit discors amator q̄ impensior fiat bacchis &

diuifior etiam pauca ramenta: malim mendicare. Ramenta prisca uocantur recessamentum & quilliam: & quid prolectitium qd̄ ex are recidatur: putamen uilissimū significat. Plini⁹ libro decimo tertio. ramenta proccrimenta quoque & quifglas prolectitias appellat his. post hanc aetate ab oppido: ubi maxima fertilitas ex uisfortibus ramentis. Martialis libro decimo epigramaton. q̄ sulphurato nolite empta ramento. Columella libro tertio inquit terebram galli cam non serobe sed ramenta facere.

Plumta. mendo si sunt proletarii codices. Tu eniacula plumbea. Vilissimū est enim retrimētū plumbi. Propensior. auctor: plinguior: cumulator.

Tum eū mihi nihil. scribendū sic ē. Tū eū mihi nihil. Mn. Cum enim aurū patri reddiderim: tum blanditiæ bacchidis nihil proderunt mihi mæcæ & auraria præfectura penitus excluso. Me cōsulere chryfalo prouidere qui patri mea causa contehnatus est.

Mn. Vos me sequimini. alloquitur basilatores: & uastantes: qui illum ex nauis sequebantur. Anteuortam. prauentam: præsto ero: præstolabor. In codicibus antiquis scribitur anteuortas: ut bacchis sit salutatiuus casus. Si a me tetigit nunciū. Si nunciū inquit a me missus peruenit ad mnesilochum miror cur non inuenit.

Conueniam mihi. mendum est pro uentam ut id sit positum pro conueniam.

Ego faxo haud dicet nactam: quem derideat.
Nam iam domū ibo: atq; aliquid subripiam patri.
Id isti dabo ego istanc multis ulciscar modis.
Adeo ego illam cogā: usq; ut mendicet me⁹ pater.
Sed sat in ego animum mente sincera gero.
Qui ad hunc modum hæc hic quæ futura fabulor
Amo hercle opinor: ut pote quod pro certo sciam
Verum quam illa unquam de mea pecunia
Ramenta fiat plumia propensior
Mendicum malim mendicando uincere:
Nunquam edepol uiua me irridebit: nam mihi
Decretum est renumerare iam omne aurum patri.
Igitur mihi inani atq; inopi subblandibitur:
Tū eū mihi nihilo pluris referet: quā si ad sepulcrū mortuo dicat
Sed anteq̄ illa unq̄ meis opulētis ramēta fiat grauior: Ciocū
Aut propensior: mori me malim excruciatum inopia.
Profecto stabile est me patri aurum reddere: eadem exorabo
Chryfalo mea causa pater ne noceat: neu quid ei subcenseat
Mea causa de auro quod eum ludificatus est: nam illi æquum est
Me consulere qui causa mea mendaciū dixit: uos me sequimini.
Pistoclerus.

Eb⁹ aliis anteuortā bacchis quæ madas mihi mnesilochū
Ut requiram: atq; ut eum mecum ad te adducam simul.
Nam illud animus meus miratur si a me tetigit nunciū.
Quid remoratur. ibo & uisam huc ad eum si forte est domi
Mnesilochus. Pistoclerus.

Eddidi patri omne aux. nūc ego illā me uelim cōuenire
Postq̄ inanis sum. contēptricem meam: sed cōueniā mihi
Quā grauate p̄ dedit de chryfalo: uerū postreō ipetraui
Ut ne quid ei subcenseat: Pi. est ne hic meus sodalis?

Mn. Est ne hic hostis quem aspicio meus? Pi. certe is est.
Mn. Is est adibo cōtra. & tollam gradum? Pi. saluus sis mnesilochē
Mn. Salue? Pi. saluus cum peregre aduenis. cœna detur
Mn. Non placet mihi cœna quæ bilem mouet. Pi. num quæ

Vos me sequimini. alloquitur basilatores: & uastantes: qui illum ex nauis sequebantur. Anteuortam. prauentam: præsto ero: præstolabor. In codicibus antiquis scribitur anteuortas: ut bacchis sit salutatiuus casus. Si a me tetigit nunciū. Si nunciū inquit a me missus peruenit ad mnesilochum miror cur non inuenit. Conueniam mihi. mendum est pro uentam ut id sit positum pro conueniam.

- Aduenienti ægritudo. obiecta est Mn. atq; accerrime
- Pi. Vnde? Mn. ab homine quem mihi amicum esse Arbitratus sum ante hac Pi. multi more isto atq; exemplo Viuunt quos cum censeas tibi amicos: reperiunt falsis testimoniis. Lingua factiosi: inertes opa: sublesta fide: nullus est qui non inuideat Re secundam obtingere sibi ne inuideat ipsi ignaui recte cauēt.
- Mn. Edepol ne tu illorum mores per quam meditare tenes. sed est unum hoc Ex ingenio malum inueniunt suo. Nulli amici sunt: inimicos ipsi in se omnes habent Atq; se cum frustantur: frustrari alios stolidi Existimant. sicut est hic: quem esse amicum ratus Ipsus sum mihi ipse quod in se fuit accuratum habuit: Quod posset mali facere in me inconciliare Copias omnes meas. Pi. improbum istuc esse oportet hominem.
- Mn. Ego ita esse arbitror. Pi. obsequere hercle loquere quis est?
- Mn. Bene uales uiuit tibi: nam ne ita eēt tecum orare: ut ei quod posses Male facere faceres. Pi. dic modo hominem qui sit: si non fecero: Et male aliquo pacto me etiam dicito ignauissimum.
- Mn. Nequam homo est. uerum hercle amicus est tibi. Pi. tanto magis Dic quis est: neque hominis ego paruipendo gratiam:
- Mn. Video non posse: quin tibi eius nomen pistoclere perdidisti Me sodalem funditus. Pi. quid istuc est? Mn. quid est Misi ne ego ad te ex epheso epistolam super amica: ut mihi iuēres
- Pi. Fateor factum & repperi. Mn. quod tibi non erat meretricum aliarum Athenis copia. quibus cum heres res nisi cum illa quam ego madasse tibi Occiperes tu te amare: & me ires consultum male? Pi. sanum es?
- Mn. Rem repperi omnem ex tuo magistro ne nega: perdidisti me.
- Pi. Etiam ne ultro tuis me proiectas probris quid clamas?
- Mn. Bacchidē. Pi. duas ergo hic inter eccas bacchides. Mn. quod duas?
- Pi. Atque ambas. Mn. loquaris nunc nugascies Pi. postremo si spargis Parum mihi fidem arbitrarier tollam ego te in collum Atque intro hinc auferam: immo. Mn. ibi mane.
- Pi. Non maneo. neque tu me habebis falso suspectum. Mn. sequor Parasitus. puer.
- Pa. Arasit? ego sum hominis neque atque improbi militis: Qui amicam secum auexit ex samo. Nunc me ire iussit ad eam: & percontarier Vtrum ne aurum reddat an ne eat secum simul
- Pu. Tu dudum puer cum illa usque isti simul Quæ harum sunt ædes pulsa. adiactutum ad fores.
- Pa. Recede hinc di recte. Pu. ut pulsat propudium. Comesse panem tris pedes latum potes. fores pulsat: e nescis.
- Pa. Ecquis his in ædibus est: heus ecquis hic est.

Atque acerrime. scribo acerrime a sub intellige nihil obuenit ægritudo. Falsis testimoniis. scribendum falsi testimonis: quod de amico falsum testimonium faciunt. Sublesta fide. puerfa: præpropera. marcellus. sublestus est leue: stultum Ne inuideatur. si uidia enim ut igit Augustinus ex opulentia oritur. Ignauus enim nulla re iudiosus sunt. Ne tu illorum nam enim diphthongo in signiēda est: procer te ponitur. Incōcillare. agmina istar concillatorum concitare aduersus me: milites meos. Nam ne ita eēt. lege nisi ita esset. Tecum. te. Et male aliquo. scribe et male aliquo. Eius nomen subitellige eloquar: dicam. Haberes re. scribe. haberes rem hoc est commercium haberes & convenientiam. Proiectas. proicis: exagitas: uexas. Postremo si spargis lege postremo si spargis. Immo: ibi mane. mnesi lochus loquitur: & admonet pistoclerum ne se in collum constrictat Isti simul. iusti simul. Propudium. propudiosus & stercoreosus puer. Tris pedes latum. trispedanem intellige: militis cum qua destinabatur altera bacchis hic puer erat: quod hostium oppellatum pulsat ipsarum bacchidum militis aduentum nunciaturus.

Sublesta.

Incōcillare.

Elatia.

Dentifrangibula.

Nucifrangibula.

Tegere lat9.

Nequitia.

Alieno iuris tui, quod hostiū alienū est a iure tuo: In quo scilicet nullū ius habes. In codicibus autem aliquis legitur alieni iuris tui extentes hostiū, extentes idem erit quod explices distentes multiformibus pulsationibus. Cleomachus, militare nomen tanq̄ solūmodo pro gloria pugnaret. In elatiā scribe seunctim in elatiā: quæ thessalia ciuitas est. Ciuitatē liberam Plinius censet libro tertio. Ceterum pro elatia scriptum est ilecia, Non id negato, mendosus codex est. Ista substitue non sit: ne gato. Alium ille amat, scribe aliu illa amat. Duc te, pro abduc: remoue: amolire. Dentifra

gibula. pruritus: ti
tillationes frangēdi
dentes. Mihi cau
tio est, me oportet
cauere. A comleis ē
sapicule ponif pro
oportet. Nunci
frangibula, aphro
ntæ & oximora ser
nilia sunt hæc. scri
bendum erit nuci
frangibula, sic enī
dentes appellat: qui
bus op9 est ad nucē
frangendā: siue nu
cifrangibula inter
pretare sic dētes ap
pellari: qui diminue
tur ut nuces a denti
bus franguntur. Vel
nucifrangibula ut
irrisio fuerit: tāquā
dicat nunci hoc est
nihil: fames scilicet
dentes suos franget
& domabit. Ex
cussit, excussit: exa
rietauerit. Inte
gumentū lateris: la
teris somotophylax
assiduus militis asse
da. Tegere latini la
tus appellant: sint
strorsum aliquē ad
sectari: ut sit hono
rator. Oratius. Vis
ne tegā spurco da
mæ lat9. Integumē
tū quoq; lateris pu
dēdā significatiōē
hēt: qd̄ epigrāmati
stæ eo carmie patet
cutychus ille tui ca
strice dulce latus, sa
tyrus claudere latus
inqr. Claudite latus
igenuoz filio. Ne
quā esse oportet. li
bidinosū esse oportet. un̄ nequitia libi

do uocitat. Neq̄tia est quæ te nō sinit esse senē dictū est ab ouid̄o libro primo fastoz. Sufflatus, ex ira tumefactus. Ouid̄9. Ora tumēt ira: nigrescūt sanguine uenæ lumia gorgoneo sauius angue micāt. Ecce molestus, legēdū ē moestus. Incredibilis, cui fidēter credi nō pōt, sicuti linus is ap̄d martialē. Dimidiū donare lino q̄ credere totum qui mauult: mauult perdere dimidium.

Ecquis hoc aperit hostium ecquis exit!

Pistoclerus. Parasitus.

Vid istuc: quæ istæc est pulsatio: quæ te mala crux agitat.

q Qui ad istunc modū alieno iuris tui extētes hostio, fores

Pene effregisti, qd̄ nūc uis tibi. Pa. adulescēs salue. Pi. sal

Sed quem quæritas. Pa. bacchidem?

Pi. Vtram ergo? Pa. nihil scio nisi bacchidem

Paucis me misit miles ad eam cleomachus.

Vel ut ducentos philippos reddat aureos.

Vel ut hinc in elatiam hodie eat secum simul.

Pi. Non id negato esse ituram: abi & renuntia

Alium ille amat: nō illum duc te ab ædibus?

Pa. Nimis iracunde. Pi. at sin q̄ iracundus siem.

Ne tibi hercle haud longe est os ab infortunio.

Ita dentifragibula hæc meis manibus gestiunt.

Pa. Cum ego hui9 uerba interpretor mihi cautio ē:

Ne nuncifrangibula excussit malis meis.

Tuo ego istæc igitur dicam illi periculoz

Pi. Quid ais tu? Pa. ego istuc illi dicam. Pi. dic mihi quis tu es?

Pa. Illius sum integumentū corporis. Pi. nequam

Esse oportet: cui tu integumentū improb9 es.

Pa. Sufflatus ille huc ueniet? Pi. disruptum uelim.

Pa. Nunquid uis. Pi. abeas celeriter: factoz ē opus.

Pa. Vale dentifrangibule. Pi. & tu itegumētū uale.

In eum nūc hæc reuenit res locū ut quid cōsiliū

Dem sodali super amica nesciam?

Qui iratus renumerauit omne aurum patri

Necq; nūmus ullus qui reddatur militi.

Sed huc concedam: nam erepuerunt fores

Mnefiloz9 eccum molestus pergreditur foras:

Mnefilocus. Pistoclerus.

Etulans, pteruo iracundo aīo indomito icogitato!

p Sine modo & modestia sū sine bono iure, atq; honore!

Incredibilis imposq; animi, inamabilis, inlepidus, uiuoz

do uocitat. Neq̄tia est quæ te nō sinit esse senē dictū est ab ouid̄o libro primo fastoz. Sufflatus, ex ira tumefactus. Ouid̄9. Ora tumēt ira: nigrescūt sanguine uenæ lumia gorgoneo sauius angue micāt. Ecce molestus, legēdū ē moestus. Incredibilis, cui fidēter credi nō pōt, sicuti linus is ap̄d martialē. Dimidiū donare lino q̄ credere totum qui mauult: mauult perdere dimidium.

Male uolente ingenio scribe maleuolente genio: hoc est aduerso numine deorum & genialis ad
lubescencia: ut scilicet omnia mihi aduersa fiant quæcūq; uoluptatem geniale mihi afferre possunt.
De genio superius multa lectus genialis frequenter enarratur ab eruditiss: cum ait m. ro libro anel /
dos sexto. lucent genalibus altis aurea sulcra toris. nam geniales proprie sunt: qui sternuntur puel
lis nubentibus dicti a generandis liberis. De genio retro & felici serulus hæc libro nono aneidos.
apud plotinum philosophum & alios quaritur utrum mentis nostræ acies per se ad cupiditates &

Male uolente ingenio natus. postremo id mihi ē quod uolo
Ego aliis incredibile hoc nequior nemo ē. neq; indignior
Quoi dii benefaciāt: neq; quē qsq; hō: aut amet: aut adeat
Inimicos quā amicos æquū est me habere malos q̄ bonos.
Permāgis me iuuare: oib⁹ pbis q̄ iprobis uiris digna ē dignior
Nullus est hōmo: qui patri reddidi omne aurum amans
Quod fuit præ manibus: sum ne ego homo miser?
Perdidi me: atq; opā chrysalis. Pi. cōsolād⁹ hic mihi ē: ibo ad eū
Mnesilochē quid sit? Mn. perii. Pi. dii melius faciant.
Mn. Perii. Pi. nō taces insipiēs? Mn. taceā? Pi. sanus satis nō es.
Mn. Perii multa mala mihi in pectore nūc acria atq; acerba eueniūt
Crimini me habuisse fidem ī merito tibi iartus fui.
Pi. Eia bonum habe aiūm. Mn. unde habeam: mortuus
Pluris precii st̄ q̄ ego sum. Pi. militis parasitus mō uenerat
Aurum petere: hinc cum ego me his dictis malis:
Hic foribus atq; repuli. reieci hōiem. Mn. qd mihi id pdest.
Quid faciā nihil habeo miser: ille quidē hanc abducet scio.
Pi. Si mihi nō est nō polliceor. Mn. scio dares: noui: sed nisi ames
Non habeam tibi fidem tantā nunc agitas sat tute
Tuarum rerū ego ne opem mihi ferre putē posse inopē te?
Pi. Tace modo deus secundus respiciet nos aliq; Mn. nugæ
Pi. Mane. Mn. quid ē? Pi. tuam copiā eccā: chrysalum uideo.
Chrysalus Seruus. Mnesilochus Pistocler⁹ adolescēs.
n Vnc hōiem dēcet auro expēdi: huc decet statuā statui ex auro
Nā duplex hodie facin⁹ feci: duplicib⁹ spoliis sum affectus
Herum maiore meū: ut ego hodie lusi lepide: ut ludificatus ē
Callidū senē callidis dolis: ppuli. & pepuli mihi oīa ut crederet.
Nūc amāti hero filio secus: q̄ cū ego bibo: q̄ cū edo: & amo:

consilia moueatur:
an impulsu alicuius
numinis: & primo
dixerunt mentes hu
manas moueri sua
sponte. Deprehen
derunt tamē ad om
nia honesta impelli
nos genio: & numi
ne quodam familia
ri: quod nobis nascē
tibus datur. praua
uero nostra mente
nos cupere & deside
rare: nec enī potest
fieri ut praua numi
num uoluntate cu
plamus: quibus ni
hil malū potest pla
cere. hinc maro de
malo genio intelli
gens. Di ne hunc
ardorem mentibus
addunt euriale: an
sua cuiq; deus sit di
ra cupido. Simach⁹
suus enim cuiq; mo
res: cuiq; ritus est. ua
rios: cultos urbi
bus: cultus mens di
utna distribuit: ut
animæ nascentibus
ita populis fatales
genū diuiduntur.
Lectum Geniale ita
signauit satyrus Ge
nium cōtemnere ful
cri. Id mihi est
quod uolo. uetus le
ctio. Id mihi ē quod
nolo. Id mihi euenit
mnesiloch⁹ Inquit:

ut quod nolo: quod auersor omne id mihi interpellet. Alis incredibile hoc. subintellige puto:
autumo inquit alis esse incredibile tot & tanta mihi erumnosa contingere. Permāgis me iuuare
subintellige conuenit. opus est enim inquit ut me ipsum adiuuem: me remige utar & uelo. Di
gna est dignior. scribendum ex antiquis exemplaribus. dignus dignior. Dignior est: ait: chrysalus
omnibus uiris dignis q̄ improbis adnumerandus: qui mecū consenserat: me aurario fulgore cumula
uerat: quo me pridem fatuus & fungus exonerat. Nullus est homo. scribo fultus autoritate ue
terum librorum. nullus ego homo. sum inquit ego nullus: qui aurum patri id omne reddidi. Ti
bi iartus fui. lege. tibi iratus fui. mendum cognobile. Hinc cum ego me his dictis hic foribus atq;
scribo. hinc eum ego meis dictis his foribus atq;. Agitas sat tute. sat tibi sit opera tua ne mea cu
rare possis. Deus secundus. Talis est oratiana sententia. Grata superueniet quæ non sperabitur
hora. Nunc hominē decet. lege. hūc hominē decet. Expendi. cum auro praponderare: auro
cōpensare: quot pōdo sit: tot pondo auri ponere. Huc decet statuā. scribe. huic decet statuam.

Harpagæ
machinæ.

Decima cur
detur herculi

Harpaget. abripiat: auferat. harpagæ machinæ sūt militares q̄s describit Aptianus i historia ciuili.
Quod queat uersipellē decet itidē hūi ita multipotētē eē pectore ut possit agere uersipellē hoc
est simulare ueteratorē possit & dolosū. In amphitriōe de uersipelle multa dixi. Versipelles Serulus
aphros appellat tu callidos. ueteratores: astutos itellige. Hercule fecit ex p̄e. decimā p̄tē sūpsit:
quæ scilicet herculi diceat. hec ps herculanea dicebat. Plutarchus i p̄blematis. Quid causā ē q̄ pleriq̄
copiosi & locupletes substantiæ suæ decimā herculi offerebāt: an q̄ ille quoq̄ i palatino boū: quas ge
ryoni abstulit deci
mā imolauit: an q̄
romanos ab ethru
scis decimari solitos
liberauit: an hæc hi
storiā nec oīne ue
rā nec uerisimilē ha
bēt: herculi uero tā
q̄ edaci & splēdido
plixē atq̄ op̄pare
parabāt: & sacrifici
um faciebāt: an illd
poti⁹ quasi odiosas
ciuib⁹ & molestas ni
mias diuitias cōmi
nuentes: & ut bonæ
corporis habitu d
ni ad sūmū p̄uictæ
aliqud detrahētes eo
pacto maxime colli
herculē existimabāt
Quē idcirco luxuri
am coherere & cō
primere delectaret:
q̄ ip̄e paucis cōtēt⁹
cōtinēterq̄ uixisset.
Diodorus lib. v. her
cules ad honorem a
palatinis impēsiū di
xisse fer̄: eos q̄ sibi
postq̄ ad deos trans
latus esset decimam
bonorū dicarēt uitā
felicē uscturos: qd
& euenisse usq̄ ad
hoc tēp⁹ cōstat. mul
ti enī romanorū nō solū mediocri censu: sed q̄ ditissimī sunt habiti decimas herculi uouerūt posteaq̄
fortunatiore facti bona sua ad quatuor talentorū missa herculi sacrarūt. Lucullus romanorū ferme
ditissimus extimatis bōis decimā herculi partē dedit. Epulas præbens cōtinue ac profundens multa.
Templū in sup iuxta tyberim egregiū herculi cōdidere romani: in quo ex decima sacra deo offerunt
Non indigna festu: quæ tradit libro secūdo sermonū porphyrio. Illum ipsum mercatus arauit: diues
amico hercule. Ideo quia thesauris præest: & sunt qui eundem incubonem quoq̄ esse uelit: unde pu
rant: & quod res rustica in tutela sit eius. Nam illi sacrificia reddunt rustici cum iuuenos domuerint.
præterea etiam traditur fabula fuisse quendam mercenarium: qui semper herculem deprecatus sit ut
sibi boni aliquid præstaret: quem hercules ad mercūm duxit & obseratum thesaurum fecit osten
dit: quo effoso ille eundem agrum: in quo operam mercenariam faciebat comparauit: & labori solito
operam dedit. Sicq̄ probauit Mercurius qd̄ deus prædixerat herculi nulla re ullū posse beate uiuere:
cū in eadē opa ēt post inuentiōē thesauri p̄seuerauit. p̄cius. dextro hercule: pupillū ue utinā quē p̄xi
mus hæres ipello expungam. q̄a deus lucrī & thesauri d̄. Tanq̄ tristes esse. legendū tam q̄ tristes.
Quia malū parū. q̄a p̄ q̄ positū. Ita repies subinde i sacris lris. Seneca libro priō eplax ad lucil
lū. Quia nec soleā qd̄em ip̄e hoc facere. Malū parū. subintellige nobis ē. Digtul⁹ priōrib⁹
quā decerptionē pugillū Plini⁹ appellat. Tps. tēpestiuitas: occasio. Gū ramto. cū puluisculo & cū
mutis oib⁹: qd̄ signū puertitatis maioris ē. Fulgēt⁹. Ramētū dici uoluerūt q̄si quoddā pietitū
purgamentū. unde & gnt⁹ Fabius lucull⁹ in epico carmie ait. Vilissimū ramētum proluuiosa pestis.

Quia p qd
Pugillus.
Ramentum.

Regias copias aureasq̄ attuli: ut domo sumeret: neu foris q̄reret
Non mihi placent isti parmenones syri: qui duas aut tres minas
Auferunt heris: nequius nihil est q̄ egens consilii seruus.

Nisi hēt pectus multipotēs ubicūq̄ usus fiet pectore exprimat
Nullus frugi esse potest hō nisi qui & bene: & malefacere tenet:
Improbis cū improbus sit. harpaget: furibus furetur: qd̄ queat
Versipellem: frugi cōuenit esse hominem pectus cui sapit.

Bonus sit bonis. malus sit malis: ut cunq̄ res sit: ita aium habeat.
Sed lubet scire q̄tū aur⁹ her⁹ sibi dēpsit: & qd̄ suo reddidit patri.

Si frugi est herculem fecit ex patre decumam partem ei dedit:
Sibi nouē abstulit. sed quē quæro optime ecce obuiam mihi est
Num qui nummi exciderunt here tibi: q̄ sic terram obtuere.

Quid uos mœstos: tāq̄ tristes eē p̄spicor: nō placet nec temere ē
Etiam quin mihi responderis quia malum parum. Mn. imo uero

Nimio min⁹ multo parū chrysale occidi. Ch. fortassis tu auri
Dempisti parū: quid igitur stulte quoniā occasio ad eā rem fuit

Mea uirtute parta ut quātū uelles tantū sumeres. si hoc digitulis
Duobus sumebas prioribus. an nesciebas q̄ eiusmodi

Homini raro tempus se daret. Mn. erras. Ch. at quidem tute
Errasti cum parum immerfisti ampliter. Mn. pol tu

Quam nunc me accuses magis: si magis rem noueris.
Ch. Occidisti: iam animus istoc dicto plus præfagitur mali.

Mn. Perii. Ch. quid ita? Mn. quia patri omne cum ramento reddidi
Ch. Reddidisti? Mn. reddidi. Ch. omne ne. Mn. omne oppido.

Qui i mentē uenit, quomodo in mentē uenit hęc ita i subide & indiligēter excogitare. Ar
chimenide. legendū archidemide. Ergo ut hoc faceret. scio iuētutis mores exorauisti illū ut me
excruciet. Alterā facias. subitellige technā. fraudē: dolū. Cōglutina. cōtūge: cōpige: cōpagia
dicitur & glutinamentū & glutinū colla. de glutino plinius libro decimo tertio. glutinum uulgare e
pollinis flore temperatur feruente aqua minimo aceti aspersū. Nam fabrilis gumī cōmīstura fragi
les sunt diligētior cura molli panis fermentati colata aqua feruente minimū hunc modū intergerit:

- Ch. Occisi sum? q i mentē uenit tibi istuc facin? facere tā malum
Mn. Bacchidē atq; hūc suspicabar ppter crimē chrysale me male
Consuluisse ob eam rē omne aurum iratus reddidi meo patri
Ch. Quid ubi reddebas aurū dixisti p̄ri. Mn. me id aurū accepisse
Extēplo ab hospite archimenide. Ch. hem istoc dicto dedisti
Hodie in cruciatū chrysalum: nā nisi me aspicit ad carnificē
Rapiet continuo senex. Mn. ego patrem exorauī.
Ch. Nēpe ergo hoc ut faceret: qd loquor. Mn. imo tibi ne noceat
Neu quid ob eam rem succenseat atq; ægre impetraui.
Nunc hoc tibi curandum est chrysale. Ch. quid uis curem?
Mn. Ut ad senē etiam alterā facias: uiam cōpara. fabricare finge
Quod lubet cōglutina ut senē hodie doctū doctē falsas aurūq;
Auferas. Ch. uix uidef fieri posse. Mn. perge hac facile hęc
Feceris. Ch. qua malū facile quē mēdacii prehēdit manifesto
Modo quē siorem ut mihi nihil credat: id nō ausit credere?
Mn. Immo si audias quæ dicta dixit me aduersum tibi.
Ch. Quid dixit? Mn. si tu illū solē: sibi solē eē dixeris: se illū lunā
Credere esse. & noctem qui nunc est dies. Ch. emungam.
Herclē hominem probe hodie: ne id nequicq; dixerit.
Mn. Nunc qd nos uis facere. Ch. enim nihil est nisi ut ames impo
Cæterum quālibet me poscitote aurū: ego dabo: quid mihi
Refert chrysale esse nomē nisi factis p̄bro: sed nunc quātulū
Vsus est auri tibi mnesilochē dic mihi. Mn. militi nummis
Ducentis iam usus est pro bacchide. Ch. ego dabo
Tū nobis op? ē sumptu. Ch. ah. placide uolo unū qd agam?
Hoc ubi egero: tū istuc agā: de ducētis nūmis: primū itendā
Balistā in senē: & balista si peruortā turrim & propugnacula
Recta porta inuadā extemplo in opidum antiquum & uer?
Si id capso: geritote amicis nr̄is aurū: cor spat bus si cui aius.
Pi. Apud te est animus noster chrysale? Ch. nunc tu abi intro
Pistoclere ad bacchidem: atq; effer cito. Pi. quid
Ch. Stilum ceras & tabellas & linum. Pi. iam saxo hic erunt.
Mn. Quid nunc es factururus. id mihi dice. Ch. coctum prandium
Vos duo eritis. atq; amica tua erit tecū tertia. Mn. sicut dicis
Ch. Pistoclere nulla amica est. Mn. immo est. alteram ille amat
Sororem. ego alterā. ambas bacchides. Ch. quid tu loqueris

Iā multū emūgeris ext. Tū nobis opus ē. mnesilochī uerba. Unū qd agamus. lego. unū quodq;
agamus. Capso. capso. Bus si cui animus. terricula uerborū sūt hęc lege. bonus si cui animus.

oē etiā glutinū nec
uetusti? esse uno die
debet nec recētius.
glutustiet p̄nuncia
uit cato p̄ eo qd est
glutiosū sit: & si mē
dū sit i codice plinii
uerba catoniana ad
uocātis lib. xvii. nar
tura l' historia. locus
bipalio subactus sit:
beneq; glutus. tu le
ge glutustiet: qd uer
bū catonianū est t̄s
uerbis. loc? bipalio
subact? fiet: beneq;
tenera si fiet: beneq;
glutustiet. Rursū in
catone mendū est.
beneq; tenerastiet
legendū p̄ eo qd ē
tenerescat: iuxta id
uetusti poeta carm
Nā decet in tenero
tenerascere corpus
mētē. Glutinū piscis
ichthyocolla dicit.
Plini? lib. vii. Dada
lusi fabrica materia
ria reperit ferram:
asciā: p̄p̄diculū: te
rebrā: glutinū. est &
lithocolla: q̄ fit ex la
pide pario: aut mar
more cū taurio glu
tino. Doctē falsas
lege doctē fallas.

Emūgā. exinaniā
exsuggam: ut lac ex
suggit ab emūctoī.
metaphorice positū
Orati? pythias emū
cto lucrata simōe ta
lētū. meli? t̄n interp
taberis emūgere a
mucodertuari. hinc
emūctoriola forsi

Glutinamen
tum.
Glutinum.

Glutustiet.
Emēdar? co
dex catonis:
& plinii.

Tenerascere

Ichthyocol
la.

Lithocolla.

Emungere.

Emūctoriola

Tribus lectis
utebantur.

Biclinium. uox elegans. est enim biclinium lectus: in quo duo sedent. Tribus enim lectis uteban-
tur antiqui seruo autore. Amatoribus igitur: qui non erant graues & summates personae: biclinium
satis erat: in primo ipsi sedebant: in secundo serui. exequimur affatim in sticho morem discumben-
di apud romanos sicuti apud graecos: qui cum duos lectos sternerent: & agitur athenis fabula fortal-
sis hic grecum ritum indicat cum sibi sterni duos lectos cupit. Dicitur & hoc bisellium. Marcus uar-
ro libro primo de lingua latina. deinde ab his subsellium: ut subsipere: quod non plane sapit: ubi in

Bisellium.

Sycophantia.

Comedim.

ellium dictū. Ta-
bellas tu has tibi. in
prisca lectione. ta-
bellas tene has tibi.

Sycophantias.
deceptiones: captio-
nes: nugae: tendicu-
las. plutarchus in li-
bello de puerorum
educatione utitur
hac uoce. οδὲ λο-
γος ὑπερηκός
τοῦ μούτῳ ἕχῃ δὲ
ἀναλωγός οὐκο
φαντῖα δὲ ἀναφαί-
ρετο. Come-

dam. Sinceritas pu-
ra uerustatis expo-
stulat ut comedim
scribas. Marcellus
Comedim pro co-
medim. Plautus in
bacchidibus. Quid dē
scortis: quodq; in lu-
stris comedim cōge-
ret pater. Cicero ad
uarronem in episto-
la. Cura si me amas
ut ualeas: ne ego te
facere bona tua co-
medim. Statui enim
tibi ne aegrotō qui
dem parcere. Pom-
ponius in prostibu-
lo. ego quod edim
quaro: has quarete
quod taceret cōtra-
rius est. Caecilius in
plocio. pudebat cre-
do cōmemoramē-
tum stupri: & quod
edim in compito.

Conscriptus. le-
ge conscriptis. Il-
li sunt lecti. scribo
sibi sunt lecti.

Mn. Hoc ut futuri sumus? Ch. ubi est biclinium uobis stratū?

Mn. Cur id exquæris? Ch. res si ita est dici uolo. nescis quid ego

Acturus sim. neq; facinus quantum exordiar. Mn. cedo

Manū ac subsequere propius me ad fores: intro inspicere

Ch. Euax nimis bellus: atq; ut esse maxime optabam locus.

Pi. Quæ imperauisti imperatū bene bonis factum illico est.

Ch. Quid parasti? Pi. quæ parare tu iussisti omnia.

Ch. Cape stilum propere: & tabellas tu has tibi. Mn. quid postea?

Ch. Quod iubeo: scribito istic: nam propterea uolo scribere.

Vt pater cognoscat litteras. quando legat: scribe.

Mn. Quid scribam? Ch. salutem tuo patri uerbis tuis.

Pi. Quid si potius morbum mortem scribat: id erit rectius.

Mn. Ne interturbam: iam imperatum in cera est?

Ch. Dic quemadmodum. Mn. mnesilochus salutem dicit

Suo patri. Ch. adscribe hoc cito. Ch. ysalus mihi usq; quaq; loq;

Nec recte pater: quia tibi aurū reddidi: & quia nō te fraudauerim?

Pi. Mane dum scribit. Ch. celerem oportet esse amatoris manū.

Pi. Atq; idem hercle est perdundū magis q̄ adscribendum citus.

Mn. Loquere hoc scriptum est? Ch. nunc pater mi proin tu ab eo

Vt caueas tibi sycophantias componit: aurum ut abs te auferat

Et pfecto se ablaturū dixit plane adscribito. Mn. dic modo.

Ch. Atq; id pollicetur se daturum aurū mihi: quod dem scortis.

Quodq; in lustris comedam: & congregem pater.

Sed pater ne tibi hodie uerba det quæso caue. Mn. loq;re porro.

Ch. Adscribe dum. Mn. etiam loquere dum id scribam modo.

Ch. Sed pater quod promisisti mihi id quæso ut memineris.

Ne illum uerberes. uerū apud te uinctū adseruato domi.

Cedo tu ceram ac linum actutū: age obliga: obsigna cito.

Mn. Obsecro quid istis ad istue usus es conscriptus modum.

Vt tibi ne quid credat: atq; ut uinctū te adseruet domi?

Ch. Quia mihi ita lubet. potin ut cures te: atq; ne parcas mihi

Mea fiducia opus conduxit: & meo periculo rem gero.

Mn. Aequum dicis. Ch. cedo tabellas. Mn. accipe.

Ch. Animaduortite: mnesilochē: & tu pistoclere iam facite

In biclinio cū amica sua uterq; accubitū eat. ita negocium est:

Atq; ibidem ibi sunt lecti strati. poteris cito.

Pi. Nunquid aliud? Ch. hoc atq; etiam ubi erit accubitū semel

Ne quoq; exurgatis: donec a me erit signum datum.

Frit. tū. exustū: exuccū: expoliatū omni ut pecuniā. arridum. Friticula ab hac uoce dicuntur hic ronymo in strigoneo & sartagine offiā perfricta ut exquisitores sint: & gustui accō. odoratōres. Di uidia. molestia: Hic quis loquitur. uerba nicoboli. Sacer. execrabilis. latina uoce sacrum uo camus: quem uocant excomunicatū neoteri theologū: & hellenismo anathema. Seruus libro terrio aeneidos. sacer pro execrabilis. Tractus est autē sermo ex more gallorū. nam massilienses quoties pesti lentia laborant: unus se ex paupibus offerebat alendū anno integro pudicis & purioribus cibus. hic

Friticula.
Frixeritū.
Sacer uñ.

Pi. O imperatorem: probum iam bis bibisse oportuit

M. Fugiamus. Ch. uos uestrū curate officiū: ego efficiā meū

Chrysalus.

Nfanum magnum molior negocium

i Metuoq; ut hodie possim emolirier

Sed nūc truculento mihi atq; sauo usus sene ē

Nam nō conducit huic sycophantiā senē tranquillū esse

Vbi me aspexerit: uersabo ego illū hodie: si uiuo probe.

Tam frictum ego illum reddam q̄ frictum est cicer.

Adambulabo ad hostium: ut quando exeat

Extemplo aduenienti tabellas dem in manu

Nicobolus. Chrysalus.

Ni. Imio illæc res est mane diuidiæ mihi

n Subterfugisse sic mihi hodie chrysalum

Ch. Saluus sum iratus est senex: nunc est mihi

Adeundi ad hominem tempus hic quis loquitur prope

Atq; hic quidem opinor chrysalus. Ch. accessero

Ni. Bone serue salue: quid fit: q̄ mox nauigo in ephesum

Vt aurum repetam ab theotimo domum: taces?

Per omnes deos adiuro: ut ni meum gnatum tam amem

Atq; ei facta cupiam: quæ is uelit: ut tua iam uirgis latera

Lacerentur probe: ferratusq; in pistrino ætatem conteras.

Omnia rescui scelera ex mnesilocho tua

Ch. Men criminatus est: optime est: ego sum malus.

Ego sum sacer: scelestus spectare mō ego uerbū faciam

Ni. Et iam carnifex minitare. Ch. nosces tu illum actutum

Qualis sit nunc hæc tabellas ferre me iussit tibi.

Orabat quod istic est scriptum fieret. Ni. cedo

Ch. Nosce signum. Ni. noui: ubi ipse est? Ch. nescio.

Nihil iam me oportet scire: oblitus sum omnia

Scio me esse seruum: nescio etiam id quod scio:

Nunc ab trasenna hic turdus lumbricum petit.

postea ornatus uer benis & uestibus sa cris circunducebat per totā ciuitatem cū execrationibus: ut in ipsum recide rent mala totius ci/ ultatis: & sic piteie batur. hoc autē in petronio lectum ē. sacrū priscos appel lasse execrabile doz cet lex duodecim ta bular: in qua scribi tur ad hunc modū. patronus. si clientī fraudē fecerit sacer esto: in quā signifi cantiam id maro p tulit libro aeneidos terrio. Auri sacra fa mes. sacrā famē au rum plini⁹ appellat.

Nūc ab trasen na. senex: tacite ait chrysalus: nunc ha mū uorat: nunc i te nus prolabitur. est enim excipulū auis trasenna. In alta si gnificatione trasen na cancellus appel latur. Cancellus de litiosos Marcus tul lius in libro de per fecto genere dicen di trasennas ap pellat ab oculorum uidelicet & forami num transitu. eius uerba adscribere ex re. fuerit. quasi per Transennam præ tereuntis stricim af picimus. Trāsenna aliubi significat ma chinam perterriere ptam. Salusti⁹. Trā

Trasenna.

Cancelli.

Locus Tullii

Podagra.

fenna dimmissum uictoriae simulacrum cum machinato strepitu tonitruum coronam capiti im/ ponebat. hic apud plautum trasenna funiculus uolucrumq; pedica: quæ græce podagra & exci/ pulum. præterea plautus. multæ in ætate agunda sunt trasenna. huc uoci finitima lingua muni cipū meoq; uernacula ē. qd cæcellus trasenā i priori significato noter: ulptan⁹ oñdit digestis qd us aut clā. si claus uel speculariū uel cancellus sit ablatus. Itē cancelli i sacris litteris uocantur hæc specilla

Cancellata cu
tis elephati.
Cancellatum
Cancellare.

Cancer.

Trasenna un.

Tenus.

Bellerophon
tis littera.
Bellerophon
unde.
Iobates.
Chymera.

foraminulata: & trasuerfim simulat' s forcul: & plagul fenestrata: ueluti thyridia hoc e hostiola p q tra
seutes matronatus cotepant cu uidere noluit nec uideri sumares utrgucula. sup hac re ipa leges puel
la ex sacris lris p cancellos respexisse: quas ulgus semidoctū zelotiplas haud incire uocitat. Plini9 lib.
ix. natural' historiae cancellos itelligit ueluti dicas capsulas seclisforiaq ptydata: & tessellatim cunqua
drata: cui9 uerba si recēfere qs uellet apposuit. Elephati cancellata cutis: & iuntas id genus aialitū odore
Ergo cu exteta cute recepe examina artatis i rugas repete cancell' cōprehēsas enecat, inde cancellati

aduerbiū usitatissimū: & iureconsultis
uerbū cancellare p
dispūgere iducere:
eradere: delere. Cā
celli quoq loci can
cellatim hoc ē tessel
latim trasuerfatis li
gnis accōmodi sel /
lul. hic id ouidtanū.
Cancellis prios ipo
suisse pedes. erant se
dētari abaci ad sel
sionem accōmodi.
Cancelli primitiuū
ē cancer lueio uoci
tate caneros orei p
faucib9 & tenacib9
stationib9. erant &
theatrici cancelli sel
la scāfiles: & sellarū
ntid. Fortassis nō ab
similit' is figura: quae
grācis anabatra dī
cunt. Qui nā si can
celli sint ligdo signi
ficat Marc9 uarro i
tertio libro de re ru

stica. Certum est hulus adifici ptes intrinsecus multos esse palos ubi aues assidere possint. pterea e
pries inclinatis ex humo ad parietē & in eis trasuerfis gradati modicis interuallis ptes anexas ad spe
ciem cancellorum scenicoꝝ ac theatri. Ita saepe positum in magnis autoribus aucupauimus. In hac
sane dicēdi figura Castodorus & cancellos usurpat. Sidon9 libro primo epistolaz. sicq pro foribus
inurmurat exclusa uelis: inclusa cancellis. Fulgentius in secūdo mythologico transennas multifora
tilla spracula & cancellata foramina: p quae suggeritur alimētū intrinsecā medullā arboreā. A trail
ciendo transennae uocatae. Fulgētī uerba sunt haec. Autumnus enim ita masculino corpore omnia
constringit: quo constrictis arborū uenis utralis succi cōmerciales transennas interius stringens folio
rum marculentā detundat caluitatē. Tenus. laqueos. tenus est laqueus dictus a tendicula. Plaut9
in baechidibus. nunc ab transenna. turdus lumbricū petit: pendebit hodie pulcresita intendi tenus.
Serutus autor est tenus appellari extremitatē arcus. Si mutueris. scribe si mutuerit id est siquid
imurmurauerit. Bellerophontem. me tuus inquit filius bellerophontē fecit: qm litteras dedit in
meū extitū capitales: ut antiā bellerophonti tradidit. scribendū est bellerophontē. Vfus est plautus
adagio grāco: quod est ta' e. Βελλεροφοντιοτα γραμματα. bellerophontes cum bellerum ne /
casset uel ut alii piren: in tyrintha fugiens ex argo profectus est ad proetum: quem deperiens antea
proeti uxor: ipso autem negante bellerophontem apud Proetum insimulat: illici & amatoria episto
la suam pudicitiam attentasse. Proetus autem persuasus dedit ipsi litteras ad iobatem ferre: in qui /
bus continebatur: bellerophontem occideret. Hoc autem nescius scripta contra se desert. Iobates au
tem legens iussit ipsi necaret igniuomam chymeram: putans solum non euasurum. Tritum enim anti
malum naturam habebat haec. primam quidem leonis: caudam draconis: & tertiam mediam caprat
per quam ignem electabat: inscendens tandem pegasum bellerophontes: quem habebat equum alla
rum sagittis monstrum confect: post quod certamen intunxit cum amazonibus pugnaret: ut. nō
& has necauit robore prestantes eligens insidiantes: ut enim & hoc exanclauit certamen admi /
ratus fortitudinem praestantiamq ipsius Iobates epistolas has ostendit: eumq rogauit apud se
maneret. Dans ipsi filiam: & regnum mortens reliquit. Plinium adi referentem in historiae naturalis

Pendebit hodie. pulchre ita intendi tenus

Manedum parumper: iam ad te exeo chrysale:

Ch. Ut uerba mihi dat: ut nescio quam rem gerat.

Seruos arcessit intus qui me uinciant.

Bene nauis agitur pulchre haec confertur ratis.

Sed conticiscam. nam audio aperiri fores.

Nicobolus. Chrysalus.

Nic Onstringe tu illi arthamo actutum manus?

Ch: c Quid feci? Ni. impinge pugnū si mutueris

Quid haec loquuntur litterae? Ch. quid me rogas?

Ut ab illo accepi ad te obsignatas adtuli? Ni. eo tu

Loquitatus ne es gnato meo male per sermonem

Quia mihi id aurum reddidit: & te dixisti id aurū

Ablaturae tamē p sycophantiā? Ch. ego ne istuc dixi?

Ni. Ira. Ch. quis homo est qui dicat me dixisse istuc:

Ni. Tace: nullus homo dicit: haec tabellae te arguunt:

Quastu attulisti haec te uinciri iubent. Ch. aha

Bellerophontem iam tuus me fecit filius

decimo & tertio libro bellerophonit codicillos datos non epistolas ita poene homero pdere: q i plu
beis lntesq uoluminib9 scripitatū cōstet. fulgentius mythologiae lib. iii. sic. pratus rex uxore hūte
noie antiā: quae amauit bellerophonē: cui dū ob stupri causā mandasset: ille noluit: quem marito cri
mifata ē. Ille eū ad chimerā interficiendā misit psoceꝝ suū: quā bellerophon equo pegaso residēs in
terfecit: q de gorgoneo sanguine nat9 fuerat: bellerophōta posuerūt qsi βουληφοροντα: quod nos

Antia.

idest ddeceat tota no
ete dormire cōsilia
torē ulꝝ. Vide itaq;
culus uxor antia di
caf prati nihilomi
nus. pritos pāphyla
lingua sordidus sicut
exodus scribit: & cu

Proit9 sordi
dus.

Egomet tabellas detuli ut uincirer sine

Ni. Propterea hoc facio: ut suadeas gnato meo: ut pgræcef tecū

Ter uenefice. Ch. o stulte stulte nescis nunc uendi te.

Atq; in eo ipso adstas lapide ubi prece prædicat9

Ius uxor est libido nisi sordidi: At uero bellerophon idest bona cōsultatio qualē equū sedet nisi pega
sum idest fontē athernū. Sapiētia enī bonæ cōsultationis athernus fons est. Ideo pīnatus qa uniuersam
fam mūdī naturā celeri cogitationū theoria collustrat: ideo & musae fontē ungula sua rupisse ferē.
Sapientia enī dat musis fontē. ob hāc rem ēt sanguis gorgoneo nascit. Gorgon enī pro terrore po
nit. Ideo & minerae pectore fixa ē: sicut homerus i decimotertio ait. ergo hic duplex assertio est. aut
enī terrore finitō sapiētia nascit: sicuti de sanguine idest de morte gorgōis pegalus. qa stultitia semp
est timida: aut inicitū sapiētiæ timor ē: qa & magistrī timore sapiētia crescit: & dū quis famā timuerit
sapiēs erit. chymerā occidit. Chymera enī quasi κυμωσρωτος idest fluctuatio amoris. Ideo ēt triceps
chymera pingit: qa amoris tres modi sunt. hoc ē in spe: pscere: & finire. Dum enī amor nouiter uēit:
ut leo feraliter inuadit. uñ & epicarmus comicus ait. δουραστησρωσ λεοντασ δινοσμησλεσσοσ.
idest. domitor cupido leonina uirtute præsumptior. Nā & uergilius in georgicis tetigit dicēs. Catu
lor9 oblita læana fauor errauit cāpis. At uero capra: quae in medio pingit pfectio libidinis est illa ui
delicet causa qd huius generis aīal sit in libidine ualde procliuū. unde uergilius in buccolicis ait. he
diq; petulci. Ideo & satyri cum caprinis cornibus depingunt qa nunquā nouere saturari libidine: At
uero qd postremus draco illa ratione ponit: qa præter pfectionē uulnus dat pœnitentiæ uenenumq;
peccati. erit enī hic ordo dicēdi qd primū sit in amore incohare: secundū pscere. Tertiu uero pœni
tere de pfecto uulnere. Hæc qdem fulgentius scienter & perspete: quis adstituendū hoc. latine dicit.
Bellerophon: bellerophonēs & bellerophonus. De primis duob9 nullus ambigit. Dubiū quibusdā
tertū. Accipe igit quod Apollonit rhodit interpret inqt. προιτουδε λεγει του βελληφοροντου
εχθροσ. præcipitatus & excussus equo perit in cāpis: quos aleos homerus appellat: proinde sic legen
dū erit in Quidto in Ibin. utq; ab equo præceps in aleis decidit aruis: exitio facies cui sua pene fuit.
Antia amatrix bellerophonit quibusdam uocitata: nonnullis stenobæa: ita satyrus & sidonius appel
lant: uerba sidonit apollinaris hæc sunt.

Chymera uñ
Amoris tres
modi.
Capra.

Bellerophō.
Bellerophōz
tes.
Bellerophōz
tus.
Aleī campī.
Locus in ouī
dio.
Stenobæa.

Qui uidet hunc equstem ledæum spernit alumnum.
Ac luuenem stenobæa tuum: cui terga uetustas
Pennati largitur equi.

Sine expecta modo liquido cognosces & aperte tibi os a filio sublniri. Pergræcet. adulescē
tetur: scortetur: potret: indulgeat gento: deductū a græcis: quor9 animus in patinis subinde uersat:
qui exquisitū & dapsiliter uiuere consueuerant: quæ affluentia græciam subneruauit. Geniales fuisse
gracos & penit deditos: saginæ luxuriæq; testis est liuius: qui ait: Græcia uicta uictorem capit: ubi
quora portio secis acheæ irrepit actum est prorsus: lingua factiosi græci: inertes opera: uentres pi
gri: mendaciloqui: helluones: malæ bestia: aquarioli: felles tunicata: mora farinis inspersa. Inror
sum turpes sub prima pelle decori: & ut uno uerbo cludam & colligam auerse & aduerse impudicif
simi: & uisitorum omnium genitores: ut scitissime pergræcari sit uerbum: quod uitia omnia cumula
tīm comprehendat plauto: ut deriuetur a græcorum intemperantia: sub cuius uerbi significatu libi
do: liguritio: comasatio: productio: cuppedia: uenus præpostera: alea: mulierofitas: Iocus & osceni /
tas continentur. Oratius in secundo sermonum male uerum examinat omnis corruptus ludex: lepo
rem sectatus: equoue lassus ab indomito: uel si romana fatigat militia astuetum græcari. porphyrio.
græcari aut luxuriari aut græco more ludere. Ter uenefice. ualde uenefice. Tris enim auget ut tri
fur & trifurcifer. Adstas lapide. ego iam propemodum puer cum publicitus mantuæ litteras in
genuas docerem in nonnullis annotationibus editis ita locum huc explicauit: cum apuleio corri /
gendo intenderem. eodem lepidissimo gentilitq; uolumine secundo metamorphoseon hæc. per /
agrata cuncta thesalia fuscis auib9 larissam accessi: ac dum singula pererrans tenuato admo /
dum ulatico pauperiel meæ fomenta conquiro: conspiceor medio foro procerum quendam se /
nem: insistebat lapidem. Qui nam sit ille præconis lapis: ex quo uelut de podio editissimo: columella e
& specula eleuatiore: præco: aneator: buccinator: & subulo ad populum buccinabat: rarerer
narratus.

Pergræcari.
Laus græco
rum.
Lapis pconis
Loc9 in apu
leio
Cicerone &
narratus.

inuentes: qui tibi explicent. Ceterum ego comperior in foro romano lapidē sublimiorē editioremq; fuisse: de quo præco populū alloquebat. De quo ritu romano fufius & explicatius euagatū est uti loca editiora oia: de quibus præco buccinat lapides appellent: quemadmodū parti consonorū collatu carcerem a romano remotū & exoticum pro quocūq; carcere tullianū uelut appellauit. Non desunt tñ qui censeant athenis attritis hūc lapidē extitisse: ex quo manauit uti ceteri suggest⁹ pconis & pulpī ta lapides appellarent: porro in hoc loco de isto lapide plautus intelligit. Quippe mangonizatis feruis: uenalicariis mancipiis: obaratis: decoctōrib⁹: & noxliis uoce præconis solitis ex eo lapide adliet: Columella huic sententiæ suffraganti subscribentiq; uerba sunt hæc ex libro quarto artis agricolæ. Quæ uulgus quidē parui æris uel de lapide noxiū posse cōparari putant. De hoc lapide meminit in oratione cōtra pisonem cicerō: cuius uerba subtexere libuit. De me cum oēs magistratus promulgasset præter unū prætorē: a quo nō fuit postulandū fratrem inimici mei: pterq; duos de lapide emptos. pedianus asconius: qui tullianas orationes cōmodissime interpretatus est tullii sensa explicans inquit duos tribunos: de quibus ipsis quoq; ita diximus: quos de lapide emptos ait: quia mercede id faciebāt. Hoc asconii interpretamento pensitato & diligenter animaduerso suppeditat⁹ est contectandi loci: in foro romano scilicet lapidē fuisse iuxta quē sectio: auctio: distractio: uenditio: & pmutatio uenallium rerum fieri consueuerat: & apud quem hastariū: ut obiter usurpem tertulliani uerbum: romanifaciebant. Hoc ueluti porissima hoc est corallarium superadde touem lapidē coluisse romanos: per quem iureiurando astringebantur. boetius lapides inscribi refert: quos cursorios appellat: per quos certa loca discriminabantur. Scorpiones lapides appellauere ubi fines duo cuneati se iungunt. lithon greci lapidem appellat: inde lithotomos medicus uulnerarius: qui ad distillationem uescicæ uandam quodam membranularū & cartilaginū interfecatu lapidem educit. Ceterum uti præsignata repastinemus & retractemus accuratius: iouem lapidem libro primo Gellius hisce memorat: sed enim cum phauorino higinii cōmentarium legissem: atq; ei statim displicita esset insolentia: & in sua ufras amaroris iouē lapideum inquit: quod sanctissimū iusiurandum est habitum: paratus sum ego iurare uergiliū hoc nunquā scripsisse. Compertus huc rei suffragatur pompeius. Lapidē silicem tenebant iuraturi per iouem hæc uerba dicentes. si scitens fallo tum me diespirer salua urbe atq; bonis eiciat: ut ego hunc lapidem. porro qui trutinatus intus & in cute ut dici solet sexti pompeii uerba rumiatur atq; recogitat: is inueniet iuratos non omnes tenere lapidem silicem: uerum peculiariter illos sacerdotes: quos uerbenarios: caduceatores quandoq; patresq; patratos romani nuncupatim appellauere. in fæderibus faciendis: hī lapidem tenebant: quo porcum fæderi iungendo placularem & peculiararem uictimam uictimatores uictimabant atq; feriebant: hoc uerborū p̄famiæ & proloquio. Quia prior popul⁹ fœdus rūpet Iuppiter ita eū feriat quēadmodū ego porcū hoc lapide ferio: quo plato porcū feriebat quod liusus. affatim: & marcus uarro scribūt a quo sacrificii ritualis iureiurando demanauit simile deiurū in fidē suā uinciētes. p̄terea ab eo ritu secespitoris & uictimarii p̄is patrati porcū silice ferietis apud sacrificiū pactū: defluxit plautinū adagiū ut cū ad scitās & maximū piculū se redactū significare uelit ita dicat inter sacra sū & saxū. De quo puerbio meminit luctus apulei⁹ lib. xi. de asino aureo. plurimū ergo duricia paup̄atis itercedēte: qd̄ ait uetus puerbiū: iter sacra & saxū positus cruciabar. plane de ioue lapide ī familiarib⁹: ni salor ep̄is cicerō quōq; meminit. paterga & hoc aditūgas uelī lapidē p̄scos ī collimitiis & extremitatib⁹ agroꝝ uice termini collocare cōsueuissē: cui⁹ fatim: fartim: atq; cōgestim Ouidi⁹: tibullus: ceteriq; meminerūt: quē solētib⁹ dieb⁹: festis: ipsiq; dicarīs unguōsa & suauiodora asp̄ḡie colere ueneratq; cōsueuerūt: qd̄ & Apulei⁹ asserit. ait. n. floridoꝝ lib. p̄rio terminū significās. uel. n. collicul⁹ sapimie cōsecrat⁹: uel trūcus dolamie effigatus: uel cespes libamie humigat⁹: uel lapis unguie delibur⁹: hoc itidē testat apologetici lib. p̄rio: negāt uidisse seq̄ as fuerūt: unū saltē ī finib⁹ eius: aut lapidē unctū aut ramū coronatū. Verū enī uero credimus itinerariū nō agratū terminū ab apuleio describi: cui fidē nō adhibedā eē boetius asserit geometriæ lib. iii. Ad hæc uetustiores lapides in agris ut eos dispescerēt discriminaretq; singebāt humi. Carbones pariter itidē uice termini p̄scit tumulabāt & obruebāt. Augustin⁹ lib. xxi. de ciuitate dei. Quid ī carbōibus: nō ne mirāda ē & tāta īfirmitas ut lectu leuissimo frāgant: præssu facillimo cōterāt: & tāta firmas ut nullo humore corrūpant: nulla atate uincant usq; adeo ut eos sustinere soleāt q̄ limites figūt ad cōuincēdū litigatore: q̄ q̄ post q̄talibet t̄pa extitit fixūq; limitē nō eē cōcederit ī q̄s eos ī terra humida īfossos ubi ligna putrescerēt tā diu durare īcorruptibilē posse nisi rex ille corruptor ignis efficiat. Augustini sn̄a & boeti⁹ quoq; suffragat & succinit uolumie geometriæ. iii. cui⁹ uerba neutiq; celsū p̄termit tēda: sēp signū inq; in oib⁹ terminis positū ē: aut aliquos cineres: aut carbōes: aut testas: aut ossa: aut uitrū ferri: aut æs: aut calcē: aut gipsū: aut uas fictile inuenimus: subēte Augusto cæsare balbū mēfor omnīū puinctarum mēsuras distinxit ac declarauit. Agroꝝ termini sūt finales cunabulæ: uel nouer cæ: q̄ re gulis cōstruit. petras molares: foueas: uel metas: lacus: & legonatus: & fabricis cōstructos easa uiones. Aliquotiēs. n. petras quadratas: & scriptas: quæ iudicāt cuius quis dominus: quod spatium teneant. hæc boetius scribit libro secundo. laertius carbones ex cōsilio sane theodori ephesini tēplī fundamētis subiectos eē. Nam cum humidus esset locus carbones ait omīsa ligni natura soliditatē accepisse humorū inuolabilem. ceterum malim codicem mendosum esse q̄ barbariæ & soloecophonis

Hastariū.

Iuppiter la /
pis.

Cursorii lapi /
des.

Scorpiones.
Lithotomos.

Inter sacra
& saxum.

Lapis p̄ ter /
mino.

Carbones p̄ /
termino.

Boetii pen /
tatus locus.

- Ni. Responde quis me uendit. Ch. quem diligunt di.
 Adulescens moritur dum ualet. sentit. sapit.
 Nunc si ullus deus amaret plus annis decem
 Plus iam uiginti mortuum esse oportuit.
 Terræ odium ambulat: iam nihil sapit.
 Nec sentit. tanti est: quanti est fungus putidus!
- Ni. Tum terræ me odium esse autumas?
 Abducite hūc intro: atq; atq; astringite ad colūnā fortiter
 Nunquam auferes hinc aurum. Ch. atqui iam dabis
- Ni. Dabo. Ch. atq; orabis me quidem ultro ut auferam
 Cum illum rescisses criminatorem meum:
 Quanto in periculo: & quanta in perniciē sciet.
 Tum libertatē chryfalo largibere: ego adeo nunq; accipiā.
- Ni. Dic scelerū caput: dic quo in piculo ē me? mnesilochus filius
 Ch. Sequere hac me. Ni. quo gentium? Ch. tre unos passus
 Ni. Vel decem. Ch. agedū tu arthamo forem hanc paxillum
 Aperi placide: ne crepa: faxo. iam scies: sat est.
 Accede huc tu uiden conuiuuium. Ni. uideo.
 Ex aduersum pistoclerū & bacchidem. Ch. qui sunt
 In lecto illo altero. Ni. interii miser. Ch. nouisti ne hoīem?
- Ni. Noui. Ch. dic sodes mihi bellan uidetur specie mulier?
 Ni. Admodum. Ch. quid illam meretricem ne esse censes?
 Ni. Quippe. Ch. frustra. Ni. quis igitur obsecro est?
 Ch. Inueneris: ex me quidem hodie nunquam fies certior:
 Cleomachus. Nicobolus. Chryfalus
 Eā ne hic mnesilochus nicoboli filius puim ut retineat
 m Mulierē quæ hæc factio est. Ni. qs ille ē? Ch. p tēpus
 Hic uēit miles. Cle. nō me arbitrat militē: sed mulierē.
 Qui meosq; nō quæ defendere: nā neq; bellona mihi unq;
 Neq; mars creduat: ni illū exanimalē faxo: si conuenero.
 Ni ue exhæredē fecero uitæ suæ. Ni. chryfale quis ille est
 Qui minat filio? Ch. uir hic ē illius mulieris q̄ cū accubat?
- Ni. Quid uir? Ch. uir inquam. Ni. nupta est illa obsecro?
 Ch. Scies haud multo post. Ni. oppido iterū miser? Ch. qd nūc
 Scelestus tibi uidet chryfalus: age nūc: uicito me: auscultato
 Filio: dixi tibi illū inuenturū te qualis fiet. Ni. quid nunc
 Ego faciam. Ch. iube sis me exolui cito: nā ni ego exoluor
 Iam manifesto hoīem opprimet. Ch. nihil est lucri quod
 Me hodie facere mauelim. q̄ illū cubantē cū illa opprimere.
 Ambo ut necē. Ch. audin quæ loq; qn tu me exolui iubes?

boetii arguere. scriberem igitur nō cu
 nabula & nouerca
 sed quæ eruditior &
 elegātor lectio cu
 nula & porca. Sūt.
 n. porca sulcorum
 eminula terga: qua
 dictione secundum
 ceteros plinius utit
 Et iurecōsulti nō se
 mel. ulpiani uerba
 sunt hæc digestis de
 aqua pluua arcēda
 uicinus loci superio
 ris pratū ita arabat
 ut per sulcos itemq;
 porcas aqua ad infe
 riorē uentret. Inter
 pretat accursus di
 ei porcas quia pur
 gant agrū. Roma
 nis abadir decus est
 ut hoc obiter enotē
 dicif & hoc noīe la
 pis ille quem satur
 nus dicitur deuorat
 se pro seue quē gre
 ci βοιτῆδov uo
 cant. Nunc si ullus
 de9. lege. hæc si ull9
 deus. Forte spe
 rat gratū prouer
 biū. cito morif quē.
 diligunt di. Tū
 terræ. scribe p inter
 rogationē tū terræ.

Porca.

Abadir.

Atq; adstringite.
 semel scribēdū nec
 amplius atq;. Iā
 dabis. ultro scilicet
 aurum. Dabo.
 interrogatiue pro
 ferendum. Perni
 tie sciet scribe perni
 tie fiet. Tre unos
 passus. scribe. tres
 unos passus. unos
 enim p integris po
 suit. nisi ut inferius
 explicabitur loquē
 di prisco ritu dixit:
 qui trepondo dice
 bant pro trispon
 do. Sat est. scilicet
 apertū hostiū.

Tre protis

Quis obsecro ē.

Quis.

quæ obsecro est. quis enim utriq; casui seruit: & utriq; & similiter famineo.
 quod nam factū hoc esse dicā. Qui meosq; legendū. qui me meosq;. Exanimalē. exanimis: aīa
 priuatū. Hoīem opprimet. mnesilochum miles interficiet. Nihil est lucri. cleomachus loquitur.

Paula.

Audīn quæ chrysalī uerba. Paula, paruula: pacula. Ne ue eniceat. pro enecet. siue scriben- dum erit enecet. Oppido. sunt qui interpretant aduerbialiter positū pro ualde: nōnulli sextū ca- sum censent exponētes oppido: hoc est corpore. oppidum enim & munimentum animæ corpus est.

Caterus.

Caterū. in rebus cæteris satis est minimū uerbum. Dicitur catoni caterus ornatus pro reliquus.

Vrbina.

Roga. chrysalī uerba. Vrbina. sūt q̄ ueruinā interpretant telū habēs silitudinē pris aratri sic- xuolæ: q̄ urbū uocaf. Varro lib. prio de lingua latia. q̄re & oppida: q̄ priuērat circūducta aratro ab or- be & uruo urbs ē. Iō

Veruina.

colōiæ n̄ræ oēs i lit- teris antiqs scribun- tur urbs q̄ itē cōdi- tā ut rōa & iō colo- niæ & urbes cōdūt:

Vrbū unde urbs.

quod itra pomariū ponūtur. Cæterum

facto lapsu tallipe / dant: & prolabunt

qui Georgium Me

rulam utq̄ altoquin

eruditū secuti hanc

lectionem probāt.

ego ex fulgentii sen

tentia ita corrigo.

Si tibi est machera

fortis: & nobis uerui

na ē domi. Veruina

inquit placides est

genus iaculi longi.

quod aliquāt ueru

tum uocant. Sicut

galbius bassus ait in

satyris. Veruina cō

fodiende nō te nau

eifacio. Nauci enim

pro nihilo dici uo

luerunt. Nam plau

tus in bacchide ait.

Si tibi machera ē fo

ris: mihi ueruina est

domi: qua quidē te factam si me irritaueris confessorē soricina nenia. Veruina uocata ut arbiteror qd

fit instar ueru. Vtitur hoc uerbo Sidonius libro epistolarū septimo. Cur hic quoq̄ quodcūq̄ sermocin

nator materia longius quaratur: expecteturq̄ non ut sermoni nostro sit ipse procax: cui noster ser

mo erit pro ueruina. q̄ quidem te factam. lege qua quidē te factam. Soricina nania con

fessorem. faciam inquit ut de se confessorē & patientiorem confessionem faciat & inditium siquidus

q̄ forex facere soleat: quæ capta lamentatur: seu quod eiulabili uoce se captam indicat. plautum a mu

latus est uerentius in calce eunuchi. egomet meo inditio miser quasi forex perii. Donatus. proprium

foricum est. uel stridere clarius q̄ mures uel strepere magis cum corodunt striuola: ad quā uocē mult

se intendentes. Quis per tenebras noctis transigunt eos. Ausonius in grypho ternarij numeri. latebat

inter nugas meas libellus ignobilis: utinamq̄ latuisset: neq̄ inditio suo tanquā forex periret. Plinius

libro octauo naturalis historię. Cum candidi prouenere latum faciunt ostentum: nam foricum oc

centu dirimi auspitiā annales refertos habemus. Hieronymus ad Ctesiphontem. qui iratus fuerit atq̄

rescripserit suo quasi mus prodetur inditio: ampliora in uero certamine suscepturus uulnera. Na

nias quod superest explicandum camenales modulos: stabiles præcipuæ: & amatorio zelo lugubres.

Nania est carmen: quod in funere laudandi gratia cantatur ad tibiā. Sunt qui eo uerbo sinem si

gnificari putant. Quidam uolunt naniam ideo dici: quod uocis similior querimonia stentium sit.

Quidam autem alunt naniæ ductum nomen ab extremi intestini uocabulo. Græci enim naxatin uel

naxaton extremum dicunt. Sicut quod chordarum ultima uox TH dicitur extremam cantionis uocē

naniam appellarunt. Naniæ deæ sacellum extra portam uisinalē fuerat dedicatum. Oratius cum

cæteris utitur hac uoce sidoniusq̄. fulgentius primo mythologico. quia soles domine meas cachin an

tes sapius naniās lepore satyrico litas lubentius affectare. Oratius libro tertio carminum. dicitur

merita nox quoq̄ nania.

Ni. Exoluite istum: perii: pertimui miser. Cl. tum illam quæ corpus Publicat uulgo suū faxo se haud dicat noctam quem derideat.

Ch. Pacifici cum illo paula pecunia potes. Ni. pacificare ergo Obsecro quid tibi lubet dum ne manifesto hominem opprimat

Ne ue eniceat. Cl. nunc nisi ducenti philippi redduntur mihi Iam illorum ego animam amborum exorbabo oppido

Ni. Hem illoc pacificare si potes: perge obsecro. pacificare quiduis. Ch. Ibo & faciam sedulo: quid clamas? Cl. ubi herus tuus est?

Ch. Nusquam nescio: uis tibi ducentos nūmos iam promittier Vt ne clamorē hic facias: nec conuitiū. Cl. nihil est quod malim

Ch. Atq̄ ut tibi mala multa ingeram. Cl. tuo arbitrato Ni. Vt sublanditur carnifex. Ch. pater hic mnesilochi est sequere

Is promittet tibi tu eum rogato caterum uerbum sat est. Ni. Quid fit? Ch. ducentis philippis rem pepigi. Ni. uah salus

Mea seruasti me quā mox dico dabo. Ch. roga hunc tu: tu Promitte huic. Ni. promitto roga. Cl. ducentos nūmos

Aureos philippos probos dabin. Ch. dabuntur inquam respōde Ni. Dabo. Ch. quid nunc impure. nunquid debetur tibi?

Quid illi molestus: quia illum morte territas. & ego te & ille Mactamus infortunio: si tibi ē machera: & nobis urbina ē domi

Quā quidē te faciā si tu me irritaueris cōfessorē soricina nenia

Soricis inditio.

Nania uñ.

Sollicitet eū. scribe. sollicitet eū. Polluces. hellenismō sequitur. Græce enī polydeuces appel-
lantur a nostris castores. pulcra de castoribus tradidimus nostro in fulgentiū cōmentariolo. Sūma
nus. pluto qđ sit sūmus mantū. Illud quod dici solet. sat notū est quod intelligitur. Cū ea nequā
nō facit. rē uenereā nō patrat. Exigā. exigere pecuniā significat a debitorib⁹ extorquere. Par
fis. caue pepercit. Clinia ex demetrio. nomē antiquæ fabulæ: i qua castigabat adulescēs clinia
a patre demetrio. Fortassis intelligit de nobili comœdia turpiliū: cui titulus erat demetri⁹: de qua me

Parfis.
Clinia.
Demetrius.

Iam dudū hercle equidē sentio. suspiciō quæ te sollicitet: cū
Esse cum illa muliere. Cl. imo est quoq; Ch. ita me iupiter
Iuno. ceres. minerua. latona. spes. ops. uirtus?
Venus castor polluces. mars. mercurius. hercules
Sumanus. sol. saturnus. diiq; omnes ament. ut ille cum
Illa neq; cubat neq; ābulat. neq; osculat neq; illud qđ dici solet
Ni. Ut iurat seruat me ille suis piuriis? Cl. ubi nūc mnesiloc⁹ ergo
Ch. Rus misit pater. illa autē in arcem abiit ædem uisere
Minerua: nūc apta ē inuise: ē ne ibi? Cl. abeo ad forū igif:
Vel hercle in malā crucem. Cle. hodie exigam aurū hoc
Ch: Exige ac suspende te. ne supplicare censeas nihil homo
Ch. Ille ē amor⁹: sine me p te hēre obsecro deos imortalis: ire huc
Intro ad filiū: Ni. qđ eo introibis? Ch. ut eū dictis plurimis
Castigēs: cū hæc facta sic ad hūc faciat modū. Ni. imo oro
Ut facias chrysale. & te obsecro. caue parsis in eū dicere.
Etiam ne mones? satin ē: si plura ex me audiet hodie mala.
Ch. Quam audiuit unquam clinia ex demetrio.

minit libro priō dio
medes: i ea sorte pa
ter demetrius clinia
prodigū adulescētē
pdigalitatē argue
bat: aut si nomē me
retrictis est clinia in
tellige patrē mere
tricc clinia increpā
tem: quod filiū suum
degluberet. sed pen
sitatis reliq; his om
nibus: quæ aliquid
cōmīniscunt nil ad
plenū probo. hāc le
ctionē unā iudico i
tegerimā & plauti
nissimā si lamia ex d
metrio scribis. exar
sit enī demetri⁹ rex
macedōiæ filius An
tigonī lamia: & ut
erat ingenio morō
so: & id amatorū pe
culiare est frequētes
contentiones inter
utrūq; suboriebāt:

Lamia amica
Demetrii.

siquidem autēre claudiano: crescent difficilia gaudia iurgio. De hac lamia plutarchus hæc. Inter hæc
lamia mulierem sua tempestate famigerabile iuisse tradunt: quæ præclare tibi cecinisse dicitur. Hæc
primo canendī modulandiq; suauitate gratiam sibi apud hoies comparauit. Deinde cū se ad amores
amatorios cōtulisset: celebre est nomen & famā pulchritudinis apud oēs gentes adeptā. eo uero tēpo
re & si pristina dignitatis florē quia iam annis matura erat abiecit uidere: ramen uenustate & man
suetudine quadam adeo sibi hoies conciliabat: ut supra oēs alias mulieres cara esset demetrio: & ab il
lis etiam mulieribus: quas gratia anteibat nō mediocriter amaret. Romæ lamiarū familia fuit præco
nitis eruditō: cantatissima: quæ a lamis belluis imantibus & ingluuosis nomen traxisse uidet. Descri
bit philostratus in uita apollonī tyāet lamia uiuos pueros inglutientem ab ipso apollonio compres
sam: quod & oratius. Nec uluū puerum lamia extrahit aluo. Dion chrisostom⁹ in libyca historia: quā
scripsit hoc refert in libya haud longe a littore maris curuū esse locū harenosum non per simile: nihil
habens solidi: in quo littora magna existūt & aggeres arenosi quemadmodū in regione illa accidūt:
tale quiddam a uentis in mediterranea fit: in mari uero ab undis circūuicina oīa deserta fere manēt.
Verūtamen si naufragi a mari ascendentes: si forte eieci fuerint: seræ apparentes eos oēs: qui uel pe
ragrant: uel aberrant raptunt: quarū natura & corporis figura talis habetur. Facies est mulieris & for
mosæ quidem: Vbera & pectora longe pulcherrima: Collum & supradicta non uirginis mortalis neq;
puellæ florentis: hæc omnia neque pictor effingere posset. Color splendidissimus: gratta quadam ab
oculis & mansuetudo in aiū incidit: reliqua pars corporis dura & infrangibilis ab squamis inferior
ra sunt serpentis: definit in a pars in caput serpentis ualde quidem horridi. Hæ seræ alas non habent
quemadmodū de sphyngeb⁹: neq; enim loquuntur ut sphynge: neq; aliam uocem emittunt: sed so
lum sibi acutissima: quemadmodum dracones: terrestrium oīum uelocissima: ut nemo possit eas ef
fugere: & cætera animalia uiribus expugnant homines solum deceptione: pectora operiunt & ubera
ostentant: enī uero qui aspexerit ueneficis cogunt ad desiderium confabulationis: & il quidem uer
lut ad mulieres accedunt: alii intrepidī manent: inferius respicientes ornatum mulieris imitantur: ita
cum qui propius acceperit rapiunt. Namq; manus sunt ferarum. has aliquantis per occultant. Cæteræ
serpens mordens ueneno interficit: cadauer comedunt: serpens atq; quod reliquum est seræ Quædā
de lamis traduntur a strabone libro primo: Apuleius quoq;. At ille olore alioqui spurcissimi humorts

Lamiarū fa
milia unde.

Lamæ qua for
ma & de his
pulcra.

perculsus: quo me lamia illa infecerat. Est & ciuitas lamia: de qua Plinius libro quinto. Ex his porphy-
rionis uerbis in explicacione satyrarum orati cur lamia uocentur intelliges. lama est uorago. *λα-*
νος enim est Ingluues: lamia quoque dicuntur deuoratrices puerorum. Meminit & de lamis Apule-
leus libro quinto metamorphoseon. ergo igitur si post hac pessima illa lamia noxiis animis arma &
ra uenerint: uenient autem scio: neque omnino sermonem conferas. *Lippi illi oculi.* Chrysalus
subsequitur subfanans & irridens ipsum nicobolum: qui tanquam lippus esset castes non uidet & exci-

pula: quae in eum to-
chnis nostris paran-
tur. Seruus est
simillimus. nicoboli
uerba sunt etiam ex
praeterita formidi-
ne fat agentis: & ter-
refacti. Admiratur
enim starurosum &
munitissimum arm-
getum cleomachi
militis: qui inquit si-
milis est animo: &
audacia militi: ex cu-
ius manibus effuge-
re credo mnesilo-
chus hodie non po-
tuisset. Si non
est nollis. lego si non
est nollit. Nicoboli
uerba pistoclerum
aspicientis in eo pe-
riculo: sic enim ipse
rebatur. In quo iam
filius fuerat suus: un-
de angens se deside-
rat pistocleri patrem
adesse ut suum simi-
liter filium ex immi-
nenti nece possit ex-
mere. Sed tamen in-
quit si non adest sup-
petiarum filio non

fit: ego rebus meis probe consului.

Famia ignis

Neque desideres. legendum neque desidero. non curo inquit
nec cupio adesse patrem pistocleri. Si est abstinere. lego sic est. profecto inquit ita delicata: mol-
les: & omni numero formositate absoluta bacchides: ut quin eas attingas uix temperare queas:
proin iuuentuti danda uenia. Famia enim ignis est: & igni incendio so incendio soior. *πᾶλλοδα*
γραὶ poeta in hanc sententiam scitissima epigramata apponere non fuerit intempestiuum.

οὐδὲς αὐτὶ πρὸς πυρὸς παρὰ πᾶσαν ἀλλοτρίαν

εἶθε δὲ ἀντὶ γυνὴν ἀντὶ τὸ πῦρ ἔφανη.

πῦρ δὲν δὴ τὰ χεῖρα καὶ οὐ βενίται. ἠδὲ γυνὴ πῦρ

ἀσβεστὸν φλογερόν παντοῦ ἀναπτόμενον.

Iuppiter inquit pro igne ignem praebuit alium: mulieres. Vtinam autem neque mulier neque ignis ap-
paruisset. Ignis quidem celeriter extinguitur: famina autem ignis est ardens: & undique flamma-
bundus. subsequitur idem in hanc sententiam. si ualde glorietis imperio non obedire famineo: nu-
garis. non enim a quercu es: neque a petra ut alunt. Sane multi per necessitatem patimur: si omnes &
tu a muliere uinceris. si autem inquis non sandallo conuerberor: neque immodesta existit uxor: oportet
tamen te ferre & conuincere: seruire dico te modestius: mancipatus & uenditus es prudenti tamen

**A quercu non
es.**

**Machagria.
Manit9 pro
munitus.**

nec ualde difficult. Machum manifestarium. In manifestario machimonio deprehensum. *μοίχα*
πρὸ graece dicitur deprehensio in adulterio. Manium manu. scribendum ex codice uerustissimo

Peleus.

manitum: pro eo quod hodie dicimus munitum: sicut Vergilius marorum dixit pro murorum.
Non pelides non pyrhus fuit aduerfus priamum meum pro tormento: & cruciabili inter-
netione: qui pelides ab auro seu patre peleus uocatur. Ouidius. Egea sic thesus: sic peleus ulcit achilles.

Ni. lippi illi oculi

Seruus est simillimus. si non est: nollis esse. neque desideres.

Si est abstinere quin attingas non queas: nam ni illic hodie

Forte fortuna hic foret. miles mnesilocum cum uxore opprimeret sua

Atque obrucaret moechum manifestarium. nunc quasi ducetis philippis

Emi filium. quos dare promisi militi: quos non dabo temere: & iam

Priusquam filium conuenero: nunquam edepol quicquam temere credam chrysalis

Verum libet & mihi has perlegere denuo: aequum est tabellis con-

signatis credere.

Chrysalus. Nicobolus.

a Trides duo fratres dicuntur fecisse facinus maximum

Cum priami patriam pergamum diuina moeniū manu. armis. equis

Exercitu: atque eximii bellatoribus: mille cum numero nauium: decimo

Anno subegerunt: non pelides tormento fuit: prout ego herum

Expugnabo meum: sine classe: sineque exercitu: & tanto numero militum.

Coepi expugnaui amanti herili filii aurum ab suo patre:

Nunc priusquam huc senex uenit: libet lamentari dum exeat.

O troia. o patria. o pergamum. o priame peristi senex:

Qui misere male multabere quadringentis philippis aureis:

Nam ego has tabellas obsignatas consignatas: quas fero

Non sunt tabellae: sed equus quem misere achiui ligneum.

Epeius describitur affatim ab homero: plutarcho similiter in homerultra epeiu graphicu able ratium construxisse equu: qui illatus in troia somnolentis troiugenis causa ruinae fuit: in eius eni cor pore numeroſi milites illatebrati latebant: a quo porcus macrobio troianus farfills & infittus appel latur. ſuper epeo libro faſtoꝝ primo Ouidius. ſit licet antiquo maibus collatus epeo. Adde & hoc an ſam datā homero ſcribenti per equū captā troiam: cū ex uitruuii autoritate p tormentū ligneū: cui a ſimilitudine nomen equi indiderūt capta ſit & dirruta. Serulus. De hoc equo uaria in hiſtoris lecta

Epeius.

Porcus troia
ianus.
Equus tormē
tū ligneū.

ſunt in higin⁹ dicit
machinamentū bel
licū fuit: unde ē. aut
hac in noſtros fabri
cata ē machina mu
ros: ut aliſis porta:
quam eis Antenor
aperuit: equū pictū
habuiſſe memorat:
uel certe Antenoris
domus: quo poſſit
agnosct. Aut eque
ſtri praelio uicta eſt
troia: aut mōte hip
pio poſt quem ſe ab
ſconderāt graeci: un
& maro alludit. In
ſtar mōtis equū: aut
re uera hoc fuit qd
Vergili⁹ ſequitur.

Mneſiloch⁹ ſi nō
eſt. cōnexim lege.
mneſilochus ſinō ē.
qs ignorat ſinona
p fraudē ulyxis imi
lum in manſa troia
na ſub uellamēto p
fugi: ut nocturno tē
pore equum graecis
apiret. Autoli⁹ ſur
fuit: q ſe uarias for
mabat i ſpettes. hic
habuit liberos ſyſi
phū unde natus eſt
ſinon: & auſno un
de ulyxes. Habuit
ignē: q ſignū daret
Plinius autor ē ſino
na inueniſſe ſignū i
arte miſtari. ſupius
diximus ſignum no
cturnū ignē eē. τῶρ

De ſinone.

Autollicus.
Syſiphus.
Auſno.
ſinon.

Exlatebra.

Illo tria fata

Neoptolem⁹
pyrrhus uā.
ſcea portā.

Epeius eſt piſtoclerus ab eo hęc ſumpta: mneſilochus ſi nō eſt
Relictus: ille non in buſto achilli ſed lecto accubat: bacchidem
Habet ſecum: ille olim habuit ignē qui ſignū daret: hūc ipſum
Exurit ego ſum ulyſſes cui⁹ cōſilio hęc gerunt: tū quæ hic ſunt
Scriptæ litteræ: hoc i equo in ſunt milites armati atq; animati.
Probe ita res ſucceſſit meliuſq;: adhuc atq; hic equus non in
Arcem uerū in arcā faciet impetū: excidiū: exitiū. ex latebra fiet
Hic equ⁹ hōdiē auro ſenis: nro ſeni huic ſtollido ei pfecto nomē
Facio ego ilio: miles menelaus ē. ego agamennon idem ulyſſes
Laertius: mneſiloch⁹ eſt alexāder qui erit exitium rei patriæ ſuæ.
Is helenam abduxit: cuius cauſa nunc facio obſideri ilion
Nā illic eidē audiui ulyſſē: ut ego ſum fuiſſe: & audacē & malū
Dolis ego deprenſus ſum ille mēdicans pene inuentus intoruit.
Dum ſibi exquirat fata illorum: adſimiliter mihi hodie obtigit.
Vinctus ſum: ſed dolis exemi: item ſe ille ſeruauit dolis.
Illo tria fuiſſe audiui fata quæ illi forent exitio
Signum ex arce ſi periſſet: alterum etiam eſt troili mors
Tertium cum portæ ſcææ limen ſuperum ſcinderetur
Paria item tria eis tribus ſunt fata noſtra huic ilio.
Nam dudum primo ut dixeram noſtro ſeni mendacium.
Et de hoſpite & de auro. & de lēbo. ibi ſignū ex arce iam abſtuli.
Iam duo reſtabant fata. tū nec magis id cōperam oppidū
Poſt ubi tabellas ad ſenem detuli. ibi occidi troilum.
Cum cenſuit mneſilochum cum uxore eſſe dudum militis
Ibi me iniūxit ſolui: atq; id piculū adſimilo ulyſſē ut prædicāt
Cognitum ab helena eſſe proditum hecubæ. ſed ut olim ille ſe
Blandiciis exemi: & perſuaſit ſe ut amitteret
Item ego dolis me illo expuli periculo: & decepi ſenem.

οεϋο.α.α.ι ſignificat grecis do igni ſignum. Meliuſq; adhuc. ſubintellige diſcedet. Exlatebra.
exlatebratio: exſinuatio: extra ductio: exactio: exlatebrare ſignificat extra latebrā educere. Nunc
facio obſideri. alibi ſcriptū eſt. hūc facio obſideri. Mendicās interit. referūt opinati ſcriptores uly
xē ſub mēdicātis habitu Ingreſſū eſſe troiā ut ſpeculareſ loca: eorū ſtatus & munimēta: a nullo quoq;
cognitū præterq; ab helena. ad qd id maronianū ſpectat lib. ſecūdo aeneidos. Sic notus ulyxes. Ad
ſimiliter. adæq; alibi codicū legiſt id ſimilr. Illo tria fuiſſe. ſerulus in interpretatiōe carminis Ver
giliāt ex ſecūdo aeneidos. Fracti bello: fatiſq; repulſi oraculis ſecūdū plautū tribus: uita ſcilicet Troili
palladii cōſeruatiōe: itegro ſepulchro laomedōtis: qd in ſcæa porta fuit: ut in bacchidibus lectū ē: ſe
cundū alſos uero plurib⁹: ut de æacti gēte aliq; intereſſet. Vñ pyrrhus admodū puer ductus ad bellū ē
un dicitus eſt neoptolemus: ut rheſi equi tollerent: ut herculis intereſſent ſagittæ: quas miſit philocte
tes: cū ipſe nō poſſet afferre morte præuētus. Portæ ſcææ. ſcæa porta troiana dicebat a ſcenomate

id est caduere & ca-
 daueris adituo lao
 medoris. Id enim ta-
 bernaculū siue cip-
 pū significat: qđ in
 eius saglimiari erat
 Strabo lib. xiii. Mul-
 ta enim apud troes
 & thraces eidē no-
 minibus appellant:
 ut scet thraces qđā:
 & sce⁹ annuis: & sce
 us mur⁹: & sce⁹ tro-
 lanæ portæ. De
 hospite. theotimo
 ul archidēde. Illo
 capto ut sit nullū.
 nullum: uinūq; sua
 uisimū uictoribus
 militibus tradebat:
 qđ apud plutarchū
 reptes. Comicia
 lē. uenalicū: qui no-
 bis uelut ī comicio
 uendit. Alibi litigio
 fos hoies: q; semp in
 comicio uersant co-
 miciales plautus ap-
 pellauit. Cogit
 stin. lego coegistin.
 Coegisti ne inquit
 mnesilochum in ru-
 borē: cū ei ex iussu
 meo pbra multa ue-
 litat⁹ es. Turbat
 equus lapides. allu-
 dit ad historiā. Ma-
 chinamēto enim &
 tormento: cui no-
 men erat equus tro-
 ia capta: siue fabulā
 sequitur: cū enim in-
 tromitti non posset
 equus præ magnitu-
 dine ex porta lapi-
 des nonnulli detur-
 bati uidelicet ut e-
 quo daretur facilior
 ingressus. Vergilius
 Diuidimus muros:
 & mania pandimus
 urbis. Haud pfit
 haud peperit. Ne
 ille altū gerulū. scri-
 bēdū ē. nā ille altū
 gerulū. Pudet pdi-
 re mnesilochi uerba
 Pol haud derides.
 nicoboli uerba. Ni-
 hil ē illoꝝ chrysalus
 loq̄.

Comicialis.

Post hæc cum magnifico milite urbes uerbis qui inermis capit
 Confluxi atq; hoiem repuli: dein pugnam conserui seni.
 Cum ego adeo: uno mendacio deuici uno ictu extemplo
 Cœpi spolia: is nunc ducentos nūmos philippos militi
 Quos dare se promisit dabit: nūc alteris etiam ducentis usus est
 Qui dispensetur ilio capto ut sit nullum: qui triūphent milites
 Sed priamus hic multo illi præstat non quinquaginta modo
 Quadringētos filios habet: atq; equidem oīs lectos sine probro
 Eos ego hodie omnes contruncabo duobus solis ictibus.
 Nunc priamo nostro: si est quis emptor: comicialē senem
 Vendā ego uenale quē hēo extēplo ubi oppidū expugnauero
 Sed priamū astantē: eccū ante portā uideo. adibo atq; alloquar.
 Ni. Cuiā nam uox prope me sonat. Ch. o nicobole. Ni. quid sit
 Quid qđ te misi. ecqđ cogistin? Ch. rogas cōgreder. Ni. gradior
 Ch. Optimus sum orator: ad lachrymas coegi hoiem castigando
 Maleq; dictis quæ quidem quiui cōminisci. Ni. quid ait
 Ch. Verbū nullū fecit: lachrymās tacit⁹ auscultabat: q; ego loquebar
 Tacitus conscripsit tabellas ob signatas mihi has dedit.
 Tibi me iussit dare: sed metuo ne idem cantent quod priores
 Nosce signum est ne eius? Ni. noui libet perlegere has.
 Ch. Perlege nunc superum limen scinditur: nunc adest exitiū ilio
 Turbat equ⁹ lapides ligne⁹. Ni. chrysale ades dū ego has pellego
 Ch. Quid me tibi adesse opus ē. Ni. uolo ut qđ iubeo facias: ut scias
 Quæ hic scripta sient. Ch. nihil moror: neq; scire uolo.
 Ni. Tamē ades. Ch. quid opus est? Ni. taceas: quod iubeo id facias.
 Ch. Adero. Ni. heu litteras minutas. Ch. qui quidem uideat parum
 Verū qui satis uideat grādes satis sunt. Ni. animū aduerte igit⁹
 Ch. Nolo inq;. Ni. at uolo inq;. Ch. qđ opus ē? Ni. at enim id quod
 Iubeo facias? Ch. iustū est tuus tibi seruus tuo arbitratu seruiat
 Ni. Hoc age sis iā nunc? Ch. ubi lubet recita. auriū operā tibi dabo
 Ni. Cæræ qđē haud parsit neq; stilo. sed quicqđ est plegere certū est
 O pater ducētos philippos quæso chryfalo da. si eē saluū uis me
 Aut uitalem tibi. Ch. malū quidem hercle magnū tibi dico.
 Ni. Quid est? Ch. non prius salutem scripsit? Ni. nūq; sentio.
 Ch. Non dabis si sapiēs. uerū si das maxime ne ille aliū gerulam
 Quærat si sapiet sibi: nā ego non latur⁹ sum: si iubeas maxime.
 Sat sic suspectus sum cum careo noxia. Ni. auscultā porro dum
 Hoc qđ scriptū ē plego. Ch. inde a principio iā ipudēs epistola ē
 Ni. Pudet prodire me ad te in conspectū pater. tantū flagitium
 Te scire audiui meum: quod cum peregrini cubui uxore militis
 Pol haud derides: nam ducentis aureis philippis redemi uitam
 ex flagitio tuam.
 Ch. Nihil ē illoꝝ qn ego illi dixerī. Ni. stulte fecisse fateor. sed qđo p̄

Neme in stulticia si deliqui deseras. ego animo cupido : atq;
oculis indomitis fui:

Persuasū ē facere: cui? nūc me facti pudet pri? te cauisse ergo: q̄
Pudere æquū fuit .Ch. eadē istæc uerba dudū illi dixi oīa.

Ni. Quæso ut sat habeas: id pater qd̄ chrysalus me obiurgauit
Plurimis uerbis malis: & me meliorē fecit præceptis suis:
Ut te ei hēre gratiā æquū sit bonā .Ch. ne istuc istic scriptū?

Ni. Hem specta tū scies. Ch. ut qd̄ deliquit supplex ē ultro oib?.

Ni. Nūc si me fas ē obsecrare abest pater da mihi ducētos nūmos
Philippos te obsecro .Ch. ne unum quidē hercle si sapias . Ni.
sine perlegam.

Ego iusiurādū uerbis ꝑceptis dedi datuꝛ: id me hodie mulieri
Ante uespū priusq̄ a me abiret: nūc p̄ ne piurē cura atq; abduc
Me hīc ab hac q̄tū potes: quapropter tātū dāni feci & flagitii
Caue tibi ducenti nūmi diuitiæ fuant sexcenta tantū reddam
Si uiuo tibi. uale atq; hæc cura: quid nunc censēs chrysale?

Ch. Nihil ego tibi cōsiliū hodie q̄c̄q; dabo: neq; ego haud cōmittā
Ut si qd̄ peccatū fiet: fecisse dicas de mea sententia

Vex ut ego opinor: si ego i istoc sum loco dem poti? aurum

Quā illū corrūpi sinā: duæ cōditiōes sūt: utrā tu accipias uide
Vel ut aurū perdas: uel tuus amator periuret: ego neq; te iubeo:

Neq; ueto neq; suadeo. Ni. miseret me illius : Ch. tuus est

Non mirum facis: si plus perdendum sit perisse suauius ē

Quā illud flagitium uolgo dispalescere .Ni. ne ille edepol

Ephesi multo mauellē foret dū salu? esset: q̄ reuenisset domū

Quid ego istic quod perdendum est properem perdere: binos
ducentos philippos

Iā int? efferā: & militi quos dudū ꝑmisi miser: & istos mæe istic

Iā exeo ad te chrysale .Ch. sit uasta troia: scindunt ꝑceres

Pergamam: sciui ego iādudum fore me exitium pergamo

Edepol q̄ me esse dicat cruciatu malo dignū: ne ego cū illo

Pign? haud ausim dare. tātās turbellas facio. sed crepuit foris

Efferē præda ex troia. taceā nunc iā? Ni. cape hoc tibi aurū

Chrysale i fer filio: ego ad forū autē hinc ibo: ut soluā militē

Ch. Nō eq̄dē accipiā: p̄n tu quæras q̄ ferat: nolo ego mihi credi!

Ni. Cape uero odiose facis. Ch. nō equidē capiā . Ni. at quæso

Ch. Dico ut res se habet . Ni. morare. Ch. nolo inquā aurum

Concredi mihi. Ni. ohe odiose facis . Ch. cedo si necesse est

Cura hoc iam ego reuenero. Ch. curatum est esse te senē

Miserrimum hoc ē incepta efficere pulchre ueluti mihi euenit

Ut ouās præda onust? incederē salute nostra: atq; urbe capta

Per dolum domum educo integrum omnem exercitum.

Sed spectatores uos nūc ne mirēini. qd̄ n̄ triūpho: peruulgatū ē

Nihil moror ueruntamen accipientur mulso milites.

Prius te cauisse

nicobolus loquitur

Ut quid deligt

sensus est quēadmo

dum q̄ deliquit om

nibus supplicat om

nibus obnoxius est:

& animi serullis. sed

hoc pacto recogno

scēdus tritus codex:

ut qui deligt: Ego

lusiurandū. manile

chī uerba ex tabella

quam ad nicobolū

patrem dederat.

Quapropter to

tum damni. scribo.

quam propter tan

rum damni. Di

spalescere. ualde &

optido inotescere: &

palam fieri. Ne

ille adepol. scribe.

na ille adepol.

Quid ergo istic.

legendum ex anti &

quis exemplaribus.

qn ergo istic: & hor

tatur lese nicobolus

ad ducentorum phi

lippeorum perditio

nem. Ne ego cū

illo. non ponem i

quit pign? quod nō

sim dign? cruciatur:

noui enim quas me

reor panas. Tur

bellas. turbationes:

cruciatu. Cura

hoc. nicoboli uerba

Dispalescere

Quæstor.

Ad quæstorem, ad mnesilochus: qui quæstoris instar prædatitiâ pecuniam recondet in scissio me
retricio: & perstat in metaphora castrensi. quæstor enim uocat in exercitu: ad quæ spectant oia spolia
quæcunq; ex deuictis hostib; ueniunt: quæstorê marii syllam fuisse producit eruditi scriptores. Sed
nimis uolo. scribe. Sed nimis nolo. Cupio inquit & pactor filiû obsecundare genio. Caterû nimis ob
sequi formido: ignorans quo nã tendant hæc scortor; glutinamenta. Eo est ingenio natus. filius
ut sit docilis. Bard. tardo & præpostero ingenio. Blenni. scribo bēni: uiles: populares: abtēcti

Bardi.

Blēni.

Bēni.

Cōbēnonēs.

benna lingua galli
ca gen; uehiculi ap
pellatur: unde uocā
tur cōbēnonēs i eā
dem bēnam sedētes
quid illiberal; & ex
cordis officium esse
consuevit. Pōpei tñ
hæc uerba sunt. blē
nos stultos esse plau
tus indicat: qui ait
stulti: stolidi: fatui:
fungi: bardis: blēni:
buccones. Buc
cones. Inepti: ridicu
li: catagelafimi: scar
ra: a magnitudine
bucearū: ut ex uisio
corporis significat
uelit plaut; uisum
aia. Rarenter enim
in corpore deformi
nobilis aius insedit.
Pacatus in panegy
rico ad Theodosiū
scripto. Augustiss;
ma quæque species
plurimum creditur
trahere de celo.
siue enim diuinus
ille animus uentu
rus in corpus di
gnum prius meta
tur hospitiū: siue
cum uenerit fingit
habitaculū pro har
bitu suo: siue aliud
ex altero crescit: &
cum se paria iunxe
runt utraq; maiora
sunt. Virtus tua me

Buccones.

In corpore de
formi nō bo
nus aius

Ni:

runt utraq; maiora
sunt. Virtus tua me
ruit impium: sed uirtuti
addidit forma suffragium. illa præstitit ut oporteret te principem fieri hæc
ut deceret. porphyri; in isagogico dialectico citat carmen euripidis in hanc sententiâ. species priam;
digna est imperio. pompeius. Buccones afranius buccone adoptato sentare nulla inuitat. pōponius
atellanam scripsit: cui titulus est bucco. Dicitur & buccus bucci. uetusti poetæ uerba sunt hæc. aut ua
rom aut ualgun aut cōpernem aut buccum filium. Bugones tamen appellant aluearia: & seclatoria
aplum. Varro libro secundo de re rustica. ex boue putrefacto nasci dulcissimas apes mellis matres: a
quo eas græci bugones appellant: & hinc plautū locutum esse latine. Bono animo es: nō minus satif
faciam tibi q̄ qui bugoniam scripsit. Hoc hoc est peracescit. istud est inquit senex quod bilē mih;
incandescere facit: & exuri & acetosam fieri. Naucifacere. minimi preti facere. Nauci enim ex au
toritate fulgentii minimum uocarunt. pompeius. nauci pro nuels ponitur: alias pro oleæ ac nuels nu
cleo. alii omnium rerum putamen appellari uolunt. quidam ex græco quod sit nache: leuem hominē
significare uolentes: quidam uolunt sic appellari membranulam: quæ in nucis iuglandis est medio.
Adde quod naccæ appellantur fullones: quod nauci nō sint idest nullius preti. Omnia fere opera ex

Buccus.

Bugones.

Naucifera: ere

Nauci.

Naccæ: fullōes

Nunc hanc prædam omnem ad quæstorem deferam.

Nicobolus.

q̄ Vã magis i pectore meo foueo: q̄s meus filius turbas turbet

Quã se ad uitã: & quos ad amores præcipitẽ iscit; capeffat

Magis curã e. magisq; ad formido ne is pereat: neu corrũpat

Scio ego fui illa ætate. & feci illa omnia: sed more modesto

Neq; placitant mores: quibus uideo uolgo gnatis esse parentes

Duxi. habui scortum. potaui. dedi. donauit. & enim id raro

Ego dar me ludū meo nato istitui. ut aio obseq dādo sũer possit

Aequū eẽ puto: sed nimis uolo desidia ei dare ludū: nũc mnesilo

Qd madaui uiso: ecqd cū ad uirtutẽ. aut ad frugẽ opa sua (cū

Cōpulerit: sic ut eum conuenit: scio fecisse: eo e ingenio natus.

Nicobolus. Philoxenes.

Vicūq; ubi sunt. qui fuere: quiq; futuri sunt posthac

q̄ Stulti. stolidi. fatui. fūgi. bardis. blēni. buccōes: sol; ego oēs

Longe ante eo stulticia & moribus indoctis. perii: pudet.

Hocine ætatis ludum his factum esse idigne q̄ magis id repeto

Tam magis uror: quem meus filius turbauit. perditus sum

Atq; etiam eradicatus sum: oibus exemplis crucior. oia me mala

Confectant: oibus exitiis interii: chrysalus me hodie lacerauit.

Chrysalus me miserū spoliavit. is me scelus agro usq; adtondit

Dolis doctis idoctū ut libitū e. ita miles memorat meretricẽ eẽ

Quã ille uxorẽ esse aiebat: oiaq; ut quodq; actum e. memorauit

Eam sibi hunc annum conductam. reliquum id auri factum.

Quod ego ei stultissimus hō permissem. hoc hoc est peracescit

Hoc e demū q̄ pererucior. me hoc ætatis ludificari. imo ædepol

Sic ludos factum cano capite: atq; alba barba. miserū me auro

Esse emunctū. perii hoc seruū meū nō naucifacere esse ausum.

100

lana nata naccæ dicuntur a græcis. Obiter & parerga lucti nostri codex in sincerâ lectione restituen-
 dus est: cuius hæc uerba sunt libro nono de asino aureo. Nam & oportune marit⁹ apud nactam pro-
 ximū canitabat. Ibidem tu naccā lege: pro fullone prospicienter intelligens. Cato in oratione qua
 dam: quæ apud salustium reperitur Catilinā tantum nactas fouisse refert: ubi tu naccas lege: siquidem ex
 autoritate Pompei naccæ uiles homines & abiecti uocantur: qui nauici non sint. Hinc prius indu-
 cor ut non nactā apud oratium: & cōsimiliter pscium legā sed naccā: ut ignobilē scortatorem: & po-

Locus i Apu-
 leto perficio.
 horatio catō
 ne.

Atq; ego si alibi plus pdideri: min⁹ ægre habeā: miusq; id mihi
 Dāno ducam. Ph. certo hic prope me mihi nescio quis

Loqui uisus est sed quē uideo: hic quidē pater mnesilochi est:

Ni. Euge socium ærumnæ: & mei mali uideo. philoxene salue.

Ph. Et tu: unde agis. Ni. unde homo miser atq; infortunatus

Ph. At pol ego ubi sū esse ibi miser: hoīem decet atq; infortunatū

Ni. Igitur pari fortuna atate ut sum⁹: utimur. Ph. sic ē sed tu

Quid tibi est. Ni. pol mihi par idem quod est tibi.

Ph. Nunquid nā ad filiū hæc egritudo attinet. Ni. admodum

Ph. Idē mihi morbus i pectore ē. Ni. at mihi chrysal⁹ optim⁹

Homo perdidit filiū me atq; rē oēm meā. Ph. qd tibi ex filio

Nam obsecro ægre est. Ni. scies is periit cū tuo atq; ambo

Æq; amicas habent. Ph. qui scis. Ni. uidi. Ph. hei mihi

Disperii. Ni. quid dubitamus pultare atq; huc euocare

Ambas foras. Ph. haud moror. Ni. heus bachis: iube sis

Actutū apiri: nisi mauelis fores & postes cōminui securib⁹

Bachis. Nicobolus. Bachis Philoxenes.

Vis sonitu tumultuanti noīe noiāt me: atq; pultat

q. Aedes. Ni. ego atq; hic. Ba. quid hoc est negotii:

Nā amabo q; has huc ouis adegit. Ni. ouis nos uocāt

Pessume. Ba. pastor hæc dormit: cū hæc eūt sic a pecu balitātes

Ba. Et pol nitent: haud sordidæ uidentur ambæ.

Ba. Attōsæ hæc qdē ambæ usq; sūt. Ni. ut uident deridere nos.

Ph. Sine suo usq; arbitrato. Ba. rerin ter in āno tu has tōsitari.

Ba. Pol hodie altera iā bis detōsa certo ē. Ba. uetulæ sūt thimianæ

Et bonas fuisse credo uiden limulis obsecro ut intuentur:

leuē hominē significari: qdā nucis iuglādīs: quā uerrus iuglāda uocat medū uelut dissepimētū. plau-
 tus in parasito. pigrī ambo magna laude lauti postremo ambo sumus nō nauici. Itē i mostellaria. qd
 id esse dicā uerbū nauici nescio: & i truculēto. Amas hoīem nō nauici: & nauicus i tunicularia. etus nō
 ēē nauici ducere. sed enī illuc est nugator nihili nō placet homo. A pecu balitātes. seorsū a pecu

& grege balātes: querētes scilicet erūnas suas. Timiana. pretiosa: nobilitores galefici hoc est ta-

rentinis: appulsis: parmēsis: & altinis. τ ι μ η honor & pretiū uocat: & τ ι μ ο ω honoro: & adpretio.

Strabo libro quarto geographiæ autor est quosdā populos appellari Timitos hoc est honorificos. si

tēniana scribis ut alibi legitur interpretare uellutæ: uellera habentes in magnitudinem tēniarum.

Tennæ sane simbriz uittarum uocantur: hinc illud. & longæ tennia uittræ. Limulis. transuersis:

quod trati signum est. Limum transuersum priscē dixerunt: unde limen hostii uocatum. limo quoq;

aduerbium est: unde plinius inquit leones nolle limo aspectari: hoc est oculo transuersario. Colli /

mare lepidula dictio est & doct: uiscula: quæ signat oculis limatis hoc est tortili clausura obliquatis &

circuliter intentis contentissime signum petere: sed inflectitur a limo quod idem significat ut con-

tinetis: compositis: constipatis: & unitis radis oculi dirigere: & destinare. Plautus in hac significan-

tia usus est hoc uerbo. nunquam cum illa limauit caput. Hoc adhærescit marco tullio in hæc uerba

stremissimū aleonē
 naccā antique uocē
 tent. percli carmen
 hoc est. Non pudet
 ad morē discipulū ui
 uere naccā: Orati⁹
 primo sermonū. un
 gor oliuo non quo
 fraudatis imundus
 naccā lucernis. De
 nauē re uili Aulo /
 nius. pro quo si per
 sigillaria in auctiōe
 uenerit: neq; Affrā
 nius cecū daret nec
 nauē suam plautus
 adferret. priscianus
 libro quinto scribit
 nauici putamen nu
 cis significare: & p
 nihilo hic plauto ac
 cipi. Amplius in sin
 ceris pompeii codici
 bushæc lego. Nacc
 cæ dicuntur a græ
 cis: q opera ex lana
 faciunt & peculiari
 ter fullones: nam cū
 ait acteus philolo
 gus poni pro nugis
 Cincius qd in oleæ
 nucis quod intus sit
 ælius stillo oium re
 rum putamen. Glos
 sematorū autē scri
 ptores sabæ grani
 quod hareat i sabu
 lo. Quidam ex græ
 co quod sit καουχι

Dissepimētū

Timiana

Timiti.

Tēniana.

Tēnia.

Limo inspicit

limen un.

Limare cōtū

ere.

Nodus tullii.

& i

**Locus apulei
explicatus.**

**Limaces.
Lactem.**

libro diuinationū secundo scribenti. **Quis est enim: qui totum diem faculans nō aliquando collimet.** expone conferat: cōponat ocularem cernentiā ad ferendum destinata ualidissimā. Ciceroni Lucius perinde suffragatur in calce libri noni de asino aureo. Vnus e cōmilitonibus casu fortuito collimas ris oculis ad umbrā meam cunctos testatur in coram. Limare exquirere & delmare ut obiter emaculem Marcelli codicem: unde plauto in bacchidibus parasiti incomedisti & phagones: quod omnia ar rerant & consumunt limaces egregie dicuntur & eloquenter. Lactem. simpliciter positum pro

eo quod nūc lac di cimus: alibi lacte di cit poeta: credo ma lam sonoritatem in sine gignentib⁹ cō sonantibus. hic apu leius libro octauo de asino aureo. sinu stipes recepere pa tulo: nec non & ut ni cadum & lactem & caseos & farris & filiginis aliquid.

Sic fines astent. scribe. sic sine astent.

Exfoluere quan ti fuere. quanti pre tii & nobilitatis fue runt id omne sol uerunt: hoc est spo liata sunt toto lant to. Ambax. itro capeissimus ne intro ambax: an una bac chis ad senes contē nendos remanet: & scōmate uellican dos. Magnam cū dent. & si inquit ma gniam rem hoc est

magnam pecuniā dederūt oues uobis dabunt & tormen ta magna. Mor dax canis. Chrysa lus: qui meū marsu plum lacerauit & exenterauit. Me um pēsūm. bacchis altera loquitur. Ne gocium quod mihi

intunctum fuit leptide accurabo. pensum stamen appellatur ea mensura datum nentibus faminis: qua in die nere possent: quod appendebatur pensum appellatū. Ouidius in epistolis.

Crasiaq; robusto deducis pollice fila

Aequaq; formosa pensa rependis heræ. Idem. Ne ue traham serua grandia pensa manu. Colu mella libro quarto. Vnumq; ē rei propositum peragere laboris sui pensum. Mortem. senem capu larem: & morticinū: morti uicinum. Taceas. alterius bacchidis uerba. Iam pridem scio. te sci licet nihil esse: te hominem esse minimi precii. Coxendicem. coxam stimulo suffodi: in alia signi ficatiā coxēdix ischion dī a græcis uertebra coxæ dolor iuadēs. sūt ossicula apd coxēdicē: nōnulli illia coxēdicē ipsā uolūt: quæ græci Ischia nūcupāt: nri uertibula: Lactātius libro de opificio. Sumas ossiū ptes crassioribus nodis cōglobauit: ut & substrigī neruis facillius: & uerti tuti⁹ possēt: un̄ sūt uertibula noīata. eos nodos firmiter solidatos leui quodā opculo textit: qd dī chartilago: scilicet ut sine attritu & sine sēsu doloris aliquo flecterent: sūt & paria noīe & figura ossicula in colli cōpagine: quos græci sphōdylos appellāt: qua uoce scatur apitius & epigrāmatista: de qbus plinius lib. xi. naturalis historiz

Ba. Ecastor sine omni arbitror malitia esse. **Ph.** merito hoc nobis sit

Qui quidem huc uenerimus. **Ba.** cogantur quidem intro

Ba. Haud scio quid eo opus sit quæ nec lactē: nec lanā ullā habent

Sic fines astent: exoluere quanti fuere: omnis fructus iam illis

Decidit: nō uides ut balantes solæ libere crassentur: quin atate

Credo esse mutas. ne balant quidem cum a pecu cætero absunt:

Ph. Stultæ atq; malæ uidentur. **Ba.** reuertamur intro soror

Ba. Ambax. **Ni.** manetes hæ oues uolūt uos. **Ba.** prodigiū hoc qdē ē

Humana nos uoce appellant oues. **Ph.** hæ oues: uobis malam

Rem: magnā cū dēt dabūt. **Ba.** si quā debes: te cōdono: tibi habe

Nunquam abs te petam: sed quid est. quapropter nobis uos ma

lum minitami?

Ph. Quia nō agnos cōclusos istic esse aiunt duos. **Ni.** & præter eos

Agnos meus est istic clam mordax canis: qui nisi nobis pducunt

Iamq; emittantur foras arietes truces nam erimus iam: in uos

Incur sabimus. **Ba.** soror est quod te uolo secreto. **Ba.** eho

Amabo. **Ni.** quo illæ abeunt? **Ba.** senem illum tibi dedo

Veteriorem. leptide ut lenitum reddas. ego ad hūc iratū

Adgrediar. **Ph.** possumus nos hos intro illicere huc. **Ni.** meum

Pensum ego leptide accurabo: q̄ odiosum est mortem amplexari.

Ba. Facito ut facias. **Ph.** taceas: tu tuum facito: ego quod dixi

Haud mutabo. **Ni.** qd illæ illic in cōsilio duæ secretæ cōsultāt?

Ph. Quid ais tu hō. **Ni.** quid me uis. **Ph.** pudet me dicere quiddam

Ni. Quid ē quod pudeat? **Ph.** sed amico homini tibi qd uolo credē

Certū est: nihil sum. **Ni.** istuc iam pridem scio: sed quid nihil sis

Memora. **Ph.** tactus sum uehementer uisco: cor stimulo foditur

Ni. Pol tibi multo æquius est coxendicem: sed quid istuc ē? & si iam

Pensum.

Coxendix.

Ischion.

Vertibula.

Chartilago.

Sphondyli.

Cæteris collū: quibus tātū gula. sed quibus ceruix e multis uertebatis q; orbiculatim ossibus flexilis ad circumspectum articulorum nodis iungitur. pro coxa coxendix uarroni capitur libro primo de re rustica his uerbis. boues sint lata fronte: naribus simis: lato pectore: crassis coxendicibus. De sphondylis Columella libro nono. Eadem quoq; maxime idonea est e conchiliis muricis & ostreis purpura / rumq; concharum petunculis: balants: uel sphondylis. super dolore coxendicis seneca in epistolis ad lucillum. sic podagra & chiragra: & omnis uertebatarum dolor: & neruorum Interquiescit: cum illa

Coxendix p
coxa.

- Ego ipse qd sit ppe scire puto me: uerū audire ēt ex te studeo
 Ph. Viden hanc. Ni. uideo. Ph. haud mala est mulier
 Ni. Pol uero ista mala: & tu nihil. Ph. quid multa: ego amo.
 Ni. An amas? Ph. necas. Ni. tu hō putidus amator istac fieri ætate
 Audes. Ph. qui nō. Ni. quia flagitiū est. Ph. qd op^o uerbis est
 Meo filio nō sum iratus: neq; tuo est æquū esse iratum
 Si amant sapienter faciunt: sequere hac: eunt
 Ni. Eccas tandē probri perlecebræ. & psuastrices: qd nūc etiā
 Redditis nobis filios & seruū an ego expior tecū ui maiore
 Ph. Abin hinc: nō hō tu quidē es: q istoc pacto tā lepidā illepide
 Appelles. Ba. senex optime quantū ē i terra: sine hoc exorare
 Abs te: ut istuc delictū desistas tāt opere ire oppugnatum:
 Ni. Nisi abeas. quanq; tu bella es malū tibi malo dabo iam
 Ba. Patiar nō metuo. ne qd mihi doleat. qd ferias. Ni. ut blādiloq; ē
 Hei mihi metuo. Ba. hic magis tranquillū est: i hac mecū
 Intro atq; abi. si quid uis filiū cōcastigato. Ni. abin a me scel^o
 Ba. Sine mea pietas exorem. Ni. exores tu me? Ba. ego quidē
 Ab hoc certe exorabo: Ph. imo ego te oro. ut me itro abducas
 Ba. Lepidū te. Ph. at scin quo pacto me ad te intro abducas
 Ba. Mecū ut sis? Ph. oīa q cupio cōmēoras. Ba. uidi ego neq; hoīem
 Verum te neminem deteriozem. Ni. ita sum. Ba. i hac
 Mecū intro ubi sit tibi lepide uictib^o uino atq; unguentis
 Satis iam satis uos tristes. Ph. conuiuī me nihil pœnitet ut
 sum acceptus:

quæ torquebat be /
 betat. omnium isto
 rum prima uermia
 tio uexat. Impetus
 mora extinguitur.
 Plinius ait uesperti
 lionī unicam esse co
 xendicem. est incan
 tatio apud catonē
 ad sanandas coxen
 dices resolutas & flu
 xas. serenus.

Vermiatio.

Sæpius occultus ut
 etā coxendice mor
 bus.
 Perfurit: & gressus
 diro langore mora
 tur.

Morbū coxendix
 eis sciaticam uulgo
 dicunt. Trāquillus
 i augusto. sed & cal
 lis quibusdā ex pru
 riginis: assiduoq; &
 uehementi strigilis
 usu plurifariam cō
 tractis ad impetigi
 nis formam coxen
 dice: & femore: &
 crure sinistro. Men
 dum est in his Boet
 ti uerbis in musica.
 Terpander atq; Ar
 rion methimne⁹ les
 bus: atq; Iones gra
 uilimis morbis can

tus erripere præfidio. His menias uero thabānus boetiorum pluribus: quos sciatici doloris tormen
 ta uexabant: modis cunctas fertur absterfisse molestias. sed etiam empedocles cum eius hospitem qui
 dam gladio furibundus inuaderet: quod etus ille patrem accusatione damnasset inflexisse modum
 dicitur canendi: itaq; adulescentis iracundiam temperasse. Tu lege Ischiaci doloris. Audiuī olim
 quendam grammaticulum qui coxendicem interpretabatur glandem: quod fortassis audierat par
 tem membrorum esse glandem: cum glans in homine sit præputium: Aristoteli & cæteris. Glandem
 pro præputio pont uel hac lactantii uerba ostendunt. Nam illa carnis circuncisio caret utiq; ratiōe:
 quia si deus id uellet sic a principio formasset hominem ut præputium non haberet: sed huius secun
 dæ circuncisionis figura erat significans nudatū esse pectus id est aperto & simplici corde oportere
 nos uiuere: quoniam pars illa corporis: quæ circunciditur habet quandam similitudinem cordis: &
 est pudenda: & ob hanc causam deus nudari eam iussit: ut hoc argumento nos admoneret ne inuolu
 tum pectus haberemus id est nequid pudendum faciamus intra conscientia secreta uellemus. Mar
 tialis. pastas glande nates habet sabellus. Et tu nihil. scribendum nihili hoc est minimi pretii.

Defœcatus
 boetii codex

Glās quæ di
 catur i hoīe.
 Cur de iusse
 rit præputiū
 nudandū.

Qui non. cur non audeam inquit amatorem fieri. Persuastrices probum: & inquinamen /
 tum uitæ persuadentes. Experior. decerto: aggredior uolentia maiorī ad exlatebrandos ama
 tores. Hic magis tranquillū est. scribendum. hic magis tranquillū est. non decet inquit alte
 ra bacchidum te tantopere ferocire: nonne uides philoxenum esse tranquilliozem: comiozem: urba
 niozem: amabiliozem.

Persuastrices

Negito.

Ibi potem rem
offenam tangit.

Dedecorum: de
decorosum: sicuti i
decorum & dedeco
rem passim dicitur.

Patiar facere.
In aliis codicibus le
gitur facile. Ca
put prurit. honeste
res offensa significa
tur: sed operre ca
put gladem singul
tantem intelligit.

Vix negito. uix
nego cõplexus bac
chidi. Obnox
ius. obidem stuprum
filio mancipari: ne
me ob culpam ean
dem arguat. At
sin quomodo. lege.
at scin hoc est scis
ne. Vt terebrat
ut fodit: ut aculeatis
uerbis & cẽtrum re
linquentibus ani
mum lanctnat.

Vesper est. iam
senium appetit: ap
properandum est:
& genius subripie
ndus.

Explicit Cõmen
tarius Ioannisba
pistæ pti in bacchi
das.

Ni. Quadringentis philippis filius me & chrysalus circũdixerunt.
Quẽ quidẽ ego: ut nõ ex cruciem: alterũ tantũ auri non mereã.

Ba. Quid tandem si dimidium auri redditur: i mecum intro
Atq; ut eis delicta ignoscas. Ph. faciet. Ni. etiam tu homo
Nihili. Ph. quid alii dant boni caue culpa tua amissis:
Dimidium auri datur accipias. potesq; & scortum accumbas.

Ni. Egon ubi filias corrumpatur meus ibi potem. Ba. potandum est

Ni. Age iam id: ut est & si est dedecorũ patiar facere: inducã animũ
Ego cum hæc cũ illo accubet inspectem. Ba. immo equidem pol
Tecum accubam. te amabo. & te amplexabor. Ni. caput prurit
Perii: uix negito. Ph. nõ tibi uenit in inentem amabo si dũ uiuas
Tibi bene facias. iam pol id quidem esse haud perlonginquum
Neq; si hoc hodie amiseris. post in morte id euenturum esse unq.

Ni. Quid ago. Ph. quid agas: rogitas etiam. Ni. libet & metuo

Ba. Quid metuis. Ni. ne obnoxius filio sim & seruo. Ba. mel
Meum amabo: istæc fiunt tuus est. unde illum censes sumere
Nisi quod tu te illi dederis: hanc ueniam illis sine te exorẽ.

Ba. Lepidum te. Ph. at sin quo pacto me intro abducas.

Ni. Vt terebrat satin offirmatum quod mihi erat. id me exorat.
Tua sum opera. & propter te improbior. Ba. nusq; me auelles
Satin ego istuc habeo obfirmatum. Ni. quod semel
Dixi haud mutabo. Ba. ite intro accubitũ it dies filii uos
Expectant intus. Ni. q̃ quidem actutum emorimur.

Ba. Vesp hic ẽ. seqmini. Ph. ducite nos quo lubet: tanq; qdẽ addictos

Ba. Lepide ipsi hic sunt capti suis qui filiis fecere insidias.
Hi senes nisi fuissent nihili iam inde ab adulescentia: non hodie
Hic tantum flagitium facerent canis capitibus: neq; adeo
Hæc faceremus ni antehac uidissemus fieri.
Ut apud lenones riuales filiis fierent patres.
Spectatores uos ualere uolumus: & clare adplaudere.

Plauti Mustellaria.

Argumentum.

Anumisit emptos suos amores philolaches
Omnemq; absente rem suo absomit patres:

m

Senem ut reuenit ludificatur tranio

Terrifica monstra dicit sentiri in ædibus.

Et inde primum emigratum: interuenit.

Lucripeta scenus scenerator postulans.

Ludusq; rursum fit senex: nam mutuuum

Acceptum suum dicit pignus emptis ædibus

Requirit quæ sunt. ait uicini proximi.

Inspectat illas: post se derisum dolet.

Ab sui sodale gnati exoratur tamen.

COMENTARIVS IOANNIS BAPTISTAE PII IN
MVSTELLARIAM ARGVMENTVM.

Philolaches adulescens philocomasii amore percitus & satagens Teuropide patre in mer-
 caturam absentato manumittit emptam amicam suam: & absente patre rem ferme om-
 nem absunit: repedante ex itinere longinquo patre: cum forte in dapibus esset excitus est
 a tranione cum callidamante & delphio: qui semisopni fussi sunt in posticum recedere.
 senis obicitur tranio: in quem continuo dolos & sycophantias componit: dicta enim acceptaq; salu-
 re comentatur philolachete vicini aedes emisse: propterea danista debere sumam quandam pecu-
 niae. Latus hoc senex audit tanquam filius patrizet & in mercatum auortatur. ostendit aedes vicini gra-
 phice & eleganter exaedificatas: cum prius tamen vicino simoni dixisset sese duxisse theuropidem ut
 posset ex his exemplar accipere. Caterum cum domum propriam cuperet ingredi: admonetur a tra-
 nione: obiurgaturq; grauiter introcapessendum non esse propter nescio quae monstra: & manes in
 fernos: qui inestabant habitatores. Credit id senes teuropides: & operto capite inde quod potest procul
 aufugit. Cominiscitur enim tranio ab eo prope tempore: quo haec in domo monstra caperunt: inde
 philolacherem abiisse. Interloquendum faenerator interuenit: usuram exostulans illius sumae pecu-
 niariae: quam comodauerat ipsi philolacheti. In arena dolum fingit ipse tranio: seni mentitur au-
 rum dominum accepisse: ut esset pignus & actum arrabo. Quibus callida & uulpinari strophae seni in
 sinuatis ad philocomasium redit: omnia narrat: quae patri mentitus pridem fuerat. Quibus adamulsum
 per seruum aduersitorem callidamantis cognitis senex dolet & impatienter eiulat: tranionem quae
 rens crudelibus exemplis illum excruciaturus: angens se medullitus quod ausus sit illi seruus os obli-
 nere. Caterum tranio in aram insilit: a qua lege romana nemo abstrahi poterat: nec prius inde disce-
 dere ausus quam sodalis gnati sui uentam pro utroque deprecatus est. Sed mustellariae nomen non a mus-
 tella ut imperiti uolunt inflectitur: non enim de mustella fit hic mentio: & si haram mostellariam no-
 minat. non enim ab unico uerbo semel tantummodo posito inditur comaedius nomen: sed a monstris:

Mostellaria
a monstris non
a mustella.

quae comentus est tranio per omnem domum bacchatim furere. Debiisset enim mostrellariam uo-
 citare. sed maluit inseruire modulatiore & uocaliore euphoniae. Sonorius enim est & modulatius mu-
 stellariam uocare quam mostrellariam. Adde quod hoc sulcitur secundo argumenti uersu: & percipitur
 mostellariam scribi conuenire non autem mustellaria. praeterea nomen comediae sortiuntur ab
 euentu: & rebus: de quibus affatim fit in comedia mentio. hic nulla aut parua fit super mustella
 mentio. Fabula agitur athenis. Interlocutores. Teuropides. Simo. philolaches. Callidamantes. phi-
 locomasium. Delphium. Tranio. grumto. Diuiditur in quinque actus fabula. primus. exi e culina sis fo-
 ras mastygta: qui mihi inter patinas exhibes argutias. Introducuntur serui duo grumto scilicet &
 Tranio: altercantes inuicem. Amator domini rusticus Grumto conqueritur & dolet herilem filium
 corrupti a tranione: & flecti in omnes uitiorum uoragines. Tranio uerborum grumionis contem-
 ptor pergit grumionem probris incessere. Secundus. Iam pridem mecastor frigida non laui magis
 lubenter. Consultatur compta & ornata philocomasium concubina philolachets cum scapha uetu-
 la nunquid perperse & ad libellam sit culta: illa adulatoris uetula uice fungetur: dititans corpus ue-
 nustissimum quale corpus est philocomasii nullos fucos nec accersita decora morari: sed potius natu-
 rali pulcritudine pollere. Interim scapha mentem puellae tentat nunquid philolacherem deserere
 possit & optare sibi alium amantem: pro quo ipsa deprecatrix erat. Tertius actus. habeo neptune
 gratiam magnam tibi. Teuropides e seleucia regrediens & profectioe maritima deos maritimos sa-
 lutat: illis gratias habet: quod seruatus sit illis praesentibus & propitiis e procellis & naufragioso ma-
 ris impetu. Illi aduenienti Tranio occurrit: impostura mendaci illi os sublinens fingens domum non
 habitari: ob defunctum necatum hospitis manu: & ita lenem electabit quo ad genium amenandi
 philolacheti spatium detur. Quartus. scelestorem ego annu locando argento foenori. Danista phi-
 lolachem quarens non tempestiue obicitur tranioni quarens senem decipere: a quo propalam fla-
 gitatur ut sortem reddat si recusat usuram: quod animaduertens senex nescio quid mali ingentissi-
 mi suscitatur: sed tranio sub manu capto consilio simulat hanc sumam pecuniarum philolachete
 sumpsisse foenori non ob aliam causam nisi ut simonis vicini aedes emeret: ita compresso sedatoq; soe-
 neratore Teuropides porro pergit ad eas inuisendas: & inibi modis miris luditur a callidissimo tra-
 nione. Quintus Actus. hic quidem neque conuiuarum sonitus itidem ut ante hac fuit. Senis mittenti
 rus tranionem ut filium euocaret quapropter in urbem repedaret ex iussu patris: obicitur aduersitor
 seruus callidamantis: qui illum dominum suum reduceret a comestationibus domum: dum fortibus aduer-
 sitor proximam philolachis admonetur a teuropide nullum hic habitare: quod admiratus callida
 mantis seruus fertem omnem & ordinem comestationum philolachis seni denarrat: & quemadmo-
 dum nunquam in illa domo defitum esse esse: bibi: pergracari: philolachemq; scortis & prodigetae ope-
 ram non incelebrem dare: ita senex animi affectus simoni occurrit: a quo certior factus uitiorum
 filii & dolorum tranionis accingitur ad illius indaginem: quos cum lorariis & uirgatoribus in-
 tuens eminus tranio: emicat in aram: a quo cum non posset euelli: precibus callidamantis uentam

reportat cum philolachete: & in malacū modum tranquillatur omnia. In hac comædia Teuopides senex negociosus introducitur: & ob filiū mala & erumnas non paucas tolerans. simo politicus & in bonis auxiliator. philolaches amator & prodigus: Gluto & temulentus Callidamantes, Tranio uer sipellis: & subplantator heri: Grunio Amator domini: & intemperia aduersatus. Aduersitor loquax philocomasium amatrix: & munditiarū cupidissima. Scapha lena & productrix. Delphiū meretrix & intemperans. Scopos & intentio poetæ est patres familias admonere caueant a seruilibus dolis: & quantum cito credere lædit exemplū nobis non leue Teuopides. Amorem: uinum: & comestatiōes omnes effugere. Sed tam nos interpretamenta a diuerticulo reuocant. Verum quōntam de mustella fit hic mentio pauca uerum selecta super mustella tradamus. sunt qui mustellam non distinguunt ab eluro hoc est felle id est mele: qui uulgo fellinus uocatur: quos reor penitus errare: in hoc magis quod fellum fellinum dicunt: cum ille sit mele: Plinius satis ostendit fellum æluron hoc est catum dici: qua uoce magnus albertus fere semper utitur: tanquā cata: naua: & insultura diligenti: & aggressura circumspecta musculos circumducatur & fallat. Catum enim distinguit a felle Ouidius & hyginus sat aper tissime ostendunt: apud higinū ita leges. ægyptiū autem sacerdotes & nonnulli poetæ cum plures de ægypto conuenissent repente uenisse typhona acerrimū gyganta: & maxime deorum inimicum: quo timore permotos in aliam figuram se conuertisse: mercuriū factum esse ibin: apollinem autem quæ threicia aulis dicitur: dianam cato simulatā: quibus de causis ægyptios ea genera utolari non si nere demonstratur: cum deorum imagines dicantur hanc transformationē cum describit Ouidius inquit. Felle soror phæbi: niuea saturnia uacca: & hyginus dianam ait in catum uersam: Ouidius in fellum. Coli catos in ægypto testis est diodorus: ut parum abfuerit ab exitio miles romanus: quod ca tum necauit. Triti tamen hygini codices non cato sed claro mendose habebant. sed ad hanc rem fa cilitia eruditorum præconia non audiens georgius merula: surdior est: ut inoleuit adagio: merula & libertris amusicoteros. Amustella fit color mustellinus: mendū est in peruulgatis marcelli codicibus. Ducit me secum postquā ad ædem uenimus: uenerata deos interea aspexit uirginem instantem in capite richulam indutam monstrinam: tu scribe mustellinam: & hoc non prætereundum ex sentē tia pompeii in emaculatis tamen exemplaribus myrini titini facellum fuisse romæ aduersum murem mustellinum: ad quem forte spectans epigramatista inquit. canips apollo sic myrini. palladius quo q̄ libro quarto quadam uelut phalarica merulam transfuerberans. confessioremq̄ reddens foricina nanta cum distinguat mustellam a cato usus est his uerbis. Contra ralspas prodest catos habere in me diis carduetis. Mustellas habent quidam mansuetas. Aliqui foramina earum rubrica & succo agre / stis cucumeris impleuerunt. Dic mihi merula mera deliritas sentis fellum hoc est animal illud: sit quodq̄: captantē mures esse murem: nōne uides pompeium murem mustellinū uocare? Sed aiunt cū mortuis umbras solas colluctari. Nec obstat plinium scribere mustellam reperisse rutam in murium uenatu: mustellæ enim muribus aduersantur ut felles. Nec obstat illud outdianum nostrasq̄ domos uelut ante frequentat. sunt enim domestica mustelæ & siluestres. Inter mustelas aristotiles ictyon enu merat nostri uiuerrā siluestrem mustelam: quæ si catum significaret: ista locum non haberent. nullus enim catus apud illos ictyos. apud nostros uiuerra dicitur. Adde quod mustellinus color subniger ē terentio & apuleio: qui si mustela catum significaret nullus esset. sunt enim diuersicolores cati nec unius certi propriū coloris. sunt abinei cati: sunt albi: sunt nigri: sunt uarii: & albo nigroq̄ & abi / neo scutulari: uariegatiq̄. Adde quod est dilema & orismos contra merulam plinium scribere libro octauo de animalibus mustellam hyberno tempore ut glires quietem agere: quod de catis oculata si de falsum est. Plinii uerba subtexere sicut. Genitores suos fessos senecta alunt glires insigni pietate. sensum finitur hyberna quiete. Conditi enim & hi cubant: rursus & æstate iuuenescunt: simili & mustel lis quiete. Adde quod Plinius scribit libro undecimo naturalis historię fellibus linguam esse imbrica tæ asperitudinis: quod in cato usitur. Idem admiratur fellis patientiā in musculo circumducendo: illi inharere: inhiare: suspensio & in sono uestigio murem insectari. Græce mustella γολη dicitur: quæ ē non minus q̄ felles aduersatrix murū: hinc adagium inoleuit. γολη χιτ ωνιδω. hoc est. Induculum mustellæ. Dicitur huiusmodi prouerbum: quod dedecet mustellā crocota: quoniam iam olim mustella inter chorum uenerū priminominis existens in ueste crocota impetum fecit in murem. Meminit hu ius stratius. αιδουπος græcis felles & catus dicitur. Nedum mustella mures cōficit sed & musculos hinc Plinius libro octauo naturalis historię scribit apud balearticos magnam uiuerris gratiam esse pro / pter uenatum cuniculorū. Scribit gelli⁹ ælurorū oculos ad easdem uitces lunæ maiores fieri aut mino res. De felle loquens libro decimo naturalis historię plini⁹ hæc tradit: quæ germane cōpetunt cato. Feles autē quo silentio: q̄ lenibus uestigijs obrebunt aibus: q̄ occulto speculatu in musculos insiliūt: Excrementa sua effosa obruūt terra: intelligentes odorem illū indicem sui esse. Nec obstat columellā & uarronem fellum accipere pro fellino: hoc si improprie cum sint eiusdē quidem speciei: non eiusdē nominis. Meles potius ille est: qui ab his nūcupat felles. Nec id prætereundū seruiū scribere mustellā di ci quasi murē longū. quod nō fellū interpretamētū cōuenit. Nullo enim pacto felles inter genera muꝝ cōnumerat. Nec præteream⁹ & hoc inter genera muꝝ luciū apuleiū libro secundo de asino aureo enumerare mustellā iis. Quin abis inq̄ impurata bestia: teq̄ ad tui similes musculos recondis.

Mustellam a
cato distingui
cōtra Meru
læ sententiā.
Meles.

Diana i catis

Correct⁹ hy
gini codex.
Surdior mer
ula.
Mustelin⁹ co
lor.
Mendum ex
marcelli cor
dice.
Sacellum ad
uersus murē
mustellinū.
Pensitat⁹ epi
grammatici lo
cus.
Ictyos uiuer
ra.

Vestis mustel
læ.
Æluros fel /
les.

Egredere grummo loquitur: quod nomen est agricultori consentaneum. Grumos enim latini uocant puluillos telluris editiores. Grumus autem marcello dicitur agger: & a congerie dicitur. Actius in anomaio. quicumque insiteram grumum: aut praecisum iugum. In uegeti libro tertio mendum per uersione unius litterulae reperies in his uerbis. scire debet dux contra quos drumos hoc est globos hostium: quos equites oporteat poni. Tu lege grumos. Metaphoricos enim militum cohortulas grumos appellauit. Vergilius in moreto. Interdum grumos spargit sale: iamque subactum lauat opus.

Grummo uis.
Grumus.
Loc9 uegeti emaculat9.

Grumae quae

Tranio. Grumio. Serui duos.

Tr. e Xi e culia sis foras mastigia. q mihi iter patias exhibes argutias

Egredere herilis pnicies ex aedib9. ego pol te ruri ceses esse

Vlciscar probe. exi inquam nidore cupina. quid lates? sequit

Quid tibi malum hic ante aedis clamas io si. an ruri ceses te

Esse. abscede ab aedib9 abi rus. abi dierecta. abscede ab ianua

En hoccine uolebas. Gr. perii cur me uerberas.

Tr. Quia uiuis patinas. Gr. sine modo adueniat senex

Sine modo uenire saluum quem absentem comes.

Tr. Nec uerisimile loquere. nec uerum frutex

Comesse quenquam ut quisquam absentem possit.

Tu urbanus uero scurra deliciae populi

Rus mihi tuo obiectas: sane credo tranio

Grumae autem marcello sunt loca media: in qua directae quattuor congruantur & conueniunt uiae. est autem grumma mensura quaedam: qua fixa uiae ad lineam dirriguntur: ut agrimenforum & tallum si militum. Enn9. grumma dirrigere dixit: & de grumari. ferrum. Fit per diminutionem grumulus. Plinius libro unde uigesimo his. Quidam & allium uisum in plano fert uerbat: castellatimque grummulis impositis

nidori cupina

Grumulus.

ni distantibus. Plinius libro trigesimo tertio. Torretur & cum salis grummo pondere triplici misso. Neulus cum dicere uellet tumidis magnisque fluctibus inquit multigrummis. Varro libro tertio de re rustica. Dentque ipse exgrumminantes ad propalam uitia dici produunt. Columella libro secundo agriculturae. Grummoque quos ad uersuram plerumque tractae faciunt crates despiciemus ita necubi ferramentum sanctaeolis possit offendere. Vitruuius libro secundo: Insuper autem stipites inter se religantes metas efficiunt: quas harundinibus & sarmentis tegentes exaggerabat supra habitatio nes maximos grumos. Idem libro octauo. ex his autem qui non sunt apti sed aut saxis detinentur per angustas uenas uehementer spiritus extrudunt ad sumos grumorum tumulos. Strabo libro tertio. Inter aurimicas autem quandoque dimidia librae grumos: quos pilas uocant. Nidore cupina. legendum est nidoricupina: ut sit salutatiuus casus. Nidoricupina uocitatur is: qui nidorem cupit: & ganeati odoris asclea est. Nidor enim uocitatur odor ex eduiis saliaribus exhalans. Iuuenalis. Captum te nidore suae purat esse culinae. Odore suauissimum edule exhalante nidorulente uisum appellat. Nouauit hoc uerbum plautus nec dedecet quoniam autem prisciano libro. viii. si autoribus timiditas obstisset ut nullus non uis uteretur dictionibus ipsa natura significatione reque exigere propter uis latinitas angustis damnata mansisset. Nidor oratio libro secundo sermonum a uerbo renideo pro risu capite eo uersu. Ducti uentre leuena sum nidore supinor. Io si. aposiopesis quasi dicat si non recedis. Dierecta. lege dierecte hoc est crucifixaeas in crucem: sunt qui diarite scribunt uerbo graeco pro maledicte: dire: hoc non probo. Dierectus sane crucifixus est autore marcello quod sit in diem erectus. scribit tamen pompeius dierectum priscos per antiphrasim diuise uolentes significare malum diem. Mendum est in his apulei uerbis ex libro sexto. Vider hercules memorandi spectaculi scenam non tauro sed asino dependentem dierectae amculam. Tu scribe dierectam: hoc est relupinatam. Quia uiuis patinas. legitur in antiquis codicibus: quia uiuis peccas. Delictum enim suum est te uiuere. Alibi non peccas sed peras legitur. Quin uiuere patinas est in nepotatibus: & saliaribus opsonis uiuere. Quemadmodum dicitur mus uiuo uitam: morior mortem. Ita uiuo patinas pro eo quod est uiuo in patinis. Comes. deuoras: deglubis: exenteras. Nec uerum frutex. Contumeliosum nomen est frutex. Apuleius in secundo apologismo. At hoc ego amittano non huic afro: sed illi africano: & numantino: & pratererea censorto uix creditissem: ne huic fructi credam: non modo odium peccatorum: sed saltem intellectum inesse. Frutices uirgulta sunt humiliora: herba altiores: & uirgis & arboribus depressiores. Fruteta loca fruticibus plena: quae & fruticeta uocantur. Columella libro tertio. Id ipsum genus tripartito diuiditur. Nam ex furculo uel arbore procedit. At olea: ficus: uel frutex: ut rosa: arundines: uel tertium quiddam quod neque arborem neque fruticem proprie dixerimus: sicuti est uitis. Tu urbanus. grummo loquitur. Rus mihi tuo. lege. rus mihi tu.

Multigrummi fluctus.
Exgrumminantes.

Nidoricupina
Nidor.
Nidorulente odor.

Dierecta.

Frutex i probris.

Cis.
Citimus.
Extimus.

Cis hercle paucas, citra paucos dies: hinc citimū uoetamus: hoc est citeriorē: sicuti extimū exteriorē. Apuleius in oratione prima magiæ, secta ista etiam cælo ipso sublimiora quædam uestigauit: & in extimo mundi tergo degit. apud eundē libro de dæmonio socratis ita passim legitur. Qui cum excellentissimus omnium perhibeatur: tamē altitudinem perpendiculari si metiare ut geometra autu mant: stadia decē altitudo fastigii non æquiperat: cum sit aeris augmentū imensum usq; ad stitima lunæ. Tu scribe ad citima hoc ē citeriora. Marcellus, citima sunt propinqua cælo millia. Marcus Tullius de re publica libro sexto. Ex quibus erat ea minima: quæ ultima cælo citima luce lucet aliena. & in libro primo. Quare si placet dedeco rationē suā de eo loco ad hæc citima. Vetusissimū tamen autorem prisciano libro tertio. Citer p̄terior dixerit. Cato de agna pascenda. Citer ager alligatus ad sacra erit. Citius quoq; dicebant teste capro. exte quoq; inuenitur: ut statius in octauo the baldos. Sed quid apud tales ne quis sua pignora curæ exte honos: ex quo Vergilius in quarto. & nos fas extera quærere regna. Inueniunt & citimus & sinistimus. Salustius in Iugurtino. Sylla cū equitatu apud dextimos: in sinistra parte mālius curabat cū funditoribus. priscianus libro tertio. Citra citer citimus. Cicero de re publica in sexto. Citima a terris lucebat aliena. Afranius tamen etiā positū eius prouult in parella: teste aruntio. & præterea dextimus & sinistimus. extimus quoq; extreme dicebant antiqui. Varro, porro tum ab uno quoq; cōpito dextimā uisā munit epicurus. Cecilius in primo historiarū. Dextimos in dextris scuta iubet habere. Plinius in sexto naturalis hystoriæ. Dyr rachiū canusiū appuliæ extimā. Idem. uadit per medios parthos: p̄sepolin: citima perfidis. Gen⁹ ferratiles ferui qui. cōtineberis cōpeditus inter seruos ferratiles: hoc est ferro cōpeditos siue illos: q; in insulis de portabantur ad ferrū educendū. Ergastulares serui catēnati & anulati crura fodiebāt humū. Plinius obliurgatiōe censoria succensere nō desinit tēporibus suis: quibus cōpediti crura catēnatiq; manus ter rā colerēt: huc ob delictū nobile mancipia cōiectabant ad uillora opa: a quibus opibus & ipsi operæ dicebant. Oratius. Accedes opa agro nona sabino. Apollides iurecōsultus uiles seruos appellat & in insulas: qui sine ciuitate sunt in opus publicum perpetuo dati: & in insulam deportati. Auctor martianus digestis de p̄natis. siue in ministerium metallicorū: ad quæ & sceminæ in perpetuū damnantur. si mili modo & in salinas & in sulfurarias. Sed uti noscas apertius aduerte insularios iurecōsultis ser uos illosce uocari: qui in insulas ad ferrū effodiendum demādantur: & ad id genus cætera metallica. hoc dixi quo poeta in osceno carmine sensa perciperes ita scribentis. Ductor ferreus insularis æq; Laternæ uideor fricare cornu.

Citer.

Citius.
Exter.
Sinistimus.

Dextimus.

Ferratiles ferui qui.

Operæ.
Apolides.
Insulari ful

Locus i priapais.

Ductor.
Ductat exter citum.
Coctor.

Socratis dictum.
Pollucibilis.

Humanitas.
Pollucere.

Quod te in pistrinum scis actutum tradier:

Cis hercle paucas tempestates tranio

Augebis ruri numerum genus feratile;

Dum tibi lubet: licetq; pota; perde rem:

Corrumpe herilem adolescentem optimum

Dies noctesq; bibite: pergræcamini.

Amicas emite: liberate: pascite parasitos obsonate pollucibiliter

Hæc ne mandauit tibi cum peregre hinc iit senex:

Hocine modo hic rem curatam offendet suam?

gatus ad sacra erit. Citius quoq; dicebant teste capro. exte quoq; inuenitur: ut statius in octauo the baldos. Sed quid apud tales ne quis sua pignora curæ exte honos: ex quo Vergilius in quarto. & nos fas extera quærere regna. Inueniunt & citimus & sinistimus. Salustius in Iugurtino. Sylla cū equitatu apud dextimos: in sinistra parte mālius curabat cū funditoribus. priscianus libro tertio. Citra citer citimus. Cicero de re publica in sexto. Citima a terris lucebat aliena. Afranius tamen etiā positū eius prouult in parella: teste aruntio. & præterea dextimus & sinistimus. extimus quoq; extreme dicebant antiqui. Varro, porro tum ab uno quoq; cōpito dextimā uisā munit epicurus. Cecilius in primo historiarū. Dextimos in dextris scuta iubet habere. Plinius in sexto naturalis hystoriæ. Dyr rachiū canusiū appuliæ extimā. Idem. uadit per medios parthos: p̄sepolin: citima perfidis. Gen⁹ ferratiles ferui qui. cōtineberis cōpeditus inter seruos ferratiles: hoc est ferro cōpeditos siue illos: q; in insulis de portabantur ad ferrū educendū. Ergastulares serui catēnati & anulati crura fodiebāt humū. Plinius obliurgatiōe censoria succensere nō desinit tēporibus suis: quibus cōpediti crura catēnatiq; manus ter rā colerēt: huc ob delictū nobile mancipia cōiectabant ad uillora opa: a quibus opibus & ipsi operæ dicebant. Oratius. Accedes opa agro nona sabino. Apollides iurecōsultus uiles seruos appellat & in insulas: qui sine ciuitate sunt in opus publicum perpetuo dati: & in insulam deportati. Auctor martianus digestis de p̄natis. siue in ministerium metallicorū: ad quæ & sceminæ in perpetuū damnantur. si mili modo & in salinas & in sulfurarias. Sed uti noscas apertius aduerte insularios iurecōsultis ser uos illosce uocari: qui in insulas ad ferrū effodiendum demādantur: & ad id genus cætera metallica. hoc dixi quo poeta in osceno carmine sensa perciperes ita scribentis. Ductor ferreus insularis æq; Laternæ uideor fricare cornu. Tu scribe. Ductor ferreus insularis usq;. Visus est enim ductorem accipere pro metallorum eductore seruo: cum ductorem usbratorem: & lumborum ad concinniore uenerem præstandam quassonem intelligat: siquidem uel quintiliano præcipiente ductare exercitum non sine rubore dicatur. Ducta re plauto scortum ducere: & manu uenerem indicere. sunt nonnulli: qui scribunt ita fere. Coctor fur uus ut insularis usq; iurecōsultis cum arbitro petronio uocantibus coctorem seruum coquum. Digestis de uerborum significatione mentio fit de seruis insularis hisce pomponio. Insularis autem ur banorum numero est. Pergræcamini. luxuriamini. Obsonate. obsonia emite. Ferunt socra tem a prandio consuetum ambulare. causam quærenti respondit se obsonare canæ: Auctor porphy rio interpres oratianus. Pollucibiliter. splendide: amplifice: coptose. Fulgentius. pollucis satur/ num filium siue a pollendo siue a pollucibilitate: quam nos humanitatem dicimus. unde & plautus in comœdia epidici ait. bibite: pergræcamini pollucibiliter. humanitatem hic fulgentius nitorem: ele gantiam: & splendidiorē apparatus uocat: qui humanis & liberalibus hominibus conueniat: Alio quin haud bene conueniret cum pollucibilitate humanitas. pollucere est lautum: sumptuosum: & nitidissimū sacrificiū facere. Cato in re rustica. Dapē hoc modo fieri oportet. Ioui dapali culignā uini quātā uis pollucero eo die feræ bubus & bubulis: & q; dapē facies. Cū pollucere oportebit sic facies. Iuppiter dapalis: qd tibi fieri oportet i domo familiaq; mea culignā uini dapli eius rei ergo. mactæ ui no inferiori esto. mactæ hac illace dape pollucēda esto. Mactæ uino inferiori esto. Inferiusi sticho dicetur abundantius quid sit pollucere & pollincere contra sententiam Hermolai ueneti.

In aliā partem palmā obtinet. In alio ordine utriusq; scilicet teterrimorū filius herilis palmā te-
net & principatū. Oboluiti allium. odorem incitissimū & graueolentē alii reddidisti. Alliatum
ex alio sapore & embāma uocant. Excretio illa oratiana. parentis si quis impia manu senile guttur
fregerit edat cicutis allū nocētius. post demū subiunxit: puella manū basio opponat suo. Allū agre
ste allū uocant: quod passim p iugera giebuleta reperitur. Germana illuues. colluues: sorditu
do germana. Illuuiosi sunt: quod & hodie obseruant: germani in aliis & cepis: & nil tā exquisitū: nisi

Alliatū.

Allum.

Subluues.

Mures fetidi.

Musculus na-
sctur.
Capra libidi-
nosa.

Satyri.
Cōmista qd.
Nodus carul-
li exsinuatus

Olere.
O.o.

Exotica un-
genta.

Seplasia.
Seplasiarius.

Hocce boni esse officium serui existimas?
Ut heri sui corumpat: & semet filium?
Nam ego illum corruptum duco cum his factis studet.
Quo nemo adaeq; iuuentute ex omni attrica
Ante hac est habitus parcus: nec magis continens.
Is nunc in aliam partem palmam possidet.
Virtute id factum tua & magisterio tuo:
Tr. Quid tibi malū: mea ut qd ego agā curatio ē an ruri quæso
Nō sunt quos cures bouis. lubet potare. amare. scorta ducere
Mei tergi facio hoc: nō tui fiducia. Gr. q̄ cōfidēter loq̄ sur.
Tr. At te iupiter di que oēs pdāt. oboluiti alleū germana illuuius
Rusticus: hircus: hara mostellaria: capra: cōmista
Gr. Quid uis fieri. non oēs possunt olere unguenta exotica
Sicut tu oles: neq; superior adūbere. neq; tā facietis q̄ tu uiuis
Victib; tu tibi istos tu hēas turtures: pisces: auis. sine me aliatū

illuuet caui murinū uocitauit: ut reor: & si sint qui uelint a salacitate murina. Mostellaria sane pro
mustellaria posuit. O. enim & u. Inuicē cadunt. est adagiū græcum in hac uerba. ωδινεβ ορονο τ α
νω πατ̄ κεν. hoc uerit in arte poetica oratius. parturient mōtes nascet ridiculus mus. Capra
comista. ego selungo ut caprā pro graueolentia captas. Sūt enim illiberalis odoris capra: nec sine se-
bre. hinc tragus & hircus olor aspernabilis: & postremae libidinis hoies caprae dicti ex hac causa: quæ
refertur a fulgentio libro tertio. At uero Capra: quæ in medio pingit perfectio libidinis est: illa uide-
licet causa: quod huius generis animal sit in libidine ualde procliuu: unde uergilius in buccolicis ait:
hediq; petulci. Ideo & satyri cū caprinis cornibus depinguntur: quia nunq̄ nouere saturari libidine.
Oratius. & nimis arcta premūt olidæ conuulsa capra. Cōmista ut coniectura capere possum nomen
erat odoris inodorati & aspernabilis: cui subscribit eruditissim; poetar; catullus. Tanq̄ cōmista spur-
ca salua lupæ. selunge igitur capram a cōmista. paulo inferi9 odorem teterrimū & aspernabile signi-
ficare cōmistam plautus ostendit. uerba subiecti. hei mihi. Cōmista hæc blanda dicta. Tam diu quasi
anxie & prope sollicitæ cur malus & teter odor cōmista diceretur. subit in mentē e diuersis unguentis
odorem exhalantem dirū esse & insuauē. propterea scribit inferius. Ut se ex uariis ungentis odor con-
sociauerit: nescias quid oleat: nisi illud male olere intelligas. hoc & libro decimo problematū aristoti-
les asseuerat mixtū ungentū cum sudore graueolentiā reddere intolerabilem. hanc sudoris & ungen-
ti mixturā censeo cōmistam uocitari. Olere. media breui autore prisciano libro octauo. Nam si
producas penultimā tam; stare nō potest: dicitur ab olo olis: affrāsus in fratribus. nō potest: qui in
illa est arate. longe quæ & cunctis olit. Caterū ne prisciani codex te decipiat: in quo series scribendi
mendosa est: ex uerbis eiusdem corrigi potest libro nono: quæ sunt hæc. ab olo plautus infiniti uer-
bi syllabam corripuit in mostellaria: nō omnes possunt olere ungenta exotica. Ungenta exotica.
peregrina: peculiari enim nomine ungenta exotica uocabantur: plini9 scribit casarem decreuisse ne
quis uenderet ungenta exotica: sic enim peregrina libuit appellare. Ungentum enim absq; secundo.
u seruito scribere placuit. Campantæ nobilissima condiebantur ungenta in seplasia foro: unde sepla-
siarium unguentarium latinū uocant Lampridius. fecit se pingt cuppedinartum: seplasiarium. Auso-
nius. Aere seplasiae dectpare caue. De seplasia foro Plinius meminit & asconius. exoticum puluerem
peregrinum uocat Apuleius: cuius hæc uerba sunt in prima apologia. plane quidem si quis ita ut tu
æmiliane nunquā ferme os suum: nisi maledictis aperlat: censeo ne ulla cura os percolat: neq; ille
exotico puluere dentes emaculet. Alliatum. intinctum ex allio conglutinatum.

Bubultuarii.
Bubulcitarii.
Buccerum.

Vri.

Bubularii.

Patibulū.

Patibulū ser-
ra.

Eruum.

Aedis.

Bubultuarii. boues & armentitia curare. sed si codicibus apuleianis fidem adhibes erit hic scri-
bendum bubulcitarii. Verisimile est lucium ex promptario cellaque plautina uerbum hoc promptasse.
eius uerba ex primo florido sunt haec. est apud illos gens: quae nihil amplius quam bubulcitare nouit:
Idem cognomen illis bubulcis inditum. a boue sit buccerum: quod significat cornutum ualde. Ouidius li-
bro sexto metamorphoseon. Lanigerosque greges: armataque buccera paut. Vri siluestres boues appel-
lantur: de quibus maro. In libro numeri leguntur haec uerba. Vri duodecim pro peccato: boues ulgi

ti quatuor. Bubula-
rios i restamento por-
celli istictarios & bo-
tellarios cernes ap-
pellari. Patibula-
tum. i patibulo hoc
est i cruce directum:
& palam erectum.
Marcellus. patibulum
est crux. Salustius hi-
storiarum libro quar-
to. In quo notissimus
quisque malo depen-
dens uerberabatur
aut immutilato cor-
pore improbi pati-
bulo eminens affige-
batur. Item patibu-
lum seras: quia hostia
occluduntur: quod
hac remota ualuae
pareant. Titinius
in tullionibus. si quis
hodie praeter hanc
posticum nimum pepu-
lerit: patibulo hoc
et caput defringat.
seneca ad albinam.
Alit per oscena sti-
pitem egerit: alit bra-
chia patibulo expli-
cuerit. In libro ge-
neseos. alterum su-
spendit i patibulo ut
coelectoris ueritas p-
bare. patibulum priscianus lib. llii. cetera a patior uel a pateo defecti. Iactantia crucem patibulum uocat.

Per uias stimulis. tangit uetustum more. Illi enim consueuerunt delictum serui ita punire. Circumducebat
eum per uictiniam uiccolantem crucem tubebantque delicta sua propalam confiteri. Quem more lucius ita
describit libro nono de asino aureo. Iussu tantum myrmece per coferuos uincto forum uersus detrahit.

Compendi face. fac compendit hoc est breuitatis. Redige ad compendium orationis operam.
Eruum datur. hoc eruo peculiariter melleorescunt boues: & curatius saginatur. Columella libro
secundo agricultura. Eruum autem latatur loco macro nec humido: quia luxuria plerumque corrup-
pitur. potest autem autumno ferri: nec minus post brumam Ianuarii parte nouissima: uel toto februario:
dum ante calendas martias: quem mensum uniuersum negant agricola: huc legumini conuenire:
quod eo tempore satum pecori sit noxium: & praecipue bubus: quos papulo suo cerebroso reddat.

Dato as in honestis. scribendum iunctim in honestis. Lasciuus ingit & spinthris as datis: mihique pro-
re honestissima petenti dare recusatis. Sic sit istuc. ita sit hoc: ita hoc eueniat quam cito uelit: sino eue-
nit: quaecumque futura sunt cruciamenta paraspando. Secundum hoc scito. noueris hoc post reli-
qua. In amphitruone. ego secundum sequor pro post. Apuleius in interpretatione trimegisti. secundum
enim deum huc crede o Aselepi cetera gubernantem. Aedis. grammatici scribunt discrimen esse inter
aedem & aedes: quod scilicet uocant aedes familiares. aedem autem & aedulam facellum diis ipsis sacratum dicunt. qui
umleo hoc exemplo refelunt: nisi quod rariter inuenit: tanquam non inueniat existimant: sed & quantus curtus lati-
ni scaturex elegit itermina quoque aedem singulari numero pro domo familiari posuit.

Fungi fortunas meas: tu fortunatus: ego miser. Tra. patiunda est:
Meum bonum me: te tuum maneat malum: quasi inuidere
Mihic hoc uidere grumio: quia mihi bene est. & tibi male est
Dignissimum est licet me amare & te bubultuarii:

Me uicitare pulchre: te miseris modis. Gr. o carnificum cribrum
Quod credo fore: ita te forabunt patibulatum per uias stimulis
Si huc reueniat senex. Tra. quod scis an tibi istuc eueniat priusquam mihi.

Gr. Quia nunquam merui: tu meruisti. & nunc meres. Tra. orationis operam
Compendi face: nisi te mala re magna mactari cupis.

Gr. Eruum daturi estis bobus quod feram: dato as in honestis. agite
Porro pergitte quo ocepistis. bibite. pergracamini. este ac serite
Vos saginam cedite. Tra. tace atque abi tu rus: ego ire in pyreum
Volo: in uesperum parare piscatum mihi: eruum tibi aliquis
Cras saxo ad uillam afferat: quid est. quid tu me nunc obtueris furcifer?

Gr. Pol tibi istuc credo nomen actutum fore dum intereas

Tr. Sic sit istuc actutum sino. Gr. ita est secundum hoc scito
Nimio celerius uenire quod moleste quam illud quod cupide petas.

Tr. Molestus ne sis. nunc iam in rus te admoue. Gr. ne tu erres.

Heracle praeter hanc mihi non facies moram. Tr. satin abiit neque quod
Dixi flocci existumat. Gr. per diem imortales obsecro uestram fidem
Facite huc ut redeat noster quam primum senex: trieniium qui iam
Hinc abest priusquam omnia pierint & aedis & ager. quod nisi huc redit
Paucorum mensium sunt relictae reliquiae. nunc rus abibo.

Nam eccum herile filium uideo corruptum ex adulescente optumo

Philolaches adolescens

Ecordatus multum & diu cogitavi argumentaq; in pe-
ctus multa institui

Ego atq; in meo corde: si ē qđ mihi cor: eā rē uolutaui

Et diu disputauī hoīem cuius rei quando natus est.

Similem esse arbitrarer. simulacrūq; habere: id repperi iā:

Exemplū nouāz ædium esse arbitror: similem ego hoīem

Quando hic natus est ei rei argumenta dicam. atq; hoc

Haud uideat uerisimile uobis at ego id faciā eē. ita ut credatis

Profecto ita eē ut prædico uera uincā: atq; hoc uos metipsi

Scio p inde uti nūc ego eē autumo. quādo dicta audietis mea.

Haud aliter id dicetis. auscultate argumenta dum dico

Ad hanc rem. simul gnauiri suo uelocem hanc rē mecum.

Aedes cū extēplo sūt paratæ. expolitæ. factæ. pbæ: examussim

Laudant fabrū. atq; ædes probāt. sibi quisq; inde exēplum

Sibi quisq; simile suis: sumptu suo operā pascunt suam.

Atq; ubi illo imigrat nequā hō indiligēsq; cū pigra familia

Immundus instrenu^s. hic iam ædibus uitiū additur: bonæ

Cum curant male atq; illud sæpe fit: tempestas uenit

Cōfringit tegulas: ibricēs: ibi dñs idiligēs reddet alias ne uolt

Venit iher: lauat parietes. perpluūt tigna: putrefacitq; operā

Fabri: nequior iam factus est usus ædium atq; haud

Fabri culpa: sed magna pars moram hanc induxerunt.

Si quod nūmo sarciri potest usq; dū maneāt: neq; id faciūt

Donicum parietes ruunt. ædificantur ædes totæ denuo

Hæc argumenta ego ædificiis dixi: nunc etiam uolo

Dicere ut homines ædium esse similes arbitremini.

Primum dum parētes fabri liberum sunt: & fundamentū

Substruūt liberorū: extollunt: parāt: sedulo infirmitatem

Et ut in usum boni: & in speciē populo sint: sibiq; & materiē

Reparant: nec sumptus ibi sumptui esse ducunt.

Expoliunt docent litteras: iura: leges sumptu suo: & labore

Nituntur. ut alii sibi esse illorum similes expetant.

Ad legionem cum itum adminiculum eis clamant

Tum iam aliquem cognatum suum eatenus abeunt

A fabris unum ubi meritum est stipendium.

Igitur cum specimen cernitur: quo eueniat ædificatio:

Nā ego ad illud frugi usq; & pbus fui: i fabrorū potestate dū fui

Posteaq; imigraui in ingeniū meū: perdidī operā fabrorū.

Illico oppido uenit ignauia: ea mihi tempestas fuit

Si est mihi cor.

si aliquod mihi cor.

hoc est aliqua sapiē

tia. Dixerat enī atq;

i meo corde. excors

est enim & amens

amās: ut pote culus

anima in alieno pe

ctore sita sit; In alijs

codicibus legitur. si

est quidē mihi cor.

Disputaui. idē

tidem putaui. Ve

ra uincā. optinebo

argumētis eē uero.

Simul gnauiri

suo uelocē. prisca le

ctio. simul gnauiri

si uolo hanc rē me

cum: uolo inqt adu

lescens uos ad hanc

rem gnauos: prōm

ptos: & actuosos eē

ad hanc rem mecū

disputandam: ut ea

intentiōe uoluarū

aurium percipiatis

id: quo animi tēdo

re rē pfero. gnauū

dexterrimū & agilē

latini uocant. Gna

uiter usurpat frēq;

ter apulei⁹. Pro

bæ. examussim. In

ctim scribe pbe exa

muissim. Id enim uer

bum pfecte & abso

lute significat. Ac

des probāt. illas scilicet

archetypas: ex

quib⁹ sumptam est

exemplū. Simile

suis. exemplaria an

tiqua habent simile

sumit. Primum

dū. paretcon est dū.

Adminiculum

eis clamāt. in prisca

exemplarib⁹. admī

niculum eis dānunt

pompelius autor est

dānunt idē signi

ficare quod dant.

Cum specimen

cernitur. scribe. tū

specimen cernitur.

cum inquit a fabris

Gnau⁹ Gna
uiter.

hoc est a parentibus egrediuntur filii tum præcipue specimen suum ostentant: quod prius umbra pa-
terna obumbrati ostentare non poterant. Nam ego ad illud. legendum. nam eo ad illud. hoc
est illactenus: usq; ad illud temporis. eo ad enim lucto pro eousq; ponitur.

Postilla.

Aduento suo. Indiscriminatim pro aduentu suo. Text. quæ scilicet prius q̄ ingentiū meum transire tegebat: obumbrabat: adminiculabat. Detexitq; a me. legendū. detexitq; me. Postilla. Mos enim loquendi uetustissim⁹ & uenustissimus est. Iunge hæc cū inferiori sententia. postea inquit q̄ pluuia hoc est uicta imigerent in me neglexi obtexere: anteq̄ tigna putresceret.

Pila.

Atq; ædopol. additū est erā in priscais exemplarib⁹. Humi deputat codices antiq. humida putet. Num uideo mihi. scribe. nō uideo mihi. Pila. harpaso: trigonalis: & folliculo exercebant adule

scentes antiqui. hic mos adulescentularis est pilæ ludere: hinc antithetis utēs sidon⁹ libro epistolarū primo. Studēt pilæ senes: alex iuuenes: armis eunuchi. senes q̄dem pilæ ludere rarerent accidit ad id exercitiam & spheristeriū promptioribus adulescentib⁹. Orati⁹. Namq; pilæ crudis inimicū & ludei ipsi. et si non disconueniat expulsim pugillatorio folle lusitare seniores. hæc alex tenebat augur stū: præcipue follis: ea scilicet: cui fistula tim anima insinuat cuprino sigulato in fundibulo. eptigrammaticus. folle decet iuuenes ludere: folle senes.

Follis.

Infundibulū cuprinū.

Spheromachia.

Discus. Discophor⁹ qui. Aedificata scemina.

Pulcra de bono euentu.

Locus apulei enarratus.

Locus uarronis.

Mihi aduento suo grandinem: imbremq; attulit. Hæc uerecundiam mihi & uirtutis modū deturbauit. textit. Detexitq; a me illico post illā: obtexere eam negligens fui Continuo pro imbre amor aduenit: nunc simul res fides Permanauit. permadefecit cor meū: nunc simul res fides Fama uirtus decusq; deseruerunt: ego sum in usu factus Nimio nequior: atq; ædopol: ita hæc tigna humi deputat. Num uideo mihi sarcire posse ædes meas: qn totæ ppetuæ ruant Quin cū fundamento perierint: nec quisq; esse auxilio queat. Cor dolet: cū scio ut nunc sum atq; ut fui. quo neq; industrior De iuuentute erat arte gymnastica. disco. hastis. pila. Cursu: armis. equo uictitabā. uolupe parsimonia: & duricia. Disciplina aliis erom: optimi quiq; expetebant eam Doctrinā sibi: nūc postq̄ nihili sum. id uero me opte igenio repi. Philocomasiū Mulier. Scapha Ancilla. Philolaches adolescēs

Ph. i Am pridem me castor frigida non laui magis lubeter Nec cū me meli⁹ mea scapha res ædificatā. Sca. euet⁹ reb⁹

Augustin⁹ pila plubens lusit ut in cōfessionibus attestat. hæc lusitatio pilæ spheromachia dicitur. Disco. ludo gymnico ita nūcupato. In alia significatione discus lanx paritaria est. hieronymus in prologo Danielis discophor⁹ uocat diribitorem & ministrū discum ferentē. Cum uero adhuc abacuc ueniret & de iudæa ad chaldæam raptum discophor⁹ lectitabat. Nec cū me melius. lege. Nec unde meli⁹: nec in aliquo loco melius. Aedificatā. politam: cōptam: ædificari enim scemina dicitur cum capitis capillamentū cōglobat & nodat: cōponit: & struit: ut ædificiū uideat: in quam sententiā iuuenalis. Altum ædificat caput. Sunt qui læuigatā scribunt hoc est expolitam: læuatam: cōptilem. Euentus rebus oibus. sensus est. euentus rebus oibus: & scilicet exitus est ueluti ani mellis: quæ ex bono euentu paratur. Si scilicet igitur annus est & bonū euentū habet: messis magna paratur & cumulara. Colebāt enim prisca bonū euentū. Apulei uerba sunt hæc. Tunc inuocato hylaro atq; pspero euentu cursu me concito proripio: q̄ plurimi: exptes eruditionis allequor: πoχyλωσ & crassa quod dicitur minerva quorū ingenium ut falsum apophthegma est apud lactantium cimeris attritibus inuolutū: quorū mentes amētes sunt: ut ait Augustinus: q̄ oscedine quadā semisepulsi ueluti per nebulā cuncta despicientes non dispicientes allucinantur sic interpretantes euentū successum rei: quod ante theognitum: ut Lucillus inquit nullus ignorauit. porro ego reperio iugi lectione contenti: Indagatu romanos euentū deum coluisse: ut perennitate scilicetissima per eum omnia nobis pspereant fortunarent & scilicetarent: quæ ue colebant semp & scilicet quōtenscūq; pspereant & au spicatissime nobis omnia puenirent. Plinius libro. xxxvi. uice nūminis bonū euentū cultum signifi care uidetur hisce uerbis. Romæ praxitelis opa sunt: flora: triptolemus: ceres i hortis seruilianis: boni euentus & bonæ fortunæ simulacra in capitolio. Quis nō uidet bonū euentū uarronē significasse de re rustica libro priō: cū sic inq̄. Irē adueneror minervā: & uenerē: quarū un⁹ pcuratio oleti alterius hortorū: quo noīe rustica uinalia instituta. nec nō etiam precor lympham ac bonū euentū. qm̄ sine aqua oīs arida ac misera agricultura. sine successu ac bono euetu frustratio ē nō cultura. Deū n̄ mirū esse id car cū ita subseq̄. his igit̄ dets ad uenerationē aduocatis ego referā sermōes eos. In hāc sniam pedibus ire uidet & donat⁹ ecyrā fabula in eius interpretamēto loci. hūc uidere semp optam⁹ dīe: cū ex te esset aliq; qui te appellaret patrē: euentū hēo gratiam dis. Inibi Donat⁹ ad hanc sniam scribit. euenit. proprie euenit: ideo & bonorū euentus dicitur. possēm de euentu plura sed hæc satis & super.

Velut horno. tanq̄ anni nuperi fructibus: hornū: hornotinū: & annotinū rem & fructū unius anni uocitamus. In codicib⁹ tamen antiq̄s legitur horreo. Scitis enim horrea uocari oīum rerum repositoryū: & conditorīū quoq̄. messis horrei nuncupat: quæ reponit in horreo. Repertes apud eruditos horreū repositorium et auri argentiq̄ uocari: & preciosæ supellectilis. Apuleius libro tertio de asino aureo. Tunc horreū quoddam satis ualidis claustris obseptum obseratūq̄: quod medijs ædibus cōstitū gazis milonis fuerat refertū: securib⁹ ualidis aggressi distindūt: quo passim recluso totas opes

Horreū.

uehūt: raptimq̄ cōstrictis sarcinis sin & guli partuntur.

Messis magna fuit. legendū ex uetustis exemplaribus. messis magna sit. Obtingere possum. lege obtegere possum. philocomasiū recte & idonee nuncupatur quod i modum amatorīū cōpta sit.

Vestis fartum. amatores inquit nō uestem amant: ueq̄ uestis fartū: hoc est quod in ueste sarcif corp⁹ scilicet nudū: sincerū: illabefactū. Fæminæ quippe nudæ q̄ cōptæ pulcritudine. In hanc sententiam lucretius libro secundo metamorphoseo. Dentq̄ pleræq̄ idolē gratiasq̄ suas probaturæ lactinas oīs exuunt: amicu la dimouēt: nudā pulcritudinem suā præbere se gestiunt: magis de cutis roseo rubore: q̄ de uestis aureo colore placitura. Ergo ob hæc uerba. loquitur philolaches exhilarat⁹ amicæ laudatione.

Aliqui. aliqua re sicuti q̄ pro quo dicitur: ita aliqui pro aliquo ponebant.

- Omnibus uelut horno messis magna fuit. Ph. qd ea messis Attinet ad meam lauationem. Sca. nihilo plusq̄ lauatio tua Ad messim. Ph. o uenus uenusta hæc illa est tēpestas mea. Mihi quæ modestiā oēm detexit tect⁹ qua sui quā mihi amor Et cupido in pect⁹ perpluit meū: neq̄ iā unq̄ obtigere possū Madent iam in corde parietes. periere hæc oppido ædes.
- Ph. Contempla amabo mea scapha sat in hæc me uestis deceat: Volo meo placere philolacheti meo oculo: meo patrono.
- Sca. Quin tu te exornas moribus lepidis: cum lepida tu te es. Non uestem amatores amant mulieris: sed uestis fartum.
- Ph. Ita me dii ament lepida scapha sapit scelestā multum. Ut lepide oēs res tenet: sententiasq̄ amantiū. Ph. qd nunc
- Sca. Quid ē. Ph. qn me aspice & cōtempla ut hoc me decet.
- Sca. Virtute formæ id euenit. te ut deceat: quicquid habeas.
- Ph. Ergo ob hoc uerbum te scapha donabo ego hodie aliqui. Neq̄ patiar te hanc gratis laudasse: quæ placet mihi.
- Ph. Nolo ego te assentari mihi nimis quidē tu stulta es mulier
- Sca. Eo mauis uituperari falso: q̄ uero extolli.
- Ph. Equidem pol uel falso. tamen laudari multo malo q̄ uero Culpari. ain meam speciem alios inridere ego uerū amo Verum uolo dici mihi. mendacē odi. Sca. ita tu me ames Ita philolaches tuus te amet. ut uenusta es. Ph. quid ait Scelestā quomodo adiurasti. ita ego istam amarem. Quid ita hæc me? id cur non additū est ifecta dona facio: Perit quod promiseram tibi. dona perdidisti.
- Sca. Equidem pol miror tam captā: tam doctā te & bene doctā Non scire te stulte facere. Ph. quin mone quæso si qd erro
- Sca. Tu ecastor erras: quæ quidē illū expectes unū: atq̄ illi morē Præcipue sic geras: atq̄ alios aspneris: matrōæ, nō meretriciū ē Vnum inferuire amantem. Ph. Proh iupiter: nā quid malū

Nimis quidē tu stulta. scaphæ uerba sunt. Alios inridere. si ita legis hoc pacto interpretare philocomasiū scaphā admonere uti de forma sua perperā loquat: nec ei⁹ effigiē ita sūmopere laudet: potit⁹ dicat quod uerū est se deformē & infacetā esse: proin eius omnes faciē culpate. In codicibus tamē antiq̄s in hæc uerba scriptū est. ain meā spetiem altas inuidere. Inquis enim scapha me forma speciosa sic antistare: ut sim ceteris puellis inuidiosa. Quid ait scelestā. alibi sic. quid ais scelestā: quæ probior est lectio: philolache loquēte. Ira ego istā amarē. quoniā scapha dixerat ita philolaches tuus te amet: nec addit: ita philolachetē ames inquit promissa dona perdidisse. Illud enim addendum fuerat. Id cur non additum. cur non adiunxisti ita philolachetem ames: quod conuenientius fuerat & consignatius. ego enim supra quod fieri non potest illam amo. Tam captam. scribo. tam catā: cordatā scilicet & industriā. Expectes unū. alibi scribit. Expertes unū. Marronæ nō meretriciū est. alibi legit. matronæ non meretriciū est. potes & legere. matronale non meretricium est.

Vix cōprimor. philolachetes loquitur. Sibi suo liberauit. sibi suo aere liberā fecit. Nihil esse excordem esse: uilē: abiectū: paupem ex huius redemptione. Quæ istuc in te. inscita es: quæ credis hunc philolachetē istuc: hunc scilicet ornatū in te amare: Ille enim formositatē nudā: non paliatum: & supparatū fucum diligit. Caterū in prisceis exemplaribus ad hunc ferme modū scriptū est: curas te an ille amet: hic sensus ē: curas te: singis: expolis: & comis: ut iis officiis illectus te philolaches amet: quod minime curandum est. Siquidem non iuuenum diuturnus est amor. Enicasso. eneca uero: strāgulauero.

Enicasso.
Male suada.

Male suada. de terrime suadens.

Male querere. scribo. male querere: hoc est male queretis & lamētaberis.

Angina.

In anginā. de angina uergillus in telligit libro tertio georgicō eo uersu. It naribus ater sanguis: & obfessas fauces premit aspera lingua. Serui bene angit. Nam angina dicitur porcorū morbus: qui occupat fauces. plautus. uellem me in anginā uertī: ut hūc aniculā fauces preoccuparem.

Anginā pro angore animi fulgentius usurpat his. Ni me illic quoque marorū improbius angina sequeretur. Gellius autor est Demosthenem corruptū pecunia desciuisse a clientis causa: cōmentus se laborare cynanchē: quam aiaduertens elens strophā demosthenicā eum percussit hoc sale.

Argentāgia
Angor un.
Angina uia
tia.

Noni te argyranchi laborare: auro: quo corruptus fuerat ob sapiente fauces quo min⁹ amicum tutaret.

pompeius. Angor est animi uel corporis cruciatus proprie a græco κωνάχη id est strangulatiōe dictus: unde & faucium dolor angina uocatur. Anginam uinariā hēre dicunt: quod uino suffocatur. Græcis κωνάχη non synanchi quis ita uersum uideri possit: dicta Gynanche: quod eo morbo domestice strangulari soleant canes. Videtur tamen celsus libro quarto medicinæ synanchen scribere: cuius uerba sub scripsi. Ut hoc autem morbi genus circa totam ceruicem: sic alterū æque pestiferum acutumque in faucibus esse consuevit. nostri anginam uocant. apud græcos nomen prout species est. Interdum enim neque rubor neque tumor ullus apparet: sed corpus aridum est: uix spiritus trahitur: membra soluuntur. Id synanchen uocant. Interdum lingua faucesque cum rubore intumescunt. uox nihil significat. oculi uertuntur. facies pallet: singultusque est: uti synanche uocatur. Illa communia sunt. æger non cibum deuorare non potest non potest: spiritus eius includitur. Lenius est ubi tumor tantummodo & rubor est cætera non sequuntur. Id parasynanchen appellant. Simulatricem. scribe simulatrici: quæ stimulat philocomasium ut me relinquat.

Parasynāche

Verfatur meæ domi dii deaque omnes ne pessimis exemplis Interficiant. nisi ego illam anū interfecero siti. fame: atque gelu:

Ph. Nolo ego mihi male te scapha præcipere. Sca. Stulta es plane

Quæ illum tibi æternū putas fore amicū: & beniuolentem Moneo ego te: te ille deseret: ætate & satietate. Ph. non spero

Sca. Insperata accidunt magis sæpe: quæ speres.

Postremo si dictis nequis perducī: ut uera hæc credas

Mea dicta: ex factis nosce rem: uides quæ sim & quæ fui ante

Nihilo ego quæ nunc tu amata sum: atque uni modo gessi morē.

Qui pol me: ubi ætate hoc caput colorem cōmutauit: reliquit:

Deseruitque me: tibi idem futurū credo. Ph. uix comprimor

Quin inuolem illi in oculos stimulatrici. Ph. solam illi meo

Soli cenfeo esse oportere obsequentem: solam ille soli

Sibi suo liberauit. Ph. pro dii immortales mulierē lepidam

Et pudico ingenio bene hercle factum & gaudeo mihi

Nihili esse huius causa. Sca. inscita ecastor tu quidem es.

Ph. Quapropter. Sca. quæ istuc in te ille amet. Ph. cur obsecro

Non curem. Sca. libera es iam tu iam quod quærebas habes.

Ille te nisi amabit ultro: id pro capite tuo quod dedit perdidit

Tantum argenti. Ph. perii hercle ni ego illam pessumis

Exemplis enicasso: illa hanc corrumpit mulierem male suada

Lena. Ph. nunquā ego illi possum gratiā referre ut meritis est

De me: scapha id tu mihi ne suadeas ut illū minoris pendam.

Sca. Et hoc unum facito cogites si illum inseruibus solum.

Dum tibi nunc hæc ætatula est. in senecta male querere

Ph. In anginam ego nunc me uelim uerti: ut ueneficæ illi

Fauces prendam atque enecem scelestam simulatricē.

Sca. Eundem animum oportet nunc mihi esse gratum: ut impetraui

Id extuli. Id aurū exegi: & expalpata sum. hic sensus est. deest me gratam esse postq̄ quod cōcupi
ni nacta sum: sic expostulat gratitudo: & probi mores. Di me faciāt. lego. di mi faciant omne in
fortuniū accidere: ut scapham plectam & puniā. mi enim significat mihi. proprius. Mi fortuna ali
quid semper amare dedit. Capiendos crines. siue illum deglubendū: exenterandum: spoliandum.
potes & exponere capiendos crines hoc est occupandā occasionem: quæ sincipiti & fronte capillata
ingitur. Exin sole pecuniā. exinde inquit monitorie scapha si nō carps occasionē desita amari:

Atq; olim priusq̄ id extuli: cum illi subblandiebar.

Ph. Diu me faciāt qd̄ uolūt: ni ob istā orōnē te liberaſſo denuo
Et ni scaphā enicafſo. Sca. si tibi acceptū ē fore tibi unicū
Sempiternū: atq; illū amatorē tibi propriū futurū in uita
Soli gerendū censeo morē: & capiendos crines ut fama est
Homini: exin sole pecuniā inuenire. Ph. ego si bonam
Famam mihi seruafſo: sat ero diues. Ph. si quidem hercle
Vendūdū sit pater uenibit multo potius: q̄ te me uiuo unq̄
Sinā egere aut medicare. Sca. quid illis futurū est cæteris
Qui te amant. Ph. magis amabunt cū uidebunt gratiam
Referentem. Ph. utinam nunc meus mortu⁹ pater ad me
Nūciēt: ut ego exheredē meis me boīs: faciā atq; hæc sit heres.
Iam ista quidē abſumpta res erit: dies nocteſq; eſtur: bibiē:
Neq; quiſq; parſimoniam adhibet: ſagina plane eſt:
In te hercle certum eſt principium ut ſim parcus experiri
Nam neq; edes quicq;: neq; bibes apud me iſdem diebus
Ph. Si quid tu in illum bene uoles loqui id loqui licebit:
Nec recte ſi illi dixeris: iam ecaſtor uapulabis:
Ph. Edepol ſi ſummo ioui uiuo argento ſacruficaſſem
Pro illi⁹ capite quid dedi: nunq̄ æque id bene collocaſſem:
Ut uideas eam medulitus me amare: oh probus homo ſum:
Qui pro me cauſam diceret patronū liberaui. Sca. uideo te
Nihilipendere præ philolache oēs hoīes: nūc ne eius cauſa
Vapulē tibi potius aſſentabor. is accept⁹. ſat habes tibi fore
Illū amicū ſepiternū. Ph. cedo mihi ſpeculū: & cū ornāmētis
Arculam aētutū ſcapha. ornata ut ſim cum huc ueniat

& iuuentutis effata
mendicabit. Appe
tete enim senio me
retrices: cum copia
ignis nulla ſuppedit
in locis apricis ne
bant: dum ſilando
uictum merentur.
huc facit id ſatyri
poetæ. horrida qua
le facit reſidens i co
dice pellex: & ſicut
patet in ſuperiori
b⁹ nos alia uorſū de
flectimus. pecuniā
ſūmulam nūmariā
intellige: quam i ſo
le nens multerculā
libidinis emeritæ ne
bat. Seruaſſo. ſer
uauero: catholica
ſententiā ſimilis ſi.
Bonum nomē mul
tæ diuitiæ. Veni
bit uendetur: ueluti
uenalcius: ſi detur
quod quid uendun
dum ſit. Sagina
plane eſt. prope in
quit domus mea ſa
gina facta eſt: & ſa
ginartiū dum ſe q̄
corbitat ſaginatē:
& inelcāter. prima
correpta ſagina p
fertur. propius. ple
na ſagiati ſumabāt
compita porci. Cal
phurnius tamen in

Locus Iuue
nalis.

buccolicis ſecunda correpta protulit hoc uerſu. ut quoq; turba bono plaudat ſaginata magiſtro. qd̄
ſi legis ſagina plena eſt. Iam inquit ſcortationum: commeſſationum: amorum rete oppletiffimū eſt:
& ſacculus cumulatus ut uulgo dicitur. σερυηνι ſagina retis genus. Viuo argento. pura lectio
eſt uoto uel uotiuo. Votum argentum uocabitur: quod uoto quodam dedicatum ſit: & uoto conſe
cratum. Similiter uotiuum. Iuuenalis. paſcitur in ueſtrum reditum uotiuua iuuenca. ex argenti ſodinis
eruitur argentum utuum: de quo plinius libro trigefimo tertio naturalis hiftoriæ. eſt & lapis in iſs ue
nis: cuius uomica liquois ætherni argentum utuum appellatur. Venenum rerum omnium eſt. exedit
ac perrumpit ſaxa permanans tæbe dira. Omnia ei innatant præter aurū. Id unum ad ſe trahit. Ideo
& optime purgat cæteras etus ſordes expuens crebro iactatu ſictilibus in uafis ita uictis ablectis ut &
ſpūm ab auro diſcedat. In pelles ſubactas effundit: per quas ſudoris uice deſluens purū relinqt aurū.
ergo & cum æra inaurantur ſubliti bracteis pertinaciſſime retinet & alias argentū utuum nō largū
inuentū eſt. In iſſdem argenti metallis inuenit: ut proprie dicamus ſpumæ lapis candidæ nitētisq; nō
tamen tranſluentis: ſtūmi appellant: alii ſtibiā: alii alabaſtrū: alii ſarbaſon. Quid dedi. ſcribe.
quod dedi: id argentum impenſum eſt cōmodius & utilius quo uſus ſum in puellam redimendam q̄ ſi
ioui dedicatū fuiſſet. Medullitus. animitus: cordicitus: ſanis medullis. O pbus. o q̄ ſelix hō ſum. Medullitus.

Sagina.

Votū argen
tum.
Argentū uis
uum.

Medullitus.

Specit.

Actatē spernit, lego specit: hoc ē cōspicit hoc sensu. mulier: quæ suā tenellā: elegātē: florētissimā
actatē speculo cōprobat: & id iudicē quærit: a speculo eludit. Nō enī talē spectē reddet speculū nec tū
decentē: q̄ reuera tua decentissima ē: & oī uenustatis numero absolutissima. Suo quiq; loco. In cō
dicibus antiq; suo qd; loco: ut hæc a subsequētī setungant: uide inq; si ornāmēta quæq; examissim
cōposita sunt. Vbi tu comedas. scribendū erit. ubi tu cōmedas. cū inq; capillamētī seriē & statio
nē cōmendas: oīa erūt amulsiata & exq̄siti accōmodata. potes & legere cōmodas: si accōmodas inq;
crinē scito tū uideri
cōmodū & ordiatū.

Morari.

Morari. morē
gerere: morigeram
ēē potes & itelligē
morariet ex prisca
& eruditissima signi
ficātia esse platū: in
qua morari idē ē qd
scurriliter loq;ari: si
cū ab obitu Clau
dii nero dicebat pā
trē suū desisse i ter
ris morari: hoc ē de
mētire & ineptire:
cū posset & ad uul
gatam significātiā
trāsseri. eleganter
morari scapha dice
tur cū scurriliter af
sentaē philocomasio: cui paulo ante aduersabat: & facetose illi obsecūdat. sed cū morari capis in ea

Philolaches uoluptas mea. Sca. mulier quæ se suamq; atatem
Spernit: speculo elusa est: quid opus speculo tibi: quæ tute
Speculo speculum es maximum. Ph. ob istuc uerbū ne nequicq;
Scapha tam lepide dixeris: dabo aliquid hodie. Sca. pertuli
Tibi philocomassiū meā. Ph. suo quicq; loco uiden capillus fatis
Cōposit? ē cōmode. Sca. ubi tu cōedas capillū cōmodū eē credito
Ph. Vah quid illa pōt peius quicq; muliere morariet: nūc assentatrix
Scelesta est: dudū aduersatrix erat. Phi. cedo cerusam. Sca. quid
Cerusā opus est. Ph. nam qui malas oblinam. Ph. una opera
Ebur atramento candefacere postules. Philo. lepide dictū
De atramēto atq; ebore. euge plaudo scaphæ. Phi. tū tu igit' cedo
Purpurissū. Sca. nō do scita es tu qdē noua pictura iterpollat uis

Morologia.

Oxymora.

Morio.

Cerula uñ.

Cerufata.

inīa: qua latine ineptire priā pducta capis. uovov græci stultū uocāt: ineptiolas quoq; morologia:
morologin fatua loq. qua uoce donat? usus: a quo & oxymora fatua quodā tñ acumiē & fallura. Sed
porphyrio uidet oxymora dicere cū epithetō cōtrariū adpigit. ut si dicas pacē bellicā: negotiū oīō
sū: & id gen? reliqua antitheta. Morio demētēs scurrula uocat: hinc epigramatista. morio dicit? erat
tercētis milibus emi redde mihi nūmōs gargillane sapit. Cerusā. illinimētū: quo ad colorē cutēq;
dealbandā mulieres utunt: a quo mulier: quæ cerusa ē oblita cerusata dī. Martia. Cerusata sibi pla
cet lycōris. Idē. & cerusata candidiora cute. blaccā uulgo bononēses appellāt. Cerusā Plinius desse
tere uidet qd ea caræ tingunt i picturis encausticis. eius ex libro xxxv. uerba sūt hæc. Carusa caræ
tingunt isidē coloribus ad eas picturas: quæ inurunt alieno parietibus genere. Purpurissū minia
cel coloris: quo uultū sibi purpurant ipsæ puellæ colorem ascititiū lenocinantes. androcelon aristoteli
les appellat: purpurissata purpurisso oblita femina uocat. a purpureo colore nomen accepit. plinius
libro trigesimo quinto. e reliquis coloribus: quos a dominis dari dixim? propter magnitudinē precii
ante omnes est purpurissum e creta argentaria cū purpuris pariter tingitur: bibitq; etiā colorem ce
lerus lantis. præcipuū est primū: seruenti ahenō rudibus medicamentis inebriatum. proximū egesto
eo addita creta in ius idē. & quoties id factū est leuatur bonitas pro numero dilutiore sante. Sidonius
libro epistolariū octauo. fastos recolas purpurissatos. Subdit plinius. quare puteolanū potius laudat q̄
tyrium aut getulicū uel laonicū: unde preciosissima purpuræ: causa est quod id genus maxime in si
citur rubramq; cogitur sorbere: uilissimū a canusio. Si purpurā facere mallunt: ceruleum sublinunt:
puellas incessentis his offuciis faciem: natiūmq; colorem incrustantes: oculi etiam tingunt: ut inquit
plinius. Sed quo nā illinimento oculi uenustent ciprianus sis docet: & quæ matrona locuples & diues
es: unge oculos tuos: nō sibi diaboli sed collirio christi. Superfluū hunc fæminæ ornātū sic Cipriā
nus arguit. Caterū si tute sumptuosius comas: & per publicū notabiliter incedas: oculos in te iuueni
tutis illicias. Suspiria adulescentiū post te trahas. Concupiscendi libidinē nutrias: fomenta sperandi
succendas: ut si ipsa nō pereas: alios tamen perdas: & uelut gladiū te & uenentū uidentibus præbeas.
In scripturis sanctis: quibus nos instruit domin? uoluit & moneri: describit ciuitas meretrix cōpta pul
cris & ornata: & cū ornāmētis suis: ac pp ipsa potius ornāmēta peritura. An uulnera inferri aurib?
deus uoluit: qbus inocens adhuc infantia: & mali secularis ignara cruciet: & postea de auritū cicatrici
bus: & cauernis preciosa grana dependeat graua: & sine suo pōdere. Quæ oīa peccatores angeli &
apostata suis artibus prodiderūt. Illi & oculos circūductu nigroris fucare: & genas mēdacto ruboris
inficere: & mutare adulterinis coloribus crinē: & expugnare oēm oris & capitis ueritatē corruprelæ
suæ spugnatiōe docuerūt. puto oīs oīno scēminas admonēdas: qd opus dei & factura eius & plastica
adulterari nullo modo debeat adhibito flauo colore: uel nigro puluere: aut quolibet deniq; lināmēta

Cipriani ca
stigatio.

Oculi tingū
tur.

Ne facies a
dulteretur.

natura corrumpente medicamine. cum scriptum sit de domino: caput autem eius: & capilli erant albi uelut lana aut nix. Tu execraris canicem: detestaris alborem: qui sit ad domini caput similis. Cutem falso medicamine polluisti: crinem adultero colore mutasti: expugnata est mendacio facies. figura corrupta est. uultus alienus est: uidere deum non poteris: quando tibi oculi non sint: quos deus fecit. sed quos diabolus infecti. Interpollare. nouo illinimento renouare: & reterege. Interpollare autore marcello est iminuere & interponere: & nouam formam euertere: fingere. Marcus Tullius in uerrem actio

Op^o lepidissimum: non istam aetatem oportet pigmetum illud attigere
 Neque cerusam neque melinum neque aliam ullam offuciam
 Cape igitur speculum. Ph. ei mihi misero sauium speculo dedit
 Nihil uelim lapidem qui ego illi speculo imminuam caput

Sca. Linteum cape. tuque exerge tibi manus. Ph. quid ita obsecro

Sca. Ut speculum tenuisti: metuo ne oleant argentum manus.

Ne usque argentum te accepisse suspicetur philolaches?

Ph. Non uideor uidisse lenam callidiorum ullam alteram.

Ut lepide atque astute in mentem uenit de speculo. Ph. mane

Etiam ne unguentis unguendam censes. Sca. minime feceris

Ph. Quia propter. Sca. quia ecastor mulier recte olet ubi nihil olet

Nam istae ueteres quae se unguentis unctitant: interpolles

Vetulae. edentulae. quae uitia corporis furo occultant

Vbi sese sudor cum unguentis consociauit: illico

Itidem olent: quasi cum una multa iura confundit coctis.

Quid oleas nescias: nisi id unum nil male olere intelligas.

Ph. Ut perdocte cuncta callet: nihil hac docta doctius:

Verum illud est maximum: adeo pars nostrorum intelligit

Quibus anus domi sunt uxores. quae nos dote meruerunt.

Ph. Agedum contempla aurum & palam: fatin haec decent scapha?

Sca. Non me curare istuc oportet. Ph. quem obsecro igitur. Sca. eloquar.

Philolaches nequid emat: nisi quod tibi placere censeat:

Nam amator meretricis mores sibi emit: auro & purpura

Quid opus est: quod suum esse nolit: te ulro ostentariet

Purpura aetate occultanda est: aurum turpi mulieri.

tur: alii sunt. Nascuntur sinopis rubrica: parethonium: melinum: eretria auripigmentum. Caeteri finguntur. pollio Vitruuius libro septimo architectonicae. Parethonium uero ex ipsis locis unde foditur habet nomen: eadem ratione melinum quod eius uis metalli insulae cycladi melo dicitur esse.

Oleant argentum manus. quoniam scilicet specula argentea fiebant. Plinius libro trigesimo tertio. In minas ducti & specula fieri non nisi ex optimo argento posse creditum fuerat. Idque iam fraude corruptum. sed natura mira est imagines reddendi quae repulso aere atque in oculos regresso fieri conuenit: quoniam etiam pocula ita figurantur: excultis itus umbris ceu speculatur uel uno itinere populi totidem imaginum fiat excogitantur & monstrifica: ut in templo smirnae dicata. Non uideor. philolaches loqui. Mulier recte olet. scita & bracteata snia qua & Cicero usus est his. sed ut foemia bene olere dicitur ubi nihil olet. Martialis plautum imitatur zolle si bene dicitur: quod bene semper olet. sic puto posse meum sic bene olere canem. Interpolles. ficta adulteratae olfactorio ascitio contra graueolentiam. Vetulas delinimentis aetate tegere cupidas quae nescit: contra quae affrancti in uopisco prolegat. si possent homines delinimentis capere omnes nunc haberent amatores anus. Aetas: est corporis tenex & mortigeratio haec sunt uenena formosae multae. Mala aetas nulla delinimenta iuente. Nisi id unum nil male. lege. nisi id unum male. Purpura aetate occultanda. scitissima snia. purpura igitur & ornata pretiosa sunt occultanda aetate iuuenili scilicet & teneriuscula: ita sit exquisita forma ut radis illi occultet: delitescat: contenta: nihil sit ipsa purpura: quae facto mulieris postponenda est: dandaque opa uti forma & aetas amatoria purpureum omnem ornatum super. Aux turpi. scribe. aurum turpe.

ne secunda. aliquid demendo: mutado: interpollado: & est tractum ab arte fulioia: quae poliendo diligenter uetera quae quasi in noua speciem mutat. Melinum. cretaceum quae foemia facie erugabatur. dictum a melo insula. De melino plinius haec libro trigesimo quinto naturalis historiae. qua contemplatione tot colorum: tanta uarietate subit antiquitate mirari quatuor coloribus solis immorta ita opera illa fecere ex albis melino: ex silacis atrico: ex rubris sinopide pontica: ex nigris atramento: Idem. sunt autem colores austeri aut floridi: utrumque natura aut mixtura euenit. floridi sunt: quos dominus fingenti praestat: minimum: armentum: cynabaris chrysocolla: in dictum purpurissimum: Caeteri: austeri: ex omnibus alii nascuntur.

Interpollare

Melinum.

Melos insula
 Specula argentea.

Interpolles.

Collunt.

Cōcinnūt. tu scribe collunt: hoc expostulat priscoꝝ exemplarū scriptio. Collinere enī in spergere & incrustare: uerū in deteriorē significantiam capitur in hoc loco. Ne si pulchra est. scribe necum diphthongo pro certe. Abstineo manum. quin philocomasiū amplecter. Vile est. minio precio uenditur: inquit hoc uerbū mea uoluptas scilicet: & quod tibi libet mihi libet si minis uiginti uenderetur nō carū esset. Cedo. euge: etia: aduerbialiter positū. Opprobratier. probris oblici quod scilicet te rem tam carā & singularem paula pecunia emerim. timeo ne potius hoc mihi expro-

bres. Ratio accepti atq; expensi. pro uerbis aliter hoc dicitur: cū animi placidē cōuentū nō secū q̄ tabulā: in qbus accepta & expesa scribi solent. De qbus itē tabulis plinius itellexit libro secūdo naturalis historiae. Sola fortuna utraq; tabulā facit. Puer appone hic mēsam.

Mensula.

scribendū est mēsulā ex prisciant libro tertio: cui⁹ hęc uerba sunt. mensa mensula. Plautus in mustellaria. age accumbē igit̄ cedo aquam manibus puere: appone hic mensulam

Inuidere p̄ uidere.

Quisq; inuideat cōmodi. sūt qui ita legūt. quisq; inuideat cōmodum: ut inuideat exponas pro ipēdio uideat: ut autē uia particula sit: In: quod pater in his uocibus inclutus: in flexus: incuruus: & mille hutusmodi. Cicerō a non ut dēdo scribit inuidentiā de fleeti. Mallim tamē interpretari sic. q̄ nobis inuidet cōmodis illius null⁹ prorsus inuideat. Illi tam rarē ter accidāt cōmoda & foelices euentus: ut eis nullus inuideat quoniā inuidia ex opulētia oritur. In

Inibi.

hanc sententiā martialis. Omnibus inuideas inuide nemo tibi. In superioribus itidem plautus. ne sibi inuideatur ignari recte cauent. Callidamates. scribendū callidamantes. Manipulares. milites unus manipuli. Ventre mihi. scribo uenire inibi hoc est in eo loco: ubi philolaches cōmestari sollet. Audien. in codicibus antiquis legitur gaude. Iubet enim scapha philolachen gaudere: quod cum callidamantē optaret inuenit. Nam illi ubi sunt. callidamantes loquitur se ex alioꝝ conuulso aufugisse narrans: quod illic non accūbebant bellis: lubentes: nec geniales homunculi: non lectus locus: non tempus lectū: Verū sedebant hi cōuiuā: qui cōuiuū uerterent in conuittum. Cōuentus sunt qui conuittū legunt. Sermonisq; cesunt. scribe ex uetustis exemplaribus: sermonisq; presum.

Pulchra mulier nuda erit q̄ purpurata pulchrior.
Postea nequicquam exornata est bene si morata est male:
Pulchrum ornatū turpes mores peius cōno concinnunt:
Nam ne si pulchra est nimis ornata est. Ph. nimis diu
Abstineo manum. quid hic uos diu agitis? Ph. tibi
Me exorno ut placeam. Ph. ornata es satis.
Abi tu intro: atq; ornamenta hęc aufer. sed uoluptas mea
Mea philocomasiū potat tecū collibitū ē mihi. Ph. libet edepol
Mihi tecum: nam quod tibi libet idē mihi libet
Mea uoluptas. Ph. iam istuc uerbū uile est uiginti minis:
Cedo amabo: decumbe: emptū tibi dare hoc uerbū uolo.
Etiam nunc decem minæ apud te sunt: uel rationem puta
Triginta minas pro capite tuo dedi. Ph. cur exprobras?
Ph. Ego ne id exprobrem: qui mihi met cupio id opprobarier:
Nec quicq; argenti locaui tam diu usquam æque bene:
Mu. Certe ego quod te amo operam nusquam melius potui ponere:
Ph. Bene igitur ratio accepti atq; expensi inter nos conuenit.
Tu me amas: ego te amo: merito id fieri uterq; existimat:
Hęc qui gaudent: gaudeant perpetuo suo semper bono.
Ph. Age accūbe igitur: cedo aquā manib⁹ puer: appone hic mensam
Qui inuidet ne unquā eorum quisq; inuideat prorsus cōmodi.
Sca. Vide tu: an ibi sint unguenta? Ph. qd opus est cū istac accumbos:
Sed est ne hic meus sodalis: qui huc incedit cū amica sua
Is est callidamates: cū amica eccum incedit. euge oculus meus
Conueniunt manipulares: eccos prædā participes petunt.
Callidamates. Scapha. Delphiū. Philolaches. Philocomasiū:
Duersum uenire mihi ad philolachem
a Volo tempore. Sca. audien tibi impetratum est:
Nam illi ubi sunt: inde effugi foras
Ita me ibi male conuiuui sermonisq; cesunt.
Ca. Nunc cōmestatum ibo ad philolachetem.

Māmam. sensus est o delphio cūm ad philolachē moueo nūm uideor ad māmam nostram tende
re: alumnā & nutricem: & deam ruminā: tanquā congerronum nutritor eslet ipse philolaches extre
mā prodigentiā iuuenis. potes & intelligere illum ut pote temulentū adulescentem interfoemneū
puellā scalpūre instar māmā. est enim illa amantum māma. Moratis uitā. error pusillus stru
ctum & sententiā peruertens. debebas inquit o uita hominū morari in deliciis & comestationibus &
amplexibus: & choris: & genio: & in perpetua rosa: ut nihil turbulentū unq̄ nec triste uitam inquieta

Māma cūm?

...
...
...
...

Vbi nos hilari ingenio & lepidō accipiet.

Ecquid tibi uideor mammam adire.

Semper istoc modo moratis uitā debebas

Vis ne ego te ac tu me amplectere? Del. si tibi ē cordi facere licet.

Ca. Lepida es: duce me amabo. De. caue ne cadas: asta.

Ca. Ohoh ocellus es meus: tuus sum alumnus. mel meum.

De. Caue modo ne prius in uia accumbas: q̄ illic ubi lectus est

Stratus comus. Cal. sine sine cadere me sine & hoc

Quod mihi in manu est. Del. si cades nō cades qn cadā tecū

Iacentis tollet postea nos ambos aliquis.

Mandet humo. Cal. tum mea uis mammam adire?

Del. Cedo manū uolo equidē te affligi. Cal. en tene age simul

Quo ego eā an scis? Del. scio. i mentē uenit. Cal. mō nēpe

Domū eo comestatū. Cal. imo istuc quidē iam memini.

Ph. Nunc non uis me obuiam hīce ire anime mi? Ph. illico

Ex oībus optiē uolo. Ph. iā reuertar. Philoc. diu ē iā id mihi.

Cal. Equis hic est? Phil. si est. Ca. en philolaches salue

Amicissime mihi oīum hominum: Philol. diu te ament:

Accuba callidamātes. unde agis te? Cal. unde homo ebrī?

Mu. Probe. qn amabo accūbas delphiū mea? Cal. da illi qd̄ bibat:

Dormiā ego iam? Del. num mirū: aut nouū quippiā facit:

Ph. Quid ego hoc faciā postea mea. Philoc. sic sine eū blepse.

Age interim da delphio cito cantharum circum:

Tranio. Philolaches. Callidamātes. Delphiū. Philocomasiū

Tr. Vpiter supremus sūmis opibus atq; industriis

i Me perisse & philolachetem cupit herilem filiū.

Occidit spes nostra. nusq; stabulū est cōfidentia:

liscodicibus emēdati legitur clepere: quod enotat furari. Marcus tullius libro tertio de natura deo
rum. Agnūm inter pecudes aurea clarū coma quendā thestem clepere ausum esse e regia. Volo
quidem te. legendū. nolo equidē te. nolo inquit te in medullis uia stratum a praterentibus affligi
quapropter cupio te exurgere. Si est. scribo. is est. Vnde homo ebrīus. uenio inquit ex ganeo:
& anopolio: unde ueniunt ebrīi. Aut nouū facit. ebrīi enim solent ire cubitū. lepida prisci poetae
sentētia. ebrīacus sōno sanari solet. Sili9. sōnus bacche tibi comes addit9. Tradit tñ aristotiles i pble
matis enciclistis sōnū umolētis oriri nō posse. An qd̄ ad sōnū creādū calidū adesse humorē op9 ē. hic
enī cōcoq; expedite pōt. qd̄ si deest. exiguusq; humor aut eōcoctu difficil' inest sōn9 nō orit. qua de cā
post cibū ac porū sōnolētis limit fieri ob calorē solem9. Melācolicos uero & uehēnter astuātes uigilia
tenēt. Alteros qā refrigeratus humor penitus est. Alteros qā nullus aut minimus extat. ergo rōnem
utriusq; affect9 inde esse petēdā palā ē. Blepse. i qbusdā codicib9 legit geseere. alibi BLEVEN qd̄
significat aspici: Stabulū. asylū: refugitū: receptaculū. ut se ad sūma picula puēisse referat: & tā pūisse
q̄ faba extrema ut in prouerbio est: quod ea plerūq; aut proterit aut decerpitur a praterentibus.

rent. scribendū est
enim morari uita p
in uita. Stratus
comus. sunt qui
uod grāce scribant
hoc est comestatio
nis philolachea. in
priscis exemplarib9
scriptum est comis:
hoc est amoenus: de
liciosus: delicatus.

Quod mihi i ma
nu est. sine cadā in
quit: uerum non si
ne cūno cadā: quē
manu pertractabat
& uulūm intelligit
quam serutus autor
ē priscos appellasse
folliculum. Man
det homo. fidlia exē
plaria habēt: mader
homo: ebrīus est sci
licet & uino grauaz
tus. Madidum temu
lentum dicimus: &
madere ebrīum esse
Tibullus. non festa
luce madere est pu
dor: errantes & ma
leserre pedes. Tū
mea uis. scribe. tun
meam uis. Delphiū
callidamātem leua
re nitebatur: is atē
iocose: uis ne o delz
phium meam mam
mā hoc est mea ad
re genitalia: qua fa
minarū māma sunt

Folliculus.

Madidus.

Madere

Clepere:

Ebrīac9 som
no sanator.
Cur nō utno
lētis somn9.

Faba extrēa.

Euridamas
hect. r.
Altū supbū .

Locus ouidii

Altum erroris montē. sunt qui scribunt altū. Conspicatus sum herū altum: profundum: editissimum montē erroris. quid si scribis altū euridamantē: ut sit hic sensus: uidi herum aduentare exitio: formidini: interfectioni omnibus: tanquā euridamas achiuis timor: error: & maxima cōsternatio fuerat. Altū potes interpretari superbū: ut maro carthaginem uocat altā. euridamas homero subinde uocatur hector hoc est late domans: in quā significantiā in opusculo: cui titulus est ibis: ut sentiunt quidā: Ouidius homerū æmulabundus euridamanta uocauit hectorē: & thrafillum hoc est audacem

patroclū. Ouidianū uersus ii sunt. Magnus ut euridamas ter circū busta thrafill est larissis tractus ab hoste rotis.

Facere lucri. Iucriface. Me animo scribēdum meo animo: hic est sensus. quis nam est: qui uicem meam subire uelit: & corium suum pro meo succidant uelut offerre: ut meo animo hoc est pro libito meo plagas patiat enor-

Plagipati.

mes. Plagipati. Iacones: uo montes plagigeruli: qui decidunt cum lorariis libenter: & animose uerbera patiuntur.

Ferritribaces

Ferret. tribaces. iunctim: & cōnexam scribe ferritribaces: quod ex romana græcaque uoce uerbum compaginatum erit: sic enim uocantur compediti: annulati crura: soliti bosas frequentissimas gestitare.

Qui se uēdebant.

7 p. 130 sane græce tero est: unde compediti ferritribaces uocantur: quod in splendorem dēnt cōpedes: ferriteri latine unica uoce dicuntur. Vel isti qui hastis. superuacaneū & adiectitium uidetur id uerbum hastis. Subeunt sub hasta. consueuerant profligatissimis & perditissimis moribus aleones & ganeones cum per prodigiam rem obligurissent sese uendicare: & in aliorum mancipatum dare: hoc & apud satyrum repperies: cuius hoc carmen est: & proferre caput domi na uenale sub hasta. Firmicus quarto matheseos. si mars in ipsis saturni sinibus fuerit inuentus faciet sceleratos: crudeles: & totius malitiæ acerbitate possessos: & qui se uartis generibus ad uarios actus aut locent aut uendant. Vbi aliqui quique dēnt hastis. Inoleuit hæc fæditas in plerisque omnibus plantinis exemplaribus: quæ prorsus est eradenda: & ita meo periculo scribendum. ubi alii: qui dindi menæis hastis: & sensus erit non minus disertissimus quæ eruditissimus: ubi illi sunt cybelæi sacerdotes: qui se libenter feriunt: & uerberant ueruculis musculos transsistentes: nunc si eis tantus amor uerberum: ueniant ocyter: & poenas subeant. Cybelæi capita rotantes per coribantiam inuadebant suos sibi musculos & contruncabant: cybelen sunt: qui dindimenem appellant a phrygiæ loco: quem dindimenem uocant. Syria deæ sacerdotes similiter sese lancinabant. de qua Ouidius in fastis. Ille palestinas iurat adesse deas. Oratius libro carminum. Non dindimene non adytis quatit mentes sacerdotum: non ita pythius: non liber æque: non acuta sic geminant corybantes ara. mons phrygiæ dindima dicatus matri deum: de quo Vergilius. Ite per alta dindima. sunt quoque dindima montes iminentes cyzico: qui habent delubrum cybelesum. Autor strabo & propertius libro tertio. Dindimus & sacra fabricata inuenta cybele: raptorisq; tulit qua uita ditis equos. Quid id ait: philolachis uerba.

Dindimene
Cybe. e.

Nec salus nobis saluti iam esse: si cupiat: potest
Ita alium erroris montem maxumum ad portum modo
Conspicatus sum. herus aduenit peregre: periit tranio:
Ecquis homo est: qui facere argenti cupiat aliquantum lucri:
Qui hodie sese excruciarī me animo possit pati.
Vbi sunt isti plagipati ferrei. tribraces uiri:
Vel isti qui hastis trium nummorum causa subeunt sub hastas
Vbi aliqui: quique dēnt hastis corpus transsigi solent
Ego dabo ei talentum: primus qui in crucem excurrerit:
Sed ea lege ut offigantur. bis pedes: bis brachia.
Vbi id erit factum: a me argentum petito præsentarium.
Sed ego sum ne ille infœlix: qui non curro curriculo domū?
Ph. Adest obsonium: eccum tranio a portu adit. Tra. philolaches
Ph. Quid est? Tra. ego & tu. Ph. quid. Tra. & ego & tu perim?
Ph. Quid ita? Tra. p̄i adest. Ph. qd' ego ex te audio? Tra. absumpti su
Pater inq̄ tuus uenit. Ph. ubi est is obsecro. Tra. adest mus
Quis id ait: quis uidit? Tr. egomet inquam uidi. Ph. utæ mihi
Quid ego agā? Tr. nūquid tu malū me rogitas qd' agas aecūbas
Ph. Vidisti. Tra. egomet inq̄. Philo. certe inquam occidi
Si tu uera memoras. Tra. quid mihi sit boni si mentirer?
Ph. Quid ego nunc faciam? Tra. iube hæc hinc omnia amolirier
Quis istic dormit? Ph. callidamantes. Tra. suscita istū dephitiū

7 p. 130 sane græce tero est: unde compediti ferritribaces uocantur: quod in splendorem dēnt cōpedes: ferriteri latine unica uoce dicuntur. Vel isti qui hastis. superuacaneū & adiectitium uidetur id uerbum hastis. Subeunt sub hasta. consueuerant profligatissimis & perditissimis moribus aleones & ganeones cum per prodigiam rem obligurissent sese uendicare: & in aliorum mancipatum dare: hoc & apud satyrum repperies: cuius hoc carmen est: & proferre caput domi na uenale sub hasta. Firmicus quarto matheseos. si mars in ipsis saturni sinibus fuerit inuentus faciet sceleratos: crudeles: & totius malitiæ acerbitate possessos: & qui se uartis generibus ad uarios actus aut locent aut uendant. Vbi aliqui quique dēnt hastis. Inoleuit hæc fæditas in plerisque omnibus plantinis exemplaribus: quæ prorsus est eradenda: & ita meo periculo scribendum. ubi alii: qui dindi menæis hastis: & sensus erit non minus disertissimus quæ eruditissimus: ubi illi sunt cybelæi sacerdotes: qui se libenter feriunt: & uerberant ueruculis musculos transsistentes: nunc si eis tantus amor uerberum: ueniant ocyter: & poenas subeant. Cybelæi capita rotantes per coribantiam inuadebant suos sibi musculos & contruncabant: cybelen sunt: qui dindimenem appellant a phrygiæ loco: quem dindimenem uocant. Syria deæ sacerdotes similiter sese lancinabant. de qua Ouidius in fastis. Ille palestinas iurat adesse deas. Oratius libro carminum. Non dindimene non adytis quatit mentes sacerdotum: non ita pythius: non liber æque: non acuta sic geminant corybantes ara. mons phrygiæ dindima dicatus matri deum: de quo Vergilius. Ite per alta dindima. sunt quoque dindima montes iminentes cyzico: qui habent delubrum cybelesum. Autor strabo & propertius libro tertio. Dindimus & sacra fabricata inuenta cybele: raptorisq; tulit qua uita ditis equos. Quid id ait: philolachis uerba.

Callidamantes uigila. uisus est romano prouerbio: de quo seruius hæc libro aneidōs decimo in
 explicatione illius carminis. Vigilas ne deum gens anea: uigila. uerba sacrorū. Nam uirgines uestæ
 certā die ibant ad regem sacrorum: & dicebant uigilas ne rex: uigila: quod Vergilius iure dat anea:
 quasi & regi: & quem ubiq; & pontificem & sacrorū peritum inducit. Valeat pater. male eueniat
 patri: hoc uerbum meson est. Terentius. Valeant qui inter nos dissidium uolunt: hoc est abeant nun
 quā nos uisuri. Varro in libris logthistoricis dicit ideo mortuis salue & uale dicit: non quod ualere &

Prouerbum
 uetus.

Valeat.

Del. Callidamantes callidamātes uigila. Cal. uigilo. cedo ut bibā.

Del. Vigila pater aduenit peregre philolachis. Cal. ualeat pater

Ph. Valet ille quidē atq; disperii. Cal. disperisti: qui potest.

Ph. Quæso edepol exurge: pater aduenit. Cal. tuus uenit pater
 Iube abire rursus. quid illi reditio etiam huc fuit?

Ph. Quid ego agā. pater iā hic me offendet: miser: adueniēs ebriū
 Aedis plenas conuiuarū: & mulierum: miserum est opus
 Sicut ego aduentū patris: nūc quæro quid faciam miser

Tr. Ecce autem hic deposuit caput & dormit suscita

Ph. Etiam uigila pater inq; aderit iam hic meus: Cal. aintu pater
 Cedo soleas mihi ut arma capiā iā pol ego occidā patrem.

Ph. Perdis rē tacē amabo: abripite hūc intro actutū iter manus.

Cal. Iam hercle ego uos pro matula habebō: nisi matulam datis.

Ph. Perii. Tra. habe bonū aium ego istū lepidē medicabo metū.

Ph. Nullus sum. Tra. taceas ergo q; istæc sedens meditabor tibi.
 Satin habes: si ego aduenientē ita patrem faciam tuum:
 Non modo ne introeat: uer: et ut fugiat longe ab ædibus.

Vos modo hinc abite intro: atq; hæc hinc ppere amolimini:

Ph. Vbi ego ero? Tra. ubi maxime esse uis: cū hac cū istac eris.

Del. Quid est igitur abeamus hinc nos. Cal. nō hoc lōge delphiū
 Nam meuis potare haud tantillo hac quidē causā minus

Ph. Hei mihi cōmista hæc blanda dicta. quo eueniat madeo metu

Tr. Potin animo ut sis quieto: & faciat quid iubeo. Philo. potest

Tr. Omnium primū philochomasiū intro abi: & tu delphium

Ph. Morigeræ tibi erimus ambæ. Tra. ita ille faxit iupiter.

Animuaduorte nunc tu iam quæ uolo adcurarier.

Omnium primum dum ædes iam fac occlusæ sient.

Tr. Intus caue mutire quenq; sineris. Ph. curabitur

Tanq; si intus natus nemo in ædibus habitet. Philo. licet

salui esse possint: sed
 quod ab its recedi
 mus eos nunq; uisu
 ri. hinc ortum est ut
 etiā maledicti signi
 ficationē interdum
 uale optineat: ut te
 rentius. ualeant qui
 inter nos dissidium
 uolunt: hoc est ita a
 nobis discedant: ut
 nunquā ad nostrū
 reuertant aspectū.
 ergo cum mortuo
 dicitur uale non ety
 mologia considerā
 da est sed consuetu
 do: quod nullis uale
 dicitur: nisi a quib9
 recedamus. Lactan
 tius in libro de ira
 dei. Deus inquit Ce
 cero si talis ē ut nul
 la gratia: nullā ho
 minum charitate re
 neatur: ualeat: qui
 enim proprius po
 test nemini: quid cō
 temptius dici potest
 in deum: ualeat igt
 idest abeat ac rece
 dat. quādo prodesse
 nulli potest. propri9
 limina iā nostris ua
 leat lacrimātia uer
 bis. Valet. ualid9
 ē & uisidus. Qui
 pōt. quomodo po
 te ē: quomodo pos
 sibile est. Miser
 epiphonema. miser
 rū inqt me est opus
 aduētū patris sic ut

ego maneo: hoc ē ita deficiat: res ita plapfa ut patris aduētū sit opus. Ut arma captā. semisopno
 lent uerba sunt ppositū mutātis. Pro matula habebō. hoc ē uos uirna cōspurcabo: nisi scaphiū
 datis. Meditabor. alibi codicum legitur medicabor. Cōmista hæc blanda dicta. hæc in tanta
 cōsternatione blandicellā cōmista sunt: hoc est graueolētia: fetor: sordes: uirus: olor olenticetus. supe
 rius in enarratiōe illius carminis. hircus: cōmista: hara mostellarta diximus quid cōmistā censerem9.

Cōmista.

Quo eueniat. quo res eueniat inquit trepido & formido: & in maximo metu sum. Et faciat
 qd iubeo. scribe. facias quod iubeo. Ita faxit iuppiter. ut scilicet morigeræ sitis qm uos eōprimā &
 inibo. Morigera enī significatū dscenū habet. i captiuis. morigerus fuit puer nūc nō decet. Reperit
 & morigeratio p obsequētia. Apule9 i sceda significatione. Oli i pueritia priusq; isto caluitio deforma
 ref: emasculatorib9 suis ad oīa morigerus. Primū dū: dū pareleon ē uenustati stili fuiēs. Sineris
 scribe siueris. Tanq; si itus. Tranio loqrar admonēs philolachen: ut oēs silētiosi sint: non secus q; si

Morigera.

quis p[ro]p[ri]a in domo sit
Pluma haud in
terest. nihil differt
nunquid d[omi]n[us] sit an
seruus: qui null[us] in
s[er]u[us] audactia habet.

Et facta. lego.
& ficta: hoc e[st] dol[us] ex
cogitata. Ne q[ui]d
ponat. i[tem] uetustis ex
p[ro]p[ri]is: quae p[ro]p[ri]or
e[st] & sincerior lectio
uidet[ur]: ita scriptu[m] est:
ne qui peccet quam
ob[er]e. s[er]u[us] ferme tali
res: quae calliditate
& astutia ficta s[un]t &
c[on]posita i[n] his cau[er]e
dum e[st] ne aliquo pa
cto & i[n]fortunio pec
cetur: quo errore ul
ta tua ita turbulen
tes: ut demu[m] uiuere
p[ro]p[ri]eat. **Qu[er]it**

Facere ludos

Ludi fune
bres.

hoc. scribe. quin e[st]
hoc. Ludos ago.
tu lege. ludos ego.
facere ludos est elu
dere: frustrari. Pre
senti hic sene. legen
dum. praesenti huc
senti. Mortuo nu[m]quam
fore. quis igno
rat ludos funebres
fieri ex romano mo
re defunctis. Cicero
suadet curioni ut a
ludis funebribus in
morte patris absti
neat. Plinius luxu
riam curionis in lu
dis funebribus ad
miratur. Impos
sibile scribendum im
posuisset. Haud
causa est. causam
non dico: quin me
iudice iuste dicar
plecti. Largiter
alibi legitur iugiter
id est perpetim: con
tinuo: multum: p[ro]p[ri]a
p[ro]ducta dicitur
iugis. Oratius. In
gis aquae fons. In
terdius. de die.

Tr. Ne quisquam respondet quando haec aedis pultabit senex
Ph. Nunquid aliud. Tra. clauim mihi haec aedium nunc iam
Iam iube efferi intus: haec ego aedis occludam hinc foris

Ph. In tuam custodiam meq[ue] & meas spes trado tranio
Tr. Pluma haud interest patronus: an cliens propior fiet
Homini cui nulla est in pectore audacia.

Nam cui uis homini uel optumo uel pessumo:
Quamuis de subito facile est facere nequiter.
Clauem cedo atq[ue] abi intro: atq[ue] occlude hostiu[m]:

Ph. Verum id uidendum est id uiri docti est opus
Quae designata sint: & facta nequitia
Nequid ponatur: quamobrem pigeat uiuere

Tr. Tranquille cuncta & tu proueniant sine modo.
Sicut ego efficiam: quae facta hic turbabimus
Profecto ut liqueant omnia & tranquilla sint.
Neq[ue] quicq[ue] nobis pariant ex eo incomodi.

Sed quid tu egrederis? spero iam iam optume
Praeceptis paruisti: Philoco. iussit maximo ope orare ut patre[m]
Aliquo ut absterreris modo ne introiret. Tr. adest

Qui etiam hoc illi dicitur facturum ut ne etiam
Aspicere aedis audeat: capite obuoluto ut fugiat
Summo cum metu. clauim cedo atq[ue] abi hinc intro atq[ue]
Occlude hostium. & ego hinc occludam. iube uenire nunc iam.

Ludos ago hodie uiuo praesenti hic sene faciam.
Quod credo mortuo nunquam fore
Concedam a foribus huc: hinc speculabor procul
Vnde aduenienti sarciniam imponam seni.

Teuopides senex. Tranio seruus:
Abeo neptune gratiam magnam tibi
h. Cu[m] me amisisti a te uix uiuum modo:
Veru[m] si posthac me pede latu[m] modo

Scies imposuisse in undam: haud causa illico e[st]
Quod nunc uoluisti facere quin facias mihi.
Apage apage me nunc iam post hunc diem
Quod crediturus tibi fui: omne credidi

Tr. Aedepol neptune peccauisti largiter:
Qui occasionem hanc amisisti tam bonam

Te. Triennio post aegypto aduenio domum.
Credo expectatus ueniam familiaribus

Tr. Nimio pol ille potuit expectatior
Venire: qui te nunciaret mortuum.

Te. Sed quid hoc occlusa ianua est interdius?
Pultabo: heus ecquis istas aperit fores?

Pultari. scribe. pultaus. **Quem mortalem? subintellige occidi.** **Abscede. scribendū abscedere.** Vos quoque terram. tanquam hoc explamentum esset: & manes quieturi essent: ueluti hic in sepulchris manes furerent: quod faciunt cum honoris tumulus illis non datur. super qua re exemplum tale comperies apud Cæcilium Plinium. erat Athenis spatiosa & capax domus: sed infamis & pestilens: per silentium noctis sonus ferri: & si attenderes acrius: strepitus uinculorum longius primo: deinde proximo reddebatur: mox apparebat Idolon senex macie & squallore confectus: promissa barba: horrenti capillo: crustibus compedes: manibus carthæas gerebat: quæ tenebat: inde habebat: tristis duræque noctes per metum uigilabantur: uigiliam morbus & crescente formidine mors sequebatur: nam interdum quoque quæ abscesse erat imago memorata. Imaginis oculis in hærebatur: longiorque causis timoris rior erat. deserta inde & damnata solitudine domus: totaque illi monstro relicta proferibebatur tamen: si quis eoducere ignarus tanti mali uellet. Venit athenas philo-

Tangere terram.

Tr. Quis homo est: qui nostras ædis accessit prope

Te. Meus seruos hic quidem est tranio: **Tra.** o teuropides

Per salue: saluum te aduenisse gaudeo

Vsq; inualuisti: **Teu.** usque ut uides. **Tra.** factum optime.

Te. Quid uos infant estis: **Tra.** quidum. **Teu.** sic quia

Foris ambulatis: natus nemo in ædibus

Fuat. neque qui recludat: neque qui respondeat

Pultando pedibus pene confregi hæc ambas.

Tr. Eo an tu tetigisti hæc ædes. **Teu.** cur non tangerem?

Quin pultando inquam pene confregi fores.

Tr. Tetigisti: **Teu.** tetigi inquam & pultari. **Tr.** uah. **Teu.** quid est?

Tr. Male hercle factum. **Teu.** quid est negotii? **Tra.** non potest

Dici quod indignum facinus fecisti: & malum:

Te. Quid iam: **Tra.** fuge obsecro atque abscede ab ædibus

Fuge huc. fuge ad me propius. tetigisti in fores?

Te. Quomodo pultare potui. si non tangerem?

Tr. Occidisti hercle. **Teu.** quem mortalem. **Tra.** omnes tuos

Te. Dii te deaque omnis perduxint cum istoc omine

Tr. Metuo te atque istos expiare ut possies.

Te. Quamobrem ut quod subito rem mihi adportas nouam?

Tr. Et heus iube illos illinc: amabo abscede.

Te. Abscedite. **Tra.** ædes ne attingite. tangite

Vos quoque terram. **Teu.** obsecro hercle quin eloquere.

pillo: crustibus compedes: manibus carthæas gerebat: quæ tenebat: inde habebat: tristis duræque noctes per metum uigilabantur: uigiliam morbus & crescente formidine mors sequebatur: nam interdum quoque quæ abscesse erat imago memorata. Imaginis oculis in hærebatur: longiorque causis timoris rior erat. deserta inde & damnata solitudine domus: totaque illi monstro relicta proferibebatur tamen: si quis eoducere ignarus tanti mali uellet. Venit athenas philo-
Iosophus athenodorus: legit titulum: au-
distoque pretio quæ suspecta uilitas: per-
cunctat? omnia do-
cet: ac nihilominus
imo tanto magis eoducit: ubi capit ad-
desperare: iubet
sterni sibi in prima
domus parte: posset
pugillares: stilum: lu-

Exemplum athenodorus

men: suos omnes in interiora dimittit: ipsa ad scribendum animam: oculos: manum infedit: ne uacua mens audita simulacra & inanes sibi metus fingeret: in initioque ubique silentium: deinde concuti ferrum: uincula mouerit: ille non tollere oculos: non remittere stilum: sed affirmare animam: auribusque prætere: tum crebescere fragor: aduentare est: ut limine inuenit intra limen audiri. respicit: uidet agnoscitque narrata sibi effigie. stabat: inuebatque digito similis uocanti. hic contra ut paululum expectaret manu significat: rursusque carnis & stilo incubit. Illa scribentis capiti catentis insonabat: respicit idem rursus quod prius inuenientem & nec moratus: tollit lumen: & sequitur. Ibat illa lento gradu quasi grauis uinculis: postquam reflexit in aream domus: repente dispersa deserit comitem. desertus herbas & folia concepta signum loco ponit. postero die adit magistratus: monet ut illum locum effodi iubeatur. Inueniunt ossa inserta car-
tannis & simplicita: quæ corpus duo terraque putrefactum nuda & exesa reliquerat uinculis. Collecta publice sepeliuntur. domus postea rite conditis manibus caruit. De hac pulueris infectione uerget
Ilius libro æneidos sexto. auctu mihi terram in iuce. Seruius. terræ autem infectio secundum pontificalem ritum poterat fieri: & circa cadaver & circa absentium corpora quibusdam solentibus facris.
De qua infectione credimus marcum tullium ista loquentem intellexisse. & quod nunc communiter in omnibus sepulchris penitus humati dicuntur. Illud erat proprium tamen in iis: quos humus infecta con-
tegeret: eumque morem ius pontificale confirmat. Nam priusquam in eos infecta gleba est tumulatus & humatus est: & gleba uocatur. hæc cicero pensitatus terræ infectionem enarrans: quem morem seruius ignorasse uidetur: quæ enim super iis ait sophia uidentur. & umbra interpretationis. Varro de uita patrum in secundo. Nam si erat uitalis ac sublatus ab obstetrice statuebat in terra: ut auspicaretur

Erron scribit de pulueris infectione.

Humati.

rectus esse dis edu
 galibus pilino & pi
 cumno in ædibus le
 ctus sternebat: auer
 tendi placuli causa
 terram tangebant:
 & in mortuū cōni
 ciebant. uidebatur
 enim illud genus eē
 sepultura. Oratius
 libro primo carmi
 num. quāq̄ festinas
 non est mora lōga:
 licebit inlecto tibi
 puluere curras. hoc
 fiebat cū aliqd̄ abo
 minabile appareret
 Ioānes i apocalypsi
 & qui in mari span
 tur lōge steterūt: &
 clamauerūt. uidētes
 locū incēdii eius di
 cētes. quæ similis ci
 uitati huius magnæ:
 & misere puluere su
 per capita sua & cla
 mauerē stentes & lu
 gētes. Intro de
 tulit. p̄fret codices
 habēt tetulit. Ca
 pitalis. perempto
 ria: mortifera: exitio
 sa. Ille exclamat
 maximū. natus tuus
 exclamat maxima
 uoce. Apuleius ad
 æmulationē plauti
 nam dixit. exclamo
 maximū. Horcus
 noluit. q̄ā biethana
 tus sum & insepult⁹
 nā il centū errāt an
 nos: uoltrantq̄ hæc
 littora c̄scā. In
 sepulcrum. legendū
 insepultum: quāuis
 enim humatus esset
 nō sepult⁹ dici pote
 rat: q̄ā scilicet n̄ iux
 ta sepulcri leges fa
 to sui obitus sepelie
 bat. Sipla. simplex
 un⁹ tū cadauerossi
 biethanati diapōris
 probior tamē & sin
 cerior lectio uidē
 tur: si scribis impia:
 hoc est non plata:
 non expiata furentibus insepulti manibus. Hisce. hi isti: isti timeo ne fabulentur. Fuges. lege su
 gtes: fugies ne inquit etiam.

Tra. Quia septem menses sunt cum in hæc ædes pedem
 Nemo intro detulit: semel ut emigrauimus.
Teu. Eloquere quid ita. Tra. circumspecte dum nunquis est
 Sermone nostrum qui aucupet. Teu. tutum probe
Tra. Circumspecte etiam. Teu. nemo est: loquere nunc iam.
Tra. Capitalis ædis facta est. Teu. quid est: non intelligo.
Tra. Scelus inquam factum est iam diu antiquū & uetus:
 Antiquum id adeo: nos nunc factum inuenimus.
Teu. Quid istic est scelesti aut quis id fecit: cedo
Tra. Hospes necauit hospitem captum manu.
 Iste ut ego opinor: qui has tibi ædes uendidit:
Teu. Necauit. Tra. aurumq̄ ademit hospiti.
 Eumq̄ hic defodit hospitem ibidem in ædib⁹:
Teu. Quapropter id uos factum suspicamini.
Tra. Ego dicam ausculta: ut foris cœnauerat
 Tuus gnatus postq̄ redit a cœna domum
 Abimus omnes cubitum condormiuimus
 Lucernam forte oblitus fueram extinguere
 Atq̄ ille exclamat de repente maximum.
Teu. Quis homo an gnatus meus. Tra. sic tace ausculta modo
 Ait uenisse illum insomnis ad sese mortuum
Teu. Nempe ergo insomnis. Tra. ita sed ausculta modo
 Ait illum hoc pacto sibi dixisse mortuum.
Teu. Insomnis. Tra. mirum qui uigilanti diceret
 Qui ab hinc sexaginta annis occisus foret
 Interdum inepte stultus es. Teu. taceo. Tra. sed ecce quæ illi ait
 Ego transmarinus hospes sum diapontius
 Hic habito. hæc mihi dedita est habitatio
 Nam me in acherontem recipere horcus noluit.
 Quia præmature uita careo. per fidem
 Deceptus sum hospes hic me necauit. isq̄ me
 Defodit in sepulchrum clam ibidem in hisce ædib⁹:
 Scelestus auri causa. nunc tu hinc emigra
 Scelestæ sunt ædes: simpla est habitatio.
 Quæ hic monstra fiunt anno uix possum eloqui
 Secede. Teu. quid obsecro hercle factū est. Tra. cōcrepuit foris
 Hic me percussit. Teu. guttam haud habeo sanguinis
 Viuum me adcerunt ad acheruntem mortui.
 Perii hisce hodie hanc contra dabunt fabulam
 Nimisq̄ formido ne manifesto hic me opprimant
Tra. Quid tute tecum loquere. abscede ab ianua

Capitalis.

Exclamat
maximū.

Simpla.

Non me appellabis. fingit teuropidis uocē tranio fuisse diapōtū mortuū tanquā diapontus mortuus illum uocasset: & supstitiose ueluti qui a mortuo uocatur moriatur. Quid e grege es. exēp la ria prisca. quid ægre est? Expostulare. lamētarie & luctuose accusare est: q̄ pultauit fores. Ope ri caput. quod erat salutare his: q̄ e manibus discedebant: quod retrorsū aspexit orpheus euridicen amissit: tanquā hoc esset aduersus somnia piāmētū. enarrauimus in superioribus affatim religionis interesse uellare caput. Quantū quis. quantū potes. Herculem. alexicacon: depulsorē scilicet

Hercules alexicacos. Locus in plinio.

Fuge obsecro hercle. Teu. quo fugiā? etiam tu fuges?
 Tr: Nihil ego formido pax mihi est cum mortuis.
 Te. Heus tranio. Tra. non me appellabis si sapis
 Nihil ego commertui: neq̄ istas percussi fores.
 Te. Quæso. Tra. quid e grege es. Te. qui te agitat tranio?
 Qui cum istæ loquere. Tr. an quæso tu appellaueras
 Ita me dii amabunt mortuum illum credidi
 Expostulare: quia percussisses fores: sed tu etiam ne astas
 Nec quod dico obtēperas. Te. qd̄ faciā. Tr. caue respexis
 Fuge atq̄ opi caput. Te. cur nō fugis tu? Tr. pax mihi ē cū mor

malorū. scribit Plinius libro septimo natural' histor'æ hippocrati pestilentia depulsorē græcos eisdem honores tribuisse: quos herculli. Tu intellige ob pe sse acerrimū malū fugatā ab hippocrate: id inuataste græcos uti instar alexicaci herculis honores medico hippocrati exhiberent.

Te. Scio quod modo igitur cur tantopere extimueras?
 Tr. Nihil me curassis inquam? ego mihi prouidero
 Tu ut occipisti tantum quantum quis fuge.
 Atq̄ herculem inuocabis. Te. hercules te inuoco?
 Tr. Et ego tibi hodie ut det senex magnum malum
 Proh dii immortales: obsecro uestram fidem.
 Quid ego hodie negotii confeci malum.

Proh di immortales. teuropidis uerba. quid enim & in quo meo delicto deos offendit: ut ita plectar: & a defunctis urgear in fugam.

Amani. Matutinum. Matuta.

Danista. Tranio. Teuropides Senex!
 Celestiozem ego annum locando argēto scenori
 Nunquam ullum uidi quam mihi ann' obtigit.
 A mane ad noctem usq̄ in foro ego diem

A mane ad noctem. Seruius legit a mani modo loquē di prisca. matutinū censet priscaianus libro prio dici a matuta: quæ significat aurorā: uel ut quidā uokoteov. mutauimus. n. in. t. nos latinī in hac uoce alternitatis causa: quam græci ἐναδνηκότε ται uocāt: ut patet in pandus: ne si mā didus dicam? malē sonet alterna. d. in utraq̄ cōtinua syllaba. eiusdem niti cā nō dicim? ab eo qd̄ est māe māumie sed matutic. Pyx uol pes comest. sūt qui pullū scriberī mallūt intelligētes de pullo gallinaceo: cui insi

Locare argenti nemini nummum queo.
 Nunc pol ego perii plane imperpetuū modū.
 Tr. Danista adest qui dedit qui amica est empta
 Manifesta res est: nisi quod occurro prius
 Ne hoc senex resciscat: ibo huic obuiam
 Sed quid nam hic sese tam cito recipit domū.
 Metuo ne de hac re quippiam inaudiuerit
 Accedam atq̄ appellabo: ut q̄ timeo miser
 Nihil est miserius: q̄ animus hominis conscius
 Sicut me habet. uerum ut res hæc sese habet
 Pergam turbare porro. ita hæc res postulat

etiosissima sūt uulpes: cū cōesse pyra sit alienū a uulpib? carniuoris. sed nihil imuto: ut scurriliter hoc tanq̄ rē ridiculā i eludēdo sene ridiculo pnūctauerit tranio: q̄ credebat ē: quæ falsi maxīmā spectem habebāt. Cæterū eo i hāc sniam: ut nō quadrupes animal: sed uulpē: cui additū ē cognomētū anseris itelligat: q̄ iter gutturosa: & igluuosa auitia cōnumerat. Hæc aues græca uoce ab aristotile chæalopces dñr: Vulpāseres theodorus uerit. Plinius græcā dictionē usurpat. Hunc pol ego. hic loq̄ debet tranio. Dedit q̄. dedit argētū: quo amica sit empta. Nisi qd̄ occurro. legēdū. nisi qd̄ occurro.

Vulpanseres

Vnde his. uetus
 lecto. unde is: pro
 unde uenis. Mi
 sero mihi. clā sene
 lamentā hīs. Cū
 ea una. codices anti
 qui cum eo una .
 Perpetuo. dicit clā
 sene. Negat quā
 do cogitas. tranio
 nis uerba. nimirū ne
 gare hoc tibi iudicē
 quoniam cogis eum
 p tuo libito loqui.
 sed legēdum ē rogi
 tas. Scelestus. sēte
 tia aureola. utloso
 inquit perinde ut
 ego sum dei omnes
 aduersantur: & eū
 opprimere conten
 dunt. De his in
 micis. lege deis in
 micis: aduersantib9
 scelestis deis oibus.
 Negocium. mo
 lestia. Mi saturi
 tes lego. mi saturi
 tas. Appellat suam
 saturitatem danti
 stam: quoniam scilicet
 eius argento sa
 ginabat. Mi scemi
 neo. sexui casu salu
 tatiuo fuit. Ira usur
 pat apuleius ut di
 cat mi photis: pro
 mea photis: & hiero
 nymus mi paulina
 pro mea. Pilum
 infecisti. tragulam
 in me adornasti.
 Mutillis. rases
 hac uerborum sm
 pedimēta. Ope
 ram summam. ope
 ram in summā: con
 teram tēpus. Ne
 tu abi modo: lege:
 nā tu abi modo.
 Euge strenue. tra
 nionis uerba sunt.
 Me ut puto. da
 nista loquitur.

Mi photis P
 mea.

Vnde his. Te. conueni illum unde hāce aedes emeram.
 Tr. Num quid dixisti de illo quod dixi tibi?
 Te. Dixi hercle uero omnia. Tra. hei misero mihi
 Etiam fatetur de hospite. Te. immo pernegat:
 Tr. Cape hercle obsecro cum ea una iudicem.
 Sed eum uideto ut capias: qui credat mihi.
 Tam facile uincēs: q̄ pirum uolpes comest.
 Metuo ne technā meā perpetuo perierint
 Te. Quid tu te tecum. Tra. nihil enim sed dic mihi
 Dixisti quāso. Te. dixi inquam ordine omnia.
 Tr. Etiam fatetur de hospite. Te. immo pernegat
 Negat quando cogitas. Te. dicam si confessus sit
 Quid nūc faciundū cēsēs. Tra. egon qd cēsēam.
 Cape obsecro hercle cum eo una iudicem
 Sed eum uideto ut capias qui credat mihi
 Tam facile uincēs q̄ pirum uulpes comest.
 Da. Sed philolachetis seruum eccum tranium.
 Qui mihi neq; scēnus neq; sortem argenti dānūt.
 Quo te agis. Tr. nequoq; abeo nā ego sum miser
 Scelestus natus est de his inimicis omnibus
 Iam illo præsente adibit nā ego sum miser
 Ita & hinc & illinc mihi exhibent negocium
 Sed occupabo adire. Da. hic ad me it saluus sum
 Spes ē de argento hilar' est. Tra. frustra est homo
 Saluere iubeo te mi saturites bene.
 Da. Salue & tu: quid de argento. Ti. abisis belua
 Continuo adueniens pilum iniecisti mihi.
 Da. Hic homo inanis est. Tra. hic hō est certe ariolus.
 Da. Quid tu istas mutiscis trichas: qn quiduis cedo.
 Da. Vbi philolaches est. Tra. nunq̄ potuisti mihi
 Magis opportunus aduenire q̄ nunc aduenis.
 Da. Quid est. T. concede huc. Da. quin mihi argentum redditur?
 Tr. Scio te bonā esse uoce: ne clama. Da. ego hercle uero clamabo.
 Tr. Ahah morem mihi gere. Da. quid tibi morem ego uis geram.
 Tr. Abi quāso hīc domū. Da. abeā. Tra. redito huc circiter meridiē
 Da. Reddet ne igitur scēnus. Tr. reddet: nūc abi. Da. quid ego huc
 Recursam aut operam summam: aut conteram
 Quid si hic manebo potius ad meridiem.
 Tr. Immo abi domum uerum crede dico: abi modo.
 Da. Quin uos mihi scēnus date: quod hic negaminis.
 Tr. Tu hercle: ne tu abi modo: ausculta mihi.
 Da. Iam hercle ego illum nominabo. Te. euge strenue
 Beatus uero es nunc quum clamas me ut puto.

Extentatū. extente proclamātū: & magno exercitissimæ uocis tendore quiritatū. Agas quod Extentatū.
 In manu. lego habeas quod in manu. accipe inquit argentū quod habet: & quod accipit in presentia
 potest. Nec erit quidē. Iocus ambiguus. nihil inqt erit qd debeat philolaches: qui oīa absumpsit.

Da. Multos me hoc pacto iam dies frustramini.
 Molestus si sum reddite argentum: abiero.

Tr. Responsiones omnes hoc uerbo eripit.

Sortem accipe. Da. imo sœnus: id primū uolo

Tr. Quid tu hominum omnium deterrime
 Venisti huc extentatum agas quod in manu ē:
 Non dat non debet. Da. non debet. Tra. nec erit quidem
 Ferre hoc potes an quod abeat foras

Urbem exul hic causa tui qui sortem potius dare licebit.

Da. Quin nō peto? Tr. fuge: optume eccū aediū domin⁹ foras
 Simo progreditur ipsus huc concessero. dum mi senatum
 Cōsiliū in cor cōuoco. tū accedā huc quādo qd agā inuenero:

Simo senex. Tranio seruus.

Si. Elius anno hoc mihi non fuit domi:

m Nequid esca una meruerit magis.

Prandium uxor mihi per bonum dedit.

Nunc dormitum iubet me ire: minime.

Nam mihi forte uisum in loco fuit

Melius quam prandium quod solum dedit.

Voluit in cubiculum abducere: eamus:

Non bonus somnus est de prandio. apage:

Clanculum ex ædibus me edidi foras

Tota turget mihi uxor scio nunc domi.

Tr. Res parata est mala in uesperum huic seni:

Nam & cœnandum: & cubandū: si intrabit: male!

Si. Quod magis cogito cum meo animo:

Si quis dotatam uxorem habet: male

Neminem sollicitat sopor: ire dormitum

Odio est tu: exequi certa res est: ut abeam

Potius hinc ad forum: quam domi cubem!

Atq; pol nescio. ut moribus scient

Vestræ hæ. sat scio quam me habeat male

Peius post hac fore quam fuit mihi.

Tr. Abitus tuus tibi senex fecerit male

Nil erit: quod deorum nullum accusites

Te ipse iure optimo merito incuses. licet.

Tempus nunc est senem hunc alloqui me

Hoc habet: repperi qui senem ducerem

Quo dolo a me dolorem procul pellerem:

Accedam: di te ament plurimum simo.

Urbē exul. phi
 lolaches ne exul re/
 linquet urbē causa
 tua: cum argentum
 nō habeat: qui uer/
 tere solum baias: &
 ad hostia currunt.

Qui sortē. lege
 gn. Danista loquitur.
 atqui si uertere solū
 negat philolaches
 sortē det nec sœnus
 accipe tētabo. Me
 ruerit. nec aliqs dies
 fuit: quo magis me
 sibi meruerit hoc ē
 demeruerit: & cōci/
 liauerit uxor. Mi
 nie. subitellige ibo.

Eam⁹. uxoris ex
 hortatio. Nō bo An meridiā
 nus sōn⁹ de pradio. dum.

scribit tranquillus au
 gustū solitū rarēter
 meriditari. Seneca
 cēset somnū de prā
 dio non esse p̄funde
 capessendū. se quan
 doq; dormire ita ut
 dormiat se tñ dor/
 mire n̄ credat. Cor
 nelii⁹ celsus. ex his igitur:
 qui bene conco
 xit: mane tuto sur
 get. qui parum quie
 scere debet: & si ma
 ne surgendi necessi
 tas fuerit redormif.
 Qui nō cōcoxit ex
 toto q̄scere debet
 lōgis dieb⁹ meridia
 ri potius ante cibū:
 sin min⁹ post eum.

Qd magis cogi
 to. legēdū. quo ma
 gis cogito. Nemi
 nem sollicitat. i exē
 plarib⁹ atq; hoīem
 sollicitat. In hāc sen
 tētā iuuenal. minie
 dormif i illo: tū gra
 uis illa utro: tunc or
 ba tigride pelor: &
 q̄ subsequē. Odio
 es tu. i priscis exē
 plaribus. odio est.
 Mortib⁹ sciēt. lege

Amystis poculum.

morib9 sient. Ducerem deciperē. fraudarem. A meridie amisti cero. Tu dispunge inter neci
ne hęc portenta uerborum: & ita lege amisti gerro: & subintelliges potasti: ut ponatur eadem regula
rimū. Quis ignorat gerras nugas siculo iurgio & cauillo uocatas: & gerronem plauto nugonem:
congerronem connugonē pariter. Amystis ut quidā aiunt potio quādā est apud thracas. Alii poculi
speciem esse aiunt: eo quod necesse sit uno ductu potionē haurire. Oratius libro carminū. primo: bas
sum threicia uincat
amystide. Illi qui
hoc poculo bibebāt
enormi & capacissi
mo necessum erat
oculis conuere.

Sidonius apollina
ris. ecce quoties ibi
libuerit pateris ca
pacioribus hilarare
cōiuiū nisi quod i
ter scyphos & amyf
tidas tuas legas. lu
cian9. οὐεν τοι ιπ
υολεβησ υπερωα
φλαζων δε κεφα ε
λην ηδ ιν επετρεβ
πε τουσ ανθρακα σ
επινομ ενδε αμυσ
τ 1. Sic enim ut plau
t9 amysti dixit lucia
nus i alexiphane. a
meridie amysti ger
ro ita expone meri
dianā potionem o
gerro exhausisti: ut
in merenda tantam
potionē exhausisse
seruū sit detestabile
& abominabile. a
meridie merēda de
flectitur gustulum:
quod in meridie ca
pitur. Calphurnius
in buccolico ludi
cro hoc uerbo usus
est. Verum ubi de
cluis iam nona te
pescere sole icipiet:
sera q; uidebitur ho
ra merēda. Ab hac
uoce merendarit di
cūtur. Seneca libro
sexto controuersia
rum. ostende nobis
captiuos. Iulius bas
sus dixerat. ostende
nobis merendarios
tuos. Labienus commodus uidebatur dixisse. ostende nobis alumnos tuos.

Merenda.

Merendarit.

Musci cōui
uales.
Electilis.

Si. Saluos sis tranio? Tra. ut uales. Si. non male
Quid agis? Tra. hominem optimum teneo. Si. amice facis.
Cum me laudas? Tra. decet certe. Si. hercle te ego
Haud bonum teneo seruum. eia mastigia
A meridie amisti cero quid nunc mox.
Tr. Quid est? Si. quid solet fieri hic. Tra. quid id est? Si. loquar
Si decet morem geras: uita q̄ sit breuis simul cogita quidem.
Tr. Hem uix tandem percepi super his rebus nostris te loqui.
Si. Musice hercle agitis atatem ita ut uos decet
Vino & uictu: piscatu probo electili
Vitam colitis. Tra. immo uita ante hac erat
Nunc nobis communia hęc exciderunt.
Si. Qui dum? Tra. ita oppido occidimus omnes simo.
Si. Non taces prospere uobis cuncta usq; adhuc processerūt.
Tr. Ita ut dicis facta haud nego. nos profecto probe
Ut uoluimus. uiximus: sed simo ita nunc uentus nauē deseruit.
Si. Quid ē quomodo pessumo; quæ nec subducta erat tuto i terra:
Tr. Hei. Si. quid est? Tra. me miserū occidi. Si. qui. Tr. quia
Venit nauis nostræ naui quæ frangat ratem.
Si. Velim ut tu uelles tranio. sed quid est negocii? Tr. eloquat
Herus peregre uenit. Si tuus ne. Tr. cor tenditur
Inde ferit iterum: postea hem obsecro: ne iudicium
Hero facias meo. Si. e me ne quidem metuas: nihil fiet.
Tr. Patrone salue. Si. nihil moror mihi istiusmodi clientis.
Tr. Nunc hoc quod ad te noster me misit senex.
Si. Hoc mihi responde primum: quod ego te rogo
Iam de istis rebus noster quid sensit senex.
Tr. Nihil quicquam. Si. nunquid increpauit filium.
Tr. Tam liquidum est q̄ liquida esse tempestas solet.
Nunc te orare iussit opere maximo:
Ut sibi liceret inspicere halce ædis tuas

Quid nunc mox?
Musice. delicate: genaliter: Musicos enim genaliter & adipate uiuere notius
est q̄ testimonio egeat anima enim & corpus quoq; cantilena uegetantur: ut facilius concoquant:
ut cuppediosi sint impensius. Electili. selecto: probo: delicato. Pessumo. lego pessume hoc sen
su. nauis quæ uidebatur in pulutnum portus esse subducta pessume perit. Venit nauis. teuropl
des scilicet. Nihil fiet. scribe sciet. Noster quid sensit. lege uester quid sensit.

Gynecei, andron & andronitis domiciliū utroq. Gyneceum & gynecoitis fāmīnag. loc⁹ γυνή
 græce fāmīna uocat: unde græcis philogynia uocat: quæ latinis mulierofitas hoc est amor nimius in
 fāmīnas. philogynon mulierarium. excludit uegetus milites libro primo: qui inter gynecea uersati
 sunt. Omnesq; qui aliquid tractasse uidentur ad gynecea pertinentes longe arbitror pellendos a
 castris. De gyneceo meminit & uirrius Macrobius libro primo saturnalium. Bona dea apud græ
 cos θεος γυναικεια dicitur: quam uarro filiam fauni tradit adeo pudicam ut extra γυναικοπιτην
 nunquā sit egressa.

Si. Non sunt uenales. Tr. scio equidem istuc: sed senex
 Gyneceum ædificare uolt hic in suis: & balneas

Et ambulacrum & porticum. Si. quid consomniauit?
 Tr. Ego dicam tibi. dare uolt uxorem filio quantum potest
 Ad eam rem facere uolt nouum gyneceum.

Nam sibi laudasse ait architectorem
 Nescio quem. ædificatas has sane bene
 Nunc hinc exemplum capere uolt. nisi tu ne uis:

Si. Nam ille malo quidem ab opere exemplum petit
 Quia hic esse æstatē per bonam subdiu sol perpetū diem.
 Immo edepol uero cum usquequaq; umbra est
 Tamen sol semper hic est. usq; a mane ad uesperum

Quasi flagitator adstat usq; ad hostium:
 Nec mihi umbra usquam est: nisi in puteo quæpiam est

Tr. Quid sarinatis ecqua est: si umbram nō habes

ficii gyneconitis appellatur. Androna similiter utriusq; aulam uocitamus: de qua idem pollio. Inter
 duo autem peristyla itinera sunt: quæ Mesaule dicuntur: qui inter duas aulas media interposita: no
 stri autem eas andronas appellant. sed hoc ualde mirandum: nec enim græce nec latine potest id cō
 uenire. Græci enim andronas appellant oecos: ea conuiuia utriusq; solent esse quod ideo mulieres
 non accedant. Quantum potest. quantum possibile est. subintelligit festinat. Architectorē.
 in codicibus antiquis legitur architectonem: qua uoce utitur & Seruius: artem quoq; uocans archi
 tectonicam: expostulat hic locus ut nōnulla super architecto tradamus. Architecti est scientia pluri
 bus disciplinis: & uariis eruditionibus ornata: cuius iudicio probantur: quæ a cæteris artibus perfici
 untur opera. ea nascitur ex fabrica & ratiocinatione. Fabrica est continuata ac trita usus meditatio:
 quæ manibus perficitur: & materia uniuscuiusq; generis opus est ad propositum deformationis. Ra
 tiocinatio autem est: quæ res fabricatas sollertia ac ratione proportionis demonstrare: atq; explica
 re potest. Itaq; architecti qui sine litteris contenderant: ut manibus essent exercitati: non potuerunt
 efficere ut haberent pro laboribus autoritatem. Qui autem ratiocinationibus & litteris solis confisi
 fuerunt: umbram non rem persequi uidentur. At qui utrunq; perdidicerunt uti omnibus armis or
 nati citius cum autoritate: quod fuit propositum sunt assequuti. Itaq; eum & ingeniosum esse oportet
 & ad disciplinam docilem. neq; enim ingenium sine disciplina: aut disciplina sine ingenio. perfectū
 artificem potest efficere: & ut litteratus sit: peritus graphidos. eruditus geometria & optices nō igna
 rus: instructus arithmetica: historias complures nouerit. philosophos diligenter audiuerit: Musicam
 sciuerit: medicinæ non sit ignarus. Responso iuriscōsultorum nouerit. Astrologiam cæliq; ratios
 cognitatas habeat. Subdiu. ueluti in subdiali ambulatione: quæ græcis hypethra dicitur: dicimus
 subdiu: ueluti diu & interdiu. Plinius libro decimo quarto naturalis historiae. una uitis romæ in iulæ
 porticibus subdiales ambulationes opacat. Idem libro trigesimo quinto. Idemq; subdialibus marti
 mas urbes pingere substituit blandissimo aspectu minimoq; impendit sunt subdialibus contraria:
 quæ uocantur subtegulanea: de quibus hæc Plinius pauimenta credo primum facta: quæ nunc uo
 camus barbarica: atq; subtegulanea. subdialia græci uocant hypethra: operta. hypostega: & cataste
 ga: siue stegasta ut est apud iulium pollucem. sunt & hypethra ambulationes: quas nostri xysta di
 cunt: græci paradromidas. Si δὲ græci Iouem uocant unde subdio dicimus pro eo quod est sub io
 ue. Sunt apud arhenenses dialia maxima dies festus: quæ iouis milichii uocantur extra urbem: ubi
 totius Populi conuentu pleriq; non ueras uictimas immolant. sed cōmode assimilatas. Autor est thu
 cydides libro primo. Quasi flagitator. iugis & continuus: ueluti qui pecuniam flagitat & petit.
 Si umbrā. alludit ad umbrā: quæ notū significatū habet: & p eā uocē nata i terra umbra notat: Umbra.

Andron
 Gyneceum
 Philogynia
 mulierofitas

nunquā sit egressa.
 Gellius. molossum
 Alexandrū cum in
 italiam transiret di
 xisse accepimus se q
 dem ad romāos ire
 quasi in andronite:
 macedonē isse ad p
 las quasi in gyneco
 niten. Vitruui⁹ pol
 lio libro architecto
 nica sexto. in pro
 stadiis aut dextra ac
 sinistra cubacula sūt
 collocata: quorum
 unum thalamus: al
 terum amphithala
 mus dicitur. Circū
 autē i porticibus tri
 clinia quotidiana:
 cubilia: etiam cellæ
 familiaricæ cōstitū
 untur. hæc pars ad i

Thalamus.
 Amphithala
 mus.

Mesaule.

Oecos.

Architector.

Architecto
 nica.

Fabrica.

Ratiocinatio.

Subdiu.

Subdialis hy
 pethra.

Subtegula
 nea.

Hypostega.

Catastega.

Stegasta.

xysta. para
 dromides.

Dialia.

Umbra.

Alexander.
Mors aristot
tilis.
Strygos idor.
Locus curtii
emaculatus.
Callisthenis
mors.

& alludit ad patriā suā. Fuit enim sarinas: de sarina & umbris in principio diximus. At tamen
tranto loquitur. Inspiciat. simonis uerba. Eon. eo ne? Alexandrū. tranto loquitur. hie re
gum omnīū scēlicissimus fuit: quos ex rebus actis & auctis nomē magni est inditum. oblit fraude arti
stotilis praeceptoris: epota aqua: quae στρυγος υδωρ uocatur: quae tantum seruabatur in ungula mul
lina. Tu mendū remoue ex nono curtii: in quo ita legitur. Vim autem uenenis: quod in macedonia
gignitur tale esse constat: ut ferrum quoq; exurat. Ungula iumentis duntaxat patiens esse constat. su
cistigem appellant

fontem: ex quo pesti
ferum uirus emanat
Tu scribe στρυγος
υδωρ. Inclauit enī
aristotilē ad interi
tum alumni: quod
callisthenem nepor
tem peremit inclu
sum in cauea: auri
bus abscissis in mo
dum serae: de quo ni
mirum intelexit ouid
ius: & si aliter domi
tius sentiat in sibi.

Se: Molestus ne sis: hae sunt sicut praedico.

At tamen inspiciere uolt. inspiciat si lubet

Si quid erit quod illi placeat: de exemplo meo

Ipsē aedificato. Tra. eon uoco huc hominem: Si. uoca.

Alexandrum magnum atq; agathoclem aiunt maxumas

Duo res gessisse. qd mihi fiet tertio q sol^o facio faciora imortalia:

Vehit clitellas: uehit hic autem alter senex.

Nouum mihi questum institui: non malum

Nam muliones mulos clitellarios habent.

Locus ouidii

Inclususq; necem cauea patris: ut ille

Non profectura conditor historiae.

Duxerat enim callisthenem alexander: ut rerum suarū historiā scriberet: quam luculenter Ouidius
non profecturam uocat: quoniam nihil historia suo scriptori profecit. huius historiae meminuit plutar
chus. Curtius quidē tortum crudeliter callisthenem refert: subtrahit tamen caueam illam: in qua con
clusus instar belluae circūferebatur. Ab obitu alexandri scribunt historici eius cadauer redoluisse: nō
ut cetera caduera tetrum. sed suauissimum odorem. Vna temulentia decolorauit gesta alexandri
magnifica: qua externatus & bacchabundus non minus hostibus q̄ amicis timendus erat. oblit sine
successore: seu quod nullus illi par repperiri possit: seu illi: qui optimus esset regnum relinquens. pel
laeus fuit alexander: urbs ē enī pella macedoniae. Iuuenal. Vnus pellaō iuueni nō sufficit orbis. Mos pecu
liaris ē macedonū reos malefactorū saxis obruere: unde iducor ut ira apud ouidii legā i libello de nuce
Obruere ipsa solet manifestos pella nocentes.

Publica cum lentam non capit ira moram.

Enim ante editionē nostram legebatur poena non pella. Curtius libro quinto. Omnes ergo a Niço
macho nominatos more patrio dato signo saxis obruerunt. Similis necandi reum crudelitas erat fre
quens apud thracas: qui sagittis noxū conficiebant: θρακες οφκί α ουκ εως σταυραι prouerbialiter
dicitur: latine sic. Thraces iuramenta nesciunt. Meminit huius menander in primo. legitur qd in thra
cia terra senē per pectus iaculant: inde aolis frequens aenigma. Thraces iuramenta nesciūt. Aga
thoclem. hic fuit syracusarū tyrannus: qui ex paupertate uenit ad tyrānidis fastigium. Ceterū quod erat
oriundus patre figulo semp mensis adhibuit sigillina uasa: quod his Ausonius graphice describit.

Fama est fictilibus canasse agathoclea regem

Atq; abacum samio saepe onerasse luto:

Fereula gemmatis cum poneret aurea uasis

Et misceret opes: pauperemq; simul.

Quarenti causam respondit rex ego qui sum

Sicaniae figulo sum genitore latus.

Hic urbem syracusas oppugnante classe carthaginensi exiit ex patria: & in africam penitissimā teten
dit: populatusq; africam coegit carthaginenses e sicilia bellū auferre. Vehit clitellas. hic aut inqt
senex clitellas uehit. Clitellae sunt ephippia: quae imponunt iumento dossuario: quod dosso scilicet one
ra fert: hoc est do: so: unde clitellariū asinum uocitamus clitellas ferentem. propriū est iumentorū &
onerariorū animalū clitellas uehere: unde prouerbialiter in eos: qui cuius rei nō sunt idonei cetero
dixit: hoc est quod aiunt boui clitellas. Quintilianus libro quinto: Eluduntur ut a cicerone triarius.
Nam cum scauri columnas per urbem plaustris uectas esse dixit. ego porro inquit quia albanas ha
beo columnas clitellis eas apportauī. Quintilianus libro qnto. nostrorū qdā nō sane recepto i usum
noie apologationē: cui cōsine est παροισια gen^o illud: quod ē sabella breuior: & p allegoriā accipit.
nos nostrū inqt onus uos clitellas. Vehit hic alter. uehit hic alter senex: cui nomē inditū simoni:
quē eludo fingēs senē teuroptidē ex archetypo suarū aetū uelle assumere suarū faciē. Clitellarios.
dossuarios: quos onero pro nutu meo. Clitellam uulgus lingua uernacula baston appellat: non in sci
te fortassis: ut pote: quae παπα το βουτ αζειν hoc est a portando deflectatur.

Clitellae.
Dossuarius.
Dossium pro
dorso.
Clitellarius.
Locus cicero
nis.
Boui clitellae

Ego habeo homines clitellarios: magni
Sunt oneris: quicquid imponas uehunt.

Tranio seruus Teuropides. Simo. senes duo.

Tr: Vnc ausculto. an colloquar: congregiar

n Heus teuropides. Te. hem quis me nominat.

Tr: Hero seruus multū suo: quo me miseris: affero: om
ne impetratum

Te. Quid illic obsecro tam diu destitisti?

Tr. Seni non ocium erat: id sum opperitus.

Te. Antiquum obtines hoc tuum: tardus ut sis

Tr. Heus tu si uoles uerbum hoc cogitare:
Simul flare sorbereq: haud factu facile est.

Ego hic esse: illic simul & haud potui.

Te. Quid nunc? Tr. uise specta tuo arbitratu.

Te. Age. duc me: non moror: subsequor te.

Tr. Senex ipse ante hostium eccum opperitur.

Sed mœstus est: se hasce uendidisse. Te. quid tandem?

Tr. Orat ut suadeam philolacheti. ut istas remittat sibi:

Te. Haud opinor: sibi quisquam iure metuit
Si male emptæ forent: nobis istas redhibere haud placeret.

Lucri quicquid est: id domum trahere oportet.

Tr. Latius demum est operepretium iuisse

Recte edepol mones. Si. eho. istum puer circumduce hasce
ædis: & conclauia

Nam egomet ductarē: nisi mihi esset ad forum negocium

Te. Apage istum a me nihil moror ductarier quicquid est.

Si. Perductet quispiam ædes dico. Te. ego intro eo igitur

Sine perductore. Si. ilicet. Te. ibo intro igitur.

Tr. Mane sis uideā ne canis. Te. age dū uide ē? Si. abi. Te canis ē

Abi dierecta. Tr. ē. Si. abi hinc in malam crucē: at etiā restas.

Te. Est. Si. abi hinc: nihil pericli est. age tam placida est

Quam foeta: qua uisere intro audacter licet.

Ego eo hinc ad forum. Tr. fecisti cōmode bene ambula.

Te. Tranio age canem istam a foribus abducat face

Et si nō metuēda ē. Tr. quin tu istā aspice. ut placide accubat:

Nisi molestum inuideri te: atq: ignauum iam ut lubet.

Te. Sequere hac me igitur. Tr. equidem haud ulque ab ædibus ab
scedam tuis.

Danista. Tranio. Teuropides. Simo.

Da: Erui qui cum culpa carent: tum malum metuūt

f Hi solent esse heris utibiles: nā qui nihil metuūt

Postq̄ sunt malū meriti: stulta sibi expetūt consilia

Exercēt sese ad cursuram: fugiunt: sed hi si reprehensi sunt

Magni sūt one
ris. capaces sunt &
idonei ad magnum
onus ferendū: por
tare possunt onera
enormia. Hero
seruus. hęc series co
dicis. Tranio mul
tum seruus hoc est
qui ex animi senten
tia seruit suo. hero
affero omne impe
tratū circa domū
simonis quo me mi
seras. Destitisti.
detentus: cōmora
tus es. Operitus.
expectauit. Re. Rhedhibere
dhbere. in pompeii
Sinceris exemplari
bus ita legitur. Re
dhiberi tum id pro
prie dicitur: quod
redditum est impro
batūq: & qui dedit
rursus coactus est
habere: id quod an
te habuit. Latius
demum. scribendū
satis domū. Du
ctarier. duct. alludit
enim ad oscenam si
gnificationē: quod
ductar significat ut
rilla attrētare. Si
ne perductor. Item
Inuult significatum
pudendum. perdu
ctare lenocinari ē:
perductor leno uo
catur. Quā foeta
senē deludit q̄maxi
me: canes enī foetæ
esse asperrimæ con
sueuerunt. Inuul
deri te. sensus est. ni
si molestum est te in
uisere ædes: & igna
uū id est nī uel igna
uus ociari potes tū
more procul ingre
di. Mallim tamen le
gere non inuideri
sed inuidere. Signi
ficat enim ut supe
rius diximus inuide
re ualde uidere.

Inuidere.

Danista
Foenerator
Foenerator.

Faciunt a malo peculio. faciunt in malum peculium hoc est in malum suum lucrum. hic loquitur danista seruus: qui meridie iussu domini addit philolachen ut a tranionis hora conducta non mo- retur tempestiuitatem indispiscendae sortis. Danista uox graeca est: latine fanerator dicitur. Ambro- sius libro septimo hexaemeron huic uoci comparatiuum dat: quod est foenerator in haec uerba. quomo- do irrationabile uel iniustum est si permisit nostrum materiale tentari quadam trepidatione fragili- tatis humanae: ut foenerator postea gratia per poenitentiam delictorum in hominis rediret affectu.

Quod neque-
unt augēt. serui aut
qui non sunt heris
uribiles dum debe-
rent augere peculium:
augēt quod de-
terrimum est: uicta
scilicet & deterris
mas fallactas. Adde
quod legi potest nō
quod nequeunt sed
quod nequam ē au-
gent: accumulānt il-
li uitium: quod ne-
quissimum est & sce-
lestissimum. siue ira
ordina. serui augēt
māliū quod pro quo-
niam nequeunt au-
gere peculium. Ex

Faciunt a malo peculio: quod nequeunt augere ex paulis
Mihī in pectore consilii mala rem prius

Quam ut meum.

Vt adhuc mihi fuit corium: esse oportet

Sincerum: atque ut uetem uerberare.

Si huic imperabo. prope tectum habebō malum

Cum impluit ceteros ne impluat mihi.

Nam ut serui uolunt esse herum: ita solet

Boni improbi sunt. malus fuit. nam nunc domi

Nostrae tot pessimi uiuunt peculii sui prodigi

Plagigeruli: ubi aduersum: ut eant uocantur

Hero: nō eo: molestus nescis: scio quo pperas. gestis

Aliquo iam hercle ire uis mula foras pastum.

Exsyncerastū
Syncerastū.

Medullitum.

Coriū pellis
differunt.

In propria pel-
le quiescere.

fillum mihi in pectore consilii. Tenenter inquit & steriliter sapio. sed hoc unum noui agendum esse in-
genue: officiose: & ex professo seruum. his in codicibus integris ista continuantur. sed illud est. malā
rem potius cauebo q̄ ut meum corium exsincerastum cernam. Sed illud est. illud tamen mihi sta-
tum: decretorium: & statutum est. Exsincerastum. sensus hic est. potius obsequenter hero meo in-
seruiam q̄ corium degatur e tergo meo: & carne: quam t̄git spoliatum detrahatur a corpore. Exsyn-
cerastum interpretare emedullatū: exenteratum: paulo inferius ludit in sincero & exsyncerasto: ut ad-
huc mihi fuit corium esse oportet sincerū. Varronis uerba sunt haec libro tertio de lingua latina. plau-
tus in phagone. honos syncerasto perit: pernis: glandio. Syncerastū est omne medullitū antiquo uoca-
bulo graeco: uarro sane medullitū medullosum nuncupauit. In persa introduci seruus: cui nomen est
syncerastus: qui se emedullari & excruciarī timens ait: timeo ne ex syncerasto siam exsyncerastus. Cor-
rium & pellem differre uolunt ut hoc addam. belluinorū est corium: pellis hoīum & tenuior. Attribuit
corium seruis: quod coriū tergum callosum est: & in belluinam duriciem lapideum. est id prouerbiū
apud oratium libro primo sermonū: quoniam in propria nō pelle quiescem: sumpta paramia in eos
qui suae mediocritatis obliui maīora se ipsis appetunt: quos nō contineri intra pelliculam dicimus: &
hoc inde sumptū est quod ductores in pellibus dormitent: cuius rei & lucilius testis est cū dicit. proh.
mihi lectum imposuisti: quae pedem pellibus habes: & plautus cum de anu ebria tocaretur ait: in pellis
periculum protenditur. Nam ut serui. legendū est. Nam ut heri uolunt esse serui: ita fiet: sit inq̄
seruus talis conditionis: quo placeat hero suo. Boni improbi. corrige ex ueteri lectione. bonis cū
probi sint: malis sint mali. Cum bonis dominis inquit sint improbi: malorum sese accommodent ingenio.

Peculi sui prodigi. tergum suum contemnentēs: in quo thesauros omnis habet: flauissas & omni-
genus peculii ipse seruus. expeculiatī serui uocantur oī peculio spoliati. Plagigeruli. plagipatides:
mastygiae: uerberū patētissimi. Vbi aduersum. ubi uocantur ut eant aduersum hero: hoc ē suo dño
sibi occurrāt: tū ignauissime tergauerant. Nō eo. uerba seruorū iperitū herile detrectantū. Mo-
lestus nescis. scribo. molestus nescis. Ire uis mula. interpretantur nōnulli sic. aliquo uisre cibatum: ut
mula ad pastionem. apostrophā facit seruus danista ad seruū quosum: cui potius complacitū sit ire so-
ras ad saginandum conuiualibus epulis uentrē q̄ domino aduersum ire. In priscis exemplaribus scri-
ptum est mule: quod contumeliosum: nomē est uel autore catullo: nec sine causa. Multi enim calcitrosi
& retracti esse consueuerunt. Catulli uerba subscripti.
Mulle nihil sentis. si nostri oblita taceret

Mullus.

Cur spurius
Mullus.
Mullionicus

Sana esset: quod nunc garrat & obloquitur.
Nec obstat quosdā credere nullū nomen esse propriū apud catullū: uulgo Bonontēses nullū nothū
uocāt nec illepide: si quidem nulli animalia bigenera sunt: hoc est ex diuerso sexu procreata: pariter
spurius ex separi matrimonio: & legibus pōtificiis dispari cōueniētia. A mullo fit mullionicus autore

prisciano libro primo. A cicerone in oratione pro festo penula mullonica nuncupatur. Bene merens hoc pretium. seruis inquit: qui de domino bene meretur hoc pretium habet: quod scilicet laudatur & extollitur a domino. Unde auscultauit foras. alibi legitur: inde exiit foras: cum inquit hæc mecum recogito meritis præmia tribui: pœnas fontibus: continuo ut aduersum dominum eam egredior foribus. Dii crastini. pro die crastino. dies in patrio casu dii facit: & nonnulli ita loqui maronem uolunt. libra dii: sopniq; pares ubi fecerit horas. & in casu sexto referuat eundem exitum. sicuti

Dii crastini
p die crastino

Bene merens hoc precium. unde auscultauit foras.
Solutus nunc eo aduersum hero ex plurimis seruis.
Hoc dii crastini cum herus rescuerit mane
Castigabit eos bubulis exuuiis
Postremo minori spero tergum illorum q̄ meum?
Misericordias tandem habere hominem oportet
Morare hercle facis. subsequere fiat
Do tibi ego operã senex illic est. Tr. hē tibi adduxi hoīem.
Si. Saluum te aduenisse peregre gaudeo teuropides.
Te. Dii te ament. Si. inspicere ædis te has uelle aiebat mihi:

dicitur die pristini
Ita & proximi. Marcellus proximi idest proximo. Cato contra furium. Die proximi hoc dicit. sed ea declinatōe a ueteribus & crastini & pristini dictum. Die quarto & die quinto: quod græci εἰς τῆς τὰρτην καὶ περὶ τῆν. idest in quartam: & quintam dicunt: ab eruditis nunc quoq; dici audio: & qui aliter dicit pro

rudī atq; indocto despicitur. sed. M. Tullii ætate ac supra eam: non opinor ita dixerunt. die quinte enim & die quinti: pro aduerbio copulate dictum est: & secunda in eo syllaba correpta. Diuus etiam augustus memoriarum ueterum exuentissimus: linguæ latinæ non nescius: munditiarum patris sui in sermonibus sectator: in epistolis plurifariam significatione ista dierum non aliter usus est. Ius autem erit perpetuæ ueterum consuetudinis demonstrandæ gratia uerba sollempnia prætoris ponere: quibus more maiorum fertas concipere solet: quæ appellantur compitalia. ea uerba hæc sunt. Die noni populo romano quiritibus compitalia erunt: quando concepta fuerint nefas. Die noni prætor dicit non die nono. Neq; prætor solum: sed pleraq; omnis uetustas sic loquuta est. Venit ecce illius uerus pomponianus in mentem: qui est ex atellana: quæ Metui adscribitur. Dies hic sextus cum nihil egi: die quarto moriar fame. suppetit etiam cælianum illud ex libro historiarum secundo. si uis mihi equitatum dare: & ipse cum cætero exercitu me sequi: die quinti romæ in capitolium curabo tibi cœna sit cœta. & historiam autem & uerbum hoc sumpsit Cælius ex origine Marci catonis: in quo ita scriptum est. Igitur dictatorem Carthaginensium magister equitum monuit. Mitte mecum romam equitatum. Die quinti in capitolio tibi cœna cœta erit. extremã istius uocis syllabam: tum per: e: tum per. i. scriptam legi. Nam sane q̄ consuetum ueteribus fuerat litteris istis plerunq; uti indifferenter: sicuti pristini & pristine: proctue & proclui: atq; alia item multa hoc genus uarie dixerunt. Die pristini quoq; hoc modo dicebatur: quod significabat die pristino: idest priore: quod uulgo pridie dicitur cōuerso compositionis ordine: quasi pristino die. Atq; item simili figura die crastini dicebatur: id erat crastino die. Sacerdotes quoq; populi romani tunc cum dicunt in diem tertium: die perendini dicunt sed ut pleriq; die pristini. Ita. Mar. Cato in oratione contra furium die proximi dixit. Die quarto autem Cn. Marius homo impense doctus in mimiambis pro eo dixit quod nudius quartus nos dicit. mus in his uersibus.

Die quarte.

Nuper die quarto ut recordor: & certe
Aquarium urceum unicum domi fregit.

Die quarto
nudius quartus

Hoc igitur intererit: ut die quarto quidem de præterito dicamus: die quarte aut quarti de futuro. Die quarto cum per ablatiuū casum loquebantur antiqui significant per interstitium: cum per quartum sine interuallo. Plinius. sextuq; consul. & tribunitiæ potestatis particeps Gellius. M. Tullius ciceronem inquit ignorasse nunquid sextu cōsul an sexto diceretur: & p hanc ambiguitatē tullium consueuisse dimidiata uerba scriptitare. Augustinus tñ discernit hæc i lib. de grāmatica i hæc ferme uerba. ē ēt qdā obscuritas i aduerbijs: die secūdo: tertio: q̄to: q̄nto: sexto: & secūdu: tertiu: quartu: q̄ntu: sextu: ut puta secūdo factus est cōsul: & secūdu fuit cōsul. secundo aut ad ordinē: quod primo alter factus sit: & sic alter ut puta cū dico secūdo factus est cōsul: prius ut dixi ad ordinē: quod primo alter factus sit: & sic alter secūdo. Cū aut dicimus secūdu cōsul uel tertiu uel quartu uel q̄ntu uel sextu ad numex prius: qd sextus fuit cōsul. Inde cicerone de mario sic ait. sextu cōsul idest qui sex consulatus meruit: & septimū cōsul qd septies cōsulatus meruit. hoc uarro distinxit in libris numerorū. Bubulis exuuiis. nerulis bouū quos exuunt cæso boue: flagellū dirissimum. Minori. scilicet pretio: & integritate quoniam scuticis iminuetur. Morare hercle. scribendum est moram hercle.

An sexto cōsul an sextu.

Floccifaxis. floccifecetis. Humani ingenii. humanae charitatis aliis infortunia propria non obicere. Perducit. scriptum est alibi perducet. Eo pretio. tanto pretio empti fuerunt si posses ut merito solidissimi sint. Amabo ab infimo. legendum ambo. Intempestuos. materia non tempestive caesa. In materia infinitum refert lunaris ratio auctore Plinio libro decimo sexto: nec nisi a vigesima in trigesima caedi uolunt: inter omnes conuenit utilissime in coitu eius sterni: quem dicitur alii Interlunium: alii silentis lunae appellat. Quidam dicunt ut in coitu: & sub terra sit luna: quod fieri non potest nisi

Refert luna i materia.

Restituitur pliniana codex

noctu. Ac si compe-
rat coitus in nouissi-
mum die brumae: il-
la aethera sit mate-
ries. secundo quoque
punico bello scipio
nis classis. xl. die a se-
cursi nauigauit: tunc
tempestiuitas etiam in ra-
pida celeritate pol-
let. Sed quoniam in pliniana
impegius emacula
strumofum eius ex eo
de libro codicem. Ti-
berius idem & in ca-
pitolio condendo
seruauit interlunium.
Quae caecitas an po-
tius posteriorum despi-
cientia hermolum
corripuit: ut non pen-
siculatus hunc locum
pensitauerit. Quid
enim lunae cum cae-
pitolio: quod hoc fan-
do audiuit tiberium
capitolium condidit
se? In exemplaribus
pliniana prima edi-
tionis uenetae lego
in capillo tundedo:
quam sinceram & ue-
ram lectionem probant
quae subtexunt. Var-
ro aduersus defluua
praecipit obseruan-
dam lunam a plenilu-
niis. sententiam plinia

Te. Nisi tibi incommodum est. Si. imo est commodum in intro. atque inspicere
Tr. Et enim mulieres. Si. caue tu ullam floccifaxis mulierum
Qua libet perambula aedes oppido tanquam tuas
Te. Tanquam. Tr. ha caue ne illi obiectes nunc in aegritudine
Te has emisse: non tu uides hunc uultu ut tristi est senex?
Te. Video. Tr. ergo irridere ne uideare & gestire admodum
Noli facere mentionem te emisse. Te. intelligo
Et bene monitum duco: ac esse existimo humani ingenii.
Quid nunc? Si. quin tu is intro: atque ociose perspecta ut lubet.
Te. Bene bonique arbitror te facere. factum edepol uolo.
Si. Vin qui perducit? Te. apage istum perductorem non placet.
Si. Quid est? Te. errabo potius quam perducet quispiam.
Tr. Vide uestibulum ante aedis hoc. & ambulacrum cuiusmodi.
Te. Luculentum edepol. Tr. age specta postes cuiusmodi.
Quanta firmitate facti: & quanta crassitudine.
Te. Non uideor uidisse postis pulchriores. Si. pol mihi
Eo precio empti fuerant olim. Tr. audin fuerant dicere
Vix uidetur continere lachrymas. Te. quanti holce emeras?
Si. Tris minas pro istis duobus praeter uecturam dedi.
Tr. Hercle qui multo improbiore sunt: quam a primo credidi.
Te. Qua propter? Tr. quia edepol amabo ab infimo terram secant.
Si. Intempestuos excisos credo: id eis uitium nocet.
Atque etiam nunc satis boni sunt si sunt induti pice:
Non enim pulcifagus opifex operam fecit barbarus.
Tr. Vide coagmenta in foribus. Te. uideo. Tr. specta quam arte dormiunt
Te. Dormiunt? Tr. illud quidem ut conuenient uolui dicere
Satin habes? Te. ut quicquid magis contemplantur: tanto magis placet.

Fistulescere.
Pulcifagus
Coagmenta
Incastratura
Coniucere.

Ascardami
eti.
Coniucere.

nam corroborat Varro in primo de re rustica ita prodens. ego ista etiam inquit agrasius non so-
lum in ouibus tondendis: sed in meo capillo a patre acceptum seruo: ut decrecente luna tondens
caluissiam. Fulgentius sententiam pliniana de tempestiua materia fulcit in secundo mythologico.
Denique clementis lunae abscissa ligna surfuraceis tinearum terebrantibus fistulescunt. Pulci-
phagus. Ignauus: nundinalis: qui uestitur uisiori cibario. φαγω comedo. Coagmenta. rimas:
comissuras. Hieronymus in interpretatione exodi incastraturas coagmenta compagnum uocat.
uerba subscribere libuit. binae incastraturae erant per singulas tabulas ut altera alteri iungeretur:
etiam si a claudendo unde claustra mallim incastraturas appellare. Coniucere locus est in dor-
mitre & coniuere: non dormiunt inquit uerum coniuere hoc est clauduntur Coniuere significat ocu-
los claudere: duo gladiatores ex autoritate pliniana libro undecimo naturalis historiae. In ludo cae-
saris extiterunt: qui ad nullum ictum coniuerebant: & ob id euaserunt inuicti: qui non coniuere
ascardami et dicuntur. Aduerbium graecis est οδκορδουικτ: quod significat ad oculi motum: de-
subito: & celerrime. Secunda producta profertur coniuere. Silius italicus. Coniuere: calumque pa-
uent comprehendere uisu. Priscus poeta ennius coniuere coniuere usurpat eo uersu.
Iam grauis ingenti coniuere pupula somno.

Conuere per similitudinē est oculis clausis pertransire. Suetonius in casare dictatore. sedictosorum erat punitor acerrimus: in ceteris continebat. Vellit. Iaculatur: inuadit: sumptum a uellitibus: unde ueltari & ueltatio. De uelte Quidius in Ibsm.

Velites.

Atq; petit primo plenum flauentis arenae.

Nondum calfacti uelitis hasta solum. alii uellitac scribunt. Ad uos obtuere. scribe aduorsum obtuere: e contra inquit & e regione respice cornicem uidebis. se in cornicis similitudinē fingit: quae

duos uulturios hoc est simonē & teuropidem uellitabat.

Nec q̄ possū. scribo. hęc q̄ possū. Illa oīa q̄ uidei possū mihi sumope placēt.

Buccedæ. masty. glæ: uerberōes: plagipati: q̄ ab exuuis bubul cadūt. Restio suspēditiosus: re-

Buccedæ.

Restio.

ste me suspendā. In alia significantiā restio: q̄ funes facit appellat.

Daras. das: sol⁹ne sceneras: Gelitus. aīa letuna ofeu la datat. Veto re-

Daras p das

subitellige scenus fabularier. Terriorem bellū. scribo. terriore bellū. Apule-

sus i hoīs dicit rem. Incassum hīaui belua. Callidū hoc ē.

simplo. l. scribe. hęc enī uerba tua ignis scētia sūt: urū que cūq; rāgūt ēt peul abitos. Abest ur-

ta. corrige. si peul abes urit male. Ne iconciliate. sūt q̄ le-

gūt ne iconciliare hoc ē ne quemq; ac-

cuses nfm. si prior lectio placet na si / gnificat certe hoc

pacto. Certe iconciliate qd ē qd nos postules idest accusēs.

Incōciliatū uocat: cui⁹ nulla ē emptio nec i quapiā ēptōe secū sit habend⁹. In cōciliari uerūm Si don⁹ usurpat. Lu-

beā. Iubeam ex p̄l scis exēplaribus: q̄ si dicat nō factā. Ar genteos. sincera & cruderata lectio sic

Tr. Viden pictum ubi ludificatur cornix una uulturios duo.

Cornix astat. ea uulturios duo uicissim uellitac:

Quaeso huc ad me specta. cornicem ut conspiciere possis

Iam uides? Te. p̄fecto nullā equidem illic cornicē intuo:

Tr. At tu istac ad uos obtuere. quoniam cornicem nequis

Conspicari. si uulturios forte duos possis contui.

Te. Omnino ut te absoluā: nullam pictam conspicio hic auem

Tr. Age iam mitto: ignosco ætati non quis obtuerier.

Te. Nec quæ possum: ea mihi p̄fecto cuncta uehemēter placēt.

Da. Illi erunt bucedæ multo potius. q̄ ego sim restio.

Mane tu atq; assiste illico. Tr. molestus ne sis: nemo dat.

Age quid lubet: tu solus credo scēnōre argentum datas.

Da. Cedo scēn⁹. Tr. scēn⁹. illic scēn⁹. hic nescit quidē nisi scēn⁹

Fabularier ueto te neq; ego terriorem bellum

Vidisse me unquam quenquam te censeo

Da. Non edepol nunc me istis tu uerbis territas.

Callidum hoc est. & si procul abest urita male

Te. Quid illud est scēn⁹? Da. & sortē dabit p̄: cū adueniet pegre.

Tr. Iam multo prius istibi. & scēnus & sortem dabit.

Ne inconciliate: quid nos porro postules.

Vide num moratur? Da. quin feram si quid datur.

Te. Quid ais tu? Tr. quid uis? Te. quis illic ē? quid illic petit

Quid philolachetem gnatum compellat? sic & p̄senti

Tibi facit conuiciū: quid illi debet? Tr. obsecro hercle iube

Obiici argentum ob os impurum beluæ. Te. lubeam?

Iube in hominem argenteos uerberarier.

Da. Perfacile ego ictus perpetior argenteos:

Te. Quod illud argentum est? Tr. huic debet philolaches

Paulum. Te. quantulum. Tr. quasi quadraginta minas.

Ne sane id multum censeas. Te. paulum id quidem est

Tr. Audin uidetur obsecro hercle idoneus

Danista: qui sit genus quod improbiissimum est.

Te. Nō ego istuc curo: q̄ sit: usi sit: id uolo mihi dici. id me scire expe

Ab eo etiam argenti scēnus creditum audio:

(to

Tr. Quattuor quadraginta illi debentur minæ

Dicte daturum ut abeat. Te. egon dicam dare. Tr. dic:

Te. Ego ne? Tr. tu ipse dic: modo ausculta mihi

hēt. Iube in hominem argento os uerberarier: Iube inquit argenteis scētib⁹ os obtundere danistæ.

Patrizo.

Patrizat. patrē imitatur: dum se in mercatum conuertitur tam teneri scula ætatula. scribendū tamen est patrizat: quoniam præstantis autor est libro primo romanos patrizo dicere pro πατριζα πιτιζο pro πατριζω. Quid ita? speculo. scribendū. quid ita specula claras canorē merum: quid ita inquit tranto facis o Teuropides. specula pro speculari nunquid recte an perperā filius tuus egerit. cum pulcerrimas ædes emit. Miror quod claras hoc est clare extollis canorē & maximū boarū: præcipue cum natus cōpendiose mercatus sit. Etiam respis. Corrige. etiam respis. Vt fastit. cma

Simia.

Simia cōtumeliosum nomen. Iulius capitolin⁹ in maximo tradit Tictanum appellatū esse simiā tēporis sui qd oīa imitatus esset. Huc uergetid cæcili plin⁹ libro epistolarū primo Rustici inquitis arulenti periculū fouerat. Exultaueratq; adeo ut librū recitaret publica / retq; in quo rustici insectaret insectanter: atq; etiam stois / corū simiā appellat. Strabo cum cæteris imitatiuū simiū esse scribit proinde capi oculis iuescatis. Epictetus. Toto uero animo nihil. Sed uelut Simi⁹ quidquid cernis imitaris. Si / mīa plauto: pscito: oratio contumeliosum nomen est & uirulentū oblectamentum. Sidonius libro primo epistolarū. Tictan⁹ totum sub nominibus illustriū

Tictanus si / mia sui rps.

Captura si / miarum.

Promitte age inquam: ego iubeo. Te. responde mihi Quid eo est argento factum? Tr. saluum est. Te. soluite Volmet igitur si saluum est. Tr. ædes filius tuus emit. Te. Aedis. Tr. ædis. Te. euge philolaches patrizat. iam homo In mercatum auortitur: ain tu ædis. Tr. inquam Te. Sed cuiusmodi. Tr. qui scire possum? Te. uah. Tr. quid est? Te. Ne me roga. Tr. quid ita speculo claras canorem merum Te. Bene hercle factum: quid eas quanti destinat danista etiā respis? Da. Mihi molestus ne sis. Tr. uide ut fastit simia. Da. Mihi sum libet esse quid hic curas: manes ne illico? Tr. Impure parasite: qui parasitus sum. Da. ego enim dicam Cibo perduci potes quo uis. Tr. ferocē facis: quia te ærat? amat. Da. Nun oculi dolent? Tr. cur? Da. quia sumus molestus. Tr. Tace sis faber qui cudere soles plumbeos nummos. Da. Non potes tu cogere me ut tibi maledicam. Tr. Noui te. rus me suam quidem pol culcitram optat. Da. Si sobrius sis male nō dicas: tibi obtempem: cū tu mihi nequeas Tr. At tu mecum pessime aduersus quæso hercle abstinet Iam sermonem de istis rebus. Da. faciam & pultabo fores. Tr. Heus ecquis hic est. maximam qui is iniuriam Foribus defendat. Da. ecquis ecquis huc exit: atq; aperit? Nemo hinc quidem foras exit. ut esse addecet neq; hoies: ita sūt / Sed eo magis cauto est opus: ne huc exeat qui male me mulctet.

Aeratus de / Aesculanus. Iuuenalis car / mē pēfitarū.

Pecunia au / rea. Argētinus. Aerarius mis / sus.

sceminaq; digna siltudie expsit. pp qd illū cæteri: q; frōtinianoq; ut pote cōsectāneū æmulat: cū ue ternosū dicēdi genimitareforatorq; simiā nūcupauerit. Extat id carmē ennianū. Simia q̄ sili turpiss / ma bestia nob. Mænes ne illico: i codicibus atq; legit. nūeras ne illico? Impuq; parasite. dāstæ uer / ba. Qui parasit⁹. tranto loq̄. Aerat⁹ amat. de aeris: qm̄ igt pecuniosus es: & bñ nūmatus om / neis fastidis: paruipēdis oēs: qm̄ te aeratus de⁹ amat. hic ab Augustino dī aesculanus. Miror Iuuenalē qd bōa lfarum lfarorūq; uenia dīctū sit: antiquos nullas aras nūmis erexisse canere. Nullas nūmoq; erexitmus aras: ut colis pax: atq; fides: cōcordia: uirtus: cū tñ apud Augustinū locupletissimū autore ex uarrōe sp̄cileglū quoddā deorū cōp̄ngentē: scribat antiquos pecuniā coluisse: cui⁹ hæc uerba sūt ex libro quarto de ciuitate dei. Sicut at potuerūt aureā pecuniā habere romāi quis deū Aurinū non colerēt: sic & argenteā hēre potuerūt & areā: sic nec argētīnū nec ei⁹ p̄fem colerēt aesculanū: sic oīa quæ retexere p̄iget. Testat & hic Plaut⁹ grauis autor æratū æris deū coluisse præcos. Sed reor Satyr̄ irelligere præcos qdē nūmoq; numia coluisse. sed illis nullā arā extruxisse. Ab are sit missus ærari⁹: de quo Seruus libro georgicon tertio. Circēs ludī: q ut ait uarro i libris de reb⁹ ppli romāi: oīi uigēssi mo qnto missu exhibebant. Sed ulgessinus qntus dicebat ærarius eo qd de collatiōe ppli exhibebat: q desit esse postq̄ cōferēdæ pecuniæ est cōsuetudo sublata: unde hodie quoque pmāsit: ut ulsīm⁹ missus appellaret ærarius. Rus me suā. i codicibus antiqs sic. Is me suā. Culcitralū optat. quart me habere p culcitra: hoc ē pudore & honore p̄fato me subagitare & intrenitiē: mihi incūbere pro ut intetmur dormiētes i culcitra. Tal' ē illa snia supior. gladiū faciā culcitra. Tibi obtempem. tranto loq̄. Aduersus. subintelligē dīctis. Hercle abstinet. legēdū. hercle abstie. Me scito. lege me scio.

Tranio seruus. Teuropides senex.

- Tr. Vid tibi uisum est mercimonii? Te. totus gaudeo.
- Tr. q Nū nimio ēptæ tibi uident. Te. nūq̄ edepol ego me scio
Vidisse unq̄ ablectas ædes nisi mō hæce. Tr. ecq̄ placēt.
- Te. Ecquid placent me rogas? immo hercle uero perplacent.
- Tr. Cuiusmodi gynæciū: quod porticū. Te. insanum bonam:
Non equidem ullam in publico esse maiore hac existimo.
- Tr. Quin ego ipse: & philolaches in publico omnis porticus
Sum? comēsi. Te. qd̄ igit. Tr. longe oīum longissima est:
- Te. Dii immortales mercimonii lepidi hercle nunc ferat
Sex talenta magna argenti pro istis præsentaria
Nunq̄ accipiet. Tr. si recte accipere cupies ego nunq̄ sinā.
- Te. Bene res nostra collocata est istoc mercimonio.
- Tr. Me suasore atq̄ impulsore id factum audacter dicito.
Cui subegit scœnore argentum ab danista ut sumeret
Quod isti dedimus araboni. Te. seruauisti omnem ratē.
- Tr. Nempe octoginta debent huic minæ. Te. at imo ampli?
Hodie accipiat. Tr. itam enim uero ne qua causa subsiet
Vel mihi denumerato: ego illi porro denumerauero.
- Te. At enim nequid captōni mihi sit si dederim tibi.
- Tr. Ego ne te loculo modo ausim dicto aut facto fallere?
- Te. Egon abs te ausim: non caue: ne quidem mittam tibi.
- Tr. Quia tibi unquam quicq̄ postq̄ tuus sum uerborum dedi:
- Te. Ego enī caui recte. Tr. eandē inis grām. Te. atq̄ aīo meo
Sat sapio si abs te modo uno caueo. Tr. tecum sentio.
- Te. Nunc abi rus dic me aduenisse filio. Tr. faciam ut uoles.
- Te. Curriculo ubi iube in urbem ueniat iam simul tecū licet.
- Tr. Nunc ego me illa per posticum ad congerrones conferā:
Dicā ut hic res sunt quietæ: atq̄ ut hunc hinc amouerim.

Aduersitor. Daniscus. Teuropides senex.

- Te. Ic quidē neq̄ conuiuarū sonit? itidē ut ante hac fuit
h Neq̄ tibicinā cantantem: neq̄ aliū quenq̄ audio.
- Te. Quæ illæc res ē: qd̄ illic hoīes q̄rūt apud ædis meas:
Quid uolunt: qui intro spectant? Da. pergam pultari hostiū
Heus reclude: heus tranio & iā aperis? Te. quæ hæc ē fabula:
- Da. Etiam ne aperis? callidamanti nostro aduersum uenimus.
- Te. Heus uos pueri. quid istic agitis? quid istas ædis frangitis.
- Da. Her? hic nī potat. Te. her? hic uester potat? Da. ita loquor.
- Te. Puer nimium delicatus. Da. ei aduersum uenimus.
- Te. Cui homini. Da. nostro. quæso quotiens dicendū est tibi?
- Te. Puer hic nemo habitat: nam te esse arbitror puerū probū.
- Da. Non hic philolaches adolescens habitat hisce ædibus?

Ablectas. electi

les: nitidas: elegātes

Infanū bonā. in

terpretant aliq̄ infa

nū ualde: oppido:

ipēdio. ego lego. In

fanū bonū: bonum

est qd̄ gynæcium

sed insanū hoc ē mī

nime fanū: ob calo

rē iugiter iminētē.

Heracle nunc fe

rat. sensus ē. cōcedo

quod qs ferat sex ra

lētā pretiū: quo phl

olaches emit excelē

tia nō accipiet a me

ita nedū placēt. sed

perplacēt. Qui

subegit. scribo qui

subegi. Loculo. pe

cunia: nūmīs: q̄ i lo

culamētis cōtinent

In nōnullis exēplari

bus scriptū ē ioculo

Nō caue. erudera

nō cauere. Quæ

tibi. cēseo scribēdū

qn̄ tibi. Certe inqt

postq̄ tu? sum nulla

unq̄ tibi uerba dedi

Curriculo ubi.

emendā. curriculo

abi. Cōgerrōes.

cōubernales in res

bus uiliorib9. Ad

uersitor. electi se no

men & appositum.

Aduersitores enim

romani seruos ap

pellant: qui eunt ad

uorsus dñm: illūq̄

deducūt: & reducūt

Hūc puer? uolūt: q̄

in principio drama

tis superioris serulle

obsequium collau

dans loquebatur.

sunt enim duo in

terloq̄ntes. danisc9

ab aduersitore di

uersus est. Qui

intro spectat. legen

dum. quin intro spe

ctant. Delicatus

& ob delicias nimis

as delirans.

Infanū pual
de.

Loculus.

Cōgerrōes.

Aduersitor.

Cerebrofus.

Nudus Tertius quartus.

Cōperēdina re.

Defita ars.

Philematō.

Laliofa.

Dapfiles.

Dapfilius.

Cerebrofus. fatuus: infusus: stolidus. Oratius libro primo sermonū. Iamq̄ dies aderat nil cū pro ducere lintrē sentimus: donec cerebrofus profilit unus. Columella libro secundo: quod eo tempore fatum pecori sit noxiū: & præcipue bubus: quos pabulo suo cerebrofos reddat. Nudius: tertius & quartus. Laurentius uallensis. Nudius tertius & nudius quartus nec ultra progreditur: sicut biduo: tri duo: quatrīduo: & binoc̄tio: trinoc̄tio: quatrīnoc̄tio & non amplius: nisi putamus non sine mēda scri ptum esse in philippicis nudius tertius decimus. Plautus ut solet licenter inquit nudius tertius: quart⁹: q̄ntus: sextus: septi mus: octauus: & ad huc deinceps: ut ēt ad millesimū fuerit processurus. sed cur quēadmodū habe mus biduo: & bino c̄tio: non etiā habe mus nudius secūdu⁹? Nempe quia adest alterū uocabulū: & q̄dem magis ppriū quod ē heri. De die autē qui præcessit hesternū: dicim⁹ nu dius tertius: & de su periore adhuc nu dius quartus: scilicet nunc de tertio uel quarto. De sequētī cras: dehinc proximo perendie. Vnde dies perendinus dī es ab hinc tertius. Caesar in cōmenta riis. Qui si per te li ceat perendino die cum proximis hiber nis conuncti cōmu nem cū reliquis bel li casum sustineant. & cōperēdina re. & cōperēdina re. Habē tat pfecto. daniscus loquitur. Defitū nunquā deficiūt cō potationes. Ars de sita uocatur a gel lio. Quis istac. Teuropidis uerba sunt. Quo me uenerim noui loquit

Ad. Senex hic cerebrofus est certe. Da. erras per uerse pater. Nam nisi hic hodie emigravit aut heri: certo scio hic habitare

Te. Q̄uin sex mēses iam hic nemo habitat. Da. somnias. Te. ego neq̄ Tu tu. Te. ne molestus: sine me cū puero loqui nemo habitat. Habitat profecto: nam heri & nudius tertius: quartus: quintus: Sextus. usq̄ postquam hinc peregre eius pater abiit Nunquam hic triduum unum defitum esse: & bibi

Te. Quid agis? Da. triduum unū est haud intermissum hic esse & bibi Scorta duci: pergræcari: fidicinas tibicinas ducere.

Quis istac faciebat? Da. philolaches. Te. quid philolaches? Da. Cui patrem teuropidem esse opinor. Te. hei occidi Si hæc hic uera memorat: pergam porro percontarier. Ain tu istic potare solitū philolachē istū quisq̄s ē cū hero uestro

Da. Hic inquam. Te. puere præter speciem stult⁹ es: uisis ne forte Ad merendam quopiam diuorteris. atq̄ ibi melius q̄ satis fuerit Biberis. Da. qd ē? Te. ita dico ad alias ædis perperā ne ueneris.

Da. Scio quo me ire oportet: & quo me ueneri noui loq̄: philolaches Cui⁹ est pater teuropides: q̄ postq̄ ad mercatū abiit (hic hitat Hic tibicinā liberauit. Te. philolaches ergo. Da. ita philematiū q̄

Te. Quāti⁹? Da. triginta talētis. Te. matō apollo. Da. sed minis. (de Te. Ain minis triginta amicam destinatum philolachem? Da. aio.

Te. Atq̄ eam manu emisisse? Da. aio. Te. & postq̄ eius hic pater Sit pfectus peregre. perpotasse assiduo tuo cū domino. Da. aio.

Te. Quid ais? ædis hic pxumas. Da. nō aio. Te. quadragita & dedit Usq̄ pignori? Da. neq̄ istud aio. Te. ei perdis. Da. imo suum Patrē illic pdit. Te. uera cātas uana uellē: patris amic⁹ uidelicet Heu edepol patrē eum miserū prædico. Da. nihil hoc quidē est. Triginta minæ præter q̄ alios dapfiles sumptus facit. Perdidit patrem unus istic seruos acerrimus tranio.

membranacet codices: quo uenerim noui locum. Philematon. philocomasitū amorabundo no mine philemation appellat ueluti suauolulo dicat: quo blandulo nomine amatores puellas appellat tare cōsueuissē Lucretius libro quarto de rerum natura significat cum ait: laliofa: philema. Laliofa enim loquacula uocabitur. Maton apollo. per apollinem uerum ne hoc est? Aedis hic proximas. emisse subintellige. Nihil hoc quidem est. triginta minæ iquit nihil sūt si alias enormes pro digentias respectes: Præterq̄ alios. lego. præterq̄ alios. id est ultraq̄. Dapfiles. abundantes: amplificos: exquisitos. hic subintellige quos. Dapfile significat abundans. Dapfilia grecis abundantia. Apuleius libro undecimo de asino aureo pro uberi & largo dapfilem dixit in hæc uerba. si tamen mi hi disserendi tribuerit facultatē paupertas oris humani: uel ipsū numen eius dapfilem copiam elo cutilis faciliatē subministrauerit. Dapfilius p̄ abundantius usurpabāt: ut i p̄isco uersu apud Noniū col ligis. Vtē & hac uoce fulgēt⁹. Dapfile i hoc significatu usurpat Suetonius i ultra flauit uespasianū.

Is uel herculi scribes herculis nisi patris casus est herculei ut achillei: & ulyxi. hic sensus est. Tra-
 nis tam ueterator: uaser: callidus: uulpinaris: & extrema gula: ut quantum herculaneū prodigere pos-
 ser: hoc est quantum uas illas & lucrosas decimas: quæ largiter & adratim undique uorsum dicantur her-
 culti: Conterere interpretare stringere & prodigere. Carbunculus. cura ignea ex animalis cordis
 penitissimos sinus inurens. Quid merear. quid meritare inquit & lucrare si tibi mentirer: huic il-
 lud propretianū simile: sed cum sint præmia falsi nulla: ratam debet testis habere fidem. Libertas

Carbunculus.

penula ē tergo tuo
 hic seruus fortassis
 erat manumissus a
 dño p̄inde igit liber-
 ratē eē penulā hoc
 ē munimētū & scutū
 tergi sui: qm̄ scilicet
 nisi libertas esset: &
 si fulret: qm̄ nequā
 sit & ita deliciosus:
 multa uerba pate-
 ret: hæc inqt senex
 dū puer effugit nec
 amplius uult exad-
 uorsum respōdere.
 Forte: quod patet
 ex inferioribus nō li-
 ber erat. Sed igit lib-
 ratē esse penulā suā
 respectu Teuropi-
 dis: quod si seruus
 us fuisset nūc illū sū-
 mope plecteret. Sed
 qm̄ a se liber ē id est
 seruus alterius cōgre-
 dī cū eo subueretur
 Tergū tegā. nō
 opus ē inqt puer me-
 um tergū tectare:
 qd nullū p̄ter dñm
 habeo: qd tergū meū
 exercere pōt. Et
 ferri. ad sepulcrum
 ferri. Vixisse. uox
 usurpata a Marco
 Tullio in cōiuratio-
 ne catiliniana: cum
 iussisset i carcere par-
 ticularis ansmi cati-
 linianos strangula-
 ri. Inquit enī ut plu-
 tarchus autor est:
 Si siot̄ ikev hoc ē.
 uixerunt: ut graui-
 tatem supplicii uo-
 cis lenitate molliret
 Ut capiti tuo.
 utinam hoc capiti
 tuo accedat. sūt qui
 scribant: uæ capiti
 tuo. Promisi so-
 ras. me cenaturum
 scilicet.

Vixisse.

Vixerunt.

- Is uel herculi conterere questum potest. Te. ædepol
 Me eius patris miseret: qui cum istæc sciet facta: ita amburet
 Misero ei corculum carbunculus: si quidem istæc uera sunt.
 Da. Quid merear quāobrem mentiar: heu uos ecqs hæc aperit:
 Te. Quid ita pultas ubi nemo intus est. alio credo comestatum
 Abisse. Da. abeamus nunc iam. Te. puer iam ne abis
 Libertas penula est tergo tuo. Da. mihi nisi herum
 Ut metuam & curem. nihil est qui tergum tegam.
 Teuropides. Simo senes duo.
 Eri hercle. quid opus est uerbis: ut audio
 p Non equidem in ægyptum hinc modo uectus
 Fui: sed etiam in terras solas: oraque ultimas
 Sum circumuectus: ita ubi nunc sim nescior
 Verum iam ibo: nam eccum unde ædis filius
 Meus emit: quid ais tu. Si. a foro incedo domum
 Te. Num quid præcessit ad forum hodie nouis?
 Si. Etiam. Te. quid tandem. Si. uidi efferrī mortuū. Te. hem
 Si. Nouum tinum uidi efferrī mortuum foras
 Modo uixisse eum aiebant. Te. ut capiti tuo:
 Si. Quid tu ociosus res nouas requiritas.
 Te. Quia hodie adueni peregre: promisi foras:
 Si. Ad cœnā me me tu euocare censeas. Te. haud postulo edepol
 Verum cras nisi prius uocauerit me apud te cœnauero.
 Si. Ne istuc quidem edepol postulo. Te. nisi quid magis
 Es occupatus. operam mihi da maxime: minas triginta
 Accepisti quasi iā a philolachete. Si. nunq̄ nūmū quod lciā.
 Te. Quid a tranione seruo. Si. multo id minus.
 Te. Quas arraboni tibi dedit. Se. quid somnias?
 Te. Ego ne. Si. at quidem tu. Te. qui istoc te speras mō
 Potesse dissimulando infectum hoc reddere?
 Si. Quid autem. Te. quod me absente hic filius
 Negocii gessit. Si. mecum ut ille hic gesserit
 Dum tu hinc abes negocii: quidnam aut quo die.
 Te. Minas tibi octoginta argenti debeo. Si. nō mihi quidē hercle.
 Verū si debes cedo. fides seruanda ē: ne ire inficias postules.
 Te. Profecto non negabo debere & dabo: tu caue quadraginta
 Accepisse hinc ne neges. Si. quæso edepol huc me aspecta
 Et responde mihi: te uelle uxorem aiebat tuo nato dare.

Qui homo timi-
 dus. Tranionis uer-
 ba sunt uitulantis se
 teuropidem senem
 ab ædibus abegisse:
 & exinde amatores
 & scorta in altum lo-
 cū traduxisse. In
 meo foro. ubi uideo
 rem ad me attinere:
 & causam ante tri-
 bunal meum actita-
 ri. Quid pluri-
 mi. scribendū quod
 plurimi. Usq; ut
 quid sit conquiesce-
 re. Pergunt turbare
 donec cōquiescere
 res caput: & quæ sit
 hoc est quem exitū
 habitura sit appare-
 at. Mantica. ma-
 num uincula: Ver-
 gili libro secundo
 æneidos. Manticas
 atq; arta leuari uin-
 cula iubet priamus.
 Plinius cæcilius ma-
 nicas appellat regu-
 menta manuū pel-
 licea ad frigus arcē-
 dum. Talentis a
 magnis. a. supfluit.
 mēdosus codex. de-
 bet hoc referri quā-
 do simo & teuropi-
 des una colloquebā-
 tur: & simo negabat
 se pro arrabone mi-
 nas quadraginta a
 philolachete acce-
 pisse. Heustam
 aperit. hoc pertinet
 ad illum locum quā-
 do danista petebat
 a tranione pecuni-
 am coram sene.

Absolue huc. le-
 ge. absolue hunc.

Vno nummo
 plus. quoniam lex
 erat: ut qui plus q̄
 debitum esset pete-
 ret cadebat a causa

Diunt. scribe du-
 lit hoc ē dederint.

Mantica.

Ideo ædificare hoc uelle aiebat in tuis. Te. habeo satis
 Hic ædificare uolui: Si. sic dixit mihi. Te. hei mihi disperi uos o
 Vicini: peri. interi. Si. nunquid tranio turbauit: Te. immo
 Exturbauit oia. Si. te ludificatus est. Te. me hodie idignis modis

Si. Quid tu ais: Te. hæc res hic est ut narro tibi.
 Deludificatus est me hodie in perpetuū modum
 Nunc te obsecro: ut me bene iuues: operamq; des.

Si. Quid uis: Te. i mecum obsecro una simul.

Si. Fiat. Te. seruorumq; operam: & lora mihi cedo:

Se. Sume. Te. eademq; opera hæc tibi narrauero.

Quis me exemplis hodie ludificatus est.

Seru? Tranio Teropides. Simo senes. Lorarii. Danista:

Vi homo timidus erit in rebus dubiis is nauici non erit.

q Atq; ecquidem quid id esse dicam uerbū nauici nescio

Nam herus me postq̄ rus misit: ut filium suū accerferem

Ab illo per angiportum ad ortum nostrum clanculum

Hostium: quod in angiportu est: orti patefecit fores.

Eaq; eduxi omnem legionem: & maris: & scæminas.

Postquam ex obsidione in tutum eduxi manipulares meos:

Capio consilium: ut senatum congeronum conuocem.

Quem cum uocauit: atq; illi me e senatu segregant.

Vbi egomet uideo uerti rem in meo foro: quantum potest.

Facio idem: quid plurimi. quibus res timida aut turbida ē

Pergunt turbare: usq; ut quid sit conquiescere.

Nam scio equidem nullo pacto: iam esse posse clam senem

Sed quid hoc est. quod foris concrepuit proxima uicinia

Herus meus hic quidem est. gustare ego eius sermonē uolo:

Te. Illico contra limen astate illic: ut cum extemplo uocem

Continuo exiliatis: manicas celeriter connectite.

Si. Talentis a magnis totidem quot ego & tu sumus

Si arraboni has dedit quadringenta minas.

Hic sumpsit quasi dedimus: satin intelligis?

Nam postquam hic ædis uiderat: ut dixi tibi.

Continuo est alias ædis mercatus sibi. Te. bene hercle factū

Tr. Heus iam aperit meridie. absolue huc quæso uomitum.

Ne hic nos enecet: quattuor quadraginta illi debentur minæ

Et fors: & scenus: tantum est. Da. nihilo plus peto:

Tr. Velim quidem hercle ut uno nummo plus petas

Da. Adolescens mecum rem habet. nempe abs te petit.

Te. Petito cras ab eo. Da. sat habeo. si cras fero.

Tr. Malum quod dii deaq; omnes diunt.

Ita mea consilia perturbat planissime.

Nullum edepol hodie genus est hominum tetrius:

Danisticū. foeneratoriū. Qua in regione. hoc pertinet ad initium quando senex petebat a tra
 nlone: cuius & quas aedes emerit. Quod sciet. scribe: quod sciet. Quidquid dei dicunt. ex pri
 scis exemplaribus. quidquid dei ducunt: quidquid inquit di ducunt & attrahunt decretum id omne
 cōmīsci. Di istum perditunt. perduint lego. hoc est di perdant hunc simonem. Immo istunc. se
 nem scilicet teuropidem: qui me in tantū angit & excruciat animi. Intus a te terno. sunt qui le
 gant. Intus a tergo: ut subitelligatur: te sequar: Scribo. euocatus intus ad te. tranio :o Tranio inquit

- Nec minus bono cum iure q̄ danisticum.
- Te. Qua in regione istas aedis emit filius.
- Tr. Ecce autem perii. Te. dicis ne hoc quod te rogo:
- Tr. Dicam. sed nomen domini quæro quod sciet.
- Te. Age comminiscere ergo. Tr. quid agam nunc iam?
- Nisi in uicinum hunc proximum mendacium
 Eas emisse aedis huius dicam filium
 Callidum hercle audiui esse optimum mendacium
 Quicqd dei dicūt id decretū est dicere? Te. qd igit iā cōmēt?
- Tr. Dii istū perdiunt: imo istunc potius de uicino hoc proximo
 Tuus emit aedis filius. Te. bona fide. Tr. si quidē es argentū
 Redditurus: tum bona: si redditurus nō es: non emit bona.
- Te. Nō i loco emit pbono. Tr. imo optio: Te. cupio hercle ispicef
 Has aedis: pulsa dū fores atq; euoca aliquem intus a te terno :
- Tr. Ecce aut iterum nūc quid dicā nescio. iterū iam ad unū saxū
 Me fluct² efferūt. qd nūc hercle. qd nūc faciā. ecce māifesto tēor.
- Te. Euoca dum aliquem foras roga circunducat
- Tr. Heus tu: at hinc sunt mulieres uidendum est primum.
 Vtrū esse uelint ne: an nō uelint. Te. bonū æquumq; oras
 Percontare & roga. ego hic tātis per: dū existo: operiar foris.
- Tr. Dii te deæq; omnes funditus perdant senex.
 Ita mea consilia undiq; oppugnans mala.
- Te. Ego illum ante aedis præstabo ludificatorem meum
 Cuius ego ludificabo corium. si uiuo.
- Tr. Res palam est: nunc te uidere melius est quid agat tranio
 Docte atq; astute mihi captādū ē cū illoc: ubi illuc aduenerit
 Non ego illi extemplo ita meum ostendam sensum.
 Mittam lineam: dissimulabo me horum quicquam scire.
 O mortale malū: alter hoc athenis nemo doctior dici potest.
 Verba illi non magis hodie quisquam q̄ lapidi potest.
 Aggrediar hoīem appellabo. Te. nūc ego ille huc ueniat ueli.
- Tr. Si quidem pol me quæris id sum præsens præsentī tibi
- Te. Euge tranio quid agitur? Tr. ueniunt ruri rustici.
 Philolaches iā hic aderit. Te. edepol mihi oportūe aduenit
 Nostrū ego hunc uicinū opinor esse hoīem audacē. & malū

deintus aliquē simo
 nis familiarem euo
 ca. Hinc sunt mu
 lieres. scribēdū. hic
 sunt mulieres. Dū
 ex isto operiar. i pri
 scis exēplarib; cor
 rupta adhuc lectio
 seruat: ibi scriptū ē:
 dū exis tu oppiar.
 Oppugnans ma
 la. alibi scriptū op
 pugnas male. An
 te aedis p̄stabo. scri
 bēdū ante aedis p̄sto
 labor: hoc est expe
 ctabo ante aedes me
 as: qd cōsp̄ctillo for
 tasse uiderat illū in
 rus missū postculū
 domus ingressum: &
 hæc referēda sūt ad
 illum locū qn̄ senex
 Teuropides cum si
 mone & lorantiis ad
 fores philolachetis
 præstolabatur exitu
 rū tranionē. Mit
 tam lineam. per um
 bram secum loquar
 & quæram iterum li
 nea hamata decipe
 re excordes & exo
 culatos sicuti pisces
 ipsi decipiunt. O
 mortale malū. scri
 be. o mortale malū:
 & hæc simonis uer
 ba sunt. Verba
 illi. Tranio loquit̄
 senem artolans cal
 fidiorē: nec sibi esse
 facile uerba dare:
 quia scilicet est lapi
 de surdior: quod di
 cebatur in eos: qui
 exaudire nolebant.
 Quidus surdior ille
 freto: Græcum Ada
 gium est in hæc uer
 ba κωποτερον του

Surdior por
 tu toronæo.

τοπον α 160 λιαννον. hoc est surdus portu toronæo. portus est in Torone thracia: Angustias ha
 bens duas longas adlusas a pelago: ut qui in ipso sunt non exaudiantur ob maritimum fragorem.
 Id sum præsens. alibi legitur. Adsum præsens. in codicibus antiquis. is sum præsens.

Nam nisi hic hodie superstitus hoc carmen. Pollicitus es, scribe, pollicitus est. Iureturādo se nobis debitorem adnexurū spondit. Mancipio poscere petere ut iure legitimo uendantur. Titulus est apud Iureconsultos de mancipi emptione & emancipi. Quos dabit, scribendū quosdā bis. Tibi praesidere, subintellige uolo. Cupio inquit te super hoc negotio prerogatiuā praesidentiae habiturū $\pi\rho\sigma\epsilon\delta\pi\alpha$ graece praesidentia uocatur, bone interbitat, scribendum, bona interbitat pro interuenit maxima quaestio. Ne occubassis, legendū ne occupassis hoc est ne occupaueris. Ar

mati cur siēs .ex pri
scis exemplarib⁹ ar
mati cur siēt: ne in
gt arā occupaueris
quod hic sint arma
ti lorarii. Iussi enim
illos aditare. Si
tamē hinc . lege, sic
tamen hinc, sic inqt
ex ara dederō cert
us consiliū. Plus
sapio sedens, tangit
romanū morē pro
uerbialiter: qui con
sulendo & sedendo
utnebant. Seruius
libro nono aneddos
Sedebat ut asper di
citur erat: quae clausu
la antiqua est: & de
usu remota, secun
dum plautum sede
re est cōsiliū cape
re: qui inducit ser
uum dicentem, sine
iuxta aram sedeam:
dabo mellora consi
lia, sed secundū augu
res sedere ē auguri
um cape. Nāq; post
designatas caeli par
tes a sedentibus cap
prant auguria. Var
ro libro priore de re
rustica. Vultis igit
aur Interea uetus p
uerbium: quod est
romanus sedendo
atque utrumq; dū
iste uenit. Terti⁹
peat fame, nos am
bo ita fraudulētī su
mus: & ueteratoriae
calliditatis praepol
lentes: ut si quis iter
ueniret: qui nos elu
dere tētaret periret
fame: quia nihil nō
hiscum lucrare cū

Plus sapio se
dens.

Sedere esse.

Miseritimum
morī fame.

(Nam nisi hic hodie emigravit aut heri certo scio hic habitare)
Tr. Quid dūm? Te, qui negat nouisse uos. Tr. negat. Te, nec uos sibi
Nummū nūq; argenti dedisse. Tr. abi ludis me: credo haud negat
Te. Immo edepol negat profecto: neq; se haec aedis philolachi
Vendidisse. Tr. eo negauit sibi datum argentū obsecro.
Te. Quin iusiurandum pollicitus es dare, si uellem mihi
Neq; se haec aedis uendidisse: neq; sibi argentum datum esse.
Dixi ego istuc idē illi. Tr. quid ait. Te. seruos pollicitus est dare
Suos mihi omnes quaestioni: nugas nūq; mihi edepol dabit.
Tr. Dat profecto: quin & illum in ius inueniam mane.
Te. Experiar ut opinor: certum est mihi. Tr. hominem cedo.
Te. Quid si igitur ego accersam hoīes. Tr. factū esse iam oportuit
Vel hominem iube aedis mancipio poscere. Te. imo primū uolo
Quaestioni accipere seruos. Tr. faciundum edepol cenfeo
Ego interim hanc arā occupabo. Te. quid ita? Tr. nullā rē sapis.
Ne enim illi hic confugere possint, quaestioni quos dabit
Hic ego tibi praesidere bone interbitat quaestio.
Te. Surge. Tr. minime. Te. ne occubassis obsecro: armati cur siēs
Quia enim id maxime uolo, illi istoc confugiant sine
Tanto apud iudicem hunc argenti condemnabo facilius
Tr. Quod agas: id agas, quid tu porro uis serere negotium
Nescis q̄ meticulosa res sit ire ad iudicem.
Te. Surge dum huc: est cōsulere igitur quiddam quod tecum uolo.
Tr. Si tamen hinc consiliū dederō: nimio plus sapio sedens.
Tunc consilia firmiora sunt de diuinis locis.
Te. Surge ne nugare: aspice dum cōtra me. Tr. aspexi. Te. uides
Tr. Video: huc si quis intercedat tertius pereat fame.
Te. Quid dūm? Tr. quia nihil quaesti sit: mali hercle ambo sumus.
Te. Perii. Tr. quid tibi est. Te. dedisti uerba: qui tandem probri
Me emunxit: Tr. uide si satin recte nūmi huc fluunt.
Te. Immo etiam cerebrum quoq; omnem e capite emunxi herum
Nam omnia malefacta uestra repperi radicitus
Nunquam edepol hodie inuitus destinauit tibi.

libro secundo hīs. Nam ille mortē facit: hic terrimā comitem mortis famē si tamen graecis camanis
habemus fidem clamitantibus. $\lambda\iota\omega\sigma\ \omicron\iota\kappa\tau\ \iota\sigma\tau\ \omicron\upsilon\theta\alpha\ \upsilon\epsilon\epsilon\iota\upsilon$. Qui tandem probri, quo tandem &
quanto probro marsypium meum exenterasti. Emunxit, lego emunxisti pro emunxisti & deglubisti.
Emunxit herum, in prietis exemplaribus emunxisti meo. Destinauit tibi, scribo Destinauit, nō

Inquit hodie inultus. nullum tamē legere inultus destinaverim tibi lorarios. Nam aram omnem igne circumdabo: ne ego hodie inultus abeam. Et carnem . lego canem pro uinculo ferreo . Adhibe **Cantis uinculo**
 Inquit o carnifex lorarie maximum ignem : sed post hunc infer : & præpara canem: ut si uitabundus lum .
 incendium se a flamma proripiet cane uinculetur:& ad necem adducatur. Quid si ita legis. iam iube igne carnem carnifex circumdari. hoc sensu . Hic tranio quod in aram insiluit nihil distet a uictima .
 Admouendus est igitur ignis ut fieri solet uictimæ & in aram comburendus pro holocaustomate &

Iam iube ignem. & carnem carnifex circumdari.

Tr. Ne faxis. nam elixus esse q̄ assus soleo suauior .

Te. Exēpla edepol faciā ego i te. Tr. ga placeo exēplū expetis.

Te. Loquere cuiusmodi reliqui quom hinc abibam filium.

Tr. Cum pedibus manibus: cū digitis: auribus: oculis: labris

Te. Aliud te rogo. Tr. aliud ego nunc tibi respondeo.

Sed eccum tui gnati sodalem uideo hic cedere

Callidamatem: illo præsentem mecū agito si quid uoles.

Callidamates. Adolef. Teuropides. sen. Tranio. Se.

Cal: Bi somnū sepelui omnēq̄ obdormiui crapulam.

u Philolaches uenisse mihi suū peregre huc patrē

Quoq̄ modo hominem ad seruos ludificatū sit .

Aut se metuere in conspectu accedere.

Nunc ego de sodalitate solus sum orator datus.

Qui a patre eius conciliarem pacem: atq̄ eccum optime.

Iubeo te saluere: & saluos cum aduenis teuropides

Peregre gaudeo: hic apud nos hodie cœnes. Te. sic tale

Callidamate te dii ament: de cœna facio gratiam.

Cal: Quin uenis. Tr. promitte ego. ibo pro te si ire non libet.

Te. Verbero ēt irrides. Tr. q̄n me pro te ire ad cœnā autumo.

Te. Non enim ibis. ego ferare faxo ut meruisti in crucē .

Tr. Age mitte ista hæc & me ad cœnā dic iturū: quid taces?

Cal. Sed tu istic quid confugisti in aram inscitissimus?

Tr. Adueniens perterruit me loquere nunc quid fecerim

Nunc utriq̄ disceptator eccum adest age disputa.

Te. Filium corrupisse aio te meum. Cal. auscultata modo.

Fateor peccauisse: amicam liberaſſe absentem scœnori

tuere . legendum . ait se metuere . Sic tale . emenda sit tale . hoc re uera sit ut me peregre aduententem gaudeas : nam secus autumat esse Teuropides Callidamante tristante senis aduentum: post quem desitum sit & bibi domi philolachetis. & pergræcari . Facio gratiam . condo no: nolo tecum cœnare . Autumo . scribendum autuma: hoc est iube me ire in uicem tuam cum callidamante cœnatum . Disceptator . internuncius: intermedius: qui se in amicorum litem in terponit: disceptat: discutit: euentilat litigium: & purgata similitate illos iterum in gratiam reconciliat. Disceptatorem interpretare intercessorem: deprecatorem. Apuleius libro quarto floridorum . Nec erat patrisfamilias tam absconditum secretum quin eo tempestiue crates interueniret : litium omnium aut lurgiorum inter propinquos disceptator & arbiter . Absentem . corrige . absente te .

proteruis: ut nihil a uictima distet. Vo luit enim sacrificiū imitari dum inscendit aram : quod ad uictimam pertinet. Est & alia non ille / pida lectio . Iube ignē & acapna circundari : sunt enim arida ligna acapna . Martialis ita p pemodum de lignis acapnis. Si uicina tibi nomēto rura colūtur ad uillam mo neo rustice ligna feras. Exemplum petis . petis archetypus & exemplar . Iudicium in duplici significatione exempli . scripsimus in superiori b9 exempla pœnas appellari : quod teuropides dixerat faciam exempla in te: hoc est te pœnis male mulctabo : credit tranio significari per huiusmodi uerba senem cupere ab eo fraudium exemplum petere .

Obdormiui. so Obdormire.
 edormire. Edormire.
 pos diutino excoci. edormire crapulam ciceroni significat decoquere per somnum. Ad seruos ludificatū . corrige . Is seruos ludificatus sit . Aut se me /

Disceptator

Herile mihi tecum. emacula hercle mihi tecum. Nims quis. in codicibus reuerenda fidei. ni
mis clues: hoc est nims appares: existis. Accipite huc. scribo. accipito huc. Enim istic captio
est. certe inquit senex habeo te suspectum: & ualde timeo ne in me captiones: & tendiculas prapares:
cum impenlius a quo filio faues: & tranioni enim particulam inceptiuam esse serulus autumat: & lu
cius attestatur. Iam minoris scio praedum. secum loquitur tranio in hac uerba. Noui sane mihi
iudice beneuolo minoris hoc est pauperioris tranionis praedam futuram. erit cadensa lite senex: &
sub hoc iudice erit

praeda mea. sic eni
legendum erit: iam
minoris scio pra
dam: subintellige su
turum senem. Qui
dam legunt. iam mi
niori scio praedem:
ne inquit me mino
rem & imbecillo
rem condemnes ue
luti fugitiuum. ha
beo enim praedem:
hoc est philolache
rem: quem uadem
pro me sistam. praes
enim sponsor in re
pecuniaria uocatur
uas in re capitali.
Quintus Curtius
Virtutem uestram
uade praedemq; ha
beo. Ludificatus
est. alibi. ludificatus
es: ut sit sermo con
uersus ad tranione

Quis capite can
dido. deest hic capti
quod in exemplari
membranaceo inte
gram adhuc est. Sic
emenda. quis capti
capite candido aeta
te inquit senili: qua
te dolorum experio
sum esse oportuit: &
cordatissimum a ser
uulo potes decepti:
ut uerum sit grae
cum adagium. Viri
senis debile crane
um. Philomon
tes. seril scilicet ami
ci: & qui me catum
credebant: ita noue
rint mihi uerba ab
Impurissimo data.

Non delinquit
mus. scribe. non delinquimus. Iuuenile eni aetate cōdecet amatio. Qui amica est. modus loquēdi sci
tissimus: pro eo quod est amica est empta. Dispudet philolaches iuuenili rubore incandescens nō
adhuc extincto bonae mentis igniculo ait dispudere hanc ueniam. Cuperet enim non deliquisse.
Quid me flet. tranio loquitur. Lutum. canum: sordes: uocatiuus est casus.

Argentum sumpsisse: id esse absumptum praedico:

Nunc quid aliud fecit nisi quod faciunt summis gnati generib;

Tr. Herile mihi tecum cauendum est nims quis orator catus.

Te. Sine me dum istuc iudicare. surge ego istuc ad federo.

Maxime accipite huc ad te litem enim istic captio est.

Tr. Fac ego ne metuam. & tu meam timeas uicem

Iam minori scio praedum. Te. quibus modis

Me ludificatus est. Tr. bene hercle factum. & factum gaudeo

Sapere ista aetate oportet. quis capite candido.

Te. Quid ego nunc faciam: si amicus de philo aut philomontes:

Tr. Dicitis his quo pacto: tuus te seruos ludificauerit

Optimas frustrationes dederis in comœdiis.

Cal. Tace parumper sine me uicissim loqui ausculata. Te. licet

Cal. Omnium primum sodalem me esse scis gnato tuo.

Is adiit me. nam illum prodire pudet in conspectum tuum

Propterea quia fecit. quae te scire scit nunc te obsecro

Stultitiae adolescentiaeque eius ignoscas. tuus est.

Scis solere illac aetate tali ludo ludere.

Quicquid fecit: una nobiscum fecit: non delinquimus:

Foenus: sortem: sumptumque omnem: qui amica est omnia

Nos dabimus: nos conferemus: nostro sumptu: non tuo:

Te. Non potuit uenire orator magis ad me impetrabilis

Quam tu: ne illi sum iratus neque quicquam subcenseo

Immo me praesente: amato: bibito: facito quod lubet:

Si hoc pudet fecisse sumptum: supplicii habeo satis:

Tr. Dispudet: istam ueniam quid me fiet nunc iam

Te. Verberibus cedere lutum pendens: tam & si pudet

Interimam hercle. Cal. ego iubeo fac istam cunctam gratiam:

Tranioni remitte quae so hanc noxam causa mea.

Te. Aliud quid uis impetrari a me facilius perferam.

Quam ut non ego istum pro suis factis pessumis

Pellu prema. Tr. mitte quae so tu me. Te. uide ut restat fuscifer

Enim

Prouerbiu.

Dispuder.

Quin sapis, scribe, quin si sapis.

Si aliam noxam, subintellige Incurrent.

Ordo fabulae.

Sed quoniam haec fabula praepostero carminum ordine confusanea est quae maxime: superest ut an-
notemus loca: quae bene & coherenter & disposite coagmententur. Ille locus qui ita incipit. Serui:

qui cum culpa ca-
rent: tum malū me-
tuunt: praepontur
illi uersui. Illi erunt
buccedae multo po-
tius q̄ ego sim re-
sto. Sed praepone
solos illos tres uer-
sus. Illud quoq; sub-
sequēs carmen. Mi-
sericordias tandem
habere hominem
oportet. huic sub-
lungendum id. He-
us iam appetit meri-
die: usq; qua in re-

Cal. Tranio: Te, quin sapis tu quiesce hanc rem modo petere.

Ego illum uerberibus ut sit quietus subegero.

Tr. Nihil opus profecto. Cal. age iam sine te exorariet.

Te. Nolo. Cal. quaso hercle. Te. nolo nunq̄ oras. nequicq̄ uenis.

Cal. Hanc modo unam noxiam unā quaso hanc causa mea

Quid grauaris quasi gratiam non commeream.

Si alia noxiā. ibi utrunq; & hoc & illud poteris ulcisci pbe

Sine te exorem. Te. age: habe: abi impune. hem huic habeto

gratiam.

Spectatores fabula haec est acta: uos plausum date.

gione. est & in moram hercle factis. subsequere: fiat. hoc antecedit illum uersum. est. Abi hinc. nihil pe-
riclit est. age tam placida est. Hem tibi adduxi hominem. hoc praecedit id carmen. eho istum puer cir-
cunduce. Sed cuiusmodi? qui scire possum? uah. hic id subsequitur. qua in regione istas aedis emit fiff-
us. Illud praeterea. Bene hercle id factum: quid eas quanti destinat: hic subsequitur. Talentis magnis
quot ego & tu sumus. usq;. Heus iam appetit. praeterea. Inferius cum ait. Illico contra simen astate il-
lic. hic illud appone. ego illum ante aedis praestabo ludificatorem meum. Quae omnia si ad seriem co-
ponas & accommodes tunc comcedia facillior utdebitur: & amabilior.

Comentarii in mostellariam Ioannis baptistae pii fints.

INCIPIT COMMENTARIUS IOANNIS BAPTISTAE RII BONNO
NIENSIS IN MENEHEMOS ARGUMENTVM.

Iculus mercator diues & opulens deorum largiflua benignitate ex legitimi matris
 ni fide duos suscepit filios: paruulū & adhuc infantilis aetatis alterum nescio qui plaga
 rius auexit: ex iculo amissi desiderio pater abrepti sospiti alteri gemino nomē imponit
 ut eo fomento minus angina doloris percipere posset. Interibi mercator hicne natu
 ra concedit: heredem menehmū sospitem relinquens: autumans alterū obisse. Cae
 rum cum in ludis atheniensis alter prius amissus esset inter multitudinē fartilem & cōge
 ritam aberrans mercator epidamnensis puerum tollit: & epidānum auerit: quo dolore pater ani
 mum despondit. hic igitur mercator epidānenfis adoptat puerū subreptitiū in diuitias maximas: &
 uxorem ei dotatam dedit: illum ab obitu suo relinquit heredem. obit enim surreptitiū menehmi pa
 ter ascititius ingressus fluuitū rapidum. Destināt sane menehmus siculū fratrē quārere: prom uatico
 amatorē suū rata illum cōpellat blanditer: & comiter excipit: secum rem habet: Aduentante altero
 menehmo secum fuisse narrat: ille pernegat. Caterum menehmus siculus dum oblectamenti causa
 epidānum inuisit ab uxore epidānenfis menehmi rapitur: & a socero illius iratis quod ille lepidam
 pallam domestica uxoris ad meretricem detulerat. Ira enim simillimi ambo erant menehmi: ut inter
 nosci non possent. Interim maritus illius epidānenfis uxoris alter menehmus superuenit: recogno
 scitur a messenione seruo siculi menehmi: ibi fraternitatē redintegrant: resarciunt germanitatem &
 geminitudinē: nauigant epidāno relicto in syracusanam urbem: ubi feliciter & concorditer uitam
 egerunt. Nec id mirum quod scribit Plautus eosce indiscreta figura fuisse: ut a nemine recognosce
 rentur. Adde quod maroniano testimonio. Glaucia tyride, timberq; simillima proles indiscreta suis
 gratulq; parentibus error. Silius libro primo puniceoq;. Nos etiam primo gemini cecidistis in auo eu
 rimedon fratrem: & fratrē mentis lycorma: cuncta parens: dulcisq; labor sua nomina uatis reddere
 & in uultu generici stare suorum. Plinius libro septimo naturalis historiae refert similitudines indiscre
 tas. Similitudinū quidē in mente reputatio est: & in qua credant multa fortuita pollere: uisus: auditus
 memoriaq; hausta imagines sub ipso cōceptū. Cogitatio etiam utriuslibet animo subito transuolās
 effingere similitudinē aut miscere existimatur. Ideoq; plures in homine q̄ in ceteris oibus animalib;
 differentia: quoniam uelocitas cogitationū animiq; celeritas & ingenti uarietas multiformes notas
 imprimit: cū ceteris animantibus immobiles sint animi: & similes oibus singulisq; in suo cuiq; genere.
 Antiocho regi syriae & plebe noie Artemo in tantū similis fuit: ut Laodice coniunx regia necato iam
 Antiocho mun⁹ per eum cōmendationis: regniq; successionis peregerit. Adde menehmi plautum
 scribere ut ex Argumenti patet apicib⁹: quae in .i. longū latinis transferit. Interlocutores menehmi:
 uxor: senex: messenio: peniculus. Fabula agitur in epidāno. Diuiditur in quinque actus ut ceterae. prius
 illic incipit ni mala: ni stultra: ni indomita: impos q; animi quod uiro esse odio uidet. Excādescēs suffra
 ta & turgida uxor menehmi alterius subreptitiū maritū compellat. acriter illum & amarulente uorsat
 propterea quod exaudiuerat lupis & meretricibus iugem operā impendere. Nec minus in fermēto est
 & ira torrentissima concitata uxor eo quod illi menehmus pallam subriperat: ut ad erotium meretrici
 lam dederet. Ille contentionū turgioq; & contumeliaq; pertesus proripit se ad erotium. Secund⁹ actus
 ille est anime ni menehme salue qd ergo extra numer⁹ es mihi! Erotium suauis: illi: & uenustula ofone
 excipit aduentantes menehmū & peniculum: seruum parasiticū: & eo blandi⁹ illis sese mulier ingerit
 quod animaduvertebat menehmū cum dono uentre hoc est palla: qua defraudauerat uxore suam me
 nehmi: condicūt epulare uadimonium cum puella: quae relinquit cum cylindro coco ut obfonta pollu
 cibiliter apparet. Principiū tertii hoc est potin ne ut quiescas. si ego tibi hanc hodie probe lepide q
 concinatā referam tempori: introduci⁹ in hoc actu menehm⁹ siculus epidānū adiens uti fratrem re
 periat: qui prope indiscreta effigie occurrens erotio credi⁹ epidānenfis menehmus. Illi meretrix se blā
 dicellis ingerit amatorem suū rata: quem intra septū dom⁹ compactū genitaliter inescat & opipare.
 Illum prandio quod paratū erat amanti menehmo participat. Et super hac illi pallā prebet erotium
 quam traderet phrygionī. Penicul⁹ excludit incanatus. ratus se excludi a menehmo epidānenfi rem
 refert de subrepta palla ad uxore eius. Quartus tibi habet auspiciū. q̄ hic me quart sibi inimicicias
 magis quā aetati suae. Egre diē in profcenū meretrix erotio: quae cōtemplata pro foribus ad stare epi
 dānenfē menehmū. Illū intus euocat. sed huc uenerat menehmus uti pallā referret rescisente ab ira
 to peniculo uxore quo uestē nuper attulisset. Ceterq; meretrix quae decepta similitudine formae pallā
 tradiderat siculo menehmo illud se credēs irasci⁹: enarratq; sicuti antea uestimentū tradiderat sibi &
 peniculo ut ad aurificē dederet. Quint⁹ actus. Ut aetas mea est utq; hic usus factus est gradū pferā.
 senex tā tremulis mēbris & effectis uirib⁹ accessit ab uxore menehmi ad illā citissime pperat. cogni
 toq; quemadmodū omni genere inhonestamētū menehmus uxore spoliabat illam odio psequatur
 indignat nō mediocriter senex: & dū in fluctu sunt & in ambiguo qd agere debeāt occurrit siculus
 menehmus q̄ aberratibus ex cōposito uerbis ambo irritēs uincit & ligat tāquā dementiat a lorariis

Exempla idi
 scerae similit
 tudinis i frat
 res.

senis: & hoc agebant ut accersito medico etiā inuitus curaret. Ille uincula ut abundus auxiliū & suppetias inuocat: cui melenio seru⁹ fratris siculi acurrit ut auxiliū ferat dñm suum ratus: qbus cū lora rils decertantibus uī melenonis liberantur: congregiētesq; forte fortuna cū altero menehmo discreione recognoscunt fratres. Nauigātq; i sitiliā. docet hæc cōedia plurimifaciēdos fratres. Intēperialq; uxorias retegīt meretriciasq; artes cultare cōmonet. Subrupto. positū pro subrepto: uel ut habent antiq; codices scribe subrepto. Auos paternus. auus ingt paternus relictus menehmi siculi

Plauti comici festiuiss. Menæchmi.

Argumentum.

Ercator siculus cui erant gemini filii
 Ei subrupto altero: mors obtigit
 m Nomen subrepti illi indit qui domi est
 Auos paternus. facit menehmum sositern
 Et is germanum postq; adoleuit quæritat

Hic fuerat auitus ille subrepticus
 Menæchmum omnes ciuem credunt aduenam:
 Eumq; appellant. meretrix. uxor. & socer.
 Hi se cognoscunt fratres postremo inuicem.

Prologus.

Alutem primū iam a principio propiciam
 f Mihi atq; uobis spectatores nuncio.
 Adporto uobis plautum lingua nō manu

Quæso ut benignis accipiatis auribus.
 Nunc argumentū accipite: atq; animū aduertite
 Quam potero in uerba conferam paucissima.
 Atq; hoc poetæ faciunt in comœdiis:
 Omnis res gestas esse athenis autumant.
 Quo illuc uobis græcum uideatur magis:
 Ergo nusquam dicam: nisi ubi factum dicitur.
 Atq; adeo hoc argumentum græcissat tamen
 Non atticissat: uerum sycilicissat
 Huic argumento elogium hoc fuit.

tutor: indidit ei no-
 men sositern. Hic
 fuerat auit⁹. codices
 antiq;. hic fuerat ali-
 tus. hic ingt i epidā
 no scilicet nutritus
 fuerat subrepti⁹ al-
 ter menehm⁹. Hi
 se cognoscunt. scri-
 bendum. si se: quod
 præcipuum inditū
 e absq; afflatu uocē
 hanc scribi decere.

si nō hi

Atq; hoc poetæ
 lege: atq; hoc ut
 poetæ i comœdiis.
 Fingūt enim uates
 oēs fabulas athenis
 acitari. Vbi fa-
 ctum dicit. dicit hæc
 i epidāno comœdiā
 factā. Atticissat
 atticæ loq; & uti-
 tur atticissimo: q; stil-
 lomiformis græci
 præcipatū obtinet.
 Istic enī tres inerāt
 linguæ: atticæ: græ-
 cæ: & sicula: a tripli-
 ci uarietate lingua-
 rum siculi trilingues
 appellant: latine: græ-
 cæ: & sicule ets loquē-
 tibus. Lucius Apule-
 ius libro undecimo
 metāorphoseon his
 trilingues appellat.
 Fluctuantes cyprisi

Atticisso.

Trilingues sit-
 culi quare.

paphiam uenerē: cretes sagittiferi dictynā dianā: siculi trilingues stygiam proserpinā. posses & apud
 luciū interpretari trilingues: fallaces: biligues: loq;ces siculos siculus matern⁹ appellat: hoc gen⁹ hominū
 cōptor a græcis significatissimo uocabulo λα λους idest linguaces appellatos: qbus ē satis loquētia:
 sapientia parū. Hoc genus homines in uerba puectos nō min⁹ insigniter ueteres quoq; nostri locu-
 tulos: blaterones: & linguaces dixerūt. Tales esse siculos quintilianus ē autor institutionū libro sex-
 to uerbis hisce. siculi qdē ut sunt lasciuī & dicaces. Sidonius libro quarto epistolæ. Sic iam tu sub eu-
 sebio nostro inter aristotelicas cathogorias artifex dialecticus atticissabas. Sicilicissat. sicule loq; Sicilicisso.
 tur: fortassis qdē unus e menehmis siculus erat. Credo tñ huc subesse sensū occultiorē cogitatum: & ex-
 quisitū suā comœdiā sicilicissare plautus ait: qdē forte ex siculo epicarmo lato plautina comœdiā
 transcripra sit. siue leatet & extuberat florulētis isioculis: qbus festiuissim⁹ est siculus epicarmus: quē
 plautū affectari testis ē oratius i secūdo epistolæ eo uersū. plautus ad exemplū siculi propare epicar-
 mi: seu comœdiā suā sicilicissare scribit: qm̄ dictoria sicula cōtinet: & lingua atticæ inferior est: ut se in
 genue & sua attenuet. Alconius pedianus. Dicit illū græcas litteras simul latinas in sicilla didicisse: in
 ea insula quæ neutra lingua bene utatur. Ita enim Plautus in persa. Dabuntur tibi sexcenti logi: atq;
 atticū. nullum siculum acceperis. Elogium. Attestatio: & testificatio: interdum laudationis: inter
 dum uituperationis Maro in calce culicis.

Elogium.

His tumulus super insertur: tum fronde locatur

Elogium: tacita quod irret littera uoce.

Seneca libro tertio declamationū. pudicam tantū unus & peregrinus: cui plus laudator q̄ accusator notus. Vxorem meam nunq̄ audiui pudicā: nisi in adulterii elogio. Cicero libro thufculanarū primo. Ipse nunq̄ uir magnus leges: instituta: rempublicā conferet. quid pro creatio liberorū: quid propagatio nominis: quid adoptiones liberorū: quid testamentorū diligentia: quid ipsa sepulcroꝝ monumen

ta: qd̄ elogia signi-
ficant. Marcus Tul-
lius in oratione pro
Cluentio. Elogium
recitasti de testamē-
to. Cn. cignatili p̄fisi.
Tranquillus in gal-
ba. Imagines & elo-
gia uniuersi gene-
ris exequi longū ē:
familia breuiter at-
tingā. Apulei9 ora-
tione secūda in ma-
giam. elogium gra-
uissimū iam totum
medius hui9 perscri-
ptū ut aboleret im-
pensis p̄cib9 orauit.

Demensum. mē-
suratum: dimensū.

Non modio. lu-
dit in uaria signifi-
catione demensū. Mē-
surata omnia & de-
mensa aut emetita
sunt modio: aut tri-
modio: & huiusce-
modi mensuris Cae-
terū demensum hic
posuit p̄ specie qua-
dam esculentā. Do-
natus in phormiōe.
De dimenso suo ser-
uit quaternos mo-
ditos accipiebāt fru-
mentū in mense: & id
dimensum dicebat:
& utrū a mense: an
a metiendo incertū
est. Terenti9. quod
ille unciatim uix de
dimenso suo defrau-
dans genium comp-
sit miser. & scriben-
dum nō demensum:
uerum dimensum.

Ipsa horreo. ipso
fluento dicendi. af-

Mater p̄ nu-
trix.
Matrescere.
Despondit
animum.

fatim: abūd anter: & larga p̄fluētia totū uobis argumētū eloquat. Tm̄ ad narrādū. i. p̄fisci exēpla
trib9 legif. Tāta. Syracusis. legif alibi syracusis9. Mater sua. nutrix. Marcell9. matrē ueteres ēt nu-
trix dīci uoluer. plaut9 i. mēchmis. ita forma fili pueri: ut m̄ n̄ internosse posset: q̄ māmā dabat: neq̄
adeo m̄ ipsa: q̄ illos peperat. Vergili9 aeneidos lib. viii. & labere m̄ em ip̄ audos. i. nutrice. Itē m̄ fesc̄
ē m̄ filiis fieri. pacui9 i. doloreste. utinā nō m̄ fescā i genio: ut meū fratrem ulcisci queā. Ut ad ludos.
subitelligē cōcurrif: & agminati cōfluif. Aium despōdit. mori delibērat. Varro i. libris de lingua latia

Nunc argumentum uobis demensum dabo
Non modio neq̄ trimodio: uerum ipso horreo.
Tantū ad narrādū argumētū adest benignitas.
Mercator quidam fuit syracusis senex.
Ei sunt nati filii duo gemini.
Ita forma simili pueri: ut mater sua
Non internosse posset quā mammam dabat.
Neq̄ adeo mater ipsa: quā illos pepererat:
Ut quidem ille mihi dixit qui pueros uiderat.
Postquam iam pueri septuēnes sunt: pater
Onerauit nauem magnam multis mercibus.
Imponit geminum alterum in nauem pater.
Tarentum auexit secum ad mercatum simul.
Illum reliquit alterum apud matrem domi.
Tarenti ludi forte erant: quom̄ illuc uenit:
Mortales multi ut ad ludos conuenerant.
Puer inter homines aberrauit a patre.
Epidamnensis quidam ibi mercator fuit.
Is puerum tollit: auēhitq̄ epidamnum.
Pater eius postquam puerum perdidit:
Animum despondit aquis ægritudine.
Paucis diebus post tarenti est mortuus.
Postquam syracusas de ea re rediit nūcius
Ad auom puerorū: puerum subductum alterum.
Patremq̄ pueri tarenti esse mortuum.
Immutat nomen auos huic gemino alteri.
Ita illum dilexit: qui subruptus est alterum
Illius nomen indit illi qui domi est.
Menæchmo idem quod alteri nomen fuit
Et ipse eodem est uocatus nomine.
Propterea illius nomen memini facilius.

hulus uocis meminit. Vidi flagitaret. uidi nomen illius menemus a uobis flagitari. Examus
 sim diligenter & ad libellam. Curari sibi uelit. Cupit ut menemus in epidanum profecturus si
 bi hoc est in re sua aliquid curet. Nugas egerit. qui argentum mihi non dederit in epidanum profe
 cturo: nugas egerit: hoc est incassum mihi precipiet. non enim meo aere sum alicui inseruiturus.

Nam nisi qui dederit. scribo. nam si qui dederit: qui inquit demum dederit argentum nugas bitur
 quonia scilicet illum argento fraudabo: nec quae mandauit peregrina mercimonia deueham: illi os

sublinā: ut argentū
 amittat. Subru
 ptitium. menemū:
 qui subreptus fuerat
 ab epidanensi mer
 catore. Scribunt nō
 nulli subreptitium.

q̄ ipse abiit. scri
 bendū cū ipse obiit.

Subduxit. subter
 fluendo implicauit
 & cōturbauit pedes
 numen fidei reuerē
 dum: quod uiolauē
 rat ipse menemus.
 In fide fragos iuehi
 tur his filius alloquē
 te herculem fide.
 Sed me pollutas p
 perantem linquere
 terras.

Fidei uerba.

Sedibus sis: rectisq̄
 iouis succedere ade
 git

Fœcundū i fraudes
 hominum gen9: im
 pia liqui:
 Et quantū terrent
 tantum metuentia
 regna:

Et furtas auri: nec ni
 lita pramia fraudū:
 Et sup hac ritu hor
 rificos ac more fera
 rum

Viuentis rapto po
 pulos: luxuq̄ solutū
 omne decus: multa
 q̄ oppressum nocte
 pudorem.

Vis colit: iurisq̄ lo
 cū sibi uēdicat ensis

Quia illum clamore uidi flagitari
 Ne mox erretis: iam nunc praedico prius:
 Idem est ambobus nomen geminis fratribus.
 Nunc in epidanum pedibus redeundum est mihi:
 Ut hanc rem uobis examussum disputem.
 Siquis quid uestrum epidannum curari sibi uelit.
 Audacter imperato: & dicito. sed ita
 Ut det unde curari id possit sibi.
 Nam nisi qui non argentum dederit: nugas egerit.
 Nam nisi qui dederit: magis maiores nugas egerit.
 Verū illuc redeo unde abii: atq; uno adsto in loco.
 Epidanienfis ille. quem dudum dixeram:
 Geminum illum puerum: qui subripuit alterū
 Ei liberorum: nisi diuitiae nihil erat.
 Adoptat illum puerum subruptitium:
 Sibi filium: eiq; uxorem dotatam dedit.
 Eumq; heredem fecit: q̄ ipse obiit diem.
 Nam rus ut ibat: forte ut multum pluerat:
 Ingressus fluuiū rapidum ab urbe haud longule:
 Rapide raptori pueri subduxit fides.
 Abstraxitq; hominem in maximam malam crucē.
 Illi diuitiae euenere maxumae:
 Istic habitat geminus subrupticius
 Nunc ille germanus qui syracusis habet
 Hodie in epidannum uenit cum seruo suo
 Hunc quaeritatum geminum germanum suum:
 Haec urbs epidannus est: dum haec agitur fabula:

Et probris cessit uirtus. en asptce gentes.

Nemo insons: pacem seruant cōmercia culpa.

Syracusis habet. syracusis habitat. Haec urbs epidan9. urbs epidanus lignea: repositaria: & ima
 ginaria cōducebat i scena: qd dixius in Amphitruone i explicatiōe illius sce carminis. haec urbs est tha
 ba: i illis sce habitat adib9 aphitruo natus argus ex argo patre. epidanū ciuitas finitima tarēto: de qua
 haec strabo lib. vi. At eni brūdusio i trāsmarinā ripā nauigatio ē una qdē ad ceraunias: littusq; deiceps
 reliquis & epiri & graecia: altera epidanū q̄ priā lōgtor. Nā mille & dccc. stadiis ē. Irita & haec est: cū
 urbs ipsa cōmode: & ad gētes illyricas & macedōicas sita est. Plinius autor est diritatem uerbi roma
 nos praecauentes cum epidannum deducerent dyrachium nuncupasse. hodie. y. in. u. uerso more
 suo durachium uocant. Ciues dyrachini dicuntur. epidannum ex autoritate appiani dicitur a
 nomine regis: uocatum dyrachium aiunt a nomine illius: qui urbi portum adiecit. Thucydides

De epidano
 pulcra.

Dyrachium.

libro primo. Epidamnus est urbs ad dextram sita nauigantibus Ionium sinum uersus: cui finitimi sunt tablantii barbari gens illyrica. hanc habitatum uenerunt corcyrenses coloni a phasio corinthio deducti: qui erat ab hercule oriundus. heraclidae filius ex metropoli secundum ueterem legem accersito. Nonnulli etiam corinthii: & alii praeterea doricae gentis ex colonis fuerunt. Dirachium appellatur quasi disrachion hoc est difficilis exitus. Mutatur in hac dictione. s. in. R. quemadmodum in aliis pluribus fieri solet. Inuenio in commentariis nonnullis graecis herodorum epidamnium urbem collocare nauigantibus ad dex-

tra Ionii. eustachius in dionysium interpretatur ideo dirachium dictam propter asperitatem Peninsulae: in qua sita est. Rachis graece spina dicitur enim nodis contra gosa instar spinarum: quae iter lumbos posita dorsum efficit. Appianus in secundo bellorum ciuiliu. Ipse ad dirrachium tute proficiscitur: quod non

Rachis.

Quando alia agetur: aliud fiet oppidum.

Sicut familiae quoque solent mutari modo.

Peniculus. Parasitus.

Ventus nomen fecit peniculo mihi.

i Ideo quia mensam quando edo detergeo:

Homines captiuosque cathenis uincunt:

Et qui fugitiuis seruis indunt compedes

Nimis stulte faciunt mea quidem sententia.

Nam homini misero si ad malum accedit malum

Maior libido est fugere: & facere nequiter.

trantur esse huiusmodi nominis opinione ducti. Rex quippe barbarorum epidamnus urbem supra mare condidit: quae ab ipso nomen assumpsisse creditur. Mulus ex filia nepos dyrrachus ex neptuno gentis ut quidam perhibent: portum urbi adiecit: qui dyrrachium appellatur. Deinde cum fratres aduersus illum bellum gererent: hercules ex erithia rediens per telluris parte in eos depugnauit: quam ob rem dirrachium hercule: ueluti telluris eorum ex parte incolam fuisse autumant: dyrrachium non utique insipientes: uerum ad herculem tanquam ad deum per prius inclinantes. Ferunt quoque ea in pugna Ionium dyrrachium ab hercule per errorem interfectum fuisse: herculem corpus tumulantem in mare proiecissem: ut cognomen illi imponeret. procedente deinde tempore phryges quosdam e phrygia redeuntes regio nem et urbem occupasse. deinde Taulantios post illos illyricum genus. post Taulantios altam illyrorum gentem liburnos accessisse: qui finitima quaeque citis nauibus inuaderent: & ob id a celeritate nonnullas a romanis naues liburnicas dicit: cum quibus primum ad pugnam ueherentur. Quia a liburnis a dyrrachio expulsi fuerant: Corcires mari potentes in eos inducere: liburnosque expulere. eo modo corcires se illis imiscentes urbem coluere. Qua ex causa graecorum huiusmodi uidetur esse portus Coreyret appellationem ut Infaustam permutantes urbem: quae desuper iminet epidamnium uocauerunt. sic Thucydides illam nominat: uicique subinde consuetum nomen. Nam dyrrachium appellatur.

Liburnicae unde.

Peniculus penicillus.

Sicut familiae. sicut inquit familiae mutantur in scena: ita & urbes & domus. Peniculo. penem uocant antiqui spongiam: qua mensa abstergitur: a qua uoce peniculus inficitur: & penicillus. Plinius spongiarum genus peniculos appellat: quibus mensae sordiditudo abluentur. Plinius uerba libro nono naturalis historiae sunt haec. Spongiarum tria genera accipimus spissum ac praedurum & asperum. Tragos uocatur id. Spissum & mollius magis tenuedensumque: ex quo penicilli achilleum. Nascuntur omnes in petris. Aluntur conchis: pisce: limo. Intellectum inesse illis apparet: quia ubi auulso rem sensere contractae multo difficilius abstrahuntur: hoc idem fluctu pulsante faciunt. epigrammatista quarto & decimo libro super peniculo ista.

Hac tibi sorte datur tergendis spongia mensis

Vtilis: expresso cum leuis inbre tumet.

Veretrum. Penicillum tectorium.

Peniculum caudam salacem uocant hoc est ueretrum. Caterum quoniam nunc incidenter occurrit adnotandum ueretrum usurpari praeter quod hieronymo & tranquillo. Verbum est enim lucillus. Deinde mittit ueretrum in flumen: offendit buccam bolumnio. est & penicillum tectorium: de quo Plinius duodecimo. Setarum ex illis e penicillis tectoris cinis cum adipe tritus. Plinius de spongiis loquens libro trigesimo primo. Mollissimum genus earum penicilli oculorum tumores leuant ex mulo impositi. De peniculo deterforio & deletorio meminit sic epigrammaticus poeta libro duodecimo. Quod sciat infelix damnatae spongia uirga:

De penicillo ambrosius. Non igitur uelit penicillo quodam doloris mei uestras abstergebo lacrimas. Quintilianus libro tertio. Neque enim scientia desiderat instrumentum: quae potest esse consummata: etiam si nihil faciat. Sed ille ovis ut caelator caelum & pictor penicilla. Marcus Tullius libro nono epist. Caudam antiqui uocabant poenem. sed iam multis factum est tam oscenium

quod id uerbum: quo tu usus es: ex quo est propter similitudinem peniculus. At hodie penis est in oscenis: peniculus quoque pro spongia simpliciter accipimus. Locus est apud plutarchum falsissimus in demosthene: laudantibus postea illis philippum ut eloquentissimum & pulcherrimum ac festiuum & promptum ad potum: coactus est Demosthenes cauillari: quod partim sophista: partim mulieris: partim spongiae huiusmodi laudes essent. penicillus pro ocularia & quapiam alia radula. Cornelius celsus libro tertio de medicina. si uero lingua sicca est & scabra detergenda primum penicillo est. hoc a medicis: quibus a sanandis oculis

Dicitur demo
sthenis.
Laudes spon
giae.
Ophthalmos
ophthalmosophis
sophi medici

Nam si ex cathænis eximunt aliquo modo.
Tum compediti ianuam lima præterunt.
Aut lapide excutiunt clauum. nugæ sunt hæ.
Quem tu asseruare recte ne aufugiat uoles
Esca atque potione uinciri debet
Apud mensam plenam homini rostrum deliges.
Dum tu illi quod edat: & quod poter præbeas.
Suo arbitratu affatim quotidie.
Nunquam edepol te fugiet: iam & si capital fecerit
Facile asseruabis. dum eo uinclo uincies.
Ita istæc nimis lenta uincla sunt escaria.
Quam magis extendas: tanto astringant arctius
Nam ego ad menæchmum hunc eo. cui iam diu
Sum iudicatus: ultro eo ut me uinciat.
Nam illic homo homines non alit.
Verum educat recte: atque nullus melius
Medicinam facit ita est adolescens ipsi? escæ maxumæ
Cerealis coenas dat ita mensam extruit
Tantas struices concinnat patinarias.
Standum est in lecto: si quid de summo petas.
Sed mihi interuallum iam hos dies multos fuit:
Domi domitus sum usque cum caris meis

ophthalmosophis
nomen inditum per
oculum trahebatur spe
cillum uocantes. Cel
sus libro quinto me
dicinae. Interdum et
iam nerui ac membra
nae resoluuntur: spe
cillumque demissum de
scendit aut in latum aut
deorsum. Videtur ta
men hic Cornelius
specillum nuncupare
penicillum: quod iter
feritur uulneribus ad
eorum profunditatem
indagandam. Idem
paulo post. eaque cum
passo conterantur:
& specillo super ocu
lum inducantur. oricu
larium specillum idem
nuncupat: quod circa
oras uncinos ha
bet & uncinos hamos
accommodum ad illud
quod extrahendum: nisi
si dicitur oricularium
tanquam auricularium
quod tubercula un
cinata ex ferro ha
bet istar aurium. Cel
si uerba sunt hæc li
bro sexto. Vbi uero

Specillum quod
& enarratus
celsi nodus.

Oricularium
specillum.

uermes orsi sunt si iuxta: sunt protrahendi oriculario specillo. Autumo hoc oricularium specillum fuisse instar uolsellæ. Vtebantur & peniculo ad purgandam sedem & emundandam. Seneca libro decimo epistolarum. Nup in ludo bestiario unus e germanis cum ad matutina spectacula pararetur: secessit ad exonerandum corpus. nullum aliud illi dabatur sine custode secretum. Ibi lignum id: quod ad emundanda oscena adherente spongia positum est totum in iugulum trahitur: & percussis faucibus spiritum elicit. Nam si ex catenis. scribendum. nam se ex catenis. Præterit. in nonnullis exemplaribus legitur præterunt. Nonius Marcellus legit prætereunt his uerbis. Limare exquirere & delmare secundum consuetudinem aliam dicitur. Plautus in menæchmis. Ianuam lima prætereunt. Idem in bacchidibus. Limaces uiri: qui atterant & consumant. prætereunt si codicem marcelliano credis interpretare abeunt: prætergrediunt: effugiunt postquam limauerint: & hoc lima faciunt postquam detriuerint postes. Deliges. deligabis. uincla enim escarta lentissima sunt & tenacissima. Iam & si. scribo: tam & si per quos. Capital. flagitium capitale. Sum iudicatus. sum ad iudicatus: & a prætore iure honorario in mancipatum datus escarium. Cerealis. opiparas: copiosas. dea enim copiosa est ceres. Struices patinarias. acruos: aggeres patinarias: & cogeries poculorum: & missuum cibarium: quoniam lanx supponit lanci alteri & ita constructus: & exadificat acruus. In popelianis exemplaribus medium est in hunc ferme modum. struices dicebantur omnium rerum instructiones. Plautus. struices concinnat patinarias. Tu obelo fodica dictionem nihil struices: & diuersi significati & lege struices. struere antiqui dicebantur pro augere: unde industria. Adde quod & popelius ait: in popelianis exemplaribus. struefertarios dicebantur: qui quadam sacrificia ad arbores fulgoritas faciebant: a seruo scilicet quodam sacrificii genere. In lecto. con iunge hæc inferioribus hoc sensum. tot sunt aggeres patinarias ut si uelis cacumem eduliorum & struices aggeris pertingere standum est sumis digitis. Domitus sum. fame maceratus: & debilitatus.

Mors bestia
ril.

Capital.

Struices pati
nariae.

Industria un
Struefertarii

Carissimū. iudic i caro & carissimū. preciosū enī carissimū uocauit. hic penicul⁹ parasit⁹ erat epi
danēsis hoc ē subreptitū menchmi. Ni mala. menchmus uxore i cepat: & incestit qd scilicet nimis
impiosa sit: semp ex grat: quo tēdat: qd uenerit: qd egerit: qd cogitet. Potitorē. scribe portitorem
hoc sensu. duxi domū telonariū: & scripturariū: qd semp quo eam & unde uenā rogitet. sunt enī por
titores: q uectigali portus p̄sunt ad nauū a mercatoribus aruscandū. sup̄ius multa de portitorib⁹ &
portorio. Ob eā. subintellige eam qd nimis delicata es uxorcula: ipotēs: insolēs & laliola. In

dustriam. lego indu
stria: hoc est ulro:
spōte: ex industria: da
ta opa. Pugnauit.
positū p̄ expugnauit

Sic hoc decet fari
i priscis exēplaribus
legit. si hoc decet fa
ri. pallā iqt fero: quā
scortō daturus sū si
mō hoc licet fari: tā
osce: tā oscene: tā in
uerecūdit̄er. Face
te. si iqt nō tā pbū.
& uerecūdit̄ ē qd ad
scortū dixi me dedu
ctur: pallam: facerū
tū & uoluptuariū ē.

Cate.

Cate. cordate: di
ligēter: examine
uerba custodias ne
p̄ter pp: & p̄ter deco
rē effluāt. Factū fa
bre. sc̄m̄ artificii ma
gist̄rio de furaria
scilicet pallulæ. So
ciū. p̄sociog: p̄dā i
qt auexim⁹ cū n̄oz
sociog: salute. Mi
hi istac mihi inqt in
ista palla prædacea
est ne pars aliqua fu
tura? Quis ho
mo est: alibi legitur.

Catamitus.

qs homo es? Aquil
la catamitum rape
ret. ganymedem pri
sci romani catami
tum uocant: sicut
nilum melonē pom
pelo autore. Lactan
tius libro primo in
stitutionum. Rapu
isse in aquila dicitur
catamitum: poeti
cus color ē. Sed aut
per legionem rapu
it: cui⁹ insigne aquil
la est: aut nauis: in
qua est impositus tu
tellam habuit in aquila figuratam.

Fabula myr
thæ & adōis.

Venus adoneum. adonin uenus utiq; rapuit cū ex corticibus
myrthæ excidisset. Myrthia patrem suum amasse dicitur: cumq; eam pa
ter utero plenam rescisset cognito crimine euaginato eam persequi cepit gladio. Illa in arbore myr
tham conuersa est: quam arborem pater gladio pcutiens adon exinde natus est. Quid uero sibi hæc

Neq; edo neq; emo: nisi quod est carissimum.

Id quoq; iam cari qui instruuntur deserunt.

Nunc ad eum inuiso: si aperitur hostium.

Menæchmum eccum ipsum uideo progreditur foris:

Menæchmus Adolescens. Peniculus Parasitus

I mala. ni stulta. ni idomita. i posq; animi qd uiro esse odio

n Vides tu te tibi odio heas. p̄ter hac simile tale post hūc diē

Faxis: faxo foris uidua uisas patrē: nā quotiens ire uolo

Me retines: reuocas: rogitas quo ego eā q̄ rē agā qd negocii gerit̄

Quid detur: quid feram: quid foris egerim.

Potitorem domum duxi: ita omnem mihi rem necesse ē loqui.

Quicqd egi: atq; ago nimium ego te habui delicatam: nūc adeo

Vt facturus dicam. quando ego tibi ancillas. penū. lanā. aurum:

Vestem purpuram bene præbeo: nec quicq; eges: malo cauebis

Si sapis: uig; obleruare desines: atq; adeo me neq; q; serues: ob eā

Industriā hodie ducā scortum ad cœnā. atq; aliquo cōducā foras

Pe. Illic homo se uxori simulat male loqui: loquitur mihi.

Nam si foris cœnat: profecto me haud uxorem ulciscitur.

Me. Euax iurgio hercle tandem uxorem abegi ab ianua.

Vbi sunt amatores mariti: dona quid cessant mihi cōferre omnes

Congratulantes: qa pugnauit fortiter hanc: mō uxori intus pallā

Subrupui: ad scortū fero: si hoc decet dari. facete uerba custodi cate

Hoc facin⁹ pulchrū ē. hoc pbū ē hoc lepidū ē hoc factū ē fabre

Meo malo a mala sustuli. hoc ad damnum deferetur.

Auerti prædam ab hostibus nostrum salute socium

Pe. Heus adolescens ecqua mihi istac pars inest

Me. Perii in insidias deueni. Pen. immo in præsidium ne time.

Me. Quis hō ē? Pe. ego sū. Me. o mea cōmoditas o mea opportūitas

Salue. Pe. salue. Me. quid ais? Pe. teneo dextra genium meum.

Me. Non potuisti magis per tempus mihi aduenire: q̄ aduenis.

Pe. Ita ego soleo: cōmoditatis omnis articulos scio. Me. uin tu facin⁹

Luculentū ispicere. Pe. qs id coxit coqu? iā scia siqd titubatū ē.

Vbi reliqas uidero. Me. dic mihi nūqd tu uidisti tabulā pictā i pa

Vbi aquila catamitū raperet: aut ubi uen⁹ adoneū? (Criece

fabula sentiat edicamus. Myrrha genus est arboris: de qua succus ipse exudat. hæc patre amasse dicitur. Istæ enim arbores in India sunt: quæ solis caloribus cremantur: & quia patrem omnium rerum solem esse dicebant: cuius opitulatu cuncta germinum adolescit natiuitas: ideo & patrem amasse dicitur: dumq; grandioris fuerit roboris solis ardoribus crepans rhagades efficit: per quas succum de-
 sudat: quod myrrha dicitur: & redolentibus lachrumosa guttulis flatus suaues scissuris hiantibus iacu-
 latur: unde adonem genuisse fertur. Ideo autem uenerem amasse dicunt: quod hoc genus pigmenti
 sit ualde feruidum.

Rhagades.

Pe. Sæpe sed qd istæ picturæ ad me attinēt. Me. age me aspice.
 Ecqdē asstimulabo similiter. Pe. q istic ē ornat⁹ tu⁹. Me. dichoiem
 Lepidissimū eē me. Pe. ubi esuri sum⁹. Me. dic mō qd ego te iu
 Pe. Dico hō lepidissime. Me. ecqd audes de tuo istuc addere (beo
 Atq; hilarissime perge. Pe. nō pgo hercle nisi scio qua gratia
 Litigiū est tibi cū uxore. Me. hoc mihi abs te caueo cautius
 Clam uxorem ubi sepulchrū habeam⁹ atq; hūc cōburam⁹ diē.
 Pe. Age sane igit. quando æquū oras. q̄ mox incendio rogam.
 Me. Dies quidem iam ad umbilicum est

Unde petronius ar-
 biter ad libidinif cō-
 citamētum myrrhi
 num se poculū bibif
 se refert. Nam & su-
 trius comœdiarum
 scriptor introducit
 glyceram meretricē
 dicentem. Murrhi
 nū mihi adfers: qu
 uirilibus armis oc
 cursus fortiuscula.

Similiter. ad æqui-
 librium: ad libellā:

Similiter.

ad absolutionē. hæc uoce non triualiter usurpata nec fusaneæ usus est lucius apuleius: cuius uerba
 sunt hæc libro floridorum secundo. Id uero quod dicit: ita similiter nobis cantu: uel potius eloquitur:
 ut uocem si audias: hominē putes. Nam quidem si uideas idem non conari sed eloqui. Vbi sepul-
 erum habeamus. ubi nos in aliquod ganeum & latibulum abscondamus: quod prorsus ignoret uxor.
 nos illatebremur & illatibulemur in sinus ita sinuosos & opertos: qui uxorem muscam: curiosam: &
 indagatricem: & nostrarum rerum uenatriceum lateant: ubi sepeliamus nos uno: uenere: ganeo.

Vrere.

Cōburamus. consumamus: extinguamus urentes & stringentes patrimoniu. Vrere oratio signi-
 ficat stringere rē & ligurire. Incendo rogū. locus spectans etymon illi⁹ uerbi comburo: exured⁹
 igit ē dies ueluti cadauer qm̄ tā dimeditati mortu⁹ ē. Ad umbilicū ad meditulliu. sicuti enī umbilic⁹

Umbilicus.

in homine meditulliu optinet: similiter & metaphorice diei umbilicus mediū uocitatur & merides:
 quā mesebria græci uocitant. Nonnulli huic sententiæ refragantur pudenda potius q̄ umbilicum
 hominis mediū uocantes. Sed alluctantur illi: & si hominē deiecerint. Non enī a capite ad pe-
 des hominē recte metentis. sed a pedibus ad explicatas manus: ubi rotunditate efficit æquilibrium: ut
 illis subseribā: qui hunc in hominē uocant microcosmon hoc est paruū mundū. Varronis uerba
 ex libro tertio de lingua latina subsignauimus aliter sententis. sed perperā ut autumo. Manilius. o
 sancte apollo: qui umbilicū certū terrarū optines. Umbilicū dictū aiunt ab umbilico nostro: quod is
 mediū locus sit terrarū. Hoc congruit carmini maroniano. Delphos pythius orbis umbilicū. subse-
 quitur in hæc ibidē Varro: ut umbilicus in nobis medium est: quod utrunq; est falsum: neq; hic locus
 est terrarū mediū: itaq; pingitur quod uocant. scithon pythagora: ut media cæli ac terræ linea duca-
 tur infra umbilicum: per id quod discernitur homo mas an foemina sit: ubi ortus humanus similis ut
 in mundo. Vbi enī omnia nascuntur in medio: quod terra mundi media. præterea si quod medium
 id est umbilicus ut pila terræ non delphi mediū & terræ mediū non hoc. sed quod uocant delphis in
 æde foramen allatū est quiddā: ut thesauri spetiē ferat: quod græci omphalon id est umbilicū dixerūt
 Omphalen herculis amasiā fulgentis in secundo mythologicon in modū libidinis ponit is. Hercu-
 les a libidine superatur. ομφαλον enī græce umbilicus. Libido enī in umbilico dominatur mulieri
 bus sicut lex diuina dicit. non est præcisus umbilicus tuus: quasi diceret non est peccatum tuū ampu-
 tatū. Nam & matrix illis: catēnata constringitur: unde & epinebridia eodem loco firmandis scetibus
 opponuntur. Ostenditur ergo quod libido: quāuis etiam inuictam possit superare uirtutem. Adde
 quod umbilici poetis appellantur: ut reor: catēnula & legula: & lumbuli: & simbrtolæ scortæ: li-
 brum & uolumen alligantes: connexantes: & catēnantes: sicuti umbilicus hominis catenna est. Um-
 bilicum in alio significatu spetiē herarū latini gnomonem uocant. Plinius libro sexto. In hoc cæli
 circumplexu æquinoctii die media umbilicus: quem Gnomonem uocant: septem pedes longus: um-
 bram non amplius quattuor pedes longam reddit. Ab umbilico deflectunt umbilicatum. Plinius li-
 bro decimo tertio naturalis historiae præterea casum a dorso puluinato: & in aluo media fissura:
 pleriq; umbilicatum: unde primum spargitur radix. est & circulus: qui uocatur umbilicus: de quo pli-
 nius libro duodecimo naturalis historiae: hoc est in decio pede circūscribi circulo paruo: q̄ uocet
 umbilic⁹. Vtriusq; pollio lib. tertio architectonica. Itē corporis cētū mediū naturalr ē ūbilicus. Nāq;
 si hō collocatus fuerit supin⁹ manib⁹ ac pedib⁹ p̄sus: circūq; collocatū cētū i ūbilico et circū agēdo
 rotundationē utrarumq; manuū & pedum digiti linea tangentur. Non minus quē admodū schema

Iathon.

Foramē del-

phis mediū.

Omphale in

modū libidīs

Umbilici li-
brorum.

Umbilicus

gnomon.

Umbilicatus

Error uarro

nis.

In umbilico
dicitur uen9

rotundatiōis i corpore effici. Itē qdrato designato i eo inuentet. Nā si a pedib9 mris ad sūmum capu
mēsu erit: eaq; mēsurā relata fuerit ad man9 pāsas: iuēiet eadē latitudo uti altitudo: quē admodū arex;
q̄ ad normā sūt qdrata. In umbilico dicitur uenus. hic alcinous libro de phātafia & intellectu. Cupidini
uero locū mediū inter umbilicū atq; diaphragma: ibiq; uim eam uelut furiosum & agreste animal li
gauerunt. Umbilicū in libris uocant. Oratius in epodo. Incēptos olim promissū carmen iambos ad
umbilicū adducere. porphyrio ad umbilicū adducere pro finire & consumere: quia in fine libri um
bilici ex ligno aut
osse solent poni. Itē
martialis. Tam per /
uenim9 usq; ad um
bilicos. Quid si hic
apud plautum expo
nis ad umbilicū hoc
est ad solarium: &
gnomonē spectan
do: quā latē dicitur

dimidiatus mortuus:

Remorare mihi. quom obloquere. Pe. oculum effodito perfolū

Mihi menēhme si ullum uerbum faxo: nisi quod iusseris

Me. Concede huc a foribus. Pe. fiat. Me. concede huc. Pe. licet.

Me. Etiam nunc concede audacter ab leomino cauo.

Differūt Di
midiū & Di
midiatum.

umbilicus: Dies medius ad horologium dicitur mortuus cum si spectas computū horariū dies ex hor
na parte abist. Dimidiarius. Gellius libro tertio noctiū atticarum. Dimidium librum legi: aut di
midiam fabulā audiuit: uel quid aliud huiuscemodi: male & uitiose dici. existimat uarro. oportet enim
inquit dicere: dimidiatum librum non dimidium: & dimidiatam fabulā non dimidiam. Contra autē
si e sextario hemina fusa est: non dimidiatū sextariū fufum dicendum erit. & quī quoq; ex mille num
mum: quod ei debebatur quingentas recipit: non dimidiatū recepisse dicemus: sed dimidiū. At si scy
phus inquit argenteus mihi cum alio cōmunis: in duas partis dissectus sit: dimidiatū meum dicere ei
se scyphum debeo non dimidiū. Argentū autem quod in eo scypho inest: dimidium meum esse non di
midiatum dixerit. ac diuidit subtilissime quid dimidium dimidiato intersit. & quintum ennum scien
ter hoc in annalibus dixisse ait. sicuti si quis ferat uas uini dimidiatum. sic pars: quā deest a uase non
dimidiata d'cenda est sed dimidia. omnis autem d'sputationis eius: quam subtiliter quidem sed sub
obscure explicat sūma hęc est. Dimidiatum est quasi dis mediatum: & in partes duas diuisum. Dimi
diatū ergo nisi ipsum quod diuisum est dici haud conuenit. Dimidiū uero est: non quod ipm dimidia
tum est: sed quā ex dimidiato pars altera est. Cum igitur partem libri dimidiā legisse uolumus dicere:
aut partem dimidiā fabulā audisse: si dimidiam fabulam: aut dimidiū librum dicemus peccabimus.
Totum enim ipsum: quod dimidiatum aut diuisum est: dimidium dicit. Itaq; Lucilius eadem sequitur
uno oculo inquit pedibusq; duobus dimidiatus ut porcus. & alio loco: quid nī & scuta quidem ut uen
dat: Scutarius laudat. perfractam strigilem. soleam improbus dimidiatā. Tam in. xx. manifestius dimi
diam horā dicere studiose fugit. Sed pro dimidia dimidiū ponit in hisce uersibus.

Tempestate sua: atq; eodē uno tēpore: & horā
Dimidio tribus confectis duntaxat eandem: & quartā. Nam cum obuūm pronumq; esset dicere: &
hora dimidia: tribus confectis: uigilate atq; attente: uerbum non probum mutauit: per quod satis
apparet ne horam quidem dimidiam recte dici. Sed uel dimidiatā horam uel dimidiam partem ho
rā. propterea Plautus in bacchidibus dimidium auri dicit non dimidiatum aurum. Itē in aulularia
dimidium obsonii non dimidiatum obsonium. In menēhmis autem dimidiatum diem non dimidiū
in hoc uersū. Dies quidem iam ad umbilicū dimidiatus mortuus est. etiā. mar. Cato in libro: quem de
agricultura conscripsit: semen cupressi serito crebrum: ita ut linum seri solet. eo crebro terrā inster
nito: dimidiatum digitū. Tam id bene tabula aut pedibus aut manibus complanato. Dimidiatum in
quit digitū nō dimidiū. Nā digitū quidē dimidiū. Digitū āt ipsū dimidiatū dici oportet. Itē. M. Cato
de carthaginēsisibus ita scripsit: homines defoderūt i terrā dimidiatos: Ignēq; circūposuerūt. ita intersece
rūt. Neq; qsq; oīum: q; pbe loquuti sūt his uerbis secus q̄ dixi usus est. Ab leomino cauo. legendū ē
ab leonino cauo. secede inqt a spelæo & specu: ubi habitat lea hoc est meretrix: q̄ deuorat & comedit
amatores uelut ceteras aīantes ipsa lea. Nil obstat intelligere quoq; leoninū cauū cauernā meretriciā
olidā: spurcā: olēticērā: quale ē cauū leonis: qd̄ imundū ē & fetidū. pter ceteros leonini stabuli fetō
res os leonū est olidū q̄ maxime: quod & Plinius autumat. epigrāmatista similiter.

Os leonis oli
dum.

Testa uetus: media sed modo fracta uita:
Non ab amore recens hircus non ora leonis:

Locus apud
Martaalem.

Non detracta canī transhyberina cutis.
Omissis ceteris friuolaris iterpū nugamētis carmē hoc epigrāmatici phaleciū: barbā uollere mortuo
leoni: iterpū de cūno muliebrī seculēto mētione fieri: mortuū leonē uocat epigrāmatista sententiū
& iam cariosū & effētū interfemineū. similiter nil obstat hoc prouerbialiter martialē protulisse qua
liter & plato libro primo de re publica. putas ne me adeo furere ut leonē tondere audeā: ut sit sensus
subuereri epigrāmatistam congredi cum meretrice tanq̄ uiolentiā leoninā.

Agitator probus. equorum optimus infessor : qui meretriculam ascendere diffidit. Non egregius mansuetarius es: qui scortum adgredi times eius feritate reformidans. Multa sunt agitatorum ministeria sicuti plurima certandi genera: Inter quae synorites & celetes enumerantur. Synoris erat biga e duobus equis non pullis sed adultis: quae post & epullis quoque iuncta est. Celetes singulari currebant equo: Interim & eculo. Accesserunt & alia duo calpe & apene: quae postea decreto eleorum antiquata sunt. Calpe certabatur equa: ita ut extremum cursum anabatae hoc est seslores ipsi desilien-

Synorites.
Celetes.
Calpe.
Apene.
Anabatae.

Pe: Heu edepol: ne tu: ego opinor esses agitator probus:
Me: Quidum. Pe. ne te uxor sequatur: respectas identidem.
Me. Sed quid agis. Pe. ego ne: id enim quod tu uis: id aio atque id nego:
Me. En ecquid tu de odore possis: siquid forte olfeceris
Facere coniecturam: captum sit collegium: hanc quam ego habeo
Pallam quid olet: abstines summum olfactare.
Pe. Agedum odorare oportet uestimentum muliebre.
Nec ex istoc loco spurcatum nasum odorare illutibili.
Me. Dii facta igitur hinc peniculae lepide: ut fastidis decet
Quid igitur quod olet responde. Pe. furtum: scortum: prandium
Me. Nunc ad amicam defertur hanc meretricem
Erotium: mihi tibi atque illi iubeo iam apparari prandium
Inde usque ad diurnam stellam crastinam potabimus.
Pe. Expedi te fabulatus: iam fores ferio. Me: feri.
Vel mane etiam mille passum commoratus cantharum
Placide pulsa. Pe. credo: ne fores samiae fient.

do apprehensis manu habentis perferrent: quem morem postea quoque seruaerunt: tamen non foeminae sed maribus utentes equis. Apene mulas iugabat: quod animal execrabile habebant. nec in terra illa nasci poterat: cum circa uel frequenter foetura esset: pausantas & pindarus autores. In pliniano codice ex libro trigesimo quarto mendum est in his uerbis. equestres uero statuae modo romanam celebritatem habent: ordo sine dubio a graecis exemplo sed illi calatas tamen dicebant: scribendum est

celetas hoc est κηλετας. Respectas identidem. retrorsus aspicias subinde. Id enim quid tu. scribe. Id enim quod tu. Captum sit collegium. per interpositionem lege hoc sensu. sit id est posito quod sit captum ab hostibus nec inuentatur collegium augurum: ad quos in diuinis coniectura spectabat posses ne sine collegio augurum arlosari quid nam sit post sinum meum? Abstines. abstine legendum tanquam parasitus olfaceret quid nam oleret tunica: admonet ut absteineat sumum hoc est superfluum olfacere. Nec ex istoc. scribendum est. nam ex istoc. Spurcatam. in priscis exemplaribus legitur spurcat: hoc est spurco odore collucilat & infestat. Marcellus. spurcum fetidum. Plautus in mernehmis. spurcat nasum odore illutibilis. Lucilius. Deinde uidere licet quam multae homini res acriter infestae spurcae graue quae. Seneca in epistolis ad lucilium usus est hac uoce. offendi rebus istis tam ridiculum est quam queri quod conspurceris in publico: aut in gneris in luto: & si in puulgatis annet codicibus legeretur spargeris. Idem in epistolis ad Lucilium. quid ergo utrum illud pecunia impurum effecit: an ipse pecuniam in spurcauit. Illutibilis. lutofo & canuleto lutum reddente: quem ait tragum & uirus feminas olere: tanquam hic peniculus osor foeminae esset. Dii facta. prisca lectio. dic facta. Hic peniculae. alibi codicum. hanc peniculae. Ut fastidis. quo pacto igitur o peniculae rapinam hanc & muliebre praedam fastidis. Decet. subintellige. uxorē dispolare. Erotion. accommodum nomen amatoriae puellae. quae a graeci uocant amore: erotion amatorcula: hinc epigramatista amabilis puellulae nomen mutuatus est. paruaque ne nigras formidet erotion umbras. Diurna stella. phosphorum: luciferum: quod aliqui iunoni sidus: alii ueneri attribuit: & in magno numinum ambitu est. Autor plinius libro secundo. Expedi te. iunctim legas expedite: hoc est clare non pplexabiliter. Credo. subintellige uereri: & subintelligendum est placide pulstasse. Samia. terrena: argillacea. In bacchidibus. nescis quam subito uas samium fragili solet. οεμοσ οπεσ ωσθεν τας της σαμου. γογοικος ωσ ομοσθη. Autor lucius Tarreus. samium est testa. Lucilius Non paup me samio: curtoque catino. Tullius de re publica libro sexto. Laetum quod omnes homines habemus in manibus quasi impleta pontificum diis immortalibus grata sine samio: quae ut scribit capidule. Samium rursu acutum: & samiare dicitur acueri: quod in samio hoc genus artis polleat. Lactantius lib. primo diuinarum institutionum. Cur autem sigulino reperi honos non habet? An quia isti diuites uasa samia contemnunt. Plinius libro xxxv. Samia etiam in esculentis laudantur: retinet hanc nobilitatem eretium in italia: & calicum tamen surrentum. Samia testa mris dei sacerdotes: quae galli uocant uiriliter amputat: nec aliter citra pontem: si marco caello credamus: quae lingua sic aputada obicit graui pbros: tanquam ipse iam tunc eidem uelisso malediceret. Gellius libro decimo sexto. Gurtum samium oretenus imprudens: inanem: tanquam si inesset oleum affert.

Spurcarti.

Codex senecae correctus.
Illutibilis.

Erotion.

Samos dicta a samo uirgine.
Samia uasa terrena.
Samia acueri.

Miles nūer⁹.

Nodus enu-
clatus penes
suetoniū .

Vt occecatus. subIntellige. menehtus est. Extra numerū es. cur domū non Ingrederis & tanq̄ miles extraordinarius es. sumpta a re castrensi similitudine. Dicitur enim miles esse extra numerum: qñ ordinē militarem excedit: quapropter maxime plectebatur. Aut ludit in nomine militis: qui peculiariter numerus appellatur: cum subiunxerit adscriptiuū: hoc sensu. Cur extra numerū es: id est cur non similis numeris militibus ades in castra mea officiositate extraordinaria. me certū ducem sequēs. Locus est mendosus apud Suetoniū in uestasiano: nō ab argis litterarum animaduersus: uerba Tra-

quilli subiciā. & tūc quidem cōpressa ref est reuocatis ad offi-
ciū muneris parum per. Ita ceteri exponunt: ad officiū muneris ut i officio p̄stinae militiæ uellēt perseuerare. Sed numeris legendū est. Numeri appellabātur in militari disci-
plina & ordine: qui extra legiones militabant suū aliquod signum & ducē habētes. Id quod Cornelius Tacitus i uita Iulii Agricola plānissime demōstrat.

Me. Mane mane obsecro hercle ab se eccā exit. Pe. o solem uides
Statim ut occecatus prae huius corporis candoribus :

Er. Erotiū mulier. Peniculus Parasitus. Menæchm⁹ adolescens

Er. Nime mi menæchme salue qd ergo extra nūer⁹ es mihi

Me. a Idem istuc aliis ascriptiuus ad legionem fieri solet.

Ego istuc mihi hodie apparari iussi apud te proelium :

Hodie id feci: neq; uterq; pro illo potabimus .

Vterq; ibi melior bellator erit inuentus cantharo

Tu es legio. adiudicato cum utro hanc noctem sies.

Vt ego uxorem: mea uoluptas ubi te aspicio odi male :

Er. Interim ne quis quin eius aliquid indutus sis

Quid hoc est induuiae: tuae: atq; uxoris exuuiæ. erosa

Superas facile: ut superior sis mihi: q̄ quisq; qui impetrat?

Exposita ora
tu carmina.

Vegetius quoq; in re militari. numeros distinguit a legionibus & a cohortibus: quae certum ducē habebant. Iustinianus item ad magistrū militū: qui fines armeniae custodiebat numerorū mentionē facit. Quid ergo dicemus esse numeros eos uidelicet: qui per se sine ducis imperio militiam exercent: quos nostri temporis principes separatas lanceas uocāt: & ut obiter Carmen oratiū exponam: ad cuius sententiam neminē uideo: de ueteribus grāmaticis loquor: animaduertisse. Nos numerus sumus: & fruges consumere nati:

Sponsi penelopes: nebulones: alcinoi q;

Namq; poeta doctissimus atq; uaserrimus utranq; homeri poesim sub cōpendio ad institutionē uitae factam complexus græcorum duces: & troianorū principes quid in re difficili & ardua ostendit. simul etiam errores uulgi: tum uero procorū luxum & importunos iocos: epulas: & matronae eludētis astutiam: tum uero alcinoi epulas. & si numeri fuerunt: qui certum ducem. non habebant. At uero qui in oppugnanda & defendenda troia labores militiæ tolerauerunt: hi legionarij certa signa sequentes fuerunt: ut pote qui. ut perfectus inquit aliquid haberent: in quo tenderent: & in quo arcum dirigerent: ceteri coruos sequerentur: uelut ex tempore uiuerent. ergo bina illa millia de tribus legionibus: qui uelut succedentes uestasianum caesarem elegerūt: numeri fuere: quos uestasianus ad officium reduxit: quos tamē extraordinarios nō dixit. Namq; autore polybio diuersi ab his sunt extraordinarij. Adscriptiuus. sensus est. hoc idem fieri solet ceteris militibus: qui substituuntur demortuis ut cum uacet locus defuncti in uicem illorum sufficiantur. si ego tibi sum extraordinarius alium cape in meum locum ascriptum: qui te tam molliter & delicate tractet. Ascriptiuus & indifferenter ascriptiuus milites appellantur: qui in locum demortuorū ascribuntur. Tales erant optiones & accensi autore renato uergilio. Neq; uterq; pro illo. scribendum. nā uterq; pro illo. praesio scilicet uxorio. Tu es legio. tu erotion ordo militaris eris. eligito quē cupias e nobis. Odi male. odi maxime uxore cum te conspici cor. Interim ne quis gn. scribēdū. Interim ne dūs qui. quid refert inquit erotion uxore te ex mea cōtēplatione odisse si ne dūs pro nō dederis aliqd: q hoc ē quo bene me & munditer induere possim.

Adscriptiuus.

Induuae.
Exuuiæ.

Quid hoc ē. hae est erotion dum pallam uxoria cōspicatur. Induuae tuae. inducula tua: quae te. induere cōmodū oporteat: & hae menehmi uerba sunt ad erotiuū. Vxor̄is exuuiæ. uestimenta quibus illam spoliavit: & pentrus exui. Erosa. uox nihil & nugatoria. In codicibus defecatis scriptū ē Orosa. blādicella meretricia. rosam enī suā hoc est amoenitatē uocat qd rosa ueneri dicata sit. loq; erotion. Aphthontus sup iuēta rosa tradit hae in. progymnasmatis. Qui rosā pulcritudinē demirat plagā ueneris cōsideret. Amabat adonin dea. Mars ipsā. quodq; dea foret adonidi: ueneri mars erat De⁹ deā adamabat: deaq; hoīem seq̄baē. par cupidō: tā & si gen⁹ dispar. pimef adonin Mars zelotyp⁹ rēdebat: sinē putās amoris adonidis necē. Ferit adonin Mars. Accurrit auxilio uen⁹ festinās i rosas i cedit ac spinis iplicuit Ita pedē pforaē. q uulnere manarat cruor de se rosā colorauit. sic rosa q̄ prius cādda: q̄ nūc cernit facta. Nōnus quoq; poeta idē tradit. Martial quoq; nō tacet ueneri acceptā rosā

Rosa repta a
ueneri ex cru
ore ueneris.

I Felix rosa: mollibusq; fertis
 Nostri cinge comas apollinaris:
 Quas tu nectare candidas. sed olma
 Sic te semper amet uenus memento.

Et uergilius in elegidio quodā suo. fiderts & floris est domina una uenus. Libanius ita de rosa lusitat.
 Quo tempore iudicē deabus pastore fabula dedit male habebat Iunonē: male mineruā quoq; cestus

Pe. Meretrix tantisper blandit: dum illud quod rapiat: uidet.

Nam si amabas: iam oportebat nasum abreptū mordicus.

Me. Sustine hoc penicule exuuias facere. q̄ suauum uolo.

Pe. Cedo. Me. sed obsecro hercle salta sic cum palla postea.

Pe. Ego saltabo. M. san? hercle nō es. Pe. ego ne. an tu magis?

Me. Si non saltas: exi igitur. nimio ego hanc periculo

Subrupui hodie meo qdem aīo: ab hippolyta subcingulū
 Haud hercules æque magno unquam abstulit periculo

Cape tibi hanc: quando una uiuis meis morigera morib?.

Pe. Hoc animo decet animatos esse amatores probos:

Qui quidem ad mendicitatem se properent detrudere.

Me. Quatuor minis ego emi istanc anuo uxori meæ.

Pe. Quatuor minæ periire plane: ut ratio redditur:

Me. Scin qd uolo ego te accurare. Ero. scio. curabo quæ uoles:

Me. Iube igitur nobis tribus apud te prandium accurarier

Glandionicam suillam: laridū pernam itidem

se pratum sub ripa explicabat herbidū. Simul aqua ipsa blanda: perspicuaq; suberāt: & ad lauandū illices. Lota ibi dea. Statim: qua causa uenerat: ornatū quærebat sibi. Tum nescio qui mire suauis aspi rare odor uisus. Tam lilia: tam utolas legerat dea: cū tamen odor ille magis interm: magisq; blandie batur. pergite auræ flagrantis uestigia subsequi. Videt rosam: uisamq; naribus admouet: & esse hanc sua uolentia illius matrē cognoscit. Ibi flores aspernata ceteros: abiicit humi. Tantūq; rosis coronata: recepit se ad idam denuo. Nec aut plus uenerit flos: q̄ flori uenus: conciliare gratiā uisa. Adeoq; cōse- stum Iuno: mineruāq; uicta: ut ne ipsa quidē pastoris expectarint calculū. Sed accurētes utraq; fertū: crinibus detraxerint: florēq; deosculata ipsū: iustus ueneris capiti reposuerūt. Ita propemodū trā- stultit Angelus politianus suauissimū uir ingent. hoc significauit Claudianus ita de uenere loquēs. Sic fata cruoris carpit signa sui. Liberū epi gramaticus poeta dignū asserere uolens ut in perpetua uolu- prate quiesceret: in rosa meruisse ut uitā degeret sic propemodum cecinit.

Liber amicorum dulcissima cura tuorum

Liber odorata uiuere digne rosa.

Et ille quoq; qui macenatis obitū scripsit ita cecinit. Victor odorata dormiat inq; rosa. Qui ipe

trat. amorem meū & noctem: alibi legit Imperat: Nasum abreptū. si inq; amor tibi mēehmi pe

nitus insedit: & penitissimas radices egit debes osculis morficantibus furentis amoris uedine pcti9

nasum abripere: hoc priscl unico uerbo denasare dixerūt. Suauū. scribe suauū. malo facere hoc

est mihi addicere has exuuias. q̄ suauū dare: hipochoristicos suauolū dicitur. Ab hippolyta sub

cingulū. scripsimus affatim superius herculē amazonicā puellā hippolyten subegisse: eamq; baltheo

spoliaste. Anuo uxori. In codicib9 antiq; legitur: ano & praterito: pximoq; intellige. Minæ

perierūt. si quidē pereūt ea: quæ meretrici donant. Glandionica. tonsillas: uerucata & callosa car

nē apud ualē singularē: & glādionica credo romanos subgularia uocitare: ut patet i marmore iciso

litteris exoletis scito & placito romāo. Lardū. caro salita laridū tanq̄ dicas large arridū uocat. Df

& lardū. Vegeti9 lib. iiii. nō solū aut porcinū. sed oē aialū gen9: qd̄ iclusū seruari nō poterit: deputa

ri oportet ad lardū: ut adminiculo carnis frumēta sufficiāt ex sue cōstit opsonia multimoda & multū

genera: a cui9 gustu iudæi ex scito legiseri mosis abstinet. cā referē a lactatio li. iiii. diuiaz: institutionū i

hac uerba. eodē ēt spectat carnis suilla iterdictio: a q̄ cū de9 abstiere iussit: id potissimū uoluit itelligi: carne suilla.

ut se a peccatis atq; imūditis abstierēt. ē. n. lutulētū hoc aial & imūdū: nōunq̄ cælū aspicit. sed i terra

toto corpore pctū & ore: uentri semp & pabulo seruit: nec ullū aliū dū uiuit prestare usum potest.

Cestus.
 ille ueneris: in quo
 amabilitas: in quo
 etiā cupido est. Ita
 uenturas prius i cer
 tamen negabant q̄
 ubi a se uenus medi
 camentū foret amo
 lita. sic enim cingu
 lū illud appellabāt.
 Atqui ne uos qdē:
 uen9 alebat: lanoci
 ntis uacua. Tu dia
 dema aureum crini
 bus: tu galeā simili
 ter aureā geris uer
 tice. Sed enim fucos
 istos habere per me
 uobis liceat. Liceat
 modo per uos orna
 tum: comptūq; mlt
 hi alitū asciscere cin
 guli uice. Sic morē
 deabus gerēs: re ad
 scamandrū pergite:
 lectura flores: qua

Denasare.

Glādionica.

Subgularia.

Lardum.

Cur Iudæi

abstineant a

carne suilla.

Sinciput ps
capitis cōtra
Merulam.

Cranesū uo/
lubilitas.

Sematū.

Polimenta.

Milulina.

Gracia ma/
gna.

Sinciput. Merula Georgius perperam autumat sinciput in hominem non recte dici nec antero
rem partem capitis: nec posteriorem. Sed tantū sinciput in condimentariis usurpari. hic diuerso mo
do hallucinatur: & si albertus magnus uir ab omni infamia sequestrandus posticam partem capitis
uocet sinciput: primorem occiput: Cui eruditorū omnium schola reclamaret: sat erit per seianum exem
plum. Occipiti cæco posticæ occurrite saninæ. plautus hic uidetur pro testa metonymicos hoc est pro
craneo hoc est uolubilitate tota capitis accipere. Sic enim latine puriter appellabitur: qua uoce libro

duodecimo meta &
morphoseon Oul
dius utitur.

Fraeta uolubilitas
capitis latissima per
q̄ os:

Perq̄ cauas nares:
oculos: auresq̄ ce/
rebrum molle fluit.

Mediam partem ca
pitis significare sin
ciput enotat diome
des libro secundo.

Sinciput cum intel
ligatur sematum ca
put. Latina uox est
sematum pro dimi
ditatum & diuisum:

a semi hoc est me
dio. hodie bonon
niēses ita passim lo
quuntur ut rem se
matam pro diuisa
dicant. Cum de car
pite humano men
tionē faceret Apol
linaris inquit. Diui
dit ancipiti miserā
bile sinciput ense.

Polimenta. pō
pelus. polimenta te
sticuli porcorum di
cuntur cum castrā
tur a politione ue
stimentorum: quod
similiter ut illa cu
rantur. Milui
nam suggerunt. et
barba dicuntur sug
gerere milulinam:
quæ quisq̄ uellet ut
pote esculētiora ar
ripere. prouerblum
ioleuit a milulo auc
carniuora: & rapinis uiuente. hic maxime appetit exta. Ita Ouidius in metamorphosi narrat: & in fa
stis. cum refert taurum gigantibus mactantibus milulum meruisse cælum ob exta rapta. Quos
quum. ita prisca scribebant intelligentes eum: quem nos cocum uocitamus. Ego & menchmus.
erotton hic loquitur. Octo hominum. parasi inquit adeo saginanter inescantur: ut facile octo
hominum munus ipsi fungantur. Curatu etiam. in prisca exemplaribus legitur. cura tu hæc.

Er. Quando uis ueni parata res erit. Me. propera modo
Sequere. Pe. ego hercle uero te: & seruabo: & te sequar.
Neq̄ hodie ut te perdam: meream deorum diuitias mihi:

Er. Euocate intus cylindrum mihi quoquum actutum foras
Erotium meretrix. Cylindrus coquus.

Er. Portulā cape atq̄ argentum. eccos tris nūmos habes
Cy. Habeo. Ero. abi atq̄ obsoniū affer: tribus uide qd̄ sit satis
Neq̄ defiat: neq̄ superfit. Cy. cuiusmodi homines erūt
Ego & menachmus. & parasitus eius. Cy. iam isti sunt decem
Nam parasitus octo hominum munus facile fungitur.

Er. Elocuta sum conuiuas: cæterum cura tu etiam
Cy. Cocta sunt: iube ire accubitū. Er. & redi cito. Cy. iā ego hic ero
Menachmus adolescens. Melenio seruus.

Vlla est uoluptas nautis messenio maior
n Meo animo q̄ cum ex alto procul
Terram conspiciunt. Mes. maior non dicam dolo
Quam si adueniens terrā uideas quæ fuerit tua.
Sed quæso q̄ obrem nunc epidannum uenimus:
Iam quasi mare: omnis cir cuimus insulas.

Me. Fratrem quæsitum geminum germanum meum
Mes. Nam quid modi futurum est illum quærere
Hic annus sextus est: postq̄ rei huic operam damus
Istros: hispanos: massiliensis illyricos
Mare superum omne: græciamq̄ exoticam
Orasq̄ italicas omnis: quas adgreditur mare

Quid modū: quæ mensura: & finis: propeitius. Verus amor nullum nouit habere modū. Græ
ciam exoticam. græciam extrariā: & forensē: italam: & eam: quā græci magnam græciā uocantur:
quæ re uera græcia non est: uerum italiæ pars. Græcia magna est omnis ille tractus: locri: tarentus:
samnites: & adiacentia. super hac italiæ parte græcom affix plinius libro tertio naturalis historie.
Quid de italia græci sentirent indicauerunt: quotam partem eius appellantes græciam magnam.

Curatu etiam. in prisca exemplaribus legitur. cura tu hæc.

Quis modū: quæ mensura: & finis: propeitius. Verus amor nullum nouit habere modū. Græ
ciam exoticam. græciam extrariā: & forensē: italam: & eam: quā græci magnam græciā uocantur:
quæ re uera græcia non est: uerum italiæ pars. Græcia magna est omnis ille tractus: locri: tarentus:
samnites: & adiacentia. super hac italiæ parte græcom affix plinius libro tertio naturalis historie.
Quid de italia græci sentirent indicauerunt: quotam partem eius appellantes græciam magnam.

Quis modū: quæ mensura: & finis: propeitius. Verus amor nullum nouit habere modū. Græ
ciam exoticam. græciam extrariā: & forensē: italam: & eam: quā græci magnam græciā uocantur:
quæ re uera græcia non est: uerum italiæ pars. Græcia magna est omnis ille tractus: locri: tarentus:
samnites: & adiacentia. super hac italiæ parte græcom affix plinius libro tertio naturalis historie.
Quid de italia græci sentirent indicauerunt: quotam partem eius appellantes græciam magnam.

Quis modū: quæ mensura: & finis: propeitius. Verus amor nullum nouit habere modū. Græ
ciam exoticam. græciam extrariā: & forensē: italam: & eam: quā græci magnam græciā uocantur:
quæ re uera græcia non est: uerum italiæ pars. Græcia magna est omnis ille tractus: locri: tarentus:
samnites: & adiacentia. super hac italiæ parte græcom affix plinius libro tertio naturalis historie.
Quid de italia græci sentirent indicauerunt: quotam partem eius appellantes græciam magnam.

Aut sinciput. aut polimenta porcina. aut aliquid ad eum modū
Madida quæ mihi apposita in mensam miluinam suggerat:
Atq̄ actutum. Ero. licet ecastor. Me. nos prodimus ad forū.

Iam hic nos erimus. dum coquitur: interim potabimus.
Er. Quando uis ueni parata res erit. Me. propera modo
Sequere. Pe. ego hercle uero te: & seruabo: & te sequar.
Neq̄ hodie ut te perdam: meream deorum diuitias mihi:

Er. Euocate intus cylindrum mihi quoquum actutum foras
Erotium meretrix. Cylindrus coquus.

Er. Portulā cape atq̄ argentum. eccos tris nūmos habes
Cy. Habeo. Ero. abi atq̄ obsoniū affer: tribus uide qd̄ sit satis
Neq̄ defiat: neq̄ superfit. Cy. cuiusmodi homines erūt
Ego & menachmus. & parasitus eius. Cy. iam isti sunt decem
Nam parasitus octo hominum munus facile fungitur.

Er. Elocuta sum conuiuas: cæterum cura tu etiam
Cy. Cocta sunt: iube ire accubitū. Er. & redi cito. Cy. iā ego hic ero
Menachmus adolescens. Melenio seruus.

Vlla est uoluptas nautis messenio maior
n Meo animo q̄ cum ex alto procul
Terram conspiciunt. Mes. maior non dicam dolo
Quam si adueniens terrā uideas quæ fuerit tua.
Sed quæso q̄ obrem nunc epidannum uenimus:
Iam quasi mare: omnis cir cuimus insulas.

Me. Fratrem quæsitum geminum germanum meum
Mes. Nam quid modi futurum est illum quærere
Hic annus sextus est: postq̄ rei huic operam damus
Istros: hispanos: massiliensis illyricos
Mare superum omne: græciamq̄ exoticam
Orasq̄ italicas omnis: quas adgreditur mare

Quis modū: quæ mensura: & finis: propeitius. Verus amor nullum nouit habere modū. Græ
ciam exoticam. græciam extrariā: & forensē: italam: & eam: quā græci magnam græciā uocantur:
quæ re uera græcia non est: uerum italiæ pars. Græcia magna est omnis ille tractus: locri: tarentus:
samnites: & adiacentia. super hac italiæ parte græcom affix plinius libro tertio naturalis historie.
Quid de italia græci sentirent indicauerunt: quotam partem eius appellantes græciam magnam.

Quis modū: quæ mensura: & finis: propeitius. Verus amor nullum nouit habere modū. Græ
ciam exoticam. græciam extrariā: & forensē: italam: & eam: quā græci magnam græciā uocantur:
quæ re uera græcia non est: uerum italiæ pars. Græcia magna est omnis ille tractus: locri: tarentus:
samnites: & adiacentia. super hac italiæ parte græcom affix plinius libro tertio naturalis historie.
Quid de italia græci sentirent indicauerunt: quotam partem eius appellantes græciam magnam.

Quis modū: quæ mensura: & finis: propeitius. Verus amor nullum nouit habere modū. Græ
ciam exoticam. græciam extrariā: & forensē: italam: & eam: quā græci magnam græciā uocantur:
quæ re uera græcia non est: uerum italiæ pars. Græcia magna est omnis ille tractus: locri: tarentus:
samnites: & adiacentia. super hac italiæ parte græcom affix plinius libro tertio naturalis historie.
Quid de italia græci sentirent indicauerunt: quotam partem eius appellantes græciam magnam.

Quis modū: quæ mensura: & finis: propeitius. Verus amor nullum nouit habere modū. Græ
ciam exoticam. græciam extrariā: & forensē: italam: & eam: quā græci magnam græciā uocantur:
quæ re uera græcia non est: uerum italiæ pars. Græcia magna est omnis ille tractus: locri: tarentus:
samnites: & adiacentia. super hac italiæ parte græcom affix plinius libro tertio naturalis historie.
Quid de italia græci sentirent indicauerunt: quotam partem eius appellantes græciam magnam.

Quis modū: quæ mensura: & finis: propeitius. Verus amor nullum nouit habere modū. Græ
ciam exoticam. græciam extrariā: & forensē: italam: & eam: quā græci magnam græciā uocantur:
quæ re uera græcia non est: uerum italiæ pars. Græcia magna est omnis ille tractus: locri: tarentus:
samnites: & adiacentia. super hac italiæ parte græcom affix plinius libro tertio naturalis historie.
Quid de italia græci sentirent indicauerunt: quotam partem eius appellantes græciam magnam.

Quis modū: quæ mensura: & finis: propeitius. Verus amor nullum nouit habere modū. Græ
ciam exoticam. græciam extrariā: & forensē: italam: & eam: quā græci magnam græciā uocantur:
quæ re uera græcia non est: uerum italiæ pars. Græcia magna est omnis ille tractus: locri: tarentus:
samnites: & adiacentia. super hac italiæ parte græcom affix plinius libro tertio naturalis historie.
Quid de italia græci sentirent indicauerunt: quotam partem eius appellantes græciam magnam.

Quis modū: quæ mensura: & finis: propeitius. Verus amor nullum nouit habere modū. Græ
ciam exoticam. græciam extrariā: & forensē: italam: & eam: quā græci magnam græciā uocantur:
quæ re uera græcia non est: uerum italiæ pars. Græcia magna est omnis ille tractus: locri: tarentus:
samnites: & adiacentia. super hac italiæ parte græcom affix plinius libro tertio naturalis historie.
Quid de italia græci sentirent indicauerunt: quotam partem eius appellantes græciam magnam.

Quis modū: quæ mensura: & finis: propeitius. Verus amor nullum nouit habere modū. Græ
ciam exoticam. græciam extrariā: & forensē: italam: & eam: quā græci magnam græciā uocantur:
quæ re uera græcia non est: uerum italiæ pars. Græcia magna est omnis ille tractus: locri: tarentus:
samnites: & adiacentia. super hac italiæ parte græcom affix plinius libro tertio naturalis historie.
Quid de italia græci sentirent indicauerunt: quotam partem eius appellantes græciam magnam.

Quis modū: quæ mensura: & finis: propeitius. Verus amor nullum nouit habere modū. Græ
ciam exoticam. græciam extrariā: & forensē: italam: & eam: quā græci magnam græciā uocantur:
quæ re uera græcia non est: uerum italiæ pars. Græcia magna est omnis ille tractus: locri: tarentus:
samnites: & adiacentia. super hac italiæ parte græcom affix plinius libro tertio naturalis historie.
Quid de italia græci sentirent indicauerunt: quotam partem eius appellantes græciam magnam.

Quis modū: quæ mensura: & finis: propeitius. Verus amor nullum nouit habere modū. Græ
ciam exoticam. græciam extrariā: & forensē: italam: & eam: quā græci magnam græciā uocantur:
quæ re uera græcia non est: uerum italiæ pars. Græcia magna est omnis ille tractus: locri: tarentus:
samnites: & adiacentia. super hac italiæ parte græcom affix plinius libro tertio naturalis historie.
Quid de italia græci sentirent indicauerunt: quotam partem eius appellantes græciam magnam.

Quis modū: quæ mensura: & finis: propeitius. Verus amor nullum nouit habere modū. Græ
ciam exoticam. græciam extrariā: & forensē: italam: & eam: quā græci magnam græciā uocantur:
quæ re uera græcia non est: uerum italiæ pars. Græcia magna est omnis ille tractus: locri: tarentus:
samnites: & adiacentia. super hac italiæ parte græcom affix plinius libro tertio naturalis historie.
Quid de italia græci sentirent indicauerunt: quotam partem eius appellantes græciam magnam.

Si acum quæres. quæ res ut pote minutula nō est facilis inuentu. Discernit eulū nūcupat acus Discernit eulū
 crines puellares dispescens. Apud romanos caput comebat usrgini acu: quæ in modū hasta figurata lum.
 siue re uera hasta erat. hæc cognominabat antiquitus hasta cælibaris: de qua pompelius. & plutarch⁹ Hasta cæliba
 hastæ cuspidē caput nubētis comebat: quæ in corpore gladiatoris stetit occisi: ut quemadmodum ris.
 illa coniuncta fuerat cū corpore gladiatoris: sic cum uiro noua nupta sit copulata: uel quia nubētis
 in iunonis curetis tutela sint: quæ ita appellabatur ab hasta: quæ lingua sabinorū dicitur curis: uel quia Curis hasta.

Sumus circumuecti. si acum credo quæres

Acum inuenisses: si appareret: tam diu

Hominem inter uiuos quæritamus mortuū

Nam inuenissemus: iam diu si uiueret.

Me. Ergo istuc quæro qui faciat mihi.

Qui sese dicat scire eum esse mortuum.

Operam præterea nunquam summā quære

Verum inter uiuos nunq̄ desistam exequi

Ego illum scio: q̄ cordi sit carus meo:

Mes. In scyrpo nodum quæris. quin nos hinc domū

Redimus: nisi si historiam scripturi sumus.

Dictum facestas datum: ædis caueas malo.

Molestus ne sis: nō tuo hoc fiet modo. Men. hem

Illo enim uerbo esse me seruom scio.

Non potuit paucis plura plane proloqui.

Verumtamen nequeo continere quin loquar:

Audin menæchme: quoniam inspicio marsupium

Viaticati hercle admodum æstiuē sumus.

Ne tu hercle opinor nisi domum reuorteris:

Vbi nihil habebis. geminum dum quæris: gemes

Natio epidannia: nam ita est hæc hominum:

Voluptarii atq; potatores maximi.

Tum sycophantæ & palpatores plurimi.

In urbe hac habitant: tum meretrices mulieres

Nunquam præhibentur blandiores gentium

Propterea huic urbi nomen epidanno inditum est.

Quia nemo ferme huc sine danno diuortitur.

Me. Ego istuc cauebo: cedo dum mihi huc marsupium:

Mes. Quid eo uis. Me. iam abs te metuo de uerbis tuis.

signū est prima cō
 nubia utolenta fuis
 se sabinis a romulo
 raptis: uel quod ut
 ris fortibus coniu
 ctæ utilem cultum
 auspicatur: & uiros
 fortes se genituras
 omanant. Si ap
 pareret. si mō acus
 illa esset in rerū nar
 tura. Nunq̄ sum
 mā. nunq̄ deinceps
 consumā. Exeq
 porro prosequi pro
 uinciam quaritādī
 fratris. In sirpo
 nodum quæris. rem
 quæris ubi nō est fa
 cilis inuētū: & pror
 sus ubi nō est. In co
 dicibus integris pō
 pel hæc ipsa repleo.
 Scirpū est id: quod
 in palustribus nasci
 tur læue & procerū
 unde tegetes fiunt:
 unde prouerbiū est
 In eas natū res: quæ
 nullius impedimētū
 sunt. In sirpo nodū
 quære. hactenus
 pompelius. Dicitur
 quis quære nodū
 in sirpo enodi scilicet
 iūco cum nodū
 hoc est difficultatē
 quærit ubi non est.
 Hieronym⁹ libro se
 cundo contra pela
 gianum. necesse no
 dum in sirpo quare
 re. Sirpeus uimīe⁹

In sirpo no
 dum.

dicet. leges in exodo. Cūq; iam cælare nō posset sumpsit fiscellam sirpeā & hausit eā bitumine ac pice.

Historiā. ad iporicon & itinerariū. Dictū facestas datū. hoc est si factes amplius ut dictū hoc

est aliquid uerbū des hoc est eloquaris malam gratiā inibis. menchmus loquit. Aedis caueas ma

lo. scribe. discaueas malo: summopere inquit a malo caueas. Hem. illo enim uerbo. hic messenio

loquitur. Viaticati æstiuē sumus. leuiter admodum sterilitate & parce uaticum præparauimus. pe

regrinantibus enim æstas pro uatico esse consueuit. Viaticari est præparare uaticum. ἐποδίου gra

ci uaticum dicunt. Geminum gemes. annominatio est: lachrymabilis inquit te ad incitas reda

etum paupertatis dum geminitudinem quæris. a gemino sit congermanescere hoc est in eadem ger

manitate coalescere: gemini quoque inter duodena signa numerantur. Sycophantæ. calu

mnatores. Palpatores. adulatores. super hac uoce affatim in amphitryone. Nunquam

præhibentur. scribe nunquam perhibentur.

Itinerariū.

Viaticati æstiuē.

ue. Ephodion.

Cōgermane

scere.

In epidanno dias. ex codicibus antiquis & exposcente sinceritate filii eloquitis legendum: in epidanno duas: locus est in etymo huius nominis epidannus: quae ex etimologia uoce graeca & damno romana dictione: quae ad damnum significare uidetur compacta est. Ecce in uulgo. locus ex duplici significatione penitus cull hac enim uox & spongia deterforia: & membrum uirile uocat: quapropter recte messenio in uidulo se penes gerere proficitur. Vidulum certe superius annotauimus esse subligaculum. Menehme numero. in reuerenda uetustatis exemplaribus adhuc incorrupta lectio remanet. Illic enim scriptum est menehme nunc uero:

Nunc ipso natura deo. scribo. nunc ipsi natura deo. respondere inquit messenio mihi meracissimo genio: qui de uoluptatis sum: uentris: natura pares. sic. nunc uocatus est genius deus natura. Genetris genius deus. Labe rhus in imagine. Genetris generis nostri deus. explodendus & exhibendus marcellus est: qui interpretatur uersum eum terentium in phormione: suum de frudans genium comparat miser: inquit illic genium pro parsi monti usurpatum: quod secus interpretari deceat: quod scilicet fraudare genium sit uoluptatem fraudare: & ea scilicet: quae uoluptatis rebus indulgeter indulgentia essent contra heri ad parsimonia. Genialis est hospitalis. Santra de antiquitate uerborum lib. iii.

Vidulus.

Genius.

Error Marcellit.

Genialis.

De geniali thoro locus in satyro.

Geniales Di a gerendo. Delici porci. Sacres.

Porci castrati facium. Nefrendes.

Mes. Quid metuis. Me. ne mihi damnum in epidanno dias.

Tu magnus amator mulierum es messenio.

Ego autem homo iracundus animi perdit

Id utrunque: argentum quando habeo: cauero

Ne tu delinquas ne ue ego irascar tibi:

Mes. Cape atque serua me lubente feceris.

Cylindrus. Menæchmus. Messenio!

Enæ obsonaui. atque ex mea sententia bonum

Anteponam prandium pransoribus: adibo. atque adloquar

Sed eccum menæchmum uideon a tergo meo:

Prius iam contiuæ ambulat ante hostium quam ego obsonatu re deo scis quis ego sum.

Me. Nō hercle uero: ubi cōuiuæ cæteri. Me. quos tu cōuiuas quæris

Cy. Parasitum tuum. Me. meū parasitū: certe hic insanus est homo.

Mes. Dixi tibi esse hic sycophantas plurimos.

Quem tu parasitū quæris adolescens. Cy. meū

Peniculum. Mes. eccum in uidulo saluum fero.

Cy. Menehme numero huc aduenis ad prandium.

Me. Nunc ipso naturæ deo mihi responde

Adolescens: quibus hic precis porci ueniunt

Sacri sinceri: nummum a me accipe: iube te piari

De mea pecunia. nam equidem insanum esse te certo scio.

Qui mihi molestus homini ignoto: quisquis es.

Scis enim genialis hoies ab antiquis appellatos: qui ad inuictandum: & largi apparandum cibum promptiores essent. Subobscurum est Iuuenalis hemistichion. Sacri genium contemnere sulcri his qui populeum non legerunt: cuius uerba subscripsi. genialis lectus: qui nuptiis iterum in honore genii: unde & sic appellat. Genium appellarunt deum: qui utrum obtineret rerum omnium gerendam. Ausultus. genius inquit est deorum filius & parens hominum: ex quo hoies gignunt: & propterea genius meus uocatur: quia me genuit. Altergenium esse putarunt uniuscuiusque loci deum. Gentales deos dixerunt aqua: terram: ignem: aerem. ea enim sunt semina rerum: quae graecorum alii στοιχεια. alii γενεθμοις uocant. Duodecim quoque signa lunam & solem inter deos computabant. Gentales autem dicitur a gerendo: quia plurimum posse putabant: quos postea gerulos appellarunt. Sacri sinceri. mendacii ex ignauissima ipressorum incuria inolefcentes. reponendum est sacres. Varronis de re rustica libro secundo uerba suppositi. Cum porci depulsi sunt a matre: a quibusdam delicti appellanti: neque iam lactantes dicuntur: qui a partu decimo die habent puri: & ab eo appellantur ab antiquis sacres quando ad sacrificia idonei primum dicuntur. Itaque apud plautum in menehmis eum insanum: qui putat ut pietur in oppido epidanno interrogat quanti hic porci ueniunt. sacres! Immolabatur & prisci porcum castratum: de quo fulgentius haec. Diophantus lacedaemonius: qui de sacris deorum scripsit ait apud athenas marti solere sacrificari sacrum: quod εκρα ον πεφομενα appellat. Si genium centum hostes interfecisset marti de hoie sacrificabat apud insulam lemnon: quod sacrificatum est a duobus cretensibus & uno loco id est Tumine coryntesi: periculo loco: sicut sofirates scribit. Sed postea hoc athenensibus displicuit cape runt efferre porcum castratum: quem nefrendem uocabant. i. quasi sine renibus: & apud romanos uarro scribit scitum detatum ceteris & uicibus pugnasse singulari certamine. Cicatrices habuisse contra quadraginta quinquaginta.

post tergū nullā. Coronas accepisse. xxyi. armillas centū quadraginta & istū primū sacū fecisse mar
ti. In pōpei sinceris exēplaribus scripta sunt hæc. Rienes quos nūc uocamus antiq̄ nescēdines appel
labant quia græci $\nu\epsilon\pi\pi\omicron\upsilon$ eos uocāt. Plautus in satyrione. Male tibi euenisse uideo: glaber erat tan
q̄ Rien. Cylindrus. nomen seruo inditū a cylindro lapide preciosō: seu a cylindro tereti lapide:
quo ara exæquari consuevit: sup̄ quo marō. Area tum primū ingenti ē aquanda cylindro: & uersan
da manu: & creta solidanda tenaci. Cylindracea figura dicit̄ & oblongula: cuius figuræ sunt gēnae re

Rienes.
Cylindrus.

- Cy. Cylindrus ego sum non nosti nomen meum?
Me. Seu tu cylindrus seu Coriendrus: perieris
Ego te non noui. neq̄ nouisse adeo uolo.
Cy. Est tibi menæchmi nomen tantum: quod sciam:
Me. Pro sano loqueris: qui me meo appellas nomine.
Sed ubi nouisti me. Cy. ubi ego te nouerim
Qui amicam habeas heram meam hanc erotū.
Me. Neq̄ hercle habeo: neq̄ te: quis homo sis scio.
Cy. Non scis quis ego sim: qui tibi sæpissime
Cyathisso apud nos quādo potas. Mef. hei mihi
Cum nihil est: qui illi homini diminuam caput.
Me. Tu cyathissare mihi soles: qui ante hunc diem
Epidannū nunquam uidi neq̄ ueni. Cy. negas.
Me. Nego hercle uero. Cy. non tu illisce ædibus
Habitas. Me. dii illos hoies qui illic habitāt p̄diūt.
Cy. Insanit hic equidem qui ipse maledicit sibi
Audin menæchme. Me. quid uis. Cy. si me cōsulas
Nummū illum quem mihi dudū pollicitus dare.
Nam tu quidem hercle certo non sanus satis.
Menæchme qui nunc ipse maledicas tibi
Iubeas: si sapias porculum afferi tibi.
Mef. Tu hercle homo es multum odiosus mihi.
Cy. Solet iocari sæpe mecum illo modo:
Quauis ridiculus est: ubi uxor non adest.
Me. Quid aistu. Cy. quiduis inquā: sat in hoc qd̄ uides.
Tribus uobis obsonatus: an obsono amplius.
Tibi & parasito: & mulieri. Mef. quas tu mulieres
Quos tu parasitos loquere. Cy. qd̄ te urget scelus
Qui huic scis molestus. Men. qd̄ tibi mecū est rei.
Cy. Ego te non noui: cum hoc quem noui: fabulor:
Me. Non edepol tu homo sanus es certo scio.
Cy. Iam ergo hæc mandebunt saxo nihil morabitur.
Proin tu ne quo abeas longius ab ædibus.
Nunquid uis? Me. ut eat maxumam in malam crucem
Cy. Ire hercle melius te intro: atq̄ accumbere
Dum ego hæc appono ad uolcani uiolentiam:
Ibo intro. & dicam te hic astare erotio.
Ut te hinc abducat: potius q̄ hic adstes foris

ap̄se formæ: q̄bus cy
lindris nomen indit
tum. Iuuenalis. Tu
nube atq̄ tace: do
nant archana cylin
dros. Plini⁹ lib. duo
de uelgesino. filiquæ
rotūda ciceri: cate
risq̄ legūmū longæ
& ad figurā seminis
latæ. p̄iso cylindra
cea. De cylidro gel
li⁹ libro q̄nto. Sicut
Inquit lapidē cylin
drū: si per spatia ter
ræ prona: atq̄ d̄stru
ta lactas: causā qd̄
ei & inittū præcipi
tantia feceris: mox
tū ille preceps uol
uit.

Coriēdrus.
tu scribe Chorien /
drus. sic enim uocā
tur ille: cui defluūt i
restina: & iocus est i
nominis similitudinē

Xopia græcis uocā
tur Intestina. Cya
thisso. cyatho propi
no. hinc propina /

tor cyathissator ap
pellatur: lucto pocil
lator. Habitāt
perditunt. tu scribe.
habitant perditunt:
pro perdidierint.

Porculū affert.
sacrē porculū adst
tut: quo te scilicet ex
ples: i epidānum ue
lut in piacularē ciui
tatē igress⁹. Hæc
mandebunt. scribo
hæc mādentur: hoc
sensu. opsonia ista
quæcunq̄ iussit me
nehmas apparari
mandentur: & abli
guriētur ab erotio
si diuile nimū cō
moraris. Ut eat
maxumam scriben
dum. ut eas maxu
mam.

Choriēdrus.

Cyathisso.

Cyathissator
Pocillator.

Exterior.

Pedes serui.

Mendacia tua uerba. cū professus es scilicet epidāni sycophantias inesse & palpatores maximos. Exterior. exclusissimus: electus: & ab hostio longe q̄ procul. Applicant. insinuant. Inferunt: conferruminant. Adglutinant: uinciunt: agglomerant. Si pellexerunt. si pelliculatione uredinis amatoriae penitus adlectarunt. Amittunt domum. in patriam expoliatos exigūt. Prædatoria. meretrix scilicet: quæ in nos lembū suū dirigit hoc est strophas & dolos. Hoc ponā. demittā inquit hæc onera & impedimenta: quæ: ut uiantū mos est: enaui tollunt: pecularta liberaliū hoium utensilia. Nauales pedes. sunt q̄ græce scribūt πειθεο hoc ē puert: & serui

nautici: qui in nauī ministrāt. Sine fores sic. subitellige semiadoptulas: ut si forte fortūa menemus aduētariū ignē di possit absq̄ uocatore. Nolo operiri. menichum amplius scilicet.

Incēdite odores. olfactoriola: suffimenta: regias pene delicias. Mūdi tia illecebra: mūdi tiis ingt amantiū ai capunt. huic simile est illud Ouidianū. Mūditis captimur. & ut inquit ille. purpura uendit cauidi cū: peride nitor uē dibitorē puellā red dit. Culta placēt au ro sublimia tecta li nunt. putris ab ipo sito marmore terra latet. Amantitas malo. patax ornatus amantiū dāno sus & ipēdiosus: nobis lucrosus & præmiosus. Fit ut meret. blādiloquētulæ & comes hospites menichmo nō absq̄ cā sumus. Id enī merē largis & optiparis sumptibus: qbus nos ppetim sagiat.

Potissim⁹. lingu laris: untiissimus: & peculartissim⁹. Folia nūc cadūt mod⁹ loquēdi graphic⁹ & delicio⁹ nūc & quota pars ē blāditarū prælis quæ sequent hac elocutiōe luci⁹ tridē usus est in prio de asino aureo lib.

Folia cadūt.

his. Nā ut se amēt estitē: nō mō scolæ: uerū ēt idī: ul' athlopes utriq̄: uel ipsi autochthones folia sūt artis & nugæ meræ.

Me. Iam ne abiit: edepol haud mendacia tua uerba.

Mes. Exterior sis obseruato modo nam istic meretricem credo

Habitare mulierē: ut quidem insanus ille dixit q̄ hinc abiit modo

Me. Sed miror qui ille nouerit nomen meum.

Mes. Minime hercle: mirum morem hunc meretrices habent

Ad portum mittunt seruulos: ancillas

Si qua peregrina nauis in portum aduenit

Rogitant cuiatis sit quid ei nomen fiet

Post illæ extemplo se applicant: adglutinant

Si pellexerunt: perditum amittunt domum.

Me. Sane censeo. Mes. nunc in istoc portu stat nauis

Prædatoria: absqua cauendum est nobis.

Me. Mones quidem hercle recte. Mes. tum demū sciā.

Recte monuisse si tu recte caueris.

Tacedum parumper: nam concrepuit hostiū.

Videamus qui hinc egreditur: hoc ponam: interim

Abseruatote hæc si uoltis nauales pedes.

Erotium. Cylindrus. Menæchmus. Messenio.

Er. Ine fores sic abii. nolo operiri intus para

f Cura inde quod opus est. Cy. fiat:

Er. Sternite lectos. icēdite odores: mūdicia illecebra atq̄ est

Amanti amœnitas malo: si nobis lucro est. amatum.

Sed ubi est ille quē coquus ante ædis ait esse: atq̄ eccū uideo

Qui mihi est usui: & plurimū prodest: itē huic ultro fit ut meret

Potissimus nostræ domi: ut sit nūc. eum adibo. alloquar ultro

Animule mi mihi mira uidentur te hic stare foris.

Fores cui pateant magis q̄ domus tua. cum hæc tua sit.

Prandium: ut iussisti: hic curatū est: ubi lubet ire licet accubitū.

Me. Qui cū hæc mulier loquit. Er. quidem tecū. Me. qd mecū tibi

Fuit unq̄: aut nūc est negocii. Er. quia pol te unū ex omnibus

Venus uoluit me magnificare. neq̄ id haud imerito tuo:

Nam ecastor solus bene factis tuis me florentem facis:

Me. Certo hæc mulier aut insana aut ebria est messenio

Quæ hominem ignotum compellet me tam familiariter.

Mes. Dixi ego istæc hic solere fieri folia nunc cadunt.

Nunc si triduum hoc hic erimus tum arbores in te cadent.

Illecebræ argentariæ. Argentū illecebroſis blādicellis æruſcantes. Qui hic in hanc urbem. quomodo inquit me noſti: q̄ modo hanc urbē ingreſſus ſum. menehmī uerba ſūt ad erotiū. Intro tetulit itulit. Delicias facis. delictaris ī moroſa ſupinationē. Oboluit. illam niſdor argenteus il licit. Sibo utrū hęc. ſcribendū ſcibo pro ſciam. Tñ gratia. lego. tandem gratia. Tandem inq̄ tibi gratiam faciam: ut tecum adcūbam. Qui extergentur. quo extergentur. Pompeius penicu lum ſpongiā eſſe aſſerit: qua calcei tergentur. Baxeæ. rarenter ex omni quicūq̄ ſunt eruditorum

Baxeæ.

cēturia reperies ba xeaſ appellari. Cæ terꝝ pro calceis acci piūt: & iſs lucto ſal meis: hoc eſt lignis ex arborꝝ palma. eiꝝ uerba ſubſcripſi ex libro ſecundo meta morphoſeon. & cū dicto iuuenē quem ptam lintels amicu lis itectum: pedesq̄ palmets baxets idu tum: & aduſq̄ dera ſo capite deducti in medium. Cantha rino ritu aſtans. nō nulli ita interpretant. Aſtās hęc ſomniat more cantharidum uermiculorꝝ ī pyro naſcentiū: qui aſtan tes ſomnare ſolēt. Sed autorē huiꝝ rei deſidero. qui pote cantharidas paru los uermiculos ſom nare ſtantes: cū mi nutuli ſint & ſer nul li: Adde quod ſi de flexis ethymologiꝝ cos epitheton a can tharidis fiet cantha ridinꝝ p̄pterea mal ſim ſic expōere: hęc adſtans: in ſtatu enī ſtabat & recta cum menehmū alloque/ retur erotiō: ſom niat: ſomnioſas loq̄ tur aſſannas inſtar

Cantharinꝝ

Cantharides quæ & unde.

Palladii lapſus.

- Nam ita ſunt hic meretrices omnes illecebræ argentariæ
Sed ſine mō hanc cōpellare heus mulier tibi dico. Er. qd eſt.
Meſ. Vbi tu hunc hoiem nouiſti. Ero. ibidem: ubi hic me: iā diu
In epidamno qui hic in hanc urbem pedem
Niſi hodie nunquam intro tetulit. Er. eia delicias facis
Mi menæchme quin amabo is intro. hic tibi erit rectius.
Me. Hęc quidem edepol recte appellat meo me mulier noie.
Nimis miror quid hoc ſit negocii. Meſ. oboluit marſupiū
Huic iſtuc qd habes. Me. atq̄ edepol tu me monuiſti p̄be
Accipe dū iā hoc ſibo utrū hęc me mage amet: an marſupiū
Er. Eamus intro ut prandeam? Me. bene uocas: tamē gratia eſt.
Er. Cur igitur tibi me iuſſiſti coquere dudum prandium?
Me. Me ego ne te iuſſi coquere? Ero. certo tibi & paraſito tuo.
Me. Cui malo paraſito: certe hęc mulier non ſana eſt ſatis.
Er. Peniculo. Me. q̄s iſte ē peniculus: qui extergentur baxeæ.
Er. Scilicet qui dudum tecum uenit: quom pallam mihi
Detuliſti: quam uxori tuæ ſubripuiſſe aiebas.
Me. Certe hęc mulier cantharino ritu aſtans ſomniat.
Er. Qui lubet ludibrio habere me: atq̄ ire inficias mihi:
Facta quæ ſunt. Me. dic qd ē id quod negē quid fecerim:
Er. Palam te hodie mihi dediſſe uxoris. Me. iam nunc nego
Ego quidem neq̄ unq̄ uxorem habui neq̄ habeo neq̄ huc
Poſtq̄ natus ſum: intra portam penetraui pedem.
Prandi in nauī inde huc ſum egreſſus: te conueni eccere.
Er. Peri miſera quam tu nunc mihi nauem narras. Me. lignea
Sæpe tritam sæpe fixam. sæpe excuſſam malleo.
Quaſi ſupellex cellionis palus palo proximus eſt.

canthari: hoc eſt ſtat illa ſomnians: ut cātharus ſtare cōſueuit: & a cantharo cantharinū deſectes: quē cantharū ſcimus lēticulari fūdo ſolitū ſemper aſtare. præterea ex autoritate pliniana: qd & Ouidius in ibīn enorat ita canēs. Cātharidū ſucco dāte parēte bibas uenenaſ ſūt cātharides Si cōiectura lo eꝝ dat autumo cantharides puuſa uaginipētia eſſe: q̄ in roſis uiſunt rubētibꝝ alis paruulis ſcarabets ſi miles. Adiuuat qd a ſcarabets nomen habēt. Cantharon enim græci ſcarabētū dicūt. palladius libro primo. Contra aīalia: quæ utiſibus nocēt cantharides: quas in roſis inuenire cōſueuimus. oleo merſas reſolui pateris in tabē. Noſtrates medici pro emarginatiuo in ſp̄gmine adhibent ad exulcerandū cā tharides. reperiunt in oleaſtro ſcutulatis auri maculis. Bononiēſes lingua patria cantharelas appel lant. Negat Braccius empyricus familiaris meus receptæ fidei longe ab iſs: quas in roſero cōperimus diſtare. Marcꝝ Tullius libro epistoſarꝝ nono. Caſus accuſante lucto craſſo cātharidas ſumpſiſſe dicēt. Macrobius libro ſexto ſaturnaliū aſſerit cātharꝝ quoq̄ ſicuti cymbitū & ſcyphus eſſe nauigii genꝝ. qd probat autoritate menandri. Eccere. Iuſurandūſper cererē tanq̄ dicas ædepol. Supellex ce hōis. ſenſus ē. dico me ī ea nauī ueniſſe: quæ lignis & caudicariſis tabulꝝ pxime & adheſe coagmētatis

zopyfa.
Celeus.

zopyfa hoc est cerato piceato aduicta fit & cōpacta: & abiegnata tota sicuti celsionis ipsa superlex triptolemai parentis. Maro libro georgicon primo. Virgea praterea celeus: uisq; supellex. eleusin ciuitas ē attica prouincia: nō longe ab athenis: in qua cū regnaret Celeus: & cererē filiam quarentē liberalis sine hospitio suscepisset: illa pro munere ostendit ei omne gen9 agriculturā: filiū etiam eius triptolemum recens natū per noctem igne fuit: per diē diuino lacte nutriuit: & eū allatis serpentibus supin positū per totū orbem misit ad usum frumentorū hominibus indicandū. De Celeo Ouidi9 libro fastorum quarto.

Sors sua cuiq; loco est: qui nunc cerealis eleusis

Dicitur: hic celei rura fuerit senis. Ille domum glaudes: excussa q; morarubetis

Portat: & arsuris arida ligna focis. Filia parua duas redigebat monte capellas

Et tener in cunis filius aeger erat.

Iterum pinthia tertium lyparo. regum siciliae sunt qui nomina uelint a lyparone fortassis nomen inditum insulae lyparo: uni ex aolidis: ex insula uocantur & lypareae: cum tamen una ex aolidis sit lyparos.

Sunt tamen qui ex alia re lyparais nomen induunt. Septem harum insularum nomina geographi hac ponunt. lypara: hiera: strongyle: didyme: eriphusa: phenicusa: & nouissima enonymos. Autores

strabo: plinius: Solinus: Mella: alio nomine uulcania: lypareae: ephesiades. serui de aolis uerba sunt haec. noue sunt insulae aolia post fretum siciliae: seruitanus hic error esset: nisi quod potius reor librariorum esset: praecipue cū apud uergiliū in septimo: si bñ memini: septē esse scribat: ut seruo obscuri gilarum seruitomastix absister: quod pro nobis facit libro tertio naturalis historiae scribit plinius lyparā cum ciuitū romanorū oppido dici a lyparo rege: qui successit aolo. In strongyle regnauit aolus: quae a lypara tantum liquidiore flāma differt: cuius fumo qui nam flaturi sint uenti triduo praediscere incola traduntur: unde aolo uentos paruissē existimatum. Solin9 tamen scribit aolum successisse lyparo. hermolaus tamē uir aetate nostra non infra classem hac scribit. nō ego te noui menehimum moscho prognatum patre: qui syracusis perhibere natus esse in sicilia ubi rex agathocles regnator fuit: & iterum pinthia: tertio lyparo. legendum est: & iterum pythia & tertio olympia hoc est uicē. Hiero9 nō tradidit. peruertit historiam meretriciae scemina. lyparo enim successit aolus. Fuit qui dem siciliae rex uetustissimus Hiero: qui disputat apud xenophontem in dialogo: cui titulus est tyrānus quid plus cōmoditatis mortalibus afferat an uita priuata: an in tyrāntide tradita. Parastum manes. parasitū peniculū expectas. Sed scilicet inquit quae agenda sunt uolo peniculū excludi. menehmi uerba sūt haec. Quid uis modo: erotion loquitur. Phrygionē. plumariū: artificē phrygiae uestis pictae & uatlegatae. Maxime. cōcedētis ē & adfirmātis. graecis αολιστῶν in hac significatiōe dicit. Susciri. subitelligi: sensim auscultari & audiri: cū me tāta clarigatiōe uocas: quasi

Er. Iam amabo desine ludos facere atq; i hac mecum simul.

Me. Nam quem mulier alium hominem non me quæritas.

Er. Non ego te noui menæchum moscho prognatum patre.

Qui syracusis perhibere: natus esse in sicilia.

Vbi rex agathocles regnator fuit: & iterum pinthia

Tertiū lyparo: qui in morte regnum hieroni tradidit.

Me. Nunc heroes haud falso mulier praedicas. Mes. ph iupiter

Nunc istae mulier illinc uenit: quae te nouit tam cate

Me. Hercle opinor pernegari non potest. Mes. ne feceris.

Peristi: si intrassis intra limen. Me. quin tu tace modo.

Bene res geritur: assentabor quicquid dicet: mulieri.

Si possem hospitium nancisci: iam dudum mulier tibi

Non imprudens aduersabar: hunc metuebam ne mea

Vxori renunciaret de palla: & de prandio nunc quādo uis

Eamus intro. Er. etiā parasitū mās. Me. neq; ego illū maneo

Neq; floccifacio: neq; si uenerit: eum uolo intromitti.

Er. Ecastor audiui ita fecero: sed scī qd te amabo ut facias impero.

Mes. Quid uis modo. Me. pallam illam quam dudum dederam

Ad phrygionem ut deferas: ut reconcinnetur: atq; ut opera

Addant q uolo. Er. hercle qn tu recte dicis. Me. eadē ignorabit

Ne uxor cognoscat te habere: si in uia conspexerit.

Er. Ergo mox auferto tecum quando abibis. Me. maxime.

Er. Eamus intro. Me. iam sequar te. hunc uolo etiam colloqui.

Eo messenio accede huc. Mes. quid nogocii est susciri

Aeolides insula.

Lypareae ephesiades.

Vindicta a malyge seruius.

Cur aolo uentus paruissē.

Hiero.

Maxime.

Quid ergo opust. Me. scio ut me dicas. tanto nequiores
 Habeo prædam. tantum incepti operis & quantum potes.
 Abduc istoc in tabernam actutum diuersoriam.
 Tu facito ante solis occasum ut uenias aduersum mihi.
 Mes. Non tu istas meretrices nouisti here. Me. tace inquam
 Mihi dolebit non tibi: si quid ego stulte fecero.
 Mulier hæc stulta: atq; inscita est. quantū prospexi modo
 Est hic præda nobis. Mes. pi. Me. iā ne abis. Mes. pi tibi pbe.
 Ducit lembum directum nauis prædatoria
 Sed ego inscitus qui hero me postulem moderarier.
 Dicto me emit audientem: haud imperatorem sibi.
 Sequimini ut quid imperatū est: ueniā aduersum tēporis
 Peniculus. Parasitus.

Lus triginta annis natus sum: quom interea loci
 Nunq̄ quicquā facinus feci peius: neq; scelestius
 Quā hodie: quom i cōtionē mediā me imersi miser.
 Vbi egomet dii menæchmus se subtraxit mihi.
 Atq; abiit ad amicam credo. neq; me uoluit ducere.
 Quem illum dii omnes perdiunt: qui primus comentus est
 Contionem habere: qui homines occupatos occupat.
 Non ad eam rem ociosos homines decuit deligi
 Qui nisi adsint: quom citentur: census capiunt illico
 Affatim est hominum indies: qui singulas escas edunt
 Quibus negotii nihil ē: qui esum neq; uocant neq; uocant.
 Eos oportet contioni dare operam: atq; comitiis.
 Si id ita esset: non ego hodie perdidissem prandium
 Cui tam credo datum noluisse: q̄ me uideo uiuere.
 Ibo etiamnum reliquiarum spes animum obiectat me.
 Sed quid ego uideo menæchmū: cum corona exit foras.
 Sublatum est conuiuium edepol uenio aduersum tēpori.
 Menechmus. Peniculus.

Me. Otin ne ut quiescas si ego tibi hanc hodie probe
 Lepideq; cōcinatam referam tēpori.
 Non faxo eā esse dices: ita ignorabit.

Pe. Pallam ad phrygionem fert confecto prandio
 Vinocq; epoto: parasito excluso foras
 Non herele is sum: qui sum ni hanc iniuriam
 Meq; ultus pulcher fuero. obseruabo quid agat
 Hominem post adibo: atq; colloquar.

Me. Proh dii imortales. cui homini unq̄ uno die
 Boni dedistis plus: qui minus sperauerit.

ter. Pulcher fuero. lege pulcre fuero. Prādi. Autore diōmede. prādo prādīs dī: & prādī facit nō
 prāsus sū: nec prādīdī. hoc uno exēplo crīstæ grāmāristæ: sat retūdūt: q̄ stīlī romāī mūdītiās illutīlāt.

sub: hoc ē sensim sci
 ri. Abduc istoc.
 uel istud utensile co
 piosum: quod supi9
 deposuit erotion al
 locuturus. At in pri
 scis exemplaribus le
 gitur istos: hoc ē na
 uales pedes: qui im
 pedimenta sua ge
 stantes illum aduq;
 diuersorium sequer
 bantur. Diuer/
 sorium. in stabulum
 & hospitū a diuer/
 tendo uocatum. ē
 entm diuertere i ho
 spitū tre: unde di
 uorsorium uocatur
 Apuleius libro prio
 d asino aureo diuer
 tere posuit pro i ho
 spitū ingredi. ad
 quandam cauponā
 meroen anum. sed
 admodum scitulum
 deuorto. Diuersi/
 tor eloquēter stabu
 larius arbitro petro
 nio uocat. Atq;
 ablit. scribendum.
 atq; ablit. Non
 ad eā rē. uer9 lectio.
 nā ad eā rē. Cēs9
 capitūt. illos: q̄ ad cō
 tionē adesse negli
 gētes censu ablato
 multāt. Obiectat
 me. scribēdū ex pri
 scis exemplarib9. ani
 mū obiectat meū:
 scio: alt: pēcul9 illic
 reliqas enormes ex
 adipato & opiparo
 cōiuitio supesse: pro
 pterea hoc oblecta
 mēto altiq; tristituz
 lus aius pri9 amare
 scēs dulcescit. Cū
 corōa. coronati enī
 discūbebāt. Potin
 ut q̄scas. menchm9
 admōet erotion ut
 sup hac re geta sit:
 nā ad phrygionē al
 latur9 sū pallā ipsā:
 & iubebo basilice re
 cōcinarier & mūdī/
 Prandi.

Diuersorium.

Diuertere.

Diuersitor.

Prandi.

Scortū accubui. Incubui: fat notum est quod intelligitur. De parti mea. de mea parte cibaria: sensus est. hic superfluent & deperitice comedit. Dispendio. ordo. nunquā tam lepede accubui: & uentri indulxi: & sis: quæ sub uentre sunt minori impensa: & damno meo. Adibo. peniculi uerba. Quis hic est. menemus loquitur. Fecisti sanus. Turbidasti. funestū prandiū fecisti: me iis opsonis mortuo & absente. Cui ego quæ eras hera. mendosū penitus. scribēdū. cum ego quo eras eram. qd inquit sine me ad prandiū euolasti: quo loco cōtionis eras ego erā. Nō negē si nouerim.

si iquit te nouerim non negem te non / uti: alii rogem scribunt hoc sensu. si inquit te nouerim non rogē idest non interrogem qui sis.

Sinciput eōtra Merulā.

Tum parasitū. scribe. tuum parasitum. Sinciput. pars capitis anteriori parte: in qua cerebrum p̄minet. hoc plautino exemplo reuincitur ad fatum Georgius Merula: qui Galeottum incessens: cum ipse foret imbecillus: ait sinciput tantūmō conditaneum inueniri. Sed hæc ut multa perperam interpretatur. Sicutum aduersus Merulā nugas infantes conuinciam: cuius hoc carmen est. Disiicit ancipiti miserabile sinciput ense. Occisa sit. scribendum. occisa est: hoc ē res fluctuat: iam ambiguous est: in dubio: in falso.

Palla.

Cinēdos censes. tanquam palla sit muliebri uestimento: & qui togam induit mollitatem muliebrem induat: & in naturam foemineam exteferat: & muliebria pati.

Prandi. potaui. scortum accubui abstuli
Hanc: cuius heres nunquam erit post hunc diē.

Pe. Nequeo quæ loquitur exaudire clanculum
Satur nunc loquitur de me. & de parti mea.

Me. Ait hanc dedisse me sibi. atq; eam meæ
Vxori subrupuisse: quoniam sentio errare
Extemplo: quasi res cum ea esset mihi: cœpi
Assentari: mulier quicquid dixerat: idem ego
Dicebam. quid multis uerbis. minore nusquā bene fui dispendio

Adibo ad hominem: nam turbare gestio
Quis hic est qui aduersum sit mihi. Pe. qd ais homo
Leuior q̄ pluma. pessime & nequissime:

Flagitium hominis subdole: ac minimi precii.

Quid de te merui: qua me causa perderes

Vt subripuisti te mihi dudum de foro

Fecisti sanus meo absenti prandio cur ausus facere:

Cui ego quæ eras hera. Me. adolescens quæso quid tibi mecum est rei

Qui mihi maledicas ignoto inciens

An tibi malam rem uis pro maledictis dari

Postea: Pen. quid est. edepol te dedisse intelligo.

Me. Responde adolescens quæso quid tibi nomen sit?

Pe. Et iam derides: quasi nomen non noueris.

Me. Non edepol ego te: quod sciam. unq̄ ante hūc diem

Vidi: neq; noui. uerum hortor quisquis es

Si æquum facias: mihi odiosus ne fias.

Pe. Non me nouisti. Me. non negem si nouerim.

Pe. Menæchme uigila. Me. uigilo hercle quidem quod sciam.

Tum parasitum non nouisti. Me. non sanam est tibi

Adolescens sinciput intelligo. Pe. responde

Subripuisti uxori tuæ pallam istanc hodie

Atq; dedisti erotio. Me. neq; ego uxorem habeo. neq;

Ego erotio dedi. nec talia subripui.

Pe. Satin sanus es. occisa sit hæc res. nō ego te indutum foras

Exire uidi palla. Me. ue capiti tuo. omnes cinēdos censes

Quia tu es tu me indutum pallam prædicas?

Pe. Ego hercle uero. Me. non tu abis quo dignus es

Recident. redundabūt: ne non sit ueq̄ illud aufoniantū. Compedes: quos fecit ipse gestet faber. Spinter. priscianus cæsariensis citat hunc locū & enarrat: ubi ait quod spinter est armilla & cingulum aureū: quo cinguntur brachia. Pompeius. Spinter armillæ genus: quo mulieres utebant̄ brachio tantū sinistro. Verba prisciani sūt hæc libro quinto. Spinter quod armillā aut fibulā in humeris significat. Tinebas. tinitu quodā mihi insulurr aueras. legitur in priscis exemplaribus aiebas ego nihil imuto. Armilla. armorū ornamenta uocant̄ armilla. In alia significatone armillū uas

Spinter.

Armilla.
Armillum.
Armiliarius.

Aut te piari iube homo insanissime.

Pe. Nunquam edepol quisq̄ me exorabit: quin tuæ
Vxori rem omnem iam: ut sit gesta eloquar
Omnes in te istæc recident contumeliæ.

Faxo haud inultum prandium comederis.

Me. Quid hoc est negotii satine ut quencq̄ conspicio
Ita me ludificant. sed concrepuit hostium.

Ancilla. Menechmus. Adolefcens

Enechme amare ait te multum erotiū

m Vt hoc una opera ad aurificem deferas

Atq̄ nunc ut addas auri pondo unciam

Iubeasq̄ spinter nouum reconcinnariet.

Me. Et istud: & aliud si quid curari uolet
Me curaturum dicito: quicquid uolet.

An. Scin quod hoc sit spinter. Me. nescio nisi aureum.

An. Hoc est quod olim clanculum ex armario
Te subrupuisse tinniebas uxori tuæ.

Me. Nunq̄ hercle factum. An. non meministi obsecro
Redde igitur spinter: si non meministi. Me. mane
Immo equidem memini: nempe hoc est: quod illi dedi
Istuc: ubi hercle armillæ sunt: quas una dedi.

An. Nunq̄ dedisti. Me. nā pol una dedi die. An. accurare dicit

Pe. Accurabitur: hæc palla: & spinter faxo referantur simul.

An. Amabo mi menæchme inauris da mihi
Faciendas pondo duum nummum: spathalia.
Vt te libenter uideam quom ad nos ueneris.

uinariū in sacris dictum quod armo id est humero deponitur: hinc armillari9 inflectitur. Armillas ex auro: quas uiri militares ab impatoribus donati gerunt: dictas esse existimant quod antiqui humeros cū brachiis armo uocabant: unde arma ab his dependētia sūt uocata: & arma pro armillis proprius uocauit libro quarto cū de morte tarpeia loqueretur. Dixit: & inflectis comitū sup obruit armis. Inauris. aurium operosa suspēdacula. Spathalia ornamenta delictis accommodata: ut serbo deflectitur a uerbo græco σπαθη de licior Aristophanes λιν γυνη σπαθη 1σ id est nimum fœmina delictaris. sūt qui spathalia ornamenta uolūt ex fructu miris qm̄ σπαθη ramusculus palmarum. & p̄ diminutio nem spathalion: sic enim iscribendum id martiali distichō:

Armi.

Spathalia.

Aurea porrigitur Iani caryota calendis:

Sed tamen hoc minus pauperis esse solet.

Sed quemcunq̄ ramusculum auulsum σπαθη hic significabit.

Ante nos iscriptū erat peralio cū nulla de foliato ungeto fiat Martiali mēto. De spathalis plinius libro decimo & tertio. Alias quoq̄ arbores in alto ab eisdē accepimus eodē in mari uisas semp folia retinētes. Fructū eaz lupino similē. Iuba tradit circa troglodytarū insulas fruticē in alto uocari isidos plocamon corallo similē sine foliis: præcisū mutato colore in nigrū durescere. Cū cadat frāgi. Itē alium quocetur charitoblepharon efficacē in amatoriis. Spathalia eo facere & monilia fœminas. sentire eū se capi: durariq̄ cornus modo: & hebetare actē ferri. Quod si fefellerint insidiat in lapidem transfigurari. Claudianus in epithalamio. & grauibz spathale baccis diadema ferebat intextū rubro: quos

Charitobles
pharon.

legerat ipsa profundo. Nescio qd hermolaus uelit a palma spathalia deflecti cū plinius ex hoc marti mo frutice fieri scribat: qm̄ uti diximus non solū palmeū ramusculū significat spathe. Ira ferme scribit hermolaus uenetus. est & spathalium inter ornamenta fœminarum a spathe dictum. est autem spatha plinio: Theophrasto: ceteris palmarum cum fronde sua ramus. Folia palmarum inquit. xlii. uolumine: cultrato mucrone lateribus in se bifidatis bellas primo demonstrauere gemmas.

Locus Claudi
diani.
Hermolai
lapius.

Da a te . da mi
hi ex manu tua.

Tempusq; ab
dste. scribo abdere:
occultare: separari:
aufugere. In codici
bus antiquis legitur
abire. Mendi
ciar. antiq;e posi
tum pro mendicer.

Mendicus &
pauper disse
runt.

Medicū latina a pau
pere differre uolunt
ut medic⁹ sit q nau
fragiū oīs fortūæ fa
cerit. paupem qui q
dē nō mlta posside
at sed nō ad ultias.
icitas redact⁹ sit: in
quam sniam saryro
graph⁹ poeta: Qñ
ego paup ero: Vo
tum miserabile: nec
spes his saltē: cui suc
cinit epigramatari
us. nō ē paupitas ne
stor hēre nihil. Sene
ca uocat hāc latam
paupitatē: quam res
oēs oplisse aristopha
nes: Vergili⁹ & Apu
lei⁹ tradūt. Subri
pui. scribendū subri
puit. Male hēas. Pe.
contumeliose illum
tractes. Aucu
pa. arbitrare: consi
dera. Morum
molesto. utunē hoc
more omnium mo
rum molestissimo.

Esse multo. le
gendū esse multos.

Cutusmodi clu
at. quomodo sit:
quomodo splēdeat.

Vsq; colunt. le
gendū usq; colunt.

Minus sollici
tum. uetus lectio. ni
mls sollicitum.

Plurimus. scri
bendum plurimis.

Quam cum lit
ctum. scribe. qui cū
licitū: pro eo quod
est cū quo licitum.

Confragosas.
tortas: præcipites:
declues: abruptas.

Quid ille. propter quod ille.

Me. Fiat cedo aurum: ego manu pretium dabo.

An. Da sodes a te post reddidero tibi.

Me. Immo cedo abs te. An. ego post tibi reddam duplex

Me. Non habeo. An. at tu quando habebis: tum dato

Datur: dicit. Me. nūquid me uis. An. hęc me cura

Vt quantū possit quanq; liceat ueniant.

Me. Iam ne abiit intro: abiit. operuit fores.

Dii me equidē omnes adiuiāt. augent. amant.

Sed quid ego cesso: dum datur mihi occasio.

Tempusq; abdire ab his locis lenoniis.

Propera menæchme: fer pedem: confer gradū.

Demam coronā: atq; abiiciam ad leuam manū.

Vt si qui sequantur: hac me abiisse censeant:

Ibo & conueniam seruom si potero meū.

Vt hęc quæ bona dant di mihi: ex me sciat:

Mulier. Peniculus parasitus.

e Go ne hic mediciar i matrimonio: ubi uir cōpilet clāculū

Quicquid domi ē: atq; ad amicā deferat. Pe. qn tu taces:

Manifesto saxo iā opprimes: sequere hoc mō. pallā ad phrygionē

Cum corona ferebat hodie tibi quam subripui domo.

Sed ecclā coronā quā habuit num mētiōr. Mul. hem hāc habuit

Pe. Si uis persequi uestigiis: atq; edepol ecclā optime reuortitur:

Sed pallam nō fert. Mu. quid ego nuac cum illoc agam.

Pe. Idē quod semp male habeas. Mu. sic censeo. Pe. huc cōcedamus

Ex insidiis aucupa

Menæchm⁹ adolef. Mulier uxor. Penicul⁹. Parasit⁹.

T hoc utuntur maxime more morū molestosq; multū

a Atq; uti quicq; sunt optumi maxumi: morē habēt hunc.

Clientis sibi oēs uolūt eē multo: bōi ne an mali sint: id haud

Quæritant: res magis quæritur q̄ clientū fides cuiusmodi cluat.

Si est pauper atq; haud malus neq; habetur: sin diues malus est is

Clientis frugi habet qui neq; leges neq; æquū bonum usq; colūt.

Solicitos patronos habent: datum: denegant: quod datum est

Litium pleni rapaces uiri fraudolenti: qui aut fœnore aut piuriis

Habent rem paratā: mens est in querellis: iuris ubi dicitur dies.

Simul patronis dicit: qppe qui p̄ illis loquātur quæ malefecerit

Aut ad populū. aut in iure: aut ad iudicem res est: sicut me hodie

Min⁹ sollicitū cliēs qdā habuit: neq; qd uoluit agere q̄ eū licitū ē

Ita me adriuit: ita me detriuit ap̄ ædiles: pl̄iis factis plurius pes

Dixi cām cōditiones tetuli tortas: cōfragosas. aut pl⁹ Csumis.

Aut minus opus q̄ erat multo. dixeram controuersiam.

Vt sponsio fieret: quid ille prædam dedit: nec magis

Prædam. corrige prædem hoc est fidelistorē in re nūmaria.

- Manifestum ego hoïem unq̄ ullum teneri uidi: omnibus
 Malefactis testes tres aderant accerrumi. di illū oēs perdāt
 Ita mihi hūc hodie corruptit diē: meq̄ adeo qui hodie forū
 Vnquam oculis inspexi meis diem corrupti optimum.
 Iussi apparari prandium: amica expectat me: scio
 Vbi primū ē licitū illico pp̄aui abire de foro: irata ē credo nūc
 Placebit palla quā dedi: quā hodie uxori abstuli. (mihi
 Atq̄ huic detuli erotio. Pen. quid ais. Vx. uiro me malo
 Male nuptam. Pen. satin audis quā illic loquitur.
 Mu. Satis. Me. si sapiam hinc intro abeam ubi mihi bene sit:
 Mu. Male male erit poti⁹ ne illā me castor scenerator abstulisti:
 Sic datur: clanculū te istāc flagitia facere censebas potesse.
 Me. Quid illic ē uxor negotii. Mu. men rogas. Me. uin hūc rogē:
 Pe. Aufer hinc palpationes. Me. perge tu quid tu mihi
 Tristis es scire oportet. Pe. scit: sed dissimulat malus.
 Me. Quid negotii ē: Vx. pallā. Me. pallā qd. Vx. pallā qd paues.
 Me. Nihil equidē pauco: nisi unum palla pallorem incutit
 P. Aut tu ne etiam mecum esses prandiū: perge in uirum
 Pe. Non taces. Pe. non hercle uero taceo: nutat ne loquar.
 Me. Non hercle ego quidē usquam quicq̄ nuto: neq̄ nicto tibi.
 Vx. Nō ego me castor mulier misera. Me. q tu misera es mihi expedi
 Pe. Nihil hoc confidentius. qui quod uidet: ea pernegat.
 Me. Per iouem deosq̄ omnis adiuro uxor: satin hoc est tibi
 Me sibi non nutasse credis. Vx. iam tibi de istis illuc redi
 Me. Quo ego redeā. Vx. eqdē a phrygiōe censeo & pallā refer.
 Me. Quā istāc palla ē. Vx. taceo iā quādo nec rē cōmeminit suā.
 Me. Nunquis seruorū deliquit: num ancillā: aut seruā tibi?
 Respon̄sa aut loquere impune non erit. Vx. nugas agis.
 Pe. Tristis admodū ē. Me. nō mihi istuc satis placet. Vx. nugas agis.
 Me. Cæterum familiarum alicui irata es. Vx. nugas agis.
 Me. Num mihi irata es saltem. Vx. nunc tu non nugas agis.
 Me. Dic mea uxor quid tibi ægre est. Pe. bellus blanditur tibi.
 Me. Potin ut molestus ne sis: non te appello.
 Pe. Aufer manū: sic dat p̄perato absente me comesse prandiū.
 Post ante ædis cū corona hederæ huc intro tetulisti pedē
 Me. Neq̄ edepol ego prādi: neq̄ hodie huc intro tetuli pedem.
 Pe. Tum negas. Me. nego hercle uero. Pe. nihil hoc hoïe audaci?
 Non ego te modo hic ante ædis cum corona florea
 Vidi astare cum negabas mihi esse sanum sinciput
 Et negabas me nouisse: peregrinum aiebas esse.
 Me. Quin ut dudum diuerſi abs te redeo nūc demum domū.
 Pe. Noui ego te non mihi censebas esse qui te ulciscerer.
 Omnia hercle uxori dixi. Me. quid dixisti. Pe. nescio

Placebit palla.
 In codicibus antiqs
 legit placebat. ego
 corrigo placabit. si
 inquit me cū irata ē
 erotion placabitur
 scio a palla uxorū:
 quā hodie ego ad
 eā tuli. Ne illā me
 castor. emenda. nā
 illā me castor. Fæ
 nerator. corrige fœ
 nerato: hoc est ma
 gnopef cōstabit ho
 die tibi rapia uestis
 & pallæ furatrina.
 In asinaria dixit fœ
 nerato funditat.

Potesse. posse.
 Palpatioes. adu
 lationes. Perge i
 uirum: uxor penicu
 lū admonet ut oble
 tamenta quacūq̄
 possibile est obicere
 obiciat in maritū.

Nō taces. me neh
 mus loqur epidan
 nensis. Nurat. ea
 pte significat ne lo
 quar. Nicto. ocu
 lo admoneo. In asi
 nariæ enodatiōe su
 phis pulcra. Nō
 ego me castor. scri
 be. nā ego meca
 stor. Iam tibi de
 istis. Iam sat inquit
 uxor locutus es sup
 his nugis. ad rem re
 di. Impune nō
 erit. nō erit sine pœ
 na. puniam seruū
 qui desiquerit. Con
 similiter Saryr⁹. Im
 pune ergo mihi rec
 itauerit ille toga
 tas: hic elegos.

Familiarum alicui.
 scribo. familia
 rium alicui. Sic
 dat. in codicibus an
 tiq̄is sic datur: ita
 rependam par pari
 Tum negas. lege.
 tun negas? Flo
 rea. floribus Intesta

Fœnerato.

Nicto.

Impune.

Eam ipsus . eam
ipse menemus ro
ga. Scelestus ca
piat. Scelestus capret :
quærat friuolis cap
tionibus factum in
fectum reddere .

Huic subrupta
in damnū hui⁹ tuæ
uxoris subrepta: nō
in damnū tuum.
quoniam scilicet in
ganeo illam deglu
tisti. Quis arguit
quis probat: q̄s hoc
indicat: me tibi pal
lam subduxisse .

Tu tu. uox pro
pria noctuæ est: ut i
culminibus sedēs tri
stem huncine fonū
exululet. Nā uos
iam nos. corrigē
dum censeo: nā uos
iam uos: nos iā fessi
sumus dū perpetim
cōtinuam⁹ uos uos
fecistis: uos destinaue
ratis prandiū apud
erotium. Non fal
sum dicere. subinte
lige satis est. Ex
re tua. ex utilitate
tua. Excidisse. ex
gratia hui⁹ familia
prolapsum esse.

Magis q̄ arati
sua. scribendum est.
magisq̄ arati sua.
quis inquit inimici
tias querit arati sua
iuuenit amorabun
dum scilicet ardore
me sequatur. Ignis
n. foemineus ut pal
las atestatur prome
thæo illo uolētor:
& efficacior est. amā
tis. n. iuueniculi me
retrix est inimicitia.

Eam ipsus roga. Me. quid hoc est uxor: quid nā hic narrauit tibi
Quid id est: quid taces: quoniam dicis quid sit. Vx. quasi tu nescias
Palla est mihi domo subrepta. Me. palla subrepta est tibi
Vx. Me. rogas. Me. pol haud rogem te si sciam. Pe. o hominē malū:
Ut dissimulat. non potes celare: rem noui probe.

Omnia hercle ego edictaui. Mu. qd id est. Vx. quādo nihil pudet
Neq̄ uis tua uoluntate ipse profiteri. audi atq̄ ades
Et quid tristis. & quid hic mihi dixerit. faxo scias.

Palla ē mihi domo subrepta. Me. palla subrupta est tibi
Pe. Viden ut scelestus capiat: huic subrupta est non tibi.
Nam profecto tibi subrupta si esset: salua non foret.

Me. Nihil mihi tecū est. sed quid tu ais. Vx. palla inquit perit domo.
Me. Quis eam subripuit. Vx. pol istuc ille scit: qui illam abstulit.

Me. Quis hic hō est. Vx. menæchm⁹ quidā. Me. edepol factū neq̄ter
Quis is menæchmus est? Vx. tu istic inq̄. Me. ego ne. Vx. tu

Me. Quis arguit? Vx. egomet. Pe. & ego: atq̄ huic aicæ detulisti ero
Me. Egon dedi. Pe. tu istic inq̄: uin afferri noctuam. tio.

Quæ tu tu usq̄ dicat tibi: nam uos iam nos defessi sumus.
Me. Per iouem deosq̄ omnis adiuro uxor: fatin hoc est tibi
Non dedisse. Pe. immo hercle uero nos non falsum dicere:

Me. Sed ego illam non condonaui: sed sic utendam dedi.
Vx. Equidem ecastor tuam nec chlamydem deferas nec palliū

Cuiq̄ utendum: mulierem æquū est uestimentum muliebre
Dare foras: uirum uirile: quin refers pallam domum.

Me. Ego faxo referetur. Vx. ex re tua ut opinor feceris
Nam domū nunquam introibis nisi feres pallam simul.

Me. Ego domū? Pe. quid mihi futurū est qui tibi hanc operam dedis
Vx. Opera reddetur: quando quid tibi erit subruptum domo.

Pe. Id quidem edepol nunq̄ erit nā nihil est: quod perdā domi
Cum uiro cum uxore. Me. dii uos perdant: properabo ad forum
Nam ex hac familia me plane excidisse intelligo:

Male mihi uxor sese fecisse censet. quom excludit foras.
Quasi non habeam: quo intromittar alium meliorem locū:

Si tibi displiceo patiundum: at placuero huic erotio
Quæ me non excludet a se. sed apud se occludet domi.

Nunc ibo orabo ut mihi pallam reddat: quam dudum dedi
Aliam illi redimam meliorem: ecquis hic est ianitor

Aperite: atq̄ erotium aliquis euocate ante hostium.
Erotium. Menæchmus.

Er. q̄ Vis hic me quærit sibi inimicitias magisq̄ arati sua
Menæchme cur ante ædis astas: sequere intro. Me mane

Scin qd ē: q̄ ego ad te uenio. Ero. scio ut tibi ex me sit uoluptas
Me. Immo edepol pallam illam amabo te: quam tibi dudū dedi

- Mihi eam redde: uxor rescivit rem oem: ut factū ē ordine
 Ego tibi redimā bis tanto pluris pallam quam uoles
 Er. Tibi dedi equidē illā ad phrygionē ut ferres paulo prius:
 Et illud spinter ut ad aurificem ferres: ut fieret nouū
 Me. Mihi tu dederis pallam & spinter. nunq̄ factū reperies.
 Nā ego quidē postq̄ illā dudū tibi dedi: atq; abii ad forum:
 Nunc redeo: nūc tē post illac uideo. Er. uideo quā rem agis
 Quia cōmisi ut me defrudēs: ad eam rem affectas uiam.
 Me. Neq; edepol tē defrudandi causa posco quin tibi dico
 Vxorem rescuissē: nec te ultro orauī ut dares erotiū
 Er. Tu te ultro ad me detulisti: dedisti eam dono mihi.
 Eandem tūc reposcis. patiar: tibi habē: aufer. utere.
 Vel tu uel tuā uxor. uel etiam in oculos compigite.
 Tu huc post hūc diem pedē intro non feres ne frustra sis.
 Quando tu me benemerentem tibi habes despiciatui
 Nisi feres argentū frustra me ductare non potes.
 Aliam posthac inuenito. quam habeas frustratui.
 Me. Nimis iracūde hercle. tandem heus tu tibi dico mane
 Redi. Er. etiam ne astas. etiam audes mea reuerti gratia
 Me. Abiit intro ocyus. ita ædis nūc ego sum exclusissimus
 Neq; domi. neq; apud amicam mihi iam quicq̄ credit:
 Ibo & consulam hanc rem amicos quid faciundum censeāt.
 Menæchmus Aduena. Mulier.
- Me. Imis stulte dudū feci. cū marsupiū messeniōi cū argēto
 n Concredidi: imersit aliquo sese credo in ganeum.
 Mu. Prouisā q̄ mox uir me⁹ redeat domū: sed eccū uideo
 Salua sū pallā refert. Me. demiror ubi nūc ambulet messenio:
 Mu. Adibo atq; hominem accipiam quibus dictis: hæret.
 Nō te pudet pdire in cōspectū meū flagitiū hoīs cū istoc
 Ornatu. Me. qd ē: quæ res te agitat mulier. Mu. et ne ipudēs
 Mutire unum uerbum audes aut mecum loqui:
 Me. Quid tandem admisi in te ut loqui non audeam?
 Mu. Rogas me hominis impudentē audaciam. Me. nō tu scis
 Mulier hecubā quapropter canē græci esse prædicabant.
 Mu. Nō equidē scio. Me. qd idē faciebat hecuba qd tu nūc facis
 Omnia mala ingerebat: quemq; aspexerat:
 Itaq; adeo iurē cœpta appellari canis.
 Mu. Nō ego istæc flagitia postū ppeti: nā me iā ætatē uiduā esse
 Mane licet: quam istæc flagitia tua pati: quæ tu facis.
 Me. Quid id ad me: tu te nuptā possis per peti: an sis abitura a tuo
 Viro an nō. ita ē: hæc peregrino ut aduenienti narrat fabulas.

Mane licet. Scribendū. malle licet. sensus. licet potius uelle non esse me nuptam q̄ hæc iurgia p
 peti. Ita est. quod scilicet stulta es & hecubam representas.

Nec te ultro. nō
 ex aīo meo te roga
 uī pallā: scilicet hoc
 expostulāte ipā uxo
 re: q̄ me iultū cogit
 a te reposcef pallā.

Eādē tūc ipocis
 corrige. eandem tu
 nunc reposcis. De
 spiciatui. irrissul: nisi
 lipēdis. Ductare.
 ad rē uenerā cōsti
 tuere mecū. Ocy⁹
 ita ædis. scribo ex
 atiq; exemplarib⁹ ocl
 us iædis. In ganeū
 itermopolitū tabnā.

Quib⁹ dictis hæ
 ret. uerusti codices:
 qb⁹ dictis meret: p
 meret. Mutif. eloq
 effari. sed tacturne.

Oia mala ingere
 bat. scribit elegāter
 hecubā canē appel
 latam qd maledictis
 hūc & illū ipeteret: si
 cuti diogenē cynicū
 uocabāt canē. qd in
 cessabat pbr̄is hoīs
 faciorosol. Martial.

nō ē hic cynic⁹ cina
 qd ergo: canis. qd di
 uti mariorib⁹ & mæ
 stis anginis afflicta
 ta sit hecuba demē
 tiēs in canē uersa ē:
 cui⁹ sepulcrū ut soll
 n⁹ refert cynosema

hoc ē canis tumul⁹
 ē appellatū: hoc di
 xi ut hæc ouidiana
 carmia plan⁹ intell
 gas metāorphosē
 li. x. & tertio. Clade
 sul thracū gēs irrita
 ta tyrāni.

Troada telox: laps
 dūq; icessere iactu
 Capit: ad hæc missū
 raucō cū murmure
 saxū
 Morsib⁹ isegē: rētu
 q; ad uerba parato
 Latrauit cōata loq.
 loc⁹ extat: & ex re
 Nomē hēt: ueterūq;
 diu mēor ille malox

Cynicus cur
 Diogenes.

Cynosema

Nodus Ouidi
 du explicat⁹

Eadē ante oculos. scribo. eadē hoc est pallam. Ne istuc me castor. uetus lectio. nā istuc me castor. certe inquit ob hoc solum quod denegas meū patrem accersam. Decio. seruille nomen. Degeris. defers. Monstra quod bibam. quia ut ait Plinius animi aequiores sunt post cibum. Parthaones. se iungenda bipartiliter hęc uox: & legendū pathaon es. Statius. parthaone nati. parthaon ex proceribus gracię pf̄ arietis patris meleagri: ita dictum est hoc ac si ita protulisset: cum casar sis. Calcha. ita illum noui quē admodum calchantē gręcorum uatem celeberrimū: qua ho

Parthaon.

Calchas uar
tes.

meri: qua ceterorū
poetarū carminibus
homerus calchantē

αριστοφωνα πινυ
των dicit: hunc in

troducēs scire q̄ sūt
q̄ fuerūt: q̄ mox uē

tura trahant. ex pri
ma Iliados rapso

dia homeri uerba
sunt inducentis ita

loquentem achillē.

καλχος θεστορι /
δης οιωσπολων

οχαριστος
οσ ηδη τα τε εον /
τα τα τε εσομε

να προτρεοντα.

Pariter hoc. hoc
negas non aliter q̄

res ceteras soles.

At ætas mea ē. cor
rige. ut ætas mea ē.

pergam inquit cele
riter: sed pro senili

capto. Vñ factō
ē. ut opus est factō.

res enim uxoria ce
leritudinem efflagi

rat. Haud sum
falsus. nō sum dece

ptus q̄ facile sit mihi
celeriter ire. Cō

situs sum. situ sene
ctutis obesus: cōsitiū

nōnulli sepultū hīc
interpretant. Ut

ætās mala est mors
mala est ergo. si hęc

ætās mala est mors
debet esse mala: q̄

omnia in deterius
uertuntur. Senium

est Tedium & odiū
dictum a senectute:

quod senes omnib⁹
odio sint & tadio. Cecilius in ephestione. Tum in senectute hoc deputo miserrimū sentire ea atate

cum spm esse odiosū alteri. Nam atate malā senectutē ueteres dixerūt. Plautus in menchmis. Cōsitus sum senectute: onustū gero corp⁹: uires relīgre: ut ætas mala ē: mors mala ē ergo. Actius in amphitryo

ne. An mala atate maui⁹ male mulctari exēplis oib⁹? Affānius. mala ætas nulla delinimēta inuenit. Bonā atate quoq̄ dicimus adulescētā: uel iuuetutē. Nā prudentissimus noster Maro diē partens pri

mas partes quasi etus atate puberē meliorē dixit nono libro. Nūc adeo melior qm pars acta diē est. Autumē. describā: narrē. Ista istac solēt. corrige. ita istac solēt. Et illi quo haud abstinet. co

Mu. Quas fabulas non inquā patiar præter hac quin uidua
Viua quam tuos mores perferā. Me. mea quidē hercle causa
Vidua uictita: uel usq̄ dum regnum obtinet iupiter.

Mu. At mihi negabas dudū subrupuisse te nunc eadē ante oculos
Attines: non te pudet. Me. heu hercle mulier multum
Et audax & mala es tun tibi hanc subreptam dicere audes?

Quam mihi dedit alia mulier ut concinendam darem.
Mu. Ne istuc me castor iam patrem accersam meū: atq̄ enarrabo
Tua flagitia quæ facis hei decio: quære meū patrem: tecū simul
Ut uēiat ad me: ita rē esse dicitō: iā ego aperia istac tua flagitia

Me. Sanan es: quæ mea flagitia. Mu. pallam atq̄ aurū meū domo
Suppillas tuæ uxori: & tuæ degeris amicæ sati hęc recte fabulor
Me. Quæso hercle mulier si scis mōstra quod bibam tuam q̄ possim
Perpeti petulantiam: quem tu hoīem arbitrare. Mul. nescio
Ego te. Me. scis me. Mu. non te noui cū perthaones me derides

At pol illum non potes patrē meū huc q̄ aduenit quin respicis
Nouistin tu illum. Me. noui cum calca simul
Eodem die uidi illum: quo te ante hūc diem. Mu. negas
Nouisse me: negas patrem meū. Me. idem hercle dicam
Sanum uis adduceres? Mu. ecastor pariter hoc atq̄ alias res soles

Senex. Mulier. Menæchmus.
Tætās mea ē: atq̄ ut hic usus factō ē gradū pferā: pgrēdi
a Properabo: sed id q̄ facile sit mihi: haud sum falsus.

Nam pnicitas deserit. cōsitiū sum senectute: onustū gero
Corpus. uires reliquere: ut ætas mala est mors mala est ergo
Nam res plurimas pessimas cū aduenit affert: quas si
Autumem omnis: nimis longus sermo est: sed eo res mihi
In pectore & corde dura ē: qd nam hoc sit negocii quod filia sic
Repente expetit me: ut ad se se irem. nec quid id sit mihi
Certius facit quid uelit: qd me accersit: uerū propemodū iā scio
Quid sciet rei: credo cum uiro litigium natum esse aliquod.
Ista istac solēt: q̄ uiros subserui sibi postulāt: dote fretæ feroces

Actus in amphitryo
ne. An mala atate maui⁹ male mulctari exēplis oib⁹? Affānius. mala ætas nulla delinimēta inuenit. Bonā atate quoq̄ dicimus adulescētā: uel iuuetutē. Nā prudentissimus noster Maro diē partens pri

mas partes quasi etus atate puberē meliorē dixit nono libro. Nūc adeo melior qm pars acta diē est. Autumē. describā: narrē. Ista istac solēt. corrige. ita istac solēt. Et illi quo haud abstinet. co

dicēs antiq̄. & illi quos haud abstinet. illi iqt̄ marini sepe sūt i oulpa: qd scilicet nō sine culpa cū uxori

dicēs antiq̄. & illi quos haud abstinet. illi iqt̄ marini sepe sūt i oulpa: qd scilicet nō sine culpa cū uxori

dicēs antiq̄. & illi quos haud abstinet. illi iqt̄ marini sepe sūt i oulpa: qd scilicet nō sine culpa cū uxori

dicēs antiq̄. & illi quos haud abstinet. illi iqt̄ marini sepe sūt i oulpa: qd scilicet nō sine culpa cū uxori

Actas mala
senectus.

Bōa atas in
uentus.

bus lites cōtrahunt. Destitit. nullū legere desiciscit: hoc est rebellat: & tibi repugnat. Velita Velitati.
 ti. uerbigerati. uelitari: ut alias diximus: more uelitu ferire & referri. uelitatio leuis pugnantiorola. Nō
 longos logos. non longos sermones. expedite causā refer & explicare: non longa uerba: quæ pro nu
 gis quandoq; accipiunt. logos ita apud græcos dictio polysama. Huius uerbi significationes multifa
 rias ita cōplectitur Augustinus libro de grāmatica. Verba pro fallaciis accipimus cū dicimus uerba
 illi dedit se fecit eum. Secūdo modo uerba pro oratione dicimus uerba fecisse ciceronē ī curia. Tertio
 modo uerba dicimus
 pro uulgaribus sen
 tentiis: quæ prouer
 bia dicunt: ut teren
 tius dicit uerum il
 lud uerbum uulgo
 est quod dici solet.
 Quarto modo uer
 ba dicimus: hæc: quæ
 recurrimus cum tē
 poribus & personis
 Te absoluo. It
 bero te ut uaces ab
 hac quæstione.

Legus.
 Verba dare.
 Verba puer
 bia.

Et illiquo haud abstinent sæpe culpa: uerum est modus tamen.

Quo id pati uxorē oportet nec pol filia unquā patrē accersit

Ad se nisi aliqd cōmissi adiurgii ē causa: sed qcqd id ē: iā scia.

Atq; eccam eam ipsam ante ædis. & eius tristē uirum uideo.

Id est quod suspicabar: appellabo hanc: ibo uorsum.

Mu. Salue multum mi pater. Se. salua sis sed cur ab tuo

Seruo accersi iubes: qd tu es tristis: qd ille aut abs te irat

Destitit: nescio quid uos uelitati estis inter uos duos.

Loquere uter meruistis culpā paucis: non longos logos.

Mu. Nusq; equidem quicq; deliqui. hoc primū te absoluo pater.

Verū uiuere hic nō possum: neq; durare ullo mō: pin tu me

Hinc abducas. Sen. quid istuc autē est. Mu. ludibrio pater

Habeor. Se. unde. Mu. ab illo cui mandauisti meo uiro

Se. Ecce autē litigiū: quotiens tandem edixi tibi: ut caueres

Ne uter ad me iretis cū querimōia. Mu. q esto istuc mi pater

Cauere possum. Se. me interrogas: nisi non uis quotiens

Mōstrauit tibi uiro ut morē geras. qd ille faciet ne id obserues

Quo eat: quid re: gerat. Mu. at enī ille hinc amat meretricē

Ex proximo. Se. sane sapit: ob istanc industriam etiā faxo

Amabit apli. Mu. atq; ibi potat. Se. tua qd ille cā potabit min

Siue illic siue alibi libebit: quæ hæc malū impudentia est.

Vna opa phibere ad coenā ne promitat postules: neue quenq;

Accipiat alienū apud te seruire tibi postulas uiros: dare

Vna opa pēlū postules: iter ancillas sedere iubeas lanā carere

Mu. Non quidem mihi aduocatum pater adduxi. sed uiro.

Hinc stas illinc causam dicis si ille quid deliquerit.

Se: Multo tanto illum accusabo q te accusaui amplius.

Quando te auratam & uestitā bene habet: ampulā spem.

Recte perhibent: melius sanam est mulier mentē sumere.

Mu. At ille supillat mihi aurum: & pallas ex arcis modo

Me despoliat: mea ornāmēta etiā ad meretrices degerit.

Se. Malefacit si istuc facit: si non facit: tu male facis

Quæ in fontem insimules. Mu. qn etiā nunc habet pallā

Pater & spinter: qd ad hāc detulerat: nūc qa rescui refert.

Se. Iam ego ex hoc ut factū est scibo ad hoiem aliquē loquar:

modo uerba dicimus
 pro uulgaribus sen
 tentiis: quæ prouer
 bia dicunt: ut teren
 tius dicit uerum il
 lud uerbum uulgo
 est quod dici solet.
 Quarto modo uer
 ba dicimus: hæc: quæ
 recurrimus cum tē
 poribus & personis
 Te absoluo. It
 bero te ut uaces ab
 hac quæstione.

Qui esto. quomo
 do & concede me
 uelle. Hinc: amat
 meretricem. lego.
 hanc amat meretri
 cem erotū scilicet.

Dare pensum.
 ut omphale dedit
 herculi. Lanam
 caref. lanam carmi
 nare: & expollire ha
 matis & uncinatis
 dentib; ferreis. Var
 ro libro tertio de li
 gua latina. In me
 nehms plauri. In
 ter ancillas sedes lu
 bes: lanam carere.
 Idem est hoc uerbū
 in cosmotria neull.

Carere a carendo
 quod eam tum pur
 gant ac deducūt ut
 careat spurcitra: ex
 quo carminari dicit
 tur tum lana cū ca
 ret eo quod ī ea hæ
 ret. Ampullam
 spem. In prisctis exē
 plaribus lectio ad
 huc remanet incor
 rupta: est enī ibi scri
 ptū ampulosam p
 eo quod est tumidā:
 uentosam. Oratius
 in arte poetica cōsi
 militer. Cū tacit am
 pullas: & sesq; pda /

Carere lanā

Ampullacea
 pyra.

Ita uerba. sūt ab ampullæ sessili tumore pyra cucurbitanis similia: uentosa reapse plinio ampullacea
 dicta libro. xy. naturalis historia. Scibo ad hominē aliquē. lego: adibo hominē atq; alloquar.

Disertatis. disertis: allegatis. Qua de re. non in aliqua rerum omnium me isti male fecisse. Immo ocludere. senis hæc uerba sunt. Emigrasti. Immo hæc domus nunquã clauditur nisi quando scortatum is. Quẽ in locum. siculi menehmi uerba. Non tu te tenes. in codicibus antiquis. non tu technas tenes: non inquit technas: dolos: & strophas menehmi memoria tenes: Viere. alligares: unde uimna uel debilitari. Vides inquit oculos illi se uiere: Viere uincire & inflectere: ut potius interpretamentum sit si uiere hic pro flectere capias. In sanis enim resupinantur oculi. error est in titis pompeii codicibus

Viere.

Sublatũ mẽr
dum ex pom
peio.

In quibus pro uietus scriptum est uetus i hæc uerba. uietus lã guidus sine ui & naturalibus priuatus uiribus. Gellius similiter. poma pramatur uietia fiunt: & putria. Oratius. Qui sudor uietis: & q̃ malus undiq; membris crescit odor cum pene soluto. In quibusdam codicibus legitur. Vidẽ tu illi oculos uertere. Sed cũ ex autoritate marcelli idem significat uiere nihil immuto. Serulus uietos cur uos dicimus ob senectutem. uietum pro languido & marcescenti his mare? Tullius dixit in catone maiore. Sed ramen necesse fuit esse aliud quod extremum: & tanq̃ in arborũ bacis: terrãq; frugibus maturitate tempeſtua quasi uerum & caducum: & si uictũ perperam in ciceronis peruulgatis codicibus legeretur. Pandiculans oscitatur. spinam pãdã factens: & incurulscens: quod languidi animi signum est & segnis & resoluti: unde legitur apud Gellium quendam notatum a censoribus quod in tempeſtue oscitaretur: ille se tutatus est professus se laborare genere morbi: quem uocant. Oscidinem. Citum diuisum prisca uocant: unde deflectitur oscitari. epicurei se dedentes uoluntatis rebus oscitabantur. Cicero in primo de natura deorum: ut conferam epicureum nostrum oscitantem: qui locus id poetæ fulcit carmen & si mendosissimum: ut Credas epicureum oscitari Pandiculari dicuntur: qui toto corpore oscitantes extenduntur eo quod pandi sunt. Pandana porta dicta est romæ quod semper pateret. Circosalus. in prisca & membranaceis exemplaribus legitur chrysalus: quod serui nomen est lorarii. erit tñ aprũ lorario seruo nomen circosalus a circũsaliendo illum: qui plagis destinabatur. Oculos cruere. alibi. oculos exurere.

Locus Ciceronis.

Pandiculã.

Oscido.
Oscitari uñ.
Emẽdatus lo
e9 i priapatis
Pãdana por
ta.

Dic mihi istuc menæchme: quod uos disertatis. ut sciam
Quid tu tristis es: quid illã autem iratam abs te destituis
Me. Quisquis es: quicquid tibi nomen est senex: summũ iouẽ
Deosq; detestor qua de re: aut cuius rei rerum oĩum
Me neq; isti male fecisse mulieri: quæ me arguit
Hanc domo ab se subripuisse: atq; abstulisse delirat:
Si ego intra ædis huius unq̃ ubi habitat penetraui
Omnium hominum exopto ut fiam miserorũ miserrimus
Se. Sanum es: qui istuc exoptes: aut neges te unquam pedem
In eas ædes intulisse ubi habitas insanissime.
Me. Tun senex ais habitare me in illisce ædibus. Se. tu negas?
Me. Nego hercle uero: imo ocludere negẽ: nisi qua nocte emigrasti
Se. Concede hac filia quid tu agis: non hinc emigrasti. Mu. quem in
locum aut q̃ ob rem obsecro.
Non edepol scio. Mu. profecto ludit te hic non tu te tenes
Se. Iam uero menæchme satis iocatus: nunc ad rem age redi
Me. Quæso quid mihi tecum est: unde aut quis homo tu es?
Tibi aut adeo isti: quæ mihi molesta est quoquo modo.
Mu. Viden tu illi oculos uiere: ut uiridis exoritur color.
Ex temporibus: atq; fronte: ut oculi scintillant uide:
Me. Quid mihi: melius est quando illi me insanire prædicant
Ego me ad simulem insanire: ut illos a me absterream.
Mu. Ut pandiculans oscitatur: quid nunc faciam mi pater.
Se. Concede huc mea nata ab istoc q̃ potes longissime.
Me. Euhoe atq; heu bromie quo me in siluam uenatum uocas.
Audio: sed non abire possum ab his regionibus
Ita illa me ab leua rabiosa scemina obseruat canis.
Post autem illi circo salus: qui sæpe ætate in sua
Perdidit ciuem innocentem falso testimonio.
Se. Ve capiti tuo. Me. ecce apollo mihi ex oraculo imperat
Ut illi oculos exuram lampadibus ardentibus.

bus quod in tempeſtue oscitaretur: ille se tutatus est professus se laborare genere morbi: quem uocant. Oscidinem. Citum diuisum prisca uocant: unde deflectitur oscitari. epicurei se dedentes uoluntatis rebus oscitabantur. Cicero in primo de natura deorum: ut conferam epicureum nostrum oscitantem: qui locus id poetæ fulcit carmen & si mendosissimum: ut Credas epicureum oscitari Pandiculari dicuntur: qui toto corpore oscitantes extenduntur eo quod pandi sunt. Pandana porta dicta est romæ quod semper pateret. Circosalus. in prisca & membranaceis exemplaribus legitur chrysalus: quod serui nomen est lorarii. erit tñ aprũ lorario seruo nomen circosalus a circũsaliendo illum: qui plagis destinabatur. Oculos cruere. alibi. oculos exurere.

Ibo abducam. scribendū. Ibo adducam. Titanum. uetulum ut titanus erat auroræ maritus: Titanus i cl
 qui longo senio confectus & cōfectus in cicadam transiit. Si legis titaniū intellige impurū: scelestum: cadam.
 dis refractariū & mortalibus ut ii erant titanes angulpedes. Prognatum cycno patre. annosum: Cycnus.
 ut cycnus neptuni filius: q̄ i bello troiāo occubuit. Fabula refert̄ ab ouidlo. Artua. antiq̄ pro Anceps.
 artus. Ancipitem. utrinq̄ accuminatā. Sidonius. Disicit ancipiti miserabile sinciput ense. priscia
 no libro primo uocales appellan̄ ancipites: hoc est quæ facile modo producti modo corrip̄ possunt. Vocales an̄
 Exossem. sine of cīpites.
 Exos.

Mu. Perī mi pater minatur mihi oculos eruere.

Me. Hei mihi insanire me aiunt ultro cum ipsi insaniunt:

Se. Filia. Mu. he? quid ē. quid agim?. Se. quid si ego huc seruos cito

Ibo abducam qui hunc hinc tollant: & domi deuinciant.

Priusquam turbarū quid faciat. Me. amplius enim hereo.

Ni occupo aliquid mihi consiliū: hi domū me ad se auferent

Pugnīs. Mu. notas in huius ore quicquam pater.

Se. Næ iam his oculis abscedat in malam magnā crucem:

Me. Faciam quod iubes apollo. Se. fuge domū quantum potes

Ne hic te obtūdat. Mu. fugio amabo: obserua istūc mi pater:

Ne quo hic abeat: sum ne ego mulier misera: quæ illæc audio

Aut male illunc amo uirum hunc impurissimum

Barbatum: tremulū titanum prognatum cygno patre.

Me. Ita mihi iperas ut ego huius mēbra atq̄ ossa atq̄ artua

Cōminuam illo scipione: quē ipse habet. dabitur malum.

Se. Me quidem si attigeris: aut si propius ad me accesseris.

Me. Faciam quod iubes securim capiā ancipitem: atq̄ hunc

Senem exossem: nisi dedolabo assulatim uiscera

Se. Enimvero illud præcauendū est atq̄ accurandum mihi.

Sane ego illū metuo: ut minatur: nequid male faxit mihi.

Me. Multa mihi imperas apollo: nunc equos uinctos iubes

Capere me indomitos feroces: atq̄ currum inscendere

Vt ego hunc proteram leonem gatulum olentem edenti?

Iam ascendo in currū: iā lora teneo iam stimulū in manu ē.

Agite equi: facitote sonitus unguarum appareant

Cursu celeri: facitote in flexu sit pedum pernitas:

Mihin equis iunctis manere: ecce apollo denuo

Me iubes facere impetum in eum qui stat atq̄ occidere:

Sed quis hic est: qui me capillo hinc de curru deripit.

Se. Imperium tuum demutat: atq̄ edictum apollinis.

Heu hercle morbū acrem & durum: diū uestram fidem.

Vel hic qui insanit: quam ualuit paulo prius.

Ei derepente tantus morbus incidit.

Ibo atq̄ accersam medicum iam quantum potest!

Exossem. sine of

fibus dicit̄ exos: sen

sus. omnibus ossib9

contritis occidam.

pompei9 exos usur

par. Dicitur & exof

fus. apulei9 libro pri

mo metamorpho

seon. Inq̄ flexibus

tortuosis eneruam:

& exossem saltator

nem explicat: cum

omnium: qui adera

mus admiratione.

Dedolabo. istar

dolabræ p̄fringam.

Assulatim. miu

tatim: in similitudi

nem assularū. Sunt

enī assulæ recisamē

ta paruula lignorū.

Malefaxit. ma

lefecerit. Leonē.

grauolentia male

audientē. ora enim

ut Plinius autor est

leonis fetent: quod

& martialis indicat:

Non ora leontis: nō

detracta cant trans

thyberina cutis. Su

peri9 inquit. abssite

a leonino cauo

Getulum. i parte

africa: cui nomē ge

tulæ nascunt̄ enor

mes & ferocissimi le

ones. Martialis. Ge

tuli leo fama iugl.

Edentis. in nō

nullis exemplaribus

legitur e dentibus:

ut ad male olentem

referas. Vitto enim

dentū multis acci

dit grauolentia.

Mallim tamen edē

tulū legere. Iun

ctis manere. subin

telligē potestas est.

Impertum. me

nehmi uerba sunt. Ille: qui me capillo de curru deripit rumpit imperium apollinis: ne currum eius
 inscendere possim: quod ille præceperat. Heu hercle morbum. lentis hæc uerba sunt. Quan
 tum potest. quantum pote est: quantum possibile est.

Veternus.
Subetia.

Oculi expectādo. lege. aspectādo. Manēdo. expectādo. Formicini. testudineū: myrmica /
nū: paruulū. Quid esset illi. legendū. qd esse illi. senex alloqitur seruū: quē miserat euocātū medtēū
& interrogat: quā nā aegritudinū pariat ipse menemus Ceritus. demētus. tanq̄ ulsa cereris um
bra. Nā cū ueternus. legendū. nā eū ueternus. ueternū: quē morbū medici recentiores subetiam
dicūt Domitius tenuiter atq̄ sterilitē enarrās ait esse hydropisim. quod nō ad intentionē auctoris pri
ner: hydropico qdē tardo obtuso atq̄ hebeti: uerū non eo ad quo sufficiat poetā stomacho. Adde qd
non pprie ueternū
dicās eē hydropisim:
& si cato metapho
ricos dixerit. Scire Me.

Veternofus.

debes igit̄ ueternū
fuisse q̄ crederent sō
nū eē maximū: gra
uem & exitiale: quē
letargū nūcuparūt
si: q̄ nullū discrimē
Iter lethargicos no
uere ueternofosq̄.
de quo uel illud ma
ronianum diffusile:
nec torpere graui
passus sua regna ue
terno. Veternofus
dicitur: q̄ graui pre
mitur somno. Cato
ueternofū hydropi
cum intelligi uoluit
cū ait. ueternofus q̄
plurimū bibit tam
maximē sitit. Veter
nofum potulētū: bi
bosum: temulētum
& hydropicū metā

Error Domi
til.

phoricos intellexit cato pressū: graue: somnulentū: ut ueternofus est: ne cēseas rē. similē esse & cōsen
taneā uti praeceptatē & inaccurate Domitius esse scribit. Sed obsimiliore & remotiore q̄ hypanis: ut
inquit ille: ueneto dissidet eridano: Veternofus q̄busdā uident̄ esse lethargici. sunt q̄ ueternū interpre
tent̄ morbū Ignauia: qui ex ocio nimio cōtrahit. Plinius ueternū a lethargo diuersū morbi genus fa
cit. Caeterq̄ quattuor fere discrimina marcortis (ita enī uocat̄ inuicta quaedā somni cupiditas) nouere
grael. Caros: qd̄ plinius soporē cōuertit: graecis καροσ appellātibz crapularē redundātiā: uel ex hoc
uerbi deriuaculo καροσ pturbo. seu ab haud multū dissentaneo καροσ uerū: quod capite aggrauor:
oblidor: opprimor hellenismo significat: uelut ab oppressura capitis & ingenii offendiculo ut Plini⁹
naturalis historiae libro decimo q̄nto referat inde ex iuglādibus unū genus appellatū carion a capi
tis grauedine pp̄ odoris grauitatē. Itidē plinius libro. xlii. Cariotas iter palmas celebratas refert cibo
qdē: sed & succo uberrimas: ex q̄bus praecipua ulna oriētī iniqua capiti: unū pomo nomē. Hacten⁹ pl
nius. Inditū nomen cariotis ariolor a uerbo καροσ uexo: agito: cōturbo: quod interpretamētū fati⁹
erit q̄ qd̄ καροσ caput dicat. sed hoc tñ in mediū relinquo. qdā neoterici & recentiores haud sane indo
cti cōstāter & cōtumaciter assauerāt a uocabulo uerboq̄ graeco καριον hoc est nucē caryotis inditū
nomē: qd̄ nucēs imitant̄ caput aggrauātes. Id mihi nō temere p̄bat. Ab hac dictiōe καριον Plini⁹ li
bro. xv. carionon oleū iuglandinū appellat. Secundū ut hinc ad resiqua defiliā: ueterni genus graeci
uocat̄ utiq̄ lethargū. Tertium morosin. Quartū nothotetra. Indiscrimiatim: indifferēterq̄ uti iudico
mororis dicit̄ & morosis. uoposigeni graecis p̄delitū est & insania quotiescūq̄ somnifico grauamie:
somnialetaq̄ oppressura: & pene latifca aio respiscentia nō dat̄ ad mentē. hac & enim morosis non
modo memoriā ut lethargus: sed usū quoq̄ rationis intercipit. Nothotetra segnitie fere sepultā: lan
guidū: ueternofiq̄ soporē intelligimus. uopos languidus. uopos 16 graecis est torpida segnities.
postremū hoc ex humida materia generatur. sicut lethargū ex frigida. In familiaribus Ciceronis epi
stolis scitule & ioculāter & false & apposite dictio quadrās & cōueniēs ueternū ex lubrica scripturā p̄
clutare in ueteranū deluxata ē. Hac cicero libro secūdo. post hoc negociū aurē & temeritatē nostrī
dolobellā deprecatorē me p̄ illius piculo p̄beo. erat i eadē ciuitate ueteran⁹ ciuitatis: ubi ueternū ci
uitatis Pōpetū appellat quo legionū romanarū p̄fecto nullū exercitāmētū pp̄lo romāo dabat: quo ue
luti cote stimuloq̄ uirtus i romanorū pectorib⁹ sopita resopit̄ acuereturq̄. ueternofū dicēdi genus

Caria Iuglā
des.
Cariotæ.

Caros.

Carion ole
um.
Lethargus.
Morosis.
Nothotetra.

Restitutus lo
cus in epistol
Tu. lii.

Senes. Medicus.
Vid esset illi morbi dixerat? Me. narra senex
q̄ Num laruatus: aut ceritus fac sciam.
Num cū ueternus: aut aqua intercus tenet.

Menæchmus. Sacerus Seruus.

Am ne isti abiere quæso ex conspectu meo

Qui me ui cogunt: ut ualidus insaniam.

Quid cesso ire ad nauem: dum saluo licet.

Vosque omnis quæso si senex reuenerit

Ne me indicetis qua platea aufugerim.

Sa: Lumbi sedendo: oculi expectando dolent.

Manendo medicum: dum se ex opere recipiat

Odius tandem uix ab ægrotis uenit.

Ait se obligasse crus fractum æsculapio

Apollini autem brachium. nunc cogito

Vtrum me dicam ducere medicum: an fabrum?

Atq̄ æquum incedit: moue formicinum gradū.

fomnulentū & Ignauū fidonius apolliaris appellat in eplax libro. prio. Martialis. ueterno remoraq; Interc9aqua
 pigriores. Aqua Intercus. hydropifis. hoc cne morbi genus explicauimus in curculione. priscia
 nus libro sexto. praterea inuenit apud uetustissimos Intercus Intercutis: & pprie Intercus dicitur aqua:
 quam graeci ὑδρῶπιον uocant. Plautus in friuolaria. mihi erat bilis aqua Intercus: tussis: febris. Ca
 to aut̄ quasi adiectiuo eo usus est dicens. Intercutib9 stupris obstinatus. pro Intestinis: ut sit hoc secun
 dum hic & hæc & hoc Intercus. i. qui uel quæ uel quod intra cutē est. Intercutitus uehementer cutitus Intercutitus

Se. Quin ea causa duco te: ut id dicas mihi
 Atq; illum ut sanū facias. Me. per facile id quidem est
 Sanum futurum: mea ego id promitto fide.

Se. Magna cum cura ego illum curari uolo.

Me. Quin suspirabo plus sexcentum in dies
 Ita ego illum cum cura magne curabo tibi.

Se: Atq; eccum ipsū hōiem obseruemus: quam rem gerat.
 Menæchmus Adol. Senex. Medicus.

Depol ne hic dies puorsus atq; aduersus mihi obtigit
 e Quæ me clam ratus facere: ea omnia fecit palam
 Parasitus qui me cōpleuit flagitii & formidinis.

Meus ulysses suo qui regi tantum concinit mali.

Quem ego hominem siquidem uiuo uita soluam sua
 Sed ego stultus sum qui illius esse dico: quæ mea sit.

Meo cibo & sumptu educatus est: anima priuabo uirum.

Condigne autē hæc meretrix fecit: ut mos est meretricius

Quia rogo pallam ut referatur rursum ad uxorem meam

Mihi se ait dedisse heu ædepol ne ego homo uiuo miser?

Se. Audin que loquit. Me. se miseræ prædicat. Se adeas uelim.

Me. Saluus sis menechme: quæso cur apertas brachium.

Non tu scis quantum isti morbo nunc tu te facias mali.

Mē. Quin te tu suspendis. Me. ecq; sentis. Mē. quidni sentiā:

Me. Non potest hæc res elebori iugere obtinerier

plinius libro septimo. Suspirabo. anxietate maxima opus erit in illum curando si niscum cura
 hoc est sollicitudine curari: & ita uidet in duplici significatione curæ: quæ diligentia significat & an
 xietudine: cū dicat quasi corura: qd cor angit cordolia & purunt. Sexcentū. nūerus finit9 p nisi
 nto. sexcentū in uerz numez latinis enotat. Cū cura magne. scribo. cū cura magna. Aede
 pol ne. corrige. ædepol næ. Meus ulyxes. peniculus uersutuloquax & logodædalus: qui clades mea
 fuit: sicut ulyxes illi. Cōcinit. scribendū. cōciuit: præparauit: machinatus est: exsuscitauit. Illi
 us esse dico. subintellige uita. Apertas. frequenter apis dum subinde iactas etulans & cōquerens.

Ecquid sentis: subintellige incōmodi. Hæc res. hæc sanitas. Elebori iugere. portione ma Apertare.
 gna elebori: quo peculiariter medici cathartes utuntur. Nasctur in insula antycira. persicus. antycli Elleborum.

Ibibe dixissem purgantes pectora succos.

Quidquid & in tora nascitur antycira.

Consignatissime plautus infertus elleborum uocat insanū: cui elleborz bibere sit futurz expeditens: Antycira
 ueratrū latini dicunt elleborū: quo cothurnices uertant: unde qm in agro neapolitano nō adamul
 fim pristino uertu: quod est aduētita: purgata est: in scitū opsonū est cothurnix. Nobis inter ganeata Veratrū.
 cibarua cōnumeratur. Mendosus & maculosus est ouidii codex in primo amorz his.

Ecce cothurnices inter sua prælia uiuunt

Forfitan & sunt inde frequenter anus.

Ego lego nō prælia sed prandia cū id subsequatur. Nux erat esca tibi causa: & papauera sopni: pelle Restitutus lo
 batq; sicm simplicis humor aquæ. Coturnices aut ueratto Alexander aphrodiseus autumat sicut cus ouidian9

id est ualde supra
 tus. Marc9 Tullius li
 bro tertio officioz.
 si quis medicamentū
 cuiuspiam dederit ad
 aquam intercutem
 pepigeritq; ne illo
 medicamento unq;
 postea uteret. Cor
 nell9 Celsus libro se
 cūdo medicina. Aq
 autē intercutē mini
 me terribilis ē: quæ
 nullo antecedente
 morbo superuenit.
 Vtq; si firma uiscē
 ra sunt: si spiritus fa
 cilis. si nullus dolor.
 si sine colore corp9
 est: aqualiter qdem
 in extremis partib9
 mactū est. Plura de
 hoc morbo idē Cel
 sus libro tertio per
 scribit: quæ prudēs
 omitto. Tranquillus i
 nerone. Deceitq;
 pyrgis morbo aquæ
 intercutis sublato si
 lio nerone ex agrip
 pina germanico ge
 nita. laborauit Au
 gustus aqua subter
 cutem fusa. autor

Cōstitali mor
bo laborat
coturnix.
Coturnix ser
uauit hercu
leam.

Ambrosius in hexaemero dicit conio hoc est cicuta sturnos ipsos pascit: his cibo gratissimo: hominibus ueneno praesentario. Oratius in arte poetica. si tribus antyciris caput insanabile nunquam tonforit cino comiserit. Plinius libro decimo naturalis historiae. Coturnicibus ueratri semen gratissimum: quia ob causam eas danauere mensis: simulque comitialē morbum desput assuetū: quē solae animalium sentiunt praeter hominē. Galenus. Cicuta: sturno: & coturnicibus helleborū cibus est. hominī autem uenena.

Gracum est in hac uerba adagiū. ορθη εδωσεν ηρακλην τον καρτερον. id est coturnix saluauit hercule sortem. hac minio pretio apud ueteres est: dicitur seruatos ab his: a qui b9 non sperabant. Ait autem eudoxus hercule tyrium a typhone corruptum: populo autē omni laborante ut resurgeret integer combussisse coturnicem: qua gaudebat hercules. hac combusta herculeam reuixisse.

Papae uox effurtia & exultantis. graeci dicunt βαβαλ nec min9 ταναει. Percipit insania. In priscis exemplaribus legitur peccit insania: antea iquit q̄ furor & insania hominē p̄ciat & impellat qn aliquid praeparas el lebori: alibi legitur percipit insania: an te qua te totū capiat insania. Occidis. morando scilicet.

Oculi duri steri melancholicis oculi horrore subito quatuntur: cum animo linquantur: & externa mente pergunt ad delirium. Me locustam censes. ut Plantus plautinum hūc nodū itelligas plintiana uerba sub iunxim9 ex libro undecimo naturalis historiae. Locustis squill

istisq; magna ex parte sub eodem munito praeduri eminet: quorum duri sunt: min9 cernit q̄ q̄ humidi. Nulla crepitat. p̄ nihil crepitat. Facili tu. pro eo quod est facile ne tu: pro facilliter. Percunctator. explorator. inquisitor: inuestigator. percunctari significat percuncta inquirere. Perdiunt. scribendum est perdiunt pro perdidit. Prae ut dudū. respectu prioris responsionis. Tum patre. alibi scriptū est tuū patre. Hercle medico. scribendum est hercle medice. Ita enim non secus q̄ hic medici falluntur: ut id menandri uerū sit: multorum medicorum introitus me perdidit: in quos libro tertio lactantius: quos non aliter intueri decet q̄ medicos: quorum tituli remedia habent p̄ixides uenena. Quidquid scis. scribendum: quidquid sis.

Sed quod ais menechme? Me. quod uis? Med. dic mihi hoc quod te rogo Album an atrū uinū potas? Men. quin tu is in malā crucem. Se. Iam hercle oceptat insanire primulū. Me. quoniam tu me interrogas Purpureum panem an puniceum soleam ego esse: an luteū: Soleam ne esse auis squamosas. piscis penatos. Se. papae Audin tu ut deliramenta loquitur: quid cessas dare Potionis aliquid priusquam percipit insania. Me. Mane uero etiam percuntabor alia. Se. occidis: fac iam. Me. Dic mihi hoc: solent tibi unquam oculi duri fieri Me. Quid tu me locustam censes esse homo ignauissime? Me. Dic mihi en unquam intestina tibi crepant quod sentias? Me. Vbi satur sum nulla crepitant: quando esurio crepant: Me. Hoc quidē edepol haud pro infano uerbum respondit mihi: Perdormiscin usq; ad lucem? Me. facili tu dormis curas? Perdormisco si resolui argentum cui debeo. Me. Quin te iupiter diq; omnes percunctator perdiunt Se. Nunc homo insanire inceptat. de illis uerbis caue tibi. Modestior nunc quidem est de uerbis praee ut dudum fuit: Nam dudum uxorem suam esse aiebat rabiosam canem. Me. Quid ego dixi. Se. isanis inquam. Me. ego ne. Se. tu istic qui mihi Etiam me iunctis quadrigis minitatus prosternere Egomet ecce uidi facere: egomet ecce arguo. Me. At ego te sacram coronam surripuisse iouis. Et ob eam rem in carcerem te esse compactum scio. Et postquam es emissus cesum uirgis sub furca scio. Tum patrem occidisse: & matrem uendidisse etiam scio: Satin hac pro sano maledicta maledictis respondeo. Se. Obsecro hercle medico propere quicquid scis facturus face Non uides hominem insanire. Me. scin quid facias optimum Ad me face ut efferatur. Se. itan censes? Me. quidni. Ibi meo arbitrato potero curare hominem. Se. age ut lubet: Me. At ego te pendentem fodiam stimulis triginta dies.

Locustae oculi duri.

Medici me per diderunt.

Alquos usq̄. Intri. scribendum. aliquot uiginti. Vi insanire. legendum: ut insanire. Soce
 rus. Indiscretinatum socerus dicitur & socer. Sanos. sanus. Saluos. saluus. Prouentū. ni Socerus.
 misprouenit. Hic ergo usq̄. Corrige. hic ero usq̄. Intromitter. emacula intromittar. Spe Spectamen.
 ctamen id est. id est specimen amissurati serui. In hoc spectatur bonus seruus. Videtur. corrige
 uidet: procurat: firmat: fulcit: stabilit. Mollitum. triticarū panem: mola rufum: cum uox hac illū Mollitum.
 significatum habet secunda correpta profertur: & deflectitur a uerbo molere: de quo superius. affa
 tim. Mollitū. du Mollitū.
 plo. L. uox ista scri
 benda a uerbo mol
 lire: & mollitū signi
 ficabit deflaccatū:
 luxatum: disflagella
 tum uerberibus. fen
 sus est igitur. multo
 facilius edo molarū
 um pollinē q̄ mol
 litudinem flagello/
 rum: quib⁹ tergum
 meum affatim mol
 litatur. Sedate.
 placide: pacifice: nō
 iracundus: nō mur
 murans. In rem
 i utilitatem. Pro
 meritum est. In co/
 dicibus antiquis sic
 fere. pro meritum ē
 post metuunt. Or
 dsne pene tali. serui
 qui nihil metuunt
 prius q̄ malum pro
 meritū sint: post faci
 nus perpetrātū me
 tuūt: cum timor ille
 necessus est undiq̄
 tormentis & poenis
 instantibus. Me
 cum haud multū p
 pe est. hac inquit ad
 me non attinet: nō
 prope tergū meum
 sunt: hac ipsa non
 magnifacio. Cer
 rulo faciā. alibi scri
 ptū est strenue faciā
 quam puram & sin
 ceram lectionem ar
 bitror. Precium
 exoluet. herus stre
 nuitatis meae precū
 soluet & gratissim⁹
 erit. Exemplo
 seruo. iustum cum
 subsequensibus feri
 bo exemplo seruo:
 statim seruo ut ar
 bitror esse in utilitā
 tē tergi mei: quod
 ipsum non floccifa
 cio nec paraspēdo.

Me. Eleborum potabis saxo aliquos uiginti dies.
 Accerse hoies qui illū ad me deferant. Se. quot sunt satis?
 Mē. Proinde ui insanire uideor. Med. quatuor nihil hominus:
 Se. Iam hic erunt adserua tu istuc medice. Me. immo ibo domū
 Ut parentur quibus paratis opus est: tu seruos iube hunc
 Ad me ferant? Se. iam ego illic saxo erit? Me. abeo. Se. uale.
 Mē. Abiit socerus: abiit medicus: nunc solus sum: proh iupiter:
 Quid illuc est. quod hi homines insanire praedicant.
 Neq̄ infanio neq̄ pugnas ue litis cepio
 Sanos: saluos: alios uideo: noui homines adloquor.
 An illi perperam insanire me uolunt: ipsi insaniunt?
 Quid ego nunc faciam? domum ire cupio. uxor non linet:
 Huc autem nemo intromittit: nimis prouentū est nequiter.
 Hic ergo usq̄ ad noctem saltem credo intromittat domū

Messenio Seruus.

Pectamē bono seruo id ē qui rē herilē procurat uidet
 Collocat: cogitatq̄ ut ablate hero rē heri diligēter tutet
 Quā si ipse adsit. aut recti⁹ tergū q̄ gulā: crura q̄ uētrē
 Oportet potiora esse cui cor modeste situm est.
 Recordetur id: qui nihili sunt: quid iis precii detur.
 Ab suis heris: ignauis: improbis uiris: uerbera: compedes
 Molae magna lassitudo: fames. frigus durum.
 Hae precia sunt ignauiae: id ego male malum metuo
 Propterea bonum esse certum est: potiusquam malum.
 Nam magis multo patior facilius uerba: uerbera ego odi.
 Nimioq̄ edo libentius molitum: quam molitū perhibeo.
 Propterea heri imperium exequor bene & sedate.
 Seruo id: atq̄ id mihi prodest: aliis esse ita ut in rem
 Esse dicunt: sin ego ero ut me esse oportet. mecum id mihi
 Adhibeā culpa abstineā: hero ut omnib⁹ in locis sim praesto.
 Serui qui culpa careat & metuūt solent esse heris utibiles.
 Nam illi qui nihil metuūt: priusq̄ malū pmeritū est: metuūt
 Mecū haud multū ppe ē: quādo cerulo faciā: precū exoluet
 Ego exemplo seruo. tergi ut in rem esse arbitror postquā
 In tabernam uasa & seruos collocaui: ut iusserat.
 Ita uenio ad uorsum. nunc fores pultabo: adesse ut me sciat.

Necq; meū. hic loquitur senex dolens Imperium suum i hoc praesertim casu lorarios suos floccifacere: ut ipsi paulo remoraretur ut pote mēhemū reuerentes: & hic subintellige Imperium facestant: quae aposiopesis & Indignatio tanta est ut uerbum relinquatur. Damno alium. scribendum. damaliū Seruile nomen est a dama. perstius. sextus dama papae. Eluo. salutiū casus. serui nomen cognominis. Obiter corrige Augustini codicem ex libro tercio de ciuitate dei: in quo ita passim legitur. Hic

Locus in Augustino.

aliquid agerēt duelliones atq; nebulones sacrificiorū adhibebant & fallacium diuinationum caligine decepti: Tu corrige heluones. Anfora. ridiculum serui nomen quod ad amphoram uinariam fatageret. Amphora uas uinariū est cretaceum unde tu reconsultis unum amphorarium nuncupatur. Oratius in arte poetica. Amphora caput instituit currēte rota cur ut ceus exit. Bononenses municipes mei

Amphorarium unum.

Bocale.

Bocaulion.

patria lingua bocale uocāt & bocaulion uas uinariū sed eruditissime. repto enī & graecis id usurpari: & ut ceteros omittam Alexander aphroditaeus in problematis hae tradit ex interpretatione theodori gaza. Cur uasa quae baulia uocamus strepitum quēdam dum aqua

Baulia.

implentur reddere soleant: unde nomen istud inditum est quomodo etiam murmur & susurrus: & reliqua factitia nomina dici inceperunt. Censendum id propterea fieri quoniam uas cum nullam continet aquam plenum aeris est. Corporis longe tenuioris: itaq; cum aqua in id uniuersim irrumpat: aerem ut tenuem facile pro sua gravitate extrudit. simul enim eodem in uase contineri aquam & aerem fieri non potest. Demonstratum quippe habemus nunquam duo corpora locum eundem per idem tempus posse occupare. Quod cum aer sursum: uniuersus per locum expellatur compressiorem & aerem: cum deorsum aerem humor premit: aer sursum humorem compellat. hoc enim cum uicissim crebro agatur merito accidit ut etiam strepitus percrebrescat. sunt & uasa: quae cognominantur harpagia. sunt & engasteria uentriosa uasa uino apta sunt bicci. & biccarii: & reliqua id genus innumera. Impero facile. scribendum. Impero facite: ut impero inquit omnes facite. In medicinam. In officinam medellarum. Sublimen. corrigo. sublime aduerbiallyter pro sublimiter.

Harpagia. Engasteria. Bicci. Bicularia.

Quid me mittis. scribendum est membranaceis exemplaribus. expostulantibus. quip me mittis. exhortatur seruos ut illum mittant. Nescio quid. scribo. nescio qui. Suppetias. auxiliium. Audacissime. audacter tibi sero suppetias. Luci. uel lucu: hoc est de medio die: inter diu: pube praesente. Insignite. insigniter: aperte: manifestarie. Mederi te culus. mendis hae omnia cum uas scaturit. corrigo. me perire citius: subintellige sinam. permittam inquit ut ego citius peream q̄ te relinquam sublimē & quadrupedem ferri.

Necq; meum ex hoc saltem damno alium eluo anfora.

Sed metuo ne sero ueniam depugnato praelio:

Senex. Menæchmus. Lorarii. Messenio Seruus.

Er ego uobis deos atq; homines dico: ut imperiū meū

Sapienter habeatis utq; imperaui atq; impero: facile

Illic homo iam in medicinam ablatu sublimen fiet:

Nisi quidem uos uestra crura. aut latera nihil penditis

Cauete quisquam quod illic minitetur uostrum floccifecerit.

Quid statis. quid dubitatis: iam sublimem raptum oportuit

Ego ibo ad medicum: praesto ero illic: ut uenietis. Me. occidi

Quid hoc est negotii: quid illic homines ad me currūt obsecro:

Quid uoltis uos quid quaeritis: quid me circumsistitis.

Quo rapitis me: quo fertis me: perii. obsecro uostram fidem

Epidannienses subuenite ciues quid me mittitis.

Mes. Proh dii imortales obsecro: quid ego oculis aspicio meis.

Herum meum indignissime nescio quid sublimen ferunt.

Me. Ecquis suppetias mihi audet afferre? Mes. eo here audacissime.

O facinus indignum & malum epidannii ciues. herum

Meū hic i paccato oppido luci deripiet i uia q̄ liber ad uos uenerit

Mittitis? Me. nunc obsecro te quisquis es: operam mihi ut des:

Neu finas in me insignite fieri tantam iniuriam.

Mes. Immo & operam dabo. & defendam. & subuenibo sedulo.

Nunquam te patiar perire. mederi te cuius.

Eripe oculum isti ab humero qui tenet here te. obsecro

- Hicce ego iam sementem in ore faciam. pugnosq; obserā :
 Máximo hodie malo hercle uostro istunc fertis: mittite.
 Me. Teneo ego huic oculū. Mes. face ut oculi loc^o i capite appareat
 Vos scelesti: uos rapaces: uos prædones. Lor. perimus
 Obscero hercle. Mes. mittite ergo. Mē. qd me uobis tactio ē
 Plecte pugnis. Mes. agite: abite: fugite hinc in malam crucē :
 Hem tibi etiam quia postremus cedis hoc præmii feres
 Nimis haud bene ora cōmentauī. atq; ex mea sententia
 Edepol here nā tibi suppetias tempore adueni modo.
 Me. Et tibi di semper adolescens: quisquis es: faciunt bene
 Nam si absq; te essem hodie nunq̄ ad solem occasum uiuerē.
 Mes. Ego edepol si recte facias here me emittas manu:
 Me. Liberē ego te? Mes. uerum quādo quidem here te seruauī.
 Mē. Quid ē adolescēs: erras? Mes. qd erro. Me. p iouē adiuro patrē
 Me herum tuum non esse? Mes. nō taces. Me. nō mētor.
 Nec meus seruus unquam tale fecit quale tu mihi.
 Mes. Sic sine igitur si tuū negas me esse abire liberē: cū uiatico :
 Me. Mea quidem hercle causa liber esto: atq; abito quo uoles.
 Mes. Nempe iubes? Me. iubeo hercle. si qd impiū est in te mihi :
 Mes. Salue mi patrone. Me. cum tu liber es messenio gaudeo.
 Mes. Credo hercle uobis: sed patrōe te obscuro ne min^o i peres mihi
 Quam cū tuus seru^o fui apud te: habitabo & quādo ibis una
 Tecū ibo domū. Me. minime? Mes. nūc ibo in tabernā: uasa
 Et argētū ibi referā? Me. recte ē obfignatū in uidulo marsupiu
 Id si attulerit dicam ut a me abeat liber quo uolet
 Cum uiatico. Mes. id tibi iā nunc afferā. Men. affer strenue.
 Mes. Saluum tibi ut mihi dedisti redhibeo hic me mane.
 Mē. Nimia mira mihi quidem hodie exorta sunt: multis modis
 Alii me negant esse qui sum: atq; excludunt foras
 Etiam hic seruū esse se meum aiebat: quem ego emisi manu:
 Is ait se allaturum cum argento marsupium:
 Id si attulerit: dicam ut a me abeat liber quo uolet :
 Ne dum quando sanus factus sit: a me argentum petat :
 Socer & medicus me insanire dicebant: quid sit
 Mira sunt hæc: nihilo mihi esse uidetur secius q̄ insomnia.
 Nunc ibo intro ad hanc meretricem: q̄q̄ succenset mihi
 Si possum exorare ut pallā reddat. quam referam domū.

Menæchmus. Soides. Messenio seruus.

En hodie usquam conuenisse audax audes dicere

m Postq̄ aduersum mihi imperaui ut huc uenires

Quin mō eripui hoies. q̄ te ferebāt sublimē quattuor

Apud hæc ædis tu clamabas deū fidem atq; hoium oīum.

Semētem i ore
 faciam. in eius ore
 pugnos aggeratim
 seminabo. Quid
 me uobis tactio est?
 nomia uerbalia. qd
 me tangitis? cur me
 sublimē fertis? Po
 stremus abis. quoniam
 am postremus abis.
 hunc pugnum tene

Cōmētariū. no
 tauit: inscripsi: uti cō
 mētariū libri p̄ctū
 rantur. sunt tamen
 qui cōmutauit legūt
 pro eo quod est iter
 pollaui. Factū
 bene. scribendū. fa
 ciunt bene. Si
 absq; te essem. si si
 ne te fuisset. Oc
 casum. occidētem.

Liber es messen
 nio. hoc carmen dī
 citur cōuenientius i
 sine comœdiæ hoc
 argumēto: quia hic
 menichmus epidan
 nensis non poterat
 messeniōis peregrin
 ni nomen agnosce
 re. Ibi referam.
 scribendum. tibi re
 feram. Recte ē.
 recte facies si marsy
 piū afferes. Rhe
 dibeo. resigno: retr
 buo. Quid sit.
 alibi legit quid sit?

Mē hodie. Mes
 sentio petterat a sicu
 lo menichmo ut li
 bertate donetur: cu
 tus menichmi uerba
 sunt hæc. Quin
 modo. messenio lo
 quitur. Deum
 fidem. deorum auxili
 ſum Ita enim fidē
 grāmāci interpre
 tantur.

Fides auxiliū

Quin ego accurro: teque eripio oppugnando. ingratus

Ob eam rem: quia te seruauit me amifisti liberum

Quom argentum dixi me petere & uasa.

Tu quantum potest percurristi obuiam. ut quae fecisti ificias eas.

Me. Liberum ego te iussi abire: Mes. certo. Me. cui certissimum est

Me a te potius fieri seruum quam te unquam emittam manu.

Menæchmus. Messenio. Sosides Menechm^o:

Si uolitis per oculos Me. I uolitis per oculos iurare: nihilo hercle ea causa magis
los, tanquam per rem charissimam prisci per oculos turabatur. Mes. Facietis: ut ego hodie abstuleri pallam. & spinter pessime.
menehmi uerba ad erotion & ancillam: quae spinter & palam phrygionis defendendam dederant: cum re uera siculo menehmo dedisset.

Pessima. saluta- tius casus: fallacio- sa & uersutia loqua- ces meretrices.

Speculum tuum. Imaginem tuam.

Qua potest, se- lectum quod pote est quod possibile est. Non me edepol. subintel- lige piget meum no- men eloqui. Exhi- bui negocium. mo- lestiam dedi cum li- bertatem reposcere quae promissa erat ab epidannensi.

Eccum postu- las. lege. aequum po- stulas. Percucurri- sti. scribendum praecu- curristi: hoc est an- teuenisti aduentum meum. Syracusanus. Syracusae quadrupli- ces ausonio dicunt.

Videre. uideris. Aequum. aquae. cuius partes ho- mogenae sunt: & ex omni parte filis. lacte lacti more prisco quod lacte lactis dicebatur. autor didoedes. si iuerit sub- itellige fuerit frater menehm^o. Sycophanta. praestigiator

Quid uis tu? alibi quod congrue- tius est legitur. quod ais tu.

Me. Quid negocii est. Mes. tua est imago tanta consimilis est quam potest. Clu tuum

Me. Pol profecto haud dissimilis: meam formam noscitur

Me. O adolescens salue qui me seruasti: quisquis es

Me. Adulescens quaso hercle loquere tuum mihi nomen nisi piget

Me. Non me edepol ita promeruisti de me: ut pigeat quae uelis

Me. Siculus sum siracusanus. Me. ea domus & patria est mihi.

Me. Quid ego ex te audio? Me. hoc quod res est. Mes. noui

Noui equidem hunc: herus est meus: ego quidem huius seruus sum

Sed me esse huius credidi ego hunc censebam esse te

Huic etiam exhibui negocium: quaso ignoscas: siquid stulte dixi atque

Imprudenter tibi. Men. delirare mihi uidere non commemorasti

Simul te hodie mecum exire enaui. Mes. eccum postulas.

Tu herus es. tu seruum quaere: salueto tu: tu uale

Huc ego esse aio menachmum. Men. at ego me. Me. quae haec fabula est

Tu es menachmus? Me. me esse dico moscho progenerum patre.

Me. Tu nam meo patre es progenerus? Me. immo quidem adulescens

Nec tuum tibi neque occupare neque praeripere postulo.

Mes. Dii immortales spe insperatam date mihi quam suspicor:

Nam nisi me animus fallit. hi sunt gemini germani duo nam & patre

Et matrem commemorat pariter qui fuerunt sibi:

Sed uocabo herum menachme. Me. quid uis? Mes. non abos uolo

Sed uter uestrum est aduectus naui mecum. Me. non ego

Mes. At ego te uolo igitur huc concede. Me. concessi quid est.

Mes. Illic homo aut sycophanta: aut geminus est frater tuus:

Nam ego hominem homini similiorem nunquam uidi alterum:

Nec aqua aquae. nec lacte lacti. crede mihi usque similius:

Qua hic tui est: tuque huius: postea autem eandem patriam ac patrem

Memorat: melius nos adire atque hunc percunctariet.

Me. Hercle quin tu me admonuisti recte: & habeo gratiam.

Perge operam dare obsecro hercle: liber esto si inuentus.

Hunc fratrem meum esse spero. Mes. & ego idem spero fore

Quid uis tu: menachmum opinor te uocari dixeras. Me. ita uero

Mes. Huic itē menæchmo nomē ē: ī sicilia syracufis natū eē dixifti. Hic natus ē ibi: mofcum tibi patrē fuiſſe dixi: huic itidē fuit. Nūc operā poteftis ābo mihi dare & uobis fimul. Mē. pmeruiſti. Ut ne quid ores: quod uelis quin impetres. Mes. tanq̄ ſi emeris Argentō liber ſeruiſſo tibi: ſpes mihi ē uos inuenturos fratres Germāos duos geminos: una matre natos: & patre uno uno die: Mē. Mira mēoras: utinā efficer qd̄ pollicit⁹ poſſis. Mes. poſſū ſed nūc Agite uterq; id qd̄ rogabo: dicite. Mē. ubi lubet: roga: r̄ ſpōdebo. Nihil reticebo qd̄ ſciā. Mes. ē tibi nomē menæchm⁹? Mē. fateor. Mes. Eſt idē tibi? Mē. ē. Mes. patrē fuiſſe mofcū tibi aiſ? Mē. ita uero. Et mihi. Mes. es ne tu ſyracufanus? Mē. certo. Mes. Quid tu. Mē. qui pin. Mes. optime. Vſque adhuc cōueniūt ſigna: porro operā date: quid lōgiſſime Meminiſti dic mihi in patria tua. Mē. cum patre ut abii tarentū Ad mercatū: poſtea iter hoies me deerrā a patre: atq; īde auehi. Mes. Iupiter ſupreme ſerua me. Men. quid clamas quin taces? Quot eras ānos gnat⁹: cū & p̄ a patria auehit. Mē. ſeptuēnis Nā tum dētes cadebāt primulū: neque patrē unq̄ poſt illa uidi. Men. Quid uoſtrū patri filii quod eratis? Mes. & nūc maxie mēini duo Men. Vter eratis tun aut ille maior? Mes. æq̄ ābo pares. Mē. q̄ poteſt Mes. Gemini ābo eram⁹. Mē. dii me ſeruatū uolūt. Mes. ſi iter pellas Ego tacebo. Mē. poti⁹ tacebo. Mes. dic mihi uno noie ābo eratis? Men. Minime nā mihi erat quod nūc eſt menæchm⁹: illū tū uocabāt Sofidem. Mes. ſigna cognoui. cōtineri qn̄ cōplectar nō queo Mi germane gemine frater: ſalue ego ſum ſofides. Me. Quomodo igitur poſt menæchmo nomen eſt factum tibi Mes. Poſtq̄ ad nos renunciatum eſt te & patrem eſſe mortuum. Auos noſter mutauit: quod tibi nomen fecit mihi Men. Hercle ita factum eſt ut dicis. Mes. ſed mihi hoc reſpōdeto. Men. Roga. Mes. quid erat ueſtræ matri? Men. theuſimarce. Mes. Conuenit. Mē. o ſalue inſperate multis annis poſtq̄ cōſpico. So. Frater. & tu quem multis miſeris laboribus Vſq; adhuc quæliui: quenq; ego eſſe inuentū gaudeo Mes. Hoc erat quod hæc te meretrix hui⁹ uocabat nomine. Hunc cenſebat te eſſe: credo cum uocat te ad prandiū. Men. Nanq; edepol hic mihi hodie iuſſi prandiū apparādū Clā meam uxore quia pallam ſubripui dudum domo. Eam dedi huic. So. hanc dicis frater pallā quā ego hēo. Men. Quomodo ad te puenit? So. meretrix hæc ad prandū

Dixi. dixiſti. Tā quam ſi me emeris. hoc tēdit infra quā do meſſeno inuēto fratre liberabit: ubi ait & epidāneſi me nehmo & ſi liber ſit inſeruiturū: peride ac illum emerit ar gēto. Spes miſi hi eſt. hic incipit lectio ſuperiorib⁹ cōueniens. hinc. tanq̄ ſi me emeris. aduſq; ſpes mihi eſt adiecta ſunt & interpoſita. Iuppter ſupreme. menehmus ſiculus loquit. Quid clamas? meſſeno ſiculum menehmum compeſcit. Cum & p̄ a patria. ſcribē dum eſt: cum te pater a patria. Ca debant dentes. ī ſeptuēnio dentitionē fieri & dētes incipere caſum cenſorin⁹ docet. Macrobius libro primo in ſomnium ſcipionis poſt ſeptem uero menſes dentes incipiūt mā dibulis emergere: & poſt bis ſeptē ſedēt ſine caſus timore. poſt annos ſeptem dentes: qui primi emerſerunt aliſis apriorib⁹ ad cibum ſolidum naſcentibus cadūt: eodemq; anno iſt eſt ſeptimo plene abſoluitur iter ſas loquendi. Pri mulum. tum primū Poſt illa. iunctim ſcribe poſtilla pro poſtea. Et nunc maxime. menehmi uerba. Qui poteſt. quomodo poſſibile eſt. Meſſenionis uerba ſunt. Gemini. alter meneh

In ſeptimo dētes cadūt.

mus loquitur. Interpellas. obſtreps: Interloqueris. Sofidem. legitur alibi ſoficlem: tanquā ſi bertaris gloriā uoces. Auos noſter. ſcribendum auos noſter. niſi antiquitus auos pro auus poſu it. Frater & tu. ſubintellige ſalueto. Soficlis hæc uerba ſunt.

Dedisse aiebat
subintellige hanc pal
lam. Memorare
se iunctim scribe me
morare. nūquid me
remoraris ait quin
liber fiam. Ut
iusti. ut iussisti. Eā
ambulem quo ueli
liber & a seruitute se
par. Perpetuo
ut siem. scribe. per
petuo siem. Sci
tin. scitis ne? Au
ctionem. omnium
rerum uenditionē:
subhastationem.

Die septimi. ita
aiebant: ut die quin
ti de futuro. septimi
septio proximo die
Licebunt. pre
ctum facient. superi
us nonnulla super
hac uoce. Quin
quagesies. uix iquit
in tota auctione me
nehmus quinquagi
ta millia artis capiet
attenuatis rebus cū
erodio.

Me adduxit: me sibi dedisse aiebat prandi perbene.

Potauit atq; accubui scortum pallam & aurum hoc.

Mē. Gaudeo edepol siquid propter me tibi euenit boni.

Nam illa cum te ad se uocabat me esse credidit:

Mes. Nunquid memorare: quin ego liber: ut iusti eam.

Mē. Optimum atq; æquissimum orat frater: fac causa mea.

So. Liber esto. Men. cum tu es liber gaudeo messenio.

So. Sed meliore est opus auspicio ut liber perpetuo ut siem

Quoniam hæc euenerunt frater nostra ex sententia

In patriam redeamus ambo. Me. frater faciam ut uoles

Auctionem hic faciam: & uendam quicquid est: interim

Eam? intro frater. So. fiat. Mes. scitin qd ego uos rogo. So. qd?

Mes. Præconium ut mihi detis. Mē. dabitur ergo nunc iam.

Mes. Vis conclamari auctionem fore quidem. Men. die septimi

Auctio fiet. Mes. menæchme. Men. mane sane septimi

Venibunt serui: supellex: fundi: ædes: omnia uenibunt: quiqui

Licebūt: præsentem pecūia. uenibit uxor quoq; & iā si quis emptor

Venerit: uix credo tota auctione capiet quinquagesies.

Nunc spectatores ualete: & nobis clare applaudite.

Explicit Cōmentatio Ioannis baptistæ pīl
bononiensis in Menchmos.

Plauti Sarsinatæ. Miles.

Argumentum.

m Eretricem athenis ephesum miles auerit:
Id dum hero amanti seruus nunciare uolt

INTERPRETATIO IOANNIS BAPTISTAE PII BO
NONIENSIS IN MILITEM GLORIOSVM.

Abula scitissima & lepidissima hæc miles gloriosus inscribitur: ut ex apicibus argumen-
ti plautini liquido patet: cuius inter statariâ & motoriâ participis hoc argumentum est.
Miles pyrgopolinices philocomasium meretricem aduchit ephesum: quæ amabatur a
pleuside attico adulescentulo: qui tum temporis absens erat. hoc emissarius seruus pale-
strio dum hero nunciare satagit a piratis captus est unda bundo mari. hic idem palestrio
dono datus est pyrgopolinici: qui philocomasium auexerat ephesum. philocomasium suum recognoscit
verum dissimulat. Ineunt capita & cõsurant palestrio & philocomasium eludendi fallēdiq; militis: quæ ita
ferme accidit euocat pleusides adulescens atticus in ephesum: cui ut copia maior alloquēdi philocomasium
daret hospitium eligit plectomenis ephesini cuius domum uicini militis. Hic senex iuueni inseruit domi-
cillo. Interibi palestrio ut cõmodius se se utriq; amatores interuideret parietinâ pforat & prundit: per
cuius pertusum murum philocomasium ad amatorem transgrediebatur: cum forte sceledrus quapiã die simiã p
regulas plectomenis sequitur ex cõpluuto uidit amplexos pleusidē & philocomasium quoque: tum amans
domini illi rē deferre destinauerat: ceteræ coercet a palestrione sapius admonēte ut cautus animad-
uerteret: quas & quantas turbatiões inciperet: quoniam scilicet falli potuit ex hoc cõspicillo prope: quæ in do-
mo plectomenis diuerterat philocomasii soror: qua facte illi germanissima coherenter erat. & hoc
palestrio re probat. Iubet enim cõtinuo transire philocomasium in aedes perplectomenis: quã prius do-
mi uiderat. Stuper: admiratur: insanit sceledrus tam cõparē effigiem reperiri posse: proin illam cõpel-
lat & abstrahere in domum nitit: quæ cum serui plectomenis coercuisset domum ingredit: philocomasium do-
mi peculiarē uidet. Ita ridiculus est sceledrus quæ quasi quã uiderit de regulã alia sit deludis. palestrio itaq;
ut se & herum extimeret ab iis molestis fatuū & bardum militē alloquitur simulã quãdã matronã eius effi-
gie sumptã depire: angit: excruciat: penitus afficit: in cuius amoris inditum anulū mittit: ille hoc ra-
tus ut introducere matronã possit: & hæc solã scēter amare absq; philocomasii interpellatiõe illã amittit
una cum palestrione. miles ut a seruo psuasus fuerat plectomenis domum propanter ingredit. sic enim
cum meretrice palestrionia cõuenerat: Harum rex cõsciis perplectomenes militē seruis inuadãt subet:
impetere: distrahere sagis excutere. extreme tandē & pœnaliter afficit miles. Hac iactit abundã tolli
tulo. quætiã supbilogentiaq; comœdia deuitandã significat: & seruoꝝ dolosis uerbis nõ semp̃ fidē ad-
hibendã. Fabula agit ephesum: quæ asia cunctã ciuitas antepollet: ob simulacrum dianæ peculiariter: quæ
inter septē spectacula numerat. Interlocutores pleusides: perplectomenes: philocomasium: palestrio:
pyrgopolinices. Hic miles introducitur libidinolosus: quoniam iter milites libido quæ maxie regnat: unde poeta
uenerē marti cõcubuisse ferunt. Militiæ autore seruo tria sũt genera. plerūq; enim euocati dicunt & nõ
sunt milites sed p̃ milite: unde Salustius. neu q̃s miles: neu ue p̃ milite. Itē ipse. ab iis oēs euocatos & cõ-
turiones & plerūq; tumultuarii: hoc ē ad unum militat bellum. plerūq; sacramēto rogati. Nã quoniam & ui-
gentis annis tenet: id genus euocatiõis militaris epigrammarius eo phalecio uersiculo. laxi bardiacus
quod euocati: describit. In interpretatione cuius serui libro septimo. Triã militiæ genera: sacramen-
tum: in quo unusquisq; miles iurat se non recedere nisi præcepto consulis post completa stipendia
id est militiæ tempora: consuratio quæ fit in tumultu id est italico beilo & gallico quando uicinum ur-
bis periculum singulos iurare non patitur ut in gabios fuit: euocatio: quod genus nunc tangit: nam
ad subitum bellum euocabantur: unde consul solebat dicere: qui uult rem publicam saluam me se-
quatur. De euocato meminit cæsar in cõmentariis. In lapide uetusto est epithaphium in quo descri-
bitur euocatus. ubi militem intellige ex genere militiæ: quæ uocatur euocatio. Diuiditur ut ceteræ
in quinque actus hæc comœdia. primus illic incipit. Curate ut splendor meo sit clypeo clarior quæ solis
radii. Militariter iactantia miles & gloriarum plentior introducit sed irridetur ab adulate &
sycophanta palestrione: qui Turgentem tumidis inflat sermonibus ut rem. si cundus. ni herele desre-
geritis talos post hac quæq; in regulis uideritis alienum. perplectomenes ephesinus cuius senex ille:
qui hospitio pleusidem exceperat in clamat seruos suos ut quoscūq; uiderint uicini militis. familiares
per regulas incedere ut iis distringant crura: & hoc agebat quoniam sceledrum animaduertat per re-
gulas irrepentem sectatus simiã: qui forte e scandulari conspicio uiderat philocomasium pleusidis am-
plexibus inhaerentem in domo uicini. Tertius. præcepta facito ut memineris. tolle monere: utrum
est. palestrio philocomasium admonet ut repente transiliat per rimam & apertum parietem in do-
mo uicini: ut id animaduertens sceledrus desinat credere illam: quam prius e regulis uiderat esse phi-
locomasium: sed potius existimet illuc diuertisse sororem eius: & ita ex formæ parilitate dantur scele-
dro uerba. Quartus. rem omnem accedere te ut uelim mea misphidippa. Introducuntur meretrices
duæ in matronalem modum exornatæ: quæ militem ad eunt eius amore teneri mentietes exornatæ a
seruo palestrione: ut intrmittere has cupiens pyrgopolinices amittat philocomasium. Quintus.
Ducte istum: si nõ sequitur rapite sublimē foras: facite inter terram cælumq; ut sit. perplectomenes
& exhortatur seruos ut agminatim: uolenter: & surraliter incurrant in militē domum suam ingressum:
& articulatim distrahant: ita ille gloriarum & stuprorum punitur.

Cur uenus
inarti concu-
buit.
Triã genera
militiæ.
Euocatio.
Sacramētū.
Cõiuratiõ.

Legato peregre, qui in peregrinatione pleusides fuerat ablegatus a patre fortassis ut pote in mer-
 eatum. Accersit. euocat per litteras dominū ut hinc philocomasium auheret. Afferat. in codi-
 ce antiquo: cui adiubesco legitur perforat. pertuderat enim parietē ut cōmeatus ultro citroq; dare
 tur amatoribus. Liceret ut quiret. lego licere ut quiret: hoc ordine parietē perforat ut posset li-
 cere amantibus cōuenire. Obhærentis. adheſe: pressim & adglutinatim cōplexos. Custos. cu-
 rator philocomasii sceletrus. Ridiculus. ridiculosus: alioqui ridiculus risum ciens facetus appella-
 tur. hinc illud Cato

nianum de Marco
 Tullio q̄ ridiculum
 consulē habemus.
 Ridiculū pro deridi-
 culo: ni codex d̄pra-
 uatus est: sumpsit se-
 neca libro primo iis
 Videam⁹ ne ista sem-
 per: quæ admiratio
 nē parare uolumus
 ridicula & odiosa
 sint. Distinguitur ri-

Urbanitas.

diculus a uerbo: ur-
 bano: faceto: falso.
 Nam & urbaitas di-
 citur: qua qdē signi-
 ficari ut deo sermo /
 nem præferentē in
 uerbis & sono & usu
 propriū quendā gu-
 stū urbis: & sumptū
 ex cōuersione do-
 ctorum tacitā eru-
 ditionē. Dentq; cui
 contraria sit rustici-
 tas. Venustum esse
 quod cū gratia qua-
 dam & uenē dictū
 apparet. Salsū in cō-
 suetudinē pro ridicu-
 lo tantū accipim⁹:
 natura nō ut q; hoc
 est q̄q; & ridicula
 oporteat esse falsa. Nam & cicero omne quod falsum sit ait esse atricoq; quia sunt maxime ad risum
 compositi. & Catullus cum dicit. nulla in tam magno est corpore mica salis hoc dicit nihil in corpo-
 re eius esse ridiculū. falsum igitur erit quod non erit insulsum: uelut quoddā simplex oratiōis condi-
 mentū: quod sentitur latente iudicio: & uelut palatū excitat: quod & a tedio defendit orationē. sane
 tñ ut ille in cibis paulo liberalius aspersus: si tñ non sit imodicus affert aliquid propriæ uoluptatis: ita
 li quoq; in dicēdo habēt quiddam: quod nobis faciat audiendi sitim. Facetū quoq; non tantum circa
 ridicula op̄nor consistere: neq; enim diceret horatius facetū camcens genus natura cōcessū esse uer-
 gilio: decoris hanc magis & exultæ cuiusdā elegantia appellatōnē puto. Ideoq; in epistolis cicero
 hæc bruti refert uerba: Ne ulli sunt pedes faceti ac in deliciis ingredienti: quod conuenit cum illo ho-
 ratiano. molle atq; facetum uergilio annuei tñ gaudentes rure camcena. Iocum uero accipimus qd
 est contrariū serio. Nam & fingere & terrere & promittere interm iocus est. Dicacitas sine dubio a di-
 cendo: quæ est omni generi cōmune. ducta est proprie tñ significat sermonē cū risu aliquos incesſerē
 Ideo Demosthenē urb̄nū fuisse dicunt: dicacē negāt. Autor Quintilianus libro sexto. Quādo
 cæli. scribo qm̄ illi id est pyrgopolinici. Ultro habeat. absq; afflatu scribendū abeat pro discedat.
 Naupactum Naupacti domū. corrige. naupactū domo. ex domo inquit hoc est athenis profectus fuerat nau-
 pactum: quæ atholæ ciuitas est: unde naupactous achelous ouidio uocaf. Legatus. potes etiā ora-
 torē missum fuisse ab atheniensibus ad atholos intelligere. In eandē incidit: incidit in amorē eius
 de philocomasii. Inuitat. corrige iuitat: ut pote: q̄ animū pleusidi despōderat. Facto. lege facta
 hoc ē philocomasii ablegatiōe. Reuertit. mēdū ē un⁹ litterula: interpolatiōe. est enī corrigēdū
 deuertit hoc est hospitat i mēchm̄s qd sit deuertit: & deuersoria taberna copiose narrauimus.

Legato peregre ipſus captus in mari.

Et eidem illi militi dono datus est.

Suum arcessit herum athenis afferat:

Geminis cōmunē suam parietē i aedib⁹

Liceret: ut quiret conuenire amantibus.

Obhærentis custos hos uidit de tegulis.

Ridiculus autem quasi sit alia deluditur

Itemque impellit militem paleſtrio

Omissam faciat concubinam quando cæli

Senis uicini cupiat uxor nubere.

Ultro habeat: orat: donat multa: ipſe i domo

Senis prehensus pœnas pro mœcho luit.

Aliud argumentum.

Eretricē ingenuā deperibat mutuo

m Atheniensis iuuenis naupacti domū

Legatus abiit. miles in eandem incidit

Deportat ephesum: inuitat seruos attici.

Vt nunciaret domino facto nauigat:

Capitur: donatur illi captus militi.

Ad herum ut ueniret ephesum scribit. aduolat

Adolescens: atq; in proximo reuertitur.

Apud hospitem paternum medium parietem

Rusticitas.

Venustum.
 Salsum.

Facetū.

Iocus.

Serium.

Dicacitas.

Naupactum

Qua foret. uia scilicet uel quo partete. Dominus ædii. perplectomenes ait sibi parasse foro rem phisocomasi pro clienta & famula domestica. Clienta. serua hac uoce nō semel utit̃ ouidiſſ. Pyrgopolynices. In hac perq̃ scitissima condimentoq; uerborū nitidiorum pigmentata plautina fabula introducū miles reapse pyrgopolynices appellatus quod scilicet staturōsus & oppidoq; factāri cul⁹ adlubescit seruulo de se talia mentienti. πυργον turr̃is græcis πολη multū vικη uictoria. mallē tamē appellari pyrgopolynicen quod ut poltorcetica hoc est oppugnatoria turreſ multas p uictoriā

Clienta: Pyrgopoly / nices uñ.

Perfodit seruus: commeatus clanculum
Qua foret amantium: geminam fingit mulier
Sororem. ait esse mox ei dominus ædium
Suam clientam: sollicitandum ad militem
Subornat: capitur ille: sperat nuptias.
Dimittit concubinam: & mæchus uapulat.

Pyrgopolynices Miles. Artotrogus Parasitus.

Vrate ut splendor meo sit clipeo clarior q̃ solis radii

Esse olim cū sudust solent. ut ubi usus ueniat contra

Cōserta manu pstringat oculos: acie in acie hostib⁹

Nam ego hanc machæram mihi consolari uolo: ne lamentes

Ne ue animum despondeat quia se iam pridem feriatam

Gestitem: quem misera gestitet fratrem facere ex hostibus.

Sed ubi artotrogus. Art. hic ē stat propter uirum

Fortem atq; fortunatum: & forma regia tum bellator mars

Haud ausit dicere: neq; æquiparare suas uirtutes ad tuas.

Pyr. Quem ne ego seruaui in campis curriculis donis ubi

Bumbomatides clutum instaridis archidis erat imperator

Sūmus neptuni nepos. Art. memini: nempe illum

Dicis cū armis aureis. cuius tu legiones disflauisti spiritu.

Quasi uentus folia aut peniculum tectorium:

Pyr. Illic quidem edepol nihil est. Art. nihil hercle hoc quidē

caperet. Satis est & significantius quod per uictoriā multitu gas turmas & tur males milites pster neret: agitaret: ob tereret. Pyrg⁹ enim ē militaris ordo qua dringētos uiros cō plectens. Sidon⁹ li bro primo epistola rum. Quapropter si tamen iocula sūt amanāda ioculari bus: uolo paginam glorioso idest quasi thrasilitano sine con cluder plautini pyr gopolynicis imita tor. Cū sudust. cum sudum est: hoc est serenū. cicero in epistolis. horologiū mitram & libros si ert sudum. Sed qm̃ prater spem incidi mus in hanc cicero nianā epistolā græ ca uerba interprete mur obiter. Sic enī ait. Sed ut est idulge ualetudini tuæ: cui quidē tu adhuc mi/

Pyrgos.

Sudum.

Quæ conse rant ad uale tudinem.

Aethrigētis S. adificus.

Artotrogus Bembina. Bembinites leo.

Iti non satis: ea quæ postules non ignoras. αψι v. αλυπιαν. περιπατον. ουδαιτρον. τερψι v. ευ λεσι αν. significant enim latine concoctionē. quietem: deambulationē. mensuratum: Iucunditatē purgationē. per annominationē dixit Apuleius si sudum erit aut udū: boream græci athrigenem in appellant. nos sudificum. Marcellus. Sudum dictum est quasi semiudū ut est aer post Pluuias serenus & liquidus. Vergilius in octauo. Arma inter nubes caeli regione serena per sudum rutilare uidēt. Plau tus in milite. Cum solis radii olim cum sudust solet & Lucilius. nec uentorum flamina suda secūdent. Usus ueniat. opus fuerit. Despondeat animum. deponat animum: se desperet. Gestitet. ge stiat: gesticuletur: pruriat. Fratrem facere ex hostibus. hosti se connectere adlungere idest illum necare idest quemadmodum frater fratri sanguine iunctus est: ita se hosti iungat. Artotrogus. serulle nomen: tanquā helluonē uoces. αρτος panis: τρογω comedo. In campis curriculis. qui nulli sunt. Bumbomatides clutum instaridis archidis. error spissus & multiplex. lege. bembinati / dis belluæ instar. Archadius. Fuit enim ulcus nemææ bembina: unde nemæus leo a poetis bembini / tes dictus. panyasis. δαρι ατ ε θηρειον βε u. βι vητ σο λεοντοσ hoc est nemæi leonis instar: in pli / ntano codice libro quarto cum legitur regio memethembmadia legēdum est nemæe bembina dia: archadium a quo forte archadia uocitata sit inquit miles iste imperatōrē fuisse: quem necauit instar leonis molorchæi non aliter q̃ hercules leonem hūc interemit e luna genitum. Peniculum tecto rium. penicellum seruiētū: quo tectoria & albata parietinis superducunt. Sensus. tu illos necasti ut peniculū pictoris solet deformare tectoriū & imutare. Huc faciūt neuit uerba in tunicularia unde for te hæc mutuatus est Plautus. Theodotū cōpellas: q aras cōpitalibus sedens in cella circūtectas tegeti bus ludentis peni p̃nixit bubulo: significat peniculo grandi hoc est cauda.

Epityrum.

Nunquā feceris. clam ait ne miles audiat. Mancupio dabo. uendā me mancupis: si apud hūc fatuum me uelim esse tanto temporis punctulo: quo possim epityrū comesse. Epityrum. uarro li bro tertio de re rustica. apud plautū. si unum epityrū edam apud illum esuriens insane. bene epityrū uocabulū est cibus. quo frequentius sicilia q̄ Italia usa est. Cato in re rustica. epityrum album nigrum uariūq; sic facito. Ex oleis albis: nigris: uariisq; nucleos eicito. sic condito. concidito ipsas. Additum oleum: acetū: coriandrū: cyrinū: iceniculum: rutam: mentā: in orculā condito: oleum supra fiet: ita

utitor. Columella li bro decimo tertio. Nō. nulli etiam cura de oleo exemerunt astricto sale asper / sas pro nouis appo nunt. est & illud cō dituræ genus: quod in ciuitatib9 græcis plerūq; usurpatur: idq; uocant epityr. Durum oliuæ quod obiter annotandū utsum dicitur sanfa

Tirochnefti
Tiroterica.
Caseus un.

Insane. uarro li in terpretamentū hoc est. idem uehemēter cum ueste dicitur dicit insane: quod isa ni faciunt omnia ue hementer. Adde uo carum epityr quod caseatū cibariū eēt. τυρον enim græci caseum uocitāt: un de τυροχ υαορθο uo catur ferrea lamina morsificatim caseum scalpuriēs: apitio ti roterica uocat. Ca seum pompeius iste eēt a coeūdo. Di ligenter hic eram. scribendum. at dili genter hic erro. Illi dicuntur errare dili genter qui ex com /

Præ ut alia dicam tu quæ nunquā feceris: periuriore
Hoc homine si quis uiderit: aut gloriarū pleniorē q̄ illic est
Me sibi habeto. & ego me mancupio dabo
Si unū epityr edam apud illum esuriens insane. Pyr. ubi tu es?
Art. Eccum edepol in elephanto in india quo pacto pugno præfigisti
Brachium. Pyr. quid brachium? Art. illud dicere uolui femur
At diligenter hic eram pol si quidem connixus eēs per corium:
Per uiscera: perq; os elephante transmitteret brachium.
Py. Nolo istæc hic nunc. Art. ne hercle. opere precium id est: mihi te
Ennarare: tuas q̄ uirtutes sciā: ueter creat oīs has erūnas: aurib9
Peraudienda sunt: ne dentes dentiant. & assentandū est
Quicquid hic mētibitur. Pyr. qd illuc qd dico. Art. hem scio iā
Quid uis dicere: factum est hercle meminī fieri. Pyr. qd id est?
Art. Quicqd est. Pyr. habes tabellas. Art. uis rogare: habeo & stilū
Py. Facete aduertis tuum animum ad animam meam.
Art. Nouisse mores me tuos meditare decet. curamq; adhibere
Ut præuolet mihi quo tu uelis. Pyr. ecquid meministi?
Art. Memini centū in cilicia: & quinquaginta centū in siclo latronie
Triginta sardis. sexaginta macedones sunt homines: quos
Tu occidisti uno die. Pyr. quanta istæc hominum summa est.
Art. Septem milia. Pyr. tantum esse oportet. recte rationem
Tenes. Art. at nullos habeo scriptos. sic meminī tamen
Py. Edepol memoria est optima. Art. offa emonet.
Py. Dum tale facies: quale adhuc assiduo ædis cōmunicabo

pacto cadunt in errorem. Consimiliter epigrammaticus poeta. o q̄ candide diligenter erras. Præ figisti. uetus lectio. perfregisti. Connixus esses. si conatum fecisses: si ulterius adnixus esses. Ele phante transmitteret brachiū. scribendum est. elephanto transmitteres brachiū. Venter creat / sumus in hac loquitur. uenter inquit harum erumnarū peculiaris est causa. Dentes dentiant. pru riant simul arterati sine cibario. Dentire in alia significantia dicuntur pueri cum dentitionem incipi unt. Plinius libro uigesimo primo. Infantibus eam circūstari salutare est: dentientibus præcipua est & tussientibus: tinearum ue ustio laborantibus instillari. Dentitio tempus id cum dentire infantes oc ciunt. Plinius libro duodetrigesimo. Infantibus nihil butyro utilius per se & cum melle priuatim & in dentitione: & ad gingiuas & ad oris ulcera. Celsus cornelius libro secundo medicinæ. proprie au tem dentientium ginguarum exulcerationes: distentiones neruorum: febricula: alui defectiones: ma ximeq; caninis dentibus orientibus male habent. Vis rogare. responderet artotrogus ad id quod dixerat habes tabellas: quia qui rogant sententiam solent habere tabellas. Tuum animum. es mi hi gratissimus quod meo genio peræque es obsequentissimus. Meditare. pensitate: examussum. Ut præuolet. ut intentionem tuam anticipem. In siclo. in ueteri lectione remanet integra lectio. Illic enim scriptum est in sicione: quæ ciuitas archadiæ est. Latronie. scribo latronis pro militibus lateronibus. Offa emonet. cibus admonet ut ego ita militi gloriose inuerecūditè blan diar. Assiduo edis. factis. hoc sensu. si adhuc mihi obsecūdas qualiter assiduo faciebas te semp mēsa

Dentire.

Dentitio.

mea cōmunicabo. Hebes, retonsa: non acuminata. Reliqua erant, pars minimsa. ita faciliter enecant: quemadmodū statim reliquæ consumunt: qui si uiuerent (sed reor occubuisse) futuri erant instar reliquarū si superessent equitibus necatis. Siue erāt tibi reliqua hoc est pro nihilo habebas de dignans illos necare tanq̄ res uilissimas. In hanc sententiā maro. Troas reliquias danaum atq̄ imitris achillei. Pulcher est inquit. In prisca exemplarib⁹. pulcher hic inquit. Cæsaries q̄ decet. quantum inquit decet coma elegans & comprissima. Quæ me ambæ. subintellige. cur non dixerint.

Præterducerē.

Te semp mensa mea. Art. qd in capadocia: ubi tu quingētos

Simul ni hebes machera foret: uno ictu occideres

At pedites reliquia erant si uiuerent.

Quid tibi ego dicam: quod omnes mortales sciūt

Pyrgopolynicem te unum in terra uiuere

Virtute & forma: & factis inuictis summis

Amant te omnes mulieres: neq̄ iniuria

Qui sis tam pulcher: uel illæ quæ here pallio

Me reprehendere. Pyr. quid here dixere tibi

Art. Rogitabant hic ne achilles est inquit tibi:

Immo eius frater inquam: innuit illarum altera

Ergo me castor pulcher est inquit mihi.

Et liberalis uisus est: cæsaries quam decet

Næ illæ sunt fortunatæ: quæ cum isto cubāt

Pyr. Ita ne dicūt tandē? Art. quæ me abæ obsecrauerint

Vt hodie quasi pompam illac præterducerem.

Pyr. Nimia est miseria nimis pulchrum esse hominem.

Art. Molestæ sunt. orant. ambiunt. obsecrant

Videre. ut liceat ad sese accersi iubent.

Vt una liceat adire operam negotii.

Pyr. Videtur tempus esse: ut eamus ad forum

Vt in tabellis quas consignauit hic heri

Latronibus denumerem stipendium.

Nam rex seleucus me opere orauit maximo

Vt sibi latrones cogere: & conscriberem

Regi hunc diem mihi operam decretum est dare.

Art. Age eamus ergo. Pyr. sequimini satellites.

ducerem te per dor
mos suas ueluti solē
nia amburbia dedu
citur. Rex seleu
cus. antiochi pater
seleucus fuit rex sy
riæ: cui stratonice
uxorē concessit cū
eognouisset ab era
sistrato aliter non
possibile fore amorē
quo penitissime
flagrabat antioch⁹
extinguere. Seleuci
darum familia ī asia
regenerabatur cū
imagine anchoræ ī
femore. Hic seleuc⁹
antiochiā condidit
de quo Ausonius in
catalogo nobilitum
urbium. Magnus
alexander te condi
dit: illa seleucum nū
cupat: ingentis ne
uus fuit anchora si
gnum: qualis inusta
solet generis nota
certa per omnē nā
sobolis seriem nati
ua cucurrit imago.

Latrones. Serui
us in enodatiōe car
minis et maroniant
libro aneidos duo
decimo. Fixumq̄ la
trōis Impavidus frā
git telum: & fremit
ore cruento. modo
uenatoris & est græ
cū. nam λατρεῖς

Seleucus.

Latrones.

iv dicunt obsequi & seruire mercede: unde latrones uocantur conducti milites. moris autem erat ut hos imperator & circa se haberet: & primos mitteret ad omne discrimen: unde nunc dicit latronis telo fixum leonem: quia etiam uenatores operas suas locare consueuerunt. Varro tamen dicit hoc nomen posse habere etiam latinam ethymologiam ut latrones dicti sint quasi laterones: quia cum latera regum sint: quos nunc satellites uocant: una tamen est significantia licet diuersa ethymologia. Plautus in pyrgopolynice ostendit quid sint latrones dicens. rex me seleucus misit ad conducendos latrones. Varro libro tertio de lingua latina. Latrones dicti ab latere: qui circum latera erant regi: atq̄ ad latera habebant ferum: quos postea a stipatione stipatores appellarunt: & qui conducebantur. ea enim merces græce dicitur cerdon. ab eo ueteres poetæ nōnunquam milites appellant latrones: quod item uti milites cum ferro: aut quod later ad insidias faciendas. In cornicula plautus. Qui regi latrocinauit decē annos demetrio. Iulius Capitolinus in antonino. armauit etiam gladiatores quos obsequentes appellauit latrones.

Stipatores.
Cerdon.

Alazon. Comitatus dexteritas urbanitas. In festino. In temporario: citissime preparato. In priscis exemplaribus scriptum in festivo: delictoso scilicet & molli. Alazon. αλαζον superbus: gloriosus: ita et anticulus. αλαζονία gloratio. sunt qui scribunt ex axon: quod non procaedit quasi dicas ex legem id trahentes ex illis porphyronis uerbis in arte poetica. areis enim tabulis antiqui non sunt usi sed roboreis assibus incidebant leges. unde adhuc athenis legum tabulae axones uocant. Stercoreus putidus: fastidiosus: ut pote qui fastidium ciat & bibe. Meretricis. lego meretrices uocatae a meredo quod meret hoc est militat

Axones.
Stercoreus.

Valgastorta.

prostando corpus: quod meret significet militare docet lucanus ita loquens. are meret paruo Du etant. contemunt: tridit: rochis profesuntur Valgus intortis & deridenti b9. In pompeii codicibus integris haec legunt. Valgos opilius aureli9 aliiq9 coplures aiunt dici: quod diuersas furas habent. Plautus in milite glorioso. maiorem partem uides ualgris faulis. ergo sic ea mihi insignitos pueros pariat: postea aut uarum: aut ualgu: aut compernit: aut patum: aut buccu filiu. Maiorem partem uideas ualgris faulis. fulgentius ita recognoscit. Maiorem partem nictantes uideas ualgris faulis. Fulgentii uerba subscripsi. Plautus. uideas ualgris faulis omnis nictantes. Nictante enim cinu facit. ualgia enim sunt labellorum obtortiones i subatide peractae: sicut & petronius ait. abroso ualgrer labello. Apud hunc. ex mimisi graecanica. Illi enim per commendatitium casu dicunt παρα τοδε. sat erit si ungu graecum exemplum ponam

Marrimus.
Parrimus.
Correctus ppei codex.

οικτ βοσ αν οκητ ωκαρθανε παρα καλυη. Matrem athenis. In priscis exemplaribus scriptum est matrem athenis & susaneus error circūfertur in codicibus pompeii his. patrem & matrem pueri tres adhibebant in nuptiis unum quod facere praeferebat ex spina alba quia noctu nubebat: duo qui nubentem tenebant: ubi falso ascriptum est patrem & matrem lego patrem & matrem: hoc est patrem & matrem habentis. Iuit hinc. abiit ex hoc loco. Insinuat. ingerit. Heri. mei atticus. Vbi primum euenit. ubi primum militi rapienda puella praestita est occasio. Sublinit os. decipit.

Palestrio seruus.

Ihi ad enarrandum hoc argumentum est comitatus
m Si ad auscultandum uestra erit benignitas.

Qui autem auscultare nollet exurgat foras

Vt sit ubi sedeat ille qui auscultare uult.

Nunc qua affedi causa in festino loco

Comediae quam acturi sumus.

Et argumentum & nomen uobis eloquar.

Alazon graece huic nomen comediae:

Id nos latine gloriosum dicimus: hoc oppidum

Ephesum est miles meus herus: qui hinc

Ad forum abiit gloriosus impudens

Stercoreus plenus periurii atque adulterii

Ait sese ultro omnes mulieres sectari.

Is derisui est qua qua incedit omnibus.

Itaque hic meretricis labiis dum ducant eum

Maiorem partem uideas ualgris suauis.

Nam ego iamdiu apud hunc seruitutem seruius.

Id uolo uos scire quomodo ad hunc deuenierim

In seruitutem ab eo cui seruiui prius:

Date opera: nam nunc argumentum exordiar.

Erat herus athenis mihi adulescens optumus.

Is amabat meretricem matrem athenis atticis

Et illa illum contra: qui est amor cultu optimus.

Is publice legatus nauactum fuit magna reip. gratia.

Interim iuit hinc miles: forte athenas aduenit:

Insinuat sese ad illam amicam: heri

Ocepit eius matris culpa pariter

Vino. ornamentis. opiparisque obsoniis.

Itaque intimum ibi se miles apud lenam facit.

Vbi primum euenit sublinit os: illi lenae matris mulieris.

Quam herus meus amabat. nam is illius filiam

Compegit in nauem miles clam matre sua.

Incedo ut eam rē. In priscis exemplaribus. Inscendo ut eam rem: Inscendo nauim subintellige.
 Domu domo sicuti lauro pro lauro. Itaq; illi amanti. legendum. itaq; ille amanti: ille peri / Domu.
 plectonenes inqt dat opam ut obsecundet animo herisi. Conclauē. locus secretus in domo con
 clusu: seu quod multis clauibus clauditur. Facticiis fabricis. machinis: dolis cōpositiis. fabricas
 rechnas appellat solerter contextas. Glaucomā. malim scribere glaucoma. prouerbialiter. glau
 coma Plumbago dicitur. facit oculos caliginosos. serenus. si uero obicuru reddunt glaucomata plū
 Plumbago.

Glaucomā qd
Plumbago.

Eamq; inuitam huc mulierem i ephesum auerit.

Ego quātū unus possum mihi nauem paro:

Vbi amicam herilem athenis auertam scio.

Incedo ut eā rem nauactū ad herum nunciem

Vbi sumus prouecti in altum: sicut uolunt.

Capiunt prædones naaē illam ubi uertus fui.

Prius perii: q̄ ad herum ueni: quo ire occeperam

Ille me cœpit. dat me huic dono militi.

Hic postq̄ in ædis me ad se duxit domum:

Video illā amicam herilem athenis quæ fuit.

Vbi contra aspexit me: oculis mihi signum dedit

Ne se appellarem. dein postq̄ occasio est

Conqueritur mecum mulier fortunas suas.

Ait sese athenas fugere cupere ex hac domu.

Sese illū amare meum herum athenis qui fuit.

Neq; peius quēquā odisse: q̄ istum militem.

Ego quoniā inspexi mulieris sententiam

Cœpi tabellas: consignauī clanculum.

Dedi mercatori cuidam: qui ad illum deferat

Meum herum: q̄ athenis fuerat: q̄ hanc amauerat

Vt is huc ueniret: is non spreuit nuncium.

Nam & uenit: & in proxumo hic diuortitur

Apud suum paternum hospitem lepidū senem.

Itaq; illi amanti suo hospiti morem gerit.

Nosq; opera consilioque adortatur iuuat.

Itaq; ego parauī hic intus magnas machinas

Qui amantes una inter se facerent cōueniētias.

Nam unum conclauē concubinæ quidem dedit

Miles: quo nemo nisi ea inferret pedem.

In eo conclauē ego perfodi parietem.

Qua cōmeatus clam esset hic huic mulieri.

Et sene sciēte hoc feci: is consilium dedit.

Nā meus conseruus est homo haud magni precii

Quem concubinæ miles custodem addidit.

Ei nos factitiis fabricis & doctis dolis

Glaucomam ob oculos obiiciemus: eumq; ita

Priscianus tñ
 autor est improprie
 plautum glaucomā
 posuisse pro glauco
 ma. Plini 9 libro duo
 detrigesimo. glau
 comata uero loel /
 noris recentis in as /
 sati tante cū despur
 mato melle inuctis
 non probo eos: qui
 glaucomata uocāt
 albuginē. Fulgenti
 us in secūdo mytho
 logico. Glaucus enī
 græce lusciosus di
 cit unde & glaucos
 mata dicimus cæci
 tatē. Aristoteles lib.
 quinto de generatio
 ne animalū. Glau
 coma enī cæcis po
 tius accidit. Luscio
 sitas nigritis. est enī
 glaucōa siccitas po
 tius oculorū. Cere
 brum enī eorū hu
 midius est. Glauco
 ma & hypochymis: si
 ue: quod idem ē: hy
 pochymata: q̄ nos
 suffusiones uocam
 oculorū: Idem puta
 bant esse ueteres: se
 cuta atas ut inquit
 Paulus: ita dtrimit
 ut glaucoma sit uiti
 um humoris eius: q̄
 crystallinus appella
 tur i colorē glaucū
 mutātis. suffusio au
 tem ex humore seret
 corneam & crystalli
 nam partē cōcreto
 nascatur. Interdūq;
 hæc oculi potētia:
 qua cernit: se oppo
 nit. Habet & id ge
 n⁹ mali: quod apud
 celsū glaucophthal
 mos græce nomina
 tur: quorties i aliqua
 curatiōe plus æquo

Albugo.

Lusciositas.

Hypochyma
ta.
Suffusiones.

excisa cute uel alia causa euenit: uti oculus non tegatur. Caterum non glaucophthalmos: nam id

Lagophthalmos legēdū apud celsum

glaucoma ē Galēo ceterisq; sed ligo r phthalmos in cello erat scribendū: a leporibus: qui apertis ocul' dormire cōsueuerunt: cū superior palpebra nō descēdit: cui uisio contrariū est ectropiū: cū inferior palpebra parū sursum attollitur: sed pendēs hiar: nec cū supiore cōmittit

Illuc. ex domo periplectomenis: in quā philochomasiū trāsilit ex pariete pertuso. Loreare. difflagellare: a loraris feris. A milite seruū militis. Extra unū. prater unū

Ve nec legi. scribendū ut ne legi. dicē q; facere fraudē legi talaris: cū exornat oīa quæcūq; sūt focis & locosis lusi r bus accōmoda: seu quontā dixerat nisi hercle defregeritis talos: iudit nunc ille ge talaria: quam uocauit a talis: quos seruus militis distringi iusserat. Quis is erit homo. legendum. quis is erat homo? Parumq; artem. alibi legitur: paratq; artē. apparet inquit artificem uultū: decurrat ad armillum simulatio num: dolorum: prastigiarum: Confirmitatem. stabilitatem: perseverantiam. quid si legis cōformitatem hoc est dolis machinandis cōmensum & cōuenientiam.

Faciemus: ut quid uiderit: non uiderit

Et mox ne erretis: hæc duarum hodie uicem.

Et hinc: & illinc mulier fert imaginem:

Atq; eadē erit: uerum alia esse assimulabitur

Ita sublimitur os custodi mulieris.

Sed foris concrepuit hinc ā uicino senis.

Ipse exit: hic ille est lepidus: quem dixi senex

Periplectomenus Senex. Palestrio seruus.

I hercle defregeritis talos posthac quæque in tegulis

n Videritis alienū ego uestra faciam latera loreare:

Mihi quidē iam arbitri uisunt meæ quid fiat domi.

Ita per impluuium intro spectant. nunc adeo edico omnib':

Quemq; a milite huc uideritis hominem in nostris tegulis:

Extra unum palestrionem: hunc deturbatote in uia.

Quod ille galinam aut columbam se sectari aut simiam

Dicat: peristis ni usq; ad mortem male mulctatis.

Atq; adeo ut nec legi fraudem faciam talaris

Accuratote: ut sine aliis domi agitem conuiuium.

Pal. Nescio quid malefactum nostra huic familia est: quantū audio:

Ita hic senex talos elidi iussit conseruis meis.

Sed me excepit: nihilifacio quid illis faciat ceteris:

Aggrediar hominem: est ne aduersum: est quasi:

Quid agis periplectomene? Per. haud multos hoies si optandū

Fuerit nunc uidere: & uenire q̄ te mauellem. Pal. quid est?

Quid negotii est. Per. res palam est. Pa. quæ res palam est?

Per. De tegulis modo nescio q; inspectauit uestrorum familiarium

Per nostrū impluuiū int' apud nos philochomasiū atq; hospite

Osculantis. Pal. quis homo uidit? Pe. tuus conseruus.

Pal. Quis is erit homo? Per. nescio. ita abripuit repente sese subito:

Pal. Suspicio me pisse. Per. ubi abiit: cōclamo heus qd agistu inquā?

Ille mihi abiens ita respondit. se sectari simiam

Pal. Væ mihi misero cui pereundum est propter nihili bestiam.

Sed philochomasiū hiccine etiā est nūc? Per. cū exhibā: hic erat:

Pal. Si est iube transire huc quantum possit: se ut uideant domi

Familiares: nisi quidem illa nos uolt: qui serui sumus

Propter suum omnis crucibus contubernalis dari.

Per. Dixi ego istuc nisi quid aliud uis. Pal. uolo hoc dicitō.

Parūq; artem. & disciplinam: obtineat colorem. & quæadmodū

Vt eum qui hic se uidit: utrum iunctum iunctam ue esse uiderit.

Si quidem centies hic uisa sit: tamen inficias eat.

Per. Os habet: linguam. perfidiam: malitiam. atq; audaciam:

Confidentiam. confirmatam. fraudulentiam.

Qui arguat se: eum contra uincat iureiurando suo.

Loreare.

Falsificū scriptum est alibi falsificū. Dolonefica scribendū delenefica: blandiloqua scilicet Delenefica. & blandicella, delenientes & demulcentes animū: reddentes aliquē delenitū. Verbis excantatus & demultus delentus appellatur. Ouidius in epistolis. Crimen erat uestrū si delinita fuisset. Fulgentius, Deleneficus dicitur blandiloquus: unde & lucretius comicus in nūmularia ait. nescio quorsū mihi eueniāt tua uerba tam delenefica. Ad omnis mollis scribendū ad oīa mollia: ad omnes inquit cuppedias: Sub lapide & dulcia opsonia mel mulier habet: sub quo uenena latitāt: ut aiunt graeci: sub lapide scorpio. Ferire femur.

Delenefica.
Demultus.
Delenitus.

Sub lapide
scorpio.
Ferire femur

Domi habet animū falsiloquum. falsificum. falsiurium.

Domi dolos. domi dolenefica facta domi fallacias.

Nam mulier olitori nunquam supplicat. si qua est mala

Domi habet ortum: & condimenta ad oīs molis melefica.

Ego istaec si erit: hic nunciabo: sed quid est palestrius

Quod uoluis astute tecum in corde? Pal. paulisper tace:

Dum ego mihi consilia in animū conuoco. & dū consulo

Quid agam: quem dolum doloso contra cōseruo parem.

Qui illam hic uidit osculantem: id uisum ne uisum sit

Quæro. Per. ego hic abcessero abs te: huc iterū illuc sis uide:

Quemadmodum astitit seuera fronte: curas cogitans

Pectus digitis pultat. cor credo euocaturus foras.

Ecce autē auortit nixus leua: in femina habet leuā manū

Dextera digitis rationem computat feriens femur

Dexterum: ita uehementer quo facta ægre suppetit

Concrepuit digitis. laborat crebro commutat status.

riens femur. & hoc oratoriū est ferire femur: quis hoc repperit nos in cōmentariis nostris in sidonium tradidimus.

Quo facta scribo. qđ factu: ægre iquit illi suppetit & subministratur: qđ opus sit factu: quod scilicet facere cōdu

el. Status. siue colores rhetoricos: unde causa asystatos fortunatiano uocatur nullū habēs statum. siue cōmutat

palestrius statū: locū iter corpore gestuosus. Lactantius libro tertio diuinarū institutionū: huc simile est illud quod in scho

lis proponit solet in

Status.
Asystatos cā,

asystati generis exemplū somniasse quendam ne somnias crederet. a statu sit statumen uirruuio & plinio quidquid strato adiciēt. plinius libro decimo tertio. n. h. igitur secūdo cōtō statumina facta sunt e primo subtegmine. alii tamen statumen a sternēdo deflecti uolūt. De statu amplius Quintilianus libro tertio. Quod nos statū id quidam constitutionē uocant: alii quæstionē: alii quod ex quæstione appareat. statū graeci ἰσχυρὸν uocant: quod nomē non primū ab hermagora traditū putatur. Sed alii ab eucrate ilocratis discipulo: alii a zopyro clazomento: quæ appellatio dicitur ducta uel ex eo quod sibi sit primus causæ cōgressus: uel quod in hoc causa cōsistat. alii sex status putant: coniecturā quoque genefin uocant: & qualitatem & proprietatem id est ἰδιότητα: quo uerbo finitio ostendit: & quantitatem: quam ἀρίων dicitur: & comparationem & translationem: cuius ab hoc nouū nomen inuentū est ἀρῶσις nouū tanq̄ in statu alio: qui ab hermagora inter species iudiciales ponitur usitatū. est status in officialis: quo reus utitur p̄ inficiationem. fortissima enī tuendi se ratio est: si quod obicitur autore quintiliano negari potest. Quintilianus autor est quatuor esse status: aut est inficialis aut cōsecturalis quod factus factū negatur: quid sit: ubi de noīe facti quaritur huc finis siue definitio. Quale sit ubi factū defenditur: tunc quaritur iure an iniuria & status est qualitatis: & ut rotūde magis q̄ explicite rhetoris: ut ait Cicero in scholis idem tēdem clamitabāt: an sit: quid: Quale sit: qđ si nulla elabendi ratio inueniebatur ad actionis auxiliū cōfugiebāt: qđ scilicet actor idoneus non esset: nec iudex cōmodus: nec item tempus agenda causæ & id genus similia quibus iudicia declinabāt. Status quoque dicitur de modo standi: unde Iuppiter stator appellatur peculiariter in statū: tonans uero sedens: hinc id hieronymi adagiū. potius imitemur iouē tonantē q̄ statorē: de quo & Seneca libro quarto de beneficiis. Quotiens uoles tibi licet aliter hunc auctorē rerum nostrarum cōpellare iouem id est optimū & maximū: rite dices & tonantē ac statorē: qui non ut tradunt historici ex eo qđ post uotū susceptū acies romanorum fugientium stetit. sed quod stant beneficio eius oīa stator stabilitorque est. De asystato Augustinus in libro rhetoricorū. subinde dicendū puto quemadmodū & quot modis cōtrouersia asystatos fiat: tam & si dici quidem cōtrouersias oportet: quæ statum nō habēt. sed πλεγματῶν irrationabilia id est ἀλογουῶν. Fiunt autē asystata modis quatuor. Vnū cum aliquid deest ex circūstantia: quæ autē uis circūstantiæ & supradiximus id est cū quæstionibus aut causa aut p̄sona aut locus aut aliquid eorum deest: quibus efficit circūstantiā diximus. Alter est modus asystati: quē κατὰ ἰδιότητα appellāt. Nos enim si nomen latinū dare nō possumus tñ uim intelligere debemus. nam cū eadem utrinque dicuntur: & nulla re ne parua quidem discernuntur tamē huiusmodi πλεγματῶν propter æqualitatem utriusque

Statumen.

Cōstitutio.
Statis status.

Inficialis status qui.
Cōsecturalis status.

Stator Iuppiter.

Tonans.

partis statū implicat. Ut uicini adulescentuli: qui speciosas uxores habebāt: noctu alter alterum obruiam habuerūt. accusant inuicē adulteriū. nam quiddam altera pars dixerit: hoc altera dicat necesse ē: uerisimile est te adulteriū uoluisse cōmittere quia adulescens es. Te quoque uerisimile est uoluisse committere quia adulescēs es. Verisimile est quia speciosam uxore habeo. Te quoque uerisimile est quia & ego speciosa uxore habeo. Tertiū est asystati genus: quod græce κατὰ ἐρεπομένην appellant id est secundū alterā partē: cum reo nulla defensione. & aut color in facto non inuenitur: aut parū probabilis color inuenitur.

Quart⁹ autem modus asystati uel caliginosissim⁹ adeo ut nonnunquam doctis etiam hominib⁹ solet obrepere. Ha⁹bet enim nonnullam speciem probabilis cōsistentis materiæ: ea est huiusmodi:

Ecce autē capite nutat: non placet quod repperit.

Quicquid ē incoctū non exprimit. bene coctū id dabit

Ecce autē ædificat: columnā mento suffulsi suo:

Apage nō placet profecto mihi illa ædificatio.

Nā hoc colūnatim poetæ esse inaudiui barbaro.

In qua iudex ferendæ sententiæ rationem explorare non potest. hoc græci ἀπογοῶν uocant. Sed subiciamus exemplum. petebat ab alio usuram quasi pecuniæ creditæ. Ille se accepisse pecuniam confitebatur. sed depositā & idcirco uelle se restituere sortem sine usura. pendente interea iudicio lex de nouis tabulis lata est. Repetit ille quasi depositam. Ille retinet quasi creditam. Non enim uideo quid sit hic quod in sententiā ferenda iudex sibi possit: cum petitor idem interdum credidisse: interdum deposuisse se dicat: & ille alter interdum depositam se dicat: & ille alter interdum depositam accepisse interdum creditam. Incoctum. in absolutum: in explicitum: non integrum: non sincerum: e contrario recoctum astutum: catum: & callidum uocamus. Oratius. recoct⁹ scriba ex quinque uero corum deludet hiantem. perfcus. ut ramale uetus uegrandi subere coctum. Incoctum quoque maxime coctum significat autore perfcio. & Incoctum generoso pectus honesto. Bene coctum. absolutū: examinatū. ex Incocto coctum consilium suū facit. Columnā. manum: qua instat colūna caput ipsum fulcibat: hic mos est ociosi & similiter semisomnolenti. animaduertendum columnā in signe fuisse cæsareum: quod in nomismatis: in quo caput est cæsaris uisitur auersa parte columna: de qua lactantius libro primo: & quidem consilio pisonis fociari: & lucii cæsaris propinqui qui uetabant funus fieri: & dolabellæ consulis: qui columnā in foro id est titulum eius euerit ac forū expiauit.

Incoctū.
Recoctus.

Colūna in omni
mismatis in
signe cæsareū

Cuba colum
naria.
Ophas.

Colūnari.

Cubam colūnariam pollio Vitruuius libro quinto uocat ubi mutuli colūnarum sustinentur. pollio nis uerba sunt hæc. ophas enim græce tignorum cubacula & asserum appellant: uti nostri ea cuba colūnaria: ita quod inter duas ophas: & inter tignum id metopha est apud eos nominata. obiter tollendum mendū de codice Vitruuii sexti libri ubi sic legitur cum cunei ab oneribus parietum pressi per coagmenta ad centrum se prementes extrudunt incūbas. tu scribe. extrudunt in cubas. Hoc colūnatim. censo legendum esse hoc colūnari: hoc est manu ueluti columna caput ipsum fulcire: quod tamen fulcimentū columnā uocant. Taxat poetam sui temporis: qui hoc modo loquendi usus fuerat. in p̄fcis exēplarib⁹ legit. nō osculū colūnæ poetæ esse inaudiui barbaro hoc sensu: ego uerborum exquisitorū nouator sum: colūnam manum uocitans barbari uitabundus: quod semper audiui barbaro poetæ non licere osculum dare: tanquā barbarus abominabilis sit: refugitendus & aspernabilis. Iuxta illam sententiā: mediocribus esse poetis non homines: non Di non concessere colūnas. sunt qui legant. Nam hoc colūnatim porticu esse inaudiui barbaræ: hoc inquit manus fulcire columnas & effigiare homines colūnas sustinentes audiui inesse in porticu barbaræ hoc est perfcia. perfcia enim caryatidis statuū utebantur. Caryatides sunt statuæ in modum colūnarum ædificia continētes. Vitruuius libro primo architectoriæ artis. Historias autem plures nouisse oportet: quod multa ornamenta sæpe in operibus architecti designant: de quibus ornamentis rationem cur fecerint querentibus reddere debent: quemadmodum si quis statuas marmoreas muliebres stolas: & quæ caryatidibus dicuntur pro colūnis in opere statuerit: & insuper mutulos & coronas collocauerit: percunctantibus ita reddet rationem. Caria ciuitas peloponnensis cum persis hostibus contra græciam consensit. Postea græci per uictoriam gloriose bello liberati cōmuni consilio caryatibus bellum indixerūt. Itaque oppido capto: uiris interfecit: ciuitate deleta matronas earum in seruitutem adduxerunt: nec sunt passi stolas: neque ornatus matronales deponere: ut non uno triumpho ducerentur: sed aetherno seruitutis exemplo graui contumelia præstæ poenas pendere uiderentur pro ciuitate. Ideo qui tunc architecti fuerunt: ædificiis publicis designauerunt earum imaginem oneri ferendo collocatas: ut etiam posteris nota poena peccati caryatidum memoriæ traderentur. Vitruuius in gēne se se ignorare profitetur cur ea statuæ in modum colūnarum ædificia fulciantes telamones appellantur: cum seruilus grammaticus honoratus perscribat affatim telamonem herculem uocitatū: & hercules cælum fulcire traditur humeris: in quem modum ædes eæ colūnæ sustentant.

Telamones.
Error utru
uili.

Cui uisus scribendū cui uisus tanquā hic ebrietatis male audiret: qui noua uerba fingeret. Oris occubat. lege horis accubant: apud quem inquit accubant oinophylaces uinariæ cellæ cellaritæ: ut sint paratiores ad eius perpetem & ingem uinolentiam. Diasyricon hoc est ut autumo & scopricon.

Hucusq; me hercule. in fidei sinceræ codicibus legitur eusceme id est formose: elegāter: molliter: & bono schemate hoc est elegantiusculo statu. εὐχίμων. οὖρος. aptus & formosus. potes & legere euschimone hercle: quæ uox honeste significat. Astitis. scribendum astitit. hic inquit palestrio ho-

Eusceme.

Comædice.

Cui uiui custodes semper totis oris occubant:
 Euge hucusq; me hercle astitis: & dulce & comædice
 Nunquā hodie quiescet prius q̄ id quod petit perfecit.
 Habet opinor: age si quid agis uigila: ne somno stude
 Nisi quidē hic agitari mauiis uirgis: uigila:
 Tibi ego dico: an heritatus ne sis. heus te adloqui palestrio
 Vigila inquā. expergis inquā lucet: hoc inquā. Pal. audio
 Per. Viden hostis tibi adesse: quære ergo obsidium: consule.
 Arripe opē auxiliūmq; ad hanc rē p̄pere: hoc nō placidē decet.
 Ante mœnia aliqua aliquos ante te circumducere exercitum.
 Cor in obsidiū perduellis nostris præsidium para.
 Interclude inimicis cōmeatum tibi muni uiam:
 Qua cibus comeatusq; ad te: & legiones tuas
 Tuto possit peruenire: hanc rem age: res subitaria est
 Reperi cōminiscere. cedo callidum consilium cito:
 Quæ hic est uisa: ut uisa non fiet: facta infecta ut sient.
 Magnū illic honorem incipis sed magna munitis mœnia
 Pal. Tu te unus si recipere hoc ad te dicis confidentia est.
 Nos inimicos configare posse. Per. dico & recipio
 Ad me. & ego imperatorē dicon id quod petis:
 Pal. At te iupiter bene amet. Per. at ip̄ti me quod cōmēt? Pal. tace:
 Dum in regionem astutiæ meæ: te induco: ut scias
 Iuxta mecum mea consilia. Per. salua sumes indidem.
 Pal. Herus meus elephanti corio circumtectus nō suo:
 Neq; habet plus sapientiæ q̄ lapis. Per. ego istuc scio.
 Pal. Nunc si rationē incipio: hanc institutam astutiam.
 Ut philocomasiū huic sororem geminā germanā alteram
 Dicam athenis aduenisse. & cū amatore aliquo suo.
 Tam similem q̄ lacte lacti est: apud te eos hic diuortier
 Dicam hospicio. Per. euge euge lepide laudo cōmentum

nefte & pulcherr /
 me nunc adstitt.

Comædicoe. mol
 liter: ornate: dulci /
 ter: & fabro opificio
 quo delinantur &
 describitur ipsæ co
 mœdiæ autor pōpe
 tus. Vigila an he
 ritatus ne sis. mon /
 tra hæc plautia chi
 meræ sunt: & ut
 utar adaglo pyrthi:
 romanī populi semī
 narium: quod sc̄tu
 nullo debilitari po
 test: ita uno subsca
 to mendo nouū in
 surgit acerbius & mo
 lestius. hic per dialo
 gismōn sc̄cū loquēs
 palestrio hæc p̄fert:
 quæ: ut patet: mēdo
 sa sunt: ego scribo.
 an euritatus ne sis:
 uerbū grecum trās
 fert ad romanā ifle
 xionem: ut superius
 uidimus. peto inquit
 an ne: id est nunq̄d
 sis euritatus hoc est
 iuenisti multipotēs
 consilium. superius
 iuētōr: εὐριτάτω
 nio: aoristus prim⁹
 passiu⁹ εὐριτάτω. scri
 bit utruu⁹ prater
 spem archimēdē iue
 nisse diligēs artificū
 um: hilar⁹ & uitulās
 decurrēs exclama /
 bat: eurica: eurica.
 hoc est repperi: rep
 peri. Expergis.
 an te inquit exper /

Euritatus.

Exemplū a
 chamedis.

gls hoc ē a somno recutis. Expergis certis cōmuniter dicitur: unde experrectus & expergitus. Ob
 sidium. obsidionem: sicuti luctio supplicium pro supplicatione. Exercitū. scribo exercitus. Cor
 In obsidium perduellis. cor animam & salutem perduellis hoc est hostis obside: circūualla: & nostris
 obsidium para: militatiter loquitur. Munitis mœnia. scribo munitis mœnia: opus inquit arduum
 est sed munitis id est munitre debes mœnia ad obsidionem & oppugnationē partim tolerandā partim
 amoliendam. Quod cōmentus consiliū quod excogitasti mecum participa. Elephāthi corio
 circumtectus. hoc est crassum habet ingentum quia plinius ait undecimo qui habent cutem tenerio /
 rem eos ingentū uegetius hēre. Scribit itidē aristotiles molliores earne ad litteras p̄ceptēdas accomo
 datiores esse. Hoc & egidius romanus exequitur in enarratione posteriorum aristotelis.

Obsidium.

Vix illic, sensus est, uix sceledrus unum uerbū dicit se criminari scilicet uelle aduersum militem probe facere dicā & eo adstante philocomasium coarguā. Vidisse dic. scribo prisca exēplatum autoritate fultus. Vidisse hic hoc est in domo tua. Id recipiendū est. scribe id recipiendū est. quid agimus. legitur alibi quid agemus? Concini. cani inueniri. Et sic istic est. corrige & si istic ē. Ad quē. hoc superfluit. Vineas. militaria oppugnacula. utneas Vegetius libro quarto rei militaris ita describit. Vineas dixerunt ueteres quas nunc militari barbaricoque usu catts uocant. de lit.

Vineas.

gnis leuioribus machina colligat lata pedibus octo: alta pedibus septem: longa pedibus sexdecim. Huius rectū munitio duplici tabularis: cratibusque contextis. Latera quoque uimine sapiunt: ne saxorum telorumque impetu penetrent. Extrinsecus autem: ne immisso concremet in cendio crudis: ac recentibus coriis: ac ceteronibus operit. Itaque cum plures factae fuerint: iungunt in ordinem: sub quibus subsidentes tuti ad subruenda murorum penetrēt sudamēta.

Plutei.

Pluteos ita describunt plutei a uerbo libro quarto. Plutei dicuntur: qui ad similitudinem casti discunt extantur e uimie: & elicis uel coriis protegunt: ternis: rotulis: quarū una in medio: duae in capitibus opponunt. In quacumque parte uolueris ad mouent more carpentis: quos obsidentes applicat muris. Eorūque munitioe preterit sagittis siue fundis: uel missilibus defensores omnes de propugnaculis ciuitatis exturbant: ut scaltis ascendendi facillor prestet occasio.

Vulpio.

Vulpio. uulpinaris astutiae sceledrum. Callidum hominem & perasturum lucis uulphonem dicitur. Hic proxime uicina. In prisca lectione commodior ordo. hic in proximo uicini. Volupest. uoluptatis est: & uoluptificium. Dicitur in eadem significatione quoque uolup est.

Contra conseruum tuum. Pal. uix illic cum criminat sit aduersum militem Meus conseruus eam uidisse dic cum alieno osculari: eam arguam Vidisse apud te cum suo amatore amplexantem: atque Osculantem. Per. immo ut optime Idem ego dicam si me exquiret miles. Pal. sed simillimas Dico esse & philocomasio. id recipiendum est ut sciat: Ne titubet: si quaeret ex ea miles. Per. nimis doctum dolui: Sed si ambas uidere in uno miles concilio uolet: Quid agimus? Pal. facile est: trecentae possunt causae concini Non domist: abiit ambulatum: dormit: ornatur: lauat. Prandet. potat: occupatast opere: non est non potest. Quantum uis prolationum: dum modo nunc prima uia Inducamus uera ut esse credat: quae mentibimur Per. Placet ut dicis. Pal. intro abi ergo. & sic istic est mulier eam iube Cito domum transire: atque hoc ei monstra praecipere. Ut teneat consilia nostra: quemadmodum exorsi sumus De gemina sorore. Per. docte tibi illam perdoctam dabo Num quid aliud? Pal. intro ut abeas. Per. abeo equidem igitur. Pal. Ego ibo domum ad quem hominem uestigando: operam hanc dissimulando Qui fuerit conseruus: qui hodie fuerit sectatus simiam. Nam ille non potuit quin sermoni suo aliquem familiarem Participauerit de amica: heri qui uidisset eam hic in proximo Osculantem cum alieno adulescentulo: noui morem ego Et tacere solus scio: si inuenio quid uidit: ad eum Vineas pluteosque agam: res paratast impugnandoque Capere certa res est: si ita non repperio: ibo odorans quasi Canis uenaticus usque donec persecutus uolpem ero uestigiis. Sed fores concrepuerunt nostrae. ego uoce moderabo me. Nam illic est philocomasio custos meus conseruus: atque it foras

Sceledrus. Palestrio. Serui duo.

Sce. Ibi quidem ego hodie ambulauit dormiens in tegulis. certo n Edepol scio me uidisse: hic proxime uicinae philocomasium Herilem amicam sibi alium quaerere. Pal. hic illam uidit Osculantem quantum hunc audiui loquentem. Sce. quis hic est? Pal. Tuus conseruus: quid agis sceledre? Sce. te palestrio uolupest

Vo

Desulturam. Iudit in eo quod dixerat sceledrus: in cruciatum insiliamus. Desultura ab equis de
 sultoris uocatur: quando quis ex equo selso transilit in recentē. Te istuc æquū. hoc ad te potius
 uentat ut scilicet di te pdant. Accepisti. scribendū occepisti. Percunētariet. ingre potius medi
 cum qui tibi indicet nunqd re uera lippus sis: medicos ocularios Luctanus famosata ī lexiphane oph
 thalmosophos appellitat. Dedolas tabulā tuis cruribus. sensus est. malū tibi fabricaris. hęc enī fa
 ba ī caput tuū cadetur: & in tua crura recidet. Lucil apulei simile prouerbū. Vin asciam cruribus me

Desultura.

Asciam cruri
bus meis im
pellam.

- Cōuenisse. Pal. qd iā aut qd negocii fac sciam. Sce. metuo.
 Pal. Quid metuis? Sce. ne hercle hodie quātū hic familiarū est
 Maximū in malum cruciatumq; insiliamus. Pal. tu salī solus
 Nam ego istam insulturam: & desulturam nihil hic moror.
 Sce. Nescis tu fortasse apud nos facinus qd natū est nouū?
 Pal. Quod id est facin? Sce. impudicū. Pal. tu te scis soli te tibi?
 Mihi ne dixis: scire nolo. Sce. non enim faciam quin scias.
 Simiā hodie sū sectatus nostrā in horū regulis. Pal. edepol
 Sceledre homo sectat? nihili nequā bestia. Sce. di te pdant.
 Pal. Te istuc æquū quomodo accepisti eloqui. Sce. forte fortuna
 Per impluuiū huc despexi proximū: atq; ego illic aspicio
 Osculantem philocomasiū cū altero nescio quo adulescēte.
 Pal. Quod ego sceledre scelus ex te audio? Sce. profecto uidi.
 Pal. Tuten? Sce. egomet duobus his oculis meis.
 Pal. Abi nō uerisimile dicis: neq; uidisti. Sce. nunc tibi lippus
 Videor. Pal. medicū istuc tibi melius perconctariet.
 Verū enim si te di ament: temere hęc dedolas tabulā tuis
 Nūc cruribus. capitiq; fraudē capitalē hinc creas iā tibi: iā
 Ut pereas: paratū ē dupliciter. nisi supprimas tuū stultiloquiū
 Sce. Qui uero dupliciter. Pal. id dicā tibi. primū dum si falsum
 Insimulas philocomasiū hoc perieris: itez si id uerum est
 Tu ei custos aditus perieris. Sce. qd ad me? Pal. at nescio.
 Sce. Hęc me uidisse ego certo scio. Pal. pergin infœlix
 Sce. Quid tibi uix dicā: nisi qd uideri. qn ēt nūc itus hic ī pxumo ē
 Pal. Eho an nō domi ē. Sce. uise. abi intro tute: nā ego mihi
 Nihil credi postulo. Pal. certū est facere. Sce. hic te opperiar:
 Eadē insidias dabo: quā uxor ad stabulū iuuenis recipiat
 Se pabulo: qd ego nūc faciā: custodē me illi miles tradidit:
 Nūc si indicatiū facio: interii: si taceo: tamen si hoc palā fuerit.
 Quid peius muliere atq; audacius: dū ego in regulis sum
 Illæc sumpto hospitiō edit foras: edepol facinus fecit audax:
 Hoccine simile sciat: credo alius tollat edis totas si tollat
 At quē hic? crucē. hercle qcqd ē mussitabo: poti⁹ q̄ itereā male
 Non ego possum quæ ipsa sese uendicat curariet.
 Pal. Sceledre sceledre. Sce. qs hō itermiat? Pal. ē alter audacior

Is impellā. hoc ē mi
hi ipsi dementer ma
lum & noxtiam ma
chiner. Nec absim
le illud tibullit. mes
ses uris acerba tuas.

Capitalem. per
emptoriam. Prt
mū dum. parelcon
est dum. Eadem
insidias. palestrio lo
quitur in hunc sen
sum. dabo huic sce
ledro insidias dum
ex pabulo hoc est
ex cōuenientia athe
nienis amasii in sta
bulum idest in pro
prium domiciliū
reueniat. sed scribē
dum erit. et insidias
dabo. Quid ego
nunc faciā: uerba
sceledri dubitantis
quid agere debeat:
nunquid philoco
masiū accusare:
uel subtere. Sū
pto hospitiō. uere
conde. post costum
cū hospite. Edit.
scribendum exit.

Hoc cne simi
le. lego. hoc cne si
miles. Credo ali
us. uacat alius.

Tollat edis.
euertat clamore: re
supinet: inquietet.

Si tollat. hoc
aduentitium est &
adulterinum: nisi le
gis sic tollet hic cru
cem. Mussitabo
bo. subterebo: de
mussitabo: conquo
quam. Vendit
cat. lecto uetus ha
ber uenditat: hoc ē
pudicitiam nundi
natur. Interim Interminat.
nat. ualde minatur.

Superius. Interminatus est nos futuros ulmeos.

Vitiosa nuce. nactus: nucamento: quassa nuce. Et tam uili. scribo. te tam uili. Mirū est inqt te

Loliū oculis nocet.
Lusciosus.
Lusciosus.
Lusciosus.
Nusciosus.

cacū esse: qui ista non uideris. Inter genera tritici cōnumeratur & loliū: quod oculis maxime nocet: in quam sententiā ouidius & careāt loliis oculis uitiantibus agri. Lusciosus. dicimus indistincta tim lusciosum: lusciosum: & luscitium. Quidam amplius nusciosum tanquā noctuabundū uocat. Fulgentius. Lusciosus dici uoluerit interdū parum uidentes: quos grāci myopes uocant: unde & plautus in militis comœdia ait. mirum lolio uicitare te tam uili tritico: quia lusciosus es. Dicunt enim quod loliū come

Myopes.

dentib9 oculi obscuro rentur. Idē in secundo mythologico. Glaucus enim grāce lusciosus dicitur. luscio pompeius quit uitū oculorū: quod clari9 uesperū die cernit. Myo

Restituta series gellian codicis.

pes hos grāci uocant. Implicatus est & præposterus gellii codex cum mēdo signi libro decimo quarto i hac uerba De Myope πειρωδο uis est de edē tulo quoq: qui lusciosus latine appellatur distensum est. Tu ita se. tem gellianā ordina. De Myope: qui lusciosus latine appellatur: & πειρωδο uis est de edentulo quoq: distensum est: De qbus hac Aristotiles in pblematis encyclicis. Quamobrē qui cognomen lucini habuerunt: litteras mutas scribere con-

Cur lucini miras litteras scribāt.

scuerunt: utrum quia proxime posita magna esse uidentur. Illi autem oculis proxime admotis scribunt an quia contractis palpebris scribant. sit enim per imbecillitatem: ut si laxatis diductisq; oculis scribant: aspectus distractus passusq; hebescat. si aductis & conuientibus uniuersum depromptum acutius uideat: quod tamen angulum informat exiguum efficit necessario ut exiguae litterae scribantur. Marcellus. Lusciosi qui ad lucernam non uident: & myopes minus uidentes uocantur a grācis. Varro discipulorum libro octauo. Vespere non uidere quos appellant lusciosos. Varro in andibatis ædepol idē cæcus non lusciosus est. Pompeius nusciosum legit his. Nusciosum ætelus philolo / gus ait appellari solitum: qui propter oculorum uitium parum uideret. At Popilius Aurelius nusciosiones etiam cæcitudines nocturnas. ætius stilo: qui plus uidere uesperū q̄ meridiē: nec cognosceret ubi quod usq; ad oculos admouisset. Plinius libro duodetrigesimo. Sanguine hirci sanari lusciosos putant: nyctilopas appellant grāci. lusciosum autē gellio alii redhiberi omnino oportere: alii contra: nisi id uitium morbo contractum esset. Manus inquinata: per interrogationem legendum hoc ordine. non sunt manus mihi inquinatae: ut te tangendo luderem: si enim te tangerem merum lutum tangerem: quod luteus es & stercoreus. Lutare quoq; uerbum est apud martialem & calphurnium pro eo quod est luto inquinare. Quia luto eam. eam pro frem. per lutum inquit frem si te tangerem. Istuc sceledre. istud uæ promitto fore tibi: si nugari tendis. Subrepsit. subtrpuerit. Hic ego. scribo hinc. Pugnaculis. pugnacula noue Plautus appellat loca: unde propugnamus ipsa mœnia: quae a neotericis propugnacula uocantur. propugnare uerbum est: quod enotat ex mœniibus ciuitatem defendere.

Nusciosiones.

Nyctilopes.

Lutare.

Pugnacula

Qui magis inimicicias q̄ tu acquirat. Sce. quid est? Pal. Iube nūc tibi oculos effodiri: qbus id quod nusq̄ ē uides. Sce. Quid nusq; Pal. nō ego nūc emam uitā tuam uitiosa nuce. Sce. Quid negocii est? Pal. quid negocii sit rogas? Se: cur non rogē? Pal. Non ne tibi istā prætruncari linguam largiloquam iubes? Sce. Quamobrem iubeam. Pal. philocomasium eccam domi: quam in proximo Vidisse te aiebas osculantē: atq; amplectantē cum altero. Sce. Mirus est lolio uicitare & tam uili tritico. Pal. quid iam? Sce. Quia lusciosus. Pal. uerbero. edepol tu eqdē cæc9 nō lusciosus Nā illā quidē uidi domi. Sce. quid domi? Pal. domi hercle uero. Sce. Abi ludis me palestrio. Pal. tam mihi sunt manus inquinatae. Sce. Quid dū? Pal. qa luto eā. Sce. uæ capiti tuo. Pal. istuc sceledre Promitto fore nisi oculos: orationēq; aliā cōmittas tibi. Sed fores concrepuerunt nostrae. Sce. at ego illas obseruo fores. Nam nihil est: qua hinc huc transire ea possit: nisi recto hostio. Pal. Quin domi eccam. Sce. nescio utiq;. Pal. sceledre sceledre suscita te. Sce. Mihi ego uideo: mihi ego sapio: ego credo plurimum. Me homo nemo deterreat: quin ea sit in his ædibus. Hic obsistam: ne imprudenti hic ea se subrepsit mihi. Pal. Meus illic homo ē: deturbabo iam hic ego illum de pugnaculis.

Viam iam factā. scribe. utn iam factā? Stultū dum. dum parelcon est Solarīū. hic plaut⁹
 solarīū tabulatū uocitat: ex quo in ædes uicini quippiā prospicere possit. solarīū in alia significantia
 latini uocāt horologiū scitoteron: quod soli appositū & ostensū horas indicat. Iuris peritis solarium
 appellatur pensio: quæ pro solo datur. De solarario tabulato macrobius libro secundo saturnaliū. qd
 ergo ut me populus romanus dicat bene cultū in solarario ambulaturus sum: His concinūt: quæ in in
 tegris pompeii codicibus scripta sunt. Solla appellantur sedilia: in quibus non plures singulis possunt

Solarīū.

Vim iam faciam: ut stultum dum fateare. Sce. age face
 Pal. Neq; te qcq; sape corde: neq; oculis uti. Sce. scio neq; solarīū
 Neq; ortū: nisi per impluuiū scio. Pal. qd nūc si ea domi est.
 Si facio ut eā hic exire uideas domo dignus es uerberib⁹ multis
 Sce. Dign⁹. Pal. sua istas fores ne tibi eadē subterducat istic atq; huc
 Transeat. Sce. cōsiliū ē ita facere. Pa. pedes ego iā illā huc tibi
 Sistā in uia. Sce. agedū ergo face uolo scire utrū ego id qd mihi
 Vidī uiderim: an illic faciat: quod facturū dicit: ut ea sit domi.
 Nā ego quidē meos oculos habeo: nec rogo utendos foris:
 Sed hic illi subparasitatus semper: hic ei proximus
 Primus ad cibū uocatur primo pulmentum datur.
 Nam illic noster est fortasse circiter triēnium.
 Neq; cuiq; q̄ illi nostra melius famulo familia.
 Sed ego quid ago. at me agere oportet hoc obseruare hostiū.
 Hic obsistam: hac quidē pol certo uerba mihi nunq; dabunt.
 Palestrio. Philocomasium. Sceledrus

Pal. Ræcepta facito ut memieris. Phi. tolle monef mirū ē
 Pal. p At metuo ut satis sis subdola. Phi. ne doceto: memini
 Malas ut sit matæ mihi sola ego supsū: Pal. age. nūc iā
 Insiste in dolos: ego abs te procul recedam: o quid astas
 Sceledre. Sce. hāc rem gero habeo auris loquere quid uis.
 Pal. Credo ego istoc exēplo tibi esse eundū esse actutū extra portā

cile est. Alii enim apud ædem quiriti primū statutum dicunt. Alii in capitolio: nonnulli ad ædem
 dianæ in auentino. Illud satis constat nullum in foro prius fuisse: q̄ id quod Marcus ualerius in sicilia
 aduectum ad rostra in columna posuit: quod cum a Cimate sicilia descriptum ad horas romæ non
 conueniret: Lucius Philippus censor aliud iuxta constituit. Deinde aliquanto post Publius Cornelius
 nasica censor ex aqua fecit horarium: quod & ipsum ex consuetudine noscendi a sole horas. horariū.
 cooptum uocari. Horarium nomen non minus annos. ccc. romæ ignoratum esse credibile est. De so
 lario hæc apposite & facete Plautus in Boetia. Ut illum di perdant: Primus qui horas reperit: quiq;
 adeo primus statuit hic solarium: qui mihi cōminuit misero articulatū diem. Nam me puero uetus
 erat solarium multo omnīū istorum optimū & uerissimū: ubi ubi iste monebat esse: nisi cum nihil
 erat: nunc etiam quod est non estur: nisi cum soli lubet. Itaq; iam oppletust opidum solaris Maior
 pars populi aridi reptant fame. Solarium tabulatum superius latini uocant: quemadmodum hodie
 bononenses. Palladius libro sexto. nunc circa extremum mensē pauimenta in solaris sunt: reor
 solaria uocata quoniam uergebant ad solem: & insolabantur. hodie Cretæi discumbunt in hutusmo
 di solaris. Subterducat istic. scribe subterducat istinc. ex hoc loco subterfugiat. Pedes ego iā
 ego inquit custodū pedes & cacula: si ad te antesignanū cōparer: illam tibi in uiam sistam philoco
 massi scilicet sororē. Subparasitatus. iste palestrio instar parasi semilli subseruiuit: & sublandi
 tus est. Cuiquā q̄ illi. nullus illo melius in nostra familia tractatur. Mirum est. ni præcepta
 sciam. Mihi sola ego super sum. superabundo malitiæ mea: nedum mihi defuerim in dolis: sed
 super sum & superuo. Esse actutum. superfluit esse.

sedere: ideoq; solia
 sternere dicuntur: q
 sellisterniū habent
 & solaria uocantur
 babylonica: q̄b⁹ ea
 dem sternitur: quæ
 ut ait Verris omnia
 ducta sunt: solioq;
 causa uendi gratia
 instituti: quo singuli
 descendūt. Sed sola
 a sedendo potius di
 citur q̄ a solo. Pau
 lus. Digestis de locis
 & itinib⁹ publicis
 Qui operib⁹ publi
 cis procurat debe
 bit id deponere: aut
 si nō obster solarīū
 ei imponere. Vecti
 gal enī sic appella
 tur solarīū ex eo qd
 pro solo pendatur.
 De solarario horolo
 gis Censorinus in li
 bello de die natali.
 In horas duodecim
 diuisum esse diē no
 ctemq; in totidem
 uulgo notum est.
 sed hoc credo roma
 post reperta solaria
 obseruatum: quorū
 antiquissimū quod
 fuerit inuentu diffi

Horariū uñ.

Passū ūde & dispessum.

Patibulū.

Cur christus Deus nŕ crucē gestitauerit.

Minactæ.

Clatrata fenestra.

Clatris & Clatratæ.

Vacerræ.

Clatrare. Anfula quæ apud Apuleium.

Dispessis. apertis. hoc priscianus exegitur: & gellius ita libro decimo quarto noctū atticari. Ab eo quod est pando passū ueteres dixerūt non passū: & cū præpositione expassū non expansū: Cecilius in synaristondis. Heri uero prospexisse eum se ex regulis. Hæc nunciaſſe: & siameū expassū domi. Capillo quoq; esse mulier passo dicitur quasi porrecto & expanso. & passis manibus & uelis passis dicitur: quod significat diductis atq; dissentis. Itaq; plautus in milite glorioso: a: littera in: e: mutata per cōpositi uocabuli morē dispessis dicit pro eo quod est dispassis. Vergilius. Crinibus illades passis pe

plūq; ferebāt. Patibulū. crucē: ex auctoritate plutarchi i problematis serui q in no: a deprehensi erant crucem collo gestitabāt urbē circūeuntes: ut ab omnibus cognoscerentur: unde uocati sūt furciferi: quod iudæi romanæ cōsuetudinis memores iussere

Christū Sothera nostrū suā sibi crucem gestare. Carebis illis oculis scilicet. Minacis. minis: qua uoce pmissue hoste oēs utimur. Fodiri. fodi: sicuti moriri pro mori.

Clatrata. cæcellata: ferrea: cæcellis ferreis cancellatim plagosa istar maculosa retis. Clatros appellāus ligna trāuersaria: dicimus & Clatratæ. Propertius libro elegiacō q̄rto. Et canis in nŕos nŕis experrecta dolores

Cum fallenda meo pollice clatratæ forent. Mendum est in eo dice seruiāo: ubi ita ante nos legebatur plena per insertas fundebat luna phenestras: subdit Seruius: Insertas aut cælatas aut non serratas. Tu scribe ex antiquis exemplaribus: aut non clatratas. Cato in libro de re rustica. Bubilia bona: bonas præseps: falsicas: clatratas. Clatros inter se oportet pede distare. Columella libro octauo. ea sepra distinguuntur uelut Clatris intercurrētibus calamis: ita ut ab utroq; opere singulos aditus habeant. Idem libro decimo. Vbi uero neutrum patrisfamilie conducit: ratio postulat uacerris includi. Sic enim appellatur genus clatorum. Idq; fabricatur ex robore querece uel suberece. Satis est autem uacerras inter pedes octonos desigere: serisq; transuersis ita clatrare: ne spatiorum laxitas: quæ foraminibus interuenit: pecudi præbeat fugam. Sed hoc subdam præter significatum columellæ uacerrā palum nuncupari: ad quod equi religantur. hanc ipsam uacerram Luctus Apuleius libro quarto metamorphoseon anfulā ita dicitat. At illi canibus iam a gre cohibitis arreptū me lo

ro quāualido ad anfulam quandam destinatum: rursus cedendo confecissent.

Dispessis manibus patibulū cū habebis. Sce. quā nā ob rē
Pal. Respice dū ad leuā: q̄ illæc ē mulier. Sce. proh di imortales
Heri cōcubina ē hæc quidē. Pal. mihi quoq; pol. ita uidet
Age nūc iā quādo lubet. Sce. qd agā? Pal. peri perpropere:
Phi. Vbi iste bonus seruus: qui me maxime innocentem
Falso inſimulauit. hem tibi. Pal. hic dixit. Phi. tibi
Quē dixisti tu te me uidisse in pximo hic sceleste osculatē?
Pal. Atq; cū alieno adolescentulo dixit. Sce. dixi hercle uero.
Phi. Tun me uidisti. Sce. atq; his quidē oculis. Phi. carebis credo.
Qui plus uidet q̄ quod uidet. Sce. numq; hercle deterebor.
Quin uiderim id qd uiderim. Phi. ego stulta moror multū
Quæ cū hoc infano fabulē: quē pol ego capitis perdam.
Sce. Noli minitari: scio crucē futuram mihi sepulchrū: ibi mei
Maiores sunt siti. pater. atus. proauus. abauus.
Non mihi postunt minaciis tuis hifce oculi fodiri.
Sed paucis uerbis te uolo palestrio: obsecro unde exit hæc?
Pal. Vnde nisi domo. Sce. domo. Pal. me uidente uideo.
Sce. Mirū est facinus quomodo hæc hic transire potuerit.
Nam certo neq; solarium apud nos: neq; ortus ullus neq;
Fenestra nisi clatrata: nā certo ego te intus uidi. Pal. pergin
Sceleste intendere: & hanc arguere. Phi. ecastor ergo mihi
Haud falsum euenit somniū: quod noctu hac somniaui.
Pal. Quid somniauisti? Phi. ego eloquar: sed amabo aduortito
Animū. hac nocte in somnis mea soror gemina & germana
Visa uenisse athenis in ephesum cū suo amatore quodam.
Hi ambo hospitio huc in pximū mihi diuorti sunt uisi.
Sce. Palestriōni somniū narra. Pal. perge porro. Phil. ego læta
Visa: quia soror uenisset. propter eandē suspicionē maximā
Sum uisa sustinere: nā arguere inſomnis me familiaris meus

- Mihi uisus est me cū alieno adoleſcētulo: quasi nūc est
 Osculatā esse cū illa osculata mea soror gemina esset suum
 Amicum: ita me insimulatā perperam esse somniaui.
- Pal. Satin eadē uigilanti expetunt: quæ in omnis uisa memoras.
 Heus hercle præſenti iam omnia abi intro: & cōprecare
 Narrandū ego istuc militi censebo. Phi. facere certū: neq;
 Me qdē patiar perdi falso ipune insimulatā. Sce. timeo qd
 Rerū gesserim ita dorsum totū prurit. Pal. scin te perisse nūc
 Quid ē domi certo? Sce. certa res ē nūc nostrū obseruar hostiū
 Vbi esset. Pal. at scelere quæſo ut ad id exēplum somnium
 Quasi simile somniauit. atq; ut tu suspicatus es eam uidisse
 Osculatē. Sce. me eā n̄ uidisse arbitraris? Pal. nā tu hercle opior
 Obsecro respice si ad hæc hæc res puenit: peristi pulchre
 Sce. Nunc demū experior prius ob oculos caliginē obtigisse.
 Pal. Dudū edepol planū hoc quidē: quæ huc usq; fuerit intus
 Sce. Nihil habeo certi: quid loquar. nō uideam. & si uidi
 Pal. Ne te edepol stultitia tua pene perdidit: dum te fidem
 Facere hero uoluisti. absumptus es pene: sed fores
 Vicini proximi concrepuerunt: conticescam.
- Philocomasium. Palestrio. Sceledrus.
- Phi. Nde ignē i arā: ut ephesiæ dianæ latas laudes grateſq; agā
 i Eique ut arabico fumificē odore: amœna quæ me i locis
 Nepruniis tēplisq; turbulentis seruauit sæuis fluctibus
 Vbi sum afflictata multum. Sce. palestrio o palestrio
 Pal. Osceledre quid uis? Sce. hæc mulier quæ hinc exit modo
 Est ne herilis concubina philocomasium
 An nō est ista. Pal. hercle opinor: ea uidetur. sed facinus
 Mirū est: quomodo hæc hinc nūc trāsire potuerit: si qdē ea ē.
 Sce. An dubiū tibi ē: eam esse hæc. Pa. ea uidetur: sed facinus
 Mirū est quomodo hæc hinc trāsire potuerit si quidē ea est.
 Sce. An dubium tibi est eam hanc. Pa. ea uidetur: at eamus
 Appellemus heus quid istuc: & philocomasiū: qd tibi istuc
 In hisce ædib; debet: qd negocii ē: qd nūc taces tecū loquor.
 Pal. Immo edepol tute tecum: nam hæc nihil respondet.
 Sce. Te alloquar uitii probriq; plena: quæ circū uicinos uages.
 Phi. Qui cū tu fabularis. Sce. qui cū nisi tecū? Ph. qui tu hō es
 Aut mecū quid est negocii? Sce. men rogas: hem qui sim?
 Phi. Quin ego hoc rogē quæ nesciā. Pal. qs ego sum igitur si tu
 Hūc ignoras? Phi. mihi odiosus qsq; es: & tu & hic. Sce. nō nos
 Nouisti. Phi. neutrū. Sce. metuo maxime. Pal. quid metuis?
 Sce. Enim ne nosmet pdiderimus uspiam: nā neq; te neq; me
 Nouisse ait. Pal. perſcrutari hic uolo sceledre nos: nostri
 An alieni sumus ne dum quispiam nos uicinoꝝ imprudentis

Palestriont. mi
 hi q nō credo. Cō
 precare. prodigialē
 iouē: & deos somni
 præſides & bonum
 euentū: ut oīa tibi
 eueniant ex uoto.

Dorsū prurit.
 artolans scilicet uir
 gindemiam. Ca
 liginem caligines
 multirugæ oculos i
 festat: & caligatiōes
 & scotodina: de q
 bus ex sententia me
 dicorū alibi dixim⁹

Ne te adepol.
 nā hic ut sepulcra
 apud plantū signifi
 cat certe. Absū
 ptus. consumptus:
 perditus. Inde
 ignē. impone ignē.
 ephesiæ. fabula enī
 ut superius diximus
 sit ephesi. Amœ
 na. quæ diana culta
 ephesi magnificen
 ter me penit⁹ amœ
 nauit. Tēplisq;
 turbulentis. In pri
 scis exēplaribus scri
 ptura congruenti
 or. Illic enim legit.
 tempeſtatibus tur
 bulentis: sunt qui le
 gant exemplis pro
 pœnis. Heus qd
 istuc & philoco ma
 sium. sceledr⁹ loquit
 tur & ita legendum
 Heus qd istuc Ophi
 locomasium. Te
 alloquar. legēdum
 te alloquor. VI
 ptam. i aliquo loco.

Nostrī an alie
 ni sumus. alibi scri
 ptum est simus: hoc
 sensu. uolo perſeru
 tari nunquid in po
 testatem uenerimus
 alienam cereris scifi
 cet an nostri: hoc ē
 nunquid mentis no
 stræ simus an bac
 chicæ.

Caligines

Intempria.

Intemperia. turbulencia. dementia. Perpera. Inordinate. Incofosite. falfae. Perplexo. du-
bio: coplicato: p dntinos anfractus. est enim philocomafiu nomen perplexum nimis & implicitum:
quod amantē munditiei refultat: aptū meretrici mundulae & conueniens. Manifestaria. res est lu-
cida philocomafii sororem esse: potes & interpretari si illam abstrahis utolentiā manifestariā facies:
ut pote pube praefente foemina per uim trahas alienam. Manum male tibi. lego ex ueteri lectio-
ne. Crepabunt manu mala tibi. maxilla inquit de palmarionibus manu tibi crepabunt. Detines
philocomafiu scilicet /

Altrinfecus.

Altrinfecus. quifq; nostrum
ex altero latere tra-
hentes. Altrinfecus
fidonius usurpat li-
bro octauo epistola-
rum p uticifim. qd
agunt mel obrogas
quid ue feuerici tui:
quibus de te tibi al-
trinsecus uindican-
do nascitur ipfecta
contetio. In plauti-
na fignificatione lu-
cius utitur libro pri-
mo de afino aureo
ita prodens. & cum
dicto refli qua erat
intextus aggredior
expedire: ac tiglio
quod fenestrae subdi-
tum altrinfecus pro-
miebat: inlecta atq;
obdita parte funicu-
li: & altera firmiter i-
nodum coacta: afce-
fo grabatulo: ad exti-
tium fublimatus: &
miffo capite laqueu
induo. Iulius capito
linus de geflis Gor-
dianoru. Mediu ue-
ro lithoftratū breui-
bus colūnis altrinfe-
cus pofitis. Ne-
gociolum. In nego-
cio utrgario occu-
patum. Qui feto
quomodo fcire pof-
fum? Ingratis. ad
uerbialiter: & anio
tuo renuete. In cur-
culioe filiter. tū ē eū
dū igratis. Volu-
tati. rapri: celeriter:
a uolando fortastis.

Volutatim.

Volutabūdo

Aliquis immutauerit. Sce. certe equidem noster sum.
Pal. Et pol ego: quæris tu mulier malū: tibi dico he? philocomafiu?
Phi. Quæ te intemperia tenent: qui me perperam perplexo
Nomine appelles? Pal. eo qui igit uocare philocomafiu dicere
Nomen si iniuria est falsum nomen possidere philocomafiu
Postulas. at istuc non decet. & meo hero facis iniuriam.
Phi. Ego ne. Pal. tu. Phi. quæ heri athenis ephesum adueni
Vesperum cum meo amatore adolescente atheniensi
Pal. Dic mihi quid hic tibi in epheso est negocii? Phi. geminā
Germanam meam hic sorore esse inaudiui. eam ueni quæsitum
Pal. Mala es. Phi. immo ecastor stulta multū: quæ uobiscum
Fabulem: abeo. Sce. abire non sinam te. Pal. mitte sceledre
Manifestaria res est. Sce. non omitto. Ph. at iam crepabunt
Manus male tibi: nisi me omittis. Sce. quid malū adstas.
Quin detines altrinfecus? Pal. nihil moror negociolum
Mihieffe tergum: qui scio an ista non sit philocomafium.
Atq; alia eius similis sit. Ph. mittis me. an non mittis?
Sce. Immo ui atq; inuitam: ingratum: uolutatim te rapiam domū.
Hostium hoc mihi est domiciliū: athenis domus est ac her?
Ph. Ego istam domū neq; moror: neq; uos qui homines sitis
Noui: neq; scio. Sce. lege agito te nusquam mittam.
Nisi das firmatam fidem: te huc si misero intro ituram:
Ph. Vi me cogis: qsq; es: do fidē si omittis istoc me itro iturā quo iu
Sce. Ecce omitto. Ph. at ego abeo missa. Sce. muliebri fecisti fid. (bes
Pal. Sceledre manibus amisisti prædam. Sce. tam ea ē nostra: q̄ potis
Herilis cōcubia. uin tu facef hoc strēue. Pa. qd faciā. Sce. affer mi
Macharā huc int?. Pal. qd facies ea? Sce. introrumpā (hi
Recta in ædis quēq; hic intus uidero cū philocomafio osculante
Eum ego obtruncabo extemplo. Pal. uifa ne ea est? Sce. immo
Edepol plane ea est. Pal. sed quomodo diffimulabat? Sce. abi
Macharam huc effer. Pal. iam faxo hic erit: neq; eques neq;
Pedes profectus quisq; tanta audacia: qui æque faciat confideter
Quanquæ mulieris faciunt. ut utrobiq; rationem doctē diunt.

pōt & a uoluo deflecti uolutati. Dē q̄ uolutati trahi: qn̄ renitēs p terrā uoluo tradit: & istar cylindri
māib; ipingētū cōuoluit. Aduerbiū deflectif a uerbo uoluto: qd̄ significat uoluo. Lucili9. qd tu istuc
curas ego obliniar atq; uoluter. Ab hoc uerbo sit uolutabūdo p uolutas. Marcus tullio de re publica
lib. ii. Cupido at & expetētī & libidioso & uolutabūdo i uoluptatib;. Muliebri fide. q̄ scilicet nulla ē:
ex adagio sn̄iaq; grācāca. Inter mulieres n̄ temere fidē cernes. q̄ potis. q̄ alta res possibil' ē. q̄ q̄
mulieris. lego. quā q̄ mulieres. nihil tā fidēter facit q̄ sūt illa: q̄ faciūt mulieres. Doctē diūt. scribēdū

docte dicitur. Ut sublinis. hac palestrio ad spectatores. Custodi cauto. sceledro: q se cauti exi
 stimat. Comeatus ē. qd comeatus factus ē a philocomasio trans parietē: qd illa tr ansiliuit in do
 mesticum & propriū domicilium. Aedepol ne. scribe aedepol nā pro: certe. In malam rem. In
 malum dānum tuum. Turbæ. turbationes. Hic me accersito. scribendum hinc me accersito.
 Fuat. fuerit. Quātum hunc audiui. si bene hunc audiui. Latrocinari. scribo latrocinari:
 quoniā inquit latrocinariis credis me tui similit̃ & conuictiosum: qui domi quæstū meretricium faciam:

Exemplū la
trons.

Nam ut sublinis os custodi cauto conseruo meo nimis beat
 Q d comeat ē trās parietē. Sce. he palestrio machæra nihil op
 Pal. Quid iā: aut quid opus est? Sce. domi eccā herilē cōcubinā.
 Pal. Quid domi. Sce. i lecto cubat. Pal. edepol ne tū tibi malā rē
 Reperisti ut prædicas. Sce. qui iā. Pal. quia hanc attingere
 Ausus mulierē hici pxumo. Sce. magis hercle metuo. sed nūq
 Quisquam faciet: quin soror ista sit germana huius.
 Pal. Eam pol tu osculantem hic uideras: & quidem palam est
 Eam esse ut dicis. Sce. quid propius fuit: q̃ ut perirem
 Si locut̃ fuissē hero. Pal. ergo si sapis mussitabis: plus oportet
 Scire seruū q̃ loqui: ego abeo: ne quid tecum consilii
 Cōmisceam atq; apud hunc uicinū tuæ mihi turbæ nō placēt
 Herus si ueniet: si me quærit hic ero: hic me accersito.

& creditis oia uobis
 similiter licere. La /
 trones enim credūt
 sibi ip̃s omnia cōue
 nite: qd ex epigram
 mate graeci poetæ
 lepidissimo patet: ut
 lectores leuem inter
 pretamenta lecturā
 do fortasse lassescen
 tes id subiunxi.
 ανδρωφονω σα /
 θρον παρα τειχι
 ον υπνωοντι
 νυκτος επιστασ
 ναι φασ σαρατιν
 ονσρ.
 και χρησασθησαι
 κατακλημενοσ ου
 τος ανιστω
 και κοιμω δε
 τα βας ωταλασ
 αλλαχοθι.
 οσδε διυπνισθεισ
 μετεβη. τοδε σα
 θρον εκεινωσ
 τειχιον εφ σα
 φησ ευθουσ εκεντο
 χαλαι.
 σωτρα δε εωθεν εε
 θυε θεοισ χαριων
 οκακουργος
 ηδ εσθαι νομι
 σασ τον θεον ανδ
 ρωφονοισ.
 αλλα οσαρατισ
 εχρησε παλιν δια
 νυκτος επιστασ
 κηδεσθαι με
 δοκεισ αθλιστων
 αδικων.
 ειδη οε μεθηκα θα
 νην θανατον μεν
 αλυτον
 νην εφυγεσ.
 σταυρω δεισθι φησ
 λαττορευσι.
 Homicida inquit &
 uisurū obessor stras
 uerat se apud ma /

Sceledrus. Periplectomen senex.

Sce: f Ati abiit ille: neq; herile negociū pl̃ curat: q̃ si ñ fuit ut ē fuit
 Certo qd ē illa hic nra intus est in ædib̃: nā ego excubāre
 Eam domo offendi: certumst nūc obseruationi operā dare.
 Peri. Non hercle hisce hoies: me marē sed foeminā uicini rent̃ esse
 Serui militis. ita me ludificant: mea ne hic in uia hospita:
 Quæ heri huc athēis cū hospite aduēit meo tracta & ludificata.
 Ingenua & libera. Sce. perii hercle: hic ad me recta abiit uia.
 Metuo illæc mihi res: ne malo magno fuat. quantum hunc au
 diui: facere uerborum senem

Accedam ad hoiem. Peri. tun sceledre huc scelerū caput
 Meam ludificasti hospitam ante ædis modo.

Sce: Vicine ausculta quæso. Per. ego auscultem tibi
 Sce. Expurgare uolo me. Per. tu ne te expurges mihi
 Qui facinus tantum tanq; indignum feceris?
 An qa latrocinari arbitramini: qd uis licet facef uobis uerbero:

Sce. Licet ne? Per. at ita di deaq; me oēs amēt. nili mihi suppliciū
 Virgarū de te datur lōgum diutinumq; a mane ad uesper:
 Quod meas cōfregisti i brices & tegulas ibi dū cōdignā te
 Sectaris simiā: quodq; inde inspectauisti meum apud
 Me hospitem amplexum amicā cum osculabatur suam.

certam fragilem: hunc serapis insomnis admonuit surgeret: & hinc se q̃ procul transferret: quod
 cum latro fecisset subitario lapsu ruente pariete incolumis euasit. superbiebat demum credens sur /
 tis oblectari serapim: cui deus. non furtis inquit delector: sed propterea te seruauit ut te cruci: cruciabi
 licet morti reseruarem.

Simileum. sup
 plicium simileum
 uocatur cū furcifer
 feru9 præ pressura
 eructis uix incadere
 possit: urgetur & si
 multis prorsus inui-
 tus agitur. Po-
 stulare. conuerſi de-
 te tanquā & dubitet
 nunquā illa philoco-
 masium fuit. Cur-
 riculo. aduerbially
 ter ut pompeius au-
 tor ē apud Plautū:
 & significat cursim.
 Infucare. Infucauerit. rē
 fucō Inualido male:
 & inartifici dolo cō-
 ficiat. Ean est: ea
 ne est: Cōtinuo
 inde. cōdices antiq.
 Continuo uide.
 Incogitabilem.
 absq̄ ulla animad-
 uersione: qui domi-
 nam perperam inſi-
 mulauerim & bospi-
 tam tuam uexaueri
 Incubina. Incubinam. no-
 ua uox pro concu-
 binam: sed ita uoca-
 tam: quam miles in-
 cubat: & super eam
 palpat. Ita in-
 signite. Ita patenter
 & liquide. Muti-
 uero. parumper el-
 loquar. Arbitres
 scribendum est arbi-
 trer. Cōprimis.
 lege comprimes.
 Impluiū. locus ē
 in aedificiis: in quem
 aqua a siphunculis
 imbricū & iugrūda-
 riōrū impluit. obiter
 explicādū ē qd sint
 suggrūdaria. Fulgē-
 ti9 ita scribit. priori
 tpe suggrūdaria an-
 tiqui dicebant sepul-
 cra infantium: qui
 necdum. xl. dies im-
 plesset: quia nec tā
 busta dici poterant
 quā ossa quæ com-
 burerētur non erāt
 nec imane cadauer.

Quāq; concubinā herile iſimulare ausus es probri pudicā: meq;
 Summi flagitii: tum q; tractauisti hospitam ante aedis meas.
 Nisi tibi suppliciu stimuleū datur. dedecoris pleniorē herum
 Faciam tuum: q; magno uento plenum undarum mare:
 Sce. Ita sum coactus periplectomene: ut nesciam utrum ne postulare
 Prius tecum æquunst. nisi istæc non est hæc: neque ista se mihi
 Me expurgare. hoc tibi uideretur æquius sicut etiam nunc: nescio
 Quid uiderim. itast ista hui9 similis nostræ tuæ: si qdē nō eadē ē
 Pe. Viſe ad me intro iam sciēs. Sce. licet ne. Per. neq; te inhibeo
 Perplacidenoscita. Sce. ita facere certū ē. Pe. he9 philocomasiū ci
 Transcurre curriculo ad nos. ita negociū est. post quādo (to
 Exierit sceledr9 a nobis. cito trāscurrito aduersū curriculo domū
 Nunc pol ego metuo ne quid infucauerit: si hic non uidebit
 Mulierem: aperitur dolus. Sce. prohi di imortales similiorem
 Mulierem magisq; eandem q; nostræ ea est non reor
 Deos facere posse. Pe. quid nunc? Sce. cōmerui malum.
 Pe. Quid igitur ean est? Sce. & si ea est: nō ea est. Per. uidisti in istar9
 Sce. Vidi illam hospitem complexam atq; osculantem. Per. ea ne est
 Sce. Nescio. Per. uin scire plæe? Sce. cupio. Per. abi itro ad uos domū
 Continuo inde sit ne ista hæc domum uostram intus. Sce. licet
 Pulchre admonuisti sciam ego ad te exibo foras.
 Pe. Nunq; edepol hominem quenq; ludificarier magis facete
 Vidi: & magis miris modis: sed eccum egreditur.
 Sce. Periplectomene te obsecro p deos: atq; hoies: perq; stultitiā meā
 Perq; tuam gratiā. Per. quid obsecras? Sce. meæ inscitix meæ &
 Stultitiæ ignoscas: nunc demū scio me fuisse excordem: cæcum
 Incogitabilē: nā philocomasiū eccā intus. Per. quid nūc furcifer
 Vidisti ābas. Sce. uidi. Per. he9 exhibeas uolo. Sce. meruisse eqdē
 Me maximū fateor malū: & tuæ fecisse me hospita: aio iniuriam
 Sed meam esse herile incubinam censui: cui me custodem herus
 Addidit miles meus. nam e summo puteo similior nunq; potest
 Aqua aquæ sumi: q; hæc est atq; ista hospita: & me despexisse
 Ad te per impluiū tuū fateor. Per. qd ni fateare: ego quiderim:
 Se. Sed philocomasiū me uidisse cēsui. Per. rat9 ne me istie hominē
 Esse oīum minimi precii: si ego me sciēte paterer uicino meo
 Inferni apud me ita insignite iniuriā. Sce. nunc demū inspiēter
 Factum eē arbitror cum rē cognosco at non malitiose tamē
 Feci. Per. immo indigne nam homini seruo suos domitos habere
 Oportet oculos & manus orationeq;. Sce. ego nesi post hūc diē
 Mutiuero: et qd ego me certo sciā: dato excruciatū: me egomet
 Dedā tibi: nūc hoc mihi ignoscas quæso. Per. uincā aiūm meum
 Ne malitiose factum id esse abs te arbitres: ignoscā tibi istuc
 Sce. At dii tibi faciāt bñ. Per. næ tu hercle si te di amat liguā cōprimis

Infucare.

Incubina.

Nassa, uas est nassa cylindracea figura: & clepsidroidi ulmineum: quod pisces ingressi exte non possunt. Hanc filius libro quinto punicorum ita describit.

Haud secus ac vitreas follers piscator ad undas

Ore leuem patulo texens de ulmine nassam

Cautius interiora ligat: mediamq; per aluum

Sensim fastigans compressa cacumina nectit:

Hac fraude arctati remeare foraminis arcet

Introitu facilem quem traxit ab æquorè piscem.

Nassa.

Posthac etiã illud: qđ scies: ne sciueris: ne uideris qđ uideris

Sc. Bene me mones: ita facere certũ est: satim ne oratus abiit

Nũqd nũc aliud me uis. Per. ne me noueris. **Sc.** dedit hic mihi

Verba: qua benigne grã fecit ne irat⁹ esset. scio quã rē gerat.

Vt me cũ extemplo a foro adueniam domũ amicũ prædat

Vna hic & palestrio me habet uenalē sensi: & iam dudũ scio.

Nunq̄ hercle ex ista nassa ego hodie escã petã: nã iã aliquo

Aufugiam. & occultabo aliquot dies: dũ hæ cõscilescent

Turbæ: atq; iræ leniũt: iã nũc satis & plus nimio merui mali.

Verũtamen de me quicquid est: ibo hinc domũ.

Per. Illic hinc abscessit sat edepol certo scio occisam sæpe sapere

Plus multo suẽ cum manducat: ne id quod uidit uiderit:

Nam illius oculi: atq; auris: atq; opinio transfugere ad nos:

Vsq; adhuc actũ est probe: nimiũ festiua mulier operam

Præbuit: redeo in senatum rursus: iam palestrio frequens

Senatus: sceletrus nunc autem foras: domi apud me

Poterit nũc haberier: ibo intro: ne dũ absũ multifortito suã.

Palestrio. Pleusides. Ado. Periple.

Pal. c Oibete itra limẽ etiã uos parũ per pleusides. finite me

Prius pspectari: ne uspiã insidiæ sint: cõciliũq; habere

Volum⁹: nã opus ẽ: nũc tuto loco. unde inimic⁹ neq; nostris

Spolia capiat cõsiliis. unde inimic⁹ neq; spolia capiat aurib⁹

Nã bene consultũ incõsultũ si sit inimicis usu esse potest.

Quin si inimicis usu ẽ obsit mihi. nã bene consultũ subripit

Sæpissime. si min⁹ cũ cura aut catalogo loquẽdi lectũ est

Quippe si rescuere inimici consiliũ tuum: tuopte tibi

Consilio occludunt linguam. & constringunt manus: atq;

Eadem quæ illis uoluisti facere: faciunt tibi: sed speculabor:

Nequis aut hĩc a leua aut dextera nrõ cõsilio uenator asfit.

Cum auritis plagis sterilis hinc pspectus usq; ad ultimam

Confilescit tur

bæ. dum detumescit

hic tumultus. Le

niunt. lentiores sũt

& remissiores. Oc

cisam suam. uiuam

non dixit quoniam

sus fere semper fetet

i uolutabro demer

sa. In senatum

i colloquium amici.

Haberier. habe

ri: & hilarissimis cõ

uictibus accipi.

Multifortito su

am. error multiplex

tu lege. multis forti

to siem: ne sim mul

tis me quarentibus

fortitus idest ne me

sorte quadã depre

hensum inueniant:

uolo enĩ $\alpha\lambda\eta\mu\omicron\delta$

& extra sortem illo

rum esse: & transiit

re in sortem ipsius

periplectomenis. sic

pro eo quod est sim

ponitur. Spolia

capit auribus. ne

uos audiat: & ex au

ritũ auditu nos spo

liet. Vsu. utilita

ti. Catalogo. le

ge loquẽdi: ordine

serie: Hieronymus

catalogum sancto

rum describit: i quo

seriatim sancti: qui

cunq; sunt compre

henduntur. Poetæ

Catalogũ uocam⁹

cum disposite & or

diatim ciuitates de

scribuntur. Adde

Catalogus.

quod recte pleusides tanquam nauigator adulescens appellatur amasius Philocomasius. Nauiga uerat enim ephelum ut philocomasium asportaret. $\pi\lambda\epsilon\omega$ enim significat nauigo. Occludit linguam. tuismet uerbis te reuincens faciunt te harpocratem merum: ex auditis enim te ipsum arguunt. Venator. arbiter: inquisitor. Auritis plagis. Auscultandi uenationem plagas auritas appellat: hoc est aurita retia: nam propter aures illius sermonem tuum sublegentis decidit in retia & compedes: & uincula. Sterilis prospectus. desertus: solitarius: condecenter sterilis prospectus appellatur quando inspicientis oculis nullus occurrit.

Modestia nō **igreditur do** **mos amato** **ris.** **Acherōticus.**
 Ne uobis placeat . ne positum pro non hoc sensu . quod non placet uobis mihi quoque displicet.
 Quod faxis pudet. tu nihil inquit amator es: si te pudet quod inhonestū est. Fabula est apud aso
 pum: in qua εοχην ιδεστ modestia nō uult adire domos amatorū. Umbra es amantū . non cor
 pus: non sanguis: nullus color es amantū. Dicebat caesar rempublicā romanam umbram esse: nullum
 sanguinem: nullū corp⁹ habere. Exercere. fastidire: & subintellige dedecet: nō conuenit inqt me
 hāc tuā aetate ppe senilē exercere ad opera iuuenilia. Acherōticus. uetulus: acherōti ppinquus .

Capulari stami
 ne. senili uita & ata
 te. Fingunt enī poe
 ta stamē hominis &
 pensum in parcarū
 manu consistere.

Senex inest . se
 nilis aetas : si capilli
 inquit albori: & cani
 cles pre se fert sentū
 ingenium tamē flo
 ridum ē & iuuenile.

Amusitata .

Emusitata. sūt
 qui scribunt amussi
 tata hoc ē absoluta
 pfecta : deductū ab
 amussi: aquamento
 hoc est regula fabro
 rum: qua aliquid ad
 aequilibriū redigit .

Huius adulescē
 tull. hic sensus est. ex
 perieris hunc senē
 ānis ingenū: natur
 ram: & benignitatē
 adulescētularē pos
 siedere. Vt apud
 exemplum p̄tica le
 ctio. ut apud te exē
 plum expertendi ha
 bes: hoc sensu . cum
 datur occasio expe
 rimentum facere su
 per amici constan
 tia: foris neges hoc
 est ne queras in re
 extraria & aliena:
 potes enī quod nūc
 incidit super ama
 tione tua de me lo
 cupletissimum testi
 monium facere .

Aegre amantis.
 qui inquit amauit
 nec amplius amat:
 reb⁹ uoluptariis bel
 lum indixit in poste
 rum: ille respicere n̄
 p̄t hominē amātē:
 n̄ dolet: nō miserat:
 sed ego amans tibi
 amātī cōpatior.

Exarui.

Exarui. eustrus: & ad genū sum redactus arritudinem. metaphora ab arbore: quae
 nunc comis luxurians & lasciuens subita arritudine intermoritur . Commode cōmemini. bene
 cōmemini: & examine. Iustam partem. non alienae orationi interpellare: non occupare alienā

Plateā probe est. euocabo. heus periplectomene & pleusides
 Progredimini. Per. ecce nos tibi obediētis. Pal. facile ē ipiū i bōis
 Sed uolo scire eodem consilio: quod intus meditati sumus
 Si gerimus rem. Pe. magis ad rem nō potest esse utibile. Pal. imo
 Quid tibi pleusides. Ple. quid ne uobis placeat: displiceat mihi:
 Per. Quis hō sit magis meus q̄ tu es. Ple. loquere lepide & cōmode:
 Pal. Pol ita decet hūc facere. Ple. at hoc me facinus miserū macerat:
 Meūq; cor: corpusq; cruciat. Per. quid id est quod cruciat te?
 Ple. Me tibi istuc aetatis hoi faciōra puerilia obiicere: neq; te decora:
 Neq; tuis uirtutib⁹ ea te expetere: te ex opib⁹ sūmis mihi honoris
 Gratia mihiq; amanti ire opitulatum. atq; ea te facere facinora
 Quae istac aetas fugere: facta magis quidem sectari solet.
 Eam pudet me tibi in senecta obiicere sollicitudinem. Per. nouo
 Modo tu homo amas: siquidem te quicq; quod faxis pudet
 Nihil amas: umbra es amantum: magis q̄ amator pleusides .
 Ple. Hanc aetate exercere mei amoris gratia. Per. qd ais tu ita ne
 Tibi uideor oppido acherōticus tam capulari stamine. tibi
 Diu uideor uita uiuere: nam equidem haud sum natus
 Annos praeter quinquaginta & quattuor: clare oculis uideo
 Pernix sum manibus: sum pedes mobilis. Pal. si albus
 Capillus hic uidetur: neutiq; ibi ingenio senex inest.
 In hoc emusitata sua sibi ingenua indoles. Ple. pol id quidem
 Experior ita esse ut praedicas palestrio. nā benignitas quidem
 Huius oppido adolescentuli. Per. imo hospes magis cū periculū
 Facies: magis nosces mea comitate merito te amantem.
 Ple. Quid opus nota noscere. Per. ut apud exemplū experiundi
 Habeas: neges foris: nā qui ipse amauit: aegre amantis ingenium
 Inspicit. & ego amatoris aliquantulū habeo humorisq; etiā
 In corpore. neq; dū exarui ex amoris rebus & uoluptariis:
 Vel cauillator factus: uel conuiuia cōmodus item ero:
 Neq; ego oblocutor sum alteri in conuiuio.
 Incommoditate abstinere me apud conuiuias commode
 Commemini & meae orationis iustam partem persequi
 Et meam partem itidem tacere cum aliena est oratio

partem orationis. Succidus. grauedinosus: muctidus: habundans rheumatismis. Ne si quas. Succidus
 lege cum diphthongo na si quas: certe inquit si quas memorat uirtutes habet hic senex illum nutrit
 tum in nutrimento uenerio dixerim. Atq. subintellige profitebor. In nutrimento. scribendum
 In nutrimento hoc est in coger manescencia nutrimentoq. ueneris. Educatum. educatum: educere edu
 care quoq. indifferenter antiqui dicebant. Vergilius. ut possit paruos educere natos. Subagito. educere pro
 occultim tracto uel pede uel manu: quale id Ouidianum. Velle latus digitis & pede tange pedem: signi
 ficat & blanditer at
 tentare subagitare:
 In hoc significatu lux
 cluditur in magia.
 Poculum. lancē
 patinaria: quae locu
 lariter quadoq. uer
 titur ut pars sodall
 arripiatur. potes &
 itelligere prauerte
 re poculum deturbat
 per impudentiam:
 siue per imprudentia
 uinaria poculum. In
 nonnullis exemplari
 bus scriptum est cocu
 lum: prauertere
 cum est disturbare.
 dum moritate pala
 ti modo hoc opus
 niu: modo alia affe
 ctas: modo matuti
 num prandium op
 tas: cum serotinum
 elegeris. Iugiter
 iugiter: & connexi
 habeo. Orichal
 co. quod iter metal
 la ut supra affatim
 dictum est principa
 tu optiebat. Op9
 nae leni. scribe ne si
 ne diphthongo: si in
 quit leni opus erit
 aduocato: solus ple
 no pectore ad hanc
 rem sapio. Fauo
 nius. zephyrus uoca
 tus quod fouet her
 bas: quod ultra pra
 ster leni suo afflatu
 graecis zephyrus ap
 pellatus. Genitabi
 lis aura fauoni nun
 cupae lucretio lib.
 Si optio. si uentat ele
 Expertosus.
 Virtus.

Minime sputator screator sum itidem: minime succidus
 Post ephesi sum natus. non enim in apulis: non sum in umbria

Pal. Olepidum semisenē: ne si quas memorat uirtutes habet

Atq. equidem plane eductum in nutrimentum uenerio.

Per. Plus dabo quam praedicabo ex me uenustatis tibi.

Neque ego unquam alienum scortum subagito in conuiuium.

Neque praeripio pulpamentum: neque peruorto poculum

Neque per uinum unquam ex me oritur discidium in conuiuium

Si quis ibi est odiosus: ab eo domum: sermonem segrege.

Venerem amorem amoenitatemque accubans exerceo.

Et quidem edepol omnis mores ad uenustatem iugiter

Pal. Cedo tris mihi hoies orichalco ita emptos istis moribus

At quidem illuc aetatis qui sit non inuenies alterum

Lepidiorē ad omnes res. nec qui amicus amico sit magis.

Per. Tu te me ut fateare faciam: esse adolescentem moribus.

Ita apud omnis comparebo tibi res benefactis frequens.

Opus ne erit tibi aduocato tristi iracundo: ecce me.

Opus nae leni: leniorem dices quam mutum est mare.

Liquidius cultiusque quam uentus est fauonius.

Vel hilarissimum conuiuiam me extimandum: exprima tibi.

Vel primum parasitum: atque obsonatorem optimum.

Tum ad saltandum non cinedus magis usque saltat: quam ego:

Pal. Quid ad illas artes optes. si optio eueniat tibi.

Per. Huius pro meritis ut referri pariter possit gratia

Tibi que: quibus nunc esset experiosum meae sollicitudini

Ple. Attibi tanto sumptui esse mihi molestum est. Per. mortuus es.

Nam in mala uxore: atque inimico siquid sumat sumptum est.

In bono hospite atque amico quaestus est. quod sumitur.

Et quod in diuinis rebus sumas sumptus. sapienti lucro est

Deum uirtute euntem hospitio accipere: apud me est comitas.

prio de reae natura. Cynedus histrio In aulularia multa super hac uoce.

Expriosum exprimetosum. si: inquit: unquam gratia referri potest per tua experientia in choris ueneris

quae mihi amoris omnem sollicitudinem leuat. Sumat. impendat: ludit in uaria huius uocis significatione.

Sumptus est. consumptus est. Quaestus est. lucrū est. quod impenditur bono hospiti & honora

to. Sumas. impendas: siquid expendas inquit in rebus sacris: & similiter uirtute donatissimis

id lucro apponendum est. Euntem. sensus est. Diuertentem apud me in comitatem datur: & beni

gnitatem dono deorum concessam te hospitio comiter accipere. In priscis tamen exemplaribus de in

uirtute legitur: hoc sensu. praeterea te euntem hoc est peregrinantem accipere auxilio: dare omnem tibi

auxillare fauorem comitati & humanitati ascribendum est. Virtute. marcellus: uirtus: as: auxiliū.

Ades.
Hilaritus.

Plautus in milite. Deum uirtute euntē hospitio accipere apud me est comitas. Es. esto: ut ades dicitur pro adsis. Vergilius. Ades & primi lege littoris oram. Hilaritus me. aduerbium est hilaritus pro hilariter & gaudibunde: me inquit per se libenter in meo hospitio uersatus exhilara. Nulla enim poterit maior lætitia mihi accidere q̄ si credis te mihi esse hospitem gratissimum: sunt qui legunt onerato hilaritus te. Sunt ædis. corrige. sunt ædes. Virtute. benignitate. Lepidus sonus lepidus & honesta fama: siue ut quidam mallunt alludit ad cotum. Potis es. potes: alteri confilata

Martia calē
dæ.

dares mutua. Ma
lachū. molle: delica
rū. Callidū. sim
plo. I. hiemale. Ca
lendis mitrā cū mar
tia uenerint. Da mi
hi munera: quæ cæ
teris foeminis mitrā
In calendis martiis:
quibus utiſſatim &
cōgestim foemia al
terutrū munera mis
ſiculabant. de qbus
Iuuenalis intellexit
mūera foemineis tra
gas ſecreta calēdis.
Oratius libro tertio
carminum. Martiis
caelebs quæ agā ca
lendis? Porphyrio.
Calendæ autē mar
tia hodie quoq; ma
tronæ dtes feſtus ē
Pōpetus ait Idcirco
calendis martiis ma
trōas ſacra celebra
ſe: quia eodē die Iu
nonis ædes celebra
ri cœpta ſit: & ea ſa
cra matronalia appellat.

Es: bibe: animo obsequere mecū: atq; honerato hilaritus me
Liberæ sunt ædis. liber sum autem ego me uti uolo libere.
Nam mihi deum uirtute dicam: propter diuitias datas
Licuit uxorem dotatam genere summo ducere.
Sed nolo mihi oblatricem in ædis intromittere.
Ple. Cur non uis. nam procreare liberos lepidus sonus.
Per. Hercle uero liberum esse: id multo est lepidius.
Tu homo & alteri ſapienter potis es conſulere: & tibi
Nam bona uxor: ſi ea deducta eſt uſquam gentium
Vbi ea poſſit inueniri: uerū ego ne eam ducam domum.
Quæ mihi nunq̄ hæc dicat eme mi uir lanā unde tibi palliū
Malachū: & callidū: conſiciant tunicæ quæ mihi hibernæ bonæ
Ne algeam hac hyeme: hoc hoc nunq̄ uerbū ex uxore audiā
Verum priuſq; galli cantent: quæ me ſomno ſuſcitet
Dicat: da mihi uir calendis mittam cum martiæ uenerit
Da qui faciat conſiat: da quod dem quinquatribus
Percantatrici: & lectrici. ariolæ. atq; haruſpicæ.
Flagitium eſt ſi nihil mittetur: quo ſupercilio ſpicit.
Tum patrica clementer non pota eſt: inquit munere.

Quinquatrus

Da qui faciat. da artificem probum: qui munera ea ſciſſiſſime diſge
rat. Conſtat. tanquā mitterent cōditanea & opſonia delicatiſſime condita: nūc petiſt a marito
ut condimentariū egregiū ſibi paret. Quinquatribus. dies palladi dicati in mēſe aprili: in qbus
dabant munera præceptoribus: quæ minerialia dicebant. De quibus Diuus Hieronymus meminit.
& Iuuenalis. & totis qnquatribus optat quiſquis adhuc uno partā colit aſſe minerialia. De mineriali ſit
Varroni mentio libro tertio de re ruſtica in hæc ſerme uerba. Qui ſimulac̄ promiſeris minerial ſincl
ptam inquit iſteſt cœnam. In integris feſtiſ codicibus hæc cōperies. Quinquatrus appellatōs quidam
putant a numero dieꝝ: qui ſere iis celebrantur: qui ſcilicet errāt tam hercule: q̄ qui triduo ſaturnalia
& totidem diebus cōpitalia. Nam oībus iis ſimilia diebus ſunt ſacra. forma aut uocabuli eius exemplo
multorū populorū italicorū enunciata eſt: q̄ poſt diē quintū Iduū eſt is dies feſtus: ut apud thuſcular
nos triatrus: & ſexatrus. Mineruæ autē dicatū eum diem exiſtimāt quod eo die ædes eius in auentino
cōſecrata eſt. Oratius in ſecundo epiſtolarū. ac potius puer ut feſtis quinquatribus. porphyrio. Quin
quatus a quinq; diebus: q̄ dies ad ſerias mineruæ p̄tinent: propterea quod feſta & ſolemnitates eius
deæ p̄ hoc ſpatiū celebrata fuerunt: & alteræ quinquatrus in mēſe Iunio minusculæ diſcæ ad ſimilitu
dinem maiorum. Tunc tibicines ſeriat̄ per urbem uagabantur: & ad ædē mineruæ conueniebant.
Percantatrici. lego percantici hoc eſt foemina: quæ me cantu oblectat: qbus ſūmates utuntur
matronæ. Lectrici. mēæ amanuenſi & ei: quæ mihi qualeſcūq; libros legit & epiſtolares & amato
rios: uel forte: quæ mihi intercānandū legit: qui hoc officiū facit Gellio prælector uocat: græcis ana
gnoſtes. Ariolæ. diuinatrici. Quo ſupercilio ſpicit. q̄ terrico & uultuoſo uultu aſpicit haruſpicæ:
ſi præteriſt a nobis in donata. uerba ſunt matronæ ad maritū: quæ tñ dicunt a periplectomene ſene.
Patrica. ſunt qui legunt atrica: aditibus atq; atricis foeminarū excubantes dicuntur atricæ. Oc
cupauit ubiq; codicū depacta menda ut patrica legeretur: quod antiquā interpretari poſſes & ſora pro
pota: quam lectionē nō probo. De his atricis hæc maro Armiger ante fuit: ſiduſq; ad ſimina cuſtoſ.
Seruius nono anēidos ita interpretatur. aditus fuit quod ut ſupra diximus ingenti honore apud
matres fuit. Illic enī & epulabantur & deos colebāt. Cenus autē oīs illic ſeruabatur: quod & plaut⁹

Minerialia.

ut condimentariū egregiū ſibi paret. Quinquatribus. dies palladi dicati in mēſe aprili: in qbus
dabant munera præceptoribus: quæ minerialia dicebant. De quibus Diuus Hieronymus meminit.
& Iuuenalis. & totis qnquatribus optat quiſquis adhuc uno partā colit aſſe minerialia. De mineriali ſit
Varroni mentio libro tertio de re ruſtica in hæc ſerme uerba. Qui ſimulac̄ promiſeris minerial ſincl
ptam inquit iſteſt cœnam. In integris feſtiſ codicibus hæc cōperies. Quinquatrus appellatōs quidam
putant a numero dieꝝ: qui ſere iis celebrantur: qui ſcilicet errāt tam hercule: q̄ qui triduo ſaturnalia
& totidem diebus cōpitalia. Nam oībus iis ſimilia diebus ſunt ſacra. forma aut uocabuli eius exemplo
multorū populorū italicorū enunciata eſt: q̄ poſt diē quintū Iduū eſt is dies feſtus: ut apud thuſcular
nos triatrus: & ſexatrus. Mineruæ autē dicatū eum diem exiſtimāt quod eo die ædes eius in auentino
cōſecrata eſt. Oratius in ſecundo epiſtolarū. ac potius puer ut feſtis quinquatribus. porphyrio. Quin
quatus a quinq; diebus: q̄ dies ad ſerias mineruæ p̄tinent: propterea quod feſta & ſolemnitates eius
deæ p̄ hoc ſpatiū celebrata fuerunt: & alteræ quinquatrus in mēſe Iunio minusculæ diſcæ ad ſimilitu
dinem maiorum. Tunc tibicines ſeriat̄ per urbem uagabantur: & ad ædē mineruæ conueniebant.
Percantatrici. lego percantici hoc eſt foemina: quæ me cantu oblectat: qbus ſūmates utuntur
matronæ. Lectrici. mēæ amanuenſi & ei: quæ mihi qualeſcūq; libros legit & epiſtolares & amato
rios: uel forte: quæ mihi intercānandū legit: qui hoc officiū facit Gellio prælector uocat: græcis ana
gnoſtes. Ariolæ. diuinatrici. Quo ſupercilio ſpicit. q̄ terrico & uultuoſo uultu aſpicit haruſpicæ:
ſi præteriſt a nobis in donata. uerba ſunt matronæ ad maritū: quæ tñ dicunt a periplectomene ſene.
Patrica. ſunt qui legunt atrica: aditibus atq; atricis foeminarū excubantes dicuntur atricæ. Oc
cupauit ubiq; codicū depacta menda ut patrica legeretur: quod antiquā interpretari poſſes & ſora pro
pota: quam lectionē nō probo. De his atricis hæc maro Armiger ante fuit: ſiduſq; ad ſimina cuſtoſ.
Seruius nono anēidos ita interpretatur. aditus fuit quod ut ſupra diximus ingenti honore apud
matres fuit. Illic enī & epulabantur & deos colebāt. Cenus autē oīs illic ſeruabatur: quod & plaut⁹

Minusculæ
gnquatus
Percatrix.
Lectrix.
Prælector.
Anagnoſtes

Patrica.
Atrica.

docet in asmaria: in qua inducit aureā serū atriensē in tota familia plurimū posse. Hi principis li-
men curabant ad limina quēadmodū ad pedes: a memoria: a libellis: a pugione uocitantur a lucio li-
bro secundo de asino aureo: cuius ex antiquis codicibus hæc uerba sunt. Nam ut pueri ipsius ad limi-
na credo ut arbitrio nocturni gāntus ablegarentur humi q̄ procul distractum fuerat grabatulū: ut
hæc sit Apuleiana sententia per humū a phoride longule fuerat distractū cubille ut scilicet pueri hoc
est serui ad limina idest liminarchæ amandarentur & remouerentur inde dissite ne Clinopales hoc ē

Ad limina.
Locus i Apu-
leio.
Limnarchæ.

- Iam pridem quia nihil abstulerit: succenset celaria.
Tum obstetrix ex postulauit mecū parum missum sibi:
Quin nutrici non missurus quicquam quæ uernas alit:
Hæc atq; huius similia alia damna multa mulierum
Me uxore prohibet & quæ huius similis sermonis erant.
Pal. Dii tibi propitii sunt hercle: nam si istam semel amiseris
Libertatem: haud facile te in eundem rursus restitues locū.
Ple. At illa laus est magno in genere & in diuitiis maximis
Liberum hominem educare generi monumentum & sibi:
Per. Quando habeo multos cognatos qd opus sit mihi liberis?
Nunc bene uiuo: & fortunate: atq; ut uolo: atq; aīo ut lubet:
Mea bona mea morte cognatis dicā: inter eos partiant:
Illi apud me edunt me curant: uisunt: qd agā: ecqd uelim.
Priusq; lucet. assunt: rogitant noctu an somnū cœperim:
Eos pro liberis habeo. quin mittunt munera.
Sacrificant: dant inde partem mihi maiorem quam sibi
Abducunt extra me ad se prandium: ad cœnam uocant:
Ille miserimum se retur: minimum qui misit mihi.
Illi inter se certant donis: ego mecum misero.
Bona mea inhiant: certatim nutricunt & munera.
Pal. Nimis bona ratione numiumq; aperte tu multa uides.
Et tibi sunt gemini & trigemini si te bene habes filii.
Per. Pol si habuisssem satis coepisssem miseriarum: liberis
Censerē memerē cecidisset ne ebrius. aut de equo uspiam
Metuerem. ne ibi defregisset crura: aut ceruices sibi.
Pal. Huic homini dignum est diuitias esse. diu uitam dare
Qui ægre seruat. & qui bene habet: suisq; amicis uolupte
O lepidum caput. ita me dii deæq; amant: æquum fuit
Deos parauisse uno exemplo: ne omnis uitam uiuerent.
Sicuti merci precium statuit pro uirtute ut ueniat.

luctæ cubicularis uo-
culas & suspiriū pos-
sent exaudire: atq;
percipere: quod:
oppilat & fulcit de
Annibals seruis lo-
quens Italicus filiū.
Sape etiam famuli
turbato Ad limina
somno

Expauere trucē per
uasta silentia uocē.

Ouidius libro deci-
mo metamorphose

on. Murmura uer-
borū fidas nutrics

ad aures peruenisse

serunt Illoen seruā-

tis alumna. Ob-

stetrix. sic uocata

adutrices partū: ut

inquit Ambrosius:

ab obstando dolo-

ribus: non tamē qd

illis introspicere li-

ceat. Obstetricare

hinc uerbū detortū

Hæc leguntur in li-

bro exodi: qñ obste-

tricabitis hebreas &

partū tps aduenerit

si masculus fuerit iter

steste illū: si foemina

reseruate. Ambrosi-

us i ep̄la ad siagmū.

Nūc cōsiderem⁹ qd

obstetricis officium

fit. Legius ē in uete-

ri obstetrices: sed n̄

ispectrices. Deniq;

ad parturientes igre-

dtebant n̄ ad uirgi-

nes ut ptus suscipe-

rent: nō ut pudorē

examaret: unde &

Enarrat⁹ lo-
cus Silli.

Loc⁹ Cuidii

Obstetrix un-
de.

Obstetricare

obstetrices dictæ eo qd obfistat dolori uel certe pignori: ne laxatis uteri gētralibus claustris i terrā de-
fluat. secūdo & tertio loco i scripturis iuenim⁹ obstetrices adhibitas: sed ubiq; ptus nūq; inspectōi. Id
erit hebreas sñ obstetricib⁹ parere uerū a græcis obstetrix uocaf. Expostulauit. cōqueſta ē. Sillis
sermonis erat. & similitū sermonū intēples me uiuere faciūt i cælibatu. Nutricūt & mūera. lege nu-
tricāt & mūere: dū meis bonis inhiāt: me nutricatu iocōdissimo ciuilitate & sagināter alūt. Si te bñ
habes. si tu diues es multos filios hēs. p̄dā seq̄ ista turba n̄ hominē. Censerē memerē. scribo ex priscis
exēplarib⁹ cauere: mererē: puiderē inqt filio: angerer i sollicitudie ppeti collocat⁹ ne quodpiā icurre-
ret infortunū. potes & nō mererē legere: sed metuerē. Qui bñ hēt. q liberaliter ip̄dit. Ne oīs.
scribo ne oēs. Pro uirtute ut ueniat. p nobilitate ut uendat: si mers nobilis ē: & p̄tiosa: ut nobiliter

Virtus.

Pauperare.
Ingenuatus

& p̄ciōse uendat. Virt⁹ meritū & dignitas. Plaut⁹ i m̄llte. sicuti meret p̄tū statuit p̄ uirtute ut ueneat
Paupar. attenuat: dixerūt & paupari. Dispdisse. scribēdū disp̄isse. Ingenuatus. īgenus
uirtutib⁹ s̄butus. artitū ueteres dixerūt ab artib⁹: quas callebat. Annona uilior. uitā lōginquior
p̄tatio. metaphora ab ānona frumētaria. Velut hospes. scribēdū ut hospes. Hic sensus ē. uolo
nūc pollucibiliter & dep̄tice obsonar uictū luculētū & electilē parare ut te O hospes lepidis uictib⁹
accipiam. Ite astodorū illas. error cōfusane⁹ & multiplex. legendū ex uetustorū exemplarū autorita

Remiglor.

te. Ire ad eūdē istas:
ubi iqt istas hoc ē p̄
seueras ad eūdē ire
p̄ triduum oēs mur
murant Mortē
remiglorē gero les
gēdum. morē remi
giorē gero: remi
giorē uocant obse
q̄biliorē: eītū: d̄xterē
p̄rōptū: ocyssimum
tāq̄ rēiglo uolūcri
nauis: agitat. Ob
sona emē obsona.

Proletari.

Proletario s̄mōe.
plebeio uili: promi
scuo: cōmū. Enn⁹
lib. tertio annaliū.
Proletari⁹ publicē⁹
excubis: ferroq̄
Ornat: ferro muros
urbēq̄: forumq̄
Excubis curant. en
n⁹ hoc ex duodeci
tabul' accipit: i q̄b⁹:
si recte cōmemini:
ita scriptum ē. Assi
duo uindex assiduus
esto. Proletario ciui
quiuis uolet uindex
esto. Qui i plebe ro
mana rēuissimī pau
p̄ritiq̄ erant: neq̄
āplius q̄ mille q̄ngē
tū aris i cēsū defere
bāt: proletari appella
tū sūt. Qui uero nul
lo aut p̄q̄ paruo are
cēsēbant capite cēsū
dētī. extremus autē
cēsū capite cēsōq̄
artis fuit. ccē. lxxv.
Sed qm̄ res pecūlaq̄
familiaris: obfidis ul
ce: pignorisq̄ esse
apud rempublicam
uidebatur: amorisq̄
i patriam fides quae

Capitecēsī.

dam in ea firmamentumq̄ erat. neq̄ proletari: neq̄ capitecēsī: milites nisi in tumultu maximo scri
bebantur: quia familia quauis: aut tenuis: aut nulla iis erat. Proletariorum tamen ordo honestior all
quanto: & re & nomine q̄ capite censorum fuit. Nam & asperis reipublicae temporibus cum iuuentu
tis inopia esset: in militiam tumultuariam legebantur. Armaq̄ iis sumptu publico praebebantur. &
non capitis cēsione. sed prospiore uocabulo: a munere officioq̄: prolis edendae appellati sūt: qd̄ cū re
familiarī parua min⁹ possēt rēpublicā iuuare: sobolis tñ gignendae copia ciuitatem frequentarent.

Quae improba est pro mercis uitio dominum precio pauperat

Itidem diuos disperdisse uitam humanam aequum fuit.

Qui lepide ingenuatus esset: uitam longinquam darent.

Qui improbi & scelesti iis adimerent animam cito.

Si hoc parauissent: homines essent minus multi mali.

Et minus audacter scelesta facerent facta: & postea

Qui homines probi essent esset his annona uilior

Per. Quid deorum consilia culpes stultus inscitusq̄ sic.

Qui deos uituperes: nunc iam istis rebus desisti decet:

Nunc uolo obsonare uelut hospes: tua te ex uirtute

Meae domi accipiam benigne lepide: & lepidis uictibus.

Ple. Nihil me poenitet: iam quāto sumptu fuerim tibi

Nam hospes nullus tam in amici hospitium deuorti potest:

Quin ubi triduum continuū fuerit: iam odiosus sit:

Verum ubi dies decē cōtinuos ite astodorū illas

Tametsi dominus non inuitus patitur: serui murmurant

Per. Seruientis seruitutē ego mi seruos introduxi mihi

Hospes. nō qui mihi imperaret: q̄bus ego essem obnoxius.

Si illud aegre sit uobis. mihi qd̄ uolupte ē mortē remigiorē gero:

Tamen id quod odiose faciundū. fiat malū atq̄ ingratū.

Nunc quod ocepi obsonatum pergā. Ple. si certus tibi

Cōmodū obsona: ne magno sumptu mihi quod uis sat est

Per. Quin tu istanc orationem hinc ueterē atq̄ antiquā amoues

Nam proletario sermone nunc quidem hospes utere.

Nam hic solēt: quando ad cubuere: ubi coena appositā est dicere

Quid opus fuit hoc sumptu tanto nostra gratia?

Insaniūsti hercle: nā idem hominibus sat erat decem.

Qui eorum causa obsonatum est: culpant & comedunt tamen

Pal. Fie pol illud ad illud exemplum: ut docte & perspecte sapit.

Per. Sed idē homines nunq̄ dicunt quanq̄ appositū est ampliter.

Iube illud demi: tolle hanc patinam: remoue pernā: nihil moror

Offa penita. caudam porcina a pene nuncupata: qua uoce cauda significat ut explicauimus in menehmis. In sexti pompeii codicibus haec isti rei contentia leges. Penne antiqui cod. am uocabant: a qua antiquitate etiam nunc offa porcina cum cauda in coenis puris offa penita uocatur: & peniculi qd calciamenta tergentur ea Dicitur est forsitan a pendendo. Neuius in tunicularia. Theodotum copellas qui aras copitalibus sedens: in cella circumtectas tegetibus lares ludentis poeni pinxit bubulo significat peniculo grandis hoc est coda. Idem Festus. Penitam offam Neuius appellat absegiem carnis cum

Offa penita. Coda.

Absegiem.

coda. Antiqui enim offam uocant abscisum globi forma: ut manu glomeratam pulvere absegiem graphicè Pompeius appellat quod absecat. Hic conger. sub intelligas erit. Congerum Plinius inter testacea numerat. Neminem eorum couuatum scilicet. Procellum. lego pcellum: hoc est urgent: dissipant: inuertunt. Gelianum uerbum. Dixit enim caclam plaustrum pcellere. Procellerunt. scribo procellerunt hoc est incidunt: ferunt: incidunt. Dimidiati appetunt. In uadunt oia cibaria: & ex integris dimidiata faciunt appetunt per impetum dixit & incurrunt. Centuriam. per centesimam atque positam. Oculum resistit. si oculum restat & superest. Sycophantiam. dolum: deceptionem: imposturam. Ut hic eam. scribere dum ut hinc eam. Dare istam orationem. in codicibus antiquis

Percellere.

Dimidiati.

Alexander macedo. Alexander parisi.

Parisiunde.

Aufer illam offam penitam: probus hic conger frigidus
Remoue: abi aufer neminem eorum haec asseuerare audias:
Sed procellunt: sed procubunt: dimidiati appetunt.
Pal. Bonus hercle ut malos descripsit mores. Per. haud cetulimam
Partem dixit: atque oculum resistit: possum exprimere.
Pal. Igitur id quod agitur hoc primum praeuertit decet.
Nunc huc animum aduertite ambo: mihi opus est opera tua
Periplectomene: nam ego inueni lepide sycophantiam.
Qui admittitur miles caesariatus: atque uti
Huic amanti ad philocomasium hanc efficiamus copiam.
Ut hic eam abducatur abeatque. Per. dare istam orationem uolo.
Pal. At ego mihi anulum dari istuc tuum uolo. Per. quam ad rem uis.
Pal. Quando habebis igitur rationem meam fabricarum dabo.
Per. Utere: accipe. Pal. accipe a me rursus rationem doli:
Quam institui. Ple. purgatis ambo damus tibi opera auribus.
Pal. Herus meus ita magnus moechus mulierum est: ut neminem
Fuisse atque neque futurum credo. Ple. credo ego istuc idem.
Pal. Itaque alexandri praestare praedicat formam suam
Itaque omnis ultro sectari in epheso memorat mulieres:
Per. Edepol quidem de isto multo multa scio te non mentiri.
Sed ego ita esse ut dicis teneo pulchre: perin palestrio
Quam potes: tam uerba confer maxime ad compendium.
Pal. Ecquam tu potes reperire forma lepida mulierem.
Cui fallaciarum corpusque sit plenum & doli:
Pal. Ingenuam an ne libertinam. Pal. atque istuc paruifacio dum modo

scriptum est ad hunc prope modum. Dari istam rationem uolo: cupio inquit periplectomenes hanc rationem dolum: quam committis es dari hoc est uedi ipsi militi. Admittitur. dimittitur. exorbeatur: illud ad philocomasio per gopolinices. Purgatis. ab omni re extrahit oculos. Fuisse atque legendum ex prisca exempla

ουτι αποβλητῆστι θεων επικυδῆα δωρα οσθακεν αυτοι δωσιν εκων δουκωντ ισ ελοιτο. hoc est munera deum gloriosissima nequaquam aspernanda: quae tamen ab ipsis tribulati uolentibus non obtinent. Hic ite paris appellatus est primum απο του παρι εναι a transeundo intentam scilicet mortem: quoniam expositus est: & hoc est primum & proprium eius nomen. Alexander enim cognominatus est ab opitulatione: ut inuit Ouidius in epistola eius ad helenam. Pene puer caelis abducta armenta recepi

Hostibus: & causam nominis inde tulit. Perin palestrio. in prisca exemplaribus. proin palestrio. Ad compendium, ad breuitatem. Ingenuam. periplectomenis haec uerba sunt.

Quæstiosa. lucrosa: quæ dolis: & fallacis habet rem paratam: & factam. Cor non potest. subin-
tellige sapere. Cor enim femina non habent. Sic consuccidam. lege ex ueteri lectione: siccam:
Succida lana succidam: sobriam inquit uolo. Sed quæ ad dolos omnis succulenta sit: Succida lana uocatur: quæ for-
didata sit natio humore: non carminata: non amulim pectinata. Iuuenalis. Vinum quod succida
Succida un. nollet lana pati. Calphurnius in buccolico ludico. Tremuli tremebunda coagula lactis succida iam
rereri constringere uellera iunco. Marcus Varro libro secundo de re rustica. Tonsuræ tempus inter

aquinoctium uer-
num: & solstitium cum
sudare inceperint
oues; a quo sudore
recens lana tonsa
succida est appella-
ta. Erro quam in-
fistas utam. in ambi-
guo sum: & dubio
quam utam tentes:
quid exordiaris: quod
incipes ambigo.

Primita. Primita. prima
ria: in domo atrien-
sis: & nobilior. Pri-
mitam dixerunt pri-
sca inflexione uelu-
ti extimam & finisti-
mam uoces. sicut qui
proauit legunt:
hoc est alumnâ au-
mes: quam ab infan-
tibus atatura eduxit.
Propertius. proauit
ta tropæa decori ue-
ra numantinos fa-
ma loquatur auos.

Famescæ. legis
alibi famoscæ. Næ
me surdum uerberat.
ne me surdum uer-
bera: ne inquit ne-
gocium nugis tuis
facias: ad quæ perci-
pienda surditatem
obaudis fingo.

Ut si audis. scri-
be. tu si audis. Tex-
tus hic est & series. tu
si audis & mihi obe-
dis & dicto meo es
audiens ne me sur-
dum uerba Ego
recte meis. lego.
ego recte militi da-
bo inquit recte id est
fallactose: cordate:
& cate militi hunc an-
nulum: ut nullum ha-

Pax.

Lucrio.
Philochrims
ti.

mum subesse suspicetur. Conciltare. deducere. Improbus. nimis: audax. Pax. euax. exulta-
torium uerbum. Centuriati manipulares. in centuria & ordine militari seriatim dispositi: si ordine non excedunt
si me significat ad libellam secunt. Lucrio. uenuste nomen id inditum tanquam corpore sibi lucrum pararet. Lu-
criones romani uocant eos: quod liero timore studerent: philochrimati a platone dicunt: ut recte & apte lucrum
petas ita uocauerit eos platonius interpret. Pöpeius autor est Lucriones grecis κερκονοιο appellari.

Eam des: quæ sit quæstiosa: quæ alat corpus corpore.
Cuique sapiat pectus. nam cor non potest: quod nulla habet.
Per. Lautam uis. an quæ nondum sit lauta? **Pal.** sic consuccidam.
Quam lepidissimam potes: quæque adulescentem maxime.
Per. Habeo eccilam meam clientam: meretricem adulescentulam.
Sed quid ea usus est? **Pal.** ut ad te eam iam deducas domum:
Itaque eam huc ornatam adducas matronarum modo.
Capite compto: crinis uittasque habeat: ad simuletque se
Tuam esse uxorem ita precipiendum est? **Ple.** erro quod infistas uia:
Pal. At scietis: sed eequæ ancilla est illi? **Per.** est primita.
Pal. Ea quoque opus est: ita precipio mulieri: atque ancillulæ
Ut simulet se tuam esse uxorem: & deperire hunc militem.
Quasi hunc anulum famescæ ancillæ dederit: eum porro
Militi ut darem: quasi ego rei sum interpret. **Per.** audio:
Pal. Næ me surdum uerberat: ut si audis: ego recte meis
Dabo: tua mihi uxore dicam delatum: & datum:
Ut sese ad eum conciliarem: ille eiusmodi est: cupiet miser:
Qui nisi adulterio studiosus: rei nulli aliæ est improbus:
Per. Non potui reperire sub sole quæres lepidiores duas ad hanc rem:
Quæ ego: habe animi bonum. **Pal.** ergo accurras & propera nunc tu
Ausculata mi pleusides. **Ple.** tibi sum obediens hoc facto.
Pal. Miles domum ubi aduenerit memineris ne philocomasium noies:
Ple. **Q**uam nominem. **Pal.** dic eam. **Ple.** nempe eandem quæ dudum
Constituta est. **Pal.** pax: abis. **Ple.** meminero: sed quid meminisse
Id refert. **Pal.** ego enim dicam. tum quando usus
Poscet: interea: tace: ut cum etiam hic agit: actutum partis defendas
Tuas. **Ple.** ego eo intro igitur. **Pal.** & præcepta sobrie ut cures face
Palestrio. Lucrio puer.

Vantas res turbo: quantas moueo machinas.

q Eripiam ego hodie concubinam militi.

Si centuriati bene sunt manipulares mei.

Sed illum uocabo: heus sceledre: nisi negocium:

Progredere ante ædis: te uocat palestrio.

Sorbet dormiēs. Imitari uidetur graui & profundo somno dormiens sorbillātes. Ronchiflat enī Interdormiendū magno cū strepitu. Obiter locus satyri plantus enodandus ex satyra secunda.

Doctus & ad calicē uigilanti stertere naso.

Imitatur Inquit maritus dum ferentariū amasiū Intromitti cupit sterrentem: & rhinorochon. Fuit enī Rhinorochos qdam uxoris aquariolus: qui aduentante pecunioso cōiugis amante naso rōchos emittebat enormes & perterricrepos: admonenti cuidā amicititer quod oibus luptis uxoris introcunt

Locus satyri
enodatus.

Pararēchos
qui.

Lu. Non opa est sceledro. Pal. quid iā? Lu. sorbet dormiens:

Pal. Quid sorbet? Lu. illud stertit uolui dicere: sed quia Cōsimile est: quod stertas quasi sorbeas. Pal. eo an dormit Sceledr⁹ intus. Lu. nō naso quidē. nam eū magnū clamat. Tetigit calicē: clanculū dimisit nardini unā amphorā celari?

Pal. Eo tu sceleste: qui illi suppromus es. Lu. quid uis?

Pal. Quid libitū ē illi cōdormiscere? Lu. oculis opinor. Pal. nō te Istuc rogito scelus. procede huc: peristi iam nisi uerū scio Prompsisti tu illi uinū. Lu. non prompsi. Pal. negas.

Lu. Nego hercle uero: nam ille me uetuit dicere.

Necq; equidem foeminas octo exprompsi in urceum.

Necq; ille hic calidum exuunt in prandium.

Pal. Necq; tu bibisti. Lu. dii me perdant si bibere potui.

Pal. Qui iam. Lu. quia enim obsor bui: nam nimius calor Comburebat gutturem: alii ebrii sunt postq; potarunt:

Pal. Bono suppromio cella credita. Lu. tu hercle idem faceres. Si tibi esset credita: quoniā emulari nō licet: nunc inuides

Pal. Eo an unq; prompsit antehac: responde scelus

Lu. Atq; ut tu scire possis dico tibi: si falsa dicis excruciabere. Ita uero ut tu ipse me dixisse dictites: potest sagina Ego eiciat cellaria: ut tibi prompsis aliū suppromū pares

Pal. Non edepol faciam: age: loquere audacter mihi.

Lu. Nunquam edepol uidi promere uerum hoc erat.

Mihi imperabat: ego promebam: postea

Hic illi caebro capite sistebas cadi.

Sed in cella erat paulum nimis loculi lubrici.

cupatur: quod ex nardi folio fieri solet. Petalon in aulularia nuncupauit.

ta uocatur: qui agit promi utcem.

Scelus. sceleste: emphaticoteron. expressus enim est ac si scelerose dixisset.

Foeminas. ex codicibus antiquis & ita serie codicis expostulante legendum erit heminas. est enim hemina mensura. Mensus unius heminae uocatur heminarius. De hemina pri-

scianus haec. At cotylas: quas si placeat dixisse licet heminas: recipit geminas sextari⁹ unus: qui qua-

ter assumptus scit graio nomine chanix. obiter annotandum est ferreos compedes aristophane in

pluto chanicas appellari. Paulo post subdit priscianus. At cotyle cyathos bis ternos una recepat.

Græca dictione uisus est epigramatista libro octauo. Bessalem ad scutulam sexto peruenimus anno

post hunc in coryla rasa selibra data est. Quintilianus libro sexto. Fabius maximus incensans augusti

congiariorum: quæ amicis dabantur exigultatem heminariam esse dixit. Gutturum. uetuste. si

militer in aulularia. obstringit ne gutturem inferiorem? Potest sagina. lego. post sagina. Cæ-

lebro capite. scribendum. sceledro capite. Cadi enim capite: quod uinum amcentus esse consueuit

Infundebat sceledro: ut sedimenta uini sceledro non dedisset. Sistebas. utnū asserabas. Loculi

lubrici. lubricū loculū eleganter appellat utnū gnosiū: seu cretano par: quod hominē tallipedare

cogat & lubricare. Loculū enim urceū uocat: quā scilicet uini loculamentum est conditorii suum.

bus dormire: inq;
Non oibus dormio
solis enim diuitibus
dormiebat: quale
apud graecos extat i
Integris Prouerbis
Phanil Ianua. De
Rhinorōcho credi
mus satyrographū
itelligere. Quidam
pararenchon uoca
re mallūt. De quo i
Integris Pōpei codic
bus hæc leguntur.
Non omnibus dor
mio. prouerbū na
tū a Capto quodā:
qui pararenchos di
ctus est: quod simu
laret dormientem:
quo impunitus ei⁹
uxor macharetur.
eius meminit Lucill
us. Marcus Tullius
in septimo epistola
rū. Amo igitur uol
untatem. Sed pau
ca de re citi⁹ opinor
olim non oibus dor
mio. Sic ego non oi
b⁹ mi Galle serulo.

Non naso qui/
dem. nō superfluit.

Nam eū. priscel
codices. nam eo ma
gnū clamat. Nar
dini. nardinum pre
ciosum ungentum:
quod foliatum nun

Subpromus. Cellari /

Hemina.

Chanicæ.

Coryla hemi
na.

Heminaria.

Sagina.

Capto.

Amcentus.

Tallipedare.

Loculamentum.

Capto.

Capto.

Capto.

Capto.

Capto.

Capto.

Nō oib⁹ dor
mio.

Suppromus.

Hemina.

Chanicæ.

Coryla hemi
na.

Heminaria.

Sagina.

Capto.

Amcentus.

Tallipedare.

Loculamentum.

Auia ebricitas,

Bilibris aqualis. hydris duarū aquarū. Ea die. eadem die apud cados unum aduſq; erapulā Inſurgitabat. Vbi bacchabatur auia. ſenſus eſt. ubi inſania furere incipiebat ſubebat a ſūmo uale: ad imū loculū uini depleri: & auia nuncupauit ebrietatē ab ætate ſenili: quæ madet ſubinde: & uinum appetenter affectat. Hinc terentianū adagiū: aquila ſenectus: auia deliramenta priſcos appelleſtis eſt perſcius eo uerſu. Dum ueteres auia tibi de pulmone reuello. Quaffabant cadi. eius peculiarē dementiā cadi: hoc eſt hauſtū uinum hominē quaffabat & exagrabat. Bacchanal. uini

magni intemperie: qualis uini prodigētia ſit in bacchanalibus. Extollam. dilatabo: differā.

Quo tu agis. le go. quo te agis: hoc eſt quo te propripis: proprius. quo te matutinus agis ſpeculator amice. Subcuſtodē. uices cuſtodis agentem. Ablegauit. amādauit: abſtruſit. Trāfire placet. legitur alibi tranſire parat. Ut iuuār. ut proſperāt & ſcelicitāt. Eam opificinā. ſi igit officiā doloꝝ & technaꝝ ignorem male mihi cadet. Mouerier. ſcribēdū monerier. Comoueri q̄ ſcē magis referat. ſcribēdū. meretricē cōmoueri q̄ ſane magis refert. Nihil clā ē. meretrix inq̄ p̄ſpecta & cordata oīa nouit: nihil illi occultū ē: & illatibularū. Quin ego fruſtro. me iquit fruſtro decipio: & morror in caſſū poſtq̄ tuam orōnē attendo. Adhibere. ſubintellige placuit. Dixi miles. corrige exlectiōe uetūſta. tibi dixi milites Sol9 dare. cois eſt hic error & pletari9. ē enī legendū olea dare. Sēſu ferme tali. Tibi exp̄teant quō poſſibile ſit oleā fruſtū

**Ibi erat bilibris aqualis: hic propter cados
Ea ſæpe decies complebatur die.
Eam plenam atq; inanem fieri: plenam a ſummo
Vbi bachabatur auia: quaffabant cadi**

Pal. Abi abi intro iam: uos in cella uinaria
Bacchanal facitis: iam hercle ego herū adducā foris
Lit. Perii ex cruciabit me herus domum ſi uenerit
Quom hæc facta ſcibit: quia ſibi non dixerim.
Fugiam hercle aliquo. atq; hoc indie extollam malū.
Ne dixeritis obſecro huic uoſtram fidem.

Pal. Quo tu agis? **Lu.** miſſus ſum alio iam huc reuenero.
Pal. Quis miſit? **Lu.** philocomasiū. **Pa.** abi: actutū redi.
Lu. Quæſo tamen tu meam partem infortunū:
Si diuidetur me abſente: accipito tamen.

Pal. Modo intellexi quam rem mulier geſſerit.
Quia ſceledrus dormit: huc ſubcuſtodem ſuum
Foris ablegauit: dum eaſe huc tranſire placet.
Sed periplectomenus quam ei mandauit mulierem
Nimis lepida forma ducit: di hercle hanc rem ut iuuant.
Quam digne ornata incedit: haud meretricie.
Lepide hoc ſuccedit ſub manus negocium.

Periplectomenus. Milphidippa. Acrotelatiū. Palitrio.
Em omnem accedere te ut uelim meā milphidippa:
r Domi demonſtraui in ordine hanc fabricā: fallaciaſq;
Minus ſi tenetis: denuo uolo præcipiatis plane
Satis ſi intelligitis. aliud eſt quod: potius fabulemur.

Mil. Stulticia atq; inſipientia non fallacia ſit:
Me ire in opus alienū: aut tibi meam operam pollicitari:
Si eam opificinam neſciā aut mala eſſe aut fraudulenta.

Per. At melius mouerier. **Mil.** meretricē cōmoueri
Quam ſane magis referat: nihil clam eſt: quin ego fruſtro.
Poſtq̄ adhibere auris meas ad tuā morā orationis.
Tibi dixi miles quēadmodū potis ē ſolus dare.

Oliua ſtrictina.
Precātur neruta naſcaſ.
Nō ſolus ſapit.

ſerire: quā olea dar fruſtū ſi p̄ciſis cōtundat: ita miles hic ſi uctū dabit ſi p̄enaliter affictet deprehēſus ī domo tua. **Strictina** uocat oliua: q̄ p̄ciſis ſtrigif & decurif. ſiſ puerbio Bononiēſes utunt. ſcis quo p̄ceto nux ferat: ſi leges olus itelliges ocymū: qd̄ cōiuitis coli cōſucuit: ſeu rutā: quā ne naſcaſ oēs p̄cant: ut lætius uentat: auctor palladius libro quarto. Ita conuictis & probris miles hic incedendus. Hæc fortaſſis lectiō cōmodior eo magis quod in deſinentia uocum ludens ſubſequitur. Nemo ſolus ſatis

sapit: cui bracteata sententiæ suffragatur apuleius sup ulyxe loquēs & diomede in libro de damonio socratis. Nōne ulyxes cū diomede deliguntur: ueluti cōsiliū & auxiliū: mens & manus: anmus & gladius. Hæc plautina sententia translata ex hoc græco prouerbio. *ἔἰς ἀνὴρ οὐδ' εἰς ἀνὴρ παροδοῦν ὑπὸ ἐνός οὐδ' ἐν κατ' ὀρθοῦτ αἰ.* Eadem ueniunt. scribendū eadem hoc est mulieres fiunt obliuiose. Mala nulla. sed pessima & facinorosissima. Peioribus conueniunt. pauere inq̄ & time re peioribus id est non malitiosis conueniūt. Quo ornata. scribendum quo ornatu. Archite

Vn9 hō nul
lus homo.

- Per. At nemo solus satis sapit. nam ego multos sæpe uidi
Regionem fugere consilii: priusq̄ reperta habere.
- Act. Siquid faciendum est mulieri male atq̄ malitiose:
Ea sibi immortalis memoria est meminisse & sempiterna:
Sin bene: aut quid fideliter faciendum sit: eadem ueniunt
Obliuiose extemplo ut fiant: meminisse nequeunt.
- Per. Ergo istuc mecum conuenit: nobis faciendum utrunq̄.
Nam id proderit mihi malitia male quod facieris ambæ.
- Act. Dum nescientes quid bonum faciamus: ne formida.
- Per. Mala nulla meretrix est. Ac. ne pauere peioribus cōueniunt
- Per. Ita uos decet cōsequimini. Pal. cesso ego illis obuiam ire.
Venire saluum gaudeo. lepide hercle ornatus incedit
- Per. Bene opportuneq̄ obuiam is palestrio: tibi adsunt
Quas me iussisti adducere & quo ornata. Ac. he' n̄. Pal. esto
Palestrio acrotelantiū salutatur. Ac. quis hic homo est
Qui tam pro nota nominat? Per. hic noster architectus ē:
Salue architecte. Pal. salua sis. sed dic mihi ecqd hic te
Onerauit præceptis? Per. probe meditatā utranq̄ duco:
- Pal. Audire cupio quemadmodū: ne quid peccetis pauere
- Per. At tua præcepta de meo nihil his nouum apposui.
- Act. Nempe ludificari militē tuū herū uis? Pal. exlocuta es:
- Ac. Lepide & sapienter cōmode & facete res paratæ:
- Pal. Atq̄ huius uxorem te uolo assimulari. Ac. fiat.
- Pal. Quasi militi animū adiceris: simulare sic futurum:
Quasi quæ hæc per me interpretē & tuam ancillā curet
- Act. Bonus uates poteras esse: num quæ sunt futura uides?
- Pal. Quasi quæ anulū hūc ancillula tua abs te detulerit ad me.
Quem ego militi darem tuis uerbis. Ac. uera dicis.
- Pal. Quid istis nunc memoratis meliust cōmeminere.
- Act. Nam mi patrone hoc cogitato. ubi prob' est architectus
Bene liniatam si semel carinam conlocauit.
Facile esse nauem facere: ubi fundata bene & statui stast.
- Pal. At sunt ebrii architecti: quæ te amant ut imperiti.
- Ac. Si non nos materiarius remoratur faber ad opus quidem
Noui indolem nostri ingenii: cito erit parata nauis.
- Pal. Nempe tu nouisti militem meū herum? Ac. rogare mirus

ctus. doloꝝ faber.

Salue architecte
acrotelanti uerba
sūt. Tua p̄cepta.
subintellige tradidi.

Exlocuta. ualde
es ueritatē locuta.

Adiceris. alibi
legit adiceris: hoc
est ad glutinaueris:
alibi adixeris hoc ē
in mancipatum de
deris. Simulare
subintellige te uolo

Quasi quæ. iun
ctim lege. quasiq̄.

Curetur. scribe
curentur. Com
meminere. cōmeml
nisci. Bene liniatā.
probe & cōmodi
ter ordinatā: omni
bus examinationi
bus elegantissimi op̄
ficii architectatam:

Statuistast. scri
bēdū statuistast: pro
statuta est: cōposita
& ordiata. Quæ
te amat ut. scriben
dum q̄ te amant &.

Materiarius. ma
teriē lignoꝝ in op̄
dolās & architectās
q̄busdā abietarius:
nōnullis carpenta
rius: armantopptos
græcis. Indolē.
specimen: acumen:
præstantiam: alias
ex autoritate mar
celli indolem tantū
adulescentiā cōsue
tudo dicit: quasi no
ua soboles. Indoles
aut ē incremētū: ue
teres senū dixerūt.
Plaut9 i milite. si al
b9 capill9 hic ut ne
utiq̄ ab ingenio se
nex in est. Mēs: aras:
sua sibi ingenua in
doles. In rudēte tti

Exlocuta.

Materiarius.

Abietarius.
Carpētari9.
Armātopios
Indoles uñ.

dem Plaut9. Quæ indoles i sauto.

Rogaremirus. scribe rogare m̄rust: pro rogare mirum est.

Cincinatus.
Cincin.
Cinn.
Potine.

Populi odiū, militē: quē cuncti & populati oēs odio atheocleo ob iactantia suā & uaniloquentiā detestant. Cincinatū, caesaratū. Cincini uocant capillamētī plocia cirriq; itort: quibsdā ad asciti tū mūdū: Cincinato romāo cōsulti naturales erāt cincini. Dñr & plauto ī truculēto cini. Nouit. subitellige te. Potine, potis ne ē? Impingito, redūdare factio Insistite, accurate psequini. Age piplectomene, palestriōis hęc uerba sūt. Acciebo, euocabo. Dolū dolam, fabrica, isī dīas fabrimamus.

Dat ne alit mulier, priscū exēplar: det ne alit mulieri opā. Terogo igit opale strio ut miles opam amatoriā minie det alteri mulieri: me solā amet: colar: obser uer: āplexet: & hęc ait ueluti quæ militē depear. Malitiar: malitia qñq; & ī bonā partē detorquef ut explicauim⁹ ī aulularia. Posteriorē pono, postpono igr oīa ueneris reb⁹ & gento. Mādāt scribēdū mādatur: p mādaturū ē. Hūc arrabonē, legendū hęc arrabonē. Vocatur aut arrabo pl gn⁹: qd p emptiōis fide dare cōsuevit: & similiter ī amore dat arrabo: cū uide licet munuscula si de amoris itegrātia mittunt. Rabonē p dīcenter Plautus uocat ī truculēto.

Arrabo.

Rabo.

Vñ est, unde uenit: a qua nā mittit. Tū quæ expetit sit, scribe, tuamq; expetit. mitrit inq; ab ea: quæ tuā pulcritudinē expetit. An festuca facta Plures sūt modi litē ratē adispicēdi: de quibus affatim suplus. Vnus cū prator ī suū festucā intictēs libeꝝ esse tubebat: de quo psci⁹ intellēxit. Non ī festuca hictor quem factat ineptus. De hac ip̄sa ul festucaria plu tarchus meminit.

Festuca liber

Populi odium quid ni nouerim: magnū dicunt cincinatum Mœchum unguentatū. Pal. num ille etiā nouit? Ac, nunq; uidit Qui nouerit me: quis ego sum. Pal. nimis lepide fabulare: Eo poterit uerum lepidius pol fieri. Acr. potine ut hoīem Mihi des? quiescas: cætera ni ludificata lepide Per. Culpam oēm in me impingito. Pal. age igitur intro abite. Insistite hoc negocium sapienter. Acr. alia cura Age perhiplectomene has duc nūc intro: ego ad forum illum Conueniam: atq; illi hunc annulum dabo: atq; prædicabo A tua uxore mihi datum. eamq; illum deperire Hanc ad nos q̄ extemplo a foro ueniemus: mittito. Quasi clanculum admissa sit. Per. faciemus: alia cura. Pal. Vos modo curato: ego illum probe iam oneratum huc acciebo. Per. Bene ambula, bene rem gere, at ego hoc efficiam planē. Ut concubinam militis meus hospes habeat hodie. Atq; hinc athenas abeat hodie hunc dolum dolamus. Quid tibi ego mittā muneris. Acr. dat ne alii mulier operā. Pre. Lepidæ sunt & comes sunt. Acr. confido iam futurum. Vbi facta erit cōlatio nostrarum malitiarum. Haud uereor ne nos subdola perfidia peruincamur Abimus ergo intro: hęc uti meditemur. Per. cogitate Ne quid ubi miles uenerit titubetur. Acr. tu morare. Ut accurate & cōmode hoc quod agendū est sequamur? Pyrgopolinices. Palestrio. Olupest quod agas: si id procedit lepide ex sententiā Nam ego hodie ad seleucū regem misi parasitū meum Ut latrones quos conduxī: hinc ad seleucum duceret Qui eius regnum tutarentur: mihi dum fieret ocium: Pal. Quin tu tuam rem cura potius q̄ seleuci: quæ tibi Condicio noua: & luculenta fertur per me interpretem. Pyr. Immo omnis res posteriores pono: atq; operam do tibi. Loquere: auris meas profecto dedo in dicionem tuam. Pal. Circumspicito dum: nequis nostro hic auceps sermoni sit? Nam hoc negocii clandestino ut agerem: mandatur mihi. Pyr. Nemo adest. Pal. huc arabonē amoris primum a me accipe. Py. Quid hic unde est? Pal. a luculenta atq; festiua scemina: Quæ te amat: tum quæ expetit pulchram pulchritudinē. Eius nunc mihi anulum ad te ancilla porro ut ferrem: dedit. Py. Quid ea ingenua an festuca facta: serua an libera est?

Req̄ ab se cupit uti. uetus lectio. Te quæ eas se cupit uti: uenio Inquit nūclus ab ea: quæ ipsa tua formositate fructi cupit. Nupta & uidua. gryphus hic uidetur. Illa enim iunctim & nupta est & uidua: quæ seni in uxore data est: Apuleius cū cuiusdā probra & corruptelas prædicaret igit̄. Tories uidua antequā nupta. Hercle pulchrū. legendum pulchrā. prædicat Inquit illam absolutissime pulchram: quæ ad caelestem meam formā condigna: qua nihil est spectiosius nec ornati⁹ quoq̄. Quis ea est. superius explicauimus q̄s & utriū generis: & foemino seruire ex iuris peritorū sententia. Pro

Vidua ante quā nupta.

- Pal. Vah ego ne ut ad te ab libertina esse auderē internūcius.
 Qui ingenuis factis responderet: req̄ ab se cupit uti
 Pyr. Nupta ista an uidua: Pal. & nupta & uidua. Py. quo pacto potis
 Vidua & nupta esse eadē: Pal. quæ adulescēs nupta sit cū sene.
 Py. Euge. Pal. lepida & liberali forma est. Py. caue mēdaciū.
 Pal. Ad tuā formā illa una digna ē: Py. hercle pulchrū prædicat.
 Sed quis ea est: Pal. senis hui⁹ uxor piplectomenis. Py. pxūo.
 Pal. Ea demorit te: atq; ab illo cœpit abire: odit senem:
 Nunc te orare atq; obsecrare iussit: ut tui copiam sibi
 Potestatemq; facias. Py. cupio hercle equidem: si illa uult.
 Pal. Quæ cupit. Py. quid illa faciemus cōcubina quæ domi est
 Pal. Quin tu illam iube abs te abire quo lubet: sicut soror
 Eius gemina uenit ephesum: & mater: arcessuntq; eam.
 Py. Ain tu aduenit ephesum mater eius. Pal. aiunt qui sciunt.
 Py. Hercle occasione lepida ut mulierem excludam foras.
 Pal. Immo uin tu lepide facere. Py. loquere & cōsiliū cedo
 Pal. Vin tu illam actutū amouere a te ut abeat per gratiam?
 Py. Cupio. Pal. tū te hoc facere oportet: tibi diuitiā: affatim est
 Iube sis aurū atq; ornamenta: quæ illi instruxisti mulieri
 Dones habere: auferre abs te quod lubeat sibi.
 Py. Placet ut dicis: sed ne istam amittā: & hæc mutet fidem
 Vide modo. Pal. uah delicatus: quæ te tanq̄ oculos amet.
 Py. Ven⁹ me amat. Pal. at tace: aperiunt̄ fores cōcede huc clāculū
 Hæc celox illius est quæ hic egreditur internuncia.
 Py. Quæ hæc celox. Pal. ancillula illi⁹ est: quæ hic egredit̄ foras
 Quæ anulū istuc attulit: quē tibi dedi. Py. ædepol equidē
 Bellula ē. Pal. phitecriū hæc est præ illa & spinturniciū.

xumo. legendū pro ximi hoc est in proximis adibus cōmorantis. Demoritur. deperit: & efficitim amat. Ab illo. tempore quo te: tuamq; formosā formositatem uidit.

Demoritur

Abire. legitur alibi obire: hoc ē astu torretissimi amoris periclitari. Assatim. abundanter & dapsiliter. Dōes habere. sic maro. donat habere utro.

Quod lubeat. alibi scriptū ē: quo lubeat: i quam locorum partem scilicet uelit. Delicatus. scilicet es. morosus es igit̄: & animi dubi in iis: quæ dubia esse non debent. Delicias facere est morosum se præstare. Catullus. si q̄s delictas diceret aut faceret. Celox illius ē milphidippa ancilla præambula: tanq̄ celox nauicula parua antecedit corbitam. Phitecriū. sūt qui phitrocton legunt hoc est plātula: paruulā: pumillā φραπον enim græci plantā uocitāt: mallem phitecium lege

Phitecriū.
Phitrocton.

res: quæ uox simiolam enotat: deformem & breuem & gestuosā mobilitatis eleganter phiteclon appellat. Phitecusæ ab hac nominis græci inclinatione uocata sunt a similis: quibus scatent: carmen id Ouidianum. Inde phitecasas habitantum nomine dictas. Hermolaus uenetus ut concordet Ouidium cum plinio nostro prodit ita posse intelligi uersum nasonis: phitecasas dictas nomine habitantum hoc est figulnorum. Sed hæc ratio bima est & casta & casta & uetera. Non enim a figulnis sed a similibus in iis insulis muratis uoluit Ouidius nomen inditum insulis. Illic enim de similibus non de figulis loquitur. Ouidius a dictione phitecos id est similia deflectit. Plinius ab hac uoce phitos: quæ dolium signat. Non ovidium sed autores fabulæ carpens plinius libro tertio naturalis historiae ita loquitur. ænaria ipsa a statione nauium ænæ: Homero Inarime dicta: græcis phitecusā non a simillarum multitudinem ut aliqui existimauerunt: sed a figulnis doliartoz. Spinturniciū. auem noctuagā: omnino sã: inauspicatā: sicut erat sanqual: quæ uocat ossifraga. De spinturnice pliniana uerba subscripsim⁹ ex libro. x. naturalis historiae. Inauspicata ē & incendiaria auis: pp̄ quā sæpenumero lustratā urbē in

Phitecusæ unde.
Error Hermolat.

Spinturniciū.
Spinturnix.
Incēdaria.

annalibus iuuenimus sicut. I. Crasso. C. marso col. quo ano & bubone ulso lustrata est. Quae sit auis ea nec reperitur nec tradit. qdā ita interpretantur incēdiaria eē quacūq; apparuerit carbonē ferens ex aris uel altaribus. Alii Spinturnicē eam uocāt. Sed hāc ipsa: quae esset inter aues: q̄ se scire diceret nō iue ni. Cluina quoq; auē ab antiq; nominatā animaduerto ignorari Quidā clamatoriā dicunt. Labeo prohibitoriā: & apud nigidū subis appellat auis: quae aquilae oua frāgat. Spinturniciū igitur Plaut⁹ appellat merā sordē & nihili puellā: & Inauspicatā. errāt sūmope cōmentarij tranquillū credentes ma

Cluina.
Clamatoria.
Subis.
Spithria uñ
contra oīum
hactenus sen
tentiam.

larum oscenratum
inuentores spinturni
as appellari a scintil
lis: q̄ uoce post sue /
roniū usus est: si re /
cte cōmemint: in he
liogabalo Lampr⁹
dius. erat enī non
a scintillis deslecten
dum nomen sed ab
aue spinturnice: a cu
sus turpi figura tur
pium artiū inuento
res & libidinū uocā
tur spinturnia: quod Il
quido Pōpetus ostē
dit hīs. Spinturnix
est auis gen⁹ turpis
figurā occurratrix:
unde artificū perdit
ta. ea grāce dicitur
ut ait santra oīi v /
θσπιο. Perdita arti
ficum p̄stigatissima
uitia & Inauspicata
& dira artificia uo
cat Pōpet⁹: quae tur
pes artifices uolup
tatū excogitant tur
pia & sinistra mon
stra uitioꝝ: ut turpis
figurā est hāc auis
Spithurnix: & dira
& inferna: i quo no
mine sexta sit aspira
tio. O. ults matu
re. sensus est: nōne
uides q̄ celeriter in
star aucupis oculos

Enarrat⁹ pō
pei nodus.

tuos suis luminibus depradatur: te appetit: inuadit: se in animū pentū ingreditur & insinuat. Hic
cus. miles ferutinus & sordidus. hircosus centuriones percius appellat. Ecq̄ de me. scribendum.
ecqua de me. subauscultabo inquit ecqua idest num aliqua de me fiat mentio. Qui aucupet. tū
meo inquit aliquē parasitōꝝ: qui semih det obuiam: & nunc gento meo interpellat. Vesperit ul
uit. qui se tantūmodo uiuere credat cum aduentat hora uespernae hoc est ipsius coenae. parasitum
enim quod edit foris id beat Haud cinerem quāritant. non cinerem cupiunt idest rem sordi
dam: sed farinam & eam filigineam. Adlubescit. adheret: animum adpronat. Prius nequā
oculis. fetunctim lege. prius ne quā: ne enim per interrogationem profertur. Videtis ne illam prius
cu im tuis oculis conspexeris: quippe qui uidearis illam non uisam uidisse: non enim adhuc milphi
dippam oculis conspicatus fuerat: uerum tantūmodo uocem senserat. Abigit me. scribo adigit
me. tantus est puellae fulgidus & flagrantissimus nitor ut adigat hoc est cogat me ut amem.
Amassis. amaueris. Hāc desponsata. acrotelantium scilicet. Si illa. hoc est matrona
milphidippa. Homo quidem est. in priscis exemplaribus legitur. homo quis est? Tum pol
ego. si inquit milphidippa meus consiliarius es: cum te in consultoris uicem delegerim reuellabo tibi
secreta mea.

Adlubescere

Viden tu illam oculis mature facere: atq; aucupium auribus:
Milphidippa. Pyrgopolinices. Palestrio.

Am est ante aedis hircus: ubi est ludificandus mihi.

i Dissimulabo: hos quasi nō uideā neq; esse hic ē: dū sciā

Tace subauscultemus: ecqui de me fiat mentio.

Mil. Nunc quis nā hinc ppe adest qui rē alienā potius curet q̄ suā

Qui aucupet: quicq; quidem uesperit uiuat suo.

Eos nunc hoies metuo mihi: ne obsint: ne ue obstant uspiam

Domo si ibit. ac dum huc transiit. atq; hui⁹ cupiens corporis est:

Quae amat hunc hoiem nimium lepidū: & nimia pulchritudine.

Militem pyrgopolinice. Py. satin hāc quoq; me deperit.

Meā laudat specie: a depol hui⁹ sermones haud cinerē quāritāt

Pal. Quo argumentor? Py. quia enim loquitur laute & minime sordide

Tum autem illa ipsa est nimium lepida nimisq; nitida scemina.

Heracle uero iam adlubescit primulum palestrio.

Pal. Prius neq; illam oculis tuis. Py. uideo id quod credo tibi:

Tū hāc elocuta. illa autē absens abigit me: ut amē. heracle hāc qdē

Pal. Nihil tu amassis: mihi hāc desponsata est. tibi si illa hodie nupserit.

Ego hāc cōtinuo uxore ducā. Py. qd ergo hāc dubitas colloqui?

Pal. Sequere hac me ergo. Py. pedilequ⁹ tibi sum. Mil. utinā cui⁹ cā

Foras sum egressa: cōueniendi mihi potestas eueniat.

Pal. Erit: & tibi exoptatū obtinget: bonū habe animū: ne formida.

Mil. Homo qdē ē? Pal. qui scit qd quis ubi sit. M. quē ego hic audiuit?

Pal. Socium tuorū cōsiliorū. & participem cōsiliariū. Mil. tū polego

Id quod caelo haud caelo. Pal. immo etiā sed non caelas

Mil. Quo argumēto? Pal. infido caelas: ego sum tibi firme fidelis.

Domū mittunt. scribendū p̄s̄dubio. Donum mittunt. Multæ enim multos amāt. sed non omnes annulū mittunt in amoris fidelis obfidatū. Ex procliuo. ex facili & impetrabili. Parem iunctum. cōparem: cōpositum: cohærentē: uictum: parabilem. Sole. lego solæ: mihi inquit solitario te solum trade. Frustror. illudor. Patere atq; ista. scribendū. patere atq; asta. adstite te ipsum & paulo morare pedetentim: pauxillatim. Depereant. scribe depereas. Palestro seductā milphis dippam alloquitur: & ait: dicit te istum deperrere. Omnē faciem. oēm posituram & formulam.

Mil. Cedo signum si hoc uerū est. Pa. amat mulier quædā quendā

Mil. Pol istuc quidē multæ. Pal. at nō multæ de digito domū mittūt

Mil. Enim cognoui nunc: fecisti modo mihi ex procliuo parē

Sed hic nū q̄s adest? Pal. uel adest: uel nō. Mil. cedo te mihi sole so

Pal. Breuin an loquinquo sermōe. M. trib⁹ uerbis. Pal. iā ad te redeo

Pyr. Quid ego hic astabo tātisp̄ cū hac forma: & factis: si sic frustror

Pal. Patere atq; ista. tibi ego hāc do operā. Py. pperādo exerceior

Pedetētīm: tu hæc scies: tractare soles hæc huiusmodi meritis

Pal. Age age ut tibi maxime cōcin⁹: nullū est hoc stolidius saxum.

Redeo ad te cōsiliū quasi hunc depereāt. Mil. teneo istuc.

Pal. Conlaudato formā: & faciem: & uirtutes cōmemorato.

Mil. Ad eā rem habeo oēm faciē tibi ut dudum iā demonstrauī

Tu cætera cura & cōtēpla: & de meis uenator uerbis. Py. aliqua

Mihi ptē hodie opæ des deniq; iā tandē ades illico. Pal. assum

Impa si quid uis. Py. qd illa hæc narrat. Pal. tibi pol se lamētari

Ait illam miserā cruciari: & lachrumantē se afflictare: quia

Tis egeat: quia te careat. ob eam rē huc ad te missast.

Py. Iube adire. Pal. at scin quid tu facias: facito fastidii plenum:

Quasi nō lubeat. me in clamato: quia sic tā uulgo uulgē.

Py. Memini & præceptis parebo. Pal. uoco ergo hāc: quæ te q̄rit.

Py. Adeat si qd uult. Pal. si qd uis adi mulier. Mil. pulcher salue.

Py. Meū cognomentū cōmemorauit. diū tibi dēt quæcūq; opres.

Mil. Tecū ætatē exigere ut liceat. Py. nimiū optas. Mil. nō me dico

Sed herā meā: quæ te demeret. Py. multæ aliæ idē istuc cupiūt

Quib⁹ copia nō est. Mil. ecastor haud miq; si te habes caræ:

Hoīem tam pulchrū: & præclara uirtute: & forma factis.

Py. He⁹ dignior fuit q̄sq; hō q̄ estē. Pal. nō hercle humanū ē credo:

Nā uulturio plus humani credo ē. Py. magnū me faciā nūc.

Quoniā illæc me cōlaudat. Pal. uidē tu ignauū ut sese iferat.

Quin tu huic respōde: hæc illa est: ab illa quā dudum.

Pyr. Quæ ab illa: nā ita me occurrant multæ mēnisse haud possū.

Mil. Ab illa quæ digitos despoliat suos. & tuos digitos decorat.

Nā hunc anulum ab tui cupiēte huc detuli huic porro

Pyr. Quid nūc tibi uis mulier mēora. Mil. ut q̄ te cupit: eā ne spnas

Quæ per tuā nunc uitā uult sit: nec sit spes in te uno est:

sup̄ius amatoris uitam in aliēno pectore utuere. Sit nec sit. sensus ē. hæc matrona amoribus om-

nibus circumlatrata: sit aut non sit: uiuat aut non uiuat in te uno positum est: in te uiuere sperat. spes

in te uno reperitur: tu illi uita: tu lenimen: tu portus: tu refugium.

Vēator. uenare i

qt ex meis uerbis: q̄

dicā quo pacto sub

seq debes. Venator

Clū positū p̄ uerū sicuti

marōi nutritor oli

uā p nutri: cōtēpla

tor aq; p cōtēplā.

Tis egeat. gēti

u⁹ antiqu⁹ ē tis pro

tul: tuæ iqt hæc con

suetudinis eget: ue

tustissimi mis dixit

p mei sicuti tis p tul

Enni⁹ in secūdo. In

gēs cura mis ē cum

cordib⁹ æquipare.

Vulgē. diuulgē:

disamē: me iqt taxa

ro & carpito tāq; te

diuulgē: uulgo tuū

costum pollicear.

Exigere. absolue

re: finire. Te de

meret scribo demo

rit: hoc ē deperrit: &

amoris radiis rutila

scit & absūt & igne

scit. Vulturio. auī

obrufo & excordi

plus igenti ē q̄ huc

militi: & nūc sumisi

us loq̄. Inferat.

isfinuet: igerat: tacti

re illū palestrio car

pit. Ab illa quā

dudū. Hæc mittitur

ab illa matrōa: quā

dudū dixi. Quæ

ab illa: i priscis exē

plarib⁹ legit: ab qua

illæ: subitellige mit

tit. Huic porro.

Vēator pro uenare.

Tis pro tul.

Mis pro met.

Porculena.

Sublestus.

Animū despōdebit. ablegabit aium: sibi mortē cōfesscet. Pulchrā pulchre. alibi scriptū ē. pulchrā pulcher. Seminio q̄q̄. scribe. seminio quāq̄. Porculenā. porculā biennē: & iā admistrā peliue. Partiturust. positū p̄ impartiturust: id est impartiturus ē & participabit. Thefaug. qd̄ ea scilicet memorauit. Perturū. q̄ tā mēdaciloqua esturiat. Quid ego ui sublect⁹. codices antiq̄. qd̄ ergo tu sublestus. qd̄ igit̄ milphidippa tu sublestus es hoc ē fallax es: quā militē ad atatulā meā oblectādam pollicite⁹ sis. nūc aut̄ diuile moraris. Quid est: quō istū ludibritose illudo. Abs te auorti. palestrio milphidippā alloq̄tur subcaute inq̄lēs cū tua mēdacta blandicella audio auerti me a cōspectu

bilē mea ora uexatē miles aspiceret: quē ut iquit Orati⁹ uix mappa cōpescerē.

Ab seculo ad seculū. legendū ex au

toritate Marcelli ad seculo ab seculū. nō nīl uerba sunt hęc.

mille ānoꝝ uiult p̄ mille ānis. Plaut⁹ in milite. q̄ mille ānoꝝ uiuit p̄petuo: ad seculo p̄ ad seculum.

sed potuit maculosus esse marcelli co

dex. Ex ope. ops terra uocat. opis dī ēta ē cōitūx saturni: p̄ quā uoluerūt ter

rā significat: q̄a oēs opes humāo generi natura tribuit. Vnde & opulenti terre

stribus reb⁹ copiosi: & hostiā opimā p̄cipue p̄gues & opima magnifica & ampla spolia. Vi

ua. ne cōpressura risus enecet. Risu enī q̄ plurimū p̄tere. scribit luculēter Apule

tus Hyparentes thesalos coluisse deū risū: cui quorānis i lēritia sacrificabant. Plutarchus similiter autumat lacedæmonios risut aras extruxisse. Sim pul

cre. scribendum pulcer. Sollicitum. anxīū & p̄cnalem.

Cor et fallat. ut sapienter hūc deludat. Hūc hic eē dicitro inq̄t philocomasio hūc hic esse i domo p̄tolectomer

nis: proinde illuc trāseat ex p̄tuso p̄te.

Cor et fallat. ut sapienter hūc deludat. Hūc hic eē dicitro inq̄t philocomasio hūc hic esse i domo p̄tolectomer

nis: proinde illuc trāseat ex p̄tuso p̄te.

Pyr. Quid nunc uult: Mil. te cōpellare: & cōplecti: & contrectare: Nam nisi tu illi fers suppetias iam illa aium despondebit.

Age mi achilles: fiat quod te oro: serua illā pulchram pulchre: Expromē benignū ex te ingeniū mi uir cape occisor regū.

Pyr. Heu hercle odiosas res: quotiens hoc tibi uerbero ego interdixi: Meam ne sic uulgo polliciteris operā. Pal. audin tu mulier.

Dixi hoc tibi dudū: & nunc dico: nisi huic uerri affertur merces. Non hic suo seminio quanq̄ porculenā partiturust.

Mil. Dabit q̄tū ips⁹ precii poscet. Pa. talētū philippū: huic op⁹ auri ē Minus a nemine accipiet. Mil. heu ecastor nimis. uile est tādē.

Pyr. Non mihi avaritia unq̄ innata est: satis est diuitiarum Plus mille auri: mille ē modioꝝ philippeī. Pal. prāter thefaug: Tum argenti mōtes nō massas habet: ætina mons nō æque alt⁹.

Mil. Heu ecastor hoīem periuꝝ. Pal. ut ludo: Mil. qd̄ ego ui sublect⁹

Pal. Scite. Mil. sed amabo mitte me actutū. Pal. qn tu huic respōdes Aut facturū aut n̄ facturū: qd̄ illā miserā tātū excrucias? Caliqd̄ Quā nunq̄ male de te merita ē: Py. iube eā exire huc ad nos.

Dic me omnia quæ uult facturū. Mil. facis nūc ut facere æquū Quā te uult eandē tu uis. Pal. nō hic insulsum habet ingenium.

Mil. Quūq̄ me oratricem nō spreuisti ut exorarem ex te. Quid est ut ludo. Pal. nequeo hercle quidē risu meo moderarier Ob eam cām huc abste auorti. Py. nō edepol tu scis mulier

Quātū ego honorē nunc illi habeo. Mil. scio: & istuc illi dicam. **Pal.** Cōtra auro alii hāc uēdere potuit operā. Mil. pol istuc tibi credo

Pal. Meri bellatores gignunt: quas hic prāgnantis fecit. Et pueri annos octingentos uiuunt. Mil. ue tibi nugator

Py. Quin mille annorū perpetuo uiuunt ab sæculo ad sæclū **Pal.** Eo minus dixi: ne hęc censeret me aduersum se mentiri.

Mil. Perii: quot hic annos uiuet: cuius filii tam diu uiuūt. **Pyr.** Postriduo natus sum ego mulier: q̄ iupiter ex ope natus est

Pal. Si hīc pridie foret q̄ ille est: hīc haberet regnum in celo **Mil.** Iam iam sat amabo est. finite abeam si postum uiua a uobis.

Pal. Quin ergo abis quādo respōsunst. Mil. ibo atq̄ illā huc adducā Quā p̄pter opa ē mihi. nūqd̄ uis. Py. ne magis sim pulchre q̄ sū Ita me mea forma habet sollicitū. Pal. qd̄ hic nūc stas: quin abis? **Mil.** Abeo. Pal. atq̄ adeo audin tu: dicitro doctē & cordate: ut cor ei fa Philocomasio dic si est hic domū ut trāseat: hūc hic esse. **Clia**

Ops.
Opis.
Opulenti.
Opimā ho
stia.

Risus deus.

Neq; te subintellige sponte adduxi: sed demū ne palestriōis opa destrueret inquit taceo. Præ
 uortemur. hanc rem præoccupabimus. Ecquid fortis uisa est: Marcellus. fortis rursum formosa. Fortis.
 Plautus. heo qd fortis uisa est: nunqd inquit nobilis & ingenua uisa est: Famofa pro famigerabili in Famofa.
 bonā significantiā qñq; detorquetur. Autores Lucius Apuleius & Festus Pompeius. Oculis tur
 gidis. turgescunt oculi nauseantibus. tanq; hæc pati non potuerit inasuetam marinā nauseam ferre.
 Naucerus. nauis præfectus. Scitus emissarius. elegans & nauus ἐπιτοπος. & contēplator: ut

Mil. Hic cū hera ē: clā nostrū hūc sublegerūt s̄monē: lepide factū ē
 Iā ex sermone hoc gubernabūt docti? porro. Pal. remorare.

Mil. Abeo neq; te remoror: neq; te tango: neq; te taceo.

Pyr. Iube maturate illā exire huē iā istic rei præuortemur.

Pyrgopolynices. Palestrio.

Pyr: Vid mihi nūc es auctor: ut faciā palestrio de cōcubina nra
 q Nullo pacto pōt pri? hæc i ædis recipi: quā illā omiserim.

Quid me consultas: quid agam? Pal. dixi equidē tibi quo
 id pacto fieri possit clementissime

Aurū atq; uestem oēm muliebrem habeat sibi: quæ illi
 Instruxisti: sumat: habeat: auferat: dicaſq; tēpus maximū esse
 Ut eat domū sororē geminā esse & matrē dicito: quibuscum
 Comitata recte deueniat domū. Py. quid tu scis eas adesse:

Pal. Quia oculis meis uidi hic sororē esse eius. Py. cōuenit ne eaſ

Pal. Cōuenit. Py. ecquid fortis uisa est? Pa. oīa uis opinare

Py: Vbi matrē esse aiebat soror? Pal. cubare in nauī hippam:

Atq; oculis turgidis nauclerus dixit: qui illas aduexit mihi

Py. Is ad quos naucler? hospitio diuortit? Pal. qd is? Py. ecqd fortis

Pal. Abi sis hic. nā tu quidē æque fuisti scitus emissarius.

Qui cōſectare qui mares. quæ foeminæ. Py. hoc age nūc istuc.

Quod das cōſiliū mihi? tecū illa uerba facere de ista re uolo

Nā cū illa sane cōgruit sermo tibi. Pa. quin poti? cū tu te ades

Tuā rē tute agas dicas uxorē tibi necessum esse ducere

Cognatos p̄uadere: amicos cogere. Py. ita ne tu censes:

Pal. Quid ego ni ita censeā. Py. ibo igit̄ intro. tu hic ante ædis

Interim specularē ut ubi illæ p̄deat me p̄uoces. Pal. tu mō

Istuc cura: quod agis. Py. curatū id quidē ē quin si uoluntate

Nolet ui extrudā foris. Pa. istuc caue faxis quin potius

Per gratiam bonā abeat abs te: atq; illæ quæ dixi dato.

Aurum ornamentaq; quæ illi instruxisti ferat. Py. cupio

Pal. Hercle credo te facile impetratū iri: sed abi intro: noli stare

declino sexto. nullo aprico orto: nullo emissario: nulla macerta: nulla causa. Emissarium tranquillus
 emissionem aquaticam uocat in Claudio. Itemq; emissarium sicut lacum: portumq; hostiensem:
 quamq; sciret ex his alterum ab augusto precātib; assidue maris negatum. Idem i galba. Quin etiā
 populo romano deposcente supplicū haloti & tigilini solos ex oibus nerontis emissariis uel maleficē
 tissimos icolumes p̄stitit. In leuitico caper emissariū nūcupat: q cū grege in pastū emittitur. Hæc in le
 uitico uerba cōperies. Cūq; obtulerit utulū & orauerit pro se & p̄ domo sua duos hircos stare faciet
 corā domino i hostio tabernaculi testimoniū. Mittēs sup utruq; sortē unam dño. & alteram capro.

Caper emissarius.

pote: qui tam scrus
 polose petas. emissari
 ri dicunt: qui a ma
 gnis principib; ad
 inquirenda quæ tra
 ctant mitti solent.
 Hodie nō absimiles
 si sunt: qui Referen
 tarii uocant. emissari
 us nerontis fuit Ti
 gillinus: quæ famina
 subintellige faciāt.
 Ab emissario plini
 emissarium uocat li
 bro decio septimo
 naturalis historiae i
 hæc uerba. per sin
 gulos annos ad su
 periora scandāt: re
 lieto semp duramē
 to i singulis tabula
 tis: & emissario uno
 qui subeat usq; quo
 placuerit. Emissariū
 reperies p̄ deducto
 rio apud Pollionē
 ultruūtiū libro octa
 uo architectonica.
 Cumq; uenerit ad
 moenia efficiatur ca
 stellū & castello con
 iunctum ad recipiē
 dū aquā triplex Im
 missariū. emissarius
 grace Βιλαστὸς
 appellatur. Marcus
 Tullius libro septio
 epistolarum. Hic si
 miolus causa mei: i
 quem Inucheres de
 legerat amicus: per
 suaseratq; nōnullis
 Inuidis meis se i me
 emissariū semper fo
 re. De palmite uitis
 emissario meminit
 Marcus Tullius libro

Emissarius.

Referentarii

Emissarius.

Demutare. sensus est. nunquid hic miles demutare uidetur a pristino consilio nostro: & ab ingenti
ta dementia: nihil imutatus est ab ea insania: qua primo uobis ipsis predicauit. Aut utiq; scriben
dum est atq; prout. Figam palum. non ego manuaris opifex respectu uestri idoneus essem: nec
ad quacq; minima si tibi coparer. Deruncinauit. deruncinauit: admutilauit: illufit: runcina dea: qua
praerat runcandis frumentis. Instruxit. praeparauit: coparauit. Se ut abeat. ut a suo contu
bernio discedat. Ab sumo ne rursus cadas. dicebat caesar faciltus se a primo gradu in ultimū q

Deruncinare.
Runcina.

In portu na
ufragium.

Sales.
Salsura.

in secundū trudi pos
se. quadoq; enim in
numeri mortalium
tollunt in altū ut la
psu grauiore ruat.
In ultimo enim effu
glo saepe periculum
oboritur iuxta pro
pertianā sententiā
Sape etiam in por
tu merfa tabella na
rar. Hieronymus
hoc est quod aiunt
sape in portu nau
fragiū. Hāc fer
re potuit. lego ex
priscis exemplarib9
nihil hinc ferri pote
rit: nisi doli caute
dolant ab hoc mili
te nil lucri poterit
referri. Salis. fa
cetta: illusionis. le
porem: dexterita
temq; salē dicimus.
Salsura pro re eadē
ponitur a Placiade.
Ordior fabulā quā
nuper attica sopo
ratam salsura no
eterna praesule lu
cerna commentat9
sum. Pro re eadem
gracis salsura. siue
salsugo usurpatur
In hoc adagio. αλ
χι η οδκ ευσοτ ι αυ
τω. hoc est salsura
non est ipsi. In mi
nime suaves & gra
tos. Quod sex
tum est. hoc est se
nex periplectome
nes oppidum dolis
expugnare posset:
Ita pollet & elloqui
uiribus & ingenii.
Laute largiter:
abundāter uolo mi
litem irrideri.

Pyr. Tibi sum obediens. Pal. nūquid uidetur demutare. aut utiq;
Dixi esse uobis dudū hūc meū militē: nūc ad me ut ueniat uisus
Acrotelātium: ancillula eius: & pleusides: prohi iupiter
Satine ut cōmoditas me usq; quaq; adiuuat.
Nā quos uidere exoptabā maxime: una exeūtis uideo de pximo.
Acrotelantiū. Milphidippa. Pleusides. Palestrio.
Acr. Equimini: simul circumspicite: nequis adsit arbiter
Neminē pol uideo: nisi hūc quē uolumus cōuentū esse.
Ergo uoca. M. qd agis nī architecte? Pa. ego ne architect? uah?
Mil. Quid ē? Pal. qui enim nō sim dign? pra te ut figā palū i parietē.
Eiā uero nimis facere: nimiseq; facunde mala est.
Ut lepide deruncinauit militem. M. at etiam parum:
Bono animo es. negocium omne iam succedit sub man?
Vos modo porro ut ocepistis: date operā amicabilem.
Nam ipse miles concubinā intro abit oratum suam
Ab se abeat cum sorore & matre athenas. Ple. probe
Pal. Quin etiā aurum: atq; ornamenta quae ipse instruxit mulieri
Omnia dat dono: se ut abeat. ita ego consilium ei dedi
Ple. Facile istuc quidē est: si & illa uolt. & ille autem cupit.
Pal. Non tu scis cum ex alto puteo sursum ad summum descenderis:
Maximum periculum inde etiam ab summo: ne rursus cadas.
Nunc hae res apud summum puteum geritur: si praesenserit
Miles: nihil hanc ferre potuit. huius nunc q; maxime
Opus est dolis. Ple. domi etiam ad eam rem uideo salis satis:
Mulieres tres: quartus tu te es. quintus ego: sextus senex.
Pal. Quod apud nos fallaciarum: sextunst certo scio
Oppidum quoduis uidetur posse expugnare dolis.
Date modo operā. Ac. id nos ad te & si quid uelles: uenimus?
Pal. Lepide facitis nunc hoc tibi ego impero. Ac. quid uoles.
Pal. Militem lepide & facete laute ludificarier uolo.
Ac. Voluptatem me castor mihi imperas. Pal. & scim quēadmodū
Ac. Nempe ut ad similem me amore istius differre athenis
Quasiq; istius causa amoris ex hoc matrimonio
Abierim: cupiens istius omen ordinis nuptiarum.
Pal. Nisi modo unum hoc: haec aedis dicas dotalis tuas

Scin quemad
modum. scis ne quemadmodum subintellige deludetur. Cupiens istius omen. cupiens istius au
gurium matrimoniale: tanquā auspicate & foeliciter illi nubere. Captato omine foeminae nubebat
iuxta illud. Primisq; iugarat omnibus.

Præ illius forma. contemplatione & respectu formæ illius. Opulentiatē. opulentia: diuitias: Opulentias.
affluentia. Satin præcepti: satis ne præceptorū dedi: Sat habeo. sat feceris genio meo si ira
opus dabis expolitur: ut improbare non queas. palestrio loquitur. Nunc digito. pleusidis uerba.

Naucleriaco. nauali maritimo: qualem naucleri gestitant: ut singas te cum philocomasii sorore Naucleriaco?
nauigare uelle. Causeani. scribo causam uelamentū capitis ad calorem propulsandū. Plutarchus
in Antonio: & principio eos duxerat uario ornatu Alexandrū madica ueste tyaram: & cydarin tectā
habentē: ptolomæū
Caufon.
Cauma,

- Hinc senem abs te abisse: postq̄ feceris diuortium:
Ne ille mox uereatur introire in alienam domum:
Ac. Bene mones. Pal. sed ubi ille exierit intus: istic te procul
Ita uolo adsimulare: præ illius forma quasi spernas tuam:
Quasiq̄ eius opulentitatem reuereris: & simul
Formam amœnitatis: illius faciem: pulchritudinem
Conlaudato. satin præcepisti. Ac. teneo. satin est. si tibi
Meum opus ita dabo expolitur: ut improbare nō queas.
Ple. Sat habeo: nunc tibi uicissim quoq̄ i perabo. Pal. nūc dicitō
Quam extēplo hoc erit factum. Pa. ubi intro hæc abierit
Tu illico facito ut uenias ornatu huc naucleriaco:
Causeam habeas ferrugineā. culturam ob oculos laneam
Palliolum habeas ferrugineum nam is colos Thalassicus
Idem & cōnexum in humero læuo expapillato brachio
Præcinctus: aliquid assimulato quasi gubernator sies.
Atq̄ apud hunc senem oīa hæc sunt. nam is piscatores habet
Pl. Quid ubi ero exornatus: quin tu dicis: quid factur' sum.
Pa. Huc uenito & matris uerbis philocomasium accersito.
Ut si itura est athenas: eat tecum ad portum cito.
Atq̄ adiuuet ferri in nauim: si quid in portu uelit.
Nisi eat: & te soluturum esse nauim: uentum operā dare.
Ple. Satis placet pictura. perge. Pa. illa extēplo nihil iā morabit'.
Ut eat: ut pperet: ne sit matri moræ. Ple. multis modis sapis.
Pa. Ego illi dicā: ut me adiutorē: qui onus ferā ad portū: roget.
Ille iubebit me ire cum illa ad portum. ego adeo: ut tu scias
Prorsum athenas p̄tinus abibo tecū. Ple. atq̄ ubi illo ueneris.
Triduum seruire nunquā te. quin liber sis: sinam:
Pa. Abi cito atq̄ orna te. Pl. nūqd aliquid. Pa. hæc ut memineris:

de: & causia cū dia
demate ornatū. cau
sona medici gen' se
bris ardētis appellat
cauma calor: causis
cōbustio: idē causia
nūcupat: de hac um
bella & regumento
capitis extat Martia
lis distichon & si in
tritis exemplaribus
gautapa præpostef
prepositū sit. In Pō
pelāo rectus specta
bo theatro. Nā uen
tus populo uella ne
gare solet. Indictō ē
causiam scribendū
apud epigramatarū
um cū præpositū sit
de umbella carmē.

Ferrugineā sub
luridi coloris. Vergi
lius libro nono. Pl.
ctus acu chlamydē
& ferrugine clarus
ibera: i cuius loci ex
positiōe seruit'. Fer
rugo coloris genus
est: qui uicin' ē pur
puræ subnigræ: &
ibera autem nō his
pana sed pontica.
Nā iberia pars pon
ti est ut ostendit ora
tius dicēs. Herbasq̄
quas colchos atque
iberia mittit. Am
brosius in hexaeme
ro. Ferreū ergo cæ

Ferruginea.
Ferrugo.
Iberia.

lum quod nullū exudat humorem quādo nullis nubibus imber rūpitur. est etiam ferreū cælum subob
scurus aer pressus atq̄ nubilosus colore ferrugineo: quando rigore frigiditatis stringitur terra. Tunc ue
luti super caput nostrum humor suspensus uidetur & per momenta imnere. Colos. color ut ua
posuapor: & mille huiusmodi. Thalassicus. maritimus. θαλασσαν græci mare uocitant. Am
brofio mensuræ maris thalassometra uocitatur. Idem & cōnexum lego. Idem & cum nexu: sis pal
liolum præcinctus in humero seuo ritu gabino: quali schemate charontem nautam uergilius descri
bit. Luridus ex humeris nodo dependet amictus. Expapillato brachio. extra papillam eiecto &
altrinsecus pensiliter quasi abundo. Obiter emacula codicem Pompei: in quo ita legebatur. effasilla
tum exertum quod scilicet omne exerto brachio sit. tu lege expapillatum. Adiuuet. scribendum
adiuues. Soluturum nauim. te nauigaturum scilicet iuxta id epigrammatistæ. nauim scis puto
non moratur unus. Pictura. descriptio. Nunquid aliquid? alibi scriptum est: nunquid aliud?
Scedra. hoc uerbum aduentitium est & agnatum. uacat.

Colos. Va
pos.
Thalassicus.
Thalassome
tra.
Expapillatū
brachiū.
Emaculatus
pōpei codex

Inhiat quod nusquam est miser. Affectat miser hic miles ut in uxorem: quæ nulla est: quam uicini uxorem credit: reuera non est: uerum suppositam meretriculam adhibet. Quid iam? quid tandem fecit acrotelantium?

Vt multa uerba Pyrgopolynicis uerba sunt. Lenta

materies. flexibile lignum. Statim enim ad meum genium animum suum inflexit. seu lenta difficilis fuit & tarda philocomasion & ut se se persuaderi permittit ut abiret. Im-

petrauit. ut illa discederet. Oppressit.

præoccupauit: & anteuenit precibus animi meum: me uicini & supauit: ut te promittere.

Limis. connectis ad obtutum certiore faciendus: unde uerbum collimare. Malos peiores. lege. malas peiores. Cum

ipso polo. acrotelantium loquitur in hac uerba. ego uerbis palestrionis huc ueni militem caesarium secuta. sed in pri-

scis exemplaribus legitur emaculatus. cum ipsum pol sum secuta. Mulier est.

acrotelantium scilicet est: quæ hinc amorem habet. alibi scriptum. mulier es.

Adiri eum aiunt. Narrant militem ar-

morum splendore decorati soliti adiri iuxta regiam dignitatem. Nam quæ. leges iunctim naniq.

Expetisso. ualde expeto & affecto.

Eius elegantiam. lego eius elegantiam. hoc sensu. supbens elegantiam formæ suæ formam meam floccifera

clat: ranquam suam inferiorum.

clat: ranquam suam inferiorum.

clat: ranquam suam inferiorum.

clat: ranquam suam inferiorum.

Pl. Abeo. Pa. & uos abite intro actutum: nam illum hinc sat scio iam exiturum esse intus. Ac. sceledre apud nos imperium tuum est.

Pal. Agite. abscedite ergo: ecce autem commodum aperitur foris. Hilarus exit: impetrauit: inhiat quod nusquam est miser.

Pyrgopolynices. Palestrio.

Py. Quid uolui ut uolo impetraui per amicitiam & gratiam a philocomasion

Pal. Quid nam tam intus fuisse dicam diu. Py. nunquam ego quidem. Tam sensi amarum: quoniam nunc ab illa muliere. Pal. quid iam. Ut multa uerba fecit: ut lenta materies fuit: uerum postremo

Impetraui ut uolui donauit quæ uoluit: quæ postulauit. Te quoque dono dedi. Pa. etiam me: quomodo ego uiuam sine te?

Py. Age animo bono es: idem ego te liberabo. nam si posset ullo modo Impetraui: ne te abduceret operam dedi: uerum oppressit.

Pal. Deos spero teque postremo tamen si istud mihi acerbuisset. Quia hero te carendum est optimo: saltem id uoluptate est

Cum ex uirtute formæ uenit tibi mea opera super hac uicina Quam ego nunc concilio tibi. Py. quid opus uerbis? Libertatem tibi ego & diuitias dabo: si impetras.

Pal. Reddam impetratum. Py. at gestio: Pa. at modico disce Moderare animo: ne sis cupidus: sed eccam ipsam egreditur foris.

Milphidippa: Acrotelantium. Pyrgopolynices. Palestrio. Era eceum præsto militem. Ac. ubi est? Mil. ad leuam. Ac. uideo: h

Mil. Aspice limis oculis: ne ille nos se uidere sentiat. Ac. uideo: Mil. Edepol nunc nos tempus est: malos peiores fieri. Actum est

Initium obsecro tu te ipsum conuenisti. Mil. ne parce uoci: ut audiat. Cum ipso polo sum secuta placide ipsa ut libitum est mihi. Ociose meo arbitrato ut uolui. Py. audin quæ loquitur?

Pal. Audio quæ lata est quia te adiit. Mil. o fortunata mulier est: Ut amari uideor dignus est. Ac. permittam ecastor prædicas: Te adisse atque exorasse per epistolam aut per nuntium: quasi regem

Adiri eum aiunt. Mil. nam quæ a depol uix fuit copia: adeundi: atque Impetrandi. Pal. ut tu inclytus apud mulieres. Py. patiar

Quando ita uenus uult. Ac. ueneri polo habeo gratiam Tandemque & oro & quaeso ut eius mihi sit copia

Quem amo quemque expetisso: benignusque erga me ut fiet. Quod cupiam: ne grauetur. Mil. spero ita futurum: quamquam illi

Multæ sibi expetunt: ille illas spernit segregat ab se omnis: Extra te unam. Ac. ergo istius me? me macerat: quod ille fastidiosus est:

Ne oculi eius sententiam mutant: ubi uiderit me atque eius Elegantiam: meam extemplo speciem spernat. Mil. non faciet. Bonum animum habe. Py. ut ipsa se continet. Ac. metuo

Expetisso.

Exuperet. metuo ne expectatio respōdeā. Timeo ne me formosiorē prādicaueris q̄ re uerā sit.
 Genua amplectar. quāz misericordiā dicata sunt: ut frons genio: auris memoria. Sine ultra
 ueniat. scribo. sine ulro ueniat. Expectet. nil uetat & expetet legendū est. Phaoni. qui auto
 re plinto gestabat radicē herbāz nomine centupeda: illicitum: amatorū: ille tamentē & philtron. Pha
 on hic sat cantatissimus est etiā in ludis triualibus amore cuius exastuans sappho deiecit se ex leuca
 de: uñ ita cecinit ouldius. Tu mihi leucadia potes esse salubrior unda. De cuius forma idem. Summe

Phaon.
 Centupeda
 herba.
 Sappho.

Ne prādicatio tua nunc meam formam exuperet.

Mil. Istuc curauit ut opinioe illi pulchrior sis. Ac si pol me uolet
 Ducere uxore: genua amplectar: atq; obsecrabo aliquo mō.
 Si nō q̄bo ipetrare: cōsciscā loctū. uiuēt sine illo scio me n̄ posse

Py. Prohibendā mortē mulieri uideo mulierē adibon. Pa. minime

Nam tu te uilem feceris: si te ulro largiere: sine ultra ueniat

Quaritet desideret: expectet si nō perdere istā gloriā uis

Quam habes caue sis faxis: nam nulli mortali scio

Obtigisse hoc nisi duobus: tibi & phaoni lesbio

Tam minia te amarent. Ac. eo intro. an tu illūc euocatū

Foras mea milphidippa. Mil. imo opperiant. dū exeat aliq̄s

Ac. Durare nequeo. qn etiā intro occlusa sunt fores: effringā

Mil. Sana non est. simulauit inquā. Ac. si parem sapientiā

Hic habet ad formā per amorē. si qd fecero clemēti animo

Ignoscet. Pal. ut quāso amore pdita est misera. Py. mutuū sit.

Pal. Tace ne audiat. Mil. qd astitisti obstupida. cur nō pultras?

Ac. Quia nō ē itus: quē ego uolo. Pa. q̄ scis? Ac. scio edepol olfacio

Nam odorē nasus sentiet: si intus fiet. Pyr. ariolatur: quia

Me amat propterea uenus fecit eā ut diuinaret. Ac. nescio

Vbi hic ppe adest. quē expeto uidere: olet pfecto. Py. naso pol

Iam hæc quidē plus uidet q̄ oculis. Pal. cæca hercle est

Ac. Tene me obsecro. Mil. cur? Ac. ne cadam. Mil. quid ita?

Ac. Quia stare nequeo: ita animus per oculos meos desit.

Mil. Militem pol tu aspexisti. Ac. ita. Mil. non uideo: ubi est?

Ac. Videres pol si amares. Mil. non edepol tu illū magis

Amas q̄ egomet: si aperte liceat. Pal. oēs pfecto mulieres

Te amat ut quæq; aspexit. Py. nescio tu me ex hoc audieris. an n̄:

Nepos sū ueneris. Ac. mea milphidippa adi obsecro & ogradei.

Mil. Ut me ueref. Pal. illa ad nos pgit. Mil. uos uolo. Py. & nos te.

Mil. Ut iussisti: herā meā eduxi foras. Py. uideo. Mil. iube ergo adiri:

Py. Induxi animū ne oderim item ut alias quando orasti.

Mil. Verbum hercle facere nō potis: si accesserit prope ad te.

Dū te obtuet: linguā oculi prāciderūt. Py. leuādum morbū

Mulieri uideo. Mil. uidē ut tremit atq; extimuit postq̄ te aspexit

Pyr. Viri quoq; armati idem istuc faciunt: iube domū ire.

Mil. Ne tu mirere melius mulierē. Phy. sed qd uolt me agere?

fidem & pharetram
 fies manifestus apol
 lo: Accedant capitū
 cornua bacchertis.

Tā minia. lego

tā nimie ut amaret:

hoc sensu. Nulli cō

tigit tantus mulsex

amor ut tam nimie

& effitē eū amarēt

te excepto: & lesbio

phaone. An tu il

lic. scribēdū ex prf

scis exēplariibus. ab

tu illūc. Oppertā

tur. legendū. oppa

mur hoc ē prastole

mur & expectemus.

Simulauit inq̄.

prisci codices. stimu

laur inq̄ & subintel

lige amor. Mutu

um sit. itidē amore

eius pereō. Qu

scis: Milphidippa lo

gtur. Ariolatur.

prāfragit: diuinat.

Cæca est. amore

scilicet exoculata.

Tene me obse

cro. tāq̄ lipopsichos

& anio relicta i hæc

uerba errūpit. De

fit. desit. maro in

buccolico ludico.

lac mihi non astate

nouum nec frigore

desit. Proptius i prf

mo elegtaco. & nul

lo uacuo rēpof desit

amor. Exhoc au

dieris ordo. nescio

audieris ex me tu

hoc. hoc ē nescio si

unquā tibi narraui.

Linguā oculi p

ciderūt. dū te contē

platur oculi linguā

inciderūt: tot ex te

radit & faces emicat

parū decoro inter

uerba cadit līgua si

lentio. Melius. in codicibus antiqs legē mollius hoc sensu. cum utri armati me aspiciētes extime Mulier unde
 scāt ne mirere si scemina mollis animal pauet & tremit cū me aspexerit: a qua mollitate mulier quasi

Exigere.

Molliter appellatur. sunt q ita legunt. ne tu mirere. mulier es. ne mirere si tremis: quoniam multiebris res est timor. Exegit. expulit: quandoq significat expungit: & exclusit uita. propeertius libro quarto. Non quasi aspexit pelopaeum a gamemiona uultu.

Exegitq auidis

dortica castra rogis. Et si comodior pro pertiana lectio est si legas egesit: pro eo qd est euacrauit: & orbant castra graecorum apollo graecos pestiferis iaculis in calamitate copel les Nesciu fecit se scribendum est. ne scia fecisse hoc fesu. nescio si qs perat an aliq ta multa ridicula fecerit i amore q ego factitaueri: qui ob amore nuc thalassica induo ueste.

Quis passus.

qs amoris tugum per pessere: atq ego nuc patior. leonina uis ferocia amoris e asperior ut canit in hac epicharmo. ερωσ λεοντινα σηνουαυη

Leonina uis ferocior amor

Ex mora nata mulier.

θαλερος. Ex mora. mulier eni & nauis nuq satis ornata.

Aequae mora. scribendum autumo: atq mora: ipsa eni mora foemina tardior est. Iuxta illud. no uitio phomo es zoyle sed utitu. Consuetudie legit i priscis exemplaribus consuetione. Popteius autor e plauti consuetione p consuetudie posuisse. Ad leuui dico. alibi legit At leuui dico. Ta q hoc. Dictycos est. Demonstrat alterum oculu. Stulta uiueret. Alazon ille miles qd audiuit Pleuside dixisse sapientis: subito p factatiam respondet hercle sapienter qm mecum uixit: a quo uirtutu oium condimenta recepit: cu tñ pleusides alia uorsu sapientis pronuntiaasset.

Consuetio.

Mil. Ad se ut eas: tecum uiuere uolt: atq aratem exigere.

Py. Egon illa adea: quae nupta sit: uiru eius metuere aequum est?

Mil. Quin tua causa exegit uirum a se. Py. qui id facere potuit?

Mil. Quia aedes dotales hui sunt. Py. ita ne? Mil. ita pol dicam domu ire

Py. Ita ego illic ero. Mi. uide ne sis i expectatiōe: ne illa ai excrucies

Py. No ero pfecto. abite. Mi. abim? Py. sed qd ego uideo? Pa. qd ui

Py. Nescio qs eccu icedit ornatu qd e thalassico. Pa. is nos uolt. Cdes

Est pfecto naucler: hic qd e uidelicet accersit: accita hic credo:

Pleusides. Palestrio. Pyrgopolinices.

Lium alio pacto propter amore nesciu fecisse multa

a Neqter: uerear magis me amoris causa hoc ornatu icedere?

Verum cum multos multa admisisse acceperim inhonesta

Propter amorem: atq alienum a bonis mitto iam: ut occidit

Achilles quiuis passus est: sed eccum palestrione: stat cu milite:

Oratio illo mihi demutata e. mea mulier pfecto natast ex ipsa mo

Na quae uis alia quae mora e: aequae mora. mior ea uidet. (ra

Qua quae ppter muliere est. hoc adeo fieri credo oosuetudine.

Nunc ego hac accersam philocomasium: sed fores pultabo.

Heus ecquis hic e. Pal. adolescens: quid e quis tu es: qd pultas?

Ple. Philocomasium quairito: a matre illius uenio: si itura est

Eat omnis moratur: nauim cupimus absoluere

Py. Iam dudum res parata est: palestrio aurum ornamenta uestem

Preciosum omne ut ferat: duc adiutores tecu ad nauim. q ferant

Oia coposita sunt: quae donauit. ut ferat. Pa. eo. Ple. quaso hercle

Propera. Py. no morabit: qd istuc quaso: qd oculo factu est tuo

Pl. Habeo quidem hercle oculu. Py. ad leuui dico. Ple. eloquar.

Maris causa hercle hoc ego oculo utor minime.

Nam si abstinuisssem a mari tanq hoc uterer.

Sed nimis morantur me diu. Py. eccos exeunt.

Palestrio. philocomasium. pleusides. Pyrgopolinices.

Pal. q Vid modi fleo quaso hodie facies? Phi. quid ego ne fleam?

Vbi pulcherrie egi atate: ide abeo. Pal. uiden hoiem tibi.

Quia matre & sorore uenit. Phi. uideo. Py. audistin palestrio.

Pa. Quid uis? Py. quin tu iubes efferi omnia: quae isti dedi.

Ple. Philocomasium salue. Phi. & tu salue. Ple. materq & soror

Tibi salutem me iusserunt dicere. Phy. saluae sient.

Ple. Orant te: ut eas: uetus operam du dat: ut uelut explicent.

Nam matri oculi si ualere mecum uenisset simul.

Phi. Ibo: q inuita facio omnia: pietas sic choibet. Ple. sapientis

Py. Si non mecum atatem egisset: hodie stulta uiueret

Phi. Istuc crucior a uiro me tali ab alienariet.

Nam tu quis potestis facere ut fluat facietis.
 Et quia tecum eram propterea animo eram ferocior:
 Eā nobilitatē: uideo oīa. Py. ne fle. Phi. nō queo cū te uideo.
 Pal. Habe bonum aīum: scio ego: & quid doleat mihi.
 Nam nihil miror si libenter philocomasium hic eras.
 Formam huius: mores: uirtutē: animū attinere hic tuum.
 Quē ego seruus quādo aspicio hunc lacrumū qui adiungit.
 Phi. Obsecro liceat cōplecti priusq̄ proficisco. Py. licet.
 Phi. O mei oculi: o anime mi. Pal. obsecro te: mulier
 Ne affligat. Py. qd istuc: Pal. postq̄ abs te abit: aīo malfactū
 Est huic repēte miseræ. Pyr. accurrite intro: atq; efferte aquā.
 Pal. Nihil aquam moror. Pyr. quor. Pal. malo ne interueneris
 Quæso dū rescipiscit: capta inter se nimis: noxā hīc habet:
 Non placet labra labellis ferruminauit acre malum.
 Ple. Tentabam spirarent an nō auræ. at nos iam oportuit.
 Sin magis uis: ambos mittā. Py. nolo retineat. Ple. flet misera
 Pir. Exite atq; hæc ferte huc intus omnia: quæ isti dedi.
 Pal. Etiam nunc saluto te familiaris prius quam eo.
 Conserui conseruæq; omnes bene ualete & uiuite.
 Bene quæso inter uos dicatis: & mi absentī tamen.
 Pi. Age palestrio bono animo es. Pal. heu nequeo quin fleam.
 Quom abs te abeā. Py. fer æquo aīo. Pal. scio ego qd doleat mi
 Ple. Sed quid hoc quereris: Pi. quid uideo: lux salue Chi
 Ple. Iam resipisti. Phi. obsecro quem amplexa sum hominem:
 Perii. sum ne ego apud me: Pyr. ne timeas uoluptas mea
 Pal. Quid istuc est negocii: Py. aīus hanc modo hic reliquerat
 Pal. Metuoq; & timeo: ne hoc tandē palam fiat nimis.
 Py. Quid id est: Pal. nos palam ferre nūc per urbem omnia
 Ne quis tibi hoc uitio uortat. Py. mea nō illorum dedi
 Parui ego illos facio: agite: ite cū dis bene uolentibus.
 Pal. Tua ego hoc cā dico. Py. credo. Pal. iā uale. Py. & tu bene uale:
 Pal. Ite cito: iam ego adsequar uos: cum hero pauca eloquar.
 Quāq; alios fidelioris semper habuisti tibi q̄ me: tamen
 Tibi habeo magnam gratiam rerum omnium.
 Et si ita sententia esset: tibi seruire mauelim multo
 Quam alii libertus esse. Py. habe bonum animū. Pal. ah
 Cum uenit in mentem: ut mores mutandi sient.
 Muliebris mores discendī: obliuiscendī stratotici
 Py. Fac sis frugis. Pal. iam non possum: amisi oēm libidinem.
 Py. Isequere illos ne morere. Pal. bene uale. Py. & tu bene uale.
 Quæso ut memineris si forte liber fieri occeperim.

Quāns potestis,
 quācūq; potueris.
 soliq; miles cōtub
 nio tuo potes homi
 nē bēare. Eā nobi
 litatē. uideo mihi eā
 nobilitatē depisse:
 quā ex tuo cōtuber
 nio cōtraxerā: cum
 achilli & occisori re
 gū grata dicebat &
 accepta. Hic eras,
 apd hūc libētissime
 uiuebas. Lacrumū
 legendū lachrumē:
 uix igt abstiere pos
 sū qn lachrymē ego
 serū: cui9 ūbra ma
 ior erā & honorati
 or Hinc pater a di
 ctōe graca δαχρῶν
 lachrymā deflecti:
 cum in. u. latinū uer
 tatur. v. ψιλλον.
 Qui adiungit. scri
 bēdū q abluigit. uix
 lachrymas retinere
 queo cū militis um
 bra separor: & prius
 cogor adire lares.
 Malfactū. legē
 dū malfactū. ex abli
 tu pene aīo relicta ē
 philocomasium.
 Quor: atque po
 sitū p eur. Malo.
 poti9 igt uolo ne in
 teruentas anteaq; re
 scipiscit hoc ē aīum
 recipit. Capta in
 ter se nimis. nimis i
 ter se hoc ē iterane
 iscapta ab amor &
 possessā ē. amor it9
 facit icēdiū. Noxā
 hīc hēt. a cōspectu
 tuo noxā & dānum
 tuū cōtraxit. Fer
 rumiauit. cōlunxit:
 cōglutinauit dētes
 fortassis arietās. Fer
 rumē gluten latinū
 uocat. Plin' 9 lib. xvii
 Fabulosa arbitror:
 q̄ adiciūt: recēte ea
 si uratur fer9 aut as
 ferrūinari. Ambos

Lachryma unde.

Ferrumino.

Ferrumen. Gluten.

Stratotici.

mittā. ābos dimittā: & uela ūētis dabo. Muliebris mores. scribēdū. muliebres. Stratotici. milita
 res. sup hac uoce nōnulla superius: & de Ioue stratio copiose disseruimus. Fac sis frugis. subintel
 lige. bonæ: nil obstat & frugi legere. Quæso ut memineris. palestri loquitur.

Identidem.
Scibus.

In statu.

Subagitare.

Non ē meum .
quempiam deserere
Identidē. subin
de: frequēter. Sci
bis. scies mor̄ prisco
Inuento. in pri
scis exemplarib⁹ le
gitur iuenio. Exi
hinc sonitū. scriben
dum. ex hinc sonitū
Ex hac Inquit parte
perplectomēis stre
pitum fecere fores .

Expectans : pe
tit. scriptū est alibi
perit. Impediuit
i plagas. Implicauit
in retia . In statu
stat senex . i appa
ratu stat senex periple
ctomenes . Disci
dite. scribo discidit
te hoc est lacerate .

Cario. serui no
men: est salutatiuus
casus. Ut faciā.
lego. & faciam hoc
est abdomen extra
ham & exenterabo.

Pendeant cre
pundia. abdomina
& interranea extra
ham: & i collum mi
litis insciam: ut pue
ri crepundia gesta
re uideatur. quid si
scribis pendeant hy
pochondria pro in
testinis & praeordis
is? Haud etiam
numero. scribo. haud
etiamnum uero: nō
etiam uero illum pe
rillisse dicisti: est se
quius quo magis pe
rire debeat. In
uoco. priscel codices
Inuolo: hoc est ma
gnocum insultu ir
ruo. Subagitare
impudice attētare.

Per. d. Ucite istū: si nō seqtur: rapite sublimem foras facite inter
Terrā atq; cælū ut sit: discidite. Pi. obsecro hercle piplectōene
Per. Neq; hercle: obsecras: uide ut istic tibi sit act⁹ cario culter pbe
Ca. Quin iādudū gestit mœcho hoc abdomen adimere . ut faciam
Quasi puero in collo pendeant crepundia. Py. perii.
Car. Haud etiam numero hoc dicis: iā ne in hominē inuoco
Per. Immo etiam prius uerbere fustibus multum quidem:
Cur es ausus subagitare alienā uxore impudens: Py. ita me
Dii amēt ultro uētū ē ad me. Per. mētī. Py. perii mae dū narro
Per. Quid cessatis? Py. nō licet mihi dicere. Per. dīc. Py. oratus sum
Ad te huc uenire. Per. quare ausus? Py. hem tibi

Mittam nunciū ad te ne me deseras. Py. non est meum?
Pal. Cogitato identidem tibi quam fidelis fuerim.
Si id facies: tum demū scibus: tibi qui bonus sit: qui malus
Py. Scio & pspexi saepe saepe: uerū cū ante hac: tū hodie maxime:
Pal. Scies imo hodie a me uero factum saxo post dices magis
Py. Vix reprimor: quin te manere iubeam. Pal. caue istuc feceris
Dicent te mendacem: nec uerum esse: fide nulla esse te.
Dicant seruorum prater me esse fidelem neminem:
Nam si honeste censeam: te facere posse suadeam.
Verum nō potest: caue faxis. Py. abi: iam patiar quicquid est.
Bene uale igitur. Pa. ire meli⁹ est. Py. strenue. Pa. etiā nūc uale.
Py. Ante hoc factū hunc sum arbitratus semper seruum pessimum.
Eum fidelem mihi esse inuento cum ego mecum cogito.
Stulte feci: qui hunc amisi: ibo hinc intro nunc iam.
Ad amores meos exi hinc sonitum fecere fores.

Puer. Pyrgopolinices.
E me moneatis. memini ego officium meum?
Ego nam conueniam illum: ubi ubi est gentium?
Inuestigabo: operæ non parco meæ

Py. Me quærit illic: ibo huic puero obuiam.
Pu. Hem te quæro uir lepidissime cumulāte cōmoditate pter ceteros
Duo di quē curāt. Py. q duo. Pu. mars & uenus.

Py. Facetum puerum. Pu. intro te ut eas obsecrat:
Te uolt: te quærit. teq; expectans petit
Amanti fer opem. qd stas? quin intro is? Py. eo.

Pu. Ipsus illic se iam impediuit in plagas.
Paratæ insidiæ sunt: in statu stat senex.
Ut adoriatur mœchum. qui forma est ferox.

Qui omnis se amare credit: quasq; aspexerit
Mulieres: eum odere tam uiri q̄ mulieres.
Nunc in tumultū ibo: intus clamorem audio.

Periplectomen⁹. Pyrgopo. Coc⁹ Cario Sceledr⁹ .

Per. d. Ucite istū: si nō seqtur: rapite sublimem foras facite inter
Terrā atq; cælū ut sit: discidite. Pi. obsecro hercle piplectōene
Per. Neq; hercle: obsecras: uide ut istic tibi sit act⁹ cario culter pbe
Ca. Quin iādudū gestit mœcho hoc abdomen adimere . ut faciam
Quasi puero in collo pendeant crepundia. Py. perii.

Car. Haud etiam numero hoc dicis: iā ne in hominē inuoco
Per. Immo etiam prius uerbere fustibus multum quidem:
Cur es ausus subagitare alienā uxore impudens: Py. ita me
Dii amēt ultro uētū ē ad me. Per. mētī. Py. perii mae dū narro

Per. Quid cessatis? Py. nō licet mihi dicere. Per. dīc. Py. oratus sum
Ad te huc uenire. Per. quare ausus? Py. hem tibi

Dispēnte, distrahite: deductū ab auib⁹: q̄ i uolatu alas apit⁹: ut sit hic sensus: Ita militē dispēnte & i diuersas ptes trahite: ut i multimodas ptes aues alas aperiūt: siue dispēnere erit cōpillare & pēnis pruarē. Quidā uolūt dispēnere idē esse: qd̄ apud grācos & nros catamidiari hoc ē detestari & pene idest ueretro pruari: ut hęc mœchis cōueniāt: Oratius, Caudāq; salacē demeteret ferro. Distēdi te, lacerate. Secar, scribendū secer: hoc ē ferat cultro cariōis. Veneriū nepotulū, supius se ueneris nepotē pyrogopolynices appellauit. Cōsequēter nepotē luxuriōsū romāi, qd̄ ira pōpetus itis do-

Dispēnte,
Catamidiari
Detestari,
Nepos luxu
riofus.

Hodie sum satis uerberatus, obsecro. Pe, quam mox ergo
Vbi lubet dispēnite hominē diuorsum, & distēdite: Py, obsecro
Hercle te ut mea uerba audias: prius q̄ leccat: Per, loquere nō dū
Donec factum est. Py, uidiuā esse cēsui: itaq; ancilla cōciliatrix
Dicebat mihi, Per, iura te non nociturū esse hominē de hac re
Neminē: qd̄ tu hodie hic uerberat⁹: aut qd̄ uerberare: si te saluū
Hic mittim⁹ ueneriū nepotulum, Py, iuro p uenerē & martē
Me nociturum nemini: quod ego hic hodie uapulo: sed mihi id
æque factum arbitror.

pet. Nepotes luxu
riofa hoies: uitæ ap
pellati: qd̄ n̄ magis
his rei suæ familia
tis cura est q̄ i his: q
b⁹ p̄ auisq; uisū.
Nepos cōpositū ab
eo qd̄ natus post sit
patriq; filius. Lo
quere non dū, lege,
loq̄re uero dū. In

Intestatus.

Et si itestat⁹ nō ab eo hic bene agit⁹ p noxia, Per, qd̄ si id nō faxis
Pyr, Ut uiuā semp itestabilis, Car, uerberet etiā post tibi amittēdum
Cenleo, Py, dii tibi bene faciant semp cū aduocat⁹ mihi bene es.
Car, Ergo des minā auri nobis, Py, quamobrē: Car, saluis testibus
Ut te hodie hic amittam⁹ ueneriū nepotulū, Per, magis sapis.
De tunica chlamyde: & mucrōe: q spes, Car, nō feret uerbero.
Etiam ne animā amittis, Py, mitis sum equidē sustibus obsecro
Vos, Pe, soluite istū, Py, gratiā hēo tibi, Pe, si post hęc prēdero
Arcebo testibus, Py, cām haud dico, Per, eamus itro cario, hic
Py, Seruos meos eccos uideo, philocomasiū iā pfecta est: dic mihi.
Sce, Iam dudū, Py, hei mihi, Sce, magis dicas si scias: quid ego scio.
Nam ille qui lanā ob oculū habeat nauta non erat.
Py, Quis erat igitur? Sce, philocomasio amator, Py, qui tu scis?
Sce, Scio: nam postquā exierūt porta: nihil cessarunt illico osculari.
Atq; amplexari iter se, Py, uæ misero mihi uerba mihi data eē uir
Scel⁹ uir palestriōis me hac illexit fraude: iur factū iudico deo
Si sic aliis mœchis fiat minus hic mœchorum fiet
Magis metuant: minus has res studeant: eam⁹ ad me: plaudite

testatus: testicul⁹ pri
uatus: q p̄nā hanc
ip̄i cōmeruer: caudā
salacē i coitu mlti re
liquūt ut iqt̄ Orati⁹
detestat⁹ apuleio d̄
excastrat⁹: & exca/
stratō itestatō. In
testabilis, facer: exe/
cratus: infamis: cul⁹
testamētū n̄ recipit.
Oratius, Intestabil⁹
& facer esto. Nō
feret, testes n̄ repor
tabit cū ad pristinā
laetantiā recurrat.
Animā amittis,
ēt ne spiras sūt q in
terpretant, uis ne ll
lū uerberari aduſq;
effusionē anima: &
amittis expōe: amitt
tere iubes? Mitis,
mltigrat⁹: mollis: uic
tus: contusus: frace
scēs, & maturus: ut
esse mitia poma cō
sueueſt, malachon
graci molle dicūt:

Detestatus.

Intestabilis.

Mitis.

& mite ex q̄ similitōe hoc ptulit plaut⁹. Hoc ai aduertēdū ē plautū ferme semp iducere milites plecti
& cōtēnti: uti cōtēctē a milite quoppia inuria sibi illarā. Nam ut ait plato i minoē, Tu o uir optime &
unusq; ali⁹: cui fama curā ē: si mō sapit⁹ diligēter cauere debetis: ne poetiū hominē i sensū aliq̄
habeatis, poetā q̄ppe uim maximā in utrāq; pte: & ad laudandū & ad uitupandū hnt. Quia in re pfe
cto mios deliq;: cū huic urbi bellū indiceret: q̄ cū ceteris sapiētib⁹ plurimis: tū uel maxie poetis ois ge
neris ac tragicis p̄sertim referta, tragadia uero hic ē antiquissima: nec ut plerq; putāt a thespide aut a
phrynico sup̄sit in itū: sed si p̄scrutari uolueris: replet tragadia lōge at̄iquis hui⁹ ciuiratis iūctū. Hęc
autē ex uniuersa poesi p̄p̄m uehemēter oblectat: atq; allicit auditores: i q̄ nos ip̄m minoē iſerētes uli
sum⁹: sed & hui⁹ grā tributa illa p̄dere nos coegit. In hoc ergo deliq; mios: cū nos laceraret: ex quo
euēit qd̄ ip̄e q̄ris ut ifamis euaderet. Cām haud dico, nullā facio excusationē qn factas. Lanā hęc
scribēdū hēbat: & d̄ Pleuside itelligit: q se coclitē & monoculū simulauerat: & graphicē lanā dixit siq
d̄ ex auctoritate Pōpet, lanocul⁹ is appellat⁹: q lana regit oculi uitiū. Illexit, adlectauit: ip̄licauit: ipe
diuit i has plagas. Alis machis, I rāsit ad archeā cōadiā uitia carpēs. Ad me: plaudite, iūctū hac
legēda, loq̄t histrio spe & atores rogās ut ad se plaudāt.

Lanoculus.

INCIPIIT COMMENTVM IOANNIS BAPTISTAE PII BO
NONIENSIS IN MERCATOREM ARGVMENTVM.

in Mercator fabula plautina in amoris affectu uersat: illi9 erunas: sollicitudines: anxietudi
nes q̄ qua maxime cōsignanter explicat. Charinus adulescens introducitur a patre de
miphone i mercatū ablegatus: ut bonis & dotibus uirtutū aetate beatorem ageret.
Dum peregrī uersatur militis ancillā pecunia redimit: illius forma captus & possessus.

Statim athenas sol
uit & in patriā acce
lerat: lecto portu do
mum tēdit seruo cō
mittens ipsum scort
tum: quod nec pra
sente patre: si forte
illuc ueniret sciscita
tum nunq̄d filius ue
nerit: sua pecūia re
demptum profiteat̄
Aduolat eo absente
charino ad portū se
nex: ancillam uisam

Plauti Sar. Mercator.

Argumentum.

Illus mercatum ab suo adulescens patre.

in Emit: atq; portat scita forma mulierem

Requirit quae sit: postquam eam uidit senex

Constringit seruus emptam matri pedisequam

Amat senex hanc se ad simulans uendere

Tradit uicino: computat uxor sibi

deperit: cuius sit Demipho percuntatur: seruus domini reueritus absentis mandata: fingit charinum
matri hanc peculiarem ancillam emisse: eius cosmetā: salutigerulā: & pedisequā. Demipho portundae
puellae consiliū nactus non hanc formā domui suae conuenire causifacit: quoniam scilicet haec merum
inuitamentū esset: amatorū urbanorum: ut ad suum sibi limeri nāntas amatorio zelo lugubres: eleg
dia: & cantus querulos cantillarent: proinde illam experente lysimacho uicino illi liberaliter distrahē
dam oportere: Vicinus ut Demiphoni subseruiret fingit se emptorē: sed nec Demipho reuera uēdit
ut pote illius amore perditus: sed uti eius conueniētia frui posset. Interim lysimachi uicini contunx ru
re reueniens deprehendit puellam domi: deq; eius formae scito & liberali filo zelum contrahit anicu
la ueternosa: lysimachum adulterit compellanter insinuat: maritum insectatur: canino ut oēs foemi
nae sūt ingenio. Charin9 ignorās ubi nā locoq; pater pasciōpsā: amicā nomē id: illatebrasset. Ratus
& desperās amicā nunq̄ fore ut iuenire posset p̄ia fugere destinar. Sodallis illi9 eutyclus lysimachi fi
lius audiuerat ex matre patrē suū scortū induxisse domo: q̄ rē: ut erat: suspicatur eutyclus cōtendit ut
Charinū a uolūtario retrahat exilio: illi iam pripiēt se athenis: rē narrat sup iuēta pasciōpsā. Retro
caedit amator Charinus & pasciōpsā cōplexibus fruit. senex explodit̄ magno cū dedecore uictus & p
fligatus. Docet comœdia iuueniles cupiditates coercēdas & amoris carnificinas uitādas ostēdit. No
mē fabulae inditū mercatori qd̄ scilicet iuuenis charinus in mercatū p̄fectus pasciōpsā: circa quā oīs
fabula uersat̄ amās athenas occultim cōduxerat. Inter locutores. Demipho. Lysimachus. Charinus.
eutyclus. Fabula agit̄ athenis. Diuidit̄ ut cetera in q̄nq; actus comœdia mercator. Primus actus illi9
incipit: duas res simul nūc agere decretū est mihi: ubi Charinus adulescēs p̄d̄rae mētis & amorabūdā
egredit̄ in p̄scantū fabulae argumentū retexens & amoris arūnas: errores: & ineptias enumerat. secū
dus illic habet auspiciū: ex sūmis opibus uiribusq; usq; exp̄re. niteret: herus ut minor opa tua seruet.
Achantio seru9 charini naualis nuntiat iuueni hero Demiphonē p̄rem affuisse in nauī Pasciōpsāq;
uidisse. Charinus satagit uerba patri dentur ut secū uoluptates amatorias Pasciōpsā cōmunicet: sin
git enī ancillam hanc emisse charinus ut esset matri cosmeta domestica: quod senex maxime repu
diat. Tertius actus est: profecto ego illuc hircum castrari uolo: ruri qui nobis exhibet negotium.
Demipho lysimachum uicinum adit: illi amoris sui ustrinam denarrās: eum comprecatur ut sibi domū
suam comodet i quam traducatur pasciōpsā optimum & opportunum iminuēda puellae latibu
lum. Haud grauatim lysimachus operam suam pollicetur. Quartus: diuum atq; hominum quae spera
rix atq; hera es hominibus. Introducitur eutyclus filius lysimachi uicini inuenta pasciōpsā cha
rino gratulabundus assequensq; charinum: & inuitum ab exilio retrahens. Quintus. Iam credo pla
cet principium: quid agis: quid sit eutyche. reconciliatur hic Dorippa uxor lysimacho: quae inuenta
in domo sua pasciōpsā furebat subuerita: ne pellicem maritus ei supduxisset. Postremo cum reco
gnouisset charini hanc amasiā esse sedat̄: placatur: & marito conciliatur: potiturq; Charin9 sua pasci
ōpsā exhibitato: & frustrato hircoso senē. In codice cuius copia subministrata est ex biblioteca agell
policiani uiri de lingua latina benemeriti reperiunt̄ plura carmina quorū p̄ceptū hoc ē. Quid p̄strat̄
hic Demiphōis cōtuor. Finitur: quasi tu nūquā qd̄quā ad simile huius facti feceris: q̄ loco suo est inter
pretatiōe referent̄. Cōputat. hic positū p̄ iput. at: uxor lysimachi ruri reueniēs: & pasciōpsā repe
riēs obicit̄ marito lenocinū & oib9 p̄bris incessit̄ Imputare nāq; significat obsecere: In alio significa
tu cōputare significat p̄ numerū: sortitā & agglomerationē rōcinari: unde sit cōputus p̄ cōputatiōe.

Imputare.

Obduxisse. Induxisse: Credebat enim perperam pasicompsam amari a marito. Sibi perspicies suo genio morem gerens. Amico. lysimacho seni uicino. Veniret. uenderetur: gereret: simulat se emptam attulisse pasicompsam iustu charini filii uicini lysimachi: proinde se nolle fidem fallere.

Subdiderat. supposuerat filium uicini: ut diceret se iniunxisse: ut emeret genio suo peculiarem pasicompsam. Pater. lego patri in hunc ordinem. patri suo demphoni charinus subdiderat euty chum uicinum: qui suo iustu emptam asseueraret. Vicini scortum. quae introducta pasicompsa re

Obduxisse scortum: tum charinum ex fuga

Rethrait sodalis: postq̄ amicam inuenit

Argumentum.

Erratum a se filium extrudit pater

m Is p̄gre militis redimit ancillā hospitis

Amore captus: ut uehit: nauī exilit.

Pater aduolat: uisam ancillam deperit.

Cuius sit percontatur: seruus pedissequam

Ab adulescente matrem emptam ipsius.

Senex sibi perspicies ut amico suo

Veniret: natum orabat: natus ut suo

Hic filium subdiderat uicini pater.

Vicinus praemeratur ancillam senex:

Eam domi deprehensam coniunx illius.

Vicini scortum insimulat: protelat uirum.

Mercator expers patria fugere destinat.

Prohibetur a sodale. qui patrem illius

Orat: cum suo patre nato ut cederet:

Absente eum lenone perfido.

Charinus.

Vas res simul nūc ageŕ decretūst mihi

d Et argumētū & meos amores eloquar:

Non ego idem facio: ut alios i comcediis

Vidi amantis facere: qui aut nocti: aut diei.

Aut soli aut lunæ miseras narrant suas:

Quos pol ego credo humanis querimoniis

Non tanti facere quid uelint: aut quid non uelint:

Vobis narrabo potius meas nunc miseras.

Græce hæc uocatur emporus philemonis

Emporus. latine mercatorē uertes. Carta crassior segestribus similis ad cucullōs & inuolucriscu la continanda accōmoda uocatur emporetica. Philemons. de philemone menandri æmulo hæc lucius. Poeta fuit hic Philemon mediæ comœdiæ scriptor. Fabulas cum Menandro in scena di / citauit: cœrauitq̄ cum eo: fortasse impar: certe æmulus. Namq̄ eum etiam uicit sæpenueros: Pudet dicerereperias tamen apud ipsum multos sales: argumenta leptide inflexa: agnatos lucide explica / tos: psonas rebus cōpetentes: sententias uitæ cōgruētes: loca nō ifra soccū seria: nō usq̄ ad coturnū: rara ap̄ illū corruptela: & uti errores cōcessi amores: nec eo min⁹ & lenō piurus: & amator fetid⁹: & seruilus callidus: & amica illudēs: & uxor inhībēs: & mater indulgēs: & patru⁹ obliurgator: & sodal optulator: & miles p̄liator: sed & parasiti edaces: & parētes tēaces: & mesetrikes p̄caces. Cū recitatu rus expectaret missi ex prōptioribus q̄ accipēt: atq̄ eum in suo sibi lectulo mortuū offendit. Cōmo dum ille anima edita obriguerat: iacebatq̄ incubans thoro similis cogitātī. Adhuc manus uolumint

uera demphōis nō lysimachi scortum erat: cū tamē male. audiret lysimachus ueluti peculias scortum introduxisset

Protelat. sicut / dicitis dicitis ueluti telis insectatur: unde protelū p̄sci uocant cōflectū ip̄oz: teloz Ennī⁹. Dētq̄ prelo plagaz cōtinuato.

Exps. achiros uirginis: extra sortē potūda puella: potes & legē expes hoc ē spe priuatus fruēda amasiæ. Absente cum lenōe p̄fido. In emacularis exēplari b⁹ carm̄ hoc n̄ legitur. Aut qd n̄ uelit. In sinceris codicib⁹. ut qd n̄ uelit hoc s̄sū. Improbo ceteros a mortis uerēdie p̄ctos adulescētes lunæ & solī & siluis miseras suas explicare: q̄ dī & siluæ credo nō tā t̄facere. qd uelint q̄ qd nō uelit hoc ē sū as cōquestiōes nauis factū & cōtēnūt. Siluis cōqueritur p̄ peritū in ea elegia: quæ sic incipit.

Onimlū dētra loca & taciturna querēt Et uacuū zephyri possidet aura ne mus.

Protelare. Protelum.

Emporus. Emporetica carta. Philemonis mors.

Marticus.

impleta. Adhuc os recto libro impressū. sed enī iam anima uacuis: libri oblitus: & auditori securus.
Martici. ut hoc sit poetæ nomen. Alibi legitur martici. ego lego marci acti: quod Plauti nomen fuit: ut in asinaria rettulimus: etiam si poetæ coxui plauti nomē eē possit siquidē comperiamus matricos priscos homines appellasse magnarum malarum. Hic meus. dieticos est: aut hinc scriben dum erit hoc est ex athenis. Adest. adfit: quē admodum ades adfis. Hoc parum esse. sale satyri co uellicat gracos: qui scortari: libidinari: & comestari minimū crimen existimabant. Institi. per seueram in hoc crimen scortatorium: quod parum credidi maiores flagitiosiores affectans. Per

Institi.

me. & ego inquit si per amor iudicium & cōiecturam feci: per experiētiam loquor: expertus dico

Præterquam res patitur. nullū absq̃ magno malo impēsius elegantia studeat si ultra reditus & buccelam suam faciat: Iuxta illud Iuuenalis. buccæ no scenda est mensura suæ. nec nullum cupias cum sit tibi go bio tantum in loculis. Huc factū æschini uerba in oratione contra Demosthenem. Nullæ enī ditia satis esse possunt corruptis moribus.

Insomnia.

Insomnia ut gilla. Sic Ouidius Attenuant iuuenū uigilata corpora noctes: Curaq̃ & immēso qui sit amore dolor. In quibus dā maronianis exēplaribus: quod & ferulus enotauit ita legit. Anna soror:

quæ me suspensam insomnia terrent. Serulus. si terret legitur insannia erit uigilla. Hoc & enim maiores inter uigillas: & ea quæ insomnis uidemus interesse uoluerunt: ut insomnia generis fœminini & numeri singularis uigiliam significaret. Insomnia uero generis neutri numeri pluralis: ea quæ per somnum uidemus ut scilicet falsa ad cælum mittunt insomnia manes. Sciendum igitur quia si terret diximus antiqua erit locutio. Insomnia enim licet Pacuius & ennius frequenter dixerint plinius tamen exclusit: & ab usu remouit. Itidem Serulus insomnis pro insomnis id est uigillus: & declinatur in somnia insomnia. Gellius libro sexto. Idq̃ ubi romæ cognitum est: nobilissimos panorum captiuos liberis regulis a senatu deditos & ab his in armario muricibus præfixo destitutos: eademq̃ insomnia cruciatos interisse. Insomniolus catoni uceatur: qui multis somnis & his tumultuaris exagitur. Cato in re rustica. omnis: qui insomniolus est hac eadem curatione sanum facies. Desidia. quam uis Ouidius Desidiam fuget ab amore: cum ait. Militat omnis amans: & habet sua castra cupido. Titus Vespasianus Ferrarēnsis eques: amicorum delicia: poetarum columen: sciugandam desidiam ab amatoribus luculente cecinit in erotico suo in hos lepidissimos uersus.

Insomniolus.

Titus Vespasianus stroza

Non ut rere tamen: liceat mihi uera fateri:

Desidiam castris dux habet ille suis.

An tibi cum uigilet totas ad limina noctes

Anxius in domnam: segnis amator erit?

Quem labor haud ullus: quem non uia longa fatiget:

Ignauī turpem sustinet ille notam?

Eadem latine mercator martici.

Pater ad mercatum hic meus me misit rhodū.

Biennium iam factum est: postquā abii domo.

Ocepi amare forma eximia mulierem.

Sed iam: ut simpliciter dicam: opera est auribus:

Atq̃ aduortēdū ut animū adest benignitas:

Et hoc parum esse more maiorum institi.

Per me percontatus sum: sumq̃ iudex illico:

Nam amorem hæc cuncta uitia sectari solēt.

Cura. ægritudo. nimiaq̃ elegantia.

Hoc nō modo illū qui amat: sed quenq̃ attingit

Magno atq̃ solido mulctat infortunio:

Nec pol profecto quisquā sine grandi malo

Præterq̃ res patitur studet elegantia:

Sed amori accedunt etiam hæc quæ diximus:

Insomnia: ærumna: error. & terror. & fuga

Ineptia: stulticiaque adeo & temeritas.

Incognitantia. excors imodestia.

Petulantia. cupiditas & maliuolentia

Inheret etiam auuiditas. desidia: iniuria.

Strenuus oppositos audet transcendere montes
 Horrida nec boreæ frigora curat amans.
 Nec rapidi tardant undis spumantibus amnes
 Cum fluit ex altis nix resoluta iugis.
 Lentus erat iuuenis cum sæua per æquora nabat
 Quem tepido fouit sexta puella sinu?
 An piger æacides quâuis briseida amaret?
 Num minus in turno robor amante fuit?
 Ferre famem: tolerare sitim: contemnere somnos:
 Dura pati didicit plurima quisquis amat.

Flores hos gēmarum uersiculos: molles: teneros: elegantes interserere libuit: ut desint tempora no-
 stra conqueri exaruisse poeticam: & columina linguæ romanæ cum romano impio euauisse. & sciat
 omnes non anorum factam canctiem sed morū. In iuria. interueniunt quâdoq; ira & iniuriæ iter

Iniuriæ iter
 amantes.

amâtes: quæ oia sūt amoris nō mediocria fomētā: qđ iis uerbis Hyeron apud xenophontem in libro
 de tyrāno exequitur. εγω γαρ δηρωμεν δαιλοχον εν περισεως αναγκασει ηφουσιο ανθρωπου
 δεισθαι παρατων καλων. του τωνδε ων ερωτυχειν μετ αμεν φιλιασ και παραβουλωμενου
 πανυ ισχωρωσ επιθωμω τυγχανειν. βιαδε λαμβανειν παρα αυτου ησδων αν μη δοκω επιθυ
 μειν. η αυτον κεκων τι ποιειν. παραμεν γαρ πολημεων ακοντων λαμβανειν. παντων
 εγω γε ηδιστον νομιζωειναι. παραδε παιδικων βουλεμενων ηδισται ομοιαι χαριτες ει
 σιν. ευθης γαρ παρατου αντιφιλοντοσ ηδισται μεν αι αντιβλεψεις. ηδισται ερωτησεις
 ηδισται δε αι αποκρσεις. ηδισται δε και επαφροδιτωαται αι μαχα τε και ερηδες. τοδε σκον
 των παιδικων απολαθειν λεηλαδια εφημεοι. γε δοκει. σοικειναι. μαλλον η αφροδιοις. και
 τοιτωμεν λησθη παρεχει τινα σωμασ ηδοναδ. τοτε κερδος και το ανιαν τον εχθρον. τοδε
 ουαν ερατλο τουτω ηδισθαι ανιωμενω. και φιλουντα μησιθαι. και αππεσθαι αχθομενω. πωδ
 ουχι τουτο ηδη σι αχερες το δαθημα και οικτρον. και γαρ δητωμεν ηδιστη ευδυσ τε κηριον εδ
 τιν. οταν ο ερωμενοσ τι υποδργη. οτως φιλων χαρκεται δια το ηδεναι. οτι ουδε μιασ αναγ
 κης ουτ ησδυηρηται. τοδε τυραννω ουποτε εστι αισ τευσδαι ωδ φιλειται. επηγα μετ α γουρ αυ
 τους ταισ των φιλλων υπουγησ. και τοινυν αι επιβουλαι εραδων πλεονες τοις τυ
 ραννωσ εισιν. η αποτου μαχιστου φιλειν αυτους προσ ποιδα μεων. Latine sic prope modum.

ego enim Dallochan. ardens illius compos fieri cupio: ad quod erripiendum forte natura me impel-
 lit. & id assequi si tamen ea uolente atq; æquo animo id fiat uehementer exopto. Vi autem uolupta-
 tem meam explere non magis mihi placet: q̄ in me ipsum malum aliquod machinari. Ab hostibus
 autem inuictis erripere ego perpulchrum duco. Ab amatis uero ita demum si concedant. Vbi enim
 amatae beniuolentia respondit: tibi aspectus: respectus: rogationes: responiones: omnia deniq; dul-
 cia sunt. Dulcissima uero atq; iocundissima lites pugnaq;. Vi autem ea: quæ cupias extorquere præ-
 dae similis est q̄ amori. Atqui latroni ipsi aliquam præbet uoluptatem cum sui lucrum tum inimici
 lactura. Amatae autem molestiis gaudere grauiterq; ferentem attingere: & sic illi odio esse intolerabi-
 le est ac nefarium. Itē priuatis fortissimum est amoris inditium si quâdo in amata significationem ali-
 quam beniuolentiæ conspiciantur. Tyrāno autem id cognoscere nequaquam licet. scimus enim
 homines metu obsequentes q̄ maxime possunt simulare amorem. Nec ab ullo genere hominum plu-
 res insidiæ tyrānis sunt q̄ ab iis: qui maxime amare se simulant. Sed quoniam in amoris incidimus
 mentionem subiecemus quæ luculenter & graphice traduntur ab Alexandro aphrodiseo in proble-
 matis ex interpretatione theodori gaza. Cur hominum qui amoribus detinentur partes postremae
 alias frigidae: alias calidae efficiantur? Censendum id propterea fieri quia quoties anguntur despe-
 rantq; potiri se posse quam ardent calor inlitus in profundum se contrahit cum natura. Itaq; extre-
 ma omnia refrigerantur. & pallent uero ob eam & tristi uultu demissoq; redduntur. At uero quoties
 contra uel spem obtinent bonam uel exandescunt: Calor idem ille natiuus in cutem cum natura ef-
 funditur. Itaq; calidiores rubentioresq; redduntur. Quamobrem plures Cupidinem alias tristem:

Dallocha.

Vis absit ab
 amore.

Dulcissima li-
 tes pugnaq;

Tyrānoꝝ iſi-
 dia.

Cur pallidi
 amatores.

Cur puer a
 mor.

Honestus.

Inhonestus
 amor.

Fax amoris.

Ensis amo-
 ris.

Faretra.
 Cōsuetudo.
 Nud⁹ amor.

auxilium iacentemq; pingunt: alias hilarem: subridentem: uolantem. Puerum item eundem represen-
 tant. quoniam libido quidem uehemens est: sed non diuturna & stabilis: Amor enim honestus per-
 petue uel inter bonos amicos est: uel inter parentes & liberos uel inter maritum & uxorem. Inhone-
 stus ille parum edurat: magna q; ex parte inter externos: parumq; cognitos oritur. Honestus item
 moderatus ac sobrius est. Inhonestus uehemens furibundusq; est. Tenet facem atq; pinnatus est:
 quod amantium uidelicet animi efferrī mutariq; facile consueuerunt: & calor eorum natiuus per ue-
 hementem assiduamq; sollicitudinem macrescit & uritur. ensis parte dextera pendet: laua faretra sa-
 gittis referta pluribus. Principio enim amor per radium oritur unum oculorum. Statim quispe ut
 quis aspexit amauit. post frequentes ad amatam radios mittit quasi tela faciat & capere illā conetur.
 sagittæ abdita in faretra sunt qm q amāt occulte radios mittūt oculor. Accedit ad hæc cōsuetudo:
 quæ amorē ita accedit ut ignē auget afflatus: quāq; ort⁹ amoris nō ad cōsuetudinē referēdus sed exi-
 flere subito arbitradus ē. Nud⁹ p̄terea fingitur quod & palā sit animus amāti: & sine ullo interuentu

Cur statuarii
deos nudos
faciant.
Cupidines
plures.
Amor multi
ceps bellua.

rei cupiditas prodit. haud enim per alium amare quis potest: neque ita occulte ut intelligi a nemine possit. Unde statuarii quoque artifices deos ac reges nudos saepenumero causa honoris & laudis effingunt scilicet ut perspicua eorum potestas & animus sincerus: nulloque uisio protectus: qui per corporis nuditatem indicentur. Plures cupidines facimus: uel quia uaria rerum libido est. alud. n. alius cupit: unde plato amorē multicipē belluam appellat: uel quia saepius euenit ut idem pluribus se cupiditatibus dedat. Matrem omnes uenerē habere dicuntur id est libidinē. Venus enim libidinis effigies est. Plato

In symposio. succurrit mihi metricū quodam atque concinnū hic deus ē qui pacē largitur hominibus: qui mari tranquillitatem: qui uentis requiem: cubile uiuentibus omnibus: securum. Hic rusticitatē a nobis amouet. hic nos familiaritate conciliat: Ceres huiusmodi omnes congregans In solemnibus festisque diebus: in choris: in sacrificiis: dux nobis & praesidens. Mansuetudinem quodam porrigit exterminans feritatem. beneuolentiae largitor Maluolentiae omnis expulso: propitius: beneficus: spectandus sapientibus: displicendus: exoptandus expertibus: participantibus potestandus: atque tenendus. Deliciarum mollium illecebrarum gratiarum: dulcis profusio: & desiderii praesens: bonorum studiosus: malorum spreto. In labore: in timore: in desiderio: in summo gubernator: profectus: adiutor: seruatorque praecipuus. cunctorum deorum atque hominum decus: & dux pulcherrimus atque optimus Quem profecto sectari debet praecipue hymnis uenerari ut quisque cantilenae illius particeps: quam amor ipse concinit: mentem deorum hominumque permulcens. Pauciloquiū. cum puella adhaeret & occurrit: ubi lingua infringitur: uires deficiunt: & spiritus amantis in amicum tractat & exagitat uelut in mari undabundo nauata cum undique foeda tempestate circulat. Aduer

Pauciloquiū

so tempore cum tempus non est rem quampiā aggredi. Hoc pauciloquiū. in hoc pauciloquiū uersat cum amicum nulla captata opportunitate aggredit: quod praecipue cauendum est: ut ovidius autumat. Eligito tempore captatum saepe roganti exeat aduersa ne tua nauis aqua. Inst. loquitur: dicit. Eodem quo amore loquerer. Ephoebi. ex aetate ephoebia & adulescentulari. ephoebi uestitipes hoc est pexibarbi iuuenes appellant: unde ephoebia aetas post adulescentiam incipiens: siue ipsa adulescentia ut quaedam uolunt synephoebi congermanescetes in eadem ephoebia. Aetate. paratam maturescens. Hic. demonstrat locum: in quo passim capere amore captus & illectus. in scenis enim ciuitates figurabant. Rex exulatum. lego. res exulatum abibat. eo enim primo tempore: quo capti puellam amare res passim ire caput. sunt enim meretricis mera dispoliabula. Haec noctes. legendum hic noctes: in hoc consuetu lenonia arte execrabat.

Ephoebi.
Pexibarbi.
Ephoebia.
Synephoebi.

Negitare.

Illis. meretricis scilicet & lenonis: consuegas meas: apud quos rem omnem disponebam. Mussat loquitur. scribo. sed melius hoc ad praesens in clauitatem filium uerres. Negitare. ualde negare. Adeo me natum scio. alibi & ut reor exactus. haud me natum suum conclamitare.

Inopia. contumelia. & dispendium

Multiloquiū. pauciloquiū. hoc ideo fit:

Quia quae nihil attigunt ad rem: nec super uidet.

Tum amator praeferi saepe aduerso tempore.

Hoc pauciloquiū. rursus idcirco praedico.

Quia nullus unquam amator adeo callidus

Facundusque in rem infit suam ut possit loqui.

Nunc uos mihi irasci ob multiloquiū non decet

Eodem quo amorē uenit hanc mihi legauit die.

Illuc reuerti certum. & conata eloquar.

Principio atque animus ephoebis aetate exiit

Atque animus studio amotus puerili

Meus est. amare ualide coepi hic

Meretricem: ilico rex exulatum abibat

Leno importunus dominus eius mulieris

Vi summa quicque poterat rapiebat domum

Obiurgare pater. haec noctes & dies

Perfidiam: iniusticiam lenonum exprimere.

Lacerari ualide suam rem. illius augerier.

Summo hoc clamore interdum mussat loqui.

Abnuere: negitare. adeo me natum suum

Conclamitare tota urbe: & praedicare

Omnes tenerent. Iego. omnes tenerent. pater ita populatim amorē meum uulgabat: ut omnes me patris uocibus opprellum & abiectum contēnerent. Minitanti amorem. legendum cenſeo. minitanti amorem. patris me amorem caſtigantis hęc erat oratio: & monitoria patris uerba poſuit: quibus damna & infortunia ceterorum amanti recenſeret: ut iſis affatim caſtigatus relinquerem ſemitas amatorias. Illexit. ſubintellige amor. Inturium. iniurioſum amorem his uerbis com- pellat: lacerat: & differt. Trahere. trahebat. Exurere me. exurebat me & cruciabat: quod con-

Inturium.

Omnes tenerent: minitanti
 Amorem: multos illexit in diſpendium
 Intemperantem. non modęſtum iniurium
 Trahere: exurire. me quod quire ad ſe domum
 Ratione peſſima: eaꝫ ipſus optima
 Omneſq; mores inueniſſe perſeris.
 Mores uidi funditari: ac dedere.
 Conuictum tot me annos iam ſi paſceret.
 Quam niſi luderet. ne luberet uiuere:
 Seſe extemplo ex ephēbis poſtq̄ exceſſerit.
 Non ut ego amori: neq; deſidiaꝫ in ocio
 Operam dediſſe: neq; poteſtatem ſibi
 Fuiffe adeo arte cohibitum eſſe a patre.
 Multopere immundo ruſticos exercitum:
 Neq; niſi quinto anno quoq; poſſe tū uiſere
 Urbē: atq; extemplo inde: ut ſpectauiffet populū
 Ruſ ruſum conſeſtim exigi ſolitum a patre.
 Ibi multo primum ſe familiarium
 Laborauiffē. cum hęc pater ſibi diceret
 Tibi aras: tibi occaſſis: tibi ſeris: tibi eidem metis
 Tibi deniq; iſte pariet lætitiā habes

telcinto domū ire & intempeſta nocte.

Quod quirem. ſcribo quod irem.

Ratione peſſima eaꝫ ipſus optima. ſenſus eſt. hęc pater cum optima ratioe admoneret: ego omnia peſſima ratione faciebam. Iuxta illud Ouidia num. uideo meliora proboq; deteriora ſequor. Perſeris. codices antiqui perſeris habent: quod probo. pater inquit allegabat: qđ ego perſeris bonos omnes cōpererim mores. Vidi funditari. uidi fundi: abſci: diſſipari: pargi meos mores: nec me am mentē compoſitam eſſe. Dede

Dedere.

re. in codicibus anti quis legit Diedere: quod ſignificat diu di: diſcindi: perdi: lacerari. Si paſce

ret. ſcribendū. ſic paſcere. Sic inquit per multos dies paſcebar cōuictis acerbiffimis: quęcumq; in me pater meus euentilauerat: & diuulgauerat: & ſubiungit conuicta itidem multa numerata: quę in filium pater uel ſtatus fuerat. Hoc eſt proprium patris ut caſtiget filios: & eos impenſius coarguat: quos impenſius amat: cui reſaſcientia æſchinis uerba ponere non erit inferium ſic latine ſonant: in oratione contra Demoſthenē. Qui enim filios odit: & malus eſt pater: nunquā bonus gubernator populi eſſe poteſt. Nec iſ qui chariſſima & familiariffima corpora non gliſcit & fouet: unde nos alienos pluris exiſtimabit: nec qui priuatim eſt malus nunquā publice bonus eſſe poteſt: nec qui domi eſt improbus in macedonia atq; legatione probus foret: non enim mores ſed locum mutauit. Quam niſi lude-

Qui ſuos odit alios nō amat.

ret. ſcribendū cenſeo: quem niſi puderet: hoc ſenſu. pater inquit me oderat ob uitia ita loquens niſi puderet quod ſcilicet filius meus ita dedecoroſe moreretur cuperem illum mori q̄ ſubito: uerum Inter hęc flagitia mori nimis eſſet dedecoroſum & ignobile. Ex ephēbis. ex ephēbica ætate. Arēte cohibitum. parce: continenter: & auariter a uitis ſeparē. coegiffe. Immūdo ruſticos: ex uetuffis exemplariſibus. in mundo ruſtico ſe exercitū dicebat in ruſtico mundo hoc eſt in opere & prociactu ruſtico ſapenūmero ſe exercitum. Exigi. expellit: excludit: abſentari. uerbū priſcum quo ſcatēt eruditi. Iuriſpiti digeſtis ad legē corneliā. Si mulierē uſcribis ſuis uim intuliſſe: quo partū abigeret conſtitit: eam in exiliū præſes prouincię exiget. Tibi occaſſis. tibi occaueris prouerbialiter dicitur in eos: qui reſ ſuas non alienas curant: ruſtici cum glebas contundunt & diminiuunt ſibi hoc eſt uſtrati: ſua occant. In horrea enim labor ſuus redigetur. Lætitiā habes. ſcribo. Tibi pariet lætitiā obex. hęc labor & hoc offeſaculum: occurſaculum ſudoris & erumna: tibi gaudi / bundam lætitiā pariet. Multi enim ſunt obices uirtuti parati: ſiquidem ex autoritate Platonica. Sudor ad uirtutē tēdētū.

Ex ephēbis.

Exigi expellere.

eruditi. Iuriſpiti digeſtis ad legē corneliā. Si mulierē uſcribis ſuis uim intuliſſe: quo partū abigeret conſtitit: eam in exiliū præſes prouincię exiget. Tibi occaſſis. tibi occaueris prouerbialiter dicitur in eos: qui reſ ſuas non alienas curant: ruſtici cum glebas contundunt & diminiuunt ſibi hoc eſt uſtrati: ſua occant. In horrea enim labor ſuus redigetur. Lætitiā habes. ſcribo. Tibi pariet lætitiā obex. hęc labor & hoc offeſaculum: occurſaculum ſudoris & erumna: tibi gaudi / bundam lætitiā pariet. Multi enim ſunt obices uirtuti parati: ſiquidem ex autoritate Platonica. Sudor ad uirtutē tēdētū. Cebes in eo libro cui titulus eſt Pinax: labores ex eodem uertice dulciras & amaritas deſuunt. Cebes in eo libro cui titulus eſt Pinax: labores erumnabiles ſubeundos refert antequam ad cacumen uirtutis deuenieris. Carmen in hanc ſen / F III

Obex.

tentia hesiodicum est in eo libro: quem attitulant. ἄγυα καὶ ἠδὰρ. hoc est. Sudorem posuere dei uirtutis ad arcem. Ser-
ulus in expositione illius carminis. Ecce maris magna claudit nos obice pontus: modo usus ha-
ber ut hic obex dicamus: unde quidam magno obice legunt. Antiqui etiam hæc obex dicebant se-
cundum quod est magna obice: hinc est quod nonnulli uitant generis dubietatem & legunt magni
scilicet maris. Caper tamen in libris dubii generis probat dici hic & hæc obex: quod ut diximus ho-

die de usu recessit.
Θηλικὸς protulit
& sidonius eo uersu
Cærea destituit re
paratis axibus obex

Recessit uita,
subintellige pater.

Patrio corpore,
a patrio corpore;
posteaquã paterno
cadaveri iusta per-
soluta sunt. Indicat
insitam animi sceler-
tiam: quæ nec legitimi
mos lugendi dies to-
lerauerit per desidi-

Metretas.

am. Metretas,
parauit inquit nauis
onerariam corbitã:
& cecurũ: quæ tre-
centas metretas ge-
stare posset. Lulio
nauis trecentũ am-
phorarum uocita-
tur. Amplius metre-
ta mensura est orca
similis: aut paulo di-
spar: ut autumo: de
qua uates epigram-
matarum. Plurimus
hispanas mittet mi-
hi roma metretas;
& fiet uario sordi-
dus ære sinus. Eã
semper cis uectatã.
scribendum est atq;
ea semper cis uecta-
tum: cis & uis: hoc
est circa & ultra: sus-
q; deq; rursũ & pror-
sum se nauis onera-
ria uectũ refert cha-
rini pater: ut lau-
tam supellectilẽ pa-
raret: quæ nunc per
amatoriam prodũ-
gentiam a silio con-

Cis. Vis.

Amens amãf
Geraria na-
uis.
Facto.

sumitur & stringitur frequenter marina pericula frequentauit. Me idem diceret si. lego ex pri-
scis exemp aribus: me idem dicere sic: pater dicebat fore me sic hoc est sibi similem ut deceret me esse:
ipse dicebat me debere euadere sibi consimilem: si cuperem esse ut conueniret & deceret. Forem.
scribendum fore ex præcedentibus. Amens an: ansq; hæc annominatio apud ausonium legitur
Myrtus amêtes ubi lucus opacat amantes. Lucius in apologetico. Excantata: uecors: amens: amãs.
Gerariam. onerariam: quæ metretas & amphoras multas gereret. Facto. legitur in prisca
exemplaribus facio: cæterum cum subinde occurrat hæc uox in tritis exemplaribus mea causa nil im-

Postq̄ recessit uita patrio corpore
Agrum se uendidisse: atq; ea pecunia
Nauim metretas quæ trecentas tolleret
Parasse: atq; eam semper cis uectatam undiq;
Adeo dum quæstum haberet. peperisse bona.
Me idem diceret si ut deceret me forem
Ego me ubi inuisum meo patri esse intelligo
Atq; odio esse me: quod placeret æquum fuit
Amens amansq;: ut animum offirmo meum;
Dico esse iturum me mercatum si uelit:
Amorem missum facere me. dum illi obsequar.
Agit gratias mihi: atq; ingenium adlaudat meum.
Sed mea promissa non neglexit persequi
Aedificat nauim gerariam: & merces emit;
Parata nauis imponit præterea mihi
Talentum argenti: ipse sua adnumerat manu.
Seruum una mittit: qui olim a puero paruulo
Mihî pedagogus fuerat: quasi uti mihi foret
Castos. hisce confestim nauim soluimus.
Rhodum uenimus. ubi quas merces uexeram
Omnis: ut uolui: uendidi ex sententia.
Lucrũ ingens facto: præterq̄ mihi meus pater
Dedit æstimatas merces: ita peculium
Conficio grande: sed dum in portu ibi ambulo:
Hospes me quidam agnouit: ad cœnam uocat.
Venio decumbo: acceptus hilare atq; ampliter:
Discubitem noctu ut imus: ecce ad me aduenit
Mulier: qua mulier alia nulla est pulchrior.
Ea nocte mecum illa hospitis iussu fuit
Vosmet uidere: quam mihi ualde placuerit.
Postridie hospitem adeo oro ut uendat mihi.

mutabilis. Potuit enim factio pro frequenter facio plauto cum prisca usurpari. Muntē fore. Iego Munes.
 munem hoc ē munificum: cum contrarium suum sit imunis. munem dicitur ut copem & reliqua hu-
 lusmodi. Mihi atq; aduexi. scribo. emi atq; aduexi. Achantio. dolosi serui nomen & spinulēti. Achantis.
 αχαντιον enim græci spinam dicunt: unde achantis auicula in spinetis uersabunda: de qua Vergi-
 lius in georgicis. Littoraq; alcionem resonant & achantida dum: dicitur & hæc eadem achalantis: Achalantis.
 latinorum nonnulli. Carduelem dicunt. Carduelinum hodie bononienses dicitant: Insubres galli rix-
 Carduelli.

Dico eius pro meritis gratum me & muniem fore.

Quid uerbis opus est mihi: atq; aduexi heri.

Eam me aduexisse nolo resciscat pater

Modo eam reliqui ad portum in nauis: & seruolum.

Sed quid currentem seruum a portu conspicio.

Quem nauis abire uctui: timeo quid sit.

Acanthio. Charinus.

Ex summis opibus uiribusq; usq; experire: nitere: heri ut
 minor opera tua

Seruet agēdū acāthio abige abs te lassitudine. caue pigricie puer

Simul enicat spiritus, uix suffero. hercle anhelitū simul at.

Plenissime iis q; aduorsū eūt aspellito detrude, deturba in uia.

Hæc disciplina hic pessima ē. currēti properāti haud quisq;

Dignū hēt decedere: ita tres simul res agēdæ sūt. qñ una occēpis

Et currēdū: & pugnandū: & ante iurgandū est in uia.

Cha. Quid illud est quod ille tam expedite exquirat cur suram sibi.

Cura ē negocii quid sit: aut quid nūciat. Ac. nugas ago.

Quā resisto tā maxime res ī periculo uortit. Ch. mali nescio

Quid nūciat. Ac. genua hūc cursorē delerūt. perii, seditionē

Facit lien. occupat præcordia. pii aiām nequeo uertere nimis

Nihil tibi cēsiē. Cha. at tu ædepol sume tibi laciniā atq; absterge

Sudorē tibi. Ac. nunq; ædepol oēs balineæ mihi hāc lassitudine

Eximēt. dominan foris dicā eē heri charinū. Cha. ego ai pēdeo

Quid illud sit negocii. lubet scire me: ex hoc metu ut sim certus

Ac. At etiā assisto: at etiā cesso forib; facere his assulas: apite aliqs.

Vbi charin; heri: domi est an foris: num qsq; adire ad hostiū

Dignū arbitrat. Cha. ecce me acāthio quē quæris. Ac. nusq; est

Disciplina ignauior. Cha. q; te male res agitāt. Ac. multæ here te

Atq; me. Cha. qd ē negocii. Ac. pim; Ch. principiū inimicis dato

Ac. At tibi sortito id obrigit. Cha. loquere id negocii quid est.

Ac. Placide uolo adquiescere.

tibi in bonis est ideo uertere non potes. Illi uertere dicuntur: qui nouo nomine facto & creditore
 priori creditori satisfaciunt: & is uersuram facere dicitur. Alludit ad illud quod charinus dixerat. an-
 mam nequeo uertere nimis. Laciniam. uestis extremitatem & plicam: ut pompelus interpretat:
 & nos alibi exposuimus. Balineæ. balnea priuata sunt: Balineæ publicæ. Ad lassitudinē amouēdā

balineæ extiuactæ sunt ex autoritate augustini. Is enī inquit απο τοῦ βαλλειν hoc est ab expellēdo
 nuncupari: quod sedēt ipsam lassitudinē. Assulas. frustula: recisamēta. Cesso inquit hostium assu-
 latim cōminuere. Disciplina ignauius nullibi ignauius & serius apertunt fores. Inimicis dato

hoc inauspicatū & dirum principiū perimus. Sortito. forte: ut aliis dare non possis. Edimus.
 pro ederimus. Ita interpretatur Marcellus: sicuti edim pro ederim alibi usurpar.

parinū. Tu perspe-
 ctus hæc examina
 bis. Corydalin non
 nulli Carduelē uo-
 cant. Calphurni;
 Astile credibile ē ut
 uineat achātida cor-
 nix uocalem supe-
 rat si dirus ædona
 bubo. Seruius libro
 tertio georgicon.
 p dumos uero achā-
 tis: quam alii luscini-
 am esse uolunt: alii
 uero Carduelē: quæ
 spinis & carduis pa-
 scit unde apud græ-
 cos ακονθης dicta
 sit απο των ακον-
 θων idest spinis: qui
 bus pascit. achalan-
 tis creditur a multis
 eadem esse cum ea;
 quæ uulgo achalan-
 tula dicitur: cui uor-
 cis omnis amoeni-
 tas cū uarietate tri-
 buta ē. Præuer-
 teri. legendum præ-
 uerti: caue inquit te
 pigrities anticipet.
 Vertere nimis. Debet aiām.
 in prisca exemplari-
 bus sic prope scrip-
 tum ē: uertere num-
 mis hoc est pecunia
 non possum animā
 soluere & alienare.
 Iuxta id græcū ada-
 gum: de quo & Do-
 natus meminit. De-
 bet & ipsam animā.
 Censi est. scribe
 seiunctim. nihil tibi
 censi est: nil inquit

Corydalis.

Debet aiām.

Balineæ usi.

Assula.

Ramices.
Ramicosus.
Herniosus.
Ramex.
Crysocele.

Ramices. Intestina: quae in scrotum descendunt. Iuuenalis. Iacet exiguus cum ramice neruus. Ramicosus herniosus appellatur: qui a templo excludebatur. leges haec in leuitico. Si cecus fuerit si claudus: si uel paruo & grandi & torto naso: si fracto pede: si manu: si gibbus: si lippus: si albuginem habens in oculo: si iugem scabiē: si impetiginē in corpore: uel herniosus. Celsus cornelius libro septimo. Præter hæc æque integris tunicis ramex inascit: Crysocelem graeci appellant: uenae intumescunt. Hæc quoque intorta conglomerataque ad superiorem partem: uel ipsum scrotum implent uel mediā tunicā uel imam.

Interdum etiā sub ima tunica circa ipsum testiculū: neruūque eius crescunt. Ex his ea quae in ipso scroto sunt oculis patet. Hæc uero quae medietate uel tunica insidet: ut magis condita: non aequè quæ cernuntur: sed tamē etiam uisul subiectae sunt: præterquā quæ & tumoris aliquid est pro uenarum magnitudine & modo & id præment magis renititur: ac per ipsos uenarum toros inaequale est: & qua parte id est: testiculus magis iusto dependet. Cum uero etiā super ipsum testiculū neruūque eius id malum increuit: alio quanto longius testiculus ipse descendit: minorque altero sit ut pote alimento amisso. Raro sed alio quando caro quoque inter tunicas incre-

Sarcocæle.

scit: sarcocælen graeci uocant. Interdum etiam ex inflammatione rubet ipse testiculus ac febres quoque affert: & nisi celeriter ea inflammatio conquiescit: dolor ad inguina atque illa peruenit. partesque hæc intumescunt. neruus: ex quo testiculus dependet: plenior fit: simulque indurescit super hæc: inguē quoque nonnunquā uarices implent. bubonocælen appellant. Resinam ægyptiam. gluten picearum: sed earum: quae in ægypto nascuntur: tanquā ea ex caeli temperie sit ad medelas accommodatior. potes quoque scribere resinam piceam: quae ex piceis arboribus dematur. Calidam piceam. sit enim plix ex resina. Quam quisque uti possit. in priscis exemplaribus legitur quo quisque uti possit per sententiam moralem nullum tam magnum bonum: quod sine malo euenire possit. & enim ubi uber tibi tubet: medio de fonte leporum surgit amari aliquid. Cum illo ut uioules. lego. cum illo ut uoules. hoc sensu. semper usu euenit: ut cum illo quod tibi complacitum sit imisceatur aliquid: quod minus nime uelis. Ego bonum malum. Ordo. non desidero dari bonum: quo ideo ad quem malum accedit. Perenne enim & iuge bonum affectat: & interminum: quod nulla turbatione interpellante comminuatur. Tu te. tu ipse. Obesse sequentem. pro obsequentem esse. causa metri diuisit: ut passim dicitur. septemque triones pro septemtriones. Liberum caput. ciuem liberum: uitam liberam. Vnum pro cunctis dabitur caput. Palpo percutis. adulatione me tangis. Scisse. decreuisse: unde scita placita uocantur. hic est sensus. Priusquam elocutus sim alteram syllabam noueris me decreuisse mendacium fugere. Mentiri uolo. scribendum. mentiri nolo. Enicas. enecas. ea forma dicitur enicasso qua eneco. Dormientis spectatores dicis te placide dicere uelle: fortassis times ne spectatores dormiant: ne uoce obstrepera illos inquietes. Væ tibi. charini uerba sunt hæc: ut exilis: quae subsecuntur patet. Tibi equidem. achantio loquitur se charino hoc uæ quod tibi minime

Bubonocæle

Vbi uber tibi tubet.

Scita placita

Tua causa rupi ramices iam dudum sputo sanguinem. Cha resinam Ex melle ægyptiā uorato saluū feceris. Ac. at ædpol tu calidā pi Bibito ægritudo abscesserit. Cha. hoīem iracūdiore q̄ te noui (cē Neminē. Ac. at ego maledicentiorē q̄ te noui neminem.

Ch. Sin saluti quod tibi eē censeo: id cōsuadeo. Ac. apage istiusmodi Salutē. cruciatu quæ aduenit. Cha. dic mihi an boni qd usq̄ est: Quā quisquā uti possit sine malo omni: aut ne laborem capias cum illo ut uioules (malum

A. Nescio ego istæc philosophari nūq̄ didici: neq̄ scio: ego bonum Quo accedit mihi dari haud dōsidero. Cha. cedo tuā mihi dextrā Agedū acanthio. Ac. en dabitur tene. Cha. uin tu te mihi obesse Sequētē: an ne uis. Ac. opa licet expiri: q̄ me rupi cā currēdo tua Vt quæ scirem: scire actutum tibi liceret. Ch. liberū caput tibi faciam paucos mensis:

Ac. Palpo percutis. Ch. egon ausim tibi usq̄ q̄c̄q̄ facin? falsum p̄loqui Quia iam priusq̄ sim elocut? scisse mētiri uolo. Ac. ah lassitudine Hercle uerba tua mihi addunt: enicas: siccine mihi obsequēs es.

Cha. Quid uis faciā. Ac. tū id qd̄ uolo. Ch. qd̄ ē igit̄ qd̄ uis. Ac. dicā. Cha. Dice. Ac. at em̄ placide uolo. Cha. dormiētis spectatores metuis Ne e somno excites. Ac. uæ tibi: tibi equidē a portu adporto hoc

Cha. Quid fets: dic mihi. Ac. uī: metū: cruciatū: curā. iurgū: atq̄ ino Cha. Peri tu quidē thesaurū hūc apportauisti mali: nullus sum piā

unde scita placita uocantur. hic est sensus. Priusquam elocutus sim alteram syllabam noueris me decreuisse mendacium fugere. Mentiri uolo. scribendum. mentiri nolo. Enicas. enecas. ea forma dicitur enicasso qua eneco. Dormientis spectatores dicis te placide dicere uelle: fortassis times ne spectatores dormiant: ne uoce obstrepera illos inquietes. Væ tibi. charini uerba sunt hæc: ut exilis: quae subsecuntur patet. Tibi equidem. achantio loquitur se charino hoc uæ quod tibi minime

- Ac. Immo es. Ch. scio iam miserum dices. Ac. tu dixisti ego taceo.
 Cha. Quid istuc est mali. Ac. ne rogetes: maximum infortunium est
 Cha. Obsecro dissolue iam me: nimis diu animi pendeo. Ac. placide.
 Multa exquirere etiā pri^o uolo quam uapulem. Cha. hercle uero
 Vapulabis nisi iam loquere: aut hinc abis. Ac. hoc sis uide.
 Ut palpator null^{us} ē: qñ occāpi blādiōr: Cha. obsecro hercle oroq;
 Ut istuc quid sit: actutum indices. quando quod mihi supplican
 dū seruulo uideo meo.
 Ac. Tādē idign^{us} uidor. Ch. imo dign^{us}. Ac. egdē credidi. Ch. obsecro
 Nū nauis perit? Ac. salua ē nauis: ne time. Ch. qd alia armamēta?
 Ac. Salua & sana sūt. Ch. qñ tu expedis quid fiet. qd me p urbē curtēs
 Quarebas mō. Ac. tu qdē ex ore orationē mihi eripis. Ch. taceo
 Ac. Taceo mō si boni quid ad te nūciem: in stes acriter. quin nūc
 Cū malū audiūdum st: flagitas me ut eloq̄r. Ch. obsecro hercle te
 Istuc uti tu mihi malū facias palā. Ac. eloquar qdō qdē me oras
 Tu^{us} pater. Ch. quid meus pater. Ac. tuā amicam. Ch. qd eam?
 Ac. Vidit. Ch. uidit: uā misero mihi hoc quod te iterrogo respōde.
 Ac. Quin tu si quid uis roga. Ch. qui potuit uidere? Ac. oculis.
 Cha. Quo pacto? Ac. hiantibus. Ch. hinc dierectus: nugare in te.
 Capitali mea. Ac. qui malū ego nugor: si tibi: qd rogas respōdeo
 Cha. Certen uidit? Ac. tā hercle certe: q̄ ego te ac tu me uides:
 Cha. Vbi eam uidit? Ac. intus intra nauim: ut prorā astitit. & cum
 Ea confabulatus ē. Ch. perdidisti me: pater eo tu eo tu
 Quin cauisti ne ue eā uideret uerbero: qñ scelestē abstrudebas.
 Ne eā cōspiceret pater: Ac. qā negociosi eram^{us} nos nr̄is negociis
 Armamentis cōplicandis: & cōponendis studuimus: dum hęc
 Aguntur: lembo aduehitur tuus pater paxillulo.
 Neq; quisq; hominem cōspicatus st: donec in nauī super
 Cha. Nequicq; mare subterfugi s̄auis tempestatibus.
 Equidem iam me censebam eē in terrā: atq; in tuto loco:
 Verū me uideo ad saxa ferri s̄auis fluctibus.
 Loquere porro quid sit actutū. Ac. postquā aspexit mulierem.
 Rogitare ocepit cuius esset. Ch. quis respondit? Ac. illico
 Occurri: atq; iterpello matre ancillam tuā emisse illā. (pit
 Cha. Visū tibi crederē id? Ac. etiā rogas. sed scelestus subagitare occe
 Cha. Illā ne obsecro? Ac. mirū qñ me subagitaret. Ch. edepol cor
 Misere meū quidē guttatim cōtabescit: quasi i aquā idideris salē
 Perii. Ac. hem istuc unū uerbū dixisti uerissimū stultitia istac ē
 Cha. Quid faciā credo non credet pater si illā matri meā emisse dicā
 Post autem mihi scelus uidetur me parēti ploqui mendacium
 Neq; ille credet: neq; credibile ē forma eximia mulierem
 Eam me emisse ancillam matri. Ac. non taces stultissime.
 Credet hercle: nam credebat iā mihi. Cha. metuo miser

Immo es. subin
 tellige miser. Pal
 pator. adulator: di/
 ctum per ironiam. Palpator.
 Forte hic mihi sup/
 plicat ut quā intelli
 gere desideret expli
 cem: qui mihi uerbe
 ra minatur. Oc
 capti. scribendū oc/
 capit. Taceo mo
 do. legit alibi. tace
 modo. Tuus pa
 ter. subintellige ami
 cam uidit. Die
 rectus. in crucem:
 seu in malum dsem.
 Nugare in te.
 Iunge cum inferiori
 bus: & scribe. nuga
 rei re capitali mea.
 Qui malum?
 quomodo i rem ma
 lam? Pater. hęc
 uox cū duabus præ
 cedentibus iungen
 da. & salutatius est
 casus. In nauē
 super. subintellige
 astitit. Quid sit
 actutum. legitur ali
 bi quid sit actum.
 Quis respon
 dit? lego quid respō
 dit? subintellige pu
 ella. Subagitare
 manibus inuerecun
 de tractare. Gut
 tatim contabescit.
 paxillatim euane
 scit: & deliquescit:
 ut nix in sūmis ege
 lidata iugis Stul
 titia isthęc est etula
 re: nec in malis re
 bus consultare.
 Credo. in prisctis
 exemplaribus legi
 tur cedo. Dic inquit
 achantio: quod nā
 cōsiltum capiam su
 per hac re.

Guttatim.

Non scilicet cre-
debat. si suspicabat
amicā esse: uerū cre-
debat. Ac ibo
potius. legēdū hac
cū afflatu. Ibo inq̄
hac uia ne fratri oc-
currā. Eiectaret.
ex amof. pacificōpsā
fieres exclusissimus.

Capra

Caprā. hoc uer-
bo scorta notari so-
lēt: ab hircosa seculē
tia: quā redolere so-
lent. Oratius. Nā nī
mis arcta premunt
olidā uoluta caprā.

Habuit capram.
uxorē meā bulliētē
suspitiōe pellicatus.

Simia.

In custodiam si-
miā. hic erat senex
lysimachus oris de-
formitate simio pxi-
mus: senes quoq; si-
miolis & satyrus aq-
nas assimulat. Qua-
les imensos ubi pan-
dit Tabraca saltus i-
uētula scalpit iā mī
simia bucca. Am-
bedisse. circūquaq;
edisse. Pacificōpsā
uxoris dotē edisse di-
cīt cū doratā uxorē
suspitiōe i tātū exa-
gitat: ut cupiat dor-
te optima & altit ly-
simachum multare.

In stare factū. in-
stabat & urgebat ly-
simachus pacificōpsā
dotē ābedisse. Be-
ne uelle illi. uidebar
illā ipēdō q̄ callēter
caprā amare. Cū
luce semel. scribo.
cū luce simul. iuncti
cū luce: cum tēpore
antelucāo uidebar
p̄ficisci in p̄raum.

Periisse me. In sa-
no amore ad ite-
tionem torrens.

Profecto. lysima-
chi uerba sunt inbē-
tis hircū castrari se-
ctarium nīmia petu-
lantia & lasciuia ole-
ra rurestrā p̄culātē:

Ne patrem prenda-
t ut sit gesta res suspicio: hoc quod te rogo
Respōde. Ac. quāso qd rogas? Ch. nū esse amicā suspicari uis? ē
Ac. Non sed credebat. Cha. uā misero nullus sum: sed quid ego hic
In lamentando pereō: ad nauim non eo: sequere. Ac. si istac ibis
Cōmodum obuiam uenies patri. postquā aspiciet te timidum eē
Atq; exanimatum: illico retinebit: rogabit unde illam emeris.
Quanti emeris. timidum tentabit te. Ch. ac. ibo potius
Iā cēses patrē abiisse a portu. Ac. qui ego hac prācucurri gratia
Ne te opprimeret imprudētem atq; ciectaret. Ch. optume.

Demipho senex.

Iris modis dii ludos faciūt hoīb? mirisq; exēplis somnia
m. Insomnis donāt uelut ego nocte hac q̄ prāterit p̄xima
Insomnis egi satis: & fui homo exercitus: mercari mihi
uisus sum formosam

Capram ei: ne noceret quam domi ante habui capram

Neu discordarent si ambo in uno essent loco.

Posterius quā mer catus fueram: uisus sum i custodiam simiā

Concredere: ea simia adeo post haud multo ad me uenit.

Male mihi precatur: & facit cōuitiū: ait sese illius opa. atque

Aduētū caprā flagitium & dānū fecisse haud mediocriter.

Dicit caprā quā dederam seruandum sibi:

Suā uxoris dotem ambedisse: oppido mihi illud

Videri mirum: ut una illac capra uxoris simiā dotem

Ambederit: instare factū simia atq; hicc deniq;

Respondet: ni properē illā ab se abducere ad me domum

Intro ad uxorem ducturū meā: ast non habere cui

Comendarē caprā atq; oppido hercle bene uelle illi uisus sum

Quod agis: quid facerem cura cruciabar miser. interea ad me

Hædus uisus aggredier. in fit mihi prædicare sese ab simia

Capram abduxisse. & coepit irridere me: ego enim lugere.

Atq; illā abductam conqueri: hoc quā ad rem credam

Pertinere somnū nequeo iuenire: nisi caprā illā suspicor iā me

Inuenisse quā sit: aut quid uoluerit: ad portū hic abii mæc cū lu-
ce semel.

Postq̄ hic id quod uolui transegi: atq; ego conspicor nauim

Ex rhodo qua est heri aduētus filius cōhibitum est illud mihi

Nescio qui uisere ascēdi in lēbum: atq; ad nauim deuehor

Atq; ego illic aspicio forma eximia mulierē: fili? quā aduexit me?

Matri ancillā suā quā ego postq̄ aspexi nō ita amo: ut sani solēt

Homies. sed eodē pacto ut ifani solēt: amaui hercle eqdē ego olī

In adolescentia: uerū ad hoc exēplum nunq̄ ut nunc insanio.

Vnū qdē hercle iā scio pisse me: uosmet uidete cæter? quāti sim

Nunc hoc p̄fecto sic est hæc illa est capra: sed simia illa atq;

senex in rem sua uertit omen: qd hirci senes capulari stamine poetis appellant: sō qd alax & oris gra uolētia male audūt. supius hircū edentulū uocant: & alibi hircū nausea obunctū. Negociū mo lestā. Nec omen illud. Demipho loqitur: recte hic Plautus & ppense seiunxit omen ab auspicio. Auspicū & auguriū his intellectibus distinguunt: quod sit auspiciū auum conspectio: & quae ex uola tu autū significetur & uocibus. Auguriū autem rerū oīum coniecturas prudenter ac diligēter ample ctur. Monstra & ostenta similiter intellīguntur: quod iminentia monstrēt & ostendāt. Omen est uo

Auspi
ciū. dr̄ne
Auguriū
Mōstrū.
Ostentū.
Omen.

Hædus timeo qd uelit. sed conticescam uicinū eccū exit foras.

Demipho. Lyfimachus. Lorarii.

De p Rosecto ego illūc hircum castrari uolo: ruri qui nobis exhibet negocium.

tum mētis & uocis: unde sacrificātibus dicitur bōa habere oīa idest ut circūstā tes & bona mēte ue lint: & recta oribus proferāt. Portentū non solū quod por tendat: sed quod iā apporret & faciat ī his significacionib⁹ quae ī auspiciis & au guris & extispiciis ostendit. Prodigū autē semp pessimū est: dictū quasi por ro adigendū. Vergl 119 in secundo anei dos. Sola nouū: di / ctuq; nefas harpya celeno prodigiū ca nte: & tristis denūci at iras. Pisto. no men ē ancillae: quae ab uxore lyfimachi ī urbē missa fuerat. pl sto dea credulitatis: quā pietā bigis infi stentē Plinius docet Pitho autē psuasio nis dea. Acherū tic⁹. capularis ache ronti pximus capu laris ceteris mortī & charōtis scaphae uicinus. Vietus languidus: fragilis: frascens: & deflac cat⁹: quae uicta sene

Portentum.
Prodigiū.

Pisto.
Pitho.

Acherōtic⁹.

Vietus.

Victa seneca
tutis.

Decreptus.
Creperum.
Crepusculū.

Repuerafce
re.
Bipueri se
nes.
Puerafcere.

Nec omē illd mihi nec auspiciū placet q̄ si hircū metuo ne uxor me Castret mea: atq; illi⁹ hæc nūc simiæ pris ferat. Ly. i tu hic ad uillā Atq; istos rastros uillico: pisto ipsi facito corā ut tradas ī manum. Vxori facito ut nuncios negocium mihi esse in urbe: ne me expe cter: nam mihi

Tris hodie lites iudicandas dicito ei & hoc memento dicere. Lo. nunquid amplius?

Ly. Tātū ē. De. lyfimache salue: Ly. euge demipho salue o qd agis. Quid sit? De. quid miserrimus. Ly. diū melius faxit. De. di hoc quidem faciant

Ly. Quid est? De. dicam. si uideā tibi eē operam: aut ociū. Ly. quāq; Negociū ē: si qd uis demipho nō sū occupat⁹ unq; amico opā dare.

De. Beignitatē tuā mihi experto prædicas: qd tibi ego ætatis uideor? Ly. Acherunticus senex: uietus: decrepitus. De. puorse uides puer sū

Lyfimache septuēnis: Ly. sanun es: qui puez: te esse dicis.

De. Vera prædico. Ly. modo hercle ī mentē uenit: quid tu dicere. Senex cū extemplo ē: iā nec sentit: nec sapit. aiunt solere eū Rursū repuerafcere. De. imo bis tanto ualeo: q̄ ualui prius.

Ly. Bene hercle factū: & gaudeo. De. imo scias oculis quoq; etiā pl⁹ iā Video: q̄ pri⁹. Ly. bene ē. De. malā rē dico. Ly. iā istuc n̄ bonū ē

De. Sed ausim ne ego tibi eloqui qd uelim? Ly. audacter. De. animū Aduorte. Ly. fiet sedulo. De hodie ire ī ludum occæpi litterariū Lyfimache ternas scio iā. Ly. qd ternas. De. amo. Ly. tun capite

ctutis oīa sūt: hic faciūt xenocratis uerba ex libro de morte. Demū senectus ipsa clā serpit: in quā oē naturæ sordidū: & insanabile malū cōfluit: & nisi qs statū ut debitū reddat uitā: natura tāq; quæstuarīa istat: atq; pignora exigit. Ab hoc uisū: ab isto auditū: ab illo utrūq; qd si restat qs: dissoluit: isicit: mu tilat: atq; obrūcat. Nonnulli ad extremū usq; sensū uiuūt. sed mēte bis pueri decrepiti sūt: quapp de⁹ rebus hominū prouidens: quos amat breui ad se ex hac reuocat uitā. Decreptus. dubi⁹: depon tamus: Decreptus est despatus. Crepera autē ultra ut crepusculū extremū diei tēpus. Creperon græ ci dubiū uocant. Lucretius. Creperi discrimina belli. siue decreptus dictus: qa pp senectutē nec mo uere se: nec ullū facere potest crepitū. Quid tu dicere. subintellige poteris. si hæc tibi narro me / ra puerilita sent graui & suspilioso: per interrogatonē legendū. Rursū repuerafcere: ad pueri les locos: deltramētaq; retrocadere: unde apud Gellii prouerbiū græcū usurpat. Δυσ πη δες ἡς πωυτῆσ. hoc est bispueri senes. Hoc plautino uerbo usus ē Cicero in catone maiori his. Quod si quis deus largiatur ut ex hac ætate repueriscā: & in cūnis uagiā ualde recufē. Puerascere ausonius igt eo uersu. obductosq; sent facies puerascere sensus. Xenocrates hac plautina sentētia urit ī libro de mor te. Nonnulli ad extremū usq; sentū uiuūt. sed mēte bis pueri decrepiti sūt. Malā rem. subintellige uideo. Vidit enim Pasicompā: quae mīnima facula magnum suscitauit incendium.

Si canum legendum ex priscis exemplaribus, siue canum. Velut, se iungenda ab inuicem ita: uel ut scias. Si mouero, quoniam scilicet in me nullus animus inhabitat, sed qui erat ad amicam transiit.

Amor uolens
tus.

Signum pictum, aiunt senes nihil potesse, ex uoluptariis & amatoris rebus exaruisse. Me impulit, hac xenophontis sententia est: amorem non ultroneum esse, sed uolentum. Athenae descuerint prouerbialiter dictum, si inquit uellem te uelut inscientem redarguere: perinde esset ac si athenae ingenitam scientiam dedidicerint. Graeciae enim: quae regio alias maxime ingenio praeualuit nobilior pars

Mittis noctuas
as athenas.
Atheneum.

nius. Non athenae ita atticae: non musae ita musicae. Hinc puerbum notissimum. Mittis noctuas athenas. Consistorium & Augustale de Athenae. Sidonius libro epistolarum quarto Nam in foro tali siue athenaeo plus uestra carta quam nostra

Prytaneum.

scriptura laudabit. sicuti prytaneum dicitur locus senatorum atticorum. Apollinaris libro nono epistolarum. per gymnasia pingantur aereo pagitica uel prytaneum. Prytaneum locus erat athenis ubi prytanes summus magistratus residebant. At hoc senaculum potius Prytania hoc est prytaneum dicebatur. prytaneum de nouo mansio erat athenis: in quo iudices uersabantur. Cicero in libro de perfecto genere discedi & prytaneum uocatur. Seneca Recusas republicam administrat nisi suffes, ceryx: aut prytanis: a prytaneum uerbo graeco: quod significat moderor & gubernor prytanis sane deducit. Notum est socratem tumultu tibus iudicibus dixisse. Censeo in prytaneo publice me alii.

Prytania

Verba apud
senecam expli
cata.
Suffes,
Ceryx.

Ceryx apud Senecam praeco dicitur. Suffes consul lingua paenorum. Claudius. Senatus inquit censuit referentibus suffes. Lilius quoque in hoc significato usus est hac punica dictione. Potissimum potuerim ut potesse possedat. Aduesse, per syncopam: pro eo quod est aduexisse. Praeco, praecurione. Aliqua, aliqua uita: aliquo modo. Proprium nequid, lego, proprium nequit. Animi decem, multi uidetur, scribendum censeo, potius uidetur pro potens est ut uideri possit.

Prytans.

Potissim.

Cao amas senex nequissime. De. si canum seu istuc rutilum siue atrium Amo. Ly. ludificas nunc tu me hic opinor demipho De. Decide colum: si falsum ad te loquar: uelut scias me amare. Cape cultrum: seca digitum: uel aurem: uel tu nasum: uel labrum Si mouero me, seu secari sensero lysimache auctor sum, ut me Amado enices. Ly. si unquam uidisti pictum amatorem: hem illic est. Nam meo quidem animo uetulus decrepatus senex tantum est: Quasi sit signum pictum in pariete. De. nunc tu me credo Castigare cogitas. Ly. egon te. De. nihil est iam: quod tu mihi Succenseas: fecere tale ante alii spectati uiri, humanum amare est Humanum autem ignoscere est nescis ne obiurga hoc non uoluntas Me impulit. Ly. qui non obiurgo. De. at ne deteriore tamen Hoc facto ducas. Ly. ego ne te: athenae descuerint. De. uise sis Mo est. Ly. uisus est. De. certe. Ly. perdis me, hic homo ex amore Insanit: numquid uis. De. uale. Ly. ad portum perpero nam ibi mihi Negocium est. De. bene ambulato. Ly. bene ualeto. De. bene sit tibi Quin mihi quoque etiam est ad portum negocium. nunc adeo ibo illuc Sed optime gnatum meum uideo. eccum opperiar hominem. Hoc nunc mihi uisus est opus: huic persuadere: quomodo potis sim Ut illam uendat: ne ue det matri suae: nam ei dono aduesse audiui Sed praeco opus ne ad illam me animum adiecisse aliqua sentiat.

Charinus. Demipho.

Omo me miserior nullus est aequae opinor: neque aduersa curi Plura sint sempiterna: sat in quicquid est: quam rem agere coepi. Proprium ne quid mihi euenire que cupio: ita mihi mala res aliquid Obiciat bonumque meum comprimere consilium. miser amica mihi parua Animi causa: precio eripui: ratus clara patrem meum posse habere. Is rescuiuit: & uidit: & perdit me. neque is cum roget quid loquar cogitauerit Ita animi decem pectore incerti certant: ne quid corde nunc consilium Capere possim scio. tantum cum cura meum est error anio dum mei serui Perplacet mihi consilium dum rursum haud placet nec pater potius Induci ut putet matri ancillam emptam esse illam. uidetur

- Veni in uenditione. Claudianus. Veni cūeta dari. Durus. In clemēs: nō amorī filii indulgēs. Venum. Musca. Musca ē meus p̄r. follers indagator: hac & illac ut ad nidorē musca circūlustrans: & obambulās: atacē fastidiosū: molestū: & quemcūq; probris incessentē Homerus muscā assimilauit: quā mō hunc incessit: mō tactu foedo & illutibit aliu infektat: quod tñ homerici probriū Lucianus. ut erat ingenti festiuitati ad laudē muscā cōtraxit: tanq̄ multicius homerus illā barōi & satrapi in clytissimo aiaci cōparauerit. infestissima musca est: quod patet uel exēplo pyclymen: qui in uarias mutatus effigies herculē tādem uice muscā ifestabat: de quo hęc ex monumētis græcorū lego. Neleus habuit filios: ex chloride nestora: p̄ clymenō: Chromiō ex uariis cōiugib9. Nestor. Chromios.
- Nunc si dico: ut res est: atq; illam mihi me emisse indico: Quē admodum existimet me: atq; illam abstrahat. Trans mare hinc uenū asportet: scio sœuus q̄ sit homo: & durus Igitur hoccine ē amare arare mauelim: quam sic amare: Iam hinc olim inuitū domo extrusit ab se: mercatū iussit ire. Taurus. Asterius. Lycaon. Deimachus. Eurybius. Epileon. Phrahis. Antimene. Alastor.
- Ibi hoc malū ego inueni: ubi uoluptatē ægritudo uincat: qd̄ ibi Inest amœni: nequiq; abdidi. abscondi abstrusam habebam: Musca est meus pater. nihil potest clam illū haberi nec sacrum ut asclepiades igt̄ & alastora: At poeta. Duodeci aut̄ Nelei Amymōis filii sum9 qd̄ Nelei filii9 Peryclymen9: ut cōstat: igt̄ Cōmutat9 color ē: nū quid tibi dolet? Ch. nescio quid aīo meo ē ut nepotē ip̄i9 Neptunū uel nep̄tū. Alis alia largit̄. Neptun9: p̄ clymēo cōcedit posse cōuer̄ti. & ut ait euphorio hęc i oibus cōuer̄tebat̄ simil̄ maritimo p̄theo. Interfect̄ at̄ ip̄m hercules in muscam trāseffigiatū i bello aduersus filios consilio palladis fer̄tēs infixum: quem admodum apem in centro. Hesiod9 aut̄ tem mutātū in quādam sūerarū formarū confedisse in umbilico iugit̄: herculis equos lancinantem uolentē i pugnam ext̄re cū heroe: herculē sagacissime sagitta ste: pallade sub ostentante illū claua cōfect̄ hercules. Musca in temone
- De. Per mare ut uectus nūc oculi terrā mirantur tui. Ch. magis Opinor. De. id ē p̄fecto uerū. actutū abscesserit ergo ædepol Si sapias eas ac decumbas domi. Ch. ociū nō est: mādatis reb9 Præuorti uolo. De. cras agito pendie agito. Ch. sæpe ex te audiui Pater: rei mandata omnis sapientis primū præuorti decet.
- De. Age igitur: nolo aduorsari tuam aduorsus sententiā. Ch. saluus Sum: si quidē isti dicto solida & p̄petua ē fides. De. quid illuc ē? Quā ille solus se i cōsiliū seuocat: iā nō uereor ne illā me amare Hic potuerit resciscere: quippe haud etiam quicquam inepte feci: amantes ut solent
- Ch. Res adhuc quidē hercle in tuto st̄ nam hunc nescire sat scio De illa amica. quid si sciret: esset alia oratio. De. quin ego hunc Aggredior de illa. Ch. qn̄ ego hīc me amolior eo ego: ut q̄ mādāt Amic9 amicis tradā. De. imo mæe paucula ēt sciscitare pri9 Cde Volo. Ch. dic qd̄ uelis. De. usq; ne ualuisisti? Ch. p̄petuo r̄cte. dū q̄ Illic fui. ueq; i portū huc ut sū aduect9: nescio q̄ aīus mihi dolet: Nausea edepol factū credo ueq; actutū abscesserit sed quid
- ut in prouerbium inoleuerit apud medtolanenses. Non magis obese poterit: q̄ in temone musca consuevit: de quo Apollonius rhodius libro primo argonauticon. οὐδὲ περικλυμένος ἄλλῃ οὐ πρόφρονος ἔστι. Actutum abscesserit. Citule dolor hīc & Inquies nocturnalis abibit. Perendie. dies crastino proximas. Præuorti. puolare: anticipare. Fides. tanq̄ dicat: & si saluū me p̄dico huic dicto nulla fides adhibēda. Amātes ut solēt. q̄ oīa p̄perā agūt. ex eo oulidiō. Nō uenit i idē pudor atq; amor. Quid si sciret. scribo. qd̄ si sciret. Nescio q̄. nescio quomō. Nausea. Dēpho

loquatur. Labefacto paulatim. Clam inqt senex. labefacit animum iuuentis cum ab amica segregata nititur. Nictent. conuentia oculorum illi iuuenes adlubescant. Vellit. nates titillent pri moribus digitulis. Ouidius & hoc signauit. Velle latus digitis & pede tange pedem. Carbonibus. napsis carbone scri

ptis: quod fieri solet cum non iuppedita tur graphiaria ad subitarios amoris ic tus describendos. Formam mala. figurata locutio ma la circa formam: ut alba pedes. Pin setur. flagro cotun detur. Redhibe re. restituere pecuni am: puella restituta

Opprobri /
mentum.

Obprobriam /
tum. obprobrium /
contentionem.

Muliebre. ob uncam litigare uos dedecet muliercula

Efferi domo. nolo obprobrium efferi domo: hoc est egredi ex domo nostra. Dñi qui dem hercle. charini uerba. Accude re. adglutinare: ad s

Accudere.

lungeré. Quo uortisti. In quos an fractus & lacintas emptionem uerrere cupis: dum precium precto superaddis.

Infelicitio.

Abdere etiam nũc. scribe. Addere etiam nũ. Infelicitent. infelicitẽ red dant: & infortuna / tum. Adnutat.

nutu significat ut se ptem superaddant minã. Septem mi hi. subintellige iuue nis adnutat. In uenter hodie com / modis poscit. lego ex prisca exemplari bus. Inuent hũc qui comodius poscit pa ter. Inueni inquit Charinus illum adu lescentem: qui com modiori precto pe / tit ipsam pascicom / psam.

Ais: De. ecquã tu aduesti tuã matri ancillã e rhodo. Ch. aduexi.

De. Quid ea ut uidetur mulier. Ch. nõ edepol mala. De. ut morata ẽ

Ch. Nullã uidi melius mea sentetia. De. mihi quidẽ edepol uisast cũ

Illã uidi. Ch. eo an uidisti pater. De. uidi uex nõ ex usu nostrost

Neq; adeo placet. Ch. q uero. De. qa nõ nãa formã habet dignã

Domo nihil op' nobis acilla: nisi quã texat. q molat lignũ cedat

Pesũ faciat. ædis uerrat: uapulet: q habeat quottidianũ familiã

Coctũ cibũ. hoz illa nihilũ quicq; facere poterit admodũ.

Ch. Ea causa equidẽ illã emi: dono quã darẽ matri meã. De. ne des

Ne ue te auexisse dixeris. Ch. dii me adiuuat. De. labefacto

Paulatĩ: uex quod præterii dicere: neq; illa matrem satis honeste

Tuam: sequi poterit cõmes. neq; sinã. Ch. qui uero. De. quia illa

Forma matrẽ familias flagitiũ ẽ: si sequatur. quando incedit

Per uias. cõtēplent. conspiciant. nutent: nictent: sibilent

Vellit: uocent: molesti sint. occētent hostiũ: impleantur meã

Fores carbonibus elegiorũ: atq; ut nunc sunt maledicentes

Homines uxori meã mihiq; obiectēt lenociniũ facere nã quid

Est opus. Ch. hercle qui tu recte dicis & tibi assentior sed quid

Illã nũc fiet? De. recte ego emero matri tuã ancillã uiraginẽ

Aliquã nõ malã: forma mala ut matrẽ addecet familias.

Aut syrã aut ægiptiã: ea molet: cõficiet pesũm piaset flagro neq;

Propter eã quicq; eueniet nostris foribus flagitiũ. Ch. quid si igit

Reddat illi unde epta ẽ. De. minime gētũ: Ch. dixit se redhibet

Si nõ placeat. De. nihil istoc opust litigare nolo ego uos

Quã tuã autẽ accusari fidẽ multo edepol: siqd faciũdũ ẽ facere

Dãni mauolo q obprobriamẽtũ aut flagitiũ muliebre.

Efferi domo me tibi illam posse opinot luculente uendere.

Dum quidẽ hercle ne minoris uedas: q ego emi pater.

De. Tace mō senex ẽ quidã. q illã mãdauit mihi: ut emerẽ ad istãc fa

Ch. At mihi quidã adolescẽs pater mãdauit ad illã faciẽ ita ut illa est:

Emerẽ sibi. De. uiginti minis opinor posse me illam uendere.

Ch. At ego: si uelim iã dantur septẽ & uiginti minã. De. at ego

Ch. Quin ego inquã. De. at nescis quid dicturus sum: tace

Tris minas accudere etiã possum: ut trigita siẽt. Ch. quo uortisti

De. Ad illũ qui emit. Ch. ubi nã est is homo gētũ? De. eccillũ uideo

Iubet quinq; me adbere etiã nunc minas. Ch. hercle illunc

Dii infelicitent quisquis est. De. ibidẽ mihi etiã nunc adnutat

Addam sex minas. Ch. septẽ mihi nũquã ædepol me uincet

Hodie inueniet hodie comodis poscit pater. De. nequicquã

Poscit ego habeo. Ch. at illic pollicitust prior. De. nihil facio:

Non centum dantur. scribo. nam centum dantur. Neq̄ fiet ille senex. legitur alibi. neq̄ fiet ille senex. Mancupio accepit. scribendum. mancupi accipi. Non accipi inquit eo modo ut rex dhibert possit. Sed ex iustu illius adlubescens. Venire. uendi. cum cōmuniter empta sit scire non possum: an particeps lucri uelit illam uendi: an non uendi. Quid illic quidam qui mandauit. scribo. quin illic quidam qui mandauit. Non places. legitur alibi non placeo. Ne bites. ne pro gredtariis. Auscultabitur. obedietur. Pentheum. Ouidius in libris metamorphoseon luculen

Bito.
Pentheus.

Ch. Q uinquaginta poscit. De. non centum dantur potine
Ut ne litigere aduersum animi sententiā maximā hercle
Habebis prædā. ita ille est cū emitur senex: sanus non est
Ex amore illi^o qd̄ posces ferēs. Ch. certo ædepol adolescēs ille:
Cui ego emo. efflicti pit ei^o amore. De. multo hercle ille magis
Senex si tu scias. Ch. nūq̄ ædepol fuit neq̄ fiet ille senex isanior
Ex amore. q̄ ille adolescens cui ego do hanc operam pater

De. Q uiesce inq̄ istanc rem ego recte uidero. Ch. quid agis

De. Q uid est. Ch. nō ego illā mācupio accipi: sed ille illā accepit

De. Sine. Ch. nō potes tu lege uedere illam. De. ego aliqd̄ uidero

Ch. Post autē cōmunis est illa mihi cū alio: qd̄ scio. quid sit ei
Animi. uenire ne eā uelit: an nō uelit. De. ego scio uelle

Ch. At pol ego esse credo aliquē: q̄ nō uelit. De. qd̄ id mea refert?

Ch. Q uia illi suam rē esse æquum est in manu. De. quid ais?

Ch. Cōmunis mihi illa est cū illo. is nūc hic nō adest. De. prius

Respondes quam fogo. Ch. prius tu emis q̄ uendo pater

Nescio inq̄ uelit ille illā nec ne abalienariet. De. qd̄ illic quidā

Q ui mandauit: cum ille nolet. nihil agis. nunq̄ ædepol pri^o

Q uisquam illā habebit: potius quam ille quem ego uolo

Certū est. Ch. censēs certū esse. De. qn̄ ad nauim iā hinc eo?

Ibi uenibit. Ch. uin me tecū illo ire? De. nolo. Ch. nō places.

De. Meliust te quæ sūt mādatæ res tibi præuortier. Ch. tu phibes.

De. At tu excusato te fecisse sedulo ad portū ne bites dico iā tibi

Ch. Auscultabit. De. ibo ad portū. & ne hic resciscat cauto opust

Non ipse emā. sed lysimacho amico mādabo. is se ad portū

Dixerat ire dudū: me moror. cū hic adsto. Ch. null^o sū occidi.

Charinus. Eutycus.

Ch. Entheū diripuisse aiūt bacchas. nugas maxias fuisse credo

p Præ ut quo pacto ego diuor^o distrahor. cur ego uiuo cur

Non morior. qd̄ mihi st̄ i uita boni. certū st̄: ibo a medicū

Atq̄ ibi me toxico morti dabo: quādo id mihi adimit^o qua causa

Secunda Autonoe quasi αὐτονοή idest seipsam non cognoscens. Tertia semele quasi ἑμιέλις /
ἄιον quod nos latine corpus solum dicimus. Vnde & ipsa genuisse liberum patrem dicitur
idest de libidine. nata ebrietas. Quarta Agaue: quæ ideo insanix comparatur: quod caput filii
uolenter abscidit. Liber uero pater dicitur est: quia uini passio liberat mentes faciat. Hæc fulgentius
in secundo mythologico. Præ ut. si dilanationi meæ compares. Diuorsus distrahor. dilace/
ror in diuersas partes. Toxico. ueneno. Toxica nuncupata ab arbore taxo ut plurimum uenena
ta. Quæ causa. causâ cuius Philocomasit uitam perennem cuperem.

Autonoe
Semele.
Agaue.
Liber uñ.
Toxica uñ.

Eutyclus.

Eutyclus nomen accommodatum amatorem infelicem fortunanti. Eutyclus nomen asinarum fuit qui auspiciatum & felix augurium dedit augusto. Tranquillus in octauio. Tuis ingratus. scriben dum. tuis ingratis: hoc est contra animi & gentis tui uoluntatem. Vim patri. scribendum. uin pa tris: uis ne patri os subliniri: hoc est uerba dari. Quid potius quam uoles. lego. quid potius quam uolam: ni hil inquit est: quod magis uoluerm. Atque eximia. legendum eximia. Vin inquit precio redimam ex manibus senum ipsam pacificam. Unde atteritis: legendum ex prisca exemplaribus. unde autem erit id: unde illud ar gentum: quod cupi mus erit? Hector qui expensus fuit.

Hector expē sus auro.

Hector qui expensus fuit. notum est uel maro natio testionto priamum anxium super hectoreo rogo a chillem comprecatum: ut cadauer hectoris sepellendum honorificenter parentibus cōcederet: eulachrymis & flabilitate pietate motus achilles reddit exanimum hectorē: sed auro prius expensum. Vin tanti illam emi. uis ne tanto pretio pacificam praestinem: quanto

Vitam cupio uiuere. Eu. mane mane obsecro charine. Cha. Qui me reuocat? Eu. eutyclus tuus amicus & sodalis simul Vicinus proximus? Ch. non tu scis quantum mala rerum sustineamus. Eu. Scio omnia ego istaec. auscultauit ab hostio. oem rem scio. Ch. Quid id est quod scis? Eu. tuus pater uult uendere. Ch. oem rem tenes. Eu. Tuam amicum. Ch. nimium multum scis. Eu. tuis ingratus. Ch. plurimum Tu scis. sed qui scis esse amicum illam meam. Eu. tu te heri ipse mihi. Ch. Statim ut oblitus fui tibi me narrauisse. Eu. haud mirum factum est. Ch. Te nunc consulo: responde quo laeto esse me ut perire potissimum. Eu. Non taces caue istuc dixeris. Ch. quid uis me igitur dicere. Eu. uim prii Sublinire pulchre os tuo. Ch. sane uolo. Eu. uis ne eam ad portum. Ch. Quid potius quam uoles. Eu. atque eximia mulierem precio. Ch. quid potius quam auro expedas. Eu. unde atteritis. Ch. achille orabo aurum Mihi ut det: hector qui expensus fuit. Eu. sanum es. Ch. pol sanus si sim Non te medicum mihi expetam. Eu. tanti quanti poscit: uin tanti illam emi. Ch. Auctarium aduicito uel mille nummum plusquam poscet. Eu. Iam tace: sed quid ais unde erit argentum: quod des cum poscet pater. Ch. Inuenietur exquiretur aliquid fiet. Eu. enicas iam istuc aliquid fiet Metuo. Ch. quid taces. Eu. muto imperas. Ch. satin istuc mandatu est. Eu. Potin ut aliquid cures? Ch. non potest. Eu. bene uale. Ch. non edepol Possum prius quam tu ad me redieris. Eu. melius sanus sis. Ch. Vale uince & me serua. Eu. ego fecero. domi maneto Me ergo. Ch. actutum face cum praedam recipias.

Auctarium.

Porisma Suppondit.

Auctarium aduicito: Corollarium: porisma: pretii super pondum ab augendo uocatum: quod post legitimum praetium datur: in augendam liberalem uenditionem. Mendum est in Pompeianis codicibus pro auctario enim legis actuarium. eius uerba sub signauimus. Actuarium dicebant antiqui: quod super mensuram uel pondus iustum adiciebatur: ut cumulus uocatur in modio. Hic scribendum est auctarium. Auctum similiter uocabatur spatium circi: quod super modum uictoriae adiungitur. Marcus Varro ait corollarium significare id: quod additum est praeterquam quod debitum: tanquam auctarium quoddam & superpondium. Vocis inflexio est a corollis: quoniam haec cum placuissent actoribus in scena dare solita sunt. Plinii uerba sunt haec ex libro uigesimo primo. Paulatim & roma subrepsit appellatio corollis inter initia propter grauitatem nominatis: mox & corollaris postquam elamina aerea tenui inaurata aut inargentata dabantur. Tranquillus in Augusto. Itaque corollaria & praemia alienis quoque muneribus ac ludis: & crebra & grandia de suo offerebat. Seneca libro sexto de beneficiis. Sordidissimorum quoque artificiorum institutibus supra constitutum aliquid adiectum: si nobis opera illorum enixior uisa est: & gubernatori & opificti uilissima mercis: & in diem collocanti corollarium aspersimus. Muto imperas. tacebo scilicet. Qui taces: lego. quin taces? Potin ut aliquid. scribe. potin ut aliud? Me ergo. lego. mel ergo: hoc est causa mea: dum ego tuis incumbo negotiis tu hilariter uictura. Cum praedam lego. cum: praeda: recipe te in castra: inquit: onustus praeda. Pacicompsa. nomen adfabre compositum: & commentum in amasiam nimis munditiam superfluentem: quae munditer orneretur: decorister fingatur: exquisitum nitidetur. κοσμηον uerbum graecum est: quod significat orno πασσον omne: quod uniuersum & cunctum ornata sit. nomen hoc adepta.

Sublatum me dum ex codice pompeii.

Auctum. Corollarium.

Ergo. Pacicompsa.

Lysimachus. Pacicompsa.

Velluta.

Tam uetulam. In priscis exemplari-
bus legitur uelluta:
uerbu' ouiditanum.

Generi gra' e.
est gratiosi generis
& probi semini.

Frustrassis. ne
frustrer & te amba-
gibus uerborum in lo-
gum ducam. Ani-

mus rediit. ia recrea-
ta sum. emptam enim
se putat ipsi chario:
quod nome' gratio-
su' resultat. Re-

caperit. pasicopsa
Charinu' intelligit.
Lysimachus senex de
miphone. Ca-

put limaret. scriben-
dum ceseo limaret:
hoc est coniungeret:
siue flecteret & obli-
quaret qm' hoc oscu-
labundi facere solent
amatores. Sup uer-
bo limare multa i su-
perioribus scriptis.

Perhibere. infer-
uire & comodare
locum in mea mihi
domo peculiari.

Vxor mea: qua
propediē uetura e.

Corrūperē. fla-
gitiose & libidine
uoluerē. Ut quē ad
modū: q' nitide: q' ele-
ganter. Decurso
in spatio. q' ia medi-
tullium spatii senilis
decucurrit. Breue
quod. reliquū quod
ultae superest tem-
porarium ueneri im-
pendā. Rei tuae
quaerendae. Seneca.

In mari in tuueta ui-
uamus: in senio ue-
luti in portu morte
dum est. Iuueni pa-
randum: sent uten-
dum. Ut ut. quo
modocūq; res mihi
cadet. Illum de
miphonem. alloqui
tur pasicompfam.

Ly.

Ly.

Ly.

Ly.

Tam uetulam. Ly. generi gratia est. ea si curabis pbona est tondet

Nimiū scite. Pa. honoris causa qcqd e. quod dabit' gratū habebō

Nunc mulier ne tu frustra' sis mea nō es ne arbitrere. Pa. dic igit'

Quaeso cuiasum. Ly. tuo hero redēpta es rursum: ego te redemi:

Ille me orauit. Pa. animus rediit si mecum seruetur fides:

Bono animo es. liberabit ille te homo edepol deperit

Atq; hodie primum uidit. Pa. ecastor iam biennium est

Cum mecum rem coeperit: nunc quando amicum te scio esse

Illius indicabo. Ly. quid ais tu iam biennium est cum tecum

Rem habet. Pa. certe & inter nos coniurauimus ego

Cum illo: & ille mecum ego cum uiro: & ille cum muliere

Nisi cum illo: aut ille mecum. neuter stupri causa caput liniaret.

Di immortales etiam cum uxore non cubet. Pa. amabo.

An maritus est: neq; est neq; erit. Ly. nolim quidem

Homo hercle periurauit. Pa. nullū adulescentem plus amo:

Puer est ille quidem stulta. nam illi quidem haud sane diuist

Cum dentes exciderint. Pa. quid dentes? Ly. nihil est.

Sequere sis huc me. diem unum orauit: ut apud me

Perhiberem locum: ideo quia uxor ruri est.

Demipho.

Andem impetraui ut egomet me corrumperem

Empta est amica clam uxore & filio. certumst antiqua

Recolam: ut seruibo mihi decurso i spacio: breue quod

Vitae reliquunst uoluptate uino & amore delectauero.

Nam hanc se bene habere atatem nimio est aequius

Adulescens cum sis: tum cum est sanguis integer

Rei tuae quaerendae conuenit operam dare.

Demum igitur cum sis senex tunc in ocium

Te colloces: dum potes: si uales id iam lucresti

Quo minus hoc ut dico factis persequar.

Interea tamen huc intro ad me inuisam domū.

Vxor me expectat iam dudum exuriens domi.

Iam iurgio enicabit si intro rediero.

Verum hercle postremout ut est non ibo tamen.

Sed hunc uicinum prius conueniam: quam domum redeam

Ut mihi aedis aliquas conducat uolo.

Vbi habitet istaec mulier: atq; eccum it foras.

Lysimachus. Demipho.

a Dducam ego illum iam ad te sicut uenero. De. me dicit.

Quid ais demipho? De. e mulier domi. Ly. quid censess?

Quid si uisam? Ly. quid properas? De. quid faciam? Ly. quod

Opus est facito: ut cogites. De. quid cogitem equidem.

Heracle opus hoc factio existimo. ut illuc introeam.

Limare.

Ly. Ita me ueto ueruec introeas. De. quid aliud faciam?
 Ly. Prius hoc ausculta: atq; hic ades. pri⁹ etiã e quod te facere
 Ego æquũ ceseo. nam nũe si illo introires amplecti uoles.
 Confabulari atq; osculari. De. tu quidẽ meum animum
 Gestas: scis quod acturus sim. Ly. peruorse facies.

De. Qui ne ames. Ly. tanto minus iam ætatis plenus anima
 Foetida: senex hircosus. tu osculere mulierem: uti ne
 Adueniens uomitum excutias mulieri. De. scio pol te amare
 Quom istac prãmõstras mi: quod si igitur unã factam
 Hoc si censes coquũ aliquẽ arripiam⁹: prandiũ qui pcoquat
 Apud te hic usq; ad uesperũ. Ly. hem istuc ceseo. nunc tu
 Sapienter loqueri atq; amatorie. De. quid stamus?

Ly. Equidem te sequor: atq; hercle iuenies tu locũ illi si sapias.
 Nullum hercle præter hunc diem: illa apud me erit
 Metuo ego uxorem: cras si rure redierit
 Ne illã hic offendat. De. res paratast. sequere me:

Charinus. Eutichus.

Ch. Vm ne ego miser. qui nusq; bene queo quiescere.
 Si domi sũ: foris est aius. sin foris sum: aius domi est
 Ita mihi in pectore atq; in corde facit amor incendiũ.
 Ni ex oculis lachrymã descẽdant: iã ardeat credo caput.
 Spem teneo salutem amisi: redeat an non nescio.
 Si opprimit pater: quod dixit exulatum abiit salus.
 Sin sodalis quod promisit fecit non abiit salus.
 Sed tandem si podagrosis pedibus esset eutychus
 Iam a portu rediisse potuit: id illi uitiũ maximũst:
 Quam nimistard⁹ est aduorsũ mei animi sententiam.
 Sed is ne est: quẽ currentẽ uideo: ipsus est: ibo obuiam.
 Diuom atq; hoium: quã speratrix atq; hera eadẽ es hominib⁹
 Spem speratã cũ obtulisti hunc mihi tibi grates ago.
 Nũquid restat: & ei disperii uoltus neutiq; huius placet.

Ita ne uero. legẽ
dũ ex codicib⁹ anti
quũ. Ita ne uero?

Veruec. emascu
late: castrate: semĩ
uir: ad rem ueneriã
ipotẽs. Cõrumelior
sũ itidẽ nomẽ e uer
uex: qd uidere licet
apud plautũ subide

Veruec.

Qui ne ames. in
codicib⁹ antiq; qn
ne amẽ: subitellige
uls. Hircosus. se
tutin⁹: hircũ graue
odorem redolens.

Hircosus.

Vnã factã. scribo.
cenã faciã: quã uia
tica nũcupat in bac
chidib⁹: quã emẽso
Itinere peregrio da
tur. Podagrosis.
podagra corruptis:
debilibus ut qs fide
liter icadere nõ p̃t:

Podagrosi.

Id illi uitiũ. hac
tarditas e peculiare
uitiũ eutycho sodal
li. Diuũ atq; ho
minũ. alloq; occa
sionẽ hoc sũ. Dea:
q post spem ipsã co
lli cõsueuisti mea icã
pra fœlicitã. Spa
trix. q sũmo oium
mortalitũ uoto an
xte speratis. Aliq; bĩ
scriptũ e spectatrix.

Spẽ speratã cum
obtulisti hũc. cum i
quẽ hũc eutychum
mihi dedisti spẽ spe
ratã. appositue:
qui mihi est instar
desideratã spei. De
spe ita ludit Iulius
Poltanus.

Spe.

ελπις δει βιοτ οιο κλεπτει υρον. η πιδατηδε
 Ηωσ τας πολλας εφθασεν ασχολιασ.
 Et hic contra spem & fortunam cento homericus est.
 ελπισ και ου τυχη. μετα χαιρετε. την οδον ευρον.
 ουκετι γαρ αφετεροι σ επιτερομαι. ερρετε αμφω
 ουνεκεν εν μεροπεσοι πολυπλανεσ διαλα εοτε.
 οσα γαρ ατρεκωσ ουκεσοετ αι υμμεσ εν ημην
 φασματα ωσ εν υπνω εν βαλλετε οια τεοντα.
 ερρε και η γληνη πολυωδηνε. ερρετε αμφω.
 παισοιτε. ετροφοιτε. οσουδ ελεν υστερον οντα σ
 ευροιτου νοεοντασ οπερ θεμις εστι νοησαι.

Ei disperii. scribendum heĩ: & hæc dicuntur a Charino uultũ eutychi capatũ animaduertente.

Immortalitas data. Deus sum inquit charinus: si nec apud mortuos & inferos: nec apud uiuos sū.
Subleuit pater. scribo ita ex postulante sensu. Os subleuit patri: hic inquit eutycheus patrem dece-
pit: dum illum anteuenit in emenda puella: & hæc dicuntur a charino suspicante rem ex animi sentē-
tia ipsi eutycho accidisse. Ad capita rerū. ad sūmarium: ad ipsius rei cōpendiū. Quod nescio.
nou enim tam pridē me nedū perisse uerū dispersisse. Capital facis. crimen factuorosum paras
& capitale. Ne desponde. ne amittas animū: ne tibi mortē conscisce. Nullus est. Respondet ad

Capital facis

Id: quod dixerat eu-
tychus: ne animum
despōde. Animū de-
spondere nō possū
quoniā nullum har-
beo. Mala cui est
empta. lego. malo
qui est empta: si ma-
lam rem: qui hoc est
a quo est empta pa-
sicomp̄sa: aduerbia
liter malo dici: sicu-
tī malum. Cicero si-
gnificat uidetur: &
nos explicauimus af-
fatm in supioribus.

Addicta. mancu-
pluendira. Mon-
tis ardentis. mōtes
ardentes: sicuti ap̄
pindarum ē aethna:
& apud omnes ue-
seu: unde statio ue-
suina incēdia. Cau-
sa uisionis aethneæ
sulphuratis cauer
nis assignatur: quas
impetus uenti uapo-
rare non definit.
Hæc causa refertur
a Claudiano libro
primo de raptu pro-
serpinae.

Siue quod obicibus
discurrens uentus
opertis

Offenso per saxa fu-
rit rimosa meatu

Dum scrutat iter:
libertatemq; repo-
scens

Putrida multuagis
popularur flatibus
antra.

Seu mare sulfureū
ductum per uiscera
montis.

Oppressis ignescit
aquis: & pondera si-
brat:

Causa icēdit
atnei.

Diuidiæ. tristitiei: mceroris. Propertius. Diuiditas mentis conficit omnis amor. Indagari fer.
indagari: per indaginem inueniri. Fiere. pro fies: subintelige miser. Argutus es, facetus:
elegans: scurrilis: in nugis: facetis: loctis: habes animum promptulum: uersatilem: & accōmodum.

Fiere.

Tristis incedit: pectus ardet her et: quassat caput:
Eutyche. Eu. heu charine. Ch. prius q̄ recipias
Anhelitū uno uerbo eloquere. ubi ego sum: hiccine an
Apud mortuos. Eu. neq; apud mortuos neque hic es.
Cha. Saluus sū: immortalitas mihi data est. hic emit illam.
Pulchre os subleuit pater: impetrabilior qui uiuat.
Nullus est dico. obsecro si neque hic neq; acherunti sum
Vbi sum? Eu. nusq; gentium. Ch. disperii. illæc
Inter emit me modo oratio: odiosa ne oratio est cum rem
Agas longinquum loqui equidem ad capita rerum pueni.
Eu. Primum perimus. Ch. quin tu illud potius nuntias
Quod nescio. Eu. mulier alienata est abs te. Ch. eutyche
Capital facis. Eu. qui? Ch. quia æqualem & sodalem ciuem
Liberum enicas. Eu. ne dixeris. Ch. demisisti gladium
In gulam: iam cadā. Eu. quæso hercle animum ne desponde:
Cha. Nullus est quem despondeam: loquere porro aliam rem.
Mala cui est empta. Eu. nescio iam addicta atque
Abducta erat. cum ad portum uenio. Ch. uæ mihi
Montis tu quidē mali me ardentis iam dudum iacis.
Perge: exerucia carnifex: quādo quidem ocepisti semel
Eu. Nec tibi istuc magis diuidiæ est. q̄ mihi hodie fuit
Cha. Dic mihi quis emit. Eu. nescio hercle. Ch. hem istuc inest
Operam dare bonū sodalem. Eu. quid me facere uis?
Cha. Idem quod me uis: ut pereas. quin percontatus hominis
Quæ facies foret qui illam emisset: eo si pacto posset
Indagarier mulier: heu me miserum. Eu. fiere
Cha. Omitte istuc quod nunc agis. Eu. quid ego feci?
Ch. Perdidisti me: & fidem mecum tuam. Eu. di sciunt culpam
Meam istanc non esse ullam. Ch. eutyche deos absentes
Testis memoras. qui ego istuc credam tibi. Eu. quia
Tibi in manu est: quod credas: ego quod dicam: id mihi
Mea in manu est. Ch. de istac re argutus es: ut par pari

Rem mādatis.lego.rem mandans. Varum.intortis cruribus distortū:si uarium legis inter / pretare:lentiginosum:utiliginibus decoloratum. Vētriosum.pinguis aqualiculi:habitiorē: cor pulentū:doliarem gastrodē aristophanes uocitat. Bucculentū.buccis enormib⁹: qua deformi tate notabatur asopus .hoc ex aristophane describente pluten sumprum .

Varus.
Ventriosus.
Bucculentus

ΕΧΩΝ ΑΡΚΤΑ ΔΙΩΡΟ ΠΡΟΣΒΥΤΗΝ ΤΙΝ ΩΠΟΝΗΡΟΙ.
ΡΥΠΤΩΥΤ Α.ΚΥΦΟΝ.ΑΘΛΙΟΝ.ΡΥΘΟΝ.ΜΑΔΩΥΤ Α.ΥΩΔΟΝ.

Respondeas ad mandata. claudus. cæcus. mutus. mancus.

Debilis pmittebas te os sublinier meo patri. egomet credidi

Homini docto rē mādaris lapidi maxio. Eu. qd ego facerē

Ch. Quid faceres? mē rogas. reqreres. rogitares qs eēt aut ūde

Esset. qua profapia. Ciuis ne esset an pegrinus. Eu. ciuē esse

Aiebant atticū. Ch. ubi habitaret inuenires saltē. si nomen

Nequires. Eu. nemo aiebat scire. Ch. at saltem hominis

Faciem exquirereres. Eu. feci. Ch. qua forma esse aiebant?

Eu: Ego dicam tibi: canū: uarum: uentriosum. bucculentū

Breuculū sub nigris oculis oblongis malis pausū aliquātulū.

Ch. Nō hominē mihi: sed thesaurū nescio quē memoras mali.

Nunqd est: quod dicas aliud de illo? Eu. tantū quod scia

Ch. Edepol ne ille oblongis malis mihi dedit magnum malum

Non possum durare: certunſt exulatum hinc ire me.

Sed quam eapiam ciuitatem recogito potissimum

Megara eretriam chorynthum chalcidē cretam cyprum

Sicyonē gnidum iacynthum: lesbiam. boetiam.

Eu. Cur istuc ceptas consiliū? Ch. quia enī me afflictet amor.

Eu. Quid tu ais. qui cū illuc. quo nunc ire paritas ueneris?

Si ibi amare forte occipias: atq; item eius sit inopia.

Iam inde porro aufugies deinde item illinc si item euenerit

Quis modus tibi exilio tandem eueniet? qui finis fugæ?

Quæ patria aut domus tibi stabilis esse poterit? dic mihi

Cedo si hac urbe abis amorem te hic relicturum putas?

Si id forte ita fat animo acceptum est certū id p certo si habes

Quanto te satius est rus aliquo abire: ibi esse: ibi uiuere

Adeo dum illius te cupiditas: atq; amor missum facit:

Ch: Iam dixisti? Eu. dixi. Ch. frustra dixti: hoc mihi certissimū ē.

Eo domū patrem atq; matrē ut meos salutem: postea clā patrē

Patria hac effugiam: aut aliquid capiā cōsiliū. Eu. ut corripuit

Senē describit sordi dum: gibbosū: inho nor: rugosū: caluū edentulū. Plinius li bro undecimo natu ralis historia. Infra malas hilaritates ri sumq; indicātes buc cæ. Inflare buccas cōsueuimus. satyrus Notaq; per oppida buccæ. Paulū. scri bō ex uetustis exem plaribus. pausū hoc est incurruū: a uer bo pādor. Apes sar cina pandaræ uocā tur a plinto libro de decimo naturalis hi storia. Tm quod scia. hoc solū habeo quod tibi de illo re feram Oblongis malis Bucculētus il le: qui uirginē distra xit: uirgoz nota præ uētī sunt ferme buc culēti qcunq;. Hoc inuenustamēto Hie ronymus presbyter monstrabilis est om nū bipedū nequiss im⁹: & ut sumatim dicam Pandora do lūm: Lauernæ sa / militaris: & cuppe r diæ assecla. Pōpeius Autor est Matricos cognomiatos hoies malaꝝ magnaꝝ: at q; oribus late paten tib⁹. Aedepol ne cū diphthongo scri be nā: pro certe.

Buccæ

Pausus

Pandora do lūm

Eretria.
Oropus

Zacynthus

Paro.

libro nono Geographiæ. Initiū ab euboico littore sumētib⁹: qd attico solo cōtinens ē. Pricipiū autē est oropus: portusq; sacer: quē delphinū uocāt: ad quē antiqua lacet eretria: in euboiā nauigationē. Ix. itaq; habēs. secundū post Delphintū est oropus itaq; intra. xx apud hūc uero ē hui⁹ tēporis eretria. Iacynthū. scribo zacynthū. Hæc est insula: in qua regnauit Vlyxes. Strabo libro tertio. Deinceps uero añ sinū cōrynthiacū Cephalentia: ithaca: zacynthus: echinades. Qui cū illuc. scribo. qd cum illuc: Ordo: quid faciēs in illa ciuitate: in quam per exiliū uoluntarium penetraueris. Paritas. fre quentarium a paro. Aliquo. in aliquam rurestrem plagam. Hinc ouidius Didascalice monet amatorem in rus proficiscatur his uersibus ex libro primo de remedio amoris. Rura quoq; oblectant animos: studioq; colendi quælibet hui⁹ curæ cædere cura potest.

Praconizo.

Praconium iam q̄tum ē. scribo. Praconū iam q̄tum est. praconū quātū est: hoc est quot sūt pracones in urbe iubebo buccinēt & praconizent ut puella cōmodius reppiri possit: Abstinuissē ab hoc uerbo praconizo nisi legissē idē apud hieronymū. κηριξ gr̄ce praeco uocat. Cirizo buccino. Rus nō iturū. rus non uenturū. Dorippa uxor lysimachi ex agro repedans hāc cum syra loquitur. Sed anum nunc uideo. Corrige. sed anū non uideo. spissigradissima syra dominā uix seq̄ poterat. Hāc quā porto. Fortassis oneribus rurestribus onerata in p̄sento uisebat anicula. Apollo queso te.

quoniam in fabulis ex autoritate serua na tantum introducebant templa apollinis & bacchi. An pbator est porphyriosis interpretatio: qui ita scribit in interpretamento illius carminis.

Condito mltis placidusq; te lo
Supplices audi pueros apollo

Siderum regina bicornis audi
Luna puellas.

Hic sensus secundū eorum opinionem conceptus est: qui apollinem pestilentem deum putant esse. Porro autem quidam dī ideo placantur ut profint: quidam ne obfint fecū dum quod de apolline dicitur: condito mltis placidusq; te lo supplices audi pueros apollo: ne noceat scilicet. Videtur autem & Homerus sic de illo sensisse cum ait. τοῦδε κλυε φοι βοσ απω λλω θηλε κατου λυμπουο: propter quod significat ab eo pestē gr̄cis immitteri. & Plautus in mercatorū fabula idē sensit cum inducit matrē familias precari apollinem nam suo ut parcat.

Apollo pestilentis.

Veron. uerone? Serie. ex animi sententia & grauliter ne loqueris.

Bellissimi. Horrator.

Bellissimi. Ironicos. uiri tui festiuissimi amasii. Istuc eo. istuc uento. Quantum potest. pro eo quod est quantum pote est idest quātum possibile est. Obsonauit. emit obsonia. Horrator. portifculus: qui remiges hortatur. Ouidius. uoce dabat remis animorum hortator epopleus. Hem qui decem. lege ex uetustis exemplaribus. hem quot.

Serepente atq; abiit: heu misero mihi: si ille abierit: mea Omnes dicēt esse ignauia. certantst praconiū iubere iā quātū est Conducier: qui illam inuestigēt: qui inueniant: post ad pratorē Illico orabo: ut cōquisitores det mihi in uicis omnibus. Nam mihi nihil relictū quicq; aliud iam esse intelligo.

Dorippa murier. Syra anus:

Voniā a uiro ad me rus aduenit nūtius: rus nō iturum:

q Feci ego ingeniū meū: reueni ut illū psequar: q me fugit Sed anū nūc uideo q̄ seq̄ nr̄am syrā: atq; icedit: eccā tādē

Quis oci? Sy. nequeo me castor: tantum hoc oneris ē: q̄ fero:

Do. Quid oneris? Sy. annos octogita & quatuor: & eodem

Accedit seruit? sudor: sitis: simul hāc quā porto deprimunt

Do. Aliquid cedo: qui hanc uicini nostri aram augeam. Sy. da sane

Hanc uirgam lauri. Do. abi tu itro. Sy. eo. Do. apollo quāso te

Vt des pacem ppitius salutē & sanitatem nostrāe familiāe. Chi

Meoq; ut p̄cas gnato. p̄ce ppiti? Sy. disp̄ii pii misa: uā misa mi

Do. Sati sana es obsecro qd eiulas. Sy. dorippa mea dorippa. Do. qd

Clamas obsecro? Sy. nescio mulier quā ē itul i aedib? Do. quid

Sy. Mulier meretrix. Do ueron? serie? Sy. nimiū scis sapere: mulier

Ruri quā nō manseris. q̄ insipiēs poterat persentiscere

Illā esse amicam tui uiri bellissimi. Do. credo me castor.

Sy. I hac mecum ut uideas simul tuā alcemenam pellicē iuno mea

Do. Ecastor uero istuc eo quantum potest:

Lysimachus.

e Arū ne est male rei quod amat demiphoni sumptuosus

Insuper etiā fiet: decē si ad cōenam uocasset sūmos uiros

Nimium obsonauit. sed coquos quasi in mari solet

Hortator remiges hortarier ita hortabatur. egomet

Conduxi coquum: sed eccum demiror nō uenire ut iusseram

Sed quid nam hic a nobis exit. aperitur foris.

Dorippa mulier. Lysimachus uir.

Do. Iserior mulier me nec fiet: nec fuit. tali uiro quā nupserim

m Heu miserā mihi: hē cui te & tu quā hēas cōmēdes uiro.

Hem qui decē talenta dotis detuli hāc ut uiderē: ut ferrē

Bellissimi. Ironicos. uiri tui festiuissimi amasii. Istuc eo. istuc uento. Quantum potest. pro eo quod est quantum pote est idest quātum possibile est. Obsonauit. emit obsonia. Horrator. portifculus: qui remiges hortatur. Ouidius. uoce dabat remis animorum hortator epopleus. Hem qui decem. lege ex uetustis exemplaribus. hem quot.

Ut di te perdunt. scribo: ut di te perdunt: utinam iquit di te perdiderint. **Urbani sunt rustici.** hoc dicitur cum quis piā nimis agro delectatur: ut non fundū possidere uideatur: quod in quadā epistola carpit Sidonius Apollinaris: sed a fundo possideri. **Hæres. dubitas: ambigis.** prouerbiali ter dicitur hæret in salebra cum quis i re difficili uacillat: & labori succūbit. Simile prouerbiū cōperes in integris Pompei codicibus. **Rideo inquit Galba canterle:** prouerbiū est: quod capito ita interpretatur: ut si qui principio rei alicuius incohata deficiunt animo. **Sulpitius Galba cum in prouin**

ciam extens ad portā ipsam Canteriū suū animaduertisset cecidisse. **Rideo inquit canterie te iam lassum esse:** cū tam longum iter iturus: uix id sis ingressus.

Hæret i salebra.
Rideo galba canterie.

Has contumelis. Ly. perii hercle. rure iam rediit mea uxor:
Vidisse credo mulierē in ædibus: sed quæ loquatur exaudire
Hinc nequeo: accedā ppi? Do. uæ miseræ mihi. Ly. imo mihi
Do. Disperii: Ly. equidē hercle oppido perii miser. ut dite omnes
Demipho pdiūt. Do. Pol hoc est ire quod rus meus uir noluit
Ly. Quid nunc ego faciam nisi ut ad eā: atq; eloquar: iubet saluere
Suus uir uxorem suam: urbani fiunt rustici. Do. pudicicius
Faciunt q̄ illi qui nō fiunt rustici. Ly. nūquid deliquit rustici?
Do. Ecastor minus q̄ urbani: & multo minus malū quærunt sibi
Ly. Quid autē urbani deliquerūt dic mihi? Do. q̄ illa mulier it? ē
Ly. Vidistine eam? Do. uidi. Ly. cuiā ea sit rogitas.
Do. Resciscam tamē. cupio hercle scire. sed tu me tentas sciens.
Ly. Vin dicam cuiā est illa: ædepol uæ mi nescio quid dicam.
Do. Hæres. Ly. haud uidi magis. Do. quin dicis. Ly. quin si
Liceat. Do. dictum oportuit. Ly. nō possum ita instas
Vrges quasi pro noxio. Do. scio innoxius. Ly. audacter
Quid uis dicito. Do. dic igitur. Ly. dicam. Do. atqui
Dicendum est tamen. Ly. illa scin ut etiam uis. nomen dicam
Do. Nihil magis manifesto teneo. innoxia es. Ly. qua noxia
Ista quidem illa est. Do. quæ illa est Ly. illa. Do. io illa
Ly. Iam si nihil usus esset. iam non dicerem. Do. non tu scis quæ
Sit illa? Ly. imo etiam scio: de istac sum iudex captus.
Do. Iudex. iam scio nunc tu in consilium istam aduocasti tibi:
Ly. Immo sic seqstro mihi data ē. Do. itellego nihil hercle istius q̄cq̄
Numero purgas. Ly. nimiū negocii reperi enim hereo
Coquus: Lysimachus. Dorippa. Syra.

Haud uidi magis si magis uidi aliquē hærentē. Quasi p noxio. subitellige deprehēderis. Se questro data. ut tā risper illā retinerem donec lis decideret: hinc pax sequestra uocitat: quæ tātisp durat quoad utriq; parti placuerit. In r ductiæ grecis enchi certa. Nūero purgas. tot causas emetiedo & numerādo nihil purgas: & su / spittonē semoues. sunt q̄ causā gemi no. ss: scribāt: & i antiq; tra scriptū aīad uertim9. actia græci causas appellat. scripsit Callimachus li brum: q̄ attulatur actia: q̄ iis citat Pri sciano lib. prio: qd Callimacho quoq; autore cōfirmat in athlis hoc uersu.

Pax seqstra.

Causa.

Callimach9 actia scriptit.

Gite: ite actutum. nam mihi amatori seni coquendast
a Cœna: atque cū cogitō nobis coquendast. nō ducti
Sumus: nam qui amat. quod amat si habet: id habet

Pro cibo uidere. amplecti. osculari: alloqui:
Sed nos confido onustos redituros domum.
Ite hac: sed eccum: qui nos conduxit senex
Ly. Ecce autem: perii coquus adest. Co. aduenimus.
Ly. Abi. Co. quo abeam? Ly. abi. Co. abeam?
Ly. Abi. Co. non estis cœnaturi: Ly. iam saturi sumus: sed interii.

fisse callimachū. ut ita itellegēdus sit uersiculus ille martial. legas athia callimachi: magno Domitii la
plu. Nō ducti sum9. antiq; codices. nō eui ducti sum9. Hæc coqui a Demiphone cōducti locunt.

Lapsus Do i mitti.

Fili.

Scitum filiū mulieris. Iego satis scitum filium mulieris. sat exactū & elegans & absolutū examen personæ muliebris. Gellius libro decimo quinto noctiū atticarum. Celeri admodū & cohibili oratiō ne: uocūq; filo tereti & candido fabulā scripsit herodotus. Apulei⁹ libro quarto de asino aureo. Vni cam uirginē filo liberalem: & ut matronatus eius indicabat sūmatē regionis puellam mehercules & asino tali concupiscendā: merentē: & crines cum ueste sua lacerantē: aduehebāt. Aulus Gellius quoq; libro decimo tertio cum de Imagine iustitiæ loqueretur. Forma atq; filo uirginali. Aspectu uehemētū & formidabilī. Idē

libro primo. De to-
ri⁹ corporis filo atq;
habitu sciscitari.

Nō te odisse. uer-
ba coqui ad Dorip-
pā conuersi: quā ly-
simachi ignorabat
uxorem. Nunc
ego uerū. Iy simachi
uerba sunt. Vici-
nū malū. uenusta in-
quit & uera sentētia
illa priscoꝝ uatum:
uicinū malū obesse
bono uicino: sicut
hic Demipho mihi
in præsentia nocuit:
cui⁹ infantis omnis
est uxor in fermēto.
Columellæ senten-
tialiter prolata uer-
ba subscripsimus ex
libro primo. De ui-
cini cōmodo non ē
quidem certū: quē
nōnunquam mors:
alīq; nobiscum di-
uersæ causæ mutāt.
& ideo quidā respu-
unt caronis sentēti-
am: qui tamē multū
uidentur errare. Nā
quē admodum sapi-
entis ē fortuitos ca-
sus magno animo
sustinere: ita demen-
tis est ipsam sibi ma-
lā facere fortunam.
Quod facit: qui ne
quam uicinum suis nūmis parat: cum a primis cunabulis: si modo liberis parentibus est orfundus: audisse potuerit. *μηδὲν βουο ἀπολεπὸς ἀθυγῆρον κοκοστὲιν.* Idest ne ue dolebis amisse bouem proba si uicina tota est. Hesiodicum enim præceptum est: quod non solum de boue dicitur: sed de omnibus partibus rei nostræ familiaris. Adeo quidem ut multi prætulerint carere penatibus: & propter iniuriam uicinorum sedes suas profugerint. Nisi aliter existimamus diuersum orbem gentes uniuersas petisse relicto patrio solo: acheos dico & hiberos: albanos quoq; nec minus siculos: & ut primordia nostra contingam: pelagos: aborigines: archadas: q̄ quia malos uicinos ferre non potue-
rant. Ac ne tantum de publicis calamitatibus loquar: priuatos quoq; memoria tradidit: & in regio-
nibus graciæ: & in hac ipsa hesperta detestabiles fuisse uicinos. Nam si autolicus ille cuiquā potuit ro-
serabilis esse conterminus: aut auentini montis incolæ palatinis ullum gaudium finitimis suis cacus
attulit. Themistocles græcorum omnium facile princeps agrum uenditurus præconem cunctas præ-
dit dotes enumerantem superaddere iussit. & bonum uicinum habere. Autor Plutarchus in apoph-
thegmatis. Radicas. radictus euellit: angis & crucias. Dum illi ponunt. dum coquit depo-
nunt instrumenta coquinaria. Potine. potisne est.

Incomodū
malus uicini⁹

Do. Quid ais tu ēt ne hæc illi tibi iusserūt ferri. quos iter iudex dat⁹

Co. Hæccie tua ē amica. q̄ dudū mihi te amar dixisti: cū obsorbas;

Ly. Non taces. Co. satis scitū filiū mulieris: uer⁹ hercle auet.

Ly. Abin dierectus; Co. haud mala ē. Ly. at tu malus. Co. scitam

Heracle opinor satis cōcubinam. Ly. non abis: nō ego sum.

Qui te dudū conduxī. Co. Quid ē immo hercle tu istuc ipsus;

Ly. Væ misero mihi. Co. nempe uxor rurist tua: quā dudū dixeras

Te odisse atq; atq; āguis. Ly. ego ne istuc dixi tibi. Co. mihi qdē

Heracle. Ly. ita me amabit iupiter uxor: ut ego illud nūquā dixi.

Co. Etiam negas. Ly. nō te odisse. aiebat uxorem uerū suā. Do. palā

Istæc fiunt te me odisse. Ly. quin nego. Co. & uxore suam

Ruri esse aiebat. Ly. hæc ea ē: quid mihi molestus es; Co. quia

Me nō nouisse ais: ni metuis tu istac. Ly. sapio nā mihi unica ē.

Co. Vin me experiri. Ly. uolo. Co. mercedē dato. Ly. cras petitor

Dabitur nūc abi. Do. heu miseræ mihi nūc ego uerū

Illud uerbū esse. experior uetus aliquid mali esse. ppter uicinū

Malū Co. cur hic astamus; quin abimus; incomodi siquid

Tibi euenit: id nō est culpa mea. Ly. quin me radicas miserum

Co. Scio iam quid uelis. nēpe me hinc abire uis. Ly. uolo inq̄

Co. Abibitur. dragmā dato. Ly. dabitur. Co. dari ergo sis iube

Dari potest iterea. dū illi ponūt: Ly. qui abis. potine ut molest⁹

Ne sis. Co. agite apponite obsonium istuc ante pedes illi seni.

Hæc uasa aut mox aut cras iubebo abs te peti: sequimini

Ly. Fortasse te illū mirari coquū quod uenit: atq; hæc adtulit:

Dicā quid est. Do. nō miror: si quid damni facis aut flagitii

Nec pol ego patiar sic me nuptam tā male: meaque in ædis

Autolicus.

Cacus.

Dictū themi-
stoclis

Radicare.

Potine.

quod facit: qui ne
quam uicinum suis nūmis parat: cum a primis cunabulis: si modo liberis parentibus est orfundus: audisse potuerit. *μηδὲν βουο ἀπολεπὸς ἀθυγῆρον κοκοστὲιν.* Idest ne ue dolebis amisse bouem proba si uicina tota est. Hesiodicum enim præceptum est: quod non solum de boue dicitur: sed de omnibus partibus rei nostræ familiaris. Adeo quidem ut multi prætulerint carere penatibus: & propter iniuriam uicinorum sedes suas profugerint. Nisi aliter existimamus diuersum orbem gentes uniuersas petisse relicto patrio solo: acheos dico & hiberos: albanos quoq; nec minus siculos: & ut primordia nostra contingam: pelagos: aborigines: archadas: q̄ quia malos uicinos ferre non potue-
rant. Ac ne tantum de publicis calamitatibus loquar: priuatos quoq; memoria tradidit: & in regio-
nibus graciæ: & in hac ipsa hesperta detestabiles fuisse uicinos. Nam si autolicus ille cuiquā potuit ro-
serabilis esse conterminus: aut auentini montis incolæ palatinis ullum gaudium finitimis suis cacus
attulit. Themistocles græcorum omnium facile princeps agrum uenditurus præconem cunctas præ-
dit dotes enumerantem superaddere iussit. & bonum uicinum habere. Autor Plutarchus in apoph-
thegmatis. Radicas. radictus euellit: angis & crucias. Dum illi ponunt. dum coquit depo-
nunt instrumenta coquinaria. Potine. potisne est.

Quidquā cum illo. subintellige pasci compsam cōsueuisse. Renunciat. scribendū ex priscais exem
 partibus renuncio. Aduentes. legendū adueniēs. Inquiores miserae. scribo. Iniquiore miserae
 subintellige lege utiuit. Ecastor lege dura. hic ista: quae subiunximus oīa desunt: nec separanda
 sunt hae membra oīa ab inferi oribus: sed iunctim legenda. Quid peristratā. Dorippa uxor Iysi
 machi animaduertens peristratam Demiphonis incedere militario & galatorio passu seruentē indi
 gnatione pellicatus suspicatur aliquid litigii & contentionis illi cum demiphone contigisse: a qua tā

Sic scorta obductarier: syra rogato meū patrem meis uerbis:

Vt ueniat ad me iā simul tecū. Sy. eo. Ly. nescis negotii

Quid sit uxor obsecro. cōceptis uerbis iā iusiurandū dabo

Me nūq̄ quicq̄ cum illa: iam ne abiit syra perii hercle. ecce aut̄

Hae abitu: uae misero mihi. at te uicie di deaeq̄ pdiūt cū tua amica

Cūque amationib⁹: suspiciōe i pleuit me idignissime: cōciuit

Hostis dōi. uxor acerrūa ē ibo ad for̄: atq̄ hae demiphōi eloqr̄

Me istanc capillo pertracturum esse in uiam: nisi hinc abducit

quo uult ex hisce aedibus.

Vxor heus uxor quāq̄ tu irata es mihi: iubeas si sapias: hae itro

Auferier: eadem licebit mox coenare rectius.

Syra serua. Eutychus adulescens.

Sy: Era quae me misit ad patrē: nō ē domi: rus abiisse aiebāt.

h Nunc domū renunciat. Eu. defessus sum urbē totā

Peruenarier nihil uestigo quicq̄ de illa muliere: sed mī

Rure rediit: nam uideo syram astare ante aedis: syra

Sy: Quis ē qui me noiat? Eu. herus atq̄ alumn⁹ tu⁹ sum. Sy. salua

Alumne. Eu. iā mater rure rediit. respōde mihi. Sy. cū quidē

Salute a familia maxia. Eu. qd̄ istuc negotii ē? Sy. tuus pater

Bellissim⁹ amicā adduxit itro ī aedis. Eu. quomodo? Sy. aduēies

Mater rure eā offendit domi. Eu. Pol haud cēsebā istarū esse

Operar̄ patrē etiāq̄ nūc mulier int⁹ ē. Sy. etiā. Eu. sequere me

Quid per ystratā hic demiphonis contuor:

Gradus grandit: emittit oculis: circūfert se:

ferre: atq̄ ita fieri sensum uidēdi putat. Plato existimat genus quoddā ignis: lucisq̄ de ocul' extire: idq̄
 coniunctū: continuatūq̄ uel cū luce solis: uel cū alterius ignis lumine: sua ut: & externa nixū efficere:
 ut quacūq̄ offenderint: illustraueritq̄: cernamus: sed & hic: ea quae differimus imaginādū. Eiusdēq̄
 illius enntant Neoptolemi: cōsilio utendū est: qd̄ degustandū ex philosophia cēset: nō in eā ingurgitā
 dū. Gradus grandit. grādes passus efficit: qd̄ signū est pperātis & iratae. Insolentia enī specimen ē
 modū nō seruare in incessu: qd̄ foeminā dedecere scripsit Ouidius libro tertio de arte amandī.

Est & in incessu pars non temnenda decoris:

Alligat ignotos illa: fugatq̄ uiros:

Illa uelut coniunx umbri rubiconda mariti

Ambulat: ingentes uarica fertq̄ gradus. luculenter & apposite uaricā appellauit Ouidius scemi
 nā diuaricantē hoc pmouentē gradus enormes. significat enī diuaricare platare & pmouere. Non
 desinit Marcus Tullius admonere decorē seruandū esse in incessu. Carpit idē nō unimodū incessum
 Antoni modo tardū: modo pproperū. grādire grādē facere significat. Idē qd̄ grādissere. Emittit
 ocul'. subintelligē ac rē tuorē: posses tñ oculos legere: ut emissiclos oculos pistrata demitret: Iratis enī tu
 mesit oculi. Nec hoc tacuit Ouidi⁹ sic pper: odū canēs. Ora tumēt ira: nigrescūt sanguie uenae: Lu
 mia gorgoneo saul⁹ angue micāt. Quarit Aristoteles ī pblematis enciclicis lib. xx. cur homies irati
 ocul' maxie erubescūt: an qm̄ iratis porro p̄sidiū in eā partē tanq̄ uolatā trāsmittit: quae sensu & mo
 tu facillior ē. Nā & ī metuēdo calor eā ipsā maxie deserit. Circūfert se. circūspectat: x est: oculis

dem sit certior sup
 Inuenta Pasicōpsa:
 quam Demipho in
 domiciliū suū sibi i
 tromiserat non Iysi
 macho: quāobrem
 demulcet expurga
 to crimine pellicis.

Cōtuor. conspi
 cio. contul dixerūt
 antiqui pro contue
 ri. Lucius uerborum
 elegantiorū noua
 tor tuorem excogit
 taut: quē nonnulli
 cernētā dicūt. quā
 plures & praecipue
 recentiores philoso
 phi uisum uocitant:
 graeci uisūā uim op
 tice appellat. De
 uidendi ratiōe deq̄
 cernendī natura di
 uersas esse op̄niōes
 philosophorū aiad
 uertimus. stoici cau
 sas esse uidēdi dicūt
 radiorū ex oculis in
 ea: q̄ uidet̄ queunt
 emissionē aerisq̄ si
 mul intentionē. Epi
 curus affluere semp
 ex omnib⁹ corpori
 bus simulacra quae
 dā corporū ipsorū:
 eaq̄ sese in oculos i

Contul.
 Tuor. Cer
 nentia.

Optice uis.
 Causae uidē
 di.

Gustādū ex
 philosophia.
 Grandire.

Varica.
 Diuaricare.

Grādissere.
 Cur irati o
 culis erube
 scunt.

Obstipare.
Obstipum:

Inconstantibus quærit sociam cui tormenta sua r enarret. Obstipat. contorquet. hinc obstipum la-
tini uocant obtortum: Indiciu est cogitabunda: collum obstipare: hoc philosophis indagatoribus per
seius ascribit ira loquens. Obstipo capite: & figentes lumine terram. Diua astarte peristrata mater
familias inducitur lametabunda mores hominum in dies fieri deteriores: senes consilia mutua dantes ca-
teris eos ipsos flagitiosos esse intercutibus uitis madetes: eadēq; serie in uitia rapi quæ Iuuenes: mul-
roq; magis res pessime cecidit cum senes amant: q; illa atas plus uino & quieti q; palestra ueneræ cō-
uenit. Nihil: quod

Arete uirtus
unde.
Ars unde.

eqdē noueri: signi-
ficat astarte. Credi-
derim mēdosum eē
codicem: & ita corri-
ges. diua arete: qua
uoce uirtus apud græ-
cos enotatur a qua
censet Augustinus
artē defleat. Plato
i Cratillo areten di-
ci putat q; sit habi-
tus eretoros id est
maxime est gendus.
Peristrata igitur in
uocat almā uirtutē
cuius nutu & adm-
nistratōne cuncta

reguntur. hic Ordo plautinus est: omnia ducuntur nutu aretes: quæ arete si colatur est salus hominū
& cuius regimine mors & uitā mortalibus accidit. Hæc Peristrata sūmatem calitum uirtutem ponit.

Deorum uis. deorum potestas: potentia. deorum enim uis in sola uirtute consistit: apud quos
omnia imperturbata sunt impetu & turbine carentia. Vita. deorum omnis æternitas ducitur
absoluta omni numero uirtutis: etiam si improprie dii uiuere dicantur: cum nostrates philosophi hoc
est religionis asseclæ æternitatem attribuunt deo: æuum angelis: tempus animalibus: quæ signatæ
& proprie uiuunt. deus animarum & uitæ fons est irriguus. Pernicies. Virtus culta & religiose pos-
sessa mortalibus honorem affert: e contraria despecta & inculta perniciem & morbum. Iouis tem-
pla. religio enim: que uirtutū omnium apicem tenet: est in causa ut templa & dii colantur absq; qua
uirtute quis thura & honorem diis haberet desideraretur: & id accideret lucretianum: omnia fanda
nephanda malo coniuncta timore iustificam nobis mentem auertere deorum. Illi obtemperant.
templa quæ colimus & numina deorum uirtuti obsequentia sunt & obtemperantia. Eam spectat
uirtutem tanquā præulam & ducem sequuntur: ut musculum balena: ab eius orbita non recedunt: a
qua aberrare est bono contrarium esse: & hoc agunt probi: qui deos & deorum uitam imitantur: im-
probi porro uirtutem exhibent & animo indulgent paruipendentes quod ad uirtutem accedit: dum
modo genio suo & rebus genitalibus obtemperent. Cateri. mali scilicet gentiales & uoluptuarii:
qui spreta uirtute momentariis gaudiis indulgent. Excludunt. contemnunt: despiciunt. Quod
illi displicet. sequuntur illi uitia quæ uirtus odio uatniano persequitur. Complicitum. pro cōpla-
citum: mos loquendi priscus. Cateri a uirtute setuges potius animū sequuntur q; uirtutem. Potes &
interpretari: omnia animalia quæ uiuūt & sentiunt sequuntur potius quod sibi complacitum est q;
uirtutem. Alios enecat. uirtus quosdam fouet utpote quæ orbi dominatur: hi benignitate & facti-
litate deorum uitam tranquillam & pacatam ducunt in genio & oblectamentis. hi dicuntur a uulgo
& ab inscia plebecula foueri a uirtute: ceterum si uerum spectes uitā eorum mera mors est: & hoc pa-
cto quos uirtus fouet hoc est nimis indulgenter tractat & oblectat perdit & perimit: quoniam scilicet
licet miserissimus est uoluptatis euentus. Multi postremo delassati iugibus & continuis arumnis a uir-
tute uidentur populo pingui enecari & perdi cum re uera labores illi si finem animaduertas uolupta-
tem & gaudium omnigenus apporment. loquitur ergo plautus implicite & tortuose iuxta sententiā
popularem dicens illosce perdi qui erumnis affliguntur. Illos autem alii qui æuum ducunt in uenere:
& hoc quoq; plautinū confirmat cebes qui infert uirtutis asseclas cliuū assensu difficilē perrepare: i
quo scandendo anxietudinē omnē perpetuunt. cum caperint & superauerint lentimen & mulcime oi-
lugum. Ille in quadrato saxo insidentē uirtutē facit: quo argumento tuto uenisse e calle probat. q; q;
salutiferam potuit contingere sedē: hoc ē quod cecinit hesiodus græcus autor: sudorē posuere del uir-
tutis ad arcē. Dicit uirtus quosdam enecare nō eo q; enecet sed qm enecari uidentē pplo & crassa turbæ
q; nō diuites sūt & fortunati iuxta catholicā insiam estote mortui mūdo. Alios sub lacte. deliciosos
scilicet: q; se fortūa: ptus & alūnos dicitāt: quos lacte suo hoc ē diuitis irrigat fortūa. Quos ene-
cat hi uiuūt. interpretemur catholice: quos uirtus necat mōdo: uiuūt deo. labores enī iuges iuxta pplare

Æternitas
æuum.
Tempus.

Complicitū.

Virtus i saxo
quadrato.

obstipat uerticem:

Afferuabo hinc rerū quid gerat. magnū est quiddam quæritat.

Perystrata. Syra. Lycissa.

Iua astarte hominum: deorumq; uis: uita: salus. rursum

d eadem quæ est

Pernicies mors: interitus: mare: tellus: cælū: sidera:

Iouis quæcūq; tēpla colimus: eius ducunt nutu: illi obtemperant:

Eam spectant. quod illi displicet facile excludunt ceteri.

Quidquid complicitū id sequuntur: quæ uiuūt oīa atq; sentiunt

Alios enecat: extinguit: alios sub lacte fouet: atq; errigit. sed quos

Hi uiuūt & sapiūt: quos properat alere ac erigere. (enecat

sententiā mortem uocat. Quos properat alere: quibus afflat bona fortuna: delictis & diuitiis ex tollit: & oblectamentis inuitit. Interimere dicitur uirtus: ad quā assequendā uoluptatē interpellant ut illa reuera uita mors uocanda sit: quæ sine uirtute degitur. iuxta senecæ bracteata sententiā: Homo sine litteris uel hominis sepultura est. Male sapiunt. uentus miserissimus illorum qui uitam sine uirtute duxerunt manifestarium documentū præbet non integerrime sapiuisse quippe cum uia ad uirtute derelicta bonis temporariis inhauerint. Beneuolentes. subintellige: in: tali ordine.

Hō sine lris
sepultura.

Hi quidem cōfestim pereūt: atq; male sapiunt miseri:
Iacent beneuolentes odiosi: humū mordent: caput reptant.
Fremūt: perstrepūtq;: cūq; putāt uiuere tūc ruūt maxime:
Tūc tunc studēt. persequi: labāt iuuenes: itidē rapiuntur senes.
Illi se amant: quod amant amatū uolunt atq; cognitū.
Illi uero si amare ea ætate occæperūt multo insaniūt acrius:
Verū si nō amant: oderūt: molesti itidem atq; difficiles.
Garruli: osiores: infensi: iracundi: sibi suisq; inuidi:
Quod in se olim admiserit turpiter id si fiat modestius
Nec tolerāt ut æquū est patres. sed clamāt: id ecēter obstrepūt.
Sy: Quantū intellego & hāc male habet Demipho. Pery. Id uerū:
Amat filius & perit: id cū restitit pater insanit uehemētius.
Quæ istæ intemperix. abegit uir meus olim ad mercatū rhodū

In quos beneuolentes odiū exercent seu q; odiū. exercuerunt ipsi in beneuolentes suos hoc est uirtutes. Humū mordēt. hoc faciūt moribundi in bello nondū desita & cessante ira ulciscendi aduersariū. Sic Virgilis. Terram simul ore momordit.

Caput reptāt. more reptilium de uoluit ex rota fortunæ capite per terrā trahuntur: quæ omnium mors sceditissima est: sic Dirce tracta est religata tau

Capite trahi

ro. Ita Propertius. Vinxerunt Dirce ad truci ora bouis. & Sidonius christiani cuiusdam mortē deplorans uinxit ad tauri latus iugati plebs furiosa. Cū putant uiuere ruunt. sensus est: diuites & fortunati uitam solā deliciosam credentes solum genium sequētes: quem uitæ parentem dicunt: ruūt nusquā prospicientes fulgorem uirtutis. Student persequi. perstrictis oculis a delinimētis uoluptatibus unde nunquā uestigium detorquent trahuntur: Flagitiosus a uitio ut canis a corio nunquam absterebitur unctō. Nequicquā cano cupiens euellere plantam. Labant iuuenes. eodem tenore senes corruūt & lubricant iuuenes. iliacos intra muros peccatur & extra. Verum senile uitium min⁹ tolerabile est quo minor datur effugiendi occasio & facultas quoniam ut sententialiter protulit Gregorius. Canis Antiquus cathenæ a uesseri non potest. Atq; cognitum. sensus est: senes in malis etiam prouectiores q̄ adulescētuli si amāt frui uolunt re uoluptuaria & fructum ueneris malunt q̄ ceteras delicias amatorias. Ea ætate. senili scilicet & depontana: quæ uitia imbibita non subito deponit. hinc cecinit Ouidius. Venit amor grauius quo serius. Verum si nō amant. senes inqt plauus alitru secus molestissimi sunt & si amant: & si nō amant. Si amant etiam amatio quoniam dedecet rigiditatem senilem ab oibus exploditur. si uero nō amant rigidi sunt: seueri: austeri: morosi: ferre nō possunt uitia nec amores adulescētulares. Difficiles. perpetuū & congruens senibus epitheton est: p quod morosos intelligim⁹ & austerulos. Martialis usurpat hanc uocē in eodē significatu. Difficilis: facillius: locundus: acerbus es idem. Osiores. odio psequentes tēpora sua: & laudatores tēporis acti ut inqt horatius. In se. cōtra modestiā suam. Si fiat modestius. si adulescentes parcius & castigatius delinquāt: q̄ ipsi fecerint in adulescētia sua nō desinunt ob hoc inceslere adulescētiā se hoc & illud uitium incurrisse mētientes: cū tñ ipsi maiora cōmiserint & scēdiora. Ut æquū est patres. quos in multis cōnuere decet iuxta ouidiana sententiā. Si quotiens peccant hoies sua fulmina mittat super: exiguuo tēpore inermis erit. Et hanc male habet. ēthanc perystratā Demipho: Sicuti lysima ch⁹ Dorippā male tractat: & inique secū agit: lege nuptiarū ppostera. Id uerū. perystrata alloq; se ipsā & inqt. nōne qd dixi uerū ē: qd scilicet senes amātes ppiūt opā iuuenib⁹: ut cāt Tibull⁹. Vidī ego tā iuuenē pmeret cū serior ætas mœrētē stultos pseruisse dies. Restitit. cū id hoc ē illū amorē p̄ re pellere nō potest: Igitur enim cupidineus quo plus resistitur: uehementius furit & inardescit. Amor enim domari non potest: hinc nos græco epigramate uerso sic propemodū lusimus.

Dictum gre
gorii.

Difficiles.

Amor domari
nō pōt.

Sedat alligerum fames amorem.
Hoc si non superat domabit ætas:
Restitit positum est pro cōtra stetit & repugnauit: iuxta figuram loquēdi liutanā. Romani alacriter poenis restiterunt. Intemperix. Turbelæ & pturbatiōes: qb⁹ p̄ses i adulescētiā filiorū despuūt & defulmināt. Abegit. expulit: etecit: exclusit. Abigei fures appellati: qui armēta abigere: & longius

Quæ si non rapidum fugabit ignem.
Nodatum superest medela collum.

Abigei.

Fert.
Fero. drāt.
Porto.
Ago.

prominare cōsueuerūt. Ut fert. ut profitetur seruus charini filii. Innūero significatu dotatū est hoc uerbū fero: significat & appetere. Ouidius. In noua fert anim⁹ mutatas dicere formas corpora. Iurecōsulti digests de uerborū significatione hoc diferimen ponunt inter fero & porto. Ferri pprie dicimus: quā q̄ suo corpore basulat: Portari ea quā q̄ tumento secū ducit: agi ea: quā animalia sūt. Faciet exiliū. Filius ira sapiēs & indignatione ob perditā amāsiā sibi parabit exilium uoluntariū: Vnū erit auxiliū mutatis cynthia terris: quantū oculis: animo tā procul ibit amor. Vēdidit p̄.

Lycissa.

subintellige pasicō
psam: ne daret amā
ti filio copia amicā
potiunda. Lycis
sa. comici poeta nō
mā ab animātibus
quādoq; suis accō
modāt. serui⁹ i buc
colico ludicro in e
narratiōe carminis
illi⁹: excipere sūdit
multū latrante lycis
sa. Lycissa sunt: ut ē
plinius dicit canes
nati ex lupis & cani
bus cum inter se for
te miscētur. Quidā
male feriat seruitū
taxāt qui Plinio cō
mentum de lycissa
ascribat: qm̄ hoc in

Defensus cō
tra taxatores
serulus.

Liber de grā
matica plinii

libris naturalis historię non legat: Sed t̄ ridiculosissimi sunt: & explodendi ex eruditorū albo: ut po
te: q̄ mendacis seruitū arguant cū non hoc solum uolumen Plinius ediderit sed historias: de Iaculatio
ne equestri. librū de grāmatica: quē subinde serulus citat & priscianus: in quo libro Crediderim Plin
um lycissam uerbū explicantē hoc tradidisse. Nec enim serulus Pliniū in libris naturalis historię ad
uocat. Nōne & ipse in epistola librorū naturalium profitetur grāmaticos libros edidisse: etus uerba
sunt hęc. Nam de Grāmaticis semp̄ expectaui parturiri aduersus libellos: quos de grāmatica edidi:
& subinde abortus fecere iam decem annis cum celerius etiam elephantī parant. Lycissa perystrata
cliscula erat Adductam. pasicōpsam scilicet: quam in domū uicini lysimachi detruerat Demis
pho senex. Autumant. dicunt si: qui senē demophonē conspicillo secuti fuerant: inter quos cōmisse
ritus domio achantio forrassis exploratorū unus fuerat. In unum nidum. syra: quā excipit uer
ba perystrata: & existimans a lysimacho conductā pasicōpsam: & soli sibi inferroturam: subueretur
ne duo senes partitatio puellam conduxerint. Conspirare in unum nidum est facta coniuratione:
quā conspiratio dicitur deliberasse nidulari hoc est oua fouere id est uenerem exercere ad eandē puell
lam: sicuti cōpares duo autū ad nidū eundē tendunt. Quid cōuenias. cur ad illam eas: quā tibi
parata sit ante oculos. Quid enī teretur tēpus i ea aduēda: quā ob oculos tuos obambulet: Mus
sitat. tacite: & cum quodā murmure loq̄tur. a mutis autore Varrone desectis hoc uerbū. Accersi
tum. patrē. hoc indigna abundā & cōstata inimicitia cum mariti scemīa faciūt: p̄sem accersunt ut illi
molestias & uexatiōes mariti renarrēt: ut uisum ē i menchiis: cōsimiliter Dorippa credēs lysimachū
pasicōpsā induxisse: marito obira seif. Lapis obriguit. quod nyobe accidit: quā priuata sobole ol
in lapidē marmoreo rigore cōtracto durata ē. Ita Ouidius. obriguit: conata loq̄. Notū est nyoben so
bols numerositate sufflatā admonuisse populares ut latonā sacrificare cessarent: ut pote quā dea p̄
ponēda esset: & eam foetu supasset. Tūc indignata latona apollinē ad ultionē inuitat: q̄ arcu lunato
ifontes nyobes filios trāsadegit. Illa lachrymis & luctu semisepulta i saxū uersa ē. Angue demorsa.
aut Syra tardigrada & ueternosa perlit ut euridice: quā aristatū fugiens angue inter herbas delitescē
re uulnerata p̄lit: Desiderio defunctæ uxoris orpheus ad manes euridicen sequitur: & cytharā mulcedi
ne delensito plutone uitā uxoris ipetrauit: quā retrospectiēs amissit: Tūc desolatus Orpheus: ceteras
sceminas declamare cōepit: Cicones inter sacra deū nocturniq; orgia bacchi discerptū medios iuue
nem sparsere per agros. Hic primus post amissam coniugē prapostera libidinis excogitator fuit &
inuentor: propterea cecinit Ouidius in libris metamorphoseon.

Conspirare i
unū nidū.
Cōiuratio.
Conspiratio

Nyobe lapis
facta.

Eurydice.

Cicones.
Orpheus au
tor stupri pu
erilis.

Thamyras.

Ille etiam thracum populis fuit autor amorem
In teneros transferre mares: citraq; iuuentam
Aetatis breue uer: & primos carpere flores
Quidā tñ ip̄sū thamyrā ferūt excogitasse coltū cū marib⁹: nefandā & pudendā uenerē. Turgida.

Nunc ut fert acanthio: spem sibi met faciet exilium

O iniquum patrem: o infortunatum filium: quo te recipies:

Vbi matrem relinques: sola degam: filium amittam: non patiar

Vendidit pater: ubi ubi erit inuenta: mater redimet

Dic lycissa: num in hanc uiciniam adductam autumant:

Ly. In hęc op̄ior: i amici senis cuiusdā ædis. Pery. hic præter lysima

Nullus quē sciam. Sy. Lysimachū nominant: (chū

Mirum ni senes uicini in unum nidum conspirauerint.

Pe. Dorippam eius uxore conueniā. Ly. quid cōuenias: nō eā uidese

Pe. Video equidē auscultemus. nescio quid secū iracunda mussitat:

Dorippa. Syra. Peristrata.

f Yra nō redit: quā accersitū patrē iā diū est quod miseram

Tarda nimū aut lapis obriguit: aut ægue demorsa cessauit turgida:

Aquæ formi
datæ quæ.
Idrophoui.

Aquas formidatas ouidius nūcupat morbū agratorū i rabiē ob morsū canis: q̄ qd̄ aquas formidant
græcis υδροφοβοι uocitantur. Scribit Auicena hoc præsentariū medicamentū esse si q̄ rable corre
ptus cōstitur iuitus i aquas aut si a rabido cane morsus sit. Sciēter & edocēter Apuleius n̄ libro. ix.
de asino aureo p̄scribit aqua cybeleos p̄clitatos esse si agitaret in rabiē. eius uerba subtūxi. Sed un̄
ex iis de cælo missus mihi sospitator: argumētū explorādæ sanitatis meæ tale cōmonstrat ceteris: ut
aqua recentis cōpletā peluim offerrent potui meo. Ac si intrepidus & more solito sūmens: aquis ad

lubescerē: Sanū me
atq; oī morbo scirēt
expeditū: contra ue
ro si uisū: cōtractūq;
laticis uitare ac per
horrescerē: pro cōp
to noxtā rabiem p̄ti
naciter durā. Hæc
enim libris p̄stis
etiam p̄ditū obser
uari solere. Ra

Rationes.

tionis satis. subintel
lige illi est cum uilli
co cōputus faciēd̄
maxima cū ratiocul
natione. Rationā li
bri dicunt illi: q̄bus
accepta & expensa
a uillico p̄scribi con
sueverunt: qui præ

Rationales.
Rationarii.
Uillicatio.

sunt rationibus rationales appellantur: & ratiōarii: de q̄bus nos diffuse in aularia in d̄ctioe phyla
cista. Uillici rurestrū rerum procuratores dispensatoresq; uocantur: hinc fit uillicari: quod prædia
ruralia curare significat: & uillicatio curatio rurestris appellatur. Illanc scelestam. passcompsā
intromissam a marito lysimacho. Non sum molesta. hæc ab irata Dorippa pronunciantur. quæ
bile plena non perceperat perystratam uerum tanquam molesta abigebat. Aliam enim uicinam
crediderat remoram ne ad negotium suum se accingeret. Bilis cruciat. cholos & ira me sollici
tam habent & exercitam: ut nec recte oculis perspicere possim. Istuc uolo. subintellige ex te au
dire. Sospitent. sospitem reddant & incolumē. Sed hoc pacto legendum erit. Sic di tibi unicum
gnatum sospitent. est enim particula precanti idonea sic: hoc ordine: sic tibi sclicitas & faustitas ac
cidat ut amo: & exrucior. Tibullus poetarum gēma. Sic umbrosa tibi contingant tecta priape ne
capiti soles ne noceantq; nives Idem libro tercio. Annue sic tibi sint intonsi phoebe capilli: sic tua
perpetuo sit tibi casta soror. Claudianus. Sic tibi pro bello defenser pectora thomas. Par ætas.
inter coaraneos amor ignescit acrius: & feruentius beniuolentia scintillat: propterea ganymedes
apud Lucianum quærit ΗΛΙΚΙΩΤΑ q̄ suos hoc est coauos: sine quibus nihil dulce est & appetibile:
propterea pari ætate pinguntur gratiæ: & si alia quoq; ratio assignetur. Visuntur in basi uetustissi
ma nymphæ tres alternis brachiis inter se cōnexæ: his uersibus eloquentissime graphiceq; cōscriptis.

Sospitare.
Sic.

Gratiæ pari
ætate.

Sunt nudæ charites niueo de marmore: at illas
Dua columna suis adibus intus habet.
Par tribus est facies qualem decet esse sororum:
Par tribus est ætas: par quoq; forma tribus.
Grata thalia tamen geminæ conuersa sorori:
Implicat alternæ brachia blanda soror.
Euphrosynen dextra stupeo: aglatanq; sinistra
Miror: & implicitis brachia nexa modis.
Iuppiter est genitor: peperit de semine cæli
Eunomia: & ueneris turba ministra fuit.
Inde alitur nudus placida sub matre cupido.
Inde uoluptates: inde alimenta dei.

Inter coauos
amicitia.

Vna creuimus. simul in eadem congermanescentia adultæ sumus: quod amoris non minimum
fomentum est. Hoc Apuleius Plautini iulminis æmulus enarrat libro secundo de asino aureo. egote
Oluct meis istis manibus educaui. quidni parentis tuæ: non modo sanguinis: uerum alimoniarum
æt facta fui. Nam ex familia Plutarchi ambæ p̄gnatæ sumus: & eandē nutrice simul bibimus: & i nexu
germāitatis una coaluimus. Libētus. nō accepti & grati cū alia cōsilia cogitatioesq; meas cōfero.
qm̄ nulla adeo mihi similis inueniri p̄t. Nam autore platone similes similibus natura cōuentunt.

Similes simili
b9 cōuentūt

Sollicitor. angor: exeructor: & id nō merito: ut pote cui pponat an̄ oculos pellex Sollicitudines cu
ra uocant. Solliciti 9 significat accurati 9. Quid tibi an̄mi. quā opinione heres & sniam & mētē si
tibi pellex adulescētula supducere: Luxta illud. Quid tibi tūc ai credis germana fuisse. Possiet. pos
sit. quōpa. to utā getā ageres? Adducef Demipho scribo adducet demipho. Si marit 9 tū 9 tibi talē
pellicē induceret: nōne caelū terris misceres: & mare calo? Adduxit. itulit ne i domū pellicē? Do
mi ē. hac p̄ interrogatōne legēda. Domi. tanq̄ irideat p̄stratā: q̄ petat nunq̄d hac sit domi: cui

Sollicitus.

Senlle si ama
re.

Sollicitor merito quidem. quid tibi animi esse nūc possiet

Si amica hac ætate ante oculos tuos adducetur demipho.

Pe. Adduxit. Do. factū. Pery. Domi est? Do. domi. immo cog

Conducti sunt. parabat conuiuū ni mea deturbasset oia

Miserū hoīem uenus & cupido alieno satis uexant tēpore.

Sed ista leuia sunt dorippa. utinam nō essem miserior.

Do. Leuia? Pery. leuia quidē. Do. quæ peiora tibi tuus faceret?

Pe. Immo peiorib⁹ peiora. Do. quæ isthac sūt? quæso loquere

Vt tu mihi ego tibi: quæ factō opus sunt dem⁹ consiliū.

Vet⁹ id dictū est fæliciter is sapit: q̄ periculo alieno sapit.

Pe. Vnic⁹ mihi dorippa est gnat⁹ scis. Do. scio. Pery. hūc pater

Olim a se extrusit rhodū. Do. quare? Pery. quoniā amaret

Do. Ob id ipsum? Pery. id quidē nūc quoq̄ cū ancilla domū

Adduxisset. hāc resciscens pater produxit: uenale præbuit:

Do. At at noui: uerū dixerat filius ego mariti amicā putabā mei

Cui data est. Pery. seni cuidā in hac amico uicinia

Credo hic aliū præter tuum amicū habere neminem.

Do. Ea quidē est. qd filius? Pe. urbē hāc se desurturū autumat.

Do. In portu res ē: quid si inuenerit? Pery. mansurū credito.

Do. Præter spem saluæ sumus. Ne dubita apud me ea est.

nuptiale cōuiuū pa
ratū sit. Mea. per
apposio pesin hoc ē
sura: quæ interuētū
suo disturbauit sen
les uoluptates. A/
lieno tēpore. senlit
scilicet: qd obliuio /
sū esse uenerioꝝ de
bet: & castimoniaꝝ
appetēs. Nā ut tēp⁹
āni aliā ætatē aliud
factū cōuēit. Quid
detestabili⁹ ē senib⁹
lis: in quoz aio uo/
luptas & uen⁹ calet.
fity et in corpore?

Nō esse miserior
nō excrūciarer i de
terioremodū. ob
accerbitatē scilicet
p̄ris: quā in unicū fi
liū exercet subducta
clā pascōpsa. Le
uia. p̄ admirationē.
Immo ait Dorippa
oīum grautorū gra
uissima sūt uxori su
pducere pellicem.

Petiorib⁹ petora.
Immo meus super/

addit petorisbus iniuriis petora facta: Ita quæ patior petorum pessima sunt: & malis omnib⁹ ulterio
ra. Qui picula. Tu sinisteritates tuas mihi explica. ego tibi meas denarrabo: ut una ab alteri⁹ cala
mitate. p̄uideat ne i piculū incurrat. Fœlix enī q̄cūq̄ ex alteri⁹ piculo sit prudēs. Tibullus decorissim⁹
poet̄ iꝝ. melicoꝝ usus est hoc adagio. Fœlix q̄cūq̄ dolore alteri⁹ discet posse carere suo. Rhodū. ut
i ciuitate littoralis: & mercimōlis obuia rei & honori operā nauaret. Rhodos ciuitas appellata qd i fū
damētis tactūdis iuēta sit rosa. ροδος enī rosa dī. Inde ροδος ακτυλος auro uocitata: qd roseos
diḡtos hēat. & pudortcolor a latinis nūcupat. Ob fertilitatē insula poetæ rumigerāt auro rhodon im
pluisse. Resciscēs. recognoscēs i delicias suas adduct. Produxit. porro & lōgule uexit. In rudēte
nō auexi sed puexi. Prouehere significat lōgule ducere. Auehere i diuersas regiōes abducere. Cui
data ē. p̄ interrogatōne lege. Iā recognoscit Dorippa nō hāc tanq̄ pellicē supductā. Quid s̄st⁹. tu
us scilicet charin⁹ tumultuat: q̄ patiēter isanit? Autumat. p̄clamat: p̄fitef. In portu res ē. rasi pa
ad securitatē redacta ē. In portu nauigas puerbiat̄ dī i eos: q̄ alieno piculo ad securitatē redacti sūt
in quā sententiā crediderim tibullū id protulisse. Vtere queso dum licet: in ligda nat tibi linter aqua.
p̄ liquidā aquā portū describit: in quo nullo fluctu quatiēte portū liquidā & impurbata s̄st̄ aqua:
& securus a maritimis turbinidus q̄scit. Māsurū credito. si pascōpsa repta sit: qm̄ illius anima ut
uit filius crede mansurū in ciuitate charinū. Alioquē in exilīū uoluntarium destināt. Præter spem
græci πᾶρε λπιδά dicunt. In præter spem seruatos adagium grecum est. ορτιήξ εδωθεν ηρακλην
τον καρτερον. αυτη παρ ουδενι των αρχαιων εστι. λεγεται δε επι των σωζομενων σωων ουκ uauit herculē
η λπιδαν. φησι δε ευδοφος ηρακλεα τον τυριον υπο τυφωνος διαφθαρηναι. τον λεονδε
απαντα πραττοντα δια ταναοσθησαι τον ηρακλεα. τον ορτυγα ω εχαίρεν ηρακλης ζωντα
καδσα. εκδε τησ κνισθης μετα βιωναι τον ηρακλεα. nec tam dicitur proverbium in eos: qui
præter spem seruati sunt q̄ eos: qui ab illis a quibus non sperabant emolumentum & suppetiās acce/
pere auxillares.

Fœlix q̄ peri
culo aliēo sa
p̄t.
Rhodos uñ.
Rhododacty
los.
Pudortcolor
In portu na
uigo.
Locus tibullī

Parep̄ida.

Coturnix ser
uauit herculē

Restituiti filii cuius anima in alieno pectore sita est: Iuxta illud. Vita si uis: si cadet illa cadat. Demipho. Lyfimachus perthesus iniuriarum: quas multiplices dorippa in illum obiecerat: perthesus amantionis Demiphonis: ut pote: quae satis alieno tempore uenerat: illum didascalice coarguit: & taxat: quippe cum misso facto honore & officiis senilibus in amorem corruptela omni refertissimum: & in uoluptate malorum omnium officinam ingurgitauerit ingenium. nam autore menandro. Senex amator extrema mala fortuna: quibus monitoriis uerbis mentem recolligens demipho. amoris ustri nas ablutat: & ure /

Senex ama /
tor mala for
tuna.

De uolupta
te pulchra.

dini amatoria re /
nunciat. Voluptas
malorum esca. De uo
luptate ueteres phi
losophi diuersas sen
tentias tenuerunt at
que dixerunt. epicu
rus uoluptate sum
mum bonum esse po
nit. eam tamen ita
definit. σαρκος ευσ
ταθες κατασθημα
id est corporis con
stantem habitum. An
tisthenes socraticus
sumum malum dicit.
eius namque hoc uer
bum est. εσθημα
παλλων η ησθημα
ην. id est insanire
potius quam oblectari.
Speusippus: uetusque
omnis academia uo
luptatem & dolorum

Volupas
Dolor mala.

Modus.
Perstringere
Praestigia.
Praestigiato
res unum.
Exemplum galli
trabem trahen
tis.

duo mala esse dicunt opposita inter sese. bonum autem esse: quod utriusque medium foret. Zeno censuit uoluptatem esse indifferens id est neutrum: neque bonum neque malum: quod ipso graeco uocabulo αδιαφορον appellauit. Critolaus peripateticus & malum esse uoluptatem ait: & multa alia mala parere ex sese iniurias: desideriones: obliuiones: ignauas. Plato autem hos omnes ita uarie: multiformiterque de uoluptate disseruit: ut cunctae istae sententiae: quas supra posui: uideantur ex sermonum eius fontibus profuixisse. Nam perinde unaquaque utitur: ut & ipsius uoluptatis natura fert: quae est multiplex: & causarum: quas tractat: rerumque quas efficere uult ratio desiderat. Taurus autem noster: quoties facta mentio epicuri esset: in ore atque in lingua habebat uerba haec Hieroclis stotei uiri sancti & grauis. ηδονης τελευτος πορνισης δογμα ουδεν απεστω πορνεια. πορνισης δογμα. id est uoluptatis finis meretricis decretum est. Tolle fornicationem: nullum meretricis erit decretum. Senectuti gratiam. nullum respectum senectuti habens meretricis: & ueneris indulges. cum senectus his uacare debeat. Non abstulit modo. scribendum. non abstulit modum. nedum inquit uoluptas tibi abstulit mensuram: sed mancipium fecit iniquissimi amoris. Modus modestia uocatur. Proptius. Verus amor nullum nouit habere modum. Oculorum perstringit aciem. radis & inceniuis uoluptatis obuerberat: hebetat: adlatrat & caliginat & retundit animi & oculorum aciem. Perstringere significat leuiter ferre: unde praestigiae & praestigiatores appellantur quod oculos quodammodo ferre uideantur ne uideant rem ut ea est: quoniam ex autoritate Augustini. Praestigiatores oculos captunt uti rem maiorem uideant: hinc illud exemplum galli trabeculam trabentis: quae esset palea. sed spectatoribus trabs enormissima uidebatur. Aciem acumen: & uim cernendi. Me quoque loquitur Demipho uerbis & obturgatione lyfimachi demul tus accusans uenerem: & appetentiam suam: quae senili aetate in uoluptatis uolutabro uoluetur.

Deorum hoc arbitrium. deis hoc est arbitrium ut non delinquant: nec delinquere possint. Humanis ingenium est: ut in uita prolabantur. sed postremum mentis rescipi scientia animum inuictum reluctantem recolligant. Humanum est peccare: Angelicum se corrigere: diabolicum perseuerare: semper hic Demipho loquitur expurgans se lyfimacho quod humanitus errauerit. Iuxta illam sententiam. homo sum nihil humani a me alienum puto. Misere. ualde nimio opere. Succensere est ex causa. Silius. succensere nefas patriae. Ad simile. cogitandum est te quandoque in uita & corruptelas elapsum: ut sis in me mansuetior iudex. Ignoscendae necessariae sunt in rebus humanis autore Gellio.

Pe. Apud te. ea erat opinor: de qua loqui te audiui modo.
Do. Ea. Pery. o factum bene: merito te amo: restituiti filium.
Fac uideam. Do. eamus intro. Pery. eamus lycissa
Achantioni haec nuncia. ego ad Dorippam huc diuertam.
Lyfimachus. Demipho.
Emipho sapientum illud dictum te audisse reor saepius
d Voluptas est malorum esca: quod ea non minus homines
Quam hamo capiuntur pisces. haec cum fugiant senes
Tu tamen senectuti gratiam non haberas: quoniam haec tibi non abstulit
Modo. sed in amore coniecit fortius quo te tuumque consilium
Atque mentem perdit funditus: atque oculorum perstringit aciem.
Me quoque in magnam coniecit malum. Nec quid faciam scio.
Lyfimache deorum hoc arbitrium est non hominum
Tute hoc tecum si cogites: non aequum te facere arbitrabere:
Cum amico homini: tuique conscio: ita succenses misere
Quasi tu nunquam quidquam ad simile huius facti feceris.

Viro sit causa. Syra ancilla Dorippe nefcens adhuc pascopsam non pellicē Introductā dñæ suæ sed amicam esse Charini cōqueritur de Inlurīs: quas Inserūt uxorbis mariti qui libere delinquere uolunt cum tñ ipsi non pariantur uxores sus suū obtinere. Non æqua igitur ē coniugii ferruminatio: & dispar est nexus. Illi liberrē amare uolunt: & id Inuitæ patiūtur uxores. legendū est uiro sit causaria: a uiro tanquā causaria ablegatur & amittitur per causaria missionem. Luciu Apuleiū madaurensem florentissimū stili nitidissimiq; characterisimū fuisse sidonto credimus: atq; fulminet: quem platonico

Laus Apulei

rum eruditissimum Augustinus de ciuitate dei libro octa uo iudicat: cuius optima namina & sententia æmulabūdis nō pauca platonice pultit. At is aureus liber & bracteatus: quē non geniū: quā non habet charita: Multitugis tñ mendis scaret: & ob Inscitiam nefcitas an icuria aut nfi repudia t9 ab hisce trituluū faculis faculētis fordesce apud uulg9 i dies: culus patroc nium nostrum erite

Syra.

Castor lege dura uiuunt mulieres multoq; iniquiores miseræ

Quam uiri: nam si uir scortum duxit clam uxorem suam: id si rescitit uxor

Impune est uiro. uxor uiro si clā domo egressa ē foras. uiro sit causa. exigit matrimonio utinā lex esset eadē quæ uxori ē uiro Nā uxor cōtēta ē quæ bona est uno uiro q min⁹ uir una uxore Contentus fiet: castor faxim si itidem plectantur uiri. Si quis clā uxore duxerit scortū suā: ut illæ exigunt: quæ in se Culpam cōmerēt. plures sint uiri uidui quā nūc mulieres.

qui polletoris eruditissimis sã pridē professores sumus. eius metamorphoseon libro quarto uerba sunt hæc. Rebar enim me iam prorsus exanimatum ac debile mereri causã remissionem: perpenis usq; dictionū confinis: conturatis: collatisq; prototypis scripturæ fidelioris: quos libraria bononiensis optulentiſſima florentissimãq; diui Dominici retinet adhuc: in qbus nō mereri causã remissionē: uerū mort succumbere: legit: quæ lectio quidē adulterina est: uerū ad probiorem atq; puriorē præbet ansam: censui nō causã remissionem: sed quod elegantius: significatius: & erudit⁹ causaria missionem scribi debere priori uocabulo disponēto penitus: quod ne diffiteri possint obstrig: illatores: si qui fuerint: & refragatores incommodosi iureconsultus uipianus & illustrissime & ampliter sexto libro ad edictum explicat. Martian⁹ quoq; digestis de re militari fusius & euagatius: cuius scitissima eruditissimãq; uerba supposui. Missionum generales causæ sunt tres. Honestã: causaria: ignominiosa. Honestã est: quæ tempore impleto militiæ datur. Causaria cum quis uitio animi uel corporis minus idoneus militiæ renunciat. Ignominiosa causa est cum quis propter delictum sacramento soluitur. Quibus uerbis Inflexere potes & deducere dici causariam missionem: quæ exhibetur ob sinistram & aduersam ualitudinem: qua lucius in afinum cadens est implicite⁹: dum more non lueto cogitur tam spatiosam utam præterire. In hac significatione causarii milites dicuntur a lituo in septimo ab urbe condita libro ualitudinis sinistra causa missi. Lituit uerba ad hanc ferme seriem se habent. Tertius exercitus ex causariis senioribusq; a titio quinto scribatur: qui urbi manibusq; presidio sit. Palladius libro primo causationem inualitiem quandam & agrimoniam appellat potius q morbi causam sic scribens. Sed quia solet his omnibus ad speciem custoditis occultiozem noxam tectior seruare natura. Ipsam quoq; ex incolarum salubritate noscamus si fauces bibentium puræ sunt: si saluo capite in pulmonibus ac thorace: aut nulla est aut rara causatio. Spartianus in hadriani uita causarios dixit pro ualitudinariis. eius uerba sunt hæc. Posthæc profectus in gallias omnes causarios liberalitatibus subleuauit. Tranquillus: ni fallor: de causariis in hac significatione meminit. Plinius naturalis historię libro uigesimo quinto fonticos & ualitudinarios intelligere uolens ita scribit. Vetant dari senibus: & pueris. Item mollibus aut sceminei corpori animæ ue exilibus aut tenentis: & scemnis minus q uiris. Item timidis aut si exulcerata sint præcordia: uel tumeant minime uel sanguinem excreantibus: Causariis uel laterere uel faucibus. A causa uel a uerbo causor quod sinisteritatem ualitudinis causari possunt causariorum causariæq; missionis inclinamentum sit: a quo uerbo causatus pro eo: quod est excusatus honestius inflectitur uel a plinso in epistola uolumini suo præposita. Itidem non dissimili significantia causatus apud Apuleium leges libro tertio floridorum. Libro etiam conscripto plenius gratias causatusq; libro mandabo. etiam si scribant inibi capacius non paucl. Volumina promiscua canatus adhuc seruant: quod ramen haud improbo: uti canatus dictum sit pro eo quod est resonantius: & altilloquo canore. Exigitur. expellitur: ablegatur. Plures sint uidui. Plures mallent uiuere in cælibatu: q uxorem ducere: qua ducta rationem suarum nozarum dicerent.

Enodat⁹ co dex Apuleia nus.

Missiones tres Causaria missio.

Causarii milites. Causatio.

Explicat⁹ plinius.

Causarius.

Canatus.

Vfus: fructus. sunt qui functim legunt usufructus. Parentum rem. parentū patrimonium.
Vbiq; amici. se functim scribe. ubi q; amici: & in qua urbe amici sunt falsi nō est habitandū. Di
uum atq; hominū. occasio inqt dea nunc mihi tempori: & opportune subuenis: cum ancillā ostendis
Inuentā. Pertinaciā. quo pertinaci animo destinarat charinus urbem relinquere. Egomet
mihi comes. sic Ouidius. Ipse eques: ipse pedes signifer ipse sui. Comes nomē est dignitatis Imperato
ria: illius: qua insigniuntur it: qui lingua uernacula cōtes appellantur: de qua militari dignitate nūc
plautus intelligit.

Comes no
mē dignita
tis.
Calator.

Calator. milles

Clauator.

medastinus: qui τει
καλα hoc est ligna
militibus parat. Cla
uator alibi legitur:
& ille significabitur

Cala.

qui militi clauā ge
stat. Cala significat
ligna ostēdit iis ser
uis libro quinto aenei
dos. Classis dicitur
quod stat de sustib9.

Calones uñ.

Calas enim dicebāt
maiores nostri fu
stes: quos portabāt
serui sequentes do
minum ad praelium
unde etiam calones
dicebātur. Nam cō

Classis uñ.

suetudo erat mili
tis romani ut ipse si
bi arma portaret: &
uallum: quod dice
bant calam. Sic Luc
lius. scinde puer ca
lam ut caleas: id est
o puer frange fustes
& fac focum: inde
etiam classem dictā
ducunt. Alit Classē
hinc dictam uolūt.

Apud maiores no
stros stipēdium ter
restri praelio miles
pedes dabat. Egres
uero dabant in na
uali certamine. Nā
adhuc pauper fue
rat populus exinde
tam quod ab equiti
bus dabatur stipen
dium tractum est ut
diceret classis. Pros
prie enim Classis
equitum dicitur.

Hæc annis.

Obsistat am
nis. Seruus hunc
plautinum locū ei
rat ubi prodit anti
quos hanc annem indifferenter & hunc annem dixisse. Priscianus libro quinto. Multa tamen & in
hac & in aliis terminationibus confudisse genera ueniuntur uerulissimi: quos non sequimur. ut
hæc annis: funis: anguis. Neq; dius. neq; interdū. Diales seu uitales: qui uitam præstant: siue
diales appellantur sub dno & in aperto positi.

Diales.

Obsistat am
nis. Seruus hunc
plautinum locū ei
rat ubi prodit anti
quos hanc annem indifferenter & hunc annem dixisse. Priscianus libro quinto. Multa tamen & in
hac & in aliis terminationibus confudisse genera ueniuntur uerulissimi: quos non sequimur. ut
hæc annis: funis: anguis. Neq; dius. neq; interdū. Diales seu uitales: qui uitam præstant: siue
diales appellantur sub dno & in aperto positi.

Charinus.

I Imē supū iferūq; salue simul aut uale: hūc hodie postremū
Extollo me a domo patria pedem usus. fructus. uictus.
cultus iam mihi

Hatū ædiū interēptust. interfectust. aliēatust. occidi. dii penates
Meum parentū. familiæ lar pater. uobis mando meū parentū rē
Bene ut tutemini ego mihi alios deos penatis persequar: aliū larē
Aliā urbē: aliā ciuitatē: ab atticis abhorreo. nā ubi mores dteriors
Increbrescūt i dies: ubiq; amici q; ifideles fiēt: nequeas pnoscere.
Vbi quid eripiatur animo tuo quod placet maxume.
Ibi quidem si regnum detur: non est cupita ciuitas.

Eutycus. Charinus

d Iuum atq; hoium quæ speratrix atq; hera eadē es hominib9
Spē speratā quā obtulisti hāc mihi grates ago. ecqs nā de e

Qui mea nūc læt9 læticia fiat: dōi erat q; quaritabā: sex sodales
Repperi: uitam: amiciciam: ciuitatem: læticiam. ludum. iocum.
Forum inuenturus sim: ita pessimas pessundedi. iram inimiciā
Mœrorem lachrymas. exilium. inopiam. solitudinem. stultitiā.
Exitū. ptnaciā. date di quæso cōueniēdi mihi eius celerē copiā
Apparat9 sum. ut uidetis: abiicio superbiā. egomet mihi comes.
Calator. equus. agasso. armiger. egomet sum mihi imperator.
Idem egomet mihi obedio. egomet fero quod usust.

Cupido quātus es: nā tu quēuis cōfidentem facile tuis factis facis
Eundem ex confidente actutum diffidentem denuo:

Cogito quo nam illum curram quaritatum. Ch. certa res est.

Mensq; quærere illam quoquo hinc abducta est gentium.
Neq; mihi ulla obsistat amnis: neq; mons: neq; adeo mare.

Nec calorem: nec frigus metuo. neq; uentū: neq; grandinē
Imbrem perpetiar. laborem sufferam. solem. sitim

Non concedam: neq; conuielcam usq; noctu: neq; dius
Prius profecto q̄ aut amicam: aut mortem inuestigauero:

Nescio cuius uox ad aurem mihi aduolauit. Ch. inuoco
Vos diales ut me bene tutetis lares. Eu. iuppiter

Est ne ille charinus. Ch. ciues bene ualete. Eu. ilico

Hi me comites. subintellige cupidines: qui me totum cupiunt & uenit & amor: qui gentis uitio nunquā partitur amicū solushabet. Qui sunt ei. scribo qui sunt ii pro illi. Hoc respice. Hoc pro huc posuit: sicuti creber in hac uocis mutatione plautus est. sunt qui legūt. atq; hos respice: quos scilicet tibi inuent: uitā: amicitia: ciuitatē: letitiā: ludū: iocū. Cape uorsoria. si huc ire destinaueras quā scopulofū id & naufragiosū est mare cape uorsoria hoc est pixideculā. quā hodie calamitā uocat: quod: ut reor: ad sese καλει hoc est uocat ferrū: scilicet ob heracleum lapidem: quem adhibent periti

Hoc p huc.
Vorsoria ma
gnes i nauī
Calamita.

Sta charine. Ch. qui me reuocat. Eu. spes. salus. uictoria:
Ch. Quid me uoltis? Eu. ire tecū. Ch. alium comitē quærite.
Non admittunt hi me comites: qui tenent: Eu. qui sunt ei
Ch. Cura: miseria: ægritudo: lachrymæ: lamentatio.
Eu. Repudia istos comites: atq; hoc respice: & reuortere.
Ch. Siquidem mecū fabulari uis subsequere. Eu. sta illico:
Ch. Malefacis properantem qui me cōmorare: sol abit.
Eu. Si huc item properes: istuc properas: facias rectius.
Nunc secundus uentus: nunc est: cape modo uorsoriam
Hic serenus fauonius est: hic auster imbricus.
Hic facit tranquillitatem. iste omnis fluctus conciet:
Respice ad dextram charine huc nōne ex aduerso uides?

nautæ cū subdubi /
tant nunqd illorsū
fata sint & scopuli:
& de repente uersu
ram faciunt hoc ē il
linc diuertit: & alto
circueunt. Porphy
rius libro quarto de
sacris factis. Magnes
uero lapis: q̄si quan
dā animā tradit fer
ro sibi aliquādo pro
pinquant: unde fer
rū natura grauisst /
mū euadit leue: ele
uaturq; spiritu ma
gnetis se conferens
ad magnetem. Nec
hunc plautinū no
dum Venetus Her
molaus dissimulan

ter omisit ita scribens. In plauto uersoria instrumentum uidetur esse nauticum: ex quo solutu
ri cognoscebant unde flarent uenti: & an mare admitteret: cuiusmodi fere apud nos magnetis usus
in eo uase: q̄ pyxidecula uocat. Angeli Politiani non mediocris est error in lambrā poematio suo de
centissimo uocantis herculis lapidē magnetē ab hercule scilicet motus fortassis testimonio plinii: &
Themisti in libro postertorū: qui magnetē distat heraclitū lapidē. Caterum non ab hercule uerū
ab Heraclæa ciuitate lydiæ: quod ex Tarræo & lucillo præcepti græcis autoribus: magnes Ηρακλειος
Λιθος uocitat. Est hoc græcum prouerbium. Ηρακλειος Λιθος. ταυτην ενιοι ακυνητιν λεγουσι
την επισωμενην τον σιδηρον. Ηδε ετ ερα παρα πηδισ αργυρω. κεκληται δε ουτως απο
Ηρακλειος της ενλυδεια πολεως. latine sic. heraclius lapis. hunc nonnulli magnetin dicunt attrah
entē ferrū. est & altera similis argento. uocatur autē ab heraclæa lydiæ ciuitate. Priscianus in inter
pretatione dionisii: magnetā uocant ait magnetū quod sit patris in montib9 ortus. Plinius nō emit
tenda perincuriā uerba ex libro trigesimo sexto naturalis historiar. A marmoribus digredienti ad re
liquorum lapidū insignes naturas: quis dubitet in primis magnetē occurrere. Quid enim mirabilis?
aut qua in parte naturæ maior improbitas: dederat uocē saxi ut diximus respondentē homini: imo
uero & obloquentē. Quid lapidis rigore pigritus: ecce sensus manusq; tributū illi? Quid ferri durticia
pugnacius: Sed cædit & patitur mores: trahitur namq; a magnetē lapide. Domitriusq; illa rerum om
nium materia ad inane nescioquid currit: atq; ut propius uenit assisit: teneturq; & complexu hæret
sideritis ob hoc alto nomne appellant: quidam heraclæon. Magnes appellatus est ab inuentore:
ut autor est Nicander in india repertus. Namq; & passim inuenitur: ut in hispania quoq;. Inuenisse
autem fertur clauis crepidarum: & baculi cuspide hærentibus cum armenta pasceret: Censet Hermo
laus in his Pliniani uerbis. ut autor est Nicander in india repertus. legendum esse in ida. ego lego in
lydia ex superioribus. Amplius plato in iōne heraclitū lapidē magnetā distat. sicuti in lapide quem
magnetē eurtipides noiauit: nonnulli heraclitū uocāt: q̄ lapis non solum ferreos anulōs trahit. sed uim
etiā ipsi anulōs infundit: qua hoc idē efficere possint: ac pertade ut lapis alios anulōs trabere. Vñ lon
ga plerūq; cōcatenatio ferri & anulōz inuicē pēdet: & oib9 istis ex illo lapide uis attrahit: ita ipsa mu
sa poetarū diuino instinctu concitat: poetæ conciti alios furore corripunt. Quare is omnibus series
ipsa contextitur. omnes itaq; carminū poetæ insignes non arte sed diuino afflatu omnia illa præcla
ra poemata canunt. Nostri philosophi neoteri magnetā esse: sunt a magnitudine potentia tracto
ria. sed perperam sentiunt. Idem & consimilis error est in sapio lapide: quem omnes hodie per
p. potius q̄ per. π. scribunt: qui reuincuntur a commentario rhodii Apollonii ex libro primo argo /
nauticon ita propemodum scribentis. Sapies gens scytica ita nuncupata quod illic plurimum g
gnitur sapientes lapis. Sic enim scribitur σεπειριτης. Hic serenus. Hic inquit athenis est zephy
rus tuus: in ciuitate quam petis erumna est: & derelicti amoris eiulabilis conquestio.

Error angeli
politiani.
Cur magnet
heraclis lapis
Magnes un.
Sideritis.
Quomodo i
uer9 magnes
Error Her
mola.

Religionē illi obicit. scribo religionē illē obicit. Charini uerba sunt in hunc prope modum. Religionē hic eutycho admonet mihi q̄ maxime obitare ne profectioē faciam. Religio enim dene gabat impatorib9 egredi ex urbe cū exercitu cū tonabat: & sēda tempestas exortebat. Sed hoc alibi.

Sapis. eutycho loquit. Quid miser est. lege: quod miser est. uolebā Ingr̄ facere id: quod facit ille: qui miser est. Me mauelim. subintellige sanū & saluum: uel mallim scire ubi ea sit. Trans

Silentiarū q.

quia. silentio roma fa milia silentiariorū fu it. apud gr̄cos epi gramma legitur ro manū cuius elegan tissimum Pauli silen tiarū. Inditū nomē potest esse silentiaris tanq̄ hī praefecturā silentii agerent: q̄ usurpabant cum sa cra facerent: tūc tu bebant animo & lin guis fauere: & is sa cerdos ut reor silen tiarū appellabatur. Sed hac familia silē tiariorum forte nū cupabatur quod in dicendo silētio pre erat: quod obserua batur in sacro. Tube bant enim fauere li

Quid sit fa uere linguis.

guis. Hinc uouit. linguis animisq; fa uete. Seneca in li bro ad Gallionem. Credite itis qui illam ditū secuti magnum quidam ipsos: & q̄ in diem magnus ap pareat sequi clamat & ipsam ut deos & professores ei9 & an tistites colite: & quo ties mentio sacrarū litterarum interuen nerit fauete linguis.

Silentii sapi entia.

hoc uerbum non ut pleriq; existimant a fauore trahitur sed imperatur silentium: ut rite peragi posset sacrum nulla uoce mala obstrepente. Plutarchus in libro de pueris educandis magna sapientia tempestiuum esse silen tium putat: & omni certe sermone praestantius: idcirco maiores nostri mysticas designasse cerimo nias uidentur: ut ex illis capta silendi consuetudine: deorum metum ad humanorum fidem archano rum transferremus. gr̄ca plutarchi uerba sunt haec. πλειστον ον διασπτανει της αληθειας οσ θον γαρ ευκαινος ο̄ γη. και παντος λογου χρηττον και δια τουτο ποιδοκει τας αυοτηριω δ̄αισ τελετας οοι παλαιοι κατεδιξαν. Quem ego uideā: facis. scribo cōnexim. qn̄ ego uideā facis? Faciā. uerba igt̄ futura sunt amatoribus Ingrata: q̄ oīa propata uolūt ex autoritate Salustii. Homini amāti nihil satis ppatur. Emutis. elloquerts. Qui magis me uelle. corrige. quos magis me uelle: q̄ Ingr̄ illā habet est mihi amicissimus: neq; ullus: cui magis bene uelle debeat. Nimirū hic lisi machus erat eutychi p̄. De istuc ullā. codices antiq. de istoc ullā. sup̄ hac re q̄ illum ames an non ames curā nō gero. Dudū ut ob. codices antiq. Dudū ut obeo: nō tibi i mētē uenit ut paululū an te obambulo: & circūco torā ppe urbē ut re iuēto sceltcē faciā pacificōpsā. Aedis pbas. subintellige dico: q̄ thesaux meū claudūt. An tu: audita. prisca exēplaria. An tu audito. quonīā qui ex audito loquitur sapientia fallitur. Mensuraq; ficti crescit & auditis aliquid nouus adicit autor.

Dictū salusti

Nubis atrā imberq; instat. aspice nūc ad sinistra: atq; uides Caelum ut splendore est plenum. ex aduerso uides: Religionem illi obicit: recipiam me illuc sapis O charine contra pariter fer gradum. & confer pedem Porrige brachium. prende iam tenes. Ch teneo. Eu. tene Quo nūc ibas? Ch. exulatū. Eu. qd tibi facere uis? Ch. qd miser ē Ne pauere: restituum iam ego te in gaudiū utiq; ut sis maxime: Ch. Quid uis audire: id audis: quod gaudeas. Eu. sta illico amicus Aduenio: multum beneuolens tuam amicam. Ch. quid eam? Eu. Vbi sit ego scio. Ch. tunc eam: tunc obsecro. Eu. sanā & saluam Ch. Vbi eam saluam. Eu. ego scio. Ch. ego me mauelim. Eu. Potin ut animo sis tranquillo. Ch. q̄ si animus fluctuat. Eu. Ego istum in transquieto tuto sistam: ne time. Ch. Obsecro te loquere ubi sit: ubi eam uideris: quid taces? Dic enicas me miserum tua reticentia. Eu. non longe Hinc abest a nobis. Ch. quin ergo cōmonstras: si tu uides. Eu. Non uideo hercle nunc: sed uidi modo. Ch. quē ego uideā facis? Eu. Faciam. Ch. longinquū istuc amantist. Eu. etiam emutis: omnia Commostrabo: amicior mihi nullus uiuit: atq; is est Qui illam habet: neq; est qui magis me uelle melius æquū fiet: Ch. Non curam de istuc ullam quæro. Eu. de illa ergo ego dico tibi: Sane hoc non in mentem uenit dudum ut ob Cha. Dic igitur ubi illa est? Eu. in nostris aedibus. Ch. aedis probas: Si tu uera dicis: pulchre aedificatas arbitror Sed quid ego istuc credam uidistis? an tu audita nuncias?

Eu. Egomet uidi. Ch. quis eã adduxit uos. Eu. inique rogas.
 Cha. Vera dicis. Eu. nihil charine te quicq̄ pudet:
 Quid tua refert: qui cum istac uenerit: dum istuc sic
 Est profecto. Cha. opta ergo ob istunc nunciũ: qd uis tibi:
 Eu. Quid si optabo? Ch. deos orato ut eius faciant copiam
 Eu. Derides. Ch. seruata res e demũ: si illã uidero: sed qn ornatũ
 Hunc reiicio: heus aliquis est: actutum huc foras
 Exite. illic palliũ mihi huc ferte. Eu. hem nũc tu mihi ut places:
 Cha. Optie adueniẽs puer cape chlamydẽ: atq; hæc istic sine illico
 Ut si hæc nõ sint uera inceptũ hoc itiner perficere exequar:
 Eu. Non mihi credis. Ch. oia equidẽ credo: quæ dicis mihi
 Sed qn introducis me ad eã: ut uideã? Eu. paulisper mane:
 Cha. Quid manebo? Eu. tẽpus nõ est itroeundi. Ch. enicas:
 Eu. Non opus est inq̄ nunc intro te ire. Ch. responde mihi
 Qua cã. Eu. opã nõ e. Ch. cur. Eu. quia nõ e illi cõmodũ:
 Cha. Ita ne cõmodũ illi nõ est quæ me amat: quã ego cõtra amo
 Omnib⁹ hic ludificat me dolis: ego stultior: qd isti credã:
 Cõmoratur chlamydẽ summã denuo. Eu. mane parũper atq;
 Hoc audi. Ch. cape sis puer hoc palliũ. Eu. mater irata est
 Patri uehemẽter: quia scortum sibi ob oculos aduexerit
 In ædis dũ ruri ipsa abest: suspicatur illam amicam esse illi
 Sonam sustuli: eam rẽ nunc exquirat int⁹. Ch. iã machærast
 In manu: Eu. nã si eo te itroducã. Ch. tollo ampulã atq; hĩc eo
 Eu. Mane mane charine. Ch. erras: me decipere haud potes:
 Eu. Neq; uolo ædepol. Ch. qn tu ergo itiner exequi meũ me finis
 Eu. Non sino. Ch. ego me moror: tu puere abi hinc intro oci⁹:
 Iam in currũ conscendi: iam lora in manus cœpi meas
 Eu. Sanus non es. Ch. quin pedes uos in curriculũ conuicitis
 In cyprum recta: quãdo quidẽ pater mihi exilium parat
 Eu. Stultus es: noli istuc quæso dicere. Ch. certũ exequist.
 Operã ut sumã ad peruestigãdũ ubi sit illæc. Eu. qn domist.
 Cha. Nam id quod dixit: id mentitust. Eu. uera dico equidẽ tibi.
 Cha. Iam cyprũ ueni. Eu. qn sequere: ut illã uideas: quã expetis:
 Cha. Perconctatus non inueni. Eu. matris iam iram neglego.
 Cha. Porro proficiscor quæsitum nunc perueni calcidem
 Video hospitem: zacyntho dico: quid eo aduenerim.
 Cogito quis eã uexerit: q̄s habeat: si ibi inde audiuerit.
 Eu. Quin tu istas omittis nugas: ac mecũ huc itro ambulas.
 Cha. Hospes respondit zacyntho ficos fieri non malas
 Eu. Nihil mentitus est. Ch. sed de amica se inaudisse autumat

Adduxit uos.
 p duxit ad uos. ego
 nihil imuto: & si in
 priscis exẽplaribus
 scriptũ sit. q̄s eã ad
 duxit ad uos. Iti
 ner. ita prisci loque
 bantur p eo: quod
 nos dicimus iter.

Itiner.

Quid isti credã
 scribo. qui isti credã

Sonã sustuli. le
 ge. zonã sustuli In
 zonis plerũq; nũmi
 icludebant. sup qua
 re multa dixius Infe
 rius. Ampulã. Ampula
 itinerariã: cuius oleo
 uiãtes balneis accõ
 modo. corpora pun
 gebãt: de qua Mar
 tialis lĩs meminit.
 Hac licet in gẽma:
 quæ seruat nomina
 cosmi.

Nũmi i zõa

Luxuriose bi
 bas si foliata sitis.

Idẽ parcarã dictã
 rat: ex qua pcc gutt
 ratimq; distillat un
 gentũ. Apuleius li
 bro secũdo florido
 rũ. Magno in coetu
 pdicauit fabricatũ
 semet sibi ampullã
 quocq; oleariã: quã
 gestabat lenticulari
 forma: tereti abitu:
 pssula rotunditate.

Parcaria,

Peruẽi calcidẽ. q̄
 euboia: ciuitas e: &
 hæc dicũt a chario
 ob uehemẽtiã furo
 ris excidẽte a recta
 mente. Quid eo
 aduenerim. subitel
 lige. petis hospes a
 me zacynthus.

Cogito. scribẽ
 dum rogitõ: Tamq̄
 zacynthi pascim⁹
 psam inuenerit.

Calcis.

Ficos. perbonæ
 fici zacynthi fiunt
 quod insula illa per
 trofa est & collina
 parump̄er: cum fru

Cogito. scribẽ
 dum rogitõ: Tamq̄
 zacynthi pascim⁹
 psam inuenerit.

Ficos. perbonæ
 fici zacynthi fiunt
 quod insula illa per
 trofa est & collina
 parump̄er: cum fru

Grossi.
Olynthi.

etum loquimur & ficos: & similiter ficus appellamus. Præmaturi fici grossi a latinis græcis olynthi. Ios
 annes in Apocalypsi. & luna facta est tota sicut sanguis: & stella: cæli cecidere super terram sicut ficus:
 quæ mittit grossos suos.

Chalcas. hic arrolatur & uera praesagit perinde ac chalcas testorides in exercitu graecorum diuinatione praecipuus. Zacynthust. lego zacynthius est. Metuat mater dati bene. scribendum censeo. quid tua mater? fatin bene? subintellige ualeat. Vocas tanquam charinus ab eutycho uocatus sit ad canam uaticam. Eras apud te. scribo. Cras apud te subintellige canabo. Non domi si decet. emacula. nunc domi: sic decet. Domi coenare uolo: quoniam primum peregre uento. Sic enim decet parentibus indulgere: & primam pietatem domesticis exhibere. Medicari. si ego non fideliter

ualeo: quin tu medius inuenta passio pisa mederis? Se quere scis. scribo. se quere sis pro si uis.

Clementer quaso. subintellige incede. ex nimia afflictatione charinus uelut externatus pedibus humum uerberat. Calces. Calceas & uolas pedum. Nimis teris pedibus terram supplodens iuxta illud Properatianum. & crepitum dubio suscitet irapede. Vergilius in

Calces.

2nd libro gento. Calcemque terit iam calce diores. Propter istanc. rem tamen Charinus recognoscit inquit. est ne nunc strata cum lysimacho dorippa propter istam passio piam? Quasi tu nunquam. Castigatus est foris uerbis deiphobae a lysimacho quod hoc temporis scortare. tur. haec respondet.

In fermento latet. tumescit uelut fermentata farina.

Expurgatione. Excusatione. Certe dextras nunciam scribo. Cadite dextras nunc iam. Copulatione enim manu: ut serotus autumat conciliantur amicitiae. similiter Comenarius Aristophanis in plute. Inde Papinius. iam primum subeant animorum in pignora dextrarum. Serulus primo aneidos. Maiorum enim haec fuerat saluatio: culus rei το αιτιον id est causam Varro callimachum secutus exposuit asserens omnem eorum honorem dextrarum consistisse uirtute: ob quam rem hac se uenerabantur corporis parte. Operam danus. scribendum. damus. Genere captum genus. lego. de genere captum genus. hic sensus est Catholicus & bracteat: quod bono genere nati sunt & liberali: si si captum degeneratum genus ad uitia deflectentes improbat: hoc est igniculos animi: quos insinuante oculi natura paruifacit & contemnunt ad uisiora & abiectiona ex copactione labetes.

Cur dextras iungimus.

Eo illud. eo positum pro ideo. Charine amica est. scribo charini amica est uel charino amica est.

Hic athenis esse. Eu. chalcas iste quidem zacyntust
Ch. Nauem conscendo proficiscor illico iam sum domi. iam redi Exilio: salue mihi sodalis eutyche ut ualueris: quid parentes Metuat mater dati bene uocas: benigne dicis: eras apud te Non domi si decet sic fieri oportet. Eu. io. quae insomnia. Hic homo non sanus. Ch. medicari amicus quin properas. Eu. Sequere scis. Ch. sequor. Eu. clementer quaso: calces deteris: Audin tu? Ch. iam dudum audiui. Eu. pacem componi uolo Meo patri cum matre. nam nunc est irata. Ch. modo Propter istanc modo. Eu. ergo cura. Ch. quin tu Ergo in modo. Eu. tam propiciam reddam: quam cum propicia est iuno ioui. Demipho. Lysimachus.

De: Vasi tu nunquam quicquam ad simile huius facti feceris:
Ly. q Nam mea uxor propter illam tota in fermento iacet. Edepol nunquam caui ne quid facerem: uix uiuus sum miser. De: At ego expurgationem habebō: ut ne succenseat. Sequere me: sed exeuntem filium uideo meum.

Demipho. Eutyche. Lysimachus. Charinus:
De: Am credo: placet principium: quid agis: quid fit eutyche?
Eu. i Ad patrem ibo ut matris iram sibi esse sedatam sciat: Optima oportunitate ambo autem uenistis. Ly. quid rei est?

Eu. Vxor tibi placida & placata est: certe dextras nunciam:
Ly. Di me seruant. Eu. tibi amicam nullam esse nuncio:
De. Di te perdant: quid negotii est nam quaso istuc. Eu. eloquar: Animum aduertite igitur ambo. Ly. quin tibi ambo operam Danus. Eu. qui bono sunt genere nati: ingenio malo Suapte culpa genere capiunt genus ingenium improbant:

De. Verum hic dicit. Eu. tibi ergo dicit. De. eo. illud uerum est magis
Eu. Nam te istac aetate haud aequum fuerat filio tuo
De: Quid tu ais charine amica est illa? Eu. ut dissimulat

Vetus puer, repuerascens: & deliramentis tuis ad puerilem ætatem retrocedēs. Alternis, al
 trinsicus: ex altero latere. Cæcus, occultatus: inuisus: ut uideri non possim. Noue a nouatore
 uerborū plauto hæc uox usurpata. Apuleius consimiliter uoces inuisas appellat: quæ a nemine uide
 retur. eius uerba sunt hæc libro quinto de asino aureo. Post optimas dapes quidam introcessit & can
 ruit inuisus: & alius cythara pulsauit: Larua, obprobriū est. Terriculum: cetera: māduges. Apu
 leius libro de dæmonio socratis. Qui uero propter aduersa uitæ merita nullis bonis sedibus interua

Cæcus.
 Inuisæ uoces
 Larua.

Malus. De. ille quidē illā sese ancillā matri emisse dixerat.
 Eu. Propterea igitur tu mercatus nouus amator uetus puer.
 Cha. Optime hercle perge. ego assistam hinc alternis cæcus.
 Quib⁹ est dictis dign⁹ usq; onerem⁹ ambo. De. nullus sum
 Eu: Filio suo qui innocenti fecit tantam iniuriam
 Quem quidē hercle ego in exiliū cum iret: reduxi domū
 Nam ibat exulatū. De. an abiit. Eu. etiā loquere larua.
 Temperare istac ætate istis decet te artibus.
 De. Fateor: deliqui profecto. Eu. etiam loquere larua.
 Itidem ut tempus anni ætatē aliam aliud factum cōuenit.
 Vacuum esse istac te ætate hic decebat noxiis.
 Nam si istuc iuuisset senecta ætate scortari senex
 Vbi loci res summa nostra publica. De. hei perii miser
 Adolescentes rei agendæ isti magis solent operam dare
 Iam obsecro hercle uobis habere cum porcis

gatione: ceu quodā
 exilio punis: inane
 terriculamentū bo
 nis hominibus: cate
 rum noxium malis:
 hūc plerq; laruam
 perhibent: cum ue
 ro incertum ē: quæ
 culq; eorū sortitio
 euenit utrū lar sit
 an larua nomie, ma
 nem deū. nūcupār:
 & honoris grā des
 uocabulum additū
 est. Istis artibus.
 ueneris scilicet. Au
 rea sententia: & bra
 cteatum adagiū: ut
 tempora añi mutā
 tur: & hyemale tem
 pus uerno non con
 uenit: perinde mu
 tare mores debem⁹
 cum ipsi ætatibus:

Mores mutā
 di cum ætati
 bus.
 Anni tempo
 ra cū hoium
 ætatibus ua
 riantur.

nec senilis atas hyemi similis: debet instar iuuenilis: quæ ueri cōparatur: hilarari: ludere: luxuriari.
 Huc pauli uergit illa sententia: cum eram paruulus sapiebam ut paruulus: nunc uir uirum sapio.
 Quattuor anni tempora uarie legata sunt iuxta quattuor ætates: quod luculenter exequitur Ouidius li
 bro decimo quinto metamorphoseon in hæc uerba.
 Quid non in species secædere quattuor annum
 Aspicias: ætatis peragentem: imramina nostræ:
 Nam tener & lactens: puertq; simillimus æuo
 Vere nouo est: tunc herba nitens: & roboris expers
 Turget: & insolida est: & spe delectat agrestes.
 Omnia tum florent: florumq; coloribus almus
 Ludit ager: neq; adhuc uirtus in frontibus ulla est.
 Transit in ætatem post uer robustior annus
 Villa nec uberior: nec quæ magis ardeat ulla est.
 Excipit autumnus posito seruore iuuentæ
 Maturus mitisq; inter iuuenemq; senemq;
 Temperie medius: sparsus quoq; tempora canis.
 Inde senilis hyems tremulo uenit horrida passu
 Aut spoliata suos: aut quos habet alba capillos.

Hic decebat. scribe his decebat. Scortari senex. lego senes. si senatores inquit nostri: qbus
 clausi reipublicæ demandatur: popinarentur: & luparentur actum esset de publico imperio. Vbi
 loci. in quo loco quasi dicere uelit in deterrimo. Vobis habere cū porcis. scribe. nobis. uos enī mī
 nus senectutē paruifacitis: & floccipēditis tanq̄ nos senes spurcissimos melius sit mittere habitatū cū
 porcis sordidissimo quadrupedū genere. Habere positū pro habitare. Siue ita lege. nobis abire cum
 porcis sensu tali. Relinquam⁹ amasias & adulescentularia iuuenib⁹: & cū porcis & opsonis: quæ op
 sonauerā abeamus indultū uentri: Vinum enim hilarum & saltares coenæ cōuenientiores senibus q
 Incestus & supra. In codicibus integris Pompei legunt hæc. Suillū genus inuisum ueneri pdiderunt
 poetæ ob interfectū ab apro adonin: quæ diligebat dea. Quidā alunt quod imundissimi sint sues ex
 oi mansueto pecore & ardētissimæ libidinis: ita ut obprobriū mulieribus inde tractū sit cū subare &
 subire dicunt. Porculena porcū iam admistræ accōmoda uocat. Porculatio porcorū nutritio. A
 porcis cognomenta sunt porcorū. Sues scitissima opsonia & ea multigena suppeditabant: inter
 quæ sumē & uulū: de qb⁹ hæc p̄lin⁹ lib. xl. natural historia. Vulua enecto ptu melior q̄ edito. electi

Suillū genus
 inuisū ueneri.
 Subare.
 Porculatio.
 Vulua electi
 tia porcari.

ta uocat illa hæc porcaria. primiparæ suis optia. Contra effatis a ptu pterq̄ eodē die suis occisæ Iuda ac macra. Nec nouellæ suū pterq̄ primiparæ pbant potiusq̄ uetere nec dū effararū: & biduo ante ptū aut post ptū aut quo eiecerit die. Proxiæ eiectitiæ ē occisæ uno die post ptū: hui⁹ & sumē optinū: si mō fat⁹ nō hauserit. eiectitiæ teterrimū. Cōmonefaciēdi uero sum⁹. eiectitiā a græcis ἐκβολαδῶν & ἐκτοματιῶν noīari. Porcarīā uero uειγν. Autor Athenæus. abortū græci ἐκτρωσθῶν appellāt. hic ul nū ectromatiū plinio. Dicebat puerbīalr sus boetta ī obtusiorē: qđ Boetii pīguis erāt minerua: rudes & sub⁹ simillimī. Autor Philostrat⁹. Cū qs eruditiorē docere satagit dī sus mineruā. Pōpetus. sus ml

Ectromatiū
ulnum.
Sus boetta.
Sus minerua
qd significet
apud cicero
nem.

Fiscina.

cū qs docet alter⁹:
cui⁹ ipse isct⁹ ē: quo
adagio eloquēter &
apposite usus ē Ci/
cero lib. ix. eplārū.
Vēl igit si uires & di
sce πρωλεγομῆν &
vασ: qs q̄ris & si sus
mineruā. Cū fisci
na. cum corbe ulmi
nea: ī q̄ glādibus pa
scunt porci: siue ī q̄
e lanternā carnulēta
opsonia deportata
fuerāt. Fiscia Dīmī
nutriū ē fscella. Si
hēas. legīf alibi: sibi
hēat subitellige pa
sicōpsā. Hūc senē
para me chētē. sēsus
ē. nūc mihi optula
re: & ī chētis ulcem
subuēt mihi: ut pax
cū filio cōponatur.
Istas artificī. ī pri
scis exēplarib⁹. Istas
artes feci: nūc igt de
mīpho artes amato
rias: & pascicompse
cuncta su⁹ sepeliuit
amor: nec scēmina
post hæc ulla dabit
collo dulcia ut ncla
meo. Dehīc tā. sub
intellige nihil pecca
bo. Cōsuetudie ni
hil enim assuetudie
maī⁹: ut igt outdī⁹.
Fact⁹ tuus. lego fa
ctis tuis. Leges te
neāt. subintellige se
nes. Cælibē. fulgē
ti⁹. cælibatī dicit uo
luef uirginitatis ab
stinētā: un̄ & sceltix
capella ī lib. de nup
tīs mercurī & phi
sologīæ alt. Placuit
minerua: pelles cæli
batū. Tēeat senes
obliget senes. In
dustriā. industriofam
amatiōē. Finiunt Cōmentatiōes Ioānis baptistæ pīi in mercatorem.

cum fiscina.

Eu. Redde filio si habeas iam uolt. De. per me sibi habeat licet
Semper edepol. Eu. quoniam ut aliter facias non est copia
De. Supplicii sumam quid uolt ipse ob hanc iniuriam:
Modo pacem faciat: oro ut ne mihi iratus
Si hercle sciuissem: siue adeo ioculo dixisset mihi
Se illam amare. nunq̄ facerem: ut illam amanti abducerem:
Cha. Eutyche te oro sodalis eius es: serua: & subueni
Hunc senem para me clientem: memorem dices beneficii.
Eu. Ora ut ignoscat delictis tuis: atq̄ adolescentiæ
Cha. Pergin tu aut̄: eia superbe inuehere. spero ego mihi quoq̄
Tempus tale euenturum: ut tibi gratiam referam parem.
De. Missas iam ego istas artifici. & quidem ego dehinc iam. Ch. nihil
Consuetudine animus rursus te huc inducet. De. obsecro
Satis iam ut habeatis. quin loris cedite etiam si labet.
Eu. Recte dicis: sed istuc uxor faciet: cum hoc rescuerit.
De. Nihil opus resciscat. Ch. quid istuc nō resciscet: ne time
Eu. Eamus intro non utibile hic locus factus tuis
Dum memoramus: arbitri ut sint: qui prætereant per uias
Cha. Hercle qui tu recte dicis eadem breuior fabula
Erit: eamus. Ly. hic est intus filius apud nos tuus
De. Optime est illac per hortum nos domum transibimus:
Ly. Eutyche hanc uolo prius rem agi: q̄ meū intro refero pedem
Eu. Quid istuc est? Ly. suam quisq̄ homo rem meminit: responde:
Mihi certon scis: nō succensere mihi tuam matrem. Eu. scio.
Ly. Vide. Eu. me uide. Ly. satis habeo: id quæso hercle etiā uide
Eu. Non mihi credis. Ly. imo credo: sed tamen metuo miser.
Eu. Eamus intro. Eu. imo dicamus senibus leges. Ch. censeo
Prius habeamus quas leges teneant: contentiq̄ sint:
Eu. Aninos natus sexaginta qui erit: si quem scibimus seu maritū
Seu hercle adeo cælibem scortarier: cum eo nos hic lege agemus
Inscitum arbitrabimur: & per nos quidē hercle egebit
Qui suum prodegerit. neu quisq̄ posthac prohibeto adolescentē
Filium: quin amet & scortum ducat. quod bono fiat modo
Siquis prohibuerit plus perdet clam si prohibuerit palam
Hæc adeo ut ex hac nocte primum lex teneat senes
Bene ualete: atq̄ adolescentēs: hæc si uobis lex placet:
Ob senum hercle industriam uos æquum est clare plaudere:

INCIPIIT COMMENTATIO IOANNISBAPTISTAE PII BO
NONIENSIS IN PSEVDOLVM ARGVMENTVM.

Thenas forte puella deuenerat phoenicium : empra a Ballione priminominis lenone
praesenti pecunia: a quo miles hanc emerat uiginti minis : uerum quindecim Ballioni
a connumerat : simul signa uicissim miles & ballio consignat: ut illi: qui thesseram illam
feret cum quinque minis phoenicium puellam transmittat. Paucos post dies miles athe-
nas seruum militem destinat cum simbolo & quinque minis prout cum Ballione conue-
nerat: & ut amantes fors & uenus adiuuant: incidit in Pseudolum Callidori seruus militis nuncius: il-
lum percunctatur: quo & unde: quid ferat: a quo nam ueniat: Cui cum fideliter militaris calator om-
nia protulisset abire contendit ad Ballionem. Sed de repente Ballionis syrum se facit Pseudolus: ac-
cipit quinque minas: & symbolum: rem Callidoro narrat. Inter se consulunt quid nam in rebus trepidis
agendum sit: tandem placuit hoc consilium exquirere: & indaganter indagare alienigenam quem-
piam catum & uaferrimum: cui symbolum & quinque minae tradantur: ut simulet sese a milite uenire. In-
dumenta enim induitur exotica: militem enim iubere ut secum phoenicium eat. Ballio nil plurifaciens
quod lucrum: & reuera credens sycophantam huncctine subditium a milite delegatum athenas: Virginem
illi tradit. Illa ad Callidorem refertur. Harpax autem militis seruus pseudolum praestolatus cum non
phoenicium utderet: nec pseudolum tendit ad Ballionem: illum compellat & infimulat. Tandem res pa-
lam fit seruum Callidori harpagi uerba dedisse. Simo Callidori pater: qui promiserat uiginti minas
pseudolosi lenonem interuerteret: & astu deciperet. dolum ex harpage adamussum noscens: Pseudo-
lo pecuniam enumerat. qua phoenicium tutissime est empra: & uiginti minae militi redditae sunt. Am-
plius Ballio: qui seni uiginti quoque minas si fraudaretur a pseudolo promiserat: illas simoni reponere
re iure cogitur. Callidorus & pseudolus genio & uoluptatis rebus indulgent. Fabula agitur athenis
interlocutores simo. Callidorus. Pseudolus. Harpax. Ballio. sed hoc addendum recte & consignat
ter pseudolum uersutum & neque seruum uocitari. *Ψευδὸν* enim dolum & fallum graeci uocant: &
δουλον seruum. Nec mirum si ex apicibus argumenti plautini pseudolus non pseudulus colligitur.
scimus enim. οὐ. *διφθωνγόν* graecam in *οδικρον* uerti: & uerba uice: ut polypus dicitur prolia fa-
cundia: *πούλυπος* uorsa. Polydamas & pulidamas. In nonnullis exemplaribus & alter hic prologus
legitur: sicuti mos plautinus est duo proloquia saltem in fronte comediae ascribere. Iudicium legen-
tium erit nunquid plautinos sales & pitho sapiat. post hos addunt illos duos uersus. exporgi lumbos
melius: & quae subsecuntur. Haec Fabula ante truculentum ponenda fuerat: praepostera nempe se-
rie hic collocatur: ex his Marci Tullii uerbis ex libro de senectute. Quid in leuioribus studiis sed tamen
acutis: quae gaudebat bello suo punico Nauius: quae truculento Plautus quae pseudulo. Vbi refert Cicero se-
nem plautum pseudulum fabulam procudisse. Quinque sunt actus huius comediae. primus hic est. si
ex te tacente fieri possem certior here quae miseriae te tam misere macerant. Accingitur pseudolus ut
indaget quid sibi uelit contractum supercilium Callidori herilis filii. Callidorus simplicis animi adu-
lescens Pseudolo seruo reteggit suos amores: illique epistolam ostentat: quam phoenicium miserat para-
rentur scilicet minae: quae Ballioni pro se redimenda darentur: alioqui destinasse lenonem ut militi
uenderetur. Ad exigendam indagandamque hanc pecuniam pseudolus accingitur. Secundus actus. Exite.
agite. ite ignauit. male habiti. & male conciliati. Introducitur iurgiosus & inclinator leno: qui seruus
corripit taxat & castigat quod non quaestuosi satis forent: ad natalem suum muneribus cumulandum:
haec & id genus reliqua loquenti lenoni superueniunt Callidorus & pseudolus: cum quo ira sufflata
minitantur damnum & dispolitabulum illi machinatos. sed excluduntur & irridentur a lenone. Ter-
tius. si de damnosis aut de amatoribus dictator fiat nunc athenis atticis nemo antecedit filio credo
meo. Simo callidori pater queritur & lamentatur in corruptelas filium prolapsus: Consiliator & so-
lutor adest Calipho senex. Pseudolus illis occurrit: & compellanter accusatur a senibus tanquam filii cor-
ruptelae fax & flagellum: non diffitetur confidens pseudolus. Tandem pollicetur simoni se dolum expu-
gnaturum lenonem: quod si perfecit promittit senex minas: quibus puella redimatur. Quartus hic
habet auspiciam. Hi loci sunt atque ex regione: quae mihi ab hero sunt demonstrata. Harpax cacula
militaris missus cum quinque minis a milite ad auhendam phoenicium quaerit aedes Ballionis. Pseudolus
atritensem se ballionis fingit & egreditur Ianua: cui symbolum tanquam domestico committit Pseudolus:
quo repertis quinque minis sycophantam instruunt ad puellam prouehendam. sycophanta cum signo
caculam militarem credens Ballio illi phoenicium dedit. Quintus. si unquam quenquam di immorta-
les uoluere esse adiutum tum me & calidorem seruum uolunt esse: & lenonem extinctum. sycophanta
ta in hoc actu instruitur cum simbolo militis ad praeruendum ballionem. Exhilaratus est & uisus
lans pseudolus: quod in nassam uidet ballionem impingere. Aliud argumentum pseudoli tra coperio.

Pseudolus.

Studete. *πλοῦσι*

strio uice. *πᾶσι* sū

gēs i scenā uēit spe

f Tudete hodie mihi: bona in scaenam affero:
ctatores: ut mos est plouētū: hortat ad lubetias omneis percipēdas. i tāto enī ocio negociosum esse

dedecet. Studete significat studio & diligentia attendite. Bona bonis. cōgruit bona & fausta omnia ferri bonis romans: & eos laudans & extollens beniuolentiā corrogat. Qui mali. subintelligunt sunt. qui deterrimi sunt & fraudulentī illos mala & infortunia sequantur: ne nō uerum sit illud aut lontanū. cōpedes: quos fecit ipse gesserit faber. Boni bona. subaudiendū. aequū est habere. Sūt mali. sensus est. hoc maximū & prācipuū specimen est malitiā: ut bonitatē oderint: & ideo mali dicendi sunt: quod illis probi displicet. Iuxta platoniciū uerbū. mali malis cōgruenter adherēt. Alibi Plautus. malus bonū malū esse uult ut sit sui similis. Bonos esse. e cōtra boni cognomen probitatis adipsiunt ob hanc prācipue cām quod illis mali displicent & hīc discrepant.

Vosq; id. & uos ideo quod estis bōi semp odistis malos. Lege. illis legē imponētes: pānos intelligit usctos & stipendiarios factos a scilpione: & qbus romanus leges uti uletis iposuit. Fu

gitalis. ualde fugauistis. Legioni 7 b9. exercitu romāo.

Legio samnitiū linteata appellata est qd samnites intrantes singuli ad arā uelis linteis circūdatā nō cessuros romāo militi iurauerūt. Pō pei9. Sex militū & ducentorū hoium. C.

Marius descripsit legionem: cū antea quatuor militū fuisset: unde etiā appellabat quadrata. Qui rite successit bonis. Ordo: & textus codicis. Vos o spectatores benigne & procliuiter operā dare histrionico gregi: qui bon9 grex ad bonos hodie affert bona: & qui rite successit bonis histrionibus: q antea uobis fabulas enarrauerunt. Ventre raso. uacuo & denudato. metaphoricos ab iis: qui raduntur: quibus pilus relinquatur nullus. Ita in uentre satiētas nulla relinquatur: tanquam in raso homine pilus. Mordebunt. dentes artetabunt incassum quarentes frustra alimenta cibaria. Abscedite. ab hoc loco cādite. Discedite. in diuersum cādite. Non argumenti. subintellige retum loquar & ordinē. Deputo. summopere puto: De sane auget: ut in Demiror patet & deamo. Decent. decentia quadā intermiscetur: interserunturq;. Gratia. Nunc dicā quare tres gratia: & qualiter sorores sint in ipsis beneficiis: & quare manib9 implexis: quare ridentes: quare iuuenes & quare utrgines soluta ac perlucida ueste. Alti quidē uideri uolunt unam esse quæ det beneficiū: aliteram quæ accipiat. Tertiam quæ reddat. Alti tria beneficiorū genera: promerentiū: reddentiū simul & accipientiū reddentiumq;. Solum utrūlibet ex istis iudicauerim. Quid ista nos iuuat scientia? quid ille consertis manibus in se redeuntū chorus? Ob hoc quia ordo beneficii per manū transeuntis nihilominus ad dantem reuertit: & totius spectem perdit si unq; interruptus est. Pulcherrimus si cohaerit & uitces seruat. Ideo est aliqua maior iis dignatio. Sicut promerentiū uultus hilares sunt: quales solēt esse: qui dant uel accipiūt beneficia. Iuuenes quia nō debet beneficiorū memoria senescere. Virgines quia incorrupta sunt & sincera & omnibus sancta. In quibus nihil alligati esse decet nec ascripti. Solutis itaq; tunicis utuntur. Perlucidis autem quia beneficia concipi uolunt. Hæc nomina illis iposuit Hesiodus. Aglafa maximā natu appellauit. Mediam euphrosynam. Tertiam thalamam. Homer9 unum mutauit nomen. Pasithean appellauit: & in matrimoniu produxit: ut scias illas uestales nō esse utrgines. Inueniā autem poetam apud quem præcingant & spissis aut phissianis prodeant. Chrysi9 gratias ait iouis & eurinomes filias esse. ætate autē minores q; horas sed inelytuscule facte: & ideo ueneri

Nam bona bonis ferri reor æquum maxime

Vt mala malis: qui mali habeant mala

Qui boni bona: bonos quod oderint mali

Sunt mali: malos quod oderint boni

Bonos esse: uosq; id estis boni

Semper odistis malos: & lege & legionibus

Hos fugitastis: qui rite successit bonis

Hunc bonam boni operam date gregi:

Qui bonus est hodie ad bonos affert bona:

Aures: oculi: animus ampliter fient saturi.

In scenam qui ieiunus uenerit aut sitiens

Is risu & uentre raso uigilabit sedulo.

Dumq; alii ridebunt saturi. mordebunt famelici

Nunc si sapitis ieiuni abscedite atq; discedite.

Vos state saturi: immo sedete atq; attendite:

Non argumenti: neq; huius nomen fabulæ

Hunc proloquar. satis id facit pseudolus.

Satis id dictum puto iam: atq; deputo.

Vbi lepos. ioci. risus: uinum. ebrietas decent.

Gratia. decor. hilaritas atq; delectatio.

Legio samnitiū linteata.

Deputo.
Pulcra d gratias.

Aglafa.
Euphrosyna
Thalia.
Pasitheia.

datas comites. In his seneca verbis ex libro primo de beneficiis mendū est non sane tolerandū. ubi Loc9 senecae
enim pperam scriptū est. spissis aut phisianis prodeant: ego scribo phecaasis. sunt enī exotica calcia Phecaasia.
menta phecaasia ut autor est Apianus: quae peculiariter uisabant in statuis: proli Satyrus edocenter.
Phecaasianorū uetera ornāmēta deorū. Phecaasianos deos hic appellat phecaasia Indutos in statuis. Gra
tias amorē nutritis poetae ferūt. Filius fuit martis & ueneris autore serulo: ueneris itidem apollontus.
Sappho autē terrae & caeli. Simonides martis & ueneris peraeque. Ibycus & hesiodus ex chao natū pro
dūt. Quidā ex satur
no & flamina cūcta
gēuisse. Plato ī sym
posio genitū refert
ex penia hoc ē paup
rate: & poro deo af
fluētia. simonides.
āte deos omnes pri
mū generauit amo
rem. Alta. maria
& negociatiōes ma
ritimas: quae cōstāt
magno piculo. Ma
re altū uocatur a
profunditate. Iocus
est in uerbo. Videf
enī mare significā
plautus cum p alta
materiā sublimiorē
tragicam scilicet ap
petat: & comēdica
spernat. obiter hoc
addendū: quod ī in
tegris pompeī codi
cibus inuenim9. Ty
ria maria ī puerbio
quod tyro oriundi
poent adeo potētes

Qui quærit alta is malum uidetur queri.
Curas malas abiicite: iam ut ociosos hodie
Exporgi melius lumbos atq; exurgier
Plautina longa fabula in scenam uenit

Prologus.

Ræsentis numerat quindecim miles minas
Simul consignat symbolum ut phœnicium
Ei det leno: qui eum cum reliquo afferat
Venientem caculam interuortit simbolo
Dicens syrum se ballionis pseudolus.

Opemq; herili ita tulit: nam simiæ
Leno mulierem quem is supposuit: tradidit.
Venit harpax uerus. rex palam cognoscitur.
Senexq; argentū. quod erat pactus reddidit.

Pseudolus. Callidorus.

Pse. I ex te tacēte fieri possem certior here quæ miseræ te
Tā misere macerāt. duorū labori ego hoīum parissimem
Lubens. mei te rogandi & tui respondendi mihi.

malis fuerit: ut omnibus mortalibus nauigatio esset piculosa. Malū uidetur queri. lamentari uide
tur malū ad se nō oeyer cōmeare: Ut octofos hodie. sensus est: & ordo. melius exporgi lūbos hoc
est latera extendere ut octofos decet & octoforū mos est. Exporgi melius lumbos. scribo. exporgi
melius lumbos: hoc est quater lūbos & explicari: quæ gestulationes fieri solent ab his: q; manibus:
uultu: nutu: clamore cuiusq; fauent sed cōmodius interpretaberis exporgi lumbos anhelare: pādica
ti: oscitari: qm quietis in longa fabula nō dabit occasio. Cū reliquo. cum ceteris quinq; minis.
Cacula. militarē seruū. Pompeius. cacula seruus militis. Plautus. Video caculā militarē. Dicitur
autē a græco καλον: quod sustibus: clausq; lignis ad tutelā armari soliti sunt. Inter uilia mancipia
mediastinus annumerat. Nōnulli mediastinū interpretant autore prisctano libro prio a medio stan
do uel tenēdo. Interuortit. implanauit: decepit: supplantauit. Symbolo. tessera: syngrapha: qua
cū milite cōueniat: ut q; gestaret eā & phœnicium reportaret. Serulus. signat designat aut p uocē aut
p symbolū: quo utebatur exercitus. De hac militari tessera sidon9 libro octauo. Neq; enī ex integro
flecti unquā ad hoc possū: ut de peregrinātibus amictis: q; quos bellica militarisq; tessera terit: do
nec secūda cognosco. symbolū consiliariū nuncupamus. Lactātius libro quarto diuinaꝝ institutionū
Idcirco autē Trimegistus διουουργον τ ου θεου id est creatorē dei. dixit: & sibylla θυμβουλον id
est cōsiliariū appellat. Simiæ. nomen illius. lycophanta: qui supposititius harpagi symbolū cum
quinq; minis detulit ad ballionē: & inde reportauit ipsā puellā. Nomen cōtumeliosum simia qd & de
forme aial est. Scribit plato in dialogo: cui titulus est Hippas hac de simia. Ouir ignoras. q; scitū sit il
lud heracliti. speciosissima simiæ deformis est cū alio genere aialium comparata. Nōne heraclites hoc
idem tradit: hoīem scilicet sapientissimū ad deū simiā apparere. Is supposuit. pseudolus subdidit
ipsi harpagi. Harpax. Cacula militaris. αρπαξω grace significat rapio: unde detarpagas harpa
gones manus ferreas appellam9: & harpagitū locus: ubi ganymedes a ioue in aquilā eouerso rapt9 ē.
Senex. simo uigint minas enumerat ipsi pseudolo: quas pollicite erat si lenonē inuenteret argēto.
Parissimem. uetuste pro pepcissimem. Sūt autores grāmatici aoriston hui9 uerbi esse parsi & peperci.
Mei te rogandi. Gellius libro decimo nono. mei aut casus interrogandi est: quem genitiuū grā
matici uocant: & ab eo declinat: quod est ego. Huius deinde pluraliū est nos. Tui aq; declinat ab

Altū mare.
Tyrta maria
puerbitū.

Altū mare.

Tyrta maria
puerbitū.

Cacula.

Mediastinus
unde.
Symbolū.
Tessera.Harpax.
Detarpages
Harpagium

Mei. tui.

eo: quod est tu. Huius idem plura (ius est uos. Sic namque plautus declinavit in pseudulo in hisce uerbis. si ex te tacente fieri possem certior here: quae miserae tetra misere maceretur: duorum labori ego hominum pareissem iubes mei te rogandi: & tui respondendi mihi. Mei enim Plautus hoc in loco non ab eo dixit: quod est meus, sed ab eo quod est ego. Itaque si dicere uelis patrem mei pro patre meo: quo graeci modo τὸν πατέρα μου: Inusitate quidem, sed recte profecto: eaque ratione dices: quae Plautus dixit labori mei pro labori meo. Subigit cogit: impellit: urget. Exanimatus, alienatus a ratione: perturbatus.

Lauis. antiquit9

positum pro lauas.

Prohibesit pro hiberit. Contra befacit, macerat: cruclat. Querunt liberos, sese incunt: & subagitant, sese enim scandunt & superascendunt. Vna supra alta est, iudit ad uerbum scandere: quod inscedere significat & intrare. Sibylla,

Sibylla,

cumana: quae famigerator fuit, & eruditior. De sibylla haec seruis libro tertio aeneidos. Virgo uero phemonoe dicta est. nam sibylla appellatiuum nomen est, adeo ut uarro quot sibyllae fuerint scripserit. sibylla autem dicitur omnis puella: cuius suspectum numen recipit. Nam aoli oioos dicunt deos. Βουλη autem est sententia.

ergo sibyllas quasi οἶον Βουλλας dixerunt. Inde est. Magnam cui mentem animumque delus in & spirat uates: sane sciendum omnia responsa sibyllae plus minus uel centum non contineri sermonibus. laetantius libro primo diuinae institutionum, sibyllas sunt a ueteribus nuncupatae uel ab unius delphidis nomine: uel a consiliis deorum denunciandis. οἶον enim deos non θεους: & consilium non Βουλην sed Βουλην appellat aolico genere sermonis. Itaque sibylla dicta esse quasi οἶον Βουλην. Caterum sibyllas decem numero fuisse: eaque omnes numerauit sub auctoribus, qui de singulis scripturarum primam fuisse de persis: cuius fecit nicanor mentionem: qui res gestas alexandri macedonis scripsit. Secundam libycam: cuius meminit euripides in lamiae prologo. Tertiam delphicam: de qua chryseus loquitur in eo libro: quem de diuinatione composuit. Quartam cumaeam in italia: quam Nautilus in libris belli punici: Piso in analibus nominat: Quintam erithraeam: quam Apollodorus erythreus affirmat suam fuisse ciuem: eamque graecis illi petentibus uaticinatam & perituram esse troiam: & homerum mendacia scripturum. sextam samiam, de qua scripsit eratothenes in antiquis annalibus samtorum reperisse se scriptum. septimam cumanam nomine amaltheam: quae ab aliis herophile nominetur: octauam helleponticam: in agro troiano natam, ulco marpesio circa oppidum gregithlum: quam scribit Heraclides ponticus solonis & cyri fuisse temporibus. Nonam phrygiam: quae uaticinata sit ancyræ. Decimam Tyburtæ nomine albuneam. Ab his sibyllis modo deus dictus est αὐτοφύης id est ex se ortus: modo αὐτογενής id est ex se genitus: & αὐγενής id est ingenitus: & ἀποίτος id est infectus nominat: modo αὐνοσ id est inominabilis. Martianus Capella libro secundo de nuptiis philologiae & mercurii duas sibyllas esse contendit his. Alii quoque huiusmodi genus homines in diuinationi usum & praescientiam pro creati, ut carmentis in archadia ab effuso per uaticinia carmine memorata uel erithrea: quae cum aea est uel phrygia non decem ut asserunt: sed duas fuisse non nescis id est herophilam troianam mar mensis filiam: & symachiam hypothensis filiam: quae erithrea progenita est etiam cum uaticinata. Has nominauit etiam Tibullus. Quidquid marpesia dixit herophile phoebo gratam quod monuit.

Habentque scribo, habent gallinae.

Noia Del.
Autophyes.
Autogenes.
Agenetos.
Apitos.
Anonvmos.
Duae sibyllae.

Pellegam. totas uniuersim legā: sicuti pellucere ualde lucere. Satyr 9. Cretice pellices: dabit hāc cunctatio labē. Non adest. subintellige animus: quē nullus amator habet. Tu cita. si animus inquit non est praesto euoca illum absente. Ex cara cita. sensus hic. si animū meum uis adesse illū euoca ex cara hoc est ex his caratis tabellis dominā: in quibus animus inhabitat. Quantus es. Cur herba solstitialis he liotropium. q̄ uaser: q̄ callidus: q̄ mirus poeta: qui hāc Excogites. Quasi solstitialis herba paulisper frui. le ge paulisper fui. hoc sensu. mane beatus soel. x: & omni fortunatū & gratia: choro seccūdisimus sed

Pellegam: aduortito animū. Cal. nō adest. Pfe. at tu cita.
 Cal. Immo ego tacebo. tu hinc ex cara cita: nā istic me^o anim^o
 Nunc est: non in pectore. Pfe. tuam amicā uideo calidore.
 Cal. Vbi ea ē obsecro? Pfe. eccā ī tabellis porrectā: ī cara cubat.
 Cal. At te dii deaq; quātus es. Pfe. seruassint quidem.
 Cal. Quasi solstitialis herba paulisper frui repente exort^o sum.
 Repentino occidi. Pfe. tace dū tabellas pellego. Cal. ergo
 Quin legis. Pfe. phoeniciū calydoro amatori suo per
 Ceram & linum litterasq; interpretes salutem mittit
 Et salutem abs te expetit: lachrymans titubanti animo
 Corde & pectore. Cal. perii salutem nusquam inuenio.
 Pseudole: quā illi remittā. Pfe. quā salutem. Cal. argenteā
 Pfe. Pro lignea salute uis argenteam remittere illi: uide sis
 Quā tu rem geras. Cal. recita modo ex tabellis iā faxo scies
 Quam subito argento mihi usus inuento fiet. Pfe. leno me
 Peregre militi macedonico minis uiginti uendidit
 Voluptas mea: & priusq; hinc abit quindecim miles minas
 Dederat: nunc unæ quinq; remorantur minæ.
 Ea causa miles hic reliquit symbolum expressam in cara
 Ex annulo suā imaginē: ut qui huc adferret eius similem
 Symbolum cum eo simul me mitteret ei rei dies

rem. solstitialem pro solari serui⁹ appellat: nūc plauto solstitialis herba pro solari more loquendi gra Error hermo
 phico ponit. Hermolaus uenetus ignorare se profitef: cur herba solstitialis plauto nuncupaf. Nisi sol lai.
 stitialis appellari potest quod peculiariter uertit ad solem solstitialibus dieb⁹ cū sol est intērior. Plini⁹
 libro secundo naturalis historiae. Miref hoc: qui nō obseruet quotidiano experimēto herbā unā: quæ
 uocatur heliotropiū abeuntem solem intueri semper oibusq; horis cum eo uertit uel nubilo obūbran
 te. Quid si solstitialis appellat quod syriasin hoc est siderationē lausgat. Plini⁹ libro uigesimo secūdo.
 Heliotropium folio infantiu distillationibus prodest: quod syriasin uocant illita medef. item contra
 ctionib⁹ etiā si id comitialiter accidat. Hanc herbā solarem celsus libro quinto medicinae uocat. Bibe
 re aut oportet herbæ solaris: quā Heliotropion greci uocāt semen: uel certe folia ex utro. Proclus de
 Sacrificio & magia. Quemadmodū amatores ab ipsa pulchritudine: quæ circa sensum apparet ad di
 uinam paulatim pulchritudinē rōne progrediunt: sic & sacerdotes antiqui cū considerarēt in rebus
 naturalibus cognationē quandā compassionēq; aliorū ad alta & manifestorū ad utres occultas: & oīa
 in oibus inuenirent sacrā eorum scientiā condiderunt agnouerūt enim & in infimis suprema & in su
 premis infima. In celo quidē terrenā secūdam causam modūq; celestē. In terra uero caelestia. Sed mō
 terreno. Nam unde putam⁹ plantas illas: quas heliotropias noiant idest solisequas ad solis motū solē
 uersus moueri? Sed selinetropias idest lunisequas ad lunā uerti. Nempe cuncta precant hymnosq; cō
 cinunt ad ordinis sui duces. sed alia quidē intellectuali mō: alia rationali: alia naturali: alia uero sensi
 bili modo. Itaq; solisequa quomodocūq; potest mouef ad solem: ac si quis possēt audire p. uersationē Helioselem⁹
 ab ea in acre circuitu factā: profecto illū quendam per eiusmodi sonū erga regem suum compositū lapis.
 antm aduerteret: qualēcumq; potest planta cōficere. Deinde lapis est helioselen⁹ imitat quodāmodo Solstiale p
 congressum solis & lunæ figuratq; colore. Solstiale pro solari ponit simpliciter: docēt hāc uerba ser solari.
 uili grāmatici. Tribus humana uita continetur natura: cui ultra centum & uiginti solstiales annos

modico post obit si
 milis herbæ solstia
 li: hoc ē heliotropio
 q̄ mane & interdiu
 floret: uespitino tem
 pore cōtabescit: ita
 praesente meo sole ut
 geo: absente torpis
 dor & euanesco. Sol
 stitialis appellat qd
 scilicet cū sole stare
 uiget: siue radis sol
 afflātib⁹ uegeta ma
 ner. Ouidi⁹ libro q̄r
 to metamorphoseō
 autor est Clytlen in
 turia ab solē amato
 re desertā: tenuatā
 adeo: ut in herbā cō
 uerteretur: quæ pri
 mū non obstra amo
 rem eiusdē dei helio
 tropiū diceret: cur
 sumq; serualet eius
 dē dei. Subdit Ouid
 dius.
 Est in parte rubor:
 uiolæq; silimus ora
 Flos tegit: illa suum
 quīs radice tenetur
 Vertitur ad solem:
 mutataq; fuat amo

Error hermo
 lai.

Selinetropiæ

Helioselem⁹
 lapis.
 Solstiale p
 solari.

concessum nō est: & celsus hanc herbā solarem uocat: quā plautus elegantius solstitialē: quod scilicet idem est solstitialē cū solari. Præstituta est. præscripta est & præsignata. Dionysia. liberalia: quæ celebrabant athenienses mense nouēbri: ut autor est philostratus. Vnā quinq; solæ quinq; Morfiunculæ. Quom ea. scribo uideor cū ea. Morfiunculæ. liuores illi prærabidi amatoris libella morfica Liur. tim appetentis. Tibullus. Quis liur abiret: quē facit impresso mutua dente uenit. Liure uerbum est Liuere. quod dentibus mordere significat. Ouidius. Nam melius cupidis fuerat liuere libellis & collū blandi dētis habere notā. Liur hic rabidi furoris amatoris de scribit propertio libro quarto. hæc noceant potius q̄ dentibus nulla puella Det mihi plorandas per tua colla notas. oratus libro primo carminū. Siue puer furēs impressit memorem dente labris notam. In alia significatione liur luxatio uocatur. Hic leges in yfata. Vulnus & liur & plaga tumēs non est circūligata: nec curata medicamine: neq; fota oleo. Horridularū. neuulorū papillarū ex mutua ueneris adlubescencia artorū: aspiusculorū non flaccescētium. Oppressiuculæ. Oppressiuculæ: opprimunt papillæ cū manibus & sauis nimis contrectant. Distractio. ablatio rapina: seugatio. Vastities. uastitas: clades strages uidertas. Marcellus Vastities: & uastitudo: & uastitas. Horum desertio & cōtagiū. Plautus in pseudolo. Distractio: dissidiū: uastities uēit. Actus in meleagro. quæ uastitudo hic: aut unde inuasit mihi. Marcus Tullius de officiis libro secūdo. qui collectis ceteris causis eluisonis: pestilentia: uastitatis. Pacuius in teucro. quæ desideria alumnū pœnitūdines quales scabies: quæ incultæ uastitudines. Tum uastescant signat inhorrescāt uel deserant. Actius in phænissis. Iussit p̄fiscis i exiliū quo uis gentiū ne scelere tuo thabani uastescāt agri. Marcus Tullius de oratore libro primo. Quid de hoium genere dicā: qui quasi cultores terræ cōstitui nō patiunt eā nec imānitate belluarū ferant: nec stirpū aspitate uastari? Quid ames. pro nūqd ames. Pumiceos. ardos: ut ide nulla possit elici lachryma. Coclitū fuit luscorū: ut instar orbū oculos nō habent: quibus expuunt lachrymā. In prisca tū exemplaribus legit coculū hoc est durū: quia res coctæ duriores sunt. Ne par sis. ne pepercis. Litteris puellæ dabo plibenter heu. Theaurus lugis. Heu theaurus frequens est in domo nra. Ante tenebras. an noctis illuminū tps. Persequere tenebras. persequere mortē tenebricosā. Adducitur. legendum abducitur: hoc est abalienatur. Amica enim est anima amanti.

Dionysia .

Morfiunculæ.

Liur.

Liure.

Liur luxatio.

Oppressiuculæ.

Vastities.

Vastitudo.

Vastesco.

Pumiceus.

Coculū.

Hæc præstituta est: proxima dionysia. Pse. cras ea quidē Sunt. Cal. prope adest exitium mihi: nisi quid mihi In te est auxilii. Pse. sine pellegam. Cal. sino. nam mihi Videor quom ea fabularier: lege: dulce amarumq; Vna nunc misces mihi. Pse. nunc nostri amores: mores. Consuetudines. iocus. ludus. sermo. suauis sauatio. Compressiones arte amantium comparatæ teneris libellis Molles morfiunculæ. papillarū horridularum oppræssiunculæ: Harum uoluptatum mihi oīum: atq; itidem tibi distractio. Dissidiū. uastities uenit: nisi quæ mihi intest aut tibi ē in me sal. Hæc quæ ego sciui ut scires curauī omnia: nunc ego te experiar Quid ames: quid simules. uale. Cal. est misere scriptū pseudole: Pse. Omiserrime. Cal. quin fles? Pse. Pumiceos oculos habeo. Non queo lachrumam exorare ut expuant unam modo. Cal. Quid ita? Pse. genus nostrū semper sic coclitum fuit. Cal. Nihil ne adiuuare me audes? Pse. quid faciā tibi? Cal. heu Pse. Heu: id quidem hercle ne par sis dabo. Cal. miser sum: argentum Nusq; iuenio mutuū pseudole. Pse. heu: neq; intus nūm^o ullus ē? Cal. Heu ille abducitur est mulierē cras. Pse. heu. Cal. istoccine Pacto me adiutas. Pse. do id quod mihi ē. nam is mihi thesaurus Iugis in nostra est domo. Cal. actum hodie de me est: sed potes Nunc mutuam drachmā dare mihi unā: quā cras reddam tibi? Pse. Vix hercle opinor est: si me opponā pignori sed quid de Drachma facer uis? Cal. restim uolo mihi emere. Pse. quā obrē? Cal. Qui me faciā pensilē: certū est mihi āte tenebras pseq tenebras. Pse. Quis mihi igitur drachmā reddet: si dederim tibi. an tu te ea Causa uis sciens suspendere: ut me defraudes drachma: si Dederim tibi? Cal. profecto nullo pacto possum uiuere Si illa a me abalienatur atq; adducitur. Pse. quid fles?

Cucule. nomē cōtumeliosū ut explicauimus affatim in asinaria. Libellæ. decima pars denarii est libella iuxta sententiā & opinione uarronianā. Imbrem in cribrū. quod frustra laborātes agebant ppetim ipsæ danaidēs in cribro pūso aquā gestantes. Inferius. in frustra laborātes dicitur. In pūsum ingerimus dicta doliū. Ingratum hominē lucianus πῖθον τῆρ φημῆν οὐν appellat: hoc est pūorātū uasi: unde exeūt græ: qđ omni uenere & lauore fluūt luciani uersus adscribere libuit. φῶλος ἀνὴρ πῖθος ἐστὶ τῆρ φημῆν οὐν. εἰς οὐρανὸν ἀναστῶν ἀντλῶν τὰς χαρῖτας. εἰς κενὸν ἐξέχασα.

Imbrem i cribrum. Perforatum uas.

Cucule uiues. Cal. quid ego ni fleam: cui nec paratus
Nūmus argenti fiet. neq; libellæ spes sit usquā gentium
Pse. Ut litterarum ego harum sermonem audio:
Nisi tu illi drachmis fleueris argēteis: qđ tu istis lachrymis
Te pbare postulas: nō pluris refert. q̄ si imbrē in cribrū geras.
Verū ego te amantē: ne p̄ue: nō deferā: spero alicūde hodie
Me bona opa: aut hac mea tibi iuenturū esse auxiliū argētariū
Cal. At id futurū unde. Pse. unde unde dicā: nescio qa futurū est
Ita supciliū salit. Cal. utinā quæ dicis: dictis facta suppetāt.
Pse. Scis tu qđ hercle mea si cōmoui sacra quo pacto & quātas
Soleam turbellas dare? Cal. in te nūc sunt oīs spes ætati meæ
Pse. Satin est si hāc hodie mulierē efficio tibi tua ut sit: aut si tibi
Do uigiti mias? Cal. satin si futurū ē? Pse. roga me uigiti mias
Ut me effecturū tibi qđ pmisi scias roga. Cal. obsecro hercle
Pse. Gestio pmittere. Cal. dabis ne argēti mihi hodie uigiti mias?
Pse. Dabo: molestus nūc iā ne sis mihi: atq; ne dictū tibi neges
Dico prius si neminē aliū potero: tuū tangā patrē. Cal. dū te
Mihi seruent: uerū si potes pietatis cā uel etiā matrē quoq;
Pse. De istac re in oculū utrū uis cōquiescito. Cal. oculum utrum
An ne in aurē. Pse. at hoc puolgatum est minus nunc nequis
Dictū sibi neget: dico oib; pube præsenti: i cōtione oī populo
Omnib; amicis notisq; edico meis in hunc diē a me ut caueāt:
Ne credāt mihi. Cal. tace obsecro hercle. Pse. quid negociū ē?
Cal. Ostium lenonis crepuit. Pse. crura mauellem modo.
Cal. Atq; ipse egreditur: penitus periurum caput.

Nescio quia futurū: scribo nescio q̄ futurū q̄ parte argetum eruscabo nescio: sed tñ me inuētū: scio. Supciliū salit. supbia dolorū impatris id mihi diuinare uidetur. Suppetāt cōueniāt. Cōmoui sacra. si q̄to armilum meū: & doloꝝ: & technarū: & fabricarum conditorū maximas ciebo tempestates. Nec hoc absq; penita eruditiōe dictū credo. lapidē enim cum mouerēt romani tempestatū tumultus exciebant quod bonōia sit hodie solēnter cū idolon εἰκὼνα uirginis ex proximo colliculo: quē luca uocant in meenia patris meæ pōpatice deserunt: tūc subito miraculo nymbi a quel aritudinē sedāt Arrida nec pluuso supplicat herba sol: post hac sacrosācta fercula: lapidē: qui cōmotus turbationes aquaticas

Tēpestas excitabat motu manalis lapide.

commouebat appellabant manalem: de quo hæc pompeius. Manalem uocabant lapidem etiam petram quandam: quæ erat extra portam capenam iuxta adem matris: quam cum propter nimiam siccitatem in urbem pertraherent insequēbat pluuia statim: cumq; quod aquas manare faceret manalem lapidem dixere. Manalem lapidē putabant esse hostium horci: per quod animæ inferorū ad superos manaret: qui dicunt manes. Manalem fontem dici pro eo quod aqua ex eo semper manet. Turbellas. turbationes & tumultus. Tangam. feriam: percutiam. Matrem quoq; subintelligitange. In oculum utrumuis. securus esto: nihil super hac re pensites scrupulosus. Sed adagium more suo immutat: Prouerbium erat apud antiquos repetitum a terentio & plinio: cum dicere uel lent securus esto. In aurem utramuis licet dormias. Menander. ἐπὶ αὐτῶν ποτῆραν ἢ ἐπὶ κηροσθηλλε ἢ ὑποθευθηκεν. hoc est. In aurem utramq; quandoquidem dorata est cubet. Peruulgatum mihi nus. hoc in oculum dormire. peruulgata enim refugit Plautus latina lingua gemma. Pube præsenti. Pompeius. pube præsente est populo præsente: ab his: qui puberes sunt omnem populum significat. pubes puer: qui generare potest: is incipit esse ab annis. xlii. femina uiripotens ab anno duodecimo. Crura mauellem. subintelligit ballioni creparent: aut flagellis aut compedibus. In suporioribus fecticeptidas appellat. Penitus periurum. ex omni parte perturum.

In oculū dormire. In aurē dormire. Pube præsenti.

Ite ignaui. Descēdite in uestrū opus. Male habitū. deserti: horridi: incōpti: deterrime curati.
Male cōciliati. magno pretio coempti. Ad hoc exēplum. ad has pēnas sustinidas: & flagrici-
bas: exempla donatus pēnas appellat. Usura. usus: usufructus. hoc sensu. si non ad officia uilissimi /
ma uitor opere nequissimiq; seruorum aliter usus capti non potest. Callent. occalescūt. Flagri-
cibā. flagriones: uerberōes: qui plagis cibum sibi cōparant. Mos enim fuit uti iuuenes ditissimi dato
pretio uolentem quēpiam caderent: quod & Plautus supius ānotauit. Clepe. furare: inuade: iuo
la. super hac uoce
multa superius dixi-
mus. Harpaga.

Leno. Lorarii. iiii. Pseudol' Seru'. Callidor' adolescēs

Le. e Xite. agite. ite ignaui. male habitū: & male cōciliati

Quorū nunq̄ quicq̄ cuiq̄ uenit in mētem: ut recte faciāt

Quib' nisi ad hoc exēplū expior: nō pōt usura usurari. neq; ego
Homines magis a linos unq̄ uidi: ita plagis costā callent:

Quos dū ferias: tibi plus noceas. eo enī ingenio hi sūt flagricibā

Qui hāc hēt cōsilia: ubi data occasio ē: rape clepe tene. harpaga
Bibe. effuge: hoc ē eorū op' ut mauelis lupos apud ouis linquere

Quā hos dōi custodes: at faciē cū āspicias eorū haud mali uident'

Opera fallunt. nunc adeo hāc edictiōne nisi aiūm aduertētis oēs
Nisi somnū socordiamq; ex pectore oculisq; amouētis:

Ita ego uestra latera loris faciam ut ualide uaria sint:

Ne ne peristromata quidem aequē picta sint campanica:

Lupos apud
ouis.

Peristroma
ta.

Babylonica.

Atleca.
Attalica.

Thoreuma.

Cōchiliata.
Byssina.

Afuestinū.

Coronath.
Chiton.

Cāpanica.

ta tanquā rerum uariarum. Peristromata rapetia babylonici floris uarietate conspicua. Proinde lu-
cretio babylonica uocitata. Martialis. Non ego prātulerim babylonica picta superbe

Iexta: semiramia qua uariantur acu.
Dicunt & aulaca & attalica ex testamēto attali p̄gamenti regis his usuuentib'. Dicunt & stromata
a capitolino: & pistromata uarrone i tertio de re rustica. Nō desunt q̄ peristromata sicut a uerbo
graco πειραματίζω pando: extrēdo: siue ex textu polymittario extensili filamine colorant: seu qd̄ solēnt
festo & p̄cip̄ gentali pandebantur & explicabant. Sidonius libro primo epistolay. Thoremata uel
peristromata modo cōchiliata proferit sup̄pellex mō byssina. matius id lucide sicut dicitrauit. Iā tōn-
les tapetes ebrū fūco: quos cōcha purpura imbuens uenenauit. Sed qm̄ subobscura uident hāc apol-
linaris Sidonii uerba explicati enodare nō erit inseriū. Thoreuma ē opus argenteū lineatiōe opiffi-
cioq; circūralili & undiq; secus mūditiē ambiente politū: calatū: sculptile: baccatū. p̄ ualis utq; pre-
tiosus epigrammatico poeta accepit hāc dicitio & iprellis & anaglyphis. In hāc pene significantiā tho-
reuma lucius accipit in primo florido. Deflexū a τρησκον uerbo graco: quod significat sculpo & el-
laboro. Inde τρησκον ελλητικω sculpturā dicitur. prabe puer calices: tepidiq; thoremata nili cecl-
nit epigrammatista. Cōchiliata purpurata q̄ppe cū ex cōchili & testaceo genere conchis sanguis ille
preciosus elicitur: quo insectores purpureo colore in baphis uestimēta sanguināt. Byssina tenuis:
delicior atq; liberalior testimonio pliniano naturalis historiae unde uel gesimo libro. Vocat autem a
gracis afuestinū ex argumēto natura. Anaxilaus autor est linteo eo circūlatam: surdis ictibus: & qui
nō exaudiant cedi. ergo huic lino principatus in toto orbe. p̄ximus byssino mulierū maxime delictis
circa hēlin in archata genito quaternis denariis stipula eius pmutatā quondā ut auri. Verba sūt apu-
lei hāc lib. xi. de asino aureo. Ante dex simulacrū cōstitutū tribunal lignēū iustū sup̄stitit byssina qd̄
sed florida depicta ueste p̄picū. Miror sacerdotibus aegiptiis attribuisse sidoniu uestē non xilinā ut
Plinius: ueq; byssinā. De diuite purpura uelato & bysso: Lazarus ulceroso q̄ nō nouit: epistolay lib.
vi. & ix. quoq; de bysso meminit apollinaris. Hieronim'. secūda ex lino tunica ē poderis id est talaris
duplici sidone. quā & ipsa iosephus byssinā uocat: appellaturq; coronath id est χιτων: qd̄ hebrāo ser-
mone in lineā uertit. Hāc adheret corpori & ita arcta ē & strictis manicis ut nulla sit oīno in ueste ru-
gā: & usq; ad crura descēdat: Laudatiora pistromata puēbāt ex babylonica: un̄ peculiariter appellā-
tur lucretio babylonica: & epigrammatista. Petroni'. Tuo palato clausus pauo nascit plumato amictū
aureo babylonico: a decorē explicatili pipetasmata quoq; uocant. Ambrosius i xhaemero: quos nō
mortiferi cantus & acromatū scencorū: q̄ mētē emolliat ad amores sed cōcentus ecclesia: q̄bus non
purpurea perispetasmata: non aulaca uel amia pretiosa spectare uoluptati sit. sed hanc pulcherrimam
mundi fabricā. Cāpanica. quā in cāpania fiebant luxuriarum & deliciarum omnū genitrice.

Alexandrina. quæ alexandriæ cõpositissime texebantur. Magnus alexander ex nomine suo cõdit alexandriã. Hæc architectũ Dinocratẽ habuit: sup quã re Virruuius libro secundo. Dinocrates in ægyptum est Alexandrũ profecutus. Ibi Alexander cũ animaduertisset portum naturaliter tutũ emporium egregium: campos circa totum ægyptũ frumentarios imanis fluminis Nili magnas utilitates iussit eum suo noie ciuitatẽ Alexandriã constituere. Itaq; Dinocrates a facie dignitateq; corporis cõmendatus ad eam nobilitatẽ peruenit. Aufontus in Catalogo nobiliũ urbium.

Alexandria.

Necq; alexandrina belluata consuta tapetia.

Atq; heri ante dixeram omnib; dederamq; eas prouincias

Verũ ita uos estis perdit: negligentes ingenio improbo

Officium uestrum ut uos malo cogatis cõmonerier.

Nempẽ ita aĩati estis: uos uincere hoc duricia tergi atq; me

Hoc uideffis ut alias res agũt. hoc agite. hoc aĩum aduertite

Huc adhibete aures: quæ ego loquar. plagigera genera hoĩum:

Nunq; ædepol uestrũ durius tergũ erit: q; terginũ hoc meũ

Cui nũc dolet: hem: sic datur. si quis herũ seruus spernit.

Adfistite oẽs contra me: & quæ loquer: aduertite animũ.

Tu qui urnã habes: aquã ingere. face plenũ ænum sit cito.

Te cum securi: caudicali præficio prouinciã.

Lo. At hæc retonsa ẽ. Le. sine fiet. iridẽ quoq; uos estis plagis oẽs

Num qui minus ea gratia tamen omnium opera utor.

Tibi hoc præcipio: ut niteãt ædes: hẽs qd facias ppera abi itro

Tu esto lectisterniator :

Tertia phœbea lauri domus antiochio Vellet Alexandri si quarta colõia pont Ambaz locus un? & has furor ambi tionis In certamen agit: uitiorũ turbida uulgo Vtraq; : & amentis populi male sana tumultu. Nec nilo munita qd est: penitusq; repostis Insinuata locis scæcũda sinuq; supbit. alexandrii garruli sunt & maximi responses. Belluata. belluis Intexta. Mos est enim gallis hodie peculiaris uenationes Intertextæ

Belluata.

tapetib; ex autoritate serulana: tapes tapis: tapete: tapetũ: & tapetũ quoq; dicit. Duricia tergi. apathia & indoloria tergi: quod uerberibus occalescens terginũ omnẽ contemnit. Hoc uideffis. hoc uideris: & ostentat detrectãter munia sua famulos obeũtes. Plagigera. plagas: uerbera: & flagella quoq; tolerantia. Terginũ. flagellum ad tergum cedendum: huc a detergẽdo deflectatur.

Cui nunc dolet. tanquam unum epædagto percussit. Hem. uox uernã & ergastulari percussis & ita ptoclamantis. Spernit contemnit: & pro nihilo pensitat ad herilia officia prauerti.

Ænum. legendum ahenum pro caccabo: & lebere artis cuprini. Caudicali. signaria: ad caudices ancipiti securi findendos. Codices & indiscriminatim caudices appellantur arborum pedes: & caules humi propinquat: ex quibus tabulæ secabantur: quæ caudicariæ uocabantur: inde caudax ap-

plus appellatus est: quod primus aduersus carthaginenses ratibus illis tabulis compactis depugnauit. Senecæ ex libro de breuitate uitæ hæc uerba sunt. Quis romanus primus persuasit nauem conscendere: Claudius is fuit. Candes ob id ipsum appellatus: quia plurimum tabularum contextus candes apud antiquos uocatur: unde tabulæ codices dicuntur: & naues nunc quoq; : quæ ex antiqua consuetudine commearus subuehunt: candicare uocantur. Tu lege caudax: & caudicariæ: non autem can-

des & candicare apud senecam. Caudicalls dicitur & caudiceus. Aufontius in mosella. Nauita caudiceo fluitans super æquora lembo. Hæc retonsa est. hæc inquit securis non acuminata est feruus caudicali prouinciã delegatus. Vos estis. retonsi plagis. Qui minus. non minus: nihilominus ait Ballio quamuis retonsi sitis plagis opera uestra qualiacuncq; inuitus etiam utor. Lectisterniator. strator lectorum hoc est abacorũ & sediliũ: in quibus thoris sedebant: quæ stibadia uocantur. Herbidum primo stibadium extruebatur: mox inualefcente luxuria marmoreum. Hunc sanctorum compertus & consignantis appellabis. quando hic a tortis herbis inflectatur. Illud ab herbis tridem: quæ congestitiæ & aggeratæ: præbebant abacum sexui perquam accommodum: tanquam prisce in cespitiis sedilibus canaturi proclinarerentur. Stibades grecis: sed tamen ut accipiantur pro stibadio aptæ ad iacendum & discumbendum & sternendum herbæ uocantur: quod si græci uersus ostendunt.

τοὺ διὰ τὴν εἰσὲν οὐραὶ ἐκεῖ ποτὶδε ἵπνον ἐπελθὼν φήνη κεκλιμένῃν ἐδρακονεὺν στὶ βαδῆ.

Latinos sic fecerit.

Dic ubi cognosti: communia pocula summens

Communi uisa est nostra puella thoro.

Terginum

Caudicalls.

Caudicariæ

tabulæ.

Caudax ap19

unde.

Mẽdũ subla

tũ e seneca.

Caudiceus.

Lectisternia

ror.

Lectisterniũ.

Stibadium.

Thorus.

Tricliniū nō ē basilica.

Lectisterniū.

Vorsus euer sus. Locus satyri.

Trulla.

Præsterga.

Manticulari Manticulæ.

Penus.

Penus. Cella drūt rlium.

Hinc stibadion graphice detorqueat cubile & sessabulum ex stibade herba constructū. Plinius cæcilius libro epistolæ quinto. ex stibadio aqua uelut expressa cubantū pondere siphunculis effluit. Seruius In primo cōmentario æneidos. Stibadia antiqui nō habebant: sed stratis tribus lectis epulabant. unde & tricliniū sterni dicit. Sic cicero. Sterni triclinia & in foro sterni iubebat: unde apparet errare eos: qui triclinium dicunt ipsam basilicam uel carnationem. Templis quoq; lectisternia parabantur. Lectisternium ut inferius dicemus romani in supplicationibus obseruabant. macrobius libro primo satur

tu argentum eluito: id extruito

Hæc cum ego a foro reuertor: facite ut offendam parata
 Vorsa præsterga strata lautaq; coctaq; omnia uti sient
 Nam mihi hodie natalis dies est: decet eū omnes uos cōcelebrare
 Pernā callum: glandiū sumen facito in aqua iaceant. satin audis
 Magnifice uolo enim sūmos uiros accipere: ut mihi rē esse reant
 Intro abite atq; hæc cito celebrate: ne mora quæ sit coc? cū uēiat
 Mihi. ego eo in macellū ut piscium quicquid est precio præstinē
 I puere præ: nequisquam pertundat crumenā cautio est:
 Vel operire: est quod domi dicere pene sum oblitus.
 Auditin: uobis mulieres hanc habeo edictionem.
 Vos quæ in mundiciis: molliciis: delitiisq; ætatulā agitis:
 Viris cū summis inclitæ: amicæ nūc ego scibo atq; hodie expiar
 Quæ capiti quæ uētri opā det quæq; suæ rei. quæ sōno studeat.
 Quā libertā fore mihi credā. & quam uenalem hodie experiar.
 Facite hodie: ut mihi munera multa huc ab amatorib; cōueniāt:
 Nā nisi penus annu? hodie cōuenit: cras populo prostituā uos:

Tu argentū eluito. uasa argentea emaculato. Similiter satyrus. Hic lauet argentū uasa aspera tergeat alter. Vorsa. euerfa: a uerbo uerro: nit da & expolita expone. Sic apud saty rographum intelligo. Si trulla inuerso crepitū dedit aurea fundo: ubi inuerso pro ualde: & summope uorso intelligo: ut tantū absum ab nuperts interpretibus: qui affannias ineras in huius carminis effu runt interpretatione: obiter ita enodabimus. Iuuenalis illosce carpit & uellicat græculos asientator res: qui parati erant regē suū laudare: & si in uasis aureis exereret: quā fæditatem carpit & epigrāma tista sic loquēs. Ventrīs on? misero: nec te pudet exetpis auro Paule bisbis uitro cari? ergo cacas. At q trulla: dicit isti: uas erat cognatiū nō matellæ nec scaphio cōpar. Sed hic uir? poetæ cōstare sentio & incādescere: qd nec ēt cibariis uasis delicia parcerēt: & morositates: & graui? icrepabit asientatorē: q cacantē laudet: & id agentē i uasis aureis: & qd graui? ad esū humanū fabrefactis. Plinius libro. xxxiii. naturalis historiae sūt ergo uasa tm corinthia: quæ isti elegatiores nūc æs sculpsendo mō in lucernas: mō in trullas: nullo munditiæ respectu transferunt. Dedit crepitū interpretare peditū: quod alioq sale catulliano notabilis esse debuit: scurrile & leue peditū libonis. Præsterga. extersa: a uerbo præstergo. Strata. nitellis laeuata & cōplanata quoq;. Rem esse. patrimonii & censum habere. Ne mora quæ. ne mora aliqua. Præstinem. emā: cōparem. Pertundat. perforeret: ut nūmos extrahat: & si maticulari dicebantur. Pompeius. Manticulari dicuntur: q manticulas adtreant ut su rentur: unde poetæ pro dolose quid agendo hoc uerbo utuntur. Pacuuius. Ad manticulandum astu aggredditur: manticulandum est mihi. Vel operire. etiam præstolare: morare: reuocat puerum. Libertam fore. quam manumittam. Penus ānuus. edulita in annum duratura. Fœminino & neutro genere. Lucilius. Magna penus paruo spatio consumpta peribit. Plautus in captiuis. Dicam seni curet sibi altud penus. Cesar strabo in oratione pro sulphio respondit. Deinde propinquos no stros messalas domo deflagrata penore uolehamns priuare. Afranius in talione. Vos quibus cordi est intra tunicā manus leua dextra in penum herile. Seruius. Inter penū & cellarium hoc interest qd cellarium est paucoꝝ dieꝝ: unde & in cella dicitur imperatū frumentum: penus uero longi temporis. sane dicimus hic & hæc & hoc penus sed in fœminino & masculino genere quartæ est declinationis neutro genere quomodo pecus pecoris: hoc modo Oratius. ponet frumenta penusq;. masculino ge nere plautus Nisi mihi annu? penus datur: & fœminino Lucilius posuit: ut uxori legata penus. quartæ autem declinationis esse percius docet. In locuplete penu defensis pinguisbus umbris. Cellius au tor est penum repositorium etiam carnis esse & frumenti & omnium utensilium.

Isti sunt. subintellige uestri amatores. Oculi estis. delicia: aia: corculū. oculos enim suos suas
 amantias appellant poetae: ut est uidere subinde apud catullū. Mellita. aur hanc uocē cum mellita
 lunge: aur scribe mellila hoc est dulcedo mellica. Manipulatim. agminatim: fartim: congestim.
 Munigeruli. munera gestantes: donis multifugis suffarcinati. Nisi malum. nisi damnum.
 Improbe. imodice. Vno cupidā estis. Marcellus. ablatius pro gentiuo. Plautus in pseudo
 lo. utno modo cupidā estis. Lucilius satyrarū libro primo. porro quacūq; & cūcunq; ut diximus ante

Oculi ama
 fia.
 Manipulati.
 Munigeruli.

Natalē scitis mihi esse diē hūc: ubi isti sūt: qb' uos oculi estis.
 Quib' uitā: qbus delitiā estis: qbus suauia. mamilla: mellita.
 Manipulatim mihi munigeruli facite ante aedis iā hic adsint.
 Cur ergo uestē: aur atq; ea qbus ē uobis usui phibeo. qd mihi
 Domi nisi malū uestra opa ē. hodie iprobe uio mō cupidā estis:
 Eo uos uestros pāticēs q; adeo madefacitis cū ego sim hic sicc' .
 Nūc adeo hoc factū est optimū: ut noīe quanq; appellē suo.
 Ne dictū esse actutū sibi quāpiam uestrarū mihi neget.
 Aduortite animum cunctā principio hedillum tecū ago
 Quā amica es frumentariis
 Quibus cunctis montes maximi acerui frumēti sunt domi.
 Fac sis sit delatū huc mihi frumentū: hūc annū quod satis
 Mihi etiā familiā omni sit meā: atq; adeo ut frumēto affluā
 Ut ciuitas nomen mihi cōmutet: meq; ut prādicet.
 Lenone ex ballione regē iasonem. Cal. audin furcifer
 Quā loquit: fatin magnificus tibi uidet' Pse. pol iste
 Atq; etiam maleficus: sed tace atq; hanc rem gere.
 Le. Aeschrodora tu quā amicos tibi habes lenonū æmulos
 Lanios qui item ut nos iureiurando malo querunt rē. audi
 Nisi carnaria tria glandia tergoribus onerata: iuberi hodie
 Mihi erunt: cras quasi dircen olim ut memorant duo
 Gnati iouis deuinxere ad taurū. itē hodie stringā ad carnariū
 Id tibi profecto taurus fiet. Cal. nimis sermone huius
 Ira incendor. Pse. hūccine hic hoīem pati colere iuuētutē
 Atticā ubi sunt: ubi latēt: qbus ætas integra ē q; amat a lenone

extiterit primo hoc
 minuēdi refert res.
 Turpilius in pedio.
 Neq; uirum educta
 aut parem ex parte
 allicutus. Vergili' se
 cundo georgicon.
 Illa ferax oleo est.
 Pantices. frugē
 uentris & pingue di
 cim' pantices. Mar
 tialis libro trigesi
 mo quinto.
 Quod cum pantici
 bus laxis & cum pez
 de grandi
 Et rubro pulmone
 uetus: nasit'q; timen
 dum
 Oīa crudelis lanus
 per cōpita portat.
 Hedillum. salu
 rati' casus. Nomē
 est un' ex lenoniis
 puellis: cui forte no
 men inditū a blan
 ditis hedi uel edil
 lio leges ab hō uir
 hoc est uoluptate.
 Fac sis. fac si uis.
 Regem iasonē
 qui ditat' est ex lau
 rei uelleris negotia
 tione: ad quā satyr'
 allussit: cū iam mer
 cator iason astider:
 & trepidis obstat ca
 sa candida nauis.
 Aeschrodora.

Pantices.

Aeschrodora.

Vilis hæc erat & abiectior ut ex nomine apparet. & τοῦτο turpe græci dicunt: & δῶρον donum. pli
 nius libro trigesimo quinto. Græci enim antiqui doron palmū uocabant: & ideo dora munera: quā
 manu darentur. Carnaria. repositoria carniū. Mallim tamen intelligere carnaria glandia hoc
 est carnulentum subgulare. Plinius auror est pulegium florere in carnario. est enim carnarium apud
 plinium locus carniū. Vberi hodie. lege tubes hodie. Dircen. Hæc religata taurina cau
 da trahebatur: quod in antyopam crudelis extiterat. Propertius post ceteros zetum & amphionem
 scribit irritatos pietate male habitæ matris dircen ad tauri latus alligati uinxisse: ubi ducitur in mul
 tis mortem habitura locis: Diuisa & frustillatim discerpta deliuit in fontem: quem a nomine suo
 dircæum uocant incolæ. Stringam. percutiam. Stringere leuiter ferire significat. Ad car
 narium. hic pro carnificina posuit hoc sensu. nisi tu carnaria glandia paras: cadam te adu'sq; mem
 brorum carnificem lantenam. Hunccine. subintellige ballionem decet. Amant a lenone.
 modus loquendi prope familiaris ut dicant stat ab antonio: hoc est turatur partes antoni. est ab athe
 nis hoc est uenit missus ab athenensibus: amat a lenone hoc est puellas lenontas deperit. Apuleius
 libro primo apologia. Liberrus etiam ille: qui clauis eius loci in: hodiernum habet: & a uobis stat
 nunquam se ait inspexisse.

Carnaria.

Dirce.

Amat a leno
 ne.

Xytilis.
Xytilis.
Xytilis.
Oliuina.
Oliuina.

Oliuina.

Culleus.

Phœnicion.

Spadices eq
Phœnicati.

Myrtel.
Murrhei.
Bai. Bata.
Badius.
Murrinus.
Aureus.
Abineus.
Rufus.
Cervinus.
Gilbus.
Scutulatus.
Guttatus.
Pergula.

Exergasia.

Huc obsonas obstrigilas: reclamationes & eius mihi gratissimum sermonem interpellando perturbas.
Xytilis. lego. xytilis: rafa: exculta: a uerbo græco ξύω. u. εὖ Nov ξύω. significat enim rado: & po-
llo: unde xytilis xytilidos uestis subtilis: quæ puluerem uerrat. In alia significantia xytilis tranquillo in au-
gusto dicuntur: qui xytilo hoc est hastili uel spiculo ludunt. Oliuinam. quid si legis oliuinam? Pom-
peiis. oliuinam antiqui dicebant quoniam olea coquebatur: ut messem quando frumentum aut utndemsa quan-
do uuas: quod uocabulum potius frequentari debebat: quam nullus eius significationis causa haberemus:

quæ quidam oliuina
tem eam dicant. signi-
ficat autem oliuinam
uberem olei & copio-
sum prouentum: olei
tas & oliuina eatōis
Varroni: & cæteris
appellatur. Cul-
leus. apud priscianum
olium maxima men-
sura culleus. Culleus
hac nulla est maior
mensura liquoris.
Phœnicion. ru-
bentem interpretari
potes: seu quod iter
pulcherrimas unca
esset: sicut iter aues
phœnix. seruius spa-
dices equos phœni-
catos pro rubentibus
interpretatur: id est

profusos & myrteos: sed illic malim legere murrheos a murrheo colore: uulgo bai dicitur spadices. quoniam ba-
ia termites palmarum græci uocant. Varro onosyras: equi colore dispares. Itē nati hic badius: iste gil-
uus: ille murrhinus. Murrinus siue color murrheus: siue muris. Columella libro septimo. Nam murrinus cum
sit in asino uulgaris: tum et non optime respondet in mula. Phœnix palmam significat. Palmare est mate-
rias alligare. Colores egnos cunctim complexus est Palladius libro quarto. Colores si præcipue badius:
aureus: abineus: rufus: murrheus: cervinus: gilbus: scutulatus: albus: guttatus: candidissimus: niger:
preffus: sequentis meriti: uarius cum pulchritudine: nigro uel abineo uel badio mixtus: Canus cum quo-
uis colore: spumeus: maculosus: murrinus obscurior. Sed presule animaduertas scutulatum equum hodie
(quod scutulata uariegata uariegata) appellari liliardum a fulgore ardenti: ut reor: liliorum: quia candi-
dantia internitet. guttatus: quem uulgo grisum dicunt. In pergula. in locum patentem. pergula
latine appellatur arcus undique utiliginis pampinis inumbratus. Pergulam Ciprianus epistoliarum
libro primo describit lili. Vbi dum erratici palmitum lapsus nexibus pendulis per arundines batulas re-
punt: uiteam porticum frondea tecta fecerunt. Bene hic studia in aures damus: & dum in arbores & in
uites: quas uidemus oblectante prospectu oculos amantem: animam simul & auditus instruit: & pascit
obtus. Cæterum & si codices omnes: quos composuerim sic scriptum referunt non magis ad lube-
sco: quod nec loci poetæ nec dicitur lenoniae pana placeret tam lenis: & ut ita dicam amœna. Mal-
lim substituis deportere in perediam: hoc est angam & cruciabo te fame. Pompeius. perediam & bibe-
siam Plautus cum dixit intelligi uoluit cupiditatem edendi & bibendi. Locus in edito & eleuatiore sa-
stigio collocatus similis utiliginis pergulis pergula nominatur. Hinc est uersus ille Lucilianus.
Pergula pictorum: uerum nihil: omnia ficta.

In his litterarum professores docebant. Capitolinus tamen magistras pergulas appellat. Phœni-
cion in pergulam conficere uult hoc est in propatulo ut ab omnibus inuatur. Iuuenalis luxum plau-
tinum significatum pergulam capit. Cui cadere debeat omnis pergula. Tranquillus in augusto. In
secessu apolloniae theologici mathematici pergulam comite agrippa ascenderat. Ibi lectus dabi-
tur. ministratur illam deporturum in perediam: ueluti pistrini nomen aut ergastulsi sit peredia. Ad
languorem. ad lassitudinem: ad satietatem subagiteris. Similiter Ouidius.
Nam simul amborum fuerat confusa uoluptas

Plurimus in lasso corpore languor erat.
Potes & intelligere usque ad languorem excrucieris. Execrato. meretriculae nomen: quod si legis
exergato diligentem: nauam: & dexteram ad mungeros conciliandos enotabit: exergasian graeci
diligentiam uocant. Oleo onustos. oleoso ungento perfluentes: quo capillitio munduli per-
pluebant amatores. Oleo enim plinius autor est optima ungenta perfici.

Aut nū ipse scribēdū. at num ipse. exergato: quæ amafios oleofos habes opus est mihi oleo: quo prodigi illi adulescentes utuntur: ad pulmenta unctiuscula. Te deuincis. te deligas: & incapistras: ut animus ulno tuus impediatur: dum fere semp madulam habes idest temulentus es. Scelesti. uocā di ca: nisi o scelesti facis omnia: quæ loquor reprehendā hoc est retrahā uos in publicū prostitulū scilicet. Hoc penus affertur. hoc positū pro huc quēadmodum saepe apud Plautum inuenies. Cras peni. scribo penis hoc est cauda bubula detruderis in locū publicum. si peni legis interpre

tare sic. Cras inuises pergulam cortio rubro. peni hoc est. a pene bubulo. Phœnicio. propter uibres rubentes: & alludit ad phœnicium nomē. φοινικον enim græci rubentem uocāt. Hinc phœnicia tæqui uocant: quos decentissime uulgus balos appellat. si quidem balæ fossa palmarum nuncupant Hieronymus in secundo contra Iouinianum. Cubille eis de follis palmarum: quas balas uocant cōtextum erat. Chortio scribe absque afflatu cortio. Mihi es autor. quid mihi psuasdes? Curassis. curaueris. Bar. uox Bar. effusoria: triformis: & pene inscriptilis.

Cor dura. ad perpetuos & tolerandos dolores. In rem quod sit. si uis inquit animū uerte te ipsum ad ea: quæ conductibilia sunt: quæ rem idest quæ utilis rarē uideris inulto: & reluctanti genio percipere: & illi mēte adhaerenti & congruenter obedire. Auscultes. lego auscultas hoc ē obedis. Nugæ ista hæc sunt. scribo. nu

Nunc tua iam est hodie & tuorum opera confertorum.
Nitidissimū caput: aut num ipse ego pulmēto utor magis
Unctiusculo: sed scio tu oleū haud magnipēdis: uio te deuicis.
Sine modo reprehendā ego cuncta hercle una opera nisi
Quidem hodie tu omnia facis scelesti: hæc ut loquor
Tu aut quæ pro capite argentū mihi iā iāque saepe numeras
Ea pacisci modo scis sed quæ pacta es: non scis soluere.
Phœnicium tibi hæc ego loquar: delitiæ summatum uirū
Nisi hodie mihi ex fundis tuorum amicorum oē hoc penus adferet
Cras peni phœnicio chorio inuises pergulam.

Callidorus. Pseudolus. Ballio Leno.

Cal. p Seudole nō audis quæ hic loquit. Pfe. audio here eqdē

Atque aiūm aduerto. Cal. qd mihi es auctor huic ut mittā
Ne amicā hic meā pstituat. Pfe. bene curassis. liquido es aiō
Ego pro me & pro te curabo. iādiu ego huic bene. & hic mihi
Volumus. & amicicia ē antiqua. mittā hodie huic suo die natali
Malā rē magnā & maturā. Cal. qd opus ē? Pfe. potin aliā rem
Ut cures. Cal. at. Pfe. bat. Cal. crucior. Pfe. cor dura:

Cal. Nō possū. Pfe. fac possis. Cal. quonā pacto possim uicere aiūm

Pfe. In rē quod sit præuortaris. quā rem aduerso aiō auscultes

Cal. Nugæ ista hæc sunt: non iucundum est nisi amans facit

Stulte. Pfe. pergin. Cal. o pseudole mi sine sim nihili

Pfe. Mitte me sis. Cal. sino. Pfe. mō ego aberā. Cal. mane mane iā

Ut uoles me eē: ira ero. Pfe. nūctū sapiet. Bal. it dies ego mihi cesso

I præpuere. Cal. he? abiit. qn reuocas? Pfe. qd pperas placide

Cal. At priusq̄ abeat: quod hoc malū tam placidus puere hodie

Pfe. Nate he? hodie nate: tibi ego dico. heus hodie nate: redi: &

Respice ad nos. tā & si occupat? moramur: mane. sunt cōloq̄

Qui uolūt te. Bal. qd hoc est. quis ē qui moram occupato

Molestā obtulit. Pfe. qui tibi sospitalis fuit? Bal. mortu? est

Qui fuit: q est uiu? ē. Pfe. nimis superbe. Bal. nimis molest?

ga istac sūt. Sim nihili. desidiosus: ignauus: dū tñ amoris prosperiter indulgeat. It dies. tēp9 præcipitaf. Puere. subintellige i uade: nec te retrahē ab itinere. Hodie nate. Pseudoli uerba sunt natalē suū celebrabantē ballionē adpellās. Sospital. sospitator. fuator. Qui fuit. qd fuit pteritū ē: siue qd ḡa: q̄ ipēdit agrestib9 & igratis iter moris: & solum præsens beneficiū spectat. In hac sniam elegantiusculū est apud græcos adespoton hoc est incertū epigramā sup agna lupi catulū nutriēte.

Agna lupum propriis nutritre coacta papillis

Hoc me pastoris nubila cura iuber.

Sauter ille meis rursus in me sanguine fortis.

Rusticitas nullo flectitur obsequio.

Sed & græcos uersus si quis desideraret apposuit.

Sospitalis.

De agna lupi nutriēte.

τον λικον εφιδιον αζων πρεφω ουκ εηλουδα.
 αλλα πε αναγκασει ποιηενος αφροσυνη.
 ηδωηδεις δε υπεμου κατεμου πα λιθηριον εσται
 ηχαρισ αλλαφαι την φυδιν ου δυναται.

Vos ego ambos. subintellige nolo. Sin tuā in rem nōne te uertes si quid afferimus in utilita-
 tem tuā tibi uiribile. scis enim lenones tantūmodo propria utilitate moueri. Manta. hoc est mane.

Manta.

priscum est. Caccili
 in probastaria. In
 uultu eodem. In ear-
 dem mātat malitia.

Inanilogus.

Inanilogus. Ina-
 nia loquens & nuga-
 lia. Rem actam

Rē actā agis

agis. prouerbium:
 quod dicebatur in
 frustra laborantes:
 q enim acta agūt ni-
 hil opantur. Qui
 estis ipse. scribe iun-
 ctim. qui est isipus.

Porricere.

Porriciam. uer-
 bum sacrificale: qd
 usurpabant i sacris
 in hunc modū. extra
 porriciunt. emacu-
 la codicē maronia-
 num ex libro quito.
 extraq salos plicie i
 fluctu. scribe. porri-
 cit in fluctus. porri-
 ciā dictū quasi por-
 ro tactam. Varro li-
 bro primo de re ru-
 stica. quod est inter
 duos sulcos ellata
 terra dicitur porca:
 quod ea seges fru-
 mentū porricat. sic
 quoq cum extra dis-
 dabāt porricere di-
 cebant. Macrobi
 bro tertio. Nā ex di-
 sciplina aruspiciū &
 ex pcepto pōtifi-
 cum uerbū hoc solē
 ne sacrificantibus ē
 Sicut uerrantius ex li-
 bro primo pletoris

fra dissertationē hui⁹ uerbi execut⁹ ē. extra porriciuntō dis tāto i altaria arāue focūue: eoue quo extra
 dari debebūt. porricere ergo nō proscere pprtū sacrificiū ē uerbū: & qā dixit uerranti⁹ i arā focūue:
 eo ue quo extra dari debebūt: nūc p ara & p loco mare accipiendū ē: cū sacrificiū dis maris dicitur.

Nō potes pietati. legendū nō pōt pietate. pietas inqt nihil obfistit naturā lenontā: ut pietate res
 ceterā mollunt. pietas enī cūcta supat. Deos qdē qd. lego deos qdē quos. Hulus arbitrati. p
 nutu cui⁹ si te amarēt exruatū uellēt: & pentus obrutū. Misereat. sensus est. misereat me tui si
 misericordia familiā alere possim. sed nūms ē op⁹ & re parata i quotidianū uictū familiā suppedicādū:
 nec mihi suppetiartū uēit ipā misericordia. Male sit mihi. subintellige uultis. Et id. uolum⁹ qd male
 sit tibi. Illud qd piget. Marcell⁹. pudet & piget hoc distāt. pudet enī uerecūdiā ē. piget pcentētiā
 Plaur⁹ i pseudolo. Nimio id: qd pudet facili⁹ ē: q illud qd piget. Salusti⁹ i fugurtha. Nā postea q fece-
 rit incertū habeo pudeat an pigeat magis disere. Terenti⁹ i adelphis. Fris me qdē pudet pigetq. Do-
 natus. pudet in sis: q turpiter facit. Piget in its quā cū dāno ac malo. Pudere ēt ad dedecus pigere ad

Pudere.
 Pigere.

Cal Reprēde hominē adsequere. Bal. i puere. Pse. accedamus hac
 Obuiam. Bal. iupiter te pdat quisquis es. Pse. te uolo
 Bal. At uosego ambos. uorte hac te puere. Pse. nō licet conloqui te.
 Bal. At mihi non lubet. Cal. sin tuā ē quippiā in rem
 Bal. Licet ne obsecro uiuere an non licet. uah manta. Pse. omitte
 Cal. Ballio audi. Bal. surdus sum: profecto inanilogus es. Cal. dedi.
 Dum fuit: Bal. non peto quod dedisti? Cal. dabo quando erit
 Bal. Ducito quādo habebis. Cal. heu heu quā ego malis pdidi modis
 Quod tibi detuli & quod dedi: Bal. mortua uerba nunc
 Facis. stultus es. rem actam agis. Pse. nosce saltē hunc quis ē.
 Bal. Iamdiu scio qui fuit. nunc qui estis ipse sciat. ambula tu
 Pse. Potin ut semel modo ballio hunc cum lucro respicias
 Bal. Respiciam istoc precior: nam si sacrificem summo ioui
 Atq in manibus extra teneam ut porriiciam interea loci
 Si lucri quid detur: potius rem diuinam deseram.
 Pse. Non potes pietati obfisti huic: ut res sunt ceterā
 Deos quidē quod maxume æquū est metuere: eos minimi facit
 Bal. Compellabo. salue multū serue athenis pessume. Pse. di te deaq
 Ament uel huius arbitrati uel meo: uel si dignus alio pacto
 Neq ament neq faciant bene. Bal. quid agitur calidore?
 Pse. Amatut atq egetur acriter. Bal. misereat si familiā alere possim
 Misericordia. Pse. eia scimus nos quidē te qualis sis: ne prædices
 Sed scin quid nos uolum⁹. Ba. pol ego ppe modo ut male sit mihi
 Pse. Et id & hoc quod te reuocam⁹: quæso aiūm aduorte? Bal. audio:
 Atq in pauca ut occupatus nunc sum confer quid uelis.
 Pse. Heu pudet quod tibi promisit: quanq id promisit dic
 Quia tibi minas uiginti pro amica etiam non dedit.
 Bal. Nimio id quod pudet facili⁹ fertur: q illud quod piget

dolorē referē. Pudet quod turpe est. piget quod dolet. Manta mō. mane modo: nec tam cito usi
 gine amitte. Obsimulatē. ob irā & inimicitias. quas secū contraxisti. Ouidius. saepe simulates ira
 morata facit. simulas est odiū. dicta ex contrario: quia minime sunt simul. potest & a simulatōe dicta
 extimari: quia simulata loquuntur ad inuicē: autor Pompeius. Inuenires tuū. lego ex prisca exem
 plaribus. Inuenires mutuū. legitur tamē alibi inuenire ē tuū: hoc est ad te p̄tinet ipsum argentū inue
 nire. mea interest lucro cōpendioso illam uendere. Danistā. sceneratorē. Foenusculum. scenus
 paruulum a foctu.

Simultas.

Foenusculū.

Nō lenoniū ē.
 recte monstrare.

Amplexator. p
 amplexare. Pietra
 te amoris uideo tuo.
 legendū. pietatē
 amoris uideo te hoc
 sensu. cum uideā te
 prapondere pietatē
 amoris nil prorsus
 agetur. Omnes
 tibi p̄ses sunt. qm̄ a
 nullo argentū acci
 pies: sicut nec a pa
 tre tuo t̄is accipere
 ob pietatē. Qui
 nomen. scribo quin
 nomen. Interit
 mutuū. iam inquit
 mutua benignitas
 abiit in desuetudinē

Emet die ca
 ca qd signifi
 cct.

Natomemini. se
 iunctim lege. nato
 nemini. Emet die
 eaca. Hercle oliuū
 id uendito oculata
 die. Hoc prouerbi
 um significat quod
 mercem capiat die
 caeca: quia si capiet
 mercem non capiet
 nummos: & dies si
 ne nummo caeca est
 quoniam non est prae
 sens idest oculata:
 capiat uidelicet mer
 cem a mercatore:
 ut uerbigraria red
 dat hinc ad sex men
 ses Non praesentem
 diem. sed futuram
 cacam uocat: sicuti

Futura dies
 caeca.
 Praesens ocu
 lata.

Stocos.

- Non dedissetis tum pudet. me quia non accepi piget.
 Pse. At dabit parabit aliquid hos dies: manta modo.
 Nam hic id metuit: ne illam uendas ob simulas tuam.
 Bal. Fuit occasio si uellet iam pridem argentum ut daret.
 Cal. Quid si nō habui. Bal. iam habes: inuenires tuum.
 Ad danistam deuenires adderes foenusculum surripuisses
 Patri. Pse. surriperet hic patri audacissime: non periculum
 Est ne quid recte monstres? Bal. non lenonium est?
 Cal. Egon patri surripere possim quicq̄ cauto seni
 Atq; adeo si facere possem: pietas prohibet. Bal. audio
 Pietatem ergo istam amplexator noctu pro phoeniceo
 Sed cum pietate amoris uideo tuo praerortere: omnes tibi
 Patres sunt. nullus est tibi quem roges mutuuum argentum
 Cal. Qui nomen quoq; iam interit mutuuum.
 Bal. Heus tu postq̄ hercle ista mensa surgunt saturi potis
 Qui suum repetunt: alienum reddunt natomemini
 Ab alienis cauciores sunt. nec reddant alteri.
 Cal. Nimis miser sum nūmum nusq̄ reperire argenti queo
 Ita miser & amore pereō & inopia argentaria. Bal. eme die
 Caeca hercle oliuū. id uendito oculata die. iam hercle uel
 Ducentae fieri possunt praesentes minae. Cal. perii an nō tum
 Lex me perdit. quina uicenaria metuunt credere omnes.
 Bal. Eadem est mihi lex metuo credere. Pse. credere autem
 Eho an poenitet te quando hic fuerit usui? Bal. nō est iustus
 Quisquam amator: nisi q̄ perpetuat data: detq; usq; quādo
 Nihil sit simul amare desinat. Cal. nihil ne temet miseret?
 Bal. Inanis cedes. dicta nō sonāt: atq; ego te uiuū saluūq; uellē:
 Pse. Eo an iam mortuū est illico uixit amator: ubi lenoni placet.
 Semper tu ad me cum argentata accedito querimonia.

praesentem oculatā. Vendat illā oculata die idest statim acceptā in cacam hoc est futurā diē mercem
 uendat: & ex illa nūmos faciat. Cōsignanter appellabitur dies oculata: qm̄ in praesentia & illico num
 mos recolliget. Hoc negociandi genus & formula bononiēses stocon passim uocāt: nec p̄perā cum
 graece τὸ κοσ appelletur uxura. Mos enī prisca erat prope familiaris. r. elemento. g. addere: ut patet
 in dictōe stlata: & stubo p̄ lata & tubo. Hinc conueniunt Pompei uerba huiusmodi. Ocularū pro prae
 senti posuit Plautus cū dixit oculata die. Item ipse. pluri est oculatus testis unus q̄ auriti decem: q̄ se
 uidisse dicat. In institutionibus oculatum pro praesenti scribit. hinc uerbis. Magis ueritas oculata si
 de q̄ per aures hominum insiguitur. Quina uicenaria. uiginti quinq; nēdum ducētā fieri possint
 praesentes minae. Perpetuat data. sit p̄petim assiduū: munera dari cōtinuet. Inanis cedes. scri
 bo. inanis cedis. Dicta nō sonāt. sed ipsi nūmi. Semp tu. ballio loq̄tur. Argentata que
 rimonia. cum profuente protuberantēq; pecunia: prout totus laehrymis perpluis stillaticis.

Clamitare. pro clamitas: & uociferaris. Nunquā tu huius nupsisti patri: in priscis exemplari-
 bus. Nunquid tu huius nupsisti patri. Iocose responder pseudulus ballionis hisce uerbis. apud nouer-
 cam querere: num patri callidori nupsisti: qm̄ tu illius es nouerca: qui morum quadā acerbitate: & di-
 ritate quoq; uoto iuuenili nouercaris: apud te potius nouercā suam queratur. Agnitis lactibus.
 agnæ teneriusculis interaneis. Inquā iuppiter. Ballio loq̄. Placari uolo. scribe. placari nolo.
 Porta metia Propera. Callidori ad pseudolū uerba. Portā metiā. i. codicib; antiquis scriptū ē metiā: una enī

Porta metia

ex rōanis portis me-
 tia uocabat ut colli-
 gimus ex liulo libro
 secundo ab urbe.

Tintinnacula

Tintinnaculis. le-
 go tintinnaculis. Ho-
 mines sane lorarios
 plautus a flagelloꝝ
 tintinnu tintinnaculos
 appellat. Por es &
 tintinnaculis legere
 quod pompilius au-
 tor est tintinnare &
 tintinnabant pro so-
 nitu tintinnabuli usur-
 pari: & si hoc adno-
 tandum tintinnaculū
 sū flagrū & flagrio-

Tintinnare.

lū flagrū & flagrio-
 nem uocari. Tintinn-
 nabulū autem p ter-
 ricrepor areo instru-
 mēto: forte eiusmo-
 di qualis hodie cam-
 pana uisitur: cui no-
 men fortassis inditū
 ab are cāpano mul-
 tinominis & proba-
 tiori. Tintinnulum si-
 donius appellat cro-
 talū id pusillū: quod
 collo iumentorū su-
 spēditur: a quo tau-
 ros tintinnulatos idē
 uocat. Apollinaris

Tintinnabulū

uerba subscripsi. cui
 cōcentū libebit ad-
 iungas fistulæ septi-
 foris armētalem ca-
 mēnā: quam saepe
 nocturnis carminū
 certaminib; insom-
 nes nostrorū mōtiū
 tityri exercēt: Inter

Campana.

greges tintinnulatos p
 depasta bucceta reboātes: Tintinnulatos itēptare tintinnabulū: & crepitaculū collū
 obligatos: & consequenter instrepentes: q̄ huiusmodi bubsequæ & armentarii pleriq; omnes appen-
 dunt armentali ceruicē: a tintinnu hoc est crepitu & sonitu: quem crotali reddunt tintinnulati dicun-
 tur. Tintinnum quis nescit crepitum uocari: uel illo uergiliano ex georgicis. Tintinnusq; cie: & matris
 quate cymbala circum. Tintinnare uerbum significat strepere. Calphurnius in buccolico ludico. Cum
 iam tintinnare uolucres incipient: nidusq; reuersa lutabit hirundo. Plautus a sibi. Tace uxor iam. nīmī
 udi tintinnis. Tintinnare quoq; dixit antiquitas Calphurnius. Tintinnula tam fragili respiret fistula buxo.
 Ouidius libro quarto metamorphoseon. & adunco tibia. cornu tintinnulaq; ara sonant. ubi tintinnula
 pro sonoris capitur. Suppetat satius. lege. suppetat satis: hoc est nīmīum superabundet: & submi-
 nistratur. Bonæ ex tua re non est. Pseudoli uerba oratione propria callidorum irridentis acuto
 morologio. Non habes uenalem: interrogatiue pro nōne habes uenalem?

Tintinnulati
 tauri.

Cal. Quid iam? Bal. quia enim non uenalem habeo phœnicium.
 Cal. Non habes. Bal. non hercle uero. Cal. pseudole accersi hostias
 Victimās. Ianios ut ego huic sacrificem summo ioui.
 Nam hic mihi nunc est multo potior iupiter. inquam iupiter
 Nolo uictimas. ac nimis me extis placari uolo. propera
 Quid stas accerse agnos: audin quid ait iupiter? Pse. iam hic ero
 Verum extra portā mi etiam currendus prius. Cal. quid eo?
 Pse. Ianios inde accersam duos cū tintinnabulis: eadem duo
 Greges uirgarum inde ulmearum adegero: ut hodie
 Ad litationem huic suppetat satius ioui in malam crucem.
 Cal. Istic ibit iupiter lenonius: ex tua re non est ut ego emoriar:
 Pse. Qui dum? Cal. ego dicam tibi quia ædepol dū ego uiuus uiuam
 Nunquā eris frugi bonæ: ex tua re non est ut ego emoriar.
 Cal. Qui dum? Pse. sic quia si ego emortu' sim: athenis te sit
 Nemo nequior. Cal. dic mihi obsecro ueꝝ hercle serio hoc
 Quod te rogo est non habes uenalem amicā tu meā phœniciū?
 Bal. Non ædepol habeo profecto: nam iam pridē uendidi
 Cal. Quo modo? Bal. sine ornamentis cū intestinis omnibus

Tintinnare.

Titinnare.

greges tintinnulatos p
 depasta bucceta reboātes: Tintinnulatos itēptare tintinnabulū: & crepitaculū collū
 obligatos: & consequenter instrepentes: q̄ huiusmodi bubsequæ & armentarii pleriq; omnes appen-
 dunt armentali ceruicē: a tintinnu hoc est crepitu & sonitu: quem crotali reddunt tintinnulati dicun-
 tur. Tintinnum quis nescit crepitum uocari: uel illo uergiliano ex georgicis. Tintinnusq; cie: & matris
 quate cymbala circum. Tintinnare uerbum significat strepere. Calphurnius in buccolico ludico. Cum
 iam tintinnare uolucres incipient: nidusq; reuersa lutabit hirundo. Plautus a sibi. Tace uxor iam. nīmī
 udi tintinnis. Tintinnare quoq; dixit antiquitas Calphurnius. Tintinnula tam fragili respiret fistula buxo.
 Ouidius libro quarto metamorphoseon. & adunco tibia. cornu tintinnulaq; ara sonant. ubi tintinnula
 pro sonoris capitur. Suppetat satius. lege. suppetat satis: hoc est nīmīum superabundet: & submi-
 nistratur. Bonæ ex tua re non est. Pseudoli uerba oratione propria callidorum irridentis acuto
 morologio. Non habes uenalem: interrogatiue pro nōne habes uenalem?

Etia quindecim. scribo setunctim. & iam. Conceptis uerbis. dictatis: & ex libito suratis perno
 ratis. Etia consulis quoq. scribo ex uetustis exemplaribus. etiam consulis quoq. ludite enim i eo
 quod dixerat: iurasti conceptis uerbis: inquit nedu cōceptis. sed et iurasse potes cōsultis. siquidem cō
 sultis uerbis iurare est cogitatum: & animaduerse iusiurandū cape. Altrinscus. ex altero latere.
 Lite utar manu. hoc est illū nō accusabo: uerū loco litis iuridica & legalis manu & pugnis utar:
 hunc depalnationibus inter necans. Differā. diffamabo. propertius libro primo.
 Et te circum omnis alias iurata puellas
 Differat: heu nullo limite carus eris.

Conceptis uerbis.

Differre diffamare: diuulgare. Lucilius libro. xxix. Gaudes cum de me ista foris sermonibus differs. Varro de uita pa trum libro tertio. si mō ciuili cōcordia exequi rationē prae ter tiores fama disse rāt: licebit nos quo q; carpāt. Quip pini. etiā: certe: cur nō? Bustirape. se pulcrorū spoliator: qui enī sepulcra ra piēbāt: it poenaliter afflictebant: quod tu recōsulti cōsentiūt. Huc uergit id alagi um. ακινητα κινε τν hoc est imobilia mouet κωλυτ φβο λην. οτι μη δεικν νειν αντεβουδου αντε τσφουο η ηρωα. p hyperbolen Inqt quod dedecet altaria: sepulcra: & heroa mouet. So ciofraude. socios & amicos fraudās om nels. Legtrupa. lu ris fraudator egre s gius: q cōtra bonos mores & leges quae cūq; passim utolas.

Bustirapus. Sepulcorū uiolatoes.

Immobilia mouere.

Sociofraud9

Legtrupa.

Acerrime. scribo acerrima: subintelli ge sum patiles adu lescentū: qui pleriq; oēs in mea retia ini pedunt. Babæ.

Babæ.

Bombax. Vas danaidū

Inexplebile dolium.

- Cal. Meam tu amicam uendidisti? Bal. ualde uiginti minis
- Cal. Viginti minis? Bal. utrum uis uel quater quinis minis Militi macedonico etiam quindecim habeo minas.
- Cal. Quid ego ex te audio? Bal. amicā tuā esse factā argenteā.
- Cal. Cur id ausus facere? Bal. libuit: mea fuit. Cal. eo pseudole I gladium adfer. Pse. quid opus gladio. Cal. qui hunc Occidā atq; me. Pse. quin tu te occides poti?: nā hūc fames Iam occiderit. Cal. quid ais quantū terra tegit hominū Periuurissime. iurastin te illam nulli uenditurū nisi mihi?
- Bal. Fateor. Cal. nepe conceptis uerbis. Bal. etiā cōsulis quoq;
- Cal. Periuurauisti scelestē. Bal. at argentū intro cōdidi ego scelest? Nunc argentū pmere possum domo. tu qui sis istoc genere Gnat? nūmū nō habes. Cal. pseudole adsisite altrinsec? atq; Onera hūc maledictis. Pse. licet nunq ad pratorē atq; cursim Currā: lite utar manu. Cal. ingere mala multa. Pse. iā ego Te differā dictis meis impudice. Bal. ita est. Pse. scelestē.
- Bal. Dicis uera. Pse. uerbero. Bal. quippini. Cal. bustirape.
- Bal. Certe. Cal. furcifer. Bal. factū optume. Cal. sociofraude
- Bal. Sūt mea hęc ista. Pse. parricida. Bal. perge tu. Pse. sacrilege
- Bal. Fateor. Cal. periure. Bal. uetera uaticinamini. Cal. legirupa
- Bal. Valide. Pse. pernicies adulescentū. Bal. acerrime. Cal. fur:
- Bal. Babae. Pse. fugitiue. Bal. bombax. Cal. fraus populi
- Bal. Planissime. Pse. fraudalente. Cal. impure leno. Pse. cenū:
- Bal. Cantores probos. Cal. uerberauisti patrem atq; matrem:
- Bal. Atq; occidi quoq; potiusq; cibū perhiberē: nū peccaui qppia
- Pse. Inpertusum ingerimus dicta dolium: operam ludimus:
- Bal. Nunquid aliud etiā uoltis dicere? Cal. ecqui te pudet:

græca uox: nos nec nō græci papæ: exultātis uox: babæ p papæ indiscriminatim usus est Lucianus. Bombax. effutitia uox & exultātis. In ptusum Ingerimus dicta dolii. hoc ē frustra laboram? nō minus q̄ qui in pforatū doliū aquā indit: ea scilicet cū iposita sit extillāte. Hinc pximū id supius ē adagiū: nō pluris refert q̄ si in imbrē cribrū geras: & puerbiū græcū tāgit: quod i hęc uerba repim9. απληστοσπιθος. Inexplebile doliū. επι των πολλων ανθιωντων και γαστριπαργουριτων. μετη νεκταιδε απο του μυθου του περι τας δαναιδας και του πιθου εις ον ανιμασαι υδωρ βαλ λουοι. λεγεται γαρ ουτος σπιθος εναδου ειναι ουδεποτε πληρουμενος πασχοουσιδε περι αυτον αι των ανητων ψηχαι και κοραϊαδ δαναιδας λεγουσιν αι πληρουσαι ενκατασ γουσιν αγυμιοις υδωρ προσ αυτον φερουσι τετριμενον δυναται δε η παρηλια και επαυτου λεγασθαι του αδου οτι πολλων παντοτε θνησκοντων ουδεποτε πληρουται ηδς αιτια δι ην αι δαναιδες κατακρηθησαν την τιμωριαν ταυτην ουτωσ εχει.

In deuorantes & ingurgitantes. & persequitur fabulam danaidū: quæ in uase pforato aquā gestitā: quæ ppluit: & ita nunquā expleto uase iterum ac iterum labor puellarum fit inquit. Tibullus. Et danai proles: ueneris quæ numina læsit.

In caua lateas dolia portat aquas.

Lucianus utitur & hoc adagio in timone. ΕΚΕΙΝΟΣ ΥΟΡΠΟΤΕ ΠΑΥΣΕΤΑΙ ΩΣΠΕΡ ΕΚ ΚΟΦΙΝΟΥ ΤΕΤΡΥΙΣ ΤΟΥ ΠΡΙΝΟΛΟΣ ΕΙΣΡΘΗΝΑΙ ΔΕ ΚΑΤΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΝ ΕΞΑΝΤΛΩΝ. ΦΘΑΣΑΙ ΒΟΥΛΟΜΕΝΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΡΡΟΗΝ ΑΗ ΥΠΑΡΑΝΤΛΟΣ ΕΙΣ ΠΕΣΩΝ ΕΠΙΚΛΥΣΩ ΑΥΤΟΝ ΩΣΤΕ ΕΣΤΟΝ ΤΩΝ ΔΑΝΑΙΔΩΝ ΠΙΘΟΝ ΥΔΡΟΦΟΡΗΣΑΙΝ ΜΟΙ ΔΟΚΩ ΚΑΙ ΑΤΗΝ ΕΠΑΝΤΛΗΣΕΙΝ ΤΟΥΣ ΚΥΤΟΥΣ ΜΗΤΑΓΟΥΝΤΟΣ. ΑΛΛΑ ΠΡΙΝ ΕΙΣΡΘΗΝΑΙ ΟΧΕΘΟΝ ΕΚ ΧΥΘΗΣΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥ ΕΠΙΡΡΕΟΝΤΟΣ ΟΥΤΩΣ. ΥΡΥΤΕΡΟΝ ΤΟ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΧΥΘΕΙΝ ΚΕΚΗΥΟΣ ΤΟΥ ΠΙΘΟΥ ΚΑΙ ΑΚΩΛΥΤΟΣ Η ΕΞΟΔΟΣ. hoc est. Ille enī quando quiescit, festinat exhaurire me tanq̄ ex cophino perfo

ratu antequā tota ī suā studens præocupare affluentiam ne ego affluens plus q̄ ille possit exhaurire eum inundem? Quare ad danaidū doliū aquā ferre mihi uideor: & frustra exhaurire uase non tolerante. sed effundendo id quod affluit ante prope q̄ effluxerit: ideo ē lat̄ hyat̄ hydriae ad effusionem & exitus liber: Hæc luctan̄. sensū & appetentiā philosophi pforatū doliū uocant: ad quod Lucianus alludit: qui τειριμενον πιθος hominem ingrātū dicit. Plato in Gorgia. elegans quidā uir ficulus fortasse uel scalus in iis confabulatus hanc antimī partem propter suasionem credulitatēq̄ lubricam aliquid ludens nomini doliū appellauit. De mentes uero profanos atq̄ damnatos horum autem hanc animi partē: quæ libidinibus agitatur tanq̄ inutile ob incōtinentiam inexplēbile perforatū esse doliū inquit. eorum: q̄ apud obscuros sūnt inferos eos esse miserimos: qui tanq̄ omnino profani dānati sunt: atq̄ aquā in uas pforatū cum alio etiā perforato uase inferre. esse autē hoc aliud uas siue cribrū: ut dicebat is: q̄ me docuit: dementiū animū: quē ideo perforato uasi assimilauit: quod pp̄ insidiā affectionē: obliuionēq̄ nequeat infusum aliquid continere. Propertius. Dolia utrigineis idē ille repleuerit urnis. Officium meum. illum fallere: & interuertere phœnicio: alitq̄ aut simili aut maiori pretio destinare. Paulopost magis. subintellige negotii plenus eris & molestia: cū te lege. ille homo meus est. Similiter. hic error est indeprecabilis: qd̄ simuliter legendū est marcello autore: pro similiter. Similitas prisca similitudo dicitur. Cæcilius in Syraculis. Vide mea hominis qd̄ fert morē similitas. Admoenire. circuallare: circuicenta obire & oppugnare. Vt uis hominē opus ē. Quid est facturus: lego. qd̄ es facturus? Tempori. aduerbialiter: cū tēpus & tēpestiuitas postulabit. In libro si recte memini iudiciū res tēporiua uocant̄ p̄oces: q̄ tēpori p̄ueniūt. Adiac. legendū adiac: ex hac parte ingit hominē circuista. Hoc faxo aderit. ī pri. cis exēplariū. hic faxo aderit cert̄ q̄ amc̄ factā hio cirule aderit: Potin ut habeas. scribe abeas hoc est distedas.

Bal. Te amatorem inuentū esse inanem quasi cassam nucem. Sed quanq̄ multa mala quæ in me dicta dixisti mihi Nisi mihi attulerit miles quinque: quas debet minas Sicut hæc est præstituta: summe argento dies Si is non aderit: posse opinor facere officium meum. Cal. Quid id est? Bal. si tu argentū attuleris cum illo perdiderim Fidem hoc meum est officium ego operæ si sit plus Tecū loquar: sed sine argēto frustra ē. q̄ me tui miserri postulas. Hæc mea est sententia ut hinc porro quid agas consulas. Cal. Iam ne abis? Bal. negotii sum plenus. Pse. paulopost magis. Illi homo meus est nisi omnes di me atq̄ homines deserunt. Exossabo ego illum similiter itidem ut murenam coquus Sed nunc callidore operam mihi te uolo dare. Cal. ec Quid impas? Pse. hoc ego oppidū admœnire ut hodie capiatur Volo: ad eam rem uisus hoīem astutum. doctū. scitū. & callidū. Qui imperata hæc facta reddat. non qui uigilans dormiat. Cal. Cedo mihi quid est facturus. Pse. tempori ego faxo scies? Nolo bis iterare sat sic longæ fiunt fabulæ. Cal. optimum: Atq̄ æquissimū oras. Pse. propera adiac hominem cito Pauci ex multis sunt amici homini qui certi sient. Cal. Ego scio istuc. Pse. ergo utrinq̄ tibi nunc delectum para: Ex multis exquire illis unum: qui certus siet. Cal. Iā hoc faxo aderit. Pse. potin ut habeas. Cal. tibi morā dictis creas

Appetitus p foratū doliū

Simulter. Similitudo. Adiacent̄ e. Tempori. Temporiua res.

Pseudodolus. scribe pseudulus. **Largitus, largiter: affatus: copiose.** **Dapsilis, largus: abun-**
 dans: & subintellige fuisti. Vnde accipias. scriptum est alibi: unde occipias: uix reperire potes unde
 incipias argentum exigas. **Detexundam.** In amphitryone. Illic homo uult denuo pallium detexere.
 Voluit incipere. in priscis exemplaribus. uoluit incipere hoc est eubrare: & ualenter eiaculari. **Cal-**
 phone. bonae uocis uir & admonitionis. Ex hoc sepulcro. hoc est capulari & depotano sene: quod **In sepulcris**
 thesauri condebantur in sepulcris: quod inuens Apuleius facit libro quarto metamorphoseon latro **cōdebāt the-**
 nes in sepulcris aurum **fauri.**
 recondet. Post hoc
 uale factio discessi /
 mus: & portam ciuita-
 tis egressi monumē-
 tum quoddam conspi-
 camur: procul a uia
 remoto & abdito lo-
 co positum: ubi capu-
 los carie & uetusta-
 te semitectos: quos in
 habitabant pulueres
 & iam cinerosi mor-
 tui passim: ad futu-
 ra praedae recepta /
 cula fferam. Quae
 da ad sepeliendi mo-
 dum pertinētia fer-
 ulus libro aeneidos
 tertio notauit nec
 acofma nec isubida
 ad hanc ferme sen-
 tentiam. Legimus pra-
 terea in sexto sepul-
 torum animas esse ua-

Pseudolus.

Ostendit illic hinc abiit. tu astas solus Pseudodolus.

P Quid nunc acturus: postquam herili filio largitus dictis
 Dapsilis. ubi sunt ea: cui neque parata gutta certi consilii:

Neque adeo argenti. neque nunc quid faciam scio. neque exordiri

Primum: unde accipias habeas neque ad detexundam tellam

Certos terminos. sed quasi poeta: fabulas cum coepit: sibi

Quaerit quod nusquam est gentium reperit tamen: facit illud

Verisimile quod mendacium est: nunc ego poeta fiam. uiginti minae

Quae nusquam nunc sunt inueniam tamen.

Atque ego huic iam pridem me daturum dixeram: at uolui incipere

Tragula in nostrum senem: uerum is nescio quo pacto praesens it prius

Sed comprimenda est mihi uox atque oratio: herum eccum uideo huc

Simonem una simul cum suo uicino caliphone incedere.

Ex hoc sepulchro uetere uiginti minas effodiam ego hodie:

gas: & hunc constat non legitime sepultum fuisse. rite ergo reddita legitima sepultura reddit anima ad
 quietem sepulcri: quam stoici mediu sequentes tantu durare dicunt quod diu durat & corpus. Vnde aegyptii con-
 dita diutius referunt cadauera scilicet ut anima multo tempore pduret: & corpori sit obnoxia ne cito
 ad alta trāseat. Romani contra faciebant comburētes cadauera: ut statim anima in generalitate idest in
 suam naturam rediret. Dicit ergo nunc sacrificis quibusdam elictam animam: & sepulcro conditam: obno-
 xiamque factam corpori: quod ante horrebat quasi per uim exhortē. Ideo autem stoicos mediu sequ diximus:
 quia plato perpetuam dicit animam: & ad diuersa corpora transitum facere statim pro meritis uitae prio-
 ris. Pythagoras autem non metempsychosin sed palingenesiam esse dicit: hoc est redire post tempus.
 Dicunt physici biothanatorum animas non recipi in originem suam nisi uagantes legitimum tempus facti
 compleuerint. Plinius libro septimo naturalis historiae. Ipsum cremare apud romanos non fuit uete-
 ris instituti. terra condebant. At postquam longinquis bellis obrutos erui cognouere: tunc institutum: &
 tamen multisarise priscos seruauere ritus. sicut in cornelia domo nemo ante syllam dictatorem tradi-
 tur esse crematus. Idque eum uoluisse ueritum talionem eruto. C. Marci cadauere. Sepultus intelligitur
 quoquomodo conditus. Humat uero humo contactus. Varieratē sepeliendi quoque silius copositisime
 describit libro decimo tertio punctorum.

Tumuli & cinerum sententia discors.

Tellure ut peribent is mos antiquus libera

Exanima oscenus consumit corpora uultur.

Regia cum lucem posuerunt membra: probatum est

Hyrcantis adhibere canes. Aegyptia tellus

Claudit odorato post funus stantia saxo

Corpora: & a mensis exanguem haud separat umbram.

Exhausto instituit poenus uacuare cerebro

Ora utrum: & longum mercata reponit in auum.

Quid qui reclusa nudos Garamantes arena

Infodiunt: quid qui saeuo sepelire profundo

Exanimem mandant libycis Nasamonem in oris:

At celtae uacui capitis circundare gaudent

Olla nefas: auro & mensis ea pocula seruant.

De ritu sepe
 liendi uario.

Metempsycho-
 sis.
 Palingenesia.
 Cremare non
 fuit ueteris in-
 stituti.
 Sepultus.
 Conditus.

Cætopida ob patriam Mauortis forte peremptos
Decreuerunt simul cõmunibus urere flammis.
At gente in scythica suffixa cadauera truncis
Lenta dies sepelit:putri liquentia rabo.

Pulcra de Dictatore.
Monarchos.
Cassi⁹ prius magister eq
tum.

Legam, aucuper: excipia ut portu legere.

Dictator, magistratu⁹ princeps: q⁹ grecis archon
Titus largius primus dictator fuit & spiritus Cassius

erat. Plutarchus dictatore⁹ uocitat monarchon.
primus magister eq
tum creatus. Lilius
libro secundo ab ur
be cõdita pdit lege
uetusta iuberi uti uir
consularis dictator
precipue dicat. iuril
periti censent dicta
tura summū magi
stratum animaduer
sione⁹ capitis habuiss
seia qua prouocare
nõ licebat. Illam ul
tra sex menses retine
re nõ licebat. Dict⁹
dictator quod a cõ
sule diceret. Fabius
maxim⁹ ille cuncta
tor: quia a populo
dictus est: cui nõ hæ
rebat creandi dicta
torem potestas: nõ
legitim⁹ dictator fu
it: sed pro dictatore
Plutarchus in fabio
autor est lege qua
dã uerusta nefas fuis
se dictatori eqtare.
Magister populi uo
citus dictator: qd
illi in populū coer
cendum magna us

Si.

Quas dem herili filio: nunc huc concedã: ut horu sermonẽ legã.

Simo, Calipho, Senes. ii. Pseud. seruus:

I de damnosis aut de amatorib⁹ dictator fiat nunc athenis

f Atticis nemo antecedit filio credo meo: ita nunc p urbem

Solus sermo e oibus: eũ uelle amicã liberare: & quærere

Argentum ad eam rem: hoc alii mihi renunciant: atq; id iam

Pridẽ sesci: & subolet mihi. Pse. occisa e hæc res: heret hoc negociũ

Quin cõmeatũ uolui argentariũ proficisci. ibi nunc oppido

Opposita obstacula. præsesit nihil e prædã pdatorib⁹. Cal. hoies

Qui gestant quicq; auscultant crimina si meo arbitrato

Liceat omnes pendeant gestores linguis: auditores aurib⁹

Nam ista quã tibi renunciantur filium: te uelle amantem

Argento circunducere forsitan ea tibi dicta sunt mēdacia.

Sed si ea uera sunt: ut nunc est maxime. quid mirum fecit

Quid nouum: adolescens homo: si amat si amicam liberat.

Pse. Lepidũ senem. Si. uetus nolo faciat. Cal. at enim ne quicq; uis

Vel tu ne faceres tale in adolescentia probũ patrem esse oportet.

Qui gnatũ suum esse probiorem quam ipse fuerit postulet.

Nam tu quod damni: & quod fecisti flagitii populo uiritim

Potuit dispartiri: id ne tu mirari si patrisat filius

ω?ευ? pauci estis homines commodiorem

Dictator un

Esymnetæ.
Dictator no
cte creabat.

Subolet.

ζεϑο Iupiter
unde.

esser: qd Varro & seneca pscrubũ. Dionysius in qnto historiaꝝ romanã referet uelut electã tyrãndẽ
ascitã dictatoriã potestate: apud grecos erãt esymnetã tyrãni dictatõribus similes. esymnetũ mithyl
nãt elegerũt pithacũ. Illud hic addã dictatore nocte creari uel dici solitũ fuisse. sic enĩ in nono ab ur
be cõdita liui⁹. Legati pfecti ad fabiũ consulẽ cũ senat⁹ consultũ tradidissent: adiecerunt orationẽ
cõuenientẽ mandatis. Cõsul dimissis i terrã oculis tacit⁹ ab incertis qd nã actur⁹ esset legatis recessit.
nocte deinde silẽtio ut mos e. L. papiriũ dictatore dixit. Athenis atticis. athenis lictor alib⁹. In li
tore exadificatis. Subolet. modice olet: subsentio. Hæret. ambiguũ est. Ibi nunc oppido. p
bior e lectio. Illi nunc opido hoc e illi sent. Obstacula. offedicula. obices ne retia nrã trãsgredi pos
sit. Qui gestãt. q audita reportãt. Pendeãt. pẽsiles: ad internectiõẽ difflagellati. Gestores.
delatores. Vetus nolo faciat. qd scilicet amet: qd uetus esse dixisti. Virtim dispartiri. sensus e
ita copiose: & assidue flagitiosus eras ut καθαρὸς hoc est singulatim tua flagitia dispartiri possint
Ita numerosa fuerũt pãne. Mirari. subintellige decet. Legit alibi mirare. Si patrisat. si patrẽ
imitãt. ω ξαυ. O iuppiter. Plato. qdã zina idest uiuentẽ & uitã: qdã dia idest cãm p quã uocant: q
ptes una cõpositã naturã dei ipsius ostendũt: qd maxime debet nomẽ efficere posse. Nulla enĩ nobis
caterisq; oibus uiuẽdi magis cã est q princeps rexq; oium. Quapp decens nomen e hic deus sortitus
p quẽ uita semp uiuentibus oibus inest: nũc ξρονοϋ filiũ cũ qs audiat forte insolentẽ cõtumeliosũq;
putarit. Verũ probabile est magnã custodiã intelligẽtia prolem iouẽ esse: qd enĩ κούροϋ dñ non pue
rum significat. Sed puritatẽ mentis ipsius: & sincerã integritatẽ. est autẽ iste οὐρανὸϋ idest celi filius
ut fertur. Quippe aspectus ad supera merito orantia uocatur: quasi ωραότα idest aspiciẽs: ζεϑο idest
ad supra. Lactantius libro prio diuinaꝝ institutionũ. ζεϑὸϋ siue ζην appellatus est: nõ ut isti putãt a fer
uore caelestis ignis: uel qd uitã sit dator: uel qd animantibus inspiret animas: quã uirtus solius dei est:
quã enĩ possit inspirare animã: q ipse accipit aliunde: sed qd primus ex liberis saturni marib⁹ uixit.

Potuerunt igitur hoies alium deū habere rectorem: si saturn⁹ nō fuisset ab uxore delusus, a nostris in pter dicit: quemadmodū & lunonem a iuuando esse dictos Cicero interpretat: & iupiter quasi iuuas pater dicit: quod nomen in deū minime congruit: q̄a iuuare hois est opis aliqd conferentis in eū: qui sit alien⁹ & exigui beneficii. Nemo sic deū precat ut se adiuuet: sed ut seruet: ut uisā salutē q̄ tribuat: quod multo plus est ac maius q̄ iuuare cū eos generet. Quam pauci hoies. q̄ pauci patres sunt si lris suis indulgentes. Esse patrē. subintellige decuit. Decens enim erat ipsum simonē filio indulgē

torem fuisse & obse
quentiorem. Si
quis hic loquit. Co
dices antiq. Sed q̄
hic loquit. Pseu
dolosus. locus est in
nominis similitudi
nem: & naturā serui
uersipellē. Bo
nus aius in mala re.
sen. us hic. si tolere
æquo animo infor
tuniū sit dimidiatū
& minus. Iuxta me
nandi sententiam.
Nunq̄ te ipsum in
felix existens in des
perationem ducas.

Vicinos impar
tio. Scribe. Vicinos
imparti: hoc est Cal
liphonem uicinum.

Status basilicū.

stadii schema regitū.

Cōfidēter quæ
lego confidenterq̄.

Intellige. scri
bendam intelligo.

Per nebulā sci
mus. recognoscim⁹

ueluti per quādam
cæcitātē & umbrā.

Nebulariū uarro &
Columella uocant

domū in quā formē
ta comportant: si re
pentin⁹ inber accl
derit: & opas distur
bauerit area cū mel
ses sole tepēte teret.

Conficiet neca
bit: unde seraq̄ con
fectores: Sumptū ex
græca faciūdia. ΗΥΘ

σω illi dicunt. Statil
lius Flaccus.

Statil
lius Flaccus.

Statil
lius Flaccus.

Statil
lius Flaccus.

Statil
lius Flaccus.

Statil
lius Flaccus.

Statil
lius Flaccus.

Statil
lius Flaccus.

Statil
lius Flaccus.

Statil
lius Flaccus.

Statil
lius Flaccus.

Statil
lius Flaccus.

Statil
lius Flaccus.

Illic esse patrem: esset ut equior filio. Si. si quis hic loquit
Meus hic ē quidē seruos pseudolosus. hic mihi corrūpit filiū
Seeleq̄ caput hic dux. hic ille ē pedagog⁹. hūc ego cupio ex cru
Cal. Iā istæc insipiētia irā in proptu gerere quāto satius est
Adire blandis uerbis: atq̄ exgrere sint illa nec ne sint quæ tibi
Renunciantur: bonus animus in mala re dimidium est ma
li. Si. tibi auscultabo.

Pse. Itur ad te pseudole. orationē tibi para aduersum senem
Herū. salutato primū. ut æquom ē: postea si qd supsit uicinos
Impartio. Si. salue quid agit? Pse. statur hic ad hūc modū

Si. Statum uide hominis callipho quasi basilicū. Cal. bene
Confidenter quæ te adstitisse intellige. Pse. decet innocens.

Qui sit atq̄ innoxius seruū superbū esse apud herū potissimū
Cal. Sunt quæ te uolumus pcontari quæ quasi per nebulam
Nosmet scimus: atq̄ audiuiimus. Si. conficiet iam te hic
Verbis ut tu cēseas nō pseudolū: sed socratem tecū loqui

Pse. Ita est: iam pridē tu me spernis: sentio. paruam esse
Apud te mihi fidem esse intelligo

Pse. Cupis me esse neq̄ tamen ero frugi bonæ
Si. Fac sis uacuas pseudole ædis auriū: mea ut migrare dicta
Possint quo uolo. Pse. age loq̄re qd uis tamen si tibi succēseo

Si. Mihim domino seruos tu succēses. Pse. iā tibi mirū id uidet:
Si. Hercle qui ut tu prædicas. cauēduſt mihi abs te irato
Atq̄ alio tu modo me uerberare: atq̄ ego te soleo cogitas.

Pse. Quid censēs. Si. edepol merito esse iratum arbitror
Cum apud te parum stet fides. Pse. iam sic sino
Iratuſt ego ne quid noceat cauero

Si. Sed qd ais: quid hoc quod te rogo. Pse. si quid uis roga
Quod scibo. delphis responsum dicito. auorte
Ergo animum. & fac sis promissi memor. Si. quid ais

Si. quid ais

Si. quid ais

Si. quid ais

Si. quid ais

Si. quid ais

Si. quid ais

Status basilicū.

Nebulariū.

Apollo del
phicus.

ΗΥΘΩ ΟΥΚΩΤΟΥ ΠΥΡΡΟΥ ΟΥΤΕΡΘΕΤΑΦΟΥ.

Alio tu mō. hoc ē argētea pœna me cōficere cupis: ut herilē illū phanleto copē reddas. Atq̄
ego te. subintellige noui ut me decipe tētes. Soleo cogitas. i priscis exēplarib⁹ ut soles cogitas: p
pedis omnis dolos & fabricas uti me decipias quēadmodū solit⁹ es. Alii legūt iūcti. At quæ ego scio
cogitas q̄n paulopost subsequit his uerbis pseudolus. Quid censēs? Iā sic sino. simōis hæc uerba
sūt. Delphis respōsū. credas ex oraculo relatiū. Tēpla. n. delphici apollinis magnificētissima erāt
& respōso apollinis celeberrīa. subticulē tñ ut amplis respōsa nō reddāt. Causa refert a plurarcho in
libro de oraculis difictētibus. Vnde iuuenal. qm delphis oracula cessāt. Auorte. scribēdū aduerte
& simōis hæc uerba sunt. Promissi. qd pollicit⁹ es te respōsum perinde ac delphicū redditurum.

Ecq̄ scis filium simo pseudolosū interrogans loq̄. Negar mea est. hæc aduētia sunt & genti
 nis adiectia. Quā uelit hic subseq̄ i hæc uerba pseudolus. Nego nō ea est: qm̄ dixerat senex illū
 tibicinā amare Inq̄ se negare qm̄ phcenclitū nō tibicinā amar. Ceuton kaito ito negari. mōstra
 & uerborū portēta. lego. καὶ τὸ καὶ τοῦ ita negari: & hoc Inq̄ nouū hoc est nouiter factū decet a me
 impudentissime negari! Per sicophantiā. p̄ ridiculariā deceptionē. Paritas. paras. Fatere. iter
 rogatiue p̄ fateris ne? Dycal toina. Hæc erat tanq̄ sententia philosophica & puerbalis: quæ di

cebatur a pseudolo
 sunt q̄ p̄steant i pri
 scis exēplarib⁹ hoc
 carmē reperisse. Di
 xln troia cades mē
 daci capta sinone?
 ut forte græci car /
 minis sit interpreta
 tio: qd̄ incuria tēpo
 ris obsoleuit: ut hoc
 quēadmodū fieri so
 let p̄ interpretatiōe
 sniæ græcæ supad /
 ditū esset: ut uidem⁹
 apud Gellū extare
 latinā sniam cū i de
 suetudinē abierint
 uerba græca i cui⁹
 crito codice desunt
 nōnulla epigrāma
 ta græca. Vex̄ iter
 cetera hoc epigra
 ma in its uerbis desi
 deratur. Item dixit
 uerlus porcil licinil
 hosee.

Equam scis filium tibicinam meum amare negar mea est
 Liberare quam uelit ceuton kaito ito negari
 Equas uiginti minas per sicophantiam atq̄ perdoctos dolos
 Paritas ut ame auferas. Pse. abs te ego auferam
 Si. Ita quas meo gnato des qui amicam liberet fatere
 Dycal toina chaytorionai fatetur
 Si. Dixin caliphon dudum tibi. Cal. memini. Si. cur hæc
 Tu ubi rescuisti illico cælata me sūt cur nō rescui. Ple. eloquar
 Quia nolebam te memorem prægigni malum
 Herum: ut seruos criminaret apud herum. Si. iuberet hunc
 Præcipitem in pistrinum trahi. Cal: nunquid peccatum est simo
 Pse. Immo maxime. Si. desiste recte ego meam rem sapio calipho
 Pse. Peccata mea sunt. animum aduerte: nunc iam
 Qua propter te expertem amoris nati habuerim
 Pistrinum ineundum scibam: si id faxem mihi.
 Si. Non a me scibas pistrinum ineundum tibi
 Cum ea mussitabas. Pse. scibam. Si. cur non dictum est mihi

Restituta
 carmia in
 gello.

Custodes ouium ne uidere propaginis agnum
 Queritis: ignem (ite huc) queritis: ignis homo est.
 Si digito attigero incendam siluam simul omnem.
 Omne pecus flamma est: omnia quæ uideo.
 Composuerat enim Gellus & prope in acie cōmiserat latina carmina: quæ dignitate græcis antista
 rent. sunt enim talia græcanica.

Αὐτὸ τὸ πυρκαυδεῖν διζημένοσ. οὐτοὸσ οὐκ τῶρ
 τὸν καλὸν λειρῶν λυχνὸν αναφλογισαί.
 Δεῦρ ἀπειθε ψυχῆσ αναφον αἰλασ. ενδοθι γαρ αἰοί
 και οἰενος πολλὴν ἐφ᾽ αἰνοί φλογα. latine sic.
 Ignis disquirens incendere nocte sub atra
 Et lychni flammis orbe nitere petens.
 Tu potis immensam nostro de pectore lucem
 Carpere: cor flammis deliquisse uides.

Tacitbundus
 non fatetur.

Troia piturā senē uocitauit: ut i bacchidib⁹ chrysal⁹ nūc Illos cadis: priame p̄stī senex. In hāc sniam
 cū seru⁹ dñm ærucās auro illuderet: se sinone uocat: senē troiā in parē loquēdi geminitudinē suū te
 ridentē dñm inducit. Hoc aptius: quod nūc sinuosius infra cognosces ubi sic legif. Viso qd̄ rex me⁹
 ulxes egerit: iam ne habeat signū ex arce Balltonia. Idē paulo inferius i pseudolo. supauit dolū tro
 ianū atq̄ uicit pseudolos. scimus mēdaciis sinonis troiā captā & funditus dirutā: sicuti nunc uiginti
 minis eradocabif simo. sed hæc taciturne loq̄ ut simo crediderit illū demusātē uerba & tacere cōfite
 ri: et si iurecōsulti digests de regulis iuris autores sint tacitbundū nec fateri: nec negare. Huc facit Lā
 pridii sniā i heliogabalo. erubescētibusq̄ senibus exclamabat. erubuit salua res ē: silentiū ac ruborē
 p̄ cōsensū ducēs. Dixin caliphon dudū tibi. cū hoc te nō loq̄. sed cū ipso socrate: Prægigni. p̄
 busdā exēplarib⁹ nō legif herū. Crimiaret. lege criminaret hoc ordīne: nolebā te memore tuorū
 mērorū anticipare: qd̄ fecif si primū apud te criminatus esē pseudolū: demū si rectū sensif forte lu
 fisses hūc i pistrinū trahi q̄drupedē. Recte ego meā rē. pseudoli uerba sūt caliphōis admonētis ut
 coriū suū nō curet: qm̄ recte nouit: q̄ nā ex cōpacto picula subeat. Faxem. fecif. Mussitabas.

racte loquebaris. Aliud malū, propinquū erit, sensus est, si tibi de filii dixissem cohercinationib9
citius me iussisset in pstrinū trahi. Cui enim hoc propius quāuis cū ab alio rescisses eadem mihi pce
na imineret. Sed præsens nō erat, semp enim speramus: & malū propius fugimus. Tibullus.

Illam etiam dura solatur compede uinctum

Crura sonant ferro, sed canit inter opus.

Huic erat dieculæ, huic iminenti malo si te fraudassem parul tēports momentū intererat. Si

Pse. Quia aliud malum aderat: istuc aberat longius

Illud erat præsens: huic erat dieculæ.

Si. Quid nunc agetis, nam hinc quidem a me non potest

Argentum auferri, qui præsertim senserim

Ne quisquam credat nummum iam edicam omnibus

Pse. Nunquam ædepol cuiquam supplicabo dum quidem

Tu uiues tu mihi hercle argentum dabis:

Abs te equidem sumam. Si, si tu a me sumes, Pse. strenue.

Si. Excludito mihi hercle oculum si dederō, Pse. si dabis

Iam dico ut a me caueas. Cal. certe ædepol scio

Si abstuleris mirum & magnum feceris facinus.

Pse. Faciam. Si, si non abstuleris uirgis cedito

Pse. Sed quid si abstulero? Si, do iouem testem tibi

Te ætatem impune habiturum. Pse. facito ut memineris

Si. Egon ut cauere nequeam cui prædicitur?

Pse. Prædico ut caueas dico inquam ut caueas: caue: hem istis

tu a me sumes. scri /
be per interrogatio /
ne. Tu a me sumes?

Strenue. cito: ex
pedite: unde strena
uocitata, strenuitas
In milite dos est nō
mediocris: qua cæ /

lar inter ceteras uir
tutes sumus euasit.
strenuitati cōtrariis
ultimū torpor. In ea
dem significātia di
ctur torpedo: a pla /

torpedine: quē
qui tangit torpidus
efficit: De quo pla /

to in mēnone. Mihi
uidetur omnio: si ta
men te locādo mor
dere aliquātulū de /

cet: q̄ simillimus esse
tum forma tū cate
ris omnibus. Atissimo

Torpedo.

Ille piscis marino: q̄ stupor dicitur. Ille siquidē hoīem sibi propinquantē atq̄ tangentem stupidū reddit:
& tu quoq̄ nūc me stupefacis. Reuera enim & aium simul & os stupidū habeo: hesitōq̄: nec quid tibi
respōdeā iuenio: magno platōicū itēp̄tis errore: q̄ torpedinē piscē stuporē itēp̄tat9 ē: de quo multa
luculēter post ceteros Ambrosi9 I hexaemero. Claudian9 luculētissimis uerbis9 uī piscis hui9 exegitur.

Error plato
nici itēp̄tis

Quis non indomitam diræ torpedinis artem

Audit: & emerito signatas nomine ulres?

Ille quidem mollis: segniq̄ obnoxia natatu

Reprat: & attritis uix languida serpit arenis.

Sed latus armauit gelido natura ueneno:

Et frigus quo cuncta rigent, armata medullis

Miscuit: & proprias hyemes per uiscera duxit.

Naturam suuat ipsa dolis: & conscia sortis

Vititur ingento: longeq̄ extenta per algas

Qui tetigere iacent, successu lata resurgit

Et uiuos impune suos depascitur artus.

Si quando uestita cibus ineauiora ara

Non fugit aut uano conatur uellere morsu.

Sed propius nigræ fungit se callida setæ

Et meminit captiua sui, longoq̄ per undas

Pigra uenenatis effundit flamma uentis.

Per setam uis alta meat: fluctusq̄ relinquit

Absentem uinctura uirum, metuendus ab ipsis

Emicat horror aquis: & pendula fila secutus

Transit arundineos archano frigore nodos:

Victricemq̄ ligat concreto sanguine dextram:

Dannosum piscator onus: prædamq̄ rebellem

Iactat: & amissa redit exarmatus habenâ.

Virgils cedito, pseudoli uerba. Impune, sine aliqua poena. Iuuenalis. Impune ergo mihi re

citauerit ille togatas: hic elegos. Sine poena tallionis poeta nostrâ tempestatu obtundent ne mihi

per singula momenta caput & aures: ut mea illis recitans non poenam inferam?

Impune.

Graphicus. **Ut hodie legē dum.** Tu hodie. Graphicum. scilicet: elegāte: lepīdum. Amice dices. scribo. amice dices. Iam meū ē. pertinet ad me. meum officiū est a pseu dolo cauere. **Lepidule.** Lepidule momen. i. p̄ scis exemplaribus legit: lepidule nōne? subintellige dixi: nōne ego dixi tibi ca uendū esse. Agathocli. qui dolis tyrāntem inuasit. Nunquid causa ē. nūqd̄ aliquā causā allegabis: & causi facies quin te i. pistrinū condā. Dabo inique. mala lege dabo pro argēto uerbera. quid si legis. dabo inque. hoc est dic te daturum. **Decōpacto.** De compacto. concorditer: collatis capitibus: & con iuratis. Confutis dolis. cōpositis dolis. Quis me audactor. si de compacto facerem & cōiurarem cum lenone. Conscribito. ut bices scriptiles: & literatas incutito: & coriū lacerato. In dice ludos. denūcia ludos hic athenis fieri: ut conturant oēs ad ludos: & spectacula cōspiciēda dū ridicule senes hos contemptim habemus. Operā dico dedico tibi soli hoc officium ut soli domi tibi inserulam. Suspiciarier. spectatores alloquitur pseudolus. Quin uos oblectem. lege. qui uos oblectē: ut uos oblectē. Trāfigam. perficiam: redabsoluam.

Mihi ut hodie manibus argentum dabis. Cal. & depol Mortalem graphicum si seruat fidem. **Pse.** Seruitum tibi me abducito: ni fecero? Si. bene: atq; Amice dices: nam nunc iam meust? **Pse.** uin etiam Dicam: quo uos magis miremini? Cal. studeo hercle Audire nam te ausculto libens. Si. agendum nam satis Libenter te ausculto loqui. **Pse.** priusq; istam pugnam Pugnabo. ego etiam prius dabo aliam pugnam clarā Et cōmemorabile. Si. quam pugnā? **Pse.** hem ab hoc Lenone uicino tuo p̄ sicophātiā: atq; per doctos dolos Tibicinam illam: tuus quam gnatus deperit Eam circuducā lepidule momen. Si. mirū quidē est **Pse.** Effectum hoc hodie reddam utrunq; ad uesperū **Si.** Siquidem istac opera ut prādicas perfeceris Virtute regi agathocli antecesseris: sed si non faxis Nunquid causa est: illico quin te in pistrinum cōdam. **Pse.** Non unū q̄dem diē modo. uerū hercle in oīs: quant? Est: sed si effecero dabin mihi argētū qd̄ de lenōi illico Tua uolūtate? Cal. ius bonū orat pseudol? dabo iniq; **Si.** At enim scin quid mihi in mentē uenit? quid si isce Inter se cōsenserunt callipho. aut de compacto faciunt Confitis dolis: qui me argento circumuertant: **Pse.** Quis me audacior sit: si istuc facin? audeā dicere imo Sic simo si sumus conspecti siue consiliū unq; inimus De istac re: aut si de ea re unq; inter nos conuenimus. Quasi in libro cum scribuntur literæ calamo Stilis me totum usq; ulmeis conscribito. Si. indice ludos Nunc iam quando lubet. **Pse.** da in hunc diem operam Callipho quæso mihi. ne quod te ad aliud occupes negociū. **Cal.** Quin rus ut irem iam heri constitueram. **Pse.** At nunc disturba quas statuisti machinas **Cal.** Nunc non abire certum est istac gratia. lubido est ludos Tuos spectare pseudole. & si hunc uidebo nō dare argentū tibi: Quod dixi: potius q̄ id non fiat ego dabo: non demutabo. **Pse.** Namq; adepol si non dabis: clamore magno: & multum Flagitare. agite amouemini hinc uos intro nunc iam Ac meis uicissim date locum fallaciis. Si. fiat: geratur Mos tibi: sed te uolo domi usq; adesse. Cal. quin tibi hanc Operam dico at ego ad forum ibo iam hic adero. **Si.** Actutum redi. **Pse.** suspicio est mihi nunc uos suspiciarier. Me iccirco hæc tanta facinora promitteres: Quin uos oblectem: hanc fabulam dum transigam. Neq; sim facturus: quod facturum dixeram. non demutabo.

Nouū aliquid. scribe. nouū aliquid. Concidere. scribendū concedere. Cum cōcenturio
 legedum cōcenturio hoc est dum diuidō dolos tanq̄ in centurias militares. Marcellus. Concenturia
 reest colligere dictū a centuriis: quæ ad suffragia cōueniebant. Plautus in pseudulo. Dū cōcenturio
 in corde sycophārias. Terentius in phormione. ego in insidiis succēturiatus si quid deficies. Dile
 ctauerit. lege delectauerit. Proh iuppiter. Hac pseudulus introgressus secum loqrur. Perinde
 sunt ut agas. sensus est. oēs res quas inceperis perueniunt & procedūt sicuti illas fabrefeceris: quod si

Centurio.

Atq̄ ē certū: qd̄ sciā: quo sim facturus pacto nihil ēt scio:
 Nisi quia futurū est nam qui in scenam prouenit
 Nouo modo. nouum aliquid inuentū afferre addeceat:
 Si id facere nequeat. det locum illi qui queat
 Concidere aliquantisper hinc mihi intro libet.
 Cum concenturio in corde sycophantias
 Tibicen uos interea hic dilectauerit.
 Proh iuppiter ut mihi quicq̄ ago lepide oīa prospereq̄
 Veniunt. neq̄ quod dubitē. neq̄ quod timeā meo ī pectore
 Condictū est consiliū: nam ea stulticia est facinus magnum
 Timido cordi credere. nam omnes res perinde sunt
 Ut agas ut eas magnificias: nā ego in meo pectore pri^o ita
 Parauī copias duplicis triplicis dolos. pfidias. ut ubicunq̄
 Cum hostibus congregiar. malorum meorū: fretus uirtute
 Dicam mei industria: & malicia fraudulentī: facile ut uincā
 Facile ut spoliem meos perduellis meis perfidiis:
 Nunc inimicū ego hunc cōmunē meū: atq̄ nostrū omniū.
 Ballionem exballistabo lepide: date operam modo.
 Hoc ego oppidum admœnire: ut hoc die capiatur uolo.
 Atq̄ ut hoc meas legiones adducam. si hoc expugno
 Facilem ego hanc rem meis ciuibus faciam.
 Post ad oppidū hoc uetus continuō mecum exercitum
 Protinus obducā: inde me & simul participes omnes
 Meos præda onerabo. atq̄ opplebo mecum: & fugam
 Perduellis meis esse: me ut sciant natum.
 Quo sum genere gnat^o. magna me facinora decet efficere:
 Quæ posterī mihi clara & diu cluāt: sed hūc quē uideo q̄s:
 Quis hic est q̄ oculis obuiā ignorabilis obiicit. libet scire.

splēdide: nobiliter:
 & magnificenter a
 gas magnifice eue
 nit: & honorifice.
 Fraudulenti. pseu
 doli. Perduellis.
 hostis. Exballista
 bo. ludit in noie bal
 lionis: qui deflecti ui
 detur a uerbo βαλ
 λων. quod significat
 eiaculor: tu interpre
 tare exballistabo ue
 luti iaculū ex balli
 sta lōgius & amoti⁹
 fecero. Sil⁹. phocai
 emittit uastos balli
 sta molares: hic pho
 caidē ballistā uocat:
 quā massilites: qui
 gen⁹ a phocensib⁹
 ducunt excogitauē
 runt. Ouidius. Nec
 leuis tabula: lateq̄
 feruntur ab undis
 Quam leue ballistæ
 mœntia pulsant on⁹.

Exballistare.

Admœnre. cir
 cundare: tractum a
 circuitu myrorum
 hoc est mœnlorū ci
 uitate circum secus
 ambientū. Ut
 hoc. positū pro huc
 Obducā. circum
 ducā. ob enim signi
 ficat circum. Ut
 sciant natū. genere
 nobili: cordato: gra
 phico ad omnes cē
 turias cōmittēdas
 Cluāt. celebrēt.

Ignorabiles
litteræ.Hieroglyphi
ca.

Ignorabilis. Ignor⁹. Apule⁹ lib. xi. & ultimo metamorphoseon Ignorabiles litteras apdellat il
 las scilicet hieroglyphicas: quæ notis inuolutæ nō intelligunt. Lucius secūdo tertio quoq̄ libro ait hæc.
 solis & iustitiæ testatus oculū. Quid eruditōis penitioris & interioris præ se ferre uides oculū iustitiæ
 & qua nā cā memores a Lucio pauci sunt q̄ nouerit. ego publicitus a Bononiensīū senatu inter p̄fē
 fores hūanitatis ascit⁹ plausibiliter & fauorabiliter hoc enodauī. id Scholastici fere oēs haud ignorāt
 mutuato ex Diodori sīnā lib. iiii. interpretamēto: q̄ Hieroglyphicas hoc ē ægyptiorū sacrosanctos ap̄
 ces: quos apule⁹ de asino aureo lib. nouissimo uocat Ignorabiles: q̄ppe cū nefas sciri p̄fantis esset eme
 tiens atq̄ recēnsens: inq̄t hieroglyphicis utiq̄ litteris oculū iustitiæ seruatorē: & totius corporis inter
 pretari custodē. Hæc genuinū sermō & cognatū meminī legisse: ni fallor: in græcanico opusculo ubi
 Hieroglyphici describuntur apices. Ergo igitur callenter & obseruanter rituales ægyptiorum libros
 scelus Apuleius: & harum præcipue litterarū: ut pote qui de his quædam alibi tradiderit significare uo
 lens eū: quæ ægyptiū hieroglyphicis describūt iustitiæ oculū: quæ sculpūt ipsi iustitiā denotātes subide

Oculus iusti
tiæ.
Explicat⁹ lu
cii codex.

Oculata iustitia.
Exoculata fortuna.

& identidē nominat oculatā iustitiam fingebant: quippe una eā proba improbaq; lynceō obtutu & perspicabili acie cuncta cōspiciente: & conspecta librante: quēadmodum declamando a contrario exoculatam fortunam: quæ nullum bonarum quēadmodum malarum rerum discrimen habet. In græcis sententiosus: quæ menandro ascribuntur: legitur hic uersiculus ad hanc ferme sententiam. est iustitiæ oculus: qui omnia inspicit. Caterum ne quid omittatur Inerti steriliq; properatu de litteris hiscē ignobilibus pauca dicendum. sunt ægyptiorum litteræ uariis animantibus: extremitatibusq; hominū atq; instrumentis. sed p̄cipuæ artificum per similes. Non enim syllabarū cōpositio ne aut litteris uerba eorum exprimuntur. sed imaginū: formarum significatione usu memoriæ hominū tradita. scribunt quidē accipitrē: crocodilum: serpentē: hominis oculū: manus: faciem & cetera huiusmodi. Accipiter rem denotat cito factā: quoniam hæc aliq; ferme omninū auis sit uelocissima. Transfert hæc notatio ad domesticas res: quæ uelociter fiāt. Crocodilus malum significat: Dexteram manus dicitur passis liberalitatem designat: sinistra uero cōpressis tenacitatē atq; auaritiā. eodem modo & ceterarum corporis partium figuræ atq; instrumenta aliquid certum notabant: quæ memoria hominū longo usu ac meditatione obseruata e uestigio quid ea exprimerent internoſcebant. Hæc ex Diodori libro quarto. Ceteræ mirari non desino sinistra manum parciatē auaritiāq; denotare de sententia Diodori: quæ puo Apuleio libro de asino aureo undecimo liberalitatē significat. Vt duorū scriptorū dissidium re pugnantemq; dissensionem iudices libuit Apuleiana uerba substituere. Quartus æquitatis ostēdebat inditium deformatam manum sinistram: porrecta palmula: quæ genuina pigris: nulla calliditate: nulla sollertia prædita uidebatur ægrati magis aptior q̄ dextra. Verū qui cuperent autores cōsonos & cōcordes efficere æquitatē distinguerēt a liberalitate. Hieroglyphicas litteras his pane uerbis descripsit Apuleius. De optis adyti p̄fert quosdā libros litteris ignobilibus p̄notatos: partim figuris huiusmodi animalium cōcepti sermonis cōpendiosa uerba suggerentes: partim nodosis & in modū rotæ tortuosis: capreolatimq; cōdenſis apicibus a curiositate profanorū lectiōe munita. Has ignobilis litteras describit ardens & arduus poeta Lucanus his uerbis. Nondū flumineas memphis con texere biblos nouerat: & subdit. Picta q; seruabāt magica animalia linguas. Plinius libro septimo. E d̄ uerso epigenes apud babylontos septingentorū uiginti annorū obseruationes siderum cōstitibus laterculis inscriptas docet: grauis autor in primis. Qui minimū Berosus & Critodemus quadringentorū octoginta ānorū: ex quo æthernus litterarū usus. Quæ fuerit Apuleio causa: quod ue inctamē cū oculo iustitiæ & concertati solis oculū cōnumerare hæc est qm multoculus est: & p̄p̄uo lūie cūcta de cælo cōtēplari plini lib. ii. naturalis historia signat his uerbis. Sol ē p̄clarus: eximius: oīa itūes: oīa ēt exaudiēs: ut p̄cipi l̄f̄az Homero placuisse i uno eo uideo: quē mudt̄ mētē atq; animū Plinius & Macrobius appellauerūt: quē a coruscantē fulgido: splēdicantēq; fulgore phanera græci nūcuparūt.

Accipiter.

Crocodilus.

Sinistra manū parciatē. Sētētia Diodori & apulei collata.

Conduſ.
Promus.

Quid hic uelit: cū machæra & hic quā rē agat: hic dabo insidias.
Harpax Cacula. Pseudolus seruus.
Hoci sūt atq; hæ regiōes: quæ mihi ab herō sūt demonstratæ:
h Ut ego oculis rationē capio: q̄ mihi ita dixit her' me' miles
Septimas esse ædis a porta. ubi ille habitat leno: cui iussit
Symbolum me ferre: & hoc argentum nimis uelim
Certum qui mihi faciat ballion leno ubi hic habitat.
Pse. Si tace tace meus hic est homo ni omnes di atq; homines
Deferunt nouo consilio nunc mihi opus est noua res subito
Mihi hæc obiecta est: hoc præuortar: principio illa oīa missa
Habeo quæ ante agere occepi: nam pol ego hunc stratoticū
Nunciū aduenientem probe percutiam. Har. hostium pultabo
Atq; intus euocabo aliquem foras. Pse. quisquis es compendiū
Ego te facere pultandi uolo: nam ego precator: & patronus
Foribus processit foras Har. tu ne esto ballio. Pse. immo uero
Ego ei' sum subballio. Har. qd istuc uerbi est. Pse. cōduſ p̄mus
Sum procurator peni. Har. quasi te dicas atriensem:

Hic dabo insidias. ex hac p̄na siue p̄naculo scēnæ insidabor. Si tace. lego. sis tace hic hō ē me'.
Hoc p̄uortar. hoc p̄ponā ceteris reb' agēdis. Stratoticū. militatē: a milite macedōico ueniētē.
Percutiā. tāgā: seriā Cōpendium pultandi. breuitatē pultandi. Subballio. ballionis uita
rius: post ballionē primus. Conduſ. Ita nuncupatur: qui cibariis: & argētis utensilibus condē
dis præest: sicuti e cōtrario p̄mus a p̄mēdo edulla uocat. Aufontus. Nō cultor instās agnitor ue runis
p̄musq; q̄ cōduſ magis. Atriensē. atria domini seruantē. Hic in famulatio p̄cipatū obtinebat.

Non soles respicere te. nō soles uitia tua animaduertere cū alteri contumeliā dicis. Facilius enī quisq; in oculo alieno festucam uidet q̄ in suo trabem: cuiq; est uitii: sed non uidem⁹ mantica: quod in tergo est. Parenastica sententiā apud grācos nulli maledicendum esse: epigramma subsignasse gra

In nullos maledicēdū

εὐθὺς λέγειν εἰς πάντας καλὸν αἰσχροῦς θεῖον
καὶ ὄντων τούτων ἀφ' ὧν λέγόμεν. hoc est. bene de oibus dicere pulcherrimū: turpia autē

loqui graue: & si hi: de quib⁹ mala dicūtur his conuictis digni sint. Hęc mihi mens est, in sinceris exemplarib⁹ & eruderatis legitur. Hic mihi meus est. Id est. hic ingreditur plagas meas. hic hamum uorat. Es ab illo milite. missus es a milite macedonico. Antidhac. antea. Præstituta est quo. quo lunge cum. ad. subsequēt: ut sit quoad diuisū causa metri. Tibi ego dem. loquit harpax militis seruus. Accepto. accipio: tāquā hic præsit rationibus. Expenso. expendo.

Pfe. Immo atriensi ego impo. Har. qd tu seru⁹ ne es an liber⁹
Pfe. Nunc qdē etiā seruio. Har. ita uidere: & nō uidere dignus
Qui liber sies. Pfe. nō soles respicere te: cū dicas iniuste alteri
Har. Hunc hoīem malū eē oportet. Pfe. di me seruāt: atq; amāt
Nā hęc mihi mens ē. p̄cudā ego hodie hinc multos dolos
Har. Quid illic secū sol⁹ loq̄? Pfe. qd ais tu adolescēs. Har qd ē?
Pfe. Es ne tu an nō es ab illo milite macedonico seru⁹ eius: qui
Hinc a nobis est mercatus mulierē: qui argenti hero meo
Lenoni quindecim minas dederit quinq; debet. Har. sum
Sed ubi tu me nouisti gentium. aut uidisti. aut cōlocutus?
Nam equidē athenis antidhac nunq̄ adueni neq; te uidi
Ante hunc diē unq̄ oculis meis. Pfe. quia uidere inde esse:
Nam olim cum abiit: argento hic dies præstituta est quo
Ad referret nobis: neq; dum retulit. Har. immo adest.
Pfe. Tun attulisti? Har. ego met. Pfe. quid dubitas dare?
Tibi ego dem? Pfe. mihi hercle uero: qui res rationesq; heri
Ballionis curo: argentū accepto. expēso: & cui debet dato.
Har. Siquidem hercle etiā supremi prōptas thesauros iouis
Tibi libellam argenti nunq̄ credam: dum tu strenuas.
Pfe. Res erit soluta. Har. utinam potius sic seruauero.
Pfe. Væ tibi: tu inuentus uero meam qui forcilles fidem.
Quasi mihi non sexcenta talenta tanta soleant credier
Har. Potest at alii ita arbitrentur: & ego ut ne credam tibi
Pfe. Quasi tu dicas me te uelle argento circunducere.
Har. Immo uero quasi tu dicas quasiq; ego autem id suspicer.
Sed quid est tibi nomen? Pfe. seruus est huic lenoni syrus.
Eū esse me dicā? syr⁹ sum. Har. syrus. Pfe. id ē nomē mihi
Har. Verba multa facimus: her⁹ si domi ē tuus. quin prouocas.
Ut id agam quo missus hic sum. Pfe. quicqd est nomē tibi
Si intus esset. euocarem: uerum si dare uis mihi magis erit
Solutum: q̄ ipsi dederis. Har. at enim scin quid est?
Reddere hoc non perdere herus misit nunc certe scio:
Hoc febrim tibi esse: quia non licet hoc inicere unguas.
Ego nisi ipsi ballioni nūmum credam nemini:
Pfe. At illic nunc negociosus est res agitur apud iudicem.

Dato. do: tribuo Dato.

Carmen hoc uetustū citat Gell⁹ osculū fetida anima datat. Dum tu strenuas. etiam si strenuas hoc ē strenue agis. Utinam.

subintellige. res soluta sit. Forcilles. at

tenuas & tortuosā factas a furcillis distortis lignis: quæ dicitur & cerui: qm̄ instar ramulosi cerui bifurcatae sūt. Pōpeius. Furcilles siue furcilla: quibus homines suspendebāt.

Ita arbitrent. subintellige tibi credendum esse. Circunducere. prauerte re: decipe. Lenoni syrus. ait tacite.

Hoc febrim tibi

bi esse. ob hanc rem peculiariter te incandescere: & ardere: quod argentum non inungulas. Vn Vngula. unguas. hinc illos decipit pater: qui unguā tantūnum de animalibus quadrupedibus autumant: iuxta illud ouidianum. Vngulaq; in quinos dilapsa absuntit ungues.

Harpax
Doliaris.

Tuo arbitra
tu,

Cornu co
pia.

Bene uortat. bene eueniat: ut apud iudicē uineat. Quid est tibi nomen. lego. quod est tibi no
men. Apagete. solum lego. apage te hoc est remove te. Ni quid harpax feceris. ni pro ne
ponitur. Harpax uelut aduerbialiter ponitur: pro eo quod est latrocinale rapinā. Doliarem. uen
triosam: corpulentā: abiectiorē: ut doli latitudinē præscribere uideatur. Arcessas. uoces: potes
& arcessus indiscriminatim legere. Chrysidem. auream: opulentā. Tuo arbitratu. ex tua uolū
tate: ex tuo arbitrio factā. hac uoce usus est boetius libro primo de consolatione philosophica. In
quæstiōe. in petiti
ne in anxia disquisi
tione. Hunc qd
uis: scribo. nunc qd
uis? Beatus eris
si cōsudaeris. hoc
expetēte medela laf
itudinis. Caua
ra est mihi. sunt qui
interpretatur caua
ta eucta est e māu
harpax sed quoniā
uox hæc nimis tri
ualis est: & ppe præ
rancida legere mal
lim nauata hoc est
nauiter: celeriter: &
opportūe præbita.

Har. Di bene uortant: at ego quando eum esse censebo domi:
Rediero. tu epistolam hanc a me accipe: atq; illi dato:
Nam istic symbolum est inter herū meum: & tuum de muliere:
Pse. Scio equidem: ut qui argentū adferret: atq; expressam
Imaginem suam huc ad nos: quom eo aiebat uelle mitti mulierē.
Nam hic quoq; exemplū reliquit eius. Har. omnē rem tenes:
Pse. Quid ego ni teneā? Har. dato ergo istū symbolū illi. Pse. licet
Sed quid est tibi nomen? Har. harpax. Pse. apagete.
Harpax haud places. huc quidē hercle haud ibis intro ni qd
Harpax feceris. Har. hostis uiuos rapere soleo ex acie: hoc
Nomen mihi est. Pse. pol te multo magis opinor uasa ænea.
Ex ædibus. Har. nō ita est. sed scin quid te orem syre. Pse. sciā si
Dixeris. Har. ego deuortor extra portā huc in tabernam tertiam
Apud anum illam doliarem claudam crassam chrysidem.
Pse. Quid uis. Har. inde ut me arcessas: herus tuus ubi uenerit.
Pse. Tuo arbitratu maxime Har. nam ut lassus ueni de uia
Me uolo curare. Pse. sane sapis. & consilium placet.
Sed uideffis ne in quæstione sis quando arcessam te.
Har. Quin ubi prandero dabo operā somno. Pse. sane censeo:
Har. Hunc quid uis? Pse. dormitum ut abeas. Har. abeo.
Pse. Atq; audin harpage iubes te opiri. beatus eris si consudaeris.
Pseudolus seruus.

I immortales conseruauit me illic homo aduentu suo:
d Suo uiatico reduxit me usq; ex errore in uiam.
Nam ipsa mihi opportunitas non potuit opportuni?
Aduenire: quam hæc cauata est mihi opportune epistola:
Nam hæc illa ea cornu copiae est: ubi inest quicquid uolo.
Hic doli. hic fallaciae omnes sunt: hic sunt sycophantiae
Hic argentum: hic amica amanti herili filio.

Hoc postmodū Achelo9 accipēs herculi dedit redēptiōis præmiū circūducēt alternu ipfio9 cor
nu: qñ pro nuptiis defantra iuicē pugnarūt. Di. igit puerbiū in abūdāter ansas & cōmoditates præ
bētes: sicuti cornu amaltheæ tenēs oia cōseq dī. Hoc cornu amaltheæ fuit diatis nutricis: nōnulli asse
rūt acheloi. Ouidi9 lib. ix. metamorphoseon acheloiū nō uis. sed mutuatu a niphis: q a loue suscepāt.
Nalades hoc pomis: & odoro flore repletum
Sacrarunt: diuesq; meo bona copia cornu est.
Oratius libro carminum. Di me tuentur. dis pietas mea: & musa cordi est. Hinc tibi copia manabit
ad plenum benigno ruris bonorum opulenti cornu. Porphyrio. benigno cornu uidelicet copioso
& diuite. Nam cornu uidetur significare fortunā: quod hercules detractum acheloo utetor dicitur
donasse fortunā: idq; etiam uulgo cornucopiae dicitur. Plinius & Gellius autores sunt græcos quos
dam scriptores libros suos κέρας αμαλθεας inscriptisse.

Copi pectore. copioso: diuiti: multiscio consilio. Centum doctum. pro doctorum. sententia catholica & aurea: fortunam ingenium humanum superare iuxta illud ouidianum. Rara quidem est uirtus quam non fortuna gubernet. Aristotiles in secundo naturalium ita fortunam: definiuit. Fortuna est causa per accidens in his: quae fiunt a proposito propter finem: & raro. Bona fortuna est quae ad aliquid bonum magnum euenit. enfortunium uero e conuerso. Fortuna non est nisi in agentibus a proposito & a uoluntate. Casus est solum in animalibus irrationalibus & in rebus inanimatis: un

Copi pector
Fortuna inge
niū superat.
Fortuna.
Casus.

Atq; ego nunc me gloriosum faciam & copi pectore
Quo modo quicq; agerē: ut lenoni surriperem muliereculā
Iam instituta ornata cuncta in ordine habeo: ut uolueram
Certa deformata habebam: sed profecto hoc sic erit.
Centum doctum hominū consilia hęc dauincit dea
Fortuna: atq; hoc uerū est p inde: ut quisq; fortuna utitur
Ita præcellet: atq; exinde sapere eum omnes dicimus.
Bene ubi qd discimus consiliū accidisse hominē cautum
Eum esse declaramus: stultū autem illum cui uertit male.
Stulti haud scimus: frustra ut scimus: cū qd cupienter dari
Petimus nobis. quasi quid in rē sit possimus noscere.
Certa amittimus dum incerta petimus. atq; hoc uenit
In labore atq; in dolore: ut mors obrepat interim.
Sed iā satis est philosophatū: nimis diu & longū loquor.
Di immortales orichalco contra non carum fuit
Meum mendaciū: hic modo quod subito cōmentus fui.
Quia lenonis me esse dixi. nunc ego hac epistola
Tres deludā herū: & lenonē: & qui hęc mihi dedit epistolā.
Euge par pari. aliud autem quod cupiebam contingi
Venit ecclū callidorus. ducit nescio quem secū simul.

de dicit quod equus
casu uenit ad stabu
lum & saluatus est:
& casu tripos ceci
dit & stat. Proin
de ut qsq; lego per
inde ut quisq; aq; i
quit: quisq; præcel
lit: ut fortunam na
tus est: quæ si lent
spirat aura sublimis
quisq; sit & fortuna
tus. si uero minime
uillis & abiectus. Iux
ta illud satyrogra
phi. PIsfati ualeet ho
ra benigni q si te ue
neris cōmendet epi
stola marti: & samia
genetrix quæ dele
ctat arena. Cui
uertit male. cui ppe
ram res cecidit: &
euentum malū forti
tus est. Quid in
rem sit. quod in no
stram utilitatem ac
cider possit. hoc sen
su. Deos precamur:
illos uotis astiduis
oramus tanquā no

uerimus: id quod petimus nunquid nobis sit utilis & conducibile. Orandū est ut sit mens sana i cor
pore sano: de ceteris uero sinamus ipsis expendere numinibus quod Chartor est illis homo q sibi.
Apollonius Thyāneus autōre philostrato deos orans dicebat. Di bona præstate mihi petenti: mala
autem petenti remouete: & non petenti. Dystichon græcum est in hanc sententiā.

Ζεῦ βασιλευτῆ ἄνευ εὐθλα καὶ εὐχομένοιο καὶ εὐεγκτοιο
εὐμη δίδου. τὰ δὲ λυγρὰ καὶ εὐχομένων σπερκοιο.

Iuppiter rex bona quidem nobis concede precantibus & non precantibus: mala autem & precantibus amolire. Socrates apud platonem potius cupit lacedæmoniorum preces: q ceterorū græcorum dona. Certa amittimus. proinde Martialis. sera nimis uita est crastina: uue hodie. expectant cu
raq; catēnatiq; labores Gaudia non remeant sed fugitiua uolant. Foelicitas enim effluit dum quæri
tur: dum non præsentibus contenti sumus. sed anhelamus ad futura. Quæ dulcedo perdit maximū
uitæ bonum: Hęc togā conterunt: quæ nos senescere sub tentorio cogunt: quæ in aliena littora im
pingunt: ad manum est: quod fat est. Dum differtur uita transcurrit. Nusquā i portu nauigamus: qd
cōquerit Philodemus poeta græcis uersibus: quos latinos sectamus: qb9 soluentibus9 ora bene pcamur.
Est rosa iam: & florens erebinthus amœna resoluit

Ora: ut rent caules sibile prototomi:
Et mene crepitans: alityre resoluus honoram
Cæsarem: & grati nomina lactis habens:
Littora nos nunquā legimus: specularia signa
Non capimus. semper ut prius eure rotas.
Antigenem here laudabant & bancchion ipsum
Hos hodie fati pressit acerba quies.
Orichalco: id ætatis preciosissimo metallo.

Bōa cōcede.
Mala arce.
Certa amitti
mus. dū futu
ra quærim9.

Graphicus. scilicet elegans. Heures. iuētor: Thefaur scoplar. sup hac uoce multa sup9. Ty rāne. rex: ipator in pbā significantiā detorquef. Maro cōsimiliter ps mihi pacis erit dextrā tetigisse tyrāni. Quoi ter. scribo quo iter: hoc ē quo ire destinās. Trina triplicia. trina spolia triplica ta tibi affero lenonē fraudatū: simonē & milite macedonicū. Me tria gaudia. me supfluit. Tibi demeritas. subintellige deliciosas lēticias: quas triplici uictoria parauit. In libello. ostēdit symbolū quo interuenterat ipm harpagū. Paratragædiat. tragædiā imitat. πᾶρα τραγῳδία in hāc suam

Paratragædiat.

dī a Luclāo hoc ē re glū fastū imitatur pseudol9 sup9 deui etis aduersariis.

Carnufer. lego carnifex: Matrē. opulentiam. scilicet

mea genitrix es: qui me istar mētis mētis affectib9 aluisti. sūt q matrē legāt: hoc ē bellatorē optimū: q untco bello tres res ges subegit: & do

Hæres mar/tea.

mult. ego marteā le go d Hære itelligēs com' te martis: quā hæreditates & diuitias afferre scribunt opinati scriptores: ut cōsignāter hæres marteā uocitef pseu dolus: q phœncion opulētā hæreditatē pstitit & copiosum mun9. Refalutē

Refaluto.

ipartiar respōso fa lurtis: quā pri9 me la lutasti. Hoc uerbo nō semel epigramā tari9 utif. Refalutat noie quartū. Idē li bro quarto. securus nullū refalutas: de spicis omnes. Cha rinum. alludit ad si gnificantiam nomi nis. Charinum enī gratiosum uocant. Molestum est q dem. scribe. molestū est id quidē: id quod dictis mihi esse uos molestos solum in / gratis meis dicitur: & maleuolente ge rno meo. Os sub leui. decept: frustra habui. Vsitat9. scribo usitatus. hoc est: qui ab urbanis minime cognosca tur.

Gallidorus. Charinus adolefcens. Pseudolus.

Ulcia atq; amara apud te sum elocutus omnia.

Scis amorem. scis laborem: scis egestatē meam

Cōmemini oīa dic tu modo me quid uis facere. faciam.

Cal. Cum hæc tibi alia sum elocutus. ut scirem si scis de symbolo.

Ch. Omnia inq. tu modo quæ me facere uis fac ut sciam.

Cal. Pseudolus ita mihi imperauit. ut aliquem hominem strenuū Beneuolentē adducerem ad se. Cha. seruas imperiū probe.

Nam ut amicum & beneuolentem ducis. sed istic pseudolus

Nouus mihi ē. Cal. nimiū ē mortalis graphicus heures mihi est

Is mihi hæc esse effecturum dixit quæ dixi tibi.

Pse. Magnifice hominem cōpellabo. Ca. cuiā uox sonat. Pse. io.

Io te te tyrāne: te rogo qui imperitas pseudolo.

Cal. Quæro quoi ter. Pse. trina triplicia tribus modis. me tria gaudia

Artibus tribus: ter demeritas. dein lēticias de tribus

Fraude partas per maliciam. & per dolum: & fallaciam

In libello hoc obfignato ad te attuli pauxillulo.

Ch. Illic homo est ut paratragædiat carnufer

Cal. Confer gradum contra at saltem brachium

Dic utrum spem ne an matrem te refalutem pseudole:

Pse. Imo utrūq. Ca. utrūq; salue: sed quid actū est. Pse. quid times

Cal. Attuli hunc. Pse. quid attulisti? Cal. adduxi uolui dicere

Pse. Quid istic est. Cal. charinus. Pse. euge. iam charinum uolo

Ch. Quin tu quicquid opus est mihi audacter imperas

Pse. Bene sit charine nolo tibi molestos esse nos.

Ch. Vos molestos mihi: molestum est quidē. Pse. tum igitur manet

Ch. Quid istuc est? Pseu. epistolā modo hāc intercepti: & symbolū:

Cal. Symbolū? quem symbolū. Pse. qui a milite alienatus. modo:

Eius seruus qui hunc ferebat cū quinq; argenti minis

Tuam qui amicam hinc accersebat ei os subleui modo.

Cal. Quo modo. Pse. horum causā hæc agitur spectatorū fabula

Hi sciunt qui hic adfuerunt: uobis post narrauero.

Cal. Quid nunc agimus? Pse. liberā hodie tuam amicā amplexabere

Cal. Ego ne. Pse. tu te. ego ipus inq. siquidem hoc uiuet caput

Si modo mihi hoīem intuenieris ppere. Cal. qua facie. Pse. malū

Callidum doctum: qui quando principium prehenderit

Porro sua uirtute teneat. quid se facere oporteat.

Atq; eum qui nō hic usitatus sæpe sit. Cha. si seruos est

Charisto. oppidū in euboia: unde deferebat preciosissimum marmor charistū. Tibullus. Tena
re siue tuis: siue chariste tuis. Iubellis. iube si uis: ut quibsdā placet iusseris. Vnā, integras uigin
ti minas & solidas. A me subintellige petat. Quid sapit. lego qui. sapit hoc est quomodo sa/
pit. Manuleatam. manicatā ex ritu macedonico. Priscianus libro quarto. Excipitur manuleatus.
Plautus in pseudulo. Manuleatā tunicam habere hoīem addecer: id est manicaram. Vergili9 libro no.
no. & tunicæ manicas & habet redimicula mythræ. Seruius. Tunicæ uestræ habet manicas: qđ & uar

Charistos.
Manuleata.

Nunquid refert? Pse. imo multo mauolo q̄ liberum
Cal. Posse opinor me dare hoīem tibi malum & doctū modo
Qui a patre aduenit charisto. nec dum exiit ex ædibus
Quoquā. neq; athenas aduenit unq̄ ante hesternum diem
Pse. Bene iubellis: sed quinq; inuentis opus est argenti minis
Mutuis quas hodie reddā. nā unā huius mihi debet pater.
Ch. Ego dabo ne quære aliūde. Pse. o hoīem opportunū mihi
Etiā opust chlamyde & machæra: & petaso. Ch. a me possū dar.
Pse. Di imortales non charinus mihi hic quidē est: sed copia
Sed istic seruus ex charisto hic qui aduenit quid sapit
Cal. Vsq; a cunabulis. Pse. manuleatā tunicā habere hoīem decet.
Ecquid habet is homo aceti i pectore. Cal. atq; accidissimi
Pse. Quid si opus sit ut dulce promat indidem ecquid habet.
Ch. Rogas: murinam:

ro uituperat dicēs.
Manicatis & calari
bus tunicis. Nam co
lobiis utebāt antiq.
Acidissimi. aco
re: acumiē nimio re
torridi & mucroñti.
Indidem. Inde:
ex illo aceto acidif
simo. Murrhina
nam. potio cōsecta.
Varro in antiquita
tibus. Non modo ui
nū dare. sed etiā ut
ait plautus murrhi
nam: passum: & des
frutum. Varro de ut
ta patrum primo.
Tua murrhina. & si
apud Marcellū mur
murina pro murrhi
na perperā scriptū

Indidem.
Murina.

fit. Pompei9 explicatius. Murrhina gen9 potionis: quæ græce dī μύρρινη uel μύρρινη: hanc mulie
res uocant murrholā: quidam murratā. uinū id dici putant ex uua genere murrinæ noīe: ut magis mi
rum sit murrholam Marcellū a murrina potione seiunxisse errore nō dubio si Pompelo credere malli
mus. Varro de uita patrum libro primo ostendit: quæ sit moriola. Vno addito passū lora uocare cæ
pere murrholam: quod ex uuls expressum erat passum: & ad folliculos rei: quos & uinacia etiā dicebāt
sapam. Plinius libro decimo quarto naturalis historię murrhinam uocatā cenfer: quod uinū myrrhæ
odore condiebat: & inibi plautinos hos uersus citat Plinius: etiā si nō myrrha condiri apud Plinium.
sed miro nōnulli legant ex uetusta lectione: uel myro id est odore conditū. Græci enim myrrū dicunt:
quod nos odoramentū ungetūue. Iulius pollux. ο μύρρινη ο μύρρινη ο μύρρινη κεραυνοσ ο μύρρινη ο μύρρινη
γλυκὴν οὐ τὸσ οιοῦνται κεραυνοσ: hoc est murina inquit uinū est myro id est odore conditū. Alii
uinum dulce ingt ita noīatum arbrantur: quæ uerba fere cum pliniano sensu congruūt. quid quod
in plauti persa: cuius testimonio Plinius hic nittitur: nulla myrrhæ sit mentio. Illud noscendū est uinū
aromatitē id est ex aromatis idem uideri cum murina expliato. In aromatitē uero & iuncū & myr
rham & calamum: & alta huiusmodi solere intici: autor est Dioscorides: ob id & Trimmā noīatum in
comædia: ut etiam si a myrrha nō deriuatur murina: tamen in eam potionem indi potuisse nihil ob
stat. Amarum id quidem fortasse fuerit: propterea qđ myrrha in cruce Domino tormenti non alle
uamenti loco exhibitū uidetur. Cæterum placuisse id ueteribus: quod esset ita falsum nihil impedit.
Hæc est hermolai barbari sententia utriq; alioquin absolutissimi: & merula: sui: ut ipse appellat: inter
quos quo maior sententiæ concordias: hoc ingentior error & concordis lapsus: ut prouerblum gre
cum uerū sit: null sine theseo. ego codicem Pliniani: in quo myrrha scriptū est defendo uitio carere:
non ideo quod uinū myrrha infitata cōmisceretur. Scribit enī Hieronymus uinū myri hatū esse ama
rius selle. sed minuta incrustatione myrrha circūsta & adfricata dotta uinaria cōpicabantur: quod
illimentū uinū calidius & digestioni fidelius præstabat. Inde myrrhina & murrhea uasa nūcupant
ab eruditis. Ideo autē adonim iquit Fulgētius tertio mythologicon uenerē amasse dicitur: quod hoc
genus pigmēti sit ualde feruidū. Vnde petronius Arbiter ad libidinīs concitamentū myrrhinū pocu
lum se bibisse refert. Nam & sutrius comœdiarū scriptor introducit Glyceram meretricē dicentem.
Murrhinū mihi affers: quo uirilibus armis occursem fortiuscula. Ad uim calortificam uino insinuādā
incrustari consueta uasa myrrha Martialis his sat liquidio demonstrat.

Error murr/
celli.
Passū. Sapa.

Vinū aroma
rites.
Trima.

Error hermo
lai & Merula

Myrrhina ua
sa unde.

Si calidum potas ardenti myrrha falerno
Conuenit: & melior sit sapor inde mero.
Enarratores tranquillī credunt fulgentio repugnāte murrhina uasa uosari: quæ ex myrrha gēma fi
uit Plinio inter gēmas myrrham enumerante. ex præda myrrhidatica Pompeius primus in urbem

myrrha induxit. Plinius, oriens murrhina mittit præcipua tñ in carmania humorē putant sub ter & ra calore densari. Splendor est murrhinis nitor uerius q̄ splendor: In pretio uarietas est color: qñ sc̄ licet purpura rubescens aut lac candescēs in his uisit: aliqua est in odore cōmendatio. Duplicia igit erant murrhina: & quæ myrrha incrustabantur: & quæ e myrrha cauabantur gēma. Tranquillus in Augusto. Cum & alexandria capta nihil sibi præter unū myrrhinū calicem ex instrumēto regio retinuerit. Tabolenus iurispitus murchea uasa: quæ ad usū edendi & bibendi causā parata sint: esse in supellectili. Cassi⁹ inter gēmas non ennumerari myrrhina uasa scribit: ut fidē facere uideatur nō ex gēma eē myrrhina. sed ut diximus incrustata myrrha. De myrrhinis uasis Lucanus.

passum: defrutum: mellinam: mel: quouismodi

Quin in corde instruere quondam cœpit hermopolium

Pse. Euge pellepide charine. me meo ludo iam beas.

Sed qui nomen esse dicam ego isti seruo? Ch. simiæ

Pse. Scit ne in re aduersa uersari. Cha. turbo nō æque citus est

Non auro myrrhaq; bibunt. Seneca libro septimo de beneficiis indicare uidetur a murrina gēma nomen inditum murreis uasis: nisi exponamus murrea uasa esse uarietatis gēmis distincta iuxta eam satyri sententiam. Gēmas ad pocula trāstert a digitis. Myrrhina circūlta myrrha. Verba senecæ sunt hæc Video murrea pocula. parū scilicet luxuria magno fuerit: nisi quod nomina capacibus gēmis inter se pronunciauerunt. Propertius.

Seu quæ palmiferæ mittunt uenalia thæbæ

Murrhaq; in parthis pocula cocta focis.

Murrhina & myrrhina differre autoritate Fulgentii credere libuit: ut murrina dicantur uasa e murrina gēma confecta. Myrrhina incrustata & oblita myrrha. Plinius libro trigesimo tertio. In poculis libidines cælare suuit: ac per oscenitates biberet Abiecta sunt deinde hæc: & sordere capere: & auri argentiq; nimium fuit. Murrina & cristallina ex eadē terra effodimus: quibus precium faceret ipsa fragilitas.

Passum. Varro de uita patrum primo passum nominabant si in uindemia unā diutius coactam legerent: eamq; passū essent in sole adurt. a patiēdo uocatur. In alia significantia. Ab eo quod est pandere passum ueteres dixerunt non pansū: & cum præpositione expansum: non expansū. Cæcilius in synaristo sis. Heri uero prospexisse eum se ex tegulis. hæc nūclasse & flāmeū expansum domi. Capillo quoq; esse mulier passū dicitur quasi porrecto & expanso. & passis manibus & uelis passis dicimus: quod significat diductis atq; distentis. Itaq; Plautus in milite glorioso. A. littera i. l. mutata p compositi uocabuli morē dispessis dicit p eo quod est dispassis. Credo ego isthoc exēplo tibi eē eundū extra portā dispessis manib⁹ partibulū cū habebis. Defrutū. sic multū uocabat si ex duabus partib⁹ ad tertiā redegerat defrutefaciēdo. Mellinā. cocturā mellis similē cydonit. ē enī cydonitis: ut obiter hoc pdā: cotonsi melli coctura cū lapa: qd bellarū esse cōsueuit scitissimi saporis. Quo pacto cōditat cydonitis docet Palladius libro duodecimo. Fortassis erit mellina Plauto: quod ceteris mellatis: De quo Marcellus hæc. sapia: quod nunc mellatum dicitur mustū ad mediā partem decoctum. In pliniano codice ex libro de hoc est ganeū ubi condimēta uenduntur scitissimi saporis. sed ea peculiariter calida. θερμολιον graeca calidū uocitat. sup hac uoce multa supius. Nebulo grammatistarū postremissima sex: cui inuulgandum

Passum un.

Defrutum.
Mellina.
Cydonitis.
Mellacium.

Thermopolium

Thermospodium.

Pellepide.
Turbo.

Apitiū credidim⁹ corrupte iis codicem. Tantū in patinā mittes olei uncias quattuor: pones in Thermopolio & facies ut serueat. Ille p thermopolio thernospodio subiecit: cū & legi possit Thermospodio: quæ uox cinerem calentē significabit. Euge. uox graeca exultantis & fauentis. Euge puer. saptes. Diis depellentibus agnā percute. alibi. euge tuum & belle. epigramatista. effecte: graulter: cito: nequiter: euge: beate. Pellepide. perlepide: nimis elegāter. Versari. circūuolui: rotari: modo in hoc modo in aliud cōsiliū: ad parandū effugium si modo captus esset. Turbo. ea machina est uel ei similis: quam graeci τροχον appellant: quem turbinem pueri in orbem agitare consueuerunt. Tibullus.

Namq; agor ut per plana citus sola uerbere turbo:

Quem celer assuetā uersat ab arte puer.

Turbinis imaginē hæc marōiana carmia respentat. Ceu quōdā torto uolūtās sub uerbere turbo: quē pueri magno i gyro uacua atria circū itētū ludo exercēt: ille actus habena curuatis fert spatilis. stupet i scia turba: Impubesq; man⁹ mirata uolubile buxū: Dāt aios plagæ. Serui⁹. Catull⁹ hoc turbē dicitur hoc carmē. Turbo quoq; a uento puluis circūuoluit⁹ appellat i anfractū: & in sublime eiaculatur. Idē quoq; ē turbo: q rhōbus: cui deflex⁹ ē a uerbo graeco πῆμα. Bw hoc ē uerto. Theocrito⁹ Pharmaceutria. Χωσ λινοσδερομοβοσ ο χαλκeos αφοδισσ ποτῶ ἀετρηοιν υρησιν οθησωσ γηηει νοσ λινοσ latine. Ut uertitur iste turbo aeneus ex uenere sic ille uertatur ad nostras tanuas. Oratius in epodo. Citūq; retro solue solue turbinē. Magno seruis lapsu: qui lynga a uicula theocrito p rhōbo hoc ē turbine capi retur: cū Inx sit aulis: quæ latine motacilla uocitat a motu ppeti caudæ: eadē est cū illa: quæ

Turben.
Rhombus.

Inx.
Motacilla.

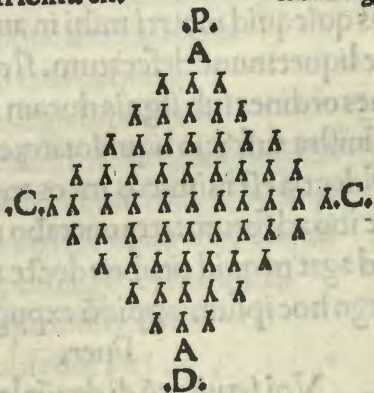
Θησοπίγισ dicitur: & σει δοῦρα quoq. Sed deceptus est seruus hoc Theocriti carmine .

Sisopigis .
Sifura.

λυγξ ελκε τυτηνον εμον ποτι δωμα τον ανδρα. id est .
Motacilla domum nostrum deflecte maritum.

Non intellexit aperte seruus qd in rebus amatoris polleret antacula motacilla: cum discere debuisset ab interprete Theocriti: cuius ad hanc posituram uerba sunt. Hynx fuit echus silia : quæ uenefica & pollens carminum ad inuitandos amatores fuerat. stuprata a ioue murata ē in auem motacillā : quæ & hodie amatoris carminibus præest: Fœmina igitur incantatrix apud Theocritū motacillæ numē inuocat: cū pollens maga nosset illam ad incantamētā uisculā idoneā esse: & cum hominē agebat in ter hac maxime uersatā. Rhōbum Apollonit Interpres sphericū autumat: trochalists figurā accom modum ad ellicendā lunā. Eius uerba sunt hæc. ρυμβονα οδε τας ειλησεισ της σπειρας τας πε ριδινητης. και ευριπιδης εν περιθω. σετ ον αυτοφωη παντων θεων αιθερα ρυμβω. τουο τε εσ τικινισει. οθεν και το κινουμαν ον τροχισκιον υπο των φαρικιδων ρυμβιον καλεται. ου τω δε λεγουσι τασ περιφερεισ κινησεισ και παρα ευπολιδι. ω ρυμβολοσ ησστιζασ ενε. Eupolis & curipides mentionē rhombi faciunt. Rhombus quoq; piscis est i anfractū circūuolutus. Martialis. Rhombus satior est tamen patella. euelides. Rhombus uero est: quod æquilateralē quidem est: sed recti angulū non ē. Rhomboides autē: quod in contrariū collocatas lineas: atq; angulos habet æquales : non autē rectis angulis: nec æquis lateribus cōtinetur. est quoq; apud alianum equestris acies rhom bo similis: qua thessalos primos usos cōpertimus: qui plurimū equitatu ualuerūt: Iasone ut ferunt au tore generis hulus aciei ut pote ad usus omneis accommodatoris. equites enim cōstituti in hac forma uertere sese i quēuis prospectū possunt: minimeq; uel a tergo uel a latere carpent. Quippe cum præ stantiores Rhombi latera teneant: & principes angulos regant. Stat enī in priore angulo turma sp sius præfectus. In dextro autē & sinistro: qui custodes uocantur lateris statuūtur . In reliquo uero an gulo duces: seu ductorē tergi locari solitū est.

Rhōbo tra huntur Di.
Rhōb9 piscis
Rhōboides.

Turbīnacea figura pyro est. Plinius libro decimo quinto naturalis historiae. Turbinatior pyrīs figura est. Reperitur & turbinatio. Plinius libro. xv. Alis turbinatio Pyri: alus ouata species ceu malorū ali

Turbīnacea figura.
Turbinatior
Turbinatio.
Argutus .

Pfe. Ecquid argutus est. Ch. malorum facinorum sæpissime.

Pfe. Quid cum manifesto tenetur. Ch. anguilla: elabitur:

argutum: unde & participiū argutus idest cōiunctus. Plautus i pseudulo. Argutus malorum facinoræ & futuræ arguturus: & deriuatiū ex hoc uerbo argutor argutaris. Inuenitur tamē etiā arguturus i usu pro arguturus. Salustius in secūdo historiae: quos aduersū multi ex bythinia uolentes occurrere falsū filiū arguturus. Marcell9 & prisci poetæ carmen hoc citat. Tota nocte argutatur tanq; cicada.

Anguilla est
ellabitur.

Malorū facinorum. subintellige est argutus: hoc est refutatus & cōiunctus: & ita iudicē i uaria signi ficantia arguti. Anguilla: lubricus est ut anguis: qui sinuamine tortuoso spiriosus & lubricus ela bitur. Hoc adagium cōperies apud Lucianū in timone his. ωσδε λειος ει ωπλουτε και ομοθηροσ και δυοκαθεκτοσ. και διαφευτικοσ ουδε μιαν αντιλαβην παρερχομενοσ βεβαιαν. ολλα ωσ περ εγχελεισ ομοι οφεισ δια των δακτυλων δραπετευεισ ουκ οηδα σπωσ. hoc es cum sis res quædam delicata maxime & lubrica & fugitiua: nullumq; certū porrigens capulum. sed anguilla uel serpens inter digitos effluas nescio quo pacto. ex cerno nasci anguillā canulentisq; strigmetis au tumat Aristotiles in historia animalū. Iuuenalis & Ambrosius ex anguino semino. Satyrus. His an guilla datur longæ cognata colubræ. εγχελεισ gracis & anguis & anguilla uocant: unde loco in eptro ubi cadmus cū uxore Hermione in anguē uersus est inditū est nomen enchelie. Lucanus inde cecinit. Enchelia uersis referetes funera cadmi. Plini9 hæc sup anguilla libro nono. Anguilla atterit se scopulis: & strigmenta uluescit: nec alia est earū procreatio. Copaida anguilla: falsa nuncupant se scopulis: qm̄ autoritate interpretis Aristophanis in Copaide lacu anguilla: cōmēdatione locupletior

Enchelia .
Copaida .

proventus erat: etiam si perperā in Apitio copadia legatur. Scitum. decretū & consultum: unde decreta scita nuncupant. Silius: Scita patrū & leges & iura: sidentq; deosq; sub pedib9 nunc esse suis. Liqueat. constat: pro certo est & sincero. Defecaturū. purgatū: sincerum. Perusa est. scribe per uia est. hoc est si cor ad rectā rationē accedit. Ordines. militares itellige. Aui sinistra. fauista: foelici: prospera: Superi9 ānotauimus sinistra auguria foelicia uocitari. Liquido. non interpellante foeda tempestate: serenato augurio & minime turbato. Qui seruitutem. scribe. cui seruitutem. Idem si addunt. legendū est. ei dē si addunt. Turpitudinē. ifamiam: ut pati multebria cogatur. Ne illi. scribo nā illi pro certe. Dānunt. dāt agglomerati. Præfulgior. scribe pfulclor hoc ē ex omni parte circūuallor: & miseris sustentor in penitiorē turpitudinem. Interminatus. ualde minatus. Præbitere. proitcere: Pompeius tñ autor est præbitere idē significat apud Plautū: quod prære. ego mallim lege re præbitere p præterire. Præteriti enī dicuntur: qui contēptui sunt: & de quibus tacetur. Hæc lego in integris Pompei codicibus. Præteriti senatores quondam in opprobrio non erāt. Censores deinde quēq; in senatu legerunt: quo factū est ut qui præteriti essent: & loco moti haberēt ignominiosi. Iureconsultus institutionum libro primo. Queritur aut inique se exheredatos aut inique præteritos: quā in rationes dominicas impēderit. Illud possum. subtilige costum paulo amatoris mentulorioris tolerare.

Præbitere.
Præteriti.

Pse. Ecquid is homo est scitus. Cal. plebiscitū non æque scitum est. Pse. Probus homo est ut prædicare te audio. Cal. immo si scias Vbi te aspexerit narrabit ultro quid esse uelis; Sed quid es acturus. Pse. dicam ubi hominem exornauero Subditicium fieri ego illum militis seruum uolo Symbolum hunc ferat lenoni cum quinq; argenti minis. Mulierem ab lenone abducatur. hem tibi omnem fabulam Cæterum quo quicq; pacto faciat ipsi dixerō. Cal. Quid nunc igitur stamus? Pse. hoīem cum ornamentis omnib9 Exornatum adducite ad me iam ad trapezitam æschinum Sed properate. Ch: prius illic erimus q̄ tu. Pse. abite ergo Ocius quicquid incerti mihi in animo prius: aut ambiguū fuit: Nunc liquet: nunc defecatum. si cor mihi nunc peruiast Omnes ordines sub signis ducam legiones meas Aui sinistra auspicio liquido: atq; ex sententia Confidentia est inimicos meos me posse perdere? Nunc ibo ad forum: atq; onerabo meis præceptis simiam. Quid agat nequid titubet: doctē ut hanc ferat fallaciam. Iam ego hoc ipsum oppidū expugnatum saxo erit lenoniū.

Puer.
Voi seruitutē di danūt lenoniā puero: atq; idē si addūt Turpitudinē. ne illi: quātū ego nūc corde cōspicio meo Malam rem magnā multasq; ærumnas danūt uelut hæc Mihi euenit seruitus ubi ego omnibus puis magnisq; miseris. Præfulgior: neq; ego amatorem mihi ullū inuenire queo. Qui amet me ut curet tandem nitidiuscule: nunc huic Lenoni hodie est natalis dies: iterminatus a minimo ad maximū Si quis non hodie munus misisset sibi: eum eras cruciatu Maximo præbitere. nunc nescio hercle rebus quid faciā meis Neq; ego illud possum: quod illi qui possunt: solent. Nunc nisi lenoni munus hodie misero: cras mihi potandus Fructus est fullonius. heu q̄ ille hercle ego etiā nunc sum paruul9 Atq; edepol ut nunc male cum metuo miser. si quispiam det.

Fructus fullonius. urna: seu uina fetida ut sunt fullonici cadi. Martialis. Tam male thais olet q̄ non fullonis avari testa uetus. media sed modo fracta uta. Quid si legas fluctus: pro foundationibus aquarum spurcarum & sentinosarum: quibus fullonicarum lucretiones utuntur? Sum paruul9 lus. & ob atatulam iugum uirile pati non possum: nec æque intercapedinem ferre. Male. in malum exitium. Eum metuo. penem enormiorem formido.

Qui manus mercedulā: quia grauior mea manus are collaritio redeat domum. Illud, tolera
 re furiosi panis impetū ante legitimos annos: & tempestuos admittitura. Mihi uxor, scribe, mihi
 uox. Forz coquinū, forum coquinariū. Furtiū, quod coqui furatris omnigeneribus abun- **Coquinum.**
 dant. Mortuis caena coquatur, qui cenā feralem & silicernium coquat. Marcellus, silicerniū pesti **Furinum.**
 me intelligentes ita posuisse Terentiū putant quod incuruitate silices cernat senex. silicerniū est pro **Silicerniū.**
 prie conuiuū funebre: quod sensibus exhibetur. Varro, in meagris. Funus exequiali laude ad sepul-

Qui man⁹ grauior fiet, q̄q̄ illud aiunt magno gemitu fieri
 Cōprimere dētes uideor posse aliquo modo. sed cōprimēda ē
 Mihi uxor: atq; oīo, her⁹ eccū recipit se domū: & ducit coquū.

Ballio Leno Cocus Puer.

Bal. **O**rum coquinum qui uocant stulte uocant
 f **N**am non coquinum est: uerum furinū est forū.
 Nam si ego iuratus peiorem hoīem quārerem

Coquum non potui: q̄ hunc: quem duco: ducere
 Multiloquum: gloriosum: insulsum inutilem
 Quin ob eam rem horcus recipere hunc ad se noluit.
 Ut eēt hic: q̄ mortuis cenā coquat. nā hic sol⁹ illis coquere
 Quod placeat pōt. Co. si me ar bitrabere isto pacto ut prādicas
 Cur conducebas: Bal. inopia, alius non erat
 Sed cur sedebas in foro: si eras coquus
 Tu solus prāter alios. Co. ego dico tibi:

Hominū auaricia ego sum factus improbius coquus
 Non me opte ingenio. Bal. qua istuc rōe. Co. eloqr
 Quia enim cū extemplo ueniūt conductū coquū
 Ne illum quāerunt qui optimus: & carissimust.

Illum conducunt potius qui uilissimust
 Hoc ego fui hodie solus obsessor fori.
 Illi drachmis iussent miseri me nemo potest
 Minoris quisq; nūmo ut surgam: subigere.

Non item cenam condio ut alii coqui
 Qui mihi condita prata in patinis proferunt:
 Boves qui conuiuas faciunt. herbasq; aggerunt:
 Eas herbas herbis aliis porro condiunt.

Indunt coriandrum feniculum. allium. atrum olus
 Apponunt rumicem: brassicam: betam: blitū:

chrum antiquo mo-
 re silicernium conse-
 cimus. Alii Feralem
 cenā silicerniū dici
 putāt: quod apud se
 pulcralem silicē ab-
 sumeret. Arbitra-
 bere. scribendum ē
 arbitrare. Vilissi-
 mus est. qui uili pre-
 cio emitur & condu-
 citur. Hoc ego
 fui. ob hoc fui. Ob-
 sessor. statari⁹ lessor
 in foro. In alia si-
 gnificantiā dicūtur
 obsessores odidoc
 hoc est latrones uia-
 rum. Subigere.
 impellere. Prata.
 pratenses herbas.

Coriandrū, her-
 ba ē calli acris: quae
 i tragematis hodie
 principatum obtinet
 Palladi⁹ libro quar-
 to. ab hoc mēse usq;
 in octobrē totū co-
 riandrū serit. Amat
 terram pingue: sed
 & macro nascit solo
 Semen melius puta-
 tur: quod uetustius
 putatur: delectatur
 humos fatum bene
 cum olet. Atrū
 olus. Herba hortē-
 sis est: quā hodie cre-
 diderim spinatia uo-
 cari: & si hanc non
 nulli rentur atripli-
 cē: nonnulli sonchon
 Columella atrū ol⁹

Obsessor.

Coriandrū.

Atrū olus.

appellat libro duodecimo. Atrum olus: quod quidam graecorum uocant hipposelinon. Nonnulli
 oia: uaciv: ov: pastinato loco semine debet conseri maxime iuxta macerā: qm̄ & umbra gaudet: & qua
 licunq; conualefcit loco. Apitius. Olus molle ex olusatro cocto ex aqua nitrata expressum concides.

Brassicam. canlem. Prototomi brassicā colliculi uocātur: qui primulum inciduntur. Columella.
 Sed tum prototomos tempus decerpere caules. Philodemus.

καὶ καὶ οἱ κραμβὴ δὲ σασύλε πρὸ τοῦ οἴου.
 Betā insciti saporis & illiberalis: quā fabroz prāndiū Martialis appellat. Plini⁹ betaceū pedē uo-
 cat. eptigramatista uerba sūt haec. Ut saplāt fatuā fabroz prādia betā o q̄ saepe petet uia pipq; coc⁹.

Blitū. degener beta quo āgrestior eo isuauior. Plini⁹ libro uigesimo. Blitū iners uidet: ac sine sa-
 pore aut acrimonia ulla: unde cōuitiū faminis apud menādrū faciūt mariti. Stomacho inutile ē. Ve-
 nerē adeo turbar: ut cholera faciat aliquibus. Mendum est in iis marcelli uerbis. Blitea inutilis a libro

Brassica.
 Prototomi
 caules.

Beta.

Betace⁹ pes.

Blitum.

Restitutus
 marcelli loc⁹

herba nullus usus. Tu scribe. Blitea uilis a blito herba. Palladius libro quarto. Hoc mense Blitus fertur solo qualicūq; sed culto. Oulus hoc neq; rucandum est; neq; sarculandū est: cum semel natum fuerit: ipsum se p multa secula seminis sui deiectione reparabit: ut etiā si uelis uix possit aboleri: Lasarpiciū. laserpitii corrigendū. Plinius libro uigesimo secundo. laser e silphio profluens quo diximus modo inter eximia est naturæ dona numeratū. Pluribus cōpositionibus inseritur. per se autē algores ex calfacit. potum neruorū uita extenuat. Fœminis datur in uino: & lanis mollibus admouetur uulua ad menses ciendos.

Clauus.

Pedum clauos cit / cūscarificatos ferro mixti ceræ extrahit & notandū clauum latine dicit: quē calli uulgariter dicit oēs Vniuerso autem Plinio clauū pedū morticini dicuntur. De

Eo lasarpicii libram pondo diluunt.

Teritur sinapis scelerata cum illis: qui terunt

Priusq; triuerunt oculi ut extillent facit.

Ei homines cœnas sibi coquunt. cum condiant

Non condimentis condunt. sed stryibus

Laser.

Laseratum.

laserpitate fit mentio a catone. Columella libro septimo. Facit & radix: quam graeci uocant $\lambda\alpha\sigma\epsilon\rho\pi\iota\tau\epsilon$. uulgus autem nostra consuetudine laserpitium appellat. Vitruuius libro octauo. Nec cyrenis in ferulis laser nascere. sed in omnibus terræ regionibus. Laseratū conditum lasere obsonium ita describit Apitius. laser cyrenaicū uel parthicum tepida dissoluis cum aceto liquamine tempatū uel pip. Petroselinū mentā siccam laseris radicē mel: acetum: liquamen. Aliter pip: careum: anetum: petroselinū: mentā siccam: silphii foliū: malobatrū: spicam indicā: costum modicū: mel: acetū: liquamen. Diluūt. distemperat. Nam laserpitiatū liquamen fiebat ad carnes inungēdas: quo grauioris saporis essent. Apuleius libro decimo de asino aureo. Carnes lasere infectas: altilia pipere isper

Diluere.

Sinapis.

sa: pisces exotico iure perfusos. Sinapis scelerata. nasum torquens præ acoris acidissimi uehementia. Columella. seq; lacessenti fletum factura sinapis: dicitur & hoc sinapi. Priscianus libro quinto. Si napi magis peregrinū est quāuis quidā hæc sinapis dixerint: ut Plautus in pseudulo. teritur sinapis scelerata. Petit Macrobius quæ facit causa ut sinapi & piper si appōita cuti fuerint excitent uuln? & loca pferent: Deuorata uero nullā uentris corpori inferant læsionē. ennius in libro sabinæ quarto. Neq; triste quaritat sinapi: neq; cape moestū. Extillent. delachryment. Cōdimentis. exquisitis oleribus ad conditanea scitiora condienda idoneis: Marcus Tullius dixit conditionibus. Cōdūt. scribendū conditum: hoc est conditanea concoquūt: unde res condita secunda producta dicimus.

Cōdimenta.

Cōditiones.

Striges.

Stryibus. ausbus infernis: & inauspicatis: quæ a uetitis & monstrosis cibus non abstinent. Ouis dicitur in fastis libro sexto his luculenter enarrari: quæ nam sint striges.

Sunt auidæ uolucres: non quæ phineia mensis

Guttura fraudabant. sed genus inde trahunt:

Grande caput: stantes oculi: rostra apta rapinæ:

Cantiles pennis: unguibus hamus inest:

Noctē uolant: puerosq; petunt nutricis egentis:

Et utant cunnis corpora rapta suis.

Carpere dicuntur lactentia uiscera rostris:

Et plenum poto sanguine guttur habent.

Est illis stryibus nomen. sed nominis huius

Causa: quod horrenda stridere nocte solent:

Sive igitur nascuntur aues. seu carmine fiunt

Næniæq; in uolucres falsa figurat anus.

Strigiosiores equi.

Strigare.

Syrnia.

Ab his stryibus pueros exnggentib9 ad ultimā maieiem liulo strigiosiores equi pro macilentis appellantur. Maroni strigare dictū in catalecto nō a stryibus. sed a strigileculis: quibus equinū puluerem & pædorē abstergit. Maronis: siue ut quidā catulli mallunt hæc uerba sunt. Strigare mulas: siue utrūq; caperat. In integris pompeii codicib9 hæc lego. Striges dicunt & mauspicate aues: quæ syrnia græce nuncupantur: a quibus nomen inditum maleficis mulieribus: quas uolatricas etiam dicebant. Itaq; so

$\sigma\upsilon\pi\epsilon\rho\upsilon\lambda\alpha\ \pi\omicron\alpha\lambda\tau\epsilon\iota\epsilon\lambda\nu\ \mu\upsilon\kappa\tau\iota\kappa\omicron\lambda\lambda\alpha\ \sigma\tau\epsilon\rho\iota\ \gamma\gamma\alpha\delta\omicron\lambda\delta\omicron\nu$

$\omicron\rho\nu\iota\nu\ \alpha\nu\alpha\nu\nu\iota\alpha\upsilon\nu\ \omega\kappa\nu\pi\omicron\beta\omicron\nu\tau\epsilon\ \pi\upsilon\iota\kappa\alpha$

Stria.

Striatura.

Sensus uti syrnia noctuaga: strigesq; detestabiles: iauspicati nominis: & uelocis offocatiōis alites abgantur. Vulgo Bononienses syrnia strias appellant paulo mutata uoce a stryibus. Cum sint striæ canaliculi columnares: dicunt & striatura. Sidonius libro epistolarū quarto. Duodecim uersibus termi natum: quod possit aptari conchæ capaci: quæ per ansam latus utrunq; in extremū gyri rota fundi se nis cauat in striaturis. Plinius libro undecimo. Fabulosum enim arbitror de stryibus ubera eas infantū labris imulgere. esse in maledictis tam antiqs strigē conuenit. Sed quæ sit autū constare nō arbitror.

Strigofum pro macessente Plinius usurpat libro decimo sexto na. hist. Glans fagea suem hilarē facti: carnem coctibile: Iligna suem angustā: nitidam: strigofam: ponderosam. Gellius libro quarto. censo res Publius scipio Natica & M. pōpilius cum equitū censum agerēt: equū nimis strigofum & male habitum. Sed equitē ei9 uberrimū. De stria canaliculo meminit uarro libro primo de re rustica: quā aratrum uomere lacunā striam fecit: sulcus uocat. In Columellæ trito exēplari legunt hæc. Tunc demū conuertem9: & utrunq; hæcatū coartabimus in strigā: ubi cōmodius striam legetur meo quidem aīo.

Strigofum.
Sublatū mē dum e Colu mella.

Viuis conuiuis intestina quæ exedunt.
Hoc hic quidē homines tam breuē uitā colunt
Cū hæc herbas huiusmodi in suū aluū cōgerūt
Formidolosas dictu non esu modo:

Quas herbas pecudes nō edunt: homines edūt:

Bal. O quid tu diuinis condimentis utere

Qui prorogare uitam possis hominibus: qui ea

Culpes condimenta: Co. audacter dicito. nam

Vel duce nos annos poterunt uiuere meas

Qui effitabunt escas quas condidero:

Nam ego cicilendrū quādo in patinas indidi

Aut si polindrum. aut mæcidem. aut

Strigofum pro ma cro columella libro septio. Siluestri mo re strigofum patris præferet habitū. Idē libro octauo strigo fiffimū corp9 appel lat. a stritis sulcis Co lūnaribus fit uerbū striari. Pollto archi/ tectura lib. v. Colū nas at striari uigiti stritis oportet: quæ si planæ erūt angulos habeāt ut ginti desi gnatos. sin aut exca uabunt sic ē forma faciēda: ita uti q̄ ma gnum ē iteruallum striæ: tum magnis

Strigofiffi s mum.
Striari.

striaturæ paribus laterib9 quadratū describat. In dorica colūna erat striaturæ plectio. Inibi striatura Indiscriminati p stria positū ē. Idē paulo inferius. Nā si duæ colūnæ æq; crassis lineis circūmetent: & qbus una sit nō striata: & alia striata circa strigliū caua & angulos striæq; linea corpora tāgat. Tā & si colūnæ æq; crassæ fuerit lineæ: quæ circūdata erūt: qd striæq; & strigliū circuitus maior ē efficiet li/ neæ lōgitudinē. Quæ exedūt. quæ olera ingē iteranea exedūt couluis: ut striges ifantib9 asolēt.

Hoc hic qdē hoies. quapp hic athenis: qd herbatia pdigitalia comedūt uitæ breuis esse cōsueue rūt. Pecudes nō edūt. Plini9 ad hāc sniam. & quas herbas feræ insiti ueneni cōsctæ refugit: medi

cus utuntē i medicamina. Qui progare. qbus pferre uitā possis. Trāslatū e philemōis comœdia: cui titulus est στράτιωτης: ut eum citat lib. vii. Athenus dipnosophista sic inducēs cocū iactāt: culū loquentē. επι τεχνητηνεαυτου σιδυνομιον sic. ωσ ιμερος μωψηθηε γητε και ουρανω λεφα

De Coco Ia tanticulo.

πολοντι τε ωψον ωσ εσκησασα νη την αθυναν ηδυ γεστυη λερειν εν επασι υχθιοσ απαλοσ οιοσ γεγονεαι οιοσ παραθεικα ου πεφαρδα κευμενει τροισιν ουδε ανωσθε εφηνθι δαενι αλλα οιο ην ζων και οπτοσων τοιουτοσ ηνουτοσ απαλοσ εδωκα και παρον το πύρ τε οπσ τον ιχθυον ουδε πιστεθησομ ομοσ εγενετε ορνισοποταν αρπασι τουκατ οπιεν μελζοτι πε ριτραχει κυκλω τηρουσα τουτο καταπειν μελζοντι περιδε επουδα κε ετερα διωκουσι i ταυ την τουουνητην ηδουην οπρωτοσ ταυτα καταμυθων της λοποδοσ. gloria cocus apud philemonē se athēis cibaria cōdire: quo9 fumo uelceret cælū & terra: & pisces enumerat cū cæteris opsonis: quæ cōdiebat. Cicilendrū. nomē aromatu exotico9: qd si p cicilēdro uoce nishi cycinū oleū legis: de quo Dioscorides & cæteri. Ricinus ē herba instar arboris: q̄ alto noie cyci appellat. Alii scrotonē uocat. Alii chibim. Alii sisamon siluestre. Alii siselin cyprion: nōnulli pentadactylon: alii he

Cicilendrū .
Cycinū oleū
Ricinus.

hoscauti: qa semp ad solē uertitur απο τοσ σκοπειν τον ηλιον. Dioscorides arborosū fruticē uo/ cat similē sicui. sed minorē. Folia similia platano. sed maiora lauita & nigritora: ex qua exprimit oleū cycinū. semē pduct cycino aiast simillimū: ideo nomē quo9 ab eo sumit. Polindrū. qdā cōmen titia noīa arbitranē p patinis aut herbis. lego polton: de quo dioscorides. ē montuosū ē & aliter cam pestre. Montuosū uero: qd nobis uenit i ulū frutex est alba & tenera folia habēs. Virga ē ei uni9 cubi ti: sup quā uirgæ sūt: sup quas capitella sūt semie plæa: a quo semie extit quasi lanities alba: & oblōga uelut capilli odorē grauē habēs cū suauitate. Plini9 uerba de polto sūt hæc. Musæus & Hesiod9 laudi bus iclytā pdicāt: supq; cætera ad famā ēt dignitate profus q̄si mirata: si mō ut tradūt folia ei9 mæ cādida: meridie purpura: sole occidēte carulea aspiciūt. Quidā theucriso uocat. Pollū uocat arabice

Polindrum .
Polion.

Iaodoc. sūt q p polindro pyretrū scribūt: de quo subide Apiti9. simon hæc. pyretrū απο του πυροσ hoc ē igne: eo qd igneā uirtutē hēat. Dioscorides. pyretrū herba ē folia habēs silia dauco agrestis: aut marathro: & uirgā similē illi9: i q uirga capitellū ē sile anero: & obrotūdū Radix ei9 crassitudinē hēat digiti uni9: gustu excalfaciēs uehēnter: & saluā pnoçās. De pyretro mēnit & plini9: & herba uocat draco ab odoris & saporis ut puto uehēntia. Stephan9 pyretrō harcācatha arabice uocat. Moecidē

Pyretrum .

Megitem.
Magiden.

Scandix.

Sunt qui patinæ genus autumant. Sed ego lego Megitem siue megiton pro herba simili beræ: foliis mi-
nutoribus tamen hirsutioribus paulum supereminentibus. Castor hanc aliter noiat tenui folio uelut
equinis setis: tyrsi longo: & leui. in aquosis nascens. Autores Plinius & simon genuenſis Si magidē pla-
cet erit nomen eſcarſi uafis. Varro libro primo de lingua latina. Magida aut & ſanguſam altera a ma-
gitudine: altera ab latitudine ſiſſerunt. Scandicem. De hac plini libro utgelimo ſecundo. Hæc
eſt: quam ariſtophanes curipidi obſicit ioculariter matrē eius ne olus quidem legitimum uenditaſſe. ſed

scandicem. De hac
Dioscorides caput
facit nec describit
quid ſit. Plinius. ſcā
dix: quæ ab aliis tra-
gopagon uocat ſo-
lis croco ſimilibus.
Hanc olus atrū nō
nulli e neoteriſis exi-
ſtimāt. Eat ipſe
ſe ſe. ſcribe. ea ipſa
ſe. Hæ ingit herbæ:
quas nomiani adeo
inſittio calore refer-
tæ ſunt: ut i patinis
nō calorē cōtrahāt.
Sed portus ipſa pati-
næ calfacere uideā-
tur. Patine. ſcri-
bo patina: hoc eſt i
patina. Plauto ſup
uſiſſis patinarius
appellatur. Nep-

Pecus.

Atharathriō

Feruūt.

Febris uſi.

Cecimādrū.

Cilbantū.

Parapſis.

A me.

tunſi pecudes. aqua-
ricos & maritimos
piſces. æthimologi
coſ piſcem pec9 ap-
pellat: quod ex auto-
ritate ſerutana Pe-
cus latini uocat om-
ne: quod humana
effigie caret. unde
Vergilius. Ignauū
fucos pecus a præſe-
piſibus arcēt. Atha-
rathriō. pulmenta-
riū. pulſ græce eſt
πα κει αθαρα uocat
ſine ſis. perſiſſe
ſi uis. Feruūt. pri-
ſce p ſeruēt. Lucili9

feruūt nunc ſeruēt ad annum. Sicuti maroni. Tepidum lauit inde cruorem. Ab eodem. Feruere leuca-
tem. Febris a ſeruore dicitur. Feruiſſe dictum eſt ab Auguſtino. Cecimandro. patinæ genus eſt:
de quo nihil adhuc repperit. ſi credere libet hic eſſe mendum: ita ſcribendum cenſeo Cilbantō. Var-
ro libro primo de lingua latina. Menſa uinaria rotunda nominabatur Cilbantum: ut etiam in ca-
ſtris id uidetur declinatū a græco cyliceo a poculo cylice iſteſt calice: a quo illa capſa: & minores ca-
pula: a captendo: quod anſata: ut prehendi poſſint iſteſt capi. Harum figura in uafis ſacris ligneas ac
ſictiles antiquas etiam nunc uidemus. Paropſide. patina eſcaria eſt: ex græcia. παρα opſis ſignificat ad
& οψων cibarium: quod ad cibaria ſit accōmoda parapſis appellat. Satyrus. Multaq; parapſide cœ-
nat. In euāgelio quoq; ſit mētio ſup hac patina: qua dicit ſe poſt ceteros utiſe Sidonius Apollinaris:
ubi multa ſup hoc uafe ex eruditorū ſiſia pſcripſimus. Is coctū. uadis coctū a quopſa ob artē coq-
nariā pretio cōduct9. Nūmū dabo. hoc lege p interrogatōnē. Ad ſurādū. ſubintellige uēſſi.
Miluiniſ aut agliniſ. uncis: recuruiſ: ſalcatiſ: a qb9 ſurtū uix un9 redūgules. Cōſtrictiſ. ſcribo cō-
ſtrictiſ hoc ē neruo & manciſ iſplexiſ. A me. ex familia mea ſubintellige. & puer9 ſuū alloquitur.

Sane scandicem. eat ipſa ſeſe patinæ

Feruefaciunt illico hæc ad neptuni pecudes

Condimenta ſunt ac atharathriō.

Bal. At te iupiter diiq; omnes perdant cum

Condimentis tuis cūq; tuis omnibus mendaciis.

Co. Sine ſis loq me. Bal. loquere: atq; in malā crucem

Co. Vbi omnes patinæ feruunt omnis aperio.

Terreſtres pecudes eecimādro. cōdio aut parapſi

Is odos dimiſſiſ pedibus in cælum uolat: (de

Eum in odorem cœnat iupiter quottidie

Bal. Odor dimiſſiſ pedibus. Co. peccaui inſciens

Bal. Quid eſt. Co. quia dimiſſiſ manibus uolui dicere

Bal. Si nuſquam is coctum quidnam cœnat iupiter?

Co. It incœnatus cubitum. Bal. in malam crucem

Iſtaccine cauſa tibi hodie nummum dabo?

Co. Fateor equidem me eſſe coquum cariſſimum

Verum pro precio facio: ut opera appareat mea

Quo conductus ueni. Bal. ad ſurandum quidem:

Co. An inuenire poſtulas quenquam coquum:

Niſi miluiniſ aut aquiliniſ unguſiſ.

Bal. An tu coquinatum ire quoquam poſtulas

Quin ibi conſtrictiſ unguſiſ cœnam coquas

Nunc adeo tu qui meus eſ a me dico tibi:

Vt noſtra properas amolliri omnia.

Tum ut huiſ oculos in oculiſ habeas tuiſ

Quoquo hic ſpectabit eo tu ſpectato ſimul

Si hic quo gradietur pariter progredimini.

Altrinfecus. ex altero latere. Conquinset. Inclinabit ad purgandū uentrē. Discipulis. subco Coquinisset
 gs. Qui possim. quomō possim animū bonū hēre. Peliā. reiuuenescēs: & repuerasces cōdimētis
 & edulib⁹ mets nō sec⁹ ac tētauit peliā ī iuētutē reuocare medea. Venens. medellis: herbis medi Venena.
 caris: & magicis: q̄ peculiariter uenena uocant. Maro. tibi lecta uenena ipse dedit maris nascunt plu
 rima pōro: a qb⁹ uenētis herbis maro ī priō Georgicon utrosā pōrū his appellat. Virosaq; pont⁹ ca Locus Maro
 florea. Cat turecōsultū de uerboꝝ significatōe uerba sūt. Qui uenenū dicit adlicere debet utrū bonū nis.

Manum si protollet: pariter profecto manum:

Suum siquid sumet id tu finito sumere

Si nostrum sumet: tu teneto altrinfecus

Si iste ibit: ito: stabit. astato simul.

Si conquinisset istic: conquiniscito simul

Item his discipulis prius custodes dabo:

Co. Habe modo aiū bonū. Bal. queso q̄ possim: doce

Animum habere. qui te ad me adducam domū:

Co. Quia forbitione faciam ego te hodie mea

Item ut medea peliam recōxit senem

Quem medicamento: & suis uenenis dicitur

Fecisse rursum ex sene adolescentulum.

Item te ego faciam. Bal. cho an tu etiam ueneficus:

Co. Immo ædepol uero hominum seruator magis

Bal. Hem mane quāti istuc unū me coquinare p̄doceſ:

Co. Quid: Bal. ut te seruem: nequid furrapias mihi

Co. Si reddis nummos meos ne metuas quidem

Sed utrum amicis hodie an inimicis tuis

Daturus cœnā. Bal. pol ego amicis: scilicet

Quin tu illos inimicos potius q̄ amicos uocas.

Co. Nam ego ita conuiuis cœnam conditam dabo

Hodie atq; ita suauiter conditam

Vt quisq; quicq; conditum gustauerit.

Ipsos sibi faciam ut digitos prærodāt suos.

Bal. Quæso hercle priusquam quicquā cōuiuis dabis

Gusta tute prius. & discipulis dato.

Vt prærodatis uestras furtificas manus

Co. Fortasse hæc tu nūc mihi nō credis quæ loquor

Bal. Molestus ne sis nimīū: iam tu nimis non places

Hem illic ego habito intro abi: & cœnam coq;

Propere. Co. quin is accubitus: & cōuiuas cedo

Corrūpitur iā cœna. Bal. hem subolet sis uide:

esset an malū. Nā & medicamēta uenena sunt: q̄a eo noīe oē cōtief: q̄ adhibītū ei⁹ naturā: cui adhibītū eēt mutat. Cū id qd nos uenenum appellamus: græci pharmacōn dicūt: apud illos quoq; tā medicamēta q̄ ea: q̄ nocēt hoc noīe cōtinent: unī adlectōne alteri⁹ noīs distictio ē. Serui⁹. Malū uir⁹ bene ad discretionē addidit epitheton. Nā uirus & bonū & malum ē: sicut uenenū. Nā idē est: uenit aut a græco. Nā illi φαρμακον mediū habēt id est bonū & malū. Sane uir⁹ hodie tres tm̄ hēt cas⁹. hoc uir⁹: hoc uirus: o uir⁹. Lucreti⁹ terrī primordia uiri. Venenū: ut recte fuis arbitrat: dictū ē qd p uenas eat. Q̄ n̄q; uenenū significat. ut ita dicā & asp̄nabile odorē: quē Boz nontenses ex fluido hūore uenlētē rheumaticō appellāt sitū op̄matissimi scriptores: q̄ uoce Plini⁹ scatur. ei⁹ uerba ex lib. xii. subscripsi. Fru / tex ē grauis & crassa radice. sed breuis & nigra fragilliq; quīs p̄gul sitū redolēte. Vitruui⁹ hūc olorē uocat asp̄ginē in te

Virus uiri.

Venenū unī.

Rheumaticū
Situs.

Aspergo.

corlls dūtaxat. Allo noīe uenenū dī uirus: quā uocē qdā indeclinabile: qdā secūda declinatōis pu
 tauere secūda lucretiū: q̄ sic ptulit. Lūq; enī terrī supra uestigia uiri. Idē. contrectāsq; suo contra
 ctos pdere uirō. Ut te seruē. hoc te doceo: inqt: quo te potius seruē. Si reddis. alibi legit. sic
 credis. alibi si credis. Quin tu illos. cocti uerba sunt: & scribendū est illo: cū uerba sint in hūc sen
 sum. Quin tu adhæc condimēta: quæ cōditio ductis inimicos potius q̄ amicos. suggerēt enim op̄sonlo
 rum nidōres illis adeo. miluina ut ex tua cœna noxā & detrimētū reportatur sint. Vngues enim sibi
 prærodēt: qd cōueniētius ē inimico accidere q̄ amico. Cōuiuas cedo. da: cōcede cōuiuæ ueniat.

Prædo in proximo, pseudolus contiguam habitatio nem habes: qui me hodie ut deprædetur operam dat.

Interuortef. Opere fecit, in stigauit me summo pere. Interuorteret, supplantaret: spoliaret. Opus quod uoluit, scribendum, opus quod uoluit. **Verberca statua.** Verbercam statuam, hermam solidissimum: hominem dignum uerberibus: & plagis ociosum: ut statua esse consueuit. In prisca tamen exemplaribus legitur ueruecam statuam: quod contumeliosum nomen est: cum in qua plam obicitur.

Monendus, sensus, tu qui me es incautior ne me scitum & cordatum monere tentes. **Oratio.** Disce monendus ad huc quid cenlet amicus. **Stratioticus** cluear, qui non minuer militaris: & hoc inquit quoniam sibi cacula militaris nomen assumpserat.

Volu ut prior scribe. Volo tu prior. **Quod d prope ras: scribendum, quod properas.** A milite, missus iussu militis. **Qui potest, quomodo possibile est? Esto, aduerbium concedentis: concedatur: approbetur: quod inquis,**

Esto.

Iam hic quoque scelestus est coquus ut conicio: Profecto quid nunc primum caueam nescio.

Ita in ædibus sunt fures prædo in proximo est:

Iam mihi hic uicinus apud forum paulo prior

Pater calidiori ope fecit maximo, ut mihi cauere

A pseudulo seruo suo, neu fidei ei haberem, nam eum

Circuire in hunc diem: ut me si posset muliere

Interuorteret, eum promississe firmiter dixit sibi

Sese abducturum a me dolis phœnicium.

Nunc ibo intro: atque edicam familiaribus.

Profecto ne quis quicquam credat pseudulo.

Pseudolus Simia Sycophanta

Pse:

I unquam quenquam di immortales uoluere esse auxilio adiutum

Tum me: & calidorum seruatum uolunt esse: & lenocinem extinctum

Cum te adiutorem genuere mihi tam doctum hominem atque astutum

Sed ubi illic est, sum ne ego homo insipiens qui hæc mecum

Egomet loquar solus, dedit uerba mihi hercle: ut opinor:

Malus cum malo stulte caui: tum pol ego interii: homo si ille

Abiit neque hoc opus quod uoluit: ego hodie efficiam

Sed eccum uideo uerbercam statuam: ut magnifice infert sese

Hem te hercle ego circumspēctabam nimis metuebam male ne abiisses.

Sy:

Fuit meum officium: ut facerem: fateor. **Pse.** ubi restiteras.

Si:

Vbi mihi libitum est. **Pse.** istuc ego satis scio. **Si.** cur ergo quod scis me

Rogas: at hoc uolo monere te? **Sy.** monendus ne me moneat.

Pse:

Nimis tandem ego abs te contemnor. **Si.** quippe ego te ni contemnam

Stratioticus homo qui cluear. **Pse.** iam

Hoc uolo quod oceptum est agi. **Sy.** nunquid agere aliud me uides

Pse:

Ambula ergo cito. **Sy.** imo ociose uolo. **Pse.** hæc ea occasio est

Dum ille dormit: uolo ut prior ut occupes adire.

Quid properas? **Sy.** placide ne time: ita ille faxit iupiter ut

Ille palam ibidem ante quisquis ille est, qui adest a milite

Nunquam ædepol erit ille potior harpax: quam ego: habe animam bonam

Pulchre ego hanc explicatam tibi rem dabo si ego illam

Dolis atque mendaciis in timorem dabo militarem aduenam:

Ipse sese ut neget eum esse qui fiet: meque ut esse autumet

Qui ipse est. **Pse.** qui potest? **Sy.** occidis me cum istuc

Rogitas. **Pse.** o hominem lepidum: te quoque etiam

Dolis atque etiam mendaciis iupiter te mihi seruet. **Sy.** imo mihi.

Sed uide ornat hic me satis codecet. **Pse.** optime habet. **Si:** esto

Diunt. scribe diunt hoc est dederint. Accurassis. accuraueris. Istuc aliis dare condidici. hanc adulatoriā lau. lationē carteris impingo: & palpationē applico: ne me credas mihi dare uerba permittere: Instar illius orantiani. Cut maie si palpare recalcitrat undiq; tutus. Obtrudere.ingere re: insinuare: adigere. Palpum. adulationē. Ha. ha. he. simia risus cachinabilis promissa pseu doli cōtremnentis & irridētis. Hiscunt. apiuntur. Mala merce est. lego. mala merx est: hoc est malum mercimoniu est ipse leno. Prouersus. porro uersus: profusus: recte: & a fronte. Harpa

Harpagare.

- Pfe.** Tantū tibi boni di imortales diunt quantū tibi optes:
 Nam si exoptem quantū dignus: tantū dent: min⁹ nihilo ē:
 Neq; ego hōiem quenq; uidi magis malum & maleficum.
- Sy.** Tun id mihi? **Pfe.** taceo. sed ego quæ tibi
 Dona dabo: & faciam: si hanc rem sobrie accurassis.
- Sy.** Potin ut taceas? memorem imemorē facit. qui monet quod
 Memor meminit. teneo oīa in pectore cōdita sunt: meditati
 Sunt doli docte. **Pfe.** pbus hic est hō. **Sy.** neq; hic ē neq; ego.
- Pfe.** At uide ne titubes. **Sy.** potin ut taceas? **Pfe.** ita me dii ament
- Sy.** Ita nō facient. mera iam mendacia fundis. **Pfe.** ut ego ob tuā
 Simia perfidiam te amo: & metuo. & magnifico
- Sy.** Ego istuc aliis dare cōdidici. mihi obtrudere nō potes palpū
- Pfe.** Ut ego te hodie accipiam lepide. ubi effeceris hoc opus.
- Sy.** Haha he. **Pfe.** lepido uictu: uio: unguētis. & iter pocula pulpamē
 Ibidē una aderit mulier lepida tibi sauiā sup sauiā quæ det (tis
- Sy.** Lepide accipis me. **Pfe.** imo si efficis: tum saxo magis dicas.
- Sy.** Nisi effecero cruciabiliter carnifex me accipito
 Sed propera mihi mōstrare ubi sit hostium lenonis ædium:
- Pfe.** Tertiū hoc est. **Sy.** tace ædes hiscunt. **Pfe.** credo aīo malest
 Aedib⁹. **Sy.** quid iā? **Pfe.** quia ædepol ipsum lenonē euomūt.
- Sy.** Illiccine est. **Pfe.** illic est. **Sy.** mala mercest. **Pfe.** illuc sis uide
 Non prouersus uerum transuersus cedit: quasi cancer solet.
- Ballio.** Pseudolus. Sycophanta.
- Bal.** In⁹ malū hūc hōiem esse opinor: q̄ esse cēsebā coquūt
 m Nā nihil etiā dū harpagauit præter cyatū: & cātharū.
- Pfe.** Heus tu nunc occasio est & tēpus. **Sy.** tecū sentio.
- Pfe.** Ingredere in uiam dolis: & ego hic in insidiis ero.
- Sy.** Habui numerum sedulo hoc est sextū a porta proximum
 Angiportum in id angiportum me deuorti iusseras.
 Quo tum has ædis dixerit: id ego admodum incerto scio:
- Bal.** Quis hic hō chlamydat⁹ est. aut unde ē. aut quē quæritat?
 Peregrina facies uidetur hominis. atq; ignobilis.
 Sed eccum qui ex incerto faciet mihi quod quæro certius.
 Ad me adit recta unde ego hōiem hunc esse dicā gentium?
- Sy.** Heus tu qui cum hircuina stas barba: responde quod rogo.

gaut. Inuolauit: in
 uncant. opte: cora
 pio: hinc harpago
 nes unclni ferrei ad
 religadas naues ac
 cōmodi. Plinius lib.
 septimo natural⁹ hi
 storia. Tyrreni an
 choram repperūt.
 eupalamus eandē
 bidēte. Anacharis
 harpagonas: & ma
 n⁹ pericles atheniē
 sis. Iusseras. apo
 stropa ad militem
 absentē. Alibi legit
 tur iusserat. Quo
 tum has ædis. scribē
 dum est. quorū has
 ædes: hoc sensu. te
 neo numerū si uer
 ba tenerē: & memo
 riter recolerē: cum
 hanc & propinquā
 domū ostendit dixit
 lenonis esse miles.

Chlamydat⁹ Chlamydat⁹

chlamydem Indut⁹.
 Militaris est quan
 doq; uestis: quan
 doq; tœminea. Ma
 ro quarto aneidos
 Sidoniā p̄cto chla
 mydem circunda
 ta limbo Varro in
 hercule socratico.
 Cubo i fardina ista
 pedibus chlamyda.
 sed purpurea amicu
 la. Paludamētum &
 chlamydē idem esse
 Marcell⁹ autumar.
 Paludat⁹ dē paluda
 mēto idutus. Tull⁹
 ad cæsare iuniorē. Paludatus.
 Antō⁹ demēs ante
 lucē paludat⁹. Salu
 sti⁹ i tertio historia
 rū. & eodē tēpore le
 nul⁹ duplici acie lō
 gū editū multo san

guie suoz defesus: postq̄ ex sarcinis paludamēta obstari delecta cohortes itelligi capere. Sed ec
 cum. sed ecce inquit simia lenonē: qui me certū reddet illius ballionis quem quæro. Ad me adit.
 Ballionis uerba. Hircuina. hircipilli: densa: qualls multibarbus hircus esse consuecit.

Sal dataria.

Salus dataria. salus argentea: quā primū quartis. Tu enim nullū nisi cum salute aurea inter po-
stes admittis. Tantūdem salutis scilicet. Philosophatur. dum refert paucos esse: qui se nouerit

Legirupa.

Legirupa. Leges rumpentē: ius sacrosanctū contēnentē: paruifaciētē iustitiā. Quid est et
homini. scribo. quod est ei homini nomen. Perfossor parietū. Tichobates: qui uecticulariā facit:
hoc est uectē ferreo muros furta quārēs rumpit. Nunc homo in luto est. Nunc hāret in cano in-
luctabili simia: qui nomen macedonici dememinit. Hāret hęc res. hęc res occurfaculū: obicem
inuenit: ulterius p̄gredi nō potest. Quā hęc misisse. legēdū. quē hęc misisse. Autumas. dicitis

Codex Mar-
celli defeca-
tus.

Purus putus est ip̄sus. In Marcelli codice hunc locū explicantis menda multiplicata leguntur. sed
tu corrige ut nos
emaculauimus. Pu-
tus d̄ctus est a putā-
do. Plautus in pseu-
dulo. purus putus ē
ip̄sus. Varro o uos
λυρα. Mellilla iḡt
hic accumbē pura
ac puta. Idem in p̄-
metho. Thyrio scā-
dalos locat sibi ami-
culam de lacte: & ca-
tera reptilia: quam
apes melleiā coege-
runt ex omnib9 flo-
ribus libantes sine
osse & neruis sine
pelle sine pilis. Putā
proceram: teretem:
formosam. Nam &
rationes ea causa pu-
tari d̄ctæ sunt: quo-
ries ex his fraudis &
falsi mendacis: aut
iniqui aliqd separa-
tur: & ip̄sū nāq; cū
dicimus dubitantes
puto significamus
nos in rebus incer-
tis & obscuris falsis
opinionib9 fieri am-
biguos. Notis p̄-
dicas. uirtutes polite-
machi mihi predi-
cas: qui tibi eisdem
prædicare possum il-
larum uirtutū spe-
ctatori & admirato-
ri: Iuxta græcū ada-
gium. Quis hercu-
lem uitupat? In-
ter nōs duo. Inter
nos duos. si duo p̄-
terea tales troiana
tulisset terra uitos.
Experier scribē
dum experier hoc
est experiri. Ca-
lator. seruus ligna
ferens: medastinus:
uitor.

Bal. Eo an non prius salutas? Sy. nulla est mihi salus dataria
Bal. Nam pol hinc tantū dē accipies. Pse. iā inde a principio probus
Sy. Ecquem in angiporto hoc hominem tu nouisti te rogo.
Bal. Ego memet me. Sy. pauci istuc faciunt hoies. q; tu prædicas.
Nam in foro uix decumus quisquis est. qui ip̄sus sese nouerit.
Pse. Saluus sum. iam philosophatur. Sy. hominem ego hic quæro
Malum legirupam. impium. periurum. Atq; improbum.
Bal. Me quæritat. nam illa sunt cognomenta. nomen si memoret
Modo: quid est ei homini nomen? Sy. leno ballio
Bal. Sum. ego ipse sum adulescens quem tu quæritas.
Sy. Tu ne es ballio? Bal. ego enim uero is sum.
Sy. Ut uestitus est perfossor parietum
Bal. Credo in tenebris: cōspicatus si sis me: abstineas manum?
Sy. Her? me? tibi me salutē multā uoluit dicere: hęc epistulā accipe
A me. hanc me tibi iussit dare. Bal. quis is homo est qui iussit?
Pse. Perii nunc homo in medio luto est. nomen nescit hāret hęc res.
Bal. Quā hanc misisse ad me autumas? Sy. nosce imaginē: tute eius
Nomen memorato mihi: ut sciam ballionem te esse ipsum.
Bal. Cedo mihi epistulam. Sy. accipe & cognosce signum. Bal. oho
polymachæro
Purus putus est ip̄sus. noui herus polymachæro placides.
Sy. Placides nomen est. scio iam tibi me recte dedisse epistulam
Postq; polimachæro placidæ elocutus nomen es. Bal. sed quid
Agit is? Sy. quod hō ædepol fortis: atq; bellator p̄bus: sed p̄pera
Hanc pellegere quæso epistulam. ita negociū est: atq; accipe
Argentum actutū mulieremq; mihi emitte: nam necesse est
Hodie sicyoni me esse. aut cras mortem exequi: ita herus me?
Est imperiosus. Bal. noui: notis prædicas. Sy. propera pellegere
Epistulam ergo. Bal. id ago si taceas modo. miles lenoni ballioni
Conscriptam mittit polymachæro placides imaginem
Obsignatam: quæ inter nos duo conuenit olim. Sy. symbolum
Est in epistula. Bal. uideo: & cognosco signū: sed in epistula
Nullam salutem mittere scriptam solet. Sy. ita militaris
Disciplina est ballio manu salutem mittunt beniuolentib9
Eadem malam rem mittunt male uolentibus.
Sed ut occepisti perge operam experiar. quid epistula
Ista narret. Bal. auscultata modo. harpax calator

Puto.

Quis hercu-
lem uitupat?

Calator.

Meus est: ad te qui uenit. tu ne es harpax?

Sy. Ego sum: atque ipse harpax quidem. Bal. qui epistulam
Istam fert ab eo argentum accipies.

Cum eo simul mulierem mitti uolo. salutem scriptam dignum est dignis
Mittere. te si arbitrarem dignum misissem tibi.

Sy. Quid nunc? Bal. argentum des: abducas mulierem?

Sy. Vter remoratur. Bal. quin sequere ego intro. Sy. sequor:
Pseudolus.

Eiorem ego hominem. magisque uersute malum

p Nunquam adepol quendam uidi quem hic est simia

Nimisq; ego illum hominem metuo & formido male

Ne malus item erga me sit: ut erga illum fuit: ne in re

Secunda nunc mihi obuertat cornua: si occasionem ceperit

Cautio est quae sit malus: atque adepol eadem nolo. nam illi bene uolo:

Nunc in metu sum maximo triplici modo: primum omnium

Iam hunc comparem metuo meum: ne deserat me atque

Ad hostis transeat: metuo autem ne herus redeat etiam

Dum a foro: ne capta praeda capti praedones fiant: cum hoc

Metuo: metuo ne illic huc harpax ueniat: priusquam hinc

Hic harpax abierit cum muliere. perii hercle nimium.

Tarde egrediuntur foras: cor conligatis uasis expectat

Meum: si non educat mulierem secum simul ut exulat

Ex pectore fugiat meo: uictor sum. uici cautos custodes meos

Sycophanta. Pseudolus.

Sy. E plora: nescis ut res sit phoenicium: uerum haud mul
n to post faxo scibis

Accubans. non ego te ad illum duco dentatum uirum

Macedonensem: qui lenonem flentem facit

Cuiam te esse uis maxime ad eum ducote.

Calidorum haud multo post faxo amplexabere.

Pse. Quid tu intus quae se desedisti: quoadiu mihi cor retinisti

Oppugnando pectore. Sy. occasionem reperisti uerbero

Vbi percoteris me insidiis hostilibus: quoniam hic metimur gradibus

Militariis. Pse. atque adepol quantum neque homo es recte mones:

Ballio Leno:

b Abae nunc demum mihi aius in tuto est loco postquam iste hic

Abiit atque abduxit mulierem. mihi libet nunc uenire pseudolum

Scelerum caput: & abducere a me mulierem fallacis conceptis

Heracle uerbis: satis certo scio: ego peierare mauellum me milies

Quam mihi illum uerba perderidiculum dare: nunc deridebo

Heracle hominem: si conuenero: uerum in pistrinum credo ut

Conuenit fore nunc: ego simonem mihi obuiam uenire uelim.

Vt mea laetitia laetus promiscua fiet.

Quin sequere

ego. scribe. quin se

quere ergo. Ob

uertat cornua. mihi

reluctetur: aduerses

ut cornipeta tauri

solent. Cautio

est. opus est cautio

ne. Colligatis ua

sis. sensus est. Nunc

In maxima formidi

ne collocatus instar

agminis militaris in

procinctu persto:

uasibus colligatis: & ap

paratis: ut si forte

fortuna sit opus es

fuges possem me da

re protinam in pes

des. Flentem fa

cit. scribo flentem

faciet: quoniam co

getur solues minas

militi & seni. Cu

lam. pro cutus. Ma

ro. Cuius pecus?

an melibae. Me

timur. emetimur: ac

currimus: ad prope

ramus. Gradus mili

bus militaris. ma

gnis: enormibus:

perstat in metapho

ra castrensi. Vege

tus haec Plauto con

sentanea. Militari

ergo gradu ut ginti

millia passuum ho

ris quinque duntaxat

astutus consocienda

sunt. pleno autem

gradu: qui citator

est totidem horis ut

ginti quatuor millia

peragenda sunt quod

quid addideris tam

cursum est: cuius spa

tium non potest des

siniri. Babae.

graca uox effutita

pro euax: papa.

Conuenit fore

legitur alibi. conue

nit forte.

Cula.

Gradus mili
taris.

Institulati.
Stipulatio.

Vlyxes, pseudolus: qui uerfutiis & dolis sent & ballioni quoq; pariter imposuit. Signū. pallada
cutus simulacrū achilles & diomedes ex arce troiana sublegerunt. Institulatus, cui per stipulatio
nem promissisti. Quid sit stipulatio docet Vlpianus digestis de uerborū obligatiōe tis. Stipulatio nō
potest confici nisi utroq; loquente: & ideo neq; mutus neq; surdus neq; infans stipulationē cōtrahere
possunt. Subdit Pō

ponius iuris peritus,
stipulationū aliā iu
diciales sūt: aliā pō
ria: aliā cōuentiōa
les: aliā pratoria q̄
iudiciales. Stipula
tio autem est uerbo
rum conceptio: quib9
is: qui interrogatur
daturum factu
rum uel se id: quod i
terrogat9 est respō
det. Nugas thea
tri. contumelias &
obiectamenta: quæ
dicuntur in scena:
quādo cōpellat acer
be & uirulente suue
nis amator impro
bum lenonē. Ni
hil faciat. nil refert il
li maledicere: qui ni
hil curat an bene de
se an male dicatur:
qui perficitur frōē
& renunciauit ipsi
pudori. Quid nō
metuas. lego. quod
non metuas. Inquit
enim simo scire ue
lim cur ita pseudo
lum cōtemnas: quo
pacto tutus es ab
eius dolis. Venis
se. uenditum esse.

Vnde ea sit mihi?
subintellige bona fi
des. lenonia enī nō
est fides. & alludit
ad id: quod simo di
xerat. bonan fide!

Cōtechnat9

Contechnarus.
fraudauerit: irretie
rit. decepti. Det
nomē. scribatur in
centuriam & nume
rum fatulentē cō
tubernit seruorum:
qui mollis operā ex
hibent frequentari
am: qui scribebātur
in coloniam nomē
dabant.

Simo senex. Ballio. Lenon.

Ifo qd rerū meus ulysses egerit. iam ne habeat

u Signū ex arce ballionia. Bal. o fortunate cedo fortunatā
Manū simo. Si. quid est? Bal. iā. Si. qd iam. Bal. nihil est

Quod metuas. Si. quid est: uenit ne homo ad te? Bal. non:

Si. Quid est igitur boni? Bal. minæ uiginti sanæ: ac saluæ sunt tibi

Hodie: quas abs te inde est institulatus pseudolus? Si. uelim

Quid est hercle? Bal. roga me uiginti minas si ille hodie

Illā sit potitus muliere: siue eam tuo gnato hodie: ut promissit

Dabit? rogato obsecro hercle gestio promittere omnibus modis

Tibi esse rem ut saluā scias: atq; etiam habeto mulierē dono tibi.

Si. Nullū periculū est. quod sciam. Stipularier ut concepisti uerba:

Viginti minas dabin? Bal. dabuntur. Si. hoc quidē actūst

Haud male: sed conuenisti hominem? Bal. immo ambo simul.

Si. Quid ait. qd narrat. quāso quid dicit tibi? Bal. nugas theatri

Verba quæ in comœdiis solent lenoni dici: quæ pueri sciunt:

Malum. & scelestum: & periurum aiebant esse me:

Si. Pol haud mentitust. Bal. ego haud iratus fui nam quāti refert

Nec recte dicere qui nihil faciat: quiq; inficias non eat

Si. Quid est quid non metuas ab eo? id audire expecto. Bal. quia

Nunq̄ a me abducat mulierem: iam nec potest. meministi

Tibi me dudum dicere eam uenisse militi macedonico?

Si. Memini. Bal. hem illius seruos huc ad me argentum attulit

Et obsignatum symbolum. Si. quid postea? Bal. qui inter me

Atq; illum militem conuenerat is secum abduxit

Mulierem haud multo prius. Si. bonan fide istuc dicit?

Bal. Vnde ea sit mihi? Si. uide modo ne illic sit cōtechnat9 quippiam

Bal. Epistula: atq; imago me certum facit. quin illā quidem iam

In sicyonem ex urbe adduxit modo. Si. bene hercle factū.

Quid ego cesso pseudolum facere: ut det nomē ad molarū

Coloniā: sed quis hic homo est chlamydatas. Bal. nō edepol scio.

Nisi ut obseruamus quo eat. aut quam rem gerat.

Harpax. Simo. Ballio.

Ha. m Alus & neq; est hō qui nihili imperiū heri sui seruus facit:

Nihili ē at suū q̄ officiiu facere imemor ē. nisi adeo mōit9

Nam qui liberos esse ilico se arbitrantur. ex conspectu heri

Si sui se abdidit: luxuriantur: lustrantur. comedunt

Quod habent: nomen diu seruitutis ferunt. nec boni ingenii

Quicquam in his inest. nisi ut improbis se artibus teneant. cum

Is unquā nobilis fuit. scribo. is nunq̄ nobilis fuit. Illis inquit improbis nunquam cognobilis fuit: nullum mihi cum is cōmercū fuit: nobilem cognobilem & notū uocitar: sicuti inuisū & incognobilem incognitū. Nobile quoq̄ famigerabile prici dixerunt: ut nobile scortū. Seruius libro sexto. Illustres hoc nomen notitiae fuit non meriti: unde & in meretricibus inuenit. Nam nobiles & illustres uocant. Si ueret syrus. legendū si ueret hoc est si uentret. superius enim annotauimus idem esse ire: qd̄ uentre. Habe argentū. lego habet argentū. Audiuit enim qd̄ dixerat harpax. leno argētū hoc uo

Nobilis.
Nobile scortum.
Illustre.

lo a me accipiat: fortassis conspicat erumenā: quā in propatulo gestabat harpax. Tā admordere. scribendū. Tā admordere: hoc est deglubere: spoliare. Populi strenui mihi improbi uisi sūt: hoc sensu. Strenui officiosi & negotiosi me populant: pau perāt: ad incitas redigūt. Sed improbi desidiosi: torpidi: & cōsequenter scortatores rē meam opulentāt. strēuitas enim amoris inimica est. Iuxta illud ouidia nū. Ocia si tollas perles cupidinis artes: contemptaq̄ lacēs & sine luce faces. Dabūt. subitelli ge di. Ut. quo modo: q̄ extremi uisū & sordis lenonīae Lucrifugas. In era fugentes: amatores iuuenes: qui rē stringere optent: & deglubēt. Prædiatus. locupletat: præda & adorta: luculenter optimatus. Vin ises: & digitū irēdit i senē: quē credit esse ballionē: quo irritat⁹ chlamydatū cōpellat simo dedignatus qd̄ se lenonem uocasset. Acurio ifortūso. lege a dīro ifortūso Flagitare saepe. hic est sensus. simo

His mihi nec locus. nec sermo conuenit: is unq̄ nobilis fuit. Ego ut imperatū est. & si abest hic adesse herum arbitror. Hūc ego illū metuo: cū hic nō adest. nec cū adsiet metuam. Ei rei operā dabo. nā in taberna usq̄ adhuc: sineret syrus: Cui dedi symbolum mansi: ut iusserat: leno ubi esset domi Me aiebat arcessere: uerum ubi is non uenit: nec uocat: Venio huc ultro: ut sciā: qd̄ rei fiet: ne illic hō me ludificet. Neq̄ quicq̄ est melius: q̄ ut hoc pultem: atq̄ aliquem Euocem hinc intus: leno argentū hoc uolo a me accipiat Atq̄ emittat mulierē mecum simul. Bal. heus tu? Si. quid Vis. Bal. hic hō me uis. Si. qd̄. Bal. q̄a præda hæc mea est Scortū quærit habe argentū. tam admordere hunc mihi Lubet. Si. iam ne illum cōmesurus es. Bal. dū recens est. Dum datur: dum calet: deuorari decet: nam boni uiri Me pauperant: improbi alunt: augent rem meam mali. Populi strenui mihi improbius uisi sunt. Si. malum quod Tibi dabūt ut scelestus. Har. me nūc cōmoror cū has fores Non ferio ut sciā sit ne ballio domi? Bal. uen⁹ mihi hæc Bona dat. cum hos huc adiecit lucrifugas: damni Cupidos: qui se suāq̄ ætatē bene curant: edunt: bibunt: Scortantur: illi sunt alio ingenio: atq̄ tu: qui neq̄ Tibi bene esse patere: & illis quibus est inuides.

Ha: Heus ubi estis uos? Bal. hic qd̄ ad me recta habet rectā uia
Ha: Heus ubi estis uos? Bal. he⁹ adolescēs qd̄ istic debetur tibi Bene ego ab hoc prædiatus: si bono in bona scæna ē mihi.
Ha: Ecq̄ hoc apit? Bal. heus chlamydate qd̄ istic debet tibi?
Ha: Aedium dominū: lenonem ballionē quærito. Bal. quisq̄ Es adulescens operā fac compendi quærare. Har. quid iā?
Si: Quia te ipse corā præsens præsentē uides. Har. tun is es? Clamydate cauesis tibi acurio infortunio: atq̄ in hunc Intende digitum hic leno est. Bal. at hic est uir probus Sed tu non es uir: flagitare saepe in clamore in foro Cum libello nusquam est

lo a me accipiat: fortassis conspicat erumenā: quā in propatulo gestabat harpax. Tā admordere. scribendū. Tā admordere: hoc est deglubere: spoliare. Populi strenui mihi improbi uisi sūt: hoc sensu. Strenui officiosi & negotiosi me populant: pau perāt: ad incitas redigūt. Sed improbi desidiosi: torpidi: & cōsequenter scortatores rē meam opulentāt. strēuitas enim amoris inimica est. Iuxta illud ouidia nū. Ocia si tollas perles cupidinis artes: contemptaq̄ lacēs & sine luce faces.

Strenuitas a mori inimi ca.

Dabūt. subitelli ge di. Ut. quo modo: q̄ extremi uisū & sordis lenonīae Lucrifugas. In era fugentes: amatores iuuenes: qui rē stringere optent: & deglubēt. Prædiatus. locupletat: præda & adorta: luculenter optimatus.

Prædiatus.

Vin ises: & digitū irēdit i senē: quē credit esse ballionē: quo irritat⁹ chlamydatū cōpellat simo dedignatus qd̄ se lenonem uocasset.

Acurio ifortūso. lege a dīro ifortūso Flagitare saepe. hic est sensus. simo

operā facis: q̄ uocē hui⁹ ferre nō possis cū idē tolerare queas cum in foro flagitaris ab hoc & ab alio cliete: nūc p uoluptariū nomen hoc est ballionis inuocari dedignaris. Cum libello. subintellige supplice breuis: & quapiā supplicatione. Placides Fulgentius libro primo inditiones appellat tabel las: diplomata: quales episcopo per litigantes offerri solent. Iurecōsulti cū lucio notorias appellant. Fulgentii uerba sūt hæc. Nā tributaria i dies conuētio cōpulsantiū pedib⁹ simē pprū truerat: noua inditionū ac momentanea pferēs genera. Nusquā est. scribo nūq̄ es: hoc est penitus peristi.

Inditiones.
Notoria.

Nisi quod leno lego, nisi quod leno, hic sensus, tu qui ceteris dare soles consilia mutua: & aliis patro-
cinaris peristi penitus nisi leno nunc tibi subuenit: quod te indicet harpago esse uirum probum: seu ut caueam
tibi ne in te leno faciat impetum. Si dubium des, non putum: non probum: adulterinum. Alibi si quid erit
dubium imutauero. Polymacheroplacides, ex graeco & latino compositum uerbum id est cui multum pla-
cet machera. Iuxta cum ignarissimis, subintellige rem teneo, hoc ita noui sicuti ignarissimi no-
uerunt. Exploratore supposititium, sensus hic, faciamus uero hunc harpagi subditium: & subsecun-

Supposititii
gladiatores.

darum: quod secundo ad
nos mittatur explo-
rator nunc quod et phoe-
nicium credamus: non
aliter quam in ludo gla-
diatorum pugnae ma-
nui emerita diurna
substituit altera co-
hors: & adnotauit
morem theatricum: si
cuti per ordinem ses-
so integer & recens
succederet: pariter
& secundanorum: & ter-
tiano: nota sorte
bant. Hinc Plinius
libro septimo natu-
ralis historiae, Spon-
ter secundanus re-
tiusque pamphylus.
Fabius Quintilianus
in quinto, Nascuntur
Inquit ex istis: quae com-
tradictioni oppositum
mus aliae contradic-
tiones: euntque inte-
rim longius ut gla-
diatorum manus: quae
secunda uocatur: hic
epigramatista libro
quinto, Hermes sup-
posititium sibi ipsi.
In ualerii Maximi
manu scriptis exem-
plaribus haec leguntur.
Lentulus ex quodam
secundanorum nomine
traxit, Cicero quoque
cum dixit in bru-

Locus Plinius.

Locus Martialis.

Postulatiui
Parari.
Enarratus se-
necae nodus.
Ordinari.

Proxenetica
Philotropa
Donticum pro-
donec.

nisi quod leno hic subuenit tibi.

Ha. Quin tu mecum fabulare. Bal. fabulor quid uis tibi?

Ha. Argentum accipias? Bal. iam si dubium des: porrexi manum

Ha. Accipe hic sunt quinque argenti lectae numeratae minae.

Hoc tibi herus me iussit ferre polymacheroplacides

Quod deberet atque ut mecum mitteres phoenicium. Bal. herus tuus?

Ha. Ita dico. Bal. miles. Ha. ita loquor. Bal. macedonius?

Ha. Admodum inquam. Bal. te ad me misit polymacheroplacides?

Ha. Vera memoras. Bal. hoc argentum ut mihi dares. Ha. si tu quidem es

Leno ballio. Bal. atque ut a me mulierem abduceres? Ha. ita.

Bal. Phoenicium esse dixit. Ha. recte meministi. Bal. mane iam

Redeo ad te. Ha. at maturate propera. nam propero. uides

Iam diei multum esse. Bal. uideo hunc aduocare etiam uolo.

Mane modo istuc. iam reuertar ad te quid nunc fiet simo.

Quid agimus? manifesto hunc hominem teneo: qui

Argentum attulit. Si. quid iam? Bal. an ne scis quae sit haec res.

Si. Iuxta cum ignarissimis:

Edepol hominem uerberonem pseudolum: ut docte dolum

Commentus. tantumdem argenti quantum miles debuit

Dedit huic: atque hominem exornauit: mulierem qui arcesseret.

Bal. Pseudolus tuus allegauit huic: quasi a macedonio milite esset.

Si. Habes ne argentum ab homine. Bal. rogitas quod uides

Si. Heus memento ergo dimidium istinc mihi de praeda dare

Commune istuc esse oportet. Bal. quid malum id totum tuum est?

Quam mox mihi operam das. Si. tibi do ecquidem. Bal. quid nunc

Mihi es auctor simo. Si. exploratorem hunc faciamus ludo

Supposititium. Bal. adeo domi cum ipse sese ludos fieri senserit?

to. Q. Arrium fuisse inter patronos. M. Crassi quasi secundanum uideretur translatione quadam supposititium intellexisse. Supposititium alio nomine postulatiui uocabantur quod recentes sesso uni ordini subiecte-
bant. Quae admodum Parari histriones: qui parabantur post mimos itidem sesso: & hoc peculiariter
siebat in spectaculo meridiano. Hoc dixi uti senecae uerba ex libro primo epistolarum intelligas: hoc
plerique ordinariis paribus: & postulatiuis praeferebant. Caterum mendum est in tritibus exemplaribus se-
necae: ubi paribus legitur scribendum censeo parariis: a parando quoque utensilia externis proxenetae
Senecae Parari uocantur. Superest explicandum qui nam sint ordinarii. Pompeius. Ordinarius ho-
mo scurra & improbus: qui assidue in litibus moratur: ob eamque causam in ordine stat praetorem
adeuntium: siue dictus per contrarietatem: quia minime ordine uiuit. Ulpianus iureconsultus dige-
stis de iniuria & famosis libellis. & enim multum interest qualis seruus sit: bonae frugis: ordinarius: dit-
tis spensator: an uero uulgaris uel mediastinus. Qui proxenetae sint explicant iureconsulti digestis de
proxenetis. est enim proxenetae modus: qui emptionibus: uenditionibus: comereis: contracti-
bus licitis utiles non adeo improbabilis modo se exhibent. Proxenetica dicuntur munera & salaria:
quae proxenetis dantur. eadem quoque philotropa uocata. Adeo domi cum ipse scribendum
Adeo donticum ipse. Dum inquit hic ludibriosum se esse senserit interim illudamus.

Carcerē patriā tuam, sicuti decemuit apus uirginia amore torrensens carcerē domesticū plebe
 forum appellabat. Facere solitus, ceuere: & quater nates ad concinorem uenerem praestandā
 eo turbine quo cunae quatunt. In Vigiliā, qui enim libidinant uigilat. In uaginā, in podicē,
 Honor auribus honestis. Nā is ita penē inuorat & suscipit ut uagina gladiū. Græci uaginā κολεον
 κει κολεον appellant: unde loci & si optici poetæ materia præstita ludendi sic propemodū, & quod
 nos culum culcon ille uocat: Vbi significat homerū in prima Iliados rhapsodia ita propemodum ca

Vagina po/
 dex.

Locus poetæ
 i priapais.

- Bal: Sequere quid ais nempe tu illius seruos es: Har. planissime
 Bal. Quanti te emit. Har. suarum in pugna uirium uictoria.
 Nam ego eram domi imperator summus in patria mea.
 Bal. An etiam ille unquā expugnauit carcerem patriam tuam?
 Har. Contumeliam si dices audies. Bal. quid tua hodie
 Ex sicyone huc puenisti? Har. altero ad meridiē. Bal. strenue
 Me hercule isti: quis pernix hic est homo ubi suram
 Aspicias: scias posse eum gerere crassas compedes
 Quid ais tu ne etiam cubitare solitus es in cunis puer?
 Ha. Scilicet. Bal. etiam ne facere solitus es: scin quid loquar?
 Ha. Sani ne estis? Bal. quid hoc quod te rogo?
 Noctu in uigiliam quando ibat miles: tum tu ibas simul?
 Conueniebat ne in uaginam tuam machæra militis?
 Ha. I in malam crucē. Bal. ire licebit tibi tamen hodie tempori:
 Ha. Quin tu mulierē mihi emittis: aut reddis argētū. Bal. mane.
 Ha. Quid maneam? Bal. chlamydem hanc cōmemores
 Quanti cōductast. Har. qd est? Bal. quid meret machæra:
 Ha. Heleborum hisce omnibus opus est. Bal. eo. Ha. mitte.
 Bal. Quid mercedis petasus hodie domio demeret. Ha. qd domio
 Quid somniatis: mea equidem hæc habeo omnia
 Meo peculio empta nempe quod fœmina summa sustinet.
 Nunc tibi sunt. senes fricari sese ex antiquo uolunt
 Bal. Responde obsecro hercle hoc uero serio quod te rogo.

nētem. αψδεσ κου
 λεον ωσε μεγα ει
 φοσουδε απιθησε.

Quid meret ma
 chera, quanti merita
 ta tibi ē ipsa machæ
 ra domio sagario:
 quod nam luculētū
 pretiū meret? Pe
 tasus, causā & tegu
 mentū captis. sup
 petaso multa i Am
 phitryone. Nepe
 quod scemina summa
 sustinet nūc tibi sūt
 scribo ita expositulā
 te sensu. Nempe qui
 femina summa susti
 nent nūc tibi sunt:
 & tangit masculā:
 pudendāq; uenerē.
 Vbi enim inquit sūt
 Drauci tui & prædi
 catores: qui sustinet
 femina hoc ē femo
 ra sua tibi superne:
 hoc est qui te proci
 duū: proclinatū: &
 quadrupedē inēūt.
 Venus cum est in si
 gnis scemineis facit
 senes muliebria par
 tientes. Claudian⁹.
 Quod tetrū pateris
 iā cano podice mor
 bum.

Locus Claus
 dianī.

Fœmies signis
 luna uenusq; fuit.

Satyrus & epigramatista obtundere nō desinūt morbū hunc belluinæ ueneris: aspernabilis: & auer
 sanda. Fricari. obterit: scalpuriri postico uulnere: qui coitus asuetis: ut ait aristoteles in problema
 tis encyclicis suauissimus uidetur. eius uerba subscripsi. Cur nōnulli rē uenerēā cum uoluptate patiā
 tur: ac alii uel ipsi agere cupiāt: alii pati tantūmodo gestiāt? An quod excrementis singulis locus de
 terminatus a natura est: in quē lege fecerit naturali deberēt: laboreq; adiuncto spiritus excurrēs tu
 morē admouet: excrementūq; una extrudere solet: uerbi causa urinā in uesiā: Cibum consumptū in
 aluū: lachrymā in oculos: pituitā in nares: sanguinem in uenas deduci naturæ placuit. His autē pro
 xime geniturā quoq; in testes & pænē deferri sanctū est. Quibus itaq; meatus habitu suo naturali
 priuantur: uel obcæcati sunt qui pennē spectāt: quod spadonibus hisq; similibus euenit: uel etiā aliis
 de causis: his talis humor in sedē confluit: qui ppe qui transmeare illac solet: Quod eius loci contra
 cto in coeundo: & partiū sedi appositæ cōsumptio indicant. Qui si admodū uenere abundant ex
 ccrementū illud large in eum locū se colligit. Itaq; cum excitata cupiditas ē attritū pars ea desiderat:
 in quam cōfluit excrementū. Cupiditas autē excitari tum a cibo: tum ab imagine potest. Cum enī al
 terutra de causa libido cōmota est: spiritus eodem cōcurrat: & genus id excrementi confluit quo per
 gere natū: & si tenue uel spirabile ē. Vbi distilatum id fuit requiescūt: quē admodū pueris & adulescē
 tibus interdum nullo secreto humore cessare tentigines possunt. Sed si crassum concretumq; est nisi

Fricari.
 Cur qdā op
 tēt Intri.

extruso quiescere nequeunt: & si neutrum illorum acciderit. Quorum uero natura mollis & foeminea est ita hi constent ut genitura uel nulla uel minima eo profluat: quo illo secernit: qui praediti natura integra sint. Sed in locum sedis diuertat. quod propterea euenit: quia praeter naturam normam constituerunt. Cum enim mares crearentur ita degenerarunt ut partem uerilem maneam atque oblesam habere cogentur. Laesio autem alia re omnino corrumpit: alia peruertit & uitiat. At genus illud corrumpens ut in illis sit fieri non potest. Ita enim mulieres non uiri creantur. ergo praerupti citatque aliorum quae secernendum natura uoluit necesse est: Vnde fit ut insatiabiles quoque sint modo mulierum. Humor enim sollicitas ille exiguus est: nec quaquam se promere conatur restitueraturque celeriter. Quibus itaque sedem humor ex toto adiuuit. hi pati tantummodo audent. Quibus autem in utraque parte sese distendit: hi & agere & pati concupiscunt: Idque amplius utroque tandem pleni fluxerit. sed sunt quibus uel ex consuetudine affectus hic accidat. Fit enim ut tam gestant quam cum agunt: utque genituram nihilominus ita emittere ualeant. ergo agere cupiscunt: quibus haec ipsa usu eueniunt: & consuetudo magis ueluti in naturam idcirco illis euadit: quibus si ante pubertatem sed in ea uitium partem inualuit quam illis recordatio rei dum desiderat oritur. Vna autem cum recordatione gestans exultat uoluptas. Desiderat autem pende ac natum ad partem. Magna igitur parte uoluptatis consuetudinem res existit. sed si accedat ut idem & falax & mollis sit longae expeditus haec omnia euenire posse putandum est.

Quid mereres quod luculentum pretium. Tu pseudole. lege. Tu pseudole. Sycophantia. aduerbialiter: dolese: astute: callide. Caueres. subirelli

- Quid mereres quantulo argenti te conduxit pseudolus.
Ha. Qui istie pseudolus. **Bal.** praceptor tuus qui te hanc fallaciam
 Decuit: ut fallaciis hinc a me mulierem abduceres.
Ha. Quem pseudolum quas tu mihi praedicas fallacias
 Quem ego hominem nullius coloris noui. **Bal.** non tu istinc abis
 Nihil est hodie istius sycophantiae quaestus. proin tu pseudole
 Nuncios adduxisse aliam praedam qui occurrit prior
Harpax. **Har.** is quidem aedepol harpax ego sum. **Bal.** immo
 Aedepol esse uis: purus putus hic sycophanta est. **Har.** ego tibi
 Argentum dedi: & dudum adueniens extemplo symbolum seruo tuo
 Heri imagine obsignatam epistolam hic ante hostium.
Bal. Meo tu epistolam dedisti seruo: cui seruo. **Ha.** syro
Bal. Non confidit. sycophanta hic neque est. nugis meditat male
 Aedepol hominem uerberonem pseudolum: ut docte dolum
 Commentus: tantumdem argenti quantum miles debuit
 Dedit huic: atque hominem exornauit. mulierem qui abduceret.
 Nam illam epistolam ipse uerus harpax huc ad me attulit.
Ha. Harpax ego uocor: ego seruus sum macedonis militis.
 Ego nec sycophantiose quicquam ago: nec malefice.
 Neque istam pseudolum mortalis qui sit: noui neque scio.
Si. Tu nisi mirumst leno plane perdidisti mulierem.
Bal. Aedepol nae istuc magis magisque metuo: cum uerba audio.
Si. Mihi quoque aedepol iam dudum ille syrus cor perfriget facit
 Symbolum qui hoc accepit: mira sunt pseudolus est
 Eho tu qua facie fuit dudum: cui dedisti symbolum
Ha. Rufus quidam: uentriosus: crassus: syrus: subniger.
 Magno capite. acutis oculis: ore rubicundus: admodum
 Magnis pedibus. **Si.** perdidisti postquam dixisti pedes.
 Pseudolus fuit ipse: actum est. **Bal.** idem etiam morior simo.
Si. Hercle aut te sinam emoriri: nisi argentum mihi redditur
 Viginti minae. **Har.** atque etiam mihi aliae uiginti minae:
Bal. Auferetur id praemium a me quod promisi per iocum.
Si. De improbis uiris auferri praemium: & praedam decet:
Bal. Saltem pseudolum mihi dedas. **Si.** pseudolum ego dedam tibi
 Quid deliquit dixi ab eo tibi ut caueres centies.
Bal. Perdidit me. **Si.** at me uiginti modicis multauit minis.
Bal. Quid nunc faciam? **Har.** si mihi argentum dederis: te suspendito.
Bal. Dite perdant: sequere sis me ergo hac ad forum: ut solua:

Sycophantia
 se.

ge prædixi: & denūciaui. Centuriata comicia . me inquit pseudolus cōuocatis omnib⁹ centuriis
in comicio capitis damnauit. Centuriata comicia dicunt quæ conuocatis comiciis fiunt: de quib⁹ in
aulularia multa. Allegauit. imisit. Expectetis. uerba ballionis ad spectatores sed legendū est
ne expectetis. Emortualem. infaustū: inauspicatum: infernū: ominosum. Tertig. mulctam mi
nis: & hæc loquitur simo accepta pecunia. Quid hoc. sit Oinum subintellige. Pseudoli uerba te
mulenti: qui præda potius gentio plus æquo indulserat. Statin: statis ne o pedes lapfirates. Tali

Emortalis.

Ha. Sequor. Bal. qd ego pegrinos absoluā: cras agā cū ciuib⁹.

Pseudolus mihi centuriata habuit capitis comitia:

Qui illum ad me hodie adlegauit. mulierē qui abduceret:

Sequere tu nunc: expectetis dum hac domū redeam uia

Ita res gesta est: angiporto hæc certū est consecrariet.

Har. Si graderere quantū loquere: iam isse ad forum.

Bal. Certumst mihi hūc emortualem facere ex natali die.

Simo senex.

Ene ego illū tetigi bene autem seruos inimicū suū

b. Nūc mihi certū est alio pacto pseudolo insidias dare:

Quā in aliis comcediis sit: ubi cū stimulis aut flagris

Insidiantur: at ego iam inultus promā uiginti minas:

Quas promisi si effecisset: obuiā ei ultro deferā.

Nimis illic mortalis doctus: nimis uersutus: nimis malus

Superauit dolū troianū atq; uicit pseudolus.

Nunc ibo intro: argentū promā: pseudolo insidias dabo.

Pseudolus seruus ebrius.

q. Vid hoc siccie hoc sit: pedes statin an nō. an id uoltis ut me

Hic iacentē aliquis tollat. nā hercle si cecidero uestrū

Erit flagitiū: pergite in pergere: ha seuiendū mihi

Hodie est magnū hoc uitium uino est: pedes captat primū

Luctator dolust pfecto edepol ego nūc pbe habeo madullam.

Ita uictū excurato. ita magnis mūdiciis digni ah itaq; in loco

Festiuo sum⁹ festiue accepti: qd op⁹ me multas agere ābages.

Hoc est homini quāobrem uitam amet. hic oēs uoluptates.

In hoc omnes uenustates sunt: deis proximū esse arbitror:

Nā ubi amans cōplexust amantē: ubi ad labra labella adiūgit.

Vbi alter alterum bilingui manifesto interpretandant

Vbi māu mamilla opprimis: ac et si lubet corpora cōduplicāt

Manu cādida cantax dulciferū ppinare mitissimā amiciciā.

Neq; ibi esse alium alio odio ibi nec molestum: nec sermonib⁹

morologis uti.

pedabat enī uini im
petu animū obnubi
latus: Iuxta illud Ti
bulli. Non festa luce
madere ē pudor: er
rātes & male feri pe
des. Luctator do
lust. scribe. luctator
dolos⁹ ē: hoc ē liber:
q me illico subuertit
pedib⁹ implicitis &
supplārat. Habeo
madullā. ebrius sū.
Madullā antiq ap
pellarūt ebrium ho
minē. Pōpeius. Ma
dulla ebri⁹ a græco
deductū ul⁹ ga madl
d⁹ sit satis uio. Ita
uictū excurato. scri
be. Victu excurato:
hoc ē dapfili & ele
ctili. Digni. sub
tellige sum⁹: q dolis
tria oppida expu
gnauim⁹. Hoc ē
homini. sesus ē. Vo
luptates sunt causa
homini quapp ulue
re debeat. Vita enī
quæ i mceroribus &
seueritudie degit n̄
appellāda uita. sed
tortura. Nō est uiue
re sed ualere uita: ut
autor ē epigramati
sta. Bilingui mani
festo. furto māifesto
colluctantiū lingua
rū: & iūcti iplicarax
Tibulli uergit festi
uissimū id. & da
an helati pugnātib⁹ hu
mida liguis oscula:
& i collo figere dēte
notas. Hāc liguarū
adlubescentiū luctā

Madullā ha
beo.Vita sine uo
luptate nul
la.

& arretationē luci⁹ lib. secūdo graphice describit. & cū dicto arti⁹ eam cōplexus capf saulari: lamq;
æmula libidine i amoris parilitatē cōgermanescēte mecū: tā patētis oris inhalatu cinameo: & occur
lantis liguæ illislu nectoreo: pna cupidine adlubescēte: pereō inq; imo tā dudū perti nisi tu pptiaris.

Corpora cōduplicant. multimodis uoluminib⁹ ipliciti: quasi cotre angues testis ē Plinius. Mo
rologis. ifestiuis: ispidis: insuauib⁹: ἀπορῶ ut supius affatim scripsimus dementē græci uocāt: καὶ λο
γῶν sermonē: inde morologia Donato stultiloquia: quæ a cōiulo sequestrāda sunt. Illic festiuitatē:
uenerē: uenustatē decet accubātes exercere. Intersint sine felle iocī: nec mane tīmēda libertas: & nil

Morologi.

Lentiscus.
Explicat 9no
dus luciani.

quod timuisse uelis. Lingua infrenis: p[er]diga: & nihil t[em]peret a uerbis in iugulū redū daturis. siquē uulgo di
cat autore Platone ueritate inesse uino. Odores lētiscos. itēptant nōnulli odoramēta ex arbore
lētisco: qđ dupliciter falsum ē: & qđ nulla fiebāt ex lētisco olfactoriola: & qđ lētiscinos odores dicēdū
erāt: p[er]inde lētiscos separo ab odorib[us]: lētiscos intelligēs nitellas oris: que cōmodissime ex arbore lēt
sco fiebāt: siue minutulas mūdicitas cūctim p[er] lētiscos intelligat. Siqđē apud gracos hoc legit. ὄχινον
διδάσκω γειν εἰσθασι τον ὄχινον τρωγειν οἱ καλαυτίζομενοι ἐνεκά του λευκου του σοδο
τας παρ οκαίτους

ποιοντους ὄχινο
τρωκτας λεγου
σιν. latina sic facies.
lentiscum comesse.
Cōsueuerūt enī lēt
scū deuorare comē
tes se ut dentes deal
barēt. p[ro]pterea ni
mīo studio comēdi
supflūetes lētisciuo
ros dicunt. In hoc li
bēter diuertimus ut
Luciani nodū itelli
geres i Alexiphane
his uerb[is]. ΗΥΔΕ ΕΥΩ
ΦΗΣ ΔΙΩΝΑ ΤΟΝ ΚΑ
ΤΑΠΟΥΩΝΑ ΚΑΙ ΛΑ
ΚΚΟΧΕΑΥ ΤΩΝ ΔΥΡ
ΤΩΝΑ. ΚΑΙ ὄΧΙΝΟ
ΤΡΩΚΤΑΥ ΝΕΘΝΙΟ
ΚΟΝ: hic lucian[us] se h[ic]
notroctan dixit lēt
scū comesse ad ex
sitiore delictas pa
rādas. Lentiscus plu
rim[us] internī nascit[ur]
p[er]inde outidius. Hic
calidi fontes: lētiscī
ferūq[ue] tenef litemū
De lentisco cicerōis
sniam ipsius uerbis
subsignauimus.
Iā uero sēp uicidis
semp[er]q[ue] granata
Lentiscus triplici so
lita est grandescere
foetu.
Ter fruges fundēs:
tria tempora mon
strat arandi.

Pothime.

Palliolatim.
Palliolata.
Pax.

Vnguenta: atq[ue] odores lentiscos. corollas dari dapfiles. non enim
parce promi
Victum cætero ne quis me roget. hoc ego modo: atq[ue] ber[is] minor
Hune diem sumpsimus pothime
Postq[ue] opus meum: ut uolui. omne perpetravi. hostibus fugatis
Illos accubantis. potantis. amantis. cū scortis reliqui: & meū
Scortū ibidem. corde: atq[ue] animo suo obsequentes: sed postquā
Exurrexi: orant me id ut saltem adhuc modū intuli.
Illis satisfacere minime ex disciplina quiui ego
Qui lenonem capere didici: sed palliolatim amictus
Sic inCESSI ludibūdus: plaudūt partim clamitant me ut reuertar
Ocepi denuo hoc modo nolui idem. amice dabā me meā
Ut me amaret. ubi circunuoortor cado. id fuit nempe a ludo itaq[ue]
Dum enitor pax iam pene inquinai palliū. mimiaē tū
Voluptati ædepol fui ob casum: datur cantharus bibi.
Cōmuto illico palliū illud posui inde huc exii crapulam
Dū amouerē nunc ab hero ad herū meum maiore uenio.
Fœd[er] cōmemoratū. aperite apite heu simoni me adesse q[ui] nūciat

Simo. Pseudolus. Bal. leno.

Si: Ox uiri pessumi me exciet foras. sed quid hoc quo modo
u Quid tu uideo ego. Pse. cū corona ebriū pseudolū tuū
Libere hercle hoc quidē: sed uide statū: nū mea gratia
Pertimescet. Pse. magis cogito se uiter blanditer ne alloquar.
Sed hoc me uetat iā facere: qđ fero: si qua in hoc spes sitast
Mihi. Pse. uir malus uiro optumo obuiā it.
Si. Di te ament pseudole: sed in malā crucē:

Pothime. desideranter: auēter. sūt q[ui] p[er]thime legūt hoc ē alacriter & pretiose. θυαρον enim gracī
preciū uocāt. ποθον desiderū. In priscis exēplarib[us] scriptū est potissime: hoc ē supreme: supra quod
cōsulitū nil fieri possit luculētius: & dapfilius. Corollas dari dapfiles. scribo. corollas dari plexiles.
hoc ē ferta inflexa: & multiflora. si legis dapfiles sūge cū infertorib[us]: ut ad pocillatores referas hoc or
dine. p[er]p[er]natores erāt dapfiles hoc ē abundātes: nitidi: lauti: elegātes. Nō enī ut cætero ne q[ui]
scribendū cēseō. nō enī de uictu cætero q[ui] me roget: sicuti inq[ui] floribus: odorib[us]: & corollis supflue
bāt ipsi cōuluā. eandē lautitā & nitorē i cætero cōiuctu obseruauerūt. Ut saltē. ut tripudiē: cho
reas ducā. Ad huc modū ituli. legendū. ad hūc modū intuli. Mihi me i cho[re] in hūc modū: & salt
tare icript. Qui lenonē. qua disciplina lenonē capti. Nō enī tāra saltādi efficacia satificti cōiuls:
qua lenonē illexi. Palliolati. p[er] palliū. palliolata dī induta & amicta pallio. Martialis. Hāc uolo q[ui]
ludit: q[ui] palliolata uagat. A ludo. post ludū. Enitor. dū bibēdo stomachū cogo: ut pri[us] bibat
q[ui] ferre possit. Pax. euax. post igurgitationē uini platū. Mimia uoluptati. scribe. n[on] s[er]ua uolupta
ti: dū excido uoluptas: ioc[us] & risus cōiulus omnis perrauit. Quid tu uideo. Scribe. qđ te uideo.

Vide statū. hoc ē standi modū. q̄ Impatorie stat & basilice. Malū. In rē malā. Si re. scribe sic te:
& repetitio est ad maiore efficacā explicandā. Massici mōtis. q̄ campaniā mōs est celeberrimus
utno falerno. Fruct⁹. reditus. Hiberna. subintellige hora: ut pote aestua breuiore. Onustā
celocē. fallax ingentiū tuū & prōptū ad mala: ut ad mare celox: onustū est cōtuali crapula. Tact⁹
pensus: exenteratus. Hęc facit. subintellige pessima. Væ uictis. utif. puerbio prisco: de quo in
Integrīs Pompei codicibus hęc leguntur. Væ uictis in prouerbiū uenisse existimatur: cum roma

Massicus.

Væ uictis p/
uerbiū.

- Pse. Cur ego me afflictor. Si. quid tu malum ergo in os mihi
Ebrius inructas? Pse. molliter siste nūc me caue ne cadam.
Non uides me ut madidus adeam.
- Si. Quæ ista hęc audacia: si te sic interdus cū corolla ebrium
Incedere. Pse. lubet. Si. qd lubet pergin ructare in os mihi.
- Pse. Suauis ructus mihi ē. sic sine mō. Si. credo eqdē potesse te
Scelus massici mōtis uberrimos quattuor fructus ebibere
In hora una. Pse. hiberna addito. Si. sed hic tamē. Pse. haud
Male mones. Si. unde onustam celocem agere te prædicē.
- Pse. Cū tuo perpotauī modo: sed simo ut probe tactus ballio ē.
Quæ tibi dixi effecta reddidi. Si. derides: pessum⁹ homo ē
- Pse. Mulier hęc facit: cum tuo filio libera accubat.
- Si. Omnia ut quicq; egisti ordine scio. Pse. quid ergo dubitas
Dare mihi argentum? Si. ius petis: fateor tene.
- Pse. At negas daturum esse te mihi tamen das: onera hunc
Hominem: atq; me consequere. Si. ac ego istum onerem.
- Pse. Onerabis scio. Si. quid ego huic homini faciā statim ultro
- Pse. Et argentum aufert & me irridet. Bal. uæ uictis.
- Pse. Vortē ergo humerū hem. Bal. hoc ego nunq̄ ratus sum
Fore me ut tibi fierem supplex. heu heu. Pse. desine.
- Bal. Doleo. Pse. ni dolores tu: ego dolerem. Bal. qd hoc auferre
Non pseudole abs tuo hero. Pse. lubentissimo corde: atq; aīo.
- Bal. Non audes quæ so aliquā partē mihi gratiā facere hic argēti.
- Pse. Nō me dicis auidū eē hoīem. Bal. nā hoc nūq; eris nūmo diuitior.
- Pse. Neq; te mei tergi miseret si hoc non hodie effecissem
- Bal. Erit ubi te ulciscar: si uiuo. Pse. quid minitare: habeo
Tergum. Bal. age sane. Pse. igitur redi. Bal. quid reddam?
- Pse. Redi modo: non eris deceptus. Bal. redeo. Pse. simul
Mecum potatum. Bal. ego ne eam? Pse. fac quod te iubeo
Si is aut dimidiū: aut pl⁹ et faxo hic feres. Bal. educ me quo uis.
- Pse. Quid nūc: nūqd irat⁹ es: aut mihi: aut filio ppter has res simo?
- Bal. Nihil profecto: Pse. i hac. Bal. te sequor: quia uocas
Spectatores simul. Pse. hercle me isti haud solent
Vocare neq; ergo ego istos: uerum si uoltis adplaudere
Atq; approbare hunc gregem & fabulā: in crāstinū uos uocabo.

capta senonib⁹ gal
lis aux. ex cōuentio
ne & pacto pensam
ut recaderēt: quod
intquis ponderibus
expensum quarēte
Tu. Claudio: Bren
nus dux gallorum
ad pondera adiecit
gladium & dixit uæ
uictis: quem postea
Furius Camillus cū
insidits circumuen
tum concideret: &
quereretur contra
sax⁹ fieri eadem uo
ce remunerasse dici
tur. Huc uergit illa
poetica sententia.
Victorem uict⁹ me
tuat: metus Imperet
illi: Membra nec in
strata ponere curet
humo. Sic fit. Vi
ctor amet: uictor po
tiatur in umbra: ui
ctor odorata dor
miat inque rosa.

Ni dolores. le
ge. ni doleres.

Quid hoc aux
ferre. scribo. qd hoc
aufers non. hoc est
cur hoc argentum
non aufers a simōes
& me relinquis im
munem. Face
re hic argenti. alibi
legitur. hui⁹ argēti.

Quid reddam.
scribendum quid re
deam? Specta
tores. hic in exodio
fabulæ pseudolus:
apud quem Clauū
regendæ rei fuit al
loquitur Spectato
res. Vocare. subin
tellige ad canam.
Hunc gregem.
scenicos scilicet hi

striones. Vos uocabo. ut cæna histrionibus & spectatoribus sit communiter apposita.

Explicit Commentarius in Pseudulum.

IOANNIS BAPTISTAE PII INTERPRETATIO IN PENVLVM.
ARGVMENTVM.

Omnia hæc decima quinta: quæ præ manibus est pænulus latine uocata. Græca erat
primulū philemonis aut menadri. plauti latina colonia donauit. eius hoc argumentū
est. Vigentibus carthaginiensibus opulentis fratres duo fuerunt oriundi carthagine. sed in sum-
mo genere: & paribus optimitatibus affluentes: quorum alter Agarastocles uiuit: alter oblit.
Ante igitur obitū patris per sexentū Agarastocles septem annorum carthagine surripitur.
Pater dolens oculis dilectū filium oblitte in agritudine conlucit: qua per diu perit afflicta: relinques
haredē ex alio alterum presentem filium. utque reluctantibus factis. si quidē ille alter paulo post morbo
oblit. Ceterum raptor Agarastocles illū auehit calydonia: seni ditissimo uendit & liberorum cupido. sed a
uiculo uxorio abstinere quod osor mulierum esset. Hinc igitur pro filio adoptat: paulo post naturæ conce-
dit. sed patruo ipsius agarastoclis hānoni duæ filia: tam teneri scula ætatis abreptæ fuerunt: & in atho-
liā deuectæ a suo sibi plagiario. Altera Adelpasiū uocabat: altera Anterastilis. Hæ lenoni uenditæ
sunt presentem pecunia: cui nomen erat lyconi. Hic ex anactorio ubi prius habitauerat cōmigravit ca-
lydonia: ubi lenocinū quæstuosus erat: & præmiosus ex calydoniorum prope genuina luxuria. Calydo-
nii senis filius per adoptionē Agarastocles alterā in sciens amat cognatā & consobrinā suam. Sed tamē
naturæ sensim aurigantis puidētia abstinet ab amicæ cōubernio: lenone eū ex cōuenientiæ dene-
gatione excruciante: ita amoris astro periclitū excruciare tentant ipsum amatorē. Miles demū Ante-
mentes minorē Anterastilē emere cupit in cōcubinatū illius amore pectus. Interim pœnus hano
filias quæribundus appulit calydonia: meretrices obambulat: muneribus onerat: ut prox illis frui pos-
sit: ut per noctē rogare possit cuiatis sit meretrix: cū qua cubat: an subrepta fuerit: quo genere nata: quæ
bus parentibus. Ita hoc docto astu filias quærit suas: & cōmodius inuestigat cum oēs linguas nouerit.
Sed dissimulat dolo punico. In sumū uenit in portū calydoniū pœnus a milphione seruo agarasto-
clis intelligit hic duas habitare meretrices ingenuas ambas & surreptitias carthagine: cōgreditur eū
Agarastocle illū alloquitur punice hāno: fatetur Agarastocles se nihil scire loqui pœna lingua: quoniam
scilicet septuennis sit surreptus e patria. Interibi popularitatis causa inuicē se salutant Agarastocles
& hāno: & e nomine quod nominauit ipse pœnus se patruū inuenisse cōiectauit Agarastocles: & illū
similiter hāno cognouit ex signo quod inerat in manu leua cum: illū puerulum ludentē momordit si-
mia: & hāno statim: factus hæres a fratre Agarastoclis reddit ei hereditatē. postremo audiēs hāno a
Milphione Agarastoclem puellā carthaginensē amare iuber euocari nutrice nomine giddenemē:
a qua recognoscitur hāno: & ita filias liberat inuito lenone sed lege permittente. postremū cum filiis
& Agarastocle in patriā nauigat. Fabula calydoni agit. Interlocutores hāno. Agarastocles: Ante-
rastilis: Adelpasiū: Milphio: Syncerastus. Diuiditur hæc comœdia in quinque actus. primus illic inci-
pit. sæpe ego res multas tibi mādauit milphio: dubitas: egenas: inopiosas. Inibi Agarastocles adule-
scens Milphionem alloquitur ut uis & principū inueniat: quo dolo puellæ punicæ e potestate leno-
nia subducantur. Milphio cōmmissetur uis & doli edocer: quo in reia cōpingatur leno. Sa. undus
actus. Negotiū sibi qui uolet uitam cōparare: nauē & mulierē hæc duo cōparato. Adelpasiū sororem
petentes oblitte habent Agarastoclem. Tertius. Di. illum in scilicet omnes: qui post hunc diē leno ul-
lam ueneri unquā imolarit hostiā. Introducit antamonidē militē gloriantē apud lenonē: a quo
promissam habet agarastoclis amasiā. Quartus. Ira me di amet tardo amico nihil est quidquid inæqui.
Agarastocles iuuenis hortat aduocatos & testes: ad citum gradū. quo magis possit bono iure fraudā-
re lenonē: apud quem latentē seruum punici iuuenis utolētia lenonia cōpilauerat. Quintus actus illic
incipit. At tu tibi dixisse syncerastū milphio: has esse ingenuas ambas surreptitias. Dū colloquunt si-
mul herus & Milphio interuenit pœnus: a quo docet iuuenis se quærere duas carthaginenses subreptas
filias: quas agarastoclis opera cōperit apud lenonē prostare: & hinc patruū suum esse cognoscit iue-
nis: cōiungiturque tæda confugali amasiæ Agarastocles: & carthaginem nauigat. Carthaginē.
scribe carthagine.

Osor mulierū.
Senex calydonias: quæ
instar pigmalionis
offensus utit: quæ
pluria mētī femine
natura dedit omnis
oderat mulieres.

Eius. adoptati
pueri scilicet hoc ē
agorastoclis.

Lycus uis.

Lycus. leno: rapax: & homicida: siue ei lyci nomen inditū sit quod lupanar exerceret: &
lupas agmiati emeret hoc ē meretrices. Dixi enim super affati lupas meretrices dici: lupos scortatores

Argumentum in penulum Plauti.

Ver septuennis surripitur chartaginem

Osor mulierum emptum adoptat hunc senex

Et facit heredem: eius cognatæ duæ

Nutrixque earum raptæ: mercatus lycus

Intelligit hoc esse apud oratum: non passuam uocis significantiam negat. Sed peculiaris significatio designatorum est ut praefectos funebres enotet: cui assipulatur Seneca libro sexto de beneficiis. An tu aurantium & aterium: & ceteros: qui captandorum testamentorum artem possedit sunt: non putas eadem habere: quae designatores & libitnarios uora. Obsideant, occupent locum liberorum. Pro capite, per singula capita: uiritim: & singulatim. Ancipiti, duplici: geminato. Varietur, uaritis uibicibus flagellentur. Curassint, curauerint. Anniculos, tenellos: cre-

Minuscult.

pundis expositos.

Alibi minusculos scriptum est hoc est minoris atatis. Obuagiant, uagitum puerilem emittant: qui & dicitur uagor

Vagor.

Tacite redeat, scribendum rideat: cachinū illiberalem non emittant. Matronae ridibūda differuntur a poetis pe-

Dedecet car-
chinnus ma-
tronas.

culatiter Ouidio libro tertio de arte amandi.

Sint modici risus: paruaque utrinque lacunae:

Et sumos dentes ma labella te-

gant: Nec sua perpetuo contendant illa risu.

Sed leue nescio quid foemineumque sonet:

Est quae peruerso distorquet ora cachio.

Cum risit laeta est altera: flere putes. Illa sonat raucum quiddam atque in amabilem ridet:

Vt rudis a scabra turpis aestilla mola.

Propterea epigrammaticus poeta. Ridesi sapis Opuella

ride pelignus puro dixerat poeta. sed non dixerat omnibus puellis. Risus autore Seneca sit citra ca-

Tinnire.

Scriblita.

chinnum. Tinnire, obgannire: perstreperere. Calphurnius in bucolico ludicro. Cum iam tinnire uolucres incipient: nidusque reuersa lutabit hirundo.

Scriblita, testuaceum est scriblita sphaerata: orbiculari & tortum in orbem. haec arbitror uernaculam linguam hodie tortam uocitare: quod scilicet licet in orbem torqueatur: ut latinitati conueniat lingua uulgaris & promiscua. De scriblita Martialis.

Testuacea.

Tortae.

Dum sumat mensis scriblita secundis. Testuacea enim unico uerbo uocantur omnia: quae sub texto condiuntur. Cato in libro de re rustica. scriblita sic facito. In balneo tractes caseo: ad eundem modum cito: uti placentam sine melle: cogtoque. Hodie uulgus scriblitas tortas uocitat: quod in orbem & in anfractum circularis colligant: & haec genus testuacea hieronymus peraeque tortas appellat his in libro nunci. Cir-

cubar populi & colligens illud fragebat mola siue terebat in mortariolo coques in olla: & facies ex ea tortulas saporis quasi patris oleati.

Pro se quosque pro posse suo: pro uilitate pro Maro. pro se quosque uiri & depromunt

Vicissatim.

rela pharetris. Ad argentum. scribendum est ad argumentum: ad explicandum argumentum ipsius fabulae: quod pridem pollicitus sum. Vicissatim, indiscriminatim & uicissim dicimus & uicissatim id est per uices.

Neu solum ducat: dum histrio in scena fiet

Diu qui domi ociosi dormierunt. decet

Animo aequo nunc stent. uel dormire temperent

Serui ne obsideant liberis ut sit locus.

Vel aequo pro capite dent: si id facere non queunt.

Domum abeant. uicent ancipiti infortunio

Ne & hic uarietur uirgis & loris domi.

Si minus curassint: cum heri ueniant domum.

Nutrices pueros infantis anniculos

Domum ut procurent: neque spectatum afferant

Ne & ipsae sitiant & pueri pereant fame

Neue esurientes hic quasi haedi obuagiant

Matronae tacitae spectent: tacitae redeant

Canora hic uoce sua tinnire temperent.

Domum sermones fabulandi conferant

Ne & hic uiris sint & domi molestiae

Quodque ad ludorum curatores attinet

Ne palma detur cuiquam artificis iniuria:

Neue ambitionis causa extrudantur foras

Quo deteriores anteponantur bonis

Et hoc quoque etiam quod pene oblitus sui

Dum ludi fiunt: in popinam pedissequi

Irruptionem facite: nunc dum occasio est

Nunc dum scriblitae aestuant occurrite

Haec quae imperata sunt pro imperio histrico

Bonum hercule factum pro se quisque ut meminerit

Ad argentum nunc uicissatim uolo

Limites, alludit ad id quod dixerat signatores eritis: quod pro arbitro & metatore poni potest. Finitor, mēfor: decempedator: qui fines ipsius fabulæ metat: sicuti mensor definit & iugeratim cōputat ipsos agros. Marcellus finitores dicebant: quos agrimēsores dicimus: aicti quod fines diuide rent. Comœdias, in priscais exemplaribus comœdiai legif more uetusto pro comœdia i patrio casu. Iuxta illud uergilianū. Aulai i medio libabāt pocula bacchi. Lucretius scaret & profuit hoc lo quēdi modo. Idē maro in nono. Diues equū: diues pīctai uestis & auri. Cicero in Arato. Atq; oculos

Finitor.

Comœdiai.

Remigrare: ut æqui mecum sitis

Signatores eius, nunc regiones: limites

Confinia determinabo ei rei ego sum factus finitor

Sed nisi molestum sit nomen: dare uobis uolo

Comœdias: sin odiosi sit dicam tamen

Siquidem licebit per illos: quibus est in manu:

Carchedonius uocatur hæc comœdia.

Latine platus patruus pūtiphagonides:

Nomen iam habetis, nunc orationes cæteras

Accipite, nam argumentum hoc hic censebitur

Locus argumentost suum sibi proscænium.

Vos uiatores estis: quæso operam date

urget pedibus pe
ctulq; nepai pro ne
pa idest scorpis. Lu
cretius in prio. Effi
ce ut iterea fera mu
nera militai p ma r
ria & terras omneis
soptra quietcāt. idē
In eodē. Aulide quo
pacto trulaf uirgi r
nis arā Iphianassai
turparūt sanguine
foede: ubi Iphianaf
sai positū pro Iphia
nassa. est enī Iphia
nassa: quæ Iphigēia
pōr & defēdi comœ
dias positū p comœ
dia: quæ admodum
materfamilias p fa

Iphianassai.

Comœdias.

millæ: auras p auræ Sin odiosi sit, scribo sin odio sit: et si cōrdia nomē sit uobis odio: qm scilicet pæ nul9 interferit: qd uobis nomē odiosū est pp annibalē & pænos in uos hostilis animi: tamē enarrabo.

Per illos, choragū scenici designatores: apud quos potestas & arbitriū ipsi9 fabulæ pstat. Car chædoni9, carthaginēsis. καρχεδωνιο9 græcis. καρχεδων carthago. Latine platus, scribo. Latie pænulus. Patru9 pūtiphagonides, patru9 Inqt pænuli hāno magnus uorator pultis & comedo: obsonator & degulator, a multiplici cibo pūtiphagonides appellabit: & tocat in pænū: ut romāis ad lubescat. Censebit, in pretio nōnullo habebitur: oibus fabulā punicā uotiuis auribus expetētib9.

Proscenū, in proscenio Inqt nomen argumēti narrabit, est enim: ut pene oibus et uditis placet proscenū locus ante scenā: frons scenalis: in qua introducunt ipsi mimmi, ego contra sentio autore Iulio polluce & Donato, erat enim antescenā locus editus: in quo psonæ & mimmi ad agendas fabu las ornati in scenā euocabant: & eodem de scenā abesit reuertebant. Hinc distinguebant in latinis comædiis actus. Diuersa erat apud græcos diuidēdi actus ratio. Namq; ascendēte in orchestrā choro ut Horatius Inqt diuidebant actus. Vnde illud de choro. Ne quid medios intercinat actus: Quod nō proposito cōducatur & hæreat apte ergo ut in cantione chori distinguebant in græcorū fabulis actus: ita cōmeantibus personis a proscenio ad scenā: & cōtrario distinguebant actus apud romanos. Ge nera aut sunt scenæ: tria: unum quod dicitur tragicū: Alterum comicū: Tertium satyricum. Horum autem ornatus inter se dissimiles sunt: dispariq; ratione: quod tragicæ deformant colūnis & fastigijs: signis: reliquisq; regalibus rebus. Comicæ aut ædificiorū priuatorum & mensanorū habent spetiem: profectusq; phenestris dispositos imitatione cōmunium ædificiorū rationibus. Satyricæ uero ornant arboribus: speluncis: montib9 reliquisq; agrestib9 rebus in topiariū cali spetie deformati. In græcorū theatris nō omnia iisdē rationibus sunt faciendā: quod primū in ima circinatione: ut in latino trigo norum quatuor in eo quadratorum trium anguli circinationis lineam tangunt: & cuius quadrati la tus est proximum scenæprehendit curuaturam præcircinationis: ea regione designatur finitio pro scenit: & ab ea regione ad extremā circinationem curuaturæ paralellos linea describitur: & quæ secat circinationes: lineas dextra ac sinistra. In cornib9 hemicycli centra designant: & circino collocato in dextra ab interuallo sinistro circūagitur circinatio ad proscenū dextrā partem ita tribus centris hac descriptione ampliorē habent. itē centro collocato in sinistro cornu ab interuallo dextro circūagitur ad proscenū dextrā partem: orchestrā græci & scænā recessiorē minoreq; latitudine pulpitu quod logion appellat: ideo q; eos tragici & comici actores in scenā peragunt. Reliqui aut artifices suas p orchestrā præstant actiōes. Itaq; ex eo scenici & thymelici græce sepatim noiantur. Eius altitudo nō min9 debet esse pedū. x. nō plus xii. Gradatiōes scalarū inter cuneos & sedes cōtra quadratorū angu los dirigant ad primā præcinctiōne a præcinctiōne inter eas itē mediæ dirigant: & ad sūmā quotiens præcingunt altero tanto semp amplificant. Vos uiatores estis. Alloquit gregē histrionicū: quia toꝝ officio fungebant, sunt. n. uiatores magistratuū officiales: qui ex iussu magistrat9 hoies euocant.

Pūtiphagōi des.

Proscenū.

De sena pul cra.

Viatores.

Pollinctor.

Enarrat⁹lor
cus catonis.
Pollucibilis
cæna.

Catiliones.

Pollin
cere. drñt
Pollucer
Pollucibilis
ras.
Contra Her
molaum.

Timtopolæ
Cæna quæ
cremabañ.

Denaulo
charontis.
Portitor cha
ron.
Error seruil

Varis.
Epibathra.

Pollinctor. qui cadauerosos curat: & mortuos lauat: ungit & reliqua peragit officia. Hac dictio ne plautus scater & omnes eruditi. Inde deflectitur uerbū pollincere plauto & pollinctum. Quid sit pollinctor Fulgentius explicat. Cato polinctorē uocitat farinariū polinario cribro polinē hoc ē flo rem farinæ excutientē. Ab eo polintio pro poline usurpat. Pollinctores & funerarios libro septimo martheos nominat Firmicus. Sidonius libro tertio epistolaz. Moxq; fidente strue torrē deuolutum reddere pyræ iam fastidiosus pollinctor exhorret. Cæna pollucibilis p lautissima macrobio Aurelio uocatur libro tertio saturnaliū his. Altera die Cleopatra p tentās antonlū pol lucibilē sane cænā parauit. sed quā nō miraretur antoni9. Idem. proprie catil lones dicebantur: q ad pollutū herculis ultimi cū uenirēt ca tillos liguribāt. sunt enī catillī circuli fari naceæ spiræ. prisca nus libro nono. pol luceo polluxi. plaur tus in sticho. Ut de cumā partē herculi polluceā. Neutus in colace. Qui decias partes quantū alie/ ni fuit polluxit tibi publicando epulo herculis decimas. Maternus Firmicus libro secūdo matheseos. si uero p noctē fuerit inuēti sol & mercurius & saturnus lapidarios faciet aut pollinctores aut funera rios: aut qbus sepulchroz cura aut custodia mādeñ. Pollinxerat. discrimen hoc arbitror iter pol lucere & pollincere. est enī pollucere sacrificiū i honorē herculi peculiariter celebrare: i quo exq̄sita & electilia cibaria cōsumebant. Hic deflectit pollucibilitas: & aduerbiū pollucibilis. pollucere uero ē si neratū siue cadauerosū curare: & feralē cænā istruere: q̄ uocat pollinctū: nec obstat qd̄ pollictores da psilliter & laute obsonabant: non enī hoc: ut fallit Hermolaus barbarus uir altoqn in lris lris non parui nois: efficit ut pollincere idē ferme sit cū pollucere. Plin9 ita separauit libro. xxxii. natural' histo riæ. Numa cōstituit ut pisces: q squāmosi nō essēt ni pollucerēt p̄monia: cōmentus ut cōiuiua publi ca & priuata cœnæq; ad puluinaria facilius cōpararent: ni q ad pollinctū emerent p̄cio minus parce rēt: eaq; p̄mercarent. Pollinctores: ut autor ē pollux: Timiopolas uocat quasi p̄cio n̄ parcētes: pp̄ qd̄ ānona solet ingrauescere. In funerib9 cænā deliciofā apparari solitā cōstat: q̄ ut p̄bus ait ad rogam delata cū ip̄o defuncto cremaret: ut illud Vergilianū cōgesta cremant aurea fulcra thoris: suso crate res oliuo. sed cænā funeris hares deferet iratus qd̄ rē curtaueris ait p̄cius. Ab diuitiis. scribendū abductus hoc ē a plagario in exteras regiōes a carthagine deportatus. Sine uiatico. uel focus ē aut reuera dictū est sine utatico hoc est sine nauo: qd̄ ore inserebañ ut charōtis cymbā trāsiertare pos set: ex supstitiōe ægyptiaca portitor charon a mortuis exiobat nauū: uñ portitor ille charō p̄ exa ctore nauū uocatur a uergilio libro sexto etiam repugnante seruiō. Propertianus Interpres portito rem non percipit pro exactore poni a romano Callimacho libro quarto.

Cartaginenses fratres patruales duo
Fuere summo genere & summis diuitiis
Eorum alter uiuit. alter est mortuus.
Propterea apud uos dico confidentius
Quia mihi pollinctor dixit qui eum pollinxerat
Sed illi seni cui mortuus est filius
Unicus qui fuerat ab diuitiis pater puer
Septuennis surripitur carthagine
Sexennio prius quidem quam moritur pater
Quom iam periisse sibi uidet gnatum unicum
Coniicitur ipse in morbum ex ægritudine
Facit illum heredem: fratrem patrualem suum
Ipse abiit ad acherontem sine uiatico

Obserat umbrosos lurida porta rogos.
Iuuenalis. nec hēt quē porrigat ore triētē. Apulei9 lib. vi. de asino aureo. Nec mora cū ad flumē mor tuū uentes: cui p̄fectus charon p̄tinus experēs portoriū: sic ad ripā ulteriores fustili cymba deducit cō meātes. ergo & iter mortuos auaritia uiuit! Nec Charō ille ditis & p̄ tant9 deus quicq; gratuito facti: & paup̄ moriēs utaticū debet quærere: & æs si forte præ māu nō fuerit nemo eū expliare patiet: Hinc squallido seni dabis nauū noie de stipib9: quas ferēs alterā: sic tñ ut ipse sua māu de tuo sumat ore. De hoc nauo charōtis in hāc fere positurā uerba Luctani subscripsi ex eo libello: cui titul9 ē tyrānus. Na uis glū præterea ut uidēs hoc ue. torib9. uacūū ē: cū licuisset nobis p̄ hūc diē tertio nauigasse: & tā ppe aduespascet. Nos uero adhuc neq; obolū lucrificim9. Diodor9 lib. ii. historiæ. prisca. Corpora uero p fluiū & acherusā paludē ad sepulcrū delata: ibiq; cōdita: aliaq; q̄ plura: q̄ nūc ēt fuāt ægypti dāt fabul9: q̄ græci de iseris sinxerūt locū. nā nauis: q̄ uectat corpora uaris appellat. hęc ap̄ græcos epiba thra. obolū aut̄ dari portitor: cui nom̄ iditū ē ab icolis charō asserūt circa hęc loca hecates ubi rofe tēplū. cocyti portas atq; obliuiois ærels uectib9 distictas. eē & alias portas ueritatis: quas ppe statua sit

Iustitæ absq; capite. Emit hospitalē. senex hic calydonus emit imprudēs agarastocle filii hospitis sui.
 Amā dare. Jōge semouete: pcul indici a me & denūctari. Vex q dederit. Nā abutar illo nec cu
 rata reddam quacuncq; curanda erant. Quadrimula. anorū quatuor infantula adhuc. Cum
 nutrice. gidineme: culus demū rescipiscencia sunt inuentæ filia eæ hānoniæ. A megaribus. apud
 megareses gentem africae. sed græca ciuitas est megara a doriensibus condita ut autor est strabo li
 bro primo geographiæ: & de qua libro nono. Megaram uero atticæ partem extitisse. In salaminiao

Quadrūla.

Megara.

autem litore attici
 soli: & megarici cō
 finia facere contin
 git. Inanactori
 um. ciuitatem ætho
 liae. Anactoriam ci
 uitatē in epiro statu
 it Plinius libro quar
 to natural' historiae:
 qui aliam Anactori
 am libro quinto col
 locauit in tonia. Ge
 nus capitelli Vitru
 uius pollio libro de
 cimo uocat anacto
 rium. Nam si capitu
 la altiora q̄ erit lati
 tudo facta fuerint:
 quæ anatoria dicitū
 tur. Anactoriū thu
 cydides libro quar
 to inquit corinthio
 rum oppidū fuisse.

Anactoriū.

Si homo est le
 no. sed re uera leno
 homo dici non po
 test: cum magis iter
 pedes & pullices an
 numerari debeat.

Sacerrimo. exe
 crabili: execratissi
 mo. factum superi
 annotauimus in de
 teriorem partē quā
 doq; deflecti. Illud
 maronianum quis
 ignorat? Auri sacra
 fames. Catey.
 In ceterum. quoniā
 ut inqt Augustin⁹.
 Tunc male uluitur
 cum male creditur.

Sui quæsti causa.
 lucri & compendi

sui causa. Nouerat enim Calydonios in libidinem maridos esse: & qui maxime procliuēs.
 Effictim. ardentē: æstuosē: ut illius ardore penitissime torreatur. Macerat. affligit: affli
 ctat: dum amatori puellæ denegat amplexus. Macerat prima intenta profertur contra opinionem
 grāmatistarum: quod patet eo lucretiano carmine. Macerat inuidia ante oculos illum esse poten
 tem. Mendosus est ovidii codex & præposterus: apud quem legitur in epistolis heroissarum. Inter
 dum maceror quod sum tibi causa doloris. Cum potius hoc ordine scribendum sit. Maceror inter
 dum quod sum tibi causa doloris. Similiter legitur apud Oratium libro primo carminum. humor
 In genas furtim labitur arguens q̄ penitus lentis macerer ignibus. Idem in epodo. Contenta phyr
 ne macerat. Te patior Crotale qua nunc ego maceror una: inquit calphurnius in buccolico ludi
 cro. Poeta in opusculo ad messalam. Sin concessus amor noto te macerat igne.

Maceropria
 Intenta.

Correct⁹ oul
 di codex.

Ille uoluit mittere. subintellige leno ex repulsa cupiens amorem roborari: & penitus actis radi-
cibus agi. Huc illa nasontis sententia uergit.
Dulcis amor: nimiumque patens in tecta nobis
Vertitur: & stomacho dulcis ut esca nocet.

Tangere. percutere: deglubere. In concubinatam. scribe in concubinatam: quemadmodum in
uxore. Quid si legis in concubinatam? Ducat noctem. In prisca exēplaribus scriptum est dicat noctem
hoc est inditant: &

denuncient: qua ho-
ra secum comorari ue-
lunt. In luctu uenerunt

Cuiatis. qua pa-
trita. Pænis pla-
ne est. Nam pæni dolo

si sunt & uersipelles
ut seruius autumat.

Puncta fides p men-
daci & propemodum

nulla dicitur a liuio: un-
de libro tertio pyni

coris filius. princeps
signa tulit tyria car-

thagie pubes mem-
bra leuis: celsique des-

cus fraudata supbia
corporis: ac docilis

fallendi: & nequere te-
ctos nusquam tarda do-

los rudis. Hoc te-
netis. In entheca &

adyto memorie ue-
stra conditum ne hoc

est? Si tenetis. Io-
cus ex uerbo præce-

dent. Intellexerunt
autem spectatores hoc

tenetis dicit super ar-
gumto ipsi comædiae

demum aut si tenetis i-
telligens si uirilia &

uereda manibus heris.
Ducite. manibus tra-

ctate. Illud est mastur-
bare epigramatista

Masturbabant phry-
gi post hostia serui

Hectoris quoties se-
derat uxor equo. ne

σπέρμα ενί grace
lenocinari. sunt qui non

Masturbare
unde.

Rumpi.

Cordate.

Cate.

Comemini.

Ille uoluit mittere: quia amare cernit

Tangere hominem uult leno: illam minorem

In concubinatam sibi uult emere miles quidam

Qui illam deperit: sed pater illarum poen⁹

Postquam eas perdidit mari: terra usquequeque querit

Ubi quaque in urbem est ingressus illico

Omnes meretrices: ubi quisque habitant: inuenit

Dat aurum: ducat noctem rogat: post ubi

Unde sit: cuiatis capta ne an surrupta sit

Quo genere gnata: qui parentes fuerint:

Ira docte atque astu filias querit suas

Et is omnis linguas scit: sed dissimulat sciens se

Scire: poenus plane est: quid uerbis opus

Is heri huc in portum nauis uenit uespere

Pater harum idem huic patru⁹ adolescentulo est

Iamne hoc tenetis: si tenetis ducite ne dirumpatis

Quaeso finite transigi: hem pene oblitus sum reliquum dicere

Ille qui adoptauit hunc pro filio sibi

Illi poeno huius patruo hospes fuit

Is hodie huc ueniet: reperietque hic filias

Et hunc sui fratris filium: ut quidem didici

Ego ibi ornabor: uos æquo animo noscite

Hic qui hodie ueniet reperiet suas filias:

Et hunc sui fratris filium. dehinc cæterum

Valete adeste: ibo: alius nunc fieri uolo

Quod restat alii faciant palam.

Valete atque adiuuate ut uos seruet salus.

Agorastocles adulescens. Milphio seruus

Aepe ego res multas tibi madaui milphio: dubias: egenas:

Inopiosas consilii: quas tu sapienter: docte: & cordate: & cate:

Mihi reddisti oppiparas opa tua: quibus pro bene factis fateor

Deberi tibi & libertatem & multas grates gratias. Mi. scitunus per

Ag.

f

Ne dirumpatis. ne uos scilicet tetigisse pruritu: & plubio libidinis rupa-

tis. poeta. quod si tetigisse rupar falce manu posita fiet amica manus. Interdum rumpi est lantari & distrahi: pe-

culiariter epigramatista eo carmine. Rumpat quisque rumpit inuidia. Transigi. absolut. finiri. Alius fieri

uolo. alia persona sumet. sic enim histriotes agebant: ut plerisque comutatis uocem & materiam dicendi comutarer

lucta modum personarum: quam se ferebant. Cordate. sapienter: corde: & sapientia. Cate. caute: & pruden-

ter. Oppiparas. lautas: splendidas: magnificentem instructas ab ope parata. Grates gratias. lego gra-

tas gratias. Apuleius. gratias gratias habeo referoque. Comemini: dico: habeo: prisca elocutio. Scitunus. puulgaru-

Iam est uerbū. iam ex multiplici sermone promissi tui cadere potuit i puerbium ut aga
 rastoclis pmiffa pro callis & irritis dici possint hoc sensu. hac sentētia si sentētia est: uetus est: q̄a semp
 hoc mihi dicit: Donatus autor est uerbū poni pro ipso prouerbio. Terentius in eunuchō. Verbum
 hercle hoc uerū est: sine cerere & baccho friget uenus. Idē in andria. Verbum illud uerum est: quod
 uulgo dici solet. Gerra germana. naturales: domestica: peculiare & uera nuga. Gerra ex au
 toritate Marcelli nuga & ineptia. & sunt gerra fascini: qui sic i naxo insula ueneris ab incolis appel
 lantur: inde conger
 ro Plauto ut consul
 tor meus: qui eadē
 exerceat nugas. Cæ
 cilius in portitore.
 Cur dpopulatō ger
 ra. Pompeius. Ger
 ra crates ulminea.
 Atheniēses cū syra
 culas obsiderent &
 crebro gerras posce
 rent: irridentes sic
 li gerras clamitabāt
 Vnde factū ē ut ger
 ra pro nugis & con
 temptu dicantur.

Verba puer
 bla.

Gerra.

Tēpus hoc iā est uerbū: si uerbū uet^o: nā tuā blādicia mihi sūt

Quod dici solet gerra germana & depol lra lra.

Nunc mihi blādidi^o es. heri in tergo meo tris facile corios

Contriuisti bubulos. Ag. adamans p amorē si qd feci milphio

Ignoscere id te mihi æquū est. Mil. audi tu magis:

Et ego nūc amore pereō: sine te uerberē itē: ut tu mihi fecisti

Ob nullā noxiā: post id loquar tu mihi amanti ignoscito.

Ag. Si tibi lubido ē aut uoluptati: sino: suspēde: uinci: uerba.

Auctor sum sino. Mil. si auctoritatem postea defugeris ubi

Dissolut^o tu sis: ego pēdeā. Ag. ego ne istuc ausim facerē p̄serti ti

Quin si feriri uideo te extēplo dolet. Mi. mihi qdē hercle. (bi

Ag. Immo istuc mauelim. Mil. sed qd nūc tibi uis. Ag. cur ego

Apud te mentiar amo i modeste. Mil. meā istuc scapulā

Sentiūt. Ag. at ego hanc uicinam dico adilphasium meam

Lenonis huius meretricē masculam. Mil. iam pridē equidē

Istuc ex te audiui. Ag. differor cupidie ei^o: sed lenōe istoc lyco

Illius domi nō lutunst lutulentius. Mil. uin tu illi neq̄

Dare nunc. Ag. cupio. Mil. en me dato. Ag. abi dierectus

Mil. Dic mihi uero serio. uin dare malum illi. Ag. cupio.

Mil. Hem eundē me dato utrūq̄ faxo habebit: & neq̄: & malum:

Ag. Iocare. Mil. uin tu illā hodie sine dāno: & dispēdio tuo

Tuam libertam facere. Ag. cupio milphio. Mil. ego faciā ut

Facias: sūt tibi it^o aurei trecēti nūmi philippi. Ag. sexcēti quoq̄

Mil. Satis sunt trecēti. Ag. qd iis factur^o. Mil. tace totū lenonē

Tibi cū tota familia dabo hodie dono. Ag. quid factur^o.

Mil. Iam scies tuus collabiscus nūc in urbest: uilicus eū hic non

Novit leno satin intelligis. Ag. intellego hercle: sed qd euades

Nescio. Mil. non scis. Ag. non hercle. Mil. at ego iam faxo scies

ei dabitur aurum

lanta: inde conger
 ro Plauto ut consul
 tor meus: qui eadē
 exerceat nugas. Cæ
 cilius in portitore.
 Cur dpopulatō ger
 ra. Pompeius. Ger
 ra crates ulminea.
 Atheniēses cū syra
 culas obsiderent &
 crebro gerras posce
 rent: irridentes sic
 li gerras clamitabāt
 Vnde factū ē ut ger
 ra pro nugis & con
 temptu dicantur.

Lira lra. nuga Lira.

Ita: nugamenta. ex
 aristophane i pluto.
 λύρα οὐ γάρφα ὀ
 σοιαι. Alibi idem
 Aristophāes. λήρον
 ληροῦ γύνη. Biā
 didicus. assentator:
 blandicellis satagēs
 irretire. Sed iuxta
 græcū adagium ali
 ud uulpes: aliud cor
 nix meditat. Co
 rios bubulos. tergia
 & flagella ex corio
 bubulo cōsecta. Pō
 peius. Corius apud
 antiquos masculū
 no genere dicebat.
 Plautus. Iam tertio
 meritis crassus cori
 us redditus est. pari
 modo diuerso gene
 re dicebatur. hac lu
 dus: hac metus: hac
 amnis: hic frōs. Col
 lus quoq̄ masculinē

Lira.

Corius.

Collus.

Lorus.

dixerunt. est enim genus tormenti e corio. Lorus sim: ilter Apuleto dicitur in hac uerba. Omnū qui
 dem nequissimus audacissimusq̄: lorus iste: quem tibi uerberanda destinaui prius a me concisus atq̄
 laceratus interibit ipse: q̄ tuam plumeam lacteamq̄ contingat cutem. Si auctoritatem defugeris.
 si mihi te uerberandi auctoritatem quam dedisti fugies cum dissolutus eris: postmodo tibi penas ira
 to pendam. Istuc mauelim. ut potius tibi q̄ mihi doleret. Immodeste. absq̄ modo & mode
 stia: hoc est insane & sūmopere. Meretricem masculā. uiraginē. sunt qui minusculam uocent:
 hoc est minoris ætatis. Differor. dilaceror: discrutior. Illi neq̄. illi pruriosa & extremā libi
 dnis: siue iudit in dictione neq̄. Dare enim neq̄ meretrici est illam subagitare: & intre: quod patet in
 fertus cū ait. Vbi clā faciā neq̄: & neq̄ milphio malū & perfidiosū intelligit: proin si nequā uult dare
 autor est ut se milphonē tradat: quo nullus est nequior. Dierectus. in crucē ut alii: ut pompeius
 in malū diē. Quod euades. legendū quo euades: hoc est quod inferre tentes & claudere.

Addicere.

Duplicet tibi aurū. qm̄ fur & leno dilapidans incautū duplo puniuntur. Addicet. ad iudica-
bit. Varro libro secūdo de lingua latina. Dies fasti: per quos pratoribus oīa uerba sine piaculo licet
fari. Comiciales dicti qd̄ tunc ut esset populus constitutū est ad suffragiū ferendū nisi si quæ ferre cō-
ceptæ essent: propter quas nō liceret: ut cōpitalia & latina. contrariū horū uocantur dies nefasti: per
quos dies nefas erat fari pratorē: Do: Dico: Addico: Decipiemus fouea lycū. alludit ad lenonis
nomen: qui lupus dicit. pari enim decipulo fossura humi excauat qua λυκος hoc est lupus capis uti
palā est a pastorib?;

inde natū pueritū
autumo: & si gracī
aliter detorqueant.

λυκος περι φρεαρ
χόρευει hoc ē lup?
circa puteū icēdit.
Nūcupabit enī pu-
te? fossura ī silitudī
nē putei p̄fide circi
nata. Rude est.
silitudo translata a
marmor nōdū ada-
mullim scalprato: &
iabloluto: qualis for-
ma nō ex oī pre ela-
borata gracīs αμ
τος χεδιος: talis q̄
scribit̄ ab Ouidio li-
bro p̄rio metamor-
phoseō ī hæc uerba.
Ut quædā sic n̄ māi-
festa uideri forma p̄t
hoīs. sed uti de mar-
more capta nō exa-
cta satis: rudibusq̄
simillima signis.

Autoschedi
os.

Aphrodisia.
Ven? artem
meretriciā in-
struit.
Calua uen?.

Aphrodisia nū
cupat̄ festa ueneris:
q̄ grace dī aprodite a dictiōe græca ἀπρος q̄ spuma significat: qm̄ ut autor ē Aristotiles. Colligmen-
tū seminis spumabundū ē. Nō omitterēdū hoc lactantiū asserere libro p̄rio diuinarū institutionū uene-
rē primā ut ī historia sacra cōtinet artē meretriciā instituisse: auctōr q̄ mulierib? ī stupro fuit uti uulgo
corporū quæstū faceret. Colebat & calua uen?: de qua idē lactātius. Vrbe a gallis occupata obsessi in
capitolio romāi cū ex mulierū capill̄ tormēta fecissēt adē ueneri caluæ cōsecrarūt. Collis & armata ue-
nus lacedæmōe qd̄ reuertētes uiri ē bello messeniorū cū mulierib? cōsuerūt: unde nati sūt partheniata:
unde Ausonius ex græco autore. Armata uidit uenerē lacedæmōe pallas. Cur uen? aphrodite dicat̄
a græcis cā refert̄ & ab Aristotile li. secūdo de generatiōe animalū. Nec uero hoīs antiquos latuisse uirna-
turā seminis eē spumosa: Deā enī: q̄ rei ueneræ p̄est ab ea ipsa facultate noīarūt. Leonidas grauis au-
tor in primis refert̄ fabulosū esse uenerem armatā coll. apud lacedæmonios: cuius epiqrāma subiūxi.

ειπε ποτε εὐρωτας ποτι ταν κῦπριη λαβε τεύχη
ηφιθη τὰς σαστρας. απολιθοπλασται.
αδὲ ἀπάλων γελασσα. κἀι εσομαι αιν ατευχη
ειπε και οϊκησω ταν λακεδαιμονιαν.
χαμεν κυπρισανοπλος. αναιδε εσο οιδε λεγουσιν
ιστορεσ. ως σμιν χα θεος οπλαφορει. Latina sic nos fecimus.

Quondam ait eurus ueneri quā surgis in arma
Aut spārtha cadas. urbs fuit hæc streptu.
Hæc tenerum ridens. Dum sacra uisur in urbe
Nulla prement tennes arma cruenta comas.
Imbellis uenus. At nullo gens tacta pudore
Historici fingunt induere arma deam.

Ballistariū.

Auscultabo. obediam. Ballistest. scribo ballista est: quod instrumentum est & oppugnacu-
lum ad lapides in cūstas hostiles et aculandas accommodum. Dicitur απο του βαλλειν hoc est la-
ciendo. Ballistario. loco & arce: siue aggere: ex quo ballista excutitur in urbem hostilem.

Anterastilis. uelut in amore meo riualis adelphasi tanquã cuperet & indignaret: quod se ipsam meo amore dignã non duxerim. Amorem magnũ dæmonem proclus & Iamblichus appellant. Cur cæcus existimetur his proclus in libro de anima & dæmone causã reddit: quod subsignare collibuit præcipue cum auditiã nõnullos Franciscum Petrarchã incessere: quod ex oculatum amorem finxerit. procli uerba sunt hæc. Amor deniq; usurpat inter utrunq; medium congregans: atq; colligans in uicem appetens: atq; appetendum: & implens meliore deterius. Tam uero apud intelligibiles deos atq;

Cur cæcus a mor.
Desesus Frã
ciscus petrar
cha.

Sed adelphasiũ eccã exit: atq; anterastilis: hæc ẽ prior quæ meũ Herũ dementẽ facit: sed euocabo heus i foras agorastocles.

Si uis uideĩ ludos iucũdissimos. Ag. qd istuc tumultist milphio

Mil. Hem amores tuos si uis spectare. Ag. o multa tibi di dent bona Cum mihi hoc obtulisti tam lepidum spectaculum.

Adelphasiũ. Anterastilis meretrices duæ. Milphio seruus Agorastocles adulescens.

Ad. n Egocii sibi q uolet uim cõparare: nauẽ & mulierẽ hæc duo

Cõparato. nã nullæ magis res duæ plus negocii habet

Forte si occæpis exornare neq; unq; hæ duæ res satis ornatur

Neq; eis ulla ornandi satis fatietas est. atq; hæc uti loquor.

Nunc mõ docta dico: nã nos usq; ab aurora ad hoc q; diei est

Postq; aurora illuxit: nunq; concessauimus ex industria ambæ

Lauari: aut fricari: aut tergeri: aut ornari: poliri: expoliri: pigi: fin

Et una binæ singulis quæ datæ nobis acillæ: eã nos lauãdo (gi

Eluẽdo operã dederãt: ad gerundãq; aquã sunt uiri duo defessi

Apagesis negocii quãtũ in muliere una ẽ. si uero duæ: sat scio

Maximo uni populo: cui lubet pl⁹ satis dare potis. sũt q; noctes

Diesq; in oĩ ætate semp ornant: lauãtur: tergetur: poliunt.

Postremo modus muliebris nullus est: neq; unq; lauando

Et fricãdo scimus facere nã quæ lauata ẽ: nisi perculsa est

Meo quidẽ aĩo quasi inusta ẽ. An. miror equidẽ soror te istæc

Fabulari: quæ tã callida & docta sis & faceta: nã cum sedulo

Munditer nos habem⁹. uix ægreq; amator culos inuenim⁹.

Ad. Ita ẽ ueq; hoc unũ tamẽ cogitato: mod⁹ omnib⁹ i rebus soror

Optimũ est habitu. nimia omnia nimiũ exhibent negociũ

Hominib⁹ ex se. An. soror cogita amabo itẽ nos perhiberi

Quasi falsa muriatica esse autumant sine omni lepore & sine

Suauitate nisi multa aqua & diu macerant. olent. falsa sunt

Tãgere ut nõ uelis. itẽ nos sumus eiuscemodi. mulieres sunt

Insulsæ admodũ atq; inuenustæ: sine mundicia & sumptu

Mil. Coqua ẽ hæc qdẽ agorastocles: ut ego opinor. sit muriatica

reconditos: primæ secretaq; pulcritudini intelligibilem intellectum unit p uir tam quandam intelligentia meliorem. Itaq; græcorum ipse theologus cæcũ illum appellat amore rem. Anteros enim uis & potentia est a mori contraria.

Negotii. mole stia. quoniã nauis & mulier nunquã satis ornantur. Hæc uti loquor. subintellige re uera sunt: qd scilicet mulier & nauis nunq; satis ornatur. Pingi. purpurissis: cerussa: stibio: & huiusmodi muliebrib⁹ offuctis.

Apagesis. remoue si uis: amollire tãtũ negociũ. Cui lubet. p cui libet. Lubere significat liberẽ Lubentia libentia.

Pl⁹ satis dare potis. sensus hic. multe res cui libet ornato ri possũt dare negocii plusquã satis est.

Mod⁹ muliebris nulla modestia & factio est mĩdteit⁹ muliebrib⁹. Scim⁹ facere. subintellige modũ. Inusta ẽ. tanq; fumo ignis de color effecta: uel de formata pot⁹ istar illi⁹: cui liuid⁹ uul⁹ efficit cauterio hoc est ferro candescẽte

& excelsitillante. Optimũ est habitu. scribo. Optimum est habitu: hoc est optima res est: quæ habeat & reseruet. Iuxta sillã sñiam. μηδεν ἄγαν: hoc est nihil nimis. Muriatica. falsamẽta muria liqua mine intincta: hoc est olenticetã & aspernabilis: & repudiãda scorta nullius egregii saporis & ad appetentiã inuitatoris nisi poliamur assatim & expingamur. Dicitur muria: muries & muriatica indiffere ter. Pompeius. Muries sal dicebatur in pila tunsim: & in ollam fictilem coniectum: & in furno percoctum: quo dehinc in aquã mislum uestales uirgines utebantur in sacrificio extat apud eptgrã matistam distichon de muria. Antipolitan fateor sum silla thũni. essem si scõbri non tibi misla forẽ.

Muriatica.

Ecquid gr̄a: num aliqua gr̄a & beneficiū mihi debet quod te foras euocaueri? Ut maceret ut maceret. Sat ē istuc. qđ inuisa sumus. Dignū ueneri. scribendū dignum ueneri: nisi ueneri pro uenere usurpatū sit. Huic excidit. subintellige mens. Hic a mēte excidit & ab ingenio. Mā dat. in pr̄scis exēplaribus & s̄is elucubratisim̄is scriptum est mantat p̄ eo quod est manet: & perstat. Manet. scribendū mantet hoc ē maneat q̄rū uelit: & tu pro arbitrio meo mane quoad ero con c̄inlor & elegātor. pr̄sci enī mātare dixerūt indifferēter pro manere. Profedas. ita uocantur a

Profeda.

profando: qđ pudī c̄itiā nundinātur: si ue profedas it̄pre raī prostitulas hoc est prostantes ante stabulū. Rel̄gas putamina & mera abiectamēta scortorum scorteor. Plautus nitidiuscule & eloquenter reliquias appellauit: sed magis affirmo ut hic recellitunias scribas: quā uox legitur in plauti sinceris exemplaribus & spectatae fidei. Appellat ita meritorias meretrices: quā defultura quadam & assultura mouēt uibratos clunes uti uenus concitor praestetur in sef

Recellitunias meretrices.

Recellitunias capillus qđ & locus apulei eno datus.

Alicaria.

Zea. Prostibularia.

Alicula.

Locus Martialis.

sori. Diu quaesitū est & ignoratū diu qđ nam recellitunias capillus significet apuleio: quod nostro Marte lucta & coniti est in uulgandū. scito igitur Recellitunias significare in occipit̄ refugee capillamen to recrispū: quam pr̄sci nostri uocē deduxerunt a uerbo per qđ nitido recello: quod significat scripto ribus opinatissimis retraho: reuibro: cessim reduco. & quoniam ad cranatū capillitū retorquetur atq; remittit: inde relicinias ueluti recellitunias crinis appellatus platonis modulamēto modulatione id ob tinente uti pro recellitunias diceret utiq; relicinias: cui opinamēto suffragatur Apuleius floridorū libro primo h̄isce uerbis. laudauit se se quod erat & coma relicinias & barba squallidus & pectore hirsutus. Hinc haud longe distita uerba sunt h̄ae eiusdem Lucii. & tabulis & toreumati idē uigor acerrimi bel latoris. eadē forma uiridis iuuentae. eadē gratia relicinias frontis cerneret: quod scilicet recellere redu cere significet idē auctor est locupletissimus Lucius ita scribens libro decimo de asino aureo. Illa enim quoties ei parcens nates recellebā accedens totiens nisi rabido: & spinam prehensens ad eam adpliciore nexu inhæbat. Alicarias. amicas alicariorum pistorum: qui cibos ex alica faciunt. Horum meretriculā dicuntur alicariae. Alicā ab alēdo dictam pompeius autumat. aqua est & cremor ex zea: quā lingua proletaria spelta uocatur. Pompeius. Alicariae meretrices appellabatur in campania solitae ante pistrina alicariorū uersari quaesitū gratia: sicut ea: quae ante stabula sedebāt diceban tur prostibularia. Alicā graeci ζῶνδρον appellant: de qua plinius h̄ac libro duodeutesimo natura lis historiae. Alica adulterina sit maxime e zea: quae in affrica degenerat: latioresq; eius spica nigro / resq; & breui in stipula. Piusunt cum arena & sic quoq; difficulter conterunt utriculos: sitq; dimidia modii mensura. posteaq; gypsi pars quarta inspergitur: atq; ut cohaerit farinao cribro succernit: quae in eo remansit exceptitia appellatur & grandissima est. Rursus quae transit artior excernitur: & secundaria uocatur. Item cribraria: quae simili modo in tertio remansit cribro angustissimo: & tantū harenas transmittente. Alia ratio ubiq; adulterandi: ex tritico candidissima: atq; grandissima eligūt grana: & semicocta in ollis. postea arefaciunt sole ad dimidium: rursusq; leuiter aspersa molis fragūt. ex zea pulcrius qđ ex tritico sit granū: quis id alicae utrum sit. Candorē ei p̄ creta lactis incocti mixtu ra cōfert. Diminutiū alicae est alicula. Martialis libro duodecimo Mittebat umber aliculā mihi pau per nunc mittit alicā. factus est enim diues: etiā si iureconsulti digests de ueste legata Aliculā nomi / nent inter genera uestiū: de qua epigrammatico mentionē fieri crediderim. Cur Alica. plus aquae reci piat qđ triticum unde confecta est: An propterea quod alica farina quodāmodo est. Farina autē plus aquae imbibit: moles enim amplior eius qđ tritici est. pressum namq; & constipatius triticum est. At qđ amplius est plus id capere potest. An non solum ea ipsa de causa ita sit. Sed etiam calore: quē inter se

Ut maceret. Ag. quid molestus. Ad. soror parce amabo.

Sat ē istuc alius dicere nobis ne nosmet nra etiā uitia loquamur.

An. Quiesco. Ade. ergo amo te: sed hoc nūc responde mihi. sunt hic

Omnia quae ad deū pacem oportet adesse. An. omnia accurauī.

Ag. Diem pulchrum & celebrem & uenustatis plenum

Dignum ueneri pol cui sunt aphrodisia hodie.

Mil. Ecquid gratiae cū huc foras te euocaui iam num me decet donari

Cado uini ueteris: dic dari: nihil respondes: huic excidit

Vt ego opinor quid hic malum astans obticuiisti. Ag. sine

Amem: ne obturba tace. Mil. taceo. Ag. si tacuisses iam istuc

Taceo non natum foret. An. eamus soror mea. Adel. oho. amabo

Quid illic nunc pperas? An. rogas: quia herus nos apud aedem

Veneris mandat. Adel. manet at pol mane

Turba est nunc apud aram: an ibi uis inter ista uersarier?

Profedas pistorum amicas reliquias alicarias

continet & farina & alica efficitur ut bibulus hauriat. Quod enim calidum est humorum id efficacius ad se trahit & expeditius in uaporem consumit. Auctor arithmetice in problematis. Nonnulli existimant aliam latinis appellari: quae graecis pitana uocatur. In hoc alioqui procliuos inducunt haec apertiana uerba. pitana & alica lauando fricas; quam ante diem infundis: imponis super ignem uel dum co nullo uerit mittes olei satis & aneti modicum. fasciculum: cepam sicca: satureia & coloni ut ibi coqu ant: pp succum mittis coriandru uiridem & sale simul tritum & facies ut ferueat. Cum bene ferbuerit tollis fa

sculum & transfers i altero caccabo pitana sic ne fundu ta gas pp combustura. ligas bene & colas i caccabo super acronem colonium. Te respice ligusticu. Indi aridi: modicu: Cuminu fil frictu ut bene regatur: suffu dis mel acetu: defrutum: liquamen resu dis in caccabu. Sed colosu acrona facies ferueat sup igne

Schoenfi.
Schoenicola

Miseras schoeno deliburas schoenicolas fordidas
 Quae tibi oleant stabulu: statuq: sellam: & sessibulu meru
 Quas adeo haud quisquam unqua liber tetigit neq duxit
 Domum seruulorum sordidulorum scorta diobolaria.
 Mil. I in malam crucem tun audes etiam seruos spernere.
 Propudium quasi bella sit: quasi eam ipse reges discutiant.
 En monstrum mulieris. tantula tanta uerba funditat
 Proh nebulae cui? ego cyatho septem noctes non emam.
 Ag. Dii imortales omnipotetes quid est apud uos pulchrius.
 Quid habetis: q magis imortales uos creda ee q ego siem?
 Qui haec tata oculis bona concipio. na uenus no est uenus
 Hanc eqde ueneru uenerabor: ut amet ac posthac ppitia.
 Milphio heus milphio ubi es. Mil. adsum apud te eccum.
 Ag. At ego elix? sis uolo. Mil. eni here facis delicias. Ag. de te qde

Schoenicola uocantur. Pompeius. schoenicola appellantur meretrices ppter usum ungenti: quod est pessimi generis. Statumq: in nonnullis exemplaribus legitur: stratum pro cubili meretricio: in quo prolubiu ueneris exercent. Sed cum in quibusda exemplaribus susum legatur ansa nobis oblata scribendi suasum pro coloratis meretricibus suo abiecto & uisori: de quo pompeius haec. suasu color appellatur: qui fit ex stillicidio fumoso in uestimento albo. Plautus. suaso infecisti propudiosa pal lulum. sunt qui omne colore suasum uelint appellare: quod quasi persuadeatur in aliu ex albo transire. Inter genera ungentoq: ut hoc obiter adda connumerat smigma: de quo Daniel. Dixit ergo puellis afferite mihi oleum & smigmata & hostia pomerii claudite. Smigma & smectica uis ab extergendo id est anoto o d hkeiv. Plinius libro trigesimo primo. Acopsis & smegmatis utilis. Sellu. in qua meretrices sedebant. & quid si caesale hoc est sellam familiare id est latrina intelligis: Priuata quidem latrinam Columella caesale appellat siue anoto ouka 1001 quod est egerere siue a secessu. Verba eius secundo libro haec sunt. Vbi greges inquit quadrupedum uersantur: quaedam quotidie ut culmina & caesale. De caesali intelligendum id ostendit quod sessibulum subdit pro sella: in qua producuntur omnibus in proparulo meretrices. A sedendo sessibulum insectitur. Diobolaria. uilla: abiecta: ut pote: quae duobus obolis minimo pretio conducti possunt. Dicuntur & diobolares. Pompeius. Diobolares meretrices dicuntur: quae duobus obolis ducuntur. Propudiu. meretrix propudio / sa: hoc est procul a pudore. Discutiant. scribendu discupiant: hoc est ualde cupiat: & affectent in amplexus & delicias ire. Tantula. tam parua: despiciatilis: & abiecta. Sicuti quatuula dicitur a plinio. Funditat. proficit ampullas scilicet & sesquipedalia uerba. Nebulae. res tenuicula: meretrix corpore uesculo instar trame ut nebulam imitetur. Noctes. noctui nam conuentia & nocturnales amplexus. Venerem uenerabor. tanqua forma lepidissima & prope caelesti uenerem relinquat: quod ascribit Lucius ipsi psyche: qua omnes uenerem crederent in terras profectam. Hoc Martianus libro primo de nuptiis Mercurii & philologiae uxori mercurii ascribit: cuius munere facta sit supremae pulcritudinis cupidine psyche. Foelicitis uerba sunt haec. Nam psychen incultam ac ferino more uersantem apud hanc asserit expositam: ita ut si quid pulcritudinis: ornatusq: gestaret ex philologiae cultibus sibi arrogaret: quae ei tantum affectionis impenderit: ut eam semper imortalem facere laborarit. Posthac propitia. subintellige sit. Adsum. praesto sum. Verba ut seruus autor est composita: ut pote ab ad praepositione subsequente. s. littera per. d. scribuntur. sed gen. l. no. ff. profertur: qd & manifestarie plautus ostendit subdicens. ego elixus sis uolo. Quonia Milphio dixit Aslum p uerbo: Agarastocles nomen credidit: qd hic p uerbu enunciauerat. Facis delicias deliciaris: deliciose & scurriliter nugaris. Delicias facere e morositate quadam p nimiu luxu pse ferre. Catullus si quis delicias diceret aut faceret. De te. de positu pro ex. Si inquit ineptio & scurror

Suasum.

Smigma.

Caesale.

Diobolaria.

Psyche excul
ta apud philo
logiam.

Facere delict
as.

didici hæc omnia te præcipiente. Paniter. parū uidetur ornatus additū. Pro nostro quaestu. pro re nostra: pro lucro nostro. Quis pudor est census corpore ferre suos inquit ovidius. Sumptus. impensa. Aurea sententia: & oium mentibus penitens infigenda: quæ significat rem labi & diffuere si reditū impensa forte superauerit. Bernardus in economico suo nedū præcipit æqualem sumptū cū reditu futurū: uerum cēset operæ pretiū esse: ut aliquid cumulati in loculis reconditū habeatur: ne forte casus accidens præter ordinē patrē familias obruat. Si satis quæ satis. scribe. sit satis quæ satis est.

Subigere. coge
re: urgere. Hæc
mētire. scribendum
haud mētire subitel
lige quæ lapidē silicē
ut amet subiger po
test iuxta proprietia
nā sententiā. Illa su
is uerbis cogat ama
re iouem. Agat
uide sis. lego. Ago /

Limare cōiū
gere.
Piscina.

Agorastocles uide sis. Agorastocles enī mil
phionē seruū allog
tur. Limari. con
iunctis cōposit. Pro
pertius. Mecū habuit
positum lēta puella
caput. Ibi sum.
subitel lige in mala
re: hoc est i nullo pe
culto: in paupertate
miserrima. Ad pi
scinā. narabulū: aut
spectatim locum ro
manū piscinā uoca
uit: de quo Pōpetus
hæc i sinceris tamē
codicibus. Piscinæ pu
blicæ hodie quoq;
nomē manet: ipsa nō
extat: ad quā & nar
tatū & exercitiōis
causa uētebat popu
lus: unde Lucilius ait
pro obtuso ore. pu
gil piscinensis. Mar
tialis hanc cōmemo
rauit libro undecimo
epigramaton. Hæc
i piscina dicor futu
isse marina: nescio.

Locus Mar
tialis.

Nūmoso stu
diosū antista
re.
Oues aureo
uellere.

piscinā me futurisse puto. Limari petā. locus i dictiōe quā ille dixerat. nunquā limari caput. Limē
cōspurcē: limo collutilē: scedem: deturpē. Perpetuo uolo. subintellige taceas. Aere meo me
laceffis. meo me telo uulnerare cōtendis: mecū uis pugnare mea scientia. Meretriciū. legis mere
tricū. Cordolium. dolor: mœstitudo: angina. Inuidia in me. adelphasi loquitur. Aurū i for
tuna inuenit. sensus supra socraticos & platonicos suspiciendus: quo significat fortunā aurū præstare
& hæc extraria. Naturā autē & deum bonū ingenii & uirtutē: ut: si maiestatis res data dantis habet:
quo fortuna deus est augustior eo interstitio nūmoso antistare hominē uirtute Redimitū cultu idelebit.
& pfecto diuites auro cynico diogene absq; uirtute sūt oues aureo uellere. huc bracteata uergit epi
grammatistæ snia. Hoc ego: tuq; sumus. sed quæ sum nō potes esse: Tu quod es e populo quibet esse pot.
quæ beatā. quæ diuitē: quæ opulentā. Collinūt. inspūit: scedat: collutilat. Didascalsca est apud hierony
mū eplā mulieres admonentē supuacaneū mundū abiiciendū: & interiora: quæ dei sunt ipensius exor
nada. Cōprobāt. lepidi & suauissimi mores turpē ornatū decorāt. Tu uirtu. primū tu superfluit.

Hæc didici omnia. Mil. etiam ne ut ames eam quam nunquam

Tetigeris: nihil illic quod est. Ag. dos quoque ad pol & amo: & metuo.

Quibus ego tamen abstineo manus. Adel. heu ecastor cum ornatu

Aspicio nostrum ambarum penitet: exornatae ut simus. An. imo uero

Sane comode. nam pro nostro quaestu satis bene ornatae sumus

Non enim potest quaestus iam consistere si eum sumptus superat soror

Ad. Eo illud satius. si satis quod satis est: habitus plusquam sat est.

Ag. Ita me di ament ut illa me amet malim quam di milphio

Nam illa mulier lapidem silicem subigere ut se amet. potest.

Mil. Pol id quidem hanc mentire: nam tu es lapide silice stultior

Qui hanc ames. agat uide sis cum illa nunquam limari caput.

Mil. Curram igitur aliquo ad piscinam aut lacum: limum petam.

Ag. Quid eo opus sit. Mil. ego dicam ut tibi & illi limem caput.

Ag. In malam rem. Mil. ibi sum equidem. Ag. ppgis. Mi. taceo. Ag. at

Perpetuo uolo. Mi. enim uero aere meo me laceffis: ludos & deli

cias facis.

An. Satis nunc lepide ornatae credo soror te tibi uiderier.

Sed ubi exempla conferuntur meretricum aliarum: ibi tibi

Erit cordolium si quam ornatae melius forte aspexeris

Inuidia in me nunquam innata est. neque malicia mala soror

Bono ingenio me esse ornatae quam auro multo mauolo.

Aurum in fortuna inuenitur: natura ingenium bonum

Bonam ego quam beatam me esse nimio dici mauolo

Meretricem pudorem gerere magis decet: quam purpuram

Magis quidem meretricem pudorem quam aurum gerere condecet

Pulchrum ornatum turpes mores peius cœno collinunt.

Lepidi mores turpem ornatum facile factis comprobant.

Ag. Eho tu uin tu facinus facere lepidum & festiuum? Mil. uolo

Pro una pensilis, scribendum pro uua pensilis, si inquit milphio mecum futurus es pensilis & suspensio
sus uua pensilis loco, ego me suspendam. Quis nescit unam pensile uocitari: quae ad diuturnitatem appen
ditur. In lutiis, iucium legendum illotis pro illotis. Nocturna ora, foeda facie, sensus, quae huius
pulla: aspernabiles sunt, & nocti coloribus noctu incidere debet: quoniam ouidio autore, Nocte la
tent medea: uirtusque ignoscit omni: Horaque formosa quamlibet illa facit. Sed lepida & excelsa facie inter
diu decet incidere. Occupat, anticipat antequam dies formae scitus arbiter & spectator adueniat.

Occupatitius
ager.

Ag. Poteris ne mihi auscultari? Mil. possu. Ag. abi domum ac suspente te
Mil. Quam obrem. Ag. quia nunquam audibis uerba tot tam suauia.

Occupatitius ager
dicitur: quod desertus a cul
toribus propriis ab
aliis occupat. Mul
sa, mellita, dulcia
suauia auditu: ut mi
su gustu asolet dul
cedine qualemlibet
exhibere. Later
culos, lateres: lapi
des: quibus tibi caput
& intestina dilapidat
Dicitur quoque recto
casu later. Varro in
hecatombe. Ludon
fluens sub sardibus flu
men tulit aurea la
ter: quod coquadra
uit religio. Idem se
sculyce. Vbi educun
tur barbati inume
rabiles lateres aure
os habuisse. Idem in
manio. Adagium est in
pentes opam. Late
rem lauas: quod tri
ex silo graecanico su
pru. πλιθον πλυ
νεις. Sicuti dicitur,
φαρον κοπρεισ hoc
est lentem incidis.

Laterculi.
Later.

Mil. Siquidem tu es mecum futurus pro una pensilis.
Ag. At ego amo hanc. Mil. at ego eam & bibere: Adel. eho tu quid agis?
An. Quid rogas. Adel. uiden tu pleni oculi sordium qui erant iam
Splendent mihi. An. imo etiam in medio oculo parum sordis est.
Ad. Cedo sis dextram. Ag. ut tu quidem huius oculos in lutiis manibus
Tractes aut teras. An. nimia nos socordia hodie tenuit.
Ad. Quae de re obsecro. An. quia iam non dudum ante lucem ad aedem
Veneris uenimus: prima ut inferremus ignem in aram. Ad. ah
Non factum est opus: quae habet nocturna ora, noctu sacrificatum
ire occupant
Priusquam expergiscatur uenus: deproperant sedulo
Sacrificare: nam uigilante uenere si ueniant eam
Ita sunt turpes. credo aecastor uenerit ipsam e fano fugent.

Ag. Milphio aedepol milphionem miserum. Mil. quid nunc uis tibi?
Ag. Obsecro hercle ut mulla loquitur. Mil. nihil nisi laterculos
Sesumam, papaueremque triticum & frictas nuces.
Ag. Ecquid amare uideor. Mil. damnnum quod mercurius
Minime amat. Ag. namque aedepol lucrum amare nullum amatorum
Addecet. An. eamus mea germana. Adel. ageris ut lubet.
Sequere hac. An. sequor. Ag. eunt haec quid si adeamus.
Mil. Adeas. Ag. primum prima salua sis: & secunda tu in secundo.
Mil. Salue in precio tertia. An. salue extra precium. Mil. tu pol ego
Et oleum & operam perdidisti. Ag. quo te agis? Ad. ego ne in aede

Laterculi.
Later.
Dicitur quoque recto
casu later. Varro in
hecatombe. Ludon
fluens sub sardibus flu
men tulit aurea la
ter: quod coquadra
uit religio. Idem se
sculyce. Vbi educun
tur barbati inume
rabiles lateres aure
os habuisse. Idem in
manio. Adagium est in
pentes opam. Late
rem lauas: quod tri
ex silo graecanico su
pru. πλιθον πλυ
νεις. Sicuti dicitur,
φαρον κοπρεισ hoc
est lentem incidis.

Laterem lauas

Ad. Cedo sis dextram. Ag. ut tu quidem huius oculos in lutiis manibus
Tractes aut teras. An. nimia nos socordia hodie tenuit.
Ad. Quae de re obsecro. An. quia iam non dudum ante lucem ad aedem
Veneris uenimus: prima ut inferremus ignem in aram. Ad. ah
Non factum est opus: quae habet nocturna ora, noctu sacrificatum
ire occupant
Priusquam expergiscatur uenus: deproperant sedulo
Sacrificare: nam uigilante uenere si ueniant eam
Ita sunt turpes. credo aecastor uenerit ipsam e fano fugent.

Ag. Milphio aedepol milphionem miserum. Mil. quid nunc uis tibi?
Ag. Obsecro hercle ut mulla loquitur. Mil. nihil nisi laterculos
Sesumam, papaueremque triticum & frictas nuces.
Ag. Ecquid amare uideor. Mil. damnnum quod mercurius
Minime amat. Ag. namque aedepol lucrum amare nullum amatorum
Addecet. An. eamus mea germana. Adel. ageris ut lubet.
Sequere hac. An. sequor. Ag. eunt haec quid si adeamus.
Mil. Adeas. Ag. primum prima salua sis: & secunda tu in secundo.
Mil. Salue in precio tertia. An. salue extra precium. Mil. tu pol ego
Et oleum & operam perdidisti. Ag. quo te agis? Ad. ego ne in aede

Laterem lauas
Sicuti dicitur,
φαρον κοπρεισ hoc
est lentem incidis.
Sesumam, scriben
dum sisama. genus
frugis est. Plinius li
bro duodeuiginti /
mo. Verno tempore
fastigantur in stipu
la: quae sunt hyberni
generis. At miliu &

Sisama.

Ad. Cedo sis dextram. Ag. ut tu quidem huius oculos in lutiis manibus
Tractes aut teras. An. nimia nos socordia hodie tenuit.
Ad. Quae de re obsecro. An. quia iam non dudum ante lucem ad aedem
Veneris uenimus: prima ut inferremus ignem in aram. Ad. ah
Non factum est opus: quae habet nocturna ora, noctu sacrificatum
ire occupant
Priusquam expergiscatur uenus: deproperant sedulo
Sacrificare: nam uigilante uenere si ueniant eam
Ita sunt turpes. credo aecastor uenerit ipsam e fano fugent.

Ag. Milphio aedepol milphionem miserum. Mil. quid nunc uis tibi?
Ag. Obsecro hercle ut mulla loquitur. Mil. nihil nisi laterculos
Sesumam, papaueremque triticum & frictas nuces.
Ag. Ecquid amare uideor. Mil. damnnum quod mercurius
Minime amat. Ag. namque aedepol lucrum amare nullum amatorum
Addecet. An. eamus mea germana. Adel. ageris ut lubet.
Sequere hac. An. sequor. Ag. eunt haec quid si adeamus.
Mil. Adeas. Ag. primum prima salua sis: & secunda tu in secundo.
Mil. Salue in precio tertia. An. salue extra precium. Mil. tu pol ego
Et oleum & operam perdidisti. Ag. quo te agis? Ad. ego ne in aede

Sesumam, scriben
dum sisama. genus
frugis est. Plinius li
bro duodeuiginti /
mo. Verno tempore
fastigantur in stipu
la: quae sunt hyberni
generis. At miliu &

Ag. Milphio aedepol milphionem miserum. Mil. quid nunc uis tibi?
Ag. Obsecro hercle ut mulla loquitur. Mil. nihil nisi laterculos
Sesumam, papaueremque triticum & frictas nuces.
Ag. Ecquid amare uideor. Mil. damnnum quod mercurius
Minime amat. Ag. namque aedepol lucrum amare nullum amatorum
Addecet. An. eamus mea germana. Adel. ageris ut lubet.
Sequere hac. An. sequor. Ag. eunt haec quid si adeamus.
Mil. Adeas. Ag. primum prima salua sis: & secunda tu in secundo.
Mil. Salue in precio tertia. An. salue extra precium. Mil. tu pol ego
Et oleum & operam perdidisti. Ag. quo te agis? Ad. ego ne in aede

Ag. Obsecro hercle ut mulla loquitur. Mil. nihil nisi laterculos
Sesumam, papaueremque triticum & frictas nuces.
Ag. Ecquid amare uideor. Mil. damnnum quod mercurius
Minime amat. Ag. namque aedepol lucrum amare nullum amatorum
Addecet. An. eamus mea germana. Adel. ageris ut lubet.
Sequere hac. An. sequor. Ag. eunt haec quid si adeamus.
Mil. Adeas. Ag. primum prima salua sis: & secunda tu in secundo.
Mil. Salue in precio tertia. An. salue extra precium. Mil. tu pol ego
Et oleum & operam perdidisti. Ag. quo te agis? Ad. ego ne in aede

Ag. Ecquid amare uideor. Mil. damnnum quod mercurius
Minime amat. Ag. namque aedepol lucrum amare nullum amatorum
Addecet. An. eamus mea germana. Adel. ageris ut lubet.
Sequere hac. An. sequor. Ag. eunt haec quid si adeamus.
Mil. Adeas. Ag. primum prima salua sis: & secunda tu in secundo.
Mil. Salue in precio tertia. An. salue extra precium. Mil. tu pol ego
Et oleum & operam perdidisti. Ag. quo te agis? Ad. ego ne in aede

Sequere hac. An. sequor. Ag. eunt haec quid si adeamus.
Mil. Adeas. Ag. primum prima salua sis: & secunda tu in secundo.
Mil. Salue in precio tertia. An. salue extra precium. Mil. tu pol ego
Et oleum & operam perdidisti. Ag. quo te agis? Ad. ego ne in aede

Mil. Adeas. Ag. primum prima salua sis: & secunda tu in secundo.
Mil. Salue in precio tertia. An. salue extra precium. Mil. tu pol ego
Et oleum & operam perdidisti. Ag. quo te agis? Ad. ego ne in aede

Mil. Salue in precio tertia. An. salue extra precium. Mil. tu pol ego
Et oleum & operam perdidisti. Ag. quo te agis? Ad. ego ne in aede

panicum in culmen geniculatum & concatum. Sisama uero i ferulaceum, haec ab indis uenit, ex ea & oleum fa
ciunt. Color eius candidus. Huic simile est i asia graecaque eristimum. Idemque erat nisi pinguis esset: quod apud
nos uocatur irione: medicamentibus numerandum potius quam frugibus, eiusdem naturae horminum a graecis
ductum, sed cymino simile. scribiturque cum sisama hoc & irione, e quoque ut obiter hoc explicet sesamos hoc
est σισαμοζ ciuitas paphlagoniae. homerus. και σισαμον αμφρευοντο. τοδα σισαμον γατα
νοιασθη δαμρθησ αποδρελου αδελφουθηγατροσ. εκληθη δετην αρχην απο του σισαμου
λαβειν παρακαρων αυτη της χωρας βουλομενον κτισσαι την πολιν. Triticum, cum seruus
uilla: amarulenta: abiecta: & nugaria loqui scribat adelphasiu: tum conuenit ut triticum scribat: cum per
triticum pretiosissima frumenti genera recognoscant: & manu te ducunt uetusti & membranae codices
in quibus termentum scribitur, ego legendum censo termentum. Pompeius enim autor est plautum termentum
idem quod detrimentum esse: sicuti eodem rabo pro artabone pontis: & mutilam uocem hanc protulit ut
intelligere possis termentum pro re uili positum & legumine furili cum tamen Plautus detrimentum intelligat.

Horminum.
Sesamos ci.

Termentum.

Mercurius, qui lucro praefectus est: ut astatim scriptum est in amphitryone. Oleum & opam per
didisti, dicebat de sutoribus ineptis: qui cum mitterent ad palestram ungebant oleo suo fluore, sed id perde
batur: quoniam nihil in arte palestra praefectum essent. Simile huic adagium. Bouem mittit ad ceroma in illum:

Oleum & opam
perdidisti.
Bos ad ceroma.

Graccul⁹ ad fides.

Perperā dicit lymphatū ut num.

Dilutus. Meracius.

Nympholypti.

Tres musæ.

Nimbata.

qui destinabat ad officium: ad quod capessendum minime est idoneus: sicuti apud grecos ο υοδ λυραδ: gracculus ad fides apud nostros. Turba nunc illi est. scribe. turba nunc illic est. Sunt illi alia: lego. sunt illic alia: Mercatores. amatores: qui muneribus formā meretriciā conducunt. In uendibili quā difficulter uendi potest. Quando illi. scribendum illic: & dicticos est. ostēdit cubille meretriciū. Lymphatici. furibundi: saltitabundi: qui satagūt e crumena exilire. Lymphatū latini furiosum appellāt ut perperā dicatur ab his: q̄ uinum lymphatū uocitant pro eo quod latinissime dilutum dicit. Martialis. Diluti bibit amphorā falerni. Celsus autor est hyeme bibendū meratius. aestate diluti⁹. Aquatum quoq̄ uinū latine dicitur. Pōpetus lymphæ dictæ sūt a nymphis Vulgo autem memoriæ pditum est quicūq̄ spectiem quādā e fonte idest effigiem nymphæ uiderint furēdi nō fecisse finē: quos graeci υνφολυπ/τοδσ appellāt. Germania Pōpet uerbis Plutarch⁹ quoq̄ cōmēnt. Antiq̄ nymphas fortassis appellarunt ab hac & nūlla alta causa: quam rettulit seruis i bucolico ludicro. Ut autē poeta inuocēt nymphas: sicut hoc loco & itē in fine. extremū hunc arethusa mihi concēde lahorē: hæc rō est: qd̄ secūdu Varronē ipse sunt nymphæ: q̄ & musæ nec imerto. Nā aquæ motus musicam efficit ut i hydria uitrea uidemus. sane sciendum quod idem Varro tres tantū musas esse cōmemorat: unā: quæ ex aquæ nascit̄ moru: alterā quā aeris sc̄tu efficit son⁹. Tertīā: q̄ mera tm̄ uoce cōsistit. Lymphaticū. furor ille exiliēdi & saltitādī. Bellula. Ironice: ita turpicula & aspnabil. Nimbata. nebula: nugatoria: nebulas & nugas iduta. Nimb⁹ hic p̄ nebula capis: cū nībū uocem⁹ uētū cū repentiā pluuia. Curā facere cōpedi. debes curā amatorīa: quæ hæc te uinētū attinet cōpendiose dimittere. Alcedo. i captius p̄fluētius & euagati⁹ explicauim⁹ alcedinē autem hyberno tēpore septē diebus cōtinuato lutamēto nidulari: Tūc uia tuta maris: uētos seducit & areet æolus aggressu: sternitq̄ nepotib⁹ æquor. Hi dies ex luctant̄ autoritate & ceterorū uocant̄ halcedōia: quā uocē hic trāslatiōe supra Plaut⁹ p̄trāgilitatib⁹ posuit. Educit. educat. plim⁹ & ouidi⁹ hæc martimā pellectā eueire scribūt cū nidulāt̄ alciōes: n̄ at cū hiltos educūt. Expalpa aduare: affētare. Copiā. aliud suffragiū: aliū amatorē: q̄ hic me exgrat. Soror. adelphasiū loquit̄.

Veneris. Ag. qd̄ eo. Adel. ut uenerē ppitiē. Ag. e hon irata est Propitia hercle est uel ego pro illa spondeo. Adel. quid tu ais. Quid mihi molest⁹ obsecro. Ag. ah tā seuiter. Ad. mitte amabo. Ag. Quid festinas turba nūc illi ē. Ad. scio sunt illi alia: quas spectat̄ Ego & me spectari uolo. Ag. qui lubet spectare turpis pulchram Spectanda dare. Adel. quia apud ædē ueneris hodie est mercat⁹ Meretricius. eo conueniunt mercatores ibi ego me ostendi uolo Ag. Inuendibili merce oportet ultro emptorē adducere. proba merx Facile emptorem repperit: tam & si in abstruso sita est. Quid ais tu quādo illi apud me mecū caput & corpus copulas⁹ Ad. Quo die hore⁹ ab acherōte mortuos amiserit. Ag. sunt mihi int⁹ Nescio quot nummi aurei lymphatici. Mil. Deferto ad me faxo actutum constiterit lymphaticum. Bellula hercle. Ag. i dierecte in maximam malam crucem. Mil. Quam magis aspecto: tam magis est nimbata: & nugæ meræ: Ad. Segrega sermonem. tedet. Mil. age sustolle hoc amiculū. Ad. Pura sum comperta. amabo ne attrectare agorastocles. Ag. Quid agam nūc? Mil. si sapias curā hanc facere cōpendi potes. Ag. Quid ego nunc curem quid agas milphio. Mil. ecce odiū meum Quid me uis? Ag. cur mihi hæc irata ē? Mil. cur hæc tibi irata ē. Cur ego id curem. nanq̄ istæc magis tua est curatio. Ag. Iam hercle tu peristi nisi illam mihi tam tranquillam facis Quam mare est olim cū ibi alcedo pullos educit suos. Mil. quid Faciam? Ag. exora. blandire. expalpa. Mil. faciam sedulo Sed uidelis ne tu oratorem hunc pugnis plectas postea. Ag. Non faciam. Adel. eamus nunc etiam morare. Ag. male facis. Ad. Bene promittis multa ex multis: omnia incassum cadunt. Liberare iurauisti me haud semel sed decies: dū te expecto. Neq̄ usquam aliam mihi parauī copiam neq̄ istuc usq̄ apparet Ita nunc seruiū nihilominus i soror abscede tua me. Ag. perii

Colostrā. spissamentum lactis. Plinius libro undecimo naturalis historiae. Ante septimum mensem profusum lac inutile. ab eo mense quod utilis est partus salubre. Plerisque autem totis mammis: atque etiam in alarum sinus fluit. ex primo semper a partu colostrā fiunt. ni admiscerentur aqua in pumicis modum coeunt duricia afinae praegnantes continuo lactescunt. pullos eorum ubi pingue pabulum biduo a partu maternum lac gustasse letale est: genus mali uocatur colostratio. Idem libro duodetrigesimo. Sicuti e lactis usu uilissimum cuique maternum concipere nutritis exitiosum est. Hi sunt enim

Colostrā.

Colostratio.

Colostratio fantes.

Eo quod agis milphio. Mil. mea uoluptas: mea delicia: mea uita.
 Mea amoenitas: meus ocellus: meum labellum: mea salus: meum
 Sauium meum mel. meum cor. mea colostrā. meum molliculus caseus.
 Ag. Me ne ego illac pariar presente dicitur discrucior miser nisi ego illud
 Iubeo quadrigis cursim ad carnificem rapi. Mil. noli amabo
 Succeserit hero meo causa mea. Adel. ego faxo: sine. Mil. irata es ni
 Pro te dabit. atque te faciet ut sis ciuis attica atque libera: (miu
 Ad. Quin abire sinis. quod uis tibi: qui beneuolunt beneuident.
 Mil. Si ante quidem mentitus sit: nunc iam dehinc erit tibi uerax.
 Ad. Abiice te de hic sis sycophanta. Mil. pareo. Ad. at scin quomodo.
 Mil. Sine te exorem. sine te prendam auriculis: sine dem sauium
 Iam ego hercule faciam plorantem illum: nisi te propiciam facio.
 Atque hic me ne uerberet. illud faciet nisi te propicio.
 Male formido. noui ego huius mores malos. quod obrem
 Amabo mea uoluptas sine te exorariet. Ag. non ego homo
 Trioboli sum nisi ego illi mastigia exturbo oculos atque dentes
 Hem uoluptatem tibi. hem mel. hem cor. hem labellum. hem
 Salutem. hem sauium. Mil. impie siccine oratorem uerberas
 Iam istoc magis etiam ocellum addas. & labellum & linguam
 Eo quod facias malo? Ag. siccine ego te orare iussi? Mil. quomodo
 Ergo orem? Ag. rogas. sic enim diceret scelesti huius
 Voluptas te obsecro. huius mel. huius cor. huius labellum. huius
 Lingua. huius sauium. huius colostrā. huius dulciculus caseus.
 Mastigia. huius cor. huius studiū: huius sauium. mastigia
 Omnia illa quae dicebas tua esse ea memorares mea.
 Mil. Obsecro hercle te. uoluptas huius? atque odium meum. huius amica
 Mammeata mea inimica & maleuola. oculus huius lippitudo

infantes: qui colostrā
 ti dicuntur: densato
 lacte in casei specie.
 est autem colostrā
 prima a partu spon
 giosa densitas lactis
 Martialis libro de
 cimo tertio. Surri
 puit pastor quae non
 dum stantibus haedis
 de primo matrum la
 ete colostrā sumus.

Molliculus Ca
 seus. qui inter cuchy
 la hoc est bene nu
 tritua enumeratur
 a Celso. Qua
 drigis. ut illis in di
 uersum actis artua
 tim & frustillati tra
 hatur. Quemadmo
 dum tractus est me
 ti sufficit. Pro
 te dabit. pro te libe
 randa pecuniam ci
 tate numerabit.

Bene uident.
 munituruli sint. Ni
 hil enim moror ami
 cos nisi ferentarios
 munusculariosque.

Prehendam au
 ricul. mos erat oscu
 lantium ut aures in
 ter suauitandum at
 trectarent iuxta illa
 Tibulli sententiam.
 Oscula compressis
 auribus erripiet.

Trioboli sum. T. toboli.
 nullus sum: nec quis
 me tribus obolis re

scilicet uilissima distraheret: Aristophanes in pluto. καὶ τὸ οὐ κέραιον οὐδὲ ἀφίτου τριωβολίου. & exi
 stimat flumina digna triobolo. Priscianus libro de ponderibus haec super obolo. Semioboli duplum
 est obolus: quem pondere duplo gramma uocant: scrupulum nostri dixerunt priores. Hem uolu
 ptatem. haec ait agorastocles illum percutiens. Oratorem. legatum missum ob pacem impetran
 dam: & hoc ex iure gentium prolatum. Debent enim legati tuti esse ab omni offensa: ut sententia illa
 la prisca uera sit. Caduceatori nemo homo nocet. Eo quid facias malo. scribe heo: & uox est in
 scriptilis & effutitia hoc sensu: cum me alloqui uirum bonum uerberes: qui ad exorandam puellam
 mittor quid faceres malo oratori? Mammeata. expono alumna ipsius Agarastocles: cui ueluti
 infanti nisi mamma tui lactei consortii concederetur non abesset quin afficeretur. Etiam si legam
 haec apud Marcellum. Mammeatam mammosam. Plautus in pænulo. cutus amicam mammeatam.
 Lippitudo. destillatio. Oculorum morbus: qui maxime eruditos infestat. ex lucubrationse se lip
 pientem factum scribit Marcus Tullius.

Mammeata.

Sorbillo.

Sorbillare.

Hic irata ne sis. scribo. Hic irata ne sis. Quandoq; intercurrunt menda quidem paruula. Sed curiositas nihil recusat. Fieri non potest. non orationem absoluit milphio ab agarastocle interpellatus. Sorbillo. sorbitione: quia & frustulento brodio uictitare solent: agri qui desperati sunt & depositi. Sensus est. Herus me ad id rediget uerberib9 miseriarum: ut sorbillare solum mihi relinquantur pugnis ita difractis dentibus ut comelle non possim. Sorbillare quoq; usurpat apuleius. Ab hac uoce in libris de nuptiis philologia & mercurii sorbillare capella posuit. Apuleius libro secundo de

asino aureo. Ac reliquū paulatim labelis minuens: meq; respiciens sorbillat dulciter. Idem libro tertio. Cū isto sine sermone oculos photidis me ad uolos ac tremulos: & prona libidine marcidos: iam laeq; semel ad aptulos admisisis & sorbillantibus fauils sitienter hauriebā. Oistreatum tergū. durū & callosum uerberib9 ut ostreis ex testaceo genere duricles uest conchillis. siue interpretare uarū & uarietatū: ut quaedam cochæ habet dicūt: quorū uarietate ira describit Plinius lib. ix. naturalis historiae. In cochæ magna ludentis naturæ uarietas: tot colorū uarietate: tot figurarū plāis & cōcauis: lōgis: lunatis: in orbē circūactis: dimidto orbē cauis: i dorsū elatis: lauib9: rugatis: denticulatis: striatis: uertice muricatis: itorato: margie i mucrone emisso: fors effuso: int9 replicato. Iā distinctiōe uirgulata: crinita: crispā: cuniculati: pectinati: imbricati undata: cancellim reticulara: inobliquū: in rectū expansa: praedensata: porrecta: sinuata: breui nodo ligatis: toto latere cōnexis: ad plausum aptis: ad buccinam recuruis.

Varietas cochæ.

Mea: mel hui9 fel meū. ut hic irata ne sis. aut si id fieri non potest. Ad. capias restim ac te suspēdas cū hero & uostra familia. Mil. Hem mihi iam uideo propter te uictitandum sorbillo. Itaq; iam quasi ostreatum tergum ulceribus gestito. Propter amorē uestrū. Ade. amabo men phibere postulas. Ne te uerberet magisquam mendax me aduersum fiet. An. Aliqd huic respōde. Mil. amabo cōmode: ne icōmod9 nobis sit. Nā detinet nos de nostro negocio. Ad. uerū ēt tibi hāc admittā. Noxiam unā agarastocles nō sum irata. Ag. nō es. Ad. nō sum. Ag. Da ergo ut credā fauiū. Adel. mox dabo cū ab re diuina rediero. Ag. I ergo strenue. Adel. sequere me soror. Ag. atq; audin etiā. Veneri dicito multam meis uerbis salutem. Adel. dicam. Ag. Atq; hoc audi. Ad. qd ē. Ag. paucis uerbis rē diuinā facito. atq; au. Atq; respice: respexit idē pol uenerē credo facturā tibi. Cūin Agorastocles adulescens. Milphio seruus. Ag. Vid nūc mihi es auctor milphio. Mil. ut me uerberes: atq; q Auctionē facias: nā ipunissime tibi qdē hercle uendere Hasce ædis licet. Ag. quid iā? Mil. maiore parte minore Habitas in ea. Ag. super sede istis uerbis. Mil. qd nūc uis tibi. Ag. Trecentos philippeos collabisco uilico dedi dudum: priusquam me euocasti foras: Nūc obsecro te milphio hanc per dextrā: perq; hanc sororē Leuā perq; oculos tuos: perq; meos amores: perq; adelphasiū meā Perq; tuam libertatē. Mil. hem nūc obsecras. Ag. mi milphi Disce mea cōmoditas mea salus fac: quod facturū te esse pmisisti Mihi ut ego hunc lenonem perdā. Mil. perfacile id quidē est Adduc & testis tecū: ego intus interim iam & ornamentis meis Et sycophantiis tuum exornabo uilicum: propera atq; abi. Ag. Fugio. Mil. meum est istuc magis officium q̄ tuum. Ag. Ego ne si istuc lepide & faxis. Mil. i modo. Ag. ut non Ego te hodie. Mil. abi modo. Ag. emittā manu. Mil. i modo

Admittam. legstur alibi dimittam: relinquam Inquit Agorastocles tibi noxas omnis & delictas: quacuncq; in me deliquit ipse milphio. Auctionem. uenditionem: osium bonorum subhastationē buccinante pracone. Vendere hasce ædis. potes domicilium tuum uendere: quia maiorem partem uitæ tuæ in lenonis ædibus habitas. Adhuc & testis. lege. adduc testes: qui obseruent collabiscum lenoni pecunias adnumerantem. Meum officium. subintellige fugere. Seruillis res est fuga: nec hominis liber. Ego ne istuc lepide & faxis. scribo. ego nā si istuc lepide faxis. ego inquit certe tibi debebo si quod nunc promittis effeceris.

Acheruntest. q̄tum mortuorū est apud acherontem hoc est apud inferos plus uel tantum benefi-
clorum tibi debebo. Aqua in mari. potius aquā maritimā numerabo q̄ tua merita pronuciare
possim. Quippini. certe. seu cur non peres unico uerbo te debitorē meū appellare q̄ tot nugas
enumerare. Quod ego fabuler. subintellige ignoro. latitia dicta linguā prapediente. similiter
Apuleius libro tertio floridoꝝ. Neq̄ enī distitēbor latitia facundiā obstrepi: & cogitatio uoluptate
impedit: ac mens occupata delectatiōe mauult in præsentiā gaudere q̄ prædicare. Oedipo op9

Quippini.

Non hercle mereā. Ag. oh. Mil. uah abi modo. Ag. quantū
Acherūtest mortuorū. Mil. etiā ne abis. Ag. neq̄ quantū est
Aqua in mari. Mil. abitur? ne es. Ag. neq̄ nubes quantū est
Mil. Pergin p̄gere. Ag. neq̄ stellæ i cælo. Mil. p̄gin aures tūdere.
Ag. Neq̄ hoc. neq̄ illuc. neq̄ enī uero serio neq̄ hercle uero. Mil. qd
Opus ē uerbis quippini qd uno uerbo dicere hic. qd uis licet.
Ag. Neq̄ hercle uero serio scin quomō ita me dii amabūt uin bona
Dicā fide: quod hic inter nos liceat. ita me iupiter scin quā
Vide tu: credin: qd ego fabuler. Mil. si nequeo facere ut abeas
Ego met abire uolo. nā isti quidē hercle orationi oedippo
Opus ē cōiectore: q sphyngi iterpres fuit. Ag. illic hinc iratus

cōiectore. hic tā im-
plicatā orationē ex
promit ut oedipus
conector & diuina
tor enigmatis ad in-
terpretādā hulus
orationē deficeret:
In quā sententiā pa-
pinus libro primo
thæbaidos. si sphyn-
gos iniquā callidus
ambages te prēmō
strante resoluit. scri-
bit Iulatus sphinga-
ulatores deprehen-
sos iussisse ut eius pe-
des abluerēt: in quo
officio attonitos &

Sphingis uia-
tores pedes
abluebant.

Inherentes pedibus excurtebat e præcella rupe. Cebes in libello: q̄ p̄max inscribit sphynge inquit
hominibus ignorantia esse. Nos hæc in uisus camœnali modulo. Dicitur esse homini sphynx insipie-
tia mōstrū: Hæc bona: cūq̄ malis ultro proponit & offert: & quod utrūq̄ mali retinet cōsilia & aq̄.
Interimit uigili quisq̄ nō corde dolosās Anteuēnit pedicas præfaga & retia mente. Nec semel exitiū
uulnus præsentit acerbū nec subito percutit torpentia momine mēbra quāliter horrendi q̄ spumida.
Sphynchos iniquā pectora pectorib9 latiat & orib9 ora. Sed latalē malū paulatim repit: & omnem
Tardigrado absūmit latalē uulnere uitam: supplicis uelut addicti qui iugibus hærent Torquent len-
to rediua in fara dolore. Oedipus appellat9 a tumore pedū: & dicitur enim timere græci dicit: cum
expositus fuit ut citius periret p̄foratis pedib9: susceptus demū a polypo rege & educat9. Hoc ab alte-
ro seneca describit in œdipo his. Forata ferro gesserat uestigiā tumore nactus nomē ac uitio pedum.
Oedipus dicit & oedipodes. A cōiectore œdipo apud græcos inoleuit adagiū. Βοιωτιῶν ἀνὶ γυναικῶν.
boeti scirpi: in imprudentes ex translatione sphynchos in quantū thæbanis proponebat sphinx anig-
mata. Quadrupes: bipes & denuo tripedes quosdā esse inueniens oedip9 patris regnū inuasit: &
propriam matrem duxit uxorem. Laio thæbis Imperanti oraculū consulenti super sobole respondit
deus his uersibus græcis.

Oedipus uñ.

Boetia anig-
mata.

Λαίε λαβδακιδῆ παιδων γενεοδολβιον αιτειο
δωσω τοι φιλονειον. αυταρ πεπωμενι εστι

ει δε παιδοσ χειρβσι λιπειν φασ. ωσ γαρ εν αυτε ζευσ κρονιδησ πελοποσ σι υγεραι σι αραι /
σι πιθησ ου φιλον ηρπαδασ ειον οδε ηυφατο οιτα γερ παντων. Laie labdacides ne semina si-
lios: infœlicitas enim suberit. Oblitus oraculi Latus uxori congressus ipsius iocasta: ut sensit marem
sexum peperisse oraculū cōsiderans infantuli calces & pedū uolas p̄forauit: & in montē deposuit. Bu-
bulcus forte præteritēs infantem excipit: ppriæ uxori cōmendat: & calcaneas pueri curans oedipum
ipsum uocari lubet: hoc imponens nomen a pedum tumore. Adultus autem oedipus inter græcos
præstans robore præliuore subdititius appellabatur & exposititius. Perueniens igitur in delphos p̄-
prium requirebat genus: & id oraculo præmonstrante desinuit in patriā proficisci: oraculoq̄ dictā
te futurum iri ut patrem interimeret & matri misceretur: putans ex iis quæ dicebantē futurū quidpiā
ad thæbas proficiscebatur. Inibi occurrit laio curru delato & lubenti per præconem e medio disce-
dere. Non p̄suasus ab aurigā patris uerberibus plectitur. succēfens & aurigā & laiu aurigā defensan-
tem obruncat. Postremo thæbas accedens regnū inuadit: & soluit anigma sphingis: Præterea cum
Iocasta uxore patris Ignorans cōmiscetur: ex qua genuit eteoclea & polynicē. Rursus cognito sce-
re incestaræ matris se elucificauit. Iocasta demum ex muris ciuitatis se suspendit. Hoc erat anigma
sphingis: p̄ quod utantes interrogabat in hâc seriem. Quis primo quadrupes est: mox bipes. rursus
tripēs: denuo quadrupes: sed hæc cū superioribus uersibus græcis deerant in proverbiis græcis.

Iocasta ince-
sus.

Anigma
sphingis.

Addita non
nulla in græ-
cis puerbiis.

τοσσι τοιοιυδε εστι ιδιποδν επι γησ και τριπουν και τετραπουν ουμια πορρη. αλλα εστι γαρ
μονι ανφραν οδ επι γαιαν δερπεταν αιθερα και καταποντι αλλα οπιτε πλεονεσι επι δο-
μενι ποσι βαϊνοι. ενθουσμενοσ γοιοισιν αφαυτεροπερι πελει αυτου.

Hanc ænigmaticā interrogationē ita soluit oedipus p̄fessus quadrupedē infantulū esse: q̄ p̄tio repat quadrupes: bipedē mox esse cū mēbra roborant: tripedē cū sit sexagenarius aut octogenarius & baculo incedit. Quadrupedē cū in humū p̄fessus acherōtico senio proclinat. uerfus græci i uetusto co dice repertī sunt hī.

Solutio ænigmatis.

Λυσια.
κλυθι και ουκ εθελουςα κκοπτειε δουδαθρονων
φωνησ ηδετερης οον τελος απλακινσ
ανθρωπι κατ ελεγασ οση νικα γαιαν υπερπει
πρωτι εφυ τετραπους νηπιος κλειονι.
γρηραιυσ γορ πελων τρι πασι ποδος βακτηρι εραδρει
αυχενα φωρτιζω γρηραι και πομενος.

Obiexim.

Obiexim. oblectim: opposuerim:

Litare qd.

Infelicit. infelicitent: infelicitē red dāt. Litare neq̄. est enī litare factō sacrificio deos placā.

Litrus.

supius. Dixit ut semp sacrificē nec unq̄ litem. Ouidius libro dectimo quito metamorphoseon. Victima nulla litat: magnosq̄ litare tu mult' s̄bra monet. Donatus autor ē litus locum esse ante aras a litrādo dict' de quo Vergili' Iacet in gēs litore trūcus: quod inutiliter seruis improbat qm̄ & si litro p̄ria correpta proferat nō obstat litrus a litrādo p̄duci: ut in luceo & i lucerna patet: & id genus sexcentis exēplis. Lactātius libro sexto. si innocentia quis obtulerit deo satis pie religioseq̄ litauit. Exta pie ecarier. p̄ eo quod

Prosecta ex ta.

est prosecari. prosecta peculiariter extra uocantur cum in ara secespita secantur. Ouidius. Ambigui prosecta lupi. Liuius libro quinto. Inserit̄ huic loco fabula imolante rege uentium uocem arusp̄cis dicentis: qui eius hostiæ extra prosecussit et uictoriam dari exauditam. Naso libro fastorum sexto. Sic ubi libauit prosecta sub aethere ponit. Foelix capella libro primo de nuptiis philologiae & mercenrii. & nunc in fantis: quibus aut uaticinia obliquis fundebantur ambagibus: nec denunciata pecudum cæde phisiculis extorum prosectis uiscera loquebantur Tertullianus in apologetico. Maior ætas apud gallos mercurio prosecat. Cicero significaturusne aliquid sibi innouaretur inter seriem magistratus absurdum & assumptum sic propemodum inquit. Ne aliquid mihi demandetur inter cesa: & porrecta: ubi cesa pro prosectis eloquenter accepit. Contentiores. parctores: ut qui pusillum non spernent. In asinaria contente illum habent. sunt qui contentiores exponunt magis contenti.

Haud humani legendum aut humani. Petebam inquit ab aruspice nunquid mortales & humani Di mihi malum portenderent: quoniam di quoq̄ sunt apud homines diuites & opulenti: & hoc aut ex sua sibi infirua malitia & auaritia quoq̄. Aequum si crederet. scribendum. æquum sic credere. Ita enim æquum est credere humanos reges & deos esse. Post illa. iunctim scribe pro postea. Irridendos deos hinc censet quod dum imminens infortunium extra portenderent nihilominus lucrū fecit: qd̄ in deteriori augurio haud quaquā reponēdū ē. Hæc dō aut. minā scilicet.

Abiit. nunc mihi cautio est. ne mea culpa meo amori obiexim
Moram. ibo atq̄ arcessam testis: quando amor iubet
Me obedientem esse seruo liberum.

Lycus leno Antamonedes miles:

I illū infelicitent oēs: qui post hūc diē leno uillam ueneri
d Vnq̄ immolarit hostiam. qui ue uillum thuris granum
Sacrificauerit. nā ego hodie infelix dis meis iratissimis

Sex immolauī agnos. nec potui tamen propiciata uenerem
Facere: uti esset mihi quoniam litare nequeo. abii illinc illico
Iratu uetui exta proficari. neq̄ ea aspicere uolui quoniā
Non bona haruspex dixit. deam esse indignam credidi.
Eo pacto auaræ ueneri pulcre adii manum: quando id
Quod sat erat: satis habere noluit. ego pausam feci. sic ago.
Sic me decet. ego faxo posthac di deaq̄ ceteri contentiores
Mage erūt: atq̄ auidi min'. cū scibūt ueneri ut adierit lēo manū.
Condigne haruspex non homo trioboli omnibus in extis aiebat
Portendi mihi malum damnūq̄. & deos esse iratos mihi.
Qui dei: diuini. haud humani. æquū si crederet. mina mihi
Argenti dono post illa data est. sed quæso ubi nā illic restitit
Miles modo qui hanc mihi donauit: quē ego uocaui ad prandiū:
Sed eccum incedit antamonides. An. ita ut occepi dicere.

Penthetronica. luctuosa Inimicis. sed mihi uictoriosa. sic enim graecum nomē resultat. Folia farfari. fluuius per sabinos transiens: qui alio nomine fabaris dicitur. Lepidulus plauti locus hoc fen Farfarus. su. Milites ita spiritu distillabā: conturbabam: agitabam: ut folia caduca arborum procubentium ī far Fabaris. farum undis crispicantibus sterni solent. Opacus est enim & arboribus inumbrat? hīc fluuolus. Ouidius libro decimo quarto metamorphoseon. Quas anienis aqua: cursu: breuissimus almo: Narue tulit praeceps: & opaca farfarus unde.

Lenule de illac pugna pentethronica: qua sexaginta hoīum Vno die euolaticorum manibus occidi meis. Ly. euolaticorū Hominū? An. ita dico quidē est. Ly. an obsecro usquam Sunt homines uolatici? An. fuere: uerum ego interfeci. Ly. Quomodo potuisti. An. dicam uiscum legioni dedi Fundasq; eos prosternebam ut folia farfari. Ly. cui rei. An. Ne adfundas uiscus adheresceret. Ly. perge optime hercle Periuras. qui postea? An. in fundas infundebā grandiculos Globos. ego illos uolantis iussi funditarier. quid multa Verba? quem quē uisco offenderant: tam crebri ad terram Decidebant quam pira: ut quisq; ceciderat. eū necabat illico Per cerebrū pinna sua. sic quasi turturem. Ly. si hercle istuc Vnq̄ factum est. tum me iupiter faciat: ut semper Sacrificem nec unq̄ litem. An. an mihi hāc non credis. Ly: Credo ut mihi est æquū credere. An. age eamus intro: dum Extā referuntur. uolo narrare tibi etiam unam pugnam Ly. Nihil moror. An. ausculta nam hercle tuum iam Elidam caput nisi auscultas: aut is in malam crucem. Ly: Malam crucē ībō potius. An. certum ne est tibi. Ly. certū. An: Tum tu igitur die bono aphroditis addice tuam mihi Mēreticem minusculam. ita res diuina mihi fuit res serias Omnis extollo ex hoc die in aliū diem. profecto festos habeā Decretum est mihi. nūc hinc eamus intro. sequere hac me Sequor in hunc diem iam tuus sum mercenarius.

Agorastocles adulescens. Aduocati

Ta me di amēt tardo amico nihil est quicq̄ inæqui⁹ Præsertim homini amāti qui quicq̄d agit pperat oīa Sicut ego hos duco aduocatos hoīes spissigradissimos

Maro libro aneidof septimo. Qui thyx brim fabarinq; bi bunt. Sidoni⁹ libro epistolaz. Vitrea fucini: gelida clirunt: antēis carula: naris sulphura: pura fabaris: turbida tyberis.

Cui rei. quorsū uisco captabas homines. Qui postea. qd postea a te factū est inclytum?

Grandiculos globos. glades plūbeas aut trilobos: q ex fūdis excutit. Globuli. buli carex: caroni & apitio teretia cibarita sūt & ea sariacea uulgus nuculos appellat: eo qd subide

tricto nucis supfundunt. Caronis hāc uerba sunt. Globos sic factio. Caseū cū alica ad eūdē modū miscero. Inde grōs uoles facere factio: In aneū caldum unguen indito. singulos aut bīnos coquit: uersatoq; crebro duabus rudibus. coctos extimito. eos melle ungit: papa uere īstrato. Ita ponito. Fūditarier. fūda decuti. Pinna sua. scribēdū ē pinna lura hoc ē īfixa: & in

futa. Ita aues necari solent penna per cerebrum transfadacta. Extā referuntur. est uerbum sacri / Refertur extra ficale referre: quod significat deo extra reddere. Vergilius. spirantia reddimus exta. & ita ferme uerba Explicat? trā Suetonii decet interpretari in augusto extra rapta foco profecit hoc est partem reddidit marti: cui quilli nodus. confecerat: partem ad uescendum reseruauit. Nec referre signat partem accipere: & reportare ad uescendum. sed magis afferri dicebantur cum ab re diuina reditus erat. Adice. media producta adiudica: uende. Res serias. conductibiles: utiles: & cōmodas. Extollo. differo: diffundo: dilato. Cæcilius in plocio. Abi Intro atq; hodie ista hāc aufer: tantum hodie extollat nuptias. Sequere hac. lyconis uerba sunt. Sequor. antamonidis uerba. Aduocati. si sunt testes super philippis au Spissigradis reis: quos uillico colabisco dare uolebat: ut hac trasenna leno irretiat & suppleatur. Spissi / sumi. gradissimos. tardissimos: minutim & pedipressim incedentes.

Corbitæ. Corbitæ, cecurrit: & geratæ naues: illæ maiores & capacissimæ multorum ordinum & plurimarum am-
 phorarum. Procos. sensus est. nequidquam elegi mihi buxadas: roboris: conualescētiaque florida iu-
 uenes: ea ætate florentes: quæ ad procandum hoc est uxorem ducendum essent accōmodi: in cas-
Loripes. sum iuuenes cum præditi sint prope peculiari lentitudine. Loripedis. claudos: cui crura flectan-
 tur in incessu prout lorum flecti consuevit. Satyrus utitur hac uoce. Loripedem rectus derideat:
 æthyopem albus. εἰ μὲν αὐτὸ ποδὰ γράει dicunt. Succretust cribro polinario. ita gradus uestri
 sūt tardi: ut polin se
 rotine & spissæ: qui
 flos farina est: minu-
Succernere. timque decutit. Suc-
 cernere. significat
 cribro farinam ele-
 ctim decuter: quod
 in eo remanet aplu-
 da: & exit farinae flo-
 sculus: quem Plinius
Polin. & ceteri polinem di-
 cunt: unde cribellū
 mollius: delicatius
 & sili-ginariū uoca-
 mus eleganter polli-
Pollinarium narium: cum ex altera parte ruderarium nuncupet apuleius: quo ruderæ cum farina demittuntur: ac
 cribrum. cōmodum ad secundarium panem. pollintorem cato pollinario cribro succernentem: a quo uerbo
Ruderariū. uanni dicuntur & incernicula plinio Pollintio factura pollinis appellatur. Catonis hæc uerba sunt.
Pollintor. Pollintionem quo pacto dari oporteat in agro casinate: & uenafri in loco bono parte octaua corbis
Pollintio. diuidat: satis bona septimo tertio loco sexta: si granum modio diuidat partem quintam uenastro
Incernicula. ager optimus nonam partem corbis diuidat si cōmuniter pinunt: quod ex parte pollintori pars
 est. eam partem in pilstrinum pollintor ordeum quinto modio fabam sexto modio diuidat. Succer-
Excuslorum nere plinius usurpat in plautina significanti libro decimo septimo. terraque cribris supercernitur
 cribrum. pollicis crassitudine. est cribrum pollinarium & excuslorum: de quibus idem Plinius libro duodeci-
Ruderatio. gesimo. Cribrorum genera galliæ setis equorum inuenere: hispaniæ lino excusloria & pollinaria.
 ægyptus e papyro atque iunco. Idem paulopost. Farinario cribro succernunt. Vitruuius libro sexto ru-
Incernere. deratio dicitur: quæ principia tenet expolitionum. Adde quod incernere dicimus: cernere: & succer-
 nere. Ab incernendo deflectuntur incernicula. Itidem utruuius. super fricaturam lauigationibus
 & polituris cum fuerint perfecta incernatur marmor. De polline celsus libro secundo. Firmus est tri-
Ventilabrū. ticum quæ miliū: id ipsum quæ ordeum: & ex tritico firmissima siligo: deinde similia: deinde cui nihil adem-
 ptum est: autopyron græci quod uocant. Infirmior est ex polline infirmissimus panis cibarius. Cri-
 brum quo euentilamus & excernimus triticum uentilabrum nuncupatur. Hieronymus in interpre-
 tatione hieremiæ. Laboraui rogans & dispersam eos in uentilabro in portis terræ. Nisi eum pe-
 dicis. nisi hunc spissigradissimum gradum didicistis in compeditis: miror uobis innatum esse ut tam
 tarde incedatis. Huc faciunt ea plutarchi uerba. ὡς περ γὰρ οἱ πολλοὶ τὸν χρόνον δεδεντων κεν λυ-
 θοιεν ὑστέρῃον ὑπο τῆς πολλῆς χρόνιου των δεσμων συνθησις. οὐδὲν ἀνεοὶ βαδίζειν ὑπο
 κελίζοντα. Id est sicut enim qui longo tempore in uinculis detenti fuerint si posterius soluantur
 ob diurnam uinculorum consuetudinem ambulare nequeunt. Occrari gradu. hoc men-
Annulus in ocreati gradum: ut plautus peculiari facetia ocreatos homines appellet annulis & catennis ferreis
 cōpeditis. crura circumuinctos. Annulis crura compeditorum & ergastulariorum solita circumuinci autor est
 epigrammaticus poeta in hæc uerba. Annulus iste tuus fuerat modo cruribus aptus. Ocreas hos an-
Ocreæ. nulos eleganti militaria translatione uocauit. Ocreæ enim crura circumuincunt & implicent lom-
 bos. Ab homero εὐκρηιδες ἀχαιοὶ uocantur: tanquam bene ocreatos appelles. Carmen home-
Eucemides a ricum hoc est. ἀτρεΐδαϊ δὲ καὶ ἄλλοι εὐκρηιδες ἀχαιοὶ. Pilstrinarios & ergastularios seruos an-
 chæi. nulis circumuincti docet Apuleius in libro nono de asino aureo. Nonnulli exiguo tegill tantummo-
Custodes ca pillum semirasi: & pedes annulati. Obiter hoc explicandum custodes solitauisse prius catennare:
 tēnati. p. Oul ut sollertius & curiosius domum & dominas obseruarent: quod seneca ostendit libro primo epistola
 dio. rum ad Lucillum in hæc uerba: quemadmodum eadem catenna & militem & custodem copulat. Sic
 Imitor indigne longa religate catenna. Huic concludit Columella libro primo sic loquens. An pu-
 tem fortunatius a catennato repulsus sanitore sæpe nocte sera foribus ingratis adiacere!

Seruis esse duco. scribendum. seruis. Res enim seruis est per usas turbulento & pane fugituo gradu incedere: quod Ambrosius in officiis adnotauit. Marci Tullii in hanc sententiam uerba sunt. Cauendum est autē ne aut tarditatibus utamur ingressu mollioribus: ut similes pomparū ferculis esse uideamur: aut in festinationibus suscipiamus nimias celeritates: quæ cum fiūt anhelitus mouentur: uultus mutant: ora torquentur: ex quibus magna significatio sit non adesse constantiā. Interfectis, subactis ipsi poenis: quod superius inuit. & uicti poeni poenas sufferant. Si scribis interfectis significabit ad ultiam interfectionē cōfectis: redactis ad incitas & stragem.

Pro certis, pro infans: uecordibus: & cerere hoc ē quodā occursaculo hominem lymphante: externante a mente oppressis.

Gratorem, hominē in gralis hoc ē signis ptiis passus enorissimos diuaricantem. Non iusta causa est: per interrogationem hęc pferenda. Non enim tibi iusta causa uidetur curriculo aduolare cum uocatur ad prandii rem sua uisissimam? Affatim, priscianus libro decimo quinto. Ab affatu affati uel magis a græco ἀφάτω id est abunde & corripitur fa. Dicitur & fatim.

Affatim, Apollinaris libro epistolarum primo. Morari me rogamæ congratularis: illud tamen quali fa

Nō turbulente incedendū.

Gratator.

Affatim.

Fatim.

Et pauperes, si nec recte dicis nobis diues de sūmo loco: diuitē Audacter solemus mactare infortunio. nec tibi nos obnoxii Sum? istuc quid tu ames. aut oderis cū argentū pro capite Dedimus nostrū: dedimus non tuū. liberos nos esse oportet. Nos te nihili pēdim? ne tuo nos amoris seruos tuos eē addictos Censeas. liberos hoies per urbē modico magis par est gradu Ire seruili esse duco festinantē currere. præsertim i re populi. Placida atq; interfectis hostibus non decet tumultuari. Sed si ppabas magis pridie nos te aduocatos huc duxisse oportuit Ne tu opinere: haud quisq; hodie nostrū curret per uias Neq; nos popul? pceritis i sectabit lapidib? Ag. at si ad prædiū Me i ædē uos dixisse ducere uiceretis ceruū cursu uel gratatorē Gradu nūc uos qā mihi aduocatos dixi & testis adducei podagro Estis: ac uicistis cocleā tarditudie. Ad. at uero nō iusta cā ē (si Quo currat celeriter ubi bibas ædas de alieno quantū uelis Vsq; ad fatim: qd tu inuit? nūq; reddas domino de quo ederis. Sed tamen quomodocūq; quanq; sumus pauperculi Est domi quod edimus: ne nos tam contēptim conteras. Quicquid est pauxillulū illuc nostrum: id omne intus est: Neq; nos quenq; flagitamus. neq; nos quisq; flagitat. Tua causa nemo nostruist suos rupturus ramices. Ag. Nimis iracundi estis equidem. hæc uobis dixi per iocum. Ad. Per iocum itē dictum habeto: quæ nos itidē respondimus.

cete & fatim gnatonum salibus admixtis. Seruius primo aneidos. Fatiscunt abundanter aperlūtur. fatim autem dicimus unde affatim. seruiο astipulatur Pompeius. Annianus affatim prima acuta pronuntiabat: atq; ita ueteres loquos censebat. itaq; se audiente p̄obum grammaticum hos uersus in plauti cistellaria legisse dicit.

Potens es tu homo facinus facere strenuum?

Allorum est affatim qui faciunt.

Sane ego me uolo fortem perhiberi uirum.

Causamq; esse huic accentui dicebat: quod affatim non essent duæ partes orationis. sed utraq; pars Edimus.

In unam uocem coaluisset. Quod edimus. secunda intentā proferendam edimus pro comedamus. Marcellus. edim pro edam. Cecilius in asoto. nihil ne tibi esse quod edim. Plautus in p̄nulo. est domi quod edimus: ne nos tam contēptim conteras. Contēptim, contēptibiliter: despi-

cate. Nauius belli p̄nuli libro sexto superbiter contēptim contēptit legiones. Illuc nostrum. & si pauxillum habeamus id nostrum est. Iuxta epigramatistæ sententiā. sunt hæc trita quidem zolle

sed mea sunt. Rupturus ramices. rupturus uenas & neruos genitales. Ex uenæ sæpe humore inflātur. Celsus libro septimo. At si sub media tunica est: intentum scrotum magis se attollit: adeo ut superior coles sub rumore eo delitescat. præter hæc atq; integris tunicis ramex inascitur: cyrsocoelen græci appellant. Venæ intumescunt: hæc quoq; intortæ conglomeratæq; ad superiorem partem: uel ipsi scrotum inapient uel mediam tunicam uel imam. Interdū etiam sub ima tunica circa ipsum testiculū neruūq; eius increscūt. Huius generis sarcocœle sunt: hydrocœle: hirmea: epiplocœle: enterocœle.

neruūq; eius increscūt. Huius generis sarcocœle sunt: hydrocœle: hirmea: epiplocœle: enterocœle.

neruūq; eius increscūt. Huius generis sarcocœle sunt: hydrocœle: hirmea: epiplocœle: enterocœle.

neruūq; eius increscūt. Huius generis sarcocœle sunt: hydrocœle: hirmea: epiplocœle: enterocœle.

Trepidare.

Veloces hanc mihi scribendum est celocem hanc mihi: ut marellus & prisci recognoscunt. Ce
locem enim a nauis uelocissima citatissimum prisci dicebant. Turpilius. Romulus statim celox ab op
do processerat. Corbitam. pigras: segnem: remissam: desidem. Trepidate. festinate matu
re. minus est trepidare q̄ festinare. Trepidare prisci fatagere dixerunt: quoniam ex trepidatione &
metu homo fit uelox. Vnde Vergilius. pedibus timor addidit alas. Idem libro undecimo. ne trepida
te meas reuerti defendere nauis: & georgicon libro tertio. Tunc trepida: inter se cocunt pennisq; co
ruscant. Adpro

bare in priscis exē /
pluribus legitur ad
properare: tanquā
trepidare minus sit
q̄ properatim inca
dere. Horū hic.
scribo horum hoc
causa agitur: noue
sint spectatores nō
causa & contempla
tione agorastochis im
probi: & infestissimi
mi hoc a nobis fieri.
sed ut spectatorib9
seruiamus: & ita be
niuolentiam captat
ab his qui specta
bant. Eo questi
tum. in prostibulum
lenonium finges tā
quam furem inuesti
gare. Aduentes
aduentas. Ad
duplicabit. duplum
leno furtum reddet
ex instituto roma
no. Addicetur.
adjudicabit tibi tu
re honoratio prae
ris. Pauxilla ē.
foculus est in rem te
nere. Res enim hic
patrimonium signi
ficat. Res inquit no
bis tam parua est ut
utx teneri possit pri
moribus digitis hoc
est pugillo & eo par
uo. Deciderit
uobis foemina. scri
bo. Deciderint uo
bis flemina in talos
uelim. Pōpēius. Fle
mina dicuntur cum
ex labore utā sanguis defluit circa talum. Dicitur & tama cum labore utā sanguis in crura descen
dit & tumorem facit. Lucilius. Inguem ne existat papula: tama ne buam noxat. Phocas grammati
cus. Flemina est ubi abundante crura sanguine. Plemina cum in manibus uel in pedibus callosi sunt
sulci. Nos tibi in lumbos. sed nos uellemus ut tibi lingua deflueret in lumbos. γλωσσε lingua:
glossographi expositores: interpretes linguarum. Aufonius contra grammaticum. Festinas glossas
non natis tradere natis. Lingula per diminutionem linguae dicta. alias a similitudine exerta ut in
calteibus. Alias inserta idest infra dentes coercita: ut in tibis. lingua non solum pars corporis di
citur. sed etiam dfferentia sermonum. Promontorii quoq; genus non excedentis. Sed molliter in
planum deuext.

Ag. Obsecro hercle operam ueloces hanc mihi: ne corbitam date
At trepidate saltem nam uos adprobare haud postulo:
Ad. Siquid tu placide ocioseq; agere tris operam damus.
Si properas. cursores meliust te aduocatos ducere.
Ag. Scitis rem narraui uobis: quod uestra opera mihi opus fiet:
De lenone hoc. qui me amantem ludificatur tam diu.
Ei parata: ut sint insidia: de auro & de seruo meo.
Ad. Omnia istaec scimus. iam nos sibi spectatores sciant horum hinc.
Nunc causa agitur. haec spectatorum fabula: hosce satius ē
Docere ut quando agas: quid agant sciant nos tu ne curastis
Scimus rem omnem. quippe omnes simul didicimus tecum
Vna ut respondere possimus tibi. Ag. ita profecto est sed agite.
Igit ut scia uos scire re expedite. & mihi q̄ dudū uobis dixi dicite.
Ad. Ita ne tempras. an sciamus non meminisse nostra:
Quomodo trecentos philippeos colabisco uillico dederis quos
Deferret huc ad lenonem inimicu tuum: isque se ut assimularet
Peregrinum esse aliunde ex alio oppido ubi is detulerit: tu eo
quaesitum
Seruum aduentes tuum cu pecunia. Ag. meministis memoriter
Seruastis me. Ad. ille negabit milphionem quari censebit tuum.
Adduplicabit omne furtu. leno addicetur tibi: ad eam rem
Nos esse testis uis tibi. Ag. tenetis rem. Ad. uix quide hercle
Ita pauxilla est digitulis primorib9. Ag. hoc cito & cursim est
Agendum: properate iam quantum potest. Ad. bene uale igitur
Te aduocatos melius celeris ducere tardi sumus nos
Ag. Optime itis: pessume hercle dicitis: quineria deciderit uobis
Foemina in talos uelim. Ad. at adepol nos tibi in lumbos lingua
Atq; oculos in solu. Ag. eia haud uostrum est iracundos esse.
Quod dixi ioco. Ad. nec tuum quidem est amicis per iocum
Iniuste loqui. Ag. mittite istaec. quid uelim uos scitis.

Flemina.
Tama.

Plemina.

Glossogra /
phi.
Lingula.
Lingua.

Basilice. regie: splendide. Fabre. adfabre: graphice: examuſſim. Iam tenes. Milphio co
 fabiscum alloquitur. Callum aprugnum callere. per simplum. l. scribendum calere. Callet ait
 hoc est astutus est non minus q̄ calet hoc est calidus est callus. ludit in duplici significatiōe unius pro
 lationis. sed diuerſi significati. Callus certe aprugnus suauissimus est cum calciscit: tanquam frigeſa
 ctus sit insipidus. Plinius libro undectimo. Antiqui abdomen uocabant priusq̄ callere id sinentes oc
 cidere non aſtueti: ubi a praestantia saporis. & gustus fumen appellant plinius callum. postemus etiā

Ad. Callemus probe lenonem periurum ut perdas: id studeas.
 Ag. Tenetis re. ecce opportune egrediunt milphio una & uillicus
 Basilice exornatus incedit: & fabre ad fallaciam.

Milphio seruus. Colabiscus. Villicus. Agora
 stocles adulescens. Aduocati.

Am tenes p̄cepta i corde. Col. pulchre. Mil. uide sis calleas:

Col. i Quid op̄ ē uerbis. callū aprugnū callere æq̄ nō sinam:

Mil. Fac modo ut conducta tibi sint dicta ad hanc fallaciam

Col. Quin adepol indoctior sum: quam in tragœdia comici.

Mil. Probus homo est. Ag. adeam: propius adiunt testes.

Tot qdē nō potuisti adducere hoies magis ad hāc rē idoneos

Nam istorum nullus nefastus comitiales sunt meri

Ibi habitabant. ibi eos conspicias. q̄ prætorem sapius

Hodie doctiores non sunt qui lites creant: q̄ hi sunt qui

Si nihil est litium. lites serunt. Ad. di te perdant.

Mil. Vos quidem hercle cōmendo quom qui qui tamen

Et bene & benigne facitis. quom hero amanti operam datis.

Sed isti iam sciunt negocii quid sit. Ago. omnem ordinem

Tum uos animū aduortite igitur. hunc uos lenonem lycū

Nouistis. Ad. facile. Col. at ego pol eum quali sit facie nescio:

Eum uolo mihi demostretis hominem. Ad nos curabim?

Satis p̄ceptū. Ago. hic trecentos nūmos numeratos habet

Ad. Ergo nos inspicere oportet istuc aurum agorastocles.

Vt sciam? qd dicam? mox p̄ testimonio. Ag. agite. ispicite:

lo manus usm saporis: cum loqueretur de duricie proboscidis elephant. Tot quidem. milphionis Nefastus.
 uerba sūt. Nefastus. nefastus est: hoc est feriatuſ translatio a nefastis diebus in quibus nil agi pote
 rat. Ouidius. Ille nefastus erit. per quem tria uerba filētur. Fastus erit per quem lege licebit agi. Qua
 re fastus a fastis diebus est & nefastis frequentius secunda: Inuenitur tamen & quarta. Lucanus in de
 clmo. Nec meus eudoxi uincetur fastibus ānus: quod tamen errore lucani prolatum dicit Serulus in
 cōmentario libri tertii: cum antiquiores quoq̄ similiter protulisse inueniuntur. Ouidius fastos inſcri
 pſit libros. Nam apud Oratium duplicem inuenio scripturam & fastos & fastas in tercio carminum.
 per memores gen⁹ omne fastos: & fastus in aliis codicibus. Varro in ephemeride. Postea honoris uir
 tutum causa Iulii Cæsaris: qui fastus correxit mensis Iulius appellabatur. Comiciales. negotio
 filitigiosi: semper lites agitant: sicuti in comicialibus diebus fas erat hostem sistere ad prætorium
 tribunal. Varro libro secundo de re rustica. Comiciales dicti quod tum ut esset populus constitutum
 est ad suffragium ferendū: nisi quæ seriarū conceptæ essent: propter quas non liceret: ut compſalla &
 latinæ. Contrarij horum uocantur dies nefasti: per quos dies nefas erat dari prætorem. De comiciali
 die intellexit Ouidius libro primo fastorum est quoq̄ quo populum ius est includere septis. Ibi
 habitabant. in comicio scilicet: semper apud prætorem cōmorantes: dum hunc & illum litibus exer
 cent: Qui qui tamen. q̄cunq̄ estis ego uos extollo & uestra. Quali sit facie. scribendum qua
 sit facie id est membratura: sic Gestus exponit.

callere apud plaurū
 gemino. ll. scribere
 & significabit cal
 lere gustum sapidis
 simum prese terre
 ex culus imitatione
 Plinius rem habere
 callum inquit: quæ
 calli gustum præse
 ferat. sunt qui cal
 lum uelint duriciem
 porcini tergi: quam
 contrahit dum se in
 saginario passus at
 terit seclutorio li
 gneo: iuxta id car
 men ennianum. sca
 berat ut porcus des
 tritis arbore costis.
 Sidonius cum coete
 ris mentionem facit
 calli porcini. ego.
 & reclamante quo
 dā contenderim cal
 lum esse duriciē ro
 stri suillis: qua utif
 operario usu ad eru
 endas radices. Popl
 nōes & glumia præ
 stantissimū saporem
 ferūt inesse huc du
 ricia. Callū i rostro
 credi oportere Plin
 us docet libro octa
 uo. Inuenit luxuria
 cōmendationem &
 aliam expetit in cal

Callū habet
 apud plinū.

Nefastus.
 Fastibus.
 Error serui.

Comiciales.

Comici.

Comici. dulce: elegans: facetus a comediis: in quibus omnis risus: & amicitia inest. elegans inquit faceria ita lenone subvertere lycu. Comedice in hoc significato pro dulciter protulit in milite glorioso. euge astrit dulce & comedice. Auctor pompeius. Macerato hoc auro. Nodus cimerilis tenebris inuolutus. ego existimo hunc esse sensum. Hoc auro: quod nos dabimus tibi lenoni pingues fiunt boues in barbaria: quoniam nullu lyco dabitur aurum: sicuti nec boues auro saginant. Potes & hanc interpretatione aduicere. Id auri: quod dabitur lenoni dari solet boui in barbaria. Meru enim

Saginati boues stercore.

cruciamentu & stercus dabitur: quo saginati boues acceptimus apud Pompeiu his. Cypro boui merenda. cu dixit eni us foradico uersu significat id: quod solet fieri in insula cypro: i qua boues humo stercore pascuntur. Ide cum dicit. propter stagna ubi lanigeru genus piscib9 pascit: esse paludem demonstrat: in qua nascunt piscis similes ranuculis: quos oves cōfectata edunt. Nec obstat cyprum Plauto uocari barbariam. sed cur non barbaria terra uocetur: q barbaros more habeat? Apud cypros fastigiu semp uitia libidinis & cupiditate obtinuerunt.

Præpedimentum.

Philippeu est. oportet habere philippeu. Præpedimentu. offendiculu obstaculu a præpediendo. Sed uos. uocandi casus. compellunt aduocatos. Fecerint. legendum fecerunt. Crepuerunt. qd uerbu & uentris crepitum significat.

Post se hoies locant. Martialiales explicati.

Perdunt legedum perdunt: hoc est perdiderint. Post se hoies locant hic sensus. Illi scurræ aduocati: qui priores ire uolunt patrii cynedi sunt: q post se draucos & egregie mutoniatos uelint soliti sunt in lucta ueneria præire emasculatore suo posticam partem exercente. Hinc Martialis priorem cynedum appellauit ex Plauto sale prompto. Iam iam tu prior es neuole utncis aue: cu neuol9 prior haberi discuperet inquit & in coltu preposito semp locu priorẽ præoptare: hoc e: honor sit honestis aurib9: malle pãdicari q pãdicare. Iuxta id lueant. Si non pãdicor cina qd hic facio? Bon9 est. subintellige catus: & exercit9 ad officiu lenoniu. In prisctis tamen exemplaribus legit. Bono nam similis est malus. egreditur leno inquit cu quadam seueritate ut bonus esse uideatur: cum sit extremae sordis. Procul interpretare hic positum pro prope. Hoc plautino dicto fultus maro in buccolico ludicro. Serra procul tantum capiti delapsa iacebant. Si saturam fieri. Si uacat & hic est sensus. Fortuna uos faciat salices: quod non proce-

Procul pro prope.

Aurum est. Col. profecto spectatores comici. macerato hoc Pingues fiunt auro in barbaria boues: uerum ad hanc rem Agundam philippeum est. Ad. ita nos assimilabimus Col. Sed ita assimilato te quasi ego sim peregrinus. Ad. Scilicet: & quasi tu nobiscum quid adueniens hodie Oraueris. liberum ut comostremus tibi locum. & Voluptarium ubi amans posses pergere Mil. Heu ædepol mortales malos. Ago. ego enim docui. Mil. quis te Porro. Col. agite intro abite agorastocles ne hic uos Mecum conspicetur leno: neu fallaciae præpedimentum Obisciat. Mil. hic homo sapienter sapit. Ag. facite quod iubet Abeamus. sed uos satis dictu est. Col. abi. Ago. abeo. quæso dii Mortales. Col. quin abis. Ago. abeo. Mil. sapis. Col. Phi. tace. Ad. quid est? Col. fores hæ fecerint magnum flagicium Modo. Ad. quid est flagitii? Col. crepuerunt clare. Ad. di te Perdunt. pone nos recede. Col. fiat. Ad. nos priores ibimus. Col. Faciunt scurræ quod consueuerunt pone sese homines locant Ad. Illic homo est qui egreditur leno: Col. bonus est nam similis Malus est: iam nunc ego illi egredienti sanguine exsugam procul Lycus leno Aduocati. Collabiscus uillicus Am istuc ego reuortar miles cõuiuas uolo reppire nobis i Comodos una scient. interibi attulerunt exta. atq; eadẽ Mulieres iã ab re diuina credo apparebunt domi. sed qd Huc tantum hominum incedunt. ecquid nã afferunt. Et ille chlamydatus quisnam est. qui sequitur procul Aetolica ueste. Ad. salutamus lyce: quanq; hanc salutem ferimus Inuiti tibi: & quanq; bene uolum9 leuiter lenonibus. Ly. Fortunati omnes sitis quod certe scio nec fore & fortunam id Si saturam fieri. Ad. istic est thesaurus stultis in lingua situs: dum perdunt: hoc est perdiderint. Pone se homines locant hic sensus. Illi scurræ aduocati: qui priores ire uolunt patrii cynedi sunt: q post se draucos & egregie mutoniatos uelint soliti sunt in lucta ueneria præire emasculatore suo posticam partem exercente. Hinc Martialis priorem cynedum appellauit ex Plauto sale prompto. Iam iam tu prior es neuole utncis aue: cu neuol9 prior haberi discuperet inquit & in coltu preposito semp locu priorẽ præoptare: hoc e: honor sit honestis aurib9: malle pãdicari q pãdicare. Iuxta id lueant. Si non pãdicor cina qd hic facio? Bon9 est. subintellige catus: & exercit9 ad officiu lenoniu. In prisctis tamen exemplaribus legit. Bono nam similis est malus. egreditur leno inquit cu quadam seueritate ut bonus esse uideatur: cum sit extremae sordis. Procul interpretare hic positum pro prope. Hoc plautino dicto fultus maro in buccolico ludicro. Serra procul tantum capiti delapsa iacebant. Si saturam fieri. Si uacat & hic est sensus. Fortuna uos faciat salices: quod non proce-

- Ut quæstui habeat: male loqui meliorib: uia q nescit qua
Deueniet ad mare: cum oportet amne quærare comite sibi.
- Ly. Ego male loquedi uobis nesciui uia: nuc uos mihi amnes estis.
Vos certu est sequi: si bene dicetis uostra ripa uos sequar.
Si maledicetis uostro gradiar limite. Ad. malo bene facere tan-
tundem
- Est periculum: quantu bono malefacere. Ly. qui uero?
- Ad. Scies malo si qd benefacias id beneficiu interit bono si quid
Malefacias atate expetit. Ly. facete dictu. sed qd istuc ad me
Attinet. Ad. quia nos honoris tui causa huc ad te uenim?
- Quauquam bene uolumus leuiter lenonibus.
- Ly. Si qd boni apportatis habeo gratia. Ad. boni de nostro tibi:
Nec ferim? nec dam? tibi. neq pollicemur neq adeo uolum? datu:
- Ly. Credo hercle uobis ita uestra benignitas. sed quid nuc uultis
- Ad. Hunc chlamydatu que uides ei mars irat? e. Ly. capite uestro
Istuc quide. Ad. huc nunc lyce ad te diripiendu adducim?
Cum preda: hic hodie icedit uenator. domu canes copellunt
In plagas lepide. Ly. quis hic est? Ad. nescimus nos istum
Quidem qui fiet. nisi dudum a mane ut ad portu pcessim? atq
Istu e naui exeute oneraria uidim?: adit ad nos exteplo exies
Salutat: respodem? Col. mortales malos. ut ingrediunt docte
In lycophantia. Ly. qd deide. Ad. sermonem nobiscu ibi copulat
Ait se peregrinu esse hui? ignaru oppidi: locu sibi uelle liberæ
Præberier. ubi neq faciat. nos hoïem ad te adduximus
Tu: si te di amet: agere tua re occasio e. Ly. ita ne ille e cupies
- Ad. Auru habet. Ly. præda hæc mea e. Ad. potare amare uolt
- Ly. Locum lepidu dabo. Ad. at enim hic clam furtim esse uolt
Nequi sciant: ne ue arbiter sit. na hic latro in sparta fuit.
Ut quide ipse nobis dixit apud regem attalu. inde nuc aufugit
Quonia capite oppidu. Col. nimis lepide de latrone de sparta
Optume. Ly. di deæq uobis multa bona det. cu mihi & bene
Præcipitis: & bona præda datis. Ad. imo: ut ipse nobis dixit.
- Quo accures magis: trecetos numos philippeos portat: præ sibi
- Ly. Rex sum si ego illu hodie ad me hoïem allexero. Ad. quin hic
Quide tuus e. Ly. obsecro hercle hortamini ut deuortat
Ad me i hospitium optumu. Ad. neq nos hortari neq dehortari
Decet hoïem peregrinum. tuam rem tu ages. si sapis.
Nos tibi palumbæ ad aream usq adduximus. nuc te illu melius
Capere si captu ee uis. Ly. ia ne itis. Col. qd qd uobis madaui
Hospites. Ad. cum illuc te melius tua rem adulescens loqui
Illic e: ad istas res pbis quas quæritas. Col. uidere egde uos
Velle cu huic aux dar. Ad. illinc pcul nos istuc inspectabim?
- Col. Bonam dedistis mihi opera. Ly. it ad me lucrū. Col. illud quide

Questui habeat
pro lucro habeant
maledictis. uniuers
sim omnes icellere.

Amne querere
q nescit recta ire ad
portu mar. timu flut
riatili nauigatione
illuc adproperat: sic
q male uolunt alcut:
nec malefacere pos
sunt uerbis illu impe
rit: quæ probra dat
illis quadam ansa ex
coquedi & exsatura
di bile. sunt qui inter
pretant amne hoc
est lingua uestra su
ma comite mihi pro
ut illa in me loquet:
pariter tanq secunda
fluuioz itur sequar
oblectamta uestra.

Aetate expetit.
du expetit & affe
ctat. subitellige no
uo bnificio tuu bnifi
ciu rdhostis. Mars
irat9e. ut pote: q ad
uerso marte pugna
bit: & futur9 est pda
tua. Domu i pla
gas. canes in domu
tua copellunt hoc e ti
tillameta libidinis:
domu i plagas: hoc
e i domu tua plaga
sa: qd tua dom9 plea
plagis e & reit9 ad
amatores illaquean
dos. Neq faciat libi
dine exerceat. La
tro spiculator: lates
ro: σωλοτοφύλαξ

Præ sibi. ad suum
gentu amanadu &
oblectadu. alibi scri
ptu e pssim. Hæc iqe
numoz sacculu re/
fertissimu i tm ut p/
sim illic iculcati sunt
numi: ut huc uergat
epigramataru car
me. & libertas arca
flagellat opes. Si
captu ee uis. si cupis
illu decipe hospite
a nobis in hoc nihil
auxilii expecta.

Cortū cadit
asinus.

Quorsum asinus cedit calcibus. lego corium ut hic sit sensus. Nunc cū is nūmos inuolat sibi ma- lum & perniciem machinat: non aliter q̄ cum cortū hoc est flagellū cortaceū asinus incalcitrat cum ab agasone cadit. sed hoc ab re sua asinus recalcitrat: ut pote calcib⁹ irritatori asinario pœnas. plu- res luente & enormiores q̄ si obsequentē se asinū reddidisset. Potes & interpretari. Asinus hoc ē lyco- uitæ belluinæ nunc coriū hoc est crumenā calcibus hoc est blandicellis: & blandiloquētulis uerbis op- pugnat. A muscis. remotū a contēplatoribus curiosis: fastidiosis: molestissime quietē & laniatum

animi & gēit distur- bantibus: ut assolēt muscæ. superius in hanc sententiā. Mu- sca est meus pater. Nil obstat quoq; ex- ponas hospitium a muscis hoc est hospī- tium auiū: remotū: ganeū pene sub ter- raneū: in quod nec muscæ possēt ingre- di. Curari solet. subitellige præpara- ri solet electilis ama- sta. Illū. coitū. sed si legis illud hos- pitiū interpretare.

Lenoniā. subin- tellige ingreditur.

Leucadiū.

Leucadio: lesbio: thassio: chouino. Plinius libro decio quarto. Nunc simili modo transmarina dicemus. In summa gloria post homeri- ca illa: de quibus su- pra diximus fuere tha- sium chīūq; ex chlo- quod arulsiū uocāt.

Lesbium.
Thassium. ut
num.
Choum.

is addidit lesbium- crassistrati maximi- medici autoritas: circiter. ccccl. anno- urbis romæ. Nunc

Clazomeni-
um.

gratia ante omnia est clazomento: postq̄ parcius mari cōdiunt. lesbīū spē naturæ suæ mare sapit. Nec thmolio p se gratia ut utno: cuius dulci admixto reliquorū auaricia suauitatē accipiat. Simul & ætatem qm̄ uetustiora protinus uident. laudauit in ponto naspercentē: mox orætici: eneathē: leuca- dium: ambracatem: & quod cunctis prætulit præparētū. Oratio mentio sit sup lesbio libro primo carminū. Hic innocentis pocula lesbīi duces sub umbra nec semeleius cū marte confundet thyoneus. Propertius libro primo. Tu licet abiectus tyberina molliter unda lesbīa mentoreo uina bibas ope.

Vnguēta po-
tantur.

Maro. Quā methimnæo carpit de palmite lesbos. Edentulo. ueteri. Translatio a senib⁹ tracta: qui in occidua senectute collocati sunt edentuli. Aetate irriges. perpluas: perspergas: irrores aratem iuuenilē genitalibus oibus delictis. Vngentū. scribo ungeto: omnibus ungetis præctofis- simis te replebo: seu ungentū interpretare ungetarias amphoras. In usu enim uenit autore plinio & ungeta potitare. Martialis. hac licet in gēma: quæ seruat nomia cosmī luxuriose bibas si foliata sitis.

zeuma.

Lucianus romanos taxat: qui ungenta biberēt. Egeumatis. seu unctim scribe & zeumatis: hoc est præctofis & delicatis. deuectis abusq; perfide. Zeuma ciuitas perfidis quondam finis romani imperii. Tacitus libro duodecimo. Igitur excitis quorum de sententia peritus rex: positusq; castris apud zen- ma. unde maxime peritus amnis. de zeuma sit quoq; mentio a Ruffo. Vnguentariam ubi te lauabis: tantum erit ungentum dispersum ut officinam ungentorum illic balneatorem facere crede- re possint omnes. Hæc latrocinantur. sed ex deliciæ quas modo memorauī rapiunt & depradāf ipsā crumenā: ad ea distrahēda op⁹ ē pecūta multifaria. Præsentariū. subitariū: repēte numeratū.

Quorsum asinus cedit calcib⁹. Ly. blande hominem cōpellabo Hospes hospitē salutat. saluū te aduenire gaudeo. Col. multa tibi Di dent bona cū me saluū esse uis. Ly. hospitīū te aiūt quæritare

Col. Quærito. Ly. ita illi dixerunt qui hinc a me abierunt. modo te quæritare a muscis

Col. Minime gētū. Ly. qd̄ ita. Col. q̄ a muscis si mihi hospitīū q̄rerē Adueniens huc irem in carcerē recta uia. ego id quæro hospitīū Vbi ego curer mollius q̄ regi anthiocho curari solet.

Ly. Aedepol ne tibi possum illum festiuū dare. siquidē potes esse Pati in lepidō loco: in lecto lepide strato. lepidam mulierē Complexam contractare. Col. is leno uiam. Ly. ubi tu Leucadio lesbio. thassio choo uetustate uino edentulo ætatem

Inriges ibi te replebo usq; unguentum egeumatis Quid multa uerba faciā: ubi tu laueris: ibi ut balneator faciat Vnguentariam. sed hæc latrocinantur quæ ego dixi omnia

Col. Quid ita. Ly. quia aurum poscunt præsentariū. Col. quin hercle Accipere tu nō mauis q̄ ego dare. Ly. quin sequere me intro

Col. Duc ergo me intro. addictum tenes. Ad. quid si euocemus foras Huc agorastoclem ut ipse testis sit sibi. certi sumus Heus tu qui furem captas egredere ocius.

Vt tu te inspectes aurum lenoni dare: Agorastocles adulescens iidem. q̄ Vid est quid uultis testes. Adu. spectā ad dexterā tu⁹ seru⁹ Aurum ipsi lenoni dabat. Col. age accipe hoc sis hic sunt

Prodigiū promū. tacite inquit leno deliras & infans cum me tuæ pecuniæ promū fecisti: ad con-
sumendā nulluserit aptior: & absolutior. Res spartaticas. hoc ait qm̄ aduocati mentiti fuerāt co-
labiscū fuisse latronē in spartia. Istac uolo. scribendū istac uolo. Mos cum ad. lege. mox cum

- Numerati aurei trecenti nūmi: qui uocantur philippi.
Hinc me pcura. propa. hosce absumi uolo. Ly. ædepol fecisti
Prodigum promū tibi age eamus intro. Col. te sequor
Ly. Age age ambula ibiq; reliqua alia fabulabimur. Col. equidē
Narrabo tibi res spartaticas. Ly. quin sequere me ergo.
Col. Abduc intro. addictū tenes. Ago. quid nūc mihi auctores
Estis. Ad. ut frugi sies. Ago. quid si animns esse non finit:
Ad. Esto ut finit; Ago. uidistis leno cū aurū accepit. Ad. uidim?
Ag. Eū uos esse meū seruū scitis. Ad. scimus. Ago. rē aduersus
Populi esse leges. Ad. sciuim?. Ag. hem istac uolo ergo uos
Commeminisse omnia mos cū ad prætorem usus ueniet.
Ad. Meminimus. Ago. quid si recentire ædis pulstem. cenfeo
Si pulstem nō recludet. Ad. pedem frangito. Ago. si exierit
Leno. cēsetis hoīem iterrogē, me? seru? si ad eū uenerit. nec ne
Ad. Quippini. Ag. cū auri ducētis nūmis philippis. Ad. quippini
Ibi extēplo leno errabit. Ago. qua de re. Adu. rogas qa cētū
Nummis minus dentur. Ag. bene putassis. alium cenfebit
Quæritari. Ad. scilicet extemplo denegabit.
Iuratus quidē homo furti se adstringit. Ag. haud dubiū
Id quidem quantum ad eum erit delatum
Ad. Quippini. Ag. diespiter uos perdui. Ad. te quippini
Ag. Ibo & pultabo ianuā. Ad. ita quippini. Ag. tacendi tempus
Est. nam crepuerūt fores. foras egreditur. Ad. uidelenonē
Lycū. Ag. adeste quæso. Ad. quippini si uoles: operire capita
Ne nos leno uiderit: qui illi male rei ante fuimus indices:
Lycus. Leno. Agorastocles. Aduocati.
Ly. Vspendit oēs nūc se iam haruspices: qd ego illis posthac
f Quod loquantē creduā: q̄ i re diuina dudū dicebāt mihi
Malū dānūq; maximū portēdier. is explicauī meam
Rē post illa lucro. Ag. salu? sis leno. Ly. dite amēt agorastocles
Ag. Magis me benigne nūc salutas quā antīd hac. Ly. trāquillitas
Euenit quasi nauī in mari utcūq; est uētus: exin uelū uortitur.
Ag. Valeant apud te quos uolo. atq; haud te uolo. Ly. ualeāt ut
Postulatū est: uerū non tibi mitti a me si audies hodie
Adelphasium tuā die festo: celebri nobiliq; aphrodisiis.
Ag. Calidū prandidisti prandiū hodie. dic mihi. Ly. quid iam.
Ag. Quia hoc nūc frigefactas cum rogas. hoc agesis leno
Seruū esse audiui meum apud te. Ly. apud me: nunquam
Factū reperies. Ago. mentire. nā ad te uenit: aurūq; attulit
Ita mihi renūciatū est: qb? credo satis. Ly. malus es, captatū

ad prætorem. Volo
inquit uos aduoca-
tos hoc meminisse
cum mox opus erit
ad prætorem renar-
rare. Recentire.
scribe recentire. Ita
enim ex recenti de-
beo lenonium hosti-
um oppellatū pul-
tare. Pedē fran-
gito. ioc9. Diminut-
to pedē dum hostiū
subinde percutis.

Quippini. cur
non interrogare de-
bes? Minus den-
tur. lego min9 dice-
tur hoc sensū. Leno
apud se ipsum seruū
tuum non deltesce-
re crederet: ut pore-
cum numerum nō
adamussim phillip-
peorum ementitus
fueris: quo duct9 in
dicto leno negabit
stati hunc tuū apud
te esse. Trecētū enī
nūmi fuerant & hic
ducetos dicit. Fur-
ti se astringit. hac
lex romana fuerat:
si quis furem apud
se occultum detine-
ret: & petentibus ul-
theris uel magistrari-
bus neget asseuerā-
ter illic nequaquam
delitescere plectitur
ipse pro fure: prop-
terea domino per-
nitentem Lucius pepe-
rit cum ex fenestra
prospexit. Dies-
piter. suppiter: dtef
pater. Explicauī.
extendi: dilataui.

Tranqlitas eue-
nit. hic est sensus. p
ut res tristes aut se-
cundæ succedūt ita
consueui caperatus
aut hilarus esse.

Iam teneto. scribendū. Iam teneo. Perspexit modo. lege perspexit modo. Hūc inimicū. hoc ē agorastoclem. Adlegauerūt. subornatū miserunt. Refert auio. lege refert auio. Haud ar bitrario. nō ī arbitrio meo situm ē nō perisse. Obtorto collo. mos erat inuitos raptādī obstricto

Artoli mēda
ces in bonis.

collo ut grauiorem
pœnā plēntificerēt.
In amphitryōe hoc
latius. Boni p
mittunt. artoli ingt
In re tantūnū infce
licet uaticinans: si qd
scelix & fortunatum
promittunt id nūq̄
euenit. huc uerget il
la philippi sentētia.
αψευδης ο κληρ
ρδο οτω κωκον. εσ
δετο λωον

ουτευκδι θηυ
τοιο εδοτ οχοι ου
τεχεπεδ.

Hoc ē. non mēdax
fors cui malū: neq; ī
mell⁹ preces morta
les cōiectariā: neq;
manuū ad deos ex
plicatio. Pro spif
so. Marcell⁹. Spif
signat tarde. Plaur⁹
ī pænulo. Heu Heu
q̄ ego habui artolof
aruspices: q̄ si qd bo
ni pmittūt p spifso
euenit: id qd mali p
mittūt p̄sentariū ē.

Naulus ī gymnasti
co. At enī tu minus
spisse atq; tarde ice
dis. Quā ego ha
bit. legendū. quos
ego habuit: q̄ ueros:
q̄ in meū dānū mul
tiscos. Dicā. no
torīā pratorīā qua
uocabit in ius. Ne
quicq̄. n̄ frustra: igt
hi me latronē & mi
litē spartiatā cōmē
ti sunt. expugnant
enī adfabre hoc opi
dū lenoniū. Infi
gnite. insignite: no
tabit. Plūbeas.
granes: pōderofasi
cessabiles: idēfines
res. Sultis. si uul
tis. enni⁹. pādite sul
tis genas. & corde
reliquite somnum.

Ire operā. ope
rā eūdi ut irem?

Spifsum.

Insignite.

Me aduenis cum testibus tuor; apud me nemo: nequicquam tui.
Ag: Mementote illuc aduocati. Ad. meminimus

Ly. Ha ha he. iam teneto quid sit: perspexit modo: hi qui illū dudum
Conciliauerunt mihi peregrinum spartanum: id nunc hisce
Credo auditum me esse hos trecentos philippos facturum lucri:
Nunc hunc inimicum quia esse sciuerunt. mihi eum
Adlegauerunt. suum qui seruum diceret cum auro
Esse apud me: composita est fallacia: ut eo me priuent
Atq; inter se diuidār: lupo agnū eripere postulant nugas agūt

Ag. Negas ne apud te esse aux: nec seruū meum. Ly. nego & negādo
Siquid refert auio. Ad. peristi leno. nā iste est huius uillicus
Quē tibi nos esse spartiatē diximus: qui ad te trecentos philippos
Modo detulit. idq; in istoc adeo aurum inest mar supio.

Ly. Ve uostrā arati. Ad. id quidem nunc est tuā
Ag. Age omitte actutum fur cifer mar supium manifesto

Fur es: mihi quāso hercle operam date dum me uideatis seruum
Ab hoc abducere. Ly. nūc pol ego perii. certo haud arbitrario
Consulto hoc factum est mihi: ut insidiā fierent: sed quid ego
Dubito fugere hinc in malam crucem: priusquam obtorto collo
Ad pratorē trahor. heheu q̄ ego habui ariolos haruspices
Qui si quid boni promittunt pro spifso euenit
Id quod mali promittunt p̄sentarium est: nunc ibo

Amicos consulā: quo me mō suspēdere æquū censeāt potissimū:
Agorastocles adulescēs. Collabisc⁹. Villic⁹. Aduocati.

Ag. Ge tu progredere: ut testes uideant te ire istinc foras
a Est ne hic seru⁹ meus. Col. sū me hercle uero agorastocles

Ag: Quid nunc scelestē leno. Ad. qui cum litigas abcessit.

Ag. Vtinam hinc abierit malam crucem. Ad. ita nos uelle æquum est
Ag. Cras suscribam homini dicam. Col. nunquid abscedam.

Ag. Sumas ornatum tuum. Col. non sum nequicquam miles
Factus paululum prædæ intus feci: dum lenonis familia
Dormitat. extis sum satur factus probe abscedam hinc intro

Ag. Factum a uobis comiter. bonam dedistis aduocati operam mihi
Cras mane quāso in comitio estote obuiam. tu sequere me

Intro uos ualete. Ad. & tu uale iniuriam illic insignite postulat
Nostro sibi seruire nos censeat cibo. uer; ita sunt isti nostri diuites

Siquid bene facias: leuior pluma est gratia. si quid peccast
Plumbeas iras gerunt. domos abeamus nostras. sultis nunc iam

Quando id quod ire operam dedimus impetrauimus.
Ut perderemus corruptorem ciuium

Technæ artes: doli: fabricæ. Sermones. lege sermonis. Latumiss. carcer syracusanorū
 erant latumia. sunt & latumia lapidicinia: ad quas serui relegati pœnalibus pœnis exercebantur.
 Latera. quæ ut propemodū scripsimus annulis ferreis impediabantur. Illuc est genus. quod
 illud est hominū genus. q̄ impurū: q̄ abominabile: & uirtuti aduersabile: quod cōmeat p̄ lanōis ades.
 Ut homo est. dūmodo personā & effigiem hominis gerat: & illic fugitur: & fures & scortæ homi
 num si modo nūmos habent intromituntur. Litteratas epulas. quæ litteras habent unctales ut

Milphio seruus.

Xpecto quo pacto meæ technæ pcessuræ fiet: studeo hūc

e Lenonem perdere: ut meum herum miserū macerat

Is me autē porro uerberat: incurSAT pgnis: calcibus:

Seruire amanti miseria est: præsertim qui quod amat

Caret: at at e sano recipere uideo se syncerastum

Lenonis seruum: quid habeat sermones auscultabo.

Syncerastus. Milphio serui. ii.

Syn. Atis spectatū est: deos atq; hoies eius negligere gratiā:

f. Cuiusmōi her? & cōsimiles: uelut ego heonūc huiusmōi

Neq; periurior neq; peior alter usq; est gentium:

Quā herus meus ē neq; tam luteus: neq; tā cœno conlitus.

Ita me di ament: uel in latumiis: uel in pistrino maelim

Agere ætatem præpeditus latera forti ferro

Quā apud lenonē hunc seruitutē colere. quid illuc ē genus

Quæ illic hominum corruptellæ fiunt: di uostram fidem

Quod uis genus ibi hoium uideas: quasi acheruntē ueneris:

Equitem: peditem: libertinum: furem ad fugitiuum uelis

Verberatū: uinctum: addictum: q̄ hēt qd̄ det: ut homo est

Omnia genera recipiuntur itaq; in totis ædibus

Tenebræ: latebræ: bibitur: estur. quasi in popina haud secus

Ibitu uideas litteratas epulas: pice signatas nomina insunt

Cubitū lōgis litteris. ita uinariog; habemus nostræ dilectū dōi.

Mil. Oia ædepol mira sunt: ne si herus hunc hæredē facit nā id qd̄

Illi meditatur. uerba facit emortuo: & adire lubet hominē

Equidē nimis eū ausculto libens. Syn. hæc cū hic uideo

Fieri crucior precis emptus maximis apud nos expeculiatos

Seruos fieri si uixeris. sed ad postremū nihil apparet: male partū

Male disperit. Mil. proinde habet orationem. quasi ipse sit

Illi meditatur. legendum. Ille meditatur: quod scilicet herus illum relinquat hæredem: qui tam
 grauitè fert domini tumultuosas comelationes. serui enim: nisi propria utilitas affulgeat res domini
 non curant. Verba facit emortuo. dat medicinam cineri. heu frustra ad mutos uerba loquor ci
 neris. Tunc frustra extinctos reuocabis cynthia manes. Nam mea quid poterunt ossa minuta loquū
 autore proprio. hic sensus est. frustra credit se ab herō hæredem relinqui. Precis emptus. scri
 bendum emptos. Expeculiatos. peculio priuatos. Indignor propria calamitatis conscientus cum
 uideo liberos apud ganeum nostrum omne peculium abligurire: ut cogantur demum in pristinam
 seruitutem retrocadere: & proferre caput domina uenale sub hasta. Si uixeris sed. præposterus
 scriptoris ordo. scribendum. sed si uixeris: si paulo moraberis: mox paulo tempore nihil erit. omnia
 abeunt in perditionem quoniam res perperam acquiritur. Male partum male disperit. aurea
 sententia. De male acquisitis tertius heres non gaudet.

alibi plautus inquit
 Idest magnas: quæ
 indicat ex quo loco
 uentant doli: siue
 quibus epula porri
 gi debeant: alibi de
 doli plantus. Litte
 rata est cula sic cari
 tar. Litteris enī no
 men domini utensi
 libus inscribatur:
 quemadmodum &
 hostie usurpari so
 let. Pice signat
 ras. scribo. pice si
 gnata. Cubitū
 cubitalibus: porre
 ctioribus in cubiti
 similitudinem. For
 tassis de doliis una
 ris intelligit: quæ
 picabantur ad uini
 saporem sinceriorē
 retinendum. ea do
 lia indicabant scri
 ptis litteris: in quo
 loco nascerentur ip
 sa uina. Ita ui
 nariorum. sunt do
 mi nostræ ex insini
 ta pœne scortato
 rum colluione ut
 nariis multiplices: q̄
 facto quodam dele
 ctu elegantiores &
 prudentiores deligū
 tur. Dilectum.
 legēdum delectū a
 deligendo hoc ē no
 uum & quotidianū
 apparatus indagā
 do: i quo exquisitio
 res præligi solent.

Litteræ cubi
 tales.

Expeculiat9.

Apponere.

Frugi bonæ frugalitatis sinceræ. Ignauiorē adeo ignauus est hic sincerastus: ut ignauiam quæ deficiat sumū culmē obtinuit defidioso & ueterinosiore facere possit. Ob hanc rē opam: quā mihi impendisti quādoctūq; uoles reddā. Quid uiri sis. uir impudens: q; petis ea: q; dedecent: In hac significatiōe dicitur qd hominis p eo qd est q homo. Appone. de pone: oneri interisige Apponere significat addere. Oratus. Cantat & apponit similis meus ē amor. Me decet. subintellige lepidā loqui & elegantiuscula. Me non pdant. syncerasti uerba sunt. Sic amabit. ita me foelicē faciat ut mētiri. Nō enim amicā gratis duco. Nolite scribo nolito. Noli alas tibi deuellere. Volucres hircinæ. relinque alas pennis tuis quoniā fiet hircinæ propter hircinum flagellum & terginum: quod in dorso tuo cōminuetur. Præuorti potest. homo dolis circumueniri si pōt & ordinē redigi cū alterius hominis uita introrsum delite scētia recognoscit. Potissis. quasi possis existimare ta cere rectus esse q; loqui. Quā quod q; superfluit: & quod positū pro quoniā: hoc sensu. tacitus te cum ero ueluti cum homie leuitatis muliebris. Seis quod dicitur solet. Nec mulieri nec sinu credendū: quod adagtiū i emaculatis pompei codi cibus inuenies. Nec mulieri nec gremio credi oportere pro uerbum est quod & illa incerti ac leuis animi est: & plerūq; in gremio posita cū i obliuionē uenerit exurgentiū pēdit. Ad qd adagtiū catalus alludēs ita cant. Neta dicta uagis neq; credita uētis Effluxisse meo sorte putes animo

Nec mulieri nec sinu credendum.

Loc9 in catalo.

Frugi bonæ: qui hercle ipse ignauio rem potis est facere ignauia
Sy. Nunc domum hæc ab æde ueneris refero uasa: ubi hostiis
Herus nequiuit propitiare uenerem suo festo die.
Mil. Lepidam uenerem. **Syn.** nam meretrices nostræ primis hostiis
Venerem placuere extemplo. **Mil.** o lepidam uenerē denuo
Nunc domum ibo. **Mil.** heus synceraste. **Sy.** syncerastum qui
Vocat. **Mil.** tuus amicus. **Sy.** haud amice facis cui cum
Onere offers moram. **Mil.** at ob hanc rem tibi reddam
Vbi uoles: ubi iusseris. **Sy.** habe rem pactam: si futurū: si do tibi
Operam hanc modo. **Mil.** ut enim ubi mihi uapulandum est
Tu corium sufferas. **Sy.** apage: nescio quid uiri scis.
Mil. Malus sum. **Sy.** tibi sis. **Mil.** te uolo. **Sy.** at onus urget
Mil. At tu appone: & respice ad me. **Sy.** fecero: quanq; haud otium est
Mil. Saluos sis synceraste. **Sy.** o milphio di omnes deæq; ament
Mil. Quemnam hominem. **Sy.** nec te milphio neq; herum meum adeo
Mil. Quem ament igitur. **Sy.** aliquē: nam nostrorū nemo dignus est
Mil. Lepidum eloquere me decet. **Mil.** quid agis. **Sy.** facio quod
Manifesto hi mœchi haud ferme solent. **Mil.** quid id est
Sy. Refero uasa salua. **Mil.** di te & tuum herum perdiunt
Me non perdant: illum ut perdant facere possim si uelim.
Sy. Meum herum ut perdant hei mihi metuā milphio. **Mil.** quid
Id est cedo. **Sy.** malus es. **Mil.** malus sum. **Sy.** male mihi est
Memorādū esse aliter decet. **Mil.** qd est qd male sit: cui id oē sit
Quod edis: quod ames affatim. neq; triobolum ullū amicæ dase
& ductas
Sy. Gratis. **Sy.** diespiter me sic amabit. **Mil.** ut qdē ædepol dignus es
Sy. Ut ego hanc familiam interire cupio. **Mil.** adde operam si cupis.
Sy. Sine pennis uolare haud facile est. mæ alæ pennas nō habent.
Mil. Nolite ædepol deuellisse. iam his duobus mensibus uolucres tibi
Erunt hircinæ. Si. i in malam rem. **Mil.** i tu atq; herus.
Sy. Verum enim qui homo cū morit: cito homo præuorti potest.
Mil. Quid iam. Si. quasi tu tacere quicq; potis sis rectius
Mil. Tacitus tibi resistam: q; quod dictum est malæ mulieri.
Ut missum sponsi furtiuo munere malum
Procurrit casto uirginis e gremio:
Quod miseræ oblitæ molli sub ueste locatum
Dum aduentu matris profilit excuritur:
Atq; illud prono præceps agitur decursu.
Huic manat tristi conuictus ore rubor.

Doctum doces, usus est prisco prouerbio, sed nō eius peculiaribus uerbis: quod tale leges apud Pompeii exemplaria emaculata. Sus mineruā in prouerbio est cum quis docet alter: cuius ipsa insectus est. simile lepidissimū deprehendes apud graecos. αερον ιπτασθαι διδασκεισ. επι των εγχει/ ρουντων διδασκειν τινος επιστανται μαλλον των θελοντων διδασκειν. Aquilam uolare doces: in agredientes docere quosplā: quā magis nouerunt: q̄ hi qui docere nituntur. Perdiar. Indiscriminatim positū pro perdar. Exsyncerastum. emedullatum: exenteratum: exanimatū. syn

Aquilā uolare doces.

Exsyncerast9

- Sy. Animum inducā facile ut tibi istuc credam ni te nouerim
- Mil. Crede audacter meo piculo. Sy. male credā. & credā tamen.
- Mil. Scin tu herū tuū meo hero esse inimicū capitalem. Sy. scio Propter amorem. Mil. oēm operā perdis. Sy. qd ia. Mi. quia Doctū doces quid ergo dubitas quin lubenter tuo hero Meus quid possiet facere. faciat male eius merito. tum aut Si quid tu adiuuas eo facilius poterit facere. Sy. at ego hoc Metuo milphio. Mil. qd est quod metuas. Sy. dū hero isidias Parem ne ate perdiar si herus meus me esse loquutū cuiq̄ Mortali sciat: continuo is me exsyncerastum fecerit
- Mil. Nunq̄ ædepol mortalis quisquam fiet me certior. Nisi hero meo uni indicasto atq; ei quoq; ut non enunciet Id esse facinus ex te ortum. Sy. male credā & credā tamen Sed hoc tu tu tecū tacitum habeto. Mil. fidei nō meli^r credit Loquere. loc^o occasioq; ē libere. hic soli sum^r. Sy. herus si tu^r Volet facere frugem meū herum perdet. Mil. qui id potest
- Sy. Facile. Mil. fac ergo id facile noscam: ut ille poscit noscere.
- Sy. Quia adelphasū q̄ herus deamat tuus: igenua ē. Mi. quomō^r
- Sy. Eodē quo soror illius altera anterastilis. Mil. sed q̄ id credā
- Sy. Quia illas emit in anactorio paruulas.
- Mil. Quāti^r Sy. duo de uiginti minis de prædone siculo. Mi. quāti
- Sy. Duo deuiginti minis. Mil. duas illas. Sy. nutrice earū tertiā Et ille q̄ eas uēdebat dixit se furtiuas uēdere igenuas carthagie Aiebat esse. Mil. di uostrā fidē nimiū lepidū memoras facin^r Nā herus meus agorastocles ibidē gnatus: inde surrupt^r fere Sexēnis post ibi qui eum surripuit huc deuexit meoq; hero Eū hic uēdidit: is i diuitias hō adoptauit hūc: cū diē obiit suū
- Sy. Oia memoras quoid facili^r fiat: manu eas asserat suas popularis Liberali tacit^r causa. Mil. tace modo pfecto ad incitas lenonē

cerastū prisce ex atortitate uarrōtana omite medulostum uocarunt. Plura su per hac uoce in superioribus. Indi casto. indicauero. Frugem, frugalitatis facin^r nobilit^r: & frugem hic pro re ditū: hoc ē copiosa posuit adoria. si messem inquit optimā & prædam locupletem tuus herus exquirere tentauerit. Frugi enim monoptoton est: quæ uox ponitur pro eo qd & si ferpera hodie passim frugale dicitur. Frux etiam frugis facit genitiuū. Ennius in septimo annalsum. si lucti si nox si mox: si iā data sit frux. Idem in nono. Pro frugl homo frux ponit: quod est adlectiuū. sed quod ego hic memoro dictum factumq; facit frux. Continentem hominem frugi significare uel Tranquillus indicabit in Caligula in hæc uerba. Preciosissimas margaritas aceto liquefactos sorberet: conuiuis ex auro panes & obsonia apponeret: aut frugi

Frugale non dicitur.

Frux.

Aut frugi aut casar.

Deamat. Duodeuiginti

hominem esse oportere dictitans aut casarē. Qui id potest, quomodo id possibile est ut herum perdat. Deamat. esilietia & ardentem amat. Duodeuiginti. decem & octo: quæ admodum undeuiginti decem & nouē. In hac significatione oratio dicitur undetriginta quasi unū de triginta re moueatur hoc est uiginti nouē. Undecentū plinto libro octauo naturalis historia nonaginta nouē. Illud quoq; sciendū quod undeuiginti dicimus decem & nouē: id est unde unū deest uiginti: uel unde uiginti: post quē uiginti numerus ē: quod est nouē & decem numerus. Post eum enī sequitur uiginti numerus. Oratius in secundo sermonū. Vnde octoginta natus cui stragula uestis: unde octaginta dixit id est septuaginta nouem ānos habens atatis hoc est octoginta unde unum deest. Etiam duo deuiginti dicunt pro decem & octo: quod attrici scilicet dicunt. Idē uenit in ceteris cardinalib⁹ numeris. Geli⁹ affirmat undeuiginti p uno & uiginti ponti: & usurpari. Furtiuas. fortim subreptas. Ad ictras. ad extremā miserā: ad sacrā anchorā: inter sacrū & saxū: ad ultimā interfectionem.

Collibertus

Calcem ciuerit. anteaquā pedem mouerit. Conlibertus. quoniā post captiū lenonē ego & tu simul liberabimur una. Memorare. subintellige uis. Non dictū est. non secus est ac si nō dixeris: promes ubi condidisti: muto dixisti. Illinc hinc abiit. scribendum illic hinc abiit: hoc est syncerastus. Eum instat. stat in eū: in eum iminet. Instat alter. uix eulbratum est telū in lenonem cū continuo & aliud incuritur. agminatim in lenonē tela conitclatur. Dum unū incendiū extinguitur alterū exardescit: ut autor est Curtius. Hic iterū. scribendū hic iterū hoc est denuo renar

rem tāquā id aristo telicum significare uelit. Frustra sit per plura qd potest fieri p pauciora. Intus ero odio. cum in scena renarrabo agar rastocli quacūq; auidui ex syncerasto.

Nocte confu
lendum,

Nocte cōsulēdū iuxta Italici moralē & catholicā sniam. Turpe duci totā sōpno cōsumet noctē etiam si id ex home ro sumptū sit: q sic propemodū canit. οὐρανὸν παρὶς ἰοὺν αὐδῆν βουλιφὸρ ἰοὺν αὐδῆν ἰδὲκ nec dēt tota nocte dormire consilatore uirum. Idem inqt ille. Nocti consilia: nocti meditationes: nocti omnia mādato. libro ancidōs de elmo nympa recum aeneā sic alloq̄t. Vigilas ne deū ges aenea uigila. Interrogauit phsicos cōsultissimus qd nā eēt sōn9. Respōdit puā mors. Illo secū dario perente quid mors esset. respōdit magn9 sōpn9. Cēse bat thyanē Apollo ni9 sōnū eū laudari a philosopho: q genas occuparet non āt mētē. Atq; phlo sophi nostrates ne dicam philocōpsi & lactāticuli sōnū der testantur: cum urfis & marinis utulis le thargo antiferent. laudant histortci & Silius pariter hannibalem tanquā somno minime morosum.

Sōn9 parua
mors.

Cōtra recen
tiores philo
sophos.

Quod homo concreditū est. scribendū quod bono concreditū. Sic sensus. cōsulendū super his mihi syncerasti uerbis: q mihi tanquā cato & cōsilloso artifice cōcreditū. Inferendū est. lego. iserendū ē uerbis bene cogitatis ipsi9 syncerasti imiscēdū est uernaculū hoc ē pecultare & domesticum meū cōsillū: qd syncerasti mētē ueluti cōdiat & cōcinet. Remorsi sit. i. priscis exēplari9 scriptū est memor sim: de beo iquit esse memor iserere syncerasti cōsillis uernaculū & domesticum cōsillum.

Rediget: si eas abduxerit. quin prius disperibit saxo q̄ unam Calcem ciuerit ita paratum est. Sy. ita di faxint: ne apud lenonē Hūc seruiā. Mil. qui hercle conlibertus meus saxo eris: si di uolēt Sy. Ita di faxint. nūc qd aliud memorare milphio: Mil. ualeas beneq; Ut tibi sit. Sy. pol istuc tibi & tuo hero est in manu. uale. & hęc Cura clanculum ut sint dicta. Mi. non dictum est. uale.

Sy. At enim nihil est nisi dū calet hoc agitur. Mil. lepidus cōmones Et ita hoc fiet. Sy. proba materiest: si probū adhibes fabrum:

Mil. Potin ut taceas. Sy. taceo atq; abeo. Mil. mihi cōmoditates creas Illinc hinc abiit di imortales meū herum seruatū uolunt

Et hunc disperditum lenonem. tantum eum instat exitii Satine priusq; unum sit iniectū tælum: tum instat alterum Ibo itro: hęc ut meo hero memorē: nā huc si ante ædes seuocem Quæ audiui modo: nūc si eadem: hic iterum incitiatst Hero uni potius intus ero odio: q̄ hic sim omnibus uobis: Di immortales quanta aduenit calamitas

Hodie ad hunc lenonem. sed ego nunc cur me morer Id negocium institutum. si non datur cessatio: nam & hoc nocte Consulendum. quod homo concreditunst & illud autem Inferuiendunst consilium uernaculum remorsi sit Qui malam rem mihi det: merito fecerit.

Nunc intro ibo: dum herus adueniat a foro. operiar domi Hanno Pœnus loquitur punice

Ythalonim ualon uth si corathissima comsyth Chim lach chunyth mumys tyal mycthibarii imisehi Liphocanet hyth bynuthii ad ædin bynuthii.

Byrnarob syllo homalonin uby misyrthohe Bythlym mothyn noctothii uelechati dasmachon Ysidade brin thvfel yth claylys chon. them liphul Vth. bynim ysdibur thynno cuth nu agerastocles Ythe maneth ihy chirfæ lycoth sith naso Bynni id chyl lubili gubulin lasibit thym

Deos deasq. Hāno: qui diuersarū linguarum idiomata nouerat punica lingua patria deos ipsos salutar. Sed hac punice uerborum plautina translato ex consensu eruditorū censetur: nec aliud uerisimile fuit tum primū e nauī egressum in littus hominem deorum obseruantissimū q̄ urbem & deos ipsos salutare. Apuleius libro primo floridorū. Ut ferme religiosis uiantū moris est cum aliquis lucus aut aliq̄ locus sanctus in uia oblatas est: uotum postulare: portū apponere: paulisper assidere. Ira mihi ingresso sanctissimā istam ciuitatē q̄ oppido festinē praefanda uenia & habēda oratio & in

Del salutant
a uiatorib9.

Veniti te. sunt q̄ hac uelint esse uerba punica: ego malim scribere. Inuentam. hoc ordine. Deos ueneror ut iueniā id: ppter quod huc uenerim: hoc ē sub reptas filias iueniā: quā causa iussit me huc aduērare. Esiritis. hoc ut autumo nomen erat patris agorastoclis: q̄ alio nomie dicebatur lachon: ut iunctim & simul lachon esiriti des uocatus sit: nec erit inseritū existima re esirites nomē esse gentilitiū. Id uō stram fidem. scribo. Di uostrā fidem. uestrū auxiliū & fauorē di peto suppliciter: ut mihi potiūdi uoti grā benignitate uestra p̄stet. Antimadas. modulati9 & cōcintus erit graeci uerbū si scribis antimadas. Deū hospitalē. hic iupiter erat quē latine uocant hospitalē iouē: graeci Ἥραϊον: de quo Maro. iupiter hospitalib9 nā te dare iura loquuntur. Homeri carmīa latinitate donata sunt hac.

Hospitalis iupiter.

Popularis.

Cōcinius p̄perā dicitur. Popularitas.

Bodyalyt herayn nyn nuys lym moncho lulum
Exanolim uolanus succuratim mistim atticum esse
Concubitū a bello cutin beant lafacant chona enus es
Huiēc silic panesse athidmascon alē iduberte selono buthume
Celtū comucro lueni. at enī auoso uber hent hyach aristocle
Et te se anechc nasocelia elicosalem? duberter mi cōps uespti
Aodeanec lictor bodes iustum limnimcolus.
Deos deasq̄ ueneror qui hāc urbem colūt. ut quod de mea re
Huc ueniri te uenerim. measq̄ ut gnatas & mei fratris filiū
Reperirem. esiritis. id uostrā fidē quā mihi surreptā sunt.
Et fratris filiū. qui mihi antehac hospes antimadas fuit
Eum fecisse aiunt: sibi quod faciundū fuit eius filium
Hic praedicant esse agorastoclem. deū hospitalē ac testera
Mecum fero. in hisce habitare monstratust regionibus.
Hos percontabor: qui huc egrediuntur foras.

Agorastocles, Milphio, Pœnus.

Ago. a In tu tibi dixisse syncerastū milphio: has eēigentias ābas
Surrupitias carthaginēsis. Mil. aio. & si frugi esse uis
Eas liberali iam adserere causa manu. nā tuū flagitiūst tuas
Popularis te pati seruire ante oculos. domi quā fuerūt liberae
Pœ. Proh di imortales obsecro uestrā fidē. certa est p̄fecto horū
Hominū oratio: quā orationē hāc aures dulces deuorant:
Ut mihi absterferūt omnē sorditudinē. Ago. si ad eā rem
Testis habeam: faciā quod iubes. Mil. quid tu mihi testis
Quin tu insistis fortiter. aliqua fortuna fuerit adiutrix tibi.
Ag. Incipere multo est: q̄ impetrare facilius. Mil. sed quā nam
Illac auis est quā huc cū tunicis aduenit: nūnam a balineis
Circunductus pallio facies quidem aedepol

Cultorem hospitii sūmum sperate tonantem.

Nā grauis est q̄sq̄ uiolauerit ipius ipm: De ioue hospitali & Lucius quoq̄ cōmeminit. Theslerā. signū & indicium: quo se inuicē nepotes amicorū hospitū recognoscebant. suplus de hac ipsa re latī9. Popularis. municeps eiusdē qua tu ciuitatis carthaginis. Perperā uulgo p̄ populari & municipi cōcinius uocitat. Iuuenal castē & pure loquit9 ē cū ita loq̄. Vendere mūcipis fracta de merce siluros. Popularitas quoq̄ plauto germāitudo eiusdē ppli uocat. Marcell9 usus hac uoce sic. Sexagenarios p̄ pontē mittēdos male dici popularitas intellexit. sed uē popularitatē rude uulg9 & semidoctū popellū intelligere. Aures dulces. lego dulce. p̄ dulciter. Incipere multo est. Lūi9 togatorū eloquerisim9 inducit Marcellū ex ipatoria dignitate asseueratē multa icipiēda nō esse: q̄ icapta relinquere sūmū de decus fuerit. Circūductus circūamictus qm̄ mos ē e balineis egredientiū indumentū p̄lyxi9 & ue luti calare superinduere. & hoc ait qm̄ p̄cāni utebantur uestibus in pedes fustis & minime praecinctis. Illud nouissimū est. disinctos mulciber astros. Factes. subintellige exotica: hūlca: peregrina.

Punior.

Annulatis auribus. gēmas enim atri scidem romani auribus appēdebāt: quæ aurilū uenustamēta uocabāt in aures. Martialis. Gēma uel a digito uel cadit aure lapis. Punior. hunc locū priscian⁹ libro tertio citat his uerbis. Itaq; adiectiua iure sunt appellata: quæ illis nominibus: quæ substantiā de monstrant addicunt: quāuis antiqui ēt in cōparatiuis usi sunt ut punus punior. Plautus in pœnulo. Nullus est me hodie pœnus punior. Nullus ē me punior expone: qui absolutius & libratius & perpen sius punicā linguā nouerit. Illū sexenis. scribo illinc: hoc est ex ea carthagine peritit atate septem

Culatis.

annorū agēs. Cu latīs. priscian⁹ libro undecio. Cuiā quō q; infiniti possessiuū cū supradictis uer bis p genitiuo pri mitiui ponit. Cice ro p Varrōe. ea cæ des si potissimū cri mini dat detur et cu ta interfuit: Cui⁹ gē tile nō solum culas. Sed etiā culatis fere bāt cōmuni genere Plautus in pœnulo culas accipit: p un de aut ex quo oppi do. Ne parferis. ne peperceris seru tari: & omnia iuesti gare. Auo. scribē dum ato hoc ē punci ce salutaf mox exor diar. Vo. In qbus dā codicib⁹ legitur auo. Zonā non habes. ueste enī flu xa & sine zona uter bantur carthaginē ses. ueste fluxa & ma le præcineta Cæsar dicitator utebāt: Ad mōitū syllā amicos ut pueq; male præ cinctū cauerēt. Au tor trāq; lusus. Macro bius secūdo saturna liū. In cæsarē quoq; mordacitas Cicero

Seruos quidem ædepol antiquosq; habet. Ago. qui scis? Mil. Viden homini sarcinatos cōseq. atq; ut opinor digitos in manib⁹ Non habent. Ago. quid iam? Mil. quia incedunt cū anulatis Auribus adibo. atq; hosce appellabo punice si respondebunt Punice pergam loqui: si nō tū ad horū mores linguam deuertero Quid ais? ecquid cōmeministi punice? Ago. nihil ædepol. Nam qui scire potui dic mihi: q illū sexēnis perierim carthagine Pœ. Proh di immortales plurimi ad hunc modum Periere pueri liberi carthagine. Mil. quid tu ais tu? Ag. quid uis. Mil. Vin appellem hūc punice. Ago. an scis? Mi. nullus me est pœnus Punior. Ag. adi atq; appella qd uelit qd uenerit. q sit cuiatis unde Sit. ne parferis. Mil. auo cuiates estis: aut quo ex oppido. Pœ. Anno muthum balle baccha edre anech. Ago. quid ait. Mil. Hannonē sese ait carthagine carthaginēsem muthū ballis filium Pœ. Vo. Mil. salutat. Pœ. domni. Mil. doni. uult tibi dare hinc Neseio quid audin pollicerier. Ago. saluta hunc rursus punice uerbis meis Mil. Auo nōne hic mihi tibi inquit uerbis suis. Pœ. me barbocca Mil. Istuc sit tibi poti⁹ q mihi. Ago. qd ait? Mil. miserā esse prædicat Buccam sibi fortasse medicos nos esse arbitratur. Ag. si est. nega Esse nolo ego errare hospitē. Mil. auditu rufen nuco istam Ag. Sic uolo profecto uera cuncta huic expedirier. roga nunquid Opus sit? Mi. tu qui zonam non habes. qd in hāc uenistis urbem Aut quid quæritis? Pœ. muphursa. Ago. quid ait? Pœ. Moinlec hianna. Ag. quid uenit. Mil. non audis mures africanos prædicat

Dictū syllæ de cæsare.

Præcinctura me deceptit.

Africæ pantheræ.

Pontici mures.

Alpini.

Herinacel.

Meles.

Sciuri.

nls dentes suos strinxit. Nam primū post uictoriā cæsaris Interrogatus cur in electiōe partis errasset respōdit. Præcinctura me deceptit: locatus in cæsare: q ita toga præcingebat ut trahēdo lactiniā mol lis incaderet adeo ut syllā tanquā puidus dixerit Pompelo. Caue tibi illum puerū male procinctum. Marcellus autor ē enniū In pbro dixisse carthaginensiu tunicatā iuentutē. Mures africanos. q nulli sunt. Cæterq; qm Plautus latinæ linguæ penus & delicia rarenter aliqd usurpat: cui nō subsit pe nitor eruditio: adducor ut ita seperatim legā: mures: africanas. sunt enī peculiari cognomento pan theræ. Nūc uarias & pardos: q mares sunt appellāt in oī genere creberrimo in africa syriaq;. Quidā ab his pantheras solo candore discernūt: nec adhuc aliā differentiā inuenit. senatuscōsultū fuit uetus ne liceret africanas in tralitā aduehere. Nec mirū sit mures i circū duci cū sint murū plurima genera. sūt sūt & alpini: qbus magnitudo media ē. sūt mures herinacel mucronatis telis & echinatis circūamicti sūt meles & sciuri: q pulcritudine placere possūt. Quid si scribis mendī facillimo lapsu: Mares africa nas: ut ita uocitauerit pardos: q sūt mares africanarū hoc ē pantherarū autore plinio. Sed p me nihil imutabis cū hęc legā i plinio lib. xxx. Pulmonū utiis medentē & mures maxie africanū detracta cute i

oleo & sale decocti. Aedibus legedum adlibus. In adlatu eni ludi celeberrimi fiebat: & fera con-
ducebant: cui snia suffragat Plinius lib. viii. natural' historia. Primus aut scaurus adlitate sua uarias
cl. uniuersas misit. Mergas. Irgones a mergedo qd imergantur i terra imte? & pfunde. eiusde filitu
dialis mergas autumo: quali utesilia instrumeti rusticanti sut: q lingua uernacula dnr uanga: nec ipro
prte. siqde ita fere latine dicantur palladio his. Serrulas minores uangas: runcones: qbus uepreta p
legmur secures simplices uel dolabratas. Videf tn Columella libro secudo mergas p falcibus mello/

Mergæ.
Vangæ.

- In pōpā ludis dare uelle adib? Pce. lalech labchana ni liminicoh
Ag: Quid nūc ait. Mi. lingulas canalis ait se aduexisse & nuces.
Nūc orat operā ut des sibi: ut ea ueniāt. Ag. mercator credo ē
Pce. Isam. Mi. arbinam quidē. Pce. palum erga dectha
Ag. Milphio qd nūc ait? Mi. palas uēdūdas sibi met mergas datas
Vt ortū sōdiat: atq; ut frumentū metat. ad messim credo nisi
Quidē tuam. Ag. quid istuc ad me. Mi. certiorē te esse uolui
Ne quid clam furtiue accepisse censeas.
Pce. Muphonnū sucoram. Mi. hem caue si feceris
Quod hic te orat. Ag. quid ait. aut quid orat. expedi.
Mil. Sub cratim ut iubeas se supponi: atq; eo
Lapides imponi multos: ut sese neces.
Pce. Gunebel balsamen erasan. Ago. narra quid est
Quid ait? Mil. non hercle nunc quidem quicquam scio
Pce. At ut scias nunc. dehinc latine iam loquar.
Seruum hodie te esse oportet: & nequam & malū hominē
Peregrinum atq; aduenam qui inrideas. Mi. at hercle te
Hominem & sycophantā & subdolum: qui huc aduenisti nos
Captatum migdalia

riis itelligere in hac
uerba. Multi falcib?
ueruculatis: atq; is
uel nostratibus: uel
denticulatis mediu
culmū secant: multi
mergis: alii pectini
bus spicā ipsā legūt
A mergendo quoq;
mergus auls ē aqua
tica: priami filius: q
præ amoris incēdio
dum se eiacularur i
mare plumatus est i
auē. Hodie mergo
nem uocant bonor
niēses. Qui ex colu
mellæ & plauti uer
bis itelligere datur
mergas secādis mes
sibus instrumēta uo
cari: & similiter ad
terrā pastinandā ac
cōmoda utēsilia. In
alia significāta ma
nipulos spicæ mer
gites dicim?. Maro
libro secundo geor
gicon. Aut foetu pe

Mergus.

Mergites.

corū aut cerealis mergite culmi. Mergos describit Columella libro .y. sed uiteos i hac uerba. Merg
genus ē ubi supra terrā iuxta suū admniculū uitis curuaf: atq; ex alto serobe sūmerius pducf ad ua
cantē palū. Nisi tuā. excepta tua messe uult hac ut ait uendere ad metendā ceterā calydoniam
messē: ut significare uelit Milphio nō ad messē agarastoclis hac uendī qm quā habebat edit in iustris.
Sub cratim ut iubeas se supponi. Gen? suppli. Lilius quoq; interitū nōnullorū explicat: q Cra
tibus terra congestis demersi sūt in fluuiū tyberim supplicio dirissimo. Hoc suppliciu signauit quoq;
Cornelius tacitus libro. xxi. Proditores & trāsugas arboribus suspēdunt. Ignauos & imbelles & cor
pore infames coeno atq; palude iniecta insup crate mergunt: Crates & cratilia tabula palls & ulmi
nibus intexta uocant. Cratem costarū pro cōtextu & cōpositōe uocat Apuleius. Migdalia. fuit
qm magalia legebā p africana. Magaria enī & idifferēter magalia uocant regeticulæ canobnæ: qb?
utebant afri iuerso fasello simillima: ut inde p puncta magaliā liguā uocitauerit. Casa illæ rusticanæ
libycæ dnr & mapalia. Calphurni? i buccolico ludicro. Sordida tecta casas & sola mapalia nosti: sūt
q mastigia legūt. sūt q mcedalia hoc ē spuria: duplici: & adulteria. Græci hoies μοιδηζειν dnr quo
tielcūq; qs pperā loq; i aliqua ligua: tractū a mcedis: quorū ligua ipura ē & corrupta. sed cōmodior ē
lectio si fere nihil imutas migdalia legēs: & ex aristophæc sūptū ē: apud quē p pbro & oblectamēto
migdalia usurpat. ei? iterpres migdalian iterptat unguū strigmtū & sorditudinē: ut subobscura uo
ce græca milphio repercutat & retūdāt poenū se neq; & nihil uocātē: hānonē ipm sordē uocās & labē.
Allo noie unguū sordes græcis γρωδ: nōnulli p reeissamētis unguū uocāt. Aristophæc i pluto p
uerbiafr: οὐδ' ε γρωδ dixit: sicuti plaut? Nauci & flocci. Prouerbiū græcū hoc ē. οὐδε το σωνοσ γρω
neq; diōis gry. Hic Dion alexādrin? erat genere celeberrimū i philosophia: habēs fratrem palestritā rap
sion uocatū: cōuitiis affectū a quopiā cōcertatorū: & accipiēs dicēda & nō dicēda: & quora pte multitu
dinis sequere: ipse nihil locut? ē: sed philosophice cōuitiā tolerās ad usq; fores suas pxiabat nihil iræ
oñdēs iqt ad iuuenē. οὐδ' ε γρωδ. Ille hoc agre ferens se suffocauit. Df at ab attices το γρωδ p re pua & q
lelibet: & sordē uocāt ipis unguib? splicitā: & γρωδαστα dōestica priuata utēsilia: & γρωδαστα λην ui
lla & nugatoria uendentem. In hac significatiōe γρωδαστα Lucianus capit in lexiphane.

Gen? suppli
cit sub crati
ponere.
Crates.
Magaria.
Magalia.

Mcedorū ltn
gua isincera

Migdalia.

γρω.

Neq; diōis
gry puerbiū

Grytaria.
Grytopolis.

Lingua bifulcis.

Bifulci. dupliet: uaria: bilingui. Ex pacuulo in modio transtulit hanc uocē Plautus: cuius hoc carmen est. Linguae bifulcis astu crispo fulgere. Ouidius libro nono metamorphoseon. Cumq; sero mo ui lingua stridore bifulcam: cū de lingua loqueretur anguinea. Proserpens bestia. draco: qui dupplicem & triplicem linguā habere dicitur a poetis in causa est ut inquit serui9 linguæ subita iactato fallens ipsos oculos: ut duplicata & triplicata uideatur. Maro. Acri9 ad solem: & linguis micat ore trifulcis. Plautus quoq; dixit in asinaria. Fac me proserpentem bestiam ut duplicem habeam linguam.

Cōsanguineis.

Carthaginēsi & populari sanguie oriūdis. aliter nō procedit: quod ad huc conationem inesse si bi cum agorastocle ignorabat. Popularitatis. cōciuit tatis. Adoptati. qui ab osore muliere antidamarcho adoptatus in lautas diuitias fuerat. Iā confer si uis. Scribe ex prisca lectone. Tessera confer cū mea ut hospitalitate uetustā recognoscere possim. Ecce attuli. subintellige meam. Habeo. sine afflatu scribendum pro discedo.

Qui potuit fieri. Poenus hanno interrogat agarastoclem quo pacto carthagine surrept9 sit cum patrem habeat atholū. Sobrina. nata ex sorore: quasi sororina: ita sobrinū dicunt indifferentē p cōsobrinis. Sobrinus ē ut ait Gal 19 al 19 p̄s mei cōsobrini filius & matris meæ sobria: fili9 femina isidē de causis appellat fratrem & fratrem patruelē & cōsobrinū & p̄p̄ consobrio & sobria: hīdē grad9 isobria quoq; sūt. Tacitus lib. duo de cimo. Auunculo augusto agrippinae sobrina prior: ac Cn. mariti ei9 soror parem claritudinem sibi credebat. Patruelis. filii duorum fratrum inter se patruelles sunt. Patruelles ut Marcell9 autor est matrum fratrum filii. Amīni fratrum & matris & femina filii. Consobrinū ex duabus sororibus.

Popularitas.

Sobrina.

Patruelles.

bifulci lingua: quasi proserpens bestia

Ag. Maledicta hinc aufer linguam cōpescas. tace maledicere. Huic tu tēperabis. si sapis. meis cōsanguineis nolo te iniuste loqui Carthagini ego sum gnatus: ut sis sciens. Pœ. o mihi popularis Salue. Ago. & tu ædepol quisquis es. & si quid opus ē quæso Dic atq; impera popularitatis causa. Pœ. habeo gratiam Verum ego hic hospitem unum habeo antidamæ filium: Quæro cōmōstretis: nouistis agorastoclem Ag. Sed ecquem adolescentem tu hic nouisti agorastoclem Siquidē antidamarchi quæris adoptatiū: ego sum ipse: quem Tu quæris. Pœ. hem quid ego audio? Ag. antidame gnatum Me esse. Pœ. si ita est te esse iam confer si uis hospitalē ecce attuli Ag. Agedum huc ostende: est par probe: nam habeo domum Pœ. O mi hospes salue multū. nā mihi tuus pater: pater tuus ergo Hospes antidas fuit. hæc mihi hospitalis tessera cum illo fuit Ag. Ergo hic apud me hospitium tibi præbebitur. nā haud repudio Hospitium: neq; carthaginem inde sum oriundus Pœ. Di dent tibi omnes quæ uelis. Mi. quid ait. qui potuit fieri ut Carthagini gnatus sis. hic autem habuisti ætolum patrem? Ag. Sarruptus sum illinc: hic me antidas hospes tuus emit. & is Me sibi adoptauit filiū. Pœ. demarcho itē ipse fuit adoptati9 Sed mitto de illo. ad te redeo. dic mihi: ecquid meministi tuum Parentum nomina? Ago. patris atq; matris memini. Pœ. Memoradum mihi si noui forte: aut si sunt cognati mihi. Ag. Amps figura mater mihi fuit. lachon pater. Pœ. patrem atq; Matrem uiuerent uellem tibi. Ago. an mortui sunt. Pœ. factum Quod ægre tuli. nam mihi sobrina amps figura tua mater fuit: Pater tuus is erat frater patruelis meus. & is me hæredem fecit: Cum suum obiit diem: quo me priuatum ægre patior mortuo Sed si ita ē: ut tu sis lachōis fili9 signū eē oportet i māu leua tibi Ludenti quero. quod momordit simia ostende: inspicere iam aperi Audi atq; ades. Ag. mi patre salue. Pœ. & tu salue agorastocles Ag. Iterum mihi gnatus uideor: quod te repperi. Mi. pol istā rē uobis Bene euenisse gaudeo: & te moneri nōne uis. Pœ. sane uolo. Mil. Paterna oportet reddi filio bona. æquū est habere hūc bona Quæ possedit pater. Pœ. haud postulo aliter. restituētur omnia

Ludenti quæro. scribe. puero. Quod momordit. quod positum pro quoniam.

Sistam. reddam: stabili bo in suam sibi ditionem: & hoc est quoniam hanc a fratre agorastoclis restitutus fuerat haeres. Si hic habet. re fratris huic restitue: et si calydoni hic affari sit diues. Si qd de me suat. si aliter de me euenerit: si naturae concedat & hominem exibo. Faxim. fecerit. A lenone. puellam lenontam. Nunc leno. scribe hunc leno id est agorastocles quoniam uidet puellam adelphastum efficit amare. Magis quae uelle. subintellige placeo. Vellem enim & cupem rem aliter se habere ut mihi non esset subrepta. Catum. astutum: uafrum: uulpinarum. Crudum. durum: ad expoliandum lenonem saxem. **Crudus.**

Suam rem sibi saluam sistam: si illo aduenerit. Mi. facito sis reddas
 Et si hic habet tamem. Pce. quoniam mea quoque iste habet si quid de me suat:
Mil. Festiuum facinus uenit mihi in mentem modo. Pce. quid id est
Mil. Tua est opus opera. Pce. dic mihi quid lubet. profecto uteris
 Ut uoles operam meam. quod est negotium. Mi. potin fieri subdolum?
Pce. Inimico postum amico insipientia est. Mi. inimicus hercle est
 Huius. Pce. male faxim lubes. Mil. amat a lenone hic. Pce. facit
 Sapienter puto. Mil. leno hic habitat uicinus. Pce. male faxi lubes
Mil. Ei duae puellae sunt meretrices. seruulae sorores. eaque hic altera
 Efflictim perit: neque eam incestauit unquam. Pce. acerba
 Amatio est. Mil. nunc leno ludificatur. Pce. suum quaestum colit
Mil. Hic illi mala rem dare uult. Pce. frugi si id facit. Mil. nunc hoc
 Consilium capio: & hanc fabricam apparo. ut te allegemus
 Filias dicas tuas. surreptasque esse paruulas carthagine
 Manu liberali causa ambas asseras: quasi filiae tuae sint ambae
 Intellegis. Pce. intellego hercle. nam mihi item gnatae duae
 Cum nutrice una surreptae sunt paruulae. Mil. lepide hercle
 Adsimulas. iam in principio id mihi placet. Pce. pol magis quae
 Vellem: Mil. heu hercle mortalem catum malum crudumque
 Et olidum & subdolum: ut adflet quo illud gestu faciat
 Facilius. me quoque dolis iam superat architectonem
Pce. Sed earum nutrix qua sit facie mihi expedi. Mi. statura
 Haud magna corpore aquilo. Pce. ipsa est. Mi. specie
 Venusta ore atque oculis pernigris
Pce. Formam quidem hercle uerbis depinxisti mihi. Mi. uin eam
 Videre. Pce. filias malo meas sed i atque euoca illam. si ea
 Meae sunt filiae. si illarum est nutrix. me continuo nouerit:
Mil. Heus ecquae hic est: nunciate: ut prodeat foras giddeneme. est
 Qui illam conuentam esse uult
 Giddeneme nutrix. Hanc Pceus. Milphio seruus.
Gid. Vis pultat. Mil. qui te proximus est. Gid. quiduis: Mil. eho
 Nouistin tu illum tunicatum hominem quae siet. Gid. nam quem
 Ego aspicio pro huius supreme iupiter hermetus hic quidem est:
 Mearum alumnarum pater: hanc carthagenensis.
Mil. Ecce autem mala: praestigiator hic quidem pceus probus est
 Perduxit omnis ad suam sententiam. Gid. o mi here salue hanc
 Insperatissime mihi tuisque filiis salue atque eo
 Mirari noli neque me contemptariet. cognoscin giddenemen

Vt adflet. quo patet nunc illachrymat ut rem concinnet & lepidius tractatam redigat.

Architectonem. architectum: unde ars serulo architectonica. Facie membratura: statura. Gellius & Marcellus quoque locum hunc plautinum citant: & nos ubi rime super hac uoce in interpretatio ne amphitryonis.

Corpore aquilo. subnigro. Aquilus color est fuscus & subniger: a quo aquila dicta esse uidetur quauis eam ab acute uolando dictam uolunt. Aquilus autem color ab aqua est nominatus. Nam cum antiqui duos omnino colores naturales nosset id est album & nigrum: Interuenerit autem is quoque: qui ita neutri similis est: ut tamen ab utroque proprietatem trahat: potissimum ab aqua designarunt: cuius incertus est color.

Insperatissime. qui nunc mihi speratus es. sed insperata accidunt saepius quam quae speres. Contemptariet. a contempto fit contemptum: hic contemptari ponitur pro contemptu haberi: ne credas haec loquentem me hetum contemnere.

Crudus.

Architecto.

Aquila corpore.
Aquila unde.

Insperatissime.

Contemptari.

Tace. pœnus admonet giddenemen ne etulet: ne ue miseratq; memor illachrymet: obstrepat.

Clamor mulieris. Muliebri supellectili. hoc ē clamori. Nā autore Iuuenali. Minime dormit in illo: in quo nupta iacet: tunc orba tigride peior: & simulat genitus occulti cōscia facti: Tunc odit pueros: & ficta pellice plorat ubertibus semp lachrymis: sempq; paratis in statioe sua: atq; expectatibus illā quo lubeat mare: nare modo. Sine modo. sine mensura: imodicus: etulabilis. Tu adhuc. scribe abduc hoc ē in carceris. Inde porro apud eum. legendū. inde porro apud puteū. erat enī puteus i carcere romano profundus scilicet & terrenus: in quo cōscit & facti norosi coniciebantur: de quoq; mētio nē quoq; plauto steri autumo sic loquēte in aulularia. Nisi unū faciā ut i puteo cœnā coquāt. **Robur loci carceris.** Robustū codicē. latius in superiorib; annota ultimus cōtra itēprete pperitanti codicē: q; & indifferēter robur: siue robustus carcer appellat locū carceris romanī fuisse: q; caudicariis seu codicariis. Idem enī est: asteribus clatratis icludebatur: i quo robustis idest roboris palis coerebant noxiis: de codex robustus uocabatur: de quo pperitū itelligere scripsim; eo uerficulo. Codicis imundi uincula sentit anus. Marcelus. Caudicarias naues etiā cōsuetudo appellat: eo quod i fluminib; sunt usus. Salustius in quarto historiā. q; maximis itineribus per gnum artobarzais cōtendit ad flumen euphratē: qua i parte cappadocia ab armenta dissiūgitur & q; naues codicarias occultae per hyemē fabricatae aderant. Varro de uita patrum in tertio. Quod antiqui pluris tabulas cōiunctas codices dicebant: a quo in thyberi naues codicarias appellabant.

Præbiter. Audin. pro audis ne. Præbiteram. praterream. Pompeius autor est accio Plauto præbiterem idem significare quod prætre. Quanta e quantulis. q; magnae ex minusculis: quae tum erant cum surrepta fuerunt. Throae sunt. scribo theorae sunt: hoc est speculatrices. Caelū enim suspiciebant. Meteoron non methaurorum. Meteoron inscribitur: & si recentiores philosophi: q; nihil nisi Burleū & occam legunt methauroq; perperā scribūt: q; tum a suis maioribus degenerātes: qui nō minus humanitati q; philosophiae indulgebant: sine qua nihil comi potest nec ornari. Philosophi autore Fulgentio tripartitā humanitatis uoluerunt esse uitam: ex quibus primam theoreticam: secundam practicam: tertiam philargicam uoluerunt: quas nos latine contemplatiuam: actiuam: uoluptariam nuncupamus.

Ancillā tuam. Pœ. noui sed ubi sunt meae gnatae. id scire expeto

Ag. Apud ædem ueneris. Pœ. quid ibi faciunt dic mihi?

Ag. Aphrodisia hodie ueneris est festus dies oratū ierunt deam: ut Sibi esset ppitia. Gid. pol satis scio impetrarunt. quando hic hic Adest. Ago. eo an huius sunt illae filiae. Gid. ita ut praedicas. Tua pietas nobis plane auxilio fuit cū hic aduenisti hodie in ipso Tempore nanq; hodie earum mutarentur nomina: facerentq; Indignum genere quastū corpore: hauidones. illi hauon Bene si illi in mustine me ipsi. & eneste. dum & alamna cestinū

Ag. Quid illi locuti sunt iter se dic mihi. Mil. matrē hic salutat suā. Hæc autem hunc filium: tace atq; parce muliebri supellectili.

Ag. Quae ea est supellex. Pœ. clarus clamor. sine modo Tu adhuc has intro: & una nutrice simul iube abire hanc ad te.

Ag. Fac quod imperat. Mil. sed quis illas tibi monstrabit. Ag. ego Doctissime. Mil. abeo igitur. Ago. facies modo quam memores mauelim

Mil. Ego iam detrudā ad molas. inde porro apud eū: atq; ad robustū Codicem ego faxo hospitium hoc leniter laudabitis.

Ag. Audin tu patruae dico ne dictū neges. tuam mihi maiorem filiam Despondeas. Pœ. pactā rem habeto. Ago. spondeas ne igitur

Pœ. Spondeo. Ag. mihi patruae salue. nam nunc es plane meus. Nunc demū ego cum illa fabulabor libere: nunc patruae si uis Tuas uideri filias: me sequer. Pœ. iādudū egdē cupio. & te sequor

Ag. Quid si eam? illis obuiam. Pœ. at ne iter uias præbiterā metuo Magne iupiter restitue certas mihi ex incertis nunc opes

Ag. Ego quidem meos amores mecum confido fore. sed eccas uideo Ipsas. Pœ. hæccine sūt meae filiae quātā e quātulis iā sunt factae: Scin quid est. throae sunt caelum ne sustoli solem.

Ne sustollit solem. scribendū. Cælum se sustollit solent: per interrogatōne nūquid ea theoreticæ sunt: quæ ita ad solē contēplandum nunc ita sustollunt oculos: ut theoretici philosophi faciūt
 Est serium. scribe & scribū: quod ego inquit Milphio super uirginibus carthaginensibus loco dixi: ut scilicet hic assimularer eas suas sibi filias esse: serio & reapse uerum comprobabitur. Præsto
 labimur. manebimus: expectabimus. præstolare quoq; Martiano dicitur. Addiceret. adiudica/
 ret: inhaerenter copularet. Oculis epulas dare. oculos pascere uenustatibus mundiciarū omniū:

Præstollare.

Mi. Opinor hercle hodie quod ego dixi p iocū: id euenturū esse
 Et seuerū est serium. ut hæ inueniant hodie esse huius filia:

quæ ad ædem ueneris cōparebāt. esca oculorū forma elegans est. Delu
 brum. templū. Serui 9 lib. quarto anel dos. Delubrum dicitur ut supra ppter lacū: in quo manus abluuntur: uel propter tectū conuētū aut certe ligneum si mulachrū delubrū dicimus: a libro hoc est raso ligno factū: qd græce φορυον dicitur. Deama ui. ualde amant.

Delubrum.

Ag. Pol istud quidem iam certum est: tu istos milphio abduce
 Intro nos hæce hic præstolabimur.

Adelphasiū. Anterastilis meretrices duæ Agora
 stocles adulescens. Hanno. Pœnus

Ad. f Vit hodie opæpretiū eius q amabilitati aīum addiceret
 Oculis epulas dare. delubrū q hodie ornatū eo uisere uēit

Meretriciū. scribo meretricū. Ei 9 opus. in prisca ex pluribus legi eius opes: hoc ē mūdici as & delicias. Arabi 9. ex arabia enī felici & peculiariter sabba deportabāt odores oēs fragrantissimi. Myrrha 9. ex myrrha stacte hoc est stillatitia cōdit 9. Venus. salutari uus est casus. Nec tum fanū. scribendū

Deamaui ecastor illic ego hodie lepidissima mūera meretriciū
 Digna diua uenustissima uenere: neq; cōtēpsi eius opus hodie
 Tanta ibi copia uenustatū aderat: in suo quæq; loco sita mūde
 Arabius murrhinusq; omnis odor complebat haud
 Sordere uisus est festus dies uenus. nec tū fanū tantus ibi
 Clientarū erat numerus. quæ ad calydoniā uenerāt uenerē.
 Certo enim qd qdē ad nos duas attinuit: præpotentes pulchræ
 Pacisq; potentes soror fuim. neq; ab iuuetute ibi in ridiculo
 Habitæ quod pol soror cæteris oibus factū est. An. malū istuc
 Aliis uideatur: q̄ uti tute soror collaudes. Ad. spero equidē
 Ut pol ego cū ingeniis quibus sumus atq; aliæ cognosco
 Eolumus gnatae genere: ut deceat nos esse a culpa castas

Pœ. Iupiter q genus colis alisq; hoīum per quē uiuim uitalē æuū
 Quē pœnes spes uitæ sūt hoīum oīum. da diē hūc sospitē q̄so

nec tuum fanū: tuus festus & tibi solēnter dicitur dies non uisus est tibi sordere o uenus. Clienta
 rum. meretriciū: quæ tibi patronæ clientæ sunt: tuas artes exercent: uexillum tanq̄ signiferæ ueneris
 secuntur. Pacisq; potentes. corrige fatiq; pollentes hoc est pollentia formæ cōspiciēda. Ma
 lum istuc. scribendū malim istuc. Istud potius uelim soror alis uideat quod pulchræ simus & elegan
 tes q̄ nobis. laudes de proprio ore sunt sordidæ. Alis. nutritis atarē: tēpus perdurare facis: sub quo
 nutrimur. Perquē uiuimus. uirili genere prælicenter æuū protulit: & si philosophis curiosus ista
 discutientibus homines per tempus uiuant: non autē per æuū: quo uigent angeli: æthernitate deus.
 Tempus principū & finem habet: æuū tantūmodo principū finem non circūscribens. æthernitas
 nec principū nec finem habet. Nos ad Isabellam mantuant principis uxorem scribentes de obitu
 propero margaritis filia ista discreuitus talt disticho.

Aeuum.
 Tēp 9. drūt.
 Aethers
 nitas.

Infœlix quicumq; gemis. scelicitus æuū
 τρω græcis æuū dī. Nos euphoniā obseruātes. u. Interposuim 9 ab æuo sit æuitas & æuithern 9: unde
 Varro i pseudæa p æuithernā hominū domū tellurē ppo gradū. Cū uergili 9 ait: quē tibi lōgæuo serū
 laulnta cōsū educet filius regē: ait Serui 9. Lōgæuo id est deo. æuū enī ppte æternitatis ē: q̄ nō nisi i
 deos uēit. Enn 9. Romul 9 i cælo cū dis gentilib 9 æuū Degit. Sidon 9 lib. viii. puidēs se p ætherna sæ
 cula æuitherna supplicia passur. uerba sūt hæc legalia. Si i ius uocat: si morb 9 euitas ue uittū extit: q̄ i
 lus uocabit: sumētū dato. Pluratiue usus ē hoc uerbo Ambrosi 9 cōtra Simachū in hæc uerba. ergo &
 mūdī sicut oīum reg p̄ria æua mutarūt. Augustinus libro decimo sexto de ciuitate dei. Cum posses
 sio quicumq; terrena ætherna cuilibet genti esse non possit: sciat æternum a nostris interpretari: quod
 græci appellant τρω: quod a seculo deriuatum est τρω quippe græce seculum nuncupatur.

Æuithern 9.

Æua.

Cluere qd.

Rebus mis. rebus mei pro rebus meis: mis pro mei dicitur quæ admodum tuis pro tuis. Quasq; prima scribendū patria: hoc est carthagine tantū subreptæ fuerunt. Cluet. magnificat: nobilitat: splendificat. preclues splendidi hinc & nobiles appellantur a martiano capella: ut hinc appareat la psu barbarum Hermolaū: qui cluere idem esse dixit quod esse: cum cluet uictor figurate dictum sit pro eo quod est splendet uictor. Vnde enim: habuit hermolauis cluere idē significare quod esse. splendere uictorem antiquo modo loquendi significat splendide esse uictorem: non tamen quod cluere si gnificet esse. Quin

imo cluet significat splendere: a uerbo κλειω quod significat laudo. Martiani ex libro prio de nu ptis philologiae & mercurii uerba sūt hæc. Quo circa officio decetiorē paret præcluis libens. p fatis archas in thalamos uenire iustus. Cluet quoq; plinio significat pugnare. unde cluactna uen9 appellatur qm a lacedæmōis armata fingitur. Hic Ausonius armatā uidit ue

Rebus mis agundis: & quibus annos multos carui: quasq; prima Perdidi puas: redde his ubertatē. iuicte præmiū: ut eē sciā pietati Ag. Omnia faciet iupiter faxo nam mihi est obnoxius: & me metuit: Pœ. Tace quæso. Ag. ne lachryma patruē. Ad. ut uolue est hoī mea Soror si q; agit: cluet uictoria. sicut hodie nos iter alias pstitim? Pulcritudine. An. stulta soror es magis q̄ uolo. an uero pulchra Videre obsecro: si tibi illi non os oblitum est fuligine. Ag. O patruē o patruē mi patruissime. Pœ. quid est fratris mei gnate Quid uis expedi: Ag. at enim uolo hoc agas. Pœ. at enim ago Istuc. Ag. patruē mi patruissime. Pœ. qd ē? Ago. ē lepida & laeta Vt sapit. Pœ. ingenium patris habet: quod sapit. Ag. Quæ res iam diu ædepol sapientiam tuā ecquid quem abusa est

Calliblephara. Loc9i ouidio Alæ aīæ quæ ap3 platonē

Enarrat9 ouidi uersus.

Paligenesia. Metapsycho sis. Quattuor aīæ in hoīe. Physice aīa.

Ania descendens p singulos meatus circulos.

Iāblīchi snia Proclus.

nerem lacedæmōē pallas. Videre. p uideris. Tibi illi. scribendū illic: & ostendit palpebrā oculariam. Fulgine. stybio: fauilla ad palpebras uenustandas: & huiusmodi calliblepharis: Dicuntur enim calliblephara inspergimna ad lūpilla comēda. Ouidius. Nec pudor est oculos tenui signasse fauilla. Ecquid quē. corrigendū equidem hoc sensu. quod nunc sapientia est abusa: & meretricia: sordis fuit hoc per quēdā abusum factū est cum igniculos mēris haberet inatos. sed te hunc præsen te resūmit ingeniū sibi pristinū: quod patrio traduce contraxerat: unde Plato cōminiscif alatas aīas esse hoc est uim cælestē insitiam habere: uerū malis moribus deprauatæ alas amittunt: hoc est in eis of fuscatur aduentitiis uitioꝝ tenebris inatum uirtutis cælestis acumen. Spectans dogma platonicum Ouidius libro decimo quinto metamorphoseon fortasse id protulit. Nos quoq; pars mundi: qm non corpora solū uerum etiā uolucres animæ sumus. An ouidius pythagoricā translationē intelligit: An eæ sunt alæ animæ platonis: De paligenesia serulushæc libro tertio aneidos. Plato perpetuā dicit animā: & ad diuersa corpora transitū facere statim pro meritis uitæ prioris. Pythagoras uero non net αυψωδον. Sed παλινγενεσιαν esse dicit hoc est redire. sed post tempus. Plato & aristotiles & omnes periti dicunt in homine quattuor esse animas: unam uitalem ut in uermibus: qui tantum mouentur: aliam sensualem ut in mutis animalibus: in quibus est sensus & timoris & gaudii. Tertā intellectualem ut in hominibus: qui cogitare & iudicare possunt. est etiam quarta infra omnes: quæ physice dicitur: ut in herbis & arboribus: quæ etiam motu carentes uitam tamen habent. Nam & nascuntur & cresunt & pereunt. Sed quoniā de anima sit mentio non uisa sunt prætereunda: quæ sur per hac ipsa traduntur ab eodem Serulo libro sexto aneidos in hanc sententiam. Docet autem philosophia quod anima ad ima descendens: quod per singulos circulos prodar: unde etiam disputantes de ratione mathematici fingunt quod singulorum numinum potestatibus corpus & anima no stra cōnexa sunt: ea ratione. quia cum descendūt animæ trahunt secū torporē saturni: martis tractū diam: libidinē ueneris: mercurii lucri cupiditatē: Iouis regni desiderii: quæ res faciūt pturbationem animabus ne possint uti uigore suo & uiribus propriis. Idē serulus libro octauo. p transitū ostendit illā platonis & aristotilis contentionē: q̄ dubitāt utrum quattuor an tres animæ sint in hominæ. quor κηυ. σιστητηκηυ. νοητηκηυ. κοινιτηκηυ. Aīam cum corpore Serulus autumat a cælo omnia trahere hix libro. xi. Supt autē debemus oīa donec utamur: ideo q̄ ut dicunt physici cū nasci capimus sortimur a sole spiritū: a luna corpus: a marte sanguinē: a mercurio ingenii: a ioue desiderii: a uenere cupiditates: a saturno humorē: quæ omnia singulis reddim9 extincti. Columella libro quarto Videmus hominibus inspiratā uelut aurigā rectricēq; mēbroꝝ animā. sensus iniectos ad ea discernēda: quæ tactu naribus auribusq; & oculis indagant: pedes ad gressū cōpositos: brachia ad amplexū. Iāblīchi platōici snia hæc ē aīam dorsū laberē traher secū signa uinculoꝝ atq; poenag: materialiuq; spiritū cōpositiōe se grauata ondit: turbatōibusq; materis dissimilibus occupatā seq; subdēt ipso dæmonū generationis fauētium. Ex procli cōmentariis. Tres sunt cōuersionis species. Quidq; enim

conuertitur uel ad aliquid uertitur se deterius: dum a perfectione propria labitur: uel confurgit ad melius propter propria uitae uigorem: actioneque naturalem: uel reflectitur ad seipsum propter cognitionem sibi confortem mediamque spem motionis. conuersio quidem erga deterius passio quadam est animae: uel abicitentis: & in obliuione iam positae sui ipsius simul atque aliorum. Conuersio uero & ad se: & ad melius non solis competit animabus: sed ipsis quoque diuinis: Quoadmodum parmenides ipse nos docet. In libro de sacrificiis tertio inquit porphyrius se afferre opinionem ueram & pythagoricam: omnem scilicet animam sensibus & memoria praedita esse rationalem: habereque rationem orationemque tum interiorem tum exteriorem: quum inter se loquantur animalia: quorum uerba non discerni a nobis nihil mirum sit: cum barbarorum etiam multorum sermonem minime discernamus. neque tam loqui quam indistincte nociferari putemus. Sunt qui dicant se audire sermonem animalium atque intelligere sicut apud antiquos melampus: & Tyresias atque thales. Nuper uero Apollonius Thyaneus: quem dicunt in amicorum catu cum audiret hirundinem alis nuntiare alinum prope urbem onustum tritico cecidisse: triticumque humi diffusum. De alis animae Synesius haec libro de somniis. philosophia quidem etiam comprobata praecedentes uitas esse preparationes quasdam ad uitas subinde sequentes: dum & optima in animabus affectio: uel habitudo spiritus eiusmodi leuitus efficit: aspergitque habitudinis deterioris profunditatem. Tractibus igitur naturalibus aut attollitur in sublime ob caliditatem atque siccitatem. Idque apud Platonem alarum assumptione signatur: & apud Heraclitum significat idem splendor siccus: anima sapiens: aut crassus humidusque sit spiritus: unde imergitur terrae secessibus naturali pondere de litescens: expulsusque in subterraneam regionem. De anima dissenserunt auctores. Plato dixit animam essentiam se mouentem. Xenocrates numerum se mouentem. Aristoteles εντελεχειον. Pythagoras & philolaus armoniam: Posidonius idaeam: Asclepiades quinque sensuum exercitium sibi consonum. Hippocrates spiritum tenuem per corpus omne dispersum. Heraclitus ponticus lucem: Heraclitus physicus scintillam stellaris essentiae: Zenon concretum corporis spiritum: Democritus spiritum insertum atomis hac facilitate motus ut corpus illi omne sit periculum. Critolaus peripatheticus consistere ea de quinta essentia: Hipparchus ignem: Anaximenes aera: empedocles & critias sanguinem: parmenides ex terra & igne: Xenophanes ex terra & aqua: boetos ex aere & igne: Epicurus spem ex igne & aere & spiritu mixtam. Huc ergo primo pondere de zodiaco & lacteo ad subiectas usque sphaeras anima delapsa dum per illas labitur in singulis non solum ut iam diximus luminosi corporis amicitur accessu. sed & singulos motus quos in exercitio est habitura producit. In saturni ratiocinatione & intelligentiam: quod λογιστικον θεωρητικον uocant. In iouis uiam agendi: quod προκτικον dicitur. In martis animositatis ardorem: quod θυμικον nuncupatur: In solis sentiendi opinandique naturam: quod αισθητικον & φανταστικον appellant: Desiderii uero motum: quod επιθυμητικον in ueneris: pronuntiandi & interpretandi quae sentiat: quod επιθυμητικον dicitur in orbe mercurii. ονοματικον uero id est naturam plantandi & augendi corpora ingressu globi lunaris exercet. Augustinus in libro de quantitate animae. Primus actus animae dicitur animatio. secundus sensus. Tertius ars. Quartus uirtus. Quintus tranquillitas. Sextus ingressio. Septimus contemplatio. Possunt & hoc modo appellari. Primus de corpore. Secundus per corpus. Tertius circa corpus. Quartus ad seipsam. Quintus in se ipsam. Sextus ad deum. Septimus apud deum. possunt & sic. pulcre de alio. pulcre per aliud. pulcre una aliud. pulcre ad pulcrum: pulcre in pulcrum: pulcre in pulcro: pulcre ad pulcritudinem. Quomodo indatur anima corpori Hieronymus ad Augustinum uarias opiniones dicit cuius haec uerba sunt. utrum lapsa de caelo sit ut pythagoras philosophus: omnesque platonici & origenes putant. An propria dei substantia ut stoici Manicheus: & insana priscillanti haeresis suspicatur. An thesauro habeantur dei olim conditae: ut quidam ecclesiastici stulta persuasione confidunt: an quotidie a deo fiunt & imittuntur in corpora: Secundum illud quod in euangelio scriptum est. Non meus usque modo operatur & ego operor. An certe ex traduce ut Tertullianus & Apollinaris: & maxima pars occidentalium autumat: ut quomodo corpus ex corpore sic anima nascatur ex anima: & similis cum brutis animalibus conditione subsistat. Nonnulli animam in sanguine consistere uolunt. hinc illud prolatum ex leuitico. omnis anima ex uobis non comedet sanguinem: nec ex aduenis: qui peregrinantur inter uos. Homo quicumque de filiis israhel & de aduenis: qui peregrinantur apud uos si uenatione atque aucupio ceperit feram uel auem: quibus uesci licitum est fundat sanguinem eius ut operiat illum terra. Anima enim omnis carnis in sanguine est. Scienter igitur & dogmatice protulit id Maro. Purpuream uomit ille animam sum sanguine multo. Hinc sapit. ex uirtutis tuae

Porphyrius.
Rō animantibus interior.

Melampus sermonem animalium intelligebat.

Quid sit anima.

De actibus anime.

Anima ex sanguine.

Nunc hinc sapit. hinc sentit. quicquid sapit meo amore

traduce. Meo amore. nunc ut amatores propositi ancipitis & uarsi sunt inquit haec omnia nosse: hanc lepidam esse ex suo amore ut sibi placeat. In praesentia certe amatoris amatum pudor corripit illepidam & in scira dicere: unde lacedaemonii amatos in acie cum amatoribus imiscebant: qui: ut alter alteri placeret: reddebant aciem inexpugnabilem: quorum uirtutem philippus admiratus inquit. Male euentat his: qui credunt hos turpia aut facere aut pati.

Philippus dicitur cum dicitur amatoris amatorum.

Minusq; opam scribo, nimisq; opam: subintellige impēdet. Patruellis, agorastocles: q; inuen-
tus est patruelis ipsi puellae. Amare haud scit, corrige amare hāc scit. Post istū malim, emēda.
pol istā malim. Cupem inqt magis istā uoluptatē euenire q̄ malū. Benefeceris, scribe benefecerit.
si uir bon⁹ est pōr tantūmō benefacere. Vir enī bonus malefacere nō tenet. Rē in pauca confer,
rei sūmā cōpendiartīs uerbis eloquere. Sitiunt qđ sedent, affectant aliqd seu uoluptatē puellae pp
quod sedēt & mulceāt sitim hoc est ardorē animi. Mallim tñ ita legere, sitiūt q; sedent: rē in pauca cō-

fer qm̄ spectatores
sedentes & expectā
res exodiū & finē fa-
bulae sitiunt hoc est
affectant. sitis enim
post epulas acrior
euēit, & i theatra me-
ridiana coeſites ten-
tare pri⁹ cōsueuerāt

In līfos uolo nūc
tene, scribēdum ex
emaculatis exēplari-
b⁹. Illi⁹os uolo nūc
tenere: nūc iqt os il-
lius uolo ore sautān-
do appetere. An-
testare me, me testē
uocato: ducturus
adelpasiā i ius spō-
salitium. Mea la-
trāt canes, corrigo
me ad latrāt canes:
hoc ē Agorastocles
q; canis istar ora no-
stra mordere cupit:
& minitatus ē nos p̄
hēdere: canis ille nū
qd etiā me admorsi-
cat. Adludare,

Adludare.

canē poppismate &
ludo mulce: & uer-
bis, festiuissimis ne-
te mordicus iuadat.
Adludare est ludo:
sibilo: manuum tra-
ctatione canem ob-
lectare. Pro of-
se, quae ossa anale-
cta id est reliquiae ca-
nibus sub mensam
obiciuntur. Qui
id furti estis, scribo.
quid furti est id. Ap-
pellauit Agorasto-
cles patruelles fures:
nūc interrogat eas
dem: quid furti se-
cerit? Nunc ro-
gato, scribendum.
hunc rogato: subin-
tellige poenū han-
nonē. Clā me,
me nesciente: me
ignaro.

Ad. Non eo sumus genere prognatae: tam & si sumus seruae soror
Ut deceat facere nos quicq; quod homo quisquam irrideat
Multa sūt mulierū uitia, sed hoc e multis maximū ē cū sibi nimis
Placent, minusq; operā ut placeant uiris nimiae uoluptati ē quod
In extis nostris portētam est soror, quodq; haruspex de ambabus
Dixit. Ago, uelim de me aliquid quod dixerit. Ad. nos fore iūto
Domino nostro dieb⁹ paucis liberas, id ego nisi qđ di aut parētes
Faxint: quid sperem haud scio. Ago, mea fiducia hercle haruspex
Patruelis promisit scio libertatem: quia me amare haud scit.

Ad. Soror sequere hac. An. sequor. Pœ. priusquam abiit si uis
Clama has. Ago, nisi piget cōsistite. Ade, qs reuocat. Ago, q; bene
Volt uobis facere. Ad. facere occasio est, sed quis homo est.

Ag. Amicus uobis. Ad. qui quidē inimicus nō est bonus ē hic homo.

Ag. Mea uoluptas. Ade, post istum malim: q̄ malum. Ago, siquidem
Amicicia est habenda: cum hoc habendum est. Ade, haud precor

Ag. Multa bona uobis facere uult. Ade, bonus bonis benefeceris

Pœ. Gaudio ero uobis. Ad, at ædepol nos uoluptati tibi.

Pœ. Libertatiq; Ade, isto precio tuas nos facile feceris. Ag. patruē mi

Ita me di amabunt: ut ego si sim iupiter, iam hercle ego
Illam uxorem ducam: & iunonem extrudam foras ut pudice
Verba fecit cogitate & cōmode, ut modeste orationem præbuit
Certo hæc mea est: sed ut astu sum adgressus eas. Pœ. lepide
Heracle atq; cōmode: perge etiam tenta rem in pauca confer.
Sitiūt qđ sedent. Ag. quid istic, quod faciendū est: cur nō agim⁹?
In līfos uolo nūc tene patruē. Pœ. tu frugi si bonæ es. Ag. tūc ego
Hanc adprehendam. Ade, an patruus est agorastocles tuus hic

Ag. Iam faxo scibis nūc pol ego te ulciscar pbe: nā faxo mea eris spōsa

Pœ. Ite in ius ne moramini, antestare me atq; duce. Ago, ego
Te antestabor: postea hanc amabo: atq; amplexabo sed illud
Quidem uolui dicere: immo dixi hercle quod uolebam:

Pœ. Moramini in ius uos uoco, nisi honestiust prehendi.

Ad. Quid in ius uocas nos, quid tibi debemus? Ago, dice illi

Ad. Etiam ne meæ latrant canes. Ag. ac tu hercle adludato,

Dato mihi pro ossa sauiū, pro ossa linguam obicito, ita hanc
Canem faciam tibi oleo tranquilliolem. Pœ. ite scitis

Ad. Quid nos fecim⁹ tibi? Pœ. fures estis ambæ. Ad. nos ne tibi

Pœ. Vos inquam. Ago, atq; ego scio. Ad. qui id furti estis. Ag. nūc
Rogato, Pœ. quia ānos multos filias meas cælauistis clam me

Periures nō sauti. nō supfluit hoc sensu. Sautū mihi loco pignorū praesta: quod pelerastis. Esse sitis. scitō. subruptas esse scitis. Satis imacerate. Corriego. satis iam macerata: agorastoclis uerbum poenū admonētis certiores facere sup hac re filias esse cōducibilis. Lōga enī expectatōne satis & im pēdio macerata sunt: & suspensōne enectā: dū putant & reputāt: quā nā sint ea: de qbus sit sermo. Obiectāt. in fidei sincerioris exēplaribus scriptū est obiectāt hoc ē falsa spe animū iustitiat: obiecta toria nobis dicūt: quo inartiorē gratiā se nobis insinuēt. Quāso q lubet. Adelphasio agorasto

Atq; equidē ingenuas liberas summoq; genere gnatas.
 Ad. Nunq̄ me castor reperies tu istuc probrum penes nos.
 Ag. Dapignus ni nunc periures ni sauium uter ut ridet.
 Ad. Nihil tecū ago abscede obsecro. Ag. atq; hercle meū agēdū ē
 Nam hic patru^s meus est. p hoc mihi patron^s sim necesse ē.
 Et praedicabo quo modo uos furta faciatis multa. quoc; mō
 Hui^s filias apud uos habeatis seruas: quas uos ex patria liberas
 Surrupas eē sitis. Ad. ubi sūt ea. aut q̄s obsecro satis imaceratae
 Poe. Quin eloquar. Ag. cēseo ergo patruē. Ad. misera timeo qd hoc
 Sit negotii mea soror: ita stupida sine aīo asto. Poe. aduortite aīu;
 Mulieres primū: si id fieri possit ne idigna idignis di darēt id ego.
 Euenire uellē nūc quod boni mihi di dāt. uobis uostrāq; matri
 Eas dis est æquum gratias nos agere sempiternas: cum nostram
 pietatem approbant
 Decoratq; di imortales. uos meae estis abae filia: & hic cognat^s ue
 Huiusce fratris filius. Ad. amabo num hi falso obiectant gaudio
 nos. Ago. at me
 Ita di seruēt ut hic pater ē uester. date man^s. Ad. salue isperate
 Nobis pater te complecti nos sine. Poe. ne cupite atque expecta
 te. An. pater salue
 Ambae filia: sum^s amplectamur ambae. Ag. q̄s me amplectet^s
 Postea. Poe. nūc ego sū fortunat^s. multorū annorū miserias nūc
 Hac uoluptate sedo. Ad. uix hoc uidēur credere. Poe. magis qn
 Credatis dicā nā uostra nutrix primū me cognouit. Ad. ubi ama
 Poe. Apud hūc ē. Ad. q̄so q lubet tā diu tenere collū priusq; te (bo ē
 Mihi despōderit. Ag. omitto. Ad. sperate salue. omite saltē tua
 Littera: nolo ego istuc: enicā cōdam^s alter alterū ego in neruū
 Brachialē qbus nūc in terra melius ē. Ag. eueniūt digna dignis
 Tandem huic cupitum contigit o apella

est sinā me implicari: artari: & detineri in neruo brachiali: sub brachio te amplexatus. Neruū brachii
 laqueū quendā & pedicā uocitauit: qm qbus a socio ulnae supponūtur & brachia: quandā similitudi
 nem uinculi representāt: q neruus appellatur. In terra melius est. uerba puellae: qui sunt nobis
 inter mortales foelliciores: q patrem iuuenimus locuplerem hominē: & sinceritatis honorificētissima:
 Huc cupitū. tandē euenit adelphasio meae ut liberē: quod supra res oēs affectauimus. Apel
 la. pro apelles: Couis fuit: pinxit uenerē egredientē e mari: de qua Ouidius. si uenerē couis nunq̄ pin
 xisset apelles merfa sub æquoreis illa lateret aquis. Picturae apellae naturales erant & fucis omnibus
 carentes: Propertius ad id spectans ita canit.
 Sed facies aderat nullis obnoxia gemmis.

Qualis apellatis est color in tabulis.

Verum & omnes prius genitos: futurosq; postea supauit Apelles eousq; olympiade centesima. xii. In

clē alloq̄tur: q i col
 lū eius iuaserat: illā
 āplexabat: sauiaba
 tur: artabat. Omit
 te. Adelphasi uer
 ba ad agorastoclē
 pressius suū collū ar
 tantē. Sultē tua
 littera. i emaculatis
 codicibus legit. Sal
 tem una liceat. hoc
 sensu. ne indignere
 si te cōplector saltē
 liceat nobis una eē
 utuere: amaf: tot mi
 serias ānoꝝ multoꝝ
 rum una uoluptate
 sedaf. Agorastoclis
 ad adelphasiū hac
 uerba sunt. Nolo
 ego istuc. adelphasi
 uerba. Enicā ago
 rastocles loq̄. sed le
 gēdū erit. enicā me
 Cōmīn⁹ acie rectā
 & collatis signis plie
 mur. Cōdam⁹ al
 ter alterū. alter alte
 ri incubem⁹: ut cor
 p⁹ corpore imineat
 siue āplexemur nos
 & brachia inuicem
 copulemus ut a late
 re alteri⁹ calet & oē
 cultetur alter. Ora
 tius. Vis ne regam
 spurgo dama lat⁹.
 Iuuenalis. Claudie
 latus i genuorū filis.
 In neruū bra
 chialē. ego igt ago
 rastocles i bo in ner
 uum brachialē: hoc

De Apelle
 pulchra.

Deesse uenere.

Manu de tabula tollere nesciret.

Edictu Alexandri.

Error apulei

Zeusis.

Lenunculus.

pictura. prouectus: ut plura solus prope q̄ ceteri omnes contulerit: uoluminibus editis: qua doctrina nam eam continet. Præcipua eius in arte uenustas fuit: cum eadē ætate maximi pictores essent: quorum opera cum admiraretur collaudatis omnibus: deesse is unā illam uenerē dicebat: quā græci charita uocant. Cetera oīa contigisse. sed hac soli sibi neminē parem. & aliam gloriā usurpauit: cū prothogenis opus imensū laboris ac curæ supra modū anxie miraretur. Dixit enim omnia sibi cum illo paria esse: aut illi meliora. sed uno se præstare: quod manū ille de tabula nesciret tollere: memorabili

præcepto nocere sepe nimiam diligentiā. Fuit autem non minoris simplicitatis q̄ artis: Nec cædebat amphioni de dispositione: nec asclepiodoro de mensuris Apelli fuit alioq̄ perpetuo consuetudo nunq̄ tam occupatā diem agendi: ut non lineā duceret exerecedo artē: quod ab eo in prouerbiū uenit. Alexander edixit ne quis ipsū altius q̄ apelles pingeret: q̄ pyrgoteles sculpet: q̄ lisippus ex ære duceret: magno errore Apulei: q̄ libro prioris florido: p̄ lisippo polycleto posuit: nisi quod reor: codex uulgatus lucii mendosus sit: aut diuersum autorem a Plinio

secutus sit: & si repora non consentiant. Lucii uerba sunt hæc. sed cū primis illud præclarū Alexandri: q̄ imaginē suā: quo certior posteris p̄deret noluit a multis artificibus uulgo cōtaminiari. sed edixit uniuerso orbi suo: ne qui effigie regis temere assimilaret: ære: colore: calamie: q̄ saepe solē eā polycleto ære duceret: solē apelles coloribus delinaret: solē pyrgoteles calamie excuderet. Oratiō plinio cōcinit.

Edicto uelut ne quis se præter apellem pingeret aut altius lisippo duceret æra Fortis alexandri uultum similitudo.

Plinius libro trigesimo quarto sat coarguit illos: qui polycleto defendunt legi oportere in lucio. eius uerba subscripsi. Idem fecit ephesione Alexandri Magni amicū: quem quidam polycleto ascribunt: intravit olympiadis nonagesimæ quintæ anno quarto: audentēq̄ iam aliquid penicillū ad magnā gloriam p̄duxit. A quibusdā falso in octogesima nona olympiade positū q̄ fuisse necesse est. Demophilū dictus uersus fecit. Artē ipsis ablatā zeusini ferre secū. opes quoq̄ tantas acquisiuit: ut in ostentatione earū olympiæ aureis litteris in palliorū tesseriis intextū nomen suū ostentaret. postea donare opa sua instituit: quod ea nullo satis digno precio permutari posse diceret. Fecit athletam. Adeoq̄ sibi in illo placuit: ut uersum subscriberet celebrē ex eo se inuisurū aliquem factus q̄ imitaturū. Cuius numero. legendū cur nunc ut formā omni numero formositate absolutā pingere possent. Hic exemplum. legēdū hinc exemplū: deceret uos usuere ut exemplar omniformis pulcritudinis ex hac exquisitè exciperetis. Tractare exempla ceteri enim pictores haud quāq̄ digni sunt tantā pulcritudinem delineare: & profecto adhibuit Alexander maximā curam ut effigies sua faberrima posteritati cōmendaret: nec uoluit ab oībus artificibus p̄tingi: singi: scilicet parati: calari. Ludificis caueis. i. ordinibus theatrum est alibi. datur p̄mere: Xerem militari. mendū manifestariū. scribo ex re militari: ex dignitate: strenuitate. robore militari hominem lenonem spolabo: ut p̄cōnaliter ueliscar. Lenunculum. neq̄ & rancidulū lenonē qui nec quidē leno uocandus est. Circuduceret. fraudaret: deciperet.

zeuxis pictor

Cur nūero estis mortui. hic exēplū ut p̄geretis nā alios pictores Nihil moror huiusmodi tractare exempla. Pœ. di deaq̄ omnes Vobis habeo merito magnas grās. cū hac me læticia tāta & tātis Affecistis gaudiis. ut meæ gnatae ad me redirēt in potestātē meā

Ad. Mi pater tuā pietas plane nobis auxilio fuit. Ago. patruē facito in memoriam

Habeas tuam maiorem filiam mihi te despondisse. Pœ. memini et dotis quid promiseris.

Antamenides miles. eidem.

I ego minā nō ultus fuero probe: quā lenoni dedi tū p̄fecto

Me sibi hēant scurræ ludificis caueis. et me ad prædiū ad se Adduxit ignauissimus: ipse abiit foras. me reliquit pro attrien si in ædibus.

Vbi nec leno neq̄ illæ redeunt. nec quod edā quicq̄ dat p̄ more: Parte prandii pignus cœpit abiit foras. sic dederō xerem militari Tetigero lenūculū. naq̄ ē hoīem. mina quē argēti circūduceret Sed mea amica nunc mihi irato obuiam uenire uelim.

Merulea, nigra instar merulae. Vibices enim ad aritudinē pergunt. Res mira refertur a graecis merulam: surdam esse. Hinc natum prouerbium. κωφοτερος κίχλησ. τούτῃσ εὐβούλοσ εὐδίω / ἦσσο. NEUVIT AI. ΦΑΣΙ ΓΑΡ ΚΩΦΕΥΕΙΝ ΤΟ ΖΩΟΝ. hoc est surdior merula. huius meminit eubulus in dionysio. Dicunt enim hoc animal surdescere. Merula uocatur quod mera hoc est sola uolat. Autor uarro. Attritate, nigredine. Aegyptii. illi sacerdotes archigalli: qui suos musculos impetebant: corpus uerberabant ad sumam nigredinem. Cortinam ludis. & luxata magis membra gestabit non plus quam cum ludi sunt diuinaculi & artoli nates suras & pectus percussiones rediguntur ad colorem ob seuas percussiones luridum Cortinam hic tripodas appellauit: super quibus stans artolus uaticinatur. Cortinam uelum & uelarium nostri uocant cum hieronymo. est enim uelarium uelut extensile & explicabile de quo Satyrus. & pecora & pueros usque ad uelaria raptores. Annulli cortinas subleuant uelares appellantur. Plinius libro decimo tertio naturalis historiae.

Merulea.
Merula surda.
Prouerbiū.
Attritas.
Cortina.

Iam pol ego illam pugnis totam faciam ut sit merulea
Ita replebo attritate: attritor multo ut fiet quam aegypti: aut qui
Cortinam ludis per circum ferunt. Anta. tenesis me arte mea
Voluptas: male ego metuo miluos: mala illa bestia est ne forte me
Auferat pullum tuum: ut nequeo satis te complecti mi pater.
An. Ego me moror prope modum: hoc obsonare praedium potero mihi:
Sed quod hoc est? quod hoc? quod hoc est? quid ego uideo? quo modo
Quid hoc est coduplicationis. quae haec est cogeminatio.
Quis hic homo est cum tunicis legis. quasi puer cauponius.
Satin ego oculis cerno. est ne illa c mea amica anterastilis.
Et ea est certo. iam pridem ego me sensi nihili pendier.
Non pudet puellam amplexari baliolum in media uia.
Iam hercle ego illum excrucians totum carnufici dabo,
Sane genus hoc muliebrosum est tunicis demissicis

ludi sunt diuinaculi & artoli nates suras & pectus percussiones rediguntur ad colorem ob seuas percussiones luridum Cortinam hic tripodas appellauit: super quibus stans artolus uaticinatur. Cortinam uelum & uelarium nostri uocant cum hieronymo. est enim uelarium uelut extensile & explicabile de quo Satyrus. & pecora & pueros usque ad uelaria raptores. Annulli cortinas subleuant uelares appellantur. Plinius libro decimo tertio naturalis historiae.

Velarium.
Annulli uelares.

Lignum intus grandis firmaque duricia: ex quo uelares detornant annulos. Pro uase Cortina capitur Plinio libro decimo quinto naturalis historiae. praeterea conchas & plumbeas cortinas aere uitari. Idem cortinale locum uocamus ubi aheneae siue cuprinae cortinae sunt: ut obiter uerba haec Columella Iunii percipias ex libro primo de re rustica. Cortinale ubi defrutum fiat nec angustum nec obscurum sit: ut sine incommodo minister: qui sapam decoquet uersari possit. Fumarium quoque quo materia si non sit iam pridem caesi festinato siccetur: In parte rustica uillae fieri potest iunctum rusti cis balneis. Incidenter Fumarium scito esse locum ubi uina susumigatione condiebantur: quo facilius carmen epigrammatici poetae percipias. Improba massiliae quidquid fumaria possunt etiam si aliter fumarium Columella accipiat. Sunt in alia significatione cortinae: in quibus lanae tinguntur. Cortina pro tripode delphico capitur dicta quod cortio pythonis serpentis tincta sit: uel quasi certina quod illic certa oracula ferebant: uel quod cor uatis illic teneatur: quod peculiater delphis in tripode uaticinium peragebatur cortinae delphicae uocatae: De quibus haec Plinius libro trigesimo quarto. Ex aere facta uere & cortinas tripodum nomine delphicas. Cortina pro loco oratorum capitur a tacito in libro de oratoribus. At hercule peruulgatis iam omnibus cum uix in cortina quisque assistat: qui non elementis studiorum & si non instructus at certe imbutus sit. Capitur & cortina pro uelo: quomodo nos uulgariter loquimur. In exodo leges haec uerba. Decem cortinas de bysso retorta: & hiacyntho ac purpura: cocco bis tincta uarietas opere plumario facies. Tenesis. anterastilis panidae & meticulosae uerba sunt prospicientis ipsum antamenidem militem: qui illam amabat & asportare nitentur. Coduplicationis. amplexus: quo se applicat poeno ipsa puella. Militis haec uerba sunt. Puer cauponius. Seruus cauponis: qui semper indutus est semicinctum ne collutilet & conspurcet interiora uestimenta.

Cortinale.
Fumarium.
Locus Martialis.

Baliolum. lenunculum. Sic enim poenus credidit. Peculare enim lenonum nomen est: ut balliones appellantur. παρα του βαλλειν hoc est a iaculando quod ipsos amatores stringunt & lancinant. Muliebrosum. lego mulierosum: hoc est mulierarium: uoluptarium: delictum & amorem muliebrum appetentem. Mulierositas uirtutis id appellat latinis: graecis φιλογυνεια. Tunicis demissicis. poenorum periphrasis: qui tunicis & uestibus talaribus utuntur. Demissicae tunicae uocantur quod in pedes fluxae demittuntur. Poderes ex graecis appellatae: nostris bracchae. Ouidius libro tristium quinto. Hos quoque qui genti gratia redduntur ab urbe

Balliolus.
Mulierosus.
Demissicae tunicae.
Poderes.
Braccae.

Pro patrio cultu persica bracca regit. Idem eiusdem uoluminis lib. v. pellibus & laxis arcet mala frigora braccis. Tunicae dissimilicis sunt quae ad modum erant braccae: de quibus haec hyginus. Praeterea hinc quoque intelligit maximam frigus: & in aestiuo

circulo calore esse: quod quæ terra habitat eos tantum videmus: qui proxime sint articuli finem uti brachii & eiusmodi uestitu uestitum. Ad amatricem africanam, hanc antea stili: non quæ est africana. Id enim secretum miles ignorabat sed quæ punicum & afrum hannone deamat & deperit. Digno tactio est: quid hanc etiam summo digitulo tetigisti. Ligula, simbricola: & ita poenitum uocat: quod simplex erat: enodis & uniformis: & tenuitatis unius sicut est ligula, seu a macritudine simili gladio lingula uocat. est & gladiolus lingula: de quo Gellus hac libro nono. De lingula quoniam est minus frequens admonet

Ligula.
Lingula gladius.

dum existimo lingula ueteres dixisse gladiolus oblongum in specie lingue factum: cuius meminit Neuius trageta Hefiona: uerum Neuius apposul. si ne mihi gerere more uidear lingua uerum ligula. Ligula caronum instrumentum hostiarum est longum pedes uiginti quatuor. Priscianus. Lingua lingula

Sed adire certum est hanc ad amatricem africanam. heus tu tibi Dico tu mulier. eadem te pudet: quod tibi negocium at est cum istoc dicmi Pce. Adolescens salue. An. nolo nihil ad te attinet quod tibi hanc Chi Digno tactio est. Pce. quia mihi lubet. An. lubet. Pce. ita dico An. Ligula in malam crucem. tu ne amator audes esse hallex uiri Aut correctare: quod mares homines amant. deglupta mena sarapis Senicinctium: mansruaga. halagoras. amatum autem plenior Alii ulpici quam romani remiges. Ago. nunc tibi adolescens

Alec:

& per concisionem. N. ligula. Hallex, scribendum alec: hoc est sordes hominum: salsa muratica, sicut in insula saporis est alec: quibusdam fex gari non collata. Allec allecis dicitur sic Martialis. Capparin. & putrum cepas allece natantes. est enim allec genus piscis salis & muria inspersum. Inuentuntur tamen quidam ueterum etiam hanc allec sceminino genere protulisse: quod caper ostendit de dubiis generibus. Quid si scribis halux. est enim halux pollex pedis scandens supra proximum dicitur a saltendo. Nam αλλουσι græce latine significat falso. ut a deformitate sensu curui dicitur halux. Halec genere neutro Plautus in aulularia. Qui mihi olera cruda ponunt: halec diunt. Oratius libro primo sermonum. ego feci primus & hallex ostendi latro. Ego hallex defendo & nil inuito ex his plinii uerbis libro trigesimo primo. Vitium aqua nostri: aphyen græci uocant: quoniam is pisciculus & pluita nascitur: foro iulienes piscem: ex quo factum lupum appellant. sic hallex uenit ad ostreas echinos urticas camaros mullos iocinera: ut tamen idem sit hallex & allec. Deglupta. genus falsamenti quibusdam. Deglupta potuit militariter a deglupendo uocitare tanquam decorticatum uoces & euisceratum ob macilentam tenuitatem. Glubere significat expilare. Catullus. Glubit magna animos remi nepotes: hinc illa sententia apud tranquillum aurea. officium boni pastoris est pecus tendere non deglubere. Dicimus glubo glubis & gluuo gluuis. Marcus lus. Gluere distringere. Varro de re rustica. Duricia est enim ea quod non solum stringit baccam. Sed et ramos gluuit ac relinquit ad gelicidium. Mena. piscis salgamaris: de quo piscis. Menaque quod prius ma nundum defecit orca. Sarapis. phanaticus ut serapidis sacerdotes sunt. Res ex succa fortassis & gracilenta: quæ a uerbo græco σαρπιδω defecit. quod significat exsiccum. Sed his coniectariis omnis censeo scribendum syriasis hoc est exustio: ut exustum uocet afrum refugis capillis aratum ob solis effectum uescens: est enim syriasis infantia nunc distillatio: nunc adustio conuerit plinio. Nomen id habet a syrio astro seruentissimo: uel a siris ut actius refert hoc est cauernis: quoniam inflammatio fit circa cerebrum & tunicas eius. Consequitur uero cauitas oculorum cum pallore ac siccitate corporis. Dicitur hoc & cauma ut alexander ait in problematis: euenitque interdum etiam non pueris. Plinius libro trigesimo ossibus in canino fito inuentis adustio infantium: quæ uocatur syriasis ad aligaris emendatur. Mansruaga. scribe mansruaga. Vestis pellicea: unde mansruagatos mansruagam uestem indutos. M. Tullius appellat: ut forte mansruaga porrectior uestis fuerit ei similis: quam talarem induerat poenus hano. Quintilianus. Nam mansruagam quod sardum est illudens cicerone ex industria dixit. Halagoras. nonnulli scribunt halazon es hoc est mendax: bilinguis: uersipellis: ut sunt omnes atri. αλαγων in miltre pyrgopolinice diximus appellari per mendacia gloriosum & tactantulum: mendaciloquum & uerbosum ridiculum si lepis halispleumon erit acerbis probrum hoc enim significatur marinus pulmo: piscis torpidus & despicendus. Non spongia est halispleumon uere nec ostrea: ut putem errasse interpretem platonis in philebo in hac. Duces autem non hominum uitam sed pleuronis cuiusdam id est spongie marinae aut ostreae marinae per simile. Amatum autem plenior. Corrige aman tu autem plenior. tu inquit amas rusticanæ: quæ alto re illiberalissima aetate exeres & uitam producis ut remiges: qui uitam miseriam ducunt inopes semper egestuosi: qui maxime. Alti ulpici. Plinius libro undecimo. Generum differentia in tempore. praxos mature scit. lx. diebus in magnitudine. Ulpicum quoque in hoc genere græci appellauerunt alium cyprum alti antichordon: præcipue africæ celebratum. Columella.

Halux.

Deglupta.
Glubere.

Mena,

Syriasis fide ratio.

Cauma.
Mansruaga.
Mansrugati.

Halyspleumō

Alliū ulpicū

Alliaque infractis spicis: & olentia late Ulpica: quæque fabricis habetis fabricilia miscet.

Idem libro duodecimo. Vlticū quod quidam allium punicū uocant græci autē *κρυόχορδον* appel-
lant longe maioris est incrementi q̄ allium. Dentes frurunt. ut pote qui querant aliquē pugilla-
torem egregie illōs pugnox uerberibus scabentē. Cynedum. gallum: siue histrionē: qui in scena
tympanum mouere conlueuit ad stericulos modulatorios. Aurifur. aurilegus: qui mihi surripuit
trecentos philippeos. Colabiscū uillicum p fraudem apud se delitescentē irretiuit & illexit. Ra-
piamus intus. emacula. Rapiamus in ius: hoc est in ius raptim & uolutatim trahamus lenonem lycū.

Aurifur.

Male an dētes pruriūt: q̄ huic es molest? an malā rē quæritas:
Cur nō adhibuisti dū istac loquereris tympanū. nā te cinædū
Esse arbitror magis q̄ uirum. Anta. Scin q̄ cinedus sum
Ite istinc serui foras efferte sustis. Ag. heus tu si quid p iocū
Dixi: nolito in feruū cōuertere. An. quid tibi lubido ē obsecro
Antamenides loq̄ inclemēter nostro cognato & patri: nā hic
Noster pater ē: hic nos cognouit modo: & hūc sui fratris filiū
An. Ita me iupiter bene amet: benefactū gaudeo: & uolupest mihi.
Si qd lenoni obtigit magni mali. cūq̄ e uirtute uobis fortuna
Obtigit. Ade. credibile ecastor dicit. crede huic mi pater
Pœ. Credo. Ag. & ego credo. sed ecū lenonē lycū bonū uirum
Ecū uideo se recipit domum. Pœ. quis hic est utrum is
Est & lēo lyc? Ag. i fuitute hic habuit duas filias tuas & mihi hic
Aurifur est. Pœ. bellū hoīem quem noueris. Ag. rapiamus
Intus. Pœ. minime. Ago. quapropter. Pœ. quia
Iniuriarum multo induci satius est.

Multo idici. scri-
bēdum mulctam in
dicti. Melius est & op-
portuntus ut lenōi
lyco indicam⁹ & de-
nunciemus q̄ mul-
ctam p his delictis
soluere debeat. Le-
no eam in ius. Cor-
rige. leno eamus in
ius. seu leno eas in
ius. Mihi suppli-
cis multis. mihi mul-
tis supplicis hoc est
supplicationibus de-
bes mulctam hanc
soluere. Supplicia
superius annotaui
mus supplicationes
appellari: potes &
interpretari suppli-
cis tormentis: qui-
bus extreme affe-
ctus torquetur &
pœnaliter afficet
apud ipsū leno.
Supplicia pro sup-
plicationibus dicti au-
tor est Seruius libro
æneidos prio. Indi-
cit honorē id est ius
sit fieri supplicar o-
nes & bene indicit
quia troiani inopi-
nato uenerant. Fe-
riae autem legitime
sunt aut indictæ. In-
dicti autem dicuntur
quia paupertas ma-
lorum ex collatione
sacrificabat: aut cer-
te de bonis damna-
torum: unde & sup-
plicia dicuntur sup-
plicationes: quæ sūt
de bonis supplicia
pauperum. Salustius
in supplicis deo-
rum magnifici. hic
etiam sacrum & uer-
nerabile & execran-

Supplicia p
supplicatiōi-
bus.

Lyc? Leno. Agorastocles. Hāno. Pœ. Anta. miles
Ly. Ecipitur nemo quidē mea sententia: qui suis amicis
d Narrat recte res suas. nā oib⁹ amicis meis id demū cōuēit
Ut me suspēdā ne addicar agorastocli. Ag. leno eā in ius.
Ly. Obsecro te agorastocles suspēdere ut me liceat. Pœ. leno in ius
Te uoco. Ly. quid tibi mecū autem. Pœ. quia hasce liberas
Ingenuasq̄ eē filias ābas meas: q̄ sūt surreptæ cū nutrice puulæ.
Ly. Iam pridē equidē istuc sciui. & miratus fui neminē uenire: qui
Istas adfereret manu. meæ quidē profecto nō sunt. Anta. leno
In ius eas. Ly. de prandio tu dicis: debet. dabo. Ag. duplū
Pro furto mihi op⁹ ē. Ly. sume hinc qdē. Pœ. & mihi supplicis
Multis. Ly. sume hinc quid lubet. An. & mihi quidem
Minam argenti. Ly. sume hinc quid lubet
Collo rem soluam iam omnibus quasi baiolus.
Nunqd recusas cōtra me. Ag. aduersum quidē. ite igiē intro
Mulieres sed patruē mihi tuā. ut dixisti mihi: desponde filiā
Pœ. Haud aliter aūsim. Ant. bene uale. Ag. & tu bene uale. An. leno
Arabonē hoc pro mina mecū fero. Ly. pii hercle. Ag. imo

Feriae legitis
mae indictæ.

dum intelligim⁹. q̄a sacrae res de bonis execrandox fiebant. Quasi baiolus. baiulatores enim: q̄
græcis βαράζοιροι appellant̄ collo onera onerosa deportāt: quo satisfiunt his qbus debent: ita
ego collo hoc ē extorsione colli solūā itis qbus debeo: dū raptar obstricto collo ad ipsū prætorem.

Simplum.

Simplum folue re. simplices trecentos philippeos. In duplo quippe puntetur a pratore le/ no: nunc perit ut spe tiali conuentioe sim plam multam sol uat. simplū pro sim plici dixerunt anti/ qui: sicuti duplum pro duplici. Au ctionē. subhastatio nem: distractionem omnium bonorū.

Conditum.

Lignea custodia bois & neruo cōpe dit: quæ lignea sūt uiscula. Condi mentum. cōclusio: decoramen: gratia fabulæ sunt nuptiæ: quæ comediam cō diunt & expoliunt. Conditum de/ flectitur a uerbo cō ditre: quod appa re nitidissimum tuc cetum significat. Iu uenalis. Cōditre gu losum fectile. Condi tum elegātia & sua uitudine mirifica et bariū excoctum di citur: hic eplgrāma hoc palladæ festiuis simum exit.

ΚΟΝΔΙΤΟΥ ΔΕΙ ΔΕΙ. ΤΟ ΔΕ ΚΟΝΔΙ ΤΟΝ ΠΡΟΘΕΝ ΕΟΧΕ
ΤΟΥΝΟΜΑ ΤΗΣ ΦΩΝΗΣ ΕΣΤΙ ΓΑΡ ΑΛΛΟΤΡΙΟΝ
ΤΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ. ΒΙ ΡΩΜΑΙΚΩΣ ΔΕ ΚΑΛΕΙΤΑΙ.
ΑΥΤΟΣ ΑΝ ΒΙ ΔΕΙ ΗΣ ΡΩΜΑΙΚΩΤΑΤΟΣ ΩΝ.
ΕΚΕΥΑΣΘΟΝ ΟΥΝ ΔΟΙ ΤΟΥΤΟ. ΤΟ ΥΑΡ ΚΑΤΕΧΟΝ ΜΕ ΝΟΗΜΑ
ΤΟΥ ΣΤΟΜΑΧΟΥ ΧΡΗΣΙΝ ΤΟΥΔΕ ΛΕΓΟΥΣΙ ΠΡΟΤΟΥ. hoc est.

Conditio mihi opus. Conditio nominis unde propositum: græcis uox aliena sonis. Sic bene romana conditum uoce locuntur. Ipse scies: linguæ qui decus es latia. Hoc mihi chare para. Romacht penetrata morbus Occupat: hoc potu tingit illa iuuat.

Nouellus.
Nouelletū.
Castanetū.
Nouellare.

Hic est finis fabulæ: hoc quod subsequitur applicandū ē post cōiuncta militis antemonidis i hānonē: quā agorastocles ut cē sumpsit & patrocintū pœnit tutādi. Duodeuiginti. decē & octo: quasi duo de uiginti dēpra sint. Qui hanc. quibus duodeuiginti minis has puellas emi. Nouvelle nouellus. nouelle nouellus: qui ex anactorio nouiter huc habitatum cessit. A nouo fit nouellus & nouellus. Ouidius. & cedunt teneros prata nouella pedes. A nouello fit nouelletum: sic enim latine & pure dicitur uinea nouis uitium propaginibus renouata. In digestis de impensis in rebus dorasibus mendum est in his uerbis. Veluti si nouellum actum factum sit: ubi legendum est nouelletum sicuti quercetum & castanetum loca quercubus & castaneis confita. Nouellare dicitur significans nouelletū pangere. Tranquillus in domitiano. Ad summam quandam ubertatem uini frumenti uero in opiam existimans nimio uinearum studio negligi arua edixit ne quis in italia nouellaret. Nouelletum intel ligit maro in buccolico ludico. Atque mala uites incidere falce nouellas. Genua. quæ misericordie

Haud multo post i ius ueneris. Ly. quoniam egomet tibi me addico. quod Pratore opus est. uerum obsecro te. ut liceat symplū soluere Trecentos philippos: credo conradi potest. cras auctione faciam Ag. Tantisper quidem ut sis apud me lignea in custodia. Ly. fiat Ag. Sequere intro patruē mi. ut hūc festum diem habeamus hilarem. Huius malo. & bono nostro. multū ualete. multa uerba fecimus. Malū postremo omne ad lenonem redit. nunquid postremū est Condimentū fabulæ. si placuit plausum postulat comœdia.

Agorastocles. Lycus Leno. Hanno Pœ. Adelp. Anterastilis. Antamenides.

Vam rē agit it miles. quod lubet patruo meo loquor inclemēter q Ne mirere mulieres quod eū sequuntur modo cognouit filias Suas esse has ambas. Ly. hem quod uerbum auris meas

Tetigit. nunc perii. unde hæ perierunt. Ago. domo. Carthaginenses sunt. Ly. at ego sum perditus illuc ego metui Semper ne cognosceret eas aliquis. quod nunc factum est Væ misero mihi periere opinor duodeuiginti minæ Qui hanc emi. Ag. & tu ipse peristi lyce carthaginenses sunt Ly. At ego sum perditus. Pœ. quis hic est utrum is est Nouvelle nouellus in seruitute filias habuit duas. Ago. & mihi Aurifur est. Pœ. bellum hominem quem noueris. leno Rapacem te esse semper credidi uerum etiam furacem Qui norunt magis. Ly. accedam per ego te tua te genua obsecro Et hunc cognatum: quem tuum esse intelligo. quando boni estis

dicata sunt. Bonos facere addecet, bonos decet ignoscere. Ignoscendum in rebus humanis sum Ignoscenda.

- Ut bonos facere addecet facite. & uestro subueniatis supplici.
 Iam pridē equidē istas sciui esse liberas. & expectabā si quis
 Eas affereret manu. nā meae prsum nō sunt. tū autē tuum aux
 Reddā: quod apud me est. & iusiurandum dabo: me malitiose
 Nihil fecisse agorastocles. Ag. qd mihi par facere sit ide tamē
 Egomet consulam omitte genua. Ly. mitto si ita sentētia est
 Ag. Heus tu leno. Ly. quid lenonem uis inter negotium
 Ag. Vtinā mihi argentum reddas: priusq̄ in neruum abducere.
 Ly. Di meliora faxint. Ago. sic es tu ideo cœnabis foris
 Aurum argentum: collum: leno scias te nunc debere simul
 Pœ. Quid me hac re facere deceat: egomet mecum cogito.
 Si uolo hunc ulcisci: litis sequor in alieno oppido.
 Quantum audiui ingenium & mores eius quo pacto sient?
 Ad. Mi pater ne quid tibi cum istoc rei fiet. te maxime obsecro
 An. Ausculta soror: i abi diiunge inimicitias cum improbo:
 Pœ. Hoc agesis leno: quanq̄ meruisse te ut pereas: scio.
 Non experiar tecū. Ago. neq̄ si aurum mihi reddes meum
 Leno quando ex neruo emissus compingere in carcerem
 Ly. Iam autem: ut soles: ego pene tibi me purgatum uolo.
 Siquid dixi iratus aduersum animi tui sententiam:
 Id uti cognoscas quæso: & cum istas inuenisti filias
 Ita me di amēt mihi uoluptatis est. Pœ. ignosco & credo tibi
 An. Leno tu at amicā mihi des facito: aut auri mihi reddas minā
 Ly. Vin tibicinam meam habere. An. nihil moror tibicinam
 Nescias utrum ei maiores buccæ ne an mammæ sient
 Ly. Dabo quod placeat. Ag. cura. Ly. aurū cras sat referā tuū
 Ag. Facito in memoria habeas. Ly. miles sequere me. An. ego
 Vero sequor. Ag. qd ais patruē q̄do hic ire cogitas carthaginē
 Nam tecum una ire certū est. Pœ. ubi primū poterō illico
 Ag. Dum auctiōnē facto: hic opus est aliquot ut maneas dies:
 Pœ. Faciā ita ut uis. Ag. agesis eamus. nos curemus. plaudite:

mum bonū ducūt.
 humanū delinquer
 re: humanum igno
 scere. Si ita sen
 tentia est. si ita de
 creuisti mihi suppli
 ci ueniam dare.

Sic es. scriben
 dum sic est: res ita se
 habet. nisi argentū
 reddes raptaberis i
 carcerem. Diiunge
 inimicitias. semoue:
 se iunge litigantes.

In alieno opi
 do. talis sententia le
 gitur apud epigrā
 maticum poetam.
 Videor mihi in alie
 no oppido litigare:
 quæ figura loquen
 di hinc sumpta est.

Experiar. non
 litigabo. Ex ner
 uo. uinculum ferre
 um ad collum con
 stringendum idone
 um. Ut soles sub
 intellige: inuitaris.

Ego pene. An
 terastilis loquitur.
 Cognoscas q̄
 so. scribēdum igno
 scas quæso. Fa
 cto. facio: uerbum
 apud plautum fre
 quens & uisitatissi
 mum.

Interpretatio Ioannis baptistæ pii Bononiensis in pœnulum. finit.

IOANNIS BAPTISTAE PII ENODATIO IN PERSAM.
INCIPIT ARGUMENTVM.

Toxilus nri .

Oxilus seruus ab arcu nomen adeptus: quod lunati & intenti arcus instar emittabatur in Dorpali uiscera lenonis liberare domino suo absente discuptiens lemniscelenen puellam lenontam persuadet lenonem ut parasiti filiam. sed quae tamen persae praedati / tiae nomen obtinebat emeret: illam subornant: uestimentis exoticis religurant ut per sa uideretur. subdola uasra: ueteratrixq; ducitur ad Dorpalum: qui motus absoluta persae uenustate illam emitt. Sed postq; praedoni pretiu persolutu ea ipsa pecunia ministro Toxilo Lemniscelene a manibus Dorpali exigitur: & ita decipitur leno: quoniam liberali causa parasitus sagaristio uendicat suam sibi filiam: & ita ambabus priuatur leno. Demu Toxilus: Sagaristio & Lemniscelene hostibus utris & re placida potitantes lenone contemptim habent: & deridiculo. Fabula agitur athenis. Interlocutores. Toxilus. Saturio parasitus. Sophoclidisca. Pecniu. Lemniscelene. Dordalus leno. Diuiditur in quinque actus comedia. Primus. Qui amans egens ingressus est princeps in amoris uias. Toxilus conquerit fortunas suas cum sagaristione seruo a quo promittit auxilium accommodum ad Dordalum expugnandum. Secundus actus. omnem rem inuenit ut sua sibi pecunia hodie uilam faciat leno libertam suam. Meditanti Toxilo quo pacto exigeretur lemniscelene amassa e manibus lenonis occurrit saturio parasitus: a quo utenda filiam suam petit: ut hoc pacto ornata pro persae itro ducatur ad Dorpalum ut illam emat: qua demu reperta libera det tanquam plagiarium non leues penas: Post diutinas preces filiam saturio pollicetur. Tertius actus illic incipit. Quae res bene uorant mihi & uentri meo perentatq; parasitus saturio persam filiam admonet ut ad fingendam seruitutem sit celer & dextera: persae illi coarguit: dedecere asseuerans ita uirginem prostituit. sed post uerba uirginis parat. Filia saturionis destinatae praesenti pecunia dordalo lenoni tanquam sit in praeda redacta deuictis pellans & hostiliter: a quo filiam suam iure repetit: quod libera uendita fuerit. Ultimus est actus persae comediae. Hostibus utris: ciuibus saluis: re placida: pacibus pfectis: bello extincto. Toxilus lenone in orationem redacto: circumscripto: & fraudato apparato conuulso saltatibundus cum lemniscelene & lena saltat: sagaristione ad tripudiu inuitat: & hoc agunt ut ex laetitia & uoluptate sua penas maiores & eruntio fieres contrahat leno. Inter saltandum nates uellunt: crines distrahunt: latus uellunt lenoni: & illi uerissimum ludibrium faciunt. Docet comedia fraude seruili & sorde lenonia nihil esse postremus.

Vi emeret. fert bendum ut emeret.

Filia. lege filiam: quae subornat ut lenone trettat. In trichatu implicitu. Tricha: a capilli pulloꝝ pedes implicantibus impediamenta uocantur. Dorpalu. hoc lenonis nomen est Fortassis quod illic apud lenone plurimae comeditiones fierent nomen dorpalus sortitus est. Dorpon enim greci cana dicunt.

Dorpon.

Pornoboscus.

Excetra dicit contra merulam.

Lerna maloru puerbilu.

Plauti. Persa.

Argumentum:

Resecto domino suos amores toxilus

Emit atq; curat leno ut emittat manu

Raptamq; ui emeret de praedone uirginem

Subornatam: suadet sui parasiti filiam

Atq; ita intricatum ludit potans dorpalium?

Serui duo Sagaristio. Toxillus:

Vi amans egens ingressus est: princeps in amoris uias:

Superauit ærumnis suis ærumnas herculis

Nam cum leone & cum exceedra: cum ceruo: cum

πορνοβόσκος leno. πορνι meretrix. πορνύσος scortor: πορνοβόσκειον lupanar: hinc illa sententia ηδονής τῆλοδ πορνῆς δογὰ uoluptatis finis meretricis decretu. Princeps. haec meda penitus actus radicibus cedices omnis occupauit. legendu est praecipit in praecipitu & barathru amoris deuolutus ex arce probatoru moru. Rota enim attribuit amori: ex qua deuoluit in praecipitu amantes.

Excedra. Merula Georgius ita scribendu censuit ab hydra nomen adipsi credes: qui maxime fallitur & diligenter errat. ego priscam lectionem non imuto. Excetra enim scriptu erat. Serui autor est hydram excetram appellata: quod uno capite amputato multa continuo excresceret. Serui uerba sunt hac libro aeneidos sexto. Hydrā dicit: quae fuit in lerna argiuoꝝ palude. Sed latine excetra dicit: quod uno casu tria capita excrescebant. Sed constat hydrā locum fuisse euomentē aquas uastates uel cinas cluistrates: in quo uno meatu clauso multi erruēbant: quod Percules uidens loca ipsa exussit: & sic aquae clausit meatu. Nā hydra ab aqua dicta ē id est α ποτ οδ υδρ ὄσ. λερνη κακων hoc est lerna

forores Rhea: Themis: Mnemosine: phoebe: Tethis. Hi omnes rei altulus: quæ usul hominū essent inuētores: honores nomenq; sempiternum adepti sunt. Saturnus natu maior rex factus homines ex agresti inculcaq; uita ad mores: legesq; & humaniorem cultum deduxit. At Hyperion. solis ac lunæ aliorūq; astrorum motus horasq; primū sūma cura obseruationeq; abse percepta popularibus nō / scenda prōdidit: deoq; hoz; parens nominatur ueluti ipsoꝝ naturæ cōtēplator. ex saturno ac phoe be. orta latone est. ex Iapeto prometheus: quem nōnulli scriptorestradunt ignem ad dis furto subla tum hominibus de

disse. Sed ab eo con stat illa: qbus ignis alitur: repta. ex tita nibus uero Mnemo synen tradūt loquē di modū adinuenis se ac rebus iposuisse nomina: licet a qui busdā ea mercurio tribuanē. Huic quo q; deæ rerū memo riā: a qua & nomen sortita est assignant

Themis.

Themis tū diuinā / di artem rum sacra cultusq; deorum in trodūxisse dicunt: eaq; quæ ad bene ui uendū & pacē perti nent ostēdisse. Sat esse. supesse sufficēs esse ad tolerandum bellū aduersus supe ros: Acrisius inuitos: multoq; ferocius ur

Eleutheria.

ferre fatētur amor & scurrax. Basilice agito eleutheria. splēditer: eleganter & regle liberatoria celebra: hoc est il bere utuas. sacra erant eleutheria: quæ pompaticæ & magnificētissime celebrabanē in honorē iouis eleutheri hoc est liberatoris. sic & apud romanos quoq; iuppiter liberator dicebatur. ελευθεροζ ad uerbium grecū est: quod significat liberaliter. ελευθεροζ liber: ingenuus. ελευθεριζ libertas. ελευθεροζ liberalitas. Hic eleutherius iuppiter hoc ē liberator insectitur. Sicut tibi bene. scribē dum ex sinceris exemplaribus sicubi tibi bene: hoc sensu. Si in quopā loco pati potes tibi bene esse hoc est delectare geniū tuū & exhilarare apud nos ueni. Basilico uictu. regio. electili. Hæc de sūma. supfluit hæc. sensus. Hodie sūma agitur. Comicia sunt suprema nunq; mea amica sit an non libera. Cū tibi me potis. scribendū. Facere me potis es: potes me foelicitissimū & beatum super om nels facere. Reponā. reddam: restitūā. Sidonius libro secūdo epistolaz. Sciret conatibus suis nil reponendū. Marcus Tullius libro primo epistolarū ad lentulū. Cur autem laudari peto a te ut id a me: ne ue in hoc ratione: ne ue in hoc re: ne ue in alitis regras: ne tibi ego idem reponā cum ueneris. Seneca libro secundo de ira. Aliquis de re male locutus: cogita an prior feceris: cogita de q; multis lo

Eleutheri9u piter.

Reponere.

quaris. Cogitemus in quā alios non facere iniuriā. sed reponere. Martialis libro duodecimo. Et totū mihi nunc repono quidquid terdenos utgilaueram per annos. In alia significantia reponere est de scribere. Oratius in arte poetica. Scriptor honoratum si forte reponis achillem. Interpretatur Por phyrio reponis quasi iterum profers. Fulgentius: Decepta grācia credulitate damonum potius quā deorum nunquam deterius suis dis reponeret. Veniam. uendar: auctiōnem factam. Aquā a pumice. petis rem ab eo: qui egestuosus est: qui maxime: proin falleris non minus q; qui a pumice aquam elicere cupiat. Catinā in ciuitate sicula pumices probatissimæ reperiebantur: inde Satyrus. Quod tenuem tritē catinensi pumice lumbum. Pumicare uerbū: qd enotat pumice expolire. Elegio graphus poeta: Pumicet & canas tondeat ante comas. Mendum est in Catulli tritis exemplaribus in hæc uerba. Quot dono lepidum nouum libellum Arrido modo pumice expolitur: tu scribe arida ex hls Seruif uerbis: quæ libro aneidis ultimo reperies. Pumicem autem iste genere masculino dicit: & hunc sequimur: licet catullus dixerit genere feminino.

Pumex.

Pumicare.

Quib; sat esse nō queam. Sa. uide mō ut meæ catapultæ tuū ne Transfigant latus. To. basilice agito eleutheria. Sa. quid iam To. Quia herus peregre est. Sa. ain tu pegre est. To. sicut tibi bene Esse potes. pati. ueni. uiues mecū: basilico accipiere uictu. Sa. Vah iam scapulæ pruriunt: quia te istæ audiui loqui To. Sed hoc me unum excruciat. Sa. quidnam id est. To. hæc De summa hodie est: mea amica sit ne libera an sempiternam Seruitutem seruiat. Sa. quid nunc uis ergo. To. Cum tibi me potis es sempiternum. Sa. quemadmodum To. Ut des mihi nūmos sexcentos: quos pro capite illius pendam Quos cōtinuo tibi reponam in hoc triduo: aut quatrīduo. age Sis benignus. subueni. Sa. qua confidentia rogare tu a me Argentum tantū audes impudens? quin si egomet tot; ueneam Vix recipi potis est: quod tu me rogas. nam tu aquam a pumice Nunc postulas qui ipsus sitiāt. To. siccine hoc te mihi facere Sa. Quid faciam. To. rogas: alicunde exora mutuū. Sa. tu fac Idem quod rogas me. To. quæsiui nusq; repperi. Sa. quæram

Catapultæ. aulæ: quæ subinde cinerulentæ cōmeabant in caput ordinari fori Basilice agito eleutheria. splēditer: eleganter & regle liberatoria celebra: hoc est il bere utuas. sacra erant eleutheria: quæ pompaticæ & magnificētissime celebrabanē in honorē iouis eleutheri hoc est liberatoris. sic & apud romanos quoq; iuppiter liberator dicebatur. ελευθεροζ ad uerbium grecū est: quod significat liberaliter. ελευθεροζ liber: ingenuus. ελευθεριζ libertas. ελευθεροζ liberalitas. Hic eleutherius iuppiter hoc ē liberator insectitur. Sicut tibi bene. scribē dum ex sinceris exemplaribus sicubi tibi bene: hoc sensu. Si in quopā loco pati potes tibi bene esse hoc est delectare geniū tuū & exhilarare apud nos ueni. Basilico uictu. regio. electili. Hæc de sūma. supfluit hæc. sensus. Hodie sūma agitur. Comicia sunt suprema nunq; mea amica sit an non libera. Cū tibi me potis. scribendū. Facere me potis es: potes me foelicitissimū & beatum super om nels facere. Reponā. reddam: restitūā. Sidonius libro secūdo epistolaz. Sciret conatibus suis nil reponendū. Marcus Tullius libro primo epistolarū ad lentulū. Cur autem laudari peto a te ut id a me: ne ue in hoc ratione: ne ue in hoc re: ne ue in alitis regras: ne tibi ego idem reponā cum ueneris. Seneca libro secundo de ira. Aliquis de re male locutus: cogita an prior feceris: cogita de q; multis lo

Habeo in mudo. scribendū. habes in mudo: hoc est retines in proclinetu: & in apparatu. Alibi in mudo sunt utrgæ. Ut scias. subintellige curabo. Refecro. plusest q̄ obsecrare. Morologus. stultiloquus: inaniloquus. Cōcessero. discedā. Fuas in quæstione. fueris in inuestigatione morosa. Malo seruo. scribendū male seruo: Nō bene Inq̄ quæstū parasiticū obseruo. quippe mihi ac malo ribus meis nō scēliciter uortente parasitica arte: qui omnes hoc exercitio scurrili uentres suos paue runt egregie. Tritauos. tertio retro gradu ab auo: tritauos p̄ tritauus. u. enī plauto & antiq̄s in

Murslichno uori.

- Equidē. si quis credat. To: nempe habeo in mundo. Sa. si id Domi esset mihi: iam pollicerer. hoc meūst: ut faciā sedulo
- To. Quicquid erit recipe te ad me. Sa. quære tamen. ego item Sedulo si quid erit iam ut scias. To. obsecro te refecro. Operam da hanc mihi fidelem. Sa. ah odio me enicas
- To. Amoris uitio nō meo nūc tibi morologus fio. Sa. at pol Ego abs te concessero. To. iam ne abis. Sa. bene ambulato
- To. Sed recipe te q̄ primum potes. caue suas mihi in quæstione Vsq̄ ero domi dum excoxero lenoni malum.

o. trāsfit. Mures. elegans cōparatio. Mures enim gulosi sūt proin antiphilo λιχνοβορος hoc est lucernari⁹ appel lat: & παμφόγος hoc ē helluo isto uer su. παμφόγος ἐστὶ τῆσθησκατάδωμα τα λιχνοβορος αὐτο. Plini⁹ autor ē mures rosisse ferrū: ut hæc Antiphilli carmia n̄ admirer. ψηγμα πυρον χρο σοοιο σιδηρεων υἱοδοντων.

Saturio Parasitus.

Eterem atq̄ antiquū questū malo seruo: atq̄ obtineo

u Et cū magna cura colo. nā nūq̄ quisq̄ meor̄ maiorū fuit

Quin parasitādo paueriat uētres suos. p̄. auos. proauos

Abauos. atauos. tritauos quasi mures semp edere alienū cibū.

Neq̄ edacitate eos quisq̄ poterat uincere. neq̄ his

Cognomentū duris capitonib⁹. unde ego hūc quæstū obtineo

Et maiorum locum neq̄ quadruplari me uolo:

Neq̄ enim decet sine meo piculo ire aliena ereptum bona.

Neq̄ illi q̄ faciūt mihi placēt. plane loquor. nā publicæ rei

Causa qui cū id facit: magis q̄ sui quæsti anim⁹ iduci potest

Eū esse ciuē & fidelē & bonū. sed legirupā qdā ne det i publicū

Dimidiū: atq̄ ēt in ea lege adscribier. ubi quadruplator quēpiā

πρυθεν λιβυ κησ κουφοτερον ψαλαθου. qd̄ scilicet mus auge roserit. Neq̄ its. scribo. nāq̄ its. Duris capitonib⁹. q̄ duris dentib⁹ & ferreis ut sunt mures: colla tiuū uētrē haberēt: & oīa caperent i uē trē. Quadrupla ri. delator fieri: & ita quartā partem rei nancisci. Publicæ rei causa: q̄ cōlu

Capitones .

rationē defert & detegit in rei publicæ pntiē redundaturo scelere illius: q̄ defertur: is delator æquum facit: ueq̄ qui priuati cōmodi caula delator extiterit is inter proditores enumerāsus est. Quest. pro quæstus hoc ē lucri. Animus induci potest. potest animus meus psuaderi ut illū excusatū ha beam. Sed legirupā qdam. Corrige. sed legirupa q̄ clam: & hic sensus ē. & is q̄ legirupā hoc est il lum: qui cōtra leges uenit: & clandestino factōre arariū fraudauit: ne dimidiū lucrū in utilitatē po puli soluar: is pariter si deserat æquū erit & utile. Atq̄ etiā. in priscais exemplaribus legitur. potest etiam. sensus. potest ascribi in ea lege hoc est potest redigi in numerum multatorum: qui plectuntur ea lege qua fures ut dimidium soluant: Hoc a multis refertur ad delatores: qui dimidium bonorum captebant rei accusati: ut inquit. Si hic non recte accusatus sit eadem lege dimidium ex bonis dam nati soluatur accusatori: & delator puniatur: qui clandestino dolo bonum uirum ad obloquen dum irritauerit: & delatorem legirupam uocauit: qui contra bonos mores uenit: & hominem accu sat: qua accusatione sibi dimidium uenit: & ita rempublicam dolose & fraudulenter accusato quo piam fraudat. Vbi quadruplator: altera lex promulgatur a parasito. Vbi delator in quemplam iniuste manum intecerit illum in sus illegitime trahens dimidio bonorum suorum mulctetur: qua pec na animaduersum & anquisitum esset in eum si deliquisset: qui prapostere trahebatur ad magistratum ne non uerum sit illud ouiditanum. Neq̄ enim lex iustior ulla est q̄ necis artifices arte perire sua. Ascōi⁹. Quadruplicatores delatores erāt criminū publicor̄: i q̄ re quartā ptē de pscrip̄tor̄ hōis: quos detulerāt cōseq̄bāt. Alii dnt q̄druplatores eē eor̄ reor̄ accusatores: q̄ cōiuncti q̄drupli dānari soleāt: aut alex aut pecūia grauiorib⁹ uxor̄is fœnerata. His cōueniētia Cato cōmēnit i libro de re rustica.

Legirupa .

Quadrupla tor.

Maiores enim nostri hoc sic habuerunt: & ita in legibus posuere furem dupli condempnari: foeneratorem quadrupli: quanto peiorē cliem existimauerint foeneratorem q̄ furē hinc licet estimare. Seneca libro de beneficiis. Aristippus aliquando delectatus ungento. male inquit istis effamatis euentat: qui rem tam bellam infamauerūt. Idem dicendū est. male istis improbis & importunis beneficiorū suorū quadruplatorib⁹ eueniat: qui tam bellam admonitionem inter amicos sustulerunt: & apud Sidoniu quædam super hac uoce prodidimus. Inlexit manum. Scribe inleceit manū. manu adprehendit more uetusto: & i ufas ob

stinate trahens calūniose damnare gestitēs. Galli: ut audio hodie quoq; obseruant ut creditor debitorē in ius uocet. qui si ius adire reluctetur tenentur edito gallicano trib⁹ agminatim reluctatē detrectatēq; cōprehēdere. Tātidem. similiter & tāto dispendio delatori manus iniciani i delatores: illos falsæ accusationis reuincāt apud urbanū prætorē. Aequa parti. ut adepturi æqualē partē prodeant ad iudices: delator delati bona possideat si uere delator fuerit: delatus quadrupla toris si calumniōse fuerit infimulatus.

Albū rete.

Struthoea.
De cotoneis

Error cōmunis.

Mululanum

Coluthra.
Cydonites.
Sycites.
Collubia.
Colutia.

Inlexit manum. tantidem ille illi rursus iniiciat manum.
Ut æqua parti pdeant ad tris uiros. si id fiat ne isti faxin usquam Appareant qui hic albo rete aliena oppugnant bona.
Sed sum ne ego stultus qui rem curo publicam.
Vbi sunt magistratus: quos curare oporteat.
Nunc huc inrtoibo: uisam hesternas reliquias.
Qui euenierint recte nec ne. num infuerit Febris. oportune fuerint. nequis obreptaerit.
Sed aperiuntur ædes. remorandus est gradus.

Toxilus seruus. Saturio. Parasitus.

Mnem rē inueni. ut sua sibi pecunia hodie illā faciat lenō Libertā suā: sed eccū parasitū cuius mihi auxiliō est op⁹. Simulabo q̄si nō uideā. ita eliciā uez. curate istic uos atq; Adproperate oculos: ne mihi moræ sit quicq; ubi ego intro Aduenero. cōmisce mulsum: struthoea: colutheaq; appara.

Ad tris uiros. capitales scilicet: qbus rerū capitaliū indago demadabatut. Albo rete. fraude introrsa: forinsecus probitatē ostentantes: q̄ simulant se cādidos & bonos cū sint improbi: scelesti: & facinorosi q̄ maxime. Infuerit febris. nunqd ita calefant & ebulliat eo seruiore: quo febriculosos febris exercet: impetit: & exagitat. Opportune fuerit. nunqd opportune & tēpestiue excocta fuerint a cōdimentariis. Obreptaerit. lurco: & helluo serpsertit instar reptilis musculi: q̄ ligurtuerit & crustula delicatiora demorsicauerit. Struthoea. Scribe media intenta struthoea hoc ē στρουθογαμήλια: mala cydonia: hoc ē cotonea reor: ita uocitata qd̄ struthi: seu struthii: seu struthionis: seu struthio gramā Antiphili.

μηλον εγω στρουθειον αποπλετηρησ επι ποησ
ωριων εν νεαρω χρωτι φιλασμενον.
ασπιλον αρρυτιδωτον. ισοχνοον αρτι γουοισιν
σκηην ευπεταλοισ συμπυροσ ακρεμοδιν
ωρησ χειμαρησ σωανιον γερασ. εισ σεδανασσαν
τοινυ χωνιφοειδ κρυμοδ οποροφορει. hoc est. Malū ego struthoeū a uiridi planta decerptum

in iuuenili colore seruatum: Depile: sine rugis: æqualis lanuginis: nō crispatū: uigore natiuo soltatis ramis: horæ hyemalis singulare munus in tuā uoluptatē. O regina stigus niuale fructificat: ut castigā di sint illi & coarguendi: q̄ secunda correpta struthoea scribūt. Plinius libro decimoqnto. Struthoea collocant inter genera mali cotonei. Maiores ex eodē genere struthoea odoratius uibrāt serotino p uentu. Præcocia uero mustea. Struthoeis autē cotonea insita suum genus fecere mululanū: quæ sola ex his cruda mandunt. Coluthea. sunt q̄ colora siue colutea legunt pro piscibus delicatioribus: sunt q̄ non colluthea nec colluta sed coluthra recognoscūt. & enī ficus maturas in comœdia phile / monista nominari testis est athenæus: in uinū uero struthoea & ficus addi cōsueuisse argumēta sunt uina cydonites & sycites a pomis illis dicta. si collubia scribis interpretare bellaria: qua uoce scaret ar / stophanes. De Coluteis muricib⁹ Plini⁹ libro xxxij. Muricū generis sunt: qua uocāt græci colytia. Alii corythia turbinata æque. sed minora multo: efficaciora: & oris halitum custodientia.

In struthels, potes hic intelligere subere toxilū ut coquant hęc in uase: cui struthes nomen fuit: cuius mentionē fecit atheneus. Sed in mediū reliquo. Vinū enim cū cydoniti cōmiscetur. Calamum, casia teretē corticē. Plinius libro decimo quarto naturalis historiae. Laudatissima apud prisca uina erāt myrrhae odore cōdita: ut apparet in plauti fabula: quae perla inscribit: quamq̄ in ea & calami addi subet. Ideo qdam aromatatis delectatos maxime credit. sed Fabius dosenus his uerbis decreuit. Mittebat uinū pulcrū myrrhinā: & in pancharistiōe panē & polentā uinū murinā. scruolā quoq̄

Strutoes uas
Calamus.

Bene & in struthelis cōcaleat: & calamū iniice: iā pol ille hic
Aderit credo cōgerro me? Sa. me dicit euge. To. lautū credo
A balineis iā hic adfuturū. Sa. ut ordine omnem rem tenet
Colloræ facite ut madeāt: & colliphia ne mihi incocta detis:
To. Rem loquit uerā nihil sunt crudæ: nisi quas madidas glatias:
Sa. Tum nisi cremore crasso socias: colliricū nihil est marcū illud
E pigro cōpellucidū: quasi iure se amesse: uis decet: colliricū
Nolo in uesicā quod eat in uentrē uolo. To. prope me hic
Nescio quis loquitur. Sa. o mi iupiter
Terrestris & cœpulus: compellatius:

& leliū & Attelū ca
pitonē in eadē snia
fuisse uideo: quontā
in pseudolo sit qd si
opus ē ut dulce pro
mat idē ecqd habeat
at rogas. murinam:
passū: defrutū: mel &
linā: qbus apparet
nō iter utna modo
murinam. sed inter
dulcia quoq̄ nomia
rā. Plinius libro duo
decio. Calamū quo
q̄ odorat? i arabia
nascens cōmunis in
dis atq̄ syria est: in

qua uincit omneis a nostro mari centū. i. stadis: Inter libanū montē aliumq̄ ignobilē: non ut quidā
existimauere antilibanū in cōualle modica iuxta lacū: cuius palustria ætate siccant tricenis ab eo sta
dis calamus: & iuncus odorati gignunt. leges hęc in Hieremia. si qd mihi thus de faba afferis & ca
lamū suauē olentē de terra lōgīnqua. Hieronymus in Interpretatiōe Hieremiae. In cubilibus in qb9
prius dracones habitabāt oriunt uiror calami & iuncti ubi intellige iuncum odoratū: de quo memi
nit Plinius. Idem Hieronymus in eodē. Ut qdam thus de faba affer tu: & calamū suauē olentē de ter
ra longinqua. Holocaustumata uestra nō sunt accepta: & doctrinæ uestre nō placuerūt mihi. Cō
gerro. coadutor: & comes in rebus uisitoribus. Gerras enī ineptias antiq̄ uocauerunt. Gerræ autore
Marcello nugæ ineptiæ: & sunt gerræ fascini: q sic in naxo insula ueneris ab incolis appellant. Plau
tus. hic aderit cōgerro meus. Cōgerro ut cōsultor me? q eadē exerceat nugas. Colloræ. scribe
colloræ. sunt enī pisces delicati. ego coluthra hic lego: ut de sicis aridis intelligat: cū colutea pisces
supius intelligi a poeta libeat credere. Colliphia. ita uocant ordeacet panes leues & digestibiles.
his utebant athletæ: idoneis ad firmāda & roboranda mēbra. Martialis. Cū coliphia sexdecim come
dit: ita dicebant si pāes quod erāt subteritii. καλιφίνης. Satyroglyphus. luctant pauca comedūt
colliphia pauca. Nihil sunt crudæ. lego nihil hoc est nullius pretii: nisi discoquant. Glutias. de
uores: inde glutio degulator appellat. Perfici9. Nec glutio sorbere saluā mercurialē. Cremor. lac
& succus: q extrahitur a præsis herbis. Codex ovidianus deprauatus est in hęc uerba. Ordea quē fa
ciunt illis infunde tremorē: tu scribe cremorē. Gato in re rustica. Id in linteū nouū indito: exprimito
bro tertio de medicina Ducēda alius uel aqua uel prisana cremore. Idem libro quarto. Si uetustior
morbus est ex inferioribus partibus tepidum infunde uel prisana cremorē. Colliricū. unguen ni
lli: abiectū: de quo Hieronymus. Mali medici ad omnē ocularam ægritudinem uno utuntur colli
rio: quæ colliria insuauia sunt & illiberalis gustus. Epigro compellucidū. mendum deforme & de
spuendum codicis omnem sententiam illiberaliter inuenustans. Legendū ex pompelo epicrocon pel
lucidum idest ualde lucidū propter exilitatem. Pompei uerba sunt hęc. epicrocum genus amictuli cro
co tinatū tenue & perlucidū. De epicroco meminit. M. Varro de sermone latino libro tertio. utrunq̄
mulieres & epicrocum uirt quoq̄ habitauerunt. Idem citat hoc carmen. Diabatra in pedib9 habebat &
erat amictus epicroco. Se amesse. scribo se ames. hęc inquit delicatula cibaria offeruntur elegā
tissime condita: ut scilicet ob elegantiam amandā sint cū sola gula spectari debeant & laudari omnia
edulsa. Vis decet colliricum. lege iunctim. Ius decet colliricū. Decet inquit brodium esse colliricū
hoc est pingue & spississimū conglutinata pinguitie nō aliter q̄ est collirium unguentum densissimū.
Nolo in uesicam. sensus est. Hęc minutula: tenuta: & aquosa brodsola non hominem nutriunt.
Sed tantūmodo urinam Instant. Cibaria dicunt ire in uesicam: cum sunt aqua diluta: quæ non p̄n
gula sunt & frustulenta. Carnulenta enim transeunt in uentrē & in alimenta dispartuntur. Cœ
pulus. conuictor: densoq̄ domesticus usu: qui ad epulas: & culinā nostram iam pridem es cants ad
uentitius: inter nostros sedentarios epulones iam pridē enumerat9. Compellatius. qui subinde
& identidem a nobis compellatis ad opsonia. Alibi legitur copulatiuus: iunctus scilicet & adhaerens.

Iuncus edo
ratus.

Cōgerro.

Colliphia.

Gluto.
Cremor.
Loc9 ovidii.

Colliricū.
Epicrocum.

Cœpulus

Cōpellati9

Efurto.
Focula.
Foculare.
Murena.

Efurto, ludit in primo noie. Non enim inquit saturio hoc est satur. Sed esurto hic nomen est hoc est famelicus. Vētris focula. ientacula: & delicata opsona calfacētia ipm uentrē. Marcellus. Focula dicta sunt nutrimenta: unde & foculare dicitur ut fouere. Plautus in pfa. ad aedes. nā iam intus uentris sunt focula. Ius est apponi. lego. Iussi apponi. Sapis mutuū ad geniū. scribo ex uetusta lectioe. Sapis mutuū ad geniū. Ad uoluptatē meā inquit reddis par pari. respōdes in rebus egregie mihi uoluptarius & oblectantibus. Here. heri. Iuuenalis. Res hodie minor est here quā fuit. Murena. apud

Senecā exemplum plenum crudelitatis extat pollutionem seruos cristallina uasa frangentes solitum murenis obicere: sic tu sanguinē miseris & electis sorbilantibus. Murena quocumque tempore parit: cum ceteri piscis stato pariant. Oua eius citissime crescunt in sicco litore: elapsas uulgo costu serpentium impleri putat. Aristoteles myrinum uocat mare: qui generat. Discrimē esse quod murena uaria & infirma sit. myrinum uni color & robustus: dentesque extra os habeat in gallia septentrionali. Murenis omnibus dextera in maxilla septem macula ad formam septentrionis aureo colore fulgent duntaxat uiuentibus: pariterque cum anima extinguuntur. Autor Plinius. Ambrosius in hexaemero. Vipera nequissimum genus bestiae: & super omnia quae serpentinae sunt generis astutior: ubi coeundi cupiditatem assumpserit murenae marinae notam sibi requirit copulam: uel nouam praeparat: progressaque ad litus sibilo testificata praesentiam sui ad conjugalem amplexum illam euocat. Murena autem inuitata non deest uenenatae serpenti expetitos uisus suae impartit coniunctionis: atque ubi aduentare comparem senserit uenenum euomit reuerentiam marito deserens: uerecundata nuptialem gratiam. Quid uult sermo huiusmodi nisi ferendos esse mores conjugum? & si absens sit eius operienda praesentia: sit licet asper: inconditus: lubricus: temulentus. Conger. piscis saxatilis. de quo diximus in superioribus. Oppetuntur. legendum appetuntur hoc est cum maiori appetentia comeduntur. Comittere. inire: conferre manus. Martialis. Cum iuuenale meo quae me comittere tentas. Lucanus. Exiguū fratres comisit asylum. Esse. comesse. Decet comesse mortales hoc est pisces: qui dum illos comesse cupimus occidi iubemus: & iocus est in subobscura esse dictionis significatione. Mane quod occaperis. negocium quod matutino tempore incipimus melius succedit sub manus. Iuxta illam marontianam sententiam. Carpinus dum mane nouum: dum gramina canent. Calphurnius. & ros & primi suadet clementia solis. Aristoteles. Mane surgere & ad salubritatem & ad philosophiam utile. Id est. setunetum scribe: qui id argenti hoc est sexcentas minas habet. ex legis enim morologis & scurrilitatibus uiuere decet absque alta suppellectile ipsum conuiuiam. Capere. positum antequam pro incipere: & exordiri: coepio significat incipio. sed leuatio comodior est capere: hoc est assistere ad alienas mentes: quorum uitam monstrabilem carpit pallas.

To. O saturio opportune aduenisti mihi. Sa. mendacium adepol dicis Atque haud te decet: nam esurio uenio non aduenio saturio.

To. At edes. nā iam intus uentris fumant focula. calesieri iussi reliquis. Pernam quidem ius est apponi frigidam. postridie ita fieri iussi

Sa. Ecquid has legis. To. uah rogas. Sa. sapis mutum ad geniū

To. Sed ecquid meministi here qua de re ego tecum mentionem feceram?

Sa. Memini ut murena & conger ne calescerent. nam nimio melius Oppetuntur frigida. sed quid cessamus praelium committere Dū mane est. omnis esse mortalis decet. To. nimis pene manest.

Sa. Mane: quod tu occeperis negocium agere: id totum procedit diem.

To. Quae so animum aduerte hoc enim iam heri narraui tibi:

Tecum orauit: ut nummos sexcentos mihi dares ut edos mutuos

Sa. Memini: & scio: & te me orare & mihi non esse quod darem.

Nihil parasitus est cui argentum domi: id est

Lubido extemplo coepere est conuiuium tubercinari de suo si quid

Myrinus.

les myrinum uocat mare: qui generat. Discrimē esse quod murena uaria & infirma sit. myrinum uni color & robustus: dentesque extra os habeat in gallia septentrionali. Murenis omnibus dextera in maxilla septem macula ad formam septentrionis aureo colore fulgent duntaxat uiuentibus: pariterque cum anima extinguuntur. Autor Plinius. Ambrosius in hexaemero. Vipera nequissimum genus bestiae: & super omnia quae serpentinae sunt generis astutior: ubi coeundi cupiditatem assumpserit murenae marinae notam sibi requirit copulam: uel nouam praeparat: progressaque ad litus sibilo testificata praesentiam sui ad conjugalem amplexum illam euocat. Murena autem inuitata non deest uenenatae serpenti expetitos uisus suae impartit coniunctionis: atque ubi aduentare comparem senserit uenenum euomit reuerentiam marito deserens: uerecundata nuptialem gratiam. Quid uult sermo huiusmodi nisi ferendos esse mores conjugum? & si absens sit eius operienda praesentia: sit licet asper: inconditus: lubricus: temulentus. Conger. piscis saxatilis. de quo diximus in superioribus. Oppetuntur. legendum appetuntur hoc est cum maiori appetentia comeduntur. Comittere. inire: conferre manus. Martialis. Cum iuuenale meo quae me comittere tentas. Lucanus. Exiguū fratres comisit asylum. Esse. comesse. Decet comesse mortales hoc est pisces: qui dum illos comesse cupimus occidi iubemus: & iocus est in subobscura esse dictionis significatione. Mane quod occaperis. negocium quod matutino tempore incipimus melius succedit sub manus. Iuxta illam marontianam sententiam. Carpinus dum mane nouum: dum gramina canent. Calphurnius. & ros & primi suadet clementia solis. Aristoteles. Mane surgere & ad salubritatem & ad philosophiam utile. Id est. setunetum scribe: qui id argenti hoc est sexcentas minas habet. ex legis enim morologis & scurrilitatibus uiuere decet absque alta suppellectile ipsum conuiuiam. Capere. positum antequam pro incipere: & exordiri: coepio significat incipio. sed leuatio comodior est capere: hoc est assistere ad alienas mentes: quorum uitam monstrabilem carpit pallas.

Oia maturio tempore melius

Capere. positum antequam pro incipere: & exordiri: coepio significat incipio. sed leuatio comodior est capere: hoc est assistere ad alienas mentes: quorum uitam monstrabilem carpit pallas.

Capere.

Capere. positum antequam pro incipere: & exordiri: coepio significat incipio. sed leuatio comodior est capere: hoc est assistere ad alienas mentes: quorum uitam monstrabilem carpit pallas.

HN OPI ΛΟΘ ΤΙ ΛΑΒΗ: ΔΟΜΙΝΕ ΦΡΑΤΕΡ ΕΥΘΥΣ ΕΥΡΑΨΕΥ

HN ΔΑΥ ΜΗ ΤΙ ΛΑΒΗ. ΤΟ ΦΡΑΤΕΡ ΕΙ ΠΕ ΜΟΝΟΝ.

ΩΝΙΑ ΥΑΡ ΚΑΙ ΤΑΥΤΑ ΤΑΡΗΜΑΤΑ ΑΥΤΑ ΒΕΓΩΥΕ

ΟΥΚ ΕΘΕΛΩ ΔΟΜΙΝΕ. ΟΥ ΥΑΡ ΕΧΩ ΔΟΜΕΝΑΙ.

Tubercinari. Tuburchia bundus.

Tubercinari. raptim uorare: unde tuburchiabundus & lurchiabundus. Marcellus. Tubercinari significat raptim comesse. Titinnius in pelsa. Tubercinari sine me uultis reliquias. Turpilius in beaumontibus. Meus lyxa intus cessat. Credo hercle belle tubercinatur. Quintillianus libro primo. Neque enim tuburchiabundum & lurchiabundum iam in nobis quisque ferat. licet Cato sit auctor nec hos iudices dici.

Cynici. cynici nihil habent in bonis omnium egestuosissimi: quod canina uitam ducerent in fordsibus: & uitiosis oblatrarerent cynici uocari. κυων canis. επιγραματιστα. Non est hic cynicus cina quod ergo: canis. Ampullaria. olearia intellige: quae parcaria uocantur: quoniam gracileto collo lenticulari effigie psila fuit: & hoc se se obungebat oleo balneum ingressuri ad fideliorem roboris conualescentiam puocanda. scribit plato corpori oleum coueire: pills obeffe

Cynici uis.

Lucerna parcaria.

Domus est. cynicum esse egentem oportet parasitum probe.
 Ampullam: strigilem. scaphium. soccos. pallium. marsupium
 Habeat inibi paulum praesidii. qui familiarem suam uitam
 Oblectet modo. To. iam nolo argentum filiam utendam tuam
 Mihi da. Sa. nunquam adepol cuiquam etiam utendam dedi.
 To. Non ad istoc quod tu instimulas. Sa. quid eam uis. To. scies
 Quia forma lepida & liberali est. Sa. res ita est. To. hic leno
 Neque te nouit: neque gnatam tuam. Sa. me ut quisquam norit.
 Nisi ille qui praebet cibum. To. ita est. hoc tu mihi repperire
 Argentum potes. Sa. cupio hercle. To. tum tu me sine illam
 Vendere. Sa. tun illam uendas. To. imo alium adlegauero
 Qui uendat. quae esse se peregrinum praedicet. sicut istic leno non dum
 Sex menses megaribus huc commigravit. Sa. pereunt reliquae
 Posterius istuc tamen potest. To. scin quam potest nunquam
 Hercle hodie hic prius edis: ne frustra sis: quae te hoc facturum
 Quod rogo adfirmas mihi atque nisi gnatam tecum huc iam
 Quantum potes: adduces: exigam hercle ego te ex hac decuria
 Quid nunc. quod est. quoniam dicis quid facturum sis. Sa. quae so hercle
 Me quoque etiam uendas lubet: dum saturum uendas.
 To. Hoc si facturum face. Sa. faciam equidem quae uis. To. benefacis
 Propera. abi domum. praemonstra docte praecipe astu filiae
 Quid fabulet: ubi se natam praedicet: qui sibi parentes fuerint
 Unde serrupta sit. sed longe ab athenis esse se gnatam autumet
 Et ut adflectat: cum ea memoret. Sa. etiam tu taces
 Ter tanto peior ipsa est: quam illam tu esse uis. To. lepide
 Hercle dicis. sed scin qui facias cape tunicam atque zonam:
 Et chlamydem afferto: & causam quam ille habeat: qui hanc
 Lenoni huic uendat. Sa. heu probe. To. quasi sit peregrinum
 Sa. Laudo. To. & tu tuam gnatam tamen ornatam adduce
 Lepide in peregrinum modum. Sa. ποταρυ ornamenta.
 To. Abs chorago sumito: dare debet: praebenda aediles locauere.
 Sa. Iam faxo hic aderunt sed ego horum nihil scio
 To. Nihil hercle uero. nam ubi ego argentum accepero
 Continuo tu illam a lenone adserito manu. Sa. sibi habeat
 Si non extemplo ab eo abduxero. To. abi & istuc cura
 Ego puerum uolo mittere da amicam meam ut habeat
 Animum bonum me esse effecturum hodie. nimis longum loquor.
 Sophoclidisca lena. Lenescelene ancilla.
 Atis fuit indocte in memori insipienti dicere totiens
 Nimis tandem me quidem pro barda & pro rustica reor habitam

Scaphium. uas quo utebantur ad onuen tris excipiedum. hanc nonnulli marellam uocant. Utendae. abutendae in coltu & adulterio. Instimulas. legedum instimulas hoc est propter me culpas: in aliam iniam dixi quod tu me culpes. Ad legauero. instigam alii uededi puicia.

Megaribus. africa na ciuitate. Pereunt reliquae. scribo. peunt reliquae: coenaticae reliquae: quas apud hanc toxicum liguriebam abeunt in perditionem ubi ego propitior tibi.

Edis. edidit: sicut supra comedim positum pro comeda: & comederi. Autumet referat: causificet.

Et cam. medum est. scribe causam pro pil / leolo ad calorem arcendum: super quae uoce alibi discerim affati.

poterem ornamenta unum ornamenta sumenda sunt: quibus in peregrinum hunc se redimat uirgo. Chorago. praeministratore scenae: uisum instrumentorum: uisum ludo scenae chora giu. Aediles. qui praesunt ludis: de quibus in superioribus multa.

Da amicam meam. Corrigge. ad amicam meam. Barda. Marcellus. bardum uel pro praeserta & igne tardum. Nam graeci bardos tardos dicebant. Homerus illados. xxiii. ψαλλοι οι ιπποιοι βορδι οι θειειν αντι του βορδι τ ολ.

Potens.

Barda.

Vnam quidē iam. Scribe. utram equidem. Bis spectatam. ualde & impendio spectatā: cogit
tam: & ai aduersam. Quin tu hunc annū. connexim lege quintū hunc annū. cum enim rem iugē
& continuā significare uolumus per accusatiuū loquimur: ut multos annos est elloquenter dicit pro
multis annis continuus. Quintū annum subintellige est: praterit: ablit: quo modo loquendi scarent
ferme oēs eruditi. Credo. legendū cedor hoc est uerberor in ludo litterario. & nos ergo manū fe
Cuius si in ludū iret. Corrige. canis si in ludū iret: & canē spectatim nominauit.

Canes discipuli
plinabiles.

Canes enī discipuli
biliores sūt ceteris
animantibus: quā fide
litori memoria p̄diti
sūt. Fanlatq; in
fans. loquēs & tacēs
Immēorosa es Ole
na: quæ nec a me fā
te nec ab ifante hoc
ē nec maiori nec mi
nori: ne ue grandio
ris ætatis: nec tene
rioris discis. Res enī
mēoria caeleste mu
nū: quā post deos co
lebāt gymnosophi
stæ autore philostr
to. Ita lib. secundo a

Memoria.

Diomede desinita.
mēoria ē uelox & fir
ma animi pceptio:
cuius facultatē fouet
exercitatio lectiōis:
enarratiōisq; itētio:
stili cura: redditiō sol
litæ & diligēs: & ite
ratio atq; repetitio
frequens. Potin:
possibile ne ē? Id
scatet. hoc p̄suet
scaturit: & sup̄sūt:
de scaturigies aqua
rum fistulæ & riuuli
uocant: a quibus per
tubulos: & deducto
ria castellata aqua
elicti consuevit.

Scaturigies.

Quæ mādara.
lis quæ mādauerit.
Pegnum. p̄sci
pegnū nūcuparūt
ludicrū: nō ob aliā
cām artificē libellū

Pegnum.

Technope
gnion.

Erotopegni
on.

Illudere.

Peculiare.

Pecultum.

Passer mar
nus.

Pōpei codex
emēdatus.

Struthioca
mellus.

ternarij numeri uocauit Aufonius technopegnion. Lilius Andronicus op̄ scripsit: q̄ erotopegnio
attitula: in quibus amatoria ludicra cōtinent. ludibundū poema pegnion appellat. Nec hoc omitten
dum quā de ludibūdo poematio sit mētio illudere uerbū esse graphicū & pelegās: quod significat ali
cuius pudicitia iminere. Suetonius in hoc significatu tradit neronē illufite pudicitia britanici. In li
bro geneleos ita loq; puella ægyptia. Ingressus est ad me seruus hebreus: quē adduxisti ut illuderet ne
hi. Tun igitur. pegniū profegitur. Te esse illi. legendū te esse illie. Peculiabo. donabo pecu
llo. peculiū enim seruorū p̄p̄riū ē. Iuuenalis. Cogimur & eultis augere peculiā seruus. peculiare dicit
quē admodū expeculare hoc ē priuare peculto p̄p̄rio. Ita peculiā augere peculiū. Subigi. adigi:
cogi. Marinus passer. hoc inq; facere solet marinus passer: ut in spectaculis romāis p̄ circū uolet.
In pompej tritīs exēplaribus mendū est in hæc uerbā. passer marinus: quē uocat uulgus stritocellū:
tu scribe stritocamellū: marinus appellat quā maritimas oras inh̄ habitat. Passer quā passeris similitud

Esse abs te. quanq̄ ego uinū bibo: at mandata nō consueui simul
Bibere. unam equidem iam satis tibi bis spectatam censuerā esse
Et meos mores. nam equidem te iam sector: quin tū hunc annū
Cum interim credo. cuius si in ludum iret: potuisset iam fieri
Ut probe litteras sciret cū interim meū ingeniū fans nō edidicisti
Atq; infans. potin ut taceas. potin ne moneas memini & scio
Et calleo: & cōmemini. amas pol misera id tuus scatet animus.
Ego istuc placidū tibi ut sit faciam. Len. miser est qui amat.

So. Certo is quidē nihil est: qui nihil amat. qd ei homini opus uita ē
Ire decet me heræ obsequens. filia libera mea opera ocus ut sit
Conueniam hunc toxilū: reius auris quæ mandata sunt: onerabo:

Toxilus seruus. Pægniū puer. Sophoclidischa.

To. Atin hæc tibi sūt plana & certa: sati hæc mēinisti & tenes

Pæg. f. Melius q̄ qui docuisti. To. ain uero uerbereū caput.

Pæg. Aio enim uero. To. qd ergo dixi. Pæg. ego recte apud illā

Dixero. To. non ædepol scis. Pe. da hercle pignus ni omnia

Memini & scio. To. equidem si scis tute: quot habeas hodie

Digitos in manu eo dem pignus tecum. Pe. audacter si lubido

Est perdere. bona pax sit potius. To. tun igitur sine me

Ire. To. & iubeo & sino: sed ira uolo te curare: ut domi sis cū ego

Te esse illi censeam. Pe. faciam. To. quo ergo is nunc.

Pæg. Domū uti domi sim cū illi censeas. To. scelus tu puer es

Atq; ob istam rem ego aliquid te peculiabo.

Pæg. Scio fidei hercle herili: ut soleat impudicia opprobri.

Nec subigi queant unq̄ ut pro ea fide habeant iudicem

To. Abi modo. Pe. ergo laudabis faxo. To. sed has tabellas pægnium

Ipsi leniscelenæ fac des. & quæ iussi nunciato. So. cesso ire ego

Quo missa sum. Pe. eo ego. To. i sane ego domū ibo face rē hāc

Cū cura geras: uola curriculo. Pe. istuc marinus passer per circū

dinē prae fert. Refert Herodianus cōmodū Imperatorē cōgressum aduersus struthos. qua struthog sunt enormia: a eutus similitudine apud grācos inditū nomen struthoeis pomis hoc ē cydonis. Nos conū bellicū describentes ita lusimus. Blandimicās quod pluma tegit: quae insigne marini passeris externo munus ab orbe uenit. Apiti in tropete. In struthione elixio piper: mēta: cōminū: passū: apiti: lemen: dactylos: uel carotas: mel: acetū: liquamen: passū: & oleū: modice. Plin⁹ libro. x. seqtur natura auū: quae grādissimi & pene bestiarū generis strutiocamelli: africū uel athyopicū altitudinē eqtis īfi

Strutus.
Strutcea po
ma.
Strutiones.

dētis equo excedūt: celeritate uincunt. ad hoc tñ datis pen nīs ut currētē adiu uēt. Catero nō sūr uolucres nec a terra tollunt. Ungulae hīs ceruinis similes: qb⁹ dīmīcāt: bisulcae cōprehendēdis lapidib⁹ bus utiles: quos ī fūga cōtra sequētēs īgerūt pedib⁹. Concoqundī sine delectu deuorata natura. p̄ mla ex īs oua ppter amplitudinē p̄ quib⁹ dā habita uasīs: conoſq; bellīcos & galeas adornantes pēnae. Seneca in lī x bro: cui tītul⁹ ē quo modo in sapiētē nō cadit in iurla. In se natu sientē uidimus fidū Cornelīū nāsonis generū cū illum Corbulo struthocamellū depilatū dixisset. Hāc leges ī leuitico, Aglā & grippē & allectum miluū ac uulturē iuxta gen⁹ suū & omne coruini generis ī similitudinē suā. strutionē & noctuā & larū & accipitrē iuxta gen⁹ suū bubonē & mergulū & ibin: cyenum & onocrotalū: & porphyrtionē: herodionē & charadriū iuxta genus suū. Benignū hic qdē. mē

Onocrotal⁹.

Charadrius.

Peculiaris.

Enarrat⁹ trā
quillus.

- Solet illic abiit hinc intro hue sed quis hāc est quae me
Aduorsum incedit. To. benignum hic quidem est.
Peg. Sophoclidisca hāc peculiaris ē ei⁹: quo ego sū missus. So. null⁹
Esse hodie hoc puero peior phibe⁹ cōpellabo. Pe. cōmorādust
Apud hanc obieci. So. pāgniū deliciae pueri salue. qd agis
Ut uales. Pe. sophoclidisca dī me amabunt. So. quid me
Vtrū. Pe. hercle si ut digna es faciant: odio hercle habeant
Et faciāt male. So. mitte male loq. Pe. cū ut digna es dico
Bene nō male loquor. So. qd agis? Pe. scēminā scelestam
Te astans cōtra contuor. So. certe equidē puerū peiorem
Quam te noui neminē. Pe. qd mali facio: aut cui male dico
So. Cui pol cunq; occasio est. Pe. nemo homo unq; ita
Arbitratus est. So. at pol multi esse ita sciunt. Pe. heia.
So. Heia. Pe. tuo ex ingenio mores alienos pbas. So. fateor
Ergo profecto: me esse ut decet lenonis familiae:
Satis iam dictū habeo: sed qd tu cōfiteri ut te autumo
Peg. Fatear si ita sim. So. iam abi uicisti. Pe. abi nūc iā. So. ergo
Hoc mihi expedi quo is? Pe. quo tu? So. dic tu prior
Rogauī. Pe. at post scies. So. eo ergo hinc haud longe:
Peg. Et quidem ego haud longe. So. quo ergo scelus.
Peg. Nisi sciero prius ex te: tu ex me nunq; hoc qd rogitas scies:
So. Nunq; ecastor hodie scibis: prius q̄ ex te audiuerō
Peg. Ita ne est. So. ita ne est. Pe. mala es. So. scelest⁹. Pe. decet me
So. Me quidē haud decet. Pe. qd ais certū est celare quo iter
Facias pessuma. So. offirmaſti occultare quo te immittas
Pessume. Pe. par pari respondes: dicitō: abi iam quando
Ita certa res ē: nihilo facio scire ualeas. So. asta. Peg. at ppero
So. Et pol ego ire. Pe. ecqd habes. So. ecquid tu. Pe. nihil equidē
So. Cedo manum ergo. Pe. est ne hāc man⁹. So. ubi illa altera est
Furtifica laeua. Pe. dōi ecclā huc nullā attuli. So. habes nescio qd

dū sat cognobisse. Tu scribe. pegnū hic qdem est: & hic sophoclidisca loquitur.
peculiaris hoc ē domestica: ad quā sum peculiariter missus. Peculiarē seruū a peculio dicitur: quē & peculiosum in osceno carmine poeta dicit. Pulcre pensilibus peculiati. Expeculatum peculio priuatū plantus appellat. Suetonius in caesare dictatore. Praeterea monetā publicisq; uectigalibus peculiarēs seruos praeſiuit. sed animaduertendū est tranquillo peculiarē p domestico seruū uocari: non peculiaratū ut qdā renē. labeo iurecōsultus. pater familias peculiarū habere non pōt: quē admodum nec seruus bona. Vlpianus peculiare uinū dicit. Apud hāc obieci. scribēdū apud hāc obieci: hoc est apud hoc offēdiculū & obstaculū. Deliciae pueri. scribe puerū hoc est puerorū honor & mūdices. Cui pol cūq; p cuiusq; pol. Furtifica leua, sinistra rapinae ministra & furatrinae peculiariter

accōmoda. Tempori hanc uſgllare. tēpori hoc eſt tempeſtue & mature decet hanc ætatem ex
 Forma cito perditur. pergiſci: & tempora crebris formæ exercitationibus anteuenire. Iam ſubrepet iners ætas: nec amare
 licebit: Dicere nec cano blandicias capiti. Non ſemp uolæ: nec ſemp liſta florent: & riget amiſſa ſpi
 ces cū te ſpeculo uideris alteq: cur prior mihi non adeſt ætas: aut cur his animis incolumes non rede
 unt genæ. Nam autore Calphurnio.

Non hoc ſemp eris.

perdunt & gramia
 flores:

Perdit ſpina roſas:
 nec ſemper liſta can
 dent:

Nec longum tenet
 uua comas: nec po
 pulus umbras:

Donum forma bre
 ue eſt: nec ſe tibi cō
 modat annis.

Omnia temp⁹ alit:
 tempus rapit. uſuſi
 arcto eſt.

Verſipellis. diuer
 ſicolor a iuuenili ca
 pillicio: cum albore
 caneſcēt ut debis li
 liari hoc eſt liſta imi
 tari ipſa tēpora: &
 ex flaua & aurata fie
 ri comā canā & tris
 ſilem. Cur homerus
 homies a canicie tē
 porum poliocrota/
 phos cognomiſiuit:
 quod ea maxie par
 te capitis canicies
 oritur: ob eam ſcili
 cet rem quod pars
 capitis prior humi/
 dior q̄ poſterior &
 pituſtoſior ē. Archi
 treni uerbum eſt li
 liare: quod ſignifi
 cat liſi albedinem contrahere.

So. Odioſus es. Pe. lubet nunquam hercle iſtuc exterebrabis tu
 Vt ſis prior q̄ ego ſiem. So. malitia certare tecū miſeria eſt:

Peg. Merx tua mala eſt. So. quid eſt quod metuas. Pe. idem iſtuc q̄ tu:
 So. Dic ergo. Pe. ne hoc cuiq̄ homini edicerē oēs muti ut loquerent^r

Peg. Sed ego ceſſo. So. mane. Pe. moleſta es. So. ergo quoq; niſi ſcio
 Quo agas te. Pe. ad uos. So. & pol ego ad uos. Pe. qd eo. So. quid
 Id ad te attinet. Pe. enim non ibis nunc uiciſſim: niſi ſcio

So. Dic amabo. So. nolo ames. Pe. facile impetras. So. tecum habeto
 Peg. Et tu hoc taceto. So. tacitū erit. Pe. celabitur. So. toxilo
 Has fero tabellas tuo hero. Pe. abi. eccillum domi at ego hanc
 Ad lemnicſelenem tuam heram obſignatam abietem:

So. Quid iſtuc ſcriptū. Pe. iuxta tecū ſi tu neſcis. neſcio niſi fortaiſſe
 Blanda uerba. So. abeo. Pe. at ego abiero. So. ambula:

Est cui cana comam puerilis liſtat ætas
 Maturuſq; putrem uetulam deliſtat annus.

Confidentia. natis intellige: cū confidenter iſtuc præliū a confidenti puero meritorio robore
 pedicis in militia uenera ſolidiſſimi: ut nec rhagades nec marifcas timeat preſſus uſi triarii uerſe ua
 lenter ingruentis. Illa militia. tacite cōtus præpoſter⁹. Ergo quoq;. ſcribendū ero quoq; ſu
 bintellige moleſta ni quo te agas ſubito narraueris. Exterebrabis. exculpes: extorquebis: elicties:
 deductū a terebra: quæ in uoluolos ligni circūſcalpti educit & extorquet ex lignea materie. Huic cō
 ſine uerbum eſt liſteris excerebrare. ſed uariū & diſſitū ſenſu. hoc enim ſignificat cerebro priuare.
 Hieronymus in interpretamento yſala: qui mactat pecus quaſi qui excerebrat canē. Malitia. in
 dolis: techniſ: & uerſutis tecum certare ſumma eſt omnium inſantia. Nec cuiq̄ homini. ſcribe. ne
 cuiſquam homini. Leuiſida. nulluſ fidei: modica & nihil. Neq; tippulæ. ſenſus eſt. Non ita le
 uiter per æquora aquatica tippula diſcurrit pōdere corporis leuiſſimo: & prope nullo: ut leuiſ & pro
 pe zephyria. ſubuentaneæq; fidei ſunt ipſæ lenæ. Tippula beſtiolæ genus ſex pedes habentis: ſed tan
 tæ leuitatis ut ſuper aquā currens non decidat. Abietem. Tabellam: quæ fieri conſueuit ex tabu
 lis lignis. Abietē priſci pro quocūq; ligno poſuerūt: unde poetis abietna uacca pro lignea & mate
 riata. Propertius. Induit abietnæ cornua falſa boui. Abietarius faber materiarius appellatur: qui
 græce ἀβιητάρης. Iuxta tecum neſcio. Ignoro hæc omnia ſicuti tu quoq; neſcis.

Cur homies
 poliocrota/
 phi.

Liſtare.

Exterebraſ.
 Excerebraſ.

Leuiſidæ.
 Tippula.
 Abies.

Abietarius.

Viripotens. robusto: robur & vires hominibus exhibenti. **Vitulor.** lactor: gaudeo; motu visus
 graeci vitulari dicunt. Vitulantes gaudētes dixerunt a bonae uitae comodo: sicuti q nunc est i sūma lee
 ticia uiuere eum dicimus Navius in lycurgo. Ut in uenatu vitularis ex suis locis nos mittant pōenis
 decoratos feris. In tritis codicibus Pompei hae leges. Vitulās latans gaudio: ut partu. ennius. Habet
 is coronā uitulās uictoria. Tu scribe ex uetustis exemplaribus ut prato uitulus. Vitulina dea ē quae sa
 tam & florentē uitā faceret. **Amicitia.** amice: beniuolēter ut amicū decet. **Nū herus meus.** scri
 be. nā herus meus. **Viripotens.**
Vitulor.
Codex pom
pel emacula
tus.
Vitulina.
Amicitia.

Sagaristio seruus.

Qui opulēto idlyro: ope gnato: supremo ualido uiri potēti

i Opes: spes: boas copias: comodati lubēs uitulorū merito:

Quia meo amico amicitia hanc comoditatis copiam

Danunt argenti minuti: uti egenti opem afferam

Quod ego nō magis somniabā: neq opinabar: neq censebā:

Nū herus me ad me iā misit: domitos boues uti sibi mercarer

Eam fore mihi occasionē. ea nūc quasi decidit de caelo: dedit

Argentū. nā ibi mercatū dixit esse die septimi: stultus qui hoc

Mihi daret argentū: cuius ingeniū nouerat. nā hoc argentū

Alibi abutar: boues quos emere: non erant: nūc & amico meo

Prosperabo: & genio meo multa bona faciam. diu quod bene

Erit: die uno absoluam. tax tax tergo erit meo: non curo

Nunc amico bobus domitis mea ex crumena largiar.

Nā id demū lepidū est. triparcos hoies uetulos auidos aridos

Bene admordere qui alienū seruo obsignant cum sale.

Virtus est ubi occasio admonet dispiceres: qd faciet mihi.

Verberibus cedi iusserit: compedes imponi uapulem

Ne sibi me credat supplicē fore: ne illi mihi iam nihil noui

Offeri potest. qn sim peritus: sed toxili puer: pagnū ecclū.

Pagnium puer. Sagaristio seruus.

Ensum meum quod datum est confeci nunc

p Propero domum. Sa. mane & si properas

Pagnium auscultā. Pe. emere oportet quem tibi

Obedire uelis. Sa. asta. Pe. exhibeas molestiam ut opinor

Siquid debeam. Sa. qui nūc sic tam es molestus. Pe. scelerate

Etiā respicis. Sa. scio ego quid sis atatis. Pe. eo istuc:

Maledictū impune auferes. Sa. ubi toxilus est tuus herus

Peg. Vbi illi libet: neq te cōsultat. Sa. et ne dicis ubi sit uenefice:

Peg. Nescio inquam mulmitribatu. Sa. maledicis maiori:

gn effluētes. Pensū cōfeci. debitū meū & officiū: quod ad me attinebat absolui. Qui nūc sic

Idē pegnū loq̄. Scelerate. Sagaristionis hae uerba sūt. Sceleratus p scelerato dicit. sceleratus cam

pus appellat p̄tine ad portā collinā: in quo uirgines uestales: quae incestū fecerūt defossae sunt. Scele

ratus uicus romae appellat: qd cū Targnius supbus interficiendū curasset seruitū regē soceq̄ suū: cor

puse eius tacēs filia carpēto subuecta sit pperans in possessionē domus paternae. scelerata porta: quae

& carmetalī dī uocata: qd p eā sex & trecēti Fabii cū cētibus milib⁹ qnq̄ egressi aduersus ethruscos

ad amnē cremerā oēs sūt interfecit. Quid sis atatis. qua nā atate sis mollicula scilicet & delscatu

la ad subeūdōs labores amatorios. Impūe auferes: p̄ interrogationē q̄si dicat n̄ auferes hīc: qn pari

bis maledictis repectiatis. Mulmitribatu. error sp̄tū & multiplex. Tu corrige. multriba tu: ut

Die septimi. die

septio. hoc dicit de

futuro: quod supius

ānotauim⁹ ex auto

ritate geliana. Diu

quod bene erit. sen

sus. gaudia: quae ca

plā ex nūmis erunt

diuturna. sed flagel

latio dial erit. Die

uno. qd mali & cru

ctamenti subsequet

oblectamentū uno

die pficiam. Tax

tax. flagelli sonus.

Triparcos. ualde

parcos: ipēditio auar

issimos. Arridos

auaros: exsuccos:

pumiceos. Bene

admordere. i priscis

exēplaribus legitur

dente admordere.

Qui alienū. Cor

rige q̄ alimētū. Cō

sueuerant. eni prisci

ollas alimētarias ob

signat̄ anulo signa

torio: quod patet ex

amphitryone. Sicut

olim: inq̄ filius cte

ronis: matrē nostrā

facere meminit: quae

lagenas etiā inanes

obsignabat ne dice

rent inanes aliquae

fuisse. Cū sale.

ut inde maior pate

at auaritia hominis

salē obsignatis: q̄ in

raro ē usu & eo par

co. Dispice. acu

te uidere: prauidef

spas uoluptates alio

Viripotens.
Vitulor.
Codex pom
pel emacula
tus.
Vitulina.
Amicitia.

Tax.

Triparcus.

Ollae signa &
bantur.

Sceleratus cā
pus.

Sceleratus
cus.

Scelerata
porta.

Multriba.

Ulnitribā. multribā uocet sagaristonē bubsequā uillicā negociatōis & peculiariter armentitiā praefectū: qui eo despicabilis esset ut sacconia & ruderario teritorio fricaret mulos & strigaret. Alibi codicū legif ulnitribā tu: hoc est mastigia: uerberō: q̄ ulmos scapulis lugibus cōteris. Vlneā enī uirgā stebāt ad terga seruoꝝ distlagellāda. Seruā opam, ut seruitiū meum haberet sibi met obnoxii: uerū linguā liberā possiderē. Decet enī in ciuitate libera liberas esse linguas. Cucule probrosū obiectamētū.

Praecidere os. Os periderim. lege praeciderim: hoc est pugnis uerberauerim: cū tñ os praecidere stuprare significet apd epigramatistā

Morticinus. Ora sono. Morticine, uilis: abiecte: ut abicitur bestiarū caro. Terētī? ait ca dauerosa facies morticia: & ita uocatur caro bestiarū: quae sponte moriuntur.

Scortea. Ouidio scortea nū cupāf eo uersu. scortea nōnulli fas ē iser re facello ne uolēt puros exanimata fo cos. Varro libro ter tio d̄ re rustica. Mor ticinas edditis uolu cres. Seneca i episto lis ad luclliū. Quip pēnō spetiosis illis q̄ morbo pallētibꝝ color est: lāquidī & cuantidī albēt: & i ul uis caro morticia ē.

Incubitatus. Incubitatus. stu pratus: & imlnutus. Incubitor subagira tor appellat ab icu bādo: qd̄ patico im net. incubat: & cor pore supstat. Vi ta gratis, non uita mea opam suā gra ris facit: sicuti tua cō sueuit: q̄ gratis ob ambulat potētioꝝ ltimia. Mea enī opa cōducit praefcti pe cunia. Iuxta illud tibulli. Heu male nūc artes miser as hae secula tractāt. Iam tener assueuit munera uelle puer. Potin, possibile ne ē ut mihi negotiū non exhibeas? Facere non qs. ut molestus nō sis: cū id me subinde admoneas. Vadaf. in ius me uocat. Vades, fidei uisores i re capitali. Ira ne. scribe ita me: pugnū nūc expapillati brachii specta: q̄ in te iā paraf. Colaphis, depalmatiōibꝝ: unde uerbū donato colaphizare: qd̄ significat depalmare. Di deaq̄. subintelligē pdāt. Nil lin gua. scribendū ni linguā. Umbra mea intus uapulat. nedū nugis tuis meū corpus affictastī. Sed etiā umbrā illius: hoc ē ipam aiām: quae in corpore sita tolerauit tuas ineptias ueluti uerbera: cū part tur corpus patif & ipsa aiā: qm̄ ex autoritate aristotilica libro prio de anima dicere animā gaudere uel trisfari simile ē ac si dicat aliqs eam texere uel adificare: melius ē dicere qd̄ homo itelligat q̄ ania. ex hoc plautino loco prolatū id a melico poeta tibullo. spiritus & tenus uapulat umbra mea. Ve istunc. ut nā istū. Bilinguis, uariū: uersipellis: loquax: & in dolis diuersilinguis. Esse dicto. in emaculatis exēplaribus legitur dicto. Se adluat ibi me adluat. amantiū uerba morologa. Nar rato ipsā amicae animū meū in eius pectore situm esse: proinde si se lauauit in balneis: me pariter illic

Peg. Prior promeritus: perpetiare: seruam operam: linguam
 Liberam herus me iussit habere. Sa. dicis ne mihi tibi sit toxilus?

Peg. Dico ut perpetuo pereas. Sa. cedere hodie tu restibus:

Peg. Tua quidem cucule causa: non hercle si os percidēim tibi
 Metuam morticine. Sa. uideo ego te iam incubitatus es:

Peg. Ita sum: quid id attinet ad te: at non sum ita uita gratis
 Sa. Confidens. Peg. sum hercle uero: nam ego me confido
 Liberum fore tu te nunquam speras. Sa. potin ut
 Molestus ne fies. Pe. quod dicis facere non quis

Sa. Abi in malam rem. Pe. at tu domum nam ibi tibi parata
 Praestof. Sa. uadatur hic me. Pe. utinam uades desint
 In carcere ut sis. Sa. quid hoc. Pe. quid est

Sa. Etiam scelus male loquere. Pe. tandem ut liceat
 Cum seruus sis seruum tibi maledicere. Sa. ita ne specta
 Quin dederō. Pe. nihil iā nihil habes. Sa. di deaq̄ te oēs perdāt
 Nisi hodie: si prehendero: defigam in terram colaphis.

Peg. Amicus sum: eueniant uolo tibi quae optas: atq̄ id fiat: tum me
 Defigas te cruci ipsum ppediē adfigent alii. Sa. quin te di deaq̄
 Scis quid hinc porro dicturus fuerim: nil linguā moderari queā
 Potin abeas. Pe. abigis facile nā umbra mea intus uapulat

Sa. Ut istunc di deaq̄ perdant: tanquam proserpens bestia bilinguis
 Et scelest⁹ hercle illum abiisse gaudeo. fores aperite: ecce autem
 Quem conuenire maxime cupiebam egreditur foras.

Toxilus. Sagaristio serui. ii. Sophoclidisca ancilla.
To. Aratum iam esse dicto: unde argentum sit futurum iubeto
p. Habere aiū bonū. dic me illā amare multū: ubi se adluat
 Ibi me adluat quae dixi ut nūciare fatin ea tenes. So. magis

aduat. Nam secū quoq; sum in balneis. Amāti enim amica anima ē: illic eius animus requiescit & in habitat: ubi & amātia. Calet. si cum simplo. I. scribis interpretare tunc calefēs durefcit. sin autem cum duplo significabit occalescit. Aprugnū. aprinum callum: & hinc ex apro q̄ ex sue cōmodio rem & scitiorē cenſe. Graphice. eleganter: & examullim. Subnixis alis. remigio alax hoc est brachioꝝ libraro: quo ad prædā deuolātes alites utuntur. Glorioſe. Inſtar glorioſi militis. Anſatus. uaris & curuis brachijs in lumbulos fultis & columnatis ut imitent urceoꝝ orbitoſas anſas. ſu

Graphice.
Anſatus.

- Calleo q̄ aprugnū calum calet. To. propera abi domum
 Sag. Nūc ego huic graphice facetus fiam subnixis alis me inferā
 Atq; amicibor glorioſe. To. sed quis hic anſatus ambulat .
 Sag. Magnifice cōteſtabor. To. ſagariftio hic quidē: ſed quid
 Agitur ſagariftio ut ualeat ecquid quod mādaui tibi eſt ne
 In te ſpeculā. Sa. adito uidebit factū. uola. uenito. pmoueto:
 Tox. Quid hoc id in collo tibi tumet. Sa. uomicaſt. preſſare parce.
 Nam ubi qui mala tetigit manu dolores cooriuntur.
 To. Quando iſtæc innataſt tibi. Sa. hodie. To. ſecari iubeas.
 Sag. Metuo ne imaturam fecem: ne exhibeat plus negocii.
 To. Inſpicere morbum tuū lubet. Sa. abi atq; caueſis a cornu
 To. Quid iā. Sa. qa boues bini hic ſūt i crumena. To. emitte ſodes
 Ne enicet fames inire paſtū. Sa. eni metuo: ut poſſim ibubile
 Reiiere ne uagent. To. ego reiiiciam. Sa. habe aium bonū
 Credit. cōmodabo. ſequere hac ſis. argentū hic eſt quod
 Me dudū rogāſti. To. quid tu aiſ. Sa. dominus me boues
 Mercatū eretriā miſit. nunc mihi eretria erit hæc tua domus.
 To. Nimis tu facere loquere. atq; ego omne argētū tibi actutū
 Incolume redigam. nā iam omnes ſycophantias inſtruxi &
 Cōparauī quo pacto ab lenōe auferā hoc argētū. Sa. tāto melior
 To. Et mulier ut ſit libera. atq; ipſe ultro det argentum:
 Sed ſequere me: ad eā rē uſus ē tua mihi opa. Sa. utere ut uiſ.

perbi: iactantūci:
 & in mūditiē ſuper
 fluentis ē anſatū in
 cadere. error eſt in
 marcelli codicibus
 locū hunc plautinū
 citantis: ubi p anſa
 tuſ legiſ conatus.

Caſtigatus
 Marcelli co
 dex.

Cōteſtabor. er
 ror codicis puulga
 ti: quod ex Nōnii le
 ctiōne patet. Scribē
 dum eſt enī cōſecra
 bor: hoc eſt ſuppli
 cationibuſ: qbus uti
 mur ad deos exorā
 dos obſecrabo: ut
 omnia mihi narret.

Specula.

Speculā. ſpei ē
 paruulā poſſum ne
 ſperare tem'hi adiu
 torem futurū? Vo
 mica. Carcinoma:
 bulga ſcilicet & cru
 mena tumida inſtar
 ipſius tumidiſſimæ
 uomicæ. Tumores
 ſanctiſi uomicæ di
 cuntur ab euomen
 do puſ ipm ſereno
 autore.

Vomica.

Sūt odio quos dira
 uomit natura tuæ
 mores

Vomica qualiſ
 erit: uel eidem pro
 xima quadam.

Tranquillo i Augu
 ſto. Nec aliter eaſ
 appellare: q̄ tres uo
 micæ: aut tria carci
 nomata ſua. Pref
 ſare. preſſa: preme.

Caueſis. caue ſi

Bubiliſ.
 Bouillium.

Parafitus. Virgo Perla.
 Væ res bene uortāt mihi & tibi & uētri meo: perēnitatiſq;
 q Adeo huic ppetuo cibo ut mihi ſupſit: ſuppetat: ſupſtiter
 Seqre hac mea gnata meū diſ uolētib' cui rei opa det ſcis
 Tenes: intelligiſ: cōmunicauī tecū cōſilia mea. ea cauſa ad hoc
 Exēplū te exornaui ego. uēbis tu hodie uirgo. Vir. amabo mi p
 Quanq; libenter eſcis alieniſ ſtudes: tui ne uētris cauſa filiā
 Vendiſ tuam. Pa. mirū quin regiſ philippi cauſa: aut attali

uis. Emitte inire. ne fameſcant ſine hoſ boues paſtionē inire ne fame nimia maceſcāt. Inbu
 bilem. ſeiunctim lege in bubilē hoc eſt bouille ſtabulū ſcilicet bouū: dictē bubille cœteris: uel ut capri
 le: ouile & id genus reliqua. Bouillū poſſio uocat libro ſexto architectonica. Bouillium autē debet ei
 ſe latitudines nec minores pedum denum: nec maiores quindenum. Reſſetam. in bubile ſcilicet.
 Eretriā. græca ciuitas: de qua ſuperius nō nulla. Redigā. reponā: reſtituā: reddā. Tanto
 meltor. ſubintelligē eſ: q̄ mihi amanti cōmodare cupiſ. Bene uortāt. bene eueniāt. Perēnitatiſ.
 ſcribo perēnitati: hoc ē incolumitati & diuturnitati ſaturitati & elegātoris comēſtationiſ addiciali
 cœnæ. Supſtiter. ſupſteſ ſit: & incolumiſ: ut capita hydræ reſurgat ſemp auctior. Veniſ. uenū
 ibiſ. Attali. regiſ pꝑamenti: unde attaliſca ueſteſ appellatæ periperatiſmata: quæ p hæreditatē attaliſ
 li romanis data ſunt. Oratiuſ. Attaliſcōſitionibuſ nunquā dimouens ut trabe cupria Myrtoum

Supſtiter.

Attaliſca ueſ
 teſ.

Sublestior si
des.

pavidus nauta fecet mare. porphyrio. attalicis cōditionibus id est regis opibus. Attalus autē rex per
gamenorū fuit: cuius hereditate populus romanus locupletatus fuerat. Vtrum. an habeā te pro
ancilla an pro filia. In uentris rē. iudicabo ex cōmoditate uentris. Fides sublestior. minor fides
& leuior. Pompeius. sublesta infirma & tenuis. Plautus. grauior paupras fit fides sublestior id est infir
mior. Idem ait. Vintū sublestissimū quia infirmos faciat uel corpore uel animo. Non ita ut nata ē.
semp̄ rumor fertur ī malis: non queritur principitū unde fama exorsa est: mēluraq; ficti crescit: & au

ditis aliqd nouā adit
cit autor. Fama ma
lum: quo non aliud
uelocius ullū mobili
tate uiget: utresq;
acquitit eūdo: Out
dius & maro. Fe
rant. extollāt quan
tum eis libuerit infā
miam. Immortal
ē fama. p̄fca lectio
imortalis ē infāma

Insimulari. fal
so acculari cū dicēt
oēs semel me uenit
se: quā omnib⁹ uir
bus infāma subter
fugio. Neqdquā
ne uis. frustra times

Præter pp.

ne insimuletis & ac
culeris. Præter sa
piet. p̄ sapiet q̄ pa
rentibus cōplacuit:
quæ præter ppter
modū & mensuram
sapit. p̄fici usi sunt
hoc modo elocutio
nis ut ita dicerent:
præter propter uitā
uitit hoc est præter
institūtū hoc ē præ
ter id propter quod
uiuere debet. Hic p̄
ter propter insumit
significat hic impē
sam facit ultra ppo
situm & debitū: p̄
errogat quod rei p
positum expetebat.
Geli⁹ libro decimo
octauo noctū artū

earū. Cumq; architectus dixisset necessaria uideri esse sestertia ferme. ccc. unus ex amicis Frontonis: &
præter propter inquit alia quinquaginta. Ennius in tragœdia: iphigania inscripta est:

Octo qui nescit uti plus negotii habet
Quam cum est negotium in negotio.
Nam cui quid agat institutum est nullo negotio
Id agit. studet sibi. mentem atq; animum delectat suum.
Ociosus insitio animus nescit quid uelit.

Hoc idem est enim neq; domi nunc nos: nec militiæ sumus.

Imus huc. hinc illuc. cum illuc uentum est: tre illinc lubet.

Incerte errat aius. præter ppter uitā uiuit. Mulier. distinguit a uirgine mulierē: qm̄ illa corrupta
uocat. Libet lubere. decet libere tibi qd̄ patri libet: qm̄ nutus patris debet nato esse præceptū &
tormentū quoq;. Libere haud liceat. sensus iplicatior. Scio p̄f̄ licere ius in filiā habere: cæterū &
si hoc liceat patri lubere non decet: & si in manu mea & potestate positū esset & collocatū non liceat.

Te potius uendam q̄ mea: quæ sis mea. Vir. utrum tu pro
Ancilla me habes: an pro filia? Pa. utrum hercle magis in uentris
Rem uidebitur. meum opiner imperiunt in te non in me
Tibist. Vir. tua istæc potestas est pater: uerum tamen

Quanq; res nostræ sunt pater pauperculæ. modicæ: & modestæ
Melius est tamē ita uiuere. nā ubi ad paupertatē imigrant infamiae
Grauior paupertas fit. fides sublæstior. Pa. enim uero odiosa es

Vir. Nō sum neq; me eē arbitrator cū praua natura eē te percipio pater
Nam inimici famā non ita ut nata est ferunt. Pa. ferant eantq;

In maximā malā crucē: nō ego inimicitias omnis plūris existimo

Quam mensa inanis nunc si apponatur mihi. Vir. pater hoīum
Immortalis est fama. etiam tum uiuit: cum esse credas mortuam.

Pa. Quid metuis ne te uendā. Vir. nō metuo p̄: uerū insimulari nolo

Pa. At nequiquam ne uis. meo modo istud potius fiet q̄ tuo fiat

Quæ hæ res sunt. Vir. cogita hoc uerbū pater. her? si minat? est

Malū seruo suo. tametsi id futurū non est: ubi captunst flagrum.

Dum tunicas ponit: quanta afficitur miseria. ego nunc quod

Non futurunst formido tamen. Sa. uirgo atq; mulier nulla

Erit: quin sit mala quæ præter sapiet q̄ placet parentibus.

Vir. Virgo atq; mulier nulla erit: quin sit mala: quæ reticet siqd

Fieri peruorse uidet. Pa. malo cauere meliust te. Vir. at si non

Licet cauere quid agam: nam ego tibi cautum uolo

Pa. Malus ne ego sum. Vir. non es neq; me dignunst dicere. uerum ei

Rei operam do ne alii dicant quibus licet. Pa. dicat quod

Quisq; uult: ego de hac sententia non demouebor. Vir. at

Meo si liceat modo sapienter potius faciam q̄ stulte. Pa. libet

Lubere per me tibi. Vir. licere intelligo uerum libere haud liceat

Nam uellem tantū modo tibi luberet quod licitū esset si in patrē lus haberem. hanc causam peculiarē repudient nuptiæ cū me legitimo matrimonio confœderabitur. nulla uitia uitiosa habent dūmodo dos ipsa comes sequat. nostrarum: locor: magna tibi dos & altis dabit. In codicibus tamen antiquis scriptū est maior: qui maiores si probe castigat & censorie uixerūt sunt honori & gloria posteris. epularibus quæstibus & parasiticis sibi uictū parasse rettulit in superioribus.

Repudiosas. ne ob Vicio uor nuptiæ
 Malorum meorū. parasitationū scriptū est maior: qui
 Caterum maiores suos Soracum. plaustrū est

Repudiosas
 nuptiæ
 Sarracum.

Vir. Futura. Pa. scis nam tibi quæ præcepi omnia & id ut
 Vir. Habeo in memoria: necessitate me mala ut fiam facis.
 Verum uideto: me ubi uoles nuptum dare ne hæc fama faciat re
 pudiosas nuptias?

Pa. Tace stulta. nō tu nūc hoīum mores uides. quoui modi hic cū
 Mala fama facile nubitur. dū dos sit. nullū uitiū uicio uortit.
 Vir. Ergo istuc facito ut neniāt in mentē tibi me esse indotatā.
 Pa. Cauelis tu istuc dixeris. pol deum uirtute & malorū meum
 Ne te idotatā dicas cui dos sit domi. librorū ecce illū hēo plenū
 Soracū. si hoc accurassis. lepide cui rei operā dam? dabūtur
 Dotis tibi ide sexcēti logi atq; attici oēs: nullū sicutū accepis
 Cū hac dote poteris uel mēdico nubere. Vir. qn tu me ducis
 Si quo ductur? pater uel tu me uēde. uel face: quod tibi lubet.
 Pa. Bonum æquumq; oras. sequere hac. Vir. dicto sum audiens:
 Dordalus leno.

in quo lego histriones solere
 in scena gestare in
 strumenta mimica.
 Iuuenalis pro quocunq;
 plastro posuit eo uersū.
 Frigida circumagunt pigri
 sarraca bootæ.
 Sidonius libro quarto
 epistolarum. Mulæ grauis
 sarcinæ ad prædium ex
 oppido ductæ: nulla
 sarraca: nulla esse
 da subuehēdis oneribus
 atrahebātur. Vitruuius
 pollio libro nono archite
 ctonica. Potatio nescq;
 eorum non essent nisi
 plastro rum: seu sarracorū
 per terram: nauicularum
 per aquam iuentæ essent
 machinatioēs. Quintilianus
 an cum dicit in pisonem
 cicero. Cū tibi tota cognatio
 i sarraco aduehatur incidisse
 uidetur in sordidum nomen.

Vid nam esse acturū hunc dicam uicinū meum:
 q Qui mihi iuratus est sese hodie argentum dare.
 Quod si non dederit. atq; hic dies præterierit:
 Ego argentum mille iusiurandum amiserit.
 Sed ibi concrepuit fores quisnam egreditur foras.

Sexcenti. multiplices: innumerati:
 nomē multitudinis infinitæ
 apud latinos quemadmodū
 centum apud græcos eos.
 Logi. dicte

To: c Vrate istuc it' iā. ego domū me recipiā. Do. toxile qd agit
 To. Eo lutum lenoniū cōmixtū. eo strequillinium publicū:

ria: sermones. Attici. lepidi: graphici: electiles. Atticissimus enim omnibus linguis præstabat:
 hinc atticus lepor appellatur. Siculum. siculi logi non sunt falsi ac attici: Asconius plautinum
 hunc uersum aduocat in expositione diuinationum Marci Tullii his uerbis. Dicit illum græcas lit /
 teras simul latinas in sicilia didicisse in ea insula: quæ neutra lingua bene utatur. Ita enim Plautus
 in persa. Dabuntur tibi sexcenti logi atq; attici nullum siculum acceperis. Audiens. obediens:
 obtemperans. Concrepuit fores. scribo. Concrepuit fors. Oratius. Exclusus fore cum longare /
 nus foret intus. Commixtum. ita nuncupabatur inscitissimi odoris unguentum: sicuti pluribus
 adnotauimus in superioribus. Strequillinium. lego sterquillinium: laterna: cessale: sterquillinia;
 colligata: & canales appellantur: qui sordes accipiunt ut fimeta: & rudeta. Sterquillinium græce di /
 ctur σφουδερήριον. Columella libro primo. sterquillinia quoq; duo sunt: unum quod noua purga
 menta recipiat: & in annum conseruet. Alterum ex quo uetera uehantur. Sed utrunq; more piscina
 rum deuexum leni cliuo & exstructum pauimentum: quæ solo ne humorem transmittat. Hieremia
 sunt hæc uerba. Non colligentur & non sepellentur in sterquillinio super faciem terræ erunt.

Atticissimus.
 Siculi logi.
 Sterquilliniū.

Inturus. Inture, sine aliquo bono iure & lege. **Illex.** scribendum illex hoc est legum humanarum expertus. Marcellus. Illex & exlex est qui sine legibus utitur. Plautus in pisa. Impure: inhoneste: illex. Lucilius satyrarum libro secundo. Non dico ut nec licet: & uagus exulet: erret exlex. Varro in sciomaia. Postremo quare parebis legibus an non: an ne exlex solus uiuis: Lucilius libro. xxx. accipit & leges populis quibus exlex. Cecilius in sarpefomenc. Quid narras barbare cum indomitis moribus illitterate illex es. In sena libro quarto. armis: equis: comestibus uos magis iuuerunt exleges & minus honore dignos putabitis. Marcus Tullius pro cluentio. Non quo illi aut exlegem ullam aut eam pecuniam publicam contempnam atque abiectam putarunt. Iure labes populi. scribo ex mebranacis exemplariis. **Inturic:** labes populi. Inturios enim in ferentes inturiam latini uocant. Accipiter. rapax. ex rapia & infirmorum dilapidatione uiues ut accipiter consuevit.

Trahax. Trahax. rapinator: inuolator: a trahendo & dilapidando amatorum peculium

Impuritas. Impuritas. impurities. Lutum. uir lutulente: & canulente.

Subiculum. Subiculum flagri. mastigia: quod flagris se subicit subiculum uocitatur. Alias subucula est genus sibi: dicitur & alica ex oleo & melle & genus uestimenti. sed ego lego suduculum ex poppeo

Suduculum. suduculum genus flagelli dicitur quod uapulantes sudantes facit. Ar cui placuerit haec lectio non flagri scribat. sed flagrio. Vocant enim flagriones mastigia & uerberones: quod flagro subiciunt. Pistrinorum ciuitas. collectitia labes pistrinaria: sicuti multitudo hominum lege concorditer uiuentium ciuitas appellatur. Pereniserue. iugis seruus & continuus: pereniter seruus: quod nullis meritis libertatem adepturus es. Lurco. lurcones dicitur sunt a lurcado. lurcare est cum auiditate cibum sumere. Lucilius satyraz libro secundo. Nam quod mutis: subiectoque huic opus signo: ut lurcare lardum & carnaria. Pöponi. Syrus: lapathium nullam utebat lardum lurcabat libens. Lucilius satyraz libro quinto. Visite lurcones: comedones: uoluite uetres. Varro in eumenidibus. contra cum psalteria & flora lurcare adstreps. Solita serulus. corrige. solida seruitus. Hunc enim uisulento obiectamento nedum seruitute: uerum solidam: firmam: & ueram seruitutem uocat: quod pater seruitutis fit. Ut omnes audiant. subintel lige clare fabulor. Ne tua uox uolet. quemadmodum praeditus es uoce stercorea & exercitissima. Hec defendet. nisi haec lingua me turabit mortem inedia. Delinquet salē. scribe delinquet salē. Delingere enim est lingua lambere. Ludis. in arena cum celebrant ludi. Emisist lepus. emissus est lepus: quod curricula querit latebras: ita mensularum raptim cum sumulis pecuniarum abeunt decedunt & solū uertunt. Iuuenalis. quod uertere solū batas & ad hostia currunt. Hoc dem spectandum. Ignoro inquit cui trapezitarum hoc argentum spectandum tradam: ne forte ut uulpsularis est toxilus si quod dubium est & non potum imutare illud cogam anteaquam amica possit. Angiportis. uscus angustus appellatur angiportus. Varro libro primo de lingua latina. Angiportum & id angustum ab angendo & portu: quo conferret suas controuersias: & quae

Impure inhoneste. iniure ilex. iure labes populi. pecuniae accipiter Auide. atque inuide. procax. rapax. trahax. trecentis uersibus Tuas impuritas loqui nemo potest accipin argentum. accipe sis Argentum impudens. tenessis: argentum etiam tu argentum tenes Possum te facere ut argentum accipias. lutum qui nisi iurato Mihi nihil ausus credere. Dor. sine respirare me tibi ut Respondeam uir summe populi. stabulum seruitricium Scortorum liberator. subiculum flagri. compedum tritor: Pistrinorum ciuitas pereniserue. lurco. edax. fugax. furax. Cædo sis mihi argentum. argentum inquam cedo. quin tu mihi Argentum reddis. nihil ni te pudet leno te argentum poscit: Solita seruius: pro liberanda amica ut omnes audiant

To. Tace obsecro hercle ne tua uox ualide ualeat. Dor. referundæ ego Habeo linguam natam gratiam. eodem mihi precio sal perhibet quo tibi Nisi me haec defendet. nunquam delinquet salē. **To.** iam omitto Iratus esse. id tibi successui: quia te negabas credere argentum mihi.

Dor. Mirum quin tibi ego crederem: ut ipse mihi faceres: quod partim Faciunt argentarii. ubi quid credideris citius extemplo a foro Fugiant. quod ex porta ludis cum emisist lepus.

To. Cape hoc sis. Dor. quin das. **To.** nummi sexcenti hic erunt probi. Numerati. fac sit mulier libera atque huc continuo adduce. Dor. iam Faxo hic erit. non hercle cui nunc hoc dem spectandum scio.

To. Fortasse metuis iam a foro argentarii abeunt. quam in cursu rotula Circunuortitur. abi istac aduersus angiportis ad forum.

uendere uellent quoq; ferrent forū appellarunt. Idē libro secundo. Ago actio ab agitato facta. Hinc dicimus agit gestum tragædus: & agitantur quadrigæ. Hinc agitur pecus pastū quia uix agi potest. Hinc angiportū qua nihil potest agi. Oratius. Ludit in paruo leuis angiportu. Apuleius libro primo de asino aureo. Vides ne inquit extremas phenestras: quæ fors urbē prospiciunt: & altrissecus fores proximi respicientes angiportum. Supplicatū cras eat. leno a nobis tanta pecuniarū uī multa bitur ut ei sit neceffe nobis supplicatū aduenire ne penitus & medullit⁹ expolletur. Nanc ego le

nonē. codices atq; hūc ego lenonem.

Intrichatū. ipsi tū: circūuictū: & un diq; uors⁹ oppugna tū. Tyara. peculia rls psæ ornatus ca ptis itidē phrygto/ rum: reges tyaratos hoc ē ligni tyaræ d coratos sidōi⁹ appel lat. eiusdē hoc carm ē. Tibi supplice cul tu fleēt achēmēi⁹ lūatū psa tyarā. Re ges hi persæ pster natiōe corporis co lunē: q̄ græcis psci nosis appellat. Ver gili⁹. phrygia uestit bucca tyara. Quid sit tyara docet his hieronymus. Quar tū genus ē uestimē ti rotundū pilleolū quale pscū i ulyxeo cōspicim⁹ quasi spa medta sic diuisa: & pars una ponat i ca pite: hoc græci & nostri tyarā: nōnul li galeæ uocāt. Nō habet acumen in sū mo: nec totū ad co mas usq; caput re / git. Sed tertiā partē a frōte inoptā relin quit: atq; ita in occi picio nitra cōstrict⁹ ē ut nō facile labat ex capite. est autem byssinū & sic fabre opatū linteolo: ut nulla acus uestigta forissecus pareant.

Tyara quæ. Tyarati re / ges.

Proscinosis.

Non agite uos. scribe. nunc agite uos. Verbū sacrifi / cils idoneū est cū di citis hoc agite: hoc ē liguis animisq; fa est intenti sint huic

Eadē ista hæc facito mulier ad me trāseat per hortū. Dor. iā
Hic faxo aderit. To. at ne propalam. Dor. sapienter sane.
To. Supplicatū cras eat. Do. ita hercle uero. To. dū stas reditū oportet
Toxilus.

I quam rem accures sobrie aut frugaliter
Solet illa recte sub manus succedere
Atq; ædepol firme ut quisq; rem accurat suam

Sic ei procedit. post principio deniq; si mal⁹

Aut nequans: male res uertunt: quas agit

Sin autem frugist eueniunt frugaliter

Hanc ego rem exorsus sum facete & callide

Igitur prouentura bene confido mihi.

Nunc ego lenonem ita hodie intricatū dabo.

Vt ipse sese qua se expediat nesciat.

Sagaristio heus exi. atq; educ uirginem.

Et istas tabellas quas consignauit tibi.

Quas tu attulisti mihi ab hero meo usq; e persia.

Sagaristio. Toxilus serui duo.

Sa. Vnquid moror. To. euge euge ornatus basilice

Tyara ornatum lepide condecora tuum

Tum hæc hospita. at trepidula ut graphice decet

Sed fatin estis meditati. Sa. Tragici & comici

Nunquam æque sunt meditati. To. lepide hercle adiuuas

Sa. Age illuc aspice de procul in conspectum. To. tace

Vbi cum lenone me uidebis conloqui

Id aderit adeundi tempus non agite uos.

Dordalus leno. Toxilus seruus.

Vi homini di propitii sunt. aliquid obiciunt lucri

Nam ego hodie compendi feci non panes in dies

Ita ancilla mea q̄ fuit hodie sua nūc est argēto. uicit

Iam hodie: alienum cœnabit nihil gustabit de meo.

Sū ne pbus. sum lepid⁹ ciuis: q̄ atticā hodie ciuitatē maximā

Maiore feci: atq; auxi ciui foemia. sed ut & ego hodie sui benign⁹

Et ego multis credidi. nec satis a quoq; hoie accepit: ita prsū credebā

Oibus: nec metuo qb⁹ credidi hodie: neq; mihi i iure abiurassit

uete ipsi sacro. Similiter Toxilus histriones ceteros admonet ut hoc agant hoc est fabricæ. Compendi. quæstus: lucri. Res compendiosa lucrosa uocatur sicuti dispendiosa dam / nosa. Abiurassit. abiurauerit & peierauerit rem meam inficiatus.

Eleusipolis.

In transennā. in pedicam: in laqueū: in podagrā. Epol. pro adepol. Ad pratorē. apud quē ius manumittendi spectabit. per scius. non in festuca listor quē iactat ineptus: cū officialē p̄toris intelligeret. sup̄ius multa huc uergētia rettulimus. Pellego. cunctim lego. Eleusipoli. corrigo. eleusina polin: hoc ē ciuitatē eleusina: quā cū sit in aegypto ponit a milite glorioso in arabia: de qua Strabo libro decimo & septimo geographia. e canopica porta exeunti ad dexterā ē fossa: quā laculungis & canopū fert: lacum uero in magnū flumen & canopū schediā nauigatur: & p̄rio eleusina: quā habitatio ale xadrina & nicopoli proxima ē: in ipsa canopica fossa iposita: quā māssiones hēt & secēssus quosdam secretos uiris ac mulieribus suffirit uolentibus idoneos: quodam canopica luxuria initiū paulū ab eleusina pcedenti. sed quoniā mentio sit a Plauto de ciuitatibus arabicis scribe non eleusipolin sed heliopolin facili mēdi lapsū quam i arabia cōstituit Strabo: ante heliopolin specula quādam ostēditur quē admodum & ante gnidū: ad quā ille caelestis morus adnotabatur: atq; p̄fectura hęc latopolitana nōinaf. Heliopolin inq; Strabo dicitur mos ap̄las ut dicitur i qb; sacerdotes habitabāt. Immo dicitur hanc olī sacerdotū hirationē fuisse horminū philosophia & astronomia deditor. Nūc is ordo ac studis defect: nec quisq; nobis tali exercitio p̄esse ondebāt Sed hoies tm̄ qui sacris curarē: atq; ritus eos p̄grinis cōmōstrarēt. Secutus uero ē amiliū gallū ducē ex alexandria n. usq; i aegyp̄tū: quā noie Cheremō q̄ elusmodi sciētia tenere se simulabat. sed ut ignarus & ostentator plurimū deridebāt. In hūc cheremone salē eptigramatista distrixit ira pdēs. q̄ nimitū laudas cheremon stoice mortē uti aiūm mixer suspiris heliopoieos. Auctio publicitus. ex publico decreto p̄da uenūda: & subasta in subastatōe publica. Faculam lucrificam. lucem & splendorē cōpendiosū: rutilantē: & lucrosam. Hoc sensu. Fortuna nequā radios sui lucrū in te inicit: qui illam spernas & detrectanter subterfugas.

Heliopolis.

Bonū uolo iā ex hoc die eē: qd̄ neq; fiet: neq; fuit. T. hūc ego hoīem Hodie in transennā doctis ducā dolis: itaq; huic insidia paratae Sunt probe aggrediar uirum: quid agis: cedo unde agis te Dordale. D. credo tibi di dēt quā uelis. T. eo an iā māu emisisti Mulierem. Do. credo epol credo inq; tibi. To. iam libera est Enicas. D. qn̄ tibi me dico credere. To. dic bona fide: iā libera ē: Do. I i ad forum ad pratorē: exquire si quidem credere mihi nō uis Libera inquam est ecquid audis. To. at tibi di beneficiāt omnes: Nunq; enim posthac tibi nec tuorum quod nolis uolam. Do. abi Ne iura satis credo. To. ubi nunc tua libertas. Do. apud te. To. ain apud me esse.

Do. Aio inq; apud te est inquam. To. ita me di ament. ut ob istam rē: Tibi multa bona instant a me. nā est res quādā quam occultabā Tibi dicere. nūc eam narrabo. unde tu pergrande lucrum facias. Faciam ut mei memineris dum uita uiuas. Do. benedictis Tuis benefacta aures meae auxilium exoptulant. To. tuū Promeritunf. merito ut faciam: & ut me scias esse facturū. Tabellas tēe has: pellege. Do. hęc qd̄ ad me. To. imo ad te attinet: Et tua refert: nā e p̄sia ad me adlatā modo sūt istae a meo domino

Do. Quādo. To. haud dudū. Do. qd̄ istaec narrāt. T. p̄cūctar ex ipsis Ipsae tibi narrabūt. Do. cædo sane mihi. To. at clare recitato.

Do. Tace dū pellego. To. haud uerbū faciā. Do. salutem dicit toxilo Timarchides & familiae omni si ualetis gaudeo ego ualeo. Recte & rem gero: & facio lucrum: neq; isto redire his octo Postū mensib; itaq; hic ē quod me detinet negociū. eleusipolim Persae cœpere arbem in arabia: plenam bonarum rerum: atq; Antiquum oppidum: ea comparatur p̄da: ut fiat auctio Publicitus: ea res me domo expertem facit: operam atq; hospitii Ego isti perhiberi uolo: q tibi tabellas affert: cura quā is uolet. Nā is mihi honores suae domi habuit maximos. D. qd̄ id ad me Aut ad meam rem refert: persae quid rerum gerant Aut quid herus tuus. To. tace stultiloq; nescis quid instet boni Nequicq; tibi fortuna faculam lucrificam allicere uolt:

Pensitatē p̄ grammaticū uerlus.

Istas tabellas scilicet: quæ luertim tuis gestant. Ego tantūdem, toxili uerba sunt. Nosce rem, diuisim scribe ut duo uerba sint. nosse rem: hoc est prædā: quā tibi afferunt & annunciant hæc tabellæ noscitur. Bene me mones, dordali lenonis uerba sunt. Fac silentium, uerba sunt ipsius toxili. Faciebat silentiū præco aduentantibus magistratibus: & in pompa sacrificii uidebat quisq; animum rebus sacris intenderet. Ex arabia penitissima, ex arabia remotissima hoc est infœlicis. est arabia fœlix: quæ dicitur eudæmon: est petraea: quæ dicitur infœlix. Plinius libro quinto naturalis h

Arabia infœlix.

Dor. Quæ istæc fortuna lucrifica est. To. istas: quæ norunt: roga:

Dor. Ego tantūdem scio quantum tu: nisi quod pellegi prior.

Sed ut ocepisti: ex tabellis noscerem. To. bene me mones:

Fac silentium: nunc ad illud uenies: quod refert tua.

Dor. Iste qui tabellas adfert adduxit simul forma expetenda

Liberalem mulierē furtiuā: adductā ex arabia penitissima:

Eam te uolo accurare: ut istic ueniat: ac suo piculo is emat

Qui eam mercabitur: mancipio neq; pmitter: neq; quisq;

Dabit probum & numeratum argentum ut accipiat face

Hæc cura: & hospes cura ut curetur: uale.

To. Quid igitur postq̄ recitasti quod erat cæræ creditum:

Iam mihi credis. Do. ubi nunc ille est hospes: qui hæc attulit:

To. Iā hic credo aderit: accersuit: illa mādauit. Do. nihil mihi op' ē

Litibus: neq; trichis: quamobrē ego argentū numerē foras

Nisi mancipio accipio: quid eo mihi opus mercimonio

To. Tacen an non taces: nunq̄ ego te tam esse matulā credidi:

Quid metuis. Do. metuo hercle uero sensi ego iā compluribus

Neq; mihi haud imperito eueniet tali ut in ludo hæreā:

To. Nihil piculi uides. Do. scio istuc: sed metuo mihi. To. mea qdē

Istuc nihil refert: tua ego refero gratia ut tibi recte

Conciliandi primo facerem copiam. Do. gratiam habeo

Sed te de aliis: q̄ alios de te suauius est fieri doctos. To. neq;

Verō ex barbaria penitissima persequatur. etiam tu illam

Destinas. Dor. uideam modo mercimoniū. To. æqua dicis

Sed optime eccum ipse adducit hospes ille: qui

Has tabellas attulit. Do. hiccine est. To. hic est

Dor. Hæccine illast furtiua uirgo. To. iuxta tecum æque scio.

Dor. Nisi qui aspexi equidem ædepol liberalist quisquis es

Sat ædepol concinna facie. To. ut contemptim carnufex

storia. Ultra pelu /
fiacum arabia ē ad
rubrum mare perti
gens & odoriferam
illam ac diutem &
beatæ cognomine
icytam: Hecaraba
num ac esbonitarū
& scenitarum ara /
bum uocatur stert
lis: præterquā ubi sy
riae confinia attigit
Saba fœlicis arabia
pars est ubi thus g
gnitur. est non solū
Saba regio. sed sabi
deus: cui dependēt
thuris portionem:
super qua re Plini
libro duodecimo.
Thus collectum sa
botum camelis con
uehitur: porta ad id
una patete. Digres
di uia capitale leges
fecere. Ibi decimas
deo: quem uocant
sabin mensura non
pōdere sacerdotes
accipiunt. Man
cipio neq; promit /
ret. non detur aliq
fideiussor: qui obli
getur illam uendi
tanquā mācipium
fit: quoniam libera
capta fit & sub co
rona uēdita. Repe
ries historicos & in
primis litulum scate
re hac figura loquē
di ut dicat. Captiui
sub corona uēditi.
sub corona uenun

Saba.

Sabts deus.

Sub corona uendere.

dari dicuntur captiui qui uenundabantur coronati. Cato. ut populus potius ob rem bene gestam supplicatum ear: q̄ re male gesta coronatus ueneat. Autor Pompeius. Quisquā dabit. subitellige mancupi: quippe capta est in penitissimis terrarum oris. Trichis. impedimentis: intricacionibus: & implicationibus. Matulā. fatuū: uanum: stultum. Matos pro fatuo usurpatur apuleo credo quo & implicationibus. Matulā. fatuū: uanum: dicitur: inde matulam hypochores: cos lenonem uocitat pro dextro & uaniam matæos græcis uanū dicitur: inde matulam hypochores: est modus matula. Hæreā. offendat & ipicer: nesciente: uarronis uox: cuius liber est: q̄ inscribitur. est modus matula. Hæreā. offendat & ipicer: ut inde pedes explicare nō possim. Te de aliis. sensus catholicus & moralis cōducibilis ē hominē discere ex alto: miseria q̄ ceteros ex sua. Tibullus. Fœlix q̄cūq; dolore alteri discet posse carere suo. Barbaria. ex arabia ultima. oēs enī illi arabes barbari uocant. Furtiua. furto p̄daceo i mācipatū redacta. Iuxta tecū. hæc oīa cognosco æq; ac tu nosti. Liberalist. p collisionē prisca. liberalis est.

Matula.

Matos.

Cōrēptim.

Contemptim. fastidiliter negligēter uirginis formā leno cōtemplatur. Sa. Optipare. laurā: copiosā: abundantes. Ut munitū muro. uidebatur ne propugnaculum lenonis esse expugnabile dolis: hoc significat sagaristio: & si uideatur aliorum: & in aliā mētem hęc dicere.

Peculatus.

Peculatus. depeculatio: dilapidatio rapina. Hęc nisi unde. scribo hęc nisi inde. Centuplex. centennarum loricarum: & centum ambi: 9. Enortet fundis. excuties: expoliabis: bonis & opulentis ipsorum fundorum: quos ad dicent ut hac puel

Comestrationes.

la potantur. Comestratū. ad comestrationes & ad lautitas tentaculorum. Comestrationes pecculariter prandicula nuncupant: quæ post coenam fiunt cum quisptam a cibo serotino it ad soldallis ædes: & illic post solitum cibarium infarcit sese edulit amici. Occērabunt. ocellnent: cantabunt. Exurent fores. Tibull9. nūc leuis est tractāda uenus dum frangere postes nunc tuuat: & rixas iseruisse tuuat. Venire. prisca lectio. uentri pro uendi. Vendidero. sabintellige saluus ero & incolu mis. Indica. preti sumam refer. Fac pretium. explicato quot m/nis ut illam uentri.

Prognariter

Fac pretium. explicato quot m/nis ut illam uentri.

Taciti contemlemur formam. Do. laudo consiliū tuum
Sagaristio: Per sa uirgo: Toxil9 serui duo Dordal9 leo
Atin athēæ tibi uisæ fortuatæ: atq; opipæ. Per. urbis spēm
f Vidi hominum mores prospexi parum.
To. Nunquid in principio cessauit uerbum docte dicere?
Dor. Haud potui etiam in primo uerbo perspicere sapientiam.
Sa. Quid id: quod uidisti: ut munitum muro tibi uisunt oppidum.
Per. Si incolæ bene sunt morati: pulchre munitum arbitror
Perfidia: & peculatus ex urbe: & auaritia si exulant.
Quarta inuidia: quinta ambitio: sexta obrectatio
Septimum periurium. To. euge. Per. octaua indiligentia.
Nona iniuria: decimum quod pessimum adgressu scelus
Hęc nisi unde aberūt: cētuplex murus rebus seruandis parū sit.
To. Quid ais tu? Dor. quid uis? To. tu in illis es decem sodalib9.
Te in exiliū ire hinc oportet. Dor. quid iam? To. quia periur9 es:
Dor. Verba quidē haud indocte fecit. To. ex tuo inq; uisunt: eme hanc
Dor. Aedepol q cū hęc magis cōtēplo magis placet. To. si hęc emeris
Dii immortales: nullus leno te alter erit opulentior
Euortes tuo arbitrato homines fundis: familiis:
Cum optimis uiris rem habebis: gratiam cupient tuam.
Venient ad te cōmessatum. Dor. at ego intromitti
Hac enim illi noctu occentabunt hostium: exurent fores.
To. Proinde tu tibi iubeas concludi ædes foribus ferreis:
Ferreas ædes cōmutes: limina indas ferrea: ferream seram
Atq; anulum: ne si ferro parseris ferreas tute tibi impingi
Iubeas crassas compedis. Dor. in malum cruciatum i sane.
To. Hanc eme atq; ausculta mihi. Do. modo ut sciam quantū dicet.
To. Vin huc uocem. Do. ego illo accessero: To. quid ais hospes.
Sag. Venio adduco hęc: ut dudum dixeram. nam heri in portū noctu
Nauis uenit uenire hęc uolo: si potest: si nō potest: ire hinc uolo
Quantum potest. Do. saluus sis adolescens. Sa. siquidem hanc
Vendidero precio suo. To. atq; aut hoc emptore uendes pulchre.
Aut alio non potes. Sa. es ne tu huic amicus. Do. tanquam
Di omnes qui cælum colunt. To. tum tu mihi es inimicus cert9.
Nam generi lenonio nunq; ullus deus tam benignus fuit
Quia fuerit propitius. Sa. hoc age opus nest hac tibi empta:
Dor. Si tibi uenisse est opus mihi quoq; empta est: si tibi subiti nihil est.
Tantūdest mihi. Sa. indica fac precium. Do. tua merx est.
Tua indicatio est. To. æquū hic curat. Sa. uin bene emere.
Dor. Vin tu pulchre uendere. To. ego scio hercle utrunq; uelle:
Dor. Age: indica prognariter. Sa. prius dico hanc mancupio
Tua indicatio. pertinet ad te indicare sumam pretii utrugunculæ. hanc indi

caturam greci δοκιμασιον uocant. Prognariter. gnaue: strenue: audacter:

Minimo. uenditurus ne sit illa. minimo pretio hoc impensius peto. In fouea. In excipulum: in transeña: qua lupi præcipites impacti capi consuevit. Quantū est. quantū prodest: quātū ualeat. Impulso. adhortatione: impulsu. Suo arbitratu. ex arbitrio suo: prout ipsi libuerit. Tibe / dum. parecon ē dum: & superfluens sententiæ: nitori politioris orationis adiacens. Auspicato. Auspicato. aduerbialiter fauste: feliciter: si quid is auspicis. Liquidū. scilicet. Mutatio cæli sudifici apud roma / nos oscenabat & in castabat auspica.

Nemo tibi dabit. iā scis. Do. scio indica minimo daturus. Sa. Qui sis: qui duci queat. To. tace tace nimis tu quidē hercle Homo stultus es pueriliter. Dor. quid ita. To. quia enim te Ex puella prius percōtari uolo: quæ ad rē referūt. Dor. & qui Hercle tu me monuisti haud male: uidesis ego ille doct^r leno Pene i fouea decidi: nisi hic adesset: quantū ē adhibere hoīem Amicū ubi qd geras. To. quo genere. aut qua i patria sit nata: Aut quibus parentibus. ne temere hanc emisse dicas suaſu atq; impulso meo.

Nisi molestū est. percontari hāc paucis hic uult. Sa. maxime Suo arbitratu. Dor. quid stas abi tute: atq; ipse itidē roga Ut tibi percontari liceat: quæ uelis & si mihi dixit dare Potestatem eius. sed ego te malo tamen eum ipse adire ut Ne contemnat te ille. To. satis recte mones hospes. uolo Ego hanc percontari. Sa. a terra ad cælum quid lubet.

To. lube dū ea huc accedat ad me. Sa. i sane. ac morē illi gere Percontare exquire quid uis. Dor. age age nunc tu impera Vide ut ingrediare auspicato. To. liquidum est auspicium Tace concede sis iam ego illam adducam. Dor. age Ut rem esse in nostram putas. To. sequere me adduco hāc. Siquid uis ex hac percontarier. Do. enim uolo te adesse.

To. Haud possum: quin huc operam Dem hospiti cui her^r iussit: qd hic. si nō uult me adesse una:

Sa. Immo i modo. To. do ego tibi operam. Do. tibi ibidem Das: ubi tu tuum amicum adiuuas. exquire. To. heus tu Aduigila. Per. satis est dictū. quanq̄ ego serua sum: scio ego Officium meum: ut quæ rogitet uera. ut accepi. eloquar

To. Virgo hic homo pbus est. Per. credo. To. nō diu apud hūc Seruius. Per. ita pol spero si parentes facient officium suū

Dor. Nolo ego te mirari si nos ex te percontabimur Aut patriam tuam aut parentes. Per. cur ego id mirer Mi homo: seruitus mea mihi interdixit nequid mirer Malum meum. To. di istam perdant ita cata est & callida. Habet cor quam dicit quod opust. Dor. quid nomen Tibi ē. To. nūc metuone peccet. Per. lucridi nomē i patria fuit

To. Nomen atq; omen quantiuis est precii. quin tu hanc emis Nimis pauebā ne peccaret: expediuit. Do. si te emā mihi quoq; Lucridem confido fore te. To. tu si hanc emeris unquam Hercle hunc mensem uertentem credo seruabit tibi

Huc operā dem. scribe. huic opā dē: hoc ē Inſerūtā hule lenoni. Interdixit edixit mihi seruit⁹ ut omnia ferre de / beam. Iam mihi ser uitium uideo: domi namq; paratā Iam mihi libertas illa pa terna uale. Cata. astuta: ingentosa.

Omen. Iocus in homioptētis hoc ē similiter desinenti / bus. bonis omnis ē ipsum puellæ nomē & auspicatum: ran quam lucridis ap / pelletur quod ingēs corpore quāstum parabit. Mēsem Mēsis uertēs uertentem. mensem proximum: & desi / gnat annum uertē tē. Macrobius libro secundo inſomniū scipionis. Ann⁹ nō is solus est: quē nūc eōmunis oīum usus appellat. sed singu / lorum seu luminum seu stellarū emēſio omnis cæli circuitu a certo loco in eun dem reditus ānus su us est. Sic mensis lu næ annus est: intra quem cæli ambitū lustrat. Nam & a lu na mensis dicitur: quia greco nomi / neluna mene uoca tur. Vergilius de / niq; ad descriptio / nem lunaris anni: qui breuis est an / num: qui cursū solis efficitur significa / re uolens ait. In / terca magnum sol circūuoluitur ānū:

Annus munda-
nus.

magnum uocans solis comparatione lunaris. Nam cursus quidem ueneris atq; mercurii pene par
soli est. martis uero annustere biennium tener. Tanto enim tempore cælum circuit. Iouis autem
stella duodecim & saturni triginta annos in eadem circuitiōne consumit. Annus uero: qui munda-
nus uocatur: qui uere uertens est: quia conuersione plenæ uniuersitatis efficitur largissimis seculis ex-
plicatur. Mundani ergo anni finis est cum stellæ omnes: omniaq; sidera: quæ aplanes habet a certo
loco ad eundem locum ita remeauerint: ut ne una quidem cæli stella in alio loco sit: q̄ in quo fuit: c̄
omnes aliæ ex eo lo-
co motæ sūt: ad quæ
reuerfæ anno suo fi-
nem dedere. Hæc
autem ut physici uo-
lunt post annorum
quindeci millia per-
acta contingūt. Er-
go sicut ānus lunæ
mensis est & annus
solis duodecim mē-
ses: & aliæ stellarū
hi sunt āni: quos su-
pra retulimus: ita
mundanū annū qu-
ndeci millia anno-
rum quales nunc cō-
putamus efficiunt.
Ille ergo uere ānus
uertens uocāndus ē:
quem non solis id
est astrī reditu meta-
mur. Sed quem stel-
larum oīum in quo
cunq; cælo sunt ad
eundem locum redi-
tus sub eadem totū
cæli descriptiōe cō-
cludit unde & mun-
danus dicitur: qui a
mundus proprie cæ-
lum uocat: de anno
magno uictorinus
in primo rhetorico-
rum. Suetonius in
Caliqula. Ac ne fin-

gula enumerem inensas opes: totumq; illud Tiberti cæsaris uicies ac septies milies sestertū nō toto
uertete āno absūpsit. Lūaris ānus mēsis uertēs dī a Vitruulo: q̄ & de āno uertete li. ix. Iuuenal. & cū se
uerterit annus accipe uictori populus quod postulat aurum. Cicero annū uertentem nominat i ora-
tione pro Quintio. Censorini copiosa uerba subscripsi. Quidam annum magnum esse dixerunt in
annis uertentibus duobus. alii in multis milibus annorum arbitrati sunt. quidam penteterida nomi-
nauerunt: qui annus magnus est quadringentis constabat: nonnulli trieterida: quod tertio quoq; anno
redibat. eudoxus octoterida magnum annum esse dixit: quod & pleraq; græcia existimauit: tanquā
ex octo uertentibus annis constantem. Romani lustra: græci olympiadas pro annis magnis obser-
uauerunt. est & annus: quem aristotiles maximum potius q̄ magnum appellat: quem solis & lunæ ua-
cant. est autem ecpyrosis id est exustio. est & annus chaldaicus constans sex annis solaribus. xii. unde
dodecateris uocatur: quem genethliaci non ad solis lunæq; cursus sed ad obseruationes alias accom-
modant. præterea sunt anni magni complures: ut ægyptiorum: quem græce Cynicon latine canicu-
larem uocamus propterea quod instrum illius sumitur cum eo die quod canicula sidus exoritur. est &
metonicus: quem Meton atheniensis ex annis unde uiginti constituit. Pro anno magno & nunquā
ferme uenturo false & scoticos dixit. M. Tullius in epistolis ad atticū metonis annū. In libro nūeri.
Hoc erit holocaustū p̄ oēs menses: qui sibi āno uertente succedūt. Tactus es leuo. corrige tactus est
leno: hoc ē leno percussus est. Quosusmodi. quo honore & p̄tio censēbat apud populares p̄ tu9.

Trieteris.
Octoteris.
Lustra.
Olympiades

Cataclysmos
Ecpyrosis.
Chaldaicus
annus.
Cynicus ān9
Metonic9 an-
nus.

Res fractæ, debilitatæ: eneruatæ: redactæ ad paupertatem. Nescis plora, lecto prisca. Ne sis plora: ut sis interpretare pro si uis: ne plora si uis. Verba demultoria. Crebro cades. hyperbolicos & Cadere.

To. Diuitias tu ex istac facies: ac facies. Do. ita difaxit. To. eme mō
Per. Iam hoc tibi dico. iā actutū ecastor meus pater ubi me sciet
Venisse huc aderit hic: & me absentē redimet. To. quid nunc

Dor. Quid est. To. audin quid ait. Per. nā & si res sunt fractæ
Amici sūt tū. Dor. nescis plora libera eris actutū si crebro cades
Vin mea esse. Per. dū quidem ne nimis diu tua sim: uolo.

To. Satin: ut meminit libertatis: dabit hæc sibi grandis bolos:
Age si quid agis: ego ad hūc redeo: sequere: reduco hæc tibi.
Adolescens uin uendere istanc. Sa. magis libet q̄ perdere

To. Tum tu pauca in uerba confer. quid datur tanti: indica.

Sa. Faciam ita: ut te uelle uideā: ut emas: habe tercentū minis

Dor. Nimiūst. Sa. octoginta. Dor. nimiūst. Sa. nūmus abesse hinc
Nō potest. qd nunc dicā. Dor. qd id est ergo eloquere actutū
Atq; indica. Sa. tuo piculo sexaginta hæc datur argēti minis:

Dor. Toxile quid ago. To. di deæq; te agitāt irati: & scelus qui hæc
Non properes destinare. Dor. habebō. To. heu prædatus pbe
Abi argentum effer huc: non ædepol minis trecentis
Carast: fecisti lucri. Sa. heus tu etiam pro uestimentis huc
Decem accedant minæ. Dor. abscedent enim: nō accedēt.

To. Tacesis: non tu illum uides quærere ansam: infectum ut
Faciāt: abis ne atq; argentum petis:

Dor. He? tu serua istū. To. qn tu is itro. Do. abeo atq; argētū afferō:
Toxilus. Sagaristio serui. Perfa uirgo:

Edepol dedisti uirgo operā laudabilem: probā &

a Sapiētē: & sobriam. Pe. si qd bonis boni sit: esse

Idē & graue & gratū solet. To. audin tu perfa: ubi

Argentū ab hoc accepis simulato quasi eas prsum in nauē

Per. Ne doce. To: per angiportū rursum te ad me recipito
Illac per ortū. Per. qd furtū ē prædicas. To. at ne cū argento
Protinā pmittas domū: moneo te. Per. qd te dignunst: me
Dignū esse uis. Sa. tace parce uoci: præda progredie foras:

Doral? leno: Toxilus seru? Saturio: Parasit? Virgo:

Dor. p Robati hic argēti sūt sexagita miæ: duob? nūmis min? ē:
Sa. Quid ei nūmi sciūt. Dor. cruminā hæc emere aut lacere
Ut remigret domū. Sa. ne nō sat esses leno: id metuebas miser
Impure: auare: ne cruminā amitteres. To. sine quæso quādo
Lenost: nihil miq; facit lucro faciūdo: Do. ego auspicaui i hūc diē

modare: admonere tamen referatur de subito.

transadiget uiscera
tū ipum lenonem.
super hac uoce mul
ta superis. Desti
nare. emere. Fulgen
tius in secundo. my
thologico. Sed eul
denter poetæ alluse
runt argutiā: illa u
delicet causa: quod
oīs appetitor auari
tæ cum omnia pre
tio destiat fame mo
ritur. Prædatus.
opulenta præda sus
farcinat. Absce
dent. detrahentur:
inquit leno: decem
minæ: quoniam to
tidē minis opus ele
gantiuscule comat.

Quærere an
sam. quærere admi
niculū & occasiōē
aliquam qua pecu
niolam asportet.

Quid furtum. le
go quid furtim hoc
sensu. admones me
toxile quod minime
uirginem decet: qd
ad te scilicet me fur
tim recipiam. Nihil
enim furtiuum lu
brica huic atati cō
uenit. Quid ei
nummi sciunt. i. pri
scis exemplaribus
gitur: quo si nummi
sunt. Cur enim nū
mos hos affert: ad
quam rem? Hæc
emere aut face. scri
be ex ueteri lecto
re. hanc eme aut fa
ce. leno in sacpe
rtone cortaceo ferē
summam hac pecu
nariam: qua puellā
destinauerat allo
quitur saturtonem
inquiens: se quidem
illi crumenam com

Destinare.

Prædatus.

Tam prauis. scribe tam parui est. nihil inquit adeo minutum & nugatorium: quod non parce custodiam: quod auspicauit hodie portendit me lucrum facturum: non autem aliquid amissurum.

Fiat. toxilus loquitur. Me uoltis. uerba saturationis. Frater sciet. lego frater fiet: pro fit.

Vaniloquidorus. ficticia nomina significantia dispendium lenonum. significat enim uaniloquidorus uana loquens & futilia: sicuti is uana loquentes supplantarunt & deceperunt ipsum lenonem.

Virginitas uendo. Iunctim lege. uirginuendo. Virginitatem enim uendiderat saturio. Vident.

Vaniloquidorus.

hoc in priscis exemplaribus non inuenitur: proinde uerbum aduentitium puto.

Nugipilogides.

Nugipilogides. Iunctim hac & annexim tanquam nugipilaret hoc est exponeret lenonem. qui dedit argentum pro uirgine. Exterebrōides. qui exterebrat: exculpiter: & elicit ipsum argentum. Nondēs. tanquam ei non comittendum esset argentum ueluti piano: ordinario: & deceptoris: furti & harpagonis.

Exterebrōides.

Tedignilogides.

Te digni loquides. confertim hac scribenda: & ad euentum spectant: appellatur inquit tedigniloquides: quoniam in exordio fabellae potus & satur loquitur in te probra:

Nihil mihi tam prauis: quin me id pigeat perdere: age accipe hoc sis. Nunquid ceterum. Sa. huic in collum nisi piger: impono nostro fiat Me uoltis. To. quid tam properas. Sa. ita negociunt Mandata aequae sunt. uolo deferre epistolas geminum autem Fratrem seruire audiui hic meum. tum ego ut requiram atque Ut redimam uolo. To. atque adepol tu me comonuisti: haud male Videor uidisse hic forma persimilem tui: eadem statura. Sa. quippe qui Frater sciet. Do. quid attinet nos scire. Sa. ausculata ergo ut scias. Vaniloquidorus uirginis uendo uidet. nugipilo qui des argentum Extenebrōydes te digni loqui des: num des expalponides Quod semel larripides nunquam eripi. Dor. heu hercle nomen Multis modis scriptum est tuum. Sa. ita sunt persarum mores Longa nomina contortuplicata habemus. Dor. nunquid Ceterum uoltis uale. Sa. & uos nam animus in nauis meus.

Dor. Cras ire potius hodie hic cenares uale

Toxilus seruus. Dordalus leno. Saturio Parasitus: uirgo

To: p Ostendit illi abiit: dicere hic quod uis licet. ne hic tibi dies inluxit Lucrificabilis nam non emisti hanc: uerum fecisti lucrum. Dor. ille quod

Expalponides Larripides.

quae mores tui profligatissimi merentur. Expalponides. aruscator: subdolos: exactor: illicium pecuniae. Larripides. nomen inditum quod ea quae arripiebat semel nunquam amittebat ueluti polypus morfu implicato: & ueluti castoreo: qui nunquam morsum remittit. Eripi. scribo ex prisca lectione reddipides: quoniam scilicet nunquam redderet illa: quae semel apprehenderat. No. ut ego istos polypos qui quidquid adprehendunt: tenent. Sed quoniam de polypum tenacitate occurrit retractemus & penicillatius interpretemur carmen id ex captiuis. leporem quare nunc yfism tenes. Censeo legendum nunc hichtym tenes hoc est piscem: quem Iocum plautum ex antiphilli byzantii carminibus assumpsisse crediderim. Accidit forte piscatorem phaedonem polypum piscem cepisse: qui cirris & acceptabilis implicatus manibus piscatoris illum angebat: ita motus & indignatione piscator piscem applaudit in dumeto: ubi lepusculus delitescerebat. Rediens igitur piscator ut piscem resumeret illic leporem repertam capit. erit igitur plautinus sensus. Nunc ergo gasile in star piscatoris antiphilli cum hichtym hoc est polypum ceperis leporem uenare pro ut casu euenit piscatori illi phaedoni. Sunt qui mallunt hichtym pro pretiosa pelle interpretari: hoc sensu. Venare etiam rem escariam cum pellem hanc delicatam habeas. sed non ad rem facit quod esculenta parasitus quae pretiosa mauult. epigramma Antiphilli subiunxi.

Antiphilli uersus.

αιγιαλου ταναγεσσιν υποπλωοντα λαθραιη
ειρεσιη φαιδων εισιδε πολυποδην.
μαρφασδοφυσ εριψεν επιχθονα πριν περι χειρας
πλεφασθαι βρυγδην οκτασνοουδελικασ.
Δισκευθεισ δεπι θανον εσ οικια δειλα ληγωου
ειληδον ταχινου πτωκος εδισε ποδας.
ειλεδαλουσ. συδαλεπτον εχεισ γερασ αμφοτερωθεν.
αγρησ χειρσα ιησ πρεσβυ και ειναλιησ.

Contortuplicata.

Contortuplicata. contorta & implicata: catennata: connexa.

Lucrificabilis. lucrosus: com-

Lucrificabilis.

pendiosus: lucrum faciens.

Nugas. subintellige loqueris. Pater nunc cessat. perla loquitur conquerēs quod pater sero tunc uenit ad illā asserendā in libertatem. Dictum sapienti. etiā uerbum minimum homini sapiēti sat prolyxa est oratio. Tancidi. trans cecidi: hoc est ultra modum & mensurā cecidi & uerba ut loris. Inclino. cadam amplexabundus meam libertam. Antestaris. testes facis qua nam causa te in ius uocem. Auris atterā. Grammatici in explicatione cuiusdam uersus orationi citant hoc

Iā sit qd negotii gesserit: q mihi furtiuā meo piculo uēdidit:
Argentū accepit: abiit. qui ego nunc scio an iā adseratur
Hæc māu. quo illū sequar: i psas: nugas. To. credidi gratū fore
Beneficiū meū apud te. Dor. imo eqdē gratiā tibi toxile habeo
Nā sensi te sedulo mihi dare bonā opā. To. tibi ego imo serui
Do. At at oblit' sū int' dudū edicere: quæ uolui edicta. adserua hæc:
To. Saluast hæc qdē. Par. pater nunc cessat. To. quid si admoneā.
Par. Tēpus ē. To. he' saturio exi. nūc ē illa occasio inimicū ulcisci
Sa. Ecce me nūqđ moror. To. age illuc. abscede pcul ecōspectu tace
Vbi cum lenone me uidebis conloqui. tum turbam facito. Sa.
dictum sapienti sat est.

Dordalus leno. Toxilus seruus.

Rāscidi loris oīs aduēiens domi. ita mihi supellex squalet
t Atq; ædes meæ. To. redis tu tandem. Do. redeo. To. ne
ego hodie tibi

Bonā uitā feci. Dor. fateor habere gratiā: To. nū quippiā aliud
Me uis. Dor. ut bene sit tibi. To. pol istuc quidē omne iā ego
Usurpabo domi: nam iam inclinabo me cum liberta tua.

Saturio parasit'. Dordalus leno. Virgo

n Iſi ego illum hominem perdo. Dor. perii. Sa. atq; opti
me ecum ipsum ante ædes

Per. Salue multū mi pī. Sa. salue mea gnata. Dor. psame pestūdedit.

Per. Pater hic me' ē. Dor. hem qđ pī. perii oppido qđ ego igitur
Cessō iscelix lamētariet minas sexagita. Sa. ego pol te faciā scel'
Te quoq; etiā ipsum ut lamēteris. Do. occidi. Sa. age ambula
In ius leno. Dor. qđ me i ius uocas. Sa. illic apud prætorē dicā
Sed i ius uoco. Dor. nō ne antestaris. Sa. tuan ego cā carnufex
Cuiq; mortali libero auris atterā q hic cōmercaris ciuis hoies
Liberos. Dor. sine dicā. Sa. nolo. Do. audi. Sa. surd' sū ambula
Seqre hac. Dor. scelestas fles uirginaria. Sa. seqre hac mea gnata
Me usq; ad prætorem. Per. sequor:

Toxil': Sagaristio serui duo: Meretrix Lēniscelene:

To: h Ostibus uictis: ciuibus saluis: re placida: pacibus perfe
ctis bello extincto:

Re bene gesta: itegro exercitu: & præsidis: cū bene nos iupiter
Iuisti: diq; alii oēs cælipotētes: eas uobis hēo grates: atq; ago.
Quia pbe sum ultus meū inimicū: nūc ob eā rē iter participes
Diuidā prædā. & participabo: ite foras: hic uolo ante hostiū
Et ianuā meos participes bene accipe: statuete hic lectulos ponite

plautinum dictū: &
nos sup'9 fuffius edi
sertauimus. qui enī
aliquem in ius uoca
bat aures adstātis tā
gebat dicēs: memē
to hunc mihi obno
xiū esse. Plinius lib.
xi. Causa certe le /
nonia recusat atte /
stari hoc est testes fa
cere Saturio. Vir
garia. meretrix uir
ginē æmulabunda:
uel quæ ob tuas pre
stigijs uirgils es di /
gna. Pacib'9. in
plurali numero par
ces ita prisca dixē
runt quemadmodū
mortes. Præsi /
dits. præsidia dicun
tur milites externi
auxiliatores: qui ad
romanas cohortes
tutandas conduce
bantur. Sunt qui au
tumāt etiam roma
nos esse præsidia cū
externi auxilia pro
prie & significanter
appellentur. Cæ
lipotentes. qui præ
pollent post iouialē
suggestum. Intelli /
git de uictoria mar
te: bono euentu: bel
lona: & similib'9 dis:
qui præsumt martio
discrimini. Par
ticipes. mansula /
res: inter quos præ /
da diuidēda sit. Par
ticulones prisca nū
cuparūt cohæredes
qui defuncti bono /
rum partem capies
bant. Nos in nania
quadam amatoria.
Vtere dum fas est: si
nit atq; atatula for
ma: Deq; bonis tan
tis sim quoq; parti /
culo.

Virgaria.

Pacibus.

Præsidia.

Cælipotētes

Particulōes.

Aquila.
Exheri.

Cōtra ingratos.

Aquila. In uetusta lectione legitur aquila ut sit ab aqua diminutio: iuxta illā sententiā. Dat manus cristallus aquas. Alibi legitur aquale: gutturniū scilicet & mulluū. Effieri, prisca lectio exficri hoc est ualde & sūmopere fieri: sicuti ex locuta ab eodē pro ultra q̄ deceret locuta. Improbū q̄ beneficiū scit sūmere. Ingratū Lucretius p̄forato uasī cōparat, ex quo omnia trāslabuntur. Docet p̄ctura gratiā omnes mortales beneficentiā colere debere. Duas enim gratiā cōnexa: primā cōsecutur: porrigentiq; unicū duo reddunt poma uelut facta ex priā uberiores. Ego nihil. scribo nihil.

Sum ne Inqt sagaristio mīnīmī p̄rīl conuua: ut pote cui nulla fidicina paratur: quā hilaris & amabilius cōuuium redat. Cedo parē. para & subministra mihi parē suā tuā: quam amplectar & subagite. Quem pepigi, a quo toxilo possidente sponte iā p̄idē impetraui: ut uictis hostibus i conuuiuo sisteretur mihi parile cum tuo scortum. Tempori. tempestiue dabitur.

Serost. sero est amanti erit si nō ē. amanti enī & multi cupido oīa properatur. Age accum

be. toxili uerba apparātis sagaristioni puellā ut sit cōuuiū omnib; modulis uenustatis amoenissimū.

Florentē. uirentē aratula. aratis suā uer primū ineuntē. Dictatrix. Symposiarcha. Hoc prolatū ex uisceribus platonica disciplina iuuentis p̄fectū symposii animaduertere: ne humanus aiūs obruat multo uino. Plato mox censor & philosophorū achilles in secūdo libro de legibus inuitationes culas uini paulo largiores locūdioreseq; laudauit: quā fierent sub symposiarchis & arbitris conuulsi. Nam modicis modicisq; interbibendū remissionibus rescit integrariq; animos ad instaurada sobrietatis officia existimauit: reddiq; & sensim latiores: atq; ad intentiones rursus capiēdas fieri habiliores. Nam cui iuuentia gratiāq; omnes cōuuiorū icognita sint: quicq; illarū omnino expers fuit: si eum forte ad participandas eiusmodi uoluptates aut uoluntas tulerit: aut casus induxerit: aut necessitas cōpulerit delentri plerūq; & capi: nec mentē animūq; eius cōsistere. Sed ut quadā noua istū labascere. Congredendū igitur censuit & tanq̄ in acie quadā cum uoluptariis rebus: cūq; ista uini licētia commisus decernendū. Cōmitte hos ludos. cōmittere uerbū est: quod significat eruditus in certamē aduersarios euocare: & pugnantē irritare. Vegetius libro secūdo. Buccinatores q̄ tuba uel aereo cornu uel buccina cōmittere solēt p̄riliū. & alludit ad ludos: q̄ cōmittuntur post septē circuitus: in quā significantiam Martialis inquit: Septies missos equos fuisse: significans septem metas: quā in circo erāt. Sed ut ludorū modus & serles noscat uersura faciēda ex Castodoro: q̄ libro tertio opulentissimē in hęc uerba positurā ludorū posteritati cōmendauit: in epistola quā scribit Theodericus rex geita fausto p̄fecto urbis romā. Quantū in histrionibus rara cōstantia: honestumq; notū: tāto pretiofior eū in eis probabilis monstrat affectus. Carū est homini reperisse: ubi aliud se laudabile non putauerat inuenire. Dudū siquidem Tornati aurigā ex orientis partibus aduentēti ānonas rationabiles consideratio n̄ra largita est: donec eius artē probaremus & animū. Sed qm̄ in hoc agone primatum noscīt obtinere: eiusq; uolūtas patria derelicta nostri sedes fouere delegit impli menstrua eum duximus largitate soldandū: nec adhuc ambigū redderemus: quem italiā dominatū elegisse cognouimus. Is enim frequēter uictor p̄ diuersorū ora uoluit plus ueteri fauore q̄ curulibus. Suscepit partē populi protinus inclinātā: & quos ipse fecerat tristes laborauit iterum reddere latiores: modo agitatores arte supans: modo equorum uelocitate transcēdens: frequentia palmarū eum faciebat dici malesicum: inter quos magnū p̄conium uidet esse ad talia crimina puenire. Necessē est enim ad puerfittatem magicam referri: qm̄ uictoria equorū meritis non pōt applicari. Spectaculū expellens grauisimos mores: inuitans leuissimas cōtentiones: euacuator honestatis: sors irritorū: quod ueritas quidem habuit sacrum, sed contentiosa posteritas fecit esse ludibriū. Primus hoc apud elida asiā

Hic quæq; ad solēt hic statui uolo. primū aq̄la mihi unde ego oēs Hilaros: ludentis. latificantis faciam: ut fiant: quorū opera hęc Mihi facilia facta sunt. quæ uolui effieri. nā i prob' ē homo Qui beneficiū scit sumere. & reddere nescit. Lem. toxile mi cur Ego sine te sum. To. cur autem tu sine me es. Lem. age dū ergo Accede ad me: atq; amplecteresis. To. ego uero nihil hoc magis Dulcest. Lem. sed amabo oculus meus quum in lectis nos actum commodamus

Omnia quæ tu uis ea cupio. To. mutua fiunt a me: age: age: ergo Tu sagaristio accūbe in sūmo. Sa. ego nihil cedo parē quē pepigi To. Tempori. Sa. mihi istuc tempori serost:

Age accumbe hūc diem suauē meū natalem agitem' amœnum Date aquam manibus. apponite mensam dō hanc tibi florentem Florenti: tu hic eris dictatrix: nobis age puere a summo Septēnis cyathis cōmitte hos ludos. moueamus: propera.

Dictatrix.
Plato addit
arbitros i cō
uuiuo.

Cōmittere.
Ordo equorū
currētū.

Virupatiōes
spectaculi.
Quis primū
spectaculum
ediderit.

ciuitatem Monon magus fertur edidisse: quod post Romulus in raptu sabinarum: necdum fundatis ædificiis ruraliter ostentauit Italia. Sed mundi dominus ad potentiam suam opus extollens mirandam etiam romanis fabricam in uallem murram tetendit Augustus: ut imensa moles firmiter præcincta montibus contineret: ubi magnarum rerum inditia clauderent. Bissenæ quidem hostia ad duodecim signa posuerunt. Hæ ab humillimis suntibus demissis subita æqualitate pandunt: docentes totam illic consilio gerit: ubi imago captis cognoscit operari. Colores autem inuicem temporum quadrifaria diuisione fundunt. Pratinus

Monon magus.
Murtia uall.

Colores cur
forum.

Pagnium trade cyathos mihi das cædo sane. bene mihi bene uobis bene meæ amicæ.

Optatus hic mihi dies datus hodie est: ab dis quia te licet liberam me amplecti

Lé. Tua factum opa bene oib' nobis: hæ meæ man' tuæ poculum donat

Vt amantem amati decet. To. cedo. Lem. accipe. To. bene ei

Qui inuidet mihi & ei qui hoc gaudio gaudet:

Dordalus leno. Toxilus. Sagaristio serui. Lem
niscelene pagnium.

Do. Vi sunt: qui erunt: quiq; fuerunt: quiq; futuri sunt: post

q hac solus ego omnibus

Antideo facile miserrim' hominum ut uiuam. perii: interii.

uiræti uerno: Venetus nubilæ hyemi: russeus æstati: albus pruinoso autumnodatus est: ut quasi per duodecim signa digrediens annus integer signaret: sic factum ut naturæ ministeria spectaculorum coposita imaginatio luderet. Biga quasi lœæ quadriga solis imitatio ne repta est: equi desultorii: per quos circensium ministri missus denunciatur exituros luciferi præcur-

Biga.

Desultorii
equi.

sortias uelocitates imitantur. Sic accidit ut dum se colere putarent astra religionem suam ludicra similitudine profanarent. Alba linea non longe ab hostiis in utrumque podium quasi regula directa producit: ut quadrigis progredientibus inde certamen oriret ne dum se præpropere conantur elidere: spectandi uoluptatem uiderent propriis abrogare: septem metis certamen omne pagitur in similitudinem hebdomadis reciproca. Ipsæ uero metæ secundum Zodiacos decanos ternas obtinent similitudines: quas ad instar solis quadrigæ celeres peruagantur. Metæ orientis & occidentis terminos designant. Euripus maris utriusque designat imaginem: unde illuc delphini æquoreis aquis influunt. obeliscorum prolixitates ad cæli altitudinem subleuant. Sed portor solis inferior lunæ datus est: ubi sacra præscorum chaldaicis signis quasi litteris indicant. Spina inuestitum captiuorum sortem designat: ubi duces romæ ruan supra dorsa hostium ambulantes laborum suorum gaudia percipiunt. Mappa uero: quæ signum uidetur dare circensibus tali casu fluxit in mare. Cum uero prandium protenderet & celeritate ut assolet auidus spectandi populus flagitaret: ille mappam quasi tergædis manibus utebatur: iussit abire per fenestram: ut libertatem daret certaminis postulati. Hinc tractum est ut ostensa mappa certa uideatur esse promissio circensium futurorum. Circus a circuitu dicitur. Circenses quasi circenses: propterea quod apud antiquitatem rudem: quæ nondum spectacula in ornatum deduxerat fabricarum inter enses & flumina locis urentibus agerentur. Nec uacat quod uiginti quattuor missibus conditio huius certaminis expeditur: profecto ut diei noctisque horæ tali numero clauderentur: nec illud putetur irritum quod metarum circuitus uorum erectionibus exprimitur: quando actus ipse multis superstitionibus grauidus uis exemplo geniturum se aliqua profiteretur: & ideo datur intelligi uoluitantes atque inconstantissimos in de more nascentis: quos auium matribus aptauerunt. Cætera circi romani longum est decurrere: dum omnia uideantur ad causas singulas pertinere. Hoc tamen omnibus modis stupendum: quod illic supra cætera spectacula feruor animorum inconsulta grauitate rapiatur. Transit parafinus: pars populis moeret: præcedit uenetus & potius pars ciuitatis affligitur nihil proficientes feruenter insulant: nihil patientes grauitate uulnerant: & ad inanes contentiones sic disceditur: tanquam de statu laborantis patriæ laborent: quod merito creditur dicatum numerosam superstitionem ubi ab honestis moribus sic constat excidi. Hæc nos fouemus necessitate imminentium populorum: quibus uicium est ad tallia conuenire dum cogitationes serias delectantur abire. Paucos enim ratio capit aut probabilis oblectat intentio: ad illud potius turba ducitur: quod ad remissionem curarum constat inuentum. Nam quidquid extimat uoluptuosum hoc & ad beatitudinem temporum iudicat applicandum. Quæ propter largiamur expensas non semper ex iudicio demus. expedit interdum desipere ut populi posimus desiderata gaudia continere. Hactenus Cassiodorus: ex cuius uerbis intelliges quid significet iuuenalis ita canens. Interea megalesiæ certamina mappæ Idæum solemnem colunt. Ouidius mapas hæc circenses togas appellat: eo uersiculo: & date tactatis undique signa togis. Mihi das pro si mihi das hoc est si mihi daturus es. Bene mihi. cantilena conuualis est. Antideo, antecello: supero.

Linea.

Metæ.

Euripus.

Mappa.

Circus & circenses un.
Missus circi.
Similitudo metarum.

Locus Iuuenalis & Ouidii.

Antideo.

Perfabricauit. fabricis & doloꝝ technis dolauit & onerauit. Rem diuexauit. patrimoniu di
sturbauit: tumultuatiu distraxit. Vehiculum. nedu sarcinam. sed curru argento oppletissimum.
Qui. utinam. Illum. sarurione uel toxilu. alibi legitur illam ut referatur ad persam. Ita
miser. ita miseris omnibus undiqꝫ supfluo. Constituit. comparauit: exadificauit. Molitust.
pro molitus est: apparauit: intruxit. Continuo. continenter & perseueranter. uel subito & sta
tim. Versauisti. ueluti in rota positum rotanter agitasti. In trichas. in impedimenta: nego

cia: molestias: ut in
star uenti caeta li
tes ad memet spum
cōtraxerim. Ma
nus addita. multitu
do conuēta. cohor
tem militarem addi
distis: ut ita lenontū
opidum expugnare
tis. Vetus tamen le
cto habet. Manus
adlita: hoc est quo
pacto illita est ori
meo manus uestra.
Notum est os linere
spertem irrisions ef
se: qua pueri carbo
nibus digitum deco
lorati confedabāt
ora deridiculorum:
quod specimen irri
sionis maro tetigit
in buccolico ludi
cro. Atqꝫ ebuli fron
tem bacis & tem
pora pingit. Cui
lego qui hoc est cū
quo: tali ferme sen
su. Dementia mea
hac fuisset si laute
fortunatim: & opi
pare possum esse cū
amante puorti hoc
est prapont eū hoc
est amicum lenonē
litibus: quae lites ene
nissent nisi lemnisce
lene omnia caelasset
Posterius. post
conuuallem genū
& gentalia lauita li
tes sequeris. Nunc
nullum litibus tem
puse est. Vritur.
amburit corculum
carbunculus: cura
uredinem quādam
pectori meo iniscit
& exfuscat. Lu

Os linere P
marone.

pestimus hic mihi

Dies hodie inluxit. corruptor ita me toxilas perfabricauit. itaqꝫ
Meam rem diuexauit uehiculum argenti miser eieci: amissi: neqꝫ
Quāobrem eieci hēo: qui illū psam atqꝫ oēs persas: atqꝫ etiā omnes
Personas male di oēs pdant ita miser toxillus hac mihi cōstituit
Quia ei fidem nō habui argenti: eo mihi eas machinas molitust.
Quem pol ego ut nō ī cruciatū atqꝫ in compedis cogā si uiuam
Si quidē huc unqꝫ herus redierit eius: qd spero. sed qd ego aspicio
Hoc uide quae hac fabulast pol hic quidē potant. adgređiar.

O bone uir salueto: & tu bona liberta. To. dordalus hic quidē est
Sa. Quin iube adire. To. adi si libet agite adplaudamus
Dordale homo lepidissime salue locus hic

Tuus est: hic accumbe: ferte aquam pedibus. praeben tu puere.
Do. Nae sis me uno digito attigeris: ne te ad terram sceluis adfligam.

To. At egotibi hoc continuo cyathoculum excutiam tuum

Do. Quid ais crux. stimolorū tritor: quo modo me hodie uersauisti.
Ut me in trichas cōiecasti. quo modo de psa man^r mihi additast.

To. Iurgium hinc auferas si sapias. Do. at bona liberta hac sciuiti
Ea me celauisti. Lem. stulticiast: cui bene esse licet: eum prauorti
Litib^r posterius ista hac te magis par agere st. Do. uris cor mihi.

To. Da illi cantharū: extingue ignē: si cor uritur: caput ne ardescat.
Do. Ludos me facitis itelligo. To. uin cinedū nouū tibi dari pagnū.

Quin lude ut soles: quādo liber locust. hic hui babae basilicae
Te intulisti & facete. Pe. decet me facetum esse: & hunc irridere.
Lenonē lubidost quādo dignust. To. pge ut cepas. Pe. hoc leo tibi

Peri peulit: Do. me ppe. Pe. hē serua rursū. Do. delude ut lubet.
Herus dū hinc abest. Pe. uiden ut tuis dictis pareo sed qn tu meis
Cōtra itē dictis seruis: atqꝫ hoc qd tibi suadeo scias. Do. qd ē id.

Pe. Restim tu tibi cape crassā: ac suspēde te. Do. cauesis me attingas.
Ne tibi hoc scipione malum magnum demutere. te condono:

To. Iam iam pagnium da pausam. Do. ego pol uos
Eradicabo. Pe. at te ille qui supra nos habitat qui tibi male uolt.
Maleqꝫ faciet. nō hi dicūt: uerum ego. To. age circunfer mullum

Babae.

dos me facitis. me ludibriose & contemptim ut ludionem irrideris. Babae. papae: uox subilatoria.
Basilicae regie & eleganter. Demenda dipthongus. Hoc leno tibi. & puer lenonem percul
sit. Me probe. me ferme contudit. Scipione. bacillo. Demutere. dispesce hac uerba. dem
& utere. Eradicabo. baculo uos radicatus exstirpabo. Supra nos habitat. Deus immortalis: qui
lenones omnes insectatur: mala quotidiana suis impuritis merita conciliat. Circufer mullum.

circumquaque triclinii mulsum pocillator ferat ad conuiuas mulcendos. Bibere . ut bibatur semper oppletis oenophoris. Nunquam transeat. uenenum scilicet: quod nunquam digeritur sed per membra sparsim dissipatum hominem angit & citissime iugulat. Staticulum. motiunculum saltatori um: qui ad numerum cytharæ fiebat. Vitur hac uoce Macrobius. hi pedum ad rythmum motus peculiariter staticuli uocantur. Hegea, saltator illius temporis. Quæadmodum phemius de quo homo merus mentionem facit: & Outdus in amoribus. Quid iuuat ad surdas si cantat phemius aures? Sed hic cantor erat. Ille tripudii peritus.

Venenum nõ cõcoquitur. Staticulus. Hegea. Phemius.

Bibere usque plenis cantharis. iam diu factum est: postquam bibimus nimis sicci sumus. Do. di faciat ut id bibatis: quod uos nunquam transeat.

Diodorus. simili

To. Neque leno quoniam tibi saltum staticulum olim quem hegea faciebat: uide Vero si tibi satis placet me quoque uolo reddere: diodorus quem olim faciebat in ionia. Dor. malum ego uobis dabo nisi abitis.

liter artificis & docti saltatoris nomen apud grecos. In Ionia. porphyron autor est primos Ionas molles saltus inuenisse. Oratius carminum libro tertio. Morus doceri gaudet ionicos matura uirgo: & fingit artibus: iam nunc & in castos amores de te nero meditatui uoluit. Turpe romæ idedecet saltare credebatur unde Salustius. Psallere & saltare plus quam probare par est. Ionici peculiari ter impudicorum saltationum magistrum uocant. Plautus in Stichus. Qui Ionicus aut cynedicus: qui hoc tale facere possit.

Diodorus.

Jones molles saltus iuenerunt.

To. Etiam mutis impudens: iam ego tibi: si me irritas proferam adducam de uo.

Do. iam taceo hercle: atque tu proferas es: quod me usque admutilauisti ad cutem.

To. Tace stulte: hic eius geminus est frater. Do. hiccine est. To. ac geminissimus.

Do. Didicisti & te: & geminum fratrem excrucient. Sa. qui te perdidit. Nam ego nihil merui. Do. at enim quod ille meruit: tibi id oblit uolo.

To. Agite sultis hunc ludificemus. nisi indignus. Sa. non opus.

Lé. At me haud par est. To. eo credo quia non incõciliauit cum te emo.

Lé. Attamen non tamen. To. caue ergo sis malo & sequere me.

Lé. Te mihi dicto audietem esse addecet. To. nam hercle absque me foret meo praesidio: hic faceret te prostibulam propediem. Sed ita pars libertinorum est: nisi patrono qui aduersatus est nec satis liber sibi uidetur: nec satis frugi: nec sat honestus: nisi id efficit nisi ei maledixit: nisi grato ingratus repertus est.

Lé. Pol benefacta tua me hortantur: tuo imperio paream.

To. Ego sum tibi patronus plane: qui huic pro te argentum dedi hic est hic est: hunc uolo ludificari. Lé. meo ego in loco sedulo curabo. Dor. certo illi homines mihi nescio quod mali consulunt: quid faciant. Sa. heu uos. To. quod ais? Sa. hiccine dordal est leno. qui hic liberas uirgines mercatur. hiccine est qui fuit quodam fortis. Do. quare hæc res est: hei colaphum icit malum uobis. Dabo. To. at tibi nos dedimus dabimusque etiam. Dor. hei nates peruellit. Peg. licet iam diu sæpe sunt expuncta. Do. loquere

Mutis. murmuras: mussitas. Ad mutilauisti ad cutem. translatio ab oculis: quæ cum tondentur uellata ad usque cutem tondentur. Geminissimus. plusquam geminus. Sultis si uultis. Eo credo ob hoc non uis illum irridere quam tibi pericit & me spoliavit.

Geminissimus.

Inconciliare uendere.

Inconciliare. uendidit per fronsam hæc prolata: propterea non uis illum irrideri: quod & me emente non uendidit: uelut dicere uelit irridendum patronum: qui te uendidit uelut scortum praesentem pecunia. Inconciliare: ut a nobis in superioribus relatum est significat uendere: tanquam in conciliu hominum proferre: quoniam accusari: quoniam decepti: Sidonius usus est hoc uerbo. Attamen non tamen quauis dignus sit irrideri non tamen irridendum esse duco. probra enim etiam in dignos non facienda sunt. Absque me foret. si per me non fuisset. Si ego non fuisset. Nisi id efficit. ex priscis ex pluribus scribe. nisi illi officit nisi patrono nocet. officere enim significat nocere. Colaphum icit. depalationem icit in lenonem. Colaphizare protulit Donatus pro eo quod est colapho percutere Depalmare nitidius aulus Gellius. Nates peruellit. alter primoribus digitis anserino morfu crura lenonia uellicabat. Licet. subintellige nates uellere: quare expuncta popularitatis fuere hoc est passim pene publico ut spongia peniculo contrita fuerunt & laugata. iam diu. iam de die: & media luce omnibus ad supra tua conuocatis uellebantur: diu positum pro interdus: sicuti

Depalmare.

Dius. Sub dio.

Subdiales.

sub diis. sub dio esse significat sub caelo esse & in aperto: & propatulo. Nostri sub ioue dicunt. Hinc latinis subdiales ambulationes dicuntur: quae in aperto fiunt. Graecis autem Vitruvius vocantur hy perha Pompeius. Diu antiqui ex graeco appellabant a deo ortum & diurnum sub caelo lumen. *Deo* unde adhuc sub diuo fieri dicimus quod non fit sub tecto: & interdiu quod contrarium est noctu. Frustum pueri. dimidius: nec quidem puer integellus. Mea ignavia. uecordia mea: ut pote: qui non ita cordatus & sapiens fuerim: ut precauere potuerim: toxili fabricas dolosas. Quas turbas danunt. quas

Manus do.

in pectore tuo erit / nolo turbatores mo uent: curas: In cen dia. Disperit. op pido q̄ perit. Ma n⁹ do. herbam do: uictoriam caedo ex more pugnantiu: qui succubentes ad uersari uirtuti affe rebat pro iussu suo ligandas & coercē das manus. Hinc ouidi⁹. scribe: dabit uictas ferre⁹ ille ma nus. Calphurnius enarrat quid sit dare manus. Tradimus ecce manus licet illae uimine torto scilicet

Tu etiam frustum pueri. Lé. patrone i intro amabo ad cenam. Do. Mea ignauia tu nunc me irrides. Lem. quia nec te uolo bene Ut tibi sit. Do. nolo mihi bene esse. Lem. ne sit. To. quid igit Sexcenti nūmi quid agunt: quas turbas danunt. Do. male. Disperii sciunt referre probe inimico gratiam. To. satis Sumpsimus supplicii iam. Do. fateor manus uobis do. To. Et post dabis sub furcis abi intro in crucem an ne hic parū Feci. Do. tum hisce habent conuenisse te toxilum: To. me. Spectatores bene ualete: leno perit: plaudite.

Herbā do.

& lenta post tergum uite domentur. simile est herbam do. Unde manarit hoc adagium seruius is ex libro octauo aneidis adnotauit. Herbam do idest caedo uictoriam: quod Varro in aethis pont: cum in agonibus herbam in modum palmae dar aliquis ei cum quo contendere non conatur & fatetur ei se meliorem: uitras autem habet ramus olivae ideo ut inertiam & imbecillitatem ostendat offerentis. scimus enim omnes egere alieno semper auxilio. sunt qui uelint intelligere: Do manus hoc est mani bus decertemus eo inditio probaturi qui nam superior sit: quod non proba. est enim micare uerbu: quod significat per elevationem: unde manceps inflectitur: aliquid indicare se emisse. Hinc illud Cir cerontanum. Vir est qui cum in tenebris mices: hoc est tam sincerus est & probus: ut tibi si digitum leuet in tenebris credere possis non negaturum se leuasse. In lapide Romae uetustatis situ obriuto le guntur haec. Postquam consuetudo micandi exoleuit emere aliter decet. Hunc micandi ritum sic cal phurnius expressit. & nunc alternos magis ut distinguere cantus possitis: terquise manus iactate mi cantes. Nec mora discernunt digitis. prior incipit idas. Attende tamen diligenter ab hoc usu emēdi & per digitos emicandi emanasse consuetudinem decertandi peculiarem pueris: qui nam futurus est superius: quam moeram uulgus appellat: & id scitissime quoniam in quadam ueluti moera hoc est ia ro consistit hic digitalis lusus: de qua moera hoc est sortitione digitorum intellexit Calphurnius. sed ita tamen ut a prisca emendi consuetudine demanarit. In pompelo haec lego. Manceps dicitur qui quid a populo emit conductue quia manu sublata significat se auctorem emptionis esse: qui quidē praes dicitur: quia tam debet praestare populo quod promissit q̄ is qui pro eo praes pactus est. In prior re significantia dare herbam pro uictoria cadere Plinius utitur libro octauo. Victus elephas uocem fugit uictoris: Terram ac uerbenas porrigit. Habent conuenisse. uetus lectio. auent conuenisse. ego tamē nihil imutat ausim: precipue cum Frontinus scateat hac figura loquendi habeo conuenisse se hunc idest oportet me hunc conuenire. Me. subintellige conuenire uis: & forsā ait leno txxi lum conuenire uelle apud praetorem: & dicam illi scribere iniuriarum.

Micare.

Manceps uñ.

Moera.

Præs.

Loc⁹ plin⁹.

Habeo cōue nisse.

Finit Interpretatio Persæ.

INCIPIIT COMMENTARIUS PII IN RVDENTEM.
ARGVMENTVM.

d Aemones ciuis atticus inter singularis integritatis viros conspicuus dum comitate utitur: liberalitate: & insita humanitate rem patriam strinxit & perdidit: propterea quod non secundū pristinam nobilitatem tuere posset: ut hodie sit ab insubribus cessit in suburbanium suum prope maritimū littus. Amplius eo tempore quo illi secunda fortuna blandiebat filiam paruulā amiserat. Leno uir pessimus hanc cōmercatur ex prædōne plagiaris. Sed ut ludit in humanis diuina potentia rebus Pleusidippus adulescens ciuis atheniēsis palestam: hoc enim nomen puellæ fuit: conspectu secutus e ludo fidicinio domū retrocadentem: quo amore ut potret incendio amoris excussus mente iuuentis mints triginta sibi palestam cōparat: arā dat: qua leno sibi obligetur data fide nulli traditā tri prater q̄ pleusidippo. Sed ut lenonia fides leutor est pluma labrax subornatus & inductus a trilingui & loquaci siculo agrigento oriūdo laudante uir ginis & cæterarum lænontarū puellarum formā consiliū capit tralicere in siciliam ductus spe quæritus enormis. Persuadet facillime leno cū audit siculos uoluptati deditos esse & prope mancipatos delictis omnibus muliebribus: illic lenonē diuitias maximas struere posse: & aëruos prædæ mentitur agrigentinus. Leno tacito & occulto dolo ut pleusidippū fallat nauē conduct: in eā facultates oēs: quas possidebat ipse leno cōportat. Sed ut pleusidippū dolosa fraude circumueniat fingit palestā uel le dea ueneri uotū soluere: quāobrē opus esse ut illuc transferat: & ad sanum quo nequaquā ire desti nauerat leno adulescentē inuitat: quo persuaso & ad sanū ueneris amandato illico concensa nauē dat uella uentis. Auehit mulieres omnes & ipsā palestā. Sed ut fama repente dilabitur rumor adit Pleusidippū: illi trachalio nunciat ad arā ueneris lenonē præstolanti illū clanculū profugisse: qui ut amatoriuū est festinare: deuolat ad portū. sed frustra. Non enim ualuerat tam in altū progressam nauem lenonā assequi. Verū ut aspiciunt oculis superi mortalia iustis arcturus pluuiasale sidus increpuit hybernam tempestatē: & ex penitissimō mari fluctus maritimos excluit: quo ingenti & procelloso fluctu lenonia nauis non semel exagitata maritimo impetu succubuit effectis tamen omnib⁹. Virgo palestā & ancilla lenonia in scapham: qua remulco nauis trahi solet desiliuerunt: quas maritimus flū / ctus ad terrā tulit. Illæ uirginali pauore conterritæ rebus amissis conferunt se ad tecta senis tegulis ablectis omnibus disturbata: cui restitutioni ueluti epistates uillicus preerat daemones: ille amice excipit & paterne. Interim ira maritima deseruescente prorsum nauim agit pleusidippus: deuenit ad tecta senis: arceet lenonem ex ara uenerica cupientē puellas abstrahere. sed ut fortuna quos premit: non perpetuo uexat. Grippus piscator missus a daemone piscatum ob procellā maritimā: & turbulē tam utolentiā piscibus territis incautum luerat. Verum rudenti suo implicauerat se utdulū lenonis auro gr. uis & crepundis puellæ: quæ cum trachalio pleusidippi seruus pcepisset hilarum ex præda: ac culauit: quibus crepundis inuentis palestra Daemōnis filia recognoscit. In legitimū matrimonium ducitur ab amatore pleusidippo. Leno ad extremā miserā puella & auro amisso redigebat nisi a daemone utdulū accepisset. Interlocutores. Pleusidippus. Leno. Palestra. Trachalio: grippus: Daemōnes. Rudentes cordæ nauticæ uocant a ruditu hoc est stridore instar soni asinalis quæ excitat cum forte uero impetuoso pstantur: & flatibus uentosis exagitant. Rudere enī peculiariter asini dicunt. Inuenit & prima intenta & correpta. Percusit. Archadia pecuaria rudere credas. Ouidius. Cum rudir a scabra tarsis a sella mola. De funibus nauticis maro libro aeneidos priō. Insegrur clamorq; uirtū stridorq; rudentū. Iuuenalis. & duros gaudet tractare rudentes. ex apicibus argumēti: ut i cæteris: nomē fabulæ constat. Græce rudēs βόκρησ appellat. Rudentes & funes nauticæ ὄχοινα dicunt exist hinc scitū dicitū illius laconici. προστον ἀραριξοντ ἁλαπιν τον αἰγνητην διο οτι εδοκει πλου / οιστατ οσ ἔνι ναυκληρια πολλα εχων λακων ειπεν ου προσχεισ ευδαιμονια εκ σκοινηων απηρημενη. hoc ē ad eum q̄ beatū se dicebat Lampin aginitā qm̄ uidebat esse ditissim⁹ multis nauibus præfectus. Dixit lacon qdā: nō attendo scelicitati ex rudentibus pendēti. Diuidit in qnq; act⁹ hæc comædia. Primū initū hic ē. & uos a uostris abduxi negotiis neq; id pcessit qua uos duxi gratia. Daemones sceparionē allegauerat ad nullā integrandā: quæ uehementia procellæ maritimæ collabe facta fuerat: occupatis i ope obusā uenit Pleusidippus adulescēs: q̄ ad arā uenericā iuratus fuerat: ex sceparione cognoscit nullū nauigium illuc appulisse ob turbinem procelloso maris. Secundus actus. Quid mihi melius est qd magis in re est q̄ corpore uitā secludā: Palestra uirguncula & ancilla ampe lica auectæ a lenone & naufragiū perpesta humida ueste: & opū egenæ cōquerunt fortunas suas: tā deam ad hospitū uenericæ antistitis pguno: a quo hospitaliter & pamanter excipiunt. Tertius actus. q̄ homo se miser & mendicū uolet neptuno credat sese. eiulat labrax leno & diuitias suas amisse con queritur: accusat charmidē: siculū hospite: a quo psuasus fuerat in siciliā cōmorare: Tendit recta ad ædem uenericā. Quartus. proh cyrenēses populares uestrā ego imploro fidē. Trachalio seruus Pleusidippi adulescētis ai aduertens lenonē uim inferre puellis: quæ in arā insiluerit: ex qua nō licebat quē piā detrahere: inuocat auxiliū quiritiū & populariū opē: accolaremq; suffragiū: quo clamore excit⁹

Epistates.

Rudentes.

Rudere.

Dicitū Iacōis

Dæmones aduolat ad arā: cohæbetq; puellas ab impetu lenonio. Quintus actus hoc principium. Heus mane. quid maneat: dum hæc tibi quæ trahis rudentem cōplico. Trachalio p littus oberrans uidit grippum piscatorē seruū Dæmonis atticī senis excepisse uidulū lenonis: illū adit Trachalio ut partem uiduli ipartiat: negante grippo res ad iudicē cōstititur dæmonē: qui re perpenle cognita abiudicat a grippo uidulū: & per crepundia in eo uidulo cōtenta reperitur palestra filia dæmonis. Lenoni red dicitur uidulus & in gaudiū oīs comædica series effundit. Vidulū. perā: sacct perū: bulgā: in quo

Vidulus.

bona lenonis erāt.
De uidulo plura superius.
Crepundia. cūna puellares: per crepundiorum inditiū cognitus ē paris. Venerat. scribe uenerat hoc est uendita fuerat.

Clientela.

In clientelam. misera hæc dæmonis filia ueluti seruā patris implorat auxilium quæ admodum clientes patronorū.

Arcturus.

Arcturus. non nūquā ī comœdia sidera & di introducti cū aut uis uirginitati infertur: ut nūc accidit lenone puellā uehēte: aut cum occurrit diuisio res fauore digna: in quā sententiā facilius oratus. Nec deus iterat nisi dignus iudice nodus extiterit. Arcturus sidus pluuiale. est stella post caudā maioris ursæ posita ī signo boetæ: uñ arcturus dicta est q̄si ἀρκτοῦ οὐροῦ. Maro. Arcturus pluuiasq; hydas. Oratus. Desiderantē quod satis est neq; tumultuosum sollicitate mare nec secus arcturi cadentis impetus aut orientis hædi. De uehenētia arcturi pluuias

cōcitantē hæc apolloni⁹ in priō argonauticōn. ζεῦς δὲ ἀνεμόν βορέαο μένος κινήσεν ἀνεμὸν ἠδ' ἀτὶ σι καὶ τῶν δῖερην ὄδον ἀρκτοῦροιο.

Subdit interpres. δεικνύσθην εἰσὶν ἐπιτολήν του ἀρκτοῦροῦ βορέαν ἐποίησε πνεῦν ὀπωρα / δῖος οὐβροσ καὶ ταραχὴ γενήται τουτο σε εἶπῃ. ἐπεὶ κατὰ τὴν ἐπιτολήν του ἀρκτοῦροῦ σφοδρῶι καταχέονται οὐβροί. ὡς φησὶ δὴμοκρίτος ἐν τῷ περὶ ἀστρονομίας καὶ ἀράτος. φράζεσθαι δὲ σινοῦ μέγαν ἠδ' ἠδ' ἀρκτοῦροιο. ἐστὶ δὲ ο ἀρκτοῦρος ἀστὴρ ἐπὶ τῆς ζώνης του ἀρκτοφολάκας εἶωθε δὲ καὶ ο βορέας οὐβροῦσ καταρρησειν. Arcturus est altum in zona arctophylacis: quod hymbrium procellam excitat. Eius. Iouis scilicet: qui mundo imperat: & tot orbibus.

Interdus. hæc iungenda cum superioribus. Interdus siue interdus hoc est de die ipsum arcturum: & cætera sidera speculari: ueluti iouis emissaria: ipsum orbem. Disparat. diducit: deinum gigit: separat. Qui facta. nos delegat & diuidit ut ita ita diuersum delegati nosse possimus hominum facta aut iusta aut præpostera. Opulentia. Sextus casus. Mittit nos specularum iupiter: quo nam facta diues opulentia sua quemq; iuuat. Petunt. qui quærunt rem sibi falsis testimoniis ad iudicari. Abiurāt. falso iureiurādo negāt. Quærat malū. q̄s utitis suis sibi p̄ai et infortunium.

Plauti Rudens.

Argumentum.

Ete piscator de mari extraxit uidulum

Vbi erant herilis filia crepundia.

r Dominum ad lenonem quæ surrepta uenerat

Ea in clientelam suscepta imprudens patris

Naufragio eiecta deuenit cognoscitur

Suoq; amico pleusidippo iungitur.

Arcturus.

Vigentes omnes mariaq; & terras mouet

q Eius sum ciuis ciuitate cælitum

Ita ut uidetis sum splendens stella: candida

Signum quod semper tempore exoritur suo

Hic atq; in cælo nomen arcturo est mihi

Noctu sum in cælo clarus: atq; inter deos

Et inter mortales ambulo: interdus

Et alia signa de cælo ad terram occidūt

Qui est imperator diuū atq; hoīum iupiter

Is nos per gentis alium alia disparat

Qui facta hoīum: mores pietatem. & fidem

Noscamus: ut quemq; adiuuet opulentia.

Qui falsas litis falsis testimoniis petunt:

Quiq; in iure abiurant pecuniam:

Eorum referim⁹ nomina exscripta ad iouem

Quotidie ille scit quis hic quærat malū.

Qui hic litem adipisci postulant periurio.

Ille eam. Iupiter inquit: qui in reges & iudices impium hēt geminam lancem obtinet: iudicat itē rem iudicatā: nisi ex praescripto & formula iustitiæ iudicata sit. **Matore multa.** in albo hoc est in tabella iouis dispendiosius & damnosius partim damnant partim multanē iudices: & redigunt inter obaratos sisco suo: & hoc maiori incōmodo q̄ lucro q̄ accidit ut cōtra leges obtinuerint ipsam causam. Binās enim tabulas habet iupiter apud plautū: quemadmodū duas lances apud Maronem. iupl ter ipse duas æquato examine lances sustinet: & fata imponit diuerſa duorū quē damnet labor: & quē uergat pondere pef sum.

Binæ tabulæ iouis & binæ lances.

Nihil ei acceptum est a periurii supplicii. sententia catholica & moralis. Iupiter nihil gratum habet pia / mentorum & litaminum a periurii hoc ē post periuria: qua figura loquendi plinī creber est & eruditi ceteri. supplicia more suo Plautus supplicatiōes appellat potes scribere a periurii quod nihil supplicii hoc est supplicatiōis sit gratū ioui: quam pluri rāt. Porro post ut præterea abiuratis hīs corporeis claustris anima sapientis pro metitis ino / center ī terris actæ uitæ superas sedes adipiscatur. **Diphilus.** comediarū

Mali res falsas qui impetrant apud iudicem.

Iterum ille eam rem iudicatam iudicat.

Maiore multa multat. quam litem auferunt.

Bonos in aliis tabulis exscriptos habet.

Atq; hoc scelesti in animum inducunt suū

Iouem se placare posse omnibus hostiis

Et operam & sumptum perduunt. ideo

Fit quia nihil ei acceptum est a periuriis.

Supplicii facilius si qui pius est a dis supplicans

Quam qui scelestus est inueniet ueniam sibi.

Id circo moneo uos ego hæc: qui estis boni.

Quiq; ætatem agitis cum pietate & cum fide

Retinete porro post factum ut latemini.

Nunc huc qua causa ueni argumentum eloquar

Primum dum huic esse nomen urbi diphilus

Cyrenas uoluit. illic habitare demones

In agro atq; uilla proxima propter mare:

Senex: qui huc athenis exul uenit. haud mal'

Neq; is adeo propter malitiam patria caret.

scriptor: græcis κωνοδοπιος appellatur. **Diferuimus** in asinaria nunqd **Diphilus** aut certe **Demophilus** legendū esset apud plautum. **Cyrenas.** cyrenis demones exulabat. **Ciuitas** est libyca: de qua hæc strabo libro decimo septimo geographiæ. **A cyrene** urbe maxima octoginta: qua in cæpo quodam iacet adeo edito ut ex mari eam uideremus. **Cyrenem** theræ condidit qui ex laconica profecti **Theram** insulam coluerunt. **Thera** olim **calisto** dicebatur: ut **callimachus** ait.

Cyrenæ.

Nomine **calisto** primum sed postmodo **thera**

Dicta fuit tellus urbis origo mea.

Cyrenensium portus contra occidentalem cretæ extremitatē id est arietis frontem facit mille stadio

rum interuallo. **Nauigatur** autem **leucanoto**. **Dicunt** cyrenem a **barro** conditam: quem **callimachus**

ait progenitorē suum fuisse. & ob regionis bonitatē plurimū creuit. **Nam** & equorū nutritrix est & fru

ctus optimos fert. ea uiros claros complures habuit: qui & libertati optime preesse poterant: & imnē

tibus barbaris fortiter resistere. **Nam** & olim libera fuit cū postea macedonū potentia esset adaucta

ægypto occupata eam adorti sunt **Thibrone** imperatere: a quo **Harpalus** occisus ē. **Cunq;** aliquāditu

sub regibus fuisset tandē in rōanorū potestatē deuenit: & nunc puincia ē cū crete cōiuncta. **Cyrenas**

ca opida sunt **Apollonia**: **Barcæ** & **Theuchira** & **berenice** & alia quedā pxima. **Cyrenais** finitima ē

regio: qua silphiū gignit & cyrenaicū succū: quē silphiū posterius effert. **Id** pmodū defecit cū ali

q̄ barbari odio quodā ingruissent: ac radices eius pene oēs eruisent. **Fuere** hī nomades usri. ex cyre

ne illustres extiterūt **Aristippus** socraticus: q̄ cyrenaicā philosophiā instituit: & **aræta** eius filia: qua ī

schola successit: & **mitrodidact** cognouit ē & **āniceris**: q̄ cyrenaicā sectā ur̄ emēdasse & **āniceris** ab

ea deriuasse. **Callimach** quoq; cyrene ē: & **eratosthenes**: ambo ab ægypti regib; ī honore habit. **Al**

ter poeta simul & grāmaticæ studiosus. **Alter** & ī his & ī philosophiā: & ī mathematicis p̄tātissim; . **Itē**

carneades: quē academicorū optimū cōstitent & **cron** apollonī. **Hic** ē fuit **Diodori** dialectici magi

ster: q̄ & ipse **cron** diæpē. **Illic** n. demones exulabat. **Illic** hitare. **illic** uoluit demones hitare cōstituēs

sibi cyrenas uolūtariū exiliū sedē pacatissimā. sūt q̄ **Dæmonē** legāt ut uoluit referat ad **Diphilū** autorē

græcū. **In** nōnullis codicib; scriptū ē hitat. **Propter** mare ppe mare. **Quid** cōsimiliter. pp humū

uolitat: ponitq; ī sēpibus oua: antiquiq; memor metuit sublimia casus.

Battus.

Silphium.

Aristippus.

Aræta.

Callimach.

Eratosthenes

Cronus.

Propter pro

pe.

Comitas.
Humanitas.
Philanthro-
pia.
Pollucibil-
tas.

Dum alios seruat, dum aliorum causam tutatur & amicorum partes. Comitate, benigne: libe-
ralitate. Est enim comitas uirtus aut humanitas aut humanitati similis: quae graeci φιλανθρωπία uo-
cant. Pollucibilitas fulgētio nuncupatur. Speusippus libro de platonis definitionibus φιλανθρωπία
id est humanitas affectio amicitiae: hominum conciliatrix: habitus hominibus beneficentia: gratiae redditio:
gratitudo benefica. Qui uerba latina fecerunt, quibus probe usi sunt humanitatem id esse uoluerunt:
quod uulgus existimat: quodque a graecis φιλανθρωπία id est erga homines amor dicitur: & si significat

Pædia.

dexteritate quadam:
beniuolentiaque ergo
omnis homines pro-
missam. Sed huma-
nitatem appellarunt id
propemodum: quod
graeci παιδείαν uo-
cant: nos eruditionem
institutionemque in bo-
nas artes dicimus:
quasque sinceriter cu-
piunt: appetuntque illi
sunt uel maxime hu-
manissimi. Huius enim
scientiae cura & disci-
plina ex uniuersis ani-
mantibus uni homi-
ni data est. Idcircoque
humanitas appella-
ta est. Varro e libro
rerum humanarum pri-
mo: praxiteles: qui
propter artificium egre-
giū nemini est paulum
modo humaniori igno-
tus: humaniori dixit
propter eruditionem docto-
rius: qui praxitelem
quod fuerit ex libris &
historia cognouerit

Humanior.

Atticos, propter attice-
m: & pleusidippum
telligit adulescentem:
qui palestram efficit
deibat. E ludo
fidicinto, fidicini ludo
appellatur: in quo
fides & cordae lyricae
exercet: discuntque.
sunt enim fides & fidi-
culae cordae cytharae
discunt: uel ludus fidic-
inus appellatur. Fidi-
cus hoc est lyricis orga-

Fidicini ludo.

Socrates de
dit opam si-
dibus.
Conus.

nis senex dedit opam Socrates apud Conum fidicinum. Platoni ex persona socratis haec uerba sunt in dialogo:
quod euthydemus inscribit. Unum uero hoc tantum uereor ne illis dedecori sim quemadmodum Cono Metrobi filio
stru nuncupant. Non aliter latine dicit fidicinum ars fidi ac tibicinum: quo uerbo usus est Porphyrio ora-
torianus interpres libro tertio carminum. Destinat, comparat: emit. Ut se equum est ut lenonem offi-
gatoriam & uilem fecit. Paru. subintellige pretii: uilis contempnus: habendus: despiciendus. In nonul-
lis exemplaribus legitur prauus hoc est uitae postremissimae. Insuper incipit. Potesse, posse diuitias
comparari affluente in sicilia hominum uoluptati ditorum multitudine. Huc ipse hic. Scribo ex eme-
datis exemplaribus. huc ipse hic, ex cyrenis huc hoc est in sicilia soluit leno ad questum copiosum quarendum.

Sed dum alios seruat: se impediuit, interim

Rem bene partam comitate perdidit.

Huic filiola uirgo periit paruula.

Eam de praedone uir mercatur pessumus:

Is eam huc cyrenas leno aduexit uirginem:

Adolescens quidam huius: cuius atticos

Eam uidit ire e ludo fidicini domum.

Amare occcepit: ad lenonem deuenit.

Minis triginta sibi puellam destinat.

Datque arabonem, & iure iurando alligat.

Is leno: ut se equum est: flocci non fecit fidem

Neque quod iuratus adolescenti dixerat.

Ei erat hospes parui siculus senex

Scelestus agrigentinus urbis proditor.

Is illius laudare in se formam uirginis.

Et aliarum itidem quae eius erant mulierculae.

In se lenoni suadere: ut secum simul

Eat in siciliam: ibi esse homines uoluptarios

Dicit potesse ibi eum fieri diuitem

Ibi esse questum maximum meretricibus

Persuadet, nauis clanculum conducitur

Quicquid erat noctu in nauem comportat domo

Leno, adulescenti qui puellam ab eo emerat:

Ait sese ueneri uelle uotum soluere.

Id hic est ueneris phanum, & eo ad prandium

Vocauit adulescentem, huc ipse hunc illico

Conscendit nauem, auehit meretriculas

Adulescenti alii narrat: ut res gesta sit, lenonem

Abuisse ad portum, adulescens uenit.

Illorum nauis longe in altum abscesserat.

Tetuli. dedisti praestitisti. In crepui hibernū. Creptum excul hyemalem: hibernāq; tempestatē: qua maria funditus euerit. A satyro per contrariū dicitur. In tonat aestiuū. In saxo. in scopulo maritimo eiecit. Contracta iis. lenoni & hospiti frangit fluctu percussa nauis. Tegulas. ibricas a tegendo: & si prima intenta proferat haec uox ab epigramatista. Muneribus uenit tegula missa tuis. Diffidat sibi. cū uos robore militari & extraneis bonis oneratos uiderint hostes suis rebꝫ ꝑcauet. Alcumenae euripidi. alcumena euripidis. Demenda diphthongꝫ ab alcumene: euripidi positum. Alcumēa eu

Alcumēa eu
ripidis.

Ego quoniam uideo uirginem asportari. tetuli
 Ei auxilium & lenoni exitium simul.
 In crepui hibernum & fluctus moui maritimos
 Nam arcturus signum sum omnium acerrimum
 Vāhemens sum exorrens cū occido uehementior
 Nunc ambo in saxo leno atq; hospes simul
 Sedent eiecti: nauis contracta est
 Iis illa autem uirgo: atq; altera itidem
 Ancilla de nauis timidā desiluerunt in scapham
 Nunc eas ab saxo fluctus ad terram ferunt
 Ad uillam illius exul ubi habitat senex
 Cuius deturbauit uentus tectum & tegulas
 Et seruus illic est eius: qui egreditur foras
 Adulescens. huc iam adueniet. quem uidebitis
 Qui illam mercatus est de lenone uirginem
 Valete: ut hostes uestri diffidant sibi.

Sceparnio seruus

Roh di immortales tempestatem cuiusmodi

Neptunus nobis nocte hac misit proxima

Detexit uentus uillam. quid uerbis opus:

Non uentus fuit uerum alcumenae euripidi

Ita omnes de tecto deturbauit tegulas.

Illustrioris fecit. fenestrasq; indidit.

Plesidippus adol. Dæmones. Sceparnio seruus.

Ple. e Tuos & uirū adduxi negociis. neq; id ꝑcessit. q̄ uos duxi grā

Neq; qui lenonē ad portū prehēdere. sed mea desidia spē

Deserere nolui eo uos amici detinui diutiꝫ. nūc huc ad ueneris

Phanum uenio uisere. rem diuinam se facturum dixerat.

De. Si sapiā. hoc quod me maculat. cōcinnem lutū. Sce. prope me

Hic nescio quis loquit. De. heu sceparnio. Sce. qui noiat me.

Ple. Qui pro te argentū dedit. Sce. quasi me tuū esse seruū dicas.

De. Luto usus multo. multam terram confode.

Villam integundā intellego totā mihi. nā nūc plucet ea

Quā cribrū crebriꝫ. Ple. ꝑ salueto amboꝫ adeo. De. saluꝫ sis

Sed utrū tu uir ne an fœmina es: q̄ illū patrē uocesꝫ. Ple. uir

Sum equidem. De. quære uir porro patrē filiōlam ego unā

Habui. eam unam perdidit. uirile sexus nunq̄ ullum habui.

Ple. At di dabunt. Sce. tibi quidē hercle quisq; es magnū malū:

hoc sexus huius sexi neutro genere prorulit. Virile sexus nunquam ullum habui.

pro euripidis: ut uly
 xi pro ulyxis: achilli
 pro achillis. Trage
 dia haec erat euripi
 dis: in qua ille intro
 ducebat uentū & to
 nūru procellosum
 exoriri: quādo iup
 ter constebatur se
 alcumenā cōstupraf
 se: sicut in Amphit
 ryoē plautina fabu
 la apparet. Illu
 striores. Clario
 res & apertiores: &
 ꝑforatas dehiscen
 tes & male coagmē
 tatis tegulis & ibrici
 bus. Et uestris ad
 duxi. lege. a uestris
 abduxi. exordiu est
 utri civilissimi ꝑ
 cauētis ne hominē
 molestia afficeret:
 quando illos nego
 cio intētos abduxe
 rat. Neq; qui le
 nonē. corrige. neq;
 qui lenonē. Qd
 me maculat. si bene
 sapio lutamentum:
 qd ad tegulas coag
 mētādas cōportauit
 quod me lūmope af
 fligit cōdenfabo: ut
 opulatio sit accō
 modū. Qui ꝑte.
 Dæmones loq̄tur: te
 uocat herus: qui te
 emit ꝑsenti pecu
 nia. Vtus. opus.
 Quā cribrū. qd
 plagulis multiplici
 bus iteruariat. Sal
 uus sis. sceledri uer
 ba. Virile sexus. le
 gatur alibi. uirilem
 sexum: proinde me
 patrem uocaf non
 potes. Sed lectio tri
 ra placet. Priscianꝫ
 libro quinto. hic se
 xus dicitur quāuis
 plautus in rudente

Virile sexus.

Sudum. Isticine. I isto loco. Peculiosū. uberē: diuitē: opulentū. Atq; i negotio. et i negotio: et oc cupat9 tibi seruiā. Sudust. sudū ē. sudū dictū est q̄si semidū: ut ē aer post pluuias seren9 & liq9. Vergili9 i octauo. Arma iter nubes cæli regiōe serena p sudū rutilare uidēt. Plaut9 i milite. Cū sol' ra dii oīl cū sudū ē solēt. & Lucili9. Nec uētoꝝ flāmia flādo secūdēt. Palpatorē. mollē: illicē i supra. Incanū. ualde canū. Vergili9. Incanāq; mēta cinspit tōdēt hirci. Df & canities & cantudo. Var ro. Nec canitudinī comes ē uirt9. Viuo miser. dixius enī hūc dāmōa ob comitatē p̄moniu strin xisse. Allilā. men

Auxilia. dofi sūt triti codicel tu scribe auxiliā hoc ē aulā puā hoc ē au

Extaris olla. solā: Extarē. In q̄ extra coquūt. hęc la

Auliquorta. rintis auliquorta nū cupat: de q̄ sup̄ mē tionē fecius. Inter uallū. iā maxia iter capedo tēporis fuit: quo sacrificātes mī: hi n̄ iterpellauerūt. Admodū. subitel lte sum uocat9 ad prādū. Specta rier. legit alibi secta rier. Ille hō. leno scilicet q̄ meū epu larē cōditionē & iul tationē cōstituerat.

Secūdū litt9. iuxta litt9 naufrag9 erat. leno & ficul9 hospes cū scortis reliquis.

Proteruia. Propter uia. scri bo pteruā iū. tim: hoc ordie. Illi uoca ti sūt ad prādū pro teruiā quā uocitāt. Gen9 cibi sacrifical i quo restq; oēs aut igne aut alio mō cō sumebāt: uñ cū qdā iuuētis suā domū icē distz false faceretq; di xit Cato. hīc ppter uia facit. Nā qdā pdi gentiæ superfuert igne cōsūpsit. In in tegrīs pōpet codicel b9 legunt hęc. Pro teruiā sit sacrificiū: qd ē p̄sificēdi ḡa herculi aut scō: q̄ s̄a ctus ē de9. Ratos & ppe nullū iuētes: q̄ hęc pōpet uerba p̄cipiāt cū scō pteruiā fieri scribit: q̄ scūs de9 sit. Inuēio certe scūm desū coluisse rōanos: q̄ res q̄s ip̄i de stiauerāt sciret: ut pteruia uocata sit. p. dēpto ad cōcīnōis moduli dignitatē: qd id sacrificiū istruē ref ut usa hoc ē p̄fecto pacata redderet & auspicata. De scō Martian9 capella hęc li. priō. de nuptiis philologiæ & mercurii. Vēst ex altera fortūa. & ualerudo: fauorq; pastor: māib9 refutatis: q̄ppe it i cō spectu solis n̄ poterāt aduēire. ex. xli. scūs tīmō deuocaf. Aufoni9 de pteruia i mosella. Capripedes agitāt cū lara pteruta panas. Hul homūculi. uox dolētis hul. Cicerōi platō: q̄ aduerbiū ē cōpatiē

Enarrata pō pet uerba. Sanctus.

Hul. Homūculi.

Qui oratiōe nos: hic occupatos occupes. Pl. isticine uos habita

Scē. Quid tu id q̄ritas. an quo furatū mox uenias uestigas loca (tis.

Ple. Peculiosum esse decet seruum & probum: quem hero p̄sente

Prætereat oratio: aut qui inclementer dicat homini libero.

Scē. Et impudicum & impudentem hominem addecet

Molestum ultro aduenire ad alienam domū: cui debeat

Nihil. De. tace sceparnio: quid opus adolescens? **Ple.** isti

Infortunium qui p̄sfestinet. ubi herus adsit p̄loqui.

Sed nisi molestus paucis percontarier uolo ego ex te.

De. Dabit opera atq; in negotio. **Scē.** quin tu in paludē is exagitasq;

Harundines qui pertegamus uillam: dum sudunst. **De.** tace

Tu siquid opus est dice. **Ple.** dic quod te rogo ecquem tu hic

Hominem crispū: incanū: uideris. malum: periurum: palpatorē

De. Plurimos nā ego ppter eiusmodi uiros uiuo miser. **Ple.** hic dico

In phanum ueneris qui mulierculas duas secū adduxit: quiq;

Adornaret sibi: ut rem diuinam faciat: aut hodie aut heri:

De. Non hercle adolescens iam hos dies complusculos quenq; istic

Vidi sacrificare. neq; potest clam me esse: si qui sacrificant.

Semper petunt aquam hic: aut ignem: aut uascula: aut cultrum

Aut ueru aut aliam extarem. aut aliquid. quid uerbis opust

Veneri parau uasa. & puteum. nō mihi nunc interuallū iam hos

Dies multos fuit. **Ple.** ut uerba perhibes: me periisse p̄dicas

De. Mea quidē hercle causa salu9 sis licet. **Scē.** he9 tu q̄ phana ueneris

Causa circūis. iubere melius est prandium ornari domi.

Fortasse tu huc uocatus es ad prandiū. ille qui te uocauit. nullus

Venit. **Ple.** admodum. **Scē.** nullunst periculum te hinc ire

Impransum domum. cererem te melius q̄ uenerem sectarier

Amorem hęc curat. triticum curat ceres. **Ple.** deludificauit me

Ille hō idignis modis. **De.** ph dii imortales. qd illuc ē scepartio

Hominū secundū littus. **Scē.** ut mea est opinio propter uiam

Illi sunt uocati ad prandium. **De.** qui? **Scē.** quia post coenā credo

Lauerunt: heri confracta nauis in mari est illis. **De.** ita est

At hercle nobis uilla in terra & tegulæ. **Scē:** hui homunculi

Sacerrimus. execratissimus: deorum ira natus. Palamou. deus ē sonos filius: quem latini porcinum dicitur. Fabula est apud ovidium Ino matrem secum infantulo palamone e scopulo in mare precipitasse: & hunc in numeꝝ deorum marinorum transcriptum. Euge. græca uox exultantis.

Ab saxo. ab scopulo. In uadost. in uado est prouerbialiter. Res in tuto sita est: nō amplius fluctus timet. **Papæ.** exultat tanquā illa libera sit a fluctu: in nōnullis exemplaribus scriptū est **Papæ.** euge: parce: tanquā primū exultasset mox denuo maritima unda sauiente dixerit. Parce subintellige fluctus. **Horlū.** **Horsum.**

ad hanc partem.

Quanti estis eiectione ut natant. Ple. ubi sunt hoīes obsecro.

De. Hac ad dexterā uiden secundū litt^o. Ple. uideo sequimini:

Vtinam is sit: quem ego quaero. uir sacerrimus ualete.

Sce. Si non moneas nosmet meminimus. sed o palemon sancte nepotuni comes

Qui hercule socius esse diceris. qđ facin^o uideo. **De.** qđ uides:

Sce. Mulierculas uideo sedētis in scapha solas duas ut adfluctatur

Miseræ: euge euge pbene ab saxo abuertit fluct^o ad litt^o scaphā.

Neq; gubernator unq; potuit nō uidisse undas me maioris ceseo

Saluæ sunt si illos fluctus deuitauerūt. nūc nunc periculus

Eiecit alterā at in uadost iā facile enabit euge pape uides ne

Alterā illā ut fluctus eiecit foras. surrexit horsum se capessit:

Salua res desiluit. hæc aut altera i terrā scapha: ut præ timore

Ingenua i undas cōcidit saluast. euasit ex aqua iā in littore est

Sed dextrouorsū aduersa it i malā crucē hē errabit illæc hodie

De. Quid id refert tua. **Sce.** si ad saxū qđ capessit ea: deorsū cadit:

Erratiōis fecerit cōpendiū. **De.** si tu de illarū ornatur^o ue paries

Illis curandum censeo sceparnio si apud me es seruus: mihi da

ri operam uolo.

Sce. Bonū æquūq; oras. **De.** sequere me hac ergo. **Sce.** sequor.

Palestra mulier.

Imio hominū fortunæ minus miseræ memorantur

n Experiundo ius datur acerbū: hoc deo complacitū est

Me hoc ornatu ornatā in incertas regiones timidā: eiectione

Hanc cene ego pte capio ob pietatē præcipuā. nā hoc mihi aut

Laborist: laborē hūc potiri si erga parentē aut deos me ipiaui.

Sed id si pte curauit: ut cauerē: tu hoc mihi iddecor: iniq; imodeste

indiges: censeo illarum puellarum rebus te operam dare. Caterum cum mihi magno constes: mihi te seruire condecet. Minus miseræ. fortunæ & calamitates ceterorum hominū: qui erumnas alii

quas exanclatūt: minus calamitosæ sunt & erumnosæ q̄ nostræ. Potiri. perpeti: tolerare. Im

plauit. scelerat dum non pio hoc est recte colo parentes ea pietate qua debeo: illum obsequiū quod

patri datur a filio: qui a patre nutritus postmodopatrem nutrit uocatur antipelar^o a græcis: quo

niā *πελαργος* hoc est ciconiæ fessos atate parentes nutrire & succollare dicuntur: & Antipelar^o

hoc mutuae charitatis hostimētū uocat magnus Basilus. Apud græcos *αντιπελαργον* prouerbiū

extat uti Lucillus enarrat in retribuentes gratiā. Dicuntur enim grues senescentes patres alere: & nō

ualescentes ad uolatū humeris ferre. Plato in secūdo libro de uoto. Nihilō igit meum in te amor a Cico

nia differt si postea ppe te uelut in nido amorē allatum fouerit ab illo iteq; nutrit. Ambrosius in he

xamero. Retributio beneficiorū *αντιπελαργια* noiat. *πελαργος* eni ciconia dī. Virt^o itaq; ab

his nomē accepit: cū relatio grāy ciconiæ uocabulo nūcupat. Si pte. qđ ad pte meā attinuit. In pri

ctis exemplarib; legitur parce: hoc ē scrupulose: legitur alibi p me hoc ē put mea referebat: qđ tū i me erat.

Est innoxius: sensus est, si inmeritis accidunt tot erumnae quid scelestis fiet & flagitiosus: Iuxta plautum. Ouidius. Cum rapiant mala fata bonos ignoscite falso sollicitos nullos esse putare deos. Herile scelus. lenonium scelus me angit & cruciat. Quae mihi si forte. legendum. quae mihi si foret salua: quae ancilla inquit si fuisset incolumis leuor praesens erumna fuisset. leuor cum socio fit anxietas: dulce lugenti populus dolentum ut autor est in tragœdiis seneca. In epistolis alterius Senecae legitur. Dulce est morientibus comori. Eius opera. eius operoso obsequio. Solis. solitariis: huc

Palestra quare.

puellae laboriosae & erumnosae non icogruae Plautus palestrae nom assignat: quoniam infortuna ferebat: ut iminertia aduersarii palestri: ta pericula: quod se exerceat: excrucietur: uersaret in amoris rota miserum. Lucretius famosata palestram ancillam milonis appellauit: quam luctus a calore flammatoque ueneris impetu phoridè malluit. Qua me uiuere. quae spes mihi affulget ut uiuere debeat. Viam aut semitam. uia enim latior est & plerumque praetoria aut militaris. Semita uicinalis: agralis: aut transuersaria. Algor. frigus uulda me & ma defacta insequitur. Algidum ab algof deducunt: a qua dicitur aliosus plinto uocat ille: qui aliquid laborat: quod perfrixit. Dicimus & herbam aliosam algidum locum & humectum amantem & uliginosum. Plin. libro uigesimo primo naturalis historiae. Semie quoque non sine negocio plataria transferunt. sic & adonitum utrumque aestate: aliosa enim admodum sunt & sole nimium laedunt. Idem lib. xxii. na. hif. Inuenio et apud autores huc potum bibendum aliosis. sed altius & scrupulosius hoc uerbum uestigias sunt alterius sententiae ut aliosum uocem aliquid hoc est frigus maxime timentem: non autem illud: quod perfrixit hoc est frigore grauedinosus est: unde Marcus Varro lib. secundo de re rustica. speculat pecus melius ad hybernos exortus si spectat quod est aliosum: id ut plerumque lapide aut testis susterni oportet caprile quo minus sit uliginosum ac lutulentum. Cum significare uolumus eum quem isti uocant aliosum latinissime refrixisse dicemus. Columella libro septimo. ea res non aliter accidit: quod si bos aut ex langore aliquo ad maciem perductus est aut sudans in opere faciendo refrixit: & si apud Columellam bos refrixisse in eo significato dici potest: in quo dicitur quis a calore: sudore: opereque nimio & excedente frigore mortiferum contraxisse. Sed refrixisse pro eo: quod prope aliosum dicebant pont Frontinus docet in libro stratagematis & si in eius tertio codice ita scriptum sit. Tymotheus athenensis classe dimicaturus aduersus corcyteos gubernatori suo: quod proficiscenti iam classi signum receptui coepit dare: quia ex remigibus quaedam sternutantem audierat: miraris inquit ex tot milibus unum profuxisse. In reuerenda uetustis exemplari: quod habet in libraria diui eustorgii Mediolani refrixisse scriptum est: & hoc sensus expostulat. Impressori potius errorem ascribere quam philippo Beroaldo: in quo tam manifesta rium erratum non cadit: nec in his praesertim quae sunt ante pedes laboratur. Prognata genita sui libera. His profuit. Corrigere profuit. Non enim inquit palestra unquam paruula subrepta prodesse potuit parentibus meis: quos nec uidere potui. Eduxerunt. educauerunt. In rem in utilitatem.

Phorisum.

Semita.

Algor.

Aliosus.

Refrixisse.

Perfrixisse. Correctus frons.

Datis di. nam quid habebunt sibi igitur impii posthac. si ad hunc modum Est innoxius honor apud uos: nam me si sciam fecisse aut pareris Scelesti. minus mei misereris sed herile scelus me sollicitat: eius me impietas

Male habet. is nauem atque omnia perdidit in mari. nec honorum eius sunt Reliqua. et quae simul uecta mecum in scapha excidit: ego nunc sola sum Quae mihi si forte salua: saltem labor lenior erit hic mihi eius opera. Nunc quam spem: aut opem: aut consilium quid capebam: ita hoc solis locis competita

Sunt. hic saxa sunt. hic mare sonat. nec quisquam homo mihi obuiam uenit. Hoc quod induta sum summam opem oppido: nec cibo: nec loca tecta quo sim: scio.

Quae mihi est spes quam me uiuere uelim: nec loci ignara sum. nec diu hic fui Saltem aliquem uelim: qui mihi ex his locis: aut uiam: aut semitam Monstret. ita nunc hac an illac eam: incerta consilium. nec prope Usquam hic quidem cultum agrum conspicio: algor. error. pauor. Me omnia tenent. haec parentes mei haud scitis miseri: Me nunc miseram esse uti sum libera. ego prognata fui. maxime Nequicquam fui. nunc qui minus seruo quam si forem serua Nata: neque quicquam unquam iis profuit qui me sibi eduxerunt.

Ampelisca. Palestra mulieres duae.

Am. q. Vid mihi melius est quid magis in rem est: quam corpore uitam secludam.

aliosam algidum locum & humectum amantem & uliginosum. Plin. libro uigesimo primo naturalis historiae. Semie quoque non sine negocio plataria transferunt. sic & adonitum utrumque aestate: aliosa enim admodum sunt & sole nimium laedunt. Idem lib. xxii. na. hif. Inuenio et apud autores huc potum bibendum aliosis. sed altius & scrupulosius hoc uerbum uestigias sunt alterius sententiae ut aliosum uocem aliquid hoc est frigus maxime timentem: non autem illud: quod perfrixit hoc est frigore grauedinosus est: unde Marcus Varro lib. secundo de re rustica. speculat pecus melius ad hybernos exortus si spectat quod est aliosum: id ut plerumque lapide aut testis susterni oportet caprile quo minus sit uliginosum ac lutulentum. Cum significare uolumus eum quem isti uocant aliosum latinissime refrixisse dicemus. Columella libro septimo. ea res non aliter accidit: quod si bos aut ex langore aliquo ad maciem perductus est aut sudans in opere faciendo refrixit: & si apud Columellam bos refrixisse in eo significato dici potest: in quo dicitur quis a calore: sudore: opereque nimio & excedente frigore mortiferum contraxisse. Sed refrixisse pro eo: quod prope aliosum dicebant pont Frontinus docet in libro stratagematis & si in eius tertio codice ita scriptum sit. Tymotheus athenensis classe dimicaturus aduersus corcyteos gubernatori suo: quod proficiscenti iam classi signum receptui coepit dare: quia ex remigibus quaedam sternutantem audierat: miraris inquit ex tot milibus unum profuxisse. In reuerenda uetustis exemplari: quod habet in libraria diui eustorgii Mediolani refrixisse scriptum est: & hoc sensus expostulat. Impressori potius errorem ascribere quam philippo Beroaldo: in quo tam manifesta rium erratum non cadit: nec in his praesertim quae sunt ante pedes laboratur. Prognata genita sui libera. His profuit. Corrigere profuit. Non enim inquit palestra unquam paruula subrepta prodesse potuit parentibus meis: quos nec uidere potui. Eduxerunt. educauerunt. In rem in utilitatem.

Exaiales. mortifera: & ut ipse uocat: emortuales: ab exanimado. Curæ enim cor urrit: & trudit se
 nequitie occidua florētē atate. pallidā curā uocat orati9: quā diras & furias uoluit eē maro: Trucesq;
 sedēt in limie diræ. Dēt uitæ haud parco. scribendū. dein uitæ haud parco. deinde inqt puella le
 nonia nō parcā ipsi uitæ & me morte accersita iis erūnis liberabo. Subuēta. succurre: subuent: fre
 quētatiuū a subuēto idest auxilior. Eximes ex hoc. scribendū exime ex hoc: spes inqt extrahe me
 miserā ex metu. Socia sum. quā nō minora mala & infortunia circūambit & circūcursat. Ex

Subuento.

Ita male uiuo. atq; ita mihi multæ i pectore sūt curæ exaiales
 Dent uitæ haud parco. pdidi spem: qua me oblectabam
 Omnia iam circūcursauī. atq; in latebris omnib' preptauī
 Quærere cōseruā uoce: oculis: aurib' . ut puestigarē neq; eā usq;
 Inuenio. neq; quo eā: neq; qua quærā cōsultūst: neq; quē rogitē
 Responsorē quenq; interea inuenio. neq; magis solæ terræ
 Solæ sunt: q; hæc loca. atq; hæc regiones. neq; si uiuit: eam
 Viuā nunq; quin inueniā: desistam. Pal. quæ nā uox mihi
 Prope hic sonat. Am. primū quis hic loquit' ppe. Pal. spes
 Bōa obsecro subuēta mihi. Am. mulier ē muliebris uox mihi ad
 Aures uenit: eximes ex hoc miseram metu. Pal. certo uox
 Muliebris auris tetegit meas. nū ampelisca obsecro st. Am. ten
 Palestra audio. Pal. qn uoco ut me audiat noie illam suo:
 Ampelisca. Am. hē qs est. Pal. ego palestra. Am. dic ubi es:
 Pal. Pol ego nūc i malis plurimis. Am. socia sū. nec minor ps meast:
 Quā tua sed uide' expecto te. Pal. mihi es æmula. Am. cōsequimur
 Gradu uocē. ubi es. Pal. ecce me accede ad me: atq; adi cōtra.
 Am. Fit sedulo. Pa. cædo manū. Am. accipe. Pa. dic uiuis ne obsecro
 Am. Tu facis me qdē ut uiuere nūc ueli: quādo mihi te licet tãgere.
 Ut uix mihi credo: ego hoc te tenerē obsecro: aplectere spes mea
 Ut me oium iā labor: leuias. Pal. occupas præloq; quæ mest orō
 Nūc abire hic decet nos. Am. quo amabo ibim'. Pal. litt' hoc
 Persequimur. Am. sequor quo lubet: siccine hic cū uiuo: a ueste
 Grassabimur. hoc q; ē. id necessariū ē ppeti. sed qd hoc obsecro ē?
 Pa. Quid: Am. uide' amabo phanū. uides ne hoc. Pal. ubi ē. Am. ad
 Dexterā uideo. decorū dis locū uiderier. Pal. haud longe
 Abeffe oportet homines hinc. ita huc lepidust locus.
 Est deus ueneror. ut nos ex hac erumna eximat miseram
 Inopis erumnosam. aut aliquo auxilio adiuuat

Sacerdos & eadem mulieres.

Vi sunt: qui a patrona preces mea expetentes sunt. nā

q uox precantum me

Huc foras excitauit: bonam atq; obsequentem deam:

atque haud grauatam

filus. Crassandū ad clara piclis: alias crassari significat latrociari uñ crassatores iſlectūt odi dokovo
 hoc ē ni ag; obsessores. Ita huc lepidust. lege. Ita hic lepidust: ex cultu sacelli autumt & plectat illic
 hoies habitare: Adiuuat. lecto prisca adiuuet. A patrona. a uenere dea: cui sacellū id dica
 tū erat. Haud grauatā. scribo grauatī: puellæ inqt exequūt hoc est ualde sequunt uenerē patronā
 hoc est patrocinantem puellis & maxime miseris non grauate sed animo strenuo & impigro.

R. llll

pecto. prisca lectio
 expeto hoc ē deside
 ro. Ut leuias. quo
 pacto adleuias: exo
 neras me ex oib' la
 borib'. Quæ mest
 oratio. lege: q; mest
 ofo p mea ē oratio
 hoc sēsu. Ampelisca
 cū me leuamtu tua
 rū curæ: uocas p
 uenis oronē meā.
 eadē qppe loq uole
 bam & appellare te
 portū & refugiu no
 strū. Viuo a neste.
 i sinceris exēplarib'
 cū uuida ueste: hoc
 est pluuiosa: humer
 eta. Scrui9. pigue &
 humidū ē: qd extri
 secus hēt aliqd hu
 moris. Vuidū uero
 qd itrisec9: unde &
 uua dicit' sūt: qd trī
 plerūq; cōfundunt
 poeta. Vergili9 in
 buccolico ludico.
 Vuid9 iberna uent
 de glāde mēalchas.
 Ita legēdū eē paulo
 iferi9 Plaut9 ondit:
 uñ uos tre cū uuida
 ueste dicā: Orattus.
 me tabula sacer uo
 tina ptes idicat uul
 da suspēdisse potēt
 uestimta maris deo.
 Acron. uuida mad
 da: madid9 at extri
 secus: uuid9 itrisec9:
 significāter & pprie
 uestis uuida dicitur
 qm bibt humorē &
 intrinsecum capit.

Vuidū drūt
HuidūCrassari ire.
be crassabimur hoc
ē ibimus: i quā signi
ficantiā uti' Italic9Crassatores.
Odidoct.

Obsessores.

Mœstiter . Vnde uos ire, pro unde uos dicā uenire. **Mœstiter. lugubriter: erūnose: infœstiter.** Haud longule. nō longe inus hoc est uenimus ab hoc sacello uenerio. Equo ligneo. naue maria celeriter iulcante ut equus æquora campestria. Per uias ceruleas. per mare caruleum Carula enim a colore simpliciter maria poetæ uocarunt. Admodū. maxime: etiā. Hostiarias hostiis suffarcinatas & utrimis: quibus deam placares: Candidatas candidis uittis: quibus utebantur sacrificantes adoratas interpretare. Nescitis. quæ a nobis ignorantur & nesciunt. Miseriorum quæ. lego. misere

Carula.
Admodum .
Hostiata.
Genticularū.

te antistitā ut te misereat ambarum in maxima miseria collocatarū. Quā quot uides. lege. q̄ quod uides. Agnibus. tamq̄ puellæ misericordiæ captā dæ aucupio genua amplexarētur. Agnibus sit genicula tum. Plini⁹ libro ut gestino primo. Nā uincaperuina semper ulret i modum lineæ solis geniculis circundata.

Patronam exequuntur: benignaq; multum. Pal. iubemus te Saluere mater. Sa. saluete puellæ sed unde uos ire cū uuida ueste Dicā obsecro tā mœstiter uestitas. Pal. illico hīc im⁹: haud longule Ex hoc loco. ueꝛ longe hinc abest: unde uectæ sum⁹. Sa. nempe Equo ligneo per uias caruleas estis uectæ. Pal. admodum Ergo æquius uos erat candidatas uenire hostiataſq; ad hoc Phanū. ad istūc modū nō ueniri solet. Pal. quæ nūc eiectæ e mari Sumus ambæ: obsecro unde nos hostias agere uoluisti huc Nunc tibi amplectimur genua egentes opum quæ in locis Nesciis nescia spe sum⁹: ut tuo recipias tecto: seruesq; nos Miseriorum quæ te ambæ: uti misereat: quibus nec locus ullus Nec spes parata est. neq; hoc amplius quam quot uides nobis Quicquāst. Sa. manus mihi date: exurgite a genib⁹ ambæ. Misericordior nulla me est sceminarum: sed hæ pauperes Sunt: inopesq; puellæ: egomet uix uitam colo. ueneri Cibo meo seruiſſo. Am. ueneris phanum obsecro hoc est: Fateor ego huius phani sacerdos clueo. ueꝛ quicquid est comiter Fiet a me. quo non copia ualebit ite hac mecum.

Vix uitam colo. uix utuo ex oblationibus deæ ueneris: ut impotē se prædicet ad subleuandas auxilio miseras. Veneri cibo meo. legēdū. Veneris cibo meo seruiſſo. In seruiſſo puellis cibo meo: qui non alius est q̄ ueneris: hoc est q̄ oblatitia sacrificia: quæ ueneris offeruntur. Clueo. præsum: dicor: præpolleo: appellor.

Pol. Amice benigneq; honorem mater nostrum habes. **Sa.** oportet. **Piscatores.**

Mnibus modis qui pauperes sunt: hoies miseri uiuunt
 o Præfertim qbus nec quæstus est: nec didicere artē ullā:
 Necessitate qcq; est domi. id sat est habēdū. nos iam de

Cōtra sacer dotes. facultatibus uos subleuare potero: anismus omnia supplebit: Iuxta id ouidianum. super omnia uultus accessere boni: nec iners pauperq; uolūtas. Tales enim sacerdotes esse debent: qui sicuti templi sunt antistites: ita probitatū sint præfides. Nūc meri sunt gulones: cuppediæ ganeiq; uoraginib⁹ implicti & mulierofratis: ut cum illos uideas uultū & pallum uidere possis: sacerdotē desideres: is pulchellus coma gradatim scanfils: omnes ualgis osculis: calceos sollicantes respuūt: colobīa indignantur: manuleatas tunicas appetunt: patris & incastigatis oculis: quos cum uideas non presbyteros censeas sed procos: & quibus in solo uiuendi causa parato est: uerbis aristidatis: operibus sardanapalatis: ut id uerum sit: sacerdotiū orbi religionē aduexisse & abstulisse. Recolligant tandem mentem & Apollinaris id aureum dictum memoriæ teneant. Nam sacerdotis pater: filiusq; pōtificis: nisi sanctus est rubo similis efficitur: quē de rosis natum rosasq; parientē: & genitis gignentibusq; floribus mediū pungentibus comparanda peccatis dumorū uallat asperitas. Oportet. uos honorificenter accipere: quoniā ut in decretis canonicis habetur: oportet sacerdotem esse hospitale. Nec didicere artem ullā. Suetonius in nerone his paria. το τεχνιον ωσαυει γαια τρεπει. latine significat articulam omnīs terra nutrit: Non interpretatur hoc pacto nec eandē sententiā fuisse sentit Dion. sed hæc ad id propositam loquitur. Nero cum ab omnibus derelictus esset delirabat senatores interficere & ciuitatem comburere: atq; in alexandriā nauigare hæc subiciens. si a regno defecti fuerimus: illic tamē parua ars nos nutriet: eo enim dementiæ uenerat: quod & si priuatam uitam ageret si de regno electus foret posset sibi cythara uictum parare. Id sat est habendū. sensus est. pauperculus uictus: qui do

Artē omnis terra nutrit. Dion sentit cōtra tranqlum.

mi habetur necesse est eo contentū esse. Probe modū. lege prope modum: admodum Inquit ap-
 paret ex uictu nostro: quibus opulentis polleamus. His cœnam atq; eæ arundines. senlus est.
 nos pauperculi miserimiq; piscatores locupletibus piscatum captamus: quo paratur illis lautissima
 cœna: nobis tantūmodo seruantur arundines. sed ita scribendū erit. His cœna: atqui hæ arundines:
 subintellige nobis seruantur? Pabulatū. ad pabulum pisculentum aucupandū. Pro exercitu Pabulatū.
 gymnastico. ut satiarentur familiares & eiusdem sectæ piscatores: quos gymnasticū exercitum uocat

Ornatu probe modū ut locupletes sumus. his cœnam
 Atq; hæ harundines sunt nobis quæstu & cultu.
 Ex urbe ad mare huc prodimus pabulatū pro exercitu
 Gymnastico. & palestricū hoc habemus. echinos. lopados
 Ostreas balanos captam⁹. conchas. marinā urticā. musculos

hoc est turbam nu-
 dam uestib⁹ obsole-
 tissimis dispositā:
 qua nuditate cōspi-
 cui sunt gymnastici
 luctatores. γυμνω
 significat nudo.
 Palestricū. lego
 palestrico. ab eadē
 similitudinē palestricū

eos laboriosos: exercitos: arumnosos piscatores appellat: q; tolerant perpetuanturq; palestrā famis:
 fitis: & algoris. Hoc habemus. scribendū hos habemus subintellige pisces. Echinos. piscis

maritimus in anfractū circunvolutus: setarum acuminibus obsitus: ut corticem castaneæ echinatam
 hoc est spinulentā præ se ferat. Ambrosius in hexæmetro. echinus animal exigū uile ac despiciabile
 maritimū loquor: plerūq; index futuræ tempestatis aut tranquillitatis annūcius solet esse nauiganti-
 bus. Deniq; cum procellā uentōrum præsenferit calculū ualidum arripit: eumq; uelut saburram ue-
 hit: & tanquā anchoram trahit ne excutiatu fluctibus. Itaq; non suis se librat uiribus. sed alieno sta-
 bilit genere. echinus quoq; cortex castaneæ dicitur. Calphurnius in buccolico ludicio. Maturis nucl-
 bus uirtides rumpentur echini. est & spinosum animal: quem passim echinum dicunt: qui erinaceus
 nuncupetur. Dicitur & spinus a claudiano: histrixq; calphurnio eo uersu. Pallidus alter uenit & hirsu-
 ta spinosior histrice barba. Sed erinaceus: ut credo: non est spinus porcus cum & ipse spinosus sit sed
 eius acumina erinacei non emittuntur in hostem: paruus est erinaceus: spinus corpore sulsi pari. Idē
 histrix dicitur: quem iis uersibus ab echino hoc est erinaceo separet Claudianus. sed non hæc acies ri-
 tu siluestris echini fixa manet: crebris propugnat iactibus ultro: & longe sua mēbra tegit: tortūq;
 per auras euolat excusso natium missile tergo. Idem de histrice. Cognitus histrix herculeas affirmat
 aues: os longius illi assimilat porcum: mentitæ cornua setæ sūma fronte rigent. oculis rubet igneus
 ardor. sublungit. stat corpore toto picturata seges: quorum cute fixa tenaci altera succrescit: alter /
 nantesq; colorum cincta uices: spatii intus nigra tibus exit. Ecce breuis propriis munitur bestia te-
 lis externam nec quærit opem: fert omnia secum: se pharetra: sese iaculo: sese utitur arcu. Vnum ani-
 mal cunctas bellorum possidet artes: Ab echino aspredo dicitur echinata. Plinius libro naturalis hi-
 storiae decimo quinto. Armatum iis echinato calice uallum: quod incohatum glandibus. palladius.
 Castaneamq; truncem depulsis cogit echinis Mirari fructus læuia poma sui. echinus libro quinto ar-
 chitecturæ uocatur catenula iis a Vitruuo. Crassitudo capituli diuiditur in partes tres: e quib⁹ una
 plinthos cum cimatō fiat: altera echinus cum annulis: tertia epitrachelion. Lopadas. Marcellus
 lopades conchæ marinæ. Plautus in parasito. medico addite lopades echinos ostreas. Musculos.
 Notum testimonio pliniano: Alberti magni: claudiani quoq; balenæ inesse hebetem ussum: quæ ob
 predictam causam præuto pisciculo ducitur: cum forte in aliam partem maris se dirrexit: illam he-
 beri uisu præditam paruo caudæ gubernaculo temperat musculus: qui Iulus quoq; dicitur: & ob ean-
 dem causam hegeter ab oppiano uocatur. Claudianus de musculo pisce i eutropium libro secūdo.
 Sic ruit in rupes amisso pisce sodalli
 Bellua: sulcandas cui præutus edocet undas:
 Imensumq; pecus paruo moderamine caudæ
 Tēperat: & tanto cōiungit fœdera monstro. mystū theoderus musculū cōuertit Sidonī⁹ musculi mē-
 tionē facit. Balanos. pisciculi sunt. de balanīs nigris & balanīs albis fit mētio Macrobio lib. tertio.
 Balanos quoq; noiat Aptius. Marinā urticā. qua pithagoras usctitabat. Plinius libro. ix. natural
 historiae. eadem & his sctū inesse arbitror: q; nec aialium neq; fruticū. sed tertiā ex utroq; natura hnt
 urticis dico & spōgiis. Vrticæ noctu uaganē: noctuq; natat: carnosa frondis. Iis natura ut carne ue-
 scanē. Vis pruritu mordax: eadēq; quæ terrestris urticæ: Cōtrahit ergo se q; maxime rigēs: ac præna-
 tate pisciculo frondē suā spargit: cōplectēsq; deuorat: alias marcenti similis: & tactari se passā fluctu
 algæ uice cōtactos pisces: attritūq; petrae scalpentes pruritū inuadit. eadē noctu pectines & echinos
 perquirat dum aduerti sibi manum sentit colorem mutat ac contrahitur. Tacta uredinem mittit:
 paulumq; si fuerit interualli absconditur. ora ei in radices esse traduntur. excrementa per summa
 tenui fistula reddi.

Echinos.

Histrix.
Erinaceus.
Spinus.

Echinata.

Lopades.
Musculus.Enarrati cla-
udiani uers⁹Mystus.
Balani.
Urtica.

Plagusia.
Platalea aulis

Plagusias. plagosas cōchas hoc est plagis & utrugulis distinctas: quales describit Plinius conchas
q̄ plures: sunt q̄ plataleas legūt quod non probo qm̄ hic non sit sup̄ aulis mentio. est enī platalea:
quā ferūt sibi cibū quærere aduolantē ad eas aues: quæ se in mari mergerent: quæ cū emerissent pl
scēq; coepissent usq; eo premere eorū capita mordicus dum captū amitterēt: id quod ipsa inuaderet.
eadēq; hæc aulis scribitur cōchtis se solere cōplere. easq; cum stomachi calore concoxerit euomere:
atq; ita eligere ex his quæ sunt esculenta. Autor Marcus Tullius libro secundo de natura deorum.

Striata con
cha.

Striata. utru
latas: implicatas: ca
naliculis quibusdā
distinctas ut strias co
lumnarū imitent. est
enim stria intortus
& inflexus cū cauita
tecanaliculus. Mul
tiplici uarietate di
stinctas esse cōchas
plinius docet his ex
libro nono. Firmio
ris iā testæ murices:
& cōcharū genera:
In qb9 magna ludē
tis naturæ uarietas:
tot colorū differen
tia: tot figuræ pla
nis & cōcausis: lōgis:
lunatis: In orbē cir
cūactis: dimidio or
be cæsis: i dorſū ela
tis: leuibus: rugatis:
dēticulatis: striatis:
uertice muricatum i
torto: margie i mu
cronē emisso: foris
effuso: intus replicato: iā distinctiōe utrugulata: crinita: crissa: cuniculatum: pectinatim: imbricatim
undata: cancellatim reticulata: in obliquū: in rectū expansa: prædensata: porrecta: sinuata: breui no
do ligatis: toto latere cōnexis: ad plausū aptis: ad buccinā recuruis. Plinius igitur & plautus striatas
conchas uocāt cauda sua tortuosa & in anfractū anulata imitantes strias implicatos sulcos colūnarū.

Plagusias striatas. post id piscatum hamatitem & saxatitem
Aggredimur cibum captamus e mari. si euentus non uenit
Neq; quicq; captum est piscium. falsi lautiq; pure domum
Redimus clanculum. dormimus incenati. atq; ut nunc
Valide fluctuat mare. nulla nobis spes est nisi quod concharum
Capsimus incenati sumus profecto nunc uenerem hanc
Veneremur bonam. ut nos lepide adiuuerit hodie:

Trachalio seruus. & iidem pesca.

Tr. Nimo aduersaui sædulo ne herum usquam præterirem
a. Nā cū mō exibat foras: ad portū se aiebat ire. me huc obuiā
Iussit sibi uenir̄ ad ueneris phanū. sed quos p̄cōter cōmode
Eos quos uideo astare adibo. saluete fures maritimi: conchitæ:
Atq; hamiotæ. famelica hoīum natio: quid agitis? ut peritis?
Pi. Ut piscatorem æquum est fame: sitiq; speq;. Tr. ecquem
Adulescentem huc dum hic astatis: strenua facie rubicundum
Fortem: qui tres duceret chlamydatos cum macheris uidistis?
Pi. Nullum istac facie ut prædicas uenisse huc scimus. Tr. ecquē

Hamatilis.
Saxatilis pi
scatus.
Capsimus.
Trachalio.
Trachelos.
Trachalus
orator.
Trachali.
Emēdar9 pō
pelus.
Trachia ar
terta.
Spiritalis.
Cibalis cāna
Gurgullo.
Epiglottis.
Ruma.
Hamiotæ.
Hamotrahon
es.
Machera.
Macheropi/
os.

Hamatillē. quē hamo deprædamur. Saxatillē. qui saxis adhæret: uel qui solet ad capturā saxis
excitari. Capsimus. coepimus. Trachalio. huic forsan ab asperrimo uocis boatu nomē tra
chalionis inditū. τραχιδος asper. τραχιλος collum spina a uertice ad finē. Fuit orator romæ nomē
Trachalus: de quo libro. xii. hæc quintilianus. Habuit oratores ætas nra copiosiores. Sed cū diceret
eminere inter æquales trachalus uidebat: ea corporis sublimitas erat: is ardor oculorū: frontis autori
tas: gest9: præstantia: uox quidem nō ut Cicero desiderat p̄cene tragædorū. & est piscatori in cōulto
conueniēs nomen trachalus ex his pompeii. Trachali appellantur muricis ac purpura superiores partes:
unde arsmtnenses hoies cognomen traxerūt trachali. Mendū erat in pōpeio ubi nōs posuimus mur
cis muri legebat. est trachia arteria græcis cānalicula: quæ dicit̄ spiritalis latinis gurgullo & aspera:
per quam spiritū recipimus. Autor Aristotiles: Gellius: Macrobi9: De qua Lactantius hæc prodit
in libro de opificio. Quoniam ergo duo sunt in hoīe receptacula: unū aeris. quod alit hoīem: alterū
ciborū: quod alit corpus: duas esse per collū fistulas necesse est: cibalē ac spiritalē: quarū sup̄ior ab
ore ad uentrē ferat: inferior a naribus ad pulmonem: quarū ratio & natura diuersa est Ille enim q̄ est
ab ore transitus mollis effectus est: & qui sēp̄ clausus cohæreat sibi: sicut os ipsum: quoniam pot9 & cl
bus dimota & patefacta gula quia corporales sunt spatū sibi transmeādi faciunt. Spiritus cōtra: qui
est incorporalis ac tenuis: q̄a spatū sibi facere nō poterat accepit utā patentē: quæ uocat̄ gurgullo.
In fauce diuisentū se canaliculæ: interpositū est claustrū cōtinuēs: qd̄ epiglottida græci dicūt nri ac
rumā. Hamiotæ. piscatores hamis uictū parātes. Marcell9. hamiotas piscatores ab hamis. Varro
in bimarco uoluit appellari. Cohortes cocorū atq; hamiotarū: aucupūq;. Pōpei9. hamotrahones alii
piscatores: alii q̄ unco cadauera trahūt. Cū macheris. cū gladis. enni9. q̄t. eta macheras. p̄oXer
pono iō ḡ græcis appellatur ensiū faber & officinator. Demosthenis pater autore plutarcho gladio
rum faber fuit. Stdonus.

Quantumq; loquendi

Arpinas dat consul opem sine fine locutus.

Fabro progenitus spreto cui patre polita

Eloquits plus lingua fuit. Iuuenalis. Quem pater ardētis massæ fuligine lippus Incude & rapido uulcano ad rhetora misit.

Recaluus. recaluus & recaluaster ab ecclesiasticis dicitur: qui capillos in fronte non habet: ibiq; caluet. Nomina in: aster: definentia diminutua: significationis sunt. Recalua

Locus Apollinaris.

Recaluus.
Recaluaster.

Recaluū: ac silonē senē: statutū: uētriosum: tortis supciliis:

Contracta fronte: fraudulentū: deorū odiū: atq; hominum:

Malū mali uitii: pbriq; plenū: q; duceret mulierculas duas secū

Satis uenustas. Pi. cū istiusmodi uirtutib⁹ opib⁹ natus q; fiet:

Eum quidē ad carnificem est ægus: q; ad uenerem cōmeare.

Ar. At si uidistis dicite. Pi. huc pfecto null⁹ uenit. uale. Tr. ualete.

Credidi: factū est qd̄ suspicabar: data uerba hero sūt. leno abiit

Scelest⁹ exulatū in nauē ascēdit: mulieres auexit: ariolus sum

Is huc herum etiam ad prandium uocauit sceleris semen

Nunqd̄ mihi meliust: q; illico hic opperiar herū dum ueniat.

Eadem hæc sacerdos uenera: siquid amplius scit

Si uidero exquisiuero: faciet me certiozem

Mulier. Ampelisca: Trachalio seruus:

Ntelligo hæc q; pxia ē: uillā ueneris phano pulsare iussisti.

i Atq; aquā rogare: cuius ad auris uox mihi aduolauit.

Obsecro qs hic loqt^r: Tr. quē ego uideo. ē ne āpelisca quæ

Foras e phano egredit^r: Am. est ne hic trachalio: quē cōspicor

Calator pleusidippi. Tra. ea est. Am. is est trachalio: salue. Tra.

salue ampelisca.

Am. Quid agis tu? Tr. ætatē haud malā male. Am. meli⁹ ominare

Veꝛ oēs sapientes decet conferre & fabulari. sed pleusidipp⁹

Tu⁹ her⁹ ubi amabo ē. Tr. eia uero: quasi nō sit int⁹. Am. neq;

bāt. Statutū. staturofū uocauit Augustin⁹. Ceterū cū latinis & peculiariter plauto stat⁹ p statura summat: idē staturo erit q; staturofus. Vētriosum. aqualiculi p̄tēsi & selqpedalis: talē uētrē colla tuū uocant. Tortis supciliis. supcilia phisonomi idicū ai occultū significare autumat. Pliniana uerba subitūxim⁹ ex lib. xi. naturalis historia. Miror qd̄ aristotilē nō mō credidisse præscita uitæ esse aliqua i corporib⁹ ip̄s uerū ēt p̄didisse: quæ quamq; uana existimo nec sine cōtatiōe p̄ferēda: ne i se quisq; & anguria anxie q̄rat: attingā tñ quæ tātus uir i doctrina nō spreuit. Igt̄ uitæ breuis signa ponit raros dētes: prælongos digitos: plūbeū colorē: pluresq; i manu icifuras nec p̄petuas. Cōtra longæ esse uitæ icurnos: hūeris: & i manu una duas icifuras lōgas habētes: & pluresq; .xxxii. dētes habētes: aurib⁹ amplis. Nec uniuersa hæc. ut arbitror: sed singula obseruat: frivola ut reor: & uulgo tñ narrata. Addidit mortū aspect⁹ similē mō apud nos Trog⁹: & ipse auctor seuerissim⁹: quos uerbis etus subiciā. Frons ubi est magna: segnē aium subesse significat: quibus parua mobilē: quibus rotunda tracundū: uelut hoc fastigio tumoris apparente. Supercilia quibus porriguntur in rectum mollem significant. Quibus iuxta nasum flexa sunt austeros. Quibus iuxta tēpora inflexa derisores. Quibus in totū demissa maleuolos & iudos. Oculi q̄buscunq; sunt longi maleficos esse indicant. Qui carnosos a naribus angulos habēt malitiæ nota præuenti. Candidi pars extenta notā impudentiæ habet. Qui idem tūdem autē optre solent incōstantiæ. Auriculaꝝ magnitudo loquacitatis & stultitiæ notā est. Hactenus Trogus. At si uidistis. Trachalio pleusidippi seruus loqt̄. Credidi. subintellige uenisse. Data uerba. os subitū. Martia. Cui nihil ille dabas: hic tibi uerba dedit. Ariolus. diuicacul⁹: uaticinus. Sceleris semē. flos & seminariū oium uitioꝝ. Calator. cacula militaris: signarius: & sacculariā faciēs seru⁹. Actatē haud malā. iuuentutē florentissimā male collocatā in anxietatib⁹: i

ster: qui tantum siō te caluus est. In leuitico hæc uerba reperies. & si a fronte ceciderint pili recaluafter & mundus. legit⁹ socratem recaluastrū fuisse. Sin autem i caluitio uel in recaluatione albus uel rufus color fuerit exort⁹: & hoc sacerdos uiderit cōdēnabit eum haud dubiæ lepræ quæ orta ē i caluitio. Si

Recaluatō.

Silo.

Silus.

Sili. Silatū uirum.

Statutus.
Staturofus.
Ventricosus.
Notæ animi ex corpore.

Labrax . nulla uenere: in nullis utiq; delictis. Nō est meum. uera scilicet prædicare. **Labrax.** lupus piscis
Lupus piscis, græce dicitur labrax: qui latrocinator est pisciū: dentibus hamatis & uncis ad continendū idoneis:
 cuius naturæ erat leno ut quidqd arripisset contineret. **Λαβροσ** uehemēs & impetuosus dicitur: sicut
 erat leno cum inuaderet amatores: quos omnis spoliabat. **Capitall.** punitioso: mortali. **Lepos.**
Aleator . dignitatē multā in nuncio tuo attulisti. **Aleator.** lusor. alea enim tua lenonē lupū picisti: catullo
Aleo. non aleator sed aleo dicitur. **Bolum.** genus retis: quod retiaculū uocant. Tu inquit scitissime &
Bolus. cōsulissime labracē

inuoluisti lenonē &
 implicasti. An an
 eo. monstra uerbo
 rū scedissima. tu cor
 rige anno. per totū
 enī ānū unco ten
 raculo: quod potul
 lenonis sufficiat da
 tum est a nepruno.

Mulsa . dulcia:
 suauia: delicata.

Scibis. scies: per
 cipies. **Ferrier.** fer
 ri: traduci. **Differt**
 scribo defert: tradu
 cit. **Exēplis.** cru
 ciatibus: pœnas ut
 superius annotauit/
 mus antiqui uoca
 bant exēpla. **Exa**
 nimatas. prurbaras.

Fastidiosus ad
 tis. hic est facetosissi
 mus sensus. qm fasti
 diosæ merces estis:
 nausea: & fastidio re
 ferta: ideo neptun⁹
 auerfat⁹ fastidia ue
 stra uos exput tan
 quā res uiles & puti
 das: non aliter q̄ pu
 tida edulia cōbure
 bant: aut in sterquil
 linia publica pisciē
 da subebant ædiles.

Capillū promit
 tam. demittā capilli
 tum sicuti a diuina
 toribus fieri solet: ut
 augustiores: qm ha
 bitum plebelū refu
 giunt: uideant: quā
 fugam: ab his: quæ
 omnes sentiunt nō
 probat seneca: cui⁹
 hæc uerba sunt ex
 libro primo episto
 larum. Hoc primū
 philosophia pmittit

sensum cōmunē: humanitatē & cōgregationē: a qua p̄fessioe nos dissimilitudo separabit. Videamus
 ne ista: p̄ quæ admirationē parare uolum⁹ ridiculosa & odiosa sint. pmilla barba maroni p̄ demissa.
Diuina culos uti capillo p̄lyxo matern⁹ docet lib. secūdo matheseos. Interdū sōntorū diuinos reddit
 iterpreses. Sed & frequenter facit philosophos capillatos. Indicium est rusticanæ & subhispidæ uitæ

Diuinatores
 capillū pmitt
 unt.

Polē neq; ullus quidē huc uenit. **Tr.** nō uēit. **Am.** uera prædicas.
Tr. Non est meum ampelisca. sed q̄ mox coctum est prandium

Am. Quod prandium obsecro te. **Tr.** nempe rem diuinā facitis hic.

Am. Quid somnias amabo. **Tr.** certe huc labrax pleusidippū uocauit
 Ad prandium herum meum herus uester. **Am.** pol haud miran
 da facta dicis.

Si deos decepit & hoies lenonū more fecit. **Tr.** nō rem diuinam
 Facitis hic uos: neq; herus. **Am.** ariolare. **Tr.** qd tu agis hic igitur.

Am. Ex malis multis: metuq; sūmo: capitaliq; ex piculo: orbas auxiliūq;
 Opumq; huc recipit ad se hæc sacerdos ueneria me & palestrā.

Tr. An hic palestrast obsecro heri mei amica. **Am.** certo. **Tr.** inest
 Lepos in nuncio tuo magnus mea ampelisca: sed istuc periculum
 Perlubet quod fuerit uobis scire. **Am.** contracta est mi trachalio
 Hac nocte nauis nobis. **Tr.** qd nauis quæ istæc fabula est.

Am. Nō audiuisti amabo: quo pacto lēo clāculū nos hic auferre uoluit
 In siciliam. & quicquid domi fuit in nauem imposuit. ea nūc

Perierunt oīa. **Tr.** oh neptunne lepide salue: nec te aleator ullus
 Est sapiētior. p̄fecto nimis lepide iecisti bolū periurū perdidisti
 Sed nunc ubi est leno labrax. **Am.** perit potando opinor.

Neptunus magnis poculis hac nocte eū inuitauit. credo hercle
 An an eo datum quod biberet. **Tr.** ut ego amo te mea ampelisca
 Ut dulcis es. ut mulsa dicta dicis. sed tu & palestra quo modo
 Saluæ estis? **Am.** scibis saxo nauis timidæ abæ ī scaphā īsiluimus

Quia uidemus ad saxa nauem ferrier. properans exolui restim:
 Dum illi timēt nos cum scapha tempestas dextrouorsum differt
 Ab illis itaq; nos uentisq; fluctibusq; iactatæ exēplis plurimis

Miseræ perpetuā noctem: uix hodie ad littus pertulit nos uentus
 Exanimatas. **Tr.** noui neptunus ita solet: quī fastidiosus
 Aedilis est. siquæ improbæ sunt merces iactat omnes. **Am.** uæ

Capiti atq; ætati tuæ. **Tr.** tuo mea ampelisca. sciui lenonem
 Facere hoc quod fecit. sæpe dixi: capillum promittā. optimunſt
 Occipiamq; ariolari. **Am.** cauistis ergo tu atq; herus ne abiret

Cum scibatis. **Tr.** quid faceret. **Am.** si amabar: rogas qd faceret:
 Aut seruaret. dies noctesq; in custodia esset semper

promissus trinis: rudis & incōptæ antiq̄tatis consulē ostēdere uolens Satyrus ita ait. Ille capillato dis-
 sūsum cōsule potat. Vt multifecit. Sicuti pleusidippus amores suos neglexit ita nō obseruauit: nō
 curauit an leno nos auheret. Res palā est. pleusidippū nihil pendere palestrā suam. Illoꝝ.
 qui cōueniunt in balneū ignorat ex tortu ga turba: quem furē debeat extimare. Falsus est. deci-
 pitur: ignorat. Obseruat. scribendū obseruet: hoc sensū. inter numerosā multitudine fur delite-
 scēs facillime obser-
 uat: cui nā impone-
 re uelit. Huc in-
 tro. scribendū. hic i-
 tro. Opprimes.
 prauertes: preoccu-
 pabis. Excruciat
 animi, excruciat &
 angit aīo. In ul-
 dulū. In perā. In sac-
 culū nūmariū. Im-
 mersisse. credo quē
 piā scrutatū p̄fūda
 maritia instar urina
 toris excepisse sac-
 culū pecuniarium.
 Id. ob id: qđ scilicet
 autumat quēpi-
 am excepisse uidulū
 lenontū. Ne eā.
 scribo. nā eā hoc ē
 ut eā. Qđ eā. le-
 go ex prisca lectiōe
 quā eam: certe iquit
 ibo ut demulcētibꝯ
 & deleniētibus uer-
 bis reddā delentiā
 puellā. Multa præ-
 ter spem. spes oīum
 dearū fallacissima.
 Huc priet illud ora-
 tianū. lata supuēlet
 quæ n̄ spabit hora:
 & id ouidianū. Nā
 fera tempestas toto
 non errat in āno: &
 tibi crede mihi tem-
 pora ueris erunt.
 Spem decepisse
 multos. huc facit
 græcum id lepidissi-
 mum distichon.

Verū ecastor ut multifecit: ita probe curauit pleusidippus
 Tr. Cur tu istuc dicis? Am. res palā ē. Tr. scin tu etiā q̄ it lauātū
 In balineas: ibi cum sedulo sua uestimenta seruat
 Tamen surripiunt: quippe qui: quē illoꝝ obseruet: falsus est
 Fur facile quē obseruat uidet. custos qui fur sit: nescit
 Sed duce me ad illā: ubi ē. Am. i sane i ueneris phanū: huc itro
 Sedentē flentēq; opprimes. Tr. ut iam istuc mihi molestust
 Sed quid flet. Am. ego dicam tibi hoc sese excruciat animi:
 Quia leno ademit cistulā ei: quam habebat: ubiq; habebat
 Qui suos parētis noscere posset. eam ueret ne perierit
 Tr. Vbi nā ea fuit cistellula. Am. ibidē in nauī conclusit ipse
 In uidulum: ne copia esset eius quis suos parentes nosceret.
 Tr. O facinꝯ impudicū quā liberā esse oporteat seruire postulare
 Am. Nunc eam cum nauī scilicet abisse pessum in altum.
 Et aurum & argentū fuit lenonis ibidem. credo aliquem
 Immeruisse atq; eum excepisse. id misera mœstast
 Sibi eorū uenisse inopiā. Tr. iam istoc magis usus factost:
 Ne eam intro consolē. q; eam ne se sic excruciet animi.
 Nam multa præter spem: scio multis bona euenisse.
 Am. At ego etiam qui sperauerint: spem decepisse multos.
 Tr. Ergo animus æquus optimū est erumnæ condimentū:
 Ego eo intro: nisi quid uis. Am. eas: ego quod mihi impauit
 Sacerdos id faciam: atq; aquā hinc de proximo rogabo
 Nā extēplo siue uerbis suis peterē daturōs dixit neq; digniorē
 Censeo uidisse anū me quenq;: cui deos atq; hoīes censeam
 Benefacere magis decere. ut lepide: ut liberaliter: ut honeste
 Atq; haud grauate timidās: egētes: humidās: exaiatas
 Accipit ad sese. haud secꝯ q̄ si ex se simꝯ natæ. ut ea ipsa succicta

scēs facillime obser-
 uat: cui nā impone-
 re uelit. Huc in-
 tro. scribendū. hic i-
 tro. Opprimes.
 prauertes: preoccu-
 pabis. Excruciat
 animi, excruciat &
 angit aīo. In ul-
 dulū. In perā. In sac-
 culū nūmariū. Im-
 mersisse. credo quē
 piā scrutatū p̄fūda
 maritia instar urina
 toris excepisse sac-
 culū pecuniarium.
 Id. ob id: qđ scilicet
 autumat quēpi-
 am excepisse uidulū
 lenontū. Ne eā.
 scribo. nā eā hoc ē
 ut eā. Qđ eā. le-
 go ex prisca lectiōe
 quā eam: certe iquit
 ibo ut demulcētibꝯ
 & deleniētibus uer-
 bis reddā delentiā
 puellā. Multa præ-
 ter spem. spes oīum
 dearū fallacissima.
 Huc priet illud ora-
 tianū. lata supuēlet
 quæ n̄ spabit hora:
 & id ouidianū. Nā
 fera tempestas toto
 non errat in āno: &
 tibi crede mihi tem-
 pora ueris erunt.
 Spem decepisse
 multos. huc facit
 græcum id lepidissi-
 mum distichon.

Spes fallax.

ελπιδικαι νεπεδιν ευνουσ πορα βαμον ετευφα
 την δαν ινα ελπιζησ την δινα μηδεν εχης.
 Spem uolucrum & nemefin nostras prope cernitis aras.
 Hæc sperare diu: nil ea habere iubet.

Animus æquus. sententiā moralis. animus æquus toleranter & pacate erūnas ferens cōdimētū
 est: leuamentū: & refrigeriū ipsaz erumnarū. Siue uerbis. lego. si uerbis hoc sensū. Sacerdos ad-
 monuit me ut aquā suis uerbis peterē: cui ut darmones inseruiat libenter dabit. Accipit ad sese.
 prisca lectio. acceptit ad sese. Succincta. uestē altiuscule succingens: hospitale munꝯ officiosissime
 exequit. Horatius. Succinctus curfitat hospes. Lucius libro secundo metamorphoseon. Ipsa linea tu
 nica mundule amicta: & russeola fasciola prānitēte altiuscule: sub ipsas papillas succinctula: illud ci-
 barium uasculū floridis palmulis rotabat in circulū. Ita ferme corrigas apuleianū codicē: ubi enim
 russeola fasciola subiunximus scriptū erat rursus a fasciola. Pectoralia certe & hodie rufis fasciis
 puellæ nostrates gestitāt: Adde & hoc russeolū cum. C. legendum in quarta littera ut color sit rusco

Apuleiꝯ emē
 datus.
 Russeolū.

herba similibus: quod Pompeius approbat. Nunc memora illis impa hinc aqua unde imperavit, ordo & sensus. se ipsam alloquitur ampelica in hunc ferme modum. O ampelica nunc memora ut ad uillam daemoneis eas ad aquam petendam. Illis impera familiaribus daemoneis uerbis & rogatu antistitis ut aquam non morentur. hinc aquam unde mihi imperavit. hinc hoc est ex hac domo imperavit mihi antistes ut aquam sumerem. Quid hoc boni? quod nam felicitatis puellaris nos fortuna subministravit? Heu aedepol alibi legitur hem aedepol. Ut adfectam. scribo ut adtrectem: le

p: de iquit & amice hospitio accipiam si uis placida ut te amplectar: tracte: & manib9 in modum amatorum permulceam. Qui te maneam. nunc inquit non adest occasio ut te in amplexus meos expectem.

Aquam calefactat ut lauemus. nunc memora illis impa hinc aqua unde mihi impauit. heus ecqs i uillast? ecqs recludit: ecqs pdit?

Sceparnio seru9. Ampelica mulier.

Vis e q nostris ta pterue forib9 facit iniuria. Am. ego su

Sce.

Sce.

q Hem quid hoc boni est: heu aedepol specie lepida mulier. Am. salue adolescens.

Sce. Tu multum salueto adolescentula. Am. ad uos uenio.

Effigia.

Effigia. licenter effigiam plautus appellat: quam caeteri effigie. Subuolturium. uel suffultu

Sce. Accipiam hospitio: si mox uenis item ut adfectam

Subuolturium.

Subuolturium. uel suffultu

Am. Nam nunc nihil est: qui te maneam. Sce. sed quid ais

Mea lepida hilara. Am. ah nimium familiariter me adtrectas

Vulturinus.

tenellum ut uulturis pennae sunt: in qua sententia epigrammatic9 poeta: & uulturino metulam parum collo. Subaquilum. subnigrum. diximus in superioribus qui colos aquilus credit9 sit ab antiquis. Indoles. suauitas & ingentium specimen mollitatis cutufliber & amoris

Sce. Proh di immortales ueneris effigia haec quidem est. ut in ocellis

Hilaritudo est: eia corp9 cuiusmodi subuolturium illud quidem

Subaquilum uolui dicere: uel papillae cuiusmodi. tu quae indoles

In fauio e. Am. non ego sum pollucta pago potin ut me abstineas

Manum? Sce. non licet te sic placide bellam belle tangere.

Am. Ociū ubi erit: tū tibi operā ludo & delicia dabo. nūc quā obrem

Huc sum missa amabo uel tu mihi aias uel neges. Sce. quid nūc

Vis. Am. sapiētior natus qd uelim: iudiciū facit. Sce. me9 quoq;

Hic sapientior natus quid uelim iudicium facit.

Am. Hic sacerdos ueneris hic me pete aqua iussit a uobis. Sce. at ego

Basilic9 sum quē nisi oras gutta nō ferēs. nostro illū puteū piculo

Et ferrametis fodim9. nisi multis blādiciis a me gutta nō ferri pōt

Pollincta.

Pollucta. adtrectantem sceparnio nem castigat ampelica dicens se non etiam mortuam eēt ut a sandapillaribus & uespillonibus pertractetur & efferatur in sublime: & subintelligendū est illā in collū suū tecisse seruū. pollincta sunt q legunt & ego ab illis sum: unde pollinctores appellati cadauerū curatores. Quae differētia sit iter pollucere & pollincere a nobis enarratū est copiosius in superioribus. Pago potin. scribo. palpo potin ut te abstineas. hoc sensu. possibile ne ē ut te adulatione & palpatōe abstineas. Palpū prisci & Plaut9 peculiariter appellauit adulationē cū amatoria qnq; manuū contrectatione. Plautus in amphitryone. miserā palpo pcutit. Perscius. palpo quē ducit hiantem cretara ambitio. Aias. aut aiat aut neger dixerunt antiq & ita gramatici uolūt.

Am. Cur tu aqua grauari amabo: quā hostis hosti cōmodat. Sce. cur tu

Operā grauari mihi: quā ciuis ciui cōmodat. Am. imo etiam tibi

Mea uoluptas: quā uoles faciā oīa. Sce. euge salu9 sum. hāc iam

Me suā uoluptatē uocat: dabitur tibi aqua: ne nequicq; me ames.

Palpum.

Sapientior natus. puerulus minusculus: qui te sapientior in hac re quidē existens cernēs me urnā renere: ex eo signo cōiectaret inde qd uelle: qbus iudiciis puerulus ducte: si me cū hac urna uideret iudiciū faceret qd ego uenerim. Facit. uerus lectio faxit hoc ē fecerit. Meus quoq; minusculus natus hoc est poenis facit iudicium tibi se dirumpi nisi tu cito propitiaris: & ex impatientia l'bidinis stantia mēbra: quae facebant ante: tractabat: ut paratior esset ad rem ueneream. Basiliscus. regius praefectus puteali praefectura. Aquam grauari. aquam grauari m ministras. Quid i9 libro sexto metamorphoseon. Quid phibetis aquas: usus cōmunis aquar. Nec solē ppriū natura nec aera fecit nec tenues undas. ad publica mīera uēi. Hic illa apd maronē exclamatio. hospitio phibemur arenā.

Aqua cōmunis.

te adulatione & palpatōe abstineas. Palpū prisci & Plaut9 peculiariter appellauit adulationē cū amatoria qnq; manuū contrectatione. Plautus in amphitryone. miserā palpo pcutit. Perscius. palpo quē ducit hiantem cretara ambitio. Aias. aut aiat aut neger dixerunt antiq & ita gramatici uolūt.

Sapientior natus. puerulus minusculus: qui te sapientior in hac re quidē existens cernēs me urnā renere: ex eo signo cōiectaret inde qd uelle: qbus iudiciis puerulus ducte: si me cū hac urna uideret iudiciū faceret qd ego uenerim. Facit. uerus lectio faxit hoc ē fecerit. Meus quoq; minusculus natus hoc est poenis facit iudicium tibi se dirumpi nisi tu cito propitiaris: & ex impatientia l'bidinis stantia mēbra: quae facebant ante: tractabat: ut paratior esset ad rem ueneream. Basiliscus. regius praefectus puteali praefectura. Aquam grauari. aquam grauari m ministras. Quid i9 libro sexto metamorphoseon. Quid phibetis aquas: usus cōmunis aquar. Nec solē ppriū natura nec aera fecit nec tenues undas. ad publica mīera uēi. Hic illa apd maronē exclamatio. hospitio phibemur arenā.

te adulatione & palpatōe abstineas. Palpū prisci & Plaut9 peculiariter appellauit adulationē cū amatoria qnq; manuū contrectatione. Plautus in amphitryone. miserā palpo pcutit. Perscius. palpo quē ducit hiantem cretara ambitio. Aias. aut aiat aut neger dixerunt antiq & ita gramatici uolūt.

Sapientior natus. puerulus minusculus: qui te sapientior in hac re quidē existens cernēs me urnā renere: ex eo signo cōiectaret inde qd uelle: qbus iudiciis puerulus ducte: si me cū hac urna uideret iudiciū faceret qd ego uenerim. Facit. uerus lectio faxit hoc ē fecerit. Meus quoq; minusculus natus hoc est poenis facit iudicium tibi se dirumpi nisi tu cito propitiaris: & ex impatientia l'bidinis stantia mēbra: quae facebant ante: tractabat: ut paratior esset ad rem ueneream. Basiliscus. regius praefectus puteali praefectura. Aquam grauari. aquam grauari m ministras. Quid i9 libro sexto metamorphoseon. Quid phibetis aquas: usus cōmunis aquar. Nec solē ppriū natura nec aera fecit nec tenues undas. ad publica mīera uēi. Hic illa apd maronē exclamatio. hospitio phibemur arenā.

Manta, morares mane. **Quam rata, q̄ arbitrata sumus: q̄ existimauimus.** Suppetit, sub
 uenit: occurrit res arbitraria. **Præfiscisci ne, lego profiscisci satis.** Compellat enim ipsam ampell
 scam ut introcapeffat. Sperabat enim iam prædā in retia sua dedisse. Neq̄ sum, nimis uoluptari
 sum: qui amationes has occaperim. **Belliata, bellula: & ut ipse plautus usurpat bellatula.** De
 licata, delicias faciens & locos. Credit illam locose ampelliscā delituisse. Delituit, quæ simulatio su
 gæ amoris indicium est: quod & Maro ostēdit, & fugit ad salices: & se cupit ante uideri. Media uia,
 subintellige ponā.

Belliata.

Cedo mihi urnā, Am. cape: ppa amabo efferre. Sce, mātā iā hic
 Ero uoluptas mea. Am. qd sacerdoti meæ dicā: hic dē oratā tā diu.
 Ut etiā nūc misera timeo ubi oculis intueor mare: sed qd ego
 Misera uideo pcul i littore meū herū lenonē siciliēsq; hospite
 Quos piisse abos misera cēsebā i mari, iā illud pl^o mali nobis
 Viuit q̄ rata, sed quid ego cesso fugere i fanū: ac dicere hæc
 Palestræ in arā ut cōfugiam? prius q̄ huc scelestus leno ueniat.
 Nosq; hic opprimat, confugiā hinc: res ita suppetit subito.

Sed aut, subitelli
 ge peccaueris. Lit
 teratast, nomen hēt
 Inustū cuius sit: can
 tar enī ex scripto se
 ueneriā esse. Lucia /
 n9in alexipāhe, κερ
 ποτηρία γραμμα
 τικα ωσ τε δεστω
 ην το κυλικιον :
 ubi pocula grāmati
 ca hoc est litterata
 nuncupauit qd litte
 ris ipressis nomē do
 minū aut artificis re
 tinebāt. Heus si
 ptolomæo, sunt q le
 gunt, heus sic ptolo
 mæe gratia subitel
 lige nobis aquatori
 bus reddi ut ptolo
 mæe salutarius sit
 casus nomē illi9 an
 tistitis: quā absentē
 appellat: qn legere
 potes, sic tollōi meo
 grā: sensu pene tali,
 O uenerta flaminī/
 ca urnā hanc cape:
 sic ne aufugiens an
 cilla tua remunerat
 beneficiū nfo tollō
 ni: hoc est haustorio
 nfo. Tollones tro
 cleæ & organa uo
 cantur: qbus utunē
 ad extollēdā aquā:

Pocula litte
 rata.

Sceparnio seruus

p Roh di imortales i aqua nūq̄ credidi uoluptatē inesse tātā
 Ut hāc traxi lubēs, nimio min^o altus pute^o uisus ē q̄ prius
 Ut sine labore hāc extraxi, præfiscisci ne satis neq̄ sum, ut p te
 Qui hodie incepim amare, hem tibi aquā, mea tu belliata, hem
 Sic uolo te ferre honeste, ut ego sero, ut placeas mihi, sed ubi es
 Delicata cape aquā hāc, sic ubi es amat hercle me, ut ego opior
 Delituit mala ubi tu es: et ne hāc urnā acceptura es, ubi es.
 Cōmodule melius, tandē uero serio etiā acceptura es urnā
 Hanc, ubi tu es gentiū, nusq̄ hercle, urnā iam ego hanc in
 Media uia, sed aut, quid si hanc hinc abstulerit quispiam
 Sacrā urnā uēris, mihi exhibeat negociū metuo hercle ne illa mu
 Mihi ifidias locet, ut cōprehēdar cū sacra urna ueneria Clier
 Nēpe optime iure i uinculis enicet magistratus, si quis me hāc
 Habere uiderit: nā hæc litteratast ab se cātat cuiā sit, iā hercle
 Euocabo hinc hāc sacerdotē foras: ut hāc accipiat, nā accedā
 Huc ad fores: heus si ptolomæo gratia, cape hanc urnam tibi

ris ipressis nomē do
 minū aut artificis re
 tinebāt. Heus si
 ptolomæo, sunt q le
 gunt, heus sic ptolo
 mæe gratia subitel
 lige nobis aquatori
 bus reddi ut ptolo
 mæe salutarius sit
 casus nomē illi9 an
 tistitis: quā absentē
 appellat: qn legere
 potes, sic tollōi meo
 grā: sensu pene tali,
 O uenerta flaminī/
 ca urnā hanc cape:
 sic ne aufugiens an
 cilla tua remunerat
 beneficiū nfo tollō
 ni: hoc est haustorio
 nfo. Tollones tro
 cleæ & organa uo
 cantur: qbus utunē
 ad extollēdā aquā:

Tollones.

a tollendo dñr: quod Plinius ostendit ita loquēs libro undeciesimo naturalis historiae, e puteis perti
 cis: pneumaticisq; organis tollēdo, Pneumatica organa dicuntur latine spiritalia, Dicunt & in musica ra
 tio pneumatica, Inuenit hāc crefibius autore Plinio: q̄q̄ elefibus qnq; scriptū est in utruuio, Quin
 & hoc adde legi posse, Heus sic psoleo meo grā, O muliercula cape hanc urnā etiā si male beneficiū
 reddi meo psoleo hoc est genitali: caudæq; salaci: quæ ex expectatiōe tui pene disrupta est. ψωλιη
 græci mētulā uocant: psoleon præputiū, Poeta in priapeis, Psoleon ille uocat: quod nos psoleonta
 ceraunon: cōparat poeta psoleon hoc ē mentulā fulmini psoleonti: qm̄ iratæ & furibundæ mentulæ
 idē est impetus: qui psoleontis fulminis: conat enim poeni nomen aptare ex græcæ uocū conueniē
 tia, De fulmine psoleonte hæc aristotiles libro tertio metheor. Hoc aut cum subtilior spiritus factus
 fuerit incensio cōincendit enim aerē ignitione colorās, si aut in ipsa multus & subtilis spiritus extru
 ditur hoc fit fulmen: si qdem ualde subtilis non adurēs pp subtilitatē: quā poætæ argeta uocant, hic q
 dem pp subtilitatē fertur, propter uelocitatē enim præuenit præuies antequā candescat: & moram
 faciens denigrat, De tollone: quem ceteri tollenonē uocant Pōpelus hæc, Tolēno genus machinæ
 quo trahit aqua alterā partē prægrauate pondere: dicitur a tollēdo ferme, Tollenonē siue tollonem
 apolliaris itis describit, Pariter & linteu uillis onustū: quod pridiana squama politū casu sub ipsis ad
 cula ualuis bip atentibus de sanitoris erecto trocleatim fune mutabat, De rōne pneumatica Plinius

Pneumatica
 organa.

Psoleum.

Psoleon ful
 men.
 Loc9 marōis

Ciclecentine
fis.
Scanfortū.
Acrobaticō.
Tractorium
Emaculatū
truuū codex

libro septimo naturalis hystoria. Philon athenis armamētario millenauum : Ctesibus pneumatica
ratioe & hydraulicis organis repretis. Vitruuius libro nono. Machina est continens ex materia contun
ctio maximas ad onerū motus habens uirtutes ea mouetur ex arte circularū rotundationibus : quā
græci ciclecentinesin appellant. est autē unum genus scanfortū: quod græce acrobaticon dicitur : al
terum spirituales: quod apud eos pneumaticon appellatur: tertium tractoriū: id autem græci bamison
uocant. Spirituales ita sunt collocata: ut cum spiritu & expressionibus impulsus & plagæ uocetq or /

ganicos expriment
Médum est in vitro
uis tritis exemplari/
bus ubi ita legitur .
Sed quēadmodum
sacula thelonis reti
netur: ita axis inclu
datur habens in se
mediū tympanum
amplū: quod nōnul
li rotā appellant: tu
ibi scribe tollontis .
Tollo siue ut nōnul
lis placet tollēo hau
storiū ē aquæ extra
hendæ accōmodū .
In fastigio trabis
trabs altera lupim
ponit alteram par
tē prægrauante pō
dere : excogitatus a
similitudinē militaris
tollenōnis : de quo
Vegeti9 libro quar
to. Tollo dicitur si
ue tollenō: quotiel
una trabs in terra
præalte designt : cul
in sūmo uertice alia
transuersa trabs lō
gior dimēsa medie
tate connectitur eo
libramēto: ut si unū
caput depresserit ali
ud erigat . In uno
quoq capite crati /
b9 siue tabulatis cō
textitur machina: in
qua pauci collocan
tur armati. Tunc p
funes uno astracto :
depressoq alio capi
te eleuati imponunt in murū.

Tolleno mi
litatis.

Pulmonetus
uomitus.
Magnidica.

Muliercula: hanc nescio quæ huc ad me detulit: in proferundast
Reperi negociū siquidē his mihi ultro adgerunda etiā est aqua .
Labrax leno. Charmides. Parasitus.

La. q Vi homo sese miserū & medicū uolet. neptuno credat sese:
Atq atate suā. nā siqs cū eo qd rei cōmiscuit ad hoc exēplū
Amitit ornatū: domū ædepol: libertas lepida es quæ nunq pedē
Voluisti ī nauē mecū hercle una ipōere. sed ubi ille me? ē hospes
Qui me pdidit: atq eccū incedit. Ch. quo malū properas labrax
Nam equidē te nequeo consequi tam strenue . La. utinā te prius
Quam oculis uidissem meis malo cruciatu in siciliā præbiteres.
Quē ppter hoc mihi obtigit misero mali. utinā cū in ædis meas
Te adduxi in carcere illo potius cubuissem die.

Deosq imortales quæso: dū uiuas: uti omnes tui similes hospites
Habeas tibi: malam fortunam in ædis te adduxi meas. quid mihi
Scelesti tibi erit auscultatio qd ue hic abitio qd ue ī nauē īscēsiō?
Vbi perdidit etiam plus boni q mihi fuit. Ch. pol minime
Miror nauis si fractast ibi scelus te: & scelesti parta q uexit bona:
La. Pessum dedisti me blandimētis tuis scelestiorē cœnā cœnauī tuā
Quam quæ thyestæ quondā anteposita est & atreo. perii animo
Male fit cōtine quæso caput. Ch. pulmoneum ædepol nimis ue
lim uomitum uomas

La. Heu palestra atq ampelisca ubi estis nunc. Ch. piscibus in alto
Credo præbēt pabulū. La. mendicitatē mihi obtulisti opera tua
Dū tuis ausculto magnidicis mēdaciis. Ch. bonā ē quod habeas
Gratiam merito mihi: qui te ex insulso falsum feci opera mea.

La. Quin tu hinc is a me in maximā malā crucē. Ch. da eas quæ res
Agebam commodum. La. heu quis uiuit me mortalis
Miserior. Ch. ego multo tanto miserior q tu labrax .

In proferundast repperi. prisca lectio. In proferenda repperi : dū
profero: deserog ad sacrū hanc peluim molestiā repperi. Libertas. qā q nauigant serui sunt ma
ris. Præbiteres: pires añcederes. Quid mihi scelesti tibi erit. scribe. qd mihi scelesti tibi erat:
cur inqt labrax ego tibi scelesto credidi cū siculos qstus mentiebaris. Inscensio. qd mea referebat
nauē inscendere? Si fractast ibi. lego si fracta ē ubi. non miror nauim fractā esse cū uexerit leno
nes duos: oium scelerū columina cumulatiſsima. Anteposita est & atrao. lego . ab atrao . poetæ
fabulantur tragediographi atraum apposuisse filias thyesti ignaro deuorandos. extat apud Senecā
fabula. Pulmonē uomitū. utinā cum uomitu siabellū cordis pulmonē uomas: hoc ē peas ī extre
mā pditionē. Magnidicis. magniloqs: ampullosis: & irritis: magna lucra me factur: in sicilia men
tiētibus. Ex insulso falsū. ex uecordi & fatuo te sapientē feci ne sic leuiter āpius subleueris : cū m
significat uelit illū falsū hoc ē uuidū & madido hūore maritimo ppluētē reddidisse. Agebā. ego inq
abibo: sed redde illa: q naufraga sūt: q agebā hoc ē ducebā ī siciliā: q oia a uesantiēte pelago absorpta

perterfit. Dignus q̄ scies. scribe fies. tu dignus es: q̄ miserissimus mortaliū sis. Scirpe laudo fortunā. scirpos inqt hoc ē littorales iūcos: in oīa passim dispositos laudo: q̄ ppetuo arefcūr: dūmō arri-
 dus eſſem uellē me quoq̄ scirpū fieri. Velitationē exerceo. tremorē: corpis uibratā exagitationē
 exerceo: dū frigore intrinſeco & abſito mō horſū iactor mō illorſū ſimilis uelitib⁹: q̄ uiciſſim huc ad
 ferendū aduerſariū agunt: mō illuc hūc & illū pcuriunt. Velites enī milites leuis armaturā uocant:
 q̄ deſcribunt a Luito. leuibus ſpiculis cōſertorē inceſſebāt: quoq̄ pugna & iaculatio uelitatione uoca-

Velitatione.

Velites.

La: Qui. Ch. q̄a ego indignus ſum: tu dign⁹ qui ſcies. La. o ſcirpe
 Scirpe laudo fortunā tuā. qui ſemp ſeruas gloriā aritudinis.
 Equidem meam uelitationem exerceo. nam omnia coruſca
 Præ tremore fabulor. Ch. edepol neptune es balneator frigid⁹
 Cum ueſtimētis poſtq̄ abſ te abi: algeo ne thermopolium
 Quidē ullum inſtruit. ita ſalſam præbet potionē & frigidā.
 Ut fortunati ſunt fabri ferrarii. qui apud carbonē adſident.
 Semper calent. La. utinam fortuna nūc anatina uterer
 Ut cū exiſſem ex aqua arerem tamen. Ch. quid ſi aliquo
 Ad ludos me pro māduco locē. La. quapropter. Ch. quia
 Pol clare crepito dentib⁹. iure optimo me lauifſe arbitror

La: Qui. Ch. quia auderem tecum in nauē aſcendere quia
 Fundamēto mihi uſq̄ mouiſti mare. La. tibi aut̄ auſcultauī:
 Tu pmittebas mihi illic eſſe queſtū maximū meretricibus.
 Ibi me corruere poſſe aiebas diuitias. Ch. iā poſtulabas

ba: d̄ qua uoce nos
 multa ſupius. Co
 ruſca. tremula: ſu
 ctuātia. Coruſcare
 enſem poctā ē rotā
 ter agitare. Duo q̄
 q̄ alpina coruſcat
 geſta manu. Bal
 neator frigid⁹. erat
 loc⁹ i balneo: q̄d̄ fr
 gidarium uocabāt.
 Delectantē ſe frigi
 do balneo pſicolu
 thren Seneca uoca
 uit. Philoſtratus au
 tor ē Apolloniū ty
 neū uſū eſſe balneis
 frigidis calida bal
 nea ſenectutē homi
 nū uocās. Ther
 mopoliū. locū i bal
 neo adeo calidū iur
 officina ganei: ubi
 calida opſonia uen

Coruſca.
Coruſcare.Frigidarium
Pſicoluthren.

deban: de quo thermopolio: & de uerbo thermifacere a nobis in ſupioribus ē facta mētio. Ana
 tina. pēnas & natādī remigū ſortita fuiſſem: quo ſulcat anas aquaticū æquor nec tñ madet: & ſi pma
 duit illico arefcit denſitate plumarū nō ſinēte: ut inqt Seruius: aquē humorē ad uſq̄ carnē penetra
 re: anatinū deſectit ab anate. In q̄buſdā codicib⁹ legiſ anthracina hoc ē carbonaria. Carbonū enī
 fortuna ē ut ſemp pumicoſa aritudine ſicceſcāt: & p̄pterea ſupnatēt. αὐθραξ̄ græcis carbo uocatur.
 Marcell⁹. Anthracin⁹ niger a græco. Anthracēs enī græce carbōēs latine appellant. & eſt i ugentū
 ueſtis. Varro de ultra patrū libro. iiii. Propinqua aduleſcētula ē aduleſcētul̄ pximo amiculo nigello
 capillo dimiſſo ſequereſ luctū. Apud græcos puerbiallyter dī. αὐθραξ̄ οὐθραξ̄ος περικυκλ̄: theſau
 rus fact⁹ carbonēs: i præter ſpem corruptos. meminit hui⁹ Lucian⁹ i illo ſermōe. Carbōēs nobis ſa
 ſaur⁹ factus: & rursus carbonēs mihi in theſaurū redacti. Veſtis anthracina pulla dī. Ouidius libro ſa
 ſtorū quarto. Alba decent cererē ueſtis: cerealis⁹ albas ſūmte: nūc pulli uelleris uſus abeſt. Sūt q̄ an
 tlatina ſcribūt ad ſortes antlates referētēs: quæ ſupnatābāt undis in tēplo fortūæ: quæ ſolem niter an
 tī colebat. De ſorte antlatina tranquillus in caligula. monuerūt & fortunæ antlatina: ut a caſſio caue
 ret: de fortunæ ſimulachro: q̄d̄ pmouebat ad dāda reſpōſa meminit Macrobius. Oratius ad fortunā.
 O dīua gratū quæ regis antiū. Pullū nigrū ſignificare maro docet lib. tertio georgicō. Nigra ſubeſt
 udo tñ cui lingua palato retice ne maculis infulcet uellerā pullis. Pro māduco. lego p māduce. ē
 enī māduces ſtatua formidoloſa: quæ i ludis pducebat dentes arietās: terror & iſantiū formido: de
 qua Pōpetus hæc. Māduces effigtes in pōpa antiquorū inter cæteras ridiculas: formidoloſaſq̄ ire ſole
 bar magnis malis ac late dehiſcentib⁹: & ingentē dēribus ſonitū faciēs: de qua Plaut⁹. Quid ſi ad lu
 dos me pro manduce locem quapropter clare crepito dentibus. Sicuti hæc terroris gratia produce
 batur in ſpectaculis: itidem & in ſcena citeria: de qua idem Sextus. Citeria appellabatur effigtes quæ
 dam arguta & loquax ridiculi gratia: quæ in pompa uehi ſolita ſit. Cato in marcum ceſſum. Quid
 ego dicerem amplius: quem ego dentq̄ credo in pompa uſtatam ire ludis pro citeria: atq̄ ſpectato
 ribus ſermocinaturum. Citeria quoq̄ meretriculæ nomen: cuius amore triumphat̄ flagrauit antoni⁹.
 Cyteridem libro octauo naturalis hitoria nuncupat Pliſius. Introducebatur & alia effigtes: quæ dī
 cebatur petræa. Sic enī uocabatur: quæ pompam præcedens in coloniis aut municipiis imitabatur
 anum ebriam ab agrī uſtio ſciſſet petris appellatam. De manduce hæc ipſa crediderim libro ultimo
 fieri mentionem ab epigrammatario poeta cum ſta. ait. Sum ſiguli ſuſus ruſi perſona bataui: quæ tu
 derides hæc timet ora puer. Quia fundamento. ſcribe: qui a fundamento: hoc eſt ab uſq̄ mariti
 mis uſcrib⁹. Auſcultauī. obediu: iui pedib⁹ in ſniam tuā. Corruere. ſimul erruere: exigere.

Anatina.

Anthracēs.
Anthracin⁹Anthracina
ueſtis.
Pulla ueſtis.
Fortunæ an
tlatina.

Manduces.

Citeria.

Petræa.

Epigramati
ſtæ nod⁹ uen
cleatus.

Impurata.

Sacciperfū.

Ascopa ea
dē cum sacci
perio.
Tranquilli sen
sus explicat

Molgum.

Error Interp
tis Suetonii:
& politiani.
Tunicula.
Tunica.

Impurata belula. scribe. Impurata bellua: hoc est fera oscena: Impura: Inauspicata. Simia plautia
Lucius hinc illud mutuatus est ex secūdo libro de asino aureo. Quin abis inq̄ impurata bestia: teq̄ ad
tui similis musculos recondis. In sacciperio. A sacco & pera defleētur sacciperfū. Dicitur & lac
ciperio: sic enim uocabant antiqui saccū hoc est marsupium coriaceum in quo reponebat sacculus
numarius. Sacciperium sacculū pecuniarium esse deflexum a sacculo & pera docet his marcellus. Nu
bentes ueteri lege romana asses tris ad maritū uenientes solebant ferre: atq̄ unū quem in manib⁹ te
nerent tanq̄ emēdi
causa marito dare:
aliū quē in pede ha
berent in foco lartū
familiaritū ponere:
tercium in sacciper
ione condebāt. sul
das græcus interpres
cum explicat uellet
quid sit ascopa sub
dit hæc τὸ ἄσῶν
πιοῦν τοῖο δᾶκ
κοπᾶστῖον εὐλε
gendum sit σακκι /
τηριον id est sacci
perion. Quid nō &
Iul⁹ pollux ascopē
rā ex fabula Aristo
phanis: quæ horā ī
scribitur cognatū
uas perā inuit: Diō
in neronis uita hæc
tradit. Neroni post
diem matris romā
ingredienti palā q̄
dam blandiebant: La.
priuatim uero & in
occulto ubi licenti⁹
& tuto loq̄ concede
batur ipsum lacera
bant: & partim qui
dem Molgū quēdā
ab ipsius statua suspeaderunt: quispe significantes uel in illud ip̄m Neronem inlicere oportere. Alii
puellum in forū facientes tabellā affixere cum his uerbis. Nō te interficio ut matrē nō iugules: multa
præterea in hūc modum inscripta legebantur. Nero: Orestes: alcmaon matricidæ. Audiebātur præ
terea hæc & talia. Nero matrē interemit. Quod igitur Molgon Dion nominat ascopam forsan Sue
ll: quē uitas sophistarū inscripsit de molgo meminit si modo fidelis est codex. Interpres suetonii tra
dit a Suida crumenā dictam ascopam. Sed male. sacciperion enim sūdas uocat non crumenam. Ve
rum error applicandus est Angelo politiano: cuius autoritate & fide nititur tranquillī cōmentarius.
De Ascopera: quæ sacciperitū significat hæc Suetonius in neronē. Alterius collo & ascopera deliga
ta simulq; titulus. ego quod potui. sed tu culeū meruisti. Tuniculam. ut solam hanc interulam ha
beam ex innumeris bonis: quæ naufragium abstulit. Tunica est uestimentum sine manicis. Titinnī
us in ueliterna. Tunica & cymbula obuncula adunetur: Panos fetidos possidebit. Cicero in catilinā.
manicatis ac talaribus tunicis. Vergilius. & tunicæ manicas & habent redimicula mytræ. Plautus in
pseudulo. manuleatam tunicam habere addecet: & idcirco manuleatam addidit ne improprie utere
tur. Lucilius primo satyrarum prætextæ ac tunicæ lydorum opus sordidum omne. Idem. xv. Scit poe
triam esse: uide tunicam: & toga quid sit. Varro in meleagris. Cum etiam aliis menandri tunicā de /
missam habet ad talos. Ennius in probro cartaginensium tunicatam iuuentutem uoluit dicere.
Vel consiliare. scribe uel cōsiliare. p cōsiliare & cōparare me tibi licet: q̄ oīa bona ex hoc naufra
gio amissi. Aliqua forent. scribēdū foret. ex eorū enī scitula forma thesauros opū factitarē. Dū
lingua uiuet. dū ualebit piura tua lingua oib⁹ mētiēdo & debitū denegādo satisfacies. Signū. sig⁹
simulacrū ipsi⁹ deæ ueneris. Scitula. elegātuscula: lepidula: formosula. Adpotuissē. scribēdū
adpot⁹ siē. bibētī mihi: iqt sceparnio: succurrūt multiplices amores. Vinū enī ueneris i i ritamū est &

Te impurata belula totam siciliam deoraturum insulam.

La. Quæ nam balæna meum uorauit uidulum: auz. atq; argentum.

Vbi omne compactum fuit. Ch. eadem illa credo quæ

Meum marsupium quod plenum argenti fuit in sacciperio

La. Heu redactus sum usq; ad hanc unam tuniculā: & ad hoc misellū

Pallium. perii oppido. Ch. uel consiliare mihi quidem tecū licet.

Aequas habemus partes. La. saltem si mihi mulierculæ essent

Saluæ: spes aliquæ foret. nūc si me adolescēs pleusidipp⁹ uiderit.

A quo arabonem pro palestra acceperam: iam se exhibebit

Hic mihi negotium. Ch. quid stulte ploras. tibi quidem ædepol

Copias: dum lingua uiuet qui rem soluas omnibus:

Sceparnio seru⁹. Charmides parasitus. Labrax leno.

q Vid est illuc obsecro negotii: quod duæ mulierculæ

Hic in phāo ueneris signū flētes āplexæ tenēt. nescio quē

Metuētes miseræ nocte hac uero pxuma: se iactatas atq; eiectas

Hodie esse aiunt e mari. La. obsecro hercle adolescens ubi

Istæc sunt quas memoras mulieres. Sce. hic in phano ueneris

La. Quot sunt. Sce. totidem quot ego & tu sumus. La. nempe meæ

Sce. Nempe nescio istuc. La. qua sunt facie. Sce. scitula. uel ego

Amare utrāuis possum: si probe adpotuissē. La. nēpe puellæ:

Sce. Nempe molestus es. uise si lubet. La. meas oportet intus esse

ab ipsius statua suspeaderunt: quispe significantes uel in illud ip̄m Neronem inlicere oportere. Alii
puellum in forū facientes tabellā affixere cum his uerbis. Nō te interficio ut matrē nō iugules: multa
præterea in hūc modum inscripta legebantur. Nero: Orestes: alcmaon matricidæ. Audiebātur præ
terea hæc & talia. Nero matrē interemit. Quod igitur Molgon Dion nominat ascopam forsan Sue
ll: quē uitas sophistarū inscripsit de molgo meminit si modo fidelis est codex. Interpres suetonii tra
dit a Suida crumenā dictam ascopam. Sed male. sacciperion enim sūdas uocat non crumenam. Ve
rum error applicandus est Angelo politiano: cuius autoritate & fide nititur tranquillī cōmentarius.
De Ascopera: quæ sacciperitū significat hæc Suetonius in neronē. Alterius collo & ascopera deliga
ta simulq; titulus. ego quod potui. sed tu culeū meruisti. Tuniculam. ut solam hanc interulam ha
beam ex innumeris bonis: quæ naufragium abstulit. Tunica est uestimentum sine manicis. Titinnī
us in ueliterna. Tunica & cymbula obuncula adunetur: Panos fetidos possidebit. Cicero in catilinā.
manicatis ac talaribus tunicis. Vergilius. & tunicæ manicas & habent redimicula mytræ. Plautus in
pseudulo. manuleatam tunicam habere addecet: & idcirco manuleatam addidit ne improprie utere
tur. Lucilius primo satyrarum prætextæ ac tunicæ lydorum opus sordidum omne. Idem. xv. Scit poe
triam esse: uide tunicam: & toga quid sit. Varro in meleagris. Cum etiam aliis menandri tunicā de /
missam habet ad talos. Ennius in probro cartaginensium tunicatam iuuentutem uoluit dicere.

Vel consiliare. scribe uel cōsiliare. p cōsiliare & cōparare me tibi licet: q̄ oīa bona ex hoc naufra
gio amissi. Aliqua forent. scribēdū foret. ex eorū enī scitula forma thesauros opū factitarē. Dū
lingua uiuet. dū ualebit piura tua lingua oib⁹ mētiēdo & debitū denegādo satisfacies. Signū. sig⁹
simulacrū ipsi⁹ deæ ueneris. Scitula. elegātuscula: lepidula: formosula. Adpotuissē. scribēdū
adpot⁹ siē. bibētī mihi: iqt sceparnio: succurrūt multiplices amores. Vinū enī ueneris i i ritamū est &

Illicū. In barathrū, q̄ athensēsiū carcer est. Vuidis, madefactis: & humidis. Tigillū, hoc ti
 gnum & tuguriū solum habeo: & ostendit cælū: id mihi ē unū palliū & tectum sed curiosi⁹ sensa plau
 tina uestigans didici a Pompeio litteratissimo iurecōsulto hic legendū esse tegillū: & accipiendum p
 utnuculo galeri p̄nucel. Pompei uerba subscripsi. Tegillum cuculi utnuculū ex scirpo factum. Plautus
 Tegillum mihi aret. id si uts dabo. Delauī, maritimis me fluctibus madefeci. Eluam, bona p
 dam. Idem in asinaria. In mari quæsiuit: hic elauī bonis. Exungare ficcum, lego, an exungere fic

Tegillum.

Hic mulieres meæ charmides. Ch. iupiter te pdat: & si sunt
 Et si non sunt tamen. La. introrumpam iam huc in ueneris
 Phanum. Ch. in baratrum mauelim obsecro hospes
 Da mihi aliqd loci ubi cōdormiscā. Sce. istic ubi uis cōdormisce
 Nemo prohibet. publicū est. Ch. at uides me: ornat⁹ ut sim
 Vestimētis uuidis recipe me in tectū. da mihi uestimēti aliqd
 Aridi dum arescunt meæ. in aliquo tibi gratiam referam.
 Sce. Tigillū eo illud mihi unū arescit. si uis dabo. eodē amictus
 Eodē tect⁹ eē soleo si pluit. tu istæc mihi dato. exarescāt faxo
 Ch. Eo an te poenitet in mari quod delauī ne hic in terra eluam
 Sce. Eluas tu an exungare ficcū uex̄ interdum tibi ego nunquā
 Quicq̄ credā. nisi accepto pignore. tu uel suda. uel peri algu:
 Ch. Vel tu ægrota: uel uale barbaꝝ hospite mihi i æde is. Sce. nihil
 Moror sat litiū est. iā ne abis uenalis. uenalis illic ductitauit
 Ch. Quisq̄s ē nō est misericors. sed qd ego hic asto i scelix uuidus
 Quin abeo hinc in ueneris phanū: ut edormiscā hāc crapulā
 Quā potaui præter animi quā libuit sniam quali uinis græcis
 Neptun⁹ nobis suffudit mare: itaq̄ aluū pdisperauit nobis
 Falsis poculis. qd opust uerbis si iuitare nobis paulisp pgeret.
 Ibidem obdormissemus. nūc uix uiuos amisit domum.
 Nunc lenonem quid agit intus uisam conuiuiam meum

Demonēs.

m Iris modis di ludos faciunt hominibus. mirisq̄ exemplis
 Nā oīa in somnis danūt ne dormiētis qdē sinūt q̄scere.
 Velut ego hac nocte quæ pcessit p̄xia: mix̄ atq̄ iscitū sōniaui

cus. hoc sensu. nil
 enim curare debeo
 an ficcus unguine
 delibutū te facias:
 an quo pacto te cu
 res. Peri algu. pe
 ri algore: uel frigo
 re. Grammatici citāt
 hunc locū scriben/
 tes algum dici & al
 gorem: a qua dictio
 ne deflectitur alsio
 sus: p eo: qui frigos
 labore: hoc est pro
 eo q̄ perfixerit. sed
 an latine is dicatur
 alsiosus a nobis sup̄
 us disputatū est. Pri
 scianus libro quīto.
 Algor algoris: hic
 algus huius algus.
 Plaut⁹ in uisularia
 Inopiā: luctū: moer
 rorē: paupertatē: al
 gum: famē. Vel
 uale: præpostera est
 hui⁹ carminis serles
 sic enim in numerū
 redige. Vel tu ægro
 ta uis uale. lab. i æde
 is. Sce. barbaꝝ hor
 spitē nihil nihil mo
 ror. appellat enī sce
 p̄nio charmide bar
 barum hospite: qm̄
 litibus barbaricis le
 nonem insectatur.
 Venalis illic.

Algu.

sunt lenonis uerba. sicuti execrantis: quod perfidus & proditor patriæ & animi uenalis: hoc est uir:
 qui animum & bonos mores uendit: illos nihil faciens: illum ueluti mancipium maritimæ tempesta
 tis ductum in retta neptunta. Venales qui uenum subiciunt aut sua aut aliorum bona. Petronius ar
 biter. Venalis populus: uenalis curia patrum. Notum est illud dictum mauri regis. O urbem uena
 lem & cito perituram si emptorem inuenerit. Ductitauit. in plagas tempestuosas duces circun
 scripsit & fraudauit. Non est misericors. hic inquit charmides seruus nomine sceparnio con
 temnit nostram coaxationem: non magis refert q̄ si quis mortuo dicat locum. Edormi
 scam crapulam. dormiendo purgem: & despumem. Vitis græcis. quæ censebantur pretiosissi
 ma ut mareoticam: thasium: coum. Suffudit. diluit: miscuit: & temperauit ipsum uinum. Prodisparat
 balano hoc. est clystere alunos hoc est aluo cita & lubrica laborantes sect. Aqua enim maritima ob
 falsedinem supplet uicem balant: hac ibis sibi ciet aluum: quod plinius enarrat ibes clystere reperisse
 rostrum podici inferentes infusa aqua maritima: & ita alui fastidium leuantes. Falsis. legendum
 falsis: hoc est maritimis. Omnia in somnis danunt. Corrige. omnia in somnis danunt. di porten
 ta hominibus in somnis offerunt: quibus deturbatis quies nocturna uexatur. Danunt ut sapissime
 diximus pro dant posuit. Insectum. Incompositum: non uerisimile.

Venales.

Dicitū regitū.

Prodisparat

Balanum.

Aluini.

Ibes.

Hirundines.
Hirudinibus.
Somniares.

Hirundinibus. simia leno est: nidus hirundinibus est ara: in qua puella congerant. Ab hirundine fit hirundineus ac hirudinibus quoque. Hi qui per somnium diuinant coniectores: onirophata: onirocrita: & somniores appellant. Hieronymus in interpretatione deuteronomii. si colut rex in medio tui prophetes: aut qui somnium uidisse se dicat & praedixerit signum atque portentum: & uenerit: quod locutus est & dixerit tibi eamus & sequamur deos alienos: quos ignoras & seruiam eis non audies uerba prophetarum illius aut somniorum. Admolier. moliri: conari: eniti. Inde. ab hirudinibus nido. Ex

Fabula philomenae.

philomena. Fabula haec contexta ab ouido libro sexto metamorphoseon. Tereus maris filius thracum rex cum auxilia multis regibus ferret pandionem quoque athenis regnantem cum a proximis ciuitatibus oppugnaret non desuit quod obrem filiam suam progrem illi in matrem monsum dedit: quae deportata in maritimum regnum cum ex inter capedie sororem philomela desideraret petit a Tereo ut per

Tr. Roh cyreneses populares uestram ego imploro fide. agricolae. p Accolae. p pinqi q estis his regionibus ferte opem iopia: atque Exemplum pessimum pessundate. uindicate ne ipiorum potior sit Polletia: quae innocentum: qui se scelere fieri nolunt nobiles. Statuite exemplum impudeti. date pudori praemium. facite hic lege Potius liceat. quam in ui uicto uiuere. currite huc. in ueneris phanum.

Tereus.
Irys.
Progne.

Mane uenis: moesto nil mihi grata quies.
Undique constrident pandionis agmina regis.
Cogitur itis lachrymis dulcis abire sopor.

Inuidula tandem libeat cessare loquaces.
Non philomela est lingua recisa mihi.
Per montes plorate itylum: exululate cacumen.
Præbeat & fontis aulis opaca domum:
Ut dormire queam: Venient insomnia forte
Quae roseis uulnibus pectora circumeant.

Pollentia.

Parat auxilia hirudinibus non grauatim senex: quod ex fabula audierat illas olim atticis fuisse: unde dæmones oriundus erat. Popularibus hirudinibus: quae ex patria mea hoc est athenis atticis erant oriunda. Euadere. attingere ingenio coniectante qua nam causa somnium id euenisset. Coniectura peculiariter de somnio dicitur: unde coniectores somniorum interpretes appellant. Pollentia. potentia a pollendo: unde pollere uerbis. Nobiles. cognobiles: & famosi. Quae in ui uicto uiuere. prisca lectio. quae ui uere. hoc sensu. Vos acolae puellas tutates statuite potius lege uincat: quam in ne ius iniuria uincat. ascribit sarmatis per uictio detestabili ouidius ipsam uolentiam cum ait. Victaque pugnae iura sub ense tacent.

Fidem. auxilium. Antistia. scribendū antistia hoc est adituenti: sicuti praeses & praefectus sa-
 cro ἱεροδουλοσ antistes appellatur: ita antistia sacerdotissa. epigrammaticus poeta. Iuris & antistes
 sacrarū maxime legum. Inuria. uos hanc opprimite inuria ne ab hoc facerrimo exēplo discāt
 ceteri inturia innoxils inferre. Alibi legitur iniurio hoc ē lenoni inurioso. Futurum sirpe. si spe
 ras tibi magnū euentum affutur maguderis mihi suppetiatū accurre. Sed legendum cenet silphū
 philippus Beroaldus uir: quē in magna secutus parte praefari uoluit. De Silphio Plinius hęc libri o un
 deuigesimo natura
 ximum dicitur au
 tis historia. Ab his p
 ximur dicitur au
 toritate clarissimū
 lasserpicium: quod
 græci silphion uo
 cant in cyrenai ca p
 uscia reptū: cuius
 succū uocant laser
 magnificum in usu
 medicamentisq: &
 ad pōdus argentei
 denarii pensū. Mul
 tis iam annis in ea
 terra non inuenit:
 quoniam publicani q
 pascua conducunt
 maius ita lucrū sen
 tientes depopulant
 pecorum pabulo.

Antistia.
 Antistes.
 Hierodulus.

Opinio philippi & Pit di
 uersa.
 Silphium.

Laser.

Stripe.

Exagoga.

Caulia.

Phocas emē
 datus.

Virgidemia.

Vestrā iteꝝ i ploro fidē: qꝫ ppe hic adestis: qꝫ auditis clamorē meū
 Ferte suppetias: qꝫ ueneri ueneriaꝫ atista mor atiquo i custodia
 Suū cōmiserūt caput. pratorquete iniuria pri' collū qꝫ ad uos
 Peruēiat. De. qd istuc ē negotii. Tr. p ego hęc genua te obtestor
 Senex qꝫ es. De. qn tu ergo omite gēua & qd sit mihi expedi
 Ecqui tu es. Tr. teꝫ oro & quæso si speras tibi hoc āno multū
 Futurū sirpe & laserpicium eamꝫ euenturā exagogam
 Capuam saluam & sospitē. atꝫ ab lippitudine usꝫ siccitas
 Ut sit tibi. De. sanū es? Tr. seu tibi cōfidis fore multā magudari
 Ut te ne pigeat dare operam mihi quod te orabo senex
 De. At ego te p crura & talos tergūꝫ obtestor tuū: ut tibi ulmeā uberē
 Esse speres uirgidemiā. & tibi hoc āno eueturam uberē messem

Vnus autē caulis nra repert⁹ memoria Neront principi missus est. si quādo incidit pecus in spem na
 scentis hoc deprehendit signo oue cum comederit dormiēte protinus: capra sternutāte. Diuꝫ iam
 nō aliud ad nos inuehit qꝫ quod in perside aut media & armenia nascit laser: multo infra cyrenai cū.
 Id quoꝫ adulteratū gūmi aut sagopenio aut faba fracta. Id apud autores græciae euidentissimos in
 uenimus. Natū hymbre pice repēte madefacta tellure circa hespidum hortos syrtimꝫ maiorē. vii. ānis
 ante opidū cyrenaz. Vim autē illā p quatuor stadiorū spatium in africa ualuisse. In ea laserpicū qꝫ
 gni solitū rem ferā ac contumacē & si coleret in deserta fugtentē. Radice multa crassaꝫ caule ferula
 ceo haud simili crassitudine. ego in hoc alterius opinionis sum qꝫ Philippus meus: nec enī hęc obstri
 gillandi causa dicūtur: sed ut e multis opinionibus ueritas in lucē exeat. In hoc loco plautino seruus
 Trachalio postea qꝫ pluribus uerbis quiritādo opē ab agricolis: accolis: atꝫ uicinis petiuit cū supue
 nisset dæmones genua cōtingēs illū obtestat & orat p ea: quæ maxime senex sperabat: & p euentum
 laserpicū & maguderis se defendat ab iniuria lenonis his uerbis. Teꝫ oro & queso si speras tibi hoc
 āno multū futurū sirpe & laserpicū. nō est sirpe expungēdum & sylphū subiciendū qd Plautus dicto
 nem peregrinā nostrati ad rem declarandā non anteposisset: tum quod codices manu scripti sirpe
 habet. Præterea Priscianus de Maguderi scribēs: quæ ab radice laserpicū proditur sirpis eā euelli tra
 dit. Contenderim ego scirpen appellari ferulaceū caulem unde succus laserpicū manat. est autem
 Caulis auctoribus Theophrasto: Plinto: & Victruisio ferulaceus minime geniculatus in modum fun
 ci: quem scirpum dicimus. & ut nihil minus debet qꝫ hęc duo coniungere sylphion & laserpicum: ita
 propius uero erit scirpe legi. præterea priscianus autor est multos uoluisse scirpe esse siltiginē: quod
 in sylphio nullo modo intelligi potest. Prisciani uerba sunt. seu tibi cōfidis fore multam maguderim
 quod significat frugis genus id est caulis: qui nascitur ex parte cuius radix sirpis auellitur: uel ut alii
 uolunt siltiginem lego quod significat. frugis genus id est caulis: qui nascitur ex parte cuius radix sir
 pis auellitur: uel ut alii uolunt siltigo est. Exagogam capuam. sunt qui legunt exagogam copi
 am hoc est educationem & messem & prouentum & eum cum copia. Exagogas inferius appellauit bo
 norum suorum egerones & prodigos non sine profundissima eruditione Plautus cyrenaiico agrico
 la trachalio precatur messem laserpicū quoniam ut Plinius autumat cyrenaiicum laserpicum lau
 datius est ceteris. sed ex plinto & priscis exemplaribus scribo. exagogam caulis hoc est uberem cau
 lis prouentum. De caulia Plintus hęc. Laserpicū folia malpetum. apto maxime similia. semen erat
 foliaceum. Follum ipsū uere deciduum. Vesca pecora solitaꝫ purgant: mox pinguescere: carne mi
 rabile i modū tocūda. post folia amissa caule ipso & hoies uescebant decocto: aslo: elixoꝫ eorūꝫ cor
 pora xl. primis dieb⁹ purgāte a uicis Ex his oib⁹ succ⁹ duob⁹ modis capiebāt e radice atꝫ caule: & hęc
 duo erāt noīa rhizias atꝫ caulis. In tritis phocæ codicib⁹ hęc legūt: laserpicū florē aut caulū laser
 aiūt: tu scribe caulā. Siccitas. oculi tibi siccescāt: ne: qd sentū uitiū ē: tibi sippiāt. Ulmeā uirgide
 miā. uirgax ulmeax uirgidemiā: ut uirgax tibi multiples parētur ad tergū tuū callosum flagellādū.

Tumultuo.

Quod tumultues. pp quod tumultueris & timore nimio cōfusus sis. Quid negotii. qd mole
stia tibi est. Insignite. Insigniter: notabiliter. Porro. praterea: cum sub noie lenonio deliter
scāt oīa cacumina uitioꝝ. Donabilem. q donandus est infortunio. Interpretē. Intercepti:
Interstrinxerit. Turbalio. nomē inditū a turbatiōe: quod turbaret impetuose aduersarios. Spa
rax. carnifex seruꝝ: qui cōprehēsos raptabat & lacerabat. σπαραξ enim significat raptio: lanto: lace
ro. Oculos elidere. elidere excludere significat: Vergilius libro octauo. elisos oculos: & siccū san
guine guttur. Plau
tus in tudente. Iube
oculos elidere. Lucretius
libro secundo. Tr.

Sparax.

Elidere.

Septa.

Edentare.

Denasare.

Qui lubet maledicere. eqdē tibi bona exoptauī omīa. De. bene
Equidem tibi dico: qui te digna ut eueniant precor. obsecro
Hoc. reuortere ergo qd negotii est. Tr. mulieres duæ innocentes
Intus hic sunt tui indigentes auxilii. quibꝰ aduorsum ius legesqꝰ
Insignite iniuria hic facta ē: sitqꝰ i ueneris phāo. tū sacerdos uene
Indigne adfluitatur. De. quis homo est tāta confidentia
Qui sacerdotē uiolar audeat: sed ex mulieres quæ sūt: aut qd iis
Iniq sit. Tr. si das operā eloquar. ueneris signū sunt āplexæ nūc
Eas deripere uult: eas ambas esse oportet.
De. Quis hic est qui deos tam paruipendit:
Tr. Fraudis. sceleris parricidii. periurii plenus:
Legirupa impudens impurus. inuerecundissimus. uno uerbo
Absoluā. lenost. quid ullū porro prædicē. De. ædepol infortunio
Hominem prædicas donabilē. Tr. qui sacerdotis scelestus faucis
Interprefferit. De. at magno cum malo suo fecit hercle. ite istinc
Foras turbalio sparax ubi estis. Tr. i obsecro intro: subueni illis:
De. Iterum autem imperabo. sequimini hac. Tr. age nunc iam iube
Oculos elidere itidē: ut sepiis faciūt coqui. De. pripite hominē
Pedibꝰ huc itidē quasi occisā suē. Tr. audio tumultū. opinor lēo
Pagnis plectit. nimis ueli i probissimo homini mala se dētauerit
Sed ecce ipse egrediuntur timidæ e phano mulieres
Trachalio seruus. Palestra. Ampelisca sorores duæ.
Vnc idem cū oīum copiarū atqꝰ opum auxilii præsidii
Viduitas nos tenet. cuius est quæ salutē afferat
rtem ingredi persequamur.
In metu nunc sumus ambæ importunitas
Tantaqꝰ iniuria nos est modo hic intus ab nostru hero
scelestus sacerdote manū præcipes reppulit: ppulit:
Perqꝰ indignis modis: nosqꝰ ab signo intimo uideri potuit suas
Modo hic intus ab nostra herus timidus
Ara scelestus sacerdote præcipes reppulit: propulit.
Sed partē. nec inqt enim uero calamitates oēs: quæ nos multiformiter circueunt. Sacerdote.
cū sacerdote nos abstrahere tentauit herus labrax: q suppetiatū uenerat. pstrinxerat enī ut uidimus
fauces ipsi sacerdoti. Præcipes. positū p pceptes more antiquo. sunt q pceptes a pcepto erūnas
uocitāt: ut pceptes sicuti dicitur forcipes. Antiq tñ ancipes & pceptes & biceps: pferbāt i noiariuo: &
sic secundū analogiā sequebat genitiuus ancipes ancipitis. Plautus i cōmoriēte. Saltā in puteū præ
cipes: ut fortassis hic ita legendū sit sacerdotē præcipē reppulit p præcipitē. Liuius i odysea. Seqꝰ in
alta maria præcipē inops agra sanitatis heroīs. Enniꝰ in duodecimo ānallum. Occūbunt multi leto
ferroqꝰ lapidqꝰ: aut intra muros: aut extra præcipe casu. Propulit. porro exagritauit & abiicit.

Præcipes.

Par est moriri. æquius est & cōmodius nos mori: ut nos moriamur. Si respexis. si respexeris. Ipsa adigit. dūmodo uis lenonia remoueat & auferatur: nihil timeo: quæ adigit hoc est cogit me: ut ego ante tenebras sequar tenebras hoc est mihi mortē consciscam. Adigere hic cogere significat. Mendū est in prima Apulei defensione in trāslatione illius graeci carminis i hac uerba. οὐδὲν ἄλλο κούειν οὐδέ τι εἰς τὸν ἄνθρωπον. Sic latine. Cur anime os canibus monstras: afficisq; dolore: hoc camœnarū mensui reluctans: tu corrige. adigisq; dolore. Alias adigere ē imprimere: unde cune

Correctus
Apuleus.
Adigere.

Sed nūc sese ut ferūt res fortunæq; nostræ: par ē moriri. neq; ē Meli⁹ morte i malis reb⁹ meis ferūs. Tr. qd ē quæ illæc oratio est Cessio ego has cōsolari heus palestra. Pa. q uocat. Tr. ampelisca Am. Obsecro q̄s est q uocat. Pal. q̄s is ē q noiat. Tr. si respexis scies Pal. O salutis meæ spes. Tr. tace ac bono aīo es me uide. Pa. si mō Id liceat uis ne opprimat: quæ uis: uim mihi afferā ipsa adigit: Tr. Ah desine nimis iēpta es. Am. desiste dictu nūc iā miserā me Cōsolari. Pal. nisi qd re p̄sidiū apparas trachalio. acta hæc res ē Certunst morire q̄ hunc pati lenonem in me. Sed muliebri aīo sum tamen misere in mentē mihi mortis Metus membra occupat ædepol. Tr. hunc acerbum Bonū aīum habete. Pa. nā obsecro unde. Tr. mus mihi iuenit. Ne inquā timete ad sidere hic in ara. Am. qd ista ara plus Prodesse nobis potest q̄ signū i phano hic itus ueneris: quod Amplexæ mō unde abreptæ p uim miseræ. Tr. sedete hic mō Ego hinc uos tamē tutabor. arā habete hæc uobis pro castris. Moenia hic ego uos defensabo p̄sidiū ueneris. malitiā lenōis Cōtra icēdā. Am. tibi auscultam⁹ & uen⁹ alma abæ te obsecram⁹ Arā amplexātes hæc tuā lachrymātes: genib⁹ nixæ: i custodia Nos tuā ut recipias & tutere: illos scelestos q tuū fecerūt phanū Parui arenosq; ut hæc tua pace arā obsedere aut eæ ambæ sumus opera neptunei noctu Habeas neue idcirco nobis uitio uortas: si quippianst min⁹ Quod bene esse lautum arbitrare. Tr. æquū has patere Intellego. decet abs te id i petrari. ignoscere his te conuenit Metus has: id ut faciāt: subigit: te ex cōcha natā esse autumāt.

us adactus Plinio uocitat: hoc est influxus. Lælius in apologetico. Signa erant morbi penitus adacti. Morire. legē dum moriri: sic igit antiq̄tas pro mori. Ouidius. Certusq; moriri. Hūc acerbum. scribēdū hoc acerbū: subintellige ē: hoc mihi molestū est & acerbū quod ita desperes. Vñ. Tr. mus mihi iuentur: Scribe. uñ anī mus mihi iuentur: ut hæc omnia palestra uerba sint respondētis trachalio nī illā admonēt: ut aīum bonū habeat in tanta erūna inq̄t difficillimū & pene impossibile esse bonum aīum habere. Ne inquā. Trachaliois uerba puellas admonētis ne timerent in arā infilire. Pro castris. translatio militaris cū priō catu uicti sūt milites p̄pere currūt i castra: & castrisibus ppugna culls & munitio tutiores & munitio

Moriri.

res se tutant. Cōtra incendā. uetus lectio. cōtra incadā: i bo cōtra lenoniā malitiā: & ppulsabo ab iis castris impetū labracts. Genibus nixæ. in geniculatæ: p̄cumbētes añ εικενο uenereā ut ppitio nos fauore tutef. Parui. maculosa hæc oīa: mutila: trunca: p̄cerpta nō primū marte restituta ex multoz bibliotheraliū uoluminū lectione scribo sic. Parui. Disperdas arenosos. ita inq̄t naufragos facias illos & in harenido tumulo p naufragum sepultos: q nos uolare uoluerūt. Aut eæ ambæ. legitur in prisclis exēplaribus. Vuidæ ambæ sumus opa neptunia: nūc tu bene habeas: te uen⁹ sumopere precamur ut nos neptunto lauacro p̄pluētes & madidas bene habeas: foueas & āplexeris.

Vitio uortas. des uitio: nec mirandū est madidas puellas esse cū tñ sacerdotis opa prius curata fuisset. subintelligendū est enī tā cito p̄occupatas fuisse ut n̄ data sit tēpestiuitas puellis arefcere: & ex oī parte cōmode curari.

Has patere. scribo petere: qd enī eæ puellæ petūt id æquū ē & iustū. Ex cōcha. uen⁹ e spumis maritimis oriūda: qm̄ ut dixius seminariū hominis falsū ē. Ven⁹ cōcha uecta est in eiprum: & illic culta magnificenter: quod Sidonius eo uersu significat. p̄strigero quæ cōcha uehit tritone cytheren hac sibi collata cedere non dubitet quāuis librariorum uitio peruerse & absurde legatur cytheron. Propertius libro tertio elegiacon.

Adsis & timidis faucas saturnia uotis:

Et faucas concha cypria uecta tua.

Emendatus
Apollinaris.

Sacrilegissimē / me. **Conchas. & intelligēdū puellas ambas certatī cōchas ueneri obtulisse.** Sacrilegissimē. sacer rime: pfanissime. Legirupionē. exlegē: sotox fraudatorē: iuris & bonox morū hostem: alibi legirupio. rupā uocauit. Dis facere. dis sacrificare. Impunge. legendū impinge: hoc ē incute & arieta. Quē uis opulentū. In autographis legitur. q uideris opulens: hoc sensū. Tu q ex ætate senator / Auspicare. riæ dignitatis uideris: q leges & consulta nosti. qd est in causa ut meis præcipere non possim. Au spicauit. auspicū feci: & tā dirū auguriū ut cū nequissimis & scelestissimis loquar. sinisteritas enī quædam ē occurrēt ho

mini scelesto & nefa sto: ut Lucianus ap / Apophrada pellar apophrada. Agendū. agedū scribe. Incitar leno nē ut tangat cū de De: Demōes senex. Labrax. Leno. Mulie. ii. Lorarius. Tra. seru? Xi e phano natū quātū ē hoīum sacrilegissimē: uos in arā e Abite festum: sed ubi sunt. Tr. huc respice. optume istuc Volueram? iube modo accedat prope hunc legerupionē

Pugillatoris9 follis. Hic nobiscum dis facere postulas. De. pugnum in os impunge. Pugillari. La. Iniqua hæc patior cū precio tuo. De. at etiā minitatur audax: La. Ius meum ereptum est mihi. meas ancillas mihi inuito eripis. De senatu cyrenensi quemuis opulētum. Tr. si tuas esse oportet Ni ue eas eē oportet liberas: nē te in carcerē cōpingi est æquū Aetatemq; ibi te usq; habitare: donec totū carcerem contriueris.

La. Non hodie isti rei auspicauit: ut cum surcifero fabuler. Te ego appello. De. cum istoc primum qui te nouit disputa. La. Tecum ago. Tr. atqui mecum agendūst: sunt ne illæ ancillæ Tuæ? La. sūt. Tr. agēdū ergo. tāge utrā uis digitulo minimo mō La. Quid si attigero. Tr. extemplo hercle ego te follē pugillatoriū Faciam: & pendentem incurfabo pugnis periurissime. La. Mihi non liceat me has ancillas ueneris de ara abducere. De. Est lex apud nos. La. quid mihi cum uestris legibus Commerciis: equidem istas iam ambas educam foras. Tu senex si istas ambas: huc arido argentost opus. De. Hæc autem ueneri complacuerunt. La. habeat si argentum dabit. De. Do tibi argentum nunc adeo ut scias meam sententiam. Occipito modo illis afferre uim ioculo pāusillulum.

La. Ita hinc ego te ornatum amittam: tu ipse te ut non noueris: Vos adeo: ubi ego innuero uobis si non ei caput exoculassitis Quasi murteta iuncis: item ego uos uirgis circūinclam.

Aridum. Arido. nōnulli huic paup. Sed si redarguunt his Marcelli uerbis. Aridū dicitur siccū Vergilius aneidos libro primo. atq; arida circū nutrimēta dedit. Aridū honorificū acutū. Vergi li9 georgicon libro primo. & arid9 alcis montibus audiri fra

gor. Lucil. aridus unde haurit sonus. Aridum purū lucidū. Plautus in rudente. Argento arido. Io culo. ēr loco. nedū serio uim affer. Ornatū. grauatū: pressum. Creber est Plautus in hac loquēdi figura. Idem in aulularia. hem me miserū: perii male pditus: pessime ornatus eo. Innuero. oculis adnctauero. Eucius in floridis. exclusis inuūt locū selsui: excuneati querunt. Inuēalis. Iam pridē mu lio uirga inult. Exoculassitis. oculis priuabitis iūctis sis p eius oculos trāsadactis. Quasi murteta. lego quasi murenæ. Cōsueuerūt enī piscatores murenæ captæ qm ex lauitate cutis lubricaret & de manibus efflueret iuncū litoralē p oculos trāsfigere: & ita captā cōmodissime seruare. sed qm in cidit hic de murena sermo pēsius explicandus uersus is ex amphitryone. Mirū ne hic me quasi mure na necat. Plinius libro. xxxii. Murenas fuste nō interimi. easdē serula protinus. Aiam i cauda habere certū est: eaq; ita celerrime exanimari. at capitis tetu difficulter. Si trita lectoni nō adlubescis adhi bito hūc sensū. Caput illius exoculate scirpis circūseptis munitū qualiter circūfundunt iunci litora

Exoculassere. Retractatū carmē plaur tinum.

Retractatū carmē plaur tinum.

les myrtis littoralibus. est enim myrtus arbuscula littorea ueneri dicata: a qua myrtea uenus appella-
 ta. Plinius libro naturalis historiae decimo quinto. Quippe ita tradit myrtea uerbena romanos sibi /
 nosq; cum pp raptas uirgines dimicare uoluisset depositis armis pacificatos i eo loco: q nunc signa
 ueneris cluacinae hēt: & in ea quoq; arbore suffimēti gen⁹ habet: qn & ara uetus fuit ueneris myrtea:
 quā nunc murtiā uocat. De ualle murtia meminit libro. iiii. Cassiodorus: De qua ualle itelligere rear
 liuium cū ait ad murtiā datae sedes: ubi forte erat hoc ueneris sacellū. etiā si hoc apud Sextū Pōpetū

Myrtus.

Myrtea ue-
 nus.
 Murtia.
 Murtia uall.
 Murchus.

La. Vi agis mecū. De. etiam uim pportas flagitii flagrantia
 Tun trifurcifer mihi audes inclemēter dicere. La. fateor ego
 Trifurcifer sum tu es homo adprime pbus. Tr. nūc q minus
 Hasce oportet eē liberas. La. qd liberas. Tr. atq; heras tuas
 Quidē hercle atq; ex germana grācia: nā altera hāc est nata
 Athenis sine testibus. De. quid ego ex te
 Audio. Tr. hanc athenis esse natā liberā. De. mea popularis
 Obsecro hāc ē. Tr. nō tu cyrenēsis es. De. imo athenis natus
 Altusq; educatusq; atticis. Tr. obsecro defende ciues tuas
 Senex. De. o filia mea: cum ego hanc uideo mearū absens
 Miseriarū cōmones: trina quā perit mihi iam tanta esset
 Si uiuit scio. La. argentū pro istisce ambabus cuiā erant
 Domino dedit: qd mea refert hāc athenis natā: an thebā siēt?
 Dum mihi recte seruitutem seruiant. De. ita ne impudens
 Tu ne hic fallis: uirginalis liberos parētibus subiectos hēbis
 Atq; indigno quāstū cōteres. nā huic alterā patria quā sit
 Profecto nescio: nisi scio pbiorē hanc esse q te ipuratissime:
 Tuā istā sunt. La. contende ergo: inter sit tergo utri.
 De. Ni offerumētas habebis pluris in tergo tuo: q ulla nauis
 Longa clauos: tū ego ero mēdacissim⁹ postea aspicio meū
 Quādo ego tuū inspectauero. ni erit tā sincerū: ut quiuis
 Dicat ampullarius: optimum esse opere faciundo corium &
 sincerissimum.

repia. Murtia dea
 sacellū erat sub mō
 te auentino: qui an
 tea murch⁹ uocabat
 tur: de quo Varro.
 Plurarchus in pble
 matris uenerē myr-
 teā cognomiātā re-
 fert. Apulei⁹. Si qs
 a fuga retrahere uel
 occultā demonstrare
 poterit fugitiuū re-
 gis illā cōuentat re-
 tro metas murtias.
 Murteta siue myrte-
 ra: quod idem est ap-
 pellantur loca myr-
 tis consita. Si scribit
 murtata hic erit sen-
 sus. Circūambi ocu-
 los lenonios iunctis
 ad eos effodiendos
 ut murtata: qd ge-
 nus cibarii portaba-
 tur in mēsa. circūse-
 ptū iunctis ornatū.
 Horati⁹ signat myr-
 teta loca myrtis cō-
 sita uocari. sicut myr-
 teta reliquit: balnea
 apud balas. Cir-
 cūinclam. lego. cir-
 cūinclam: hoc ē cir-
 cūingam & circū-
 dabo. Vim pro

Murteta.

Murtata.

Propropas.

Flagrantia.

Altus.

Virginalis.

Offerumta.

Diemplō ca-
 put.

Ampullari⁹.

Ampulla co-
 riacea.

portas. scribo. proproperas pro impropas: obliuiscis Inq; dāmones qd te uel aggrediar: qua si abute
 rer momento possē te pdere. Flagrantia. officina & incentiuū uitios⁹ oīum. Qui minus dicit
 to cām cur nō ex puellāe sint liberae. Ex germana. uera: sincera: & atticā. Fuit enī urbs athenēsis
 flos gractae. Quid ego ex te. hic nihil deest: ut area & caluitiū additū in codicibus uulgatorib⁹
 frustra sit interpositū. Altus. alitus: nutritus. Trina quā pfit. scribe. trina quā pfit hoc ē ata
 te trium annorū. Cuiā. culus erāt mancipata. Domino dedit. scribendū. dno dedit. An
 thoebā. in priscais exēplaribus legit thoebts: alibi thoebana. Subiectos. legendū subreptos: hoc est
 subductos ex parentū sinu. Mallim legere subiectos in eodē significatu. sublegere est furari. Vir-
 ginalis. uirginū raptor: pductor: & mango. Contēde. hic dāmones itidē loqur. Inter sit. sen-
 lus dāmonis mīnistrātis lenonē: psequēdo secū altercari desistat. Alioqui apparebit an magis nocuerit
 tergo suo an meo. Ni offerumētas. hic est cōtextus. Tū ego sim mendacissimus nisi tu multas offe-
 rumentas habebis. offerumēta turundā sunt sed potius fasceolā & pietacia circularis figurā cum
 emplastris: quā imponūtur plagis curādīs. In alta significātia offerumēta uocabāt: quā offerēbant.
 Lucianus in lexiphane caput δεικπιλον appellat: ego offerumētis plenū interpretor. offerumētas
 arbitror appellatas qd ferruminaret hoc est coalescere facerēt uulnera: seu qd ipsitudine in spēm
 ferruminis hoc ē glutinis redundarēt: seu a tenacitate ferruminis. Mēdacissimus. scriptū est alibi
 mēdicissim⁹: hoc ē. Ni te male mulcabo di me faciāt maxie mēdicū. Ampullari⁹. q apullas hoc ē
 bulgulas pueriles: & marsupiola coriacea fabricat. In hoc significatu ampullā Columella describit.
 qn docet iponēdas has esse cristis galli rixuosi. Columellae uerba sunt hāc ex lib. ix. Tā hercule q nec

pugnacē nec rixosa libidinis marē. Nam plerunq; ceteros infestat: & nō patif iniri foeminas cū ipse plurib9 sufficere nō queat. Impediēda est itaq; pcacitas ei9 ampullaceo corio: qđ cū in orbiculū formatum ē media pars eius rescindit: & p̄ excisā partem galli pes inseritur: eaq; quasi cōpde cohibent feri mores.

Inimicitia
uulcani & ueneris.

Quia uocas. alibi codicū legitur. q̄ auocas: ut qui positū sit pro qm̄. Sed cum me te uocas a iudicandis meis puellis utranq; tuis ingratis ex ara dirrīpiā. legitur in aliis exemplaribus. Aduersarius. inimicitia ueneris est cū uulcano: quoniā illa martē p̄posuit:

at quin quia uetas.
& ob illa reria: quæ circū martis cubille disposuit: & in amplex9 denudatos implicauit: quos idem uulcanus captos & retibus inclusos omnib9 ostentauit. Hæc fuit in toto notissima fabula cælo. Sed tamē Inq; Ouidius. Altiq; de diis non tristibus optat sic fieri turpis. ex hac potissimū causa maximas Inimicitias uenus contra uulcanum exercuit: quod iis epigrāma rariis ostendit. Parce pater: sic lemniacis infensa catenils.

Ignoscat cōiūx & patiēter amet.

Mergis. uetus lectio meris hoc est sparsis pugnīs i modum messis: quæ terra occultari solet & imergi. Nullū habemus. uerba antistitæ lenonē irridētis nec imerito. eius enī fauces iterprefferat. Ignē cōiūxā in barbā scilicet tuā ignē indā. Ambustulatus. ex oī parte ustulatus & cōbustus.

Ambustulatus.

Ingratus. scribo ingratis aduersbalt ter hoc ē maleuolē te gēio meo: p̄ uim.

Quid ego. scribe quod ego. quod scilicet somnū somnauerā hūc scilicet uelle has hirundīes detrudere. Seruas lego seruas: tuearis defendas. At hic ne. subitellige obserua ne hic leno eas puellas attingat. Oceptassit. incepto. Hunc quoq; scribendum nunc quoq; scilicet lenonem. Ne quo abeat. ne aliquo discerdat. Sistere. in iudiciū adducere. Istos ambo. istos ambo more græco & lorartos intelligit.

Quid causæ est quin uirgis te usq; ad saturitatem sauciem

Quid illas spectas: quas si attigeris: oculos eripiam tibi

La. At quin quia uocas utranq; iam mecū abducam simul.

De. Quid facies. La. uolcanū adducā. is ueneris est aduersarius

De. Quo illic it. La. heus ecquis hic est heus. De. si attigeris hostium iam hercle tibi messis in ore fiet mergis pugnīs

La. Nullum habemus ignem ficis uictitamus aridis. De. ego dabo Ignem: siquidem in capite tuo conflandi copias

La. Ibo hercle aliquo quæritatum ignem. De. quid cū inueneris

La. Ignem magnum hic faciam. De. quin ut manum exuras tibi.

La. Immo hæc ambas hic in ara ut uiuas comburam. De. id uolo

Nam hercle te barba continuo arripiam: & ignem coniiciam.

Teq; ambustulatum obiciam magnis auibus pabulum.

Cum coniecturam egomet mecum facio: hæc illa est simia

Quæ has hirundines ex nido uolt eripere ingratus

Quid ego in somniis somniati. Tr. scin quid tecum oro senex

Vt illas seruas. uim defendas: dū ego herum adduco meū.

De. Quære herum atq; adduce. Tr. at hic ne. De. maximo malo suo Si attigerit siue oceptassit. Tr. cura. De. curatum est abi

Tr. Nunc quoq; asserua ipsum. ne quo abiat nam promissimus Carnifici aut talentum magnum: aut hunc hodie sistere.

Demonēs senes. Labrax leno Palestra. Ampeliscæ.

De. Trum tu leno cū malo libentius quiescis. an sic sine

u Malo si copia est. La. ego quæ tu loquere flocci non facio senex

Meas quidem te inuito: & uenere: & summo ioue

De ara capillo iam deripiā. De. tæge dum. La. tægā hercle uero

De. Agedum ergo accede huc modo. La. iube dum recedere istos

Ambo illuc modo. De. imo ad te accedent. La. nō hercle

Egomet censeo. De. quid ages si propius accedent. La. ego recessero.

Verum si senex te unquam in urbe offendero

Nunq; hercle quisquam me lenonē dixerit: si non te ludos

Pessimos dimiserō. De. facito istuc qđ minitaris. sed nūc interim

Si illas attigeris dabitur tibi magnū malū. La. qđ magnum uero

rit. Hunc quoq; scribendum nunc quoq; scilicet lenonem. Ne quo abeat. ne aliquo discerdat. Sistere. in iudiciū adducere. Istos ambo. istos ambo more græco & lorartos intelligit.

Minacias. minas priscū uerbum. Scīn quomodo. scilicet res tibi: res se habebit. Clauator. Minacia.
 qui clauas gestat: ut illis leno ad internationem cōrudatur. Tinnimentū auribus. adduxistis ne Clauator.
 clauas istas ut tinnitū & sonitum auribus meis illis intrudatis: hoc est ut tēpora nostra circūrudatis. Tinnimentū.
 Alter istinc. alibi scriptū est. altera istinc hoc ē claua adeste item altera: ut undiq; leno plectatur.
 Nisi tunc. alibi nisi hunc. Appellabit quēpiā. Scribe. appellabit quēpiā: si aliquam harū
 puellā inuocabit: uos illā; uicem supplentes responsate uerberibus pro uerbis. Amplectitore.

De. Quātū lenoni sat ē. La. minacias ego istas flocci nō facio tuas.

Equidē eas te inuito iam ambas rapiā. De. tange dum

La. Tangā hercle uero. De. tange sat scīn quomodo i dum

Turbalio curriculo affer duas clauas. La. clauas. De. sed pbas

Propera cito. ego te hodie faxo recte acceptū ut dignus es

La. Heu scelestus galeam in nauī perdidī. nūc mihi opportuna

Hic esset salua si foret. licet saltē istas mihi appellare.

De. Non licet hem optime ædepol. eccum clauator aduenit.

La. Illud quidē ædepol tinnimentū est auribus. De. age accipe

Illam alterā clauā sparax age alter istinc. alter hinc adistite

Adistite ambo: sic audite nunc iam. si hercle illic illas hodie

Digito tetigerit inuitas nisi tunc exoculastis usq; adeo

Donec qua domū abeat nesciat: peristis ambo. si appellabit

Quēpiam: uos respōdetote istinc istarū uicē. sin ipse abire

Hinc uolet quātū pōt extēplo amplectitote crura fustibus:

La. Etiam me abire hinc nō desinent. De. dixi satis & ubi ille

Seruus cū hero huc aduenerit. qui herū accersiuit itote

Extēplo domū. curate hæc sultis magna diligentia

La. Heu hercle ne istic phana mutantur: cito iam hoc herculis est

Veneris phanum quod fuit. ita duo destituit signa. hic cum

Clauis senex. nō hercle quo hinc nunc gentiū aufugiā scio.

Ita mihi nūc utrūq; seuit & terra & mare. Palestra. Lor. qd uis?

La. Apage cōtrouersia ē: hæc eqdē palestra quæ respōdit nō mea ē

Heus ampelisca. Lo. cauesis infortunio ut pōt. La. ignauis?

Hoies satis recte monēt sed uobis dico he? uos nū molestia ē

Me adire ad illas ppius. Lo. nihil nobis qdē. La. nūqd molestū

Mihi erit. Lo. nihil si caueris. La. qd ē qd caueā. Lo. hē a crasso

Infortunio. La. quæso hercle adire ut liceat. Lo. abeas si uelis.

La. Bene ergo hercle factū. habeo uobis gratiā. non accedam.

Potius illic astate ilico ædepol proueni neqter multis modis

Certunst hæc hodie usq; obsidione uincere.

Pleusidippus ado. Trachalio seru? mulieres

duæ Leno. Lora. Charmides.

Ple. m Eā ne ille amicā lēo ui uiolēta de ara deripe ueneris uoluit

Tr. Admodū. Ple. qn occidistis extēplo. Tra. gladi? nō erat.

Ple. Caperes aut fustē: aut lapidē. Tra. qd ego quali canē amēs

tentabo. Proueni. euentum habui.

Iam hoc. imminens & instans pleusidippi prallium.

circūligate: circun

uincite. Fustib?

robustis & lignis

uinculis. Nō de

sinent. scribe. nō si

nēt. Timet enim le

no ne si hinc uolue

rit abire non illi si /

nant. Heu hercle

ne. uetus lectio. heu

heu nā. Certe inq;

hic templa mutat /

tur: nam quod mo

do ueneris sacellum

fuit nunc sit hercu

laneum fanū: & hoc

ideo dicit quod con

spicatur clauas ad

se puniēdum accer

firi: quas gestauit

hercules. ut id epi

gramatici carmen

ita legam. Cui? dex

tra calet robore: le

ua mero: nisi ut cra

terra manu dextra

suscipere posset her

cules solita hanc ge

stare in dextra cla

uam per id tempus

quo bibebat trās

mutauerit in leuā.

Palestra. saluta

tiuus casus. uocat

enim palestram le /

no. Ut potest p

ut pote est hoc est.

ut possibile ē. Ni

hil nobis. subintell

gemolestū erit. sed

caue ne id tibi sit

negociosū. Acraf

so. a magno ifortu

nio caueas. Adl

re ut liceat. corrige

abire ut liceat. pcat

enim labrax ut abi

re liceat integro co

rio & tergo incolus

mi. Illic astate.

insidite quomodo

uultis in ara nō uos

amplius dimouere

Cū puluis-
lo.
Cū ipso cant
stro puerbū
Puluisculus.

Conuerter cum puluisculo. distipabit me uiscer atim: ut nec minutiae remaneant: ita ut nihil re-
linquat: Tam cōsimile est apud græcos adagium. *αυτω κατω*. cum ipso canistro. prouerbū dicitur in
extreme ledentes. scribit didymus cenas quosdā ferentes in canistris lesos a furibus esse asportatis oi-
bus cum ipso etiā panariolo. In alia significantia puluisculus est ordo geometricorū: quē nōnulli in
puluerem transferunt illepide & ruditer: Puluisculus quid sit boetius describit libro primo geome-
triarū. Quidam pythagorei in huius forme depictione: ceu litteras alphabeti assumebant sibi hoc pa-
cto: ut littera esset

prima unitati. secū-
da binario. Tertia
ternario. Ceteraq;
in ordine naturali
numero insignitas
& inscriptas tantū
modo sortiti sunt.
Hos & enim apices
ita uarte ceu pulue-
rem dispergere in
multiplicādo: & in
diuidendo consue-
rant: ut si sub unita-
te naturalis numeri
ordinē iam dictos
caracteres ad iungē-
do locarent: nō alii

Palimpsestos

q̄ dīgiti nascerent.
si ordines geome-
trici hoc mō quo
Boetius ostendit de-
scribebant i tabula
palimpsesto hoc est
deletili: quod cū ru-
di arate hoc in pul-
uere obseruarentur
non inuēto palipse-
sto uocāt illa tabel-
la etiā hodie pului-
sculus. Apuleius in

Explicata di-
ctio Apuleii

oratione prima ma-
gia. Quē tu librū
amiliāe si nolles an-
non modo campo
& glebis ueq; etiam
abaco & puluisculo
te dedisses. Puluis-
culum percius pulue-
rem dicit is. Quisq;
abaci numeros & se-
cto in puluere me-
ras scilicet risse uaser.

Perfici enar-
ratus & pri-
scianus.

Geometricā aut arithmeticā rationē inuens priscianus ita cecinit. Ut docuit tenui scribens e pulue-
re musa. Incidenter disce palimpseston græcos tabulam dicere: in qua cum scribitur spongia deletili:
quod scriptum est tollitur: absq; tabellae latione. Catullus in epigramate ad Varum. Puto ego esse il-
li milia: aut decem: aut plura per scripta nec sicut sit in palimpsesto relata. Profectus. profectonē
ad me intēdens. Ita usus est Plautus in amphitryone. & in aularia. nūc quo profectus sum lbo. Ire.
scribendū tres: pscisceris. Curriculo. cursu citatissimo. Traderēt. scribendū traherēt: hoc ē
ad carnificē rapēt. Arabonē. arā: pignus prami. Cur negasso: ahibi legitur. cur negas leno?
Prouexi. nō lōge auexi. auexere ē pcul uehere. Quid multa. qd multis uerb' s' op' ē? Verbū
fat ē. satis ē minimū uerbū. Nactus habeo bono anio. allog' pleusidippū charmides & admonet. put
nactus ē: hoc ē put corrupit lenonē collo ita bono anio firmo & stabili illū in ius trahat. In ner-
uum. in uinculum: quo collum reorū ambitur. Hospes. inuocat hospitis charmidis auxilium.

Catulli car-
men enuclea-
tum.

Hominem insectarer lapidibus nequissimū. La. nunc pol ego
Perii. pleusidipp' eccū adest cōuerter iā hoc me totū cū puluis-
cu Ple. Etiā ne in ara tūc sedebāt mulieres: cū ad me profectus ire. Clo
Tr: Ibidē nūc sedent. Ple. quis illas nūc illic seruat. Tra. nescio quis
Senex uicinus ueneris. is dedit operam optimā. is nunc cū seruis
Seruat. ego mandauerā. Ple. duc me ad lenonē recta ubi
Illic est homo. La. salue. Ple. salutem nihil moror opta otius
Rapi te obtorto collo mauis an trahi utrū uis opta dū licet
La. Neutrum uolo. Ple. abi sane ad littus curriculo trachalio.
Iube illos in urbē ire obuiam ad portū mihi: quos mecū duxi
Qui hunc ad carnificē traderent. post huc redito: atq; agitato
Hic custodiam. ego hunc scelestū in ius rapiam exulem
Age ambula in ius. La. quid ego deliqui. Ple. rogas qui arabonem
A me accepisti ob mulierē. & eam hinc abduxisti. La. non auexi.
Ple. Cur negas o. La. quia pol prouexi. auexere non quivi miser
Equidem tibi me dixeram præsto fore apud ueneris phanū quid
Multa sum ne ibi? Ple. in iure cām dicito hic uerbū fat ē. sequere
La. Obsecro te subueni mi charmides. rapior obtorto collo. Ch. quis
Me noiat? La. uiden me ut rapior. Ch. uideo atq; inspecto lubens
La. Non subuenire mihi audes. Ch. quis homo te rapit. La. adulescēs
Pleusidippus. Ch. ut nactus habe bono animo melius est te
In neruū corripere. tibi obtigit quod plurimi exoptant sibi.
La. Quid id ē. Ch. ut id qd quærāt inueniāt sibi. La. sequere obsecro
Pariter. Ch. suades qualis es tu. i neruū rape eo me obsecras: ut te
Sequar etiam retentas. La. perii. Ch. uerum sit uelim.
Ple. Tu mea palestra & apelisca ibidē illico mæte: dū ego huc redeo
Lo. Equidem suadeo ut ad nos abeant potius dum recipis. Ple. placet
Benefacitis. La. fures mihi estis. Lo. quid fures. Ple. rape.
La. Oro obsecro palestra. Ple. sequere carnifex. La. hospes. Ch. nō sū

lego. pisciū ullū: hoc est ullum piscē. Vna pondo. In singulo pōdo. Virili namq; genere & scem-
nino dicit pondo & dupondo. Qui & meā. ut meam paupertatem. Sententiā. lego sententiā:
hoc est sponte: ultro: ex animi sententiā: nullo cogente. Tempori. adverbialiter pro tempore.
Tempori. Prator libe-
rabat. Ut piger siem. repperi tantā vim auri: ut facillime quiescere possim. Ut liberes prater te. mendo-
sus codex inuulgatus. tu corrige. ut liberet prator te. obtigit nunc tibi ut a pratore libertatē nanci-
sci potes. prator enim libertatē prastabat. Persciū. vindicta postq; meū a pratore recessi. Pau-

xillatim. per mēsu-
ritas: & frustula polli-
citus herō pro capi-
te meo argentum:
quo paciscar ut li-
ber siā. Pro capi-
te. p libertate mea.

Vbi liber. subitel-
lige ero. Igit. de
ide: postq; nact⁹ ero
libertatē. Animi
cā. ut genio & uolu-
ptati meā inseruā.

Stratoniciū. nō-
mē asiaticū regis: q-
cā solaciū mō hanc
mō illā ciuitatē quo-
tidie iuisebat: nauib⁹
b⁹ magnis & ad deli-
ctas paratis: q̄s nūc
signat plaut⁹ ceteris

Quā occurrit pter i-
tentionē adde. thala-
miphoris nauibus
principes ægyptios
nauigasse Strabo re-
fert. proinde poeta.
& circūducto uehif-
p rura fasello. Tha-
lamiphora nauigia
nihil aliā sūt pterq;
regia quædā naues
& pōpaticæ: siue iis
siles: q̄b⁹ regū nra
tes tabulamētis p-
ritis & augustalib⁹
Insignitis uehi cum
gfa consueuerūt fa-
militari domui simil-
lima thalamis: cœ-
natiōib⁹. At ex uo-

luptati sūt & genio
accōmoda. Has na-
ues uulg⁹ bucetaur-

ros dicit a magnitu-
dine: græcis reb⁹ ma-
ximis solitis bu syl-
lā praponef. Inde bupædes exoleti. buficos marisca sic⁹: bulimos maxia fames: bupia fitis igēs auto-
re gellio. Thalamiphoris forte. nō dispares naues appellat: nī mēdosus sit codex Appiani i libyci pri-
cipio. Cetaur⁹ nauis fortassis a tutela sic appellata: de qua Maro æneidos li. qnto. Sergestusq; dom⁹:
tenet: a quo sergia nom: cetauro iuehif magna. Hic rex. hoc ē ego: q me regē dicit u. lo: oblectabo
nūc uitā acetario. Siue hic rex leo: q pdidit hos nūmos redact⁹ ad paupertatē hac tactura uis acetario
uitā trāfiget. Esse postules. ne credas me pisces hēre. Vuidū retē. rete humidū & gelatū. Squā
moso pecu. piscib⁹ iquā migerts. Indigēs. sum indigēs: hoc est quæstu nūc indigeo tui sermonis ut

luptati sūt & genio
accōmoda. Has na-
ues uulg⁹ bucetaur-

Stratonicus

Thaláphor
ræ naues.

Bucentauri.

Bupedes.
Buficos.
Bulimos.
Bupina.
Centaur⁹ na-
uis unde.

Pec⁹ squam
mosum.

Neq; pisciū ullā una iā hodie pondo cœpi. nisi hoc qd fero in rete:
Nam ut de nocte multa impigreeq; exurrexi: lucrum prapofui
Sopori & quieti. tempestate seua experiri expetiui:
Paupertatem heri qui & meam sententiam tolerarem. opera
Haud fui parcus mea. nimis homo nihilist qui piger est.
Nimisq; id genus odi ego male. uigilare decet hominem
Qui uult sua tempori conficere officia. non enim illum
Expectare oportet: dum herus se ad suum suscitet officiū:
Nam qui dormiunt libenter sine lucro & cum malo quiescūt:
Nam ego nūc mihi: qui impiger fui repperi ut piger si uelim siē.
Hoc ego in mari quicquid hic inest repperi quicquid inest.
Graue quidem thesaurum hic ego inesse reor nec mihi conscius
Est ullus homo. nunc hæc tibi occasio grippe obtigit:
Ut liberes ex populo prater te. nunc sic faciam:
Sicut consilium est ad herum ut ueniam docte atq; astute:
Pauxillatim pollicitabor pro capite argentum. ut sim liber
Iam ubi liber igitur domum instruā agrum: ædes mancipia:
Nauib⁹ magnis mercaturam faciam. apud reges rex perhibebor.
Post animi causa mihi nauem faciam: atq; imitabor stratonicum:
Oppida circūuectabor. ubi nobilitas mea erit clara.
Oppidum magnum cōmunibo & ego urbi grippo indam nomē
Monimentū meæ famæ. & factis ubiq; regnum magnū instituā:
Magnas res hic agito in mentē instruere. nūc hūc uidulū condā.
Sed hic rex cum aceto pransurus est & sale sine bono pulmento.

Trachalio seruus. Grippus piscator.

Eus mæe. Gri. qd maneā. Tr. dū hāc tibi quā trahis rudētē

h Complico. Gr. mitte modo. Tr. at pol ego te adiuuabo nā

Bonis qd benefit: haud perit. Gr. turbida tēpestas heri fuit

Nihil habeo adolescens piscium. ne tu mihi esse postules

Non uides me referre uuidum retem sine squamoso pecu.

Tr. Non ædepol piscis expeto: quam tui sermonis indigens:

Gr. Enicas iam me odio quisquis es. Tr. non sinam ego abire hinc te

re gellio. Thalamiphoris forte. nō dispares naues appellat: nī mēdosus sit codex Appiani i libyci pri-
cipio. Cetaur⁹ nauis fortassis a tutela sic appellata: de qua Maro æneidos li. qnto. Sergestusq; dom⁹:
tenet: a quo sergia nom: cetauro iuehif magna. Hic rex. hoc ē ego: q me regē dicit u. lo: oblectabo
nūc uitā acetario. Siue hic rex leo: q pdidit hos nūmos redact⁹ ad paupertatē hac tactura uis acetario
uitā trāfiget. Esse postules. ne credas me pisces hēre. Vuidū retē. rete humidū & gelatū. Squā
moso pecu. piscib⁹ iquā migerts. Indigēs. sum indigēs: hoc est quæstu nūc indigeo tui sermonis ut

mihi narres quæ petā. Vide nuspiā: hac serie scribe. uiden uspiā hoc est uidēs num in aliquo loco
 cog. nostri sermonis arbitriū? Quod mea referat quod ad me p̄tineat. Hoc omne attinet
 ad te. hic apologus p̄tinet in rē tuam. Manu asserunt. dicantur in libertatē. Quoniā in medio
 reg. & hoīum uitā qui colunt: ignorare nō oportet uerba actionū ciuiliū celebrata: manū conse-
 rere. Nam de qua re disceptabat in iure præsentī: siue ager: siue qd aliud est cū aduersario simul ma-
 nu prehendere: in ea re omnibus uerbis uindicare: id est uindicia correptio manus in re atq; in loco

Quid sit ma-
 nu cōfertū.
 Vindicia.

- Mane. Gr. cauelis malo. quid tu malū nam me retrahis.
 Tr. Audi. Gr. nō audio. Tr. at pol qui audies post. Gr. quin
 Loquere quid uis. Tr. eo modo est opere precii: quod tibi
 Ego narrare uolo. Gr. eloquere quid id est. Tr. uide nuspiā
 Consequitur prope nos. Gr. ecquid est: quod mea referat:
 Tr. Scilicet sed bonis cōsiliis eo qd in te mihi ē. Gr. qd negocii est
 Modo dic. Tr. dicā tace si fidē mō das mihi te nō fore infidū
 Gr. Do fidem tibi fidus ero quisq; es. Tr. audin furtū ego uidi
 Qui faciebat. nouerā dominū id cui fiebat. porro ad furem
 Ego met deuenio. feroq; ei conditionem hoc pacto.
 Ego istuc furtū scio: cui factū est. nūc mihi si uis dare dimidiū
 Indiciū domino nō faciam. is mihi nihil etiam respondit.
 Quid inde æquū est dari mihi dimidiū: uolo ut dicas:
 Gr. Immo hercle amplius. nā si nō dat domino dicundū censeo.
 Tr. Tuo cōsilio faciā. nūc aduerte aiūm. nāq; hoc oē attinet ad te.
 Gr. Quid factū est. Tr. uidulū istū cuius est noui ego hominē
 Iam pridē. Gr. quid ē. Tr. & quo pacto periit. Gr. at ego quo
 Pacto iuentū est scio & q inuenit hoīem noui & dominū qui
 Nūc ē scio. nihilo pol pluris tua hoc q̄ quāti illud refert mea.
 Ego illum noui cuius nunc est. tu illum cuius ante hac fuit.
 Hunc homo feret a me nemo ne tu te sperēs poti? Tr. nō ferat
 Si dominus ueniat. Gr. dominus huic nemo: ne frustra sis
 Nisi ego nemo natū est: hūc q̄ cœpi i uenatu meo. Tr. itane uero?
 Gr. Ecquē esse dices i mari piscem meū: quos cū capio siquidem
 Cœpi mei sunt: habeo p̄ meis. nec manu adserunt. neq; illinc
 Partem quisq; postulat. in foro palam oēs uendo pro meis
 Venalib? mare quidē cōmune certost oībus. Tr. adsentio
 Qui minus hūc cōmunē quāso mihi eē oportet uidulum.
 In mari inuentū est. cōmune ē. Gr. ne impudenter impudēs.
 Nam si istuc ius sit quod memoras: piscatores perierunt.
 Quippe cum extemplo in macellum pisces prolati sient
 Nemo emat: suam quisq; partem piscium poscat sibi
 Dicat in mare cōmuni captos. Tr. quid ais impudens

præsentī: apud præ-
 torē ex. xii. tabul sic
 bat. Sed postq; præ-
 tores ppagatis ita/
 lia sinib? datis iuris
 dictioibus: negociis
 occupati pacisci ui-
 diciar. causa lōgin
 quas res grauabant
 Institutū est contra
 xii. tabulas ratio sē
 su ut litigātes nō ex
 iure apud prætorē
 manū cōfererēt. sed
 ex iure manu cōfer-
 tum uocarēt. Id est
 alter alterū ex iure
 ad cōferendam ma-
 nū in rē de qua age-
 retur uocaret. Atq;
 p̄fecto simul i agrū
 de quo litigabat ter-
 rā aliquid ex eo uti
 unā glebā in ius in
 urbē ad prætorē de-
 ferrēt: & in ea gleba
 tanq; in toto agro
 uindicarēt. Idcirco
 ennius significare
 uolens bellū non ut
 ad prætorē solitū ē
 legitimis actionib?
 neq; ex iure manu
 confertum. Sed bel-
 lo ferroq; & uera ul-
 atq; solida: qd uidef
 dixisse sferēs uī illā
 ciuile & festucaria:
 q̄ uerbo diceret: nō
 q̄ manu fieret cū ut
 bellica & cruenta.
 Carnē ennianum
 hoc est.
 Non ex iure manu
 confertum. sed ma-
 gis ferro
 Res repetunt: re-
 gnumq; petunt: ua-
 dunt solida ul.

Ennī uersus

Macellum.
 Mare cōe.

In macellū. romanī macellū nuncuparūt locum: in quo scitissima opsona uendebant: ut hi fal-
 lantur: qui lanios macellarios appellāt: & macellū lanienā. In mare cōmuni. quæ ad hūc plauti
 num locū faciunt repire potui subnotauī ex iure cōsultor. sententia digesti de acq; rē dñio:
 & Vlpiani uerba sunt. Idē Pomponius ait. Si naufragio qd nostrū amissum est: nō statim nostrū esse
 desinere: deniq; quadruplo teneri cum: q̄ rapuerit: & sane melius est dicere: & quod a lupo erripitur

nostrum manere q̄ diu recipi possit id quod erreptum est. Alta causa est ear. rez: quae in tempestate maris leuanda causa efficiuntur. ex eni dominor. pmanenti: quia non eo efficiuntur: quo quis eas habere nō uult. sed quo magis cū ipsa nauī pisculū maris effugiat. Philosophē. gripus trachalionē philosophū uocat: qui adeo tenuiter & scrupulose res inquit & disputat. Venefice. cōtumeliosum nomen est ueneficus: ut multotiens in plauto apparet. Cœpisse: aut pro. causa merri diuidit pro a uerbo subsequēti tulisse. sicuti apud Oratiū unde triginta. Iunctim dicendum erat protulisse.

Vidulator.

Et uitorem. scribo & uidulorem. hoc sensu. decet te piscatorem esse ab quaestu pisciū uocatum nō uidulorē ab extrahēdis uidulis: qui extracti ap. plicantur ueteri domino ex iureconsul torum sententia.

Scelus. sceleste: non uitiosus homo es zosse sed uitium.

In uidulū. conuerteres: & implicaberis in uidulū hoc est in culeū: i quē intrudebantur noxii: qui culeus sebat ex corio bubulo: ut pcipias accuratius id saryri carmen: & deferēdū corio bouis i mare: cum quo clauditur oppositis cōtraria simia factis. Incuria temporū caremus fabula plautina: cui titulus erat uidularia. Fulgentius. Culeus dicitur faccus i

Culeus. Enarrat⁹ Sa tyrus.

Dānatis ad culeū baxcal induci. Malleolus. De thalere pulchra.

Se nosse difficile.

Sequestro.

Sculna.

quo rei conclusi in mare mittuntur. sicut Plautus in uidularia. Iube hunc insui culleo: atq; in altum deportari si uis annonā bonā. Addendū hoc dānatis supplicio cullei pedes ligneis soletis induci. solum Cicero siue cornificus libro primo rhetoricor. Malleolus iudicatus est matrē necalle: eo damnato statim fossiculo lupino os obuolutū est: & solex lignea pedibus inducta sunt in carcerē inductus est. etiam si soles ligneaas botas interpretari possis. Videtur hic Cornifici⁹ culleum ex lupo statuisse.

It dies. abit dies: effluit hora. Salue thales. salue trachalio saptens: qui ita placita tenes & leges ut thales dogmata philosophica. Thales milesius ut Herodotus: Datis: ac Democritus aiunt: patre ex amy matre eleobullina ex Thelidax familia: qui phoenicem nobilissima a Cadmo & agenore origine ducit. Platone quoq; teste natus: primusq; sapiens uocatus est: quo tempore Damachus athenis princeps erat: sub quo septē sapientes uocati sunt. Aiebat triū maxime rez causa gratias se fortunae agere. primo quod homo non bellua: deinde quod uir non mulier: tertio quod graecus natus eēt non barbarus. Interrogatus qd nam esset difficile: se inquit ipsum nosce. Quāuis sidonius ita canat. Thales mileto genitus uadimonā culpā: Sed thalētis est hoc. nosce te ipsum: quod Antisthenes in successionebus ait fuisse phemonoes: idq; sibi usurpasse Chilonem. Thales obiit cum certamen gymnicum spectaret aestu scilicet ac siti: & infirmitate fatigatus iam uetulus. Das sequestrum. sequestro. apud tertiam personam uidulum pontis quoad res discussa sit. Quinti laurini liber est non incu rlose factus. Is inscriptus est de uerbis sordidis. In eo scripsit sculnam uulgo dici quasi sequulam: quē qui elegantius inquit loquuntur sequestrum appellant. Vtrunq; uocabulum a sequendo factum est: quod eius qui electus sit utraq; pars fidem sequatur. Sculnam autem scriptum est in historico. Mar. Varronis qui inscribitur Catus. Idem laurinus in eodem libro admonet. Sed quod apud sequestrem depositū erat: sequestro positū p aduerbiū dicebatur. Cato in ptolomeo contra therniū: per deū im mortale nolite uos sequestro ponere. Aut arbitriū. aut iudicē: sub cui⁹ hac lts arbitrio tractet.

Aufus etiam comparare uidulum cum piscibus. eadem tandem Res uidetur. Gr. in manu nō est mea. ubi demisi retē atq; hamū Quicquid hæsit extraho. meum quod rete atq; hami mei Nacti sunt. meum potissimum est. Tr. immo hercle haud est Si quidem quod uas excepisti. Gr. philosophē. Tr. sed tu nunq; Piscatorem uidisti uenefice uidulū piscem cœpisse: aut pro Tulisse illū in forum. non enim tu hic quidem occupabis omnis Questus. quos uoles. & uitore & piscatore te esse ipure postulas Vel te mihi monstrare oportet. piscis qui sit uidulus. uel quod In mari non natum est: neq; habet squamas ne feras. Gr. qui tu Nunq; audiuisti esse antehac uidulum piscem. Tr. scelus Nullus est. Gr. immo est profecto. ego qui sum piscator: scio Vero raro capitur. nullus minus sæpe ad terram uenit.

Tr. Nil agis. dare uerba speras mihi te posse furcifer. quo colore est?

Gr. Hoc colore capiuntur pauxilluli sunt alii puniceo colore magni

Item atq; atri. Tr. scio tu hercle opinor in uidulum te

Piscem conuerteres: nisi caues. fiet tibi puniceum corium

Postea atrum denuo. Gr. quod scelus hodie hoc inueni.

Tr. Verba facimus: it dies. uidesis cuius arbitrato nos facere uis?

Gr. Viduli arbitrato. Tr. ita enim uero stultus es. Gr. salue thales.

Tr. Tu istunc hodie non feres. nisi das sequestrum. aut arbitrum.

Elleborosus. fatu9: demes: q idigeat elleboro. siue elleborosus purgat9 & elleboro plen9. Certi
 tus. fatu9: furiosus: cereris terrore exagitat9. Pencil9: nouos. penicul9: nouus. ut noua spogia sor
 de & strigita calceos: exuggit: ita tuu sanguine exugā. Polypū. q ad terrā affigit: ne flagellis
 hofem ipitcet & capillamtis. Fruisti. scribēdū ē fructi p frui. nihil tu frui potes pter dispendiū aut
 dānū. Offlectā. flectā aliorū nauis. Proreta. sic enī uocita: q prora primā pte nauis regit &
 modera. Serui9: iterpratiōe illi9 carminis maroniani ex libro. iiii. aneidos. sortiti remos p sorte diuisi

Helleboro
sus.Fruisti.
Proreta.

Pedē tenere.

Podia.

Corbita un.

Cuius hæc res arbitratu fiat. Gr. quæso san⁹ es:
 Tr. Eleborosus sum. Gr. at ego ceritus. hunc nō amittā tamē:
 Tr. Verbū adde etiā unū. iā in cerebro colaphos abstrudā tuō.
 Gr. Ego iam te hic itidē quasi penicill⁹ nouos exugere solet
 Ni hunc amittis exugebo quicquid humoris tibi.
 Tange. affligam te ad terrā itidē: ut piscem soleo polypū.
 Tr. Vis pugnare: quid opust. quin tu potius prædam diuide.
 Gr. Hinc tu nisi malū fruuisti nihil potes. Tr. nisi postulas abeo
 Ego hic. Gr. at ego hic offlectā nauē. Tr. ne quo abeas: mane
 Si tu preta isti nauis es: ego gubernator ero. Gr. mitte rudētē
 Scelestē. Tr. mittā: omitte uidulū. Gr. nunq hercle hīc hodie
 Ramēta fies fortunatior. Tr. nō probare pnegādo mihi potes
 Nisi pars datur: aut ad arbitru reditura: aut sequestro ponit.
 Gr. Quem ne ego excepi in mari. Tr. at ego inspectaui e littore
 Gr. Mea opera labore & rete & horia. Tr. nū qui minus si ueniat.
 Nūc domin⁹ cuius ē: ego qui inspectaui pcul te hūc hēre furtū
 Quā tu nihilo mane mastigia quo argumēto socius non sum
 Et fur sum fac dū ex te sciam. Gr. nescio neq ego istas uestras
 Leges urbanas scio: nisi quia hūc meū esse dico. Tr. & ego itē
 Esse aio meum. Gr. mane: iam reperirem quo pacto nec fur
 Nec socius scies. Tr. quo pacto. Gr. sine me hinc abire: tu abi
 Tacitus tuam uiam nec tu me cuiquā indicassis: neq ego tibi
 Quicquam dabo: tu taceto: ego musitabo: hoc optimū atq
 Acquissimū est. Tr. eo qd cōditionis audis ferre. Gr. iā dudū
 Fero ut abeas: rudentem amittas: mihi molestus ne sies:
 Tr. Mane dū refero cōditionē. Gr. te obsecro hercle aufer modo.
 Tr. Ecquem in his locis nouisti. Gr. oportet uicinos meos
 Tr. Vbi tu hic habitas. Gr. porro illic lōge usq in cāpis ultimis
 Tr. Vin qui in hac uilla habitat eius arbitratu fieri.
 Gr. Paulisper remitte restem: dum concedo: & consulo:
 Tr. Fiat. Gr. euge salua res ē: præda hæc perpetua est mea
 Ad meū herum arbitru uocat me: hic intra præsepis meas
 Nunquā hercle hodie abiudicabit ab suo triobolū: ne iste
 Haud sit q cōditionem tetulerit: ibo ad arbitrum

ad officiu remigan
 di: qs cēt proreta: q
 pedē teneret: ut pe
 dē tenere significet
 remigare in puppi
 cum clauo: un pedis
 remigio nauis agit.
 & si subdubitem cla
 uū nūcupare pedē
 duct9: ita fuanis uer
 bis. fecere pedē po
 dia idest funem quo
 tēdit uelū aut in præ
 dextrā uela explica
 re. Iurispr⁹ digestis
 de publicāis prore
 tā i hoc significatu
 usurpat. πρῶτος
 grace dī. Ramē
 ta. p̄t̄mēto: recta
 mēto: minia q̄slla.

Et horia. & mea
 nauicula piscatoria
 leui & minie onera
 ria. Geraria corbi
 ta dī. Sed un flectat
 pauci sciunt. Tu di
 sce ex p̄p̄eto. Cor
 bita dnr naues one
 raria: qd in malo ea
 rum sumo p̄ signo
 corbes solēt suspēdi

Nūqd min9. sub
 itellige furtū fesi n̄
 min9 q̄ tu qa specta
 ut te furtū facientē.
 Nūqd min9 iterpra
 re quo min9 furtū fe
 ci: q te spectauit fur
 tū facientē: qd n̄ mi
 n9 furtū ē. hæc codi
 cis ē series. num qui
 min9 furtū q̄ tu nihil
 lo feci: q inspectaui p
 eul te hūc hēre: nihil
 lo ip̄stior ero si ue
 niat dñs cuius est.

Musitabo. tace
 bo: occludā linguā.

Audis ferre. scri

bo. audes ferre. Oportet. subintellige nosse uicinos meos. Intra præsepis meas. In domū
 meam: & ad domesticos meos hic uocat me in sus. Abiudicabit. iudicio damnabit & amouebit
 adiudicās alteri tantā felicitatē. Ab suo. ab utilitate sua: & ab suo cōmodo. Ne iste haut sit.
 scribe. nā iste haut scit. p̄fecto iste nescit: quam cōditionē tulerit: qui arbitru herum meum capit.

Notus. subin-
tellige fiet si mihi fa-
uebit: quia illum ama-
bo. Si nō. subin-
tellige fauebit mihi
ex noto & amico si
et hostilissim⁹. Præ-
sides. salua: incolur
mes. Opæsalue.
legit in priscis exē
plaribus. O here sal-
ue. Rem facesso.
fastidū exhibeo: si
cuti negociū mole-
stiam plauto signifi-
cat. ita res molestā
denorat. Extruxi
sti. lego extrudisti
hoc ē eiecisti. Etus
uidulū. subintellige
habet. Quod pri-
marius. cōprime te
quod hoc est ut di-
cat primarius hoc ē
trachalio: qui prius
orationem iccepit.
Num sis. scribe
p.c. nonne nosti quā
ego sum tuus & hic
alienus? Cōsuevit
tibi. quid exoptas
ut hic dæmones me
cōprimat: quod tibi
solet herus tuus cū
te init & subagitat:
& ludit in uerbo cō-
prio: quod ad osce-
nam significatiōē
trahi consuevit. In
amphitryone. scele-
stā tibi scelus cōpri-
mā linguā. Hæc cō-
modius dicuntur a
gripo: & sensu co-
harētus. Verbo
illo. respōdet dæmo-
nes gripum in hoc
uincere: quā scilicet
ipse non consuevit
famulos suos com-
primere nec præflo-
rare. Crepundia
cunabula. Vfus
est. opus est. De-
derit quis uos. scri-
bendū est. dederit q
suos. Feret auxiliū
crepundia tradens
qui pro quibus quæ-
rat suos parentes.

Res molesta

Cōsuescere.

- Tr. Quid igitur. Gr. quanq̄ istuc esse ius meum certo scio
Fiat istuc potius q̄ nunc pugnem tecum. Tr. nunc places
Quanq̄ ad ignotum arbitrum me appellis: si adhibebit fidē
Et si est ignotus notus: si non notus ignotissimus ē.
Demōes senex. Mulieres. Palestra. Ampelisca. Trhacha. Grip.
c Vpio ædepol quanq̄ uobis quæ uoltis mulieres
Metuo. propter uos. ne uxor mea me extrudat ædibus.
Quæ me pelices adduxisse dicet aīte oculos suos. uos cōfugite
In aram potius q̄ ego. Mu. misere perimus.
De. Ego uos saluas sistam ne timete. sed quid uos foras
Prosequimini: quoniam ego adsum faciet nemo iniuriā. ite
Inquam domum amabo. nunc iam ex præsidio præsides
Gr. Opæsalue. De. salue grippe qd sit? Tr. tuus ne hic seru⁹ ē.
De. Haud pudet. Tr. nihil ago tecū. De. ergo abi hic sis: Tr. quæso
Respōde senex. tu⁹ hic seruus ē. De. meus ē. Tr. hem istuc
Optime quādo tuus ē ite: saluto te. De. & ego te. tu ne es:
Qui haud multo pri⁹ abisti hic hæc accersitū. Tr. ego is sum
De. Quid nūc uis tibi. Tr. nēpe hic tuus ē. De. meus ē. Tr. istuc
Optime quādo tuus est. De. quid negocius. Tr. uir scelestus
Illic ē. De. quid fecit tibi uir scelestus. Tr. homini ego isti talos
Subfringi uolo. De. quid ē. qua de re nūc litigatis iter uos
Tr. Eloquar. Gr. imo ego eloquar. Tr. ego opinor: rē facesso.
Gr. Siquidē sis pudicus. hinc facessas. De. grippe aīum aduerte
Ac tace ut istic prius dicat audi loquere tu. Gr. alienon.
Prius q̄ tuo dabis orationem. De. ut nequiter cōprimatur.
Tr. Ita ut occæpi dicere: illum quem dudum lenonem
Extruxisti: hic eius uidulum eccillum. Gr. non habeo
Tr. Negas quod oculis uideo. Gr. at ne uideas uelim habeo
Non habeo: quod tu me curas qd res gerā. Tr. quo mō habeam:
Id refert iure an ne iniuria. Gr. ni istum cœpi nulla causa ē:
Quin me condones cruci: si in mari reti apprehendi
Quin tuū poti⁹ ē: quā meū. Tr. uerba dat. hoc mō res gesta ē
Ut ego dico. Gr. qd tu ais? De. quod primari⁹ uir dicat: cōprime
Gr. Num sis si tuus est. Tr. quid tu idem mihi uis fieri quod herus
Cōsuevit tibi. si ille te cōprimere solitus. hic noster nos nō solet.
De. Verbo illo modo ille uicit. quid nunc tu uis. dic mihi.
Tr. Equidem neq̄ ego partem posco mihi istinc de istoc uidulo:
Neq̄ meum hodie esse unq̄ dixi sed istic inest cistellula
Huius mulieris: quam dudum dixi fuisse liberam.
De. Nempe tu hanc dicis: quam esse aiebas dudū popularem meam.
Tr. Admodum & ea quæ olim parua gestauit crepundia.
Istic in ista cistula in sunt: quæ istic inest in uidulo. hoc neq̄ isti
Vfus ē: & illi miseræ suppetias feret: si id dederit quis uos

Aucupatur. tentat : captat : & exculpere & elicere mihi cupit nunquid thesaurum inuenerim.
 Hac poterūt. corrige. ea poterūt nouisse puellæ scilicet lenōiæ. Ostēde hic. emenda ostēdere
 us. Insignite. insigniter: apte. Hic huic. hic uidul⁹ huic gripo concordet. A me sentiat. a
 mea parte sit: mecum concordet: dum mecum sentiat uidulus: mecum habitet. Abs te stat. est apud re.
 Tibi testimoniū. subintelligit dic. Defiat. deficiat. Dilue cōfuta omnia oblecta trachali.

Insignite.
 Gaudea cīr
 sta.

- Parētes quærat. De. faciā ut det tace. Gr. nihil hercle ego sum
 Isti daturus. Tr. nihil peto nisi cistulam & crepundia.
 Gr. Quid si ea sunt aurea. Tr. qd istic tua: aurū aurō expēdetur.
 Argētum argēto exequabimus. Gr. faciās aurē ut uideam.
 Post ego faciam ut uideas cistulam. De. caue malo ac tace
 Tu perge ut ocepisti dicere. Tr. unū te obsecro: ut te huius
 Cōmiserescat mulieris: siquidē hic lenonis eius est uidulus
 Quem suspicor: hic nisi de opinione certum nihil dico.
 Gr. Viden scelestus is aucupatur. Tr. sine me ut ocepisti loqui
 Si scælesti illius ē hic cuius dico uidul⁹: hæc poterūt nouisse.
 Ostendere hic iube. Gr. ain ostendere? De. haud iniquū dicit
 Grippe: ut ostendat uidulus. Gr. imo hercle insignite inieq
 De. Quidū. Gr. qa si ostēdero: cōtinuo hūc nouisse dicēt scilicet:
 Tr. Scelerū caput: ut tu es: itē omnis censes esse: piuri caput.
 Gr. Omnia istæc ego facile patior: dū hic huic a me sētiat. De. atq
 Nūc abs te stat ueq hic tibi testimoniū grippe aduerte aīum
 Tu paucis expedi. Gr. quid postulas. Tr. dixi equidem. sed si
 parum intellexi
 Dicā denuo hæc ambas: ut dudū dixi ita esse oportet liberas.
 Hæc athenis parua fuit uirgo serrupta. Gr. dic mihi qd ista
 Ad uidulum pertinent. seruæ sint istæ. an liberæ? Tr. omnia ite
 rum uis memorari
 Scelus: ut defiat dies. De. abstine maledictis: & mihi
 Quod rogauī dilue. Tr. cistellā istic inesse oportet gaudeā.
 In isto uidulo. ubi sunt signa. q parētes noscere hæc possit suos:
 Quib⁹ cū parua periit athenis sicut dixi prius. Gr. iupiter
 Te diq perdant. qd ais uenefice: quid istæ mutæ sunt: quæ
 Pro se fabulari nō queāt? Tr. eo tacēt. qa tacita bonast mulier
 Sēper q loquēs. Gr. tu pol pro portiōe nec uir: nec mulier es.
 Tr. Quidū? Gr. qa enim neq loquēs es neq tacēs unq bonus.
 Quæso en unq hodie licebit mihi loq? De. si pterhac uerbū faxis
 Hodie: ego tibi cōminuā caput. Tr. ut id ocepisti dicere senex
 Eam te quæso cistulā ut iubeas hūc reddere illis ob eam
 Si qd postulat sibi mercedis dabit. aliud qcqd ibi ē habeat sibi.
 Gr. Nunc demū istuc dicis: quoniam ius meū esse intelligis
 Dudū dimidiam petebas partē. Tr. imo etiam nunc peto
 Gr. Vidī petere miluū: etiā cū nihil auferret tamē. De. nō ego te
 Cōpriere possū sine malo. Gr. si istic tacet ego tacebo. si iste loq
 Sine mea p re mea pte loq. De. cedo mō mihi istū uidulū grippe

Gaudeam. ut r
 mlineam: uel consti
 patam solis herbeif
 Gaudum enim ut /
 men prisci nuncu /
 pabant: & herbam.
 illam ut reor: quem
 guadam uulgus pa
 rū corrupta dictio
 ne uocat: alii gla
 stum: herbam sapo
 nariam: Indicum.
 Glasti similis herbe
 plātagini succo scri
 bit Plinius libro uir
 gesimo secundo: isti
 ei uestes: idq ei her
 bæ nomē esse apud
 gallos: nostro quor
 q xuo paucis muta
 ris litteris guadam
 appellatur. at con
 stat hanc eandem
 herbam a grecis isa
 tidem uocari. Nam
 Dioscorides ait isa
 tidis succo uti infe
 ctiores lanarū: ean
 demq herbam ha
 bere folium planta
 gini simile: atq a ro
 manis glutam uel
 glastum nuncupari
 Nec mirū sit ex hac
 herba cistulas con
 texti similes hederæ
 cels uasis: quæ Lu
 cianus in dialogo
 ganymedis & iouis
 κισσίου dicit.

Gaudum.

Glastum.
 Saponaria.
 Indicum.

Istatis.

Cissibia.

Pro se fabulari
 puellæ inquit gri
 pus: quas allegasti
 nome fabulari pro
 re sua possunt: ut in
 digeant patrocinto
 cistellarum? Ta
 cita bōa mulser. pu
 dor enim & tacitur
 nitas puellā decet.
 Sine mea. hic
 ordo est. sine me lo
 qui mea parte: pro
 ut ad me attinet.

Gaulus.

Aud'n num'ā paleſtra. ſcribendū. aud'n ſam paleſtrā. Gaudeā. iterum ſunceam. ſūt qui gau
leam legunt: quon'ā Gaulus a græcis ſicula uocitatur: & paſtoriuū uasculum. hiſdem Gaulus nauigiū
onerarium eſt: de quo pompeius hæc. Gaulus genus nauigiū pene rotundū. Superſtitioſa. anicula
maga: quæ diuinet quidqđ erit ciſtellulæ. ſuperſtites ſenes appellantur: unde ſupſtitioſa ſœmina nun
cupatur: quæ inſtar uetulæ: quæ diuinationibus deditæ ſunt ariolaſ & diuinat. Non feret. non
habebit: nō reportabit. Veſtrū cognoscēdū. ueſtrū cognoscēdoꝝ: hoc eſt ad uos cognoscēdos.

Peccaſſis. pecca
ueris: deliqueris.

Enſiculus eſt. in
uetuſta lectiōe: ſicu
lus legitur ut nōn ul
li referūt. Sicula & i
differēter ſicul⁹ par
uulus gladiolus ap
pellatur: q̄ puellis &
ſis minusculis dona
ri conſueuerat: pri
mitiuū eſt ſicca: uñ
ſiccarius graſſator
& homicida uocat.
De Iuda'is hom'nes
enſiculis ſiccis ex im
prouiſo tranſſigēt
bus meminit Euſe
bius i hiſtor'is eccle
ſiaſticis. ſed ego nil
hic auſim imutare.

Litterat⁹. manu
br'itolo l'ris iſcul'p'ris
lepide d'p'cto. Di
ce dum. dic dum: &
dū p'arelcon ē. Al
trinſecus. ab altera
parte. Securicu
la. aurea ſcilicet &
argentea: u erāt lu
ſus & delictola pue
rilia. Pr'ic'ianus au
tor ē libro tertio ſe
curiculā hic a ſecuri
diminutiuum eſſe.

Ancipes. utriq̄
acuta & acuminata
hic enī ancipes po
ſitū pro anceps au
toſ priſctano libro
ſexto. Seruilius libro
prio aneidō. Qui
rinus dictus ē ul' qđ
haſta uteretur: quæ
ſabinorū lingua cu
ris dicit. Haſta enī
ideſt curis telū lon
gum eſt: unde ſecu
ris quali ſemicuris.
De ſecuricula orna
mēto diſtichon eſt

apud martialem. Cum fieret triſtis ſoluendis aucto nūmis hæc quadrigētis milibus empra fuit.

Item aurea. ſimilitera aurea ut prima ſicula fuit. Securiculaſt. in ſecuri nomen matris ſcri
ptum eſt. In enſiculo. In gladiolo: in ſicula. Oportet. uer'iſimile eſt.

Sicula. Sicu
lus.
Enſiculus.

Securicula.

Ancipes.

Securis uñ.

Locus Mar
tialis.

Gr. Cōcredā tibi: ac ſi iſtoꝝ nihil ſit ut mihi rēddas. De. reddet. Gr. tēe
Audi nū iā paleſtra atq; ampeliſca hoc q̄ loquor: ē ne hic uidul⁹
Vbi ciſtellā tuam in eſſe aiebas? Pal. iſ ē. Gr. perii hercle miſer:
Vt prius q̄ plane aſpexit: illico eū eſſe dixit. De. faciā ego hanc rē
Nā tibi ciſtellā iſticcine eē oportet gaudeā i iſto uidulo. Pal. ubi
Dicā quicqđ ierit noiātim: tu mihi nullū oſtēderis ſi falſa Cego
Dicam fruſtra dixerō. uos tamē iſtæc quicquid iſtic inerit uobis
Habebitis ſed ſi erunt uera. tū obſecro te ut mea mihi reddātur
Gr. Placet ius merum oras meo quidē animo. De. at meo hercle
Gr. Quid ſi iſta aut ſuperſtitioſa aut ariola eſt. atq; omnia quicquid
Inſit uera dicit in me habebit ariola. De. non feret niſi uera dicit
Ne quicq; ariolatur. Pal. ſolue uidulum: ergo ut quicquid ſit
Verum q̄ primum faciā. hoc habet. Gr. ſolutum eſt aperi
Video ciſtellā. De. hæccine eſt. Pal. iſtæc ē: o mi parētes hic uos
Concluſos gero: huc opeſq; ſpeſq; ueſtrū cognoscendū condidi.
Gr. Tum tibi hercle deos iratos eſſe oportet: quiſq; es quæ parentis
Tam in anguſtū tuos locum cepegeris. De. griſſe accede huc
Tua res agitur: tu puella iſtinc procul dicitō quid inſit: & qua
Facie memorato omnia ſi hercle tantulū peccaſſis: quot poſteris
Poſtules te ad uerum conuorti: nugæ mulier magnas egeris.
Gr. Ius bonum oras. Tr. ædepol haud te orat: nam tu iniurius
De. Loquere nunc iam puella. griſſe animum aduorte ac tace.
Pal. Sunt crepundia. De. eccā uideo. Gr. peri in primo prælio.
De. Mane ne oſtenderis qua facie ſunt: reſponde ex ordine.
Pal. Enſiculuſt aureolus primum litteratus. De. dicedum
In eo enſiculo litterarum quid eſt. Pal. mei nomen patris
Poſt altrinſecus eſt ſecuricula ancipes. item aurea litterata
Ibi matris nomen in ſecuriculaſt. De. mane dic in enſiculo
Quod nomen ē paternum. Pa. dæmones. De. di imortales
Vbi loci ſunt ſpes meæ. Gr. immo ædepol meæ. De. pergite
Obſecro cōtinuo placide. Gr. aut ite in malā crucē? De. loquere
Matris nomen hic in ſecuricula quid fiet. Pal. dædalis. De. di me
Seruatum cupiunt. Gr. at me perditum. De. filiam meam eſſe
Hanc oportet griſſe. Gr. ſit per me quidē: quin te di omnes
Perdant: qui me hodie oculis uidiſti tuis: meq; adeo ſceleſtum
Qui non circūſpexi centies prius: me nequis inſpectaret:

Sicula. In editionis primæ codicibus scriptum est sicula: quod probo. De sicula enim modo mentionem fecerat. Sicula enim est ueluti trocheola: in qua caput funiculi conuolutum est: & hoc modo trahuntur magnæ machinæ. erat enim aurea simillima succulæ torcularis: & conuenienter quoniã ut uidebimus hæc utensilia rusticana palestra ex argento elaborata habebat: de qua hæc Cato. In uasa uinaria stipites arboresq; binis pedibus altiores facito sēmpedem quoquouersum: in succulam sena foramina indito: foramen quod primum facies sēmpedem ab cardine facito: ceteraq; diuidito

Sicula.

Quã rete extraxi ex aqua. Pal. post ē sicula argenteola
Et duæ cōnexæ maniculæ & sicula. Gr. quin tu i dierec̄ta
Cū sicula & cū porculis. Pal. & bulla aurea est: pater quam
Dedit mihi natali die. De. ea est p̄fecto. cōtineri qn cōplectar
Non queo: filia salue mea: ego is sum qui te produxi pater
Ego sum dæmones & mater tua eccā hic intus: dædalis.
Pa. Salue mi pater insperate. De. salue ut te amplector libens.
Volupest: cū istuc ex pietate uestra uobis cōtingit. De. cape dū
Hūc. si potes fer̄ itro uidulū age trachalio. Tr. ecce grippi scelera
Cū istæc res male euenit tibi grippe gratulor. De. age eamus
Mea gnata ad matrē tuā quæ ex te poterit argumētis hanc rē
Magis exgrē quæ te magis tractauit: magisq; signa p̄nouit tua.
Tr. Eam̄ intro oēs: quādo operā p̄miscuā damus. Pal. sequere me
Ampelisca. Am. cū te di amāt uoluptati ē mihi. Gr. sū ne ego
Scelest? qui illac hodie excepi uidulū. aut cū excepi. qui non
Alicubi i solo abstrusi loco: credebā ædepol turbulētā prædā
Euenturā mihi: quia illa mihi turbulenta tēpestate euenerat.
Credo ædepol ego illic iesse auri & argēti largiter. qd meli? ē
Quã ut hinc intro abeam: & me suspendam clanculum:
Saltem tantisper dum abscedat hæc a me ægrimonia.

Dæmones senex.

p Roh di imortales qs me est fortunator: qui ex iprouiso
Filiā inueni meā: latin sicui hoī dei esse benefactū uolāt
Aliquo illud pacto obtigit optatū piis ego hodie neq; speraui
Neq; credidi. is iprouiso filiā inueni tamē. & eam de genere
Sūmō adolescenti dabo ingenuo atheniēsi & cognato meo.
Ego eū adeo accersi huc ad me q̄primū uolō: iussiq; exire
Huc seruū ei? ut ad forū iret: nōdū egressum esse eū id miror
Tamē accedā opinor ad fores: qd cōspicor: uxor cōplexa collo

uectum si non fuisset torcularis præparatio. Idem. Sed quæadmodum sicula thelonis retinetur ita axis includatur habens in se medium tympanum. Idierec̄ta. in malum diem uel in crucem,

Cum porculis. Iudic̄ in nomine. suis enim d̄minutiuum est sicula: quæ porculenam significat / re uidetur: quæ porculos & succulos hoc est paruos suos parit. id enim notare tritum & manifestari / um uidetur Plautus: cum tamen porculi rem siculæ torculariæ propinquam significet: ut ad utrūq; alludat diserta plauti sacundia. Idem Cato in autographis. Porculum in media sicula facito. Inter arborem medium quod erit: id ad mediam collibrato ubi porculum fingere oportebit: uti in medio prælum recte situm fiet. Bulla aurea. quæ dabatur ingenuis: scortea libertinis. Promiscuā. cōmunē: confusaneā. Credebam turbulenta. senfus. contectabā tamen hanc prædā mihi turbidā puenturā: qm̄ in maxia turbatiōe acciderat. Saltē. substellige meli? ē secedere. Aegrimonia. Aegrimonia. ægritudo: erūna. de ægrimonia Macr. qdā. Volāt. interpretant̄ nonnulli uoluerit. sunt q̄ legūt uolūt.

q̄ rectissime. Priscianus hunc locū citat his. Sus quoq; com mūe abiecta. s. & asumpta. cula. facit diminutiū sicula. Plautus in rudente. Idierec̄te cū sicula & cum porculis. sic enim Prisciani codicem emacula: i quo ita passim legitur. Quinto die recte cum sicula & porculis. Non inconueniens erit puellam atticam hanc aureā siculam habuisse ritum athenensium imitata: qui porcā auream habebant: de qua in Integris Pompei codicibus hæc lego. Porcam auream & argenteam dici ait capito athenis: quæ & si numerus hostiarū nō sit nomē tamen earum habere: alterū ex auro: alterū ex argento factam adhiberi sacrificio cereali: de qua sorte Maro. Terq; nouas circum felix eat hostia fruges. Catoni quoq; sicula instrumentum est hostiarum. De sicula torculari Vitruuius libro nono. Succularum & prælorum &

Emēdat9 prisciani codex

Porca aurea athenensiu.

Porculi.

Aegrimonia.

Inepta amatio. furibunda: sine modo & modestia. Porci sacres. porci ad sacrificiū accōmo
dit: de quibus sup̄ius ex sentētia uarronis multa. Omnia illicit. pr̄sca lectio. omnia hic licet subin
tellige dixit. Interibi interea. Infelicitet. corrige infelicitet hoc est infelicē reddat: & hęc
Licentia nō
latinū p̄ cō
meatu.

Licentia. crebra elocutione uerbi licet: in alia significantia licētia facultas
dicūt sup̄flua: & in his rebus obuertans: in qbus persistere non conuenit: uis de licentiose facere hoc est
decorū pratergredit: & omnia facere: quæ lubeāt: & quæ non liceāt: licenter quoq; deflectitur & pr̄
licēter. Reperio tñ
apud iuris peritos li
centiā dare pro cō
meatu. Licet. cū
hoc uerbo licet op̄
pleuit aures meas.

De. Si sapias sapias.
hic est sensus. si sapi
es bonū habebis: su
pra quod di luculē
tiorē opulētā mor
talibus non largitū
tur. ē enī sapiētia
bonum mai⁹ quod
di dent: & ut inquit
Oratius. ad sūmam
sapiens uno mīnor
est ioue. euripides i
troduct sapiētiam
hęc loquētē ego mi
hi soli ip̄ero: nullus
autem hominū. &
sentētia gr̄ca ē in
hęc uerba. Iocū illi
simum est scelleē ha
bere mentē. Isto
tu paupes. non ob
altam inq; causam
paupes nisi qd̄ sem
per nimis p̄s̄ fusti:
iuxta platonīcā sen
tentiā. Odi sapiētē:
q̄ primū sibi nō est
sapiēs. Plurimā tra
senā: plurimū laquei
exēpula ad hoīes ir
retiendos. Licet
partū bñ. ult̄ cōsul
tissim⁹ tūmō licētū
iudicat: qd̄ bñ & scē
cautū ē. Cartera enī
lucra a uitro liberali
refugiēda sūt. Pr̄
datū irier. siri p̄datū.
hęc enī p̄da uidula
ria ut mīhi dep̄dari
a te ip̄o: qm̄ p̄ leges
nō licet qd̄ p̄ naufra
gū nauiscimur sta
tū robis applicari.
Ut cum malore.
dote. ut nām inquit
religiōsus & prob⁹
demonēs: abeat hęc
pr̄da ad dominum cum lucro propensiori q̄ aduenerit.

Sapientia.

De. Licet. De. dicitō daturā meā illi filiā uxore. Tr. licet. De. & patrē
Eius me nouisse: & mihi esse cognatum. Tr. licet. De. sed p̄pera
Tr. Licet. De. iā hic fac sis cœna ut curet. Tr. licet. De. omnia illicit.
Tr. Licet. sed scin qd̄ est quod te uolo: quod promisisti ut memineris
Hodie ut liber sim. De. licet. Tr. fac ut exores pleusidippum
Ut me emittat. De. licet. Tr. & tua filia facito oret: facile exorabit
De. Licet. Tr. atq; ut mihi ampelīsea nubat ubi ego sim liber.
De. Licet. Tr. atq; ut gratum mihi beneficium factis experiar:
De. Licet. Tr. omnia licet. De. licet: tibi rursū refero gratiam:
Sed propera ire in urbem actutum & recipe te huc rursū:
Tr. Licet. iam hic ero: tu interibi adorna cœtes: quod opus ē:
De. Licet. Tr. hercules istum infelicitet cum sua licentia: ita meas
Repleuit aures quicquid memorabam: licet:
Grippus piscator. Demones senex:
Gr. Vā mox licet te cōpellat demōes: De. qd̄ ē negocii grippe:
Gr. q̄ De illo uidulo. De. si sapias sapias quod di boni danunt.
Aequū uidetur tibi ut ego alienū quod est: meū esse dicā:
Gr. Quod ne ego iueni in mari: De. tāto meli⁹ illi obtigit: q̄ pdidit.
Tuū cē nihilo magis oportet uidulū. Gr. isto tu paupes cū nimis
Sanctē pius. De. o grippe grippe in atate hoīum plurimā fiunt
Transennā ubi decipiunt dolis: atq; adepol in eas plarūq; esca
Imponitur. quam si quis auidus poscit escam auariter: decipitur
In trasenna auaritia sua: ille qui consulte: docte: atq; astute: cauet
Diutine uti bene licet partum bene. mihi istac uidetur pr̄da
Pr̄datum irier: ut cum maiore dote abeat quam aduenerit.
Ego ne: ut quod a me ablatum esse alienum sciam: celem⁹ mini⁹
me istuc faciet noster demones
Semper cauere hoc sapientissimū est: ne cōscii sint ipsi maleficiis

Retinet filiam. nimis inepta atq; odiosa eius amatio est.

Demonēs. Trachalio seruus.

De. Liguādo obsculādo meli⁹ ē uxor pausam fieri. atq; adorna

a Ut rē diuinā faciā: cū intro aduenero laribus familiaribus

Cū auxerūt nostrā familiā: sunt domi agni: & porci sacres.

Sed quid istum remoramini mulieres trachalionē: atq; optime

Eccum exit foras. Tr. ubi ubi erit tamen inuestigabo & mecum

Ad te adducam simul pleusidippum. De. eloquere ut hęc res

Obtigit de filia: eum rogato: ut relinquat alias res & huc ueniat.

Tr. Licet. De. dicitō daturā meā illi filiā uxore. Tr. licet. De. & patrē

Eius me nouisse: & mihi esse cognatum. Tr. licet. De. sed p̄pera

Tr. Licet. De. iā hic fac sis cœna ut curet. Tr. licet. De. omnia illicit.

Tr. Licet. sed scin qd̄ est quod te uolo: quod promisisti ut memineris

Hodie ut liber sim. De. licet. Tr. fac ut exores pleusidippum

Ut me emittat. De. licet. Tr. & tua filia facito oret: facile exorabit

De. Licet. Tr. atq; ut mihi ampelīsea nubat ubi ego sim liber.

De. Licet. Tr. atq; ut gratum mihi beneficium factis experiar:

De. Licet. Tr. omnia licet. De. licet: tibi rursū refero gratiam:

Sed propera ire in urbem actutum & recipe te huc rursū:

Tr. Licet. iam hic ero: tu interibi adorna cœtes: quod opus ē:

De. Licet. Tr. hercules istum infelicitet cum sua licentia: ita meas

Repleuit aures quicquid memorabam: licet:

Grippus piscator. Demones senex:

Gr. Vā mox licet te cōpellat demōes: De. qd̄ ē negocii grippe:

Gr. q̄ De illo uidulo. De. si sapias sapias quod di boni danunt.

Aequū uidetur tibi ut ego alienū quod est: meū esse dicā:

Gr. Quod ne ego iueni in mari: De. tāto meli⁹ illi obtigit: q̄ pdidit.

Tuū cē nihilo magis oportet uidulū. Gr. isto tu paupes cū nimis

Sanctē pius. De. o grippe grippe in atate hoīum plurimā fiunt

Transennā ubi decipiunt dolis: atq; adepol in eas plarūq; esca

Imponitur. quam si quis auidus poscit escam auariter: decipitur

In trasenna auaritia sua: ille qui consulte: docte: atq; astute: cauet

Diutine uti bene licet partum bene. mihi istac uidetur pr̄da

Pr̄datum irier: ut cum maiore dote abeat quam aduenerit.

Ego ne: ut quod a me ablatum esse alienum sciam: celem⁹ mini⁹

me istuc faciet noster demones

Semper cauere hoc sapientissimū est: ne cōscii sint ipsi maleficiis

Mores mōstrabat. lege monstrabāt comici scilicet. Cum lusi. postq̄ satis lusu quodā tibi descripti formulā meā nunc serio colligo: mihi nec furta nec lucra inhonesta placere. Forti adstringeret. scribo furti adstringeret. Præda prædā duceret. huic prædæ se alia præda agglutinaret: & ita ex cōsuetudine latrocinandi ut fabula æsopæa est: minora furta maiora duceres: quoniam ut inquit ille. nemo repente fuit turpissimus: accipiet te paulatim qui longa domi redimicula sūmunt frōtibus. Sunt quidā uirtutum gradus: ita uitiōz. Quid si interpretaris præda prædā duceret: prædatorē præda duceret & rapet in carcerē ut prædā hoīem prædonē uocet: q̄ nedū latro fit sed ipsum latrocinū sicuti septicule scelus pro scelesto uocat. uirtū martialis pro uitioso. Quod rogas censeo. dico id futurū quod rogas: q̄a senatores rogati censebant: unde cense & cēsitores qui bona p̄ cēsitionem (ita enim dicitur illa censoria cognitio) computabant.

Gradus uitiorum.

Præpa p̄ prædatore.

Censitio.

Censio hastaria.

Recuperatores.

Sardonius risus.

Suis: ego mihi cum lusi nihil moror ullum lucrum.
 Gr. Spectaui ego pridē comicos ad istunc modū sapienter dicta
 Dicere: atq̄ iis plaudier cū illos sapientis mores mōstrabat
 Populo. sed cū inde suā quisq̄ ibant diuorsi domū: nullus erat
 Illo pacto: ut illi iusserant. De. abi intro ne molestus. lingua.
 Tempera. ego tibi datur nihil sum. ne tu frustra sis. Gr. at ego
 Deos quæso: ut quicq̄ in illo uidulost. si aurū si argentū est
 Omne id ut fiat cinis. De. illuc est: qd̄ nos nequā seruis utimur
 Nā illic cū seruo si quo cōgressus foret: & ipsum sese & illū
 Forti adstringeret: dū prædam habere se censeret interim.
 Præda ipsus esset: præda prædā duceret: nūc hinc intro ibo
 Et sacrificabo. post ibi uidebo nobis cœnā continuo coqui.

Pleusidippus adole. Trachalio seruus.

Ple. Terū mihi istæc omnia itera mi anime. mi trachalio.
 i Mi liberte. mi patrone. immo potius mi pater
 Repperit patrē palæstra suū atq̄ matrē. Tr. repperit.

Ple. Et popularis est. Tr. opinor. Ple. & mi nuptura est.
 Tr. Suspitor. Ple. censen hodie despondebit eam mihi quæso.
 Tr. Censeo. Ple. quid patri etiā gratulabor cū illam inuenit.
 Tr. Censeo. Ple. quid matri eius. Tr. censeo: Ple. quid ergo
 Censes. Tr. quod rogas censeo. Ple. dic ergo quanti censes.
 Tr. Ego ne censeo. Ple. adsume quidē ne censionē semper facias.
 Tr. Censeo. Ple. qd̄ si curras. Tr. censeo. Ple. an sic poti⁹ placides.
 Tr. Censeo. Ple. etiam ne eam adueniens salutem. Tr. censeo
 Ple. Etiam patrem. Tr. censeo. Ple. post eius matrem.
 Tr. Censeo. Ple. qd̄ postea. et ne adueniēs cōplectar eius patrē.
 Tr. Non censeo. Ple. qd̄ matrē. Tr. nō censeo. Ple. qd̄ eāpse illā.
 Tr. Non censeo. Ple. peri. dilectū dimisit. nūc nō censet cū uolo.
 Tr. Sanus non es: sequere. Ple. duc me mi patrone quo libet.

Labrax leno.

La. Vis me est mortaliū inferior: q̄ uiuat alter hodie. quē
 q̄ Ad recuperatores mō damnauit pleusidippus. abiudicata
 A me modo ē palæstra. pdictus sum. nā lenones ex gaudio

us: cui dānū datū erat: a recupādo dāno illato nomē adepti: ad recuperatores dāna leno: q̄ recognoscāt damnū quod sibi attulit: qd̄ puellā fraudulenter auexerit. De recuperatoribus & recuperatorio iudicio fit in rhetoricis mētio. Abiudicata. iudicio a me abalienata. Ex gaudio percreatos. Ita omnes rident infortunia lenonia risu sardonico & prope cachinabili. est enī risus Sardonicus ut obfiter hoc explicem nimis & multiplex: tractus a sardoa herba: quam qui comedunt moriuntur in risū effusi: de qua Serui⁹ hæc. In sardinia enī nascitur quædā herba ut Salustius dicit ap̄ astrū similis: hæc

Rideo Cate
rie puerbiū.
Risu pierūt
multū.
Zeusis mors

ora holum tristit dolore cōtrahit: & quasi ridentes interimit. hinc maro. Immo ego sardois uideor mi
hi amarior herbis. Ad iugendū hic romanū puerbiū ex pōpel puris codicibus. Rideo igit Galba can
terie: puerbiū est qd Sinius capito ita interpretat: ut si q principio rei alicuius incohata deficiūt aīo.
Sulpitius Galba cū in puincia exiēs ad portā ipsam canteritū suū aiaduertisset ceceidisse. Rideo igit
canterie te iā lastū esse cū tā lōgū iter iturus uix id sis ingressus. Multos risu perisse norum ē: pinde
Pompēti hęc uerba nō uisa pretereūda: quæ in eius emaculatis exēplaribus inuenies. pictor zeusis ri

su mortu9 dū ridet
effule pictā a se antū
ypav. Cur hoc lo
co relatū sit a uer
ito cū de significa
tu uerborū scriberet
propositū habuerit
eqdē nō uideo cum
uisciculos quoq; ad
deret tulerit & in
ptos pati. Sed nulli9
ptoris p̄texto noie:
q tū sunt hi. Nā qd
modi factur9 risu de
niq; nisi pictor fieri
uult: q risu mortu9
ē. ē græcū puerbiū.

Infantisciditū
saturno.

σαρδονίος ἕλωσ
æschylus i puerbis
hululmodi sic ait:
qđ in sardo habitā
tes sunt carthaginē
siū coloni supra sep
tingentos illic gent
tos saturno sacrifici
carunt ridētes & uī
cissim se saluantes.
Turpe igit erat fle
re & tristari. In sc̄ti
risum risū sardonitū
dicit. Timæus autē re
fert sistere hos pa
tres solitos facere i
foueas: sustibus pecu

Sardonitū
Talus ferre9

tere: præcipitare: & Interēptos ridere: quod manibus filioꝝ mori foelicissimū uidebat. Quidā a sarda
Insula: In hac quādā herbā nascit: quā gustantes cū contractiōe & risu peunt. Alii uero p̄ figmētū ri
sum prouentē sardonitū uocant dicitēs αττο του σαρχεναι τοιο οδουσι: hoc ē a renudādo den
tes. Ampli9 simonides pdit Talū cū primū i cretā pueniret habitasse in sardo: & plures horū in ipsā
corruptos: & dētes laxasse in obitu: & ex hoc Sardonitū risus De hoc talo ita fabulant. Dicūt hunc ex
are gen9 habuisse. Datū autē Minos a uulcano in custodiā Insulæ cretæ. Hic uenā unā habuit a cerus
ce ad usq; calcem prædentē. Circa autē pellē uenæ clau9 iunct9 erat aheneus. Trib9 autē singulis die
bus circūiens Insulā Talus custodibat: & adnauigantē argo cū iasone regresso a colchis phibuit isū
licente facturā imortalē: & illū clauū extrahēte: quo accidit ut præcordia cū sanguine moribundi ef
fluerēt. Sūt q scribāt ipm̄ morti cōcessisse a pœante calcaneū sagittis uulneratū. De bōis. qđ solū
bonū ancilla restat: & supest de bonis reliq; meaz. Fortūz enī meaz reliq; & minutia facta sunt.

Vsq; uspiā: alicubi: i aliquo loco. Cubitū hercle lōgis. detegā igit & māsifestabo lris unū cubi
tū lōgis hoc ē lris cubitalib9 & uncialib9: si qs uidulū pdiderit ad me ueniat. Est rubigie. scribe e
rubigine. Venatust. uenatū ē: paratū ē. Cōsenescit. colybiū & rubigine frīdāo amittēs decre
scit & senescit quoq; bulla scilicet hostiū: ad quā extergēdā accinctus uideri uolebat: siue expone ut i
ferius dicemus de nūmo. Cū inraso capite. cū capite barbitio hirgno inūbrato: & subintelligēdū
grippū reliq;: quæ ex auro uidulario supsuerat extergere. Vna lra plus q̄ medicus. hoc ē mend
cus. Tetigisti acu. iuenisti uenā umbilicū & cētrū. Videt digna forma. subintellige malō:
cruce: carcere & tormētis digna uidet forma lenonia: & hęc tacite loq; grippus. In mari & aliū.

Credo esse procreatos. ita omnes mortales siquid est mali lenoni
Gaudent. nunc alteram illam: quæ mea est: uisam huc in ueneris
Phanū. saltem ut eam abducā: de bonis quod restat relliquiarū.

Grippus piscator. Labrax leno.
Gr: Vnq; ædepol hodie ad uesperum grippū inspicietis iuiū:
n Nisi uidulus mihi reddat. La. perii cū mētionē fieri audio

Vsq; uiduli: quasi palo pectus tundat. Gr. istic scelest? liber

Est: ego qui in mari prehendi rete atq; excepi uidulū ei dare

Negatis quicq;. La. proh di imortales suo hic sermone arrexit

Auris. Gr. cubitum hercle longis litteris signabo usquequaq;

Si quis perdiderit uidulum cum auro atq; argento multo:

Ad grippum ut ueniat. non feretis istum: ut postulatis. La. meū

Heracle illic homo uidulum scit: qui habet: ut ego opinor

Adeundus mihi illic est homo. di quæso subuenite. Gr. quid me

Introreucas. hoc uolo hic ante hostium extergere nam hoc

Quidem pol est rubigine nō e ferro factum est: ita quanti magis

Exterged rutilum atq; tenuius fit. nam quidem hoc uenatust:

Verum ita in manibus consenescit. La. adulescens salue.

Gr. Di te ament cum inraso capite. La. quid sit? Gr. ferrum exterge.

La. Ut uales. Gr. quid tu nū medicus quæso es. La. imo ædepol una

Littera plus sum q̄ medicus. Gr. tū tu medicus es. La. tetigisti acu.

Gr. Videt digna forma sed qđ tibi ē? La. hac pxia nocte i mari & aliū

scribendū in marsupio: hoc ē perdidit bona mea & suppellex. Supius hoc idē uerbū positum in hac significatiōe: & in asinaria quoq. **Contrafacta.** legendū contrafacta. Inferūt, alibi codicum merāt scribitur. lego insuerūt pro intus fuerūt. In pasceolo. pasceolum appellamus marsupium; quod aliud cōtinet. Marcellus. pasceolus ex aluta sacculus. Plautus in rudente. Præterea centū denaria philippa in pasceolo seorsū. Lucilius. Adde syracusis solā pasceolum alutā. Cato. in pansa. Pueri in ludo solent pasceolos furare. **Prædatus.** oneratus: facta magna præda. Dicunt hæc fortassis

Pasceolus.
Prædatus.

Contrafacta est nauis. perdidit quicquid erat miser ibi omne.
Gr. Quid perdidisti? **La.** uidulū cum auro atq; argento multo.
Gr. Eo quod meministi in uidulo: quod perit & quod insuerit ibi. **La.** quod refert qui perit. **Gr.** tamē si nō hoc aliud fabulemur. quod si ego sciā qui inuenerit. uolo ex te scire signa. **La.** nūmi octingenti Auri in marsupio insuerūt. præterea centū denaria philippa In pasceolo seorsū. **Gr.** magna hercle prædasti largiter mercedis Indipiscar. di hoies respiciunt. bene ego hic prædatus ibo. Profecto huius est uidulus: perge alia tu expedire. **La.** talentū Argenti cōmodum magnū inerat in crumina. præterea sinus Epichsis: cantharus. cyathus. **Gr.** papæ. diuitias tu quod habuisti luculētas. **La.** miser istuc uerbū & pessimū ē habuisse Et nihil habere. **Gr.** quod dare uelis: quod istuc tibi inuestiget indicetq; Eloquere prope celeriter. **La.** nūmos trecētos. **Gr.** trichas:
La. Quadrigētos. **Gr.** tramas putidas. **La.** quingētos. **Gr.** cassā glādē
La. Sexcētos. **Gr.** curculiuculos multos fabular. **La.** dabo septigētos
Gr. Os calet tibi: nūquid frigide factas. **L.** mille dabo nūmos. **Gr.** sonias
La. Nihil addo. **Gr.** abi igitur. **La.** audi. **Gr.** si hercle abiero hic. hic nō ero
La. Vin centū & mille. **Gr.** dormis. **La.** eloquere quantū postules
Gr. Quo nihil inuit addas talentū magnū si potest triobolū hic abesse.
 Proin tu aias uel neges. **La.** quod istuc necessū ē uideo. dabit talentū

a gripo quod clam da monem pasceolū illū calauerat. potes etiā legere prædatus hoc ē locupletatus: qua uoce utitur in pseudulo. Talentū argenti cōmodum. magnū interpretatur porphyrio potes & integrū ex potere ex his marcelli. Cōmodū integrū totū. Lucilius. Bis quod octoginta uidebis cōmoda de capua. Plautus in asinaria. Viginti argenti cōmodas minas huius quod mri. Sinus. uas uinariū: de quo in Curculione latius Epichsis. uas in quo oinochoos siue hydrochoos hoc est uini pocillator & aqua ppiator aqua pministrat: de quo uase Varro hac lib. primo de lingua latina. A guttis guttū appellarūt: quod sū

Cōmodum.
Epichsis.
Oinochoos.
Hydrochoos.

mebant minutarum. A sumēdo simpulū nominauerunt. In huiusce locū in cōuulsis e graeca successit epichsis & cyathus. In sacrificiis remāsit guttus & simpulū. Cantharus. uinariū uas: de quo sū perius uberius. **Gaulus.** uas latius instar nauis onerariae explicatū. Presbyter Ioānes placētinus uir cōpositissimae alioquin eruditionis in lexico suo situlū uertit cū cymbiū debuisset nisi uoluit latinum uerbū graeco dare: quā sicut a naualis similitudinis patore gaulus apud graecos similitudinem trahit. Ita apud nros cymbium: de quo Marcellus hac. Cymbia uergilius libro quinto. Cymbiaq; argenteo pfecta atq; aspera signis. Varro de uita patrum libro primo. Itē erāt uasa uinariā sicut cymbia a glinea: patera: gutti: sextarii. Suut q censent uimineū gaulū repti. est enim cymbiū quoq; nauigii genus auctore Macrobio lib. quinto. Cymbia autē hac ut ipsius nois figura Indicat diminutiue a cymba dicta: quod & apud graecos & apud nos ab illis trahentes nauigii genus. Ac sane animaduerti ego apud graecos multa poculorum genera a re nauali cognomiata: ut carchesiu: cantarus: ut hac cymbia pocula ppera ac nauibus similia. Meminit huius poculi eratosthenes uir lōge doctissimus in epistola ad agetorē lacedaemoniū. Fuerunt q cissimbria p sinopā dictā existimauerint. Cissimbriū autem ut de homero taceā: q hoc poculum cyclopi ab ulyxe datum memorat multi faciunt mentionem: uolūtq; nonnulli proprie cissimbrium esse poculū ex hedera idest κισσοῦ. Nicander: callimachus & euripides de cissimbriū meminerunt. **Trichas.** impedimēta: nugas. **Tramas.** titiuitia: sula putrida. **Curculiuculos.** uermiculos triticartos nulli rei. **Git frige factas.** quod insipidū ē & insuave si exalciat natura enim satis calet. **Ausonius** est inter fruges motu piper acquirerans git. **Plinius** lib. uigesimo. **Gith** ex graecis alii melanthion: alii melisperma uocāt. Optimūq; excitatissimi odoris: et q nigerrimū. **Medes** serpentū plagis & scorpionum. **Illini** ex aceto & melle reperio. **Incensoq;** serpentes fugari. **Bibitur** drachma una cōtra araneos. **Distillationem** nariū discotit tusum in linteolo olfactū. **Capitis dolores:** oculorum epthoras & tumores. **Dentium dolores:** ulcera oris. **Item** lepras & lentigines.

Gaulos.
Error Ioānis placentini.
Cymbia.
Carchesiu.
Cissimbrium.
Trama.
Curculiuculi.
Git.
Melisperma.

Difficultates spiran
di. Duricias tumo /
resq; ueteres & sup
puratiōes illstrū . lac
multerum auget.

Arroget. sit roga
ra: aduocata. Prei
uerbis . dicta mihi
cōceptis uerbis quo
modo iurare debeā
Quod domi est.
quid moror inq; de
iuria: quæ cū domi
sint hoc est habeam
parata is omnibus
resoluere possum .

Inquito. gripi
uerba lenonem ad
monentis ut cum p
nomen gripi iuret
se tangat & demon
stret: ne ut fieri solēt
in delirio mille cas
ptiōes dicat se alitū
cum iuraret intelle
xisse. Negat uor
sum. hoc ē ex aduer
sum non ānuit ue
nus. Meus arbi
tratus. ē in arbitrio
meo quid lingua lo
qui debeat. Rogi
tas. hic loq; labrax.

Ne dūis. ne dede
ris. Heus tu. da
mones loq;. Hac
factio ē. uidetur esse
hac quædam in me
conturatio. Peri
turissime. qui maxie
peribis: qd si piuris
sime substituisti: quæ
uox in priscais exem
plaribus reperitur .

Quod tu istum.
scribe. quid tu istū
Pontifex pturo
es. quid enim pertu
rium meū curas: es
ne creatus pontifex
ad quem spectat pu
nitio peritiorum .

Instipulatus. pol
licitus p stipulatio
nem iudicem meū
futurū In dolo malo
Caput ē apud iure
cōsultos d dolo ma
lo: quo capite tenē
tur li: qui dolose hominē deceperūt. Siue ita contexe. Da te mihi in ius: cū quo habeā iudicē: siue lege

Gr. Accede dum huc . uenūs hæc uolo. arroget te . La. q; tibi libet id
mihi impera

Gr. Tange arā hāc ueneris. La. tāgo. Gr. p uenerē hāc iurādū est tibi

La. Quid iurē? Gr. qd iubeo. La. præ i uerbis qd uis: id qd domi est:
Nunq; ulli supplicabo. Gr. tene arā hanc. La. teneo. Gr. deiura te

Gr. Ven^o cyrenensis te testor mihi si uidulū illū: quē ego i nauī pdidi
Cū auro atq; argento saluū inuestigauero: isq; in potestatem meā
Peruenerit tum ego huic grippo dico inquito: & me tangito:

La. Tū ego huic grippo dico uen^o: ut tu audias talentū argēti magnū
Cōtinuo dabo. Gr. si fraudassis: dic ut te i quæstu tuo uen^o eradicet
Caput: atq; ætatem tuam tecū hoc habeto: tamen ubi iuraueris :

La. Illa negat uorsum siquid peccasso: uen^o ueneror te: ut oēs miseri
Lenones sint. Gr. tamen fiet: & si tu fidē seruaueris tu hic operire
Iam ego saxo exhibit senex eum tu continuo uidulum reposcito :

La. Si maxime mihi illū reddiderit nidulum: nō ego illi hodie debeo
Triobolum meus arbitratus lingua quod iuret mea
Sed conticescam: eccum exit: & ducit senem:

Grippus piscator: Demōes senex: Labrax leno:

Gr. Equere hac: ubi istic leno? & he^o tu hē tibi hic habet uidulū

De. f Habeo: & fateor eē apud me: & si tu^o ē: hēas tibi oīa ut qcq; d
Infuere: ita salua sistet tibi. tene si tuus est. La. o di imortales

Meus est. salue uidule. De. tuus ne est? Gr. rogitas: siquidē hercle
Iouis fuit meus tamen. De. omnia insunt salua: una istinc cistella
Excepta est modo cū crepūdiis: quibus cū hodie filiā iueni meā.

La. Quam. De. tua quæ fuit palestra ea filia inuentast mea.

La. Bene me hercle factum est cum istæ res tibi ex sententia
Pulchre euenit: gaudeo. De. istuc facile non credo tibi.

La. Immo hercle ut scias gaudere me: mihi triobolū ob eam ne dūis
Cōdono te. De. benigne ædepol facis. La. imo tu qdē hercle uero.
Heus tu iā habeas uidulū. La. habeo. Gr. ppera. La. qd pperabo.

Gr. Reddere argentum mihi. La. neq; ædepol tibi do: neq; quicq;
Debeo. Gr. quæ hæc factio est. nō debes. La. non hercle uero.

Gr. Non tu iuratus mihi es? La. iuratus sum: & nunc iurabo: si quid
Voluptati est mihi iusiurandum rei reseruandæ non perdendæ
conditum est

Gr. Cedo sis mihi talentum magnum argenti periturissime.

De. Grippe quod tu istum talentum poscis? Gr. iuratus mihi dare:

La. Libet iurare: tu ne o pontifex periuro es. De. qua pro re argētum
Promisit hic tibi. Gr. si uidulum istum redigissem in potestatem
Eius iuratus: dare mihi talentū magnum argenti. La. cedo

Qui cum habeā iudicem in dolo malo instipulatus sis: ni ue etiā

Periturissi
mus.

Instipulatus
Stipulatio.

adeam iudicē & uideā discutiāq; apud illum si per doliū malū stipulationē pronunciaueris: qua stipulatione pactum talenti solidauit. stipulationē intelligit interrogationē illam: qua talentum daturum primum iudicis pollicitus est gripo labrax. Priscianus libro octauo. Stipulor a te pro interrogo te quāuis sit actiuū. Iuuenalis. Quantū uis stipulare & prius accipe quod dō. Et subaudiē a me stipu-

- Dum siem quinque & uiginti natus ānos. Gr. habe cū hoc.
 La. Alioſt op^o iā ab isto auferre: aut ſim ſi iſtuc cōdemnauero.
 De. Promiſiſti huic argentū? La. fateor. De. quod ſeruo pmiſiſti
 Meū eē oportet ne tu lēo poſtules. te hic fide lēonia uti nō potes
 Gr. Iam te ratus naſtū hoīem quem defraudandū dares.
 Dandū huic argētum eſt probū: id ego continuo huic dabo
 Adeo me ut hic emittat manu. De. quādo ergo tibi benign^o
 Fui: atq; hęc tibi opera mea ſunt ſeruata. Gr. imō hercle mea
 Ne tu dicas tua. De. ſi ſapies tacebis. tū te mihi benigne iridē
 Addecet benemerenti bene ferre gratiā. La. nempe pro meo
 Iure oras. De. mirū quin tuū ius meo periculo abs te expectā.
 Gr. Saluus ſum: leno labascit: libertas protenditur. De. uidulū
 Iſtic ille inuenit: illud mancipitum meum eſt: ego tibi hunc por
 ro ſeruauī cum magna pecunia.
 La. Gratiam habeo & de talento nulla cauſa eſt qn feras qd iſti
 Sū iurat^o. Gr. heus tu mihi dato ergo ſi ſapis. De. tacen an nō?
 Gr. Tum meam rem ſimulas agere tibi mu non hercle iſtoc
 Me interuortes ſi aliam prædā perdiidi. De. uapulabis ſi uerbū
 Addeſ iſtuc unum. Gr. uel hercle enica nō tacebo unq; alio
 Pacto: niſi talēto cōprimor. La. tibi operā hic qdē dar: tacebo
 De. Concede hoc tu leno licet. Gr. palā age nolo murmur ullū
 Neq; ſuſurrū fieri. De. dic mihi quātī illā emiſti tuā alterā
 Mulierculā āpeliscā. La. mille nūmos denueraui. De. uin tibi
 Conditionē luculentā ferre me. La. ſane uolo. De. diuiduū
 Talentū faciam. La. benefacias. De. pro illa altera libera
 Ut ſit dimidiū tibi ſumæ: dimidiū huic cædo. La. maxime.
 De. Pro illo dimidiū ego grippū emittā manu quem propter tu
 Vidulū: & ego natā inueni. La. benefacis. gratiā habeo magnā:
 Gr. Quam mox mihi argentū ergo redditur. De. res ſoluta eſt
 Grippe ego habeo. Gr. hercle at ego me mauolo. De. nihil
 Hercle hic tibi eſt: ne tu ſperes: iuſſurandi uolo gratiā facias:
 Gr. Peri hercle niſi me ſuſpendo occidi nunq; hercle iteæ
 Defraudabis me qdē poſt hūc diē. De. hic hodie cœnato leno
 La. Fiat cōditio placet. De. ſeqmini intro ſpectatores uos qui qui
 Ad cœnā uocē: ni datur^o nihil ſum: neq; ſit qccq; pollucti domi
 Ne ue adeo uocatos credam uos eſſe ad cœnam foras
 Verum ſi uoletis plauſum fabulæ huic clarum dare
 Comeſſatum omnes uenitote ad me ad annos ſedecim
 Vos hic hodie cœnatote ambo. La. fiat. De. plauſum date:

Explicit Cōmentariuſ pſi In Rudentem.

lare: Ecce hic ē acti
 ue. Sueton^o i quar
 to pratorū paſſiue.
 Letoria quæ uetat
 minorē ānis. xxv. ſti
 pulari. *εραποταστα*
 Liuius in trigēſimo
 quarto ab urbe con
 dita. Ne alieni mo^o
 mētis animi circum
 agi ſtipulariq; irata
 conſulī tribuno tū
 plebi. Plaut^o i rudē
 te. niſi dolo malo ſa
 ſtipulari uis. Pro
 tēditur. ſcribe pten
 ditur. Aliam cre
 dam. lege. aliā præ
 dam. Aut ſim ſi
 iſtuc. corrige. auſim
 ſi iſtuc. op^o eſt ingt
 labrax me ab hoc
 gripo auferi: quod
 auſim ſi primū dam
 nauero. Videtiſ enī
 coharēter inſiſtere
 inſtar polypti: qui te
 net: arcet: coartat.

Tibi mu. mēda
 ridicula. puritas pla
 utini ſalūta reſtituē
 da: ſimulas agere tu
 am agiſ: uideriſ iqt
 mihi ſatiere cū me
 quaras etiā hoc ta
 lēto ductitare & cir
 cūuentre. Inter
 uortes. diſturbabiſ:
 captabiſ: ſupplāta
 biſ. Cōcede hoc.
 p cōcede huc. Di
 uiduū talentū faciā
 diuidā talentum: &
 uos partiaro tra
 ctabo. Pollucti.
 pollucibilis & ſplen
 didi: & luculenti: hic
 uerbū polluceſ: pol
 lucibiſter hoc ē ma
 gnificenter & ſplen
 diter opſonare. Pol
 luctibilis lautiſſa.
 Comeſſatū. poſt
 cœnā uenite indul
 tū dapibus nſiſ ſm
 mo poccentiſ.

Diuiduum.

Polluctum.

INCIPIT INTERPRAETATIO IOANNISBAPTISTAE
 PII IN STICHVM. ARGVMENVVM.

Patriciatus .

Nepho senex sumæ nobilitatis atticæ: quæ patriciatu dicitant filias suas panegyri & Pinacium despondit in locupleti familia duobus fratribus pamphilippo & epignomo: qui comitate ipenso famulatio: ganesq; patrimoniu strinxerant in tantu ut poenitentia ducti: & parsimonia cupiditate: quæ ut inqt seneca in fundo est: destinât in mercatum extire: cui dum diuturnæ & sollerter intendit: neq; ad cõdictu regrediuntur sollicitant

Panegyris.
 Panegyrici.

antiphonem: & dum plus æquo peregrini sedet impellit illu exhortetur filias uidiuio, squallore: sitq; deposito tandẽ desinat incastru maritos præstolari ad ulyxeam peregrinatione compactos: se nouis nuptiis exhilaret. At illæ matronat9 sincera fastigla castigate: modelte: & censorie patre redarguit: quod dissimiliter ætati faciat: illas impellat senex in iuuenile & excorde factus. Qua uerboꝝ gratia uelut heleno nepenthe demultus Antiphø: tolerat ulterius illorum absentiam. Interim Dinacium litus oberrans cõspicat pamphilippum & epignomiu diuitis inumeris suffarcinatos ad atticos longos muros appellere. Hæc nunciat panegyri: & pinacio, omnia tunc sunt plena iocis securo plena cachino. Stichus seruus: a quo nomen sortita comœdia in conuiuio saltat: quo nullus mollius cyne: dus: risum concitat: festiuitatem & amœnitatem. parasitus impransus foras extruditur. Interlocuto res. Antiphø: Panegyris: Pinaciu: Pamphilippus: Epignomus: Stichus seruus. Gelasimus parasitus: Dinacium puer. Vni ex antiphonis filis nomen est panegyris: a castigata normataq; lege sermo: nandi: qua pudicitiam extollit: tolerantiam laudat: modum imodestum taxat & culpât. πανηγυριστὸς græcis laus appellatur: nundina: festiuitas: cõuentus: α παν & α γυριω quod significat congrego: un de latinos reor appellasse libros panegyricos laudatorios: in qbus principem laudat & extollit. Sed hoc peculiari in hominũ cõuentu: unde e uerbũ grecũ πανηγυριστὸς: quod significat nūdinās ce

Panegyrista
 Dotes scripto-
 rum.

lebro: & ludos & dies festos ago. panegyricon tertiu dicedi genus apud græcos: quod latini demon stratiu uocant: panegyricus laudatiu dicitur. πανηγυριστὸς nundinator. Panegyrista libro tertio epistolæ. Sidonius appellat editorẽ panegyricæ orationis in hæc uerba. Si quid heroicus arduus: co micus lepidus: lyricus cantilenosum: orator maturus: historicus uerum: Satyricus figuratus: gramaticus regularis: panegyrista plausibile: sophista seriu: epigramatista lasciuus: cõmentator lucidus multifaria cõsiderunt. Lactantius libro primo diuinæ institutionũ. Accesserunt etiã poetæ & cõpositis ad uo luptatẽ carminibus in cælu eos sustulerunt: sicut faciunt q apud reges etiã malos panegyricis mēda cibus adulant. Diuidit in quinque actus comœdia. Primus. Credo ego miseram fuisse penelopã soror. Panegyris cum pinacto sorore cõqueritur fortunas suas: & absentia diuturnã mai itoꝝ accusat. Se / cundus. Qui manet ut moneat semp seruus homo officiu suu: nec uoluptate id facere meminit. An tiphø pgit ad coarguedas filias quod p̄sent in hoc solo proposito: absentia maritorũ non ulcisci. De mum illas sollerter tangit tentatq; cõsiliu suu postulas sup ducẽda secunda uxore. Illæ pudoris me mores monogamiã laudat: & patre deterrẽt ab nono cõiugio. Tertius actus hic e. Famẽ fuisse suspi cor matrẽ mihi: nam postquã natus sum satur nuq; fui. Gelasimus parasit9 cum omniu risu egreditur in scenã: miseriaq; suas manifestas facit: & furias eluriales etulat. Crocotiu ancilla epignomiu iusu do minã istu uocat. Quartus. Quis nã obsecro has frãgit fores: ubi est: tun hæc facis: Dinaciu seruulus & uernula panegyris nūciat epignomiu cum fratre reuente: nimiu lauta & diti supellectile onustos. Gelasimus impransus foras excluditur. Quintus & ultimus actus, more hoc fit: atq; est ita mea sentẽ tia: si quẽ hoim expectant. Hic stichus cõducta stephanio meretricula cõsulutum hilarissimu & lau rissimum apparat: Tandem comœdia in risus: iocos: & uoluptates qualẽslibet ex mœnore resoluitur. Docet pudicitia & maritalẽ fidem etiã in sinistra & aduersa fortuna seruandã: cui subsint tanta præ mia. Fabula agitur athenis. Ita susti nere. in tantu tẽpo ris absentes ferre: & tolerare. Delenitur. mitigatur: mul ces: unde uerba de lenefica demultoria scilicet uocantur.

Penolopa.

Penelopam. sic enim scribunt eru /

Penelopæa .

diti non penelopã . Dicit & penelopæa

Penolopes anferes .

Anferu generis sũt penolopes : & qbus lautiores epulas nõ

Stichus. Plauti
 Argumentum.

Enex castigat filias: quod hæ uiros
 Tam perseuerent peregrinantis pauperes
 Ita sustinere fratres: neq; relinquere :
 Contraq; uerbis delenitur commodis :
 Habere sineret quos semel nactæ foret

Viri reueniunt opibus aucti trans mare
 Suam quisq; retinet: ac stico ludus datur:

Panegyris Pynacium sorores:

c Redo ego miseram fuisse penelopam soror suo

nouit britan̄ta chēnalopēces fere anserē mīnores. Ab istis aibus dīctā ulyxi contugē graci cōmīnī
scunt cū prius Arnāa uocaret: quasi ablecta repudiataq;. Et enī in mare plectā ab Icaro Peribcēaq;
parētib; fabulānt educauīse penelopes aues. Duris famius penelopē affirmat pudore p̄stituto con
suetudinē habuisse cū oībus procis: un̄ natus sit pan: q; caprinis pedib; τρωοοκῆλιουοεε. Plin; 9
hoc allusit libro trigesimo quinto: in codice tamen fidelis scripturā. Fecit & penelopen: in qua
amores p̄inxisse uidetur. Nec mirum si poēta facit impudicā penelopen tentasse procorum arcum
Intentiorem: cum subobscurē & aperte penis intelligi possit & debeat.

E quibus ut scires quicunq; ualentior esset

Hæc es ad arrectos uerba loqura procos.

Nemo meo melius: neruum tendebat ulyxe:

Stue illi laterum seu fuit artis opus.

Qui quoniam per sit modo uos intendite qualem

Esse utrum scitro uir sit ut ille meus.

Hæc ego penelope potui tibi lege placere.

Illo sed nondum tempore factus eram.

Ex animo quæ tam diu uidua uiro suo caruit

Nam nos eius animum de nostris factis noscimus:

Quarum uiri hinc absunt quorumq; negociis absentum.

Ut est æquum sollicitæ noctes & dies soror sumus semper

Pi. Nostrum officium nos facere æquum est neq; id magis

Facimus q̄ nos monet pietas: sed hic mea soror

Adsis dum multo uolo tecum loqui de re uiri

Pa. Saluæ ne amabo, Pi. spero quidem & uolo: sed hoc

Soror crucior: patrem tuum meumq; adeo unice qui unus

Ciuius ex omnibus p̄bus perhibetur: eū nunc īprobi uiri

Officio uti. uiris q̄ t̄atas absentib; n̄ris facit iniurias. īmerito

Nosq; ab his abduci uolt: hæc res uitæ me soror saturāt hæc mihi

Diuidiæ & senio sunt. Pa. neu lachryma soror: neu tuo id aīo

Fac quod tibi tuus pater facere minatur: spes est eū melius

Facturum noui ego illum. ioculo istæc dicit. neq; ille sibi

Mereat persar; montes: q̄ esse aurei perhibent: ut istuc faciat

Quod tu metuis. tamen si faciat minime irasci decet

Neq; id īmerito eueniet. nā uiri nostri domo ut abierunt

Hic tertius ann^o. Pi. ita ut memoras. Pa. cū ipsi interea uiuāt:

Valeāt: ubi sint: qd agant. neq; participāt nos neq; redeūt:

Pi. An id doles soror q̄ illi suū officiū nō colunt. cū tuū facis.

Pa. Ita pol. Pi. tacesis cauesis audeā ego istuc: caue posthac ex te.

Pa. Nam quid iā. Pi. quia pol meo aīo omnis sapiētis suū officiū

Aequū est colere. & facere q̄ obrem ego te hoc soror tā & si

Es maior moneo. ut tuū memineris officiū. & si illi īprobi sint

Atq; aliter nos faciant q̄ equū est. tamē pol neq; magis simus

Omnib; obnixæ opibus: nostrū officiū meminisse decet.

obsego moueri: q̄ pseueret aut detorqueat a p̄posito. Oderūt peccare bōi uirtutis amore: ut iqt Ora
tius. Aliter nos faciāt. corrige. aliter i nos faciāt. Ne qd magis. scribo. ne qd min⁹ hoc sensu:
& si officiū suū mariti nō faciāt nō minus oportet nos maritis oībus obsegi idulgere. Obnixæ
opibus. obstiata oīb; conatib; ad patiētīā. patiētīa cūctos hos supat casus. Nate dea quo fata trahūt

Chenalope/
ces.

Arnāa.

Penelope im
pudica.

Pan trago r
sceles.

Plinius enar
ratus.

Carmia poe
tæ explicata

Adsis. Intēra &

adharēte mente ut

arcu: q̄ dixerō sitien
ter hauri. Dum

multo uolo. scriben
dū. dū multa uolo.

Saluæ ne amabo
sensus. uis ne loq; so
ror quod res mariti

sūt saluæ & icolūes:
αυτιποφοριζει.

Spo res futuras
saluas maritorum.

Vitæ saturāt. dī
qs saturari uitæ cū

illum fatietas capīt
āplius uīcēdi. sed la
bor; & erumna; ut

tæ satur q̄rit aīum
despōdere. Diuī

diā. molestia: turba
tiōis. Proptus. Diuī

dias mētis p̄ficir oīs
amor. Mereat.

acgrat: hoc ē acgre
re nolet mōtes illos

psas & hypboreos:
q̄ a picis custodiunt

timētib; ne aux ra
plaf: de qb; ī aulula

ria. Cauesis au
deā. lego. cauesis au

diā ne id āpli dixe
ris maritū tuū offi

ciū nō facere: cū tu
tuū adamussim faci

as. Aequū ē coler
fētētia catholica &

moral. Decet iqt sa
piētēs officiū suū fa

cef: nec inturfa: nec

Sapientes in
iuria nō mo
ueri.

retrahuntq; sequamur: qdqd erit supanda ois fortūa ferēdo ē. Et me nō plit. scribo: & mī non plit hoc sēsu: pfecto cū marit9 aderat si mihi obsequebat: si me colebat: amabat: & genio meo obtēpabat ut uix decet mihi nūc ea cōditio: grā & cōmitas p absentia nō plit. Sed hostimetū reddo: opā pudicā p benignitate. Mi p mihi usurpari post ceteros Proptius testat. Mi fortuna aliqd semp amare dedit. Alibi. Mi neq; amare aliā neq; ab hac discedere fas est. Faciendū qd parentes impant, obsequen

Mi p mihi.

Filii parenti
b9 obsequant

Cur leones
curru cybellis
iungant.

gens. qā numē qui uiolarit matris & in grati genitorib9 in uētī sūt significare uolūt indignos esse putādos uisā pge nīē q in ultas lumi nis edāt. Antipater græcus autor affari & plynxe designauit parētib9 grām referendā uiteculā de scribens umbratili acantho in umbrantē & inuestientē exarescentē platanum. poetæ Antiprī carmina si recēdere qs uellet apposui9 la tinaq; fecimus.

Aridulam uiridi pla tanū uitecula frōde

Ambio adopti ua conspicienda co ma:

Hæc pri9 ipsa meis botryas speciosa ra cemls.

Cingebat ne x xu nō soluēda pbo. Gratia præstetur ta li tibi iugis amica

Quæ sciat: & cum non expedit: esse pla.

Ostēdit. subitel lige pñ animū suū: ut nos in aliud ma trimoniū applicet.

Facto usus sit. Quid opus scit facere. Manet. expectat. Seruos. seru9. Nec uoluptate sensus ē. seruus est neq; & deterrimus: q pensū suū nō accurat: nec quadā animi uoluptate hilaritudi neq; ducit ad opus pagēdū: sed oia quacūq; agit opaf extra animi sui sniam. Habitu ut habeat: ut teneat. Quot kalēdis. singul kalēdis: ut quota hora ē nobis itertogātib9 rñdēt: tertia aut quar ta: ut castigādus sit uallēsis Laurentius q hoc negat: dicit scilicet posse eloquēter quot kalēdis p singul kalēdis. Error euidēs ē eorū q kalēdis scribūt nō p. c. kalēdis: q libro pri9 cōfutaf iis prisciā uerbis k. qdem penitus supuacua est. nulla enī ratio uidet cur. a. sequēte. k. scribi debeat. Carthago enim & caput siue p. c. siue p. k. scribant nullā faciunt nec in sono nec in potestate eiusdē cōsonātis differētiā. Demēsū. Donatus autor ē demēsū cōsū seruile appellari quod scilicet mensurabat. Sitū supellectilis. scribo. sita supellectilis. priscis enī recto casu supellectilis dicebat. Monumētis bubu lis. coriis: exuuis bouū: quæ uos sine obliuione moneāt. Sultis. si uultis. Ennius. pandite sultige nas & corde reliqte somnū. Turbas. turbatiōes: tumult9: decurso ætatis spatio in senio uelut in portu trāq; lissimo utuere uolo. Id rōcinor. id mēte retracto: qd nā picipiū loquēdi mihi cū filiis hēaf. Perplexi. itort: flexuose: iplicite. Ofonē. scribo ofone hoc sēsu. ego ofone ad hūc modū puocabo iplicate ad loqndū filias: ut ita extrahā & electē uerba an ad pbitate an improbitatē uergāt.

Quot kalen
dis.

Calendæ.
k.

Demēsū.

Supellectilis

Sultis.

Perplexim.

Pa. Placet taceo. Pi. at memineris facito. Pa. nolo ego soror Me credi eē imemorē uiri neq; ille eos honores mihi quos habuit Perdidit. nam pol mihi grata acceptaq; huius est benignitas. Et me quidē hæc cōditio nūc nō perit. & neq; ē cur nūc studeā Has nuptias mutarier: uer9 postremo in patris potestate ē situm Faciendū id nobis quod parētes imperāt. Pi. scio atq; i cogitādo Mcerore angor. nam prope modū iam ostendit suam sentētiā. Pa. Igitur quæramus nobis quid facto usus sit.

Antipho. Panegyris. Pinacium filia.

Vi manet ut moneatur semper seruos homo officiū suum

q Nec uoluptate id facere mēinit seruos is habitu haud pb' ē

Vos meministis quot kalēdis petere demēsū cibum

Qui minus meministis: quod opus sit facto: facere in ædib9.

Iam quidē in suo quæq; loco nisi erit mihi sitū supellectilis

Cum ego reuortar: uos monumētis cōmonefaciam bubulis

Non homines habitare mecum mihi uidentur sed sues

Facite: sultis nitidæ ut ædes meæ sint cū redeam domum iā ego

Domia dero. ad meā maiorē filiam inuiso domū. si qs me quæret

Inde uocatote aliqui. aut iam egomet hic ero. Pi. quid agimus

Soror: si offirmabit pater aduersum nos. Pa. pati nos oportet

Quod ille faciat: cui9 prās pl9 pōt. An. si manere hic sese malint

Potiusq; alio nubere. non faciant quid mihi opust decurso ætatis

Spatio: cū eis gerere bellū: cum nihil quamobrē faciā meruisse

Arbitror. minie uolo turbas: sed hoc mihi optimū factu arbitror

Principiū ego quo pacto cum illis occipiā. id ratiocinor. utrum

Ergo perplexim laceffam orationē ad hūc modū: quasi nūquam

In eas simile. scribendū in eas simulē. Exordiar inq̄ longe quasi nihil simulē me in illas molestia
rum exordiri. Minaciter. increpatorie: dicif & minanter Ouidio. Multaq; sumisse multa minater
agat. Scio litis fore. noui si illas increpare litis fore mihi cū ipsis filis obstinatis ad absentia mar
torū tolerandā. Sumendā opā. absumendā opam. Aduersariū. legendū aduersari: obstare sci
licet & reluctari: qm̄ cā patris ē pudicissima & cōducibilis. Exorabile est. scribe exorabilif hoc ē
exorabilis ē pater. Illi9 enī mltē & perinde humanā naturā noui. Perplexabiliter. iplicite tortuo

Minaciter.

Perplexabili
ter.

Quicq̄ in eas simulē: quasi nihil idē audiueri eas in se meruisse
Culpā. an poti⁹ temptē leniter an minaciter? scio litis fore ego
Meas optume noui. exorādo aduersando sumendā operā cēseo
Pi. Gratiā a p̄re si petim⁹ spo ab eo ipetraffe. aduersariū sine dedecorē
Et scelere sumo haud possumus. neq; ego factura sum neq; tu
Vt facias p̄siliū dabo. uerq; ut exorem⁹ noui ego n̄os. exorabile ē.
An. Sie faciā ad simulabo quasi aliquā culpā in sese admiserint.
Perplexabiliter earū hodie p̄pauefaciā p̄ectora. post id agā
Igitur deinde ut aīus meus erit: faciā pacē. multa scio faciōda
Verba ibo itro. sed apta est foris. Pi. certo enim mihi paternā
Vocis sonitus auris accidit. Pa. is ē ecastor ferre aduor sum
Hoiem occupem⁹ osculū. Pi. salue mi pater. An. & uos ambā

se: p̄ anfractus & di
uortia loquendi.Auris accidit.
cædit ad aures hoc
est pertingit aures.Occupem⁹ oscu
lum. cōsueuerāt enī
cognati officii grā
cognatos exoscula
ri. Iuuenalis. quartū
n̄ timeat pater oscu
la. Plutarchi philo
sophi uerba subscri
psi. Cur institutū est
ut mulieres cognat
os ore osculentur?
An ut multi putāt:
qd̄ hīs n̄ini usus iter
dictus esset: & idcir
eo ne bibentes lateOscula co
gnatis dabā
tur.

rēt. sed domesticorū cōgressū redarguerent osculandi cōsuetudo inducta est. An p̄babilior huius rei
causa est quā scripsit Aristotiles. Illud enim iā uulgatū & iam pridē heroicis tēporibus factū fuisse dī.
In italia mulieres troianæ ut uidet facinus ausæ sunt. Nā cū ad italiæ littus appulissent: & utri ad unū
oēs relicti nauib⁹ in terrā descendissent naues incenderūt quod diurni ac lōgi erroris eas p̄tesum
esset ac maris tederet: metu deinde uiroꝝ pauidæ p̄p̄inuos ac domesticos cōplexæ osculādo ac blā
de appellādo ut cuiq; occurrissent facinoris cōscientia salutabāt: hoc pacto mitigatis animis & iter se
recōciliatis māsit postea cōsuetudo ut hac inter se comitate n̄terent. An magis hoc tributū est multe
ribus quo simul & honore & potestate augerent si multos cognatos ac p̄p̄inuos habere uiderent
An quod cognatorum cōnubiis lege p̄hibitis hoc comitatis genus ad osculū usq; processit: & hoc
solū cognationis signū & cōmunicatio relicta est. superioribus enim tēporibus: quæ se aliqua necessi
tudine attigissent uxores nō ducebāt: quē admōdū ne nunc qdem sorores sed nō ita pridē factum ē:
ut neptas uxores ducere p̄mitterēt: Vir qdam sane paup̄ ceterq; bonus: & in primis popularibus acce
ptus cū neptē cui dos ampla esset relicta in matrimoniū accepisset. locuples ex eo & copiosus factus
est eius res accusatus iudicio multitudinis absolutus est: plebiscitū deinde factū est: ut in ducēdis uxo
ribus ad neptes usq; ascēdere liceret: sup̄ior enim necessitudo p̄hiberet. sensus est. Occupemus oscu
lum interpretare p̄auortamus & anticipem⁹ p̄ris n̄ri osculū: illū anteq̄ nos osculet̄ suauitates. Oscu
la ouidio sororia dicunt casta & pudica spectāte hāc consuetudinē. P̄scēti nymphæ sine sine sororia
saltem oscula. Ab osculo fit oscillū. Vergilius libro secūdo georgicon. tibiq; oscilla ex alta suspēdit
mollia p̄nu. sunt enī oscilla similia tis: ut obiter hoc enotemus: quos dondulos appellāt cum puellæ
capistro pensili sedentes quatuntur uoluptariter in sublime. Serulus de oscillo multis t̄n̄ ex hygino
sumptis. Oscilloꝝ autē uariæ sunt op̄inationes. Nam alii asserūt hanc fabulā. Icarus atheniensis p̄f̄ eri
gones cum acceptū a libero p̄re uinū mortalibus indicaret occisus est a rusticis: q̄ cum plus æquo po
tassent: & inebriati uenenū se accepisse crederāt. Huius canis est reuerlus ad erigonē filiā: quæ cum
eius comitata uestigia puenisset ad patris cadauer: laqueo uitā sinuit. Hæc deoꝝ uolūrate inter altra
relata est: quā uirginē uocāt. Canis ille inter sidera collocatus. sed post aliquantū tēpus atheniensibus
morbus imitatus ē talis ut eoz utrūq; quodā furore ad laqueum cōpellerent: quæ cum diu quærita
nunquā inueniret ad ostendendā deuotionē suā athenienses ut etiā in alieno quarere uiderent ele
mento suspēderunt de arboribus funē: ad quē se tenentes hoies hac atq; illac agitabant: ut ēt quasi i
aere illoꝝ cadauera quarere uiderent. sed cū inde pleriq; caderent inuentū est ut formas ad oris sui
similitudinē facerēt: & eas p̄ se suspenderēt & mouerēt: unde & oscilla dicta sunt ab eo quod in his cil
lerentur id est mouerent ora. Nam cillere ē mouere. un̄ & furellæ dictæ sunt: qbus frumēta cillerētur.
Alii dicūt oscilla esse mēbra uirilla de floribus facta: quæ suspendebant p̄ intercolūna: ita ut i ea ho
mines acceptis clausis p̄sonis impingerent: & ea ore cillarent id est mouerēt ad risum populo cōmo
uendū: & hoc in orpheo lectū est. Prudentioribus tamen aliud placet: q̄ dicunt sacra liberi patris ad

Naues icēse
troianoz.Neptes duce
rentur.Sororia oscu
la.Oscillū qd̄ &
unde.

Donduli.

Icarū mors.

Erigones
mors.Oscilla un̄
Cillere.

Oscillantes,
Oscelare.
Latinus sup
ter latialis.

purgationē animæ p̄tinere: nōnulli tñ oscilla parua ora uolūt intelligi: quod scilicet in fune p̄ ueris
ora paruula suspendebant. Pompeius sed in integris codicibus. Oscilla santra dici ait quod oscelant
id est inclinent præcipitesq̄ ferant in os. oscillātes ait cornificius ab eo qđ oscelare sint soliti p̄sona
pp uerecondiā: q̄ eo genere lusus utebant causa iactationis proditur. Latinus rex quod prælio quod
ei fuit aduersus mezentii certū regē nūq̄ apparuerit: iudicatusq̄ fit iupiter factus latialis: itaq̄ ita /
rutū p̄ elus dies feriatos liberos seruosq̄ regere: cū non solum in terris. sed etiā qua uideretur celū

posse adiri per oscu
lationem uelut ima
ginem quandā uite
humanæ: in qua al
tissima interdū infi
ma ad summū effe
rūtur: atq̄ ideo me
moriā quoq̄ redin
tegrari initio acce
pta uitæ per motus
cunarum lactisq̄ ali
mentum. quia p̄ eos
dies feriatū & oscil
lis moueant: & lacta
ra portione utātur:
alī propter erigo
nem suspēditio perē
ptā. Quid si in tran
quillo non ocellatis
nucib⁹ sed oscillatis
legis ab oscillo hoc
est ore paruo: quod
retinēt exsiliquata
nuperrime: siue per
foratæ cartæ: quibus
in lusu pueri utātur
leuiori dispendio q̄
si probis luderent.
Siquidem reperiam
apud columellā no
tam lupini officia /
tam uocitari oscilli
quæ & par in nucis
b⁹ uidetur: in q̄bus
aliquid similiter tu
berosum est. Colur

An ocellata
nucis in trā
gillo legi de
beat.

Lupin⁹ orifi
catus.
Oscillum.

Salsura tra.
Puluinus.
Accubita.
Scanella.
Scanilla.
Puluinata si
gura.
Puluinosum
solum.
Puluillus.

mellæ uerba sunt hæc libro secundo. Si humor inuasit uermes gignit: qui simul atq̄ oscilla lupinorū
ediderunt: reliqua pars enasci non potest. Salsuræ. ob hoc osculum uestrum auersor: ideo quod
mihi aliquid salsuræ hoc est trā animo nostro uenit: quoniam scilicet refugitis obtemperare montis
nostris. Puluinum. culcitram: accubitum. Hæc accubita uocantur indifferenter scamna: scanella
la: & scanilla. Apuleius in primo hermagoræ. Verum infirmam scannilorum oblice sultæ fores. Plin
nius libro decimo septimo naturalis historia de puluino. Male pastinatum deprehendunt scāna inæ
qualia. Metienda est ea pars: quæ interiacet puluinis. Figura puluini dicitur puluinata. Plini⁹ eodem
libro. Præterea puluinatis a deuexitate labris. Idem puluinofum solum puluinis plenum uocat siue
tumidum: præterea retorridum & nodosum: puluinofumq̄ reddit incremento. Puluinus per dimmi
tutionem puluillus dicitur cubitorum & ceruical. Oratius in epodo. Quid quod libelli stotci inter
sericos iacere puluillos amant. Dum sederent supponebant antiqui puluinos. Iuuenalis. Tertia me
uacuo cessaret culcitra lecto. Scribit Lampridius heliogabalum consueuisse accubita ex folle parasi
tis suis pro puluino & sessabulo apponere: quæ reflata improuise & sensim detumescebant: ut nō sen
tiens se paxillatim labi sub mensa reperiebatur ridiculus conuua. Potlorem. honoratorem:
magnificentiorem Postidea. postea: post te patrem debemus uiros nostros colere. Dicitur au
ceps. arbiter: captator: & speculator nostrorum uerborum. Teq̄. subintellige auceps est.
Exquisitum. Scrupulosius & penitus uestigatum ut exlocutum ualde locutum. Videt sol.
in antiquis codicibus scriptum est uidet sol.

Postidea.

Illico agite abscedite. Pi. osculum. An. sat est mihi osculi uestri.
Pi. Qui amabo pater. An. quia ita meæ animæ salsuræ uenit
Pi. Asside hic pater. An. non sedeo: istic uos sedete. ego sedero
In subsellio. Pi. mæ puluinū. An. bñ pcuras mihi satis sic sultū ē
Pi. Sine pater. An. qđ op⁹ ē. Pi. opus ē. An. morē tibi gerā. (mihi
Atq̄ hoc satis ē. Pi. nunquam enim nimis curare possunt
Suum parentem filia. cum æquius est nos potiozem habere q̄ te
Postidea pater uiros nostros: q̄b⁹ tu uoluisti eē nos matressamilias
An. Bonas ut æquum ē facere facitis: cum tamen absentis uiros
Perinde habetis: quasi præfentes sint. Pi. pudicicia ē pater
Eos magnificare qui nos socias sumptserunt sibi. An. nunquis
Hic ē alienus nostris dictis auceps aurib⁹. Pa. nullus prætor nos
Teq̄. An. uostrum aium adhiberi uolo: nam ego ad uos
Nunc imperitus rerum & morū mulierum discipulus uenio
Ad magistras: quibus matronas moribus: quæ optumæ sunt esse
Oportet: sed utraq̄ ut dicat mihi. Pa. quid istuc ē quod huc
Exquisitum mulierum mores uenis? An. pol ego uxorem
Quæro: postquā uostra mater mortua ē. Pa. facile inuenies &
Peiorem & peius moratam pater q̄ illa fuit: meliorem neq̄ tu
Reperies neq̄ uidet sol. An. at ego ex te exquiro atq̄ ex istac
Tua sorore. Pi. ædepol pater scio: ut oportet esse si sint: ita ut ego
Aequū censeo. An. uolo scire ergo ut æquū censes. Pi. ut p urbē
Cū ambulent omnib⁹ os obturēt: nequis merito maledicat sibi.
An. Dic uicisim nunc iam tu. Pi. quid uis tibi dicam pater? An. ubi

Ultra conditio pensior. corrige utra cōditio pēior: dic mihi quæ nam ex duab⁹ sit pensior hoc est castigatior: & examinatio cōditio. Pridie cauere. sentētia moralis & catholica cauendū esse in pridiana meditatioe ne agas: quod postridie hoc est post hūc diem pigeat Iuxta Varronianā sententiam in menspels. Nescis quid serus uesper uehat. Res secundæ. similis illa poetæ sententia. Rebus in aduersis uir prudens atq; secundis perpetuum discet uitæ seruare tenorem. Nisi pla / Defensio uxo
cebant non datas oportuit. ex hoc plautino dictorio traxit confirmationem Marcus Tullius libro ris prudentissi
rhetoricorum secū
ma.

Facillime spectat mulier q̄ ingenio ē bono. Pa. cui male faciūdi ē
Potestas: quæ ne faciat id tēperat. An. haud male istuc age tu
Altera ultra sit conditio pensior: uirginē an uiduā habere?
Pi. Quāta mea sapiētia est. e malis multis. malū qđ minimū est
Id minimū ē malū: q̄ potest mulieres uitare uitet ut quotidie
Pridie caueat: ne faciat quod pigeat postridie.
An. Quæ tibi mulier uideat multo sapiētissima. Pa. quæ tamē cū
Res secundæ sūt: se poterit noscere: & illa q̄ æquo aīo patiet sibi
Esse pei⁹ q̄ fuit. An. ædepol uos lepide tēprauī uostrūq; īgeniū
Sed hoc ē qđ ad uos uenio: quodq; esse ambas cōuentas uolo
Mihi auctores ita sūt amici: ut uos hīc abducā domū. Pa. at enī
Nos quæ res agit aliter auctores sum⁹. nā aut olim nisi tibi
Placebāt: nō datas oportuit: aut nūc nō æquū ē abduci pater
Illisce absētib⁹. An. uos ne ego patiar cū mēdicis nuptas me uiuō
Viris. Pi. placet ille meus mihi mēdicus su⁹ rex reginæ placet.
Idem animus est in paupertate: qui olim in diuitiis fuit:
An. Vos ne latrones & mēdicos hoīes magnipēditis. Pa. nō me tu
Argēto dedisti opinor nuptū sed uiro. An. quid illos expectatis
Qui ab hīc iā abierūt triēniū. qn uos capitis cōditionē ex pessimā
Primariā. Pa. stulticia est pater uenatū ducere inuitas canes
Hostis & uxor: iuita quæ ad uirū nuptū dat. An. certum ne ē
Neutram uostræ persequi impium patris. Pi. persequimur.
Nā quo dedisti nuptū abire nolum⁹: An. bene ualete ibo atq;
Amicis uostra cōsilia eloqr. Pa. pbiores credo arbitrabūt: si pbis
Narraueris. An. curate igit familiarē rē: ut potestis optume.
Pa. Nūc placet: cū recte mōstras: nūc tibi auscultabim⁹. nūc soror
Abeamus intro. Pi. imo interuisam domum. si a uiro tibi
Forte ueniet nūcius. Pa. facito ut sciā. neq; ego te celabo: neq;
Tu me celassis quod scies. eo crocoticiū: parasitū gelasimum

do. In confirmatio
ne rationis multa
uiranda in nostra
& obseruāda in ad
uersariorum ratioe
sunt uita: propte
reacq; diligentius cō
siderāda sunt: quod
acurata affirma
tio rationis totam
uehementissime cō
probat argumenta
tionem. Vtūtur igit
studiosi in con
firmāda ratione du
plici conclusione.
hoc modo. Iniuria
abs te affictor indi
gna pater: nā si im
probum crespontē
existimabas: cur me
hulus locabas nup
tis: Sin est probus:
cur talē inuitam in
uitum cogis relinqui
re: eaq; hoc modo
concludentur: aut
ex contrario cōuer
tētur: aut ex simpli
ci parte reprehen
dentur. ex cōtrario
hoc modo. Nulla
te indigna nata affi
cio iniuria. si prob⁹
est collocaui: sin au
tem ē improbus di
uortio te liberabo i
cōmodis. ex simpli
ci parte reprehēde
tur si ex duplici con
clusionē altera pars
diluitur hoc modo.
Nam si improbum

esse crespontem existimabas: cur me hulus locabas nuptis: duxi probum: erraui post cognoui: & fu
gio cognitum. Rex reginæ placet. mihi uir meus mēdicus placet non minus q̄ si rex esset: &
ego pauperula illi regina uldeor. Primariam. potlorem: impensioem. cumulatorem. Ho
stis & uxor. lego. hostis est uxor. Nam quo. abire nolumus ab illo: cui nos dedisti nuptum. Ar
bitrabunt. decernent eadē: quæ nos decernimus. Facto. hac elusidē pīnaci uerba sunt. Neq;
ego. panegyris loqr. Crocoticiū. ancillula est: quæ uxorib⁹ duab⁹ inserutebar: & scribendū est
crocoticiū. Gelasimū. aptum & cōueniens parasito nomē: qui salib⁹: scurrilitatib⁹ & facetis risum
cōmoueret. γελῶ enī uerbū ē qđ significat rideo: gelasim⁹ siue gelasim⁹ ridet. Ita democrit⁹ dicit⁹
est quod sapenūero rideret. Gelasimū uero nūcuparunt locūditatem & serenitatem quandam: quæ
hilaritas in lætis uultu designatur. eptigrammarius poeta: nec grata est facies cui gelasimus abest.

Primaria.

Gelasimus.

Gelasinus.

Seruos un⁹. fuus.

Gelasimus ancilla. redige i hac serie. Gelasinus parasitus: crocotiu ancilla. Coepisse. qm me puerulu gestitauit: at ego illa grade & gradaua fero. Aridi. ob fame aridita te uetri creante. ex fame eni gignit aritudo. Ambrosi⁹ i lib. de Cain & abel. Qui eni maducat madu cat usq; ad satietate: & q bibit usq; ad ebrietatem bibit. Sed hac ebrietas pudicitia custos e. Illa uini ebrietas fames libidinis: quo p carnes uaporat iterna uiscera: aius ignescit: aia exuri. Elephantu gravidā. referut iuculetissimi scriptores elephantu p decē ānos i uterū gestare: qd Plini⁹ iis refutare

Elephas gra uida decē an nis.

ur lib. viii. naturalis historiae. Decē ānis gestare i utero uulr gus existiat. Aristo tles biēto: nec am plius q singulos se / mel gignere: plures q uiuere duētis an nis: & quoldā trecē tis. Iuēta hog sexa gesimo icpit. Apu lei⁹ lib. prio d asino aures. Ut cūcti nūc rāt octo ānoꝝ one re misella illa uelut elephantu paritura distendit. Inani

Inaniamēta.

mētis. Inanitiōib⁹: uacuitatib⁹: qb⁹ de baccha⁹ & ferocit ipa fames. Sup plemētū auctione: i q pfecte & cū pulul sculo res uenai me as ois exponā. Ois artes pdocet. paup ras docet hoies sin gulas eruditōes un uerūm: huc uergit

Paupras ar tes pdocet.

παυραδα ταυτα εδιδασκε πικρη παυ

Laus paupra tis.

το λυσοσ ανωγκη idest. oia hac docuit amara: oia audēs necessitas. Cōsimilliter psciūs Coruos qd do cult sua uerba eonari: Magister artis ingeniq; largitor ueter negatas artifex seq uoces. Docte & lu culenter Apuleius in prio magia. Idē mihi etiā paupratē opprobrauit: acceptū philosopho crimen & ultro pfitendū. eniuero paupras oltm philosophia: uernacula ē: frugi: sobria: paruo potēs: amula laudis: aduersū diuitias possēssa: habitu secura: cultu simplex: consilio bene suada: neminē unquā sup uult ullas neq; pōt. Quippe hac & alia flagitia diuitiar: alūni solēt. Maxima queq; scelera si ex oī me moria hoīum pcenseas: nullū in illis paupem reptes. Vbi cōtra hac temere inter illustres uiros diul tes cōparent: Sed quēcunq; in aliqua laude miramur: cū paupras ab incunabulis nutrita est. paup glortia munifica: cunctis laudibus apud oēs nationes pfuncta: eadem eni paupras apud grācos in aristide iusta: in platone benigna: in epāminūda strenua: in socrate sapiēs: i homero diserta. eadem paupras ēt populo romāo ipiū a primordio fundauit: proq; eo in hodiernū dis imortalibus simpulo & catino sctili sacrificat. Sumptū hoc ex aristophantis pluto: q paupratem inducit admonētē chrtm num se oēs artes pdocere: & si absq; se esset diuites egerēt: ut pote pauprioribus opulentis suppedita tibus oia necessaria: nec mirū esse si illā cunctim oēs fugerēt. Illud erat in cā quod scilicet consueuit ad se applicātes reddere meliores: & uirtutē q uitant paupratem fugiunt nō secus ac filii parētes qm sit uerbū paupor: quod a grācis sumptū est. Illi dnt neuet oi. uerbū peculiare aristophanti. Nul hoīum nata ē hac benignitas ut parasitos admittat: q si me uocaret nugis resolverē: & spectatores alloquēs air p interrogatōnē: quis elum me uocat: quis nam ex uobis me uocat ad coenam?

Pauperor.

Huc arcessito. tecū adduce. nā illū ecastor mittere ad portū uolo Si q forte ex asia nauis heri aut hodie uenerit: nā dies totos apud Portū seruos un⁹ assidet. sed tamē uolo iteruisti ppa: actutū redi

Gelasimus ancilla Crocotium. Parasitus.

Ge: f Amē fuisse suspicor matrē mihi. nā postq nat⁹ sum satur

Nūq; fui: quā ego mri meo refero iuitissim⁹: quā neq; retulit Ego refero meā mri famigrām nā illa me i aluo mēses gestauit decē At ego illā i aluo gesto plus ānos decē. atq; illa puez me gestauit Paruulum: quo minus laboris illam cepisse existimo. at ego non Pauxillulā in utero gesto famem: uerum hercle multo maximā. Et grauissimā aridi dolores mihi oboriuntur quotidie. sed matrē Parere nequeo: nescio quomodo audiui saepe hoc uolgo dicier Solere elephātum gravidā ppetuos decē esse ānos. eius ex semie Hac certo ē fames: nā iā cōplures ānos utero hazret meo. nunc si Ridiculum hoīem queret qspiam: uenalis ego sum cū ornāmētis Omnib⁹ inanimētis. exi supplemētum quārito. gelasino nomē Mihi ididit pauro pater. ppter paupratē hoc adeo nomē reperi: Quia inde iam a pauxillo puero ridiculus fui. eo quia paupertas Fecit ridiculus fore. nā illa oēs artes perdocet: ubi quem attigit: Per annonam caram dixit me natum pater: ppterea credo nunc Esurio acrius. sed generi nostro hac reddita est benignitas. nulli

Oratio, præpostera sunt hæc uerba ita in suos artus redigenda. Oratio una hoium pessime inte
 rrit. hoc sensu. Absit in desuetudine & exoleuit apud hoies hæc oratio: quæ frequenter usurpabat cũ
 dici consueuerat: parasite mecum coena: discombe: sede: potita. Veni illo. Oratio hæc regia est: quæ
 ablit in obliuione apud mortales & eos opulētissimos. Volo fieri. lege. uolo fieri: ut scilicet ad cœ
 nam uenias. Reperere. repererāt: inuenerunt ut caritū successorē scilicet loquendi modū minimi
 pretii, quod hoc est: uocē te ad coenam nisi coenē foris. Ni ne repleuerit. & hoc aliud uerbū nihil
 dicit opulēs: nisi re
 pleuerit me si in do
 mo coenauerit: subit
 tellige deos preeari
 sibi dent fortunæ si
 nisteritatē. In puris
 tamen exēplaribus
 legif. nā te repleue
 rim si coenassē do
 mi: profecto si domi
 coenarem uentrem
 tuū lautis opsonis
 saginanter & in e
 scanter infarcirem.

Mores barba
 ros. ut truculētissimā
 crudelis: immanis.
 Præconis com
 pendium. hoc est ut
 egomet subiciā ha
 stæ meas scurrilitat
 tes & facetias: & nil
 hil morer officium
 præconis: opus erit
 ut ueniat me & mea
 subiciā. Auctio
 nē. subhastatā uen
 ditionē. Ventre
 item. prisca lectio
 uenitem hoc est ue
 neam. i. uendar.

Qui iam plures
 legendum quod plures.
 Qua pcurēt. le
 ge. quod pcurēt: hoc se
 su. plures sūt maler
 uolig res aliēas cu
 rat: quod re nullā hnt:
 quæ curēt. Iuxta illā
 oratantiū adagiū.
 Aliēa negotia curo

Venitem

Curiosus ma
 leuolus.
 Afficere.
 Affectus.Hercules in
 cubo.

Nugare soleo si quis esum me uocat. oratio una iterit. hoium pessime
 Atque optima hercle meo animo & satis summa. qua ante utebantur.
 Veni illo ad cenam: sic face: permitte uero. ne grauare. est comodum
 Volo inquam fieri. non amittam. quoniam eas nunc reperere ei uerbo
 Vicarium nihil quod est hercle uerbum ac uilissimum. uocē te ad cenam.
 Nisi egomet cenam foris ei hercle ego uerbo liberos defractus ueli
 Ni ue repleuerit si cenassit domo. hæc uerba subigunt me
 Ut mores barbaros discam. atque ut faciam præconis compendium
 Itaque auctorem prædicem ipse. ut uenire ite. Cr. hic ille est parasitus?
 Quæ accersitum missa sum. quæ loquar auscultabo priusquam colloquar
 Sed curiosi sunt hic qui iam plures mali alienas res que curant studio
 Maximo quibus ipsis nulla est res que pcureret sua ei quando quæ auctorem
 Facturæ sciunt: adeunt: perquirunt quicquid fiet causæ illico
 Alienum æs cogat. an pararit prandium. uxorin sit reddenda
 Dos diuortio: eos omnes tametsi hercle haud indignos iudico quam ut
 Multum miseri sint laborēt nihil moror. dicam auctorem causam
 Ut animo gaudeat nam curiosus nemo est qui non sit maliuolus.
 Ipse egomet quamobrem auctorem prædicem dāna
 Euenerunt maxuma misero mihi ita me macupia miserum
 Adfecerunt. male potationes. plurimæ de mortuæ. quot adeo cenæ
 Quas defleui mortuæ: quot potationes mulsit. quot autem prædicia
 Quæ iter continuum perdidit triennium. præ mœrore adeo
 Miser atque ægritudine consenui: pene sum fame emortuus
 Ridiculus æque nullus est. quando esurit nunc auctorem
 Facere decretum est mihi. foras necessum est quicquid habeo uendere
 Age sultis preda erit presentium iocos ridiculos uendo. age
 Licemini. qui cenam poscit ecqui poscit prædicio. hercules
 Te amabit prædicio. cenam tibi. esse adnuistum. nec meliores dabit

exclusus propriis. Et quoniam et de per se hoc est illi. Quæ alique: quæ plura. Auctorem cam. dicam me auctorem
 meditari coactum ab ipsa fame. Curiosus nemo. indagator negotii alieni sectatur liuor & maliuolus
 lecta. De curiositate multa dixerunt in comætiolo nostro in fulgentium. Affecerunt. debilitauerunt ual
 de me macupia furacia: afficere uerbum est: quod significat languidum reddere: sicut scipitius Marcus Tullius
 corpore affecto fuisse refert: affectus lien Cornelio celfo dicitur pro eo quod est debilitatus: & proprius. Iuppiter
 affecta tamen miserere puellam ubi affecta pro ægrotata posuit. Demortuæ. extinctæ: abolitæ: expictæ.
 Ridiculus. sensus. nullus quod eadem nouerit pantomimus: & gelasimus histrio ridiculosior est parasito sicut
 teri quam suam pedibus uadit Iuuenal hoc hemistichio. mimus quis melior plorante gula? Licemini. faci
 te prius: dicite sultis quod in his scurrilitatibus prius impedere uultis: liceri & licitari uerbum est: quod significat indi
 care prius: id est licitatores: qui prius rei petunt. Qui cenam poscit. est ne aliis qui me ad cenam uocet? Præ
 dicio. si das prædium. Cenam tibi. si cenam dabis tibi benefaciet hercules lucri deus: qui pinde uocatus est
 incubo: quod thesauris & lucro creditus est incubare. Perscius. O si sub rastro crepet argenti mihi scilicet
 dextro hercule. Oratius secundo sermonum. Illud ipsum mercatus arauit diues amico hercule.

Sudatoria.
Calidarium.
Frictio.

Sudatorias. unctioes: qbus in sudatoriũ balneare ingredies usurpare cõsuevit: & peculiariter
In calidario. De frictione Plini9 lib. uigesimo octauo. Vehemẽs enĩ frictio durat: lenis mollit: multa
admit corpus. Auger modica. Celsus cornelius. Frictio paucis uerbis a uetustissimo autore hippo
crate cõprehensa ẽ: qui dixit frictione si uehemẽs sit durari corpus: si lenis molliri. Malacas. mol
les: delicatas. Ampullarias cauillationes. scomata & locos: qui dicunt dum oleo ex ampulla bal
neari extracto inunguntur. Strigilem. qua utebant ad detergẽdas sudantium sordes. Perficius.

Strigills.

Ipser & strigiles cri
spini ad balnea der
fer. Ampullam.
olearia: qua ut lat9
in superioribus a no
bis explicatũ est ute
bant ad corpus un
guẽtis inungendũ.

Rubida.
Pyriateriũ.
Tepidariũ.
Ruuida.

Rubidam. rubẽ
tem ex calore pyria
teri hoc ẽ tepidariũ
Si legis ruuidã non
lauem nec laulga
tã interpretare: nec
plãtie p̃sula aqua
tam: sed canaliculis
quibusdam striatã.

Decima her
culli.

Quantum po
test. quantũ pote ẽ:
hoc ẽ qũ possibile
ẽ. Decimã pollucẽ
fasto. est enĩ pollucẽ
fasto pollucto id est
lauto sacrificio deci
mã bonorũ ptẽ her
culli p̃soluẽ. Plutar
chi uerba subscripsi
quid causã ẽ q̃ ple
riq̃ copiosi & locu
pletes subãtia suã
decimã Herculi of
ferebant: an q̃ ille
quoq̃ in palatio
boum quos Geryõĩ
abstulit: decimã im
molauit: an q̃ Rõa
nos ab ethruscis de

Nullos melioĩs ẽẽ parasitos sinã: uel unctiões: grãcas: sudatorias
Vel alias malacas ampullarias cauillationes ad sentaciunculas.

Ac periuraciunculas parasiticas: rubiginosã strigilẽ. ampullã
Rubidã parasitũ. inanem: quo recondas reliquias. hæc uenisse
Iam opus est: quãtũ potest ut decimã partem herculi polluceã.

Cro. Ecastor auctiõnẽ haud magni precii adhãsit homini ad infimum
Ventrem fames. adibo hoĩem. Ge. quis hæc est quã aduorsum it
Mihĩ: epignomi ancilla hæc qdẽ est crocociũ. Cro. gelasine salue

Ge. Non est id nomen mihi. Cro. certo me castor id fuit nomen tibi.

Ge. Fuit desertum. uerum id usu perdidit: nunc micotrogus nomine
Ex uero uocor. Cr. heu ecastor. risi te hodie multum. Ge. quãdo
Aut quõ in loco? Cr. hic cum auctiõnẽ prædicabas. Ge. pessuma

Ehon audisti? Cr. te quidem dignissimã. Ge. quo nunc is?
Cro. Ad te. Ge. quid uenis? Cr. panegyris rogare iussit te ut opere
Maximo mecum sim tu ut ires ad sese domum. Ge. ego illo

Me hercule uero eo quantum potest iam ne extra cocta sunt.
Quod tramis fecerat. Cr. illa quidem nullum sacrificabit.
Ge. Quomodo? quid igitur me uolt? Cr. tritici modios decem
Rogare opinor te uolt. Ge. me ne ut ab sese petam? Cr. immo

Vt abs te mutuũ nobis dares. Ge. negato ẽẽ quod dem nec mihi
Nec mutuũ: neq̃ aliud quicquam: nisi hoc quod habeo pallium.
Linguam quoq̃ etiã uenditãriã. Cr. haud nulla tibi lingua est:

Ge. Quã quidẽ dicat dabo ueterẽ reliqui. eccã illã: quã dicat: cedo.
Cr. Malũ tibi di det. Ge. hæc eadẽ dicit tibi. Cr. qd nũc itur? an nõ?
Ge. Abi sarte domũ. iã illo uenturũ dicito: propera atq̃ abi. demiror

cimari solitos liberauit: an hæc historiã: nec oĩno uerã: nec uerissimã habẽt. Herculi uero tãq̃ edacti
& splẽdido plũx atq̃ opipare parãbat: & sacrificiũ faciebãt: an illud pot9: quasi odiosas ciu' b9 & mo
lestas nĩmias ditũtias cõmĩnuẽtes & ut bõã corporis habitudini ad sũmũ pũctã aliq̃ detrahẽtes eo
pacto maxie coli Hercule existimãbãt: quẽ idcirco luxuriã coercere & cõpriere delectaret: q̃ spe pau
cis cõtẽtus tenuiter cõtinẽterq̃ uixisset. Epignomi. q̃ marit9 erat ipsi9 panegyris. Micotrog9.
famelicus: parã comedẽs. In prisctis exẽplarib9 legĩt misotrogus hoc ẽ ex odio oĩũ uicĩes: ueluti oĩs
illũ insectent: & odio quodã incesãt. Te dignissimã. subitelligẽ auctiõnẽ audiãt: dignã tãto & tã
docto parasito. Sim tu ut ires. mẽdũ sat cognobile. legẽdũ ẽ enĩ simitu ut ires. simitu lĩgua uerna

Micotrog9.
Misotrogus.

Thermiface
re.

Sim tu ut ires. mẽdũ sat cognobile. legẽdũ ẽ enĩ simitu ut ires. simitu lĩgua uerna
cula i hernicis idẽ qd simul. Tramis fecerat. mẽdosũ codicẽ reor. p̃ thermifecerat: ut a thermo hoc
ẽ calido deductũ sit uerbũ thermifacio p̃ calfacio: & calidũ & coctũ facio. Quid sit thermifacio: qd ther
mifacere: qd thermopoliã satis i superioribus explicauimus. Nullũ. nihil: nulla sumẽtorũ p̃cordia:
q̃ thermifieri possint. Nec mutuũ. illa danẽ mutuo ex autoritate iurecõsultorũ: q̃ eadẽ reddi non
possũt: ut barbarissimos sit & solocus si dieius mulã aut tumtũ aut qd tale: qd idẽ reddi p̃t: mutuari.

Mutuũ qd.

Venditãria.

Venditãriã. quã uendi sentaculo p̃t: frusto panis cõduci possit: & uti taceã & uti loquãr. Da
bo ueterẽ reliqui. locosus sensus. Amisso & dilapidato patrimonio: quod dare poteram amissũ & illã
ueterẽ linguã: quã dicebant cum res erat dabo: nuac cum re indigeã aliena: tantũmodo dicere
possũm cãdo. Hæc eadem. lingua uenditãria eodem maledicto te repercutit.

Dinacium, nomen a celeritudine turbineque impositivum. Dinon enim graeci turbinem uocant. Ex pictura, graphice ex picturae lintamentis astitit: ita compe: ita iormose ut quis pictus astat. Pauxilulo, minutim: pauxillatim aduerbialiter. Exanclauit, exhaurit, aut Marcellus Pauxilulo. An exanclaf scedissime labitur: aut falluntur hi: qui exanthlauit scribunt, exanthlao est exhaurio: hic priscus poeta, exanthlant liberi carthefia: ut censeam perperam dici exanclare erumnas pro exanthlare hoc est exhaurire & perpeti: cum scilicet exhaurire laborem tolerare significet eruditus, proin corrigendus ē Ciceronis: Quin Multorū co
tillani: Plauti: Mar/ dices emēda
triani & ceterorum ti.

Quid illac me ad se accersi iusserit: quæ nūq̄ iussit me ad se
Accersi ante hūc diem: postq̄ uir abijt eius, miror quid fiet
Nisi ut piclū fiat, uisam qd uelit, sed ecclū dinaciū eius puerū
Hoc uide satim: ut facete atq; ex pictura astitit, ne iste ædepol
Vinū poculo pauxillulo saepe exanclauit submetrū scitissime.

Dinaciū puer Gelasinus parasitus.

Di. m. Ercuri⁹ iouisq; nūcius phibet: nunq̄ atq; p̄ri suo nūciū
Lepidū attulit, q̄ ego nūc meæ heræ nūciabo: itaq; onustū

Pectus porto læticia lubētiaq; neq; lubet nisi gloriose quicq̄

Proloquit: p̄fecto amœnitates oīum uenēq; & uenustatum

Afferet, ripisq; superat mihi atq; abundat pectus læticia meū.

Propterea dinacium pedes hortare, honesta dicta factis.

Nunc tibi potestas adipiscendi est gloriā, laudem decus.

Heræq; egenti subueni, benefacta maiorū tuorū exauge.

Quæ misera expectatione est epignomi aduentu uiri.

Proinde ut decet amat uirū suum cupide, nūc expedi pinaciū

Age ut placet: curre ut lubet, caue quenq̄ floccifeceris.

Cubitis depulsa de uia, tranquillam concinna uiam, si rex

Obstabit, obuiam regem ipsū prius peruortito.

Ge. Quidnā dicā dinaciū lasciuibundū tam lubenter currere?

Harundinem fert sportulamq; & hamum piscarium.

Di. Sed tandem opinor æquius est herā mihi esse supplicem.

Atq; oratores mittere ad me donaq; ex auro: & quadrigas

Qui uehar, nam pedibus ire non queo, ergo iam reuortar.

Ad me iri & supplicari egomet mihi censeo æquum

Ge. An uero nugas censeas: nihil esse quod ego nunc scio

Di. Tantum portu apportō bonū, tam gaudiū affero grande.

Vix ipsa domina hoc nisi sciat exoptare a dis audeat

Nunc ultro hoc deportem, haud placet: neq; id uero officium

arbitror

Hic hoc uidetur mihi magis meo conuenire huic nuncio

Aduersum ut ueniat obsecret: se ut nuncio hoc impertiam.

preceptebat astantibus symposiarchis & arbitris uinum bibere pertinere conuuias platonicos. Sunt qui submetum scribunt hoc est pene merum ut nulla uel saltem paruula aqua insuauerit & dilue
rit.

Lubentia, lubentina: gēto: & prona animi adlubescētia: iocunditate scilicet & uoluptate.

Expedi pinacium, scribendum dinacium.

Caue, ne scilicet titubet mandataq; frangas.

Quemq; floccifeceris, quemlibet neglexeris.

Lasciuibundum, excitatum: tumultuantē. Ni

hil esse, scio nihil esse quod apportat dinacium: etiam si cum magno strepitu currat & recurrat,

Nō cōuenit
fœlicitatē su
perbiam.

Secundas fortunas. decet hominem fortunatū superbū esse. & hæc serullis sententia est & popula
ris plauto ex psona loquente. Nihil enī minus decēs est q̄ fœlicitatē supam. homo nescius ē uitorem
poit caput esse deū. Momento fœlicitates humana uertunt. His suffragat Ouidius. Tu quoq̄ fac tibi
meas: & quæ tibi læta uident dū loqueris fieri tristia posse puta. Seneca in epistolis ad hanc sententiā.
Non cœperit trāsuersos agere fœlicitas. In præcipitia cursus iste deducit. huius eminetis ultra exitus
cadere est: deinde nec resistere quidem licet: eos scilicet qui hoc faciunt non euerit fortuna sed cer

Hæ
namq̄ ex mœrore.
scribendū ē. heriq̄
ex mœrore eximā.

Contundā. mi
nuam: proterā: pro
culcabo. Talty
bii. nūciū agamēno
nis apud homerū:
de quo Ouidius in
epistolis.
Nam simul euryba
tes me: talthybiusq̄
uocarunt.

Eurybati data
sum: talthybioḡ co
mes.

Talthybius.

Eurybates.
Calliparros.

Talthybius: & eury
bates in prima Iliā
dos rhapsodia legā
tur ad repolcēdam
Cryfelda: quā home
r⁹ subide καλλιπια
ρην uocat hoc est
elegantia papillarū
habentem. Hæc ho
merus. αλλα ουτε
ταλυβιον τε και
εurybatην προσ
ειπε. Ad ludos
olimple. meditabor
illam cursurā: quæ
in olympicis ludis
exercetur. Spa
cium hoc occidit. in
priscis exemplarib⁹
legitur stadiū: hoc
inquit decurforum
occidit hoc ē deficit
animo meo nō p̄n
de capax & enorme
uidet. Loc⁹ est in fa
miliaribus domibus
prostadium: de quo
pollio meminit libro sexto.

Prostadium.

Curriculo. cursim: ad cursum peragendum. Quam me pœnit
tet. parum uidetur hoc spatium meæ celeritudinis. Fores. salutatiuus est casus. inuocat fores.
Minis uellem. scribe n̄mis. Hoc postremum. & postremo pede recalcat dinacium in fo
res. Istin̄ est. scribendum istic est: hoc est in sportula. Dixerat enim superius dinacium sportu
lam & harundinem ferre. Vides colubras. prisci codices. uites colubras: ne inquit aspecta i spor
tellam gelasime: qm̄ illic insunt colubræ: & iracunde minanterq̄ ad gelasimum absterrendū dicit.
Tum hæc facts. lege. tum hæc facts: tu ne ista facis: ut ita iracunde & minaciter. nostris postibus
insultes. Tuo accersitu. tuo euocatu. Indidere nomē. ut a nomine turbineus essem & pro
cellus & tumultu abundus. Dinon enim gract procellam dicunt: quam fecerat foribus panegyri
cis. Propudiose. cynedice: uilis: stuprose: quasi procul sit a pudore & pudicitia.

Secundas fortunas decent superbiæ

Sed tandem cum recogito qui potuit scire hæc scire me

Hæc nāq̄ ex mœrore eximam benefacta maiorū meum exaugeā.

Atq̄ illam augeā ex insperato opportuno modo contundam facta

Thaltibii cōtemnāq̄ oīs nūcios: simulq̄ ad cursurā meditabor

Me ad ludos olympiæ. sed spaciū hoc occidit: breuest curriculo:

Quā me pœnitet. qd hoc occlusā ianuā uideo: ibo & pultabo foris

Apite atq̄ appropriate: fores facite ut pateāt. remouete moram.

Nimis hæc res sine cura gerit. uide quam dudū hic ædes pulto.

Non operā datis. experiar fores an cubiti an pedes plus ualeant:

Nimis uellē hæc fores herū fugissent. ea causa ut haberēt malum.

Defessus sum pultado: hoc postremū est uobis. Gel. ibo atq̄ hūc

Compello. saluus sis. Di. & tu salue. Ge. iam tu piscator factus?

Quampridem non edisti? Ge. unde is: quid fers? quid festinas?

Tua qd nihil refert ne cures. Ge. qd istinc ē? Di. q̄s tu uides colu

Quid tā iracūd? Di. si i te pudor adsit nō me appellas. (bras?

Possum scire ex te uerum? Di. potes: hodie non cœnabis.

Panegyris mulier. Gelasinus parasit⁹. dinaciū puer:

Visnā obsecro has frāgit foris ubi est: tū hæc facis: tun mihi

q̄ Huc hostis uēis? Ge. salue: tuo accersitu uēio huc. Pā. ean ḡra

Fores effringis? Ge. tuos in clama tui delinquūt. ego qd me

Velles uisebam. nam equidē harum miserebat. Di. ergo auxiliū

Propere latū est. Pa. q̄s nā hic loquit tam prope nos. Di. dinaciū

Vbi is est? Di. respice me & relinque egentem parasitum

Panegyris. Pa. dinacium. Di. istuc indidere nomen maiores mihi

Quid agis? Di. quid agam rogitas? Pa. quid ni rogitem?

Quid mecum est tibi? Pa. men fastidis pro pudiose?

Eloquere propere. Di. iube me omittere igitur hos

Qui retinent. Pa. qui retinent? Di. rogas? omnia membra

Lingua non tenere, quae indefessa exloquitur quod est & quod non est. Nam lingua mali pars maxima serui. Multo tanta, scribo, multa tanto. Misera fulgebunt, tecta inquit miserima araneis ueluti suis tegumentis detecta fulgebunt rimabunda, & creberrimis uitio imbricum plagulis fenestrae buntur. In quibusdam codicibus scriptum est ita ferme. Misera frangebunt postea si spoliaueris tellis araneorum ueluti suis tegumentis tecta tui maxime frangebunt. Quasi tectum, corrige, quasi tectas, existimas ne illas tectas esse tantummodo unica ueste: ut si prima dirripias secundo munimento non munita sutura sint ad arcendum

frigus ab acibus, si nil mutare collibuit ita ordia. Quid existimas ades esse te tectum ueste unica, hoc est siles esse tibi: cui si detrahas unicum palium nihil supererit.

Nasiterna. situ Nasiterna.

lata: uas aquarium: de quo Cato. Fulgentius. Nasiterna dicitur uel luerit aquae urnam id est urcum: & cal phurnus in phronesi comedia ait. Vbi tu nasiternam aquam petas. & Plautus in Bacchide ait. Aster nasiternam cum aqua foras.

Aedilitate magistratus: quod & aedilatus dicitur. praerant enim aediles, templis sacrificiis & expolitibus: quale dignitate praeferebat ipse dinacius: quod iubebat scopas afferrit: & nasiternam cum aqua ut humo pluitat illi imbrepastum cognata comodi conuerteret. Pingere humum, croco diluere humum, decoctis. Hoc fiebat in spe etaculis, epigrammaticus libro sexto, & melius sparsit prima dulse croco. Idem libro primo, & cillices nimis hic maduef

Nasiterna.

Nasiternat

Aedilitas. Aedilatus.

Croci in spe etaculis.

Locus satyri.

- Lassitudo mihi tenet. Pa. linguam quidem sat scio tibi non Tenere. Di. ita celeri curriculo iui propere a portu tui Honoris causa. Pa. ecquid apportas boni? Di. nimio imparior Multo tanta plus quam speras. Pa. salua sum. Di. at ego perii Cui medullam lassitudo prohibet. Ge. quod ego cui misero medullam Ventris percepit fames. Pa. ecquae conuenisti? Di. multos.
- Pa. Ad uirum ecquem? Di. plurimos: uerum ex multis nequiorem Nullum quam hic est. Ge. quo modo iam dudum ego istum patior Dicere iniuste mihi: praeterhac si me irritassis? Di. aedepol Esuries male. Ge. animum inducam: ut istuc uerum te Elocutum esse arbitrer. Di. mundicicias uolo fieri hic ferte Huc scopas: simulque harundinem: ut operam omnem araneorum Perdam: & texturam improbam: dehinc itaque earum omnis telas.
- Ge. Misera fulgebunt postea. Di. quid illas itidem esse censes Quasi tectum ueste unica: cape illas scopas. Ge. capiam.
- Din. Hoc egomet: tu hoc couerre. Ge. fecero. Din. ecquid huc effert Nasiternam cum aqua? Ge. sine suffragio populi tamen Aedilitatem hic quidem gerit. Din. age tu otius pingere humum: Consperge ante aedis. Ge. faciam. Din. factum oportuit Ego hinc araneas de foribus deiiciam: & de pariete: Aedepol rem negociosam. Pan. quid sit nihil etiam scio: Nisi forte hospites uenturi sunt. Din. lectos sternite.
- Pan. Principium placet de lectis. Din. alii lingua cedite: alii pisces Depurgate: quos piscator attulit: puam & glandium deiicite.
- Gel. Hic herele homo nimium sapit. Pal. non ecastor ut ego opinor Herae morem geris. Din. imo res omnis relictas habeo Prae quod tu uelis. Pan. tum tu igitur qua causa tu missus es Ad portum expedi. Din. dicam postquam me misisti ad portum Cum luci simul commodum radiosus esse sol superabat

suis, pliniana uerba hic faciunt ex lib. XXI. na. his. Mutianus autor est in lycia anno septimo & octavo transferrit in locum subactum: atque ita degeneras renouari crocum. Vnus eius in corosis nuscum. Herba est solito angusto pene in capillamentum modum, sed uino mire congruit: praecipue dulci tritum ad theatra replenda. Negocio sua molestam fastidiosam. Principium placet, hic loquitur gelasimus: cui praeceptum hoc placet: ut lecti sternantur. Lingua cedite, scribo ligna cedite: quosdam lignaria praefecto puicla. Depurgate, uiscera & itera nea demite: desquamate: codite. Glandium, dr. & glandionicum satillum in superioribus durities est sub memento porci scitissimi saporis. Deiicite, quoniam ex autoritate coluella praedebat in crate lignea. Idem in curculione, pnis auxilium ut ferat: quae indénatae pendet, hoc significare uoluit Satyrus ita scribens, Terga suis fassis rara praedertia crate. Non ecastor, uerba panegyris. Praeque, contemplantioe impleti praepcepti tui. Cum luci simul, lucu scribe ut grammatici omnes docent: & praecipue Dionysii explicatioe teretiana. Radiosus sol est, subitellige incipiebat, superabat, supergradiebat: ascendebar, hic super collem est transcedere praeterireque.

Cercurus. Portitores, telonarios: qui praesunt portibus ad nauis exlegendis: quod portorium uocat. Circey
Codex Marcelli emendatus. prisca lectio cercuru habet p nauis geraria, sed hos nouos editione plautina professos codex marcel
 li decept: in quo pperam scriptu est circerus p cercurus in hac uerba. cercurus nauis e asiana pra /
 gradis. Plautus i sticho. Cu pcuntor portitores ecqua nauis uenit ex asia negat uenisse. Conspica
 tus sum interim cercuru: quo ego me maiorem no uidisse censeo. Lucilius in octauo satyraz. Verum
 flumen uti atq ipso diuortio igneis pedibus cercuru concurrer equis. Idē. ad regem legatus rhodiu:
 ecbathanam: & baz
 bylonem ibo: cercu
 rum summa. Onera
 ria nauis cercuru ap
 pellať $\alpha\pi\theta\rho\upsilon$ $\kappa\epsilon\phi$
 $\kappa\omicron\upsilon$ hoc e a cauda.

Passu aptu. Passu. aperto.
 Maro. Crinibus illa
 des passis. Marcellu
 passu e pprte uelut
 siccu Plautu i sticho:
 In portu ueto secu
 do uello passu puert
 idest lasso & rugoso
 Vn & uua passa di /
 eta est: qd sit rugis
 Iplicata. Plautus in
 poenulo. si qdem es
 tu mecu futurus p
 uua pensilli passa. Lu /
 cilius in satyris. Ru
 gosi passiq senes ea
 dem oia quarunt.
 Hoc nos admot ut
 retractemus locu eu poenuli: ita in tritis codicibus legitur. siquidē tu es mecu futurus p una pensilli.
 Corrige ibi. pro uua pensilli passa: ubi uua passa rugosam aut sicca interpretare. Cu id interpretare
 mur in poenulo: memoria lubrica & labile nodus hic subterfugerat: nunc tanq emanator & trasfuga
 cogitur is nodus aut poenas luere: aut nome in litteraria militia dare. Tum eu. corrige. tun eu:
 pro tu ne eu? Lana. subintellige aduexit. Eburatos. mensas ex ebore in terram: intertextoz
 pluriformes. Babylonica. pipetasmata belluata: hoc est imaginibus belluarum insignita: qua pul
 cherrima sunt in babylone. Sic eni peculiariter Lucretius appellat: & its uerbis epigramatista. Baby
 lonica picta supbe texta: semyramia qua uariant acu. Stromaton tapete uartegatum. Sella. alibi
 scriptu est sellas: pro eburatis sellabulis & accubitis cocctneis: sericis: qbus supabundat ortens delicia
 rum oium sinus egregius. ego nil autem imutare: cu legi possit sella pro sedilibus autore Popeno: Tu
 quod in antiqs proptu codicibus libro quarto scriptu est. Assideant fratres iuxta minoia sella. ut in
 numero singulari sit foemineu genus: in multitudinis numero neutri. Nec me praeterit aliter in pro
 portio legi posse: sed no perinde comode. Tapetia. qua diuersicolora qdem erant caeter: no ita
 multuualo ope imaginu decorata. Bonae rei. bonae supellectilis. Sambucas. in codicibus an
 tiqs scribit sambucinas. sunt eni sambucina: qua sambuca organu molle & geniale ad sterculos sal
 tatorios ciēt. sunt tn qui hic sambucistras legunt: qm ita liuiso & reliquis appellantur. Caeteru cum
 sambucina & sambucistras & sambuca instrumentu deflectant ab arbore sabuco: qua canaliculata
 circa interiorē medulla & harudinacea ad sonos accomoda molliores mallim legere sabuca: sabuci
 nas: & sabucistras. prima eni correpta sabucus arbor seruio dicit: ut ad differentia cu machina signi
 ficet per sambuca tuc intersepu sit. M. ut qua sabuca dicebat sambuca uocitata sit: ne uideret sam
 bucam organu significare: proinde foedelabunt hi: qui pro organo non machina intelligit eo ut
 su. Sambucam potius caloni aptaueris alto. Popenus eandē sambucam uocat pperam ut arbitror ita.
 sambuca organi genus: a quo sambucistras dicitur. machina quoq: qua urbs expugnatur similiter
 uocatur. Nam ut in organo chordae sic in machina intendunt fimes. Lucretius pollio libro sexto archi
 tectoria. Sine dubitatione animaduertimus ex eo esse schema trigoni mudi uti organu: quam sabu
 cen graeci dicunt. Suidas graecus interpretatur sambucen esse trigonu organu: & machina: &
 sambucen scribit non sabucen: ut ambigua nunqd sambuca an sabuca dicendu sit: sereno. M. exclu
 dente fortassis ob moduli necessitate: siqdem in metro peccat arte non inscitia. Idem Vitruuius lib.
 decimo. No minus chlo cu supra naues sambucar machinas hostes coparassent. Strabo libro deci
 mo. Instrumentoz etiam quaedam barbaru optinent uocabulum naba & sambuca psalterioq eunt

Ex mari: dum percontor portitores ecqua nauis uenerit
 Ex asia: negant uenisse: conspicatus sum interim circerum
 Quo ego me maiorem no uidisse censeo in portum uento
 Secundo uello passo peruenit: alius alium percontamur
 Cuius est nauis: quid uehit: interim epignomu conspicio
 Tuum uirum & seruum stichum. Pan. hem quid
 Epignomu elocutus? Din. tuum uiru. Pan. & uitam mea:
 Din. Venit inquam. Pan. tum eum ipsum uidisti? Din. ita ego libens
 Argenti auricq aduexit multum. Pan. nimis factum bene.
 Gel. Hercle uero capiam scopas: atq hoc conuerram libens.
 Din. Lanam purpuramq multam. Gel. hem qui uentrem uestiam:
 Din. Lectos eburatos: auratos? Gel. accubabo regie:
 Din. Tum babylonica & peristromaton sella & tapetia aduexit
 Nimiū bonae rei? Gel. hercle rem gestā bene. Din. post ut occepi
 Narrare fidicinas: tibicinas: sambucas aduexit secum

Retractatus uersus poenuli.

Babylonica.

Solla. Locus proptu.

Sambuca. Sambucistras.

Versus prisca nus.

In ludum histriones. Vegetius libro quarto Sambuca machina dicitur ad similitudinem cytharæ: Nam quæadmodum in cytharâ cordæ sunt: ita in trabæ: quæ iuxta turræ ponitur funes sunt: quæ funem de superioriori parte trocleis laxant: ut descendat ad murum: statimque de turre exeunt bellatores: ut per eam transeuntes moenia urbis inuadant. Spartianus in Adriano sambucam usurpat in prioris significatione. In consilio sambucas pro re semper habuit. Deprauatus est Quintilianus codex libro primo his. Aptius tamen profuturum puto non hæc a me præcipi: quæ nunc in scenis effocinata: & impudicis modis fracta:

Quintilianus
codex emen-
datus.

Forma eximia. Gel. euge quando adhibero ad ludium
Tum sum ridiculissimus. Din. post hæc unguenta
Multigenerum multa. Gel. non uendo logos: iam non
Faciã auctorem: mihi obtigit hæreditas: maliuoli perquisitores
Auctionum perierint: hercules decimam esse adactam tibi
Quam noui gratulor. Din. post autem aduexit secum parasitos.
Gel. Hei perii miser. Din. ridiculosissimus. Gel. reuerentiam certe hoc
Quod conuerri modo. Pan. uidi tamen uirum sororis per philippum
Din. Non. Pan. adest: imo aiebant eum uenisse simul: sed ego huc
Citus præcucurri ut nunciarem nuncium optabilem
Gel. Venales logi sunt:
Illi quos negabam uedere ilico & meo malo est quod maleuolentes
Audeant hercules sane quod deus sis discessisses non male. Pa. intro
Dinacium: iube famulos rem diuinam mihi apparent: bene uale.
Gel. Vinum administrare. Pan. sat seruos habeo domi. Gel. enim uero
Gel. sine opinor uenisti futile si neque ille adest neque hic
Qui uenit quicquam subuenit ibo intro ad liberos & discam

non ex parte minima
si quid in nobis uir-
lis roboris manebat
excidit. sed qua lau-
des sortium caneban-
tur: quæque & ipsi for-
tes canebant. Nam
psalteria & spadicæ
et uirginibus probis
recusanda. lego. psal-
teria & sambuca. In
ueteribus tamen quintilia-
ni codicibus scribitur
psalteria & sotadi-
ca: ut tamen pro lasciuiss
modulantibus capiat
qualibus usus sit so-
tades inuetero cyne-
dicæ orationis. De
sambuca per organo
hieronymus in inter-
pretatione Danielis.
Vobis dicitur popu-
los: tribus: & liguas
In hora: qua audieris
tuis sonitum tubæ & fi-
stulæ & cytharæ &

Sotadica.
Sotades.

sambucæ & psalterii & symphoniarum & uniuersi generis musicorum. Idem scribit hæc de sambuca. sambuca itaque: quæ apud peritissimos hebræorum ignota res est Antiquis temporibus apud chaldaeos fuisse reperiatur sicut scriptum est. Bucca uocatur tuba apud hebræos: deinde per diminutionem buccina dicitur. sambuca autem sol apud hebræos interpretatur sicut scriptum est. sampson sol eorum propterea apud eos sambuca inscribitur: quia multum corticem arboris esse putant: & per soliditatem mellis uel nei ac mutabilitatem quasi in modum tubæ de ramo arboris moueri potest: ideo sambuca dicitur: quia ætatis tempore fieri potest: & usque ad frigoris tempus durare potest. Adhibero. legendum adhibero. Adludium. risu quodam ridiculo occentabo: iocabor: saltabo parasitico & perinde gentili lusu. adludere signat saltare a ludis histrionibus. Non uendo logos. non uendo sermones amplius. ideo quod affluget spes cœnatica non auctorem parasiticam factio. Marcellus. logi a graeco λογος sermones uel dicta ridicularia & contemnenda. Cicero pro Gallio. ego te certo scio omnes logos: quod ludis dicti sunt animaduertisse. Turpillus. Caue foro testamentum ergo calabit logi. Hercules. salutaris est casus. hercules inquit ex bonis meis tibi partem decimam decreui: quæ iam iam crescentibus opibus fiet auctior & impensior. Quam noui scribentium est ex prima lectione: quam uouit: quam scilicet decimam partem tibi dedicaui. Ridiculosissimus. lege ridiculosissimos subintellige parasitos aduexit: ut hac ratione cœnatica spes irritum faciat ipsum gelasium. Reuerentiam. illud paulamenti quod imundum erat & sordidum iterum imunditatis & rudere coinquinabo. Immo aiebant. dinacium loquitur. Venales logi. iterum exigor & impellor ut denuo faciam auctorem parasiticam. Maleuolentes audeant. scribe. maleuolentes gaudeant. æmullus inquit parasiti gaudebunt cernentes me subastationem logorum moliri. Discessisses. herculem alloquitur parasitus in hæc uerba. Tu o alcides si compos uoti fuisses: ut scilicet epignomo & fratri adhaesisses: ita mea ridicula distulisses: ita ut non male hoc est inuerti decima abisses: distulisses & uberrimi gelasii bonorum particeps. Futile. futiliter. nequidquam uenisti parasite si ad hæc præcepta applicaturus es rostrum. Ad liberos. corrige. ad liberos. iocose & facete dictum. ego nunc ibo parasitus ait ad scriptum librorum meorum: & exinde depromam libros facientiarum. unde discere possim omnes lepores: & flores facetosos: ut his sagittis & taculis fultus expellam ridiculosissimos parasitos: quos ex asia fratres aduexerunt. Ad finem. emenda coniunctim scribens affinem.

Bucca.
Buccina.

Adludere.

Logi.

In mercimoniis iust. legendū. In mercimoniis iust. habeo neptuno gratias: qui in mercibus: quibus preest ex lucro me iuuit: rem quadruplicauit: exhaust: ut ex quarta parte nos ipsos ditauerit. Potest pecunia. & genus & specie regina pecunia donat: & bene nūmatum decorat suadela uenit. nūsq. autor Oratius. Iuuenalis. Onūm uobis hunc prestat honorē. Petronius arbiter. Quisquis habet nūmos secunda nauiget arca. In stega. in tecto nauis. Multauerim. arumiatu fuerim: toleraueri: quales si patiunt: quibus ob aliquod insigne flagitū multa irrogat. Nunc hunc. psequi stichus. Ex illis

miseris. scribendū ex illis miseris subintelligit dieb. Eleutheria: liberatoria capere: libere obsonare: dapes istruere gento indulgere: legēdū ē eleutheria.

Eleutheria.

Et ius & aquū. epignomus loquitur. Sumas. absuemas tibi diē i gentū & ganē. Stephani. a corona nomen inditum: coronata hoc est coronas uendens stephanoplocos appellat.

Et cōditū symbolū. uado denūciatū collationē ut uulgo dicit: & patinā:

Riuales.

ex collatista pecunia structa. Riuales simus. scribendū riuales sum: qui eandē amant riuales appellant: ut pote qui ad eandē amicā appellant ut aquantes pastores ad eandē riuum: dñr & corrua

Corruales.

Coamatores Riualitas.

les: & coamatores. Riualitas riuatum inimicia. proprius. Riuale possum nō ego ferre iouē. Ouidius. effuge riuale: uincēs dūm sola te nebis: non bñ cū sciss regna uenūsq. manēt. Nūc tibi dedo. scribe. hūc tibi dedo: i ditionem tuā do tibi aium meum. Amicā padamicū. Occupatū. uado occupatū mihi hoc ē in gentū meum amicam meam.

De dictis meliorib. nā ni illos hoies expello ego occidi plāissime.

Epignomus adolescens. Stichus seruus.

Vm bene re gesta salu. cōuertor domū: neptūo grates hēo

c. Et tempestatibus: simul mercurio qui me in mercemoniis

luit lucrisq. quadruplicauit rem meam olim quos abiens

Adfecta agrimonia eos nunc lētantis faciam aduentu meo

Nam iam antiphonē conueni ad finem meum: cumq. eo reueni

Ex inimicia in gratiam: uideate quāso quid potest pecunia:

Quoniam bene re gesta redisse me uidet: magnasq. adportauisse

Diuitias domum: sine aduocatis ibidem in circerum in stega

In amiciciam atq. in gratiam conuertimus: & sic hodie apud me

Cœnat & frater meus: nā heri ambo in uno portu fuim: sed mea

Hodie soluta est nauis aliquanto prius: age adhuc has intro quas

Mecum adduxi stiche. Sti. here siue ego taceam seu loquar: scio

Scire te quas multas tecum miseras multauerim

Ep. Nunc hunc diem unū ex multis illis miseris uolo me eleutheriā

Capere aduenientem domū: & ius & aquū postulas sumas stiche

In hunc diem te nihil moror: abi quo lubet: cadum tibi ueteris

Vini propino. St. papæ ducā hodie amicam. Ep. uel decem

Dū de tuo tibi cœnes hodie. St. si hāc rationē instituis amicā ego

Habeo stephaniū hinc ex proximo tui fratris ancillam: eo

Conditū symbolū ad cœnam ac eius cōseruū sangarinū sylum

Eadē est amica ambobus: riuales simus. Ep. age abduc eas intro

Nūc tibi dedo diem. St. meā culpā habeto nisi perexcrucia uero

Iam hercle ego per hortum amicam transibo meam: mi hanc

Occupatū noctem eadē symbolā dabo & iubebo ad sangarinum

Cœnam coqui: aut egomet ibo atq. obsonabo obsoniū atq.

Id ne nos miremini homines seruulos potare amare atq. ad cœnā

Condicere: licet hāc athenis nobis: sed cum cogito potius q.

In diuidiam ueniam est etiam hic hostium: aliud autem

Posticum nostrarum harum ædium: posticam partem magis

Vruntur ædium: ea ibo obsonatum: eadem referam obsoniū

Per hortum: utroq. cōmeatus continet: ite hac secundum

Vos me: ego hunc lacero diem.

Noctem eadem lege nocte eadem. Symbolam dabo. mitte illi ten / taculum eadem nocte ut dapibus & patinariis lauticiis uenerem fulciamus. Condicere. uadant: statuere: denunciare epulare uadimonium. In diuidia. i. in ditione. in inimicitia. Vtroq. cōmeatus. per utraq. portā cōmeatus portari pot. Lacero. dissipō: cōturbo properatē celerrime diē.

Quā potest. lege. q̄ potest: proq̄ possibile est. Mustella murē abstulit. auguria hæc pedestria uocant: de q̄bus hæc Pompeius. pedestria auspicia arbitrabant: quæ dabant a uulpe: lupo: serpente: equo: ceterisq; animalibus quadrupedibus. Auguriū mustelā dirum esse supius significauit tis. Certū est mustelā posthac nunq̄ credere: nam incertiorē nullā noui bestia. Crediderat in primo gelasimus in re sua epulari auguriū scelicissimū datū cum murē strāgulauit. Tanquā significare uellet sese strāgu latuq; & expulsuq; in acie dicitiorū parasitos asiaticos. Dirū & inauspicatū auguriū esse id cum mu

Auguria pe
destria.Dirū muste
læ auguriū.

Gelasinus parasitus. Epignomus adol.

- Gel. I Ibros conspexi tam confido q̄ potest me meum
Obtenturum regē ridiculis meis nūc interuiso iā ne
Aportu aduenerit ut eū aduenientem meis dictis deliniam
Ep. Hic quidē Gelasinus est parasitus q̄ uenit Gel. auspicio hodie
Optumo exiui foras: mustela murem abstulit præter pedes
Cum strena obsecrauit. spectatum hic mihi est: nā ut illa
Vitam repperit hodie sibi: itē me spero facturū augurium
Hoc facit Epignom^o: hic quidē est qui astar: ibo atq; alloquar.
Epignome ut ego te nūc cōspicio libēs ut præ læticia lachrymæ
Præsiliant mihi. Valuisti usq; Ep. sustentatunsi sedulo.
Gel. Bene atq; amice dicis: di dēt quæ uelis: ppino tibi salutē plenis
Faucibus: coenabis apud me quoniam saluus aduenis.
Ep. Vocata est opa. Ge. Num qdē tā graue ē: pmitte. Ep. Certū ē
Gel. Sic fac inquā. Ep. Certa res est. Ep. lubente hercle
Me facies. Ep. idem ego istuc scio: quando usus ueniet fiet
Gel. Nunc ergo usus est. Ep. Non ædepol possum. Gel. Quid
Grauare censeas. nescio qd uero habeo in mūdo. Ep. i modo
Alium conuiuiam quærito in hūc diem. Gel. Quin tu
Promittis. Ep. non grauer si possiem. Gel. Vnum quidem
Heracle certum pmitto tibi libens: accipiam certo
Si pmiseris. Ep. Valeas. Ge. certum est. Ep. Certum
Coenabo domi. Ge. Quando quidē tuam nō uis pmittere.
Vin ad te ad coenam ueniam. Ep. Si possim uelim. ueq;
Hic apud me coenāt alieni nouem. Gel. Haud postulo
Equidem me in lecto accumbere: scis tu me esse uni
Subselli uirum. Ep. At ii oratores sunt populi: summi uiri

stela musculum tra
hat his uerbis Apu
letus lib. ix. de asino
aureo notificat: Vi
sa est iterea mustela
mortuū serpentem
forinsecus mordic^o
attrahens: & de ore
pastoricū cāris uirēs
exiuit ranula. Cū
strena obsecrauit.
sunt q̄ legūt. Tum
renes obsecrauit: ut
mustelā dicat mutis
renes obsecrauisse:
metaphora sumpta
a secespirator & cul
trario sacerdote: q̄
exta rimat^o psecat.
eoz tñ probator ē
autoritas: q̄ legunt
oberrauit: ut pter
pedes hoc ē ppe pe
des suos dicat mu
stela errauisse murē
trahentē: ut signifi
cari ad se ptinere
peculiariter hoc au
guriū. ego obscena
uit lego dirū & ifoe
lix auguriū remo
uit nouo augurio.
Sic usus ē i asinaria.
metuo qd illic ob
scenauit meæ falsæ
fallaciæ: dū pter pe
des meos mustela
strāgularū traheret
musculū. Cū stre
na. iterptare cū stre
nitate. ē eni strena

Loc^o Apulet.

Strena.

Spectatum.

munusculū. qd in saturnaliis dabat: a strenuitate autore Pōpeto. In supiorib^o plautus inqt. Strena
dat strenue. hic p strenuitate strenā posuit. Bononiēses unica litterula mutata cū significare uolūt si
bi p præmio laboris pænētici munusculū debent: dicūt sibi deberi strenā: cū strenā pferre cōueniat.
Ausoni^o. pxi^omus ex lōgo gradus ē quæstoris amici curā pro strenis excubuisse tuis. Spectatū hic.
nōnulli legūt. spectatū hoc. Id auguriū inqt spectatū est. seu hoc ē spectatū id scilicet auguriū pbū:
Itqdū: & sincer^o ē. Id enim significatū qnq; spectatū hēt. Oratius. spectatū satis & donatū iam rude
quæris mœcenas itez antiquo me includere ludo. Ut illa uitā sicuti mustella uictū sibi necaro mu
sculo parauit: cōsimiliter deuictis aduersariis meis asiaticis scilicet parasitis mihi uictū ānuū parabo.
Sustentatū. curatū ē: dedi opā ut ppetuo ualerē. Musculo hic ut alibi fecit parasitū cōparat: q̄ ut
mus liguritor edit alienū cibū. Diogenes mures parasitos suos dicebat. Vocata opa. ab altero
uocatore opa mea ē uocata: cui ego me addixi. Censeas. affirma te uētuz. Habeo in mūdo.
aliquid inqt habeo in expedito. Vni subsellit. corruptus tritus codex legendū est imi subselli. Dār
enī hoies esse imi subselli: q̄ nō merent qm scilicet nulli^o dignitatis sūt i sumo lecto discubere. sup^o

Dicitur laconis nihil moror lacones imi subfelli utros. Bractearum extat id laconis adagium . qui praeter decorum collocatus ultimus in lecto inquit. Inuenisti quomodo locum honorares altoquin inhonorum .

Anbracia . Ambracia huc. scribendum. ambracia hi. Est enim graeca ciuitas ambracia. Strabo libro septimo. Chaones igitur ac thesproti: deinde castiopenfes: qui & ipsi thesproti sunt a ceraunidis montibus usq; ad finem ambracium maritima funduntur ora. Illic enim est ciuitas ambracia: a qua uocatur finis ambracius. **Sumates.** in summo subfello. **Infirmatis.** in infimo lecto accubans. **Proce**

dit parum . parum confert & condecit mihi legatio ciba r rta. De reliquis scribo de reliquis: hoc est de residuis et barioru: quae in maxima coena super fluit. Volo multum. fabintelligeturari. **Obnix** minus est. scribo. obnix magis est. hoc sensu. nihil mihi impensius: uberius: & fortunarius obstinate euenit: q; p'fus etiam si uiderim secundum augurium auspiciatum. **Qua** me ad illud. in prius scis exemplaribus legitur. q; me ad illum p'mittere. Apud me perinde. scribendum. apud me perinde idem post crastinum perende dicitur. **Marcus Tullius** Cras aut sumum perede. **Firmi amici** sunt. his suffragatur **Ouidius**. **Horrea** formicae uentit ad inania nunquam nullus ad amillas hinc amicus opes. **Vtq;** comes radios p' sol euntibus umbrae. **Cum** latet hic pressus nubibus ille fugit: **Mobile** sic sequitur fortunae lumina uulgus: q; simul amissa nube fugatur abijt. **Dixit** menander: homini male agentis procul amici. **Collabascunt** uacillant: titubant: errant. **Oium** me exile. legendum est exule: hoc est expete: uacuum: priuatum.

Postilla. postea: demum. **Qua.** p' qua uita maritima. **Volo** nos met potius. legendum est uolo potius.

Ambracia huc ueniunt huc legati publice. **Ge.** ergo oratores potius **Summates** uiri summi accumbent: ego infimatis infimus **(puli**

Ep. Haud aequum te inter oratores accipi. **Ge.** eq; de hercle orator sum

Sed procedit parum. **Ep.** Cras de reliquis nos uolo multum uale.

Gel. Peri hercle uero plane nihil

Obnix uno gelasimo minus est: q; dudum fuit

Certum est mustelae posthac nunq; credere. nam incertiore

Nullam noui bestiam. quin & ipsa decies in die mutat locum

Eam ego auspicaui in re capitali mea. certum est amicos

Conuocare. ut consulam qua lege nunc me esurire oporteat

Antipho senex. **Pamphilippus.** **Epignomus** adulescentes duo

An. Ta me di bene ament: mea q; mihi bene seruassint filias.

i **Vt** mihi uolupest pamphilippe: quia uos in patriam domum

Redisse uideo. bene gesta re abos te & fratrem tuum. **Pan.** satis

Abs te accipiam nisi uideam mihi te amicum esse antipho nunc quia

Te amicum mihi expedit esse creditur tibi. **An.** uocem ego

Te ad me ad coenam: frater tuus nisi dixisset mihi te apud se

Coenaturum esse hodie: cum me ad se ad coenam uocat: & magis

Par fuerat me dare uobis coenam aduenientibus: q; me ad illud

Promittere. nisi nolem ei aduersariet. nunc me gratiam abs te

Inire uerbis nihil desidero. cras apud me eritis & tu & ille

Cum uestris uxoribus. **Pan.** eat apud me perinde: nam ille

Heri me iam uocauerat in hunc diem. sed satin ego tecum

Pacificatus sum antipho. **An.** quando ita re gessistis uti uos uellem

Amicos atq; addecet. pax commerciumq; est uobis mecum.

Nam hoc tu facito cogites. ut cuiq; homini res parata est

Firmi amici sunt. si res laetae labant itidem amici colabascunt:

Res amicos inuenit. **Ep.** iam redeo. nimia uoluptas. si diu

Abfueris a domo. domum si redieris: si tibi nulla est aegritudo

Animo obuiam. nam ita me absente familiarem rem uxor

Curauit meam. omnium me exilem atq; inanem fecit

Aegritudinum. sed eccum fratrem pamphilippum incedit

Cum socero suo. **Pan.** qd agitur epignome. **Ep.** qd tu quamdudum

In portum uenis huc. **Pan.** longissime. **Epi.** postilla iam iste est tranquill' tibi

An. Magis q; mare qua abo estis uecti. **Ep.** facis ut alias res soles hodie

Exoneram nauem frater. **Pan.** clementer uolo nos met potius ne

Vicissatim, uicissim: alternatim. Cocta es, scribo, cocta ē. Istoc more, scribe cū diphthō
 go istoc morā. iā isto pacto si festinat min⁹ erit moramēt ad coenā cōcinādā. Apologū, moralē
 fabulā. Ausoni⁹, oblata p antiquarios mora scio, pmissi mei grām expectatōe cōsūptā pbe uir optie.
 In secūdis tñ hēo nō sefellisse: apologos Titiāni & nepotis chrōica q̄si alī⁹ apologus. Nā & ipsa sunt
 istar fabularū. Apuleius i libro de dāmōso socratis, sed de apologo q̄ritis non pigebit aliqd fabulari.
 Maxie, ē: licet: e grāco, illi enī dnt ααλῖστῶ ἀνυῆτες. Mea sint uobis, alibi, mea sūt nobis.
 Vicissatim, Apologus.
 Maxime, Celebs uidu
 us.

Oneremus nosmet uicissatim uoluptatibus. q̄ mox
 Cocta es coena, imprāsus ego sum. Ep. abi itro ad me: & laua
 Pan. Deos salutatū atq; uxorem modo intro deuortor domū.
 Ep. Apud nos hęc illa festinat cū sorore uxor tua. Pā. optumū ē
 iam istoc more minus erit. Ep. iā ego apud te ero. An. priusq;
 Abis præsente te huic apologū agere unū uolo. Ep. maxime
 An? Fuit olim quasi ego sū senex ei, & filia duæ erāt: quasi nūc meæ
 Sūt ea erāt duob⁹ nuptæ fratrib⁹ quasi nūc meæ sint uobis.
 Pan. Miror quo euasurust apologus. An. minori ille adulescenti
 Fidicinā & tibicinā peregre aduexerat: quasi nunc tu, sed ille
 Erat celebs senex: quasi ego nūc sum. Pan. perge obsecro
 Præsens hic quidē est apologus. An. deinde senes ille illi dixit
 Cui⁹ erat tibicina: quasi ego nūc tibi dico. Pā. ausculto atq;
 Animū aduorto sedulo. An. ego tibi meā filiā bene qui cū
 Cubitares dedi: nūc mihi reddi ego æquū esse abs te: qui cū
 Cubitē censeo. Pan. quis istuc dicit, an ille quasi tu. An. quasi
 Ego nunc dico tibi. immo duas dabo inquit ille adolecens
 una si parum est
 Et si duarū pœnitebit inq̄t. addentur duæ. Pan. q̄s istuc quæso
 An ille quasi ego. An. is ipse quasi tu: senex ille: quasi ego. si uis
 inquit quatuor
 Sane dato. dū eq̄dē hercle qd̄ edāt addas. meū ne cōtrūcet cibū
 Pan. Videlicet parcū illū fuisse senē. q̄ dixerit. quoniā ille illi pollicet⁹
 Qui eum cibum poposcerit. An. uidelicet fuisse illum nequā
 Adulescētē: q̄ ilico ubi ille poscit: denegauit dar̄ se granū tritici
 Hercle quia æquū postulabat ille senex quādoquidē filia illæ
 Dederat dotē accipe pro tibicina. Pan. hercle ille quidē certe
 Adulescēs docte uorsutus fuit: quis enim illi concubinā dare
 Dotatam uoluit. An. senex quidē uoluit si poscet indipisci
 De cibo: quia nequit qua lege licuit uelle dixit fieri. fiat ille
 Inquit adulescens facis benigne inquit senex. habeo
 Rem factam inquit faciam ita inquit ut fieri uoles. sed ego
 Ibo intro & gratulabor uostrū aduentū filiis. postea ibo lauātū
 In pilū. ibi fouebo senectutē meā. post ubi lauero. ociosus uos
 Opperiar accumbēs. Pan. graphicum mortalē antiphonē.

hēt faustine: legeſ & nomē toto sparget in ore suū. Aduētū filius, positū p sillabus, hūc locū citat
 libro septio Priscianus exp̄o enniāno: cuius uerba sunt hęc. Filis p te obiecta sū inocēs nerei natis
 pro natabus. Ouidius libro, xlii. metamorphoseon. cubo ea deab⁹ & totidē natis andros fraterna po
 tita, eabus p eis differētiā cā in sceminino genere hemina ptulit i tertio ann alitū. Scriba pontifici: q
 cū eabus stuprū fecerat. Dicit enī de uestalibus. Lauātū i pilū, sūt q̄ legūt in pilā hoc ē in locum

seorsus ab uxore ui
 nēs: hic resutant illi:
 q̄ calibē uocat̄ eū:
 q̄ nūq; uxorē duxit:
 cū itidē celebs ap /
 pellet: q̄ post ductā
 uxorē: & eā demor
 tuā: uisit i lecto ca
 libi: & semoto uxor
 rō negotio uitā foe
 licissimā agit. Præ
 sens apologus. hęc
 enarratio p̄tinet ad
 me ipsū. Deinde
 senes, corrige senex
 Immo duas. i nō
 null exēplari b⁹ hic
 loq̄t p̄philippus.

Pœnitebit, par
 uidebit. Cōtrūcet
 lege cōtrūcēt: cōe
 dat: deuorent. Vi
 delicet. uidere licet:
 apparere p̄t̄i lucre
 ti⁹ uti i hoc signifi
 catu. Filia illa.
 scribe ille sine diph
 thōgo: nequā adu
 lesces ē: q̄ a sene illo
 dorē suscepit & filia
 nec tñ cibū cū puel
 la seni daturus ē: ut
 saltē b̄ficiū sp̄set.
 Si poscet, corri
 ge si poscet. senex i
 q̄t Antipho puellā
 uellet si tñ posset ac
 grere: & ipetras ab
 adulescētulo cibum
 uberē cum scorto.

Habeo rē factā:
 scribo, hēo rē factā:
 hoc ē ego in portu
 nauigo. Iacta sūt sū
 dameta defensionis
 mea: hic sūptū illud
 epigramaticū poe /
 ta. Rē factā p̄p̄ll⁹

Videlicet.

Habeo rē fa
 ctam.Filiis p filia
 bus.
 Eabus.

Pilaris.
Sphera.
Spheristæ.
Pilates.

balnei: quod spheristerion appellat ubi exercebant pilaris: qui uocati sunt spheristæ: q̄ pila solle lude-
rent. Ab orbiculari ambitu sphaera pila uocat: pilum fortassis balnei uocatum quod circūseptum lap-
de candido: cui nomē erat pilates. De hoc Gato. lapis eādidiōr q̄ pilates. In aliā significantiā pilæ ut
riles effigies ex lana cōpitalibus suspendebant in cōpitis: quod esse deorū inferorū: quos uocant lares
putarēt: q̄bus tot pilæ quot capita seruorū: tot effigies quot essent liberi ponebant: ut uluis parcerēt
& essent iis pills & simulacris cōtenti. Quid si legis in peristylum ubi aquæ saliebant. Inibi se lauabat
Augustus ex autoritate Tranquilli. Peristyla enim uocant intercolūntia hoc ē columnarū ordines ser-
tia tū dispositi. Aufonius cōmēminat filr apud herculaneū peristylū fuisse lauacrū & magnificētissimū
peristylon aī ædem herculis: qua tūc in itur. Visitur etiā hodie Mediolanī: quæ ciuitas iſubriæ caput
est: amphitheatrica herculis ædes: quæ sub noie diui laurētii nūc frequētat. Aufonii uersus si sunt.
Et regio herculei celebris sub honore lauacri:

Perystila.
Versus Anso
nil enarrat

Cunctaq; marmoreis ornata peristyla signis.

Spheristeriū

Forsan plautus intellexit lauacrum in pilam hoc est in spheristeriū locum scilicet balnei ubi pila ludit.
De spheristerio Sidonius itidē cōmēminat libro secūdo ep̄larum. Atq; illic aleatorū lassos cōsumpto
spheristerio satiat. Idem. & ecce hic spheristæ se turmalibus cōstanter imiscuit ubi spheristas Apol-
linaris solle ludētes appellat. Spherā quoq; sollem pugillatoriū uocant. Idem sidonius libro octauo.
post oratiōes & pindaricos cygnos gloriæ pēnis euolatū: alex: spheræ nō iuxta dedit. Spheristeriū
deflectit a sphaera hoc ē orbiculari solle: unde spheratilis inflectit. Macrobius libro primo in somniū

Spheratilis.

scipionis. Nec tñ in hanc solā: quā habitamus suspiciem decidunt. sed in latera: q̄bus in terra globo-
fitas spheratilis efficit. scribit lampridius Alexandrū impatorē romanum opam palestræ & spheriste-
rio dedisse. leges hæc in exodo. parabis & acetabular: ac phialas: turribula: facies & candelabrū ducti-

Spherulæ.

le de auro mūdissimū. Flatile eius & calamos: scyphos & spherulas ac lilla ex ipso pcedentia. Hiero-
nymus spherulas aut uas orbiculatū interpretat aut tyarā: quam in figurā semicirculi formatam esse
dicit. Addit hæc uerba: quæ interpretatiōe indigēt. & mūtoria quoq; & ubi quæ emuncta sunt extin-
guunt. Tu scribe emūctoria. sunt enī emūctoria foreipes: q̄bus stiria fungosa candellæ emūgantur.

De emūcto-
riis hierony-
mus emenda-
tus.

Fortassis pilā uocat: quod una colūna fulciebat: balneū: quæ in medio domus collocat: & peculiari
rer in similitudinē atlantis: q̄ ipse fulcre discit calū. Vitruuius se ignorare p̄fitetur cur ea colūnæ
telamones appellentur præcipue cū ennius Atlantē latine uocet telamonē. Huc uergunt seruiana
uerba ex libro secūdo æneidos. Cōstat enim herculē fuisse philosophū: & est rō cur oīa illa monstra
ut scisse dicat. sane Atlas græcū est: sicut nilus. Nam ennius dicit nilū melonē uocari: atlantē uero Tela-

Telamones
columnæ er-
ror Vitruui
Atlas tela-
mon.

monē. Censeo tñ aut peristylū legendū aut epistylū ut poeta de natabulo apud romanā portā intel-
ligat: De quo in sinceris pompel monimētis hæc scripta sunt. Romanā portā uulgus appellat ubi ex
epistulo defluit aqua: qui locus ab antiq; appellari solitus est statua: cincta: quod in eo fuit sepulcrum
eius familiae sed porta Romana instituta est a Romulo i infimo cliuo ut citoria: q̄ loc9 gradibus i qua
drangulis formatus ē. Appellata autē Romana a fabians præcipue quod ea p̄ximus aditus erat ro-

Epistylum.

latura peristyla: in q̄bus sunt quatuor pares porticus altitudinis: aut una: quæ ad meridiē spectat ex
cellioribus colūnis cōstituitur. Id autē peristylū quod nūā altiorē habet porticū rhodiacū dī. Habēt
autē ea domus uestigia egregia & ianuas pprias cū dignitate. porticus peristylorū: albarisq; & re-
ctoris & ex intestino ope lacunarū ornatus: & in porticibus: quæ septentrionē spectant triclinia elzi
cena: & pinacothecas: ad orientē autē bibliothecas: exedras ad occidentē: ad meridiē uero spectātes
ceccos. Quadrata hostia ampla magnitudine uti facilliter in eo triclinis quatuor stratis ministratio
num ludorūq; opis locus possit esse spatiosus. In his cecis sunt utriusq; cōiuta. Non enī fuerat institu-
tum matres familias eorū maribus accūbere. Hæc autem peristyla domus andronitides dñr quod in
his uiri sine interpellationibus mulierū uersant. Adde insum solis hoc est spheræ: de qua paulo prius
diximus spheromachian appellari. Seneca in epistolis ad lucillum: Hoderno die non tñ meo benefi-
cio mihi uacō. sed spectaculi quod oēs molestos ad spheromachia auocauit. Plutarchus filio latino
serpsit iſtrā ciceronis. Ea enim quæ uulgo legit & tractat a triualibus ē Leonardī Aretinī: in plurar
cho talia legunt. Hinc suræ cognomen natū ferunt: quod dominatiōe syllæ cum quaestor esset multa
rerum publicarū perditē administrauit cōsumpsitq;. Quare cū sylla id indigne ferret: & administra-
tionis rōnem exposceret: ille tunc floccipendens in senatum profectus ridiculose dixit. Rōnem mihi
reddere non est: sed præbere surā uti solent pueri cū in ludo spheræ peccauerint. Ob hoc deinceps
suræ iditum illi co-

Rhodiacum
peristylum.

gnomen ē. Gra-
phicō mortalē. ele-
gantē hominē. nō
nulli moralē legūt
qm̄ catholicū illū multiplci uerborū peryodo narrauerat apologū. A graphicō fit graphicoteros.
Vitruuius lib. v. Graphicotera efficient in aspectu delectationē. Id iā nūc. corrige. is iā nūc. Anti-
pho ducit p̄ adulescētulo hoc ē estimat se adulescētulum. qm̄ decet puellas ducitare ut sanguine &

Androniti-
des.
Spheroma-
chia.
Plutarchus i
uita cicero-
nis
Suræ uñ uo-
cat.

Ut apologum fecit quam fabre id iam nunc scelestus esse
Ducit pro adulescentulo: dabitur homini amica: noctu quæ

Graphicote-
ros.

qm̄ catholicū illū multiplci uerborū peryodo narrauerat apologū. A graphicō fit graphicoteros.
Vitruuius lib. v. Graphicotera efficient in aspectu delectationē. Id iā nūc. corrige. is iā nūc. Anti-
pho ducit p̄ adulescētulo hoc ē estimat se adulescētulum. qm̄ decet puellas ducitare ut sanguine &

amore calentes agunt ipsi iuuenes amatorculi. Accendet. Irritet: Inflammet. Lupū i sermōe. ecce Lupus in sermone.
 illum hoīem famelicum parasitūq; qui ut lupus esurit. Prouerbialiter hoc profertur. Scruī⁹ in bucco
 lico ludicro. Lupi moerim uidere priores. Hoc etiā phisici confirmant: qđ uoce deferať iis: quē prior
 uiderit lupus. Vñ ēr prouerbiū hoc natū est. Lupus ē in fabula: quorētē supuenit ille: de quo loqmur:
 & nobis sui præsētia amputat facultatē loquēdi. Capti colili memorē. mones me cōsiliū capti:
 hoc ē cōsiliū: quod coeperā. Nonnulli cari cōsiliū uolūt: sollertis: multiscii: prudētis. Sustentaui. cura
 ui: opā dedi. Ad
 uorū. epignomi
 uerba. Illud qđ ē
 hic gelasimus loq̄t.
 Ambos: & uocē
 scribēdū. ambos ut
 uocē subitelligē de
 stinaui ul' dicere uo
 lui. Si sup̄iat. si
 sup̄uerit loc⁹: i quo
 discumbere possis.
 Obstruxero. imi
 sero me i alquo lo/
 co. Di te pdūt.
 legēdū. di te pduit
 pp̄diderit. Qui
 malū. quō in rē ma
 lā? Tū hāredit/
 tatē. scribēdū tuā
 hāreditatē. In/
 hiat. affectat. Effi
 etēf. elidant hoīes
 i itinere nocturno.
 Lucī⁹ hīs germana
 cōmēorat lib. ii. de
 asino aureo. sed he
 us tu igt caue regre
 dia cōna maturi⁹
 Nam uelana factio
 nobilissimorū iuue/
 nū pace publica in
 facta: passim truci/
 datos p̄ medias pla
 teas uidebis iacere:
 nec præsidiis auxi/
 lia longinqua leuar
 re ciuitatem tanta
 clade possunt. Con
 queritur & satyrus
 iuuenes romanos.
 pacem publicam in
 ficere. Ne eui/
 rat. nonuult feri
 bunt. nā euita pro
 certe euita foras p̄
 ficisci. Quidam le/
 gunt ne bita hoc ē
 ne eas. Lapide
 percussū uel m. eo
 mortifero saxo quo
 scilicet porca ferie/
 batur i sacrificiis ad
 scēdus cōciliandū.

In lecto accendet senem nāq; ædepol aliud quidem illi
 Quid amica possit nescio. sed qđ agit parasit⁹ noster gelasim⁹
 Etiā ualet. Ep. uidi ædepol hoīem haud pdudū. Pa. qđ agit?
 Ep. Quod famelic⁹. Pan. quin uocasti hoīem ad cōnā. Ep. neqđ
 Adueniēs pderē: atq; eccū tibi lupū in sermōe: præsēs esuriēs
 Adest. Pā. Iudificemur hoīem. Ep. capti cōsiliū memorē mōes.

Gelasinus Parasitus Pāphilipp⁹ Epignom⁹ ado. ii.

Gel. f. Ed ita qđ ocepī narrare uobis. cū hic nō adfui: cū aīcis
 Deliberaui iā: & cū cognatis meis. ita mihi auctores fuere
 Ut egomet me hodie iugularē fame. sed uido ne ego pāphilippū
 Cum fratre epignomo atq; is est. Aggrediar hoīem. sperate
 Pamphilippe o spes mea o mea uita. o mea uoluptas salue. sal
 uum gaudeo

Peregre in patriā redisse saluū. Pa. salue gelasine. Ge. ualuit in
 Bñ. Pā. sustetaui sedulo. Ge. ædepol. gaudeo. ædepol ne egomet
 Mihi modiū nūc mille esse uelim argēti. Ep. qđ eo opus est:

Gel. Hunc ad cōnā hercle ut uocē te nō uocem aduorsum te
 Fabulare. illud quidē ambos & uocem. Ep. ædepol te uocē
 Libēter. si superfiat locus. Ge. quin tu stas. obstruxero aliquid
 Strenue. Ep. imo unū hoc potet. Ge. quid. Ep. ubi cōuiuā
 Abierint. tum uenias. Ge. uæ atati tuæ. Ep. una lautum
 Non ad cōnā dico. Ge. di te perdunt: quid agis pāphilippe.

Pan. Ad cenam hercle alio promisi foras. Ge. quid foras?

Pan. Foras hercle uero. Gel. q malū tibi lasso libet tibi foris cōnare.

Pan. Vtrū tu censēs. Gel. iubedū mihi cōnā coqui: atq; ad illum
 Renūciari. Pa. sol⁹ cōnabo domi. Gel. nō enī sol⁹ me uocato

Pa. At ille ne succēseat mea qui causa sumptum fecit. Ge. facile
 Excusari potest: mihi modo ausculta iube cōnā domi coqui

Ep. Non me quidem. faciet auctore hodie ut illum decipiat.

Gel. Nō tu hic abis. nisi me nō p̄spicē cēsēs qđ agas. cauesis tu tibi.

Nā illic homo tum hāreditatē inhiat: quasi esuriens lupus

Non tu sis quam efflictentur homines noctu hic in uia.

Ep. Tanto pluris qui defendant ire aduorsam iussero

Gel. Non it quā tanto opere suades. ne euitat. iube domi

Mihi: tibi: tuæq; uxori celeriter cōnā coqui: si hercle faxis

Non opinor dices deceptū fore. Pan. per hanc tibi cōnam

Inccenato gelasine eē hodie licet. Ge. ibis ne ad cōnā foras

Pan. Apud fratrem cōno in proximo. Ge. certū ne est. Pan. certū

Gel. Aedepol te hodie lapide pcussum uelim. Pan. nō metuo

Noctis dam
 na.

Per hanc coenam. quum ad hanc coenam attinet. Si quidem in ea refert. legendum. si quidem mea refert: si pertinet ad te opera mea ea liberaliter uti potes. Posse aedepol. credo tamen te posse gelasime ueluti cuneus intrudere in partem coenationis aliquam. Si arte poteris. si anguste potes accubare credo superste unicum locum. Cuneos. palos ferreos cuspidatos & acuminatos. Cuneo utimur ferreo ad ligna apud Maro lib. primo georgicon. tum primi cuneis seidebat fissile lignum. A cuneo fit cuneatus. Ouidius lib. xii. metamorphoseon. pminet in pontum cuneatus acumine collis. & maro cuneatum his theatrum uocat. hinc furiosi

Cunei.
Cuneatus.
Cuneari.

surgulae sunt circi: cuneati hic latae theatri seditio. Vnde uerbum cuneari Plinius usurpat lib. iii. naturalis historiae. e radicibus pyrenae ubi cuneas angustissimas iter duo maria paulatim.

Discuncati.

Discuncatum Plinius appellat cuneo apertum: illae se contrahunt. sed frustra discuncatae tanta solertia habetissimis quoque est. Diminutivum cunei est cuneolus. Vitruuius lib. x. Tuum uero modiolus ariet in ea capitula includunt: & in eos cuneoli ferret: quas episcidias graeci uocant. Cunicularis in castris habebatur ad fodientes cuniculos: de quibus haec Renatus uigetius libro. ii. res militaris. Haec enim cura erat praecipua: ut

Cuneoli.

Cunicularis.

quidquid exercitus necessarium uidebatur: nunquam deesset in castris usque eo: ut et cunicularios haberent: qui ad morem bestiarum ducto sub terris cuniculo: murisque intra fundamenta perfossis improuisi se emergerent ad urbes hostium capiendas. portentosa uox dispungenda ex peruulgatis uegetis codicibus. legendum est enim non bestiarum sed belluarum. Ita sane in uetustissimo codice in bibliotheca diuisi Eustorgii posito legitur: & hoc sensus exposcit. quippe ad belluarum cuniculorum morem excogitatus est subterraneus cuniculorum codices: quorum recognitioni praceptor noster praefuit: Sed saepe numero ut ait Vergilius: non audit currus habenas: ita impressores dedecorant bene cogitata: & ab archetypo decidunt. Modestus tyronium cuneum uocat: forsatis quod tyronibus instruebatur. De cuneo Augustinus eleganter in rhetoricis. Nonne quaeuis multitudo eo minus uincitur quo magis in unum coit: unde ipsa cohibitio in unum cuneus nominatus est quasi coeuneus. Catellus. qui tamen canes difficiles sunt & morosi in prosternendo lecto: ut factum sit adagium uulgarissimum: difficillimum esse canem lectum sternere: quoniam ut inquit Franciscus Petrarca dormitum cum canis se circumquaque rotat: ut ignores ubi nam loci puluinem ponere debeas. erat & adagium huic non ab simile. Canis in praesepio in molestos: quod canis nec ordeum comedit: nec equum manducare sinit. Exorabo. ut tibi lectus detur. Gentium. non est hic uoluptatis aetatem tuam oblectaturus. Continuo. mox: statim. In cruce coena. perducere potes. illud frustra panis in cruce trahes: iuxta sententiam gessianam: qui cibo perducitur potest & uti taceat: & uti loquatur. Qui cum uis. pro cum quo uis. postea me derideas redactum ad summam inopiam. Mihi ne sunt haec hominum uerba parasitos inuolantium his uerbis. nunquid conuua parasitus eris: meo ne cibario fiet impensior? Anno grauis. magno pretio ad uictum omnia pertinentia emuntur. Benignitates. comitates: sollicitates. Perire. scribendum perire.

Renatus uigetius emendatus.

Cuneus unum.

Difficile canis in lectum sternere.

Canis in praesepio prouerbum.

Catagelasmus.

Per hortum transibo. non prodibo in publicum. Ep. quid agis Gelasine: Gel. oratores tu accipis: habes tibi. Ep. tua pol refert Enim. Gel. siquidem in ea refert opera: utere. Ep. posse aedepol Tibi opinor etiam unum locum conspicio. ubi accubes. Sane faciendum censeo. Ge. o lux oppidi. Ep. si arte poteris Accubare. Gel. uel inter cuneos ferreos. tantillum loci ubi Catellus cubet. id mihi sat est loci. Pan. exorabo aliquo modo Veni. Ge. huccine. Ep. immo in carcerem. nam hic quidem Meliorem genium tuum non facies: eamus tu. Pan. deos Salutabo modo: postea ad te continuo transibo. Gel. quid agitur Dixi equidem in carcerem ires. Gel. quin iusseris Eo quoque ibo. Pan. di immortales: hic quidem ui in summa in cruce Coena aut praedio peluci potest. Gel. ita ingenium meum est qui cum uis Depugno multo facilius: quam cum fame. Pa. non ergo is tu apud me Satis spectata est mihi iam tua foelicitas dum parasitus mihi Atque fratri fuisti: re confregimur: nunc ego nolo e gelasimo mihi te Catagelasmus. Ge. iam ne abisti gelasime uide quid es Capturus consilii. ego ne: tu ne: mihi ne: tibi ne: uides ut Annona est grauis: uides benignitates hominum perire

cessarium uidebatur: nunquam deesset in castris usque eo: ut et cunicularios haberent: qui ad morem bestiarum ducto sub terris cuniculo: murisque intra fundamenta perfossis improuisi se emergerent ad urbes hostium capiendas. portentosa uox dispungenda ex peruulgatis uegetis codicibus. legendum est enim non bestiarum sed belluarum. Ita sane in uetustissimo codice in bibliotheca diuisi Eustorgii posito legitur: & hoc sensus exposcit. quippe ad belluarum cuniculorum morem excogitatus est subterraneus cuniculorum codices: quorum recognitioni praceptor noster praefuit: Sed saepe numero ut ait Vergilius: non audit currus habenas: ita impressores dedecorant bene cogitata: & ab archetypo decidunt. Modestus tyronium cuneum uocat: forsatis quod tyronibus instruebatur. De cuneo Augustinus eleganter in rhetoricis. Nonne quaeuis multitudo eo minus uincitur quo magis in unum coit: unde ipsa cohibitio in unum cuneus nominatus est quasi coeuneus. Catellus. qui tamen canes difficiles sunt & morosi in prosternendo lecto: ut factum sit adagium uulgarissimum: difficillimum esse canem lectum sternere: quoniam ut inquit Franciscus Petrarca dormitum cum canis se circumquaque rotat: ut ignores ubi nam loci puluinem ponere debeas. erat & adagium huic non ab simile. Canis in praesepio in molestos: quod canis nec ordeum comedit: nec equum manducare sinit. Exorabo. ut tibi lectus detur. Gentium. non est hic uoluptatis aetatem tuam oblectaturus. Continuo. mox: statim. In cruce coena. perducere potes. illud frustra panis in cruce trahes: iuxta sententiam gessianam: qui cibo perducitur potest & uti taceat: & uti loquatur. Qui cum uis. pro cum quo uis. postea me derideas redactum ad summam inopiam. Mihi ne sunt haec hominum uerba parasitos inuolantium his uerbis. nunquid conuua parasitus eris: meo ne cibario fiet impensior? Anno grauis. magno pretio ad uictum omnia pertinentia emuntur. Benignitates. comitates: sollicitates. Perire. scribendum perire.

Prothymia benignitates: et honorificetia. Catey cū nō iueneri q̄ sint p̄thymia: nec q̄ hoc uerbo uerā ipelli possū ut legā p̄thymata: q̄d uerbū est comicū ganeata cibaria significās: quae s̄iebāt añ legitima sacrificia: uocant & thilmata autore aristophantis interpretē: q̄ ποτανα hoc est bellaria cū p̄thymatis enumerat eo uersu. επεδεβουω ποτανα και προθυματα. Si p̄thymata legere placuerit interpretare p̄isse elegācias & muniticetias epulares. Ipsos parasitarier. ipsos diuites officitū parasitoy agere. Iuxta satyri siniam. Nā uexāt limē & ipsi. epigramatarū. Dimisit n̄as purpura ufa togas.

Prothymia.
Prothymata
Thilmata.
Popana.

Et p̄thymia. uides ridiculos nihili fieri. atq̄ ipsos parasitarier
Nunq̄ adepol me uiuū quisquā in crastinū prospiciet diē
Nam intus mihi iam potione uincea onerabo gulam
Neq̄ ego hoc cōmittam: ut hoies mortuū me dicant fame.

Stichus seruus.

Ore hoc fit. atq̄ ē ita mea sentētia. si quē hoiem expectāt
m Eum solent puifere. q̄ hercle illa causa nihil otius uenit
Idē ego nūc facio. qui puifio sagarinū. q̄ nihil otius uenit
Tamē hac gratia iam hercle ego decumbā solus. si ille huc nō
Venit. cadum modo hinc a me huc iuno transferam.
Postea accumbam: qua senex tabescit dies.

Sagarinus Stichus serui. ii:

Aluete athenae: quae nutrices graeciae: terra herilis prima.

f Te uideo libēs. sed amica mea & cōserua qd̄ agat stephaniū

Cura ē ut ualeat. nā sticho mandauerā. salutē ut nūciaret:

Atq̄ ei ut diceret me hodie uenturū. ut cōnā coqueret tēpori.
Sed stich⁹ ē hic qd̄. St. fecisti hercle facetias cū hoc donauisti
Dono tuum seruum stichū. proh di imortales. quot ego
Voluptates fero: quot risiones. quot iocos. quot sauiā saltatiōes
Blandicias prothymias. Sa. stiche. St. hem. Sa. quid fit
Sti. Euge sangarine lepidissime: foro conuiuā dionysiū mihiq̄
Et tibi. nāq̄ adepol cōna dicta est. loc⁹ liber datus est mihi: &
Tibi apud uos: nā apud nos est conuiuiū. ibi noster cōnat
Cum uxore. adeo & antipho ibidē herus est noster: hoc mihi
Dono datunst. Sa. quis somniauit aurū. Sti. quid id ad te
Attinet: proin tu lauare propera. Sa. lautus sum. Sti. optime
Sequere ergo hac me intro. Sa. ego uero sequor. Sti. uolo
Eluamus hodie. peregrina oīa relinq̄: athenas nunc colam⁹
Sequere me. Sa. sequor & domū redeundi principiū placet
Bona scena strenaq̄ obolum accessit mihi

Sti.

Heril' pria. dōtelitū herosū oīum. pria. n. arx fuit athēis cecropis: & prios hoies nōnulli uolūt atheniē
ses: q̄ n̄ ob altā cām uocabāt autochthoni hoc ē idigena. Apulei⁹ tñ phrygas primigenios appellat.
Tpi tēpestiue. Hoc dōauisti. allogē absētē dñm: q̄ ei dōauerat cadū uirtū. Risiones. ris⁹ facetias:
scurrilates. Foro cōluuā. fero cōluuā corrige. Dicta. cōdicta: denunciata. Quis sōniauit aurū
mēdū sēsū lepidū puertēs. legēdū ē. Quis samiauit aurū: puerbials dī cū q̄s aurū hoc ē utnū aureū col
locauit i uase samio. i. rē p̄ciolā i uisū loco p̄er curauit: ut erat illud utnū p̄bitatis & sinceritatis aurea
i uase uili: argillaceo: & samio collocaſ & iſſudere. samia uasa dñr terrea. samiare i uas samitū ponēſ.
Optie. subitellge factū ē. Bōa scena corruptela idiotis m̄i subris legēdū cōna. hoc sēsū. obolū ac
cessit mihi appositue bōa cōna & strēa. Dixius affatū i supiorib⁹ strenā nūcupari dōationē & largitio
nem nūmariā qua utebantur in saturnalitis.

Vincea. funali su
spēsione reſtis: q̄ me
suspendioſū faciā: a
uinciēdo hoc est no
dādo collum nūcu
pata. sūt qui utnea:
sūt q̄ iuncea mallūt
qd̄ oē nō p̄bo. Ex
pectāt. subitellge
cōluuatores. Pro
uifere. morantē cō
uuiā cōluuatores so
lebāt iteruifere: sol
licitare: uti citissime
& p̄patim uentat.

Hac ḡra. hac
sola cōtēplatiōe qd̄
nihilō p̄pantius ue
nit. Iuno saluta
riu⁹ casus. allogē ip
sā amica: quā iuno
nē uocat: qm̄ ea est
& soror & cōiūx iō
uis. In supioribus.
Ne sis irata iūo mea
tuo ioui. nōnulli ut
n̄ legūt. Qua se
nes subitellge Ant
pho cubare solet in
sūmo subſellio accū
bā: & eo loco. i quo
sedet senex: tanquā
hac agant in sens
penetralibus. Malli
tñ legere q̄ senex
hoc sēsū. Iā p̄pabo
accubare qm̄ dies se
nex hoc ē crepuscu
lascēs tabescit: pit
effluit. Quae nutri
ces. subitellge estis.
In ueteri lectiōne. q̄
nutrix es hētur: ut
ad terrā referatur.

Prima arx a
thenis.
Autochtho
ni.
Phryges pri
mi genit.
Risiones.
Samiaū aurū

Obsonatus.
Error Accur
sit.
Sagarinus flu
utus.

Obsonatus. opsonari est pollucibiliter opsoniū emere: unde obsonator iuris perit dicitur is: q
cibaria emittit: etiā si accursius obsonatorē intelligat eum qui ad lectū ægroti sonat: qua interpretatio
ne nihil putidius & obsoletius. Ferte pompā. ferte epulares lautitas & missus: qui fercula popar
rum præferant. Hic introducti serui: cui nomē est sangarinus. uoce fortasse deflecta a sangario flu
uio phrygiæ: qm̄ a patria nomē seruis dabatur. Myrleanus sangaron ipsū dici putat. Hermogenes
in his: quæ de phrygia scribit sangarinā circa rheam in aquam deliquisse: a qua fluuiū sangarium co
gnominari. Xáth⁹
amplius facellū ce
reris aut sangariū.

Cœsare qd
significet.

De fluuio sangario
Apollonius in priō
argonauticon. εὐ
θευδὲ ἀντιπρῆψ
ποταμὸν ὄνομα
σαγγαρίοιο. Ca
do. ut pincerna sis
& pocillator. Co
messatum. hic satis
apparet comessari
uerbum esse: quod
significat post cœ
nam ad alienas epu
las tendere. Gellius
libro quarto. Māu
lia ad tribunū plebis
comessauit. ap̄ eos
dixit comessatorem
mancinum ad ædes
suas uenisse. eū sibi
recipere non fuisse
in æde sua. Martial.
Qui nec leno po
tes: nec comessator

Comessator

haberi: nec pauidos
tristi uoce citare reos. Idem pariter libro nono. Atq; oluere lares comessatore lyæ: creuit & effuso
lætor umbra mero. Ambrosius in epistola ad uercellenses. Nihil illis obesse comessationes: nihil uo
luptatum affluentiam. Tacitus libro decimo septimo. supra nunc & comessationes & scœmnarum
coetus uoluit animo. Augustinus libro de ciuitate dei decimo quarto. Manifesta autem sunt opera
carnis: quæ sunt fornicationes: imunditia: luxuria: idolorum seruitus: ueneficia: inimicitia: conten
tiones: æmulationes: animositates: dissensiones: hæreses: inuidia: ebrietates: comessationes. Seneca li
bro quarto naturalium questionum. Quibus nullum interuallum unquā quo interquiescerent datū
est. sed prandia cœnis usq; in lucem perductis ingesta sunt: & distentos copia ferculorum ac uarieta
te cœmestatio altius merfit. Idem libro secundo declamationum. Madent cani unguento & comessa
tor senex nulli nimis luxuriosus. sed parum sanus uidetur. Hinc quidem. scribendum ex inferio
ribus hic quidem. Pollectura. corrige polluctura. hoc sensu. ita genialiter: saginanter: ubertim:
& copiose conuiuabimur: ut herculi lautissimum sacrificium factura uideatur: quod latini polluctum
uocant. Plautus uerborum nouator pollucturam. Iactura. cibaria etiam: quæ ex nostro polluctum
superfuerint nemini dabuntur præter nobis: in quorū uentrem collatiuū omnia. uenient. Mono
trophe. paucorum conuiuio oblectate. μονοτροφῆς græcis solus dicitur. τροφή esca: educatio: nutrimen
tum. τροφῆτον merces educationis appellatur. τροφῆτος alumnus: monotrophos solitariae ultra di
citur: qui secum in conuiuio & desicis suis nullum admittit: sicuti apud græcos inoleuit hoc adagm̄.
αττικὸς τὰ ελευσινία Sed hic plautinus locus ex penitissimo sacrario disciplinae depromptus. Me
gareses ita canebant. ulue monotrophe: & monophage hoc est te solum cures: tibi soli seruas. Sed
quando monotrophus idem sit apud græcos qui apud latinos cælebs non erit assenum ut hic exclā
met monotrophe hoc est cælebs uiuas procul a contubernio uxorio ducas amafias & concubinas: &
cum his conuiuia & amores exerceas. Fabulis. fabacis: hoc est recentibus fabis cum uiridibus sili
quis. Gellus hac uoce usus est: cum ait fabulo pythagoram non uictitasse: quoniam per id cote⁹ signi
ficatur. Hac uoce usus est Pompeius his. Glossematorum autem scriptores fabæ grani quod hæreat i
fabulo. Recentēs eæ fabæ nec exsiliquatæ dicuntur fabactæ & batanæ: quibus uocibus usus ē Apt⁹
passim Mediolanenses batanas dicitant. Ficulis. sicubus. diminutio est a ficu.

Polluctura p
polluctu.

Monotro
phus.

Atticus eleu
sinia.

Fabulum.
Fabacea.

Batanae.
Ficulae.

Stephanium ancilla:

Irūm uideri nemini uestrū uolo spectatores. quid ego hinc
m Quæ illic habito ex eā faciā uos certiores. domo dudū huc
Accersita sum. quoniā nūciatū est istarū uētuos uiros ibi
Festinamus oēs lectis sternēdis studuim⁹ mundiciisq; apparadis
Inter illud tamen negotium meis curauim⁹ amicis sticho. &
Conseruo sangarino meo cœna cocta ut esset. stichus
Obsonatus est. cæterum ego curando id adlegauim.
Nunc ibo hinc: & amicos meos curabo hic aduenientes.

Sangarinus. Stichus serui duo.

Gite. ite foras. ferte pompam. cado te præficio stiche.
a Omnibus modis tēptare certumst nostrū hodie conuiuium
Ita me di amet lepide accipiāur. quoniā hoc rēcipiēur i loco
Quisquis prætereat comessatum uolo uocari. Sti. conuenit
Dum quidem hercle quisq; ueniat cum uino suo. nā hinc quidem
Hodie pollectura: præter nos iactura nemini dabitur. nosmet
Inter nos ministremus monotrophe. hoc conuiuium est
Pro opibus nostris. satis cōmodule nucibus: fabulis: ficulis.

Olea. scribēdū olea. Interrupto lupillo. lupio macerato. Vilē lupinū cū mero uocauit interpretat⁹ ē serui⁹ abūdātē. De lupino Calphurnius. Qui merere occidua ferale nocte lupinos dī. Plinius libro duodeuigesimo. nec ullius quæ seruntur natura assensu terræ mirabilior ē. primū omnium cum sole quotidie circūagitur: horalq; agricolis etiā nubilo demonstrat: Ter præterea floret: terrā amat: ter rāq; operiri uult. Idē libro trigesimo quinto autor est protogenē cū Ialysum: qui ē usq; hodie romæ dicatus in tēplo pacis pingeret madidis lupinis uixisse: quoniā simul famē sustinerent & sitim ne feri-

Lupillus.

Ialysus.

Crustulū.

Crustū drūe
Crusta

Batiochi.

Batiolæ.

Potorium.
Potaculum.

Fontibus sa
cra dicata.
Iuuenalis de
claratus.
Fontinalia.

Crunare.

Cruni.
Petroni⁹ Ar
biter explica
tus.

De modo se
dendi in con
uulio.
Stribades.
Stribadia.
Carmen uer
gillanti eno
datum.
Honoratior
in medio.

Olea interrupto lupillo cōminuto crustulo sat ē seruo homini
Modeste melius facere sumptū: q̄ ampliter suum quencq;
Decet. qbus diuitiæ domi sunt scaphio & cantharis batiochis
Bibūt. nos nostro samio poterio. tamen uiuimus nos tamē
Efficimus pro opibus nostra mœnia. Sa. amica uter uir ubi
Accūbam⁹. Sti. abi tu sane superior atq; adeo: ni tu scire possis
Facto ego hoc tecū diuido uide utrā tibi libet etiā nūc capere.
Cape prouinciā. Sa. quid istuc ē prouinciæ. Sti. utrū fontale
An libero imperiū te inhibere mauis. San. nimio liqdo libero
Sed amica mea & tua dū cœnat: dumq; se exornat nos
Volo tamen ludere inter nos strategū te facio huc cōuiuio.
Sti: Nimium lepide in mente uenit potius q̄ in subsellio
Cynice accipiemur q̄ in lecticis. Sa. imo enim hic

lus nimia dulcedie
obrueret ē enim ia
lyssus bacchi simula
crum. Crustulo.
placenta denorma
ta in prima domni
mensa: quæ mutila
ad seruos uenit. Tu
uenal. nos colaphū
Incutimus lambētī
crustula seruo. Ser
us libro septimo.
Crustū autē & cru
sta neutro dicimus
de his quæ comedi
possunt. Oratius. ut
pueris dāt crustula
blandi doctores. Tu
uenalis. nos cola
phum incutimus lā
bētī crustula seruo.

Fœminino autē genere fragmēta dicimus: quæ non sint esus: ut concresecunt subitæ currenti in flu
mine crustæ. Batiochis. uin aris uasis amphoris: ita uocant lingua uernacula Bononiēses sermo
nis romani retinentissimi. Nonnulli botiolis non batiochis scribunt. De botiola plauto fit in colace
mentio. Botiolam auream octo pondo habebat accipere noluit. Samio poterio. scribe potio
rio: hoc est cado ad potitandum accōmodo. Dicitur & potaculum si recte memini lampridio. Samio
lum uocat ex samia terra: quæ ad uasa fingenda cōmodissima credebatur. Nostra mœnia. pro
uerbitaliter dictum pro suo modulo seruos uictitare. Huc sententiæ subscribit Oratius ita canens.
Metiri se quemq; suo modulo ac pede uerum est. Satyrus. Buccæ noscenda est mensura suæ. Vrer
utr. scribe uter uis: stephanium alloquitur & interrogat in quo nam locorum: & quem uelit accumbe
re. Fontale. prouinctam fontium: hoc est. nunquid uelis aquæ minister esse. Cicero i libris de na
tura deorum air fontibus sacra dicata: cuius testimonio sultus aquinas poeta: nunc sacri fontes: & de
lubra dicantur Iudæis. Pompeius. fontinalia fontium sacra: unde & romæ fontinalis porta. Cicero
nis ad hanc sententiam uerba sunt hæc libro tertio de natura deorum. Itaq; & fontis delubrum mar
so ex corsica dedicauit: ita intellige carmen id præperiti. pro quo Diuisi fontes: & frigida rupes: In
terpres non uidit cur dicti sint diuisi. Libero. baccho: an prouinciæ uelis superesse dionysia
cæ. Inhibere. sistere: uerbum iuris periti domesticum & familiare: hinc inhibitio uocitata est.
Dum cœnat. nonnulli scribunt. dum comit. sed quod proximus corruptæ uoci fit: & sensui hæ
rentius: plautinaq; uoci conuenientius lego. Crunare. est enim crunare uerbum prisicum: quod signi
ficat tergere: expolire: fingere: disponere ad stationem: ad cōmensumq; capillitium cum lauat: & in
ter comendum spongia & ornamentis muliebribus applaudit & resonat fœmina se comens: ut nep
tō κρουει hoc est ab instrependo deflectatur: a quo uerbo torrentes a montuosis supercillis cum
pulsu & strepitu fluentes: & fontium emanationes dicuntur κρουοι. Plautinus æmulator petronius
arbiter usus est hoc uerbo: Interdum concrunabat spoliatum crinibus uultum. Strategum. præ
fectum copiarum: de quo in superioribus nonnulla. Huc conuulio. lege huc conuulio. Cyni
ce. more cynicorum: qui subsellis ualere dicentes strato pallio epulari consueuerant. In lecticis.
legendum in lectis: ut hinc autumes romanos epulari consueuisse stratis triclinis: & his elatioribus:
unde stibades & stibadia hoc est thori. Cespititias fellas uidelicet usurpabant: quæ demum inualescē
te luxuria factæ sunt marmoreæ: cum ingenui uictarunt marmora tosum. Quod apertissime Maro
ostendit libro aneidis secundo ita canens Inde thoro pater æneas sic orsus ab alto: & i eodem libro
cum dixit. Aurea composuit sponda mediamq; locauit: Describi a uergilio estimato prandium heroi
cum: in quo honoratior collocatur in medio: quod Pomponius mella libro geographiæ secundo sic
enarrat. Inter epulas quot quisq; interfecerit referre latissima & frequentissima mentio: binisq; pocu
lis qui plurimos retulere perpotatis interlocantur: is honos præcipuus est: quod & Interambulandū

honoris specimen obseruatur autore ouidio.

Et medius iuuenum non indignantibus illis.

Ibar: & interior si comes unus erat.

Sellæ adhæ-
soriæ.

Verbū luciā
enarratum.

Culcitra.

Seruius expli-
catus.

Lectus p mē
sa.

Excipiēdog-
hospitum di-
uersus ritus.

Xenia.

Quīnges bi-
bendū.
Mos cū cya-
this saltare.

Quod in spōda collocauerit intellige in spōdatis & adhæforis sedilibus: quæ οκλαδισι uocantur: de qbus hæc lucianus in lexiphane. ΕΚΕΙ, ὅτι οὐδὲ καὶ οκλαδισι καὶ ἀσκαυται. Hæc sessui dexterrima subicella culcitra satyrus appellat: tertia: dicens: ne uacuo cessaret culcitra lecto. subobscura ē carmi nis maroniani seruiana interpretatio. sic enī ait. stibadia nō erāt in usu. sed stratis tribus lectis epula bantur: cum seruius ait in usu non fuisse stibadia intellige ea marmorea: quæ luxu effervescente a cumulo cespitio in marmoreum declinata sunt abacum. Alioquin error esset serui non medio / cris. Apud græcos enim & nostros priscos fit mentio de stibadibus: quos thoros uerto: eos appel / latos a tortis herbis sed de hoc fustius in sidonians annotationibus. Quod subditur tribus lectis cō / sueuise discumbere priscos pcipe lectum pro mensa capi: Mensæ ternæ ponebant. semitotundam pro domino & liberis: hospitibus secundam mensam: tertiam seruis. Romani plane externos comi ter excipiebant in suo sibi triclinio: græci e contrario loca hospitalia a suis separata habebant: quē morem Lucius apuleius describit libro secundo de asino aureo. At uocata ancillula. Photis iquit sar cinulas hospitibus susceptas cum fide cōde in illud cubiculum. Inferius Lucius explicat adiacens cubi culum & seorsum fuisse a milonio: & consueuisse cum photide in suo sibi triclinio coenitare. Iterum seruius. Ipse enim medius apud maiores domini fuerat locus ut aperte Salmstius docet. Igitur disci buere: fertorius inferior in medio super eum. T. Fabius hispaniēsis senator ex præscriptis in summo Antonius: & infra scriba fertorii uersus: & alter scriba mœcenas in imo: medius inter Tarquinius & denatium Perpenna: Quod romani cōmunem hospitaturam haberent docet lucius pollio libro sex to architecturæ. Quadrata hostia ampla magnitudine uti faciliter in eo tricliniis quatuor stratis mi nistrationum ludorumq; operis locus possit esse spatiosus. præterea dextra ac sinistra domunculæ constituuntur habentes proprias tanuas: triclinia: & cubicula: cum penu cellas: primoq; die ad cœ / nam inuitabant. Postero mittebant pullos: ouas: olera: poma: reliqua: res agrestis. Ideo piflores ea quæ mittebantur picturis imitantur: xenia appellarunt. Ita patres familias in hospitio non uide / bantur esse peregre habentes secretam in hospitalibus libertatem. Spondam quoq; pro abaco sesto rio usurpat Ambrosius libro sexto hexaameron. eburneis lectis accumbere preciosum putat: & non cōsideras pretiosorem etiam terram. quæ pauperi thoros graminum sternit: in quibus dulcis requi res: suauis est somnus: quem ille aurea compositus sponda tota perutgil nocte quarit & non capit.

Magis dulcius.
acceptius: amanti9
accipiemur. Hos
bibimus, scriptum
alibi nos bibimus.

καὶ πεντε. Can-
tio hæc græca est:
quæ ita significat:
& quicq; bibe: ter bi-
be: & semiquatuor.
sunt qui legant. καὶ
πεντε πνε: καὶ
τρεῖς πνε καὶ αὐτὰ
τῆρτα: hoc est
quinq; bibe: tres bi-
be: & simul quatuor
Mos græcorum e /
rat: quem hic refert
representatq; poe

magis est dulcius.

Sed interim stragege noster cur hic cessat cantharus

Vide quot cyathos hos bibimus. Sti. tot quot digiti sunt tibi

In manu: cantio est græca καὶ πεντε πνε καὶ τρεῖς πνε καὶ αὐτὰ τῆρτα

Tibi propino decuma fonte. tibi tute inde si sapis. Sa. bene uos

Bene nos: bene te: bene me: bene nostram etiam stephanium

Bibe si bibis. Sti. non mora erit apud me. Sa. ædepol

Conuiui sat est. modo nostra huc amica accedat. id abest.

Aliud nihil abest. lepide hoc actum est tibi propino

Cantharum. uinum tu habes. Sti. nimis uellem aliquid

Pulpamenti. Sa. si horum quæ adsunt poenitet. nihil est

ta: cum cyathis mero plenis saltitare: & primo deos: deinde amicos suos nominare. Cicero in uerrinis. Fit sermo inter eos & inuitatio ut græco more biberetur. Notandum & hoc quoniam de conuulso fit mentio: hic & hæc conuulua dici. Pomponius in autorato. Conueni omnes conuiuas meas. Exopti & anacharis super mensam celebre dictum fertur. Prima cratera ad sitim pertinet. se cunda ad hilaritatem: tertia ad uoluptatem: quarta ad insaniam. Ausonius in gripho ternariū nume ri. Ter bibe uel toties ternos sic mystica lex est. Decuma fonte. hoc est cum scypho decumo: son tem sceminino genere dixit mox ueusto: ut frontem e contrario masculino genere: amnem scemil nino. Inde. Ingere: infunde. Bene uos. uos foeliciter & delicate in uino: amore: & uenustate ætatem agatis. Cantitatio qua conuulantes bene inter se precabantur. Si bibis. si bibere debes: si bibes: si te mero sauciaturus citissime saucia. Poenitet. parum uidetur: nihil est quod seram ulterius.

Melius dicitis, lego, melius dixit hoc est auspiciatus dixeris. Auersa enim propinatione aquatica: quoniam sine cerere & baccho friget uenus. Nihil moror, cōtemno: abicio aquā. Cuppedia, lautiora cibaria. Pompeius. Cuppedia & cupes antiqui lautiores cibos nominabāt: inde & macellū & forū cuppedinis appellabāt. Cuppedia autē a cupiditate sunt dicta: uel sicut Varro uult: quod ibi fuerit cupidinis eq̄tis dom⁹: qui fuerat ob latrocinium damnatus. De foro cuppedinis Apuleius hęc libro secundo de asino aureo. Pergens inqt ad balneas ut prius aliqd nobis cibatuū prospicerē: forum cup-

Cuppedia.

Forū cuppedinis.
Cuppedia a riuus.

pedinis peto inq; eo piscatū op̄parē ex positum uideo. cuppediarius sinceræ p̄bataq; fidei scriptoribus appellatur degulator & helluo. Iā pridius in helioga balo. Amabat sibi p̄tia maiora dici earum rerum: quæ mensæ parabantur: orexin conuulio hanc esse asserēs: pinxit se ut cuppedinartū: ut se plasiartū: ut popiartū: ut tabernartū. potes itelligere pingi se iussisse ut cuppediartū helioga balo hoc ē eo hitu: quo foro cuppedinis p̄fēcti solēt. Cuppedie priā p̄ducta lucreti us prulit Gels⁹ lib. sexto. cōuectabam⁹ ad coenulā nō cuppedias cibos. sed argutias quæstionū.

Quid hic fastidis? qd nūc fastidis? alii legūt hoc. Non hoc ip̄ede. hoc utnū tibi p̄priū habe: hoc referua genio tuo: & quēadmodū i publicū p̄stituis sp̄m

- Tene aquam. Sti. melius dicis. nihil moror cuppedia.
Bibe tibicen age siqd agis bibendū hercle hoc est ne nega.
Quid hic fastidis? quod faciundū uides esse tibi. quin bibis?
Age siquid agis. accipe inquam. nō hoc impende publicū.
Aut tuum istuc est te uereri. eripe ex ore tibias
Vbi illic biberit uel seruato meum modum: uel tu dabo.
Sti. Nolo ego nos pro summo bibere. nulli relerimus postea
Namq; ædepol. quamuis desubito uel cadus uerti potest.
Quid agitur. quanq̄ grauatus fuisti. non nocuit tamen.
Sa. Age tibicen. quando bibisti. refer ad labea tibias. suffla
Celeriter tibi buccas. quasi proserpens bestia. agedū stiche
Vter demutassit. procul mutabitur. St. bonum ius dicis
Impetrare oportet. quia æquum postulas. age ergo
Oserua si peccassis. multa hic retinebo illico. Sa. optimū atq;
Aequissimum oras. St. hem tibi hoc primum oīum hęc
Faceciast: amare inter se riuales duos uno cantharo potare.
Vnum scortum ducere hoc memorabile est. ego tu sum. tu es
Ego: unianimi sumus: unam amicam amamus ambo. mecum
Vbi est: tecum est tamen tecū autem ubi est mecum autē
Ibi est. neuter utri inuidet. Sa. ohe iam satis nolo obcedes
Catuli ut ludunt uolo nunc uin amicam huc euocemus.
Ea saltabit. Sti. cenfeo. Sa. mea suauis. amabilis. amœna:
Stephanū ad mores tuos foras egredere. satis mihi pulchra es
Sti. At enim pulcherrima. Sa. fac nos hilares hilariores
Opera atq; aduentu tuo. peregre aduenientes te expetim⁹.

noli tra facere de uino. Aut tuū istuc. legēdū haud tuū istuc. tanq̄ tibicen reuereret i publicū cōspectū bibere: ait hoc uereri nō esse tibicinis ut i publicū nō bibat: p̄cipue cū ex autoritate iuliana uino fissimū gen⁹ hōiū sint tibicines. Vel tu dabo. scribe. uel tu dato. Pro summo. hoc ē stephanio: q̄ sumā p̄te triclīniū possidebat. Relerrimus. ap̄temus uas uinariū & reopeulabimus post hūc scyphū
A relino uerbo qd releui facit: ut lino leui: patietis ordie litū. Maro lib. iiii. georgicon. & parib⁹ lita corpora guttis. Grauat⁹. uino p̄lus. οἶνο βαρῖτο græcis appellat. Demutassit. demutauerit. si q̄s locū mutauerit i triclīnio illi mulctā irrogabimus. Procul mutabit. legēdū. poculo mulctabit. hoc ē ei p̄ena hęc irrogabit & mulctā ut singulo poculo uini mulctetur. Multa hic retinebo. scribendū. mulctā hic retinebo. statim inqt p̄fectus d̄ribitorio tenebo mulctā tuā hoc est tuū uini modiolū ex lege mulctā retinebo. Oīum hęc. subintellige maxia. Ego tu sum. in pectore tuo aīus meus situs est. hoc sumus ingenio cōcordabilis: quales erāt orestes & pylades: de q̄bus Ouidius. Qui duo corporibus: mētibus un⁹ erant. Vbi est. qm̄ mecū ē amasia. ex amore mutuo credis tecū esse.

Obcedes. scribēdū obcedas. hoc sēsū. stiche nolo amica n̄ra deludat. sed ambo unico mōnto illā asiliamus illi ambo uolo agglutinemur ut catuli cōsueuerūt terni & quaterni catullierē hoc ē coitū appetētē canculā sectari. Ad mores tuos. ad salt⁹ tibi familiares & cōsuetos. Ascon⁹. est autē græcus mos ut græci dicunt cū mero cyathis saltantes cluiū libantes primo deos: deinde amicos suos nominantes. Nam totiens merum bibunt: quotiens & deos & charos suos nominatim uocant.

Vinosissimi
t. b̄tines.

Hoc educe. hunc scyphum exsicca. Prostibiles. meretricis: hoc est agito mecum meretricis officium: me tunc amplexibus: satia fauis. Sed legendum prostibiles. Cur meretrices a priscis prostibula: uocatae sint superius affatim a nobis explicatum est. Stantis autem. legendum stanti suaue est.

Dare amicum subintellige fauim hoc modo: suaue est amicum amicam stanti statem fauim impingere. Sic furi datur. tanquam basium non molliter: nec uoluptatice datum sit: nec fuerunt ea basia: quae uenus quinta parte sui nectaris imbut. Lex faui describitur ab epigrammatista. Nec sint basia mu-

Locus in uergilio.

Lex osculi.

Eidem duo.

Sa: Ene tu hoc educe. dudum placuit potio: nunc minus
t Grauate iam accipit. tene tu interim meus oculus.
Da mihi suauium. dum illic bibit prostibiles tandem
Stantem stantis autem dare amicum amicam
Euge euge sic furi datur qui dicitur quanquam:
Grauatus non nocui. tamen age iam infla buccas

Ste. Nunc iam aliquid suauiter. redde cantione ueteri pro ui noua

Eidem.

Sa: Vi ionicus aut cynedicus. qui hoc tale facere possidet
q Si istoc me uorsu uiceris alio me puocato fac tu hoc modo
Sti. At tu hoc modo. Sa. babae. Sti. tatae. Sa. papae. Sti. pax
Nunc pariter ambo omnis uoco cinadus contra stantis. esse
Nobis non magis potis est: quam fungo imber.
Intro hinc abeamus: nunc iam. saltatum satis pro uino
Vos spectatores plaudite. atque ite ad nos comessatum:

nticus: si inter genera mimorum referuntur. Mimicus sermonis & factorum cuiusque imitatio. Strabo multas mimorum species enumerat: est hilarodos: de quo Festus: qui & Simodos ab autore Simo. Deinde Magodos: a quo parum differt Lysiodos: His iungitur Soradicus: qui & Ionicus & cinadologus appellatur. Item & Dicelista: qui & phallophorus & autocabdalos uocatur: quamquam & lambus & phylax & ethelontes & sophista quoque hic dicitur. Sunt & ityphallus ebriorum specie redimiti manicarum: ab illis uolentibus priapus bacchi proles a Columella dicitur scyphallus. Numen uenerare ityphalli terribilis membra. Pax. ohe: uox effuticia & illiterata poene aduerbialiter pronuntiata. Cinedus contra stantis. scribo. cinadus contra stans. Nullus inquit saltator potest nobis obstare quin mollius & delicatius saltemus. Fungo imber. prouerbialiter. pluita nihil obstare potest fungo: quoniam operculo capitis munitus est: & contra insensam pluuiam obarmatus. Pro uino. pro copia uini quod exhausimus. Comessatum. post coenam nobiscum dapes capite.

ra nec maligna nec cluis aditum negent labellis: tanquam durrer & prope subrufticane stephanum dedit osculum inquit amans tale non amanti uerum furi utro abominando dari. Veteri pui. siue pro ueteri basi uolentia: seu lege ueteri pro uino: quod magis probo.

Ionicus. mollis saltatorius. Oratius motus doceri gaudet ionicos matura utrgo. Cinedicus. potes legere cynedilogus. sic mimi lasciuia uerborum superfluentes dicentur. sed nihil immuto cum cynadilogus idem sit qui lo

Cynedilogus

Hilarodos.

Simodos.

Magodos.

Lysiodos.

Soradicus.

Dicelista.

Phallophorus

Autocabdalos.

Phylax.

Ethelontes.

Ityphallus.

Locus colu-

mella.

Commentationis Pii in Stichum Finis.

X iii

EXPOSITIO IOANNISBAPTISTAE PII IN TRINVMVM.
 INCIPIT ARGVMENTVM.

Harmides cluis atticus mercibus animū intentus pfectionē maritimā procrastinabat: quoniam filium iam utrilis iuuentū habebat: nouerat sine custode plane dilabi iuuentū: quoniam ut autor est Herodianus mores iuuenū in dies si metu carent corruptiores fiūt & inquinatiores. sed urgete necessitate Charmides filio & thesauro creditis callicli dar uela uentis. Isto absente Lesbonicus Charmidis filius impegit in uoluptatē: ubi rem pternam cōfregit. Primo uendit aedes: quas cū nosset acceptissimas esse patri Callicles emit: ne in alie nam potestate transirent: interea nouū accidit: quod calliclis opera Indigebat: quod scilicet Lysite / les adulescens philtonis filius sororē lesbontici petit uxore. Ille ut perditorū mos est deludi se retur: spondet tñ philtoni petenti. callicles hoc etiam ad ministerium suum pertinere arbitratus procurat ut uirgo dote pro dignitate familiae honestata desponsetur. sed utam quærīt quomodo dari debeat ne lesbonicus persentiscat eum thesaurum habere: & cum minori inuidia dotem callicles impendat & subministret. Re cōmunicata cum megaronide constituit subornare nunciū subdititiū: qui id ar gentum dicat se ferre a patre. Instruitur lycophanta uestibus externis & ad lesbonicū destinatur. In terim charmides domum ex peregrinatioē repedabat. Inuenit tamē primum aedibus suis appropin quantē lycophantā. Interrogat quo & unde. Ille se a charmide missum fingit ad lesbonicum: quod admittat charmides insidias suspicatur: quā filio suo parentur: quoad Callicles exaudiens hunc cla morem: qui inter lycophantam & charmidē excitatur: exit. emerat enim charmidis domum: & rem omnē reddit charmidi: subitoq; nuptiā celebrantur: sorore lysitelis desponsata lesbonico & lesbont icl sorore coniuncta ipsi lysiteli. Corrigiturq; ad bonos mores adulescens. Fabula agitur athenis. In terlocutores Callicles: megarontides: lysiteles: lesbonicus adulescens. Philto senex. Stasimus seruus: charmides lycophanta. Docet Fabula quod patris filiiq; familias sit officium: Tum qua integritate: fide: circumspectentia res cōmissas curare deceat. Quinque actus habet. Primus. Larem corona no / strum decorari uolo uxor: uenerare ut nobis hæc habitatio bona. Callicles ab amico megaronide ca stigatur quod nulla fide obseruata extruserit filium charmidis ex aedibus paternis iuueni pretio do / mus enumerato: quod precipue dedecere uisum cum ei res familiaris & filius per charmidem cōmissa sint. Callicles ei rationem reddit dicens hoc se fecisse ex industria propter thesaurum in ea domo in fossam ne in sus alterius emptoris uenerit. Secundi principium hoc. Quo illic homo se penetrant ex aedibus: sūma actus est lysitelis patris atheniensis obsecratio ad patrem philtonem ut non agre feret petere in uxorem suam sororem lesbontici uirgunculam. Pater iustorum & abliguriticum les bontici pertesushanc adfinitatē deprecatur & respuit: sed filio instanti & ita animato id concedit. Tertius actus. Minus quindecim dies sunt quod pro his aedibus minas quadraginta accepisti a calli cle. Continet lesbontici pœnitentiam corruptelarum: philtonisq; sororem petentis: & ab eo cōcessa. Quartus complectitur megarontidis & calliclis senum consilium super mittenda dote filia: charmi / dis. sed ut occulte id agatur ne lesbonicus persentiscat calliclem aurum habere paternum conduci tur lycophanta: qui dicat se a charmide afferre. In quinto loco fabula: qui sic incipit. Huius ego diet nomen trinūmo faciam. Nam ego operam meam tribus nūmis hodie locaui ad artes rugatorias: Introducitur lycophanta nummum dotalem afferens: qui deluditur a charmide. sed desponsatur calliclis filia lesbonico: soror eius lysiteli & ita se salua comcedia in risum effunditur. Minus quo

ut minus inuidiose dotem det callicles subornat lycophantam. Nubunt heri. scribo. nubunt heriles: cuius senis charmidis heriles filii nubunt hoc est lesbonicus & soror & si improprie nuberet dicatur ntr: ut prapostero ordine quemadmodum ut rio dixerit Iuuenalis. Quid quartus? nubit amicus: nec multos adhibet.

Improprie uir nubit,

Plauti Trinūmus.

Hesaurum abstrusum abiens peregre charmides
 Remq; omnem amico callicli mandat suo
 Istoc absente male rem perdit filius
 Nam & aedis uendit. has mercatur callicles
 Virgo indotata soror istius poscitur

Minus quo cum inuidia ei det dotem callicles
 Mandat qui dicat aurum ferre sese a patre.
 Ut uenit ad aedis: hunc deludit charmides
 Senex ut rediit cuius nubuntur heri

Pauca in uia deducā. pauca uerbis uos in rectā uiam deducā: ut nosse possitis quæ sint ea scemina. Hæc scier. scribendum hæc fiet pro sit. Luxuria. latini luxuriam licentiosā pdigalitatē uocāt & supfluitatē in his rebus tñ quæ dedecent: quare significantiæ ueræ retinētissimus maro ita cecinit: luxuriam segetum tenera depascit in herba. Catho:ici & sacri scriptores luxuriam profluentem libidinē uocant. Inoptam. paupras nimitū luxum sequi cōsueuit. Impulsa. stimulis: & in citamētis meis. Esse reliq. nihil uideo esse reliq. quo me alere possim. Exigat. absoluat: psciat.

Luxuria.

Luxuria Inopia

Lu. Equere me mea gnata: ut munus fungaris tuum
Ino. f Sequor sed finē fore quē dicā nescio. Lu. adest hē
Illæ sunt ædes: i intrō nūc iā. nūc ne qs erret uostrū

Paucis in uiam deducā: siquidē operam dare promittitis

Nunc primum igitur quæ ego sim: & quæ illa hæc sciet:

Huc quæ abiit intro: dicam si animum aduertitis

Primum mi plautus nomen luxuriæ indidit.

Tum mihi hanc gnata esse uoluit inopiam.

Sed huc quid introierit impulsu meo: accipite

Et date uacuas auris dum eloquor. adulescens quidam est:

Qui in hisce habitat ædibus: is rem paternam me adiutrice

Perdidit qui me aleret nihil uideo esse reliq. dedi meā gnata:

Qui cū ætatē exigat. sed de argumēto ne expectetis fabulæ.

Senes qui huc ueniēt: hi rē uobis aperient. huic nomē græce

Est thesauro fabulæ. philemo scripsit: plautus uertit barbare.

Nomen trinūmo fecit: nunc hoc uos rogat ut liceat possidere

Hanc nomen fabulam: tantū est ualete. adeste cum silentio.

Megaronides.

E amicum castigare ob merita mala noxia

n Immane est facinus. uerū in ætate utile & cōducibile:

Nā ego amicū hodie meū cōcastigabo p cōmerita noxia

Inuitus. ni me id inuitet ut faciā fides. nā hic nimitū morb?

Mores inuasit bonos ita plerūq; omnis iā sunt intermortui.

Sed dū illi ægrotant interim mores mali quasi herba irrigua

Succeuerunt uberrime. neq; quicq; hic uile nunc est

Nisi mores mali. eorū licet iam messem metere maximam

Philemo. pphi
lemō: qui floruit in
noua comœdia: &
sæpe decertauit cū
menādros. Bar
bare. elloquio com
co latino nō ualēte
æquare atticisimū: q
locorum & scurrili/
tatum principatum
obtinēt ut serietatū
picipatū latinitas
sed magis uerecun/
da attenuatio est.

Trinūmo. quo
niam sycophāta in
troducit nūmos af
ferens ut dos altis
sorori lesbōnici da
retur ne nuptā abi/
ret indorata. sed po
tius quoniā ei9 opa
trinūmo conducta
fuit. Tantū est.
hoc solum continet
in ipsa fabula nec p
ter hoc aliud. Ne
amicū nōnulli pro
certe interpretant.

In ætate utile.
si cōsideres ætatem
sentis: i qua puerilia
admittit facinora p
fecto utile erit ut et
senex castigetur &
coarguat. Con
castigabo. lego ex
Cicerone non casti
gabo. Mutat enim
sententiā inquitens.
profecto amicum

non castigabo: etiam si inuitus me a castigatione contineam. Cicero seu cornificius libro secundo
rhetoricorū ad hereniū. Virtuosa ratio est: quæ ad expositionē non est accommodata uel pp infirmitatē
uel ppter uanitatē. Infirma ratio ē: quæ nō necessario ostēdit ita esse quæadmodū expositiū est: uelut
apud plautū. Amicū ob meritā noxā castigare imane est factū: uerū in ætate utile & cōducibile: hec
ppositio est. uideam9: quæ rō afferat. Nā amicū meū hodie nō castigabo p cōmissa noxa: ex eo qd fa
cturus nō ex eo qd fieri cōuenit utile quid sit rōctnat. Intermortui. ex omni parte mortui sūt &
exulatu abierunt: in desuetudinē uenerunt boni mores. Inter penit9 & totaliter: ut plautus loquitur: si
gnificat. Ouidius. Cador in hoc æuo res intermortua. Herba irrigua. herba: quæ irrigat: quæ cre
scit & uiuiscit in dies auctior & abūdantior riguo humore uires ipsi terræ suppeditatē. Hinc irriguū
somnia poetæ uocāt: qd nos alit & pinguefacit. Perci9. hic sāt irriguo mauult turgescere somno. ab
eodē dictū ē. Irriguo nihil ē eluci9 orto. Vberriam. deme diphthongū. Vile. nihil paruo pto
cōstat pter mali mores. Pluris paucorū. trāsit ad archaā comœdiā hoc sensu. Nūc nihil sit seque
stratis affectib9. sed ius ipm: qd fucus uacare debet uicitur a gratiis paucorū: dum pauci sūmates ut ab

Intermortui
boni mores.
Herba irrigua,

elictibus gram ineanit ius ipsum in crustat. Hic. athenis. Pars hoium. synthesis numeror. Ma
ro. pars in frustra secant. Gratia plautus hic pro priuato comodo uocauit: qd disturbat ius puri &
sincer: & publicu bonu. Profit pluribus. Qua id: quod multis utile e: cu ariq priuatu paru ha
berent coe magnu: Coducibile. honestu: iustitia. gratia inquit illud honestu quod prius erat ui
cerunt & pessu dederut. Remora. moramentu. tractu a pisce naues retrahente. Aristotiles libro
secudo aialium. Remora errore nonnulli pedes habere pdiderut. expes eni oio est. sed qm pmas heat

Remora.

pedibus similes: hic
fit ut pedibus istare
uideat. Pisciculus hic
est saxis asuetus i el
bos no admittendus
nome a remoradis
naibus adept: uti
lis ad iudicior: cau
sas & amatoria ue
nificia: ut aliqui uo
lunt. Am brosi in he

Nimioq; hic pluris paucior gratiam faciunt. pars hominu
Quam id quod pro fit pluribus. ita uincunt illud
Conducibile gratia qua in rebus multis obstant.
Odiosaq; sunt remoramq; faciunt rei priuatae & publica.

Calicles Megaronides senes duo.

Cal. I. Arem corona nostru decorari uolo uxor uenerare. ut

Echeneis.

xaemero. Allos i ex quo corpore tm ualiditatis assumere ut maximas nauis plenis curretes uelis i me
diis fluctibus sistat. sicut breas pisciculus echeneis tanta facilitate memorat nauē ingere statuere: ut
quasi radicata mari haerere uideas nec moueri. An & huic putas sine creatoris munere tm potuisse
suppetere uirtutis: Pro moramento remora dici testis e Martialis exuersu. Veterno remoraq; pigro
res: & si in tritis epigramatice codicibus legeretur: ueterno resinaq; pigrores. Resina duabus primo
ribus syllabis produci uel idem carmine huic non longe distito testis est.
Quid facient ungues: nam certe non potes illos.
Refina ueneto nec refecare luto.

Codex mar
tial emedat

Locus iuueni
lis.

Nec obstat apud satyrographu poeta primis duabus correptis notari huiusce satyra octaua carminis
bus. Despicas merito. qd eni resinata iuuetus eruraq; totius faciet tibi laula getis. In priori uersu ua
cat & supfluit uerbu: eni. Hic pisciculus a scriptorib; graecis echeneis dicitur a uolentia naues infrenante.
Plinius significare ut & inuere ab εχω uerbo graeco: qd significat teneo inditu pisci nome echeneis.
sine εχω οτι haereo uero naus qd nauē teneat uel haereter nauilibus tabulamantis inharens remo
rari copellat. Pliniana sup echeneide uerba sut naturalis historiae lib. ix. Est paru; admodu piscis al
fuetus petris echeneis appellat. hoc carinis adhaerete naues tardius ire credunt: inde noie iposito:
qua ob cam amatoris quoq; ueneficis infamis e: & iudicior: ac litiu mora: qua crimia una laude co
pensat fluxus grauidaz: utero sistes partusq; cotines ad puerpitiu: tm in cibos no admittit. pedes eum
here arbitrat Aristotiles ira posita penaq; similitudine. Mutianus murice esse latiore purpura neq; aspo
nec rotudo ore. Neq; in angulos coeunte rostro. sed simplice cocha utroq; latere sese colligere: qbus
inharentibus plena uetis sterile nauē portantē nuncios a peridrao ut castrarent nobiles pueri: con
chasp: qua id praestiterut apud gnidior: uenerē colit. Trebius niger pedale esse & crassitudine qnq; di
gitoz: naues morari. Praeterea hac esse uim eius asseruari i sale ut aurū: qd deciderit i altissimos pute
os admot; extrahat: hacten; plinius: q no pedale alibi uer; sesq; pedale uocat. Carter; diuersos auto
res forte sequēs. Optianus i libris haliuticon huc ἰσοπυχέ hoc e cubitale appellat. sed ubi plinius
ait hac. pedes eu here arbitrat aristotiles: tu lege. pedes eu no habere arbitrat Aristotiles. Improbatur
enim philosophus filios q dicunt remora pedes here: cum uice pedu pmas quasdam heat magno errore
hermolai. De eode pisciculo plinius lib. xxxii. naturalis historiae. Ruant inqt ille uenti licet & sauiant
pcella: ipat furori: utresq; tatas copescit & cogit stare nauigla: qd no uincula ulla: no anchora pon
dere irreuocabili facta. Infrenat iperus & domat mudi rabiē nullo suo labore no retinendo: aut alio
pperatis circuire & exhortari suos. Tenuit auspical pisciculus Cal picipis nauē: siqde nouissime tu
in urbe reuersus ille impator suis telis cofossus est. Costabat peculiariter miratu qno adhaerēs tenuit
set: nec idē polleret in nauiglu receptus. Qui tuc posteaq; uidere eu limaci magna similitudo esse dat. e
nris qd latinis remora appellauere eu sale asseruatu adalligatu grauidis partus soluere: ob id alto
noie odinoloyonte appellauere. odai vi dolores partus dnt: λυω soluo. Remelignes & remora a mo
rado dicta. Plautus. Quid nuc illa ta dlu remoranē remeligenes: & Luellius. Quarā mox ex te. reso
nas meo gradu remora fecit. Pōpetus autor. Remores ut obster hoc explicē auēs i auspicio dnt: qua
actu; aliqd remorari copellit. Fide labij Fraciscus cognomero Philelphus: q censet pperā & pposte
re eo lucani disertissimo uersu ex libro pharsaliae sexto. No puppē retinēs euro tundēte rudētes i me
diis echinus aqs: legendū esse syllaba refragat: cu potius & rectius scribendū sit echeneis ibi. Ad ma
gica remora piscē accomodū esse Plinius arbitrat. pterea de remora Donatus terentianus interpre
s andria hac ait. Remorer retardē retineā a remora pisce minutissimo: q nauē retinet: q graece .eche
neis dicit. Retinēdi hoīem & ppe in torporē redigēdi uim hēt & altus pisciculus: quē torpedinē dnt: de

Correctus pl
nius.

Error Her
molai.

Verba Plinii
explicata.
Remelignes.
Error Fracis
ci philelphi.
Restituta in
lucio dicto.

Torpedo.

quo Alexander aphrodisæus in pblematis ex Interpretatiōe Theodori gaza. Nemo sane uel torpedi-
nem piscem torporē p lineā nro inuehere corpori: uel tryglā optentam uitū a torpedine accitū tol-
lere ignorat. Hæc habitatio. ingrediebatur eni callicles nup emptā charmidis domū. Castigabi-
lem. quæ castigationē cēsoriā meret. Cuius uox. pro cuius uox. Inimici. uox sonat. Aequa
lis. coæue: cōtemporaneæ. Eo. cum afflatu scribo & uocātis est. Suppetat. supstiter: superet: su-
peruat. Tantullū. lege tantillū. Namq; enim scribendū neq;. Imprudēs obrepseris. per-

Trygla.

- Nobis hæc hitatio. bona. fausta. scelix fortūataq; eueniat:
Teq; ut quamprimum possim: uideam emortuā.
Me. Hic ille est senecta ætate qui factus est puer: qui admisit
In se culpam castigabilem. adgrediar hominem:
Cal. Cuius uox ppe me sonat. Me. tui beneuolētis: si ita es: ut ego uolo
Sin aliter es inimici atq; irati tibi. Cal. o amice salue atq;
Aequalis ut uales megaronides. Me. & tu ædepol salue callicles
Cal. Valen ualuisit. Me. ualeo & ualui rectius. Cal. quid agit
Tua uxor ut ualeat. Me. plusquā ego uolo. Cal. bene hercle
Est. illam tibi bene ualere & uiuere. Me. credo hercle te
Gaudere: si qd mihi mali est. Cal. oibus amicis quod mihi est
Cupio esse idē. Me. eo tua uxor qd agit. Cal. immortalis est.
Viuit uicturaq; est. Me. bene hercle denūcias deosq; oro ut
Vitæ tuæ superstes suppetat: dū quidem hercle tecū nupta
Sit. Cal. sane uelim. Me. uin cōmutemus: tuam ego ducam
Et tu meam: faxo haud tantullum dederis uerbor; mihi.
Nāq; enim tu credo mihi imprudēti obrepseris: ne tu hercle
Faxo haud scias quā rem egeris. Cal. habeas ut nactus.
Nota mala res optumast. nā ego nunc si ignotā capiā: quid
Agam nesciam. Me. ædepol proinde ut bene uiuitur: diu
Viuitur sed hoc animum aduerte: atq; aufer ridicularia
Nam ego dedita opera huc ad te aduenio. Cal. quid uenis?
Me. Malis te ut uerbis multis multum obiurgem. Cal. men?
Me. Nū quis ē hic alius præter te atq; me. Cal. nemo ē. quid igit?
Me. Rogitas te ne obiurgitem: nisi tute mihi me censes

iprudentiā mihi isti
nuaberis ut os meū
sublinas & ita fallas
Ne faxo. expono
nā p certe hoc sen
su. profecto faciā ne
scias quā rē egeris:
qui mihi cautissimo
iponere tētaueris.
Hæc ut nact9.
uxorē illā tibi habe
quā iuenisti: & quæ
tibi data ē. Nota
mala res optia. snia
moralis hoc pene si
gnificās. res mala si
cognoscat leuor es
se cōsueuit. Nā pro
uerbialiter Franci /
se9 petarchia dixit:
pulsū uulnus min9
officere. & is poeta
Tela minus pulsa
nocent. Proinde
ut bñ uisus. lege. p /
snde. tali ferme sen
su. Vita sola uocan
da ē: quæ i felicitate
te ducit: & ille diu ut
xiste dici pōt. qui bñ
uulit & fortunatus: i
quā sniam Martialis.
Nō ē uiuere sed ua
lere uita. Nulla enī
uitæ horula: nullū
punctulū: nullū mo
mentū uocandū ē:
quod sine felicitate

Bene uiuere
ē diu uiuere.

te trāsigit: uñ epigramata rursus sciēter & apposite. Hic mihi qñ dies me9 ē: iactamur i alto urbis: & in
sterili uita labore pte. Domitius alioq; nō improbāda eruditōis existimat carnē id simpliciter esse p
laticū medullā heat & intrisecū sentū. quē neutiq; ipse pspexit: cū is seneca sit exceptus: q; scripta
sunt lib. ii. cōtrouersiar;. Occurrit mihi i eiusmodi materia a cornelio seuro dictū tāq; de romāis ne
scio an pag; fortiter. edicta i postq; diē pugna epulāris milites inducit & ait. Stratig; p herbā hic me9
ē dixere dies: elegātissime qdā affectū animor; incerta sorte pendentū expressit. sed parū romanū ai
seruata magnitudo ē. Cœnat enī tanq; crastinū desperēt. Quātus illis laconibus aius erat his: q; non
poterāt dicere. hic dies est meus. Illud Porcellus grāmaticus arguebat in hoc uersū quasi soloecismū
cum plures induxisset diceret. Hic me9 ē dies. nō dies hic ē nō: & in snia accusabat id qd erat optimū.
muta enī ut nō sit pibit ois uersus elegātia: in quo hoc ē decentissimū qd ex cā sermo trahit. Nā quasi
puerbi loco ait. hic dies meus ē: & cū ad sensū rettuleris ne grāmaticor; qdem calūntia ab oibus ma
gnis in genis sūmenda hēbit locū. Hoc adagtū sumptū est ex his trecētis: q; cū leonida obiecti erant
xerxi: q; trecētī erat. sed armati. sed lacones. Ridicularia. ridicula: risiones: quales sup uxoribus
nunc excitauimus. Men? me ne obiurges? Quid igitur: subintellige locuturus es. Mihi
me censes. credis fortasse me uenisse ut te obiurgarē: quod minime credēdū ē: ni forte reris me posse
genium meum obiurgare: quoniam scilicet cum tibi maledico uideor mihi maledicere.

Explicatum
carnē Mar-
tialis.
Error Domi-
miti.
Me9 dies est.
Porcell9 grā-
maticus.

Ridicularia.

Animiq; tui. alibi legit animiq; tui. si igitur animi tui seniles: quod probitate omnem sapere deberent: nunc ordine mutato senium contrahere coepit: & sordidum morbum. aetas tua cum moribus perisurata est. Moribus. deteriores mores sequendo si uis ingenium tuum commutare. Demutant mores ingenium: si uisita bene nata mentem in peius uertere potuerunt. Suspicionem segreget. Cicero. non solum carendum est uitio turpitudinis: uerum et suspicionem: in qua infamiam dixit caesar. Cetero meos non solum crimine uacare debere. sed & suspicionem criminis.

Sunt primus. sunt arbiter: proptator: ministrator: ut per arbitrio meo ministrare. Impitorum uoces contendent

sunt. Quid autem stultorum homine uerba metuere eleganter Demetrius non solum dicere eodem loco esse sibi uoces impitorum: quo uentre redditos crepitus. Quid enim inquit mea fertur sursum isti an deorsum sonet? Quarta demencia est uereri ne infamemur ab infamibus?

Suspicio. ut enim omnes suspicent quod cumque libuerit in pectore uulgi situm est. & arbitrio. Decet enim in ciuitate ista ista esse liguas. Acquum postulas. petis rem iustam & amico conuenientem cum cupis per merita noxa a me obliurgari. Dictitatur. rumi gerat: circumsertur.

Turpilucris. lucronem ne te uocant omnes: quem Kepkotta graeci uocant: nisi ut populeus autumat cerdonem: Augustinus Turpilucrum hominem filiter appellat. Vulturium. rapacem ut uulturium est: quod laceret & rapiant pecuniam dixit talos uultures Plautus in curculione. Est atque non est. quodammodo mihi in manu est ne maledicam & non est: quippe ne recte dicat est in manu situm: ne non dicat id non est. In seleucica ciuitate ita uocata a seleucico nicanoris patre & antiochi eadem dicitur seleucia. Restituit. refert & dirrigis ad probitatem. Non istuc meum. non soleo uiuere ut homines neque conseruerunt.

Impitorum uoces non metuenda.

Cercopa. Lucronem. Turpilucrum.

Seleucica.

Dicturum male. nam si in te aegrotant artes animique tui Sin imutare uis ingenium moribus. aut si demutant mores Ingenium tuum. neque eos antiquos seruas aut captas nouos Omnibus amicis morbum tu incuties grauem: ut te uidere Audireque aegroti sient. Cal. quid in mentem uenit Tibi istaec dicta dicere. Me. quia omnis bonos bonasque Adcurare addecet: suspicionem & culpam ut abs se segreget:

Cal. Non potest utrumque fieri. Me. quapropter. Cal. rogas: ne admittam Culpam: ego meo sum promissum pectori suspicio est in pectore alieno Sita: nam nunc ego si te surripuisse suspicer ioui coronam de capite: E capitolio: quod in culmine astat summo. si id non feceris: atque Id tamen mihi lubeat suspicari. quod tu id prohibere me potes: Ne suspicer. sed istud negotium scire cupio quicquid est. Me. habent Tu amicum aut familiarem quempiam: cui pectus sapiat.

Cal. Aedepol haud dicam dolo sunt quos scio esse amicos: sunt quos suspicor Sunt quorum ingenia atque animos non possim noscere. ad amici Partem an ad inimici perueniant. sed tu ex amicis certis mihi es Certissimus: si quid me fecisse inscite aut improbe. si id me Non accusas tute ipse obiurgandus es scio. Me. & si huc alia causa Ad te adueni aequum postulas. Cal. expecto si quid dicas.

Me. Primum dum omnium male dictitatur tibi uulgo in sermonibus: Turpilucris cupidum te uocant ciues tui: tum autem sunt alii: qui te Vulturium uocant. hostis ne an ciuis comedis paruipendere.

Haec cum audio in te dici exrucior miser. Cal. est atque non est Mihi in manu megaronides: quoniam dicant non est merito ut ne dicant Id est. Me. fuit ne hic tibi amicus charmides. Cal. est & fuit: id ita esse Ut credas: rem tibi auctorem dabo. nam postquam hic eius rem contregit Filius: uidetque ipse ad paupertatem protractum esse: se suamque

Filiam esse adultam uirginem simul eius matrem suamque uxorem mortuam Quonia hinc iturust ipse in seleucica: mihi commendauit uirginem. Gnatam suam & rem suam omnem. & illum corruptum filium Hic si inimicus esset credo haud crederet. Me. quid tu adulescentem

Quem esse corruptum uides: qui tuae mandatus est fidei & fiduciae. Quin eum restituis: quin ad frugem corrigis. ei rei operam dare fuerat Aliquanto aequius. si qui probiorum facere possis. non uti in eandem Tute accederes infamiam. malumque ut eius cum tuo misceres

Malo. Cal. quod feci. Me. quod homo nequam. Cal. non istuc meum est.

Me. Emistin de adulescente has aedes: quod taces: ubi nunc tute habitas.

Quid fecus ē. qd aliud ē dare pecuniā iunē & gladiū? Animi ipoti. q animū regere & mode
 rari n̄ possit. Incōciliauisti. scribēdū icōciliauisti hoc ē circūegisti: p dolū egisti. pōpelus. Inconci
 liauisti incōparasti: cōmēdasti: uel ut antiq̄ p dolū decepisti. Iā tuā melius. i priscis exēplarib⁹ legif.
 Iā tuā melius. hoc sensu. hūc cape tutorē tuā rei: q te deciperet: uti nūc amicū charmidē. Subigis.
 cogis: adigis. Ad tibi crede. legēdū. id tibi credere. Sumes ubi posueris. p adagiū hoc platū.
 Illud qd mihi credes nulli nūc labo: ut ubi posueris itegrū: sinece: icorruptū captur⁹ es. Qm̄ hic ē.

Incōcillare.

- Cal. Emi atq; argentū dedi minas quadraginta adolescenti ipsi
 In manū. Me. dedisti in argentū. Cal. factū: neq; facti piger.
 Me. Aedepol fidei adolescentē mādātū malā dedisti ne hoc pacto ei
 Gladiū qui se occideret & quid see? est. aut quid interest dare
 Te in manus argentū amāti homini adolescenti. animi ipoti
 Qui exedificaret suam inchoatam ignauā. Cal. non ego
 Illi argentū redderē. Me. non redderes. neq; de illo quicq̄
 Neq; emerēs neq; uēderēs: nec qui deterior esset faceres copiā:
 Inconciliauisti in eū: q mandatū tibi: illum qui mandauit eū
 Exturbasti ex aedib⁹ aedepol mandatū pulcre. & curatū pbe.
 Crede huic tute iā suā meli⁹ rē gesserit. Cal. subigis maledictis
 Me tuis megaronides nouo mō. adeo ut quod meā cōcreditū
 Sit taciturnitati clam fidei & fiducia. ne enunciarem cuiq̄.
 Neu facerē palam ut mihi necesse sit iam ad tibi cōcredere
 Me. Mihi qd credideris: sumes ubi posueris. Cal. circūspicedū te ne
 Quis adsit arbiter nobis. & quāso itidē idem circūspice.
 Me. Ausculto si quid dicas. Cal. si taceas loquar. quoniā hinc est
 Profectus peregre charmides: thesaur⁹ mihi demonstrauit
 In hisce aedibus. hic in conclauī quodā. sed circūspice
 Me. Nemo est. Cal. nūmorum philippeum ac tria milia
 Id solus sum per amicitia & per fidē flens me obsecrauit.
 Suo ne gnato crederem: ne ue cuiq̄. unde ad eum id
 Possit permanascere: nūc si ille huc saluus reuenit reddā
 Suū sibi. si qd eo fuerit: certo illius filia. quā mihi mādāta
 Sit habeo: dotem unde dem: ut eā in se dignā conditionē
 Conlocem. Me. proh di immortales uerbis paucis q̄ cito
 Alium fecisti me. alius ad te uenerā. sed ut ocepisti perge
 Porro ploqui. Cal. quid tibi ego dicā: qui illius sapiētiam
 Et meam fidelitatem: & celata omnia pene ille ignauus
 Funditus pessundedit. Me. qui dū. Cal. q̄a rure dum sum
 Ego unos sex dies me absente atq; insciente incōsultu meo
 Edes uenales hasce inscribit litteris. adesuriuit magis

alibi legif. qm̄ hic ē
 Cōclauī. loco se
 creto: qd multis cla
 uib⁹ clauderet. Ac
 tria milia. scribēdū
 ē ad tria milia: hoc
 ē circiter tria milia
 philippeorū. Sū p
 amicitia. scribo suā
 pamicitiā. Vñ. ab
 tis: qb⁹ hoc cōcredi
 deri. Permanasce
 re. pmanari: porri
 gi: defluere. Reue
 nit. repedar: regre
 dif. Stqd̄ eo. si qd
 ifortunii pter natu
 rā pterq; fatū char
 midī acciderit: seu
 morte pegre puēt⁹
 fit. Aliū fecisti. si
 oburgatorem sed
 laudatorē. Porro
 pterea. Vnos sex
 dies. cōēs interpres
 exponit unos cōti
 nuos & iuges. sed
 maxie fallū: eo qd
 ex Marcelli autori
 tate: nisi credamus
 mēdōsū codicem: le
 gēdum ē ita ferme.
 ego uno sex dies: cu
 19 hęc uerba sunt.
 Quoties p accusati
 uū casū ānos u' dtef
 loqm̄ iuges ānos u'
 dies uocāus. quoties
 p ablatiū p iterual
 lū iteriectis aliqbus
 ānis uel dieb⁹. Itaq;
 q opinantes multis
 ānis dnt multos an
 nos meli⁹ dixerūt.
 Vergili⁹ in secūdo
 georgicon. ergo n̄
 hymes illā: n̄ flabra
 nec hymbres cōuel

lunt: imota manet: multosq; p ānos: multa usq; uoluēs durādo secula uict. Plaut⁹ i trinūmo: q̄a ruri
 dū esse ego uno sex dies me absēte atq; isciētē. Cēso tñ Marcelli codicē maculosū & legēdū eē. unos
 sex dies. Vergili⁹ i quarto georgicon. Septē illū totos phibēt ex ordie mēses fleuisse. Cicero de re pu
 blica i prio. Nec tñ carthago hūisset opū sex centū fere ānos sine cōsiliis & disciplina. Idē d̄ republica
 i secūdo. It atq; illa p̄clara istitutio romulū cū ducētos ānos & .xxx. firma fere māsisset. Salusti⁹ historiā
 lib. prio. & depōere ualidā urbē multos dies restādo purgādo uicit. Inhiat lup⁹. d̄ nescio qs cu
 piēs hāz aedū: & cōtēplat⁹ ppe diē lesbonicū absumi i gruebat: ut lup⁹ agnis & ouib⁹. Cū furit ad

caulas ueros pessus & hymbres. seu lupi pdigū lesbonicū itelligit. Canes. p̄ charmidis p̄gr̄i
 ablegat. Siue ego charmidis p̄curator i rus p̄fect. Voluit tecū. legēdū ē. Voluit tecū. Nonnulli
 legūt. uoluit eccū p̄ ecce illū: & ostēdit lupū uicinū: q̄ aedes has empturiēbat. Qui emisset eius. le
 gendū: q̄ emisset eas: hoc ē aedes. Esset ne eius. legēdū esset ubi ei: qm̄ scilicet thesaur⁹ & pecunia
 charmidis i fossa seruabat in his aedib⁹: quas uenit lesbonic⁹ subiecerat. Usurā. usul. Plinius i epi
 stola librorū naturalū: p̄cipue cū fors stat ex usura: hinc i amphitryōe f̄ceminā uocat usurarīā: ex cui⁹

amatōe usum libidi
 nis sūmit luppiter:
 ab eodē p̄ter usura
 ri⁹ nūcupat. Ma
 ledictas. maledicen
 tes: obturgatorias.

Pausa. satis est.
 celādū ab obturga
 tiōe cēsoria. uox de
 flexa ex grācia. In
 sisti. lego insisti: fir
 mas: retardas: remo
 raris. Qui. quo:
 ut. Domi. hęc

uerba calliclis sunt.

Habet. habitat.
 Posticulū rece

pit partē posteriorē
 domus sibi reserua
 uit. Gellius libro de
 cō sexto noctū at
 ticarū. & Marcellus
 hūc locū aduocāt.

Recipe refer
 uare. Receptitius
 seruus:

Nos in amphitryōe
 cū de dotalsib⁹ seruif
 loqueremur fūllus
 explicatim⁹. recipe
 reseruare: uñ seruus
 receptitius: q̄ seruaf
 ab uxof extra dota
 lia. Hoc uerbo in ea
 poene significantia
 us⁹ ē Macrobi⁹ lib. i.
 Insomniū scipionis.
 sed de beatitate que
 debet conseruatori
 b⁹ patriā pauca di
 cēda sunt: ut postea

locum oēm: quem hic tractandū receptim⁹ resoluam⁹. Cicero libro quinto epistolaz. Has litteras ue
 litm existimes federis habituras nīm esse nō epistolaz. meq̄ ea quaz tibi promitto ac recipio sanctissime
 esse obseruaturū diligentissimeq̄ obseruaturū. Idem libro sexto. Panfa quidē mihi gratus homo & cer
 tus non solū confirmat uerū etiam recipit: tanq̄ ueluti receptitiū & ratissimū fuerit promissum pā
 sē quod extra pollicitationē domesticē cōfirmabat. Idem libro decimo & tertio. Spōdebo enim tibi
 uel potius spondeo in meq̄ recipio eos etiā. M. curti mores: eāq̄ tum probitatē tum etiā humanitatē.

Juxta.

Juxtaq̄ eā. hic iuxta significat similiter. Marcellus. Juxta rursus similiter Salustius in iugurtha.
 hyemē atq̄ astatē iuxta pati Plaut⁹ trinūmō. Juxtaq̄ eam curo cū meo. Varro in p̄p̄a pappo. Qui
 potest laus uideri uersa cū motus sape furaces essent: atq̄ nequissim⁹ ibis ac iuxta mecū rem tenes.
 In alia significantia iuxta significat proxime: & cōiunctim. Varro de uita patrum libro primo. Cum
 interea lucubrādo faceret iuxta ancillas lanā. Argutū. sonorum: obstreper. Maro in georgicis.

Argutum.

Arguto mulier decurrens pectine telas: uel hic expone argutū: aud. ix: maliciosum. Lucili⁹. Agite agi
 te fures mēdacia argutamini. plaut⁹ in mostellaria. ext e culina sis foras mastigia: q̄ mihi iter patinas
 exhibes argutias. Argutum quoq̄ paruum significat: & sonans. Confidentiloquus. magis cū cō
 fidentia loquens: nihil ueritus quomodo loquatur. Hinc i detertorē significatōe libro quarto geor
 gicon. & te quis iuuenum confidentissime nostras iussit adire domos. Assidui. diuites ab assibus

Assidui.

dandis.

Et inhiavit acrius lupus. obseruauit: dum dormitarent canes.
 Gregem uniuersum uoluit tecum auertere. fecisset adepol
 Ni hęc præsensissent canes. sed nunc rogare ego uicissim te uolo
 Quid fuit officiū meū me facere. face sciam. utrum indicare
 Me ei thesaurum æquum fuit: aduersum quod eius
 Me obsecrauisset pater. an ego alium dominum paterer
 Fieri hisce aedibus qui emisset eius esset ne eius pecunia?
 Emi egomet potius ædis argentum dedi thesauri
 Causa: ut saluum amico traderem: neq̄ adeo hasce emi
 Mihi nec usurā meā. illi redemi rursum a me argentum dedi
 Hęc sunt: seu recte: seu peruorse: facta sunt: egomet fecisse
 Confiteor: megaronides hem meā malefacta: hem meam
 Auariciam tibi. hascine me propter res maledictas
 Famas serunt. Me. pausa. insisti castigatorem tuum occlusisti
 Linguam nihil est qui respondeam. Cal. nūc ego te quæso
 Ut me opera & consilio iuues. cōmunicetq̄ hanc mecū meam
 Prouinciā. Me. polliceor operā ergo ubi eris paulopost domi
 Cal. Nūquid uis. Me. cures tuā fidē. Cal. sit sedulo. Me. sed quid ais?
 Cal. Quid uis. Me. ubi nunc adulescens habet. Cal. posticulum
 Hoc recepit cum ædis uendidit. Me. istuc uolebam scire:
 I sane nūc iā sed qd̄ ais? Cal. quid. Me. nūc uirgo nepe apud te ē
 Cal. Ita est iuxtaq̄ eam curo cum mea. Me. recte facis. Cal. num pri⁹
 Quam ab eo me rogaturus. Me. uale. nihil est profecto stultius
 Neq̄ stolidius: neq̄ mendaciloquius: neq̄ argutum magis.
 Neq̄ confidentiloquius. neq̄ periurius: q̄ urbani assidui
 Ciues: quos scurras uocant. atq̄ egomet me adeo cum illis

Ibidem traho. sed ego inquit stultior: qui sequar illorum stultiloqua. **Acceptor sui. qui ac**
 cept illorum mendaciloquia & uanitates: tanquā illis subesset integerrimā ueritas. **Falso nam ue**
 ro laudent. legendum. falso an uero laudent. **Floccifaciunt. nec estimant id flocci: quod retrimen**
 tum est & pāni purgamentū: significat hoc uerbum nihili faciunt: contēnunt. **Omnis mortalis. p**
 omnes mortales. **synthesis numerorū: quē admodum pars in frustra secant. Famigeratorum. ruit**
 gerulorū: qui sermones dissipant in uulgus. **Ab stirpe. radicitus: funditus.**

Vna ibidem traho: qui illoꝝ uerbis falsis acceptor sui
 Qui omnia se simulant scire: nec quicquam sciunt.
 Quod quisq; in animo habet: aut habituri sunt
 Sciunt: id quod in aurem rex reginæ dixerit sciunt: quod
 Iuno fabulata sit cū ioue: quæ neq; futura: neq; facta sunt:
 Tamē illi sciunt. falso: nā uero laudēt: culpent: quē uelint
 Non floccifaciunt: dum illud quod lubeat sciant. omnis
 Mortalis hunc aiebant callidem indignum ciuitate hac
 Esse uiuere: bonis qui hunc adolescentem euertisset suis
 Ego de uerbis eorū famigeratorū: inscius pro silui amicū
 Castigatū innoxium. quod si exquirat usq; ab stirpe auctoritas
 Vnde quicquid auditū dicant. nisi id appareat famigerator
 Ne sit cū damno & malo. hoc ita si fiat. publico fiat bono.
 Paucissimi faxim: qui sciant. q̄ nesciunt oclusioꝝ habent
 stultiloquentiam

Lysiteles adolescens:

Vltas res simul in meo corde uerso multū in cogitādo
 m Dolorem indipiscor. egomet me conquoquo. & mace
 ro: & defatigo

Magister mihi exercitor aius hinc est. sed hoc non liquet:
 Nec satis cogitatū. si uerā poti⁹ harum mihi artem expetescam
 Vtram ætati agundæ arbitrer firmiorem. amorī ne an rei
 Obsequi potius par fiet. utra in parte plus uoluptati sit uitæ
 Ad ætatem agundam. de hac re mihi satis haud liquet. nisi hoc
 Si faciam opinor. simul exputem. iudex sim reus
 Quæ ad eam rem: ita faciam: ita placet. omnium primum
 Amoris artis eloquar. quemadmodum expediant. nunq̄
 Amor quenq̄ nisi cupidū hominem postulat se in plagas
 Coniicere. eos cupit. eos consecatur. subdole blanditur. ab re
 Consulit. blandiloquentulus. harpago. mendax. cuppes. auarus.

Ne sit cum dāno. scribendū. nā sit cū
 damno. certe rumo
 rum dissipator erit
 cum dāno & malo.
 Qui sciant qd̄
 nesciant. dicunt illi
 scire quod nesciunt
 qm̄ p̄tēntur se nos
 se & ad amissim sc̄if
 qd̄ ignorāt. Oc
 clusioꝝ. castigatio
 re: examinatioꝝ.
 Indipiscor. acqro:
 haurio: adpiscor.
 Concoquo. dimi
 nuo: exagitor: ex
 cructor. Exerci
 tor. cōsciētia m̄hi i
 quit lysiteles exerci
 tamēra hoc ē fatiga
 tiones & molestias
 Inlicit. exercitor fa
 tigator appellatur:
 exercitus fatigatus.

Animus hinc ē.
 scribendū. animus
 hic est. Si uerā
 potius. legendū. si
 utrā poti⁹. Expe
 testā experā: asiderē
 Par fiet. cōduct
 bile sit & honestū.

Pis uoluptati sit.
 delibero: inq̄: utra
 pars magis uolupti
 fica sit ad ætatem
 agundā. Si faciā.
 corrige. Sic factam
 hoc sensu. cum mi
 hi se uirtus & uolu
 ptas offerant & al
 trinsecus ambæ tra
 hant mecum sermo
 cinabor: & me iudi
 cem factam: quam

pr̄i⁹ debeam sequi. Philostratus in uita Apolloniū tyānet: Mar. Tullius referunt herculi puero astitit
 se uirtutē & uoluptatē: illū repudiata uoluptate molli: nitida & unguētata adhesisse uirtuti: dura: cal
 losa: nō fucata: hoc stinxit prodicus græcus autor: uñ prodicus hercules luculentis autoribus. Lucia
 nus sibi puero uirtutē & staturariā occurisse refert sed in somnis. Vtraq; illū altrinsecus rapiēte spreta
 marmoraria opificina præoptasse doctrinā. Cebes sup hercule pdici meminit. Simul exputē. di
 spūtē: euentilem utrāq; partē: an uoluptatē secururus sim: an uero uirtutē. Sim reus quæ. q̄ con
 iunctio ē discriminata & sc̄iūta cā meri. Postulat se. quærit illū multiuolū & multicultidum.

Harpago. rapax παρα το αρπαζω quod significat rapio. Cuppes. cuppedinarius: delicat⁹
 laut⁹: excurat⁹: nitrid⁹: elegās. Dixius enī sup⁹ cuppedias atiquos appellasse lautitas & mūdittas ois.

Herculi pue
 ro astitit uir
 tus & uolu
 ptas.
 Prodic⁹ her
 cules.

Elegans.

Elegans. cōptulus: delicatulus elegans homo non dicebatur cū laude. sed id fere uerbu ad aetate M. Catonis uitiū nō laudis fuit. est namq; hoc aiaduertere cum in quibusdā altis: tum in libro Catōis: qui inscriptus est. Carmē de morib; ex quo libro uerba hęc sunt. Auaritiā oīa uittia habere putabāt: sumptuosus: cupidus: elegans: uictosus: irritus qui habebat is laudabatur. ex quib; uerbis apparet elegantem dictū antiquitus nō ab ingenti elegantia. Sed qui nimis lato amenorū cultu uictusq; esset. Po stea elegans reprehēdi qdem desit. sed laude nulla dignabatur nisi culus elegantia erat moderatiss

ma. sic Marcus Tul
llius. L. Crasso: &. Q.
Sceuolæ nō meram
elegantiā. sed mul
ta parsimōia mixtā
laudi dedit. Crassus
inquit erat parissi
mus elegantū. Sce
uola parcorū elegā
tissimus. Latebri
colæ. umbraticorū
hominum latebras
occupantiū: q nulu
la negotia tractāt:
quæ sūt amulseta ip
sius amoris. Inquit
enim non magis ue
re q̄ uēuste Ouidi9.
Oeta si tollas perie
re cupidinis arcus.
Contemptaq;
sacēt & sine luce sa
ces.
Quā platanus riuo
gaudet: q̄ populus
umbra:

Et q̄ limosa cā
na palustris humo.
Tam uenus oia a
mat. finem qui que
ris amori.

Cædit amor re
bus. res age: tutus
eris.

Nam quæ. scri
bendum est nequā.

Ad quod clamat. ad quod q̄ extēplo adlatrat: inhīat & iminet. aduersus illum nequā est & flagi
tiosus. Liquitur. dissolutur: ut nix liquefit. Maro. liquitur & zephyro putris se gleba resolut.

Si audis. si amasiam tuam potes obedire. Verba sunt amicæ blanditiis aliquid ab amatore cu
plentis extorquere uerbis polcinūmis. Cuculus. degener: uilis: demens: nomen est exprobrato
rium cucullus. Pendentem. uerborum illecebra pellectum ut in præcipitium imineat. Narrantis
coniunx pender ab ore uiri: dictum est ab ouidio. Ducitur. circunducitur: fraudatur: siue ducitur
effertur: re ueluti uita spoliata: ad sepulturam. Hoc enim significat ducere: hinc illud Vergilianum.

Vestispici.

Flabelliferæ.
Sandaligeræ
rula.

Renunci.

& tristia funera ducunt. Vestispici. scribendum uestispici: a uestibus inspiciendis. Ita enim uocan
tur illi: qui uestiario præsumt. Flabelliferæ. qui flabella pauonica gestant ad arcendum æstum do
minæ non amantis æstatē. Caudæ flabella superba dixit Ouidius. Fiebant enī ex cauda paul. San
daligerulæ. qui dnæ sandalia ferunt: quæ deponit qnq; dnæ itinere grauata. Cantrices. quæ can
tibus præsumt ita dnæ. Cistellatrices. canistra ferentes custodiaria repositoria munditiarū & orna
mētōrū muliebriū. Renūci. salutigeruli: q iusu dnæ salutē qbusdā renūciāt. Peni. penoris.
hoc ē utēsiū domesticorū. Tibi. amatori: q i plagas amatorias iplicasti. Qd̄ ægre sit. subitelli
ge dat. amor ægritōias multas tibi parat & pstat. Abstinedū. ē ab insultu amatorio. Si saxo. ex
loco præupto. fortasse capitolio: ex quo deticēbāt grauissimi criminis rei. Tuas res tibi habe. uerba
sunt q̄ i diuortis usurpāt. Ne suas. ne fueris. Ad frugē. ad bñ recteq; utuēdi cupiditatē. Aius
legēdum est animū. Ibi aio. hoc est i applicādo animū ad frugem tunc maximus labor capitur.

Elegans. despoliator. latebriolarum hominum corruptor.
Blandus: inops. celati indagator. nam quam ad quod clamat
Quam extemplo sæuis sagittis percussus est. ilico res foras
Labitur. liquitur. da mihi hoc mel meum: si me amas: si audis.
Ibi ille cuculus ocelle mi fiat. & istuc: & si amplius uis dari
Dabitur: ibi illa pendentem ferit. iam amplius orat. non fat
Id est mali. ni amplius etiam quod bibit. quod comest.
Quod facit sumpti. nox datur. ducitur familia tota.
Vestipicii: unctor auri custos. flabelliferæ. sandaligerulæ
Cantrices. cistellatrices. nuncii. renuncii. raptores panis & peni
Fit ipse: dum illis comis est: inops amator. hæc ego cum ago cū
Meo animo recolo: ubi qui eget: q̄ precii sit parui. apage te
Amor nō places. nihil te utor. quanq̄ illud est dulce esse & bibere
Amor amara dat. tibi satis quod ægre sit. fugit forum.
Fugat uos cognatos. fugat ipse se a suo contuitu:
Neq; enim eum sibi amicum uolunt dici. mille modis amor
Ignorandus procul adhibendus est. atq; abstinentum
Nam qui in amore præcipitauit: peius perit q̄ si saxo saliat:
Apage sis amor. tuas res tibi habe: amor mihi amic⁹ ne suas unq;
Sunt tamen quos miseros maleq; habeas: quos tibi obnoxios
Fecisti certunst ad frugem applicare animus. quanq̄ ibi animo
Labos grandis capitur. boni sibi hæc expetunt rē fidem honorē:
Gloriam. & gratiam. hoc probis preciumst eo mihi magis lubet

Vanidicis. amorē laudantib⁹ rem uanā & nugatoriā. Se penetrant. egressus est. Marcellus Penetrare.
penetrare ē ingredi: penetrare exire: prīpere. Plautus in trinūmo. Quo illic homo penetrant in aedi-
bus. Latebrose. occulte. nō enī cōsueui uiuere in latebrosis locis. Quib⁹ sit. q̄ improbis: scele-
ratis. Malus bonū. diligit nisi cōsciū: & cui seruēs astuat occultis aiūs: sempq̄ tacēdis. Nil tibi se
debere purat. Nil cōferet uiq̄ participē q̄ te secreti fecit honesti. Turbāt. disturbāt mali mores cū
se imiscēt in bonis. Sacrum pphanū. sensus est. Vir malus nullū discrimen hēt inter rem sacrā &
prophanā. Dicitur Profanus.

Cum probis potius: q̄ cum improbis uiuere uamidicis.

Philo senex. Lysiteles adolescens.

Vo illic hō se penetrant ex aedib⁹. Ly. pater adsum

q Impera quod uis. neq̄ tibi ero in mora. neq̄ latebro
se me abs tuo

Cōspectu occultabo. Phil. feceris par tuis cæteris factis patrē

Tuū si percoles: per pietatē nolo ego cū improbis te uiris

Gnate mi neq̄ in uia neq̄ in foro ullum sermonem exequi.

Nouī ego hoc sæculū moribus quibus sit. malus bonū malū

Esse uolt ut sit sui similis turbāt miscēt mores mali rapax

Auarus inuidus sacrū prophanū: publicū priuatū habent

Hiulca gens. hæc ego doleo hæc sunt quæ excruciant

Hæc dies noctesq̄ hæc tibi canto ut caueas qd̄ manu nō queūt

Tangere tantum fas habent quo manus abstineant.

Cætera rape: rhae fuge late: lachrimas hæc mihi cū uideo

Eliciūt quia ego ad hoc genus hoīum durauī quin prius

Me ad pluri penetrant: nam hi mores maiorum laudant.

Eosdem latitant hisce ego te artibus gratiā facio neu colas

Neu imbuas ingeniū meo modo & morib⁹ uiuio antiquis

Quæ ego tibi præcipito & facito nihil ego istos moror fatuos

Mores & turbidos: quibus boni dedecorāt se hæc tibi si mea

Imperia capeffes multa bona in pectore confident

Ly. Semper ego usq̄ ad hanc ætatem ab ineunte adolescentia

Tui seruitutem seruiui imperiis & præceptis pater.

Proin ego me liberum esse ratus sum: pro imperio tuo

Meum animum tibi seruitutem seruire æquum censui.

Phil. Qui homo cum aīo inde ab ineūte ætate depugnat suo

Vtrum ita id ne esse mauelit ut eum animum æquū censeat.

An ita potius ut parentis eum esse & cognati uelint

Si animum hoīem perpulit actū est si animo seruiuit nō sibi

Si ipse aīum perpulit dum uiuit: uictor uictorum cluet

Tu si aīum uicisti potius q̄ animum te est quod gaudeas.

Nimio facius tui opust te ita esse q̄ ut animo lubet

Qui animū uincunt. q̄ quos animum semper probiores

enim prophanus a
latinitate simplr: q̄
nō ē sacer: nec hule
uoci subest aliqua
diritas: unde a ma-
rone libro sexto ar-
cētur a templis. pro-
cul este pphāt exclā-
mat uates: totoq̄
absistite luo. Hiul-
ca. fluxa: i nullo pro-
posito consistens.

Cætera. i cæteris
reb⁹ alunt rape: ele-
pe: aufer: fuge. Mar-
ro in secundo ænel-
dos. & cætera gra-
ius. Latitant. la-
tendo i locis occultis
fugunt: deuirāt:
ab antiquorū mort-
b⁹ desistit. Gra-
tiā te facio. cōdono
tibi ne horū mores
obserues. Meo
modo. scribendū in
eo modo: hoc est tu
beo autorq̄ sum ne
eo more: quo mali
uiuūt & tu uiuas.

Mores antiq̄
Morib⁹ antiq̄s.
nobilibus: sinceris:
examinatis: quē ad-
modum a Cicerōe
dicitur: nihil est anti-
quius p honorat⁹.
Ennī⁹. Moribus an-
tiq̄s. res stat roma-
na uirisp̄. Præci-
pito & facito. legen-
dū est: præcipio ea
facito. Tui ipsi.
p tuis. Cū aīo.
cum appetitu: cum
motu ansmi huc &
illuc mentē præcipi-
tē trahētis. Parē-
tis. lego parentes.

Si aīus ppulit. si
uolūtas & appetit⁹ nulla ratione fultus hoīem subuertit: laeta est alea: uirtia supant: & ille qui supatur
ad paruulū maximū redactus ē. Cluet. apparet: effulget inter uictoriosos uictoriosissimus. Est
quod gaudeas. habes aliqd̄ quo gaudere potes. Tui opus est. ad te pertinet. Animum uin-
cunt. cupiditates superant: pone iræ frenā modumq̄ pone & auaritia: miserere inopum sociorum.

Sarta.
Teata.

Cluentis. scribendū. Cluenti si hoc est isti: q animū ulcerūt cluent hoc est apparēt fulgētissimi iter
ceteros. Istac. hac quæ nunc mihi præcipis. Aetati tegumentū. munimentū & stabilitimentū
ætati iuuenili ut pote lubrica. Parsi sedulo. cōtinuo pepci & abstiniui. Sarta recta. scunctim
lege. sarta uocat integra a sarcendo. hoc sensu. habui sarta & habui teata præcepta tua. sed allu
dit ad sarta teata: de qbus sit a iurecōsultis mērio: quæ locari sarcēda solebant. Pompeius. sarte pone
bant pro integre: ob quā cām opa publica: quæ locant ut integra præstent sarta teata locant. ceni
sarcire ē integrū fa
cere. Mihi qdē
ætatis. sesus ē. si bñfa
cis & recte uiuis tibi
nō mihi cōducet. si
aut pperā uiuis uis
meses tuas: & corto
ludis tuo hoc ē tibi
dāntū moliris. Mar
cus Tullio libro pri
mo epistolariū ad ar
ticū. sed hoc tu uide
ris: de me possū idē
quod plautin⁹ p in
trinūmo. Mihi qdē
ætatis acta ferme est:
tua istuc refert ma
xime. Ne ppluāt.
respōdet cōparatio
ni tectorū: quæ post
ueteres ibrtices reno
uāda sūt ne ppluāt.

Se cōtēnit. hoc
ē facta sua nulla ref
nisi bñfactis primis
noua benefacta ser
cūdarta supaddat.
In ea ē. scribēdū
in eo ē hoc ē adule
scēre. Indoles in
dustria. specimē su
turtū industriosum.
Autumauit. enar
rauit dixi. Veniā.
facultatē loquendi.
De tuo. subitel
lige benefactio.
Quid is. substel
lige facit: exercet.
Affinis. cōtiguus: adhærens. Venales. subitellige. seruos. Animi cā. cā uo
lupratis & delictiag. Prædicatū. famigeratū: publicū i quotidiana ifamta. Quia sine oī. lege. qd
sine oī. hoc ordine. qd irascēris si uolo tolerare eius egestatē ego tū uacās ab oī malitia. De mēdi
co male meret. Lactātius libro sexto diuinag. Institutionū iuehiē in hac sniam execrabile iis eruditiss
mis uerbis & sacratissimis. Illos enī quos piculo surripitū spant sibi grām relatuos. egētes aut qa nō
spant ptre arbitranē qdqd hoībus impartitū. Hinc est illa plauti detestāda suia. Male meret q amico
dat quod edat: nā & illud: quod dat perit: & illi producit uitam ad miseriā. At enim poeta fortasse pro
persona locut⁹ est: q Marcus Tullio in suis officialib⁹ nōne hoc idē persuadet nō esse oīo largiēdū:
Sic enim dixit. Largitio quæ sit ex re familiari fontē ipsū benignitatis exhaurit. Ita benignitas bent
gnitate tollit. Qua quo in plures usus sis eo minus in multos uti possis. & idē paulopost. Quid aut est
stultus q quod libenter facias curare ut id diutius facere non possis? Videlicet professor sapientia re
strenat homines ab humanitate: monetq ut rem familiarem diligenter custodiant. malluitq arcam q
iustitiam conseruare: quod cum intelligeret inhumanum esse ac nefarium mox alto capite quasi act⁹
pcentētia sic ait. Nonnunq tū ē largiēdū: nec hoc bēgnitatis gen⁹ oīno repudiādū: & saepe idoneis
hoīb⁹ egētib⁹ de re familiari impartitū. Quid ē idoneis: nēpe iis q restituere ac referre grām possūt.
si nunc Cicero uiueret exclamarem profecto. Hic hic. Mar. Tul. aberrasti a uera iustitia: eamq uno

Cluentis. Ly. istac ego mihi semper habui ætati tegumentū
Meæ ne penetrassem me usq ubi esset damni conciliabulū
Ne noctu irem obambulatam: neu suam adimerem alteri
Neu tibi ægritudinem pater parerem parsi sedulo.
Sarta recta tua præcepta usq habui mea modestia
Phi. Quid exprobras? bene q fecisti tibi fecisti non mihi
Mihi quidem ætas acta est tua istuc refert maxime
Is probus est quem non pœnitet q bonus sit & frugi bonæ
Benefacta benefactis aliis prætegitō ne perpluant
Qui ipse se contemnit in ea est indoles industriæ
Ly. Ob eam rem hæc pater autumauit quia res quædamst quā uolo
Ego me abs te exorare. Phil. quid id est: ueniam iam dare gestio
Ly. Adolescenti huic genere summo amico atq æquali meo
Minus qui caute & cogitate suam rem tractauit pater
Bene uolo ego illi facere: si tu non uenis. Phil. nempe de tuo
Ly. De meo: nam quod tuumst meumst omne meum est autē tuum
Phi. Quid is: eget ne? Ly. eget. Phil. habuit ne rem. Ly. habuit.
Phi. Qui eam perdidit: publicis ne adfinis fuit: an maritumis
Negociis mercaturā ne an uenales habuit: ubi rem perdidit?
Ly. Nihil istorum. Phil. quid igitur. Ly. per comitatem ædepol
Pater præterea aliquantum animi causa in deliciis disperdidit
Phi. Aedepol hominem prædicatum ferme familiariter qui
Quidem nunquam per uirtutem rem confregit atq eget
Nihil moror eum tibi esse amicum cum eiusmodi uirtutibus
Ly. Quia sine omni malicia si tolerare eius egestatem uolo
Phi. De mendico male meret qui ei dat quod edat aut quod bibat

An largiēdū
mendico.

Error cicero
nis.

uerbo subtilis est cū pietatis & humanitatis officia utilitate metitus es. Non enī idoneis hominibus largiendum. sed quum potest non idoneis. Id enim iuste id pietas humane sit: quod sine spe recipiendi feceris. potissimum tribue: a quo nihil speres: quid personam eligis: quid membra inspicis. pro homine tibi habendus est quisquis precatur. Ideo quod te hominē putet. Abiice umbras illas: imagineque iustitiae: atque ipsam uerā & expressam tene. largire cæcis: debilibus: claudis: destitutis: quibus nisi largiamur moriendū est. Inutiles sunt hominibus. sed utiles deo: qui eos retinet in uita: qui spiritu donat: qui lu-

ce dignatur: hæc & plura in plautinam ciceronianāq; sententiā diuersissime lactantius: quibus hæc aristotelica cōsonat ex ethicorum libro quarto. Dare & nō recipere liberalitas est. Quā quæ tu uis. corrige. quæ tu uis. Tu alius misereat. scribe. tu alios misereat.

Liberalitas q̄

Detuare. nō

Detuare.

Detuare. Pudereq; pigere. Marcellus pudet & piget hoc distant. pudet enī uer

Pudere. Pigere.

reconditæ est: piget poenitentiæ. Plautus in pseudulo. Nimio id quod pudet facilius fertur quā illud quod piget. Salustius in iugurtha. Nā postea: quæ fecerit incertū habeo pudeat an piget magis differere. Deim: magnis diuitis. scribe cōtūctim. de magnis diuitis. hunc sententiæ cōgruit id adagiū. Adde parū paruo: paruo supadde pu-

paruo supadde pu-

Immunus.

Nam & illud quod dat perdit: & illi producit uitā ad miseriam Non eo hoc dico: quā quæ tui uis: ego uelim & faciā lubēs Sed ego hoc uerbū cum illi cuidā dico præmonstro tibi Ut ita te aliorum misereat: caue tui alius misereat

Ly. Deferere illum. & deiuuare in rebus aduersis pudet.

Phil. Pol pudere quā pigere præstat totidem litteris. Ly. ædepol

Deum uirtute dicam pater & maiorum & tua multa bona

Bene parta habemus bene si amico feceris ne pigeat fecisse

Ut potius pudeat si nō feceris. Phil. dem: magnis diuitis siquid

Demas plus sit an minus? Ly. minus pater: sed ciui

Immunitico scis quid cantari solet: quod habes ne habeas:

Et illud quod nūc nō habes habeas malū quādo quidem

Nec tibi bene esse potes pati nec alteri. Phil. scio equidem

Istuc ita solere fieri: uerum gnate mi is est immunus cui

Nihil est qui munus fungatur suum. Ly. deum uirtute

Habemus: & qui nosmet utamur pater & aliis qui comitati

Simus beneuolētibus. Phil. nō ædepol tibi pernegare possum

Quicquid quod uelis cuius egestatem tolerare ius loquere

Audacter patri. Ly. lesbonico huic adolescētī charmidæ filio

Qui illic habitat. Phil. qui comedit quod fuit: quod non fuit

Ly. Ne obprobra pater multa ueniūt homini quæ uult quæ ne uult

Phil. Agedū eloquere quid dare illi nūc uis. Ly. nihili cuique pater

Sapientiæ ætas cōdimentum sapiens ætati cibus est.

Phil. Mentire ædepol gnate atque id nūc facis haud cōsuetudine

illū fiet & hoc magnū. Ouidius id egregie protulit. postmodo de stipula magnus acutus. Im munifico. nō comitatē nec munificentiam in presios & paupes ciues exercere. Munificentiam græci ἀεὶμα λονπεροῖον appellāt. & addit uulgarem cantilenā. Immunus. inunificus. hoc sensu. nosti illum immunificū uocari: qui nihil hēt: quo munificentiam suā ostendat: His cōsonat illa ciceroniana uerba: Largitio: quæ sit ex re familiari fonte ipsum benignitatis exhaurit. Ita benignitas benignitate tollit.

Tolerare ius. scribe. tolerare uis. Quæ uult quæ ne uult. multa hominī fortuita eueniunt sua culpa: quæ uitiis contrahit: & multa quæ ne uult ex fortunæ dicitate scilicet. Nihil cutque. corrige nihil cutque: subintellige dare uolo. Sapientiæ ætas cōdimentum. sententia aurea & subinde in ore habenda. Philosophicis enim sententiis & poetæ scaturit autore Seneca. Sensus. ætas est cōdimentum honestamentum uidelicet & perpolitura ipsius sapientiæ. Tanquā ætas senilis maximum suffragium sapientiæ præstet. Iuuenes enim sapientes esse non possunt: quibus provector ætas cōdimentum & perfectionem addit: quia mores lepidiores fiunt: & exultiores. Hic plautus sapientiam usurpauit: in ter quam & prudentiam Aristoteles uult esse discrimen: ut prudentia sit: quæ ex usu negotioso prouenit Sapientia ex eruditione. proinde Philosophus peripateticus libro sexto ethicorum. prudentia est recta ratio agibilibus. sapientia ē cognitio rerum diuinarum habens caput inter omnes alias scientias. Iuuenes non possunt esse prudentes: quia prudentia requirit sapientiam: & experientiam: quæ indiget tempore. Sapientis ætati cibus. ætatem demum sapientia fulcit: stabilit: comit: excolit: exornat: alit quodāmodo: ut cibus hominem nutrit & roborat.

Ætas cōdimentū sapien
tiæ.
Prudentia drūt.
Sapientia.

Sapiēs fingit
fortunā sibi.

Fingit fortunā sibi, qm̄ extra fortunā ē. Huic illud bracteatū senecæ dīctū subscribit. Fortūa
i sapiētē nō hēt lōgas manus. Satyrus cōsimiliter. Nullū numē hēs si sit prudētia. sed nos te facim⁹ for
tuna deā cæloq; locam⁹. His simillima lactātius. suffragat̄ Corneli⁹ nepos i uirā Pōponi attici. Itaq;
hic fecit ut uere dictū uideat̄. Sui cuiq; mores fingunt fortunā: nec tñ ille prius fortunā q̄ ipse te finxit

Fictuare.

Fictuare. fingere: cōformare. Nō ætate. hoc aristotelicæ sententiæ cōcinit hominē iuuenē sa
pientem esse posse. Varrōniana uerba hic faciunt. Nec canterius uetulus q̄ nouellus melior: nec ca
nitudini comes est

urt⁹. ex hoc plauti
no dicto supra sn̄a
dixit Hierōym⁹ scri
bēs ad Augustinū.
Nolt ergo ānoꝝ ex
stare nos nūero. ut
sapiētā canis reu
tes. Adispicit. Je
gēdū adispicit: hoc
ē acq̄tē i passua si
gnificatōe. Eo p̄
hoc iquit qd̄ ab illo
aliquid accipiā tolera
bo paup̄tē suam.

Adispicitur.

Licet. maxie: s̄t:
aduerbiū ānuentis.
Hæc mea sener
a⁹. ut multa docto
rū sapiētē dicta no
scā donū hoc sener
ant̄is ē faciūda: q̄ ca
lore iuuenēi repescē
te ad id agnē s̄fariā
p̄inctor esse cōsue
uit. Itæc iudicio
tibi. i p̄ficles exēpla
rib⁹ legi. Itæc iudi
ci tibi. Posse. scri
be posce hoc ē i uxo
rē pete. Trāsiges
p̄ficles. Grauius
erit. si tute posces
adolescētulā. uxorē
grauior sener a⁹ tua
meliorē in uolūtātē
nfam rediget. In

bēgnitate. ecce iqt
dū benign⁹ sū filio
applicuit mihi aliā
incomodū. Hic
hēt. hic h̄tat. Sat
us. nil utile facit nec
lætitudī suæ sibi se
nectuti: q̄ filio i his:
q̄ decēt n̄ obtēpat.
Dū enī n̄m̄s aduer
sā cupiditatib⁹ na
ti: illū trahit in erro
res. Conciet. cō
ciat: ille q̄ iuuenis
ætati ueluti uolētā
maritima: reluctat̄:
dum quær̄it se ex omni parte munire: tempestatem conciat: cadit nimis ustabūdus in infortunum.

Ly. Tu modo ne me prohibeas accipere: siquid det mihi?
Phil. An eo egestatem tu tolerabis si quid ab illo acceperis.
Ly. Eo pater. Phil. pol ego istam uolo me rationem edoceas.
Ly. Licet scin tu illum quo genere gnat⁹ sit. Phil. scio adprime p̄bo:
Ly. Soror illi est adulta uirgo grandis. eam cupio pater ducere
Vxorē. Ph. sū dote? Ly. sine dote. Ph. uxorē? Ly. ita tua re salua.
Hoc pacto ab illo inibis summam gratiam neq; commodius
Vllo pacto ei poteris auxiliarier. Phil. ego indotatam te
Vxorem: ut patiar? Ly. patiundum est pater. & eo pacto
Addideris nostræ lepidā famā familiæ. Phil. multa ego possum
Docta dicta & quamuis facunde loqui: historiam ueterem
Atq; antiquam: hæc mea senectus sustinet uerum ego quando
Te & amiciciam & gratiam in nostram domum uideo adlicere:
Et si aduersator tibi fui. itæc iudicio tibi permitto posse. duc
Ly. Di te seruassint mihi. sed adde ad istam gratiam unum.
Phil. Quid id est autem unum. Ly. eloquar tu te ad eum adeas
Tu te concilies. tute poscas. ecce res nimio citius
Transiges. firmum omne erit: quod tu egeris: grauius erit
Tuum unum uerbum ad eam rem q̄ centū mea. Phi. ecce autem
In benignitate hoc reperi negocium. dabitur opera.
Ly. Lepidus uiuis hæc sunt ædes. hic habet lesbonico
Est nomen. age rem cura. ego te opperiar domi:
Philito senex.

On optima hæc sunt: neq; ego ut æquum cenfeo:
n Verum meliora sunt q̄ quæ deterruma.
Sed hoc unum consolatur me atq; animum meum
Quia qui nihil aliud nisi quod sibi soli placet
Consulit aduersum filium: nugas agit.
Miser ex animo fit: satius nihilo facit
Suæ senectutis: acriorem hyeme parat
Cum illam opportunam tempestatem conciet.

Nam sapiens quidem pol ipse fingit fortunam sibi.

Eo ne multa quæ ne uolt eueniunt. nisi fictor malus fiet.

Ly. Multa opera opus fictuare: qui se fictorem probum
Vitæ esse agendæ expetit. sed hic admodum adulescentulus:

Phil. Non ætate uerum ingenio adispicitur sapientia

Ly. Tu modo ne me prohibeas accipere: siquid det mihi?

Phil. An eo egestatem tu tolerabis si quid ab illo acceperis.

Ly. Eo pater. Phil. pol ego istam uolo me rationem edoceas:

Ly. Licet scin tu illum quo genere gnat⁹ sit. Phil. scio adprime p̄bo:

Ly. Soror illi est adulta uirgo grandis. eam cupio pater ducere
Vxorē. Ph. sū dote? Ly. sine dote. Ph. uxorē? Ly. ita tua re salua.

Hoc pacto ab illo inibis summam gratiam neq; commodius

Vllo pacto ei poteris auxiliarier. Phil. ego indotatam te

Vxorem: ut patiar? Ly. patiundum est pater. & eo pacto

Addideris nostræ lepidā famā familiæ. Phil. multa ego possum

Docta dicta & quamuis facunde loqui: historiam ueterem

Atq; antiquam: hæc mea senectus sustinet uerum ego quando

Te & amiciciam & gratiam in nostram domum uideo adlicere:

Et si aduersator tibi fui. itæc iudicio tibi permitto posse. duc

Ly. Di te seruassint mihi. sed adde ad istam gratiam unum.

Phil. Quid id est autem unum. Ly. eloquar tu te ad eum adeas

Tu te concilies. tute poscas. ecce res nimio citius

Transiges. firmum omne erit: quod tu egeris: grauius erit

Tuum unum uerbum ad eam rem q̄ centū mea. Phi. ecce autem

In benignitate hoc reperi negocium. dabitur opera.

Ly. Lepidus uiuis hæc sunt ædes. hic habet lesbonico

Est nomen. age rem cura. ego te opperiar domi:
Philito senex.

On optima hæc sunt: neq; ego ut æquum cenfeo:

n Verum meliora sunt q̄ quæ deterruma.

Sed hoc unum consolatur me atq; animum meum

Quia qui nihil aliud nisi quod sibi soli placet

Consulit aduersum filium: nugas agit.

Miser ex animo fit: satius nihilo facit

Suæ senectutis: acriorem hyeme parat

Cum illam opportunam tempestatem conciet.

Myropola. unguentariis. Confit. conficitur: absumitur. Papauerem. mutauit genus. A Myropola.
 papauere fit papauereus. Ouidius libro fastorum quarto. Illa legit calthas: hinc sunt uiolaria cura. Il
 la papauereas subsecat ungue genas. Cum uergilius ait. Lilia uerbenasq; premens uescumq; papauer
 seruius ait. Velcum papauer quo uescimur. Nam est aliud letheum quo non utimur. Diminutiuum
 papaueris est papauerculum. Aristotiles in calce libri septimi de animalibus. qui cum exierint uocem Papauerculū
 statim emittunt: & manus in os admovent: excrementum etiam reddunt: alii statim: alii breui. sed om

Sed aperiantur ædes quo ibam commode
 Ipse exit lesbonicus cum seruo foras.

Lesbonicus adolescens. Stasinus seruus. Phylto senex

In quoddecim dies sunt. quod per his ædibus minas quadraginta
 m Accepisti a callicle. est ne hoc quod dico stasime. Stasime. cum considero

Meminisse uideor fieri. Le. quod factum est eo. Stasime. comestum

Exportum. exutum. elotum in balineis. piscator pistos abstulit.

Lanii. coqui. holitores. myropola. aucupes: confit cito

Quam si tu obicias formicis papauerem. Le. minus hercle

In hisce rebus sumptus est eximiis. Stasime. quod quod dedisti scortis

Le. Ibidem una traho. Stasime. quid quod ego defraudaui.

Le. Hem ista ratio maxuma est. Stasime. non tibi illud apparere

Si sumas potest nisi tu immortale rere esse argentum tibi.

Sero atque stulte prius quod cautum oportuit: postquam

Comedit rem: post rationem putat. Le. nequaquam argenti

Ratio comparet tamen. Stasime. ratio quidem hercle apparet

Argentum oechetominas quadraginta accepisti a callicle

Et ille ædis abs te mancipio accepit. Le. admodum.

Phil. Pol opinor ad finis noster ædis uendidit. pater cum peregre

Veniet. in porta est locus. nisi forte iuenire filium cum reperit

Stasime. Trapezitæ mille drachmarum olympicum: quas de ratione

Debuiisti: reddita. Le. nempe. quas sponendi. Stasime. immo

Quas depedit inquit. qua sponsione pro nuper tu exactus es:

Pro illo adolescente: quem tu aiebas esse diuitem factum.

Vt quidem illud perierit. Le. factum id quoque est.

Nam nunc eum uidi miserum & me eius misertum est

Stasime. Miseret te aliorum: cui te nec miseret nec pudet.

Phil. Tempus aduendi. Le. est ne hic philto qui aduenit

Is hercle est ipse. Stasime. ædepol nã ego istum uelim meum

Fieri seruū cum suo peculio. Phil. herū atque seruū plurimum

Philto iubet saluere lesbonicum & stasimum. Le. di diunt

Tibi philto quæcunq; optes: quid agit filius.

Phil. Bene uult tibi. Le. ædepol mutuū mecum facit.

Stasime. Nequicquam illud uerbū bene facit. nisi qui bene facit:

ne. Exactus es. ex carcere restitutus. Vt quidem illud. legendum ut quidem illic. utinam inquit
 quit illic hoc est ille pereat: pro quo diuite adolescente exactus sum. Vidi miserū. scriptū est alibi
 exemplari um uidi miserum. Cui te nec miseret. scribe. tui te miseret. Di diunt. corrige
 di diunt hoc est di dederint. Mutuum facit. quoniam ego etiam illi bene uolo.

nes intra diem: quod
 excrementum plu
 ris quod pro infantis.
 magnitudie est. Pa
 pauerculū hoc mu
 lieres uocant colo
 re cruentum: atque
 admodum nigrum
 & piceum est. Ex
 missis. lego exumtus.
 In hac inquit re fit
 minor sumptus quod de
 ceat. Vna traho
 una computo. Si
 sumas. si computū
 facias. Rationem
 putat. rationem com
 putat. Oechete.
 corrigo. ουκ εχεται
 hoc est non habetur.
 sunt qui legunt ache
 to pro non apparet:
 sunt qui oecheto pro
 impendisti. probo
 primam lectionem.

In porta est lo
 cus. potest pater ho
 spitio accipi in limi
 ne domus suæ: cum
 uenditæ sint ædes a
 lesbonico. Inue
 nitur cum reperit.
 in prisca exemplari
 bus legitur. Inueni
 re filium contempe
 rit: nisi charmides
 recipiat se in postia
 culum: quod rece
 pit & reseruauit sibi
 lesbonicus in porta
 locum habebit.

Olympicum. scri
 bendum est olympi
 co ex codicibus an
 tiquis. hoc enim fuit
 nomen ipsius men
 sularis. Inquit.
 legendum inquit.

Qua sponsio
 pro qua sponsio

Adagiū terē
tū ex græco.

Hic postulet frugi esse. sensus est. nequidquā uolumus: quod non possumus: perinde ac si lesboni
eus hic dilolutus & impos animi sine modo & frugalitate: quarat & cupiat esse frugi nequidquā desi
derabit: quoniā scilicet ut canis a corio nunquā absterrebit uncto. ex adagio græcanico hæc plautia
& terētiana sentētia prolata. Dixit enim terentius: qm̄ non potes quod uis id uelis quod possis. similis
græca sentētia. ανων παρη κρεασ παριχου στερκτ εον hoc est si non adest caro amandū sallamen
tū. παρεγγυα οτι ιδει τοιο παρουσιν αρκεισται. Homo ego sum, tanquā dicere uelit miseret

Partas i nu
ptis.

me humanarū cala
mitatū: cui sentētiæ
suffragat Terentiū
tra dicens. homo sū
nihil humani a me
alienū puto. Aeq̄
factio. æquales diui
tiarū: aqua opulētia.
scis enim parilitatē.
In nuptiis maxime
probat. Ouidius si
ue uelis apte nube
re: nube pari. Fac
tiones opulētias an
tiqui uocant. Fre
quentarium. auxi
liarium: ferentē au
xilium & utilitatē.

Occipiam uotis.
corrige. si ire occi
piam uoces: si a te
proficiscar statim me
uocabis. In æta
te. cum quis perue
nit ad ætatem ma
turiorem: ille plus
sapere oportet: de
debet enim ætatem
seriam mores impa
res habere: iuxta eā
satyri sententiam.
quædam cum priā
refecerunt crimina
barba. Hercle
quid dicam. corri
ge. hercle quin di
cam. Luscus di
xero. & si me eluca
turus es & exocula
turus tamē dixero.

Popularis
coena.
Glistera.
Dubia.
Saliaris.
Adiucialis.

Popularis. adifi
ctalem: saliare: du
btam: lautissimam:
glistera: sic enim
nisi da coena uoca
tur: in qua semp ali
quid glistet: succre
scit: & adicitur. Po
pularis appellata tā
quā satis sit unī po
pulo. Quod illi. scilicet conuuiæ oblatum sit. Cernitur. depugnatur: in mensa atrox & san
guinarium certamen esse debet: tanquā id: de quo depugnatur fiat pro aris & focis patriæ tutandis.
Quod ad uentrem attinet. hoc est in mensa non cadam. Hoc longe. & ostendit unguem:
non ego: inquit: cadam ungue latius: & pollicari latitudine remotus ipsi conuuiæ.

Ego quoq; uolo esse liber. ne quicquam uolo. hic postulet
Frugi esse nugas postulat. Phil. meus gnatus me ad te
Misit. inter se atq; uos affinitatem ut conciliarem & gratiam:
Tuam uolt sororem ducere uxorem: & mihi
Sententia eademst. & uolo. Le. haud nescio tu
Bonis tuis rebus meas res inrides malas. Phil. homo ego sum:
Homo tu es. ita me amabit iupiter. neq; te derisum ueni
Neq; dignum puto. uerum hoc ut dixi. meus me orauit filius:
Ut tuam sororem poscerem sibi uxorem. Le. mearum rerum
Menouisse equumst ordinem: cum uestris nostra non est
Aequa factio. ad finitatem uobis aliam quærite.

Sta. Satin tu sanus mentis aut animi tui. qui conditionem
Hanc repudies. nam illum tibi ferentarium esse amicum
Inuentum intellego. Le. abin hinc dierecte. Sta. si hercle
Ire occipiam uotis. Le. nisi quid me aliud uis philto tibi
Respondi. Phil. benigniorem lesbonice te mihi q̄ nunc
Experior esse: confido fore. nā & stulte facere: & stulte fabularier
Utrunq; lesbonice i ætate haud æquū est. Sta. uerum hercle
Hic dicit. Le. oculum tibi effodiam: si uerbum addideris.

Sta. Hercle quid dicā tamen. nam si sic non licebit: luscus dixero.
Phi. Ita tu nunc dicis non esse equiperabiles uestras cū nostris
Factiones: atq; opes. Le. dico. Phil. quid tunc si in ædem
Ad coenam ueneris. atq; ibi opulentus tibi par forte ut uenerit
Apposita sit coena: popularem quam uocant. si illi congestæ
Sint epulæ a clientib; . si qd tibi placeat. quod illi congestum fiet
Aedes ne an incoenatus cum opulento accumbes. Le. edam
Nisi si ille uetet. Sta. at pol ego etiam si uetet edam: atq; ambab;
Malis expletis uorem. & quod illi placeat præripiam potissimū.
Neq; illi concedam quicquam de uita mea: uerecondari neminem
Apud mensam decet. nā ibi de diuinis atq; humanis cernitur

Phi. Rem fabulare. Sta. non tibi dicam dolo: decedam ego illi
De uia: de semita: de honore populi. uerū quod ad uentrē attinet
Non hercle hoc lōge: nisi me pugnis uicerit. coena hac annona ē.
Sine sacris hereditas. Phil. semp tu hoc facito lesbonice: cogites

Coena hac anona, lege sine affatu: acitali sensu. Coena hōi si forte obuenit: caductū dulcissimū ē: & inspatū lucrū sine sacris qbusplā pueniēs uoto & sacrificiis: ideo qd̄ prouenit sine multiplici prece acceptior ē. Non enī ex autoritate Apulei minimū debet qui precat̄: ut mals quodcūq; emere q̄ ro gare. Si id neq; uia saltē. scribendū si id neq; sit. hoc sensu. Id optimū est ut sis optimus: qd̄ si fieri non pōt: saltē sis post optimos. Diuites sunt qm̄ scilicet eorum fœlicitas & opulētia cōtinua est: Salillū. uel diminiutū est a sale hoc ē animæ p auxillulū condimentū: uel salillū pro salino n̄icu

Salillum.

Id optimū esse. tute ut sis optum? si id neq; uia saltē ut
 Optumis sis proximus. nūc conditionē hanc: quā ego fero
 Et quā abs te peto dare: atq; accipere lesbonice. te uolo. dei
 Diuites sūt. deos decet opulētia: & factiōes. ueq; nos homūculi
 Salillū animæ. quæ cū extemplo amissimus: æq; mendicus
 Atq; ille opulentissimus censetur ad acherontem mortu? .
 Sta. Mirum nī tu illuc tecum diuitias feras: ubi mortuus sis
 Ita sis ut nomē cluet. Phil. nūc ut scias hic factiōes atq; opes
 Non esse. neq; nos tuā negligere gratiā sine dote posco tuā
 Sororē filio: quæ res bene uortat habeon pactam: quid taces?
 Sta. Proh di imortales conditionē quouismodi. Phil. quin fabulare
 Di bñ uortāt. spōdeo. Sta. heū ubi usus nihil erat dicto: spōdeo
 Dicebat: nunc hic quoniam opus est. non quit dicere.
 Le. Cum ad finitatem uestra me arbitramini dignum: habeo uobis
 Philto magnā grām sed & si hercules grauit̄ cecidit stultitia mea
 Philto ē ager sub urbe hic nobis eum dabo dotem sorori.
 Nam is de stultitia mea solus superfit præter uitam reliqu?
 Phil. Profecto dotem nihil moror. Le. certumst dare
 Sta. Nostram ne nutricem here: quæ nos educat: abalienare
 A nobis cauesis feceris qd̄ edem? nosmet postea. Le. et tu taces
 Tibi ego rationē reddam. Sta. plane perimus nisi quid ego
 Cōminiscor. philto te uolo. Phil. si quid uis stasime. Sta. huc
 Concede aliquantū. Phil. licet. Sta. arcano tibi ego hoc
 Dico ne ille ex te sciat: neue alius quisquam. Phil. crede
 Audacter quid lubet. Sta. per deos atq; homines dico ne tu
 Illum agrum tuum sinas unquam fieri neq; gnati tui.
 Ei rei argumentū dicā. Phil. audire ædepol lubet. Sta. primū
 Omnīū olim terra cum profcinditur in quinto quoq; sulco
 Moriunt̄ boues. Phil. apage. Sta. acherōtis hostiū in nostrost

pauit: tanquā dicat nos homūciones: q habem? paruū ani mæ cōceptaculum. Pompei? salinū cū sale in mensa ponē re sigulis religioni habetur qd̄ quōdā in esquilina regiōe cū fornax plena uia soq; coqueret: atq; ille proxime eā con uiuat? supra modū potus somno & op pressus cū conuuls suis: præteriens qdā petulās ostio paten te ex mensa salinū cōiecit in fornacē: atq; ita incendio ex citato sigulus cū su is concrematus est. Oratius in secūdo carminū. Viuit̄ par uo bñ cul paternū splendet in mēsa te nui salinum Nec le ues sōnos timor aut cupido sordidus au fert. Porphyrio i te nul mēsa hoc est in paupere. salinū pa tella: i qua primitiæ dis cū sale dan̄. sed nūc p uasculo salis dixit. Quæ cum extemplo. corrige: quā cum extemplo: subintellige animā. Aequæ mēdicus proprius in hanc iniam. Lydus dull /

Salinū i men sa sigulorum

chio n̄ distat cresus ab iro: Optia mors p̄ca: q̄ uēit apta die. & Idē. Nud? ab iferna stulte uehere rate. Ut nomē cluet. cū mortu? eris nullas diuitias reportabis p̄ter diuitiā nomē. Diceris enī d̄sues fuis se & opulēs. Cluet hic posuit p̄ apparet & ut nomē significare uidet. Bene uortat. faustiter: fœlicet terq; pcedat. Habeon pactā: habeo ne pactā: tuā ne mihi sororē spōdes? Spōdeo dicebat. cū lesbonico nihil opus erat dicere spōdeo: & tunc cū ex uerbo nullā capiebat utilitatē: spōdeo dicebat qn̄ p aliquo spōsionē faciebat fideiusor aut uas: aut pres erat. Nō q̄t dicere. n̄ pōt dicere spōdeo. Grauit̄ cecidit. si mihi grauit̄ hoc ē isertūate cecidit hoc ē puēt̄ stultitia mea ignoscēdū arati. eloq̄nter dicis. male mihi cecidit: hoc ē male mihi euēit. Sup̄fit. sup̄est relict? ceteris bonis absor ptis. Nutricem agrum qui nos alit & redditibus suis nutrit. A nobis. subintellige tendis: eniteris. Cōminiscor. excogito: cōmētor aliquem dolosum nodū: quo ab agello philtonē abster reā. Si qd̄ uis. subintellige p̄sto sum. Cū p̄scidit. cū ueruatū sit: & aratio uerna cū terra scidi tū primū incipit aratro. Acherōtis hostiū. spiraculū ditis. ut Tānar? dicebat: auernus. & multa alia.

Male cecidit

Veruatum.

Vinū p uua.

Tum uinū. Orattus in primo earminū. Cæcubū & prælo domitā caleno tu bibis uua. porphyrio oratianus interpret. p uino metonymia ῥοποῖο dicit. Huic cōtrarium plautus in trinūmo fecit ut & num pro uua dicit. Illic uinū priuſq̄ coctum pendet putidū. Coactū. cōgregatū: collectum. Porphyrio coctū legit & significat id uerbū ad maturitatē redactū. Tribus tātis illi. legēdū ille hoc ē ager triplicato minus reddit q̄ illic obseueris. Quisq̄ si. legēdū q̄ sic. Null⁹ tā scelix fuit & fortūa tus: quin hunc agrū tanq̄ seianū equū habens in maximā deuenit infœlicitatē. Ciuium fuit.

multoz ciuium fuit hic ager: alii i exilitū trusi sunt: alii rē in foelciter amiserūt.

Hem nūc hic. nunc hic lesbōicus exēplū fortunæ manifestariū præbet fact⁹ ridiculus & ludibriū hominū: q̄ hūc agrū possidens iser num: exēplo ē infœlicitatis agrī. Ad incitas. corrige ad incitas hoc ē ad infortunia: & miserias. Marcellus. Incitas dī egestas. Plautus i trinūmo. Alii exulatum abierunt: alii emortui. hem nunc hic cui⁹ est: ut ad incitas redact⁹ sit. Idē in pœnulo. pfecto ad incitas lenonē rediget.

Ad incitas.

Fulguritas
Fulguritus.
Fanatica arbor.
Fulmen uinū.

Solstitialis morbus.
Syriasis.
Siderare.
Siderari.
Sideratio.
Loc⁹ martialis

Vitrilago.
Error Hier / molai.

De canicula uapore.

Solstitia duo

Agro: tum uinum priusquam coactum: pendet putidum.
Le. Consuadet homini credo & si scelestus est. at mihi infidelis Nō ē. Sta. audi cætera post id frumēti quādo alibi messis maxiast Tribus tantis illi minus reddit: quam obseueris. Phil. hem istic Oportet obseri mores malos: si in obserendo possint interficier: Sta. Neq̄ unquam quisquam: si cuius ille ager fuit: Quin pessume ei res uorterit. ciuium fuit alii exulatum Abierunt: alii emortui: alii se suspendere. hem nunc hic Cuius est ut ad incitas redactus. Phi. apage a me istunc agrū Sta. Magis apage dicas. si omnia audiueris. nam fulgurica sunt Alternæ arbores: sues moriuntur angina acerrumæ Oues scabræ sunt. tam glabræ hē q̄ hæc est manus Tum autem syrorum genus. quod patientissimum Hominum nemo extat. qui ibi sex menses uixerit. Ita cuncti solstitiali morbo decidunt. Phil. credo ego

Idem. uillicum magis trogatē: mediastinū atq̄ bubulcū cum manducatus corruptit ad incita adigit.

Fulguritas sunt. fulgure pcutiunt: Quin legere potes fulgurita sunt: hoc ē fulgure pcutit. Pōpe lus. Fulminitū id quod fulmine ictum: q̄ locus statim fieri putabat religiosus: qd̄ eum deus sibi dicatē uideretur. Fanatica dicit arbor fulmine icta. Fulmen dicit a fluore stamæ. Scabræ. scabiosa: pustulosa & pulmonaria: qbus uitiis maxime inestant. Glabræ. sine lanstio: quo maximus prouentus agricolis. Minas glabellas & depilatas oues appellari testis est Marcus uarro in historia rustica.

Syrorū. seruoꝝ e syria uenientū. Martialis: octo syris lectica datur suffulta puellæ. Solstitia li morbo. ego interpretor syriasi: qsi nimia solari exustione: quæ pcedit cū sol uexat astrū syrium car bunculant arbores: & animātia intermoriunt & siderant hoc ē solis nimio & astuosissimo & p̄inde in terneciuo afflatu pcutiunt: ut exarescāt mēbra: & succulento humore exucta & euacuata carbūcular tur & exurunt. lingua uernacula significāter & pprie mēbro exusto correptos sideratos appellat: qd̄ expressit epigramatarius his ex libro septimo.

Hoc opus est subito fias ut sidere mutus.

Dicere ne possis bachara quid sit opus.

Alibi. sidere correpra ē. subito tibi zolle lingua. solstitialē hunc morbū plautus appellat pro solari: qm̄ ex urigine: & ut Ambrosius dicit: ustrilagine. i. exustione solis intolerandi accidit: & præcipue cū catulum erigones uexat phaetontius ardor. hoc est astrū syriū: de quo Maro. Tristi contristat lumine mundū: ut quætere non definā Hermolai ueneti doctrinā multifariā: qui heliotropiū herbam ignorare se profitetur cur plauto solstitialis appelletur: cum uertatur ad solē: & cū suo lumine uluit & moritur. Plautus ob hanc solis affinitatē: quæ soluerit latine sonat solstitialē pro solari usurpauit: Qd̄ cum ignoret meras nugas blarit Hermolaus. De canicula nociuis & exitialibus ardoribus hæc plini⁹ libro secundo naturalis historia. Nā caniculæ exortu accendi solis uapores q̄s ignorat: Cuius sideris effectus amplissimi in terra sentiuntur. Feruent maria exortēte eo: fluctuāt in celis uina. mouentur stagna: origem appellat ægyptus feram: quā in exortu eius cōtra stare & contueri tradit: ac uelut ad orare cum sternuerit. Canes qdem toto eo spatio maxime in rabiē agi non est dubitū. Quod sole uexāte canē omnia exarescāt ouidius his explicat libro quarto fastoz. est canis icartū dicit quo sidere mota tosta siti est tell⁹: præ: piturq̄ seges. p cane sidere o canis hic imponit aræ: & quare fiat nil nisi no men habet. Duo sunt solstitia ex autoritate serutana. Vnum æstiuū octauo calendas Iulii: quo tēpore remeare sol ad inferiores incipit circulos & alterū hyemale octauo calēdas Ianuarias die: quo tēpore

sol altiores incipit circulos petere. Vnde hyemalis solstitii dies minimus sicut aestiui maximus inuenit sicuti sunt duo æquinoctia unū uernale & alterū autumnale: quæ græci ἰσημερινός uocant, sunt autem octauo kal. aprilis: & octauo kal. octobris die: quæ ænus olim in duas tñ partes diuidebat: hoc est æstiuum & hyemale solstitiū in duo hemispheria: ut intelligamus oia eum tēpora uoluisse cōplecti: quod solstitiale simpliciter latini pro solari dicant testis est Ieruius: cuius in libro quarto aeneidos hæc uerba sunt. Tribus enim humana uita cōtinetur: natura: cui ultra centū & uiginti solstitiales ænos concessū non est. quod uehementia siderali multa aialia debilitentur & torpeant docet Plinius libro nono naturalis historiæ. Quidam rursus æstus impatiētia medijs seruoribus sexagens diebus latet: ut glaucus, aselli: aurata: fluuiatiliū silurus caniculæ exortu siderat & allas fulgure sopitur. Dicitur & a sidere sideratio Plinius libro decimo & septimo. Arbores quidā coēs morbi: quidā priuati generū: coēs uermiculatio est: sideratio & dolor mēbrorum. In problematis encyclicis hæc uerba sūt. ergo grauidæ quidem foemina: quibus tunc adest partus abortu periclitantur uidelicet incalescendi crudescēdiq; rōe: quæ res sideratio appellata est. Fortassis: sed hoc lacerandi ingenti causa dictum sit: Solstitialis morbus appellabitur grauis & interneclius: quod ex aristotile colligitur. Cur post utrumlibet solstitiū per centum dieꝝ spatiū mori maxime incidat: an quod eatenus utraq; uehementia caloris & frigoris se dilatat: quæ morbos pernitiēq; offerre infirmis potest. Mendū est non mediocre in codice pliniano libro decimo quarto. Hi postq; defloruere singulare remediū habēt ad refrigerandū in morbis corporū ardores gelidissima ut ferunt natura. Pars eorū æstu intermoritur priusq; reliq; qui solstitiales dicuntur. existimo pliniū de hac sideratione mentionē facere: & ita corrigendū esse plinianū codicē. pars eorū æstu moritur: uaporibusq; ligitur: qui solstitiales uocant: ubi ligitur exuggitur interpretare & exsiccatur p̄ quandā uelut carbūculationem.

Duo æquinoctia.
Sublatū mē
dū e plinio.

Istuc stasime ita esse. sed campas genus multo fyrorum
Iam anteit patientia. Sta. sed iste est ager profecto ut te
Audiui loqui malos in quem omnes publice mitti decet.
Sicut fortunatorum memorant insulas: quo cuncti qui
Aetatem egerunt caste conueniant contra istoc

Sed campas. se
sus est. Syri hoc est
serui rusticanæ fir
mirudinis cū illic i
temoriantē osten
dunt proculdubio
agrū esse infelicissi
mum: qui syri æstū

potius q̄ erucæ patiunt. Cāpas erucas dictiōe græca nuncupauit Columella. uoluitur ad terrā distorto corpore campe. Dicitur campe quod frequentius distorta cadit: unde græci ex autoritate Plurarchi in theseo procutē pineis trabibus mēbra humana dilacerantē uocant ptyocampā. Ad campas hoc est erucas auertendas legitur hæc medella apud columellam.

Cāpe eruca.
Procutēs p̄
tyocampa.

At si nulla ualet medicina repellere pestem

Dardaniæ ueniunt artes: nudataq; plantas

Fœmina quæ iustis tum demum operata iuuenta

Legibus osceno manat pudibunda cruore.

Sed resoluta sinus: resoluto moesta capillo

Ter circū areolas: & sepē ducit orti. similiter Plinius in calce decimi septimi. Priuatim autē cōtra erucas ambiri: qui arbores singulas a multere incitati mensis nudis pedibus recincta. Palladius libro primo. Campas nonnulli ficulneo cinere persequuntur. si permanerint urna bubula & amurca æqualiter mixta conferueant: & ubi refrixerint olera oia hoc imbre conspargere. τῆροθοροπιδος græci uocāt animalia: quæ solent ortis nocere. Columella erucā iterū campen uocitat. Implicitus conchæ limax hirsutaq; campe. Sed iste est ager. philito prolequitur: huic agro ostēdens inesse quandā ut ita dixerim uiduetatem & pestem: quæ ex male olentibus terris oritur: aere: quem reciprocatur anhelantes infecto. Pestilentia talis origo fertur. Nam quodam tempore cum nilus plus æquō excreuisset: & diu permanisset in campis ex aqua fluminis & calore prouincia diuersa & plurima in limo animalia sunt creati: quæ recedente in alueos suos nilo: & integra: & quæ semiplena fuerant putrefacta sunt: exinde corrupto aere nata pestilentia est: quam auster flans primo ex ægypto ad atticam prouinciā pepulit: mox inde in tractum uenetiæ & illyrici usq; quaq; uersum uniuersa uastauit: hanc autem pestilentiam ordine quo diximus plenissime Lucrerius executus est. Fortunatorum Insulas. has lucretius describit eloquenter: de quibus seruius libro quinto. elysium est ubi animæ plorum habitant post corporis animæq; discretionē: unde & interitus dicitur inter corpus & animā ueniens. ergo elysium εὐφροσύνη: quod secundū poetas in medio inferorum est suis felicitatibus plenum: ut solēq; suū sua sidera norunt. secundū philosophos elysiū est insulæ fortunatæ: quas ait salustius in clytas esse homeri carminibus: quæ descriptionem plus cōmemorat esse secundū theologos circa lunarem circulum: ubi aer purior est: unde ait ipse Vergilius Aëris in campis. Item lucanus. Non illuc auro positi: nec thure sepulti perueniunt. Plinius libro sexto naturalis historie insulas fortunatas putat esse ultra insulas athiopicæ maris. ἀχαροὶ ὑψοὶ dicuntur a græcis.

Contra erucas.

Præsthe cordes.

Pestilentia origo.

Insula fortunata.

Istis sint modi
hoc est istorum flagitio-
rum ut in hoc horcel
hostium mitti me in-
dicent. Hospi-
tium. stasimus loquitur.

Hercle illi & alii
bi. corrige illic & alii
bi subintellige rem
malam inuenires: quoniam
malorum omnium
seminarium es. Os
sublinat. decipiar:
tractum a puerili lu-
do: quo ridiculorum
ora carbones tangebant.

Meus quidem
philto loquitur.

Si sapiens. subin-
tellige nunc tu fiet.

Licitum si uelles.
si uoluisses fuisset et
bi lictum opulentiam
paternam reseruando.

Quid tecum? sur-
bintellige mussas &
murmuras: Verba
enim superiora tacite
prulerat. Nunc
aedepol in quibusdam

codicibus hic loquitur
stasimus. Sci-
licet. licet: maxime.

Facto. pro facto
to. Sine dote
addere. lege. sine
dote haud dare.

Meam negli-
gentiam. interpel-
lante stasimo lesbo-
nicus orationem non
potuit absoluer. hic
enim est ordo. Meam
negligentiam o pa-
ter supple accuso:
detestor: æquum ul-
detur id delictum
meum mihi non so-
rori oblit: quæ in-
dotata nuptum pro-
fici scit. Rege-
sta pessime. cum pes-
sime dissipatum sit
patrimonium in ma-
litis ramentum id accidit
boni.

Detrudi maleficos æquum uidetur. qui quidem istius sint modi
Hospitium est calamitatis. quid uerbis opust. quanuis
Malam rem quæras. illic reperias. Le. at tu hercle illi
Et alibi. Sta. cauesis dixeris me tibi dixisse hoc. Phil. dixisti
Arcano satis. Sta. quin hic quidem cupit illum ab sese
Abalienari. si quidem repperire possit cuius os sublinat.
Meus quidem hercle nunquam fiet. Sta. si sapiens quidem.
Lepide hercle de agro ego hunc senem deterrui.
Nam qui uiuamus nihil est: si illum amiserit.

Phi. Redeo ad te lesbonice. Le. dic sodes mihi. quid hic

Locutus tecum. Phil. quid censes homost

Vult fieri liber. uerum quod det: non habet.

Le. Et ego esse locuples: uerum nequicquam uolo. Sta. licitum
Si uelles nunc quonia nihil est: non licet. Le. quid tecum stasime

Sta. De istoc quod dixisti modo si antea uoluisses: esles nunc sero cupis

Phi. De dote mecum conuenire nihil potes. quid tibi libet: tute

Agito cum nato meo: nunc tuam sororem filio posco meo

Quæ res bene uortat: quid nunc etiam non uis. Le. quid

Istic quando ita uis: di bene uortant. spondeo. Phil. nunquam

Aedepol cuiquam tam expectatus filius natus: quoniam illud est

Spondeo natum mihi. Sta. di fortunabunt uestra consilia

Phi. Ita uolo. Le. sed stasime abi huc ad meam sororem ad callicel

Dic hoc negocii quomodo actum est. Sta. ibitur

Le. Et gratulator meæ sorori. Sta. scilicet. Phi. in hac lesbonice

Mecum ut coram nuptiis dies constituat. eadem hæc confirmabimus

Le. Tu istuc cura. quod iussi. ego iam hic ero. dic callicli me ut

Conueniat. Sta. quin tu in modo. Le. de dote ut uideat

Quid possit facto. Sta. in modo. Le. nam certumst sine

Dote addere. Sta. quin tu in modo. Le. neque enim illi

Damno unquam esse patiar. Sta. abi modo. Le. meam

Negligentiam. Sta. in modo. Le. o pater. æquum uidetur

Quin quod peccarim. Sta. in modo. Le. potissimum mihi

Id oblit. Sta. in modo. Le. o pater en unquam aspiciam te.

Sta. In modo in modo in modo. tandem impetraui abiret. di

Vestram fidem aedepol re gesta pessume: gesta probe

Si quidem ager nobis saluus est. & si admodum

In ambiguo est etiam. nunc quid de hac re fiat.

Sed id si alienatur actumst de collo meo. gestandus

Peregre clipeus. galea sarcina. effugiet ex urbe ubi erunt

Factæ nuptiæ. ibit istac aliquo in maximam malam crucem

Latrocinatum aut in asiam: aut in ciliciam: ibo huc

Quo mihi imperatumst & si odi hanc domum

Postquam exturbauit hic nos ex nostris aedibus

Tantas diuitias, pro in tantas diuitias illam collocabit. Nullus credas, p non credas. Ni Nullus p nō
 ego uernaculæ linguæ ductus indicio nihil imuto, erat prænestinorū peculiaris elocutio ut tam mo
 do dicerent: sicut & hodie a nōnullis italiæ populis dicitur tam cito: tam bene: pro cito & bene: & tā
 superfluit, præsertimq; pompeio hæc scribente. Tam modo antiqui dicebant pro modo. In integris
 Festi codicibus, Tam modo antiqui ponebant, apud græcos quoq; οὐτ ὡς ἄρα ὅθεν. Item ex contra

rio et dicius, q̄ mal⁹
 homer⁹ tā bon⁹ che
 rilus poeta ē. At an
 tiq̄ tā ē p̄ tñ usi sūt:
 ut Nōnī⁹, qd si tace
 at dū uideat tā sciat
 qd scriptū sit, ennī⁹
 Ille meæ tā potis pa
 els potiri. Titinius,
 bñ cū factm⁹ tā ma
 le subtm⁹ ut qdam
 phibent utri. Itēq; q̄
 pestis nihil tam efca
 tor simul uobis con
 sului. Tāton: tā
 to ne? Frugalior
 utilior: honorator,
 posituū hui⁹ cōpa
 ratui ē frugi uñ fru
 galissimus dī & fru
 galitas. Ips⁹. Au
 gustin⁹ grāmatica
 Antiqui enī magis ip
 sus dicebāt ī noīati
 uo singulari gene
 ris masculini q̄ ipse.
 Hæc atq; tatis rōnē
 attendētes artis scri
 ptores p̄nomē hoc
 ad formā noīs tran
 stulerūt: ut quomō ī
 noīe Iustus iusta tu
 stū dicimus: sic hoc
 p̄nūtiabit p̄nomen
 ipsus ipsa ipm nō ip
 sud quomō istud &
 illud. Castigato
 rē, megadorū: q̄ me
 ueluti reū pri⁹ casti
 gavit. Subolet,
 diuīnāti mihi odo
 rē imittit. Qm̄
 absente, scribe, quo
 nā & subitellige mō.
 Vt nomē cluet.

Ipsus.

Callicles senex. Seruus Stasimus.

Cal. Vo mō tu istuc stasime dixisti. Sta. nostrū herilē filiū
 q̄ Lesbonicū suā sororē despōdisse hoc modo. Cal. cui
 Homini despōdit. Sta. lysiteli. philtonis filio sine dote

Cal. Sine dote ille illam tantas diuitias dabit: non credibile
 Dicis. Sta. at tu ædepol nullus credas, si hoc nō credis: ego
 Credidero. Cal. quid. Sta. me nihil pendere. Cal. quādudū
 Istuc aut ubi actunst. Sta. ilico hic ante hostiū tam modo
 Inquit prænestinus. Cal. tanton in re perdita q̄ in re
 Salua lesbonicus factus ē frugalior. Sta. atq; equidem
 Ipus ultro uenit philto oratum filio. Cal. flagitium quidem
 Hercle fiet, nisi dos dabitur uirgini postremo ædepol ego
 Istam rem ad me attinere intellego. ibo ad meū castigatōrē
 Atq; ab eo consilium petam. Sta. propemodum quid illic
 Festinet sentio, & subolet mihi, ut agro euortat lesbonicū
 Quando euertit ædib⁹. Ohere charmide quoniā absente te
 Plie tua res distrahitur tibi, utinam te redisse saluū uideā.
 Ut inimicos tuos ulciscar: ut mihi ut erga te fui & sū referas
 Gratiam, nīmīū difficilest repperiri amicū ita ut nomen
 Cluet, cui tuam cum rem crederis sine omni cura dormias.
 Sed generum nostrum ire eccillum uideo cum affini suo.
 Nescio quid non satis inter eos conuenit, celeri gradu
 Eunt uterq; ille reprehendit hunc priorem pallio.
 Haud iuxta me asciterunt, huc aliquantum abscessero:
 Est lubido orationem audire duorum affinium

Adol. duo. Lysiteles. Lesbonic⁹. Seruus Stasim⁹.

Ta ilico, noli aduersari, neq; te occultassis mihi. Le. potin
 f. Ut me ire quo profectus sum sinas. Ly. si in rem tuam
 Lesbonice esse uideat gloriæ aut famæ: sinā. Le. quid ē
 Facillimum facis. Ly. quid id est. Le. amico iniuriam

ut significare uideat nomen amicitia: q̄ re uera amet sine fucis: nugis: & bracteis: quorū amicitia uella
 ta supparataq; uocari p̄st. Hinc cōcinīt ouidius. Illud amicitia sanctū & uenerabile nomen Re tibi
 pro uili sub pedibusq; iacet. Cura quid expediat prior est q̄ quid sit honestum: & cū fortuna statq; ca
 ditq; fides. Credis, pro credideris. Quo profectus sum, quo ire destinaui. Uterq; cum
 dixit Vergili⁹. Cōstitit in digitosextēplo arrect⁹ uterq; cū aut arrectus noluit expectare pluralitatē
 ut sit in plurali utriq; sed hoc interest qd uterq; licet duo significet tñ solum duo: utriq; aut duo signi
 ficat. Sed sic ut singulis multi sint. Si dicas utriq; exercitus duo significat: sed sic ut singulis turbam
 intelligi detur. Si in rem tuam, si hæc abitio tuæ gloriæ aut famæ conducatur abire te statim per
 mirtam. Quid est facillimum, scribo quod est facillimum.

Supparata
amicitia.
Uterq;.

Utriq;.

Necq; meust. non meū est subintellige alicui facere iniuriam. Indoctus q̄ docte facis. tu qui in iuriam inferenda te uocas indoctū: docte tñ & cōsultissime infers iniuriā. Quod ego uolo. scribe. quod ego nolo. Diceris mihi malefacere cum agis in me quæ nolo. Iuxta illud oratianū. Nil moror officium quod me grauat. Satis in rem quæ sint. scribendum. satis in rem quæ sit. Beneuolē te repudies. sensus est. isthec mihi uidetur insipientia cum hominem deustras: qui tibi beneficium facturus est. Qui rumori seruiam. scribe. quin rumori seruiam: hoc est sequar uerba famæ. quæ te per

ditum & flagitiosū uocat dignum coercionē & castigationē censoria.

Quæ promeres. quæ meritis tuis feceris di

ctis & factis. Ante parta. adores & laudes: quæ illi maiores tui per uirtutē pepererunt.

Ut index fieres. hæc iungenda sunt cum inferiorib⁹ hoc sensu. maiores tui reli

querunt tibi honorem multiplicē palmas: ad quas acquirēdas te proclingere decebat: & uindicare tibi gloriam

maiores: illam augere: cumulare: magnificare: non autem peni & ueneri te dedidisse.

Facile facit. lego facilem fecit. At quærendum. scribe. ad quærendum. Ut difficilis. corrige. ut difficilis uia scilicet: quam cōsequinasti

uorāgnibus uitiorum tuorū. Enixe expecto. scribendū. enixe expeto. Istic q̄ tu dixisti. scribe. isthac quæ tu dixisti

Vel exsignauro. lego. uel exsignauro. quodam inquit simulachro probitatis ductus: quam probitatem exprimere non possum. uerum sentio & tantū cō

gnosco ea: quæ tu dicis eē uera. Fecdarim meū. positum meum p meorū.

Facere non quibam. huic consonat illud outdsanū. uideo mellora proboq; deteriora sequor. quoniā ut inquit Bias fara uolentem ducunt nolentem trahunt.

Proinde ac merere. scribe. perinde ac merere. Operam perire meā. Ita euanescere: & effluere dicta mea didascalica tanq̄ si aquā i uas danaidū indā perpeti nō possū.

Pone te latebis. dī uitiosus post se latere quotiēscūq; uitia sua illū occultat & protegunt ne apparere possit & splendere.

Ly. Necq; meust necq; facere didici. Le. indoctus q̄ docte facis

Quid faceres si quis docuisset te. ut sic odio esses mihi.

Qui bene cum simulas facere mihi te male facis. male consulis

Ly. Ego ne. Le. tu ne. Ly. quid malefacio. Le. quod ego uolo

Id cum facis. Ly. tuæ rei bene consulere cupio. Le. tu mihi

Es melior q̄ egomet mihi. sat sapio. satis in rem quæ

Sint meam ego conspicio mihi. Ly. an id est sapere: ut qui

Beneficium beneuolente repudies. Le. nullum beneficium

Esse duco id: quod cui facias: non placet. Ly. scio ego: &

Sentio ipse quid agam: neq; a me officium migrat

Nec tuis depellor dictis. quin rumori seruiam. Le. quid ais?

Ly. Nam retineri nequeo quin dicam ea: quæ promeres

Ita ne tandem maiores famam tradiderunt tibi tui:

Ut uirtute eorum anteparta per flagitium perderes.

Atq; honori posterorum tuorum ut uindex fieres.

Tibi paterq; auosq; facilem facit & planam uiam

At quærendum honorem. tu fecisti ut difficilior foret

Culpa maxime & desidia. tuisq; stultis moribus: præoptauisti

Amorem tuum uti uirtuti præponeres. nunc te hoc pacto

Credis posse obtegere errata. Le. ah non ita. Ly. capesis

Virtutem animo: & corde expelle desidiam tuo. in foro operam

Amicis da: haud in lecto amicæ ut solitus es. atq; ego istum

Agrum tibi reliqui ob eam rem. enixe expecto: ut tibi sit qui te

Corrigere possis. ne omnio inopiam ciues obiectare possint tibi

Quos tu inimicos habes. Le. omina ego istic quæ tu dixisti: scio

Vel exsignauro: ut rem patriam: & gloriam maiorum

Fedarim meum. sciebam ut esse me deceret: facere non

Quibam miser. ita ui ueneris uictus: ocio captus. in fraudem

Incidit. & tibi nunc proinde ac merere: summas habeo gratias.

Ly. At operam perire meam sic & te: hæc dicta corde spernere

Perpeti nequeo. simul me piget parum pudere te

Et postremo nisi me auscultas: atq; hoc ut dico facis

Tute pone te latebis. facile ne inueniat te honor.

Balista ut iactur. ita celeriter euolat in iuuenile pectus amor: ut iaculū e ballistario contortū haret infixū scopo. Moros. anominatio est: hoc est dementes: aberrantes: delirantes. Morosos. Moros. Morosus. difficiles: unde morosior: Tranquill⁹ prodit casarem in cultu morosiorē fuisse. Morosum latini nūcu parant illū: qui difficultis: fastidiosus & nulla re cōtentus sit. Aspellit. disiungit amātes sic Ouidi⁹. Nitimur i ueritā semper: cupimusq; negata. sic interdētis iminet æger aquis. Ille qui nō suadet. alibi scriptū est. ille uero qui suadet: ut scilicet accingat iuuenis ad honores & palmas adipiscēdas.

De ueste pal
mata.

In occulto iacebis. cum te maxime clarum uoles. per noui
Equidem lesbonice imperitum tuum ingenium admodū.
Scio te sponte non tuapte errasse. sed amorem tibi
Pectus obscurasse atq; ipse amoris teneo omnis uias
Ita est amor. balista ut iacit. nihil sic celere est. neq; uolat.
Atq; is mores hominum moros & morosos efficit
Minus placet magis quod suadet. quod dissuadet placet.
Cum inopiast cupias. quando eius copia est. tum non uelis.
Ille qui aspellit is compellit. ille qui non suadet. uetat.
Infanūst & malum in hospitium deuerti ad cupidinem.
Sed te mōeo hoc etiā atq; ēt. ut reputes. qd facere expetas.
Si istuc ut conare facis indicium tuum incendes genus.
Tum igitur tibi quærit cupido. genus qui restinguast tuū.
Atq; erit. si nactus. proinde ut corde amantes sunt capti
Nesciunt illum quidem. relinques gen⁹. qui conclusit tuū
Facile est inuentu. datur ignis. tametsi ab inimicis petas.
Le. Sed tu obiurgans me a peccatis rapis deteriore in uiam.
Meā uis sorore tibi dem. suades sine dote. hoc nō cōuenit.
Me qui abusus sum tantam rem patriam. porro in diuitiis
Esse. agrūq; habere. egere illam aut. ut me merito oderit:
Nunquam erit alienis grauis. qui suis se concinnat leuem
Sicut dixi faciā. nolo te iactari diutius. Ly. tanto meliust te
Sororis causa egestatā exequi. atq; eum agrū me habere

est enī palmata ue /
stis: quæ i palma da
bat uictori. De qua
Sidonius. Cuius dia
demata frontē non
luxu sed lege tegit:
meritisq; laborum
post palmā palma /
ta uenit. Pacatus in
pægyrico ad Theo
dosiū. Depositis in
gremio Capitolini
louis laureis trium
phales ustri rustica /
bant: inde est quod
accepimus datos se
rētibus falces: & mis
sas cū curculib⁹ suis
per rura palmas:
qd agricolas consu
lares pastoresq; tra
beatos & dictatores
inter armenta ue /
sticos. Fit & a tacto
mentio de palmata
Iulius Capitolinus.
Palmatam tunicam
Gordianus & togā
pictā primus roma
nox priuatus suam
propriā habuit. Pri
scian⁹ libro primo. Palmatum quod in
palma est hoc est in
laude Firmicus Ma

Palmarū.

tern⁹. Marius uero post triumphū Iugurthæ caterarūq; gentiū: quas subegit: posteaq; urbem romā
& extremis & domesticis periculis liberauit: post triumphales purpuras: post pictas aureasq; palmas
ferreis stringitur uinculis catenarū. Adde & hoc spathen palmarū termitem uocari: & per diminu
tionē spathalon: & spathulā. In leuitico leges hæc uerba. Sumetisq; uobis die primo fructus arboris
pulcherrimæ: Spathulasq; palmarū: & ramos ligni diuersarū frondium. Sunt qui uolunt palmatā esse
poderim hoc est ralarē. Dicit enim poderis quod pedes tegat: de qua fit mentio apud Ioānem in apo
calypsi. & conuersus uidit septē candelabra aurea: & in medio candelabrorū aureorū similem filio hoīs
uestitum podere & præcinctū ad mamillas zona aurea. Inditiū. scribe in uitium hoc est ob uitū:
ut in uerba apud Iulium Apuleium. Incendes genus. dedecorabis: & adabilsq; familiā tuam: ut ex ho
norata fiat inhonorata: & ex splendida & sublimi decolor & ablectior euadat. Tibi quærit. uetus
lectio. tibi quæret hoc sensu. Demū cupido quæret tibi adlinere: applicare ue aliquid uitium: quo ge
nus tuū absorbeat: extinguat: deleatur: obscuretur. Erit si nactus. si amor tua præcordia nāci
scetur & occupabit: quod facile fiet: & ad eos qui nesciunt hoc est amātes amentes: & corde captos de
beates subito uitam malorū Inques: nec difficulter inuenies uitū extiale tui generis: quoniam id inuētu
facile nō minus q̄ ignis: qui & ab inimico datur. Proinde ut. lege perinde ut. Illum quidē. su
bintelligit uirtutē. quæ p̄pagauit in infinitā gloriā tuam genus. Conclusit. hoc est quæ autor
tui generis prohibas cōcluse in claustrum & arcem dignitatis malorum tuorum imitanda facinora.
Abusus. qui cōsumpsi: & disperdidī per prodigalitatem. Concinnat leuē. facit se facile & mu
nificū suis. Nam quos ferēt si suos nō ferunt: quos amabit si suos odit. Egestatam. lege egestatem.

Spathula.

Poderis.

Qui tolere incenia, pro munta: melius est te habere illū agellū: cum quo tua officia vitæ sustine
re possis. Nam si illo priuaberis & ultra. Differant diuulgent. Proprius, quæ te differat: heu nullo
Famigeratio limine charus eris. Idem. Fletibus ætherna differor inuidia. In concubinatū. in incestuosū adul-
terium tibi dedisse sine dote. Famigeratio, fama: rumoris hæc d' stipatio: unde ab eodē famigerari:
famigerator: & famigerabilis pro diuulgatore & diuulgabilī dicitur. Mecum, antique posuit pro
me, sicut apud eundē in superioribus: & luctū: & maronē libro quarto æneidos, Mecum erit iste labor.

Collutet, collu-
tilet: dedecore uelu
ti luto inquinet & in
honestet. Cui te
dictatorē, cui hæc
dictare credis: tanq̄
dicere uelit sus mi-
neruā. Ut sis stu-
dio, ut studiosē &
examinare bonum
animū hēas honori-
ficenter uitā trāfige-
re: & hæc p̄ ironiā
dicunt ut arbitror.

Sobolet, lege su-
bolet: odorē emittit
ut aliqd̄ subesse sen-
tiam. Proterri-
tū, fugatū: exactū:
eictū: ueluti si fuge-
re præcipitanter so-
let: qui quodam pa-
uoris stimulo percu-
tiunt & panico ter-
rore. Aium in
duxeris ne me spe-
res id facturum.

Qus me, lesbo-
nicus loquitur. Col-
lutulet, ingnet: sce-
det: deturper: a spur-
citate lutuuerbū de-
flexū. Sine dote
dixeris, legēdū, sine
dote duxeris. Hic
uictus, subintellige
lesbonicus. Hic
agit ex argumēto.
hic lysiteles argumē-
to hoc est ratiocina-
tione utitur cōmo-
diori. Ob stultitiā
tuā, cōuersus ad les-
bonicū statimus in-
quit etiam lesbōice
cū in mera stultitiā
deprehēsus sis te au-
des tueri. Multa

abomina, abominare: amolire: despue multa: quæ ad te tutādū dicit. Hinc habiturus, corrige abi-
turus absq̄ afflatu: nisi ob paupratē mouebis castra latrocinatū in asiā nec signa cōuelles oīa mea tibi
cosa erunt. Bene quod agas, hoc est dicā tibi ualere. Hoc est dicā tibi ualere. Cū enī comitan. ur i penitissimas regiones
discedentē dicere cōsueuimus. I scilicet I numinib9 uotisq̄ secūdis: & quocūq̄ p̄cedes bñ eueniat tibi.
Si sententia ē, lego, sic sententia est: ita ut dixi animatus sum: hæc mihi sententia sedet. Ille
quidam, scribo ille quidem. Fulcimenta, impedimenta: utensilia ad iter capeendum.

Quam te tua qui tolere incenia. Les, nolo ego mihi te
Tam prospicere, qui meam egestatem leues, sed ut inops
Infamis ne sim, ne mihi hanc famam differant, me
Germanam meam sororem in cōcubinatū tibi sine dote
Dedisse, magis q̄ in matrimonium, quis me improbius
Perhibeatur esse, hæc famigeratio te honestet mecum collutet:
Etsi sine dote duxeris: tibi sit emolumentum honoris, mihi
Quod obiectent fiet, Ly, cui te dictatorem censes fore, si
Abs te agrū accepim, neq̄ uolo: neq̄ postulo: neq̄ cēseo ueq̄ tamē
Is est honos homini pudico: meminisse officiū suum, scio equidē
Te animat' ut sis studio: sobolet sentio: id agis ut ubi ad finitatem
Inter nos nostram adstrinxeris: atq̄ eum agrum dederis:
Ne quicq̄ hic tibi sit, qui uitam colas: effugias ex urbe
Inanis profugiens: patriā deserens: cognatos: ad finitatem amicos
Factis nuptiis: mea opa hinc p̄territū te meaq̄ auaricia autumēt
Id me cōmissurum: ut patiar fieri: ne animum induxeris quis me
Improbior perhibeatur eē, hæc famigeratio te honestet: me autē
Collutulet, & si sine dote dixeris tibi sit emolumentum honoris
Mihi autē quod obiectent fiet, Sta, nō enim possum quin exclamē
Euge euge lysiteles facile palmā hēs hic uict', uicit tua comcedia
Hic agit magis ex argumēto: & uerf' meliores facit: et ob stultitiā
Tuam te tueris, multa abomina, Le, quid tibi interpellatio
Aut in conciliū huc accessio est, Sta, eodē pacto quo huc accessi
Abscessero, Le, i hac mecū domū lysiteles: ibi de istis reb' plura
Fabulabimur, Ly, nihil ego in occulto agere soleo: me' ut anim'
Est: eloquar: si mihi tua soror: ut ego æquū censeo, ita nuptū dā
Sine dote: neq̄ tu hinc habiturus: quod meum erit: id erit tuum:
Sin aliter animatus es bene quod agas eueniet tibi, ego amicus
Nunquam tibi ero alio pacto: si sententia est, Sta, abiit hercle
Ille quidam, ecquid audis lysiteles, ego te uolo, hic quoque hinc
Abiit, statim restas solus, quid ego nunc agam: nisi uti sarcinam
Constringam: & clypeum ad dorsum accommodem fulcimenta

Suppingt. lego subpangi hoc est sandalia nouo solo cōmuniri a ueteramētario ut melius & oportunitus sufficiant itineri longinquo. Dicitur latine ueteramētarius: qui calceos ueteres recōcinat. Non sisti potest. nō quit hic contineri herus meus lesbonicus. Caculā. uilem seruū militarem calatorem. In saginā. in aliquod regiū saginariū: ubi possit uentrem distendere & saginare. sunt qui legunt in sagenā hoc est in rete regiū: cui regi ueluti captus seruet. Aut in eius cōseruitio periclitabit. De sagena rete extat apud grācos hoc carmen. *δεξο σα γηνοιο λι von τερρημενον αληη.*

Veteramētarius.

Sagena.

Iubeā suppingi foccos. nō sisti potest. uideo caculā militārē
Me futurum aut longius. aut aliquem ad regem in saginā
Herus se coniecit meus. credo ad summos bellatores
Acrem fugitorem fore. & capturum spolia sibi illum qui
Meo hero aduersus uenerit. egomet aut quo me extēplo arcū
Mihi & pharetrā & sagittas sūpsero cassidē in caput: dormibo
Placide in tabernaculo: ad forum ibo. nudius sextus cui
Talentum mutuū dedi reposcam. ut habeam mecum quod
Feram uiaticum.

Megaronides. Callicles. senes duo.

Me: T mihi rē narras callicles. nullo mō potest fieri prorsus
u Quin dos det uirgini. Cal. nāq; hercle hōeste fieri ferme
Non potest. ut eā perpetiar ire in matrimoniū sine dote
Cum eius rem penes me habeā domi. Me. parata dos domist
Nisi expectare uis: ut eam sine dote frater nuptū conlocet
Post ad eas tute philtonem & dotem dare te ei dicas facere
Id ei^o ob amicitia p̄ris. ueq; hoc ego uereor ne istac pollicitatio
Te in crimen populo ponat atq; infamia. nō temere dicant
Te benignū uirgini datā tibi dotē ei: quā dares eius a patre
Ex ea largitate illi: neq; ita ut sit data columen te sistere illi
Et detraxisse autumēt. nunc si opiri uis aduentū charmidis
Perlongūst. huic ducendi interea abscesserit. Cal. nā hercle
Oia istac ueniūt in mentē mihi. Me. uide si hoc utibile magis
Atq; in rē deputas: ut adeā lesbonicū edoceas ut res se habet.

Cal. Ut ego nunc adulescenti thesaurum indicem indomito:
Pleno amoris: ac lasciuia. minime hercle uero: nā certe scio
Locum quoq; omnem ubi situst comederit. quem fodere
Metuo: sonitum ne ille exaudiat. neu ipsam rem iudicet:
Dotē dare si dixerim. Me. quo pacto ergo agef. Ca. clam dos
Depromi potest. dū occasio ei reperiatur. interim ab amico
Alicūde argentū rogē. Me. potin ē ab amico alicūde exorari
Ca. Potest. Me. gerræ ne tu illud uerbū actutū inueneris. mihi qdē
Heracle nō est quod dem mutuū. Cal. malim hercle ut ueq;
Dicas q̄ fides mutetur. Me. sed uide consilium si placet

quo loq; . Gerræ. nugæ sūt ea. nullū certe cōmodabit. Ne tu illud uerbū. scribe. nā cū diphthōgo. si mutuatcā pecuniā dotis cupias accipe: ut nūc sunt hoīum mores stari tibi rīdebit illud uerbū. nō ē qdē mutuū. Mali ueq; dicas. p̄fecto malli te uerū dicere qd mutuā pecuniā n̄ iuentā q̄ fides mutet hoc ē q̄ a lesbonico siue charmide demū nō reddat id argētum: qd ego ex utilitate sua mutuū

Nudi^o sextus. hic ad sex dies. A patre. subitellige hēre Hoc sensū. Vereor ne si dotē pube p̄te te & cōscio. populo philtoni tradas dicant oēs te dotem a charmide hūisse ut daref nec tñ unquā dare uoluisse nisi te primū lyfiteles p̄cul anticipasset. Columē. positum pro incolumē hoc ē dotē: dicēt oēs te dotē nō reddere incolu / mē & omne: qualē dederat charmides.

Sistere. reddere lesbonico dotem ex omni parte. Optri. expectat. Huic dicendi interea. hic ultio librariorū uerbū deest in hunc ordinē ex codicib; an riqs. Huic dicēdi itē rea uoluntas abscesserit. si n̄m̄sū charmidis aduentū optris amor ducēdi debilitabit & euāescet.

In rē deputas. putas hoc cōsiliū ad utilitatem p̄tinere.

Adeā lesbonicū corrige. adeas lesbonicū. Locū comederit. indomitus adulescēs lesbonicus nō solū pecuniā comesset. sed & thesaurum hoc ē fauilla. si gnificat enī uox ista locū ubi thesaurū cōditus ē. Fauilla dicit tanq̄ fauilla qd illic as flauū recōditur.

Alicunde. ex ali

Fauilla quæ.

acceptim: & nomē fidei miter: ut demū p̄fida uocet. In aulularia dixit euclio senex, Caue fides te no-
mē mutassis. Scitū. callidū: astutum. Graphice. decēter: & expolite. Sycophātarī: scurriliter
agere & sycophātiōse p̄ferri i hac etate senili: i qua sape expedit. Apud portitorē resignatas. hac
nūci9 caulabif apud Telonariū aptas esse ep̄las: qđ fieri solet cū i suspitiōe bellica ciuitates finitimae

sūt ne subit p̄ditio
aplūt oēs ep̄la: i q̄ ul-
tro & citro cōmeat.

Tibi inspectas. cor-
rige. ibi inspectas:
hoc ē apđ telōariū.

In huiusmōi. p̄fe-
qđ f̄monē megado-
rus. Texter. cōte-
xt: p̄duct: Quid q̄st

qd q̄ ē. nihil ē ait qđ
uxor tacere possit.

futiles sūt oēs foemi-
nā: hac & illac pplu-
unt. Cōficim9. oc-
cidim9: p̄terim9: un-

bestiarios latini scri-
ptores & ii recepta
fidei ferax cōfecto-

res appellāt. lactāt
us lib. vi. qđ p̄dest p̄-
ditā negrīa bestiari-

os facer locupletes:
& instruere ad flagi-
tia. Me uide. spe-
cta me: ne time.

Cōmemorau. le-
go ex codicib9 anti-
quis cōmemorasti.

Natura illa. quid
putas lesbōnicū na-
tura fatuū & excor-
dē: q̄ sēp̄ maturia ul-

nosētia madet seru-
pulosi9 rē idagatur9
subtlo credet hac a-
p̄fe missa i q̄ ferent.

Probare poterit
lege p̄bari poterit:
iñnuabit: ip̄riet qđ

qd uoluerimus ip̄ri-
mi & p̄bari ip̄i temu-
lēto lesbōico. Qđ

maximū. & qđ maxi-
mū credulitatis pa-
rādā iētamētū ē sy-

cophāta feret illi ar-
gētū: n̄ aliquid ab eo
petet: Credulitas. n.

p̄rior uēt cū aliquid
latū nūciat: Iuxta il-
lud cūidianū. & ga-

mēs ueq̄ qđ cupit ef-
se putat. Hisce di-
cet. scribēdū h̄ce di-

cet absq̄ afflatu hoc

Cōfectores.

Ca: Quid consilisti. Me. scitū: ut ego opinor cōsiliū inueni. Ca. qđ est

Me. Homo cōducatur aliquis iam quantū potest: quasi sit peregrinus

Cal. Quid is scit facere postea. Me. is homo exornetur graphice
In peregrinū modū: ignota facies. quæ nō uisa sit. falsidic9 cōfidēs

Cal. Quid tum postea. Me. quasi ad adulescentem a patre ex seleucia
Veniat: salutem ei nunciet uerbis patris illū bene gerere rem

Et ualere & uiuere & eum rediturum actutum ferat.

Epistolas duas eas nos consignemus. quasi sint a patre
Det alteram illi: alteram dicat tibi dare sese uelle. Cal. perge

Porro dicere. Me. seque aurum ferre uirgini dotem a patre
Dicat patremq̄ id iussisse aurum tibi dare. tenes iam?

Cal. Propemodū atq̄ ausculto per lubens. Me. tum tu igitur demum
Adolescenti aurum dabis ubi erit locata uirgo in matrimonium.

Cal. Scite hercle sane. Me. hoc ubi thesaurum effoderis: suspicionem
Ab adolescente amoueris: censebit aurum esse a patre alienatum

Tibi tu de thesauro sumes. Cal. satis scite & probe

Quāq̄ hoc me etatis sycophantari pudet. sed epistulas
Quando obsignatas adferet. si quando obsignatas

Attulerit epistolas: non ne arbitraris eum adulescentem anuli
Paterni signum nosse. Me. etiam tu taces sexcentæ ad eam

Rem causæ possunt colligi: illum quem habuit. perdidit
Alium post fecit nouum. iam si obsignatas non feret dici hoc

Potest apud portitorem eas resignatas tibi inspectasq̄ esse.

Me. In huiusmodi negotio diem sermonem terere segnicies merast:
Quamuis sermones possunt longi texier: abi effodias aur9

Iam confestim clanculū: seruos. ancillas amoue. atq̄ audin

Ch. Quid est? Me. uxorem quoq̄ ipsam hanc rē ut celes face:
Nam pol tacere nunquam quicquamst quod queat.

Quid nunc stas? quin tu te hinc amoues: & te moues. aperi
Deprome. inde hauri ad hanc rem quod sat est. continuo

Operito deauo. sed clanculum sicut præcepi cunctos
Exturba ædibus. Cal. ita faciam. Me. at enim nimis

Longo sermone utimur. diem conficim9. quod iam properatost
Opus nihil est de signo: quod uereare me uide. Cal. lepida est

Illā causa: ut cōmemorauī dicere. apud portitores esse
Inspectas. Me. deniq̄ diei tempus nō uides. quid illum putas

Natura illa atq̄ ingenio: iam dudum ebriust. quid uis
Probare poterit tum quod maxumunst adferre: non petere

Hisce dicet. Cal. iam sat est. Me. ego sycophantam iam conduco
De foro: epistolasq̄ iam consignabo duas. eumq̄

esse sycophanta: Ce: enī additū ē. Meditatū. meditate: & excogitate suffultū. Charmides. ex
 tar Platonis dialog⁹: q charmides attitulaē. Nereī. nereū nōnulli fratrē neptūi uolūt: p mari po
 nis Ouidio teste: imenā nereus ambit humū. Neptune. a nādo neptunū dictū Fulgētius asserit.
 Auidis. auaris: tanq̄ auariter cultores tuos male hēres. Spurcificū. spurca faciētē: foedā & spur
 cā tempestatē cōcientem. Cōtra. e cōtrario q̄ dicereē opa hoc ē in effectu exptus sum neptunū mi
 tem & placatissimū deū. Sum i alto. lego sum in alto hoc ē in mari. Mēdicis molesti sint. i anti

Huc adulescentem meditatū probe mittam. Cal. eo
 Ego igit̄ intro ad officiū meū. tu istuc age. Me. actū reddā.

Charmides senex.

Alsi potētī & multipotētī iouis fratri: & nereī neptūe
 f Latus lubens laudes ago: & grates: gratiasq̄ habeo.
 & fluctibus falsis

Cum penes te potestas omnis quidem foret & mea uitae
 Quoniam tuis me ex locis in patriam redeam facis
 Atq; neptūe tibi ante alios deos gratias ago: atq; habeo summas.
 Nam te oēs s̄auūq; seuerūq; atq; auidis morib⁹ cōmemorāt
 Spurcificum. imanem. intolerandū: uel anum. contra opera
 Expt⁹. nā pol placido te & clemētī meo usq; mō: ut uolui usus
 Sū in aliō atq; hanc tuā gloriam iam ante auribus acceperā. &
 Nobiles apud hoīes pauperibus te parcere solitum. diuites
 Damnare atq; domare. abi laudo scis ordine. ut æquūst
 Tractare hoīes. hoc dis dignūst. semp mendicis modesti sint
 Fidus fuisti. infidū esse iterant. nā absq; foret te: sat scio in alto
 Distraxissent: disq; tulissent satellites tui me miserum fede:
 Bonaq; oīa. item una mecū passim ceruleos per campos. ita iā
 Quasi canes haud sec⁹ circūstabant nauem turbines. uenit
 Imber fluctusq; atque procellae infensae: fregere malum
 Ruere antēnas. scindere uela: ni tua pax propitia foret præsto.
 Apage me sis deinde hinc certūst ocio me dare satis parta hēo.
 Quib⁹ ærumnis deluctaui filio. dū diuitias quæro. sed q; hic ē
 Qui in plateam ingreditur cū nouo ornatu. specieq; simul.
 Pol quanq; domum cupio: operiar: quā hic rem gerat.

Sycophanta. Charmides senex.

Vic ego diei nomē trinūmo faciā. nā ego operā meā
 h Tribus nummishodie locaui ad artes nugatorias adue
 nio ex seleucia

Macedonia. asia atq; arabia: quas ego neq; oculis neq; pedibus
 Vnq; usurpauī. uiden egestas quid negocii dat homini
 Misero mali. qui ego nūc subigor triū nūmorū causa: ut has
 Epistolas dicā ab eo hoīe me accepisse. quē ego q; sit hō: nescio.
 Neq; noui. neq; nat⁹ nec ne is fuerit: id solide scio. Ch. pol hic qdē
 Fungino genere ē. capite se totū tegit. illurica facies uidet

rebrū & armatū sit & dcoꝝ: un & plaut⁹ i trinūmo ait. Fūgio gñe ē capite se totū tegit. Illurica. p
 Illyrica. Nā uidere licet & ai aduertere plerosq; oēs illyricos enormis & spatiosi uult⁹ uideri: ut hic ma
 gna frons & indecēs a plauto uocē illyrica. sunt nōnulli: q; legunt hiulca hoc est magna & fluxa.

qs codicibus legit: mēdicis molesti sūt ut mendicos exptes oīum utrutū irelli / gas postremissimos & profligatissimos. Absq; foret te. si tu n̄ fuisses. Disq; tulisset. p remesin. iū eti legēdū distulisset ut septēq; triōes. & significat distulisset in diuersū tulissent. Satellites. laterōes tui: miuti del maritri mi: siue uētī: q; satelli tes neptūi credunt.

Turbines. undae orbiculatae i circū / actū circūrotatōes.

Ruere. p ruebāt hoc ē depriebāt. Df n. ruo hāc rē p i rui nā do: auctōr fulus fult⁹ auctōritate ut gilliana. Cumulosq; ruit male piguis are nā. Quib⁹ delu / ctāui. cū q̄tis mero rib⁹ eluctat⁹ sū: dū opulētiorē satago si liū relinq̄re. Fungino genere ē capite se totū tegit. hic perasat⁹ erat: ut fungū ab opculo: quo se tegit imitareē. Scus tñ ad allegoriā hūc locū trāssert ful gēt⁹. Vt enī signifi care hūc funginum nūcupare nō tā qd̄ galeꝝ hēret. sed qd̄ ei caput munitū cēt ut ad honestiorē de corē hoīs attingere pp̄l⁹ uideret. ei⁹ placidis uerba subscrī p̄i ex priō mytholo gico. cristā cū galea ponūt ut sapientis ce

Vasculū uinartum. ueluti Tinta: aut ueges: seu infundibula qbus utuntur ad supplenda uasa ma-
 lora. Teneo hunc manifestariū. hac solus secum loqitur charmides: deprehēdi hunc in manifesto
 furto: amplius effugere non pōt. Vbi erat charmides scilicet: qui tibi dedit hanc epistolā. Sefy
 pede. pede cum dimidio. Pericius. pinguis aqualculus protēto sesquipedē extat: ut sesquihoram gra-
 phice nocemus & eleganter horam cum dimidia. Quod de ædēpol. de superfluit ur reor. Non
 nulli tamen uolunt syllabam esse sycophantiae tentantis exprimere nisi quodam dubio nomen ipsius

Sesqpes.

Minusculum atq; quasi uasculum uinariū. Ch. hic homo
 Solide sycophanta est quid ais tu adolescens. Sy. quid est
 Ch. Eloquere isti tibi quid homines debent: quos tu quæritas.
 Sy. Pater isti adulescētis dedit has duas mihi epistulas lesbonici
 Ch. Mihi est amicus. teneo hunc manifestarium me sibi
 Epistulas dedisse dicit. ludam hominem probe. Sy. ita ut
 Occepi: si animum aduortas dicam. Ch. dabo operam tibi.
 Sy. Hanc me iussit lesbonico suo gnato dare epistulam.
 Et item hanc alteram suo amico callicli iussit dare.
 Ch. Mihi quoq; ædēpol quoniā hic nugat: cōtra nugari lubet.
 Vbi ipse erat? Sy. bene rem gerebat. Ch. ergo ubi?
 Sy. In seleutia. Ch. ab ipson istas accepisti. Sy. e manibus
 Dedit mihi ipse in manus. Ch. qua facie est homo
 Sy. Sesquipedē quidē est q tu longior. Ch. nouistin hominē?
 Sy. Ridicule rogitas quō cū una cibū capere soleo. Ch. quod
 Est ei nomen. Sy. quod de ædēpol homini probo. Ch. lubet
 Audire. Sy. ille ædēpol ille. ue misero mihi. Ch. quid est
 Negocii. Sy. deuorauī nomen imprudens modo. Ch. nō
 Placet qui amicos intra dētes cōclusos habet. Sy. atq; etiā
 Modō uorsabatur mihi in labris primoribus. Ch. tempore
 Huic hodie anteueni. Sy. teneor manifesto miser. Ch. iam
 Ne cōmentatus es nomen. Sy. deum hercle me atq;
 Hominum pudet. Ch. uide homo ut hominem noueris.
 Sy. Tanquam me. fieri istuc solet quod in manu teneas

charmids quod de
 meminuit. Intra
 dentes conclusos. q
 nescit amicorū no-
 men exprimere.

Cōmentatus. ex
 cogitasti ne nomen
 charmidis: qd mo-
 do nō suppetebat?

Tanquam me.
 subintellige noui.

Quod in manu
 teneas. Iulio Pollux
 atticismo de disto-
 nibus miscellanea
 doctrina scriptis:
 profert hanc sentē-
 tiā ex plautino the-
 sauro: cuius uerba
 memoriolam suā ex-
 cufantis ita uertit: si
 mihi aliquod uerbū
 effluxit: quod non
 memorauerim: nō
 meis scriptis iuulga-
 uerim: ultio uorte
 memoriæ. Videm⁹
 enim mentē & resci-
 piscentiā quandoq;
 titubare: & illarū re-
 rum: quæ forte i ma-
 nib⁹ nostris haben-
 tur obliuionē subre-
 pere. Memoria do-
 ctrinarum thesauri
 brachmanæ autore

Quæ i mān
 hēmus qñq;
 obliuiscitur.

De memoria

philostrato post deos colebant. super memoria eloquenter & apposite Porphyrus libro de occasio-
 nibus. Memoria non est imaginationum conseruatio quadam ἀλλὰ τῶν ἀεληθησεντων προβα-
 λεσται ἐκνεσ προβληματα. Sed est ipsa præpositiones siue productiones in actum eorum: quæ
 meditatatus est animus in actum nuper educere. Plutarchus memorosam doctrinæ partem non modo
 ad perdiscendum: uerum etiam ad cæteras uitæ res non minimam cōferre portionē asseuerat. Augu-
 stinus in libro rhetoricorū. Memoriam pronuntiatio sequetur res ut Demostheni uidetur iter oratoria
 officia uel prima uel sola: quæ consistit duobus motu corporis & sono uocis. Memoria necessariū ma-
 xime uitæ bonū: cui præcipua fuerit: haud facile dictu: tam multis gloriā eius adeptis. Cyrus rex omni
 bus in exercitu suo militibus nomina reddidit. L. scipio populo romano. Cyneas Pyrrhi regis legat⁹
 senatus & equestri ordini romæ postero die q aduenerat. Mithridates duarū & uiginti gentiū rex to-
 tidem linguis iura dixit pro contione singulas sine interprete affatus. Charmidas quidam in græcia:
 quæ quis exegerit uolumina in bibliothecis legentis non representauit. Ars postremo eius rei facta &
 inuenta est a simonide melico. Consumata a Metrodoro sceptio: ut nihil non isdem uerbis redderet
 tur auditum. Nec aliud est atq; fragile in homine morborum & casus insulas atq; etiam metus sen-
 tiēs alias particulatim: alias uniuersim. Ictus lapide oblitus est litteras tatum. ex præalto tecto lapsus:
 matris & affinium propinquorumq; coepit obliuionem. Alius agrotus: seruorum etiam. sui uero no-
 minis oblitus Messala Coruinus orator. Itaq; sæpe deficere tentat & meditatur uel quieto corpore &
 ualido. somno quoq; serpente cōpurat ut inanis mens quærat ubi sit loci.

Pronūciatio

Cyrus.

L. scipio.

Cyneas.

Mithridates.

Charmidas.

Litteris recominiscar. curra per multiplicia noia ab eodem litteraru principio: qbus adminicu
lis nomen mihi parabo. Quod ad exemplum est: qua statura & mebratura huius charmidis est:
fortasse poterimus p coniectura corporei status homine indispici. est enim coniectura autore philo/
strato eruditus hominibus pro sapientia. In cecropia. qui rhadamas rex e iudex mantum. Cecro
ptam atticā regionē uocauit a Cecrope athenarum rege: qui uocatus est dyphites: hoc est duplicis ge
minaeq; naturae quouia primus matrimoniu cōiunxit. Qui hō est. ne. lego coniuactum: qui hō ē.

Cecrops dy
phies.

Disconducit. no
cer: inutile ē. Vbi
absinthium. multi
plex absinthium na
scit in ponto. Oul
dus lib. iiii. de pōto.
Turpia dformes gi
gnūt absinthia cā
pi cōuentensq; suo
mellis amara loco.

Cunila.

Cinila gallina
cea. scribendū cuni
la. ē enī cunila her
ba: qua gallinax pi
tuitam sanare solet:
ob hoc fortassis cu
nila nūcupata galli
nacea planto: cate
ris bubula uocatur.
Plini9 libro uendit
gesimo. Panacē ali
qui uocant. Crateis
apud grecos Cuni
lam bubulā eo noie.
appellat. ceteri fere
cunizamidem: cuni
laginē. Thymbrā
uero: qua fit cunila
Idē libro uigesimo.
Cunila prater sati
uā plura sunt in me
dicina genera: qua
bubula appellatur:
semen pullegi hēt:
utile ad uulnera cō
māducatum: impo
situmq; ut quinto
post die soluat. Cō
tra serpentes quoq;
i uino bibitur: ac tri
tum plagae imponi
tur: uulnera ab illa fa
cta perficitur. Irē.

Pax.
Doliola.

restudines cum serpentibus pugnaturae hac se muntunt. Quidam in hunc usum panacem uocant. se
dat. & tumores & uirilium mala. sicca uel foliis tritis in omni usu mire congruens ex uino. Pax. pa
pae. baba: nomen est exultantis. Pax perisse. ilico: cito: derepēte. Quo inde iisti. deinde ex
arabia pontica: quo iusti praterea memora. Doliola. scribo doliola: ut alludat locum romanū:
ubi sacra tenebantur conclusa i uasis sigulnis: unde ei nomen inditum. Cum maro libro sexto aniel
dos inquit. spelunca alta fuit: uastoq; imanis hiatus. scrupēa tuta lacu nigro. Seruius Tuta autem quia
hinc lacu: hinc cingitur siluis: dicitur autem locum: quem nunc doliola uocant apud cumas. Varronis
licet despuere. A doliolis sub terra eorū dux tradita historia: qd alit inesse atunt ossa cadaverum: alit
numae Pompilli religiosa quaedam post mortem eius in fossa. Doliola locus in urbe sic uocatur quia
iuadentibus gallis senonibus urbē sacra ibi defoderūt. in eodē loco doliore nec spuere alicui licebat.

Atq; oculis uideas: id desideres litteris recominiscar.
Ch. Est principium nomini callicias. Sy. non est. Ch. callippus
Sy. Non est. Ch. calliclemides. Sy. non est. Ch. callinicus
Sy. Non est. Ch. callimarcus. Sy. nil agis. neq; adeo adepol
Floccifacio. quando egomet memini mei. Ch. at enim multi
Lesbonici sunt hic: nisi nomen patris dices: non monstrare
Possum istos homines: quos tu quaeritas. quod ad exemplum est
Coniectura si reperire possumus. Sy. ad hoc exemplum est
Ch. An chares an charmides. Sy. hem
Isticrit: qui istum di perdant. Ch. dixi ego iam dudum tibi
Te potius benedicere aequumst homini amico: q̄ male
Sy. Satin inter labra atq; dentes latuit uir minimi precii
Ch. Ne male loquere ei praesenti amico. Sy. qd ergo ille ignauissim
Mihi latitabat: Ch. si appellastes: respondisset nomine.
Sed ipse ubi est. Sy. pol illum reliqui ad rhadamantē in cecropia
Insula. Ch. qui homo est. ne insipientior qui ipse egomet
Vbi sim quaeritē. sed nihil discūducit huic rei. qd ais. Sy. quid
Ch. Hoc quod te rogo: quos locos adisti. Sy. nimum miris modis
Mirabiles. Ch. lubet audire nisi molestunst. Sy. quin discupio
Dicere omnium primum in pontum aduecti arabiam
Terram sumus. Ch. eo an etiam arabia in ponto. Sy. est non
Illa ubi thus gignit: sed ubi absinthiu fit: atq; cinila gallinacea
Ch. Nimum graphicū hunc nugatorem: sed ego sum insipientior
Qui egomet: unde redeā hunc rogitē: qua ego sciam. atq; hic
Nesciat: nisi quia lubet experiri quo euasurust deniq;
Quod est tibi nomen adulescens. Sy. pax idem nomen mihi
Hoc quottidianust. Ch. adepol nomen nugatorium: quasi dicas
Siquid crediderim tibi pax periisse ilico. sed quid ais
Quo inde iisti porro. Sy. si animum aduortes eloquar: ad caput

Sub folio iouis. de pyrphlegetonte fortassis intelligit: q̄ nascit e sphaera martis: q̄d suppedaneum iouis appellat: de quo his fit mētio foelici martiāo lib. ii. de nuptiis philologia & mercurii his auditis sedes deoz iussa ē p̄meare: uerū hemitonio subleuatā pyrois circulus imoratur: i quo iouis fuerat maximus filioz: ex quo circulo uisus est pyrphlegeton amnis ad ifera demeare. quo trāsgresso: neq̄ enī labor fuerat: hemitoni interiecta trāscurrere i iouialis sideris puenere fulgores. Plato in libro de aia. Lapilli q̄ apud nos habent in pretio: sardia: Iaspides: smaragdi: ceteriq̄ eiusmodi. hinc uero turbidus lutulentulq̄ circūfluit: terraq̄ circūdata & alibi & ad extrema paludis acherusia puenit: nec tñ illius aqua miscet. sed sub terra saepius reuolutus absorptusq̄ defluit infra tartarū: hūc fluuium pyrphlegetontem nomiarūt.

Amnis q̄d de cælo exorit sub folio iouis. Ch. sub folio iouis.
 Sy. Ita dico. Ch. e cælo. Sy. atq̄ medio quidē. Ch. eo an etiam
 In cælum ascendisti. Sy. immo doriola aduecti sumus
 Vsq̄ aqua aduorsa per anienem. Ch. eo an etiam uidisti
 Iouem. Sy. callidis ad uillam aiebāt serui depromptū cibū
 Mandere porro. Ch. porro nolo quicquam prædices
 Sy. Eo hercle sies molestus. Ch. nam pudicum neminem
 Esse oportet qui ab terra ad cælum peruenerit.
 Sy. Dimittā ut te uelle uideo. sed mōstra hocce hoīes mihi
 Hos ego quæro. quibus me oportet has deferre epistolas.
 Ch. Quid ais tu nunc. si forte eū ipsum charmidē conspexeris
 Illum quem tibi istas dedisse cōmemoras epistolas
 Noueris ne hoīem. Sy. ne tu me ædepol arbitrare beluam.
 Qui quidem nō nouisse possim: qui cū ætatem exegerim
 An ille ita esset stultus: qui mille nummos crederet
 Philippeum. quod me aurum deferre iussit ad gnatū suum
 Atq̄ ad amicū caliclem: cui rem aiebat mādasse hic suam.
 Mihi concrederet. ni me ille & ego illum nossem probe.
 Ch. Enimuero ego nunc sycophantæ huic sycophantari uolo
 Si hunc postum illis mille nūmis philippeis circūducere
 Quos sibi me dedisse dixit: quē ego qui scit homo nescio
 Neq̄ oculis ante hunc diem unquā uidi ei nimirum credere
 Cui si capitis res fiet: nummū nunq̄ credam plumbeum
 Adgrediūdūst. hic hō masticheus. pax te trib⁹ uerbis uolo.
 Sy. Vel trecentis. Ch. habē tu id aux̄ quod accepisti a carmide.
 Sy. Atq̄ etiam philippeum numeratū illius in mensa manu
 Mille nūmos. Ch. nempe ab ipso id accepisti charmide.
 Sy. Mirū quin ab auo eius aut proauo acciperē: qui sunt mortui
 Ch. Adulescens cedo dum istuc aux̄ mihi. Sy. quod ego aurū
 Dem tibi. Ch. qd̄ a me te accepisse falsus. Sy. abs te accepisse
 Ch. Ita loquor. Sy. quis tu homo es. Ch. qui mille nūmum
 Tibi dedi ego sū carmides. Sy. neq̄ ædepol tu is es: neq̄ hodie
 Is unq̄ eris auro huic quidē. ac si sis nugator nugari nugatori
 Postulas. Ch. charmides ego sum. Sy. nequicq̄ hercle es.
 Nā nihil auri fero nimis argute obrepisti meapse occasiūcula
 Postq̄ ego me aurum ferre dixi: post tu factus charmides
 Prius tu nō eras: q̄ auri feci mentionem. nihil agis proin tu

Pudicum neminem esse oportet. propter fabulā ganymedis: qui ab ida filua terrestri loco raptus: quod harpagium dicitur: in cælum tractus a ioue stupratus ē. Exegerim. p̄fecerim absoluerim. Mihi concrederet. si non me per sepe nosset

Circūducere. circūscribere. deceptere. Bononienses municipes mei cum quempiam illum significare uolunt dicunt caput illius ueluti torno circūductū. Qui scit homo. corrige. qui sit homo. Cui si capitis res. scribe. q̄ si capitis reus fiet.

Masticheus. ego scribendum autem mo. mastix: he⁹ pax te tribus uerbis uolo: ut hunc sycophantam mastiga hoc ē bonorum flagellū uocet. sunt codices: in quibus scriptum est iunctim mastigas hoc ē ulm̄ triba: id enim est flagitio: uerbero. Obrepisti meapse occasiūcula. Insinuasti te mihi ipsi dum tuum nomen ignorans occasione præsto cōmentandi te charmidem esse: & quādo mille philippeum confiteor a charmide gestare.

Pyrphlegeton.

Mastigeus.

Charmidatus. ut induisset nomen charmidis: ita te recharmida hoc est depone charmidis nomē.

Dum ille ne scis. corrige. dum ille ne sis. Age si quid agis. si aliquid utile tibi unquā factu
rus es hoc age: ut mihi mille philippeum reddantur. Dormitas. proinde somnitas: qui hoc aurum
frustra petis. Falsus. confessus es charmidem id aurum dedisse. Dormitator. sycophanta: qui
te sine sensu fingis cum sis callidissimus. Ipsissimus. certissimus & uerissimus charmides. sed hodie
cessit ab usu. Priscianus libro tertio. Superlatiuis usi sunt in pronomibus: ut plautus in trinummo.

Ipsissimus.

Autotatos.

ab oculis. Caterum
sūptū ex aristopha
ne: qui in dimittis
τοτατος inquit.

Vapulas. tūge
ris: fraudatis hoc au
ro. Nouorū ædi
lium. q̄ pcurabant
illicita: & q̄ cōtra rē
sacrā uenerit. turp
piti illos nefas pce
nale admittere fert
būt: q̄ nomē mutāt

An perisile pl
ego inqt cōtemno
nūqd prius ueneris
an posterus quē ad
modū id nihilipēdo
an prius pereas an
deinde. Argen
tū accipi. scribo ar
gentū accipi qm̄ in
qt ego opam sycor
phāntosam dedi ar
gentū accipi. Cate
rum quod futurū sit
flocifacio. Te
macto infortunio:
post te particula di
metiens eradēda ē.
sunt uerba sycophā
ta mīnitantis ipsū
charmidē. Floe
cū. subintellige nō
darē. Nō interdū.
lego nūc interdū ut i
terdū plauto positū
sit p̄ iterim: quomo
do cōperi sepiissime
positū ab eloquenti
bus autorib⁹ & rece
ptā fides. Pungit
aculeus. illa cōpun
ctio & synerysis ani
mū meū quodā uer
luti sp̄culo & stimu
lo fodit: Cur scilicet
huc uenerit iste sycor
phānta. Cōcēturiat. cogit: congregat. cēturiati & māspulati adunati: nō aliter q̄ i una centuria
multi milites rediguntur. Tintinabulū. sensus est. hęc orsa sycophantiosa nescio quomodo eue
niant: nō sine cā excitatā sunt. non aliter q̄ si tintinabulum non mouetur taceret: ita sycophanta non
aduenisset nisi mīst⁹ fuisset a quopiā palliato uulturio: q̄ meis bōis ut suspicor inhiat. Stasime. secū
loq̄ stasimus: q̄ charmidē cōspicat⁹ accelerat: ut aduētū p̄tis lesbōico nūciet. Subito me⁹ corrige

Interdum.

Te itidem ut charmidatus es: rursus recharmida
Ch. Quis ego sum igitur: siquidem is non sum qui sum. Sy. quid
Id ad me attinet: dum ille ne scis: quem ego esse nolo. sis mea
Causa quod lubet. prius non is eras: qui eras. nunc is factus qui
Tu non eras. Ch. age siquid agis. Sy. quid ego agam
Ch. Aurum redde. Sy. dormitas senex. Ch. falsus charmidem
Dedisse aurum tibi: Sy. scriptum quidem. Ch. properas
An non properas abire actutum ab his regionibus
Dormitator priusquam ego hic te iubeo multari male.
Sy. Quamobrem. Ch. quia illum quem ementitus es: ego sum ipse
Charmides: quem tibi epistulas dedisse aiebas. Sy. eoque
Es. Ch. is enim uero sum. Sy. ain tu tandem is ipse es:
Ch. Ipse inquam charmides sum. Sy. ergo ipse ne es?
Ch. Ipsissimus abi hinc ab oculis. Sy. enim uero serio quoniam aduenis
Vapulas meo arbitrato & nouorum ædiliū.
Ch. At etiam male dicis. Sy. immo saluus quando quidem
Aduenis di te perdant si te floccifacio. an perisile prius
Ego ob hanc operam argentū accipi te macto infortunio
Sed herum qui sis: qui non sis floccum. non interdum
Ibo ad illum renuntiabo. qui mihi tris nummos dedit.
Ut sciat se perdidisse. ego abeo. male uiue & uale
Quod di te omnes aduenientem peregre perdāt charmides:
Ch. Postquam ille hinc abiit. post loquendi libere uidetur
Tempus uenisse. atq̄ occasio iam dudum meum ille
Pectus pungit aculeus: quid illi negotii fuerit ante ædis meas
Nam epistula illa mihi concenturiat metum in corde
Et illud mille nūmum quam rem agat nunq̄ ædepol
Temere tintinabulum nisi qui illud tractat: aut mouet
Mutum tacet. sed quis hic est qui huc in plateam cursurā incipit:
Lubet obseruare quid agat huc concessero.

Stasimus seruus. Charmides senex

Ch. Stasime fac te propere celerē. recipe te ad dominū domū
Ne subito me⁹ exoriatur scapulis stulticiā abde. gradū

Adpropera. iam dudum factum est cum abisti domo
 Caue sis tibi: ne bubuli in te cottabi crebri crepent.
 Si abieris ab heri questione. ne destiteris currere. ecce
 Hominem te statim nihil. sat in thermopolio condalium

motus: hoc ē uerbera
 i scapulas agitatio.

Bubuli cottabi. Cottabi.
 Philippus Beroaldus Opinio phil
 pceptor noster uir lippi beroal
 extra ingenii alea di.
 collocat existimat
 plauto cottabos ap

pellari tintinacula a sonitu: quē obstreperū faciūt cum qs pcutitur: tanq̄ reddat hāc uocē Cot: Cot:
 quē admodū supius dixerat: tax: tax tergo erit meo. sed ille nullo autore fulcitur: cui nō reclamo: nec
 exhibenda penitus ē hęc interpretatio. præcipue cū sonos inscriptiles plautus fingat: ut: St. i quodā
 loco autore Verrio grāmatico: quæ dictio apud hūc solū absq̄ uocali repit. Ego tñ ex Aristophane
 comico hunc plautinū locum detortū existimo: Qui cottabos usurpauit. est enim cottabus autore
 Suida genus ludī cōiualis tale. erectū stabat lignū in loco cōiuiti librā habēs sup̄positam: quæ fa
 cile descenderet: circa autem utramq̄ lancē libræ stabat peluiscula imāgūculam habēs mediā affixā:
 parum autē a lancibus capita imāgūcularū distabant: ut inclinātes lancee capita earū offenderēt: &
 sonitū redderent. Implētes igit̄ uino os cōiuiarū expuebāt in lancē: quæ p̄cussa uini pondere: quod li
 quidum & latagen uocabāt: ut & lancis excussio in uerticē feriret imāgūculā: & i cōiuiis uictor talis
 esse iudicabat. Tale ludicri genus hodie apud bononiēses usurpatur. In pendentē carbonē inter cō
 iuitū insufflant certatim: q̄ non enitius inspirat male rē gerit qm̄ in eum propendens pruna faciem
 ledit & prope exurit. Cottabos nō ob aliam causam timet ipse statim nisi flagellis talis sonitū cōfess
 in elu tergo: qualis excitat a capitibus imāgūcularū cōpularum strepitu: nihil ad cottabum facit
 bubulus dictio nisi sic Plautus adposuerit ut hunc cottabū non cōiualē futurū dicat. sed excitabitur
 a corio bubulo: qui strepitū cottabi referet & repræsentabit: ut ad cottabi cōiualis discrimen addita
 sit hęc uox bubulus. Vel q̄ flagellū quo lanx serlebat esset ex corio bubulo. Placet tñ ut bibulū cot
 tabum scribas ut ita plautus appellet quoniam ut diximus implentes uino os conuuiarū expuebant in
 lancem: ut sine bibulum cottabum Plautus flagellum dicat sonitum bibuli cottabi conuualis repræ
 sentans. De Cottabo & latage meminist̄ ius Lucretianus in lexiphane. σισθα δε ωσ φη λαγρος ειναι
 οναι οδαι ωσ ωισθααι δε λαγαγειν κοτταβουσ. est quoq̄ Cottabus durum Intestinum: quo
 forte sicco & exarescente cadebantur latera seruorum: in eo salsa infarcim̄: in insuebant: quæ sale
 cottabia dicebant. Aptius docet quomodo fiant hęc. piper: mentam: apium: pulcium aridum: ca
 seum: nucleos pineos: mel: acetum: liquamen: ouorum uitella: aquam recentem: panem ex posca ma
 ceratum exprimes: caseum bubulum: cucumeres in caccabulo compones interpositis nucleis mittes
 concisi capparis minuti secusculis gallinarum ius profundes super frigidam collocabis: & sic appo
 nes. Aliter salecottabia aptiana adicies in mortario apli semen: puleium aridum: mentam aridam:
 gingiber: coriandrum uiridem: uiam passam enucleatam: mel: acetum: oleum: & uinum conteres.
 Adicies in caccabulo panis picentini tria frusta: interpones pulpas pulli: glandulas hedinas: caseum
 uestinum: nucleos pineos: cucumeres: cepas aridas: minute concisas: ius supra profundes: in super ni
 uem sub ora asperges & inferes. Hominem nihil. lego hominem nihil: sunt uerba trepidantis
 & festinantis statim: qui se nihil uocat cum pedes ad celeritatem mentis non respondeant. In
 thermopolio. in macello. & foro cuppedinis: ubi calidæ cuppediæ idest obsonia descata uendeban
 tur. Condalium. annulum. græci a digitis dactylon appellant: unde dactylothea annulo
 rum repositorium: Pompeius. Condulus annulus: condalium similiter annuli genus. Ungulum pri
 sci dixerunt. Plinius libro trigesimo tertio. quamquā & de nomine ipso ambiguitur. Id græci a digitis
 appellauerunt. Apud nos prius unguiculum uocabant. postea græci & nostri symbolum. longo certo tem
 pore ne senatum quidem romanum habuisse aureos manifestum est. Atticus capito nefas esse inquit
 deorum formas annulis insculpi: eo usq̄ processit ut & cur hoc digito uel in hac manu gestaretur an
 nulus non taceret. Veteres inquit non ornatus sed signandi causa annulum secum circumferebant:
 unde nec plus habere q̄ unum licebat: nec cuiquā nisi libero: quos solos fides decerneret: quæ signa
 culo contineretur. Ideo ius annulorum famuli non habebant. Postea inquit usus luxuriantis ætatis
 signaturas pretiosis gemmis coepit insculpere: & certatim hęc omnis imitatio laceßiuit: ut de augu
 mento pretii quo sculpendos lapides parassent gloriarentur. Hinc factum est ut usus annulorum
 exemptus dexteræ: quæ multum negotiorum gerit in leuam relegaretur: quæ ociosior est: ne cre
 bro motu & officio manus dextræ preciosi lapides frangerentur. Electus autem inquit ipsa leua ma
 nu digitus minimo proximus quasi aptior cæteris: cui commendaretur annuli pretiositas. Nam pol
 lex qui nomen ab eo quod pollet accepit: nec in sinistra cessat: nec minus q̄ tota manus semper in
 officio est: unde apud græcos αὐτὶ χεῖρ inquit uocatur: quasi manus altera. Pollicis uero uicinus nu
 dus est sine tuitione alterius apppositi uidebatur. Nam pollex ita inferior est: ut uix radicem eius exca
 dat. Medium & minimum uitauerunt inquit ut ineptos alterū magnitudine: breuitate alterū & electus
 est qui ab utroq̄ clauditur: & minimum officii gerit: & ideo seruando uinculo magis accommodatus. In

St.

Latage.

Bibulus cot
 tabus.
 Locus in lu
 ciano.
 Salecottabia.
 p apitio.

Condalium.
 Dactylon.
 Ungulum.

Antichir.

Neru⁹ de cor
de i minimū
digitum.
Gēmar⁹.
Gēmarium
opus.
Iocus demo
nactis.

libris anatomicorū postea consultis uerum repperi. neruū quendam de corde natum prorsum per
gere usq; ad digitum manus sinistrae minimo proximū: & illic definere implicatū cæteris etuldem di
giti neruis: & ideo usum ueteribus: ut ille digitus anulō tanquā corona circumdaretur. locus annuli
pala nuncupatur ubi gēma insigitur: a qua gēma: ut hoc obiter addamus: gēmarius artifex gemma
rum: & opus gēmarium ita uocatur. Hieronymus in interpretatione exodi. Fecerunt & laminam sa
cræ uenerationis de auro purissimo scripseruntq; in opere gēmario sanctum domini. Iocus est apud
Iuctanum in demonacte: ubi anulū pro podice capitur i hac. ἐπειδε ποτε και χρυσου δακτυλιον
οδω βαδι ζων ευρε γραμματων εν αγορα προτιθεισ. ηφιου τον απολεσαντα οσ τις ειη του
δακτυλιου δεσποτης ηκειν. και ειποντα ολην αυτου και λιθον και τυπον απολασβαναν.
ηκεν ουν τις μιρακι σκοσ ωραιος αυτος απολωλεκεναι. λεγων. επειδε ουδεν υγιεσ ελεγειν.
απιθι εφη ωπει και του εαυτου δακτυλιου φυλαττε. Cum Demonax philosophus anulū in
uia reperisset adulescentulum obuīam habet illum tanquā suū reposcentē sed mendaciter: ad quē
Demonax conuersus ait. Abi & anulū tuū serua: cum ad illius atatem cynedicam alluderet: quæ
ab amatorū insulti
bus seruari debet.

Thermopo
tare.

Thermopota
sti. calidis obsonis
& feruentissimis ex
calfecisti. Pete
re recenti. Corrige
pede recēti. Cur
culio. alludit fortas
sis ad superiorem fa
bulam: in qua para
fitus curculio intro
ducit recurres ctra
tissimo cursu athe

Es oblitus. postq̄ termopotasti gutturem. recipe te
Et recurre petere recenti. Ch. hic quisquis est curculioft
Exercitoris hunc hoīem cursurum docet. Sta. quid homo
Nihil nō pudet te. tribus ne te pateris memora esse oblitū
An uero quia cū frugi hominibus ibi bibisti: qui ab alieno
Facile cohiberent manus. terruchus fuit cerconicus
Crinnus. cercobolus. collabus: oculicrepidæ: cruricrepidæ

Terrucius.

nas ut herum compotem faceret annuli militaris. Potes & intelligere locum fieri in uerbo est: hoc pa
cto. Quisquis hic est hunc est id est comedit curculio: qui illum aculeato morſu pungens incitat ad
cursum: & alioqui tardum seruum docet cursuram. locos suarum comœdiarū citat quandoq; plaut⁹.
Exercitoris. seunctim lego. exercitor is. ille Curculio exercet: defatigat: & agit ipſum itaſi
mum. Cursurū. lego cursuram: ipſum cursum exponens. nōnulli credunt hunc esse exercitorem
iuuenum: quos docet ipsam cursurā. Discebant enim romani non minus currere q̄ natare & cætera
progymnasmata hoc est præexercitamenta. exercitor is homines cursuram docet. ut exercitor iue
num itaſimus appelletur. Quid homo nihil. scribendum. quid homo nihil. itaſimus sese scirepat
quod ita fuerit obliuioſus ut condalium in thermopolio reliquerit. Terruchus fuit. nonnulli ce
ruchus legunt pro cornibus nauis. sed nihil ad rem pertinet. ego corrigo. Terrucius fuit: hoc est ita
minimi pretii: ut nūmus terrucius est: qui parui pretii censebatur. De ceruchis: pateris carcheſis: &
chi. Cerconicus. scribo cerconicus: hoc est uilis: sordidus: abiectus: ut ē cerdo: de quo Pompeius.

Cerdonic⁹.

Trachalo pro partibus armamenti nauticiq; instrumenti alibi dictum. Lucanus. sūmīq; arſere ceru
chi. Cerconicus. scribo cerconicus: hoc est uilis: sordidus: abiectus: ut ē cerdo: de quo Pompeius.
Cercopa graeci uocant lucrari cupientem: quasi κερδορα: quem nos quoq; lucrionem uocamus. Mar
tialis. Cerdo dedit magiū tibi culta bononia munus. sunt qui cerconici non mutant: quæ uox signi
ficat caudatum hoc est draecum & mentulatum. Crinnus. lego grynus: hoc est nugatorius a γρυ
qua uoce sordes unguum significatur: de quo uerbo in superioribus affatim. Cercobolus. qui
caudam trahit quaſtando: & indecenti motu undiq; uorsum iaculando. erat enim ludus puerilis: ut il
los: quos deridiculo: despectui: contemptuiq; habebant ita irriderent ut pallii sui lacinae applicarent
caudam uulſinam: quam qui traherent irridebantur. quod inuit Oratius eo hemistichio. Qui te de
ridet caudam trahat. Collabus. lego colabus hoc est mutilatus: truncus: cauterio inustus: & igno
minioſe nares aut aures ob infamiam malorum facinorum amputatus. ē uerbum graecum κολοβω
mutilo: trunco. Seruis peculiariter quontam furacis naturæ essent membra ex apparentibus solent
amputari. Quid si legis colybus pro re sordida: uili & abiecta: ut se retrimentum nūmarium uocet
itaſimus: qui sic pueriliter deceptus fuerit. est enim colybus ex decidua nummi materia sordes manus
nūmulariorum decolorans. unde colybiſtes nuncupatur a graecis mēſularius. Suetonius in augusto.
Cassius quidem parmenſis quadam epistola non tantum ut pistoris: sed ut nūmularii nepotem sic
taxat Augustum. Materna tibi farina ex crudissimo arictæ piſtrino hanc finxit manibus colybo deco
loratis nerulonenſis mēſularius. Cicero libro quinto uerrinarum. Colybus inquit esse qui potest:

Cercobolus.

qua uoce sordes unguum significatur: de quo uerbo in superioribus affatim. Cercobolus. qui
caudam trahit quaſtando: & indecenti motu undiq; uorsum iaculando. erat enim ludus puerilis: ut il
los: quos deridiculo: despectui: contemptuiq; habebant ita irriderent ut pallii sui lacinae applicarent
caudam uulſinam: quam qui traherent irridebantur. quod inuit Oratius eo hemistichio. Qui te de
ridet caudam trahat. Collabus. lego colabus hoc est mutilatus: truncus: cauterio inustus: & igno
minioſe nares aut aures ob infamiam malorum facinorum amputatus. ē uerbum graecum κολοβω
mutilo: trunco. Seruis peculiariter quontam furacis naturæ essent membra ex apparentibus solent
amputari. Quid si legis colybus pro re sordida: uili & abiecta: ut se retrimentum nūmarium uocet
itaſimus: qui sic pueriliter deceptus fuerit. est enim colybus ex decidua nummi materia sordes manus
nūmulariorum decolorans. unde colybiſtes nuncupatur a graecis mēſularius. Suetonius in augusto.
Cassius quidem parmenſis quadam epistola non tantum ut pistoris: sed ut nūmularii nepotem sic
taxat Augustum. Materna tibi farina ex crudissimo arictæ piſtrino hanc finxit manibus colybo deco
loratis nerulonenſis mēſularius. Cicero libro quinto uerrinarum. Colybus inquit esse qui potest:

Colabus.

cum utantur omnes uno genere nūmorum. Idem in epistolis ad atticum. Sed certe in colybo est de
trimenti satis. Husc aurum si accedit. sed quid loquor tu uidebis. Oculicrepidæ. signaut: flagrio
nes: quorum oculi contunduntur: & ex pugnis clare crepant. Cruricrepidæ. quorum crura
bols & compedibus crepant.

Colybus.

caudam trahit quaſtando: & indecenti motu undiq; uorsum iaculando. erat enim ludus puerilis: ut il
los: quos deridiculo: despectui: contemptuiq; habebant ita irriderent ut pallii sui lacinae applicarent
caudam uulſinam: quam qui traherent irridebantur. quod inuit Oratius eo hemistichio. Qui te de
ridet caudam trahat. Collabus. lego colabus hoc est mutilatus: truncus: cauterio inustus: & igno
minioſe nares aut aures ob infamiam malorum facinorum amputatus. ē uerbum graecum κολοβω
mutilo: trunco. Seruis peculiariter quontam furacis naturæ essent membra ex apparentibus solent
amputari. Quid si legis colybus pro re sordida: uili & abiecta: ut se retrimentum nūmarium uocet
itaſimus: qui sic pueriliter deceptus fuerit. est enim colybus ex decidua nummi materia sordes manus
nūmulariorum decolorans. unde colybiſtes nuncupatur a graecis mēſularius. Suetonius in augusto.
Cassius quidem parmenſis quadam epistola non tantum ut pistoris: sed ut nūmularii nepotem sic
taxat Augustum. Materna tibi farina ex crudissimo arictæ piſtrino hanc finxit manibus colybo deco
loratis nerulonenſis mēſularius. Cicero libro quinto uerrinarum. Colybus inquit esse qui potest:

Colybiſtes.

cum utantur omnes uno genere nūmorum. Idem in epistolis ad atticum. Sed certe in colybo est de
trimenti satis. Husc aurum si accedit. sed quid loquor tu uidebis. Oculicrepidæ. signaut: flagrio
nes: quorum oculi contunduntur: & ex pugnis clare crepant. Cruricrepidæ. quorum crura
bols & compedibus crepant.

Oculicrepi
dæ.

caudam trahit quaſtando: & indecenti motu undiq; uorsum iaculando. erat enim ludus puerilis: ut il
los: quos deridiculo: despectui: contemptuiq; habebant ita irriderent ut pallii sui lacinae applicarent
caudam uulſinam: quam qui traherent irridebantur. quod inuit Oratius eo hemistichio. Qui te de
ridet caudam trahat. Collabus. lego colabus hoc est mutilatus: truncus: cauterio inustus: & igno
minioſe nares aut aures ob infamiam malorum facinorum amputatus. ē uerbum graecum κολοβω
mutilo: trunco. Seruis peculiariter quontam furacis naturæ essent membra ex apparentibus solent
amputari. Quid si legis colybus pro re sordida: uili & abiecta: ut se retrimentum nūmarium uocet
itaſimus: qui sic pueriliter deceptus fuerit. est enim colybus ex decidua nummi materia sordes manus
nūmulariorum decolorans. unde colybiſtes nuncupatur a graecis mēſularius. Suetonius in augusto.
Cassius quidem parmenſis quadam epistola non tantum ut pistoris: sed ut nūmularii nepotem sic
taxat Augustum. Materna tibi farina ex crudissimo arictæ piſtrino hanc finxit manibus colybo deco
loratis nerulonenſis mēſularius. Cicero libro quinto uerrinarum. Colybus inquit esse qui potest:

Cruricrepi
dæ.

cum utantur omnes uno genere nūmorum. Idem in epistolis ad atticum. Sed certe in colybo est de
trimenti satis. Husc aurum si accedit. sed quid loquor tu uidebis. Oculicrepidæ. signaut: flagrio
nes: quorum oculi contunduntur: & ex pugnis clare crepant. Cruricrepidæ. quorum crura
bols & compedibus crepant.

Ferriteri, qui dant in splendorem cōpedes: qui ferrum terūt crura anulati. **Massigiæ**, uerbe rones: flagriciba. **Condariū**, legendū condaliū pro anulō. **Digitī** in cōdilū cōplicati dicuntur cum torquent in anfractū a tropæis, sic enī uocantur q postq̄ digito ieruerūt: tanq̄ se uulneris auto res nō fuisse dissimulēt se uertūt in diuersā prē. **Martianus** libro priō de nuptiis philologiæ & mercurii eiusdemq; qbus fuerat eblādita iētibus crebris uerticē: cōplicatisq; i cōdilos, digitis uulnerabat: a cōda lo hoc ē digiti nodo appellat⁹ ē anul⁹ cōdaliū: sicut a græcis dactylō. **Redipisci**, iuēre: renācisci, Solū, maxima rapacitas & calliditas furandi designatur: quam nec auto licus nec sisyph⁹ anticiparent: tanta nauitate sollertiaq; p̄ditus fuit hic fur: ut homini currenti solum crepidæ surri / puerit. Suppedaneum & statumen coriaceum sandali solum nuncupatur. **Martia**: & mordere luto putre uetusq; solū. **Quid ego?** quid perit: petam. scribēdum, qd ego cui perit petā: hoc ferme sensu. **Quid ego** cui perit anu / lus petam latibulū: in quo possim ali /

Ferriteri,
Digitī in cō
dillum.
Tropæi.

Ferriteri massigiæ inter eos ne homines condarium te Redipisci postulas, quorū eorum unus subripuit currenti Cursori solum. **Ch.** ita me di ament graphicum furem
Sta. Quid ego? quid perit petam: nisi etiam laborem addam Num apponam apotecham insuper: quin tu quod perit Perisse ducis, cape uorsoriam, recipe te ad herum. **Ch.** nō Fugitiuust hic homo cōmeminit domi. **Sta.** utinam Veteres mores ueteris parsimonix potius maiori honori Hic essent quā mores mali. **Ch.** di imortales basilica hic qdē Facinora inceptat loqui. **Sta.** qui quærit: uetera amare hūc Morē maiorū scias: nā nūc mores nihil faciūt: quod licet: Nisi quod lubet ambitio iā more sanctast liberast a legib⁹. Scuta iacere fugereq; hostis more habent licentiam Petere honorē pro flagitio more fit. **Ch.** morē improbum
Sta. Strenuos præterire more fit. **Ch.** neq; id est. **Sta.** mores

quod uestigium & umbrā condaliū reperire. **Laborem** addam, ipsi dispēdo accumulabo laborē.

Apponam apothecam, lego hypothecā hoc est pignus: arrabonē: & mercedulā illi qui inuenerit **Hypotheca**, Creditor hypothecarius iureconsultis appellatur: cui per pignus debetur. Sed lectio cōmodior est si **Hypotheca** / apocham scribis ut significet se data & soluta pecunia satius esse ut anulū redimat ab inuentore: ut il **rrius** creditor le promissō pretio facilius reddat: de qua re **Vlpianus**, Acceptilatio ē liberatio per mutuā interrogatōne qua utriusq; contingit ab eodem nexu absolutio. Inter acceptilationē & apocham hoc interest quod acceptilationē oīmodo liberatio contingit: licet pecunia soluta nō sit. **Apocha** nō alias q̄ si pecunia soluta sit. **Seru⁹** igit uult apponere apochā ut mercede & pretio Indicii p̄soluto liberet a dono anulū pditi. **Cape uorsoriā**, uerte te: & optinonē tuā in meliorem redige: itā dicuntur facere na ues quando inspecta uorsoria hoc est pixidecula magnetis a sinistro uento uertuntur ad secundum. **Vorsoria**.

De magnete hæc filius libro tertio punicorum.

Venere athyopes gens haud incognita nilo.

Qui magneta secant, solis honor ille metalli

Intactum chalybem ulcino ducere ferro.

Basilica facinora, regia: magnifica: honorifica facta: quæ decet reges & heroes & agere & loqui.

Qui quærit, lego q quæris, hoc sensu, ille q quærit esse frugi bonæ amet mores malorū: subterfu

glat aut nros. **Quod** licet, Nūc tm̄mō quærit quod lubet nō autē quod licet. **Ambitio**, con

uersus poeta ad antiquā comediā mores taxat & carpit ita loquēs, ego noui nūc moribus deteriorib⁹

bus s̄bitionē colit p re honesta & sancta cū sit uitiiū detestabile: quæ ambitio peculiariter obuersat re

gū liminibus: qd papinius ostēdit eo uersu, **Ambitio** quæ uestibulis fortibusq; potētū iminet. **Scuta**

iacere, scuta in acie amittere: quæ postremissimā inertā ostēdit nūc a militib⁹ romāis usurpari. **Antiq**

seuerissime puniebāt illū. **Apuleius** libro, ix, de asino aureo. Nā præter ppriā cōrumeliā militaris etiā

sacramenti genium ob amissam spatam uerebatur. **Marcellus** digestis de postliminio reuersis. **Nōn**

idem in armis iuris est: quippe non sine flagitio amittuntur. **Arma** enim postliminio negantur reuer

ti: quod turpiter amittuntur. **Modestinus** de re militari, Miles qui bello arma amisit uel alienauit capi

te puni: Aliter humæ militiā mutat. **Plutarchus** mētione facit de filio catonis: q pdito ense anxus ē

ut recuperaret legem romanam ueritus. **Strenuos** præterire, præteriti dicitur magistratus quan

do patitur repulsam. **In** emaculatis pompel codicibus leguntur hæc uerba, præteriti senatores quon

dam in opprobrio non erant. **Censores** deinde quēq; in senatum legerunt: quo factum est ut qui præ

teriti essent & loco moti haberentur ignominiosi.

Ambitio.

Quis arma a
mittebat.
Loc⁹ Apulei

Præterire.
Præteriti se /
natores.

Leges ad pa
rietē fixæ.

Magis qui sunt obnoxii. lege ita sententia postulante. magis qui sunt obnoxii quibus inquit malis moribus leges ipsæ sunt obnoxii: addictæ: mancipatæ: subservientes & indulgentes non magis quam parentes liberis. Ad parietem sunt fixæ. leges cum promulgabantur affigebantur in columna i foro: ut populus illas sciret & decerneret: demum refigebant: & in acta redigebant. Maro libro æneidos sexto. Fixit leges pretio atque refixit. In expositione illius loci Servius. Fixit autem ideo quia incisæ in aereis tabulis leges affigebant parietibus. Hunc morem signavit Ovidius libro primo metamorphoseon. nec verba minantia fixo aere legebantur.

Qua sacra qua publicum. partim sacra: partim publicum sic enim utitur Plinius: cæcilius: & nos in superioribus annotavimus.

Nonne hoc. subintellige decet. non ne decet inquit advertere animum publico consensu his malis moribus illos punire: profligare: eliminare. Id genus hominum. mali inquit & scelerosi sunt omnibus hominibus aduersi: infensi: & hostilissimi. præsertim cum sint publica labe & inhonestatæ.

Abrogare.

Illis abrogant. sensus est iualescere nequitia mali illis bonis fide abrogant: infirmant: & debilitant: quoniam scilicet omnes existimantur esse mali: nec bonorum malorumque sit aliqua discretio. Lactantius libro sexto diuinarum institutionum. Huic legi nec derogari fas est neque derogari ex hac aliqua licet. Neque tota abrogari potest: nec uero aut per senatum aut per populum solui hac lege possumus: neque

Derogare.

Obrogare.

quæredus explanator aut interpret eius. Abrogatur legi cum prorsus tollit: derogat legi cum pars detrahit ex autoritate iuris peritorum titulo de uerborum significatione. obrogare uero est legis prioris in firmandæ causa legem aliam ferre. Tranquillus in cæsare dictatore. Quando ne plebiscito Pompeius postea abrogasset. Qui nihil meriti. qui boni non meriti sunt ut ex ingenio malorum: & conjunctione malorum quoque ipsi existimantur. Ex eorum ingenio. ex malorum natura scelestissima existimant bonos esse illis similes. Mage exigere. magis extorquere: & redimere pecuniam. Optio. electio. Misse ab alieno mihi ipsum amicum. Tute iam geram. corrige tutelam geram. hoc textu. sed ego insipientior: qui curem rebus publicis potius quam meo tergo tutelam geram: quod infortunium proximum est aduentante sene charmide. Sauter. subintellige loqueris.

Leges perduxerunt iam in potestatem suam. magis qui sunt Obnoxii quam parentes liberis. eæ miseræ etiam

Ad parietem sunt fixæ clauis ferreis ubi malos mores

Adfigi nimio fuerat æquius. Ch. lubet adire atque

Appellare hunc. uerum ausculto perlubens sed metuo

Si compellabo ne aliam rem occipiat loqui. Sta. neque

Istis quicquam lege sanctum est. leges mori seruiunt: mores autem

Rapere properat qua sacrum quæ publicum. hercle istis malam

Rem magnam moribus dignum est dari. non ne hoc

Publice animum aduerti. nam id genus hominum hominibus

Vniuersis est aduersum. atque omni populo malefacit.

Male fidem seruando. illis quoque abrogant etiam fidem. qui nihil

Meriti. quippe ex eorum ingenio ingenium horum probant.

Hoc qui in mentem uenerit mihi: re ipsa modo comonitus sum

Siquis mutuum quid dederit. sit pro proprio perditum.

Quum iam repetas: inimicum amicum beneficio inuenis tuo.

Si mage exigere cupias duarum rerum exoritur optio:

Vel illud quod credideris perdas. uel illum amicum miseris

Ch. Meus est hic quid est stasimus seruus. Sta. nam ego talentum mutuum

Quod dederam talento inimicum mihi emi. amicum uendidi.

Sed ego sum insipientior qui rebus curem publicis potius quam

Id quod proximum est meo tergo. tute iam geram eo domum.

Ch. Heus tu asta ilico. audi heus tu. Sta. non sto. Ch. at ego te stare uolo

Sta. Quid si egomet te uelle nolo. Ch. ha nimium stasime sauitur

Sta. Emere melius est cui imperes. Ch. pot ego emi. atque argentum

Dedi: sed si non dicto audiens es. quid ago. Sta. danum malum.

Ch. Bene mones. ita facere certum est. St. nisi quidem es obnoxius

Ch. Si bonus es: obnoxius sum. sin secus es. faciam uti iubes. St. quid

Id ad me attinet bonis ne seruis tu utare: an malis. Ch. quia

- Boni malique in eare pars tibi est. St. partem alteram tibi Permitto. illam alteram ad me quod boni est: apponito.
- Ch. Si eris meritus fiet. respice ad me huc. ego sum charmides
- Sta. Hem quis est: qui mentionē facit homo hominis optimi:
- Ch. Ipse homo optimus. St. mare. terra. cælum diuestrā fidem Satin ego oculis plane uideo. est ne ipse an nō est. is est Certe is est is est profecto. o mi here exoptatissime salae:
- Ch. Salue stasime. Sta. saluū te. Ch. scio & credo tibi. sed omitto. Alia hoc mihi respōde. liberi qd agunt mei quos reliqui hic Filiū atq; filiā. St. uiuunt. ualent nēpe. Ch. uterq;. St. uterq;
- Ch. Di me saluū & seruatū uolunt. cætera int' ociose p̄cunctabor Quæ uolo. eam' itro. seq̄re. St. quo tu te agis. Ch. quonā nisi Domū. Sta. hiccine nos hitare cēses? Ch. ubi nā ego alibi cēseā
- Sta. Iam. Ch. quid iam. St. non sunt nostræ ædes. Ch. quid Ego ex te audio. St. uēdidit tu' nat' ædis. Ch. pii. St. præsētariis Argenti minis numeratis. Ch. quot. St. quadraginta.
- Ch. Occidi. qui eas emit. St. callicles. cui tuā rē cōmendaueras Is habitatum huc cōmigravit. nosq; exturbauit foras.
- Ch. Vbi nūc fili' me' hitat. St. hic i hoc posticulo. Ch. male disp̄ii
- St. Credidi ægre tibi id ubi audisses fore. Ch. ego miser meis Periculis sum per maria maxima uectus capitali periculo Per prædones plurimos me seruaui saluus redii. nunc hic Disperii miser propter eisdem. quorum causa fui hac ætate Exercitus adimit animam mihi ægritudo stasime. tene me.
- Sta. Vis ne aquā tibi petam. Ch. res quom iam animā agebat Tum esse offusam oportuit.
- Callicles. Charmides senes. Stasimus seruus.
- Cal. q Vid hoc hic clamoris audio ante ædis meas.
- Ch. O callicles. o callicles q̄li ne amico mea cōmēdaui bona
- Cal. Probo: & fideli. & fido & cum magna fide. & salue Et saluū te aduenisse gaudeo. Ch. credo omnia istæc si itast Vt prædicas. sed quis iste est tuus ornat'. Cal. ego dicā tibi. Thesaurum effodiebam intus. dotem filiæ tuæ quæ daref. Sed intus narrabo tibi & hoc & alia sequere. Ch. stasime
- Sta. Hem. Ch. strenue curre in pireum: atq; unū curriculum Face uidebis iam illic nauem: qua aduecti sumus Videto sangarionem quæ imperauerim curare: ut efferant. Et tu ito simul. solutus portitori iam portitorium
- Sta. Nihil ē moræ. Ch. tu ambula auctutū redi. Sta. illic sum Atq; hic sum. Cal. sequere tu me hac intro. Ch. sequor:
- Sta. Hic meo hero amico solus firm' restitit: neq; demutauit aiūm De firma fide hic unus ut ego suspicor seruat fidem Quāq; labores multos ob rem eum ego cepisse cenleo

Saluum te. diu
cef uoluit gaudeo.

Præsētariis causa
metri p̄ præsētariis:
hoc est ad manū nu
meratis. Exturba
uit. exegit: exclusit
maxima festinatio
ne. Posticulo.
quem superius rece
pisse diximus uendit
tis ædibus callicli.

Propter eisdē.
hoc est lesbonicum
fillum: quem ut diu
tem relinquam sub
ul alacri & ipertter /
rito animo tot per
cula. Exercitus
fatigatus: arumna
tus.

Animam agef
Animam
agebat. peribat: p̄
debat animā age
re est efflare. unde
sal extat epigram /
matistæ. Nauole ne
qd agas desit: agas
animam. In pi
reum. In portum at
ticum. propertius.
At ubi p̄irei captēt
me littora portus
scādā ego thesaur
brachia longa utæ.

Vnum curricu
lum. hoc est subito:
celeriter: ocyssime i
uno momento.

Videto sangar
ionem. scribe tube
ro. Portitoriu.
merces: quæ scriptu
rariis soluitur pro
pegrinis mercibus.

Atq; hic sum.
ita celeriter ibo: ut
cum uidear hic esse
illuc aduolasse me
sentias.

Gaudium suppetat. sicuti inquit post unicam foelicitatem meam nascitur alia: ita subministratur & sufficiatur gaudium secundum post primum. Fundus, fundamentum: stabilitamentum. Nul lum enim fundamentum in genium lesbonici multuolum habet. Sic usurpauit fundum plautus in captiuis iis uerbis. non tu mihi fundus es. Exedificauisset, extrusisset eiecisset penitus foras ut & ex edificio: siue ut profunde adigatur aedificia: uel expulisset ex uetusto meo edificio. Absq; te foret, nisi tu praoccupauisses. Culpa caruisse arbitror, quontam debitum suum facit amicus si am

Debitum est
amicu iuuat.

laudem & utilitate sperare debet. Seneca bracteata uerba huc uergetur ex libro primo epistolarum. Sapiens etiam si contentus est se: tamen habere amicu uult: si ob nihil aliud ut exerceat amicitiam ne tam magna uirtus faceat: non ob hoc quod epicurus dicebat in hac ipsa epistola: ut habeat: qui sibi agro assideat: succurrat in uincula coiecto uel in opus. Sed habeat alium quem: cui ipse agro assideat: quem ipse circueuerit hostili custodia liberet. Qui se spectat: & propter hoc ad amicitiam uenit male cogitat quemadmodum cooperit sic desinet. Fortem familiam. Marcellus. Fortis etiam diues. Plautus in trinumo, eum sorore despondisse in tam fortem familiam: id est diuitem & copiosam. Afranius fratris. Formosa est uirgo: uotis dimidium uocant: isti dimidium dotis: qui dotis negligunt: uxori praeterea fortis. Lucilius. Omnes formosi: fortes: tibi ergo improbus esto. Fortis rursum formosa. Plautus in milite. ecquid fortis uirga est: Fortis altas celer. Lucretius libro quarto de rerum natura: aut quid nam tremulis facere artibus hedi. Consimile in cursu possunt & fortis equi uis.

Fortis diues.

Occupare.

Datu meo.

Occupauit. Idem Marcellus. Occupare est inuenire tenere uel possidere. Plautus in trinumo. Familiam optimam occupauit. Marcus Tullius in hortensio. & paulum marcelli occupauisse. Vergilius aeneidos lib. vi. Occupat aeneas aditu custode sepulto. Marcus Tullius in philippicis. Agri lucani possessores occupauit. Rursum occupare significat praeventire: detinere: occupare collocare. Occupatus est impeditus ut graece dicitur qui a scholi hoc est uacuus non est. Meo datu. mea enumeratione quos ego sibi numerauerim in manus ut lesbonico feret. Adlegatu. mea subornatio: meo iussu

Hic homo est oim hominum praecipu uoluptatibus gaudiisque Anteponendus. ita comoda quae cupio eueniunt. quod ago Adsequitur. subest. subsequitur. ita gaudiis gaudiu suppetat.

Lysiteles adulescens.

Odo me stasimus lesbonici seru conuenit. is mihi dixit

m Suum herum peregre huc aduenisse charmidem.

Nunc mihi is prope conueniendus est: ut quae cum eius

Filio egi: ei rei fundus pater sit potior. eo. sed fores hae

Sonitu suo mihi moram obiciunt incommodae

Charmides. Callicles senes. ii. Lysiteles. Lesbonicus. ado. ii.

Ch. Eque fuit: neque erit. neque esse quenquam hominum interdum

n Arbitror: cui fides: fidelitasque amicum erga aequiperet suum

Nam exaedificauisset me ex aedibus. si absque te foret

Cal. Siquid amicum erga benefeci: aut consului fideliter

Non uideor meruisse laudem. culpa caruisse arbitror.

Nam beneficium homini proprium quod datur proprium erit

Quod datum utendunt: id repetendi copiam: quando uelis

Ch. Est ita ut tu dicis. sed ego hoc nequeo mirari satis.

Eum sororem despondisse suam in tam fortem familiam

Lysiteli quidem philtonis filio. Ly. enim me nominat.

Ch. Familiam optimam occupauit. Ly. quid ego cesso hos

Conloqui. sed maneam etiam opinor. namque hoc commodum

Orditur loqui. Ch. ua. Cal. quid est. Ch. oblitus intus

Dudum tibi sum dicere. modo mihi aduenienti nugator

Quidam accessit obuiam: nimis pergraphicus sycophanta:

Is mille numum se aurum meo datum tibi ferre: & gnato

Lesbonico aiebat meo: quem ego nec qui esset noram. neque

Eum ante usquam consexi prius. sed quid rides. Cal. meo

Adlegatu uenit. quasi qui aurum mihi ferret abs te quod dare

Occupare. Occupauit. Idem Marcellus. Occupare est inuenire tenere uel possidere. Plautus in trinumo. Familiam optimam occupauit. Marcus Tullius in hortensio. & paulum marcelli occupauisse. Vergilius aeneidos lib. vi. Occupat aeneas aditu custode sepulto. Marcus Tullius in philippicis. Agri lucani possessores occupauit. Rursum occupare significat praeventire: detinere: occupare collocare. Occupatus est impeditus ut graece dicitur qui a scholi hoc est uacuus non est. Meo datu. mea enumeratione quos ego sibi numerauerim in manus ut lesbonico feret. Adlegatu. mea subornatio: meo iussu

ego huc illum adlegaueram. Quando illi a me scribe ad me. Ordo est & sensus. hanc sycophantiam cōmentus sum ut filius tuus exstimaret hanc pecuniam: qua sororem in matrimonium collocaret te ad me misisse: quam lesbonico tuo filio darem: & hoc a me excogitatum est ne quis suspicatur thesaurum apud me delitescere. Scire adepol. lego scite adepol hoc est eleganter fecisti & calenter & subasturule. Qui nunc laudo. corrige. quin nunc laudo. Non ego sum salute dignus. emenda ex marcello. Non ego sum salutis dignus: genitiuus positus pro ablatiuo uel aduerbium loci. Plautus in trinūmo. Non ego sum dignus salutis. Cicero Thuscularum libro quarto.

Tuæ gnatae dotem: ut filius tuus quādo illi a me darem: esse Allatū id abs te crederet. neu quis rē ipsam posset intelligere. Et thesaurū tuum me esse penes. atq; eum a me lege populi Patrium posceret. Ch. scire adepol. Cal. megaronides Communis hoc meus & tuus beneuolens commentus est
Ch. Qui nunc laudo consilium. & probo. Ly. quid ego ineptus dū sermonem uereor

Interrūpere. solus sto: nec quod conatus sum agere ago. hoies Conloquar. Ch. qs hic ē: qui huc ad nos incedit. Ly. charmidem Soceꝝ suū lysiteles salutatur. Ch. di dēt tibi lysiteles: quæ uelis.
Cal. Non ego sum salute dignus. Ly. imo salue callicles: nūc priorē Aequūst me habere. tunica propior pallio est. Ch. deos Volo consilia uestra recte uortere: filiam meam tibi desponsatam esse audio

Ly. Nisi tu ne uis. Ch. imo haud nolo. Ly. sponden ergo Tuam gnatam uxorem mihi. Ch. spondeo & mille auri Philippū dotis. Ly. dotē nihil moror. Cal. si illa tibi placet Placenda dos quoq; ē: quā dat tibi. Ch. postremo quod uis Non duces. nisi illud quod non uis feras. Cal. ius hic orat. Ly. impetrabit

Te aduocato atq; arbitro istanc lege filiā tuā spōden mihi Vxorem dari. Ch. spondeo. Cal. & ego spondeo idem hoc:
Ly. O saluete ad fines mei. Ch. atq; adepol sunt res quas propter tibi tamen Succensui. Cal. quid ego feci. Ch. meum corrumpi quia per pessus filium

Cal. Si id mea uoluntate factum est: quod mihi succenseas: Sed sine me hoc abs te īpetrare quod uolo. Ch. quid id est

Cal. Scies siquid stulte fecit: ut ea misla facias oīa. quid quassas Caput. Ch. cruciatur cor mihi & metuo. Cal. quid nā id est

Ch. Cum ille itast: ut esse nolo id crucior. metuo si id denegem Quod me oras: ni te leuiorem erga me putes. non grauabor Faciam ita ut uis. Cal. probus es eo ut ut illum euocem

Ch. Miserūst male pmerita ut merita si mihi ulcisci si licet. Cal apite

Aliquod malum inuenit: exanimatus pendet animi. Plautus i amphitryone. Ut salui potiremur domi. Nūc priorem. corrigendum hunc priorem hoc est charmidem cognatum meum.

Tunica propior pallio ē. prouerbium hoc significat priorem cognatorum & rerum propriarum curam habendam. Dixit in hanc sententiam cato in libris de re rustica. Frons occipitio prior est. Aurea sententia platonis. Odi sapientem qui prius sibi nō est sapiens. Tale inoleuit apud grecos adagium. γένυ προπίου. Genu propiorius crure. In res suas ceteris præponentes. Dicitur autem enotos per exercitationem bellicam nepotem & fratrem defendisse laborantes. Fratrem laborantem præpositū. Istanc lege. corrige istanc lege. Succensui. indignanter excandui. Succensere est ex causa irasci: quā Silius ostēdit loquēte Fabio in Minurium. Succensere nefas p̄stare. Quod succenseas. subintellege est in causa.

Quassas caput quod indignabundi faciunt: cum Marco Turnum i despectu

Tunica propior pallio.

Genu propiorius crure.

ratis rebus implicitum significaret inquit. Ille caput quassans. rem. mitiorem & placatiorem.

Ni te leuiorem. legendum lenio

Miseria una affatim est, abundanter & sufficienter si duxeris unam uxorem miseria cumulat
eris: ut non curare debeas aliam ducere. Respondet Calicles lesbonico qui dixerat ego ducam pater
& si quam altam iubebis. Parum est, unica foemina. Non enim unam sed multiplicem meritis est
erumnam. Temperabo, temperatior ero & aduersus uitia constantior. Hoc agit mentem recl
procans in tantum ut uitia sua recognoscat. Hac resipiscencia nuncupatur: de qua Lactantius hac
libro sexto diuina r

rum institutionum.

Quem enim facti
sui poeniter, errorē
suum pristinum in
telligit. Ideoq; grae
et melius & signifi

Rescipiscen
tia.

Metagnosis.

cantius ἀεργω
οτι dicunt: quam
nos latine dicere pos
sumus resipiscētia.

Rescipiscit enim ac
suam mentem qua
si ab insania recipit:

quem errati piget:
castigatq; se ipsum
dementia: & confir
mat animum suum

ad rectius uiuendū:
tum illud ipsum ma
xime cauet ne rur
sus in eisdem laque

Metanoea.

os inducatur. hac
ē illa metanoea Au
soniana: cui nomē
nec cicero ipse de
dit: uel et similis.

Licet, stat: uolo: concedentis est.
num: quem perendinum uocant.

Hoc aperite propere & lesbonicum si domist foras euocate ita
Subito st. propere quod eum conuentū uolo. Le. quis homo

Tam tumultuoso sonitu me exciuit subito foras. Cal. bene uolēs
Tuus atq; amicus st. Le. satim est salue dic mihi. Cal. recte tuū

Patrem rediisse saluum peregre gaudeo. Les. quis id ait. Cal. ego
Tun uidi st. Cal. & tute idem uideas licet. Le. o pater pater mi

Salue. Ch. salue multum gnate mi. Les. si quid tibi pater laboris
Nihil euenit. ne time. bene re gesta saluus redeo. si tu modo,

Frugi esse uis hac tibi pactast calicli filia. Le. ego ducā pater:
Etiam & si quam aliam iubebis. Ch. quanq; tibi succensui.

Miseria una qdem hominist affatim. Ch. imo huic parunst
Nam si pro peccatis centum ducat uxores parunst

At iam posthac temperabo. Ch. dicis si facies modo
Nunc quid causa est quin uxorem cras domum ducat. Ch. optia

munst.
Licet tu in perendinum paratus sis: ut ducas plaudite:

Dicis si facies, promittis quidem te futurum temperantem dummodo id facias.
In perendinum, tu nuptialia celebrabis post diem crasti /

Explicitus cōmentarius Ioannis baptistae Pii Bononensis
in trinumnum.

INCIPIT INTERPRETATIO IOANNIS BAPTISTAE PII BO
NONIENSIS IN TRUCULENTVM ARGVMENTVM.

O amatores tres Strabax rusticus adulescens: Dinarchus leniensis legatus: & Stratophanes miles inciderunt in amorem meretricis unius: quae uocat ex re phronesium tanquam caera esset & perastuta deglubendi ipsos amatores omnibus utens ad illos prauevertendos calliditatibus & uasamentis. Primus Lemnius adulescens Dinarchus expositus conqueritur apud fores dominae: se post longinquum seruitium: post longa stipendia amoris & amatoris rebus praestita: post eius patrimonium dilapidatum excludi euolat: & dolenter conqueritur: quibus & illis aliis flexa Phronesium: eo magis spe nouorum munerum iubet illum ingredi: cui aperit & detegit se sibi puerum suppositum: quem fingit e milite babiloniensi genitum: & hoc amasia uulpinaris agit: ut irritatus sit & prouocatus miles hominibus insita charitate in suos sibi filios munera prodigaliter offerat: costituitque cum dinarcho ut uicissim sibi donet pretiosos munerum: missus: quibus prouocet ad impensorem prodigalitate miles. Dum haec agunt Astaphum ancilla phronesii ut rusticum strabacem euocet iussu herili mittitur domum patris ipsius adulescentuli rustici. Inibi a claustritimo & ianitore stratilace: fauore rurestri: in domo: truculento in clamat: impellitur: irridet: a qua sauita truculentiaque serui strabacis adulescentuli nomen inditum comediae ut truculentus attituletur. Caeterum in rus profecto rustico adulescentulo strabaci redduntur e bubus uenditis triginta minae: quas defert ad phronesium ubi amando: potando in gentalem modum artem exercet: & muneribus cum milite decertat: uerum ambo comiter artem cum meretrice oblectant. Interim Dinarchus excluditur ut mos meretricis est uni amanti non semper inseruire: qui ad summam desperationem redactus quod incassum tot munera donasset: exclamans & uociferans probris meretricis incessit: illam perditionem publicam: quadrupedem: blitrea: luteam & aspernabilem in clamans: inter caetera oblectamenta suppositricem puerorum uocauit. quo audito callicles senex: cui imminuta nubilis uirgo puerum furtim peperat ex hoc dinarcho dat operam ut meretricis matrem tonsitricem: & astaphum ancillam uinciat: a quibus multis uerbis elicit filium suum esse suppositum phronesio. At qui domum meretriciam obambulans Dinarchus calliclem senem conspicit minutim interrogantem super nepotulo suo: quod per sentiscens ipse Dinarchus: & rem ut erat autumas: fatetur se se per uini intemperantiam suam uoluisse: obsecratque uti sibi indulgeat senex. In lubrico enim adulescentiae qui non cadit saltet titubat. Ingenua ueniam dat callicles: ei despiciat filiam. Intungitque ut a phronesio filium redimere procuret. Caeterum meretrix summis precibus obsecrat ipsum Dinarchum: ut per paucos dies filium inibi relinquat: quo melius tondere militem possit. Annuat & peramatet & comiter Dinarchus: quibus rebus & dolis miles spoliatur: exarmatur & ex omni parte circumpugnatur. Fabula agit athens. Interlocutores. Callicles: Dinarchus: Phronesium: Astaphum. Stratophanes: Strabax: Stratilax. Docet comedia artes rapaces meretricis euitandas: & dolos: quibus scatent & superfluunt. Habet actus quinque: primus incipit illic. Non omnis aetas ad perdiscendum sat est. Dinarchus adulescens patrimonium abiguitum & iniquitate avaritiamque meretricis conqueritur. Secundus. Quis illic est qui tam proterue nostras artem ardet: Stratilax truculentus seruus rustici amatoris astaphum Phronesii ancillam sauldicis uerbis incessit & increpat: eis uitio uortens herilia damna & dispoliabula. Tertius actus. Num tibi nam amabo ianua est mordax mea: quo introire metuas mea uoluptas? Inultat Phronesium Dinarchum adulescentem ad amatoriam militiam: etque pueri suppositionem confitetur: quod se machinatum ait ut miles imprudens illam luculentis muneribus daret: Sed quoniam omnia irritatiora sunt amulatioe suadet Dinarcho munera ad se mittat: quod aduertens stratophanes ardeat & proficiat munus munere expugnere. Quartus. Ne expectetis spectatores meas pugnas dum praedicem. Inducit Stratophanes militariter gloriosus salutare phronesium & munuscula asferre: quae nauseabunda & prope fastidies abnutat & respuit: quibus suspensus Geta Dinarchi seruus aduenit dona pretiositatis spectatissima ferens: quibus uictus miles alia parat & maiora ad pacem phronesii recuperanda. Quintus. Egon tibi maledicam: aut tibi male uellem ut aio meo est. Callicles senex ancillas perscrutat quid factum sit de filio quod sua filia peperit. Dinarchus adit senem: se filiam eius imminuisse testatur. Ignoscit Dinarcho callicles. Ducit constupratam Dinarchus: cuius filius subducitur phronesio prius tamen dispoliatis & depredatis amatoribus. Peregre tertius.

hic erat miles peregrinus: qui meretricem esset amabat. Ista phronesion meretrix.

Tangat. radat stringat. percutiat.

Bolo. damnosus rete. est enim bolus genit reus piscis

Bolus.

Plauti Truculentus.

Argumentum.

Res unam pereunt adulescentes mulierem

Rure unus. alter urbe. peregre tertius

Vtque ista ingenti militem tangat bolus

torii: quod retiaculum uocant: de quo a nobis in superioribus est facta mentio. Bolus quoque collatio

pecuniaria uocatur: qua fit edulium commune. Marcus Varro libro tertio de re rustica. Sed ad huc bolum ut puellas: opus erit tibi aut epulum aut triumphus alicuius: ut tunc fuit scipionis: metelli aut collegiorum: cona: quae nunc innumerabiles excandefacit anona macerum. Idem paulo inferius. Magnis insulis in arcibus factis magni bolum deferunt. Editum clandestino. paruulum genitum occulto partu. Trucibus moribus. hic truculentus a diritate morum nuncupabatur: unum fabulae nomen inditum. Id peni rapiatur. sunt qui legunt latrat quod rapiatur. Irascitur truculentus: quod domini a meretricibus dilapidet parca supellex. est enim necessum carmen

hoc ab. L. litteta scilicet pere ut nomen plautinae comediae red datur. Nonnulli: quod conuenientius est: legitur. Lupam nisi rapiatur domini parsimoniam: hoc sensu. & is truculentus molis: accingiturque ne lupam hoc est meretrices rapiant domini parsimoniam: & nisi: quomodo creber est: in hoc modo loquendi Plautus: positum est per ne. Maro. Nisi teneant cursus certum est dare linthea retro. In amphitryone quoque nisi per ne positum. Quo sine architectis conferat. Haec plautina carmina ab iuocis tantur. Sed in puulgatils exemplaribus seruatur idem medium. In membranaceis codicibus apulei legitur haec pergraphice sic. De uestris ma

Locus Apulei

Hypocritae.

Cognoscuntur multa ex oculis.

Phronesium unum phronesium

Clam sibi supposuit clandestino editum:
Vi magna seruos est: ac trucibus moribus:
Id peni rapiant domini parsimoniam
Et is tamen mellitur miles aduenit
Natique causa dat propensa munera.
Tandem compressae pater cognoscit omnia:
Utque natam ducat: qui uitiat: conuenit.
Suumque is repetit a meretrice subditum.

Prologus.

Erparuam partem postulat plautus loci de uestris magnis
Atque amoenis moenibus athenas quo sine architectis conferat
Quid nunc datur in estis. an non? at nunc meliorem
Quidem uobis me ablaturum sine mora. quid si de uestro
Quippiam orem abducere me hercle in odiis resident
Mores pristini ad negandum ut celeri lingua utamini.
Sed hoc agamus: qua huc uentum est gratia.
Athenis tracto ita: ut hoc est proscenium
Tantis per dum transigimus hanc comediam.
Hic habitat mulier: nomen cui est phronesium.
Haec huius saeculi mores in se possidet.
Nunquam ab amatore suo postulat id quod daturus.

gnis atque amoenis moenibus quo se architecti conferant. Apulei uerba ex quarto floridorum sunt haec: sed istis omnibus superfluis nihil amplius spectari debet quam conuenientium ratio: & dicentis oratio: quae apparet ut poetae solent hic ibidem uarias ciuitates substituere: ut ille tragicus: qui in theatro dicere solet. Liber qui augusta haec loca citheronis colit. Item ille comicus qui puam partem postulat plauti loci de uestris magnis atque amoenis moenibus athenis: quo se architecti conferant. Non secus mihi licet nullam locum in qua & transina rina ciuitate hic. sed enim ipsi chartaginis uel curiam uel bibliothecam substituere: architectos intelligit hii striones opifices dramatum comediarum: quos graeci hypocritas appellant. Daturi estis. designatur in locum: in quo truculentus comedia agatur. Sine mora. subintellige spiritus: in animam habeo inquit plautus si non locum uentose designatis ablaturum me & occupatur locum comodiorum & digniorum. In odiis resident. scribe in oculis hoc eleganti sensu. pfecto in trucibus uis oculis residet pristini mores hoc est cito denegare quod petit. Citius enim ex trucibus: obliquatis: deturbatisque oculis cognoscitur animus quam ex uerbis quam iterloquendum si possunt ita exprimi lingua affectus quam oculis. Hic facit is Ouidius uersiculorum. saepe et ex uultu scire futura licet. Mores pristini domini denegare beneficium quod petit: est quod non a pristinis moribus hoc est uulgari alienum uultu ut uultu & per retro lapsa tempora uleuebat. Idem in trinitimo. Nam tu illud uerbum acutum si uenis: mihi quidem non est: quod dem mutuum. perspecte odia in oculis residere domini quam magnam partem uultus & bit: qui athenae effigatae sunt fabula agatur athenis: remoto proscenio & imagine athenae urbis erit re uestra celebrata: & translata roma comedia. Phronesium. scitula & sciola uertitur. quod uerbum pro uentia graece uocatur: quod inferius Plautus expressit cum ait haec. Haec phronesium omnem mihi de pectore etate phronesin: qua uoce his eruditissime usus est libro quarto Anticlaudianus.

Aeris occultos aditus: secreta: latebras.
Altius inquit phronesis: sensuque profundo

uestigans: uidet in altu mellore uagantes aerios ciues. Ne sit reliquū poscēdo: ut nudum: ino-
pem amatorē relinquat: unico bolo: ut ita despoliatus amator nihil habeat quod ulterius peti possit.
Cum puluisculo. cum omni residuo. Ductum ab his: qui atrū munditer & perpolitissime uerrūt
Plautinum adagiū ex græco detortū. sic enim apud græcos scriptū est. αὐτὸ καὶ πῶς. prouerbiū hoc
ponit in ualde laudentes. Dicit autē Didymus qđ nōnulli coenatica ferebant in canistris uice crypsior:
hoc enim uasis genus. quæ a furibus ablata sunt omnia cum ipso canistro.

Cū puluiscu-
lo.
Cum ipso ca-
nistro.
Crypsia.

Sed reliq̄ dat operā: ne sit reliquū poscēdo: atq; auferendo
Ut mos est mulierū. nam omnes id faciunt. cum se amari
Intellegunt. ea se peperisse puerum simulat militi
Quo citius rem ab eo auferat cū puluisculo. quid multa?
Superē mulierē his: cū anima ad eum habenti euorterit
Dinarchus adulescens.

Superem mulierem
hiscum ad eū ani-
ma habēt. hęc om-
nia intercisim mea
dōla. sic ego scribo
supbit mulier hūc
cū anima eū haben-
di euorterit: ut hic
sit sensus. Meretrix
amatorē nō desinit
fouere: allectaf: pal-
pare donec rem ha-
bet: qua amissa p p-
digentiā & abusu il-
li misero & dispoli-
to amātī supbit me-
retrix poscētūmā:
& tūc maxime ama-
torem irridet & cō-
tēnit cum euerterit
hoc est supplātaue-
rit & excluserit amā-
tē aīa habēdi hoc ē
pecūia: q̄ rex oīum
aīa ē: & negotioꝝ a

On oīs ætas ad perdiscendū sat est nā antidū id pdiscat

Ah. quot pereat modis. neq; ea ratiōe me absq; se unq̄
Educat uenus. quā penes amantū summa sūmax redit.

Quot amās exemplis ludificetur. quot modis pereat.
Quotq; exoretur exorabilis. quot illic blandiciæ: quot illic
Iracundiæ sunt. quot sunt pelamāda: di uostram fidē. habui
Quid peierādum est. etiam præter munera. primum
Dū mæret animus. præmiū si obolust. obeunt tres noctis:
Tutor interea loci aut æra aut uinū. aut oleum. aut triticū:

gedog: neruus. In hęc sniam scribit Aristotiles libro qnto ethicoꝝ. Denarius est oibus rebus mellor:
quia est fideiusor nobis in oī necessitate pro quauis re qua indigemus. Hic loq̄tur Dinarchus legatꝝ
lemnius: qui efflictim hanc meretrieē amabat. Nam antidū id pntificat ah quot pereat modis:
neq; ea ratione me absq; se unquā educet uenus. scaturiunt hęc mendis ignorabilibꝝ. Priscianus ita
aduocat plauti truculentum ubi reformata sunt carmina in pristinum statum.
Non omnis ætas ad perdiscendum sat est amanti: dum hic perdiscat

Deariꝝ mell
or rebꝝ oibꝝ.

Quot pereat modis. Namq; eam rationem nunc
Edocet uenus. hic est sensus. ego sūm prouectoris ætatis debeo ut amans & adulescēs amatoris & su-
uenista discere: non semper indulgere sapientiæ debet amans: saltem discere quot modis peat ama-
tor: eam enim rōnem docet uenus. quæ docet intēgerrime amatores qbus rapinis: comestrationibus:
& gulæ uoraginibus & pœnis percundū sit. Quam penes amantū. penes quā uenerē sit omnis
impenfarū computus. Nam sola uenus inter amantes iustar fortunæ utrāq; tabulam facit. Huic uni
accepta: huic uani feruntur expensa. Exorabilis. benedicis & uenustis exorationibus: qbus rheto-
res utuntur in causis ad cōciliandū sibi aīos iudicū. Hoc uerbū usurpat Apuleius lib. quarto florido
rum. Euathlus postq̄ cuncta illa exorabula iudicantiū & discipula aduersantiū: & artificia dicentium
uersutus alioquin ingentatꝝ ad astutiam facile pdidicit. Di uostrā fidē. ita inquit dispoliati ama-
tores qñ accidit ut nō recipiant: cū amor crescit & amatæ decrescit amoris recipratio. Habui
corrige ah: huic: quæ dolentis amatoris exclamatiōes sunt. Ah qđ merui mali cur excludar? Huic q̄ ue-
hemens & astuosus amoris astus. Quid peierandum. lege quot peierandū: De inōmoditatibꝝ
amoris hęc Propertius libro secundo.

Exorabula.

Multa prius dominæ delicta queraris oportet: Et sæpe imeritos eorumpas dentibus ungues:
Sæpe roges aliqd: sæpe repulsus eas: Et crepitum dubio suscitet ira pede.
Præter munera. etiam si non curemus pretium munerum: quæ mittuntur amica: cur amas iras:
fastidia: quibus nos afficit incassum munerata puella. Dum. paret con est. Inter prima amoris in-
cōmoda est animus affectus: & semper instar euripi hac & illac exastuans. Si obolus est. si præ-
mium & donum obolar: um est & pusillum excludimur: & perpetim noctes agimus infomes exclusi.
Tres noctis. legendum tres noctes quibus nullo pacto ab irata admittimur amica. Tutor.
meretrix: quæ tutelam bonorum amici gerere uidetur: ita bona sua computat: inuestigat: discatit:
euentilat ut tutores pupillorum facere consueuerunt. Interea loci. interim: interea: interibi.
Aut triticum. subintellige petiti.

An bonæ frugi. dum petit & examinat naturā tuā non arsa meretrix: an sis locuples: an lautus: an munificus: an illi satisfacias. Rete qui iaculum parat. p̄ temesin causa metri pro eo quod dici debisset retiaculum qui parat hoc est bolum & rete ad pisces accommodum. Infra sin iecit retem. le go intra sin iecit retem. si piscis iacit se intra retiaculum etiam piscator timet donec habeat ī manu. Cōsimiliter meretrix & si munificum se spondeat amator: & donum pollicitus sit: timet donec adpre henderit: sis quod dici solet. Multa cadunt inter calicem supremamq; labra. Gelius libro duodecimo.

Oratio ē Marci Ca tonis cōsoli de edli libus uttio creatis. ex ea oratiōe uerba hæc sunt. Nunc ita aiunt in segetibus: & in herbis bōa fru menta esse. Nolite tibi nimīā spem ha bere sæpe audiat in ter os atq; offā mul ta iteruenire posse: uerq; inter offā atq; herbam tibi uero lō gū interuallū ē. Ve tus catonis est prouerbum inter os & offam idem significans: quod græcus ille παραπολωδης.

Temptat benignus ne an bonæ frugi sis: quasi in piscinā Rete qui iaculū parat: quando abiit rete pessum: abducit. Infra sin iecit retem: piscis ne effugiat cauet dum huc Dū illuc rete ore īpedit pisces. usq; adeo doliū foras eduxit. Itidem est amator. si id quod oratur dedit: atq; est benignus Potiusquam frugi bonæ adduntur noctes. interim ille Hamum uorat. si semel amoris poculum accepit mere. Eaꝫ intra pectus se penetrauit potio. extemplo & ipse Perit & res: & fides. si iratū scortum forte est amatori suos

Enarratū p uerbiū græ cum. Inter os & offam.

Ancaus.

Apud pompeium in codicibus integris hæc scripta sunt. Manum & mentum prouerbum ex græco sumptum: quod est πολλά μετ' αὐτὴν πελαί κολικὸς καὶ χεῖ λεὸς ἀκροῦ. Chalcantem uites ferentem quidam augur uicinus præteriens dixit errare. Non enim ei fas esse nouum uinum gustare. In græcis prouerbis hæc lego. Multa cadunt inter calicem supremamq; labra. prouerbum inoleuit ex causa hac. Ancaus filius neptuni plantans uitem acriter instabat famulis. Vnus ex famulis dixit fu turum ut fructus uitis non caperet. Sed postquā maturuit fructus iussit ancaus incolam sibi ex eo ulno ministrare. appositū ori uas memorē famōis fecit: Interim illi circūeunti ordies uinearū sus occurrit: a quo occisus ē multis uulneribus: & coactū abiceꝫ poculū qd̄ ori admouerat: uñ puerbtū. Dionysius au tem prodit ipsam dici paroemiam ab Antinoō in coniugium petente penelopen: qui ori admouens poculum sagitta ulyxæa confixus est: & per guttur transadactus. Interpretes rhodii Apollonii addit pherecidem scribere ancaum percussum ab apro calydonio obiisse quod & apud nos Ouidius: de hoc ancaō Apollonius libro primo Argonauticon. οὐδ' ἔλαβρασις ἔδοθ' ἠρῆς παρθενίης ἀγκῶ / ἰός. Posset id carmen ouidianum in ibim continere mortem duorum augurum: qui sibi fabricauit / runt fatum: sed ita legendum erit in ouidio.

Explicatum carmē ouidii

Quisq; lycurgiden lætauit in arbore nactum.

Idmonaq; audacem te quoq; rumpat aper:

Letare.

Ut ouidius hic mentionem faciat de ancaō: quem nactum hoc est inuentum in arbore hoc est inter arbutium uinum & ordines uinearum aper lætauit hoc est leto dedit sed inter uites: hic filius erat lycurgi: ut illis uerbis: quæ nos latina fecimus ostendit Apollonii interpretes. Ancaus lycurgi & antino es filius ut epichorus: colitur autem ab archadis ut inquit Aristomenes: meminuit & homerus huius ly curgi filii: & agitur celebritas in archadia. Mater Ancaei fuit Astypalæa quæ phœnicis & neptuni si / Ita fuit. De hoc Ancaō Apollonius multa libro primo.

τρίτατος γένει ἔσπετε ἰουδίῳ

ἀνκαῖος. τὸν δὲν πα πατὴρ χυκὸς ἄγος ἐπέπα. hoc est.

Tertius insequitur florentis are cateruas

Ancaus: misit pater hunc ad bella lycurgus.

Error domi til.

Pudet me impudentiæ Domitii Verronenensis: qui meras nugas excogitat ueræ & ouidianæ sententiæ penitus ignarus. Pompeius hystoriam peruetit: uideturq; non satis examine prouerbum græcum percipisse. Impedit. scribo impedit hoc est uerberat: & ita per singulas maculas & scutulatos orbes quart effugium. Usq; adeo doliū. corrige usq; adeo dum. Cauet semper piscator ne pi scis effugiat: usq; dum piscem eduxit. Si maus nihil immutare interpretare: timere piscatorem usq; donec piscem eduxit e rete in doliū. Consuetum est piscantium in lembo piscatorio doliū depo nere ut in id captos pisces iaciunt: hæc est illa sportula: quam piscatores cum harundinibus in epi gramaton libro appendunt utce uoti fano emeriti piscatores. Frugi bonæ. tenax: cautus: imuni ficus. Adduntur noctes. quæ sunt amoris redintegrationes: quod & Tibullus ostendit ita canens Poenitet & lateri consersisse latus. Bis perit. quoniam ira & disidium lentiori & astruictiori uin culo conglutinant amorem.

Ab re. p̄it ex pte rei: quā dilapidat affatim: ut scortū recōciller: ab aīo: qm̄ semp ardet. aestuat: an
 gis & cruciat: Iuxta prisci poetae inīam: decidi miser ex amore ī erūnas: ut blatta ī pelusm. scitū illud
 Arbitri petronii. Nudus: egēs: ueneris naufragus ī pelago. Sin alter alteri potior ē. si alter alter
 amat: & amor ē potissim⁹ & reciprocos itidē p̄it amator. Si increpauit. sūt q legūt in trauite: quā le
 etio sensui cōgruētissima ē. si amator introuit ī domiciliū puellae actū ē de eius supellectile. Aut
 petit aurū. ī priscis exēplaribus scriptū est. aut p̄it aux: ut nō defint causae p̄cedi & amatorē dispor

Bis perit amator: ab re atque animo simul. sin alter alteri po
 tior est idem perit

Si raras noctes ducit: ab animo perit. si increpauit ipfus
 Gaudet res perit ita & in ædibus lenoniis priusq̄ unum
 Dederis: centū quæ poscat parat. aut petit aurum cōscissa
 Pallula ē. aut empta ancilla. aut aliquod uasum argenteū:
 Aut uasum æneū aliquod. aut lectus dapsilis. aut armariola
 Græca. aut aliqd̄ semper quod pereat debet amans scorto
 Suo. atq; hæc celamus nos damna industria. cum iam rem
 Fidemq; nosq; nosmet perdimus. neq; parentes: neq;
 Cognati sentiant: quos cū cælamus sic facimus conscios
 Qui nostræ ætati tempestiue tēperant. unde ante parata
 Demus post partoribus. faxim lenonū & scortorū plus est
 Et minus damnosorū hominum: q̄ nunc sunt: sicut
 Nam nunc lenonum & scortorum plus est fere
 Nam nusquam alibi: sic sunt circum argentarias: q̄ olim

liandi nūc fingente
 meretrice aurū cri/
 nale: siue spinther:
 seu limbū aureū de
 perisse: & ita quarit
 cās ut agitet amato
 res & denudet. ex
 hoc loco cēset por/
 phyrto hæc oratiar
 na ex priō li. eplax
 deprōpta. Nota rez
 fert meretricis acur
 mia. sape catellā. sa
 pe periscelidē raptā
 sibi flentis: uti mox
 Nulla fides dānis ue
 risq; dolorib⁹ adsit.
 Lect⁹ dapsil. mē
 sa elegās & cōcina.
 Alibi sup hac græ/
 ca uoce multa. Ar
 mariola græca. ar/
 milla cellulas pent
 domestici: q̄ ex græ
 cia: seu gallogræcia

Armariola

deportabant. Autor ē Liut⁹ Volsone detulisse monopodia: & huiuscemodi delicias ex gallogræcis de
 uictis & p̄stigatis: Sūt. n. monopodia mēsulæ unicū pedē habētes. De armariol⁹ Sidoni⁹ lib. viii. eplax
 Nāp armariola & zeteculas n̄ras n̄ remāserūt digna platu. Græca uocant̄ tāq; græci hæc peculiariter
 faberrie oparēt. sūt. n. cuiuscūq; ciuitati peculiare dotes: q̄ his luculentissimis uersib⁹ describūt ab Apol
 Tum quæq; suos prouincia fructus
 Exposuit: fert indus ebur: chaldaeus amomum:
 Aethyus gēmas: ser uellera: thura fabæus:
 Artis mel: phœnix palmas: lacedæmon oliuum:
 Argos equos: epirus equas: pecuarīa gallus:
 Arma chalybs: frumenta lybes: campanus iacchum:
 Autum lydus: ar abs guttam: panchaia myrrham:
 Pontus castorea: blattam tyrus: ara corinthus:
 Sardinia argētū: naues hispania defert. Quod peat. qd̄ subito p̄bit ut deī occasio iterū petēdi.

Monopodia
 explicata
 uox ī līuo
 Dotes regio
 num.
 (linari.

Facim⁹ cōscios. cōgerrōes n̄ros & uillissima mācipta cōscia facim⁹ dispositiōis: q̄ sui nos p̄nos
 In extitū ipingūt: & cælām⁹ eos: qb⁹ rē narrare deceret: ut moderarent & refrenarēt atate uerlam in
 dederit⁹. Tēpestiue. tpi: q̄ uident̄ serui eē tēpestiui & cōmodi ad tēpandā hoc ē oblectādā naturā
 n̄ram. An̄ parata. bōa: q̄ an̄ nos a matorib⁹ n̄ris parata fuerāt cōsumim⁹ & abiturim⁹. Par
 torib⁹. p̄tores uerborū nouator Plaut⁹ appellat suos: q̄ p̄te bonorū amātis sibi detrahūt: reseruat: & p̄
 mordēt: ab ea pte: quā sibi asciscūt & uēdicāt ex occulto furto serui partores uocati. Faxi. facerē
 Inqt si n̄ris amicis aut cognatis uulnera desp̄ati amoris detegeremus: ut min⁹ sit scortorū & lenonū:
 qm̄ affines nos salut arib⁹ admonitiōib⁹ retraherēt ad bñ modesteq; utuēdū. Amultitudie sane ultio
 sa p̄bi mores obruūtur dū q̄sq; p̄ntior ē ad mala exēpla imitāda cū tñ p̄cipiat ī exodo. Non sequeris
 turbā ad faciendū malū: nec ī iudicio plurimorū acq̄scēs sn̄ia ut a uero deutes. Nā nusquā alibi.
 corrtige. q̄ nusq̄ alibi. Circū argētarias. lenones nūc obambulāt agminatim & cateruatim circū
 loca trapezitarū: ubi p̄sentariū cōnumerat argētū: & hinc quæstus opulētissim⁹ lenonū significat:
 qui ad trapezitas uersantur. Dicūtur & latine argentariæ sodinæ argenti: quæ scapten sulæ dicuntur
 a Lucretio. σκοπτες etv namq; græce effodere dicitur. Versus Lucretianus hic est Quales expiret scap
 ten sulæ subter otore: & si in tritis exemplaribus hoc carmen percerptum sit ex omni parte: ut dimi
 diatim tantum legatur.

Partores.

Argentariae
 Scaptesulæ.
 Locus in lu
 cretio.

Eū calef. scribo cū calef: hoc ē cū calor astuosissim9 ē: quo tpe maxie icrebescūt musca. Scortis lenones. scribe seūcti scorta: lenones. Quasi sedēt quotidie. corrige. q̄si scatēt quotidie: effluit: & icrebe scūt quotidie scorta: ut scaturex cū multiplici aqua: ipetu scaturit. Ea nimia ē rō. hoc est. In scortis multū aurū exhibet: cui9 sit demū cōputus: et nō ī alia quapiā re cōputat magis q̄ scortis. Eri pl9 scortoz. sensus ē. as hoc ē pecunia ipēsi9 & auctius ipendit in scortis: q̄ quotidie emunt & uendunt q̄ tot pōdera iueniri possint: qb9 auz pōderet: quo scorta distraberent: ut breuiter significat uelit: Scor

ra plura esse q̄ truti
nā: libra & examia:
qb9 auz meretriciū
appēdat & penset:
nōnulli tñ ita legūr
Vrbi plus scortoz:
qd nec p̄bo nec re
probo. Quos q̄
dē. q̄ lenones nisi re
ferant quotidie ī ar
gentariis ob multi
plex lucrū & cōpen
diū: nescio aliā cām
cur circueāt ipas of
ficias argentarias.

Hēre. hitare. Vi
dent enī lenones in
argentariis & cōsta
toris argētī hitare:
ita iugiter illic uer
sant. Nisi p̄ tabul
cur errēt circa offic
nas nūmaras leno
nes nullā aliā causā
nouit: nisi ut a trape
zitis tabulas capiāt
qb9 ī mercatū exe
untib9 alia ciuitate
reponat aurū: qd
roma rhedibet & re
spondet ī extraria:

Lfa cambij.
Cambio.
Verbū apu
leianū expli
catum.

quē morē & hodie mēfularit obseruat. Hæ. ab ineruditis lfa cābī nūcupant: nec illepide. ē enī uerbū
uetustū cambio: quo passim hodie utimur. dicitur Bouet ponit carsius: ut ei prateritū campfi: quod a
καμπίω ἔκαμψα græco esse uidef. Vnde & campso campfas solebāt antiq̄ dicere. Ennius ī decimo.
Leucate campfa. Apuleius nō campso sed cambio usurpauit cum ingt in apologetico. opas cum uelci
nis tuis cambias. Vbi. apud quas argētarias litteræ pecuniaræ & respōsiuæ ut ita dicā captiunt.

Vfuraria accipitur dico expensa. corrige. usuraria accipiat illico expensam: cum lucrū hoīum sit
ueluti foenus dubitamus an dītescāt. Sunt enim mercimonia sua ueluti expensæ usuraria: ex quibus
duplex pretium captatur. Neq̄ censeat. & ita lucrum habens leno ueluti foeneratitium non cen
sum maximū & opiparum accumulabit: siquidem his crescunt patrimonīa fabris & crescunt quocūq̄
modo. Postremo. conuertitur ad amatorīā sententiā. sed profecto ut urbe tranquillata: externis
bellis sedatis: profligatis p̄cents opus est & expedit indulgere ueneri & uenustati. Omnes q̄ quod
dent habent. oportet omnes amare: qui rem habent: quam dent amicæ. Hic habet. hic habitat.

Phronesim. prudentiam: ingenium: sapientiam. Intumū pecuniaræ. Intimum in egerunda pe
cunia: quod amanti pessimum est: & sūmum meretrici: quæ ditatur ex paupertate amatoris. Dam
nosiorē. non lucrosū illi nec quæstuosū: ut pote qui nihil habeam: quo illi sim compendiosus.

Amouit loco. translatio a re militari: qui enim causarius esset & militiæ non idoneus uacatio
odlo habebat: & in eius locū ali9 subrogabatur. Mala. perfida meretrix mihi substituit: quæ prius
Simulat enī se peperisse. Militē. simulant enim meretriculæ illecebræ argentariæ huius pueri sup
posititū patrem esse militem. Pergræcetur. uoluptuetur: laute & pollucibiliter uiuat: deductum
a græcis: quibus nulli populi æque gula uoraginibus inseruiertunt. Puerum opus. corrige. eum
istæ suppositum puerum aptant. Meretriculæ istæ dolosæ supr: quod fieri nil potest aptant huic tan
quā sit puerpera foetum infantulum suppositum: ut ita miles facillius decipatur.

Muscarum est eum caletur maxime. scorti lenones

Quasi sedent quotidie. ea nimia est ratio quippe qui certe scio
Aeri plus scortorum esse iam quam ponderum.

Quos quidem quam ad rem dicam in argentariis
Referre. habere. nisi pro tabulis. nescio ubi hæc perscribant
Usuraria accipiat dico expensa. neq̄ censeat

Postremo id magno in populo: mulier hominibus
Re placida atq̄ ociosa uictis hostibus. amare oportet.

Omnes qui quod dent habent nam mihi hæc meretrix

Quæ hic habet phronesium suum nomen. omnem
Ex pectore emouit meo phronesim. nam phronesis

Est sapientia. nam me fuisse huic fateor summum atq̄ intumum

Quod amantis multo pessimum est pecuniæ. eadem postquam
Alium repperit qui plus daret damnosiorē me exinde

Amouit loco. quæ infestū ac odiosum sibi esse memorabat mala
Babyloniensem militem. is nunc dicitur uenturus peregre

Eo nunc cōmenta est dolum. peperisse simulat sese. ut me
Extrudat foras. eum esse simulant militem puero patrem

Atq̄ ut cum solo pergræcetur militi. eum isti suppositum
Puerū opus. pessima mihi uerba retur dare se: an me cēsuit

Hinc quo cū publico. lego. hic q cū publico. Fui enim hic athenis legationē hñs liberā a lemnis popularibus meis. Hæc qbus melius est. subintellige relinquā: remittā inqt hos amores & has meretricias indagines illis: qbus ē melius: hoc ē illis: q rem hñt meliorē & opulentiorē q ego habeam: nā quod mihi erat opulentia fractū est ad limē amicæ. Staphitū. scribo Astaphitū nomen ab uua inditum: tanq hæc ut mos meretricius est esset merobiba & multibiba αστ αφισ. ιδοδ & αστ αφη αστ αφισ dī uua passa: de qua Plinius libro. xxiii. Uua passa: quā astaphida uocat: stomachū: uētrē: interanea tētaret nisi p re

Astaphis.
Uua passa.

Celare se potesse grauida si foret. nam ego lemno aduenio Athenas nudius tertius legatus. hinc quo cum publico Imperio fui. sed hæc quibus melius ē staphium ē ancillula Cum ea quoq; etiam mihi fuit commertium.

Astaphium ancilla. Dinarchus idem

Ast: D fores auscultato atq; adserua has ædis
a Nequis aduentor grauior abeat: quam adueniat:
Neu qui manus attulerit steriles intro ad nos:

Grauidas foras exportet. noui ego hominum mores. Ita nunc adulescentes morati sunt. quin ei Aut se nec adueniunt ad scorta congerones Consultasunt consilio. quando intro adueniunt: Vnus eorū aliquis oculū amicæ usq; oggerit. dū illi agant Cum uident quempiā se adseruare: obcludunt. qui custodē Oblectent per ioculū & ludū. de nostro sæpe edunt quod Partores faciunt. sit pol hoc. & pars spectatorū scistis Hæc uos me haud mentiri: ubi usus pugnae & uirtuti de prædonibus prædam capere At nos rursus lepide referimus gratiam furibus nostris Nam ipsi uident cum eorum aggerimus bona loqui Etiā ultro ipsi aggerūt ad nos. Di. me illis qdē hæc uerberat uerbis

medio ipsi acinis nuclei essent Suidas eandē cēset astaphida & staphilen: qua uoce dī uua passa: & puerbiū extat hominis uetuli: senis caluaria ē uua passa hoc ē κρ α υ δ υ asta phis. Fuit cōmerciū cōuenientia mutua libidinis. Ad uentor. amator: qui solitus est aduētare ad ædes meretricias pprie uocamus ad uētores illos: q soliti sūt uentre ad officinā alicuius & diuer sortū eiusdē frequētare: qua uoce usus est is Lucius libro primo de asino aureo. Nūc fenex ille dōst um inatans uini sul aduētores pristinos suos i fece sūmisus officiosis rōchis rucus appellat. Aduētores atq; uocabāt aruētores p: ad: ar:

Aduentor.

frequentissime ponebāt. Priscian⁹ lib. prio. Quin ei aut se nec adueniūt. corrige. qn ei ut reapse neq; ueniūt: sensu ferme tali. Certe neq; isti adulescētes cum indulgendī aīo ueniunt ad scorta: de prædari de prædatoribus cupiūt: licet enī p dā de p datoribus cape: ei more suo & uetusto posuit p it. Cōgerrōes. i gerris & amoribus uilibus collegæ & cōdogmatici. Oculū amicæ oggerit. igerit oculū: illi ocellū oculo reperit ut itēta i amatorē uidere nō possit coamatores peculatū faciētes i bōis meretriciis. Dū illi agāt. dū sodales despōlēt penit⁹ amicā. Obcludūt. ludēdo frustrāt: ut sui muneris sit imemor. Qui. significat ut. Oblectēt. oblectatiōe remorenē a pposito & officio suo puelā detorquētes. Quod fartores faciūt. amatores sūt istar fartorū. Infarciūt enim & agglutināt sibi bōa nra ut facere solēt ipsi fartores: q faciūt sarcimā: q i isicio iteriori: quæ infarciūt abscondunt. Dñr & si fartores botellaris: Isictaris: & huiusmodi plerisq; nominibus. De borello Sidon⁹ lib. viii. eplārā.

Fartores.

Qua serpillifertis olet catēns Baccas per geminas ruber botellus. Apitū uerba sūt hæc i sarcophe. Isicia sūt maria de gāmaris & astactis: de lolligine: de sepiā: de locusta Isiciū cōdies pipe: ligustico: cumio: laseris radice. Isicia de lolligie sublati crinibus in pulmēto tūdes: si cuti assolet i cuppa & i mortario: & i liquamie diligēter fricat: & exinde isicia plasmanē. Fit ab eodem mēto de isictis omētatis: & hidrog aratis isictis. Est enī muria spēs hidrogay: Idē diminitue isictola uocauit. Est & itestini spēs cui nomē loganī siue loganōis. Impti tñ loganonē pperā uocat. Apit⁹ loganes porcinos ex iure tarētino sarfos coctos. Scistis. lege scistis. Vbi us⁹ pugnae. ubi pugnat cū utilitate pugnadū ē: tra amatores dispōlati itex nobiscū pugnat: & e nobis dispōlati cōpēdiū & qstū faciūt. Et uirtuti. scribo. ē uirtuti: id est uirtuti ascribit p dones depeculari. Prædonibus. a meretricibus cōsuertis i uenes dispōlare. Bōa loq. qdā legūt. bōa iocul: hoc sēsu. Prædones nō ut dēt cū iocis & salib⁹ ēt ipsi astatibus depdamur & auehim⁹ eorū bōa. Me uerbat. me ex cruciat: se me aculeo hui⁹ orōnis carpit: qm un⁹ e nūero illoꝝ sui: q aggesti bōa ipsi meretricibus ultro & mea spōre.

Botellus.

Isicia omēta
ta & hydro
garata.
Isictola.
Loganes.

Commemini. ad dñam huc detulisse bona sua. Si domi erit. subintellige obstetrix: quæ finge
 re nixum phronesi adiuuet. Priusq̄. subintellige eas. Is aduas lissi ittuli. ridicula uerborū mō
 strata: ita in emaculatis exemplarib⁹ inueniunt emendata. Is ad nos se rettulit. Hic Dinarchus: ait asta
 phium: uidetur ad antiquū stabulum se referre. Alibi usus est hac figura loquendi Plautus. A pabulo
 refert se ad stabulum. Fer manū. affer manū: & copulat Dinarcho manū: quo modo cōciliabant
 amicitia. Maro. Spes mihi pacis erit dextrā tetigisse tyrāni. Audiens sum Imperii. obediēs sum tui
 Imperii. Sumptū ex
 atticismo. Dicūt. n.

græci ἀκούειν αὐτὸν
 dire & obedire.

Asta te. siste te
 huc: seu corrige.
 Asta tu. Soleo. Ast.
 mala foemina esse. Ast.
 Nā ego solā hāc di
 sciplinam teneo ut
 sint mala. Adduci
 turā. p adducturā.

In onen a se nūc
 lego. Inunc eapse
 mulier: abli cū deli
 riis tuis & amorib⁹
 dinarche eapse dña
 phronesium ex utro
 hoc ē milite babylo
 nisi facta ē mulier
 hoc ē grauida facta
 ut ita demū desinat
 esse utrgo. Mala
 est. Sunt qui scribūt
 mala es: Nouerat
 enim dinarchus fal
 sa referre astaphiū.

Præstigiator. di
 uin⁹ hic est tacite di
 cit astaphiū: qui me
 mendacē cōiectat.
 Unus amator.
 hāc quam fingis te
 quæref obstetricem
 archinā ille fortassis
 unus amator ē: quē
 sub noie foemineo
 euocas ad phrōesiū.

riacq̄ uestiges. Quia arbitrar. interrogatiue p q̄o ponit qa. Tuo uestimēto. cū hēas tuū uesti
 mētū: hoc ē negocia tua domestica: q̄ curare debes tuis omiſſis poti⁹ cures: q̄ nihil ad te ptinēt. De
 distis ociosū. lego dedistis ocū. uos fecistis me ociosū p̄uertētes ex reb⁹ meis p̄pris: ocū nūc mihi est
 allena curare p̄pris excluso. Rē publicā. postulas hīc & tractare rem popularē & amatorīā sine
 ocio: i quo pueniūt seminaria doctōrū cōsillorū Nihil enī sine ocio fieri pōt: & illū irridet astaphiū.
 Illa haud ego. nō illa lege publicū possedit ut sterē octosus. sed q̄ respublicas bene tractare debet
 op⁹ ē illū negociosū esse & exercitū. Aduorsū legē amē. amarē cōtra legē si octosus esse. lex enim
 amoris excludit ocū: & accersit ipm negociū. est enī altera militia amor. Ouidius. Militiæ spēs amor
 est. discedite segnes Nō sunt hęc timidis signa tuēda uiris. Ob meā scripturā. Iudite in dictiōe le
 gem phronesiū: ita loquēte amatore. Meretrix: quæ mihi leges amoris cōdixit ut illas scriberet sibi a
 me dari uoluit pecus: ut illius mēbrantis uterē ad scribendā legem & exarandā: & intelligere debes
 hunc armentitiū agrum uendidisse ut inscriueret ipsi amicæ. Mallo tñ hunc esse sensum. Phronesiū se
 cit me scripturariū: exiēgens scilicet tanquā cōpurator scripturæ rationes oēs administratæ pecua
 ria. scripturariū is dūtaxat erat: q̄ uectigal pecuariæ exigebat: i aduersariis primū id subnotās quod
 pendebatur & in codicem redigens: & scripturam publicam intellige ratiōes rei pecuariæ: cui phro
 nesiū p̄posita uidebat qm̄ amatores depeculabat: & ab his portoriū exigēs. Accipit. scribo accepto.

Nam ego huc dona congeſſi. Ast. cōmemini. iam pol ego
 Visam si domi erit. mecum adducam. Di. heus mane dū
 Astaphiū priusquam. Ast. quis reuocat. Di. scies respice huc.
 Ast. Quis ē. Di. uobis qui multa bona esse uult.
 Ast. Dato si esse uis. Di. faxo erunt. respice
 Huc modo. Ast. io enicas me miseram quisquis es. Di. pessima
 Mane. Ast. odiosus es dinarchus ne illic ē atque
 Is ē is aduas lissi ittuli. fer contra manum. & pariter
 Gradere tibi seruiō: atque audiens sum imperii. Di. tute qd̄ agis
 Ast. Valeo. & ualidum teneo peregre quoniam aduenis uiuus
 Di. Benigne dicis asta te amabo. Ast. sine me ire: quo iussit. Di. eas
 Sed quid ais. quid uis istic quo iter inceptas quis ē
 Quem arcessis? Ast. archinam obstetricem. Di. mala foemina es
 Ast. Soleo una ē disciplina. Di. manifestam mendacii mala
 Te teneo. Ast. qd̄ iam amabo. Di. quia te adduciturā huc dixeras
 Eū ipsum. Ast. in onea a se nūc mulier facta ē ex uiro. Di. mala ē
 Ast. Prestigiator sed tandem loquere qui sis homo. Di. ē astaphium
 Unus amator. Ast. nimis ociosum arbitror hoīem esse. Di. quia
 Nam arbitrare. Ast. quia tuo uestimento & cibo alienis
 Reb⁹ curas. Di. uos mihi ddistis ociosū. A. qd̄ iā amabo. Di. expe
 Rem perdididi. meū negotiū abstulistis. si rē seruassem (dibo
 Fuit ubi negotiosus essem. As. an tute bene rem publicam
 Aut amoris alia lege habere posse postulas. quin tu ociosus fias?
 Di. Illa haud ego habui publicum. per uorse interpretaris.
 Nam aduersum legē amem ob meā scripturam pecudē accipit:

Nimis ociosū. te arbitror nimis ociosū eē: q̄ me remoreris: & inutilia nugato
 Quia arbitrar. interrogatiue p q̄o ponit qa. Tuo uestimēto. cū hēas tuū uesti
 mētū: hoc ē negocia tua domestica: q̄ curare debes tuis omiſſis poti⁹ cures: q̄ nihil ad te ptinēt. De
 distis ociosū. lego dedistis ocū. uos fecistis me ociosū p̄uertētes ex reb⁹ meis p̄pris: ocū nūc mihi est
 allena curare p̄pris excluso. Rē publicā. postulas hīc & tractare rem popularē & amatorīā sine
 ocio: i quo pueniūt seminaria doctōrū cōsillorū Nihil enī sine ocio fieri pōt: & illū irridet astaphiū.
 Illa haud ego. nō illa lege publicū possedit ut sterē octosus. sed q̄ respublicas bene tractare debet
 op⁹ ē illū negociosū esse & exercitū. Aduorsū legē amē. amarē cōtra legē si octosus esse. lex enim
 amoris excludit ocū: & accersit ipm negociū. est enī altera militia amor. Ouidius. Militiæ spēs amor
 est. discedite segnes Nō sunt hęc timidis signa tuēda uiris. Ob meā scripturā. Iudite in dictiōe le
 gem phronesiū: ita loquēte amatore. Meretrix: quæ mihi leges amoris cōdixit ut illas scriberet sibi a
 me dari uoluit pecus: ut illius mēbrantis uterē ad scribendā legem & exarandā: & intelligere debes
 hunc armentitiū agrum uendidisse ut inscriueret ipsi amicæ. Mallo tñ hunc esse sensum. Phronesiū se
 cit me scripturariū: exiēgens scilicet tanquā cōpurator scripturæ rationes oēs administratæ pecua
 ria. scripturariū is dūtaxat erat: q̄ uectigal pecuariæ exigebat: i aduersariis primū id subnotās quod
 pendebatur & in codicem redigens: & scripturam publicam intellige ratiōes rei pecuariæ: cui phro
 nesiū p̄posita uidebat qm̄ amatores depeculabat: & ab his portoriū exigēs. Accipit. scribo accepto.

Scriptura
 quæ.

Fieri q. corrige. araq hoc est stilu areum quo legē ipsā cōscriberet: cū tñ pecunias inuat q̄s a Di narcho phroneſiū extraxerat. Nō est scriptura. ubi nō est uectigal: quod exigitur e scriptura ac rucant publicanos tanq̄ incōmodos: & incōmode uectigal extorquentes: & inhumaniter: qua ru ſticitate mercatores indignabundi abſtinent a mercimonis: & ita decoquit scriptura. Cicero magi ſtrum scripturā uocat priorem ut hodie dicitur gabellarum. Publicani uocantur ſi: qui aliquid ab arario cōducunt. ſed interpretari melius ē ubi non est scriptura unde dēt hoc est dum pecudes abſu

Scripturæ magiſter.

Fieri q. As. idem quod te facis: faciunt rē male gerentes. ubi nō Est scriptura unde dent: inculant publicanos. Di. maleuertit Res pecuaria mihi apud uos. nunc uiciffin uolo habere Aratiūculā pro copia apud uos. Aſt. nō aru? hic q arari ſolet

perunt nec ampli9 scripturā facere poſſit: quæ ſe explicat dumtaxat ad pecua riā inculant publi canos: q amplectū tur uectigali ſuo pu blico id qd̄ debet cē

priuatæ scripturæ quæ tantū pecuariā cōplectitur: & ita paulo inferius omiſſis cæteris op̄inonibus erit intelligendū. non aruus hic ſed paſcuus ē ager: trade ſenſum talē. tu q scripturā amplius facere nō potes: quoniā pecuariā non curas excluſus fundis & hæreditis non ad nos uentis quoniā merx no ſtra non eſt ſub iure tuo. ager noſter hoc eſt concubitus eſt paſcuus hoc eſt ad ſcripurarios pertinet: qui pecuariam curant: non autem eſt aruus: quoniā ſi ita eſſet aruus ſcilicet pertineret ad publica nos: ad quorum rationes cætera præter pecuariā conueniunt. ſcriptura & uectigal ſunt priuata por torum publicū. De portorto ſalis meminit Lilius & caſar in primo belli gallici cōmentario. Duas ex poſitiones huic ſententiæ dedimus. Sed hæc eſt portor. ſcripturarii dicebantur publicanorum ſine mancipiū: qui uectigalia redimebant tabelliones: ut Nōnius Marcellus docet. & ut dictionem explica tius neq̄ in tranſcurſu enucleemus origo & uerbi & facti aperienda eſt. ſcriptura ut ſupra diximus ra tio dicebatur mancipum publicantiū: qui uectigalia redimebant inde non paruū Vectigal Roma / no populo pendebatur. Hoc pro lege Manilia declarat Cicero ſic dicens. Nam cum hoſtiū coplæ nō longe abeſſent: etiā ſi irruptio nulla facta ſit tamen pecora relinquūtur. Agricultura deſertitur: mer catorum nauigatio conquieſcit: ita neq̄ ex portu: neq̄ ex decimis: neq̄ ex ſcriptura uectigal conſer uari poteſt. Hic illud ſubſtiam ſcripturam ad pecora referri: nauigationem ad portum: quod idem ex plauto cognoſcimus: qui rem pecuariam ad ſcripturam refert: & ob ſcripturam pecudem accipi notat: neq̄ tamen ædco in aratū dictionis ſignificantiam cogo ut intra pecuariam reposita ſit. Ita non erit idem ſcriba qui ſcripturarius: longeq̄ differunt: ut alter a litteris ſiue diplomatibus princi / pum dicitur: & publici auctoris negotii. Alter uero mancipum & publicanorū rationes procurat & præcipue pecuniæ. Fallitur Interpres tranquillū in Claudio qui ſcripturarios eodem eſſe: qui ſcribæ: uoluit: cum a ſcriptura dumtaxat ſcripturarii dicantur: quam ſcriptionē Varro dicit in hæc uerba. Vulgo auarus ſœnerator ſpem lucri ſcriptione duplicarat. Deceptus eſt fortassis Tranquilli cōmen tatis ſis uerbis Marcelli. ſcripturarios ueteres: quos nunc tabellarios dici uolunt: quod ſcripturus & cōmentariis omnium: uel uerbi uel prouinciariū complectuntur. ſcripturis pro rationib9 uectigalis uſurpauit Nōnius: iſte credidit ut pro quibuſcunq̄ ſcriptionibus caperet: quibus præſunt ſcribæ: ſcri pturæ ſoli præſunt ſcripturarii. erat romæ pons ſalarius conſtructus a Iuſtiniano aut renouatus: in quo uectigali præpoſiti portorū curabāt: de quo extat epigrāma latinū i eius marmore pſcriptum.

Scriptu ra dr̄it. Vectigal Scripturarii qui cōtra re centiores.

Error cōmē tarū trāgllī. Scriptio. Locus uarro nis.

Pons ſalari9.

Quā bene curuati directā eſt ſemita pontis:

Atq̄ interruptum continuatur iter: Miramur rapidas ſublecti gurgitis undas Et libet irata cernere murmur aquæ. Ite ſcitur faciles per gaudia ueſtra quirites Et naris reſonans plauſus ubiq̄ canat: Qui potuit rigidas gottorum ſubdere gentes Hic docuit durum flumina ferre iugum.

Quid ſcripturarius ſignificet docet Pompeius ſi codicem eius emaculatum legeris: cuius uerba ſub ſcripſi. ſcripturarius ager publicus appellatur: in quo ut pecora paſcantur certum eſt quod publica nus ſcribendo conſicit rationem cum paſtore. Male uertit. inſolenter ſe habuit. Aratiun / culam. Iudic in ratuncula ſcripturæ cum pene in ſimilitudinem dentalis nates ueluti gleba proſc̄in / duntur quæ arationem quandam imitatur. Pro copia. pro amiſſis facultatibus. Non aru9. Aruus Paſcu9 Cōſit9 ager Floreus. ager. aruus appellatur: qui ſit cōmodus arari: paſcuus: qui ad pabula ſis idoneus. Aruum phroneſi non poteſt arari hoc eſt inſiri a dīnarcho niſi prius pecuniæ uice pabulorum afferantur: propterea paſcuus appellatur: quod pabulū querit. Nam oīs terra ut etiā uarro docet quadriſarā diuiditur. Aut enim aru9 eſt ager iſt eſt ſarionalis: aut cōſitus iſt eſt aptus arboribus: aut paſcuus: qui herbis tm̄: & animalibus uacat: aut floreus: in quo ſunt orti apibus cōgruentes & floribus. Autor Seruius libro primo georgicon. ſiue appellat illum paſcuum quod ab amatoribus depaſcatur.

Si rōnes habiturus. Corrige si aratiōes habiturus tanq̄ pene ueluti dentali sulcū natis fodiat emasculatores. In puerarios hoc est amatores puerorū hęc calphurnius.

Quisquis amat pueros ferro præcordia duret:

Nil properet discatq̄ diu patienter amare:

Prudentesq̄ animos teneris non spernat in annis:

Perferat & fastus, sic olim gaudia sumet:

Si modo sollicitos aliquis deus audit amantes.

Ambrosius i quadā

Miseri pueris utile.

epistola ad paternā misceri mulieri quibusdā uoluptas est. medicorū etiā pueri corporibus utile ferūt: qđ & Auicena confirmat secundū pueꝝ catulū ducēs optimū cōcoctiōi.

Habem⁹ publicū hoc ē publice pabulatores agrum nřm depascūt, sed pueri sūt publicant hoc ē istar publicanorum uectigal a puerariis mercatorib⁹ & portoriū exigūt. Istoc

Di. ob hęc rē quod ad utraq̄ libidinē te p

situueris iuēstis amissis tuis reb⁹ oculum multiplex. Illic & hic, illic apđ pueros hic apud meretricē

solocetismū factas: & utaris præpostera libidine. Cū re eē.

In antiq̄s codicibus coingniscere hoc ē foedare: rē uenereā exercere. Petronius Arbiter. Cū parib⁹

Inq̄nita sū: mox me pueris maiorib⁹ applicui.

Periuriosi, plurant magis: leuifidæ sunt: nec ullam cōstantiā animi obtinēt. Proptius.

Alter sape uno mutat præcordia uerbo:

Alter uix ipso sanguine mollis erit.

Et gloriōsi, corrige & gloriōsa. Male in nos illis, pueris illis in nos male exercent oīa: nos angunt & cruciāt: ut uerū dixerit ipse calphurnius. Quisq̄ amet pueros ferro præcordia duret. Oīa tibi dicis, tu respōdisti ea oīa: quæ eram responsura. Alterū incusat, q̄ de altero obloquit̄ se ip̄m in

tueri oportet: ne p̄cedenti spectet mantica tergo. Cū illuc, cū illa diuitia: quæ apud uos nūc sunt iam pridē apud me haberē. Dum uiuit, dum floret & foelix est aduētor: tum illū ama: illi subblandire: cū mortu⁹ est hoc est cū recidit ad calamitatē: tum relinquēdus est: cū medicitas a morte non distet.

Qui potis ē. quō quis pōt magis mortuus esse quam tū ipse es q̄ anima eiectus hoc est pecunia. Habitus est, scribe habitus es, sed ex inferioribus legere potes: habitus est.

Istunc, summum scilicet amatorē. Referre uerius uerimonia. Quis pudor est te olim egeronē bonorū: opulentum datorē: & amatorē ferentarium: nunc ad tantas incitas redactū ut factus sis aretalogus & sermocinator: & philosophicas sentētias cogaris dicere ueriores ipsa uerimonia: hoc ē sinceriores ipsā ueritate & liquidiores: ad amicam hoc est phronesiū, sunt qui legunt ægrius ægrimonia tanquā dedecat la

mentari, & ægrimonia suam referre uerbis lamentatoris ad amicam nisi res ipsā amorem conciliet. Ociose oportuit, decuit ociose rape sensim pauxillatū ut uobis diuturnior & durabilior rapina fuisset. Optimū est amica, scribēdū, optimū ē amica. Amomini, corrige homini: ueteres eni

Sed pascuus est ager, si rationes habiturus

Ad pueros ire melius est hunc nos habemus publicū: illi alii

Sunt publicani. Di. utrosq̄ percognoui probe idem

Ast. Istoc pol tu ociosus, cum illic & hic peruorsus es, sed utris

Cum re esse mauius. Di. procaciores estis uos, sed illi periuriosi.

Illis perit quicquid datur, neq̄ ipsis apparet quicquam

Vos saltem siquid quæritis: & bibitis: & comestis.

Postremo illi sunt improbi, uos neq̄ & gloriōsi, maleq̄

In nos illis. Ast, ea omnia tibi dicis dinarche, & nostram

Et illorum uicem. Di. quid istuc. Ast. rationem dicam, quia qui

Alterum incusat probri ipsum se intueri oportet.

Tu a nobis sapiens nihil habes, nos neq̄ abs te habem⁹?

Di. O astaphium haud istoc modo solita es me ante appellare:

Sed blande, cū illuc quod apud uos nunc est: apud me haberem⁹

Ast. Dum uiuit hominem noueris, ubi mortuus ē, quiescas.

Te dum uiuebas noueram. Di. an me mortuum arbitrare?

Ast. Qui potis ē amabo planius qui antehac amator summus

Habitus ē: istunc ad amicam uerimonia referre.

Di. Vestra hercle factum iniuria, quæ properaueritis olim rapere

Ociose oportuit diu ut essem incolumis uobis.

Ast. Amator similis ē oppidi hostilis. Di. quo argumēto ē? Ast. quam

Primū expugnari potis ē amator optimū ē amica. Di. & ego fate

Sed lōge aliter ē amic⁹ atq̄ amator, certe hercle q̄ ueterim⁹ Cor

Amomini optimus amic⁹, non hercle occiderunt, mihi etiam

Verimonia.

Veteres amici
fideliores.

amicis fideles sunt. Hic proptantū illud. Quod mihi nec p̄fū poterant auertere amice. Alieno quæ astas. tamq̄ nullus alienus sit meretricib⁹: q̄ rem habeat. In medio sūrlingua. in antiq̄s exem- plarib⁹ legif in melina hoc sensu. Lingua meretriciæ melle cōditæ sunt. sed illis subest meracissimū ue- nenū. Ouidius. Tristia sub dulci melle uenena larēt. est melina ut sup̄ius a nobis explicatū ē ex melle potio dulcissima. Corda bella. lego. corde bella. Acerbo aceto. corrige. acerbū acetū: qn acī distimū acetū in corde gestatis. Amare factis. Iunctim lege amare factis p̄ amare factis hoc ē ama-

Amarefacto

rore cōditis. Si qd n̄ dānūt. si ama- tores aliqd non tri- buunt munusculi.

Fabulare. positū uetuste p̄ fabulari.

Mea benignitas mea benigna mune- ra non docuerūt te tam uesane: & ama- riter fabulari. Cū

geniis suis bellige- rat. q̄ genio & uolu- prati suæ aduersat.

Terēt⁹. Geniū suū defraudauit miser: auaros itelligit: ad uorsus uoluptatem decertantes. Par-

ce promi. auariter pp̄inātes a nio suo uoluptatē: subintel-

lige malignitas sua docuit te auferā eē decere ne tecum ue-

nerē iūgāt. Quæ soles. ut soles illece- bra es argentaria:

eloquentissima dicen- di figura. Se qd ais. scribe sed quid ais? Ne ut æstu

mutuant fra. mēdo- sa sunt hæc omnia:

Explicatum maroniani carmen.

Vixi: uixi.

Nos olim fui mus.

Olim fortes milesi.

Loc⁹ Orati Carmē tibul- li explicatū.

Fundi & ædis. Ast. cur obsecro ergo aīe hostiū p̄ ignoto alieno Quæ astas. i intro haud alien⁹ tu qdē es. nā ecastor neminē Hodie mage amat corde atq̄ aīo suo. siquidē habes fundū Atque ædis. Di. in medio sunt lingua sitæ uestræ atq̄ oratiōes. Corda bella sunt sita atque acerbo aceto linguis dicta dulcia Datis. corde amare factis amātis: siq̄d nō danunt. At. nō didici Fabulari. Di. si istæc mea bēignitas docuit te fabulari. Ast. sed istos Qui cū geniis suis belligerāt parce p̄mi. Di. mala es atq̄ eadē q̄ Soles inlecebra. Ast. ut expectat⁹ p̄egre aduenisti. nā obsecro Cupiebat te hera uidere. Di. qd tandē. Ast. te unū ex oib⁹ amat Di. Euge. funde & ædes per tempus subuenistis mihi. se. quid ais astaphium. Ast. quid uis? Di. Est ne int⁹ nūc phronesiū. Ast. tibi qdē int⁹. Di. ualet. As. imo Aedepol melius iam credo fore: ubi te uidebit. Di. Hoc nobis uitium maximū est: cū amam⁹: tunc perimus. Si illud quod uolumus dicitur palam cum mentiuntur: Verum esse inciti credimus. ne ut in æstu mutuantur iras: Ast. Eia haud ita ē res. Di. ain tute amare. Ast. imo unice unū: Di. Peperisse eā audiui. Ast. ha obsecro tace dinarche. Di. qd iā. Ast. Horresco misera mentio quotiens sit partitionis. ita p̄cene Tibi fuit phronesium i intro amabo. Vise illam atq̄ operire ibi. iam exhibit nam lauabat.

legendū est: nā ut in æstu motantur maria: sicuti inq̄t p̄otus mouetur reciprocat: & alternatim salit & resilit mare: ita mētes amentū amantiū mutari solēt: subito arrisū ad amorem retrorsos recōtilari: quam subitā mutationē Terentius i eunuchis: & ex terētio Perscius iis explicat. Nam & luctata canis nodū abripit: & tñ illi Cū fugit: a collo trahit pars magna catēnæ. Iuuenis mutatus statim subsequit. Sed censen. plorabit daue relicta. Nugaris. solea puer obturgabere rubra. Poene tibi fuit. ex do- lore partus p̄cene obiit: in quam sniam platū id a marone libro aneidis secūdo. Venit sūma dies & Ineluctabile tēpus Dardanidæ: fuitmus troes: fuit illium: & ingēs gloria teucroꝝ. Carmen id maronia nū: Vixi & quē dederat cursum fortuna peregi: ex his uerbis Senecæ explicat enodatus q̄ serui⁹ ex- ponat. sumptū est enim ex Pacui uerbis. Pacui⁹: qui syrlam usu suā fecit cū utno & illis funeris epu- lis se sepelisset quasi sibi parentauerit sic in cubiculū ferebatur a cœna ut inter plausus exoletorū hoc ad symphonā caneret: ΒΕΒΗΟΤΙΚΑ ΒΕΒΗΟΤΙΚΑ. nullo nō se die extulit. Hoc quod ille ex mala cons- scientia faciebat: nos ex bona faciamus & in somnū stur latī hilaresq̄ dicamus. Vixi & quē dederat cursū fortūa pegi. In græcis prouerbis hæc leges. εμμεσ π̄οθημ̄εσ: hoc ē nos olim fuitmus. lacontū puerbiū. Ipsi autē senes lacedemoni tripudlātes. hoc dicebāt nos fuitmus oli. Nec ab simile aliud græcancū adagiū. π̄α Νεῖ π̄οτ̄ησ̄αῡα λ̄κ̄ιαῑ ᾱλ̄η̄ισ̄οι: hoc ē olim fuerūt fortes milesi. Fantur Caras obsehos a dario p̄sa iuxta priscū oraculū p̄nunciatū alicscere socios hoc ē symachos ualidissimos ue- nisse i Branchidas: & ibi deū iterrogat milesios cōsertores adiūgerēt hoc at r̄ndisse. Oli fuerūt fortes milesi. Orati⁹ lib. iiii. carminū. Ille potēs sui lætusq̄ deget: cui licet i diē dixisse uixi. Tibullus lib. iiii.

Viuite scelices memores & uiuite nostri.

Sive erimus: seu nos fata fuisse uelint.

Qui parere, quo parere potuit. Quod scia, quod nouerim. Nam enim illa in eo nunquam sentio uterum extumescere. Lite necaret, litigiosa corporis oppressioe pueri necaret: aut exigeret lite aut bellum intestinum commouentibus medicamentis: quae dicitur Atocia hoc est partum contraria. In quibusdam codicibus legitur, puerumque tute necares. Ab eo ut nunciatum, lege seorsum ab eo ut nunciatum est. Sicut nunciatum codicem dicitur babylonensis miles atunt illum affuturum. Quippini, cur non ibis: tam audacter ingrediere domum nostram ac domum tuam. Profecta, qua profectura sum: quo ire destinauit. Oppetibor, praestolabor:

Quae uolueris. Quae uolueris. Me heri, per collisionem per mea heri: sunt quae mea mallunt scribere.

Auxiliarius, dator: opitulator: post enim omnia perditam illi sola bona uerba remanserunt. Istic id habet, lego. Istic id habet. Hic inquit dicitur uirginis tamen nesciam tenet: quae abusus est: & spoliis raptae uirginis tamen habet. Humanum facinus, factum est ut fieri solent in humanis: quorum creberrima uicissitudo est. Dat uarias fortuna uices: per uarios casus facilius rota uoluit aut: & ut ait turpilianus toppe fortuna commutat hominibus. Huc uergit illud homericum. οἷη γὰρ φύλλῳ γὰρ ἐν τῷ ἦρι δεκάτῃ αὐδρῶν id est mortalium uitam ut folia cadere. Fortuna: huc spectat lepidissimum poetae ut tusti dicitur. O fortuna: quae nunquam perpetuo es bona. Ouidius. Passibus ambiguis fortuna uolubilis errat.

Di. Quid ais tu quae nunquam fuit praegnantis: qui parere potuit. Nam equidem uterum illi: quod sciam: nunquam extumescere sensi.

Ast. Celabat metuebatque te: ne sibi persuaderes ut abortioni operam daret: puerumque lite necaret. tum polisti puero quidem est pater babylonensis miles. cuius nunc ista aduentum expetit. Immo ab eo ut nunciatus iam hic ad futurum aiunt eum nodum aduenisse miror. Di. ibo inquit intro. Ast. quippini tam audacter, quam domum ad te: nam tu aedepol noster. sed iam nunc dinarche quam mox te recepisti. iam hic ero: prope est: profecta quo sum.

Di. Redi uero actutum, ego interim te apud uos oppetibor. Astaphium ancilla. A ha ha hercle quieuit. quae introiuit odiu tandem sola sum.

h Nunc quidem meo arbitratu loquar libere. quae uolam: Et quae lubebit huic hominem amanti me hera apud nos dixit. Veniam de bonis nam fundi aedes obligatae sunt ob amoris prandium. Verum apud hunc me hera consilia sume loquitur libere: magisque adeo ei consiliarius hic amicus est quam auxiliarius.

Dum fuit dedit, nunc nihil habet, quod habebat nos habemus. Istinc id habet: quod nos habuimus, humanum facinus factam est. Actutum fortunae solent mutari, uaria uita est, nos diuitem eum meminimus, atque isti pauperes nos, uertere sese memoria est.

Et manet in nullo certa tenaxque loco. Varia uita, multiplex est humanae uitae uarietas: medum uitae, sed & constitutionis corporeae. Hieronymus lib. secundo contra Iovinianum. Hippocrates in amphorismis docet crassa & obesa corpora: quae crescunt diu naturam impleuerit nisi cito ablatio sanguinis minuantur in paralytin & pessima genera morborum erumpunt: & ideo esse necessarium deprecationem: ut rursum habeant in quae possint crescere. Non enim manere in uno statu naturam corporum, sed aut creicere semper aut decrescere: nec posse uiuere aial nisi crescedi capax sit. Vnde Galenus est doctissimus aristotilis interpres athletas: quorum uita & ars sagina est dicitur in exhortatione medicinali nec utique posse diu nec sanos esse. Est itidem quaedam in uita aetate uarietas desultoria: & quaedam sequela fugiens: de qua idem Hieronymus lib. iii. contra pelagianum. Quid dicemus de utriusque sexus aetate diuer de uoluit: dum sic abinuicem aetate incrementa succedunt: ut de alia transeamus ad aliam sentire non ualeamus. Nec sanitas in una constitutione diu persistere potest, si selli puidetis tepedo pstruita succrescit: si humores sic care festines inardescit sanguis, bile uittat: & luteus color ora profudit. Certe ut cuncta medicorum adhibeamus diligentiam: & castigatis uiuamus uel morborum somnibus & cruditate careamus: occultis quibusdam & solli deo cognitis uel frigore inhorrescimus: uel febri exardescimus: uel torminibus etulamus. Atque isti legendum atque iste subitellige alter amator phronesis: ad cuius aedes pergebat, expone atque isteque uadam dum iste. Pauperes nos: subitellige memini fuisse, sed ex alteri commodo commodum nesciam parauimus. Uertere sese, haec series codicis, memoria est sese sic uertere uices ipsi fortunae. De incertitudine

Humanorum uicissitudo.

Constitutio corporea uaria.

Athletae sanice non potest.

mutabilitatis fortunæ Apuleius hæc. Aristomenes inquit ne tu fortunæ lubricas ambages: & instabiles incurfiones: & reciprocas vicissitudines ignoras. Quid ita miret. cur ita dinarchus mirat egere si fuit diues & opulens: uet9 patit: ærūnā antiquā tolerat ditē scilicet fuisse & post egere. Patier a uita ta lego iuncti patier auita: hoc ē necessariū ē antiqua pati. Piaculū ē. delictū cōmittim9 amuletis explandū nos misereri hoīum rē male gerēt. ū. Bonis dērib9. ad detrūcāda bōa amatoris idoneis Cām noscere. nō oportet cām hoc ē utilitatē amatoris cognoscere meretricē. Sed nullo habito

Vices lic. qd ita miret si eget. necesse ē nos patier a uita
 Aequum factum ē. piaculum ē misereri nos hominum
 Rem malegerentiū. bonis esse oportet dentibus lenā probā
 Adridere quisquis ueniat: blandeq; alloqui. male corde
 Cōsultari. bene loq. lingua meretricē eē similē sentis cōdecet
 Quemquē hoīem attingerit: pfecto aut malū aut damnū
 Dari. nunq; amatoris meretricem oportet causam noscere
 Quin ubi nihil det: pro infrequēte eū mittas militia domū:
 Nec unquam quisquam probus erit amator: nisi qui rei
 Inimicū suæ. nugæ sunt. nisi quod modo cum dederit
 Dare iam iubeat denuo. is amat. hic apud nos: q; quod edit
 Iocatus datum. dum habeat tum amet. ubi nihil habeat
 Alium quæstum cæpiat. æquo animo ipse si nil habeat
 Aliis qui habent det locum: probus ē amator: qui
 Relictis rebus rē perdit suā. at nos male agere prædicant:
 Viri solere secum. nosque esse auaras. qui si nunquam
 Alienos agimustandem. nam ecastor nostri. q; satis dedit
 Suæ quisquam amicæ amator. neque pol satis accepimus.
 Neque ulla satis poposcit. nam quando sterilis ē amator
 Satis si negat se habere quod det soli: nec satis accipimus:
 Satis cum quod det non habet. semper datores nouos
 Oportet quærere: qui de thesauris integris dona
 Danunt. hui ut hic agrestis ē adolescens: qui hinc abit
 Nimis pol mortalis lepidus: nimisque probus dator
 Sed is clam patre etiam hanc noctem illac
 Per hortum transiliuit ad nos. cum uolo conuenire:
 Sed est huic unus seruus uiolentissimus.
 Qui ubi quanq; nostræ uidet ppe ædis hæc egrediens
 Item ut de frumento anseres clamore absterret: & abigit:
 Is item est agrestis. sed fores quicquid est futurū feriam.
 Ecquis huic tutelam ianux gerit? ecquis intus exit?

Stratilax seruus. Astaphium ancilla

q Visillie est qui tam proterue nostras ædis arietat.

respectu illos dispo
 litare penit9: & suffu
 rari cū puluisculo.

Qui qd edit. sub
 stitue. q quod dedit.

Iocatur datū. apud
 nos amat ille: q cū
 dat grandia & locu
 plerū miera data il
 la existimat eē iocū:
 & iocari credit cum
 ex oī parte spoliat:

Cœpiat. icipiat:
 ordiat aliā mercem
 cū aīa pecūarta spo
 liat9 ē. Aequo aīo
 placide: tranquille si
 nat alios amat co/
 amatores suos nul/
 lo sēte rualitatis læ
 sus cū ipse nihil ha
 beat ad offerre cur
 amet. Qui si nūq;
 corrige. q si nequā.
 si sumus inqt pfidæ
 amorē: ardorē: & re
 ciprocationē mutui
 ignis pferimus: p̄tex
 tū quēdā simplicita
 tis p̄tendim9 ut igni
 tius cor amator. In
 eādeat. Alienos
 agimus tādē. scribe
 ex codicib9 antiq9.

Alienas agimustñ.
 Quāuis sim9 malæ:
 perfidiosa: piuriosæ
 agimus hoc ē singl
 mus tñ nos alienas
 esse a malitia omni.

Nri q; q; satis. ema
 cula. nūq; satis dedit
 Datores. donato
 res amicos: auxilia/
 rios: qui re parata
 nos subleuent & ful
 ciāt. Hui. uox ex/
 clamātis & dolētis.

Qui hic abit. scri
 bendū. q hic hēt hoc ē q hic habitat: & seruū truculētū itelligit. Mortal' lepid9. eius truculētū sci
 licet dñs. Clā p̄e nesciēte p̄e. Quidqd est futurū quomodocūq; res cadet & eueniet: sit for/
 tuna quacūq; uoluerit desistā ab icepto. Quis illic ē. stratilax seru9: q; truculētus a morib9 appel
 lat r̄idet ipsi astaphio ancillæ minacter. Arietat. istar arietis ipetit. Hic machina militaris artes ap
 pellat: q; a salustio dī hircus. Seneca lib. prio de trāq;llitate uitæ. Sequor zenonē: cleanthē: chrylippū:

Nri q; q; satis. ema
 cula. nūq; satis dedit

Datores. donato
 res amicos: auxilia/
 rios: qui re parata
 nos subleuent & ful
 ciāt. Hui. uox ex/
 clamātis & dolētis.

Qui hic abit. scri

scri
 bendū. q hic hēt hoc ē q hic habitat: & seruū truculētū itelligit. Mortal' lepid9. eius truculētū sci
 licet dñs. Clā p̄e nesciēte p̄e. Quidqd est futurū quomodocūq; res cadet & eueniet: sit for/
 tuna quacūq; uoluerit desistā ab icepto. Quis illic ē. stratilax seru9: q; truculētus a morib9 appel
 lat r̄idet ipsi astaphio ancillæ minacter. Arietat. istar arietis ipetit. Hic machina militaris artes ap
 pellat: q; a salustio dī hircus. Seneca lib. prio de trāq;llitate uitæ. Sequor zenonē: cleanthē: chrylippū:

Arietare.
 Arietis.

quorū tñ nemo ad rē publicā accessit. & nemo n̄ iussit aliquā aīam insolitā aritari ubi aliqd̄ occurrit. Idē lib. tertio de ira. & nūc subito reuerso sāguine fugatoq; pallentē: nūc ī os oē calore ac spiritu uer so subrubicundū & simillē cruēto: tumētibus oculis nūc trepidis & exillētibus. Nūc ī uno obtutu deſ xis & hærētibus Adīce nūc dentū inter se arietatoq; & aliquē esse cupiētū nō alitū sonū q̄ ē apris te la sua attritu acuetibus. Græce d̄f̄ κ̄ρ̄1̄ ο̄σ̄ Suida uocat mechanema poliorceticon hoc ē machinā expu gnatoriā. Quid ego: subitellige ad te respiciā ppudū & scortū scortēū. Nōne ego uideor

te tibi. nōne ego ele gās tibi & expolita uideor: sed te supflu it. Cōprime. sēda uocē reprime ne p̄ adulescētis audiat. Spero meā. sub itellige amicā com prestug. Solitas. solita es: cōsueuisti scansit uenere & pē fili subagitā. Per ridiculū. ppudū p ridiculosum quēad modū iprudenti mi hi & a re amatorla alieno stuprū psua det. Irā dixi. dice bā te irā cōprimere debere: non aut me inire. sed in duplici uerbi significato su it error. Fidē. cōf dā & credā te bonis uerbis uti si altera ē: q̄ te supet ī dolis me retriciis. Nomies. scribēdū nominas. At dicit. lege. ac

Ast. Ego sum respice ad me. **St.** quid ego. **Ast.** nōne ego uideor te tibi
Str. Quid tibi ad hanc accessio est ædis prope: aut pulsatio ist
Ast. Salue. **Str.** satis est mihi tuæ salutis: nihil moror. nō saluo:
 Aegrotare malim q̄ esse tua in salute sanior
 At uolo scire quid debetur hic tibi nostræ domi. **Ast.** comprime
Str. Spero meam quidem hercle. tu quem solitas comprimās.
 Imprudens perridiculum ut rustico suadet stuprum
Ast. Iram dixi. **Str.** ut esse cœpisti fidem si ē una altera. **Ast.** nimis hic
 Quidem truculentus. **Str.** pergin male loqui mulier mihi.
Ast. Quid tibi ego autē dico. **Str.** quia enim me truculentū nomines
 Nunc adeo nisi abis actutum: at dicitis quid quæras. scito
 Iam hercle ego hic te mulier: quasi sus catulos pedibus
 Proteram. **Ast.** rus merum hic quidem est pudendū: & uero
 Clurinum pecus. **Str.** aduenisti huc subtentatū exornatis ossib.
 Quia tibi insuaso infecisti propudiosa pallulam. an eo
 Bella es quia cœpisti arma: aduenias. nunc places.
 Cum me illi uelim mentiri: dices quid quod te rogo
 Mancupium: qui accipias gesta tecum. hæ nos an uos

Lurinu.
Cicurinu.

dicit. **Mulier.** meretrix: impudica: stuprosa. **Rus merū.** mera rusticitas: nihil habet sibi. cōe cū uenere. **Clurinu.** lurinum ex cōiectura lego: quæ uox spurcū significat & sordidū a lurore. Sunt qui cicurinu scribunt: ut truculentū cicurinum. hoc est domesticā rusticitatem nūcupet: quæ quidem urbem colat: ut cicura hoc est domestica aīalia sed tamen reseruet seminaria uitæ filuestris. **Cicurem** prisca domesticū uocant unde cicurare mansuefacere significat. **Subtentatū.** electatum: tacite in uestigatum sub aliquo pratexto nunquid domi sit iuuentis herilis: quem cupis euocare. **Exorna/ tis ossibus.** factā pigmentara & ossucis oblita: que cum macilenta sit & minime carnulenta potius of seam nuncupem q̄ carnosam: In suaso. duplex est lectio. **Suasus** enim color stillicidii & fumcus. In integris Pompei codicibus hæc scripta sunt. **Suasum** color appellatus: qui fit ex stillicidio fumo/ so in uestimento albo. **Plautus.** Suaso infecisti propudiosa pallulam. sunt qui omnē colorē suasum ue lunt appellare: quod quasi persuadetur in alium ex albo transire. sed idem est insuasus qui suasus ut hic legere insuaso coniuncte possis. **Pompetus** in calce. **Insuasum** appellarunt colorem similem luto: qui flebat a fumo sub stillicidio: etiam si perperam legeretur in pompeto insursum. **Propudiosa.** meretrix procul a pudore. **Arma.** alibi scriptum est armariola: quæ honestamenta sunt armorū hoc est humerorum: ut superius armariola græca pro uenustamento muliebri possis intelligere. ego tamen arma pro armillis intelligo: sunt enim eadem arma quæ armillæ: & ita expone in propeptio il bro quarto elegiacon. **Dixit & iniectis comitum super obruit armis.** Cum me illi uelim mentiri. propterea quod te exornasti: sinxisti: p̄n̄xisti me ob eam rem illectabis: ut tibi seruiam: & mentiar do mino: qui me tutorem domus reliquit. **Mentirer** autem si te admitterem: nec suum filium: & omnia sua caute & sollertissime reseruarem. **Dices.** quoniā nunc faciem curatori pigmento exulta es. dicere poteris hunc & illum mancipiū cum tu seruaram oīum despiciatissima sis. **Quid quod te rogo.** cur quod te peto: subintellige nō respondes: cur tacita spectas: cur mutis: nec mutua uerba pro fers: **Qui accipias.** quo tuo cultu n̄tidiori accipias a nobis mūera: q̄si dicat hoc pspecte noui qd̄ nihil a domo n̄ra reportabis. **Gesta tecū.** p̄pterea qd̄ cutem purpurislo decorasti & infecisti dice m̄ tibi: accipe & gesta tecū hæc mūera sūt ip̄licita hois truculēter exagitati. **Hæc uos an uos**

Suasum,

Emaculatus
pompetus.

Loc9 proptu

dignos dant. lego. hæc nos nō uos dignos decēt. sensu ferme tall. decēt hæc munera nos : qbus digni sumus: non autē uos prostibula propudiosa & infacetissima. Lamiæ hic sunt. nōnulli legunt lamiæ hic sunt. i nostra domo sunt lamiæ monstruosæ belluæ: quæ scēminas tui similes deuorare solēt. Philostrato in uita Apollontī tyānei fit mēto de lamiæ: quæ pueros trās glutibat. Oratius. Viuū puerum lamiæ extrahit aluo. Nō desunt q latumia scribunt hoc sensu. Domi nræ sunt latumia & carcere res meretricum. latumia carcer ficulus: de quo nos fustius in captiuis: q latumis cōiciebatur lapides incidebat arūnose.

Lamiæ.

Dignos dant. lauiniæ hic sunt quas habes uictorias.
Ast. Ne attigas me. **Str.** tangam ita me amabit sarculum
 Ut ego me ruri iam examauerim patulum moueri
 Cunq; ita noctem in stramentis pernoctare perpetem
 Quam tuas centum cœnatas noctes mihi dono patri
 Rus tu improbas ut naçta es hoïem. quem pudeat probri
 Sed quid apud nostras negocii mulier est ædis tibi.
 Quid tu hoc occurras in urbē: quotiens cunq; aduenimus?
Ast: Mulieres conuenire uolo uostras. **Str.** quas tu mulieres
 Mihi narras: ubi musca nulla scēmina ē in ædibus: nulla istinc
 Mulier habitat: rus inquā abierūt abi. **Ast.** qd clamas infane.
Str. Abire hinc ni propera grandigras. iam ego istoc fictos
 Compositos. crispōs cīnos tuos unguentatos usq; ex cerebro
 Expellā. **Ast.** quanā grā. **Str.** q a deo foras nostras iūctas audes
 Accedere. quiaq; istas buccas tam belle purpurissatas habes
Ast. Erubui mecastor misera ppter clamorē tuū. **Str.** ita ne erubuisti
 Quasi uero corpori reliqris tuo ptātē coloris ulli capiēdi mala
 Buccas rubriceta oē corp^o itinxit tibi. pessume estis. **Ast.** qd ē
 Quod uobis pessūe hæc. **Str.** scio ego pl^o q me arbitraris scire:
Ast: Quid id ē obsecro qd scias. **Str.** herilis nī fili^o apud uostrā pit
 Ut perastute eum iniiciatis in malam fraudē: & præmium.
 Sanus si uidear edicam. **Ast.** dicis cōtumeliam. nemo hominū

Quas habes. scribendum. Quas aues uictorias. hoc sensu: Quas nā desideras uictorias ex gēte tam mūta ad uerfus meretricias strophas. undiq; enī pudore circūarmata ē munitissime domus nostra. Attigas. p attigas. sic utebant antiqui: qd nos in superioribus enarrauim⁹. Examauerim. mallueri Patulū moueri. mastrubari in ppa tulo: & ductare me met: q te ipsam inire. Cūq; ita. lego. quicq; ita. certe mallem ppetim & pnox pugilare q tolerar noctes tuas. Mihi dono patri. corrige pati: q tolerare uelut ut noctes tuæ mihi dono dent. Ut naçta es hominem. sed forassis hoïem repperisti erubescē

tē ex tuo pbro: tanq; dicat meretricia probra cōtemno & floccifacio. Hoc occurras. hoc positū p huc. Quid nobis occurris quotiēs ex rure in urbē repedauius. Ni propa. scribe prope aduerbia: ocyllime. uelociter. Grādigras. rusticanū & Rurestre uerbū grādigrare: hoc ē grādire: grādes facere: militarios: & gatorialios. Istoc fictos. scribo. istos fictos hoc ē capillos antias & capro neas añriores & posteriores fictos crines delibutos unguēto rorulēto. Cīnos. cīncinos. sūt q colorē ad uenustādū capillitū itelligāt his Marcelli uerbis hortātibus. Cīnos ac fucū: qd est aliud coloris ēt nō talitū rex. Tullio autore dicemus de oratore lib. iiii. Atq; eo citius i oratore ac poetæ cīnis ac fucō ostendit: & si cīnos p cīncinis interpretari cōuentat. Foras nras. scribe fores nras. Iūctas. clausas: cōpaginatas. Buccas. genas: ps uult⁹: q inflat. Hic satyrus. notæq; p oppida buccæ munera nūc edūt. Purpurissatas. purpurisso tinctas & infectas. Purpurissū: q mēti gen⁹ graci uocāt andricelon: uulgo belletū. Corpori reliqris. qd mētris erubuisse te. ebruscere certe nō potes qm scēminæ offuciis delintæ & circūsecus incrustatæ non relinquūt corpori natuū colorem. Vlli. pro ullus. priscianus libro sexto citat hunc plautinum locum. Cato in Marcum ceciliū: & quis illi modi esse uult. Idem de moribus claudī Nerontis isti pro istus pecunia mea reipublicæ profuit: q isti modi uti tu es de tēporibus. Mala. uocandī casus. Buccas rubriceta. lege buccas rubricata: hoc est rubrica colore rubentī illita & tincta sunt qui mylton apud gracos rubricam interpretantur: non nulli mintum. Rubricatum uocitamus rubricæ colore tinctum. poeta in ptiapais. Rubricato furibus minare mutino. In exodo hæc leguntur. Factes & operimentum aliud tecto de pellibus arietum rubricatis. Mimum rubricarium Fulgentius appellat. Intinxit. corrige intinxti hoc est intinxisti. Iniciatis. formatis: magistratis. Initiati uocabantur: qui alicui teletæ principium fecerant: & prima stipendia.

Grādigrare.

Cinni.

Purpurissata buccæ.

Vlli pullus.

Rubricata.

Maceria.

Maceria illa ait. tu negas. sed qđ inficlaris affirmat maceria in orto diminuta . sunt q legūt agit nō ait: maceriā septū orti nūcupamus. Serulus lib. aneidōs secūdo. Singula enim domus singulis dīs cōsecrata. Vestibulū uestā: ut culmina dīs penatibus. Maceria quā ambit domū hercāo Ioui. Plinius libro unde uigesimo. Auctōr q; ē theophrastus murra sara natū hippofelinū ueteres p̄cepūt ī locis oc cultis: lapidosis: iuxta maceriā feri. Caro ī libris de re rustica. Macerias ex calce cementis silice uti dñs oīa ad op̄ p̄bēt. altā pedes gn̄q; & culmē pede uno crassū lōgū pedibus q̄ndeci: & uti sublimas loca rī oportet. Iustus in libro de aquā ducti b9. Vires: uepres: lē res: ripā: maceriā: salicta: harūdineta excidanē. in lib. ge neseos. Quā ergo diuisa ē pp te mace ria: & ob quam cām uocauit nomē eius phare. Latere fit minor. quotidie mu tilator reddīt dum illinc excludūt lapī des arrepēte illac asiduo cōmeatu heri lis silis. repit & later & latercul9. Dānt pm̄sus ulā. dānosā tīā emetitus ē mere trielā scilicet. Nō mirū. si fit minor: & si lateres rufit. ē enī uetus ipsa maceria.

Ain tu male. ī ce teris codicib9 legīt. ain tu mala. Cre dit duarū rex. cre diderit ē ī duab9 re bus re leut scilicet & mīnima: tanq̄ huc

Hic perire solet. apud nos res perdunt suas: ubi perdidērunt
 Res: abire hinc si uolunt uti ius licet: ego nō noui adulescentem
 Vestrum. Str. ueron? Ast. serio. Str. quid maceria illa ait in horto
 Quā est: quā in noctes singulas latere fit minor. qua is ad uos
 Damni per mensus uīā est. Ast. non mirū uetus ē maceria lateres
 Si ueteres ruunt. Str. ain tu male lateres ueteres ruere: nūquam
 Edepol mihi quisq; homo mortalis posthac duarū rerum credui
 Ni ego uestra hero amaria facta denarrauero. Ast. ē ne ille
 Violentus. Str. suam non enim ille meretriculis muniendis rem
 Cogit: ueq; parsimonīā duriciā æq; quā nunc duo sciam.
 Exportat pessimum. hem tuos exungula. male uiuītis.
 Ego ne hic musitem. iam enim eccere ibo ad forum: atq; hęc
 Facta narrabo seni. neq; istuc in se gestit. Ast. ergo coget exanimē
 Mali. si ecastor hic homo sinapi uictitet: non censeam tam esse
 Tristē posse. Str. at pol ero beneuolens uti ē is uos. Ast. ueq; ego
 Illum: quanq; uiolentus spero immutari potest blandimentis
 Ornamentis cæteris meretriciis. uidi ecquidem iumentum ex
 indomito domitum
 Fieri atq; alias beluas: nunc ad heram ire uidebo eccum odium
 Progredit meum. tristis exit. ad conuenire etiā hic dū phronesiū.

Amaria.

Amara. ī nōnullis exēplaribus scriptū ē amara: ī qbusdā amatorīa . sed & amaria ab amo uerbo potuit antiquus usurpasse plaur9 p rebus ad amandū illicib9. Ille. p̄ adulescētis herilis. Cogit parsimonīā. rē meus herus nō cōgregat luxuriā sed parsimonīā: ut p̄e scilicet utamur nō pd̄galiter. Quā nūc dico. parsimonīa scilicet & duricia exhibant & explosū tur ab amatorio iuene. Scīā. p ut scīā: q̄tū mihi scire dāt & cognoscere. Exportat pestū. ī p̄bis defecatisq; codicib9 lectū ē exportant pestū: quā scilicet duricia & p̄smonia ī p̄fundū ab egero ne adulescētulo efferunt. Hem tuos exungula. tanq; meretricula attento iter minitādū stratilace

Exungulare

gdpiā iuolauerit: truculētus manu p uim apta ponere coegit. exūgulare manū ē aptis unguib9 furtū remittere & relaxare. Cæterq; subdititia uox ē tuos & adulterina. legēdū. tu hoc. qđ scilicet tu suffura ra es. Catull9 exūgulare n̄ dixit ueq; reglutinare tanq; fuz man9 piceatā sint iuxta illud epigramatici. Nō fuit autolici tā piceata man9: Catulli carmē hoc ē. quā nunc tuis ab unguē reglutina & remitte . Hic musitē. qđ ego igt murmurē cū his meretricul: cū qbus s̄mo nullus cōferēdus ē. Eccere . tufurādū ē ac si dicat p cererē. Neq; istuc ī situ gestit. mēdosa sūt hęc penit9. ita corrigēda . nā q istuc scire gestit. senex igt gestit hoc nosse filiū scilicet suū apud cauū hoc leontū corruptū: & ī ganeo ufo delitelcere. Coget exanimē mali. scribe male. Iena r̄ndet ad id qđ stratilax minitatus fuerat filium delaturum ad patrem profecto inquit astaphium ob meam causam non ob aliam male coget & uexabit infontem adulescentem. Sinapi uictitet. si hic uitam ducat ex herba sinapi aspera: illi berals: & austeras: nares torquente non esset durior: & inhumantor. Columella. seq; iacessenti flatum factura sinapis. Est istuos. scribendum estis uos. Imutari potest. in aliis codicibus legitur. Im mutari posse. Ire uidebo. corrige: ire iubebo. si uidero inquit ipsum rusticum amasium iubebo ire ad heram meam phronesium. Adconuenire etiam. in antiquis codicibus legitur. auct con uentre. Desiderat: inquit: hic Dinarchus quod expollationis primā sit oblitus heram meam dum parecon est.

Piscis ego q lauant. existimo meretrices oēs esse pisculentæ naturæ: q pisces usq; dū illis ultra sup
petit lauāt. Consilr meretrices lauāt bona ipsorū adulescentiū. Varro libro secūdo de lingua latia ad
lauāt recognoscere uidef. culus hæc uerba sunt. Apud plautū cū dicit. piscis ego credo q usq; dū ui
uunt adlauant diu minus lauari q hæc lauāt phronesiū: adlauāt lauari non cōuenit: ut sit postremū:
sed adlauant analogia lauati reddit: quod Plautus (aut librari mendū si est non iō analogia) sed qui
scripsit ē reprehendendus oīo & lauant & lauant dī separatim recte in rebus certis: qd pueq; nutritrix la

Lauant.
Lauantur.

Dinarchus. Astaphium ancilla.

Di. Ifcis ego credo qui usq; dum uiuont lauant. min^o diu
p Lauare: q; hæc lauāt phronesium. si proinde amenē
Mulieres diu q; lauāt. oēs amatores balneatores fiet.
Ast. Non qs parū pdurari: opperirier. Di. qn hercle lassus iā sum
Durando miser. Ast. mihi quoq; præ lassitudine opus est laua
re. Di. sed obsecro
Hercle astaphiū intro hac nūcia me adesse cui pperet suauitū
Vt satis lauerit. Ast. licet. Di. audin etiā. Ast. qd uis. Di. di me
Perdunt qui te reuocauit. nō tibi dicebā i modo. Ast. qd iam
Reuocabas. Di. iprob^o nihiliq; hō q tibi mille pass^o pepit moræ:
Sed qd hæc hic at tādū ate ædis stetit: nescio quē præstolata ē
Credo militem illum student. iam quasi uulturii triduo prius
Prædiuant quo die esuri sient. illum iniant omnes illi est
Anim^o omnib^o. me nimio magis respiciet: ubi is huc uenerit
Quā si hinc dūretos ānos fuerim mortu^o. uerū seruire suaue ē
Vemifero mihi post actū plector. quia antē partū perdidit
Verū nūc si qua mihi obtigerit hereditas magna atq; luculēta
Nūc postq; scio dulce. atq; amax qd sit ex pecunia. ita ego illā
Aedepol seruem itaq; parce uictitem. ut nulla faxim cis dies
Paucos fiet. ego istos. qui nunc me culpant confutauero
Sed adsentio apiri fores quæ absorbet qd uenit infra pessulos

uat: puer a nutrice
lauat: nos i balneis
& lauamus & laua
mur. Si proinde
amenē, corrige. si p
inde amenē: si co tē
porē amatores ami
cas meretricias a
mant: quoad lauāt:
sient oēs balneato
res: hoc sensu. Ama
si uiri balnea semp
inhabitabunt: & ex
frequenti balneorū
habitatio recte bal
neatores appellari
poterūt. Perdu
raui: Oppitier. scri
be iūctim dispūcta
interrogatione pdu
rari oppitier. Asta
phiū Dinarchū re
prehendit qd dura
re non queat oppe
riti hoc est expecta
re ipsam dominam
cum maxime cōue
niat amatorib^o pa
tiētia. Intro. sūt
qui scribunt intra.
Aliubi scriptū est in
tro. Hac nūcia.
scribe ac sine affla

tu hoc est aspiratione. Peperit moræ. lege peperit moræ. simile in causa dissimili est id exemplum
plinianum, meminit Plinius cæcilius anagnosten pperam pronuntiantē reuocatum & interpellatū
a quodam astantiū & repetere coegisse. Huic auscultum suum dixisse. intellexeras: Cum ille etiam: an
nuisset. Cur ergo inclamasti: Decem amplius uersus hac tua interpellatione perdidimus. Studēt.
subintellige. supplantare: prestringere. Quasi uulturii triduo prius prædiuant. plinius libro
decimo naturalis historiae. Vulturum. preualent nigri: nidos nemo attingit. Ideo etiam fuere qui pu
tarent illos ex aduerso orbe uolare falso. Nidificant enim in excelsissimis rupibus. Foetus quidem sæ
pe cernuntur fere bini. Umbricitus aruspicum in nostro æuo peritissimus parere tradit oua tredecim.
Vno ex his reliqua oua: nidumq; lustrare: mox ablicere. Triduo autem ante aut biduo uolare eos ubi
cadauera futura sunt. Hæc Plinius. Cadauerosa peculiariter depascitur. hoc autem genus. Satyrus. &
qui uulturibus seruabat uiscera dacis fuscus marmorea meditarus prælia uilla. Catullus. lingua exer
ta autdo sit data uulturio. plutarchus in romulo multa non indigna cognitu de uulturibus. Illū
iniant omnes. in illum militem intentæ sunt ipsæ meretriculæ: illi iniant: illi animum applicant ut
ex omni parte conuellant. Illi est animus. quid si scribis. Ille est animus hoc est deuorandi mili
tem & absorbendi. Me nimio magis. scribo. me nihilo magis. Non magis me amabit ipsa me
retrix cum uenerit miles q; si morti concesserim. Seruire suaue. sed & si uideam me subiectum ip
si puellæ tamen illi inseruire suauissimum est. Nam mihi seruitium uideo dominamq; paratam iam
mihi libertas illa paterna uale. Post actum plector. pumior post cōmissum delictum. Debebam
enim cautius negociari. Ante partum. corrige ante partum. Luculenta. splendida: magni
fica. Cis dies paucos. citra paucos dies. Infra pessulos. Aliubi scriptum est intra pessulos. sunt
enim pessuli repagula hostiaria.

Exēplum pl
inianum.

Vultures et
bū pdiuāt.

Feruide formose calido ætatulæ suæ sanguine. Scruus aut formosū ait nūcupari qm̄ ei sanguis ætatis feruet. Ut oleū. puella imunditer & luculēter splēdet ut oleū lucidissimū. In sacris lris. Cur tur tuū nitidius oleo. Lemno aduentēs: tanq̄ lenī festiuissimī sint & amabissimī. Diximus enī su perius hūc dinarchū obtuisse athenis munus liberæ legatōis. Vapulo. hæc tacite Dinarch⁹ cōuer sius ad spectatores dixerat. Vapulo significat tangor: pcutor: exenteror. Male. scelerate dinarche uir seuocas te e senatu. Promisi iube. ī emaculatis antigraphis scriptū est: promi iube. Hoc est si iu

bes mihi pp̄ari cœ nabo quocunq; uo lueris. Me magis lubente dabis mihi cœnā utaticā. Ce do soleas. ut depo nā scilicet. In cōi/ uio enim mos erat apud p̄seos soleas ipsas deponere: quē ritū Martialis ondit. Imposui soleas af/ fert. p̄tin⁹ ingēs in ter lactueas: oxiga/ rūq; liber. Propar scribe. pp̄ate. Nō ædepol. subitellige sū san⁹. sed nimio a mos demitio. Bibe re possū tam. ludit i hoc uerbo san⁹ es: nō ingt san⁹ sum p p̄te rea bibere uolo: ægrīs enī aqua p̄t/ sanā potui dabā. Sparisti aquā. qua s̄stituit lipoply chis aius & renouat Cedo uulū. legē dum. cado uinum. Idem es. q̄ soles: hoc ē ita demētis & ineptis ut semp̄ isax nire consueuisti. Melle dulcius. te scilicet artissimo cō plecti uicūlo. Hoc i hoc amplexu solul antisto. Istoc pau p̄ ellē. si fauils paup̄ esse statū luculentā hæreditatē mihi parare. Sū enī p̄suēs & largā & munificā i sa uils: Iuxta epigrāmatici poetæ sniam. Gratis nō date: basiate gratis. Cōpendi. breuitatis: ut bre ulter fias paup̄: & sensim nō te unico absorbeā hiatu. Factā. sunt q̄ scribūt factā: sunt q̄ factem p facerē. Veli auertille. ne dulce & amax hoc poculū capē linguæ scilicet appulsū: quo extenor anī mi: & i plagas prestus reuincior. Pol mihi. ædepol subitellige dispēditū maxmū ē mihi: & reb⁹ me ts: si pent⁹ haurio tor illecebras mera hominū dāna & dispollabula. Sordere uideor: ob hāc cām petit hoc phronēsū: qm̄ audiuerat ea uerba. ædepol uelim iā auertille. Tēpestas fuit. cū tecū uo/ lutau i uenerē tēpestas & calamitas peculiū meū pentrus diruerūt. Cū inter nos sorderem⁹ alteri. scribo. cū uter nostrū sorderemus alteri: ubi sorderemus positū est pro inquinaremus & sordem uo/ lupartiam cōmitteremus. post coitum certe sagitta & uulnera me inualerunt: ut id fauorinī sit uere & uenuste prolaturum. Si quid per uoluptatem agis abit uoluptas remanet dolor: si quid per uirtutem agis abit dolor & ærumna: remanet uoluptas. Quid ego facinus. corrige quod ego facinus. Cūq; bene præuenisti. quomodo bene præcurristi meam intentionem. paraueram enim tū bi omnia depromere. Sane gaudeo. subintellige te mea consilia scire. Consilia sumas. consi lia summa legendum hoc est optima consilia.

Phronesium. Dinarchus.

Vm tibi nam amabo ianua ē mordax mea: quo introire
 n Metuas mea uoluptas. Di. feruide ut tota floret. ut oleum
 Nitide nitet. Phr. qui tā infacet⁹ lemno adueniēs: quid ue
 Non des amicæ dinarche suauium. Di. uah uapulo hercle
 Ego nunc. Phr. atque adeo male. quo te auortisti. Di. salue
 Phronesium. Phr. salue hic ne hodie cœnas salu⁹ cum aduenis:
 Di. Promisi iube. cœnabo ubi tu iusseris. Ph. hoc me libente facies
 Di. Aedepol me magis. nempe tu eris hodie mecū mea phronesium
 Phr. Velim si fieri possit. Di. cedo soleas mihi properare afferte
 Mēsam amabo. Phr. sanun es. Di. nō ædepol bibere possum iā.
 Ita animo malest. Phr. mane aliquid fiet tibi. Di. sparisti
 Aquam. iam rediit animus. deme soleas. cedo uiuum
 Phr. Idem es ecastor qui soles sed dicas mihi bene nam ambulasti:
 Di. Huc quidem hercle bene. quando tui uidendi est
 Copia. Phr. cōplectere libens. Di. at hoc est melle dulci dulcius:
 Hoc tuis fortunis iupiter præstant meæ
 Da nūc fuatiū. Phr. immo uel decem. utinā istoc pauper essem.
 Di. Plus pollicere q̄ ego a te postulo. utinam a principio
 Rei item paruillem meæ. ut nunc reparcis suauis. Ph. siquid tibi
 Compendi facere possim factam. Di. ædepol uelim iam auertisse
 lam pol mihi quidē atq; oculis meis. Phr. nū tibi sordere uideor:
 Di. Non mihi quidem. uerum tempestas memini quondam fuit.
 Cum inter nos sorderemus alteri sed quid ego facinus audiui
 Adueniens tuum: quod tu hic absente me noui negotii gesseris.
 Phr. Cūq; bene præuenisti: sane gaudeo tibi mea consilia sumas

Dictū fauori
 ni.

Quæ pp. pp. quæ te prægnantē dissimulas. Mea uita. nomē amatorij. p. p. t. An tibi nascē
et primis mea uita dieb? Ardu? argutū sternuit omen amor. Sed qd istic. scribo. sed qd istuc? cur
istuc facis? Cui rei. ad quā utilitatē rettulit te adsimulare partitudinē? Ut esset aliqui si aqua
usq? ē & redimiculū. corrige. ut esset aliqd ania: & redimiculū. sensus ē. hac fingo ut esset aliqd ania:
hoc est auxilij & occasionis ad uincendū militē: & adlectandū. Redimiculū. uncinus: a ykū: quo
posset redimi & retineri. Tolerē. scribit cū. l. duplo p. educarē. Terentius. Quidqd natū ē decre

Semper credidi eqdem nec peperī puerū: nec prægnans
Fui uerū adsimulauit me esse prægnantē: haud eram.
Dix. Quæ propter mea uita: Phr. propter militē babyloniensem:
Qui quasi uxorem sibi me habebat anno uno: dum hic fuit.
Di. Ego senserā. sed quid istic. cui rei itē adsimulare rettulit. Phr. ut
Esset aliq si aquæ usq? ē & redimiculū. reuersionē ut ad me facerēt
Dentio nunc huc remisit nuper ad me epistulā: sese experturū:
Quātī sese pēderē siqd peperissē educarē tolerē bona sua me
Habiturū oīa eē. Di. ausculto libēs. qd dēiq? agitis? Phr. mater
Ancillas iubet. quoniā iā dicimus mensis aduentat prope.
Aliam aliorsum ire. præmandare & quærere puerum aut
Puellam. q supponantur mihi. qd multa uerba faciam constrictē
Syram nouisti nostram quæ erga ædem sese habet. Di. noui

uerūt tollere. Ma
ter. subitellige mea
luket ancillas alias
tre altorsū hoc ē in
hāc & altā partē ad
supposititū puerū
quæredū. Iā di
cim? mēsis. corrige:
Iam decimus mēsis.
Cur foemina pare
rēt deelo mēse Cen
forin? explicat. hoc
ē cur neamini hoc
ē nouimēstres potif
simū nascant nō de
camini. Cetus ista
sua. Quo tempore
partus cōcipit i ure
ro multebri necesse
ē ut sol fit i aliquo si
gno: & in aliqua ei9
signi particula: quē

Cur foemina
decio mense
pariant.

locum conceptionis uocant. Chadaa a decimo zodiaci a conceptu mense kat
est per cōspectum quadratum q̄ efficax est sicut ē cōspectus ille ē potētissimus: q̄ fit a nono signo
kat et pi yo vov. l. p. trigonā radiationē hinc nono mēse foetus exortus absolutissimus. scribit medi
ci & philosophi illustres gigni hoīem septimo mēse rarer: nunq̄ octauo: sæp numero decio. Eūq̄
esse hoīem gignēdi sūmū iūne decē mēses nō incēptos. sed exactos. Hoc ē tradit menāder poeta ne
tustior humanaz. optinonū uel pitissianus. γυνη κωει δεκα μηνος. Cecilius mēse octauo gigni foemī
nā nō prætermisit. Insolet ne mulier decimo mense parere: Pol nono quoq; septio & octauo. In hip
pocratis libro: qui inscriptus est πῆρι τροφῆς hac leges. εστι δε ουκ εστιν οκτα μηνος γενεσθῆς id
est. est autem & non est octimestris partus. Transeunter & præter institutum in mentem uenit epigrā
matis græci huiusce pallada: γραμματικῶ θυγατρῆς εκεν
φιλοτητι νιγείσα παιδιον. αρσενικον. θυλικον.
ουδ ετερον. Latinum nos ita fecimus.

Catetra /
gonon.
Catatrigon /
non.

Filia grāmatici peperit genitalibus annis
Iuncta: marem: neutrum: foemineumq; genus.
Vbi non omnia sunt locosa uerum subest eruditio remotior: poeta grāmaticum illudens genuisse
cius uxorem filios refert casibus: quos docere consueuerat assimiles. sed cum peperisse scribat ουδ ετε
ρον id prospicientet & accurate prolarum est. Nec iocus exit de ternione hoc est ordine ternarij nu
meri: quo filij geniti. sed neutrum appellat quippe cum ex hippocratis sentētia foetus octauo quoq;
mense geniti sunt & non sunt: & quodammodo neutri uocari possunt: & si non constet hunc octauo
mense gentum. Nil enim festiuæ lepiditatis haberet ob solos casus grāmaticæ filium neutrum uocē
tasse. Ad casus quidem palladae carmen alludens & ad doctrinam occultiore hippocratis ουδ ετε
ρον fortunam appellauit. esse autem & non esse octimestrem partum hoc est quodammodo neutrum esse
scribit hippocrates. Id tam obscure atq; præcise atq; aduersē dictum Sabinus medicus: qui Hippo
cratem comodissime interpretatus est his uerbis enarrauit: εστι δεν φαινομενα ος ζωα ητα
την εκτροσιν. ουκ εστι δε ως θνητων τῶν αἰεταυτα. και εστιν ουν φαντασια ηεν πασαντικα
ουτα δυνασαι δε ουκ εστι. Id est apparent quidem ueluti animalia post abortum. sed nequaquam
sunt quippe quæ statim uita excedant. Itaq; esse quidem tantisper imaginantur. sed potentia non
sunt. Præmandare. iubet mater ancillas præmandare hoc est ut præmandent & imperent ca
teris foeminis si supposititum foetum reperiant huc adferant. Qui supponantur ut supponan
tur. Tonstricem. quæ rondebatur iuuenes & depeculabatur. Sumptum ex his Affrannti uerbis no
men. It liberus totus in ouillis possitricem: ita tonstrix: ita impulsitrix: ita curatrix: ita plaustrix: ita
asstrix. Erga ædem. e regione & a fronte adis.

Palladae disti
chon expli
catum.

Ternio.

Tonstrix.

Mercis malæ eum, syra detulit & inquit hunc pueræ esse malæ mercis hoc est ex adulterio genitū.
Sunt enim malæ mercis pueri: qui prostituunt: quoniam ex inquamto partus adulterini geniti sunt.
Non illa peperit prior, illa prior hoc est uera mater pueri illū non peperit: quoniam non peperisse
uult: & clandestine peperit. nō uult enim palam inotescere uera mater quod puerpa fuerit: & ob hoc
non peperisse uidet. sed posterior peperit hoc est ego illū peperit quoniam mihi suppositus: & uolo uideri
me peperisse. habeo enim illū pro uero foetu. Post hæc scribe, post hic idest miles. Quippini,
cur nō procurem.

Esse calidū, cū
duplo. L. hoc est ua
frum: ueteratorē &
astutum. Quid
de futurū est: quid
de me fiet aduētan
te milite. Accu
bua nōnulli scribūt
accubare. Velim in
quit dis sacrificat &
coenam laurā para
ri: uti dis pro puero
acquisio sacrificem
& peculiariter Parz
trida deat: quæ par
tai præerat: Autor
Augustin⁹. Ad
scititio supposititio
qui ascitus est in nu
merum ueri part⁹.

Quinto die. su
binellige sacrificia
eorum q̄ntus dies
sit crismus hoc ē tu
dicator⁹: in quo in
dubio ultra pueri fa
cent: hoc & septio.
Sic Aristotiles: cui⁹
uerba sunt hæc lib.
septimo de animalib⁹.
Plurimi añ septimū
diem intereunt: un
sit ut noia septimo
die imponant: tāq̄
saluti pueri magis
credamus. Cui
liū laurā. ciuitū lu
rorū: qm̄ hic ad ad
nistrabat res ciuiles
publicus legar⁹.

Videor facere. legēdū uideor facere. Certe mea uita & specula uideor facere pos
se qd̄ petis. Mihi uoluptas. scribe. mi uoluptas p̄ mea uoluptas: uerba blādula. Mi seruit ap̄d He
ronymū subinde foeminito generi quē admodū & utriū. Me hera. corrige. mi hera: uox ē blādimentū
leu p̄ eclypsin me hera dicit p̄ mea hera. At ego ubi abstulit. legit̄ alibi. q̄s id abstulerit. si misurus
sū ait tibi misera: q̄s ea abstulerit: & ad te afferet. Quidq̄ autem erit bōi cōsulas. sed qd̄cūq̄ fūe
rit id mun⁹ bōi cōsule: hoc ē aq̄ bōtq̄ factas. poeta i priapais. cōsule missa bōi. Lucio Apuleio sicut igit.
aq̄ bōtq̄ factas. Ouidi⁹ lib. tristiū quarto. Interdicta mihi cōsule roma boni. Cui⁹ me nō p̄niteat
mitte mihi mun⁹ tā egregiū: luculētū: munificū: cui⁹ si uile mun⁹ fuerit nō p̄niteat ul̄ qd̄ mihi nō p̄u
uideat: hoc significat p̄niteat autore donato. Sociæ unanimitatis. unanimitis: cōcordis mētis. hoc
sensu. p̄fecto hæc me phronesiū efflētū amat nō ut amica & amatrix. sed uti fidelis & unanimitis soror: q̄
mihi credidit officiosa & amica pueri suppositionē. Quod. quā pueri ascititii suppositionē soror
sorori nō credit. Medullitus. ansmitus: cordicitus: ex intimis medullis. Ego ne illud. corrige.
ego ne illi hoc ē phronesiō. Desit amor. desuerit amor meus erga phronesium. ego me amare nō
possem si hanc non possem. Notum est illud proptianum. & nullo uacuis tempore desit amor.

Phr. Hæc una opera circūit per familias pueræ uestigat clāculū ad me
Detulit datū sibi esse dixit: mercis male. eum. Di. nunc non illa
Pepit: quæ pepit prior. sed posterior: Phr. ordine omnē rē tenes:
Nunc ut præmisit nunciū miles mihi nō multo post hæc aderit
Di. Nūc tu te iterim quasi puerpera hic p̄cura. Phr. quippini ubi sine
Labore res geri pulchre pōt ad suum quēq̄ æquum est quæstum
Esse calidum. Di. quid me futurum est: quando miles uenerit. rē
licitus ne abs te uiuam

Phr. Vbi illud quod uolo habebō ab illo: facile inueniam quo modo
Di. ortiū & discordiam inter nos parem. post id ego totū tecum
Mea uoluptas usq̄ æro assiduo. Di. immo. hercle uero accubuo
Maue lim: quin dis hodie sacrificare pro puero uolo adscititio

Phr. Immo hercle uero quinto die quod fieri oportet censeo
Non audes aliquod mihi dare mun⁹ ciuiliū lucrum. Di. hercle
Videor facerem mihi uoluptas me heia ubi quippiam me
Posces. Phr. at ego ubi abstulit: Di. iā saxo hic aderit. seruolū huē
Mittam meum. Phr. sic facito. Di. quicquid aut̄ erit boni cōsulas

Phr. Ecce stō munus te curaturum scio. ut cuius me non p̄niteat
Mitte mihi. Di. nū quippiam me uis aliud. Phr. ut quādo otium
Tibi sit me reuifas. Di. ualeas. Phr. uale. Di. proh di imortales nō
Amantis mulieris sed sociæ unanimitatis fidentis fuit:
Officium facere. quod modo hæc facit mihi. suppositionē pueri
Quam mihi credidit germanæ quod sorori non credit soror
Ostendit mihi iam sese medullitus: se infidelem nunquam
Dū uiuat fore ego ne illā ut nō amē: ego ne illud non bene uelim
Me potius nō amabo quā huic desit amor ego isti nō mun⁹ mittā
Iam modo ex hoc loco iubebo ad istam quinq̄ perferri minas

Partunda.

Septim⁹ dies
crismus.

Boni cōsule.

Medullitus.
Desit.

Obsonari. obsona copiose & splendide emere: & repete uerbu subebo.
 dum hac mina. tali sensu. potius illi phronesio bene erit hac mina q̄ transeat in cōpendium meum.
 Quam mihi met oia. subitellige mihi bene faciā: in iis omnibus rebus: quæ mala mihi facta hoc
 est facio dum inferuo amoribus meretriciis. Cruclant. pro cruciant: exagitantur. Cōmentū
 male. exogitatu malitiose: perfidiose. Eam rem. malitiam & dolū mulsebrē. Prima. hac ingt
 dico primū de re mea. Dolus ne occidat. timeo ne dolus abeat si puer moritur. Mater dicta

Hic mina. scriben
 qd sū. sensus ē. nūc
 cupio uiuere: & ultā
 exopto: qd ob puer
 rū suppositū uo
 cata sū mī: qd nom
 maxie desiderabā.

Hoc ausa sū. ut
 mī appeller puero
 supposito. Tātūde
 dolū. eūdē dolū ag
 gredior. dilapidādi
 militis auspicabor il
 lecebras fœtu noui
 tio. Aliēos dolos
 mihi supposui. Aliū:
 qui i enixu dolores
 multos mī pepit sup
 posui p meo. Ad
 grediri. p aggredi
 uelut mori p mo
 ri. Outdus lib. xlii.
 metamorphoseon.
 oēm q̄ tremiscēs ad
 strepitū: mortē q̄ ti
 mēs: cupidulq̄ mo
 riri. Id illi senio ē.
 sentū macies agrī /
 mōia puella ē si qd
 dolose icp̄st nō ipe
 trat. Maleq̄ face
 corrige male quæ fa
 ces: hoc sēsu. famiā:
 q̄ cū icceperūt male
 facere si libēter desi
 stūt. Meli⁹ ē on⁹.
 acceptis ē grauamē
 mulieri male facere
 q̄ bñ. Meapte. mea
 ipsa inata. Istic.

Præterea obsonari dūtaxat hic mina multo illi poti⁹ bene erit
 Quæ bene uult mihi. q̄ mihi met omia quæ mihi facta mala.

Phronesium meretrix.

Verō isti date māmā. ut miseræ matres sollicitæq̄
 p Ex animo sunt cruciantq̄ ædepol cōmentū male
 Cūq̄ eā rē in corde agito: nimio minus perhibemur

Malo q̄ sumus igenio. ego prima de me modo dicta dictito
 Quanta est cura in animo. quantū corde capio dolorem:
 Dolus ne occidat morte pueri. mater dicta quod sū. eo magis
 Studeo uitæ: quæ hoc ausa sum. tantundē dolū adgrediar
 Lucri causa autara probrum sum executa alienos dolores
 Mihi supposui. nullam rem oportet dolose adgrediri: nisi
 Astute accurateq̄ exequare: uosmet iam uidetis ut ornata
 Incedo puerperio. ego nunc me esse ægram adsimulo
 Male quod mulier facere incepit eius nisi efficere ppetrat
 Id illi morbo: id illi senio ē. ea illi miseræ miseria est
 Si benefacere incepit. eius enim cito odium percipit
 Nimisq̄ pauca sunt defestæ maleq̄ facere occeperent
 Nimisq̄ pauca efficiunt. siquid occeperint benefacere.
 Mulieri nimio malefacere melius est onus: q̄ bene
 Ego quod mala sum. matris opa mala sum & meapte malitia
 Quæ me grauidā esse adsimulaui militi babylonio. eā nunc
 Malitiā accuratā miles inueniat uolo. istic haud multo post
 Credo aderit. nunc prius precauero sciens cumq̄
 Ornatu ut grauida quasi puerperio cubem. date mihi
 Huc eiectam atq̄ ignem in aram ut uenerer. uicinā meam

Iste miles babylonienſis. Præcauero. prouidero. Sciens. ex animi sententia. Cumq̄. quomo
 docunq̄. Ut grauida. quō grauidā esse solēt. Date mihi huc eiectā. corrige. Date mihi herbā
 atq̄ ignē. Verbenis enī utebant: & ceteris herbis ad exptandā pollutionē p̄tudinis: & ad auertēdū
 fascinū. In comeditis enī tēpla apollinis & liberi introducebāt: qd̄ Donat⁹ & Seru⁹ explicāt. De sag
 minib⁹ p uerbenis Plinius libro. xxii. St qd̄ autōres ipsi romāi cōditoresq̄ imensū qd̄dā: & hic sum
 p̄fere: qm̄ nō aliunde sagmīa i remediis publicis fūere: & i sacris legatōibus q̄ uerbenæ: certe utroq̄
 noie idē significat: hoc ē gramē ex arce csi sua terra euullū. Hac & semp legatī csi ad hostes clariga /
 tūq̄ mitterent usi idest res raptas clare repetitū: un⁹ utiq̄ uerbenari⁹ uocabat. Vergili⁹ lib. xi. uelati
 lino & uerbena tēpora uincti. Seru⁹. Verbenæ pprie ē herba sacra sumpta de loco sacro capitolii: q̄
 coronant faciales: & paterpatrat⁹ fœdera facturi uel bella idicaturi: abusiue tñ ēt uerbenā uocamus
 omnis frondes sacratas ut est laurus: oliua uel myrtus: ut Terētius. ex ara hinc uerbenas sūme. Nam
 myrtum fuisse menāder testat: de quo Terentius. Caduceus pacis signum Varro pronunciauit de ui
 ta patrum in secundo. Verbenarius ferebat uerbenam. Id erat caduceus pacis signum. Nam mer /
 cursi utramq̄ possimus estimare. Verbenæ sagmīa nuncupantur. Pompeius. Sagnina uocan /
 tur uerbenæ idest herbæ puræ: quia ex loco sancto arcebantur a consule prætore ue legatis

Templa i co
 mediis.
 Sagmīa uer
 benæ.
 Verbenari⁹.

proficiscuntibus ad foedus faciendū: bellumq; indicendū uel a faciēdo id est confirmando. Naulus. Ius sacratum iouis iurandū sagmine. Tauri & uerbena in cōmentario sacrorū significāt ficta farina cea. Donatus uerbenas ait esse omnes herbas & frondes festas ad aras coronandas ex aliquo loco puro decerptas dictasq; quasi herbenas. Plinius libro. xxv. uerbenacā uocat herbam quam graeci hēro batanen quasi sacram herbā dicunt: aliquid peristereon ueluti columbariam dicas. Hāc est inquit quā legatos ferre ad hōstes indicauius. Oratius libro primo carminū. hic mihi uitium cespitem. hic uerbenas pōite pueri.

Verbenaca.

Bellaria.

Saccaron.

Bellaria. secundae mensae ex melle troicisci delicati greci τρωικισκον uocant. nunc ex saccharo sunt re omnium maxime ganeata: quo gēit delicio uelut carebāt: apud quos tantummodo saccaron in usu melae fuit. Nasctur enī id in cāntis apud orientales. Lucan⁹. Dulcesq; trahūt ab arūditne succos. De saccharo Plini⁹ libro duodecimo natura

lis hīstoriae. & machira ex india aduehitur cortex rubens: radicis magnae nomine arboris suae: qualis sit ea incompertum habeo. Corticis melle decocti usus in medicina ad dyleneticos praecipuus habetur. Saccaron & arabia fert. Sed laudatus india. est autem mel in arundinibus collectum: gumium modo candidum: dentibus fragile: amplissimum nucis auellanae magnitudine ad medicinae tantum usum. Aristoteles in problematis encyclicis. Cur edenda bellaria sint uisusq; secundarum mensarum adici debeat: an ut satis bibamus. Non enim satis gratia solū: quae per mesam primam nos teneat bibendum. Sed etiam post hausisse aliquid iuuat. Gellius libro duodecimo. bellaria ea maxime sunt mellita quae mellita non sunt. πεντακοσιον enim cum τρεψα hoc est concoctioe societas insida. Vina quoque dulciora est inuentre in comcediis antiquo gatis exemplaribus tu substitue maioribus duellis uel imanibus duellis: hoc sensu. soleo laudes meas quae ueluti martiae sunt & omni robore bellico munitissimae eas praedicare in bellis & iis maximis non autē in sermonibus: in quibus tantummodo gradilog lingua & inertes opera milites se tacant & efferunt

Et homeronidā & postillam illi. haec cruditi sermo omnes monstruosa uerba sentiunt: sed his: quae substituāt non temere reperit: praecipue cum in exemplaribus eadem mendae sit indoles. Interpretantur igitur homeronidā & postillā noīa esse laetantuloꝝ miltitum: qui falsi cōiūcti fuerint: pindeq; dam nati: cuius rei cum nullū idoneum autorē replam utor coniectura fortasse poenas daturus si male ceciderit ut ita legā: & homeri iliada & odyseā illic memorari potest: ut iste sit sensus. Cum istis mēdaci loquīs miltitibus cōferatur istas homerica & odysea: in quibus pugnae: errores: & pericula mendaciter & falso cōmenta sunt ab homero: in cuius rei testimoniuū est cōmentarius Aristophanis graeci poetae: qui scribit eupolin poetam inter antiquae comediae scriptores celeberrimos scriptitasse mordacissimam poemam: in quo taxabat Homerū ueluti uaniloquū quod mendacis res heroticas inuoluisset in numeris & lestrigonas in odysea: polyphemum staturatum: utrem uentis instatissimum & caetera portentuosā canat: non sine maxima: posteritatis irrisione. In quam sententiam exit illud satyrici poetae. Riserat ut mendax aretalogus: & Augustinus homerum non desinit inceslere tanquam impleuerit caelum fabulis: de quo peculiariter astronomicus Manlius ita canit. Quorum carminibus nihil est nisi fabula caelum. Plato in libris de re publica multipliciter impetit homerum ueluti mendacem: & de superis illa comminiscentem: quae mortales notae postremissimae actitare de deceret. Adde quod non ob aliam causam idem Plato censuit ab urbe sua expelli poetas. Praeterea scribunt opinatissimi scriptores illada compositam esse instar tragediae: & odyseam in similitudinem comediae. Qui & conuicti. hoc refertur ad miltites mendaciloquos: qui in homero arumna rum suarum clades mentiebantur ut ulyxes mendax aretalogus. Condemnati falsis. corrigebunt nonnulli qui uident. Quae quae uidet. scri

Mendax homerus.

Hic apponite: atq; abite ab oculis. operae precium face ut
Accumbam. accede adiutare sic decet puerperam soleas
Mihi date pallium inice in me huc archilis. ubi ē astaphium
Fer huc uerbenam mihi thus & bellaria. date aquam manibus
Nunc ecastor ut ueniret miles uelim.

Stratophāes miles. Phronesiū meretrix. Staphiū ancilla

E expectetis spectatores meas pugnas dū praedicē

Manib⁹ duellis praedicare soleo haud in sermonib⁹.

Scio ego multos memorauisse milites mendaciū

Et homeronidam & postillam illi memorari potest.

Qui & conuicti & condemnati falsis de pugna sient

Non laudandus ē qui plus credit. quae audit. q̄

Num placet. scribe negatue nō placet. Pluris ē oculus testis unus. Oculatū autor ē pom
 pelus hic pro presentī poni tanq̄ intelligat illum: q̄ in rei presentia affuit. Oratius. Certior aurā ar
 biter est oculus. Plautus iuxta iurisperitorū opinionē hoc protulit. Carmen id ansam dedit Apuleio
 ut philosophice multa diceret in hac uerba. At non itidem maior meus socrates: qui cum decorum
 adulescentem & diuile tacentē cōspicatus foret: ut te uideā inquit aliquid eloquere, scilicet socrates
 tacentē hominē non uidebat. & enim arbitrabatur hoies non oculoꝝ sed mentis: & animi obtutu cō

Oculatus te
 stis pluris.

Quæ uidet. num placet cū illi plus laudant: quæ audiunt
 Quā quæ uident. pluris est oculus testis: unus q̄ auriti
 Decem: qui audiunt audita dicunt. qui uidēt plane sciunt
 Non placet quem scurræ laudant manipularis musitant
 Neq̄ illi quorū lingua gladiatorum aciem præstringit. domi
 Strenui nimio plus profunt populo: q̄ arguti & cati
 Facile sibi facunditatem uirtus arguta inuenit

fiderandos: nec ista
 re cum plantino mi
 lite cōgruebat: qui
 tra ait. pluris ē ocu
 lar⁹ testis unus q̄ au
 riti decē: imo enim
 uero hunc uersū ille
 ad examinādos ho
 mines conuerterat.
 pluris est auritus te
 stis unus q̄ auriti de
 cē. Caterū si magis
 pollerēt oculos q̄

animi iudicia profecto de sapiētia foret aquilæ concedendū. Huc faciūt uerba serutana ex libro sexto
 aneidos. per portā corneā oculi significantur: qui & cornes sunt coloris: & duriores ceteris mēbris.
 Nam frigus non sentiūt: sicut etiam Cicero dicit in libro de deorū natura. Per eburneā uero portam
 os significat a dentibus: & scimus quia quæ loquimur falsa esse possūt: ea uero: quæ uidemus sine dubio
 uera sunt: nec mirū si oculus⁹ testis pluris est cū ex inia Varronis libro secūdo de lingua latina: quā
 sensuū maximus ē oculus. Nam cū sensus nullus qd̄ abest mille passibus sentire possit oculos⁹ sensus
 ut usq̄ puenit ad stellas. Id quod oculis admouemus specillū dicit. M. Varro testatur: etiā si alibi non
 uitreum admisculū: quo senescaligantis luminis utunt: uerū illi inimentū: quod per affectū oculum
 trahit consueuit. Hinc fit oculariter aduerbiū. Sidonius libro octauo epistolarū. Curus si tantisper sum
 moueant dignitatē isti: q̄ amicos iudicabūdi non tam iudicialiter q̄ oculariter intuetur dicat uel in
 in hominis forma qd̄ satis spectabile putent. Socraticis uerbis proximus est Lactantius libro tertio di
 uinarum institutionū. Quid quod plus est in auribus q̄ in oculis situm: quādo doctrina & sapientia p
 ospi auribus solis potest: oculis solis non potest. Straho libro tertio: Qui autē solas uidentes cogno
 scere existimat auris iudiciū perimit: quæ ad scientiā capessendā longe præstantior est oculo. Iure cō
 sult⁹ institutionū lib. iiii. cōtra sent. Magis ueritas oculata fide q̄ per aures animis hominū insigit. Pie
 ronymi uerba sunt hæc. Multoq̄ plus intelligitur quod oculis uidetur q̄ quod aure percipit. Scur
 ræ laudant. scurrules assentatores sed manipulares sui milites mussant: & derectanter eius laudes tan
 quā instrenui memorant. Manipularis. scribe manipulares hoc est milites eiusdem manipuli.

Cornea por
 ta & eburnea

Sensuū maxi
 mus oculus.
 Specillū oca
 larium.
 Oculariter.

Auris præsta
 tior oculo p
 apuleio.

Lingua gladioꝝ aciem præstringit. quorum lingua obtūdit & superat ipsos gladios. Domi
 strenui. qui in domesticis rebus & togatis: & intra se strenui sunt potiores illis: qui in publico gloriosi
 sunt: & demū nihil habēt: quod uirtutis sit specimen & indicatura. Arguti. nugaces: obstreperū.

Stratophæes

Cati. callidi: malitiosi: uulpinares. Nomen huic: quod minime prætereundū fuit: misit erat strato
 phanes hoc est inclutus & splendidus in uirtute bellica. Catos scios & prudentes dicit Apuleius libro
 undecimo de asino aureo. Quale autem & illud iudicium apud legiseros athenienses & catos illos &
 omnis scientiæ magistrōs. Porphyrio catum interpretatur exptum & doctum. Oratius libro secūdo
 epistolæ. Postremo hæc ille catus q̄tūns rusticus ibit ibit eo quo uis: qui zonam pdidit inq̄. Plinius
 libro septimo. Reliquis animi bōis præstitere & apud ceteros mortales sapientia: ob id Cati: corcul
 apud romanos cognominati. Seruius primo aneidos. Per contrariū signē idest sine igne si ingenio
 sum dicimus unde ex græco uenit catus idest ingeniosus $\alpha\pi\omicron\tau\omicron\upsilon\kappa\epsilon\iota\omicron\theta\alpha\iota$. Facunditatem. facun
 diam: uberem panegyricū & diuitem laudationē. satis mihi se lætat: qui tacens strenue facit: in quā
 sententiā cū quidam epaminūda: si bene meminī: se lætaret: inq̄ dux egregie. Domi meæ sunt duo
 boues: utroq̄ tacente satis scio quis eorū ualentior sit & peræq̄ robustior. Hac dictōe utitur Hygin⁹
 libro priō his. Quod si lōglor i sermōe fuero: nō mea facunditate sed rei necessitate factū existimato.
 Adde qd̄ militare est sua facta lætare: sup qua re Macrobi⁹ hæc libro septimo. Quid duces & milites:
 qui fortiter a se facta semper dicuntur & nō tacent arrogantiae metu: Nonne si ut hæc referant inui
 tentur mercedem sibi laboris existimant per solutam: remunerationem putantes inter uolentes nar
 rare quæ fecerant: Adeo autem id genus narrationum habet quendam gloriæ saporem: ut si inuidi
 uel æmulī forte præsentēs sint tales interrogationes obstrependo discutiant: & alias inferendo fabu
 las prohibeant illa narrari: quæ solent narranti laudem creare. Virtus arguta. quæ tacet uirtus
 satis loquitur: quoniam etiam in tacito uirtus apparet.

Facunditas.
 Dicitū egrer
 gium contra
 lætatorē.
 Milites sua
 extollunt.

Præfica.

Argutum, sonorū: nugacē, locutuleſum. Propertius, Iuſſa neq; arguto facta dolore queri. Ha
beam p præfica, hoc eſt pro inani ſimulatore: deridiculoq; tactatore. Præfica dicebant apud ueteres
quæ adhiberi ſolent funeri mercede conductæ: ut & ſterent & fortia facta laudarent. Plautus in fruola
ria, ſupabo omnes argutando præficas. Idē in truculento, habeam pro præfica: quæ alios collaudat:
eapſe ſe uero non pōt. Lucilius, Mercedeq; conductæ ſient in alieno funere præficæ multo: & capillos
ſcindunt & clamāt magis. Varro de uita patrū libro quarto, Dem ueniā cantoris ſola amat tibias &

fides: hæc mulier uo
citata olim præfica
uſq; ad puniçū bel
ſū. Seruius libro. vi.
ænidos. Varro tñ
dicit pyras ideo cur
preſſo circūdari p
pter ingētē uſtrina
odorē: ne eo offen
datur populi circū
ſtantis corona: quæ
tā diu ſtabat reſpō
dens ſtatibus præ
ficæ i deſt plāctūſū p
cipi q̄dſu conſūpto
cadauer & collectis
cineribus dicebat ill
cet: quod ire licet ſi
gnificat cū libro no
no ænidos Maro
ait. Nec te tua fune
ra mater produxi.
Seruius Inquit id

Sine uirtute argutum ciuem mihi habeam. pro præfica
Quæ alios conlaudat eabſe ſe uero non poteſt. nunc
Amicam decimo menſe poſt athenas atticas uiſo
Quam grauidam reliqui meo compreſſu. quid ea agat
Phr. Vide quis loquitur. A ſta. iam propinquat miles mea
Phroneſum tibi a deſt ſtratophanes
Nunc tibi opus ægram ut te adſimules. Phr. tace.
Cui adhuc ego tu malam emonet ruri a me maſicio
Vincereſt repperit mulier ut ego opinor uina dea aut
Hominem ut uolo. Str. euge aſtaphium eccam mihi
Aduorſum. Phro. ſalue ecaſtor ſtrate phanes uenire ſaluum
St. Scio ſed peperit ne obſecro phroneſium. Aſt. peperit puerū
Nimium lepidum. Str. ecquid mihi ſimilis eſt? Aſt. rogas.
Quin ubi natuſt machæram & clipeum poſcebat ſibi

Illicet.

Funereæ.

Error Hie
ronymi.
Threnōdæ.

Verſus māli
explicatus.

Eapſe.

Aia parentū
filii.

eſt funera. Nam apud maiores funereas dicebant eas: ad quas funus pertinet ut ſororem: ma
trem. Nam præfica ſunt planctus principes non doloris. Varro libro tertio de lingua latina. In trucu
lento. ſine uirtute argutū ciuem mihi habea pro præfica: ut aurelius ſcribit. mulier ab iuctu quæ con
ducereſ: quæ ante donū mortui mihi laudes elus caneret. hoc factitatū ſcribit ariſtotiles in libro: q̄ inſcribi
nam mortuos collaudat. Claudius ſcribit dictam quod præficereſt ancillis quemadmodum ſamen
tarentur præfica eſt dicta: utruq; oſtendit a præfatione præficam dictam. In hieremia congruenti
præficas uertitſet Hieronymus iſis uerbis. Contemplamini & uocate lamentatrices & ueniant: & ad
eas: quæ ſapientes ſunt mittite. ita mares quemadmodum ſceminæ iſis officiis delegabantur. Oratius
in arte poetica: ut qui conducti plorant in funere dicunt & faciunt prope plura dolentibus ex ani
mo: ſic deriſor uero plus laudatore mouetur. Subdit Porphyrio. Alexandria obolis conducuntur:
qui mortuos fleant: & hoc tam ualde faciunt: ut ab ignorantibus illorum fuiſſe credantur qui efferun
tur: hi ergo uocantur threnōdæ. Manlius aſtronomicus libro quarto ſubobſcure præficam ſignat
eo uerſu. Nunc gemere: & uarias in quaſtum uendere ueſtis: uendere ueſtis in quaſtum eſt ſagariam
exercere. Alios collaudat. præfica certe manus tactans: capillos ſcindens: plangens pectora flere
uidebatur: & extinctos maxime laudabat. Eapſe ſe. in marcelli codice legitur. A ſe uero non po
ſe laudare non poteſt: ita arguti ciues uacui uirtute alios laudant. Sed nihil in ſe habent: quo ſe lauda
re poſſint. Nam ſine uirtute eſt tamquā ſine frugibus arbor. Quid ea agat. repete uerbum uiſo.

Cui adhuc ego. ſubintellige militi ſtrophas cōmentabor egregias. Tu malam emonet. cor
rigo. tu malam emones. Conuerſa demum ad aſtaphium inquit tu me malam & malitioſam emones.
Non enim in meo officio ſum monenda: quæ ſola mihi ſuperſum. Ruri a me maſicio uincereſt.
Dispunge hæc omnia & ita lege. non rudi te maſicio uincereſt mulier: militem aduenientem
phroneſium alloquitur hiſ ſerme uerbis. ego mulier repperi te uincere maſicio non rudi: hoc eſt
commenta ſum te philro tenaciſſimo pellicere hoc eſt filio. Nulla plane illicia: nulla amatoria te po
terant illicere niſi fuiſſet deſiderium filioſi. Nam autore philoſtrato. omnium parentum filii ſunt ani
ma. Vina dea aut hominem. corrige. uin ad eam ad hominem. interrogat aſtaphium nunquid
ad hominem: militem ſcilicet obuiam eat. Aſtaphium. ſalutatioſus eſt caſus. Eccam aduor
ſum. ecce illam phroneſium uenit mihi obuiam præ meo amore puerperium floccifaciens. Ve
nire ſaluum. ſubintellige gaudeo. Scio. ſubintellige te gaudere me uenire ſaluum.

Meus est. qm macherā: quod militaris animi specimen ē: poscebat. Iam manus est. corrige. Iam malus est subintellige signū: quod dedit ipse infantulus. Lectat legionē. eligit legionē: quam spollet indoles militaris ulgoris. Inter tot dies. subintellige signū robusti dedisti innumera explā. Exitio est. quid illi puero exitiale fuit ex contagione uteri priusq̄ in praeliū poterat exire: tanquā tardaret ab utero non a uiribus ne ire posset in praelium: etiā tenellus & pene informis nisi restitisset uterus exire uolebat in actū. Vbi illa. ancilla uidelicet astaphisū: quae me solam reliquit. Ab se.

St. Meus est scio iam de argumentis nimiū quidem similis est.

Ast. Pape iam manu. St. iam ne lectat legionem quā spoliare

Velit. Ast. here nudiusq̄ntus nat⁹ qdē ille ē. Sta. qd postea

Inter tot dies quidem hercle iam actum aliquid oportuit

Quid illi ex utero exicio est priusq̄ poterat ire in proelium

Ast. Consequere atq̄ illam saluta & gratulare illi. St. sequor

Phr. Vbi illa obsecro est quae me hic reliquit ab se: abisti

Ast. Adlū adduco tibi exoptatū stratophanē. Ph. ubi is ē obsecro

St. Mars peregre adueniens salutat nerienem uxorem suam.

Cum tu recte prouenisti cumq̄ es aucta

Liberis gratulor. cum mihi tibiq̄ magnum dedisti decus

Phr. Salue qui me interfecisti pene & uita & lumine. quiq̄

Mihi magnos dolores per uoluptatē tuam cōdidisti in corp⁹.

Quo nūc ēt morbo misera sum. St. eia quā ob rē mea uoluptas

Tibi obuēnit labos iste. filiū pepisti: q̄ edis spoliis opplebit tuas

Phr. Multo ecastor magis oppletis op⁹ ē tritici granariis. ne ille priusq̄

Spolia capiat hinc nos extinxit fames. St. habe bonum aiūm

Phr. Sauium sis pete hinc ab me nequeo caput

Tollere. ita do. itaq̄ me ego doleo

Neq̄ iā queo pedib⁹ mea spōte ambulare. Sta. si me ex medio

Mari sauium petere tuum iubeas: petere haud pigeat me.

Id ita esse experta es. nunc experiere mea phronesiū me te

Amare: adduxi ancillas tibi eccas ex syria duas. istas dono

consortio & contubernio suo. In aliis codicibus legitur capse hoc ē ea ipsa. Nerienem uxore suam. Neriene Gellus haec libro duodecimo. cōprecaones deorum immortalium: quae ritu romano diis sunt expositae sunt in libris sacerdotum populū romanū: & in plerisque antiquis orationibus. In his scriptū est latiam saturni: salacia neptū: horam qui rini: iurite quriti: Maſam uulcani: Terrien lunonis: Molas martis: Nerienen quoq̄ martis. Marcus Varro nō Nerio sed Neriones uocauit ue dixit in his uersibus.

Theāna: & perāna: prāda: celato: paleſ: Nerienes: Minerua: fortuna: ac ceres. ex quo nominandi quoq̄ casum eundē fieri necessū est. Sed Nerio a ueteribus sic declinat quasi Antio.

Neriene.

Latia. Salacta. Hora. Iurites. Mala. Herte. Molas.

Nā perinde ut anienē sic nerienē dixerūt: tertia syllaba pducta. Id autē: siue Nerio siue nerienes ē: si binū uerbū est. eoq̄ significat uirtus & fortitudo: itaq̄ ex claudis: quos a sabinis ortūdos accepimus: q̄ erat egregia: atq̄ pstanti fortitudine nero appellat⁹ ē. sed id sabinū a graecis accepisse uident: q̄ uincula & firmamenta mēbroꝝ νεῦρα id est neruos dicūt: unde nos quoq̄ latine neruos appellam⁹. Nerio igit martis uis & potētia & maiestas quadā esse martis demonstrat. Plautus autē in truculēto coniugē eē nerienē martis dicit: atq̄ id sub psona militis in hoc uersu. Mars peregre adueniens salutat nerienē uxore suā. Gellius in tertio anali Neria p. a. s. iam non Nerio neq̄ nerienes dicit. prater plautū ēt praterq̄ gelium Licinius Imbrex uetus comœdiaz scriptor in fabula: quae nehera inscripta est ita scripsit.

Nolo ego neheram te uocent sed Nerienen:

Cum quidem martis es in cōnubiū data. Ita autē senarū numerus huiusce uersus est: ut tertia in eo nomine syllaba contra q̄ supradictum est corripienda sit. In cōmentario Seruſi Claudii scriptum in ueni. Nerio dictum quasi nerio hoc est sine ira: & cum placiditate: ut eo nomine mistem tranquillūq̄ fieri martē precemur. Ne enim particula ut apud graecos ita plerūq̄ in latina quoq̄ lingua pruatua est. Martianus capella libro primo de nuptiis philologiae & mercuri. Certumq̄ esse gradū nertenis: nerienen coniugis amore torrerit. Magnos dolores. qui partitudinem circumstant: quos graeci peculiariter dicunt οδὶναι. Aedis. edes. spolia enim ex hostibus reportata sigebantur in domesticis aedibus. Nā ille priusq̄. negatiue: ponitur. Hinc nos extinxit. Corrige hic nos estinxit: & hic athenis intellige: extinxit pro extinxerit. Ita do. sicine languide: ueternose: in amabiliter impingo sautum. Nequeo enim pra dolore caput tollere.

Adduce hoc. adduce huc: creber est enim Plautus ut hoc pro huc ponat: & uocat seruū: cui iubet afferantur ancillæ. Iam. subintellige decet: honestū est. Puere. seruule: pueros enim & pueras: puellōs & puellas: seruos seruasq; prisci nūcuparunt: autor tranquillus. Tantillū. tam minutum & nugatorium munus. Auro contra cōstat filius. natus mihi non uili uenit. pœne enim pondus filii cum pondere auri rependit. Addit purpurā. alibi scriptū ē. addidi purpurā. Attuli tuas ponto amœnas. scribunt quidā attuli duas hoc est clientas amœnas: sberali: & ingenua facie. Reperio &

In priscis exemplaribus. Attuli tunicas ponto auetas. sup addebat enim mū / nus duarū tunicarū huic munerī strato phanes ut artius sibi puellā cōcillaret.

In cōspectus. In proparulo: ante cōspectū nrm: si forte tibi placuerint. In quibusdam codicibus scriptum est ī cōspectus uestros. Quidē has. Inter cetera uerba pretentia indignantiorā subintellige dedignor contēno. Me nihil. subintellige decet.

Neq; me res. corripit. neq; mi res: sup petit supple. nō subministratur mihi facultas alēdarū puellarum. Unū uerbum. saluatorium scilicet. Ventre. uēdi. Quid illuc boni. munera sup lectilis p̄ciosæ: quæ dinarchus ritualis & coamator mittat sibi phronesio. Mulieri. ad mulierē grauidā phronesium.

Dānigeruli. Dānigeruli. ser

ut damna gerentes: geruli damnorū nostrorum: quia quæ meretrici danē sunt damna nostra. Hic loquitur gera seruus dinarchi: qui præerat misso muneri. Geta nomen astuti serui. Ouidius. Cum serit astutos callida mœcha getas. Foras gerrones. iunctim scribe. foragerones uel egerones. est enim uox græca. exagogen euectionem uocant autore Pompeto. Satis se quisq; amat. scribo. satis se quisq; amet: & si aliquis se & sua satis amet: non potest tamen effugere retia meretricia. Nequid nihil sit: hoc est minimi precii: & bonorum suorum egero. Improuise. se inquit partibus hoc est la. Hoc qui scitam. corrige hoc qui scit. Si quispiam ex uobis o spectatores expertus est dispo / lationes cupidinis certior erit q̄ si me audit. Segnius irritant animos d̄missa per aurem q̄ quæ sunt oculis subiecta fidelibus. Domi sit. scribe. domi scit amator nouit quāta damna domi & foris ab amica partatur. Pro stercore habet. contemnit: nihil pendit: pro uili habet bona sua: tanquam stercorea sint. Metuit publicos. ita ablati omnibus rebus nitorem domi suæ inducit amator: ut magistratus non timeat: qui ibant interuisum an domus sordidæ essent: & an ex honore equestri quisq; n̄tidiuscule uteretur. Mundissimūst. corrige mundissimūst: pro mundissimus est omnibus bonis egestis.

Adduce hoc tu istas. sed reginæ domi suæ fuere ambæ

Verum patriam ego excidi manu. his te dono. pœnitet ne te quod ancillæ sunt.

Phr. Iam: quin etiā superducas que mihi comedāt cibū. Str. hoc quidē Hercle si ingratus donum cedo tu mihi istam puere pallulam.

Mea uoluptas attuli eccam pallulam ex pari gratia tibi tene tibi.

Phr. Hoccine mihi ob labores tātos tantillū dari. Str. peri miser Iam auro cōtra constat filius etiānum nihil p̄dit. addit purpurā

Exorat tibi attuli tuas ponto amœnas. tene tibi uoluptas mea

Accipe hoc. abduce. hanc in cōspectus uestras. Phr. & quidē has

Me nihil castor. neq; me res. Str. nihil ne huic sat ē: ne unū uerbū

Quidē dixit. uiginti minis uenire illæc posse credo dona: quæ ei

Dono dedi: uehementer mihi nunc est irata. sentio: atq; intelligo

Verum adibo. quid ais nunc tu nūne uis me uoluptas mea

Quo uocatus sum ire ad cœnam: mox huc cubitum iuero.

Quid taces? planissime ædepol perii. sed quid illuc boni est.

Quis homo est. qui inducit pompam tantā: certūst quo ferant

Obseruare. huic credo fertur. uerum iam scibo magis.

Geta. Stratophanes miles phronesiū Astaphiū

Te ite hac simul mulieri damnigeruli foras gerrones

Bonorū exagoga. satis se quis amat nequid quin

Nihilis itaq; improuise partibus expoliat

Nam hoc qui scitā: nequis id quærat ex me. domi sit quæ facit

Improba facta amator qui bona sua pro stercore habet foras

Iubet ferri. metuit publicos. mundissimūst. puras sibi esse uolt

Foragerōes.

Ex eo lege seiunctim ex eo: hoc est ab eo amatore. Partem herculaneam, decimam partem: quam multi consecrabant herculi. Deriuat, per castella aquatica deducit. Nam nisi deriuaretur amnis labitur & labetur in omne uolubilis aui. Hoc in mare abiit, hoc munus: quod phronescio mittitur in uoragine meretricia ueluti in mare labitur: ex quo nihil comparebit: ueluti ex fluuio in mare errumpente pelagus non fit auctius. In afinaria meretrices similiter mari coparat. Suffuror, sensim partem herculaneam demo. Suppilo, incidenter emaculare marcelli peruulgatum codice non

Marcellus emendatus.

Aedis, domi quicquid habet perdit ex eo: quando quidem ipse perditus, secreto hercle quidem illum adiutabo: neque mea quidem Opera unquam nihilominus propere quam potest peribit Nam iam de hoc obsonio de mina deminui modo quinq; Nummos mihi detraxi partem herculaneam. nam hoc ad simile est Quasi de fluuio qui aquam deriuat sibi, nisi deriuetur tamen Omnis aqua abeat in mari, nam hoc in mare abiit misereque Perit sine bona omni gratia, haec cum uideo fieri, suffuror Suppilo de praeda praedam capio, meretricem ego ite esse reor Mare ut est, quod des deuorat nunquam habundat, hoc saltem Seruat me cum illi subest apparet, des quantum uis nusquam Apparet: neque datori neque acceptricae: uelut meretrix meum haec Miserum sua blanditia intulit in Pauperiem, priuauit bonis, luce honore, atque amicis At at eccam, adest propinque: credo audiuisse haec me loqui Pallida est, ut peperit puerum alloquar quasi nesciam, iubeo Vos saluere. Phr. noster geta quod ais ut uales. Geta, ualeo & uenio Ad minus ualentem, & melius, quam ualeat, fero, herus meus ocellus Tuus ad te ferre me haec iussit tibi dona quae uides illos ferre. Et has quinq; argenti minas. Phr. Pol haud perit, quod illum Tantum amo. Geta, iussit operare, ut haec grata haberes tibi. Phr. Grataque castor habeo, iube auferri intro haec ad me Ecquid auditis ecquae tam imperat suis. Ge. nolo auferant Desiccari iubet. Phr. ipudens me castor, quanti est negotii? Ge. Tu bona fide, tu ne ais ipudentem me esse ipsa: quae sis stabulum Flagitii. Phr. dic amabo te ubi est dinarchus. Ge. domi. Phr. dic ob haec dona Quae ab miseris me illum amare plurimum omnium hominum Erga eumque honorem eumque habere omnium maximum.

fuerit insertum: in quo ita scriptum est. Suppilo est inuolare uel capere a pilorum rasura. unde & furtum palli compilari dicitur. Plautus in tru culento. Haec cum uideo fieri suffuror: suppilo: de praeda praedam capio. Cecilius in nauclero, suppilatus est eum: atque omnia ornamenta. Poppo natus in sarcularia. Altera apporata: partem: suppilat semper, mendum de sponge. & ubi legis supplicare restitue suppilare. Seruat me, legendum, seruat mare hoc sensu. Meretrix magis inglutosa mari, si aliquid enim subest naufragiosum in mari seruat tamen non exponit: ut meretrices facere consueuerunt.

Datori, neque datori supabundet: nec meretrix: quae munerera accipit. Acceptricam, scribendum acceptricam hoc est meretrici munera ab amatore damno accipiunt. Luce, ciuitate: qua inter primarios antecellat. Marcus Tullius inquit usuendum in ista luce ferre. Ec

Acceptrix.

cam, ecce illa phronescium. Qui ualeat, scribo, qui ualeas: & fero aliquid quo melius ualeas. Ocellus tuus, delictum tuum: amabilitas. Illos, hoc est balulatores, erant enim serui: qui munera gesta uerant. Iussit operare, in codicibus antiquis scriptum est, iussit orare. Ecquae tam imperat suis, tam quam praesto non esse ancillae inquit phronescio: est ne aliqua: quae tam humaniter ancillis imperat: ita meo dicto tardissime audientes sunt. Desiccari iubet, lego desiccari iube: phronescium intelligit ut dimidiatum munera diuidantur: & se partiarlo tractet: cum ille intelligeret iube desiccari hoc est exauriri & exantlari amphoram uinariam. Quanti est negotii, quantae est molestiae homo impudentissimus. Impudone prisci uocantur impudentem. Bona fide, serio ne me uocas impudentem? Stabulum flagitii thesaurus: conditorium omnium flagitiorum. Quae ab miseris, antiqua legetio, quae ad me miseris. Erga eum, & illi narrato me erga illum maximum honorem habere.

Impudo.

Illicet. maxime: fiet. Suo miser. subintellige animo. Dignus est. subintellige malo & anio
egro. Vsq; ad ientaculū. hic inquit irrisorie meretrix me ali iussit usq; ab unguiculis: ut & pueri
les. ut turūdas & ientacula mihi infarsert. Mansi. p māsas turūdas & masticatas nutrit: mansi de
flectitur a mando: unde mansa pueriles offula uocitant. Auscultauī. obediui huic militi: illumq;
contemptim cōterit & irridet. Quē pnam. obediui huic homini: qui nō maioris est pretii q̄ pna.

Nihil. scribe nihil: ut ad militē referatur. Illicq; est. est ille miles: hęc agit ueluti non bene ob

ptus incōmoda ocu
lis pspiciat. Hoc
uide. cōtēplare quo
modo miles respe
ctu istius imūnicus
gemat: uictus mune
ribus insanit tanq̄
atax in armoz ludi
elo. Icit femur. p
cutit excandescens
& indignabundus.

Nū ariolus. ē ne
diuinaculus hic: qui
se pcutiat. Seneca.
Arioli nates uerber
rāt suas: quonā ut
autor est Hierony
mus musculos lanct
nant & secāt. Tibul
lus. Namq; ubi bel
lonā motu ē agita
ta: nec acré flāmā:
non & amās uulne
ra seua uidet. Illa bi
pēne suos cedit uo
lenta lacertos: san
guineq; effuso spar
git iultra deā. Statq;
latus præfixa ueru
stat faucia pectus. &
canit euentus: quos
dea magna mouet.

Lubido est. pla
cuit mihi hęc uer
ba uolenta respon
dere. Hęc. scribo
hoc tibi scilicet respōdeo.

Non ego te. In quibusdam codicibus legitur. nā ego te. certe te nō flocc
cum facto. Tum tantuli. scribe tu. Alloquitur enim indignabundus amicā inquitens: tu causa tā
parui munusculi quod misit tibi dinarchus amas mœchū urbanum scurrā. Poscarum. uini aquati
ci: græci appellant oxyeraton. fiebat ex aceto & aqua. Tortiusi cum uln acis residui musti Mediola
nenses poscā uocant: uinū non sincerū. Sed dum uuā calcantur aqua iniecta exprimitur: mitigatur
aqua: uel fontana uel putearia austeritas. Hęc eadem lora uocatur a lotis acinis: uinū est familiarē. sed
an posca sit oxieraton non auisim pro cōperto scribere. Malachū. mollem: cuiratū: fluxum: effo
minatū. Cincinatū. capillos inodatum ambitu scansit. Vmbratilocū. umbraticum: in um
bra enutritum: qui nunquam in sole executus est munera castrensia: sicut nos factitauimus: iuxta il
lud maronlanum. Sub te tolerare magistro militiam: & graue martis opus. Tympanotribam.
assiduis choreis effoeminatis terentem tympana: quæ in mollibus saltationibus adhibebantur.

Non nauci. minimi pretii: nugatorium & abiectum amasium. Quæ hercles. subintellige
ames. In antiquis exemplaribus non legitur quæ. Officiam. flagellis maculabo: unde offecto
res tinctores appellantur: qui lanam in alium colorem decolorant. In culina aues. nonnulli le
gunt aries: hoc est incurator & insultator: qualis est in aduersarios aries: a qua animalis oppugna
tione cessim retrorso nixu aries moenia uerberās. machina nuncupatur. In prisctis tamen exempla
ribus scriptum est ares: hoc est mars: quæ uox est græca: ut ad militiam conueniat: & laudes martias
militis infringat.

Distuatores
se uerberant

Posca.
Tortiusi mu
rum.

Lora unde.

Vmbratilo
cus.
Tympano
triba.

Aries.
Ares.

Atq; ut huc ueniat obsecrare. Ge. illicet. sed qsnā illic homost

Qui ipus secum est tristis animo hercle homost suo miser.

Quisquis est: dignus est me castor. Phr. ecquid est non nouisti
obsecro

Qui illic apud me erat huius pater. usq; ad ientaculum

Iussit ali. mansi. auscultauī. obseruauī. quem pernam noui

Hominem: nihil illicque est illic est me intuetur gemens.

Traxit ex intimo uentre suspirium hoc. uide. dentibus

Frendit: icit femur. Ge. num obsecro nam ariolus: qui ipus

Se uerberat. St. nūc ego meos aios uiolentos meamq; iram

Ex pectore iam promam. loquere unde es tu

Cuius es: cur ausus inclementer mihi dicere. Ge. lubido est

Str. Istuc ne mihi responsas: Ge. hęc non ego te floccifacio.

Str. Quid tu: cur ausa es aliū te dicere amare hoīem. Ph. libitūst

Str. Ain tandem istuc primū experiar tum tantuli doni causa:

Holerum atq; æscarum: & poscarum mæchum malachū.

Cincinnatum: umbratilocum tympanotribam amas

Hominē nō nauci: quæ hercles. Ge. meo ne hero tu improbe

Et male dicere audes fons uitii & peiuri. Str. uerbum unum

Adde istoc. iam hercle ego te hic affatim officiam. Ge. tange

Modo. iam ego te hic agnum faciam & medium distruncabo.

Si tu in legione bellator ciuis. at ego in culina aues.

Phr. Si æquum facias aduentores meos nō incuses quorum mihi

Dona accepta & grata habeo: tuaq; igrata quæ abs te accipi.

Plane istuc est. certe uerū inq; te pisse & donis priuatum esse. Concepissabo. cōpilabo hoc est minutim ut pisi sunt distrahā: & distrucabo. Quid tibi huc uēto. quid tua referebat huc uenire?

Hanc aditio: cur hanc aduisti puellā. Notio. cur hanc cognouisti? Inquā. dic: explica modo. Si manu uiceris. corrige. si manū inleceris: hoc ē si modo primoribus digitulis hāc tanges amīcam phronesiū. Quid manu uicerim. scribo. qd manū inlecerim? Conficiā. necabo. dedā neci: unde cōfectores: Optumū ē. subaudi uti hinc abeā. Captio ē. lego cautio ē hoc ē oportet caue

re ne dem i plagas: ne me implicē in re tia. Quā hāc ē. q̄ hāc sit machera mea: & gēralta ostētat: ut magis militē cōtēnere se p̄steat.

Sine dū. p̄mitte. ut ad herū eā. Dum parelcon ē. Tecū bellator. tecū bella re. nam ego abeo.

Arbitrū æquū. si tecū depugnare uelīm cōperī arbitrum: q̄ sinē nostrā pugna inspectare possit: & uictori pal mā assignare. Mi hūc. corrige me hīc amouere. Venī. discedere: domū re gredi & repedare.

De uēto. flabra enim cōcitant capi tis doloris. In prisca lectiōe leges. de utero: ut inqat ex uteri arūnis & doloribus caput illi cōdolescere. Hem sic dat. sicine mūera data accipiunt hilariter & amāter ab amica!

Esopitū plani. Esopitū nōnulli nōmē amatoris exclusi uolūt. potes legere. Nō ælopus plantus. qdā ad hīstrionē esopum referunt: ego ad ælopiū mythologū & fabu

Ex uento ca put dolet.

Aesopus oc cultatus i le pulchro. Aesopi san t gnis prouer biū. Tyndareus. Hercules Glaucus. res surrexerunt.

Str: Tū pol ego & donis priuat^o sum & peri. Ph. plane istuc est

Quid nunc ergo hic odiose es confessus omnibus te iis

Str. Peri hercle hodie: nisi hunc a te abigo. Ge. accede huc mō

Adi huc modo. Str. etiam scelus minitare: quem ego

Affatim iam iam concipilabo: quid tibi huc uentio est?

Quid tibi hanc aditio est? quid tibi hanc notio est inquā

Amicam meam: emoriere oeyus: si manu uiceris.

Ge. Quid manu uicerim? Str: fac quod iussi. mae. iā. ego te hic

Affatim conficiā. Ge. occidi optumū est. captio est. istam

Macharam longiorē habes: q̄ hāc est: sed herum

Sine dum petere: siquidem belligerandum est tecum.

Ibo domū ego. tecum bellator arbitrum æquum cōperim

Sed ego cello mi hinc amouere uenire dum saluo licet

Phronesium meretrix miles. Stratophanes.

Ate iā soleas atq; me intro actutū ducite: nā mihi de uēto

d Misera doluit caput. Str. qd mihi futurū ē. cui duæ ācillae

Dolēt: qb^o te donauī. iā ne abisti. hem sic dat. quo pacto

Excludis quæso esopitius planius q̄ exclusus nūc sum pulchre

Ludificor. sine quātulo mihi ope nūc psuaderi pōt. ut ego hisce

Suffringam talos. totis ædibus num quippiam auarum. ut ad

mores mulierum

Rost q̄ filiū peperit. aios substulit. nūc quasi mihi dicat hāc te

Iubeo. neq; uolo itroire in ædis. at ego nolo. nō eo: ego faxo

Dicat me in diebus pauculis crudum uirum esse. sequere me

hac: uerbum sat est.

Strabax adolescens. Astaphiū ancilla. Stratilax.

Vs mane dudum hinc ire me iussit pater. ut bubus

r Glandē pradio depromerē. post illoc ueni: q̄ aduenit

Si dis placet ad nullā: argentū meo q̄ debebat patri

latorē: qui exclusus fuit accusatus a filio ex coetu mortalū & in sepulchro occultatus. Hinc natū uerū adagū. esopetius sanguis in scelera inelluibilia: & malis obnoxios. postquā iniuste ælopiū necarūt iratus est deus: & p̄pythiam inquitunt respōdisse deos placarēt p̄pter odium ab ælopo cōceptum. In tantum enim acceptus dis fuit ælopus: ut fabulentur ipsum: resurrexisse: ut tyndareū: & Herclē & glaucum. Sine quātulo. sine mīntmo: & non difficili opere mihi psuaderi potest: ut omnibus sis ta

los offringam. Totis ædibus. hīc sensus est: in totis & uniuersis per omnē orbem domibus nihil ē tam auarum q̄ ædes meretriciæ: quæ sunt instar portitorū: si das tum patent: si non das non patent.

Rostq̄. lege postq̄. uitū impressoris hoc. Aios sustulit. erexit cristas & facta ē audacior. Hāc te iubeo. uideor ob scētū domnā repisse: q̄ mihi formulā uitæ p̄scribat. Crudū. tetricū: seuerū: hīc futū & dura rusticitate rudē. Verbū sat ē. satis ē militi tanq̄ marti usū eē laconismo. Quā aduenit. ueni prius q̄ pater illuc aduenerit. & hīc loq̄tur strabax rusticus amasius: herus ipsius truculentū.

Tarentinas, quæ molliores erant ac delicatesiores: quas pellibus munibant. Hinc epigrammatarius Colōia oues poeta, pellitis ouibus galefi, Plinius colonicū outum genus appellat uellere longiori incultiorq; Tarentinū molliori. Perpere, corrige prope. Minas ouis, minas pro uendito agmine ouili. Hoc ictu exponā, uincā: eiiciā hoc impulsu crumenæ: in qua uiginti minæ continent. Eradi care, radscitus pauperare. Post id locorū, postea. Tat ecquis, legif. at acquis, ita legunt: q bo narū litterarum sunt prorsus ignari: ego lego St quæ uox in scriptilis est admonēs tacendum: aliquo

Str.

ritur hoc exemplū quod syllaba ē sine uocali: & hunc locū plautinum citat Veris longus. St dicit cum quodā sybilo lingua supprimētis loquelam ex occur su alicutus prater spem superueniētis

Alienū. tibi inuifitatū: qui citissi me alias introire cōsueuisti. Ita, sub intellige nō decuit te uelut alienū & ex clusū foribus obambulare. Collapsus, ex ludibrio atatis lapsit aut. In lubrico adulescentiæ

qui non cadit saltē titubat. Inclamauit, scribendum Inclamabit hoc est clamore quodam p broso me inceisset. Seuos, pro seuo

Expecto, debeā ne tuam uiolentam rusticitatem expectare. Nouos: amatorios: ueneros: cupidicos, Parasitum ducere, qm truculentus dixerat sum paratus scortū ducere. Interrogat an p hoc scortum parasitum intelligat: uelut mares hic se qui consueuerit.

Cauillator, face tosus: scopticos. Istæc ridicularia, ista hæc ridiculosa omittre.

Rabonē hic p arrabonē: arra: & pignore uoluptatis coepit Cū recte loquēdo dicat arrabo. Hieronymus in interpretatōe libri geneseos, Rursū illa dicēte patiar qd uis si dederis mihi arrabonē do nec mittas qd polliceris, ait Iudas, qd uis tibi p arrabonē dari? Facio lucrī, ita sgt i dictōib; lucrū

facio: rabonē p arrabonē opēdiōse uocitās: quæ admodū hodie Florētia philippū lippū dicit: & ea plauri tēpitate pnestint conlā ciconiā uocitarūt: Conion i alta significātia græci ciconiā uocitāt. Ambrosius autor ē iturnos uicētare conio, subuerit; ut reor ambrosi; quō latine conion appellaret. erat

Str. m Irum uidetur ruri herilem filium strabacē nō redisse, nisi si Clanculū cōlapsus ē hic in corruptellā suā. Asta, iā pol hic Me iclamauit si aspexerit. Str. nimio min^o seuos iā sum astaphiū Quam fui, iam non sum truculentus, noli metuere: quid uis? Ast. Quid: tuam expecto truculentiam. Str. dic impera mihi, qd tibi Et quo uis modo, nouos omnis mores habeo ueteres perdidit. Vel amare possum: uel etiā scortū ducere. Asta, lepide me castor Nuncias: sed dic mihi an & parasitū te fortasse ducere

Str. Intellexisti lepide quid ego dicerem: heus tu iam postq In urbem crebro conuenio: hic factus iam sum cauillator Probus. Ast. quid id est amabo, istæc ridicularia: cauillationes uis Opinor dicere, ita ut pauillum differat a cauilibus, sequere Intro me amabo mea uoluptas. Str. tene hoc tibi, rabonē habeto Ut mecum hac nocte sies. Ast. peri rabonem quam esse dicam

Str. Hanc beluam. Ast. quin tu arabonem dicis. Str. ita facio lucrī Ut prænestinis cōnea ē ciconia. Asta, seqre obsecro. Str. strabacē

Qui ouis tarentinas erat mercatus de patre, quærit patrē Dico esse in urbe, interrogo quid eū uelit homo: cruminā Sibi de collo detraxit, minas uiginti mi dat: accipio libēs: Condo in cruminam, ille abiit: ego perpere minas ouis In crumina hac in urbem detuli, fuit ædepol mars Meo iratus patri, nā oues illius haud longè absunt a lupis Nunc ego istos mundulos urbanos amalos

Hoc ictu exponam, atq; omnes eiiciam foras eradicare est Certum cum primis patrem, post id locorū matrem, nūc Hodie efferam ad hanc argentum q̄ mage amo quam Matrem meā, tat ecquis nulla est: ecquis aperit hoc ostiū:

Ast: Quid istuc alienū est amabo mi strabax, qui nō extemplo Intres an ne oportuit ita te quidem, qui es familiaris. Str. ibitur Ne me morari censeas. Asta, lepide facis.

Stratilax Astaphium.

Str. m Irum uidetur ruri herilem filium strabacē nō redisse, nisi si Clanculū cōlapsus ē hic in corruptellā suā. Asta, iā pol hic Me iclamauit si aspexerit. Str. nimio min^o seuos iā sum astaphiū Quam fui, iam non sum truculentus, noli metuere: quid uis?

Ast. Quid: tuam expecto truculentiam. Str. dic impera mihi, qd tibi Et quo uis modo, nouos omnis mores habeo ueteres perdidit. Vel amare possum: uel etiā scortū ducere. Asta, lepide me castor Nuncias: sed dic mihi an & parasitū te fortasse ducere

Str. Intellexisti lepide quid ego dicerem: heus tu iam postq In urbem crebro conuenio: hic factus iam sum cauillator Probus. Ast. quid id est amabo, istæc ridicularia: cauillationes uis Opinor dicere, ita ut pauillum differat a cauilibus, sequere Intro me amabo mea uoluptas. Str. tene hoc tibi, rabonē habeto Ut mecum hac nocte sies. Ast. peri rabonem quam esse dicam

Str. Hanc beluam. Ast. quin tu arabonem dicis. Str. ita facio lucrī Ut prænestinis cōnea ē ciconia. Asta, seqre obsecro. Str. strabacē

Str. m Irum uidetur ruri herilem filium strabacē nō redisse, nisi si Clanculū cōlapsus ē hic in corruptellā suā. Asta, iā pol hic Me iclamauit si aspexerit. Str. nimio min^o seuos iā sum astaphiū Quam fui, iam non sum truculentus, noli metuere: quid uis?

Ast. Quid: tuam expecto truculentiam. Str. dic impera mihi, qd tibi Et quo uis modo, nouos omnis mores habeo ueteres perdidit. Vel amare possum: uel etiā scortū ducere. Asta, lepide me castor Nuncias: sed dic mihi an & parasitū te fortasse ducere

Str. Intellexisti lepide quid ego dicerem: heus tu iam postq In urbem crebro conuenio: hic factus iam sum cauillator Probus. Ast. quid id est amabo, istæc ridicularia: cauillationes uis Opinor dicere, ita ut pauillum differat a cauilibus, sequere Intro me amabo mea uoluptas. Str. tene hoc tibi, rabonē habeto Ut mecum hac nocte sies. Ast. peri rabonem quam esse dicam

Str. Hanc beluam. Ast. quin tu arabonem dicis. Str. ita facio lucrī Ut prænestinis cōnea ē ciconia. Asta, seqre obsecro. Str. strabacē

Ridicularia.

Rabonē

Conion cicutā

entm uaria a romano eloquio prænesticorū lingua. Illi nempe tōgere nosse dicunt: tonglonē dicunt Tongere.
 notionē. Ennius. alii rhetorica tongēt. Iam ne. subintellige truculētus eris quēadmodū cōlucui Tonglo.
 st. Te ne ducor: p a te ne ducor. Deuorforiā. lego diuorforiā: hoc est stabulū itinerarium:
 ubi in hospitriū diuertere cōsueuimus. Neq̄ potes. legendū. neq̄ potest: hoc est non possibile est.
 Differor. diseruor: dilaceror. Chiamus. prisca lectio. geta meus. hoc enī nomen munitgeruli
 fut: q̄ aduersus bellatorē stratophanē congressus est. Dona de amata. setunxit de amata cā metri.

Hic oppiar mō si rure ueniat. Ast. is qdē apud nos ē. hic strabax
 Modo rure uenit. Str. prius ne q̄ ad matrē suam. heu ædepol
 Hominē nihili. Ast. an ne aut ut soles iam ne. Str. nihil dico
 Ast. I intro amabo. cedo manum. Str. te ne in tabernam ducor
 Deuorforiam ubi male accipiar mea mihi pecunia

Dinarchus adolescens.

Eq̄ gnatus est: neq̄ progignet: neq̄ potes reperirier

n Cui ego nūc dictū aut factū melius q̄ mihi esse uelim
 Di magni ut ego læt̄ sum. & lætitia differor. ita ad me

Magna nunciavit chiamus hodie gaudia. mea dona de
 Amata accepta q̄ habita esse apud phronesiū. cum hoc iam
 Volupest tū hoc nimio magnæ melliniæ mihi. militis odiosa
 Ingrataq̄ habita totus haudeo. mea pila ē: si repudiatur
 Miles: mulier mecum perit saluus sum

Quia pereor. si non peream plane esuriam nunc speculabor

Quid tibi agatur: quis ea intro: qui foras ueniat. procul

Hinc obseruabo: miles quid factururus fuit

Quia nihil habeo unū aīos monuit mihi omnia agā precario

Ancilla: Adolescens.

Epide efficiā mea hera officii. inde int̄ mō ut tu tuū

I Item efficias. ama id quod decet rē tuā est un ex inani

Nunc dū isti lubet dum habes tēpus ei obsecundes

Prome uenustatem amanti tuam. ut gaudia compares

Ego interim hic restriticis præsideo. iste dū sic faciat domū

Ad te exagogam. & quenq̄ interim istuc ad uos

Qui sit: hodie intromittam. tu perge ut lubet. ludin istos.

Di: Quis ē iste astaphium. indica qui perit. Ast. amabo hiccine

Tu eras? Di. molest̄ ne sum? Ast. nūc magis q̄ fuisti nā nisi qn

lige est ne intus ipsa phronesiū? Qui foras ueniat. scribe. quis foras uenit. pultabat enim hostiū
 puellæ. Quid factururus fuit. quid factururus fuerit. Vnum aīos monuit. scribendum. unū aīos
 mouit. Precario. precibus exorabo ut mihi fores aplanē. Rem tuā est un. prisca lectio. rem
 tuā extollas: effer ingt & erige ex inani: uacua: & paupiori. Isti lubet. dū places ipsi militi da ope
 ram rei struēda. Ei obsecundes. obsequaris obseruas ipsi aggeradis & extruedis thesauris. Cōsen
 ferat enī dinarchus cū puella: ut mittēdo munera ampliora irritet militē ad prodigalitatē. Hic re
 striticis. corrige. huic obstetrici: dū tu te accingertis ad spoliandū militē præsideo p obstetrice. Sunt
 enī obsterrices: quæ parturētī presunt. nā ē obstetricē græci uocitāt. Exagogā. curationē: edu
 ctionē: & rex omnīū exportationē. Indica q̄ perit. enarra mihi: q̄ nam in uestris retibus captus
 perit. Hiccine tu eras. tu ingt unus eras ex his q̄ peribant. Nunc magis q̄ fuisti. nūc magis es
 molestus qm̄ egestuosus es q̄ olim cū pecuniosus eras. Nā nisi qn. corrige. nā nisi q. solūgt ille nō
 est nobis molestus qui utilis est. Ceteri molesti sunt: & fastidiliter contēptimq̄ nauisā nobis faciunt.

significat enim de /
 amare nimiope &
 efficti amare. Cū
 hoc uolupe. cū hoc
 mun⁹ meū uolupti
 ficū fuit & accepta
 bile: coept magnā
 uoluptatem. Ma
 gnæ mellinæ. lege
 magnæ mellinæ hoc
 est dulcedini & iucū
 ditati. est enī melli /
 na mell̄ dulcissima
 decoctura. Odio
 sa. cū fuerūt odiosa
 munera militis gau
 deo: exhilaresco.

Tot⁹ haudeo. Mea pila ē.
 corrige. totus gau /
 deo. Mea pila ē.
 exēplariē & puer
 bialiter: rē factā hēo
 ad me pugillatori⁹
 follis it: hoc ē mobi
 lis meretricula i me
 os calles icidit si tal
 les ipse repudiatur.

Mulier mecum
 perit. uetus lectio.
 mecū erit. Pla
 ne esuriā. morerer
 fame si bōa mea nō
 disperderē: quā oīa
 in comestationibus
 apud puellā pdegi.

Quid tibi aga
 tur. corrige. qd̄ ibi
 agat uidelicet apud
 meretriciū spelatū.

Quis: subaudi
 intus est respōdet.

Ea intro. subitel

Obsecūda: e

Exagoga.

Deintus.

Lesum.

Mea refert nō mus sed Intus. Scribe. mea refert nomus deintus bolos: qui dant. mea Ingt nomos hoc est lex refert hoc est curat illos: qui bolos iactus scilicet argenteos faciunt in nostrā utilitatē a no rov vovod nomothetes appellat legum cōditor. Deintus expone ex interiori loculo. Deintus silt Fulgentius usurpat. Amator nouus. splicauit ne in plagas & impediuit nupus amasius? Integrū thesaurū. rusticum strabacē: qui refertissim⁹ est ueluti thesaur⁹ copiaꝝ. Est fundus. est fundamentū & futura. Animo bono male gerit. alacriter: fortiter: cōfidenter rem disperdit & prodigit. Inse

cta. non facta. La mērando lausum fecit filio. Thetis: iqt: dū pdiu & pnox lamentat incassum luxit filiū: & inferias filio duxit. ceter⁹ mē Ast. Integrum & plenum adortast thesaurum. Di. quis est? Ast. Eloquar. sed diu taceto. nouistin tun hunc strabacem? Di. quid ni Ast. Solus summā habet hic apud nos. nunc is ē fundus nobis. Animo bono male gerit. Di. perii. hercle ego idem. Ast. stult⁹ es Qui facta infecta facere uerbis postules thetis: quoq; etiam Lamentando lausum fecit filio. Di. non ego nunc intro Ad uos mittar. Ast. quid num miles magis? Di. quia Enim plus dedi. Ast. plus enim ē intromissus: q̄ dabas Sine uicissim qui dant operā: oblitos. quod dant: operam utier Litteras didicisti. quando scis. sine alios discere. Di. Discant. dum mihi cōmentari id liceat ni oblitus siem Quod dedi. Ast. interea magister dum tu cōmentabere Volt interim illam indidem cōmentari. qui rem acciperet Identidem. Di. dedi equidem hodie ei quinq; argenti deferri Minas præterea unam inobsonatum. Ast. idem istoc delatū scio De eo nunc bene sum tua uirtute. Di. immo & inimici mei Bona istac edent. mortuum hercle me. q̄ ut id patiar Mauelim mihi inimicos inuidere. q̄ me inimicis meis: Nam inuidere alii bene esse. tibi male esse miserum est: Quid inuidet egent. illis quibus inuidetur rem habent

qs dī cū ob mortē alicuius lugubrē uestē sūmit aut plorat. Plus enim ē intromissus. corrige. prius enim est intromissus. Sensus ē. Indignari nō debes si hic nūc admittitur: qm̄ prius admissus est q̄ tu dare redintegrueras: & incepas: postq̄ dationē continuasti: & tu itidē amāter admitteris. Qui dat operā. hoc ē intendētes amorē opose sine illos uicissim & alternatim amare unū post altū. Oblitos quod dat. qui oblitū sunt se dare. Operā utier. uti opa ueneria. Cōmentari. uolo certe altissime trutinari. Magister. hunc magistrū uocat ueluti publicū interpretē: qui docere cōsueuerit. hoc est phronesiū. Indidē. inde. ex lectiōe tua uult cōmētarios edere: ut meli⁹ teneat te dilapidate: expoliareq;. Qui rem. corrige. quæ rē hoc ē phronesiū: & rē p patrimonio posuit. Identidem. subinde: frequēter: septicule. Deferri. ut deferaf. Inobsonatū. setunētim scribe in obsonatū: hoc est ut pollucibiliter obsonaret. Bene sum. laute: nitide: sagināter dego: ex eo tuo argento. Mortuū me. subintellige potius ē: & optatus & eligibilis. Mauellm inimicos inuidere. hule suffragat carmen id epigramatici poetæ. oibus iudeas iuide: nemo tibi. Miserū est. sensus ē. Inuidere alteri⁹ cōmodis id est miserrimū. sat⁹ erit altos tibi iuidere. Inuidia enī ex opulētia orit. autor Augustin⁹. Orati⁹. Inuid⁹ alterius reb⁹ macrescit optimis. Quid iudēt. corrige. q̄ iudēt. Qui b⁹ iudef. is qb⁹ hētur iuidia: & hoc ē i cā qd̄ ex opulētia: ut dixi⁹: oriri solet iuidia. Hinc patet Acron error: q̄ scribit oratiū inouasse uerbū id iuideor: cū hoc sit plautinū uerbū: nisi is Acron itelligat Oratiū excogitasse uerbū: qd̄ qd̄e priscū erat. sed abolitū: qd̄ sua tēpestare cesserat in desuetudinē q̄

Miserū iuide re.

Error acronis.

Inuideor.

Oratlanū carmen hoc ē in arte poetica. ego cur acqrere pauca si possū Inuideor? Mauelim. poss9 uelim te ingredi q̄ militē. Nūc licet. te ingredi. Ratio accepti scribit. apud ades meretricias ratio accepti & expensi accipit: & cū qd acceptū est statim nunq̄ redditur. scribit in rationibus. sicut cū semel infernas intrarūt funera leges: nō exorato stant adamāte uia. Te licet orantē iusca deus au diat aula. Nempe tuas lachrymas littora surda bibēt. Ad te. subaudi ueniamus. Istoc ad uos. pro istuc ad uos. Immo pōt. subintellige iri. Experiri sine. pmitte expiri si intro cape serē pos

simus. Vis est ex periri. Iudit in uer. Experiri. bo expertor. Dixe rat enim ille experi ri sine. nunc experi ri. significat inferre ulm: ideo ait: uis est experiri. Natat enī in consuetudine ut dicam? experiar te cum armis. hoc est armis tecum certabo. Dicam adef se. annunciaro do minā te adefse: quā nisi occupata est te perquā lubenter ad mitteret. Resiste. il iam Dinarchus lact nia aprehensam re uocare nititur. Hem frustra sit. hic loquitur astaphi um & ait. frustra me reuocas. Redin. hic Dinarchus log tur: ubi redin posu it pro redis ne? Si uocat me. antiqua

Ast. Stult? quidē es opire. Di. qd iā. Ast. qa pol mauelim nūc licet Di. Da obsonii me participē fieri. Ast. si uolebas p̄cipari: auferres Dimidium domū. nam idē ut acheronti hic ratio accepti Scribitur. intro acceptū quando acceptunst. non potest Ferri foras, bñ uale. Di. siste. As. omittes me. Di. omitto itro. As. Quidē. Di. imo istoc ad uos. Ast. iri nō pōt. Di. imo pōt (ad te Experiri sine. Ast. immo opperire. uis ē experiri Dicā adefse nisi occupatast. Di. resiste hem frustra sit. redin? Ast. At non redeam. si uocat me: quā in me pōt: plusquam pōt Vno uerbo eloquere. Di. mitti me itro. Ast. mendax es abi Di. Vnum aiebat. Ast. stridia dixi uerba atq; mendacia. Di. Abiit intro. induit ego ut hęc mihi patiar fieri: iam hercle Ego tibi inlecebra ludos faciam clamore in uia. quā Aduersum legem accepisti plurimis pecuniam Iam hercle apud omnes magistratus saxo: erit nomen tuū Post id ego in te manum iniiciam quadrupus uenefica Suppositrix puerū ego ædepol tua probra aperibo omnia: Nihil me. perdidi omne quod fuit. sio impudens. Nec mihi adest ad aliū pensi. iam quos capiā calceo. sed quid

lectio. sine: uocat me. Quā. in me potest. quā in me herilem potestatem habet: ut sua iussa tuis præponderare debeant. Plusquā potest. quā potestatem in me habet plusquā tu habeas. Mitti me itro. subintellige elloquere. Vnum aiebat. tentabat hoc nouo cōmento illam reuocare Di narchus dum unum nescio quid sibi enarrasse meretricem cōmīscitur. Itridia. lege. sed tria. respondet ad id: quod ille dixerat unum aiebat. Induit ego. corrige. Inducam ego: obfirmabo & obdurabo: ut hęc omnia ex amore patiar: & bono stomacho concoquam. Illecebra. contūme Illecebra. nosum nomen est in puellam astaphium: quam gemens & indignabundus non esse admittum: uocat Illecebram argentariam: quā meretriceia sollertia aurum extigeret ab amatoribus. Ludos factam ludificabor: distrahā: differam. Quadrupus. scribe quadrupes: in scortum probrosum obiecta Quadrupes mentum: & scorteam meretricem: quā proclinata in modum quadrupedis: uel nigris dignissima bar rils (quod disodia & graeulencia laborat) auerse intur: siue quod posticum: uulnus patitur: & per utriusq; portam admittit infessorem. Consueuerunt nempe a postica meretrices inseruire: quod Aristophanes his in pluto notifficat.

Illecebra, Quadrupes Meretrices a postica inser uunt.

Και τας γε εταιρας φασι τας κορινθιας οταν δευοντασ της απενησ τηρον τυχη. ουδε προσελειν τουου. εναδε πλοουσισ. τον προκτον αυτασ ευθυσσσ τουτου τρεπειν.

hic est sensus. & si ad corinthias meretrices pauper appulerit ab illis exhibetur: cæterum diuiti & po dlicem libentissime uertunt. Venefica. sceminarum contumeliæ serulens nomen quoniam reper tæ sunt uenena coquere. Suppositrix. quæ puerum supposuisti pro tuo uero & genuine foetu.

Suppositrix.

Nihil me. lege nihil me: per epiphonema & euolationem compunctionis animum præstringen tis exclamat: Ome nihil: qui tot bonis ob scorti huius amorem me spoliasti. Ad aliud pensi. cor rige ad aliud pensi: hoc sensu. perueni ad tantam miseriam ut nihil pensi hoc est cōmoditatis & fa cultatis habeam ad explendum uenrrem. Quos capiā calceo. lege. quos capiā calceos: tan quam cernens calceos suos male curatos dicat: me miserum egestas mihi ingrauefcit: nihil habeo in

bonis: uel quo mihi calceos parem. sunt qui legunt. Tam duos capiam calceos. hoc est caligas milita-
res: & in asiam latrocinatum ibo: ad quod iter longinquum opus est calcets munitioribus. His conso-
nant ea: quæ scripta sunt in trinūmo. Quid ego nunc agam: nisi ut sarcinam constringam: & clype-
um ad dorsum: accommodem fulcimenta: iubeam suppingi soccos: non fisti potest: uideo caculam mi-
litarem me futurum. Si lenit. scribendum si uenit. sed si uenit phronesium & te reuocet non ue-
nies! Nugæ sunt. sed nos: ait: nugamur amantes cum acerbiter irascimur amica: quæ unico nos

ânura reuocare po-
test in artiores amo-
ris pedicas: cui con-
cinit id tibulli. Iura
ut quotiens reditu-
rum ad limina nun-
quã cum bene iura-
ui pes tamen ipse re-
dit. Si stimulos.
sensus est. quẽ admo-
dum si pugnis mol-
loribus duritas fer-
rum percussas mal-
bus plus dolebit: ita
si amoris recalcitras
ille sit auctior & int-
mior. Outdus libro
amorum primo ad-
uerbum sic plauti-
nam sententiam ex-
pressit.

Acrius inuitos: mul-
toq; ferocius urget

Quã qui seruitium ferre fatentur amor.

De nihilo nihil est irasci. conuerso animo ad placatiore sententiã dolet quod irascat puellæ di-
cens pertinere ad hominẽ nihil irasci de nihilo: tanquã nihil fuerit illa exclusio: quæ non facta est ex
animi sententiã. sed tantũmodo ne ritualitatis odio misit in acueret hoc est ira suscitaret. Quæ te
non floccifacit. more amentũ amantiũ: quoq; mens fluctuat: & incerto proposito æstuat priori sniã
contrariã opinionẽ nũc subdit dicens. Nõne ego illã odero: quæ me despiciat habet & contemptibi-
lem! Tonstricẽ. erat ancilla seu mater phronesi: quæ puerq; subdiderat ipsi meretrici: cui nomen

Tonstricula

hoc usu uenit: quippe eam ad uluũ ronderet: & deraderet ipsos amatores. Per diminutionẽ dicit ton-
stricula. Cicero thuseulanarũ libro qnto. Regiã urgies ut tonstricula radebat barbã & capillũ p̄ris.

Mea sine inueniã oĩa. corrige. mea inuenta sunt opa. sensu pene tali. Timeo & formido miser ne
mea opera hoc est clamore sint inuenta malefacta antiqua hoc est scelera uetusta: & supposito filii
me indice cõperta sint: quoniã illam suppositicẽ puerorũ nũcupauit. Cõmeminal. lego. cõmonul.
Admonui inquit callicles pendentes has ancillas: ut mihi de suppositiõẽ faterent. Confessa: scio.
nouit inqt quomodo cõfessa sitis pueri suppositiõẽ. Sine malo. sine plagis: & uerbertib9. Co-

**Colubrinũ i-
genium.**

lubrino ingenio. uirulentõ: ueneno: malefico: seu colubrino iterpretare callido: ueteratore: perastu-
to. Quẽadmodũ in sacris litteris scriptũ est. estote prudẽtes ut serpentes: & simplices ut columbæ. seu
quod bilingues sint & bisulci lingua hoc est ambigua: ut colubræ esse cõsueuerũt. Maro. & lĩnguis mi-
cat ore trisulcis. In asinaria. fac me proserpentẽ bestiã ut duplicẽ habeã linguã. Hoc modo loquendũ

**Viperinum.
Ophiogenes**

lubrinis oblatratõr molaribus fixi: si qd simpliciter edamus infans: si qd exacte uocamus præstipuo
fi. Ira a colubra deflectitur colubrinũ quẽadmodũ a ulpa uipinũ. Mirũ quod de psyllis imitatis colu-
brarũ refert Varro in primo humanarũ. Ut habet pharũ: qui uocant op̄ o yeas: & in africa psylli:

**Quomodo
psylli partũ
experiatũr.**

quorũ ophiogenes cũ arbitrant suppositũ esse aliquẽ in stirpe si admoueat ut pungat colubra cũ pu-
pugerit: si degenerẽ sit uluere: si non sit mori: admota a psis cum pupugerit si non occidit sciat ex
psyllorum stirpe esse. Plinius libro septimo naturalis historiarũ. Similis & in africa gens psyllorum fuit
ut Agatarchides scribit a psyllo rege dicta: cuius sepulchrum in pte syrtium maiorũ est. Horum
corpori ingentium fuit ulrus extiale serpentibus: ex cuius odore soprent eas. Mos uero liberos gen-
tos protinus oblitendi scitissimis earum: eoq; genere pudicitiam coniugum experendi non profu-
gentibus adulterino sanguine natos serpentibus. Lucanus libro nono pharsaliã.

Locũ lucão.

Fiducia tanta est
Sanguinis. In terras paruus cum decidit infans.

Ne qua sit externa ueneris mixtura timentes

Lætifica dubios explorant aspide partus.

Tintinnaculos. flagellatores & lorarios: q tintinnacula loramēta i reos exercēt. **Tintinnacul.** **Supius sup hoc uer**
 bo nōnulla. Vincis. argumētis & ratiōib⁹ nos supas ut ueꝝ fateamur. Nunq̄ sit negocii falsis. **Nunq̄ sit negocii falsis.**
 si ueꝝ fateamini cū uobis falsis nullū erit mihi negociū: hoc est nulla uos afficiā molestia. Incert⁹
 sum igt callicles si ea suppositionē pueri fatent: timeo tñ & ambigo nunq̄ uolētia tormentorū hęc

Linguas ne ego bilinguis uos necem nisi ad tintinnaculos
 Voltis uos educi uiros. An. uis subegit ueꝝ fateri: ita lora lædūt
 Brachia. Cal. at si ueꝝ mihi eritis falsæ. An. uicis exolue. Cal. mihi
 Etiam nunq̄ sit negocii falsis incertusq̄ sum. nisi quia
 Timeo tamen. An. ego nec quid peccaui scio. Cal. omnium pri
 mum diuersa est

Diuerfa
 ē. altera ancilla: q̄ ni
 hil falsa erat. & legē
 dū diuersa sit hoc ē
 setugata & semota
 ab ancilla altera.

Significetis. uo
 lo uos distitas eē ne
 nutu significetis uo
 bis cōcordabilē ser
 monē. Ero partes
 ero septū & obex:
 me interponā p pa
 riete. Quid pue
 ro: qd d̄ puero actū
 ē. Capita reꝝ ex
 pedite. capitulati:
 breuiter: cōpediose
 & sūmati rei sūmā
 mihi distare. Istæ
 dedi. uetuste p isti.

Et enī sic istd̄ uolo. ne iter uos significetis. ego ero pies: loq̄re tu:
 An. Quid loquar? Cal. quid puero actūst: mea quem peperit filia
 Meo nepoti. capita rerū expedite. An. istæ dedi. Cal. iam
 Tace. accepisti in puerum tu ab hac? An. accepi. Cal. tace
 Nihil moror præterea. satis est fessa. An. inficias non eo

Cal. Iam liuorem scapulis istoc concinnas tuis. conueniunt
 Adhuc utriusq̄ uerba. Di. uæ misero mihi. mea nunc facinora
 Aperiūtur: clam quæ speraui fore. Cal. loquere tu qui dare
 Te huic puerū iussit. An. hera maior mea. Cal. quid tu
 Cur eum accepisti? An. hera me rogauit minor puer ut
 Ferretur: eaq̄ ut celarentur omnia. Cal. loquere tu

Satis ē fessa. pri
 sca lectio. satis ē fa
 sa. Inficias nō eo.
 nihil ego utq̄ ne
 go. Liuorē. macu
 lam liuidæ ut bicis.

Istoc. isto dicto.
 Cōcinas. efficitis:
 apparas. Hera
 minor. phronesiū:
 quæ ut supius dictū
 est erat matrima.

Quidde p qd de
 puero scilicet. Ma
 lū. In rē malā cui he
 ræ puerum dedit?

Caue. subitellige
 dixeris. Alia q̄
 aliæ uñ paret. corri
 ge. ut facill⁹ alia q̄
 hæcctne pueꝝ natū
 pararit. Dinarchus
 iā p̄sentitēs phro
 nesiū imiseri i hoc
 negotio ait utinā
 alia q̄ hæcctne mea
 amasia filiū hūc pa
 rauert sibi & suppo

Quid eo fecisti puero: An. ad meā herā detuli. Cal. quidde
 Puero tua hera facit. An. heræ meæ extēplo dedit. Cal. cui
 Malū heræ? An. dæ sūt istæ. Cal. caue nisi quod te rogo: nisi
 Ea quæ exquiro. An. mater filia dono dedit inquā. Cal. plus
 Quā dudū inq̄ loquere. An. plus tu rogitas. Cal. responde
 Oeyus quid illa cui donauit. An. supposuit. Cal. cui? An. sibi
 Pro filio. Cal. pro filiola? Di. obsecro uestram fidem. ut facili⁹
 Alia quam aliæ unde puerum natum paret. hęc labore alieno
 Puerū peperit sine doloribus. puer quidē beatus mater cluas
 Habet: & auias duas. iam metuo patres quot fuere uidetis
 Facin⁹ muliebre. An. magis pol hęc malitia pertinet ad uiros
 Quam ad mulieres. uir eam nō mulier prægnantem fecit.

Cal. Et idē ego istuc scio. tu bōa ei custos fuisti. An. plus pōt q̄ plus
 Valet. uir erat: plus ualebat. uicit quod petebat: adest uni

Cal. Et tibi quidē hercle idem attulit magnum malū. An. de istoc
 Ipa & si tu taceas re ab se experta intellego. Cal. nunq̄ te

fuert: tanq̄ ægro anio ferat ipsā amleā ob suū uel ancillæ idictū subitū: hoc iudiciū: & has pœnas:
 quæ suppositrici debent. Mater cluas hēt. lego m̄fes duas hēt: & phronesiū: quæ putatua m̄ ē: &
 ipsā uerā & genuinā matrē. Quod petebat adest uni. illi uni uirō amasio adest hoc ē oblata ē facul
 tas illius stupri: quod maxime petebat. De istoc ipa. legendū. de istoc ipso: ēt si taceashoc qd hęc
 pueri suppositricis: mihi magnū malū attulit: re hoc est præsentariis pœnis sum certior facta.

Cuius quis. pro cuiuscunq. hoc sensu. nunquā impetrabo ut dicas cuiuscunq. meretricis fuerit hæc suppositio: quarebar enim scire nomen ipsius suppositricis: Diceret. scribe diceres. Lapidus sum. immobilis: ob stuporē corde gelato attonitus in marmoream duriciem: quod huius fecerim suppositionis indictum. Illic nunc sunt capiti hostia. corrige. Ille nunc sunt capiti hostica. est enim hosticam translata ab hoste pro hostili. Plautus in captiuis. per q̄ conferuitium cōmune quod hostica euenit manu. sensus. hæc hostilia: quæ exercentur in meam phronesiū a callicle redundabūt in caput meum ob illam

sane causam exclusissim⁹ ero. Meū illuc facinus. ad me illud muliebre facinus pertinet. Nam si ipsa uexabit ego uexabor. Non minere. timeo ne in carcerē ducar pro indice. est enim minare uerbu: quo usi sunt prisca: & hodie utimur. significatq̄ duces. Marcellus utitur hac dictione. Age modo significat an se peller̄ id est minare Iulius capitolin⁹ de gestis gordianorū. Alces decem: tauri cypriaci centū struthiones mauri minari trecētī. In exodo leges hæc. Moses autem pascebat oues iethro cognati sui sacerdotis madian. Cumq̄ minasset gregem ad interiora deserti uenit ad montem dei oreb. Hieronymus in interpretatione hieremise. Me minauit & adduxit in tenebris & non in lucem. Apuleius libro septimo de asino aureo. Nec multo post aduentunt illi utinarios utres ferentes: & gregatim pascula comminantes. Idem libro nono. Nam senex claudus: cui nostra tutela permissa fuerat uniuersa nos iumenta id hora iam postulante ad lacum proximum bibendi causa gregatim prominabat. Integram. inuolotam: pudicam. Es patron⁹ parieti. qui me interpositum parietis uice meretricis ancillis tutatus es & protexisti: factio scilicet inditio: ut reum patron⁹ ipse tutatur. Hic enim Dinarchus stuprauerat filiam calliclis: ex qua filium illum genuerat: qui nunc suppositus est ipsi phronesio. Cui illam prius. lege qui illam prius. hoc sensu. filiam tuam ille ego dinarchus stuprauit: cui in uxorem promiseras te iuncturum legitimis tedis & face cōiuga. Dicit sponderas. quam mihi dici hoc est desponsari pollicitus fueras: unde uirgo dicta peculiariter appellatur. Inter speratam & dictam & sponsam & pactam hoc interest: quia uirgo postquā petitur sperata dicitur. Plautus in amphitryone. Vxorem salutat speratam suam. Dehinc promissam. Dicta uel pacta uel sponsa dici potest. Vergilius in secundo aeneidos. Cui pater & coniunx quondam tua dicta relinquitur. Idem. & gremis abducere pactas. Titinius quinto. Qui exacta ætate sponsa sit desponsata.

In mutum quippiam conferri. non placet in uinum ueluti testem mutū cōnici crimen: quoniam si loqui posset se tutaretur. Non uinum moderari. lego. non uino moderari in passua signifi- cantia: qui probi sunt non magistrantur nec reguntur a uino. Sed ipsi moderantur utm ipsius animi: ne cōmittant id: quod de se cōmissile pudeat. Subibit. modice: temperate: & modiciter bibit. Si adeo caret. scribendum. siue adeo pro ualde. Ab ingenio. ab ingenita sua sibi præposita & peruersa natura. Quæ uolo. quas coargutiones omnes animo libentissimo admitto. Obnoxia. serules minas: quæ decenter imprimuntur animo flagitioso ac facinoroso. Cul te compote. corrige. cumulate compotum: noui me aggeratim cumulatim esse ebrietate: utnulentum: animi temerari.

Minare.

Explicatus
apuleius &
hieronym⁹

Facere hodie ut cuius quis esset diceret. An. tacui at nunc
Non tacebo quando adest. necesse indicem. Di. lapideus sum
Commouere me miser nō audeo. res palam omnis ē meo
Illic nunc sunt capiti ostia. meum illuc facinus mea stultitia est
Timeo q̄ mox non miner. Cal. loquere filiam meam
Quis integram stuprauerit. uideo ego te propter mala
Facta qui es patronus parieti. Di. neq̄ uiuus neq̄ mortuus
Sum: nec quid nunc faciam scio. neq̄ ut hinc abeam: neq̄ ut
Ad hunc adeam scio. timore torpeo. Cal. dicin an non
An. Dinarchus cui illam prius dici sponderas. Cal. ubi is homo est
Quem dicis. Di. adsum callicles. per tua obsecro genua
Ut tu istuc insipienter factum: sapienter feras mihiq̄ ignoscas
Quod animi impos uini uitio fecerim. Cal. non placet
In mutū quippiam conferri: quod loqui non potest. nā uinum si
Fabulare possit se defenderet. non uinum moderari
Sed uim solent: qui quidem probi sunt uerum
Qui improbus est. siue subibit. si adeo caret temeto
Tamen ab ingenio est improbus. Di. scio
Equidem quæ uolo multa mihi audienda obnoxia. ego tibi
Me obnoxium esse fateor: culte compote mi

Reus solut⁹. ego obnoxius & implicatus in hoc facinore causam dico nullis fidei: quibus extorquent triumviri veritatem a noxio. Sanum es: hic loquitur Callicles admiratus probitatem: & uere condiam iuuentis: qui se supponeret ipsi tormento. Respondet es ne sanus: qui tibi plagas asciscas. Soluite istas. exsoluite has meretriculas phronesis. Tu domū & tu. tu constrictrix & tu astaphiū. Prætor. iudex: qui insiar honorasti prætoris causam meā iudicasti. Stulte iudicasse. locus est. non bonus tibi iudex prætorius fuit: qui nō addixi tibi: & adiudicaui filiam: uerum posthabito iure honorario tu ipse ascisti causæ tuæ p̄ illud lectamentū stupri.

Callicles uide quæso ne facias iniuriam. reus solutus
Causam dicit. testis is uero. sanum es. Cal. soluite istas
Agite. abite tu domum. & tu autem domum eloquere
Hæc heræ ut puerum reddat siquis eum petat. eamus
Intus. Di. quid uis intus me ire. tu es prætor mihi.

Verum te obsecro: ut tuam gnatham des uxorem callicles

Cal. Eundem stulte iudicasse quidem istam rem intelligo.
Nam haud mansisti ut ego darem illam. tute sumpsisti tibi.

Nunc habeas ut nactus uerum hoc ego te multabo bolo.

Sex talenta malana dotis demam pro ista in scitia

Di. Bene agis mecum. filium istinc tu te melius est repetere:

Cæterum uxorem quamprimum potest abduci ex ædibus.

Uitisti causæ tuæ p̄ illud lectamentū stupri.

Ut nactus. quæ admodum iuenisti.

Bolo. hoc est tractu: dano dispendio.

Talanta mala na legendū talenta magna.

Erat enim paruum talentum. cuboicū & magnū.

Priscian⁹. Talentū atticū paruū minæ.

Lx. magnū minæ. lxxxviii. & unciæ quatuor.

necessariū estimant ad hæc confirmanda a diuersis autoribus de his dicitur subleere. lxxv.

lxxv. lxxviii. & unciæ quatuor.

necessariū estimant ad hæc confirmanda a diuersis autoribus de his dicitur subleere. lxxv.

Talentū magnū: Atticū. Paruū cuboicum.

us in. xxxviii. ab urbe condita. Multitudinis eorum argumentum fuit quod polybius scribit centum talentis eam athenis steriles: cum quingentos denarios precium in capite quod reciderent dominis statuisent. Mille enim ducetos ex ratione achæica habuit captiuos italicos: qua ratione ostenditur sed milia denariorum habere talentum. Nam cum quingenti denarii pro mille ducentis captiuis dati colligantur. Sexcenta milia denariorum centum ea ostendit fuisse talenta. Centesima autem pars sexcentorum milium sex milia inueniunt. Idem Lilius in trigesimo septimo ostendit magnū talentum atticum octoginta habere libras: & paulo plus quod supradictorum computatio manifestat nonaginta libras & quatuor uncias habere talentū: quod est sex milia denariorum. Lilius talentum ne minus pondus. lxxx. romanis ponderibus pendat: uel sic decreuit senatus ut non plus quæ ternæ libræ & quaternæ unciæ singulis desint talentis. & sciendū quod cum Lilius computationem centum minæ atticæ quarum singulæ. lxxv. dragmas habent faciunt talentum magnum & minus. Nam minus habet sexaginta secundum dardanum: quod autem est magnum & minus ostendit Terentius in phormione. si quis daret talentum magnum. Italica autem mina drachmas habet ut supradictum est. xcvi. quod est libra duodecim unciarum id est denarii. lxxii. hac igitur computatione. lxxx. libræ ro. & quatuor uncias: quod est magnum talentum centum minas atticæ faciunt. Seneca libro decimo epistolarum ad nouatium. xxviii. sesteritia id est talentum atticum paruum. uiginti quatuor enim sesteritia. lx. libras habent. Alibi. Cecropium superest post hæc docuisse talentum: sexaginta minas: seu uis sex milia drachmas: quod summū dicitur perhibetur pondus athenis. Nam nihil est obolo uel minus: maius uel talento. De talento Seruius lib. v. Talentum secundū uarias gentes uarium est pondus. Sed apud romanos talentum est septuaginta librarum: sicut Plautus ostendit in mostelaria: qui ait duo talenta esse. c. xl. libras. legimus etiam talentum quiddam minimum. Nam Homerus in ludis funebribus patrocli ultima præmia dicit esse duo talenta: quod nos cogit aliquid minimum intelligere. Nam si prius uictor bouem accepit consequens non est ultimum tam magnum accepisse præmium: unde apparet talentum etiam minimum quiddam significare. Talentum cuboicum nūmo græco septem milium & quingentorum cistophorum quatuor milium quingentorum denarium: alexandrinum. xli. denarium. neapolitanum sex denarium: syracusanum trium denarium: rheginum uictoriati. Plinius libro trigesimo quinto. Timomachus bizantinus casaris dictatoris ætate alacem ei pinxit & medeam ab eo in ueneris generitricis æde positas octoginta talentis uenundatas. Talentum autem atticum ut ait Varro xvi. sesteritius taxatur. Græcum adagium est. τὰ λαντα πάντα τοῦ λου. celebratus enim tanta lenonia. Bene agis mecum. bona lege adimis mihi talenta magna. Istinc. ex hoc cauolenonio. Potest. possibile est. Abduci. legendum abduce: aufer: & uoca uxorem tuam ex ædibus.

Alexandrinū. Syracusanū. Talentū Rheginū. Neapolitanum. Talēta tāra / li i puerbis.

Blittea.
Blittum.

Adimeo legendum Dinarchus: ut hie loquatur adulescens: qui uult ire legatus ad phronesium: ut aliam conditione filio inueniat suo. Nihil est. uerba nihili loquor & nugatoria. Non enim potest abnegare filium meretricula. Ab se. sponte sua. Stimulum longe habet. hac ex longo interuallo & interstitio cor meum stimulis fodicat. Blittea. sordida: insuauis: insipida a blitto herba illiberalis saporis. Blitton graeci olus hortense uocant: quae a nobis beta dicitur a greccis: ab insuauitate herbae in degeneres animos uerbum intorqueri consueuit diogenes in fatuos dicere consueuerat. canis betas

non comest. propterea augustus betanizare dicebat eos: qui desipiebant.

Quae sapit in uino. quae etiam si uinosa sit sapit calleter & adamusim: & cui uinum sit amoris illicium & multa mentum: non autem sit cordis ipsius deliritas. Diuidia est mihi aduersus meam sortricem. Sicut multam lege multa.

Pene me omnis res. etiam si illa confessa sit tonstrix: tamen in me res omnis uerget: & causa procreabit: quae nisi contereat nihil earum testimonium egerunt.

Res & liberi. praesca lectio. omnis res est liberi: apud me omnis res filii manet. Adoptatis. scribendum adoptatus. uideo bonum dinarchum: cui rem omnem filii penitus exlocuta sum tanquam meo tutori: hac ironice dicitur. Profectus. profectus est ueniens ab ipsa phronesio missus. Puerum. puerum ne in dipisci postulas?

me & explicatissime. ris sciuri ut habeat duo perfugia Ita amator nunquam confidit unico cubili sed quasi derelictura sit illum prior amica: aliud sibi pro futuro infortunio parat asylum. Sciurus dicitur απο της σκιος του ουπου hoc est ab umbra caudae: quod curuore caudae uillosissima sibi facit umbram. σκιος umbra: & ουπος cauda. Inamabilis sciurus indecens passer dictum est ab epigrammatario poeta. Hoc facitare quoque creditur echinus: de quo Ambrosius multa: & adagium graecum est in hac uerba latine. Vulpes multum sapit. Sed echinus unum malus. Plinius hoc sciuro ascribit. eius uerba subscripti. Prauident tempestatem & sciuri: obturatisque qua spiraturus est uentus cavernis ex alia parte aperunt fores decretos. Ipsi uillosior cauda pro tegumento est. Ambrosius libro sexto hexaemeron tradit hanc sollertiam echino inesse. inter murum genera plinius sciurum connumerat. Perfugium gerit. an / tiqua lectio habet. perfugium quarrit.

Cal: Ego adeo iam illi remittam nuncium. adimeo dicam ut aliam Conditionem filio inueniat suo. at ego ab hac puerum reposcam Ne mox inficias eat nihil est. nam ipsa & ultro ut factum fecit Omnem rem palam: sed nimirum post opportuna ecce ab se Egreditur foras. ne ista stimulum longe habet. quae usque illinc Cor pungit meum.

Phronesium meretrix. Adulescens

Dinarchus. Astaphium ancilla.

Littea & lutea est meretrix: nisi quae sapit in uino ad rem suam

b Si alia membra uino madeant. cor sit saltem sobrius

Nam mihi diuidia est in tonstrixem meam sicut multam male

Ea dixit. eum dinarchi puerum inuentum filium

Vbi id audiuit: quam penes est me omnis res. & liberi

Video eum qui meis tutorem me adoptatis bonis

Di. Mulier adsum profectus. Ph. quid agitur uoluptas mea

Di. Non uoluptas. aufer nugas. nihil ego nunc de ista re ago.

Ph. Scio me castor quid uis. & quid postulas. & quid petas

Me uidere uis. & me te amare postulas. puerum petis?

Di. Di immortales ut planiloqua est. paucis ut rem ipsam attigit.

Ph. Scio equidem sponsam tibi esse: & filium ex sponsa tua.

Et tibi uxorem ducendam iam esse. alibi iam animum tuum

Me quasi pro derelicta sis habiturus. sed tamen cogitamus

Puillus qui sit sapiens bestia: aetatem qui uni cubili

Nunquam committit suam. quasi unum obsideatur aliunde perfugium

Gerit. Di. ocium ubi erit: de istis rebus tamen amplius tecum loquar.

Nunc puerum redde. Ph. immo amabo ut hos dies aliquos sinas

Eum esse apud me. Di. minime. nam eo quid opus?

Planiloqua.
De sciuri prauidentia & echini.

Planiloqua. ueridica: ut plantam rem tetigit: & aquor merum ueritatis plantissimus

me & explicatissime.

Mus puillus. scribendum ut autumo mus sciurus: hoc enim peculiare murum /

ris sciuri ut habeat duo perfugia Ita amator nunquam confidit unico cubili sed quasi derelictura sit illum prior amica: aliud sibi pro futuro infortunio parat asylum. Sciurus dicitur απο της σκιος του ουπου hoc est ab umbra caudae: quod curuore caudae uillosissima sibi facit umbram. σκιος umbra: & ουπος cauda. Inamabilis sciurus indecens passer dictum est ab epigrammatario poeta. Hoc facitare quoque creditur echinus: de quo Ambrosius multa: & adagium graecum est in hac uerba latine. Vulpes multum sapit. Sed echinus unum malus. Plinius hoc sciuro ascribit. eius uerba subscripti. Prauident tempestatem & sciuri: obturatisque qua spiraturus est uentus cavernis ex alia parte aperunt fores decretos. Ipsi uillosior cauda pro tegumento est. Ambrosius libro sexto hexaemeron tradit hanc sollertiam echino inesse. inter murum genera plinius sciurum connumerat. Perfugium gerit. an / tiqua lectio habet. perfugium quarrit.

quoque creditur echinus: de quo Ambrosius multa: & adagium graecum est in hac uerba latine. Vulpes multum sapit. Sed echinus unum malus. Plinius hoc sciuro ascribit. eius uerba subscripti. Prauident tempestatem & sciuri: obturatisque qua spiraturus est uentus cavernis ex alia parte aperunt fores decretos. Ipsi uillosior cauda pro tegumento est. Ambrosius libro sexto hexaemeron tradit hanc sollertiam echino inesse. inter murum genera plinius sciurum connumerat. Perfugium gerit. an / tiqua lectio habet. perfugium quarrit.

quoque creditur echinus: de quo Ambrosius multa: & adagium graecum est in hac uerba latine. Vulpes multum sapit. Sed echinus unum malus. Plinius hoc sciuro ascribit. eius uerba subscripti. Prauident tempestatem & sciuri: obturatisque qua spiraturus est uentus cavernis ex alia parte aperunt fores decretos. Ipsi uillosior cauda pro tegumento est. Ambrosius libro sexto hexaemeron tradit hanc sollertiam echino inesse. inter murum genera plinius sciurum connumerat. Perfugium gerit. an / tiqua lectio habet. perfugium quarrit.

quoque creditur echinus: de quo Ambrosius multa: & adagium graecum est in hac uerba latine. Vulpes multum sapit. Sed echinus unum malus. Plinius hoc sciuro ascribit. eius uerba subscripti. Prauident tempestatem & sciuri: obturatisque qua spiraturus est uentus cavernis ex alia parte aperunt fores decretos. Ipsi uillosior cauda pro tegumento est. Ambrosius libro sexto hexaemeron tradit hanc sollertiam echino inesse. inter murum genera plinius sciurum connumerat. Perfugium gerit. an / tiqua lectio habet. perfugium quarrit.

quoque creditur echinus: de quo Ambrosius multa: & adagium graecum est in hac uerba latine. Vulpes multum sapit. Sed echinus unum malus. Plinius hoc sciuro ascribit. eius uerba subscripti. Prauident tempestatem & sciuri: obturatisque qua spiraturus est uentus cavernis ex alia parte aperunt fores decretos. Ipsi uillosior cauda pro tegumento est. Ambrosius libro sexto hexaemeron tradit hanc sollertiam echino inesse. inter murum genera plinius sciurum connumerat. Perfugium gerit. an / tiqua lectio habet. perfugium quarrit.

quoque creditur echinus: de quo Ambrosius multa: & adagium graecum est in hac uerba latine. Vulpes multum sapit. Sed echinus unum malus. Plinius hoc sciuro ascribit. eius uerba subscripti. Prauident tempestatem & sciuri: obturatisque qua spiraturus est uentus cavernis ex alia parte aperunt fores decretos. Ipsi uillosior cauda pro tegumento est. Ambrosius libro sexto hexaemeron tradit hanc sollertiam echino inesse. inter murum genera plinius sciurum connumerat. Perfugium gerit. an / tiqua lectio habet. perfugium quarrit.

In re mea, pro mea utilitate ut ita circūueniam & oppugnem ipsum militem: qui suum foetum esse retur. Aliquo, pecuniola scilicet & are. A milite, quātum attinet ad dissipatiōem: lacera-
tionemq; militis. Spes animā efflauerit, spes decollabit: intermoriatur: euanesceat. Refacere,
scribo rē facere, iudit enim in factum cupio. Velim inquit rem facere, Sed nullus dat locus: id est: nul-
la datur ansa rem struendi. Manubinaris, pecuniarius: manubias ferens & argentum: manubi-
narius idem quod auxiliarius: ferentarius. Manubias a praeda hoc distare ueteres existimauerunt: ut

Manubiaris
Māubias quae

Ph. In re mea tridutum hoc saltem: dum aliquo miles circūducitur
In eam rē siquid habebō: tibi quoq; etiā proderit, si auferes
Puerum: a milite omnis tum mihi spes animam efflauerit
Di. Factū cupio nā refacere si uelim nō est loc^o. nunc puero
Vtere & pcura: quādo pcuras habes. Ph. multū amabo
Te ob istā rē me castor ubi domi metues malū, fugito huc
Ad me saltē, amic^o mihi esto manubinaris. Di. bene uale

fit preda corpora
Ipsarum rerū: quae
captuntur. Manu-
biae uero pecuniae
ex praeda uendita
redactae: & sic apud
plurimos. Nā Mar-
cus Tullius ita sen-
sisse uoluit de lege
agraria. praedas:
manubias: sectio-
nes. Castra deniq;
Cnei pompeii
dente imperatore

censores. Dicuntur & manubias fulmina: de quibus haec in Pompeii integris exemplaribus leguntur.
Manubias iouis tres creduntur esse: quae una sunt minima: quae maneat: placataq; sint: alterae quae
maiores sint ac uentant cum fragore: discuntantq; aut diuellant: ut Perseus significanter dixerit. Sul-
phure discutitur sacro: quae a ioue ex consilio deorum mitti existimantur. Secundae his ampliores:
quae cum superiorum consilio deorum ueniunt: & quāquā nullū sine igne fulgur sit: haec propriam dif-
ferentiā habent: quod aut adurant: aut fulgine deformant: aut accendant: quae statim mutant, sunt
secunda fulmina de quibus haec ouidius libro tertio metamorphoseon. Nec quo centimanum dece-
rat igne typhoea: nunc armatur eo. nimium feritatis in illo est: est aliud leuissimum fulmen: cui dextra cy-
clopum saeuicia: flammāq; minus: minus addidit irae: Tela secunda uocant superi. Tria sunt fulminum
genera: est quod affiat: quod incendit: quod scindit: de quibus Pompeius parentalia fulgura Cra-
phus ait uocari: quae superiora fulgura ut portenta uim suam perimant duobus modis prioribus
tollendis: aut maiore manubias: aut tertia secunda. secunda primae cadant. Nam ut omnia supe-
rentur fulgure: sic scitum fulgur manubiis uinci. Adde quod prouorsum fulgur appellatur quod
ignoratur noctu aut interdum ue factum: itaq; iouis fulguritioris & summano sit quod diuturna iouis
nocturna summani fulgura habentur. sunt fulgura postularia quae uotorum aut sacrificiorum spre-
tam religionem desiderant. Pestifera quae: mortem aut exilium ostendunt. Peremptoria: quae supe-
riora fulgura aut portenta perimunt id est tollunt. Sidonius de manubiis sed diuersa significantia
a fulmine libro epistolarū nono. Quæris nunc de manubiis meis iudicem. Plinius secundo natura-
lis historiae. Sed haec omnia esse fortuita: hinc bruta fulmina & uana: quae nulla uentant ratione na-
tura: his percuti montes: his maria omnesq; alios irritos tactus. Illa uero fatidica ex alto statimq; de
caulis & ex suis ueniunt sideribus. leua fulmina prospera existimantur: quoniam leua parte mundi
ortus est. De manubiis praedaceis haec plinius. Hos ergo honores urbi tribuit in delubro minervae:
quod ex manubiis dicebat. Iulius Frontinus de aquae ductibus. Marcus curius Dentatus: qui censu-
ram cum lucio Papyrio consule. Item post biennium de Pyrrho captis manubiis curauit. Ambro-
sius manubias in hac significantia nuncupat ita prodens. Hos ego titulos piaē uirtutis crexeram:
has de seculo manubias: haec spolia de diabolo: has ego de aduersario omnium exuatas offerebam.
Hinc manubialis dicto. Tranquillus in Augusto: reliquas triumphalibus utris ex manubiali pecu-
nia sternendas distribuit. Fulminum innumeræ species: sunt publica & priuata fulmina. Priuata. n.
fulmina negant ultra decimum annum: Publica ultra trigessimum posse differri. Hoc modo & ista
finita sunt quia ultra quod non prorogaretur inclusum est. Nunc nomina fulgurum quae a cinna-
ponuntur aperte conscribam: ait enim postulatoria quibus sacrificia intermissa aut non iure facta
repetuntur. Monitoria quibus docetur quid cauendum sit. Pestifera quae mortem exiliumq; proten-
dunt. Fallacia quae per speciem alicuius boni nocent. Tentanea quae speciem periculi sine periculo
afferunt. Parentalia quibus coluntur priorum fulminum minae. Artestata quae prioribus consen-
tunt. Artestata: quae inclusio fluunt abruptu. Regalia: quorum uis tangitur & comitium & principa-
lia urbis liberae loca: quorum significatio regnum ciuitati minatur. Inferna cum e terra exiliunt
ignes. Hospitalia: quae sacrificiis ad nos iouem accersunt. Auxiliaria: quae aduocata dicuntur sed ad
uocantium bono uentunt.

Loc^o pscil.

De secundis
fulminibus ex
plicatus ouidius.
Parentalia ful-
gura.
Fulguritor
iupiter.
Postularia ful-
gura.
Pestifera.
parentalia.
Bruta fulmina
Leua pspera

Manubialis.
Priuata ful-
mina.
Publica.
Postulatoria
Monitoria.
Fallacia.
Tentanea.
Artestata.
Regalia.
Inferna.
Hospitalia.
Auxiliaria.

Iam tum oculum. corrige ex antiqua lectione. Iam non oculum uocas. Non enim nunc confu-
gatus me uoluptatem tuam uocas: ocellum & delicias ita subito amore commutato. Id quoque
interim. Interea ait quando me afflictum deperibas futatim hoc est futiliter me nose ocelli ter & qua-
ter commemorasti: me oculum tuum: me uoluptatem: me delictum tuum uocitans. Commemo-
raui ter. legendum: commemorasti ter: hoc sensu. Ter & quater me nomine uoluptatis commemora-
uisti. Facultas opere. cum diphtrongo operæ scribendum ordine tali. Vbi erit mihi operæ uenex
rea celebrandæ fa-
cultas tunc ad te a
stabulo scilicet ad
pabulum ueniam.

Accessit dicere
uerum est uerbum
quod dicitur: acces-
sit: hoc est uenit mi-
hi in mentem di-
cere quod sentio.

Hic quis. est ne
hic inquit Phrone-
sum aliquis: timeo
enim ne quis sit arbi-
ter uerborum meorum.

Uidelicet. Sane
certe nullus. Vbi
amici ibidem opus.
legendum: ubi ami-
ci ibidem opes: ex
contrario sensu: ubi
sunt opes ibidem ami-
ci. predam sequitur
Ista turba non homi-
nem. Aspice uti ue-
niant ad candida te-
cta columbarum: acci-
piat nullas fordida
turtis aues. Horrea
formicæ uenturæ ad
inaniam nunquam: Nullus
ad amillas ibit amicus opes.

Tum rimum. corrige ex emacu-
latis codicibus: pro hunc ipse est hodie tam interit in militem. hoc sensu: spes decipiendi & eradendi tan-
tum abiit & effluxit si filiolus hiccine subtrahitur. Mage ama. corrige: mage amat. Quem scilicet
filiolum magis amat quam antea. Id quod cupio. nonnulli legunt: interit quod cupio: tali ferme
sensu: abiit in perditionem quod cupio: hoc est latrocinatio & despoliatio militis irrita est: nisi hic
puerulus mihi relinquitur. Quæ. nos scilicet meretrices cum multum suppilauerimus nihil cas-
men apparet. Quod datum est. Illius quod est datum. Gloriæ meretricum. Ita meretrices
gloriosæ sunt ut etiam in rebus turpibus gloriantur uidelicet se spoliasse hunc & illum: quæ laus ma-
xima uisuperatio est. Adest pueri. subintellige pater miles stratophanes. Ad me hac recta si
tenent. corrige: ad me hac rectam si tenet. si rectam uiam ad me tenet & dirigit sine illum uentre.

Hastis confectum fallacis. confossū fallacis tanquā hastis: nam quē admodum miles in acie fodi-
t consuevit hastis ita his fallacis meretricis in modū hastarū conficietur. nonnulli legunt: astutus con-
fectum fallacis. Eo mihi amare in tantum mihi amare hoc ē amariter & mestiter damnosa suppli-
cia ferā ad amicā ut quoniam prima munera grata non fuerunt addā secunda. Sed qui uideo. sed
quo modo desolatas illas uideo in primo uestibulo. Ne me appellat. corrige. ne me appella: ne
me inuoca: ne mihi supplica: ne mihi blandire. Sic. subintellige scuto. Legon atque ne isti. hic
Phroneium loquitur: ceterum hæc omnia ita emendanda sunt: at qui alazoni isti: sensu tali: profecto
non perinde ac spurcifica facta merentur iratus sum huic glorioso & tactantulo cacula. Græci uo-
cant alazona gloriosum sicuti Plautus autor est græcancā fabulā cui nomen inditū alazon dici lati-
ne gloriosus. Alazonian dicunt græci tactantiā. polybius. τοιοσ γαρ πλειστοις υπεγεγονει τισ
ζηλος ουκ ευτυχια εκ της των αλλων αλαζονειας και ακριβιας. & apud apostolū. ουκ εχου-
σιν αυχουντας ωσ εχοντας αλαζονδα νοητιον. & Iosephus. ην γαρ αυτοισ αλαζονεια ωσ επη-
γαθοισ και ο μενησ της πολεωσ. Alazon dicitur planus: praesumptuosus: mendax: uanus: proprie
alazonas mendaces appellamus pro mentiente Alcaeus uocauit alazona.

Phroneium. Ph. iam tum oculum uocas id quoque interim
Futatim nomen commemorauit ter. Di. nunquid uis facultas opere
Vbi mihi erit ad te uenero. Ph. ille quidem abiit accessit dicere
Hic quis uidelicet: uerum est uerbum quod memoratur. ubi amici
Ibidem opus. propter hunc spes etiam se hodie tantum rimum
Miletem: quem ecastor mage ama quam dudum. id quod cupio inde
Auferre: quæ cum multum abstulimus haud multum apparet. quod
Datum est. ita sunt gloriæ meretricum. Ast. haec tace. Ph. quod est obsecro:
Ast. Adest pueri. Ph. sine eum ipse adire huc. sine si is est modo
Sine eum ipsum adire ut cupio ad me hac recta si tenent:
Ne istum ecastor hodie hastis confectum fallaciis:

Miles Ancilla. Meretrix. Rusticus

O mihi amare fero supplicium dānis ad amicam meam

e Ut illud acceptum sit prius: quod perdidisti: hoc addam insuper

Sed quid uideo heram atque ancillam ante ædis. ad eundem hæc mihi

Quid hic uos agitis? Ph. ne me appellat. Mi. nimium scæuis. Ph. sic

Potin es ut mihi molestus ne fies. Mi. quod astaphium est. As. merito eca

Tibi succedet legon atque ne isti est parum male uolo. Mi. ego (stor

Vbi amici
ibidem opes.

Alazon.
Alazonia.

Prius supplicium ad. supfluit ad: ordine ferme tali sed quoniam deliqui hanc multam mihi irrogabis ut unam minam auri habeas. Si mihi rides. si mihi arrides & adlubescis. Manus. repetit Asina rix illa sententia: Nostrae oculatae sunt manus quod uidet credunt. Potet. ut affluentia lactis super abundet. Opus istuc non. alibi codicum scriptum est: opus isficium hoc est botello indigemus & corona lucanica ut crebrius potet ad affluentiam lactis ubertorem parandam quae frequenti potu paratur: Iustum est infarcimen ex bubulo aut fullo intestino. Opifex dicitur isficiarius. Carbonibus. quibus utuntur ad inuolucra puerilia calefacienda. Puluinis. cerulcalbus puerilibus ut infantuli caput mollius concutiat. Incunabilis. tamquam incunabula cunarum stramenta uocentur. Purus est totum diem. In codicibus antiquis legitur: per totum diem. Efficitur. legendum: efficitur. Quia opus. nunquam opus puerile ita fertatim expeditur & dilige ter quin aliquid semper superfit. Etantium. Etantium. Hermolaus Barbarus aetatis nostrae uir eruditissimus haec

Mea uoluptas siquid peccaui prius supplicium ad hanc minam fero
 Auri si mihi rides. Ph. man⁹ ueritat⁹ pri⁹ quae penes sese habeat: quae
 Credere. puero opus est cibum. opus est matri autem quae puerum lauit
 Opus nutrici utrum habeat ueteris uini largiter ut dies noctesque
 Potet. opus istuc non opus est carbonibus fasciis opus est puluinis
 Cunnis. incunabilis. oleum opus est. farina. purus est totum diem
 Nunquam hoc uno die efficiatur opus quin opus semper fiet.
 Non enim possunt militares pueri erantio exducier.
 Mi. Respice ergo. accipe hoc. quod istuc exefficias opus. Ph. cedo
 Quamquam parum est. Mi. ad omne manus istuc poste parust
 Tuo arbitratu quod iubebis addabitur. da nunc sauium
 Phr. Mitte me inquam odiosus. Mi. nihil sit non amor. teritur dies
 Ruf. Plus decem pondo amoris paucillius perdidit accipe hoc
 Atque auferto intro. ubi mea amica est centium. neque ruri neque
 Hic operis quicquam facio. corrumpor si tu ita miser

Carbonibus. quibus utuntur ad inuolucra puerilia calefacienda. Puluinis. cerulcalbus puerilibus ut infantuli caput mollius concutiat. Incunabilis. tamquam incunabula cunarum stramenta uocentur. Purus est totum diem. In codicibus antiquis legitur: per totum diem. Efficitur. legendum: efficitur. Quia opus. nunquam opus puerile ita fertatim expeditur & dilige ter quin aliquid semper superfit. Etantium. Etantium. Hermolaus Barbarus aetatis nostrae uir eruditissimus haec

Etantium.
 Etantium.

scribit in huius loci interpretatione. Quid si ethanson scribis: ethanson graeci appellant nos colum unde uerbum excolare pro eo quod est purgandi gratia guttatim per colum diffundere. Atheneus in egyptiorum domibus inquit haec area uisunt cyatus: phiala: ethansum. Merula ex polluce per ethansum setanion legebat. οἷδε σιτανίου οἷστου ἄκτωσ σιτανίων κρυων οἷεἰδῖν οἷ τῆσφαθηνοἷ. sunt inquit sitanii panes ex frumento sitanio. est id trimestre. Plinius item sitanii mentionem facit. In tantum fallitur columella qui ne trimestre quidem proprium genus existimauerit esse cum sit antiquissimum graeci setanson uocant. Fortassis scribendum erit setantia ex his Plinii. Mespilorum tria genera antedon setantia tamquam dicere uelit meretrix non mespilis re scilicet nihili & abiecta educari posse hunc puerum tam ualidum & martium. Setantiam quoque plinius libro undeuigesimo naturalis historiae inter hortenses cepas enumerat. Educier. educi: educari. Qui istuc exefficias: quo ualde efficitas & absolutum reddas opus. Ad omne manus istuc poste parust. corrige: ad omne manus istuc potest parum: aliter ferme sensu: munus meum exaequatum maiori muneri Dinarchi potest esse parum: alio qui si legitimis muneribus comparatur luculentum munus erit: huic concinit illud Ouidianum.

Excolare.
 Setantia.

Confer amyclatis medicatum uelut ahenis
 Murice cum tyrio turplus illud erit.
 Addabitur. scribe addibit pro addetur. si munus inquit minimum fuit addetur quodcumque uolueris.
 Pauxillis perdidit. hic est sensus: perdidit amoris plus decem pondo dum intentus sum his paucillis. Pauxillis. uerbis militis gloriosi. In aliam sententiam tamen Marcellus interpretationem uertit cuius haec uerba sunt. Pauxillis pro paucillo. Plautus in truculento. Plus decem pondo amoris paucillis perdidit id est per particulas. Dicit meretrix amorem perdere cum uni intenta amores ceterorum & obsequia spernit. Accipe hoc. & tradit aurum strabax rusticus ipsi meretrici. Amica centium. scribo: ubi mea amica est gentium: id est apud quas gentes est amica mea. Corrumpor si tu ita miser. existimauit tam adulescentulus pro si tu ita uoce mutila & praecerta pueri substituendum esse: tamquam pueri per similitudinem semine genitali stimulante & lacessente corruperetur adulescens amator. Fuit quando situ ita legendum contenderim ut iuuenis dicat cur ego situ hoc est praerancido quodam marcore: ueternosa: super naque desidia torpeo atque senesco in hunc desiderium ignauumque modum: sed diligentius & indaganti eandem uocem subinde meditati succurrit lectio nitidior: & coherentior: ut expunctis hisce tribus uocibus si tu ita satyrio legas & tendore pro lubloque uenereo interpretare. Satyrium sane pro lubo do est & inflammatio uenerea cum nimietate tentiginis: & desiderio libidinis pene disruptumur

Satyrium quid

Priapismus. Is morbus a recentioribus medicis priapismus appellatur: conuenit sane translatio iuueni rustico coitu & amicæ conuenientiâ apperenti dirumpere ut priapismo: quippe (quæ natura est priapismi atq; satyri) sine effectu coeundi torqueret. Sathy græcis uirile membrum dicitur unde satyrion inflectit & satyrus ad libidinē procliuis intantū ut priapum censente Plinio ad custodiēdos hortos sufficit debere satyrica signa dixerit: cuius hæc uerba sunt ex libro de climo nono. Quam rē comitata ē & religio quædam hortosq; & fores tantū cōtra inuidentiū fascinoles dicari uideamus in remedio satyrica signa.

Satyrica anil coruus. Satyrion semic pfeureticis & neruos confirmare excalfacere. eandē satyrion esse Plinius autumat uigesimo quinto libro ubi nō herbam intelligo sed potius uim illā impetuofam coeundi. De satyrion: quod appellatur recentiores autem interpretes multitudinē desiderii: sit mentio ab Auicena in primo tractatu libri tertii Phæn. Qui censet ab acuitate spermatis aut eius multitudinē prouenire cū debilitate corporis: propter fortitudinem uasorum spermatis qui attrahunt eius materiam ad sese. Et uirorum quidem desiderium forte fit in regionibus & aeribus & temporibus certis: propterea aggregat illud ex uirtutibus eorum. Mulieres quoq; ex auctoritate eiusdem satyrion laborant. Caterum ex causa contraria proueniente. Gignitur ex uirtutibus earum congelatis & de illis earum quæ sunt frigida ualde. In antierum resupino cubitu dormire satyrion generat. De signis priapismi & eiusdem medellis Auicena non tacuit. Salscerus inter medicos fidei nec lubricæ. nec autoritatis ambigua. nec famæ famose ægritudinem hanc toto corpori furiosam inflammationem gignere autumat: utiq; nocere spatiosum eum sequente ad perniciosas ægritudines inducere. Fieri ex multitudinē materiam calidæ: sanguinea: & ex summe stellationis cum uere prouecto admittitur ad cibum. Discrimen est inter satyrion atq; priapismum: hoc proueniente absq; desiderio atq; necessitate: illo sape cum desiderio & necessitate: idem satyrion dicitur. Aristoteli quarto libro de generatione animalium satyria morbus est qui prouenit præ abundantia fluctationis aut flatus crudi in partes faciei decumbentis facies animalis distorsio ueris & satyri apparet. In pandectis medicorum ista comperies: Satyrion herba quam arabice Chastalce uocitant orchis græce: quæ uox testiculum signat ut obiter uerba medicis domestica interpretemur. Appellatur aphrodisia tu intellige uenerea uel priapismum: latine uulpi testiculus uel leporina ex autoritate Serapionis: Primum genus satyrii Cynosorchis hoc ē testiculus canis. Est alterum satyrii genus quod penitus imperiti litteraturæ græcæ medici scribunt arice trifolium uocitari cum dicere conueniat triphylion: quo profedamum (sic enim uocatur imbecillitas & Hebetudo coeundi) equis admisariis releuatur. Hoc dixi ut Plinium intelligas ita scribentem libro uigesimo sexto. Venem etiam si omnino manu teneatur satyrii radix stimulat: magis etiam si bibatur in uino austero: arictibus quoque & hircis segnoribus in potu dant equis ob assiduum laborem pigroribus in coltu: quod uitium profedamum uocitant: Hoc addatur epigrammatistam satyre a saty hoc est membro uirili dixisse pro libidinari. Saty apud græcos caudam salacem uocari significat Macrobius his libro primo saturnialium. Propter abscisorum pudendorum fabulam etiam nostri eum saturnum uocitant uerunt παρατην σοθην: quod membrum uirile declarat ueluti saturnum: unde satyros etiam ueluti sathuros quod sint in libidinem prouisi appellatos opinantur. In summum candidi lectores qui nec momo nec liuore stringuntur perpensis & examinatis litterarum mutilatarum consinis scio iudicabunt non penitus aspernabilem hanc nostram annotatunculam futuram. Obdurus. ex rentigle ne pruritus ueneri saxus factus sum. Nam tumidum cornu durius Inguen erat. Heus amica. legere nil obstat heus amica. Delicia contra grammaticos. qui dicunt delicia non reperiri in singulari numero. Delicium Gellius protulit. Aliquis. in aliqua re: non ego inquit ita sum delirus ut in aliqua parte gento meo indulgere nolum. Malo tuo. Ingratis tuis etiam si non ex animi tui sententia: & alloquitur militem: & mihi acceptabile erit quodcumq; tibi libuerit. In mache / ta. In superfluit.

Locus flori. Phr. Hoc modo ut molestus ne sis. Mi. iam abis postquā aurum habes
Ph. Condidi intro quod dedisti. Ruf. adest amica. te adloquor.
Phr. At ego ad te ibo. Ruf. ad me delicia. Ph. hercle uero serio. Ru. q̄q̄
Ego tibi uideor stultus gaudere aliqui me uolo. nam quanquam
Est bella malo tuo nisi tu ego aliqui gaudeo. uin te

Explicata pliniana dictio rhyzon semic pfeureticis & neruos confirmare excalfacere. eandē satyrion esse Plinius autumat uigesimo quinto libro ubi nō herbam intelligo sed potius uim illā impetuofam coeundi. De satyrion: quod appellatur recentiores autem interpretes multitudinē desiderii: sit mentio ab Auicena in primo tractatu libri tertii Phæn. Qui censet ab acuitate spermatis aut eius multitudinē prouenire cū debilitate corporis: propter fortitudinem uasorum spermatis qui attrahunt eius materiam ad sese. Et uirorum quidem desiderium forte fit in regionibus & aeribus & temporibus certis: propterea aggregat illud ex uirtutibus eorum. Mulieres quoq; ex auctoritate eiusdem satyrion laborant. Caterum ex causa contraria proueniente. Gignitur ex uirtutibus earum congelatis & de illis earum quæ sunt frigida ualde. In antierum resupino cubitu dormire satyrion generat. De signis priapismi & eiusdem medellis Auicena non tacuit. Salscerus inter medicos fidei nec lubricæ. nec autoritatis ambigua. nec famæ famose ægritudinem hanc toto corpori furiosam inflammationem gignere autumat: utiq; nocere spatiosum eum sequente ad perniciosas ægritudines inducere. Fieri ex multitudinē materiam calidæ: sanguinea: & ex summe stellationis cum uere prouecto admittitur ad cibum. Discrimen est inter satyrion atq; priapismum: hoc proueniente absq; desiderio atq; necessitate: illo sape cum desiderio & necessitate: idem satyrion dicitur. Aristoteli quarto libro de generatione animalium satyria morbus est qui prouenit præ abundantia fluctationis aut flatus crudi in partes faciei decumbentis facies animalis distorsio ueris & satyri apparet. In pandectis medicorum ista comperies: Satyrion herba quam arabice Chastalce uocitant orchis græce: quæ uox testiculum signat ut obiter uerba medicis domestica interpretemur. Appellatur aphrodisia tu intellige uenerea uel priapismum: latine uulpi testiculus uel leporina ex autoritate Serapionis: Primum genus satyrii Cynosorchis hoc ē testiculus canis. Est alterum satyrii genus quod penitus imperiti litteraturæ græcæ medici scribunt arice trifolium uocitari cum dicere conueniat triphylion: quo profedamum (sic enim uocatur imbecillitas & Hebetudo coeundi) equis admisariis releuatur. Hoc dixi ut Plinium intelligas ita scribentem libro uigesimo sexto. Venem etiam si omnino manu teneatur satyrii radix stimulat: magis etiam si bibatur in uino austero: arictibus quoque & hircis segnoribus in potu dant equis ob assiduum laborem pigroribus in coltu: quod uitium profedamum uocitant: Hoc addatur epigrammatistam satyre a saty hoc est membro uirili dixisse pro libidinari. Saty apud græcos caudam salacem uocari significat Macrobius his libro primo saturnialium. Propter abscisorum pudendorum fabulam etiam nostri eum saturnum uocitant uerunt παρατην σοθην: quod membrum uirile declarat ueluti saturnum: unde satyros etiam ueluti sathuros quod sint in libidinem prouisi appellatos opinantur. In summum candidi lectores qui nec momo nec liuore stringuntur perpensis & examinatis litterarum mutilatarum consinis scio iudicabunt non penitus aspernabilem hanc nostram annotatunculam futuram. Obdurus. ex rentigle ne pruritus ueneri saxus factus sum. Nam tumidum cornu durius Inguen erat. Heus amica. legere nil obstat heus amica. Delicia contra grammaticos. qui dicunt delicia non reperiri in singulari numero. Delicium Gellius protulit. Aliquis. in aliqua re: non ego inquit ita sum delirus ut in aliqua parte gento meo indulgere nolum. Malo tuo. Ingratis tuis etiam si non ex animi tui sententia: & alloquitur militem: & mihi acceptabile erit quodcumq; tibi libuerit. In mache / ta. In superfluit.

Satyris. atq; priapismum: hoc proueniente absq; desiderio atq; necessitate: illo sape cum desiderio & necessitate: idem satyrion dicitur. Aristoteli quarto libro de generatione animalium satyria morbus est qui prouenit præ abundantia fluctationis aut flatus crudi in partes faciei decumbentis facies animalis distorsio ueris & satyri apparet. In pandectis medicorum ista comperies: Satyrion herba quam arabice Chastalce uocitant orchis græce: quæ uox testiculum signat ut obiter uerba medicis domestica interpretemur. Appellatur aphrodisia tu intellige uenerea uel priapismum: latine uulpi testiculus uel leporina ex autoritate Serapionis: Primum genus satyrii Cynosorchis hoc ē testiculus canis. Est alterum satyrii genus quod penitus imperiti litteraturæ græcæ medici scribunt arice trifolium uocitari cum dicere conueniat triphylion: quo profedamum (sic enim uocatur imbecillitas & Hebetudo coeundi) equis admisariis releuatur. Hoc dixi ut Plinium intelligas ita scribentem libro uigesimo sexto. Venem etiam si omnino manu teneatur satyrii radix stimulat: magis etiam si bibatur in uino austero: arictibus quoque & hircis segnoribus in potu dant equis ob assiduum laborem pigroribus in coltu: quod uitium profedamum uocitant: Hoc addatur epigrammatistam satyre a saty hoc est membro uirili dixisse pro libidinari. Saty apud græcos caudam salacem uocari significat Macrobius his libro primo saturnialium. Propter abscisorum pudendorum fabulam etiam nostri eum saturnum uocitant uerunt παρατην σοθην: quod membrum uirile declarat ueluti saturnum: unde satyros etiam ueluti sathuros quod sint in libidinem prouisi appellatos opinantur. In summum candidi lectores qui nec momo nec liuore stringuntur perpensis & examinatis litterarum mutilatarum consinis scio iudicabunt non penitus aspernabilem hanc nostram annotatunculam futuram. Obdurus. ex rentigle ne pruritus ueneri saxus factus sum. Nam tumidum cornu durius Inguen erat. Heus amica. legere nil obstat heus amica. Delicia contra grammaticos. qui dicunt delicia non reperiri in singulari numero. Delicium Gellius protulit. Aliquis. in aliqua re: non ego inquit ita sum delirus ut in aliqua parte gento meo indulgere nolum. Malo tuo. Ingratis tuis etiam si non ex animi tui sententia: & alloquitur militem: & mihi acceptabile erit quodcumq; tibi libuerit. In mache / ta. In superfluit.

Profedamū. equis admisariis releuatur. Hoc dixi ut Plinium intelligas ita scribentem libro uigesimo sexto. Venem etiam si omnino manu teneatur satyrii radix stimulat: magis etiam si bibatur in uino austero: arictibus quoque & hircis segnoribus in potu dant equis ob assiduum laborem pigroribus in coltu: quod uitium profedamum uocitant: Hoc addatur epigrammatistam satyre a saty hoc est membro uirili dixisse pro libidinari. Saty apud græcos caudam salacem uocari significat Macrobius his libro primo saturnialium. Propter abscisorum pudendorum fabulam etiam nostri eum saturnum uocitant uerunt παρατην σοθην: quod membrum uirile declarat ueluti saturnum: unde satyros etiam ueluti sathuros quod sint in libidinem prouisi appellatos opinantur. In summum candidi lectores qui nec momo nec liuore stringuntur perpensis & examinatis litterarum mutilatarum consinis scio iudicabunt non penitus aspernabilem hanc nostram annotatunculam futuram. Obdurus. ex rentigle ne pruritus ueneri saxus factus sum. Nam tumidum cornu durius Inguen erat. Heus amica. legere nil obstat heus amica. Delicia contra grammaticos. qui dicunt delicia non reperiri in singulari numero. Delicium Gellius protulit. Aliquis. in aliqua re: non ego inquit ita sum delirus ut in aliqua parte gento meo indulgere nolum. Malo tuo. Ingratis tuis etiam si non ex animi tui sententia: & alloquitur militem: & mihi acceptabile erit quodcumq; tibi libuerit. In mache / ta. In superfluit.

Locus mar / tialis. Phr. Hoc modo ut molestus ne sis. Mi. iam abis postquā aurum habes
Ph. Condidi intro quod dedisti. Ruf. adest amica. te adloquor.
Phr. At ego ad te ibo. Ruf. ad me delicia. Ph. hercle uero serio. Ru. q̄q̄
Ego tibi uideor stultus gaudere aliqui me uolo. nam quanquam
Est bella malo tuo nisi tu ego aliqui gaudeo. uin te

Delicia. legere nil obstat heus amica. Delicia contra grammaticos. qui dicunt delicia non reperiri in singulari numero. Delicium Gellius protulit. Aliquis. in aliqua re: non ego inquit ita sum delirus ut in aliqua parte gento meo indulgere nolum. Malo tuo. Ingratis tuis etiam si non ex animi tui sententia: & alloquitur militem: & mihi acceptabile erit quodcumq; tibi libuerit. In mache / ta. In superfluit.

Nihil phari. lego nihil fatis: hoc sensu: miles nugas loqueris si credis te amari ferro potius auro. Alti legunt: nihil praleari satius est miles. Non oportet: ait rusticus: O miles praleari: ut enim amaris auro opus est non ense ferreo. Qui malum, quomodo in rem malam bella esse potes: quae huc rusticum hirsutum ames? Bella aut eatieta est. Corrige, bella aut faceta es: quo pacto potes esse faceta quae istum ames? Isti modi, ad istam rusticitatem: hirsutum & hircosum rupiconem. In cauea. in cōsello theatrai. Calent, scribe cum duplo. L. hoc est astuti sunt: uasri & callidi.

Fastidiunt, fingunt se lucrum fastidire cum tamen illi maxime intenti sunt. In codicibus antiquis scriptum est: suspiciunt: & tunc lucellum admiratur.

Hucine, scribe hucine: subitelligit decet. Citus bellum inquit, subitarius est: serox: praepotes ad rem ueneram exercenda. Rusticitas enim ferocior est ad munia ueneris capessenda. Quare aliquem curiosum semper: fabulosum loquentem: hirsutum: & dura rusticitate ruzdem cecinit opigrum matista. Malam rem his, corrige malam rem agis sensu ferme tali, nunc causa me retriata patrocina ris: quae a te causa perperam acitatur. Cur utrum in angues adificis: & rapida tradis ouile lupae? Sic enim, lemniadam gladios in tua damna dabis.

Serua uaticium, emenda, Seruo uaticium hoc sensu: quod si non omnia prodigialiter effundo in phronesium seruo aliquid quo domum cum ulati coire possi. Quid isti debet, emacula.

Amplecter, & suauium dem. Ph. quid uis face, gaudeam
 Mi. Meos ne ante oculos ego illam patiar alios amplexarier:
 Mortuum hercle me duco satius, abstine hoc mulier manu
 Nisi te mea manu in machaera & hunc uis mori
 Ruf. Nihil phari sati est miles, si te amari postulas, auro haud ferro
 Detertere potes ne amet. Mi. qui malum
 Bella aut eatieta est quae ames hominem istimodi. Phr. uenit ne
 In mentem tibi quod uerbum in cauea dixit histrio
 Omnes homines ad suum questum calent & fastidiunt
 Mi. Hucine hominem te amplexarier tam horridum atque squalidum.
 Phr. Quamquam hic squalidus est quamquam hic horridus, citus bellum inquit
 Mi. Dedi ego aurum. Ph. dedisti? filio cibaria
 Ast. Nunc si hanc tecum esse speras: alia opus est auri mina.
 Mi. Malam rem his & magnam, magnopere serua uaticium
 Quid isti debet nisi tria. Ru. quae nam tria.
 Mi. Unguenta noctes sauium. Ph. par pari respondet:
 Verum nunc saltim si amas: da tu mihi de tuis deliciis sum
 Quicquid pauillulum. Mi. quid ita. Ph. ab auro est quod idem
 Dictum super fert campas dicit ab aui consultam istuc
 Mi. Mihi homo caue faxis uulnus tibi iam cui sunt dentes ferrei
 Vulgo ad se omnis intromittit, abstine istanc tu manum
 Ruf. Iam hercle iam magno tu uapulato uir strenuus.
 Mi. Dedi ego huic aurum. Ru. at ego argentum. Mi. at est pallulam
 Ruf. At ego oues etiam, nam & alia multa quae poscet dabo
 Melius te munere certare mecum quam minaciis
 Phr. Lepidus ecastor mortalis est, strabax mi perge obsecro
 Stultus atque insanus danis certant, nos saluae sumus

quid isti debeo. De tuis deliciis, de tuis regis thesauris. Noui enim te occisorem esse regis & excisorem urbium. Si, lege sumi, concede ut aliquid ex tuis regis deliciis sumam. Quid ita? cur enim uis delicias meas sumere? Ab auro est quod idem dictum super fert, corrige, ab auro est quod idem dictum super fert: sensu tali, perinet ad auro dictum quod insuper fert: delicias scilicet meretricium esse auro: hoc ab auro est elocutionem scimus esse uelut ista per eo quod est ad auro pertinet. Campas dicit ab aui, legit in priscis exemplaribus, campas dicit abigit: ut loquar ita phronesium. Miles nugator & gloriose ne tu gratias hinc minis strabacem aspelles. Non ille eruca est: qui uerbis a mestruosa foemia abigit & expellit ab oleribus. Campas graeci uocant erucas. Consultam istuc, scribendum, consulta tu istuc: tu igitur miles hoc uide ne mina tuae in te redudat. Caue faxis uulnus, miles rusticum irridet ita loquens, caue me ulneres: quoniam dentes buxates hinc & rubiginosos: siue per dentes rasstri acute deticulati: quod maxime rasstrum exercebat hic strabax. Abstine istanc, lego abstine istanc per ab ista phronesium, s. Vir strenuus, ut stratoric & militaris. Stultus atque insanus, haec ad spectatores conuersa loquitur: pfecto stultus hic miles: & insanus rusticus per ingenio mulieribus certant: quoniam nam corum me potiant uictore largitate rituali.

Campe.

Tyrocinatio
In zonis mi-
litaribus nū-
mi ferebant.
Catullus uer-
ronensis.

Tyro. tyrocinatio: qui in amoris tyrocinatio nunc primum ingressus es: qui incipisti te amatoris nunc primum rebus & uoluptatibus. Tyrocinium Hieronymus tyrocinationem dicit. Vostro uulgo. quā uis inquit noster sis tū tuo uulgo ne queras in gustulum nostrū intingere digitulū. Solue zonas. militares resolue baltheos: quibus inclusa pecunia ferri consueuerat a militibus. Oratius. Ibit eo quo uis qui zonam perdidit: inquit. Est & zona nuptialis: de qua Catullus. qui zonam soluit diu ligatam. Hoc nō uisum omittendū Catullū uerronēsem recognosci a Prisciano libro prio. Gellius libro quar-

to & decimo super zonis pecuniaris. Itaque inquit quiri- res cum romam profectus sum zonas: quas plenas argenti extuli eas ex provincia inanes rettulī. Vlpianus de bonis damnatorum. Nec si zonā circa se habuerit protinus aliquis sibi uindicare debet. Plutarchus in Demetrio. sed in ipso itinere deficiente uaticio & iam necessitate urgente ad alia consilia mentē conuerterat cum sifigenes familiaris suus ad eū uenit. cccc. aureos nummos: quos sub cingulo ha-

Zona subcingulū retortū

bebat secum ferens. Hieronymus zonam subcingulum retortum interpretatur. Tertium inquit genus est uestimenti: quod illi appellant abaneth nos baltheum & cingulum uel zonam possumus dicere. Babylonii nouo uocabulo hentam uocant. Hoc cingulum in similitudinem pellis colubri qua exiit senectutem. sic in rotundo textum est ut marsupium longius putes. Textum est autem subtegmine cocci: purpura: hiacyinthi: & stamine byssino ob decorem & fortitudinem: atque ita polymitta arte distinctum ut diuersos flores & gemas artificum manu non textas. sed additas arbitraris. De nummis zonis tranquillius in uitellio. Mox leui rumore & incerto tanquā impetrata esset referri se in palatium passus est ubi cum deserta omnia repperisset dilabentibus: & qui simul erant zōna se aureorum plena circumdedit. Ambrosius septimo hexaemeron. Vnde etiam zonis nostris portari prohibet. Porphyrio interpres oratianus auctor est sumptum uaticum milites in zonam ferre consueuisse. Apuleius libro septimo de asino aureo. preciosissimis moniliū: & auro monetali zonis referis incincta: inter ipsas custodientium militum manus & gladios nudos intrepida cuncto- rum periculorum particeps: & pro mariti salute peruisilem curam sustinens: arumnas assiduas ingenio masculo sustinebat. Lampridius in alexandro. Miles non timet nisi uestitus: calciatus: & satur: & habens aliquid in zonula De zona militari sit a strabone mentio. Timeo meos. timeo patrem: & stratiacem truculentum: ne me despoliatum male mulcent. firmam enim & stabilem sedem possideo. Non enim uagus sum sicuti tu es. Ut distincti. lego distincti hoc est dearmati: denudati: de spoliati. sunt qui scribunt distincti hoc est ferui: uulnerati: transfadegi ictu muniti: ipsum amato- rem rusticum. Ego uero. me distincti: qui mea in tuam emulationem pessum dedi. Quid tu: quid agēs miles: nonne uas. in auidia instar turbini agitaberis. Hoc accipiendum. utriusque obsequemur interim hoc bolo illos depeculantes. Lepide. hic loquitur miles in lectum se recit- piens & rusticum irridens profecto elegi ex animi mei sententia lectum ubi accubarem & conuesce- rem puella. Aucupabatque ex mea. legēdum ex marcelli codice: Aucupauit atque e mea sententia. Nonnulli uerba sunt hæc. Aucupauit actiuum positum pro passiuo. Titinnius in ueluterna. Id ego au- cupauit. plenas aures affero. Plautus in truculento. Lepide e castor aucupauit atque e mea sententia. Ennius in medea. Fructus uerborum aures aucupauit. Actus in astyanacte. Nunc in consilio id re- ges arguunt aucupant. Si quid animatum est. si decreueritis & animo uersaueritis aliquid face- re: hoc est in aliquo oblectamento animum uestrum delectare dabo operam. ut faciam uos uostri compotes.

Exurgite. In sine fabulæ surgite spectatores: & proprias quisq; domos & negotia reperat. Hæc ẽ
ultima & peræque numeris omnibus uenustatis absolutissima comœdia: quã cum uitæ exodio Plauti
deliciæ linguæ latinæ parens absoluit: eruditorum testimonio & peculiariter Ciceroniano inter ni
tores plautinos nitidissima: decoratissimaq; M. Tulli super hac uerba ex eatione maiori subscriptimus.
Si uero habet aliquod tanquã pabulum studii atq; doctrinæ: nihil est octosa senectute iucundius. mo
ri uidebamus in studio dimetiendi pene cali atq; terræ gallum familiarem patris sui scipio. Quoties

Veneris causa adplaudite. eius hæc in tutela est fabula:
Spectatores bene ualete. plaudite atq; exurgite.

illum lux noctu alit
quid describere in
gressum: quotiens
nox oppressit cum
cepisset mæc. Quã

delectabatur cum defectiones solis & lunæ multo nobis ante prædiceret. Quid in leutoribus studis
sed tamen acutis: q̄ gaudebat bello suo punico Naulus: q̄ truculento Plautus: q̄ pseudulo?

Finis cõmentarius Ioannis baptistæ pli Bononiensis
in uiginti comœdias plautinas.

Idem pius ad Lectorem.

Hæc sunt: quæ pro captu nostro Lector integerrime partim ex collatione diuer
forũ exemplariũ: partim ærumnosa lectionis indagine posteritati cõmendauim⁹: quæ
perplacitura spero: si cãdidus aure: Nec matutina si mihi fronte uenis. Quod si plane
non omnia complexi sumus: uoluntas in laude erit cum omnis sit conatus in casu. &
enim dis lacte supplicant: qui non habent thura. Non indecorum Varro putauit perfe
cto spicilegio spicam reliquisse: perinde ac uenatori dedecori non est quasdam feras cœ
pisse non omnes.

Vale ac lege foeliciter.

Retractata recognitaq; nonnulla ab eodem interprete Pio ex diuersis comedijs primiq; ex Mibi
te glorioso.

OR IN OBSIDIUM PERDVELLIS NOSTRIS PRESIDIVM PARA. Non sat
e assentio pristinae meae interpretationi. Quin perduellis nostri substituere oportet: ut cor
sit uocatius casus ita Palestrione loquente. O cor para presidium & auxilium in obsidium
perduellis siue ad obsidendum iceledrum perduellem id est hostem: Vel comeatum conge
re ut obsidionem hostis perduellis tolerare possis. Obsidium hic pro obsidione capitur.
Ibidem hoc obseruauimus. Columnatim poete esse inaudiui barbaro. Expone hoc uerbum columna
ri audiui esse subintellige in usu & in frequentia poete barbaro. Usurpabat hoc uerbum poeta barba
rus. Haec sententia non improbanda praecipue cum id subsequatur. Cui uini custodes semper totis
horis accubant: ut Hermolai barbari comentum de porticu barbara sit prorsus barbarum & senten
tiae plautinae assentigenum. Neq; satis assentior interpretationi de osculis columna: nisi ita legas.
Non osculum columna poetae esse inaudiui barbaro: hoc est audiui a columna & ab oraculis non di
gnandum osculo barbarum poetam: cui custodes uini assident: id est qui uinosissimus sit mortalium.
Tanquam poeta barbarus qui uocibus non utatur a populo remotis non dignandus sit osculo cum
non aliud quam uinum affectet: & elegantissima uerba negligat. Potes & interpretari. Columnari poetae
esse inaudiui barbaro: tali sensu: Hoc columnari hoc est manu caput somnolentum & ebriositate nu
tabundum fulcite inaudiui esse hoc est audiui inesse accidere scilicet poetae barbaro temulento: qui
cum largiter potu semet inultauit somnolentum manu caput ipsum fulcit iuxta Ouidianam sententiam
Et cadit a mento languida facta manus. Propertianum id notissimum. Astitit incertis mixta caput ma
nibus. Et haec expositio congruentior est reliquis & sequenti carmini coherentior & applicatior.
In eadem comedia hoc notauimus. Neq; eques neq; pedes profectus tanta audacia scribo perfectus
hoc est ad arma & ad artem militarem eques strenuus. Potes & legere profecto pro certe aduerbialiter.
Inibi quoque id obseruauimus. Tibique quibus nunc esset expertosum meae sollicitudinis. lego: esse expe
riosum meae sollicitudinis: hoc sensu: Hilarissimum conuiuiam me singam: saltatorem: cultum: lenem
ut referri possit gratia pro meritis huius Pleusidis hospitis mei antiqui: & ut tibi hoc est dolis tuis gra
tia referatur o Palestrio: quibus & tibi & pleusidi expertosum esse hoc est fingere mihi esse omnium ar
tium expertentiam est meae sollicitudinis hoc est pertinet ad sollicitudinem meam & nauitatem: qua
ornato mihi uos ambos demeruisse expedit. Meae sollicitudinis subintellige est. i. pertinet ad meam
sollicitudinem.

Ex Aulularia.

Laterna punica cur hoc epytheto donetur omisitimus. Sic dicitur quoniam poeni apud quos
eboris uberrimus est prouentus laminae scitilibus ex ossibus elephanti interordinatae laternarum uariae
bant: quae cum ea regione nobiliores fiant & politiores punicae laternae dictae sunt.

Nec minus supiniori cura omisitimus & hoc retractauimus. At massum quaritas: in calce aulula /
riae hoc carmen est. ubi massum interpretare in massam redactum & in conuictorio perpuratum a
terra in qua commixtum est quando nascitur Crassum paulo superius uocauit lutulentum coeno
quo inuolutum est cum effoditur.

Ex Cistellaria.

Item in cistellaria carmen est huiusmodi. Non enim hic ubi ex tusco modo tate tibi indigne do
team quaeras corpore. De impudicitia saeminarum ethruscarum in comentarijs quaedam rettulimus.
sed cum reperiam thuseos primo quidem castos fuisse mox impudicissimos apud eos inualecente lu
xuria nihil arbitror imutandum ex plautino codice. Diodori uerba sunt haec libro sexto historiarum.
Tyrreni (supereff enim ut de his loquamur) fortitudine egregij magno potiti imperio ciuitates co
didderunt plures atq; opulentas. Classe quoque potentes cum diutius mari imperassent: italium pelagus
tyrrenum ab se denominarunt. pedestri quoque exercitu praualidi tubam primi adinuenerunt & bel
lo admodum utilem & ab illis tyrrhenam appellatam. Duces exercitus pluribus insignibus decora
runt. Lictores illi: eburneam sellam: togam purpuream aditcentes. Domibus addiderunt por
ticus: in quis seruorum ac concurrentium turba duerteret: quae imitati postmodum romani: inq; me
lius aucta ad suam rem publicam transtulerunt. Litteris quoque & rerum naturalium inuestigationi ac
theologiae plurimo tempore impenso. praeter ceteris in fulgurum interpretatione uersati sunt adeo ut
nostra quoque aetate uniuersus ferme orbis tum uiros admiretur tum fulgurum interpretibus utatur.
partim uberem incolunt: quam studio curaque efferunt fertilliore. Mensa bis in die sumptuose prepara
ta: omnia quae ad epularum delicias pertinent abunde subministrant. stragulas insuper ueltes floribus
distinctas poculaque aurea uarij generis ac ministrorum seruorumque numerum per magnam in usu habet
multiplices: ubi non solum serui famulantur. sed etiam liberi plures. Postremo priori uirtute abiecta
potui se atque ignauitiae tradentes haud in uirtute partem maiorem suorum in bellis gloriam amiserunt.
Non autem eos parum ad delicias compulsi partem fertillitatis. Haec eopertissime Diodorus. Nec mix
ta impudicae mulieres ethruscae fuerunt. est enim gulae libido luxuriaque soror: & consequa.

Ex Curgullone .

Est in fabula cui titulus curgullio uersus hic. quorum odos sub basilica nos omnes abegit in forum. nos legendū censuimus: conuinctim subbasilicanos ex sententia prisciani ut significentur illi qui ambulant sub basilica. Nunc subbasilicanos coniungo cum dictione odos ut sit odos subbasilicanos usurparum pro odor subbasilicanus sub basilicis enim scrophipasci manebant suetque ibi pascebant: quorum odor illiberalis & aspernabilis spariatores forenses & basilicanos abigebat. consuetū fuisse Romanis sues pascere sub basilicis nos alibi diximus in dictione basilica.

Ex Amphitryone.

Est plautinum carmen in Amphitryone in hæc uerba. Credo ego hac noctu nocturnū obdor / misisse ebrium. His qui in cōmentariis nostris disseruimus addenda sunt hæc Hieronimi in libro contra uigilantium. Aut nocturnum iuxta Plauti Amphitryonem quo dormiente in Alcumenæ adulectio duas noctes Iupiter copulauit ut magnæ fortitudinis puer nasceret: Est enī nocturnus noctis deus.

Sed quoniam Plautus creber est ut hominē nulli rei uocet minime frugi & inutilem docere nos decet hunc esse priscum loquendi modum quod ut plenius enarremus Prisciani ex libro sexto uerba subiunximus. Cato in primo originum. Nam de omni tusculana ciuitate soli lucilli māli beneficium gratum fuit: ubi soli pro solis positum: quemadmodum Plauto nulli pro nullius. Idem Cato nulli rei similiter ponit. Quod tantisper nulli rei est dum nihil agas.

Ex Curcullione.

Venit in mentem interlegendum carmini huic plautino sensum esse occultiorem quā præterdat. Ph. Qui te conuentum cupit. Cur. Haud magis cupis quā ego te cupio. Curcullio cupit conuenire phedromum utridis ætatis hoc est in coitu præpostero deducere: conferreque illum in lasciuam uenerā. Huic enim uerbo subest oscenitas: quod didicimus ex his Ciceronis libro nono epistolæ. Sed quid multis factum est tam oscenum id uerbū quo dicitur cum nos te uolumus conuenire: num oscenū ē?

Ex Aulularia .

Est quoque in Aulularia uersus is. Aut manulearit aut myrobachariti. Expedit myrobrechartos in celligere opifices myrobreconæ uasculorū uel olfactoriorū opifices unde instilabatur unguentū ad ornandam comam & ad redolentiā corporis. & ita in Augusto apud Tranquillū myrobrechis pro uasculis interpretare.

In fine proœcæli nostri cum disserimus de comœdia impressores ita ediderunt. Cōmentaria nostra unas & uiginti comœdias amplecti: tu remoue conjunctionem: usurpauimus enim more loquendi prisco unas pro solis.

In principio plautini cōmentarii ubi quid sit titulus exponitur hæc impressores. Titulos palladius libros suos fecit quod in illis summatim scientiā agrorum cōpactilis est. corrige scientia.

In argumento amphitruonis ita legitur. missusque aduersus contumaces & perniciosos teleboas tu scribe pertinaces. Ibidem & hoc scedarunt. sumpto sofia facie mercurio tu scribe faciem.

In interpretatione illius carminis ex amphitryone & ut res rationeque uestrorum omnium. habeo curam uestram posuerunt pro uestrum.

In expositione uersus illius. Contagione meæ matris metuo malum. ita scripserunt in cōmentariis: quis ignorat ante apothecos insuisse tu lege conuincte apothecosin. significat hæc uox græca de dicationem in deos: & immortalitatem.

In expositione hulus in amphitruone siue adeo adiles perfidiose cui dunt. scriptum erat: qui per eam ætatem numerarii erant: tu lege. munerarii.

In Amphitryone quoque in interpretatione illius carminis. Tum meo patri torulus inerte aureus ita legitur quod instar murenarū que oscillato dorso uisendæ sunt. scribendū est implicato dorso.

In Amphitryone similiter in hulus carminis enarratione. Alquem hominem allegent: qui mihi aduentanti os ocillet probe. scriptum est in cōmentariis: unde legatus quod ad exterarum nationes destinare delegare: tu scribe quod ad exterarum nationes delegatur. Delegare est destinare.

Ibidem in hoc uersu. sese igitur sūma uis utriusque eorum opidum expugnassere. legitur in cōmentariis. Plauto similiter ponitur uox hæc igitur pro cum scilicet: tu scribe: pro causa scilicet.

Ibidem eo uersu. Imperator utrinque hinc & illic solum uota suscipere: sic legitur in cōmentariis: quod imperatoribus prosperare credebatur tu lege imperatores.

Ibidem est hoc carmen. ubi sunt isti scortatores: qui soliti in stri cubant. Marcius romanus uis litterarum litteratarum: nos admonuit sese legisse in codice uerustissimo: qui in bibliotheca neapolitana uisibat. ubi sunt isti scortatores: qui soli in stri cubant: ut illi dicantur non libenter soli cubare: qui sepe semper noctes in amatoris palestra exigunt & exercent.

Ibidem ubi de ruma & chordis agnis sit mentio interposita sunt de argutolis & argutatore duo exempla: quæ relictæ ad interpretationem subsequenti carminis hulus debent. Pergin argutarier: quod apud hæc ædis negocium est tibi?

In enarratione uersus illius ex eadem comœdia. ædepol quin factus est opus? Inquisitius tamen & indagatius hæc uerba trutinanti tu scribe trutinantes.

Ex Afinaria.

Censulmus id carmen. Jam nunc secunda mihi facis: scilicet hoc te capitulo: ita corrigendi ut non capitulo sed capeduncula legatur: quod quonia non ita proximum est scribo capidula quae ea de esse cum capeduncula.

In eadem fabula scripsimus grauedine eandem esse cum coryza: nunc non id satis adprobo.

Ex Aulularia.

In expositione illius uersus. Digtum transuersum aut unguem latum excesseris. ita legitur in commentariis: ab ungue declinatur unguinosus tu corrige ab unguine declinatur unguinosus.

In eadem fabula super eo uersu. Phillippum regem aut Dareu truenefica. in commentariis ita scriptum est. Praeterea adde Marcellu digestis de ut publica ostendit. scribe: ostendere. Expositione illius carminis. caedit miles es petit hoc adde luit tritu exemplar falsum e in primo ab urbe. Ad equos emendos dena milia aëris ex publico data: & quibus equos alerent: uduae attributa: quae bina milia aëris in annos singulos penderent: tu non attributa sed attributum scribe: & subintellige pendeant. uocatur enim attributus: quod a uiduis militi pendeatur.

Ibidem in expositione illius carminis. si iubeat faciam: in commentariis legitur. obtemperabit: famulabit: obsecundabit: lege famulabitur. Ibi prope in enarratione uersus illius. ut quidem emoriar priusquam ducam: in commentariis legitur. redactante & aduersante genio: corrige reluctante.

Super eo uersu. aurum mihi intus harpagatum: in commentariis. cum uox a graecis furas interpretetur: hoc omne uacat.

In commentariis ubi de sponsione fit mentio ita legitur. chilo dixit illam sententiam non autem thales: ut nullo autore Sidonius autumat: scribendum: ut nonnullo autore & reliqua. Dicere uolumus a liquo autore quidem sidonium fulciri. sed cui cadere non debeat Plinius.

In eo uersu. uolui animam tandem consolare meum habent commentaria. regrediens a foro appednario lege cuppednario.

Super eo carmine ubi erat desossa coepit scalpurire. in commentariis legitur. Non dubitant trepidi contra constare leones: scribe nam dubitant.

Ex Captiuis.

In captiuis carmen id. arctinos si mendicaret ad axes citatur pro psciano cum sit Iuuenalis.

Ex Curculione.

Valuisti hostium oclulsiu legi in commentariis. i quibus anis degit & familiariter hitat lege familiariter Inuergere in me liquores sino ductim: in huius expositione legitur ductim potulitq casum fauenda est scribe facienda.

In expositione illius carminis. Site causa mea lydi barbari: in commentariis curgulionis ita legitur. Obiter ex re non fuerit: scribe ab re non fuerit: hoc est contra utilitatem.

Tum te legitur morbus agit epatarius: in huius loci expositione haec scripta sunt. epatarius epate laborantes scribe epate laborans.

Super eo uersu. meus hic e hamu uorat: ita scribitur in commentariis. lyconem conspicatus litteris tum primum corrige litteras. Est & hoc ibidem plautinum carmen. aut male meditate male dicax es: legi potest. haud male meritante male dicax es: sensu tall. non es male dicax in meritante hoc est merentem. meretur trapezita proba: quae in se tecisti. Meritare cato pro mereri usurpat.

Item in expositione illius carminis. fons unus: unum ahenu & octo dola interpretare fontem pro capacissimo uase aquario: quo uerbo utitur Hieronymus his uerbis. Vidi illum & de tantali fonte potantem: Indicio est philostratus: qui de tantali phiala dicit: ut cesset illi codicem Hieronymi maculare: qui ducti philostrati autoritate phialam non fontem legunt. Sed & graeci ita utuntur. In poemate epigoni κρηνη hoc est fonticulus pro aquali hoc est uase aquario ponitur: rana emblemate in uase anaglypho caelata ita loquente. ΑΡΥΨΗ ΚΡΗΝΗΣ ΜΕΤΟΝ ΟΥΚΕΤΙ ΜΑΚΡΑ ΒΟΩΝΤΑ ΒΑΤΡΟΧΟΝ ΟΙΝΗΚΑΙΣ ΕΟΧΕΝ ΨΟ ΣΤ ΑΥΟΣΙΝ. ΚΕΝ ΟΙ ΔΕΝ ΝΥΜΦΑΙΣ ΚΕΙΝΑΙΣ ΦΙΛΟΣ. ΟΥΔΕ ΛΥΑΤΩ ΕΧΘΡΟΣ. Ψ ΑΜΦΟΤΕΡΩΝ ΛΟΥΜΕΝΟΣ ΣΤ ΟΥΟΣΙΝ. ΟΨΕ ΠΟΤ ΕΙΣ ΔΙΟΥΣΟΝ ΕΚΩΜΑ ΣΑ. ΦΕΥ ΤΙΝΕΣ ΟΥΔΨ ΠΙΝΟΥΣΙ ΝΑΡΗΝ ΣΩΦΡΟΝΑ ΝΑΙΝΟΜΕΝΟΙ hoc est Argenteus fons me non amplius ualde coaxantem ranam sub uinariis guttis continet. Iaceo aquls illis amica. nec lyao inimica. In amborum guttis lota. Tandem ad comestatione uini transmeant. male uerrat iis: qui aquam bibunt furorem sapientem sureres. fonte quoq in sticho pro uase utnario cum inquit: Tibi propino decuma fonte. usurpauit. Item in eadem fabula bella bellatura scriptum est pro bella bellatula.

Ex Casina.

In enarratione uersus illius. emito sepiolas lollitunculas: ita scriptum est in com. septoricon scripturarium uocat: uacat id uerbum scripturarium.

In enarratione illius uersus absignate celas referte anulū ad me. in commentariis scriptum est. hic loquitur myrena quod uacat.

Ex Cistellaria.

In enarratione huius carminis. Inuoluolu: quae in pampini folio intorta iplicat se: ita scribitur in

cōmentariis. Nicanor nobilissimus poeta: scribe: nicāder nobilissimus poeta: de quo extat apud graecos hoc epigramma.

καὶ κολοφῶν ἀριθὴλοῦ ἐπιτολιεσσι τειὺκτῶι
δοιοῦσθρε ψαμηνὴ παιδάσ ἀριστονοῦσ.

πρωτοτοκὸν μὲν οὐμρὸν. ἀταρνακάνδρον εἰεῖτα.
ἀμφοτέρουσ κούσαι σούρα νησι φιλοῦσ.

Significant hæc carmina colophona illustrem nutritæ duos bonæ mentis filios: primi partus homerum: dein nicandrum: ambos musis cælestibus amicos.

Ex Epidico.

Tunicam spissam: linteolū casticum: carmen hoc plautinū. Ita habet cōmentaria. cesuratiū simbriatum: scribe cesuratum ut aduerbiū hoc significet per cesuras.

Eiusdem uersus hic. Aut si in mellina attulisti. Censeo per. l. simpliciter proferrī pro tegumento uerendorum: a melino colore: siquidem uestem melinā paulo inferius plautus nominat.

Eiusdē hoc carmen. si senex rescuerit ne ulmos parasitos faciat: censeo corrigendū ulmeos hoc ē ulmox uirgīs plenos: Utebantur enī uirga ulmea ad latera seruoꝝ uerberanda: parasitum se uocat epidicus se alentē cibo ulmox.

Ex Bacchidibus.

Super eo uersu. Ibo in piræum. ecquæ aduenerit in portū nauis. In cōmentariis. In piræū portū atheniensis: scribo athenensiu.

Tum cum nihil pluris referat q̄ si mortuo dicat locum. legitur in cōmentariis. nihil proderunt mihi manca. scribe manca paulo superius fluctu pro fluctu legitur. Sed minima & cognobilia prætere. Male uolentē gentē natus. postremo id mihi est quod uolo: in cōmentariis. Suis enim cuiq̄ mores. lego suis enim cuiq̄ mos.

Lippi illi oculi. in huius expositione scriptum tochnis pro technis hoc est artibus.

Tertiū cū portæ sceæ lumen superū scinderetur: in cōmentariis legit & sceus anulis scribe amnis.

Ibidem cū de sphœdyli apud columellā uide ne spondyli in columella fiat pisces non autē ossa: quontā balanos præposuit: de quibus & apud plautū meminimus.

Ex Mostellaria.

In mostellaræ argumento scripsimus ex quorundā opinione melē eū esse: qui uulgo fellinus dicitur: Nunc cū merula sentimus: nec obstat quod plinius fellē catū uocat. usurpat enim uocabulum quontam eiusdem sunt species carus & fellinus. Meles autem est id animal: quod uulgo taxum dicunt: quem audio a uenatoribꝯ cutem sufflare ne ictus hominum & canum morsus sentiat: hoc idem Meli plinius assignat.

Ex Menchmis.

Faciendas pondo duum spathalia in expositione huius mials scribitur pro maris.

Ex Milite.

Carmen plautinū est. Quem ne ego seruauī in campis curriculis: campos curriculos nullos esse narrauimus. Quid si legys in campis rediculis: ut more suo externa tractans romana inuat. Rediculi campus extra romā ubi castrametatus annibal: ex quo loco rediit retrocessitq̄ urbe relicta.

In expositione huius carminis. Nam ego tam diu apud huic seruitutē serulo: in cōmentariis scribitur παρα τοῦδε scribe τω cum o magno.

Quid nusqui. non ego nunc emā uitā tuā uitiosa nuce. In hoc uersu plautino scribendū ē nusq̄.

Palestrioni somniū narratur. in expositione huius carminis ita scribitur mihi: qui non credo: tu lege: non mihi narratur quia non credo.

Hoc plauti carmen est. neq̄ ista se mihi me expurgare hoc tibi uidetur æquus sicut etiā nunc: tu scribe. nisi istæc nō est hæc neq̄ ista: Si mihi me expurgare hoc tibi uidetur æquus fiet etiā nunc. Sen sus est. nisi soror philocomasii est philocomasiū: & ista philocomasium nō est philocomasiū: subintel lige nescio quid uiderim. Sed si uidetur æquiꝯ ut me tibi expurgem sit etiā nunc & in præsentiaꝝ fiat: ut dicā me non uidisse quod uiderim.

Neq̄ præripso pulpamentum neq̄ præuorto poculum: Scribo coculum pro uase coquinaro ex his Pompei. Cocula uasa ænea coctionibus apta. Alii cocula dicunt ligna minuta: quibus facile decoquantur obsonia.

Incuria non mediocris impressorū apparet in eo uersu.

Neq̄ ille hic calidum exuunt in prandium: tu scribe exurit.

Nihil tu amassis: mihi hæc desponsarast: in expositione huius uersus in cōmentariis acrotelantiū pro milphidippa scribitur: & milphidippa pro acrotelantio.

Redeo ad te consiliū quasi hunc deperere. In cōmentariis pro deperat scribitur deperere. Ibi quoq̄ ita scriptū. Dicitō te istum deperire: scribe. dicitō dominā istum deperire.

Atq̄ oculis turgidis nauclerus dixit: qui illas aduexit mihi: in hoc plautino carmine nō mihi sed inibi scribendum: pro ibi: hoc est in epheso.

In interpretatione huius carminis, quid iam: ut multa uerba fecit scriptum est acrotelantium pro philocomasio.

Ne tu mirere melius mulierē: ita corrige in cōmentariis hęc uerba in explicacione huius uersus, ne tu mirere mulier est, ne mirere si tremis.

Ex mercatore.

In cōmentariis super hoc uersu, hoc nūc mihi uisio est opus huic persuadere quomodo potissim: ita legitur, ut pos sed scitur, tu scribe, ut potesse pro posse dicitur.

In expositione huius carminis, ego bonum malum quo accedit mihi dari haud desidero: legitur in cōmentariis, non desidero dari bonum quo, i. ad quē: scribe ad quod.

Ex Pseudulo.

In enarratione huius carminis, Sed scio tu oleū haud magnipendis: uisno te deuinctis: ita legitur in cōmentariis, madulam habes sdest remulentus es: corrige remulenta es.

Ex pœnulo.

In interpretatione illius uersus, si non datur cessatio: nam & hoc nocte consulendū: in cōmentariis ita legitur, interrogauit medicorū consultissimus: tu scribe interrogatus.

His non longē scripsi ponticos mures marmottas esse: nūc sum contraria opinio: cum alpinorum murium natura & regio sit conuenientior marmottis: ita lingua gallica uocantur: hodieq; ex alpiibus mediolanū deportantur: Plinius mures alpinos describens omnia illis assignat: quæ in mar/motis hodie uisuntur.

Ex Persa.

Eo lutum lenonium cōmixtum: eo sterquilinū publicū: legitur in cōmentariis, sterquilinū: laeterna: cessale: tu scribe latrina.

Ex Rudente.

Ego in rudente Ampullariū interpretatus sum opificē coriaceæ bulgæ, sed uide ne ampullarius sit dicatur: qui ampullis coriacea tegumenta superinduit: ut firmiores sint ad ictus extrarios. Aliter nulla esset coriario similitudo cū ampullā: ut Columella ampullā coriū tegmini ampullæ coriaceæ bulgæ & marsupiolū simile uocet.

In cōmentariis ubi fit mētio de agrimonia hęc legunt, de agrimonia Macr, tu scribe marcellus

Ex Sticho.

In antipatri epigramate uerso ita legitur in cōmentariis, hęc prius ipsa meis botryas speciosa racemis: scribe, suis botryas speciosa flagellis, pro ramis platani.

Ex Trinūmo.

In expositione illius carminis, sed campas genus multo syrorū antest patientia: ita scriptū est, ex autoritate plutarchi procutē pineis trabibus: tu lege schyronem.

In expositione carminis illius, spurcificū: imanc: intolerandū: ueslanum contra opera expertus: in cōmentariis, neptuni impresserunt pro neptunum: & antis pro antiquis: & paulo post uersipellem me faciat pro faciā, & paulo post cum de memoria loquimur ita perperā impresserunt, Charmidas quæ quis exegerit uolumina in bibliothecis legētis nō representauit: tu corrige, legētis mō representauit.

Sed has in tumultu translectas appendiculas addidisse nō habebitur inierlum: quemadmodum & hoc reticere non fuerit expediens Plinium Cæciliū epistolæ libro prime sentire plautum metro non usum: quæ sententia Quintiliano suffragatur: e contrario, Priscianus stare uidetur: & graues auctores: qui iambicos uersus Plauti in testimoniū citant. Sed ego discordiam grauissimorū auctorum nō ferens crediderim plinii & fabii sententiam ueram esse: si particulariter non uniuersim intelligas: ut solutus syllaba plautus quandoq; currat: quandoq; modulo sit obnoxius ut in argumento prologorū: in reliquis partibus minime: & si non hoc semper obseruet: Hinc ductus oratorius plautum taxat: quod non in metro comœdiam græcam imitetur. At nostri proau plautinos & numeros & laudauere sa/les nimum patienter utrumq; Plinii uerba sunt hęc, Legit mihi nuper epistolas: quas uxoris esse dicebat: Plautum uel Terentium metro solutum legi credidi: quid si Plinius epistolas puellæ legens plenas comicis iocis credat legere plautū: hoc est epistolas similes plauto si carmen demas: quo excepto epistolæ puellæ plautinis salibus similes sunt: Sed dissimiles in hoc solo quod solutæ sunt pede: quo plautus utitur: ut epistolico caractere plautino utēs puella: qui pedē non habet, sed festiuitatē sine metro: plautus metro solutus recte dici possit: & hęc expositio meo quidem animo est accommodatior plinio.

Diximus alibi nō inuisse fortassis: plautū africā esse, qm̄ semp aliquid noui gignit: Venit mō i mētē mihi carm̄ id ex pseudulo, si tace tace me? hic ē hō ni oēs di atq; hoies deserūt: nouo cōsilio nūc mihi opus ē: noua res subito mihi hęc obiecta ē. In cōmentariis sis tace legim? p si uis sed perperā. Erunt enī ita scribēdū, St. tace tace, me? hic ē hō, St. n. silētū admonet, Itē carmē ē eadē deformitate pollutū i pœnulo i hęc uerba, Phi. tace, qd ē: Fores ex fecerūt magnū flagitū mō. Quid ē flagitū: tu scribe, St. tace, qd ē: & reliq;. Verrii lōgi grāmatici celeberrimi uerba subsignauit. Inuētī sūt tñ: q & sine uocali putēt posse syllabā fieri. Nā aduertim? apud comicos, S. et, T. pariter scripta litteras ut apud Terentiū i Phormiōe. Nō is obsecro ē quē te semp dicit. St. qd has metues fores, hoc, S. et, T. pariter renūciat si lentium. In codice Terentiano eadem mendī foeditas inoleuit: Hos plautinos uersus prout nos emendauimus Verrius aduocauit: eo tempore non mendis ita plautino codice scātente.

Ioannes Salandus.

Scena: ioci: Charites: Vmbriq; emuncta poeta

Musa: Venus stygiis merfa rogabat aquis:

Ferret opem ut miseræ quisquis bene sentit: & optat

Consultum ingenuis artibus esse: bonis:

Nemo tamen precibus satis aurem admorat honestis:

Collapsam erigeret qui modo: nullus erat:

Doctorum turba in tanta: celebriq; corona:

Aurea saturni sæcula ut ista putes:

Per quæ (pace frui liceat modo) digna uidebis

Ingenia antiquis laudibus: ore: Tuba.

Sed Baptista pius pietate insignis auita:

Censura: & rerum cognitione grauis

Hunc uatena frustra auxilium implorare: manusq;

Tendere non patiens ecce rogatus adest:

Deq; penu abstruso gemmas iubet ire: lapillos

In medium: & uulgus qui latuere prius.

Plura licet quidam: media haud de plebe notarint

Atq; obseruarint: laude ferenda sua

Baptistæ tamen hanc frugem peperere lucernæ.

Hanc messem: hunc usum commoda lector habes:

Vt si forte loqui Plautus uelit: ore loquatur

Haud alio: dicitur: digerat: ornet: agat.

Io. Francisci Corpelli Fulgentii Sidonii & Plauti colloq;

Dum fora cum socio Fulgentius Ima pererrat

Sidonio: scenæ cernit uterq; patrem.

Candida purpureum suffuderat ora nitorem

Arctoum rutilans fronte micante iubar.

Plautus an hic aiunt: is Plautus nempe: decoro

Vt nitet ampelinæ fultus honore togæ:

Conueniunt: Latiae pater o generose camœnæ

Quis ualet Asclepi munus obire deus:

Te nuper stygiis emersi liquimus undis:

Quis tibi atlantiades reddidit astra pater:

Qui superas inquit nuper uos duxit in auras:

Me stygio Alcydes sustulit ille ioui.

Me Pius Albana texit ferrugine: Varro

Quam dedit attrita contulit ipse nouam:

Plus mihi q̄ genitor dedit hic: obnoxia fati

Membra pater: superos hic dat inire thoros.

O certe clarii genitum de sanguine: sed quæ

Nostra deo tantum gratia penset opus:

Quis: referunt: terras dat peruolare: feramus

His magnum pennis alta sub astra Pium.

Alexander Gabuardus de Turcella Parmensi ad lectore

Quam pius est baptista pius charissime lector
Qui facit extinctos uiuere saepe uiros:
Extinctus fuerat Plautus (quod cernis) Amice
Nunc uiuus rediit integer & nitidus.
Ergo pio Meriti reddantur semper honores
Expulsa hic Plautum nocte redemit ope.

Idem

Quanta sit in nostro uirtus interprete lector
Hoc facile ostendit Cura laborq; grauis
Non solum Plauto tentat præbere Nitorem
Vatibus hic multis præbuit Auxilium
Corrigit Errores uarios: Obscura locorum
Emendat cautus quæ latuere diu:

•• F I N I S ••

Impressum Mediolani per Magistrum Videricum scinzenze
ler anno domini, Mcccc. die, xviij, mensis, Ianuarii.

REGISTRVM HVIVS OPERIS

AA	I	reddant	Dispente	Res fracta
Prima alba	Et audisset	Videam	Obduxisse	R
Inclyto principi	Atq; propola	y	Strenuus	Ille eam
hastas phaleras.	Limbolaris	facito	Omnes	Tertul.
a	bsmur in	Venero	G	Sacerrimus.
Ioannis baptista	m	pancratie.	non centum	Exaiales
veritatis	Libitnarius	Stega	Amice.	S
dactyll uel	Commentarius.	z	Itame	perierunt
b	Inuocat	Male uolente	Rem mandatis	Illicitum
PRINCIPIVM.	Exercitus	Qui in	H	Fidem
aurem	n	frictum.	Sollicitor	Par est
Vt alios	Neq; exilium	decimo &	Viro sit causa	T
Ediles.	Addites	&	Hime	Elleborofus
c	Promptuisse	Iana	Heu.	Aucupatur
Patra	Ergasilus.	Cateris	I	Sicula.
Verbero.	o	Comentarius	Cucule	Mores
tor appellatur.	conficit	Egredere	Alexandrina	V
consentur	Iam iam	?	Isti sunt	Vltra
d	Staete.	nartua	Aut numa	Oratio.
Haud	Arma	Mamam	R	Dinactum
Lucefat	p	Callidamantes	tacite	linguam
Expetant	Luctano	Pultari	Nouum	X
Somniculose	Nonnulli	g	Non	Prothymia
e	ut ne	prisciano	Copi	Olea
φσδυποδωροί	De coelstum	cōnuere	L	Melius
Cauefis	q	Tranio.	Altrinsecus.	Hoc educe.
gaudet q̄	sciuit lex	Isuel	Diunt.	Y
Mihi ire	Volfelle	A	Meus est	Vanidicis
f	oratum	hulus uotis	Is unq̄	Verbo
Testudineus	licatos cubare	q̄ id uerbum	M	Myropolæ
Silet iudicium.	r	fabula	Limites	Coena
Dolores.	Vnde ea	Agitator	iustitiæ	Z
Contectores.	Si ego.	B	Iam est	est ille
g	equidem	Quid ergo	Anterastills	Vasculum
lyrisq;	Adludassis	Recident.	N	Sub folio
Vd	f	Manifestum	Penthetronica	Adpropera
Colores	Fingere	Mihi eam	Seruili	aa
scribendum	Hoc negotium	C	Basilice	uestigans
h	pales cæna	Hisce	Vt questul	Ab re
Tum	Offendam	Mes.	O	Hinc quo
Ar. Inscende	t	Interpretatio	oleo &	Fieriq;
sepe aliquid	Vbi no s	Qua foret	Sistam.	bb
Arthemone	Hinc adprime	D	Ne sustollit	Que pp
i	Abi quære	Defulturam	conuertitur	Obsonari
Vt. q̄	Moderatrix	Viam	P	Num placet
Dareum.	u	Mihi	malorum	Meus est
Pauxillum	Exemplum	docte	Habeo	cc
Perendic.	Vt belli	E	In struthis	Ne qua
k	Præter	forbet	Cynicum	Reus solutus
Obturat	dicunt a	sapit	Q	In re mea.
Verba	x	Req;	uendere	Prus
precipueq;	bene ambulabo	Domum	Istas.	Nihili
Comedent	homini:	F	Minimo.	..FINIS..

L. 21 hojas
P.

